

VETUS TESTAMENTUM
GRÆCE ET LATINE.

1.

Η ΠΑΛΑΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ

ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΕΒΔΟΜΗΚΟΝΤΑ.

VETUS TESTAMENTUM

GRÆCUM

JUXTA SEPTUAGINTA INTERPRETES,

EX AUCTORITATE

SIXTI QUINTI PONTIFICIS MAXIMI

EDITUM

JUXTA EXEMPLAR ORIGINALE VATICANUM.

NUNC DENUO RECOGNITUM, ACCURATISSIME EXPRESSUM, AD NORMAM VULGATÆ VERSICULIS DISTINCTUM,

CUM LATINA TRANSLATIONE,

ANIMADVERSIONIBUS, ET COMPLEMENTIS EX ALIIS MANUSCRIPTIS.

CURA ET STUDIO

J. N. JAGER,

ECCLÆSIÆ NANCEIENSIS CANONICI HONORARI.

EDITIO

DD. DE QUELEN, ARCHIEPISCOPO PARISIENSI

DICATA.

Tomus Primus.

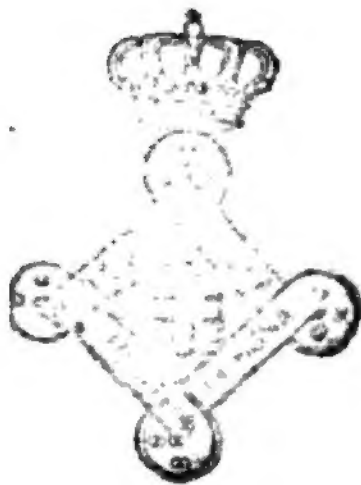
PARISIIS,

EXCUDEBANT FIRMIN DIDOT FRATRES,

INSTITUTI REGII FRANCIÆ TYPOGRAPHI,

VIA JACOB, 56.

M DCCC XXXIX.

ILLUSTRISSIMO AC REVERENDISSIMO

DD. HYACINTHO LUDOVICO

DE QUELEN,

Archiepiscopo Parisiensi.

De Septuaginta interpretum editione nova cogitanti, duplex mihi se obtulit consilium, quod spero Te comprobaturum, Reverendissime Præsul: unum, ut ab oblivionis injuria vindicarem tam præclarum antiquitatis opus, jam ante Christi tempora tot laudum præconiis celebratum, et posterioribus sæculis a Sixto V, Pontifice Maximo, pristinae sinceritati restitutum, ad religionis gloriam, theologorum utilitatem, et totius orbis christiani profectum; alterum, ut pro meis viribus, vel potius pro mea mediocritate, aliquantillum conferrem ad sacrarum litterarum studia tot bellorum interturbata procellis, sed aliquando tandem nostratum cura et diligentia episcoporum, Tuoque præcipue nutu, patrocinio, præsidiiis, Ornatissime Præsul, ita recreata, ut clero gallicano certa spes affulgeat ex eo suscitatum iri denuo semen virorum illorum, qui doctrinae fama et virtutum fragrantia non Galliam modo, sed orbem compleverunt universum. Hunc vero finem optatissimum ut assequamur, nihil est, mea quidem sententia, accommodatius quam opus quod, Tuæ dicatum Celsitudini, gratum et acceptum habeas oro. Cui quidem incumbentes seminariorum alumni, quo tempore verbi divini lacte enutrientur, et in omni genere scientiæ et litterarum exercebuntur, linguam ediscent græcam quam sonant præclarissima fidei christianæ et humani ingenii monumenta; unde felicissimus iis ad auctorum profanorum in-

terpretationem reserabitur aditus, et quod pluris æstimandum, ad SS. Patrum intelligentiam, quorum sententiæ et præclaræ lucubrationes, non cognita prius ea versione, vix aut ne vix quidem percipi interdum possunt. Vulgatæ insuper interpretatio, auxiliantibus Septuaginta viris, multis in locis planior et lucidior evadet. Et quid dicam de novi fœderis instrumento cuius præcipua testimonia ex illorum versione deprompta sunt? Nam, ut ait D. Hieronymus, « ubicumque SS. Apostoli aut apostolici viri loquuntur ad populos, iis plerumque testimoniis utuntur quæ jam fuerant in gentibus divulgata. » Et hic mireris, Præstantissime Præsul, divinæ providentiæ miraculum, qua procurante facta est hæc Scripturæ sacræ translatio, ea quidem lingua quæ per cunctas innotuerat nationes, ac eo tempore quo salus earumdem appropinquabat, ut divini divulgarentur ubique libri, et sic omnes gentes, quæ tunc in tenebris et in umbra mortis sedebant, ad evangelicæ veritatis lumen præpararentur. Hic igitur liber, Christi præcursor alter, qui Ecclesiæ nascenti obstetricis, crescenti nutricis officium præstitit, dignissimus plane est quem omni colamus existimatione, studiisque foveamus. « Hic liber mandatorum Dei, et lex quæ est in æternum: omnes qui tenent eam, pervenient ad vitam. » Cum igitur omnium intersit, omnium ut facultatibus foret accommodatus, curavimus; e regione autem posita translatione latina ad verbum, nulli, ne peregrinis quidem in lingua græca, non aperietur fons hic saluberrimus. Tu ergo, Reverendissime Præsul, qui « ab infantia sacras litteras nosti, » qui in adversis illas solatio habuisti, qui sacrosanctum Codicem nocturna versas manu versasque diurna, ipsius, munere Tuo, custos et interpret, nostra, quæso, secundes incepta, exantlatos a nobis labores Tuæ benedictionis rore rigare velis, Deus vero det incrementum.

Amplitudinis Tuæ

Humillimus addictissimusque servus

J. M. Sager.

PRÆFATIO

HUJUS EDITIONIS.

BENEVOLE LECTOR,

Offerimus tibi egregium antiquitatis monumentum, Septuaginta interpretum translationem a Patribus olim tantopere laudatam, eorumque communi consensu comprobata; quam Ptolomæus Philadelphus, rex Ægypti, anno ante Christum circiter trecentesimo, maximis sumptibus exactissimaque diligentia fieri curavit; et quam Sixtus V Pontifex Maximus, sua auctoritate et vigilantia e tenebris eruit, pristino nitori et integritati, quantum fas erat, restituit, et toti orbi christiano commendavit. Thesaurus æstimabilior et majoris pretii tibi offerri vix possit. Nam si causam spectes, quid nobilius? si materiam, quid sanctius? si fructum, quid utilius? si litterarum studia, quid varietate plenius? si antiquitatem, quid majori veneratione dignum? « Hac enim translatione », ut ait Morinus, « apostoli, apostolicique viri, nullaue alia usi sunt; hac
« fidei dogmata doctrinamque suam comprobarunt; hanc in sermonibus et homiliis ad populum enarraverunt; hanc denique
« solam in Ecclesiarum sinum tutelamque deposuerunt, et Episcoporum fidei commiserunt. Neque tantum Ecclesia christiana ea fovente et obstetricante nata est; sed tenella facta, nullo alio verbi
« divini lacte quam ex hac translatione expresso potata et educata
« est, nullo alio cibo sustentata adolevit, brachiaque per universum orbem porrexit. Quadringentis enim annis, hoc est, ad
« S. Hieronymum usque, nullus catholicus aliter vertere quam
« Septuaginta præscripserant, ausus est. Translationes latinæ, quot
« quot fuerunt, de Septuaginta editione factæ sunt. Editio ista trans-

« lationum omnium, sive latinarum, sive barbararum iudex fuit, « et veluti lapis lydius ad quem examinatae et castigatae sunt. » Si igitur vis SS. Patrum studio incumbere, eorum testimonia et Novi Testamenti stylum recte intelligere, hæc translatio est veluti clavis qua aperiatur tibi ostium. Quis enim eos de rebus divinis disserentes intelligeret, qui normam, quam semper in animo, dum scriberent, habuere, non ante cognitam atque perspectam haberet? Sed nescio qua incuria hominum opus tam utile, cui ediscendo et memoriæ mandando majores nostri dies noctesque invigilarunt, et quod Sixtus V, et tot alii viri sacrarum Scripturarum studiosi totis viribus commendarunt, a nobis neglectum fuit. Jam enim a pluribus sæculis in pulvere jacet quasi penitus incognitum. Nulla alia causa mihi quærenti suppetit præter temporum ignorantiam. Nunc vero feliciora tempora nacti in quibus, plausu omnium bonorum, litterarum studia reviviscunt, et in seminariis ubique promoventur, nulli causæ utiliori laborem impendere posse credidimus quam Septuaginta interpretum translationem de novo exarare et accommodatiori formæ reddere, ut omnes clerici omnesque seminariorum alumni possint, juxta Sixti V propositum, ex hoc divino fonte haurire, atque ita se ad intelligentiam SS. Patrum instruere. Sed antequam ulterius progrediamur, operæ pretium est præmonuisse quadruplicem existere hujus translationis editionem, præter aliquas particulares, ut Aquilæ, Theodotionis et Symmachi.

Prima est *Complutensis* ex multis exemplaribus manuscriptis a viris doctis concinnata, et edita in Polyglottis complutensibus, opera cardinalis Francisci Ximenii, anno 1515. Ex hac ortæ sunt *Biblia Regia* Antuerpiæ, 1571, *Santandreana* Genev. 1596, *Commeliniana* 1599 et *Parisiensis* (Vetri) 1645.

Secunda est *Aldina*, Venetiis, anno 1518, ab Aldo Manutio ex veteribus exemplaribus undique conquisitis edita cura Andreæ Asulani. Ex hac derivatæ sunt *Argentinenis* 1526, *Basileenses* duæ 1545 et 1550, *Hamburgensis* 1596 et *Francofurtensis* 1597.

Tertia est *Romana*, quæ etiam *Sixtina* appellatur, quam Sixtus V

Pontifex Maximus, curante præcipue cardinali Antonio Carafa, in lucem edidit anno 1587, typis nitidissimis. Sixtus V, cum adhuc cardinalis esset, indigne ferens versionem græcam tam utilem ad Scripturæ intelligentiam in Ecclesia latina prorsus jacere atque negligi; præterea animadvertens infinita pene loca non eodem modo ab antiquis sacris scriptoribus afferri, quo in vulgatis Bibliorum græcis editionibus circumferrentur, omni cogitatione ferebatur ad edendam versionem græcam puriorem, quæ ad fidem probatissimorum codicum emendaretur, opus quod jam Concilium Tridentinum suscipere voluit, ut constat ex actis nondum pervulgatis. Cum suam cogitationem aperuisset Gregorio XIII, S. Pontifici, is rem Ecclesiæ perutilem, sibi que honorificam fore ratus, Antonio Carafæ cardinali, viro longe eruditissimo, dat negotium, ut huic rei diligentem navaret operam. Hic illico antiquos codices manuscriptos optimæ notæ, qui erant in celebrioribus Italiæ Bibliothecis, magno cum studio conquirat, viros græci latinique sermonis peritissimos convocat, quibuscum operi manum admovet. Varia illi manuscripta inter se conferunt, varias lectiones excerpunt, quas præter textum cum scriptis Patrum comparant, et quæ notari digna erant, in scholiis capitibus singulis subtexunt. Præ ceteris exemplaribus *Vaticanum* erat verendæ antiquitatis, characteribus majoribus scriptum, uti ipsi statuunt, ante Hieronymi tempora. Is liber solus inscribatur, κατὰ τοὺς Ἑβδομήκοντα. Habebant quoque duos alios veteres codices, sed priore multo recentiores. Alter erat *Venetus* e cardinalis Bessarionis Bibliotheca, majusculis etiam literis exaratus; alter e magna Græcia allatus. Hunc inter et *Vaticanum* tantus erat consensus, ut ex eodem archetypo descripti crederentur. Præterea multum ad illam editionem contulerunt codices e Bibliotheca Medicea Florentiæ collati, qui pluribus in locis *Vaticani* codicis lectiones aut confirmabant, aut illustrabant. Sed, ut aiunt docti illi viri, « Libri *Vaticani* bonitas non tam ex horum
« codicum consensu perspecta est, quam ex his locis, quæ partim
« adducuntur, partim explicantur ab antiquis sacris scriptoribus,

« qui fere nusquam hujus exemplaris lectiones non exhibent. » Hanc editionem secuti sunt plurimi eruditissimi, præcipue Morinus, Brianus Waltonus, Lambertus Bos, Van Ess, etc.

Quarta tandem editio exorta est a codice *Alexandrino*. Hunc codicem vetustissimum sane et præstantissimum Alexandria Constantinopolim attulit Cyrillus patriarcha, et Carolo I^{mo}, regi Angliæ, per ejusdem apud Turcarum imperatorem legatum dono dedit. Exaratus est in membrana, ut codex Vaticanus, characteribus majoribus et antiquis, sine verborum, versuum et capitum distinctione, sine accentuum atque spirituum notis, quæ certa sunt venerandæ antiquitatis documenta. Partem hujus codicis in lucem edidit Ernestus Græbius Oxonii, 1707 et 1709; alii ad finem perduxerunt annis 1719 et 1720. Omnia fideliter verbatim, et quantum fieri potuit, ad litteram expressa. Solummodo sicubi exemplar vitio vel defectu laborare videbatur, emendationes atque supplementa, quæ plerumque ex codice Vaticano, minoribus characteribus excuderunt; vitiatam vero lectionem aut quam vitiatam credebant ad marginem apposuerunt. Hanc editionem de novo excudit Breitinger, Tiguri anno 1730, et his ultimis temporibus Oxonii (1798 et 1818) Holmes et Parsonius characteribus antiquis codici similibus, et cum infinitis variantibus lectionibus. Multo consultius H. H. Baber qui summa cura et immenso labore hunc codicem integrum cum suis antiquis characteribus; servatis tum eodem ordine columnarum linearumque, tum eadem structura litterarum ac verborum, ita ut vere *fac-simile* vocari possit, excudit anno 1820: opus plane aureum, quod hunc codicem in perpetuum incolumem conservat. Utinam idem labor susciperetur ad conservationem codicis Vaticani qui in diem dilabatur!

Hi duo codices, *Vaticanus* scilicet et *Alexandrinus*, ambo vetustissimi optimique et jam, ut omnes statuunt, ante S. Hieronymi tempora scripti, quadam divina providentia reservati videntur. Pene in omnibus mire consentiunt; differunt tamen in quibusdam, sed generatim loquendo, unus alterum sustinet ac supplet.

Nam ubi Vaticanus est manceus et mutilatus, Alexandrinus est fere semper integer, et vice versa, ita ut ex ambobus Scriptura sacra integra et incorrupta, ut a SS. Patribus legebatur, excerpti possit: id quod, Deo adjuvante, perficere conati sumus. Ineunte ultimo sæculo acriter decertarunt viri docti uter utri antehabendus sit. Post multam disceptationem, de qua ex utraque parte innumera scripta exstant, *adhuc sub iudice lis est*. Hanc contentionem renovare nolumus, sed omnibus perpensis, nobis textus sixtinus videtur anteponendus, et ita sentiunt plerique eruditi.

1º Textum igitur sixtinum codicis Vaticani, secundum editionem Romanam, verbatim et ad litteram, cum ejusdem latina translatione, in qua, cum verbum verbo reddatur, minus elegantia verborum quam sensus spectari debet, cura diligentissima expressimus.

2º Nihil addendo, nihilque detrahendo, aut quicquam immutando, quosdam leves typographiæ errores aut librarii lapsus jam ab aliis viris doctis annotatos, et ad solam grammaticam spectantes, ex aliorum codicum consensu passim emendavimus, sicuti in scholiis notabitur.

3º Quæ vero in editione Romana ex codice Vaticano, præ nimia vetustate, manca et mutilata exhibentur, in inferiori ora paginae supplevimus ex codice Alexandrino, quem, ut nihil nos falleret, cum editione Romana de verbo ad verbum comparavimus.

4º Textum sixtinum et ejusdem latinam translationem, nunc primum recte et accurate, versibus, ad collationem latinæ Vulgatæ, distinximus; inversiones vero, quæ passim occurrunt in codice Vaticano, litteris alphabeticis indicavimus. Libros *apocryphos* in canone a Concilio Tridentino non admissos ad calcem operis reduximus.

5º Quo labore minus contenti, ulterius progressi sumus. Cum in animo haberemus Biblia edere integra qualia in nostra latina Vulgata exhibentur, supplevimus, ad instar Hexaplorum Origenis (1),

(1) Quod quo rectius intelligatur, monendum multa in Septuaginta reperiri quæ in textu hebraico non exstant: ea Origenes in suis Hexaplis obelo notavit; sed ex altera parte non pauca deesse apud Septuaginta quæ habentur in hebræo, et

ea quæ in Communi LXX interpretum versione desiderantur ac desiderari testantur ubique SS. Patres, quæ tamen in exemplaribus hebraicis inveniuntur. Ideo multa excerptimus ex Scholiis Romanis, ex editione Complutensi et Aldina, ex fragmentis Aquilæ, Symmachi et Theodotionis, et ex pluribus aliis codicibus editis et ineditis, qui in nostra regia Bibliotheca depositi conservantur, ut constabit ex scholiis et variantibus lectionibus; eaque pariter ad oram inferiorem paginae, versiculis distincta, cum latina translatione apposuimus. Quæ quamvis non sint de Septuaginta interpretum versione quam exhibent codices *Vaticanus* et *Alexandrinus* et quam ut genuinam, ut sanctam, canonicam, propheticam, divinam, ex omni parte a Deo inspiratam, SS. Patres publice ac privatim prædicarunt, non ideo tamen contemnenda sunt, utpote quæ consentiant cum nostra illa Vulgata quam Concilium Tridentinum authenticam declaravit.

Itaque, uti videre est, nihil intentatum reliquimus ut nostra editio Scripturam sacram integram et incorruptam exhibeat, et gratias debemus A. Firmino Didot, litteratissimo typographo, qui nullam curam neglexit, nec ulli sumptui pepercit ut Romanum exemplar fidelissime ac nitidissime typis redderetur. Cujus laboris et impensæ neque nos neque illum profecto pœnitebit, si ad sacrarum litterarum studia in seminariis conferre, et tam egregium antiquitatis opus e pulvere eruere potuerimus. Faveat nobis Deus ad cujus majorem gloriam hunc laborem suscepimus!

JAGER.

quæ supplevit Origenes in suis Hexaplis sub asterisco, non de suo ingenio, sed ex aliis editionibus hebræo consonantibus, ut ipse narrat, et præcipue ex Theodotione. His signis, scilicet obelis asteriscisque Origenianis, præstantia codicis Vaticani astrui potest, sicut fecit doctissimus Morinus. Nam ea quæ SS. Patres in Septuaginta reperiri, et quæ in hebræo deesse, et ab Origene obelo notata testantur, reperiuntur in codice Vaticano. Quæ vero apud Septuaginta non haberi docent SS. Patres, in hebræo reperiuntur et addita sunt ab Origene sub asterisco, hæc omnia, nullo versiculo excepto, ut docet Morinus, desunt in codice Vaticano.

PRÆFATIONES

GRÆCÆ EDITIONIS ROMANÆ.

SIXTO QUINTO

PONTIFICI MAXIMO,

ANTONIUS CARAFA, CARDINALIS

SANCTÆ SEDIS APOSTOLICÆ BIBLIOTHECARIUS.

ANNUS agitur jam fere octavus, ex quo Sanctitas Vestra pro singulari suo de sacris litteris bene merendi studio, auctor fuit, beatæ memoriæ Gregorio XIII, Pontifice Maximo, ut sacrosancta Septuaginta interpretum Biblia, quibus Ecclesia tum græca tum latina, jam inde ab apostolorum temporibus usa est, ad fidem probatissimorum codicum emendarentur. Quod enim Sanctitas Vestra pro accurata sua in perlegendis divinis Scripturis diligentia, animadvertisset infinitos pene locos ex iis, non eodem modo ab antiquis sacris scriptoribus afferri, quo in vulgatis Biblicorum græcis editionibus circumferrentur, existimassetque non aliunde eam lectionum varietatem, quam e multiplici, eaque confusa veterum interpretatione fluxisse; rectissime censuit, ad optimæ notæ exemplaria provocandum esse, ex quibus, quoad fieri posset, ea, quæ vera et sincera esset, Septuaginta interpretum Scriptura eliceretur. Ex quo fit, ut vestram non solum pietatem, sed etiam sapientiam magnopere admirer, cum videam S. V. de græcis Bibliis expolientis idem multos post annos in mentem venisse, quod sanctos illos Patres, Tridenti congregatos, auctoritate ac reverentia ductos veræ

ac puræ Septuaginta interpretationis, olim cogitasse cognovi exactis ejus Concilii, nondum pervulgatis. Hujus autem expolitionis constituendæ munus, cum mihi demandatum esset a Gregorio XIII, cujus cogitationes eo maxime spectabant, ut christiana religio quam latissime propagaretur, operam dedi, ut in celebrioribus Italiæ Bibliothecis optima quæque exemplaria perquirerentur, atque ex iis lectionum varietates descriptæ ad me mitterentur. Quibus sane doctorum hominum, quos ad id delegeram, industria, et judicio claræ memoriæ Gulielmi cardinalis Sirleti (quem propter excellentem doctrinam, et multiplicem linguarum peritiam, in locis obscurioribus mihi consulendum proposueram) persæpe examinatis, et cum vestro Vaticanæ Bibliothecæ (cui me Benignitas vestra nuper præfecit) exemplari diligenter collatis, intelleximus cum ex ipsa collatione, tum e sacrorum veterum scriptorum consensione, Vaticanum codicem non solum vetustate, verum etiam bonitate cæteris anteire; quodque caput est, ad ipsam, quam quærebamus, Septuaginta interpretationem, si non toto libro, majori certe ex parte, quam proxime accedere. Quod mihi cum multis aliis argumentis constaret, vel ipso etiam libri titulo, qui est κατὰ τοὺς Ἑβδομήκοντα, curavi, de consilio et sententia eorum quos supra nominavi, hujus libri editionem, ad Vaticanum exemplar emendandam; vel potius exemplar ipsum, quod ejus valde probaretur auctoritas, de verbo ad verbum repræsentandum, accurate prius, sicubi opus fuit, recognitum, et notationibus etiam auctum. Factum est autem providentia sane divina, ut quod Sanctitate Vestra suadente, sui cardinalatus tempore inchoatum est, id variis de causis aliquoties intermissum, per ipsa fere initia Pontificatus sui fuerit absolutum; scilicet, ut hoc præclarum opus vestro sanctissimo nomini dicatum, quasi monumentum quoddam perpetuum esset futurum apud omnes bonos, et vestræ erga Rempublicam Christianam voluntatis, et meæ erga Sanctitatem Vestram observantiæ.

PRÆFATIO AD LECTOREM.

Qui sunt in sacrosanctis Scripturis accuratius versati, fatentur omnes, græcam Septuaginta interpretum editionem longe aliis omnibus, quibus Græci usi sunt, et antiquiorem esse, et probatiorem. Constat enim, eos interpretes, natione quidem Judæos, doctos vero græce, trecentis uno plus annis ante CHRISTI adventum, cum in Ægypto regnaret Ptolemæus Philadelphus, Spiritu Sancto plenos, sacra Biblia interpretatos esse, eamque interpretationem a primis Ecclesiæ nascentis temporibus tum publice in Ecclesiis ad egendum propositam fuisse, tum privatim receptam, et explanatam ab ecclesiasticis scriptoribus, qui vixerunt ante B. Hieronymum, latinæ Vulgatæ editionis auctorem. Nam Aquila quidem Sinopensis, qui secundus post Septuaginta eosdem libros ex hebræo in græcum convertit, et multo post tempore sub Hadriano principe floruit; et ejus interpretatio (quod ea, quæ de Christo in Scripturis prædicta fuerant, ut a Judæis gratiam iniret, aliter quam Septuaginta vertendo, subdola obscuritate involverit), jamdiu est, cum a recte sentientibus, licet in hexaplis haberetur, aliquibus locis non est probata. Hunc vero, qui subsequuti sunt, Symmachus et Theodotio; alter Samaritanus, sub L. Vero; alter Ephesius, sub Imperatore Commodus; uterque (quamvis et ipsi in hexaplis circumferrentur) parum fidus interpretes habitus est: Symmachus, quod Samaritanis offensus, ut placeret Judæis, non unum sanctæ Scripturæ locum perturbato sensu corruperit; Theodotio, quod Marcionis hæretici sectator, nonnullis locis perverterit potius quam converterit sacros libros. Fuerunt præter has apud Græcos

aliæ duæ editiones incertæ auctoritatis : altera, Antonino Caracalla Imp. apud Hierichuntem; altera apud Nicopolim sub Alexandro Severo, in doliis repertæ : quæ, quod in octaplis inter græcas editiones quintum et sextum locum obtinerent, quintæ et sextæ editionis nomen retinuerunt. Sed nec hæ satis fidæ interpretationes habitæ sunt. His additur alia quædam editio sancti Luciani martyris, qui vixit sub Diocletiano et Maximiano Impp. valde illa quidem probata; sed quæ cum Septuaginta interpretibus comparari nullo modo possit, vel ipsis etiam græcis scriptoribus testantibus, et Niceta confirmante, his plane verbis, in commentario Psalmorum : *ἡμεῖς δὲ καὶ τὴν τοιαύτην ἔκδοσιν σεβάζόμενοι, τῇ τὴν Ἑβδομήκοντα προσκείμεθα μάλιστα, ὅτι διηρημένως τὴν τῆς διαλέκτου μεταβολὴν ποιησάμενοι, μίαν ἐν ἐκάστοις ἔννοιαν, καὶ λέξιν, ἀποδεδώκασιν.* Adeo Septuaginta interpretum editio magni nominis apud omnes fuit; nimirum quæ instinctu quodam divinitatis elaborata, bono generis humani prodierit in lucem. Sed hæc etiam ipsa, quod in hexaplis ita primum ab Origene collocata fuerit, ut ejus e regione aliæ editiones, quo inter se comparari commodius possent, ad legendum propositæ essent, deinde vero varietates tantum ex iis ad illam, sub obelis et asteriscis notari essent cœptæ, factum est, ut vetustate notis oblitteratis, insincera nimis, et valde sui dissimilis ad nos pervenerit : quippe quæ insertis ubique aliorum interpretationibus, aliquibus autem locis duplici, atque etiam triplici, ejusdem sententiæ interpretatione intrusa, male præterea a librariis accepta, suum ob id nitorem integritatemque amiserit. Hinc illæ lectionum penitus inter se dissidentes varietates, et quod doctissimorum hominum ingenia mentesque diu torsit, ipsæ exemplarium non solum inter se, sed a veteribus etiam scriptoribus dissensiones. Quod malum primo a multis ignoratum, ab aliis postea neglectum, quotidie longius serpens, principem librum, et a quo tota lex divina, et christiana pendent instituta, non levibus maculis inquinavit. Quo nomine dici non potest quantum omnes boni debeant Sixto V, Pontifici Maximo. Is enim quod in sacris litteris, unde sanctissimam hausit doctrinam,

ætatem fere totam contriverit; quodque in hoc libro cum veterum scriptis conferendo, singularem quandam diligentiam adhibuerit, vidit primus, qua ratione huic malo medendum esset; nec vidit solum, sed auctoritate etiam sua effecit, ut Summus Pontifex Gregorius XIII græca Septuaginta interpretum Biblia, adhibita diligenti castigatione, in pristinum splendorem restituenda curaret. Quam rem exsequendam cum ille demandasset Antonio Carafæ cardinali, viro veteris sanctitatis, et omnium honestarum artium cultori, nulla is interposita mora, delectum habuit doctissimorum hominum, qui domi suæ statis diebus exemplaria manuscripta, quæ permulta undique conquisierat, conferrent, et ex iis optimas quasque lectiones elicerent: quibus deinde cum codice Vaticanæ Bibliothecæ sæpe ac diligenter comparatis, intellectum est, eum codicem, omnium qui exstant, longe optimum esse, ac operæ pretium fore, si ad ejus fidem nova hæc editio pararetur. Sed emendationis consilio jam explicato, ipsa quoque ratio, quæ in emendando adhibita est, nunc erit aperienda, in primisque Vaticanus liber describendus, ad cujus præscriptum hæc editio expolita est. Codex is (quantum ex forma characterum conjici potest), cum sit majoribus litteris, quas vere antiquas vocant, exaratus, ante millesimum ducentessimum annum, hoc est, ante tempora B. Hieronymi, et non infra, scriptus videtur. Ex omnibus autem libris, qui in manibus fuerunt, unus hic præ aliis, quia ex editione Septuaginta, si non toto libro, certe majorem partem constare visus est, mirum in modum institutam emendationem adjuvit; post eum vero alii duo, qui ad ejus vetustatem proximi quidem, sed longo proximi intervallo accedunt, unus Venetus, ex bibliotheca Bessarionis cardinalis, et is quoque grandioribus litteris scriptus; alter, qui ex magna Græcia advectus, nunc est Carafæ cardinalis: qui liber cum Vaticano codice ita in omnibus consentit, ut credi possit ex eodem archetypo descriptus esse. Præter hos, magno etiam usui fuerunt libri ex Medicea bibliotheca Florentiæ collati, qui Vaticanas lectiones multis locis aut confirmarunt, aut illustra-

runt. Sed libri Vaticani bonitas non tam ex horum codicum miro consensu perspecta est, quam ex iis locis, qui partim adducuntur, partim explicantur ab antiquis sacris scriptoribus; qui fere nusquam hujus exemplaris lectiones non exhibent, ac reponunt, nisi ubi aliorum interpretum locum aliquem afferunt, non Septuaginta. Quorum editio cum esset nova emendatione perpolienda, recte ad hujus libri normam, qui longe omnium antiquissimus, solus juxta Septuaginta inscribitur, perpolita est; vel potius, rectissime liber ipse ad litteram, quoad fieri potuit, per antiquam orthographiam, aut per librarii lapsus, est expressus. Nam vetus illa, et jam obsoleta ejus ætatis scriptura, aliquibus locis repræsentata non est; cum tamen in aliis omnibus, nisi ubi manifestus apparebat librarii lapsus, ne latum quidem unguem, ut aiunt, ab hujus libri auctoritate discessum sit; ne in iis quidem, quæ si minus mendo, certe suspicione mendii videbantur non carere. Satius enim visum est, locos vel aliquo modo suspectos (nec enim fieri potest ut in quantumvis expurgato exemplari non aliqua supersit macula) quemadmodum habentur in archetypo, relinqui, quam eos ex alicujus ingenio aut conjectura emendari: quod multa, quæ primo vel mendosa vel mutilata in hoc codice videbantur, ea postea cum aliis libris collata, vera et sincera reperirentur. Nam in libris Prophetarum, qui maxime in hoc exemplari (uno excepto Daniele) puram Septuaginta editionem resipiunt, mirum quam multa non habeantur; quæ tamen recte abesse, et eorum Interpretum non esse, intellectum est, tum ex commentariis veterum scriptorum græcis et latinis, tum ex libris manuscriptis, in quibus illa addita sunt sub asteriscis. Atque hæc ratio in notationibus quoque servata est: in quibus cum multa sint ex commentariis græcis petita, quæ in codicibus manuscriptis partim mutilata partim varie scripta aliquibus locis circumferuntur; ea non aliter atque in archetypis exemplaribus reperiuntur, descripta sunt, quo uniuscujusque arbitrato, adjuvantibus libris, restitui possint. Nec vero illud omittendum, quod item pertinet ad notationes;

non omnia in iis repræsentata esse, quæ aut ad confirmandas lectiones Vaticanas e scriptoribus vulgatis, aut ad explenda quæ in Septuaginta non habentur, ex aliorum editionibus afferri potuissent; quod in communibus libris cum legantur, inde sibi unusquisque nullo negotio ea parare possit. Quæ vero in libris manuscriptis reperta, vel ad indicandas antiquarum tum lectionum tum interpretationum varietates (sub scholii illas nomine, quod ipsarum incerta esset auctoritas, nonnunquam relatas), vel ad stabiliendam scripturam Vaticanam, et ejus obscuriores locos illustrandos pertinere visa sunt; ea certe non sunt prætermissa. Ordo autem librorum in Vaticano exemplari, cum idem fere sit cum eo qui apud Græcos circumfertur, a vulgatis tamen editionibus variat in hoc, quod primo habet duodecim Prophetas, et hos ipsos aliter dispositos; deinde reliquos quatuor, quemadmodum vulgo editi sunt. Atque hunc ordinem verum esse, intelligimus ex eo, quod illum agnoscunt et probant veteres Ecclesiastici scriptores; et cum toto exemplari nulla capitum divisio sit (nam in nova editione consultum est legentium commoditati), in libro tamen quatuor Prophetarum, distinctio quædam apparet subobscura, illi pene similis, quam describit sanctus Dorotheus martyr, qui vixit sub Magno Constantino. Machabæorum libri absunt ab hoc exemplari, atque item liber Genesis fere totus; nam longo ævo consumptis membranis, mutilatus est ab initio libri, usque ad caput XLVII, et liber item Psalmorum, qui a Psalmo CV usque ad CXXXVIII nimia vetustate mancus est. Sed hæc ex aliorum codicum collatione emendata sunt. Quod si aliqua videbuntur in hac editione, ut ait B. Hieronymus, vel lacerata, et inversa, quod ea sub obelis et asteriscis ab Origene suppleta et distincta non sint; vel obscura, et perturbata, quod cum latina Vulgata non consentiant, et in aliquibus aliis editionibus apertius et expressius habeantur; erit lector admonendus, non eo spectasse hujus expolitionis industriam, ut hæc editio, ex permixtis eorum qui supra nominati sunt, interpretationibus (instar ejus quam scribit B. Hieronymus a Græ-

cis κοινὴν, a nostris appellatam Communem) concinnata, latinæ Vulgatæ editioni, hoc est, Hebræo, ad verbum respondeat; sed, ut ad eam quam Septuaginta interpretes Spiritus Sancti auctoritatem secuti ediderunt, quantum per veteres libros fieri potest, quam proxime accedat. Quam nunc novis emendationibus illustratam, et aliorum interpretum reliquiis, quæ supersunt, auctam, non parum profuturam ad latinæ Vulgatæ intelligentiam, dubitabit nemo qui hanc cum illa accurate comparaverit. Quæ si doctis viris, et pie sentientibus, ut æquum est, probabuntur, reliquum erit, ut Sixto V Pont. Max. hujus boni auctori gratias agant, et ab omnipotenti Deo publicis votis poscant, optimum principem nobis florentem quamdiutissime servet: qui cum omnes curas cogitationesque suas in amplificandam ornandamque Ecclesiæ dignitatem contulerit, dubitandum non est, quin Rep. christiana optimis legibus, et sanctissimis institutis per eum reformatâ; religione ac pietate, revocatis antiquis ritibus, in suum splendorem restituta in hoc quoque publicam causam sit adjuturus, ut sacri veteres libri, hominum incuria, vel improbitate corrupti, pro sua eximia benignitate, ab omni labe vindicati, quam emendatissimi pervulgentur.

SIXTUS PAPA V.

AD PERPETUAM REI MEMORIAM. Cupientes, quantum in nobis est, commissi nobis gregis saluti, quacumque ratione ac via prospicere, ad pastorem nostram curam pertinere vehementer arbitramur, sacræ Scripturæ libros, quibus salutaris doctrina continetur, ab omnibus maculis expurgatos, integros purosque pervulgari. Id nos in inferiori gradu constituti, quantum potuimus, studio et diligentia nostra præstitimus, et in hac altissima specula a Deo collocati, assidue mentis nostræ oculis spectare non desistimus. Cum itaque superioribus annis piæ recordationis Gregorius Papa XIII, prædecessor noster, nobis suggerentibus, græcum Vetus Testamentum juxta Septuaginta interpretum editionem, qua ipsi etiam Apostoli nonnunquam usi fuerunt, ad emendatissimorum codicum fidem expoliendum mandaverit; ejus rei cura dilecto filio nostro, Antonio, sanctæ Romanæ Ecclesiæ presbytero, cardinali Carafæ, et ad id per eum delectis eruditissimis aliquot viris, demandata; et jam expolitio hujusmodi, permultis exemplaribus ex diversis Italiæ bibliothecis, et præcipue ex nostra Vaticana diligenter collatis, matureque examinatis, absoluta sit; volumus, et sancimus, ad Dei gloriam, et Ecclesiæ utilitatem, ut Vetus græcum Testamentum juxta Septuaginta, ita recognitum et expolitum, ab omnibus recipiatur, ac retineatur; quo potissimum ad latinæ Vulgatæ editionis, et veterum Sanctorum Patrum intelligentiam utantur: prohibentes, ne quis de hac nova græca editione audeat in posterum, vel addendo, vel demendo, quicquam immutare. Si quis autem aliter fecerit, quam hac nostra sanctione comprehensum est, noverit se

in Dei Omnipotentis, beatorumque apostolorum Petri et Pauli,
indignationem incursum. Datum Romæ apud sanctum Marcum,
sub annulo Piscatoris. Die 8 octobris, M. D. LXXXVI. Pontificatus
nostri anno secundo.

THO. THOM. GUALTERUTIUS.

ΓΕΝΕΣΙΣ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

1. Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν.
2. Ἡ δὲ γῆ ἦν ἀόρατος καὶ ἀκατασκεύαστος· καὶ σκότος ἐπάνω τῆς ἀβύσσου· καὶ πνεῦμα Θεοῦ ἐπερέμετο ἐπάνω τοῦ ὕδατος.
3. Καὶ εἶπεν ὁ Θεός· Γενηθήτω φῶς, καὶ ἐγένετο φῶς.
4. Καὶ εἶδεν ὁ Θεὸς τὸ φῶς, ὅτι καλόν. Καὶ διεῴρισεν ὁ Θεὸς ἀνὰ μέσον τοῦ φωτός, καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σκότους.
5. Καὶ ἐκάλεσεν ὁ Θεὸς τὸ φῶς ἡμέραν, καὶ τὸ σκότος ἐκάλεσε νύκτα. Καὶ ἐγένετο ἑσπέρα, καὶ ἐγένετο πρωὶ, ἡμέρα μία.
6. Καὶ εἶπεν ὁ Θεός· Γενηθήτω στερέωμα ἐν μέσῳ τοῦ ὕδατος· καὶ ἔστω διαχωρίζον ἀνὰ μέσον ὕδατος καὶ ὕδατος. Καὶ ἐγένετο οὕτως.
7. Καὶ ἔθηκεν ὁ Θεὸς τὸ στερέωμα καὶ διέμεσεν ὁ Θεὸς ἀνὰ μέσον τοῦ ὕδατος, ὃ ἦν ὑποκάτω τοῦ στερεώματος, καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ ὕδατος, τοῦ ἐπάνω τοῦ στερεώματος.
8. Καὶ ἐκάλεσεν ὁ Θεὸς τὸ στερέωμα, οὐρανόν. Καὶ εἶδεν ὁ Θεὸς, ὅτι καλόν. Καὶ ἐγένετο ἑσπέρα, καὶ ἐγένετο πρωὶ, ἡμέρα δευτέρα.
9. Καὶ εἶπεν ὁ Θεός· Συναγῇτω τὸ ὕδωρ τὸ ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ εἰς συναγωγὴν μίαν, καὶ ἀφῃλῇ ἡ ξηρά. Καὶ ἐγένετο οὕτως· καὶ συνήλθῃ τὸ ὕδωρ τὸ ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ εἰς τὰς συναγωγὰς αὐτῶν, καὶ ἀφῃλῃ ἡ ξηρά.
10. Καὶ ἐκάλεσεν ὁ Θεὸς τὴν ξηράν, γῆν· καὶ τὰ συστήματα τῶν ὑδάτων ἐκάλεσε θαλάσσας. Καὶ εἶδεν ὁ Θεός, ὅτι καλόν.
11. Καὶ εἶπεν ὁ Θεός· Βλαστησάτω ἡ γῆ βοτάνην χόρτον· σπείρον σπέρμα κατὰ γένος καὶ καθ' ὁμοιότητα, καὶ ζῶον καρπιδιον ποιοῦν καρπὸν, ὃ τὸ σπέρμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ κατὰ γένος ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ ἐγένετο οὕτως.
12. Καὶ ἐκτίθειται ἡ γῆ βοτάνην χόρτον· σπέρμα κατὰ γένος καὶ καθ' ὁμοιότητα, καὶ ζῶον καρπιδιον ποιοῦν καρπὸν, ὃ τὸ σπέρμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ κατὰ γένος ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ εἶδεν ὁ Θεός, ὅτι καλόν.
13. Καὶ ἐγένετο ἑσπέρα, καὶ ἐγένετο πρωὶ, ἡμέρα τρίτη.
14. Καὶ εἶπεν ὁ Θεός· Γενηθήτωσαν φωστῆρες ἐν τῷ στερεώματι τοῦ οὐρανοῦ εἰς φάσιν ἐπὶ τῆς γῆς, τοῦ διαχωρίζειν ἀνὰ μέσον τῆς ἡμέρας καὶ ἀνὰ μέσον τῆς νυκτός· καὶ ἔστωσαν εἰς σημεῖα, καὶ εἰς καιροὺς, καὶ εἰς ἡμέρας, καὶ εἰς ἐνιαυτοὺς.
15. Καὶ ἔστωσαν εἰς φάσιν ἐν τῷ στερεώματι τοῦ οὐρανοῦ, ὥστε φαίνειν ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ ἐγένετο οὕτως.
16. Καὶ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τοὺς δύο φωστῆρας τοὺς μεγάλους· τὸν φωστῆρα τὸν μέγαν εἰς ἀρχὴς τῆς ἡμέρας, καὶ τὸν φωστῆρα τὸν ἐλάσσον εἰς ἀρχὴς τῆς νυκτός, καὶ τοὺς ἀστέρας.
17. Καὶ ἔθετο αὐτοὺς ὁ Θεὸς ἐν τῷ στερεώματι τοῦ οὐρανοῦ, ὥστε φαίνειν ἐπὶ τῆς γῆς.

GENESIS.

CAPUT I.

1. In principio fecit Deus cælum et terram.
2. Terra autem erat invisibilis, et incompressa: et tenebrae super abyssum: et spiritus Dei superferebatur super aquam.
3. Et dixit Deus: Fiat lux, et facta est lux.
4. Et vidit Deus lucem, quia bona est. Et discrevit Deus inter lucem et tenebras.
5. Et vocavit Deus lucem diem, et tenebras vocavit noctem. Et factum est vespere, et factum est mane, dies unus.
6. Et dixit Deus: Fiat firmamentum in medio aquae: et sit discernens inter aquam, et aquam. Et factum est sic.
7. Et fecit Deus firmamentum: et divisit Deus inter aquam quae erat sub firmamento, et inter aquam quae supra firmamentum.
8. Et vocavit Deus firmamentum, cælum. Et vidit Deus, quia bonum est. Et factum est vespere, et factum est mane, dies secundus.
9. Et dixit Deus: Congregetur aqua, quae sub cælo, in congregationem unam, et appareat arida. Et factum est sic: et congregata est aqua, quae sub cælo, in congregationes suas, et apparuit arida.
10. Et vocavit Deus aridam, terram, et collectiones aquarum vocavit maria. Et vidit Deus, quia bonum est.
11. Et dixit Deus: Germinet terra herbam pabuli, seminans semen secundum genus, et secundum similitudinem: et lignum fructiferum faciens fructum, cujus semen ejus sit in ipso secundum genus super terram. Et factum est sic.
12. Et produxit terra herbam pabuli, seminans semen secundum genus, et secundum similitudinem, et lignum fructiferum faciens fructum, cujus semen ejus sit in eo secundum genus super terram. Et vidit Deus, quia bonum est.
13. Et factum est vespere, et factum est mane, dies tertius.
14. Et dixit Deus: Fiant luminaria in firmamento cæli ad illuminationem super terram: ut discernant inter diem et noctem: et sint in signa et in tempora, et in dies et in annos.
15. Et sint ad illuminationem in firmamento cæli ut luceant super terram. Et factum est sic.
16. Et fecit Deus duo luminaria magna: luminare majus in principatus diei, et luminare minus in principatus noctis, et stellas.
17. Et posuit ea Deus in firmamento cæli, ut luceant super terram.

18. καὶ ἄρχειν τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτός, καὶ διαχωρίζειν ἀνὰ μέσον τοῦ φωτός καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σκότους. Καὶ εἶδεν ὁ Θεός, ὅτι καλόν.

19. Καὶ ἐγένετο ἑσπέρα, καὶ ἐγένετο πρωΐ, ἡμέρα τετάρτη.

20. Καὶ εἶπεν ὁ Θεός· Ἐξαγαγέτω τὰ ὕδατα ἑρπετὰ ψυχῶν ζώων, καὶ πετεινὰ πετόμενα ἐπὶ τῆς γῆς κατὰ τὸ στερέωμα τοῦ οὐρανοῦ. Καὶ ἐγένετο οὕτως.

21. Καὶ ἐποίησεν ὁ Θεός τὰ κτήνη τὰ μεγάλα, καὶ πᾶσαν ψυχὴν ζώων ἑρπετῶν, ἃ ἐξήγαγε τὰ ὕδατα κατὰ γένη αὐτῶν. Καὶ πᾶν πετεινὸν πτερωτὸν κατὰ γένος. Καὶ εἶδεν ὁ Θεός, ὅτι καλὰ.

22. Καὶ εὐλόγησεν αὐτὰ ὁ Θεός, λέγων· Αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε, καὶ πληρώσατε τὰ ὕδατα ἐν ταῖς θαλάσσαις· καὶ τὰ πετεινὰ πληθυνέσθωσαν ἐπὶ τῆς γῆς.

23. Καὶ ἐγένετο ἑσπέρα, καὶ ἐγένετο πρωΐ, ἡμέρα πέμπτη.

24. Καὶ εἶπεν ὁ Θεός· Ἐξαγαγέτω ἡ γῆ ψυχὴν ζώων κατὰ γένος, τετράποδα καὶ ἑρπετὰ καὶ θηρία τῆς γῆς κατὰ γένος. Καὶ ἐγένετο οὕτως.

25. Καὶ ἐποίησεν ὁ Θεός τὰ θηρία τῆς γῆς κατὰ γένος, καὶ τὰ κτήνη κατὰ γένος αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ ἑρπετὰ τῆς γῆς κατὰ γένος. Καὶ εἶδεν ὁ Θεός, ὅτι καλὰ.

26. Καὶ εἶπεν ὁ Θεός· Ποιήσωμεν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα ἡμετέραν καὶ καθ' ὁμοίωσιν· καὶ ἀρχέτωσαν τῶν ἰχθύων τῆς θαλάσσης, καὶ τῶν πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τῶν κτηνῶν, καὶ πάσης τῆς γῆς, καὶ πάντων τῶν ἑρπετῶν τῶν ἐρπόντων ἐπὶ τῆς γῆς.

27. Καὶ ἐποίησεν ὁ Θεός τὸν ἄνθρωπον· κατ' εἰκόνα Θεοῦ ἐποίησεν αὐτόν· ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς.

28. Καὶ εὐλόγησεν αὐτούς ὁ Θεός, λέγων· Αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε, καὶ πληρώσατε τὴν γῆν, καὶ κατακυριεύσατε αὐτῆς· καὶ ἄρχετε τῶν ἰχθύων τῆς θαλάσσης, καὶ τῶν πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ, καὶ πάντων τῶν κτηνῶν, καὶ πάσης τῆς γῆς, καὶ πάντων τῶν ἑρπετῶν τῶν ἐρπόντων ἐπὶ τῆς γῆς.

29. Καὶ εἶπεν ὁ Θεός· Ἰδοὺ δέδωκα ὑμῖν πάντα χορτὸν σπόριμον σπείρον σπέρμα, ὃ ἐστὶν ἐπάνω πάσης τῆς γῆς· καὶ πᾶν ξύλον, ὃ ἔχει ἐν ἑαυτῷ καρπὸν σπέρματος σπορίμου, ὑμῖν ἐστὶ εἰς βρώσιν.

30. Καὶ πᾶσι τοῖς θηρίοις τῆς γῆς, καὶ πᾶσι τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ, καὶ παντὶ ἑρπετῷ ἐρπόντι ἐπὶ τῆς γῆς, ὃ ἔχει ἐν ἑαυτῷ ψυχὴν ζωῆς, καὶ πάντα χορτὸν χλωρὸν εἰς βρώσιν. Καὶ ἐγένετο οὕτως.

31. Καὶ εἶδεν ὁ Θεός τὰ πάντα, ὅσα ἐποίησε, καὶ ἰδοὺ καλὰ λίαν. Καὶ ἐγένετο ἑσπέρα, καὶ ἐγένετο πρωΐ, ἡμέρα ἕκτη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

1. Καὶ συνετελέσθησαν ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, καὶ πᾶς ὁ κόσμος αὐτῶν.

2. Καὶ συνετέλεσεν ὁ Θεός ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἕκτῃ τὰ ἔργα αὐτοῦ, ἃ ἐποίησε· καὶ κατέπαυσε τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ, ὧν ἐποίησε.

3. Καὶ εὐλόγησεν ὁ Θεός τὴν ἡμέραν τὴν ἑβδόμην, καὶ ἡγίασεν αὐτήν· ὅτι ἐν αὐτῇ κατέπαυσεν ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ, ὧν ἤρξατο ὁ Θεός ποιῆσαι.

4. Αὕτη ἡ βίβλος γενέσεως οὐρανοῦ καὶ γῆς, ὅτε ἐγένετο· ἡ ἡμέρα ἐποίησε Κύριος ὁ Θεός τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν,

18. et habeant principatum diei ac noctis, et discernant inter lucem et tenebras. Et vidit Deus, quia bonum est.

19. Et factum est vespere, et factum est mane, dies quartus.

20. Et dixit Deus : Producant aquae reptilia animarum viventium, et volatilia volantia super terram secundum firmamentum caeli. Et factum est sic.

21. Et fecit Deus cetos magnos, et omnem animam animalium reptilium, quae prodixerunt aquae secundum genera eorum, et omne volatile pennatum secundum genus. Et vidit Deus, quia bona sunt.

22. Et benedixit ea Deus, dicens : Crescite, et multiplicamini : et replete aquas in maribus : et volatilia multiplicentur super terram.

23. Et factum est vespere, et factum est mane, dies quintus.

24. Et dixit Deus : Producat terra animam viventem secundum genus, quadrupedia et reptilia, et bestias terrae secundum genus. Et factum est sic.

25. Et fecit Deus bestias terrae secundum genus, et pecora secundum genus eorum, et omnia reptilia terrae secundum genus. Et vidit Deus, quia bona sunt.

26. Et dixit Deus : Faciamus hominem ad imaginem nostram, et ad similitudinem : et habeant principatum piscium maris, et volatilium caeli, et pecorum, et omnis terrae, et omnium reptilium repentium super terram.

27. Et fecit Deus hominem : ad imaginem Dei fecit eum : masculum et feminam fecit eos.

28. Et benedixit eos Deus, dicens : Crescite, et multiplicamini, et replete terram, et dominamini ejus : et principamini piscium maris, et volatilium caeli, et omnium pecorum, et omnis terrae, et omnium reptilium repentium super terram.

29. Et dixit Deus : Ecce dedi vobis omne pabulum seminale seminans semen, quod est super omnem terram : et omne lignum, quod habet in se fructum seminis seminalis : vobis erit ad escam.

30. Et omnibus bestiis terrae, et omnibus volatilibus caeli, et omni reptili repenti super terram, quod habet in se animam vitae, et omne pabulum viride in escam. Et factum est sic.

31. Et vidit Deus omnia, quaecumque fecit : et ecce bona valde. Et factum est vespere, et factum est mane, dies sextus.

CAPUT II.

1. Et consummata sunt caelum et terra, et omnis ornatus eorum.

2. Et consummatit Deus in die sexto opera sua, quae fecit : et requievit in die septimo ab omnibus operibus suis, quae fecit.

3. Et benedixit Deus diem septimum, et sanctificavit eum : quia in ipso requievit ab omnibus operibus suis, quae inchoavit Deus facere.

4. Hic est liber generationis caeli et terrae, cum facta sunt : qua die fecit Dominus Deus caelum et terram,

5. καὶ πᾶν γλῶσσιν ἀγροῦ πρὸ τοῦ γενέσθαι ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ πάντα χορτὸν ἀγροῦ πρὸ τοῦ ἀνατελεῖν· οὐ γὰρ ἔβρεξεν ὁ Θεὸς ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἄνθρωπος οὐκ ἦν ἐργάζεσθαι αὐτήν.

6. Πηγὴ δὲ ἀνέβαινεν ἐκ τῆς γῆς, καὶ ἐπότιζε πᾶν τὸ πρὸσωπον τῆς γῆς.

7. Καὶ ἔπλασεν ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον, χοῦν ἀπὸ τῆς γῆς· καὶ ἐνεψύσῃσεν εἰς τὸ πρὸσωπον αὐτοῦ πνοὴν ζωῆς, καὶ ἐγένετο ὁ ἄνθρωπος εἰς ψυχὴν ζῶσαν.

8. Καὶ ἐφύτευσεν ὁ Θεὸς παράδεισον ἐν Ἑδὲμ κατὰ ἀνατολάς, καὶ ἔθετο ἐκεῖ τὸν ἄνθρωπον, ὃν ἔπλασε.

9. Καὶ ἐξανέτειλεν ὁ Θεὸς ἔτι ἐκ τῆς γῆς πᾶν ξύλον ὡραῖον εἰς ὄρασιν, καὶ καλὸν εἰς βρώσιν· καὶ τὸ ξύλον τῆς ζωῆς ἐν μέσῳ τοῦ παραδείσου, καὶ τὸ ξύλον τοῦ εἰδέναι γνωστὸν καλοῦ καὶ πονηροῦ.

10. Ποταμὸς δὲ ἐκπορεύεται ἐξ Ἑδὲμ ποτίσκειν τὸν παράδεισον· ἐκεῖθεν ἀφορίζεται εἰς τέσσαρας ἀρχάς.

11. Ὄνομα τῷ ἐνί, Φισῶν. Οὗτος ὁ κυκλῶν πᾶσαν τὴν γῆν Εὐφράτ· ἐκεῖ οὐ ἐστὶ τὸ χρυσίον.

12. Τὸ δὲ χρυσίον τῆς γῆς ἐκεῖνης καλόν. Καὶ ἐκεῖ ἐστὶν ὁ ἄνθραξ καὶ ὁ λίθος ὁ πράσινος.

13. Καὶ ὄνομα τῷ ποταμῷ τῷ δευτέρῳ, Γεῶν. Οὗτος δὲ κυκλῶν πᾶσαν τὴν γῆν Αἰθιοπίαν.

14. Καὶ ὁ ποταμὸς ὁ τρίτος, Τίγρις. Οὗτος δὲ πορπορευόμενος κατέναντι Ἀσσυρίων. Ὁ δὲ ποταμὸς ὁ τέταρτος, Εὐφράτης.

15. Καὶ ἔλαβε Κύριος ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον ὃν ἔπλασε, καὶ ἔθετο αὐτὸν ἐν τῷ παραδείσῳ τῆς τρυφῆς, ἐργάζεσθαι αὐτὸν καὶ φυλάσσειν.

16. Καὶ ἐνετείλατο Κύριος ὁ Θεὸς τῷ Ἀδὰμ, λέγων· Ἀπὸ παντὸς ξύλου τοῦ ἐν τῷ παραδείσῳ βρώσει φαγῇ·

17. ἀπὸ δὲ τοῦ ξύλου τοῦ γινώσκειν καλὸν καὶ πονηρὸν, οὐ φάγεσθε ἀπ' αὐτοῦ· ὃ δ' ἂν ἡμέρα φάγητε ἀπ' αὐτοῦ, θανάτῳ ἀποθανεῖσθε.

18. Καὶ εἶπε Κύριος ὁ Θεὸς· Οὐ καλὸν εἶναι τὸν ἄνθρωπον ὡνόν. Ποιήσωμεν αὐτῷ βοηθόν κατ' αὐτόν.

19. Καὶ ἔπλασεν ὁ Θεὸς ἔτι ἐκ τῆς γῆς πάντα τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ, καὶ πάντα τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ· καὶ ἤγαγεν αὐτὰ πρὸς τὸν Ἀδὰμ, ἵδεν τι καλέσει αὐτά. Καὶ πᾶν ὃ ἐὰν ἐκάλεσεν αὐτὸ Ἀδὰμ ψυχὴν ζῶσαν, τοῦτο ὄνομα αὐτῷ.

20. Καὶ ἐκάλεσεν Ἀδὰμ ὀνόματα πᾶσι τοῖς κτήνεσι, καὶ πᾶσι τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ, καὶ πᾶσι τοῖς θηρίοις τοῦ ἀγροῦ. Τῷ δὲ Ἀδὰμ οὐχ εὗρεθῆς βοηθὸς ὅμοιος αὐτῷ.

21. Καὶ ἐπέβαλεν ὁ Θεὸς ἔκστασιν ἐπὶ τὸν Ἀδὰμ, καὶ ὕπνωσε. Καὶ ἔλαβε μίαν τῶν πλευρῶν αὐτοῦ, καὶ ἀνεπλήρωσε σὰρκα ἀντ' αὐτῆς.

22. Καὶ ἠκοδόμησεν ὁ Θεὸς τὴν πλευράν, ἣν ἔλαβεν ἀπὸ τοῦ Ἀδὰμ, εἰς γυναῖκα· καὶ ἤγαγεν αὐτήν πρὸς τὸν Ἀδὰμ.

23. Καὶ εἶπεν Ἀδὰμ· Τοῦτο νῦν ὅσπου ἐκ τῶν ὀστέων μου, καὶ σὰρξ ἐκ τῆς σαρκός μου, αὕτη κληθήσεται γυνή, ὅτι ἐκ τοῦ ἀνδρός αὐτῆς ἐλήφθη.

24. Ἐγενετο τοῦτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα, καὶ προσκολληθήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· καὶ ἑσονται οἱ δύο εἰς σὰρκα μίαν.

25. Καὶ ἦσαν οἱ δύο γυμνοί, ὃ τε Ἀδὰμ καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἤσχύοντο.

5. et omne viride agri, antequam esset super terram, et omne fœnnm agri, antequam exortum esset : non enim pluerat Deus super terram, nec erat homo qui operaretur eam.

6. Fons autem ascendebat de terra, et irrigabat omnem faciem terre.

7. Et finxit Deus hominem, pulverem de terra : et insufflavit in faciem ejus flatum vitæ, et factus est homo in animam viventem.

8. Et plantavit Deus paradisum in Edem ad orientem, et posuit ibi hominem, quem plasmaverat.

9. Et produxit adhuc Deus de terra omne lignum speciosum ad aspectum, et bonum ad escam : et lignum vitæ in medio paradisi, et lignum ad sciendum cognoscibile boni et mali.

10. Flumen autem procedit ex Edem, ad irrigandum paradisum : quod inde dividitur in quatuor initia.

11. Nomen uni Phison. Hoc est, quod circuit totam terram Eylat : ubi est aurum.

12. Et aurum terræ illius bonum. Et ibi est carbunculus, et lapis prasimus.

13. Et nomen flumini secundo Geon. Hoc est, quod circuit totam terram Æthiopie.

14. Et flumen tertium Tigris. Hoc est, quod vadit contra Assyrios. Et flumen quartum Euphrates.

15. Et sumpsit Dominus Deus hominem, quem fecit : et posuit eum in paradiso deliciarum, operari eum, et custodire.

16. Et præcepit Dominus Deus Adam, dicens : Ex omni ligno, quod est in paradiso, esca edes :

17. de ligno autem cognoscendi bonum et malum, non edetis de illo : qua die autem edetis ex eo, morte moriemini.

18. Et dixit Dominus Deus : Non est bonum esse hominem solum. Faciamus ei adiutorium secundum ipsum.

19. Et finxit Deus adhuc de terra omnes bestias agri, et omnia volatilia cœli : et adduxit illa ad Adam, ut videret, quid vocaret ea. Et omne, quodcumque vocavit Adam illud, animam vivam, hoc est nomen ei.

20. Et vocavit Adam nomina omnibus pecoribus, et omnibus volatilibus cœli, et omnibus bestiis agri. Ipse autem Adam non est inventus adiutor similis ei.

21. Et immisit Deus ecstasim in Adam, et obdormivit. Et accepit unam costarum ejus, et infarsit carnem pro ea.

22. Et ædificavit Deus costam, quam accepit de Adam, in mulierem, et adduxit eam ad Adam.

23. Et dixit Adam : Hoc nunc os ex ossibus meis, et caro ex carne mea. Hæc vocabitur mulier : quoniam ex viro sumpta est.

24. Propter hoc relinquet homo patrem suum et matrem, et adhærebit uxori suæ : et erunt duo in carne una.

25. Et erant ambo nudi, Adam et mulier ejus, et non confundebantur.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

1. Ὁ δὲ ὄφις ἦν φρονιμώτατος πάντων τῶν θηρίων τῶν ἐπὶ τῆς γῆς, ὃν ἐποίησε Κύριος ὁ Θεός. Καὶ εἶπεν ὁ ὄφις τῇ γυναίκί· Τί ὅτι εἶπεν ὁ Θεός, οὐ μὴ φάγητε ἀπὸ παντὸς ξύλου τοῦ παραδείσου;

2. Καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ τῷ ὄφει· Ἀπὸ καρποῦ τοῦ ξύλου τοῦ παραδείσου φαγούμεθα·

3. ἀπὸ δὲ τοῦ καρποῦ τοῦ ξύλου, ὃ ἐστὶν ἐν μέσῳ τοῦ παραδείσου, εἶπεν ὁ Θεός, οὐ φάγεσθε ἀπ' αὐτοῦ, οὐδὲ μὴ ἄψησθε αὐτοῦ, ἵνα μὴ ἀποθάνητε.

4. Καὶ εἶπεν ὁ ὄφις τῇ γυναίκί· Οὐ θανάτῳ ἀποθάνεῖσθε.

5. Ἦδει γὰρ ὁ Θεός, ὅτι ἥ ἂν ἡμέρα φάγητε ἀπ' αὐτοῦ, διανοιγθήσονται ὑμῶν οἱ ὀφθαλμοί, καὶ ἔσεσθε ὡς θεοί, γινώσκοντες καλὸν καὶ πονηρόν.

6. Καὶ εἶδεν ἡ γυνή, ὅτι καλὸν τὸ ξύλον εἰς βρώσιν, καὶ ὅτι ἀρεστὸν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἰδεῖν, καὶ ὡραῖόν ἐστι τοῦ κατανοῆσαι. Καὶ λαβοῦσα ἀπὸ τοῦ καρποῦ αὐτοῦ, ἔφαγε· καὶ ἔδωκε καὶ τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς μετ' αὐτῆς, καὶ ἔφαγον.

7. Καὶ διηνοίχθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν δύο, καὶ ἔγνωσαν ὅτι γυμνοὶ ἦσαν· καὶ ἔβραψαν φύλλα συκῆς, καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς περιζώματα.

8. Καὶ ἤκουσαν τῆς φωνῆς Κυρίου τοῦ Θεοῦ περιπατούντος ἐν τῷ παραδείσῳ τὴν ὀψιμὴν. Καὶ ἐκρύβησαν ὁ τε Ἀδὰμ καὶ ἡ γυνή αὐτοῦ ἀπὸ προσώπου Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἐν μέσῳ τοῦ ξύλου τοῦ παραδείσου.

9. Καὶ ἐκάλεσεν Κύριος ὁ Θεός τὸν Ἀδὰμ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἀδὰμ, ποῦ εἶ;

10. Καὶ εἶπεν αὐτῷ· Τῆς φωνῆς σου ἤκουσα περιπατούντος ἐν τῷ παραδείσῳ, καὶ ἐφοβήθην ὅτι γυμνός εἰμι, καὶ ἐκρύβην.

11. Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Θεός· Τίς ἀνήγγειλέ σοι ὅτι γυμνός εἶ, εἰ μὴ ἀπὸ τοῦ ξύλου, ὃ ἐνετείλάμην σοι τούτου μόνου μὴ φαγεῖν, ἀπ' αὐτοῦ ἔφαγες;

12. Καὶ εἶπεν ὁ Ἀδὰμ· Ἡ γυνή, ἣν ἔδωκας μετ' ἐμοῦ, αὕτη μοι ἔδωκεν ἀπὸ τοῦ ξύλου, καὶ ἔφαγον.

13. Καὶ εἶπε Κύριος ὁ Θεός τῇ γυναίκί· Τί τοῦτο ἐποίησας; Καὶ εἶπεν ἡ γυνή· Ὁ ὄφις ἐπάτησέ με, καὶ ἔφαγον.

14. Καὶ εἶπε Κύριος ὁ Θεός τῷ ὄφει· Ὅτι ἐποίησας τοῦτο, ἐπικατάρατος σὺ ἀπὸ πάντων τῶν κτηνῶν, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν θηρίων τῶν ἐπὶ τῆς γῆς· ἐπὶ τῷ στήθει σου καὶ τῇ κοιλίᾳ πορεύσῃ· καὶ γῆν φαγῇ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου·

15. καὶ ἐχθραν θήσω ἀνὰ μέσον σοῦ καὶ ἀνὰ μέσον τῆς γυναίκος, καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σπέρματός σου, καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σπέρματος αὐτῆς· αὐτός σου τηρήσει κεφαλὴν, καὶ σὺ τηρήσεις αὐτοῦ πτέρναν.

16. Καὶ τῇ γυναίκί εἶπε· Πληθύνων πληθυνῶ τὰς λύπας σου καὶ τὸν στεναγμόν σου· ἐν λύπαις τέξῃ τέκνα, καὶ πρὸς τὸν ἄνδρα σου ἡ ἀποστροφή σου· καὶ αὐτός σου κυριεύσει.

17. Τῷ δὲ Ἀδὰμ εἶπεν· Ὅτι ἤκουσας τῆς φωνῆς τῆς γυναίκος σου, καὶ ἔφαγες ἀπὸ τοῦ ξύλου, ὃ ἐνετείλάμην σοι τούτου μόνου μὴ φαγεῖν, ἀπ' αὐτοῦ ἔφαγες, ἐπικατάρατος ἡ γῆ ἐν τοῖς ἔργοις σου· ἐν λύπαις φαγῇ αὐτὴν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου.

CAPUT III.

1. Serpens autem erat prudentissimus omnium bestiarum, quae erant super terram, quas fecerat Dominus Deus. Et dixit serpens mulieri : Quid, quia dixit Deus, ne edatis ab omni ligno paradisi?

2. Et dixit mulier serpenti : A fructu ligni paradisi edemus :

3. de fructu autem ligni, quod est in medio paradisi, dixit Deus, non edetis ex eo, neque tangetis illud, ne moriamini.

4. Et dixit serpens mulieri : Non morte moriemini.

5. Sciebat enim Deus, quoniam qua die manducaveritis de eo, aperientur oculi vestri, et eritis sicut dii, scientes bonum et malum.

6. Et vidit mulier, quia bonum est lignum ad escam, et quia gratum oculis ad videndum, et speciosum est ad intelligendum. Et sumens de fructu ejus edit : et dedit et viro suo secum, et ederunt.

7. Et aperti sunt oculi amborum : et agnoverunt, quia nudi erant : et consuerunt folia ficī, et fecerunt sibi succinctoria.

8. Et audierunt vocem Domini Dei deambulantis in paradiso ad vespem. Et absconderunt se Adam et mulier ejus a facie Domini Dei in medio ligni paradisi.

9. Et vocavit Dominus Deus Adam, et dixit illi : Adam, ubi es?

10. Et dixit ei : Vocem tuam audivi deambulantis in paradiso, et timui, quia nudus sum, et abscondi me.

11. Et dixit illi Deus : Quis nuntiavit tibi, quia nudus es, nisi a ligno, quod praeceperam tibi tantum ne ex eo manducares, ab eo edisti?

12. Et dixit Adam : Mulier, quam dedisti mecum, haec mihi dedit de ligno, et edi.

13. Et dixit Dominus Deus mulieri : Quid hoc fecisti? Et dixit mulier : Serpens seduxit me, et manducaui.

14. Et dixit Dominus Deus serpenti : Quia fecisti hoc, maledictus tu ab omnibus pecoribus, et ab omnibus bestiis, quae sunt super terram : super pectus tuum et ventrem ambulabis : et terram edes omnes dies vitae tuae :

15. et inimicitias ponam inter te et mulierem, et inter semen tuum et semen ejus. Ipse servabit caput tuum : et tu servabis ejus calcaneum.

16. Et mulieri dixit : Multiplicans multiplicabo tristitias tuas, et gemitum tuum : in tristitiis paries filios : et ad virum tuum conversio tua : et ipse tui dominabitur.

17. Adae autem dixit : Quia audisti vocem mulieris tuae, et edisti de ligno, de quo praeceperam tibi, de eo solo non edere, de eo edisti; maledicta terra in operibus tuis : in tristitiis edes illam omnes dies vitae tuae.

18. Ἀκάνθας καὶ τριβόλους ἀνατελεῖ σοι, καὶ φαγῇ τὸν χόρτον τοῦ ἀγροῦ.

19. Ἐν ἰδρωτί τοῦ προσώπου σου φαγῇ τὸν ἄρτον σου, ἕως τοῦ ἀποστρέφαι σε εἰς τὴν γῆν ἐξ ἧς ἐλήφθης· ὅτι γῆ εἶ, καὶ εἰς γῆν ἀπελεύσῃ.

20. Καὶ ἐκάλεσεν Ἀδὰμ τὸ ὄνομα τῆς γυναίκος αὐτοῦ Ζωή, ὅτι μήτηρ πάντων τῶν ζώντων.

21. Καὶ ἐποίησε Κύριος ὁ Θεὸς τῷ Ἀδὰμ καὶ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ χιτῶνας δερματίνους, καὶ ἐνέδυσεν αὐτούς.

22. Καὶ εἶπεν ὁ Θεός· Ἰδοὺ Ἀδὰμ γέγονεν ὡς εἷς ἐξ ἡμῶν, τοῦ γινώσκειν καλὸν καὶ πονηρὸν. Καὶ νῦν μὴ ποτε ἐκτείνῃ τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ λάβῃ ἀπὸ τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς καὶ φάγῃ, καὶ ζήσεται εἰς τὸν αἰῶνα.

23. Καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτὸν Κύριος ὁ Θεὸς ἐκ τοῦ παραδείσου τῆς τρυφῆς ἐργάζεσθαι τὴν γῆν ἐξ ἧς ἐλήφθη.

24. Καὶ ἐξέβαλε τὸν Ἀδὰμ, καὶ κατόικισεν αὐτὸν ἀπέναντι τοῦ παραδείσου τῆς τρυφῆς, καὶ ἔταξε τὰ Χερουδὶμ καὶ τὴν φλογίνην βομπαῖαν τὴν στρεφομένην φυλάσσειν τὴν ὁδὸν τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

1. Ἀδὰμ δὲ ἔγνω Εὐάν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· καὶ συλλαβοῦσα ἔτεκε τὸν Κάιν. Καὶ εἶπεν· Ἐκτησάμην ἄνθρωπον διὰ τοῦ Θεοῦ.

2. Καὶ προσέθηκε τεκεῖν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ τὸν Ἀβελ. Καὶ ἐγένετο Ἀβελ ποιμὴν προβάτων· Κάιν δὲ ἦν ἐργαζόμενος τὴν γῆν.

3. Καὶ ἐγένετο μεθ' ἡμέρας ἤνεγκε Κάιν ἀπὸ τῶν καρπῶν τῆς γῆς θυσίαν τῷ Κυρίῳ.

4. Καὶ Ἀβελ ἤνεγκε καὶ αὐτὸς ἀπὸ τῶν πρωτοτόκων τῶν προβάτων αὐτοῦ, καὶ ἀπὸ τῶν στεάτων αὐτῶν. Καὶ ἐπεὶ δὲν ὁ Θεὸς ἐπὶ Ἀβελ καὶ ἐπὶ τοῖς δώροις αὐτοῦ·

5. ἐπὶ δὲ Κάιν καὶ ἐπὶ ταῖς θυσίαις αὐτοῦ οὐ προσέσχε. Καὶ ἐλυπήθη Κάιν λίαν, καὶ συνέπεσε τῷ προσώπῳ αὐτοῦ.

6. Καὶ εἶπε Κύριος ὁ Θεὸς τῷ Κάιν· Ἰνα τί περιλυπὸς ἐγένου, καὶ ἵνα τί συνέπεσε τὸ πρόσωπόν σου;

7. Οὐκ ἔάν ὀρθῶς προσενέγκῃς, ὀρθῶς δὲ μὴ διέλῃς, ἥμαρτες; ἡσύχασον πρὸς σέ ἡ ἀποστροφὴ αὐτοῦ, καὶ σὺ ἄρξεις αὐτοῦ.

8. Καὶ εἶπε Κάιν πρὸς Ἀβελ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ· Διελθωμεν εἰς τὸ πεδῖον. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτοὺς ἐν τῷ πεδίῳ, ἀνέστη Κάιν ἐπὶ Ἀβελ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτόν.

9. Καὶ εἶπε Κύριος ὁ Θεὸς πρὸς Κάιν· Ποῦ ἔστιν Ἀβελ ὁ ἀδελφός σου; Καὶ εἶπεν· Οὐ γινώσκω. Μὴ φύλαξ τοῦ ἀδελφοῦ μου εἰμὶ ἐγώ;

10. Καὶ εἶπε Κύριος· Τί πεποίηκας; φωνὴ αἵματος τοῦ ἀδελφοῦ σου βοᾷ πρὸς με ἐκ τῆς γῆς.

11. Καὶ νῦν ἐπικατάρατος σὺ ἀπὸ τῆς γῆς, ἣ ἔλανε τὸ στόμα αὐτῆς δέξασθαι τὸ αἷμα τοῦ ἀδελφοῦ σου ἐκ τῆς χειρός σου.

12. Ὅτε ἐργᾷ τὴν γῆν, καὶ οὐ προσθήσει τὴν ἰσχύν αὐτῆς δοῦναί σοι. Στένων καὶ τρέμων ἔσῃ ἐπὶ τῆς γῆς.

13. Καὶ εἶπε Κάιν πρὸς Κύριον τὸν Θεόν· Μείζων ἡ αἰτία μου τοῦ ἀρεῦθῆναί με.

14. Εἰ ἐκβάλλεις με σήμερον ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς,

18. Spinas et tribulos germinabit tibi; et edes frum agri.

19. In sudore vultus tui edes panem tuum, donec revertaris in terram, de qua sumptus es : quia terra es, et in terram ibis.

20. Et vocavit Adam nomen mulieris suae, Vita, quoniam est mater omnium viventium.

21. Et fecit Dominus Deus Adae et mulieri ejus tunicas pelliceas, et induit eos.

22. Et dixit Deus : Ecce Adam factus est tanquam unus ex nobis, in cognoscendo bonum et malum. Et nunc, ne aliquando extendat manum suam, et sumat de ligno vitae, et edat, et vivet in aeternum.

23. Et dimisit illum Dominus Deus de paradiso voluptatis, operari terram, ex qua sumptus est.

24. Et ejecit Adam, et collocavit eum contra paradisum voluptatis, et ordinavit Cherubim, et flammeam romphaeam, quae vertitur, custodire viam ligui vitae.

CAPUT IV.

1. Adam autem cognovit Evam mulierem suam : quae concepit, et peperit Cain. Et dixit : Acquisivi hominem per Deum.

2. Et adjecit parere fratrem ejus Abel. Et factus est Abel pastor ovium : Cain autem operabatur terram.

3. Et factum est post dies : obtulit Cain ex fructibus terrae sacrificium Domino.

4. Abel autem obtulit et ipse de primogenitis ovium suarum, et de adipibus earum. Et respexit Deus super Abel et super munera ejus :

5. Super Cain autem, et super sacrificia ejus non advertit. Et contristatus est Cain valde, et concidit vultu suo.

6. Et dixit Dominus Deus ad Cain : Quare tristis factus es? et quare concidit vultus tuus?

7. Nonne si recte offeras, non autem recte divides, peccasti? Quiesce : ad te conversio ejus; et tu principatum habebis ipsius.

8. Et dixit Cain ad Abel fratrem suum : Transeamus in campum. Et factum est, dum esset in campo, surrexit Cain super Abel fratrem suum, et occidit eum.

9. Et dixit Dominus Deus ad Cain : Ubi est Abel frater tuus? Et dixit : Nescio. Numquid custos fratris mei ego sum?

10. Et dixit Dominus : Quid fecisti? Vox sanguinis fratris tui clamat ad me de terra.

11. Et nunc maledictus tu a terra, quae aperuit os suum accipere sanguinem fratris tui de manu tua.

12. Quando operaberis terram, et non adjiciet virtutem suam dare tibi. Gemens et tremens eris super terram.

13. Et dixit Cain ad Dominum Deum : Major causa mea est, quam ut ego dimittar.

14. Si ejicis me hodie a facie terrae, et a facie tua abs-

καὶ ἀπὸ τοῦ προσώπου σου κρυθήσομαι, καὶ ἔσομαι στένων καὶ τρέμων ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἔσται, πᾶς ὁ εὗρισκων με, ἀποκτενεῖ με.

15. Καὶ εἶπεν αὐτῷ Κύριος ὁ Θεός· Οὕχ οὕτω. Πᾶς ὁ ἀποκτείνας Κάιν, ἐπτά ἐκδικούμενα παραλύσει. Καὶ ἔθετο Κύριος ὁ Θεός σημεῖον τῷ Κάιν, τοῦ μὴ ἀνελεῖν αὐτὸν πάντα τὸν εὗρισκοντα αὐτόν.

16. Ἐξῆλθε δὲ Κάιν ἀπὸ προσώπου τοῦ Θεοῦ, καὶ ὤκησεν ἐν γῇ Ναδ κατέναντι Ἐδέμ.

17. Καὶ ἔγνω Κάιν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· καὶ συλλαβοῦσα ἔτεκε τὸν Ἐνώχ. Καὶ ἦν οἰκοδομῶν πόλιν· καὶ ἐπωνόμασε τὴν πόλιν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, Ἐνώχ.

18. Ἐγεννήθη δὲ τῷ Ἐνώχ Γαῖδάδ. Καὶ Γαῖδάδ ἐγέννησε τὸν Μαλελεήλ. Καὶ Μαλελεήλ ἐγέννησε τὸν Μαθουσαλά. Καὶ Μαθουσαλά ἐγέννησε τὸν Λάμεχ.

19. Καὶ ἔλαβεν ἑαυτῷ Λάμεχ δύο γυναῖκας ὄνομα τῇ μιᾷ, Ἀδά, καὶ ὄνομα τῇ δευτέρᾳ, Σελλά.

20. Καὶ ἔτεκεν Ἀδά τὸν Ἰωβήλ. Οὗτος ἦν πατὴρ οἰκούντων ἐν σκηναῖς κτηνοτρόφων.

21. Καὶ ὄνομα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, Ἰουβάλ. Οὗτος ἦν ὁ καταδείξας ψαλτήριον καὶ κιθάραν.

22. Σελλά δὲ καὶ αὐτὴ ἔτεκε τὸν Θόβελ· καὶ ἦν σφυροκόπος χαλκίδος χαλκοῦ καὶ σιδήρου. Ἀδελφὴ δὲ Θόβελ, Νοεμά.

23. Εἶπε δὲ Λάμεχ ταῖς ἑαυτοῦ γυναῖξιν, Ἀδά καὶ Σελλά· Ἀκούσατέ μου τῆς φωνῆς, γυναῖκες Λάμεχ, ἐνωτίσασθέ μου τοὺς λόγους· ὅτι ἄνδρα ἀπέκτεινα εἰς τραῦμα ἔμοι, καὶ νεκρῖσκον εἰς μῶλωπα ἔμοι.

24. Ὅτι ἐπτάκις ἐκδεδίκηται ἐκ Κάιν· ἐκ δὲ Λάμεχ, ἑβδομηκοντάκις ἐπτά.

25. Ἐγὼ δὲ Ἀδάμ Εὐάν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· καὶ συλλαβοῦσα ἔτεκεν υἱόν. Καὶ ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Σήθ, λέγουσα· Ἐξανέστησε γάρ μοι ὁ Θεός σπέρμα ἕτερον ἀντὶ Ἀβελ, ὃν ἀπέκτεινε Κάιν.

26. Καὶ τῷ Σήθ ἐγένετο υἱός· ἐπωνόμασε δὲ τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Ἐνώς. Οὗτος ἤλπισεν ἐπικαλεῖσθαι τὸ ὄνομα Κυρίου τοῦ Θεοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

1. Αὕτη ἡ βίβλος γενέσεως ἀνθρώπων. Ἡ ἡμέρα ἐποίησεν ὁ Θεός τὸν Ἀδάμ, κατ' εἰκόνα Θεοῦ ἐποίησεν αὐτόν.

2. Ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς. Καὶ εὐλόγησεν αὐτούς. Καὶ ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἀδάμ, ἡ ἡμέρα ἐποίησεν αὐτούς.

3. Ἐζῆσε δὲ Ἀδάμ τριάκοντα καὶ διαχόσια ἔτη· καὶ ἐγέννησε κατὰ τὴν ἰδέαν αὐτοῦ, καὶ κατὰ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Σήθ.

4. Ἐγένοντο δὲ αἱ ἡμέραι Ἀδάμ, ὡς ἔζησε μετὰ τὸ γεννηῖσθαι αὐτὸν τὸν Σήθ, ἔτη ἑπτακόσια· καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας.

5. Καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Ἀδάμ, ὡς ἔζησε, τριάκοντα καὶ ἑννακόσια ἔτη· καὶ ἀπέθανεν.

6. Ἐζῆσε δὲ Σήθ πέντε καὶ διαχόσια ἔτη, καὶ ἐγέννησε τὸν Ἐνώς.

7. Καὶ ἔζησε Σήθ μετὰ τὸ γεννηῖσθαι αὐτὸν τὸν Ἐνώς, ἑπτὰ ἔτη καὶ ἑπτακόσια· καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας.

condar; et ero gemens et tremens super terram: et erit, omnis qui invenerit me, occidet me.

15. Et dixit ei Dominus Deus: Non sic. Omnis qui occiderit Cain septem vindictas exsolvet. Et posuit Dominus Deus signum super Cain, ne eum occidat omnis qui invenerit eum.

16. Egressus est autem Cain a facie Dei, et habitavit in terra Nod contra Edem.

17. Et cognovit Cain uxorem suam: et concipiens peperit Enoch. Et erat edificans civitatem: et nominavit civitatem in nomine filii sui Enoch.

18. Natus est autem Enoch Gaidad. Et Gaidad genuit Maleleel. Et Maleleel genuit Mathusala. Et Mathusala genuit Lamech.

19. Et accepit sibi Lamech duas uxores: nomen uni Ada, et nomen secundae Sella.

20. Et Ada peperit Iobel. Hic fuit pater habitantium in tabernaculis, pascentium pecora.

21. Et nomen fratri ejus, Jubal. Hic fuit, qui monstravit psalterium et citharam.

22. Sella autem et ipsa peperit Thobel: et fuit malleator, faber aeris et ferri. Soror autem Thobel, Noema.

23. Dixit autem Lamech uxoribus suis, Ada et Sella: Audite vocem meam, uxores Lamech: auribus percipite verba mea: Quoniam virum occidi in vulnus mihi, et adolescentulum in livorem mihi.

24. Quoniam septies vindicatum est de Cain: de Lamech autem septuagies septies.

25. Cognovit autem Adam Evam uxorem suam: et concipiens peperit filium. Et cognominavit nomen ejus Seth, dicens: Suscitavit enim mihi Deus semen aliud pro Abel, quem occidit Cain.

26. Et Seth factus est filius, et vocavit nomen ejus Enos. Hic speravit invocare nomen Domini Dei.

CAPUT V.

1. Hic est liber generationis hominum. Qua die fecit Deus Adam, ad imaginem Dei fecit illum.

2. Masculum et feminam fecit eos, et benedixit eos. Et vocavit nomen ejus Adam, qua die fecit eos.

3. Vixit autem Adam triginta et ducentos annos: et genuit ad signam suam, et ad imaginem suam: et vocavit nomen ejus Seth.

4. Facti autem sunt dies Adam, quos vixit, postquam ipse genuit Seth, septingenti anni: et genuit filios et filias.

5. Et facti sunt omnes dies Adam, quos vixit, triginta et nongenti anni: et mortuus est.

6. Vixit autem Seth quinque et ducentos annos, et genuit Enos.

7. Et vixit Seth, postquam ipse genuit Enos, septem annos et septingentos: et genuit filios et filias.

8. Καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Σήθ, δώδεκα καὶ ἑνναχόσια ἔτη· καὶ ἀπέθανε.
9. Καὶ ἔζησεν Ἐνὼς ἔτη ἑκατὸν ἑννεήκοντα, καὶ ἐγέννησε τὸν Καϊνᾶν.
10. Καὶ ἔζησεν Ἐνὼς μετὰ τὸ γεννηθῆσαι αὐτὸν τὸν Καϊνᾶν, πεντεκαίδεκα ἔτη καὶ ἑπταχόσια· καὶ ἐγέννησεν υἱὸς καὶ θυγατέρας.
11. Καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Ἐνὼς, πέντε ἔτη καὶ ἑνναχόσια· καὶ ἀπέθανε.
12. Καὶ ἔζησε Καϊνᾶν ἐβδομήκοντα καὶ ἑκατὸν ἔτη, καὶ ἐγέννησε τὸν Μαλελεήλ.
13. Καὶ ἔζησε Καϊνᾶν μετὰ τὸ γεννηθῆσαι αὐτὸν τὸν Μαλελεήλ, τεσσαράκοντα καὶ ἑπταχόσια ἔτη· καὶ ἐγέννησεν υἱὸς καὶ θυγατέρας.
14. Καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Καϊνᾶν ὀκτώ ἔτη καὶ ἑνναχόσια· καὶ ἀπέθανε.
15. Καὶ ἔζησε Μαλελεήλ πέντε καὶ ἐξήκοντα καὶ ἑκατὸν ἔτη, καὶ ἐγέννησε τὸν Ἰάρεδ.
16. Καὶ ἔζησε Μαλελεήλ μετὰ τὸ γεννηθῆσαι αὐτὸν τὸν Ἰάρεδ, ἔτη τριάκοντα καὶ ἑπταχόσια· καὶ ἐγέννησεν υἱὸς καὶ θυγατέρας.
17. Καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Μαλελεήλ, ἔτη πέντε καὶ ἑννεήκοντα καὶ ὀκταχόσια· καὶ ἀπέθανε.
18. Καὶ ἔζησεν Ἰάρεδ δύο καὶ ἐξήκοντα ἔτη καὶ ἑκατὸν, καὶ ἐγέννησε τὸν Ἐνὼχ.
19. Καὶ ἔζησεν Ἰάρεδ μετὰ τὸ γεννηθῆσαι αὐτὸν τὸν Ἐνὼχ, ὀκταχόσια ἔτη· καὶ ἐγέννησεν υἱὸς καὶ θυγατέρας.
20. Καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Ἰάρεδ, δύο καὶ ἐξήκοντα καὶ ἑνναχόσια ἔτη· καὶ ἀπέθανε.
21. Καὶ ἔζησεν Ἐνὼχ πέντε καὶ ἐξήκοντα καὶ ἑκατὸν ἔτη, καὶ ἐγέννησε τὸν Μαθουσάλα.
22. Εὐηρέστησε δὲ Ἐνὼχ τῷ Θεῷ μετὰ τὸ γεννηθῆσαι αὐτὸν τὸν Μαθουσάλα, διαχόσια ἔτη· καὶ ἐγέννησεν υἱὸς καὶ θυγατέρας.
23. Καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Ἐνὼχ, πέντε καὶ ἐξήκοντα καὶ τριαχόσια ἔτη.
24. Καὶ εὐηρέστησεν Ἐνὼχ τῷ Θεῷ· καὶ οὐχ εὐρίσκειτο, ὅτι μετέθηκεν αὐτὸν ὁ Θεός.
25. Καὶ ἔζησε Μαθουσάλα ἑπτὰ ἔτη καὶ ἐξήκοντα καὶ ἑκατὸν, καὶ ἐγέννησε τὸν Λάμεχ.
26. Καὶ ἔζησε Μαθουσάλα μετὰ τὸ γεννηθῆσαι αὐτὸν τὸν Λάμεχ, δύο καὶ ὀκταχόσια ἔτη· καὶ ἐγέννησεν υἱὸς καὶ θυγατέρας.
27. Καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Μαθουσάλα ὡς ἔζησεν, ἑννέα καὶ ἐξήκοντα καὶ ἑνναχόσια ἔτη· καὶ ἀπέθανε.
28. Καὶ ἔζησε Λάμεχ ὀκτὼ καὶ ὀγδοήκοντα καὶ ἑκατὸν ἔτη, καὶ ἐγέννησεν υἱόν.
29. Καὶ ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Νῶε, λέγων· Οὗτος διαναπαύσει ἡμᾶς ἀπὸ τῶν ἔργων ἡμῶν, καὶ ἀπὸ τῶν λυπῶν τῶν χειρῶν ἡμῶν, καὶ ἀπὸ τῆς γῆς, ἧς κατηράσατο Κύριος ὁ Θεός.
30. Καὶ ἔζησε Λάμεχ μετὰ τὸ γεννηθῆσαι αὐτὸν τὸν Νῶε, πενταχόσια καὶ ἐξήκοντα καὶ πέντε ἔτη· καὶ ἐγέννησεν υἱὸς καὶ θυγατέρας.
31. Καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Λάμεχ, ἑπταχόσια καὶ πεντηκονταετρία ἔτη· καὶ ἀπέθανε.

8. Et facti sunt omnes dies Seth duodecim et nongenti anni : et mortuus est.
9. Et vixit Enos annos centum nonaginta, et genuit Cainan.
10. Et vixit Enos, postquam ipse genuit Cainan, quindecim annos et septingentos : et genuit filios et filias.
11. Et facti sunt omnes dies Enos quinque anni et nongenti : et mortuus est.
12. Et vixit Cainan septuaginta et centum annos, et genuit Maleleel.
13. Et vixit Cainan, postquam genuit Maleleel, quadraginta et septingentos annos : et genuit filios et filias.
14. Et facti sunt omnes dies Cainan decem anni et nougenti : et mortuus est.
15. Et vixit Maleleel quinque et sexaginta et centum annos, et genuit Iared.
16. Et vixit Maleleel, postquam genuit Iared, annos triginta et septingentos : et genuit filios et filias.
17. Et facti sunt omnes dies Maleleel anni quinque et nonaginta et octingenti : et mortuus est.
18. Et vixit Iared duos et sexaginta annos et centum, et genuit Enoch.
19. Et vixit Iared, postquam genuit Enoch, octingentos annos : et genuit filios et filias.
20. Et facti sunt omnes dies Iared, duo et sexaginta et nougenti anni : et mortuus est.
21. Et vixit Enoch, quinque et sexaginta et centum annos, et genuit Mathusala.
22. Enoch autem placuit Deo, postquam genuit Mathusala, ducentos annos : et genuit filios et filias.
23. Et facti sunt omnes dies Enoch, quinque et sexaginta et trecenti anni.
24. Et placuit Enoch Deo : et non inueniebatur, quia translulit eum Deus.
25. Et vixit Mathusala septem annos et sexaginta et centum, et genuit Lamech.
26. Et vixit Mathusala, postquam genuit Lamech, duos et octingentos annos : et genuit filios et filias.
27. Et facti sunt omnes dies Mathusala quos vixit, novem et sexaginta et nongenti anni : et mortuus est.
28. Et vixit Lamech octo et octuaginta et centum annos, et genuit filium.
29. Et vocavit nomen ejus Noe, dicens : Iste requiescere nos faciet ab operibus nostris, et a tristitiis manuum nostrarum, et a terra, quam maledixit Dominus Deus.
30. Et vixit Lamech, postquam genuit Noe, quingentos et sexaginta et quinque annos : et genuit filios et filias.
31. Et facti sunt omnes dies Lamech, septingenti et quinquaginta tres anni : et mortuus est.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ς'.

1. Καὶ ἦν Νῶε ἐτῶν πεντακοσίων· καὶ ἐγέννησε τρεῖς υἱούς, τὸν Σήμ, τὸν Χάμ, τὸν Ἰάφεθ. Καὶ ἐγένετο ἡνίκα ἤρξαντο οἱ ἄνθρωποι πολλοὶ γίνεσθαι ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ θυγατέρες ἐγεννήθησαν αὐτοῖς.

2. Ἰδόντες δὲ υἱοὶ τοῦ Θεοῦ τὰς θυγατέρας τῶν ἀνθρώπων, ὅτι καλαὶ εἰσιν, ἔλαβον ἑαυτοῖς γυναῖκας ἀπὸ πασῶν, ὧν ἐξελέξαντο.

3. Καὶ εἶπε Κύριος ὁ Θεός· Οὐ μὴ καταμείνῃ τὸ πνεῦμά μου ἐν τοῖς ἀνθρώποις τούτοις εἰς τὸν αἰῶνα, διὰ τὸ εἶναι αὐτοὺς σάρκα. Ἔσονται δὲ αἱ ἡμέραι αὐτῶν ἑκατὸν εἰκοσιν ἔτη.

4. Οἱ δὲ γίγαντες ἦσαν ἐπὶ τῆς γῆς ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις. Καὶ μετ' ἐκεῖνο, ὥς ἂν εἰσπορεύοντο οἱ υἱοὶ τοῦ Θεοῦ πρὸς τὰς θυγατέρας τῶν ἀνθρώπων, καὶ ἐγεννῶσαν αὐτοῖς. Ἐκεῖνοι ἦσαν οἱ γίγαντες οἱ ἀπ' αἰῶνος, οἱ ἄνθρωποι οἱ ὀνομαστοί.

5. Ἰδὼν δὲ Κύριος ὁ Θεός, ὅτι ἐπληθύνθησαν αἱ κακίαι τῶν ἀνθρώπων ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ πᾶς τις διανοεῖται ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ ἐπιμελῶς ἐπὶ τὰ πονηρὰ πάσας τὰς ἡμέρας,

6. καὶ ἐνεθυμήθη ὁ Θεός, ὅτι ἐποίησε τὸν ἄνθρωπον ἐπὶ τῆς γῆς.

7. Καὶ διανοήθη, καὶ εἶπεν ὁ Θεός· Ἀπαλείψω τὸν ἄνθρωπον ὃν ἐποίησα ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς, ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους, καὶ ἀπὸ ἐρπετῶν ἕως πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ· ὅτι ἐνεθυμήθην, ὅτι ἐποίησα αὐτούς.

8. Νῶε δὲ εὔρε χάριν ἐναντίον Κυρίου τοῦ Θεοῦ.

9. Αὗται δὲ αἱ γενέσεις Νῶε. Νῶε ἄνθρωπος δίκαιος, τέλειος ὢν ἐν τῇ γενεᾷ αὐτοῦ, τῷ Θεῷ εὐηράστησε Νῶε.

10. Ἐγέννησε δὲ Νῶε τρεῖς υἱούς· τὸν Σήμ, τὸν Χάμ, τὸν Ἰάφεθ.

11. Ἐφθάρη δὲ ἡ γῆ ἐναντίον τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐπλήσθη ἡ γῆ ἀδικίας.

12. Καὶ εἶδε Κύριος ὁ Θεός τὴν γῆν, καὶ ἦν καταφθαρμένη· ὅτι κατέφθειρε πᾶσα σὰρξ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ ἐπὶ τῆς γῆς.

13. Καὶ εἶπε Κύριος ὁ Θεός τῷ Νῶε· Καὶρὸς παντὸς ἀνθρώπου ἔχει ἐναντίον μου, ὅτι ἐπλήσθη ἡ γῆ ἀδικίας ἀπ' αὐτῶν. Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ καταφθείρω αὐτοὺς καὶ τὴν γῆν.

14. Ποίησον οὖν σεαυτῷ κιβωτὸν ἐκ ξύλων τετραγώνων· νοσσιὰς ποιήσεις τὴν κιβωτὸν· καὶ ἀσφαλτώσεις αὐτὴν ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν τῇ ἀσφάλτῳ.

15. Καὶ οὕτω ποιήσεις τὴν κιβωτὸν. Τριακοσίων πήχεων τὸ μῆκος τῆς κιβωτοῦ, καὶ πενήκοντα πήχεων τὸ πλάτος, καὶ τριάκοντα πήχεων τὸ ὕψος αὐτῆς.

16. Ἐπισυναγών ποιήσεις τὴν κιβωτὸν· καὶ εἰς πῆχυν συντελέσεις αὐτὴν ἀνωθεν· τὴν δὲ θύραν τῆς κιβωτοῦ ποιήσεις ἐκ πλαγίων. Κατάγαια διώροφα, καὶ τριώροφα ποιήσεις αὐτήν.

17. Ἐγὼ δὲ ἰδοὺ ἐπάγω τὸν κατακλυσμόν, ὕδωρ ἐπὶ τὴν γῆν, καταφθεῖραι πᾶσαν σάρκα, ἐν ᾗ ἐστὶ πνεῦμα ζωῆς ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ· καὶ ὅσα ἂν ᾖ ἐπὶ τῆς γῆς, τελευτήσει.

18. Καὶ στήσω τὴν διαθήκην μου μετὰ σοῦ. Εἰς-ελεύσῃ δὲ εἰς τὴν κιβωτὸν σὺ καὶ οἱ υἱοὶ σοῦ, καὶ ἡ γυνὴ σου, καὶ αἱ γυναῖκες τῶν υἱῶν σου μετὰ σοῦ.

CAPUT VI.

1. Eterat Noe annorum quingentorum : et genuit tres filios, Sem, Cham, Japhet. Et factum est, postquam ceperunt homines multi fieri super terram, et filiae natae sunt illis.

2. Videntes autem filii Dei filias hominum, quia bonae sunt, sumpserunt sibi uxores ex omnibus quas elegerant.

3. Et dixit Dominus Deus : Non permanebit spiritus meus in hominibus his in aeternum, quia carnes sunt. Erunt autem dies eorum centum viginti anni.

4. Gigantes autem erant super terram in diebus filiis. Et post illud, cum intrarent filii Dei ad filias hominum, et generabant eis. Illi erant gigantes a saeculo homines nominati.

5. Videns autem Dominus Deus, quia multiplicatae sunt malitiae hominum super terram, et unusquisque cogitat in corde suo diligenter super maligna omnibus diebus ;

6. Et cogitavit Deus, quia fecit hominem super terram.

7. Et recogitavit, et dixit Deus : Delebo hominem, quem feci, a facie terrae, ab homine usque ad pecus, et a reptilibus usque ad volatilia coeli : quia cogitavi, quoniam feci eos.

8. Noe autem invenit gratiam coram Domino Deo.

9. Haec vero sunt generationes Noe. Noe homo justus, perfectus existens in generatione sua, Deo placuit Noe.

10. Genuit autem Noe tres filios : Sem, Cham, Japhet.

11. Corrupta est autem terra coram Deo, et terra impleta est injustitia.

12. Et vidit Dominus Deus terram, et erat corrupta : quia corruperat omnis caro viam ipsius super terram.

13. Et dixit Dominus Deus Noe : Tempus omnis hominis venit coram me : quia terra impleta est iniquitate ab ipsis. Et ecce ego disperdo ipsos et terram.

14. Fac igitur tibi arcam de lignis quadratis : nidos facies arcam : et bituminabis eam intus et foris bitumine.

15. Et ita facies arcam. Trecentorum cubitorum longitudo arcae, et quinquaginta cubitorum latitudo, et triginta cubitorum altitudo ipsius.

16. Colligens facies arcam : et in cubito consummabis eam desuper : ostium vero arcae facies a latere. Inferiora, bicamerata, et tricamerata facies eam.

17. Ego autem ecce induco diluvium, aquam super terram, ut disperdam omnem carnem, in qua est spiritus vitae sub caelo : et omnia, quae fuerint super terram, morientur.

18. Et statuiam testamentum meum tecum. Ingredieris autem in arcam tu, et filii tui, et uxor tua, et uxores filiorum tuorum tecum.

19. Καὶ ἀπὸ πάντων τῶν κτηνῶν, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν ἑρπετῶν, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν θηρίων, καὶ ἀπὸ πάσης σαρκὸς δύο δύο ἀπὸ πάντων εἰσάξεις εἰς τὴν κιβωτὸν, ἵνα τρέφῃς μετὰ σεαυτοῦ· ἄρσεν καὶ θῆλυ ἕσονται.

20. Ἀπὸ πάντων τῶν ὀρνέων τῶν πετεινῶν κατὰ γένος, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν κτηνῶν κατὰ γένος, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν ἑρπετῶν τῶν ἑρπόντων ἐπὶ τῆς γῆς κατὰ γένος αὐτῶν, δύο δύο ἀπὸ πάντων εἰσελεύσονται πρὸς σέ, τρέφεσθαι μετὰ σοῦ ἄρσεν καὶ θῆλυ.

21. Σὺ δὲ λήψῃ σεαυτῷ ἀπὸ πάντων τῶν βρωμάτων ἃ ἔδεσθε, καὶ συνάξεις πρὸς σεαυτὸν, καὶ ἔσται σοι καὶ ἐκείνοις φαγεῖν.

22. Καὶ ἐποίησε Νῶε πάντα ὅσα ἐνετείλατο αὐτῷ Κύριος ὁ Θεός, οὕτως ἐποίησε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'.

1. Καὶ εἶπε Κύριος ὁ Θεός πρὸς Νῶε· Εἰσελθε σὺ καὶ πᾶς ὁ οἶκός σου εἰς τὴν κιβωτὸν, ὅτι σὲ εἶδον δίκαιον ἐναντίον μου ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ.

2. Ἀπὸ δὲ τῶν κτηνῶν τῶν καθαρῶν εἰσάγαγε πρὸς σέ ἑπτὰ ἑπτὰ ἄρσεν καὶ θῆλυ· ἀπὸ δὲ τῶν κτηνῶν τῶν μὴ καθαρῶν δύο δύο ἄρσεν καὶ θῆλυ.

3. καὶ ἀπὸ τῶν πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ τῶν καθαρῶν ἑπτὰ ἑπτὰ ἄρσεν καὶ θῆλυ, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν πετεινῶν μὴ καθαρῶν δύο δύο ἄρσεν καὶ θῆλυ, διαθρέψαι σπέρμα ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν.

4. Ἔτι γὰρ ἡμερῶν ἑπτὰ ἐγὼ ἐπάγω ὕετὸν ἐπὶ τὴν γῆν, τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας· καὶ ἐξαλείψω πᾶν τὸ ἀνάστημα, ὃ ἐποίησα, ἀπὸ προσώπου πάσης τῆς γῆς.

5. Καὶ ἐποίησε Νῶε πάντα, ὅσα ἐνετείλατο αὐτῷ Κύριος ὁ Θεός.

6. Νῶε δὲ ἦν ἐτῶν ἑξακοσίων, καὶ ὁ κατακλυσμὸς τοῦ ὕδατος ἐγένετο ἐπὶ τῆς γῆς.

7. Εἰσῆλθε δὲ Νῶε καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ αἱ γυναῖκες τῶν υἱῶν αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν κιβωτὸν, διὰ τὸ ὕδωρ τοῦ κατακλυσμοῦ.

8. Καὶ ἀπὸ τῶν πετεινῶν τῶν καθαρῶν, καὶ ἀπὸ τῶν πετεινῶν τῶν μὴ καθαρῶν, καὶ ἀπὸ τῶν κτηνῶν τῶν καθαρῶν, καὶ ἀπὸ τῶν κτηνῶν τῶν μὴ καθαρῶν, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν ἑρπόντων ἐπὶ τῆς γῆς,

9. δύο δύο εἰσῆλθον πρὸς Νῶε εἰς τὴν κιβωτὸν ἄρσεν καὶ θῆλυ, καθὰ ἐνετείλατο ὁ Θεός τῷ Νῶε.

10. Καὶ ἐγένετο μετὰ τὰς ἑπτὰ ἡμέρας, καὶ τὸ ὕδωρ τοῦ κατακλυσμοῦ ἐγένετο ἐπὶ τῆς γῆς.

11. Ἐν τῷ ἑξακοσιοστῷ ἔτει ἐν τῇ ζωῇ τοῦ Νῶε, τοῦ δευτέρου μηνός, ἐβδόμῃ καὶ εἰκάδι τοῦ μηνός, τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἐρράγησαν πᾶσαι αἱ πηγαὶ τῆς ἀβύσσου, καὶ οἱ καταβράχται τοῦ οὐρανοῦ ἤνευχθησαν.

12. Καὶ ἐγένετο ὁ ὕετος ἐπὶ τῆς γῆς τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας.

13. Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ εἰσῆλθε Νῶε, Σήμ, Χάμ, Ἰάφεθ, οἱ υἱοὶ Νῶε, καὶ ἡ γυνὴ Νῶε, καὶ αἱ τρεῖς γυναῖκες τῶν υἱῶν αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν κιβωτὸν.

14. Καὶ πάντα τὰ θηρία κατὰ γένος, καὶ πάντα τὰ κτήνη κατὰ γένος, καὶ πᾶν ἑρπετὸν κινούμενον ἐπὶ τῆς γῆς κατὰ γένος, καὶ πᾶν ὄρνεον πετεινὸν κατὰ γένος αὐτοῦ,

19. Et ab omnibus pecoribus, et ab omnibus reptilibus, et ab omnibus bestiis, et ab omni carne, duo duo ab omnibus induces in arcam, ut nutrias tecum : masculus et femina erunt.

20. Ab omnibus avibus volatilibus secundum genus, et ab omnibus pecoribus secundum genus, et ab omnibus reptilibus reptilibus super terram secundum genus eorum, duo duo ab omnibus ingredientur ad te, ut nutriantur tecum masculus et femina.

21. Tu autem sumes tibi ab omnibus escis quas comeditis, et congregabis ad te, et erunt tibi et illis ad manducandum.

22. Et fecit Noe omnia quaecunque praecepit ei Dominus Deus : sic fecit.

CAPUT VII.

1. Et dixit Dominus Deus ad Noe. Intra tu, et omnis domus tua in arcam; quia te vidi justum coram me in generatione ista.

2. A jumentis autem mundis induc ad te, septem septem, masculum et feminam : a jumentis autem immundis duo duo, masculum et feminam;

3. et a volatilibus caeli mundis septem septem, masculum et feminam, et ab omnibus volatilibus immundis duo duo, masculum et feminam, ut nutriatur semen super omnem terram.

4. Adhuc enim septem diebus, ego induco pluviam super terram quadraginta dies, et quadraginta noctes : et delebo omnem suscitationem, quam feci, a facie omnis terrae.

5. Et fecit omnia Noe, quae praecepit ei Dominus Deus.

6. Noe autem erat annorum sexcentorum : et diluvium aquae factum est super terram.

7. Intravit autem Noe, et filii ejus, et uxor ejus, et uxores filiorum ejus cum eo in arcam, propter aquam diluvii.

8. Et a volatilibus mundis, et a volatilibus immundis, et a pecoribus mundis, et a pecoribus immundis, et ab omnibus reptilibus super terram,

9. duo duo intraverunt ad Noe, masculus et femina : sicut praeceperat Deus Noe.

10. Et factum est post septem dies, et aqua diluvii facta est super terram.

11. In sexcentesimo anno in vita Noe, in mense secundo, in septima et vigesima mensis rupti sunt omnes fontes abyssi, et cataractae caeli apertae sunt.

12. Et facta est pluvia super terram quadraginta dies, et quadraginta noctes.

13. In die hac intravit Noe, Sem, Cham, Japhet, filii Noe, et uxor Noe, et tres uxores filiorum ejus cum eo in arcam.

14. Et omnes bestiae secundum genus, et omnia pecora secundum genus, et omne repens, quod movetur super terram, secundum genus, et omnis avis volatilis secundum genus suum,

15. Εἰσῆλθον πρὸς Νῶε εἰς τὴν κιβωτὸν, δύο δύο ἄρσεν καὶ θῆλυ ἀπὸ πάσης σαρκὸς, ἐν ᾧ ἐστὶ πνεῦμα ζωῆς.

16. Καὶ τὰ εἰσπορευόμενα ἄρσεν καὶ θῆλυ ἀπὸ πάσης σαρκὸς εἰσῆλθε, καθὰ ἐνετείλατο ὁ Θεὸς τῷ Νῶε. Καὶ ἔκλεισε Κύριος ὁ Θεὸς τὴν κιβωτὸν ἐξώθεν αὐτοῦ.

17. Καὶ ἐγένετο ὁ κατακλυσμὸς τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ ἐπεπληθύνη τὸ ὕδωρ· καὶ ἐπῆρε τὴν κιβωτὸν, καὶ ὑψώθη ἀπὸ τῆς γῆς.

18. Καὶ ἐπεκράτει τὸ ὕδωρ, καὶ ἐπληθύνετο σφόδρα ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ ἐπεφέρετο ἡ κιβωτὸς ἐπάνω τοῦ ὕδατος.

19. Τὸ δὲ ὕδωρ ἐπεκράτει σφόδρα σφόδρα ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ ἐκάλυψε πάντα τὰ ὄρη τὰ ὑψηλὰ, ἃ ἦν ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ·

20. πεντεκαίδεκα πῆχεις ὑπεράνω ὑψώθη τὸ ὕδωρ.

21. Καὶ ἀπέθανε πᾶσα σὰρξ· κινουμένη ἐπὶ τῆς γῆς τῶν πετεινῶν, καὶ τῶν κτηνῶν, καὶ τῶν θηρίων· καὶ πᾶν ἔρπετόν κινούμενον ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ πᾶς ἄνθρωπος.

22. Καὶ πάντα ὅσα ἔχει πνοὴν ζωῆς, καὶ πᾶν ὃ ἦν ἐπὶ τῆς ξηρᾶς, ἀπέθανε.

23. Καὶ ἐξῆλειψε πᾶν τὸ ἀνάστημα, ὃ ἦν ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς, ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους, καὶ ἔρπετῶν, καὶ τῶν πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ· καὶ ἐξηλείφθησαν ἀπὸ τῆς γῆς. Καὶ κατελείφθη μόνος Νῶε, καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ κιβωτῷ.

24. Καὶ ὑψώθη τὸ ὕδωρ ἐπὶ τῆς γῆς ἡμέρας ἑκατὸν πεντήκοντα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

1. Καὶ ἀνεμνήσθη ὁ Θεὸς τοῦ Νῶε, καὶ πάντων τῶν θηρίων, καὶ πάντων τῶν κτηνῶν, καὶ πάντων τῶν πετεινῶν, καὶ πάντων τῶν ἔρπετῶν τῶν ἐρπόντων, ὅσα ἦν μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ κιβωτῷ. Καὶ ἐπήγαγεν ὁ Θεὸς πνεῦμα ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἐκόπασε τὸ ὕδωρ.

2. Καὶ ἐπεκαλύφθησαν αἱ πηγαὶ τῆς ἀβύσσου, καὶ οἱ καταβράχται τοῦ οὐρανοῦ. Καὶ συνεσχέθη ὁ ὕετός ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ·

3. καὶ ἐνεδίδου τὸ ὕδωρ πορευόμενον ἀπὸ τῆς γῆς· καὶ ἡλαττοῦτο τὸ ὕδωρ μετὰ πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν ἡμέρας.

4. Καὶ ἐκάθισεν ἡ κιβωτὸς ἐν μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ, ἑβδόμη καὶ εἰκάδι τοῦ μηνός, ἐπὶ τὰ ὄρη τὰ Ἀραράτ.

5. Τὸ δὲ ὕδωρ ἡλαττοῦτο ἕως τοῦ δεκάτου μηνός. Καὶ ἐν τῷ δεκάτῳ μηνί, τῇ πρώτῃ τοῦ μηνός, ὤφθησαν αἱ κεφαλαὶ τῶν ὀρέων.

6. Καὶ ἐγένετο μετὰ τεσσαράκοντα ἡμέρας ἠνέωξε Νῶε τὴν θυρίδα τῆς κιβωτοῦ, ἣν ἐποίησε. Καὶ ἀπέστειλε τὸν κόρακα.

7. Καὶ ἐξελθὼν οὐκ ἀνέστρεφεν ἕως τοῦ ξηρανθῆναι τὸ ὕδωρ ἀπὸ τῆς γῆς.

8. Καὶ ἀπέστειλε τὴν περιστερὰν ὀπίσω αὐτοῦ ἰδεῖν, εἰ κεκόπασκε τὸ ὕδωρ ἀπὸ τῆς γῆς.

9. Καὶ οὐχ εὐροῦσα ἡ περιστερὰ ἀνάπαυσιν τοῖς ποσὶν αὐτῆς, ἀνέστρεψε πρὸς αὐτὸν εἰς τὴν κιβωτὸν, ὅτι ὕδωρ ἦν ἐπὶ πᾶν τὸ πρόσωπον τῆς γῆς. Καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἔλαβεν αὐτήν, καὶ εἰσῆγαγεν αὐτήν πρὸς ἑαυτὸν εἰς τὴν κιβωτὸν.

15. intrarunt ad Noe in arcam, duo duo, masculus et femina ab omni carne, in quo est spiritus vitae.

16. Et quæ ingrediebantur, masculus et femina ab omni carne intrarunt, sicut præceperat Deus Noe. Et clausit Dominus Deus arcam de foris ejus.

17. Et factum est diluvium quadraginta dies, et quadraginta noctes super terram : et exundavit aqua : et levavit arcam, et exaltata est a terra.

18. Et superabat aqua, et multiplicabatur valde super terram : Et superferebatur arca super aquam :

19. Aqua autem superabat valde valde super terram. Et operuit omnes montes excelsos, qui sunt sub cælo :

20. quindecim cubitos desuper exaltata est aqua.

21. Et mortua est omnis caro, quæ movetur super terram, volatiliū, et pecorum, et bestiarum : et omne reptile, quod movetur super terram, et omnis homo.

22. Et omnia quaecumque habent flatum vitæ, et omne quod erat super aridam, mortuum est.

23. Et delevit omnem suscitationem, quæ erat super faciem terræ, ab homine usque ad pecus, et reptilia, et volatilia cæli. Et deleta sunt de terra. Et relictus est solus Noe, et qui erant cum eo in arca.

24. Et exaltata est aqua super terram centum quinquaginta dies.

CAPUT VIII.

1. Et memior fuit Dominus Noe, et omnium bestiarum, et omnium jumentorum, et omnium volatiliū, et omnium reptiliū repentium, quæ erant cum eo in arca. Et induxit Deus spiritum super terram, et cessavit aqua.

2. Et clausi sunt fontes abyssi, et cataractæ cæli : et cohibita est pluvia a cælo :

3. Et cedebat aqua vadens de terra : et minuebatur aqua post quinquaginta et centum dies.

4. Et sedit arca in mense septimo, septima et vigesima mensis, super montes Ararat.

5. At vero aqua minuebatur usque ad decimum mensem. Et in decimo mense, prima mensis, apparuerunt capita montium.

6. Et factum est post quadraginta dies, aperuit Noe fenestram arcæ, quam fecerat. Et emisit corvum.

7. Et egressus non rediit, donec siccaretur aqua a terra.

8. Et emisit columbam post eum videre, si cessavit aqua a terra.

9. Et cum non invenisset columba requiem pedibus suis, revertit ad eum in arcam : quoniam aqua erat super omnem faciem terræ. Et extendens manum accepit eam ; et induxit eam ad semetipsum in arcam.

10. Καὶ ἐπισχὼν ἔτι ἡμέρας ἑπτὰ ἑτέρας, πάλιν ἐξαπέστειλε τὴν περιστερὰν ἐκ τῆς κιβωτοῦ.

11. Καὶ ἀνέστρεψε πρὸς αὐτὸν ἡ περιστερὰ τὸ πρὸς ἐσπέραν· καὶ εἶχε φύλλον εὐκαίας, κάρφος ἐν τῷ στόματι αὐτῆς. Καὶ ἔγνω Νῶε, ὅτι κεκόπηκε τὸ ὕδωρ ἀπὸ τῆς γῆς.

12. Καὶ ἐπισχὼν ἔτι ἡμέρας ἑπτὰ ἑτέρας, πάλιν ἐξαπέστειλε τὴν περιστερὰν, καὶ οὐ προσέθετο τοῦ ἐπιστρέψαι πρὸς αὐτὸν ἔτι.

13. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐνὶ καὶ ἑξακοσιοστῷ ἔτει, ἐν τῇ ζωῇ τοῦ Νῶε, τοῦ πρώτου μηνὸς μιᾶ τοῦ μηνὸς ἐξέλιπε τὸ ὕδωρ ἀπὸ τῆς γῆς. Καὶ ἀπεκάλυψε Νῶε τὴν στέγην τῆς κιβωτοῦ, ἣν ἐποίησε· καὶ εἶδεν, ὅτι ἐξέλιπε τὸ ὕδωρ ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς.

14. Ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ μηνὶ ἐξηράνθη ἡ γῆ, ἐβδόμη καὶ εἰκάδι τοῦ μηνός.

15. Καὶ εἶπε Κύριος ὁ Θεὸς πρὸς Νῶε, λέγων·

16. Ἐξέλθε ἐκ τῆς κιβωτοῦ σὺ, καὶ ἡ γυνὴ σου, καὶ οἱ υἱοί σου, καὶ αἱ γυναῖκες τῶν υἱῶν σου μετὰ σοῦ, καὶ πάντα τὰ θηρία ὅσα ἐστὶ μετὰ σοῦ.

17. Καὶ πᾶσα σὰρξ ἀπὸ πετεινῶν ἕως κτηνῶν· καὶ πᾶν ἑρπετὸν κινούμενον ἐπὶ τῆς γῆς ἐξάγαγε μετὰ σεαυτοῦ· καὶ αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε ἐπὶ τῆς γῆς.

18. Καὶ ἐξῆλθε Νῶε, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ αἱ γυναῖκες τῶν υἱῶν αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ.

19. Καὶ πάντα τὰ θηρία, καὶ πάντα τὰ κτήνη. Καὶ πᾶν πετεινόν, καὶ πᾶν ἑρπετὸν κινούμενον ἐπὶ τῆς γῆς κατὰ γένος αὐτῶν, ἐξῆλθον ἐκ τῆς κιβωτοῦ.

20. Καὶ ὠκοδόμησε Νῶε θυσιαστήριον τῷ Κυρίῳ· καὶ λαβὼν ἀπὸ πάντων τῶν κτηνῶν τῶν καθαρῶν, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν πετεινῶν τῶν καθαρῶν, καὶ ἀνήνεγκεν εἰς ὁλοκάρπωσιν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον.

21. Καὶ ὡσφράνθη Κύριος ὁ Θεὸς ὁσμὴν εὐωδίας. Καὶ εἶπε Κύριος ὁ Θεὸς διανοηθεὶς· Οὐ προσθήσω ἔτι καταράσασθαι τὴν γῆν, διὰ τὰ ἔργα τῶν ἀνθρώπων· ὅτι ἐγκτεται ἡ διάνοια τοῦ ἀνθρώπου ἐπιμελῶς ἐπὶ τὰ πονηρὰ ἐκ νεότητος αὐτοῦ. Οὐ προσθήσω οὖν ἔτι πατάξαι πᾶσαν σάρκα ζῶσαν, καθὼς ἐποίησα.

22. Πᾶσας τὰς ἡμέρας τῆς γῆς, σπέρμα καὶ θερισμός, ψύχος καὶ καύμα, θέρος καὶ ἔαρ, ἡμέραν καὶ νύκτα οὐ καταπαύσουσι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

1. Καὶ εὐλόγησεν ὁ Θεὸς τὸν Νῶε, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ· καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε, καὶ πληρώσατε τὴν γῆν, καὶ κατακυριεύσατε αὐτῆς·

2. Καὶ ὁ τρόμος, καὶ ὁ φόβος ὑμῶν ἔσται ἐπὶ πᾶσι τοῖς θηρίοις τῆς γῆς, ἐπὶ πάντα τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐπὶ πάντα τὰ κινούμενα ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς ἰχθύας τῆς θαλάσσης· ὑπὸ χειρὸς ὑμῶν δέδωκα.

3. Καὶ πᾶν ἑρπετὸν, ὃ ἐστὶ ζῶν, ὑμῖν ἔσται εἰς βρῶσιν· ὡς λάχανα χόρτου δέδωκα ὑμῖν τὰ πάντα.

4. Πλὴν κρέας ἐν αἵματι ψυχῆς οὐ φάγεσθε.

5. Καὶ γὰρ τὸ ὑμῖν αἵμα τῶν ψυχῶν ὑμῶν, ἐκ χειρὸς πάντων τῶν θηρίων ἐκζητήσω αὐτό· καὶ ἐκ χειρὸς ἀνθρώπου ἀδελφοῦ ἐκζητήσω τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου.

10. Et cum sustinuisset adhuc septem dies alios, rursus emisit columbam ex arca.

11. Et revertit ad eum columba ad vesperam : et habebat folium oleæ, festucam in ore suo. Et cognovit Noe, quia cessavit aqua a terra.

12. Et cum sustinuisset adhuc septem dies alios, rursus emisit columbam, et non apposuit reverti ad eum amplius.

13. Et factum est in uno et sexcentesimo anno, in vita Noe, primi mensis una mensis defecit aqua a terra. Et denudavit Noe tectum arcæ quod fecerat : et vidit quia defecerat aqua a facie terræ.

14. In secundo autem mense siccata est terra, septima et vigesima mensis.

15. Et ait Dominus Deus ad Noe, dicens :

16. Exi de arca tu, et uxor tua, et filii tui, et uxores filiorum tuorum tecum, et omnes bestię, quę sunt tecum,

17. et omnis caro a volatilibus usque ad jumenta : et omne reptile quod movetur super terram, educ tecum : et crescite et multiplicamini super terram.

18. Et egressus est Noe et uxor ejus, et filii ejus, et uxores filiorum ejus cum eo.

19. Et omnes bestię, et omnia jumenta, et omne volatile et omne reptile quod movetur super terram, secundum genus suum exiverunt ex arca.

20. Et ædificavit Noe altare Domino : et sumpsit ab omnibus pecoribus mundis, et ab omnibus volatilibus mundis, et obtulit in holocarpisin super altare.

21. Et odoratus est Dominus Deus odorem suavitatis. Et dixit Dominus Deus recogitans : Non adjiciam adhuc maledicere terram propter opera hominum : quia permanet mens hominis diligenter super mala a juventute sua. Non adjiciam ergo adhuc percutere omnem carnem viventem, sicut feci.

22. Omnibus diebus terrę, semen et messis, frigus et æstus, æstas et ver, die ac nocte non requiescent.

CAPUT IX.

1. Et benedixit Deus Noe, et filios ejus, et dixit eis : Crescite et multiplicamini, et replete terram, et dominamini ejus :

2. Et tremor, et timor vestri erit in omnibus bestiis terrę, super omnia volatilia cęli, et super omnia quę moventur super terram, et super omnes pisces maris : sub manus vobis dedi.

3. Et omne reptile quod est vivum, vobis erit ad escam : sicut olera pabuli dedi vobis omnia.

4. Verumtamen carnem in sanguine animę non comedetis.

5. Etenim vestrum sanguinem animarum vestrarum de manu omnium bestiarum exquiram ipsum : et de manu hominis fratris exquiram animam hominis.

6. Ὁ ἐκχέων αἷμα ἀνθρώπου, ἀντὶ τοῦ αἵματος αὐτοῦ ἐκχυθήσεται, ὅτι ἐν εἰκόνι Θεοῦ ἐποίησα τὸν ἀνθρώπον.

7. Ὑμεῖς δὲ αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε, καὶ πληρώσατε τὴν γῆν, καὶ κατακυριεύσατε αὐτῆς.

8. Καὶ εἶπεν ὁ Θεὸς τῷ Νῶε καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, λέγων·

9. Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἀνίστημι τὴν διαθήκην μου ὑμῖν, καὶ τῷ σπέρματι ὑμῶν μεθ' ὑμᾶς,

10. Καὶ πάση ψυχῇ ζώσῃ μεθ' ὑμῶν, ἀπὸ ὀρνέων, καὶ ἀπὸ κτηνῶν, καὶ πᾶσι τοῖς θηρίοις τῆς γῆς, ὅσα ἐστὶ μεθ' ὑμῶν ἀπὸ πάντων τῶν ἐξεληθέντων ἐκ τῆς κιβωτοῦ·

11. Καὶ στήσω τὴν διαθήκην μου πρὸς ὑμᾶς καὶ οὐκ ἀποθανέεται πᾶσα σὰρξ ἐτι ἀπὸ τοῦ ὕδατος τοῦ κατακλυσμοῦ· καὶ οὐκ ἐτι ἔσται κατακλυσμὸς ὕδατος, καταφθεῖραι πᾶσαν τὴν γῆν.

12. Καὶ εἶπε Κύριος ὁ Θεὸς πρὸς Νῶε· Τοῦτο τὸ σημεῖον τῆς διαθήκης, ὃ ἐγὼ δίδωμι ἀνά μέσον ἐμοῦ καὶ ὑμῶν, καὶ ἀνά μέσον πάσης ψυχῆς ζώσης, ἥ ἐστὶ μεθ' ὑμῶν εἰς γενεὰς αἰώνους.

13. Τὸ τόξόν μου τίθημι ἐν τῇ νεφέλῃ, καὶ ἔσται εἰς σημεῖον διαθήκης ἀνά μέσον ἐμοῦ καὶ τῆς γῆς.

14. Καὶ ἔσται ἐν τῷ συννεφεῖν με νεφέλας ἐπὶ τὴν γῆν, ὁφθήσεται τὸ τόξον ἐν τῇ νεφέλῃ·

15. καὶ μνησθήσομαι τῆς διαθήκης μου, ἥ ἐστὶν ἀνά μέσον ἐμοῦ καὶ ὑμῶν, καὶ ἀνά μέσον πάσης ψυχῆς ζώσης ἐν πάσῃ σαρκί· καὶ οὐκ ἔσται ἐτι τὸ ὕδωρ εἰς κατακλυσμὸν, ὥστε ἐξαλεῖψαι πᾶσαν σάρκα.

16. Καὶ ἔσται τὸ τόξόν μου ἐν τῇ νεφέλῃ· καὶ ὀφθίμαι τοῦ μνησθῆναι διαθήκην αἰώνιον ἀνά μέσον ἐμοῦ καὶ τῆς γῆς, καὶ ἀνά μέσον ψυχῆς ζώσης ἐν πάσῃ σαρκί, ἥ ἐστὶν ἐπὶ τῆς γῆς.

17. Καὶ εἶπεν ὁ Θεὸς τῷ Νῶε· Τοῦτο τὸ σημεῖον τῆς διαθήκης, ἥ διεθέμην ἀνά μέσον ἐμοῦ, καὶ ἀνά μέσον πάσης σαρκὸς, ἥ ἐστὶν ἐπὶ τῆς γῆς.

18. Ἦσαν δὲ οἱ υἱοὶ Νῶε, οἱ ἐξεληθέντες ἐκ τῆς κιβωτοῦ, Σήμ, Χάμ, Ἰάφεθ. Χάμ δὲ ἦν πατὴρ Χαναάν.

19. Τρεῖς οὗτοί εἰσιν υἱοὶ Νῶε. Ἀπὸ τούτων διεσπάρησαν ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν.

20. Καὶ ἤρξατο Νῶε ἀνθρώπος γεωργὸς γῆς, καὶ ἐφύτευεν ἀμπελῶνα·

21. Καὶ ἔπιεν ἐκ τοῦ οἴνου, καὶ ἐμεθύσθη, καὶ ἐγυμνώθη ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ.

22. Καὶ εἶδε Χάμ ὁ πατὴρ Χαναάν τὴν γύμνωσιν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐξελθὼν ἀνήγγειλε τοῖς δυοῖν ἀδελφοῖς αὐτοῦ ἔξω.

23. Καὶ λαβόντες Σήμ καὶ Ἰάφεθ τὸ ἱμάτιον, ἐπέθεντο ἐπὶ τὰ ὦμα νῦτα αὐτῶν, καὶ ἐπορεύθησαν ὀπισθορῶντες, καὶ συνεκάλυψαν τὴν γύμνωσιν τοῦ πατρὸς αὐτῶν· καὶ τὸ πρόσωπον αὐτῶν ὀπισθορῶντες, καὶ τὴν γύμνωσιν τοῦ πατρὸς αὐτῶν οὐκ εἶδον.

24. Ἐγένετο δὲ Νῶε ἀπὸ τοῦ οἴνου, καὶ ἔγνω ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ νεώτερος,

25. καὶ εἶπεν· Ἐπικαταρατὸς Χαναάν παῖς οἰκίτης ἔσται τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ.

26. Καὶ εἶπεν· Ἐδόξατό· Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ Σήμ· καὶ ἔσται Χαναάν παῖς οἰκίτης αὐτοῦ.

27. Πλάτυναί ὁ Θεὸς τῷ Ἰάφεθ, καὶ κατοικήσάτω ἐν τοῖς οἴκοις τοῦ Σήμ· καὶ γεννηθήτω Χαναάν παῖς αὐτοῦ.

6. Qui effuderit sanguinem hominis, pro sanguine ejus effundetur, quia in imagine Dei feci hominem.

7. Vos autem crescite et multiplicamini, et replete terram, et dominamini ejus.

8. Et ait Deus Noe, et filiis ejus cum eo, dicens :

9. Et ecce ego statuo pactum meum vobis, et semini vestro post vos,

10. et omni animæ viventi vobiscum ab avibus et a pecoribus, et omnibus bestiis terræ, quæ vobiscum sunt, ab omnibus quæ egressa sunt ex arca :

11. Et statuam pactum meum ad vos : et non morietur omnis caro ultra ab aqua diluvii : et non ultra erit diluvium aquæ, ut corrumpat omnem terram.

12. Et dixit Dominus Deus ad Noe : Hoc signum testamenti quod ego do inter me et vos, et inter omnem animam viventem, quæ est vobiscum in generationes æternas.

13. Arcum meum pono in nube ; et erit signum testamenti inter me et terram.

14. Et erit : in connubilando me nubes super terram, parebit arcus in nube :

15. et memor ero testamenti mei, quod est inter me et vos, et inter omnem animam viventem in omni carne. Et non erit ultra aqua in diluvium, ut deleat omnem carnem.

16. Et erit arcus meus in nube : et videbo, ad recordandum testamenti æterni inter me et terram, et inter animam viventem in omni carne, quæ est super terram.

17. Et dixit Deus Noe : Hoc signum testamenti, quod disposui inter me et inter omnem carnem, quæ est super terram.

18. Erant autem filii Noe, qui egressi sunt de arca, Sem, Cham, Japhet. Et Cham erat pater Chanaan.

19. Tres hi sunt filii Noe. Ab his disseminati sunt super omnem terram.

20. Et cepit Noe homo agricola esse terræ, et plantavit vineam :

21. Et bibit de vino, et inebriatus est, et nudavit se in domo sua.

22. Et vidit Cham pater Chanaan nudationem patris sui, et egressus annuntiavit duobus fratribus suis foris.

23. Et sumentes Sem, et Japhet vestimentum, imposuerunt super duos humeros suos, et perrexerunt retrorsum, et cooperuerunt nuditatem patris sui : et facies eorum retrorsum, et nuditatem patris sui non viderunt.

24. Et sobrius factus est Noe a vino, et cognovit omnia quæ fecit ei filius ejus junior,

25. et dixit : Maledictus Chanaan puer : famulus erit fratribus suis.

26. Et dixit : Benedictus Dominus Deus Sem : et erit Chanaan puer famulus ejus.

27. Dilatet Deus Japhet, et habitet in domibus Sem : et filius Chanaan puer ejus.

28. Ἐξῆσε δὲ Νῶε μετὰ τὸν κατακλυσμόν ἔτη τριακόσια πενήκοντα.

29. Καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Νῶε ἑννακόσις πενήκοντα ἔτη, καὶ ἀπέθανεν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι'.

1. Αὗται δὲ αἱ γενέσεις τῶν υἱῶν Νῶε, Σὴμ, Χάμ, Ἰάφεθ. Καὶ ἐγεννήθησαν αὐτοῖς υἱοὶ μετὰ τὸν κατακλυσμόν.

2. Υἱοὶ Ἰάφεθ· Γαμέρ, καὶ Μαγὼγ, καὶ Μαδοὶ, καὶ Ἰωῦαν, καὶ Ἐλισά, καὶ Θοβὲλ, καὶ Μοσοχ, καὶ Θείρας.

3. Καὶ υἱοὶ Γαμέρ· Ἀσχανάζ, καὶ Ῥιφάθ, καὶ Θοργαμά.

4. Καὶ υἱοὶ Ἰωῦαν· Ἐλισά, καὶ Θάρσεις, Κήτιοι, Ῥόδιοι.

5. Ἐκ τούτων ἀφωρίσθησαν νῆσοι τῶν ἐθνῶν ἐν τῇ γῇ αὐτῶν· ἕκαστος κατὰ γλῶσσαν ἐν ταῖς φυλαῖς αὐτῶν, καὶ ἐν τοῖς ἔθνεσιν αὐτῶν.

6. Υἱοὶ δὲ Χάμ· Χούς, καὶ Μεσραῖν, Φούδ καὶ Χαναάν.

7. Υἱοὶ δὲ Χούς· Σαβὰ, καὶ Εὐίλα, καὶ Σαβαθά, καὶ Ῥεγμά, καὶ Σαβαθακά. Υἱοὶ δὲ Ῥεγμά· Σαβὰ, καὶ Δαδάν.

8. Χούς δὲ ἐγέννησε τὸν Νεβρώδ. Οὗτος ἤρξατο εἶναι γίγας ἐπὶ τῆς γῆς.

9. Οὗτος ἦν γίγας κυνηγὸς ἐναντίον Κυρίου τοῦ Θεοῦ. Διὰ τοῦτο ἐροῦσιν, ὡς Νεβρώδ γίγας κυνηγὸς ἐναντίον Κυρίου.

10. Καὶ ἐγένετο ἀρχὴ τῆς βασιλείας αὐτοῦ Βαβυλὼν, καὶ Ὀρέχ, καὶ Ἀρχὰδ καὶ Χαλάννη, ἐν τῇ γῇ Σενναάρ.

11. Ἐκ τῆς γῆς ἐκείνης ἐξῆλθεν Ἀσσοῦρ· καὶ οἰκοδόμησε τὴν Νινευί, καὶ τὴν Ῥωβώθ πόλιν, καὶ τὴν Χαλαίχ,

12. καὶ τὴν Δασὴ ἀνὰ μέσον Νινευί, καὶ ἀνὰ μέσον Χαλαίχ. Αὕτη ἡ πόλις μεγάλη.

13. Καὶ Μεσραῖν ἐγέννησε τοὺς Λουδιεῖμ, καὶ τοὺς Νεφθαλεῖμ, καὶ τοὺς Ενεμετιεῖμ, καὶ τοὺς Λαβιεῖμ,

14. καὶ τοὺς Πατροσωνιεῖμ, καὶ τοὺς Χασμωνιεῖμ, ὅθεν ἐξῆλθε Φυλιστιεῖμ, καὶ τοὺς Γαφθοριεῖμ.

15. Χαναάν δὲ ἐγέννησε τὸν Σιδῶνα πρωτότοκον αὐτοῦ, καὶ τὸν Χετταῖον,

16. καὶ τὸν Ἰεβουσαῖον, καὶ τὸν Ἀμορραῖον, καὶ τὸν Γεργεσαῖον,

17. καὶ τὸν Εὐαῖον, καὶ τὸν Ἀρουκαῖον, καὶ τὸν Ἀσενναῖον,

18. καὶ τὸν Ἀράδιον, καὶ τὸν Σαμαραῖον, καὶ τὸν Ἀμαθί. Καὶ μετὰ τοῦτο διεσπάρησαν αἱ φυλαὶ τῶν Χαναναίων.

19. Καὶ ἐγένετο τὰ ὅρια τῶν Χαναναίων ἀπὸ Σιδῶνος ἕως εἰσεῖν εἰς Γεραρά καὶ Γαζάν, ἕως εἰσεῖν ἕως Σοδόμων καὶ Γομόρρας, Ἀδαμά καὶ Σεβοῖν ἕως Δασά.

20. Οὗτοι υἱοὶ Χάμ, ἐν ταῖς φυλαῖς αὐτῶν, κατὰ γλῶσσας αὐτῶν, ἐν ταῖς χώραις αὐτῶν, καὶ ἐν τοῖς ἔθνεσιν αὐτῶν.

21. Καὶ τῷ Σὴμ ἐγεννήθη καὶ αὐτῷ πατρὶ πάντων τῶν υἱῶν Ἑβερ, ἀδελφῷ Ἰάφεθ τοῦ μείζονος.

22. Υἱοὶ Σὴμ· Ἑλὰμ, καὶ Ἀσσοῦρ, καὶ Ἀρφαξὰδ, καὶ Λούδ, καὶ Ἀράμ, καὶ Καϊνᾶν.

28. Vixit autem Noe post diluvium annos trecentos quinquaginta.

29. Et facti sunt omnes dies Noe, nongenti quinquaginta anni : et mortuus est.

CAPUT X.

1. Hæ sunt generationes filiorum Noe, Sem, Cham, Japhet, et nati sunt eis filii post diluvium.

2. Filii Japhet : Gamer, et Magog, et Madoi, et Jovan, et Elisa, et Thobel, et Mosoch, et Thiras.

3. Et filii Gamer : Ascanaz, et Riphath, et Thorgama.

4. Et filii Jovan : Elisa et Tharsis, Cetii, Rhodii.

5. Ex his segregatae sunt insulae gentium in terra sua : unusquisque secundum linguam, in tribubus suis, et in gentibus suis.

6. Filii autem Cham : Chus, et Mesraim, Phud et Chanaan.

7. Filii autem Chus, Saba, et Evila, et Sabatha, et Rhegma, et Sabathaca. Filii autem Rhegma : Saba et Dadan.

8. Chus autem genuit Nebrod. Hic cepit esse gigas super terram.

9. Hic erat gigas venator contra Dominum Deum. Propter hoc dicent, sicut Nebrod gigas venator contra Dominum.

10. Et factum est initium regni ejus Babylon, et Orech, et Archad, et Chalanne in terra Senaar.

11. De terra illa exiit Assur : et ædificavit Niniveni, et Rhoobothi civitatem, et Chalach,

12. et Dase inter medium Ninives, et Chalach. Hæc civitas magna.

13. Et Mesraim genuit Ludium, et Nephtalim, et Enemeitum, et Labium,

14. et Patrosonium, et Chasmonium (unde exierunt Philistium,) et Gaphthorium.

15. Chanaan autem genuit Sidonem primogenitum suum, et Chettæum,

16. et Jebusæum, et Amorrhæum, et Gergesæum,

17. et Evæum, et Arucæum, et Asennæum,

18. et Aradium, et Samaræum, et Amathi. Et post hæc dispersæ sunt tribus Chananæorum.

19. Et facti sunt fines Chananæorum a Sidone, donec veniatur ad Gerara, et Gazan, donec veniatur usque ad So-domam, et Gomorrhæam, Adama, et Seboim usque ad Dasa.

20. Hi filii Cham in tribubus suis secundum linguas suas in regionibus suis, et in gentibus suis.

21. Et Sem natus est etiam ipsi, patri omnium filiorum Heber, fratri Japhet majoris.

22. Filii Sem : Elam, et Assur, et Arphaxad, et Lud, et Aran, et Cainan.

23. Καὶ υἱοὶ Ἀράμ· Οὐζ, καὶ Οὐλ, καὶ Γατέρ, καὶ Μοσόχ.

24. Καὶ Ἀρφαξὰδ ἐγέννησε τὸν Καϊνᾶν· καὶ Καϊνᾶν ἐγέννησε τὸν Σαλά. Σαλά δὲ ἐγέννησε τὸν Ἑβερ.

25. Καὶ τῷ Ἑβερ ἐγεννήθησαν δύο υἱοί· ὄνομα τῷ ἐνὶ, Φαλέγ, ὅτι ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ διμερίσθη ἡ γῆ· καὶ ὄνομα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, Ἰεκτάν.

26. Ἰεκτάν δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλμωδάδ, καὶ Σαλέθ, καὶ τὸν Σαρμῶθ, καὶ Ἰαράχ,

27. καὶ Ὁδορρά, καὶ Αἰβήλ, καὶ Δεκλά,

28. καὶ Εὐάλ, καὶ Ἀβιμαέλ, καὶ Σαβά,

29. καὶ Οὐφείρ, καὶ Εὐεϊλά, καὶ Ἰωδάβ. Πάντες οὖτοι υἱοὶ Ἰεκτάν.

30. Καὶ ἐγένετο ἡ κατοίκησις αὐτῶν, ἀπὸ Μασσῆ ἕως ἔλθειν εἰς Σαφρὰ ὄρος ἀνατολῶν.

31. Οὗτοι υἱοὶ Σῆμ, ἐν ταῖς φυλαῖς αὐτῶν, κατὰ γλώσσας αὐτῶν, ἐν ταῖς χώραις αὐτῶν, καὶ ἐν τοῖς ἔθνεσιν αὐτῶν.

32. Αὗται αἱ φυλαὶ υἱῶν Νῶε κατὰ γενέσεις αὐτῶν, κατὰ ἔθνη αὐτῶν. Ἀπὸ τούτων διεσπάρησαν νῆσοι τῶν ἔθνων ἐπὶ τῆς γῆς μετὰ τὸν κατακλυσμὸν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'.

1. Καὶ ἦν πᾶσα ἡ γῆ χειλὸς ἓν, καὶ φωνὴ μία πᾶσι.
2. Καὶ ἐγένετο ἐν τῇ κινήσει αὐτοὺς ἀπὸ ἀνατολῶν, εὗρον πεδίον ἐν γῇ Σενάαρ, καὶ κατήκοντο ἐκεῖ.

3. Καὶ εἶπεν ἄνθρωπος τῷ πλησίον αὐτοῦ· Δεῦτε, πλινθεύσωμεν πλίνθους, καὶ ὀπτήσωμεν αὐτάς πυρί. Καὶ ἐγένετο αὐτοῖς ἡ πλίνθος εἰς λίθον· καὶ ἄσφαλτος ἦν αὐτοῖς ὁ πηλός.

4. Καὶ εἶπαν· Δεῦτε, οἰκοδομήσωμεν ἑαυτοῖς πόλιν καὶ πύργον, οὗ ἔσται ἡ κεφαλὴ ἕως τοῦ οὐρανοῦ· καὶ ποιήσωμεν ἑαυτοῖς ὄνομα, πρὸ τοῦ διασπαρῆναι ἡμᾶς ἐπὶ προσώπου πάσης τῆς γῆς.

5. Καὶ κατέβη Κύριος ἰδεῖν τὴν πόλιν καὶ τὸν πύργον, ὃν ὀικοδόμησαν οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων.

6. Καὶ εἶπε Κύριος· Ἰδοὺ γένος ἓν, καὶ χειλὸς ἓν πάντων· καὶ τοῦτο ἤρξαντο ποιεῖν· καὶ νῦν οὐκ ἐκλείπει ἀπ' αὐτῶν πάντα, ὅσα ἂν ἐπιθῶνται ποιεῖν.

7. Δεῦτε, καὶ καταβάντες συγχέωμεν αὐτῶν ἐκεῖ τὴν γλῶσσαν, ἵνα μὴ ἀκούσωσιν ἕκαστος τὴν φωνὴν τοῦ πλησίον.

8. Καὶ διέσπειρεν αὐτοὺς Κύριος ἐκεῖθεν ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς· καὶ ἐπαύσαντο οἰκοδομοῦντες τὴν πόλιν καὶ τὸν πύργον.

9. Διὰ τοῦτο ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτῆς, Σύγχυσις· ὅτι ἐκεῖ συνέχεε Κύριος τὰ χεῖλη πάσης τῆς γῆς· καὶ ἐκεῖθεν διέσπειρεν αὐτοὺς Κύριος ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς.

10. Καὶ αὗται αἱ γενέσεις Σῆμ. Καὶ ἦν Σῆμ υἱὸς ἑκατὸν ἑτῶν, ὅτε ἐγέννησε τὸν Ἀρφαξὰδ, δευτέρου ἔτους μετὰ τὸν κατακλυσμὸν.

11. Καὶ ἔζησε Σῆμ, μετὰ τὸ γεννηθῆαι αὐτὸν τὸν Ἀρφαξὰδ, ἔτη πενταχόσια· καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας· καὶ ἀπέθανε.

12. Καὶ ἔζησεν Ἀρφαξὰδ ἑκατὸν τριακονταπέντε ἔτη, καὶ ἐγέννησε τὸν Καϊνᾶν.

23. Et filii Aran, Hus, et Ul, et Gater, et Mosoch.

24. Et Arphaxad genuit Cainan : et Cainan genuit Sala. Sala autem genuit Heber.

25. Et Heber nati sunt duo filii : nomen uni Phaleg, quia in diebus ejus divisa est terra ; et nomen fratri ejus Jectan.

26. Jectan autem genuit Elmodad, et Saleth, et Sarmoth, et Jarach,

27. et Hodorra, et Æbel, et Decla,

28. et Eval, et Abimael, et Saba,

29. et Ophir, et Evila, et Jobab. Omnes hi filii Jectan.

30. Et facta est habitatio eorum a Masse, donec venias ad Saphera montem orientis.

31. Hi filii Sem in tribubus suis, secundum linguas suas, in regionibus suis, et in gentibus suis.

32. Hæ tribus filiorum Noe secundum generationes eorum, secundum gentes eorum. Ab his dispersæ sunt insulæ gentium super terram post diluvium.

CAPUT XI.

1. Et erat omnis terra labium unum, et vox una omnibus.
2. Et factum est, cum moverent ipsi ab oriente, invenerunt campum in terra Senaar, et habitaverunt ibi.

3. Et dixit homo proximo suo : Venite, faciamus lateres, et coquemus illos igni. Et facti sunt illis lateres in lapidem ; et bitumen erat illis lutum.

4. Et dixerunt : Venite, ædificemus nobismetipsis civitatem, et turrim, cujus caput erit usque ad cælum : et faciamus nobis nomen, antequam dispergamur in faciem omnis terræ.

5. Et descendit Dominus videre civitatem, et turrim, quam ædificaverant filii hominum.

6. Et dixit Dominus : Ecce genus unum, et labium unum omnium : et hoc inchoaverunt facere : et nunc non deficient ab illis omnia, quæ conati fuerint facere.

7. Venite, et descendentes confundamus ibi linguam eorum : ut non audiat unusquisque vocem proximi.

8. Et dispersit eos Dominus inde super faciem omnis terræ : et cessaverunt ædificantes civitatem, et turrim.

9. Propter hoc appellatum est nomen illius, confusio : quia ibi confudit Dominus labia omnis terræ : et inde dispersit illos Dominus super faciem omnis terræ.

10. Et hæ generationes Sem. Et erat Sem filius centum annorum, cum genuit Arphaxad, secundo anno post diluvium.

11. Et vixit Sem postquam genuit Arphaxad, quingentos annos : et genuit filios et filias : et mortuus est.

12. Et vixit Arphaxad centum triginta quinque annos, et genuit Cainan.

13. Καὶ ἔζησεν Ἀρφαξὰδ, μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν Καϊνᾶν, ἔτη τετρακόσια· καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας· καὶ ἀπέθανε. Καὶ ἔζησε Καϊνᾶν ἑκατὸν καὶ τριάκοντα ἔτη, καὶ ἐγέννησε τὸν Σαλᾶ. Καὶ ἔζησε Καϊνᾶν, μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν Σαλᾶ, ἔτη τριακόσια τριάκοντα· καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας· καὶ ἀπέθανε.

14. Καὶ ἔζησε Σαλᾶ ἑκατὸν τριάκοντα ἔτη, καὶ ἐγέννησε τὸν Ἑβερ.

15. Καὶ ἔζησε Σαλᾶ μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν Ἑβερ, τριακόσια τριάκοντα ἔτη· καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας· καὶ ἀπέθανε.

16. Καὶ ἔζησεν Ἑβερ ἑκατὸν τριακοντατέσσαρα ἔτη, καὶ ἐγέννησε τὸν Φαλέγ.

17. Καὶ ἔζησεν Ἑβερ, μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν Φαλέγ, ἔτη διακόσια ἐβδομήκοντα· καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας· καὶ ἀπέθανε.

18. Καὶ ἔζησε Φαλέγ τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ἔτη, καὶ ἐγέννησε τὸν Ῥαγαῦ.

19. Καὶ ἔζησε Φαλέγ, μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν Ῥαγαῦ, ἑννέα καὶ διακόσια ἔτη· καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας· καὶ ἀπέθανε.

20. Καὶ ἔζησε Ῥαγαῦ ἑκατὸν τριάκοντα καὶ δύο ἔτη, καὶ ἐγέννησε τὸν Σερούχ.

21. Καὶ ἔζησε Ῥαγαῦ, μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν Σερούχ, διακόσια ἑπτὰ ἔτη· καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας· καὶ ἀπέθανε.

22. Καὶ ἔζησε Σερούχ ἑκατὸν τριάκοντα ἔτη, καὶ ἐγέννησε τὸν Ναχώρ.

23. Καὶ ἔζησε Σερούχ, μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν Ναχώρ, ἔτη διακόσια· καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας· καὶ ἀπέθανε.

24. Καὶ ἔζησε Ναχώρ ἔτη ἑκατὸν ἐβδομηκονταεννέα, καὶ ἐγέννησε τὸν Θάρρα.

25. Καὶ ἔζησε Ναχώρ, μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν Θάρρα, ἔτη ἑκατὸν εἰκοσιπέντε· καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας· καὶ ἀπέθανε.

26. Καὶ ἔζησε Θάρρα ἐβδομήκοντα ἔτη, καὶ ἐγέννησε τὸν Ἀβραμ, καὶ τὸν Ναχώρ, καὶ τὸν Ἀρρᾶν.

27. Αὗται δὲ αἱ γενέσεις Θάρρα. Θάρρα ἐγέννησε τὸν Ἀβραμ, καὶ τὸν Ναχώρ, καὶ τὸν Ἀρρᾶν. Καὶ Ἀρρᾶν ἐγέννησε τὸν Λῶτ.

28. Καὶ ἀπέθανεν Ἀρρᾶν ἐνώπιον Θάρρα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐν τῇ γῇ ἣ ἐγεννήθη, ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Χαλδαίων.

29. Καὶ ἔλαβον Ἀβραμ καὶ Ναχώρ ἑαυτοῖς γυναῖκας. Ὄνομα τῇ γυναικὶ Ἀβραμ, Σάρα· καὶ ὄνομα τῇ γυναικὶ Ναχώρ, Μελχὰ, θυγάτηρ Ἀρρᾶν, καὶ πατὴρ Μελχὰ, καὶ πατὴρ Ἰεσχά.

30. Καὶ ἦν Σάρα στειρά, καὶ οὐκ ἔτεκνοποιεῖ.

31. Καὶ ἔλαβε Θάρρα τὸν Ἀβραμ υἱὸν αὐτοῦ, καὶ τὸν Λῶτ υἱὸν Ἀρρᾶν, υἱὸν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, καὶ τὴν Σάρραν τὴν νύμφην αὐτοῦ, γυναῖκα Ἀβραμ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ· καὶ ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐκ τῆς χώρας τῶν Χαλδαίων, πορευθῆναι εἰς γῆν Χανζάν, καὶ ἦλθον ἕως Χαρρᾶν· καὶ κατώκησεν ἐκεῖ.

32. Καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Θάρρα ἐν γῇ Χαρρᾶν διακόσια πέντε ἔτη· καὶ ἀπέθανε Θάρρα ἐν Χαρρᾶν.

13. Et vixit Arphaxad, postquam genuit Cainan, annos trecentum, et genuit filios et filias : et mortuus est. Et vixit Cainan centum, et triginta annos, et genuit Sala. Et vixit Cainan postquam genuit Sala, annos trecentum triginta, et genuit filios et filias : et mortuus est.

14. Et vixit Sala centum triginta annos, et genuit Heber.

15. Et vixit Sala postquam genuit Heber, trecentum triginta annos : et genuit filios et filias : et mortuus est.

16. Et vixit Heber centum triginta quatuor annos, et genuit Phaleg.

17. Et vixit Heber, postquam genuit Phaleg, annos ducentos septuaginta : et genuit filios et filias : et mortuus est.

18. Et vixit Phaleg centum triginta annos, et genuit Rhagau.

19. Et vixit Phaleg, postquam genuit Rhagau, ducentos et novem annos : et genuit filios et filias : et mortuus est.

20. Et vixit Rhagau centum triginta et duos annos, et genuit Seruch.

21. Et vixit Rhagau postquam genuit Seruch, ducentos septem annos : et genuit filios et filias : et mortuus est.

22. Et vixit Seruch centum triginta annos, et genuit Nachor.

23. Et vixit Seruch postquam genuit Nachor, annos ducentos : et genuit filios et filias : et mortuus est.

24. Et vixit Nachor annos centum septuaginta novem, et genuit Tharra.

25. Et vixit Nachor postquam genuit Tharra, annos centum viginti quinque, et genuit filios et filias : et mortuus est.

26. Et vixit Tharra septuaginta annos : et genuit Abram, et Nachor, et Arran.

27. Hæ sunt autem generationes Tharra. Tharra genuit Abram et Nachor et Arran : et Arran genuit Lot.

28. Et mortuus est Arran coram Tharra patre suo in terra qua natus est, in regione Chaldæorum.

29. Et sumpserunt Abram et Nachor sibi uxores. Nomen uxoris Abram, Sara : et nomen uxoris Nachor, Melcha filia Arran, et pater Melcha, et pater Jesca.

30. Et erat Sara sterilis, et non generabat.

31. Et sumpsit Tharra Abram filium suum, et Lot filium Arran, filium filii sui, et Saram nurum suam, uxorem Abram filii sui : et eduxit eos de regione Chaldæorum, ut irent in terram Chanaan : et venerunt usque ad Charran, et habitavit ibi.

32. Et facti sunt dies Tharra in terra Chanaan ducenti quinque anni : et mortuus est Tharra in Charran.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 1Β'.

1. Καὶ εἶπε Κύριος τῷ Ἀβραμ· Ἐξέλθε ἐκ τῆς γῆς σου, καὶ ἐκ τῆς συγγενείας σου, καὶ ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός σου· καὶ δεῦρο εἰς τὴν γῆν, ἣν ἂν σοι δείξω.

2. Καὶ ποιήσω σε εἰς ἔθνος μέγα· καὶ εὐλογήσω σε, καὶ μεγαλυνῶ τὸ ὄνομά σου, καὶ ἔσῃ εὐλογημένος.

3. Καὶ εὐλογήσω τοὺς εὐλογοῦντάς σε, καὶ τοὺς κατάρωμένους σε καταράσονται· καὶ ἐνευλογηθήσονται ἐν σοὶ πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς.

4. Καὶ ἐπορεύθη Ἀβραμ, καθάπερ ἐλάλησεν αὐτῷ Κύριος· καὶ ὤχετο μετ' αὐτοῦ Λώτ. Ἀβραμ δὲ ἦν ἐτῶν ἑβδομηκονταπέντε, ὅτε ἐξῆλθεν ἐκ Χαρράν.

5. Καὶ ἔλαβεν Ἀβραμ Σάραν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ τὸν Λώτ υἱὸν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν, ὅσα ἐκτήσαντο, καὶ πᾶσαν ψυχὴν, ἣν ἐκτήσαντο ἐκ Χαρράν· καὶ ἐξῆλθον πορευθῆναι εἰς γῆν Χαναάν.

6. Καὶ διώδευσεν Ἀβραμ τὴν γῆν εἰς τὸ μῆκος αὐτῆς ἕως τοῦ τόπου Συχέμ, ἐπὶ τὴν δρῦν τὴν ὑψηλὴν. Οἱ δὲ Χαναναῖοι τότε κατοικοῦν τὴν γῆν.

7. Καὶ ὤφθη Κύριος τῷ Ἀβραμ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Τῷ σπέρματί σου δώσω τὴν γῆν ταύτην. Καὶ ὠκοδόμησεν ἐκεῖ Ἀβραμ θυσιαστήριον κυρίῳ τῷ ὁρῶντι αὐτῷ.

8. Καὶ ἀπέστη ἐκεῖθεν εἰς τὸ ὄρος κατὰ ἀνατολάς Βαιθὺλ· καὶ ἐστήσεν ἐκεῖ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ ἐν Βαιθὺλ κατὰ θάλασσαν, καὶ Ἀγγὰ κατὰ ἀνατολάς. Καὶ ὠκοδόμησεν ἐκεῖ θυσιαστήριον τῷ Κυρίῳ, καὶ ἐπεκαλέσατο ἐπὶ τῷ ὀνόματι Κυρίου.

9. Καὶ ἀπῆρεν Ἀβραμ, καὶ πορευθεὶς ἐστρατοπέδευσεν ἐν τῇ ἐρήμῳ.

10. Καὶ ἐγένετο λιμὸς ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ κατέβη Ἀβραμ εἰς Αἴγυπτον παροικῆσαι ἐκεῖ, ὅτι ἐνίσχυσεν ὁ λιμὸς ἐπὶ τῆς γῆς.

11. Ἐγένετο δὲ ἡνίκα ἔγγισεν Ἀβραμ εἰσελθεῖν εἰς Αἴγυπτον, εἶπεν Ἀβραμ Σάρᾳ τῇ γυναίκι· Γινώσκω ἐγὼ, ὅτι γυνὴ εὐπρόσωπος εἰ.

12. Ἔσται οὖν ὡς ἂν ἴδωσί σε οἱ Αἰγύπτιοι, ἐροῦσιν· ὅτι γυνὴ αὐτοῦ ἐστὶν αὕτη· καὶ ἀποκτενοῦσί με, σὲ δὲ περιποιήσονται.

13. Εἶπον οὖν ὅτι ἀδελφὴ αὐτοῦ εἰμι, ὅπως ἂν εὖ μοι γένηται διὰ σέ, καὶ ζήσεται ἡ ψυχὴ μου ἐνεκέν σου.

14. Ἐγένετο δὲ, ἡνίκα εἰσῆλθεν Ἀβραμ εἰς Αἴγυπτον, ἰδόντες οἱ Αἰγύπτιοι τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, ὅτι καλὴ ἦν σφόδρα,

15. καὶ ἰδὼν αὐτὴν οἱ ἄρχοντες Φαραὼ, καὶ ἐπήνεσαν αὐτὴν πρὸς Φαραὼ· καὶ εἰσῆγαγον αὐτὴν εἰς τὸν οἶκον Φαραὼ.

16. Καὶ τῷ Ἀβραμ εὖ ἐγρήσαντο δι' αὐτήν. Καὶ ἐγένοντο αὐτῷ πρόβατα, καὶ μῶσχοι, καὶ ὄνοι, καὶ παῖδες, καὶ παιδίσκαι, καὶ ἡμίονοι, καὶ κάμηλοι.

17. Καὶ ἤτασεν ὁ Θεὸς τὸν Φαραὼ ἐτασμοῖς μεγάλοις καὶ πονηροῖς, καὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ, περὶ Σάρας τῆς γυναίκος Ἀβραμ.

18. Καλέσας δὲ Φαραὼ τὸν Ἀβραμ, εἶπεν· τί τοῦτο ἐποίησάς μοι, ὅτι οὐκ ἀπήγγειλάς μοι, ὅτι γυνὴ σου ἐστίν;

19. Ἰνατί εἶπας ὅτι ἀδελφὴ μου ἐστίν; καὶ ἔλαβον αὐτὴν ἐμαυτῷ γυναῖκα. Καὶ νῦν ἰδοὺ ἡ γυνὴ σου ἐναντί σου, λαβὼν ἀποτρέχει.

CAPUT XII.

1. Et dixit Dominus ad Abram : Exi de terra tua, et de cognatione tua, et de domo patris tui : et vade in terram, quam tibi demonstravero.

2. Et faciam te in gentem magnam : et benedicam te, et magnificabo nomen tuum, et eris benedictus.

3. Et benedicam benedicentes te, et maledicam maledicentes te; et benedicentur in te omnes tribus terræ.

4. Et ivit Abram, quemadmodum locutus est ei Dominus : et abiit cum eo Lot. Abram autem erat septuaginta quinque annorum, cum egressus est de Charran.

5. Et sumpsit Abram Saram uxorem suam, et Lot filium fratris sui, et omnem substantiam suam, quamcumque possederant, et omnem animam quam possederant de Charran : Et egressi sunt, ut irent in terram Chanaan.

6. Et perambulavit Abram terram in longitudinem ipsius usque ad locum Sichem, ad quercum altam. Chananæi autem tunc habitabant terram.

7. Et apparuit Dominus Abram, et dixit illi : Semini tuo dabo terram hanc. Et edificavit ibi Abram altare Domino, qui apparuerat ei.

8. Et recessit inde in montem ad orientem Bethel : et tetendit ibi tabernaculum suum in Bethel ad mare, et Angæ ad orientem. Et edificavit ibi altare Domino, et invocavit in nomine Domini.

9. Et abiit Abram, et profectus castrametatus est in deserto.

10. Et facta est fames super terram : descenditque Abram in Ægyptum, ut peregrinaretur ibi : quia invaluerat fames super terram.

11. Factum est autem cum prope esset Abram, ut ingrederetur in Ægyptum, dixit Abram Saræ uxori : Novi ego, quod mulier pulchra adspectu es.

12. Erit ergo cum te viderint Ægyptii, dicent, quia uxor illius hæc : et occident me, te autem servabunt.

13. Dic igitur, quia soror ejus sum : ut bene mihi sit propter te : et vivet anima mea propter te.

14. Factum est autem statim ut intravit Abram in Ægyptum, videntes Ægyptii mulierem ejus, quia speciosa erat valde :

15. Et viderunt eam principes Pharaonis, et laudaverunt eam apud Pharaonem : et introduxerunt eam in domum Pharaonis.

16. Et Abram bene usi sunt propter eam. Et fuerunt ei oves, et vituli, et asini, et pueri, et ancillæ, et muli, et camelli.

17. Et afflixit Deus Pharaonem afflictionibus magnis, et saævis, et domum ejus pro Sara uxore Abram.

18. Vocans autem Pharaos Abram, dixit : Quid hæc fecisti mihi? quia non annuntiasti mihi, quia uxor tua est?

19. Ut quid dixisti, quia soror mea est? Et sumpsi eam mihi uxorem. Et nunc ecce uxor tua coram te : accipe, et recede.

20. Καὶ ἐνετείλατο Φαραὼ ἀνδράσι περὶ Ἀβραμ συμποπέμψαι αὐτὸν, καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ πάντα ὅσα ἦν αὐτῷ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'.

1. Ἀνέβη δὲ Ἀβραμ ἐξ Αἰγύπτου αὐτὸς, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ, καὶ Ἀὼτ μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν ἔρημον.

2. Ἀβραμ δὲ ἦν πλούσιος σφόδρα κτήνεσι, καὶ ἀργυρῷ, καὶ χρυσίῳ.

3. Καὶ ἐπορεύθη ὅθεν ἦλθεν εἰς τὴν ἔρημον ἕως Βαιθὺλ, ἕως τοῦ τόπου, ὃ ἦν ἡ σκηνὴ αὐτοῦ τὸ πρότερον, ἀνὰ μέσον Βαιθὺλ καὶ ἀνὰ μέσον Ἀγγαί,

4. εἰς τὸν τόπον τοῦ θυσιαστηρίου, ὃ ἐποίησεν ἐκεῖ τὴν ἀρχήν. Καὶ ἐπεκαλέσατο ἐκεῖ Ἀβραμ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου.

5. Καὶ Ἀὼτ τῷ συμπορευομένῳ μετὰ Ἀβραμ ἦν πρόβατα, καὶ βόες, καὶ σκηναί.

6. Καὶ οὐκ ἐχώρει αὐτοὺς ἡ γῆ κατοικεῖν ἅμα· ὅτι ἦν τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν πολλὰ, καὶ οὐκ ἐχώρει αὐτοὺς ἡ γῆ κατοικεῖν ἅμα.

7. Καὶ ἐγένετο μάχη ἀνὰ μέσον τῶν ποιμένων τῶν κτηνῶν τοῦ Ἀβραμ, καὶ ἀνὰ μέσον τῶν ποιμένων τῶν κτηνῶν τοῦ Ἀὼτ. Οἱ δὲ Χαναναῖοι καὶ οἱ Φερεζαῖοι τότε κατώκουν τὴν γῆν.

8. Εἶπε δὲ Ἀβραμ τῷ Ἀὼτ· Μὴ ἔστω μάχη ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ, καὶ ἀνὰ μέσον τῶν ποιμένων μου καὶ ἀνὰ μέσον τῶν ποιμένων σου· ὅτι ἄνθρωποι ἀδελφοὶ ἐσμὲν ἡμεῖς.

9. Οὐκ ἰδοὺ πᾶσα ἡ γῆ ἐναντίον σου ἐστί; Διαχωρίσθητι ἀπ' ἐμοῦ. Εἰ σὺ εἰς ἀριστερά, ἐγὼ εἰς δεξιὰ· εἰ δὲ σὺ εἰς δεξιὰ, ἐγὼ εἰς ἀριστερά.

10. Καὶ ἐπάρας Ἀὼτ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, ἐπαίδε πᾶσαν τὴν περίχωρον τοῦ Ἰορδάνου, ὅτι πᾶσα ἦν ποτιζομένη πρὸ τοῦ καταστρέψαι τὸν Θεὸν Σόδομα καὶ Γόμορρα, ὡς ὁ παράδεισος τοῦ Θεοῦ, καὶ ὡς ἡ γῆ Αἰγύπτου, ἕως ἰλθεῖν εἰς Ζόγορα.

11. Καὶ ἐξελέξατο ἑαυτῷ Ἀὼτ πᾶσαν τὴν περίχωρον τοῦ Ἰορδάνου· καὶ ἀπῆρε Ἀὼτ ἀπὸ ἀνατολῶν. Καὶ διαχωρίσθησαν ἕκαστος ἀπὸ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ.

12. Ἀβραμ δὲ κατώκησεν ἐν γῇ Χαναάν. Ἀὼτ δὲ κατώκησεν ἐν πόλει τῶν περιχώρων, καὶ ἐσκήνωσεν ἐν Σοδομοῖς.

13. Οἱ δὲ ἄνθρωποι οἱ ἐν Σοδομοῖς πονηροὶ καὶ ἁμαρτωλοὶ ἐναντίον τοῦ Θεοῦ σφόδρα.

14. Ὁ δὲ Θεὸς εἶπε τῷ Ἀβραμ μετὰ τὸ διαχωρισθῆναι τὸν Ἀὼτ ἀπ' αὐτοῦ· Ἀνάβλεψον τοῖς ὀφθαλμοῖς σου, καὶ ἰδε ἀπὸ τοῦ τόπου, ὅ ἄν σὺ εἶ, πρὸς βορρᾶν καὶ λίβα καὶ ἀνατολὰς καὶ θαλάσσαν·

15. ὅτι πᾶσαν τὴν γῆν, ἣν σὺ ὁρᾷς, σοὶ δώσω αὐτὴν καὶ τῷ σπέρματί σου ἕως αἰῶνος.

16. Καὶ ποιήσω τὸ σπέρμα σου, ὡς τὴν ἄμμον τῆς γῆς. Εἰ δύναται τις ἐξαριθμῆσαι τὴν ἄμμον τῆς γῆς, καὶ τὸ σπέρμα σου ἐξαριθμηθήσεται.

17. Ἀναστὰς διόδυσσον τὴν γῆν εἰς τε τὸ μῆκος αὐτῆς καὶ εἰς τὸ πλάτος. Ὅτι σοὶ δώσω αὐτὴν καὶ τῷ σπέρματί σου εἰς τὸν αἰῶνα.

18. Καὶ ἀποσκηνώσας Ἀβραμ, ἐλθὼν κατώκησε πα-

VETUS TESTAMENTUM. — I.

20. Et præcepit Pharaos viris de Abraham, ut comitantes dimitterent eum, et uxorem ejus, et omnia quaecumque erant ei.

CAPUT XIII.

1. Ascendit autem Abram de Aegypto, ipse, et uxor ejus, et omnia ejus, et Lot cum eo in desertum.

2. Abram vero erat dives valde pecoribus, et argento, et auro.

3. Et ivit, unde venerat, in desertum usque ad Bethel, usque ad locum, ubi erat tabernaculum ipsius prius inter Bethel et Angæ,

4. ad locum altaris, quod fecerat ibi a principio. Et invocavit ibi Abram nomen Domini.

5. Et ipsi Lot simul ambulanti cum Abram, erant oves, et boves, et tabernacula.

6. Et non capiebat eos terra, ut habitarent simul: quoniam erat substantia eorum multa, et nequibant habitare communiter.

7. Et facta est rixa inter pastores pecorum Abram, et pastores pecorum Lot. Chananæi autem, et Pherezæi tunc inhabitabant terram.

8. Dixit autem Abram ad Lot: Non sit rixa inter me et te, et inter pastores meos et pastores tuos: quia homines fratres sumus nos.

9. Nonne ecce tota terra ante te est? Discede a me. Si tu in sinistram, ego in dexteram: vel si tu in dexteram, ego in sinistram.

10. Et levans Lot oculos suos, vidit omnem regionem circa Jordanem, quod omnis esset irrigua, antequam everteret Deus Sodomam, et Gomorrhæam, sicut paradisus Dei, et sicut terra Aegypti, usque dum venias in Zogoræ.

11. Et elegit sibi Lot omnem regionem circa Jordanem: et abiit Lot ab oriente. Et separati sunt unusquisque a fratre suo.

12. Abram autem habitavit in terra Chanaan. Lot autem habitavit in civitate circumjacentium, et tabernaculum tendit in Sodomis.

13. Viri autem, qui in Sodomis, mali, et peccatores in conspectu Dei valde.

14. Et dixit Deus ad Abram postquam recessit Lot ab illo: Respice oculis tuis, et vide, a loco, in quo nunc tu es, ad Aquilonem, et Africum, et orientem, et mare:

15. quia omnem terram, quam tu vides, tibi dabo eam, et semini tuo usque in seculum.

16. Et faciam semen tuum, sicut arenam terræ. Si potest aliquis dinumerare arenam terræ, et semen tuum dinumerabitur.

17. Surgens perambula terram in longitudinem ejus, et in latitudinem, quia tibi dabo eam, et semini tuo in seculum.

18. Et movens tabernaculum Abram veniens habitavit

ρὰ τὴν δρῦν τὴν Μαμβρῇ, ἣ ἦν ἐν Χεβρώμ· καὶ ὠκοδόμησεν ἐκεῖ θυσιαστήριον τῷ Κυρίῳ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ'.

1. Ἐγένετο δὲ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῇ Ἀμαρρᾷ βασιλέως Σενναάρ, καὶ Ἀριώχ βασιλέως Ἑλλάσαρ, Χοδολλογομόρ βασιλεὺς Ἑλάμ, καὶ Θαργάλ βασιλεὺς ἐθνῶν,
2. ἐποίησαν πόλεμον μετὰ Βαλλὰ βασιλέως Σοδόμων, καὶ μετὰ Βαρσά βασιλέως Γομόρρας, καὶ μετὰ Σενναάρ βασιλέως Ἀδαμὰ, καὶ μετὰ Συμοβὸρ βασιλέως Σεβωείμ, καὶ βασιλέως Βαλάχ· αὕτη ἐστὶ Σηγώρ.
3. Πάντες οὗτοι συνεφώνησαν ἐπὶ τὴν φάραγγα τὴν ἀλυκὴν· αὕτη ἡ θάλασσα τῶν ἁλῶν.
4. Δώδεκα ἔτη αὐτοὶ ἐδοῦλευσαν τῷ Χοδολλογομόρ· τῷ δὲ τρικαιδεκάτῳ ἔτει ἀπέστησαν.
5. Ἐν δὲ τῷ τεσσαρεσκαίδεκάτῳ ἔτει ἦλθε Χοδολλογομόρ καὶ οἱ βασιλεῖς μετ' αὐτοῦ· καὶ κατέκοψαν τοὺς γίγαντας τοὺς ἐν Ἀσταρώθ, καὶ Καρναῖν, καὶ ἐθνη ἰσχυρὰ ἅμα αὐτοῖς, καὶ τοὺς Ὀμμαίους τοὺς ἐν Σαυῇ τῇ πόλει,
6. καὶ τοὺς Χορραῖους τοὺς ἐν τοῖς ὄρεσι Σηεῖρ, ἕως τῆς τερεβίνθου τῆς Φαράν· ἣ ἐστὶν ἐν τῇ ἐρήμῳ.
7. Καὶ ἀναστρέψαντες ἦλθον ἐπὶ τὴν πηγὴν τῆς κρίσεως· αὕτη ἐστὶ Κάδης. Καὶ κατέκοψαν πάντας τοὺς ἄρχοντας Ἀμαλήκ, καὶ τοὺς Ἀμορρᾷους τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἀσασονθαμάρ.
8. Ἐξῆλθε δὲ βασιλεὺς Σοδόμων, καὶ βασιλεὺς Γομόρρας, καὶ βασιλεὺς Ἀδαμὰ, καὶ βασιλεὺς Σεβωείμ, καὶ βασιλεὺς Βαλάχ· αὕτη ἐστὶ Σηγώρ. Καὶ παρετάξαντο αὐτοῖς εἰς πόλεμον ἐν τῇ κοιλάδι τῇ ἀλυκῇ,
9. πρὸς Χοδολλογομόρ βασιλέα Ἑλάμ, καὶ Θαργάλ βασιλέα ἐθνῶν, καὶ Ἀμαρρᾷ βασιλέα Σενναάρ, καὶ Ἀριώχ βασιλέα Ἑλλάσαρ· οἱ τέσσαρες βασιλεῖς πρὸς τοὺς πέντε.
10. Ἦ δὲ κοιλάς ἡ ἀλυκὴ, φρέατα ἀσφάλτου. Ἐφυγε δὲ βασιλεὺς Σοδόμων, καὶ βασιλεὺς Γομόρρας, καὶ ἐνέπεσαν ἐκεῖ· οἱ δὲ καταλειφθέντες εἰς τὴν ὀρεινὴν ἔφυγον.
11. Ἐλαβον δὲ τὴν ἵππον πᾶσαν τὴν Σοδόμων καὶ Γομόρρας, καὶ πάντα τὰ βρώματα αὐτῶν· καὶ ἀπῆλθον.
12. Ἐλαβον δὲ καὶ τὸν Αὐτ τὸν υἱὸν τοῦ ἀδελφοῦ Ἀβραμ, καὶ τὴν ἀποσκευὴν αὐτοῦ· καὶ ἀπώχοντο. Ἦν γὰρ κατοικῶν ἐν Σοδόμοις.
13. Παραγενόμενος δὲ τῶν ἀναισχυμένων τις, ἀπήγγειλεν Ἀβραμ τῷ περάτῃ. Αὐτὸς δὲ κατῴκει παρά τῃ δρῦϊ τῇ Μαμβρῇ Ἀμορρᾷου τοῦ ἀδελφοῦ Ἐσχὼλ, καὶ τοῦ ἀδελφοῦ Αὐνάν. Οἱ ἦσαν συνωμόται τοῦ Ἀβραμ.
14. Ἀκούσας δὲ Ἀβραμ ὅτι ἡγμάλωτεται Αὐτ ὁ ἀδελφίδους αὐτοῦ, ἠρίθμησε τοὺς ἰδίους οἰκογενεῖς αὐτοῦ, τριακοσίους δέκα καὶ ὀκτώ· καὶ κατεδίωξεν ὀπίσω αὐτῶν ἕως Δάν.
15. Καὶ ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτοὺς τὴν νύκτα αὐτὸς, καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ· καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς καὶ κατεδίωξεν αὐτοὺς ἕως Χοβά, ἣ ἐστὶν ἐν ἀριστερᾷ Δαμασκού.
16. Καὶ ἀπέστρεψε πᾶσαν τὴν ἵππον Σοδόμων· καὶ Αὐτ τὸν ἀδελφίδου αὐτοῦ ἀπέστρεψε, καὶ πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ, καὶ τὰς γυναῖκας, καὶ τὸν λαόν.
17. Ἐξῆλθε δὲ βασιλεὺς Σοδόμων εἰς συνάντησιν

juxta quercum Mambre : quæ erat in Chebron : et ædificavit ibi altare Domino.

CAPUT XIV.

1. Factum est autem in regno Amarphal regis ennaar, et Arioch regis Hellasar, Chodollogomor rex Elam, et Thargal rex gentium,
2. fecerunt bellum cum Balla rege Sodomorum, et cum Barsa rege Gomorrhæ, et cum Sennaar rege Adama, et cum Symobor rege Seboim, et rege Balac : hæc est Segor.
3. Omnes isti consenserunt ad vallem salsam : hoc est mare salis.
4. Duodecim annis ipsi servierant Chodollogomor : tertio autem et decimo anno recesserunt.
5. In quarto autem, et decimo anno venit Chodollogomor, et reges qui cum eo : Et percusserunt gigantes, qui in Asaroth, et Carnain, et gentes fortes simul cum eis, et Ommaus, qui in Save civitate,
6. et Chorraus, qui in montibus Seir usque ad terebinthum Pharan, quæ est in deserto.
7. Et reversi venerunt ad fontem judicii : hæc est Cades. Et percusserunt omnes principes Amalec, et Amorriaros, qui habitabant in Asasonthamar.
8. Egressus est autem rex Sodomorum, et rex Gomorrhæ, et rex Adama, et rex Seboim, et rex Balac : hæc est Segor. Et direxerunt aciem contra eos in bellum, in valle Salsa,
9. contra Chodollogomor regem Elam, et Thargal regem gentium, et Amarphal regem Sennaar, et Arioch regem Hellasar : quatuor reges adversus quinque.
10. Vallis autem Salsa, putei bituminis. Fugit autem rex Sodomorum, et rex Gomorrhæ, et ceciderunt ibi : residui autem fugerunt in monianam.
11. Ceperunt autem omnem equitatum Sodomorum, et Gomorrhæ, et omnes escas eorum : et abierunt.
12. Ceperunt autem et Lot filium fratris Abram, et apparatus ejus : et discesserunt. Erat enim habitans in Sodomis.
13. Adveniens autem eorum, qui evaserunt, quidam nuntiavit Abram transitori. Ipse autem habitabat ad quercum Mambre, Amorrahæi fratris Eschol, et fratris Aynan, qui erant conjurati Abram.
14. Audiens autem Abram, quia captivatus est Lot filius fratris sui, numeravit proprios vernaculos suos trecentos decem et octo. Et persecutus est post eos usque Dan.
15. Et irruiit super eos nocte, ipse, et pueri ejus : percussitque eos, et persecutus est eos usque Choba, quæ est ad sinistram Damasci.
16. Et reduxit omnem equitatum Sodomorum : et Lot fratris sui filium, reduxit, et omnem substantiam ejus, et uxores, et populum.
17. Egressus est autem rex Sodomorum in occursum ei,

αὐτῷ μετὰ τὸ ὑποστρέψαι αὐτὸν ἀπὸ τῆς κοπῆς τοῦ Χοδολλογομόρ, καὶ τῶν βασιλείων τῶν μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν κοιλάδα τοῦ Σαβύ· τοῦτο ἦν τὸ πεδῖον τῶν βασιλείων.

18. Καὶ Μελχισεδέκ βασιλεὺς Σαλὴν ἐξήνεγκε ἄρτους καὶ οἶνον· ἦν δὲ ἱερεὺς τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου.

19. Καὶ εὐλόγησε τὸν Ἀβραμ, καὶ εἶπεν· Εὐλογημένος Ἀβραμ τῷ θεῷ τῷ ὑψίστῳ, ὃς ἐκτίσεν τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν·

20. καὶ εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ὁ ὑψίστος, ὃς παρέδωκε τοὺς ἐχθρούς σου ὑποχειρίους σοι. Καὶ ἔδωκεν αὐτῷ Ἀβραμ δεκάτην ἀπὸ πάντων.

21. Εἶπε δὲ βασιλεὺς Σοδόμων πρὸς Ἀβραμ· Δός μοι τοὺς ἀνδράς· τὴν δὲ ἵππον λάβε σεαυτοῦ.

22. Εἶπε δὲ Ἀβραμ πρὸς τὸν βασιλέα Σοδόμων· Ἐκτενῶ τὴν χεῖρά μου πρὸς Κύριον τὸν Θεὸν τὸν ὑψίστον, ὃς ἐκτίσεν τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν,

23. εἰ ἀπὸ σπαρτίου ἕως σφυρωτῆρος ὑποδήματος λήψομαι ἀπὸ πάντων τῶν σῶν, ἵνα μὴ εἴπῃς, ὅτι ἐγὼ ἐπλούτισα τὸν Ἀβραμ,

24. πλὴν ὧν ἔφαγον οἱ νεανίσκοι, καὶ τῆς μερίδος τῶν ἀνδρῶν τῶν συμπορευθέντων μετ' ἐμοῦ, Ἐσχὼλ, Αἰνάν, Μαμβρῆ. Οὗτοι λήφονται μερίδα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ'.

1. Μετὰ δὲ τὰ ῥήματα ταῦτα ἐγενήθη ῥῆμα Κυρίου πρὸς Ἀβραμ ἐν ὁράματι, λέγων· Μὴ φοβοῦ, Ἀβραμ· ἐγὼ ὑπερασπίζω σου· ὁ μισθός σου πολὺς ἔσται σφόδρα.

2. Λέγει δὲ Ἀβραμ· Δέσποτα Κύριε, τί μοι δώσεις; ἐγὼ δὲ ἀπολύομαι ἄτεχνος. Ὁ δὲ υἱὸς Μασέκ τῆς οἰκογενεῦς μου, οὗτος Δαμασκὸς Ἐλιέζερ.

3. Καὶ εἶπεν Ἀβραμ· Ἐπειδὴ ἐμοὶ οὐκ ἔδωκας σπέρμα, ὃ δὲ οἰκογενὴς μου κληρονομήσει με.

4. Καὶ εὐθὺς φωνὴ Κυρίου ἐγένετο πρὸς αὐτόν, λέγουσα· Οὐ κληρονομήσει σε οὗτος· ἀλλ' ὃς ἐξελεύσεται ἐκ σοῦ, οὗτος κληρονομήσει σε.

5. Ἐξήγαγε δὲ αὐτὸν ἔξω, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἀνάβλεψον δὴ εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ ἀρίθμησον τοὺς ἀστέρας, εἰ δυνήσῃ ἐξαριθμῆσαι αὐτούς. Καὶ εἶπεν· Οὕτως ἔσται τὸ σπέρμα σου.

6. Καὶ ἐπίστευσεν Ἀβραμ τῷ θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην.

7. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτόν· Ἐγὼ ὁ Θεὸς ὃς ἐξαγαγὼν σε ἐκ γῶρας Χαλδαίων, ὥστε δοῦναί σοι τὴν γῆν ταύτην κληρονομήσαι.

8. Εἶπε δὲ Δέσποτα Κύριε, κατὰ τί γνώσομαι, ὅτι κληρονομήσω αὐτήν;

9. Εἶπε δὲ αὐτῷ· Λάβε μοι δάμαλιν τριετίζουσας, καὶ αἶγα τριετίζουσας, καὶ κριὸν τριετίζοντα, καὶ τρυγόνά, καὶ περιστερὰν.

10. Ἔλαβε δὲ αὐτῷ πάντα ταῦτα, καὶ διεῖλεν αὐτὰ μέσσα, καὶ ἔθηκεν αὐτὰ ἀντιπρόσωπα ἀλλήλοις· τὰ δὲ ὄρνεα οὐ διεῖλε.

11. Κατέβη δὲ ὄρνεα ἐπὶ τὰ σώματα, ἐπὶ τὰ διχοτομήματα αὐτῶν· καὶ συνεκάθισεν αὐτοῖς Ἀβραμ.

12. Περί δὲ ἡλίου δυσμὰς ἐκστασις ἐπέπεσε τῷ Ἀβραμ, καὶ ἰδοὺ φόβος σκοτεινὸς μέγας ἐπιπίπτει αὐτῷ.

13. Καὶ ἐβρέθη πρὸς Ἀβραμ· Γινώσκων γνώση ὅτι

postquam ille reversus est a caede Chodollogomor, et regum, qui cum eo, in valle Saby : hic erat campus regum.

18. Et Melchisedech rex Salem protulit panes, et vinum : erat autem sacerdos Dei altissimi.

19. Et benedixit Abram, et dixit : Benedictus Abram Deo altissimo, qui creavit caelum et terram :

20. et benedictus Deus altissimus, qui tradidit inimicos tuos sub manus tuas. Et dedit ei Abram decimam de omnibus.

21. Dixit autem rex Sodomorum ad Abram : Da mihi homines : equitatum autem sume tibi.

22. Dixit autem Abram ad regem Sodomorum : Extendam manum meam ad Dominum Deum altissimum, qui creavit caelum et terram,

23. si a filo usque ad corrigiam calceamenti sumam ab omnibus tuis : ut non dicas, quia ego ditavi Abram,

24. praeter ea, quae comederunt juvenes, et portionem virorum, qui mecum una profecti sunt, Eschol, Aynan, Mambre. Hi sument portionem.

CAPUT XV.

1. Post haec autem verba factum est verbum Domini ad Abram in visu, dicens : Noli timere Abram : ego protego te : merces tua multa erit valde.

2. Dicit autem Abram : Despota Domine, quid mihi dabis? Ego autem dimittor sine liberis. Filius autem Masec, vernaculae meae, iste Damascus Eliezer.

3. Et dixit Abram : quoniam quidem mihi non dedisti semen : vernaculus autem meus haereditabit me.

4. Et statim vox Domini facta est ad eum, dicens : Non haereditabit te iste : sed qui egrediatur ex te, hic haereditabit te.

5. Eduxit autem eum foras, et dixit ei : Respice in caelum, et numera stellas si potes dinumerare eas. Et dixit : Sic erit semen tuum.

6. Et credidit Abram Deo : et deputatum est ei ad justitiam.

7. Dixit autem ad eum : Ego Deus, qui te eduxi de regione Chaldaeorum, ut dem tibi terram hanc haereditare.

8. Dixit autem : Despota Domine, secundum quid sciam, quod haereditabo eam?

9. Dixit autem ei : Accipe mihi juvenecam trimam, et capram trimam, et arietem trimum, et turturem, et columbam.

10. Accepit autem sibi haec omnia, et divisit illa media, et posuit ea contra faciem alterum alteri : aves autem non divisit.

11. Descenderunt autem aves super corpora, super divisiones eorum : et consedit illis Abram.

12. Circa solis autem occasum exstasis cecidit super Abram : et ecce timor tenebrosus magnus incidit ei.

13. Et dictum est ad Abram : Sciendo scies, quia peregrini-

πάροικον ἔσται τὸ σπέρμα σου ἐν γῇ οὐκ ἰδίᾳ· καὶ δουλώσουσιν αὐτοὺς, καὶ κακώσουσιν αὐτοὺς, καὶ ταπεινώσουσιν αὐτοὺς τετρακόσις ἔτη·

14. Τὸ δὲ ἔθνος, ᾧ ἂν δουλεύωσι, κρινῶ ἐγώ. Μετὰ δὲ ταῦτα, ἐξελεύσονται ὧδε μετὰ ἀποσκευῆς πολλῆς.

15. Σὺ δὲ ἀπελεύσῃ πρὸς τοὺς πατέρας σου ἐν εἰρήνῃ, τραφεὶς ἐν γῇ καλῇ.

16. Τετάρτη δὲ γενεᾷ ἀποστραφήσονται ὧδε. Οὐπω γὰρ ἀναπεπλήρωνται αἱ ἁμαρτίαι τῶν Ἀμορραίων ἕως τοῦ νῦν.

17. Ἐπεὶ δὲ ὁ ἥλιος ἐγένετο πρὸς δυσμὰς, φλόξ ἐγένετο· καὶ ἰδοὺ κλίβανος καπνιζόμενος καὶ λαμπάδες πυρὸς, αἱ διῆλθον ἀνὰ μέσον τῶν διχοτομημάτων τούτων.

18. Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ διέθετο Κύριος τῷ Ἀβραμ διαθήκην, λέγων· Τῷ σπέρματί σου δώσω τὴν γῆν τὴν ταύτην, ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ Αἰγύπτου ἕως τοῦ ποταμοῦ τοῦ μεγάλου Εὐφράτου,

19. Τοὺς Κεναίους, καὶ τοὺς Κενεζαίους, καὶ τοὺς Κεδμοναίους,

20. καὶ τοὺς Χετταίους, καὶ τοὺς Φερεζαίους, καὶ τοὺς Ῥαφαίμ,

21. καὶ τοὺς Ἀμορραίους, καὶ τοὺς Χαναναίους, καὶ τοὺς Εὐαίους, καὶ τοὺς Γεργεσαίους, καὶ τοὺς Ἰεβουσαίους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΣ'.

1. Σάρα δὲ ἡ γυνὴ Ἀβραμ οὐκ ἔτακτεν αὐτῷ. Ἦν δὲ αὐτῇ παιδίσκη Αἰγυπτία, ἥ ὄνομα Ἀγαρ.

2. Εἶπε δὲ Σάρα πρὸς Ἀβραμ· Ἰδοὺ συνέχλυσέ με Κύριος τοῦ μὴ τίκτειν. Εἰσελθε οὖν πρὸς τὴν παιδίσκην μου, ἵνα τεκνοποιήσωμαι ἐξ αὐτῆς. Ὑπήκουσε δὲ Ἀβραμ τῆς φωνῆς Σάρας.

3. Καὶ λαβοῦσα Σάρα ἡ γυνὴ Ἀβραμ Ἀγαρ τὴν Αἰγυπτίαν τὴν ἐαυτῆς παιδίσκην, μετὰ δέκα ἔτη τοῦ οἰκῆσαι Ἀβραμ ἐν γῇ Χαναάν, ἔδωκεν αὐτὴν τῷ Ἀβραμ ἀνδρὶ αὐτῆς, αὐτῷ γυναῖκα.

4. Καὶ εἰσῆλθε πρὸς Ἀγαρ, καὶ συνέλαβε· καὶ εἶδεν ὅτι ἐν γαστρὶ ἔχει. Καὶ ἠτιμιάσθη ἡ κυρία ἐναντίον αὐτῆς.

5. Εἶπε δὲ Σάρα πρὸς Ἀβραμ· Ἀδικοῦμαι ἐκ σοῦ. Ἐγὼ δέδωκα τὴν παιδίσκην μου εἰς τὸν κόλπον σου. Ἰδοῦσα δὲ ὅτι ἐν γαστρὶ ἔχει, ἠτιμιάσθην ἐναντίον αὐτῆς· κρίναι ὁ Θεὸς ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ.

6. Εἶπε δὲ Ἀβραμ πρὸς Σάραν· Ἰδοὺ ἡ παιδίσκη σου ἐν ταῖς χερσὶ σου· γρῶ αὐτῇ ὡς ἂν σοι ἀρεστόν ᾖ. Καὶ ἐκάκωσεν αὐτὴν Σάρα, καὶ ἀπέδρα ἀπὸ προσώπου αὐτῆς.

7. Εὗρε δὲ αὐτὴν ἄγγελος Κυρίου ἐπὶ τῆς πηγῆς τοῦ ὕδατος ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἐπὶ τῆς πηγῆς ἐν τῇ ὁδῷ Σούρ.

8. Καὶ εἶπεν αὐτῇ ὁ ἄγγελος Κυρίου· Ἀγαρ παιδίσκη Σάρας, πόθεν ἔρχῃ; καὶ ποῦ πορεύῃ; Καὶ εἶπεν· Ἀπὸ προσώπου Σάρας τῆς κυρίας μου ἐγὼ ἀποδιδράσκω.

9. Εἶπε δὲ αὐτῇ ὁ ἄγγελος Κυρίου· Ἀποστράφηθι πρὸς τὴν κυρίαν σου, καὶ ταπεινώθητι ὑπὸ τὰς χεῖρας αὐτῆς.

10. Καὶ εἶπεν αὐτῇ ὁ ἄγγελος Κυρίου· Πληθύνων πληθυνῶ τὸ σπέρμα σου, καὶ οὐκ ἀριθμηθήσεται ὑπὸ τοῦ πλήθους.

num erit semen tuum in terra non propria : et in servitutem redigent eos, et affligent eos, et humiliabunt eos quadringentis annis :

14. Gentem autem, cui servierint, judicabo ego. Post hæc vero exhibunt huc cum apparatu multo.

15. Tu autem ibis ad patres tuos in pace, nutritus in senecta bona.

16. Quarta vero generatione revertentur huc. Nondum enim impleta sunt peccata Amorrhæorum usque adhuc.

17. Cum autem jam solerat ad occasum, facta est flamma : et ecce fornax fumigabunda, et lampades ignis, quæ pertransierunt per medias divisiones istas.

18. In die illa disposuit Dominus testamentum ad Abram, dicens : Semini tuo dabo terram hanc, a flumine Ægypti usque ad flumen magnum Euphratem,

19. Cenæos, et Cenezæos, et Cedmonæos,

20. Et Chettæos, et Pherezæos, et Raphaim,

21. Et Amorrhæos, et Chananæos, et Evæos, et Gergesæos, et Jebusæos.

CAPUT XVI.

1. Sara autem uxor Abram non pariebat ei. Erat autem ei ancilla Ægyptia, cui nomen Agar.

2. Dixit autem Sara ad Abram : Ecce conclusit me Dominus, ut non pariam. Intra ergo ad ancillam meam, ut filios faciam ex illa. Obdixit autem Abram voci Saræ.

3. Et sumens Sara uxor Abram Agar Ægyptiam ancillam suam, post decem annos habitationis Abram in terra Chanaan, dedit eam Abram viro suo, ipsi uxorem.

4. Et intravit ad Agar, et concepit : et vidit quia in utero haberet. Et despecta est domina coram ipsa.

5. Dixit autem Sara ad Abram : Injuriam accipio ex te. Ego dedi ancillam meam in sinum tuum. Ubi autem vidit, quia in utero habet, spreta sum coram ea : judicet Deus inter me et te.

6. Dixit autem Abram ad Saram : Ecce ancilla tua in manibus tuis : utere ea, quomodo tibi placuerit. Et afflixit eam Sara, et fugit a facie ejus.

7. Et invenit eam angelus Domini super fontem aquæ in deserto, super fontem in via Sur.

8. Et dixit ei angelus Domini : Agar ancilla Saræ, unde venis? et quo vadis? Et dixit : A facie Saræ dominæ meæ ego fugio.

9. Dixit autem ei angelus Domini : Revertere ad dominam tuam, et humiliare sub manibus ejus.

10. Et dixit ei angelus Domini : Multiplicans multiplicabo semen tuum, et non numerabitur præ multitudine.

11. Καὶ εἶπεν αὐτῇ ὁ ἄγγελος Κυρίου· Ἴδού σὺ ἐν γαστρὶ ἔχεις, καὶ τέξῃ υἱόν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰσμαήλ· ὅτι ἐπήκουσε Κύριος τῇ ταπεινώσει σου.

12. Οὗτος ἔσται ἄγροικος ἄνθρωπος· αἱ χεῖρες αὐτοῦ ἐπὶ πάντας, καὶ αἱ χεῖρες πάντων ἐπ' αὐτόν· καὶ κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ κατοικήσει.

13. Καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα Κυρίου τοῦ λαλοῦντος πρὸς αὐτήν· Σὺ δὲ Θεὸς, ὁ ἐπιδὼν με. Ὅτι εἶπε· Καὶ γὰρ ἐνώπιον εἶδον ὁφθέντα μοι.

14. Ἐνεκεν τούτου ἐκάλεσε τὸ φρέαρ, φρέαρ οὗ ἐνώπιον εἶδον. Ἴδού ἀνὰ μέσον Κάδης καὶ ἀνὰ μέσον Βαράδ.

15. Καὶ ἔτεκεν Ἄγαρ τῷ Ἀβραμ υἱόν, καὶ ἐκάλεσεν Ἀβραμ τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ὃν ἔτεκεν αὐτῷ Ἄγαρ, Ἰσμαήλ.

16. Ἀβραμ δὲ ἦν ἐτῶν ὀγδοηκονταεξί, ἥνικα ἔτεκεν Ἄγαρ τῷ Ἀβραμ τὸν Ἰσμαήλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΖ'.

1. Ἐγένετο δὲ Ἀβραμ ἐτῶν ἐννενηκονταεννέα. Καὶ ὤφθη Κύριος τῷ Ἀβραμ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἐγὼ εἰμι ὁ Θεός σου· εὐαρέσκει ἐνώπιον ἐμοῦ, καὶ γίνου ἀμεμπτος.

2. Καὶ θήσομαι τὴν διαθήκην μου ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ ἀνὰ μέσον σου· καὶ πληθυνῶ σε σφόδρα.

3. Καὶ ἐπεσεν Ἀβραμ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ ἐλάλησεν αὐτῷ ὁ Θεός, λέγων·

4. Καὶ ἐγώ, Ἴδού ἡ διαθήκη μου μετὰ σοῦ· καὶ ἔση πατήρ πλήθους ἐθνῶν.

5. Καὶ οὐ κληθήσεται ἔτι τὸ ὄνομά σου Ἀβραμ, ἀλλ' ἔσται τὸ ὄνομά σου Ἀβραάμ· ὅτι πατέρα πολλῶν ἐθνῶν τέθεικά σε.

6. Καὶ αὐξανῶ σε σφόδρα σφόδρα· καὶ θήσω σε εἰς ἔθνη· καὶ βασιλεῖς ἐκ σοῦ ἐξελεύσονται.

7. Καὶ στήσω τὴν διαθήκην μου ἀνὰ μέσον σου, καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σπέρματός σου μετὰ σέ εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν, εἰς διαθήκην αἰώνιον· εἶναί σου Θεός, καὶ τοῦ σπέρματός σου μετὰ σέ.

8. Καὶ δώσω σοι καὶ τῷ σπέρματί σου μετὰ σέ τὴν γῆν ἣν παροικεῖς, πᾶσαν τὴν γῆν Χαναάν εἰς κατάσχεσιν αἰώνιον· καὶ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς Θεόν.

9. Καὶ εἶπεν ὁ Θεός πρὸς Ἀβραάμ· Σὺ δὲ τὴν διαθήκην μου διατηρήσεις, σὺ καὶ τὸ σπέρμα σου μετὰ σέ εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν.

10. Καὶ αὕτη ἡ διαθήκη ἣν διατηρήσεις ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ ὑμῶν, καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σπέρματός σου μετὰ σέ εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν. Περιτμηθήσεται ὑμῶν πᾶν ἀρσενικόν·

11. καὶ περιτμηθήσεσθε τὴν σάρκα τῆς ἀκροβυστίας ὑμῶν, καὶ ἔσται εἰς σημεῖον διαθήκης ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ ὑμῶν.

12. Καὶ παιδίον ὀκτὼ ἡμερῶν περιτμηθήσεται ὑμῖν, πᾶν ἀρσενικόν εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν, καὶ οἰκογενῆς, καὶ ὁ ἀργυρώνητος, ἀπὸ παντὸς υἱοῦ ἀλλοτρίου, ὃς οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σπέρματός σου.

13. Περιτομὴ περιτμηθήσεται ὁ οἰκογενὴς τῆς οἰκίας σου, καὶ ὁ ἀργυρώνητος. Καὶ ἔσται ἡ διαθήκη μου ἐπὶ τῆς σαρκὸς ὑμῶν εἰς διαθήκην αἰώνιον.

11. Et dixit ei angelus Domini : Ecce tu in utero habes, et paries filium, et vocabis nomen ejus Ismael : qua exaudivit Dominus humilitatem tuam.

12. Hic erit rusticus homo : manus ejus super omnes, et manus omnium super eum : et ad faciem omnium fratrum suorum habitabit.

13. Et vocavit nomen Domini loquentis ad eam : Tu Deus, qui respexisti me. Quia dixit : Etenim coram vidi eum qui apparuit mihi.

14. Propter hoc vocavit puteum, puteum ubi coram vidi. Ecce inter Cades et inter Barad.

15. Et peperit Agar Abram filium, et vocavit Abram nomen filii sui, quem peperit ei Agar, Ismael.

16. Abram autem erat annorum octoginta sex, cum Agar peperit ipsi Abram Ismael.

CAPUT XVII.

1. Erat autem Abram annorum nonaginta novem. Et apparuit Dominus Abram, et dixit illi : Ego sum Deus tuus : place in conspectu meo, et esto inculpabilis :

2. Et ponam testamentum meum inter me et inter te : et implebo te valde.

3. Et procidit Abram in faciem suam, et locutus est illi Deus dicens :

4. Et ego, ecce testamentum meum tecum : et eris pater multitudinis gentium.

5. Et non vocabitur ultra nomen tuum Abram ; sed erit nomen tuum Abraham : quia patrem multarum gentium posui te.

6. Et augebo te valde valde : et ponam te in gentes, et reges ex te exibunt.

7. Et statuam testamentum meum inter te, et inter semen tuum post te in generationes eorum, in testamentum æternum : ut sim tibi Deus, et semini tuo post te.

8. Et dabo tibi et semini tuo post te terram in qua incolas, omnem terram Chanaan in possessionem æternam, et ero illis in Deum.

9. Et dixit Deus ad Abraham : Tu autem testamentum meum conservabis, tu et semen tuum post te in generationes suas.

10. Et hoc est testamentum quod conservabis inter me et vos, et inter semen tuum post te in generationes suas. Circumcidetur omne vestrum masculinum :

11. et circumcidemini carnem præputii vestri, et erit in signum testamenti inter me et vos.

12. Et puer octo dierum circumcidetur vobis, omne masculinum in progenies vestras, et vernaculus, et emptitius, ab omni filio alienigena, qui non est de semine tuo.

13. Circumcisione circumcidetur vernaculus domus tue, et emptitius. Et erit testamentum meum in carne vestra in testamentum æternum.

14. Καὶ ἀπερίτμητος ἄρσεν, ὃς οὐ περιτμηθήσεται τὴν σάρκα τῆς ἀκροβυστίας αὐτοῦ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ, ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ γένους αὐτῆς· ὅτι τὴν διαθήκην μου διεσχέδασι.

15. Καὶ εἶπεν ὁ Θεὸς τῷ Ἀβραάμ· Σάρα ἡ γυνὴ σου, οὐ κληθήσεται τὸ ὄνομα αὐτῆς Σάρα· Σάρρα ἔσται τὸ ὄνομα αὐτῆς.

16. Εὐλογήσω δὲ αὐτὴν, καὶ δώσω σοι ἐξ αὐτῆς τέκνον καὶ εὐλογήσω αὐτό, καὶ ἔσται εἰς ἔθνη, καὶ βασιλεῖς ἐθνῶν ἐξ αὐτοῦ ἔσονται.

17. Καὶ ἔπεσεν Ἀβραάμ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ ἐγέλασε. Καὶ εἶπεν ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτοῦ, λέγων· Εἰ τῷ ἐκατονταετῇ γενήσεται υἱός; καὶ εἰ ἡ Σάρρα ἐννεμήχοντα ἐτῶν τέτταται;

18. Εἶπε δὲ Ἀβραάμ πρὸς τὸν Θεόν· Ἰσμαὴλ οὗτος ζήτω ἐναντίον σου.

19. Εἶπε δὲ ὁ Θεὸς πρὸς Ἀβραάμ· Ναί. Ἴδου Σάρρα ἡ γυνὴ σου τέτταται σοι υἱόν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰσαάκ. Καὶ στήσω τὴν διαθήκην μου πρὸς αὐτὸν εἰς διαθήκην αἰώνιον, εἶναι αὐτῷ Θεός, καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ μετ' αὐτόν.

20. Περὶ δὲ Ἰσμαὴλ ἰδοὺ ἐπήκουσά σου· καὶ ἰδοὺ εὐλόγηκα αὐτόν, καὶ αὐξάνω αὐτόν, καὶ πληθυνῶ αὐτόν σφόδρα. Δώδεκα ἔθνη γενήσεται, καὶ δώσω αὐτόν εἰς ἔθνος μέγα.

21. Τὴν δὲ διαθήκην μου στήσω πρὸς Ἰσαάκ, ὃν τέτταται σοι Σάρρα εἰς τὸν καιρὸν τοῦτον, ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῷ ἐτέρῳ.

22. Συνέτελεσε δὲ λαλῶν πρὸς αὐτόν, καὶ ἀνέβη ὁ Θεὸς ἀπὸ Ἀβραάμ.

23. Καὶ λαβὼν Ἀβραάμ Ἰσμαὴλ τὸν υἱὸν ἑαυτοῦ, καὶ πάντας τοὺς οἰκογενεῖς αὐτοῦ, καὶ πάντας τοὺς ἀργυρωνήτους, καὶ πᾶν ἄρσεν τῶν ἀνδρῶν τῶν ἐν τῷ οἴκῳ Ἀβραάμ· καὶ περιέτεμε τὰς ἀκροβυστίας αὐτῶν, ἐν τῷ καιρῷ τῆς ἡμέρας ἐκείνης, καθὰ ἐλάλησεν αὐτῷ ὁ Θεός.

24. Ἀβραάμ δὲ ἐννενηκονταεννέα ἦν ἐτῶν, ἦν ἱκανὰ περιετέμετο τὴν σάρκα τῆς ἀκροβυστίας αὐτοῦ.

25. Ἰσμαὴλ δὲ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἦν ἐτῶν δεκατριῶν, ἦν ἱκανὰ περιετέμετο τὴν σάρκα τῆς ἀκροβυστίας αὐτοῦ.

26. Ἐν δὲ τῷ καιρῷ τῆς ἡμέρας ἐκείνης περιετμήθη Ἀβραάμ, καὶ Ἰσμαὴλ, ὁ υἱὸς αὐτοῦ,

27. καὶ πάντες οἱ ἄνδρες τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ οἱ οἰκογενεῖς αὐτοῦ, καὶ οἱ ἀργυρώνητοι ἐξ ἀλλογενῶν ἐθνῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΗ'.

1. Ὁρῶν δὲ αὐτῷ ὁ Θεὸς πρὸς τῇ ὀρῇ τῇ Μαμβρῇ, καθήμενου αὐτοῦ ἐπὶ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς αὐτοῦ μεσημβρίας.

2. Ἀναβλέψας δὲ τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ εἶδε· καὶ ἰδοὺ τρεῖς ἄνδρες εἰσπήκισαν ἐπάνω αὐτοῦ. Καὶ ἰδὼν προσέδραμεν εἰς συνάντησιν αὐτοῖς ἀπὸ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς αὐτοῦ, καὶ προσεκύνησεν ἐπὶ τὴν γῆν,

3. καὶ εἶπε· Κύριε, εἰ ἄρα εὖρον χάριν ἐναντίον σου, μὴ παρέλθῃς τὸν παῖδά σου.

4. Ληρῶν δὲ ὁ ὕδωρ, καὶ νιβάτωσαν τοὺς πόδας ὑμῶν· καὶ καταψύξατε ὑπὸ τὸ δένδρον·

5. καὶ λήψομαι ἄρτον, καὶ φάγεσθε· καὶ μετὰ τοῦτο

14. Et qui non fuerit circumcisis masculus, qui non circumcidetur carnem præputii sui octavo die, interibit anima illa de genere suo : quia testamentum meum dissipavit.

15. Et dixit Deus ad Abraham : Sara uxor tua, non vocabitur nomen ejus Sara : Sarra erit nomen ejus.

16. Benedicam vero eam, et dabo tibi ex ea filium : et benedicam illum, et erit in gentes, et reges gentium ex eo erunt.

17. Et procidit Abraham super faciem suam, et risit; et dixit in animo suo, dicens : Si centum annos habenti nasce-tur filius? et si Sarra nonaginta annorum pariet?

18. Dixit autem Abraham ad Deum : Ismael hic vivat in conspectu tuo.

19. Dixit autem Deus ad Abraham : Ita. Ecce Sarra uxor tua pariet tibi filium et vocabis nomen ejus Isaac. Et statuam testamentum meum ad illum in testamentum æter-num, ut sim illi Deus, et semini ejus post illum.

20. De Ismael autem ecce exaudivi te : et ecce benedixi eum, et amplificabo illum, et multiplicabo illum valde. Duodecim gentes generabit, et dabo illum in gentem magnam.

21. Testamentum autem meum statuam ad Isaac, quem pariet tibi Sarra in tempore hoc, in anno altero.

22. Consummavit autem loquens ad eum, et ascendit Deus ab Abraham.

23. Et sumpsit Abraham Ismael filium suum, et omnes vernaculos suos, et omnes emptitios, et omne masculinum virorum qui erant in domo Abraham : et circumcidit præputia eorum, in tempore diei illius, sicut locutus erat ei Deus.

24. Abraham autem erat nonaginta novem annorum, cum circumcisis est carnem præputii sui.

25. Ismael autem filius ejus erat annorum tredecim, cum circumcisis est carnem præputii sui.

26. In tempore autem diei illius circumcisis est Abraham, et Ismael filius ejus,

27. et omnes viri domus ejus, et vernaculi ejus, et emptitii ex alienigenis gentibus.

CAPUT XVIII.

1. Apparuit autem ei Deus ad quercum Mambre, cum ille sederet in ostio tabernaculi sui in meridie.

2. Et respiciens oculis suis vidit : et ecce tres viri stabant super eum. Et videns procurrit obviam illis ab ostio tabernaculi sui, et adoravit super terram,

3. et dixit : Domine, si utique inveni gratiam ante te; ne prætercas servum tuum.

4. Sumatur jam aqua, et lavent pedes vestros : et refrigerate sub arbore :

5. Et sumam panem, et manducabitis : et postea transi-

παρελεύσεσθε εἰς τὴν ὁδὸν ὑμῶν, οὗ ἔνεκεν ἐξεκλίνατε πρὸς τὸν παῖδα ὑμῶν. Καὶ εἶπεν· Οὕτω ποιήσον, καθὼς εἶρηκας.

6. Καὶ ἔσπευσεν Ἀβραάμ ἐπὶ τὴν σκηνὴν πρὸς Σάρραν, καὶ εἶπεν αὐτῇ· Σπεῦσον, καὶ φύρασον τρία μέτρα σιμιδάλεως, καὶ ποιήσον ἐγκρυφίαν.

7. Καὶ εἰς τὰς βόας ἔδραμεν Ἀβραάμ, καὶ ἔλαβεν ἀπαλὸν μοσχάριον καὶ καλὸν, καὶ ἔδωκε τῷ παιδί, καὶ ἐτάχυνε τοῦ ποιῆσαι αὐτό.

8. Ἔλαβε δὲ βούτυρον, καὶ γάλα, καὶ τὸ μοσχάριον ὃ ἐποίησε, καὶ παρέθηκεν αὐτοῖς· καὶ ἔφαγον. Αὐτὸς δὲ παρεστήκει αὐτοῖς ὑπὸ τὸ δένδρον.

9. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτόν· Ποῦ Σάρρα ἡ γυνή σου; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν· Ἰδοὺ ἐν τῇ σκηνῇ.

10. Εἶπε δὲ· Ἐπαναστρέφων ἤξω πρὸς σέ κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον εἰς ὥρας, καὶ ἔξει υἱὸν Σάρρα ἡ γυνή σου. Σάρρα δὲ ἤκουσε πρὸς τῇ θύρᾳ τῆς σκηνῆς οὕσα ὁπίσθεν αὐτοῦ.

11. Ἀβραάμ δὲ καὶ Σάρρα πρεσβύτεροι, προβεβηκότες ἡμερῶν· ἐξέλιπε δὲ τῇ Σάρρᾳ γίνεσθαι τὰ γυναικεῖα.

12. Ἐγέλασε δὲ Σάρρα ἐν ἑαυτῇ, λέγουσα· Οὐπω μὲν μοι γέγονεν ἕως τοῦ νῦν· ὁ δὲ κύριός μου πρεσβύτερος.

13. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Ἀβραάμ· Τί ἐγέλασε Σάρρα ἐν ἑαυτῇ, λέγουσα· Ἀρά γε ἀληθῶς τέξομαι; ἐγὼ δὲ γεγήρακα.

14. Μὴ ἀδυνατήσῃ παρὰ τῷ Θεῷ ῥῆμα; Εἰς τὸν καιρὸν τοῦτον ἀναστρέψω πρὸς σέ εἰς ὥρας· καὶ ἔσται τῇ Σάρρᾳ υἱός.

15. Ἠρνήσατο δὲ Σάρρα, λέγουσα· Οὐκ ἐγέλασα· ἐφοβήθη γάρ. Καὶ εἶπεν αὐτῇ· Οὐχί, ἀλλὰ ἐγέλασας.

16. Ἐξαναστάντες δὲ ἐκεῖθεν οἱ ἄνδρες κατέβλεψαν ἐπὶ πρόσωπον Σοδόμων καὶ Γομόρρας· Ἀβραάμ δὲ συνεπορεύετο μετ' αὐτῶν συμπομπέμπων αὐτούς.

17. Ὁ δὲ Κύριος εἶπε· Οὐ μὴ κρύψῃ ἐγὼ ἀπὸ Ἀβραάμ τοῦ παιδός μου ὃ ἐγὼ ποιῶ;

18. Ἀβραάμ δὲ γινόμενος ἔσται εἰς ἔθνος μέγα καὶ πολὺ, καὶ ἐνευλογηθήσονται ἐν αὐτῇ πάντα τὰ ἔθνη τῆς γῆς.

19. Ἦδειν γάρ ὅτι συντάξει τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, καὶ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ μετ' αὐτόν· καὶ φυλάξουσιν τὰς ὁδοὺς Κυρίου, ποιεῖν δικαιοσύνην καὶ κρίσιν, ὅπως ἂν ἐπαγάγῃ Κύριος ἐπὶ Ἀβραάμ πάντα ὅσα ἐλάλησε πρὸς αὐτόν.

20. Εἶπε δὲ Κύριος· Κραυγὴ Σοδόμων καὶ Γομόρρας πεπλήθυνται πρὸς μέ, καὶ αἱ ἁμαρτίαι αὐτῶν μεγάλαι σφόδρα.

21. Καταβὰς οὖν ὄψομαι, εἰ κατὰ τὴν κραυγὴν αὐτῶν τὴν ἐρχομένην πρὸς μέ συντελοῦνται· εἰ δὲ μὴ, ἵνα γνῶ.

22. Καὶ ἀποστρέψαντες ἐκεῖθεν οἱ ἄνδρες ἦλθον εἰς Σόδομα. Ἀβραάμ δὲ ἔτι ἦν ἑστηκὼς ἐναντίον Κυρίου.

23. Καὶ ἐγγίσας Ἀβραάμ εἶπε· Μὴ συναπολέσης δικαίον μετὰ ἀσεβοῦς; καὶ ἔσται ὁ δίκαιος ὡς ὁ ἀσεβής;

24. Ἐάν ὣσι πενήκοντα δίκαιοι ἐν τῇ πόλει, ἀπολείς αὐτούς; οὐκ ἀνήσεις πάντα τὸν τόπον ἔνεκεν τῶν πενήκοντα δικαίων, ἐάν ὣσιν ἐν αὐτῇ;

25. Μηδ' αὖτις σὺ ποιήσεις ὡς τὸ ῥῆμα τοῦτο, τοῦ ἀποκτείνειν δίκαιον μετὰ ἀσεβοῦς, καὶ ἔσται ὁ δίκαιος ὡς ὁ ἀσεβής. Μηδ' αὖτις· Ὁ κρίνων πᾶσαν τὴν γῆν, οὐ ποιήσεις κρίσιν;

bitis ad viam vestram, propter quod declinastis ad servum vestrum. Et dixit : Sic fac, sicut dixisti.

6. Et festinavit Abraham in tabernaculum ad Sarram, et dixit ei : Festina, et consperge tres mensuras similæ, et fac subineritia.

7. Et in boves cucurrit Abraham, et sumpsit tenerum vitulum et bonum, et dedit puero, et properavit ad faciendum illum.

8. Sumpsit autem butyrum, et lac, et vitulum quem fecerat, et apposuit eis : et manducaverunt. Ipse autem adstabat eis sub arbore.

9. Dixit autem ad eum : Ubi est Sarra uxor tua? Ille autem respondens dixit : Ecce in tabernaculo.

10. Dixit autem : Revertens veniam ad te in tempore hoc in horas, et habebit filium Sarra uxor tua. Sarra autem audivit ad ostium tabernaculi, cum esset post eum.

11. Abraham autem et Sarra seniores, progressi in diebus : defecerant autem Sarra fieri muliebria.

12. Risit autem Sarra in semetipsa, dicens : hoc nec dum mihi factum est usque nunc : dominus autem meus senex est.

13. Et dixit Dominus ad Abraham : Quid, quod risit Sarra in semetipsa, dicens : Num utique vere pariam? ego autem senui.

14. Numquid apud Deum impossibile erit verbum? In tempore hoc revertar ad te in horas : et erit Sarra filius.

15. Negavit autem Sarra, dicens : Non risi : timuit enim. Et dixit ad eam : Nequaquam, sed risisti.

16. Exsurgentes autem inde viri conspexerunt in faciem Sodomorum et Gomorrhæ : Abraham autem simul ambulabat cum eis comitans eos.

17. Dominus autem dixit : Non abscondam ego ab Abraham puero meo quæ ego facio?

18. Abraham autem fiet in gentem magnam et multam, et benedicentur in eo omnes gentes terre.

19. Scio enim quia constituet filiis suis, et domui suæ post se : et custodient vias Domini, ut faciant justitiam et iudicium, ut adducat Dominus in Abraham omnia quæ locutus est ad illum.

20. Dixit autem Dominus : Clamor Sodomorum et Gomorrhæ impletus est erga me, et peccata eorum magna valde.

21. Descendens ergo videbo, si secundum clamorem ipsorum venientem ad me consummantur : sin autem non, ut sciam.

22. Et recedentes inde viri venerunt in Sodomam. Abraham autem adhuc erat stans in conspectu Domini.

23. Et appropinquans Abraham dixit : Numquid simul perdes justum cum impio? et erit justus sicut impius?

24. Si fuerint quinquaginta justi in civitate, perdes illos? nonne dimittes omnem locum ob quinquaginta justos, si fuerint in ea?

25. Nequaquam tu facies sicut verbum hoc, ut occidas justum cum impio, et erit justus ut impius. Nequaquam. Qui judicas omnem terram, non facies iudicium?

26. Εἶπε δὲ Κύριος· Ἐάν ὦσιν ἐν Σοδόμοις πενήκοντα δίκαιοι ἐν τῇ πόλει, ἀφήσω ὅλην τὴν πόλιν καὶ πάντα τὸν τόπον δι' αὐτούς.

27. Καὶ ἀποκριθεὶς Ἀβραάμ εἶπε· Νῦν ἡρξάμην λαλῆσαι πρὸς τὸν Κύριόν μου· ἐγὼ δὲ εἰμὶ γῆ καὶ σποδός·

28. Ἐάν δὲ ἐλαττωθῶσιν οἱ πενήκοντα δίκαιοι εἰς τεσσαρακονταπέντε, ἀπολεῖς ἔνεκεν τῶν πέντε πᾶσαν τὴν πόλιν; Καὶ εἶπεν· Οὐ μὴ ἀπολέσω, ἐάν εὕρω ἐκεῖ τεσσαρακονταπέντε.

29. Καὶ προσέθηκεν ἔτι λαλῆσαι πρὸς αὐτὸν, καὶ εἶπεν· Ἐάν δὲ εὗρεθῶσιν ἐκεῖ τεσσαράκοντα; Καὶ εἶπεν· Οὐ μὴ ἀπολέσω, ἔνεκεν τῶν τεσσαράκοντα.

30. Καὶ εἶπε· Μή τι, Κύριε, ἐάν λαλήσω; Ἐάν δὲ εὗρεθῶσιν ἐκεῖ τριάκοντα; Καὶ εἶπεν· Οὐ μὴ ἀπολέσω, ἔνεκεν τῶν τριάκοντα.

31. Καὶ εἶπεν· Ἐπειδὴ ἔχω λαλῆσαι πρὸς τὸν Κύριον, ἐάν δὲ εὗρεθῶσιν ἐκεῖ εἴκοσι; Καὶ εἶπεν· Οὐ μὴ ἀπολέσω ἐάν εὕρω ἐκεῖ εἴκοσι.

32. Καὶ εἶπε· Μή τι, Κύριε, ἐάν λαλήσω ἔτι ἅπαξ; Ἐάν δὲ εὗρεθῶσιν ἐκεῖ δέκα; Καὶ εἶπεν· Οὐ μὴ ἀπολέσω, ἔνεκεν τῶν δέκα.

33. Ἀπῆλθε δὲ ὁ Κύριος ὡς ἐπαύσατο λαλῶν τῷ Ἀβραάμ, καὶ Ἀβραάμ ἀπέστρεψεν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 18'.

1. Ἦλθον δὲ οἱ δύο ἄγγελοι εἰς Σόδομα ἑσπέρας. Λὼτ δὲ ἐκάθητο παρὰ τὴν πύλην Σοδόμων. Ἴδὼν δὲ Λὼτ, ἐξάνεστη εἰς συνάντησιν αὐτοῖς, καὶ προσεκύνησε τῷ προσώπῳ ἐπὶ τὴν γῆν,

2. καὶ εἶπεν· Ἰδοὺ, κύριοι, ἐκκλίνατε εἰς τὸν οἶκόν τοῦ παιδὸς ὑμῶν, καὶ καταλύσατε, καὶ νύψασθε τοὺς πόδας ὑμῶν· καὶ ὀρθρίσαντες ἀπελεύσεσθε εἰς τὴν ὁδὸν ὑμῶν. Καὶ εἶπαν· Οὐχί, ἀλλ' ἐν τῇ πλατείᾳ καταλύσομεν.

3. Καὶ κατεβιάσατο αὐτούς, καὶ ἐξέκλιναν πρὸς αὐτὸν, καὶ εἰσῆλθον εἰς τὸν οἶκόν αὐτοῦ. Καὶ ἐποίησεν αὐτοῖς πότον, καὶ ἀζύμους ἐπέφεν αὐτοῖς, καὶ ἔφαγον.

4. Πρὸ τοῦ κοιμηθῆναι δὲ, οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως οἱ Σοδομίται περιεκύκλωσαν τὴν οἰκίαν ἀπὸ νεανίσκου ἕως πρεσβυτέρου, ἅπας ὁ λαὸς ἅμα.

5. Καὶ ἐξεκαλοῦντο τὸν Λὼτ, καὶ ἔλεγον πρὸς αὐτόν· Ποῦ εἰσιν οἱ ἄνδρες εἰσελθόντες πρὸς σὲ τὴν νύκτα; Ἐξάγαγε αὐτούς πρὸς ἡμᾶς, ἵνα συγγενώμεθα αὐτοῖς.

6. Ἐξῆλθε δὲ Λὼτ πρὸς αὐτούς πρὸς τὸ πρόθυρον, τὴν δὲ θύραν προσέφην ὀπίσω αὐτοῦ.

7. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς Μηδαμῶς, ἀδελφοί· μὴ πονηρεύσησθε.

8. Εἰσὶ δέ μοι δύο θυγατέρες, αἱ οὐκ ἔγνωσαν ἄνδρα· ἐξάξω αὐτάς πρὸς ὑμᾶς, καὶ χρᾶσθε αὐταῖς καθὰ ἂν ἀρέσκει ὑμῖν. Μόνον εἰς τοὺς ἄνδρας τούτους μὴ ποιήσητε ἄδικον, οὗ εἵνεκεν εἰσῆλθον ὑπὸ τὴν σκέπην τῶν δοκῶν μου.

9. Εἶπαν δὲ αὐτῷ· Ἀπόστα ἐκεῖ. Εἰσῆλθες παροικεῖν μὴ καὶ κρίσιν κρίνεις; Νῦν οὖν σε κακώσωμεν μᾶλλον ἢ ἐκείνους. Καὶ παρεβιάζοντο τὸν ἄνδρα τὸν Λὼτ σφόδρα, καὶ ἤγγισαν συντρίψαι τὴν θύραν.

10. Ἐκτεινάντες δὲ οἱ ἄνδρες τὰς χεῖρας εἰσεσπάσαντο τὸν Λὼτ πρὸς ἐαυτούς εἰς τὸν οἶκόν, καὶ τὴν θύραν τοῦ οἴκου ἀπέκλεισαν·

26. Dixit autem Dominus : Si fuerint in Sodomis quinquaginta justi in civitate, dimittam totam civitatem et omnem locum propter eos.

27. Et respondeus Abraham dixit : Nunc corpi loqui ad Dominum meum : ego autem sum terra et cinis :

28. sin autem diminuti fuerint quinquaginta illi justi in quadraginta quinque, perdes propter quinque omnem civitatem? Et dixit : Non perdam, si invenero ibi quadraginta quinque.

29. Et adjecit adhuc loqui ad eum, et dixit : Sin autem inventi fuerint ibi quadraginta? Et dixit : Non perdam, propter quadraginta.

30. Et dixit : Numquid, Domine, si loquar? Sin autem inventi fuerint ibi triginta? Et dixit : Non perdam, propter triginta.

31. Et dixit : Quandoquidem habeo loqui ad Dominum, sin autem inventi fuerint ibi viginti? Et dixit : Non perdam si invenero ibi viginti.

32. Et dixit : Numquid, Domine, si loquar adhuc semel? Sin autem inventi fuerint ibi decem? Et dixit : Non perdam, propter decem.

33. Abiit autem Dominus postquam cessavit loquens ad Abraham, et Abraham reversus est in locum suum.

CAPUT XIX.

1. Venerunt autem angeli duo in Sodoma vesperi. Lot autem sedebat ad portam Sodomorum. Videns autem Lot exsurrexit obviam illis, et adoravit facie super terram,

2. et dixit : Ecce, domini, declinate in domum pueri vestri, et divertite, et lavamini pedes vestros : et mane surgentes abibitis in viam vestram. Et dixerunt : Nequaquam, sed in platea divertemus.

3. Et coegit illos, et declinaverunt ad eum : et ingressi sunt in domum ejus. Et fecit eis potum, et arymos coxit eis, et manducaverunt.

4. Prius autem quam cubitum irent, viri civitatis Sodomitæ circumdederunt domum ab adolescente usque ad senio-rem, totus populus simul.

5. Et evocaverunt Lot, et dixerunt ad eum : Ubi sunt viri qui ingressi sunt ad te nocte? Educ illos ad nos, ut coeamus cum eis.

6. Exiit autem Lot ad eos ad vestibulum, et occlusit ostium post se.

7. Dixit autem ad eos : Nequaquam, fratres : nolite male facere.

8. Sunt autem mihi duæ filiæ, quæ non noverunt virum : producā eas ad vos, et utimini illis quomodo placuerit vobis. Tantummodo in viros istos ne faciatis iniquum, quam ob causam ingressi sunt sub tegmen trabium mearum.

9. Dixerunt autem ei : Recede illuc. Intrasti ut incola esses : numquid etiam ut iudicium iudices? Nunc igitur te affligemus magis quam illos. Et vim faciebant in virum ipsum Lot vehementer, et appropinquaverunt ad confringendum ostium.

10. Extendentes autem viri ipsi manus attraxerunt Lot ad seipsos in domum, et ostium domus clauserunt :

11. τοὺς δὲ ἀνδρας τοὺς ὄντας ἐπὶ τῆς θύρας τοῦ οἴκου ἐπάταξαν ἐν ὁρασίᾳ, ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου· καὶ παρελύθησαν ζητοῦντες τὴν θύραν.

12. Εἶπαν δὲ οἱ ἄνδρες πρὸς τὸν Λῶτ· Εἰσί σοι ὧδε γαμβροὶ, ἢ υἱοὶ, ἢ θυγατέρες; ἢ εἷτις σοι ἄλλος ἐστὶν ἐν τῇ πόλει, ἐξάγαγε ἐκ τοῦ τόπου τούτου·

13. ὅτι ἡμεῖς ἀπολλύμεν τὸν τόπον τοῦτον, ὅτι ὑψώθη ἡ κραυγὴ αὐτῶν ἐναντὶ Κυρίου, καὶ ἀπέστειλεν ἡμεῖς Κύριος ἐκτρίψαι αὐτήν.

14. Ἐξῆλθε δὲ Λῶτ, καὶ ἐλάλησε πρὸς τοὺς γαμβροὺς αὐτοῦ τοὺς ἐληφότες τὰς θυγατέρας αὐτοῦ, καὶ εἶπεν· Ἀνάστητε, καὶ ἐξέλθετε ἐκ τοῦ τόπου τούτου· ὅτι ἐκτρίβει Κύριος τὴν πόλιν. Ἐδοξε δὲ γελοιᾶζειν ἐναντίον τῶν γαμβρῶν αὐτοῦ.

15. Ἡνίκα δὲ ὁρθὸς ἐγένετο, ἐσπούδαζον οἱ ἄγγελοι τὸν Λῶτ, λέγοντες· Ἀναστὰς λάβε τὴν γυναῖκά σου, καὶ τὰς δύο θυγατέρας σου ἃς ἔχεις, καὶ ἔξελθε· ἵνα μὴ καὶ σὺ συναπόλῃ ταῖς ἀνομίαις τῆς πόλεως.

16. Καὶ ἐταράχθησαν. Καὶ ἐκράτησαν οἱ ἄγγελοι τῆς χειρὸς αὐτοῦ, καὶ τῆς χειρὸς τῆς γυναίκος αὐτοῦ, καὶ τῶν χειρῶν τῶν δύο θυγατέρων αὐτοῦ, ἐν τῷ φείσασθαι Κύριον αὐτοῦ.

17. Καὶ ἐγένετο ἡνίκα ἐξήγαγον αὐτοὺς ἔξω, καὶ εἶπαν· Σώζων σῶζε τὴν σεαυτοῦ ψυχὴν· μὴ περιβλέψῃς εἰς τὰ ὀπίσω, μὴ δὲ σῆς ἐν πάσῃ τῇ περιχώρῳ· εἰς τὸ ὄρος σῶζου, μὴ ποτε συμπαραληφθῇς.

18. Εἶπε δὲ Λῶτ πρὸς αὐτούς· Δέομαι, Κύριε,

19. ἐπειδὴ εὔρεν ὁ παῖς σου ἔλεος ἐναντίον σου, καὶ ἐμεγάλυνας τὴν δικαιοσύνην σου, ὃ ποιεῖς ἐπ' ἐμέ, τοῦ ζῆν τὴν ψυχὴν μου. Ἐγὼ δὲ οὐ δυνήσομαι διασωθῆναι εἰς τὸ ὄρος· μὴ ποτε καταλάβῃ με τὰ κακὰ, καὶ ἀποθάνω.

20. Ἴδου πόλις αὕτη ἐγγὺς τοῦ καταφυγεῖν με ἔκει, ἢ ἐστὶ μικρά· καὶ ἔκει διασωθήσομαι. Οὐ μικρά ἐστι· καὶ ζήσεται ἡ ψυχὴ μου ἐνεκέν σου.

21. Καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἴδου ἐθαύμασά σου τὸ πρόσωπον, καὶ ἐπὶ τῷ ῥήματι τούτῳ, τοῦ μὴ καταστρέψαι τὴν πόλιν περὶ ἧς ἐλάλησας.

22. Σπεῦσον οὖν τοῦ σωθῆναι ἔκει· οὐ γὰρ δυνήσομαι ποιῆσαι πρᾶγμα, ἕως τοῦ ἐλθεῖν σε ἐκεῖ. Διὰ τοῦτο ἐχάλεσε τὸ ὄνομα τῆς πόλεως ἐκείνης, Σηγώρ.

23. Ὁ ἥλιος ἐξῆλθεν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ Λῶτ εἰσῆλθεν εἰς Σηγώρ.

24. Καὶ Κύριος ἐβρεξεν ἐπὶ Σόδομα καὶ Γόμορρα θεῖον, καὶ πῦρ παρὰ Κυρίου ἐξ οὐρανοῦ.

25. Καὶ κατέστρεψε τὰς πόλεις ταύτας, καὶ πᾶσαν τὴν περίχωρον, καὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐν ταῖς πόλεσι, καὶ τὰ ἀνατέλλοντα ἐκ τῆς γῆς.

26. Καὶ ἐπέβλεψεν ἡ γυνὴ αὐτοῦ εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ ἐγένετο στήλη ἁλός.

27. Ὁρθοῖσε δὲ Ἀβραάμ τῷ πρωτῷ εἰς τὸν τόπον οὗ εἰστήκει ἐναντίον Κυρίου·

28. καὶ ἐπέβλεψεν ἐπὶ πρόσωπον Σοδόμων καὶ Γομόρρας, καὶ ἐπὶ πρόσωπον τῆς περιχώρου, καὶ εἶδε. Καὶ ἰδοὺ ἀνέβαινεν φλόξ ἐκ τῆς γῆς, ὡσεὶ ἀτμὶς καμίνου.

29. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐκτρίψαι τὸν Θεὸν πάσας τὰς πόλεις τῆς περιόχου, ἐμνήσθη ὁ Θεὸς τοῦ Ἀβραάμ. Καὶ ἐξαπέστειλε τὸν Λῶτ ἐκ μέσου τῆς καταστροφῆς, ἐν τῷ καταστρέψαι Κύριον τὰς πόλεις ἐν αἷς κατῴκει ἐν αὐταῖς Λῶτ.

11. viros autem qui erant ad ostium domus percusserunt in caritate, a parvo usque ad magnum : et defecerunt quærentes ostium.

12. Dixerunt autem viri ad Lot : Sunt tibi hic generi, aut filii, aut filiae? aut si quis tibi alius est in civitate, educ de loco isto :

13. quia nos perdimus locum hunc, quoniam exaltatus est clamor eorum coram Domino, et misit nos Dominus exterere eam.

14. Egressus est autem Lot, et locutus est ad generos suos qui acceperant filias ejus, et dixit : Surgite, et egredimini de loco hoc : quia disperdit Dominus civitatem. Visus est autem ludere coram generis suis.

15. Postquam autem diluculum factum est, urgebant angeli Lot, dicentes : Surgens accipe uxorem tuam, et duas filias tuas quas habes, et egredere : ne tu etiam perdaris simul cum iniquitatibus civitatis.

16. Et turbati sunt. Et tenuerunt Angeli manum ejus, et manum uxoris ejus, et manus duarum filiarum ejus, in eo quod parceret Dominus ei.

17. Et factum est mox, ut eduxerunt eos foras; et dixerunt : Salvans salva tuam ipsius animam : ne respexeris retrorsum, nec steteris in omni circa regione : in montem salvum te fac, ne forte simul comprehendaris.

18. Dixit autem Lot ad illos : Oro, domine,

19. quia invenit puer tuus misericordiam ante te, et magnificasti justitiam tuam, quod facis in me, ut vivat anima mea. Ego autem non potero salvus fieri in montem : ne forte comprehendant me mala, et moriar.

20. Ecce hæc civitas prope est ad fugiendum me illuc, quæ est parva : et illuc salvus evadam. Nonne parva est? et vivet anima mea propter te.

21. Et dixit ei : Ecce admiratus sum faciem tuam, etiam in verbo hoc, ut non evertam civitatem de qua locutus es.

22. Festina igitur ad evadendum illuc : non enim potero facere rem, donec tu venias illuc. Propterea vocavit nomen civitatis illius, Segor.

23. Sol egressus est super terram, et Lot ingressus est in Segor.

24. Et Dominus pluit super Sodomam et Gomorrhæ sulphur, et ignem a Domino de cælo.

25. Et evertit civitates has, et omnem circa regionem, et omnes habitantes in civitatibus, et quæ exoriuntur e terra.

26. Et respexit uxor ejus retrorsum, et facta est statua salis.

27. Mane autem surgens Abraham diluculo ivit ad locum in quo steterat coram Domino :

28. et respexit in faciem Sodomorum et Gomorrhæ, et in faciem circumjacentis regionis, et vidit. Et ecce ascendebat flamma de terra, quasi vapor fornacis.

29. Et factum est cum disperderet Deus omnes civitates vicinas, recordatus est Deus Abraham. Et emisit Lot de medio eversionis, cum everteret Dominus civitates in quibus habitabat in eis Lot.

30. Ἀνέβη δὲ Ἀὼτ ἐκ Σηγώρ, καὶ ἐκάθητο ἐν τῷ ὄρει αὐτὸς, καὶ αἱ δύο θυγατέρες αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ· ἐφο-
βήθη γάρ κατοικῆσαι ἐν Σηγώρ. Καὶ κατοίκησεν ἐν τῇ
σπηλαίῳ αὐτὸς, καὶ αἱ δύο θυγατέρες αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ.

31. Εἶπε δὲ ἡ πρεσβυτέρα πρὸς τὴν νεωτέραν· Ὁ πα-
τήρ ἡμῶν πρεσβύτερος, καὶ οὐδεὶς ἐστὶν ἐπὶ τῆς γῆς
ὃς εἰσελεύσεται πρὸς ἡμᾶς, ὥς καθήκει πάση τῇ γῇ.

32. Δεῦρο καὶ ποτίσωμεν τὸν πατέρα ἡμῶν οἶνον, καὶ
κοιμηθῶμεν μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐξαναστήσωμεν ἐκ τοῦ πα-
τρὸς ἡμῶν σπέρμα.

33. Ἐπότισαν δὲ τὸν πατέρα αὐτῶν οἶνον ἐν τῇ νυκτὶ
ἐκείνῃ· καὶ εἰσελθοῦσα ἡ πρεσβυτέρα ἐκοιμήθη μετὰ
τοῦ πατρὸς αὐτῆς ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ. Καὶ οὐκ ᾔδει ἐν
τῇ κοιμηθῆναι αὐτὸν, καὶ ἐν τῇ ἀναστῆναι.

34. Ἐγένετο δὲ ἐν τῇ ἐπαύριον, καὶ εἶπεν ἡ πρεσβυ-
τέρα πρὸς τὴν νεωτέραν· Ἰδοὺ ἐκοιμήθην γῆς μετὰ τοῦ
πατρὸς ἡμῶν. Ποτίσωμεν αὐτὸν οἶνον καὶ ἐν τῇ νυκτὶ
ταύτῃ· καὶ εἰσελθοῦσα κοιμήθητι μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐξα-
ναστήσωμεν ἐκ τοῦ πατρὸς ἡμῶν σπέρμα.

35. Ἐπότισαν δὲ καὶ ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ τὸν πατέρα
αὐτῶν οἶνον· καὶ εἰσελθοῦσα ἡ νεωτέρα ἐκοιμήθη μετὰ
τοῦ πατρὸς αὐτῆς. Καὶ οὐκ ᾔδει ἐν τῇ κοιμηθῆναι αὐ-
τὸν, καὶ ἀναστῆναι.

36. Καὶ συνέλαβον αἱ δύο θυγατέρες Ἀὼτ ἐκ τοῦ πα-
τρὸς αὐτῶν·

37. καὶ ἔτεκεν ἡ πρεσβυτέρα υἱὸν, καὶ ἐκάλεσε τὸ
ὄνομα αὐτοῦ Μωάβ, λέγουσα· Ἰκ τοῦ πατρὸς μου. Οὗ-
τος πατήρ Μωαβιτῶν ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας.

38. Ἐτεκε δὲ καὶ ἡ νεωτέρα υἱὸν, καὶ ἐκάλεσε τὸ
ὄνομα αὐτοῦ Ἀμμάν, λέγουσα· Ἰὸς γένους μου. Οὗτος
πατήρ Ἀμμανιτῶν ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Κ'.

1. Καὶ ἐκίνησεν ἐκεῖθεν Ἀβραάμ εἰς γῆν πρὸς λίβαν.
Καὶ ὤκησεν ἀνὰ μέσον Κάδης καὶ ἀνὰ μέσον Σούρ, καὶ
παρώκησεν ἐν Γεράροις.

2. Εἶπε δὲ Ἀβραάμ περὶ Σάρρας τῆς γυναῖκος αὐ-
τοῦ, ὅτι ἀδελφὴ μου ἐστίν. Ἐφοβήθη γάρ εἰπεῖν ὅτι
γυνὴ μου ἐστὶ, μή ποτε ἀποκτείνωσιν αὐτὸν οἱ ἄνδρες
τῆς πόλεως δι' αὐτήν. Ἀπέστειλε δὲ Ἀβιμέλεχ, βασι-
λεὺς Γεράρων, καὶ ἔλαβε τὴν Σάρραν.

3. Καὶ εἰσῆλθεν ὁ Θεὸς πρὸς Ἀβιμέλεχ ἐν ὕπνῳ τὴν
νύκτα, καὶ εἶπεν· Ἰδοὺ σὺ ἀποθνήσκεις περὶ τῆς γυναι-
κὸς ἧς ἔλαβες· αὕτη δὲ ἐστὶ συνωχῆχυϊα ἀνδρὶ.

4. Ἀβιμέλεχ δὲ οὐκ ᾔφατο αὐτῆς, καὶ εἶπε· Κύριε,
ἔθνος ἀγνοοῦν καὶ δίκαιον ἀπολείς;

5. Οὐκ αὐτὸς μοι εἶπεν, ἀδελφὴ μου ἐστίν; καὶ αὕτη
μοι εἶπεν, ἀδελφὸς μου ἐστίν; Ἐν καθαρᾷ καρδίᾳ καὶ ἐν
δικαιοσύνῃ χειρῶν ἐποίησα τοῦτο.

6. Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Θεὸς καθ' ὕπνον· Κἀγὼ ἔγνων ὅτι
ἐν καθαρᾷ καρδίᾳ ἐποίησας τοῦτο, καὶ ἐφείσάμην σου
τοῦ μὴ ἁμαρτεῖν σε εἰς ἐμέ· ἕνεκα τούτου οὐκ ἀρῇκά σε
ἄψασθαι αὐτῆς.

7. Νῦν δὲ ἀπόδος τὴν γυναῖκα τῷ ἀνθρώπῳ· ὅτι
προφήτης ἐστὶ, καὶ προσεύξεται περὶ σοῦ, καὶ ζήσῃ.
Εἰ δὲ μὴ ἀποδίδως, γνώσῃ ὅτι ἀποθάνῃ σὺ, καὶ πάντα
τὰ σά.

8. Καὶ ὤρθρισεν Ἀβιμέλεχ τῷ πρωτῷ, καὶ ἐκάλεσε

30. Ascendit autem Lot de Segor, et aedit in monte, ipse
et duae filiae ejus cum eo : timuit enim habitare in Segor. Et
habitavit in spelunca, ipse et duae filiae ejus cum eo.

31. Dixit autem senior ad juniorem : Pater noster senior
est, et nemo est super terram qui intret ad nos, sicut conve-
nit omni terrae.

32. Veni et potemus patrem nostrum vino, et dormiamus
cum eo, et suscitemus de patre nostro semen.

33. Potaverunt autem patrem suum vino in nocte illa : et
ingressa senior dormivit cum patre suo in nocte illa. Et
nescivit cum ipse dormivit, et cum surrexit.

34. Factum est autem in crastino, et dixit senior ad junio-
rem : Ecce dormivi heri cum patre nostro. Potemus eum
vino et in nocte hac : et ingressa dormi cum eo, et suscite-
mus de patre nostro semen.

35. Potaverunt autem et in nocte illa patrem suum vino :
et ingressa junior dormivit cum patre suo. Et nescivit cum
dormivit ipse, et surrexit.

36. Et conceperunt duae filiae Lot de patre suo :

37. et genuit senior filium, et vocavit nomen ejus Moab,
dicens : De patre meo. Iste est pater Moabitarum usque in
hodiernum diem.

38. Peperit autem et junior filium, et vocavit nomen ejus
Amman, dicens : Filius generis mei. Illic est pater Ammani-
tarum usque in hodiernum diem.

CAPUT XX.

1. Et movit illinc Abraham in terram ad Africum. Et ha-
bitavit inter Cades et Sur, et incola fuit in Geraris.

2. Dixit autem Abraham de Sarra uxore sua, quia soror
mea est. Timuit enim dicere, quia uxor mea est, ne forte oc-
ciderent eum viri civitatis propter eam. Misit autem Abi-
melech, rex Gerarorum, et tulit Sarram.

3. Et ingressus est Deus ad Abimelech in somno nocte, et
dixit : Ecce tu moreris propter uxorem quam accepisti :
ista vero est cohabitans viro.

4. Abimelech autem non tetigerat eam, et dixit : Domine,
gentem ignorantem et justam perdes?

5. Nonne ipse mihi dixit, soror mea est? et haec mihi
dixit, frater meus est? In corde puro et in justitia manuum
feci hoc.

6. Dixit autem ei Deus per somnum : Et ego cognovi
quoniam in corde puro fecisti hoc, et peperci tibi, ut non
peccares in me : propter hoc non permisi tibi tangere eam.

7. Nunc autem redde uxorem homini : quia propheta est,
et orabit pro te, et vives. Sin autem non reddis, scito quia
moreris tu, et omnia tua.

8. Et mane surrexit Abimelech diluculo, et vocavit omnes

πάντας τοὺς παῖδας αὐτοῦ. Καὶ ἐλάλησε πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα εἰς τὰ ὦτα αὐτῶν· ἐφοβήθησαν δὲ πάντες οἱ ἄνθρωποι σφόδρα.

9. Καὶ ἐκάλεσεν Ἀβιμέλεχ τὸν Ἀβραάμ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Τί τοῦτο ἐποίησας ἡμῖν; Μήτι ἡμάρτομεν εἰς σέ, ὅτι ἐπήγαγες ἐπ' ἐμέ καὶ ἐπὶ τὴν βασιλείαν μου ἁμαρτίαν μεγάλην; Ἔργον δ' οὐδεὶς ποιήσει, πεποίηκάς μοι.

10. Εἶπε δὲ Ἀβιμέλεχ τῷ Ἀβραάμ· Τί ἐνιδὼν ἐποίησας τοῦτο;

11. Εἶπε δὲ Ἀβραάμ· Εἶπα γάρ· ἄρα οὐκ ἔστι θεοσέβεια ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ· ἐγὼ δὲ ἀποκτενοῦσιν ἐνεκεν τῆς γυναῖκος μου.

12. Καὶ γὰρ ἀληθῶς ἀδελφὴ μου ἐστὶν ἐκ πατρὸς, ἀλλ' οὐκ ἐκ μητρός· Ἐγενήθη δέ μοι εἰς γυναῖκα.

13. Ἐγένετο δὲ ἡνίκα ἐξήγαγέ με ὁ Θεὸς ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ πατρὸς μου. Καὶ εἶπα αὐτῇ· Ταύτην τὴν δικαιοσύνην ποιήσεις εἰς ἐμέ· εἰς πάντα τόπον οὗ ἐὰν εἰσέλθωμεν ἐκεῖ, εἴπον ἐγὼ, ὅτι ἀδελφὸς μου ἐστίν.

14. Ἔλαβε δὲ Ἀβιμέλεχ χίλια δίδραχμα, καὶ πρόβατα, καὶ μόσχους, καὶ παῖδας, καὶ παιδίσκας, καὶ ἔδωκε τῷ Ἀβραάμ· καὶ ἀπέδωκεν αὐτῷ Σάρραν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ.

15. Καὶ εἶπεν Ἀβιμέλεχ τῷ Ἀβραάμ· Ἴδού ἡ γῆ μου ἐναντίον σου· οὗ ἂν σοι ἀρέσκη, κατοίκει.

16. Τῇ δὲ Σάρρᾳ εἶπεν· Ἴδού δέδωκα χίλια δίδραχμα τῷ ἀδελφῷ σου. Ταῦτα ἔσται σοι εἰς τιμὴν τοῦ προσώπου σου, καὶ πάσαις ταῖς μετὰ σοῦ· καὶ πάντα ἀλήθευσον.

17. Προσηύξατο δὲ Ἀβραάμ πρὸς τὸν Θεόν, καὶ ἰάσατο ὁ Θεὸς τὸν Ἀβιμέλεχ, καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ τὰς παιδίσκας αὐτοῦ· καὶ ἔτεκον.

18. Ὅτι συγκλείων συνέχλεισε Κύριος ἔξωθεν πᾶσαν μήτραν ἐν τῷ οἴκῳ Ἀβιμέλεχ, ἐνεκεν Σάρρας τῆς γυναῖκος Ἀβραάμ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑ'.

1. Καὶ Κύριος ἐπισκέψατο τὴν Σάρραν, καθὰ εἶπε· καὶ ἐποίησε Κύριος τῇ Σάρρᾳ καθὰ ἐλάλησε.

2. Καὶ συλλαβοῦσα ἔτεκε τῷ Ἀβραάμ υἱὸν εἰς τὸ γῆρας, εἰς τὸν καιρὸν καθὰ ἐλάλησεν αὐτῷ Κύριος.

3. Καὶ ἐκάλεσεν Ἀβραάμ τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ τοῦ γενομένου αὐτῷ, ὃν ἔτεκεν αὐτῷ Σάρρα, Ἰσαάκ.

4. Περιέτεμε δὲ Ἀβραάμ τὸν Ἰσαάκ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ, καθὰ ἐνετείλατο αὐτῷ ὁ Θεός.

5. Καὶ Ἀβραάμ ἦν ἑκατὸν ἐτῶν ἡνίκα ἐγένετο αὐτῷ Ἰσαάκ ὁ υἱὸς αὐτοῦ.

6. Εἶπε δὲ Σάρρα· Γέλωτά μοι ἐποίησε Κύριος. Ὅς γὰρ ἂν ἀκούσῃ, συγχαρεῖται μοι.

7. Καὶ εἶπε· Τίς ἀναγγελεῖ τῷ Ἀβραάμ, ὅτι θηλάζει παιδίον Σάρρα, ὅτι ἔτεκον υἱὸν ἐν τῷ γῆρα μου;

8. Καὶ ἠυξήθη τὸ παιδίον, καὶ ἀπεγαλακτίσθη. Καὶ ἐποίησεν Ἀβραάμ δοχὴν μεγάλην, ἥ ἡμέρᾳ ἀπεγαλακτίσθη Ἰσαάκ ὁ υἱὸς αὐτοῦ.

9. Ἰδοῦσα δὲ Σάρρα τὸν υἱὸν Ἀγαρ τῆς Αἰγυπτίας, ὃς ἐγένετο τῷ Ἀβραάμ, παῖζοντα μετὰ Ἰσαάκ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς·

10. καὶ εἶπε τῷ Ἀβραάμ· Ἐκβλε τὴν παιδίσκην ταύτην, καὶ τὸν υἱὸν αὐτῆς· οὐ γὰρ μὴ κληρονομήσει ὁ υἱὸς τῆς παιδίσκης ταύτης μετὰ τοῦ υἱοῦ μου Ἰσαάκ.

pueros suos. Et locutus est omnia verba hæc in aure eorum : timuerunt autem omnes homines valde.

9. Et vocavit Abimelech Abraham, et dixit ei : Quid hoc fecisti nobis? Numquid peccavimus in te, quia induxisti super me et super regnum meum peccatum magnum? Opus, quod nemo faciet, fecisti mihi.

10. Dixit autem Abimelech ad Abraham : Quid videns fecisti hoc?

11. Dixit autem Abraham : Dixi enim : forsitan non est Dei cultus in loco hoc : et me interficient propter uxorem meam.

12. Etenim vere soror mea est de patre, sed non ex matre. Facta est autem mihi in uxorem.

13. Factum est autem quando eduxit me Deus e domo patris mei. Et dixi ei : Hanc justitiam facies in me : ad omnem locum quocumque ingressi fuerimus illuc, dic de me quia frater meus est.

14. Sumpsit autem Abimelech mille didrachmas, et oves, et vitulos, et pueros, et ancillas, et dedit Abraham : et reddidit ei Sarram uxorem ejus.

15. Et dixit Abimelech ad Abraham : Ecce terra mea coram te : ubicumque tibi placuerit, habita.

16. Sarra autem dixit : Ecce dedi mille didrachmas fratri tuo. Hæ tibi erunt in pretium faciei tuæ, et omnibus quæ tecum sunt : et omnia vere dicito.

17. Oravit autem Abraham ad Deum, et sanavit Deus Abimelech, et uxorem ejus, et ancillas ejus : et pepererunt.

18. Quia concludens concluderat Dominus de foris omnem vulvam in domo Abimelech propter Sarram uxorem Abraham.

CAPUT XXI.

1. Et Dominus visitavit Sarram, sicut dixerat : et fecit Dominus Sarrae sicut locutus est.

2. Et cum concepisset, peperit ipsi Abraham filium in senectute, in tempore sicut locutus est ei Dominus.

3. Et vocavit Abraham nomen filii sui qui factus erat ei, quem peperit ei Sarra, Isaac.

4. Circumcidit autem Abraham Isaac die octavo, sicut præceperat ei Deus.

5. Et Abraham erat centum annorum, cum factus est ei Isaac filius ejus.

6. Dixit autem Sarra : Risum mihi fecit Dominus. Quicumque enim audiverit, congaudebit mihi.

7. Et dixit : Quis annuntiabit Abraham, quia lactat puerum Sarra, quia peperit filium in senectute mea?

8. Et crevit puer, et ablactatus est. Et fecit Abraham convivium magnum, qua die ablactatus est Isaac filius ejus.

9. Cum vidisset autem Sarra filium Agar Ægyptiæ, qui factus est ipsi Abraham, ludentem cum Isaac filio suo;

10. et dixit ad Abraham : Ejice ancillam hanc, et filium ejus : non enim erit hæres filius ancillæ hujus cum filio meo Isaac.

11. Σκληρὸν δὲ ἐφάνη τὸ ῥῆμα σφόδρα ἐναντίον Ἀβραάμ περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ.

12. Εἶπε δὲ ὁ Θεὸς τῷ Ἀβραάμ· Μὴ σκληρὸν ἔστω ἐναντίον σου περὶ τοῦ παιδίου, καὶ περὶ τῆς παιδίσκης. Πάντα ὅσα ἂν εἴπῃ σοι Σάρρα, ἄκουε τῆς φωνῆς αὐτῆς· ὅτι ἐν Ἰσαὰκ κληθήσεται σοι σπέρμα.

13. Καὶ τὸν υἱὸν δὲ τῆς παιδίσκης ταύτης, εἰς ἔθνος μέγα ποιήσω αὐτόν, ὅτι σπέρμα σὸν ἔστιν.

14. Ἀνέστη δὲ Ἀβραάμ τὸ πρωῒ, καὶ ἔλαβεν ἄρτους καὶ ἀσχὸν ὕδατος, καὶ ἔδωκεν τῇ Ἄγαρ. Καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸν ὦμον αὐτῆς τὸ παιδίον, καὶ ἀπέστειλεν αὐτήν. Ἀπελθοῦσα δὲ ἐπλανᾶτο κατὰ τὴν ἐρημον, κατὰ τὸ φρέαρ τοῦ ὄρκου.

15. Ἐξέλιπε δὲ τὸ ὕδωρ ἐκ τοῦ ἀσχοῦ. Καὶ ἔβριψε τὸ παιδίον ὑποκάτω μιᾶς ἐλάτης,

16. ἀπελθοῦσα δὲ ἐκάθητο ἀπέναντι αὐτοῦ μακρόθεν, ὡς εἰ τόξου βολήν· εἶπε γάρ, οὐ μὴ ἴδω τὸν θάνατον τοῦ παιδίου μου· καὶ ἐκάθισεν ἀπέναντι αὐτοῦ. Ἀναβοῶσαν δὲ τὸ παιδίον ἔκλαυσεν.

17. Εἰσέχουσε δὲ ὁ Θεὸς τῆς φωνῆς τοῦ παιδίου ἐκ τοῦ τόπου οὗ ἦν. Καὶ ἐκάλεσεν ἄγγελος Θεοῦ τὴν Ἄγαρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῇ· Τί ἔστιν, Ἄγαρ; Μὴ φοβοῦ· ἐπακήκοε γάρ ὁ Θεὸς τῆς φωνῆς τοῦ παιδίου ἐκ τοῦ τόπου οὗ ἔστιν.

18. Ἀνάστηθι, καὶ λάβε τὸ παιδίον, καὶ κράτησον τῇ χειρί σου αὐτό· εἰς γὰρ ἔθνος μέγα ποιήσω αὐτό.

19. Καὶ ἀνέωξεν ὁ Θεὸς τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς, καὶ εἶδε φρέαρ ὕδατος ζῶντος. Καὶ ἐπορεύθη, καὶ ἐπλήσσε τὸν ἀσχὸν ὕδατος, καὶ ἐπότισε τὸ παιδίον.

20. Καὶ ἦν ὁ Θεὸς μετὰ τοῦ παιδίου· καὶ ἡυξήθη, καὶ κατώκησεν ἐν τῇ ἐρήμῳ· ἐγένετο δὲ τοξότης.

21. Καὶ κατώκησεν ἐν τῇ ἐρήμῳ· καὶ ἔλαβεν αὐτῷ ἡ μήτηρ γυναῖκα ἐκ Φαράν Αἰγύπτου.

22. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ· καὶ εἶπεν Ἀβιμέλεχ, καὶ Ὁχοζὰθ ὁ νυμφαγωγὸς αὐτοῦ, καὶ Φιχὸλ ὁ ἀρχιστράτηγος τῆς δυνάμεως αὐτοῦ πρὸς Ἀβραάμ, λέγων· Ὁ Θεὸς μετὰ σοῦ ἐν παντί οἷς ἂν ποιῇς.

23. Νῦν οὖν δημοσὸν μοι τὸν Θεόν, μὴ ἀδικήσῃς με, μὴ δὲ τὸ σπέρμα μου, μὴ δὲ τὸ ὄνομά μου· ἀλλὰ κατὰ τὴν δικαιοσύνην ἣν ἐποίησα μετὰ σοῦ, ποιήσεις μετ' ἐμοῦ, καὶ τῇ γῇ ἣ σὺ παρώκησας ἐν αὐτῇ.

24. Καὶ εἶπεν Ἀβραάμ· Ἐγὼ ὁμῶμαι.

25. Καὶ ἤλεγξεν Ἀβραάμ τὸν Ἀβιμέλεχ περὶ τῶν φρεάτων τοῦ ὕδατος, ὧν ἀφείλοντο οἱ παῖδες τοῦ Ἀβιμέλεχ.

26. Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἀβιμέλεχ· Οὐκ ἔγνων τίς ἐποίησέ σοι τὸ ῥῆμα τοῦτο· οὐδὲ σὺ μοι ἀπήγγειλας· οὐδὲ ἐγὼ ἤκουσα, ἀλλ' ἡ σήμερον.

27. Καὶ ἔλαβεν Ἀβραάμ πρόβατα, καὶ μόσχους, καὶ ἔδωκε τῷ Ἀβιμέλεχ· καὶ διέθεντο ἀμφοτέροι διαθήκην.

28. Καὶ ἔστησεν Ἀβραάμ ἑπτὰ ἀμνάδας προβάτων μόνας.

29. Καὶ εἶπεν Ἀβιμέλεχ τῷ Ἀβραάμ· Τί εἰσιν αἱ ἑπτὰ ἀμνάδες τῶν προβάτων τούτων, ἃς ἔστησας μόνας;

30. Καὶ εἶπεν Ἀβραάμ· Ὅτι τὰς ἑπτὰ ἀμνάδας λήψῃ παρ' ἐμοῦ, ἵνα ὡσὶ μοι εἰς μαρτύριον, ὅτι ἐγὼ ὥρυξα τὸ φρέαρ τοῦτο.

31. Διὰ τοῦτο ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκεῖ· φρέαρ ὀρκισμοῦ· ὅτι ἐκεῖ ὤμωσαν ἀμφοτέροι.

11. Durum autem visum est verbum valde coram Abraham de filio suo.

12. Dixit autem Deus ad Abraham : Ne sit durum coram te de puero, et de ancilla. Omnia quaecumque dixerit tibi Sarra, audi vocem ejus : quoniam in Isaac vocabitur tibi semen.

13. Sed et filium ancillae hujus, in gentem magnam faciam eum, quia semen tuum est.

14. Surrexit autem Abraham mane, et sumpsit panes et utrem aquae, et dedit Agar. Et imposuit super humerum ejus et puerum, et dimisit eam. Abiens autem errabat per desertum, ad puteum juramenti.

15. Defecit autem aqua de utre. Et projecit puerum sub unam abietem,

16. et abiens sedit contra eum longe, quasi arcus factum : Dixit enim, non videbo mortem pueri mei : et sedit contra eum. Exclamans autem puer ploravit.

17. Exaudivit autem Deus vocem pueri de loco ubi erat. Et vocavit angelus Dei Agar de caelo, et dixit ei : Quid est, Agar? Ne timeas : exaudivit enim Deus vocem pueri de loco ubi est.

18. Surge, et tolle puerum, et tene illum manu tua : nam in gentem magnam faciam eum.

19. Et aperuit Deus oculos ejus, et vidit puteum aquae vivae. Et ivit, et implevit utrem aqua, et potavit puerum.

20. Et erat Deus cum puero : et crevit, et habitavit in deserto : factus est autem sagittarius.

21. Et habitavit in deserto : et accepit ei mater uxorem de Pharan Aegypti.

22. Factum est autem in tempore illo, et dixit Abimelech, et Hochozath pronubus ejus, et Phichol princeps exercitus ejus ad Abraham, dicens : Deus tecum in omnibus quaecumque facias.

23. Nunc ergo jura mihi Deum, non laesurum me, neque semen meum, neque nomen meum : sed secundum justitiam quam feci tecum, facies mecum, et terrae in qua tu incoluisti in ea.

24. Et dixit Abraham : Ego juro.

25. Et increpavit Abraham ipsum Abimelech de puteis aquae, quos abstulerant filii Abimelech.

26. Et dixit ei Abimelech : Non novi quis fecerit tibi verbum hoc : neque tu mihi annuntiasti, neque ego audiui, nisi hodie.

27. Et sumpsit Abraham oves, et vitulos, et dedit Abimelech : et disposuerunt ambo testamentum.

28. Et statuit Abraham septem agnas ovium solas.

29. Et Abimelech dixit ad Abraham : Quid sunt istae septem agnae ovium harum, quas statuisti solas?

30. Et dixit Abraham : Quia septem agnas capies a me, ut sint in testimonium mihi, quia ego fodi puteum hunc.

31. Propter hoc cognominavit nomen loci illius, puteum juramenti : quoniam ibi juraverunt ambo.

32. Καὶ διέθεντο διαθήκην ἐν τῷ φρέατι τοῦ ὀρκισμοῦ. Ἀνέστη δὲ Ἀβιμέλεχ, Ὁχοζάθ δὲ νυμφαγωγὸς αὐτοῦ, καὶ Φιχὸλ ὁ ἀρχιστράτηγος τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, καὶ ἐπέστρεψαν εἰς τὴν γῆν τῶν Φυλιστιίμ.

33. Καὶ ἐφύτευσεν Ἀβραάμ ἀρουραν ἐπὶ τῷ φρέατι τοῦ ὀρκου, καὶ ἐπεκαλέσατο ἐκεῖ τὸ ὄνομα Κυρίου, Θεὸς αἰώνιος.

34. Παρώκησε δὲ Ἀβραάμ ἐν τῇ γῇ τῶν Φυλιστιίμ ἡμέρας πολλάς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΒ'.

1. Καὶ ἐγένετο μετὰ τὰ ῥήματα ταῦτα, ὁ Θεὸς ἐπέειρασε τὸν Ἀβραάμ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἀβραάμ, Ἀβραάμ. Καὶ εἶπεν· Ἰδοὺ ἐγώ.

2. Καὶ εἶπε· Λάβε τὸν υἱόν σου τὸν ἀγαπητόν, ὃν ἠγάπησας τὸν Ἰσαάκ, καὶ πορεύθητι εἰς τὴν γῆν τὴν ὑψηλὴν, καὶ ἀνένεγκε αὐτὸν ἐκεῖ εἰς ὀλοκάρπωσιν ἐφ' ἐν τῶν ὀρέων ὧν ἂν σοι εἴπω.

3. Ἀναστὰς δὲ Ἀβραάμ τὸ πρωὶ, ἐπέσαξε τὴν ὄνον αὐτοῦ· παρέλαβε δὲ μετ' αὐτοῦ δύο παῖδας, καὶ Ἰσαάκ τὸν υἱὸν αὐτοῦ· καὶ σχίσας ξύλα εἰς ὀλοκάρπωσιν, ἀναστὰς ἐπορεύθη· καὶ ἦλθεν ἐπὶ τὸν τόπον ὃν εἶπεν αὐτῷ ὁ Θεός, τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ.

4. Καὶ ἀναβλέψας Ἀβραάμ τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ εἶδε τὸν τόπον μακρόθεν.

5. Καὶ εἶπεν Ἀβραάμ τοῖς παισὶν αὐτοῦ· Καθίσате αὐτοῦ μετὰ τῆς ὄνου· ἐγὼ δὲ καὶ τὸ παιδάριον διελευσόμεθα ἕως ὧδε· καὶ προσκυνήσαντες ἀναστρέφομεν πρὸς ὑμᾶς.

6. Ἐλαβε δὲ Ἀβραάμ τὰ ξύλα τῆς ὀλοκαρπώσεως, καὶ ἐπέθηκεν Ἰσαάκ τῷ υἱῷ αὐτοῦ. Ἐλαβε δὲ μετὰ χειρὸς καὶ τὸ πῦρ καὶ τὴν μάχαιραν, καὶ ἐπορεύθησαν οἱ δύο ἅμα.

7. Εἶπε δὲ Ἰσαάκ πρὸς Ἀβραάμ τὸν πατέρα αὐτοῦ· Πάτερ. Ὁ δὲ εἶπε· Τί ἐστὶ, τέκνον; Εἶπε δὲ· Ἰδοὺ τὸ πῦρ καὶ τὰ ξύλα, ποῦ ἐστὶ τὸ πρόβατον τὸ εἰς ὀλοκάρπωσιν;

8. Εἶπε δὲ Ἀβραάμ· Ὁ Θεὸς ὄψεται ἑαυτῷ πρόβατον εἰς ὀλοκάρπωσιν, τέκνον. Πορευθέντες δὲ ἀμφοτέρω ἅμα,

9. ἦλθον ἐπὶ τὸν τόπον ὃν εἶπεν αὐτῷ ὁ Θεός. Καὶ ὠκοδόμησεν ἐκεῖ Ἀβραάμ τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἐπέθηκε τὰ ξύλα· καὶ συμποδίσας Ἰσαάκ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, ἐπέθηκεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐπάνω τῶν ξύλων.

10. Καὶ ἐξέτεινεν Ἀβραάμ τὴν χεῖρα αὐτοῦ λαβεῖν τὴν μάχαιραν, σφάζει τὸν υἱὸν αὐτοῦ.

11. Καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν ἄγγελος Κυρίου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ εἶπεν· Ἀβραάμ, Ἀβραάμ. Ὁ δὲ εἶπεν· Ἰδοὺ ἐγώ.

12. Καὶ εἶπε· Μὴ ἐπιβάλῃς τὴν χεῖρά σου ἐπὶ τὸ παιδάριον, μὴ δὲ ποιήσῃς αὐτῷ μηδέν. Νῦν γὰρ ἔγνων ὅτι φοβῇ σὺ τὸν Θεόν· καὶ οὐκ ἐφείσω τοῦ υἱοῦ σου τοῦ ἀγαπητοῦ δι' ἐμέ.

13. Καὶ ἀναβλέψας Ἀβραάμ τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ εἶδε, καὶ ἰδοὺ κριὸς εἰς κατεχόμενος ἐν φυτῷ Σαβέκ τῶν κεράτων. Καὶ ἐπορεύθη Ἀβραάμ, καὶ ἔλαβε τὸν κριὸν, καὶ ἀνήνεγκεν αὐτὸν εἰς ὀλοκάρπωσιν ἀντὶ Ἰσαάκ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ.

32. Et disposuerunt testamentum in puteo juramenti. Surrexit autem Abimelech, Hochozath pronubus ejus, et Phichol princeps exercitus ejus, et reversi sunt ad terram ipsorum Phylistiim.

33. Et plantavit Abraham agrum in puteo juramenti : et invocavit ibi nomen Domini, Deus aternus.

34. Incola autem fuit Abraham in terra Phylistiim diebus multis.

CAPUT XXII.

1. Et factum est post verba ista, Deus tentavit Abraham, et dixit ei : Abraham, Abraham. Et dixit : Ecce ego.

2. Et dixit : Tolle filium tuum dilectum, quem dilexisti, Isaac, et vade in terram excelsam, et offer illum ibi in holocaustum super unum de montibus quos tibi dixerō.

3. Surgens autem Abraham mane stravit asinam suam : assumpsit autem secum duos pueros, et Isaac filium suum : cumque concidisset ligna in holocaustum, surgens ivit : et venit ad locum quem dixit illi Deus, die tertia.

4. Et respiciens Abraham oculis suis vidit locum a longe.

5. Et dixit Abraham pueris suis : Sedete hic cum asina : ego autem et parvulus pertransibimus usque illuc : et cum adoraverimus, revertemur ad vos.

6. Sumpsit autem Abraham ligna holocausti, et imposuit Isaac filio suo. Sumpsit autem in manibus et ignem et gladium, et perrexerunt ambo simul.

7. Dixit autem Isaac ad Abraham patrem suum : Pater. At ille dixit : Quid est, fili? Dixit autem : Ecce ignis et ligna, ubi est ovis in holocaustum?

8. Dixit autem Abraham : Deus videbit sibi ovem ad holocaustum, fili. Pergentes autem ambo simul,

9. venerunt ad locum quem dixerat ei Deus. Et aedificavit ibi Abraham altare, et imposuit ligna : et cum colligasset Isaac filium suum, imposuit eum super altare super ligna.

10. Et extendit Abraham manum suam ad capiendum gladium, ut jugularet filium suum.

11. Et vocavit illum angelus Domini de caelo, et dixit : Abraham, Abraham. At ille dixit : Ecce ego.

12. Et dixit : Ne injicias manum tuam super puerum, neque facias ei quicquam. Nunc enim cognovi quia timeas tu Deum : et non pepercisti filio tuo dilecto propter me.

13. Et respiciens Abraham oculis suis vidit, et ecce aries unus, qui tenebatur in virgulto Sabec cornibus. Et ivit Abraham, et sumpsit arietem, et obtulit illum in holocaustum pro Isaac filio suo.

14. Καὶ ἐκάλεσεν Ἀβραάμ τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκεῖνου, Κύριος εἶδεν· ἵνα εἰπῶσι σήμερον, ἐν τῷ ὄρει Κύριος ὤφθη.

15. Καὶ ἐκάλεσεν ἄγγελος κυρίου τὸν Ἀβραάμ δευτέρον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, λέγων·

16. Κατ' ἐμαυτοῦ ὤμωσας, λέγει Κύριος· οὐ εἵνεκεν ἐποίησας τὸ ῥῆμα τοῦτο, καὶ οὐκ ἐρείσω τοῦ υἱοῦ σου τοῦ ἀγαπητοῦ δι' ἐμέ·

17. ἢ μὴν εὐλογῶν εὐλογήσω σε, καὶ πληθύνων πληθυνῶ τὸ σπέρμα σου, ὡς τοὺς ἀστέρας τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ὡς τὴν ἄμμον τὴν παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης καὶ κληρονομήσει τὸ σπέρμα σου τὰς πόλεις τῶν ὑπεναντίων.

18. Καὶ ἐνευλογηθήσονται ἐν τῷ σπέρματί σου πάντα τὰ ἔθνη τῆς γῆς, ἀνθ' ὧν ὑπήκουσας τῆς ἐμῆς φωνῆς.

19. Ἀπεστράφη δὲ Ἀβραάμ πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ· καὶ ἀναστάντες ἐπορεύθησαν ἅμα ἐπὶ τὸ φρέαρ τοῦ ὄρκου· καὶ κατώκησεν Ἀβραάμ ἐπὶ τὸ φρέαρ τοῦ ὄρκου.

20. Ἐγένετο δὲ μετὰ τὰ ῥήματα ταῦτα, καὶ ἀνηγγέλη τῷ Ἀβραάμ, λέγοντες· Ἰδοὺ τέτοκε Μελχὰ καὶ αὕτη υἱὸς τῷ Ναχώρ τῷ ἀδελφῷ σου,

21. τὸν Οὐζ πρωτότοκον, καὶ τὸν Βαυζ ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ τὸν Καμουήλ πατέρα Σύρων,

22. καὶ τὸν Χαζὰδ, καὶ Ἀζαῦ, καὶ τὸν Φαλδές, καὶ τὸν Ἰελδάρ, καὶ τὸν Βαθουήλ.

23. Βαθουήλ δὲ ἐγέννησε τὴν Ῥεβέκκαν. Ὅκτω οὗτοι υἱοί, οὓς ἔτεκε Μελχὰ τῷ Ναχώρ τῷ ἀδελφῷ Ἀβραάμ.

24. Καὶ ἡ παλλακὴ αὐτοῦ, ἥ ὄνομα Ῥεῦμα, ἔτεκε καὶ αὕτη τὸν Ταβέκ, καὶ τὸν Ταάμ, καὶ τὸν Τοχός, καὶ τὸν Μοχά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΓ'.

1. Ἐγένετο δὲ ἡ ζωὴ Σάρρας ἑτη ἑκατὸν εἰκοσιεπτά.

2. Καὶ ἀπέθανε Σάρρα ἐν πόλει Ἀρβόκ, ἥ ἐστίν ἐν τῷ κοιλωματι· αὕτη ἐστὶ Χεβρών ἐν τῇ γῇ Χαναάν. Ἦλθε δὲ Ἀβραάμ κῆψασθαι Σάρραν καὶ πενθῆσαι.

3. Καὶ ἀνέστη Ἀβραάμ ἀπὸ τοῦ νεκροῦ αὐτοῦ, καὶ εἶπεν Ἀβραάμ τοῖς υἱοῖς τοῦ Χέτ, λέγων·

4. Πάροικος καὶ παρεπίδημος ἐγὼ εἰμι μεθ' ὑμῶν· δότε μοι οὖν κτῆσιν τάφου μεθ' ὑμῶν, καὶ θάψω τὸν νεκρόν μου ἀπ' ἐμοῦ.

5. Ἀπεκρίθησαν δὲ οἱ υἱοὶ Χέτ πρὸς Ἀβραάμ, λέγοντες·

6. Μὴ, κύριε· ἀκουσον δὲ ἡμῶν. Βασιλεὺς παρὰ Θεοῦ σὺ εἶ ἐν ἡμῖν ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς μνημείοις ἡμῶν· θάψον τὸν νεκρόν σου· οὐδεὶς γὰρ ἡμῶν οὐ μὴ κωλύσει τὸ μνημεῖον αὐτοῦ ἀπὸ σοῦ, τοῦ θάψαι τὸν νεκρόν σου ἐκεῖ.

7. Ἀναστὰς δὲ Ἀβραάμ προσεκύνησε τῷ λαῷ τῆς γῆς, τοῖς υἱοῖς τοῦ Χέτ.

8. Καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς Ἀβραάμ, λέγων· Εἰ ἔχετε τὴν ψυχὴν ὑμῶν, ὥστε θάψαι τὸν νεκρόν μου ἀπὸ προσώπου μου, ἀκούσατέ μου, καὶ λαλήσατε περὶ ἐμοῦ Ἐφρών τῷ τοῦ Σαάρ,

9. καὶ δώτω μοι τὸ σπήλαιον τὸ διπλοῦν, ὃ ἐστὶν αὐτῷ, τὸ ὃν ἐν μέρει τοῦ ἀγροῦ αὐτοῦ· ἀργυρίου τοῦ ἀξίου δώτω μοι αὐτὸ ἐν ὑμῖν εἰς κτῆσιν μνημείου.

14. Et vocavit Abraham nomen loci illius, Dominus vidit : ut dicant hodie, in monte Dominus apparuit.

15. Et vocavit angelus Domini Abraham secundo de caelo, dicens :

16. Per memetipsum juravi, dicit Dominus : propterea quod fecisti verbum hoc, et non pepercisti filio tuo dilecto propter me :

17. certe benedicens benedicam te, et multiplicans multiplicabo semen tuum sicut stellas caeli, et tanquam arenam quae est juxta labium maris. Et haereditate possidebit semen tuum civitates adversariorum.

18. Et benedicentur in semine tuo omnes gentes terrarum, quia obaudisti vocem meam.

19. Reversus est autem Abraham ad pueros suos : et surgentes perrexerunt simul ad puteum juramenti. Et inhabitavit Abraham ad puteum juramenti.

20. Factum est autem post verba haec, et annunciatum est ipsi Abraham dicentes : Ecce peperit Melcha et ipsa filios Nachor fratri tuo,

21. Uz primogenitum, et Baux fratrem ejus, et Camuel patrem Syrorum,

22. et Cazad, et Azay, et Phaldes, et Ieldaph, et Bathuel.

23. Bathuel autem genuit Rebeccam. Octo hi filii quos peperit Melcha Nachor fratri Abraham.

24. Et concubinae ejus, cui nomen Reuma, peperit et ipsa Tabec, et Taam, et Tochos, et Mocha.

CAPUT XXIII.

1. Facta est autem vita Sarrae anni centum viginti septem.

2. Et mortua est Sarra in civitate Arboc, quae est in valle : haec est Chebron in terra Chanaan. Venit autem Abraham ut plangeret Sarram et lugeret.

3. Et surrexit Abraham a mortuo suo, et dixit Abraham filis Chet, dicens :

4. Advena et peregrinus ego sum vobiscum : date igitur mihi possessionem sepulchri vobiscum, et sepeliam mortuum meum a me.

5. Responderunt autem filii Chet ad Abraham, dicentes :

6. Nequaquam, domine : audi vero nos. Rex a Deo tu es in nobis : in electis monumentis nostris sepeli mortuum tuum : nemo enim nostrum prohibebit monumentum suum a te, ad sepeliendum mortuum tuum ibi.

7. Exsurgens autem Abraham adoravit populum terrae, filios Chet.

8. Et locutus est ad eos Abraham, dicens : Si habetis in anima vestra, ut sepeliam mortuum meum a facie mea ; audite me, et loquimini pro me cum Ephron filio Saar ;

9. et det mihi speluncam duplicem, quae est ei, quae est in parte agri ejus : argento digno det mihi eam in vobis in possessionem monumenti.

10. Ἐφρών δὲ ἐκάθητο ἐν μέσῳ τῶν υἱῶν Χέτ. Ἀποκριθεὶς δὲ Ἐφρών ὁ Χετταῖος πρὸς Ἀβραάμ, εἶπεν, ἀκούοντων τῶν υἱῶν Χέτ, καὶ τῶν εἰσπορευομένων εἰς τὴν πόλιν πάντων, λέγων·

11. Παρ' ἐμοὶ γενοῦ, κύριε, καὶ ἀκουσόν μου. Τὸν ἀγρὸν καὶ τὸ σπήλαιον τὸ ἐν αὐτῷ, σοὶ εἰδῶμι. Ἐναντίον πάντων τῶν πολιτῶν μου δέδωκά σοι· θάψον τὸν νεκρὸν σου.

12. Καὶ προσεκύνησεν Ἀβραάμ ἐναντίον τοῦ λαοῦ τῆς γῆς,

13. καὶ εἶπε τῷ Ἐφρών εἰς τὰ ὦτα ἐναντίον τοῦ λαοῦ τῆς γῆς· Ἐπειδὴ πρὸς ἐμοῦ εἶ, ἀκουσόν μου. Τὸ ἀργύριον τοῦ ἀγροῦ λάβε παρ' ἐμοῦ, καὶ θάψω τὸν νεκρὸν μου ἐκεῖ.

14. Ἀπεκρίθη δὲ Ἐφρών τῷ Ἀβραάμ, λέγων·

15. Οὐχί, κύριε, ἀκήκοα γάρ. Ἡ τετρακοσίων διδράχμων ἀργυρίου· ἀλλὰ τί ἂν εἴη τοῦτο ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ; σὺ δὲ τὸν νεκρὸν σου θάψον.

16. Καὶ ἤκουσεν Ἀβραάμ τοῦ Ἐφρών, καὶ ἀπεκτέστησεν Ἀβραάμ τῷ Ἐφρών τὸ ἀργύριον, ὃ ἐλάλησεν εἰς τὰ ὦτα τῶν υἱῶν Χέτ, τετρακόσια διδράχμα ἀργυρίου δοκίμου ἐμπορίου.

17. Καὶ ἔστη ὁ ἀγρὸς Ἐφρών, ὃς ἦν ἐν τῷ διπλῷ σπηλαίῳ, ὃς ἐστὶ κατὰ πρόσωπον Μამβρῆ, ὁ ἀγρὸς καὶ τὸ σπήλαιον ὃ ἦν ἐν αὐτῷ, καὶ πᾶν δένδρον ὃ ἦν ἐν τῷ ἀγρῷ, καὶ πᾶν ὃ ἐστὶν ἐν τοῖς ὁρίοις αὐτοῦ κύκλῳ,

18. τῷ Ἀβραάμ, εἰς κτῆσιν ἐναντίον τῶν υἱῶν Χέτ, καὶ πάντων τῶν εἰσπορευομένων εἰς τὴν πόλιν.

19. Μετὰ ταῦτα ἔθαψεν Ἀβραάμ Σάρραν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ἐν τῷ σπηλαίῳ τοῦ ἀγροῦ τῷ διπλῷ, ὃ ἐστὶν ἀπέναντι Μამβρῆ. Αὕτη ἐστὶ Χεβρών ἐν τῇ γῇ Χαναάν.

20. Καὶ ἐκυρώθη ὁ ἀγρὸς καὶ τὸ σπήλαιον ὃ ἦν ἐν αὐτῷ, τῷ Ἀβραάμ εἰς κτῆσιν τάφου, παρὰ τῶν υἱῶν Χέτ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΔ'.

1. Καὶ Ἀβραάμ ἦν πρεσβύτερος προβεβηκὼς ἡμερῶν. Καὶ Κύριος ἐνλόγησε τὸν Ἀβραάμ κατὰ πάντα.

2. Καὶ εἶπεν Ἀβραάμ τῷ παιδὶ αὐτοῦ τῷ πρεσβυτέρῳ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, τῷ ἀρχοντι πάντων τῶν αὐτοῦ· Θεὸς τὴν χειρὰ σου ὑπὸ τὸν μηρὸν μου,

3. καὶ ἐξορκίῳ σε Κύριον τὸν Θεὸν τοῦ οὐρανοῦ καὶ τὸν Θεὸν τῆς γῆς, ἵνα μὴ λάβῃς γυναῖκα τῷ υἱῷ μου Ἰσαὰκ ἀπὸ τῶν θυγατέρων τῶν Χαναναίων, μεθ' ὧν ἐγὼ οἰκῶ ἐν αὐτοῖς·

4. ἀλλ' ἢ εἰς τὴν γῆν μου, οὗ ἐγεννήθην, πορεύσῃ, καὶ εἰς τὴν φυλὴν μου, καὶ λήψῃ γυναῖκα τῷ υἱῷ μου Ἰσαὰκ ἐκεῖθεν.

5. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ παῖς· Μὴ ποτε οὐ βούληται ἡ γυνὴ παρευθῆναι μετ' ἐμοῦ ὀπίσω εἰς τὴν γῆν ταύτην, ἀποστρέψῃ τὸν υἱόν σου εἰς τὴν γῆν, θέν ἐξῆλθες ἐκεῖθεν;

6. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν Ἀβραάμ· Πρόσεχε σεαυτῷ μὴ ἀποστρέψῃς τὸν υἱόν μου ἐκεῖ.

7. Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ οὐρανοῦ καὶ ὁ Θεὸς τῆς γῆς, ὃς ἐλάβέ με ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός μου, καὶ ἐκ τῆς γῆς ἧς ἐγεννήθην, ὃς ἐλάλησέ μοι, καὶ ὃς ὤμοσέ μοι, λέγων·

10. Ephron autem sedebat in medio filiorum Chet. Respondens autem Ephron Chettæus ad Abraham, dixit, audientibus filiis Chet, et ingredientibus in civitatem omnibus, dicens:

11. Apud me esto, domine, et audi me: agrum et speluncam quæ in eo, tibi do. In conspectu omnium civium meorum dedi tibi: sepeli mortuum tuum.

12. Et adoravit Abraham coram populo terræ,

13. et dixit ad Ephron in aures coram populo terræ: Quoniam quidem a me es, audi me. Argentum agri cape a me, et sepeliam mortuum meum ibi.

14. Respondit autem Ephron ad Abraham, dicens:

15. Nequaquam, domine: audiui enim. Terra est quadringentorum didrachmorum: sed quid utique fuerit hoc inter me et te? tu vero mortuum tuum sepeli.

16. Et audivit Abraham Ephron, et appendit Abraham Ephron argentum, quod locutus est in auribus filiorum Chet, quadringenta didrachma argenti probati mercatoribus.

17. Et stetit ager Ephron, qui erat in duplici spelunca, qui est ad faciem Mambre, ager et spelunca quæ erat in eo, et omnis arbor quæ erat in agro, et quidquid est in finibus ejus in circuitu,

18. ipsi Abraham, in possessionem coram filiis Chet, et omnibus ingredientibus in civitatem.

19. Post hæc sepelivit Abraham Sarram uxorem suam in spelunca agri duplici, quæ est contra Mambre. Hæc est Chebron, in terra Chanaan.

20. Et confirmatus est ager et spelunca quæ erat in eo, ipsi Abraham in possessionem sepulchri, a filiis Chet.

CAPUT XXIV.

1. Et Abraham erat senior provector diebus. Et Dominus benedixit Abraham per omnia.

2. Et dixit Abraham puero suo seniori domus suæ, potestatem habenti omnium quæ ei erant: Pone manum tuam sub femore meo,

3. et adjurabo te per Dominum deum cæli et deum terræ, ut non sumas filio meo Isaac uxorem de filiabus Chananæorum, cum quibus ego habito in eis:

4. sed in terram meam, ubi natus sum, ibis, et ad tribum meam, et sumes uxorem filio meo Isaac inde.

5. Dixit autem ad eum puer: Ne quando noluerit mulier ire mecum retro in terram hanc, revocabo filium tuum in terram, unde existi inde?

6. Dixit autem Abraham ad eum: Attende tibi ne revoces filium meum illuc.

7. Dominus deus cæli et deus terræ, qui accepit me de domo patris mei, et de terra in qua natus sum, qui locutus est mihi, et qui juravit mihi, dicens: Tibi dabo terram hanc,

Σοὶ δώσω τὴν γῆν ταύτην καὶ τῷ σπέρματί σου, αὐτὸς ἀποστελεῖ τὸν ἄγγελον αὐτοῦ ἔμπροσθέν σου· καὶ λήψῃ γυναῖκα τῷ υἱῷ μου ἐκείθεν.

8. Ἐὰν δὲ μὴ θελήῃ ἡ γυνὴ πορευθῆναι μετὰ σοῦ εἰς τὴν γῆν ταύτην, καθαρὸς ἔσῃ ἀπὸ τοῦ ὅρκου μου· μόνον τὸν υἱόν μου μὴ ἀποστρέψῃς ἔκει.

9. Καὶ ἔθηκεν ὁ παῖς τὴν χεῖρα αὐτοῦ ὑπὸ τὸν μηρὸν Ἀβραάμ τοῦ κυρίου αὐτοῦ, καὶ ὤμοσεν αὐτῷ περὶ τοῦ ῥήματος τούτου.

10. Καὶ ἔλαβεν ὁ παῖς δέκα καμήλους ἀπὸ τῶν καμήλων τοῦ κυρίου αὐτοῦ, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν ἀγαθῶν τοῦ κυρίου αὐτοῦ μεθ' ἑαυτοῦ· καὶ ἀναστὰς ἐπορεύθη εἰς τὴν Μεσοποταμίαν εἰς τὴν πόλιν Ναχώρ.

11. Καὶ ἐκοίμισε τὰς καμήλους ἔξω τῆς πόλεως παρὰ τὸ φρέαρ τοῦ ὕδατος, τὸ πρὸς ὅψι, ἥνίκα ἐκπορεύονται αἱ ὑδρεύμεναι.

12. Καὶ εἶπε· Κύριε ὁ θεὸς τοῦ κυρίου μου Ἀβραάμ, εὐλόωσον ἐναντίον ἐμοῦ σήμερον, καὶ ποιήσον ἔλεος μετὰ τοῦ κυρίου μου Ἀβραάμ.

13. Ἴδού ἐγὼ ἕστηκα ἐπὶ τῆς πηγῆς τοῦ ὕδατος· αἱ δὲ θυγατέρες τῶν οἰκούντων τὴν πόλιν ἐκπορεύονται ἀντλήσαι ὕδωρ.

14. Καὶ ἔσται· ἡ παρθένος, ἥ ἂν ἐγὼ εἴπω, ἐπικλινόν τὴν ὑδρίαν σου, ἵνα πίω, καὶ εἴπη μοι, πῶς σὺ, καὶ τὰς καμήλους σου ποτιῶ, ἕως ἂν παύσωνται πίνουσαι, ταύτην ἡτοίμασας τῷ παιδί σου τῷ Ἰσαάκ· καὶ ἐν τούτῳ γινώσκωμι ὅτι ἐποίησας ἔλεος μετὰ τοῦ κυρίου μου Ἀβραάμ.

15. Καὶ ἐγένετο, πρὸ τοῦ συντελέσαι αὐτὸν λαλοῦντα ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ Ῥεβέκκα ἐξεπορεύετο ἡ τεχθεῖσα Βαθουήλ, υἱῷ Μελχὰς, τῆς γυναικὸς Ναχώρ, ἀδελφοῦ δὲ Ἀβραάμ, ἔχουσα τὴν ὑδρίαν ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτῆς.

16. Ἡ δὲ παρθένος ἦν καλὴ τῇ ὄψει σφόδρα· παρθένος ἦν, ἀνὴρ οὐκ ἔγνω αὐτήν· καταβᾶσα δὲ ἐπὶ τὴν πηγὴν ἐπλησε τὴν ὑδρίαν αὐτῆς, καὶ ἀνέβη.

17. Ἐπέδραμε δὲ ὁ παῖς εἰς συνάντησιν αὐτῆς, καὶ εἶπε· Πότισόν με μικρὸν ὕδωρ ἐκ τῆς ὑδρίας σου.

18. Ἡ δὲ εἶπε· Πῶς, κύριε. Καὶ ἔσπευσε, καὶ καθεῖλε τὴν ὑδρίαν ἐπὶ τὸν βραχίονα αὐτῆς, καὶ ἐπότισεν αὐτόν, ἕως ἐπαύσατο πίνων.

19. Καὶ εἶπε· Καὶ ταῖς καμήλοις σου ὑδρεύσομαι, ἕως ἂν πᾶσαι πίωσι.

20. Καὶ ἔσπευσε καὶ ἐξεκένωσε τὴν ὑδρίαν εἰς τὸ ποτιστήριον· καὶ ἔδραμεν ἐπὶ τὸ φρέαρ ἀντλήσαι πάλιν· καὶ ὑδρεύσατο πᾶσαι τὰς καμήλους.

21. Ὁ δὲ ἄνθρωπος κατεμάνθανεν αὐτήν, καὶ παρεσιώπη, τοῦ γινῶναι εἰ εὐλόωκε Κύριος τὴν ὁδὸν αὐτοῦ, ἢ οὐ.

22. Ἐγένετο δὲ, ἥνίκα ἐπαύσαντο πᾶσαι αἱ κάμηλοι πίνουσαι, ἔλαβεν ὁ ἄνθρωπος ἐνώτια χρυσᾶ ἀνὰ δραχμὴν ὀκτῆς, καὶ δύο ψέλλια ἐπὶ τὰς χεῖρας αὐτῆς· δέκα χρυσῶν ὀκτὴ αὐτῶν.

23. Καὶ ἐπηρώτησεν αὐτήν, καὶ εἶπε· Θυγάτηρ τίνος εἶ; Ἀνάγγελόν μοι εἰ ἔστι παρὰ τῷ πατρί σου τόπος ἡμῖν τοῦ καταλῦσαι.

24. Ἡ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Θυγάτηρ Βαθουήλ εἰμι τοῦ Μελχὰς, ὃν ἔτεκε τῷ Ναχώρ.

25. Καὶ εἶπεν αὐτῷ· Καὶ ἄχυρα καὶ χορτάσματα πολλὰ παρ' ἡμῖν, καὶ τόπος τοῦ καταλῦσαι.

et semini tuo, ipse mittet angelum suum ante te : et accipies uxorem filio meo inde.

8. Quod si noluerit mulier tecum venire in terram hanc, purus eris a juramento meo : tantummodo filium meum ne revoces illuc.

9. Et posuit puer manum suam sub femore Abraham domini sui, et juravit ei de verbo hoc.

10. Et sumpsit puer decem camelos de camelis domini sui, et de omnibus bonis domini sui secum : et surgens perrexit in Mesopotamiam ad civitatem Nachor.

11. Et fecit accumbere camelos extra civitatem juxta puteum aquae, ad vesperum, quando egrediuntur aquatrices.

12. Et dixit : Domine deus domini mei Abraham, prospere dirige coram me hodie, et fac misericordiam cum domino meo Abraham.

13. Ecce ego steti super fontem aquae : filiae autem habitantium civitatem egrediuntur ad hauriendam aquam.

14. Et erit : virgo, cuicumque dixero, inclina hydriam tuam, ut bibam, et dixerit mihi, bibe tu, et camelos tuos adaquabo, quoadusque bibere desinent, hanc parasti puero tuo Isaac : et in hoc cognoscam quia fecisti misericordiam cum domino meo Abraham.

15. Et factum est, priusquam ipse consummaret loquens in mento sua, et ecce Rebecca egrediebatur, quae nata erat Bathuel, filio Melchae, uxoris Nachor, fratris Abraham, habens hydriam super humeros suos.

16. Virgo autem erat speciosa aspectu valde : virgo erat, vir non cognoverat eam : descendens autem ad fontem implevit hydriam suam, et ascendit.

17. Accurrit autem puer obviam ei, et dixit : Pota me paululum aquae de hydria tua.

18. Illa vero dixit : Bibe, domine. Et festinavit, et deposuit hydriam super brachium suum, et potavit eum, quoad usque cessavit bibens.

19. Et dixit : et camelis tuis hauriam aquam, quoad usque omnes biberint.

20. Et festinavit, et evacuavit hydriam in canalem : et cucurrit ad puteum ad hauriendum rursus : et hausit aquam omnibus camelis.

21. Homo autem considerabat eam, et tacebat, ad cognoscendum si prosperasset Dominus viam ejus, an non.

22. Factum est autem, postquam cessarunt omnes camelis bibentes, sumpsit homo inaures aureas, singularum drachmarum ponderis, et duas virias in manus ejus : decem aureorum pondus earum.

23. Et interrogavit eam, et dixit : Filia cujus es? Annuncia mihi si est apud patrem tuum locus nobis ad divertendum.

24. At illa dixit ei : Filia Bathuel sum filii Melchae, quem peperit ipsi Nachor.

25. Et dixit ei : Et paleae et pabula multa apud nos, et locus ad divertendum.

20. Καὶ εὐδοκήσας ὁ ἄνθρωπος προσεκύνησε τῷ Κυρίῳ, καὶ εἶπεν·

27. Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ κυρίου μου Ἀβραάμ, ὃς οὐκ ἐγκατέλιπε τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ καὶ τὴν ἀλήθειαν ἀπὸ τοῦ κυρίου μου· ἐμέ τ' εὐώδωκε Κύριος εἰς οἶκον τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ κυρίου μου.

28. Καὶ δραμούσα ἡ παῖς ἀνήγγειλε εἰς τὸν οἶκον τῆς μητρὸς αὐτῆς κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα.

29. Τῇ δὲ Ῥεβέκκᾳ ἀδελφὸς ἦν, ὃ ὄνομα Λάβαν. Καὶ ἔδραμε Λάβαν πρὸς τὸν ἄνθρωπον ἔξω ἐπὶ τὴν πηγὴν.

30. Καὶ ἐγένετο, ἥνίκα εἶδε τὰ ἐνώτια, καὶ τὰ ψέλλια ἐν ταῖς χερσὶ τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ, καὶ ὅτε ἤκουσε τὰ ῥήματα Ῥεβέκκας τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ, λεγούσης, οὕτω λελάληκέ μοι ὁ ἄνθρωπος· καὶ ἦλθε πρὸς τὸν ἄνθρωπον, ἐστηκότος αὐτοῦ ἐπὶ τῶν καμήλων ἐπὶ τῆς πηγῆς.

31. Καὶ εἶπεν αὐτῷ· Δεῦρο εἰσελθε, εὐλογητὸς κυρίου· ἵνατί ἐστήκας ἔξω; ἐγὼ δὲ ἡτοίμασα τὴν οἰκίαν καὶ τόπον ταῖς καμήλοις.

32. Εἰσῆλθε δὲ ὁ ἄνθρωπος εἰς τὴν οἰκίαν. Καὶ ἀπέσας τὰς καμήλους· καὶ ἔδωκεν ἄχυρα καὶ χορτάσματα ταῖς καμήλοις, καὶ ὕδωρ νίψασθαι τοῖς ποσὶν αὐτοῦ, καὶ τοῖς ποσὶ τῶν ἀνδρῶν τῶν μετ' αὐτοῦ.

33. Καὶ παρέθηκεν αὐτοῖς ἄρτους φαγεῖν. Καὶ εἶπεν· Οὐ μὴ φάγω, ἕως τοῦ λαλήσαι με τὰ ῥήματά μου. Καὶ εἶπεν· Λάλησον.

34. Καὶ εἶπε· Παῖς Ἀβραάμ ἐγὼ εἰμι.

35. Κύριος δὲ ἠυλόγησε τὸν κύριόν μου σφόδρα, καὶ ὑψώθη· καὶ ἔδωκεν αὐτῷ πρόβατα καὶ μόσχους, καὶ ἀργύριον καὶ χρυσίον, παῖδας καὶ παιδίσκας, καμήλους καὶ ὄνους.

36. Καὶ ἔτεκε Σάρρα ἡ γυνὴ τοῦ κυρίου μου υἱὸν ἓνα τῷ κυρίῳ μου, μετὰ τὸ γηράσαι αὐτόν· καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ὅσα ἦν αὐτῷ.

37. Καὶ ὀρκισέ με ὁ κύριός μου, λέγων· Οὐ λήψη γυναῖκα τῷ υἱῷ μου ἀπὸ τῶν θυγατέρων τῶν Χαναανίων, ἐν οἷς ἐγὼ παροικῶ ἐν τῇ γῇ αὐτῶν.

38. Ἀλλ' εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου πορεύσῃ, καὶ εἰς τὴν φυλὴν μου, καὶ λήψῃ γυναῖκα τῷ υἱῷ μου ἐκεῖθεν.

39. Εἶπα δὲ τῷ κυρίῳ μου· Μήποτε οὐ πορεύσεται ἡ γυνὴ μετ' ἐμοῦ.

40. Καὶ εἶπέ μοι· Κύριος ὁ θεός, ὃς εὐηρέστησα ἐναντίον αὐτοῦ, αὐτός ἐξαποστελεῖ τὸν ἄγγελον αὐτοῦ μετὰ σοῦ, καὶ εὐοδώσει τὴν ὁδόν σου· καὶ λήψῃ γυναῖκα τῷ υἱῷ μου ἐκ τῆς φυλῆς μου, καὶ ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός μου.

41. Τότε ἁθῶος ἔση ἀπὸ τῆς ἀρᾶς μου· ἥνίκα γὰρ ἐὰν ἔλθῃς εἰς τὴν φυλὴν μου, καὶ μὴ σοι δῶσι, καὶ ἔση ἁθῶος ἀπὸ τοῦ ὀρκισμοῦ μου.

42. Καὶ ἐλθὼν σήμερον ἐπὶ τὴν πηγὴν, εἶπα· Κύριε ὁ θεός τοῦ κυρίου μου Ἀβραάμ, εἰ σὺ εὐδοοῖς τὴν ὁδόν μου, ἐν ᾗ νῦν ἐγὼ πορεύομαι ἐν αὐτῇ·

43. Ἴδού ἐγὼ ἐφέστηκα ἐπὶ τῆς πηγῆς τοῦ ὕδατος, καὶ αἱ θυγατέρες τῶν ἀνθρώπων τῆς πόλεως ἐκπορεύονται ἀντλήσαι ὕδωρ· καὶ ἔσται ἡ παρθένος, ἥ ἂν ἐγὼ εἴπω, πότισόν με ἐκ τῆς ὑδρίας σου μικρὸν ὕδωρ·

44. καὶ εἶπη μοι, καὶ σὺ πίε, καὶ ταῖς καμήλοις σου ὑδρεύσομαι· αὕτη ἡ γυνὴ ἦν ἡτοίμασε Κύριος τῷ ἑαυτοῦ θεράποντι Ἰσαάκ· καὶ ἐν τούτῳ γινώσκωμαι ὅτι πεποίηκας ἔλεος τῷ κυρίῳ μου Ἀβραάμ.

26. Et benedicens homo adoravit Dominum, et dixit :

27. Benedictus Dominus deus domini mei Abraham, qui non dereliquit justitiam suam et veritatem a domino meo; meque prospere deduxit Dominus in domum fratris domini mei.

28. Et currens puella nunciavit in domum matris suae secundum verba haec.

29. Rebecca autem frater erat, cui nomen Laban : et cucurrit Laban ad hominem foras ad fontem.

30. Et factum est, postquam vidit inanes, et virias in manibus sororis suae, et quando audivit verba Rebecca sororis suae, dicentis, sic locutus est mihi homo : et venit ad hominem, stante illo super camelos super fontem.

31. Et dixit ei : Deus ingredi, benedictus Domini : ut quid stelisti foris? ego autem paravi domum et locum camelis.

32. Intravit autem homo in domum. Et destravit camelos, et dedit paleas et pabula camelis, et aquam ad lavandum pedibus ipsius, et pedibus virorum qui cum eo.

33. Et apposuit eis panes ad manducandum. Et dixit : Non manducabo, donec ego locutus fuero verba mea. Et dixit : Loquero.

34. Et dixit : Puer Abraham ego sum.

35. Dominus autem benedixit dominum meum valde, et exaltatus est : et dedit ei oves et vitulos, et argentum et aurum, pueros et ancillas, camelos et asinos.

36. Et peperit Sarra uxor domini mei filium unum domino meo, postquam ipse senuit : et dedit ei omnia quae erant sibi.

37. Et adjuravit me dominus meus, dicens : Non sumes uxorem filio meo de filiabus Chananæorum, inter quos ego habito in terra eorum.

38. Sed in domum patris mei ibis, et ad tribum meam, et sumes uxorem filio meo inde.

39. Dixi autem domino meo : Ne forte non eat mulier mecum.

40. Et dixit mihi : Dominus Deus, cui placui ante ipsum, ipse mittet angelum suum tecum, et prosperabit viam tuam : et sumes uxorem filio meo de tribu mea, et de domo patris mei.

41. Tunc innocens eris a maledicto meo : quaecumque enim veneris ad tribum meam, et tibi non dederint, et eris innocens a juramento meo.

42. Et veniens hodie ad fontem, dixi : Domine deus domini mei Abraham, si tu prosperas viam meam, in qua nunc ego ambulo in ea :

43. ecce ego steti super fontem aquae, et filiae hominum civitatis egrediuntur ad hauriendam aquam : et erit virgo, cui ego dixero, da mihi bibere de hydria tua pusillum aquae ;

44. et dixerit, et tu bibe, et camelis tuis hauriam : haec est mulier, quam paravit Dominus famulo suo Isaac : et in hoc cognoscam quia fecisti misericordiam domino meo Abraham.

45. Καὶ ἐγένετο πρὸ τοῦ συντελέσαι με λαλοῦντα ἐν τῇ διανοίᾳ μου, εὐθὺς Ῥεβέκκα ἐξεπορεύετο ἔχουσα τὴν ὑδρίαν ἐπὶ τῶν ὤμων· καὶ κατέβη ἐπὶ τὴν πηγὴν, καὶ ὕδρευσατο. Εἶπα δὲ αὐτῇ· Πότισόν με.

46. Καὶ σπεύσασα καθεῖλε τὴν ὑδρίαν ἐπὶ τὸν βραχίονα αὐτῆς ἀφ' ἑαυτῆς, καὶ εἶπε· Πίε σὺ, καὶ τὰς καμήλους σου ποτιῶ. Καὶ ἔπιον, καὶ τὰς καμήλους ἐπότισε.

47. Καὶ ἠρώτησα αὐτήν, καὶ εἶπα· Θυγάτηρ τίνος εἶ; ἀνάγγελόν μοι. Ἡ δὲ ἔφη· Θυγάτηρ Βαθουήλ εἰμι υἱοῦ τοῦ Ναχωρ, ὃν ἔτεκεν αὐτῷ Μελχά. Καὶ περιέθηκα αὐτῇ τὰ ἐνώτια, καὶ τὰ ψέλλια περὶ τὰς χεῖρας αὐτῆς.

48. Καὶ εὐδοκήσας προσεκύνησα τῷ Κυρίῳ. Καὶ εὐλόγησα Κύριον τὸν Θεὸν τοῦ κυρίου μου Ἀβραάμ, ὃς εὐώδωσέ με ἐν ὁδῷ ἀληθείας, λαβεῖν τὴν θυγατέρα τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ κυρίου μου τῷ υἱῷ αὐτοῦ.

49. Εἰ οὖν ποιεῖτε ὑμεῖς ἔλεος καὶ δικαιοσύνην πρὸς τὸν κύριόν μου· εἰ δὲ μὴ, ἀπαγγεῖλατέ μοι, ἵνα ἐπιστρέψω εἰς δεξιάν ἢ ἀριστεράν.

50. Ἀποκριθεὶς δὲ Ἀάβαν καὶ Βαθουήλ, εἶπαν· Παρὰ Κυρίου ἐξῆλθε τὸ πρᾶγμα τοῦτο· οὐ δύνησόμεθά σοι ἀντειπεῖν κακὸν ἢ καλόν.

51. Ἰδοὺ Ῥεβέκκα ἐνώπιόν σου· λαβὼν ἀπότρεχε, καὶ ἔστω γυνὴ τῷ υἱῷ τοῦ κυρίου σου, καθὰ ἐλάλησε Κύριος.

52. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἀκούσαι τὸν παῖδα τοῦ Ἀβραάμ τῶν ῥημάτων αὐτῶν, προσεκύνησεν ἐπὶ τὴν γῆν τῷ Κυρίῳ.

53. Καὶ ἐξενέγκας ὁ παῖς σκεύη ἀργυρεᾶ καὶ χρυσᾶ, καὶ ἱματισμόν, ἔδωκε τῇ Ῥεβέκκᾳ. Καὶ ὠρα ἔδωκε τῷ ἀδελφῷ αὐτῆς καὶ τῇ μητρὶ αὐτῆς.

54. Καὶ ἔραγον καὶ ἔπιον, καὶ αὐτὸς καὶ οἱ ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ ὄντες, καὶ ἐκοιμήθησαν. Καὶ ἀναστὰς τὸ πρωὶ εἶπεν· Ἐκπέμψατέ με, ἵνα ἀπέλθω πρὸς τὸν κύριόν μου.

55. Εἶπαν δὲ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῆς καὶ ἡ μήτηρ· Μεινάτω ἡ παρθένος μεθ' ἡμῶν ἡμέρας ὥσπερ δέκα, καὶ μετὰ ταῦτα ἀπελεύσεται.

56. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς· Μὴ κατέχετέ με. Καὶ Κύριος εὐώδωσε τὴν ὁδόν μου ἐν ἐμοί· ἐκπέμψατέ με, ἵνα ἀπέλθω πρὸς τὸν κύριόν μου.

57. Οἱ δὲ εἶπαν· Καλέσωμεν τὴν παιῖδα, καὶ ἐρωτήσωμεν τὸ στόμα αὐτῆς.

58. Καὶ ἐκάλεσαν τὴν Ῥεβέκκαν, καὶ εἶπαν αὐτῇ· Πορεύσῃ μετὰ τοῦ ἀνθρώπου τούτου; Ἡ δὲ εἶπε· Πορεύσομαι.

59. Καὶ ἐξέπεμψαν Ῥεβέκκαν τὴν ἀδελφὴν αὐτῶν, καὶ τὰ ὑπάρχοντα αὐτῆς, καὶ τὸν παῖδα τοῦ Ἀβραάμ, καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ.

60. Καὶ εὐλόγησαν Ῥεβέκκαν, καὶ εἶπαν αὐτῇ· Ἀδελφὴ ἡμῶν εἶ· γίνου εἰς χιλιάδας μυριάδων, καὶ κληρονομησάτω τὸ σπέρμα σου τὰς πόλεις τῶν ὑπεναντίων.

61. Ἀναστᾶσα δὲ Ῥεβέκκα, καὶ αἱ ἄβραι αὐτῆς, ἐπέβησαν ἐπὶ τὰς καμήλους, καὶ ἐπορεύθησαν μετὰ τοῦ ἀνθρώπου. Καὶ ἀναλαβὼν ὁ παῖς τὴν Ῥεβέκκαν ἀπῆλθεν.

62. Ἰσαὰκ δὲ διεπορεύετο διὰ τῆς ἐρήμου κατὰ τὸ ὄρεον τῆς δρᾶσεως· αὐτὸς δὲ κατῴκει ἐν τῇ γῇ τῇ πρὸς λίβα.

45. Et factum est priusquam ego consummare loquens in mente mea, statim Rebecca egrediebatur habens hydriam super humeros : et descendit ad fontem, et hausit aquam. Dixi autem ei : Pota me.

46. Et festinans deposuit hydriam super brachium suum a seipsa, et dixit : Bibe tu, et camelos tuos potabo. Et bibi, et camelos potavit.

47. Et interrogavi eam, et dixi : Filia cujus es? nuncia mihi. At illa dixit : Filia sum Bathuel filii Nachor, quem peperit ei Melcha. Et circumposui ei inaures, et virias circa manus ejus.

48. Et benedicens adoravi Dominum; et benedixi Dominum deum domini mei Abraham, qui prosperavit me in via veritatis, ad sumendam filiam fratris domini mei filio ipsius.

49. Si ergo facitis vos misericordiam et justitiam ad dominum meum, sin autem, non renunciate mihi, ut redeam ad dexteram aut sinistram.

50. Respondens autem Laban et Bathuel dixerunt : A Domino exiit res hæc : non poterimus tibi contradicere malum vel bonum.

51. Ecce Rebecca in conspectu tuo : accipiens recurre, et sit uxor filio domini tui, quemadmodum locutus est Dominus.

52. Factum est autem, cum puer Abraham audiret verba hæc, adoravit super terram Dominum.

53. Et proferens puer vasa argentea et aurea, et vestem, dedit Rebecæ. Et dona dedit fratri ejus et matri ejus.

54. Et manducaverunt et hiberunt, et ipse et viri qui cum eo erant, et dormierunt. Et surgens mane dixit : Dimittite me, ut redeam ad dominum meum.

55. Dixerunt autem frater ejus et mater : Maneat virgo nobiscum ad decem dies, et postea abibit.

56. At ille dixit ad eos : Ne retineatis me. Et Dominus prosperavit viam meam in me : dimittite me, ut abeam ad dominum meum.

57. Illi autem dixerunt : Vocemus puellam, et interrogemus os ejus.

58. Et vocaverunt Rebeccam, et dixerunt ei : Ibis cum homine hoc? At illa dixit : Ibo.

59. Et dimiserunt Rebeccam sororem suam, et substantiam ejus, et servum Abraham, et eos qui cum eo.

60. Et benedixerunt Rebeccam, et dixerunt ei : Soror nostra es : esto in millia decem millium, et hæreditatem obtineat semen tuum civitates adversariorum.

61. Surgens autem Rebecca, et ancillæ ejus, ascenderunt super camelos, et iverunt cum homine. Et accipiens puer Rebeccam abiit.

62. Isaac autem deambulabat per desertum juxta puteum visionis : et ipse habitabat in terra quæ ad Africum.

63. Καὶ ἐξῆλθεν Ἰσαὰκ ἀδολεσχεῖν εἰς τὸ πεδῖον τὸ πρὸς δεξιῇ· καὶ ἀναβλέψας τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ, εἶδε καμήλους ἐρχομένους.

64. Καὶ ἀναβλέψασα Ῥεβέκκα τοῖς ὀφθαλμοῖς εἶδε τὸν Ἰσαὰκ, καὶ κατεπήδησεν ἀπὸ τῆς καμήλου,

65. καὶ εἶπε τῷ παιδί· Τίς ἐστὶν ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὁ πορευόμενος ἐν τῷ πεδίῳ εἰς συνάντησιν ἡμῖν; Εἶπε δὲ ὁ παῖς· Οὗτός ἐστιν ὁ κύριός μου. Ἡ δὲ λαβοῦσα τὸ θέριστρον περιεβάλετο.

66. Καὶ διηγήσατο ὁ παῖς τῷ Ἰσαὰκ πάντα τὰ ῥήματα ἃ ἐποίησεν.

67. Εἰσῆλθε δὲ Ἰσαὰκ εἰς τὸν οἶκον τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ ἔλαβε τὴν Ῥεβέκκαν, καὶ ἐγένετο αὐτοῦ γυνή· καὶ ἠγάπησεν αὐτήν· καὶ παρεκλήθη Ἰσαὰκ περὶ Σάρρας τῆς μητρὸς αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΕ'.

1. Προσθέμενος δὲ Ἀβραάμ ἔλαβε γυναῖκα, ἥ ὄνομα Χεττούρα.

2. Ἔτεκε δὲ αὐτῷ τὸν Ζομβράν, καὶ τὸν Ἰεζάν, καὶ τὸν Μαδάλ, καὶ τὸν Μαδιάμ, καὶ τὸν Ἰεσβώκ, καὶ τὸν Σωιέ.

3. Ἰεζάν δὲ ἐγέννησε τὸν Σαβὰ, καὶ τὸν Δεδάν. Υἱοὶ δὲ Δεδάν· Ἀσσουριεὺς, καὶ Λατουσιεὺς, καὶ Λαωμειμ.

4. Υἱοὶ δὲ Μαδιάμ· Γεφάρ, καὶ Ἀφείρ, καὶ Ἐνώχ, καὶ Ἀβειδὰ, καὶ Ἐλδαγά. Πάντες οὗτοι ἦσαν υἱοὶ Χεττούρας.

5. Ἔδωκε δὲ Ἀβραάμ πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ Ἰσαὰκ τῷ υἱῷ αὐτοῦ.

6. Καὶ τοῖς υἱοῖς τῶν παλλακῶν αὐτοῦ ἔδωκεν Ἀβραάμ δόματα, καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτοὺς ἀπὸ Ἰσαὰκ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ἐτι ζῶντος αὐτοῦ, πρὸς ἀνατολάς, εἰς γῆν ἀνατολῶν.

7. Ταῦτα δὲ τὰ ἔτη ἡμερῶν τῆς ζωῆς Ἀβραάμ ὅσα ἔζησεν, ἑκατὸν ἑβδομηκονταπέντε ἔτη.

8. Καὶ ἐκλείπων ἀπέθανεν Ἀβραάμ ἐν γῆρᾳ καλῇ, πρεσβύτης καὶ πλήρης ἡμερῶν· καὶ προσετέθη πρὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ.

9. Καὶ ἔθαψαν αὐτὸν Ἰσαὰκ καὶ Ἰσμαὴλ, οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, εἰς τὸ σπηλαῖον τὸ διπλοῦν, εἰς τὸν ἀγρὸν Ἐφρών τοῦ Σαάρ τοῦ Χετταίου, ὃς ἐστὶν ἀπέναντι Μαρβρῇ.

10. τὸν ἀγρὸν καὶ τὸ σπηλαῖον ὃ ἐκτήσατο Ἀβραάμ παρὰ τῶν υἱῶν τοῦ Χέτ. Ἐκεῖ ἔθαψαν Ἀβραάμ καὶ Σάρραν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ.

11. Ἐγένετο δὲ, μετὰ τὸ ἀποθανεῖν Ἀβραάμ, εὐλόγησεν ὁ Θεὸς τὸν Ἰσαὰκ υἱὸν αὐτοῦ. Καὶ κατώκησεν Ἰσαὰκ παρὰ τὸ φρέαρ τῆς δράσεως.

12. Αὗται δὲ αἱ γενεαὶς Ἰσμαὴλ τοῦ υἱοῦ Ἀβραάμ, ὃν ἔτεκεν Ἄγαρ ἡ Αἰγυπτία, ἡ παιδίσκη Σάρρας, τῇ Ἀβραάμ.

13. Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ἰσμαὴλ, κατ' ὀνόματα τῶν γενεῶν αὐτοῦ. Πρωτότοκος Ἰσμαὴλ, καὶ Ναβαϊὼθ, καὶ Κηδάρ, καὶ Ναβδεήλ, καὶ Μασσάμ,

14. καὶ Μασμά, καὶ Δουμά, καὶ Μασσῆ,

15. καὶ Χοδδάν, καὶ Θαιμάν, καὶ Ἰετούρ, καὶ Ναφές, καὶ Κεδμά.

16. Οὗτοί εἰσιν οἱ υἱοὶ Ἰσμαὴλ, καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἐν ταῖς σκηναῖς αὐτῶν, καὶ ἐν ταῖς ἐπαύλεσιν αὐτῶν, δώδεκα ἄρχοντες κατὰ ἔθνη αὐτῶν.

63. Et egressus est Isaac, exerceri in campo ad vesperam: et respiciens oculis suis, vidit camelos venientes.

64. Et respiciens Rebecca oculis vidit Isaac, et desiliit de camelo,

65. et dixit puero: Quis est homo ille, qui ambulat in campo in occursum nobis? Dixit autem puer: Hic est dominus meus. At illa sumens theristrum operuit se.

66. Et narravit puer ipsi Isaac omnia verba quae fecerat.

67. Intravit autem Isaac in domum matris suae, et accepit Rebecam, et facta est ejus uxor: et dilexit eam: et consolatus est se Isaac de Sarra matre sua.

CAPUT XXV.

1. Adijciens autem Abraham sumpsit uxorem, cui nomen Chettura.

2. Peperit autem ei Zombram, et Iezan, et Madal, et Madian, et Iesboc, et Soie.

3. Iezan autem genuit Saba, et Dedan. Filii autem Dedan: Assuriim, et Latusiim, et Laomim.

4. Filii autem Madian: Gephhar, et Aphir, et Enoch, et Abida, et Eldaga. Omnes hi erant filii Chetturae.

5. Et dedit Abraham universa quae habuit Isaac filio suo.

6. Et filiis concubinarum suarum dedit Abraham munera, et dimisit eos ab Isaac filio suo, cum adhuc ipse viveret, ad orientem, ad terram orientis.

7. Hi vero sunt anni dierum vitae Abraham, quos vixit, centum septuaginta quinque anni.

8. Et deficiens mortuus est Abraham in senectute bona, senex et plenus dierum: et appositus est ad populum suum.

9. Et sepelierunt eum Isaac et Ismael filii ejus in spelunca duplici, in agro Ephron filii Saar Chettaci, qui est e regione Mambre:

10. agro et spelunca, quam acquisivit Abraham a filiis Chet. Ibi sepelierunt Abraham et Sarra uxorem ejus.

11. Factum est autem, postquam mortuus est Abraham, benedixit Deus Isaac filium ejus. Et habitavit Isaac apud puteum visionis.

12. Hae vero sunt generationes Ismael filii Abraham, quem peperit Agar Aegyptia, ancilla Sarrae, ipsi Abraham.

13. Et haec sunt nomina filiorum Ismael, secundum nomina generationum ejus. Primogenitus Ismael, et Nabaioth, et Cedar, et Nabdeel, et Massam,

14. et Masma, et Duma, et Masse,

15. et Choddam, et Tharman, et Ietur, et Naphes, et Cedma.

16. Hi sunt filii Ismael, et haec nomina eorum in tabernaculis eorum, et in mansionibus eorum, duodecim principes secundum gentes eorum.

17. Καὶ ταῦτα τὰ ἔτη τῆς ζωῆς Ἰσμαὴλ, ἑκατὸν τριακονταεπτὰ ἔτη. Καὶ ἐκλείπων ἀπέθανε, καὶ προσέτεθ' ἡ πρὸς τὸ γένος αὐτοῦ.

18. Κατώκησε δὲ ἀπὸ Εὐϊλάτ' ἕως Σούρ, ἥ ἐστι κατὰ πρόσωπον Αἰγύπτου, ἕως ἐλθεῖν πρὸς Ἀσσυρίους· κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ κατώκησε.

19. Καὶ αὗται αἱ γενεαί· Ἰσαὰκ τοῦ υἱοῦ Ἀβραάμ· Ἀβραάμ ἐγέννησε τὸν Ἰσαὰκ.

20. Ἦν δὲ Ἰσαὰκ ἑτῶν τεσσαράκοντα ὅτε ἔλαβε τὴν Ῥεβέκκην θυγατέρα Βαθουὴλ τοῦ Σύρου ἐκ τῆς Μεσοποταμίας Συρίας, ἀδελφὴν Λαβὰν τοῦ Σύρου, ἑαυτῷ εἰς γυναῖκα.

21. Ἐδῆετο δὲ Ἰσαὰκ Κυρίου περὶ Ῥεβέκκας τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, ὅτι στείρα ἦν. Ἐπήκουσε δὲ αὐτοῦ ὁ Θεός, καὶ συνέλαβεν ἐν γαστρὶ Ῥεβέκκα ἡ γυνὴ αὐτοῦ.

22. Ἐσχίρων δὲ τὰ παιδία ἐν αὐτῇ. Εἶπε δὲ· Εἰ οὕτω μοι μέλλει γίνεσθαι, ἵνα τί μοι τοῦτο; Ἐπορεύθη δὲ πυθέσθαι παρὰ Κυρίου.

23. Καὶ εἶπε Κύριος αὐτῇ· Δύο ἔθνη ἐν γαστρὶ σου εἰσὶ, καὶ δύο λαοὶ ἐκ τῆς κοιλίας σου διασταλήσονται. Καὶ λαὸς λαοῦ ὑπερέξει, καὶ ὁ μείζων δουλεύσει τῷ ἐλάσσονι.

24. Καὶ ἐπληρώθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ τεκεῖν αὐτήν· καὶ τῇδε ἦν δίδυμα ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς.

25. Ἐξῆλθε δὲ ὁ πρωτότοκος πυρρόχνης· ὄλος, ὡσεὶ ὄρα, δασύς. Ἐπωνόμασε δὲ τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Ἡσαῦ.

26. Καὶ μετὰ τοῦτο ἐξῆλθεν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ· καὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἐπιλημμένη τῆς πτέρνης Ἡσαῦ. Καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Ἰακώβ. Ἰσαὰκ δὲ ἦν ἑτῶν ἑξήκοντα ὅτε ἔτεκεν αὐτοὺς Ῥεβέκκα.

27. Ἡυξήθησαν δὲ οἱ νεανίσκοι. Καὶ ἦν Ἡσαῦ ἀνθρωπος εἰδώς κυνηγεῖν, ἀγροίκος· Ἰακώβ δὲ ἀνθρωπος ἀπλαστός, οἰκῶν οἰκίαν.

28. Ἠγάπησε δὲ Ἰσαὰκ τὸν Ἡσαῦ, ὅτι ἡ θήρα αὐτοῦ βρώσις αὐτῷ· Ῥεβέκκα δὲ ἠγάπα τὸν Ἰακώβ.

29. Ἠψῆσε δὲ Ἰακώβ ἔφημα. Ἦλθε δὲ Ἡσαῦ ἐκ τοῦ πεδίου ἐκλείπων.

30. Καὶ εἶπεν Ἡσαῦ τῷ Ἰακώβ· Γεῦσόν με ἀπὸ τοῦ ἐψήματος πυρρῶν τούτου, ὅτι ἐκλείπω. Διὰ τοῦτο ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Ἐδώμ.

31. Εἶπε δὲ Ἰακώβ τῷ Ἡσαῦ· Ἀπόδου μοι σήμερον τὰ πρωτοτόκιά σου ἐμοί.

32. Καὶ εἶπεν Ἡσαῦ· Ἰδοὺ ἐγὼ πορεύομαι τελευτᾶν· καὶ ἵνα τί μοι ταῦτα τὰ πρωτοτόκια;

33. Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἰακώβ· Ὁμοσόν μοι σήμερον. Καὶ ὤμοσεν αὐτῷ. Ἀπέδοτο δὲ Ἡσαῦ τὰ πρωτοτόκια τῷ Ἰακώβ.

34. Ἰακώβ δὲ ἔδωκε τῷ Ἡσαῦ ἄρτον, καὶ ἔφημα φακοῦ· καὶ ἔφαγε καὶ ἔπιε· καὶ ἀναστὰς ὤχητο, καὶ ἐφάυλισεν Ἡσαῦ τὰ πρωτοτόκια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Κς'.

1. Ἐγένετο δὲ λιμὸς ἐπὶ τῆς γῆς, χωρὶς τοῦ λιμοῦ τοῦ πρότερον, ὃς ἐγένετο ἐν τῷ καιρῷ τοῦ Ἀβραάμ. Ἐπορεύθη δὲ Ἰσαὰκ πρὸς Ἀβιμέλεχ βασιλέα Φυλιστινείμ εἰς Γέραρα.

2. Ὡφθη δὲ αὐτῷ Κύριος, καὶ εἶπε· Μὴ καταβῆς εἰς Αἴγυπτον· κατοίκησον δὲ ἐν τῇ γῇ ἥ ἂν σοι εἴπω,

3. καὶ παροίκει ἐν τῇ γῇ ταύτῃ· καὶ ἔσομαι μετὰ

17. Et hi sunt anni vitæ Ismael, centum triginta septem anni. Et deficiens mortuus est, et appositus est ad genus suum.

18. Habitavit autem ab Evilat usque Sur, quæ est ad faciem Ægypti, donec veniatur ad Assyrios : ad faciem omnium fratrum suorum habitavit.

19. Et hæ sunt generationes Isaac filii Abraham : Abraham genuit Isaac.

20. Erat autem Isaac annorum quadraginta quando accepit Rebeccam filiam Bathuel Syri de Mesopotamia Syriæ, sororem Laban Syri, sibi in uxorem.

21. Rogavit autem Isaac Dominum pro Rebecca uxore sua, quoniam sterilis erat. Et exaudivit eum Deus, et concepit in utero Rebecca uxor ejus.

22. Exultabant autem infantes in ea. Dixit autem : Si sic mihi futurum est, ut quid mihi hoc? Ivit autem interrogare a Domino.

23. Et dixit Dominus ei : Duæ gentes in utero tuo sunt, et duo populi de ventre tuo separabuntur. Et populus populum superabit, et major serviet minori.

24. Et impleti sunt dies ut ea pareret : et ei erant gemini in utero ejus.

25. Exiit autem primogenitus rubeus : totus, sicut pellis, pilosus. Cognominavit autem nomen ejus, Esau.

26. Et postea exiit frater ejus : et manus ejus tenens calcaneum Esau. Et vocavit nomen ejus, Jacob. Isaac autem erat annorum sexaginta quando peperit eos Rebecca.

27. Creverunt autem juvenes. Et erat Esau homo sciens venari, agrestis : Jacob autem homo simplex, habitans domum.

28. Dilexit autem Isaac Esau, quoniam venatio ejus erat cibus ipsi. Rebecca autem diligebat Jacob.

29. Coxit autem Jacob coctionem. Venit autem Esau ex agro deficiens.

30. Et dixit Esau ipsi Jacob : Da mihi gustum de coctione rubea ista, quia deficio. Propterea vocatum est nomen ejus Edom.

31. Dixit autem Jacob Esau : Vende mihi hodie primogenita tua mihi.

32. Et dixit Esau : Ecce ego vado mori : ut quid mihi hæc primogenita?

33. Et dixit ei Jacob : Jura mihi hodie. Et juravit ei. Vendidit autem Esau primogenita ipsi Jacob.

34. Jacob autem dedit Esau panem, et coctionem lentis : et comedit et bibit : et surgens abiit, et contempsit Esau primogenita.

CAPUT XXVI.

1. Facta est autem, fames super terram præter famem priorem, quæ facta est in tempore Abraham. Ivit autem Isaac ad Abimelech regem Phylislium in Gerara.

2. Apparuit autem ei Dominus, et dixit : Noli descendere in Ægyptum : habita autem in terra quam tibi dixerō,

3. et incole in terra hac : et erō tecum, et benedicam te

σοῦ, καὶ εὐλογῆσω σε. Σοὶ γὰρ καὶ τῷ σπέρματί σου δώσω πᾶσαν τὴν γῆν ταύτην, καὶ στήσω τὸν ὄρκον μου ὃν ὤμοσα τῷ Ἀβραάμ τῷ πατρί σου.

4. Καὶ πληθυνῶ τὸ σπέρμα σου ὡς τοὺς ἀστέρας τοῦ οὐρανοῦ, καὶ δώσω τῷ σπέρματί σου πᾶσαν τὴν γῆν ταύτην, καὶ εὐλογηθῶσονται ἐν τῷ σπέρματί σου πάντα τὰ ἔθνη τῆς γῆς.

5. Ἀνθ' ὧν ὑπήκουσεν Ἀβραάμ ὁ πατὴρ σου τῆς ἐμῆς φωνῆς, καὶ ἐφύλαξε τὰ προστάγματά μου, καὶ τὰς ἐντολάς μου, καὶ τὰ δικαιώματά μου, καὶ τὰ νόμιμά μου.

6. Κατώκησε δὲ Ἰσαὰκ ἐν Γεράροις.

7. Ἐπηρώτησαν δὲ οἱ ἄνδρες τοῦ τόπου περὶ Ῥεβέκκας τῆς γυναῖκος αὐτοῦ· καὶ εἶπεν· Ἀδελφή μου ἐστίν. Ἐροβήθη γὰρ εἰπεῖν, ὅτι γυνή μου ἐστὶ, μὴ ποτε ἀποκτείνωσιν αὐτὸν οἱ ἄνδρες τοῦ τόπου περὶ Ῥεβέκκας, ὅτι ὡραία τῇ ὄψει ἦν.

8. Ἐγένετο δὲ πολυχρόνιος ἐκεῖ. Καὶ παρακύβας Ἀβιμελὲξ ὁ βασιλεὺς Γεράρων διὰ τῆς θυρίδος, εἶδε τὸν Ἰσαὰκ παίζοντα μετὰ Ῥεβέκκας τῆς γυναῖκος αὐτοῦ.

9. Ἐκάλεσε δὲ Ἀβιμελὲξ τὸν Ἰσαὰκ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἀρά γε γυνή σου ἐστὶ; Τί ὅτι εἶπας, ἀδελφή μου ἐστίν; Εἶπε δὲ αὐτῷ Ἰσαὰκ· Εἴπα γὰρ, μὴ ποτε ἀποθάνω δι' αὐτήν.

10. Εἶπε δὲ αὐτῷ Ἀβιμελὲξ· Τί τοῦτο ἐποίησας ἡμῖν; μικροῦ ἐκοιμήθη τις ἐκ τοῦ γένους μου μετὰ τῆς γυναῖκος σου, καὶ ἐπήγαγες ἂν ἐφ' ἡμᾶς ἀγνοίαν.

11. Συνέταξε δὲ Ἀβιμελὲξ παντὶ τῷ λαῷ αὐτοῦ, λέγων· Πᾶς ὁ ἀψάμενος τοῦ ἀνθρώπου τούτου καὶ τῆς γυναῖκος αὐτοῦ, θανάτῳ ἐνοχὸς ἐστί.

12. Ἐσπείρε δὲ Ἰσαὰκ ἐν τῇ γῇ ἐκείνῃ· καὶ εὗρεν ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐκείνῳ ἑκατοστεύουσιν κριθήν. Εὐλόγησε δὲ αὐτὸν Κύριος.

13. Καὶ ὑψώθη ὁ ἄνθρωπος· καὶ προβαίνων μεῖζων ἐγένετο, ὥς οὗ μέγας ἐγένετο σφόδρα.

14. Ἐγένετο δὲ αὐτῷ κτήνη προβάτων, καὶ κτήνη βοῶν, καὶ γεώργια πολλά. Ἐζήλωσαν δὲ αὐτὸν οἱ Φυλιστιεῖμ·

15. καὶ πάντα τὰ φρέατα, ἃ ὤρυξαν οἱ παῖδες τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐν τῷ χρόνῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἐνέφραξαν αὐτὰ οἱ Φυλιστιεῖμ, καὶ ἐπλησαν αὐτὰ γῆς.

16. Εἶπε δὲ Ἀβιμελὲξ πρὸς Ἰσαὰκ· Ἀπελθε ἀφ' ἡμῶν, ὅτι δυνατότερος ἡμῶν ἐγένου σφόδρα.

17. Καὶ ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν Ἰσαὰκ, καὶ κατέλυσεν ἐν τῇ φάραγγι Γεράρων· καὶ κατώκησεν ἐκεῖ.

18. Καὶ πάλιν Ἰσαὰκ ὤρυξε τὰ φρέατα τοῦ ὕδατος, ἃ ὤρυξαν οἱ παῖδες Ἀβραάμ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐνέφραξαν αὐτὰ οἱ Φυλιστιεῖμ μετὰ τὸ ἀποθανεῖν Ἀβραάμ τὸν πατέρα αὐτοῦ. Καὶ ἐπωνόμασεν αὐτοῖς ὀνόματα κατὰ τὰ ὀνόματα ἃ ὠνόμασεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ.

19. Καὶ ὤρυξαν οἱ παῖδες Ἰσαὰκ ἐν τῇ φάραγγι Γεράρων, καὶ εὗρον ἐκεῖ φρέαρ ὕδατος ζῶντος.

20. Καὶ ἐμαχέσαντο οἱ ποιμένες Γεράρων μετὰ τῶν ποιμένων Ἰσαὰκ, φάσκοντες αὐτῶν εἶναι τὸ ὕδωρ. Καὶ ἐκάλεσαν τὸ ὄνομα τοῦ φρέατος, ἀδικία· ἠδίκησαν γὰρ αὐτόν.

21. Ἀπάρας δὲ ἐκεῖθεν ὤρυξε φρέαρ ἕτερον· ἐκρίνοντο δὲ καὶ περὶ ἐκείνου. Καὶ ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ἐχθρία.

Tibi enim et semini tuo dabo omnem terram hanc, et statuam juramentum meum quod juravi Abraham patri tuo.

4. Et multiplicabo semen tuum tanquam stellas cœli; et dabo semini tuo omnem terram hanc: et benedicentur in semine tuo omnes gentes terræ:

5. pro eo quod obaudivit Abraham pater tuus vocem meam, et custodivit præcepta mea, et mandata mea, et justificationes meas, et legitima mea.

6. Habitavit autem Isaac in Geraris.

7. Interrogaverunt autem viri loci de Rebecca uxore ejus: et dixit: Soror mea est. Timuit enim dicere, quia uxor mea est, ne forte interficerent eum viri loci propter Rebeccam, quoniam speciosa aspectu erat.

8. Fuit autem multo tempore ibi. Et prospiciens Abimelech rex Gerarorum per fenestram, vidit Isaac ludentem cum Rebecca uxore sua.

9. Vocavit autem Abimelech Isaac, et dixit ei: Utique uxor tua est. Cur dixisti, soror mea est? Dixit autem ei Isaac: Dixi enim, ne forte moriar propter eam.

10. Dixit autem ei Abimelech: Quid hoc fecisti nobis? fere dormivit quis de genere meo cum uxore tua, et induxisses super nos ignorantiam.

11. Præcepit autem Abimelech universo populo suo, dicens: Omnis qui tetigerit hominem hunc et uxorem ejus, morti obnoxius erit.

12. Seminavit autem Isaac in terra illa: et invenit in anno illo centuplicans hordeum. Benedixit autem eum Dominus.

13. Et exaltatus est homo: et procedens major factus est, quoadusque magnus factus est valde.

14. Facta autem sunt ei pecora ovium, et pecora boum, et agricolationes multæ. Inviderunt autem ei Phylistiim:

15. et omnes puteos, quos foderant pueri patris ejus in tempore patris ejus, obstruxerunt eos Phylistiim, et impleverunt eos terra.

16. Dixit autem Abimelech ad Isaac: Recede a nobis, quoniam potentior nobis factus es valde.

17. Et abiit inde Isaac, et divertit in valle Gerarorum: et habitavit ibi.

18. Et rursus Isaac fodit puteos aquæ, quos foderant pueri Abraham patris ejus, et obstruxerant eos Phylistiim, postquam mortuus fuerat Abraham pater ejus. Et cognominavit eis nomina secundum nomina quæ nominaverat pater ejus.

19. Et foderunt pueri Isaac in valle Gerarorum, et invenerunt ibi puteum aquæ viventis.

20. Et pugnaverunt pastores Gerarorum cum pastoribus Isaac, dicentes suam esse aquam. Et vocaverunt nomen putei, injustitia: injustitiam enim fecerant in eum.

21. Profectus autem inde fodit puteum alium. Et altercati sunt etiam de illo. Et cognominavit nomen ejus, inimicitia.

22. Ἀπάραις δὲ ἐκεῖθεν ὥρυξε φρέαρ ἕτερον, καὶ οὐκ ἐμαχέσαντο περὶ αὐτοῦ. Καὶ ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, εὐρυχωρία, λέγων· Διότι νῦν ἐπλάτυνε Κύριος ἡμῖν, καὶ τῷξεν ἡμᾶς ἐπὶ τῆς γῆς.

23. Ἀνέβη δὲ ἐκεῖθεν ἐπὶ τὸ φρέαρ τοῦ ὄρκου.

24. Καὶ ὤφθη αὐτῷ Κύριος ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ, καὶ εἶπεν· Ἐγὼ εἰμι ὁ Θεὸς Ἀβραάμ τοῦ πατρός σου· μὴ φοβοῦ· μετὰ σοῦ γάρ εἰμι· καὶ εὐλογήσω σε, καὶ πληθυνῶ τὸ σπέρμα σου δι' Ἀβραάμ τὸν πατέρα σου.

25. Καὶ ὠκοδόμησεν ἐκεῖ θυσιαστήριον, καὶ ἐπεκαλέσατο τὸ ὄνομα Κυρίου, καὶ ἐπηξεν ἐκεῖ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ. Ὁρυξαν δὲ ἐκεῖ οἱ παῖδες Ἰσαὰκ φρέαρ ἐν τῇ φάραγγι Γεράριον.

26. Καὶ Ἀβιμέλεχ ἐπορεύθη πρὸς αὐτὸν ἀπὸ Γεράρων, καὶ Ὁχοζάθ ὁ νυμφαγωγὸς αὐτοῦ, καὶ Φιχὼλ ὁ ἀρχιστράτηγος τῆς δυνάμεως αὐτοῦ.

27. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἰσαὰκ· Ἴνα τί ἤλθετε πρὸς με; ὑμεῖς δὲ ἐμισήσατέ με, καὶ ἐξαπεστείλατέ με ἀπ' ὑμῶν.

28. Οἱ δὲ εἶπαν· Ἰδόντες ἐωράκαμεν ὅτι ἦν Κύριος μετὰ σοῦ, καὶ εἶπαμεν· Γενέσθω ἀρὰ ἀνὰ μέσον ἡμῶν καὶ ἀνὰ μέσον σου, καὶ διαθησόμεθα μετὰ σοῦ διαθήκην,

29. μὴ ποιῆσαι μεθ' ἡμῶν κακὸν, καθότι οὐκ ἐβδελυζάμεθα σε ἡμεῖς· καὶ ὃν τρόπον ἐγρησάμεθα σοι καλῶς, καὶ ἐξαπεστείλαμέν σε μετ' εἰρήνης. Καὶ νῦν εὐλογημένος σὺ ὑπὸ Κυρίου.

30. Καὶ ἐποίησεν αὐτοῖς ὄσχην, καὶ ἐραγον καὶ ἔπιον.

31. Καὶ ἀναστάντες τὸ πρωῒ, ὤμοσεν ἕκαστος τῷ πλησίον. Καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτοὺς Ἰσαὰκ, καὶ ἀπώχοντο ἀπ' αὐτοῦ μετὰ σωτηρίας.

32. Ἐγένετο δὲ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ παραγενόμενοι οἱ παῖδες Ἰσαὰκ ἀπήγγειλαν αὐτῷ περὶ τοῦ φρέατος οὗ ὥρυξαν, καὶ εἶπαν· Οὐχ εὗρομεν ὕδωρ.

33. Καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸ, ὄρκος. Διὰ τοῦτο ἐκάλεσεν ὄνομα τῇ πόλει ἐκείνῃ, φρέαρ ὄρκου, ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας.

34. Ἦν δὲ Ἡσαῦ ἑτῶν τεσσαράκοντα, καὶ ἔλαβε γυναῖκα Ἰουδίθ, θυγατέρα Βεὼχ τοῦ Χετταίου, καὶ τὴν Βασεμάθ, θυγατέρα Ἐλὼν Χετταίου.

35. Καὶ ἦσαν ἐρίζουσαι τῷ Ἰσαὰκ καὶ τῇ Ῥεβέκκᾳ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΖ'.

1. Ἐγένετο δὲ μετὰ τὸ γράσαι τὸν Ἰσαὰκ, καὶ ἡμολύνθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ τοῦ ὄραν, καὶ ἐκάλεσεν Ἡσαῦ τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν πρεσβύτερον, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἰδέ μου. Καὶ εἶπεν· Ἰδοὺ ἐγώ.

2. Καὶ εἶπεν· Ἰδοὺ γαγγήρακα, καὶ οὐ γινώσκω τὴν ἡμέραν τῆς τελευτῆς μου.

3. Νῦν οὖν λάβε τὸ σκεῦός σου, τὴν τε φαρέτραν, καὶ τὸ τόξον· καὶ ἔξελθε εἰς τὸ πεδῖον, καὶ θήρευσόν μοι θήραν,

4. καὶ ποιήσόν μοι ἐδέσματα, ὥς φιλῶ ἐγώ, καὶ ἐνεγκέ μοι, ἵνα φάγω· ὅπως εὐλογήσῃ σε ἡ ψυχὴ μου, πρὶν ἀποθανεῖν με.

5. Ῥεβέκκα δὲ ἤκουσε λαλοῦντος Ἰσαὰκ πρὸς Ἡσαῦ τὸν υἱὸν αὐτοῦ. Ἐπορεύθη δὲ Ἡσαῦ εἰς τὸ πεδῖον θηρεῦσαι θήραν τῷ πατρὶ αὐτοῦ.

6. Ῥεβέκκα δὲ εἶπε πρὸς τὸν Ἰακώβ τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν ἐλάσσον· Ἴδε, ἤκουσα τοῦ πατρός σου λαλοῦντος πρὸς Ἡσαῦ τὸν ἀδελφόν σου, λέγοντος·

22. Profectus autem inde fodit puteum alium, et non pugnaverunt de eo. Et cognominavit nomen ejus, latitudo, dicens : Quia dilatavit nunc nobis Dominus, et auxit nos super terram.

23. Ascendit autem inde ad puteum juramenti.

24. Et apparuit ei Dominus in nocte illa, et dixit : Ego sum Deus Abraham patris tui : noli timere : tecum enim sum : et benedicam te, et multiplicabo semen tuum propter Abraham patrem tuum.

25. Et edificavit ibi altare, et invocavit nomen Domini, et fixit ibi tabernaculum suum. Foderunt autem ibi pueri Isaac puteum in valle Gerarorum.

26. Et Abimelech ivit ad eum de Geraris, et Hochozath pronubus ejus, et Pluchol princeps militiæ virtutis ejus.

27. Et dixit eis Isaac : Ut quid venistis ad me? Vos autem odistis me, et dimisistis me a vobis.

28. At illi dixerunt : Videntes vidimus quia fuit Dominus tecum, et diximus : Fiat execratio inter nos et inter te, et disponemus tecum testamentum,

29. ne facias nobiscum malum; sicut non sumus te abominati nos : et quemadmodum usi sumus te bene, et dimisimus te cum pace. Et nunc benedictus tu a Domino.

30. Et fecit eis convivium : et comederunt et biberunt.

31. Et surgentes mane; juravit unusquisque proximo. Et dimisit eos Isaac, et discesserunt ab eo cum salute.

32. Factum est autem in die illa, et advenientes pueri Isaac nunciaverunt ei de puteo quem foderant, et dixerunt : Non invenimus aquam.

33. Et vocavit eum, juramentum. Propterea vocavit nomen civitati illi, puteus juramenti, usque in hodiernum diem.

34. Erat autem Esau annorum quadraginta : et sumpsit uxorem Judith, filiam Beoch Chettæi, et Basemath, filiam Elon Chettæi.

35. Et erant renitentes Isaac, et Rebecca.

CAPUT XXVII.

1. Et factum est postquam senuit Isaac, et hebetes facti sunt oculi ejus ad videndum, et vocavit Esau filium suum seniore, et dixit ei : Fili mei. Et dixit : Ecce ego.

2. Et dixit : Ecce senui, et non cognosco diem mortis meæ.

3. Nunc igitur sume vas tuum, pharetramque, et arcum : et exi in campum, et venare mihi venationem,

4. et fac mihi escas, sicut amo ego, et affer mihi, ut comedam : ut benedicat te anima mea, priusquam moriar.

5. Rebecca autem audivit loquentem Isaac ad Esau filium suum. Ivit autem Esau in campum ad venandum venationem patri suo.

6. Rebecca autem dixit ad Jacob filium suum minorem : Vide, audivi patrem tuum loquentem ad Esau fratrem tuum, dicentem :

7. Ἐνεγκόν μοι θήραν, καὶ ποιήσόν μοι ἐδέσματα, ἵνα φαγὼν εὐλογήσω σε ἐναντίον Κυρίου πρὸ τοῦ ἀποθανεῖν με.

8. Νῦν οὖν, υἱέ μου, ἀκουσόν μου, καθὰ ἐγὼ σοὶ ἐντέλλομαι.

9. καὶ πορευθεὶς εἰς τὰ πρόβατα λάβει, μοι ἐκείθεν δύο ἐρίφους ἀπαλούς καὶ καλούς· καὶ ποιήσω αὐτοὺς ἐδέσματα τῇ πατρὶ σου, ὡς φιλεῖ.

10. Καὶ εἰσέλθεις τῇ πατρὶ σου καὶ φάγεται, ὅπως εὐλογήσῃ σε ὁ πατήρ σου πρὸ τοῦ ἀποθανεῖν αὐτόν.

11. Εἶπε δὲ Ἰακώβ πρὸς Ῥεβέκκαν τὴν μητέρα αὐτοῦ· Ἔστιν Ἠσαῦ ὁ ἀδελφός μου ἀνὴρ δασύς, ἐγὼ δὲ ἀνὴρ λεῖος.

12. Μὴ ποτε ψηλαφήσῃ με ὁ πατήρ, καὶ ἔσομαι ἐναντίον αὐτοῦ ὡς καταφρονῶν, καὶ ἐπάξω ἐπ' ἐμαυτὸν κατάραν, καὶ οὐκ εὐλογίαν.

13. Εἶπε δὲ αὐτῇ ἡ μήτηρ· Ἐπ' ἐμὲ ἡ κατάρα σου, τέκνον· μόνον ἐπάκουσον μου τῆς φωνῆς, καὶ πορευθεὶς ἐνεγκέ μοι.

14. Πορευθεὶς δὲ ἔλαβε καὶ ἔνεγκε τῇ μητρὶ, καὶ ἐποίησεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ ἐδέσματα καθὰ ἐφίλει ὁ πατήρ αὐτοῦ.

15. Καὶ λαβοῦσα Ῥεβέκκα τὴν στολὴν Ἠσαῦ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς τοῦ πρεσβυτέρου τὴν καλὴν, ἣ ἦν παρ' αὐτῇ ἐν τῷ οἴκῳ, ἐνέδυσεν αὐτὴν Ἰακώβ τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν νεώτερον.

16. Καὶ τὰ δέρματα τῶν ἐρίφων περιέθηκεν ἐπὶ τοὺς βραχίονας αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τὰ γυμνά τοῦ τραχήλου αὐτοῦ.

17. Καὶ ἔδωκε τὰ ἐδέσματα καὶ τοὺς ἄρτους, οὓς ἐποίησεν, εἰς τὰς χεῖρας Ἰακώβ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς.

18. Καὶ εἰσῆνεγκε τῇ πατρὶ αὐτοῦ. Εἶπε δὲ Πάτερ· Ὁ δὲ εἶπεν· Ἰδοὺ ἐγώ. Τίς εἶ σὺ, τέκνον;

19. Καὶ εἶπεν Ἰακώβ τῇ πατρὶ· ἐγὼ Ἠσαῦ ὁ πρωτότοκος σου πεποίηκα καθὰ ἐλάλησάς μοι. Ἀναστὰς κάθισον, καὶ φάγε ἀπὸ τῆς θήρας μου, ὅπως εὐλογήσῃ με ἡ ψυχὴ σου.

20. Εἶπε δὲ Ἰσαὰκ τῷ υἱῷ αὐτοῦ· Τί τοῦτο, ὁ ταχὺ εὔρες, ὦ τέκνον; Ὁ δὲ εἶπεν· Ὁ παρέδωκε Κύριος ὁ Θεός σου ἐναντίον μου.

21. Εἶπε δὲ Ἰσαὰκ τῷ Ἰακώβ· Ἐγγισόν μοι, καὶ ψηλαφήσω σε, τέκνον, εἰ σὺ εἶ ὁ υἱός μου Ἠσαῦ, ἢ οὐ.

22. Ἠγγισε δὲ Ἰακώβ πρὸς Ἰσαὰκ τὸν πατέρα αὐτοῦ. Καὶ ἐψηλάφησεν αὐτόν, καὶ εἶπεν· Ἡ μὲν φωνὴ φωνὴ Ἰακώβ· αἱ δὲ χεῖρες, χεῖρες Ἠσαῦ.

23. Καὶ οὐκ ἐπέγνω αὐτόν. Ἦσαν γὰρ αἱ χεῖρες αὐτοῦ, ὡς αἱ χεῖρες Ἠσαῦ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, δασεῖαι. Καὶ εὐλόγησεν αὐτόν.

24. Καὶ εἶπε· Σὺ εἶ ὁ υἱός μου Ἠσαῦ; Ὁ δὲ εἶπεν· Ἐγώ.

25. Καὶ εἶπε· Προσάγαγέ μοι, καὶ φάγομαι ἀπὸ τῆς θήρας σου, τέκνον, ἵνα εὐλογήσῃ σε ἡ ψυχὴ μου. Καὶ προσήνεγκεν αὐτῷ, καὶ ἔφαγε· καὶ εἰσῆνεγκεν αὐτῷ οἶνον, καὶ ἔπιε.

26. Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἰσαὰκ ὁ πατήρ αὐτοῦ· Ἐγγισόν μοι, καὶ φιλήσόν με, τέκνον.

27. Καὶ ἐγγίσας ἐφίλησεν αὐτόν. Καὶ ὡσφράνθη τὴν ὀσμὴν τῶν ἱματίων αὐτοῦ, καὶ εὐλόγησεν αὐτόν· καὶ εἶπεν· Ἰδοὺ ὀσμὴ τοῦ υἱοῦ μου, ὡς ὀσμὴ ἀγροῦ πλήρους, ὃν εὐλόγησε Κύριος.

7. Affer mihi venationem, et fac mihi escas, ut cum comederō, benedicam te coram Domino, antequam moriar.

8. Nunc igitur, fili mi, audi me; sicut ego tibi precipio:

9. et vadens ad oves, sume mihi inde duos hædos teneros et bonos: et faciam eos escas patri tuo, sicut amat.

10. Et inferes patri tuo et comedet, ut benedicat te pater tuus antequam moriatur.

11. Dixit autem Jacob ad Rebeccam matrem suam: Est Esau frater meus vir pilosus, ego autem vir lævis.

12. Ne forte attrectet me pater, et ero in conspectu ejus quasi spernens: et inducam super me ipsum maledictionem, et non benedictionem.

13. Dixit autem ei mater: Super me maledictio tua, fili: tantum exaudi vocem meam, et pergens affer mihi.

14. Profectus autem sumpsit et attulit matri, et fecit mater ejus escas sicut amabat pater ejus.

15. Et sumens Rebecca stolam Esau filii sui senioris bonam, quæ erat apud ipsam domi, induit eam Jacob filium suum juniorem.

16. Et pelles hædorum circumposuit super brachia ejus, et super nuda colli ejus.

17. Et dedit escas et panes, quos fecerat, in manus Jacob filii sui.

18. Et intulit patri suo. Dixit autem: Pater ille vero dixit: Ecce ego. Quis es tu, fili?

19. Et dixit Jacob patri: Ego Esau primogenitus tuus feci sicut locutus es mihi. Surgens sedo, et comede de venatione mea ut benedicat me anima tua.

20. Dixit autem Isaac filio suo: Quid hoc, quod cito invenisti, fili? At ille dixit: Quod tradidit Dominus deus tuus coram me.

21. Dixit autem Isaac Jacob: Appropinqua mihi, et contrectabo te, fili, si tu es filius meus Esau, an non.

22. Appropinquavit autem Jacob ad Isaac patrem suum. Et contrectavit eum, et dixit: Vox quidem, vox Jacob: manus autem, manus Esau.

23. Et non agnovit eum. Erant enim manus ejus, velut manus Esau fratris sui, pilosæ. Et benedixit eum.

24. Et dixit: Tu es filius meus Esau? At ille dixit: Ego.

25. Et dixit: Affer mihi, et comedam de venatione tua, fili, ut benedicat te anima mea. Et attulit ei, et manducavit: et intulit ei vinum, et bibit.

26. Et dixit ei Isaac pater ejus: Accede ad me, et osculare me, fili.

27. Et accedens osculatus est eum. Et odoratus est odorem vestimentorum ejus, et benedixit eum: et dixit: Ecco odor filii mei tanquam odor agri pleni, quem benedixit Dominus.

28. Καὶ δώῃ σοι ὁ Θεὸς ἀπὸ τῆς δρόσου τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἀπὸ τῆς πιότητος τῆς γῆς, καὶ πλῆθος σίτου καὶ οἴνου.

29. Καὶ δουλεύσάτωσάν σοι ἔθνη, καὶ προσκυνήσάτωσάν σοι ἄρχοντες. Καὶ γίνου κύριος τοῦ ἀδελφοῦ σου· καὶ προσκυνήσουσί σοι οἱ υἱοὶ τοῦ πατρὸς σου· ὁ καταρώμενός σε, ἐπικατάρατος, ὁ δὲ εὐλογῶν σε, εὐλογημένος.

30. Καὶ ἐγένετο μετὰ τὸ παύσασθαι Ἰσαὰκ εὐλογοῦντα Ἰακώβ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, καὶ ἐγένετο, ὡς ἂν ἐξῆλθεν Ἰακώβ ἀπὸ προσώπου Ἰσαὰκ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ Ἡσαῦ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἦλθεν ἀπὸ τῆς θήρας.

31. Καὶ ἐποίησε καὶ αὐτὸς ἐδέσματα, καὶ προσήνεγκε τῷ πατρὶ αὐτοῦ, καὶ εἶπε τῷ πατρί· Ἀναστήτω ὁ πατήρ μου, καὶ φαγέτω ἀπὸ τῆς θήρας τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ὅπως εὐλογήσῃ με ἡ ψυχὴ σου.

32. Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἰσαὰκ ὁ πατήρ αὐτοῦ· Τίς εἶ σύ; Ὁ δὲ εἶπεν· Ἐγώ εἰμι ὁ υἱός σου ὁ πρωτότοκος Ἡσαῦ.

33. Ἐξέστη δὲ Ἰσαὰκ ἐκστασιν μεγάλῃν σφόδρα, καὶ εἶπε· Τίς οὖν ὁ θηρεύσας μοι θήραν καὶ εἰσενέγκας μοι, καὶ ἔφαγον ἀπὸ πάντων πρὸ τοῦ ἔλθειν σε; καὶ εὐλόγησα αὐτὸν, καὶ εὐλογημένος ἐσται.

34. Ἐγένετο δὲ ἡνίκα ἤκουσεν Ἡσαῦ τὰ ῥήματα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἰσαὰκ, ἀνεβόησε φωνὴν μεγάλῃν καὶ πικράν σφόδρα, καὶ εἶπεν· Εὐλόγησον δὴ καμὲ, πάτερ.

35. Εἶπε δὲ αὐτῷ· Ἐλθὼν ὁ ἀδελφός σου μετὰ δόλου, ἔλαβε τὴν εὐλογίαν σου.

36. Καὶ εἶπε· Δικαίως ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰακώβ· ἐπτέρνικε γάρ με ἰδοὺ δεύτερον τοῦτο· τὰ τε πρωτοτόκιά μου ἔληφε, καὶ νῦν ἔλαβε τὴν εὐλογίαν μου. Καὶ εἶπεν Ἡσαῦ τῷ πατρὶ αὐτοῦ· Οὐχ ὑπελίπου μοι εὐλογίαν, πάτερ;

37. Ἀποκριθεὶς δὲ Ἰσαὰκ εἶπε τῷ Ἡσαῦ· Εἰ κύριον αὐτὸν πεποίηκά σου, καὶ πάντας τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ πεποίηκα αὐτοῦ οἰκέτας, σίτω καὶ οἶνῳ ἐστήριξα αὐτὸν, σοὶ δὲ τί ποιήσω, τέκνον;

38. Εἶπε δὲ Ἡσαῦ πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ· Μὴ εὐλογία μία σοὶ ἐστι, πάτερ; Εὐλόγησον δὴ καμὲ, πάτερ. Κατανυχθέντος δὲ Ἰσαὰκ, ἀνεβόησε φωνὴ Ἡσαῦ, καὶ ἔλαυσεν.

39. Ἀποκριθεὶς δὲ Ἰσαὰκ ὁ πατήρ αὐτοῦ, εἶπεν αὐτῷ· Ἰδοὺ ἀπὸ τῆς πιότητος τῆς γῆς ἐσται ἡ κατοικησίς σου, καὶ ἀπὸ τῆς δρόσου τοῦ οὐρανοῦ ἄνωθεν.

40. Καὶ ἐπὶ τῇ μαχαίρᾳ σου ζήσῃ, καὶ τῷ ἀδελφῷ σου δουλεύσεις. Ἔσται δὲ ἡνίκα ἐὰν καθέλῃς καὶ ἐκλύσῃς τὸν ζυγὸν αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ τραχήλου σου.

41. Καὶ ἐνεκότει Ἡσαῦ τῷ Ἰακώβ περὶ τῆς εὐλογίας ἧς εὐλόγησεν αὐτὸν ὁ πατήρ αὐτοῦ. Εἶπε δὲ Ἡσαῦ ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτοῦ· Ἐγγισάτωσαν αἱ ἡμέραι τοῦ πένθους τοῦ πατρὸς μου, ἵνα ἀποκτείνω Ἰακώβ τὸν ἀδελφόν μου.

42. Ἀπηγγέλη δὲ Ῥεβέκκα τὰ ῥήματα Ἡσαῦ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς τοῦ πρεσβυτέρου· καὶ πέμψασα ἐκάλεσεν Ἰακώβ τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν νεώτερον, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἰδοὺ Ἡσαῦ ὁ ἀδελφός σου ἀπειλεῖ σοὶ τοῦ ἀποκτείνειν σε.

43. Νῦν οὖν, τέκνον, ἀκουσόν μου τῆς φωνῆς, καὶ ἀναστὰς ἀπόδρασι εἰς τὴν Μεσοποταμίαν πρὸς Λάβαν τὸν ἀδελφόν μου εἰς Χαρράν.

28. Et det tibi Deus de rore caeli, et de pinguedine terrae, et multitudinem frumenti et vini.

29. Et serviant tibi gentes, et adorent te principes. Et fias dominus fratris tui : et adorabunt te filii patris tui : qui maledixerit te, maledictus : et qui benedixerit te, benedictus.

30. Et factum est postquam cessavit Isaac benedicere Jacob filium suum, et factum est, ut egressus est Jacob a facie Isaac patris sui, et Esau frater ejus venit a venatione.

31. Et fecit etiam ipse escas, et attulit patri suo, et dixit patri : Surgat pater meus, et comedat de venatione filii sui, ut benedicat me anima tua.

32. Et dixit ei Isaac pater ejus : Quis es tu ? At ille dixit : Ego sum filius tuus primogenitus Esau.

33. Expavit autem Isaac pavore magno valde, et dixit : Quis igitur venatus est mihi venationem et intulit mihi, et comedi de omnibus antequam tu venires ? et benedixi eum, et benedictus erit.

34. Factum est autem quando audivit Esau verba patris sui Isaac, clamavit voce magna et amara valde, et dixit : Benedic nunc et me, pater.

35. Dixit autem ei : Veniens frater tuus cum dolo, accepit benedictionem tuam.

36. Et dixit : Juste vocatum est nomen ejus Jacob : supplantavit enim me ecce secundo jam : et primogenita mea accepit, et nunc accepit benedictionem meam. Et dixit Esau patri suo : Non reliquisti mihi benedictionem, pater ?

37. Respondens autem Isaac dixit Esau : Si dominum illum feci tuum, et omnes fratres ejus feci ejus famulos ; frumento et vino firmavi eum : tibi autem quid faciam, fili ?

38. Dixit autem Esau ad patrem suum : Numquid benedictio una tibi est, pater ? Benedic nunc etiam me, pater. Compuncto autem Isaac, exclamavit voco Esau, et flevit.

39. Respondens autem Isaac pater ejus dixit ei : Ecce de pinguedine terrae erit habitatio tua, et de rore caeli desuper.

40. Et super gladio tuo vives, et fratri tuo servies. Et erit cum deposueris et solveris jugum illius de collo tuo.

41. Et graviter iratus erat Esau Jacob de benedictione qua benedixerat cum pater ejus. Dixit autem Esau in mente sua : Appropinquant dies luctus patris mei, ut interficiam Jacob fratrem meum.

42. Nuntiata autem sunt Rebeckae verba Esau filii sui senioris : et mittens vocavit Jacob filium suum juniorem, et dixit ei : Ecce Esau frater tuus ininatur tibi ad occidendum te.

43. Nunc igitur, fili, audi vocem meam, et surgens fuge in Mesopotamiam ad Laban fratrem meum in Charran :

44. Καὶ οἴκησον μετ' αὐτοῦ ἡμέρας τινάς,
45. Ἔως τοῦ ἀποστρέφαι τὸν θυμὸν καὶ τὴν ὀργὴν τοῦ ἀδελφοῦ σου ἀπὸ σοῦ, καὶ ἐπιλάβηται ὁ πεποιη-
κας αὐτῷ. Καὶ ἀποστείλασα μεταπέμφομαί σε ἐκεῖθεν·
μὴ ποτε ἀποτεκνωθῶ ἀπὸ τῶν δύο ὑμῶν ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ.
46. Εἶπε δὲ Ῥεβέκκα πρὸς Ἰσαάκ· Προσέχθικα τῇ
ζωῇ μου διὰ τὰς θυγατέρας τῶν υἱῶν Χέτ· εἰ λήψεται
Ἰακώβ γυναῖκα ἀπὸ τῶν θυγατέρων τῆς γῆς ταύτης,
ἵνα τί μοι τὸ ζῆν;

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΗ'.

1. Προκαλεσάμενος δὲ Ἰσαάκ τὸν Ἰακώβ εὐλόγησεν
αὐτόν, καὶ ἐνετείλατο αὐτῷ, λέγων· Οὐ λήψῃ γυναῖκα
ἐκ τῶν θυγατέρων τῶν Χαναναίων.
2. Ἀναστὰς ἀπόδραθι εἰς τὴν Μεσοποταμίαν, εἰς
τὸν οἶκον Βαθουήλ τοῦ πατρὸς τῆς μητρὸς σου· καὶ λάβε
σεαυτῷ ἐκεῖθεν γυναῖκα ἐκ τῶν θυγατέρων Λάβαν τοῦ
ἀδελφοῦ τῆς μητρὸς σου.
3. Ὁ δὲ Θεὸς μου εὐλογήσῃ σε, καὶ αὐξήσῃ σε,
καὶ πληθύνῃ σε· καὶ ἔσῃ εἰς συναγωγὰς ἐθνῶν.
4. Καὶ δώῃ σοι τὴν εὐλογίαν Ἀβραάμ τοῦ πατρὸς
μου, σοὶ καὶ τῷ σπέρματί σου μετὰ σέ· κληρονομήσῃ
τὴν γῆν τῆς παροικησεώς σου, ἣν ἔδωκεν ὁ Θεὸς τῷ
Ἀβραάμ.
5. Καὶ ἀπέστειλεν Ἰσαάκ τὸν Ἰακώβ· καὶ ἐπο-
ρεύθη εἰς τὴν Μεσοποταμίαν πρὸς Λάβαν τὸν υἱὸν Βα-
θουήλ τοῦ Σύρου, ἀδελφὸν Ῥεβέκκας τῆς μητρὸς Ἰα-
κώβ καὶ Ἠσαῦ.
6. Ἴδε δὲ Ἠσαῦ ὅτι εὐλόγησεν Ἰσαάκ τὸν Ἰακώβ,
καὶ ἀπέστειλεν εἰς τὴν Μεσοποταμίαν Συρίας, λαθεῖν
ἑαυτῷ γυναῖκα ἐκεῖθεν, ἐν τῷ εὐλογεῖν αὐτόν· καὶ ἐνε-
τείλατο αὐτῷ, λέγων· Οὐ λήψῃ γυναῖκα ἐκ τῶν θυγα-
τέρων τῶν Χαναναίων.
7. Καὶ ἤκουσεν Ἰακώβ τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρὸς
αὐτοῦ· καὶ ἐπορεύθη εἰς τὴν Μεσοποταμίαν Συρίας.
8. Ἰδὼν δὲ καὶ Ἠσαῦ ὅτι πονηραὶ εἰσιν αἱ θυγα-
τέρες Χαναάν ἐναντίον Ἰσαάκ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ,
9. ἐπορεύθη Ἠσαῦ πρὸς Ἰσμαήλ, καὶ ἔλαβε τὴν
Μιζεὲθ θυγατέρα Ἰσμαήλ τοῦ υἱοῦ Ἀβραάμ, ἀδελφῆν
Ναβεὼθ, πρὸς ταῖς γυναῖκας αὐτοῦ γυναῖκα.
10. Καὶ ἐξῆλθεν Ἰακώβ ἀπὸ τοῦ φρέατος τοῦ ὄρκου,
καὶ ἐπορεύθη εἰς Χαρρὰν.
11. Καὶ ἀπῆντης τόπου· καὶ ἐκοιμήθη ἐκεῖ· ἔδω γὰρ
ὁ ἥλιος. Καὶ ἔλαβεν ἀπὸ τῶν λίθων τοῦ τόπου, καὶ
ἔθηκε πρὸς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ ἐκοιμήθη ἐν τῷ τόπῳ
ἐκείνῳ,
12. καὶ ἐνυπνιάσθη. Καὶ ἰδοὺ κλίμαξ ἐστηριγμένη
ἐν τῇ γῇ, ἥς ἡ κεφαλὴ ἀφικνεῖτο εἰς τὸν οὐρανόν· καὶ οἱ
ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ ἀνέβαινον καὶ κατέβαινον ἐπ' αὐτῇ.
13. Ὁ δὲ Κύριος ἐπιστήρικτο ἐπ' αὐτῆς, καὶ εἶπεν·
Ἐγὼ εἰμι ὁ Θεὸς Ἀβραάμ τοῦ πατρὸς σου, καὶ ὁ Θεὸς
Ἰσαάκ. Μὴ φοβοῦ ἡ γῆ ἐφ' ἥς σὺ καθεύδεις ἐπ' αὐ-
τῆς, σοὶ δώσω αὐτήν, καὶ τῷ σπέρματί σου.
14. Καὶ ἔσται τὸ σπέρμα σου ὡς ἡ ἄμμος τῆς γῆς·
καὶ πλατυνθήσεται ἐπὶ θάλασσαν, καὶ λίβρα, καὶ βορ-
ρὰν, καὶ ἐπὶ ἀνατολάς· ΚΑΙ ΕΝΕΓΛΟΓΗΘΗΣΟΝΤΑΙ ΕΝ
ΣΟΙ ΠΑΣΑΙ Αἱ ΦΥΛΑΙ ΤΗΣ ΓΗΣ, ΚΑΙ ΕΝ Τῷ ΣΠΕΡ-
ΜΑΤΙ ΣΟΥ.
15. Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ εἰμι μετὰ σοῦ, διαφυλάσσων σε ἐν

44. et habita cum eo dies aliquot,
45. Donec avertatur furor, et ira fratris tui a te, et obli-
viscatur quae fecisti ei. Et mittens accersam te inde : ne
forte orba filiis tuis ex ambobus vobis in die una.
46. Dixit autem Rebecca ad Isaac : Infensa sum vitae
meae propter filias filiorum Chet : si sumet Jacob uxorem de
filiabus terrae hujus, ut quid mihi vivere?

CAPUT XXVIII.

1. Advocans autem Isaac Jacob benedixit eum, et man-
davit ei, dicens : Non accipies uxorem ex filiabus Chana-
naeorum.
2. Surgens fuge in Mesopotamiam, in domum Bathuel pa-
tris matris tuae : et sume tibi inde uxorem de filiabus Laban
fratris matris tuae.
3. Deus autem meus benedicat te, et augeat te, et mul-
tiplicet te : et eris in congregationes gentium.
4. Et det tibi benedictionem Abraham patris mei, tibi et
semini tuo post te : ut haeres fias terrae incolatus tui, quam
dedit Deus ipsi Abraham.
5. Et misit Isaac Jacob : et ivit in Mesopotamiam ad La-
ban filium Bathuel Syri, fratrem Rebecca matris Jacob et
Esau.
6. Vidit autem Esau quia benedixit Isaac Jacob, et misit
in Mesopotamiam Syriae, ad sumendam sibi uxorem inde,
cum benediceret eum : et mandavit ei, dicens : Non sumes
uxorem de filiabus Chanaeorum.
7. Et Jacob audivit patrem et matrem suam : et ivit in
Mesopotamiam Syriae.
8. Videns autem et Esau, quia malae sunt filiae Chanaan
coram Isaac patre suo,
9. ivit Esau ad Ismael, et sumpsit Maeth filiam Ismael fi-
lii Abraham, sororem Nabeoth, super uxores suas uxorem.
10. Et exiit Jacob a puteo juramenti : et profectus est in
Charran.
11. Et occurrit loco, et dormivit ibi, occiderat enim sol.
Et sumpsit ex lapidibus loci, et posuit ad caput suum, et
dormivit in loco illo,
12. et somniavit. Et ecce scala stabilita super terram,
cujus caput pertingebat ad coelum : et angeli Dei ascende-
bant et descendebant in ea.
13. Et Dominus incumbibat super eam, et dixit : Ego
sum Deus Abraham patris tui, et Deus Isaac. Noli timere :
terra, super quam dormis super eam, tibi dabo illam, et se-
mini tuo.
14. Et erit semen tuum sicut arena terrae : et dilatabitur
super mare, et africanum, et aquilonem, et ad orientem : ET
BENEDICENTUR IN TE OMNES TRIBUS TERRAE, ET
IN SEMINE TUO.
15. Et ecce ego sum tecum, custodiens te in omni via,

τῇ ὁδῷ πάσῃ οὗ ἂν πορευθῇς. Καὶ ἀποστρέψω σε εἰς τὴν γῆν ταύτην· ὅτι οὐ μὴ σε ἐγκαταλίπω, ἕως τοῦ ποιῆσαί με πάντα ὅσα ἐλάλησά σοι.

16. Καὶ ἐξηγέρθη Ἰακώβ ἐκ τοῦ ὕπνου αὐτοῦ, καὶ εἶπεν· Ὅτι ἐστὶ Κύριος ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ, ἐγὼ δὲ οὐκ ᾔδειν.

17. Καὶ ἐφοβήθη, καὶ εἶπεν· Ὡς φοβερός ὁ τόπος οὗτος· οὐκ ἐστὶ τοῦτο ἀλλ' ἡ οἰκος Θεοῦ, καὶ αὕτη ἡ πύλη τοῦ οὐρανοῦ.

18. Καὶ ἀνέστη Ἰακώβ τὸ πρωῒ, καὶ ἔλαβε τὸν λίθον ὃν ὑπέθηκεν ἐκεῖ πρὸς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ ἕστησεν αὐτὸν στηλῆν, καὶ ἐπέχεεν ἔλαιον ἐπὶ τὸ ἄκρον αὐτῆς.

19. Καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, Οἶκος Θεοῦ. Καὶ Οὐλαμλοῦζ ἦν ὄνομα τῇ πόλει τὸ πρότερον.

20. Καὶ ᾠξάτο Ἰακώβ εὐχὴν, λέγων· Ἐάν ἡ Κύριος ὁ Θεός μετ' ἐμοῦ, καὶ διαφυλάξῃ με ἐν τῇ ὁδῷ ταύτῃ ἣ ἐγὼ πορεύομαι, καὶ δῶ μοι ἄρτον φαγεῖν, καὶ ἱμάτιον περιβαλέσθαι,

21. καὶ ἀποστρέψῃ με μετὰ σωτηρίας εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς μου· καὶ ἐστὶ Κύριός μοι εἰς Θεόν.

22. Καὶ ὁ λίθος οὗτος, ὃν ἕστησα στηλῆν, ἐστὶ μοι οἶκος Θεοῦ· καὶ πάντων, ὧν ἐάν μοι δῶς, δεκάτην ἀποδεκατώσω αὐτά σοι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΘ'.

1. Καὶ ἐξάρas Ἰακώβ τοὺς πόδας ἐπορεύθη εἰς γῆν ἀνατολῶν πρὸς Λάβαν τὸν υἱὸν Βαθουήλ τοῦ Σύρου, ἀδελφὸν δὲ Ρεβέκκας μητρὸς Ἰακώβ καὶ Ἠσαῦ.

2. Καὶ ὄρῃ· καὶ ἰδοὺ φρέαρ ἐν τῷ πεδίῳ. Ἦσαν δὲ ἐκεῖ τρία ποίμνια προβάτων ἀναπαυόμενα ἐπ' αὐτοῦ. Ἐκ γὰρ τοῦ φρέατος ἐκείνου ἐπότιζον τὰ ποίμνια. Λίθος δὲ ἦν μέγας ἐπὶ τῷ στόματι τοῦ φρέατος.

3. Καὶ συνήγοντο ἐκεῖ πάντα τὰ ποίμνια· καὶ ἀπεκύλιον τὸν λίθον ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦ φρέατος, καὶ ἐπότιζον τὰ πρόβατα, καὶ ἀπεκαθίστων τὸν λίθον ἐπὶ τὸ στόμα τοῦ φρέατος εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ.

4. Εἶπε δὲ αὐτοῖς Ἰακώβ· Ἀδελφοί, πόθεν ἐστέ ὑμεῖς; Οἱ δὲ εἶπαν· Ἐκ Χαρρὰν ἐσμέν.

5. Εἶπε δὲ αὐτοῖς· Γινώσκετε Λάβαν τὸν υἱὸν Ναχώρ; Οἱ δὲ εἶπαν· Γινώσκουμεν.

6. Εἶπε δὲ αὐτοῖς· Ὑγιαίνει; Οἱ δὲ εἶπαν· Ὑγιαίνει. Καὶ ἰδοὺ Ῥαχὴλ ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ ἤρχετο μετὰ τῶν προβάτων.

7. Καὶ εἶπεν Ἰακώβ· Ἔτι ἐστὶν ἡμέρα πολλή· οὐπω ὦρα συναχθῆναι τὰ κτήνη· ποτίσαντες τὰ πρόβατα, ἀπελθόντες βόσχετε.

8. Οἱ δὲ εἶπαν· Οὐ δύνησόμεθα, ἕως τοῦ συναχθῆναι πάντας τοὺς ποιμένας· καὶ ἀποκυλίσουσι τὸν λίθον ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦ φρέατος, καὶ ποτιοῦμεν τὰ πρόβατα.

9. Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος αὐτοῖς, καὶ ἰδοὺ Ῥαχὴλ ἡ θυγάτηρ Λάβαν ἤρχετο μετὰ τῶν προβάτων τοῦ πατρὸς αὐτῆς· αὕτη γὰρ ἔβοσκε τὰ πρόβατα τοῦ πατρὸς αὐτῆς.

10. Ἐγένετο δὲ ὡς εἶδεν Ἰακώβ τὴν Ῥαχὴλ τὴν θυγατέρα Λάβαν ἀδελφοῦ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ τὰ πρόβατα Λάβαν τοῦ ἀδελφοῦ τῆς μητρὸς αὐτοῦ· καὶ

quacumque ibis. Et reducam te in terram hanc : quia te non derelinquam, donec faciam omnia quae locutus sum tibi.

16. Et surrexit Jacob de somno suo, et dixit : Quia Dominus est in loco hoc, ego autem nesciebam.

17. Et timuit, et dixit : Quam terribilis est locus hic ! Non est hic nisi domus Dei, et haec porta caeli.

18. Et surrexit Jacob mane, et sumpsit lapidem quem supposuerat ibi ad caput suum et statuit illum ; titulum, et superfudit oleum in cacumen ejus.

19. Et vocavit nomen loci illius, Domus Dei. Et Ulam Luz erat nomen civitati prius.

20. Et vovit Jacob votum, dicens : Si fuerit Dominus Dens mecum, et custodierit me in via hac qua ego vado, et dederit mihi panem ad comedendum, et vestimentum ad induendum,

21. et reduxerit me cum salute in domum patris mei : et erit Dominus mihi in Deum.

22. Et lapis hic, quem statui titulum, erit mihi domus Dei : et omnium, quaecumque mihi dederis, decimam decimabo ea tibi.

CAPUT XXIX.

1. Et elevans Jacob pedes ivit in terram Orientis ad Laban filium Bathuel Syri, fratrem autem Rebeccae matris Jacob et Esau.

2. Et videt : et ecce puteus in agro. Erant autem ibi tres greges ovium requiescentes super eum. De puteo enim illo potabant greges. Lapis autem erat magnus super os putei.

3. Et congregabantur illuc omnes greges : et revolvebant lapidem ab ore putei, et potabant oves, et reponebant lapidem super os putei in locum suum.

4. Dixit autem eis Jacob : Fratres, unde estis vos ? At illi dixerunt : De Charran sumus.

5. Dixit autem eis : Nostis Laban filium Nachor ? At illi dixerunt : Noscimus.

6. Dixit autem eis : Valet ? At illi dixerunt : valet. Et ecce Rachel filia ejus veniebat cum ovibus.

7. Et dixit Jacob : Adhuc est dies multa : nondum hora ut congregentur pecora : cum potaveritis oves ; abeuntes pascite.

8. At illi dixerunt : Non poterimus, donec congregati fuerint omnes pastores : et revolvant lapidem ab ore putei, et potabimus oves.

9. Adhuc loquente eo cum illis, et ecce Rachel filia Laban veniebat cum ovibus patris sui : ipsa enim pascebat oves patris sui.

10. Factum est autem, ut vidit Jacob Rachel filiam Laban fratris matris suae, et oves Laban fratris matris suae : et

ποσελθὼν Ἰακώβ ἀπεκύλισε πὸν λίθον ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦ φρέατος, καὶ ἐπότιζε τὰ πρόβατα Λάβαν τοῦ ἀδελφοῦ τῆς μητρὸς αὐτοῦ.

11. Καὶ ἐφίλησεν Ἰακώβ τὴν Ῥαχὴλ, καὶ βοήσας τῇ φωνῇ αὐτοῦ ἐκλαυσε,

12. καὶ ἀπήγγειλε τῇ Ῥαχὴλ ὅτι ἀδελφὸς τοῦ πατρὸς αὐτῆς ἐστὶ, καὶ ὅτι υἱὸς Ῥεβέκκας ἐστὶ. Καὶ δραμούσα ἀπήγγειλε τῷ πατρὶ αὐτῆς κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα.

13. Ἐγένετο δὲ, ὡς ἤκουσε Λάβαν τὸ ὄνομα Ἰακώβ τοῦ υἱοῦ τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ, ἔδραμεν εἰς συνάντησιν αὐτῷ, καὶ περιλαβὼν αὐτὸν ἐφίλησε, καὶ εἰσέγαγεν αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. Καὶ διηγήσατο τῷ Λάβαν πάντας τοὺς λόγους τούτους.

14. Καὶ εἶπεν αὐτῷ Λάβαν· Ἐκ τῶν ὀστέων μου, καὶ ἐκ τῆς σαρκὸς μου εἶ σύ. Καὶ ἦν μετ' αὐτοῦ μῆνα ἡμερῶν.

15. Εἶπε δὲ Λάβαν τῷ Ἰακώβ· Ὅτι γὰρ ἀδελφός μου εἶ, οὐ δουλεύσεις μοι δωρεάν· ἀπάγγειλόν μοι τίς ὁ μισθός σου ἐστὶ;

16. Τῷ δὲ Λάβαν ἦσαν δύο θυγατέρες· ὄνομα τῇ μείζονι, Λεία, καὶ ὄνομα τῇ νεωτέρᾳ, Ῥαχὴλ.

17. Οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ Λείας ἀσθενεῖς· Ῥαχὴλ δὲ ἦν καλὴ, τῷ εἶδει, καὶ ὠραία τῇ ὄψει σφόδρα.

18. Ἠγάπησε δὲ Ἰακώβ τὴν Ῥαχὴλ, καὶ εἶπε· Δουλεύσω σοι ἑπτὰ ἔτη περὶ τῆς Ῥαχὴλ τῆς θυγατρὸς σου τῆς νεωτέρας.

19. Εἶπε δὲ αὐτῷ Λάβαν· Βέλτιον δοῦναί με αὐτῇν σοι ἢ δοῦναί με αὐτὴν ἀνδρὶ ἑτέρῳ· ὀκησον μετ' ἐμοῦ.

20. Καὶ ἐδούλευσεν Ἰακώβ περὶ Ῥαχὴλ ἑπτὰ ἔτη· καὶ ἦσαν ἐναντίον αὐτοῦ ὡς ἡμέραι ὀλίγαι, παρὰ τὸ ἀγαπᾶν αὐτὸν αὐτὴν.

21. Εἶπε δὲ Ἰακώβ τῷ Λάβαν· Δός μοι τὴν γυναῖκά μου, πεπλήρωνται γὰρ αἱ ἡμέραι ὅπως εἰσέλθω πρὸς αὐτήν.

22. Συνήγαγε δὲ Λάβαν πάντας τοὺς ἀνδρας τοῦ τόπου, καὶ ἐποίησε γάμον.

23. Καὶ ἐγένετο ἑσπέρα· καὶ λαβὼν Λείαν τὴν θυγατέρα αὐτοῦ, εἰσέγαγεν πρὸς Ἰακώβ· καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτὴν Ἰακώβ.

24. Ἐδωκε δὲ Λάβαν Λείᾳ τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ Ζελφάν τὴν παιδίσκην αὐτοῦ, αὐτῇ παιδίσκην.

25. Ἐγένετο δὲ πρωὶ, καὶ ἰδοὺ ἦν Λεία. Εἶπε δὲ Ἰακώβ τῷ Λάβαν· Τί τοῦτο ἐποίησάς μοι; Οὐ περὶ Ῥαχὴλ ἐδούλευσα παρὰ σοί; καὶ ἵνατί παρελογίσω με;

26. Ἀπεκρίθη δὲ Λάβαν· Οὐκ ἐστὶν οὕτως ἐν τῷ τόπῳ ἡμῶν, δοῦναι τὴν νεωτέραν πρὶν τὴν πρεσβυτέραν.

27. Συντέλεσον οὖν τὰ ἑβδομα ταύτης, καὶ δώσω σοι καὶ ταύτην ἀντὶ τῆς ἐργασίας ἧς ἐργᾷ παρ' ἐμοί, ἔτι ἑπτὰ ἔτη ἕτερα.

28. Ἐποίησε δὲ Ἰακώβ οὕτως· καὶ ἀνεπλήρωσε τὰ ἑβδομα ταύτης. Καὶ ἔδωκεν αὐτῷ Λάβαν Ῥαχὴλ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ αὐτῷ γυναῖκα.

29. Ἐδωκε δὲ Λάβαν τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ Βαλλάν τὴν παιδίσκην αὐτοῦ, αὐτῇ παιδίσκην.

30. Καὶ εἰσῆλθε πρὸς Ῥαχὴλ. Ἠγάπησε δὲ Ῥαχὴλ μᾶλλον ἢ Λείαν· καὶ ἐδούλευσε αὐτῷ ἑπτὰ ἔτη ἕτερα.

31. Ἰδὼν δὲ Κύριος ὁ Θεὸς ὅτι ἐμισεῖτο Λεία, ἤνοιξε τὴν μήτραν αὐτῆς· Ῥαχὴλ δὲ ἦν στειρὰ.

accedens Jacob revolvit lapidem ab ore putei, et potavit oves Laban fratris matris suae.

11. Et osculatus est Jacob Rachel, et exclamans voce sua fleuit,

12. et indicavit ipsi Rachel quia frater patris ejus est, et quia filius Rebeccae est. Et currens illa nuntiavit patri suo secundum verba haec.

13. Factum est autem, ut audivit Laban nomen Jacob filii sororis suae, cucurrit obviam ei, et complexus eum osculatus est, et induxit eum in domum suam. Et narravit ipsi Laban omnes sermones hos.

14. Et dixit ei Laban: De ossibus meis, et de carne mea es tu. Et fuit cum eo mensem dierum.

15. Dixit autem Laban ipsi Jacob: Quia enim frater meus es, non servies mihi gratis: indica mihi, quae merces tua est.

16. Erant autem Laban duae filiae: nomen majori Lia, et nomen juniori, Rachel.

17. Oculi autem Liae infirmi: Rachel autem erat pulchra specie, et decora aspectu valde.

18. Dilexit autem Jacob ipsam Rachel, et dixit: Serviam tibi septem annos pro Rachel filia tua juniore.

19. Dixit autem ei Laban: Melius est dare me eam tibi quam dare me eam viro alteri: habita mecum.

20. Et servivit Jacob pro Rachel septem annos: et fuerunt in conspectu ejus tamquam pauci dies, eo quod ipse diligebat eam.

21. Dixit autem Jacob ad Laban: Da mihi uxorem meam, impleti enim sunt dies ut ingrediar ad eam.

22. Congregavit autem Laban omnes viros loci, et fecit nuptias.

23. Et facta est vespera: et sumens Liam filiam suam, introduxit ad Jacob: et ingressus est ad eam Jacob.

24. Dedit autem Laban Liae filiae suae Zelpham ancillam suam, ei ancillam.

25. Factum est autem mane, et ecce erat Lia. Dixit autem Jacob ad Laban: Quid hoc fecisti mihi? Nonne pro Rachel servivi apud te? et ut quid decepisti me?

26. Respondit autem Laban: Non est sic in loco nostro, ut detur junior prius quam senior.

27. Consumma itaque septimanam istius, et dabo tibi et hanc pro opere quod operaberis apud me, adhuc septem annos alios.

28. Fecit autem Jacob sic: et implevit septimanam istius. Et dedit ei Laban Rachel filiam suam ipsi uxorem.

29. Dedit autem Laban filiae suae Ballam ancillam suam, ei ancillam.

30. Et intravit ad Rachel. Dilexit autem Rachel magis quam Liam: et servivit ibi septem annos alios.

31. Videns autem Dominus Deus quod odio habebatur Lia, aperuit vulvam ejus: Rachel autem erat sterilis.

32. Καὶ συνέλαβε Λεία, καὶ ἔτεκεν υἱὸν τῷ Ἰακώβ. Ἐκάλεσε δὲ τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ῥουβὴν, λέγουσα· Διότι εἶδὲ μου Κύριος τὴν ταπείνωσιν, καὶ ἔδωκέ μοι υἱόν· νῦν οὖν ἀγαπήσει με ὁ ἀνὴρ μου.

33. Καὶ συνέλαβε πάλιν, καὶ ἔτεκεν υἱὸν δεύτερον τῷ Ἰακώβ, καὶ εἶπεν· Ὅτι ἤκουσε Κύριος ὅτι μισοῦμαι, καὶ προσέδωκέ μοι καὶ τοῦτον. Καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Συμεών.

34. Καὶ συνέλαβεν ἔτι, καὶ ἔτεκεν υἱόν, καὶ εἶπεν· Ἐν τῷ νῦν καιρῷ πρὸς ἐμοῦ ἔσται ὁ ἀνὴρ μου, τέτοκα γὰρ αὐτῷ τρεῖς υἱούς. Διὰ τοῦτο ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Λευεί.

35. Καὶ συλλαβοῦσα ἔτι ἔτεκεν υἱόν, καὶ εἶπε· Νῦν ἔτι τοῦτο ἐξομολογήσομαι Κυρίῳ. Διὰ τοῦτο ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Ἰουδαν. Καὶ ἔσθη τοῦ τίκτειν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

1. Ἰδοῦσα δὲ Ῥαχὴλ ὅτι οὐ τέτοκε τῷ Ἰακώβ, καὶ ἐζήλωσε Ῥαχὴλ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς καὶ εἶπε τῷ Ἰακώβ· Δός μοι τέκνα· εἰ δὲ μὴ, τελευτήσω ἐγώ.

2. θυμωθεὶς δὲ Ἰακώβ τῇ Ῥαχὴλ, εἶπεν αὐτῇ· Μὴ ἀντὶ Θεοῦ ἐγὼ εἰμι, ὃς ἐστέρησέ σε καρπὸν κοιλίας;

3. Εἶπε δὲ Ῥαχὴλ τῷ Ἰακώβ· Ἰδοὺ ἡ παιδίσκη μου Βαλλὰ· Εἰσελθε πρὸς αὐτήν· καὶ τέξεται ἐπὶ τῶν γονάτων μου, καὶ τεκνοποιήσομαι καγὼ ἐξ αὐτῆς.

4. Καὶ ἔδωκεν αὐτῇ Βαλλὰν τὴν παιδίσκην αὐτῆς αὐτῷ γυναῖκα. Καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτήν Ἰακώβ.

5. Καὶ συνέλαβε Βαλλὰ ἡ παιδίσκη Ῥαχὴλ, καὶ ἔτεκε τῷ Ἰακώβ υἱόν.

6. Καὶ εἶπε Ῥαχὴλ· Ἐκρινέ μοι ὁ Θεός, καὶ ἐπήκουσε τῆς φωνῆς μου, καὶ ἔδωκέ μοι υἱόν. Διὰ τοῦτο ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Δάν.

7. Καὶ συνέλαβεν ἔτι Βαλλὰ ἡ παιδίσκη Ῥαχὴλ, καὶ ἔτεκεν υἱὸν δεύτερον τῷ Ἰακώβ.

8. Καὶ εἶπε Ῥαχὴλ· Συναντελάβετο μοι ὁ Θεός, καὶ συνανεστράφην τῇ ἀδελφῇ μου, καὶ ἡδυνάσθη. Καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Νεφθαλεί.

9. Εἶδε δὲ Λεία ὅτι ἔσθη τοῦ τίκτειν, καὶ ἔλαβε Ζελφάν τὴν παιδίσκην αὐτῆς, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν τῷ Ἰακώβ γυναῖκα. Καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτήν.

10. Καὶ συνέλαβε Ζελφὰ ἡ παιδίσκη Λείας, καὶ ἔτεκε τῷ Ἰακώβ υἱόν.

11. Καὶ εἶπε Λεία· Ἐν τύχῃ. Καὶ ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Γάδ.

12. Καὶ συνέλαβεν ἔτι Ζελφὰ ἡ παιδίσκη Λείας, καὶ ἔτεκε τῷ Ἰακώβ υἱὸν δεύτερον.

13. Καὶ εἶπε Λεία· Μαχαρία ἐγώ, ὅτι μακαριοῦσί με αἱ γυναῖκες. Καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Ἀσήρ.

14. Ἐπορεύθη δὲ Ῥουβὴν ἐν ἡμέρᾳ θερισμοῦ πυρῶν· καὶ εὔρε μῆλα μανδραγορῶν ἐν τῷ ἀγρῷ, καὶ ἤνεγκεν αὐτὰ πρὸς Λείαν τὴν μητέρα αὐτοῦ. Εἶπε δὲ Ῥαχὴλ τῇ Λείᾳ τῇ ἀδελφῇ αὐτῆς· Δός μοι τῶν μανδραγορῶν τοῦ υἱοῦ σου.

15. Εἶπε δὲ Λεία· Οὐχ ἱκανόν σοι ὅτι ἔλαβες τὸν ἄνδρα μου; μὴ καὶ τοὺς μανδραγόρας τοῦ υἱοῦ μου λήψῃς; Εἶπε δὲ Ῥαχὴλ· Οὐχ οὕτως κοιμηθήτω μετὰ σοῦ τὴν νύκτα ταύτην ἀντὶ τῶν μανδραγορῶν τοῦ υἱοῦ σου.

16. Εἰσῆλθεν δὲ Ἰακώβ ἐξ ἀγροῦ ἑσπέρας, καὶ ἐξ-

32. Et concepit Lia, et peperit filium ipsi Jacob. Vocavit autem nomen ejus Ruben, dicens : Quoniam vidit Dominus humiliationem meam, et dedit mihi filium : nunc itaque diliget me vir meus.

33. Et concepit iterum, et peperit filium secundum ipsi Jacob, et dixit : Quoniam audivit Dominus quod odio habeor, et addidit mihi etiam hunc. Et vocavit nomen ejus, Symeon.

34. Et concepit adhuc, et peperit filium, et dixit : In hoc nunc tempore apud me erit vir meus, quia peperit ei tres filios. Ideo vocavit nomen ejus, Levi.

35. Et concipiens adhuc peperit filium, et dixit : Nunc etiam hoc confitebor Domino. Ob id vocavit nomen ejus Judam. Et stetit a pariendo.

CAPUT XXX.

1. Videns autem Rachel quod non peperisset ipsi Jacob, et Rachel invidit sorori suae : et dixit ad Jacob : Da mihi filios : sin autem non, moriar ego.

2. Iratus autem Jacob ipsi Rachel, dixit ei : Numquid pro Deo ego sum, qui privavit te fructu ventris?

3. Dixit autem Rachel ad Jacob : Ecce ancilla mea Balla : intra ad eam : et pariet super genua mea, et filios faciam ego etiam ex ea.

4. Et dedit ei Ballam ancillam suam ei uxorem. Et intravit ad eam Jacob.

5. Et concepit Balla ancilla Rachel, et peperit ipsi Jacob filium.

6. Et dixit Rachel : Judicavit mihi Deus, et exaudivit vocem meam, et dedit mihi filium. Propterea vocavit nomen ejus, Dan.

7. Et concepit adhuc Balla ancilla Rachel, et peperit filium secundum ipsi Jacob.

8. Et dixit Rachel : Coassumpsit me Deus, et colluctata sum cum sorore mea, et valui. Et vocavit nomen ejus, Nephtali.

9. Vidit autem Lia quia steterat a pariendo : et sumpsit Zelpham ancillam suam, et dedit eam ipsi Jacob uxorem. Et intravit ad eam.

10. Et concepit Zelpha ancilla Liae, et peperit ipsi Jacob filium.

11. Et dixit Lia : In fortuna. Et cognominavit nomen ejus Gad.

12. Et concepit adhuc Zelpha ancilla Liae, et peperit ipsi Jacob filium secundum.

13. Et dixit Lia : Beata ego, quia beatificabunt me mulieres. Et vocavit nomen ejus, Aser.

14. Ivit autem Ruben in die messis triticeae : et invenit poma mandragorarum in agro, et attulit ea ad Liam matrem suam. Dixit autem Rachel Liae sorori suae : Da mihi de mandragoris filii tui.

15. Dixit autem Lia : Non satis est tibi quod accepisti virum meum? numquid et mandragoras filii mei accipies? Dixit autem Rachel : Non ita : dormiat tecum nocte hac pro mandragoris filii tui.

16. Ingressus est autem Jacob ex agro vesperi, et exiit

ἦλθε Λεία εἰς συνάντησιν αὐτῷ, καὶ εἶπε· Πρὸς ἐμέ εἰς-
ελεύση σήμερον· μεμίσθωμαι γάρ σε ἀντὶ τῶν μαν-
δραγορῶν τοῦ υἱοῦ μου. Καὶ ἐκοιμήθη μετ' αὐτῆς τὴν
νύκτα ἐκεῖνην.

17. Καὶ ἐπήκουσεν ὁ Θεὸς Λείας, καὶ συλλαβοῦσα
ἔτεκε τῷ Ἰακώβ υἱὸν πέμπτον.

18. Καὶ εἶπε Λεία· Δέδωκέ μοι ὁ Θεὸς τὸν μισθόν
μου, ἀνθ' οὗ ἔδωκα τὴν παιδίσκην μου τῷ ἀνδρὶ μου.
Καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Ἰσάχαρ, ὃ ἐστὶ μισθός.

19. Καὶ συνελάβεν ἔτι Λεία, καὶ ἔτεκεν υἱὸν ἕκτον
τῷ Ἰακώβ.

20. Καὶ εἶπε Λεία· Δεδώρηται ὁ Θεός μοι δῶρον κα-
λὸν ἐν τῷ νῦν καιρῷ· ἀρετιεῖ με ὁ ἀνὴρ μου· τέτοκα
γάρ αὐτῷ υἱοὺς ἕξ. Καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Ζα-
βουλὼν.

21. Καὶ μετὰ τοῦτο ἔτεκε θυγατέρα, καὶ ἐκάλεσε τὸ
ὄνομα αὐτῆς, Δείνα.

22. Ἐμνήσθη δὲ ὁ Θεὸς τῆς Ῥαχὴλ, καὶ ἐπήκουσεν
αὐτῆς ὁ Θεός, καὶ ἀνέωξεν αὐτῆς τὴν μήτραν·

23. καὶ συλλαβοῦσα ἔτεκε τῷ Ἰακώβ υἱόν. Εἶπε δὲ
Ῥαχὴλ· Ἀφείλεν ὁ Θεός μου τὸ ὄνειδος.

24. Καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰωσήφ, λέγουσα·
Προσθέτω ὁ Θεός μοι υἱὸν ἕτερον.

25. Ἐγένετο δὲ ὡς ἔτεκε Ῥαχὴλ τὸν Ἰωσήφ, εἶπεν
Ἰακώβ τῷ Λάβαν· Ἀπόστειλόν με, ἵνα ἀπέλθω εἰς τὸν
τόπον μου καὶ εἰς τὴν γῆν μου·

26. ἀπόδος τὰς γυναῖκάς μου, καὶ τὰ παιδιά μου,
περὶ ὧν δεδούλευκά σοι, ἵνα ἀπέλθω. Σὺ γὰρ γινώσκεις
τὴν δουλείαν ἣν δεδούλευκά σοι.

27. Εἶπε δὲ αὐτῷ Λάβαν· Εἰ εὖρον χάριν ἐναντίον
σου, οἰωνισάμην ἂν· εὐλόγησε γάρ με ὁ Θεὸς ἐπὶ τῇ σῇ
εἰσόδῳ.

28. Διάστειλον τὸν μισθόν σου πρὸς με, καὶ δώσω.

29. Εἶπε δὲ Ἰακώβ· Σὺ γινώσκεις ἃ δεδούλευκά σοι,
καὶ ὅσα ἦν κτήνη σου μετ' ἐμοῦ.

30. Μικρὰ γὰρ ἦν ὅσα σοι ἐναντίον ἐμοῦ, καὶ ἠὲ-
ξήθη εἰς πλῆθος· καὶ εὐλόγησέ σε Κύριος ὁ Θεός ἐπὶ τῷ
ποδί μου. Νῦν οὖν πότε ποιήσω καγὼ ἐμαυτῷ οἶκον;

31. Καὶ εἶπεν αὐτῷ Λάβαν· Τί σοι δώσω; Εἶπε δὲ
αὐτῷ Ἰακώβ· Οὐ δώσεις μοι οὐδέν. Ἐὰν ποιήσης μοι τὸ
ῥῆμα τοῦτο, πάλιν ποιμανῶ τὰ πρόβατά σου, καὶ φυ-
λάξω.

32. Παρελθέτω πάντα τὰ πρόβατά σου σήμερον, καὶ
διαχώρισον ἐκεῖθεν πᾶν πρόβατον φαῖον ἐν τοῖς ἄρνασι·
καὶ πᾶν διάλευκον καὶ ῥαντὸν ἐν ταῖς αἰξίν, ἔσται μοι
μισθός.

33. Καὶ ἐπακούσεται μοι ἡ δικαιοσύνη μου ἐν τῇ
ἡμέρᾳ τῇ ἐπαύριον· ὅτι ἐστὶν ὁ μισθός μου ἐνώπιόν
σου. Πᾶν δ' ἐὰν μὴ ᾖ ῥαντὸν καὶ διάλευκον ἐν ταῖς
αἰξί, καὶ φαῖον ἐν τοῖς ἄρνασι, κεκλειμένον ἔσται παρ'
ἐμοῦ.

34. Εἶπε δὲ αὐτῷ Λάβαν· Ἔστω κατὰ τὸ ῥῆμά σου.

35. Καὶ διέστειλεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τοὺς τράγους
τοὺς ῥαντοὺς καὶ τοὺς διαλεύκους, καὶ πάσας τὰς αἰγας
τὰς ῥαντάς καὶ τὰς διαλεύκους, καὶ πᾶν δ' ᾗν φαῖον ἐν
τοῖς ἄρνασι, καὶ πᾶν δ' ᾗν λευκὸν ἐν αὐτοῖς· καὶ ἔδωκε
διὰ χειρὸς τῶν υἱῶν αὐτοῦ.

36. Καὶ ἀπέστησεν ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν, καὶ ἀνὰ μέσον
αὐτῶν καὶ ἀνὰ μέσον Ἰακώβ· Ἰακώβ δὲ ἐποίμανε τὰ
πρόβατα Λάβαν τὰ ὑπολειφθέντα.

Lia in occursum ei, et dixit : Ad me intrabis hodie : mercede
enim conduxī te pro mandragoris filii mei. Et dormivit cum
ea nocte illa.

17. Et exaudivit Deus Liam, et concipiens peperit ipsi
Jacob filium quintum.

18. Et dixit Lia : Dedit mihi Deus mercedem meam, pro
eo quod dedi ancillam meam viro meo. Et vocavit nomen
ejus, Issachar, quod est merces.

19. Et concepit adhuc Lia, et peperit filium sextum ipsi
Jacob.

20. Et dixit Lia : Donavit Deus mihi donum bonum nunc
temporis : deliget me vir meus : peperī enim ei filios sex. Et
vocavit nomen ejus, Zabulon.

21. Et post hoc peperit filiam, et vocavit nomen ejus,
Dina.

22. Recordatus est autem Deus Rachel, et exaudivit eam
Deus, et aperuit ejus vulvam :

23. et concipiens peperit ipsi Jacob filium. Dixit autem
Rachel : Abstulit Deus meum opprobrium.

24. Et vocavit nomen ejus Joseph, dicens : Addat Deus mi-
hi filium alium.

25. Factum est autem ut peperit Rachel Joseph, dixit Ja-
cob ad Laban : Dimitte me, ut abeam in locum meum et
in terram meam :

26. redde uxores meas, et parvulos meos, pro quibus
servivi tibi, ut abeam. Tu enim nosti servitutem quam ser-
vivi tibi.

27. Dixit autem ei Laban : Si inveni gratiam coram te, au-
guratus sum utique : benedixit enim me Deus in tuo ingressu.

28. Distingue mercedem tuam ad me, et dabo.

29. Dixit autem Jacob : Tu nosti quæ servivi tibi, et
quanta erant pecora tua mecum.

30. Parva enim erant quæ tibi erant coram me, et aucta
sunt in multitudinem : et benedixit te Dominus Deus in pede
meo. Nunc itaque quando faciam et ego mihi domum?

31. Et dixit ei Laban : Quid tibi dabo? Dixit autem ei Ja-
cob : Non dabis mihi quicquam. Si feceris mihi verbum hoc,
rursus pascam oves tuas, et custodiam.

32. Transeant omnes oves tue hodie, et separa inde om-
nem ovem fuscā in agnis ; et omne subalbum et sparsum
in capris, erit mihi merces.

33. Et exaudiet me justitia mea in die crastina : quia est
merces mea in conspectu tuo. Omne quodcumque non fue-
rit sparsum et subalbum in capris, et fuscum in agnis, furto
ablatum erit apud me.

34. Dixit autem ei Laban : Sit juxta verbum tuum.

35. Et separavit in die illa hircos sparsos et subalbos,
et omnes capras sparsas et subalbas, et omne quod erat
fuscum in agnis, et omne quod erat album in eis : et dedit
per manum filiorum suorum.

36. Et fecit distare viam trium dierum, et inter eos et in-
ter Jacob : Jacob autem pascebat oves Laban reliquas.

37. Ἐλαβε δὲ ἑαυτῷ Ἰακώβ ῥάβδον στυρακίνην γλωρὰν, καὶ καρυίνην, καὶ πλατάνου καὶ ἐλέπισεν αὐτὰς Ἰακώβ λεπίσματα λευκά· καὶ περισύρων τὸ γλωρὸν, ἐφαίνετο ἐπὶ ταῖς ῥάβδοις τὸ λευκὸν, ὃ ἐλέπισε, ποικίλον.

38. Καὶ παρέθηκε τὰς ῥάβδους, ἃς ἐλέπισεν, ἐν τοῖς ληνοῖς τῶν ποτιστηρίων τοῦ ὕδατος· ἵνα ὡς ἂν ἔλθωσι τὰ πρόβατα πιεῖν, ἐνώπιον τῶν ῥάβδων ἐλθόντων αὐτῶν εἰς τὸ πιεῖν, ἐγκισσῇσιν τὰ πρόβατα εἰς τὰς ῥάβδους.

39. Καὶ ἐνεκίσσων τὰ πρόβατα εἰς τὰς ῥάβδους· καὶ ἔτικτον τὰ πρόβατα διάλευκα, καὶ ποικίλα, καὶ σποδοειδῆ ῥαντά.

40. Τοὺς δὲ ἄμνους διέστειλεν Ἰακώβ· καὶ ἔστησεν ἐναντίον τῶν προβάτων κριὸν διάλευκον, καὶ πᾶν ποικίλον ἐν τοῖς ἄμνοις· καὶ διεχώρισεν ἑαυτῷ ποιμνία καθ' ἑαυτὸν, καὶ οὐκ ἔμιξεν αὐτὰ εἰς τὰ πρόβατα Λάβαν.

41. Ἐγένετο δὲ, ἐν τῷ καιρῷ ᾧ ἐνεκίσσων τὰ πρόβατα ἐν γαστρὶ λαμβάνοντα, ἔθηκεν Ἰακώβ τὰς ῥάβδους ἐναντίον τῶν προβάτων ἐν τοῖς ληνοῖς, τοῦ ἐγκισσῆσαι αὐτὰ κατὰ τὰς ῥάβδους.

42. Ἦνίκα δ' ἂν ἔτεκε τὰ πρόβατα, οὐκ ἐτίθει. Ἐγένετο δὲ τὰ μὲν ἄσημα τοῦ Λάβαν, τὰ δὲ ἐπίσημα τοῦ Ἰακώβ.

43. Καὶ ἐπλούτησεν ὁ ἄνθρωπος σφόδρα σφόδρα· καὶ ἐγένετο αὐτῷ κτήνη πολλὰ, καὶ βόες, καὶ παῖδες, καὶ παιδίσκαι, καὶ κάμηλοι, καὶ ὄνοι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΑ'.

1. Ἦκουσε δὲ Ἰακώβ τὰ ῥήματα τῶν υἱῶν Λάβαν, λεγόντων· Ἐἵληπεν Ἰακώβ πάντα τὰ τοῦ πατρὸς ἡμῶν, καὶ ἐκ τῶν τοῦ πατρὸς ἡμῶν πεποίηκε πᾶσαν τὴν δόξαν ταύτην.

2. Καὶ εἶδεν Ἰακώβ τὸ πρόσωπον τοῦ Λάβαν, καὶ ἰδοὺ οὐκ ἦν πρὸς αὐτὸν ὡσεὶ γῶδες καὶ τρίτην ἡμέραν.

3. Εἶπε δὲ Κύριος πρὸς Ἰακώβ· Ἀποστρέφου εἰς τὴν γῆν τοῦ πατρὸς σου καὶ εἰς τὴν γενεάν σου, καὶ ἐσομαι μετὰ σοῦ.

4. Ἀποστείλας δὲ Ἰακώβ ἐκάλεσε Λείαν καὶ Ῥαχὴλ εἰς τὸ πεδῖον οὗ ἦν τὰ ποιμνία.

5. Καὶ εἶπεν αὐταῖς· Ὁρῶ ἐγὼ τὸ πρόσωπον τοῦ πατρὸς ὑμῶν, ὅτι οὐκ ἔστι πρὸς ἐμοῦ ὡς ἐχθὲς καὶ τρίτην ἡμέραν. Ὁ δὲ Θεὸς τοῦ πατρὸς μου ἦν μετ' ἐμοῦ.

6. Καὶ αὐταὶ δὲ οἶδατε ὅτι ἐν πάσῃ τῇ ἰσχυί μου δεδούλευκα τῷ πατρὶ ὑμῶν.

7. Ὁ δὲ πατὴρ ὑμῶν παρεχρούσατό με, καὶ ἤλλαξε τὸν μισθόν μου τῶν δέκα ἄμνων· καὶ οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ ὁ Θεὸς κακοποιῆσαί με.

8. Ἐάν οὕτως εἴπῃ, τὰ ποικίλα ἔσται σου μισθός, καὶ τίξεται πάντα τὰ πρόβατα ποικίλα· ἐάν δὲ εἴπῃ, τὰ λευκά ἔσται σου μισθός, καὶ τίξεται πάντα τὰ πρόβατα λευκά.

9. Καὶ ἀφείλετο ὁ Θεὸς πάντα τὰ κτήνη τοῦ πατρὸς ὑμῶν, καὶ ἔδωκέ μοι αὐτά.

10. Καὶ ἐγένετο, ἡνίκα ἐνεκίσσων τὰ πρόβατα ἐν γαστρὶ λαμβάνοντα, καὶ εἶδον τοῖς ὀφθαλμοῖς μου ἐν τῷ ὕπνῳ· καὶ ἰδοὺ οἱ τράγοι καὶ οἱ κριοὶ ἀναβαίνοντες ἐπὶ τὰ πρόβατα καὶ τὰς αἴγας, διάλευκοι καὶ ποικίλοι καὶ σποδοειδεῖς ῥαντοί.

37. Sumpsit autem sibi Jacob virgam styracinam viridem, et nucinam, et platani : et decorticavit eas decorticationes albas : et distrahens viride, apparebat in virgis album, quod decorticaverat, varium.

38. Et apposuit virgas, quas decorticaverat, in alveis canalium aquae : ut cum venissent oves bibere, in conspectu virgarum venientibus ipsis ad bibendum, conciperent oves in virgas.

39. Et concipiebant oves in virgas : et pariebant oves subalbas, et varias, et cineritias sparsas.

40. Agnos autem segregavit Jacob : et statuit coram ovibus arietem subalbum, et omne varium in agnis : et separavit sibi greges per seipsum, et non miscuit eos ad oves Laban.

41. Factum est autem, in tempore quo concipiebant oves in utero accipientes, posuit Jacob virgas coram ovibus in canalibus, ut ipsae conciperent secundum virgas.

42. Cum vero peperissent oves, non ponebat. Facta sunt autem non signata ipsius Laban, signata autem ipsius Jacob.

43. Et ditatus est homo valde valde : et facta sunt ei pecora multa, et boves, et pueri, et ancillae, et cameli, et asini.

CAPUT XXXI.

1. Andivit autem Jacob verba filiorum Laban, dicentium : Tulit Jacob omnia quae patris nostri, et ex iis, quae patris nostri fecit omnem gloriam hanc.

2. Et vidit Jacob faciem Laban, et ecce non erat ad eum sicut hesternae et nudiustertianae die.

3. Dixit autem Dominus ad Jacob : Revertere in terram patris tui et ad generationem, et ero tecum.

4. Mittens autem Jacob vocavit Liam et Rachel in agrum ubi erant greges :

5. Et dixit eis : Video ego faciem patris vestri, quia non est erga me sicut heri et nudiustertius. Deus autem patris mei fuit mecum.

6. Et ipsae autem nostis quia in omni fortitudine mea servivi patri vestro.

7. Pater autem vester circumvenit me, et mutavit mercedem meam decem agnorum : et non dedit ei Deus inalefacere mihi.

8. Si ita diceret, varia erunt merces tua, et parient omnes oves varia : sin autem diceret, alba erunt merces tua, et parient omnes oves alba.

9. Et abstulit Deus omnia pecora patris vestri, et dedit mihi ea.

10. Et factum est, quando concipiebant oves in utero accipientes, et vidi oculis meis in somno : et ecce hirci et arietes ascendentes super oves et capras subalbi, et varii, et cineritii sparsi.

11. Καὶ εἶπέ μοι ὁ ἄγγελος τοῦ Θεοῦ καθ' ὕπνον· Ἰακώβ. Ἐγὼ δὲ εἶπα· Τί ἐστὶ;

12. Καὶ εἶπεν· Ἀνάβλεψον τοῖς ὀφθαλμοῖς σου, καὶ ἴδε τοὺς τράγους καὶ τοὺς κριοὺς ἀναβαίνοντας ἐπὶ τὰ πρόβατα καὶ τὰς αἴγας, διαλευκαὺς καὶ ποικίλους καὶ σποδασειδεῖς ῥαντούς· ὥρακα γὰρ ὅσα σοι Λάβαν ποιεῖ.

13. Ἐγὼ εἰμι ὁ Θεός, ὁ ὀφθεῖς σοι ἐν τόπῳ Θεοῦ, οὗ ἤλευσάς μοι ἐκεῖ στηλὴν, καὶ ἤψω μοι ἐκεῖ εὐχὴν. Νῦν οὖν ἀνάστηθι, καὶ ἐξελθε ἐκ τῆς γῆς ταύτης, καὶ ἀπελθε εἰς τὴν γῆν τῆς γενέσεώς σου· καὶ ἔσομαι μετὰ σοῦ.

14. Καὶ ἀποκριθεῖσαι Ῥαχὴλ καὶ Λεία εἶπαν αὐτῷ· Μὴ ἔστιν ἡμῖν ἐτι μερίς ἢ κληρονομία ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς ἡμῶν;

15. Οὐχ ὥς αἱ ἀλλότριαι λελογίσμεθα αὐτῷ; Πέπρακε γὰρ ἡμᾶς, καὶ καταβρώσει κατέφαγε τὸ ἀργύριον ἡμῶν.

16. Πάντα τὸν πλοῦτον καὶ τὴν δόξαν, ἣν ἀφείλετο ὁ Θεός τοῦ πατρὸς ἡμῶν, ἡμῖν ἔσται καὶ τοῖς τέκνοις ἡμῶν. Νῦν οὖν ὅσα σοι εἶρηκεν ὁ Θεός, ποιεῖ.

17. Ἀναστὰς δὲ Ἰακώβ λαβεὶ τὰς γυναῖκας αὐτοῦ καὶ τὰ παιδία αὐτοῦ ἐπὶ τὰς καμήλους,

18. καὶ ἀπήγαγε πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτῷ, καὶ πᾶσαν τὴν ἀποσκευὴν αὐτοῦ, ἣν περιποιήσατο ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ, καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ, ἀπελθεῖν πρὸς Ἰσαὰκ τὸν πατέρα αὐτοῦ εἰς γῆν Χαναάν.

19. Λάβαν δὲ ὤχετο κεῖραι τὰ πρόβατα αὐτοῦ. Ἐκλεψε δὲ Ῥαχὴλ τὰ εἰδωλα τοῦ πατρὸς αὐτῆς.

20. Ἐκρυψε δὲ Ἰακώβ Λάβαν τὸν Σύρον, τοῦ μὴ ἀναγγεῖλαι αὐτῷ ὅτι ἀποδιδράσκει.

21. Καὶ ἀπέδρα αὐτός, καὶ τὰ αὐτοῦ πάντα, καὶ διέβη τὸν ποταμὸν, καὶ ὤρμησεν εἰς τὸ ὄρος Γαλαὰδ.

22. Ἀνηγγέλη δὲ Λάβαν τῷ Σύρῳ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, ὅτι ἀπέδρα Ἰακώβ.

23. Καὶ παραλαβὼν τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ μεθ' ἑαυτοῦ, ἐδίωξεν ὀπίσω αὐτοῦ ὁδὸν ἡμερῶν ἑπτὰ· καὶ κατέλαβεν αὐτὸν ἐν τῷ ὄρει Γαλαὰδ.

24. Ἦλθε δὲ ὁ Θεός πρὸς Λάβαν τὸν Σύρον καθ' ὕπνον τὴν νύκτα, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Φύλαξαι σεαυτὸν, μὴ ποτε λαλήσῃς μετὰ Ἰακώβ πονηρά.

25. Καὶ κατέλαβε Λάβαν τὸν Ἰακώβ. Ἰακώβ δὲ ἐπηξέ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ ἐν τῷ ὄρει· Λάβαν δὲ ἕστησε τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ ἐν τῷ ὄρει Γαλαὰδ.

26. Εἶπε δὲ Λάβαν τῷ Ἰακώβ· Τί ἐποίησας; ἵνατί κρυψῇ ἀπέδρας, καὶ ἐκλοποφόρησάς με, καὶ ἀπήγαγες τὰς θυγατέρας μου, ὥς αἰχμαλώτιδας μαχαίρᾳ;

27. Καὶ εἰ ἀνήγγειλάς μοι, ἐξαπέστειλα ἂν σε μετ' εὐφροσύνης, καὶ μετὰ μουσικῶν, καὶ τυμπάνων, καὶ κιθάρης.

28. Καὶ οὐκ ἠξιώθην καταφιλῆσαι τὰ παιδία μου, καὶ τὰς θυγατέρας μου. Νῦν δὲ ἀφρόνως ἐπραξας.

29. Καὶ νῦν ἰσχύει ἡ χεὶρ μου κακοποιῆσαί σε. Ὁ δὲ Θεός τοῦ πατρὸς σου χθὲς εἶπε πρὸς με, λέγων, Φύλαξαι σεαυτὸν, μὴ ποτε λαλήσῃς μετὰ Ἰακώβ πονηρά.

30. Νῦν οὖν πεπόρευσαι· ἐπιθυμίᾳ γὰρ ἐπεθύμησας ἀπελθεῖν εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς σου· ἵνατί ἐκλεψας τοὺς θεούς μου;

31. Ἀποκριθεὶς δὲ Ἰακώβ εἶπε τῷ Λάβαν· Ὅτι ἐφοβήθην. Εἶπα γάρ, μὴ ποτε ἀφέλῃ τὰς θυγατέρας σου ἀπ' ἐμοῦ, καὶ πάντα τὰ ἐμά.

11. Et dixit mihi angelus Dei per somnum : Jacob. Ego autem dixi : Quid est?

12. Et dixit : Respice oculis tuis, et vide lupos et arietes ascendentes super oves et capras, subalbos et varios et cineritios sparsos : vidi enim quaecumque tibi Laban facit.

13. Ego sum Deus, qui apparui tibi in loco Dei, ubi unxisti mihi ibi titulum, et votisti mihi ibi votum. Nunc igitur surge, et exi de terra hac, et abi in terram generationis tuæ : et ero tecum.

14. Et respondentes Rachel et Lia dixerunt ei : Numquid est nobis adhuc portio vel hæreditas in domo patris nostri?

15. Nonne sicut alienæ repotatæ sumus ei? Vendidit enim nos, et devoratione absorbit argentum nostrum.

16. Omnes divitias et gloriam, quam abstulit Deus a patre nostro, nobis erunt et filiis nostris. Nunc igitur quaecumque tibi dixit Deus, fac.

17. Surgens autem Jacob sumpsit uxores suas et parvulos suos super camelos;

18. et abduxit omnem substantiam suam, et omnem apparatus suum, quem acquisiverat in Mesopotamia, et omnia sua, ut abiret ad Isaac patrem suum in terram Chanaan.

19. Laban autem iverat tondere oves suas. Furata est autem Rachel idola patris sui.

20. Celavit autem Jacob Laban Syrum, non indicando ei quia fugit.

21. Et aufugit ipse, et ipsius omnia, et transivit flumen, et properavit in montem Galaad.

22. Nuntiatum est autem Laban Syro die tertia, quia aufugit Jacob.

23. Et assumens fratres suos secum, persecutus est post eum viam dierum septem : et assecutus est eum in monte Galaad.

24. Venit autem Deus ad Laban Syrum per somnum nocte, et dixit ei : Custodi te, ne forte loquaris cum Jacob mala.

25. Et assecutus est Laban Jacob. Jacob autem fixerat tabernaculum suum in monte : Laban autem statuit fratres suos in monte Galaad.

26. Dixit autem Laban ad Jacob : Quid fecisti? ut quid occulte aufugisti, et furatus es me, et abduxisti filias meas. quasi captivas gladio?

27. Et si annunciassem mihi, dimisisssem utique te cum lætitia, et cum musicis, et tympanis, et cithara.

28. Nec sum habitus dignus oculari parvulos meos, et filias meas. Nunc autem imprudenter egisti.

29. Et nunc valet manus mea tibi malefacere. Deus autem patris tui heri dixit ad me, dicens : Custodi teipsum, ne forte loquaris cum Jacob mala.

30. Nunc autem ivisti : desiderio enim desiderasti abire in domum patris tui : ut quid furatus es deos meos?

31. Respondens autem Jacob dixit ad Laban : Quia timui. Dixi enim, ne forte auferas filias tuas a me, et omnia mea.

32. Καὶ εἶπεν Ἰακώβ· Παρ' ᾧ ἂν εὕρῃς τοὺς θεοὺς σου, οὐ ζήσεται ἐναντίον τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν. Ἐπίγνωθι τί ἐστὶ παρ' ἐμοὶ τῶν σῶν, καὶ λάβε· καὶ οὐκ ἐπέγνω παρ' αὐτῷ οὐδέν. Οὐκ ᾔδει δὲ Ἰακώβ ὅτι Ῥαχὴλ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἐκλεψεν αὐτούς.

33. Εἰσελθὼν δὲ Λάβαν ἠρεύνησεν εἰς τὸν οἶκον Λείας, καὶ οὐχ εὔρεν. Καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ οἴκου Λείας, καὶ ἠρεύνησεν τὸν οἶκον Ἰακώβ, καὶ ἐν τῷ οἴκῳ τῶν δύο παιδισκῶν, καὶ οὐχ εὔρεν. Εἰσῆλθε δὲ καὶ εἰς τὸν οἶκον Ῥαχὴλ.

34. Ῥαχὴλ δὲ ἔλαβε τὰ εἰδῶλα, καὶ ἐνέβαλεν αὐτὰ εἰς τὰ σάγματα τῆς καμήλου, καὶ ἐπεκάθισεν αὐτοῖς.

35. Καὶ εἶπε τῷ πατρὶ αὐτῆς· Μὴ βαρέως φέρε, κύριε· οὐ δύναμαι ἀναστῆναι ἐνώπιόν σου, ὅτι τὰ κατ' ἐθισμὸν τῶν γυναικῶν μοι ἐστίν. ἠρεύνησεν δὲ Λάβαν ἐν ὅλῳ τῷ οἴκῳ, καὶ οὐχ εὔρε τὰ εἰδῶλα.

36. Ὀργισθὴ δὲ Ἰακώβ, καὶ ἐμαχέσατο τῷ Λάβαν. Ἀποκριθεὶς δὲ Ἰακώβ εἶπε τῷ Λάβαν· Τί τὸ ἀδίκημά μου, καὶ τί τὸ ἁμάρτημά μου, ὅτι κατεδίωξας ὀπίσω μου,

37. καὶ ὅτι ἠρεύνησας πάντα τὰ σκεύη τοῦ οἴκου μου; τί εὔρες ἀπὸ πάντων τῶν σκευῶν τοῦ οἴκου σου; ὅς ᾧδε ἐνώπιον τῶν ἀδελφῶν σου καὶ τῶν ἀδελφῶν μου, καὶ ἐλεγξάτωσαν ἀνὰ μέσον τῶν δύο ἡμῶν.

38. Ταῦτά μοι εἰκοσιν ἔτη ἐγὼ εἰμι μετὰ σοῦ· τὰ πρόβατά σου καὶ αἱ αἰγές σου οὐκ ἤτεκνωθῆσαν, κριοὺς τῶν προβάτων σου οὐ κατέφαγον.

39. Θηρίαλωτον οὐκ ἐνένοχά σοι· ἐγὼ ἀπεινῶνουν παρ' ἐμαυτοῦ κλέμματα ἡμέρας καὶ κλέμματα νυκτός.

40. Ἐγενόμην τῆς ἡμέρας συγκαϊόμενος τῷ καύματι, καὶ τῷ παγετῷ τῆς νυκτός· καὶ ἀφίστατο ὁ ὕπνος μου ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου.

41. Ταῦτά μοι εἰκοσιν ἔτη ἐγὼ εἰμι ἐν τῇ οἰκίᾳ σου· ἐδούλευσά σοι δεκατέσσαρα ἔτη ἀντὶ τῶν δύο θυγατέρων σου, καὶ ἐξ ἑτῆ ἐν τοῖς προβάτοις σου· καὶ παρελογίσω τὸν μισθόν μου δέκα ἀμνάσιν.

42. Εἰ μὴ ὁ Θεὸς τοῦ πατρός μου Ἀβραάμ, καὶ ὁ φίλος Ἰσαάκ ἦν μοι, νῦν ἂν κενὸν με ἐξέπεστείλας. Τὴν ταπεινώσιν μου καὶ τὸν κόπον τῶν χειρῶν μου εἶδεν ὁ Θεός, καὶ ἤλεγξέ σε γῆς.

43. Ἀποκριθεὶς δὲ Λάβαν εἶπε τῷ Ἰακώβ· Αἱ θυγατέρες, θυγατέρες μου, καὶ υἱοί, υἱοί μου· καὶ τὰ κτήνη, κτήνη μου· καὶ πάντα ὅσα σὺ ὄρῃς, ἐμά ἐστι, καὶ τῶν θυγατέρων μου. Τί ποιήσω ταύταις σήμερον ἢ τοῖς τέκνοις αὐτῶν, οἳ ἔτεκον;

44. Νῦν οὖν δεῦρο, διαθῶμαι διαθήκην ἐγὼ τε καὶ σὺ· καὶ ἔσται εἰς μαρτύριον ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ. Εἶπε δὲ αὐτῷ· Ἰδοὺ οὐδεὶς μετ' ἡμῶν ἐστίν· Ἰδὲ ὁ Θεὸς μάρτυς ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ.

45. Λαβὼν δὲ Ἰακώβ λίθον, ἔστησεν αὐτὸν στήλην.

46. Εἶπε δὲ Ἰακώβ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ· Συλλέγετε λίθους. Καὶ συνέλεξαν λίθους, καὶ ἐποίησαν βουνὸν, καὶ ἔφαγον ἐκεῖ ἐπὶ τοῦ βουνοῦ. Καὶ εἶπεν αὐτῷ Λάβαν· Ὁ βουνὸς οὗτος μαρτυρεῖ ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ σήμερον.

47. Καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν Λάβαν, βουνὸς τῆς μαρτυρίας· Ἰακώβ δὲ ἐκάλεσεν αὐτὸν, βουνὸς μάρτυς.

48. Εἶπε δὲ Λάβαν τῷ Ἰακώβ· Ἰδοὺ ὁ βουνὸς οὗτος καὶ ἡ στήλη, ἣν ἔστησα ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ. Μαρτυρεῖ ὁ βουνὸς οὗτος, καὶ μαρτυρεῖ ἡ στήλη αὕτη. Διὰ τοῦτο ἐκλήθη τὸ ὄνομα, βουνὸς μαρτυρεῖ.

32. Et dixit Jacob : Apud quemcumque inveneris deos tuos, non vivet coram fratribus nostris. Cognosce quid est apud me tuorum, et cape. Et non cognovit apud eum quicquam. Nesciebat autem Jacob quia Rachel uxor sua furata erat eos.

33. Ingressus autem Laban scrutatus est in domo Lia, et non invent. Et exiit de domo Lia, et scrutatus est domum Jacob, et in domo ambarum ancillarum, et non invenit. Ingressus est autem et in domum Rachel.

34. Rachel autem sumpserat idola, et injecerat ea in stramenta cameli, et insederat eis.

35. Et dixit patri suo : Ne graviter feras, domine : non possum surgere in conspectu tuo, quoniam quæ secundum consuetudinem mulierum mihi sunt. Scrutatus est autem Laban in tota domo, et non invenit idola.

36. Iratus est autem Jacob, et rixatus est cum Laban. Respondens autem Jacob dixit ad Laban : Quæ injustitia mea, et quod peccatum meum, quia persecutus es post me,

37. et quia scrutatus es omnia vasa domus meæ? quid invenisti de universalis vasis domus tuæ? Pone hic in conspectu fratrum tuorum et fratrum meorum, et arguant inter nos duos.

38. Hos mihi viginti annos ego sum tecum : oves tuæ et capræ tuæ non fuerunt steriles, arietes ovium tuarum nos comedi.

39. Captum a bestia non attuli tibi : ego solvebam a me ipso furta diei et furta noctis.

40. Factus sum diei combustus æstu, et glacie noctis : et abscessit somnus meus ab oculis meis.

41. Hos mihi viginti annos ego sum in domo tua : servi tibi quatuordecim annos pro duabus filiabus tuis, et sex annos in ovibus tuis : et decepisti mercedem meam decem agnabus.

42. Nisi Deus patris mei Abraham, et timor Isaac fuisset mihi, nunc utique vacuum me dimisisses. Humiliationem meam et laborem manuum mearum vidit Deus, et arguit te heri.

43. Respondens autem Laban dixit ad Jacob : Filiae, filiae meæ, et filii, filii mei, et pecora, pecora mea : et omnia quaecumque tu vides, mea sunt et filiarum mearum. Quid faciam eis hodie, aut filiis earum quos pepererunt?

44. Nunc igitur veni, disponam testamentum ego, et tu : et erit in testimonium inter me et te. Dixit autem ei : Ecce nemo nobiscum est : vidit Deus testis inter me et te.

45. Sumens autem Jacob lapidem, statuit eum titulum.

46. Dixit autem Jacob fratribus suis : Colligite lapides. Et collegerunt lapides, et fecerunt acervum, et comederunt ibi super acervum. Et dixit ei Laban : Acervus hic testatur inter me et te hodie.

47. Et vocavit eum Laban, acervus testimonii : Jacob autem vocavit eum, acervus testis.

48. Dicit autem Laban ad Jacob : Ecce acervus hic et titulus, quem statui inter me et te. Testatur acervus hic, et testatur titulus hic. Propterea vocatum est nomen, acervus testatur :

49. Καὶ ἡ θρασις ἦν εἶπεν· Ἐπίδοι ὁ Θεὸς ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ, ὅτι ἀποστησόμεθα ἕτερος ἀπ' ἑτέρου.

50. Εἰ ταπεινώσεις τὰς θυγατέρας μου, εἰ λάβῃς γυναῖκας πρὸς ταῖς θυγατράσι μου, ὅρα· οὐδεὶς μεθ' ἡμῶν ἐστὶν ὁρῶν· Θεὸς μάρτυς μεταξὺ ἐμοῦ καὶ μεταξὺ σοῦ.

51. Καὶ εἶπε Λάβαν τῷ Ἰακώβ· Ἴδού ὁ βουνὸς οὗτος, καὶ μάρτυς ἡ στήλη αὕτη.

52. Ἐάν τε γὰρ ἐγὼ μὴ διαβῶ πρὸς σέ, μήτε σὺ διαβῇς πρὸς με τὸν βουνὸν τοῦτον καὶ τὴν στήλην ταύτην ἐπὶ κακίᾳ,

53. ὁ Θεὸς Ἀβραάμ καὶ ὁ Θεὸς Ναχώρ κρίναι ἀνὰ μέσον ἡμῶν.

54. Καὶ ὤμοσεν Ἰακώβ κατὰ τοῦ φόβου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἰσαάκ, καὶ ἔθυσεν θυσίαν ἐν τῷ ὄρει, καὶ ἐκάλεσε τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον, καὶ ἐκοιμήθησαν ἐν τῷ ὄρει.

55. Ἀναστὰς δὲ Λάβαν τὸ πρωτὶ κατεφίλησε τοὺς υἱοὺς καὶ τὰς θυγατέρας αὐτοῦ, καὶ εὐλόγησεν αὐτούς. Καὶ ἀποστραφεὶς Λάβαν ἀπῆλθεν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ.

ΣΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΒ'.

1. Καὶ Ἰακώβ ἀπῆλθεν εἰς τὴν δὲδὸν ἑαυτοῦ. Καὶ ἀναβλέψας εἶδε παρεμβολὴν Θεοῦ παρεμβεβληκυῖαν, καὶ συνήντησαν αὐτῷ οἱ ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ.

2. Εἶπε δὲ Ἰακώβ, ἡνίκα εἶδεν αὐτούς· Παρεμβολὴ Θεοῦ αὕτη. Καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, παρεμβολαί.

3. Ἀπέστειλε δὲ Ἰακώβ ἀγγέλους ἔμπροσθεν αὐτοῦ πρὸς Ἡσαῦ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ εἰς γῆν Σηίρ εἰς χώραν Ἐδὼμ,

4. καὶ ἐντείλατο αὐτοῖς, λέγων· Οὕτως ἐρεῖτε τῷ κυρίῳ μου Ἡσαῦ· Οὕτως λέγει ὁ παῖς σου Ἰακώβ· Μετὰ Λάβαν παρώκησα, καὶ ἐχρόνισα ἕως τοῦ νῦν·

5. καὶ ἐγένοντό μοι βόες καὶ ὄνοι καὶ πρόβατα, καὶ παῖδες καὶ παιδίσκαι· καὶ ἀπέστειλα ἀναγγεῖλαι τῷ κυρίῳ μου Ἡσαῦ, ἵνα εὕρῃ ὁ παῖς σου χάριν ἐναντίον σου.

6. Καὶ ἀνέστρεψαν οἱ ἄγγελοι πρὸς Ἰακώβ, λέγοντες· Ἦλθομεν πρὸς τὸν ἀδελφόν σου Ἡσαῦ· καὶ ἰδοὺ αὐτὸς ἔρχεται εἰς συνάντησίν σου, καὶ τετρακόσιοι ἄνδρες μετ' αὐτοῦ.

7. Ἐφοβήθη δὲ Ἰακώβ σφόδρα, καὶ ἠπορεῖτο. Καὶ διεῖλε τὸν λαὸν τὸν μεθ' ἑαυτοῦ, καὶ τοὺς βόας, καὶ τὰς καμήλους, καὶ τὰ πρόβατα εἰς δύο παρεμβολάς.

8. Καὶ εἶπεν Ἰακώβ· Ἐάν ἔλθῃ Ἡσαῦ εἰς παρεμβολὴν μίαν, καὶ κόψῃ αὐτήν, ἔσται ἡ παρεμβολὴ ἡ δευτέρα εἰς τὸ σώζεσθαι.

9. Εἶπε δὲ Ἰακώβ· Ὁ Θεὸς τοῦ πατρὸς μου Ἀβραάμ, καὶ ὁ Θεὸς τοῦ πατρὸς μου Ἰσαάκ, Κύριε σὺ δὲ εἰπὼν μοι, ἀπότρεχε εἰς τὴν γῆν τῆς γενέσεώς σου, καὶ εὖ σε ποιήσω·

10. Ἰκανούσθω μοι ἀπὸ πάσης δικαιοσύνης, καὶ ἀπὸ πάσης ἀληθείας, ἧς ἐποίησας τῷ παιδί σου. Ἐν γὰρ τῇ ράβδῳ μου ταύτῃ διέβην τὸν Ἰορδάνην τοῦτον· νυνὶ δὲ γέγονα εἰς δύο παρεμβολάς.

11. Ἐξέλω με ἐκ χειρὸς τοῦ ἀδελφοῦ μου, ἐκ χειρὸς Ἡσαῦ, ὅτι φοβοῦμαι ἐγὼ αὐτόν· μή ποτε ἔλθὼν πατάξῃ με, καὶ μητέρα ἐπὶ τέκνοις.

49. Et visio quam dixit : Respiciat Deus inter me et te, quia discedemus alter ab altero.

50. Si humiliabis filias meas ; si sumpseris uxores super filias meas, vide : nemo nobiscum est videns : Deus testis inter me et inter te.

51. Et dixit Laban ad Jacob : Ecce acervus hic, et testis titulus hic.

52. Sive enim ego non transgrediar ad te, neque tu transgredieris ad me acervum hunc et titulum hunc ad malum,

53. Deus Abraham et Deus Nachor judicet inter nos.

54. Et juravit Jacob per timorem patris sui Isaac, et sacrificavit sacrificium in monte, et vocavit fratres suos, et comederunt et biberunt, et dormierunt in monte.

55. Surgens autem Laban mane deosculatus est filios et filias suas, et benedixit eos. Et reversus Laban abiit in locum suum.

CAPUT XXXII.

1. Et Jacob abiit in viam suam. Et respiciens vidit castra Dei applicantia, et occurrerunt ei angeli Dei.

2. Dixit autem Jacob, quando vidit eos : Castra Dei haec. Et vocavit nomen loci illius, castra.

3. Misit autem Jacob nuntios ante se ad Esau fratrem suum in terram Seir in regionem Edom,

4. et mandavit eis, dicens : Sic dicetis domino meo Esau : Sic dicit puer tuus Jacob : Cum Laban incolui, et demoratus sum usque modo :

5. et facti sunt mihi boves et asini et oves, et pueri et puellae : et misi annuntiare domino meo Esau, ut inveniat puer tuus gratiam coram te.

6. Et reverterunt nuntii ad Jacob dicentes : Venimus ad fratrem tuum Esau : et ecce ipse venit in occursum tuum, et quadringenti viri cum eo.

7. Timuit autem Jacob valde, et harsitabat. Et divisit populum, qui secum erat, et boves, et camelos, et oves in duo castra.

8. Et dixit : Si venerit Esau ad castra una, et exciderit ea, erunt castra secunda in salutem.

9. Dixit autem Jacob : Deus patris mei Abraham, et Deus patris mei Isaac, Domine tu qui dixisti mihi, recurre in terram generationis tuae, et benefaciam tibi :

10. sufficiat mihi ab omni justitia, et ab omni veritate, quam fecisti puero tuo. In virga enim mea hac transivi Jordanem hunc : nunc autem factus sum in duo castra.

11. Erue me de manu fratris mei, de manu Esau, quia ego timeo illum : ne cum venerit seriat me, et matrem super filios.

12. Σὺ δὲ εἶπας· Εὖ σε ποιήσω, καὶ θήσω τὸ σπέρμα σου ὡς τὴν ἄμμον τῆς θαλάσσης, ἥ οὐκ ἀριθμηθήσεται ὑπὸ τοῦ πλήθους.

13. Καὶ ἐκοιμήθη ἐκεῖ τὴν νύκτα ἐκείνην· καὶ ἔλαβεν, ὧν ἔφερεν, δῶρα. Καὶ ἐξαπέστειλεν Ἡσαῦ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ

14. αἶγας διακοσίας, τράγους εἴκοσι, πρόβατα διακόσια, κριοὺς εἴκοσι,

15. καμηλοὺς θηλαζούσας καὶ τὰ παιδίδια αὐτῶν τριάκοντα, βόας τεσσαράκοντα, ταύρους δέκα, ὄνους εἴκοσι, καὶ πώλους δέκα·

16. καὶ ἔδωκεν αὐτὰ τοῖς παισὶν αὐτοῦ, ποίμνιον κατὰ μόνας. Εἶπε δὲ τοῖς παισὶν αὐτοῦ· Προπορεύεσθε ἔμπροσθέν μου, καὶ διάστημα ποιεῖτε ἀνὰ μέσον ποιμνῆς καὶ ποιμνῆς.

17. Καὶ ἐνετείλατο τῷ πρώτῳ, λέγων· Ἐάν σοι συναντήσῃ Ἡσαῦ ὁ ἀδελφός μου, καὶ ἐρωτᾷ σε, λέγων· Τίνος εἶ; καὶ ποῦ πορεύῃ, καὶ τίνος ταῦτα τὰ προπορευόμενά σου;

18. ἔρεις· Τοῦ παιδός σου Ἰακώβ· δῶρα ἀπέσταλκε τῷ κυρίῳ μου Ἡσαῦ, καὶ ἰδοὺ αὐτὸς ὀπίσω ἡμῶν.

19. Καὶ ἐνετείλατο τῷ πρώτῳ, καὶ τῷ δευτέρῳ, καὶ τῷ τρίτῳ, καὶ πᾶσι τοῖς προπορευομένοις ὀπίσω τῶν ποιμνίων τούτων, λέγων· Κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο λαλήσατε Ἡσαῦ ἐν τῷ εὐρεῖν ὑμᾶς αὐτόν,

20. καὶ ἔρειτε· Ἰδοὺ ὁ παῖς σου Ἰακώβ παραγίνεται ὀπίσω ἡμῶν. Εἶπε γάρ· Ἐξυλάσομαι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐν τοῖς δώροις προπορευομένοις αὐτοῦ, καὶ μετὰ τοῦτο ὄψομαι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ· ἵσως γὰρ προσδέξεται τὸ πρόσωπόν μου.

21. Καὶ προεπορεύετο τὰ δῶρα κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ. Αὐτὸς δὲ ἐκοιμήθη τὴν νύκτα ἐκείνην ἐν τῇ παρεμβολῇ.

22. Ἀναστὰς δὲ τὴν νύκτα ἐκείνην, ἔλαβε τὰς δύο γυναῖκας, καὶ τὰς δύο παιδίσκας, καὶ τὰ ἑνδεκα παιδία αὐτοῦ, καὶ διέβη τὴν διάβασιν τοῦ Ἰαβὼθ,

23. καὶ ἔλαβεν αὐτοὺς, καὶ διέβη τὸν χειμάρρουν, καὶ διεβίβασε πάντα τὰ αὐτοῦ.

24. Ὑπελείφθη δὲ Ἰακώβ μόνος καὶ ἐπάλαυνεν ἀνθρωπος μετ' αὐτοῦ ἕως πρωῒ.

25. Εἶδε δὲ ὅτι οὐ δύναται πρὸς αὐτόν· καὶ ἤψατο τοῦ πλάτους τοῦ μηροῦ αὐτοῦ, καὶ ἐνάρκησε τὸ πλάτος τοῦ μηροῦ Ἰακώβ, ἐν τῷ παλαίειν αὐτόν μετ' αὐτοῦ.

26. Καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἀπόστειλόν με· ἀνέβη γὰρ ὁ ὄρθρος. Ὁ δὲ εἶπεν· Οὐ μὴ σε ἀποστείλω, ἐὰν μὴ με εὐλογήσῃς.

27. Εἶπε δὲ αὐτῷ· Τί τὸ ὄνομά σου ἐστίν; Ὁ δὲ εἶπεν· Ἰακώβ.

28. Καὶ εἶπεν αὐτῷ· Οὐ κληθήσεται ἔτι τὸ ὄνομά σου Ἰακώβ, ἀλλ' Ἰσραὴλ ἔσται τὸ ὄνομά σου· ὅτι ἐνίσχυσας μετὰ Θεοῦ, καὶ μετὰ ἀνθρώπων δυνατὸς ἔσῃ.

29. Ἠρώτησε δὲ Ἰακώβ, καὶ εἶπεν· Ἀνάγγελόν μοι τὸ ὄνομά σου. Καὶ εἶπεν· Ἰνατί τοῦτο ἐρωτᾷς σὺ τὸ ὄνομά μου; Καὶ εὐλόγησεν αὐτόν ἐκεῖ.

30. Καὶ ἐκάλεσεν Ἰακώβ τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκεῖνου, εἶδος Θεοῦ. Εἶδον γὰρ Θεόν, πρόσωπον πρὸς πρόσωπον, καὶ ἐσώθη μου ἡ ψυχή.

31. Ἀνέτειλε δὲ αὐτῷ ὁ ἥλιος ἡνίκα παρῆλθε τὸ εἶδος τοῦ Θεοῦ. Αὐτὸς δὲ ἐπέσκαζε τῷ μηρῷ αὐτοῦ.

12. Tu autem dixisti : Beneficiam tibi, et ponam semen tuum tamquam arenam maris, quæ non dinumerabitur præ multitudine.

13. Et dormivit ibi nocte illa : et sumpsit, de quibus ferebat, dona. Et misit ad Esau fratrem suum

14. capras ducentas, hircos viginti, oves ducentas, arietes viginti,

15. camelos lactantes et parvulos earum triginta, boves quadraginta, tauros decem, asinos viginti, et pullos decem :

16. et dedit ea pueris suis, unicuique seorsum gregem. Dixit autem pueris suis : Præite ante me, et intervallum facite inter gregem et gregem.

17. Et mandavit primo, dicens : Si tibi occurrerit Esau frater meus, et interrogaverit te dicens, cujus es? et quo vadis? et cujus hæc quæ antecedunt te?

18. dices : Pueri tui Jacob : munera misit domino meo Esau, et ecce ipse post nos.

19. Et mandavit primo et secundo et tertio, et omnibus qui præibant post greges hos, dicens : Juxta verbum hoc loquimini ad Esau, cum vos inveneritis eum,

20. et dicetis : Ecce puer tuus Jacob accedit post nos. Dixit enim : Placabo vultum ejus in muneribus præcedentibus eum, et post hoc videbo faciem ejus : forsitan enim suscipiet faciem meam.

21. Et præcedebant dona ad faciem ejus. Ipse autem dormivit nocte illa in castris.

22. Surgens autem nocte illa accepit duas uxores, et duas ancillas, et undecim parvulos suos, et transivit transitum ipsius Jacob,

23. et accepit eos, et transivit torrentem, et traduxit omnia sua.

24. Remansit autem Jacob solus : et luctabatur homo cum eo usque mane.

25. Vidit autem quia non valet erga eum : et tetigit latitudinem femoris ejus, et obtorpuit latitudo femoris Jacob, dum luctatur ipse cum eo.

26. Et dixit ei : Dimitte me : ascendit enim diluculum. At ille dixit : Non te dimittam, nisi me benedixeris.

27. Dixit autem ei : Quod est nomen tuum? At ille dixit : Jacob.

28. Et dixit ei : Non vocabitur ultra nomen tuum Jacob, sed Israel erit nomen tuum : quia invaluisti cum Deo, et cum hominibus potens eris.

29. Jacob autem interrogavit, et dixit : Annuntia mihi nomen tuum. Et dixit : Ut quid hoc interrogas tu nomen meum? Et benedixit eum ibi.

30. Et vocavit Jacob nomen loci illius, species Dei. Vidi enim Deum facie ad faciem, et salva facta est anima mea.

31. Ortus est autem ei sol quando transivit species Dei. Ipse autem claudicabat femore suo.

32. Ἐνεκεν τούτου οὐ μὴ φάγωσιν υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ νεῦρον, ὃ ἐνάρκησεν, ὃ ἐστὶν ἐπὶ τοῦ πλάτους τοῦ μηροῦ, ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης· ὅτι ἤφατο τοῦ πλάτους τοῦ μηροῦ Ἰακώβ, τοῦ νεύρου ὃ ἐνάρκησεν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΓ'.

1. Ἀναβλέψας δὲ Ἰακώβ τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ εἶδε· καὶ ἰδοὺ Ἡσαῦ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἐρχόμενος, καὶ τετρακόσιοι ἄνδρες μετ' αὐτοῦ. Καὶ διείλεν Ἰακώβ τὰ παιδία ἐπὶ Λείαν, καὶ ἐπὶ Ῥαχὴλ, καὶ τὰς δύο παιδίσκας.

2. Καὶ ἔθετο τὰς δύο παιδίσκας καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτῶν ἐν πρώτοις, καὶ Λείαν καὶ τὰ παιδία αὐτῆς ὀπίσω, καὶ Ῥαχὴλ καὶ Ἰωσήφ ἐσχάτους.

3. Αὐτὸς δὲ προῆλθεν ἔμπροσθεν αὐτῶν· καὶ προσεκύνησεν ἐπὶ τὴν γῆν ἐπτάκις, ἕως τοῦ ἐγγίσει τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ.

4. Καὶ προσέδραμεν Ἡσαῦ εἰς συνάντησιν αὐτοῦ· καὶ περιλαβὼν αὐτὸν προσέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλόν αὐτοῦ, καὶ κατεφίλησεν αὐτόν· καὶ ἔκλαυσαν ἀμφοτέροι.

5. Καὶ ἀναβλέψας Ἡσαῦ εἶδε τὰς γυναῖκας καὶ τὰ παιδία, καὶ εἶπε· Τί; ταῦτά σοι ἐστίν; Ὁ δὲ εἶπε· Τὰ παιδία, οἷς ἠλέησεν ὁ Θεὸς τὸν παῖδά σου.

6. Καὶ προσήγγισαν αἱ παιδίσκαι καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν, καὶ προσεκύνησαν.

7. Καὶ προσήγγισε Λεία καὶ τέκνα αὐτῆς, καὶ προσεκύνησαν. Καὶ μετὰ ταῦτα προσήγγισε Ῥαχὴλ καὶ Ἰωσήφ, καὶ προσεκύνησαν.

8. Καὶ εἶπε· Τί; ταῦτά σοι ἐστίν, πᾶσαι αἱ παρεμβολαὶ αὗται, αἷς ἀπήντηκα; Ὁ δὲ εἶπεν· Ἵνα εὕρῃ ὁ παῖς σου χάριν ἐναντίον σου, κύριε.

9. Εἶπε δὲ Ἡσαῦ· Ἔστι μοι πολλὰ, ἀδελφέ· ἔστω σοι τὰ σά.

10. Εἶπε δὲ Ἰακώβ· Εἰ εὕρον χάριν ἐναντίον σου, δέξαι τὰ δῶρα διὰ τῶν ἐμῶν χειρῶν. Ἐνεκεν τούτου εἶδον τὸ πρόσωπόν σου, ὡς ἂν τις ἰδοὶ πρόσωπον Θεοῦ· καὶ εὐδοκήσεις με.

11. Λάβε τὰς εὐλογίας μου, ὅς ἤνεγκά σοι· ὅτι ἠλέησέ με ὁ Θεός, καὶ ἐστὶ μοι πάντα. Καὶ ἐβιάσατο αὐτόν, καὶ ἔλαβε,

12. καὶ εἶπεν· Ἀπάραντες πορευσόμεθα ἐπ' εὐθείαν.

13. Εἶπε δὲ αὐτῷ· Ὁ κύριός μου γινώσκει ὅτι τὰ παιδία ἀπαλιώτερα, καὶ τὰ πρόβατα καὶ αἱ βόες λοχεύονται ἐπ' ἐμέ. Ἐὰν οὖν καταδιώξω αὐτὰ ἡμέραν μίαν, ἀποθάνουσι πάντα τὰ κτήνη.

14. Προελεύτω ὁ κύριός μου ἔμπροσθεν τοῦ παιδὸς αὐτοῦ· ἐγὼ δὲ ἐνισχύσω ἐν τῇ ὁδῷ κατὰ σχολὴν τῆς πορεύσεως τῆς ἐναντίον μου, καὶ κατὰ πόδα τῶν παιδάρων, ἕως τοῦ ἔλθειν με πρὸς τὸν κύριόν μου εἰς Σηεῖρ.

15. Εἶπε δὲ Ἡσαῦ· Καταλείψω μετὰ σοῦ ἀπὸ τοῦ λαοῦ τοῦ μετ' ἐμοῦ. Ὁ δὲ εἶπεν· Ἵνατί τοῦτο; Ἰκανὸν ἐστὶ εὕρον χάριν ἐναντίον σου, κύριε.

16. Ἀπέστρεψε δὲ Ἡσαῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ εἰς τὴν ὁδὸν αὐτοῦ εἰς Σηεῖρ,

17. καὶ Ἰακώβ ἀπαίρει εἰς σκηνάς· καὶ ἐποίησεν ἐαυτῷ ἐκεῖ οἰκίας, καὶ τοῖς κτήνεσιν αὐτοῦ ἐποίησε σκηνάς. Διὰ τοῦτο ἐκάλεσε τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, Σκηναί.

32. Propter hoc non manducarent filii Israel nervum, qui obtorpuit, qui est super latitudinem femoris, usque in diem hanc : quia tetigit latitudinem femoris Jacob, nervum qui obtorpuit.

CAPUT XXXIII.

1. Respicieus autem Jacob oculis suis vidit : et ecce Esau frater ejus veniens, et quadringenti viri cum eo. Et divisit Jacob pueros super Liam, et super Rachel, et duas ancillas.

2. Et posuit duas ancillas et filios earum in primis, et Liam et pueros ejus post, et Rachel et Joseph ultimos.

3. Ipse autem præcessit ante eos : et adoravit super terram septies, quoadusque appropinquaret fratri suo.

4. Et accurrit Esau in occursum ejus : et amplexus eum procidit super collum ejus, et osculatus est eum : et fleverunt utrique.

5. Et respiciens Esau vidit mulieres et parvulos, et dixit : Quid? hi tibi sunt? At ille dixit : Parvuli, quos misericorditer dedit Deus puero tuo.

6. Et appropinquaverunt ancillæ et filii eorum, et adoraverunt.

7. Et accessit Lia et filii ejus, et adoraverunt. Et post hæc accessit Rachel et Joseph, et adoraverunt.

8. Et dixit : Quid? hæc tibi sunt, omnia castra hæc, quibus occurri? At ille dixit : Ut inveniat puer tuus gratiam coram te, domine.

9. Dixit autem Esau : Sunt mihi multa, frater : sint tibi tua.

10. Dixit autem Jacob : Si inveni gratiam coram te, accipo dona per meas manus. Propter hoc vidi faciem tuam, quemadmodum si quis videat faciem Dei : et complacabis mihi.

11. Accipe benedictiones meas, quas attuli tibi : quoniam misertus est mei Deus, et sunt mihi omnia. Et coegit eum, et accepit,

12. et dixit : Promoventes eamus in rectam.

13. Dixit autem ei : Dominus meus scit quod parvuli sunt teneriores, et oves et boves fortantur super me. Si ergo urgeam eas diem unum, morientur omnia pecora.

14. Præcedat dominus meus ante puerum suum : ego autem invalescam in via secundum tarditatem profectionis ejus, quæ coram me, et juxta pedem parvulorum, quoadusque veniam ad dominum meum in Seir.

15. Dixit autem Esau : Relinquam tecum de populo qui mecum est. At ille dixit : Ut quid hoc? satis est quod inveni gratiam coram te, domine.

16. Revertit autem Esau in die illa ad viam suam in Seir,

17. et Jacob divertit in tabernacula : et fecit sibi illic domos, et pecoribus suis fecit tabernacula. Ideo vocavit nomen loci illius, Tabernacula.

18. Καὶ ἦλθεν Ἰακώβ εἰς Σαλήμ πόλιν Σηκίμων, ἣ ἐστὶν ἐν γῇ Χαναάν, ὅτε ἐπανῆλθεν ἐκ τῆς Μεσοποταμίας Συρίας καὶ παρενέλαβε κατὰ πρόσωπον τῆς πόλεως.

19. Καὶ ἐκτήσατο τὴν μερίδα τοῦ ἀγροῦ, οὗ ἔστησεν ἐκεῖ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ, παρὰ Ἐμμώρ πατὸς Συχέμ, ἑκατὸν ἀμνῶν.

20. Καὶ ἔστησεν ἐκεῖ θυσιαστήριον, καὶ ἐπεκαλέσατο τὸν Θεὸν Ἰσραήλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΔ'.

1. Ἐξῆλθε δὲ Δείνα, ἡ θυγάτηρ Λείας, ἣν ἔτεκε τῷ Ἰακώβ, καταμαθεῖν τὰς θυγατέρας τῶν ἐγγυωρίων.

2. Καὶ εἶδεν αὐτὴν Συχέμ, υἱὸς Ἐμμώρ ὁ Εὐαῖος, ὁ ἀρχὼν τῆς γῆς καὶ λαβὼν αὐτὴν, ἐκοιμήθη μετ' αὐτῆς, καὶ ἐταπείνωσεν αὐτήν.

3. Καὶ προσέσχε τῇ ψυχῇ Δείνας τῆς θυγατρὸς Ἰακώβ, καὶ ἠγάπησε τὴν παρθένον, καὶ ἐλάλησε κατὰ τὴν διάνοιαν τῆς παρθένου αὐτῇ.

4. Εἶπε Συχέμ πρὸς Ἐμμώρ τὸν πατέρα αὐτοῦ, λέγων· Λάβε μοι τὴν παῖδα ταύτην εἰς γυναῖκα.

5. Ἰακώβ δὲ ἤκουσεν ὅτι ἐμίλανεν ὁ υἱὸς Ἐμμώρ Δείναν τὴν θυγατέρα αὐτοῦ. Οἱ δὲ υἱοὶ αὐτοῦ ἦσαν μετὰ τῶν κτηνῶν αὐτοῦ ἐν τῷ πεδίῳ. Παρεσιώπησε δὲ Ἰακώβ, ἕως τοῦ εἰσελθεῖν αὐτούς.

6. Ἐξῆλθε δὲ Ἐμμώρ ὁ πατὴρ Συχέμ πρὸς Ἰακώβ, λαλῆσαι αὐτῷ.

7. Οἱ δὲ υἱοὶ Ἰακώβ ἦλθον ἐκ τοῦ πεδίου. Ὡς δὲ ἤκουσαν, κατενύγησαν οἱ ἄνδρες, καὶ λυπηρὸν ᾔν αὐτοῖς σφόδρα, ὅτι ἀσχημον ἐποίησεν ἐν Ἰσραὴλ, κοιμηθεὶς μετὰ τῆς θυγατρὸς Ἰακώβ· καὶ οὐχ οὕτως ἔσται.

8. Καὶ ἐλάλησεν Ἐμμώρ αὐτοῖς, λέγων· Συχέμ ὁ υἱός μου προεβλετο τῇ ψυχῇ τὴν θυγατέρα ὑμῶν· δότε οὖν αὐτὴν αὐτῷ γυναῖκα,

9. καὶ ἐπιγαμβρεύσασθε ἡμῖν· τὰς θυγατέρας ὑμῶν δότε ἡμῖν, καὶ τὰς θυγάτερας ἡμῶν λάβετε τοῖς υἱοῖς ὑμῶν,

10. καὶ ἐν ἡμῖν κατοικεῖτε. Καὶ ἡ γῇ ἰδοὺ πλατεία ἐναντίον ὑμῶν κατοικεῖτε, καὶ ἐμπορεύεσθε ἐπ' αὐτῆς, καὶ ἐγκαταστήτε ἐν αὐτῇ.

11. Εἶπε δὲ Συχέμ πρὸς τὸν πατέρα αὐτῆς, καὶ πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῆς· Εὐροίμι χάριν ἐναντίον ὑμῶν· καὶ ὃ ἂν εἴπητε, δώσομεν.

12. Πληθύνετε τὴν φερνὴν σφόδρα, καὶ δώσω καθότι ἂν εἴπητέ μοι, καὶ δώσετέ μοι τὴν παῖδα ταύτην εἰς γυναῖκα.

13. Ἀπεκρίθησαν δὲ οἱ υἱοὶ Ἰακώβ τῷ Συχέμ, καὶ Ἐμμώρ τῷ πατρὶ αὐτοῦ μετὰ δόλου· καὶ ἐλάλησαν αὐτοῖς, ὅτι ἐμίλανεν Δείναν τὴν ἀδελφὴν αὐτῶν.

14. Καὶ εἶπαν αὐτοῖς Συμεὼν καὶ Λεὺι οἱ ἀδελφοὶ Δείνας· Οὐ δυνασόμεθα ποιῆσαι τὸ ῥῆμα τοῦτο, δοῦναι τὴν ἀδελφὴν ἡμῶν ἀνθρώπῳ ὃς ἔχει ἀκροβυστίαν· ἔστι γὰρ ὄνειδος ἡμῖν.

15. Μόνον ἐν τούτῳ βιωθήσομεθα ὑμῖν, καὶ κατοικήσομεν ἐν ὑμῖν, ἂν γένησθε ὡς ἡμεῖς καὶ ὑμεῖς, ἐν τῷ περιτμηθῆναι ὑμῶν πᾶν ἀρσενικόν·

16. καὶ δώσομεν τὰς θυγατέρας ἡμῶν ὑμῖν, καὶ ἀπὸ τῶν θυγατέρων ὑμῶν ληψόμεθα ἡμῖν γυναῖκας, καὶ οἰκήσομεν παρ' ὑμῖν, καὶ ἐσόμεθα ὡς γένος ἓν.

18. Et venit Jacob in Salem civitatem Secimorum, quae est in terra Chanaan, cum adventit de Mesopotamia Syriae : et applicuit ad faciem civitatis.

19. Et acquisivit partem agri, in quo statuit illic tabernaculum suum, ad Emmor patrem Sychem, centum agnis.

20. Et statuit ibi altare, et invocavit Deum Israel.

CAPUT XXXIV.

1. Exiit autem Dina, filia Liae, quam peperit ipsi Jacob, ut condisceret filias hominum regionis ejus.

2. Et vidit eam Sychem, filius Emmor Evaeus, princeps terrae : et accepit eam, et dormivit cum ea, et humiliavit eam.

3. Et intendit animo Dinae filiae Jacob, et amavit virginem, et locutus est secundum sensum virginis ipsi.

4. Dixit Sychem ad Emmor patrem suum, dicens : Sume mihi hanc puellam in uxorem.

5. Jacob autem audivit quia polluerat filius Emmor Dinam filiam suam. Filii autem ejus erant cum pecoribus ejus in agro. Siluit autem Jacob, donec ipsi venirent.

6. Exiit autem Emmor pater Sychem ad Jacob, loqui cum eo.

7. Filii autem Jacob venerunt ex agro. Et cum audissent, compuncti sunt viri, et triste erat illis valde, quod turpe fecerat in Israel, quod dormisset cum filia Jacob : et non sic erit.

8. Et locutus est Emmor eis, dicens : Sychem filius meus elegit animo filiam vestram : date igitur eam ei uxorem,

9. et connubia jungite nobiscum : filias vestras date nobis, et filias nostras accipite filiis vestris,

10. et in nobis habitate. Et terra ecce lata coram vobis : habitate et negotiamini in ea, et acquirite in ea.

11. Dixit autem Sychem ad patrem ejus, et ad fratres ejus : Inveniam gratiam coram vobis : et quodcumque dixeritis, dabimus :

12. Multiplicate dotem valde, et dabo sicut dixeritis mihi, et dabitis mihi puellam hanc in uxorem.

13. Responderunt autem filii Jacob ipsis Sychem et Emmor patri ejus cum dolo : et locuti sunt eis, quia polluerant Dinam sororem suam.

14. Et dixerunt eis Symeon et Levi fratres Dinae : Non poterimus facere verbum hoc, dare sororem nostram homini qui habet praeputium : est enim opprobrium nobis.

15. Solum in hoc similes erimus vobis, et habitabimus in vobis, si facti fueritis sicut nos etiam vos in hoc, quod circumcisum sit omne vestrum masculinum :

16. et dabimus filias nostras vobis, et de filiabus vestris accipiemus nobis uxores, et habitabimus apud vos, et erimus tamquam genus unum.

17. Ἐὰν δὲ μὴ εἰσακούσῃτε ἡμῶν τοῦ περιτεμῆσθαι, λαβόντες τὴν θυγατέρα ἡμῶν, ἀπελευσόμεθα.

18. Καὶ ἤρσαν οἱ λόγοι ἐναντίον Ἐμμώρ, καὶ ἐναντίον Συχέμ τοῦ υἱοῦ Ἐμμώρ·

19. καὶ οὐκ ἐχρόνισεν ὁ νεανίσκος τοῦ ποιῆσαι τὸ ῥῆμα τοῦτο· ἐνεκίετο γὰρ τῇ θυγατρὶ Ἰακώβ. Αὐτὸς δὲ ἦν ἐνδοξότατος πάντων τῶν ἐν τῇ οἰκῇ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ.

20. Ἦλθε δὲ Ἐμμώρ καὶ Συχέμ ὁ υἱὸς αὐτοῦ πρὸς τὴν πόλιν τῆς πόλεως αὐτῶν, καὶ ἐλάλησαν πρὸς τοὺς ἀνδρας τῆς πόλεως αὐτῶν, λέγοντες·

21. Οἱ ἄνθρωποι οὗτοι εἰρηνικοὶ εἰσι, μεθ' ἡμῶν οἰκίωσαν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐμπορεύθησαν αὐτὴν. Ἡ δὲ γῆ ἰδοὺ πλατεία ἐναντίον αὐτῶν· τὰς θυγατέρας αὐτῶν ληψόμεθα ἡμῖν γυναῖκας, καὶ τὰς θυγατέρας ἡμῶν δώσομεν αὐτοῖς.

22. Ἐν τούτῳ μόνον δμοιωθῆσονται ἡμῖν οἱ ἄνθρωποι τοῦ κατοικεῖν μεθ' ἡμῶν, ὥστε εἶναι λαὸν ἓνα, ἐν τῇ περιτεμῆσθαι ἡμῶν πᾶν ἀρσενικόν, καθὰ καὶ αὐτοὶ περιτέμνηνται.

23. Καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν, καὶ τὰ τετράποδα, καὶ τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν οὐχ ἡμῶν ἔσται· Μόνον ἐν τούτῳ δμοιωθόμεν αὐτοῖς, καὶ οἰκήσουσι μεθ' ἡμῶν.

24. Καὶ εἰσῆκουσαν Ἐμμώρ καὶ Συχέμ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ πάντες οἱ ἐμπορεύμενοι τὴν πόλιν τῆς πόλεως αὐτῶν· καὶ περιτέμνοντο τὴν σάρκα τῆς ἀχροβυστίας αὐτῶν πᾶς ἄρσην.

25. Ἐγένετο δὲ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, ὅτε ἦσαν ἐν τῷ πόνῳ, ἔλαβον οἱ δύο υἱοὶ Ἰακώβ Συμεὼν καὶ Λεὺι, ἀδελφοὶ Δείνας, ἕκαστος τὴν μάχαιραν αὐτοῦ, καὶ εἰσῆλθον εἰς τὴν πόλιν ἀσφαλῶς, καὶ ἀπέκτειναν πᾶν ἀρσενικόν.

26. Τὸν τε Ἐμμώρ καὶ Συχέμ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἀπέκτειναν ἐν στόματι μάχαιρας· καὶ ἔλαβον τὴν Δείναν ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ Συχέμ, καὶ ἐξῆλθον.

27. Οἱ δὲ υἱοὶ Ἰακώβ εἰσῆλθον ἐπὶ τοὺς τραυματίας, καὶ διήρπασαν τὴν πόλιν, ἐν ᾗ ἔμειναν Δείναν τὴν ἀδελφὴν αὐτῶν.

28. Καὶ τὰ πρόβατα αὐτῶν, καὶ τοὺς βόας αὐτῶν, καὶ τοὺς ὄνους αὐτῶν, ὅσα τε ἦν ἐν τῇ πόλει, καὶ ὅσα ἦν ἐν τῷ πεδίῳ, ἔλαβον.

29. Καὶ πάντα τὰ σώματα αὐτῶν, καὶ πᾶσαν τὴν ἀποσκευὴν αὐτῶν, καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῶν ἠχμαλώτευσαν· καὶ διήρπασαν ὅσα τε ἦν ἐν τῇ πόλει καὶ ὅσα ἦν ἐν ταῖς οἰκίαις.

30. Εἶπε δὲ Ἰακώβ πρὸς Συμεὼν καὶ Λεὺι· Μισή-
τόν με πεποιήκατε, ὥστε πονηρόν με εἶναι πᾶσι τοῖς κατοικοῦσι τὴν γῆν, ἐν τε τοῖς Χαναναίοις, καὶ ἐν τοῖς Φερεζαίοις. Ἐγὼ δὲ ὀλιγοστός εἰμι ἐν ἀριθμῷ· καὶ συναχθέντες ἐπ' ἐμὲ συγχάψουσὶ με, καὶ ἐκτριβήσομαι ἐγὼ, καὶ ὁ οἶκός μου.

31. Οἱ δὲ εἶπαν· Ἄλλ' ὥστε πόρνη χρήσονται τῇ ἀδελφῇ ἡμῶν;

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕ'.

1. Εἶπε δὲ ὁ Θεὸς πρὸς Ἰακώβ· Ἀναστὰς ἀνάβηθι εἰς τὸν τόπον Βαιθὴλ· καὶ οἶκε ἐκεῖ, καὶ ποιήσον ἑκεῖ θυσιαστήριον τῷ Θεῷ τῷ ὀρθῶντι σοι, ἐν τῇ ἀποδιδράσκειν σε ἀπὸ προσώπου Ἠσαὺ τοῦ ἀδελφοῦ σου.

17. Si autem non exaudieritis nos, ut circumcidamini, sumentes filiam nostram, abibimus.

18. Et placuerunt verba coram Emmor, et coram Sychem filio Emmor :

19. et non tardavit adolescens ad faciendum verbum hoc : appositus enim erat filiae Jacob. Ipse autem erat gloriosissimus omnium qui in domo patris sui.

20. Et venit Emmor et Sychem filius ejus ad portam civitatis suae, et locuti sunt ad viros civitatis suae, dicentes :

21. Viri isti pacifici sunt : nobiscum habitent super terram, et negotientur eam. Terra autem ecce lata coram eis : filias eorum accipiemus nobis uxores, et filias nostras dabimus eis.

22. In hoc solum similes erunt nobis homines ad habitandum nobiscum, ut sit populus unus, in hoc, ut circumcudatur omne nostrum masculinum, sicut et ipsi circumcisi sunt.

23. Et pecora eorum, et quadrupedia, et substantia eorum nonne nostra erunt? Solum in hoc similes simus eis, et habitabunt nobiscum.

24. Et exaudierunt Emmor et Sychem filium ejus omnes qui negotiabantur portam civitatis eorum : et circumciderunt carnem praeputii sui omne masculinum.

25. Factum est autem in die tertia, quando erant in dolore, sumpserunt duo filii Jacob Symeon et Levi, fratres Dinæ, quisque gladium suum; et ingressi sunt in civitatem confidenter, et interfecerunt omne masculinum.

26. Et Emmor et Sychem filium ejus interfecerunt in ore gladii : et tulerunt Dinam de domo Sychem, et exierunt.

27. Filii autem Jacob ingressi sunt super caesos, et diripuerunt civitatem in qua polluerant Dinam sororem suam.

28. Et oves eorum, et boves eorum, et asinos eorum, quaecumque erant in civitate, et quaecumque erant in agro, tulerunt.

29. Et omnia corpora eorum, et omnem suppellectilem eorum et uxores eorum captivaverunt : et diripuerunt quaecumque erant in civitate et quaecumque erant in domibus.

30. Dixit autem Jacob ad Symeon et Levi : Odiosum me fecistis, ita ut malus sim omnibus habitantibus terram, et in Chananæis, et in Pherezæis. Ego autem exiguus sum in numero : et convenientes super me occident me, et attarar ego, et domus mea.

31. Illi autem dixerunt : Numquid tanquam meretrice utentur sorore nostra?

CAPUT XXXV.

1. Dixit autem Deus ad Jacob : Surgens ascende in locum Bethel : et habita ibi, et fac ibi aram Deo qui apparuit tibi, cum fugeres a facie Esau fratris tui.

2. Εἶπε δὲ Ἰακώβ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ πᾶσι τοῖς μετ' αὐτοῦ· Ἀραγε τοὺς θεοὺς τοὺς ἄλλοτρίους τοὺς μεθ' ὑμῶν ἐκ μέσου ὑμῶν, καὶ καθαρίσθητε, καὶ ἀλλάξατε τὰς στολὰς ὑμῶν·

3. καὶ ἀναστάντες ἀναβῶμεν εἰς Βαιθὴλ, καὶ ποιήσωμεν ἐκεῖ θυσιαστήριον τῷ Θεῷ τῷ ἐπακούσαντί μου ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως, ὃς ἦν μετ' ἐμοῦ, καὶ διέσωσέ με ἐν τῇ ὁδῷ ἣ ἐπορεύθην.

4. Καὶ ἔδωκαν τῷ Ἰακώβ τοὺς θεοὺς τοὺς ἄλλοτρίους οἳ ἦσαν ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν, καὶ τὰ ἐνώτια τὰ ἐν τοῖς ὠσὶν αὐτῶν. Καὶ κατέκρυψεν αὐτὰ Ἰακώβ ὑπὸ τὴν τερβίνθον τὴν ἐν Σηκίμοις, καὶ ἀπώλεσεν αὐτὰ ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας.

5. Καὶ ἐξῆρεν Ἰσραὴλ ἐκ Σηκίμων. Καὶ ἐγένετο φόβος Θεοῦ ἐπὶ τὰς πόλεις τὰς κύκλῳ αὐτῶν· καὶ οὐ κατεδίωξαν ὀπίσω τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ.

6. Ἦλθε δὲ Ἰακώβ εἰς Λουζά, ἣ ἐστὶν ἐν γῇ Χαναάν, ἣ ἐστὶ Βαιθὴλ, αὐτὸς, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὃς ἦν μετ' αὐτοῦ,

7. καὶ ὠκοδόμησεν ἐκεῖ θυσιαστήριον, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα τοῦ τόπου, Βαιθὴλ· ἐκεῖ γὰρ ἐφάνη αὐτῷ ὁ Θεός, ἐν τῷ ἀποδιδράσκειν αὐτὸν ἀπὸ προσώπου Ἠσαὺ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ.

8. Ἀπέθανε δὲ Δεβορὰ ἡ τροφὸς Ῥεβέκκας, καὶ ἐτάφη κατώτερον Βαιθὴλ ὑπὸ τὴν βάλανον· καὶ ἐκάλεσεν Ἰακώβ τὸ ὄνομα αὐτῆς, βάλανος πένθους.

9. Ὁρῶν δὲ ὁ Θεὸς τῷ Ἰακώβ ἔτι ἐν Λουζά, ὅτε παρεγένετο ἐκ Μεσοποταμίας τῆς Συρίας. Καὶ εὐλόγησεν αὐτὸν ὁ Θεός,

10. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Θεός· Τὸ ὄνομά σου οὐ κληθήσεται ἔτι Ἰακώβ, ἀλλ' Ἰσραὴλ ἔσται τὸ ὄνομά σου. Καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰσραὴλ.

11. Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Θεός· Ἐγὼ ὁ Θεός σου· αὐξάνου, καὶ πληθύνου. Ἐθνη καὶ συναγωγὰς ἐθνῶν ἔσονται ἐκ σοῦ, καὶ βασιλεῖς ἐκ τῆς ὀσφύος σου ἐξελεύσονται.

12. Καὶ τὴν γῆν, ἣν ἔδωκα Ἀβραάμ καὶ Ἰσαάκ, σοὶ δέδωκα αὐτήν· σοὶ ἔσται, καὶ τῷ σπέρματί σου μετὰ σέ δώσω τὴν γῆν ταύτην.

13. Ἀνέβη δὲ ὁ Θεός ἀπ' αὐτοῦ ἐκ τοῦ τόπου οὗ ἐλάλησε μετ' αὐτοῦ.

14. Καὶ ἔστησεν Ἰακώβ στήλην ἐν τῷ τόπῳ ᾧ ἐλάλησε μετ' αὐτοῦ ὁ Θεός, στήλην λιθίνην· καὶ ἔσπεισεν ἐπ' αὐτὴν σποδὴν, καὶ ἐπέχεεν ἐπ' αὐτὴν ἐλαιον.

15. Καὶ ἐκάλεσεν Ἰακώβ τὸ ὄνομα τοῦ τόπου, ἐν ᾧ ἐλάλησε μετ' αὐτοῦ ἐκεῖ ὁ Θεός, Βαιθὴλ.

16. Ἀπάρας δὲ Ἰακώβ ἐκ Βαιθὴλ, ἐπηξεν τὴν σκηνὴν αὐτοῦ ἐπέκεινα τοῦ πύργου Γαδέρ. Ἐγένετο δὲ ἡνίκα ἤγγισεν εἰς Χαβραθὰ τοῦ ἐλθεῖν εἰς τὴν Ἐφραθᾶ, ἔτεκε Ῥαχὴλ· καὶ ἐδυστόχησεν ἐν τῷ τοκετῷ.

17. Ἐγένετο δὲ, ἐν τῷ σκληρῶς αὐτὴν τίχτειν, εἶπεν αὐτῇ ἡ μαῖα· Θάρσει, καὶ γὰρ οὗτός σοι ἐστὶν υἱός.

18. Ἐγένετο δὲ, ἐν τῷ ἀφιέναι αὐτὴν τὴν ψυχὴν, ἀπέθνησκε γὰρ, ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, υἱὸς οδύνης μου· ὁ δὲ πατὴρ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Βενιαμίν.

19. Ἀπέθανε δὲ Ῥαχὴλ, καὶ ἐτάφη ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ ἱπποδρόμου Ἐφραθᾶ· αὕτη ἐστὶ Βηθλεὲμ.

20. Καὶ ἔστησεν Ἰακώβ στήλην ἐπὶ τοῦ μνημείου αὐτῆς· αὕτη ἐστὶν ἡ στήλη ἐπὶ τοῦ μνημείου Ῥαχὴλ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

21. Ἐγένετο δὲ, ἡνίκα κατώκησεν Ἰσραὴλ ἐν τῇ γῇ ἐκείνῃ, ἐπορεύθη Ῥουβὴν, καὶ ἐκοιμήθη μετὰ Βαλ-

2. Dixit autem Jacob domui suae, et omnibus qui cum illo erant : Tollite deos alienos, qui vobiscum sunt, de medio vestri, et mundamini, et mutate stolas vestras :

3. et surgentes ascendamus in Baethel, et faciamus ibi aram Deo, qui exaudivit me in die tribulationis, qui fuit mecum, et salvavit me in via qua ivi.

4. Et dederunt Jacob deos alienos qui erant in manibus eorum, et in aures quae erant in auribus eorum. Et abscondit ea Jacob sub terebintho quae in Secimis, et perdidit ea usque in hodiernum diem.

5. Et profectus est Israel de Secimis. Et factus est timor Dei super civitates quae circa illos erant : et non sunt persecuti post filios Israel.

6. Venit autem Jacob in Luza, quae est in terra Chanaan, quae est Baethel, ipse, et omnis populus qui erat cum eo,

7. et aedificavit ibi aram, et vocavit nomen loci Baethel : illic enim apparuit ei Deus, cum ipse fugeret a facie Esau fratris sui.

8. Mortua est autem Deborra nutrix Rebeckae, et sepulta est infra Baethel sub quercu : et vocavit Jacob nomen ejus, quercus luctus.

9. Apparuit autem Deus ipsi Jacob adhuc in Luza, quando advenit de Mesopotamia Syriae. Et benedixit eum Deus,

10. et dixit ei Deus : Nomen tuum jam non vocabitur Jacob : sed Israel erit nomen tuum. Et vocavit nomen ejus Israel.

11. Dixit autem ei Deus : Ego sum Deus tuus : cresce, et multiplicare. Gentes et congregationes gentium erunt ex te, et reges de lumbis tuis egredientur.

12. Et terram, quam dedi Abraham et Isaac, tibi dedi eam : tibi erit, et semini tuo post te dabo terram hanc.

13. Ascendit autem Deus ab eo de loco ubi locutus est cum eo.

14. Et statuit Jacob titulum in loco in quo locutus est cum eo Deus, titulum lapideum : et libavit super eum libamen, et effudit super eum oleum.

15. Et vocavit Jacob nomen loci, in quo locutus est cum eo illic Deus, Baethel.

16. Profectus autem Jacob de Baethel, fixit tabernaculum suum ultra turrim Gader. Et factum est, dum appropinquaret in Chabrattha ad veniendum in Ephratha, peperit Rachel : et passa est difficultatem in ipso partu.

17. Et factum est, cum ipsa dure pareret, dixit ei obstetrix : Confide, nam et hic tibi est filius.

18. Et factum est, cum dimitteret eam anima (siquidem moriebatur), vocavit nomen ejus, filius doloris mei : pater vero vocavit nomen ejus, Benjamin.

19. Mortua est autem Rachel, et sepulta est in via Hippodromi Ephrata : haec est Bethleem.

20. Et statuit Jacob titulum super monumentum ejus : hic est titulus super monumentum Rachel usque in hanc diem.

21. Factum est autem, quando habitavit Israel in terra illa, ivit Ruben, et dormivit cum Balla concubina patris

λας τῆς παλλακῆς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἰακώβ. Καὶ ἤκου-
σεν Ἰσραὴλ, καὶ πονηρὸν ἐφάνη ἐναντίον αὐτοῦ.

22. Ἦσαν δὲ οἱ υἱοὶ Ἰακώβ δώδεκα.

23. Υἱοὶ Λείας· πρωτότοκος Ἰακώβ, Ῥουβὴν, Συ-
μεὼν, Λευὶ, Ἰούδας, Ἰσάχαρ, Ζαβουλὼν.

24. Υἱοὶ δὲ Ῥαχὴλ· Ἰωσήφ καὶ Βενιαμὴν.

25. Υἱοὶ δὲ Βαλλᾶς παιδίσκης Ῥαχὴλ· Δάν καὶ
Νεφθαλεὶμ.

26. Υἱοὶ δὲ Ζελφᾶς παιδίσκης Λείας· Γὰδ καὶ Ἀσέρ.
Οὗτοι υἱοὶ Ἰακώβ, οἱ ἐγένοντο αὐτῷ ἐν Μεσοποταμίᾳ
τῆς Συρίας.

27. Ἦλθε δὲ Ἰακώβ πρὸς Ἰσαὰκ τὸν πατέρα αὐτοῦ
εἰς Μамβρή, εἰς πόλιν τοῦ πεδίου· αὕτη ἐστὶ Χεβρών
ἐν γῇ Χαναάν, οὗ παρώκησεν Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ.

28. Ἐγένοντο δὲ αἱ ἡμέραι Ἰσαὰκ, ὥς ἐξησεν, ἔτη
ἑκατὸν ὀγδοήκοντα.

29. Καὶ ἐκλείπων Ἰσαὰκ ἀπέθανε· καὶ προσετέθη
πρὸς τὸ γένος αὐτοῦ πρεσβύτερος καὶ πλήρης ἡμερῶν·
καὶ ἔθαψαν αὐτὸν Ἠσαῦ καὶ Ἰακώβ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΔ΄.

1. Αὗται δὲ αἱ γενέσεις Ἠσαῦ· αὐτός ἐστιν Ἐδὼμ.

2. Ἠσαῦ δὲ ἔλαβε τὰς γυναῖκας ἑαυτῷ ἀπὸ τῶν θυ-
γατέρων τῶν Χαναανίων· τὴν Ἀδὰ, θυγατέρα Αἰλὼμ
τοῦ Χετταίου, καὶ τὴν Ὀλιβεμὰ, θυγατέρα Ἀνὰ τοῦ
υἱοῦ Σεβεγὼν τοῦ Εὐαίου,

3. καὶ τὴν Βασεμὰθ, θυγατέρα Ἰσμαὴλ, ἀδελφὴν
Ναβαὼθ.

4. Ἔτεκε δὲ αὐτῷ Ἀδὰ τὸν Ἐλιφὰς, καὶ Βασεμὰθ
ἔτεκε τὸν Ῥαγουήλ.

5. Καὶ Ὀλιβεμὰ ἔτεκε τὸν Ἰεὺς, καὶ τὸν Ἰεγλὼμ,
καὶ τὸν Κορέ. Οὗτοι υἱοὶ Ἠσαῦ, οἱ ἐγένοντο αὐτῷ ἐν
γῇ Χαναάν.

6. Ἐλαβε δὲ Ἠσαῦ τὰς γυναῖκας αὐτοῦ, καὶ τοὺς
υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ τὰς θυγατέρας αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ
σώματα τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ ὑπάρχοντα
αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ κτήνη, καὶ πάντα ὅσα ἐκτήσατο,
καὶ πάντα ὅσα περιποίησατο ἐν γῇ Χαναάν. Καὶ ἐπο-
ρεύθη Ἠσαῦ ἐκ τῆς γῆς Χαναάν ἀπὸ προσώπου Ἰακώβ
τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ.

7. Ἦν γὰρ αὐτῶν τὰ ὑπάρχοντα πολλὰ, τοῦ οἰκεῖν
αὐτῶν, καὶ οὐκ ἔδύνατο ἡ γῆ τῆς παροικήσεως αὐτῶν
φέρειν αὐτοὺς, ἀπὸ τοῦ πλῆθους τῶν ὑπαρχόντων αὐτῶν.

8. Κατώκησεν δὲ Ἠσαῦ ἐν τῷ ὄρει Σηεῖρ. Ἠσαῦ
αὐτός ἐστιν Ἐδὼμ.

9. Αὗται δὲ αἱ γενέσεις Ἠσαῦ πατρὸς Ἐδὼμ ἐν τῷ
ὄρει Σηεῖρ,

10. καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ἠσαῦ· Ἐλιφὰς
υἱὸς Ἀδὰς γυναῖκος Ἠσαῦ· καὶ Ῥαγουήλ υἱὸς Βασεμὰθ
γυναῖκος Ἠσαῦ.

11. Ἐγένοντο δὲ Ἐλιφὰς υἱοὶ· Θαμὰν, Ὀμάρ,
Σωφάρ, Γοθὼμ, καὶ Κενέζ.

12. Θαμὰν δὲ ἦν παλλακὴ Ἐλιφὰς τοῦ υἱοῦ Ἠσαῦ,
καὶ ἔτεκε τῷ Ἐλιφὰς τὸν Ἀμαλήκ. Οὗτοι υἱοὶ Ἀδὰς
γυναῖκος Ἠσαῦ.

13. Οὗτοι δὲ υἱοὶ Ῥαγουήλ· Ναχὼθ, Ζαρέ, Σομέ,
καὶ Μοζέ· οὗτοι ἦσαν υἱοὶ Βασεμὰθ γυναῖκος Ἠσαῦ.

14. Οὗτοι δὲ υἱοὶ Ὀλιβεμὰς θυγατρὸς Ἀνὰ τοῦ υἱοῦ

sui Jacob. Et audivit Israel, et malum apparuit coram eo.

22. Erant autem filii Jacob duodecim.

23. Filii Lia : primogenitus Jacob, Ruben, Symeon,
Levi, Judas, Issachar, Zabulon.

24. Filii autem Rachel : Joseph et Benjamin.

25. Filii autem Ballæ ancillæ Rachel : Dan et Nephtha-
lim.

26. Filii autem Zelphæ ancillæ Lia : Gad et Aser. Hi
sunt filii Jacob, qui facti sunt ei in Mesopotamia Syriæ.

27. Venit autem Jacob ad Isaac patrem suum in Mambre,
in civitatem campi : hæc est Chebron in terra Chanaan,
ubi incoluit Abraham et Isaac.

28. Fuerunt autem dies Isaac, quos vixit, anni centum
octuaginta.

29. Et deficiens Isaac mortuus est : et appositus est ad
genus suum senior et plenus dierum : et sepelierunt eum
Esau et Jacob filii ejus.

CAPUT XXXVI.

1. Hæ autem sunt generationes Esau : ipse est Edom.

2. Esau autem sumpsit uxores sibi de filiabus Chananar-
um : Ada, filiam Elom Chettæi, et Olibema, filiam Ana filii
Sebegon Evæi,

3. et Basemath, filiam Ismael, sororem Nabæoth.

4. Peperit autem ei Ada Eliphas, et Basemath peperit
Raguel.

5. Et Olibema peperit Ieus, et Ieglom, et Core. Hi sunt
filii Esau, qui nati sunt ei in terra Chanaan.

6. Sumpsit autem Esau uxores suas, et filios suos, et filias
suas, et omnia corpora domus suæ, et omnem substantiam
suam, et omnia pecora, et omnia quæcumque possedit, et
omnia quæcumque acquisivit in terra Chanaan. Et ivit Esau
de terra Chanaan a facie Jacob fratris sui :

7. erat enim substantia eorum multa ad habitandum si-
mul, et non poterat terra incolatus eorum ferre eos, præ
multitudine substantiæ eorum.

8. Habitavit autem Esau in monte Seir. Esau ipse est
Edom.

9. Hæ autem sunt generationes Esau patris Edom in monte
Seir,

10. et hæc sunt nomina filiorum Esau : Eliphas filius Ada
uxoris Esau, et Raguel filius Basemath uxoris Esau.

11. Facti sunt autem Eliphas filii : Thæman, Omar, So-
phar, Gothom, et Cenez.

12. Thamna autem erat concubina Eliphas filii Esau, et
peperit ipsi Eliphas Amalec. Hi sunt filii Ada uxoris Esau.

13. Hi autem sunt filii Raguel : Nachoth, Zare, Some, et
Moze : hi fuerunt filii Basemath uxoris Esau.

14. Hi autem sunt filii Olibema filiæ Ana filii Sebegon,

Σαβεγών, γυναικὸς Ἡσαῦ. Ἔτεκε δὲ τῷ Ἡσαῦ τὸν Ἰούλ, καὶ τὸν Ἰεγλὼμ, καὶ τὸν Κορέ.

15. Οὗτοι ἡγεμόνες υἱοὶ Ἡσαῦ, υἱοὶ Ἐλιφάζ πρωτοτόκου Ἡσαῦ· ἡγεμὼν Θαιμάν, ἡγεμὼν Ὠμάρ, ἡγεμὼν Σωφάρ, ἡγεμὼν Κενέζ,

16. ἡγεμὼν Κορέ, ἡγεμὼν Γοθὼμ, ἡγεμὼν Ἀμαλήκ. Οὗτοι ἡγεμόνες Ἐλιφάζ ἐν γῇ Ἰδουμαία, οὗτοι υἱοὶ Ἀδάς.

17. Καὶ οὗτοι υἱοὶ Ραγουήλ υἱοῦ Ἡσαῦ· ἡγεμὼν Ναχὼθ, ἡγεμὼν Ζαρέ, ἡγεμὼν Σομέ, ἡγεμὼν Μοζέ. Οὗτοι ἡγεμόνες Ραγουήλ ἐν γῇ Ἐδώμ, οὗτοι υἱοὶ Βασεμάθ γυναικὸς Ἡσαῦ.

18. Οὗτοι δὲ υἱοὶ Ὀλιβεμάς γυναικὸς Ἡσαῦ· ἡγεμὼν Ἰούλ, ἡγεμὼν Ἰεγλὼμ, ἡγεμὼν Κορέ. Οὗτοι ἡγεμόνες Ὀλιβεμάς, θυγατὸς Ἀνά, γυναικὸς Ἡσαῦ.

19. Οὗτοι υἱοὶ Ἡσαῦ, καὶ οὗτοι ἡγεμόνες αὐτῶν. Οὗτοί εἰσιν υἱοὶ Ἐδώμ.

20. Οὗτοι δὲ υἱοὶ Σειρ τοῦ Χορβαίου, τοῦ κατοικοῦντος τὴν γῆν· Ἀωτάν, Σωβάλ, Σαβεγών, Ἀνά,

21. καὶ Δησών, καὶ Ἀσάρ, καὶ Ρισών. Οὗτοι ἡγεμόνες τοῦ Χορβαίου, τοῦ υἱοῦ Σειρ, ἐν τῇ γῇ Ἐδώμ.

22. Ἐγένοντο δὲ υἱοὶ Ἀωτάν· Χορρί καὶ Ἡρμάν. Σορὸρ αὐτὸν δὲ Ἀωτάν, Θαμνά.

23. Οὗτοι δὲ υἱοὶ Σωβάλ· Γωλάμ, καὶ Μαναχάθ, καὶ Γαιθὴλ, καὶ Σωφάρ, καὶ Ὠμάρ.

24. Καὶ οὗτοι υἱοὶ Σαβεγών· Αἰέ, καὶ Ἀνά. Οὗτός ἐστιν Ἀνά, ὃς εἶρε τὸν Ἰαμείν ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὅτε ἐνεμε τὰ ὑποζύγια Σαβεγών τοῦ πατρὸς αὐτοῦ.

25. Οὗτοι δὲ υἱοὶ Ἀνά· Δησών, καὶ Ὀλιβεμά θυγάτηρ Ἀνά.

26. Οὗτοι δὲ υἱοὶ Δησών· Ἀμαδά, καὶ Ἀσβάν, καὶ Ἰθράν, καὶ Χαρρράν.

27. Οὗτοι δὲ υἱοὶ Ἀσάρ· Βαλαάμ, καὶ Ζουκάμ, καὶ Ἰουκάμ.

28. Οὗτοι δὲ υἱοὶ Ρισών· Ὡς, καὶ Ἀράν.

29. Οὗτοι δὲ ἡγεμόνες Χορρί· ἡγεμὼν Ἀωτάν, ἡγεμὼν Σωβάλ, ἡγεμὼν Σαβεγών, ἡγεμὼν Ἀνά,

30. ἡγεμὼν Δησών, ἡγεμὼν Ἀσάρ, ἡγεμὼν Ρισών. Οὗτοι ἡγεμόνες Χορρί ἐν ταῖς ἡγεμονίαις αὐτῶν ἐν γῇ Ἐδώμ.

31. Καὶ οὗτοι οἱ βασιλεῖς οἱ βασιλεύσαντες ἐν Ἐδώμ, πρὸ τοῦ βασιλεῦσαι βασιλεῖα ἐν Ἰσραήλ.

32. Καὶ ἐβασίλευσεν ἐν Ἐδώμ Βαλάκ υἱὸς Βεώρ· καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐτοῦ, Δενναβά.

33. Ἀπέθανε δὲ Βαλάκ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Ἰωθάβ υἱὸς Ζαρά ἐκ Βοσόρρας.

34. Ἀπέθανε δὲ Ἰωθάβ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Ἀσὼμ ἐκ τῆς γῆς Θαιμανών.

35. Ἀπέθανε δὲ Ἀσὼμ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Ἀδάδ υἱὸς Βαράδ, ὃ ἐκκόψας Μεδιὰμ ἐν τῷ πεδίῳ Μωάβ, καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐτοῦ Γετθαίμ.

36. Ἀπέθανε δὲ Ἀδάδ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Σαμαδά ἐκ Μασσεκκίας.

37. Ἀπέθανε δὲ Σαμαδά, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Σαούλ ἐκ Ρωβὼθ, τῆς παρὰ ποταμὸν.

38. Ἀπέθανε δὲ Σαούλ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Βαλλενών υἱὸς Ἀχοβόρ.

39. Ἀπέθανε δὲ Βαλλενών υἱὸς Ἀχοβόρ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Ἀράδ, υἱὸς Βαράδ· καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐτοῦ Φογὼρ, ὄνομα δὲ τῇ γυναίκι αὐτοῦ Μετεβέηλ, θυγάτηρ Ματραῖθ, υἱοῦ Μαζωόβ.

uxoris Esau. Peperit autem ipsi Esau Ieus, et Ieglom, et Core.

15. Isti sunt principes filii Esau, filii Eliphaz primogeniti Esau : princeps Therman, princeps Omer, princeps Sophar, princeps Cenez,

16. princeps Core, princeps Gothom, princeps Amalec. Hi sunt principes Eliphaz in terra Idumaea ; hi sunt filii Ada.

17. Et hi sunt filii Raguel filii Esau : Princeps Nachoth, princeps Zare, princeps Some, princeps Moze. Hi sunt principes Raguel in terra Edom, hi sunt filii Basemath uxoris Esau.

18. Hi vero filii Olibema uxoris Esau : Princeps Ieus, princeps Ieglom, princeps Core. Hi sunt principes Olibema filiae Ana, uxoris Esau.

19. Isti filii Esau, et isti principes eorum. Hi sunt filii Edom.

20. Hi autem filii Seir Chorræi habitantis terram : Lotan, Sobal, Sebegon, Ana,

21. et Deson, et Asar, et Rison. Hi principes ipsius Chorræi, filii Seir, in terra Edom.

22. Facti sunt autem filii Lotan : Chorræi et Herman. Soror autem Lotan, Thamma.

23. Hi autem sunt filii Sobal : Golan, et Manachath, et Gæbel, et Sophar, et Omar.

24. Et hi filii Sebegon : Aie, et Ana. Hic est Ana, qui invenit Jamin in deserto, cum pasceret subjugales Sebegon patris sui.

25. Hi autem sunt filii Ana : Deson, et Oliberna filia Ana.

26. Hi autem filii Deson : Amada, et Asban, et Ithran, et Charran.

27. Hi autem filii Asar : Balaam, et Zucham, et Jucham.

28. Hi autem filii Rison : Hos, et Aran.

29. Hi autem sunt principes Chorræi : Princeps Lotan, princeps Sobal, princeps Sebegon, princeps Ana,

30. princeps Deson, princeps Asar, princeps Rison. Hi sunt principes Chorræi in principatibus eorum in terra Edom.

31. Et hi reges qui regnaverunt in Edom, antequam regnaret rex in Israel.

32. Et regnavit in Edom Balac filius Beor : et nomen civitati ejus, Dennaba.

33. Mortuus est autem Balac, et regnavit pro eo Jobab filius Zara de Bosorra.

34. Mortuus est autem Jobab, et regnavit pro eo Asom de terra Thermanorum.

35. Mortuus est autem Asom, et regnavit pro eo Adad, filius Barad, qui percussit Madiam in agro Moab : et nomen civitati ejus Getthæm.

36. Mortuus est autem Adad, et regnavit pro eo Samada de Massecca.

37. Mortuus est autem Samada, et regnavit pro eo Saul de Rooboth, quæ apud flumen.

38. Mortuus est autem Saul, et regnavit pro eo Ballenon filius Achobor.

39. Mortuus est autem Ballenon filius Achobor, et regnavit pro eo Arad, filius Barad : et nomen civitati ejus Phogor, nomen autem uxori ejus Metebel, filia Matraith, filii Mæzoob.

40. Ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν ἡγεμόνων Ἰσαῦ, ἐν ταῖς φυλαῖς αὐτῶν, κατὰ τόπον αὐτῶν, ἐν ταῖς χώραις αὐτῶν, καὶ ἐν τοῖς ἔθνεσιν αὐτῶν· Ἠγεμὼν Θαμνὰ, ἡγεμὼν Γωλὰ, ἡγεμὼν Ἰεθέρ,

41. ἡγεμὼν Ὀλιβεμάς, ἡγεμὼν Ἡλὰς, ἡγεμὼν Φινὼν,

42. ἡγεμὼν Κενέζ, ἡγεμὼν Θαμαν, ἡγεμὼν Μαζάρ,

43. ἡγεμὼν Μαγιδιήλ, ἡγεμὼν Ζαφωῖν. Οὗτοι ἡγεμόνες Ἐδώμ, ἐν ταῖς κατωκοδομημέναις ἐν τῇ γῇ τῆς κτήσεως αὐτῶν. Οὗτος Ἰσαῦ πατὴρ Ἐδώμ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΑΖ'.

1. Κατῴκει δὲ Ἰακώβ ἐν τῇ γῇ οὗ παρώκησεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐν γῇ Χαναάν.

2. Αὐταὶ δὲ αἱ γενεαί· Ἰακώβ. Ἰωσήφ δὲ δέκα καὶ ἑπτὰ ἐτῶν ἦν, ποιμαίνων τὰ πρόβατα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, ὡν νέος, μετὰ τῶν υἱῶν Βαλλὰς, καὶ μετὰ τῶν υἱῶν Ζελφᾶς, τῶν γυναικῶν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. Κατήνεγκαν δὲ Ἰωσήφ φόγον πονηρὸν πρὸς Ἰσραὴλ τὸν πατέρα αὐτῶν.

3. Ἰακώβ δὲ ἡγάπα τὸν Ἰωσήφ παρὰ πάντας τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, ὅτι υἱὸς γήρως ἦν αὐτῷ. Ἐποίησε δὲ αὐτῷ χιτῶνα ποικίλον.

4. Ἰδόντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ὅτι αὐτὸν ὁ πατὴρ φιλεῖ ἐκ πάντων τῶν υἱῶν αὐτοῦ, ἐμίσησαν αὐτὸν, καὶ οὐκ ἠδύναντο λαλεῖν αὐτῷ οὐδὲν εἰρηνικόν.

5. Ἐνυπνιασθεὶς δὲ Ἰωσήφ ἐνύπνιον, ἀπήγγειλεν αὐτὸ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ,

6. καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ἀκούσατε τοῦ ἐνυπνίου τούτου οὗ ἐνυπνιάσθην.

7. Ὁμῶν ὑμᾶς δεσμεύειν δράγματα ἐν μέσῳ τῷ πεδίῳ· καὶ ἀνέστη τὸ ἐμὸν δράγμα, καὶ ὤρθωθη· περιστραφέντα δὲ τὰ δράγματα ὑμῶν προσεκύνησαν τὸ ἐμὸν δράγμα.

8. Εἶπαν δὲ αὐτῷ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ· Μὴ βασιλεύων βασιλεύσεις ἐφ' ἡμᾶς, ἢ κυριεύων κυριεύσεις ἡμῶν; Καὶ προσέθεντο ἔτι μισεῖν αὐτὸν ἕνεκεν τῶν ἐνυπνίων αὐτοῦ, καὶ ἕνεκεν τῶν ῥημάτων αὐτοῦ.

9. Εἶδε δὲ ἐνύπνιον ἕτερον, καὶ διηγήσατο αὐτὸ τῷ πατρὶ αὐτοῦ, καὶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, καὶ εἶπεν· Ἰδοὺ ἐνυπνιασάμην ἐνύπνιον ἕτερον· Ὡς περὶ ὁ ἥλιος, καὶ ἡ σελήνη, καὶ ἑνδεκά ἀστέρες προσεκύνησαν με.

10. Καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Τί τὸ ἐνύπνιον τοῦτο ὃ ἐνυπνιάσθης; Ἀρὰ γε ἐλθόντες ἑλευσόμεθα ἐγὼ τε, καὶ ἡ μήτηρ σου, καὶ οἱ ἀδελφοί σου προσκυνῆσαι σοὶ ἐπὶ τὴν γῆν;

11. Ἐξήλωσαν δὲ αὐτὸν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ· ὁ δὲ πατὴρ αὐτοῦ διετήρησε τὸ ῥῆμα.

12. Ἐπορεύθησαν δὲ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ βόσκειν τὰ πρόβατα τοῦ πατρὸς αὐτῶν εἰς Συχέμ.

13. Καὶ εἶπεν Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσήφ· Οὐχὶ οἱ ἀδελφοί σου ποιμαίνουσιν εἰς Συχέμ; Δεῦρο, ἀποστείλω σε πρὸς αὐτούς. Εἶπε δὲ αὐτῷ· Ἰδοὺ ἐγώ.

14. Εἶπε δὲ αὐτῷ Ἰσραὴλ· Πορεύθεις ἴδε, εἰ ὑγιαίνουν οἱ ἀδελφοί σου, καὶ τὰ πρόβατα· καὶ ἀνάγγειλόν μοι. Καὶ ἀπέστειλεν αὐτὸν ἐκ τῆς κοιλάδος τῆς Χεδρών. Καὶ ἦλθεν εἰς Συχέμ.

15. Καὶ εὗρεν αὐτὸν ἄνθρωπος πλανώμενον ἐν τῷ πεδίῳ. Ἠρώτησε δὲ αὐτὸν ὁ ἄνθρωπος, λέγων· Τί ζητεῖς;

40. Hæc nomina principum Esau, in tribubus eorum, secundum locum eorum, in regionibus eorum, et in gentibus eorum : Princeps Thamna, princeps Gola, princeps Iether,

41. princeps Holibemas, princeps Helas, princeps Phinon,

42. princeps Cenez, princeps Thaman, princeps Mazar,

43. princeps Magediel, princeps Zaphoin. Hi sunt principes Edom in edificatis in terra possessionis eorum. Hic est Esau pater Edom.

CAPUT XXXVII.

1. Habitabat autem Jacob in terra ubi incoluerat pater ejus in terra Chanaan.

2. Hæ autem sunt generationes Jacob. Joseph autem decem et septem annorum erat, pascens oves patris sui cum fratribus suis, cum esset juvenis, cum filiis Ballæ, et cum filiis Zelfæ, uxorum patris sui. Detulerunt autem Joseph crimine malo ad Israel patrem ipsorum.

3. Jacob autem diligebat Joseph præ omnibus filiis suis, quia filius senectutis erat ei. Fecit autem ei tunicam variam.

4. Videntes autem fratres ejus quod cum pater amat præ omnibus filiis suis, oderant eum, et non poterant loqui ei quicquam pacificum.

5. Et cum somniasset Joseph somnium, nuntiavit illud fratribus suis,

6. et dixit eis : Audite somnium hoc quod somniavi.

7. Existimabam vos ligare manipulos in medio agro : et surrexit meus manipulus, et erexit se : conversi autem manipuli vestri adorabant manipulum meum.

8. Dixerunt autem ei fratres ejus : Numquid regnans regnabis super nos, aut dominans dominaberis nobis? Et adjecerunt adhuc odio habere illum propter somnia ejus, et propter verba ejus.

9. Vidit autem somnium aliud, et narravit illud patri suo, et fratribus suis, et dixit : Ecce somniavi somnium aliud : Tamquam sol, et luna, et undecim stellæ adorabant me.

10. Et objurgavit eum pater ejus, et dixit ei : Quod est somnium hoc quod somniasti? Numquid venientes veniemus ego, et mater tua, et fratres tui adorare te super terram?

11. Inviderunt autem ei fratres ejus : pater autem ejus observavit verbum.

12. Iverunt autem fratres ejus pascere oves patris sui in Sychem.

13. Et dixit Israel ad Joseph : Nonne fratres tui pascunt in Sychem? Veni, mittam te ad eos. Dixit autem ei : Ecce ego.

14. Dixit autem ei Israel : Vadens vide, si valent fratres tui, et oves : et nuntia mihi. Et misit eum de valle Chebron. Et venit in Sychem.

15. Et invenit eum homo errantem in agro. Interrogavit autem eum homo, dicens : Quid quaris?

16. Ὁ δὲ εἶπε· Τοὺς ἀδελφούς μου ζητῶ· ἀπάγγελόν μοι ποῦ βόσκουσιν.

17. Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ ἄνθρωπος· Ἀπὸ ἤρασιν ἐντεῦθεν, ἤκουσα γὰρ αὐτῶν λεγόντων· Πορεύωμεν εἰς Δωθαίμ. Καὶ ἐπορεύθη Ἰωσήφ κατόπισθε τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, καὶ εὗρεν αὐτοὺς ἐν Δωθαίμ.

18. Προεῖδον δὲ αὐτὸν μακρόθεν, πρὸ τοῦ ἐγγίσει αὐτὸν πρὸς αὐτούς· καὶ ἐπονηρεύοντο τοῦ ἀποκτείναι αὐτόν.

19. Εἶπε δὲ ἕκαστος πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ· Ἰδοὺ ὁ ἐνυπνιαστὴς ἐκεῖνος ἐργεταί·

20. νῦν οὖν δεῦτε, ἀποκτείνωμεν αὐτόν, καὶ βίψωμεν αὐτὸν εἰς ἓνα τῶν λάκκων, καὶ ἐροῦμεν· Θηρίον πονηρὸν κατέφαγεν αὐτόν· καὶ ὁφόμεθα τί ἐστὶ τὰ ἐνύπνια αὐτοῦ.

21. Ἀκούσας δὲ Ῥουβὴν ἐξελετο αὐτὸν ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶν, καὶ εἶπεν· Οὐ πατάξωμεν αὐτὸν εἰς ψυχὴν.

22. Εἶπε δὲ αὐτοῖς Ῥουβὴν· Μὴ ἐκχέτε αἷμα. Ἐμβάλλετε αὐτὸν εἰς ἓνα τῶν λάκκων τούτων τῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ· χεῖρα δὲ μὴ ἐπενέγκητε αὐτῷ. Ὅπως ἐβέληται αὐτὸν ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶν, καὶ ἀποδῶ αὐτὸν τῷ πατρὶ αὐτοῦ.

23. Ἐγένετο δὲ ἡνίκα ἦλθεν Ἰωσήφ πρὸς τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ, ἐξέδυσαν Ἰωσήφ τὸν χιτῶνα τὸν ποικίλον τὸν περὶ αὐτόν·

24. καὶ λαβόντες αὐτόν, ἐβρύσαν εἰς τὸν λάκκον· ὃ δὲ λάκκος κενὸς, ὕδωρ οὐκ εἶχε.

25. Ἐκάθισαν δὲ φαγεῖν ἄρτον· καὶ ἀναβλέψαντες τοῖς ὀφθαλμοῖς εἶδον, καὶ ἰδοὺ ὁδοιπόροι Ἰσμαηλίται ἤρχοντο ἐκ Γαλααδ· καὶ αἱ κάμηλοι αὐτῶν ἐγεμον θυμιαμάτων καὶ ῥητίνης καὶ στακτῆς. Ἐπορεύοντο δὲ καταγαγεῖν εἰς Αἴγυπτον.

26. Εἶπε δὲ Ἰούδας πρὸς τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ· Τί χρῆσιμον, ἐὰν ἀποκτείνωμεν τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν, καὶ κρύψωμεν τὸ αἷμα αὐτοῦ;

27. Δεῦτε, ἀποδώμεθα αὐτὸν τοῖς Ἰσμαηλίταις τούτοις· αἱ δὲ χεῖρες ἡμῶν μὴ ἴστωσαν ἐπ' αὐτόν, ὅτι ἀδελφὸς ἡμῶν, καὶ σὰρξ ἡμῶν ἐστίν. Ἦκουσαν δὲ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ.

28. Καὶ παρεπορεύοντο οἱ ἄνθρωποι οἱ Μαδιθηναῖοι ἔμποροι· καὶ ἐξήλυσαν καὶ ἀνεβίβασαν τὸν Ἰωσήφ ἐκ τοῦ λάκκου, καὶ ἀπέδοντο τὸν Ἰωσήφ τοῖς Ἰσμαηλίταις ἑκοσι χρυσῶν. Καὶ κατήγαγον τὸν Ἰωσήφ εἰς Αἴγυπτον.

29. Ἀνέστρεψε δὲ Ῥουβὴν ἐπὶ τὸν λάκκον, καὶ οὐχ ὁρᾷ τὸν Ἰωσήφ ἐν τῷ λάκκῳ· καὶ διέβρηξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ.

30. Καὶ ἐπέστρεψε πρὸς τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ, καὶ εἶπε· Τὸ παιδάριον οὐκ ἐστίν· ἐγὼ δὲ ποῦ πορεύομαι ἐτι;

31. Λαβόντες δὲ τὸν χιτῶνα τοῦ Ἰωσήφ, ἔσφαξαν ἔριπον αἰγῶν, καὶ ἐμόλυναν τὸν χιτῶνα τῷ αἵματι,

32. καὶ ἀπέστειλαν τὸν χιτῶνα τὸν ποικίλον, καὶ εἰσένεγκαν τῷ πατρὶ αὐτῶν, καὶ εἶπαν· Τούτον εὗρομεν ἐπὶ ῥυτίδι εἰ χιτὼν τοῦ υἱοῦ σου ἐστίν, ἢ οὐ.

33. Καὶ ἐπώνω αὐτόν, καὶ εἶπε· Χιτὼν τοῦ υἱοῦ μου ἐστίν· θηρίον πονηρὸν κατέφαγεν αὐτόν, θηρίον ἤρπασε τὸν Ἰωσήφ.

34. Διέβρηξε δὲ Ἰακώβ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἐπέθετο σάκκον ἐπὶ τὴν ὀσφύν αὐτοῦ· καὶ ἐπένθει τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἡμέρας πολλάς.

16. At ille dixit : Fratres meos quaro : nuntia mihi ubi pascant.

17. Dixit autem ei homo : Discesserunt hinc, audiavi enim eos dicentes : Eamus in Dothaim. Et ivit Joseph post fratres suos, et invenit eos in Dothaim.

18. Præviderunt autem eum a longe, antequam ipse appropinquaret ad eos : et malignabantur ad eum occidendum.

19. Dixit autem unusquisque ad fratrem suum : Ecce somniator ille venit :

20. Nunc igitur venite, occidamus eum, et projiciamus eum in unam cisternarum, et dicemus : Bestia mala devoravit eum : et videbimus quid erunt somnia ipsius.

21. Audiens autem Ruben eripuit eum de manibus eorum, et dixit : Non percutiamus eum in animam.

22. Dixit autem eis Ruben : Non effundatis sanguinem. Injicite eum in unam cisternarum harum quæ in deserto : manum autem non inferatis ei. Ut eriperet eum de manibus eorum, et redderet eum patri suo.

23. Factum est autem quando venit Joseph ad fratres suos, exuerunt Joseph tunica varia quæ circa eum :

24. et sumentes eum projecerunt in cisternam : cisterna autem vacua, non habebat aquam.

25. Sederunt autem manducare panem : et respicientes oculis viderunt, et ecce viatores Ismaelitæ veniebant de Galaad : et cameli eorum pleni erant odoramentis et resina et stacte. Ibant autem deferre in Ægyptum.

26. Dixit autem Judas ad fratres suos : Quid utile, si occiderimus fratrem nostrum, et absconderimus sanguinem ejus?

27. Venite, vendamus eum Ismaelitis istis : manus autem nostræ non sint in eum, quoniam frater noster, et caro nostra est. Et audierunt fratres ejus.

28. Et præteribant homines Madiani mercatores : et extraxerunt et ascendere fecerunt Joseph de cisterna, et vendiderunt Joseph Ismaelitis viginti aureis. Et deduxerunt Joseph in Ægyptum.

29. Revertit autem Ruben ad cisternam, et non videt Joseph in cisterna : et discidit vestimenta sua.

30. Et convertit se ad fratres suos, et dixit : Puerulus non est : ego autem quo ibo adhuc?

31. Sumentes autem tunicam Joseph, jugularunt hædum caprarum, et sedarunt tunicam sanguine,

32. et miserunt tunicam variam, et intulerunt patri suo, et dixerunt : Hanc invenimus : agnosce si tunica filii tui est, an non.

33. Et agnovit eam, et dixit : Tunica filii mei est : bestia mala devoravit eum, bestia rapuit eum.

34. Discidit autem Jacob vestimenta sua, et posuit saccum super lumbum suum : et lugebat filium suum diebus multis.

35. Συνήχθησαν δὲ πάντες οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ αἱ θυγατέρες, καὶ ἦλθον παρακαλέσαι αὐτόν. Καὶ οὐκ ᾔθελε παρακαλεῖσθαι, λέγων, ὅτι καταβήσομαι πρὸς τὸν υἱόν μου πενθῶν εἰς ᾄδου. Καὶ ἐλαυσεν αὐτόν ὁ πατήρ αὐτοῦ.

36. Οἱ δὲ Μαδιθηναῖοι ἀπέδοντο τὸν Ἰωσήφ εἰς Αἴγυπτον τῷ Πετερρῇ τῷ σπάδοντι Φαραὼ ἀρχιμαγείρῳ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΗ΄.

1. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, κατέβη Ἰούδας ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, καὶ ἀρίκετο ἕως πρὸς ἀνθρώπον τινα Ὀδολλαμίτην, ᾧ ὄνομα Εἰράς.

2. Καὶ εἶδεν ἐκεῖ Ἰούδας θυγατέρα ἀνθρώπου Χαναναίου, ᾗ ὄνομα Σαυὰ· καὶ ἔλαβεν αὐτήν, καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτήν.

3. Καὶ συλλαβοῦσα ἔτεκεν υἱόν, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Ἡρ.

4. Καὶ συλλαβοῦσα ἔτεκεν υἱόν ἔτι, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Αὐνάν.

5. Καὶ προσθεῖσα ἔτεκεν υἱόν, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Σηλώμ. Αὕτη δὲ ἦν ἐν Χασβὶ ἥνικα ἔτεκεν αὐτούς.

6. Καὶ ἔλαβεν Ἰούδας γυναῖκα Ἡρ, τῇ πρωτοτόκῳ αὐτοῦ, ᾗ ὄνομα Θάμαρ.

7. Ἐγένετο δὲ Ἡρ πρωτότοκος Ἰούδα πονηρὸς ἐναντὶ Κυρίου· καὶ ἀπέκτεινεν αὐτόν ὁ Θεός.

8. Εἶπε δὲ Ἰούδας τῷ Αὐνάν· Εἰσελθε πρὸς τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου, καὶ ἐπιγάμωρευσαι αὐτήν, καὶ ἀνάστησον σπέρμα τῷ ἀδελφῷ σου.

9. Γινούς δὲ Αὐνάν, ὅτι οὐκ αὐτῷ ἔσται τὸ σπέρμα, ἐγένετο, ὅταν εἰσῆρχετο, πρὸς τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἐξέχεεν ἐπὶ τὴν γῆν, τοῦ μὴ δοῦναι σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ.

10. Πονηρὸν δὲ ἐράνη ἐναντίον τοῦ Θεοῦ, ὅτι ἐποίησε τοῦτο· καὶ ἐθανάτωσε καὶ τοῦτον.

11. Εἶπε δὲ Ἰούδας Θάμαρ τῇ νύμφῃ αὐτοῦ· Κάθου χήρα ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς σου, ἕως μέγας γένηται Σηλώμ ὁ υἱός μου. Εἶπε γάρ· Μὴ ποτε ἀποθάνῃ καὶ οὗτος, ὥσπερ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ. Ἀπελθοῦσα δὲ Θάμαρ ἐκάθητο ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς αὐτῆς.

12. Ἐπληθύνθησαν δὲ αἱ ἡμέραι, καὶ ἀπέθανε Σαυὰ ἡ γυνὴ Ἰούδα. Καὶ παρακληθεὶς Ἰούδας ἀνέβη ἐπὶ τοὺς κείροντας τὰ πρόβατα αὐτοῦ, αὐτὸς καὶ Εἰράς ὁ ποιμὴν αὐτοῦ ὁ Ὀδολλαμίτης εἰς Θαμνά.

13. Καὶ ἀπηγγέλη Θάμαρ τῇ νύμφῃ αὐτοῦ, λέγοντες· Ἰδοὺ ὁ πενθερός σου ἀναβαίνει εἰς Θαμνά, κείραι τὰ πρόβατα αὐτοῦ.

14. Καὶ περιλομένη τὰ ἱμάτια τῆς χηρεύσεως ἀφ' ἑαυτῆς, περιέβαλε τὸ θέριστρον, καὶ ἐκάλωπίσατο, καὶ ἐκάθισε πρὸς ταῖς πύλαις Αἰνάν, ᾗ ἔστιν ἐν παραόδῳ Θαμνά. Εἶδε γάρ ὅτι μέγας γέγονε Σηλώμ· αὐτὸς δὲ οὐκ ἔδωκεν αὐτὴν αὐτῷ γυναῖκα.

15. Καὶ ἰδὼν αὐτὴν Ἰούδας ἔδοξεν αὐτὴν πόρνην εἶναι· κατεκαλύφατο γάρ τὸ πρόσωπον αὐτῆς· καὶ οὐκ ἐπέγνω αὐτήν.

16. Ἐξέκλινε δὲ πρὸς αὐτὴν τὴν ὁδόν· καὶ εἶπεν αὐτῇ· Ἐσπών με εἰσελθεῖν πρὸς σέ. Οὐ γάρ ἔγνω ὅτι νύμφη αὐτοῦ ἐστίν. Ἡ δὲ εἶπε· Τί μοι δώσεις, ἐὰν εἰσελθῇς πρὸς με;

35. Congregati sunt autem omnes filii ejus et filiae, et venerunt consolari eum. Et noluit consolari, dicens, quia descendam ad filium meum lugens in infernum. Et flevit cum pater ejus.

36. Madianae autem vendiderunt Joseph in Aegypto Petephra spadoni Pharaonis archimagiro.

CAPUT XXXVIII.

1. Factum est autem in tempore illo, descendit Judas a fratribus suis, et pervenit usque ad hominem quemdam Odollamitem, cui nomen Iras.

2. Et vidit illic Judas filiam hominis Chananai, cui nomen Sava : et accepit eam, et introivit ad eam.

3. Et concepit, et peperit filium, et vocavit nomen ejus, Er.

4. Et concipiens, peperit filium adhuc, et vocavit nomen ejus, Aynan.

5. Et adjiciens peperit filium, et vocavit nomen ejus, Selom. Haec autem erat in Chasbi quando peperit eos.

6. Et accepit Judas uxorem ipsi Er, primogenito suo, cui nomen Thamar.

7. Factus est autem Er primogenitus Judae malus coram Domino : et occidit eum Dominus.

8. Dixit autem Judas ad Aynan : intra ad uxorem fratris tui, et duc eam uxorem, et suscita semen fratri tuo.

9. Cognoscens autem Aynan quia sibi non erit semen, factum est, quando intrabat ad uxorem fratris sui, effundebat super terram, ne daret semen fratri suo.

10. Malum autem apparuit coram Deo, quia fecit hoc : et mori fecit etiam hunc.

11. Dixit autem Judas ad Thamar nurum suam : Sede vidua in domo patris tui, donec grandis fuerit Selom filius meus. Dixit enim : Ne forte moriatur et hic, sicut et fratres ejus. Abiens autem Thamar sedit in domo patris sui.

12. Multiplicati autem sunt dies, et mortua est Sava uxor Juda. Et consolatus Judas ascendit ad eos qui tondebant oves ejus, ipse et Iras pastor ejus Odollamites in Thamna.

13. Et nuntiatum est Thamar nurui ejus, dicentes : Ecco socer tuus ascendit in Thamna, tondere oves suas.

14. Et auferens vestimenta viduitatis a se, induit theristrum, et adornavit se, et sedit ad portas Aenai, quae est in transitu Thamna. Vidit enim quia grandis factus est Selon : ipse autem non dedit eam illi uxorem.

15. Et videns eam Judas putavit eam meretricem esse : cooperuerat enim faciem suam, et non agnovit eam.

16. Declinavit autem ad eam viam, et dixit ei : Sinito me intrare ad te. Non enim agnovit quia nurus sua est. At illa dixit : Quid mihi dabis si intraveris ad me?

17. Ὁ δὲ εἶπεν· Ἐγὼ σοι ἀποστελῶ ἔριφον αἰγῶν ἐκ τῶν προβάτων μου. Ἡ δὲ εἶπεν· Ἐὰν δῷς μοι ἀρραβῶνα, ἕως τοῦ ἀποστεῖλαι σε.

18. Ὁ δὲ εἶπε· Τίνα τὸν ἀρραβῶνά σοι δώσω. Ἡ δὲ εἶπε· Τὸν δακτύλιόν σου, καὶ τὸν ὀρμίσκον, καὶ τὴν βλάβδον τὴν ἐν τῇ χειρί σου. Καὶ ἔδωκεν αὐτῇ, καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτήν. Καὶ ἐν γαστρὶ ἔλαβεν ἐξ αὐτοῦ.

19. Καὶ ἀναστᾶσα ἀπῆλθε, καὶ περιεῖλετο τὸ θέρι-
στρον αὐτῆς ἀφ' ἑαυτῆς, καὶ ἐνεδύσατο τὰ ἱμάτια τῆς
χρηεύσεως αὐτῆς.

20. Ἀπέστειλε δὲ Ἰούδας τὸν ἔριφον ἐξ αἰγῶν ἐν χειρὶ
τοῦ ποιμένος αὐτοῦ τοῦ Ὀδολλαμίτου, κομίσασθαι παρὰ
τῆς γυναικὸς τὸν ἀρραβῶνα· καὶ οὐχ εὑρεν αὐτήν.

21. Ἐπηρώτησε δὲ τοὺς ἀνδρας τοὺς ἐκ τοῦ τόπου·
Ποῦ ἐστὶν ἡ πόρνη ἡ γενομένη ἐν Αἰνάν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ;
Καὶ εἶπαν· Οὐκ ἦν ἐνταῦθα πόρνη.

22. Καὶ ἀπεστράφη πρὸς Ἰούδαν, καὶ εἶπεν· Οὐχ
εὑρον· καὶ οἱ ἄνθρωποι οἱ ἐκ τοῦ τόπου λέγουσι, μὴ εἶναι
ᾧδε πόρνην.

23. Εἶπε δὲ Ἰούδας· Ἐχέτω αὐτά· ἀλλὰ μὴ ποτε
καταγελασθῶμεν. Ἐγὼ μὲν ἀπέσταλχα τὸν ἔριφον τοῦ-
τον, σὺ δὲ οὐχ εὑρηκας.

24. Ἐγένετο δὲ μετὰ τρίμηνον, ἀνηγγέλη τῷ Ἰούδᾳ,
λέγοντες· Ἐκπεπόρνευκε Θάμαρ ἡ νύμφη σου, καὶ ἰδοὺ
ἐν γαστρὶ ἔχει ἐκ πορνείας. Εἶπε δὲ Ἰούδας· Ἐξαγάγετε
αὐτήν, καὶ κατακαυθήτω.

25. Αὐτὴ δὲ ἀγομένη ἀπέστειλε πρὸς πειθερόν αὐ-
τῆς, λέγουσα· Ἐκ τοῦ ἀνθρώπου, οὗτινος ταῦτά ἐστιν,
ἐγὼ ἐν γαστρὶ ἔχω. Καὶ εἶπεν· Ἐπίγνωθι τίνας ὁ δα-
κτύλιος, καὶ ὁ ὀρμίσκος, καὶ ἡ βλάβδος αὐτῆ.

26. Ἐπίγνω δὲ Ἰούδας, καὶ εἶπε· Δεδικαιώται Θά-
μαρ ἡ ἐγὼ· οὐ ἔνεκεν οὐκ ἔδωκα αὐτὴν Σηλώμ τῷ
υἱῷ μου. Καὶ οὐ προσέθετο ἔτι τοῦ γνῶναι αὐτήν.

27. Ἐγένετο δὲ, ἥνικα ἔτικτε, καὶ τῇδε ἦν δίδυμα ἐν
τῇ γαστρὶ αὐτῆς.

28. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ τίχτειν αὐτήν, ὁ εἷς προεξή-
νεγκε τὴν χεῖρα· λαβοῦσα δὲ ἡ μαῖα, ἔθηκεν ἐπὶ τὴν
χεῖρα αὐτοῦ κόκκινον, λέγουσα· Οὗτος ἐξελεύσεται πρό-
τερος.

29. Ὡς δὲ ἐπισυνήγαγε τὴν χεῖρα, καὶ εὐθὺς ἐξῆλθεν
ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ. Ἡ δὲ εἶπε· Τί διεκόπη διὰ σέ φραγμός;
Καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Φαρίες.

30. Καὶ μετὰ τοῦτο ἐξῆλθεν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, ἐφ' ᾧ
ἦν ἐπὶ τῇ χειρὶ αὐτοῦ τὸ κόκκινον· καὶ ἐκάλεσε τὸ
ὄνομα αὐτοῦ, Ζαρά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΘ'.

1. Ἰωσήφ δὲ κατήχθη εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἐκτήσατο
αὐτὸν Πετεφρὴς ὁ εὐνοῦχος Φαραὼ, ὁ ἀρχιμάγειρος,
ἀνὴρ Αἰγύπτιος, ἐκ χειρῶν τῶν Ἰσραηλιτῶν οἱ κατή-
γαγον αὐτὸν ἐκεῖ.

2. Καὶ ἦν Κύριος μετὰ Ἰωσήφ· καὶ ἦν ἀνὴρ ἐπι-
τυγχάνων, καὶ ἐγένετο ἐν τῷ οἴκῳ παρὰ τῷ κυρίῳ αὐ-
τοῦ τῷ Αἰγυπτίῳ.

3. Ἦδει ὁ κύριος αὐτοῦ ὅτι ὁ Κύριος ἦν μετ' αὐτοῦ,
καὶ ὅσα ἴαν ποιῇ, Κύριος εὐοδοῖ ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ.

4. Καὶ εὑρεν Ἰωσήφ χάριν ἐναντίον τοῦ κυρίου αὐ-
τοῦ, καὶ εὐηρέστησεν αὐτῷ· καὶ κατέστησεν αὐτὸν ἐπὶ

17. Ille vero dixit : Ego tibi mittam haedum caprarum,
de ovibus meis. At illa dixit : Si dederis mihi arrhabonem,
donec tu mittas.

18. Ille vero dixit : Quem arrhabonem tibi dabo? At illa
dixit : Annulum tuum, et parvum monile, et virgam quæ in
manu tua. Et dedit ei, et intravit ad eam. Et in utero conce-
pit ex eo.

19. Et surgens abiit, et abstulit theristrum suum a se, et
induit vestimenta viduitatis suæ.

20. Misit autem Judas haedum de capris in manu pastoris
sui Odollamitæ, ut reciperet a muliere arrhabonem : et non
invenit eam.

21. Interrogavit autem viros qui ex loco : Ubi est mere-
trix quæ erat in Aenan super viam? Et dixerunt : Non fuit
hic meretrix.

22. Et reversus est ad Judam, et dixit : Non inveni : et ho-
mines qui ex loco, dicunt non esse hic meretricem.

23. Dixit autem Judas : Habeat ea : sed ne forte deridea-
mur. Ego quidem misi haedum hunc, tu autem non invenisti.

24. Factum est autem post trimestre, nuntiatum est Ju-
dæ, dicentes : Fornicata est Thamar nurus tua, et ecce in
utero habet de fornicatione. Dixit autem Judas : Educite
eam, et comburatur.

25. Ipsa autem, dum duceretur, misit ad socerum suum,
dicens : Ex homine cujus hæc sunt, ego in utero habeo. Et
dixit : Agnosce cujus est annulus, et parvum monile, et virga
hæc.

26. Agnovit autem Judas, et dixit : Justificata est Thamar
quam ego : eo quod non dedi eam Selom filio meo. Et non
adjecit ultra cognoscere eam.

27. Factum est autem, quando pariebat, et huic erant ge-
melli in utero ejus.

28. Factum est autem dum ipsa pareret, unus prætulit
manum : sumens autem obstetrix, ligavit super manum ejus
coccinum, dicens : Hic egrediatur prior.

29. Ut autem contraxit manum, et statim egressus est fra-
ter ejus. At illa dixit : Quid divisa est propter te maceria?
Et vocavit nomen ejus, Phares.

30. Et post hoc exiit frater ejus, in quo erat super ma-
num ejus coccinum : et vocavit nomen ejus, Zara.

CAPUT XXXIX.

1. Joseph autem depositus est in Ægyptum, et acquisivit
eum Petephres eunuchus Pharaonis, archimagirus, vir
Ægyptius, de manibus Ismaelitarum qui deduxerant eum
illuc.

2. Et fuit Dominus cum Joseph : et fuit vir prosperans,
et factus est in domo apud dominum suum Ægyptium.

3. Intelligebat autem dominus ejus quia Dominus erat
cum eo, et omnia, quaecumque faceret, Dominus prosperat
in manibus ejus.

4. Et invenit Joseph gratiam coram domino suo, et bene

τοῦ οἴκου αὐτοῦ· καὶ πάντα ὅσα ἦν αὐτῷ ἔδωκε διὰ χειρὸς Ἰωσήφ.

5. Ἐγένετο δὲ μετὰ τὸ καταστῆναι αὐτὸν ἐπὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ πάντα ὅσα ἦν αὐτῷ, καὶ ἡλόγησε Κύριος τὸν οἶκον τοῦ Αἰγυπτίου διὰ Ἰωσήφ. Καὶ ἐγενήθη εὐλογία Κυρίου ἐν πᾶσι τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτῷ ἐν τῷ οἴκῳ, καὶ ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ.

6. Καὶ ἐπέτρεψε πάντα ὅσα ἦν αὐτῷ εἰς χεῖρας Ἰωσήφ· καὶ οὐκ ᾔδει τῶν καθ' αὐτὸν οὐδὲν, πλὴν τοῦ ἄρτου οὗ ἤσθιεν αὐτός. Καὶ ἦν Ἰωσήφ καλὸς τῷ εἶδει καὶ ὡραῖος τῇ ὄψει σφόδρα.

7. Καὶ ἐγένετο μετὰ τὰ ῥήματα ταῦτα, καὶ ἐπέβαλεν ἡ γυνὴ τοῦ κυρίου αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς ἐπὶ Ἰωσήφ, καὶ εἶπεν· Κοιμήθητι μετ' ἐμοῦ.

8. Οὗ δὲ οὐκ ᾔθελεν. Εἶπε δὲ τῇ γυναικὶ τοῦ κυρίου αὐτοῦ· Εἰ ὁ κύριός μου οὐ γινώσκει δι' ἐμὲ οὐδὲν ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν αὐτῷ ἔδωκεν εἰς τὰς χεῖράς μου,

9. καὶ οὐχ ὑπερέχει ἐν τῇ οἰκίᾳ ταύτῃ οὐδὲν ἐμοῦ, οὐδὲ ὑπεξήρηται ἀπ' ἐμοῦ οὐδὲν πλὴν σοῦ, διὰ τὸ σὲ γυναῖκα αὐτοῦ εἶναι, καὶ πῶς ποιήσω τὸ ῥῆμα τὸ πονηρὸν τοῦτο, καὶ ἁμαρτήσομαι ἐναντίον τοῦ Θεοῦ;

10. Ἦνίκα δὲ ἐλάλει τῷ Ἰωσήφ ἡμέραν ἐξ ἡμέρας, καὶ οὐχ ὑπήκουεν αὐτῇ καθεύδων μετ' αὐτῆς, τοῦ συγενέσθαι αὐτῇ.

11. Ἐγένετο δὲ τοιαύτη τις ἡμέρα, καὶ εἰσῆλθεν Ἰωσήφ εἰς τὴν οἰκίαν ποιεῖν τὰ ἔργα αὐτοῦ, καὶ οὐδεὶς ἦν τῶν ἐν τῇ οἰκίᾳ ἴσω.

12. Καὶ ἐπισπάσατο αὐτὸν τῶν ἱματίων, λέγουσα· Κοιμήθητι μετ' ἐμοῦ. Καὶ καταλιπὼν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῆς ἔφυγε, καὶ ἐξῆλθεν ἔξω.

13. Καὶ ἐγένετο, ὡς εἶδεν ὅτι καταλιπὼν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῆς ἔφυγε καὶ ἐξῆλθεν ἔξω,

14. καὶ ἐκάλεσε τοὺς ὄντας ἐν τῇ οἰκίᾳ, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, λέγουσα· Ἴδετε, εἰσέγαγεν ἡμῖν παῖδα Ἑβραῖον ἐμπαῖζειν ἡμῖν. Εἰσῆλθε πρὸς με, λέγων· Κοιμήθητι μετ' ἐμοῦ· καὶ ἐβόησα φωνῇ μεγάλῃ.

15. Ἐν δὲ τῷ ἀκοῦσαι αὐτὸν ὅτι ἔβωσα τὴν φωνήν μου καὶ ἐβόησα, καταλιπὼν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ παρ' ἐμοί, ἔφυγε, καὶ ἐξῆλθεν ἔξω.

16. Καὶ καταλιμπάνει τὰ ἱμάτια παρ' ἑαυτῇ, ἕως ἥλθεν ὁ κύριος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.

17. Καὶ ἐλάλησεν αὐτῷ κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα, λέγουσα· Εἰσῆλθε πρὸς με ὁ παῖς ὁ Ἑβραῖος, ὃν εἰσέγαγες πρὸς ἡμᾶς, ἐμπαῖξαι μοι, καὶ ἐπέ μοι· Κοιμηθήσομαι μετὰ σοῦ.

18. Ὡς δὲ ἤκουσεν ὅτι ἔβωσα τὴν φωνήν μου καὶ ἐβόησα, καταλιπὼν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ παρ' ἐμοί ἔφυγε, καὶ ἐξῆλθεν ἔξω.

19. Ἐγένετο δὲ, ὡς ἤκουσεν ὁ κύριος αὐτοῦ τὰ ῥήματα τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, ὅσα ἐλάλησε πρὸς αὐτὸν, λέγουσα, οὕτως ἐποίησέ μοι ὁ παῖς σου· καὶ ἐθυμώθη ὀργῇ.

20. καὶ λαβὼν ὁ κύριος Ἰωσήφ, ἐνέβαλεν αὐτὸν εἰς τὸ ὀχυρώμα, εἰς τὸν τόπον ἐν ᾧ οἱ δεσμῶται τοῦ βασιλέως κατέχονται ἐκεῖ ἐν τῷ ὀχυρώματι.

21. Καὶ ἦν Κύριος μετὰ Ἰωσήφ, καὶ κατέχεεν αὐτοῦ ἔλεος· καὶ ἔδωκεν αὐτῷ χάριν ἐναντίον τοῦ ἀρχιδεσμοφύλακος.

22. Καὶ ἔδωκεν ὁ ἀρχιδεσμοφύλαξ τὸ δεσμοτήριον

placuit ei : et constituit eum super domum suam : et omni quaecumque sibi erant dedit per manum Joseph.

5. Factum est autem postquam constituit ipsum super domum suam, et super omnia, quaecumque sibi erant, et benedixit Dominus domum Aegypti propter Joseph. Et facta est benedictio Domini in omnibus quae erant ei in domo, et in agro ejus.

6. Et commisit omnia quaecumque sibi erant in manus Joseph : neque cognoscebat quicquam eorum quae circa se erant, praeter panem quem ipse edebat. Et erat Joseph pulcher specie et decorus aspectu valde.

7. Et factum est post verba haec, et injecit uxor domini ejus oculos suos in Joseph, et dixit : Dormi mecum.

8. Ille autem noluit. Dixit autem uxori domini sui : Si dominus meus nihil scit propter me in domo sua, et omnia quaecumque habet dedit in manus meas,

9. et nihil est in domo hac quod supra me sit : neque subtractum est a me quicquam praeter te, eo quod tu uxor illius es, et quomodo faciam verbum hoc malum, et peccabo coram Deo?

10. Cum autem loqueretur ad Joseph diem ex die, et non obediebat ei ut dormiret cum ea, ad coeundum cum ea.

11. Facta est autem talis quaedam dies, et introivit Joseph in domum ad faciendum opera sua, et nemo eorum qui in domo erat intus.

12. Et attraxit eum vestimentis, dicens : Dormi mecum. Et relinquens vestimenta sua in manibus ejus fugit, et exivit foras.

13. Et factum est, ut vidit quia relinquens vestimenta sua in manibus ejus fugit, et exivit foras,

14. et vocavit eos qui erant in domo : et ait illis, dicens : Videte, introduxit nobis puerum Hebraeum ad illudendum nobis. Introivit ad me, dicens : Dormi mecum : et clamavi voce magna.

15. Cum autem audiret ipse quia exaltaveram vocem meam et clamaveram, relinquens vestimenta sua apud me, fugit, et exivit foras.

16. Et retinet vestimenta apud seipsam, donec venit dominus in domum suam.

17. Et locuta est ei secundum verba haec, dicens : Intravit ad me puer ille Hebraeus, quem introduxisti ad nos, ad illudendum mihi, et dixit mihi : Dormiam tecum.

18. Ut autem audivit quia exaltaveram vocem meam et clamaveram, relictis vestimentis suis apud me fugit, et exiit foras.

19. Factum est autem, ut audivit dominus ejus verba uxoris suae, quae locuta est ad eum, dicens, sic fecit mihi puer tuus : et indignatus est ira :

20. et capiens dominus Joseph, injecit illum in custodiam, in locum in quo vineti regis detinentur ibi in custodia.

21. Et fact Dominus cum Joseph, et effudit misericordiam suam : et dedit illi gratiam coram principe custodiae carceris.

22. Et dedit princeps custodiae carceris carcerem per ma-

διὰ χειρὸς Ἰωσήφ, καὶ πάντας τοὺς ἀπηγμένους ὅσοι ἐν τῷ δεσμοτηρίῳ· καὶ πάντα ὅσα ποιοῦσιν ἐκεῖ, αὐτὸς ἦν ποιῶν.

22. Οὐκ ἦν δ' ἀρχιδεσμοφύλαξ τοῦ δεσμοτηρίου γινώσκων δι' αὐτὸν οὐδέν. Πάντα γὰρ ἦν διὰ χειρὸς Ἰωσήφ, διὰ τὸ τὸν Κύριον μετ' αὐτοῦ εἶναι· καὶ ὅσα αὐτὸς ἐποίει, ὁ Κύριος εὐώδου ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Μ'.

1. Ἐγένετο δὲ μετὰ τὰ ῥήματα ταῦτα, ἥμαρτεν ὁ ἀρχιοινοχός τοῦ βασιλέως Αἰγύπτου, καὶ ὁ ἀρχισιτοποιός τοῦ κυρίου αὐτῶν βασιλεῖ Αἰγύπτου.

2. Καὶ ὠργίσθη Φαραὼ ἐπὶ τοῖς εὐνοῦχοις αὐτοῦ, ἐπὶ τῷ ἀρχιοινοχῷ, καὶ ἐπὶ τῷ ἀρχισιτοποιῷ,

3. καὶ ἔθετο αὐτοὺς ἐν φυλακῇ εἰς τὸ δεσμοτήριον, εἰς τὸν τόπον οὗ Ἰωσήφ ἀπῆκτο ἐκεῖ.

4. Καὶ συνέστησεν ὁ ἀρχιδεσμώτης τῷ Ἰωσήφ αὐτοὺς, καὶ παρέστη αὐτοῖς. Ἦσαν δὲ ἡμέρας ἐν τῇ φυλακῇ,

5. καὶ εἶδον ἀμφοτέρω ἐνύπνιον ἐν μιᾷ νυκτί. Ἦ δὲ ὄρασις τοῦ ἐνυπνίου τοῦ ἀρχιοινοχοῦ καὶ ἀρχισιτοποιοῦ, οἳ ἦσαν τῷ βασιλεῖ Αἰγύπτου, οἱ ὄντες ἐν τῷ δεσμοτηρίῳ, ἦν αὕτη.

6. Εἰσῆλθε πρὸς αὐτοὺς Ἰωσήφ τὸ πρῶτον, καὶ εἶδεν αὐτοὺς, καὶ ἦσαν τεταραγμένοι.

7. Καὶ ἠρώτα τοὺς εὐνοῦχους Φαραὼ, οἳ ἦσαν μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ φυλακῇ παρὰ τῷ κυρίῳ αὐτοῦ, λέγων· Τί ἐστι τὰ πρόσωπα ὑμῶν σκυθρωπὰ σήμερον;

8. Οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ· Ἐνύπνιον εἶδομεν, καὶ ὁ συγκρίνων οὐκ ἔστιν αὐτό. Εἶπε δὲ αὐτοῖς Ἰωσήφ· Οὐχὶ διὰ τοῦ Θεοῦ ἡ διασάφησις αὐτῶν ἐστι; Διηγήσασθε οὖν μοι.

9. Καὶ διηγήσατο ὁ ἀρχιοινοχός τὸ ἐνύπνιον αὐτοῦ τῷ Ἰωσήφ, καὶ εἶπεν· Ἐν τῷ ὕπνῳ μου ἦν ἄμπελος ἐναντίον μου·

10. ἐν δὲ τῇ ἄμπελῳ τρεῖς πυθμένες, καὶ αὐτὴ θάλλουσα, ἀνενηνοχύα βλαστούς. Πέπειροι οἱ βότρυες σταφυλῆς.

11. Καὶ τὸ ποτήριον Φαραὼ ἐν τῇ χειρὶ μου· καὶ ἔλαβον τὴν σταφυλὴν, καὶ ἐξέθλιψα αὐτὴν εἰς τὸ ποτήριον, καὶ ἔδωκα τὸ ποτήριον εἰς τὴν χεῖρα Φαραὼ.

12. Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἰωσήφ· Τοῦτο ἡ σύγκρισις αὐτοῦ. Οἱ τρεῖς πυθμένες τρεῖς ἡμέραι εἰσὶν·

13. ἔτι τρεῖς ἡμέραι, καὶ μνησθήσεται Φαραὼ τῆς ἀρχῆς σου, καὶ ἀποκαταστήσει σε ἐπὶ τὴν ἀρχιοινοχοίαν σου, καὶ δώσεις τὸ ποτήριον Φαραὼ εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ κατὰ τὴν ἀρχὴν σου τὴν προτέραν, ὥς ἦσθα οἰνοχοῶν.

14. Ἀλλὰ μνησθητί μου διὰ σεαυτοῦ, ὅταν εὖ γένηται σοι· καὶ ποιήσεις ἐν ἐμοὶ ἔλεος καὶ μνησθήσῃ περὶ ἐμοῦ πρὸς Φαραὼ, καὶ ἐξάξεις με ἐκ τοῦ ὀχυρώματος τούτου·

15. ὅτι κλοπῇ ἐκλάπην ἐκ γῆς Ἑβραίων, καὶ ἴδω οὐκ ἐποίησα οὐδέν, ἀλλ' ἐνέβαλόν με εἰς τὸν λάκκον τοῦτον.

16. Καὶ εἶδεν ὁ ἀρχισιτοποιός ὅτι ὀρθῶς συνέκρινε, καὶ εἶπε τῷ Ἰωσήφ· Καγὼ εἶδον ἐνύπνιον. Καὶ ὤμην τρία κανᾶ χονδριτῶν αἶρειν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μου·

17. ἐν δὲ κανῶ τῷ ἐπάνω, ἀπὸ πάντων τῶν γενῶν

num Joseph, et omnes abductos quicumque erant in carcere : et omnia quaecumque faciunt illic, ipse erat faciens.

23. Non erat princeps custodiæ carceris de carcere cognoscens quicquam propter ipsum. Omnia enim erant per manum Joseph, eo quod Dominus esset cum eo : et quaecumque ipse faciebat, Dominus prosperabat in manibus ejus.

CAPUT XL.

1. Factum est autem post verba hæc, peccavit princeps vinariorum regis Ægypti, et princeps pistorum domino suo regi Ægypti.

2. Et iratus est Pharaosuper duos eunuchos suos, super principem vinariorum, et super principem pistorum,

3. et posuit eos in custodia in carcerem, in locum in quem Joseph erat abductus illic.

4. Et commendavit princeps carceris ipsi Joseph eos, et adstitit eis. Fuerunt autem dies in custodia,

5. et viderunt utrique somnium in una nocte. Visio autem somnii principis vinariorum et principis pistorum, qui erant regi Ægypti, qui erant in carcere, fuit hæc.

6. Intravit ad eos Joseph mane, et vidit eos, et erant perturbati.

7. Et interrogavit eunuchos Pharaonis, qui secum erant in custodia apud dominum suum, dicens : Quid, quod facies vestrae tristes sunt hodie?

8. At illi dixerunt ei : Somnium vidimus, et non est qui illud conjectet. Dixit autem eis Joseph : Nonne per Deum declaratio ipsorum est? Narrate igitur mihi.

9. Et narravit princeps vinariorum somnium suum ipsi Joseph, et dixit : In somno meo erat vitis in conspectu meo :

10. in vite autem tres propagines, et ipsa serens flores, producens germina. Maturi botryones uvæ.

11. Et calix Pharaonis in manu mea : et sumpsi uvam, et expressi eam in calicem, et dedi calicem in manum Pharaonis.

12. Et dixit ei Joseph : Hæc est interpretatio ejus. Tres propagines tres dies sunt :

13. adhuc triduum, et memorabitur Pharaos principatum tuum, et restituet te in tuum pincernarum principatum, et dabis calicem Pharaonis in manum ejus juxta principatum tuum priorem, sicut fuisti pincerna.

14. Sed memor esto mei per teipsum, cum bene fuerit tibi : et facies in me misericordiam : et memor eris mei ad Pharaonem, et educes me de custodia hac :

15. quia furto furtive ablati sum de terra Hebræorum : et hic nihil feci, sed injecerunt me in lacum hunc.

16. Et vidit princeps pistorum quia recte interpretabatur, et dixit ad Joseph : Et ego vidi somnium. Et videbar mihi tria canistra chondritorum portare in capite meo :

17. in canistro autem superiore, de omnibus generibus

ὧν Φαραὼ ἐσθίει ἔργον σιτοποιοῦ· καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατήσθιεν αὐτὰ ἀπὸ τοῦ κανοῦ τοῦ ἐπάνω τῆς κεφαλῆς μου.

18. Ἀποκριθεὶς δὲ Ἰωσήφ εἶπεν αὐτῷ· Αὕτη ἡ σύγκρισις αὐτοῦ. Ἐὰν τρία κανᾶ τρεῖς ἡμέραι εἰσὶν·

19. Ἐτι τριῶν ἡμερῶν, καὶ ἀφαιεῖ Φαραὼ τὴν κεφαλὴν σου ἀπὸ σοῦ· καὶ κρεμάσει σε ἐπὶ ξύλου, καὶ φάγεται τὰ ὄρνεα τοῦ οὐρανοῦ τὰς σάρκας σου ἀπὸ σοῦ.

20. Ἐγένετο δὲ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, ἡμέρα γενέσεως ἦν Φαραὼ, καὶ ἐποίει πότον πᾶσι τοῖς παισὶν αὐτοῦ. Καὶ ἐμνήσθη τῆς ἀρχῆς τοῦ οἰνοχόου καὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ σιτοποιοῦ ἐν μέσῳ τῶν παίδων αὐτοῦ.

21. Καὶ ἀποκατέστησε τὸν ἀρχιοινοχόον ἐπὶ τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ· καὶ ἔδωκε τὸ ποτήριον εἰς τὴν χεῖρα Φαραὼ.

22. Τὸν δὲ ἀρχισιτοποιὸν ἐκρέμασεν, καθὰ συνέκρινεν αὐτοῖς Ἰωσήφ.

23. Καὶ οὐκ ἐμνήσθη ὁ ἀρχιοινοχόος τοῦ Ἰωσήφ, ἀλλ' ἐπελάθετο αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΑ'.

1. Ἐγένετο δὲ μετὰ δύο ἔτη ἡμερῶν, Φαραὼ εἶδεν ἐνύπνιον. Ὡς τοῦ ἐστάναι ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ·

2. Καὶ ἰδοὺ ὅσπερ ἐκ τοῦ ποταμοῦ ἀνέβαινον ἑπτὰ βόες, καλὰ καὶ τῷ εἶδει καὶ ἐκλεκταὶ ταῖς σαρκί, καὶ ἐβόσκοντο ἐν τῷ Ἀχί.

3. Ἄλλαι δὲ ἑπτὰ βόες ἀνέβαινον μετὰ ταύτας ἐκ τοῦ ποταμοῦ, αἰσχυραὶ τῷ εἶδει καὶ λεπταὶ ταῖς σαρκί· καὶ ἐνέμοντο παρὰ τὰς βόας ἐπὶ τὸ χεῖλος τοῦ ποταμοῦ.

4. Καὶ κατέφαγον αἱ ἑπτὰ βόες αἱ αἰσχυραὶ καὶ λεπταὶ ταῖς σαρκί, τὰς ἑπτὰ βόας τὰς καλὰς τῷ εἶδει καὶ τὰς ἐκλεκτάς ταῖς σαρκί. Ἠγέρθη δὲ Φαραὼ·

5. Καὶ ἐνυπνιάσθη τὸ δεύτερον. Καὶ ἰδοὺ ἑπτὰ στάχυες ἀνέβαινον ἐν τῷ πυθμένι ἐνὶ ἐκλεκτοῖς καὶ καλοῖς·

6. Καὶ ἰδοὺ ἑπτὰ στάχυες λεπτοὶ καὶ ἀνεμόφθοροι ἀνεφύοντο μετ' αὐτούς.

7. Καὶ κατέπιον οἱ ἑπτὰ στάχυες οἱ λεπτοὶ καὶ ἀνεμόφθοροι τοὺς ἑπτὰ στάχυας τοὺς ἐκλεκτοὺς καὶ τοὺς πλήρεις. Ἠγέρθη δὲ Φαραὼ, καὶ ἦν ἐνύπνιον.

8. Ἐγένετο δὲ πρωΐ· καὶ ἐπαράχθη ἡ ψυχὴ αὐτοῦ, καὶ ἀποστείλας ἐκάλεσε πάντας τοὺς ἐξηγητὰς Αἰγύπτου, καὶ πάντας τοὺς σοφοὺς αὐτῆς. Καὶ διηγήσατο αὐτοῖς Φαραὼ τὸ ἐνύπνιον αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἀπαγγέλλων αὐτὸ τῷ Φαραὼ.

9. Καὶ ἐλάλησεν ὁ ἀρχιοινοχόος πρὸς Φαραὼ, λέγων· Τὴν ἁμαρτίαν μου ἀναμνησάτω σήμερον.

10. Φαραὼ ὠργίσθη τοῖς παισὶν αὐτοῦ, καὶ ἔθετο ἡμᾶς ἐν φυλακῇ, ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ ἀρχιμαγείρου, ἐμὲ τε καὶ τὸν ἀρχισιτοποιόν.

11. Καὶ εἶδομεν ἐνύπνιον ἀμφοτέρω ἐν νυκτὶ μιᾷ ἐγὼ καὶ αὐτός, ἕκαστος κατὰ τὸ αὐτοῦ ἐνύπνιον εἶδομεν.

12. Ἦν δὲ ἐκεῖ μεθ' ἡμῶν νεανίσκος παῖς Ἑβραῖος τοῦ ἀρχιμαγείρου· καὶ διηγησάμεθα αὐτῷ, καὶ συνέκρινεν ἡμῖν.

13. Ἐγενήθη δὲ, καθὼς συνέκρινεν ἡμῖν, οὕτω καὶ συνέβη· ἐμὲ τε ἀποκατασταθῆναι ἐπὶ τὴν ἀρχὴν μου, ἐκεῖνον δὲ κρεμασθῆναι.

14. Ἀποστείλας δὲ Φαραὼ ἐκάλεσε τὸν Ἰωσήφ· καὶ

de quibus comedit Pharaos opus pistoris : et volatilia cœli comedebant ea de canistro quod erat super caput meum.

18. Respondens autem Joseph dixit ei : Hæc est interpretatio ejus. Tria canistra tres dies sunt :

19. adhuc triduum, et auferet Pharaos caput tuum à te : et suspendet te in ligno, et aves cœli manducabunt carnes tuas à te.

20. Factum est autem in die tertia, dies nativitatís erat Pharaonis, et faciebat potum omnibus pueris suis. Et recordatus est principatus pincernæ et principatus pistoris in medio puerorum suorum.

21. Et restituit principem pincernarum in principatum suum : et dedit calicem in manum Pharaonis.

22. Principem autem pistorum suspendit, sicut interpretatus erat eis Joseph.

23. Et non est recordatus princeps pincernarum ipsius Joseph, sed oblitus est ejus.

CAPUT XLI.

1. Et factum est post biennium dierum, Pharaos vidit somnium. Videbatur sibi stare super flumen :

2. et ecce quasi de flumine ascendebant septem boves, pulchræ specie et electæ carnibus, et pascebantur in Achi.

3. Aliæ autem septem boves ascendebant post has de flumine, turpes specie et graciles carnibus : et pascebantur apud boves ad labium fluminis.

4. Et devorarunt septem boves turpes et graciles carnibus, septem illas boves pulchra specie et electas carnibus. Et expergefactus est Pharaos :

5. Et somniavit secundo. Et ecce septem spicæ ascendebant in propagine una electæ et pulchræ :

6. et ecce septem spicæ graciles et a vento corruptæ pululabant post eas.

7. Et septem spicæ graciles et a vento corruptæ devoraverunt septem illas spicas electas et plenas. Expergefactus est autem Pharaos, et erat somnium.

8. Factum est autem mane : et turbata est anima ejus, et mittens vocavit omnes interpretes Ægypti, et omnes sapientes ejus. Et narravit eis Pharaos somnium suum, et non erat qui illud interpretaretur Pharaoni.

9. Et locutus est princeps pincernarum ad Pharaonem, dicens : Peccatum meum recorder hodie.

10. Pharaos iratus fuit pueris suis, et posuit nos in custodia, in domo archimagiri, et me et principem pistorum.

11. Et vidimus somnium ambo in nocte una ego et ille, unusquisque juxta suum somnium vidimus.

12. Erat autem ibi nobiscum adolescens puer Hebræus archimagiri : et narravimus ei, et interpretatus est nobis.

13. Factum est autem, sicut interpretatus est nobis, ita et evenit : ut ego quidem restituerer in principatum meum, ille vero suspenderetur.

14. Mittens autem Pharaos vocavit Joseph : et eduxerunt

ἐξήγαγον αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ἐχυρώματος, καὶ ἐξύρῃσαν αὐτόν, καὶ ἥλλαξαν τὴν στολὴν αὐτοῦ. Καὶ ἦλθε πρὸς Φαραώ.

15. Εἶπε δὲ Φαραώ πρὸς Ἰωσήφ· Ἐνύπνιον εἶδρακα, καὶ ὁ συγκρίνων οὐκ ἔστιν αὐτό. Ἐγὼ δὲ ἀκήκοα περὶ σοῦ λεγόντων, ἀκούσαντά σε ἐνύπνια συγκρίναι αὐτά.

16. Ἀποκριθεὶς δὲ Ἰωσήφ τῷ Φαραώ εἶπεν· Ἄνευ τοῦ Θεοῦ οὐκ ἀποκριθήσεται τὸ σωτήριον Φαραώ.

17. Ἐλάλησε δὲ Φαραώ τῷ Ἰωσήφ, λέγων· Ἐν τῷ ὕπνῳ μου ὤμην ἐστάναι παρὰ τὸ χεῖλος τοῦ ποταμοῦ.

18. Καὶ ὥσπερ ἐκ τοῦ ποταμοῦ ἀνέβαινον ἑπτὰ βόες καλὰι τῷ εἶδει καὶ ἐκλεκταὶ ταῖς σαρξί, καὶ ἐνέμοντο ἐν τῷ Ἀχί.

19. Καὶ ἰδοὺ ἑπτὰ βόες ἕτεραι ἀνέβαινον ὀπίσω αὐτῶν ἐκ τοῦ ποταμοῦ, πονηραὶ καὶ αἰσχραὶ τῷ εἶδει καὶ λεπταὶ ταῖς σαρξί, ὅσας οὐκ εἶδον τοιαύτας ἐν ὅλῃ γῇ Αἰγύπτου αἰσχροτέραις.

20. Καὶ κατέφαγον αἱ ἑπτὰ βόες αἱ αἰσχραὶ καὶ λεπταὶ, τὰς ἑπτὰ βόας τὰς πρώτας τὰς καλὰς καὶ τὰς ἐκλεκτάς.

21. Καὶ εἰσῆλθον εἰς τὰς κοιλίας αὐτῶν, καὶ οὐ διήδηλοι ἐγένοντο ὅτι εἰσῆλθον εἰς τὰς κοιλίας αὐτῶν, καὶ αἱ ὄψεις αὐτῶν αἰσχραὶ, καθὰ καὶ τὴν ἀρχήν. Ἐξεγερθεὶς δὲ ἐκοιμήθη,

22. καὶ εἶδον πάλιν ἐν τῷ ὕπνῳ μου· καὶ ὥσπερ ἑπτὰ στάχυες ἀνέβαινον ἐν πυθμένι ἐνὶ πλήρει καὶ καλοῖ.

23. Ἄλλοι δὲ ἑπτὰ στάχυες λεπτοὶ καὶ ἀνεμόφθοροι ἀνεφύοντο ἐχόμενοι αὐτῶν.

24. καὶ κατέπιον οἱ ἑπτὰ στάχυες οἱ λεπτοὶ καὶ ἀνεμόφθοροι, τοὺς ἑπτὰ στάχυας τοὺς καλοὺς καὶ τοὺς πλήρεις. Εἶπα οὖν τοῖς ἐξηγηταῖς, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἀπαγγέλλων μοι αὐτό.

25. Καὶ εἶπεν Ἰωσήφ τῷ Φαραώ· Τὸ ἐνύπνιον Φαραώ ἐν ἑστί. Ὅσα ὁ Θεὸς ποιῇ, ἔδειξε τῷ Φαραώ.

26. Αἱ ἑπτὰ βόες αἱ καλὰι, ἑπτὰ ἔτη ἔστί, καὶ οἱ ἑπτὰ στάχυες οἱ καλοὶ, ἑπτὰ ἔτη ἔστί· τὸ ἐνύπνιον Φαραώ ἐν ἑστί.

27. Καὶ αἱ ἑπτὰ βόες αἱ λεπταὶ, αἱ ἀναβαίνουσαι ὀπίσω αὐτῶν, ἑπτὰ ἔτη ἔστί, καὶ οἱ ἑπτὰ στάχυες οἱ λεπτοὶ καὶ ἀνεμόφθοροι, ἑπτὰ ἔτη ἔστί. Ἔσονται ἑπτὰ ἔτη λιμοῦ.

28. Τὸ δὲ ῥῆμα ὁ εἰρηκα Φαραώ· ὅσα ὁ Θεὸς ποιῇ, ἔδειξε τῷ Φαραώ.

29. Ἰδοὺ ἑπτὰ ἔτη ἔρχεται εὐθηνία πολλὴ ἐν πάσῃ γῇ Αἰγύπτου.

30. Ἦξει δὲ ἑπτὰ ἔτη λιμοῦ μετὰ ταῦτα· καὶ ἐπιλήσονται τῆς πλησμονῆς τῆς ἐσομένης ἐν ὅλῃ Αἰγύπτῳ, καὶ ἀναλώσει ὁ λιμὸς τὴν γῆν,

31. καὶ οὐκ ἐπιγνωσθήσεται ἡ εὐθηνία ἐπὶ τῆς γῆς, ἀπὸ τοῦ λιμοῦ τοῦ ἐσομένου μετὰ ταῦτα· ἰσχυρὸς γὰρ ἔσται σφόδρα.

32. Περὶ δὲ τοῦ δευτεῖνῳαι τὸ ἐνύπνιον Φαραώ δις, ὅτι ἀληθές ἐστι τὸ ῥῆμα τὸ παρὰ τοῦ Θεοῦ, καὶ ταχυνεὶ ὁ Θεὸς τὸ ποιῆσαι αὐτό.

33. Νῦν οὖν σκέψαι ἄνθρωπον φρόνιμον καὶ συνετὸν, καὶ καταστήσον αὐτὸν ἐπὶ γῆς Αἰγύπτου.

34. Καὶ ποιήστω Φαραώ, καὶ καταστήσάτω τοπάρχας ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἀποσιμπτωσάτωσαν πάντα τὰ γεννήματα τῆς γῆς Αἰγύπτου τῶν ἑπτὰ ἔτων τῆς εὐθηνίας,

eum de custodia, et tolenderunt eum, et mutaverunt stolam ejus. Et venit ad Pharaonem.

15. Dixit autem Pharaos ad Joseph : Somnium vidi, et non est qui illud interpretetur. Ego autem audivi de te dicentes, quia, cum audiveris somnia, interpretaris ea.

16. Respondens autem Joseph Pharaoni dixit : Sine Deo non respondebitur salutare Pharaoni.

17. Locutus est autem Pharaos ipsi Joseph, dicens : In somno meo videbar mihi stare apud labium fluminis :

18. et quasi de flumine ascendebant septem boves pulchre specie et electe carnis, et pascebantur in Achi.

19. Et ecce septem boves alie ascendebant post eas de flumine, male et turpes specie et graciles carnis, quales non vidi tales in tota terra Egypti turpiores.

20. Et devoraverunt septem boves turpes et graciles, septem illas boves primas pulchras et electas.

21. Et intrarunt in ventres earum, et non fuerunt manifeste quia intrarunt in ventres earum, et aspectus earum turpes, quemadmodum et a principio. Expergefactus autem dormivi,

22. et vidi rursus in somno meo : et quasi septem spicæ ascendebant in uno culmo plenæ et pulchre :

23. alie autem septem spicæ graciles et corruptæ a vento pullulabant inhaerentes illis :

24. et devoraverunt septem spicæ graciles et corruptæ a vento, septem illas spicas pulchras et plenæ. Dixi itaque interpretibus, et non fuit qui annuntiaret mihi illud.

25. Et dixit Joseph Pharaoni : Somnium Pharaonis unum est. Quæcumque Deus facit, ostendit Pharaoni.

26. Septem boves pulchre, septem anni sunt, et septem spicæ pulchre, septem anni sunt : somnium Pharaonis unum est.

27. Et septem boves graciles, ascendentes post eas, septem anni sunt, et septem spicæ graciles et corruptæ a vento, septem anni sunt. Erunt septem anni famis.

28. Verbum autem quod dixi Pharaoni : quæcumque Deus facit, ostendit Pharaoni.

29. Ecce septem annos renit abundantia magna in tota terra Egypti.

30. Venient autem septem anni famis post hos : et obliviscuntur ubertatis future in tota Egypto : et consumet fames terram :

31. et non agnosceatur abundantia super terram, a fame quæ futura est postea : valida enim erit nimium.

32. Quod autem iteratum est somnium Pharaoni bis, quia verum erit verbum quod a Deo, et festinabit Deus ad faciendum illud.

33. Nunc ergo vide hominem prudentem et intelligentem, et constitue eum super terram Egypti.

34. et faciat Pharaos, et constituat locorum principes super terram, et deponant quintam partem fructuum terræ Egypti septem annorum abundantie,

35. καὶ συναγαγέτωσαν πάντα τὰ βρώματα τῶν ἑπτὰ ἐτῶν τῶν ἐρχομένων τῶν καλῶν τούτων· καὶ συναχθήτω ὁ σίτος ὑπὸ χεῖρα Φαραώ· βρώματα ἐν ταῖς πόλεσι φυλαχθήτω.

36. Καὶ ἔσται τὰ βρώματα τὰ πεφυλαγμένα τῇ γῇ εἰς τὰ ἑπτὰ ἔτη τοῦ λιμοῦ ἃ ἔσονται ἐν γῇ Αἰγύπτου· καὶ οὐκ ἐκτριβήσεται ἡ γῇ ἐν τῷ λιμῷ.

37. Ἦρεσε δὲ τὸ ῥῆμα ἐναντίον Φαραώ, καὶ ἐναντίον πάντων τῶν παιδῶν αὐτοῦ.

38. Καὶ εἶπε Φαραώ πᾶσι τοῖς παισὶν αὐτοῦ· Μὴ εὐρήσομεν ἄνθρωπον τοιοῦτον, ὃς ἔχει πνεῦμα Θεοῦ ἐν αὐτῷ;

39. Εἶπε δὲ Φαραώ τῷ Ἰωσήφ· Ἐπειδὴ ἔδειξεν ὁ Θεός σοι πάντα ταῦτα, οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος φρονιμώτερος καὶ συνετώτερός σου·

40. σὺ ἔσθι ἐπὶ τῷ οἴκῳ μου, καὶ ἐπὶ τῷ στόματί σου ὑπακούσεται πᾶς ὁ λαός μου. Πλὴν τὸν θρόνον ὑπερέξω σου ἐγώ.

41. Εἶπε δὲ Φαραώ τῷ Ἰωσήφ· Ἰδοὺ καθίστημί σε σήμερον ἐπὶ πάσῃ γῇ Αἰγύπτου.

42. Καὶ περιελόμενος Φαραώ τὸν δακτύλιον ἀπὸ τῆς χειρὸς αὐτοῦ, περιέθηκεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν χεῖρα Ἰωσήφ, καὶ ἐνέδυσεν αὐτὸν στολὴν βυσσίνην, καὶ περιέθηκε χλοῖον γρυσοῦν περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ.

43. Καὶ ἀνεδίβασεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ ἄρμα τὸ δεύτερον τῶν αὐτοῦ· καὶ ἐκήρυξεν ἔμπροσθεν αὐτοῦ κήρυξ, καὶ κατέστησεν αὐτὸν ἐφ' ὅλης γῆς Αἰγύπτου.

44. Εἶπε δὲ Φαραώ τῷ Ἰωσήφ· Ἐγὼ Φαραώ· ἀνευ σοῦ οὐκ ἐξαρεῖ οὐδεὶς τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ πάσης γῆς Αἰγύπτου.

45. Καὶ ἐκάλεσε Φαραώ τὸ ὄνομα Ἰωσήφ, Ψονθομφανήγ. Καὶ ἔδωκεν αὐτῷ τὴν Ἀσενὲθ θυγατέρα Πετεφρῆ ἱερέως Ἡλιοπόλεως αὐτῷ εἰς γυναῖκα.

46. Ἰωσήφ δὲ ἦν ἐτῶν τριάκοντα ὅτε ἔστη ἐναντίον Φαραώ βασιλέως Αἰγύπτου. Ἐξῆλθε δὲ Ἰωσήφ ἀπὸ προσώπου Φαραώ, καὶ διῆλθε πᾶσαν γῆν Αἰγύπτου.

47. Καὶ ἐποίησεν ἡ γῇ ἐν τοῖς ἑπτὰ ἔτεσι τῆς εὐθηνίας δράγματα·

48. καὶ συνήγαγε πάντα τὰ βρώματα τῶν ἑπτὰ ἐτῶν ἐν οἷς ἦν ἡ εὐθηνία ἐν τῇ γῇ Αἰγύπτου· καὶ ἔθηκε τὰ βρώματα ἐν ταῖς πόλεσι. Βρώματα τῶν πεδίων τῆς πόλεως, τῶν κύκλῳ αὐτῆς, ἔθηκεν ἐν αὐτῇ.

49. Καὶ συνήγαγεν Ἰωσήφ σίτον, ὡς αἰ τὴν ἄμμον τῆς θαλάσσης, πολὺν σφόδρα, ὥς οὐκ ἠδύνατο ἀριθμηθῆναι· οὐ γὰρ ἦν ἀριθμός.

50. Τῷ δὲ Ἰωσήφ ἐγένοντο υἱοὶ δύο πρὸ τοῦ ἔλθειν τὰ ἑπτὰ ἔτη τοῦ λιμοῦ, οὓς ἔτεκεν αὐτῷ Ἀσενὲθ ἡ θυγάτηρ Πετεφρῆ ἱερέως Ἡλιοπόλεως.

51. Ἐκάλεσε δὲ Ἰωσήφ τὸ ὄνομα τοῦ πρωτοτόκου, Μανασσῆ· ὅτι ἐπιλαθέσθαι με ἐποίησεν ὁ Θεὸς πάντων τῶν πόνων μου, καὶ πάντων τῶν τοῦ πατρὸς μου.

52. Τὸ δὲ ὄνομα τοῦ δευτέρου ἐκάλεσεν, Ἐφραίμ· ὅτι ἡύξησέ με ὁ Θεὸς ἐν γῇ ταπεινώσεώς μου.

53. Παρῆλθον δὲ τὰ ἑπτὰ ἔτη τῆς εὐθηνίας ἃ ἐγένοντο ἐν τῇ γῇ Αἰγύπτου,

54. καὶ ἤρξατο τὰ ἑπτὰ ἔτη τοῦ λιμοῦ ἔρχεσθαι, καθὼς εἶπεν Ἰωσήφ. Καὶ ἐγένετο λιμὸς ἐν πάσῃ τῇ γῇ· ἐν δὲ πάσῃ τῇ γῇ Αἰγύπτου ἦσαν ἄρτοι.

55. Καὶ ἐπείνασε πᾶσα ἡ γῇ Αἰγύπτου. Ἐκραξε δὲ ὁ λαὸς πρὸς Φαραώ περὶ ἄρτων. Εἶπε δὲ Φαραώ πᾶσι

35. et congregent omnes escas septem annorum venientium bonorum horum : et congregetur triticum sub manum Pharaonis : escæ in civitatibus custodiantur.

36. Et erunt escæ custoditæ ipsi terræ in septem annos famis qui erunt in terra Ægypti : et non atteretur terra in fame.

37. Placuit autem verbum coram Pharaone, coram omnibus pueris ejus.

38. Et dixit Pharaos omnibus pueris suis : Numquid invenimus hominem talem, qui habeat spiritum Dei in se?

39. Dixit autem Pharaos ad Joseph : Quando quidem ostendit Deus tibi omnia hæc, non est homo prudentior et intelligentior te :

40. tu eris super domum meam, et super os tuum obediet omnis populus meus. Tantummodo thronum præcedam tui ego.

41. Dixit autem Pharaos ad Joseph : Ecce constituo te hodie super omnem terram Ægypti.

42. Et detrahens Pharaos annulum de manu sua, circumposuit illum super manum Joseph, et induit eum stola byssina, et circumposuit torquem aureum circa collum ejus.

43. Et ascendere eum fecit super currum secundum currum suorum : et clamavit ante eum præco, et constituit eum super totam terram Ægypti.

44. Dixit autem Pharaos ad Joseph : Ego Pharaos : sine te non levabit quisquam manum suam super omnem terram Ægypti.

45. Et vocavit Pharaos nomen Joseph, Psontomphaneck. Et dedit ei Aseneth filiam Petephrae sacerdotis Heliopoleos ei in uxorem.

46. Joseph autem erat annorum triginta quando stetit coram Pharaone rege Ægypti. Exiit autem Joseph a facie Pharaonis, et peragravit omnem terram Ægypti.

47. Et fecit terra in septem annis abundantiae manipulos :

48. et congregavit omnes escas septem annorum in quibus fuit abundantia in terra Ægypti : et posuit escas in civitatibus. Escas agrorum civitatis, qui in circuitu ejus, posuit in ea.

49. Et congregavit Joseph frumentum, sicut arenam maris, multum valde, donec non potuit numerari : non enim erat numerus.

50. Joseph autem nati sunt duo filii antequam venirent septem anni famis, quos peperit ei Aseneth filia Petephrae sacerdotis Heliopoleos.

51. Vocavit autem Joseph nomen primogeniti, Manasse : quia oblivisci me fecit Deus omnium laborum meorum, et omnium patris mei.

52. Nomen autem secundi vocavit, Ephraim : quia crescerem me fecit Deus in terra humilitatis meæ.

53. Præterierunt autem septem anni abundantiae qui fuerunt in terra Ægypti,

54. et cæperunt venire septem anni famis, sicut dixit Joseph. Et facta est famis in omni terra : in omni autem terra Ægypti erant panes.

55. Et esurivit omnis terra Ægypti. Clamavit autem populus ad Pharaonem pro panibus. Dixit autem Pharaos omnibus

τοῖς Αἰγυπτίοις· Πορεύεσθε πρὸς Ἰωσήφ, καὶ ὃ ἂν εἴπῃ ὑμῖν, ποιήσατε.

56. Καὶ ὁ λιμὸς ἦν ἐπὶ προσώπου πάσης τῆς γῆς. Ἀνέωξε δὲ Ἰωσήφ πάντας τοὺς σιτοβολῶνας, καὶ ἐπώλει πᾶσι τοῖς Αἰγυπτίοις.

57. Καὶ πᾶσαι αἱ γῶραι ἦλθον εἰς Αἴγυπτον, ἀγοράζειν πρὸς Ἰωσήφ. Ἐπεκράτησε γὰρ ὁ λιμὸς ἐν πάσῃ τῇ γῇ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ MB'.

1. Ἰδὼν δὲ Ἰακώβ ὅτι ἐστὶ πράσις ἐν Αἰγύπτῳ, εἶπε τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ· Ἰνατί βαθυμεῖτε;

2. Ἰδοὺ ἀκήκοα ὅτι ἐστὶ σῖτος ἐν Αἰγύπτῳ· κατήβητε ἐκεῖ, καὶ πρίασθε ἡμῖν μικρὰ βρώματα, ἵνα ζήσωμεν, καὶ μὴ ἀποθάνωμεν.

3. Κατίβησαν δὲ οἱ ἀδελφοὶ Ἰωσήφ οἱ δέκα, πρίασθαι σῖτον ἐξ Αἰγύπτου.

4. Τὸν δὲ Βενιαμὴν τὸν ἀδελφὸν Ἰωσήφ οὐκ ἀπέστειλε μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ. Εἶπε γὰρ, μή ποτε συμβῇ αὐτῷ μαλακία.

5. Ἦλθον δὲ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀγοράζειν μετὰ τῶν ἐρχομένων. Ἦν γὰρ ὁ λιμὸς ἐν γῇ Χαναάν.

6. Ἰωσήφ δὲ ἦν ὁ ἄρχων τῆς γῆς· οὗτος ἐπώλει παντὶ τῷ λαῷ τῆς γῆς. Ἐλθόντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ Ἰωσήφ προσεκύνησαν αὐτῷ ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν.

7. Ἰδὼν δὲ Ἰωσήφ τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ, ἐπέγνω· καὶ ἡλλοτριόυτο ἀπ' αὐτῶν, καὶ ἐλάλησεν αὐτοῖς σκληρὰ, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Πόθεν ἤκατε; Οἱ δὲ εἶπον· Ἐκ γῆς Χαναάν, ἀγοράσαι βρώματα.

8. Ἐπέγνω δὲ Ἰωσήφ τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ· αὐτοὶ δὲ οὐκ ἐπέγνωσαν αὐτόν.

9. Καὶ ἐμνήσθη Ἰωσήφ τῶν ἐνυπνίων αὐτοῦ ὧν εἶδεν αὐτός, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Κατάσκοποι ἐστε· κατανῶσαι τὰ ἔχνη τῆς χώρας ἤκατε.

10. Οἱ δὲ εἶπαν· Οὐχί, κύριε· οἱ παῖδες σου ἦλθομεν πρίασθαι βρώματα.

11. Πάντες ἐσμὲν υἱοὶ ἐνὸς ἀνθρώπου· εἰρηνικοὶ ἐσμὲν· οὐκ εἰσὶν οἱ παῖδες σου κατάσκοποι.

12. Εἶπε δὲ αὐτοῖς· Οὐχί, ἀλλὰ τὰ ἔχνη τῆς γῆς ἦλθετε ἰδεῖν.

13. Οἱ δὲ εἶπαν· Δώδεκα ἐσμὲν οἱ παῖδες σου ἀδελφοὶ ἐν γῇ Χαναάν· καὶ ἰδοὺ ὁ νεώτερος μετὰ τοῦ πατρὸς ἡμῶν σήμερον· ὁ δὲ ἕτερος οὐχ ὑπάρχει.

14. Εἶπε δὲ αὐτοῖς Ἰωσήφ· Τοῦτό ἐστιν ὁ εἰρηκα ὑμῖν, λέγων, ὅτι κατάσκοποι ἐστε.

15. Ἐν τούτῳ φανεῖσθε. Νῆ τὴν ὑγίειαν Φαραὼ, οὐ μὴ ἐξέλθῃτε ἐντεῦθεν, ἂν μὴ ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν ὁ νεώτερος ἔλθῃ ὧδε.

16. Ἀποστείλατε ἐξ ὑμῶν ἕνα, καὶ λάβετε τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν, ὑμεῖς δὲ ἀπάγθητε, ἕως τοῦ φανερὰ γενέσθαι τὰ ῥήματα ὑμῶν, εἰ ἀληθεύετε, ἢ οὐ· εἰ δὲ μὴ, νῆ τὴν ὑγίειαν Φαραὼ, ἢ μὴν κατάσκοποι ἐστε.

17. Καὶ ἔθετο αὐτοὺς ἐν φυλακῇ ἡμέρας τρεῖς.

18. Εἶπε δὲ αὐτοῖς τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ· Τοῦτο ποιήσατε, καὶ ζήσεσθε· τὸν Θεὸν γὰρ ἐγὼ φοβοῦμαι.

19. Εἰ εἰρηνικοὶ ἐστε, ἀδελφὸς ὑμῶν κατασχεθήτω εἰς ἐν τῇ φυλακῇ· αὐτοὶ δὲ βαδίσατε, καὶ ἀπαγάγετε τὸν ἀγορασμὸν τῆς σιτοδοσίας ὑμῶν.

Ægyptiis : Ite ad Joseph, et quicquid dixerit vobis, facite.

56. *Et fames erat super faciem omnis terræ. Aperuit autem Joseph omnia horrea, et vendebat omnibus Ægyptiis.*

57. *Et omnes regiones veniebant in Ægyptum, emere a Joseph. Invaluerat enim fames in omni terra.*

CAPUT XLII.

1. *Videns autem Jacob quia est venditio in Ægypto, dixit filiis suis : Quare segnes estis ?*

2. *Ecce audiui quia est frumentum in Ægypto : descendite illuc, et emite nobis pusillas escas, ut vivamus, et non moriamur.*

3. *Descenderunt autem decem fratres Joseph emere frumentum ex Ægypto.*

4. *Benjamin autem fratrem Joseph non misit cum fratribus suis. Dixit enim, ne forte accidat ei languor.*

5. *Venerunt autem filii Israel ad emendum una cum venientibus. Erat enim fames in terra Chanaan.*

6. *Joseph autem erat princeps terræ : hic vendebat omni populo terræ. Venientes autem fratres Joseph adoraverunt eum in faciem in terram.*

7. *Videns autem Joseph fratres suos, agnovit : et alienum se fecit ab eis, et locutus est eis dura, et dixit eis : Unde venistis ? At illi dixerunt : De terra Chanaan, ad emendas escas :*

8. *Agnovit autem Joseph fratres suos : ipsi autem non agnoverunt eum.*

9. *Et commemoratus est Joseph somniorum suorum quæ vidit ipse, et dixit eis : Exploratores estis : ad consideranda vestigia regionis venistis.*

10. *At illi dixerunt : Non, domine : pueri tui venimus ad emendas escas.*

11. *Omnes sumus filii unius hominis : pacifici sumus : non sunt pueri tui exploratores.*

12. *Dixit autem eis : Non, sed vestigia terræ venistis videre.*

13. *At illi dixerunt : Duodecim sumus pueri tui fratres in terra Chanaan : et ecce junior cum patre nostro hodie : alter autem non est.*

14. *Dixit autem eis Joseph : Hoc est quod dixi vobis, dicens, quia exploratores estis.*

15. *In hoc manifesti eritis. Per salutem Pharaonis, non exhibitis hinc, nisi frater vester minor venerit huc.*

16. *Mittite ex vobis unum, et sumite fratrem vestrum, et vos abducamini, quoadusque manifesta sint verba vestra, si vera dicitis, an non : sin autem non, per salutem Pharaonis, profecto exploratores estis.*

17. *Et posuit eos in custodia tres dies.*

18. *Dixit autem eis die tertio : Hoc facite, et vivetis : Deum enim ego timeo.*

19. *Si pacifici estis, frater vester detineatur unus in custodia : ipsi vero ite, et asportate emptionem frumentationis vestræ.*

20. Καὶ τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν τὸν νεώτερον ἀγάγετε πρὸς με, καὶ πιστευθήσονται τὰ ῥήματα ὑμῶν· εἰ δὲ μὴ, ἀποθανείσθε. Ἐποίησαν δὲ οὕτως.

21. Καὶ εἶπεν ἕκαστος πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ· Ναί, ἐν ἁμαρτίαις γάρ ἐσμεν περὶ τοῦ ἀδελφοῦ ἡμῶν, ὅτι ὑπερείδομεν τὴν θλίψιν τῆς ψυχῆς αὐτοῦ, ὅτε κατεδέετο ἡμῶν, καὶ οὐκ εἰσκούσαμεν αὐτοῦ. Καὶ ἐνεκεν τούτου ἐπῆλθεν ἐφ' ἡμᾶς ἡ θλίψις αὕτη.

22. Ἀποκριθεὶς δὲ Ῥουβὴν εἶπεν αὐτοῖς· Οὐκ ἐλάλησα ὑμῖν λέγων, μὴ ἀδικήσητε τὸ παιδάριον, καὶ οὐκ εἰσκούσατέ μου; Καὶ ἰδοὺ τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐκζητεῖται.

23. Αὐτοὶ δὲ οὐκ ᾔδεισαν, ὅτι ἀκούει Ἰωσήφ· ὁ γὰρ ἑρμηνευτὴς ἀνὰ μέσον αὐτῶν ἦν.

24. Ἀποστραφεὶς δὲ ἀπ' αὐτῶν ἐκλαυσεν Ἰωσήφ, καὶ πάλιν προσῆλθε πρὸς αὐτοὺς, καὶ εἶπεν αὐτοῖς. Καὶ ἔλαβε τὸν Συμεὼν ἀπ' αὐτῶν, καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐναντίον αὐτῶν.

25. Ἐνετετατο δὲ Ἰωσήφ ἐμπλησάμενος τὰ ἀγγεῖα αὐτῶν σίτου, καὶ ἀποδοῦναι τὸ ἀργύριον αὐτῶν ἑκάστῳ εἰς τὸν σάκκον αὐτοῦ, καὶ δοῦναι αὐτοῖς ἐπισιτισμὸν εἰς τὴν ὁδόν. Καὶ ἐγενήθη αὐτοῖς οὕτως.

26. Καὶ ἐπιθέντες τὸν σίτον ἐπὶ τοὺς ὄνους αὐτῶν, ἀπῆλθον ἐκεῖθεν.

27. Λύσας δὲ εἰς τὸν μάρσιππον αὐτοῦ, δοῦναι χορτάσματα τοῖς ὄνοις αὐτοῦ, οὗ κατέλυσαν, καὶ εἶδε τὸν δεσμὸν τοῦ ἀργυρίου αὐτοῦ, καὶ ἦν ἐπάνω τοῦ στόματος τοῦ μαρσίππου.

28. Καὶ εἶπε τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ· Ἀπεδόθη μοι τὸ ἀργύριον, καὶ ἰδοὺ τοῦτο ἐν τῷ μαρσίππῳ μου. Καὶ ἐξέστη ἡ καρδία αὐτῶν· καὶ ἐταράχθησαν πρὸς ἀλλήλους λέγοντες· Τί τοῦτο ἐποίησεν ὁ Θεὸς ἡμῖν;

29. Ἦλθον δὲ πρὸς Ἰακώβ τὸν πατέρα αὐτῶν εἰς γῆν Χαναάν, καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ πάντα τὰ συμβάντα αὐτοῖς, λέγοντες·

30. Λελάληκεν ὁ ἄνθρωπος, ὁ κύριος τῆς γῆς, πρὸς ἡμᾶς σκληρὰ, καὶ ἔθετο ἡμᾶς ἐν φυλακῇ, ὡς κατασκοπεύοντας τὴν γῆν.

31. Εἶπαμεν δὲ αὐτῷ· Εἰρηνικοὶ ἐσμεν, οὐκ ἐσμὲν κατάσκοποι.

32. Δώδεκα ἀδελφοὶ ἐσμεν, υἱοὶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν· ὁ εἷς οὐχ ὑπάρχει· ὁ δὲ μικρὸς μετὰ τοῦ πατρὸς ἡμῶν σήμερον ἐν γῇ Χαναάν.

33. Εἶπε δὲ ἡμῖν ὁ ἄνθρωπος ὁ κύριος τῆς γῆς· Ἐν τούτῳ γνώσομαι ὅτι εἰρηνικοὶ ἐστέ· ἀδελφὸν ἑνα ἄφετε ἰῶδε μετ' ἐμοῦ· τὸν δὲ ἀγορασμὸν τῆς σιτοδοσίας τοῦ οἴκου ὑμῶν λαβόντες ἀπέλθατε.

34. Καὶ ἀγάγετε πρὸς με τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν τὸν νεώτερον· καὶ γνώσομαι ὅτι οὐ κατάσκοποι ἐστέ, ἀλλ' ὅτι εἰρηνικοὶ ἐστέ. Καὶ τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν ἀποδώσω ὑμῖν, καὶ τῇ γῇ ἐμπορεύσεσθε.

35. Ἐγένετο δὲ, ἐν τῷ κατακενοῦν αὐτοὺς τοὺς σάκκους αὐτῶν, καὶ ἦν ἑκάστου ὁ δεσμὸς τοῦ ἀργυρίου ἐν τῷ σάκκῳ αὐτῶν· καὶ εἶδον τοὺς δεσμοὺς τοῦ ἀργυρίου αὐτῶν, αὐτοὶ καὶ ὁ πατὴρ αὐτῶν, καὶ ἐφοβήθησαν.

36. Εἶπε δὲ αὐτοῖς Ἰακώβ ὁ πατὴρ αὐτῶν· Ἐμὲ ἤτεκνώσατε· Ἰωσήφ οὐκ ἐστὶ, Συμεὼν οὐκ ἐστὶ, καὶ τὸν Βενιαμὴν λήψετε; Ἐπ' ἐμὲ ἐγένετο ταῦτα πάντα.

37. Εἶπε δὲ Ῥουβὴν τῷ πατρὶ αὐτῶν, λέγων· Τοὺς

20. Et fratrem vestrum juniorem adducite ad me, et credentur verba vestra : sin autem non, moriemini. Fecerunt autem sic.

21. Et dixit unusquisque ad fratrem suum : Certe, in peccatis enim sumus pro fratre nostro, quia despeximus tribulationem animae ejus, quando orabat nos, et non exaudivimus eum. Et propter hoc supervenit in nos tribulatio hæc.

22. Respondens autem Ruben dixit eis : Nonne locutus sum vobis dicens, ne noceatis puero, et non exaudistis me? Et ecce sanguis ejus exquiritur.

23. Ipsi autem ignorabant quia audit Joseph : interpret enim inter illos erat.

24. Avertens autem se ab eis flevit Joseph, et iterum accessit ad eos, et dixit illis. Et tulit Symeon ab eis, et ligavit ipsum coram eis.

25. Mandavit autem Joseph impleri vasa eorum frumento, et reddi argentum eorum unicuique in saccum suum, et dari eis cibaria in viam. Et factum est illis sic.

26. Et imponentes frumentum super asinos suos, abierunt inde.

27. Solvens autem unus marsupium suum, ut daret pabula asinis suis, in loco quo diverterant, et vidit alligaturam argenti sui, et erat super os marsupii.

28. Et dixit fratribus suis : Redditum mihi est argentum, et ecce id in marsupio meo. Et obstupuit cor eorum, et turbati sunt invicem dicentes : Quid hoc fecit Deus nobis?

29. Venerunt autem ad Jacob patrem suum in terram Chanaan, et annuntiaverunt ei omnia quæ ipsis acciderant, dicentes :

30. Locutus est homo, qui est dominus terræ, erga nos dura, et posuit nos in custodia, tamquam qui exploraremus terram.

31. Diximus autem ei : Pacifici sumus, non sumus exploratores.

32. Duodecim fratres sumus, filii patris nostri : unus non est, pusillus autem cum patre nostro hodie in terra Chanaan.

33. Dixit autem nobis homo dominus terræ : In hoc cognoscam quia pacifici estis : fratrem unum dimittite hic mecum : emptionem autem cibariorum domus vestræ tollentes abite.

34. Et adducite ad me fratrem vestrum juniorem : et cognoscam quia non estis exploratores, sed quia pacifici estis. Et fratrem vestrum reddam vobis, et in terra negotiabitur.

35. Factum est autem, dum ipsi evacuarent saccos suos, et erat uniuscujusque alligatura argenti in sacco eorum : et viderunt alligaturas argenti sui, ipsi et pater eorum, et timuerunt.

36. Dixit autem eis Jacob pater eorum : Me filiis orbastis : Joseph non est, Symeon non est, et Benjamin tollitis? Super me facta sunt hæc omnia.

37. Dixit autem Ruben patri suo, dicens : Duos filios

δύο υιούς μου ἀπόκτεινον, ἐὰν μὴ ἀγάγω αὐτὸν πρὸς σέ. Δὸς αὐτὸν εἰς τὴν χεῖρά μου, καὶ γὰρ ἀνάξω αὐτὸν πρὸς σέ.

38. Ὁ δὲ εἶπεν· Οὐ καταβήσεται ὁ υἱός μου μεθ' ὑμῶν, ὅτι ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἀπέθανε, καὶ αὐτὸς μόνος καταλείπεται· καὶ συμβήσεται αὐτὸν μαλακισθῆναι ἐν τῇ ὁδῷ ἢ ἐὰν πορεύσῃς, καὶ καταΐξετέ μου τὸ γῆρας μετὰ λύπης εἰς ᾗδου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΓ'.

1. Ὁ δὲ λιμὸς ἐνίσχυσεν ἐπὶ τῆς γῆς.
2. Ἐγένετο δὲ, ὅτε ἐνίκησαν συνετέλεσαν καταπραγεῖν τὸν σίτον ὃν ἤνεγκαν ἐξ Αἰγύπτου, καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ πατὴρ αὐτῶν· Πάλιν πορευθέντες πρίασθε ἡμῖν μικρὰ βρώματα.
3. Εἶπε δὲ αὐτῷ Ἰούδας, λέγων· Διαμαρτυρία μεμαρτύρηται ἡμῖν ὁ ἄνθρωπος· ὁ κύριος τῆς γῆς, λέγων· Οὐκ ὄψεσθε τὸ πρόσωπον μου, ἐὰν μὴ ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν ὁ νεώτερος μεθ' ὑμῶν ᾖ.
4. Εἰ μὲν οὖν ἀποστέλλῃς τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν μεθ' ὑμῶν, καταβήσόμεθα καὶ ἀγοράσομέν σοι βρώματα.
5. Εἰ δὲ μὴ ἀποστέλλῃς τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν μεθ' ὑμῶν, οὐ πορευσόμεθα· ὁ γὰρ ἄνθρωπος εἶπεν ἡμῖν, λέγων· Οὐκ ὄψεσθε μου τὸ πρόσωπον, ἐὰν μὴ ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν ὁ νεώτερος μεθ' ὑμῶν ᾖ.
6. Εἶπε δὲ Ἰσραὴλ· Τί ἐκακοποιήσατέ με, ἀναγγέλλαντες τῷ ἀνθρώπῳ ὅτι ἐστὶν ὑμῖν ἀδελφός;
7. Οἱ δὲ εἶπαν· Ἐρωτῶν ἐπηρώτησεν ἡμᾶς ὁ ἄνθρωπος, καὶ τὴν γενεάν ἡμῶν, λέγων· Εἰ ἐστὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν ζῇ, καὶ εἰ ἐστὶν ὑμῖν ἀδελφός; Καὶ ἀπηγγελάμεν αὐτῷ κατὰ τὴν ἐπερώτησιν ταύτην· μὴ ᾔδειμεν ὅτι ἐρεῖ ἡμῖν, ἀγάγετε τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν;
8. Εἶπε δὲ Ἰούδας πρὸς Ἰσραὴλ τὸν πατέρα αὐτοῦ· Ἀποστείλον τὸ παιδάριον μετ' ἐμοῦ· καὶ ἀναστάντες πορευσόμεθα, ἵνα ζῶμεν, καὶ μὴ ἀποθάνωμεν, καὶ ἡμεῖς καὶ σὺ καὶ ἡ ἀποσκευὴ ἡμῶν.
9. Ἐγὼ δὲ ἐκδέχομαι αὐτόν· ἐκ χειρὸς μου ζήτησον αὐτόν. Ἐὰν μὴ ἀγάγω αὐτόν πρὸς σέ, καὶ στήσω αὐτόν ἐναντίον σου, ἡμαρτηκῶς ἔσομαι εἰς σέ πάσας τὰς ἡμέρας.
10. Εἰ μὴ γὰρ ἐβραδύναμεν, ἤδη ἂν ὑπεστρέψαμεν οἷς.
11. Εἶπε δὲ αὐτοῖς Ἰσραὴλ ὁ πατὴρ αὐτῶν· Εἰ οὕτως ἐστὶ, τοῦτο ποιήσατε. Λάβετε ἀπὸ τῶν καρπῶν τῆς γῆς ἐν τοῖς ἀγγείοις ὑμῶν, καὶ καταγάγετε τῷ ἀνθρώπῳ ὄσῃρα τῆς ῥητίνης, καὶ τοῦ μέλιτος, θυμιάματα καὶ στακτήν, καὶ τερέβινθον, καὶ κάρυα.
12. Καὶ τὸ ἀργύριον διπλὸν λάβετε ἐν ταῖς χερσὶν ὑμῶν, καὶ τὸ ἀργύριον τὸ ἀποστραφὲν ἐν τοῖς μαρσίπποις ὑμῶν ἀποστρέψατε μεθ' ὑμῶν, μὴ ποτε ἀγνόημά ἐστι.
13. Καὶ τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν λάβετε, καὶ ἀναστάντες κατὰβητε πρὸς τὸν ἄνθρωπον.
14. Ὁ δὲ Θεὸς μου δώῃ ὑμῖν χάριν ἐναντίον τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ἀποστείλῃ τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν τὸν ἕνα, καὶ τὸν Βενιαμίν. Ἐγὼ μὲν γὰρ, καθάπερ ἠτέκνωμαι, ἠτέκνωμαι.
15. Λαβόντες δὲ οἱ ἄνδρες τὰ ὄσῃρα ταῦτα καὶ τὸ

meos interfice, nisi adduxero eum ad te. Da eum in manum meam, et ego reducam illum ad te.

38. At ille dixit : Non descendet filius meus vobiscum, quia frater ejus mortuus est, et ipse solus remansit : et accidet ipsum languere in via qua ituri estis, et deducetis senectam meam cum tristitia ad infernum.

CAPUT XLIII.

1. Fames autem invaluit super terram.
2. Factum est autem, quando consummaverunt edere frumentum quod attulerant ex Ægypto, et dixit eis pater eorum : Rursus euntes emite nobis pusillas escas.
3. Ait autem ei Judas, dicens : Contestatione contestatus est nobis homo dominus terræ, dicens : Non videbitis faciem meam, nisi frater vester junior vobiscum fuerit.
4. Si quidem igitur mittas fratrem nostrum nobiscum, descendemus et ememus tibi escas.
5. Sin autem non mittas fratrem nostrum nobiscum, non ibimus; homo enim ille dixit nobis, dicens : Non videbitis faciem meam, nisi frater vester junior vobiscum fuerit.
6. Dixit autem Israel : Quid malefecistis mihi, annuntiantes homini quia est vobis frater?
7. At illi dixerunt : Interrogans interrogavit nos homo, et generationem nostram, dicens : Si adhuc pater vester vivit, et si est vobis frater? Et annuntiavimus ei juxta interrogationem hanc : numquid sciebamus quia dicet nobis, adducite fratrem vestrum.
8. Dixit autem Judas ad Israel patrem suum : Mitte puerum mecum : et surgentes ibimus, ut vivamus, et non moriamur, et nos et tu et apparatus noster.
9. Ego autem suscipio ipsum : de manu mea require eum. Nisi adduxero eum ad te, et statuerò eum coram te, ero ille qui peccavi in te omnibus diebus.
10. Nam nisi tardassemus, jam utique rediissemus bis.
11. Dixit autem eis Israel pater eorum : Si ita est, hoc facite. Sumite de fructibus terræ in vasis vestris, et deferite homini munera resinæ, et mellis, et incensum et stacten, et terebinthum, et nuces :
12. Et argentum duplex sumite in manibus vestris, et argentum quod rediit in marsupiiis vestris reportate vobiscum, ne forte error sit,
13. Et fratrem vestrum sumite, et surgentes descendite ad hominem.
14. Deus autem meus det vobis gratiam coram homine, et dimittat fratrem illum vestrum unum, et Benjamin. Etenim ego, sicut orbatum sum, orbatum sum.
15. Sumentes autem viri munera hæc, et argentum du-

ἀργύριον διπλοῦν, ἔλαβον ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν, καὶ τὸν Βενιαμίν. Καὶ ἀναστάντες κατέβησαν εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἕστησαν ἐναντίον Ἰωσήφ.

16. Εἶδε δὲ Ἰωσήφ αὐτοὺς, καὶ τὸν Βενιαμίν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ τὸν ὁμομήτριον, καὶ εἶπε τῷ ἐπὶ τῆς οἰκίας αὐτοῦ· Εἰσάγαγε τοὺς ἀνθρώπους εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ σφάζον θύματα, καὶ ἐτοίμασον μετ' ἐμοῦ γὰρ φάγονται οἱ ἄνθρωποι ἄρτους τὴν μεσημβρίαν.

17. Ἐποίησε δὲ ὁ ἄνθρωπος καθὰ εἶπεν Ἰωσήφ· καὶ εἰσήγαγε τοὺς ἀνθρώπους εἰς τὸν οἶκον Ἰωσήφ.

18. Ἰδόντες δὲ οἱ ἄνδρες ὅτι εἰσῆχθησαν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Ἰωσήφ, εἶπαν· Διὰ τὸ ἀργύριον τὸ ἀποστραφέν ἐν τοῖς μαρσίπποις ἡμῶν τὴν ἀρχὴν, ἡμεῖς εἰσαγόμεθα, τοῦ συκοφαντῆσαι ἡμᾶς καὶ ἐπιθέσθαι ἡμῖν, τοῦ λαβεῖν ἡμᾶς εἰς παῖδας, καὶ τοὺς ὄνους ἡμῶν.

19. Προσελθόντες δὲ πρὸς τὸν ἄνθρωπον τὸν ἐπὶ τοῦ οἴκου τοῦ Ἰωσήφ, ἐλάλησαν αὐτῷ ἐν τῇ πυλῶνι τοῦ οἴκου,

20. λέγοντες· Δεόμεθα, κύριε· κατέβημεν τὴν ἀρχὴν πρίασθαι βρώματα.

21. Ἐγένετο δὲ, ἡνίκα ἤλθομεν εἰς τὸ καταλῦσαι καὶ ἡνοιξάμεν τοὺς μαρσίππους ἡμῶν, καὶ τότε τὸ ἀργύριον ἐκάστου ἐν τῇ μαρσίππῳ αὐτοῦ. Τὸ ἀργύριον ἡμῶν ἐν σταθμῇ ἀπεστρέψαμεν νῦν ἐν ταῖς χερσὶν ἡμῶν,

22. καὶ ἀργύριον ἕτερον ἡνέγκαμεν μεθ' ἑαυτῶν, ἀγοράσαι βρώματα. Οὐκ οἶδαμεν τίς ἐνέβαλεν τὸ ἀργύριον εἰς τοὺς μαρσίππους ἡμῶν.

23. Εἶπε δὲ αὐτοῖς· Ἦλεως ὑμῖν, μὴ φοβεῖσθε. Ὁ Θεὸς ὑμῶν, καὶ ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν ἔδωκεν ὑμῖν θησαυροὺς ἐν τοῖς μαρσίπποις ὑμῶν· καὶ τὸ ἀργύριον ὑμῶν εὐδοχιμοῦν ἀπέχῃ. Καὶ ἐξήγαγε πρὸς αὐτοὺς τὸν Συμεὼν.

24. Καὶ ἡνεγκεν ὕδωρ νῖψαι τοὺς πόδας αὐτῶν· καὶ ἔδωκε χορτάσματα τοῖς ὄνοις αὐτῶν.

25. Ἦτοίμασαν δὲ τὰ δῶρα, ἕως τοῦ ἔλθειν τὸν Ἰωσήφ μεσημβρίας· ἤκουσαν γὰρ ὅτι ἐκεῖ μέλλει ἀριστᾶν.

26. Εἰσῆλθε δὲ Ἰωσήφ εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ προσήνεγκαν αὐτῷ τὰ δῶρα ἃ εἶχον ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν, εἰς τὸν οἶκον. Καὶ προσεκύνησαν αὐτῷ ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν.

27. Ἠρώτησε δὲ αὐτοὺς· Πῶς ἔχετε; καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Εἰ ὑγιαίνει ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ πρεσβύτερος, ὃν εἶπατε; ἔτι ζῇ;

28. Οἱ δὲ εἶπαν· Ὑγιαίνει ὁ παῖς σου ὁ πατὴρ ἡμῶν, ἔτι ζῇ. Καὶ εἶπεν· Εὐλογημένος ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος τῷ Θεῷ. Καὶ κύψαντες προσεκύνησαν αὐτῷ.

29. Ἀναβλέψας δὲ τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ Ἰωσήφ εἶδε Βενιαμίν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ τὸν ὁμομήτριον, καὶ εἶπεν· Οὗτος ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν ὁ νεώτερος, ὃν εἶπατε πρὸς με ἀγαγεῖν; Καὶ εἶπεν· Ὁ Θεὸς ἐλεῆσαι σε, τέκνον.

30. Ἐταράχθη δὲ Ἰωσήφ· συνεστρέφετο γὰρ τὰ ἔγκυα αὐτοῦ ἐπὶ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, καὶ ἐζήτηι κλαῦσαι. Εἰσελθὼν δὲ εἰς τὸ ταμεῖον, ἔκλαυσεν ἐκεῖ.

31. Καὶ νιψάμενος τὸ πρόσωπον, ἐξελθὼν ἐνεκρατέυσατο· καὶ εἶπε· Παράθετε ἄρτους.

32. Καὶ παρέθηκεν αὐτῷ μόνῳ, καὶ αὐτοῖς καθ' ἑαυτοὺς, καὶ τοῖς Αἰγυπτίοις τοῖς συνδαιπνοῦσι μετ' αὐτοῦ καθ' ἑαυτοὺς. Οὐ γὰρ ἐδύναντο οἱ Αἰγύπτιοι συνεσθίειν μετὰ τῶν Ἑβραίων ἄρτους· βδελυγμὰ γάρ ἐστι τοῖς Αἰγυπτίοις.

plex, acceperunt in manibus suis, etiam Benjamin. Et surgentes descenderunt in Ægyptum, et steterunt coram Joseph.

16. Vidit autem Joseph eos, et Benjamin fratrem suum uterinum, et dixit ei qui super domum ipsius : Introduc homines in domum, et jugula victimas, et para : mecum enim manducabunt homines panes meridie.

17. Fecit autem homo sicut dixit Joseph : et introduxit homines in domum Joseph.

18. Videntes autem viri quia introducti sunt in domum Joseph, dixerunt : Propter argentum quod rediit in marsupii nostris in principio, nos introducimur, ad calumniam dum nos et imponendum nobis, ut accipiat nos in servos, et asinos nostros.

19. Accedentes autem ad hominem qui super domum Joseph, locuti sunt ei in porta domus,

20. dicentes : Oramus, domine : Descendimus in principio ad emendas escas.

21. Factum est autem, quando venimus ad divertendum et aperuimus marsupia nostra, et hoc argentum uniuscujusque in marsupio suo. Argentum nostrum in pondere reportavimus nunc in manibus nostris,

22. et argentum aliud attulimus nobiscum ad emendas escas. Nescimus quis injecit argentum in marsupia nostra.

23. Dixit autem eis : Propitius vobis, nolite timere. Deus vester, et Deus patrum vestrorum dedit vobis thesauros in marsupii vestris : et argentum vestrum probum acceptum habeo. Et eduxit ad eos ipsum Symeon.

24. Et attulit aquam ad lavandos pedes eorum, et dedit pabula asinis eorum.

25. Paraverunt autem munera, donec veniret Joseph meridie : Audiverant enim quia ibi pransurus est.

26. Intravit autem Joseph in domum, et attulerunt ei munera quæ habebant in manibus suis, in domum. Et adoraverunt eum in faciem in terram.

27. Interrogavit autem eos : Quomodo habetis? et dixit eis : Si valet pater vester senex, quem dixistis? adhuc vivit?

28. At illi dixerunt : Salvus est puer tuus pater noster, adhuc vivit. Et dixit : Benedictus homo ille Deo. Et procumbentes adoraverunt eum.

29. Respicens autem oculis suis Joseph vidit Benjamin fratrem suum uterinum, et dixit : Hic est frater vester junior, quem dixistis ad me adducere? Et dixit : Deus misereatur tui, fili.

30. Turbatus est autem Joseph : convolvebantur enim intestina ejus super fratrem suum, et querebat flere. Ingressus autem in cubiculum, flevit illic.

31. Et cum lavisset faciem, egressus continuit se, et dixit : Apponite panes.

32. Et apposuerunt ei soli, et eis per seipsos, et Ægyptiis, qui simul vescebantur cum eo, per seipsos. Non enim poterant Ægyptii comedere cum Hebraeis panes : abominatio enim est Ægyptiis.

33. Ἐκάθισαν δὲ ἐναντίον αὐτοῦ, ὁ πρωτότοκος κατὰ τὰ πρεσβεία αὐτοῦ, καὶ ὁ νεώτερος κατὰ τὴν νεότητά αὐτοῦ. Ἐξίσταντο δὲ οἱ ἄνθρωποι ἕκαστος πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.

34. Ἦραν δὲ μερίδας παρ' αὐτοῦ πρὸς ἑαυτούς. Ἐμεγαλύνθη δὲ ἡ μερίς Βενιαμὶν παρὰ τὰς μερίδας πάντων, πενταπλασίως πρὸς τὰς ἐκείνων. Ἐπίον δὲ, καὶ ἐμεθύσθησαν μετ' αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΑ'.

1. Καὶ ἐνετείλατο ὁ Ἰωσήφ τῷ ὄντι ἐπὶ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, λέγων· Πλήσατε τοὺς μαρσίππους τῶν ἀνθρώπων βρωμάτων, ὅσα ἐὰν δύνωνται ἄραι, καὶ ἐμβάλετε ἑκάστου τὸ ἀργύριον ἐπὶ τοῦ στόματος τοῦ μαρσίππου.

2. Καὶ τὸ κόνδου μου τὸ ἀργυροῦν ἐμβάλετε εἰς τὸν μάρσιππον τοῦ νεωτέρου, καὶ τὴν τιμὴν τοῦ σίτου αὐτοῦ. Ἐγενήθη δὲ κατὰ τὸ ῥῆμα Ἰωσήφ, καθὼς εἶπε.

3. Τὸ πρωτὶ διέφρασε· καὶ οἱ ἄνθρωποι ἀπεστάλησαν, αὐτοὶ καὶ οἱ ὄνοι αὐτῶν.

4. Ἐξελθόντων δὲ αὐτῶν τὴν πόλιν, οὐκ ἀπέσχον μακρὰν· καὶ Ἰωσήφ εἶπε τῷ ἐπὶ τῆς οἰκίας αὐτοῦ· Ἀναστάς ἐπιδίωξον ὀπίσω τῶν ἀνθρώπων, καὶ καταλήψῃ αὐτούς, καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς· Τί ὅτι ἀνταπεδώκατε πονηρὰ ἀντὶ καλῶν; Ἰνατί ἐκλέψατέ μου τὸ κόνδου τὸ ἀργυροῦν;

5. Οὐ τοῦτο ἐστὶν ἐν ᾧ πίνει ὁ κύριός μου; Αὐτὸς δὲ οἰωνισμῷ οἰωνίζεται ἐν αὐτῷ· πονηρὰ συντετελέκατε & πεποιήκατε.

6. Εὐρὼν δὲ αὐτοὺς εἶπεν αὐτοῖς κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα.

7. Οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ· Ἰνατί λαλεῖ ὁ κύριος κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα; Μὴ γένοιτο τοῖς παισὶ σου ποιῆσαι κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο.

8. Εἰ τὸ μὲν ἀργύριον, ὃ εὐρομεν ἐν τοῖς μαρσίπποις ἡμῶν, ἀπεστρέψαμεν πρὸς σέ ἐκ γῆς Χαναάν, πῶς ἂν κλέψαμεν ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ κυρίου σου ἀργύριον ἢ χρυσίον;

9. Παρ' ᾧ ἂν εὕρης τὸ κόνδου τῶν παίδων σου, ἀποθνήσκει· καὶ ἡμεῖς δὲ ἐσόμεθα παῖδες τῷ κυρίῳ ἡμῶν.

10. Ὁ δὲ εἶπε· Καὶ νῦν, ὡς λέγετε, οὕτως ἐσται. Παρ' ᾧ ἂν εὕρηθῃ τὸ κόνδου, ἐσται μου παῖς, ὑμεῖς δὲ ἐσεσθε καθαροί.

11. Καὶ ἔσπευσαν, καὶ καθεῖλαν ἕκαστος τὸν μάρσιππον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἤνοιξαν ἕκαστος τὸν μάρσιππον αὐτοῦ.

12. Ἠρεύνησε δὲ ἀπὸ τοῦ πρεσβυτέρου ἀρξάμενος, ἕως ἤλθεν ἐπὶ τὸν νεώτερον· καὶ εὗρε τὸ κόνδου ἐν τῷ μαρσίππῳ τοῦ Βενιαμίν.

13. Καὶ διέῤῥηξαν τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ ἐπέθησαν ἕκαστος τὸν μαρσιππον αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ὄνον αὐτοῦ, καὶ ἐπέστρεψαν εἰς τὴν πόλιν.

14. Εἰσῆλθε δὲ Ἰούδας καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ πρὸς Ἰωσήφ, ἐτι αὐτοῦ ὄντος ἐκεῖ, καὶ ἔπεσον ἐναντίον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν.

15. Εἶπε δὲ αὐτοῖς Ἰωσήφ· Τί τὸ πρᾶγμα τοῦτο ἐποιήσατε; Οὐκ οἶδατε ὅτι οἰωνισμῷ οἰωνεῖται ὁ ἄνθρωπος, οἷός ἐγώ;

16. Εἶπε δὲ Ἰούδας· Τί ἀντεροῦμεν τῷ κυρίῳ, ἢ τί λαλήσομεν ἢ τί δικαιοθῶμεν; ὁ Θεὸς δὲ εὗρε τὴν ἀδι-

33. Sederunt autem coram eo, primogenitus secundum jura ætatis suæ, et junior secundum juventutem suam. Obstupuerunt autem homines, unusquisque ad fratrem suum.

34. Sumpserunt autem partes ab eo ad seipsos. Magnificata est autem pars Benjamin præpartibus omnium, quintupliciter ad eas quæ illorum. Et biberunt, et inebriati sunt cum eo.

CAPUT XLIV.

1. Et mandavit Joseph ei qui erat super domum ipsius, dicens : Implete marsupia hominum escis, quantascumque possint tollere, et injicite uniuscujusque argentum super os marsupii.

2. Et condy meum argenteum injicite in marsupium junioris, et pretium frumenti ejus. Factum est autem juxta verbum Joseph, sicut dixit.

3. Mane illuxit : et homines dimissi sunt, ipsi et asini eorum.

4. Egressis autem ipsis civitatem, non aberant longe : et Joseph dixit ei qui super domum suam : Surgens insequere post homines, et comprehendes eos, et dices eis : Quid quod reddidistis mala pro bonis? ut quid furati estis condy meum argenteum?

5. Nonne hoc est in quo bibit dominus meus? Ipse autem augurio auguratur in eo : mala consummastis quæ fecistis.

6. Inveniens autem eos dixit eis secundum verba hæc.

7. At illi dixerunt ei : Ut quid loquitur dominus secundum verba hæc? Absit a pueris tuis facere secundum verbum hoc.

8. Si argentum quidem, quod invenimus in marsupiiis nostris, reportavimus ad te de terra Chanaan, quomodo utique furaremur de domo domini tui argentum vel aurum?

9. Apud quemcumque puerorum tuorum inveneris condy, moriatur : et nos autem erimus pueri domino nostro.

10. At ille dixit : Et nunc, sicut dicitis, ita erit. Apud quemcumque inventum fuerit condy, erit meus puer, vos autem eritis mundi.

11. Et festinauerunt, et deposuerunt unusquisque marsupium suum in terram, et aperuerunt unusquisque marsupium suum.

12. Scrutatus est autem a seniore incipiens, quoadusque venit ad juniorem : et invenit condy in marsupio Benjamin.

13. Et disciderunt vestimenta sua, et imposuerunt unusquisque marsupium suum super asinum suum, et redierunt in civitatem.

14. Intravit autem Judas et fratres ejus ad Joseph, cum ipse adhuc ibi esset, et prociderunt coram eo in terram.

15. Dixit autem eis Joseph : Quid rem hanc fecistis? Nesciebatis quia augurio augurabitur homo, qualis ego?

16. Dixit autem Judas : Quid contradicemus domino, vel quid loquemur, aut quid justificabimur? Deus autem in-

κίαν τῶν παίδων σου· ἰδοὺ ἔσμεν οἰκέται τῷ κυρίῳ ἡμῶν, καὶ ἡμεῖς, καὶ παρ' ᾧ εὗρέθη τὸ κόνδυ.

17. Εἶπε δὲ Ἰωσήφ· Μὴ μοι γένοιτο ποιῆσαι τὸ ῥῆμα τοῦτο. Ὁ ἄνθρωπος παρ' ᾧ εὗρέθη τὸ κόνδυ, αὐτὸς ἔσται μου παῖς· ὑμεῖς δὲ ἀνάβητε μετὰ σωτηρίας πρὸς τὸν πατέρα ὑμῶν.

18. Ἐγγίσας δὲ αὐτῷ Ἰούδας, εἶπε· Δέομαι, κύριε· λαλησάτω ὁ παῖς σου ῥῆμα ἐναντίον σου, καὶ μὴ θυμωθῇς τῷ παιδί σου, ὅτι σὺ εἶ μετὰ Φαραῶ.

19. Κύριε, σὺ ἠρώτησας τοὺς παῖδάς σου, λέγων· Εἴχετε πατέρα ἢ ἀδελφόν;

20. Καὶ εἶπαμεν τῷ κυρίῳ· Ἔστιν ἡμῖν πατὴρ πρεσβύτερος, καὶ παιδίον γήρους νεώτερον αὐτῷ, καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἀπέθανεν· αὐτὸς δὲ μόνος ὑπελείφθη τῇ μητρὶ αὐτοῦ, ὃ δὲ πατὴρ αὐτὸν ἠγάπησεν.

21. Εἶπας δὲ τοῖς παισὶ σου· Καταγάγετε αὐτὸν πρὸς μὲ, καὶ ἐπιμελοῦμαι αὐτοῦ.

22. Καὶ εἶπαμεν τῷ κυρίῳ· Οὐ δυνήσεται τὸ παιδίον καταλιπεῖν τὸν πατέρα αὐτοῦ· ἴαν δὲ καταλίπη τὸν πατέρα, ἀποθνήσκει.

23. Σὺ δὲ εἶπας τοῖς παισὶ σου· Ἐὰν μὴ καταβῇ ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν ὁ νεώτερος μεθ' ὑμῶν, οὐ προσθήσεσθε ἰδεῖν τὸ πρόσωπόν μου.

24. Ἐγένετο δὲ ἡνίκα ἀνέβημεν πρὸς τὸν πατέρα σου, ἀπηγγελαμεν αὐτῷ τὰ ῥήματα τοῦ κυρίου ἡμῶν.

25. Εἶπε δὲ ὁ πατὴρ ἡμῶν· Βαδίσατε πάλιν, καὶ ἀγοράσατε ἡμῖν μικρὰ βρώματα.

26. Ἡμεῖς δὲ εἶπομεν· Οὐ δυνησόμεθα καταβῆναι. Ἀλλ' εἰ μὲν ὁ ἀδελφὸς ἡμῶν ὁ νεώτερος καταβαίνει μεθ' ἡμῶν, καταβησόμεθα· οὐ γὰρ δυνησόμεθα ἰδεῖν τὸ πρόσωπον τοῦ ἀνθρώπου, τοῦ ἀδελφοῦ ἡμῶν τοῦ νεωτέρου μὴ ὄντος μεθ' ἡμῶν.

27. Εἶπε δὲ ὁ παῖς σου πατὴρ ἡμῶν πρὸς ἡμᾶς· Ὑμεῖς γινώσκετε ὅτι δύο ἔτεκε μοι ἡ γυνή,

28. καὶ ἐξῆλθεν ὁ εἷς ἀπ' ἐμοῦ· καὶ εἶπατε ὅτι θηριόβρωτος γέγονεν, καὶ οὐκ ἴδον αὐτὸν ἄχρι νῦν.

29. Ἐὰν οὖν λάβῃτε καὶ τοῦτον ἐκ τοῦ προσώπου μου, καὶ συμβῇ αὐτῷ μαλακία ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ κατάρξεται μου τὸ γῆρας μετὰ λύπης εἰς ᾄδου.

30. Νῦν οὖν, ἴαν εἰσπορεύωμαι πρὸς τὸν πατέρα σου, πατέρα δὲ ἡμῶν, καὶ τὸ παιδίον μὴ ᾗ μεθ' ἡμῶν, ἡ δὲ ψυχὴ αὐτοῦ ἐκκρέμαται ἐκ τῆς τούτου ψυχῆς,

31. καὶ ἔσται ἐν τῷ ἰδεῖν αὐτὸν μὴ ὂν τὸ παιδίον μεθ' ἡμῶν, τελευτήσει· καὶ κατάρξουσιν οἱ παῖδες σου τὸ γῆρας τοῦ πατρὸς σου, πατρὸς δὲ ἡμῶν, μετὰ λύπης εἰς ᾄδου.

32. Ὁ γὰρ παῖς σου παρὰ τοῦ πατρὸς ἐκδέδεκται τὸ παιδίον, λέγων· Ἐὰν μὴ ἀγάγω αὐτὸν πρὸς σέ, καὶ στήσω αὐτὸν ἐνώπιόν σου, ἡμαρτηκώς ἔσομαι εἰς τὸν πατέρα πάσας τὰς ἡμέρας.

33. Νῦν οὖν παραμενῶ σοι παῖς ἀντὶ τοῦ παιδίου, οἰκέτης τοῦ κυρίου· τὸ δὲ παιδίον ἀναβήτω μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ.

34. Πῶς γὰρ ἀναβήσομαι πρὸς τὸν πατέρα, τοῦ παιδίου μὴ ὄντος μεθ' ἡμῶν; Ἰνα μὴ ἴδω τὰ κακὰ ἃ εὗρήσει τὸν πατέρα μου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΕ'.

1. Καὶ οὐκ ἠδύνατο Ἰωσήφ ἀνέχεσθαι πάντων τῶν

venit injustitiam puerorum tuorum : ecce sumus famuli domino nostro , et nos , et apud quem est inventum condy .

17. Dixit autem Joseph : Absit a me facere verbum hoc . Homo apud quem est inventum condy , ipse erit meus puer : vos autem ascendite cum salute ad patrem vestrum .

18. Accedens autem ad eum Judas , dixit : Oro , domine : loquatur puer tuus verbum coram te , et non irascaris puero tuo , quia tu es post Pharaonem .

19. Domine , tu interrogasti pueros tuos , dicens : Si habetis patrem aut fratrem ?

20. Et diximus domino : Est nobis pater senior , et puer senectulis junior ei , et frater ejus mortuus est : ipse autem solus remansit matri suæ , pater autem eum dilexit .

21. Dixisti autem pueris tuis : Deducite eum ad me , et curam geram illius .

22. Et diximus domino : Non poterit parvulus relinquere patrem suum : sin autem reliquerit patrem , morietur .

23. Tu autem dixisti pueris tuis : Nisi descenderit frater vester junior vobiscum , non adjicietis videre faciem meam .

24. Factum est autem quando ascendimus ad puerum tuum patrem nostrum , annuntiavimus ei verba domini nostri .

25. Dixit autem pater noster : Ite rursus , et escite nobis pusillas escas .

26. Nos autem diximus : Non poterimus descendere . Sed siquidem frater noster junior descendit nobiscum , descendemus : non enim poterimus videre faciem hominis , nisi frater noster junior nobiscum sit .

27. Dixit autem puer tuus pater noster ad nos : Vos scitis quia duos peperit mihi uxor ,

28. et exivit unus a me : et dixistis quia a bestia devoratus fuit , et non vidi eum usque nunc .

29. Si igitur tuleritis et hunc a facie mea , et acciderit ei languor in via , et deducetis meam senectam cum tristitia ad infernum .

30. Nunc igitur , si ingrediar ad puerum tuum , patrem autem nostrum , et parvulus non fuerit nobiscum , anima autem ejus dependet ex anima hujus ,

31. et erit cum ipse viderit parvulum non esse nobiscum , morietur : et deducet pueri tui senectam pueri tui , patriis autem nostri , cum tristitia ad infernum .

32. Puer enim tuus a patre suscepit parvulum , dicens : Nisi adduxero eum ad te , et statuero eum coram te , ero ille qui peccavi in patrem omnibus diebus .

33. Nunc igitur manebo apud te puer pro parvulo , famulus domini : puer autem ascendat cum fratribus suis .

34. Quomodo enim ascendam ad patrem , cum parvulus non sit nobiscum ? ut non videam mala quæ invenient patrem meum .

CAPUT XLV.

1. Et non potuit Joseph se continere omnibus adstantibus

παρεστηκότων αὐτῷ, ἀλλ' εἶπεν· Ἐξαποστείλατε πάντας ἀπ' ἐμοῦ· καὶ οὐ παρειστήκει οὐδείς τῷ Ἰωσήφ ἡνίκα ἀνεγνωρίζετο τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ.

2. Καὶ ᾤσχε φωνὴν μετὰ κλυθμοῦ· ἤκουσαν δὲ πάντες οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ ἀκουστὸν ἐγένετο εἰς τὸν οἶκον Φαραῶ.

3. Εἶπε δὲ Ἰωσήφ πρὸς τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ· Ἐγὼ εἰμι Ἰωσήφ· ἐτι ὁ πατήρ μου ζῇ· Καὶ οὐκ ἠδύναντο οἱ ἀδελφοὶ ἀποκριθῆναι αὐτῷ· ἐταράχθησαν γάρ.

4. Εἶπε δὲ Ἰωσήφ πρὸς τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ· Ἐγγίσατε πρὸς μέ. Καὶ ἤγγισαν. Καὶ εἶπεν· Ἐγὼ εἰμι Ἰωσήφ ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν, ὃν ἀπέδοσθε εἰς Αἴγυπτον.

5. Νῦν οὖν μὴ λυπεῖσθε, μηδὲ σκληρὸν ὑμῖν φανήτω, ὅτι ἀπέδοσθέ με ὧδε· εἰς γὰρ ζωὴν ἀπέστείλε με ὁ Θεὸς ἔμπροσθεν ὑμῶν.

6. Τοῦτο γὰρ δεύτερον ἔτος λιμὸς ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐτι λοιπὰ πέντε ἔτη, ἐν οἷς οὐκ ἔστιν ἀροτρίασις, οὐδὲ ἀμητός.

7. Ἀπέστειλε γάρ με ὁ Θεὸς ἔμπροσθεν ὑμῶν, ὑπολείπεσθαι ὑμῖν κατάλειμμα ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐκθρέψαι ὑμῶν κατάλειψιν μεγάλην.

8. Νῦν οὖν οὐχ ὑμεῖς με ἀπεστάλκατε ὧδε, ἀλλὰ ὁ Θεός· καὶ ἐποίησέ με ὡς πατέρα Φαραῶ, καὶ κύριον παντὸς τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ ἄρχοντα πάσης γῆς Αἰγύπτου.

9. Σπεύσαντες οὖν ἀνάβητε πρὸς τὸν πατέρα μου, καὶ εἰπάτε αὐτῷ· Τάδε λέγει ὁ υἱός σου Ἰωσήφ· Ἐποίησέ με ὁ Θεὸς κύριον πάσης γῆς Αἰγύπτου· κατέβηθι οὖν πρὸς με, καὶ μὴ μείνης.

10. Καὶ κατοικήσεις ἐν γῇ Γεσέμ Ἀραβίας, καὶ ἔσῃ ἐγγὺς μου σὺ καὶ οἱ υἱοί σου, καὶ οἱ υἱοὶ τῶν υἱῶν σου, τὰ πρόβατά σου καὶ οἱ βόες σου, καὶ ὅσα σοι ἐστί.

11. Καὶ ἐκθρέψω σε ἐκεῖ, ἐτι γὰρ πέντε ἔτη λιμὸς· ἵνα μὴ ἐκτριβῇς σὺ, καὶ οἱ υἱοί σου, καὶ πάντα τὰ ὑπάρχοντά σου.

12. Ἰδοὺ οἱ ὀφθαλμοὶ ὑμῶν βλέπουσι, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ Βενιαμὴν τοῦ ἀδελφοῦ μου, ὅτι τὸ στόμα μου τὸ λαλοῦν πρὸς ὑμᾶς.

13. Ἀπαγγεῖλατε οὖν τῷ πατρί μου πᾶσαν τὴν δόξαν μου τὴν ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ὅσα ἴδετε· καὶ ταχύνατες καταγάγετε τὸν πατέρα μου ὧδε.

14. Καὶ ἐπιπεσὼν ἐπὶ τὸν τράχηλον Βενιαμὴν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἔκλαυσεν ἐπ' αὐτῷ. Καὶ Βενιαμὴν ἔκλαυσεν ἐπὶ τῷ τράχηλῳ αὐτοῦ.

15. Καὶ καταφιλήσας πάντας τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ, ἔκλαυσεν ἐπ' αὐτοῖς. Καὶ μετὰ ταῦτα ἐλάλησαν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ πρὸς αὐτόν.

16. Καὶ διεβόηθη ἡ φωνὴ εἰς τὸν οἶκον Φαραῶ, λέγοντες· Ὁκασιν οἱ ἀδελφοὶ Ἰωσήφ. Ἐχάρη δὲ Φαραῶ, καὶ ἡ θεραπεία αὐτοῦ.

17. Εἶπε δὲ Φαραῶ πρὸς Ἰωσήφ· Εἶπον τοῖς ἀδελφοῖς σου, τοῦτο ποιήσατε· Γεμίσατε τὰ φορεῖα ὑμῶν, καὶ ἀπέλθετε εἰς γῆν Χαναάν.

18. Καὶ ἀναλαβόντες τὸν πατέρα ὑμῶν, καὶ τὰ ὑπάρχοντα ὑμῶν, ἤχετε πρὸς με· καὶ δώσω ὑμῖν πάντων τῶν ἀγαθῶν Αἰγύπτου· καὶ φάγεσθε τὸν μυελὸν τῆς γῆς.

19. Σὺ δὲ ἐντείλαι ταῦτα· λαβεῖν αὐτοῖς ἀμάξας ἐκ γῆς Αἰγύπτου τοῖς παιδίοις ὑμῶν, καὶ ταῖς γυναῖξιν ὑμῶν· καὶ ἀναλαβόντες τὸν πατέρα ὑμῶν, παραγίνεσθε.

ei, sed dixit : Emittite omnes a me : et nemo adstitit ipsi Joseph quando notum se faciebat fratribus suis.

2. Et dimisit vocem cum fletu : audierunt autem omnes Ægyptii, et auditum est in domo Pharaonis.

3. Dixit autem Joseph ad fratres suos : Ego sum Joseph : adhuc pater meus vivit ? Et non potuerunt fratres respondere ei : turbati enim erant.

4. Dixit autem Joseph ad fratres suos : Accedite ad me. Et accesserunt. Et dixit : Ego sum Joseph frater vester, quem vendidistis in Ægyptum.

5. Nunc igitur nolite mœsti esse, neque durum vobis videatur, quod vendidistis me huc : ad vitam enim misit me Deus ante vos.

6. Hunc enim secundum annum fames est super terram, et adhuc reliqui quinque anni, in quibus non est aratio, neque messis.

7. Misit enim me Deus ante vos remanere vobis reliquias super terram, et enutrire vestras reliquias magnas.

8. Nunc igitur non vos misistis me huc, sed Deus : et fecit me quasi patrem Pharaonis, et dominum universæ domus ejus, et principem omnis terræ Ægypti.

9. Festinantes igitur ascendite ad patrem meum, et dicite ei : Hæc dicit filius tuus Joseph : Fecit me Deus dominum universæ terræ Ægypti : descende ergo ad me, et ne steteris.

10. Et habitabis in terra Gesem Arabiæ, et eris prope me tu et filii tui, et filii filiorum tuorum, oves tuæ et boves tui, et quæcumque tibi sunt.

11. Et enutriam te illic, adhuc enim quinque annis fames : ut non delearis tu, et filii tui, et omnis substantia tua.

12. Ecce oculi vestri aspiciunt, et oculi Benjamin fratris mei, quia os meum est quod loquitur ad vos.

13. Annuntiate igitur patri meo omnem gloriam meam in Ægypto, et quæcumque videtis : et properantes deducite patrem meum huc.

14. Et procidens super collum Benjamin fratris sui, flevit super eo. Et Benjamin flevit super collo illius.

15. Et osculatus omnes fratres suos, flevit super eis. Et post hæc locuti sunt fratres ejus ad eum.

16. Et divulgata est vox in domo Pharaonis, dicentes : Venerunt fratres Joseph. Gavisus est autem Pharaos, et familia ejus.

17. Dixit autem Pharaos ad Joseph : Dic fratribus tuis, hoc facite : Onerate vehicula vestra, et abite in terram Chanaan.

18. Et assumentes patrem vestrum, et substantiam vestram, venite ad me : et dabo vobis de omnibus bonis Ægypti : et comedetis medullam terræ.

19. Tu autem præcipe hæc : sumere ipsis de terra Ægypti plaustra parvulis vestris, et uxoribus vestris : et assumentes patrem vestrum, advenite.

20. Καὶ μὴ φοβησθε τοῖς ὀφθαλμοῖς τῶν σκευῶν ὁμῶν· τὰ γὰρ πάντα ἀγαθὰ Αἰγύπτου ὑμῖν ἔσται.

21. Ἐποίησαν δὲ οὕτως οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ. Ἔδωκε δὲ Ἰωσήφ αὐτοῖς ἀμάξας κατὰ τὰ εἰρημένα ὑπὸ Φαραὼ τοῦ βασιλέως, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ἐπισιτισμὸν εἰς τὴν ὁδόν.

22. Καὶ πᾶσιν ἔδωκε δισσὰς στολὰς· τῷ δὲ Βενιαμὴν ἔδωκε τριακοσίους χρυσοῦς, καὶ πέντε ἐξαλλασσοῦσας στολὰς.

23. Καὶ τῷ πατρὶ αὐτοῦ ἀπέστειλε κατὰ τὰ αὐτὰ, καὶ δέκα ὄνους αἰρόντας ἀπὸ πάντων τῶν ἀγαθῶν Αἰγύπτου, καὶ δέκα ἡμιόνους αἰρούσας ἄρτους τῷ πατρὶ αὐτοῦ εἰς ὁδόν.

24. Ἐξαπέστειλε δὲ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, καὶ ἐπορεύθησαν, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Μὴ ὀργίζεσθε ἐν τῇ ὁδῷ.

25. Καὶ ἀνέβησαν ἐξ Αἰγύπτου, καὶ ἦλθον εἰς γῆν Χαναὰν πρὸς Ἰακώβ τὸν πατέρα αὐτῶν.

26. Καὶ ἀνήγγειλαν αὐτῷ, λέγοντες· ὅτι ὁ υἱός σου Ἰωσήφ ζῇ, καὶ αὐτὸς ἄρχει πάσης γῆς Αἰγύπτου. Καὶ ἐξέστη τῇ διανοίᾳ Ἰακώβ· οὐ γὰρ ἐπίστευσεν αὐτοῖς.

27. Ἐλάλησαν δὲ αὐτῷ πάντα τὰ ῥηθέντα ὑπὸ Ἰωσήφ, ὅσα εἶπεν αὐτοῖς. Ἰδὼν δὲ τὰς ἀμάξας αἷς ἀπέστειλεν Ἰωσήφ, ὥστε ἀναλαβεῖν αὐτὸν, ἀνεζωπύρησε τὸ πνεῦμα Ἰακώβ τοῦ πατρὸς αὐτῶν.

28. Εἶπε δὲ Ἰσραὴλ· Μέγα μοι ἐστὶν εἰ ἔτι Ἰωσήφ ὁ υἱός μου ζῇ· πορευθεὶς ὄψομαι αὐτὸν πρὸ τοῦ ἀποθανεῖν με.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΕ΄.

1. Ἀπάρας δὲ Ἰσραὴλ, αὐτὸς καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ, ἦλθεν ἐπὶ τὸ φρέαρ τοῦ ὄρκου· καὶ ἔθυσε θυσίαν τῷ Θεῷ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἰσαὰκ.

2. Εἶπε δὲ ὁ Θεὸς τῷ Ἰσραὴλ ἐν ὁράματι τῆς νυκτός, εἰπὼν· Ἰακώβ, Ἰακώβ. Ὁ δὲ εἶπε· Τί ἐστίν;

3. Ὁ δὲ λέγει αὐτῷ· Ἐγώ εἰμι ὁ Θεὸς τῶν πατέρων σου· μὴ φοβοῦ καταβῆναι εἰς Αἴγυπτον· εἰς γὰρ ἔθνος μέγα ποιήσω σε ἐκεῖ.

4. Καὶ ἐγὼ καταβήσομαι μετὰ σοῦ εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἐγὼ ἀναβιβάσω σε εἰς τέλος· καὶ Ἰωσήφ ἐπιβαλεῖ τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς σου.

5. Ἀνέστη δὲ Ἰακώβ ἀπὸ τοῦ φρέατος τοῦ ὄρκου, καὶ ἀνέλαβον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸν πατέρα αὐτῶν, καὶ τὴν ἀποσκευὴν, καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῶν ἐπὶ τὰς ἀμάξας αἷς ἀπέστειλεν Ἰωσήφ ἄραι αὐτόν.

6. Καὶ ἀναλαβόντες τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν, καὶ πᾶσαν τὴν κτήνιν ἣν ἐκτήσαντο ἐν γῇ Χαναὰν, εἰσῆλθον εἰς Αἴγυπτον, Ἰακώβ καὶ πᾶν τὸ σπέρμα αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ,

7. υἱοὶ καὶ υἱοὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, θυγατέρες καὶ θυγατέρες τῶν θυγατέρων αὐτοῦ· καὶ πᾶν τὸ σπέρμα αὐτοῦ ἤγαγεν εἰς Αἴγυπτον.

8. Ταῦτα δὲ τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ τῶν εἰσελθόντων εἰς Αἴγυπτον ἅμα Ἰακώβ τῷ πατρὶ αὐτῶν. Ἰακώβ, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ· Πρωτότοκος Ἰακώβ, Ῥουβὴν.

9. Υἱοὶ δὲ Ῥουβὴν· Ἐνώχ καὶ Φαλλὸς, Ἀσρών καὶ Χαρμί.

10. Υἱοὶ δὲ Συμεὼν· Ἰεμουὴλ καὶ Ἰαμεὶν, καὶ Ἀῶδ, καὶ Ἀχὴν, καὶ Σάαρ, καὶ Σαούλ, υἱὸς τῆς Χαναανίδος.

11. Υἱοὶ δὲ Λευὶ· Γηρσὼν, Κάθ, καὶ Μεραρί.

20. Et non pareatis oculis de vasis vestris : omnia enim bona Egypti vobis erunt.

21. Fecerunt autem sic filii Israel. Dedit autem Joseph eis plaustra secundum ea quæ dicta fuerant a Pharaone rege, et dedit illis cibaria in viam.

22. Et omnibus dedit binas stolas : ipsi autem Benjamin dedit trecentos aureos, et quinque eximias stolas.

23. Et patri suo misit juxta eadem, et decem asinos ferentes de omnibus bonis Egypti, et decem mulas ferentes panes patri suo in viam.

24. Dimisit autem fratres suos, et iverunt, et dixit eis : Ne irascamini in via.

25. Et ascenderunt de Egypto, et venerunt in terram Chanaan ad Jacob patrem suum,

26. et nuntiaverunt ei, dicentes, quia filius tuus Joseph vivit, et ipse est princeps universæ terræ Egypti. Et obstupuit mente Jacob : non enim credidit eis.

27. Locuti sunt autem ei omnia quæ dicta fuerant a Joseph, quæcumque dixit eis. Videns autem plaustra quæ miserat Joseph, ut assumerent eum, revixit spiritus Jacob patris eorum.

28. Dixit autem Israel : Magnum mihi est si adhuc Joseph filius meus vivit : profectus videbo eum priusquam moriar.

CAPUT XLVI.

1. Promovens autem Israel, ipse et omnia quæ ejus, venit ad puteum juramenti : immolavitque hostiam Deo patris sui Isaac.

2. Dixit autem Deus ad Israel in visione noctis, dicens : Jacob, Jacob. At ille dixit : Quid est?

3. Ille vero dixit ei : Ego sum Deus patrum tuorum : noli timere descendere in Egyptum : in gentem enim magnam faciam te ibi.

4. Et ego descendam tecum in Egyptum et ego ascendere te faciam in sinem : et Joseph imponet manus suas super oculos tuos.

5. Surrexit autem Jacob a puteo juramenti, et assumerunt filii Israel patrem suum, et apparatus, et uxores suas super plaustra quæ miserat Joseph ad tollendum eum.

6. Et assumentes substantiam suam, et omnem possessionem quam possederant in terra Chanaan, ingressi sunt in Egyptum, Jacob et omne semen ejus cum eo,

7. filii et filii filiorum ejus cum eo, filiae et filiae filiarum ejus : et omne semen suum duxit in Egyptum.

8. Hæc autem nomina filiorum Israel qui intraverunt in Egyptum simul cum Jacob patre suo. Jacob, et filii ejus : Primogenitus Jacob, Ruben.

9. Filii autem Ruben : Enoch et Phallos, Asron et Charmi.

10. Filii autem Symeon : Jemuel et Iamin, et Aod, et Achin, et Saar, et Saul, filius Chananitidis.

11. Filii autem Levi : Gerson, Cath, et Merari.

12. Υἱοὶ δὲ Ἰούδα· Ἡρ, καὶ Αὐνάν, καὶ Σηλώμ, καὶ Φαρές, καὶ Ζαρά. Ἀπέθανε δὲ Ἡρ καὶ Αὐνάν ἐν γῇ Χαναάν. Ἐγένοντο δὲ υἱοὶ Φαρές, Ἐσρών καὶ Ἰεμουήλ.

13. Υἱοὶ δὲ Ἰσάακ· Θωλὰ, καὶ Φουὰ, καὶ Ἀσοῦμ, καὶ Σαμβράν.

14. Υἱοὶ δὲ Ζαβουλὼν· Σερέδ, καὶ Ἀλλών, καὶ Ἀχοήλ.

15. Οὗτοι υἱοὶ Λείας, οὓς ἔτεκε τῷ Ἰακώβ ἐν Μεσοποταμίᾳ τῆς Συρίας, καὶ Δείναν τὴν θυγατέρα αὐτοῦ. Πᾶσαι αἱ ψυχαί, υἱοὶ καὶ θυγατέρες, τριάκοντα· τρεῖς.

16. Υἱοὶ δὲ Γὰδ· Σαφὼν, καὶ Ἀγγίς, καὶ Σαννίς, καὶ Θασοβάν, καὶ Ἀηδεῖς, καὶ Ἀροηδεῖς, καὶ Ἀρεηλεῖς.

17. Υἱοὶ δὲ Ἀσήρ· Ἰεμνὰ, Ἰεσσοῦα, καὶ Ἰεοῦλ, καὶ Βαριά, καὶ Σάρα ἀδελφὴ αὐτῶν. Υἱοὶ δὲ Βαριά· Χοβὼρ καὶ Μελχιήλ.

18. Οὗτοι υἱοὶ Ζελεφᾶς, ἣν ἔδωκε Λάβαν Λείᾳ τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ, ἣ ἔτεκε τούτους τῷ Ἰακώβ, δεκαεὶς ψυχάς.

19. Υἱοὶ δὲ Ῥαχὴλ γυναῖκος Ἰακώβ· Ἰωσήφ καὶ Βενιαμίν.

20. Ἐγένοντο δὲ υἱοὶ Ἰωσήφ ἐν γῇ Αἰγύπτου, οὓς ἔτεκεν αὐτῷ Ἀσενὲθ, θυγάτηρ Πετεφρῆ ἱερέως Ἡλιοπολεως, τὸν Μανασσὴ καὶ τὸν Ἐφραΐμ. Ἐγένοντο δὲ υἱοὶ Μανασσὴ, οὓς ἔτεκεν αὐτῷ ἡ παλλακὴ ἡ Σύρα, τὸν Μαχίρ. Μαχίρ δὲ ἐγέννησε τὸν Γαλαὰδ. Υἱοὶ δὲ Ἐφραΐμ ἀδελφοῦ Μανασσὴ· Σουταλαὰμ, καὶ Ταάμ. Υἱοὶ δὲ Σουταλαὰμ· Ἐδώμ.

21. Υἱοὶ δὲ Βενιαμίν· Βαλὰ, καὶ Βοχὼρ, καὶ Ἀσβήλ. Ἐγένοντο δὲ υἱοὶ Βαλὰ· Γηρά, καὶ Νοεμάν, καὶ Ἀγγίς, καὶ Ῥώς, καὶ Μαμφίμ. Γηρά δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀράδ.

22. Οὗτοι υἱοὶ Ῥαχὴλ, οὓς ἔτεκε τῷ Ἰακώβ, πᾶσαι αἱ ψυχαὶ δεκαοκτώ.

23. Υἱοὶ δὲ Δάν· Ἀσόμ.

24. Καὶ υἱοὶ Νεφθαλί· Ἀσιήλ, καὶ Γωνί, καὶ Ἰσάαρ, καὶ Σολλήμ.

25. Οὗτοι υἱοὶ Βαλλὰς, ἣν ἔδωκε Λάβαν Ῥαχὴλ τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ, ἣ ἔτεκε τούτους τῷ Ἰακώβ, πᾶσαι αἱ ψυχαὶ ἑπτὰ.

26. Πᾶσαι δὲ ψυχαὶ αἱ εἰσελθοῦσαι μετὰ Ἰακώβ εἰς Αἴγυπτον, οἱ ἐξελθόντες ἐκ τῶν μηρῶν αὐτοῦ, χωρὶς τῶν γυναικῶν υἱῶν Ἰακώβ, πᾶσαι αἱ ψυχαί, ἐξηκονταεξί.

27. Υἱοὶ δὲ Ἰωσήφ οἱ γενομένοι αὐτῷ ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, ψυχαὶ ἐννέα. Πᾶσαι ψυχαὶ οἴκου Ἰακώβ αἱ εἰσελθοῦσαι μετὰ Ἰακώβ εἰς Αἴγυπτον, ψυχαὶ ἐβδομηκονταπέντε.

28. Τὸν δὲ Ἰούδαν ἀπέστειλεν ἔμπροσθεν αὐτοῦ πρὸς Ἰωσήφ, συναντῆσαι αὐτῷ καθ' Ἡρώων πόλιν, εἰς γῆν Ῥαμεσσῆ.

29. Ζεύξας δὲ Ἰωσήφ τὰ ἅρματα αὐτοῦ, ἀνέβη εἰς συνάντησιν Ἰσραὴλ τῷ πατρὶ αὐτοῦ, καθ' Ἡρώων πόλιν· καὶ ὄψεαι αὐτῷ, ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ ἔκλαυσε κλαυθμῷ πόνι.

30. Καὶ εἶπεν Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσήφ· Ἀποθανοῦμαι ἀπὸ τοῦ νῦν, ἐπεὶ ἑώρακα τὸ πρόσωπόν σου· ἔτι γὰρ σὺ ζῇς.

31. Εἶπε δὲ Ἰωσήφ πρὸς τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ· Ἀναβὰς ἀπαγγεῖλῃ τῷ Φαραὼ, καὶ ἐρῶ αὐτῷ· Οἱ ἀδελφοί μου, καὶ ὁ οἶκος τοῦ πατρός μου, οἱ ἦσαν ἐν γῇ Χαναάν, ἤκασι πρὸς με.

12. Filii autem Juda : Er, et Aynan, et Selom, et Phares, et Zara. Mortuus est autem Er et Aynan in terra Chanaan. Nati sunt autem filii Phares, Esron et Jemuel.

13. Filii autem Issachar : Thola, et Phua, et Asum, et Sambran.

14. Filii autem Zabulon : Sered, et Allon, et Achoel.

15. Hi sunt filii Lia, quos peperit ipsi Jacob in Mesopotamia Syriae, et Dinam filiam ejus. Omnes animae, filii et filiae, triginta tres.

16. Filii autem Gad : Saphon, et Angis, et Samnis, et Thasoban, et Aedis, et Arædis, et Arælis.

17. Filii autem Aser : Iemna, Iessua, et Ieul, et Baria, et Sara soror eorum. Filii autem Baria : Chobor et Melchiil.

18. Hi sunt filii Zephæ, quam dedit Laban Liae filiae suae, quae peperit istos ipsi Jacob, sexdecim animas.

19. Filii autem Rachel uxoris Jacob : Joseph et Benjamin.

20. Nati sunt autem filii Joseph in terra Aegypti, quos peperit ei Aseneth, filia Petephre sacerdotis Heliopoleos, Manasse et Ephraim. Facti sunt autem filii Manasse, quos peperit ei concubina Syra, Machir. Machir autem genuit Galaad. Filii autem Ephraim fratris Manasse : Sutalaam et Taam. Filii autem Sutalaam : Edom.

21. Filii autem Benjamin : Bala, et Bochor, et Asbel. Facti sunt autem filii Bala : Gera, et Noeman, et Anchis, et Rhos, et Mamphim. Gera autem genuit Arad.

22. Hi sunt filii Rachel, quos peperit ipsi Jacob, omnes animae decem octo.

23. Filii autem Dan : Asom.

24. Et filii Nephtali : Asiel, et Goni, et Issaar, et Sollem.

25. Hi sunt filii Ballæ, quam dedit Laban Rachel filiae suae, quae peperit istos ipsi Jacob, omnes animae septem.

26. Omnes autem animae quae ingressae sunt cum Jacob in Aegyptum, qui exierunt de femoribus ejus, absque mulieribus filiorum Jacob, omnes animae sexaginta sex.

27. Filii autem Joseph qui nati sunt ei in Aegypto, animae novem. Omnes animae domus Jacob quae ingressae sunt cum Jacob in Aegyptum, animae septuaginta quinque.

28. Judam autem misit ante se ad Joseph, ut occurreret ei ad urbem Heroum in terram Ramesse.

29. Jungens autem Joseph currus suos, ascendit in occursum Israel patri suo ad Heroum civitatem : et conspectus ei, procidit super collum ejus, et flevit fletu uberi.

30. Et dixit Israel ad Joseph : Moriar ex nunc, quia vidi faciem tuam : adhuc enim tu vivis.

31. Dixit autem Joseph ad fratres suos : Ascendens annuntiabo Pharaoni, et dicam ei : Fratres mei, et domus patris mei, qui erant in terra Chanaan, venerunt ad me.

32. Οἱ δὲ ἄνδρες εἰσὶ ποιμένες· ἄνδρες γὰρ κτηνοτρόφοι ἦσαν· καὶ τὰ κτήνη, καὶ τοὺς βόας, καὶ πάντα τὰ αὐτῶν ἀγρόχασιν.

33. Ἐὰν οὖν καλέσῃ ὑμᾶς Φαραὼ, καὶ εἴπῃ ὑμῖν· Τί τὸ ἔργον ὑμῶν ἐστί;

34. ἀπεῖτε· Ἄνδρες κτηνοτρόφοι ἐσμέν· οἱ παῖδες σου, ἐκ παιδὸς ἕως τοῦ νῦν, καὶ ἡμεῖς καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν· ἵνα κατοικήσῃτε ἐν γῇ Γεσέμ· Ἀραβίας. Βδελυγμὸς γάρ ἐστιν Αἰγυπτίους πᾶς ποιμὴν προβάτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΖ΄.

1. Ἐλθὼν δὲ Ἰωσήφ ἀπήγγειλε τῷ Φαραὼ, λέγων· Ὁ πατήρ μου, καὶ οἱ ἀδελφοί μου, καὶ τὰ κτήνη, καὶ οἱ βόες αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ αὐτῶν, ἦλθον ἐκ γῆς Χαναάν· καὶ ἰδοὺ εἰσὶν ἐν γῇ Γεσέμ.

2. Ἀπὸ δὲ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ παρέλαβε πέντε ἄνδρας, καὶ ἔστησεν αὐτοὺς ἐναντίον Φαραῶ.

3. Καὶ εἶπε Φαραὼ τοῖς ἀδελφοῖς Ἰωσήφ· Τί τὸ ἔργον ὑμῶν; Οἱ δὲ εἶπαν τῷ Φαραῶ· Ποιμένες προβάτων οἱ παῖδες σου, καὶ ἡμεῖς καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν.

4. Εἶπαν δὲ τῷ Φαραῶ· Παροικεῖν ἐν τῇ γῇ ἤκαμεν· οὐ γάρ ἐστι νομὴ τοῖς κτήνεσι τῶν παίδων σου· ἐνίσχυσε γὰρ ὁ λιμὸς ἐν γῇ Χαναάν. Νῦν οὖν κατοικήσομεν ἐν γῇ Γεσέμ. Εἶπε δὲ Φαραὼ τῷ Ἰωσήφ· Κατοικεῖτωσαν ἐν γῇ Γεσέμ. Εἰ δὲ ἐπίστη ὅτι εἰσὶν ἐν αὐτοῖς ἄνδρες δυνατοί, κατὰστησον αὐτοὺς ἄρχοντας τῶν ἡμῶν κτηνῶν. Ἦλθον δὲ εἰς Αἴγυπτον πρὸς Ἰωσήφ Ἰακώβ, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ· καὶ ἤκουσε Φαραὼ βασιλεὺς Αἰγύπτου.

5. Καὶ εἶπε Φαραὼ πρὸς Ἰωσήφ, λέγων· Ὁ πατήρ σου, καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἤχασιν πρὸς σέ.

6. Ἴδου ἡ γῇ Αἰγύπτου ἐναντίον σου ἐστίν· ἐν τῇ βελτίστῃ γῇ κατοικήσιν τὸν πατέρα σου καὶ τοὺς ἀδελφούς σου.

7. Εἰσέγαγε δὲ Ἰωσήφ Ἰακώβ τὸν πατέρα αὐτοῦ, καὶ ἔστησεν αὐτὸν ἐναντίον Φαραῶ· καὶ ἠλόγησεν Ἰακώβ τὸν Φαραῶ.

8. Εἶπε δὲ Φαραὼ τῷ Ἰακώβ· Πόσα ἔτη ἡμερῶν τῆς ζωῆς σου;

9. Καὶ εἶπεν Ἰακώβ τῷ Φαραῶ· Αἱ ἡμέραι τῶν ἔτῶν τῆς ζωῆς μου, ἃς παροικῶ, ἑκατὸν τριάκοντα ἔτη. Μικραὶ καὶ πονηραὶ γεγόνασιν αἱ ἡμέραι τῶν ἔτῶν τῆς ζωῆς μου· οὐκ ἀφίκοντο εἰς τὰς ἡμέρας τῶν ἔτῶν τῆς ζωῆς τῶν πατέρων μου, ἃς ἡμέρας παρώκησαν.

10. Καὶ εὐλόγησας Ἰακώβ τὸν Φαραῶ, ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ.

11. Καὶ κατώκισεν Ἰωσήφ τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ· καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς κατὰσχεῖν ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, ἐν τῇ βελτίστῃ γῇ, ἐν γῇ Ῥαμεσσῇ, καθὰ προσέταξε Φαραῶ.

12. Καὶ ἰσχυμέτρει Ἰωσήφ τῷ πατρὶ αὐτοῦ, καὶ τοῖς ἀδελφοῖς, καὶ παντὶ τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, σίτον κατὰ σῶμα.

13. Σίτος δὲ οὐκ ἦν ἐν πάσῃ τῇ γῇ· ἐνίσχυσε γὰρ ὁ λιμὸς σφόδρα. Ἐξέλιπε δὲ ἡ γῇ Αἰγύπτου καὶ ἡ γῇ Χαναάν ἀπὸ τοῦ λιμοῦ.

14. Συνήγαγε δὲ Ἰωσήφ πᾶν τὸ ἀργύριον τὸ εὑρεθὲν ἐν γῇ Αἰγύπτου καὶ ἐν γῇ Χαναάν, τοῦ σίτου οὗ

32. Viri autem sunt pastores : viri enim pecorum nutritores erant : et pecora, et boves, et omnia sua adduxerunt.

33. Itaque si vocaverit vos Pharaos, et dixerit vobis : Quodnam opus vestrum est ?

34. dicetis : Vhi pecorum nutritores sumus pueri tui, a puero usque nunc, et nos et patres nostri : ut habitetis in terra Gesem Arabiæ. Abominatio enim est Egyptiis omnis pastor ovium.

CAPUT XLVII.

1. Veniens autem Joseph nuntiavit Pharaoni, dicens : Pater meus, et fratres mei, et pecora, et boves eorum, et omnia quæ eorum, venerunt de terra Chanaan : et ecce sunt in terra Gesem.

2. De fratribus autem suis assumpsit quinque viros, et statuit eos coram Pharaone.

3. Et dixit Pharaos fratribus Joseph : Quodnam est opus vestrum ? At illi dixerunt Pharaoni : Pastores ovium pueri tui, et nos et patres nostri.

4. Dixerunt autem Pharaoni : Incolere in terra venimus : non enim est pastus pecoribus puerorum tuorum : invaluit enim fames in terra Chanaan. Nunc igitur habitabimus in terra Gesem. Dixit autem Pharaos ad Joseph : Habitent in terra Gesem. Sin autem nosti quia sunt inter eos viri potentes, constitue eos principes pecorum meorum. Venerunt autem in Egyptum ad Joseph, Jacob et filii ejus : et audivit Pharaos rex Egypti.

5. Et dixit Pharaos ad Joseph, dicens : Pater tuus et fratres tui venerunt ad te.

6. Ecce terra Egypti ante te est : in terra optima colloca patrem tuum et fratres tuos.

7. Introduxit autem Joseph Jacob patrem suum, et statuit eum coram Pharaone : et benedixit Jacob Pharaonem.

8. Dixit autem Pharaos ipsi Jacob : Quot anni dierum vitæ tuæ ?

9. Et dixit Jacob Pharaoni : Dies annorum vitæ meæ, quos incolo, centum triginta anni. Pusilli et mali fuerunt dies annorum vitæ meæ : non pervenerunt ad dies annorum vitæ patrum meorum, quos dies incoluerunt.

10. Et benedicens Jacob Pharaonem, exiit ab eo.

11. Et habitare fecit Joseph patrem suum et fratres suos : et dedit eis possessionem in terra Egypto, in terra optima, in terra Ramesse, sicut præcepit Pharaos.

12. Et triticum metiebatur Joseph patri suo, et fratribus, et omni domui patris sui, triticum secundum corpus.

13. Triticum autem non erat in omni terra : invaluerat enim fames valde. Defecit autem terra Egypti et terra Chanaan a fame.

14. Congregavit autem Joseph omne argentum quod est inventum in terra Egypti et in terra Chanaan, ex tritico

ἡγόραζον, καὶ ἐσιτομέτρει αὐτοῖς. Καὶ εἰσήνεγκεν Ἰωσήφ πᾶν τὸ ἀργύριον εἰς τὸν οἶκον Φαραώ.

15. Καὶ ἐξέλειπε πᾶν τὸ ἀργύριον ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ ἐκ γῆς Χαναάν. Ἦλθον δὲ πάντες οἱ Αἰγύπτιοι πρὸς Ἰωσήφ, λέγοντες· Δὸς ἡμῖν ἄρτους· καὶ ἵνατί ἀποθνήσκουμεν ἐναντίον σου; Ἐκλέλοιπε γὰρ τὸ ἀργύριον ἡμῶν.

16. Εἶπε δὲ αὐτοῖς Ἰωσήφ· Φέρετε τὰ κτήνη ὑμῶν, καὶ δώσω ὑμῖν ἄρτους ἀντὶ τῶν κτηνῶν ὑμῶν, εἰ ἐκλέλοιπε τὸ ἀργύριον ὑμῶν.

17. Ἦγαγον δὲ τὰ κτήνη αὐτῶν πρὸς Ἰωσήφ· καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς Ἰωσήφ ἄρτους ἀντὶ τῶν ἵππων, καὶ ἀντὶ τῶν προβάτων, καὶ ἀντὶ τῶν βοῶν, καὶ ἀντὶ τῶν ὄνων· καὶ ἐξέθρεψεν αὐτοὺς ἐν ἄρτοις ἀντὶ πάντων τῶν κτηνῶν αὐτῶν ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐκείνῳ.

18. Ἐξῆλθε δὲ τὸ ἔτος ἐκεῖνο· καὶ ἦλθον πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ ἔτει τῷ δευτέρῳ, καὶ εἶπαν αὐτῷ· Μὴ ποτε ἐκτριβώμεν ἀπὸ τοῦ κυρίου ἡμῶν; Εἰ γὰρ ἐκλέλοιπε τὸ ἀργύριον ἡμῶν καὶ τὰ ὑπάρχοντα καὶ τὰ κτήνη πρὸς σὲ τὸν κύριον, καὶ οὐχ ὑπολείπεται ἡμῖν ἐναντίον τοῦ κυρίου ἡμῶν, ἀλλ' ἡ τὸ ἴδιον σῶμα καὶ ἡ γῆ ἡμῶν.

19. Ἰνα οὖν μὴ ἀποθάνωμεν ἐναντίον σου, καὶ ἡ γῆ ἐρημωθῇ, κτῆσαι ἡμᾶς καὶ τὴν γῆν ἡμῶν ἀντὶ ἄρτων· καὶ ἐσόμεθα ἡμεῖς καὶ ἡ γῆ ἡμῶν παῖδες τῷ Φαραώ. Δὸς σπέρμα, ἵνα σπειρώμεν, καὶ ζῶμεν, καὶ μὴ ἀποθάνωμεν, καὶ ἡ γῆ οὐκ ἐρημωθήσεται.

20. Καὶ ἐκτήσατο Ἰωσήφ πᾶσαν τὴν γῆν τῶν Αἰγυπτίων τῷ Φαραώ. Ἀπέδοντο γὰρ οἱ Αἰγύπτιοι τὴν γῆν αὐτῶν τῷ Φαραώ· ἐπεκράτησε γὰρ αὐτῶν ὁ λιμὸς, καὶ ἐγένετο ἡ γῆ τῷ Φαραώ.

21. Καὶ τὸν λαὸν κατεδουλώσατο αὐτῷ εἰς παῖδας, ἀπ' ἄκρων ὁρίων Αἰγύπτου ἕως τῶν ἄκρων,

22. χωρὶς τῆς γῆς τῶν ἱερέων μόνον· οὐκ ἐκτήσατο ταύτην Ἰωσήφ. Ἐν δόσει γὰρ ἔδωκε δόμα τοῖς ἱερεῦσι Φαραώ, καὶ ἥσθιον τὴν δόσιν ἣν ἔδωκεν αὐτοῖς Φαραώ· διὰ τοῦτο οὐκ ἀπέδοντο τὴν γῆν αὐτῶν.

23. Εἶπε δὲ Ἰωσήφ πᾶσι τοῖς Αἰγυπτίοις· Ἴδού χεκτήμαι ὑμᾶς καὶ τὴν γῆν ὑμῶν σήμερον τῷ Φαραώ· λάβετε ἑαυτοῖς σπέρμα, καὶ σπείρατε τὴν γῆν.

24. Καὶ ἔσται τὰ γεννήματα αὐτῆς, καὶ δώσετε τὸ πέμπτον μέρος τῷ Φαραώ· τὰ δὲ τέσσαρα μέρη ἔσται ὑμῖν αὐτοῖς εἰς σπέρμα τῇ γῇ, καὶ βρῶσιν ὑμῖν, καὶ πᾶσι τοῖς ἐν τοῖς οἴκοις ὑμῶν.

25. Καὶ εἶπαν· Σέσωκας ἡμᾶς· εὖρομεν χάριν ἐναντίον τοῦ κυρίου ἡμῶν, καὶ ἐσόμεθα παῖδες τῷ Φαραώ.

26. Καὶ ἔθετο αὐτοῖς Ἰωσήφ εἰς πρόσταγμα ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης ἐπὶ γῆς Αἰγύπτου, τῷ Φαραώ ἀποπεμπτοῦν, χωρὶς τῆς γῆς τῶν ἱερέων μόνον· οὐκ ἦν τῷ Φαραώ.

27. Κατώκησε δὲ Ἰσραὴλ ἐν γῇ Αἰγύπτῳ ἐπὶ γῆς Γεσέμ· καὶ ἐκληρονόμησαν ἐπ' αὐτῆς· καὶ ἡυξήθησαν καὶ ἐπληθύνθησαν σφόδρα.

28. Ἐπέζησε δὲ Ἰακώβ ἐν γῇ Αἰγύπτῳ δεκαεπτὰ ἔτη. Καὶ ἐγένοντο αἱ ἡμέραι Ἰακώβ ἐνιαυτῶν τῆς ζωῆς αὐτοῦ ἑκατὸν τεσσαραχονταεπτὰ ἔτη.

29. Ἠγγισαν δὲ αἱ ἡμέραι Ἰσραὴλ τοῦ ἀποθανεῖν· καὶ ἐκάλεσε τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἰωσήφ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Εἰ εὗρηκα χάριν ἐναντίον σου, ὑπόθες τὴν χειρὰ σου ὑπὸ τὸν μηρόν μου, καὶ ποιήσεις ἐπ' ἐμὲ ἑλεημοσύνην καὶ ἀληθείαν, τοῦ μὴ με θάψαι ἐν Αἰγύπτῳ,

quod emebant, et metiebatur eis. Et intulit Joseph omne argentum in domum Pharaonis.

15. Et defecit omne argentum de terra Egypti, et de terra Chanaan. Venerunt autem omnes Egyptii ad Joseph, dicentes : Da nobis panes : et utquid morimur coram te? Defecit enim argentum nostrum.

16. Dixit autem eis Joseph : Afferte pecora vestra, et dabo vobis panes pro pecoribus vestris, si defecit argentum vestrum.

17. Adduxerunt autem pecora sua ad Joseph : et dedit eis Joseph panes pro equis, et pro ovibus, et pro bobus, et pro asinis : et enutrivit eos in panibus pro omnibus pecoribus eorum in anno illo.

18. Exiit autem annus ille : et venerunt ad eum in anno secundo, et dixerunt ei : Numquid forte delemur a domino nostro? Siquidem defecit argentum nostrum et substantia et pecora ad te dominum, et non remansit nobis coram domino nostro nisi proprium corpus et terra nostra :

19. ut igitur non moriamur coram te, et terra desoletur, acquire nos et terram nostram pro panibus : et erimus nos, et terra nostra pueri Pharaoni. Da semen, ut seminemus, et vivamus, et non moriamur, et terra non desolabitur.

20. Et acquisivit Joseph omnem terram Egyptiorum Pharaoni. Vendiderunt enim Egyptii terram suam Pharaoni : superavit enim eos fames, et facta est terra Pharaoni.

21. Et populum subjecit ei in pueros, ab extremis finibus Egypti usque ad extremos,

22. præter terram sacerdotum tantum : non possedit istam Joseph. In datione enim dedit donum sacerdotibus Pharao : et comedebant dationem quam dedit eis Pharao : propter hoc non vendiderunt terram suam.

23. Dixit autem Joseph omnibus Egyptiis : Ecce acquisivi vos, et terram vestram hodie Pharaoni : sumite vobis semen, et seminate terram.

24. Et erunt genimina ejus, et dabitis quintam partem Pharaoni : quatuor autem partes erunt vobis ipsis in semen terræ, et in escam vobis, et omnibus qui in domibus vestris.

25. Et dixerunt : Salvasti nos : invenimus gratiam coram domino nostro, et erimus pueri Pharaoni.

26. Et posuit illis Joseph in præceptum usque in hodiernum diem in terra Egypti, ut præstent quintas Pharaoni, præter terram sacerdotum tantum : non erat Pharaoni.

27. Habitavit autem Israel in terra Egypto super terram Gesem : et habuerunt hæreditates in ea : et creverunt et multiplicati sunt valde.

28. Supervixit autem Jacob in terra Egypto decem et septem annos. Et fuerunt dies Jacob annorum vitæ ejus centum quadraginta septem anni.

29. Appropinquaverunt autem dies Israel ut moreretur : et vocavit filium suum Joseph, et dixit ei : Si inveni gratiam coram te, suppone manum tuam sub femore meo, et facies in me misericordiam et veritatem, ut non sepelias me in Egypto :

30. ἀλλὰ κοιμηθήσομαι μετὰ τῶν πατέρων μου· καὶ ἀρεῖς με ἐξ Αἰγύπτου, καὶ θάψεις με ἐν τῷ τάφῳ αὐτῶν. Ὁ δὲ εἶπεν· Ἐγὼ ποιήσω κατὰ τὸ ῥήμά σου.

31. Εἶπε δὲ· Ὁμοσὸν μοι. Καὶ ὁμοσεν αὐτῷ. Καὶ προσεκύνησεν Ἰσραὴλ ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς ῥάβδου αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΗ'.

1. Ἐγένετο δὲ μετὰ ῥήματα ταῦτα, καὶ ἀπηγγέλη τῷ Ἰωσήφ, ὅτι ὁ πατήρ σου ἐνοχλεῖται. Καὶ ἀνελθὼν τοὺς δύο υἱοὺς αὐτοῦ, τὸν Μανασσὴ καὶ τὸν Ἐφραῖμ, ἦλθε πρὸς Ἰακώβ.

2. Ἀπηγγέλη δὲ τῷ Ἰακώβ, λέγοντες· Ἰδοὺ ὁ υἱός σου Ἰωσήφ ἔρχεται πρὸς σέ. Καὶ ἐνισχύσας Ἰσραὴλ ἐκάθισεν ἐπὶ τὴν κλίνην.

3. Καὶ εἶπεν Ἰακώβ τῷ Ἰωσήφ· Ὁ Θεός μου ὤφθη μοι ἐν Λουζᾷ ἐν γῇ Χαναάν, καὶ εὐλόγησέ με,

4. καὶ εἶπέ μοι· Ἰδοὺ ἐγὼ αὐξάνω σε, καὶ πληθυνῶ σε, καὶ ποιήσω σε εἰς συναγωγὰς ἐθνῶν· καὶ δώσω σοι τὴν γῆν ταύτην, καὶ τῷ σπέρματί σου μετὰ σέ εἰς κατάρχεσιν αἰώνιον.

5. Νῦν οὖν οἱ δύο υἱοί σου, οἱ γενομένοι σοι ἐν γῇ Αἰγύπτῳ πρὸ τοῦ με ἐλθεῖν πρὸς σέ εἰς Αἴγυπτον, ἐμοὶ εἰσιν, Ἐφραῖμ καὶ Μανασσὴ· ὡς Ῥουβὴν καὶ Συμεὼν ἔσονται μοι·

6. τὰ δὲ ἔχονα, ἃ ἐὰν γενήσῃς μετὰ ταῦτα, ἔσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματι τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν· κληθήσονται ἐπὶ τοῖς ἐκείνων κλήροις.

7. Ἐγὼ δὲ θνίξα ἡρχόμεν ἐκ Μεσοποταμίας τῆς Συρίας, ἀπέθανε Ῥαχὴλ ἡ μήτηρ σου ἐν γῇ Χαναάν, ἐγγίζοντός μου κατὰ τὸν ἵπποδρόμον Χαβραθὰ τῆς γῆς, τοῦ ἐλθεῖν Ἐφραθὰ· καὶ κατώρυξα αὐτὴν ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ ἵπποδρόμου· αὕτη ἐστὶ Βηθλεέμ.

8. Ἰδὼν δὲ Ἰσραὴλ τοὺς υἱοὺς Ἰωσήφ, εἶπε· Τίνες σοι οὗτοι;

9. Εἶπε δὲ Ἰωσήφ τῷ πατρὶ αὐτοῦ· Υἱοί μου εἰσιν, οὓς ἔδωκέ μοι ὁ Θεὸς ἐν ταῦθα. Καὶ εἶπεν Ἰακώβ· Πρὸς-άγαγέ μοι αὐτούς, ἵνα εὐλογήσω αὐτούς.

10. Οἱ ὀφθαλμοὶ δὲ Ἰσραὴλ ἐβαρύνθησαν ἀπὸ τοῦ γήρως, καὶ οὐκ ἠδύνατο βλέπειν· καὶ ἤγγισεν αὐτοὺς πρὸς αὐτόν. Καὶ ἐφίλησεν αὐτούς, καὶ περιέλαβεν αὐτούς.

11. Καὶ εἶπεν Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσήφ· Ἰδοὺ τοῦ προσώπου σου οὐκ ἔστερήθην, καὶ ἰδοὺ ἔδειξέ μοι ὁ Θεὸς καὶ τὸ σπέρμα σου.

12. Καὶ ἐξήγαγεν αὐτοὺς Ἰωσήφ ἀπὸ τῶν γονάτων αὐτοῦ, καὶ προσεκύνησαν αὐτῷ ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τῆς γῆς.

13. Λαβὼν δὲ Ἰωσήφ τοὺς δύο υἱοὺς αὐτοῦ, τὸν τε Ἐφραῖμ ἐν τῇ δεξιᾷ, ἐξ ἀριστερῶν δὲ Ἰσραὴλ, τὸν δὲ Μανασσὴ ἐξ ἀριστερῶν, ἐκ δεξιῶν δὲ Ἰσραὴλ, ἤγγισεν αὐτοὺς αὐτῷ.

14. Ἐκτείνας δὲ Ἰσραὴλ τὴν χειρὰ τὴν δεξιάν ἐπέβαλεν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν Ἐφραῖμ, οὗτος δὲ ἦν ὁ νεώτερος, καὶ τὴν ἀριστεράν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν Μανασσῆ, ἐναλλάξ τὰς χειράς·

15. καὶ εὐλόγησεν αὐτούς, καὶ εἶπεν· Ὁ Θεὸς ᾧ εὐηρέστησαν οἱ πατέρες μου ἐνώπιον αὐτοῦ, Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ, ὁ Θεὸς ὁ τρέφων με ἐκ νεότητος ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης,

30. sed dormiam cum patribus meis : et tolles me de Aegypto, et sepelies me in sepulchro eorum. Ille vero dixit : Ego faciam juxta verbum tuum.

31. Dixit autem : Jura mihi. Et juravit ei. Et adoravit Israel super summitatem virgæ ejus.

CAPUT XLVIII.

1. Factum est autem post verba hæc, et nuntiatum est Joseph, quia pater tuus turbatur. Et assumens duos filios suos, Manasse et Ephraim, venit ad Jacob.

2. Nuntiatum est autem Jacob, dicentes : Ecce filius tuus Joseph venit ad te. Et confortatus Israel sedit super lectum.

3. Et dixit Jacob ad Joseph : Deus meus apparuit mihi in Luza in terra Chanaan, et benedixit me,

4. et dixit mihi : Ecce ego augebo te, et multiplicabo te, et faciam te in congregationes gentium : et dabo tibi terram hanc, et semini tuo post te in possessionem æternam.

5. Nunc igitur duo filii tui, qui facti sunt tibi in terra Aegypto, priusquam venirem ad te in Aegyptum, mihi sunt, Ephraim et Manasse : tamquam Ruben et Symeon erunt mihi :

6. nati autem, quoscumque genueris postea, erunt in nomine fratrum suorum : vocabuntur in sortibus illorum.

7. Ego autem quando veni de Mesopotamia Syriæ, mortua est Rachel mater tua in terra Chanaan, appropinquante me ad hippodromum Chabratia terræ, ad veniendum in Ephrathia : et defodi eam in via hippodromi : hæc est Bethleem.

8. Videns autem Israel filios Joseph, dixit : Qui tibi hi?

9. Dixit autem Joseph patri suo : Filii mei sunt, quos dedit mihi Deus hic. Et dixit Jacob : Adduc mihi eos, ut benedicam eos.

10. Oculi autem Israel gravati erant præ senectute, et non poterat aspicere : et appropinquavit eos ad eum. Et osculatus est eos, et complexus est eos.

11. Et dixit Israel ad Joseph : Ecce facie tua non sum privatus, et ecce ostendit mihi Deus etiam semen tuum.

12. Et eduxit eos Joseph a genibus ejus, et adoraverunt in faciem super terram.

13. Sumens autem Joseph duos filios suos, Ephraim quidem in dextera, a sinistris autem Israel, Manassen autem a sinistris, a dextris autem Israel, appropinquavit eos ei.

14. Extendens autem Israel manum dexteram, imposuit super caput Ephraim (hic autem erat junior) et sinistram super caput Manasse, commutans manus :

15. et benedixit eos, et dixit : Deus cui placuerant patres mei in conspectu ejus, Abraham et Isaac, Deus qui nutrit me a juventute usque in diem hanc,

16. ὁ ἄγγελος ὁ βυόμενός με ἐκ πάντων τῶν κακῶν, εὐλογῆσαι τὰ παιδία ταῦτα. Καὶ ἐπικληθήσεται ἐν αὐτοῖς τὸ ὄνομά μου, καὶ τὸ ὄνομα τῶν πατέρων μου, Ἀβραάμ καὶ Ἰσαάκ· καὶ πληθυνθεῖσιν εἰς πλῆθος πολὺ ἐπὶ τῆς γῆς.

17. Ἰδὼν δὲ Ἰωσήφ ὅτι ἐπέβαλεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ τὴν χεῖρα τὴν δεξιάν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν Ἐφραῖμ, βαρὺ αὐτῷ κατεφάνη· καὶ ἀντελάβετο Ἰωσήφ τῆς χειρὸς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἀφαιρὲν αὐτὴν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς Ἐφραῖμ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν Μανασσῆ.

18. Εἶπε δὲ Ἰωσήφ τῷ πατρὶ αὐτοῦ· Οὐχ οὕτως, πάτερ· οὗτος γὰρ ὁ πρωτότοκος· ἐπίθεε τὴν δεξιάν σου ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ.

19. Καὶ οὐκ ἠθέλησεν, ἀλλ' εἶπεν· Οἶδα, τέκνον, οἶδα. Καὶ οὗτος ἔσται εἰς λαὸν, καὶ οὗτος ὑψωθήσεται· ἀλλ' ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ὁ νεώτερος μείζων αὐτοῦ ἔσται, καὶ τὸ σπέρμα αὐτοῦ ἔσται εἰς πλῆθος ἐθνῶν.

20. Καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγων· Ἐν ὑμῖν εὐλογηθήσεται Ἰσραὴλ, λέγοντες· Ποιῆσαι σε ὁ Θεὸς ὡς Ἐφραῖμ καὶ ὡς Μανασσῆ. Καὶ ἔθηκε τὸν Ἐφραῖμ ἔμπροσθεν τοῦ Μανασσῆ.

21. Εἶπε δὲ Ἰσραὴλ τῷ Ἰωσήφ· Ἰδοὺ ἐγὼ ἀποθνήσκω· καὶ ἔσται ὁ Θεὸς μεθ' ὑμῶν, καὶ ἀποστρέψει ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν τῶν πατέρων ὑμῶν.

22. Ἐγὼ δὲ δίδωμι σοι Σίχιμα ἑξαίρετον ὑπὲρ τοὺς ἀδελφούς σου, ἣν ἔλαβον ἐκ χειρὸς Ἀμορρᾶιων ἐν μαχαίρᾳ μου καὶ τόξῳ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΘ'.

1. Ἰχάλεσε δὲ Ἰακώβ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Συνάγθητε, ἵνα ἀναγγεῖλω ὑμῖν τί ἀπαντήσῃ ὑμῖν ἐπ' ἰσχυάτων τῶν ἡμερῶν.

2. Συνάγθητε, καὶ ἀκούσατέ μου, υἱοὶ Ἰακώβ· ἀκούσατε Ἰσραὴλ, ἀκούσατε τοῦ πατρὸς ὑμῶν.

3. Ρουβὴν πρωτότοκός μου, σὺ ἰσχύς μου, καὶ ἀρχὴ τέκνων μου, σκληρὸς φέρεσθαι, καὶ σκληρὸς αὐθάδης.

4. Ἐξύδρισας ὡς ὕδωρ, μὴ ἐκζέσης· ἀνέβης γὰρ ἐπὶ τὴν κοίτην τοῦ πατρὸς σου· τότε ἐμίανας τὴν στρωμνὴν οὐ ἀνέβης.

5. Συμεὼν καὶ Λεὺι ἀδελφοὶ συνετέλεσαν ἀδικίαν ἑξαίρεσεως αὐτῶν·

6. εἰς βουλὴν αὐτῶν μὴ ἔλθοι ἡ ψυχὴ μου, καὶ ἐπὶ τῇ συστάσει αὐτῶν μὴ ἐρίσαι τὰ ἔγκατά μου· ὅτι ἐν τῷ θυμῷ αὐτῶν ἀπέκτειναν ἀνθρώπους, καὶ ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ αὐτῶν ἐνευροκόπησαν ταῦρον.

7. Ἐπικατάρματος ὁ θυμὸς αὐτῶν ὅτι αὐθάδης, καὶ ἡ μήνις αὐτῶν ὅτι ἐσκληρύνθη. Διαμεριῶ αὐτοὺς ἐν Ἰακώβ, καὶ διασπερῶ αὐτοὺς ἐν Ἰσραὴλ.

8. Ἰούδα, σὲ αἰνέσαισαν οἱ ἀδελφοί σου· αἱ χεῖρές σου ἐπὶ νώτου τῶν ἐχθρῶν σου· προσκυνήσουσί σοι οἱ υἱοὶ τοῦ πατρὸς σου.

9. Σκύμνος λέοντος Ἰούδα· ἐκ βλαστοῦ, υἱέ μου, ἀνέβης. Ἀναπεσὼν ἐκοιμήθη ὡς λέων, καὶ ὡς σκύμνος τίς ἐγερεῖ αὐτόν;

10. Οὐκ ἐκλείψει ἀρχὴν ἐξ Ἰούδα, καὶ ἡγούμενος ἐκ τῶν μηρῶν αὐτοῦ, ἕως ἂν ἔλθῃ τὰ ἀποκείμενα αὐτῷ· καὶ αὐτὸς προσδοκία ἐθνῶν.

11. Δεσμεύων πρὸς ἄμπελον τὸν πῶλον αὐτοῦ, καὶ

16. angelus qui eruit me ex omnibus malis, benedicat parvulos hos. Et invocabitur in eis nomen meum, et nomen patrum meorum Abraham et Isaac : et multiplicentur in multitudinem multam super terram.

17. Videns autem Joseph quia imposuit pater suus manum dexteram suam super caput Ephraim, grave ei visum est : et apprehendit Joseph manum patris sui, auferendo eam a capite Ephraim super caput Manasse.

18. Dixit autem Joseph patri suo : Non ita, pater : hic enim est primitivus : impone dexteram tuam super caput ejus.

19. Et noluit, sed dixit : Scio, fili, scio. Et hic erit in populum, et hic exaltabitur, sed frater ejus junior major ipso erit, et semen ejus erit in multitudinem gentium.

20. Et benedixit eos in die illa, dicens : In vobis benedicetur Israel, dicentes : Faciat te Deus sicut Ephraim et sicut Manasse. Et posuit Ephraim ante Manasse.

21. Dixit autem Israel ad Joseph : Ecce ego morior : et erit Deus vobiscum, et reducet vos in terram patrum vestrorum.

22. Ego autem do tibi Sicimam præcipuam super fratres tuos, quam cepi de manu Amorrhæorum in gladio meo, et arcu.

CAPUT XLIX.

1. Vocavit autem Jacob filios suos, et dixit eis : Congregamini, ut annunciem vobis quid occurreret vobis in extremis diebus.

2. Congregamini, et audite me, filii Jacob : audite Israel, audite patrem vestrum.

3. Ruben primogenitus meus, tu fortitudo mea, et principium filiorum meorum, durus ad ferendum, et durus per vicax :

4. fecisti contumeliam sicut aqua, non effervesces : ascendisti enim super cubile patris tui : tunc violasti stratum quo ascendisti.

5. Symeon et Levi fratres consummaverunt iniquitatem propositi sui :

6. in consilium eorum non veniat anima mea, et in congregatione eorum non contendant viscera mea : quia in furore suo interfecerunt homines, et in cupiditate sua subnervaverunt taurum.

7. Maledictus furor eorum quia pervicax, et ira eorum quia indurata est. Dividam eos in Jacob, et dispergam eos in Israel.

8. Juda, te laudent fratres tui : manus tuæ super dorsum inimicorum tuorum : adorabunt te filii patris tui.

9. Catulus leonis Juda : ex germine, fili mi, ascendisti. Recumbens dormisti ut leo, et quasi catulus leonis : quis suscitabit eum?

10. Non deficiet princeps ex Juda, et dux de femoribus tuis, donec veniant quæ reposita sunt ei : et ipso est expectatio gentium.

11. Alligans ad vitem pullum suum, et ad belicem pul-

τῇ ἔλικι τὸν πῶλον τῆς ὄνου αὐτοῦ. Πλυνεῖ ἐν οἴνῳ τὴν στολὴν αὐτοῦ, καὶ ἐν αἵματι σταφυλῆς τὴν περιβολὴν αὐτοῦ.

12. Χαροποιοὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ὑπὲρ οἶνον, καὶ λευκοὶ οἱ ὀδόντες αὐτοῦ ἡ γάλα.

13. Ζαβουλὼν παράλιος κατοικήσει, καὶ αὐτὸς παρ' ὄρμον πλοίων, καὶ παρατενεῖ ἕως Σιδῶνος.

14. Ἰσάχαρ τὸ καλὸν ἐπεθύμησεν, ἀναπαυόμενος ἀνὰ μέσον τῶν κλήρων.

15. Καὶ ἰδὼν τὴν ἀνάπαυσιν ὅτι καλὴ, καὶ τὴν γῆν ὅτι πῖον, ὑπόθηκε τὸν ὄμνον αὐτοῦ εἰς τὸ πονεῖν, καὶ ἐγενήθη ἀνὴρ γεωργός.

16. Δὰν κρινεῖ τὸν λαὸν αὐτοῦ, ὥς τε καὶ μία φυλὴ ἐν Ἰσραὴλ.

17. Καὶ γεννηθήτω Δὰν ὄφις ἐν ὁδοῦ, ἐγκαθήμενος ἐπὶ τρίβου, δάκνων πτέρναν ἵππου· καὶ πειεῖται ὁ ἵππος εἰς τὰ ὀπίσω,

18. τὴν σωτηρίαν περιμένων Κυρίου.

19. Γὰδ, πειρατήριον πειρατεύσει αὐτόν· αὐτὸς δὲ πειρατεύσει αὐτόν κατὰ πόδας.

20. Ἀσερ, πῖον αὐτοῦ ὁ ἄρτος καὶ αὐτὸς δώσει τρυφὴν ἄρχουσι.

21. Νεφθαλὶ στέλεχος ἀνειμένον ἐπιδιδοὺς ἐν τῷ γεννήματι κάλλος.

22. Ὡς ἡϋζημένος Ἰωσήφ, υἱὸς ἡϋζημένος μου ζηλωτὸς, υἱὸς μου νεώτατος πρὸς με ἀνάστρεφον.

23. Εἰς ὃν διαβουλευόμενοι ἐλοιδοροῦν, καὶ ἐνεῖχον αὐτῷ κύριοι τοξευμάτων·

24. καὶ συνετρίβη μετὰ κράτους τὰ τόξα αὐτῶν, καὶ ἐξελύθη τὰ νεῦρα βραχιόνων χειρὸς αὐτῶν, διὰ χεῖρα δυνάστου Ἰακώβ· ἐκείθεν ὁ κατισχύσας Ἰσραὴλ παρὰ Θεοῦ τοῦ πατρὸς σου.

25. Καὶ ἐδοθήσέ σοι ὁ Θεὸς ὁ ἐμὸς, καὶ εὐλόγησέ σε εὐλογίαν οὐρανοῦ ἄνωθεν, καὶ εὐλογίαν γῆς ἐχούσης πάντα· εἵνεκεν εὐλογίας μαστῶν καὶ μήτρας,

26. εὐλογίας πατρὸς σου καὶ μητρός σου· ὑπερσχυσεν ὑπὲρ εὐλογίας ὀρέων μονίμων, καὶ ἐπ' εὐλογίαις θινῶν ἀεινῶν· ἴσονται ἐπὶ κεφαλὴν Ἰωσήφ, καὶ ἐπὶ κορυφῇς ὧν ἡγήσατο ἀδελφῶν.

27. Βενιαμὴν λύκος ἄρπαξ· τὸ πρωῒνον ἔδεται ἔτι, καὶ εἰς τὸ ἑσπέρας δίδωσι τροφήν.

28. Πάντες οὗτοι υἱοὶ Ἰακώβ δώδεκα. Καὶ ταῦτα ἐλάλησεν αὐτοῖς ὁ πατὴρ αὐτῶν· καὶ εὐλόγησεν αὐτούς· ἕκαστον κατὰ τὴν εὐλογίαν αὐτοῦ εὐλόγησεν αὐτούς,

29. καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ἐγὼ προστίθεμαι πρὸς τὸν ἐμὸν λαόν· θάψετε με μετὰ τῶν πατέρων μου, ἐν τῷ σπηλαίῳ ὃ ἐστὶν ἐν τῷ ἀγρῷ Ἐφρων τοῦ Χετταίου,

30. ἐν τῷ σπηλαίῳ τῷ διπλῷ, τῷ ἀπέναντι Μамбрѣ, ἐν γῇ Χαναάν· ὃ ἐκτήσατο Ἀβραάμ τὸ σπηλαῖον παρὰ Ἐφρων τοῦ Χετταίου ἐν κτήσει μνημείου.

31. Ἐκεῖ ἔθαψαν Ἀβραάμ καὶ Σάρραν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· ἐκεῖ ἔθαψαν Ἰσαὰκ καὶ Ρεβέκκαν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· ἐκεῖ ἔθαψαν Λεὶαν,

32. ἐν κτήσει τοῦ ἀγροῦ, καὶ τοῦ σπηλαίου τοῦ ὄντος ἐν αὐτῷ, παρὰ τῶν υἱῶν Χετ.

33. Καὶ κατέπαυσεν Ἰακώβ ἐπιτάσσων τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ· καὶ ἐξάρας τοὺς πόδας αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κλίνην, ἐξέλειπε. Καὶ προσετέθη πρὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ.

lum asinae suae. Lavabit in vino stolam suam, et in sanguine uvae amictum suum.

12. Gratifici oculi ejus super vinum, et candidi dentes ejus quam lac.

13. Zabulon juxta mare habitabit, et ipse secus accessum navium, et pertendet usque ad Sidonem.

14. Issachar bonum desideravit, requiescens inter medios cleros.

15. Et videns requiem quia bona est, et terram quia pinguis, supposuit humerum suum ad laborandum, et factus est vir agricola.

16. Dan judicabit populum suum, tamquam et una tribus in Israel.

17. Et fiat Dan serpens in via, sedens in semita, mordens calcaneum equi : et cadet eques retrorsum,

18. salutem expectans Domini.

19. Gad, tentatio tentabit eum : et ipse tentabit eum secus pedes.

20. Aser, pinguis ejus panis : et ipse dabit delicias principibus.

21. Nephtali virgultum resolutum, dans in germine pulchritudinem.

22. Filius auctus Joseph, filius auctus meus zelatus, filius meus adolescentior : ad me revertere.

23. In quem consilia conferentes maledicebant, et intendebant in eum domini sagittationum :

24. et contriti sunt cum potentia arcus eorum, et dissoluti sunt nervi brachiorum manus eorum, per manum potentis Jacob : inde qui confortavit Israel a Deo patris tui.

25. Et adjuvit te Deus meus, et benedixit te benedictione caeli desuper, et benedictione terrae habentis omnia : propter benedictionem uberum et vulvae,

26. benedictionem patris tui et matris tuae : praevaluit super benedictiones montium stabilium, et in benedictionibus collium aeternorum : erunt super caput Joseph, et super caput fratrum quorum dux fuit.

27. Benjamin lupus rapax : mane comedet adhuc, et ad vesperam dat escam.

28. Omnes hi filii Jacob duodecim. Et haec locutus est eis pater eorum : et benedixit eos : unumquemque secundum benedictionem ejus benedixit eos,

29. et dixit eis : Ego apponor ad populum meum. Sepelire me cum patribus meis, in spelunca quae est in agro Ephron Chetthae,

30. in spelunca duplici quae est contra Mambre, in terra Chanaan : quam acquisivit Abraham speluncam ab Ephron Chettaro in possessionem monumenti.

31. Ibi sepelierunt Abraham et Sarram uxorem ejus : ibi sepelierunt Isaac et Rebecam uxorem ejus : ibi sepelierunt Liam,

32. in acquisitione agri, et speluncae quae est in eo, a filiis Chet.

33. Et cessavit Jacob praecipiens filiis suis : et sustollens pedes suos super lectum, defecit. Et appositus est ad populum suum.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ν'.

CAPUT L.

1. Καὶ ἐπιπεσὼν Ἰωσήφ ἐπὶ πρόσωπον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἐκλαυσεν αὐτὸν, καὶ ἐφίλησεν αὐτόν.

2. Καὶ προσέταξεν Ἰωσήφ τοῖς παισὶν αὐτοῦ τοῖς ἐνταφιασταῖς ἐνταφιάσαι τὸν πατέρα αὐτοῦ· καὶ ἐνταφιάσαν οἱ ἐνταφιασταὶ τὸν Ἰσραήλ.

3. Καὶ ἐπλήρωσαν αὐτοῦ τεσσαράκοντα ἡμέρας· οὕτω γὰρ καταριθμοῦνται αἱ ἡμέραι τῆς ταφῆς. Καὶ ἐπένθησεν αὐτὸν Αἴγυπτος ἑβδομήκοντα ἡμέρας.

4. Ἐπεὶ δὲ παρῆλθον αἱ ἡμέραι τοῦ πένθους, ἐλάλησεν Ἰωσήφ πρὸς τοὺς δυνάστας Φαραὼ, λέγων· Εἰ εὖρον χάριν ἐναντίον ὑμῶν, λαλήσατε περὶ ἐμοῦ εἰς τὰ ὦτα Φαραὼ, λέγοντες·

5. Ὁ πατήρ μου ὤρκισέ με, λέγων· Ἐν τῷ μνημείῳ ᾧ ὤρυξά ἐμαυτῷ ἐν γῇ Χαναάν, ἐκεῖ με θάψεις. Νῦν οὖν ἀναβάς θάψω τὸν πατέρα μου, καὶ ἐπανελεύσομαι.

6. Καὶ εἶπε Φαραὼ τῷ Ἰωσήφ· Ἀνάβηθι, θάψον τὸν πατέρα σου, καθάπερ ὤρκισέ σε.

7. Καὶ ἀνέβη Ἰωσήφ θάψαι τὸν πατέρα αὐτοῦ· καὶ συνανέβησαν μετ' αὐτοῦ πάντες οἱ παῖδες Φαραὼ, καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ πρεσβύτεροι τῆς γῆς Αἰγύπτου,

8. καὶ πᾶσα ἡ πανοικία Ἰωσήφ, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ πᾶσα ἡ οἰκία ἡ πατρικὴ αὐτοῦ, καὶ ἡ συγγένεια αὐτοῦ· Καὶ τὰ πρόβατα καὶ τοὺς βόας ὑπελείποντο ἐν γῇ Γεσέμ.

9. Καὶ συνανέβησαν μετ' αὐτοῦ καὶ ἄρματα καὶ ἵπποις, καὶ ἐγένετο ἡ παρεμβολὴ μεγάλη σφόδρα.

10. Καὶ παρεγένοντο εἰς ἄλωνα Ἀτάδ, ὃ ἐστὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου· καὶ ἐκόψαντο αὐτὸν κοπετὸν μέγαν καὶ ἰσχυρὸν σφόδρα· Καὶ ἐποίησε τὸ πένθος τῷ πατρὶ αὐτοῦ ἑπτὰ ἡμέρας.

11. Καὶ εἶδον οἱ κάτοικοι τῆς γῆς Χαναάν τὸ πένθος ἐπὶ ἄλωνι Ἀτάδ, καὶ εἶπαν· Πένθος μέγα τοῦτό ἐστι τοῖς Αἰγυπτίαις. Διὰ τοῦτο ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, πένθος Αἰγύπτου, ὃ ἐστὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου.

12. Καὶ ἐποίησαν αὐτῷ οὕτως οἱ υἱοὶ αὐτοῦ,

13. καὶ ἀνέλαβον αὐτὸν οἱ υἱοὶ αὐτοῦ εἰς γῆν Χαναάν, καὶ ἐθαψαν αὐτὸν εἰς τὸ σπήλαιον τὸ διπλοῦν, ὃ ἐκτίσαστο Ἀβραάμ τὸ σπήλαιον ἐν κτήσει μνημείου, παρὰ Ἐφρών τοῦ Χετταίου, κατέναντι Μαμβρῆ.

14. Καὶ ὑπέστρεψεν Ἰωσήφ εἰς Αἴγυπτον, αὐτὸς καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ οἱ συναναβάντες θάψαι τὸν πατέρα αὐτοῦ.

15. Ἰδόντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ Ἰωσήφ ὅτι τέθνηκεν ὁ πατήρ αὐτῶν, εἶπαν· Μὴ ποτε μνησικακήσῃ ἡμῖν Ἰωσήφ, καὶ ἀνταποδόμα ἀνταποδῶ ἡμῖν πάντα τὰ κακὰ ἃ ἐνεδείξαμεθα εἰς αὐτόν.

16. Καὶ παραγενόμενοι πρὸς Ἰωσήφ, εἶπαν· Ὁ πατήρ σου ὤρκισε, πρὸ τοῦ τελευτῆσαι αὐτόν, λέγων·

17. Οὕτως εἶπατε Ἰωσήφ· Ἄφες αὐτοῖς τὴν ἀδικίαν καὶ τὴν ἁμαρτίαν αὐτῶν, ὅτι πονηρά σοι ἐνεδείξαντο. Καὶ νῦν δέξαι τὴν ἀδικίαν τῶν θεραπόντων τοῦ Θεοῦ τοῦ πατρὸς σου. Καὶ ἐκλαυσεν Ἰωσήφ λαλούντων αὐτῶν πρὸς αὐτόν.

18. Καὶ ἐλθόντες πρὸς αὐτόν εἶπαν· Οἶδε ἡμεῖς σοὶ εἰκέται.

19. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἰωσήφ· Μὴ φοβεῖσθε, τοῦ γὰρ Θεοῦ εἰμι ἐγώ.

1. Et procidens Joseph super faciem patris sui, flevit eum, et osculatus est eum.

2. Et praecepit Joseph servis suis sepultoribus, ut sepelirent patrem ejus : et sepelierunt sepultores ipsum Israel.

3. Et impleverunt ejus quadraginta dies : sic enim enumerantur dies sepulturae. Et luxit eum Aegyptus septuaginta dies.

4. Postquam vero praeterierunt dies luctus, locutus est Joseph ad potentes Pharaonis, dicens : Si inveni gratiam coram vobis, loquimini pro me in aures Pharaonis, dicentes :

5. Pater meus adjuravit me, dicens : In monumento quod mihi effodi in terra Chanaan, ibi me sepelies. Nunc igitur ascendens sepeliam patrem meum, et revertar.

6. Et dixit Pharaos Joseph : Ascende, sepeli patrem tuum, sicut adjuravit te.

7. Et ascendit Joseph ad sepeliendum patrem suum : et simul ascenderunt cum eo omnes pueri Pharaonis, et seniores domus ejus, et omnes seniores terrae Aegypti,

8. et omnis domus Joseph, et fratres ejus, et omnis domus paterna ejus, et cognatio ejus. Et oves et boves reliquerunt in terra Gesem.

9. Et simul ascenderunt cum eo et currus et equites : et facta sunt castra magna valde.

10. Et advenerunt ad aream Atad, quae est trans Jordanem : et planxerunt eum planctum magnum et validum vehementer. Et fecit luctum patri suo septem dies.

11. Et viderunt habitatores terrae Chanaan luctum illum in area Atad, et dixerunt : Luctus magnus hic est Aegyptiis. Propter hoc vocavit nomen ejus, luctus Aegypti, qui est trans Jordanem.

12. Et fecerunt ei sic filii ejus,

13. et retulerunt eum filii ejus in terram Chanaan, et sepelierunt eum in spelunca duplici, quam acquisivit Abraham speluncam in possessione monumenti, ab Ephron Chettæo e regione Mambre.

14. Et revertit Joseph in Aegyptum, ipse et fratres ejus, et qui simul ascenderant ad sepeliendum patrem ejus.

15. Videntes autem fratres Joseph quia mortuus est pater eorum, dixerunt : Ne forte memor injuriae sit nobis Joseph, et redditione reddat nobis omnia mala quae ostendimus in eum.

16. Et accedentes ad Joseph, dixerunt : Pater tuus adjuravit, priusquam ipse moreretur, dicens :

17. Sic dicite Joseph : Dimitte eis injustitiam et peccatum eorum, quoniam mala tibi ostenderunt. Et nunc accipe iniquitatem servorum Dei patris tui. Et flevit Joseph loquentibus illis ad eum.

18. Et venientes ad eum dixerunt : Nos autem sumus tibi famuli.

19. Et dixit eis Joseph : Ne timeatis, Dei enim sum ego.

20. Ὑμεῖς ἐβουλευσασθε κατ' ἐμοῦ εἰς πονηρά· ὁ δὲ Θεὸς ἐβουλεύσατο περὶ ἐμοῦ εἰς ἀγαθὰ, ὅπως ἂν γενηθῇ ὡς σήμερον, καὶ τραπῇ λαὸς πολὺς.

21. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Μὴ φοβεῖσθε· ἐγὼ διαθρέψω ὑμᾶς, καὶ τὰς οἰκίας ὑμῶν. Καὶ παρεκάλεσεν αὐτούς, καὶ ἐλάλησεν αὐτῶν εἰς τὴν καρδίαν.

22. Καὶ κατώκησεν Ἰωσήφ ἐν Αἰγύπτῳ, αὐτὸς καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ πᾶσα ἡ πανοικία τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. Καὶ ἔζησεν Ἰωσήφ ἔτη ἑκατὸν δέκα.

23. Καὶ εἶδεν Ἰωσήφ Ἐφραὶμ παῖδιά ἕως τρίτης γενεᾶς. Καὶ οἱ υἱοὶ Μαχίρ τοῦ υἱοῦ Μανασσὴ ἐτέχθησαν ἐπὶ μηρῶν Ἰωσήφ.

24. Καὶ εἶπεν Ἰωσήφ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, λέγων· Ἐγὼ ἀποθνήσκω· ἐπισκοπῇ δὲ ἐπισκέψεται ὁ Θεὸς ὑμᾶς, καὶ ἀνάξει ὑμᾶς ἐκ τῆς γῆς ταύτης εἰς τὴν γῆν ἣν ὤμοσεν ὁ Θεὸς τοῖς πατράσιν ἡμῶν, Ἀβραάμ, Ἰσαὰκ, καὶ Ἰακώβ.

25. Καὶ ὤρκισεν Ἰωσήφ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, λέγων· Ἐν τῇ ἐπισκοπῇ ἣ ἐπισκέψεται ὁ Θεὸς ὑμᾶς, καὶ συνανόισετε τὰ ὀστέα μου ἐντεῦθεν μεθ' ὑμῶν.

26. Καὶ ἐτελεύτησεν Ἰωσήφ ἑτῶν ἑκατὸν δέκα· καὶ ἔθαψαν αὐτὸν, καὶ ἔθηκαν ἐν τῇ σοφῇ ἐν Αἰγύπτῳ.

20. Vos cogitastis contra me in mala : Deus autem cogitavit de me in bona, ut fieret utique sicut est hodie, et nutriretur populus multus.

21. Et dixit eis Joseph : Ne timeatis : ego enutriam vos, et domos vestras. Et consolatus est eos, et locutus est ad cor eorum.

22. Et habitavit Joseph in Ægypto, ipse et fratres ejus, et tota omnino domus patris ejus. Et vixit Joseph annos centum decem.

23. Et vidit Joseph Ephraim filios usque ad tertiam generationem. Et filii Machir filii Manasse nati sunt super femora Joseph.

24. Et ait Joseph fratribus suis, dicens : Ego morior : visitatione autem visitabit vos Deus, et reducet vos de terra hac in terram quam juravit Deus patribus nostris, Abraham, Isaac, et Jacob.

25. Et adjuravit Joseph filios Israel, dicens : In visitatione qua visitabit vos Deus, et simul efferetis ossa mea hinc vobiscum.

26. Et mortuus est Joseph annorum centum decem : et sepelierunt eum, et posuerunt in urna in arca in Ægypto.

ΕΞΟΔΟΣ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

1. Ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ τῶν εἰσπορευμένων εἰς Αἴγυπτον ἅμα Ἰακώβ τῷ πατρὶ αὐτῶν, ἕκαστος πανοικί αὐτῶν εἰσῆλθosan.

2. Ῥουβὴν, Συμεὼν, Λεὺϊ, Ἰούδας,

3. Ἰσάχαρ, Ζαβουλὼν, Βενιαμίν,

4. Δάν καὶ Νεφθαλί, Γὰδ καὶ Ἀσήρ.

5. Ἰωσήφ δὲ ἦν ἐν Αἰγύπτῳ. Ἦσαν δὲ πᾶσαι ψυχαὶ ἐξ Ἰακώβ, πέντε καὶ ἑβδομήκοντα.

6. Ἐτελεύτησε δὲ Ἰωσήφ, καὶ πάντες οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ πᾶσα ἡ γενεὰ αἰκίνη.

7. Οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρῆθθησαν, καὶ ἐπληθύνθησαν, καὶ γυδαῖοι ἐγένοντο, καὶ κατίσχυον σφόδρα σφόδρα· ἐπλήθυνε δὲ ἡ γῆ αὐτούς.

8. Ἀνέστη δὲ βασιλεὺς ἕτερος ἐπ' Αἴγυπτον, ὃς οὐκ ᾔδει τὸν Ἰωσήφ.

9. Εἶπε δὲ τῷ ἔθνει αὐτοῦ· Ἴδου τὸ γένος τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, μέγα πλῆθος, καὶ ἰσχύει ὑπὲρ ἡμᾶς.

10. Δεῦτε οὖν, κατασφισώμεθα αὐτούς, μήποτε πληθυνθῇ, καὶ ἡνίκα ἂν συμβῇ ἡμῖν πόλεμος, προστεθήσονται καὶ οὗτοι πρὸς τοὺς ὑπεναντίους, καὶ ἐκπολεμήσαντες ἡμᾶς ἐξελεύσονται ἐκ τῆς γῆς.

11. Καὶ ἐπέστησεν αὐτοῖς ἐπιστάτας τῶν ἔργων, ἵνα κακώσωσιν αὐτούς ἐν τοῖς ἔργοις. Καὶ ὑποκόμισαν πόλεις ὀχυράς τῷ Φαραὼ, τὴν τε Πειθὼν, καὶ Ῥαμεσσῇ, καὶ Ὠν, ἣ ἐστὶν Ἡλιούπολις.

12. Καθότι δὲ αὐτοὺς ἐταπείνουν, τοσοῦτω πλείους

EXODUS.

CAPUT I.

1. Hæc sunt nomina filiorum Israël, qui ingressi sunt in Ægyptum una cum Jacob patre suo, unusquisque cum universa domo sua intraverunt.

2. Ruben, Symeon, Levi, Judas,

3. Issachar, Zabulon, Benjamin,

4. Dan et Nephtali, Gad et Aser.

5. Joseph autem erat in Ægypto. Erant autem omnes animæ de Jacob, septuaginta quinque.

6. Mortuus est autem Joseph, et omnes fratres ejus, et omnis generatio illa.

7. Filii autem Israël creverunt, et multiplicati sunt, et effusi facti sunt, et invalescebant valde valde : multiplicabat autem illos terra.

8. Surrexit autem rex alius in Ægypto, qui nesciebat Joseph.

9. Et dixit genti suæ : Ecce genus filiorum Israël, grandis multitudo est, et valet super nos.

10. Venite itaque, circumscribamus illos, ne forte increcant, et cum acciderit nobis bellum, adjiciantur et isti ad adversarios, et expugnantes nos exhibunt de terra.

11. Et præfecit eis præfectos operum, ut affligerent eos in operibus. Et edificaverunt civitates munitas Pharaoni, Pitho, et Ramesse, et On, quæ est Heliopolis.

12. Quanto autem eos humiliabant, tanto plures fiebant,

ἐγίνοντο, καὶ ἰσχυον σφόδρα σφόδρα. Καὶ ἰδεδούσαντο οἱ Αἰγύπτιοι ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ,

13. καὶ κατεδυνάστευον οἱ Αἰγύπτιοι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ βίᾳ·

14. καὶ κατωδύνων αὐτῶν τὴν ζωὴν ἐν τοῖς ἔργοις τοῖς σκληροῖς, τῷ πηλῷ, καὶ τῇ πλινθείᾳ, καὶ πᾶσι τοῖς ἔργοις τοῖς ἐν τοῖς πεδίοις, κατὰ πάντα τὰ ἔργα ὧν κατεδουλοῦντο αὐτοὺς μετὰ βίας.

15. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῶν Αἰγυπτίων ταῖς ματαῖς τῶν Ἑβραίων· Τῇ μιᾷ αὐτῶν ὄνομα Σεπφώρα, καὶ τὸ ὄνομα τῆς δευτέρας Φουά,

16. καὶ εἶπεν· Ὅταν μαιώσθε τὰς Ἑβραίας, καὶ ᾧσι πρὸς τῷ τίκτειν, ἐάν μὲν ἄρσεν ᾖ, ἀποκτείνετε αὐτό· ἐάν δὲ θῆλυ, περιποιεῖσθε αὐτό.

17. Ἐφοβήθησαν δὲ αἱ ματαὶ τὸν Θεόν, καὶ οὐκ ἐποίησαν καθότι συνέταξεν αὐταῖς ὁ βασιλεὺς Αἰγύπτου· καὶ ἐζωογόνησαν τὰ ἄρσενά.

18. Ἐκάλεσε δὲ ὁ βασιλεὺς Αἰγύπτου τὰς ματας, καὶ εἶπεν αὐταῖς· Τί ὅτι ἐποίησατε τὸ πρᾶγμα τοῦτο; καὶ ἐζωογονεῖτε τὰ ἄρσενά;

19. Εἶπαν δὲ αἱ ματαὶ τῷ Φαραὼ· Οὐχ ὡς γυναῖκες Αἰγύπτου αἱ Ἑβραῖαι· τίκτουσι γάρ πρὶν ἢ εἰσελθεῖν πρὸς αὐτάς τὰς ματας, καὶ ἐτίκτον.

20. Εὖ δὲ ἐποίει ὁ Θεὸς ταῖς ματαῖς. Καὶ ἐπλήθυνεν ὁ λαὸς, καὶ ἰσχυε σφόδρα.

21. Ἐπεὶ δὲ ἐφοβοῦντο αἱ ματαὶ τὸν Θεόν, ἐποίησαν ἑαυταῖς οἰκίας.

22. Συνέταξε δὲ Φαραὼ παντὶ τῷ λαῷ αὐτοῦ, λέγων· Πᾶν ἄρσεν, ὃ ἐάν τεχθῇ τοῖς Ἑβραίοις, εἰς τὸν ποταμὸν ῥίψατε· καὶ πᾶν θῆλυ ζωογονεῖτε αὐτό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

1. Ἦν δὲ τις ἐκ τῆς φυλῆς Λευὶ, ὃς ἔλαβεν τῶν θυγατέρων Λευί.

2. Καὶ ἐν γαστρὶ ἔλαβε, καὶ ἔτεκεν ἄρσεν· ἰδόντες δὲ αὐτὸ ἄστειον, ἐσκέπασαν αὐτὸ μῆνας τρεῖς.

3. Ἐπεὶ δὲ οὐκ ἐδύναντο αὐτὸ εἶτι κρύπτειν, ἔλαβεν αὐτῷ ἡ μήτηρ αὐτοῦ θίβιν· καὶ κατέχρισεν αὐτὴν ἀσφαλτοπίσσει, καὶ ἐνέβαλε τὸ παιδίον εἰς αὐτήν, καὶ ἔθηκεν αὐτὴν εἰς τὸ εἶλος παρὰ τὸν ποταμὸν.

4. Καὶ κατεσχόπευεν ἡ ἀδελφὴ αὐτοῦ μακρόθεν, μαθεῖν τί τὸ ἀποθεσόμενον αὐτῇ.

5. Κατέβη δὲ ἡ θυγάτηρ Φαραὼ λούσασθαι ἐπὶ τὸν ποταμὸν, καὶ αἱ ἄβραι αὐτῆς παρεπορεύοντο παρὰ τὸν ποταμὸν· καὶ ἰδοῦσα τὴν θίβιν ἐν τῷ εἵλει, ἀποστείλασα τὴν ἄβραν, ἀνέλατο αὐτήν.

6. Ἀνοίξασα δὲ ὄρα παιδίον κλαῖον ἐν τῇ θίβει· καὶ ἐφείσατο αὐτοῦ ἡ θυγάτηρ Φαραὼ, καὶ ἔφη· Ἀπὸ τῶν παιδίων τῶν Ἑβραίων τοῦτο.

7. Καὶ εἶπεν ἡ ἀδελφὴ αὐτοῦ τῇ θυγατρὶ Φαραὼ· Θέλεις καλέσω σοι γυναῖκα τροφεύουσαν ἐκ τῶν Ἑβραίων, καὶ θηλάσει σοι τὸ παιδίον;

8. Ἢ δὲ εἶπεν ἡ θυγάτηρ Φαραὼ· Πορεύου. Ἐλθοῦσα δὲ νεάνις ἐκάλεσε τὴν μητέρα τοῦ παιδίου.

9. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτήν ἡ θυγάτηρ Φαραὼ· Διατήρησόν μοι τὸ παιδίον τοῦτο, καὶ θηλάσον μοι αὐτό· ἐγὼ δὲ δώσω σοι τὸν μισθόν. Ἐλαβε δὲ ἡ γυνὴ τὸ παιδίον, καὶ ἐθήλαζεν αὐτό.

10. Ἀδρυνηθέντος δὲ τοῦ παιδίου, εἰσέγαγεν αὐτὸ πρὸς

et invalescebant valde valde. Et abhorrebant Ægyptii a filiis Israel,

13. et opprimebant Ægyptii filios Israël violentia :

14. et amaram faciebant eorum vitam in operibus duris, luto, et opere lateritio, et omnibus operibus quæ in campis, secundum omnia opera quibus serviliter premebant eos cum violentia.

15. Et dixit rex Ægyptiorum obstetricibus Hebræorum : quarum uni nomen erat Sephora, et nomen secundæ Phua,

16. et ait : Cum obstetricabitis Hebræas, et prope partum erunt, si quidem masculus fuerit, occidite eum : sin autem femina, reservate eam.

17. Timuerunt autem obstetrices Deum, et non fecerunt sicut præceperat illis rex Ægypti : et vivificabant masculos.

18. Vocavit autem rex Ægypti obstetrices, et dixit eis : Quid, quid fecistis rem hanc, et vivificastis masculos ?

19. Dixerunt autem obstetrices Pharaoni : Non, sicut mulieres Ægypti, sunt Hebrææ : pariunt enim priusquam ingradientur ad eas obstetrices, et pepererunt.

20. Bene faciebat autem Deus obstetricibus. Et crescebat populus, et invalescebat valde.

21. Quoniam autem timebant obstetrices Deum, fecerunt sibi domos.

22. Præcepit autem Pharaos omni populo suo, dicens : Omne masculinum, quodcumque natum fuerit Hebræis, in flumen projicite : et omne femininum vivificate illud.

CAPUT II.

1. Erat autem quidam de tribu Levi, qui sumpsit de filiabus Levi.

2. Et in utero accepit, et peperit masculum : videntes autem eum elegantem, occullaverunt eum tribus mensibus.

3. Quoniam autem non poterant ulterius ipsum abscondere, sumpsit ei mater ejus thibim : et linxit eam bitumine cum pice, et injecit infantem in eam, et posuit eam in palude secus flumen.

4. Et observabat soror ejus de longe, ut videret quid accideret ei.

5. Descendit autem filia Pharaonis ad lavandum se ad flumen, et ancillæ ejus gradiebantur secus flumen : et videns thibim in palude, mittens ancillam accepit eam.

6. Aperiens autem vidit infantem sentem in thibi : et missa est ejus filia Pharaonis, et dixit : De infantibus Hebræorum hic est.

7. Et dixit soror ejus filię Pharaonis : Vis ut vocem tibi mulierem quæ nutriet ex Hebræis, et lactabit tibi infantem ?

8. Illa autem dixit filia Pharaonis : Vade. Profecta autem puella vocavit matrem infantis.

9. Dixit autem ad eam filia Pharaonis : Conserva mihi hunc infantem, et lacta mihi illum : ego autem dabo tibi mercedem. Sumpsit autem mulier infantem, et lactavit eum.

10. Adulto autem puero, introduxit illum ad filiam Pha-

τὴν θυγατέρα Φαραώ· καὶ ἐγενήθη αὐτῇ εἰς υἱόν. Ἐπωνόμασε δὲ τὸ ὄνομα αὐτοῦ Μωϋσῆν, λέγουσα· Ἐκ τοῦ ὕδατος αὐτὸν ἀνελόμην.

11. Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ταῖς πολλαῖς ἐκεῖναις μέγας γενόμενος Μωϋσῆς ἐξῆλθε πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ. Κατανοήσας δὲ τὸν πόνον αὐτῶν, ὁρᾷ ἄνθρωπον Αἰγύπτιον τύποντά τινα Ἑβραῖον τῶν ἑαυτοῦ ἀδελφῶν τῶν υἱῶν Ἰσραήλ.

12. Περιβλεψάμενος δὲ ὧδε καὶ ὧδε, οὐχ ὁρᾷ οὐδένα· καὶ πατάξας τὸν Αἰγύπτιον ἐκρύψεν αὐτὸν ἐν τῇ ἁμμῳ.

13. Ἐξελθὼν δὲ τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ ὁρᾷ δύο ἄνδρας Ἑβραίους διαπληκτιζομένους· καὶ λέγει τῷ ἀδικούντι· Διὰ τί σὺ τύπτεις τὸν πλησίον;

14. Ὁ δὲ εἶπε· Τίς σε κατέστησεν ἄρχοντα καὶ δικαστὴν ἐφ' ἡμῶν; Μὴ ἀνελεῖν με σὺ θέλεις, ὃν τρόπον ἀνείλες γῆς τὸν Αἰγύπτιον; Ἐποθήθη δὲ Μωϋσῆς, καὶ εἶπεν· Εἰ οὕτως ἐμφανὲς γέγονε τὸ ῥῆμα τοῦτο;

15. Ἦκουσε δὲ Φαραώ τὸ ῥῆμα τοῦτο, καὶ ἐζήτη ἀνελεῖν Μωϋσῆν· ἀνεχώρησε δὲ Μωϋσῆς ἀπὸ προσώπου Φαραώ, καὶ ὤκησεν ἐν γῇ Μαδιάμ. Ἐλθὼν δὲ εἰς γῆν Μαδιάμ ἐκάθισεν ἐπὶ τοῦ φρέατος.

16. Τῷ δὲ ἱερεὶ Μαδιάμ ἦσαν ἑπτὰ θυγατέρες, ποιμαίνουσαι τὰ πρόβατα τοῦ πατρὸς αὐτῶν Ἰοθὺρ· παραγενόμεναι δὲ ἤντλουν ἕως ἐπλησαν τὰς δεξαμενάς, ποτίσαι τὰ πρόβατα τοῦ πατρὸς αὐτῶν Ἰοθὺρ.

17. Παραγενόμενοι δὲ οἱ ποιμένες ἐξέβαλλον αὐτάς· ἀναστὰς δὲ Μωϋσῆς ἐῤῥύσατο αὐτάς, καὶ ἤντλησεν αὐταῖς, καὶ ἐπότισε τὰ πρόβατα αὐτῶν.

18. Παρεγένοντο δὲ πρὸς Ῥαγουὴλ τὸν πατέρα αὐτῶν. Ὁ δὲ εἶπεν αὐταῖς· Διατί ἐταχύνατε τοῦ παραγενέσθαι σήμερον;

19. Αἱ δὲ εἶπαν· Ἄνθρωπος Αἰγύπτιος ἐῤῥύσατο ἡμᾶς ἀπὸ τῶν ποιμένων, καὶ ἤντλησεν ἡμῖν, καὶ ἐπότισε τὰ πρόβατα ἡμῶν.

20. Ὁ δὲ εἶπε ταῖς θυγατράσιν αὐτοῦ· Καὶ ποῦ ἐστίν; καὶ ἵνατί καταλειπίτε τὸν ἄνθρωπον; Καλέσατε οὖν αὐτὸν, ὅπως φάγῃ ἄρτον.

21. Κατακίσθη δὲ Μωϋσῆς παρὰ τῷ ἀνθρώπῳ· καὶ ἐξέδοτο Σεπφώραν τὴν θυγατέρα αὐτοῦ Μωϋσῆ γυναικα.

22. Ἐν γαστρὶ δὲ λαβοῦσα ἡ γυνὴ ἔτεκεν υἱόν, καὶ ἐπωνόμασε Μωϋσῆς τὸ ὄνομα αὐτοῦ Γηρσάμ, λέγων· Ὅτι πάροικός εἰμι ἐν γῇ ἄλλοτρίᾳ.

23. Μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας τὰς πολλὰς ἐκείνας ἐτελεύτησεν ὁ βασιλεὺς Αἰγύπτου· καὶ κατεστέναν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ τῶν ἔργων, καὶ ἀνεβόησαν· καὶ ἀνέβη ἡ βοή αὐτῶν πρὸς τὸν Θεὸν ἀπὸ τῶν ἔργων.

24. Καὶ εἰσέηκουσεν ὁ Θεὸς τὸν στεναγμὸν αὐτῶν· καὶ ἐμνήσθη ὁ Θεὸς τῆς διαθήκης αὐτοῦ τῆς πρὸς Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ.

25. Καὶ ἐπείδεν ὁ Θεὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, καὶ ἐγνώσθη αὐτοῖς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

1. Καὶ Μωϋσῆς ἦν ποιμαίνων τὰ πρόβατα Ἰοθὺρ τοῦ γαμβροῦ αὐτοῦ τοῦ ἱερέως Μαδιάμ· καὶ ἤγαγε τὰ πρόβατα ὑπὸ τὴν ἔρημον, καὶ ἦλθεν εἰς τὸ ὄρος Χωρήβ.

2. Ὡφθη δὲ αὐτῷ ἄγγελος Κυρίου ἐν πυρὶ φλογὸς ἐκ τοῦ βάτου· καὶ ὁρᾷ ὅτι ὁ βάτος καίεται πυρὶ, ὁ δὲ βάτος οὐ κατεκαίετο.

raonis : et factus est ei in filium : cognominavit autem nomen ejus Moysem, dicens : De aqua eum assumpsit.

11. Factum est autem in diebus illis multis, cum grandis esset factus Moyses, exiit ad fratres suos filios Israel. Considerans autem laborem eorum, videt hominem Ægyptium verberantem quemdam Hebræum de fratribus suis filiis Israel.

12. Circumspiciens autem huc et illuc, neminem videt : et percutiens Ægyptium abscondit eum in arena.

13. Exiens autem die secundo videt duos viros Hebræos rixantes : et dixit ei qui faciebat injuriam : Quare tu verberas proximum?

14. At ille dixit : Quis te constituit principem et judicem super nos? Numquid tu vis me occidere, quemadmodum occidisti heri Ægyptium? Timuit autem Moyses, et dixit : Si sic manifestum factum est verbum hoc.

15. Audivit autem Pharaon verbum istud, et querebat occidere Moysen. Recessit autem Moyses a facie Pharaonis : et habitavit in terra Madian. Veniens autem in terram Madian sedit super puteum.

16. Sacerdoti autem Madian erant septem filiae pascentes oves patris sui Iothor : advenientes autem hauriebant donec impleverant canales, ad potandas oves patris sui jothor.

17. Advenientes autem pastores expellebant eas : exurgens autem Moyses liberavit eas, et hausit eis, et potavit oves earum.

18. Advenerunt autem ad Raguel patrem suum. At ille dixit eis : Cur festinatis advenire hodie?

19. Illæ vero dixerunt : Homo Ægyptius liberavit nos a pastoribus, et hausit nobis, et potavit oves nostras.

20. At ille dixit filiabus suis : Et ubi est? et ut quid reliquistis hominem? Vocate igitur illum, ut comedat panem.

21. Habitavit autem Moyses apud hominem : et tradidit Sepphoram filiam suam Moysi uxorem.

22. In utero autem concipiens mulier peperit filium, et cognominavit Moyses nomen ejus Gersam, dicens : Quia incola ego sum in terra aliena.

23. Post multos autem dies illos mortuus est rex Ægypti : et ingemuerunt filii Israel ab operibus, et exclamaverunt : et ascendit clamor eorum ad Deum ab operibus.

24. Et exaudivit Deus gemitum eorum : et recordatus est Deus testamenti sui ad Abraham et Isaac et Jacob.

25. Et respexit Deus filios Israel, et innotuit illis.

CAPUT III.

1. Et Moyses erat pascens oves Iothor soceri sui sacerdotis Madian : et duxit oves in desertum, et venit in montem Choreb.

2. Apparuit autem ei angelus Domini in igne flammæ ex rubo : et videt quia rubus uritur igni, rubus autem non exurebatur.

3. Εἶπε δὲ Μωϋσῆς· Παρελθὼν ὄψομαι τὸ δρᾶμα τὸ μέγα τοῦτο, ὅτι οὐ κατακαίεται ὁ βάτος.

4. Ὡς δὲ εἶδε Κύριος ὅτι προσίγει ἰδεῖν, ἐκάλεσεν αὐτὸν Κύριος ἐκ τοῦ βάτους, λέγων· Μωϋσῆ, Μωϋσῆ. Ὁ δὲ εἶπε· Τί ἐστὶ;

5. Ὁ δὲ εἶπε· Μὴ ἐγγίσῃς ὧδε· λύσαι τὸ ὑπόδημα ἐκ τῶν ποδῶν σου· ὁ γὰρ τόπος, ἐν ᾧ σὺ ἕστηκας, γῆ ἁγία ἐστὶ.

6. Καὶ εἶπεν· Ἐγὼ εἰμι ὁ Θεὸς τοῦ πατρὸς σου, Θεὸς Ἀβραάμ, καὶ Θεὸς Ἰσαὰκ, καὶ Θεὸς Ἰακώβ. Ἀπέστρεψε δὲ Μωϋσῆς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ· εὐλαβεῖτο γὰρ κατεμβλέψαι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.

7. Εἶπε δὲ Κύριος πρὸς Μωϋσῆν· Ἰδὼν εἶδον τὴν κάκωσιν τοῦ λαοῦ μου τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ τῆς κραυγῆς αὐτῶν ἀκήκοα ἀπὸ τῶν ἐργοδιωκτῶν· οἶδα γὰρ τὴν ὀδύνην αὐτῶν,

8. καὶ κατέβην ἐξελεῖσθαι αὐτοὺς ἐκ χειρὸς τῶν Αἰγυπτίων, καὶ ἐξαγαγεῖν αὐτοὺς ἐκ τῆς γῆς ἐκείνης, καὶ εἰσαγαγεῖν αὐτοὺς εἰς γῆν ἀγαθὴν καὶ πολλήν, εἰς γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι, εἰς τὸν τόπον τῶν Χαναναίων, καὶ Χετταίων, καὶ Ἀμορραίων, καὶ Φερεζαίων, καὶ Γεργεσαίων, καὶ Εὐαίων, καὶ Ἰεβουσαίων.

9. Καὶ νῦν ἰδοὺ κραυγὴ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἔχει πρὸς με· καὶ γὰρ ἑώρακα τὸν θλιμμένον ὃν οἱ Αἰγύπτιοι θλίβουσιν αὐτούς.

10. Καὶ νῦν δεῦρο· ἀποστείλω σε πρὸς Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου, καὶ ἐξάξεις τὸν λαόν μου τοὺς υἱούς Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου.

11. Καὶ εἶπε Μωϋσῆς πρὸς τὸν Θεόν· Τίς εἰμι ἐγώ, ὅτι πορεύσομαι πρὸς Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου, καὶ ὅτι ἐξαξῶ τοὺς υἱούς Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου;

12. Εἶπε δὲ ὁ Θεὸς Μωϋσῇ, λέγων· Ὅτι ἔσομαι μετὰ σοῦ. Καὶ τοῦτό σοι τὸ σημεῖον ὅτι ἐγὼ σε ἐξαποστελῶ, ἐν τῷ ἐξαγαγεῖν σε τὸν λαόν μου ἐξ Αἰγύπτου, καὶ λατρεύσετε τῷ Θεῷ ἐν τῷ ὄρει τούτῳ.

13. Καὶ εἶπε Μωϋσῆς πρὸς τὸν Θεόν· Ἰδοὺ ἐγὼ ἐλεύσομαι πρὸς τοὺς υἱούς Ἰσραὴλ, καὶ ἐρῶ πρὸς αὐτούς· Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν ἀπέσταλκέ με πρὸς ὑμᾶς. Ἐρωτήσουσί με, τί ὄνομα αὐτῷ; τί ἐρῶ πρὸς αὐτούς;

14. Καὶ εἶπεν ὁ Θεὸς πρὸς Μωϋσῆν, λέγων· Ἐγὼ εἰμι ὁ ὢν. Καὶ εἶπεν· Οὕτως ἐρεῖς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ· Ὁ ὢν ἀπέσταλκέ με πρὸς ὑμᾶς.

15. Καὶ εἶπεν ὁ Θεὸς πάλιν πρὸς Μωϋσῆν· Οὕτως ἐρεῖς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ· Κύριος ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, Θεὸς Ἀβραάμ, καὶ Θεὸς Ἰσαὰκ, καὶ Θεὸς Ἰακώβ, ἀπέσταλκέ με πρὸς ὑμᾶς. Τοῦτό μου ἐστὶν ὄνομα αἰώνιον, καὶ μνημόσυνον γενεῶν γενεαῖς.

16. Ἐλθὼν οὖν συνάγαγε τὴν γερουσίαν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· Κύριος ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν ὤπταί μοι, Θεὸς Ἀβραάμ, καὶ Θεὸς Ἰσαὰκ, καὶ Θεὸς Ἰακώβ, λέγων· Ἐπισκοπῇ ἐπέσκεμμαι ὑμᾶς, καὶ ὅσα συμβέβηκεν ὑμῖν ἐν Αἰγύπτῳ.

17. Καὶ εἶπεν· Ἀναβιβάσω ὑμᾶς ἐκ τῆς κακώσεως τῶν Αἰγυπτίων εἰς τὴν γῆν τῶν Χαναναίων, καὶ Χετταίων, καὶ Ἀμορραίων, καὶ Φερεζαίων, καὶ Γεργεσαίων, καὶ Εὐαίων, καὶ Ἰεβουσαίων, εἰς γῆν ῥέουσιν γάλα καὶ μέλι.

18. Καὶ εἰσακούσονται σου τῆς φωνῆς· καὶ εἰσελεύσῃ σὺ, καὶ ἡ γερουσία Ἰσραὴλ πρὸς Φαραὼ βασιλέα Αἰ-

3. Dixit autem Moyses : Accedens videbo visionem hanc magnam, quia non exuritur rubus.

4. Ut autem vidit Dominus quia pergit videre, vocavit eum Dominus de rubo, dicens : Moyses, Moyses. At ille dixit : Quid est?

5. Ille vero dixit : Ne appropinques huc : solve calceamentum de pedibus tuis : locus enim, in quo tu stas, terra sancta est.

6. Et dixit : Ego sum Deus patris tui, Deus Abraham, et Deus Isaac, et Deus Jacob. Avertit autem Moyses faciem suam : verebatur enim aspicere coram Deo.

7. Dixit autem Dominus ad Moysen : Videns vidi afflictionem populi mei qui est in Aegypto, et clamorem eorum audiavi de exactoribus operum : novi enim dolorem eorum.

8. et descendi ad eximendos eos de manu Aegyptiorum, et educendos eos de terra illa, et inducendos eos in terram bonam et multam, in terram fluentem lac et mel, in locum Chananaeorum, et Chettæorum, et Amorruæorum, et Pherezæorum, et Gergesæorum, et Evaorum, et Jebusæorum.

9. Et nunc ecce clamor filiorum Israel venit ad me : et ego vidi tribulationem qua Aegyptii tribulant eos.

10. Et nunc veni : mittam te ad Pharaonem regem Aegypti, et educes populum meum filios Israel de terra Aegypti.

11. Et dixit Moyses ad Deum : Quis sum ego, quia ibo ad Pharaonem regem Aegypti, et quia educam filios Israel de terra Aegypti?

12. Dixit autem Deus Moysi, dicens : Quia ero tecum, et hoc tibi signum quia ego te emittam, cum eduxeris tu populum meum de Aegypto, et coletis Deum in monte isto.

13. Et dixit Moyses ad Deum : Ecce ego exhibo ad filios Israel, et dicam ad eos : Deus patrum nostrorum misit me ad vos. Interrogabunt me, quod ei nomen? quid dicam ad eos?

14. Et dixit Deus ad Moysen, dicens : Ego sum qui sum. Et dixit : Sic dices filius Israel : Qui est, misit me ad vos.

15. Et dixit Deus iterum ad Moysen : Sic dices filiis Israel : Dominus Deus patrum nostrorum, Deus Abraham, et Deus Isaac, et Deus Jacob, misit me ad vos. Hoc nomen est nomen æternum, et memoriale generationum generationibus.

16. Veniens igitur congrega senatum filiorum Israel, et dices ad eos : Dominus Deus patrum nostrorum apparuit mihi, Deus Abraham, et Deus Isaac, et Deus Jacob, dicens : Visitatione visitavi vos, et quaecumque contigerunt vobis in Aegypto.

17. Et dixit : Ascendere vos faciam ex afflictione Aegyptiorum in terram Chananaeorum, et Chettæorum, et Amorruæorum, et Pherezæorum, et Gergesæorum, et Evaorum, et Jebusæorum, in terram fluentem lac et mel.

18. Et exaudient vocem tuam : et ingredieris tu, et seratus Israel ad Pharaonem regem Aegypti, et dices ad eum :

τύπτου, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν· Ὁ Θεὸς τῶν Ἑβραίων προσκέκληται ἡμᾶς· πορευσόμεθα οὖν ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν εἰς τὴν ἔρημον, ἵνα θύσωμεν τῷ Θεῷ ἡμῶν.

19. Ἐγὼ δὲ οἶδα ὅτι οὐ προήσεται ὑμᾶς Φαραὼ βασιλεὺς Αἰγύπτου πορευθῆναι, ἐὰν μὴ μετὰ χειρὸς κραταιᾶς.

20. Καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα πατάξω τοὺς Αἰγυπτίους ἐν πᾶσι τοῖς θαυμασίοις μου οἷς ποιήσω ἐν αὐτοῖς· καὶ μετὰ ταῦτα ἐξαποστελεῖ ὑμᾶς.

21. Καὶ δώσω χάριν τῷ λαῷ τούτῳ ἐναντίον τῶν Αἰγυπτίων· ὅταν δὲ ἀποτρέχητε, οὐκ ἀπαλεύσεσθε κενοί·

22. ἀλλὰ αἰτήσῃ γυνὴ παρὰ γείτονος καὶ συσκήνου αὐτῆς σκευὴ ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ, καὶ ἱματισμόν· καὶ ἐπιθήσετε ἐπὶ τοὺς υἱοὺς ὑμῶν καὶ ἐπὶ τὰς θυγατέρας ὑμῶν, καὶ σκυλεύσατε τοὺς Αἰγυπτίους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

1. Ἀπεκρίθη δὲ Μωϋσῆς καὶ εἶπεν· Ἐὰν μὴ πιστεύσωσί μοι, μὴδὲ εἰσακούσωσι τῆς φωνῆς μου· ἐροῦσι γάρ, ὅτι οὐκ ὤπταί σοι ὁ Θεός, τί ἐρῶ πρὸς αὐτούς;

2. Εἶπε δὲ αὐτῷ Κύριος· Τί τοῦτό ἐστι τὸ ἐν τῇ χειρὶ σου; Ὁ δὲ εἶπε· Ῥάβδος.

3. Καὶ εἶπεν· Ῥίψον αὐτὴν ἐπὶ τὴν γῆν. Καὶ ἔβριψεν αὐτὴν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἐγένετο ὄφις· καὶ ἔφυγε Μωϋσῆς ἀπ' αὐτοῦ.

4. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν· Ἐκτεινον τὴν χεῖρα, καὶ ἐπιλαβοῦ τῆς κέρκου. Ἐκτείνας οὖν τὴν χεῖρα ἐπελάβετο τῆς κέρκου· καὶ ἐγένετο ῥάβδος ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ.

5. Ἴνα πιστεύσωσί σοι, ὅτι ὤπταί σοι ὁ Θεός τῶν πατέρων αὐτῶν, Θεός Ἀβραάμ, καὶ Θεός Ἰσαάκ, καὶ Θεός Ἰακώβ.

6. Εἶπε δὲ αὐτῷ Κύριος πάλιν· Εἰσένεγκον τὴν χεῖρά σου εἰς τὸν κόλπον σου. Καὶ εἰσήνεγκε τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἰς τὸν κόλπον αὐτοῦ, καὶ ἐξήνεγκεν τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐκ τοῦ κόλπου αὐτοῦ, καὶ ἐγενήθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ ὡσεὶ χιών.

7. Καὶ εἶπεν πάλιν· Εἰσένεγκον τὴν χεῖρά σου εἰς τὸν κόλπον σου. Καὶ εἰσήνεγκε τὴν χεῖρα εἰς τὸν κόλπον αὐτοῦ, καὶ ἐξήνεγκεν αὐτὴν ἐκ τοῦ κόλπου αὐτοῦ, καὶ πάλιν ἀπεκατέστη εἰς τὴν χροάν τῆς σαρκὸς αὐτῆς.

8. Ἐὰν δὲ μὴ πιστεύσωσί σοι, μὴδὲ εἰσακούσωσι τῆς φωνῆς τοῦ σημείου τοῦ πρώτου, πιστεύσουσί σοι τῆς φωνῆς τοῦ σημείου τοῦ δευτέρου.

9. Καὶ ἔσται, ἐὰν μὴ πιστεύσωσί σοι τοῖς δυσὶ σημείοις τούτοις, μὴδὲ εἰσακούσωσι τῆς φωνῆς σου, λήψῃ ἀπὸ τοῦ ὕδατος τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἐκχεεῖς ἐπὶ τὸ ξηρόν· καὶ ἔσται τὸ ὕδωρ, ὃ ἐὰν λάβῃς ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ, αἷμα ἐπὶ τοῦ ξηροῦ.

10. Εἶπε δὲ Μωϋσῆς πρὸς Κύριον· Δέομαι, Κύριε· οὐχ ἱκανός εἰμι πρὸ τῆς χθὲς, οὐδὲ πρὸ τῆς τρίτης ἡμέρας, οὐδὲ ἀπ' οὗ ἤρξαμιν λαλεῖν τῷ θεράποντί σου· ἰσχνόφωνος καὶ βραδύγλωσσος ἐγώ εἰμι.

11. Εἶπε δὲ Κύριος πρὸς Μωϋσῆν· Τίς ἔδωκε στόμα ἀνθρώπῳ, καὶ τίς ἐποίησε δύσφωνον καὶ κωφόν, βλέποντα καὶ τυφλόν; οὐκ ἐγὼ ὁ Θεός;

12. Καὶ νῦν πορεύου, καὶ ἐγὼ ἀνοίξω τὸ στόμα σου, καὶ συμβιβάσω σε, ὃ μέλλεις λαλῆσαι.

Deus Hebræorum vocavit nos : ibimus igitur viam trium dierum in desertum, ut sacrificemus Deo nostro.

19. Ego autem novi quia non permittet vos Pharaon rex Egypti ire, nisi cum manu valida.

20. Et extendens manum percutiam Ægyptios in omnibus mirabilibus meis quas faciam in eis : et post hac dimittet vos.

21. Et dabo gratiam populo huic coram Ægyptiis : et cum egrediemini non exhibitis vacui :

22. sed poscet mulier a vicina et contubernali sua vasa argentea et aurea, et vestem : et imponentis super filios vestros et super filias vestras, et spoliato Ægyptios.

CAPUT IV.

1. Respondit autem Moyses et dixit : Si non crediderint mihi, neque exaudierint vocem meam (dicent enim, quia non apparuit tibi Deus), quid dicam ad eos?

2. Dixit autem ei Dominus : Quid hoc est quod in manu tua? At ille dixit : Virga.

3. Et dixit : Projice illam in terram. Et projecit eam in terram, et facta est serpens : et fugit Moyses ab eo.

4. Et dixit Dominus ad Moysen : Extende manum, et apprehende caudam. Extendens igitur manum apprehendit caudam : et facta est virga in manu ejus :

5. ut credant tibi, quia apparuit tibi Deus patrum eorum, Deus Abraham, et Deus Isaac, et Deus Jacob.

6. Dixit autem ei Dominus iterum : Infer manum tuam in sinum tuum. Et intulit manum suam in sinum suum : et facta est manus ejus tanquam nix.

7. Et dixit iterum : Infer manum tuam in sinum tuum. Et intulit manum suam in sinum suum, et eduxit eam ex sinu suo : et rursus restituta est in colorem carnis sue.

8. Sin autem non crediderint tibi, neque exaudient vocem signi primi, credent tibi voce signi secundi.

9. Et erit, si non crediderint tibi duobus his signis, neque exaudierint vocem tuam : sumes de aqua fluminis : et effundes in aridum : et erit aqua, quam sumpseris de flumine, sanguis super aridum.

10. Dixit autem Moyses ad Dominum : Precor, Domine : non sum idoneus ante besternam, neque ante nudiustertiam diem, neque ex quo cœpisti loqui famulo tuo : gracili voce et tarda lingua ego sum.

11. Dixit autem Dominus ad Moysen : Quis dedit os homini? Et quis fecit mutum et surdum, videntem et cecum? nonne ego Deus?

12. Et nunc vade, et ego aperiam os tuum : et instruam te, quod locuturus es.

13. Καὶ εἶπε Μωϋσῆς· Δέομαι, Κύριε· προχειρίσαι δυνάμενον ἄλλον, ὃν ἀποστείλεις.

14. Καὶ θυμωθεὶς ὀργῇ Κύριος ἐπὶ Μωϋσῆν, εἶπεν· Οὐκ ἰδοὺ Ἀαρὼν ὁ ἀδελφός σου ὁ Λευΐτης; ἐπίσταμαι, ὅτι λαλῶν λαλήσει αὐτός σοι. Καὶ ἰδοὺ αὐτὸς ἐξελεύσεται εἰς συνάντησίν σοι, καὶ ἰδὼν σε χαρήσεται ἐν ἑαυτῷ.

15. Καὶ ἔρεῖς πρὸς αὐτὸν, καὶ δώσεις τὰ ῥήματά μου εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ· καὶ ἐγὼ ἀνοίξω τὸ στόμα σου καὶ τὸ στόμα αὐτοῦ, καὶ συμβιβάσω ὑμᾶς ὃ ποιήσετε.

16. Καὶ αὐτός σοι λαλήσει πρὸς τὸν λαόν, καὶ αὐτὸς ἔσται σου στόμα· σὺ δὲ αὐτῷ ἔσῃ τὰ πρὸς τὸν Θεόν.

17. Καὶ τὴν ῥάβδον ταύτην τὴν στραφεῖσαν εἰς ὄφιν λήψῃ ἐν τῇ χειρὶ σου, ἐν ᾗ ποιήσεις ἐν αὐτῇ τὰ σημεῖα.

18. Ἐπορεύθη δὲ Μωϋσῆς, καὶ ἀπέστρεψε πρὸς Ἰσθὺρ τὸν γαμβρὸν αὐτοῦ, καὶ λέγει· Πορεύσομαι, καὶ ἀποστρέψω πρὸς τοὺς ἀδελφούς μου τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ὄψομαι εἰ ἔτι ζῶσι. Καὶ εἶπεν Ἰσθὺρ Μωϋσῇ· Βάδιζε ὑγιαίνων. Μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας τὰς πολλὰς ἐκεῖνας ἐτελεύτησεν ὁ βασιλεὺς Αἰγύπτου.

19. Εἶπε δὲ Κύριος πρὸς Μωϋσῆν ἐν Μαδιάμ· Βάδιζε, ἀπέλθε εἰς Αἴγυπτον· τεθνήκασι γὰρ πάντες οἱ ζητοῦντές σου τὴν ψυχὴν.

20. Ἀναλαβὼν δὲ Μωϋσῆς τὴν γυναῖκα καὶ τὰ παιδιά, ἀνεβίβασεν αὐτὰ ἐπὶ τὰ ὑποζύγια, καὶ ἐπέστρεψεν εἰς Αἴγυπτον. Ἐλαβὲ δὲ Μωϋσῆς τὴν ῥάβδον τὴν παρὰ τοῦ Θεοῦ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ.

21. Εἶπε δὲ Κύριος πρὸς Μωϋσῆν· Πορευομένου σου καὶ ἀποστρέφοντος εἰς Αἴγυπτον, ὄρα πάντα τὰ τέρατα ὃ δέδωκα ἐν ταῖς χερσὶ σου, ποιήσεις αὐτὰ ἐναντίον Φαραὼ· ἐγὼ δὲ σκληρυνῶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ, καὶ οὐ μὴ ἐξαποστείλῃ τὸν λαόν.

22. Σὺ δὲ ἔρεῖς τῷ Φαραὼ· Τάδε λέγει Κύριος· Υἱὸς πρωτότοκός μου Ἰσραὴλ.

23. Εἶπα δέ σοι, ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου, ἵνα μοι λατρεύσῃ· εἰ μὲν οὖν μὴ βούλει ἐξαποστείλαι αὐτούς, ὄρα οὖν, ἐγὼ ἀποκτενῶ τὸν υἱόν σου τὸν πρωτότοκον.

24. Ἐγένετο δὲ ἐν τῇ ὁδῷ ἐν τῷ καταλύματι, συνήντησεν αὐτῷ ἄγγελος Κυρίου· καὶ ἐζήτηι αὐτὸν ἀποκτείνει.

25. Καὶ λαβοῦσα Σεπφώρα ψῆφρον περιέτεμε τὴν ἀχροβυστίαν τοῦ υἱοῦ αὐτῆς· καὶ προσέπεισε πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ εἶπεν· Ἔστω τὸ αἷμα τῆς περιτομῆς τοῦ παιδίου μου.

26. Καὶ ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ, διότι εἶπεν, ἔστω τὸ αἷμα τῆς περιτομῆς τοῦ παιδίου μου.

27. Εἶπε δὲ Κύριος πρὸς Ἀαρὼν· Πορεύθητι εἰς συνάντησιν Μωϋσῇ εἰς τὴν ἔρημον. Καὶ ἐπορεύθη, καὶ συνήντησεν αὐτῷ ἐν τῷ ὄρει τοῦ Θεοῦ, καὶ κατεφίλησαν ἀλλήλους.

28. Καὶ ἀνήγγειλε Μωϋσῆς τῷ Ἀαρὼν πάντας τοὺς λόγους Κυρίου ὡς ἀπέστειλε, καὶ πάντα τὰ ῥήματα ὃ ἐνετεῖλατο αὐτῷ.

29. Ἐπορεύθη δὲ Μωϋσῆς καὶ Ἀαρὼν, καὶ συνήγαγον τὴν γερουσίαν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ.

30. Καὶ ἐλάλησεν Ἀαρὼν πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα ὃ ἐλάλησεν ὁ Θεὸς πρὸς Μωϋσῆν, καὶ ἐποίησε τὰ σημεῖα ἐναντίον τοῦ λαοῦ.

31. Καὶ ἐπίστευσεν ὁ λαὸς καὶ ἐχάρη, ὅτι ἐπεσκέψατο ὁ Θεὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, καὶ ὅτι εἶδεν αὐτῶν τὴν θλίψιν. Κύψας δὲ ὁ λαὸς προσεκύνησε.

13. Et dixit Moyses : Precor, Domine : elige alium qui possit, quem mittes.

14. Et iratus iracundia Dominus in Moysen, dixit : Nonne ecce Aaron frater tuus Levites? scio quia loquens loquetur ipse tibi. Et ecce ipse egredietur in occursum tibi, et videns te iartabitur in seipso.

15. Et dices ad eum, et dabis verba mea in os ejus : et ego aperiam os tuum et os ejus, et instruum vos quæ facietis.

16. Et ipse loquetur tibi ad populum, et ipse erit os tuum : tu autem illi eris in lis quæ ad Deum.

17. Et virgam istam versam in serpentem sumes in manum tuam, in qua facies in ea signa.

18. Ivit autem Moyses, et rediit ad Iothor socerum suum, et ait : Vadam, et revertar ad fratres meos qui sunt in Ægypto, et videbo si adhuc vivunt. Et dixit Iothor Moysi : Vade sanus. Post dies autem multos illos mortuus est rex Ægypti.

19. Dixit autem Dominus ad Moysen in Madian : Vade, perge in Ægyptum : defuncti sunt enim omnes qui quærebant animam tuam.

20. Assumens autem Moyses uxorem et parvulos, imposuit eos super subjugalia, et rediit in Ægyptum. Sumpsit autem Moyses virgam quam a Deo in manu sua.

21. Dixit autem Dominus ad Moysen : Eunte te et revertente in Ægyptum, vide omnia portenta quæ dedi in manibus tuis, facies ea coram Pharaone : ego autem indurabo cor illius, et non dimittet populum.

22. Tu autem dices Pharaoni : Hæc dicit Dominus : Filius meus primogenitus Israel.

23. Dixi autem tibi, dimitte populum meum, ut mihi serviat : siquidem igitur nolis dimittere eos, vide igitur, ego interficiam filium tuum primogenitum.

24. Et factum est in via in diversorio, obviavit ei angelus Domini : et quærebat eum occidere.

25. Et assumpto Sephora calculo circumcidit præputium filii sui : et procidit ad pedes ejus, et dixit : Stetit sanguis circumcisionis infantis mei.

26. Et recessit ab eo, propterea quod dixit, stetit sanguis circumcisionis infantis mei.

27. Dixit autem Dominus ad Aaron : Perge in occursum Moysi in desertum. Et perrexit, et occurrit ei in monte Dei, et osculati sunt se invicem.

28. Et annuntiavit Moyses ipsi Aaron omnes sermones Domini quos misit, et omnia verba quæ mandavit ei.

29. Ivit autem Moyses et Aaron, et congregaverunt seniores filiorum Israel.

30. Et locutus est Aaron omnia verba ista quæ locutus est Deus ad Moysen, et fecit signa coram populo.

31. Et credidit populus et gavisus est, quia visitavit Deus filios Israel, et quia vidit eorum tribulationem. Inclinatorum autem populus adoravit.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄.

CAPUT V.

1. Καὶ μετὰ ταῦτα εἰσῆλθε Μωϋσῆς καὶ Ἀαρὼν πρὸς Φαραὼ, καὶ εἶπαν αὐτῷ· Τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ· Ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου, ἵνα μοι ἐορτάσωσιν ἐν τῇ ἐρήμῳ.

2. Καὶ εἶπε Φαραὼ· Τίς ἐστίν, ὃς εἰσακούσομαι τῆς φωνῆς αὐτοῦ, ὥστε ἐξαποστεῖλαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ; Οὐκ οἶδά τὸν Κύριον, καὶ τὸν Ἰσραὴλ οὐκ ἐξαποστελέω.

3. Καὶ λέγουσιν αὐτῷ· Ὁ Θεὸς τῶν Ἑβραίων προσκέκληται ἡμᾶς· πορευσόμεθα οὖν ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν εἰς τὴν ἐρήμον, ὅπως θύσωμεν Κυρίῳ τῷ Θεῷ ἡμῶν, μή ποτε συναντήσῃ ἡμῖν θάνατος ἢ φόβος.

4. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς Αἰγύπτου· Ἰνατί, Μωϋσῆ καὶ Ἀαρὼν, διαστρέφετε τὸν λαόν ἀπὸ τῶν ἔργων; Ἀπέλθατε ἕκαστος ὑμῶν πρὸς τὰ ἔργα αὐτοῦ.

5. Καὶ εἶπε Φαραὼ· Ἴδοὺ νῦν πολυπληθεῖ ὁ λαός· μὴ οὖν καταπαύσωμεν αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ἔργων.

6. Συνέταξε δὲ Φαραὼ τοῖς ἐργοδιώκταις τοῦ λαοῦ καὶ τοῖς γραμματεῦσι, λέγων·

7. Οὐκέτι προστεθήσεσθε διδόναι ἄχυρον τῷ λαῷ εἰς τὴν πλινθουργίαν, καθάπερ χυθεὶς καὶ τρίτην ἡμέραν ἄλλ' αὐτοὶ πορευέσθωσαν καὶ συναγαγέτωσαν ἑαυτοῖς ἄχυρα.

8. Καὶ τὴν σύνταξιν τῆς πλινθείας ἧς αὐτοὶ ποιοῦσι, καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐπιθαλεῖς αὐτοῖς. Οὐκ ἀφελείς οὐδὲν, σχολάζουσι γάρ· διὰ τοῦτο κεκράγασι, λέγοντες· Ἐγερθώμεν, καὶ θύσωμεν τῷ Θεῷ ἡμῶν.

9. Βαρυνέσθω τὰ ἔργα τῶν ἀνθρώπων τούτων, καὶ μεριμνάτωσαν ταῦτα, καὶ μὴ μεριμνάτωσαν ἐν λόγοις κενοῖς.

10. Κατέσπευδον δὲ αὐτοὺς οἱ ἐργοδιώκται καὶ οἱ γραμματεῖς, καὶ ἔλεγον πρὸς τὸν λαόν, λέγοντες· Τάδε λέγει Φαραὼ· Οὐκέτι δίδωμι ὑμῖν ἄχυρα·

11. αὐτοὶ ὑμεῖς πορευόμενοι συλλέγετε ἑαυτοῖς ἄχυρα, ὅθεν ἂν εὕρητε· οὐ γὰρ ἀφαιρεῖται ἀπὸ τῆς συντάξεως ὑμῶν οὐδὲν.

12. Καὶ διεσπάρη ὁ λαὸς ἐν ὅλῃ γῇ Αἰγύπτῳ, συναγαγεῖν καλὰμην εἰς ἄχυρα.

13. Οἱ δὲ ἐργοδιώκται κατέσπευδον αὐτοὺς, λέγοντες· Συντελεῖτε τὰ ἔργα τὰ καθήκοντα καθ' ἡμέραν, καθάπερ καὶ ὅτε τὸ ἄχυρον εἰδίδοτε ὑμῖν.

14. Καὶ ἐμαστιγώθησαν οἱ γραμματεῖς τοῦ γένους τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, οἱ κατασταθέντες ἐπ' αὐτοὺς ὑπὸ τῶν ἐπιστατῶν τοῦ Φαραὼ, λέγοντες· Διὰ τί οὐ συνετελέσατε τὰς συντάξεις ὑμῶν τῆς πλινθείας, καθάπερ χυθεὶς καὶ τρίτην ἡμέραν, καὶ τὸ τῆς σήμερον;

15. Εἰσελθόντες δὲ οἱ γραμματεῖς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ κατεβόησαν πρὸς Φαραὼ, λέγοντες· Ἰνατί σὺ οὕτως ποιεῖς τοῖς σοῖς οἰκέταις;

16. Ἄχυρον οὐ δίδοται τοῖς οἰκέταις σου, καὶ τὴν πλινθὸν ἡμῖν λέγουσι ποιεῖν· καὶ ἰδοὺ οἱ παῖδες σου μαμαστιγῶνται. Ἀδικήσεις οὖν τὸν λαόν σου;

17. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Σχολάζετε, σχολασταὶ ἐστε· διὰ τοῦτο λέγετε· Πορευθώμεν, θύσωμεν τῷ Θεῷ ἡμῶν.

18. Νῦν οὖν πορευθέντες ἐργάζεσθε· τὸ γὰρ ἄχυρον οὐ δοθήσεται ὑμῖν, καὶ τὴν σύνταξιν τῆς πλινθείας ἀποδώσετε.

19. Ἐώρων δὲ οἱ γραμματεῖς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἑαυτοὺς ἐν κακοῖς, λέγοντες· οὐκ ἀπολείψετε τῆς πλινθείας τὸ καθήκον τῇ ἡμέρᾳ.

1. Et post hac ingressus est Moyses et Aaron ad Pharaonem, et dixerunt ei : Hæc dicit Dominus Deus Israel : Dimitte populum meum, ut mihi festa celebrent in deserto.

2. Et dixit Pharaos : Quis est, cujus exaudiam vocem ejus, ut dimittam filios Israel? Non novi Dominum, et Israel non dimitto.

3. Et dicunt ei : Deus Hebræorum vocavit nos : ibimus igitur viam trium dierum in desertum, ut sacrificemus Domino Deo nostro, ne forte occurrat nobis mors aut cordes.

4. Et dixit eis rex Ægypti : Ut quid, Moyses et Aaron, pervertitis populum ab operibus? Abite unusquisque vestrum ad opera sua.

5. Et dixit Pharaos : Ecce nunc valde multiplicatur populus : non igitur cessationem illis demus ab operibus.

6. Præcepit autem Pharaos exactoribus operum populi et scribis, dicens :

7. Non ulterius adjicietis dare paleam populo ad lateritium, sicut heri et nudius tertius : sed ipsi vadant et colligant sibi paleas.

8. Et summam laterificii quod ipsi faciunt, per singulos dies impones eis. Nihil demes, vacant enim : propter hoc clamaverunt, dicentes : Surgamus, et sacrificemus Deo nostro.

9. Aggraventur opera hominum horum, et curent hæc, et non ponant curam in sermonibus vanis.

10. Urgebant autem eos exactores operum et scribæ, et dicebant ad populum, dicentes : Hæc dicit Pharaos : Non ultra do vobis paleas :

11. Vos ipsi euntes colligite vobis ipsis paleas, undecumque inveneritis : non enim demetur de summa vestra quicquam.

12. Et dispersus est populus in tota terra Ægypto, ad colligendum stipulam in paleas.

13. Exactores autem operum urgebant eos, dicentes : Perficite opera assignata quotidie, quemadmodum et quando palea dabatur vobis.

14. Et flagellati sunt scribæ de genere filiorum Israel, qui impositi fuerant super ipsos a præfectis Pharaonis, dicentes : Cur non perfecistis summas vestras laterificii etiam hodie, quemadmodum heri et nudius tertius?

15. Ingressi autem scribæ filiorum Israel clamaverunt ad Pharaonem, dicentes : Ut quid tu sic facis famulis tuis?

16. Palea non datur famulis tuis, et laterem nobis dicunt facere : et ecce pueri tui flagellati sunt. Facies igitur injuriam populo tuo?

17. Et dixit eis : Vacatis, otiosi estis : propterea dicitis : Eamus, sacrificemus Deo nostro.

18. Nunc autem euntes operamini : palea enim non dabitur vobis, et summam laterificii reddetis.

19. Videbant autem scribæ filiorum Israel sese in malis, dicentes : Non omittetis de laterificio quod assignatum est in die.

20. Συνήντησαν δὲ Μωϋσῆ καὶ Ἀαρὼν ἐρχομένοις εἰς συνάντησιν αὐτοῖς, ἐκπορευομένων αὐτῶν ἀπὸ Φαραώ,

21. καὶ εἶπαν αὐτοῖς· Ἴδοι δὲ Θεὸς ὑμᾶς καὶ κρίναι, ὅτι ἐβδελύξατε τὴν ὁσμὴν ἡμῶν ἐναντίον Φαραώ, καὶ ἐναντίον τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, δοῦναι ῥομφαίαν εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ, ἀποκτεῖναι ἡμᾶς.

22. Ἐπέστρεψε δὲ Μωϋσῆς πρὸς Κύριον, καὶ εἶπε· Δέουμαι, Κύριε· τί ἐκάκωσας τὸν λαὸν τοῦτον; καὶ ἵνατί ἀπέσταλκάς με;

23. Καὶ ἀφ' οὗ πεπόρευμαι πρὸς Φαραώ λαλῆσαι ἐπὶ τῷ σὺ ὀνόματι, ἐκάκωσας τὸν λαὸν τοῦτον, καὶ οὐκ ἐρρύσω τὸν λαόν σου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 5'.

1. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν· Ἦδη ὄφει δ ποιήσω τῷ Φαραώ· ἐν γὰρ χειρὶ κραταιᾷ ἐξαποσταλεῖ αὐτοῦς, καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ ἐκβαλεῖ αὐτοὺς ἐκ τῆς γῆς αὐτοῦ.

2. Ἐλάλησε δὲ ὁ Θεὸς πρὸς Μωϋσῆν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· Ἐγὼ Κύριος·

3. καὶ ὤφθην πρὸς Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, Θεὸς ὢν αὐτῶν· καὶ τὸ ὄνομα μου Κύριος οὐκ ἐδήλωσα αὐτοῖς.

4. Καὶ ἔστησα τὴν διαθήκην μου πρὸς αὐτοὺς, ὥστε δοῦναι αὐτοῖς τὴν γῆν τῶν Χαναναίων, τὴν γῆν ἣν παρωκῆκασιν, ἐν ἣ καὶ παρώκησαν ἐπ' αὐτῆς.

5. Καὶ ἐγὼ εἰσέχουσα τὸν στεναγμὸν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ὃν οἱ Αἰγύπτιοι καταδουλοῦνται αὐτούς· καὶ ἐμνήσθην τῆς διαθήκης ὑμῶν.

6. Βάδιζε, εἶπον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, λέγων· Ἐγὼ Κύριος· καὶ ἐξάξω ὑμᾶς ἀπὸ τῆς δουραστείας τῶν Αἰγυπτίων, καὶ ῥύσομαι ὑμᾶς ἐκ τῆς δουλείας, καὶ λυτῶσομαι ὑμᾶς ἐν βραχίονι ὑψηλῷ καὶ κρίσει μεγάλη.

7. Καὶ λήψομαι ἑμαυτῷ ὑμᾶς λαόν ἐμόν, καὶ ἔσομαι ὑμῶν Θεός· καὶ γνώσεσθε ὅτι ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν, ὃ ἐξαγαγὼν ὑμᾶς ἐκ τῆς καταδυναστείας τῶν Αἰγυπτίων.

8. Καὶ ἐξάξω ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν εἰς ἣν ἐξέτεινα τὴν χεῖρά μου, δοῦναι αὐτὴν τῷ Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ· καὶ δώσω ὑμῖν αὐτὴν ἐν κλήρῳ. Ἐγὼ Κύριος.

9. Ἐλάλησε δὲ Μωϋσῆς οὕτω τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ· καὶ οὐκ εἰσέχουσιν Μωϋσῆ ἀπὸ τῆς ὀλιγοψυχίας, καὶ ἀπὸ τῶν ἔργων τῶν σκληρῶν.

10. Εἶπε δὲ Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·

11. Εἰσελθε, λάλησον Φαραώ βασιλεῖ Αἰγύπτου, ἵνα ἐξαποστείλῃ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ τῆς γῆς αὐτοῦ.

12. Ἐλάλησε δὲ Μωϋσῆς ἐναντι Κυρίου, λέγων· Ἴδού οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ οὐκ εἰσέχουσάν μου, καὶ πῶς εἰσακούσεται μου Φαραώ; ἐγὼ δὲ ἀλογός εἰμι.

13. Εἶπε δὲ Κύριος πρὸς Μωϋσῆν καὶ Ἀαρὼν, καὶ συνέταξεν αὐτοῖς πρὸς Φαραώ βασιλέα Αἰγύπτου, ὥστε ἐξαποστεῖλαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου.

14. Καὶ οὗτοι ἀρχηγοὶ οἴκων πατρῶν αὐτῶν. Υἱοὶ Ρουβὴν πρωτοτόκου Ἰσραὴλ· Ἐνώχ καὶ Φαλλοὺς, Ἀσρὼν καὶ Χαρμεὶ· αὕτη ἡ συγγένεια Ρουβὴν.

15. Καὶ υἱοὶ Συμεὼν· Ἰεμουήλ, καὶ Ἰαμεῖμ, καὶ Ἀῶδ, καὶ Ἰαχὲν, καὶ Σαάρ, καὶ Σαούλ ὃ ἐκ τῆς Φοινίσσης· αὗται αἱ πατριαὶ τῶν υἱῶν Συμεὼν.

16. Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Λευὶ κατὰ συγ-

20. Occurrerunt autem Moysi et Aaron venientibus in occursum eis, cum ipsi egrederentur a Pharaone,

21. et dixerunt eis : Videat Deus vos, et judicet : quoniam execrabilem fecistis odorem nostrum palam Pharaone, et palam servis ejus, dando gladium in manus ejus ad occidendum nos.

22. Revertit autem Moyses ad Dominum, et dixit : Precor, Domine : quare afflixisti populum hunc? et ut quid me misisti?

23. Et ex quo ivi ad Pharaonem loqui in tuo nomine, afflixit populum hunc et non liberasti populum tuum.

CAPUT VI.

1. Et dixit Dominus ad Moysen : Jam videbis quae faciam Pharaoni. In manu enim valida dimittet eos, et in brachio excelso ejiciet eos de terra sua.

2. Locutus est autem Deus ad Moysen, et dixit ad eum : Ego Dominus :

3. et apparui ad Abraham, et Isaac, et Jacob, Deus exsistens eorum : et nomen meum Dominus non indicavi eis.

4. Et statui testamentum meum ad illos, ita ut darem illis terram Chanaanæorum, terram quam incoluerunt, in qua et incoluerunt in ea.

5. Et ego exaudivi gemitum filiorum Israel, quem Aegyptii in servitutem redigunt eos : et recordatus sum testamenti vestri.

6. Vade, dic filiis Israel, dicens : Ego Dominus : et educam vos de dominatione Aegyptiorum : et ernam vos de servitute, et redimam vos in brachio excelso, et judicio magno.

7. Et sumam mihi ipsi vos populum mihi, et ero vester Deus : et cognoscetis quia ego Dominus Deus vester, educens vos de dominatione Aegyptiorum.

8. Et inducam vos in terram in quam extendi manum meam ad dandum eam Abraham, et Isaac, et Jacob : et dabo eam vobis in sorte. Ego Dominus.

9. Et locutus est Moyses sic ad filios Israel : et non exaudierunt Moysen a defectione animi, et ab operibus duris.

10. Dixit autem Dominus ad Moysen, dicens :

11. Ingredere, loquere Pharaoni regi Aegypti, ut dimittat filios Israel de terra sua.

12. Locutus est autem Moyses coram Domino, dicens : Ecce filii Israel non exaudierunt me : et quomodo exaudiet me Pharaos? ego autem sine sermone sum.

13. Dixit autem Dominus ad Moysen et Aaron, et praecepit eis ad Pharaonem regem Aegypti, ut dimittat filios Israel de terra Aegypti.

14. Et hi sunt principes domorum familiarum eorum. Filii Ruben primogeniti Israel : Enoch et Phallus, Asron et Charmi : haec est cognatio Ruben.

15. Et filii Symeon : Jemuel, et Jamin, et Aod, et Jachin, Saar, et Saul qui ex Phornissa : haec sunt familiae filiorum Symeon.

16. Et haec sunt nomina filiorum Levi secundum cogna-

γενείας αὐτῶν· Γεδσών, Καάθ, καὶ Μεραρί. Καὶ τὰ ἔτη τῆς ζωῆς Λευὶ, ἑκατὸν τριακονταεπτὰ.

17. Καὶ οὗτοι υἱοὶ Γεδσών· Λοβενὶ καὶ Σεμεὶ, οἱ οἰκοὶ πατριῶς αὐτῶν.

18. Καὶ υἱοὶ Καάθ· Ἀμβράμ καὶ Ἰσσαάρ, Χεβρών καὶ Ὁζειλ. Καὶ τὰ ἔτη τῆς ζωῆς Καάθ, ἑκατὸν τριακοντατρία ἔτη.

19. Καὶ υἱοὶ Μεραρί· Μοολὶ καὶ Ὁμουσεὶ· οὗτοι οἱ οἰκοὶ πατριῶν Λευὶ κατὰ συγγενείας αὐτῶν.

20. Καὶ ἔλαβεν Ἀμβράμ τὴν Ἰωχαβὲδ θυγατέρα τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἑαυτῷ εἰς γυναῖκα· καὶ ἐγέννησεν αὐτῷ τὸν τε Ἀαρὼν καὶ τὸν Μωϋσῆν, καὶ Μαρίαμ τὴν ἀδελφὴν αὐτῶν. Τὰ δὲ ἔτη τῆς ζωῆς Ἀμβράμ, ἑκατὸν τριακονταδύο ἔτη.

21. Καὶ υἱοὶ Ἰσσαάρ· Κορέ, καὶ Ναφὲκ, καὶ Ζεχρί.

22. Καὶ υἱοὶ Ὁζειλ· Μισαήλ, καὶ Ἐλισαφάν, καὶ Σεγρί.

23. Ἐλαβε δὲ Ἀαρὼν τὴν Ἐλισαβὲθ θυγατέρα Ἀμειναδάβ ἀδελφῆν Ναασσών αὐτῷ γυναῖκα· καὶ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν τε Ναδάβ, καὶ Ἀβιούδ, καὶ τὸν Ἐλεάζαρ, καὶ Ἰθάμαρ.

24. Υἱοὶ δὲ Κορέ· Ἀσεὶρ, καὶ Ἐλκανά, καὶ Ἀβιάσαρ· αὗται αἱ γενέσεις Κορέ.

25. Καὶ Ἐλεάζαρ δὲ τοῦ Ἀαρὼν ἔλαβε τῶν θυγατέρων Φουτιήλ αὐτῷ γυναῖκα· καὶ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν Φινεὶς. Αὗται αἱ ἀρχαὶ πατριᾶς Λευιτῶν κατὰ γενέσεις αὐτῶν.

26. Οὗτος Ἀαρὼν καὶ Μωϋσῆς, οἳ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Θεὸς ἐξαγαγεῖν τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου σὺν δυνάμει αὐτῶν.

27. Οὗτοι εἰσιν οἱ διαλεγόμενοι πρὸς Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου. Καὶ ἐξήγαγον τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου αὐτὸς Ἀαρὼν καὶ Μωϋσῆς,

28. ἥ ἡμέρα ἐλάλησε Κύριος Μωϋσῇ ἐν γῇ Αἰγύπτῳ.

29. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων· Ἐγὼ Κύριος· λάλησον πρὸς Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου ὅσα ἐγὼ λέγω πρὸς σέ.

30. Καὶ εἶπε Μωϋσῆς ἐναντίον Κυρίου· Ἰδοὺ ἐγὼ ἰσχνόφωνός εἰμι, καὶ πῶς εἰσακούσεται μου Φαραώ;

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'.

1. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων· Ἰδοὺ δέδωκά σε θεὸν Φαραώ, καὶ Ἀαρὼν ὁ ἀδελφός σου ἔσται σου προφήτης.

2. Σὺ δὲ λαλήσεις αὐτῷ πάντα ὅσα σοὶ ἐντέλλομαι· ὁ δὲ Ἀαρὼν ὁ ἀδελφός σου λαλήσει πρὸς Φαραώ, ὥστε ἐξαποστεῖλαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ τῆς γῆς αὐτοῦ.

3. Ἐγὼ δὲ σκληρυνῶ τὴν καρδίαν Φαραώ, καὶ πληθυνῶ τὰ σημεῖά μου, καὶ τὰ τέρατα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ.

4. Καὶ οὐκ εἰσακούσεται ὑμῶν Φαραώ. Καὶ ἐπιβαλὼν τὴν χειρά μου ἐπ' Αἰγύπτον, καὶ ἐξάξω σὺν δυνάμει μου τὸν λαόν μου τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου σὺν ἐκδικήσει μεγάλῃ.

5. Καὶ γνώσονται πάντες οἱ Αἰγύπτιοι ὅτι ἐγὼ εἰμι Κύριος, ἐκτείνων τὴν χειρά μου ἐπ' Αἰγύπτον, καὶ ἐξάξω τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ μέσου αὐτῶν.

6. Ἐποίησε δὲ Μωϋσῆς καὶ Ἀαρὼν καθάπερ ἐνετείλατο αὐτοῖς Κύριος, οὕτως ἐποίησαν.

7. Μωϋσῆς δὲ ἦν ἐτῶν ὀγδοήκοντα, Ἀαρὼν δὲ ὁ ἀδελ-

tionum eorum : Gedson, Caath, et Merari. Et anni vitæ Levi, centum triginta septem.

17. Et hi filii Gedson : Lobeni et Semei, domus familiae eorum.

18. Et filii Caath : Ambram, et Issaar, Chebron, et Oziel. Et anni vitæ Caath, centum triginta tres anni.

19. Et filii Merari : Mooli et Homusi : hæ domus familiarum Levi secundum cognationes eorum.

20. Et accepit Ambram ipsam Jochabed filiam fratris patris sui sibi in uxorem : et genuit ei Aaron et Moysen, et Mariam sororem eorum. Anni autem vitæ Ambram, centum triginta duo anni.

21. Et filii Issaar : Chore, et Naphec, et Zechri.

22. Et filii Oziel : Misael, et Elisaphan, et Segri.

23. Accepit autem Aaron Elisabeth filiam Aminadab sororem Naasson sibi uxorem : et peperit ei Nadab, et Abiud, et Eleazar, et Ithamar.

24. Filii autem Core : Asir, et Elcana, et Abiasar : hæ generationes Core.

25. Et Eleazar filius Aaron accepit de filiabus Phutiel sibi uxorem : et peperit ei Phinees. Hæc principia familie Levitarum secundum generationes eorum.

26. Hic Aaron et Moyses, quibus dixit eis Deus ut educant filios Israel de terra Ægypti cum virtute eorum.

27. Hi sunt disserentes cum Pharaone rege Ægypti. Et eduxerunt filios Israel de terra Ægypti ipse Aaron et Moyses,

28. qua die locutus est Dominus Moysi in terra Ægypto.

29. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens : Ego Dominus : loquere ad Pharaonem regem Ægypti quæcumque ego dico ad te.

30. Et dixit Moyses coram Domino : Ecce ego gratiâ voco sum, et quomodo exaudiet me Pharaos?

CAPUT VII.

1. Et ait Dominus ad Moysen, dicens : Ecce dedi te deum Pharaoni, et Aaron frater tuus erit tuus propheta.

2. Tu autem loqueris ei omnia quæcumque mando tibi : Aaron autem frater tuus loquetur ad Pharaonem, ut dimittat filios Israel de terra sua.

3. Ego autem indurabo cor Pharaonis, et multiplicabo signa mea, et portenta in terra Ægypto.

4. Et non exaudiet vos Pharaos. Et injiciam manum meam in Ægyptum, et educam cum virtute mea populum meum filios Israel de terra Ægypti cum vindicta magna.

5. Et cognoscent omnes Ægyptii quia ego sum Dominus, extendens manum meam in Ægyptum, et educam filios Israel de medio eorum.

6. Fecit autem Moyses et Aaron sicut præcepit illis Dominus, ita fecerunt.

7. Moyses autem erat annorum octoginta, Aaron autem

πρὸς αὐτοῦ ἐτῶν ὀγδοηκοντατριῶν, ἤνίκα ἐλάλησεν πρὸς Φαραῶ.

8. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν καὶ Ἀαρὼν, λέγων·

9. Καὶ ἐὰν λαλήσῃ πρὸς ὑμᾶς Φαραῶ, λέγων· Δότε ἡμῖν σημεῖον ἢ τέρας, καὶ ἐρεῖς Ἀαρὼν τῷ ἀδελφῷ σου· Λάβε τὴν ράβδον, καὶ βίβον ἐπὶ τὴν γῆν ἐναντίον Φαραῶ, καὶ ἐναντίον τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ ἔσται δράκων.

10. Εἰσῆλθε δὲ Μωϋσῆς καὶ Ἀαρὼν ἐναντίον Φαραῶ, καὶ τῶν θεραπόντων αὐτοῦ· καὶ ἐποίησαν οὕτως, καθάπερ ἐνετείλατο αὐτοῖς Κύριος. Καὶ ἔρριψεν Ἀαρὼν τὴν ράβδον ἐναντίον Φαραῶ, καὶ ἐναντίον τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ ἐγένετο δράκων.

11. Συνεκάλεσε δὲ Φαραῶ τοὺς σοφιστὰς Αἰγύπτου, καὶ τοὺς φαρμακοὺς καὶ ἐποίησαν καὶ οἱ ἐπασιδοὶ τῶν Αἰγυπτίων ταῖς φαρμακείαις αὐτῶν ὡσαύτως.

12. Καὶ ἔρριψαν ἕκαστος τὴν ράβδον αὐτῶν, καὶ ἐγένοντο δράκοντες· καὶ κατέπιεν ἡ ράβδος ἡ Ἀαρὼν τὰς ἐκείνων ράβδους.

13. Καὶ κατίσχυσεν ἡ καρδίᾳ Φαραῶ, καὶ οὐκ εἰσέχουσεν αὐτῶν, καθάπερ ἐνετείλατο αὐτοῖς Κύριος.

14. Εἶπε δὲ Κύριος πρὸς Μωϋσῆν· Βεβάρηται ἡ καρδία Φαραῶ, τοῦ μὴ ἐξαποστεῖλαι τὸν λαόν.

15. Βάδισον πρὸς Φαραῶ τὸ πρωῒ ἰδοὺ αὐτὸς ἐκπορεύεται ἐπὶ τὸ ὕδωρ, καὶ ἐσθὶ συναντῶν αὐτῷ ἐπὶ τὸ χεῖλος τοῦ ποταμοῦ. Καὶ τὴν ράβδον τὴν στραφεῖσαν εἰς ὄφιν λήψῃ ἐν τῇ χειρὶ σου,

16. καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν· Κύριος ὁ Θεὸς τῶν Ἑβραίων ἀπέσταλκέ με πρὸς σέ, λέγων· Ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου, ἵνα μοι λατρεύσῃ ἐν τῇ ἐρήμῳ· καὶ ἰδοὺ οὐκ εἰσέχουσας ἕως τούτου.

17. Ταῦτα λέγει Κύριος· Ἐν τούτῳ γνώσῃ ὅτι ἐγὼ Κύριος· ἰδοὺ ἐγὼ τύπτω τὴν ράβδον τὴν ἐν τῇ χειρὶ μου ἐπὶ τὸ ὕδωρ τὸ ἐν τῷ ποταμῷ, καὶ μεταβαλεῖ εἰς αἷμα.

18. Καὶ οἱ ἰχθύες οἱ ἐν τῷ ποταμῷ τελευτήσουσι· καὶ ἐποχέσει ὁ ποταμός, καὶ οὐ δυνήσονται οἱ Αἰγύπτιοι πίνειν ὕδωρ ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ.

19. Εἶπε δὲ Κύριος πρὸς Μωϋσῆν· Εἶπον Ἀαρὼν τῷ ἀδελφῷ σου· Λάβε τὴν ράβδον σου ἐν τῇ χειρὶ σου, καὶ ἐκτεινον τὴν χειρά σου ἐπὶ τὰ ὕδατα Αἰγύπτου, καὶ ἐπὶ τοὺς ποταμοὺς αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τὰς διώρυγας αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τὰ ἔλη αὐτῶν, καὶ ἐπὶ πᾶν συνεστηκὸς ὕδωρ αὐτῶν· καὶ ἔσται αἷμα. Καὶ ἐγένετο αἷμα ἐν πάσῃ γῇ Αἰγύπτου, ἐν τε τοῖς ξύλοις καὶ ἐν τοῖς λίθοις.

20. Καὶ ἐποίησαν οὕτως Μωϋσῆς καὶ Ἀαρὼν, καθάπερ ἐνετείλατο αὐτοῖς Κύριος. Καὶ ἐπάρας τὴν ράβδον αὐτοῦ ἐπάταξε τὸ ὕδωρ τὸ ἐν τῷ ποταμῷ ἐναντίον Φαραῶ, καὶ ἐναντίον τῶν θεραπόντων αὐτοῦ· καὶ μετέβαλε πᾶν τὸ ὕδωρ τὸ ἐν τῷ ποταμῷ εἰς αἷμα.

21. Καὶ οἱ ἰχθύες οἱ ἐν τῷ ποταμῷ ἐτελεύτησαν, καὶ ἐπόχεσεν ὁ ποταμός· καὶ οὐκ ἠδύναντο οἱ Αἰγύπτιοι πίνειν ὕδωρ ἐκ τοῦ ποταμοῦ. Καὶ ἦν τὸ αἷμα ἐν πάσῃ γῇ Αἰγύπτου.

22. Ἐποίησαν δὲ ὡσαύτως καὶ οἱ ἐπασιδοὶ τῶν Αἰγυπτίων ταῖς φαρμακείαις αὐτῶν. Καὶ ἐσκληρύνθη ἡ καρδία Φαραῶ, καὶ οὐκ εἰσέχουσεν αὐτῶν, καθάπερ εἶπε Κύριος.

23. Ἐπιστραφεὶς δὲ Φαραῶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐπέστησε τὸν νοῦν αὐτοῦ οὐδὲ ἐπὶ τούτῳ.

24. Ὀρυξαν δὲ πάντες οἱ Αἰγύπτιοι κύκλῳ τοῦ ποταμοῦ, ὥστε πίνειν ὕδωρ· καὶ οὐκ ἠδύναντο πίνειν ὕδωρ ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ.

frater ejus annorum octuaginta trium, quando locutus est ad Pharaonem.

8. Et ait Dominus ad Moysen et Aaron, dicens :

9. Etsi loquatur ad vos Pharaos, dicens : Date nobis signum vel portentum ; et dices Aaron fratri tuo : Sume virgam, et projice in terram palam Pharaone, et palam servis ejus, et erit draco.

10. Ingressus est autem Moyses et Aaron coram Pharaone, et servis ejus : et fecerunt sic, quemadmodum preceperat eis Dominus. Et projecit Aaron virgam coram Pharaone, et coram servis ejus, et facta est draco.

11. Convocavit autem Pharaos sophistas Aegypti, et veneficos : et fecerunt etiam incantatores Aegyptiorum veneficiis suis similiter.

12. Et projecerunt unusquisque virgam suam, et factae sunt dracones : et absorbuit virga Aaron virgas illorum.

13. Et invaluit cor Pharaonis, et non exaudivit eos, sicut praecepit eis Dominus.

14. Dixit autem Dominus ad Moysen : Aggravatum est cor Pharaonis, ut non dimittat populum.

15. Vade ad Pharaonem mane : ecce ipse exit ad aquam, et eris obvians ei ad labium fluminis. Et virgam versam in serpentem sumes in manu tua,

16. et dices ad eum : Dominus Deus Hebraeorum misit me ad te, dicens : Dimitte populum meum, ut mihi serviat in deserto : et ecce non exaudisti hucusque.

17. Haec autem dicit Dominus Deus : In hoc cognosces quia ego Dominus : ecce ego percutio virga, quae in manu mea, super aquam quae in flumine, et transmutabitur in sanguinem.

18. Et pisces, qui in flumine, morientur : et effervescet flumen, et non poterunt Aegyptii bibere aquam de flumine.

19. Dixit autem Dominus ad Moysen : Dic Aaron fratri tuo : Sume virgam tuam in manu tua, et extende manum tuam super aquas Aegypti, et super flumina eorum, et super rivos eorum, et super paludes eorum, et super omnem collectam aquam eorum : et erit sanguis. Et factus est sanguis in omni terra Aegypti, et in lignis et in lapidibus.

20. Et fecerunt sic Moyses et Aaron, sicut mandavit eis Dominus. Et elevans virga sua percussit aquam quae in flumine coram Pharaone, et coram servis ejus : et transmutata est omnis aqua quae in flumine, in sanguinem.

21. Et pisces, qui in flumine, mortui sunt, et effervuit flumen : et non potuerunt Aegyptii bibere aquam de flumine. Et fuit sanguis in omni terra Aegypti.

22. Fecerunt autem similiter et incantatores Aegyptiorum veneficiis suis. Et induratum est cor Pharaonis, et non exaudivit eos, sicut dixit Dominus.

23. Reversus autem Pharaos intravit in domum suam, et non apposuit mentem suam neque super hoc.

24. Foderunt autem omnes Aegyptii in circuitu fluminis, ut biberent aquam : et non potuerunt bibere aquam de flumine.

25. Καὶ ἀνεπληρώθησαν ἑπτὰ ἡμέραι μετὰ τὸ πατάσαι Κύριον τὸν ποταμόν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η.

1. Εἶπε δὲ Κύριος πρὸς Μωϋσῆν· Εἰσελθε πρὸς Φαραῶν, καὶ εἰπὲς πρὸς αὐτόν· Τάδε λέγει Κύριος· Ἐξαποστείλον τὸν λαόν μου, ἵνα μοι λατρεύσωσιν.

2. Εἰ δὲ μὴ βούλει σὺ ἔξαποστεῖλαι, ἰδοὺ ἐγὼ τύπτω πάντα τὰ ὄριά σου τοῖς βατράχοις.

3. Καὶ ἐξερεύξεται ὁ ποταμὸς βατράχους· καὶ ἀναβάντες εἰσελεύσονται εἰς τοὺς οἴκους σου, καὶ εἰς τὰ ταμεία τῶν κοιτῶνων σου, καὶ ἐπὶ τῶν κλινῶν σου, καὶ ἐπὶ τοὺς οἴκους τῶν θεραπόντων σου, καὶ τοῦ λαοῦ σου, καὶ ἐν τοῖς φυράμασί σου, καὶ ἐν τοῖς κλιβάνοις σου.

4. Καὶ ἐπὶ σέ, καὶ ἐπὶ τοὺς θεραπόντάς σου, καὶ ἐπὶ τὸν λαόν σου ἀναβήσονται οἱ βάτραχοι.

5. Εἶπε δὲ Κύριος πρὸς Μωϋσῆν· Εἶπον Ἀαρὼν τῷ ἀδελφῷ σου· Ἐκτεινον τῇ χειρὶ τὴν ράβδον σου ἐπὶ τοὺς ποταμούς, καὶ ἐπὶ τὰς ὑώρυγας, καὶ ἐπὶ τὰ ἔλη, καὶ ἀνάγαγε τοὺς βατράχους.

6. Καὶ ἐξέτεινεν Ἀαρὼν τὴν χειρὰ ἐπὶ τὰ ὕδατα Αἰγύπτου, καὶ ἀνήγαγε τοὺς βατράχους· καὶ ἀνεβιδάσθη ὁ βάτραχος, καὶ ἐκάλυψε τὴν γῆν Αἰγύπτου.

7. Ἐποίησαν δὲ ὡσαύτως καὶ οἱ ἐπαιδοὶ τῶν Αἰγυπτίων ταῖς φαρμακίαις αὐτῶν, καὶ ἀνήγαγον τοὺς βατράχους ἐπὶ γῆν Αἰγύπτου.

8. Καὶ ἐκάλεσε Φαραῶν Μωϋσῆν καὶ Ἀαρὼν, καὶ εἶπεν· Εὐξασθε περὶ ἐμοῦ πρὸς Κύριον, καὶ περιελέτω τοὺς βατράχους ἀπ' ἐμοῦ, καὶ ἀπὸ τοῦ ἐμοῦ λαοῦ, καὶ ἔξαποστελῶ αὐτοὺς, καὶ θύσουσι τῷ Κυρίῳ.

9. Εἶπε δὲ Μωϋσῆς πρὸς Φαραῶν· Τάξαι πρὸς με πότε εὐξομαι περὶ σοῦ, καὶ περὶ τῶν θεραπόντων σου, καὶ τοῦ λαοῦ σου, ἀφανίσαι τοὺς βατράχους ἀπὸ σου, καὶ ἀπὸ τοῦ λαοῦ σου, καὶ ἐκ τῶν οἰκιῶν ὑμῶν· πλὴν ἐν τῷ ποταμῷ ὑπολειφθήσονται.

10. Ὁ δὲ εἶπεν· Εἰς αὐριον. Εἶπεν οὖν· Ὡς εἴρηκας· ἵνα εἰδῇς ὅτι οὐκ ἔστιν ἄλλος πλὴν Κυρίου.

11. Καὶ περιαιρεθήσονται οἱ βάτραχοι ἀπὸ σοῦ, καὶ ἀπὸ τῶν οἰκιῶν ὑμῶν, καὶ ἀπὸ τῶν ἐπαύλειων, καὶ ἀπὸ τῶν θεραπόντων σου, καὶ ἀπὸ τοῦ λαοῦ σου· πλὴν ἐν τῷ ποταμῷ ὑπολειφθήσονται.

12. Ἐξῆλθε δὲ Μωϋσῆς καὶ Ἀαρὼν ἀπὸ Φαραῶν. Καὶ ἐβόησε Μωϋσῆς πρὸς Κύριον περὶ τοῦ ὀρισμοῦ τῶν βατράχων, ὡς ἐτάξατο Φαραῶν.

13. Ἐποίησε δὲ Κύριος καθάπερ εἶπε Μωϋσῆς· καὶ ἐτελεύτησαν οἱ βάτραχοι ἐκ τῶν οἰκιῶν, καὶ ἐκ τῶν ἐπαύλειων, καὶ ἐκ τῶν ἀγρῶν.

14. Καὶ συνήγαγον αὐτοὺς θημωνίας θημωνίας· καὶ ὤρεσεν ἡ γῆ.

15. Ἰδὼν δὲ Φαραῶν ὅτι γέγονεν ἀνάψυξις, ἐβαρύνθη ἡ καρδία αὐτοῦ, καὶ οὐκ εἰσήκουσεν αὐτῶν, καθάπερ ἐλάλησε Κύριος.

16. Εἶπε δὲ Κύριος πρὸς Μωϋσῆν· Εἶπον Ἀαρὼν· Ἐκτεινον τῇ χειρὶ τὴν ράβδον σου, καὶ πάταξον τὸ χῶμα τῆς γῆς, καὶ ἔσονται σκνίφες ἐν τε τοῖς ἀνθρώποις, καὶ ἐν τοῖς τετράποσι, καὶ ἐν πάσῃ γῇ Αἰγύπτου.

17. Ἐξέτεινεν οὖν Ἀαρὼν τῇ χειρὶ τὴν ράβδον, καὶ ἐπάταξε τὸ χῶμα τῆς γῆς, καὶ ἐγένοντο οἱ σκνίφες ἐν

25. Et impleti sunt septem dies postquam percussit Dominus flumen.

CAPUT VIII.

1. Dixit autem Dominus ad Moysen : Ingredere ad Pharaonem, et dices ad eum : Hæc dicit Dominus : Dimitte populum meum, ut serviant mihi.

2. Sin autem nolis tu dimittere, ecce ego serio omnes fines tuos ranis.

3. Et eructabit flumen ranas : et ascendentes intrabunt in domos tuas, et in promptuaria cubiculorum tuorum, et super lectos tuos, et in domos servorum tuorum, et populi tui, et in conspersis tuis, et in clibanis tuis.

4. Et super te, et super servos tuos, et super populum tuum ascendent ranæ.

5. Dixit autem Dominus ad Moysen : Dic Aaron fratri tuo : Extende manu virgam tuam super flumina, et super rivos, et super paludes, et adduc ranas.

6. Et extendit Aaron manum super aquas Ægypti : et adduxit ranas : et educta est rana, et operuit terram Ægypti.

7. Fecerunt autem similiter et incantatores Ægyptiorum beneficiis suis, et adduxerunt ranas super terram Ægypti.

8. Et vocavit Pharaos Moysen, et dixit : Orate pro me ad Dominum, et auferat ranas a me, et a populo meo, et dimittam ipsos, et sacrificabunt Domino.

9. Dixit autem Moyses ad Pharaonem : Constitue mihi quando orem pro te, et pro servis tuis, et populo tuo, ut deleat ranas a te, et a populo tuo, et de domibus vestris : tantum in flumine remanebunt.

10. At ille dixit : In crastinum. Dixit igitur : Sicut dixisti : ut scias quia non est alius præter Dominum.

11. Et auferentur ranæ a te, et a domibus vestris, et a villis, et a servis tuis, et a populo tuo : tantum in flumine remanebunt.

12. Egressus est autem Moyses et Aaron a Pharaone. Et clamavit Moyses ad Dominum pro finitione ranarum, sicut constituit Pharaos.

13. Fecit autem Dominus sicut dixit Moyses : et mortuæ sunt ranæ de domibus, et de villis, et de agris.

14. Et colligebant illas acervos acervos : et putruit terra.

15. Videns autem Pharaos quoniam facta est refrigeratio, ingratum est cor ejus, et non exaudivit eos, sicut locutus est Dominus.

16. Dixit autem Dominus ad Moysen : Dic ad Aaron : Extende manu virgam tuam, et percute pulverem terræ, et erunt scyniphes et in hominibus, et in quadrupedibus, et in omni terra Ægypti.

17. Extendit igitur Aaron manu virgam, et percussit pulverem terræ, et facti sunt scyniphes in hominibus, et in

τοῖς ἀνθρώποις, ἐν τε τοῖς τετράποσι, καὶ ἐν παντί χώματι τῆς γῆς ἐγένοντο οἱ σκνίφες.

18. Ἐποίησαν δὲ ὡσαύτως καὶ οἱ ἱπποῖδοι ταῖς φαρμακείαις αὐτῶν, ἐξαγαγεῖν τὸν σκνίφα, καὶ οὐκ ἠδύναντο. Καὶ ἐγένοντο οἱ σκνίφες ἐν τε τοῖς ἀνθρώποις, καὶ ἐν τοῖς τετράποσιν.

19. Εἶπαν οὖν οἱ ἱπποῖδοι τῷ Φαραῶ· Δάκτυλος Θεοῦ ἐστὶ τοῦτο. Καὶ ἐσκληρύνθη ἡ καρδία Φαραῶ, καὶ οὐκ εἰσέχουσεν αὐτῶν, καθάπερ ἐλάλησε Κύριος.

20. Εἶπε δὲ Κύριος πρὸς Μωϋσῆν· Ὀρθρισὸν τὸ πρῶτ', καὶ στῆθι ἐναντίον Φαραῶ· καὶ ἰδοὺ αὐτὸς ἐξελεύσεται ἐπὶ τὸ ὕδωρ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν· Τάδε λέγει Κύριος· Ἐξαποστείλον τὸν λαόν μου, ἵνα μοι λατρεύσωσιν ἐν τῇ ἐρήμῳ.

21. Ἐὰν δὲ μὴ βούλῃ ἐξαποστεῖλαι τὸν λαόν μου, ἰδοὺ ἐγὼ ἐξαποστελλῶ ἐπὶ σέ, καὶ ἐπὶ τοὺς θεράποντάς σου, καὶ ἐπὶ τὸν λαόν σου, καὶ ἐπὶ τοὺς οἴκους ὑμῶν κυνόμεναι. Καὶ πλησθήσονται αἱ οἰκίαι τῶν Αἰγυπτίων τῆς κυνομυίης, καὶ εἰς τὴν γῆν ἐφ' ἧς εἰσιν ἐπ' αὐτῆς.

22. Καὶ παραδοξάσω ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τὴν γῆν Γεσέμ, ἐφ' ἧς ὁ λαός μου ἐπεστι ἐπ' αὐτῆς, ἐφ' ἧς οὐκ ἔσται ἐκεῖ ἡ κυνόμυια· ἵνα εἰδῇς ὅτι ἐγὼ εἰμι Κύριος ὁ Θεὸς πάσης τῆς γῆς.

23. Καὶ δώσω διαστολὴν ἀνὰ μέσον τοῦ ἡμοῦ λαοῦ, καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σοῦ λαοῦ. Ἐν δὲ τῇ αὔριον ἔσται τοῦτο ἐπὶ τῆς γῆς.

24. Ἐποίησε δὲ Κύριος οὕτως· καὶ παρεγένετο ἡ κυνόμυια, πλῆθος εἰς τοὺς οἴκους Φαραῶ, καὶ εἰς τοὺς οἴκους τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ εἰς πᾶσαν τὴν γῆν Αἰγύπτου· καὶ ἐξωλοθρεύθη ἡ γῆ ἀπὸ τῆς κυνομυίης.

25. Ἐκάλεσε δὲ Φαραῶ Μωϋσῆν καὶ Ἀαρὼν, λέγων· Ἐλθόντες θύσατε Κυρίῳ τῷ Θεῷ ὑμῶν ἐν τῇ γῇ.

26. Καὶ εἶπε Μωϋσῆς· Οὐ δυνατόν γενέσθαι οὕτως· τὰ γὰρ βδελύγματα τῶν Αἰγυπτίων θύσομεν Κυρίῳ τῷ Θεῷ ἡμῶν. Ἐὰν γὰρ θύσωμεν τὰ βδελύγματα τῶν Αἰγυπτίων ἐναντίον αὐτῶν, λιθοβοληθήσομεθα.

27. Ὅδὸν τριῶν ἡμερῶν πορευσόμεθα εἰς τὴν ἐρημον, καὶ θύσομεν τῷ Θεῷ ἡμῶν, καθάπερ εἶπε Κύριος ἡμῖν.

28. Καὶ εἶπε Φαραῶ· Ἐγὼ ἀποστελλῶ ὑμᾶς, καὶ θύσατε τῷ Θεῷ ὑμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἀλλ' οὐ μακρὰν ἀποτενεῖτε πορευθῆναι. Εὐξασθε οὖν περὶ ἡμοῦ πρὸς Κύριον.

29. Εἶπε δὲ Μωϋσῆς· Ὁ δὲ ἐγὼ ἐξελεύσομαι ἀπὸ σοῦ, καὶ εὐξομαι πρὸς τὸν Θεόν, καὶ ἀπελεύσεται ἡ κυνόμυια καὶ ἀπὸ τῶν θεραπόντων σου, καὶ ἀπὸ τοῦ λαοῦ σου αὔριον. Μὴ προσέθῃς ἔτι, Φαραῶ, ἐξαπατῆσαι, τοῦ μὴ ἐξαποστεῖλαι τὸν λαόν ὅσας Κυρίῳ.

30. Ἐξῆλθε δὲ Μωϋσῆς ἀπὸ Φαραῶ, καὶ ηὔξατο πρὸς τὸν Θεόν.

31. Ἐποίησε δὲ Κύριος καθάπερ εἶπε Μωϋσῆς, καὶ περιεῖλε τὴν κυνόμυιαν ἀπὸ Φαραῶ, καὶ τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, καὶ οὐ κατελείφθη οὐδεμία.

32. Καὶ ἐβάρυνε Φαραῶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τοῦ καιροῦ τούτου, καὶ οὐκ ἠθέλησεν ἐξαποστεῖλαι τὸν λαόν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

1. Εἶπε δὲ Κύριος πρὸς Μωϋσῆν· Εἰσελθε πρὸς Φα-

quadrupedibus, et in omni pulvere terrae facti sunt sciniphes.

18. Fecerunt autem similiter et incantatores veneficiis suis, ut educerent sciniphes, et non potuerunt. Et facti sunt sciniphes et in hominibus, et in quadrupedibus.

19. Dixerunt igitur incantatores Pharaoni : Digitus Dei est hic. Et induratum est cor Pharaonis, et non exaudivit eos, sicut locutus est Dominus.

20. Dixit autem Dominus ad Moysen : Surge mane in diluculo, et sta coram Pharaone : et ecce ipse egredietur ad aquam, et dices ad eum : Haec dicit Dominus : Dimitte populum meum, ut mihi serviant in deserto.

21. Sin autem nolis dimittere populum meum, ecce ego mitto in te, et in servos tuos, et in populum tuum, et in domos vestras cynomyiam. Et implebuntur domus Aegyptiorum cynomyia, et in terram super quam sunt super eam.

22. Et gloriosam faciam in die illa terram Gesem, super quam populus meus inest super eam, super quam non erit ibi cynomyia : ut scias quia ego sum Dominus Deus omnis terrae.

23. Et dabo interstitium inter populum meum, et populum tuum. In crastina autem erit hoc super terram.

24. Fecit autem Dominus sic : et advenit cynomyia, multitudo in domos Pharaonis, et in domos servorum ejus, et in omnem terram Aegypti : et destructa est terra a cynomyia.

25. Vocavit autem Pharaos Moysen et Aaron, dicens : Venientes immolate Domino Deo vestro in terra.

26. Et dixit Moyses : Non potest fieri sic : abominationes enim Aegyptiorum immolabimus Domino Deo nostro. Si enim immolaverimus abominationes Aegyptiorum palam ipsis, lapidabimur.

27. Viam trium dierum ibimus in desertum, et sacrificabimus Deo nostro, sicut dixit Dominus nobis.

28. Et dixit Pharaos : Ego mitto vos, et sacrificare Deo vestro in deserto, sed non longe protendetis ire. Orate igitur pro me ad Dominum.

29. Dixit autem Moyses : Ego autem exibo a te, et adorabo ad Deum, et abibit cynomyia et a servis tuis, et a populo tuo cras. Ne adjeceris ultra, Pharaos, decipere, non dimittendo populum sacrificare Domino.

30. Exivit autem Moyses a Pharaone, et oravit ad Deum.

31. Fecit autem Dominus sicut dixit Moyses, et abstulit cynomyiam a Pharaone, et a servis ejus, et populo ejus, et non remansit ulla.

32. Et ingravavit Pharaos cor suum etiam in tempore hoc, et noluit dimittere populum.

CAPUT IX.

1. Dixit autem Dominus ad Moysen : Ingredere ad Pha-

ραῶ, καὶ ἐρεῖς αὐτῷ· Τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς τῶν Ἑβραίων· Ἐξαποστείλον τὸν λαόν μου, ἵνα μοι λατρεύσωσι.

2. Εἰ μὲν οὖν μὴ βούλει ἔξαποστεῖλαι τὸν λαόν μου, ἀλλὰ ἔτι ἐγκρατεῖς αὐτοῦ,

3. ἰδοὺ χεὶρ Κυρίου ἐπέσται ἐν τοῖς κτήνεσί σου τοῖς ἐν τοῖς πεδίοις, ἐν τε τοῖς ἵπποις, καὶ ἐν τοῖς ὑποζυγίοις, καὶ ταῖς καμήλοις, καὶ βουσί, καὶ προβάτοις, θάνατος μέγας σφόδρα.

4. Καὶ παραδοξάσω ἐγὼ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀνὰ μέσον τῶν κτηνῶν τῶν Αἰγυπτίων, καὶ ἀνὰ μέσον τῶν κτηνῶν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ· οὐ τελευτήσει ἀπὸ πάντων τῶν τοῦ Ἰσραὴλ υἱῶν ῥητόν.

5. Καὶ ἔδωκεν ὁ Θεὸς ὄρον, λέγων· Ἐν τῇ αὔριον ποιήσει Κύριος τὸ ῥῆμα τοῦτο ἐπὶ τῆς γῆς.

6. Καὶ ἐποίησε Κύριος τὸ ῥῆμα τοῦτο τῇ ἐπαύριον· καὶ ἐτελεύτησε πάντα τὰ κτήνη τῶν Αἰγυπτίων ἀπὸ δὲ τῶν κτηνῶν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ οὐκ ἐτελεύτησεν οὐδέν.

7. Ἰδὼν δὲ Φαραὼ ὅτι οὐκ ἐτελεύτησεν ἀπὸ πάντων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ οὐδέν, ἐβαρύνθη ἡ καρδία Φαραὼ, καὶ οὐκ ἔξαπέστειλε τὸν λαόν.

8. Εἶπε δὲ Κύριος πρὸς Μωϋσῆν καὶ Ἀαρὼν, λέγων· Λάβετε ὑμεῖς πλήρεις τὰς χεῖρας αἰθάλης καμινίας, καὶ πατάτω Μωϋσῆς εἰς τὸν οὐρανὸν ἐναντίον Φαραὼ, καὶ ἐναντίον τῶν θεραπόντων αὐτοῦ·

9. καὶ γενηθήτω κονιορτὸς ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν Αἰγύπτου. Καὶ ἔσται ἐπὶ τοὺς ἀνθρώπους, καὶ ἐπὶ τὰ τετράποδα ἔλκη, φλυκτίδες ἀναζέουσai, ἐν τε τοῖς ἀνθρώποις, καὶ ἐν τοῖς τετράποσιν, ἐν πάσῃ γῇ Αἰγύπτου.

10. Καὶ ἔλαβεν τὴν αἰθάλην τῆς καμινίας ἐναντίον Φαραὼ, καὶ ἔπασεν αὐτὴν Μωϋσῆς εἰς τὸν οὐρανόν· καὶ ἐγένετο ἔλκη, φλυκτίδες ἀναζέουσai, ἐν τε τοῖς ἀνθρώποις, καὶ ἐν τοῖς τετράποσι.

11. Καὶ οὐκ ἤδύναντο οἱ φαρμακοὶ στήναι ἐναντίον Μωϋσῆ διὰ τὰ ἔλκη· ἐγένετο γὰρ τὰ ἔλκη ἐν τοῖς φαρμακοῖς, καὶ ἐν πάσῃ γῇ Αἰγύπτου.

12. Ἐσχλήρυνε δὲ Κύριος τὴν καρδίαν Φαραὼ, καὶ οὐκ εἰσέκρουσεν αὐτῶν καθὰ συνέταξε Κύριος.

13. Εἶπε δὲ Κύριος πρὸς Μωϋσῆν· Ὁρθρισον τὸ πρῶτ', καὶ στήθι ἐναντίον Φαραὼ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν· Τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς τῶν Ἑβραίων· Ἐξαποστείλον τὸν λαόν μου, ἵνα λατρεύσωσί μοι.

14. Ἐν τῷ γὰρ νῦν καιρῷ ἐγὼ ἔξαποστελλῶ πάντα τὰ συναντήματά μου εἰς τὴν καρδίαν σου, καὶ τῶν θεραπόντων σου, καὶ τοῦ λαοῦ σου· ἵνα εἰδῇς ὅτι οὐκ ἔστιν, ὡς ἐγὼ, ἄλλος ἐν πάσῃ τῇ γῇ.

15. Νῦν γὰρ ἀποστείλας τὴν χεῖρα πατάξω σε, καὶ τὸν λαόν σου θανατώσω, καὶ ἐκτρίβῃς ἀπὸ τῆς γῆς.

16. Καὶ ἐνεκεν τούτου διετηρήθης, ἵνα ἐνδείξωμαι ἐν σοὶ τὴν ἰσχύμ μου, καὶ ὅπως διαγγελῇ τὸ ὄνομά μου ἐν πάσῃ τῇ γῇ.

17. Ἔτι οὖν σὺ ἐμποιῇ τοῦ λαοῦ μου, τοῦ μὴ ἔξαποστεῖλαι αὐτούς·

18. ἰδοὺ ἐγὼ ὡς ταύτην τὴν ὥραν αὔριον χάλαζαν πολλὴν σφόδρα, ἥτις τοιαύτη οὐ γέγονεν ἐν Αἰγύπτῳ, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἔκτισται, ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

19. Νῦν οὖν κατὰσπευσον συναγαγεῖν τὰ κτήνη σου, καὶ ὅσα σοι ἔστιν ἐν τῇ πεδίῳ· πάντες γὰρ οἱ ἀνθρώποι, καὶ τὰ κτήνη, ὅσα ἔβν εὑρεθῇ ἐν τοῖς πεδίοις, καὶ

raonem, et dices ei : Hæc dicit Dominus Deus Hebræorum : Dimitte populum meum, ut mihi serviant.

2. Si quidem igitur non vis dimittere populum meum, sed adhuc retines eum,

3. ecce manus Domini inerit in pecoribus tuis quæ in campis, et in equis, et in subjugalibus, et camelis, et bobus, et ovibus, mors magna valde.

4. Et mirabiliter distinguam ego in tempore illo inter pecora Ægyptiorum, et inter pecora filiorum Israel : non morietur, de omnibus, quæ sunt filiorum Israel, verbum.

5. Et dedit Deus terminum dicens : Cras faciet Dominus verbum hoc super terram.

6. Et fecit Dominus verbum hoc in crastino : et mortua sunt omnia pecora Ægyptiorum : de pecoribus autem filiorum Israel non est mortuum ullum.

7. Videns autem Pharaos quia non est mortuum de omnibus pecoribus filiorum Israel ullum, ingravatum est cor Pharaonis, et non dimisit populum.

8. Dixit autem Dominus ad Moysen et Aaron, dicens : Sumite vobis plenas manus favillæ de fornace, et aspergat Moyses in cælum coram Pharaone et coram servis ejus :

9. et fiat pulvis super omnem terram Ægypti. Et erunt super homines, et super quadrupedia, ulcera, vesicæ effervescentes, et in hominibus, et in quadrupedibus, et in omni terra Ægypti.

10. Et sumpsit favillam de fornace coram Pharaone, et aspersit eam Moyses in cælum : et facta sunt ulcera, vesicæ effervescentes, et in hominibus, et in quadrupedibus.

11. Et non potuerunt venefici stare coram Moyse propter ulcera : facta enim sunt ulcera in veneficis, et in omni terra Ægypti.

12. Induravit autem Dominus cor Pharaonis, et non exaudivit eos, sicut constituit Dominus.

13. Dixit autem Dominus ad Moysen : Surge diluculo mane, et sta coram Pharaone, et dices ad eum : Hæc dicit Dominus Deus Hebræorum : Dimitte populum meum, ut serviant mihi.

14. Nunc enim in hoc tempore ego mitto omnes impetus meos in cor tuum, et servorum tuorum, et populi tui : ut scias quia non est, sicut ego, alius in omni terra.

15. Nunc enim mittens manum percutiam te, et populum tuum morti tradam, et extereris de terra.

16. Et propter hoc conservatus es, ut ostendam in te virtutem meam, et ut annuntiatur nomen meum in universa terra.

17. Adhuc igitur tu insultas populo meo, ut non dimittas eos :

18. ecce ego plus hac hora crastina grandinem multam valde ; quæ talis non fuit in Ægypto, ex quo die condita est usque in diem hunc.

19. Nunc igitur festina congregare pecora tua, et quæcumque tibi sunt in campo : omnes enim homines et pecora, quæcumque inventa fuerint in campis, et non introierint

μή εἰσελθῇ εἰς οἰκίαν, πέσῃ δὲ ἐπ' αὐτὰ ἡ χάλαζα, τελευτήσει.

20. Ὁ φοβούμενος τὸ ῥῆμα Κυρίου τῶν θεραπόντων Φαραὼ συνήγαγε τὰ κτήνη αὐτοῦ εἰς τοὺς οἴκους·

21. ὃς δὲ μὴ προσέσχεν τῇ διανοίᾳ εἰς τὸ ῥῆμα Κυρίου, ἀφῆκε τὰ κτήνη ἐν τοῖς πεδίοις.

22. Εἶπε δὲ Κύριος πρὸς Μωϋσῆν· Ἐκτεινον τὴν χεῖρά σου εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ἔσται χάλαζα ἐπὶ πᾶσαν γῆν Αἰγύπτου, ἐπὶ τε τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὰ κτήνη, καὶ ἐπὶ πᾶσαν βοτάνην τὴν ἐπὶ τῆς γῆς.

23. Ἐξέτεινε δὲ Μωϋσῆς τὴν χεῖρα εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ Κύριος ἔδωκε φωνὰς καὶ χάλαζαν· καὶ διέτρεχε τὸ πῦρ ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ ἔβρεξε Κύριος χάλαζαν ἐπὶ πᾶσαν γῆν Αἰγύπτου.

24. Ἦν δὲ ἡ χάλαζα καὶ τὸ πῦρ φλογίζον ἐν τῇ χαλάζῃ· ἡ δὲ χάλαζα πολλὴ σφόδρα, ἥτις τοιαύτη οὐ γέγονεν ἐν Αἰγύπτῳ, ἀφ' ἧς ἡμέρας γεγέννηται ἐπ' αὐτῆς ἔθνος.

25. Ἐπάταξε δὲ ἡ χάλαζα ἐν πάσῃ γῇ Αἰγύπτου ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους· καὶ πᾶσαν βοτάνην τὴν ἐν τῷ πεδίῳ ἐπάταξεν ἡ χάλαζα· καὶ πάντα τὰ ξύλα τὰ ἐν τοῖς πεδίοις συνέτριψεν ἡ χάλαζα·

26. πλὴν ἐν γῇ Γεσέμ, ὅθ' ἦσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, οὐκ ἐγένετο ἡ χάλαζα.

27. Ἀποστείλας δὲ Φαραὼ ἐκάλεσε Μωϋσῆν καὶ Ἀαρὼν, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ἠμάρτηκα τὸ νῦν· ὁ Κύριος δίκαιος, ἐγὼ δὲ καὶ ὁ λαός μου ἀσεβεῖς.

28. Εὐξασθε οὖν περὶ ἐμοῦ πρὸς Κύριον, καὶ παυσάσθω τοῦ γενηθῆναι φωνὰς Θεοῦ, καὶ χάλαζαν, καὶ πῦρ, καὶ ἐξαποστελῶ ὑμᾶς, καὶ οὐκέτι προστεθήσεσθε μένειν.

29. Εἶπε δὲ αὐτῷ Μωϋσῆς· Ὡς ἂν ἐξέλθω τὴν πόλιν, ἐκπετάσω τὰς χεῖράς μου πρὸς τὸν Κύριον, καὶ αἱ φωναὶ παύσονται, καὶ ἡ χάλαζα, καὶ ὁ ὑετός οὐκ ἔσται ἔτι· ἵνα γινῶς ὅτι τοῦ Κυρίου ἡ γῆ.

30. Καὶ σὺ, καὶ οἱ θεράποντές σου, ἐπίσταμαι ὅτι οὐδέπω πεφόβησθε τὸν Κύριον.

31. Τὸ δὲ λίνον καὶ ἡ κριθὴ ἐπλήγη· ἡ γὰρ κριθὴ παρεστηκυῖα, τὸ δὲ λίνον σπερματίζον·

32. ὁ δὲ πυρὸς καὶ ἡ ὀλύρα οὐκ ἐπλήγησαν, ὅτιμα γὰρ ἦν.

33. Ἐξῆλθε δὲ Μωϋσῆς ἀπὸ Φαραὼ ἐκτὸς τῆς πόλεως, καὶ ἐξέτεινε τὰς χεῖρας πρὸς Κύριον, καὶ αἱ φωναὶ ἐπαύσαντο, καὶ ἡ χάλαζα, καὶ ὁ ὑετός οὐκ ἔσταξεν ἔτι ἐπὶ τὴν γῆν.

34. Ἰδὼν δὲ Φαραὼ ὅτι πέπαυται ὁ ὑετός καὶ ἡ χάλαζα καὶ αἱ φωναὶ, προσέθετο τοῦ ἀμαρτάνειν· καὶ ἐβάρυνεν αὐτοῦ τὴν καρδίαν, καὶ τῶν θεραπόντων αὐτοῦ.

35. Καὶ ἐσκληρύνθη ἡ καρδία Φαραὼ, καὶ οὐκ ἐξάπεστευε τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, καθάπερ ἐλάλησε Κύριος τῷ Μωϋσῇ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι'.

1. Εἶπε δὲ Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων· Ἐξέλθε πρὸς Φαραὼ· ἐγὼ γὰρ ἐσκληρύνω αὐτοῦ τὴν καρδίαν καὶ τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, ἵνα ἐξῆς ἐπὶ τὰ σημεῖα ταῦτα ἐπ' αὐτούς·

2. ὅπως διηγήσῃσθε εἰς τὰ ὦτα τῶν τέκνων ὑμῶν,

in domum, ceciderit autem grando super ea, morientur.

20. Qui timebat verbum Domini servorum Pharaonis congregavit pecora sua in domos :

21. qui autem non intendit mente in verbum Domini, dimisit pecora in campis.

22. Dixit autem Dominus ad Moysen : Extende manum tuam in caelum, et erit grando in omnem terram Aegypti, et in homines et pecora, et in omnem herbam quae super terram.

23. Extendit autem Moyses manum in caelum, et Dominus dedit voces et grandinem : et discurrit ignis super terram : et pluit Dominus grandinem super omnem terram Aegypti.

24. Erat autem grando et ignis flagrans in grandine : grando autem multa valde, quae talis non fuit in Aegypto, ex quo die facta est super eam gens.

25. Percussit autem grando in omni terra Aegypti ab homine usque ad pecus : et omnem herbam quam in campo percussit grando : et omnia ligna quae in campis contrivit grando :

26. tantum in terra Gesem, ubi erant filii Israel, non est facta grando.

27. Mittens autem Pharaos vocavit Moysen et Aaron, et dixit eis : Peccavi nunc : Dominus justus, ego autem et populus meus impij.

28. Orate igitur pro me ad Dominum, et desinant fieri voces Dei, et grando, et ignis, et dimittam vos, et non ultra adjicietis manere.

29. Dixit autem ei Moyses : Cum egressus fuero de civitate, expandam manus meas ad Dominum, et voces desinent, et grando, et pluvia non erit ultra, ut cognoscas quia Domini est terra.

30. Et tu, et servi tui, scio quod nondum timuistis Dominum.

31. Linum autem et hordoum percussum est : hordeum enim ad vigorem venerat, linum vero semen faciebat :

32. Frumentum autem et sar non sunt percussa, erant enim serotina.

33. Exivit autem Moyses a Pharaone extra civitatem, et extendit manus ad Dominum, et voces cessaverunt, et grando, et pluvia non stillavit ultra super terram.

34. Videns autem Pharaos quia cessavit pluvia et grando et voces, apposuit ad peccandum : et ingravavit cor suum, et servorum suorum.

35. Et induratum est cor Pharaonis, et non dimisit filios Israel, sicut locutus erat Dominus Moysi.

CAPUT X.

1. Dixit autem Dominus ad Moysen, dicens : Intra ad Pharaonem : ego enim induravi cor ejus et servorum ejus, ut deinde superveniant signa haec super eos :

2. ut narretis in auribus filiorum vestrorum, et filiis

καὶ τοῖς τέκνοις τῶν τέκνων ὑμῶν, ὅσα ἐμπέπαιχα τοῖς Αἰγυπτίοις, καὶ τὰ σημεῖά μου ἃ ἐποίησα ἐν αὐτοῖς, καὶ γνώσεσθε ὅτι ἐγὼ Κύριος.

3. Ἐξῆλθε δὲ Μωϋσῆς καὶ Ἀαρὼν ἐναντίον Φαραὼ, καὶ εἶπαν αὐτῷ· Τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς τῶν Ἑβραίων· Ἔως τίνος οὐ βούλει ἐντραπήναί με; Ἐξαποστείλον τὸν λαόν μου, ἵνα λατρεύσωσί μοι.

4. Ἐὰν δὲ μὴ θέλῃς σὺ ἐξαποστεῖλαι τὸν λαόν μου, ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω ταύτην τὴν ὥραν αὐρίον ἀκρίδα πολλὴν ἐπὶ πάντα τὰ ὄριά σου.

5. Καὶ καλύψει τὴν ὄψιν τῆς γῆς, καὶ οὐ δύνησιν κατιδεῖν τὴν γῆν καὶ κατέδεται πᾶν τὸ περισσὸν τῆς γῆς τὸ καταλειφθὲν, ὃ κατέλειπεν ὑμῖν ἡ χάλαζα, καὶ κατέδεται πᾶν ξύλον τὸ φυόμενον ὑμῖν ἐπὶ τῆς γῆς.

6. Καὶ πλησθήσονται σοὺ αἱ οἰκίαι, καὶ αἱ οἰκίαι τῶν θεραπόντων σου, καὶ πᾶσαι αἱ οἰκίαι ἐν πάσῃ γῇ τῶν Αἰγυπτίων· ἃ οὐδέποτε ἐωράκασιν οἱ πατέρες σου, οὐδ' οἱ πρόπαπποι αὐτῶν, ἀφ' ἧς ἡμέρας γεγόνασιν ἐπὶ τῆς γῆς ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. Καὶ ἐκκλίνας Μωϋσῆς ἐξῆλθεν ἀπὸ Φαραὼ.

7. Καὶ λέγουσιν οἱ θεράποντες Φαραὼ πρὸς αὐτόν· Ἔως τίνος ἔσται τοῦτο ἡμῖν σκῶλον; Ἐξαποστείλον τοὺς ἀνθρώπους, ὅπως λατρεύσουσι τῷ Θεῷ αὐτῶν. Ἢ εἰδέναι βούλει ὅτι ἀπόλωλεν Αἴγυπτος;

8. Καὶ ἀπέστρεψαν τὸν τι Μωϋσῆν καὶ Ἀαρὼν πρὸς Φαραὼ, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Πορεύεσθε καὶ λατρεύσατε Κυρίῳ τῷ Θεῷ ὑμῶν. Τίνες δὲ καὶ τίνες εἰσὶν οἱ πορευόμενοι;

9. Καὶ λέγει Μωϋσῆς· Σὺν τοῖς νεανίσκοις καὶ πρεσβυτέροις πορευσόμεθα, σὺν τοῖς υἱοῖς καὶ θυγατράσι, καὶ προβάτοις καὶ βοῦσιν ἡμῶν· ἔστι γὰρ ἑορτὴ Κυρίου.

10. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Ἔστω οὕτω, Κύριος μεθ' ὑμῶν. Καθότι ἀποστέλλω ὑμᾶς, μὴ καὶ τὴν ἀποσκευὴν ὑμῶν; Ἰδετε ὅτι πονηρία πρόκειται ὑμῖν.

11. Μὴ οὕτως πορευέσθωσαν δὲ οἱ ἄνδρες, καὶ λατρευσάτωσαν τῷ Θεῷ· τοῦτο γὰρ αὐτοὶ ἐκζητεῖτε. Ἐξέβαλον δὲ αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου Φαραὼ.

12. Εἶπε δὲ Κύριος πρὸς Μωϋσῆν· Ἐκτεινον τὴν χεῖρα ἐπὶ γῆν Αἰγύπτου, καὶ ἀναβήτω ἀκρίς ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ κατέδεται πᾶσαν βοτάνην τῆς γῆς, καὶ πάντα τὸν καρπὸν τῶν ξύλων ὃν ὑπελείπετο ἡ χάλαζα.

13. Καὶ ἐπῆρε Μωϋσῆς τὴν ράβδον εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ Κύριος ἐπήγαγεν ἄνεμον νότον ἐπὶ τὴν γῆν, ὅλην τὴν ἡμέραν ἐκείνην, καὶ ὅλην τὴν νύκτα· τὸ πρωὶ ἐγενήθη, καὶ ὁ ἄνεμος ὁ νότος ἀνέλαβε τὴν ἀκρίδα,

14. καὶ ἀνήγαγεν αὐτὴν ἐπὶ πᾶσαν γῆν Αἰγύπτου. Καὶ κατέπαυσεν ἐπὶ πάντα τὰ ὄρια Αἰγύπτου πολλὴ σφόδρα. Προτέρα αὐτῆς οὐ γέγονε τοιαύτη ἀκρίς, καὶ μετὰ ταῦτα οὐκ ἔσται οὕτως.

15. Καὶ ἐκάλυψε τὴν ὄψιν τῆς γῆς, καὶ ἐφθάρη ἡ γῆ· καὶ κατέφαγε πᾶσαν βοτάνην τῆς γῆς, καὶ πάντα τὸν καρπὸν τῶν ξύλων ὃς ὑπελείφθη ἀπὸ τῆς χαλάζης· οὐχ ὑπελείφθη γλοιρὸν οὐδὲν ἐν τοῖς ξύλοις, καὶ ἐν πάσῃ βοτάνῃ τοῦ πεδίου, ἐν πάσῃ γῇ Αἰγύπτου.

16. Κατέσπευδε δὲ Φαραὼ καλεῖσαι Μωϋσῆν καὶ Ἀαρὼν, λέγων· Ἠμάρτηκα ἐναντίον Κυρίου τοῦ Θεοῦ ὑμῶν, καὶ εἰς ὑμᾶς.

17. Προσδέξασθε σὺν μου τὴν ἁμαρτίαν ἐτι νῦν, καὶ προσεύξασθε πρὸς Κύριον τὸν Θεὸν ὑμῶν, καὶ περιλέτω ἀπ' ἐμοῦ τὸν θάνατον τοῦτον.

filiorum vestrorum, quaecumque illi Aegyptiis, et signa mea quae feci in eis, et cognoscetis quia ego Dominus.

3. Intravit autem Moyses et Aaron coram Pharaone, et dixerunt ei : Hæc dixit Dominus Deus Hebræorum : Quousque non vis revereri me ? Dimitte populum meum, ut serviant mihi.

4. Sin autem nolis tu dimittere populum meum, ecce ego induco hac hora crastino die locustam multam in omnes fines tuos.

5. Et operiet aspectum terræ, et non poteris videre terram : et comedet omne quod superstes est de terra, quod remansit, quod reliquit vobis grando, et comedet omne lignum quod nascitur vobis super terram.

6. Et implebuntur domus tuæ, et domus servorum tuorum, et omnes domus in terra Aegyptiorum : quæ numquam viderunt patres tui, neque proavi eorum, ex quo die fuerunt super terram usque in hunc diem. Et declinans Moyses exivit a Pharaone.

7. Et dicunt servi Pharaonis ad eum : Quousque erit hoc nobis scandalum ? Dimitte homines, ut serviant Deo suo. Numquid scire vis quia perit Aegyptus ?

8. Et reduxerunt Moysen et Aaron ad Pharaonem, et dixit eis : Ite et servite Domino Deo vestro. Qui autem et qui sunt euntes ?

9. Et ait Moyses : Cum adolescentibus et senioribus istius, cum filiis et filiabus, et ovibus et bobus nostris : est enim solemnitas Domini.

10. Et dixit ad eos : Sit sic, Dominus vobiscum. Sicut dimitto vos, numquid et supellectilem vestram ? Videte quia magnitudo proposita est vobis.

11. Non sic : sed eant viri, et serviant Deo : hoc enim ipsi requiritis. Ejecerunt autem eos a facie Pharaonis.

12. Dixit autem Dominus ad Moysen : Extende manum super terram Aegypti, et ascendat locusta super terram : et comedet omnem herbam terræ, et omnem fructum lignorum quem reliquit grando.

13. Et elevavit Moyses virgam in cælum, et Dominus induxit ventum austrum super terram tota die illa, et tota nocte : factum est mane, et ventus auster assumpsit locustam,

14. et induxit eam super omnem terram Aegypti. Et requievit super omnes fines Aegypti multa valde. Ante eam non fuit talis locusta, et posthac non erit sic.

15. Et operuit aspectum terræ, et corrupta est terra : et comedit omnem herbam terræ, et omnem fructum lignorum qui relictus fuerat a grandine : non est relictum viride nihil in lignis, et in omni herba campi, in omni terra Aegypti.

16. Festinavit autem Pharaon vocare Moysen et Aaron, dicens : Peccavi ante Dominum Deum vestrum, et in vos.

17. Suscipite igitur peccatum meum etiam nunc, et orate ad Dominum Deum vestrum, et auferat a me mortem hanc.

18. Ἐξῆλθε δὲ Μωϋσῆς ἀπὸ Φαραὼ, καὶ ᾠζατο πρὸς τὸν Θεόν.

19. Καὶ μετέβαλε Κύριος ἄνεμον ἀπὸ θαλάσσης σφοδρὸν, καὶ ἀνέλαβε τὴν ἀκρίδα καὶ ἔβαλεν αὐτὴν εἰς τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν. Καὶ οὐχ ὑπελείφθη ἀκρις μία ἐν πάσῃ γῇ Αἰγύπτου.

20. Καὶ ἐσκληρυνε Κύριος τὴν καρδίαν Φαραὼ, καὶ οὐκ ἐξαπέστειλε τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ.

21. Εἶπε δὲ Κύριος πρὸς Μωϋσῆν· Ἐκτεινον τὴν χεῖρά σου εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ γενηθήτω σκότος ἐπὶ γῆς Αἰγύπτου, ψηλαφῆτὸν σκότος.

22. Ἐξέτεινε δὲ Μωϋσῆς τὴν χεῖρα εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ἐγένετο σκότος, γνόφος, θύελλα ἐπὶ πᾶσαν γῆν Αἰγύπτου τρεῖς ἡμέρας.

23. Καὶ οὐκ εἶδεν οὐδεὶς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ τρεῖς ἡμέρας· καὶ οὐκ ἐξανέστη οὐδεὶς ἐκ τῆς κοίτης αὐτοῦ τρεῖς ἡμέρας· πᾶσι δὲ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ φῶς ἦν ἐν πᾶσιν οἷς κατεγίνοντο.

24. Καὶ ἐκάλεσε Φαραὼ Μωϋσῆν καὶ Ἀαρὼν, λέγων· Βαδίζετε, λατρεύσατε Κυρίῳ τῷ Θεῷ ὑμῶν· πλήν τῶν προβάτων καὶ τῶν βοῶν ὑπολείπεσθε· καὶ ἡ ἀποσκευὴ ὑμῶν ἀποτρεχέτω μεθ' ὑμῶν.

25. Καὶ εἶπε Μωϋσῆς· Ἀλλὰ καὶ σὺ δώσεις ἡμῖν ὀλοκαυτώματα καὶ θυσίας, ἃ ποιήσομεν Κυρίῳ τῷ Θεῷ ὑμῶν;

26. Καὶ τὰ κτήνη ὑμῶν πορεύσεται μεθ' ὑμῶν, καὶ οὐχ ὑπολειφόμεθα ὅπλῃν· ἀπ' αὐτῶν γὰρ ληψόμεθα λατρεύσαι Κυρίῳ τῷ Θεῷ ὑμῶν. Ἡμεῖς δὲ οὐκ οἶδαμεν τί λατρεύσομεν Κυρίῳ τῷ Θεῷ ὑμῶν, ἕως τοῦ ἐλθεῖν ἡμεῖς ἐκεῖ.

27. Ἐσκληρυνε δὲ Κύριος τὴν καρδίαν Φαραὼ, καὶ οὐκ ἐβουλήθη ἐξαποστεῖλαι αὐτούς.

28. Καὶ λέγει Φαραὼ· Ἀπέλθε ἀπ' ἐμοῦ, πρόσεγε σεαυτῷ ἔτι προσθεῖναι ἰδεῖν μου τὸ πρόσωπον· ἢ δ' ἂν ἡμέρᾳ ὀφθῇς μοι, ἀποθάνῃ.

29. Λέγει δὲ Μωϋσῆς· Εἰρηχάς οὐκ ἔτι ὀφθήσομαι σοι εἰς πρόσωπον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'.

1. Εἶπε δὲ Κύριος πρὸς Μωϋσῆν· Ἔτι μίαν πληγὴν ἐγὼ ἐπάξω ἐπὶ Φαραὼ, καὶ ἐπ' Αἰγύπτου, καὶ μετὰ ταῦτα ἐξαποστελεῖ ὑμᾶς ἐντεῦθεν· ὅταν δὲ ἐξαποστελλῇ ὑμᾶς σὺν παντὶ, ἐκβαλεῖ ὑμᾶς ἐκβολῇ.

2. Λάλησον οὖν κρυφῇ εἰς τὰ ὦτα τοῦ λαοῦ, καὶ αἰτησάτω ἕκαστος παρὰ τοῦ πλησίον σκευὴ ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ, καὶ ἱματισμόν.

3. Κύριος δὲ ἔδωκε τὴν χάριν τῷ λαῷ αὐτοῦ ἐναντίον τῶν Αἰγυπτίων· καὶ ἔχρησαν αὐτοῖς. Καὶ ὁ ἄνθρωπος Μωϋσῆς μέγας ἐγενήθη σφόδρα ἐναντίον τῶν Αἰγυπτίων, καὶ ἐναντίον Φαραὼ, καὶ ἐναντίον τῶν θεραπόντων αὐτοῦ.

4. Καὶ εἶπε Μωϋσῆς· Τάδε λέγει Κύριος· Περὶ μέσας νύκτας ἐγὼ εἰσπορεύομαι εἰς μέσον Αἰγύπτου·

5. καὶ τελευτήσει πᾶν πρωτότοκον ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, ἀπὸ πρωτοτόκου Φαραὼ, ὃς κάθηται ἐπὶ τοῦ θρόνου, καὶ ἕως πρωτοτόκου τῆς θεραπαίνης τῆς παρὰ τὸν μύλον, καὶ ἕως πρωτοτόκου παντὸς κτήνους.

6. Καὶ ἔσται κραυγὴ μεγάλη κατὰ πᾶσαν γῆν Αἰγύπτου, ἥτις τοιαύτη οὐ γέγονε, καὶ τοιαύτη οὐκ ἔτι προστεθήσεται.

18. Exiit autem Moyses a Pharaone, et oravit ad Deum.

19. Et transtulit Dominus ventum a mari violentum, et assumpsit locustam, et projecit eam in rubrum mare. Et non est relicta locusta una in omni terra Egypti.

20. Et induravit Dominus cor Pharaonis, et non dimisit filios Israel.

21. Dixit autem Dominus ad Moysen : Extende manum tuam in coelum, et fiant tenebrae super terram Egypti, tenebrae palpabiles.

22. Extendit autem Moyses manum in coelum, et factae sunt tenebrae, caligo, turbo super omnem terram Egypti tres dies.

23. Et nemo vidit fratrem suum tribus diebus : et nemo surrexit de cubili suo tribus diebus : omnibus autem filiis Israel lux erat in omnibus in quibus erant.

24. Et vocavit Pharaos Moysen et Aaron, dicens : Ite, servite Domino Deo vestro : tantum oves et boves relinquit : et apparatus vester eat vobiscum.

25. Et dixit Moyses : Sed et tu dabis nobis holocausta et hostias, quas faciemus Domino Deo nostro ?

26. Et pecora nostra ibunt nobiscum, et non relinquemus ungulam : de ipsis enim sumemus ad serviendum Domino Deo nostro. Nos autem nescimus quid servituri sumus Domino Deo nostro, donec nos venerimus illum.

27. Induravit autem Dominus cor Pharaonis, et noluit dimittere eos.

28. Et ait Pharaos : Discede a me, attende tibi ultra apponere videre faciem meam : qua autem die apparueris mihi, morieris.

29. Dicit autem Moyses : Dixisti : non apparebo tibi ultra in faciem.

CAPUT XI.

1. Dixit autem Dominus ad Moysen : Adhuc unam plagam ego inducam super Pharaonem, et super Egyptum, et post haec dimittet vos hinc : cum autem dimiserit vos omnino, ejiciet vos ejectione.

2. Loquere ergo secreto in aures populi, et petat unusquisque a proximo vasa argentea et aurea, et vestem.

3. Dominus autem dedit gratiam populo suo coram Aegyptiis : et mutuo dederunt illis. Et homo Moyses magnus factus est valde coram Aegyptiis, et coram Pharaone, et coram servis ejus.

4. Et dixit Moyses : Haec dicit Dominus : Circa medias noctes ego ingredior in medium Egypti :

5. et morietur omne primogenitum in terra Egypto, a primogenito Pharaonis, qui sedet super thronum, et usque ad primogenitum ancillae quae est apud molam, et usque ad primogenitum omnis pecoris.

6. Et erit clamor magnus per omnem terram Egypti, qualis non fuit, et talis non ultra apponetur.

7. Καὶ ἐν πᾶσι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ οὐ γρύξει κύων τῇ γλώσσῃ αὐτοῦ, ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους ὅπως εἰδῇς ὅσα παραδοξάσει Κύριος ἀνὰ μέσον τῶν Αἰγυπτίων καὶ τοῦ Ἰσραὴλ.

8. Καὶ καταβήσονται πάντες οἱ παῖδες σου οὗτοι πρὸς με, καὶ προσκυνήσουσί με, λέγοντες· Ἐξέλθε σὺ, καὶ πᾶς ὁ λαός σου οὗ σὺ ἀφηγῇ. Καὶ μετὰ ταῦτα ἐξελεύσομαι. Ἐξῆλθε δὲ Μωϋσῆς ἀπὸ Φαραὼ μετὰ θυμοῦ.

9. Εἶπε δὲ Κύριος πρὸς Μωϋσῆν· Οὐκ εἰσακούσεται ὑμῶν Φαραὼ· ἵνα πληθύνων πληθυνῶ μου τὰ σημεῖα καὶ τὰ τέρατα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ.

10. Μωϋσῆς δὲ καὶ Ἀαρὼν ἐποίησαν πάντα τὰ σημεῖα καὶ τὰ τέρατα ταῦτα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ ἐναντίον Φαραὼ· ἐσχλήρυνε δὲ Κύριος τὴν καρδίαν Φαραὼ, καὶ οὐκ εἰσέχουσεν ἐξαποστεῖλαι τοὺς υἱούς Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ'.

1. Εἶπε δὲ Κύριος πρὸς Μωϋσῆν καὶ Ἀαρὼν ἐν γῇ Αἰγύπτου, λέγων·

2. Ὁ μὴν οὗτος ὑμῖν ἀρχὴ μηνῶν, πρῶτός ἐστιν ὑμῖν ἐν τοῖς μηνσὶ τοῦ ἐνιαυτοῦ.

3. Λάλησον πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν Ἰσραὴλ, λέγων· Τῇ δεκάτῃ τοῦ μηνὸς τούτου λαβέτωσαν ἕκαστος πρόβατον κατ' οἴκους πατριῶν, ἕκαστος πρόβατον κατ' οἰκίαν.

4. Ἐὰν δὲ ὀλιγοστοὶ ᾖσιν ἐν τῇ οἰκίᾳ, ὥστε μὴ εἶναι ἱκανοὺς εἰς πρόβατον, συλλήψεται μεθ' αὐτοῦ τὸν γείτονα τὸν πλησίον αὐτοῦ· κατὰ ἀριθμὸν ψυχῶν, ἕκαστος τὸ ἀρχοῦν αὐτῷ συναριθμήσεται εἰς πρόβατον.

5. Πρόβατον τέλειον, ἄρσεν, ἐνιαυσίον ἔσται ὑμῖν ἀπὸ τῶν ἀρνῶν καὶ τῶν ἐρίφων λήψεσθε.

6. Καὶ ἔσται ὑμῖν διατετηρημένον ἕως τῆς τεσσαρεσκαίδεκάτης τοῦ μηνὸς τούτου, καὶ σφάζουσιν αὐτὸ πᾶν τὸ πλῆθος συναγωγῆς υἱῶν Ἰσραὴλ πρὸς ἑσπέραν,

7. καὶ λήψονται ἀπὸ τοῦ αἵματος, καὶ θήσουσιν ἐπὶ τῶν δύο σταθμῶν, καὶ ἐπὶ τὴν φλὶν, ἐν τοῖς οἴκοις ἐν οἷς ἐὰν φάγωσιν αὐτὰ ἐν αὐτοῖς.

8. Καὶ φάγονται τὰ κρέα τῇ νυκτὶ ταύτῃ ὅπτα πυρὶ, καὶ ἄζυμα ἐπὶ πικρίδων ἔδονται.

9. Οὐκ ἔδεσθε ἀπ' αὐτῶν ὠμὸν οὐδὲ ἡψημένον ἐν ὕδατι, ἀλλ' ἡ ὅπτα πυρὶ· κεφαλὴν σὺν τοῖς ποσὶ καὶ τοῖς ἐνδοσθίοις.

10. Οὐκ ἀπολείψεται ἀπ' αὐτοῦ ἕως πρωῆς. Καὶ ὁστούνην οὐ συντρίψετε ἀπ' αὐτοῦ· πᾶ δὲ καταλειπόμενα ἀπ' αὐτοῦ ἕως πρωῆς ἐν πυρὶ κατακαύσετε.

11. Οὕτω δὲ φάγεσθε αὐτό· αἱ ὀσφύες ὑμῶν περιεζωσμέναι, καὶ τὰ ὑποδήματα ἐν τοῖς ποσὶν ὑμῶν, καὶ αἱ βακτηρίαι ἐν ταῖς χερσὶν ὑμῶν· καὶ ἔδεσθε αὐτὸ μετὰ σπουδῆς. Πάσχα ἐστὶ Κυρίῳ.

12. Καὶ διελύσομαι ἐν τῇ Αἰγύπτῳ ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ, καὶ πατάξω πᾶν πρωτότοκον ἐν γῇ Αἰγύπτῳ ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς θεοῖς τῶν Αἰγυπτίων ποιήσω τὴν ἐκδίκησιν. Ἐγὼ Κύριος.

13. Καὶ ἔσται τὸ αἷμα ὑμῖν ἐν σημείῳ ἐπὶ τῶν οἰκιῶν ἐν αἷς ὑμεῖς ἔστε ἐκεῖ· καὶ ὄψομαι τὸ αἷμα, καὶ σκεπάσω ὑμᾶς, καὶ οὐκ ἔσται ἐν ὑμῖν πληγὴ τοῦ ἐκτριβῆναι, ὅταν παύω ἐν γῇ Αἰγύπτῳ.

VETUS TESTAMENTUM. — I.

7. Et in omnibus filiis Israel non mutiet canis lingua sua ab homine usque ad pecus : ut scias quanta mirabiliter distinguet inter Ægyptios et Israel.

8. Et descendent omnes pueri tui hi ad me, et adorabunt me, dicentes : Exi tu, et omnis populus tuus, quem tu ducis. Et post hæc exhibo. Exivit autem Moyses a Pharaone cum ira.

9. Dixit autem Dominus ad Moysen : Non exaudiet vos Pharaon : ut multiplicans multiplicem signa mea et portenta in terra Ægypto.

10. Moyses autem et Aaron fecerunt omnia signa et portenta hæc in terra Ægypto coram Pharaone : induravit autem Dominus cor Pharaonis, et non exaudivit ut dimitteret filios Israel de terra Ægypti.

CAPUT XII.

1. Dixit autem Dominus ad Moysen et Aaron in terra Ægypti, dicens :

2. Mensis hic vobis principium mensium, primus est vobis in mensibus anni.

3. Loquere ad omnem synagogam filiorum Israel, dicens : Decima mensis hujus sumat unusquisque pecus per domos patrum, unusquisque pecus per domum.

4. Sin autem pauci fuerint in domo, ut non sint idonei ad pecus, assumet secum vicinum proximum suum : secundum numerum animarum unusquisque, quod sufficiat sibi, connumerabitur ad pecus.

5. Pecus perfectum masculum anniculum erit vobis : ab agnis et hædis accipietis.

6. Et erit vobis conservatum usque ad quartam et decimam mensis hujus, et occident illud omne vulgus synagogæ filiorum Israel ad vesperam,

7. et sument de sanguine, et ponent super duos postes, et super lincem in domibus in quibus manducabunt illa in eis.

8. Et manducabunt carnes nocte hac assatas igni, et azyma super picrides comedent.

9. Non comedetis de eis crūdum neque coctum in aqua, sed assata igni : caput cum pedibus et interaueis.

10. Non remanebit de eo usque mane. Et os non conteretis ab eo : quæ autem superaverint ab eo usque mane, in igne concremabitis.

11. Sic autem comedetis eum : renes vestri accincti, et calceamenta in pedibus vestris, et baculi in manibus vestris : et comedetis eum cum festinatione. Pascha est Domino.

12. Et transibo in terra Ægypto in nocte hac, et percutiam omne primogenitum in terra Ægypto ab homine usque ad pecus, et in omnibus diis Ægyptiorum faciam vindictam. Ego Dominus.

13. Et erit sanguis vobis in signo in domibus in quibus vos eritis illic, et videbo sanguinem, et protegam vos, et non erit in vobis plaga diminutionis, cum percussio in terra Ægypto.

14. Καὶ ἔσται ἡ ἡμέρα ὑμῖν αὕτη μνημόσυνον, καὶ ἑορτάσετε αὐτὴν ἑορτὴν Κυρίῳ εἰς πάσας τὰς γενεὰς ὑμῶν νόμιμον αἰώνιον ἑορτάσετε αὐτήν.

15. Ἑπτὰ ἡμέρας ἄζυμα ἔδεσθε, ἀπὸ δὲ τῆς ἡμέρας τῆς πρώτης ἀφανιεῖτε ζύμην ἐκ τῶν οἰκιῶν ὑμῶν. Πᾶς δὲ ἂν φάγῃ ζύμην, ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐξ Ἰσραὴλ, ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς πρώτης ἕως τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδόμης.

16. Καὶ ἡ ἡμέρα ἡ πρώτη κληθήσεται ἁγία· καὶ ἡ ἡμέρα ἡ ἐβδόμη κλητὴ ἁγία ἔσται ὑμῖν. Πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε ἐν αὐταῖς· πλὴν ὅσα ποιηθήσεται πάσῃ ψυχῇ, τοῦτο μόνον ποιηθήσεται ὑμῖν.

17. Καὶ φυλάξετε τὴν ἐντολὴν ταύτην· ἐν γὰρ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἐξάξω τὴν δύναμιν ὑμῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου. Καὶ ποιήσετε τὴν ἡμέραν ταύτην εἰς γενεὰς ὑμῶν νόμιμον αἰώνιον.

18. Ἐναρχόμενοι τῇ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου, ἀπ' ἑσπέρας ἔδεσθε ἄζυμα ἕως ἡμέρας μιᾶς καὶ εἰκάδος τοῦ μηνός, ἕως ἑσπέρας.

19. Ἑπτὰ ἡμέρας ζύμη οὐχ εὑρεθήσεται ἐν ταῖς οἰκίαις ὑμῶν. Πᾶς δὲ ἂν φάγῃ ζυμωτὸν, ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ συναγωγῆς Ἰσραὴλ, ἐν τε τοῖς γειωραῖς, καὶ αὐτόχθοσι τῆς γῆς.

20. Πᾶν ζυμωτὸν οὐκ ἔδεσθε, ἐν παντὶ δὲ κατοικητηρίῳ ὑμῶν ἔδεσθε ἄζυμα.

21. Ἐκάλεσε δὲ Μωϋσῆς πᾶσαν γερούσιαν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Ἀπελθόντες λάβετε ὑμῖν αὐτοῖς πρόβατον κατὰ συγγενείας ὑμῶν, καὶ θύσατε τὸ πάσχα.

22. Λήψετε δὲ δέσμην ὑσσώπου, καὶ βάψαντες ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ παρὰ τὴν θύραν, καθίξετε τῆς φλίδος, καὶ ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν σταθμῶν, ἀπὸ τοῦ αἵματος ὃ ἔστι παρὰ τὴν θύραν. Ὑμεῖς δὲ οὐκ ἐξελεύσεσθε ἕκαστος τὴν θύραν τοῦ οἴκου αὐτοῦ ἕως πρωῒ.

23. Καὶ παρελεύσεται Κύριος πατάξαι τοὺς Αἰγυπτίους, καὶ ὄψεται τὸ αἷμα ἐπὶ τῆς φλίδος, καὶ ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν σταθμῶν· καὶ παρελεύσεται Κύριος τὴν θύραν, καὶ οὐκ ἀφήσει τὸν ὀλοθρευόντα εἰσελθεῖν εἰς τὰς οἰκίας ὑμῶν πατάξαι.

24. Καὶ φυλάξεσθε τὸ ῥῆμα τοῦτο νόμιμον, σεαυτῶν, καὶ τοῖς υἱοῖς σου ἕως αἰῶνος.

25. Ἐὰν δὲ εἰσελθῆτε εἰς τὴν γῆν ἣν ἂν δῶ Κύριος ὑμῖν, καθότι ἐλάλησε, φυλάξεσθε τὴν λατρείαν ταύτην.

26. Καὶ ἔσται ἐὰν λέγωσι πρὸς ὑμᾶς οἱ υἱοὶ ὑμῶν, τίς ἡ λατρεία αὕτη;

27. καὶ ἐρεῖτε αὐτοῖς· Θυσία τὸ πάσχα τοῦτο Κυρίῳ, ὡς ἐσχέπασι τοὺς οἴκους τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐν Αἰγύπτῳ, ἥνικα ἐπάταξε τοὺς Αἰγυπτίους, τοὺς δὲ οἴκους ὑμῶν ἐρρύσατο. Καὶ κύψας ὁ λαὸς προσεκύνῃ.

28. Καὶ ἀπελθόντες ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καθὰ ἐνετείλατο Κύριος τῷ Μωϋσῇ καὶ Ἀαρὼν, οὕτως ἐποίησαν.

29. Ἐγενήθη δὲ μεσούσης τῆς νυκτός, καὶ Κύριος ἐπάταξε πᾶν πρωτότοκον ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, ἀπὸ πρωτοτόκου Φαραὼ τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου, ἕως πρωτοτόκου τῆς αἰχμαλωτίδος τῆς ἐν τῷ λάκκῳ, καὶ ἕως πρωτοτόκου παντὸς κτήνους.

30. Καὶ ἀναστὰς Φαραὼ νυκτός, καὶ οἱ θεράποντες αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ ἐγενήθη κραυγὴ μεγάλη ἐν πάσῃ γῇ Αἰγύπτῳ· οὐ γὰρ ἦν οἰκία, ἐν ᾗ οὐκ ἦν ἐν αὐτῇ τεθνηκώς.

14. Et erit dies vobis hic memoriale, et celebrabitis eum festum Domino in omnes generationes vestras : legitimum æternum celebrabitis eum.

15. Septem dies azyma comedetis, a die autem primo removebitis fermentum de domibus vestris Quicumque autem comederit fermentum, disperdetur anima illa de Israel, a die prima usque ad diem septimam.

16. Et dies prima vocabitur sancta : et dies septima vocata sancta erit vobis. Omne opus servile non facietis in eis : tantum quæ fient omni animæ, illud solum fiet vobis.

17. Et servabitis mandatum hoc : in die enim hac educam virtutem vestram de terra Ægypti. Et facietis diem hunc in progenies vestras legitimum æternum.

18. Incipientes quarta et decima die mensis primi, a vespere comedetis azyma usque ad diem unam et vigesimam inensis, usque ad vespem.

19. Septem dies fermentum non inveniatur in domibus vestris. Quicumque comederit fermentatum, disperdetur anima illa de synagoga Israel, et in advenis, et indigenis terræ.

20. Omne fermentatum non comedetis, in omni autem habitaculo vestro comedetis azyma.

21. Vocavit autem Moyses omnem senatum filiorum Israel, et dixit ad eos : Abeuntes sumite vobis ipsis pecus secundum cognationes vestras, et sacrificate pascha.

22. Sumetis autem fasciculum hyssopi, et tingentes de sanguine qui est juxta ostium, tangetis limen, et super ambos postes de sanguine qui est juxta ostium. Vos autem non exhibitis unusquisque ostium domus suæ usque mane.

23. Et præteribit Dominus ad percutiendos Ægyptios, et videbit sanguinem super limen, et super ambos postes, et præteribit Dominus ostium : et non sinet disperdentem ingredi in domos vestras ad percutiendum.

24. Et custodietis verbum hoc legitimum, tibi ipsi, et filiis tuis usque in sæculum.

25. Cum autem ingressi fueritis in terram quam dederit Dominus vobis, sicut locutus est, custodite servitutem hanc.

26. Et erit cum dicent ad vos filii vestri, quæ est servitus ista ?

27. et dicetis eis : Immolatio pascha hoc Domino, sicut protexit domos filiorum Israel in Ægypto, quando percussit Ægyptios, domos autem nostras eruit. Et procumbens populus adoravit.

28. Et abeuntes fecerunt filii Israel sicut præceperat Dominus Moysi et Aaron, sic fecerunt.

29. Factum est autem mediante nocte, et Dominus percussit omne primogenitum in terra Ægypto a primogenito Pharaonis sedente super thronum, usque ad primogenitum captivæ quæ in fovea, et usque ad primogenitum omnis pecoris.

30. Et surgens Pharaos nocte, et servi ejus, et omnes Ægyptii, et factus est clamor magnus in omni terra Ægypto : non enim erat domus in qua non erat in ea mortuus.

31. Καὶ ἐκάλεσε Φαραὼ Μωϋσῆν καὶ Ἀαρὼν νυκτός, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ἀνάστητε καὶ ἐξέλθετε ἐκ τοῦ λαοῦ μου, καὶ ὑμεῖς, καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ· βαδίετε καὶ λατρεύσατε Κυρίῳ τῷ Θεῷ ὑμῶν, καθὰ λέγετε.

32. Καὶ τὰ πρόβατα, καὶ τοὺς βόας ὑμῶν ἀναλαβόντες πορεύεσθε· εὐλογήσατε δὲ καὶ με.

33. Καὶ κατεβιάζοντο οἱ Αἰγύπτιοι τὸν λαὸν σπουδῇ ἐκβαλεῖν αὐτοὺς ἐκ τῆς γῆς· εἶπαν γάρ, ὅτι πάντες ἡμεῖς ἀποθνήσκομεν.

34. Ἀνέλαβε δὲ ὁ λαὸς τὸ σταῖς αὐτῶν πρὸ τοῦ ζυμωθῆναι τὰ φυράματα αὐτῶν, ἐνδεδεμένα ἐν τοῖς ἱματίοις αὐτῶν ἐπὶ τῶν ὤμων.

35. Οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐποίησαν καθὰ συνέταξεν αὐτοῖς Μωϋσῆς· καὶ ἤτησαν παρὰ τῶν Αἰγυπτίων σκεύη ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ, καὶ ἱματισμόν.

36. Καὶ ἔδωκε Κύριος τὴν χάριν τῷ λαῷ αὐτοῦ ἐναντίον τῶν Αἰγυπτίων· καὶ ἔχρησαν αὐτοῖς καὶ ἐσχύλευσαν τοὺς Αἰγυπτίους.

37. Ἀπάραντες δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐκ Ῥαμεσσῆ εἰς Σοχὼθ εἰς ἐξακοσίας χιλιάδας πεζῶν οἱ ἄνδρες, πλὴν τῆς ἀποσκευῆς,

38. καὶ ἐπίμικτος πολὺς συνανέβη αὐτοῖς, καὶ πρόβατα, καὶ βόες, καὶ κτήνη πολλὰ σφόδρα.

39. Καὶ ἐπέσαν τὸ σταῖς ὃ ἐξήνεγκαν ἐξ Αἰγύπτου, ἐγχυρίας ἀζύμους, οὐ γὰρ ἐζυμώθη. Ἐξέβαλον γάρ αὐτοὺς οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν ἐπιμείναι, οὐδὲ ἐπισιτισμόν ἐποίησαν ἑαυτοῖς εἰς τὴν ὁδόν.

40. Ἡ δὲ κατοίκησις τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἣν κατώκησαν ἐν γῇ Αἰγύπτῳ καὶ ἐν γῇ Χαναάν, ἔτη τετρακόσια τριάκοντα.

41. Καὶ ἐγένετο μετὰ τὰ τετρακόσια τριάκοντα ἔτη, ἐξῆλθε πᾶσα ἡ δύναμις Κυρίου ἐκ γῆς Αἰγύπτου νυκτός.

42. Προφυλαχὴ ἐστὶ τῷ Κυρίῳ, ὥστε ἐξαγαγεῖν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου· ἐκείνη ἡ νύξ αὕτη προφυλαχὴ Κυρίῳ, ὥστε πᾶσι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ εἶναι εἰς γενεὰς αὐτῶν.

43. Εἶπε δὲ Κύριος πρὸς Μωϋσῆν καὶ Ἀαρών· Οὗτος ὁ νόμος τοῦ πάσχα· πᾶς ἀλλογενὴς οὐκ ἔδεται ἀπ' αὐτοῦ.

44. Καὶ πάντα οἰκέτην ἢ ἀργυρώνητον περιτεμεῖς αὐτόν, καὶ τότε φάγεται ἀπ' αὐτοῦ.

45. Πάροικος ἢ μισθωτὸς οὐκ ἔδεται ἀπ' αὐτοῦ.

46. Ἐν οἰκίᾳ μιᾷ βρωθήσεται· καὶ οὐκ ἐξοίσετε ἐκ τῆς οἰκίας τῶν κρεῶν ἔξω, καὶ ὅστων οὐ συντρίψετε ἀπ' αὐτοῦ.

47. Πᾶσα συναγωγὴ υἱῶν Ἰσραὴλ ποιήσει αὐτό.

48. Ἐὰν δέ τις προσέλθῃ πρὸς ὑμᾶς προσήλυτος ποιῆσαι τὸ πάσχα Κυρίῳ, περιτεμεῖς αὐτοῦ πᾶν ἀρσενικόν· καὶ τότε προσελύσεται ποιῆσαι αὐτό, καὶ ἔσται ὥσπερ καὶ ὁ αὐτόχθων τῆς γῆς. Πᾶς ἀπερίτμητος οὐκ ἔδεται ἀπ' αὐτοῦ.

49. Νόμος εἷς ἔσται τῷ ἐγχωρίῳ καὶ τῷ προσελθόντι προσηλύτῳ ἐν ὑμῖν.

50. Καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καθὰ ἐνετείλατο Κύριος τῷ Μωϋσῇ καὶ Ἀαρών πρὸς αὐτοὺς, οὕτως ἐποίησαν.

51. Καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ἐξήγαγε Κύριος τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου σὺν δυνάμει αὐτῶν.

31. Et vocavit Pharaon Moysem et Aaron nocte, et dixit illis : Surgite, et exite de populo meo, et vos, et filii Israel : ite, et servite Domino Deo vestro, sicut dicitis.

32. Et oves, et boves vestros assumentes pergite : benedicite etiam et me.

33. Et cogeabant Ægyptii populum, festinatione ejiciendo eos de terra : dicebant enim, quia omnes nos morimur.

34. Assumpsit autem populus farinam suam, antequam fermentaretur, conspersiones suas, ligatas in vestibus suis super humeros.

35. Filii autem Israel fecerunt sicut constituit illis Moyse : et petierunt ab Ægyptiis vasa argentea et aurea, et vestem.

36. Et dedit Dominus gratiam populo suo coram Ægyptiis : et commodaverunt eis : et prædati sunt Ægyptios.

37. Promoventes autem filii Israel de Ramesse in Socchoth in sexcenta millia peditum viri, præter apparatus,

38. et commistus multus ascendit cum eis, et oves, et boves, et pecora multa valde.

39. Et coxerunt farinam quam extulerant de Ægypto, subcineritia azyma, non enim fuerat fermentata. Ejecerunt enim eos Ægyptii, et non potuerunt commorari, neque cibum fecerunt sibi in viam.

40. Habitatio autem filiorum Israel, quam habitaverunt in terra Ægypto et terra Chanaan, anni quadringenti triginta.

41. Et factum est post quadringentos triginta annos, exiit omnis virtus Domini de terra Ægypti nocte.

42. Custodia est Domino ad educendum eos de terra Ægypti : illa nox hæc, custodia Domino, ut omnibus filiis Israel sit in progenies eorum.

43. Dixit autem Dominus ad Moysen et Aaron : Hæc est lex ipsius pascha : omnis alienigena non comedet de eo.

44. Et omnem famulum, vel argento emptum circumcides eum, et tunc comedet de eo.

45. Advena vel mercenarius non comedet de eo.

46. In domo una manducabitur : et non efferetis de domo de carnibus foras, et os non conteretis de eo.

47. Omnis synagoga filiorum Israel faciet id.

48. Si quis autem advenerit ad vos proselytus ad faciendum pascha Domino, circumcides omne ejus masculinum : et tunc accedet ad faciendum id, et erit tamquam et indigena terræ. Omnis incircumcisis non comedet de eo.

49. Lex una erit indigenæ et advenienti proselyto in vobis.

50. Et fecerunt filii Israel sicut mandavit Dominus Moysi et Aaron ad eos, sic fecerunt.

51. Et factum est in die illa, eduxit Dominus filios Israel de terra Ægypti cum virtute eorum.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'.

1. Εἶπε δὲ Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·
2. Ἀγιάσον μοι πᾶν πρωτότοκον πρωτογενὲς διανοίγον πᾶσαν μήτραν ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ· ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους, ἐμοὶ ἐστίν.
3. Εἶπε δὲ Μωϋσῆς πρὸς τὸν λαόν· Μνημονεύετε τὴν ἡμέραν ταύτην, ἐν ᾗ ἐξήλθετε ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐξ οἴκου δουλείας· ἐν γὰρ χειρὶ κραταιᾷ ἐξήγαγεν ὑμᾶς Κύριος ἐντεῦθεν. Καὶ οὐ βρωθήσεται ζύμη·
4. ἐν γὰρ τῇ σήμερον ὑμεῖς ἐκπορεύεσθε ἐν μηνὶ τῶν νέων.
5. Καὶ ἔσται, ἥνίκα ἐὰν εἰσαγάγῃ σε Κύριος ὁ Θεός σου εἰς τὴν γῆν τῶν Χαναναίων, καὶ Χετταίων, καὶ Ἀμορραίων, καὶ Εὐαίων, καὶ Ἰεβουσαίων, καὶ Γεργεσαίων, καὶ Φερεζαίων, ἣν ὤμοσε τοῖς πατράσι σου δοῦναι σοι, γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι· καὶ ποιήσεις τὴν λατρείαν ταύτην ἐν τῷ μηνὶ τούτῳ.
6. Ἐξ ἡμέρας ἔδεσθε ἄζυμα, τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ ἑορτὴ Κυρίου.
7. Ἄζυμα ἔδεσθε ἑπτὰ ἡμέρας· οὐκ ὀρθήσεται σοι ζυμωτόν, οὐδὲ ἔσται σοι ζύμη ἐν πᾶσι τοῖς ὅροις σου.
8. Καὶ ἀναγγεῖς τῷ υἱῷ σου ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγων· Διὰ τοῦτο ἐποίησε Κύριος ὁ Θεός μοι, ὥς ἐξεπορευόμην ἐξ Αἰγύπτου.
9. Καὶ ἔσται σοι σημεῖον ἐπὶ τῆς χειρός σου, καὶ μνημόσυνον πρὸ ὀφθαλμῶν σου, ὅπως ἂν γένηται ὁ νόμος Κυρίου ἐν τῷ στόματί σου· ἐν γὰρ χειρὶ κραταιᾷ ἐξήγαγέ σε Κύριος ὁ Θεός ἐξ Αἰγύπτου.
10. Καὶ φυλάξασθε τὸν νόμον τοῦτον κατὰ καιροὺς ὥρων, ἀπ' ἡμερῶν εἰς ἡμέρας.
11. Καὶ ἔσται, ὥς ἂν εἰσαγάγῃ σε Κύριος ὁ Θεός σου εἰς τὴν γῆν τῶν Χαναναίων, ὃν τρόπον ὤμοσε τοῖς πατράσι σου, καὶ δώσει σοι αὐτήν·
12. καὶ ἀρελεῖς πᾶν διανοίγον μήτραν, τὰ ἀρσενικὰ τῷ Κυρίῳ. Πᾶν διανοίγον μήτραν ἐκ βουκολίων, ἢ ἐν τοῖς κτήνεσί σου, ὅσα ἐὰν γένηται σοι, τὰ ἀρσενικὰ ἀγιάσεις τῷ Κυρίῳ.
13. Πᾶν διανοίγον μήτραν ὄνου ἀλλάξεις προβάτῳ· ἐὰν δὲ μὴ ἀλλάξης, λυτρώσῃ αὐτό. Πᾶν πρωτότοκον ἀνθρώπου τῶν υἱῶν σου λυτρώσῃ.
14. Ἐὰν δὲ ἐρωτήσῃ σε ὁ υἱός σου μετὰ ταῦτα, λέγων· Τί τοῦτο; καὶ ἐρεῖς αὐτῷ· Ὅτι ἐν χειρὶ κραταιᾷ ἐξήγαγεν Κύριος ἡμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐξ οἴκου δουλείας.
15. Ἦνίκα δὲ ἐσκήρυξε Φαραὼ ἐξαποστεῖλαι ἡμᾶς, ἀπέκτεινε πᾶν πρωτότοκον ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, ἀπὸ πρωτοτόκων ἀνθρώπων ἕως πρωτοτόκων κτηνῶν. Διὰ τοῦτο ἐγὼ θύω πᾶν διανοίγον μήτραν, τὰ ἀρσενικὰ τῷ Κυρίῳ, καὶ πᾶν πρωτότοκον τῶν υἱῶν μου λυτρώσομαι.
16. Καὶ ἔσται εἰς σημεῖον ἐπὶ τῆς χειρός σου, καὶ ἀσάλευτον πρὸ ὀφθαλμῶν σου· ἐν γὰρ χειρὶ κραταιᾷ ἐξήγαγέ σε Κύριος ἐξ Αἰγύπτου.
17. Ὡς δὲ ἐξαπέστειλε Φαραὼ τὸν λαόν, οὐχ ὡδήγησεν αὐτοὺς ὁ Θεός ὁδὸν γῆς Φυλιστιείμ, ὅτι ἐγγὺς ἦν. Εἶπε γὰρ ὁ Θεός· Μήποτε μεταμελήσῃ τῷ λαῷ ἰδόντι πόλεμον, καὶ ἀποστρέψῃ εἰς Αἰγύπτον.
18. Καὶ ἐκύκλωσεν ὁ Θεός τὸν λαόν ὁδὸν τὴν εἰς τὴν ἔρημον, εἰς τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν. Πέμπτη δὲ γενεᾷ ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου.

CAPUT XIII.

1. Dixit autem Dominus ad Moysen, dicens :
2. Sanctifica mihi omne primitivum primogenitum adaperiens omnem vulvam in filiis Israel : ab homine ad pecus, mihi est.
3. Dixit autem Moyses ad populum : Memoramini diei hujus, in qua existis de terra Ægypti, de domo servitutis : in manu enim valida eduxit vos Dominus hinc. Et non manducabitur fermentum :
4. hodie enim vos egredimini in mense novorum.
5. Et erit, cum introduxerit te Dominus Deus tuus in terram Chananæorum, et Chettæorum, et Amorrbæorum, et Evæorum, et Jebusæorum, et Gergesæorum, et Pherezaeorum, quam juravit patribus tuis dare tibi, fluentem lacte et melle : et facies servitutem hanc in mense hoc.
6. Sex dies comedetis azyma, die autem septimo solennitas Domini.
7. Azyma comedetis septem dies : non apparebit tibi fermentatum, neque erit tibi fermentum in omnibus finibus tuis.
8. Et annuntiabis filio tuo in die illa, dicens : Propter hoc fecit Dominus Deus mihi, cum egrediebar de Ægypto.
9. Et erit tibi signum super manum tuam, et memoriale ante oculos tuos, ut sit lex Domini in ore tuo : in manu enim valida eduxit te Dominus Deus de Ægypto.
10. Et servate legem hanc secundum tempora statuta, a diebus in dies.
11. Et erit, cum introduxerit te Dominus Deus tuus in terram Chananæorum, quemadmodum juravit patribus tuis, et dabit tibi eam :
12. et separabis omne adaperiens vulvam, masculina Domino. Omne adaperiens vulvam de armentis, vel in pecoribus tuis, quæcumque tibi nata fuerint, masculina sanctificabis Domino.
13. Omne adaperiens vulvam asini mutabis ove : sin autem non mutaveris, redimes illud. Omne primogenitum hominis filiorum tuorum redimes.
14. Sin autem interrogaverit te filius tuus, dicens . Quid hoc ? et dices ei : Quoniam in manu valida eduxit Dominus nos de terra Ægypti, de domo servitutis.
15. Quando autem induravit se Pharao ad dimittendum nos, interfecit omne primogenitum in terra Ægypto, a primogenitis hominum usque ad primogenita pecorum. Propter hoc ego immolo omne adaperiens vulvam, masculina Domino, et omne primogenitum filiorum meorum redimam.
16. Et erit in signum super manum tuam, et immobile ante oculos tuos : in manu enim valida eduxit te Dominus de Ægypto.
17. Cum autem emisit Pharao populum, non deduxit eos Deus per viam terræ Philistiim, quia prope erat. Dixit enim Deus : Ne quando pœniteat populum cum viderit prælium, et revertatur in Ægyptum.
18. Et circumduxit Deus populum via quæ ad desertum ad rubrum mare. Quinta autem progenie ascenderunt filii Israel de terra Ægypti.

19. Καὶ λαβὼν Μωϋσῆς τὰ ὀστέα Ἰωσήφ μεθ' ἑαυτοῦ. Ὅρκω γὰρ ὤρκισε τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, λέγων· Ἐπισκοπῇ ἐπισκέψεται ὑμᾶς Κύριος, καὶ συνανοίσετέ μου τὰ ὀστέα ἐντεῦθεν μεθ' ὑμῶν.

20. Ἐξάραντες δὲ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐκ Σοκχὼθ, ἱστρατοπέδευσαν ἐν Ὀθώμ παρὰ τὴν ἔρημον.

21. Ὁ δὲ Θεὸς ἤγειτο αὐτῶν, ἡμέρας μὲν ἐν στύλῳ νεφέλης, δεῖξαι αὐτοῖς τὴν ὁδόν· τὴν δὲ νύκτα ἐν στύλῳ πυρός.

22. Οὐκ ἐξέλιπε δὲ ὁ στύλος τῆς νεφέλης ἡμέρας, καὶ ὁ στύλος τοῦ πυρός νυκτὸς ἐναντίον τοῦ λαοῦ παντός.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ'.

1. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·

2. Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἀποστρέψαντες στρατοπεδεύσάτωσαν ἀπέναντι τῆς ἐπαύλεως, ἀνὰ μέσον Μαγδώλου καὶ ἀνὰ μέσον τῆς θαλάσσης, ἐξεναντίας Βεελσεφῶν· ἐνώπιον αὐτῶν στρατοπεδεύσεις ἐπὶ τῆς θαλάσσης.

3. Καὶ ἐρεῖ Φαραὼ τῷ λαῷ αὐτοῦ· Οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πλανῶνται οὗτοι ἐν τῇ γῇ· συγκέχλειε γὰρ αὐτοὺς ἡ ἔρημος.

4. Ἐγὼ δὲ σκληρυνῶ τὴν καρδίαν Φαραὼ, καὶ καταδιώξεται ὀπίσω αὐτῶν. Καὶ ἐνδοξασθήσεται ἐν Φαραὼ, καὶ ἐν πάσῃ τῇ στρατιᾷ αὐτοῦ· καὶ γνώσονται πάντες οἱ Αἰγύπτιοι ὅτι ἐγὼ εἰμι Κύριος. Καὶ ἐποίησαν οὕτως.

5. Καὶ ἀνγγέλη τῷ βασιλεῖ τῶν Αἰγυπτίων ὅτι πέφυγεν ὁ λαός. Καὶ μετεστράφη ἡ καρδία Φαραὼ, καὶ τῶν θεραπόντων αὐτοῦ ἐπὶ τὸν λαόν, καὶ εἶπαν· Τί τοῦτο ἐποιήσαμεν, τοῦ ἐξαποστεῖλαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, τοῦ μὴ δουλεύειν ἡμῖν;

6. Ἐξέβηκεν οὖν Φαραὼ τὰ ἄρματα αὐτοῦ, καὶ πάντα τὸν λαόν αὐτοῦ συναπήγαγε μεθ' ἑαυτοῦ,

7. καὶ λαβὼν ἑξακόσια ἄρματα ἐκλεκτά, καὶ πᾶσαν τὴν ἵππον τῶν Αἰγυπτίων, καὶ τριστάτας ἐπὶ πάντων.

8. Καὶ ἐσκληρυνε Κύριος τὴν καρδίαν Φαραὼ βασιλέως Αἰγύπτου, καὶ τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ καταδιώξεν ὀπίσω τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ· οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐξεπορεύοντο ἐν χειρὶ ἐψηλῇ.

9. Καὶ καταδιώξαν οἱ Αἰγύπτιοι ὀπίσω αὐτῶν, καὶ εὗροσαν αὐτοὺς παρεμβληκότας παρὰ τὴν θάλασσαν. Καὶ πᾶσα ἡ ἵππος, καὶ τὰ ἄρματα Φαραὼ, καὶ οἱ ἵπποις, καὶ ἡ στρατιὰ αὐτοῦ ἀπέναντι τῆς ἐπαύλεως, ἐξεναντίας Βεελσεφῶν.

10. Καὶ Φαραὼ προσῆγε. Καὶ ἀναβλέψαντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τοῖς ὀφθαλμοῖς, ὄρωσι· καὶ οἱ Αἰγύπτιοι ἱστρατοπέδευσαν ὀπίσω αὐτῶν. Καὶ ἐροβήθησαν σφόδρα· ἀνεβόησαν δὲ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς Κύριον,

11. καὶ εἶπαν πρὸς Μωϋσῆν· Παρὰ τὸ μὴ ὑπάρχειν μνημεῖα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, ἐξήγαγες ἡμᾶς θανατῶσαι ἐν τῇ ἔρῃ. Τί τοῦτο ἐποίησας ἡμῖν, ἐξαγαγὼν ἐξ Αἰγύπτου;

12. Οὐ τοῦτο ἦν τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησαμεν πρὸς σὲ ἐν Αἰγύπτῳ, λέγοντες· Πάρες ἡμᾶς, ὥπως δουλεύσωμεν τοῖς Αἰγυπτίοις· κρίσιν γὰρ ἡμᾶς δουλεύειν τοῖς Αἰγυπτίοις ἢ ἀποθανεῖν ἐν τῇ ἔρῃ ταύτῃ.

19. Et sumpsit Moyses ossa Joseph secum. Jurejurando enim adjurarat filios Israel, dicens : Visitatione visitabit vos Dominus, et simul efferetis ossa mea hinc vobiscum.

20. Promoventes autem filii Israel de Socchoth, castrametati sunt in Othon juxta desertum.

21. Deus autem præibat eos, die quidem in columna nubis, ostendere illis viam : noctu autem in columna ignis.

22. Non defecit autem columna nubis die, et columna ignis noctu coram omni populo.

CAPUT XIV.

1. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens :

2. Loquere filiis Israel, et reversi castrametentur e regione suburbii, inter Magdolum et mare, contra Beelsephon : coram ipsis castrametaberis super mare.

3. Et dicet Pharaο populo suo : filii Israel errant hi in terra : conclusit enim eos desertum.

4. Ego autem indurabo cor Pharaonis, et persequetur post eos. Et glorificabor in Pharaone, et in omni exercitu ejus : et cognoscent omnes Aegyptii quia ego sum Dominus. Et fecerunt sic.

5. Et nuntiatum est regi Aegyptiorum quia fugit populus. Et conversum est cor Pharaonis, et famulorum ejus in populum, et dixerunt : Quid hoc fecimus, ut emitteremus filios Israel, ne servirent nobis?

6. Junxit igitur Pharaο currus suos, et omnem populum suum simul eduxit secum,

7. et sumens sexcentos currus electos, et omnem equitatum Aegyptiorum, et tristatas super omnes.

8. Et induravit Dominus cor Pharaonis regis Aegypti, et servorum ejus, et persecutus est post filios Israel : filii autem Israel egrediebantur in manu excelsa.

9. Et persecuti sunt Aegyptii post eos, et invenerunt eos castrametatos juxta mare. Et omnis equitatus et currus Pharaonis, et equites, et exercitus ejus e regione suburbii, contra Beelsephon.

10. Et Pharaο accessit. Et respicientes filii Israel oculis, vident : et Aegyptii castrametati sunt post eos. Et timuerunt valde : clamaverunt autem filii Israel ad Dominum,

11. et dixerunt ad Moysen : Eo quod non essent sepulchra in Aegypto, eduxisti nos ut morti traderes in deserto. Quid hoc fecisti nobis, educens de Aegypto?

12. Nonne hoc erat verbum quod locuti sumus ad te in Aegypto, dicentes : Dimitte nos, ut serviamus Aegyptiis : melius enim est nos servire Aegyptiis quam mori in deserto hoc.

12. Εἶπε δὲ Μωϋσῆς πρὸς τὸν λαόν· Θαρσεῖτε, στήτε καὶ ὁρᾶτε τὴν σωτηρίαν τὴν παρὰ τοῦ Κυρίου, ἣν ποιήσει ἡμῖν σήμερον. *Ὁν τρόπον γὰρ ἑώρακατε τοὺς Αἰγυπτίους σήμερον, οὐ προσθήσεσθε ἔτι ἰδεῖν αὐτοὺς εἰς τὸν αἰῶνα χρόνον.

14. Κύριος πολεμήσει περὶ ὑμῶν, καὶ ὑμεῖς σιγήσετε.

15. Εἶπε δὲ Κύριος πρὸς Μωϋσῆν· Τί βοᾷς πρὸς με; λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἀναξενξάτωσαν.

16. Καὶ σὺ ἔπαρον τῇ βάρβδι σου, καὶ ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου ἐπὶ τὴν θάλασσαν, καὶ ῥῆξον αὐτήν· καὶ εἰς-ελθέτωσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ εἰς μέσον τῆς θαλάσσης κατὰ τὸ ξηρόν.

17. Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ σκληρυνῶ τὴν καρδίαν Φαραῶ, καὶ τῶν Αἰγυπτίων πάντων, καὶ εἰσλεύσονται ὀπίσω αὐτῶν· καὶ ἐνδοξασθήσονται ἐν Φαραῶ, καὶ ἐν πάσῃ τῇ στρατιᾷ αὐτοῦ, καὶ ἐν τοῖς ἄρμασι, καὶ ἐν τοῖς ἵπποις αὐτοῦ.

18. Καὶ γνώσονται πάντες οἱ Αἰγύπτιοι ὅτι ἐγὼ εἰμι Κύριος, ἐνδοξαζομένου μου ἐν Φαραῶ, καὶ ἐν τοῖς ἄρμασι, καὶ ἵπποις αὐτοῦ.

19. Ἐξῆρε δὲ ὁ ἄγγελος τοῦ Θεοῦ ὁ προπορευόμενος τῆς παρεμβολῆς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ ἐπορεύθη ἐκ τῶν ὀπισθεν. Ἐξῆρε δὲ καὶ ὁ στύλος τῆς νεφέλης ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ ἔστη ἐκ τῶν ὀπίσω αὐτῶν.

20. καὶ εἰσῆλθεν ἀνὰ μέσον τῆς παρεμβολῆς τῶν Αἰγυπτίων, καὶ ἀνὰ μέσον τῆς παρεμβολῆς Ἰσραὴλ, καὶ ἔστη· καὶ ἐγένετο σκότος καὶ γνόφος. Καὶ διήλθεν ἡ νύξ· καὶ οὐ συνέμιξαν ἀλλήλοις ἑλθὼν τὴν νύκτα.

21. Ἐξέτεινε δὲ Μωϋσῆς τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν θάλασσαν· καὶ ὑπήγαγε Κύριος τὴν θάλασσαν ἐν ἀνέμῳ νότῳ βιαίῳ ὅλην τὴν νύκτα, καὶ ἐποίησε τὴν θάλασσαν ξηράν· καὶ ἐσχίσθη τὸ ὕδωρ.

22. Καὶ εἰσῆλθον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ εἰς μέσον τῆς θαλάσσης κατὰ τὸ ξηρόν· καὶ τὸ ὕδωρ αὐτῆς τεῖχος ἐκ δεξιῶν, καὶ τεῖχος ἐξ ἐκωνύμων.

23. Καὶ κατεδίωξαν οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ εἰσῆλθον ὀπίσω αὐτῶν, καὶ πᾶς ἵππος Φαραῶ, καὶ τὰ ἄρματα, καὶ οἱ ἀναβάται εἰς μέσον τῆς θαλάσσης.

24. Ἐγενήθη δὲ ἐν τῇ φυλακῇ τῇ ἐωθινή, καὶ ἐπέ-βλεψε Κύριος ἐπὶ τὴν παρεμβολὴν τῶν Αἰγυπτίων ἐν στύλῳ πυρός καὶ νεφέλης, καὶ συνετάραξε τὴν παρεμβολὴν τῶν Αἰγυπτίων.

25. Καὶ συνέδησε τοὺς ἄξονας τῶν ἄρμάτων αὐτῶν, καὶ ἤγαγεν αὐτοὺς μετὰ βίας. Καὶ εἶπαν οἱ Αἰγύπτιοι· Φύγωμεν ἀπὸ προσώπου Ἰσραὴλ· ὁ γὰρ Κύριος πολεμαὶ περὶ αὐτῶν τοὺς Αἰγυπτίους.

26. Εἶπε δὲ Κύριος πρὸς Μωϋσῆν· Ἐκτεινον τὴν χεῖρά σου ἐπὶ τὴν θάλασσαν, καὶ ἀποκαταστήτω τὸ ὕδωρ, καὶ ἐπικαλύψατω τοὺς Αἰγυπτίους, ἐπὶ τε τὰ ἄρματα καὶ τοὺς ἀναβάτας.

27. Ἐξέτεινε δὲ Μωϋσῆς τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν θάλασσαν, καὶ ἀπεκατέστη τὸ ὕδωρ πρὸς ἡμέραν ἐπὶ χώρας. Οἱ δὲ Αἰγύπτιοι ἔφυγον ὑπὸ τὸ ὕδωρ. Καὶ ἐξέτιναξε Κύριος τοὺς Αἰγυπτίους μέσον τῆς θαλάσσης.

28. Καὶ ἐπαναστραφέν τὸ ὕδωρ ἐκάλυψε τὰ ἄρματα καὶ τοὺς ἀναβάτας, καὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν Φαραῶ, τοὺς εἰσπεπορευμένους ὀπίσω αὐτῶν εἰς τὴν θάλασσαν. Καὶ οὐ κατελείφθη ἐξ αὐτῶν οὐδὲ εἷς.

29. Οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐπορεύθησαν διὰ ξηρᾶς ἐν

13. Dixit autem Moyses ad populum : Fidite, state et videte salutem quæ est a Domino, quam faciet vobis hodie. Sicut enim vidistis Ægyptios hodie, non apponetis amplius videre eos in æternum tempus.

14. Dominus pugnabit pro vobis, et vos tacebitis.

15. Dixit autem Dominus ad Moysen : Quid clamas ad me? loquere filiis Israel, et disjungant.

16. Et tu eleva virgam tuam, et extende manum tuam super mare, et finde illud : et ingrediantur filii Israel in medium maris per siccum.

17. Et ecce ego indurabo cor Pharaonis, et Ægyptiorum omnium, et ingredientur post eos : et glorificabor in Pharaone, et in omni exercitu ejus, et in curribus, et in equibus ejus.

18. Et cognoscent omnes Ægyptii quia ego sum Dominus, dum ego glorificor in Pharaone, et in curribus, et in equibus ejus.

19. Promovit autem angelus Dei, qui præibat castra filiorum Israel, et ivit a tergo. Promovit autem et columna nubis a facie eorum, et stetit a tergo eorum :

20. et intravit inter castra Ægyptiorum, et castra Israel, et stetit : et factæ sunt tenebræ et caligo. Et venit nox : et non commiscuerunt se invicem totam noctem.

21. Extendit autem Moyses manum super mare : et subduxit Dominus mare in vento Austro violento totam noctem, et fecit mare siccum : et scissa est aqua.

22. Et ingressi sunt filii Israel in medium maris per siccum : et aqua ejus, murus a dextris, et murus a sinistris.

23. Et persecuti sunt Ægyptii, et ingressi sunt post eos, et omnis equitatus Pharaonis, et currus, et ascensores in medium maris.

24. Factum est autem in vigilia matutina, et inspexit Dominus super castra Ægyptiorum in columna ignis et nubis : et conturbavit castra Ægyptiorum.

25. Et colligavit axes curruum eorum, et egit eos cum violentia. Et dixerunt Ægyptii : Fugiamus a facie Israel : Dominus enim oppugnat pro eis Ægyptios.

26. Dixit autem Dominus ad Moysen : Extende manum tuam super mare, et restitatur aqua, et cooperiat Ægyptios, et super currus et ascensores.

27. Extendit autem Moyses manum super mare et rediit aqua diem versus, super locum. Ægyptii autem fugerunt sub aquam : et excussit Dominus Ægyptios medium maris.

28. Et reversa aqua operuit currus, et ascensores, et omnem virtutem Pharaonis, eos qui ingrediebantur post ipsos in mare. Et non remansit de eis ne unus quidem.

29. Filii autem Israel iverunt per siccum in medio maris :

μέσω τῆς θαλάσσης· τὸ δὲ ὕδωρ αὐτοῖς τεῖχος ἐκ δεξιῶν, καὶ τεῖχος ἐξ ἐκωνύμων.

30. Καὶ ἐρρύσατο Κύριος τὸν Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκ χειρὸς τῶν Αἰγυπτίων. Καὶ εἶδεν Ἰσραὴλ τοὺς Αἰγυπτίους τεθνηκότας παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης.

31. Εἶδε δὲ Ἰσραὴλ τὴν χεῖρα τὴν μεγάλην, ἃ ἐποίησε Κύριος τοῖς Αἰγυπτίοις· ἐφοβήθη δὲ ὁ λαὸς τὸν Κύριον, καὶ ἐπίστευσαν τῷ Θεῷ, καὶ Μωϋσῇ τῷ θεράποντι αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ'.

1. Τότε ἦσε Μωϋσῆς καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὴν ὁδὸν ταύτην τῷ Θεῷ· καὶ εἶπαν, λέγοντες· Ἀσωμεν τῷ Κυρίῳ, ἐνδόξως γὰρ δεδόξασται· ἵππον καὶ ἀναβάτην ἐρρίψεν εἰς θάλασσαν.

2. Βοηθὸς καὶ σκεπαστὴς ἐγένετό μοι εἰς σωτηρίαν. Οὗτός μου Θεὸς, καὶ δοξάσω αὐτόν, Θεὸς τοῦ πατρὸς μου, καὶ ὑψώσω αὐτόν.

3. Κύριος συντρίβων πολέμους, Κύριος ὄνομα αὐτοῦ.

4. Ἄρματα Φαραὼ, καὶ τὴν δύναμιν αὐτοῦ ἐρρίψεν εἰς θάλασσαν, ἐπιλέκτους ἀναβάτας τριστάτας. Κατεπόθησαν ἐν ἐρυθρᾷ θαλάσῃ,

5. πόντω ἐκάλυψεν αὐτούς· κατέδυσαν εἰς βυθὸν ὡσεὶ λίθος.

6. Ἡ δεξιὰ σου, Κύριε, δεδόξασται ἐν ἰσχύϊ, ἡ δεξιὰ σου χεὶρ, Κύριε, ἐθραυσεν ἐχθρούς.

7. Καὶ τῷ πλήθει τῆς δόξης σου συνέτριψας τοὺς ὑπεναντίους. Ἀπέστειλας τὴν ὀργὴν σου· κατέφαγεν αὐτοὺς ὡς καλάμην.

8. Καὶ διὰ πνεύματος τοῦ θυμοῦ σου διέστη τὸ ὕδωρ, ἐπάγη ὡσεὶ τεῖχος τὰ ὕδατα· ἐπάγη τὰ κύματα ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης.

9. Εἶπεν ὁ ἐχθρὸς· Διώξας καταλήψομαι, μεριῶ σκῦλα, ἐμπλήσω ψυχὴν μου, ἀνελῶ τῇ μαχαίρᾳ μου, κυριεύσει ἡ χεὶρ μου.

10. Ἀπέστειλας τὸ πνεῦμά σου· ἐκάλυψεν αὐτοὺς θάλασσα· ἔδυσαν ὡσεὶ μόλιθος ἐν ὕδατι σφοδρῷ.

11. Τίς ὅμοιός σοι ἐν θεοῖς, Κύριε, τίς ὅμοιός σοι; δεδόξασμένος ἐν ἁγίοις, θαυμαστός ἐν δόξαις, ποιῶν τέρατα.

12. Ἐξέτεινας τὴν δεξιάν σου· κατέπειν αὐτοὺς γῆ.

13. Ὡδήγησας τῇ δικαιοσύνῃ σου τὸν λαόν σου τοῦτον ἐν ἑλυτρώσῳ· παρεκάλεσας τῇ ἰσχύϊ σου εἰς κατάλυμα ἁγίον σου.

14. Ἦκουσαν ἔθνη, καὶ ὠργίσθησαν· ὠδίνες ἔλαβον κατοικοῦντας Φυλιστιεῖμ.

15. Τότε ἔσπευσαν ἡγεμόνες Ἐδὼμ, καὶ ἄρχοντες Μωαβιτῶν· ἔλαβεν αὐτοὺς τρόμος, ἐτάκησαν πάντες οἱ κατοικοῦντες Χαναάν.

16. Ἐπιπέσοι ἐπ' αὐτοὺς τρόμος καὶ φόβος· μεγέθει βραχίονός σου ἀπολιθώθησαν, ἕως παρελθῇ ὁ λαός σου, Κύριε, ἕως ἂν παρελθῇ ὁ λαός σου οὗτος ἐκ τῆς γῆς.

17. Εἰσαγαγὼν καταφύτευσον αὐτοὺς εἰς ὄρος κληρονομίας σου, εἰς ἔτοιμον κατοικητήριόν σου, ὃ κατηρτίσω, Κύριε· ἁγίασμα, Κύριε, ὃ ἡτοίμασαν αἱ χεῖρές σου.

aqua autem ipsis erat murus a dextris, et murus a sinistris.

30. Et eruit Dominus Israel in die illa de manu Ægyptiorum. Et vidit Israel Ægyptios mortuos juxta labium maris.

31. Vidit autem Israel manum magnam, quæ fecit Dominus Ægyptiis : timuit autem populus Dominum, et crediderunt Deo, et Moysi servo ejus.

CAPUT XV.

1. Tunc cantavit Moyses et filii Israel canticum hoc Deo, et dixerunt, dicentes : Cantemus Domino, gloriose enim glorificatus est : equum et ascensorem projecit in mare.

2. Adjutor et protector factus est mihi in salutem. Iste Deus meus, et glorificabo eum, Deus patris mei, et exaltabo eum.

3. Dominus conterens bella, Dominus nomen illi.

4. Currus Pharaonis, et exercitum ejus projecit in mare, electos ascensores tristatas. Submersi sunt in mari rubro,

5. ponto operuit eos : descenderunt in profundum quasi lapis.

6. Dexteræ tuæ, Domine, glorificata est in fortitudine, dextera tua manus, Domine, confregit inimicos.

7. Et multitudine gloriæ tuæ contrivisti adversarios. Misisti iram tuam : devoravit eos sicut stipulam.

8. Et per spiritum indignationis tuæ divisa est aqua : compactæ sunt tamquam murus aquæ, compactæ sunt undæ in medio maris.

9. Dixit inimicus : Persequens comprehendam, dividam spolia, implebo animam meam, interficiam gladio meo, dominabitur manus mea.

10. Misisti spiritum tuum : cooperuit eos mare, demersi sunt quasi plumbum in aqua vehementi.

11. Quis similis tibi in diis, Domine, quis similis tibi ? glorificatus in sanctis, mirabilis in majestatibus, faciens prodigia.

12. Extendisti manum tuam : devoravit eos terra.

13. Deduxisti justitia tua populum hunc quem redemisti : advocasti fortitudine tua ad diversorium sanctum tuum.

14. Audierunt gentes, et iratæ sunt : dolores apprehenderunt habitatores Philistiim.

15. Tunc festinaverunt duces Edom, et principes Moabitæ : apprehendit illos tremor, tabuerunt omnes inhabitantes Chanaan.

16. Irruat super eos tremor et timor : magnitudine brachii tui fiant tamquam lapis, donec transeat populus tuus, Domine, donec transeat populus tuus hic quem possedisti.

17. Introducens planta eos in montem hæreditatis tuæ, in paratum habitaculum tuum, quod perfecisti, Domine : sanctuarium, Domine, quod paraverunt manus tuæ.

18. Κύριος βασιλεύων τὸν αἰῶνα, καὶ ἐπ' αἰῶνα, καὶ ἔτι.

19. Ὅτι εἰσῆλθεν ἵππος Φαραὼ σὺν ἄρμασι καὶ ἀναβάταις εἰς θάλασσαν, καὶ ἐπήγαγεν ἐπ' αὐτοὺς Κύριος τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης· οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐπορεύθησαν διὰ ξηρᾶς ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης.

20. Λαβοῦσα δὲ Μαριάμ ἡ προφῆτις ἡ ἀδελφὴ Ἀαρὼν τὸ τύμπανον ἐν τῇ χειρὶ αὐτῆς, καὶ ἐξῆλθον παῖσαι αἱ γυναῖκες ὀπίσω αὐτῆς μετὰ τυμπάνων καὶ χορῶν.

21. Ἐξῆρχε δὲ αὐτῶν Μαριάμ, λέγουσα· Ἀσωμεν τῷ Κυρίῳ, ἐνδοξῶς γὰρ δεδοξασται ἵππον καὶ ἀναβάτην ἐξέριψεν εἰς θάλασσαν.

22. Ἐξῆρε δὲ Μωϋσῆς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἀπὸ θαλάσσης ἐρυθρᾶς, καὶ ἤγαγεν αὐτοὺς εἰς τὴν ἔρημον Σούρ. Καὶ ἐπορεύοντο τρεῖς ἡμέρας ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ οὐχ εὗρισκον ὕδωρ, ὥστε πιεῖν.

23. Ἦλθον δὲ εἰς Μερῶν, καὶ οὐκ ἠδύναντο πιεῖν ἐκ Μερῶν· πικρὸν γὰρ ἦν. Διὰ τοῦτο ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, Πικρία.

24. Καὶ διεγόγγυζεν ὁ λαὸς ἐπὶ Μωϋσῇ, λέγοντες· Τί πιόμεθα;

25. Ἐβόησε δὲ Μωϋσῆς πρὸς Κύριον. Καὶ ἔδειξεν αὐτῷ Κύριος ξύλον, καὶ ἐνέβαλεν αὐτὸ εἰς τὸ ὕδωρ, καὶ ἐγλυκάνθη τὸ ὕδωρ. Ἐκεῖ ἔθετο αὐτῷ δικαιώματα καὶ κρίσεις, καὶ ἐκεῖ αὐτὸν ἐπείρασε,

26. καὶ εἶπεν· Ἐὰν ἀκοῇ ἀκούσης τῆς φωνῆς Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, καὶ τὰ ἀρεστὰ ἐναντίον αὐτοῦ ποιήσης, καὶ ἐνωτίσῃ ταῖς ἐντολαῖς αὐτοῦ, καὶ φυλάξῃς πάντα τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, πᾶσαν νόσον, ἣν ἐπήγαγον τοῖς Αἰγυπτίοις, οὐκ ἐπάξω ἐπὶ σέ· ἐγὼ γὰρ εἰμι Κύριος ὁ Θεός σου ὁ ἰώμενός σε.

27. Καὶ ἦλθον εἰς Αἰλεῖμ· καὶ ἦσαν ἐκεῖ δώδεκα πηγαὶ ὕδατων, καὶ ἐβδομήκοντα στελέχη φοινίκων. Παρενέβαλον δὲ ἐκεῖ παρὰ τὰ ὕδατα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ις'.

1. Ἀπῆραν δὲ ἐξ Αἰλεῖμ, καὶ ἦλθον πᾶσα συναγωγὴ υἱῶν Ἰσραὴλ εἰς τὴν ἔρημον Σιν, ὃ ἐστὶν ἀνὰ μέσον Αἰλεῖμ καὶ ἀνὰ μέσον Σινά. Τῇ δὲ πεντεκαίδεκάτῃ ἡμέρᾳ τῇ μηνὶ τῷ δευτέρῳ ἐξεληλυθόντων αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου,

2. διεγόγγυζε πᾶσα συναγωγὴ υἱῶν Ἰσραὴλ ἐπὶ Μωϋσῇ καὶ Ἀαρὼν,

3. καὶ εἶπαν πρὸς αὐτοὺς οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ· Ὁρῶμεν ἀπεθάνομεν πληγέντες ὑπὸ Κυρίου ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, ὅταν ἐκαθίσαιμεν ἐπὶ τῶν λεβήτων τῶν κρεῶν, καὶ ἡσθίομεν ἄρτους εἰς πλησμονήν· ὅτι ἐξηγάγετε ἡμᾶς εἰς τὴν ἔρημον ταύτην, ἀποκτεῖναι πᾶσαν τὴν συναγωγὴν ταύτην ἐν λιμῷ.

4. Εἶπε δὲ Κύριος πρὸς Μωϋσῆν· Ἴδού ἐγὼ ὕω ὑμῖν ἄρτους ἐκ τοῦ οὐρανοῦ· καὶ ἐξελεύσεται ὁ λαός, καὶ συλλέξουσιν τὸ τῆς ἡμέρας εἰς ἡμέραν, ὅπως πειράσω αὐτοὺς, εἰ πορεύσονται τῷ νόμῳ μου, ἢ οὐ.

5. Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἕκτῃ, καὶ ἐτοιμάσουσιν ὃ ἐὰν εἰσενέγκωσι· καὶ ἔσται διπλοῦν ὃ ἐὰν συναγάγωσι τὸ καθ' ἡμέραν εἰς ἡμέραν.

6. Καὶ εἶπε Μωϋσῆς καὶ Ἀαρὼν πρὸς πᾶσαν συνα-

18. Dominus regnans sæculum, et in sæculum, et ultra.

19. Quoniam ingressus est equitatus Pharaonis cum curribus et ascensoribus in mare, et induxit super eos Dominus aquam maris : filii autem Israel ambula-verunt per aridam in medio maris.

20. Sumens autem Maria prophetissa soror Aaron tympanum in manu sua, et egressæ sunt omnes mulieres post eam cum tympanis et choris.

21. Principium autem dedit illis Maria, dicens : Cantemus Domino, gloriose enim glorificatus est : equum et ascensorem projecit in mare.

22. Sustulit autem Moyses filios Israel a mari rubro, et eduxit eos in desertum Sur. Et ibant tres dies in deserto, et non inveniebant aquam, ut biberent.

23. Venerunt autem in Merra, et non potuerunt bibere de Merra : amara enim erat. Propter hoc cognominavit nomen loci illius, Amaritudo.

24. Et murmurabat populus adversus Moysen, dicentes : Quid bibemus?

25. Clamavit autem Moyses ad Dominum. Et ostendit ei Dominus lignum, et injecit illud in aquam, et dulcis facta est aqua. Ibi posuit ei justificationes et judicia, et ibi eum tentavit,

26. et dixit : Si auditu audieris vocem Domini Dei tui, et quæ placent coram illo feceris, et auribus perceperis mandata ejus, et custodieris omnes justificationes ejus; omnem infirmitatem, quam intuli Aegyptiis, non inducam super te : ego enim sum Dominus Deus tuus sanans te.

27. Et venerunt in Ælim : et erant ibi duodecim fontes aquarum, et septuaginta arbores palmarum. Castrametati autem sunt ibi juxta aquas.

CAPUT XVI.

1. Promoverunt autem de Ælim, et venerunt omnis synagoga filiorum Israel in desertum Sin, quod est inter Ælim et Sina. Quinta autem et decima die mense secundo, cum ipsi exivissent de terra Aegypti,

2. murmuravit omnis synagoga filiorum Israel adversus Moysen et Aaron,

3. et dixerunt ad eos filii Israel : Utinam mortui essemus percussi a Domino in terra Aegypto, quando sedebamus super ollas carniū, et manducabamus panes ad satietatem : quoniam eduxistis nos in desertum hoc ad interimendum omnem synagogam hanc in fame.

4. Dixit autem Dominus ad Moysen : Ecce ego pluo vobis panes de cælo : et exhibit populus, et colligent quod diei in die, ut tentem eos, si ambulant lege mea, an non.

5. Et erit in die sexto, et parabunt quodcumque intulerint : et erit duplum quod collegerint per diem in die.

6. Et dixit Moyses et Aaron ad omnem synagogam filio-

γωγὴν υἱῶν Ἰσραὴλ· Ἐσπέρας γνώσεσθε, ὅτι Κύριος ἐξήγαγεν ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου,

7. καὶ πρωτὶ ὤψεσθε τὴν δόξαν Κυρίου ἐν τῷ εἰσχοῦσαι τὸν γογγυσμὸν ὑμῶν ἐπὶ τῷ Θεῷ. Ἡμεῖς δὲ τί ἐσμεν, ὅτι διαγογγύζετε καθ' ἡμῶν;

8. Καὶ εἶπε Μωϋσῆς· Ἐν τῷ διδόναι Κύριον ὑμῖν ἐσπέρας κρέα φαγεῖν καὶ ἄρτους τὸ πρωτὶ εἰς πλησμονήν, διὰ τὸ εἰσχοῦσαι Κύριον τὸν γογγυσμὸν ὑμῶν, ὃν ὑμεῖς διαγογγύζετε καθ' ἡμῶν. Ἡμεῖς δὲ τί ἐσμεν; οὐ γὰρ καθ' ἡμῶν ἐστὶν ὁ γογγυσμὸς ὑμῶν, ἀλλ' ἡ κατὰ τοῦ Θεοῦ.

9. Εἶπε δὲ Μωϋσῆς πρὸς Ἀαρὼν· εἰπον πάσῃ συναγωγῇ υἱῶν Ἰσραὴλ· Προσέλθετε ἐναντίον τοῦ Θεοῦ· εἰσακήκοε γὰρ τὸν γογγυσμὸν ὑμῶν.

10. Ἦνίκα δὲ ἐλάλει Ἀαρὼν πάσῃ συναγωγῇ υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ ἐπιστράφησαν εἰς τὴν ἐρημον, καὶ ἡ δόξα Κυρίου ὤφθη ἐν νεφέλῃ.

11. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·

12. Εἰσακήκοα τὸν γογγυσμὸν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. Ἀάλησον πρὸς αὐτοὺς, λέγων· Τὸ πρὸς ἐσπέραν ἐδεσθε κρέα, καὶ τὸ πρωτὶ πλησθήσεσθε ἄρτων· καὶ γνώσεσθε ὅτι ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν.

13. Ἐγένετο δὲ ἐσπέρα· καὶ ἀνέβη ὀρτυγομήτρα, καὶ ἐκάλυψε τὴν παρεμβολήν. Τὸ πρωτὶ ἐγένετο καταπαυομένης τῆς δρόσου κύκλῳ τῆς παρεμβολῆς,

14. καὶ ἰδοὺ ἐπὶ πρόσωπον τῆς ἐρήμου λεπτὸν ὡσεὶ κόριον λευκόν, ὡσεὶ πάχος ἐπὶ τῆς γῆς.

15. Ἰδόντες δὲ αὐτὸ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ εἶπαν ἑτεροῦ τῷ ἐτέρῳ· Τί ἐστὶ τοῦτο; οὐ γὰρ ᾔδεισαν τί ἦν. Εἶπε δὲ Μωϋσῆς αὐτοῖς· Οὗτος ὁ ἄρτος ὃν ἔδωκε Κύριος ὑμῖν φαγεῖν.

16. Τοῦτο τὸ ῥῆμα δὲ συνέταξε Κύριος· Συναγάγετε ἀπ' αὐτοῦ ἕκαστος εἰς τοὺς καθήκοντας, γομὸρ κατὰ κεφαλὴν, κατὰ ἀριθμὸν ψυχῶν ὑμῶν, ἕκαστος σὺν τοῖς συσκηνοῖς ὑμῶν συλλέξατε.

17. Ἐποίησαν δὲ οὕτως οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ συνέλεξαν ὁ τὸ πολὺ, καὶ ὁ τὸ ἐλάττον.

18. Καὶ μετρήσαντες γομὸρ, οὐκ ἐπλεόνασεν ὁ τὸ πολὺ, καὶ ὁ τὸ ἐλάττον οὐκ ἠλαττόνησεν· ἕκαστος εἰς τοὺς καθήκοντας παρ' ἑαυτοῦ συνέλεξαν.

19. Εἶπε δὲ Μωϋσῆς πρὸς αὐτούς· Μηδεὶς καταλείπτω ἀπ' αὐτοῦ εἰς τὸ πρωτὶ.

20. Καὶ οὐκ εἰσέκουσαν Μωϋσῆ, ἀλλὰ κατέλιπόν τινας ἀπ' αὐτοῦ εἰς τὸ πρωτὶ· καὶ ἐξέζεσε σκώληκας, καὶ ἐπώζεσε· καὶ ἐπικράνθη ἐπ' αὐτοῖς Μωϋσῆς.

21. Καὶ συνέλεξαν αὐτὸ πρωτὶ πρωτὶ, ἕκαστος τὸ καθήκον αὐτοῦ· ἡνίκα δὲ διεθέρμαιεν ὁ ἥλιος, ἐτήκετο.

22. Ἐγένετο δὲ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑκτῇ, συνέλεξαν τὰ δέοντα διπλᾶ, δύο γομὸρ τῷ ἐνί. Εἰπήλθοσαν δὲ πάντες οἱ ἄρχοντες τῆς συναγωγῆς, καὶ ἀνήγγειλαν Μωϋσεῖ.

23. Εἶπε δὲ Μωϋσῆς πρὸς αὐτούς· Οὐ τοῦτο τὸ ῥῆμά ἐστιν ὃ ἐλάλησε Κύριος; Σάββατα ἀνάπαυσις ἁγία τῷ Κυρίῳ αὐρίον· ὅσα ἐὰν πέσσητε, πέσσετε, καὶ ὅσα ἐὰν ἐψητε, ἐψετε· καὶ πᾶν τὸ πλεονάζον, καταλείπετε αὐτὸ εἰς ἀποθήκην εἰς τὸ πρωτὶ.

24. Καὶ κατέλιπον ἀπ' αὐτοῦ ἕως πρωτὶ, καθὼς συνέταξεν αὐτοῖς Μωϋσῆς· καὶ οὐκ ἐπώζεσεν, οὐδὲ σκώληξ ἐγένετο ἐν αὐτῷ.

25. Εἶπε δὲ Μωϋσῆς· Φάγετε σήμερον· ἐστὶ γὰρ σάββατα σήμερον τῷ Κυρίῳ· οὐχ εὑρεθήσεται ἐν τῇ πεδίῳ.

rum Israel : Vespere cognoscetis, quia Dominus eduxit vos de terra Aegypti,

7. et mane videbitis gloriam Domini in exaudiendo murmurationem vestram adversus Deum. Nos autem quid sumus, quia obmurmuratis contra nos?

8. Et dixit Moyses : In dando vobis Dominum vespere carnes ad comedendum, et panes mane ad satietatem; propterea quod exaudivit Dominus murmurationem vestram, quam vos obmurmuratis adversus nos. Nos autem quid sumus? non enim adversus nos est murmur vestrum, sed adversus Deum.

9. Dixit autem Moyses ad Aaron : Dic omni synagogae filiorum Israel : Accedite ante Deum : exaudivit enim murmur vestrum.

10. Dum autem loquebatur Aaron omni synagogae filiorum Israel, et converterunt se ad desertum, et gloria Domini apparuit in nube.

11. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens :

12. Exaudivi murmur filiorum Israel. Loquere ad eos, dicens : Ad vespem edetis carnes, et mane replebimini panibus : et cognoscetis quia ego Dominus Deus vester.

13. Facta est autem vespera : et ascendit ortygometra, et cooperuit castra. Factum est mane conquiescente rore in circuitu castrorum,

14. et ecce super faciem deserti minutum tanquam coriandrum album, tanquam gelu super terram.

15. Videntes autem id filii Israel dixerunt alter alteri : Quid est hoc? nesciebant enim quid erat. Dixit autem Moyses eis : Iste est panis quem dedit Dominus vobis ad edendum.

16. Hoc est verbum quod constituit Dominus : Colligite de eo unusquisque in eos qui ad se pertinent, gomor secundum caput, secundum numerum animarum vestrarum, unusquisque cum vestris contubernalibus colligite.

17. Fecerunt autem sic filii Israel, et collegerunt hic quidem multum, ille vero minus.

18. Et cum mensi essent gomor, non superfluit ei qui multum, et non defuit ei qui minus : unusquisque in eos qui ad se pertinebant apud seipsum collegerunt.

19. Dixit autem Moyses ad eos : Nemo relinquat de eo in mane.

20. Et non exaudierunt Moysen, sed reliquerunt quidam de eo in mane : et ebullivit vermes, et computruit. Et indignatus est adversus eos Moyses.

21. Et collegerunt illud mane mane, unusquisque quod pertinebat ad se : quando autem incalcescebat sol, liquefiebat.

22. Factum est autem die sexto, collegerunt necessaria dupla, duo gomor uni. Ingressi sunt autem omnes principes synagogae, et nuntiaverunt Moysi.

23. Dixit autem Moyses ad eos : Nonne hoc est verbum quod locutus est Dominus? Sabbata requies sancta Domino cras : quaecumque coxeritis, coquite, et quaecumque elixaveritis, elixate : et omne quod superfuerit, relinquate illud in apotheca in mane.

24. Et reliquerunt de eo usque mane, sicut constituit eis Moyses : et non computruit, neque vermis factus est in eo.

25. Dixit autem Moyses : Comedit hodie : sunt enim sabbata hodie Domino : non inveniatur in campo.

26. *Εξ ἡμέρας συλλέξετε· τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ σάββατα, ὅτι οὐκ ἔσται ἐν αὐτῇ.

27. Ἐγένετο δὲ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ἐξηλθοσάν τινες ἐκ τοῦ λαοῦ συλλέξαι, καὶ οὐκ εὑρον.

28. Εἶπε δὲ Κύριος πρὸς Μωϋσῆν· Ἔως τίνος οὐ βούλεσθε εἰσακούειν τὰς ἐντολάς μου, καὶ τὸν νόμον μου;

29. Ἴδετε· ὁ γὰρ Κύριος ἔδωκεν ὑμῖν σάββατα τὴν ἡμέραν ταύτην. Διὰ τοῦτο αὐτὸς ἔδωκεν ὑμῖν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑκτῇ ἄρτους δύο ἡμερῶν. Καθίσεσθε ἕκαστος εἰς τοὺς οἴκους ὑμῶν· μηδεὶς ἐκπορευέσθω ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ.

30. Καὶ ἐσαββάτισεν ὁ λαὸς τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ.

31. Καὶ ἐπωνόμασαν αὐτὸ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Μάν. Ἦν δὲ ὡκεὶ σπέρμα κορίου λευκόν· τὸ δὲ γεῦμα αὐτοῦ ὡς ἐγκρὶς ἐν μελίτι.

32. Εἶπε δὲ Μωϋσῆς· Τοῦτο τὸ ῥῆμα ὃ συνέταξε Κύριος· Πλήσατε τὸ γομὸρ τοῦ μάν εἰς ἀποθήκην εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν, ἵνα ἴδωσι τὸν ἄρτον ὃν ἐφάγετε ὑμεῖς ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὡς ἐξήγαγεν ὑμᾶς Κύριος ἐκ γῆς Αἰγύπτου.

33. Καὶ εἶπε Μωϋσῆς πρὸς Ἀαρών· Λάβε στάμνον χρυσοῦν ἓνα, καὶ ἔμβαλε εἰς αὐτὸν πλήρεις τὸ γομὸρ τοῦ μάν, καὶ ἀποθήσεις αὐτὸ ἐναντίον τοῦ Θεοῦ, εἰς διατήρησιν εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν.

34. ὃν τρόπον συνέταξε Κύριος τῷ Μωϋσῇ. Καὶ ἀπέθηκεν Ἀαρών ἐναντίον τοῦ μαρτυρίου εἰς διατήρησιν.

35. Οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐφαγον τὸ μάν ἑτη τεσσαράκοντα, ἕως ἤλθον εἰς τὴν οἰκουμένην ἐφάγosan τὸ μάν, ἕως παρεγένοντο εἰς μέρος τῆς Φοινίκης.

36. Τὸ δὲ γομὸρ τὸ δέκατον τῶν τριῶν μέτρων ἦν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΖ'.

1. Καὶ ἀπῆρε πᾶσα συναγωγὴ υἱῶν Ἰσραὴλ ἐκ τῆς ἐρήμου Σιν κατὰ παρεμβολὰς αὐτῶν, διὰ ῥήματος Κυρίου· καὶ παρενεβάλοσαν ἐν Ῥαφιδεῖν· οὐκ ἦν δὲ ὕδωρ τῷ λαῷ πίνειν.

2. Καὶ λοιδορεῖτο ὁ λαὸς πρὸς Μωϋσῆν, λέγοντες· Δὸς ἡμῖν ὕδωρ, ἵνα πῖωμεν. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς Μωϋσῆς· Τί λοιδορεῖσθέ μοι, καὶ τί πειράζετε Κύριον;

3. Ἐδίψησε δὲ ἐκεῖ ὁ λαὸς ὕδατι, καὶ διεγόγγυσεν ἐκεῖ ὁ λαὸς πρὸς Μωϋσῆν, λέγοντες· Ἰνατί τοῦτο; ἀνεβίβασας ἡμᾶς ἐξ Αἰγύπτου, ἀποκτεῖναι ἡμᾶς καὶ τὰ τέκνα ἡμῶν καὶ τὰ κτήνη τῷ δίψει;

4. Ἐβόησε δὲ Μωϋσῆς πρὸς Κύριον, λέγων· Τί ποιήσω τῷ λαῷ τούτῳ; ἔτι μικρὸν, καὶ καταλιθοβολήσουσί με.

5. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν· Προπορεύου τοῦ λαοῦ τούτου· λάβε δὲ σεαυτῷ ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ· καὶ τὴν ῥάβδον, ἐν ᾗ ἐπάταξας τὸν ποταμὸν, λάβε ἐν τῇ χειρὶ σου, καὶ πορεύου.

6. Ὅδε ἐγὼ ἔστηχα ἐκεῖ πρὸ τοῦ σι, ἐπὶ τῆς πέτρας ἐν Χωρήβ. Καὶ πατάξεις τὴν πέτραν, καὶ ἐξελεύσεται ἐξ αὐτῆς ὕδωρ, καὶ πίνεται ὁ λαός. Ἐποίησε δὲ Μωϋσῆς οὕτως ἐναντίον τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ.

7. Καὶ ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, Πειρασμός καὶ Λοιδόρησις, διὰ τὴν λοιδορίαν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ διὰ τὸ πειράζειν Κύριον, λέγοντας· Εἰ ἔστι Κύριος ἐν ἡμῖν, ἢ οὐ.

8. Ἦλθε δὲ Ἀμαλήκ, καὶ ἐπολέμει Ἰσραὴλ ἐν Ῥαφιδεῖν.

26. Sex diebus colligētis : die autem septimo sabbata, quia non erit in eo.

27. Factum est autem in die septimo exierunt quidam de populo ad colligendum, et non invenerunt.

28. Dixit autem Dominus ad Moysen : Quo usque non vultis exaudire mandata mea, et legem meam?

29. Videte : Dominus enim dedit vobis sabbata diem hunc. Propter hoc ipse dedit vobis die sexto panes duorum dierum. Sedete unusquisque in domibus vestris : nemo egrediatur de loco suo die septimo.

30. Et sabbatizavit populus die septimo.

31. Et cognominaverunt illud filii Israel nomen ejus, Man. Erat autem tamquam semen coriandri album : gustus autem ejus tamquam laganum cum melle.

32. Dixit autem Moyses : Hoc est verbum quod constituit Dominus : Implete gomor de man in apothecam in progenies vestras, ut videant panem quem comedebatis vos in deserto, quando eduxit vos Dominus de terra Aegypti.

33. Et dixit Moyses ad Aaron : Accipe vas aureum unum, et injice in illud plenum gomor man, et repones illud ante Deum, ut servetur in progenies vestras,

34. quemadmodum praecepit Dominus Moysi. Et reposuit Aaron ante testimonium ad reservandum.

35. Filii autem Israel ederunt man annis quadraginta, quoadusque venerunt in terram quae inhabitatur man edunt, quoadusque advenerunt in partem Phoenices.

36. Gomor autem erat decima trium mensurarum.

CAPUT XVII.

1. Et promovit omnis synagoga filiorum Israel e deserto Sin secundum castra sua, per verbum Domini, et castrametati sunt in Raphidin : non erat autem aqua populo ad bibendum.

2. Et maledicebat populus ad Moysen, dicentes : Da nobis aquam, ut bibamus. Et dixit eis Moyses : Quid maledicitis mihi, et quid tentatis Dominum?

3. Sitiivit autem ibi populus propter aquam, et obmurmuravit ibi populus erga Moysen, dicentes : Ut quid hoc? ascendere nos fecisti de Aegypto, ad occidendum nos et filios nostros et pecora siti?

4. Clamavit autem Moyses ad Dominum, dicens : Quid faciam populo huic? adhuc paululum, et lapidabunt me.

5. Et dixit Dominus ad Moysen : Antecede populum istum : sume autem tibi de senioribus populi : et virgatu, in qua percussisti flumen, sume in manu tua, et ibis.

6. Ipse ego sto ibi priusquam tu, super petram in Choreb. Et percuties petram, et ex ea exibit aqua, et bibet populus. Fecit autem Moyses sic coram filiis Israel.

7. Et cognominavit nomen loci illius, Tentatio et Maledictio, propter maledictum filiorum Israel, et eo quod tentabant Dominum, dicentes : Si est Dominus in nobis, an non.

8. Venit autem Amalec, et oppugnabat Israel in Raphidin.

9. Εἶπε δὲ Μωϋσῆς τῷ Ἰησοῦ· Ἐπιλεξὼν σεαυτῷ ἄνδρας δυνατοὺς, καὶ ἐξελθὼν παράταξαι τῷ Ἀμαλήκ αὐρίον· καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἑστήκα ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ βουνοῦ, καὶ ἡ βάβδος τοῦ Θεοῦ ἐν τῇ χειρὶ μου.

10. Καὶ ἐποίησεν Ἰησοὺς καθάπερ εἶπεν αὐτῷ Μωϋσῆς, καὶ ἐξελθὼν παραιτάξαι τῷ Ἀμαλήκ· καὶ Μωϋσῆς καὶ Ἀαρὼν καὶ Ὡρ ἀνέβησαν ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ βουνοῦ.

11. Καὶ ἐγένετο, ὅταν ἐπῆρε Μωϋσῆς τὰς χεῖρας, κατίσχυεν Ἰσραὴλ· ὅταν δὲ καθῆκε τὰς χεῖρας, κατίσχυεν Ἀμαλήκ.

12. Αἱ δὲ χεῖρες Μωϋσῆ βαρεῖαι. Καὶ λαβόντες λίθον ἐπέθηκαν ὑπὲρ αὐτὸν, καὶ ἐκάθητο ἐπ' αὐτοῦ· καὶ Ἀαρὼν καὶ Ὡρ ἐστήριζον τὰς χεῖρας αὐτοῦ, ἐντεῦθεν εἰς καὶ ἐντεῦθεν εἰς. Καὶ ἐγένοντο αἱ χεῖρες Μωϋσῆ ἐστηριγμέναι ἕως δυσμῶν ἡλίου.

13. Καὶ ἐτρέψατο Ἰησοὺς τὸν Ἀμαλήκ, καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐν φόνῳ μαχαίρας.

14. Εἶπε δὲ Κύριος πρὸς Μωϋσῆν· Κατάγραφον τοῦτο εἰς μνημόσυνον εἰς βιβλίον, καὶ δὸς εἰς τὰ ὦτα Ἰησοῦ, ὅτι ἀλοιγῇ ἐξαλείψω τὸ μνημόσυνον Ἀμαλήκ ἐκ τῆς ὑπὸ τὸν οὐρανόν.

15. Καὶ ὠκοδόμησε Μωϋσῆς θυσιαστήριον Κυρίῳ, καὶ ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Κύριος καταφυγή μου,

16. ὅτι ἐν χειρὶ κρυφαῖα πολεμεῖ Κύριος ἐπὶ Ἀμαλήκ, ἀπὸ γενεῶν εἰς γενεάς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΗ'.

1. Ἦκουσε δὲ Ἰοθὼρ ἱερεὺς Μεδιὰν ὁ γαμβρὸς Μωϋσῆ πάντα ὅσα ἐποίησε Κύριος Ἰσραὴλ τῷ ἑαυτοῦ λαῷ· ἐξήγαγε γὰρ Κύριος τὸν Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου.

2. Ἐλάβε δὲ Ἰοθὼρ ὁ γαμβρὸς Μωϋσῆ Σεπφώραν τὴν γυναῖκα Μωϋσῆ μετὰ τὴν ἀφασιν αὐτῆς,

3. καὶ τοὺς δύο υἱοὺς αὐτῆς. Ὄνομα τῷ ἐνὶ αὐτῶν Γερσάμ, λέγων· Παροικὸς ἡμῶν ἐν γῇ ἀλλοτρίᾳ.

4. Καὶ τὸ ὄνομα τοῦ δευτέρου Ἐλίζερ, λέγων· Ὁ γὰρ Θεὸς τοῦ πατρός μου βοηθός μου, καὶ ἐξεῖλατό με ἐκ χειρὸς Φαραῶ.

5. Καὶ ἐξῆλθεν Ἰοθὼρ ὁ γαμβρὸς Μωϋσῆ, καὶ οἱ υἱοὶ καὶ ἡ γυνή, πρὸς Μωϋσῆν εἰς τὴν ἐρημον, οὗ παρενέβαλεν ἐπ' ὄρους τοῦ Θεοῦ.

6. Ἀνηγγέλη δὲ Μωϋσῆ, λέγοντες· Ἰδοὺ ὁ γαμβρὸς σου Ἰοθὼρ παραγίνεται πρὸς σέ, καὶ ἡ γυνή καὶ οἱ δύο υἱοὶ σου μετ' αὐτοῦ.

7. Ἐξῆλθε δὲ Μωϋσῆς εἰς συνάντησιν τῷ γαμβρῷ, καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ, καὶ ἐφίλησεν αὐτὸν, καὶ ἔσπασαντο ἀλλήλους· καὶ εἰσήγαγεν αὐτοὺς εἰς τὴν σκηνήν.

8. Καὶ διηγήσατο Μωϋσῆς τῷ γαμβρῷ πάντα ὅσα ἐποίησε Κύριος τῷ Φαραῶ καὶ πᾶσι τοῖς Αἰγυπτίοις ἔνεκεν τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ πάντα τὸν μόχθον τὸν γενόμενον αὐτοῖς ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ὅτι ἐξεῖλατο αὐτοὺς Κύριος ἐκ χειρὸς Φαραῶ, καὶ ἐκ χειρὸς τῶν Αἰγυπτίων.

9. Ἐξέστη δὲ Ἰοθὼρ ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἀγαθοῖς οἷς ἐποίησεν αὐτοῖς Κύριος, ὅτι ἐξεῖλατο αὐτοὺς ἐκ χειρὸς Αἰγυπτίων καὶ ἐκ χειρὸς Φαραῶ.

10. Καὶ εἶπεν Ἰοθὼρ· Εὐλογητὸς Κύριος, ὅτι ἐξεῖλατο αὐτοὺς ἐκ χειρὸς Αἰγυπτίων καὶ ἐκ χειρὸς Φαραῶ.

9. Dixit autem Moyses ad Jesum : Elige tibi viros potentes, et exiens congregare cum Amalec cras : et ecce ego sto super cacumen collis, et virga Dei in manu mea.

10. Et fecit Jesus sicut dixit ei Moyses, et exiens congressus est cum Amalec : et Moyses et Aaron et Or ascenderunt in cacumen collis.

11. Et factum est, cum levabat Moyses manus, invalescebat Israel : ubi autem submiserat manus, invalescebat Amalec.

12. Sed manus Moysi erant graves. Et accipientes lapidem supposuerunt sub eo, et sedebat super eum : et Aaron et Or sustentabant manus ejus, hinc unus et hinc unus. Et factae sunt manus Moysi stabiles usque in occasum solis.

13. Et fugavit Jesus Amalec, et omnem populum ejus in caede gladii.

14. Dixit autem Dominus ad Moysen : Describe hoc ad memoriam in libro, et da in aures Jesu : quoniam deletionem delebo memoriam Amalec de sub caelo.

15. Et aedificavit Moyses altare Domino, et cognominavit nomen ejus, Dominus refugium meum :

16. quoniam in manu occulta pugnat Dominus contra Amalec, a generationibus in generationes.

CAPUT XVIII.

1. Audivit autem Iothor sacerdos Madian socer Moysis omnia quaecumque fecit Dominus Israel populo suo : eduxit enim Dominus Israel de Aegypto.

2. Sumpterat autem Iothor socer Moysis Sephoram uxorem Moysis post dimissionem ejus,

3. et duos filios ejus. Nomen uni eorum Gersam, dicens : Incola fui in terra aliena.

4. Et nomen secundi Eliezer, dicens : Deus enim patris mei adjutor meus : et eripuit me de manu Pharaonis.

5. Et egressus est Iothor socer Moysis, et filii et uxor, ad Moysen in desertum, ubi castrametatus erat super montem Dei.

6. Nuntiatum est autem Moysi, dicentes : Ecce socer tuus advenit ad te, et uxor et duo filii tui cum eo.

7. Exivit autem Moyses obviam socero, et adoravit eum, et osculatus est eum, salutaveruntque se mutuo : et introduxit eos in tabernaculum.

8. Et narravit Moyses socero omnia quaecumque fecit Dominus Pharaoni et omnibus Aegyptiis propter Israel, et omnem laborem qui acciderat eis in via, et quod eripuit eos Dominus de manu Pharaonis, et de manu Aegyptiorum.

9. Obstupuit autem Iothor in omnibus bonis quae fecerat eis Dominus, quia eripuerat eos de manu Aegyptiorum et de manu Pharaonis.

10. Et dixit Iothor : Benedictus Dominus, quia eripuit eos de manu Aegyptiorum et de manu Pharaonis.

11. Νῦν ἔγνων ὅτι μέγας Κύριος παρὰ πάντας τοὺς θεοὺς, ἐνεκεν τούτου, ὅτι ἐπέθεντο αὐτοῖς.

12. Καὶ ἔλαβεν Ἰοθὺρ ὁ γαμβρὸς Μωϋσῆ ὀλοκαυτώματα καὶ θυσίας τῷ Θεῷ· παρεγένετο δὲ Ἀαρὼν καὶ πάντες οἱ πρεσβύτεροι Ἰσραὴλ συμφαγεῖν ἄρτον μετὰ τοῦ γαμβροῦ Μωϋσῆ ἐναντίον τοῦ Θεοῦ.

13. Καὶ ἐγένετο, μετὰ τὴν ἐπαύριον συνεκάθισε Μωϋσῆς κρίνειν τὸν λαόν· παρεστήκει δὲ πᾶς ὁ λαὸς Μωϋσῆ ἀπὸ πρωῒθεν ἕως δεῖλης.

14. Καὶ ἰδὼν Ἰοθὺρ πάντα ὅσα ποιεῖ τῷ λαῷ, λέγει· Τί τοῦτο ὃ σὺ ποιεῖς τῷ λαῷ; διατί σὺ κάθῃσαι μόνος, πᾶς δὲ ὁ λαὸς παρέστηκε σοι ἀπὸ πρωῒθεν ἕως δεῖλης;

15. Καὶ λέγει Μωϋσῆς τῷ γαμβρῷ· Ὅτι παραγίνεται πρὸς με ὁ λαὸς ἐκζητῆσαι κρίσιν παρὰ τοῦ Θεοῦ.

16. Ὅταν γὰρ γένηται αὐτοῖς ἀντιλογία, καὶ ἔλθωσι πρὸς με, διακρίνω ἕκαστον, καὶ συμβιβάζω αὐτοὺς τὰ προστάγματα τοῦ Θεοῦ καὶ τὸν νόμον αὐτοῦ.

17. Εἶπε δὲ ὁ γαμβρὸς Μωϋσῆ πρὸς αὐτόν· Οὐκ ὀρθῶς σὺ ποιεῖς τὸ ῥῆμα τοῦτο.

18. Φθορὰ καταφθορήσῃ ἀνυπομονήτω καὶ σὺ, καὶ πᾶς ὁ λαὸς οὗτος ὃς ἐστὶ μετὰ σοῦ. Βαρὺ σοι τὸ ῥῆμα τοῦτο, οὗ δυνήσῃ ποιεῖν σὺ μόνος.

19. Νῦν οὖν ἀκουσόν μου, καὶ συμβουλεύσω σοι, καὶ ἔσται ὁ Θεὸς μετὰ σοῦ. Γίνου σὺ τῷ λαῷ τὰ πρὸς τὸν Θεόν, καὶ ἀνοίσεις τοὺς λόγους αὐτῶν πρὸς τὸν Θεόν.

20. Καὶ διαμαρτύρη αὐτοῖς τὰ προστάγματα τοῦ Θεοῦ καὶ τὸν νόμον αὐτοῦ, καὶ σημαίνεις αὐτοῖς τὰς ὁδοὺς ἐν αἷς πορεύσονται ἐν αὐταῖς, καὶ τὰ ἔργα αὐτῶν ποιήσουσι.

21. Καὶ σὺ σεαυτῷ σκέψαι ἀπὸ παντὸς τοῦ λαοῦ ἀνδρας δυνατοὺς, θεοσεβείς, ἀνδρας δικαίους, μισοῦντας ὑπερηφανίαν· καὶ καταστήσεις ἐπ' αὐτῶν χιλιάρχους καὶ ἑκατοντάρχους καὶ πεντηκοντάρχους καὶ δεκαδάρχους.

22. Καὶ κρίνουσι τὸν λαόν πᾶσαν ὥραν· τὸ δὲ ῥῆμα τὸ ὑπέρογκον ἀνοίσουσιν ἐπὶ σέ· τὰ δὲ βραχέα τῶν κρίματων κρίνουσιν αὐτοί· καὶ κουριούσιν ἀπὸ σοῦ, καὶ συναντιλήφονταί σοι.

23. Ἐὰν τὸ ῥῆμα τοῦτο ποιήσῃς, κατισχύσει σε ὁ Θεός, καὶ δυνήσῃ παραστῆναι, καὶ πᾶς ὁ λαὸς οὗτος εἰς τὸν ἑαυτοῦ τόπον μετ' εἰρήνης ἔξει.

24. Ἦκουσε δὲ Μωϋσῆς τῆς φωνῆς τοῦ γαμβροῦ, καὶ ἐποίησεν ὅσα εἶπεν αὐτῷ.

25. Καὶ ἐπέλεξε Μωϋσῆς ἀνδρας δυνατοὺς ἀπὸ παντὸς Ἰσραὴλ, καὶ ἐποίησεν αὐτοὺς ἐπ' αὐτῶν χιλιάρχους καὶ ἑκατοντάρχους καὶ πεντηκοντάρχους καὶ δεκαδάρχους.

26. Καὶ ἐκρίνοσαν τὸν λαόν πᾶσαν ὥραν· πᾶν δὲ ῥῆμα ὑπέρογκον ἀνεφέρουσαν ἐπὶ Μωϋσῆ· πᾶν δὲ ῥῆμα ἑλαφρὸν ἐκρίνοσαν αὐτοί.

27. Ἐξαπέστειλε δὲ Μωϋσῆς τὸν ἑαυτοῦ γαμβρόν, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΘ'.

1. Τοῦ δὲ μηνὸς τοῦ τρίτου τῆς ἐξόδου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου, τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἦλθουσαν εἰς τὴν ἔρημον τοῦ Σινά,

2. καὶ ἀπῆραν ἐκ Ῥαφιδεῖν, καὶ ἦλθουσαν εἰς τὴν ἔρημον τοῦ Σινά, καὶ παρενέβαλεν ἐκεῖ Ἰσραὴλ κατέναντι τοῦ ὄρους.

11. Nunc cognovi quia magnus Dominus præter omnes deos, propter hoc, quod insectati sunt eos.

12. Et sumpsit Iothor socer Moysis holocaustomata, et sacrificia Deo : venit autem Aaron et omnes seniores Israel manducare panem simul cum socero Moysis coram Deo.

13. Et factum est, post crastinum consedit Moyses ad judicandum populum : adstabat autem omnis populus Moysi a mane usque ad vespem.

14. Et videns Iothor omnia quaecumque facit populo, ait : Quid hoc quod tu facis populo ? quare tu sedes solus ; omnis autem populus adstat tibi a mane usque ad vespem ?

15. Et dixit Moyses socero : Quia venit ad me populus inquirere iudicium a Deo.

16. Nam cum eis contigerit altercatio, et venerint ad me, judico unumquemque, et moneo eos præcepta Dei et legem ejus.

17. Dixit autem socer Moysis ad eum : Non recte tu facis verbum hoc.

18. Corruptione corrumpetis intolerabili et tu, et omnis populus hic qui est tecum. Grave tibi verbum hoc, non poteris facere tu solus.

19. Nunc itaque audi me, et consilium dabo tibi, et erit Deus tecum. Esto tu populo in iis quæ ad Deum, et referes verba eorum ad Deum.

20. Et testaberis illis præcepta Dei et legem ejus, et demonstrabis illis vias in quibus ambulabunt in eis, et opera quæ facient.

21. Et tu provide tibi ex omni populo viros potentes, Deum colentes, viros justos, odio habentes superbiam : et constitues super eos, tribunos et centuriones et quinquagenarios et decuriones :

22. Et judicabunt populum omni tempore : verbum autem grave referent ad te : quæ autem ex negotiis brevia fuerint, judicabunt ipsi : et allevabunt a te, et suscipient onus una tecum.

23. Si verbum hoc feceris, corroborabit te Deus, et poteris consistere, et omnis populus hic ad locum suum cum pace veniet.

24. Audivit autem Moyses vocem soceri, et fecit quaecumque dixit ei.

25. Et elegit Moyses viros potentes ex omni Israel, et fecit eos super eos, tribunos et centuriones et quinquagenarios et decuriones.

26. Et judicabant populum omni tempore : omne autem verbum grave referebant ad Moysen : omne autem verbum leve judicabant ipsi.

27. Dimisit autem Moyses socerum suum, et abiit in terram suam.

CAPUT XIX.

1. Mense autem tertio exitus filiorum Israel de terra Ægypti, hac die venerunt in desertum Sina,

2. et promoverunt ex Raphidin, et venerunt in desertum Sina, et castrametatus est ibi Israel contra montem.

3. Καὶ Μωϋσῆς ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν ὁ Θεὸς ἐκ τοῦ ὄρους, λέγων· Τάδε ἐρεῖς τῷ οἴκῳ Ἰακώβ, καὶ ἀναγγελεῖς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ·

4. Αὐτοὶ ἐώρακατε ὅσα πεποίηκα τοῖς Αἰγυπτίοις, καὶ ἀνέλαβον ὑμᾶς ὡς ἐπὶ πτερύγων αἰτῶν, καὶ προσ-
ηγαγόμεν ὑμᾶς πρὸς ἐμαυτὸν.

5. Καὶ νῦν ἐάν ἀκοῇ ἀκούσῃτε τῆς ἐμῆς φωνῆς, καὶ φυλάξῃτε τὴν διαθήκην μου, ἔσεσθέ μοι λαὸς περιούσιος ἀπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν· ἐμὴ γάρ ἐστι πᾶσα ἡ γῆ.

6. Ὑμεῖς δὲ ἔσεσθέ μοι βασιλεῖον ἱεράτευμα καὶ ἔθνος ἅγιον. Ταῦτα τὰ ῥήματα ἐρεῖς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ.

7. Ἦλθε δὲ Μωϋσῆς, καὶ ἐκάλεσε τοὺς πρεσβυτέρους τοῦ λαοῦ, καὶ παρέθηκεν αὐτοῖς πάντας τοὺς λόγους τούτους οὓς συνέταξεν αὐτοῖς ὁ Θεός.

8. Ἀπεκρίθη δὲ πᾶς ὁ λαὸς ὁμοθυμαδὸν, καὶ εἶπαν· Πάντα ὅσα εἶπεν ὁ Θεὸς ποιήσομεν καὶ ἀκουσόμεθα. Ἀνήγειρε δὲ Μωϋσῆς τοὺς λόγους τούτους πρὸς τὸν Θεόν.

9. Εἶπε δὲ Κύριος πρὸς Μωϋσῆν· Ἰδοὺ ἐγὼ παρα-
γίνομαι πρὸς σέ ἐν στύλῳ νεφέλης, ἵνα ἀκούσῃ ὁ λαὸς λαλοῦντός μου πρὸς σέ, καὶ σὺ πιστεύσωσιν εἰς τὸν αἰῶνα. Ἀνήγγειλε δὲ Μωϋσῆς τὰ ῥήματα τοῦ λαοῦ πρὸς Κύριον.

10. Εἶπε δὲ Κύριος πρὸς Μωϋσῆν· Καταβάς διαμάρ-
τυραι τῷ λαῷ, καὶ ἁγνισον αὐτοὺς σήμερον καὶ αὔριον, καὶ πλυνάτωσαν τὰ ἱμάτια,

11. καὶ ἔστωσαν ἑτοιμοὶ εἰς τὴν ἡμέραν τὴν τρίτην·
τῇ γὰρ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ καταβήσεται Κύριος ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ Σινά, ἐναντίον παντὸς τοῦ λαοῦ.

12. Καὶ ἀφοριεῖς τὸν λαὸν κύκλῳ, λέγων· Προσέχετε ἑαυτοῖς τοῦ ἀναβῆναι εἰς τὸ ὄρος, καὶ θίγειν τι αὐτοῦ·
πᾶς ὁ ἀψάμενος τοῦ ὄρους θανάτῳ τελευτήσει.

13. Οὐχ ἄψεται αὐτοῦ χεὶρ· ἐν γὰρ λίθοις λιθοβο-
ληθήσεται, ἢ βολίδι κατατοξευθήσεται· ἐάν τε κτῆνος ἐάν τε ἄνθρωπος, οὐ ζήσεται. Ὅταν αἱ φωναὶ καὶ αἱ σάλπιγγες καὶ ἡ νεφέλη ἀπέλθῃ ἀπὸ τοῦ ὄρους, ἐκεῖνοι ἀναβήσονται ἐπὶ τὸ ὄρος.

14. Κατέβη δὲ Μωϋσῆς ἐκ τοῦ ὄρους πρὸς τὸν λαόν, καὶ ἡγίασεν αὐτούς καὶ ἐπλυναν τὰ ἱμάτια.

15. Καὶ εἶπε τῷ λαῷ· Γίνεσθε ἑτοιμοὶ, τρεῖς ἡμέρας μὴ προσέλθῃτε γυναικί.

16. Ἐγένετο δὲ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, γεννηθέντος πρὸς ὄρθρον, καὶ ἐγένοντο φωναὶ καὶ ἀστραπαὶ καὶ νεφέλη γνοφώδης ἐπ' ὄρους Σινά· φωνὴ τῆς σάλπιγγος ἤγει μείγα. Καὶ ἐπτοήθη πᾶς ὁ λαὸς ὁ ἐν τῇ παρεμβολῇ.

17. Καὶ ἐξήγαγε Μωϋσῆς τὸν λαὸν εἰς συνάντησιν τοῦ Θεοῦ ἐκ τῆς παρεμβολῆς, καὶ παρέστησαν ὑπὸ τὸ ὄρος.

18. Τὸ ὄρος τὸ Σινά ἐκαπνίζετο ὅλον, διὰ τὸ κατα-
βιβάζεσθαι ἐπ' αὐτὸ τὸν Θεὸν ἐν πυρί· καὶ ἀνέβαιναν ὁ καπνὸς, ὡς καπνὸς καμίνου. Καὶ ἐξέστη πᾶς ὁ λαὸς σφόδρα.

19. Ἐγένοντο δὲ αἱ φωναὶ τῆς σάλπιγγος προβαίνου-
σαι ἰσχυρότεραι σφόδρα. Μωϋσῆς ἐλάλησεν, ὁ δὲ Θεὸς ἀπεκρίνατο αὐτῷ φωνῇ.

20. Κατέβη δὲ Κύριος ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ Σινά ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους· καὶ ἐκάλεσε Κύριος Μωϋσῆν ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους, καὶ ἀνέβη Μωϋσῆς.

3. Et Moyses ascendit in montem Dei, et vocavit eum Deus de monte, dicens : Hæc dices domui Jacob, et nuntiabis filiis Israel :

4. Vos ipsi vidistis quæ feci Aegyptiis, et assumpsi vos tamquam super alas aquilarum, et adduxi vos ad meipsum.

5. Et nunc si auditione audieritis vocem meam, et custodieritis testamentum meum, eritis mihi populus peculiaris ex omnibus gentibus : mea est enim omnis terra.

6. Vos autem eritis mihi regale sacerdotium, et gens sancta. Hæc verba dices filiis Israel.

7. Venit autem Moyses, et vocavit seniores populi, et exposuit eis omnia verba hæc quæ constituit eis Dominus.

8. Respondit autem omnis populus unanimiter, et dixerunt : Omnia quæcumque dixit Deus faciemus et audiemus. Retulit autem Moyses verba hæc ad Deum.

9. Dixit autem Dominus ad Moysen : Ecce ego advenio ad te in columna nubis, ut audiat populus loquentem me ad te, et tibi credant in sæculum. Nuntiavit autem Moyses verba populi ad Dominum.

10. Dixit autem Dominus ad Moysen : Descendens les-
tare populo, et purifica illos hodie et cras, et lavent ve-
stimenta,

11. et sint parati in diem tertiam : tertia enim die de-
scendet Dominus in montem Sina coram omni populo.

12. Et terminabis populum in circuitu, dicens : Attendite vobis ipsis, ne ascendatis in montem, neque tangatis quid illius : omnis qui tetigerit montem morte peribit.

13. Non tanget eum manus : in lapidibus enim lapidabi-
tur, vel jaculo confodietur : sive pecus sive homo, non vi-
vet. Cum voces et tubæ et nubes discesserint a monte, illi ascendent in montem.

14. Descendit autem Moyses de monte ad populum, et sanctificavit eos : et laverunt vestimenta.

15. Et dixit populo : Estote parati, tres dies ne acces-
seritis ad uxorem.

16. Factum est autem die tertia, cum esset diluculum
versus, et factæ sunt voces et fulgura et nubes caliginosa
super montem Sina : vox tubæ sonabat magnum. Et con-
sternatus est omnis populus qui in castris.

17. Et eduxit Moyses populum in occursum Dei e ca-
stris, et adstiterunt sub monte.

18. Mons Sina fumabat totus, eo quod descenderat super
eum Deus in igni : et ascendebat fumus, tamquam fumus
fornacis. Et obstupuit omnis populus valde.

19. Factæ sunt autem voces tubæ procedentes fortiores
valde. Moyses loquebatur, Deus autem respondebat ei
voce.

20. Descendit autem Dominus super montem Sina super
cacumen montis : et vocavit Dominus Moysen in cacumen
montis, et ascendit Moyses.

21. Καὶ εἶπεν ὁ Θεὸς πρὸς Μωϋσῆν, λέγων· Καταβὰς διαμάρτυραι τῷ λαῷ, μὴ ποτε ἐγγίσωσι πρὸς τὸν Θεὸν κατανοῆσαι, καὶ πέσωσιν ἐξ αὐτῶν πλῆθος.

22. Καὶ οἱ ἱερεῖς οἱ ἐγγίζοντες Κυρίῳ τῷ Θεῷ ἁγιάσθησαν, μὴ ποτε ἀπαλλάξῃ ἀπ' αὐτῶν Κύριος.

23. Καὶ εἶπε Μωϋσῆς πρὸς τὸν Θεόν· Οὐ δύνησεται ὁ λαὸς προσαναβῆναι πρὸς τὸ ὄρος τὸ Σινά· σὺ γὰρ διαμεμαρτύρησαι ἡμῖν, λέγων· Ἀφόρισαι τὸ ὄρος, καὶ ἁγιάσαι αὐτό.

24. Εἶπε δὲ αὐτῷ Κύριος· Βάδιζε, κατὰβηθι, καὶ ἀνάβηθι σὺ καὶ Ἀαρὼν μετὰ σοῦ· οἱ δὲ ἱερεῖς καὶ ὁ λαὸς μὴ βιαζέσθωσαν ἀναβῆναι πρὸς τὸν Θεόν, μὴ ποτε ἀπολέσῃ ἀπ' αὐτῶν Κύριος.

25. Κατέβη δὲ Μωϋσῆς πρὸς τὸν λαόν, καὶ εἶπεν αὐτοῖς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Κ'.

1. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πάντας τοὺς λόγους τούτους, λέγων·

2. Ἐγὼ εἰμι Κύριος ὁ Θεός σου, ὅστις ἐξήγαγόν σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐξ οἴκου δουλείας.

3. Οὐκ ἔσονται σοι θεοὶ ἕτεροι πλὴν ἐμοῦ.

4. Οὐ ποιήσεις σεαυτῷ εἰδωλόν, οὐδὲ παντὸς ὁμοίωμα, ὅσα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω, καὶ ὅσα ἐν τῇ γῇ, κάτω, καὶ ὅσα ἐν τοῖς ὕδασι ὑποκάτω τῆς γῆς.

5. Οὐ προσκυνήσεις αὐτοῖς, οὐδὲ μὴ λατρεύσεις αὐτοῖς· ἐγὼ γάρ εἰμι Κύριος ὁ Θεός σου, Θεὸς ζηλωτῆς, ἀποδίδους ἁμαρτίας πατέρων ἐπὶ τέκνα, ἕως τρίτης καὶ τετάρτης γενεᾶς τοῖς μισοῦσί με,

6. καὶ ποιῶν ἔλεος εἰς χιλιάδας τοῖς ἀγαπῶσί με, καὶ τοῖς φυλάσσουσι τὰ προστάγματά μου.

7. Οὐ λήψῃ τὸ ὄνομα Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου ἐπὶ ματαίῳ· οὐ γὰρ μὴ καθάρισι Κύριος ὁ Θεός σου τὸν λαμβάνοντα τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπὶ ματαίῳ.

8. Μνήσθητι τὴν ἡμέραν τῶν σαββάτων, ἁγιάζειν αὐτήν.

9. Ἐξ ἡμέρας ἑργῶν, καὶ ποιήσεις πάντα τὰ ἔργα σου.

10. τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ σάββατα Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου· οὐ ποιήσεις ἐν αὐτῇ πᾶν ἔργον σὺ καὶ ὁ υἱός σου, καὶ ἡ θυγάτηρ σου, ὁ παῖς σου καὶ ἡ παιδίσκη σου, ὁ βοῦς σου καὶ τὸ ὑποζύγιόν σου, καὶ πᾶν κτήνός σου, καὶ ὁ προσήλυτος ὁ παροικῶν ἐν σοί.

11. Ἐν γὰρ ἐξ ἡμέραις ἐποίησε Κύριος τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς, καὶ κατέπαυσε τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ· οὖν τοῦτο εὐλόγησε Κύριος τὴν ἡμέραν τὴν ἐβδόμην, καὶ ἡγίασεν αὐτήν.

12. Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου, ἵνα εὖ σοι γένηται, καὶ ἵνα μακροχρόνιος γένῃ ἐπὶ τῆς γῆς τῆς ἀγαθῆς ἧς Κύριος ὁ Θεός σου δίδωσί σοι.

13. Οὐ μοιχεύσεις.

14. Οὐ κλέψεις.

15. Οὐ φονεύσεις.

16. Οὐ ψευδομαρτυρήσεις κατὰ τοῦ πλησίον σου μαρτυρίαν ψευδῇ.

17. Οὐκ ἐπιθυμήσεις τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον σου. Οὐκ ἐπιθυμήσεις τὴν οἰκίαν τοῦ πλησίον σου, οὔτε τὸν ἀγρὸν αὐτοῦ, οὔτε τὸν παιδᾶ αὐτοῦ, οὔτε τὴν παιδίσκην αὐτοῦ, οὔτε τοῦ βοῦς αὐτοῦ, οὔτε τοῦ ὑποζυγίου αὐτοῦ, οὔτε παντὸς κτήνους αὐτοῦ, οὔτε ὅσα τῷ πλησίον σου ἐστί.

21. Et ait Deus ad Moysen, dicens : Descendens testare populo, ne forte appropinquent ad Deum ad spectandum, et cadant ex eis multitudo.

22. Et sacerdotes qui appropinquant ad Dominum Deum, sanctificentur, ne forte interimat de eis Dominus.

23. Et dixit Moyses ad Deum : Non poterit populus ascendere ad montem Sina : tu enim testatus es nobis, dicens : Termina montem, et sanctifica eum.

24. Dixit autem ei Dominus : Vade, descende, et ascende tu et Aaron tecum : sacerdotes autem et populus ne vim faciant ascendere ad Deum, ne forte perdat de eis Dominus.

25. Descendit autem Moyses ad populum, et dixit eis.

CAPUT XX.

1. Et locutus est Dominus omnia verba haec, dicens :

2. Ego sum Dominus Deus tuus, qui eduxi te de terra Aegypti, de domo servitutis.

3. Non erunt tibi dii alii praeter me.

4. Non facies tibi ipsi idolum, nec cujusquam similitudinem, eorum quaecumque sunt in caelo sursum, et quaecumque in terra deorsum, et quaecumque sunt in aquis subius terram.

5. Non adorabis illa, neque coles illa : ego enim sum Dominus Deus tuus, Deus zelotes, reddens peccata patrum in filios, usque in tertiam et quartam progeniem iis qui oderunt me,

6. et faciens misericordiam in milia iis qui diligunt me, et qui servant praecepta mea.

7. Non assumes nomen Domini tui in vano : non enim mundabit Dominus Deus tuus assumentem nomen ejus in vano.

8. Memento diem sabbatorum, sanctificare eam.

9. Sex diebus operaberis, et facies omnia opera tua :

10. die autem septimo sabbata Domino Deo tuo : non facies in eo ullum opus tu et filius tuus, et filia tua, puer tuus et ancilla tua, bos tuus et subjugale tuum, et omne pecus tuum, et proselytus, qui incolit in te.

11. In diebus enim sex fecit Dominus caelum et terram et mare et omnia quae in eis, et requievit die septima : propter hoc benedixit Dominus diem septimam, et sanctificavit eam.

12. Honora patrem tuum et matrem tuam, ut bene tibi sit, et ut longevus sis super terram bonam quam Dominus Deus tuus dat tibi.

13. Non moechaberis.

14. Non furaberis.

15. Non occides.

16. Non falso testaberis contra proximum tuum testimonium falsum.

17. Non concupisces uxorem proximi tui. Non concupisces domum proximi tui, neque agrum ejus, neque puerum ejus, neque ancillam ejus, neque bovem ejus, neque subjugale ejus, neque ullum pecus ejus, neque quaecumque proximi tui sunt.

18. Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἑώρα τὴν φωνὴν, καὶ τὰς λαμπάδας, καὶ τὴν φωνὴν τῆς σάλπιγγος, καὶ τὸ ὄρος τὸ καπνίζον· φοβηθέντες δὲ πᾶς ὁ λαὸς ἕστησαν μακρόθεν,

19. καὶ εἶπαν πρὸς Μωϋσῆν· Λάλησον σὺ ἡμῖν, καὶ μὴ λαλεῖτω πρὸς ἡμᾶς ὁ Θεὸς, μὴ ἀποθάνωμεν.

20. Καὶ λέγει αὐτοῖς Μωϋσῆς· Θαρσεῖτε· ἔνεκεν γὰρ τοῦ πειράσαι ὑμᾶς παρεγενήθη ὁ Θεὸς πρὸς ὑμᾶς, ὅπως ἂν γένηται ὁ φόβος αὐτοῦ ἐν ὑμῖν, ἵνα μὴ ἁμαρτάνητε.

21. Εἰστήκει δὲ ὁ λαὸς μακρόθεν, Μωϋσῆς δὲ εἰσῆλθεν εἰς τὸν γνόφον, οὗ ἦν ὁ Θεός.

22. Εἶπε δὲ Κύριος πρὸς Μωϋσῆν· Τάδε εἶπεις τῷ οἴκῳ Ἰακώβ, καὶ ἀναγγελεῖς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ· Ὑμεῖς ἑωράκατε ὅτι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λελάληκα πρὸς ὑμᾶς.

23. Οὐ ποιήσετε ὑμῖν αὐτοῖς θεοὺς ἀργυροῦς, καὶ θεοὺς χρυσοῦς οὐ ποιήσετε ὑμῖν ἑαυτοῖς.

24. Θυσιαστήριον ἐκ γῆς ποιήσετε μοι, καὶ θύσετε ἐπ' αὐτοῦ τὰ ὀλοκαυτώματα ὑμῶν καὶ τὰ σωτήρια ὑμῶν, καὶ τὰ πρόβατα καὶ τοὺς μόσχους ὑμῶν, ἐν παντὶ τόπῳ οὗ ἂν ἐπονομάσω τὸ ὄνομα μου ἐκεῖ, καὶ ἔξω πρὸς σέ, καὶ εὐλογήσω σε.

25. Ἐάν δὲ θυσιαστήριον ἐκ λίθων ποιῇς μοι, οὐκ οἰκοδομήσεις αὐτοὺς τιμητοῦς· τὸ γὰρ ἐγγχειρίδιόν σου ἐπιτέβληκας ἐπ' αὐτούς, καὶ μεμίσανται.

26. Οὐκ ἀναβήσῃ ἐν ἀναβαθμίσιν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριόν μου, ὅπως ἂν μὴ ἀποκαλύψῃς τὴν ἀσχημοσύνην σου ἐπ' αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑ'.

1. Καὶ ταῦτα τὰ δικαιώματα ἃ παραθήσῃ ἐνώπιον αὐτῶν.

2. Ἐάν κτήσῃ παιῶν Ἑβραῖον, ἐξ ἑτῆ δουλεύσει σοι· τῷ δὲ ἐβδόμῳ ἔτει ἀπελευσεται ἐλεύθερος δωρεάν.

3. Ἐάν αὐτὸς μόνος εἰσέλθῃ, καὶ μόνος ἐξελεύσεται· ἐάν δὲ γυνὴ συνεισέλθῃ μετ' αὐτοῦ, ἐξελεύσεται καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ.

4. Καὶ ἐάν δὲ ὁ κύριος δῶ αὐτῷ γυναῖκα, καὶ τέκνη αὐτῷ υἱοὺς ἢ θυγατέρας, ἡ γυνὴ καὶ τὰ παιδία ἔσται τῷ κυρίῳ αὐτοῦ, αὐτὸς δὲ μόνος ἐξελεύσεται.

5. Ἐάν δὲ ἀποκριθεὶς εἴπῃ ὁ παῖς· Ἠγάπηκα τὸν κύριόν μου, καὶ τὴν γυναῖκα, καὶ τὰ παιδία, οὐκ ἀποτρέξω ἐλεύθερος,

6. προσάξει αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ πρὸς τὸ κριτήριον τοῦ Θεοῦ, καὶ τότε προσάξει αὐτὸν ἐπὶ τὴν θύραν ἐπὶ τὸν σταθμὸν, καὶ τρυπήσει ὁ κύριος αὐτοῦ τὸ οὖς τῷ ὀπητίῳ, καὶ δουλεύσει αὐτῷ εἰς τὸν αἰῶνα.

7. Ἐάν δὲ τις ἀποδῶται τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα οἰκέτιν, οὐκ ἀπελεύσεται ὥσπερ ἀποτρέφουσιν αἱ δοῦλαι.

8. Ἐάν μὴ εὐαρεστήσῃ τῷ κυρίῳ αὐτῆς, ἡ αὐτῷ καθωμολογήσατο, ἀπολυτρώσει αὐτήν· ἔθνη δὲ ἄλλοτρίῳ οὐ κύριός ἐστι πωλεῖν αὐτήν, ὅτι ἡθέτησεν ἐν αὐτῇ.

9. Ἐάν δὲ τῷ υἱῷ καθωμολογήσῃται αὐτήν, κατὰ τὸ δικαίωμα τῶν θυγατέρων ποιήσει αὐτῇ.

10. Ἐάν δὲ ἄλλην λάβῃ ἑαυτῷ, τὰ δέοντα καὶ τὸν ἱματισμὸν καὶ τὴν διμυλίαν αὐτῆς οὐκ ἀποστέρησει.

11. Ἐάν δὲ τὰ τρία ταῦτα μὴ ποιήσῃ αὐτῇ, ἐξελεύσεται δωρεάν ἀνευ ἀργυρίου.

12. Ἐάν δὲ πατάξῃ τις τινὰ, καὶ ἀποθάνῃ, θανάτῳ θανατούσθω.

18. Et omnis populus videbat vocem, et lampades, et vocem tubæ, et montem fumantem : territi autem omnis populus steterunt a longe,

19. et dixerunt ad Moysen : Loquere tu nobis, et non loquatur ad nos Deus, ne moriamur.

20. Et dicit eis Moyses : Fidite : propterea enim venit Deus tentare vos, ut sit timor ejus in vobis, ut ne peccetis.

21. Stetit autem populus a longe, Moyses autem intravit in caliginem, ubi erat Deus.

22. Dixit autem Dominus ad Moysen : Hæc dices domui Jacob, et annuntiabis filiis Israel : Vos vidistis quia de cælo locutus sum ad vos.

23. Non facietis vobisipsis deos argenteos, et deos aureos non facietis vobisipsis.

24. Altare de terra facietis mihi, et immolabitis super illud holocaustomata vestra et salutaria vestra, et oves et vitulos vestros, in omni loco ubicumque annominavero nomen meum illic, et veniam ad te, et benedicam te.

25. Si autem de lapidibus altare facias mihi, non ædificabis eos sectos : cultum enim tuum iniecisti super eos, et inquinati sunt.

26. Non ascendes in gradibus ad altare meum, ne reveles turpitudinem tuam super illud.

CAPUT XXI.

1. Et hæc sunt justificationes quas appones coram illis.

2. Si adquisieris servum Hebræum, sex annos serviet tibi : septimo autem anno abibit liber gratis.

3. Si ipse solus intraverit, et solus exibat : si autem uxor intraverit simul cum eo, exibat et uxor ejus.

4. Et vero si dominus dederit ei uxorem, et pepererit ei filios vel filias, uxor et parvuli erunt domino ejus, ipse autem solus exibat.

5. Si autem respondens servus dixerit : Dilexi dominum meum, et uxorem, et parvulos, non abeo liber,

6. adducet eum dominus ejus ad tribunal Dei, et tunc adducet eum ad ostium ad postem, et perforabit dominus ejus aurem subula, et serviet ei in sæculum.

7. Si quis autem vendiderit filiam suam famulam, non abibit ita ut recedunt ancillæ.

8. Si non placuerit domino suo, quam annominavit sibi, redimet eam : genti autem exteræ non est dominus vendere illam, quoniam sprexit in ea.

9. Quod si filio annominaverit eam, secundum justificationem filiorum faciet ei.

10. Quod si aliam acceperit sibi, quæ opus sunt et vestem et conversationem ejus non fraudabit.

11. Si autem tria hæc non fecerit ei, exibat gratis sine argento.

12. Quod si quis percusserit aliquem, et mortuus fuerit, morte moriatur :

13. ὁ δὲ οὐχ ἐκὼν, ἀλλὰ ὁ Θεὸς παρέδωκεν εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ, δώσω σοι τόπον οὗ φεύζεται ἐκεῖ ὁ φονεύσας.

14. Ἐὰν δέ τις ἐπιθῇ τῷ πλησίον ἀποκτείνει αὐτὸν ἐδῶ, καὶ καταφύγῃ, ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου μου λήψῃ αὐτὸν θανατῶσαι.

15. Ὃς τύπτει πατέρα αὐτοῦ ἢ μητέρα αὐτοῦ, θανατούσθω.

16. Ὃ κακολογῶν πατέρα αὐτοῦ ἢ μητέρα αὐτοῦ, τελευτήσει θανάτῳ.

17. Ὃς ἐὰν κλέψῃ τις τινὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ καταδυναστεύσας αὐτὸν ἀποδώται, καὶ εὑρεθῇ ἐν αὐτῷ, θανάτῳ τελευτάτω.

18. Ἐὰν δὲ λοιδορῶνται δύο ἄνδρες, καὶ πατάξωσι τὸν πλησίον λίθῳ ἢ πυγμῇ, καὶ μὴ ἀποθάνῃ, κατακλιθῇ δὲ ἐπὶ τὴν κοίτην,

19. ἐὰν ἐξαναστᾷς ὁ ἄνθρωπος περιπατήσῃ ἔξω ἐπὶ ῥάβδῳ, ἀθῶος ἔσται ὁ πατάξας· πλὴν τῆς ἀργείας αὐτοῦ ἀποτίσει καὶ τὰ ἰατρεία.

20. Ἐὰν δέ τις πατάξῃ τὸν παῖδα αὐτοῦ ἢ τὴν παιδίσκην αὐτοῦ ἐν ῥάβδῳ, καὶ ἀποθάνῃ ὑπὸ τῆς χεῖρας αὐτοῦ, δίκη ἐκδικηθήσεται.

21. Ἐὰν δὲ διαβιώσῃ ἡμέραν μίαν ἢ δύο, οὐκ ἐκδικηθήτω· τὸ γὰρ ἀργύριον αὐτοῦ ἔστιν.

22. Ἐὰν δὲ μάχωνται δύο ἄνδρες, καὶ πατάξωσι γυναῖκα ἐν γαστρὶ ἔχουσαν, καὶ ἐξέλθῃ τὸ παιδίον αὐτῆς μὴ ἐξεικονισμένον, ἐπιζήμιον ζημιωθήσεται· καθότι ἂν ἐπιβάλλῃ ὁ ἀνὴρ τῆς γυναίκος, δώσει μετὰ ἀξιώματος.

23. Ἐὰν δὲ ἐξεικονισμένον ᾖ, δώσει ψυχὴν ἀντὶ ψυχῆς,

24. ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ, ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος, χεῖρα ἀντὶ χειρὸς, πόδα ἀντὶ ποδός,

25. κατακάυμα ἀντὶ κατακάυματος, τραῦμα ἀντὶ τραύματος, μώλωπα ἀντὶ μώλωπος.

26. Ἐὰν δέ τις πατάξῃ τὸν ὀφθαλμὸν τοῦ οἰκέτου αὐτοῦ, ἢ τὸν ὀφθαλμὸν τῆς θεραπαίνης αὐτοῦ, καὶ ἐκτυφλώσῃ, ἐλευθέρους ἐξαποστελεῖ αὐτοὺς ἀντὶ τοῦ ὀφθαλμοῦ αὐτῶν.

27. Ἐὰν δὲ τὸν ὀδόντα τοῦ οἰκέτου ἢ τὸν ὀδόντα τῆς θεραπαίνης αὐτοῦ ἐκκόψῃ, ἐλευθέρους ἐξαποστελεῖ αὐτοὺς ἀντὶ τοῦ ὀδόντος αὐτῶν.

28. Ἐὰν δὲ κερατίσῃ ταῦρος ἄνδρα ἢ γυναῖκα καὶ ἀποθάνῃ, λίθοις λιθοβοληθήσεται ὁ ταῦρος, καὶ οὐ βρωθήσεται τὰ κρέα αὐτοῦ· ὁ δὲ κύριος τοῦ ταύρου ἀθῶος ἔσται.

29. Ἐὰν δὲ ὁ ταῦρος κερατιστῇ ἢ πρὸ τῆς χθὲς καὶ πρὸ τῆς τρίτης, καὶ διαμπτύρωνται τῷ κυρίῳ αὐτοῦ, καὶ μὴ ἀφανίσῃ αὐτὸν, ἀνέλῃ δὲ ἄνδρα ἢ γυναῖκα· ὁ ταῦρος λιθοβοληθήσεται, καὶ ὁ κύριος αὐτοῦ προσάποθανεῖται.

30. Ἐὰν δὲ λύτρα ἐπιβληθῇ αὐτῷ, δώσει λύτρα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ ὅσα ἐὰν ἐπιβάλωσιν αὐτῷ.

31. Ἐὰν δὲ υἱὸν ἢ θυγατέρα κερατίσῃ, κατὰ τὸ δικαίωμα τοῦτο ποιήσωσιν αὐτῷ.

32. Ἐὰν δὲ παῖδα κερατίσῃ ὁ ταῦρος ἢ παιδίσκην, ἀργυρίου τριάκοντα δίδραχμα δώσει τῷ κυρίῳ αὐτῶν, καὶ ὁ ταῦρος λιθοβοληθήσεται.

33. Ἐὰν δὲ τις ἀνοίξῃ λάκκον ἢ λατομήσῃ λάκκον, καὶ μὴ καλύψῃ αὐτὸν, καὶ ἐμπέσῃ ἐκεῖ μὸσχος ἢ ὄνος,

13. qui autem nolens, sed Deus tradidit in manus ejus, dabo tibi locum quo fugiat illuc qui interfecit.

14. Si quis autem insidiatus fuerit proximo, ad occidendum eum dolo, et confugerit, ab altari meo capies eum, ut tradatur morti.

15. Qui verberat patrem suum vel matrem suam, morte moriatur.

16. Qui maledicit patrem suum vel matrem suam, peribit morte.

17. Quicumque furatus fuerit quempiam filiorum Israel, et opprimens eum vendiderit, et inventus fuerit in eo, morte pereat.

18. Sin autem jurgati fuerint duo viri, et percusserint proximum lapide vel pugno, et non fuerit mortuus, decubuerit autem in cubili.

19. si exurgens homo ambulaverit foras super virgam, insons erit qui percussit: tantum cessationem ejus solvet et medicationes.

20. Si quis autem percusserit servum suum vel ancillam suam in virga, et mortuus fuerit sub manibus ejus, poena punietur.

21. Sin autem supervixerit diem unum vel duos, non puniatur: argentum enim ejus est.

22. Sin autem rixentur duo viri, et percusserint mulierem in utero habentem, et exierit infans ejus non formatus, multa multabitur: prout indixerit vir mulieris, dabit cum postulatione.

23. Si autem formatus fuerit, dabit animam pro anima,

24. oculum pro oculo, dentem pro dente, manum pro manu, pedem pro pede,

25. combustionem pro combustione, vulnus pro vulnere, livorem pro livore.

26. Si quis vero percusserit oculum famuli sui, vel oculum famulae suae, et excæcaverit, liberos dimittet eos pro oculo ipsorum.

27. Sin autem dentem famuli vel dentem famulae suae exciderit, liberos dimittet eos pro dente ipsorum.

28. Sin autem cornu percusserit taurus virum aut mulierem et interierit, lapidibus lapidabitur taurus, et non manducabuntur carnes ejus: dominus autem tauri innocens erit.

29. Si autem taurus cornupeta fuerit ante besternam et ante nudistertianam, et contestati fuerint domino ejus, et non clauserit eum, occiderit autem virum vel mulierem: taurus lapidabitur, et dominus ejus simul morietur.

30. Sin autem pretia redemptionis indicta fuerint ei, dabit pretia redemptionis animae suae quaecumque indixerint ei.

31. Sin autem filium vel filiam cornu percusserit, secundum justificationem hanc facient ei.

32. Sin autem servum cornu percusserit taurus vel ancillam, argenti triginta didrachma dabit domino eorum, et taurus lapidabitur.

33. Si quis autem aperuerit lacum aut exciderit lacum, et non operuerit eum, et ceciderit illuc vitulus aut asinus,

34. ὁ κύριος τοῦ λάκκου ἀποτίσει, ἀργύριον δώσει τῷ κυρίῳ αὐτῶν· τὸ δὲ τετελευτηκὸς αὐτῷ ἔσται.

35. Ἐὰν δὲ κερατίση τινὸς ταῦρος τὸν ταῦρον τοῦ πλησίον, καὶ τελευτήσῃ, ἀποδώσονται τὸν ταῦρον τὸν ζῶντα, καὶ διελούνται τὸ ἀργύριον αὐτοῦ, καὶ τὸν ταῦρον τὸν τεθνηκότα διελούνται.

36. Ἐὰν δὲ γνωρίζηται ὁ ταῦρος ὅτι κερατιστὴς ἐστὶ πρὸ τῆς χθὲς καὶ πρὸ τῆς τρίτης ἡμέρας, καὶ διαμεμαρτυρημένοι ᾧσι τῷ κυρίῳ αὐτοῦ, καὶ μὴ ἀφανίσῃ αὐτὸν, ἀποτίσει ταῦρον ἀντὶ ταύρου· ὁ δὲ τετελευτηκὸς αὐτῷ ἔσται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΒ'.

1. Ἐὰν δέ τις κλέψῃ μόσχον ἢ πρόβατον, καὶ σφάξῃ ἢ ἀποδώται, πέντε μόσχους ἀποτίσει ἀντὶ τοῦ μόσχου, καὶ τέσσαρα πρόβατα ἀντὶ τοῦ προβάτου.

2. Ἐὰν δὲ ἐν τῷ διορύγματι εὑρεθῇ ὁ κλέπτης, καὶ πληγῇ ἀποθάνῃ, οὐκ ἔστιν αὐτῷ φόνος.

3. Ἐὰν δὲ ἀνατείλῃ ὁ ἥλιος ἐπ' αὐτῷ, ἐνοχος ἔστιν, ἀνταποθάνειται· ἔὰν δὲ μὴ ὑπάρχῃ αὐτῷ, πραθήτω ἀντὶ τοῦ κλέμματος.

4. Ἐὰν δὲ καταλειφθῇ καὶ εὑρεθῇ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ τὸ κλέμμα, ἀπὸ τοῦ ὄνου ἕως προβάτου ζῶντα, διπλὰ αὐτὰ ἀποτίσει.

5. Ἐὰν δὲ καταβοσκήσῃ τις ἀγρὸν ἢ ἀμπελῶνα, καὶ ἀφῇ τὸ κτῆνος αὐτοῦ καταβοσκήσαι ἀγρὸν ἑτερον, ἀποτίσει ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἀγροῦ κατὰ τὸ γέννημα αὐτοῦ. Ἐὰν δὲ πάντα τὸν ἀγρὸν καταβοσκήσῃ, τὰ βέλτιστα τοῦ ἀγροῦ αὐτοῦ καὶ τὰ βέλτιστα τοῦ ἀμπελῶνος αὐτοῦ ἀποτίσει.

6. Ἐὰν δὲ ἐξελθὼν πῦρ εἰσέλθῃ ἀκάνθας, καὶ προσεμπρήσῃ ἀλωνας ἢ στάχους ἢ πεδῖον, ἀποτίσει ὁ τὸ πῦρ ἐκκαύσας.

7. Ἐὰν δὲ τις δῶ τῷ πλησίον ἀργύριον ἢ σκεύη φυλάξαι, καὶ κλαπῇ ἐκ τῆς οἰκίας τοῦ ἀνθρώπου· ἔὰν εὑρεθῇ ὁ κλέψας, ἀποτίσει τὸ διπλοῦν.

8. Ἐὰν δὲ μὴ εὑρεθῇ ὁ κλέψας, προσελεύσεται ὁ κύριος τῆς οἰκίας ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, καὶ ὀμειῖται ἢ μὴν μὴ αὐτὸν πεπονηρεῦσθαι ἐφ' ὅλης τῆς παρακαταθήκης τοῦ πλησίον,

9. κατὰ πᾶν ῥητὸν ἀδίκημα, περὶ τε μόσχου καὶ ὑποζυγίου, καὶ προβάτου, καὶ ἱματίου, καὶ πάσης ἀπωλείας τῆς ἐγκαλουμένης· ὅτι οὖν ἂν ᾖ, ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἐλεύσεται ἡ κρίσις ἀμφοτέρων, καὶ ὁ ἀλὸς διὰ τοῦ Θεοῦ ἀποτίσει διπλοῦν τῷ πλησίον.

10. Ἐὰν δὲ τις δῶ τῷ πλησίον ὑποζύγιον ἢ μόσχον ἢ πρόβατον ἢ πᾶν κτῆνος φυλάξαι, καὶ συντριβῇ ἢ τελευτήσῃ ἢ αἰχμαλωτὸν γένηται, καὶ μηδεὶς γνῶ,

11. ὅρκος ἔσται τοῦ Θεοῦ ἀνὰ μέσον ἀμφοτέρων, ἢ μὴν μὴ αὐτὸν πεπονηρεῦσθαι καθόλου τῆς παρακαταθήκης τοῦ πλησίον· καὶ οὕτως προσδέξεται ὁ κύριος αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἀποτίσει.

12. Ἐὰν δὲ κλαπῇ παρ' αὐτοῦ, ἀποτίσει τῷ κυρίῳ.

13. Ἐὰν δὲ θηριάλωτον γένηται, ἄξει αὐτὸν ἐπὶ τὴν θήραν, καὶ οὐκ ἀποτίσει.

14. Ἐὰν δὲ αἰτήσῃ τις παρὰ τοῦ πλησίον, καὶ συντριβῇ ἢ ἀποθάνῃ ἢ αἰχμαλωτὸν γένηται, ὁ δὲ κύριος μὴ ᾖ μετ' αὐτοῦ, ἀποτίσει.

15. Ἐὰν δὲ ὁ κύριος ᾖ μετ' αὐτοῦ, οὐκ ἀποτίσει. Ἐὰν δὲ μισθωτὸς ᾖ, ἔσται αὐτῷ ἀντὶ τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ.

34. dominus laci reddet, argentum dabit domino eorum : quod autem mortuum est ipsi erit.

35. Sin autem cornu percusserit alicujus taurus taurum proximi, et mortuus fuerit, vendent taurum vivum, et partientur argentum ejus, et taurum qui mortuus fuerit disperient.

36. Sin autem notus fuerit taurus quia cornupeta est ante hesternam et ante nudiustertianam diem, et contestati fuerint domino ejus, et non clauserit eum, reddet taurum pro tauro : mortuus autem ipsius erit.

CAPUT XXII.

1. Si quis autem furatus fuerit vitulum vel ovem, et jugulaverit vel vendiderit, quinque vitulos reddet pro vitulo, et quatuor oves pro ove.

2. Sin autem in ipsa perfossione inventus fuerit fur, et percussus mortuus fuerit, non est illi caedes.

3. Si autem orietur sol super eum, reus est, vicissim morietur : quod si non fuerit illi substantia, vendatur pro furto.

4. Si autem deprehensum fuerit et inventum fuerit in manu ejus furtum ab asino usque ad bovem viventia, dupla reddet ea.

5. Si autem depaverit quis agrum vel vineam, et admiserit pecus suam depascere agrum alium, reddet de agro suo juxta fructum ejus. Si autem omnem agrum depaverit, optima agri sui et optima vinearum suarum reddet.

6. Si autem egressus ignis invenerit spinas, et combusserit areas vel spicas vel campum, reddet ille qui ignem accendit.

7. Si quis autem dederit proximo argentum aut vasa ad custodiendum, et furto ablata fuerint de domo hominis : si inventus fuerit is qui furatus est, reddet duplum.

8. Si autem inventus non fuerit is qui furatus est, accedet dominus domus coram Deo, et jurabit omnino se non esse malignatum in toto deposito proximi,

9. secundum omnem dictam injustitiam, et de vitulo, et subjugali, et ove, et vestimento, et omni jactura accusata : quidquid igitur illud sit, coram Deo veniet judicium utroque, et qui deprehensus fuerit per Deum reddet duplum proximo.

10. Si quis autem dederit proximo subjugale vel vitulum vel ovem vel quodcumque pecus ad custodiendum, et contritum fuerit vel mortuum vel captivum factum fuerit, et nemo noverit,

11. juramentum Dei erit inter utrosque, omnino se non esse malignatum de toto deposito proximi : et sic admittet dominus ejus, et non reddet.

12. Sin autem furto ablatum fuerit ab eo, reddet domino.

13. Si autem a bestia captum fuerit, ducet eum ad bestiam, et non reddet.

14. Si quis vero petierit a proximo, et contritum vel mortuum fuerit, vel captivum factum fuerit, dominus autem non fuerit cum eo, reddet.

15. Si autem dominus fuerit cum eo, non reddet. Si autem mercenarius fuerit, erit ei pro mercede ejus.

16. Ἐάν δὲ ἀπατήσῃ τις παρθένον ἀμνήστευτον, καὶ κοιμηθῇ μετ' αὐτῆς, φερνὴ φερνεί αὐτὴν γυναῖκα.

17. Ἐάν δὲ ἀνανεύων ἀνανεύσῃ, καὶ μὴ βούληται ὁ πατήρ αὐτῆς δοῦναι αὐτῇ αὐτῷ γυναῖκα, ἀργύριον ἀποτίσει τῷ πατρὶ, καθ' ὅσον ἐστὶν ἡ φερνὴ τῶν παρθένων.

18. Φαρμακοὺς οὐ περιποιήσετε.

19. Πᾶν κοιμώμενον μετὰ κτήνους θανάτῳ ἀποκτενεῖτε αὐτούς.

20. Ὁ θυσιάζων θεοῖς θανάτῳ ἐξολοθρευθήσεται, πλην Κυρίου μόνου.

21. Καὶ προσήλυτον οὐ κακώσετε, οὐδὲ μὴ θλίψετε αὐτόν· ἦτε γὰρ προσήλυτοι ἐν γῇ Αἰγύπτῳ.

22. Πᾶσαν χήραν καὶ ὀρφανὸν οὐ κακώσετε.

23. Ἐάν δὲ κακία κακώσῃτε αὐτούς, καὶ κεκραζάντες καταδοήσωσι πρὸς με, ἀκοὴ εἰσακούσομαι τῆς φωνῆς αὐτῶν,

24. καὶ ὀργισθήσομαι θυμῷ, καὶ ἀποκτενῶ ὑμᾶς μαχαίρα, καὶ ἔσονται αἱ γυναῖκες ὑμῶν χῆραι, καὶ τὰ παιδία ὑμῶν ὀρφανά.

25. Ἐάν δὲ ἀργύριον ἐκδανείσῃς τῷ ἀδελφῷ τῷ πενιχρῷ παρὰ σοί, οὐκ ἔσῃ αὐτόν κατεπείγων, οὐκ ἐπιθήσεις αὐτῷ τόκον.

26. Ἐάν δὲ ἐνεχύρασμα ἐνεχυράσῃς τὸ ἱμάτιον τοῦ πλησίον, πρὸ δυσμῶν ἡλίου ἀποδώσεις αὐτῷ.

27. Ἔστι γὰρ τοῦτο περιβόλαιον αὐτοῦ, μόνον τοῦτο τὸ ἱμάτιον ἀσχημοσύνης αὐτοῦ· ἐν τίνι κοιμηθήσεται; Ἐάν οὖν καταδοήσῃ πρὸς με, εἰσακούσομαι αὐτοῦ· ἐλεήμων γάρ εἰμι.

28. Θεοὺς οὐ κακολογήσεις, καὶ ἄρχοντα τοῦ λαοῦ σου οὐ κακῶς ἐρεῖς.

29. Ἀπαρχὰς ἁλωνος καὶ ληνοῦ σου οὐ καθυστερήσεις· τὰ πρωτότοκα τῶν υἱῶν σου δώσεις ἐμοί.

30. Οὕτω ποιήσεις τὸν μόσχον σου καὶ τὸ πρόβατόν σου καὶ τὸ ὑποζύγιόν σου· ἑπτὰ ἡμέρας ἔσται ὑπὸ τὴν μητέρα, τῇ δὲ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ ἀποδώσεις μοι αὐτό.

31. Καὶ ἄνδρες ἅγιοι ἔσεσθέ μοι· καὶ κρέας θηριαλῶτον οὐκ ἔδεσθε, τῷ κυνὶ ἀπορρίψατε αὐτό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΓ'.

1. Οὐ παραδέξῃ ἀκοὴν ματαίαν. Οὐ συγκαταθήσῃ μετὰ τοῦ ἀδίκου, γενέσθαι μάρτυς ἀδίκος.

2. Οὐκ ἔσῃ μετὰ πλειόνων ἐπὶ κακίᾳ· οὐ προστεθήσῃ μετὰ πλήθους ἐκκλίνειν μετὰ τῶν πλειόνων, ὥστε ἐκκλείσαι κρίσιν.

3. Καὶ πένητα οὐκ ἐλεήσεις ἐν κρίσει.

4. Ἐάν δὲ συναντήσῃς τῷ βοῖ τοῦ ἐχθροῦ σου, ἢ τῷ ὑποζυγίῳ αὐτοῦ πλανωμένοις, ἀποστρέψας ἀποδώσεις αὐτῷ.

5. Ἐάν δὲ ἴδῃς τὸ ὑποζύγιον τοῦ ἐχθροῦ σου πεπτωχὸς ὑπὸ τὸν γόμον αὐτοῦ, οὐ παρελεύσῃ αὐτό, ἀλλὰ συναρείς αὐτό μετ' αὐτοῦ.

6. Οὐ διαστρέψεις κρίμα πένητος ἐν κρίσει αὐτοῦ.

7. Ἀπὸ παντὸς ῥήματος ἀδίκου ἀποστήσῃ. Ἀθῶον καὶ δίκαιον οὐκ ἀποκτενεῖς, καὶ οὐ δικαιοῦσεις τὸν ἀσεβῆ ἐνεκεν δώρων.

8. Καὶ δῶρα οὐ λήψῃ· τὰ γὰρ δῶρα ἐκτυφλοῖ ὀφθαλμοὺς βλέπόντων, καὶ λυμαίνεται ῥήματα δίκαια.

16. Si quis autem deceperit virginem non desponsatam, et dormierit cum ea, dote dotabit eam sibi uxorem.

17. Si autem renuens renuerit, et noluerit patere ejus dare eam ipsi uxorem, argentum solvet patri pro eo, quanta est dos virginum.

18. Veneficos non sinetis incolumes.

19. Omnem dormientem cum pecore morte interficite eos.

20. Sacrificans diis morte eradicabitur, nisi Domino soli.

21. Et advenam non vexabitis, neque tribulabitis eum : fuistis enim advenæ in terra Egypto.

22. Omnem viduam et pupillam non vexabitis.

23. Si autem vexatione vexaveritis eos, et vociferati clamaverint ad me, auditione exaudiam vocem eorum,

24. et irascar furore, et perimam vos gladio, et erunt uxores vestrae viduae, et parvuli vestri pupilli.

25. Si autem argentum mutuum dederis fratri pauperi apud te, non eris eum urgens, non impones ei usuram.

26. Si autem pignus in pignus acceperis vestimentum proximi, ante solis occasum reddes ei.

27. Est enim hoc operimentum ejus, solum hoc vestimentum turpitudinis ejus : in quo dormiet? Si igitur clamaverit ad me, exaudiam eum : misericors enim sum.

28. Deos non maledices, et principem populi tui non maledices.

29. Primitias areae et torcularis tui non differes : primogenita filiorum tuorum dabis mihi.

30. Sic facies vitulum tuum et ovem tuam et subjugale tuum : septem diebus erit sub matre, octavo autem die reddes mihi illud.

31. Et viri sancti eritis mihi : et carnem a bestia captam non manducabitis, cani projicite illam.

CAPUT XXIII.

1. Non suscipies auditionem vanam. Non consenties cum injusto, ut sis testis injustus.

2. Non eris cum pluribus in malitia : non appoeris cum multitudine declinare cum pluribus, ut excludas judicium.

3. Et pauperis non misereberis in judicio.

4. Si autem obviameris homini inimici tui, aut subjugali ejus errantibus, reducens reddes ei.

5. Si autem videris subjugale inimici tui prolapsum sub onere suo, non praeteribis illud, sed sublevabis illud cum eo.

6. Non pervertes judicium pauperis in judicio ejus.

7. Ab omni verbo injusto recedes. Innocentem et justum non occides, et non justificabis impium propter munera.

8. Et munera non accipies : munera enim excaecant oculos videntium, et pervertunt verba justa.

9. Καὶ προσήλυτον οὐ θλίψετε· ὑμεῖς γὰρ οἴδατε τὴν ψυχὴν τοῦ προσήλυτου· αὐτοὶ γὰρ προσήλυτοι ἦτε ἐν γῇ Αἰγύπτῳ.

10. Ἐξ ἑτῆ σπερεῖς τὴν γῆν σου, καὶ συναΐξεις τὰ γεννήματα αὐτῆς.

11. Τῷ δὲ ἐβδόμῳ ἀφῆσιν ποιήσεις, καὶ ἀνῆσεις αὐτὴν, καὶ ἔδονται οἱ πτωχοὶ τοῦ ἔθνους σου· τὰ δὲ ὑπολειπόμενα ἔδεται τὰ ἄγρια θηρία. Οὕτω ποιήσεις τὸν ἀμπελῶνά σου καὶ τὸν ἐλαιῶνά σου.

12. Ἐξ ἡμέρας ποιήσεις τὰ ἔργα σου, τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ ἀναπαύσεις· ἵνα ἀναπαύσῃται ὁ βοῦς σου, καὶ τὸ ὑπόζυγιόν σου, καὶ ἵνα ἀναψύξῃ ὁ υἱὸς τῆς παιδίσκης σου καὶ ὁ προσήλυτος.

13. Πάντα ὅσα εἶρηκα πρὸς ὑμᾶς φυλάξασθε. Καὶ ὄνομα θεῶν ἐτέρων οὐκ ἀναμνησθήσεσθε, οὐδὲ μὴ ἀκουσθῇ ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν.

14. Τρεῖς καιροὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ἑορτάσατέ μοι.

15. Τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων φυλάξασθε ποιεῖν· Ἑπτὰ ἡμέρας ἔδεσθε ἄζυμα, καθάπερ ἐνετείλαμην σοι, κατὰ τὸν καιρὸν τοῦ μηνὸς τῶν νέων· ἐν γὰρ αὐτῷ ἐξῆλθες ἐξ Αἰγύπτου. Οὐκ ὀφθήσῃ ἐνώπιόν μου κενός.

16. Καὶ ἑορτὴν θερισμοῦ πρωτογεννημάτων ποιήσεις τῶν ἔργων σου, ὧν ἐὰν σπείρης ἐν τῷ ἀγρῷ σου, καὶ ἑορτὴν συντελείας ἐπ' ἐξόδου τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐν τῇ συναγωγῇ τῶν ἔργων σου τῶν ἐκ τοῦ ἀγροῦ σου.

17. Τρεῖς καιροὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ὀφθήσεται πᾶν ἀρσενικόν σου ἐνώπιον Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου.

18. Ὅταν γὰρ ἐκβάλῃς τὰ ἔθνη ἀπὸ προσώπου σου, καὶ ἐμπλατύνῃς τὰ ὄρια σου, οὐ θύσεις ἐπὶ ζύμῃ αἶμα θυμιαμάτων μου, οὐδὲ μὴ κοιμηθῇ στέαρ τῆς ἑορτῆς μου ἕως πρωῆς.

19. Τὰς ἀπαρχὰς τῶν πρωτογεννημάτων τῆς γῆς σου εἰσάσεις εἰς τὸν οἶκον Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου. Οὐχ ἐθήσεις ἄρνα ἐν γάλακτι μητρὸς αὐτοῦ.

20. Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ἵνα φυλάξῃ σε ἐν τῇ ὁδῷ, ὅπως εἰσγάγῃ σε εἰς τὴν γῆν ἣν ἡτοίμασά σοι.

21. Πρόσεχε σεαυτῷ, καὶ εἰσάκουε αὐτοῦ, καὶ μὴ ἀπειθῇ αὐτῷ· οὐ γὰρ μὴ ὑποστέλλεται σε· τὸ γὰρ ὄνομά μου ἐστὶν ἐπ' αὐτῷ.

22. Ἐὰν ἀκοῇ ἀκούσῃτε τῆς ἐμῆς φωνῆς, καὶ ποιήσῃς πάντα ὅσα ἐντεταλμαὶ σοι, καὶ φυλάξῃτε τὴν διαθήκην μου, ἔσεσθέ μοι λαὸς περιούσιος ἀπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν. Ἐμὴ γὰρ ἐστὶ πᾶσα ἡ γῆ. Ὑμεῖς δὲ ἔσεσθέ μοι βασιλείον ἱεράτευμα, καὶ ἔθνος ἅγιον. Ταῦτα τὰ ῥήματα ἐρεῖς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ· ἐὰν ἀκοῇ ἀκούσῃτε τῆς φωνῆς μου, καὶ ποιήσῃτε πάντα ὅσα ἐγὼ εἶπω σοι, ἐχθρεύσω τοῖς ἐχθροῖς σου, καὶ ἀντικείμενοι τοῖς ἀντικειμένοις σοι.

23. Πορεύσεται γὰρ ὁ ἄγγελός μου ἡγούμενός σου, καὶ εἰσάξει σε πρὸς τὸν Ἀμορρᾶϊον, καὶ Χετταῖον, καὶ Φερεζαῖον, καὶ Χαναναῖον, καὶ Γεργισαῖον, καὶ Εὐαῖον, καὶ Ἰεβουσαιῖον, καὶ ἐκτρίψω αὐτούς.

24. Οὐ προσκυνήσεις τοῖς θεοῖς αὐτῶν, οὐδὲ μὴ λατρεύσῃς αὐτοῖς. Οὐ ποιήσεις κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν, ἀλλὰ καθαιρέσει καθελείς, καὶ συντρίβων συντρίψεις τὰς στήλας αὐτῶν.

25. Καὶ λατρεύσεις Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου· καὶ εὐλογήσω τὸν ἄρτον σου καὶ τὸν οἶνόν σου καὶ τὸ ὕδωρ σου, καὶ ἀποστρέψω μαλακίαν ἀπ' ὑμῶν.

9. Et advenam non tribulabitis : vos enim nostis animam advenae : ipsi enim advenae fuistis in terra Aegypti.

10. Sex annis seminabis terram tuam, et colliges fructus ejus.

11. Septimo autem remissionem facies, et requiem dabis illi, et edent pauperes gentis tuae : quae autem superabunt edent terrae bestiae. Sic facies vineam tuam et olivetum tuum.

12. Sex diebus facies opera tua, die autem septimo requies : ut requiescat bos tuus, et subjugale tuum, et ut refrigetur filius ancillae tuae et advena.

13. Omnia quaecumque dixi ad vos custodite. Et nomen deorum aliorum non rememorabitis, neque audietur de ore vestro.

14. Tribus temporibus anni festum agite mihi.

15. Festum azymorum servate facere. Septem diebus edetis azyma, sicut praecepi tibi, ad tempus mensis novorum : in ipso enim egressus es de Aegypto. Non apparebis in conspectu meo vacuus.

16. Et festum messis primitivorum facies operum tuorum, quaecumque seminaveris in agro tuo, et festum consummationis in exitu anni in collectione operum tuorum quae de agro tuo.

17. Tribus temporibus anni apparebit omne masculinum tuum coram Domino Deo tuo.

18. Quando enim eiecero gentes a facie tua, et dilatavero fines tuos, non immolabis super fermentum sanguinem thymiamatis mei, neque dormiet adeps solemnitate meae usque mane.

19. Primitias primitivorum terrae tuae inferes in domum Domini Dei tui. Non coques agnum in lacte matris suae.

20. Et ecce ego mitto angelum meum ante faciem tuam, ut servet te in via, ut inducat te in terram quam paravi tibi.

21. Attende tibi, et exaudi eum, et non sis incredulus ei : non enim verebitur te : nomen enim meum est in eo.

22. Si auditione audieris vocem meam, et feceris omnia quaecumque praecepero tibi, et custodieritis testamentum meum, eritis mihi populus peculiaris ex omnibus gentibus. Mea est enim omnis terra. Vos autem eritis mihi regale sacerdotium, et gens sancta. Haec verba dices filiis Israel : Si auditione audieritis vocem meam, et feceritis omnia quaecumque dixerō vobis, inimicus ero inimicis tuis, et adversator adversariis tuis.

23. Ibit enim angelus meus ducens te, et introducet te ad Amorrhæum, et Chettræum, et Pheresæum, et Chananaeum, et Gergesæum, et Evæum, et Jebusæum, et attolram eos.

24. Non adorabis deos eorum, neque servies eis. Non facies secundum opera eorum, sed destructione destrues, et conteres conteres statuas eorum.

25. Et servies Domino Deo tuo : et benedicam panem tuum et vinum tuum et aquam tuam, et avertam infirmitatem a vobis.

26. Οὐκ ἔσται ἄγονος, οὐδὲ στεῖρα ἐπὶ τῆς γῆς σου. Τὸν ἀριθμὸν τῶν ἡμερῶν σου ἀναπληρῶν ἀναπληρώσω.

27. Καὶ τὸν φόβον ἀποστελῶ ἡγούμενόν σου, καὶ ἐκστήσω πάντα τὰ ἔθνη, εἰς οὓς σὺ εἰσπορεύῃ εἰς αὐτούς· καὶ δώσω πάντας τοὺς ὑπεναντίους σου φυγάδας.

28. Καὶ ἀποστελῶ τὰς σφηκίνας προτέρας σου· καὶ ἐκβαλεῖς τοὺς Ἀμορραιοὺς, καὶ τοὺς Εὐζαῖους, καὶ τοὺς Χαναναίους, καὶ τοὺς Χετταίους ἀπὸ σοῦ.

29. Οὐκ ἐκβαλῶ αὐτοὺς ἐν ἐνιαυτῷ ἐνί, ἵνα μὴ γένηται ἡ γῆ ἔρημος, καὶ πολλὰ γένηται ἐπὶ σὲ τὰ θηρία τῆς γῆς.

30. Κατὰ μικρὸν ἐκβαλῶ αὐτοὺς ἀπὸ σοῦ, ἕως ἂν αὐξηθῇς καὶ κληρονομήσῃς τὴν γῆν.

31. Καὶ θήσω τὰ ὄρια σου ἀπὸ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης ἕως τῆς θαλάσσης τῆς Φυλιστιείμ, καὶ ἀπὸ τῆς ἔρημου ἕως τοῦ μεγάλου ποταμοῦ Εὐφράτου· καὶ παραδώσω εἰς τὰς χεῖρας ὑμῶν τοὺς ἐγκαθημένους ἐν τῇ γῇ, καὶ ἐκβαλῶ αὐτοὺς ἀπὸ σοῦ.

32. Οὐ συγκαταθήσῃ αὐτοῖς καὶ τοῖς θεοῖς αὐτῶν διαθήκην.

33. Καὶ οὐκ ἐγκαθήσονται ἐν τῇ γῇ σου, ἵνα μὴ ἁμαρτεῖν σε ποιήσωσι πρὸς με· ἐάν γὰρ δουλεύσῃς τοῖς θεοῖς αὐτῶν, οὗτοι ἔσονται σοι πρόσκομμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΔ'.

1. Καὶ Μωϋσῇ εἶπεν Ὁ Κύριος· σὺ καὶ Ἀαρὼν, καὶ Ναδάβ, καὶ Ἀβιούδ, καὶ ἐβδομήκοντα τῶν πρεσβυτέρων Ἰσραὴλ, καὶ προσκυνήσουσι μακρόθεν τῷ Κυρίῳ.

2. Καὶ ἐγγίει Μωϋσῆς μόνος πρὸς τὸν Θεόν, αὐτοὶ δὲ οὐκ ἐγγιῶσιν, ὃ δὲ λαὸς οὐ συναναθήσεται μετ' αὐτῶν.

3. Εἰσῆλθε δὲ Μωϋσῆς, καὶ διηγήσατο τῷ λαῷ πάντα τὰ ῥήματα τοῦ Θεοῦ καὶ τὰ δικαιώματα· ἀπεκρίθη δὲ πᾶς ὁ λαὸς φωνῇ μιᾷ, λέγοντες· Πάντας τοὺς λόγους οὓς ἐλάλησε Κύριος, ποιήσομεν καὶ ἀκουσόμεθα.

4. Καὶ ἔγραψε Μωϋσῆς πάντα τὰ ῥήματα Κυρίου. Ὁρθήσας δὲ Μωϋσῆς τὸ πρῶτ' ὠκοδόμησε θυσιαστήριον ὑπὸ τὸ ὄρος, καὶ δώδεκα λίθους εἰς τὰς δώδεκα φυλάς τοῦ Ἰσραὴλ.

5. Καὶ ἐξαπέστειλε τοὺς νεανίσκους τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ ἀνήνεγκαν ὀλοκαυτώματα, καὶ ἔθυσαν θυσίαν σωτηρίου τῷ Θεῷ μωσχάρια.

6. Λαβὼν δὲ Μωϋσῆς τὸ ἥμισυ τοῦ αἵματος ἐνέχεεν εἰς κρατῆρας· τὸ δὲ ἥμισυ τοῦ αἵματος προσέχεε πρὸς τὸ θυσιαστήριον.

7. Καὶ λαβὼν τὸ βιβλίον τῆς διαθήκης ἀνέγνω εἰς τὰ ὦτα τοῦ λαοῦ, καὶ εἶπαν· Πάντα ὅσα ἐλάλησε Κύριος, ποιήσομεν καὶ ἀκουσόμεθα.

8. Λαβὼν δὲ Μωϋσῆς τὸ αἶμα, κατεσχέδασε τοῦ λαοῦ, καὶ εἶπεν· Ἴδοὺ τὸ αἶμα τῆς διαθήκης ἧς διέθετο Κύριος πρὸς ὑμᾶς περὶ πάντων τῶν λόγων τούτων.

9. Καὶ ἀνέβη Μωϋσῆς καὶ Ἀαρὼν, καὶ Ναδάβ καὶ Ἀβιούδ, καὶ ἐβδομήκοντα τῆς γερούσιας Ἰσραὴλ,

10. Καὶ εἶδον τὸν τόπον οὗ εἰστήκει ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ τὰ ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ ὡς εἰς ἔργον πλίνθου σαπφείρου, καὶ ὡς περ εἶδος στερεώματος τοῦ οὐρανοῦ τῇ καθαρότητι.

11. Καὶ τῶν ἐπιλέκτων τοῦ Ἰσραὴλ οὐ διεφώνησεν

26. Non erit qui non generet, neque sterilis super terram tuam. Numerum dierum tuorum replens replebo.

27. Et timorem mittam qui te antecedit, et amentes faciam omnes gentes ad quos tu intrabis ad eos, et dabo omnes adversarios tuos fugitivos.

28. Et mittam vespas ante te : et ejicies Amorriacos, et Evacos, et Chananacos, et Chettacos a te.

29. Non ejiciam eos in anno uno, ut ne fiat terra deserta, et multae fiant super te bestiae terrae.

30. Paulatim ejiciam eos a te, quoadusque auctus fueris et hereditaveris terram.

31. Et ponam fines tuos a mari rubro usque ad mare ipsius Philistim, et a deserto usque ad magnum flumen Euphratem : et tradam in manus tuas eos qui insident in terra, et ejiciam eos a te.

32. Non dispones illis et diis eorum pactum.

33. Et non consident in terra tua, ne peccare te faciant ad me : nam si servieris diis eorum, hi erunt tibi offendiculum.

CAPUT XXIV.

1. Et Moysi dixit : Ascende ad Dominum tu et Aaron, et Nadab, et Abiud, et septuaginta seniorum Israel, et adorabunt a longe Dominum.

2. Et accedet Moyses solus ad Deum, ipsi autem non accedent, populus autem non ascendet simul cum eis.

3. Introivit autem Moyses, et narravit populo omnia verba Dei et justificationes : respondit autem omnis populus voce una, dicentes : Omnia verba quae locutus est Dominus, faciemus et audiemus.

4. Et scripsit Moyses omnia verba Domini. Surgens autem Moyses mane, edificavit altare sub monte, et duodecim lapides in duodecim tribus Israel.

5. Et misit adolescentes filiorum Israel, et obtulerunt holocaustomala, et immolaverunt hostiam salutaris Deo vitulos.

6. Sumens autem Moyses dimidium sanguinis infudit in crateras : dimidium autem sanguinis effudit ad altare.

7. Et accipiens librum testamenti recitavit in aures populi, et dixerunt : Omnia quaecumque locutus est Dominus, faciemus et audiemus.

8. Sumens Moyses sanguinem, respersit populum, et dixit : Ecce sanguis testamenti quod disposuit Dominus ad vos de omnibus verbis his.

9. Et ascendit Moyses et Aaron, et Nadab et Abiud, et septuaginta seniorum Israel,

10. et viderunt locum ubi steterat Deus Israel, et quae sub pedibus ejus, sicut opus lateris saphiri, et sicut species firmamenti caeli ipsa puritate.

11. Et de electis Israel non dissonuit nec unus : et

οὐδὲ εἷς καὶ ὤρθησαν ἐν τῷ τόπῳ τοῦ Θεοῦ, καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον.

12. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν· Ἀνάβηθι πρὸς με εἰς τὸ ὄρος, καὶ ἴσθι ἐκεῖ· καὶ δώσω σοι τὰ πυξία τὰ λίθινα, τὸν νόμον καὶ τὰς ἐντολάς, ἃς ἔγραψα νομοθετῆσαι αὐτοῖς.

13. Καὶ ἀναστὰς Μωϋσῆς, καὶ Ἰησοῦς ὁ παρεστηκὸς αὐτῷ ἀνέβησαν εἰς τὸ ὄρος τοῦ Θεοῦ,

14. καὶ τοῖς πρεσβυτέροις εἶπαν· Ἠσυχάζετε αὐτοῦ, ἕως ἀναστρέψωμεν πρὸς ὑμᾶς. Καὶ ἰδοὺ Ἀαρὼν καὶ Ὡρ μετ' ὑμῶν· ἐάν τινι συμβῇ κρίσις, προσπορευέσθωσαν αὐτοῖς.

15. Καὶ ἀνέβη Μωϋσῆς καὶ Ἰησοῦς εἰς τὸ ὄρος. Καὶ ἐκάλυψεν ἡ νεφέλη τὸ ὄρος·

16. καὶ κατέβη ἡ δόξα τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ Σινᾶ, καὶ ἐκάλυψεν αὐτὸ ἡ νεφέλη ἕξ ἡμέρας. Καὶ ἐκάλεισε Κύριος τὸν Μωϋσῆν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ ἐκ μέσου τῆς νεφέλης.

17. Τὸ δὲ εἶδος τῆς δόξης Κυρίου, ὥσει πῦρ φλέγον ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους, ἐναντίον τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ.

18. Καὶ εἰσῆλθε Μωϋσῆς εἰς τὸ μέσον τῆς νεφέλης, καὶ ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος, καὶ ἦν ἐκεῖ ἐν τῷ ὄρει τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΕ'.

1. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·

2. Εἰπὼν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ λάβετε ἀπαρχὰς παρὰ πάντων, οἷς ἂν δόξῃ τῇ καρδίᾳ, καὶ λήψεσθε τὰς ἀπαρχὰς μου.

3. Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἀπαρχὴ ἣν λήψεσθε παρ' αὐτῶν· χρυσίον, καὶ ἀργύριον, καὶ γαλκὸν,

4. καὶ ὑάκινθον, καὶ πορφυράν, καὶ κόκκινον διπλοῦν, καὶ βύσσον κεκλωσμένην, καὶ τρίχας αἰγείας,

5. καὶ δέρματα χρυῶν ἡρυθροδανωμένα, καὶ δέρματα ὑακίνθινα, καὶ ξύλα ἄσηπτα,

6. καὶ ἔλαιον εἰς τὴν φαῦσιν, θυμιάματα εἰς τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως, καὶ εἰς τὴν σύνθεσιν τοῦ θυμιάματος,

7. καὶ λίθους σαρδίου, καὶ λίθους εἰς τὴν γλυφὴν εἰς τὴν ἐπωμίδα καὶ τὸν ποδῆρη.

8. Καὶ ποιήσεις μοι ἁγίασμα, καὶ ὀρθήσομαι ἐν ὑμῖν.

9. Καὶ ποιήσεις μοι κατὰ πάντα ὅσα σοι δεικνύω ἐν τῷ ὄρει, τὸ παράδειγμα τῆς σκηνῆς, καὶ τὸ παράδειγμα πάντων τῶν σκευῶν αὐτῆς. Οὕτω ποιήσεις.

10. Καὶ ποιήσεις κιβωτὸν μαρτυρίου ἐκ ξύλων ἄσηπτων, δύο πῆχεων καὶ ἡμίσεος τὸ μῆκος, καὶ πῆχεως καὶ ἡμίσεος τὸ πλάτος, καὶ πῆχεως καὶ ἡμίσεος τὸ ὕψος.

11. Καὶ καταχρυσώσεις αὐτὴν χρυσίῳ καθαρῷ, ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν χρυσώσεις αὐτήν. Καὶ ποιήσεις αὐτῇ κυμάτια χρυσαῖα στρεπτά κύκλοι.

12. Καὶ ἐλάσεις αὐτῇ τέσσαρας δακτυλίους χρυσοῦς, καὶ ἐπιθήσεις ἐπὶ τὰ τέσσαρα κλίτη· δύο δακτυλίους ἐπὶ τὸ κλίτος τὸ ἐν, καὶ δύο δακτυλίους ἐπὶ τὸ κλίτος τὸ δεύτερον.

13. Ποιήσεις δὲ ἀναφορεῖς ξύλα ἄσηπτα, καὶ καταχρυσώσεις αὐτὰ χρυσίῳ.

14. Καὶ ἐισάξεις τοὺς ἀναφορεῖς εἰς τοὺς δακτυλίους τοὺς ἐν τοῖς κλίτεσι τῆς κιβωτοῦ, αἴρειν τὴν κιβωτὸν ἐν αὐτοῖς.

apparuerunt in loco Dei, et manducaverunt et biberunt.

12. Et dixit Dominus ad Moysen : Ascende ad me in montem, et sta ibi : et dabo tibi tabulas lapideas, legem et mandata quae scripsi ad docendos eos.

13. Et surgens Moyses, et Jesus qui ad stabat ei, ascenderunt in montem Dei,

14. et senioribus dixerunt : Quiescite hic, donec revertamur ad vos. Et ecce Aaron et Or vobiscum : si cui acciderit iudicium, adeant ad eos.

15. Et ascendit Moyses et Jesus in montem. Et operuit nubes montem :

16. et descendit gloria Dei super montem Sina, et operuit eum nubes sex dies. Et vocavit Dominus Moysen die septimo de medio nubis.

17. Species autem gloriae Domini, tamquam ignis ardens super cacumen montis, coram filiis Israel.

18. Et intravit Moyses in medium nubis, et ascendit in montem, et fuit ibi in monte quadraginta dies et quadraginta noctes.

CAPUT XXV.

1. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens :

2. Dic filiis Israel, et accipite primitias ab omnibus, quibuscumque visum fuerit cordi, et accipietis primitias meas.

3. Et haec est primitia quam accipietis ab eis : aurum, et argentum, et aes,

4. et hyacinthum, et purpuram, et coccum duplex, et byssum tortam, et pilos caprinos,

5. et pelles arietum rubricatas, et pelles hyacinthinas, et ligna imputribilia,

6. oleum ad illuminationem, thymiamata ad oleum unctionis, et ad compositionem thymiamatis,

7. et lapides sardii, et lapides in sculpturam ad superhumerales, et poderem.

8. Et facies mihi sanctuarium, et apparebo in vobis.

9. Et facies mihi secundum omnia quaecumque tibi ostendo in monte, exemplum tabernaculi, et exemplum omnium vasorum ejus. Sic facies.

10. Et facies arcam testimonii ex lignis imputribilibus, duorum cubitorum et dimidii longitudo, et cubiti ac dimidii latitudo, et cubiti ac dimidii altitudo.

11. Et inaurabis illam auro puro, intrinsecus et extrinsecus inaurabis eam. Et facies ei cymacia aurea tortilia in circuitu.

12. Et fabricabis illi quatuor annulos aureos, et impones super quatuor latera : duos annulos in latere uno, et duos annulos in latere secundo.

13. Facies autem gestatoria ligna imputribilia, et inaurabis ea auro.

14. Et introduces gestatoria in annulos qui sunt in lateribus arcae, ad portandum arcam in eis.

15. Ἐν τοῖς δακτυλίοις τῆς κιβωτοῦ ἔσονται οἱ ἀναφορεῖς ἀκίνητοι.

16. Καὶ ἐμβαλεῖς εἰς τὴν κιβωτὸν τὰ μαρτύρια ἃ ἂν δῶ σοι.

17. Καὶ ποιήσεις ἱλαστήριον ἐπίθεμα χρυσοῦ καθαροῦ, δύο πήχειων καὶ ἡμίσεος τὸ μῆκος, καὶ πήχεως καὶ ἡμίσεος τὸ πλάτος.

18. Καὶ ποιήσεις δύο Χερουβὶμ χρυσοπορευτὰ, καὶ ἐπιθήσεις αὐτὰ ἐξ ἀμφοτέρων τῶν κλιτῶν τοῦ ἱλαστηρίου.

19. Ποιηθήσονται Χερουβ εἰς ἓκ τοῦ κλίτους τούτου, καὶ Χερουβ εἰς ἓκ τοῦ κλίτους τοῦ δευτέρου τοῦ ἱλαστηρίου. Καὶ ποιήσεις τοὺς δύο Χερουβὶμ ἐπὶ τὰ δύο κλίτη.

20. Ἔσονται οἱ Χερουβὶμ ἐκτείνοντες τὰς πτέρυγας ἐπάνωθεν, συσπιάζοντες ἐν ταῖς πτέρυξιν αὐτῶν ἐπὶ τοῦ ἱλαστηρίου, καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν εἰς ἀλλήλα, εἰς τὸ ἱλαστήριον ἔσονται τὰ πρόσωπα τῶν Χερουβὶμ.

21. Καὶ ἐπιθήσεις τὸ ἱλαστήριον ἐπὶ τὴν κιβωτὸν ἄνωθεν, καὶ εἰς τὴν κιβωτὸν ἐμβαλεῖς τὰ μαρτύρια ἃ ἂν δῶ σοι.

22. Καὶ γνωσθήσομαί σοι ἐκείθεν, καὶ λαλήσω σοι ἄνωθεν τοῦ ἱλαστηρίου ἀναμέσον τῶν δύο Χερουβὶμ τῶν ὄντων ἐπὶ τῆς κιβωτοῦ τοῦ μαρτυρίου, καὶ κατὰ πάντα ὅσα ἂν ἐντελῶμαι σοι πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ.

23. Καὶ ποιήσεις τράπεζαν χρυστὴν χρυσοῦ καθαροῦ, δύο πήχειων τὸ μῆκος, καὶ πήχεως τὸ εὖρος, καὶ πήχεως καὶ ἡμίσεος τὸ ὕψος.

24. Καὶ ποιήσεις αὐτῇ στρεπτὰ κυμάτια χρυσοῦ κύκλω. Καὶ ποιήσεις αὐτῇ στεφάνην παλαιστοῦ κύκλω.

25. Καὶ ποιήσεις στρεπτὸν κυμάτιον τῇ στεφάνῃ κύκλω.

26. Καὶ ποιήσεις τέσσαρας δακτυλίου χρυσοῦς, καὶ ἐπιθήσεις τοὺς τέσσαρας δακτυλίου ἐπὶ τὰ τέσσαρα μέρη τῶν ποδῶν αὐτῆς ὑπὸ τὴν στεφάνην.

27. Καὶ ἔσονται οἱ δακτύλιοι εἰς θήκας τοῖς ἀναφορεῦσιν, ὥστε αἰρεῖν ἐν αὐτοῖς τὴν τράπεζαν.

28. Καὶ ποιήσεις τοὺς ἀναφορεῖς ἐκ ξύλων ἀσθήπτων, καὶ καταχρυσώσεις αὐτοὺς χρυσῷ καθαρῷ, καὶ ἄρθησεται ἐν αὐτοῖς ἡ τράπεζα.

29. Καὶ ποιήσεις τὰ τρυβλία αὐτῆς, καὶ τὰς θυίσκας, καὶ τὰ σπονδεῖα, καὶ τοὺς κυάθους, ἐν οἷς σπείσεις ἐν αὐτοῖς, ἐκ χρυσοῦ καθαροῦ ποιήσεις αὐτά.

30. Καὶ ἐπιθήσεις ἐπὶ τὴν τράπεζαν ἄρτους ἐνώπιόν μου διαπαντός.

31. Καὶ ποιήσεις λυχνίαν ἐκ χρυσοῦ καθαροῦ, τορευτὴν ποιήσεις τὴν λυχνίαν. Ὁ καυλὸς αὐτῆς, καὶ οἱ καλαμίσκοι, καὶ οἱ κρατῆρες, καὶ οἱ σφαιρωτῆρες, καὶ τὰ κρίνα ἐξ αὐτῆς ἔσται.

32. Ἐξ δὲ καλαμίσκοι ἐκπορευόμενοι ἐκ πλαγίων τρεῖς καλαμίσκοι τῆς λυχνίας ἐκ τοῦ κλίτους τοῦ ἐνὸς αὐτῆς καὶ τρεῖς καλαμίσκοι τῆς λυχνίας ἐκ τοῦ κλίτους τοῦ δευτέρου.

33. Καὶ τρεῖς κρατῆρες ἐκτετυπωμένοι καρυίσκους. Ἐν τῷ ἐνὶ καλαμίσκῳ σφαιρωτὴρ καὶ κρίνον. Οὕτω τοῖς ἑξ καλαμίσκοις τοῖς ἐκπορευομένοις ἐκ τῆς λυχνίας.

34. Καὶ ἐν τῇ λυχνίᾳ τέσσαρες κρατῆρες ἐκτετυπωμένοι καρυίσκους ἐν τῷ ἐνὶ καλαμίσκῳ σφαιρωτῆρες, καὶ τὰ κρίνα αὐτῆς.

35. Ὁ σφαιρωτὴρ ὑπὸ τοὺς δύο καλαμίσκους ἐξ αὐτῆς καὶ σφαιρωτὴρ ὑπὸ τοὺς τέσσαρας καλαμίσκους

15. In annulis arcæ erunt gestatoria immobilia.

16. Et injicies in arcam testimonia quæ dederō tibi.

17. Et facies propitiatorium opertorium auri puri duorum cubitorum et dimidii longitudo, et cubiti ac dimidii latitudo.

18. Et facies duos Cherubim aureos tornatiles, et impones eos ex utrisque lateribus propitiatorii.

19. Fient Cherub unus e latere hoc, et Cherub unus e latere secundo propitiatorii. Et facies duos Cherubim super duo latera.

20. Erunt Cherubim extendentes alas desuper, obumbrantes in alis suis super propitiatorium, et facies eorum ad se invicem, in propitiatorium erunt vultus ipsorum Cherubim.

21. Et impones propitiatorium super arcam desuper, et in arcam injicies testimonia quæ dederō tibi.

22. Et innotescam tibi inde, et loquar tibi de sursum propitiatorii inter duos Cherubim existentes super arcam testimonii, et secundum omnia quaecumque mandaverō tibi ad filios Israel.

23. Et facies mensam auream auri puri, duorum cubitorum longitudo, et cubiti latitudo, et cubiti ac dimidii altitudo.

24. Et facies ei tortilia cymacia aurea in circuitu. Et facies ei coronam palmi in circuitu.

25. Et facies tortile cymacium coronæ in circuitu.

26. Et facies quatuor annulos aureos, et impones quatuor annulos in quatuor partes pedum illius sub corona.

27. Et erunt annuli in thecas ipsis gestatoriis, ad portandum in eis mensam.

28. Et facies gestatoria de lignis imputribilibus, et inaurabis ea auro puro, et portabitur in eis mensa.

29. Et facies catinos ejus, et thuribula, et libatoria, et cyathos, in quibus libabis in eis, ex auro puro facies ea.

30. Et impones super mensam panes præsentēs coram me semper.

31. Et facies candelabrum ex auro puro, tornatile facies candelabrum. Hastile ejus, et calamisci, et crateres, et sphærula, et lilia ex ipso existent.

32. Sex autem calami exeuntes a lateribus, tres calami candelabri e latere uno ejus, et tres calami candelabri e latere secundo.

33. Et tres crateres reddentes formam nucum. In uno calamo sphærula et lilium. Sic sex calamis exeuntibus e candelabro.

34. Et in candelabro quatuor crateres reddentes formam nucum: in uno calamo sphærulæ, et lilia ejus.

35. Sphærula sub duobus calamis ex eo: et sphærula sub quatuor calamis ex eo: sic sex calamis exeuntibus e cande-

ἐξ αὐτῆς οὕτω τοῖς ἐξ καλαμίσκοις τοῖς ἐκπορευομένοις ἐκ τῆς λυχνίας. Καὶ ἐν τῇ λυχνίᾳ τέσσαρες κρατῆρες ἐκτετυπωμένοι καρυίσκους.

36. Οἱ σφαιρωτῆρες καὶ οἱ καλαμίσκοι ἐξ αὐτῆς ἔστωσαν. Ὅλη τορευτὴ ἐξ ἑνὸς χρυσοῦ καθαροῦ.

37. Καὶ ποιήσεις τοὺς λύχνους αὐτῆς ἑπτὰ. Καὶ ἐπιθήσεις τοὺς λύχνους, καὶ φανοῦσιν ἐκ τοῦ ἑνὸς προσώπου.

38. Καὶ τὸν ἐπαρυστήρα αὐτῆς, καὶ τὰ ὑποθέματα αὐτῆς ἐκ χρυσοῦ καθαροῦ ποιήσεις.

39. Πάντα τὰ σκεύη ταῦτα τάλαντον χρυσοῦ καθαροῦ.

40. Ὅρα, ποιήσεις κατὰ τὸν τύπον τὸν δεδειγμένον σοι ἐν τῷ ὄρει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΣ'.

1. Καὶ τὴν σκηνὴν ποιήσεις, δέκα αὐλαίας ἐκ βύσσου κεκλωσμένης, καὶ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου κεκλωσμένου Χερουβίμ· ἐργασία ὑφάντου ποιήσεις αὐτάς.

2. Μῆκος τῆς αὐλαίας τῆς μιᾶς ὀκτώ καὶ εἴκοσι πήγμων, καὶ εὖρος τεσσάρων πήγμων ἡ αὐλαία ἡ μία ἔσται. Μέτρον τὸ αὐτὸ ἔσται πάσαις ταῖς αὐλαίαις.

3. Πέντε δὲ αὐλαῖαι ἔσονται ἐξ ἀλλήλων ἐχόμεναι ἡ ἑτέρα ἐκ τῆς ἑτέρας· καὶ πέντε αὐλαῖαι ἔσονται συνεχόμεναι ἑτέρα τῇ ἑτέρᾳ.

4. Καὶ ποιήσεις αὐταῖς ἀγκύλας ὑακινθίνας ἐπὶ τοῦ χεῖλους τῆς αὐλαίας τῆς μιᾶς, ἐκ τοῦ ἑνὸς μέρους εἰς τὴν συμβολήν· καὶ οὕτω ποιήσεις ἐπὶ τοῦ χεῖλους τῆς αὐλαίας τῆς ἐξωτέρας πρὸς τῇ συμβολῇ τῇ δευτέρᾳ.

5. Πεντήκοντα ἀγκύλας ποιήσεις τῇ αὐλαίᾳ τῇ μιᾷ, καὶ πενήκοντα ἀγκύλας ποιήσεις ἐκ τοῦ μέρους τῆς αὐλαίας κατὰ τὴν συμβολὴν τῆς δευτέρας, ἀντιπρόσωποι ἀντιπίπτουσαι ἀλλήλαις εἰς ἑκάστην.

6. Καὶ ποιήσεις κρίκους πενήκοντα χρυσοῦς· καὶ συνάψεις τὰς αὐλαίας ἑτέραν τῇ ἑτέρᾳ τοῖς κρίκοις· καὶ ἔσται ἡ σκηνὴ μία.

7. Καὶ ποιήσεις δέρβρεις τριχίνας σκέπην ἐπὶ τῆς σκηνῆς, ἑνδεκα δέρβρεις ποιήσεις αὐτάς.

8. Τὸ μῆκος τῆς δέρβρεως τῆς μιᾶς, τριάκοντα πήγμων, καὶ τεσσάρων πήγμων τὸ εὖρος τῆς δέρβρεως τῆς μιᾶς. Τὸ αὐτὸ μέτρον ἔσται ταῖς ἑνδεκα δέρβρει.

9. Καὶ συνάψεις τὰς πέντε δέρβρεις ἐπὶ τὸ αὐτὸ, καὶ τὰς ἐξ δέρβρεις ἐπὶ τὸ αὐτό· καὶ ἐπιδιπλώσεις τὴν δέρβριν τὴν ἑκτὴν κατὰ πρόσωπον τῆς σκηνῆς.

10. Καὶ ποιήσεις ἀγκύλας πενήκοντα ἐπὶ τοῦ χεῖλους τῆς δέρβρεως τῆς μιᾶς, τῆς ἀναμέσον κατὰ συμβολήν· καὶ πενήκοντα ἀγκύλας ποιήσεις ἐπὶ τοῦ χεῖλους τῆς δέρβρεως, τῆς συναπτούσης τῆς δευτέρας.

11. Καὶ ποιήσεις κρίκους χαλκοῦς πενήκοντα· καὶ συνάψεις τοὺς κρίκους ἐκ τῶν ἀγκυλῶν, καὶ συνάψεις τὰς δέρβρεις, καὶ ἔσται ἓν.

12. Καὶ ὑποθήσεις τὸ πλεονάζον ἐν ταῖς δέρβρει τῆς σκηνῆς· τὸ ἡμισυ τῆς δέρβρεως τὸ ὑπολειμμένον ὑποκαλύψεις εἰς τὸ πλεονάζον τῶν δέρβρεων τῆς σκηνῆς· ὑποκαλύψεις ὀπίσω τῆς σκηνῆς.

13. Πῆχυν ἐκ τούτου, καὶ πῆχυν ἐκ τούτου, ἐκ τοῦ ὑπερέχοντος τῶν δέρβρεων, ἐκ τοῦ μήκους τῶν δέρβρεων τῆς σκηνῆς· ἔσται συγκαλύπτων ἐπὶ τὰ πλάγια τῆς σκηνῆς ἐνθεν καὶ ἐνθεν, ἵνα καλύπτῃ.

labro. Et in candelabro quatuor crateres formati in modum nucum.

36. Sphaerulae et calami ex ipso exsistant. Totum tornatile ex uno auro puro.

37. Et facies lucernas ejus septem. Et impones lucernas, et lucebunt ab una facie.

38. Et emunctorium ejus, et suppositoria ejus ex auro puro facies.

39. Omnia vasa haec talentum auri puri.

40. Vide, facies juxta typum ostensum tibi in monte.

CAPUT XXVI.

1. Et tabernaculum facies, decem aulae de bysso torta, et hyacintho, et purpura, et cocco torto Cherubim: opere textoris facies ea.

2. Longitudo aulae unius octo et viginti cubitorum, et latitudo quatuor cubitorum auleum unum erit. Mensura eadem erit omnibus aulaeis.

3. Quinque autem aulae erunt ad invicem conjuncta alterum ex altero: et quinque aulae erunt cohaerentia alterum alteri.

4. Et facies illis ansas hyacinthinas super labium aulae unius, ex una parte in commissuram: et sic facies super labium aulae exterioris ad commissuram secundam.

5. Quinquaginta ansas facies aulae uni, et quinquaginta ansas facies ex parte aulae ad commissuram secundi, faciem contra faciem concurrentes ad invicem ad unamquamque.

6. Et facies circulos quinquaginta aureos: et conjunges auleum alterum ad alterum circulis: et erit tabernaculum unum.

7. Et facies vela capillacea tegmen super tabernaculum, undecim vela facies ea.

8. Longitudo veli unius, triginta cubitorum, et quatuor cubitorum latitudo veli unius. Eadem mensura erit undecim velis.

9. Et conjunges quinque vela in se, et sex vela in se: et duplicabis velum sextum secundum faciem tabernaculi.

10. Et facies ansas quinquaginta super labium veli unius, quod est intermedium secundum commissuram: et quinquaginta ansas facies super labium veli, quod conjunctum est ad secundum.

11. Et facies circulos aereos quinquaginta, et conjunges circulos ex ansis, et conjunges vela, et erit unum.

12. Et suppones quod superaverit in velis tabernaculi: dimidium veli residuum subteges in eo quod abundat de velis tabernaculi: subteges post tabernaculum.

13. Cubitum ex hoc, et cubitum ex hoc, ex eo quod superat de velis, de longitudine velorum tabernaculi: erit contegens super latera tabernaculi hinc atque hinc, ut operiat.

14. Καὶ ποιήσεις κατακάλυμμα τῇ σκηνῇ δέρματα κριῶν ἡρυθροδανωμένα, καὶ ἐπικαλύμματα δέρματα ὑακίνθινα ἐπάνωθεν.

15. Καὶ ποιήσεις στύλους τῆς σκηνῆς ἐκ ξύλων ἀσήπτων.

16. Δέκα πήχεων ποιήσεις τὸν στῦλον τὸν ἕνα, καὶ πῆχεις ἑνὸς καὶ ἡμίσεος τὸ πλάτος τοῦ στύλου τοῦ ἑνός.

17. Δύο ἀγκωνίσκους τῷ στύλῳ τῷ ἐνὶ, ἀντιπίπτοντας ἕτερον τῷ ἑτέρῳ. Οὕτω ποιήσεις πᾶσι τοῖς στύλοις τῆς σκηνῆς.

18. Καὶ ποιήσεις στύλους τῇ σκηνῇ, εἴκοσι στύλους ἐκ τοῦ κλίτους τοῦ πρὸς βορρᾶν.

19. Καὶ τεσσαράκοντα βάσεις ἀργυρᾶς ποιήσεις τοῖς εἴκοσι στύλοις· δύο βάσεις τῷ στύλῳ τῷ ἐνὶ εἰς ἀμφοτέρω τὰ μέρη αὐτοῦ· καὶ δύο βάσεις τῷ στύλῳ τῷ ἐνὶ εἰς ἀμφοτέρω τὰ μέρη αὐτοῦ.

20. Καὶ τὸ κλίτος τὸ δευτερον τὸ πρὸς νότον, εἴκοσι στύλους.

21. Καὶ τεσσαράκοντα βάσεις αὐτῶν ἀργυρᾶς· δύο βάσεις τῷ στύλῳ τῷ ἐνὶ εἰς ἀμφοτέρω τὰ μέρη αὐτοῦ, καὶ δύο βάσεις τῷ στύλῳ τῷ ἐνὶ εἰς ἀμφοτέρω τὰ μέρη αὐτοῦ.

22. Καὶ ἐκ τῶν ὀπίσω τῆς σκηνῆς κατὰ τὸ μέρος τὸ πρὸς θάλασσαν, ποιήσεις ἕξ στύλους.

23. Καὶ δύο στύλους ποιήσεις ἐπὶ τῶν γωνιῶν τῆς σκηνῆς ἐκ τῶν ὀπισθίων,

24. καὶ ἔσται ἕξ ἴσου κάτωθεν, κατὰ τὸ αὐτὸ ἔσονται, ἴσοι ἐκ τῶν κεφαλῶν εἰς συμβλησιν μίαν. Οὕτω ποιήσεις ἀμφοτέραις ταῖς δυοῖς γωνίαις· ἴσοι ἔστωσαν.

25. Καὶ ἔσονται ὀκτὼ στῦλοι, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν ἀργυραὶ δεκαεξί· δύο βάσεις τῷ ἐνὶ στύλῳ εἰς ἀμφοτέρω τὰ μέρη αὐτοῦ, καὶ δύο βάσεις τῷ στύλῳ τῷ ἐνὶ.

26. Καὶ ποιήσεις μοχλοὺς ἐκ ξύλων ἀσήπτων πέντε τῷ ἐνὶ στύλῳ ἐκ τοῦ ἑνὸς μέρους τῆς σκηνῆς,

27. καὶ πέντε μοχλοὺς τῷ στύλῳ τῷ ἐνὶ κλίτει τῆς σκηνῆς τῷ δευτέρῳ, καὶ πέντε μοχλοὺς τῷ στύλῳ τῷ ὀπισθίῳ τῷ κλίτει τῆς σκηνῆς τῷ πρὸς θάλασσαν.

28. Καὶ ὁ μοχλὸς ὁ μέσος ἀναμέσον τῶν στύλων δι᾽ ἐκείνου ἀπὸ τοῦ ἑνὸς κλίτους εἰς τὸ ἕτερον κλίτος.

29. Καὶ τοὺς στύλους καταχρυσώσεις χρυσίῳ καὶ τοὺς δακτυλίους ποιήσεις χρυσοῦς, εἰς οὓς εἰσάξεις τοὺς μοχλοὺς. Καὶ καταχρυσώσεις τοὺς μοχλοὺς χρυσίῳ.

30. Καὶ ἀναστήσεις τὴν σκηνὴν κατὰ τὸ εἶδος τὸ δεδειγμένον σοι ἐν τῷ ὄρει.

31. Καὶ ποιήσεις καταπέτασμα ἕξ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου κεκλωσμένου, καὶ βύσσου νενησμένης· ἔργον ὕφαντὸν ποιήσεις αὐτὸ Χερουβίμ.

32. Καὶ ἐπιθήσεις αὐτὸ ἐπὶ τεσσάρων στύλων ἀσήπτων κεχρυσωμένων χρυσίῳ· καὶ αἱ κεφαλίδες αὐτῶν χρυσαῖ, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν τέσσαρες ἀργυραῖ.

33. Καὶ θήσεις τὸ καταπέτασμα ἐπὶ τῶν στύλων· καὶ εἰσείσεις ἐκεῖ ἐσώτερον τοῦ καταπετάσματος τὴν κιβωτὸν τοῦ μαρτυρίου· καὶ διοριεῖ τὸ καταπέτασμα ὑμῶν ἀναμέσον τοῦ ἁγίου καὶ ἀναμέσον τοῦ ἁγίου τῶν ἁγίων.

34. Καὶ κατακαλύψεις τὴν καταπετάσματι τὴν κιβωτὸν τοῦ μαρτυρίου ἐν τῷ ἁγίῳ τῶν ἁγίων.

35. Καὶ ἐπιθήσεις τὴν τράπεζαν ἔξωθεν τοῦ κατα-

14. Et facies operimentum tabernaculo pelles arietum rubricatas, et coopercula pelles hyacinthinas desuper.

15. Et facies columnas tabernaculi ex lignis imputribilibus.

16. Decem cubitorum facies columnam unam, et cubiti unius ac dimidii latitudinem columnæ unius.

17. Duos anconiscos columnæ uni, contracadentes unum alteri. Sic facies omnibus columnis tabernaculi.

18. Et facies columnas tabernaculo, viginti columna; ab latere quod respicit ad aquilonem.

19. Et quadraginta bases argenteas facies viginti columnis: bases duas columnæ uni in ambas partes ejus, et bases duas columnæ uni in ambas partes ejus.

20. Et latus secundum quod contra austrum, viginti columnas.

21. Et quadraginta bases earum argenteas: duas bases columnæ uni in ambas partes ejus, et duas bases columnæ uni in ambas partes ejus.

22. Et retro tabernaculum secundum partem quæ est contra mare, facies sex columnas.

23. Et duas columnas facies in angulis tabernaculi a posterioribus,

24. et erunt æquales deorsum versus, in se convenientes erunt, æquales de capitibus in commissuram unam. Sic facies utrisque angulis binis: æquales sint.

25. Eterunt octo columnæ, et bases earum argenteæ sedecim: duæ bases columnæ uni in ambas partes ejus, et duæ bases columnæ uni.

26. Et facies seras de lignis imputribilibus quinque uni columnæ ex una parte tabernaculi,

27. et quinque seras columnæ uni lateri tabernaculi secundo, et quinque seras columnæ posteriori lateri tabernaculi quod est ad mare.

28. Et sera media inter medias columnas pertranseat ab uno latere in alterum latus.

29. Et columnas inaurabis auro, et annulos facies aureos, in quos induces seras. Et inaurabis seras auro.

30. Et eriges tabernaculum secundum speciem quæ tibi monstrata est in monte.

31. Et facies velamen de hyacintho, et purpura, et cocco torto, et bysso neta: opus textile facies illud Cherubim.

32. Et superimpones illud super quatuor columnas imputribiles inauratas auro: et capita earum aurea, et bases earum quatuor argenteæ.

33. Et pones velamen super columnas: et induces illuc intra velamen arcam testimonii: et dividet vobis velamen inter medium sanctum, et inter medium sanctum sanctorum.

34. Et cooperies velamine arcam testimonii in sancto sanctorum.

35. Et impones mensam extra velamen, et candelabrum

πατάσματος, καὶ τὴν λυχνίαν ἀπέναντι τῆς τραπέζης ἐπὶ μέρους τῆς σκηνῆς τὸ πρὸς νότον· καὶ τὴν τράπεζαν θῆσεις ἐπὶ μέρους τῆς σκηνῆς τὸ πρὸς βορρᾶν.

36. Καὶ ποιήσεις ἐπίσπαστρον τῇ θύρᾳ τῆς σκηνῆς ἐξ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου κεκλωσμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης, ἔργον ποικιλοῦ.

37. Καὶ ποιήσεις τῷ καταπετάσματι πέντε στύλους, καὶ χρυσώσεις αὐτοὺς χρυσίῳ· καὶ αἱ κεφαλίδες αὐτῶν χρυσαῖ· καὶ χωνεύσεις αὐτοῖς πέντε βάσεις χαλκᾶς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΖ'.

1. Καὶ ποιήσεις θυσιαστήριον ἐκ ξύλων ἀσήπτων, πέντε πῆχεων τὸ μῆκος, καὶ πέντε πῆχεων τὸ εὖρος· τετράγωνον ἔσται τὸ θυσιαστήριον, καὶ τριῶν πῆχεων τὸ ὕψος αὐτοῦ.

2. Καὶ ποιήσεις τὰ κέρατα ἐπὶ τῶν τεσσάρων γωνιῶν. Ἐξ αὐτοῦ ἔσται τὰ κέρατα, καὶ καλύψεις αὐτὰ χαλκῷ.

3. Καὶ ποιήσεις στεφάνην τῇ θυσιαστηρίῳ· καὶ τὸν καλυπτῆρα αὐτοῦ, καὶ τὰς φιάλας αὐτοῦ, καὶ τὰς κρεάγρας αὐτοῦ, καὶ τὸ πυρεῖον αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτοῦ ποιήσεις χαλκᾶ.

4. Καὶ ποιήσεις αὐτῷ ἐσχάραν ἔργῳ δικτυωτῷ χαλκῇν. Καὶ ποιήσεις τῇ ἐσχάρᾳ τέσσαρας δακτυλίους χαλκοὺς ὑπὸ τὰ τέσσαρα κλίτη,

5. καὶ ὑποθήσεις αὐτοὺς ὑπὸ τὴν ἐσχάραν τοῦ θυσιαστηρίου κάτωθεν. Ἔσται δὲ ἡ ἐσχάρα ἕως τοῦ ἡμίσεος τοῦ θυσιαστηρίου.

6. Καὶ ποιήσεις τῷ θυσιαστηρίῳ ἀναφορεῖς ἐκ ξύλων ἀσήπτων, καὶ περιχαλκώσεις αὐτοὺς χαλκῷ.

7. Καὶ εἰσάξεις τοὺς ἀναφορεῖς εἰς τοὺς δακτυλίους· Καὶ ἔστωσαν ἀναφορεῖς κατὰ πλευρὰ τοῦ θυσιαστηρίου ἐν τῷ αἵρῃ αὐτό.

8. Κοῖλον σανιδωτὸν ποιήσεις αὐτό· κατὰ τὸ παρὰδεῖνθέν σοι ἐν τῷ ὄρει, οὕτω ποιήσεις αὐτό.

9. Καὶ ποιήσεις αὐλὴν τῇ σκηνῇ· εἰς τὸ κλίτος τὸ πρὸς λίβα ἱστία τῆς αὐλῆς ἐκ βύσσου κεκλωσμένης· μῆκος ἑκατὸν πῆχεων τῷ ἐνὶ κλίτει.

10. Καὶ οἱ στῦλοι αὐτῶν εἴκοσι, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν εἴκοσι χαλκαῖ· καὶ οἱ κρίκοι αὐτῶν καὶ αἱ ψαλίδες ἀργυραῖ.

11. Οὕτως τῷ κλίτει τῷ πρὸς ἀπηλιώτην, ἱστία ἑκατὸν πῆχεων μῆκος· καὶ οἱ στῦλοι αὐτῶν εἴκοσι, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν εἴκοσι χαλκαῖ· καὶ οἱ κρίκοι καὶ αἱ ψαλίδες τῶν στύλων, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν περιηργυρωμέναι ἀργυρίῳ.

12. Τὸ δὲ εὖρος τῆς αὐλῆς τὸ κατὰ θάλασσαν, ἱστία πεντήκοντα πῆχεων· στῦλοι αὐτῶν δέκα, καὶ βάσεις αὐτῶν δέκα.

13. Καὶ εὖρος τῆς αὐλῆς τῆς πρὸς νότον, ἱστία πενήκοντα πῆχεων· στῦλοι αὐτῶν δέκα, καὶ βάσεις αὐτῶν δέκα.

14. Καὶ πεντεκαίδεκα πῆχεων τὸ ὕψος τῶν ἱστίων τῷ κλίτει τῷ ἐνὶ· στῦλοι αὐτῶν τρεῖς, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν τρεῖς.

15. Καὶ τὸ κλίτος τὸ δεύτερον, δεκαπέντε πῆχεων τῶν ἱστίων τὸ ὕψος· στῦλοι αὐτῶν τρεῖς, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν τρεῖς.

16. Καὶ τῇ πύλῃ τῆς αὐλῆς κάλυμμα, εἴκοσι πῆ-

contra mensam in parte tabernaculi quæ respicit ad austrum : et mensam pones in parte tabernaculi quæ respicit ad aquilonem.

36. Et facies adductorium ostio tabernaculi de hyacintho, et purpura, et cocco torto, et bysso torta, opus variatoris.

37. Et facies velamini quinque columnas, et inaurabis illas auro : et capita earum aurea : et conflabis eis quinque bases æreas.

CAPUT XXVII.

1. Et facies altare ex lignis imputribilibus, quinque cubitorum longitudo, et quinque cubitorum latitudo : quadrangulum erit altare, et trium cubitorum altitudo ejus.

2. Et facies cornua in quatuor angulos. Ex ipso erunt cornua, et teges illa ære.

3. Et facies coronam altari : et operculum ejus, et phialas ejus, et fuscinulas ejus, et focum ejus, et omnia vasa ejus facies ænea.

4. Et facies ei craticulam opere reticulato æneam. Et facies craticulæ quatuor annulos æneos ad quatuor latera,

5. et suppones eos sub craticula altaris ab imo. Erit autem craticula usque ad medium altaris.

6. Et facies altari gestatoria ex lignis imputribilibus, et inaurabis ea æramento.

7. Et introduces gestatoria in annulos : et sint gestatoria secundum latera altaris in portando illud.

8. Concavum tabulatum facies illud : secundum id quod tibi demonstratum est in monte, sic facies illud.

9. Et facies atrium tabernaculo : in latere quod respicit ad africanum tentoria atrii ex bysso torta : longitudo centum cubitorum uni lateri.

10. Et columnæ eorum viginti, et bases earum æreæ viginti : et circuli earum et arcus argentei.

11. Sic lateri quod ad subsolanum, tentoria centum cubitorum longitudo, et columnæ eorum viginti, et bases earum æreæ viginti : et circuli et arcus columnarum, et bases earum inargentatæ argento.

12. Et latitudo atrii quæ ad mare, tentoria quinquaginta cubitorum : columnæ eorum decem, et bases earum decem.

13. Et latitudo atrii quod ad austrum, tentoria quinquaginta cubitorum : columnæ eorum decem, et bases earum decem.

14. Et quindecim cubitorum altitudo tentoriorum lateri uni : columnæ eorum tres, et bases earum tres.

15. Et latus secundum, quindecim cubitorum tentorium altitudo : columnæ eorum tres, et bases earum tres.

16. Et portæ atrii tegimen, viginti cubitorum altitudo, ex

χειων τὸ ὕψος, ἐξ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου κεκλωσμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης, τῇ ποικιλίᾳ τοῦ βαφιδευτοῦ· στῦλοι αὐτῶν τέσσαρες, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν τέσσαρες.

17. Πάντες οἱ στῦλοι τῆς αὐλῆς κύκλῳ κατηργυρωμένοι ἀργυρίῳ· καὶ αἱ κεφαλίδες αὐτῶν ἀργυραῖ, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν χαλκαῖ.

18. Τὸ δὲ μῆκος τῆς αὐλῆς ἑκατὸν ἐφ' ἑκατὸν, καὶ εὗρος πενήκοντα ἐπὶ πενήκοντα· καὶ ὕψος πέντε πήχειων ἐκ βύσσου κεκλωσμένης, καὶ βάσεις αὐτῶν χαλκαῖ.

19. Καὶ πᾶσα ἡ κατασκευὴ καὶ πάντα τὰ ἐργαλεῖα καὶ οἱ πάσσαλοι τῆς αὐλῆς χαλκοῖ.

20. Καὶ σὺ σύνταξον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ λαβέτωσάν σοι ἑλαῖον ἐξ ἑλαίων ἄτρυγον καθαρὸν κεκοιμημένον εἰς φῶς καῦσαι, ἵνα καίηται λύχνος διαπαντός.

21. ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου. Ἐξωθεν τοῦ καταπέτασματος τοῦ ἐπὶ τῆς διαθήκης καύσει αὐτὸ Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἀφ' ἑσπέρας ἕως πρωῒ, ἐναντίον Κυρίου, νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΗ'.

1. Καὶ σὺ προσαγάγου πρὸς σεαυτὸν τὸν τε Ἀαρὼν τὸν ἀδελφόν σου, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἱερατεύειν μοι Ἀαρὼν, καὶ Ναδάβ, καὶ Ἀβιούδ, καὶ Ἰθάμαρ υἱοὺς Ἀαρὼν.

2. Καὶ ποιήσεις στολὴν ἁγίαν Ἀαρὼν τῷ ἀδελφῷ σου εἰς τιμὴν καὶ δόξαν.

3. Καὶ σὺ λάλησον πᾶσι τοῖς σοφοῖς τῇ διανοίᾳ, οὓς ἐνέπλησα πνεύματος σοφίας καὶ αἰσθήσεως· καὶ ποιήσουσι τὴν στολὴν τὴν ἁγίαν Ἀαρὼν εἰς τὸ ἅγιον, ἐν ᾗ ἱερατεύσει μοι.

4. Καὶ αὗται αἱ στολαὶ ἃς ποιήσουσι· τὸ περιστήθιον, καὶ τὴν ἐπωμίδα, καὶ τὸν ποδῆρη, καὶ χιτῶνα κοσμησμένων, καὶ κίθαριν, καὶ ζώνην. Καὶ ποιήσουσι στολὰς ἁγίας Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ εἰς τὸ ἱερατεύειν μοι.

5. Καὶ αὐτοὶ λήψονται τὸ χρυσίον, καὶ τὸν ὑάκινθον, καὶ τὴν πορφύραν, καὶ τὸ κόκκινον, καὶ τὴν βύσσον.

6. Καὶ ποιήσουσι τὴν ἐπωμίδα ἐκ βύσσου κεκλωσμένης, ἔργον ὑφαντὸν ποικιλτοῦ.

7. Δύο ἐπωμίδες συνέχουσιν ἔσονται αὐτῷ ἑτέρα τὴν ἑτέραν, ἐπὶ τοῖς δυοῖν μέρεσιν ἐξηρητημέναι.

8. Καὶ τὸ ὕφασμα τῶν ἐπωμίδων, ὃ ἔστιν ἐπ' αὐτῷ, κατὰ τὴν ποίησιν ἐξ αὐτοῦ ἔσται ἐκ χρυσοῦ καθαροῦ, καὶ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου διαννησμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης.

9. Καὶ λήψῃ τοὺς δύο λίθους, λίθους σμαράγδου, καὶ γλύψει ἐν αὐτοῖς τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ.

10. Ἐξ ὀνόματα ἐπὶ τὸν λίθον τὸν ἕνα, καὶ τὰ ἑξ ὀνόματα τὰ λοιπὰ ἐπὶ τὸν λίθον τὸν δεύτερον κατὰ τὰς γενεάς αὐτῶν,

11. ἔργον λιθουργικῆς τέχνης· γλύμμα σφραγίδος διαγλύψει τοὺς δύο λίθους ἐπὶ τοῖς ὀνόμασι τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ.

12. Καὶ θήσεις τοὺς δύο λίθους ἐπὶ τῶν ὤμων τῆς ἐπωμίδος· λίθοι μνημοσύνου εἰσὶ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ. Καὶ ἀναθήσεται Ἀαρὼν τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐναντὶ Κυρίου ἐπὶ τῶν δύο ὤμων αὐτοῦ, μνημόσυνον περὶ αὐτῶν.

hyacintho, et purpura, et cocco torto, et bysso torta, varietate acupicti : columnae eorum quatuor, et bases earum quatuor.

17. Omnes columnae atrii in circuitu inargentatae argento : et capita earum argentea, et bases earum aereae.

18. Longitudo autem atrii centum per centum, et latitudo quinquaginta ad quinquaginta : et altitudo quinque cubitorum ex bysso torta, et bases eorum aereae.

19. Et omnis supellex et omnia instrumenta et paxilli atrii sint aerei.

20. Et tu praecepe filiis Israel, et sumant sibi oleum ex olivis defecatum purum contusum ad lumen accendendum, ut ardeat lucerna semper.

21. in tabernaculo testimonii. Extra velamen quod est super testamentum, accendet illud Aaron, et filii ejus a vespera usque ad mane, ante Dominum, legitimum aeternum in progenies vestras a filiis Israel.

CAPUT XXVIII.

1. Et tu adduc ad te et Aaron fratrem tuum, et filios ejus et de filiis Israel, ut sacerdotio fungantur mihi Aaron, et Nadab, et Abiud, et Eleazar, et Ithamar filii Aaron.

2. Et facies stolam sanctam Aaron fratri tuo ad honorem et gloriam.

3. Et tu loquere omnibus sapientibus mente, quos replevi spiritu sapientiae et sensus : et facient stolam sanctam Aaron ad sanctum, in qua sacerdotio fungetur mihi.

4. Et haec sunt stolae quas facient : pectorale, et superhumale, et talarem, et tunicam cosymbotam, et cidarim, et zonam. Et facient stolas sanctas Aaron et filiis ejus ut sacerdotio fungantur mihi.

5. Et ipsi sument aurum, et hyacinthum, et purpuram, et coccum, et byssum.

6. Et facient superhumeralia de bysso torta, opus textum variatoris.

7. Duo superhumeralia erunt ei continentia alterum alterum, in duabus partibus annexa.

8. Et textura superhumeralium, quae est in eo, secundum factionem ex eo, erit ex auro puro, et hyacintho, et purpura, et cocco nelo, et bysso torta.

9. Et sumes duos lapides, lapides smaragdi, et sculpes in eis nomina filiorum Israel :

10. sex nomina in lapide uno, et sex nomina reliqua in lapide secundo secundum generationes eorum,

11. opus lapidariae artis : sculpturam sigilli sculpes ambos lapides in nominibus filiorum Israel.

12. Et pones ambos lapides super humeros superhumeralis : lapides memorialis sunt filiis Israel. Et portabit Aaron nomina filiorum Israel ante Dominum super duos humeros suos, memoriale pro eis.

13. Καὶ ποιήσεις ἀσπίδισκας ἐκ χρυσοῦ καθαροῦ.
14. Καὶ ποιήσεις δύο χροσσῶτά ἐκ χρυσοῦ καθαροῦ, κατμειγμένα ἐν ἀνθεσιν, ἔργον πλοκῆς. Καὶ ἐπιθήσεις τὰ χροσσῶτά τὰ πεπλεγμένα ἐπὶ τὰς ἀσπίδισκας, κατὰ τὰς παριμίδας αὐτῶν ἐκ τῶν ἐμπροσθίων.

15. Καὶ ποιήσεις λογεῖον τῶν κρίσεων, ἔργον ποιηκίλου· κατὰ τὸν ῥυθμὸν τῆς ἐπωμίδος ποιήσεις αὐτὸ ἐκ χρυσοῦ, καὶ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου κεκλωσμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης.

16. Ποιήσεις αὐτὸ τετράγωνον. Ἔσται διπλοῦν σπιθαμῆς τὸ μῆκος αὐτοῦ, καὶ σπιθαμῆς τὸ εὖρος.

17. Καὶ καθυφανεῖς ἐν αὐτῷ ὕφασμα κατὰλινον τετράστιγον. Στίχος λίθων ἔσται· σάρδιον, τοπάζιον, καὶ σμάραγδος, ὁ στίχος ὁ εἷς.

18. Καὶ ὁ στίχος ὁ δεύτερος· ἀνθράξ, καὶ σάπφειρος, καὶ ἱασπις.

19. Καὶ ὁ στίχος ὁ τρίτος· λιγύριον, ἀχάτης, ἀμέθυστος.

20. Καὶ ὁ στίχος ὁ τέταρτος· χρυσόλιθος, καὶ βηρύλλιον, καὶ ὀνύχιον· περιεκαλυμμένα χρυσίῳ, συνδεόμενα ἐν χρυσίῳ ἔστωσαν κατὰ στίχον αὐτῶν.

21. Καὶ οἱ λίθοι ἔστωσαν ἐκ τῶν ὀνομάτων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ δεκαδύο κατὰ τὰ ὀνόματα αὐτῶν· γλυφὰι σφραγίδων, ἕκαστος κατὰ τὸ ὄνομα, ἔστωσαν εἰς δεκαδύο φυλάς.

22. Καὶ ποιήσεις ἐπὶ τὸ λογεῖον χροσσῶτους συμπεπλεγμένους, ἔργον ἀλυσιδωτῶν ἐκ χρυσοῦ καθαροῦ.

(*) 29. Καὶ λήψεται Ἀαρὼν τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐπὶ τοῦ λογεῖου τῆς κρίσεως ἐπὶ τοῦ στήθους, εἰσιόντι εἰς τὸ ἅγιον μνημόσυνον ἐναντίον τοῦ Θεοῦ.

24. Καὶ θήσεις ἐπὶ τὸ λογεῖον τῆς κρίσεως τοὺς χροσσῶτους· τὰ ἀλυσιδωτὰ ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν κλιτῶν τοῦ λογεῖου ἐπιθήσεις.

25. Καὶ τὰς δύο ἀσπίδισκας ἐπιθήσεις ἐπ' ἀμφοτέρους τοὺς ὤμους τῆς ἐπωμίδος κατὰ πρόσωπον.

30. Καὶ ἐπιθήσεις ἐπὶ τὸ λογεῖον τῆς κρίσεως τὴν δῆλωσιν καὶ τὴν ἀλήθειαν· καὶ ἔσται ἐπὶ τοῦ στήθους Ἀαρὼν, ὅταν εἰσπορεύηται εἰς τὸ ἅγιον ἐναντι Κυρίου. Καὶ οἶσει Ἀαρὼν τὰς κρίσεις τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐπὶ τοῦ στήθους ἐναντι Κυρίου διαπαντός.

31. Καὶ ποιήσεις ὑποδύτην ποδήρη ὅλον ὑακίνθινον·

32. καὶ ἔσται τὸ περιστόμιον ἐξ αὐτοῦ μέσον, ὡς

13. Et facies aspidiscas ex auro puro.

14. Et facies duas catenulas ex auro puro, admistas in floribus, opus plicaturæ. Et impones catenulas plicatas super aspidiscas secundum paromidas earum ex anterioribus.

15. Et facies rationale judiciorum, opus variatoris : juxta modum superhumeralis facies illud ex auro, et hyacintho, et purpura, et cocco torto, et bysso torta.

16. Facies ipsum quadrangulum. Erit duplex : spithami longitudo ejus, et spithami latitudo.

17. Et attexes in eo texturam lapidarem quadri ordinem. Ordo lapidum erit : sardius, topazius, et smaragdus, ordo unus.

18. Et ordo secundus : carbunculus, et sapphirus, et jaspis.

19. Et ordo tertius : ligurius, achates, amethystus.

20. Et ordo quartus : chrysolithus, et beryllus, et onychinus : circumtecta auro, colligata in auro : sint secundum ordinem eorum.

21. Et lapides sint ex nominibus filiorum Israel duodecim secundum nomina eorum : sculpturæ sigillorum, unusquisque juxta nomen, sint in duodecim tribus.

22. Et facies super rationale fimbrias complectentes, opus catenatum ex auro puro.

29. Et sumet Aaron nomina filiorum Israel super rationale judicii super pectus, introeunti in sanctum memoriale coram Deo.

24. Et pones super rationale judicii fimbrias : catenata super utraque latera rationalis impones.

25. Et duas aspidiscas impones super utrosque humeros superhumeralis ad faciem.

30. Et impones super rationale judicii demonstrationem et veritatem : et erit super pectus Aaron quando ingredietur in sanctum ante Dominum. Et afferet Aaron judicia filiorum Israel super pectus ante Dominum semper.

31. Et facies subuculam talarem totam hyacinthinam :

32. et erit peristomium ex ea medium, oram habens in

(*) 23. Καὶ ποιήσεις ἐπὶ τὸ λογεῖον δύο δακτυλίους χρυσοῦς· καὶ ἐπιθήσεις τοὺς δύο δακτυλίους τοὺς χρυσοῦς ἐπ' ἀμφοτέρας τὰς ἀρχὰς τοῦ λογεῖου.

24. Καὶ ἐπιθήσεις τοὺς χροσσῶτους καὶ τὰ ἀλυσιδωτὰ χρυσοῦ ἐπὶ τοὺς δύο δακτυλίους ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν κλιτῶν τοῦ λογεῖου.

25. Καὶ δύο κλίτη τῶν δύο χροσσῶν ἐπιθήσεις ἐπὶ τὰ δύο ἐμπλόκια, καὶ ἐπιθήσεις ἐπὶ τοὺς ὤμους τῆς ἐπωμίδος ἐξ ἐναντίας κατὰ πρόσωπον.

26. Καὶ ποιήσεις δύο δακτυλίους χρυσοῦς, καὶ ἐπιθήσεις ἐπὶ τὰ δύο πτερύγια τοῦ λογεῖου ἐπὶ τὸ ἄκρον ἀπ' ἄκρου τοῦ ὀπισθοῦ τῆς ἐπωμίδος ἑσῶθεν.

27. Καὶ ποιήσεις δύο δακτυλίους χρυσοῦς, καὶ ἐπιθήσεις ἐπ' ἀμφοτέρους τοὺς ὤμους τῆς ἐπωμίδος κάτωθεν αὐτοῦ κατὰ πρόσωπον, κατὰ τὴν συμβολὴν ἀνωθεν τῆς συννῆς τῆς ἐπωμίδος.

28. Καὶ σφίξεις τὸ λογεῖον ἀπὸ τῶν δακτυλίων τῶν ἐπ' αὐτοῦ εἰς τοὺς δακτυλίους τῆς ἐπωμίδος συνεχόμενους ἐκ τῆς ὑακίνθου συνεπλεγμένους εἰς τὸ ὕφασμα τῆς ἐπωμίδος, ἵνα μὴ χαλᾷται τὸ λογεῖον ἀπὸ τῆς ἐπωμίδος. (Ex Comput.)

23. Et facies super rationale duos annulos aureos, et impones hos duos annulos aureos super utraque principia rationalis.

24. Et impones fimbrias et catenata auri super duos annulos super utraque latera rationalis.

25. Et duo latera duarum fimbriarum impones super duas complicationes, et impones super humeros superhumeralis ex adverso secundum faciem.

26. Et facies duos annulos aureos et impones super duas alas rationalis super summitatem a summitate dorsi ipsius superhumeralis ab intus.

27. Et facies duos annulos aureos et impones super utrosque humeros superhumeralis ab imo ejus, secundum faciem ad commissuram desuper contexturæ superhumeralis.

28. Et stringes rationale ab annulis qui super ipsum ad annulos superhumeralis continentes ex hyacintho complicatos ad contexturam superhumeralis, ut non diffuset rationale a superhumerali.

ἔχον κύκλῳ τοῦ περιστομίου· ἔργον ἰφάντου, τὴν συμβολὴν συνυφασμένην ἐξ αὐτοῦ, ἵνα μὴ ῥαγῇ.

32. Καὶ ποιήσεις ὑπὸ τὸ λῶμα τοῦ ὑποδύτου κάτωθεν, ὥσει ἐξανθούσης ῥόας ῥοίσκους ἐξ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου διαννησμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης, ὑπὸ τοῦ λώματος τοῦ ὑποδύτου κύκλῳ· τὸ αὐτὸ εἶδος ῥοίσκους χρυσοῦς, καὶ κώδωνας ἀναμέσον τούτων περικύκλῳ,

34. παρὰ ῥοίσκον χρυσοῦν κώδωνα, καὶ ἄνθινον ἐπὶ τοῦ λώματος τοῦ ὑποδύτου κύκλῳ.

35. Καὶ ἔσται Ἀαρὼν, ἐν τῷ λειτουργεῖν, ἀκουστή ἡ φωνὴ αὐτοῦ, ἐκιδόντι εἰς τὸ ἅγιον ἔναντι Κυρίου, καὶ ἐξιόντι, ἵνα μὴ ἀποθάνῃ.

36. Καὶ ποιήσεις πέταλον χρυσοῦν καθαρὸν καὶ ἐκτυπώσεις ἐν αὐτῷ ἐκτύπωμα σφραγίδος, ἀγίασμα Κυρίου.

37. Καὶ ἐπιθήσεις αὐτὸ ἐπὶ ὑακίνθου κεκλωσμένης, καὶ ἔσται ἐπὶ τῆς μίτρας κατὰ πρόσωπον τῆς μίτρας ἔσται·

38. καὶ ἔσται ἐπὶ τοῦ μετώπου Ἀαρὼν. Καὶ ἐξαρεῖ Ἀαρὼν τὰ ἁμαρτήματα τῶν ἁγίων, ὅσα ἂν ἁγιάσωσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ παντός ὁνόματος τῶν ἁγίων αὐτῶν. Καὶ ἔσται ἐπὶ τοῦ μετώπου Ἀαρὼν διαπαντός δεκτὸν αὐτοῖς ἔναντι Κυρίου.

39. Καὶ οἱ κασμιθωτοὶ τῶν χιτῶνων ἐκ βύσσου. Καὶ ποιήσεις κίδαριν βυσσίνην· καὶ ζώνην ποιήσεις, ἔργον ποικιλτοῦ.

40. Καὶ τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν ποιήσεις χιτῶνας καὶ ζώνας, καὶ κιδάρεις ποιήσεις αὐτοῖς εἰς τιμὴν καὶ δόξαν.

41. Καὶ ἐνδύσεις αὐτὰ Ἀαρὼν τὸν ἀδελφόν σου, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ· καὶ χρίσεις αὐτούς, καὶ ἐμπλήσεις αὐτῶν τὰς χεῖρας, καὶ ἀγιάσεις αὐτούς, ἵνα ἱερατεύωσι μοι.

42. Καὶ ποιήσεις αὐτοῖς περισχιλῇ λινᾷ, καλύψαι ἀσχημοσύνην χρωτὸς αὐτῶν ἀπὸ ὀσφύος ἕως μηρῶν ἔσται.

43. Καὶ ἔξει Ἀαρὼν αὐτὰ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, ὅταν εἰσπορεύωνται εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, ἢ ὅταν προσπορεύωνται λειτουργεῖν πρὸς τὸ θυσιαστήριον τοῦ ἁγίου. Καὶ οὐκ ἐπάξονται πρὸς ἑαυτοὺς ἁμαρτίαν, ἵνα μὴ ἀποθάνωσι· νόμιμον αἰώνιον αὐτῷ, καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ μετ' αὐτόν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΘ'.

1. Καὶ ταῦτά ἐστιν ἃ ποιήσεις αὐτοῖς. Ἀγιάσεις αὐτούς, ὅστε ἱερατεύειν μοι αὐτούς. Λήψῃ δὲ μοσχάριον ἐκ βοῶν ἓν, καὶ κριοὺς ἀμώμους δύο,

2. καὶ ἄρτους ἀζύμους πεφυραμένους ἐν ἐλαίῳ, καὶ λάγαν· ἄζυμα κεχρισμένα ἐν ἐλαίῳ. Σμιδαλιν ἐκ πυρῶν ποιήσεις αὐτά.

3. Καὶ ἐπιθήσεις αὐτὰ ἐπὶ κανοῦν ἓν· καὶ προσθήσεις αὐτὰ ἐπὶ τῷ κανῶ, καὶ τὸ μοσχάριον, καὶ τοὺς δύο κριοὺς.

4. Καὶ Ἀαρὼν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ προσάξεις ἐπὶ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ λούσεις αὐτοὺς ἐν ὕδατι.

5. Καὶ λαβὼν τὰς στολὰς, ἐνδύσεις Ἀαρὼν τὸν ἀδελφόν σου, καὶ τὸν χιτῶνα τὸν ποδήρη, καὶ τὴν ἐπωμίδα, καὶ τὸ λογεῖον· καὶ συνάψεις αὐτῷ τὸ λογεῖον πρὸς τὴν ἐπωμίδα.

circuitu peristomii : opus textoris, commissuram contextam ex ipso, ut ne rumpatur.

33. Et facies sub margine tunicæ deorsum, quasi florentis mali punici mala punica ex hyacintho, et purpura, et cocco neto, et bysso torta, sub margine tunicæ in circuitu : eadem specie mala punica aurea, et tintinnabula intermedium eorum in circuitu,

34. juxta malum punicum aureum tintinnabulum, et floridum super marginem subuculæ in circuitu.

35. Et erit Aaron, dum sacerdotio fungitur, audibilis vox ejus intranti in sanctum in conspectu Domini, et exeunti, ut non moriatur.

36. Et facies laminam auream puram : et formabis in ea formationem sigilli, sanctificationem Domini.

37. Et impones eam super hyacinthum tortam, et erit super mitram : secundum aspectum mitræ erit :

38. et erit supra frontem Aaron. Et auferet Aaron peccata sanctorum, quæcumque sanctificabunt filii Israel omnis muneris sanctorum eorum. Et erit super frontem Aaron semper, acceptum illis in conspectu Domini.

39. Et nodi tunicarum ex bysso. Et facies cidarim byssinam : et zonam facies, opus variatoris.

40. Et filiis Aaron facies tunicas et zonas, et cidaras facies eis ad honorem et gloriam.

41. Et indues illa Aaron fratrem tuum, et filios ejus cum eo : et unges et implebis manus eorum, et sanctificabis eos, ut sacerdotio fungantur mihi.

42. Et facies eis femoralia linea, tegere turpitudinem corporis eorum : a lumbis usque ad femora erit.

43. Et habebit Aaron illa et filii ejus, quando ingredientur in tabernaculum testimonii, vel quando accedent ministrare ad altare sancti. Et non adducent ad se peccatum, ne moriantur : legitimum sempiternum ei, et semini ejus post ipsum.

CAPUT XXIX.

1. Et hæc sunt quæ facies eis. Sanctificabis eos, ut ipsi sacerdotio fungantur mihi. Sumes autem vitulam de bobus unum, et arietes immaculatos duos,

2. et panes azymos conspersos in oleo, et lagana azyma uncta in oleo. Similam ex tritico facies ea.

3. Et impones ea in canistrum unum : et offeres ea in canistro, et vitulum, et duos arietes.

4. Et Aaron et filios ejus adduces ad ostium tabernaculi testimonii, et lavabis eos in aqua.

5. Et sumens stolas, indues Aaron fratrem tuum, et tunicam talarem, et superhumerales, et rationale : et adnectes ei rationale ad superhumerales.

6. Καὶ ἐπιθήσεις τὴν μίτραν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἐπιθήσεις τὸ πέταλον τὸ ἁγίασμα ἐπὶ τὴν μίτραν.

7. Καὶ λήψῃ τοῦ ἐλαίου τοῦ χρίσματος, καὶ ἐπιχειεῖς αὐτὸ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ χρίσεις αὐτόν.

8. Καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ προσάξεις, καὶ ἐνδύσεις αὐτοὺς χιτῶνας,

9. καὶ ζώσεις αὐτοὺς ταῖς ζώναις, καὶ περιθήσεις αὐτοῖς τὰς κιθάρεις· καὶ ἔσται αὐτοῖς ἱερατεία μοι εἰς τὸν αἰῶνα. Καὶ τελειώσεις Ἀαρὼν τὰς χεῖρας αὐτοῦ, καὶ τὰς χεῖρας τῶν υἱῶν αὐτοῦ.

10. Καὶ προσάξεις τὸν μόσχον ἐπὶ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· καὶ ἐπιθήσουσιν Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ μόσχου, ἔναντι Κυρίου, παρὰ θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.

11. Καὶ σφάξεις τὸν μόσχον ἔναντι Κυρίου, παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.

12. Καὶ λήψῃ ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ μόσχου, καὶ θήσεις ἐπὶ τῶν κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου τῷ δακτύλῳ σου· τὸ δὲ λοιπὸν πᾶν αἷμα ἐχειεῖς παρὰ τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου.

13. Καὶ λήψῃ πᾶν τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τῆς κοιλίας, καὶ τὸν λοβὸν τοῦ ἥπατος, καὶ τοὺς δύο νεφροὺς, καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν, καὶ ἐπιθήσεις ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον.

14. τὰ δὲ κρέατα τοῦ μόσχου, καὶ τὸ δέρμα, καὶ τὴν κόπρον κατακαύσεις πυρὶ ἔξω τῆς παρεμβολῆς· ἁμαρτίας γάρ ἐστι.

15. Καὶ τὸν κριὸν λήψῃ τὸν ἕνα, καὶ ἐπιθήσουσιν Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ κριοῦ,

16. καὶ σφάξεις αὐτόν, καὶ λαβὼν τὸ αἷμα προσχειεῖς πρὸς τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ.

17. Καὶ τὸν κριὸν διχοτομήσεις κατὰ μέλη· καὶ πλυνεῖς τὰ ἐνδοσθία καὶ τοὺς πόδας ὕδατι, καὶ ἐπιθήσεις ἐπὶ τὰ διχοτομήματα σὺν τῇ κεφαλῇ.

18. Καὶ ἀνοίσεις ὅλον τὸν κριὸν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, δλοκαύτωμα τῷ Κυρίῳ εἰς ὁσμὴν εὐωδίας· θυμίαμα Κυρίῳ ἐστί.

19. Καὶ λήψῃ τὸν κριὸν τὸν δεύτερον, καὶ ἐπιθήσει Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ κριοῦ.

20. Καὶ σφάξεις αὐτόν, καὶ λήψῃ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, καὶ ἐπιθήσεις ἐπὶ τὸν λοβὸν τοῦ ὠτός Ἀαρὼν τοῦ δεξιοῦ, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς δεξιᾶς χειρὸς, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ ποδὸς τοῦ δεξιοῦ, καὶ ἐπὶ τοὺς λοβοὺς τῶν ὠτῶν τῶν υἱῶν αὐτοῦ τῶν δεξιῶν, καὶ ἐπὶ τὰ ἄκρα τῶν χειρῶν αὐτῶν τῶν δεξιῶν, καὶ ἐπὶ τὰ ἄκρα τῶν ποδῶν αὐτῶν τῶν δεξιῶν.

21. Καὶ λήψῃ ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ἀπὸ τοῦ ἐλαίου τῆς χρίσεως, καὶ ῥανεῖς ἐπὶ Ἀαρὼν καὶ ἐπὶ τὴν στολὴν αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τὰς στολὰς τῶν υἱῶν αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. Καὶ ἁγιασθήσεται αὐτὸς καὶ ἡ στολὴ αὐτοῦ, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ αἱ στολαὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. Τὸ δὲ αἷμα τοῦ κριοῦ προσχειεῖς πρὸς τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ.

22. Καὶ λήψῃ ἀπὸ τοῦ κριοῦ τὸ στέαρ αὐτοῦ, καὶ τὸ στέαρ τὸ κατακαλύπτον τὴν κοιλίαν, καὶ τὸν λοβὸν τοῦ ἥπατος, καὶ τοὺς δύο νεφροὺς, καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν, καὶ τὸν βραχίονα τὸν δεξιόν· ἐστὶ γὰρ τελείωσις αὕτη.

6. Et impones mitram super caput ejus, et impones laminam sanctificationem super mitram.

7. Et sumes de oleo unctionis, et effundes illud super caput ejus, et unges eum.

8. Et filios ejus adduces, et indues eos tunicas,

9. et cinges eos zonis, et circumdabis eis cingulas : et erit illis sacerdotium mihi in sempiternum. Et consummabis Aaron manus ejus, et manus filiorum ejus.

10. Et adduces vitulum ad portas tabernaculi testimonii : et superimponent Aaron et filii ejus manus suas super caput vituli, in conspectu Domini, apud portas tabernaculi testimonii.

11. Et jugulabis vitulum in conspectu Domini, apud portas tabernaculi testimonii.

12. Et sumes de sanguine vituli, et pones super cornua altaris digito tuo : reliquum autem omnem sanguinem effundes ad basim altaris.

13. Et sumes omnem adipem qui super ventrem, pennam jecoris, et duos renes, et adipem qui super eos, et impones super altare :

14. carnes autem vituli, et pellem, et fimum combures igni extra castra : peccati enim est.

15. Et arietem sumes unum, et superimponent Aaron et filii ejus manus suas super caput arietis,

16. et jugulabis eum, et sumens sanguinem effundes ad altare in circuitu.

17. Et arietem dissecabis per membra : et lavabis intestina et pedes aqua, et impones super segmenta cum capite.

18. Et offeres totum arietem super altare, holocaustoma Domino in odorem suavitatis : thymiana Domino est.

19. Et sumes arietem secundum, et superimponet Aaron et filii ejus manus suas super caput arietis.

20. Et jugulabis eum, et sumes de sanguine ejus, et impones super pennam auris Aaron dexteræ, et super summitatem dexteræ manus, et super summitatem pedis dextri, et super pennas aurium filiorum ejus dextrarum, et super summitatem manuum eorum dextrarum, et super summitates pedum eorum dextrorum.

21. Et sumes de sanguine qui ab altari, et de oleo unctionis, et asperges super Aaron et super stolam ejus, et super filios ejus et super stolas filiorum ejus cum eo. Et sanctificabitur ipse et stola ejus, et filii ejus et stolæ filiorum ejus cum eo. Sanguinem vero arietis effundes ad altare in circuitu.

22. Et sumes de ariete adipem ejus, et adipem tegentem ventrem, et pennam jecoris, et duos renes, et adipem qui in ipsis, et brachium dextrum : est enim consummatio hæc.

23. Καὶ ἄρτον ἓνα ἐξ ἐλαίου, καὶ λάγανον ἓν ἀπὸ τοῦ κανοῦ τῶν ἀζύμων τῶν προτεθειμένων ἔναντι Κυρίου,

24. καὶ ἐπιθήσεις τὰ πάντα ἐπὶ τὰς χεῖρας Ἀαρὼν, καὶ ἐπὶ τὰς χεῖρας τῶν υἱῶν αὐτοῦ· καὶ ἀφοριεῖς αὐτὰ ἀφόρισμα ἔναντι Κυρίου.

25. Καὶ λήψῃ αὐτὰ ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶν, καὶ ἀνοίσεις ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῆς ὀλοκαυτώσεως εἰς ὁσμὴν εὐωδίας ἔναντι Κυρίου· κάρπωμά ἐστι Κυρίῳ.

26. Καὶ λήψῃ τὸ στηθύνιον ἀπὸ τοῦ κριοῦ τῆς τελειώσεως, ὃ ἐστὶν Ἀαρὼν· καὶ ἀφοριεῖς αὐτὸ ἀφόρισμα ἔναντι Κυρίου, καὶ ἔσται σοι ἐν μερίδι.

27. Καὶ ἀγιάσεις τὸ στηθύνιον ἀφόρισμα, καὶ τὸν βραχίονα τοῦ ἀφαιρέματος, ὃς ἀφώρισταί καὶ ὃς ἀφήρηται ἀπὸ τοῦ κριοῦ τῆς τελειώσεως ἀπὸ τοῦ Ἀαρὼν, καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν αὐτοῦ.

28. Καὶ ἔσται Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ νόμιμον αἰώνιον παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ· ἐστὶ γὰρ ἀφόρισμα τοῦτο. Καὶ ἀφαίρεμα ἔσται παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἀπὸ τῶν θυμάτων τῶν σωτηρίων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἀφαίρεμα Κυρίῳ.

29. Καὶ ἡ στολὴ τοῦ ἁγίου, ἥ ἐστὶν Ἀαρὼν, ἔσται τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ μετ' αὐτὸν, χρισθῆναι αὐτοὺς ἐν αὐτοῖς, καὶ τελειῶσαι τὰς χεῖρας αὐτῶν.

30. Ἑπτὰ ἡμέρας ἐνδύσεται αὐτὰ ὁ ἱερεὺς ὁ ἀντ' αὐτοῦ ἐκ τῶν υἱῶν αὐτοῦ, ὃς εἰσελεύσεται εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου λειτουργεῖν ἐν τοῖς ἁγίοις.

31. Καὶ τὸν κριὸν τῆς τελειώσεως λήψῃ, καὶ ἐψήσεις τὰ κρέα ἐν τόποι ἁγίοι.

32. Καὶ ἔδονται Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰ κρέα τοῦ κριοῦ, καὶ τοὺς ἄρτους τοὺς ἐν τῷ κανῷ, παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.

33. Ἐδονται αὐτὰ ἐν οἷς ἡγιασθήσαν ἐν αὐτοῖς τελειῶσαι τὰς χεῖρας αὐτῶν, ἀγιάσαι αὐτούς. Καὶ ἄλλογενὴς οὐκ ἔδεται ἀπ' αὐτῶν· ἐστὶ γὰρ ἁγία.

34. Ἐὰν δὲ καταλειφθῇ ἀπὸ τῶν κρεῶν τῆς θυσίας τῆς τελειώσεως καὶ τῶν ἄρτων ἕως πρωῒ, κατακαύσεις τὰ λοιπὰ πυρὶ, οὐ βρωθήσεται· ἁγίασμα γὰρ ἐστὶ.

35. Καὶ ποιήσεις Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ οὕτω κατὰ πάντα ὅσα ἐνετειλάμην σοι. Ἑπτὰ ἡμέρας τελειώσεις τὰς χεῖρας αὐτῶν,

36. καὶ τὸ μοσχάριον τῆς ἁμαρτίας ποιήσεις τῇ ἡμέρᾳ τοῦ καθαρισμοῦ. Καὶ καθαριεῖς τὸ θυσιαστήριον ἐν τῷ ἀγιάζειν σε ἐπ' αὐτῷ· καὶ χρίσεις αὐτὸ, ὥστε ἀγιάσαι αὐτό.

37. Ἑπτὰ ἡμέρας καθαριεῖς τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἀγιάσεις αὐτό· καὶ ἔσται τὸ θυσιαστήριον ἅγιον τοῦ ἁγίου. Πᾶς δ' ἀπτόμενος τοῦ θυσιαστηρίου ἁγιασθήσεται.

38. Καὶ ταῦτά ἐστιν ἃ ποιήσεις ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου· ἁμνοὺς ἐνιαυσίους ἁμώμους δύο τὴν ἡμέραν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐνδελεχῶς, κάρπωμα ἐνδελεχισμοῦ.

39. τὸν ἁμνὸν τὸν ἓνα ποιήσεις τὸ πρωῒ, καὶ τὸν ἁμνὸν τὸν δεύτερον ποιήσεις τὸ δειλινόν.

40. Καὶ δέκατον σεμιδάλεως πεφυραμένης ἐν ἐλαίῳ κεκομμένῳ τῷ τετάρτῳ τοῦ Εἰν· καὶ σπονδὴν τὸ τέταρτον τοῦ Εἰν οἴνου τῷ ἁμνῷ τῷ ἐνί.

41. Καὶ τὸν ἁμνὸν τὸν δεύτερον ποιήσεις τὸ δειλινόν, κατὰ τὴν θυσίαν τὴν πρωϊνὴν, καὶ κατὰ τὴν σπονδὴν αὐτοῦ. Ποιήσεις εἰς ὁσμὴν εὐωδίας, κάρπωμα Κυρίῳ,

42. θυσίαν ἐνδελεχισμοῦ εἰς γενεὰς ὑμῶν ἐπὶ θύρας

23. Et panem unum ex oleo, et laganum unum de canistro azymorum propositorum in conspectu Domini,

24. et impones omnia super manus Aaron, et super manus filiorum ejus : et separabis illa separationem coram Domino.

25. Et sumes ea de manibus eorum, et offeres ea super altare holocaustosis in odorem suavitatis coram Domino : oblatio est Domino.

26. Et sumes pectusculum de ariete consummationis, quod est Aaron : et separabis illud separationem coram Domino, et erit tibi in portione.

27. Et sanctificabis pectusculum separationem, et brachium demptionis, quod separatum est et quod demptum est de ariete consummationis ab Aaron, et a filiis ejus.

28. Et erit Aaron et filiis ejus legitimum æternum a filiis Israel : est enim separatio hoc. Et demptio erit a filiis Israel de sacrificiis salutarium filiorum Israel, demptio Domino.

29. Et stola sancti, quæ est Aaron, erit filiis ejus post eum, ungere eos in ipsis, et consummare manus eorum.

30. Septem diebus induet ea sacerdos qui pro eo de filiis ejus, qui intrabit in tabernaculum testimonii deservire in sanctis.

31. Et arietem consummationis sumes, et coques carnes in loco sancto.

32. Et edent Aaron et filii ejus carnes arietis, et panes qui in canistro, apud portas tabernaculi testimonii :

33. Edent ea in quibus sanctificati sunt in eis ad consummandum manus eorum, ad sanctificandum eos. Et alienigena non edet de eis : sunt enim sancta.

34. Sin autem remanserit de carnibus sacrificii consummationis et panibus usque mane, combures reliquias igni, non comedentur : sanctificatio enim est.

35. Et facies Aaron et filiis ejus sic secundum omnia quæcumque mandavi tibi. Septem diebus consummabis manus eorum,

36. et vitulum peccati facies die purificationis. Et purificabis altare in sanctificando te in eo : et unges illud, ad sanctificandum ipsum.

37. Septem diebus purificabis altare, et sanctificabis illud : et erit altare sanctum sancti. Omnis tangens altare sanctificabitur.

38. Et hæc sunt quæ facies super altare : agnos anniculos immaculatos duos die super altare perpetuo, oblationem continuationis :

39. agnum unum facies mane, et agnum secundum facies vesperti.

40. Et decimam partem similæ conspersæ in oleo contuso quarta parte ipsius in : et libamen quartam partem in vini agno uni.

41. Et agnum secundum facies vespertinum, juxta sacrificium matutinum, et libamen ejus. Facies in odorem suavitatis, oblationem Domino,

42. sacrificium continuationis in progenies vestras ad

τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἔναντι Κυρίου, ἐν οἷς γνωσθή-
σομαι σοι ἐκεῖθεν, ὥστε λαλήσαι σοι.

42. Καὶ τάξομαι ἐκεῖ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἀγια-
σθήσομαι ἐν δόξῃ μου.

43. Καὶ ἀγιάσω τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου καὶ τὸ
θυσιαστήριον, καὶ Ἀαρὼν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ἀγιάσω,
ἱερατεύειν μοι.

44. Καὶ ἐπικληθήσομαι ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἔσο-
μαι αὐτῶν Θεός,

45. καὶ γνώσονται ὅτι ἐγὼ εἰμι Κύριος ὁ Θεὸς αὐ-
τῶν, ὁ ἐξαγαγὼν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐπικληθῆναι
αὐτοῖς, καὶ εἶναι αὐτῶν Θεός.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

1. Καὶ ποιήσεις θυσιαστήριον θυμιάματος ἐκ ξύλων
ἀσέπτων.

2. Καὶ ποιήσεις αὐτὸ πῆχυνος τὸ μῆκος, καὶ πῆγυνος
τὸ εὖρος τετράγωνον ἔσται, καὶ δύο πῆγυνος τὸ ὕψος.
Ἐξ αὐτοῦ ἔσται τὰ κέρατα αὐτοῦ.

3. Καὶ καταχρυσώσεις χρυσίῳ καθαρῷ τὴν ἐσθάραν
αὐτοῦ, καὶ τοὺς τοίχους αὐτοῦ κύκλῳ, καὶ τὰ κέρατα
αὐτοῦ. Καὶ ποιήσεις αὐτῷ στρεπτὴν στεφάνην χρυσῇν
κύκλῳ.

4. Καὶ δύο δακτυλίους χρυσοῦς καθαροὺς ποιήσεις
ὑπὸ τὴν στρεπτὴν στεφάνην αὐτοῦ, εἰς τὰ δύο κλίτη
ποιήσεις ἐν τοῖς δυσὶ πλευροῖς. Καὶ ἔσονται ψαλίδες ταῖς
σφυτάλαις, ὥστε αἶρειν αὐτὸ ἐν αὐταῖς.

5. Καὶ ποιήσεις σφυτάλας ἐκ ξύλων ἀσέπτων, καὶ
καταχρυσώσεις αὐτάς χρυσίῳ.

6. Καὶ θήσεις αὐτὸ ἀπέναντι τοῦ καταπετάσματος
τοῦ ὄντος ἐπὶ τῆς κιβωτοῦ τῶν μαρτυρίων, ἐν οἷς γνω-
σθήσομαι σοι ἐκεῖθεν.

7. Καὶ θυμιάσει ἐπ' αὐτοῦ Ἀαρὼν θυμίαμα σύνθετον
λεπτὸν τὸ πρῶτον πρῶτον. Ὅταν ἐπισκευάζῃ τοὺς λύχνους,
θυμιάσει ἐπ' αὐτοῦ.

8. Καὶ ὅταν ἐξάπτῃ Ἀαρὼν τοὺς λύχνους ὀψέ, θυμιά-
σει ἐπ' αὐτοῦ· θυμίαμα ἐνδελειγισμοῦ διαπαντός ἔναντι
Κυρίου εἰς γενεὰς αὐτῶν.

9. Καὶ οὐκ ἀνοίσεις ἐπ' αὐτοῦ θυμίαμα ἕτερον· κάρ-
πωμα, θυσίαν καὶ σπονδὴν οὐ σπείσεις ἐπ' αὐτοῦ.

10. Καὶ ἐξιλάσεται ἐπ' αὐτοῦ Ἀαρὼν ἐπὶ τῶν κερά-
των αὐτοῦ ἅπαξ τοῦ ἑνιαυτοῦ· ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ κα-
θαρισμοῦ καθαριεῖ αὐτὸ εἰς γενεὰς αὐτῶν· ἅγιον τῶν
ἁγίων ἐστὶ Κύριον.

11. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·

12. Ἐὰν λάβῃς τὸν συλλογισμόν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ
ἐν τῇ ἐπισκοπῇ αὐτῶν· καὶ δώσουσιν ἕκαστος λύτρα
τῆς ψυχῆς αὐτοῦ Κυρίῳ, καὶ οὐκ ἔσται ἐν αὐτοῖς πτώσις
ἐν τῇ ἐπισκοπῇ αὐτῶν.

13. Καὶ τοῦτό ἐστιν ὃ δώσουσιν ὅσοι ἂν παραπορεύ-
ωνται τὴν ἐπίσκεψιν· τὸ ἥμισυ τοῦ διδράχμου ὃ ἐστὶν
κατὰ τὸ διδράχμον τὸ ἅγιον· εἴκοσι ὀβολοὶ τὸ διδρά-
χμον, τὸ δὲ ἥμισυ τοῦ διδράχμου εἰσφορά Κυρίῳ.

14. Πᾶς ὁ παραπορευόμενος εἰς τὴν ἐπίσκεψιν ἀπὸ
εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, δώσουσι τὴν εἰσφορὰν Κυρίῳ.

15. Ὁ πλουτὴν οὐ προσθήσει, καὶ ὁ πενόμενος οὐκ
ἐλαττονήσει ἀπὸ τοῦ ἡμίσεως τοῦ διδράχμου ἐν τῇ δι-
δόναι τὴν εἰσφορὰν Κυρίῳ, ἐξιλάσασθαι περὶ τῶν ψυχῶν
ὑμῶν.

portas tabernaculi testimonii coram Domino, in quibus in-
notescam tibi inde, et loquar tibi.

42. Et præcipiam illic filiis Israel, et sanctificabor in
gloria mea.

43. Et sanctificabo tabernaculum testimonii et altare,
et Aaron et filios ejus sanctificabo, ut sacerdotio fungantur
mihi.

44. Et invocabor in filiis Israel, et ero eorum Deus,

45. et cognoscent quia ego sum Dominus Deus eorum,
qui eduxi eos de terra Ægypti, ut invocer eis, et sim eorum
Deus.

CAPUT XXX.

1. Et facies altare incensi ex lignis imputribilibus.

2. Et facies illud cubiti longitudinem, et cubiti latitudi-
nem : quadrangulum erit, et duorum cubitorum altitudo.
Ex ipso erunt cornua ejus.

3. Et inaurabis auro puro craticulam ejus, et parietes ejus
in circuitu, et cornua ejus. Et facies ei tortilem coronam
auream in circuitu.

4. Et duos annulos aureos puros facies sub tortili corona
ejus, in duo latera facies in duobus lateribus. Et erunt arcus
amittibus, ita ut tollatur illud in eis.

5. Et facies amittes de lignis imputribilibus, et inaurabis
eos auro.

6. Et pones illud contra velum quod est super arcam
testimoniorum, in quibus innotescam tibi inde.

7. Et incendet super illud Aaron incensum compositum
subtile mane mane. Quando componet lucernas, incendet
super illud.

8. Et cum accendet Aaron lucernas sero, incendet super
illud : incensum continuationis semper in conspectu Domini
in progenies eorum.

9. Et non offeres super illud incensum aliud : oblatio-
nem, sacrificium et libamen non libabis super illud.

10. Et depropitiabit super illud Aaron super cornua ejus
semel in anno : de sanguine purificationis purificabit illud
in progenies eorum : sanctum sanctorum est Domino.

11. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens :

12. Si acceperis computationem filiorum Israel in visita-
tione eorum, et dabunt unusquisque redemptiones animæ
sue Domino, et non erit in eis ruina in visitatione eorum.

13. Et hoc est quod dabunt quicumque transibunt ad
visitationem : dimidium didrachmatis quod est juxta di-
drachma sanctum : viginti oboli ipsum didrachma, dimi-
dium autem didrachmatis oblatio Domino.

14. Omnis qui transit ad visitationem a vigesimo anno
et supra, dabunt oblationem Domino.

15. Dives non adjiciet, et pauper non minuet a dimidio
didrachmatis in dando oblationem Domino, ad depropitian-
dum pro animabus vestris.

16. Καὶ λήψῃ τὸ ἀργύριον τῆς εἰσφορᾶς παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ δώσεις αὐτὸ εἰς τὸ κάτεργον τῆς σκη-
νῆς τοῦ μαρτυρίου. Καὶ ἔσται τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ μνη-
μόσυνον ἑναντι Κυρίου, ἐξυλάσασθαι περὶ τῶν ψυχῶν
ὑμῶν.

17. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·

18. Ποίησον λουτήρα χαλκοῦν, καὶ βάσιν αὐτῷ χαλ-
κῆν, ὥστε νίπτεσθαι καὶ θήσεις αὐτὸν ἀνὰ μέσον τῆς
σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ θυσιαστηρίου·
καὶ ἐχεῖς εἰς αὐτὸν ὕδωρ.

19. Καὶ νίψεται Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἐξ αὐτοῦ
τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας ὑδατι.

20. Ὅταν εἰσπορεύωνται εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυ-
ρίου, νίψονται ὑδατι, καὶ οὐ μὴ ἀποθάνωσιν, ὅταν
προσπορεύωνται πρὸς τὸ θυσιαστήριον λειτουργεῖν καὶ
ἀναφέρειν τὰ δλοκαυτώματα Κυρίῳ.

21. Νίψονται τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας ὑδατι· ὅταν
εἰσπορεύωνται εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, νίψονται
ὑδατι, ἵνα μὴ ἀποθάνωσι. Καὶ ἔσται αὐτοῖς νόμιμον
αἰώνιον, αὐτῷ καὶ ταῖς γενεαῖς αὐτοῦ μετ' αὐτόν.

22. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·

23. Καὶ σὺ λάβε ἡδύσματα, τὸ ἄνθος σμύρνῃς ἐκλεκ-
τῆς πενταχοσίους σίκλους, καὶ κινναμώμου εὐώδους τὸ
ἕμισυ τούτου, διαχοσίους πεντήκοντα, καὶ καλάμου εὐώ-
δους διαχοσίους πεντήκοντα,

24. καὶ ἱριῶς πενταχοσίους σίκλους τοῦ ἁγίου, καὶ
ἐλαιον ἐξ ἐλαίων ἑλν.

25. Καὶ ποιήσεις αὐτὸ ἐλαιον, χρίσμα ἅγιον μύρον
μυρεψικὸν τέγγη μυρεψοῦ· ἐλαιον χρίσμα ἅγιον ἔσται.

26. Καὶ χρίσεις ἐξ αὐτοῦ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου,
καὶ τὴν κιβωτὸν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου,

27. καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ τὴν λυχνίαν καὶ
πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ τὸ θυσιαστήριον τοῦ θυμιά-
ματος,

28. καὶ τὸ θυσιαστήριον τῶν δλοκαυτωμάτων καὶ
πάντα αὐτοῦ τὰ σκεύη, καὶ τὴν τράπεζαν καὶ πάντα σκεύη
αὐτῆς, καὶ τὸν λουτήρα.

29. Καὶ ἀγιάσεις αὐτά, καὶ ἔσται ἅγια τῶν ἁγίων·
πᾶς ὁ ἀπτόμενος αὐτῶν ἀγιασθήσεται.

30. Καὶ Ἀαρὼν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ χρίσεις, καὶ
ἀγιάσεις αὐτοὺς ἱερατεῦειν μοι.

31. Καὶ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ λαλήσεις, λέγων· Ἐλαιον,
ἄλειμμα χρίσεως, ἅγιον ἔσται τοῦτο ὑμῖν εἰς τὰς γενεὰς
ὑμῶν.

32. Ἐπὶ σὰρκα ἀνθρώπου οὐ χρισθήσεται. Καὶ κατὰ
τὴν σύνθεσιν ταύτην οὐ ποιήσετε ὑμῖν ἑαυτοῖς ὡσαύτως·
Ἅγιόν ἐστι, καὶ ἀγίασμα ἔσται ὑμῖν.

33. Ὃς ἂν ποιήσῃ ὡσαύτως, καὶ ὃς ἂν ᾄῃ ἀπ' αὐτοῦ
ἀλλογενεῖ, ἐξολοθρευθήσεται ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ.

34. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν· Λάβε σεαυτῷ
ἡδύσματα, στακτὴν, ὄνυχα, χαλδάνην ἡδυσμοῦ, καὶ
λίβανον διαφανῆ· ἴσον ἴσῳ ἔσται.

35. Καὶ ποιήσουσιν ἐν αὐτῷ θυμίαμα μυρεψικὸν ἔρ-
γον μυρεψοῦ μεμιγμένον· καθαρὸν ἔργον ἅγιον.

36. Καὶ συγκόψεις ἐκ τούτων λεπτόν, καὶ θήσεις ἀπέ-
ναντι τῶν μαρτυρίων ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, ὅθεν
γνωσθήσονται σοι ἐκεῖθεν. Ἅγιον τῶν ἁγίων ἔσται ὑμῖν
θυμίαμα.

37. Κατὰ τὴν σύνθεσιν ταύτην οὐ ποιήσετε ὑμῖν ἑαυ-
τοῖς· ἀγίασμα ἔσται ὑμῖν Κυρίῳ.

16. Et accipies argentum oblationis a filiis Israel, et dabis
illud ad opus tabernaculi testimonii. Et erit filiis Israel me-
moriale coram Domino, ad depropitiandum pro animabus
vestris.

17. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens :

18. Fac labrum æneum, et basim ei æneam ad lavandum :
et pones illud inter tabernaculum testimonii et inter altare :
et effundes in illud aquam.

19. Et lavabit Aaron et filii ejus ex eo manus et pedes
aqua.

20. Cum ingredientur in tabernaculum testimonii, lava-
bunt aqua, et non moriantur, cum accedent ad altare mi-
nistrare et offerre holocausta Domino.

21. Lavabunt manus et pedes aqua : cum ingredientur
in tabernaculum testimonii, lavabunt aqua, ut non morian-
tur. Et erit eis legitimum sempiternum, ei et generationibus
ejus post eum.

22. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens :

23. Et tu sume suavitates, florem myrrhæ electæ quin-
gentos siclos, et cinnamomi beneolentis dimidium istius,
ducentos quinquaginta, et calami beneolentis ducentos
quinquaginta,

24. et iridis quingentos siclos ipsius sancti, et oleum ex
olivis In.

25. Et facies ipsum oleum, chrisma sanctum unguentum
unguentarium arte unguentarii : oleum chrisma sanctum erit.

26. Et unges ex eo tabernaculum testimonii, et arcam
tabernaculi testimonii,

27. et omnia vasa ejus, et candelabrum et omnia vasa
ejus, et altare incensi,

28. et altare holocaustorum et omnia ejus vasa, et
incensam et omnia vasa ejus, et labrum.

29. Et sanctificabis ea, et erunt sancta sanctorum : omnis
tangens ea sanctificabitur.

30. Et Aaron et filios ejus unges, et sanctificabis eos ad
sacerdotio fungendum mihi.

31. Et filiis Israel loqueris, dicens : Oleum, unctio un-
ctionis, sanctum erit hoc vobis in progenies vestras.

32. Super carnem hominis non linietur. Et secundum com-
positionem hanc non facietis vobis ipsis similiter : sanctum
est, et sanctificatio erit vobis.

33. Quicumque fecerit similiter, et quicumque dederit de
eo alienigenæ, exterminabitur de populo suo.

34. Et dixit Dominus ad Moysen : Sume tibi suavitates,
stactem, onychen, galbanum boni odoris, et thus pelluci-
dum : æquale æquali erit.

35. Et facient in eo incensum unguentarium opus unguen-
tarii mistum : purum opus sanctum.

36. Et concides de illis minutim, et pones contra testi-
monia in tabernaculo testimonii, unde innotescam tibi inde.
Sanctum sanctorum erit vobis incensum.

37. Secundum compositionem hanc non facietis vobis
ipsis : sanctificatio erit vobis Domino.

38. Ὃς ἂν ποιήσῃ ὡσαύτως, ὥστε ὁσφραίνεσθαι ἐν αὐτῷ, ἀπολείται ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΑ'.

1. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·
2. Ἴδοὺ ἀνακέκλημαι ἐξ ὀνόματος τὸν Βεσελεὴλ τὸν τοῦ Οὐρείου τὸν Ὀρ, ἐκ τῆς φυλῆς Ἰούδα,
3. καὶ ἐνέπλησα αὐτὸν πνεῦμα θείου σοφίας καὶ συνέσεως καὶ ἐπιστήμης, ἐν παντὶ ἔργῳ διανοεῖσθαι,
4. καὶ ἀρχιτεκτονῆσαι, ἐργάζεσθαι τὸ χρυσεόν, καὶ τὸ ἀργύριον, καὶ τὸν χαλκόν, καὶ τὴν ὑάκινθον, καὶ τὴν πορφυραν, καὶ τὸ κόκκινον τὸ νηστὸν,
5. καὶ τὰ λιθουργικά, καὶ εἰς τὰ ἔργα τὰ τεκτονικά τῶν ξύλων, ἐργάζεσθαι κατὰ τὰ ἔργα.
6. Καὶ ἐγὼ ἔδωκα αὐτὸν καὶ τὸν Ἐλιὰβ τὸν τοῦ Ἀχισαμάχ ἐκ φυλῆς Δάν. Καὶ παντὶ συνετῷ καρδίᾳ δέδωκα σύνεσιν, καὶ πονήσουσι πάντα ὅσα συνέταξά σοι.
7. Τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης, καὶ τὸ ἱλαστήριον τὸ ἐπ' αὐτῆς, καὶ τὴν διασκευὴν τῆς σκηνῆς,
8. καὶ τὰ θυσιαστήρια, καὶ τὴν τράπεζαν καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ τὴν λυχνίαν τὴν καθαρὰν καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς,
9. καὶ τὸν λουτήρα καὶ τὴν βάσιν αὐτοῦ,
10. καὶ τὰς στολάς τὰς λειτουργικάς Ἀαρὼν, καὶ τὰς στολάς τῶν υἱῶν αὐτοῦ ἱερατεύειν μοι,
11. καὶ τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως, καὶ τὸ θυμίαμα τῆς συνθέσεως τοῦ ἁγίου· κατὰ πάντα ὅσα ἐγὼ ἐνετείλαμην σοι, ποιήσουσι.
12. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·
13. Καὶ σὺ σύνταξον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, λέγων· Ὁρᾶτε, καὶ τὰ σάββατά μου φυλάξεσθε· σημεῖόν ἐστι παρ' ἐμοὶ καὶ ἐν ὑμῖν εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν, ἵνα γνῶτε ὅτι ἐγὼ Κύριος ὁ ἁγιάζων ὑμᾶς.
14. Καὶ φυλάξεσθε τὰ σάββατα, ὅτι ἅγιον τοῦτό ἐστι Κυρίῳ ὑμῖν· ὁ βεβηλῶν αὐτὸ θανάτῳ θανατωθήσεται· πᾶς ὃς ποιήσῃ ἐν αὐτῷ ἔργον, ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ μέσου τοῦ λαοῦ αὐτοῦ.
15. Ἐξ ἡμέρας ποιήσεις ἔργα, τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ σάββατα, ἀνάπαυσις ἁγία τῷ Κυρίῳ· πᾶς ὃς ποιήσῃ ἔργον τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ, θανατωθήσεται.
16. Καὶ φυλάξουσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὰ σάββατα, ποιεῖν αὐτὰ εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν.
17. Διαθήκη αἰώνιος ἐν ἐμοὶ καὶ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, σημεῖόν ἐστιν ἐν ἐμοὶ αἰώνιον· ὅτι ἐξ ἡμέρας ἐποίησε Κύριος τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ κατέπαυσε καὶ ἐπαύσατο.
18. Καὶ ἔδωκε Μωϋσῇ ἡνίκα κατέπαυσε λαλῶν αὐτῷ ἐν τῷ ὄρει τῷ Σινά τὰς δύο πλάκας τοῦ μαρτυρίου, πλάκας λιθίνας γεγραμμένας τῷ δακτύλῳ τοῦ Θεοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΒ'.

1. Καὶ ἰδὼν ὁ λαὸς ὅτι κεχρόνισε Μωϋσῆς καταβῆναι ἐκ τοῦ ὄρους, συνέστη ὁ λαὸς ἐπὶ Ἀαρὼν, καὶ λέγουσιν αὐτῷ· Ἀνάστηθι, καὶ ποίησον ἡμῖν θεοὺς, οἱ προπορεύσονται ἡμῶν· ὁ γὰρ Μωϋσῆς οὗτος ὁ ἄνθρωπος, ὃς ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, οὐκ οἶδαμεν τί γέγονεν αὐτῷ.

VETUS TESTAMENTUM. — I.

38. Quicumque fecerit similiter, ut olfaciat in eo, peribit de populo suo.

CAPUT XXXI.

1. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens :
2. Ecce revocavi ex nomine Beseleel filium Urii qui Or, de tribu Juda,
3. et implevi eum spiritu divino sapientiae et intellectus et scientiae, in omni opere excogitare,
4. et architectonari, operari aurum, et argentum, et aes, et hyacinthum, et purpuram, et coccum netum,
5. et lapidaria, et ad opera fabrilia lignorum, ad operandum secundum omnia opera.
6. Et ego dedi illum et Eliab filium Achisamach de tribu Dan. Et omni intelligenti corde dedi intellectum, et elaborabunt omnia quaecumque praecepi tibi.
7. Tabernaculum testimonii, et arcam testamenti, et propitiatorium quod super eam, et apparatus tabernaculi,
8. et altaria, et mensam et omnia vasa ejus, et candelabrum purum, et omnia vasa ejus,
9. et labrum et basim ejus,
10. et stolas ministratorias Aaron, et stolas filiorum ejus ad sacerdotio fungendum mihi,
11. et oleum unctionis, et incensum compositionis sancti : secundum omnia quaecumque mandavi tibi, facient.

12. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens :
13. Et tu praecepe filiis Israel, dicens : Videte, et sabbata mea custodite : signum est apud me et in vobis in progenies vestras, ut cognoscatis quia ego Dominus sanctificans vos.
14. Et custodite sabbata, quia sanctum hoc est Domino vobis : polluens illud nece necabitur : omnis qui faciet in eo opus, exterminabitur anima illa de medio populi sui.
15. Sex diebus facies opera, die autem septimo sabbata, requies sancta Domino : omnis qui faciet opus die septimo, morti tradetur.
16. Et custodient filii Israel sabbata, facere ea in progenies suas.
17. Testamentum aeternum in me et filiis Israel, signum est in me aeternum : quia sex diebus fecit Dominus caelum et terram, et die septimo requievit, et cessavit.
18. Et dedit Moysi statim ut cessavit loqui ad eum in monte Sina duas tabulas testimonii, tabulas lapideas scriptas digito Dei.

CAPUT XXXII.

1. Et videns populus quia tardavit Moyses descendere de monte, convenit populus in Aaron, et dicunt ei : Surge, et fac nobis deos qui praecedent nos : Moyses enim hic homo, qui eduxit nos de terra Aegypti, non scimus quid factum sit ei.

2. Καὶ λέγει αὐτοῖς Ἀαρὼν· Περιβλάσθε τὰ ἐνώτια τὰ χρυσᾶ τὰ ἐν τοῖς ὠσὶ τῶν γυναικῶν ὑμῶν καὶ θυγατέρων, καὶ ἐνέγκατε πρὸς με.

3. Καὶ περιέβλαντο πᾶς ὁ λαὸς τὰ ἐνώτια τὰ χρυσᾶ τὰ ἐν τοῖς ὠσὶν αὐτῶν, καὶ ἤνεγκαν πρὸς Ἀαρὼν.

4. Καὶ ἔδεξατο ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶν, καὶ ἐπλασεν αὐτὰ ἐν τῇ γραφίδι· καὶ ἐποίησεν αὐτὰ μόσχον χωνευτόν, καὶ εἶπεν· Οὗτοι οἱ θεοὶ σου, Ἰσραὴλ, οἵτινες ἀνεβίβασάν σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου.

5. Καὶ ἰδὼν Ἀαρὼν ὡκοδόμησε θυσιαστήριον κατέναντι αὐτοῦ. Καὶ ἐκήρυξεν Ἀαρὼν, λέγων· Ἐορτὴ τοῦ Κυρίου αὐριον.

6. Καὶ ὀρθρίσας τῇ ἐπαύριον ἀνεβίβασεν δλοκαυτώματα, καὶ προσήνεγκε θυσίαν σωτηρίου. Καὶ ἐκάθισεν ὁ λαὸς φαγεῖν καὶ πιεῖν, καὶ ἀνέστησαν παίζειν.

7. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων· Βάδιζε τὸ τάχος, κατὰ βῆθι ἐντεῦθεν· ἡνόμησε γὰρ ὁ λαὸς σου, ὃν ἐξήγαγες ἐκ γῆς Αἰγύπτου.

8. Παρέβησαν ταχὺ ἐκ τῆς ὁδοῦ ἧς ἐνετείλω αὐτοῖς· ἐποίησαν ἑαυτοῖς μόσχον, καὶ προσκεκυνήκασιν αὐτῷ, καὶ τεθύκασιν αὐτῷ, καὶ εἶπαν·

9. Οὗτοι οἱ θεοὶ σου, Ἰσραὴλ, οἵτινες ἀνεβίβασάν σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου.

10. Καὶ νῦν ἔασόν με, καὶ θυμωθεὶς ὀργῇ εἰς αὐτοὺς ἐκτρέψω αὐτοὺς, καὶ ποιήσω σε εἰς ἔθνος μέγα.

11. Καὶ ἐδέχθη Μωϋσῆς ἐναντι Κυρίου τοῦ Θεοῦ, καὶ εἶπεν· Ἰνατί, Κύριε, θυμοὶ ὀργῇ εἰς τὸν λαόν σου, οὓς ἐξήγαγες ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐν ἰσχύϊ μεγάλῃ, καὶ ἐν τῷ βραχίονί σου τῷ ὑψηλῷ;

12. Μὴ ποτε εἰπωσιν οἱ Αἰγύπτιοι, λέγοντες· Μετὰ πονηρίας ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἀποκτεῖναι ἐν τοῖς ὄρεσι, καὶ ἐξαναλῶσαι αὐτοὺς ἀπὸ τῆς γῆς. Παῦσαι τῆς ὀργῆς τοῦ θυμοῦ σου, καὶ ὤλεως γενοῦ ἐπὶ τῇ κακίᾳ τοῦ λαοῦ σου,

13. μνησθεὶς Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ τῶν σὸν οἰκετῶν, οἷς ὡμοσας κατὰ σεαυτοῦ, καὶ ἐλάλησας πρὸς αὐτούς, λέγων· Πολυπληθυνῶ τὸ σπέρμα ὑμῶν ὥσει τὰ ἀστρα τῷ οὐρανοῦ τῷ πλήθει, καὶ πᾶσαν τὴν γῆν ταύτην ἣν εἶπας δοῦναι αὐτοῖς, καὶ καθέξουσιν αὐτὴν εἰς τὸν αἰῶνα.

14. Καὶ ὤρασθη Κύριος περιποιῆσαι τὸν λαόν αὐτοῦ.

15. Καὶ ἀποστρέψας Μωϋσῆς κατέβη ἀπὸ τοῦ ὄρους· καὶ αἱ δύο πλάκες τοῦ μαρτυρίου ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ, πλάκες λίθιναι καταγεγραμμέναι ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν αὐτῶν, ἐνθεν καὶ ἐνθεν ᾗσαν γεγραμμέναι.

16. Καὶ αἱ πλάκες ἔργον Θεοῦ ᾗσαν, καὶ ἡ γραφὴ γραφὴ Θεοῦ κεκολλημένη ἐν ταῖς πλααῖ.

17. Καὶ ἀκούσας Ἰησοῦς τῆς φωνῆς τοῦ λαοῦ κραζόντων, λέγει πρὸς Μωϋσῆν· Φωνὴ πολέμου ἐν τῇ παρεμβολῇ.

18. Καὶ λέγει· Οὐκ ἔστι φωνὴ ἐξαρχόντων κατ' ἰσχύον, οὐδὲ φωνὴ ἐξαρχόντων τροπῆς, ἀλλὰ φωνὴν ἐξαρχόντων οἴνου ἐγὼ ἀκούω.

19. Καὶ ἡνίκα ἤγγιζε τῇ παρεμβολῇ, ὄρᾳ τὸν μόσχον καὶ τοὺς χορούς καὶ ὀργισθεὶς θυμῷ Μωϋσῆς ἐβρέβην ἀπὸ τῶν χειρῶν αὐτοῦ τὰς δύο πλάκας, καὶ συνέτριψεν αὐτὰς ὑπὸ τὸ ὄρος.

20. Καὶ λαβὼν τὸν μόσχον ὃν ἐποίησαν, κατέκαυσεν αὐτὸν ἐν πυρὶ, καὶ κατέλεσεν αὐτὸν λεπτόν, καὶ ἔσπειρεν αὐτὸν ὑπὸ τὸ ὕδωρ, καὶ ἐπότισεν αὐτὸ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ.

2. Et dicit eis Aaron : Demittite in aures aureas quæ in auribus uxorū vestrarū et filiarū, et asserite ad me.

3. Et abstulerunt omnis populus in aures aureas quæ in auribus earū, et attulerunt ad Aaron.

4. Et accepit de manibus eorum, et formavit illas in stylo : et fecit eas vitulum conflatilem, et dixit : Hi dii tui, Israel, qui te eduxerunt de terra Ægypti.

5. Et videns Aaron ædificavit altare in conspectu ejus. Et præconis voce clamavit Aaron, dicens : Festivitas Domini cras.

6. Et surgens mane die crastino, ascendere fecit holocaustomata, et attulit sacrificium salutaris. Et sedit populus edere et bibere, et surrexerunt ludere.

7. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens : Vade celeriter, descende hinc : iniquitatem enim fecit populus tuus, quem eduxisti de terra Ægypti.

8. Transgressi sunt cito de via quam mandasti eis : fecerunt sibi vitulum, et adoraverunt eum, et sacrificaverunt ei, et dixerunt :

9. Hi dii tui, Israel, qui te eduxerunt de terra Ægypti.

10. Et nunc sine me, et indignatus ira in eos atteram eos, et faciam te in gentem magnam.

11. Et oravit Moyses coram Domino Deo, et dixit : Ut quid, Domine, indignaris ira populum tuum, quem eduxisti de terra Ægypti in fortitudine magna, et in brachio tuo excelso?

12. Ne quando dicant Ægyptii, dicentes : Cum malignitate eduxit eos ad occidendum in montibus, et delendos eos de terra. Cessa ab ira furoris tui, et propitius esto super malitia populi tui,

13. recordatus Abraham et Isaac et Jacob famulorum tuorum, quibus jurasti per te ipsum, et locutus es ad eos, dicens : Multiplicabo semen vestrum sicut astra cæli multitudine, et omnem terram hanc quam dixisti dare eis, et obtinebunt eam in ævulum.

14. Et propitiatus est Dominus ad servandum populum suum.

15. Et conversus Moyses descendit de monte : et duæ tabulæ testimoni in manibus ejus, tabulæ lapideæ inscriptæ ex utrisque partibus earum, hinc et hinc erant scriptæ.

16. Et tabulæ opus Dei erant, et scriptura scriptura Dei, sculpta in tabulis.

17. Et audiens Jesus vocem populi clamantium, ait ad Moysen : Vox belli in castris.

18. Et ait : Non est vox præcinentium secundum fortitudinem, neque vox præcinentium fugam, sed vocem præcinentium vinum ego audio.

19. Et statim ut appropinquavit castris, videt vitulum et choros : et iratus furore Moyses projecit de manibus suis cinhas tabulas, et contrivit eas sub monte.

20. Et sumens vitulum quem fecerant, combussit eum in igni, et contrivit eum minutim, et sparsit eum sub aqua, et potavit ea filios Israel.

21. Καὶ εἶπε Μωϋσῆς τῷ Ἀαρὼν· Τί ἐποίησέ σοι ὁ λαὸς οὗτος, ὅτι ἐπήγαγες ἐπ' αὐτοὺς ἁμαρτίαν μεγάλην;

22. Καὶ εἶπεν Ἀαρὼν πρὸς Μωϋσῆν· Μὴ ὀργίζου, κύριε· σὺ γὰρ οἶδας τὸ ὄρημα τοῦ λαοῦ τούτου.

23. Λέγουσι γάρ μοι· Ποίησον ἡμῖν θεοὺς οἱ προπορεύονται ἡμῶν· ὁ γὰρ Μωϋσῆς οὗτος ὁ ἄνθρωπος, ὃς ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐξ Αἰγύπτου, οὐκ οἶδαμεν τί γέγονεν αὐτῷ.

24. Καὶ εἶπα αὐτοῖς· Εἴτινι ὑπάρχει χρυσία, περιέλασθε· καὶ ἰδωκάν μοι, καὶ ἔρριψα εἰς τὸ πῦρ, καὶ ἐξῆλθεν ὁ μόσχος οὗτος.

25. Καὶ ἰδὼν Μωϋσῆς τὸν λαὸν ὅτι διεσκέδασται, διεσκέδασε γὰρ αὐτοὺς Ἀαρὼν ἐπίχαρμα τοῖς ὑπεναντίοις αὐτῶν·

26. ἔστι δὲ Μωϋσῆς ἐπὶ τῆς πύλης τῆς παρεμβολῆς, καὶ εἶπε· Τίς πρὸς Κύριον; ἴτω πρὸς με. Συνῆλθον οὖν πρὸς αὐτὸν πάντες οἱ υἱοὶ Λευί.

27. Καὶ λέγει αὐτοῖς· Τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ· Θέσθε ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ ρομφαίαν ἐπὶ τὸν μηρὸν, καὶ διελθατε, καὶ ἀνακλίψατε ἀπὸ πύλης ἐπὶ πύλην διὰ τῆς παρεμβολῆς, καὶ ἀποκτείνετε ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ ἕκαστος τὸν πλησίον αὐτοῦ, καὶ ἕκαστος τὸν ἐγγιστά αὐτοῦ.

28. Καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Λευί καθὰ ἐλάλησεν αὐτοῖς Μωϋσῆς· καὶ ἔπεσαν ἐκ τοῦ λαοῦ ἐν ἑκατῇ τῇ ἡμέρᾳ εἰς τρισχίλους ἀνδρας.

29. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς Μωϋσῆς· Ἐπληρώσατε τὰς χεῖρας ὑμῶν σήμερον Κυρίῳ, ἕκαστος ἐν τῷ υἱῷ ἢ ἐν τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, δοθῆναι ἐφ' ὑμᾶς εὐλογία.

30. Καὶ ἐγένετο μετὰ τὴν αὐριον, εἶπε Μωϋσῆς πρὸς τὸν λαόν· Ὑμεῖς ἡμαρτήκατε ἁμαρτίαν μεγάλην· καὶ νῦν ἀναθήσομαι πρὸς τὸν Θεόν, ἵνα ἐξιλάσωμαι περὶ τῆς ἁμαρτίας ὑμῶν.

31. Ὑπίστρεψε δὲ Μωϋσῆς πρὸς Κύριον, καὶ εἶπε· Δέομαι, Κύριε· ἡμαρτήκαμεν ὁ λαὸς οὗτος ἁμαρτίαν μεγάλην, καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς θεοὺς χρυσοῦς.

32. Καὶ νῦν, εἰ μὲν ἀφείς αὐτοῖς τὴν ἁμαρτίαν αὐτῶν, ἀφε· εἰ δὲ μὴ, ἐξαλείψόν με ἐκ τῆς βίβλου σου ἧς ἔγραψας.

33. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν· Εἰ τις ἡμαρτήκεν ἐνώπιόν μου, ἐξαλείψω αὐτὸν ἐκ τῆς βίβλου μου.

34. Νυνὶ δὲ βάδιζε, κατάβηθι, καὶ ὁδήγησον τὸν λαὸν τοῦτον εἰς τὸν τόπον ὃν εἶπά σοι· ἰδοὺ ὁ ἄγγελός μου προπορεύσεται πρὸ προσώπου σου. Ἡ δ' ἂν ἡμέρα ἐπισκέπτωμαι, ἐπάξω ἐπ' αὐτοὺς τὴν ἁμαρτίαν αὐτῶν.

35. Καὶ ἐπάταξε Κύριος τὸν λαὸν περὶ τῆς ποιήσεως τοῦ μοσχοῦ ὃς ἐποίησεν Ἀαρὼν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΑΓ'.

1. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν· Προπορεύου, ἀνάβηθι ἐντεῦθεν σὺ καὶ ὁ λαός σου, οὓς ἐξήγαγες ἐκ γῆς Αἰγύπτου, εἰς τὴν γῆν ἣν ὠμοσα τῷ Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, λέγων· Τῷ σπέρματι ὑμῶν δώσω αὐτήν.

2. Καὶ συναποστείλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου· καὶ ἐκβαλεῖ τὸν Ἀμορραῖον, καὶ Χετταῖον, καὶ Φερεζαῖον, καὶ Γεργεσαῖον, καὶ Εὐαῖον, καὶ Ἰεβουσαῖον, καὶ Χαναναῖον.

3. Καὶ εἰσάξω σε εἰς γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι· σὺ γὰρ μὴ συναναβῶ μετὰ σοῦ, διὰ τὸ λαὸν σκληροτράχηλόν σε εἶναι, ἵνα μὴ ἐξαναλώσω σε ἐν τῇ ὁδῷ.

21. Et dixit Moyses ad Aaron : Quid fecit tibi populus hic, quia induxisti super eos peccatum magnum?

22. Et dixit Aaron ad Moysen : Ne irascaris, domine : tu enim nosti impetum populi hujus.

23. Dicunt enim mihi : Fac nobis deos qui praecedent nos : etenim Moyses homo iste, qui eduxit nos de Aegypto, nescimus quid factum sit ei.

24. Et dixi eis : Si cui sunt aures, auferte : et dederunt mihi, et projecit in ignem, et exiit vitulus hic.

25. Et cum vidisset populum Moyses quia dissipatus est, dissipavit enim eos Aaron gaudium adversariis eorum :

26. stetit autem Moyses super portam castrorum, et dixit : Quis ad Dominum? veniat ad me. Convenerunt igitur ad eum omnes filii Levi.

27. Et dicit eis : Haec dicit Dominus Deus Israel : Ponite unusquisque gladium suum super femur, et pertransite, et redite a porta ad portam per ipsa castra, et interficite unusquisque fratrem suum, et unusquisque proximum suum, et unusquisque intimum suum.

28. Et fecerunt filii Levi prout locutus est eis Moyses : et ceciderunt de populo in die illa ad ter mille viros.

29. Et dixit eis Moyses : Implevistis manus vestras hodie Domino, unusquisque in filio vel in fratre suo, ut detur super vos benedictio.

30. Et factum est post crastinum, dixit Moyses ad populum : Vos peccastis peccatum magnum : et nunc ascendam ad Deum, ut depropitiem pro peccato vestro.

31. Revertit autem Moyses ad Dominum, et dixit : Precor, Domine : peccavit populus iste peccatum magnum, et fecerunt sibi deos aureos.

32. Et nunc, siquidem remittis eis peccatum eorum, remitte : sin autem, dele me de libro tuo quem scripsisti.

33. Et dixit Dominus ad Moysen : Si quis peccavit coram me, delebo eum de libro meo.

34. Nunc autem vade, descende, et deduc populum istum in locum quem dixi tibi : ecce angelus meus praecedet ante faciem tuam. Qua autem die visitabo, inducam in eos peccatum eorum.

35. Et percussit Dominus populum propter facturam vituli quem fecit Aaron.

CAPUT XXXIII.

1. Et dixit Dominus ad Moysen : Procede, ascende hinc tu et populus tuus, quos eduxisti de terra Aegypti, in terram quam iuravi Abraham et Isaac et Jacob, dicens : Semini vestro dabo eam.

2. Et simul mittam angelum meum ante faciem tuam : et ejiciet Amorrhæum, et Chettæum, et Pherezæum, et Gergesæum, et Evæum, et Jebusæum, et Chananæum.

3. Et inducam te in terram fluentem lac et mel : non enim simul ascendam tecum, quia populus dura cervice es, ut non deilem te in via.

4. Καὶ ἀκούσας ὁ λαὸς τὸ ῥῆμα τὸ πονηρὸν τοῦτο, κατεπένθησεν ἐν πενθικοῖς.

5. Καὶ εἶπε Κύριος τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ· Ὑμεῖς λαὸς σκληροτράχηλος· ὁρᾶτε μὴ πληγὴν ἄλλην ἐπάξω ἐγὼ ἐφ' ὑμᾶς, καὶ ἐξαναλώσω ὑμᾶς. Νῦν οὖν ἀφέλεσθε τὰς στολὰς τῶν δοξῶν ὑμῶν, καὶ τὸν κόσμον, καὶ δείξω σοὶ ἃ ποιήσω σοι.

6. Καὶ περιελαντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸν κόσμον αὐτῶν, καὶ τὴν περιστολὴν ἀπὸ τοῦ ὄρους τοῦ Χωρήβ.

7. Καὶ λαβὼν Μωϋσῆς τὴν σκηνὴν αὐτοῦ, ἐπηξεν ἔξω τῆς παρεμβολῆς, μακρὰν ἀπὸ τῆς παρεμβολῆς. Καὶ ἐκλήθη σκηνὴ μαρτυρίου. Καὶ ἐγένετο, πᾶς ὁ ζητῶν Κύριον ἐξεπορεύετο εἰς τὴν σκηνὴν τὴν ἔξω τῆς παρεμβολῆς.

8. Ἦν δὲ ὃν εἰσεπορεύετο Μωϋσῆς εἰς τὴν σκηνὴν ἔξω τῆς παρεμβολῆς, εἰστήκει πᾶς ὁ λαὸς σκοπεύοντες ἕκαστος παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς αὐτοῦ· καὶ κατενοοῦσαν ἀπιόντος Μωϋσῆ, ἕως τοῦ εἰσελθεῖν αὐτὸν εἰς τὴν σκηνήν.

9. Ὡς δ' ἂν εἰσῆλθε Μωϋσῆς εἰς τὴν σκηνήν, κατέβαιναν ὁ στῦλος τῆς νεφέλης, καὶ ἵστατο ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς, καὶ ἐλάλει Μωϋσῆ.

10. Καὶ ἰώρα πᾶς ὁ λαὸς τὸν στῦλον τῆς νεφέλης ἑστῶτα ἐπὶ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς· καὶ στάντες πᾶς ὁ λαὸς προσεκύνησαν ἕκαστος ἀπὸ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς αὐτοῦ.

11. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, ἐνώπιος ἐνώπιον, ὥς εἰ τις λαλήσει πρὸς τὸν ἑαυτοῦ φίλον. Καὶ ἀπελύετο εἰς τὴν παρεμβολήν· ὁ δὲ θεράπων Ἰησοῦς υἱὸς Ναυῆ νέος οὐκ ἐξεπορεύετο ἐκ τῆς σκηνῆς.

12. Καὶ εἶπε Μωϋσῆς πρὸς Κύριον· Ἰδοὺ σύ μοι λέγεις· Ἀνάγαγε τὸν λαὸν τοῦτον, σὺ δὲ οὐκ ἐδήλωσάς μοι ὃν συναποστελεῖς μετ' ἐμοῦ· σὺ δὲ μοι εἶπας· Οἶδά σε παρὰ πάντας, καὶ χάριν ἔχεις παρ' ἐμοί.

13. Εἰ οὖν εὗρηκα χάριν ἐναντίον σου, ἐμφάνισόν μοι σεαυτὸν· γνωστῶς ἵνα ἴδω σε, ὅπως ἂν ᾧ εὐρηκῶς χάριν ἐναντίον σου, καὶ ἵνα γινῶ ὅτι λαὸς σου τὸ ἔθνος τὸ μέγα τοῦτο.

14. Καὶ λέγει· Αὐτὸς προπορεύσομαι σοι, καὶ καταπαύσω σε.

15. Καὶ λέγει πρὸς αὐτόν· Εἰ μὴ αὐτὸς σὺ συμπορεύῃ, μὴ με ἀναγάγῃς ἐντεῦθεν.

16. Καὶ πῶς γνωστὸν ἔσται ἀληθῶς ὅτι εὗρηκα χάριν παρὰ σοὶ ἐγὼ τε καὶ ὁ λαός σου, ἀλλ' ἢ συμπορευομένου σου μεθ' ἡμῶν; Καὶ ἐνδοξασθήσομαι ἐγὼ τε καὶ ὁ λαός σου παρὰ πάντα τὰ ἔθνη, ὅσα ἐπὶ τῆς γῆς ἔστι.

17. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν· Καὶ τοῦτόν σοι τὸν λόγον, ὃν εἶρηκας, ποιήσω· εὗρηκας γὰρ χάριν ἐνώπιον ἐμοῦ, καὶ οἶδά σε παρὰ πάντας.

18. Καὶ λέγει· Ἐμφάνισόν μοι σεαυτὸν.

19. Καὶ εἶπεν· Ἐγὼ παρελεύσομαι πρότερός σου τῇ δόξῃ μου, καὶ καλέσω τῷ ὀνόματί μου, Κύριος ἐναντίον σου· καὶ ἐλεήσω ὃν ἂν ἐλεῶ, καὶ οἰκτειρήσω ὃν ἂν οἰκτειρῶ.

20. Καὶ εἶπεν· Οὐ δυνήσῃ ἴδεῖν τὸ πρόσωπόν μου· οὐ γὰρ μὴ ἴδῃ ἄνθρωπος τὸ πρόσωπόν μου, καὶ ζήσεται.

21. Καὶ εἶπε Κύριος· Ἰδοὺ τόπος παρ' ἐμοί, στήσῃ ἐπὶ τῆς πέτρας.

4. Et audiens populus verbum malum hoc, luxit in lugubribus.

5. Et dixit Dominus filiis Israel : Vos populus duræ cervicis : videte ne plagam aliam inducam ego super vos, et deleam vos. Nunc igitur deponite stolas gloriarum vestrarum, et cultum, et ostendam tibi quæ faciam tibi.

6. Et deposuerunt filii Israel cultum suum, et ornatum stolæ a monte Choreb.

7. Et sumens Moyses tabernaculum suum, fixit extra castra, longe a castris. Et vocatum est tabernaculum testimonii. Et factum est, omnis qui querebat Dominum egrediebatur ad tabernaculum quod extra castra.

8. Quando autem ingrediebatur Moyses in tabernaculum extra castra, stabat omnis populus considerantes unusquisque apud januas tabernaculi sui : et aspiciebant abeuntem Moysen, quoad ille intraret in tabernaculum.

9. Ut autem intraverat Moyses in tabernaculum, descendebat columna nubis, et stabat ad ostium tabernaculi, et loquebatur Moysi.

10. Et videbat omnis populus columnam nubis stantem super ostium tabernaculi : et stantes omnis populus adorabant unusquisque ab ostio tabernaculi sui.

11. Et loquebatur Dominus ad Moysen, facie ad faciem, velut si quis loquatur ad suum ipsius amicum. Et revertebatur ad castra : minister autem Jesus filius Nave juvenis non egrediebatur de tabernaculo.

12. Et dixit Moyses ad Dominum : Ecce tu mihi dicis : Deduc populum hunc, tu autem non demonstrasti mihi quem simul mittas mecum : tu autem dixisti mihi : Scio te præ omnibus, et gratiam habes apud me.

13. Si ergo inveni gratiam in conspectu tuo, ostende mihi temetipsum : manifeste ut videam te, ut sim inveniens gratiam ante te, et ut sciam quia populus tuus gens magna lure.

14. Et ait : Ipse antecedam te, et requiem dabo tibi.

15. Et ait ad eum : Si non tu ipse simul veneris, ne me educas hinc.

16. Et quomodo notum erit vere quia inveni gratiam apud te et ego et populus tuus, nisi simul incedente te nobiscum? Et glorificabor et ego et populus tuus præter omnes gentes, quæcumque super terram sunt.

17. Et dixit Dominus ad Moysen : Et hoc tibi verbum, quod dixisti, faciam : invenisti enim gratiam in conspectu meo, et scio te præ omnibus.

18. Et ait : Ostende mihi teipsum.

19. Et dixit : Ego transibo prior te gloria mea, et vocabo nomine meo, Dominus ante te : et miserebor cui misertus ero, et misericordiam præstabo cui mericordiam præstitero.

20. Et dixit : Non poteris videre faciem meam : non enim videbit homo faciem meam, et vivet.

21. Et dixit Dominus : Ecce locus penes me, stabis supra petram.

22. Ἦνίκα δ' ἂν παρέλθῃ ἡ δόξα μου, καὶ θήσω σε εἰς ὀπὴν τῆς πέτρας, καὶ σκεπάσω τῇ χειρὶ μου ἐπὶ σέ, ἕως ἂν παρέλθω.

23. Καὶ ἀφελῶ τὴν χεῖρα, καὶ τότε ὄψει τὰ ὀπίσω μου, τὸ δὲ πρόσωπόν μου οὐκ ὀφθήσεται σοι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΔ'.

1. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν· Λάξευσον σεαυτῷ δύο πλάκας λιθίνας, καθὼς καὶ αἱ πρῶται, καὶ ἀνάβηθι πρὸς με εἰς τὸ ὄρος· καὶ γράψω ἐπὶ τῶν πλακῶν τὰ ῥήματα ἃ ἦν ἐν ταῖς πλαξὶ ταῖς πρώταις, αἷς συνέτριψας.

2. Καὶ γίνου ἑτοιμος εἰς τὸ πρῶτ, καὶ ἀναβήσῃ ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ Σινά, καὶ στήσῃ μοι ἐκεῖ ἐπ' ἄκρου τοῦ ὄρους.

3. Καὶ μηδεὶς ἀναβήτω μετὰ σοῦ, μηδὲ ὀφθῇτω ἐν παντὶ τῷ ὄρει· καὶ τὰ πρόβατα καὶ βόες μὴ νεμέσθωσαν πλησίον τοῦ ὄρους ἐκείνου.

4. Καὶ ἐλάξευσε δύο πλάκας λιθίνας, καθάπερ καὶ αἱ πρῶται. Καὶ ὀρθρίσας Μωϋσῆς ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος τὸ Σινά, καθότι συνέταξεν αὐτῷ Κύριος. Καὶ ἔλαβε Μωϋσῆς τὰς δύο πλάκας τὰς λιθίνας.

5. Καὶ κατέβη Κύριος ἐν νεφέλῃ, καὶ παρέστη αὐτῷ ἐκεῖ, καὶ ἐκάλεσε τῷ ὀνόματι Κυρίου.

6. Καὶ παρῆλθε Κύριος πρὸ προσώπου αὐτοῦ, καὶ ἐκάλεσε· Κύριος ὁ Θεὸς οἰκτιρῶν καὶ ἐλεήμων, μακρόθυμος καὶ πολυέλεος καὶ ἀληθινός,

7. καὶ δικαιοσύνην διατηρῶν καὶ ἔλεος εἰς χιλιάδας, ἀφαιρῶν ἀνομίας καὶ ἀδικίας καὶ ἁμαρτίας· καὶ οὐ καθαρνεῖ τὸν ἐνοχόν, ἐπάγων ἀνομίας πατέρων ἐπὶ τέκνα, καὶ ἐπὶ τέκνα τέκνων ἐπὶ τρίτην καὶ τετάρτην γενεάν.

8. Καὶ σπεύσας Μωϋσῆς, κύψας ἐπὶ τὴν γῆν προσκύνησε,

9. καὶ εἶπεν· Εἰ εὗρηκα χάριν ἐνώπιόν σου, συμπορευθήτω ὁ Κύριός μου μεθ' ἡμῶν· ὁ λαὸς γὰρ σκληροτράχηλός ἐστι. Καὶ ἀφελεῖς σὺ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν καὶ τὰς ἀνομίας ἡμῶν, καὶ ἐσόμεθά σοι.

10. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν· Ἰδοὺ ἐγὼ τίθημι σοι διαθήκην ἐνώπιον παντὸς τοῦ λαοῦ σου, ποιήσω ἐνδοξα ἃ οὐ γέγονεν ἐν πάσῃ τῇ γῇ καὶ ἐν παντὶ ἔθνει· καὶ ὀφεται πᾶς ὁ λαὸς, ἐν οἷς εἰ σὺ, τὰ ἔργα Κυρίου, ὅτι θαυμαστά ἐστὶν ἃ ἐγὼ ποιήσω σοι.

11. Πρόσεχε σὺ πάντα ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι. Ἰδοὺ ἐγὼ ἐκβάλλω πρὸ προσώπου ὑμῶν τὸν Ἀμορραῖον, καὶ Χαναναῖον, καὶ Φερεζαῖον, καὶ Χετταῖον, καὶ Εὐαῖον, καὶ Γεργεσαῖον, καὶ Ἰεβουσαῖον.

12. Πρόσεχε σεαυτῷ, μὴ ποτε θῇς διαθήκην τοῖς ἐγκαθημένοις ἐπὶ τῆς γῆς εἰς ἣν εἰσπορεύῃ εἰς αὐτήν, μὴ σοι γένηται πρόσκομμα ἐν ὑμῖν.

13. Τοὺς βωμοὺς αὐτῶν καθελεῖτε, καὶ τὰς στήλας αὐτῶν συντρίψετε, καὶ τὰ ἄλση αὐτῶν ἐκκόψετε, καὶ τὰ γλυπτὰ τῶν θεῶν αὐτῶν κατακαύσατε ἐν πυρὶ.

14. Οὐ γὰρ μὴ προσκυνήσητε θεοῖς ἑτέροις· ὁ γὰρ Κύριος ὁ Θεός, ζηλωτὸν ὄνομα, Θεὸς ζηλωτὴς ἐστὶ.

15. Μὴ ποτε θῇς διαθήκην τοῖς ἐγκαθημένοις ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐκπορευώσιν ὀπίσω τῶν θεῶν αὐτῶν, καὶ θύσωσι τοῖς θεοῖς αὐτῶν, καὶ καλέσωσί σε, καὶ φάγῃς τῶν αὐτῶν,

16. καὶ λάβῃς τῶν θυγατέρων αὐτῶν τοῖς υἱοῖς σου,

22. Statim vero ut transiet gloria mea, et ponam te in caverna petrae, et tegam manu mea super te, donec transieram.

23. Et auferam manum meam, et tunc videbis posteriora mea, facies autem mea non videbitur tibi.

CAPUT XXXIV.

1. Et dixit Dominus ad Moysen : Excide tibi duas tabulas lapideas, sicut et primae, et ascende ad me in montem : et scribam super tabulas verba quae erant in tabulis primis, quas contrivisti.

2. Et esto paratus in mane, et ascendes in montem Sina, et stabis mihi illic super summitatem montis.

3. Et nemo ascendat tecum, neque compareat in omni monte : et oves et boves non pascant prope montem illum.

4. Et excidit duas tabulas lapideas, sicut et primae. Et mane surgens Moyses ascendit in montem Sina, sicut praecepit ei Dominus. Et sumpsit Moyses duas tabulas lapideas.

5. Et descendit Dominus in nube, et adstitit ei illic, et vocavit nomine Domini.

6. Et transiit Dominus ante faciem ejus, et vocavit : Dominus Deus misericors et miserator, longanimis et multae misericordiae et verax,

7. et justitiam servans et misericordiam in millia, auferens iniquitates et injustitias et peccata : et reum non purificabit, inducens iniquitates patrum super filios, et super filios filiorum in tertiam et quartam progeniem.

8. Et festinans Moyses, procumbens in terram adoravit,

9. et dixit : Si inveni gratiam in conspectu tuo, simul ambulet Dominus meus nobiscum : populus enim durae cervicis est. Et auferes tu peccata nostra et iniquitates nostras, et erimus tibi.

10. Et dixit Dominus ad Moysen : Ecce ego pono tibi testamentum coram omni populo tuo, faciam gloriosa quae facta non sunt in omni terra et omni natione : et videbit omnis populus, in quibus es tu, opera Domini quia mirabilia sunt quae ego faciam tibi.

11. Attende tu omnia quaecumque ego mandem tibi. Ecce ego ejicio ante faciem vestram Amorrhaeum, et Chanaanæum, et Pherezæum, et Chettæum, et Evæum, et Gergæum, et Jebusæum.

12. Attende tibi, nequando ponas testamentum iis qui sedent super terram in quam ingredieris in eam, ne tibi fiat offendiculum in vobis.

13. Aras eorum destruetis, et statuas eorum conteretis, et lucos eorum excidetis, et sculptilia deorum eorum comburetis in igni.

14. Non enim adorabitis deos alios : Dominus enim Deus, zelans nomen, Deus zelator est.

15. Ne forte ponas testamentum iis qui sedent super terram, et fornicentur post deos eorum, et immolent diis eorum, et vocent te, et comedas de eis,

16. et accipias de filiabus eorum filiis tuis, et de filiabus

καὶ τῶν θυγατέρων σου ὡς τοῖς υἱοῖς αὐτῶν, καὶ ἐκπορνεύσωσιν αἱ θυγατέρες σου ὅπισω τῶν θεῶν αὐτῶν, καὶ ἐκπορνεύσωσιν οἱ υἱοὶ σου ὅπισω τῶν θεῶν αὐτῶν.

17. Καὶ θεοὺς χωνευτοὺς οὐ ποιήσεις σεαυτῷ.

18. Καὶ τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων φυλάξῃ. Ἐπὶ ἡμέρας φαγῇ ἄζυμα, καθάπερ ἐντέταλμαί σοι, εἰς τὸν καιρὸν, ἐν μηνὶ τῶν νέων· ἐν γὰρ μηνὶ τῶν νέων ἐξῆλθες ἐξ Αἰγύπτου.

19. Πᾶν διανοίγον μήτραν, ἐμοὶ τὰ ἀρσενικά, πᾶν πρωτότοκον μόσχου, καὶ πρωτότοκον προβάτου,

20. καὶ πρωτότοκον ὑποζυγίου λυτρώσῃ προβάτου· ἐὰν δὲ μὴ λυτρώσῃ αὐτὸ, τιμὴν δώσεις. Πᾶν πρωτότοκον τῶν υἱῶν σου λυτρώσῃ· οὐκ ὀφθήσῃ ἐνώπιόν μου κενός.

21. Ἐξ ἡμέρας ἑργῆ, τῇ δὲ ἐβδόμῃ καταπαύσεις· τῷ σπόρῳ καὶ τῷ ἀμνητῷ κατάπαυσις.

22. Καὶ ἑορτὴν ἐβδομάδων ποιήσεις μοι, ἀρχὴν θερισμοῦ πυροῦ· καὶ ἑορτὴν συναγωγῆς, μεσούντος τοῦ ἐνιαυτοῦ.

23. Τρεῖς καιροὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ὀφθήσεται πᾶν ἀρσενικόν σου ἐνώπιον Κυρίου τοῦ Θεοῦ Ἰσραὴλ.

24. Ὅταν γὰρ ἐκβάλω τὰ ἔθνη πρὸ προσώπου σου, καὶ πλατυνῶ τὰ ὁρίά σου, οὐκ ἐπιθυμήσει οὐδεὶς τῆς γῆς σου, ἥνικα ἂν ἀναβαίνης ὀρθῇναι ἐναντίον Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου τρεῖς καιροὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ.

25. Οὐ σφάζεις ἐπὶ ζύμῃ αἷμα θυμιαμάτων μου, καὶ οὐ κοιμηθήσεται εἰς τὸ πρῶτόν σου θύματα ἑορτῆς τοῦ πάσχα.

26. Τὰ πρωτογεννήματα τῆς γῆς σου θήσεις εἰς τὸν οἶκον Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου. Οὐχ ἐφθήσεις ἄρνα ἐν γάλακτι μητρὸς αὐτοῦ.

27. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν· Γράψον σεαυτῷ τὰ ῥήματα ταῦτα· ἐπὶ γὰρ τῶν λόγων τούτων τέθειμαί σοι διαθήκην, καὶ τῷ Ἰσραὴλ.

28. Καὶ ἦν ἐκεῖ Μωϋσῆς ἐναντίον Κυρίου τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας· ἄρτον οὐκ ἔφαγε, καὶ ὕδωρ οὐκ ἔπιε. Καὶ ἔγραψεν ἐπὶ τῶν πλακῶν τὰ ῥήματα ταῦτα τῆς διαθήκης, τοὺς δέκα λόγους.

29. Ὡς δὲ κατέβαινε Μωϋσῆς ἐκ τοῦ ὄρους, καὶ αἱ δύο πλάκες ἐπὶ τῶν χειρῶν Μωϋσῆ. Καταβαίνοντος δὲ αὐτοῦ ἐκ τοῦ ὄρους, Μωϋσῆς οὐκ ᾔδει ὅτι δεδοξασται ἡ ὄψις τοῦ χρώματος τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἐν τῷ λαλεῖν αὐτὸν αὐτῷ.

30. Καὶ εἶδεν Ἀαρὼν καὶ πάντες οἱ πρεσβύτεροι Ἰσραὴλ τὸν Μωϋσῆν, καὶ ἦν δεδοξασμένη ἡ ὄψις τοῦ χρώματος τοῦ προσώπου αὐτοῦ, καὶ ἐροθήθησαν ἐγγίψαι αὐτῷ.

31. Καὶ ἐκάλεσεν αὐτοὺς Μωϋσῆς, καὶ ἐπεστράρῃσαν πρὸς αὐτὸν Ἀαρὼν καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες τῆς συναγωγῆς· καὶ ἐλάλησεν αὐτοῖς Μωϋσῆς.

32. Καὶ μετὰ ταῦτα προσῆλθον πρὸς αὐτὸν πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ· καὶ ἐνετείλατο αὐτοῖς πάντα ὅσα ἐνετείλατο Κύριος πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ ὄρει Σινά.

33. Καὶ ἐπειδὴ κατέπαυσε λαλῶν πρὸς αὐτοὺς, ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ κάλυμμα.

34. Ἦνικα δ' ἂν εἰσπορεύετο Μωϋσῆς ἐναντι Κυρίου λαλεῖν αὐτῷ, περιηρέϊτο τὸ κάλυμμα, ἕως τοῦ ἐκπορεύεσθαι· καὶ ἐξελθὼν ἐλάλει πᾶσι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ὅσα ἐνετείλατο αὐτῷ Κύριος.

35. Καὶ εἶδον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ πρόσωπον Μωϋσέως, ὅτι δεδοξασται· καὶ περιέθηκε Μωϋσῆς κάλυμμα ἐπὶ τὸ πρόσωπον ἑαυτοῦ, ἕως ἂν εἰέλθῃ συλλαλεῖν αὐτῷ.

tuis de filiis eorum, et fornicentur filias tuas post deos eorum, et fornicentur filii tui post Deos eorum.

17. Et deos fusiles ne feceris tibi.

18. Et solemnitatem azymorum servabis. Septem diebus comedes azyma, sicut mandavi tibi, in tempore, in mense novorum : nam in mense novorum existi de Aegypto.

19. Omne adaperiens vulvam, mihi masculina, omne primitivum vituli, et primitivum ovis,

20. Et primitivum subjugalis redimes ove : si autem non redemeris illud, pretium dabis. Omne primogenitum filiorum tuorum redimes : non apparebis in conspectu meo inanis.

21. Sex diebus operaberis, septimo autem requiesces : sationi et messi requies.

22. Et solemnitatem hebdomadarum facies mihi, principium messonis tritici : et solemnitatem collectionis, mediante anno.

23. Tribus temporibus anni apparebit omne masculinum tuum in conspectu Domini Dei Israel.

24. Cum enim ejecero gentes ante faciem tuam, et dilatavero fines tuos, non concupiscet quisquam terram tuam, cum ascendes videri in conspectu Domini Dei tui per tria tempora anni.

25. Non mactabis super fermentum sanguinem incensorum meorum, et non dormient in mane sacrificia solemnitalis paschae.

26. Primitias terrae tuae pones in domo Domini Dei tui. Non coques agnum in lacte matris suae.

27. Et dixit Dominus ad Moysen : Scribe tibi verba haec : nam super sermonibus his posui tibi testamentum, et ipsi Israel.

28. Et fuit ibi Moyses ante Dominum quadraginta diebus et quadraginta noctibus : panem non manducavit, et aquam non bibit. Et scripsit in tabulis verba haec testamenti, istos decem sermones.

29. Ut autem descendebat Moyses de monte, et dum tabulae in manibus Moysi. Descendente autem ipso de monte, Moyses non sciebat quia glorificatus est aspectus cutis faciei suae in loquendo eum sibi.

30. Et vidit Aaron et omnes seniores Israel Moysen, et erat glorificatus aspectus cutis faciei ejus, et timuerunt appropinquare ei.

31. Et vocavit eos Moyses, et conversi sunt ad eum Aaron et omnes principes synagogae : et locutus est eis Moyses.

32. Et post haec accesserunt ad eum omnes filii Israel : et mandavit eis omnia quaecumque mandaverat Dominus ad eum in monte Sina.

33. Et postquam cessavit loqui ad eos, imposuit super faciem suam velamen.

34. Quando autem ingrediebatur Moyses ante Dominum ut loqueretur ei, demebat velamen, quoadusque egredieretur : et egressus loquebatur omnibus filiis Israel quaecumque mandaverat ei Dominus.

35. Et videbant filii Israel faciem Moysi, quia glorificata est : et circumponebat Moyses velamen super faciem suam, quoadusque ingrederetur colloqui cum eo.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΕ'.

1. Καὶ συνήθροισε Μωϋσῆς πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ εἶπεν· Οὗτοι οἱ λόγοι οὓς εἶπε Κύριος ποιῆσαι αὐτούς·

2. Ἐξ ἡμέρας ποιήσεις ἔργα, τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ κατάπαυσις, ἅγια σάββατα, ἀνάπαυσις Κυρίου· πᾶς ὁ ποιῶν ἔργον ἐν αὐτῇ τελευτάτω.

3. Οὐ καύσετε πῦρ ἐν πάσῃ κατοικίᾳ ὑμῶν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων· ἐγὼ Κύριος.

4. Καὶ εἶπε Μωϋσῆς πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν Ἰσραὴλ, λέγων· Τοῦτο τὸ ῥῆμα ὃ συνέταξε Κύριος, λέγων·

5. Λάβετε παρ' ὑμῶν αὐτῶν ἀπαίρεμα Κυρίου· πᾶς ὁ καταδεχόμενος τῇ καρδίᾳ οἴσουςι τὰς ἀπαρχὰς Κυρίου, χρυσίον, ἀργύριον, χαλκόν,

6. ὑάκινθον, πορφύραν, κόκκινον διπλοῦν διανενησμένον, καὶ βύσσον κεκλωσμένην, καὶ τρίχας αἰγείας,

7. καὶ δέρματα κριῶν ἠρυθρυδανωμένα, καὶ δέρματα ὑακίνθινα, καὶ ξύλα ἀσηπτα,

(*) 9. καὶ λίθους σαρδίου, καὶ λίθους εἰς τὴν γλυφὴν εἰς τὴν ἐπωμίδα καὶ τὸν ποδῆρην.

10. Καὶ πᾶς σοφὸς τῇ καρδίᾳ ἐν ὑμῖν ἐλθὼν ἐργαζέσθω πάντα ὅσα συνέταξε Κύριος·

11. τὴν σκηνὴν, καὶ τὰ παραρύματα, καὶ τὰ κατακαλύμματα, καὶ τὰ διατόνια, καὶ τοὺς μοχλοὺς, καὶ τοὺς στύλους,

12. καὶ τὴν κιβωτὸν τοῦ μαρτυρίου καὶ τοὺς ἀναφορεῖς αὐτῆς, καὶ τὸ ἱλαστήριον αὐτῆς καὶ τὸ καταπέτασμα, καὶ τὰ ἱστία τῆς αὐλῆς καὶ τοὺς στύλους αὐτῆς, καὶ τοὺς λίθους τοῦ σμαράγδου, καὶ τὸ θυμίαμα, καὶ τὸ ἔλαιον τοῦ χρίσματος, καὶ τὴν τράπεζαν καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ τὴν λυχνίαν τοῦ φωτός καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ τὸ θυσιαστήριον καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτοῦ καὶ τὰς στολὰς τὰς ἁγίας Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως,

(**) 19. καὶ τὰς στολὰς ἐν αἷς λειτουργήσουσιν ἐν αὐταῖς, καὶ τοὺς χιτῶνας τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν τῆς ἱερατείας, καὶ τὸ ἔλαιον τοῦ χρίσματος, καὶ τὸ θυμίαμα τῆς συνθέσεως.

20. Καὶ ἐξῆλθε πᾶσα συναγωγὴ υἱῶν Ἰσραὴλ ἀπὸ Μωϋσῆ.

(*) 8. καὶ ἔλαιον εἰς τὴν φαῦσιν, καὶ θυμίαμα εἰς τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως, καὶ εἰς τὴν σύνθεσιν τοῦ θυμιάματος (Complui.)

(**) 12. Τὴν κιβωτὸν καὶ τοὺς ἀναφορεῖς αὐτῆς καὶ τὸ ἱλαστήριον καὶ τὸ καταπέτασμα·

13. καὶ τὴν τράπεζαν, καὶ τοὺς ἀναφορεῖς αὐτῆς, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως·

14. καὶ τὴν λυχνίαν τοῦ φωτός, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ τοὺς λυχνοὺς αὐτῆς, καὶ τὸ ἔλαιον τοῦ φωτός·

15. καὶ τὸ θυσιαστήριον τοῦ θυμιάματος, καὶ τοὺς ἀναφορεῖς αὐτοῦ, καὶ τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως, καὶ θυμίαμα τῆς συνθέσεως, καὶ τὸ ἐπίσπαστρον τῆς θύρας τῆς σκηνῆς·

16. καὶ τὸ θυσιαστήριον τοῦ ὀλοκαυτώματος, καὶ τὴν ἐσχάραν αὐτοῦ τὴν χαλκῆν, καὶ τοὺς ἀναφορεῖς αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτοῦ, καὶ τὸν λουτήρα, καὶ τὴν βάσιν αὐτοῦ·

17. καὶ τὰ ἱστία τῆς αὐλῆς, καὶ τοὺς στύλους αὐτῆς, καὶ τὰς βάσεις αὐτῆς, καὶ τὸ ἐπίσπαστρον τῆς θύρας τῆς αὐλῆς·

18. καὶ τοὺς πασσάλους τῆς σκηνῆς, καὶ τοὺς πασσάλους τῆς αὐλῆς, καὶ τὰ σχοινία αὐτῶν, καὶ τὰς στολὰς τὰς ἁγίας Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως.

CAPUT XXXV.

1. Et congregavit Moyses omnem synagogam filiorum Israel, et dixit : Hæc verba quæ dixit Dominus facere ea :

2. Sex diebus facies opera, die autem septimo requies, sancta sabbata, requies Domino : omnis faciens opus in eo moriatur.

3. Non accendetis ignem in omni habitaculo vestro in die sabbatorum : ego Dominus.

4. Et ait Moyses ad omnem synagogam filiorum Israel, dicens : Hoc est verbum, quod præcepit Dominus, dicens :

5. Sumite a vobis ipsis demptionem Domino : omnis suscipiens corde ferent primitias Domino, aurum, argentum, æs,

6. hyacinthum, purpuram, coccum duplex netum, et byssum tortam, et pilos caprinos,

7. et pelles arietum rubricatas, et pelles hyacinthinæ, et ligna imputribilia,

9. et lapides sardii, et lapides in sculpturam ad superhumerales et tunicam talarem.

10. Et omnis sapiens corde in vobis veniens operetur omnia quæcumque præcepit Dominus :

11. tabernaculum, et propugnacula, et operimenta, et circulos, et vectes, et columnas,

12. et arcam testimonii et gestatoria ejus, et propitiatorium ejus et velum, et tentoria atrii et columnas ejus, et lapides smaragdi, et incensum, et oleum unctionis, et mensam et omnia vasa ejus, et candelabrum luminis et omnia vasa ejus, et altare et omnia vasa ejus, et stolas sanctas Aaron sacerdotis,

19. et stolas in quibus ministrabunt in eis, et lunicas filiis Aaron sacerdotii, et oleum chrismatis, et incensum compositionis.

20. Et exivit omnis synagoga filiorum Israel a Moyse.

8. et oleum in illuminationem et thymiama in oleum unctionis et compositionem incens.

12. Arcam et vectes ejus et propitiatorium et velum :

13. et mensam et vectes ejus, et omnia vasa ejus, et panes propositionis :

14. et candelabrum luminis, et omnia vasa ejus, et lucernas ejus et oleum luminis :

15. et altare thymiματος, et vectes ejus, et oleum unctionis, et thymiama compositionis et tentorium ostii tabernaculi :

16. et altare holocausti, et craticulam ejus æneam, et vectes ejus, et omnia vasa ejus, et labrum, et basin ejus :

17. et tentoria atrii, et columnas ejus, et bases ejus, et velum porte atrii :

18. et paxillos tabernaculi, et paxillos atrii, et funiculos eorum, et vestimenta sancta Aaron sacerdotis.

21. Καὶ ἤνεγκαν ἕκαστος ὧν ἔφερεν ἡ καρδία αὐτῶν, καὶ ὅσοις ἔδοξε τῇ ψυχῇ αὐτῶν, ἀφαιρέμα. Καὶ ἤνεγκαν ἀφαιρέμα Κυρίῳ εἰς πάντα τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ εἰς πάντα τὰ κάτεργα αὐτῆς, καὶ εἰς πάσας τὰς στολὰς τοῦ ἁγίου.

22. Καὶ ἤνεγκαν οἱ ἄνδρες παρὰ τῶν γυναικῶν, πᾶς ὃς ἔδοξε τῇ διανοίᾳ, ἤνεγκαν σφραγίδας, καὶ ἐνώπια, καὶ δακτυλίους, καὶ ἐμπλόκια, καὶ περιδέξια, πᾶν σκεῦος χρυσοῦν.

23. καὶ πάντες ὅσοι ἤνεγκαν ἀφαιρέματα χρυσοῦ Κυρίῳ, καὶ παρ' ὃς εὗρέθη βύσσος, καὶ δέρματα βακίνθινα, καὶ δέρματα κριῶν ἡρυθροδανωμένα ἤνεγκαν.

24. Καὶ πᾶς ὁ ἀφαιρῶν ἀφαιρέμα, ἤνεγκαν ἀργύριον καὶ χαλκόν, τὰ ἀφαιρέματα Κυρίῳ καὶ παρ' οἷς εὗρέθη ξύλα ἄσηπτα, καὶ εἰς πάντα τὰ ἔργα τῆς παρασκευῆς ἤνεγκαν.

25. Καὶ πᾶσα γυνὴ σοφὴ τῇ διανοίᾳ, ταῖς χερσὶ νήθειν, ἤνεγκαν νενησμένα, τὴν βάκινθον καὶ τὴν πορφύραν, καὶ τὸ κόκκινον, καὶ τὴν βύσσον.

26. Καὶ πᾶσαι αἱ γυναῖκες, αἷς ἔδοξε τῇ διανοίᾳ αὐτῶν ἐν σοφίᾳ, ἔνησαν τὰς τρίχας τὰς αἰγείας.

27. Καὶ οἱ ἄρχοντες ἤνεγκαν τοὺς λίθους τῆς σμαράγδου, καὶ τοὺς λίθους τῆς πληρώσεως εἰς τὴν ἐπωμίδα καὶ τὸ λογεῖον,

28. καὶ τὰς συνθέσεις, καὶ εἰς τὸ ἐλαίον τῆς χρίσεως, καὶ τὴν σύνθεσιν τοῦ θυμιάματος.

29. Καὶ πᾶς ἀνὴρ καὶ γυνὴ ὧν ἔφερεν ἡ διάνοια αὐτῶν εἰσελθόντας ποιεῖν πάντα τὰ ἔργα ὅσα συνέταξε Κύριος ποιῆσαι αὐτὰ διὰ Μωϋσῆ, ἤνεγκαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀφαιρέμα Κυρίῳ.

30. Καὶ εἶπε Μωϋσῆς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ· Ἰδοὺ ἀνακέκληκεν ὁ Θεὸς ἐξ ὀνόματος τὸν Βεσελεὴλ τὸν τοῦ Οὐρίου, τὸν Ὀρ, ἐκ τῆς φυλῆς Ἰούδα,

31. καὶ ἐνέπλησεν αὐτὸν πνεῦμα θεῖον σοφίας, καὶ συνέσεως, καὶ ἐπιστήμης πάντων,

32. ἀρχιτεκτονεῖν κατὰ πάντα τὰ ἔργα τῆς ἀρχιτεκτονίας, ποιεῖν τὸ χρυσοῖον καὶ τὸ ἀργύριον καὶ τὸν χαλκόν,

33. καὶ λιθουργῆσαι τὸν λίθον, καὶ κατεργάζεσθαι τὰ ξύλα, καὶ ποιεῖν ἐν παντὶ ἔργῳ σοφίας.

34. Καὶ προβιδάσαι γε ἔδωκεν ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτοῦ τε, καὶ τῷ Ἐλιὰβ τῷ τοῦ Ἀχισαμάχ ἐκ φυλῆς Δάν.

35. Καὶ ἐνέπλησεν αὐτοὺς σοφίας, συνέσεως, διανοίας, πάντα συνιέναι ποιῆσαι τὰ ἔργα τοῦ ἁγίου, καὶ τὰ ὑφαντὰ καὶ ποικιλτὰ, ὑφάναι τῷ κοκκίνῳ, καὶ τῇ βύσσῳ, ποιεῖν πᾶν ἔργον ἀρχιτεκτονίας, ποικιλίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Λς'.

1. Καὶ ἐποίησε Βεσελεὴλ καὶ Ἐλιὰβ, καὶ πᾶς σοφὸς τῇ διανοίᾳ, ὃς ἔδόθη σοφία καὶ ἐπιστήμη ἐν αὐτοῖς, συνιέναι ποιεῖν πάντα τὰ ἔργα, κατὰ τὰ ἅγια καθήκοντα, κατὰ πάντα ὅσα συνέταξε Κύριος.

2. Καὶ ἐκάλεσε Μωϋσῆς Βεσελεὴλ καὶ Ἐλιὰβ, καὶ πάντας τοὺς ἔχοντας τὴν σοφίαν, ὃς ἔδωκεν ὁ Θεὸς ἐπιστήμην ἐν τῇ καρδίᾳ, καὶ πάντας τοὺς ἔχουσίνως βουλομένους προσπορεύεσθαι πρὸς τὰ ἔργα, ὥστε συντελεῖν αὐτά.

3. Καὶ ἔλαβον παρὰ Μωϋσῆ πάντα τὰ ἀφαιρέματα, ἃ ἤνεγκαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ εἰς πάντα τὰ ἔργα τοῦ ἁγίου, ποιεῖν αὐτά. Καὶ αὐτοὶ προσεδέχοντο ἔτι τὰ προσφερόμενα παρὰ τῶν φερόντων τὸ πρῶν.

21. Et attulerunt unusquisque quorum ferebat cor eorum, et quibus visum est animæ eorum, demptionem. Et obtulerunt demptionem Domino ad omnia opera tabernaculi testimonii, et ad omnia ministeria ejus, et ad omnes stolas sancti.

22. Et attulerunt viri ab uxoribus, omnis cui visum est menti, attulerunt sigilla, et inanes, et annulos, et torques, et dextralia, omne vas aureum:

23. et omnes quicumque attulerunt demptiones auri Domino, et apud quem inventa est byssus: et pelles hyacinthinæ, et pelles arietum rubricatas attulerunt.

24. Et omnis demens demptionem, attulerunt argentum et æs, demptiones Domino: et apud quos inventa sunt ligna imputribilia, et ad omnia opera fabricationis attulerunt.

25. Et omnis mulier sapiens mente, manibus nere, attulerunt neta, hyacinthum et purpuram, et coccum, et byssum.

26. Et omnes mulieres, quibus visum est menti earum in sapientia, nerunt pilos caprinos.

27. Et principes attulerunt lapides smaragdi, et lapides plenitudinis ad superhumerales et rationales,

28. et compositiones, et ad oleum unctionis, et compositionem incensi.

29. Et omnis vir et mulier quorum ferebat mens eorum ut intrantes facerent omnia opera quaecumque præcepit Dominus facere ea per Moysen, attulerunt filii Israel demptionem Domino.

30. Et dixit Moyses filiis Israel: Ecce revocavit Deus ex nomine Beseleel filium Urii, qui Or, de tribu Juda,

31. et implevit eum spiritu divino sapientiæ, et intellectus, et sapientiæ omnium

32. ad fabricandum secundum omnia opera architectonicæ, ad faciendum aurum et argentum et æs,

33. et operandum lapides, et operandum ligna, et faciendum in omni opere sapientiæ.

34. Et proficere dedit in mente et ei, et Eliab filio Achisamach de tribu Dan.

35. Et implevit eos sapientia, intellectu, mente, ut omnia scirent facere opera sancti, et textilia et varia, texere cocco, et bysso, facere omne opus architectonicum varietatis.

CAPUT XXXVI.

1. Et fecit Beseleel et Eliab, et omnis sapiens mente, cui data est sapientia et scientia in his, ad sciendum, ad faciendum omnia opera pertinentia ad sancta, juxta omnia quæ præcepit Dominus.

2. Et vocavit Moyses Beseleel et Eliab, et omnes habentes sapientiam, cui dedit Deus scientiam in corde, et omnes qui sponte vellent ire ad opera, ut consummarent ea.

3. Et acceperunt a Moyse omnes demptiones, quas attulerunt filii Israel ad omnia opera sancti, ad faciendum ea. Et ipsi recipiebant adhuc quæ offerebantur ab offerentibus mane.

4. Καὶ παρεγίνοντο πάντες οἱ σοφοί, οἱ ποιοῦντες τὰ ἔργα τοῦ ἁγίου, ἕκαστος κατὰ τὸ αὐτοῦ ἔργον, ὃ εἰργάζοντο αὐτοί.

5. Καὶ εἶπε πρὸς Μωϋσῆν, ὅτι πλῆθος φέρει ὁ λαὸς κατὰ τὰ ἔργα ὅσα συνέταξε Κύριος ποιῆσαι.

6. Καὶ προσέταξε Μωϋσῆς, καὶ ἐκήρυξεν ἐν τῇ παρεμβολῇ, λέγων· Ἄνθρωποι καὶ γυναῖκες μηκέτι ἐργαζέσθωσαν εἰς τὰς ἀπαρχὰς τοῦ ἁγίου. Καὶ ἐκωλύθη ὁ λαὸς εἶτι προσφέρειν.

7. Καὶ τὰ ἔργα ἦν αὐτοῖς ἱκανὰ εἰς τὴν κατασκευὴν ποιῆσαι, καὶ προκατέλιπον.

8. Καὶ ἐποίησε πᾶς σοφὸς, ἐν τοῖς ἐργαζομένοις (Vulg. cap. XXXIX), τὰς στολὰς τῶν ἁγίων αἱ εἰσιν Ἀαρὼν τῷ ἱερεῖ, καθὰ συνέταξε Κύριος τῷ Μωϋσῇ (*).

2. Καὶ ἐποίησε τὴν ἐπωμίδα ἐκ χρυσοῦ, καὶ βακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου νενησμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης.

3. Καὶ ἐτμήθη τὰ πέταλα, τοῦ χρυσοῦ τρίχες, ὥστε συνυφάναι σὺν τῇ βακίνθῳ, καὶ τῇ πορφύρᾳ, καὶ σὺν τῷ κοκκίνῳ τῷ διαννησμένῳ, καὶ τῇ βύσσῳ τῇ κεκλωσμένῃ· ἔργον ὕφαντόν ἐποίησαν αὐτό.

4. ἐπωμίδας συνεχούσας ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, ἔργον ὕφαντόν εἰς ἀλλήλα συμπεπλεγμένα καθ' ἑαυτό.

5. Ἐξ αὐτοῦ ἐποίησαν αὐτὸ κατὰ τὴν αὐτοῦ ποίησιν, ἐκ χρυσοῦ, καὶ βακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου διαννησμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης, καθὰ συνέταξε Κύριος τῷ Μωϋσῇ.

6. Καὶ ἐποίησαν ἀμφοτέρους τοὺς λίθους τῆς σμαράγδου συμπεπορημένους καὶ περισεσιαλωμένους, χρυσοῦ γεγλυμένους, καὶ ἐκκεκολλημένους ἐγκόλασμα σφραγίδος ἐκ τῶν ὀνομάτων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ.

7. Καὶ ἐπέθηκεν αὐτοὺς ἐπὶ τοὺς ὤμους τῆς ἐπωμίδος, λίθους μνημοσύνου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καθὰ συνέταξε Κύριος τῷ Μωϋσῇ.

8. Καὶ ἐποίησαν λογιὸν, ἔργον ὕφαντόν ποικίλιν, κατὰ τὸ ἔργον τῆς ἐπωμίδος, ἐκ χρυσοῦ, καὶ βακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου διαννησμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης.

9. Τετράγωνον διπλοῦν ἐποίησαν τὸ λογιὸν· σπιθαμῆς τὸ μῆκος, καὶ σπιθαμῆς τὸ εὖρος διπλοῦν.

10. Καὶ συνυφάνθη ἐν αὐτῷ ὕφασμα κατὰ λίθον τετράστιχον· στίχος λίθων, σάρδιον καὶ τοπάζιον καὶ σμαράγδος, ὁ στίχος ὁ εἰς·

11. καὶ ὁ στίχος ὁ δεύτερος, ἄνθραξ καὶ σάπφειρος καὶ ἰσοπικίς·

12. καὶ ὁ στίχος ὁ τρίτος, λιγύριον καὶ ἀχάτης καὶ ἀμέθυστος·

(*) 8. Καὶ ἐποίησε πᾶς σοφὸς τῇ διακρίσει, ἐν τοῖς ἐργαζομένοις τὴν σκηνὴν, δέκα αὐλαῖς ἐκ βύσσου κεκλωσμένης, καὶ βακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου κεκλωσμένου· Χερουβὶμ ἔργασίᾳ ὕφαντοῦ ἐποίησεν αὐτάς.

9. Τὸ μῆκος τῆς αὐλαῖς τῆς μιᾶς ὀκτώ καὶ εἰκοσι πῆχεων, καὶ τὸ εὖρος τεσσάρων πῆχεων· ἡ αὐλαῖς ἡ μία ἦν μέτρον τὸ αὐτὸ ἦν πάσαις ταῖς αὐλαῖς.

10. Πέντε δὲ αὐλαῖς ἦσαν ἐξ ἀλλήλων συνεχόμεναι ἢ ἑτέρα ἐκ τῆς ἑτέρας, καὶ πέντε αὐλαῖς ἦσαν ἐξ ἀλλήλων συνεχόμεναι ἢ ἑτέρα ἐκ τῆς ἑτέρας.

11. Καὶ ἐποίησεν ἀγκύλας βακινθίνας ἐπὶ τοῦ χειλὸς τῆς αὐλαῖς τῆς μιᾶς ἐκ τοῦ ἐνὸς μέρους εἰς τὴν συμβολήν· καὶ οὕτως ἐποίησε ἐπὶ τοῦ χειλὸς τῆς αὐλαῖς τῆς ἐξωτέρας πρὸς τὴν συμβολήν τῇ δευτέρᾳ.

4. Et accesserunt omnes sapientes, facientes opera sancti, unusquisque juxta opus suum, quod ipsi operabantur.

5. Et dixit ad Moysen, quia multum affert populus secundum opera quaecumque praecepit Dominus facere.

6. Et constituit Moyses, et per praekonem pronuntiavit in castris, dicens: Vir et mulier non ultra operentur in primitias sancti. Et prohibitus est populus ultra offerre.

7. Et opera erant eis sufficientia ad fabricationem ad faciendum, et superfuerunt.

8. Et fecit omnis sapiens, in iis qui operabantur (Vulg. cap. XXXIX, 1), stolas sanctorum quas sunt Aaron sacerdoti sicut praecepit Dominus Moysi.

2. Et fecit superhumerali ex auro, et hyacintho, et purpura, et cocco neto, et bysso torta.

3. Et sectae sunt laminae, auri capilli, ut contexerentur cum hyacintho, et purpura, et cum cocco neto, et bysso torta: opus textile fecerunt illud:

4. superhumeralia continentia ex utrisque partibus, opus textile adinvicem complicata ad se ipsum.

5. Ex eo fecerunt illud secundum ipsius facturam, ex auro, et hyacintho, et purpura, et cocco neto, et bysso torta, sicut praecepit Dominus Moysi.

6. Et fecerunt utrosque lapides smaragdi constrictos et conclusos auro, sculptos, et excusos excusione sigilli ex nominibus filiorum Israel.

7. Et imposuit eos super humeros superhumeralis, lapides memorialis filiorum Israel, sicut praecepit Dominus Moysi.

8. Et fecerunt rationale, opus textile varietate, juxta opus superhumeralis, ex auro, et hyacintho, et purpura, et cocco neto, et bysso torta.

9. Quadrangulum duplex fecerunt rationale: spithami longitudo, et spithami latitudo duplex.

10. Et contexta est in eo textura lapidaria quatuor ordinum: ordo lapidum, sardius et topazius et smaragdus, ordo unus:

11. et ordo secundus, carbunculus et saphirus et jaspis:

12. et ordo tertius, ligurius et achates et amethystus:

8. Et fecit omnis mente sapiens, in his qui operabantur ad tabernaculum, decem aulæ ex bysso torta, et hyacintho, et purpura, et cocco neto: Cherubim opus textile fecit ea.

9. Longitudo aulæ unius octo et viginti cubitorum, et latitudo quatuor cubitorum: aulæum unum erat: eadem mensura erat omnibus aulæis.

10. Quinque autem aulæ erant ad invicem conjuncta alterum ex altero, et quinque aulæ erant ad invicem conjuncta alterum ex altero.

11. Et fecit ansas hyacinthinās super labium aulæ unius ex una parte in commissuram: et sic fecit super labium aulæ exterioris ad commissuram secundam.

13. καὶ ὁ στίχος ὁ τέταρτος, χρυσόλιθος καὶ βηρύλιον καὶ ὄνυχιον, περικεκυκλωμένα χρυσίῳ, καὶ συνδεμένα χρυσίῳ.

14. Καὶ οἱ λίθοι ἦσαν ἐκ τῶν ὀνομάτων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ δώδεκα, ἐκ τῶν ὀνομάτων αὐτῶν ἐγγεγραμμένα εἰς σφραγίδας, ἕκαστος ἐκ τοῦ ἑαυτοῦ ὀνόματος εἰς τὰς δώδεκα φυλάς.

15. Καὶ ἐποίησαν ἐπὶ τὸ λογεῖον κρυσσοὺς συμπεπλεγμένους, ἔργον ἐμπλοκίου ἐκ χρυσίου καθαροῦ.

16. Καὶ ἐποίησαν δύο ἀσπίδισκας χρυσᾶς, καὶ δύο δακτυλίους χρυσοῦς καὶ ἐπέθηκαν τοὺς δύο δακτυλίους τοὺς χρυσοῦς ἐπ' ἀμφοτέρας τὰς ἀρχὰς τοῦ λογεῖου.

17. καὶ ἐπέθηκαν τὰ ἐμπλόκια ἐκ χρυσίου ἐπὶ τοὺς δακτυλίους ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν μερῶν τοῦ λογεῖου,

18. καὶ εἰς τὰς δύο συμβολὰς τὰ δύο ἐμπλόκια καὶ ἐπέθηκαν ἐπὶ τὰς δύο ἀσπίδισκας καὶ ἐπέθηκαν ἐπὶ τοὺς ὤμους τῆς ἐπωμίδος ἐξεναντίας κατὰ πρόσωπον.

19. Καὶ ἐποίησαν δύο δακτυλίους χρυσοῦς, καὶ ἐπέθηκαν ἐπὶ τὰ δύο πτερύγια ἐπ' ἄκρου τοῦ λογεῖου, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ ὀπισθίου τῆς ἐπωμίδος ἐσωθεν.

20. Καὶ ἐποίησαν δύο δακτυλίους χρυσοῦς, καὶ ἐπέθηκαν ἐπ' ἀμφοτέρους τοὺς ὤμους τῆς ἐπωμίδος κάτωθεν αὐτοῦ, κατὰ πρόσωπον κατὰ τὴν συμβολὴν ἀνωθεν τῆς συνυφῆς τῆς ἐπωμίδος.

21. καὶ συνέσφιξε τὸ λογεῖον ἀπὸ τῶν δακτυλίων τῶν ἐπ' αὐτοῦ, εἰς τοὺς δακτυλίους τῆς ἐπωμίδος συνεχομένους ἐκ τῆς ὑακίνθου συμπεπλεγμένους εἰς τὸ ὕφασμα τῆς ἐπωμίδος, ἵνα μὴ γαλᾷται τὸ λογεῖον ἀπὸ τῆς ἐπωμίδος καθὰ συνέταξε Κύριος τῷ Μωϋσῇ.

22. Καὶ ἐποίησαν τὸν ὑποδύτην ὑπὸ τὴν ἐπωμίδα, ἔργον ὕφαντὸν ὅλον ὑακίνθινον.

23. Τὸ δὲ περιστόμιον τοῦ ὑποδύτου ἐν τῷ μέσῳ δι-

12. Πεντήκοντα δὲ ἀγκύλας ἐποίησε τῇ αὐλαίᾳ τῇ μιᾷ, καὶ πενήκοντα ἀγκύλας ἐποίησεν ἐκ τοῦ μέρους τῆς αὐλαίας κατὰ τὴν συμβολὴν τῆς δευτέρας· ἀντιπρόσωποι ἀντιπίπτουσαι εἰς ἀλλήλας ἐκάστη.

13. Καὶ ἐποίησε κρίκους πενήκοντα χρυσοῦς, καὶ σύνηψε τὰς αὐλαίας ἐτέραν τῇ ἐτέρᾳ τοῖς κρίκοις, καὶ ἐγένετο ἡ σκηνὴ μία.

14. Καὶ ἐποίησε δέρβεις τριχίνας (αἱ. σκυτίνας) σκέπειν ἐπὶ τὴν σκηνήν, ἑνδεκα δέρβεις ἐποίησεν αὐτάς.

15. Τὸ μήκος τῆς δέρβews τῆς μιᾶς ἦν τριάκοντα πήχεων, καὶ τεσσαρῶν πήχεων τὸ εὖρος τῆς δέρβews τῆς μιᾶς· μέτρον τὸ αὐτὸ ἦν ταῖς ἑνδεκα δέρβεσι.

16. Καὶ σύνηψε τὰς πέντε δέρβεις ἐπὶ τὸ αὐτὸ, καὶ τὰς ἑξ δέρβεις ἐπὶ τὸ αὐτό.

17. Καὶ ἐποίησεν ἀγκύλας πενήκοντα ἐπὶ χεῖλους τῆς δέρβews τῆς μιᾶς τῆς ἀναμέσον κατὰ τὴν συμβολήν· καὶ πενήκοντα ἀγκύλας ἐποίησεν ἐπὶ τοῦ χεῖλους τῆς δέρβews τῆς συναπτούσης τῆς δευτέρας.

18. Καὶ ἐποίησε κρίκους χαλκοῦς πενήκοντα, καὶ σύνηψε τοὺς κρίκους ἐκ τῶν ἀγκυλῶν, καὶ σύνηψε τὰς δέρβεις, καὶ ἐγένετο ἓν.

19. Καὶ ἐποίησε κατακάλυμμα τῆς σκηνῆς δέρματα κριῶν ἡρυθροδανωμένα, καὶ ἐπικαλύμματα δέρματα ὑακίνθινα ἐπάνωθεν.

20. Καὶ ἐποίησε στύλους τῆς σκηνῆς ἐκ ξύλων ἀσθήπων·

21. Δέκα πήχεων τὸν στύλον τὸν ἓνα, καὶ πήχεως ἑνὸς καὶ ἡμίσεως τὸ πλάτος τοῦ στύλου τοῦ ἑνός.

22. Δύο ἀγκωνίσκοι τῷ στύλῳ τῷ ἐνὶ, ἀντιπίπτοντες ἑτεροῦ τῷ ἐτέρῳ· οὕτως ἐποίησε πᾶσι τοῖς στύλοις τῆς σκηνῆς.

13. et ordo quartus, chrysolithus et beryllus et onychinus, circumdati auro, et colligati auro.

14. Et lapides erant ex nominibus filiorum Israel duodecim, ex nominibus eorum exsculpta in sigillis, unusquisque ex suo ipsius nomine in duodecim tribus.

15. Et fecerunt super rationale calenulas complicatas, opus complicationis ex auro puro.

16. Et fecerunt duas aspidiscas aureas, et duos annulos aureos : et imposuerunt duos annulos aureos ad utraque principia rationalis :

17. et imposuerunt complicationes ex auro in annulos super utrasque partes rationalis,

18. et in duas commissuras duas complicationes : et imposuerunt in duas aspidiscas : et imposuerunt in duos humeros superhumeralis ex adverso secundum faciem.

19. Et fecerunt duos annulos aureos, et imposuerunt ad duas alas super summitatem rationalis, et ad summitatem dorsi ipsius superhumeralis ab intus.

20. Et fecerunt duos annulos aureos, et imposuerunt ad utrosque humeros superhumeralis ab imo ejus, secundum faciem ad commissuram desuper contexturae superhumeralis :

21. et constrinxit rationale ab annulis qui super ipsum, ad annulos superhumeralis continentes ex hyacintho complicatos ad contexturam superhumeralis, ut non diffluet rationale a superhumerali : sicut praecepit Dominus Moysi.

22. Et fecerunt subuculam sub superhumerali, opus textile totum hyacinthinum.

23. Peristomium autem subuculae in medio percontextum

12. Quinquaginta autem ansas fecit aulæ uni, et quinquaginta ansas fecit ex parte aulæ ad commissuram secundi : faciem contra faciem concurrentes ad invicem unaquaque.

13. Et fecit circulos quinquaginta aureos, et conjunxit aulam alterum ad alterum circulis, et erat tabernaculum unum.

14. Et fecit vela claptillacea (αἱ. coriacea) ad legendam tabernaculum, undecim vela fecit ea.

15. Longitudo veli unius erat triginta cubitorum, et quatuor cubitorum latitudo veli unius : eadem mensura erat undecim vellis.

16. Et conjunxit quinque vela in se, et sex vela in se.

17. Et fecit ansas quinquaginta super labium veli unius, quod est intermedium secundum commissuram : et quinquaginta ansas fecit super labium veli, quod conjunctum est ad secundum.

18. Et fecit circulos aereos quinquaginta, et conjunxit circulos ex ansis, et conjunxit vela, et fiebat unum.

19. Et fecit operimentum tabernaculi pelles arietum rubricatas, et coopercula pelles hyacinthinas desuper.

20. Et fecit columnas tabernaculi ex lignis imputribilibus :

21. Decem cubitorum columnam unam et cubiti unius ac dimidii latitudinem columnæ unius.

22. Duo anconisci columnæ uni, contracadentes unus alteri : sic fecit omnibus columnis tabernaculi.

φασμένον συμπλεκτόν, ὡς ἔχον κύκλῳ, τὸ περιστόμιον ἀδιαλυτόν.

24. Καὶ ἐποίησαν ἐπὶ τοῦ λώματος τοῦ ὑποδύτου κά-
τωθεν, ὡς ἐξανθούσης ῥόας ῥοίσχους, ἐξ ὑακίνθου, καὶ
πορφύρας, καὶ κοκκίνου νενησμένου, καὶ βύσσου κεκλω-
σμένης.

25. Καὶ ἐποίησαν κώδωνας χρυσοῦς, καὶ ἐπέθηκαν
τοὺς κώδωνας ἐπὶ τὸ λῶμα τοῦ ὑποδύτου κύκλῳ ἀνὰ
μέσον τῶν ῥοίσχων.

26. κώδων χρυσοῦς καὶ ῥοίσχος ἐπὶ τοῦ λώματος τοῦ
ὑποδύτου κύκλῳ εἰς τὸ λειτουργεῖν, καθὰ συνέταξε Κύ-
ριος τῷ Μωϋσῇ.

27. Καὶ ἐποίησαν χιτῶνας βυσσίνους, ἔργον ὕφαντόν,
Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ,

28. καὶ τὰς κιθάρεις ἐκ βύσσου, καὶ τὴν μίτραν ἐκ
βύσσου, καὶ τὰ περισκέλη ἐκ βύσσου κεκλωσμένης,

29. καὶ τὰς ζώνας αὐτῶν ἐκ βύσσου, καὶ ὑακίνθου,
καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου νενησμένου, ἔργον ποικιλ-
τοῦ, ὃν τρόπον συνέταξε Κύριος τῷ Μωϋσῇ.

30. Καὶ ἐποίησαν τὸ πέταλον τὸ χρυσοῦν, ἀφόρισμα
τοῦ ἁγίου, χρυσοῦ καθαροῦ. Καὶ ἔγραψεν ἐπ' αὐτοῦ
γράμματα ἐκτετυπωμένα σφραγίδος, ἁγίασμα Κυρίου.

31. Καὶ ἐπέθηκαν ἐπὶ τὸ λῶμα ὑακίνθινον, ὥστε ἐπι-
κεῖσθαι ἐπὶ τὴν μίτραν ἀνωθεν, ὃν τρόπον συνέταξε Κύ-
ριος τῷ Μωϋσῇ.

23. Καὶ ἐποίησε τοὺς στύλους τῆς σκηνῆς εἴκοσι στύλους ἐκ
τοῦ κλίτους τοῦ πρὸς νότον.

24. Καὶ τεσσαράκοντα βάσεις ἀργυρᾶς ἐποίησε τοῖς εἴκοσι στύ-
λοις· δύο βάσεις τῷ στύλῳ τῷ ἐνὶ, εἰς ἀμφοτέρω τὰ μέρη αὐτοῦ.

25. Καὶ τὸ κλίτος τὸ δεύτερον τὸ πρὸς βορρᾶν εἴκοσι στύλους.

26. Καὶ τεσσαράκοντα βάσεις αὐτῶν ἀργυρᾶς· δύο βάσεις
τῷ στύλῳ τῷ ἐνὶ, εἰς ἀμφοτέρω τὰ μέρη αὐτοῦ, καὶ δύο βάσεις
τῷ στύλῳ τῷ ἐνὶ, εἰς ἀμφοτέρω τὰ μέρη αὐτοῦ.

27. Καὶ ἐκ τῶν ὀπίσω τῆς σκηνῆς κατὰ τὸ μέρος τὸ πρὸς
θάλασσαν ἐποίησεν ἐξ στύλους.

28. Καὶ δύο στύλους ἐποίησεν ἐπὶ τῶν γωνιῶν τῆς σκηνῆς ἐκ
τῶν ὀπισθίων· καὶ ἦσαν ἐξ ἰσοῦ κάτωθεν.

29. Καὶ κατὰ τὸ αὐτὸ ἦσαν ἴσοι ἐκ τῶν κεφαλῶν εἰς σύμ-
ελησιν μίαν, οὕτως ἐποίησεν ἀμφοτέραις ταῖς γωνίαις ταῖς δυοῖ.

30. Καὶ ἦσαν ὀκτὼ στύλοι, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν ἀργυραῖ
δεκαεῖς· δύο βάσεις τῷ στύλῳ τῷ ἐνὶ, καὶ δύο βάσεις τῷ στύλῳ
τῷ ἐνὶ, εἰς ἀμφοτέρω τὰ μέρη αὐτοῦ.

31. Καὶ ἐποίησε μοχλοὺς ἐκ ξύλων ἀσήπτων πέντε τοῖς στύ-
λοις ἐκ τοῦ ἐνὸς μέρους τῆς σκηνῆς·

32. καὶ πέντε μοχλοὺς τοῖς στύλοις τῷ κλίτει τῆς σκηνῆς
τῷ δευτέρῳ, καὶ πέντε μοχλοὺς τοῖς στύλοις τῷ ὀπισθίῳ κλίτει
τῆς σκηνῆς τῷ πρὸς θάλασσαν.

33. Καὶ ὁ μοχλὸς ὁ μέσος ἀναμέσων τῶν στύλων δεικνεῖτο
ἀπὸ τοῦ ἐνὸς κλίτους εἰς τὸ ἕτερον κλίτος.

34. Καὶ τοὺς στύλους κατεχύρωσεν χρυσίῳ, καὶ τοὺς δε-
κταίους αὐτῶν ἐποίησε χρυσοῦς εἰς θήκας τοῖς ἀναφορεύσι, καὶ
κατεχύρωσε τοὺς μοχλοὺς χρυσίῳ.

35. Καὶ ἐποίησε καταπέτασμα ἐξ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας,
καὶ κοκκίνου κεκλωσμένου, καὶ βύσσου νενησμένης· ἔργον
ὕφαντόν ἐποίησεν αὐτὸ Χερουβίμ.

36. Καὶ ἐπέθηκεν αὐτὸ ἐπὶ τεσσάρων στύλων ἀσήπτων κε-
χρυσωμένων χρυσίῳ, καὶ αἱ κεφαλίδες αὐτῶν χρυσαῖ, καὶ αἱ
βάσεις αὐτῶν τέσσαρες ἀργυραῖ.

37. Καὶ ἐποίησεν ἐπίσπαστρον τῇ θύρᾳ τῆς σκηνῆς ἐξ ὑακίν-
θου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου κεκλωσμένου, καὶ βύσσου
κεκλωσμένης, ἔργον ποικιλτοῦ.

38. Καὶ τοὺς στύλους αὐτοῦ πέντε, καὶ τὰς κεφαλίδας αὐτῶν,
καὶ κατεχύρωσε τὰς κεφαλίδας αὐτῶν χρυσίῳ, καὶ ἐχώνευσεν
αὐτοῖς πέντε βάσεις χαλκᾶς. (Compl.)

complicatum, oram habens in circuitu, peristomium indis-
solubile.

24. Et fecerunt super marginem subuculae ab imo, quasi
florentis mali punici corymbos, ex hyacintho, et purpura,
et cocco neto, et bysso torta.

25. Et fecerunt tintinnabula aurea, et imposuerunt tin-
tinnabula ad marginem subuculae in circuitu inter mala pu-
nica :

26. tintinnabulum aureum et malum punicum super
marginem subuculae in circuitu ad ministrandum, sicut
constituit Dominus Moysi.

27. Et fecerunt tunicas byssinas, opus textile, Aaron et
filiis ejus,

28. et cidaras ex bysso, et mitram ex bysso, et feminalia
ex bysso torta,

29. et zonas eorum ex bysso, et hyacintho, et purpura,
et cocco neto, opus variatoris; quemadmodum praecepit
Dominus Moysi.

30. Et fecerunt laminam auream, separationem sanctita-
tis, auri puri. Et scripsit super eam litteras figuratas sigillo,
sanctificationem Domino.

31. Et imposuerunt super marginem hyacinthinum; ut
supercaderet super mitram desuper; quemadmodum praece-
pit Dominus Moysi.

23. Et fecit columnas tabernaculi viginti columnas a latere
quod est ad austrum.

24. Et quadraginta bases argenteas fecit viginti columnis :
bases duas columnae uni, in ambas partes ejus.

25. Et latus secundum, quod contra aquilonem, viginti
columnas.

26. Et quadraginta bases earum argenteas : duas bases co-
lumnae uni in ambas partes ejus, et duas bases columnae uni,
in ambas partes ejus.

27. Et retro tabernaculum secundum partem, quae est contra
mare, fecit sex columnas.

28. Et duas columnas fecit in angulis tabernaculi a postero-
ribus : et erant aequales deorsum.

29. Et in se convenientes erant a capitibus in commensuram
unam, ita fecit utrisque angulis binis.

30. Et erant octo columnae, et bases earum argenteae sexde-
cim : duo bases columnae uni, et duo bases columnae uni, in
ambas partes ejus.

31. Et fecit vectes de lignis imputribilibus quinque uni co-
lumnae ex una parte tabernaculi :

32. et quinque vectes columnae uni lateri tabernaculi se-
cundo, et quinque vectes columnae posteriori lateri tabernaculi,
quod est ad mare.

33. Et vectis medius inter medias columnas pertransibat
ab uno latere in alterum latus.

34. Et columnas deauravit auro, et annulos earum fecit au-
reos per quos vectes induci possent, et deauravit vectes auro.

35. Et fecit velamen ex hyacintho, et purpura, et cocco torto
et bysso neta : opus textile fecit illud Cherubim.

36. Et superimposuit illud super quatuor columnas ex im-
putribilibus inauratas auro, et capita earum aurea, et bases
earum quatuor argenteae.

37. Et fecit tentorium ostio tabernaculi ex hyacintho, et
purpura, et cocco torto, et bysso torta, opus variatoris.

38. Et columnas ejus quinque, et capita earum, et deauravit
capita earum auro, et conflatit eis quinque bases aereas.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΖ' (*).

8. (Vulg. XXXVI, 8.) Καὶ ἐποίησαν τῇ σκηνῇ δέκα αὐλαίας·

9. ὅκτω καὶ εἴκοσι πήχεων μῆκος τῆς αὐλαίας τῆς μιᾶς· τὸ αὐτὸ ἦν πάσαις· καὶ τεσσάρων πήχεων τὸ εὖρος τῆς αὐλαίας τῆς μιᾶς.

35. Καὶ ἐποίησαν τὸ καταπέτασμα ἐξ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου νενησμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης, ἔργον ὑφαντὸν Χερουβίμ·

36. καὶ ἐπέθηκαν αὐτὸ ἐπὶ τέσσαρας στύλους ἀσῆπτους καταχερυστωμένους ἐν χρυσίῳ· καὶ αἱ κεφαλίδες αὐτῶν χρυσαῖ, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν τέσσαρες ἀργυραῖ.

37. Καὶ ἐποίησαν τὸ καταπέτασμα τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἐξ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου νενησμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης, ἔργον ὑφαντὸν Χερουβίμ·

38. καὶ τοὺς στύλους αὐτῶν πέντε, καὶ τοὺς κρίκους, καὶ τὰς κεφαλίδας αὐτῶν, καὶ τὰς ψαλίδας αὐτῶν κατεχρύσωσαν χρυσίῳ. Καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν πέντε χαλκαῖ.

9. (XXXVIII, 9.) Καὶ ἐποίησαν τὴν αὐλὴν τὰ πρὸς λίβα, ἰστιάτης αὐλῆς ἐκ βύσσου κεκλωσμένης ἑκατὸν ἐφ' ἑκατόν.

10. Καὶ οἱ στύλοι αὐτῶν εἴκοσι, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν εἴκοσι.

11. Καὶ τὸ κλίτος τὸ πρὸς βορρᾶν, ἑκατὸν ἐφ' ἑκατόν. Καὶ τὸ κλίτος τὸ πρὸς νότον, ἑκατὸν ἐφ' ἑκατόν. Καὶ οἱ στύλοι αὐτῶν εἴκοσι, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν εἴκοσι.

12. Καὶ τὸ κλίτος τὸ πρὸς θάλασσαν, αὐλαῖαι πεντήκοντα πήχεων· στύλοι αὐτῶν δέκα, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν δέκα.

(*) 1. Καὶ ἐποίησε Βεσελεὺλ τὴν κιβωτὸν ἐκ ξύλων ἀσῆπτων, δύο πήχεων καὶ ἡμίσεις τὸ μῆκος, καὶ πήχεων καὶ ἡμίσεις τὸ πλάτος, καὶ πήχεως καὶ ἡμίσεις τὸ ὕψος.

2. Καὶ κατεχρύσωσεν αὐτὴν χρυσίῳ καθαρῷ ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν, καὶ ἐποίησεν αὐτῇ κυμάτιον στρεπτὸν χρυσοῦν κύκλῳ.

3. Καὶ ἐχώνευσεν αὐτῇ τέσσαρας δακτυλίους χρυσοῦς ἐπὶ τὰ τέσσαρα κλίτη αὐτοῦ· δύο δακτυλίους ἐπὶ τὸ κλίτος τὸ ἐν, καὶ δύο δακτυλίους ἐπὶ τὸ κλίτος τὸ δευτέρον.

4. Καὶ ἐποίησεν ἀναφορεῖς ἐκ ξύλων ἀσῆπτων, καὶ κατεχρύσωσεν αὐτοὺς χρυσίῳ.

5. Καὶ εἰσέγαγε τοὺς ἀναφορεῖς εἰς τοὺς δακτυλίους τοὺς ἐν τοῖς κλίτεσι τῆς κιβωτοῦ, αἶρειν τὴν κιβωτὸν ἐν αὐτοῖς.

6. Καὶ ἐποίησε τὸ Ἰαστήριον, ἐπίθεμα χρυσοῦ καθαροῦ· δύο πήχεων καὶ ἡμίσεις τὸ μῆκος, καὶ πήχεως καὶ ἡμίσεις τὸ πλάτος.

7. Καὶ ἐποίησε δύο Χερουβίμ χρυσᾷ τορευτὰ, καὶ ἐπέθηκεν αὐτὰ ἐξ ἀμφοτέρων τῶν κλιτῶν τοῦ Ἰαστηρίου·

8. Χερουβ εἰς ἐκ τοῦ κλίτους τούτου, καὶ Χερουβ εἰς ἐκ τοῦ κλίτους τοῦ δευτέρου τοῦ Ἰαστηρίου, καὶ ἐποίησε τοὺς δύο Χερουβίμ ἐπὶ τὰ δύο κλίτη αὐτοῦ.

9. Καὶ ἦσαν οἱ δύο Χερουβίμ ἐκτείνοντες τὰς πτέρυγας ἐπάνωθεν, πuschάζοντες ταῖς πτέρυξιν αὐτῶν ἐπὶ τοῦ Ἰαστηρίου, καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν εἰς ἄλληλα· εἰς τὸ Ἰαστήριον ἦσαν τὰ πρόσωπα τῶν Χερουβίμ.

10. Καὶ ἐποίησε τράπεζαν ἐκ ξύλων ἀσῆπτων· δύο πήχεων τὸ μῆκος, καὶ πήχεως τὸ εὖρος, καὶ πήχεως καὶ ἡμίσεις τὸ ὕψος.

11. Καὶ κατεχρύσωσεν αὐτὴν χρυσίῳ καθαρῷ, καὶ ἐποίησεν αὐτῇ στρεπτὸν κυμάτιον χρυσοῦν κύκλῳ.

12. Καὶ ἐποίησεν αὐτῇ στεφάνην καλχιστοῦ κύκλῳ, καὶ ἐποίησε στρεπτὸν κυμάτιον κύκλῳ τῇ στεφάνῃ.

CAPUT XXXVII.

(Vulg. XXXVI, 8.) Et fecerunt tabernaculo decem aulae :

9. octo et viginto cubitorum longitudo aulae unius : eadem erat omnibus : et quatuor cubitorum latitudo aulae unius.

35. Et fecerunt velamen ex hyacintho, et purpura, et cocco nelo, et bysso torta, opus textile Cherubim :

36. et imposuerunt illud super quatuor columnas impu-
triables inauratas in auro : et capita earum aurea, et bases earum quatuor argenteae.

37. Et fecerunt velamen ostii tabernaculi testimonii ex hyacintho, et purpura, et cocco nelo, et bysso torta, opus textile Cherubim :

38. et columnas eorum quinque, et circulos, et capita earum, et arcus earum inauraverunt auro. Et bases earum quinque aereae.

(XXXVIII, 9.) Et fecerunt atrium, quod ad africanum, tentoria atrii de bysso torta centum per centum.

10. Et columnas eorum viginti, et bases earum viginti.

11. Et latus quod est ad aquilonem, centum per centum. Et latus quod ad austrum, centum per centum. Et columnae eorum viginti, et bases earum viginti.

12. Et latus quod est ad mare, aulae quinquaginta cubitorum : columnae eorum decem, et bases earum decem.

1. Et fecit Beseleel arcam ex lignis impu-
trabilibus : duorum cubitorum et dimidii longitudo, et cubiti ac dimidii latitudo, et cubiti ac dimidii altitudo.

2. Et inauravit illam auro puro intus et foris, et fecit illi cymatium tortile aureum in circuitu.

3. Et conflavit illi quatuor annulos aureos super quatuor latera : duos annulos in latere uno, et duos annulos in latere secundo.

4. Et fecit vectes de lignis impu-
trabilibus, et inauravit eos auro.

5. Et introduxit vectes in annulos, qui sunt in lateribus arcae, ad portandam arcam in eis.

6. Et fecit propitiatorium, operitorium auri puri : duorum cubitorum et dimidii longitudo, et cubiti ac dimidii latitudo.

7. Et fecit duos Cherubim aureos tornatiles, et imposuit eos ex utrisque lateribus propitiatorii :

8. Cherub unus e latere hoc, et Cherub unus o latere secundo propitiatorii, et fecit duo Cherubim super duo latera ejus.

9. Et erant duo Cherubim extendentes alas desuper, obumbrantes alis suis super propitiatorium, et facies eorum ad se invicem : in propitiatorium erant vultus ipsorum Cherubim.

10. Et fecit mensam ex lignis impu-
trabilibus : duorum cubitorum longitudo, et cubiti latitudo, et cubiti ac dimidii altitudo.

11. Et deauravit eam auro puro, et fecit ei tortile cymatium aureum in circuitu.

12. Et fecit ei coronam palmi in circuitu, et fecit tortile cymatium coronae in circuitu.

12. Καὶ τὸ κλίτος τὸ πρὸς ἀνατολάς, πεντήκοντα πήγχεων ἰστιά,

14. πεντεκαίδεκα πήγχων τὸ κατὰ νότον· καὶ οἱ στῦλοι αὐτῶν τρεῖς, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν τρεῖς.

15. Καὶ ἐπὶ τοῦ νότου τοῦ δευτέρου ἔνθεν καὶ ἐνθεν κατὰ τὴν πύλην τῆς αὐλῆς, αὐλαῖαι πεντεκαίδεκα πήγχεων· στῦλοι αὐτῶν τρεῖς, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν τρεῖς.

16. Πᾶσαι αἱ αὐλαῖαι τῆς σκηνῆς, ἐκ βύσσου κεκλωσμένης·

17. καὶ αἱ βάσεις τῶν στύλων αὐτῶν χαλκαῖ, καὶ αἱ ἀγκύλαι αὐτῶν ἀργυραῖ, καὶ αἱ κεφαλίδες αὐτῶν περιηργυρωμέναι ἀργυρίῳ, καὶ οἱ στῦλοι περιηργυρωμένοι ἀργυρίῳ, πάντες οἱ στῦλοι τῆς αὐλῆς.

18. Καὶ τὸ καταπέτασμα τῆς πύλης τῆς αὐλῆς ἔργον ποικιλτοῦ ἐξ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου νενησμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης· εἴκοσι πήγχεων τὸ μῆκος, καὶ τὸ ὕψος καὶ τὸ εὖρος πέντε πήγχεων, ἐξισούμενον τοῖς ἰστίοις τῆς αὐλῆς·

19. Καὶ οἱ στῦλοι αὐτῶν τέσσαρες, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν τέσσαρες χαλκαῖ, καὶ αἱ ἀγκύλαι αὐτῶν ἀργυραῖ, καὶ αἱ κεφαλίδες αὐτῶν περιηργυρωμέναι ἀργυρίῳ.

20. Καὶ πάντες οἱ πάσσαλοι τῆς αὐλῆς κύκλῳ χαλκοῖ, καὶ αὐτοὶ περιηργυρωμένοι ἀργυρίῳ.

21. Καὶ αὕτη ἡ σύνταξις τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου,

13. Et latus quod est ad orientem, quinquaginta cubitorum lentoria,

14. quindecim cubitorum quod est a dorso : et columnæ eorum tres, et bases earum tres.

15. Et a dorso secundo hinc et hinc secundum portam atrii, aulae quindecim cubitorum : columnæ eorum tres, et bases earum tres.

16. Omnia aulae tabernaculi, ex bysso torta :

17. et bases columnarum eorum æreæ, et ansæ earum argenteæ, et capita earum inargentata argento, et columnæ inargentatæ argento, omnes columnæ atrii.

18. Et velamen portæ atrii opus variatoris de hyacintho, et purpura, et cocco neto, et bysso torta : viginti cubitorum longitudo, et altitudo et latitudo quinque cubitorum, exæquatum tentoriis atrii :

19. et columnæ eorum quatuor, et bases earum quatuor æreæ, et ansæ earum argenteæ, et capita earum inargentata argento.

20. Et omnes pali atrii in circuitu ærei, et ipsi inargentati argento.

21. Et hæc est constructio tabernaculi testimonii, sicut

13. Καὶ ἐχώνευσεν αὐτῇ τέσσαρες δακτυλίους χρυσοῦς, καὶ ἐπέθηκε τοὺς τέσσαρας δακτυλίους ἐπὶ τὰ τέσσαρα μέρη τῶν ποδῶν αὐτῆς.

14. Ὑπὸ τὴν στρεπτὴν στεφάνην ἦσαν οἱ δακτύλιοι εἰς θήκας τοῖς ἀναφορεύσιν, ὥστε αἰρεῖν τὴν τράπεζαν.

15. Καὶ ἐποίησε τοὺς ἀναφορεῖς ἐκ ξύλων ἀσθήπων, καὶ κατεχύρωσεν αὐτοὺς χρυσίῳ, ὥστε αἰρεῖν τὴν τράπεζαν.

16. Καὶ ἐποίησε τὰ σκεύη τῆς τραπέζης, τὰ τρυβλία αὐτῆς, καὶ τὰς θυλάκας, καὶ τοὺς κυάθους, καὶ τὰ σπονδαῖα ἐν οἷς σπείσει ἐν αὐτοῖς, χρυσοῦ καθαροῦ.

17. Καὶ ἐποίησε τὴν λυχνίαν ἐκ χρυσοῦ καθαροῦ, τορευτὴν ἐποίησε τὴν λυχνίαν. Ὁ κυλὸς αὐτῆς, καὶ οἱ καλαμίσκοι, καὶ οἱ κρατῆρες, καὶ οἱ σφαιρωτῆρες, καὶ τὰ κρίνα ἐξ αὐτῆς ἦσαν·

18. Ἐξ δὲ καλαμίσκοι ἐκπορευόμενοι ἐκ πλαγίων, τρεῖς καλαμίσκοι τῆς λυχνίας ἐκ τοῦ κλίτους αὐτῆς τοῦ ἐνός, καὶ τρεῖς καλαμίσκοι τῆς λυχνίας ἐκ τοῦ κλίτους τοῦ δευτέρου·

19. Καὶ τρεῖς κρατῆρες ἐκτετυπωμένοι καρυσκοῦς· ἐν τῷ ἐνὶ καλαμίσκῳ σφαιρωτῆρ, καὶ κρίνον, καὶ τρεῖς κρατῆρες ἐκτετυπωμένοι καρυσκοῦς, ἐν τῷ ἐνὶ καλαμίσκῳ σφαιρωτῆρ, καὶ κρίνον· οὕτω τοῖς ἐξ καλαμίσκοις τοῖς ἐκπορευομένοις ἐκ τῆς λυχνίας.

20. Καὶ ἐν τῇ λυχνίᾳ τέσσαρες κρατῆρες ἐκτετυπωμένοι καρυσκοῦς· ἐν τῷ ἐνὶ καλαμίσκῳ οἱ σφαιρωτῆρες, καὶ τὰ κρίνα αὐτῆς·

21. Ὁ σφαιρωτῆρ ὑπὸ τοὺς δύο καλαμίσκους ἐξ αὐτῆς, καὶ σφαιρωτῆρ ὑπὸ τοὺς δύο καλαμίσκους ἐξ αὐτῆς· οὕτω τοῖς ἐξ καλαμίσκοις τοῖς ἐκπορευομένοις ἐκ τῆς λυχνίας.

22. Καὶ οἱ καλαμίσκοι καὶ οἱ σφαιρωτῆρες ἐξ αὐτῆς ἦσαν· ὅλοι τορευτοὶ ἐξ ἐνός χρυσοῦ καθαροῦ.

23. Καὶ ἐποίησε τοὺς λύχνους αὐτῆς ἑπτὰ, καὶ τὰς λαβίδας αὐτῆς, καὶ τὰς ἐπαρυστρίδας αὐτῆς χρυσοῦ καθαροῦ.

24. Τάλαντον χρυσοῦ καθαροῦ ἐποίησεν αὐτήν, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς.

25. Καὶ ἐποίησε θυσιαστήριον θυμιάματος ἐκ ξύλων ἀσθήπων, πῆχεις τὸ μῆκος αὐτοῦ, καὶ πῆχεις τὸ εὖρος αὐτοῦ τετράγωνον, καὶ δύο πηγέων τὸ ὕψος αὐτοῦ· ἐξ αὐτοῦ ἦσαν τὰ κέρατα αὐτοῦ.

26. Καὶ κατεχύρωσεν αὐτὸ χρυσίῳ καθαρῷ, τὴν ἐσχάραν

13. Et conflavit ei quatuor annulos aureos, et imposuit hos quatuor annulos in quatuor partes pedum illius.

14. Et sub tortili coronæ erant annuli in thecas ipsis vectibus, ad portandam mensam.

15. Et fecit vates de lignis imputribilibus, et deauravit eos auro puro, ad portandam mensam.

16. Et fecit vasa mensæ, catinos ejus, et thuribula, et cyathos, et libatoria, in quibus libabit, ex auro puro.

17. Et fecit candelabrum ex auro puro; tornatile fecit candelabrum. Hastile ejus et calamisci, et crateres, et sphaerulae, et lilia ex ipso erant :

18. Sex autem calami exeuntes ex lateribus, tres calami candelabri e latere uno ejus et tres calami candelabri e latere secundo :

19. et tres crateres reddentes formam nucum : in uno calamo sphaerula, et liliū, et tres crateres reddentes formam nucum, in uno calamo sphaerula, et liliū : sic sex calamis exeuntibus e candelabro.

20. Et in candelabro quatuor crateres reddentes formam nucum : in uno calamo sphaerulae et lilia ejus :

21. sphaerula sub duobus calamis ex eo et sphaerula sub duobus calamis ex eo : sic sex calamis exeuntibus e candelabro.

22. Et calami et sphaerulae ex ipso erant : totum tornatile ex uno auro puro.

23. Et fecit lucernas ejus septem, et ansas ejus, et emuntoria ejus ex auro puro.

24. Talentum auri puri fecit illud, et omnia vasa ejus.

25. Et fecit altare incensi ex lignis imputribilibus : cubiti longitudo, et cubiti latitudo quadrangulum, et duorum cubitorum altitudo : ex ipso erant cornua ejus.

26. Et deauravit illud auro puro, et craticulam ejus, et pa-

καθὰ συνετάγη Μωϋσῇ τὴν λειτουργίαν εἶναι τῶν Λευιτῶν διὰ Ἰθάμαρ τοῦ υἱοῦ Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως.

22. Καὶ Βεσελεὶλ ὁ τοῦ Οὐρείου, ἐκ φυλῆς Ἰούδα, ἐποίησε καθὰ συνέταξε Κύριος τῷ Μωϋσῇ,

23. καὶ Ἐλιάβ ὁ τοῦ Ἀχισαμάχ, ἐκ φυλῆς Δάν, ὃς ἡρχιτεκτόνησε τὰ ὑφαντὰ καὶ τὰ βαφιδευτὰ καὶ ποικιλικὰ, ὑφᾶναι τῷ κοκκίνῳ καὶ τῇ βύσσῳ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΗ' (*).

1. (Vulg. XXXVII, 1.) Καὶ ἐποίησε Βεσελεὶλ τὴν κιβωτὸν,

2. καὶ κατεχύρωσεν αὐτὴν χρυσίῳ καθαρῷ ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν·

3. καὶ ἐχώνευσεν αὐτῇ τέσσαρας δακτυλίους χρυσοῦς δύο ἐπὶ τὸ κλίτος τὸ ἐν, καὶ δύο ἐπὶ τὸ κλίτος τὸ δεύτερον,

4. εὐρεῖς τοῖς διωστήρσιν ὥστε αἶρειν αὐτὴν ἐν αὐτοῖς.

5. Καὶ ἐποίησε τὸ ἱλαστήριον ἐπάνωθεν τῆς κιβωτοῦ ἐκ χρυσοῦ καθαρῷ,

6. καὶ τοὺς δύο Χερουβὶμ χρυσοῦς·

7. Χερουβ ἓνα ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ ἱλαστηρίου τὸ ἐν, καὶ Χερουβ ἓνα ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ ἱλαστηρίου τὸ δεύτερον,

8. σκιάζοντα ταῖς πτέρυξιν αὐτῶν ἐπὶ τὸ ἱλαστήριον,

9. Καὶ ἐποίησε τὴν τράπεζαν τὴν προκειμένην

10. ἐκ χρυσοῦ καθαρῷ,

αὐτοῦ, καὶ τοὺς τοίχους αὐτοῦ, καὶ τὰ κέρατα αὐτοῦ. Καὶ ἐποίησεν αὐτῷ στρεπτὴν στεφάνην χρυσὴν κύκλῳ·

27. καὶ δύο δακτυλίους χρυσοῦς καθαροὺς ἐποίησεν αὐτῷ ὑπὸ τὴν στεφάνην τὴν στρεπτὴν αὐτοῦ εἰς τὰ δύο κλίτη αὐτοῦ ἐν τοῖς δυοῖς πλευροῖς αὐτοῦ εἰς θήκας τοῖς ἀναφορεῦσιν, αἶρειν αὐτὸ ἐν αὐτοῖς.

28. Καὶ ἐποίησε τοὺς μοχλοὺς ἐκ ξύλων ἀσθήπτων, καὶ κατεχύρωσεν αὐτοὺς χρυσίῳ.

29. Καὶ ἐποίησε τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως τὸ ἅγιον καὶ τὴν σύνθεσιν τοῦ θυμιάματος, καθαρὸν ἔργον μυρεψοῦ. (Compl.)

(*) 1. Καὶ ἐποίησε θυσιαστήριον ὀλοκαυτώματος ἐκ ξύλων ἀσθήπτων· πέντε πήχεων τὸ μῆκος, καὶ πέντε πήχεων τὸ εὖρος· τετράγωνον ἦν τὸ θυσιαστήριον, καὶ τριῶν πήχεων τὸ ὕψος αὐτοῦ.

2. Καὶ ἐποίησε τὰ κέρατα ἐπὶ τῶν τεσσάρων γωνιῶν· ἐξ αὐτοῦ ἦσαν τὰ κέρατα· καὶ ἐκάλυψεν αὐτὰ χαλκῷ.

3. Καὶ ἐποίησε στεφάνην τῷ θυσιαστηρίῳ, καὶ τὸν καλυπτῆρα αὐτοῦ, καὶ τὰς φιάλας αὐτοῦ, καὶ τὰς κρεάργας αὐτοῦ, καὶ τὸ πυρεῖον αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτοῦ ἐποίησε χαλκᾷ.

4. Καὶ ἐποίησεν αὐτῷ ἐσχάραν ἔργῳ δικτυωτῷ χαλκῇ.

5. Καὶ ἐποίησε τῇ ἐσχάρᾳ τέσσαρας δακτυλίους χαλκοῦς ἐπὶ τὰ τέσσαρα κλίτη, καὶ ὑπέθηκεν αὐτοὺς ὑπὸ τὴν ἐσχάραν τοῦ θυσιαστηρίου κάτωθεν, καὶ τὰς κρεάργας αὐτοῦ· καὶ ἦν ἡ ἐσχάρα ἕως ἡμίσεως τοῦ θυσιαστηρίου.

6. Καὶ ἐποίησε τοὺς ἀναφορεῖς τῷ θυσιαστηρίῳ ἐκ ξύλων ἀσθήπτων, καὶ περιεχάλωσεν αὐτοὺς χαλκῷ.

7. Καὶ εἰσέγαγε τοὺς ἀναφορεῖς κατὰ τὰ πλευρὰ τοῦ θυσιαστηρίου ἐν τῷ αἶρειν αὐτό· κοῖλον στανιδωτὸν ἐποίησεν αὐτό.

8. Καὶ ἐποίησε τὸν λουτήρα τὸν χαλκοῦν, καὶ τὴν βάσιν αὐτοῦ χαλκῇ, ἐκ τῶν κατόπτρων τῶν νηστειυσάντων αἱ ἐνῆστυσαν παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.

9. Καὶ ἐποίησε τὴν αὐλὴν τὰ πρὸς λίβα, ἰστία τῆς αὐλῆς ἐκ βύσσου κεκλωσμένης ἑκατὸν ἐφ' ἑκατόν.

10. Καὶ οἱ στῦλοι αὐτῶν εἴκοσι, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν εἴκοσι χαλκαῖ· καὶ οἱ κρίκοι αὐτῶν, καὶ αἱ ψαλίδες αὐτῶν ἀργυραῖ.

11. Καὶ τὸ κλίτος τὸ πρὸς βορρᾶν, ἑκατὸν ἐφ' ἑκατόν, καὶ οἱ στῦλοι αὐτῶν εἴκοσι, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν εἴκοσι χαλκαῖ, καὶ οἱ κρίκοι αὐτῶν, καὶ αἱ ψαλίδες αὐτῶν ἀργυραῖ.

præceptum fuerat Moysi ministerium esse Levitarum per Ithamar filium Aaron sacerdotis.

22. Et Beseleel filius Urii, de tribu Juda, fecit sicut præcepit Dominus Moysi,

23. et Eliab filius Achisamach, de tribu Dan, qui architectonatus est textilia et consutilia et diversi coloris, texere et cocco et byasso.

CAPUT XXXVIII.

(Vulg. XXXVII, 1.) Et fecit Beseleel arcam,

1. et deauravit eam auro puro intus et extra :

3. et fudit ei quatuor annulos aureos : duos ad latus unum et duos ad latus secundum,

5. capaces vectibus ad portandum eam in eis.

6. Et fecit propitiatorium desuper arcæ ex auro puro,

7. et duos Cherubim aureos :

8. Cherub unum ad summitatem propitiatorii unam, et Cherub unum ad summitatem propitiatorii secundam,

9. obumbrantes alis suis super propitiatorium.

10. Et fecit mensam ipsam propositam

11. ex auro puro,

ricles ejus, et cornua ejus. Et fecit ei tortilem coronam auream in circuitu :

27. et duos annulos aureos puros fecit ei sub tortili corona ejus, in duo latera ejus in duobus lateribus in thecas vectibus, ad portandam eam in eis.

28. Et fecit vectes de lignis imputribilibus, et deauravit eos auro.

29. Et fecit oleum unctionis sanctum et compositionem thymiamatos, purum opus unguentarii.

1. Et fecit altare holocausti ex lignis imputribilibus : quinque cubitorum longitudo, et quinque cubitorum latitudo : quadrangulum erat altare ; et trium cubitorum altitudo ejus.

2. Et fecit cornua in quatuor angulos : ex ipso erant cornua : et operuit ea ære.

3. Et fecit coronam altari, et operculum ejus, et phialas ejus, et fuscinulas ejus, et focum ejus, et omnia vasa ejus fecit ænea.

4. Et fecit ei craticulam opere reticulato æneam.

5. Et fecit craticulæ quatuor annulos æneos ad quatuor latera, et supposuit eos sub craticula altaris ab imo : et erat craticula usque ad medium altaris.

6. Et fecit altari vectes ex lignis imputribilibus, et inæravit eos aramento.

7. Et introduxit vectes secundum latera altaris in portando illud : concavum tabulatum fecit illud.

8. Et fecit labrum æneum, et basim ejus æneam ex speculis jejunantium quæ jejunaverunt ad portas tabernaculi testimonii.

9. Et fecit atrium, quæ ad africanum, vela atrii ex byasso torta centum per centum.

10. Et columnæ eorum viginti, et bases earum viginti æneæ : et circuli earum et arcus earum argentei.

11. Et latus quod est ad aquilonem, centum per centum, et columnæ eorum viginti, et bases earum viginti æneæ, et circuli earum, et arcus earum argentei.

13. καὶ ἐχώνευσεν αὐτῇ τέσσαρας δακτυλίους, δύο ἐπὶ τοῦ κλίτους τοῦ ἐνός, καὶ δύο ἐπὶ τοῦ κλίτους τοῦ δευτέρου,

14. εὐρεῖς, ὥστε αἶρειν τοῖς διωστήρσιν ἐν αὐτοῖς.

15. Καὶ τοὺς διωστήρας τῆς κιβωτοῦ καὶ τῆς τραπέζης ἐποίησε, καὶ κατεχρύσωσεν αὐτοὺς χρυσίῳ.

16. Καὶ ἐποίησε τὰ σκεύη τῆς τραπέζης, τὰ τε τρυβλία, καὶ τὰς θύσκακας, καὶ τοὺς κυάθους, καὶ τὰ σπονδαία, ἐν οἷς σπείσει ἐν αὐτοῖς, χρυσᾷ.

17. Καὶ ἐποίησε τὴν λυχνίαν ἣ φωτίζει, χρυσῇ, στερεὰν τὸν καυλὸν, καὶ τοὺς καλαμίσκους ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν αὐτῆς.

18. ἐκ τῶν καλαμίσκων αὐτῆς οἱ βλαστοὶ ἐξέχοντες· τρεῖς ἐκ τούτου, καὶ τρεῖς ἐκ τούτου, ἐξισούμενοι ἀλλήλοις.

19-22. καὶ τὰ λαμπάδια αὐτῶν, ἃ ἐστὶν ἐπὶ τῶν ἄκρων, καρυωτὰ ἐξ αὐτῶν· καὶ τὰ ἐνθήμια ἐξ αὐτῶν, ἵνα ὦσιν οἱ λύχνοι ἐπ' αὐτῶν· καὶ τὸ ἐνθήμιον τὸ ἑβδόμον, τὸ ἐπ' ἄκρου τοῦ λαμπαδίου, ἐπὶ τῆς κορυφῆς ἀνωθεν, στερεὸν ὅλον χρυσοῦν.

23. καὶ ἑπτὰ λύχνους ἐπ' αὐτῆς χρυσοῦς, καὶ τὰς λαβίδας αὐτῆς χρυσᾶς, καὶ τὰς ἐπαρυστρίδας αὐτῶν χρυσᾶς.

24. (XXXVI, 34-36.) Οὗτος περιηργύρωσε τοὺς στύλους, καὶ ἐχώνευσε τῷ στύλῳ δακτυλίους χρυσοῦς, καὶ ἐχρύσωσε τοὺς μοχλοὺς χρυσίῳ· καὶ κατεχρύσωσε τοὺς στύλους τοῦ καταπέτασματος χρυσίῳ, καὶ ἐποίησε τὰς ἀγκύλας χρυσᾶς. Οὗτος ἐποίησε καὶ τοὺς κρίκους τῆς σκηνῆς χρυσοῦς, καὶ τοὺς κρίκους τῆς αὐλῆς, καὶ κρί-

13. et fudit ei quatuor annulos, duos super latus unum, et duos super latus secundum,

14. capaces vectibus ad portandum eam in eis.

15. Et duos vectes arcæ et mensæ fecit, et deauravit eos auro.

16. Et fecit vasa mensæ, catinos, et mortariola, et cyathos, et libatoria, in quibus libabit in eis, aurea.

17. Et fecit candelabrum quod illuminat, aureum, solidum stipite, et calamos ex utrisque partibus ejus :

18. e calamis ejus germina extantia : tria ex hoc, et tria ex hoc, exæquata invicem :

19-22. et lampades eorum, quæ sunt super summitates, in modum nucis ex eis : et enthemia ex eis, ut sint lucernæ super ea : et enthemium septimum, quod est super summitatem lampadis, super verticem desuper, solidum totum aureum :

23. et septem lucernas super illud aureas, et forcipes ejus aureos, et emunctoria eorum aurea.

(XXXVI, 34-36.) Hic inargentavit columnas, et fudit columnæ annulos aureos, et deauravit vectes auro : et deauravit columnas velaminis auro et fecit ansulas aureas. Hic fecit et circulos tabernaculi aureos, et circulos atrii, et circulos ad extendendum velamen desuper æreos. Hic fudit capita argentea tabernaculi, et capita ærea ostii tabernaculi, et

12. Καὶ τὸ κλίτος τὸ πρὸς θάλασσαν αὐλαῖαι πεντήκοντα πήχεων· στῦλοι αὐτῶν δέκα, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν δέκα, καὶ οἱ κρίκοι αὐτῶν, καὶ αἱ φαλίδες αὐτῶν ἀργυραῖ.

13. Καὶ τὸ κλίτος τὸ πρὸς ἀνατολὰς πεντήκοντα πήχεων ὁστία.

14. Πέντε καὶ δέκα πήχεων τὸ κατὰ νότον, καὶ οἱ στῦλοι αὐτῶν τρεῖς, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν τρεῖς.

15. Καὶ ἐπὶ τοῦ νότον τοῦ δευτέρου ἐνθεν καὶ ἐνθεν κατὰ τὴν πύλην τῆς αὐλῆς, αὐλαῖαι πέντε καὶ δέκα πήχεων· καὶ οἱ στῦλοι αὐτῶν τρεῖς, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν τρεῖς.

16. Πᾶσαι αἱ αὐλαῖαι τῆς σκηνῆς ἐκ βύσσου κεκλωσμένης.

17. Καὶ αἱ βάσεις τῶν στύλων αὐτῶν χαλκαῖ, καὶ αἱ ἀγκύλαι αὐτῶν ἀργυραῖ, καὶ αἱ κεφαλίδες αὐτῶν περιηργυρωμέναι ἀργυρίῳ, καὶ οἱ στῦλοι περιηργυρωμένοι ἀργυρίῳ, πάντες οἱ στῦλοι τῆς αὐλῆς.

18. Καὶ τὸ καταπέτασμα τῆς πύλης τῆς αὐλῆς ἔργον ποικιλοῦ ἐξ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου νενησμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης· εἴκοσι πήχεων τὸ μῆκος, καὶ τὸ ὕψος, καὶ τὸ εὖρος πέντε πήχεων, ἐξισούμενον τοῖς ὁστίοις τῆς αὐλῆς.

19. Καὶ οἱ στῦλοι αὐτῶν τέσσαρες, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν τέσσαρες χαλκαῖ, καὶ αἱ ἀγκύλαι αὐτῶν ἀργυραῖ, καὶ αἱ κεφαλίδες αὐτῶν περιηργυρωμέναι ἀργυρίῳ.

20. Καὶ πάντες οἱ πάσσαλοι τῆς αὐλῆς κύκλῳ χαλκοῖ.

21. Καὶ αὕτη ἡ σύνταξις τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καθὰ συνέταξε Μωϋσῆ, τὴν λειτουργίαν εἶναι τῶν Λευιτῶν διὰ Ἰθάμαρ τοῦ υἱοῦ Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως.

22. Καὶ Βεσελεὶλ ὁ τοῦ Οὐρί ἐκ τῆς φυλῆς Ἰούδα ἐποίησε καθὰ συνέταξε Κύριος τῷ Μωϋσῇ,

23. καὶ Ἐλιαβ ὁ τοῦ Ἀχισαμέχ ἐκ τῆς φυλῆς Δάν, ὃς ἤρχι- τεκνώνευσεν τὰ ὕφαντά, καὶ τὰ ῥαφιδευτά, καὶ τὰ ποικιλτά ὕφανε τῷ ὑακίνθῳ, καὶ πορφύρᾳ, καὶ κοκκίνῳ νενησμένῳ, καὶ βύσσῳ.

24. Πᾶν τὸ χρυσοῖον δὲ κατεργάσθη εἰς τὰ ἔργα κατὰ πᾶσαν

12. Et latus quod est ad mare tentoria cubitorum quinquaginta : columnæ eorum decem, et bases earum decem, et circuli earum, et arcus earum argentei.

13. Et latus quod est ad orientem quinquaginta cubitorum vela.

14. Quindecim cubitorum quod est a dorso, et columnæ eorum tres, et bases earum tres.

15. Et e dorso secundo hinc et hinc juxta portam atrii, tentoria quindecim cubitorum, et columnæ eorum tres et bases earum tres.

16. Et omnia tentoria atrii ex bysso torta.

17. Et bases columnarum eorum æræ, et ansæ earum argenteæ, et capita earum inargentata argento, et columnæ inargentatæ argento, omnes columnæ atrii.

18. Et velamen portæ atrii opus variatoris ex hyacintho, et purpura, et cocco neto, et bysso torta : viginti cubitorum longitudo et altitudo, et latitudo quinque cubitorum, exæquatam tentorii atrii.

19. Et columnæ eorum quatuor, et bases earum quatuor æræ, et ansæ eorum argenteæ, et capita eorum inargentata argento.

20. Et omnes paxilli atrii in circuitu ærei.

21. Et hæc est constructio tabernaculi testimonii, sicut præceptum fuit Moyse, ministerium esse Levitarum per Ithamar filium Aaron sacerdotis.

22. Et Beseleel filius Uri de tribu Juda fecit sicut præcepit Dominus Moyse,

23. et Elliab filius Achisamach de tribu Dan, qui architectonatus est textilia et consutilla et diversi coloris textit de hyacintho, et de purpura, et de cocco neto et bysso.

24. Et omne aurum quod elaboratum est ad opera secundum

χους εἰς τὸ ἐκτείνειν τὸ κατακάλυμμα ἄνωθεν χαλκοῦς. Οὗτος ἐχώνευσε τὰς κεφαλίδας τὰς ἀργυρᾶς τῆς σκηνῆς, καὶ τὰς κεφαλίδας τὰς χαλκᾶς τῆς θύρας τῆς σκηνῆς, καὶ τὴν πύλην τῆς αὐλῆς. Καὶ ἀγκύλας ἐποίησεν τοῖς στύλοις ἀργυρᾶς, ἐπὶ τῶν στύλων. Οὗτος περιηργύρωσεν αὐτάς.

20. (XXXVIII, 20.) Οὗτος ἐποίησε τοὺς πασσάλους τῆς σκηνῆς, καὶ τοὺς πασσάλους τῆς αὐλῆς χαλκοῦς.

1. Οὗτος ἐποίησε τὸ θυσιαστήριον τὸ χαλκοῦν ἐκ τῶν πυρείων τῶν χαλκῶν ἃ ἦσαν τοῖς ἀνδράσι τοῖς καταστασιάσασιν μετὰ τῆς Κορὲ συναγωγῆς.

3. Οὗτος ἐποίησε πάντα τὰ σκεύη τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ τὸ πυρεῖον αὐτοῦ, καὶ τὴν βάσιν, καὶ τὰς φιάλας, καὶ τὰς κρεάγρας τὰς χαλκᾶς.

4. Οὗτος ἐποίησε θυσιαστηρίῳ παράθεμα, ἔργον δικτυωτὸν κάτωθεν τοῦ πυρείου ὑπὸ αὐτὸ ἕως τοῦ ἡμίσεος αὐτοῦ.

5-6. καὶ ἐπέθηκεν αὐτῷ τέσσαρας δακτυλίους ἐκ τῶν τεσσάρων μερῶν τοῦ παραθέματος τοῦ θυσιαστηρίου χαλκοῦς,

7. εὐρεῖς τοῖς μοχλοῖς ὥστε αἶρειν ἐν αὐτοῖς τὸ θυσιαστήριον.

29. (XXXVII, 29.) Οὗτος ἐποίησε τὸ ἔλαιον τῆς κρίσεως τὸ ἅγιον, καὶ τὴν σύνθεσιν τοῦ θυμιάματος, καθάρων ἔγον μυρεψοῦ.

8. (XXXIII, 8.) Οὗτος ἐποίησε τὸν λουτήρα τὸν χαλκοῦν, καὶ τὴν βάσιν αὐτοῦ χαλκῆν ἐκ τῶν κατόπτρων τῶν νηστευσασῶν, αἱ ἐνήστευσαν παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, ἐν ᾗ ἡμέρᾳ ἔπηξεν αὐτήν.

(XL, 30, 31.) 30. 31. Καὶ ἐποίησε τὸν λουτήρα, ἵνα νίπτωνται ἐξ αὐτοῦ Μωϋσῆς καὶ Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰς χεῖρας αὐτῶν καὶ τοὺς πόδας,

32. εἰσπορευομένων αὐτῶν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, ἥ ὅταν προσπορεύωνται πρὸς τὸ θυσιαστήριον λειτουργεῖν, ἐνίπτοντο ἐξ αὐτοῦ, καθάπερ συνέταξε Κύριος τῷ Μωϋσῇ.

τὴν ἐργασίαν τῶν ἁγίων, ἐγένετο χρυσοῦ τοῦ τῆς ἀπαρχῆς ἑνέα καὶ εἴκοσι τάλαντα, καὶ ἑπτακόσιοι καὶ τριάκοντα σίκλοι κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον.

25. Καὶ ἀργυρίου καὶ ἀφαίρεμα παρὰ τῶν ἐπισκεμμένων ἀνδρῶν τῆς συναγωγῆς, ἑκατὸν τάλαντα, καὶ χίλιοι ἑπτακόσιοι ἑβδομήκοντα πέντε σίκλοι· δραχμὴ μίᾱ τῇ κεφαλῇ, τὸ ἕμισυ τοῦ σίκλου κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον.

26. Πᾶς ὁ παραπορευόμενος εἰς τὴν ἐπίσκεψιν ἀπὸ εἰκοσθετοῦς καὶ ἐπάνω, εἰς τὰς ἑξήκοντα μυριάδας καὶ τριςχιλίους καὶ πεντακοσίους πενήκοντα.

27. Καὶ ἐγενήθη τὰ ἑκατὸν τάλαντα τοῦ ἀργυρίου εἰς τὴν χώνευσιν τῶν κεφαλίδων τῆς σκηνῆς, καὶ εἰς τὰς κεφαλίδας τοῦ καταπετάσματος· ἑκατὸν κεφαλίδες εἰς τὰ ἑκατὸν τάλαντα, τάλαντον τῇ κεφαλίδι.

28. Καὶ τοὺς χίλιους ἑπτακοσίους ἑβδομήκοντα πέντε σίκλους ἐποίησεν εἰς τὰς ἀγκύλας τῶν στύλων· καὶ κατεχύρωσε τὰς κεφαλίδας αὐτῶν, καὶ κατεκόσμησεν αὐτούς.

29. Καὶ ὁ χαλκὸς τοῦ ἀφαιρέματος τριακόσια ἑβδομήκοντα τάλαντα, καὶ ἑςχιλίοι καὶ τετρακόσιοι σίκλοι·

30. καὶ ἐποίησαν ἐξ αὐτοῦ τὰς βάσεις τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χαλκοῦν σὺν τῇ ἐσχάρᾳ αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ σκεύη τοῦ θυσιαστηρίου,

31. καὶ τὰς βάσεις τῆς αὐλῆς κύκλῳ, καὶ τὰς βάσεις τῆς πύλης τῆς αὐλῆς, καὶ τοὺς πασσάλους τῆς σκηνῆς, καὶ τοὺς πασσάλους τῆς αὐλῆς κύκλῳ. (Compl.)

ostium atrii. Et ansulas fecit columnis argenteas, super columnas. Hic inargentavit eas.

(XXXVIII, 20.) Hic fecit palos tabernaculi, et palos atrii aereos.

1. Hic fecit altare aereum, ex thuribulis aereis qui fuerunt viris illis qui moverunt seditionem cum synagoga Core.

3. Hic fecit omnia vasa altaris, et focum ejus, et basim, et phialas, et fuscinulas aereas.

4. Hic fecit altari additamentum, opus reticulatum ab imo foci sub ipso usque ad dimidium ejus :

5-6. et imposuit ei quatuor annulos e quatuor partibus additamenti altaris aereos,

7. capaces vectibus ad portandum in eis altare.

(XXXVII, 29.) Hic fecit oleum unctionis sanctum, et compositionem incensi, purum opus unguentarii.

(XXXIII, 8.) Hic fecit labrum aereum, et basim ejus aream ex speculis earum quae jejunaverunt apud portas tabernaculi testimonii, in qua die fixit illud.

(XL, 30, 31.) Et fecit labrum ut lavent ex eo Moyses et Aaron et filii ejus manus suas et pedes,

32. ingredientibus ipsis in tabernaculum testimonii, vel quando accedent ad altare ad ministrandum, lavabantur ex eo sicut praecepit Dominus Moysi.

omnem operationem sanctorum, fecit auri ejus quod primitiarum, novem et viginti talenta, et septingentos siclos juxta siculum sanctum.

25. Et argenti demptio a visitatis viris synagogae centum talenta, et mille septingenti septuaginta quinque sicli : drachma una capituli, dimidium sicli juxta siculum sanctum.

26. Omnis transiens ad visitationem a vigesimo anno et supra, ad sexaginta myriadas et ter mille quingentos et quinquaginta.

27. Et facta sunt centum talenta argenti in conflationem centum capitellorum tabernaculi, et in capitella velaminis : centum capitella ad centum talenta, talentum capitello.

28. Et mille illos septingentos septuaginta quinque siclos fecit in ansulas columnis : et inauravit capitella earum, et ornavit eas.

29. Et aes demptionis, trecenta septuaginta talenta, et duo millia et quadringenti sicli :

30. et fecerunt ex eo bases ostii tabernaculi testimonii, et altare aereum cum craticula ejus, et omnia vasa altaris,

31. et bases atrii in circuitu, et bases portae atrii et paxillos tabernaculi et paxillos atrii in circuitu.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΘ' (*).

CAPUT XXXIX.

24. (Vulg. XXXVIII, 24.) Πᾶν τὸ χρυσίον δὲ κατεργάσθη εἰς τὰ ἔργα κατὰ πᾶσαν τὴν ἐργασίαν τῶν ἁγίων, ἐγένετο χρυσίου τοῦ τῆς ἀπαρχῆς, ἑννέα καὶ εἴκοσι τάλαντα, καὶ ἑπτακόσιοι εἴκοσι σίκλοι κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον·

25. καὶ ἀργυρίου ἀφαιρέμα παρὰ τῶν ἐπισκευμμένων ἀνδρῶν τῆς συναγωγῆς ἑκατὸν τάλαντα, καὶ χίλιοι ἑπτακόσιοι ἐβδομηκονταπέντε σίκλοι·

26. Δραχμὴ μία τῇ κεφαλῇ, τὸ ἥμισυ τοῦ σίκλου, κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον. Πᾶς δὲ παραπορευόμενος τὴν ἐπίσκεψιν ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, εἰς τὰς ἐξήκοντα μυριάδας, καὶ τρισχίλιοι πεντακόσιοι καὶ πενήκοντα.

27. Καὶ ἐγενήθη τὰ ἑκατὸν τάλαντα τοῦ ἀργυρίου εἰς τὴν χώνευσιν τῶν ἑκατὸν κεφαλίδων τῆς σκηνῆς, καὶ εἰς τὰς κεφαλίδας τοῦ καταπετάσματος, ἑκατὸν κεφαλίδες εἰς τὰ ἑκατὸν τάλαντα, τάλαντον τῇ κεφαλίδι.

28. Καὶ τοὺς χίλιους ἑπτακόσιους ἐβδομηκονταπέντε σίκλους ἐποίησεν εἰς τὰς ἀγκύλας τοῖς στύλοις· καὶ κατεγρύσωσε τὰς κεφαλίδας αὐτῶν, καὶ κατεκόσμησεν αὐτούς.

29. Καὶ ὁ χαλκὸς τοῦ ἀφαιρέματος, ἐβδομήκοντα τάλαντα, καὶ χίλιοι πεντακόσιοι σίκλοι,

30. καὶ ἐποίησαν ἐξ αὐτοῦ τὰς βάσεις τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ τὰς βάσεις τῆς αὐλῆς κύκλῳ,

31. καὶ τὰς βάσεις τῆς πύλης τῆς αὐλῆς, καὶ τοὺς πασσάλους τῆς σκηνῆς, καὶ τοὺς πασσάλους τῆς αὐλῆς κύκλῳ, καὶ τὸ παράθεμα τὸ χαλκοῦν τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ πάντα τὰ σκεύη τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ πάντα τὰ ἔργαλεῖα τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.

32. (XXXIX, 32.) Καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καθὰ συνέταξε Κύριος τῷ Μωϋσῇ, οὕτως ἐποίησαν. Τὸ δὲ λοιπὸν χρυσίον τοῦ ἀφαιρέματος ἐποίησαν σκεύη εἰς τὸ λειτουργεῖν ἐν αὐτοῖς ἐναντι Κυρίου.

(*) 1. Καὶ τὴν καταληφθεῖσαν ὑακίνθον καὶ τὸ κόκκινον ἐποίησαν στολὰς λειτουργικὰς Ἀαρὼν εἰς τὸ λειτουργεῖν ἐν αὐταῖς ἐν τῷ ἁγίῳ, καθὰ συνέταξε Κύριος τῷ Μωϋσῇ.

(Cetera usque ad v. 32 inveniuntur in cap. 36. a fine versus octavi.)

32. Καὶ συνετελέσθη πᾶν ἔργον τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ κατὰ πάντα ὅσα συνέταξε Κύριος τῷ Μωϋσῇ.

33. Καὶ ἤνεγκαν τὴν σκηνὴν πρὸς Μωϋσῆν, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ τοὺς ὀκτυλίους αὐτῆς, καὶ τοὺς στύλους αὐτῆς, καὶ τοὺς μοχλοὺς αὐτῆς, καὶ τοὺς πασσάλους αὐτῆς, καὶ τὰς βάσεις αὐτῆς,

34. καὶ τὰς διφθέρας δέρματα κριῶν ἡρυθροδανωμένα, καὶ τὰ κατὰκλύμματα, δέρματα ὑακίνθινα, καὶ τὸ καταπέτασμα,

35. καὶ τὴν κιβωτὸν τοῦ μαρτυρίου, καὶ τοὺς διωστήρας αὐτῆς, καὶ τὸ ἱλαστήριον,

36. καὶ τὴν τράπεζαν καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως,

37. καὶ τὴν λυχνίαν τὴν καθάραν, καὶ τοὺς λύχνους αὐτῆς, λύχνους τῆς καύσεως, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ τὸ ἔλαιον τοῦ φωτός,

38. καὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χαλκοῦν, καὶ τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως, καὶ τὸ θυμίαμα τῆς συνθέσεως, καὶ τὸ ἐπίσπαστρον τῆς θύρας τῆς σκηνῆς,

39. καὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χαλκοῦν, καὶ τὴν ἐσχάραν αὐτοῦ τὴν χαλκῆν, καὶ τοὺς ἀνφορεῖς αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτοῦ, καὶ τὸν λουτήρα, καὶ τὴν βάσιν αὐτοῦ,

VITUS TESTAMENTI M. — I.

(Vulg. XXXVIII, 24.) Omne aurum quod elaboratum est ad opera secundum omnem operationem sanctorum, fuit auri ejus quod primitiarum, novem et viginti talenta, et septingenti viginti sicli juxta siclum sanctum :

25. et argenti demptio a visitatis viris synagogæ centum talenta, et mille septingenti septuaginta quinque sicli :

26. drachma una capiti, dimidium sicli, juxta siclum sanctum. Omnis transiens ad visitationem a vigesimo anno et supra, ad sexaginta myriadas, et ter mille quingenti et quinquaginta.

27. Et facta sunt centum talenta argenti in conflationem centum capitellorum tabernaculi, et in capitella velaminis, centum capitella ad centum talenta, talentum capitello.

28. Et mille illos septingentos septuaginta quinque siclos fecit in ansulas columnis : et inauravit capitella earum, et ornavit eas.

29. et æs demptionis, septuaginta talenta, et mille quingenti sicli,

30. Et fecerunt ex eo bases ostii tabernaculi testimonii, et bases atrii in circuitu,

31. et bases portæ atrii, et palos tabernaculi, et palos atrii in circuitu, et additamentum æreum altaris, et omnia vasa altaris, et omnia instrumenta tabernaculi testimonii.

(XXXIX, 32.) Et fecerunt filii Israel sicut præcepit Dominus Moysi, ita fecerunt. Reliquum vero aurum demptionis fecerunt vasa ad ministrandum in eis coram Domino.

1. Et reliquum hyacinthum et purpuram et coccum fecerunt stolas ministratorias Aaron, ad ministrandum in eis in sancto, sicut præcepit Dominus Moysi.

(Cetera usque ad v. 32 inveniuntur in cap. 36. a fine versus octavi.)

32. Et perfectum est omne opus tabernaculi testimonii, et fecerunt filii Israel secundum omnia quæ præcepit Dominus Moysi.

33. Et attulerunt ad Moysen tabernaculum, et omnia vasa ejus, et annulos ejus, et columnas ejus, et vectes ejus, et paxillos ejus, et bases ejus,

34. et opercula pelles arietum rubricatas, et superoperimenta, operimenta hyacinthina et velamen,

35. et arcam testamenti, et vectes ejus, et propitiatorium,

36. et mensam et omnia vasa ejus, et panes propositionis,

37. et candelabrum purum, et lucernas ejus, lucernas incensationis, et omnia vasa ejus, et oleum luminis,

38. et altare aureum et oleum unctionis, et incensum compositionis, et tentorium ostii tabernaculi,

39. et altare æreum et craticulam ejus æream et vectes ejus et omnia vasa ejus, et labrum et basin ejus,

1. Καὶ τὴν καταλειφθεῖσαν ὑάκινθον, καὶ πορφύραν, καὶ τὸ κόκκινον ἐποίησαν στολὰς λειτουργικὰς Ἀαρὼν, ὥστε λειτουργεῖν ἐν αὐταῖς ἐν τῷ ἁγίῳ.

33. Καὶ ἤνεγκαν τὰς στολὰς πρὸς Μωϋσῆν, καὶ τὴν σκηνὴν, καὶ τὰ σκεύη αὐτῆς, τὰς βάσεις καὶ τοὺς μοχλοὺς αὐτῆς, καὶ τοὺς στύλους,

35. καὶ τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης, καὶ τοὺς διωστῆρας αὐτῆς,

38. καὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτοῦ, καὶ τὸ ἐλαίον τῆς χρίσεως, καὶ τὸ θυμίαμα τῆς συνθέσεως,

37. καὶ τὴν λυχνίαν τὴν καθαρὰν, καὶ τοὺς λύχνους αὐτῆς, λύχνους τῆς καύσεως, καὶ τὸ ἐλαίον τοῦ φωτός,

36. καὶ τὴν τράπεζαν τῆς προθέσεως, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ τοὺς ἄρτους τοὺς προκειμένους, καὶ τὰς στολὰς τοῦ ἁγίου, αἱ εἰσὶν Ἀαρὼν,

41. καὶ τὰς στολὰς τῶν υἱῶν αὐτοῦ εἰς τὴν ἱερατείαν,

40. καὶ τὰ ἱστία τῆς αὐλῆς, καὶ τοὺς στύλους, καὶ τὸ καταπέτασμα τῆς θύρας τῆς σκηνῆς, καὶ τῆς πύλης τῆς αὐλῆς καὶ πάντα τὰ σκεύη τῆς σκηνῆς, καὶ πάντα τὰ ἐργαλεῖα αὐτῆς,

34. καὶ τὰς διφθέρας δέρματα κριῶν ἡρυθροδανωμένα, καὶ τὰ καλύμματα ὑάκινθινα, καὶ τῶν λοιπῶν τὰ ἐπικαλύμματα,

40. καὶ τοὺς πασσάλους, καὶ πάντα τὰ ἐργαλεῖα τὰ εἰς τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.

42. Ὅσα συνέταξε Κύριος τῷ Μωϋσῇ, οὕτως ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πᾶσαν τὴν ἀποσκευὴν.

43. Καὶ εἶδε Μωϋσῆς πάντα τὰ ἔργα, καὶ ἦσαν πεποιηκότες αὐτὰ ὃν τρόπον συνέταξε Κύριος τῷ Μωϋσῇ, οὕτως ἐποίησαν αὐτὰ, καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς Μωϋσῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Μ'.

1. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·

2. Ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου νομηνία στήσεις τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου,

3. καὶ θήσεις τὴν κιβωτὸν τοῦ μαρτυρίου, καὶ σκεπάσεις τὴν κιβωτὸν τῷ καταπετάσματι.

4. Καὶ εἰσίοσεις τὴν πρᾶπεζαν, καὶ προθήσεις τὴν πρόθεσιν αὐτῆς. Καὶ εἰσίοσεις τὴν λυχνίαν, καὶ ἐπιθήσεις τοὺς λύχνους αὐτῆς.

5. Καὶ θήσεις τὸ θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν, εἰς τὸ θυμιαν ἐναντίον τῆς κιβωτοῦ. Καὶ ἐπιθήσεις κάλυμμα καταπετάσματος ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου,

6. καὶ τὸ θυσιαστήριον τῶν καρπωμάτων θήσεις παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. Καὶ περιθήσεις τὴν σκηνὴν, καὶ πάντα τὰ αὐτῆς ἁγιάσεις κύκλῳ.

40. καὶ τὰ ἱστία τῆς αὐλῆς, καὶ τοὺς στύλους, καὶ τὰς βάσεις αὐτῆς, καὶ τὸ ἐπίσπαστρον τῆς πύλης τῆς αὐλῆς, καὶ τὰ σχοινία αὐτῆς, καὶ τοὺς πασσάλους αὐτῆς, καὶ πάντα τὰ ἐργαλεῖα τὰ εἰς τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου·

41. καὶ τὰς στολὰς τὰς λειτουργικὰς εἰς τὸ λειτουργεῖν ἐν αὐταῖς ἐν τῷ ἁγίῳ, στολὰς τοῦ ἁγίου, αἱ εἰσὶν Ἀαρὼν, καὶ τὰς στολὰς τῶν υἱῶν αὐτοῦ εἰς τὴν ἱερατείαν·

42. κατὰ πάντα ὅσα συνέταξε Κύριος τῷ Μωϋσῇ, οὕτως ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πᾶσαν τὴν παρασκευὴν.

43. Καὶ εἶδε Μωϋσῆς πάντα τὰ ἔργα, καὶ ἦσαν πεποιηκότες αὐτὰ ὃν τρόπον συνέταξε Κύριος τῷ Μωϋσῇ, οὕτως ἐποίησαν αὐτὰ, καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς Μωϋσῆς. (Compl.)

1. Et reliquam hyacinthum, et purpuram, et coccum fecerunt stolas ministratorias Aaron, ad ministrandum in eis in sancto.

33. Et attulerunt stolas ad Moysem, et tabernaculum, et vasa ejus, bases, et vectes ejus, et columnas;

35. et arcam testamenti, et vectes ejus;

38. et altare, et omnia vasa ejus; et oleum unctionis, et incensum compositionis;

37. et candelabrum purum, et lucernas ejus, lucernas incensionis, et oleum luminis;

36. et mensam propositionis, et omnia vasa ejus; et panes ipsos propositos; et stolas sancti, quæ sunt Aaron,

41. et stolas filiorum ejus ad sacerdotium;

40. et tentoria atrii, et columnas; et velamen ostii tabernaculi, et portæ atrii; et omnia vasa tabernaculi, et omnia instrumenta ejus;

34. et opercula pelles arietum rubricatas, et operimenta hyacinthina et ceterorum superoperimenta;

40. et palos, et omnia instrumenta quæ ad opera tabernaculi testimonii.

42. Quæcumque præcepit Dominus Moysi, sic fecerunt filii Israel omnem apparatus.

43. Et vidit Moyses omnia opera, et fecerant ea quemadmodum præceperat Dominus Moysi, sic fecerant ea, et benedixit eos Moyses.

CAPUT XL.

1. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens:

2. In die una mensis primi in neomenia statues tabernaculum testimonii,

3. et pones arcam testimonii, et teges arcam velamine.

4. Et inferes mensam, et propones propositionem ejus. Et inferes candelabrum, et impones lucernas ejus.

5. Et pones altare aureum, ad incensandum coram arca. Et impones operimentum velaminis super ostium tabernaculi testimonii,

6. Et altare holocaustorum pones apud januas tabernaculi testimonii. Et circumpones tabernaculum, et omnia ejus sanctificabis in circuito.

40. et vela atrii, et columnas, et bases ejus, et velamen ostii atrii, et funiculos ejus, et paxillos ejus, et omnia instrumenta quæ ad opera tabernaculi testimonii,

41. et stolas ministratorias administrandum in eis in sancto, stolas sancti quæ sunt Aaron, et stolas filiorum ejus ad sacerdotium;

42. secundum omnia quæcumque præcepit Dominus Moysi, sic fecerunt filii Israel omnem apparatus.

43. Et vidit Moyses omnia opera, et fecerant ea quemadmodum præceperat Dominus Moysi, sic fecerunt ea, et benedixit eos Moyses.

(*) 9. Καὶ λήψῃ τὸ ἔλαιον τοῦ χρίσματος, καὶ χρίσεις τὴν σκηνὴν, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῇ, καὶ ἁγιάσεις αὐτήν, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ ἔσται ἁγία.

10. Καὶ χρίσεις τὸ θυσιαστήριον τῶν καρπωμάτων, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτοῦ. Καὶ ἁγιάσεις τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἔσται τὸ θυσιαστήριον ἅγιον τῶν ἁγίων.

(**) 12. Καὶ προσάξεις Ἀαρὼν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ἐπὶ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ λούσεις αὐτοὺς ὕδατι·

13. καὶ ἐνδύσεις Ἀαρὼν τὰς στολὰς τὰς ἁγίας, καὶ χρίσεις αὐτὸν, καὶ ἁγιάσεις αὐτὸν, καὶ ἱερατεύσει μοι. Καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ προσάξεις, καὶ ἐνδύσεις αὐτοὺς χιτῶνας καὶ ἀλείψεις αὐτοὺς ὃν τρόπον ἤλειψας τὸν πατέρα αὐτῶν, καὶ ἱερατεύσουσί μοι. Καὶ ἔσται, ὥστε εἶναι αὐτοῖς χρίσμα ἱερατείας εἰς τὸν αἰῶνα, εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν.

14. Καὶ ἐποίησε Μωϋσῆς πάντα ὅσα ἐνετείλατο αὐτῷ Κύριος, οὕτως ἐποίησε.

15. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ μηνὶ τῷ πρώτῳ, τῷ δευτέρῳ ἔτει, ἐκπορευομένων αὐτῶν ἐξ Αἰγύπτου νομηνίᾳ, ἑστάθη ἡ σκηνή.

16. Καὶ ἔστησε Μωϋσῆς τὴν σκηνὴν, καὶ ἐπέθηκε τὰς κεφαλίδας, καὶ διενέβαλε τοὺς μογλοὺς, καὶ ἔστησε τοὺς στύλους,

17. καὶ ἐξέτεινε τὰς αὐλαίας ἐπὶ τὴν σκηνὴν, καὶ ἐπέθηκε τὸ κατακάλυμμα τῆς σκηνῆς ἐπ' αὐτὴν ἄνωθεν, καθὰ συνέταξε Κύριος τῷ Μωϋσῇ.

18. Καὶ λαβὼν τὰ μαρτύρια ἐνέβαλεν εἰς τὴν κιβωτὸν καὶ ἐπέθηκε τοὺς διωστῆρας ὑπὸ τὴν κιβωτὸν,

19. καὶ εἰσένεγκε τὴν κιβωτὸν εἰς τὴν σκηνὴν, καὶ ἐπέθηκε τὸ κατακάλυμμα τοῦ καταπετάσματος, καὶ ἐσκέπασε τὴν κιβωτὸν τοῦ μαρτυρίου, ὃν τρόπον συνέταξε Κύριος τῷ Μωϋσῇ.

20. Καὶ ἐπέθηκε τὴν τράπεζαν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, τὸ πρὸς βορρᾶν, ἔωθεν τοῦ καταπετάσματος τῆς σκηνῆς,

21. καὶ προσέθηκεν ἐπ' αὐτῆς ἄρτους τῆς προθέσεως ἔναντι Κυρίου, ὃν τρόπον συνέταξε Κύριος τῷ Μωϋσῇ.

22. Καὶ ἔθηκε τὴν λυχνίαν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, εἰς τὸ κλίτος τῆς σκηνῆς τὸ πρὸς νότον.

23. Καὶ ἐπέθηκε τοὺς λύχνους αὐτῆς ἔναντι Κυρίου, ὃν τρόπον συνέταξε Κύριος τῷ Μωϋσῇ.

24. Καὶ ἔθηκε τὸ θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου ἄπέναντι τοῦ καταπετάσματος,

25. καὶ ἐθυμίασεν ἐπ' αὐτοῦ θυμίαμα τῆς συνθέσεως, καθάπερ συνέταξε Κύριος τῷ Μωϋσῇ.

(***) 27. Καὶ τὸ θυσιαστήριον τῶν καρπωμάτων ἔθηκε παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς, (****)

9. Et sumes oleum unctionis, et unges tabernaculum, et omnia quae in eo, et sanctificabis illud, et omnia vasa ejus, et erunt sancta.

10. Et unges altare holocaustorum, et omnia vasa ejus. Et sanctificabis altare, et erit altare sanctum sanctorum.

12. Et adduces Aaron et filios ejus ad januas tabernaculi testimonii, et lavabis eos aqua :

13. et indues Aaron stolas sanctas, et unges eum, et sanctificabis eum, et sacerdotio fungetur mihi. Et filios ejus adduces, et indues eos tunicas : et linies eos quemadmodum linivisti patrem eorum, et sacerdotio fungentur mihi. Et erit, ut sit ipsis chrisma sacerdotii in seculum in progenies eorum.

14. Et fecit Moyses omnia quae praecepit ei Dominus, ita fecit.

15. Et factum est in mense primo, anno secundo, egredientibus ipsis de Aegypto in neomenia, constitutum est tabernaculum.

16. Et statuit Moyses tabernaculum, et imposuit capitella, et injecit vectes, et statuit columnas,

17. et extendit aulae super tabernaculum, et imposuit cooperimentum tabernaculi super illud desuper, sicut praecepit Dominus Moysi.

18. Et sumens testimonia injecit in arcam, et supposuit vecte sub arca,

19. et intulit arcam in tabernaculum, et imposuit cooperimentum velaminis, et texit arcam testimonii, quemadmodum praeceperat Dominus Moysi.

20. Et imposuit mensam in tabernaculo, qua ad aquilonem, extra velamen tabernaculi,

21. et apposuit in ea panes propositionis ante Dominum, quemadmodum praeceperat Dominus Moysi.

22. Et posuit candelabrum in tabernaculo testimonii, ad latus tabernaculi quod ad austrum.

23. Et imposuit lucernas ejus ante Dominum, quemadmodum praeceperat Dominus Moysi.

24. Et posuit altare aureum in tabernaculo testimonii e regione velaminis,

25. et super illud incensavit incensum compositionis, quemadmodum praeceperat Dominus Moysi.

27. Et altare holocaustorum posuit apud januas tabernaculi,

(*) 7. Καὶ θήσεις τὸν λουτήρα ἀναμέσον τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἀναμέσον τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ θήσεις ἐν αὐτῷ ὕδωρ. (Compl.)

8. Καὶ περιθήσεις τὴν αὐλὴν κύκλῳ, καὶ θήσεις τὸ καταπέτασμα τῆς πύλης τῆς αὐλῆς. (Alex. et Ox.)

(**) 11. Καὶ χρίσεις τὸν λουτήρα, καὶ τὴν βάσιν αὐτοῦ, καὶ ἁγιάσεις αὐτόν. (Compl.)

(***) 20. Καὶ ἔθηκε τὸ ἐπίσπαστρον τῆς θύρας τῆς σκηνῆς. (Compl.)

27. (****) καὶ ἀνήνεγκεν ἐν αὐτῷ ὀλοκαύτωματα καὶ θυσίαν, καθὰ συνέταξε Κύριος τῷ Μωϋσῇ. (Alex.)

7. Et pones labrum inter tabernaculum testimonii et altare, et pones in eo aquam.

8. Et circumdabis atrium in circuitu et pones velamen portae atrii.

11. Et unges labrum, et basin ejus, et sanctificabis illud.

20. Et posuit tentorium porte tabernaculi.

27. et attulit in eo holocausta et sacrificium, sicut praecepit Dominus Moysi

(*) 31. Καὶ ἔστησε τὴν αὐλὴν κύκλῳ τῆς σκηνῆς καὶ τοῦ θυσιαστηρίου. Καὶ συνετέλεσε Μωϋσῆς πάντα τὰ ἔργα.

32. Καὶ ἐκάλυψεν ἡ νεφέλη τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ δόξης Κυρίου ἐπλήσθη ἡ σκηνή.

33. Καὶ οὐκ ἤδυνάσθη Μωϋσῆς εἰσελθεῖν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, ὅτι ἐπισκίαζεν ἐπ' αὐτὴν ἡ νεφέλη, καὶ δόξης Κυρίου ἐνεπλήσθη ἡ σκηνή.

34. Ἦνίκα δ' ἂν ἀνέβῃ ἡ νεφέλη ἀπὸ τῆς σκηνῆς, ἀνεξεύγνυσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ σὺν τῇ ἀπαρτίᾳ αὐτῶν.

35. Εἰ δὲ μὴ ἀνέβῃ ἡ νεφέλη, οὐκ ἀνεξεύγνυσαν ἕως ἡμέρας ἧς ἀνέβῃ ἡ νεφέλη.

36. Νεφέλη γάρ ᾤν ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἡμέρας, καὶ πῦρ ᾤν ἐπ' αὐτῆς νυκτός ἐναντίον παντός Ἰσραὴλ, ἐν πάσαις ταῖς ἀναξυγαῖς αὐτῶν.

31. Et statuit atrium in circuitu tabernaculi et altaris. Et consummavit Moyses omnia opera.

32. Et operuit nubes tabernaculum testimonii, et gloria Domini impletum est tabernaculum.

33. Et non potuit Moyses ingredi in tabernaculum testimonii, quia obumbrabat super ipsum nubes, et gloria Domini impletum erat tabernaculum.

34. Quando autem ascendebat nubes a tabernaculo, disjungebant filii Israel cum sarcinis suis.

35. Si autem non ascendebat nubes, non disjungebant usque ad diem qua ascendebat nubes.

36. Nubes enim erat super tabernaculum die, et ignis erat super ipsum nocte coram omni Israel, in omnibus disjunctionibus eorum.

ΛΕΥΙΤΙΚΟΝ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

1. Καὶ ἀνεκάλεσε Μωϋσῆς, καὶ ἐλάλησεν Κύριος αὐτῷ ἐκ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, λέγων·

2. Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ εἰπὲς πρὸς αὐτούς· Ἄνθρωπος ἐξ ὑμῶν ἔάν προσαγάγῃ, δῶρα τῷ Κυρίῳ, ἀπὸ τῶν κτηνῶν καὶ ἀπὸ τῶν βοῶν καὶ ἀπὸ τῶν προβάτων προσέσχετε τὰ δῶρα ὑμῶν.

3. Ἐάν ὀλοκαύτωμα τὸ δῶρον αὐτοῦ, ἐκ τῶν βοῶν ἄρσεν ἄμωμον προσάξει πρὸς τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, προσείσει αὐτὸ δεκτὸν ἐναντίον Κυρίου.

4. Καὶ ἐπιθήσει τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ καρπώματος δεκτὸν αὐτῷ, ἐξιλάσασθαι περὶ αὐτοῦ.

5. Καὶ σφάξουσιν τὸν μόσχον ἐναντὶ Κυρίου· καὶ προσείσουσιν οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν οἱ ἱερεῖς τὸ αἷμα, καὶ προσχεύουσιν τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ τὸ ἐπὶ τῶν θυρῶν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.

6. Καὶ ἐκδείρναντες τὸ ὀλοκαύτωμα, μεριοῦσιν αὐτὸ κατὰ μέλη,

7. καὶ ἐπιθήσουσιν οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν οἱ ἱερεῖς πῦρ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἐπιστοιβάσουσι ξύλα ἐπὶ τὸ πῦρ.

8. Καὶ ἐπιστοιβάσουσιν οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν οἱ ἱερεῖς τὰ ὀχοτομήματα, καὶ τὴν κεφαλὴν, καὶ τὸ στέαρ ἐπὶ τὰ ξύλα τὰ ἐπὶ τοῦ πυρὸς τὰ ὄντα ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου.

9. Τὰ δὲ ἐγκοιλία καὶ τοὺς πόδας πλυνούσιν ὕδατι, καὶ ἐπιθήσουσιν οἱ ἱερεῖς τὰ πάντα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· κάρπωμά ἐστι, θυσία, ὁσμὴ εὐωδίας τῷ Κυρίῳ.

10. Ἐάν δὲ ἀπὸ τῶν προβάτων τὸ δῶρον αὐτοῦ τῷ Κυρίῳ, ἀπὸ τε τῶν ἀρνῶν, καὶ τῶν ἐρίφων εἰς ὀλοκαυτώματα, ἄρσεν ἄμωμον προσάξει αὐτό. Καὶ ἐπιθήσει τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ·

(*) 28. Καὶ ἐποίησε τὸν λουτήρα ἀναμέσον τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἀναμέσιν τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ἐπέθηκεν ἐν αὐτῷ ὕδωρ,

29. ἵνα νίπτωνται ἐξ αὐτοῦ Μωϋσῆς καὶ Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰς χεῖρας αὐτῶν καὶ τοὺς πόδας,

30. εἰσπορευομένων αὐτῶν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου· ἢ ὅταν προκορεύωνται πρὸς τὸ θυσιαστήριον λειτουργεῖν, ἐνίπτοντο ἐξ αὐτοῦ, καθὰ συνέταξεν Κύριος τῷ Μωϋσῇ. (Alex.)

LEVITICUS.

CAPUT I.

1. Et revocavit Moysen, et locutus est Dominus ei ex tabernaculo testimonii, dicens :

2. Loquere filiis Israel, et dices ad eos : Homo ex vobis si afferat munera Domino, de pecoribus et de bobus et de ovibus offeretis munera vestra.

3. Si holocaustoma munus ejus, de bobus masculum immaculatum adducet ad ostium tabernaculi testimonii, offeret illud acceptabile ante Dominum.

4. Et imponet manum super caput holocausti acceptabile ei, ad depropitiandum pro ipso.

5. Et jugulabunt vitulum ante Dominum : et offerent filii Aaron sacerdotes sanguinem, et effundent sanguinem ad altare in circuitu quod est super januas tabernaculi testimonii.

6. Et decoriantes holocaustoma, membratim dividunt illud per membra,

7. et imponent filii Aaron sacerdotes ignem super altare et constipabunt ligna super ignem.

8. Et constipabunt filii Aaron sacerdotes membra divisa, et caput, et adipem super ligna quæ super ignem quæ sunt super altare.

9. Interanea vero et pedes lavabunt aqua, et imponent sacerdotes omnia super altare : holocaustum est, sacrificium, odor suavitatis Domino.

10. Si autem de ovibus munus ejus Domino, et de agnis, et de lardis in holocaustomata, masculum immaculatum adducet illud. Et imponet manum super caput ejus :

28. Et fecit labrum inter tabernaculum testimonii et altare et posuit in eo aquam,

29. ut lavent ex eo Moyses et Aaron et filii ejus manus eorum et pedes,

30. Ingredientibus ipsis in tabernaculum testimonii; vel quando accedent ad altare ad ministrandum, lavabantur ex eo, sicut præcepit Dominus Moysi.

11. καὶ σφάζουσιν αὐτὸ ἐκ πλαγίων τοῦ θυσιαστηρίου πρὸς βορρᾶν ἔναντι Κυρίου· καὶ προσχεύουσιν οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν οἱ ἱερεῖς τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ.

12. Καὶ διελούσιν αὐτὸ κατὰ μέλη, καὶ τὴν κεφαλὴν, καὶ τὸ στέαρ· καὶ ἐπιστοιβάουσιν οἱ ἱερεῖς αὐτὰ ἐπὶ τὰ ξύλα τὰ ἐπὶ τοῦ πυρὸς τὰ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου.

13. Καὶ τὰ ἐγκοιλία, καὶ τοὺς πόδας πλυνούσιν ὕδατι. Καὶ προσοίσει ὁ ἱερεὺς τὰ πάντα, καὶ ἐπιθήσει ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· κάρπωμά ἐστι, θυσία, ὁσμὴ εὐωδίας τῷ Κυρίῳ.

14. Ἐὰν δὲ ἀπὸ τῶν πετεινῶν κάρπωμα προσφέρει δῶρον αὐτοῦ τῷ Κυρίῳ, καὶ προσοίσει ἀπὸ τῶν τρυγόνων, ἢ ἀπὸ τῶν περιστερῶν τὸ δῶρον αὐτοῦ·

15. καὶ προσοίσει αὐτὸ ὁ ἱερεὺς πρὸς τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἀποκνίσει τὴν κεφαλὴν, καὶ ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ στραγγίει τὸ αἷμα πρὸς τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου.

16. Καὶ ἀφελεῖ τὸν πρόλοβον σὺν τοῖς πτεροῖς, καὶ ἐκβαλεῖ αὐτὸ παρὰ τὸ θυσιαστήριον κατ' ἀνατολὰς εἰς τὸν τόπον τῆς σποδοῦ.

17. καὶ ἐκκλάσει αὐτὸ ἐκ τῶν πτερυγίων, καὶ οὐ διελεί, καὶ ἐπιθήσει αὐτὸ ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐπὶ τὰ ἐπὶ τοῦ πυρὸς. Κάρπωμά ἐστι, θυσία, ὁσμὴ εὐωδίας τῷ Κυρίῳ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

1. Ἐὰν δὲ ψυχὴ προσφέρῃ δῶρον θυσίαν τῷ Κυρίῳ, σμιδάλις ἐστὶ τὸ δῶρον αὐτοῦ, καὶ ἐπιχειεῖ ἐπ' αὐτὸ ἔλαιον, καὶ ἐπιθήσει ἐπ' αὐτὸ λίβανον· θυσία ἐστὶ.

2. Καὶ οἴσει πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἀαρὼν τοὺς ἱερεῖς· καὶ δρασάμενος ἀπ' αὐτῆς πλήρη τὴν δράκα ἀπὸ τῆς σμιδάλεως σὺν τῷ ἔλαιῳ, καὶ πάντα τὸν λίβανον αὐτῆς, καὶ ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς τὸ μνημόσυνον αὐτῆς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· θυσία, ὁσμὴ εὐωδίας τῷ Κυρίῳ.

3. Καὶ τὸ λοιπὸν ἀπὸ τῆς θυσίας Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, ἅγιον τῶν ἁγίων ἀπὸ τῶν θυσίων Κυρίου.

4. Ἐὰν δὲ προσφέρῃ δῶρον θυσίαν πεπεμμένην ἐκ κλιβάνου δῶρον Κυρίῳ ἐκ σμιδάλεως, ἄρτους ἀζύμους πεφυραμένους ἐν ἔλαιῳ, καὶ λάγανα ἀζυμα διακεχυμένα ἐν ἔλαιῳ.

5. Ἐὰν δὲ θυσία ἀπὸ τηγάνου τὸ δῶρόν σου, σμιδάλις πεφυραμένη ἐν ἔλαιῳ, ἀζυμά ἐστὶ.

6. Καὶ διαθρύψεις αὐτὰ κλάσματα, καὶ ἐπιχειεῖς ἐπ' αὐτὰ ἔλαιον· θυσία ἐστὶ Κυρίῳ.

7. Ἐὰν δὲ θυσία ἀπὸ ἐσχάρας τὸ δῶρόν σου, σμιδάλις ἐν ἔλαιῳ ποιηθήσεται.

8. Καὶ προσοίσει τὴν θυσίαν ἣν ἂν ποιήσῃ ἐκ τούτων τῷ Κυρίῳ, καὶ προσοίσει πρὸς τὸν ἱερέα. Καὶ προσεγγίσας πρὸς τὸ θυσιαστήριον,

9. ἀφελεῖ ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τῆς θυσίας τὸ μνημόσυνον αὐτῆς, καὶ ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, κάρπωμα· ὁσμὴ εὐωδίας Κυρίῳ.

10. Τὸ δὲ καταλειφθὲν ἀπὸ τῆς θυσίας, Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, ἅγια τῶν ἁγίων ἀπὸ τῶν καρπιωμάτων Κυρίου.

11. Πᾶσαν θυσίαν, ἣν ἂν προσφέρῃς Κυρίῳ, οὐ ποιήσετε ζυμωτόν· πᾶσαν γὰρ ζύμην, καὶ πᾶν μέλι οὐ προσοίσετε ἀπ' αὐτοῦ, καρπῶσαι Κυρίῳ δῶρον.

12. Ἀπαρχῆς προσοίσετε αὐτὰ Κυρίῳ, ἐπὶ δὲ τὸ θυσιαστήριον οὐκ ἀναβιβασθήσεται εἰς ὁσμὴν εὐωδίας Κυρίῳ.

11. et jugulabunt illud a latere altaris ad aquilonem ante Dominum : et effundent filii Aaron sacerdotes sanguinem ejus super altare in circuitu.

12. Et dividunt illud per membra, et caput, et adipem : et constipabunt sacerdotes ea super ligna quae super ignem quae super altare.

13. Et intestina, et pedes lavabunt aqua. Et offeret sacerdos omnia, et imponet super altare : holocaustum est, sacrificium, odor suavitatis Domino.

14. Si autem de volatilibus holocaustum offert munus suum Domino, et offeret de turturibus, vel de columbis munus suum :

15. et offeret illud sacerdos ad altare, et retorquebit caput, et imponet sacerdos super altare, et exstillabit sanguinem ad basim altaris.

16. Et auferet vesiculam gutturis cum plumis, et projiciet eam apud altare ad orientem in locum cineris :

17. et effringet eam ab alis, et non dividet, et imponet eam sacerdos super altare super ligna quae super ignem. Holocaustum est, sacrificium, odor suavitatis Domino.

CAPUT II.

1. Si vero anima offerat munus sacrificium Domino, simila erit munus ejus, et effundet oleum super illud, et imponet thus super illud : sacrificium est.

2. Et afferet ad filios Aaron sacerdotes : et faciens de ea plenum pugillum de simila cum oleo, et omne thus ejus, et imponet sacerdos memoriale ejus super altare : sacrificium, odor suavitatis Domino.

3. Et reliquum de sacrificio est Aaron et filiis ejus, sanctum sanctorum de sacrificiis Domini.

4. Si autem offerat sacrificium coctum ex clibano munus Domino ex simila, panes azymos conspersos in oleo, et lagana azyma peruncta in oleo.

5. Si autem sacrificium de sartagine munus tuum, simila conspersa in oleo, azyma est.

6. Et comminues ea in frusta, et effundes super ea oleum : sacrificium est Domino.

7. Si autem sacrificium de craticula munus tuum, simila in oleo fiet.

8. Et offeret sacrificium quodcumque fecerit de his Domino, et afferet ad sacerdotem. Et accedens ad altare,

9. auferet sacerdos de sacrificio memoriale ejus, et imponet sacerdos super altare, holocaustum : odor suavitatis Domino.

10. Quod autem remansit de sacrificio, Aaron et filiis ejus, sancta sanctorum de holocaustis Domini.

11. Omne sacrificium, quodcumque offeratis Domino, non facietis fermentatum : omne enim fermentum, et omne mel non offeretis de eo, ad offerendum Domino munus.

12. De primitiis offeretis ea Domino, super altare autem non importabuntur in odorem suavitatis Domino.

13. Καὶ πᾶν δῶρον θυσίας ὑμῶν ἀλλ' ἀλισθήσεται· οὐ διαπαύσετε ἄλλας διαθήκης Κυρίου ἀπὸ θυσιασμάτων ὑμῶν. Ἐπὶ παντὸς δώρου ὑμῶν προσοίσετε Κυρίῳ τῷ Θεῷ ὑμῶν ἅλας.

14. Ἐὰν δὲ προσφέρῃς θυσίαν πρωτογεννημάτων τῷ Κυρίῳ, νέα πεφυγμένα χίδρα ἐρικτὰ τῷ Κυρίῳ· καὶ προσοίσεις τὴν θυσίαν τῶν πρωτογεννημάτων.

15. Καὶ ἐπιχεῖς ἐπ' αὐτὴν ἔλαιον, καὶ ἐπιθήσεις ἐπ' αὐτὴν λίβανον· θυσία ἐστὶ.

16. Καὶ ἀνοίσει ὁ ἱερεὺς τὸ μνημόσυνον αὐτῆς ἀπὸ τῶν χίδρων σὺν τῷ ἔλαιῳ, καὶ πάντα τὸν λίβανον αὐτῆς· κάρπωμά ἐστι Κυρίῳ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

1. Ἐὰν δὲ θυσία σωτηρίου τὸ δῶρον αὐτοῦ τῷ Κυρίῳ, ἂν μὲν ἐκ τῶν βοῶν αὐτὸ προσάγῃ, ἂν τε ἄρσεν, ἂν τε θῆλυ, ἄμωμον προσάξει αὐτὸ ἐναντὶ Κυρίου.

2. Καὶ ἐπιθήσει τὰς χεῖρας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ δώρου, καὶ σφάξει αὐτὸ ἐναντίον Κυρίου παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· καὶ προσχεῶσιν οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν οἱ ἱερεῖς τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῶν δλοκαυτωμάτων κύκλῳ.

3. Καὶ προσάξουσιν ἀπὸ τῆς θυσίας τοῦ σωτηρίου κάρπωμα Κυρίῳ, τὸ στέαρ τὸ κατακαλύπτον τὴν κοιλίαν, καὶ πᾶν τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τῆς κοιλίας.

4. Καὶ τοὺς δύο νεφροὺς, καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν, τὸ ἐπὶ τῶν μηρίων, καὶ τὸν λοβὸν τὸν ἐπὶ τοῦ ἥπατος σὺν τοῖς νεφροῖς περιελεί·

5. καὶ ἀνοίσουσιν αὐτὰ οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν οἱ ἱερεῖς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐπὶ τὰ δλοκαυτώματα ἐπὶ τὰ ξύλα τὰ ἐπὶ τοῦ πυρὸς ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου· κάρπωμα, ὅσμη εὐωδίας Κυρίῳ.

6. Ἐὰν δὲ ἀπὸ τῶν προβάτων τὸ δῶρον αὐτοῦ, θυσία σωτηρίου τῷ Κυρίῳ, ἄρσεν ἢ θῆλυ, ἄμωμον προσοίσει αὐτό.

7. Ἐὰν ἄρνα προσάγῃ τὸ δῶρον αὐτοῦ, προσάξει αὐτὸ ἐναντὶ Κυρίου·

8. καὶ ἐπιθήσει τὰς χεῖρας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ δώρου αὐτοῦ, καὶ σφάξει αὐτὸ παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. Καὶ προσχεῶσιν οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν οἱ ἱερεῖς τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ.

9. Καὶ προσοίσει ἀπὸ τῆς θυσίας τοῦ σωτηρίου κάρπωμα τῷ Κυρίῳ· τὸ στέαρ καὶ τὴν ὀσπὺν ἄμωμον σὺν ταῖς ψόαις περιελεί· αὐτὸ, καὶ πᾶν τὸ στέαρ τὸ κατακαλύπτον τὴν κοιλίαν, καὶ πᾶν τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τῆς κοιλίας,

10. καὶ ἀμφοτέρους τοὺς νεφροὺς, καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν, τὸ ἐπὶ τῶν μηρίων, καὶ τὸν λοβὸν τὸν ἐπὶ τοῦ ἥπατος σὺν τοῖς νεφροῖς περιελών,

11. ἀνοίσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· ὅσμη εὐωδίας, κάρπωμα Κυρίῳ.

12. Ἐὰν δὲ ἀπὸ τῶν αἰγῶν τὸ δῶρον αὐτοῦ, καὶ προσάξει ἐναντὶ Κυρίου·

13. καὶ ἐπιθήσει τὰς χεῖρας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ σφάξουσιν αὐτὸ ἐναντὶ Κυρίου παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· καὶ προσχεῶσιν οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν οἱ ἱερεῖς τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ.

14. Καὶ ἀνοίσει ἀπ' αὐτοῦ κάρπωμα Κυρίῳ· τὸ στέαρ τὸ κατακαλύπτον τὴν κοιλίαν, καὶ πᾶν τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τῆς κοιλίας,

13. Et omne munus sacrificii vestri sale salietur : non omittetis sales testamenti Domini a sacrificiis vestris. Super omne munus vestrum offeretis Domino Deo vestro sales.

14. Si autem offeras sacrificium primarum frugum, novas torrefactas spicas vigentes, comminutas Domino : et offeres sacrificium primarum frugum.

15. Et effundes oleum super illud, et impones thus super illud : sacrificium est.

16. Et offeret sacerdos memoriale ejus de farribus cum oleo, et omne thus ejus : hostia est Domino.

CAPUT III.

1. Si autem sacrificium salutaris munus ejus Domino, siquidem ex bobus illud adduxerit, sive masculinum, sive femininum, immaculatum adducet illud ante Dominum.

2. Et imponet manus super caput muneris, et jugulabit illud ante Dominum apud januas tabernaculi testimonii : et effundent filii Aaron sacerdotes sanguinem super altare holocaustorum in circuitu.

3. Et offerent de sacrificio salutaris oblationem Domino, adipem qui cooperit ventrem, et omnem adipem qui super ventrem.

4. Et duos renes, et adipem qui super ipsos, qui super femora, et pennam quæ super jecur cum renibus auferet :

5. et offerent ea filii Aaron sacerdotes super altare super holocaustomata super ligna quæ super ignem super altare : hostia, odor suavitatis Domino.

6. Si autem de ovibus munus ejus, sacrificium salutaris Domino, masculinum sive femininum, immaculatum offeret illud.

7. Si agnum adduxerit munus suum, adducet illud ante Dominum :

8. et imponet munus super caput muneris sui : et jugulabit illud apud januas tabernaculi testimonii. Et profundent filii Aaron sacerdotes sanguinem super altare in circuitu.

9. Et offeret de sacrificio salutaris hostiam Domino : adipem et lumbum immaculatum cum ilibus auferet illum, et omnem adipem qui cooperit ventrem, et omnem adipem qui super ventrem,

10. et utrosque renes, et adipem qui super ipsos, eum qui super femora, et pennam quæ super jecur, cum renibus auferens,

11. offeret sacerdos super altare : odor suavitatis, hostia Domino.

12. Si autem de capris munus ejus, et adducet ante Dominum :

13. et imponet manus super caput ejus, et jugulabunt illud ante Dominum apud januas tabernaculi testimonii. Et effundent filii Aaron sacerdotes sanguinem super altare in circuitu.

14. Et offeret de eo hostiam Domino adipem qui cooperit ventrem, omnem adipem qui super ventrem,

15. καὶ ἀμφοτέρους τοὺς νεφροὺς, καὶ πᾶν τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν, τὸ ἐπὶ τῶν μηρίων, καὶ τὸν λοβὸν τοῦ ἥπατος σὺν τοῖς νεφροῖς περιελεί,

16. καὶ ἀνοίσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· κάρπωμα, ὁσμὴ εὐωδίας τῇ Κυρίῳ. Πᾶν τὸ στέαρ τῇ Κυρίῳ

17. νόμιμον εἰς τὸν αἰῶνα εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν, ἐν πάσῃ κητοικίᾳ ὑμῶν. Πᾶν στέαρ καὶ πᾶν αἷμα οὐκ ἔδεσθε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

1. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·

2. Λάλησον πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, λέγων· Ψυχὴ ἐὰν ἁμάρτη ἐναντὶ Κυρίου ἀκουσίως ἀπὸ πάντων τῶν προσταγμάτων Κυρίου, ὧν οὐ δεῖ ποιεῖν, καὶ ποιήσῃ ἐν τι ἀπ' αὐτῶν·

3. ἐὰν μὲν ὁ ἀρχιερεὺς ὁ κεχρισμένος ἁμάρτη τοῦ τὸν λαὸν ἁμαρτεῖν, καὶ προσάξει περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ, ἥς ἡμαρτε, μόσχον ἐκ βοῶν ἁμωμον τῇ Κυρίῳ περὶ τῆς ἁμαρτίας.

4. Καὶ προσάξει τὸν μόσχον παρὰ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἐναντὶ Κυρίου, καὶ ἐπιθήσει τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ μοσχοῦ ἐναντὶ Κυρίου, καὶ σφάξει τὸν μόσχον ἐνώπιον Κυρίου.

5. Καὶ λαβὼν ὁ ἱερεὺς ὁ χριστὸς ὁ τετελειωμένος τὰς χεῖρας ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ μοσχοῦ, καὶ εἰσώσει αὐτὸ εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου.

6. Καὶ βάψει ὁ ἱερεὺς τὸν δάκτυλον εἰς τὸ αἷμα, καὶ προσρανεῖ ἀπὸ τοῦ αἵματος ἐπτάκις ἐναντὶ Κυρίου, κατὰ τὸ καταπέτασμα τὸ ἅγιον.

7. Καὶ ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ μοσχοῦ ἐπὶ τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ θυμιάματος τῆς συνθέσεως τοῦ ἐναντίον Κυρίου, ὅ ἐστιν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου· καὶ πᾶν τὸ αἷμα τοῦ μοσχοῦ ἐκχεεῖ παρὰ τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου τῶν δλοκαυτωμάτων, ὅ ἐστι παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.

8. Καὶ πᾶν τὸ στέαρ τοῦ μοσχοῦ τοῦ τῆς ἁμαρτίας, περιελεί ἀπ' αὐτοῦ τὸ στέαρ τὸ κατακαλύπτον τὰ ἐνδοσθία, καὶ πᾶν τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τῶν ἐνδοσθίων,

9. καὶ τοὺς δύο νεφροὺς, καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν, ὅ ἐστιν ἐπὶ μηρίων, καὶ τὸν λοβὸν τὸν ἐπὶ τοῦ ἥπατος σὺν τοῖς νεφροῖς περιελεί αὐτὸ,

10. ὃν τρόπον ἀφαιρεῖται αὐτὸ ἀπὸ τοῦ μοσχοῦ τοῦ τῆς θυσίας τοῦ στυτηρίου, καὶ ἀνοίσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῆς καρπώσεως,

11. καὶ τὸ δέρμα τοῦ μοσχοῦ, καὶ πᾶσαν αὐτοῦ τὴν σάρκα σὺν τῇ κεφαλῇ καὶ τοῖς ἀκροτηρίοις καὶ τῇ κοιλίᾳ καὶ τῇ κόπρῃ·

12. καὶ ἐξοίσουσιν ὅλον τὸν μόσχον ἔξω τῆς παρεμβολῆς εἰς τόπον καθαρὸν, ὃ ἐκχεοῦσι τὴν σποδιάν· καὶ κατακαύσουσιν αὐτὸν ἐπὶ ξύλων ἐν πυρὶ· ἐπὶ τῆς ἐκχύσεως τῆς σποδιάς καυθήσεται.

13. Ἐὰν δὲ πᾶσα συναγωγὴ Ἰσραὴλ ἀγνοήσῃ ἀκουσίως, καὶ λάθῃ ῥῆμα ἐξ ὀφθαλμῶν τῆς συναγωγῆς, καὶ ποιήσωσι μίαν ἀπὸ πασῶν τῶν ἐντολῶν Κυρίου, ἣ οὐ ποιηθήσεται, καὶ πλημμελήσωσι·

14. καὶ γνωσθῇ αὐτοῖς ἡ ἁμαρτία ἣν ἡμαρτον ἐν αὐτῇ, καὶ προσάξει ἡ συναγωγὴ μόσχον ἐκ βοῶν ἁμωμον περὶ τῆς ἁμαρτίας, καὶ προσάξει αὐτὸν παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου·

15. et utrosque renes, et omnem adipem qui super eos, qui super femora, et pennam jecoris cum renibus auferet,

16. et offeret sacerdos super altare : hostia, odor suavitatis Domino. Omnis adeps Domino

17. legitimum in sæculum in progenies vestras in omni habitatione vestra : omnem adipem et omnem sanguinem non comedetis.

CAPUT IV.

1. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens :

2. Loquere ad filios Israel, dicens : Anima si peccaverit ante Dominum non sponte de omnibus præceptis Domini quæ non oportet facere, et fecerit unum aliquid de eis ;

3. siquidem princeps sacerdotum qui unctus est, peccaverit, ut populus peccaret ; et adducet pro peccato suo quod peccavit, vitulum e bobus immaculatum Domino pro peccato.

4. Et adducet vitulum apud ostium tabernaculi testimonii ante Dominum, et imponet manum suam super caput vituli ante Dominum, et jugulabit vitulum coram Domino.

5. Et sumens sacerdos qui unctus, qui consummatus manus, de sanguine vituli, et inferet illum in tabernaculum testimonii.

6. Et intinget sacerdos digitum in sanguine, et asperget de sanguine septies ante Dominum contra velum sanctum.

7. Et imponet sacerdos de sanguine vituli super cornua altaris incensi compositionis, quod est ante Dominum, quod est in tabernaculo testimonii : et omnem sanguinem vituli effundet ad basin altaris holocaustorum, quod est apud januas tabernaculi testimonii.

8. Et omnem adipem vituli, qui peccati, auferet ab eo ; adipem operientem intestina, et omnem adipem qui super intestina,

9. et duos renes, et adipem qui super ipsos, qui est super femora, et pennam quam super jecur, cum renibus auferet ipsi,

10. quemadmodum aufertur a vitulo sacrificii salutaris. Et offeret sacerdos super altare holocausti,

11. et pellem vituli, et omnem ejus carnem cum capite, et extremitatibus, et ventre, et fimo.

12. Et efferent totum vitulum extra castra in locum mundum, ubi effundunt cinerem : et comburent eum super ligna in igni : super effusione cineris cremabitur.

13. Si autem omnis synagoga Israel ignoraverit non sponte, et latuerit verbum ab oculis synagogæ, et fecerint unum de omnibus mandatis Domini, quod non fiet, et deliquerint :

14. et innotuerit eis peccatum quod peccaverunt in eo, et adducet synagoga vitulum ex bobus immaculatum pro peccato, et adducet eum apud januas tabernaculi testimonii :

15. καὶ ἐπιθήσουσιν οἱ πρεσβύτεροι τῆς συναγωγῆς τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ μόσχου ἔναντι Κυρίου, καὶ σφάζουσι τὸν μόσχον ἔναντι Κυρίου.

16. Καὶ εἰσίοισι ὁ ἱερεὺς ὁ χριστὸς ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ μόσχου εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου.

17. καὶ βάψει ὁ ἱερεὺς τὸν δάκτυλον ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ μόσχου, καὶ ῥανεῖ ἐπτάκις ἔναντι Κυρίου, κατενώπιον τοῦ καταπετάσματος τοῦ ἁγίου.

18. Καὶ ἀπὸ τοῦ αἵματος ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου τῶν θυμιαμάτων τῆς συνθέσεως, ὃ ἐστὶν ἐνώπιον Κυρίου, ὃ ἐστὶν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου· καὶ τὸ πᾶν αἷμα ἐκχεεῖ πρὸς τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου τῶν καρπώσεων, τοῦ πρὸς τῇ θύρᾳ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.

19. Καὶ τὸ πᾶν στέαρ περιλεῖ ἀπ' αὐτοῦ, καὶ ἀνοίσει ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον.

20. Καὶ ποιήσει τὸν μόσχον, ὃν τρόπον ἐποίησε τὸν μόσχον τὸν τῆς ἁμαρτίας, οὕτως ποιηθήσεται. Καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτῶν ὁ ἱερεὺς, καὶ ἀφεθήσεται αὐτοῖς ἡ ἁμαρτία.

21. Καὶ ἐξοίσουσι τὸν μόσχον ὅλον ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ κατακάψουσι τὸν μόσχον, ὃν τρόπον κατέκαυσαν τὸν μόσχον τὸν πρότερον· ἁμαρτία συναγωγῆς ἐστίν.

22. Ἐάν δὲ ὁ ἄρχων ἁμάρτη, καὶ ποιήσῃ μίαν ἀπὸ πασῶν τῶν ἐντολῶν Κυρίου τοῦ Θεοῦ αὐτοῦ, ἥ οὐ ποιηθήσεται, ἀκουσίως, καὶ ἁμάρτη, καὶ πλημμελήσῃ,

23. καὶ γνωσθῇ αὐτῷ ἡ ἁμαρτία ἣν ἥμαρτεν ἐν αὐτῇ, καὶ προσοίσει τὸ δῶρον αὐτοῦ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἄρσεν ἁμῶμον.

24. Καὶ ἐπιθήσει τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ χίμαρου, καὶ σφάζουσιν αὐτὸν ἐν τόπῳ οὗ σφάζουσι τὰ ὀλοκαυτώματα ἐνώπιον Κυρίου· ἁμαρτία ἐστί.

25. Καὶ ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ τῆς ἁμαρτίας τοῦ δακτύλου ἐπὶ τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου τῶν ὀλοκαυτωμάτων, καὶ τὸ πᾶν αἷμα αὐτοῦ ἐκχεεῖ παρὰ τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου τῶν ὀλοκαυτωμάτων.

26. Καὶ τὸ πᾶν στέαρ αὐτοῦ ἀνοίσει ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, ὥσπερ τὸ στέαρ θυσίας σωτηρίου· καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ.

27. Ἐάν δὲ ψυχὴ μία ἁμάρτη ἀκουσίως ἐκ τοῦ λαοῦ τῆς γῆς, ἐν τῷ ποιῆσαι μίαν ἀπὸ πασῶν τῶν ἐντολῶν Κυρίου, ἥ οὐ ποιηθήσεται, καὶ πλημμελήσῃ·

28. καὶ γνωσθῇ αὐτῷ ἡ ἁμαρτία ἣν ἥμαρτεν ἐν αὐτῇ, καὶ οἴσει χίμαιραν ἐξ αἰγῶν· θῆλειαν ἁμῶμον οἴσει περὶ τῆς ἁμαρτίας ἣς ἥμαρτε.

29. Καὶ ἐπιθήσει τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ ἁμαρτήματος αὐτοῦ, καὶ σφάζουσι τὴν χίμαιραν τὴν τῆς ἁμαρτίας ἐν τῷ τόπῳ οὗ σφάζουσι τὰ ὀλοκαυτώματα.

30. Καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐτῆς τοῦ δακτύλου, καὶ ἐπιθήσει ἐπὶ τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου τῶν ὀλοκαυτωμάτων· καὶ πᾶν τὸ αἷμα αὐτῆς ἐκχεεῖ παρὰ τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου.

31. Καὶ πᾶν τὸ στέαρ περιλεῖ, ὃν τρόπον περιερίθεται στέαρ ἀπὸ θυσίας σωτηρίου· καὶ ἀνοίσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον εἰς ὀσμὴν εὐωδίας Κυρίου· καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ.

32. Ἐάν δὲ πρόβατον προσενέγκῃ τὸ δῶρον αὐτοῦ περὶ τῆς ἁμαρτίας, θῆλυ ἁμῶμον προσοίσει αὐτό.

15. et imponent seniores synagoge manus suas super caput vituli ante Dominum, et jugulabunt vitulum ante Dominum.

16. Et inferet sacerdos qui unctus, de sanguine vituli in tabernaculum testimonii :

17. et tinget sacerdos digitum de sanguine vituli, et asperget septies ante Dominum ad faciem velaminis sancti.

18. Et de sanguine imponet sacerdos super cornua altaris incensorum compositionis, quod est coram Domino, quod est in tabernaculo testimonii : et omnem sanguinem effundet ad basin altaris holocaustorum, quod est apud ostium tabernaculi testimonii.

19. Et omnem adipem auferet ab eo, et offeret super altare.

20. Et faciet vitulum, quemadmodum fecerat vitulum, qui peccati, sic fiet. Et depropitiabit pro eis sacerdos, et dimittetur eis peccatum.

21. Et efferent vitulum totum extra castra, et comburent vitulum, quemadmodum combusserunt vitulum priorem. Peccatum synagoge est.

22. Si autem princeps peccaverit, et fecerit unum de omnibus mandatis Domini, quod non fiet, non sponte, et peccaverit, et deliquerit,

23. et innotuerit ei peccatum quod peccavit in eo ; et offeret munus suum hircum ex capris masculum immaculatum.

24. Et imponet manum super caput hirci, et jugulabunt illum in loco ubi jugulant holocaustomata coram Domino : peccatum est.

25. Et imponet sacerdos de sanguine, qui peccati, digito super cornua altaris holocaustomatum : et omnem sanguinem ejus effundet ad basin altaris holocaustomatum.

26. Et omnem adipem ejus offeret super altare, sicut adipem sacrificii salutaris. Et depropitiabit pro eo sacerdos de peccato ejus, et dimittetur ei.

27. Si autem anima una peccaverit non sponte de populo terrae, in faciendo unum de mandatis Domini, quod non fiet, et deliquerit ;

28. et innotuerit ei peccatum quod peccavit in eo ; et feret capellam ex capris : feminam immaculatam feret pro peccato quod peccavit.

29. Et imponet manum super caput peccati sui ; et jugulabunt capellam, quae peccati, in loco ubi jugulant holocaustomata.

30. Et sumet sacerdos de sanguine ejus digito, et imponet super cornua altaris holocaustomatum : et omnem sanguinem ejus effundet apud basin altaris.

31. Et omnem adipem auferet ; quemadmodum auferitur adeps a sacrificio salutaris : et offeret sacerdos super altare in odorem suavitatis Domino : et depropitiabit pro eo sacerdos, et dimittetur ei.

32. Si autem ovem obtulerit munus suum pro peccato feminam immaculatam offeret illud.

33. Καὶ ἐπιθήσει τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ τῆς ἁμαρτίας καὶ σφάζουσιν αὐτὸ ἐν τόπῳ οὗ σφάζουσι τὰ δλοκαυτώματα.

34. Καὶ λαβὼν ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ τῆς ἁμαρτίας τῷ δακτύλῳ, ἐπιθήσει ἐπὶ τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου τῆς δλοκαρπώσεως· καὶ πᾶν αὐτοῦ τὸ αἷμα ἔκχεει παρὰ τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου τῆς δλοκαυτώσεως.

35. Καὶ πᾶν αὐτοῦ τὸ στέαρ περιλειπεί, ὃν τρόπον περιαιρεῖται στέαρ προβάτου ἐκ τῆς θυσίας τοῦ σωτηρίου, καὶ ἐπιθήσει αὐτὸ ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐπὶ τὸ δλοκαύτωμα Κυρίου. Καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς περὶ τῆς ἁμαρτίας ἧς ἤμαρτε, καὶ ἀφιεθῆσεται αὐτῷ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

1. Ἐὰν δὲ ψυχὴ ἁμάρτη, καὶ ἀκούσῃ φωνὴν ὀρκισμοῦ, καὶ οὗτος μάρτυς ἢ ἑώρακεν ἢ σύνοιδεν, ἐὰν μὴ ἀπαγγείλῃ, λήψεται τὴν ἁμαρτίαν.

2. Ἡ ψυχὴ ἑκείνη ἣτις ἐὰν ἀφῇται παντὸς πράγματος ἀκαθάρτου, ἢ θνησιμαίου, ἢ θηριαλώτου ἀκαθάρτου, ἢ τῶν θνησιμαίων βδελυγμάτων τῶν ἀκαθάρτων, ἢ τῶν θνησιμαίων κτηνῶν τῶν ἀκαθάρτων,

3. ἢ ἀφῇται ἀπὸ ἀκαθαρσίας ἀνθρώπου, ἀπὸ πάσης ἀκαθαρσίας αὐτοῦ, ἧς ἂν ἀψάμενος μιανθῇ, καὶ ἔλαθεν αὐτὸν, μετὰ τοῦτο δὲ γνῶ, καὶ πλημμελήσῃ·

4. ἢ ψυχὴ ἢ ἄνομος, ἢ διαστέλλουσα τοῖς χεῖλεσι κακοποιῆσαι ἢ καλῶς ποιῆσαι κατὰ πάντα ὅσα ἐὰν διαστείλῃ ὁ ἄνθρωπος μεθ' ὀρκου, καὶ λάθῃ αὐτὸν πρὸ ὀφθαλμῶν, καὶ οὗτος γνῶ, καὶ ἁμάρτη ἐν τῇ τούτων,

5. Καὶ ἐξαγορεύσει τὴν ἁμαρτίαν περὶ ὧν ἡμάρτηκε κατ' αὐτῆς,

6. καὶ οἴσει περὶ ὧν ἐπλημμέλησε Κυρίῳ, περὶ τῆς ἁμαρτίας ἧς ἤμαρτε, ὄνλυ ἀπὸ τῶν προβάτων, ἀμνάδα ἢ χίμαιραν ἐξ αἰγῶν περὶ ἁμαρτίας. Καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ ἧς ἤμαρτε, καὶ ἀφιεθῆσεται αὐτῷ ἡ ἁμαρτία.

7. Ἐὰν δὲ μὴ ἰσχύῃ ἡ χεὶρ αὐτοῦ τὸ ἱκανὸν εἰς τὸ πρόβατον, οἴσει περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ ἧς ἤμαρτε, δύο τρυγόνας, ἢ δύο νοσσοὺς περιστερῶν Κυρίῳ, ἓνα περὶ ἁμαρτίας, καὶ ἓνα εἰς δλοκαύτωμα·

8. καὶ οἴσει αὐτὰ πρὸς τὸν ἱερέα. Καὶ προσάξει ὁ ἱερεὺς τὸ περὶ τῆς ἁμαρτίας πρότερον, καὶ ἀποκνίσει ὁ ἱερεὺς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ σπονδύλου, καὶ οὐ διελεῖ.

9. Καὶ θανεῖ ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ περὶ τῆς ἁμαρτίας ἐπὶ τὸν τοῖχον τοῦ θυσιαστηρίου· τὸ δὲ κατάλοιπον τοῦ αἵματος καταστραγγιεῖ ἐπὶ τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου· ἁμαρτία γὰρ ἐστὶ.

10. Καὶ τὸ δεύτερον ποιήσει δλοκαρπῶμα, ὡς καθήκει. Καὶ ἐξιλάσεται ὁ ἱερεὺς περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ ἧς ἤμαρτε, καὶ ἀφιεθῆσεται αὐτῷ.

11. Ἐὰν δὲ μὴ εὗρίσκῃ ἡ χεὶρ αὐτοῦ ζεύγος τρυγόνων, ἢ δύο νοσσοὺς περιστερῶν, καὶ οἴσει τὸ ὅωρον αὐτοῦ περὶ ὃ ἤμαρτε τὸ δέκατον τοῦ οἴφι σεμιδάλεως περὶ ἁμαρτίας· οὐκ ἐπιχεῖ ἐπ' αὐτὸ ἔλαιον, οὐδὲ ἐπιθήσει ἐπ' αὐτῷ λίθον, ὅτι περὶ ἁμαρτίας ἐστὶ.

12. Καὶ οἴσει αὐτὸ πρὸς τὸν ἱερέα· καὶ ὀραζόμενος

33. et imponet manum super caput ejus, quæ peccati: et jugulabunt eam in loco ubi jugulant holocaustomata.

34. Et sumens sacerdos de sanguine ejus, quæ peccati, digito, imponet super cornua altaris holocaustionis: et omnem ejus sanguinem effundet apud basim altaris holocaustionis.

35. Et omnem ejus adipem auferet; quemadmodum auferitur adeps ovls de sacrificio salutaris, et imponet eum sacerdos super altare super holocaustoma Domini. Et depropitiabit pro eo sacerdos de peccato quod peccavit, et dimittetur ei.

CAPUT V.

1. Si autem anima peccaverit, et audierit vocem jurationis, et ipse testis vel vidit, vel conscius fuit; si non annuntiaverit, accipiet peccatum.

2. Anima illa quæcumque tetigerit omnem rem immundam, aut morticinum, aut a bestia captum immundum, aut morticina abominationum immundarum, aut morticina pecorum immundorum,

3. aut tetigerit de immunditia hominis, ab omni immunditia ejus, quæcumque tangens inquinatus fuerit, et latuit eum, post hoc autem cognoverit; etiam deliquerit:

4. anima iniqua distinguens labiis malefacere aut benefacere, secundum omnia quæcumque distinxerit homo cum jurejurando, et latuerit eum ante oculos, et id cognoverit, et peccaverit unum quiddam ex his;

5. et confitebitur peccatum, pro quibus peccavit adversus ipsum:

6. et offeret pro his quæ deliquit Domino, pro peccato quod peccavit, feminam ab ovibus agnam, aut capellam de capris pro peccato: et exorabit pro eo sacerdos pro peccato, et remittetur illi peccatum.

7. Si autem non valet manus ejus quod satis est in ovem, offeret pro peccato suo, quod peccavit, duos turtures, aut duos pullos columbarum Domino, unum pro peccato, et unum pro holocaustomate;

8. et afferet ea ad sacerdotem. Et adducet sacerdos, quod pro peccato, prius, et retorquetur sacerdos caput ejus a vertebra, et non dividet.

9. Et asperget de sanguine ejus, quod pro peccato, super parietem altaris: reliquum autem sanguinis destillabit ad basim altaris: peccatum enim est.

10. Et secundum faciet holocaustoma, sicut decet. Et exorabit sacerdos pro ejus peccato quod peccavit, et dimittetur ei.

11. Si autem non inveniat manus ejus par turturum, vel duos pullos columbarum; et feret munus suum pro quo peccavit decimam partem orphi similæ pro peccato: non effundet oleum super illud, neque super illud imponet thus, quia pro peccato est.

12. Et afferet illud ad sacerdotem: et faciens sacerdos de

ὁ ἱερεὺς ἀπ' αὐτῆς πλήρη τὴν δράκα, τὸ μνημόσυνον αὐτῆς ἐπιθήσει ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῶν ὀλοκαυτωμάτων Κυρίου· ἁμαρτία ἐστὶ.

13. Καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ ἧς ἤμαρτεν ἀπ' ἑνὸς τούτων, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ· τὸ δὲ καταλειφθὲν ἔσται τῷ ἱερεῖ, ὡς θυσία τῆς σιμιδάλεως.

14. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·

15. Ψυχὴ ἡ ἂν λάθῃ αὐτὸν λήθῃ, καὶ ἁμάρτη ἀκουσίως ἀπὸ τῶν ἁγίων Κυρίου, καὶ οἴσῃ τῆς πλημμελείας αὐτοῦ τῷ Κυρίῳ κριὸν ἁμωμον ἐκ τῶν προβάτων, τιμῆς ἀργυρίου σίκλων, τῷ σίκλῳ τῶν ἁγίων, περὶ οὗ ἐπλημμέλησε.

16. Καὶ ὁ ἤμαρτεν ἀπὸ τῶν ἁγίων ἀποτίσει αὐτὸ, καὶ τὸ ἐπίπεμπτον προσθήσει ἐπ' αὐτὸ, καὶ δώσει αὐτὸ τῷ ἱερεῖ. Καὶ ὁ ἱερεὺς ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ἐν τῷ κριῷ τῆς πλημμελείας, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ.

17. Καὶ ἡ ψυχὴ ἡ ἂν ἁμάρτη, καὶ ποιήσῃ μίαν ἀπὸ πρᾶσιν τῶν ἐντολῶν Κυρίου ὧν οὐ δεῖ ποιεῖν, καὶ οὐκ ἔγνω, καὶ πλημμέλησῃ, καὶ λάθῃ τὴν ἁμαρτίαν·

18. καὶ οἴσῃ κριὸν ἁμωμον ἐκ τῶν προβάτων, τιμῆς ἀργυρίου εἰς πλημμέλειαν πρὸς τὸν ἱερέα. Καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς περὶ τῆς ἀγνοίας αὐτοῦ ἧς ἠγνόησε, καὶ αὐτὸς οὐκ ᾔδει, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ·

19. ἐπλημμέλησε γὰρ πλημμελείᾳ ἐναντι Κυρίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ς'.

1. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·

2. Ψυχὴ ἡ ἂν ἁμάρτη, καὶ παριδὼν παρίδῃ τὰς ἐντολάς Κυρίου, καὶ ψεύσῃται τὰ πρὸς τὸν πλησίον ἐν παραθήκῃ, ἢ περὶ κοινωνίας, ἢ περὶ ἀρπαγῆς, ἢ ἡδίκησέ τι τὸν πλησίον,

3. ἢ εὔρεν ἀπώλειαν, καὶ ψεύσῃται περὶ αὐτῆς, καὶ ὁμῶς ἀδίκως περὶ ἑνὸς ἀπὸ πάντων ὧν ἂν ποιήσῃ ὁ ἄνθρωπος, ὥστε ἁμαρτεῖν ἐν τούτοις·

4. καὶ ἔσται ἡνίκα ἂν ἁμάρτη, καὶ πλημμέλῃσῃ, καὶ ἀποδῷ τὸ ἀρπαγμα ὃ ἔρπασεν, ἢ τὸ ἀδίκημα ὃ ἡδίκησεν, ἢ τὴν παραθήκην ἧτις παρετέθη αὐτῷ, ἢ τὴν ἀπώλειαν ἣν εὔρεν·

5. ἀπὸ παντὸς πράγματος οὗ ὤμωσε περὶ αὐτοῦ ἀδίκως, καὶ ἀποτίσει αὐτὸ τὸ κεφάλαιον, καὶ τὸ ἐπίπεμπτον προσθήσει ἐπ' αὐτό· τίνος ἐστίν, αὐτῷ ἀποδώσει ἢ ἡμέρᾳ ἐλεγχθῇ.

6. Καὶ τῆς πλημμελείας αὐτοῦ οἴσῃ τῷ Κυρίῳ κριὸν ἀπὸ τῶν προβάτων ἁμωμον, τιμῆς, εἰς ὃ ἐπλημμέλησε.

7. Καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς ἐναντι Κυρίου, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ περὶ ἑνὸς ἀπὸ πάντων ὧν ἐποίησε καὶ ἐπλημμέλησεν ἐν αὐτῷ.

8. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·

9. Ἐντείλει τῷ Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, λέγων· Οὗτος ὁ νόμος τῆς ὀλοκαυτώσεως· αὕτη ἡ ὀλοκαύτως ἐπὶ τῆς καύσεως αὐτῆς, ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου ὅλην τὴν νύκτα ἕως τοπρωῇ, καὶ τὸ πῦρ τοῦ θυσιαστηρίου καυθήσεται ἐπ' αὐτοῦ, οὐ σβεσθήσεται.

10. Καὶ ἐνδύσεται ὁ ἱερεὺς χιτῶνα λινοῦν, καὶ περισκελὲς λινοῦν ἐνδύσεται περὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ, καὶ ἀφελεῖ τὴν κατακάρπωσιν ἣν ἂν καταναλώσῃ τὸ πῦρ, τὴν ὀλοκαύτως ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου· καὶ παραθήσει αὐτὸ ἐχόμενον τοῦ θυσιαστηρίου.

ea plenum pugillum memoriale ejus, imponet super altare holocaustorum Domino: peccatum est.

13. Et exorabit pro eo sacerdos pro peccato ejus, quod peccavit de uno horum, et dimittetur ei: reliquum a item erit sacerdoti, ut sacrificium similae.

14. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens:

15. Anima quaecumque latuerit eum oblitio, et peccaverit non sponte a sanctis Domini; et afferet delicti sui Domino arietem immaculatum de ovibus, pretio argenti siclorum, siclo sanctorum, pro quo deliquit.

16. Et quod peccavit a sanctis, reddet illud, et quintas adjiciet super illud, et dabit eas sacerdoti. Et sacerdos exorabit pro eo in ariete delicti, et dimittetur ei.

17. Et anima quaecumque peccaverit, et fecerit unum ab omnibus praeceptis Domini quae non oportet fieri, et non agnoverit, et deliquerit, et acceperit peccatum;

18. et afferet arietem immaculatum de ovibus pretio argenti in delictum ad sacerdotem. Et exorabit pro eo sacerdos, propter ejus ignorantiam quam ignoravit, et ipse non scivit, et remittetur illi:

19. deliquit enim delicto ante Dominum.

CAPUT VI.

1. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens:

2. Anima quaecumque peccaverit, et despiciens despexerit mandata Domini, et mentitus fuerit quae sunt ad proximum, in deposito aut de societate, aut de rapina, aut injuriam fecerit aliquam proximo,

3. aut invenit perditionem, et mentitus fuerit de ea et juraverit injuste de uno ab omnibus quaecumque fecerit homo, ita ut peccet in his,

4. et erit cum peccaverit, et deliquerit; et reddat rapinam quam rapuit, aut nocumentum quod nocuit, aut depositum quod depositum est apud eum, aut perditionem quam invenit.

5. ab omni re pro qua juravit de ea injuste: et restituet ipsum caput, et quintas adjiciet super illud: cujus est, ipsi reddet, qua die convictus fuerit.

6. Et delicti sui offeret Domino arietem de ovibus sine macula, pretio, in quod deliquit.

7. Et exorabit pro eo sacerdos ante Dominum, et remittetur illi de uno ab omnibus quae fecit, et deliquit in eo.

8. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens:

9. Praeceptum Aaron et filiis ejus, dicens: Ista lex holocausti: ista holocaustosis super incensionem ejus, super altare totam noctem usque in mane, et ignis altaris ardebit super illud, non exstinguetur.

10. Et induet sacerdos tunicam lineam, et feminale lineum induet circa corpus suum, et auferet catacarposim quam consumpserit ignis, illam holocaustosim ab altari: et apponet illud juxta altare.

11. Καὶ ἐκδύσεται τὴν στολὴν αὐτοῦ, καὶ ἐνδύσεται στολὴν ἄλλην· καὶ ἐξοίσει τὴν κατακάρπωσιν ἔξω τῆς παρεμβολῆς εἰς τόπον καθαρόν.

12. Καὶ πῦρ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον καυθήσεται ἀπ' αὐτοῦ, καὶ οὐ σβεσθήσεται, καὶ καύσει ἐπ' αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς ξύλα τοπρωτὶ πρωτῇ, καὶ στοιβάσει ἐπ' αὐτοῦ τὴν δλοκαύτωσιν, καὶ ἐπιθήσει ἐπ' αὐτὸ τὸ στέαρ τοῦ σωτηρίου·

13. καὶ πῦρ διαπαντός καυθήσεται ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, οὐ σβεσθήσεται.

14. Οὗτος ὁ νόμος τῆς θυσίας, ἣν προσάξουσιν αὐτὴν οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν ἐναντι Κυρίου, ἀπέναντι τοῦ θυσιαστηρίου.

15. Καὶ ἀφελεῖ ἀπ' αὐτοῦ τῇ ὀρακί ἀπὸ τῆς σεμιδάλεως τῆς θυσίας σὺν τῷ ἐλαίῳ αὐτῆς, καὶ σὺν παντὶ τῷ λιβάνῳ αὐτῆς τὰ ὄντα ἐπὶ τῆς θυσίας· καὶ ἀνοίσει ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κάρπωμα, ὁσμὴν εὐωδίας, τὸ μνημόσυνον αὐτῆς τῷ Κυρίῳ·

16. τὸ δὲ καταλείψει ἀπ' αὐτῆς ἔδεται Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ. Ἄζυμα βρωθήσεται ἐν τόπῳ ἁγίῳ, ἐν αὐλῇ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἔδονται αὐτῇ.

17. Οὐ πεφθήσεται ἔζυμωμένη· μερίδα αὐτὴν ἔδωκα αὐτοῖς ἀπὸ τῶν καρπωμάτων Κυρίου· ἁγία ἁγίων ἐστίν, ὥσπερ τὸ τῆς ἁμαρτίας, καὶ ὥσπερ τὸ τῆς πληγμμελείας.

18. Πᾶν ἀρσενικὸν τῶν ἱερέων ἔδονται αὐτὴν· νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν ἀπὸ τῶν καρπωμάτων Κυρίου· πᾶς ὃς ἐὰν ἀψηται αὐτῶν, ἁγιασθήσεται.

19. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·

20. Τοῦτο τὸ δῶρον Ἀαρὼν καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ, ὃ προσοίσουσιν Κυρίῳ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἣ ἂν κρίσης αὐτὸν, τὸ δεκάτον τοῦ ὀφει σεμιδάλεως εἰς θυσίαν διαπαντός· τὸ ἥμισυ αὐτῆς τοπρωτῇ, καὶ τὸ ἥμισυ αὐτῆς τοδειλινόν.

21. Ἐπὶ τηγάνου ἐν ἐλαίῳ ποιηθήσεται, πεφυραμένην οἶσει αὐτὴν, ἐλιχτὰ, θυσίαν ἐκ κλασμάτων, θυσίαν εἰς ὁσμὴν εὐωδίας Κυρίῳ·

22. ὁ ἱερεὺς ὁ χριστὸς ὁ ἀντ' αὐτοῦ ἐκ τῶν υἱῶν αὐτοῦ ποιήσει αὐτὴν· νόμος αἰώνιος, ἅπαν ἐπιτελεσθήσεται.

23. Καὶ πᾶσα θυσία ἱερέως δλοκαυτος ἐστίν, καὶ οὐ βρωθήσεται.

24. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·

25. Λάλησον τῷ Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, λέγων· Οὗτος ὁ νόμος τῆς ἁμαρτίας· ἐν τόπῳ οὗ σφάζουσιν τὸ δλοκαύτωμα, σφάζουσιν τὰ περὶ τῆς ἁμαρτίας ἐναντι Κυρίου· ἁγία ἁγίων ἐστίν.

26. Ὁ ἱερεὺς ὁ ἀναφέρων αὐτὴν, ἔδεται αὐτὴν ἐν τόπῳ ἁγίῳ βρωθήσεται, ἐν αὐλῇ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.

27. Πᾶς ὁ ἀπτόμενος τῶν κρεῶν αὐτῆς, ἁγιασθήσεται. Καὶ ὃς ἐὰν ἐπιβραντισθῇ ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐτῆς ἐπὶ τὸ ἱμάτιον, ὃς ἐὰν βραντισθῇ ἐπ' αὐτὸ, πλυθήσεται ἐν τόπῳ ἁγίῳ.

28. Καὶ σκεῦος ὀστράκινον οὗ ἐὰν ἐψηθῇ ἐν αὐτῷ, συντριβήσεται. Ἐὰν δὲ ἐν σκεύει χαλκῷ ἐψηθῇ, ἐκτρίψει αὐτὸ, καὶ ἐκλύσει ὕδατι.

29. Πᾶς ἄρσεν ἐν τοῖς ἱερεῦσι φάγεται αὐτά· ἁγία ἁγίων ἐστὶ Κυρίῳ.

30. Καὶ πάντα τὰ περὶ τῆς ἁμαρτίας, ὧν ἐὰν εἰσενεγθῇ ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐτῶν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου ἐξιλάσασθαι ἐν τῷ ἁγίῳ, οὐ βρωθήσεται· ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται.

11. Et exuet stolam suam, et induet stolam aliam : et abjiciet catacarposim extra castra in locum mundum.

12. Et ignis super altare ardebit ab eo, et non exstinguetur, et exuret super illud sacerdos ligna mane mane, et stipabit super illud holocaustosim, et superponet super illud adipem salutaris :

13. et ignis semper ardebit super altare, non exstinguetur.

14. Ista lex sacrificii, quod adducent illud filii Israel ante Dominum coram altari.

15. Et ab eo auferet pugillo de simila sacrificii cum oleo ejus, et cum omni thure ejus, quæ sunt super sacrificium : et offeret super altare hostiam, odorem suavitatis, memoriale ejus Domino :

16. residuum autem ejus manducabit Aaron, et filii ejus. Azyma comedetur in loco sancto ; in atrio tabernaculi testimonii manducabunt eam.

17. Non coquetur fermentata : partem hanc dedi eis ab hostiis Domini : sancta sanctorum sunt, sicut quod peccati, et sicut quod delicti.

18. Omne masculinum sacerdotum comedent eam : legitimum æternum in progenies vestras ab hostiis Domini : omnis qui tetigerit eas, sanctificabitur.

19. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens :

20. Istud donum Aaron et filiorum ejus, quod offerent Domino, in die quacumque unxeris eum, decimam partem ophi similaginis in sacrificium semper : dimidium ejus mane, et dimidium ejus vesperi.

21. Super sartaginem in oleo fiet, conspersam afferet eam, circumvoluta, sacrificium de fragmentis, sacrificium in odorem suavitatis Domino :

22. sacerdos unctus, qui pro eo ex filiis ejus, faciet eam : lex æterna, omne consummabitur.

23. Et omne sacrificium sacerdotis holocaustum erit : et non edetur.

24. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens :

25. Loquere ad Aaron et filios ejus, dicens : Hæc lex peccati : in loco ubi jugulant holocaustoma, jugulabunt, quæ pro peccato ante Dominum : sancta sanctorum sunt.

26. Sacerdos qui offert illud, manducabit illud : in loco sancto comedetur, in atrio tabernaculi testimonii.

27. Omnis tangens carnes ejus, sanctificabitur. Et cuiusque aspersum fuerit de sanguine ejus super vestimentum, quicumque aspersus fuerit super illud ; lavabitur in loco sancto.

28. Et vas testaceum, in quocumque fuerit coctum in eo, conteretur. Si autem in vase terreo coctum fuerit, defricabit illud, et diluet aqua.

29. Omnis masculus in sacerdotibus comedet ea : sancta sanctorum sunt Domino.

30. Et omnia quæ pro peccato sunt, quorumcumque illatum fuerit a sanguine eorum in tabernaculum testimonii exorari in sancto, non edetur : in igni cremabitur.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'.

1. Καὶ οὗτος ὁ νόμος τοῦ κυρίου τοῦ περὶ τῆς πλημμελείας· ἅγια ἁγίων ἐστίν·
2. ἐν τόπῳ οὐ σφάζουσι τὸ δλοκαύτωμα, σφάζουσι τὸν κυρίον τῆς πλημμελείας ἔναντι Κυρίου. Καὶ τὸ αἷμα προσχέει ἐπὶ τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου κύκλῳ,
3. καὶ πᾶν τὸ στέαρ αὐτοῦ προσοίσει ἀπ' αὐτοῦ, καὶ τὴν ὀσφῦν καὶ πᾶν τὸ στέαρ τὸ κατακαλύπτει τὰ ἐνδοσθία, καὶ πᾶν τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τῶν ἐνδοσθίων.
4. Καὶ τοὺς δύο νεφρούς, καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν, τὸ ἐπὶ τῶν μηρίων, καὶ τὸν λοβὸν τὸν ἐπὶ τοῦ ἥπατος σὺν τοῖς νεφροῖς, περιελίξαι αὐτά·
5. καὶ ἀνοίσει αὐτὰ ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον χάρπωμα τῷ Κυρίῳ· περὶ πλημμελείας ἐστὶ.
6. Πᾶς ἄρσην ἐκ τῶν ἱερέων ἐδοται αὐτά, ἐν τόπῳ ἁγίῳ ἐδοῦνται αὐτά· ἅγια ἁγίων ἐστίν.
7. Ὡς περὶ τὸ περὶ τῆς ἁμαρτίας, οὕτω καὶ τὸ τῆς πλημμελείας νόμος εἰς αὐτῶν. Ὁ ἱερεὺς ὅστις ἐξέλθῃσεται ἐν αὐτῷ, αὐτῷ ἐσται.
8. Καὶ ὁ ἱερεὺς ὁ προσάγων δλοκαύτωμα ἀνθρώπου, τὸ δέρμα τῆς δλοκαυτώσεως, ἥς προσφέρει αὐτός, αὐτῷ ἐσται.
9. Καὶ πᾶσα θυσία ἥτις ποιηθήσεται ἐν τῷ κλιβάνῳ, καὶ πᾶσα ἥτις ποιηθήσεται ἐπ' ἐσχάρας, ἢ ἐπὶ τηγάνου, τοῦ ἱερέως τοῦ προσφέροντος αὐτήν, αὐτῷ ἐσται.
10. Καὶ πᾶσα θυσία ἀναπεποιημένη ἐν ἐλαίῳ, καὶ μὴ ἀναπεποιημένη, πᾶσι τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν ἐσται ἐκάστω τὸ ἴσον.
11. Οὗτος ὁ νόμος θυσίας σωτηρίου, ἣν προσοίσουσι Κυρίῳ.
12. Ἐὰν μὲν περὶ αἰνέσεως προσφέρῃ αὐτήν, καὶ προσοίσει ἐπὶ τῆς θυσίας τῆς αἰνέσεως ἄρτους ἐκ σμιδάλευς ἀναπεποιημένους ἐν ἐλαίῳ, καὶ λάγανα ἄζυμα διακεκριμένα ἐν ἐλαίῳ, καὶ σμιδάλιν πεφυραμένην ἐν ἐλαίῳ.
13. Ἐπ' ἄρτοις ζυμίταις προσοίσει τὰ δῶρα αὐτοῦ ἐπὶ θυσία αἰνέσεως σωτηρίου.
14. Καὶ προσάξει ἐν ἀπὸ πάντων τῶν δώρων αὐτοῦ, ἀπαίρεμα Κυρίῳ. Τῷ ἱερεὶ τῷ προσχέοντι τὸ αἷμα τοῦ σωτηρίου, αὐτῷ ἐσται·
15. καὶ τὰ κρέα θυσίας αἰνέσεως σωτηρίου, αὐτῷ ἐσται. Καὶ ἐν ἡ ἡμέρᾳ δωρεῖται, βρωθήσεται· οὐ καταλείψουσιν ἀπ' αὐτοῦ εἰς τὸ πρωῒ.
16. Καὶ ἐὰν εὐχὴ ᾖ, ἡ ἐκούσιον θυσιάζῃ τὸ δῶρον αὐτοῦ, ἢ ἂν ἡμέρᾳ προσαγάγῃ τὴν θυσίαν αὐτοῦ, βρωθήσεται καὶ τῇ αὔριον·
17. καὶ τὸ καταλειφθὲν ἀπὸ τῶν κρεῶν τῆς θυσίας ἕως ἡμέρας τρίτης, ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται.
18. Ἐὰν δὲ φαγὼν φάγῃ ἀπὸ τῶν κρεῶν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, οὐ δεχθήσεται αὐτῷ τῷ προσφέροντι αὐτό· οὐ λογισθήσεται αὐτῷ· μίσμα ἐστίν. Ἡ δὲ ψυχὴ ἥτις ἐὰν φάγῃ ἀπ' αὐτοῦ, τὴν ἁμαρτίαν λήψεται.
19. Καὶ κρέα ὅσα ἐὰν ᾤχηται παντὸς ἀκαθάρτου, οὐ βρωθήσεται, ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται. Πᾶς καθαρὸς φάγεται κρέα.
20. Ἡ δὲ ψυχὴ ἥτις ἐὰν φάγῃ ἀπὸ τῶν κρεῶν τῆς θυσίας τοῦ σωτηρίου, ὃ ἐστὶ Κυρίου, καὶ ἡ ἀκαθαρσία αὐτοῦ ἐπ' αὐτῷ, ἀπολείται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς.

CAPUT VII.

1. Et ista est lex arietis qui pro delicto : sancta sanctorum sunt.
2. In loco in quo jugulant holocaustum, jugulabunt arietem delicti ante Dominum. Et sanguinem effundet ad basim altaris in circuitu,
3. et omnem adipem ejus offeret ex eo, et lumbum, et omnem adipem operientem intestina, et omnem adipem qui super intestina.
4. Et duos renes, et adipem qui super eos, qui super femora, et pennam quae super jecur, cum renibus auferet ea :
5. et offeret ea sacerdos super altare, hostiam Domino : pro delicto est.
6. Omnis masculus ex sacerdotibus comedet ea, in loco sancto comedent ea : sancta sanctorum sunt.
7. Quomodo quod pro peccato, ita et quod delicti : lex una est eorum. Sacerdos quicumque exorabit in eo, ipsi erit.
8. Et sacerdos adducens holocaustum hominis, pellis holocausti, quod ipse offert, ipsi erit.
9. Et omne sacrificium quodcumque fiet in clibano, et omne quodcumque fiet super craticulam, vel super sartagine, sacerdotis offerentis illud ; ipsi erit.
10. Et omne sacrificium resectum in oleo, et non resectum omnibus filiis Aaron erit cuique aequale.
11. Haec est lex sacrificii salutaris, quod offerent Domino.
12. Siquidem pro laudatione offerat illud, et offeret super sacrificium laudationis panes ex simila factos in oleo, et lagana azyma uncta in oleo, et similam conspersam in oleo.
13. Super panes fermentatos offeret munera sua super sacrificio laudationis salutaris.
14. Et offeret unum de omnibus muneribus suis, demptionem Domino. Sacerdoti, qui effundit sanguinem salutis, ipsi erit :
15. et carnes sacrificii laudationis salutaris ipsi erunt. Et in qua die donum offertur, manducabitur : non derelinquent ex eo usque in mane.
16. Quod si votum fuerit, aut voluntarium sacrificaverit munus suum ; quacumque die obtulerit sacrificium suum, edetur, et crastina die :
17. et quod superfuerit de carnibus sacrificii usque in diem tertium, in igne cremabitur.
18. Si autem manducans manducaverit ex carnibus die tertia ; non erit acceptum ei qui offert illud : non reputabitur ei : inquinatio est. Anima autem, si qua manducaverit ex eo, peccatum accipiet.
19. Et carnes, quaecumque tetigerint omne immundum, non manducabuntur, in igni cremabuntur. Omnis mundus manducabit carnes.
20. Anima autem, quaecumque manducaverit de carnibus sacrificii salutaris, quod est Domini, et immunditia ejus super ipsum ; perit anima illa de populo suo.

21. Καὶ ἡ ψυχὴ ἥ ἂν ἀφῆται παντὸς πράγματος ἀκαθάρτου, ἢ ἀπὸ ἀκαθαρσίας ἀνθρώπου, ἢ τῶν τετραπόδων τῶν ἀκαθάρτων, ἢ παντὸς βδελύγματος ἀκαθάρτου, καὶ φάγη ἀπὸ τῶν κρεῶν τῆς θυσίας τοῦ σωτηρίου, ὃ ἐστὶ Κυρίου, ἀπολείται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς.

22. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·

23. Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, λέγων· Πᾶν στέαρ βοῶν, καὶ προβάτων, καὶ αἰγῶν οὐκ ἐδεσθε.

24. Καὶ στέαρ θνησιμαίων καὶ θηριαλῶτων ποιηθήσεται εἰς πᾶν ἔργον, καὶ εἰς βρωσιν οὐ βρωθήσεται.

25. Πᾶς ὁ ἐσθίων στέαρ ἀπὸ τῶν κτηνῶν, ὧν προσάξει ἀπ' αὐτῶν κάρπωμα Κυρίῳ, ἀπολείται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἀπὸ τοῦ λαοῦ αὐτῆς.

26. Πᾶν αἷμα οὐκ ἐδεσθε ἐν πάσῃ τῇ κατοικίᾳ ὑμῶν, ἀπὸ τε τῶν κτηνῶν καὶ ἀπὸ τῶν πετεινῶν·

27. πᾶσα ψυχὴ ἥ ἂν φάγη αἷμα, ἀπολείται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἀπὸ τοῦ λαοῦ αὐτῆς.

28. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·

29. Καὶ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ λαλήσεις, λέγων· Ὁ προσφέρων θυσίαν σωτηρίου, οἴσει τὸ δῶρον αὐτοῦ Κυρίῳ καὶ ἀπὸ τῆς θυσίας τοῦ σωτηρίου·

30. αἱ χεῖρες αὐτοῦ προσοίσουσιν τὰ καρπώματα Κυρίῳ· τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τοῦ στηθύνιου, καὶ τὸν λοβὸν τοῦ ἥπατος προσοίσει αὐτὰ, ὥστε ἐπιτιθέναι δόμα ἐναντι Κυρίου.

31. Καὶ ἀνοίσει ὁ ἱερεὺς τὸ στέαρ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου· καὶ ἔσται τὸ στηθύνιον Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ.

32. Καὶ τὸν βραχίονα τὸν δεξιὸν δώσετε ἀφαίρεμα τῷ ἱερεῖ ἀπὸ τῶν θυσιῶν τοῦ σωτηρίου ὑμῶν.

33. Ὁ προσφέρων τὸ αἷμα τοῦ σωτηρίου, καὶ τὸ στέαρ τὸ ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἀαρὼν, αὐτῷ ἔσται ὁ βραχίον· ὁ δεξιὸς ἐν μερίδι·

34. τὸ γὰρ στηθύνιον τοῦ ἐπιθέματος καὶ τὸν βραχίονα τοῦ ἀφαιρέματος εἴληθα παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἀπὸ τῶν θυσιῶν τοῦ σωτηρίου ὑμῶν, καὶ ἔδωκα αὐτὰ Ἀαρὼν τῷ ἱερεῖ καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, νόμιμον αἰώνιον παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ.

35. Αὕτη ἡ χρίσις Ἀαρὼν, καὶ ἡ χρίσις τῶν υἱῶν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν καρπωμάτων Κυρίου, ἐν ἡμέρᾳ προσηγάγετο αὐτοὺς τοῦ ἱερατεύειν τῷ Κυρίῳ,

36. καθὰ ἐνετείλατο Κύριος δοῦναι αὐτοῖς ἡ ἡμέρα ἔχρισεν αὐτοὺς παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν.

37. Οὗτος ὁ νόμος τῶν δλοκαυτωμάτων, καὶ θυσίας, καὶ περὶ ἁμαρτίας, καὶ τῆς πλημμελείας, καὶ τῆς τελειώσεως, καὶ τῆς θυσίας τοῦ σωτηρίου,

38. ὃν τρόπον ἐνετείλατο Κύριος τῷ Μωϋσῇ ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ, ἡ ἡμέρα ἐνετείλατο τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, προσφέρειν τὰ δῶρα αὐτῶν ἐναντι Κυρίου ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινᾶ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

1. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·

2. Λάβε Ἀαρὼν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ τὰς στολὰς αὐτοῦ, καὶ τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως, καὶ τὸν μόσχον τὸν περὶ τῆς ἁμαρτίας, καὶ τοὺς δύο κριοὺς, καὶ τὸ κανὼν τῶν ἀζύμων,

3. καὶ πᾶσαν τὴν συναγωγὴν ἐκαλησίασον ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.

21. Et anima, quaecumque tetigerit omnem rem immundam, vel ab immunditia hominis, vel quadrupedum immundorum, vel omnis abominationis immundae, et manducaverit ex carnibus sacrificii salutaris, quod est Domini; peribit anima illa de populo suo.

22. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens:

23. Loquere filiis Israel, dicens: Omnem adipem boum, et ovium, et caprarum non edetis.

24. Et adeps morticinorum, et a fera captorum fiet in omne opus, et in esca non edetur.

25. Omnis qui adipem edit, adipem ex pecoribus, ex quibus offeret de eis hostiam Domino, peribit anima illa de populo suo.

26. Omnem sanguinem non edetis in omni habitatione vestra, et a pecoribus, et a volatilibus:

27. omnis anima quaecumque manducaverit sanguinem, peribit anima illa de populo suo.

28. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens:

29. Et filiis Israel loqueris, dicens: Qui offert sacrificium salutaris, afferet munus suum Domino et de sacrificio salutaris:

30. manus ejus offerent hostiam Domino, adipem qui super pectusculum, et pennam jecoris offeret ea, ita ut imponatur donum ante Dominum.

31. Et offeret sacerdos adipem super altare: et erit pectusculum Aaron et filiis ejus.

32. Et brachium dextrum dabitis demptionem sacerdoti de sacrificiis salutaris vestri.

33. Qui offert sanguinem salutaris, et adipem ex filiis Aaron, ipsi erit brachium dextrum in parte.

34. Pectusculum enim impositionis, et brachium demptionis accepi a filiis Israel de sacrificiis salutaris vestri; et dedi ea Aaron sacerdoti et filiis ejus, legitimum aeternum a filiis Israel.

35. Haec unctio Aaron, et unctio filiorum ejus ab hostiis Domini, in qua die applicuit eos sacerdotio suum Domino,

36. sicut praecepit Dominus dare illis, qua die unxit illos, a filiis Israel, legitimum aeternum in progenies eorum.

37. Haec lex est holocaustorum, et sacrificii, et pro peccato, et delicto, et consummatione, et sacrificio salutaris,

38. sicut mandavit Dominus Moysi in monte Sina, qua die praecepit filiis Israel offerre munera sua ante Dominum in deserto Sina.

CAPUT VIII.

1. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens:

2. Sume Aaron, et filios ejus, et stolas ejus, et oleum unctionis, et vitulam qui pro peccato, et duos arieles, et canistrum azymorum:

3. et omnem synagogam convoca ad ostium tabernaculi testimonii.

4. Καὶ ἐποίησε Μωϋσῆς ὡς τρόπον συνέταξεν αὐτῷ Κύριος· καὶ ἐξεκκλησίασε τὴν συναγωγὴν ἐπὶ τὴν ὕψωσιν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.
5. Καὶ εἶπε Μωϋσῆς τῇ συναγωγῇ· Τοῦτό ἐστι τὸ ῥῆμα ὃ ἐνετείλατο Κύριος ποιῆσαι.
6. Καὶ προσήνεγκε Μωϋσῆς τὸν Ἀαρὼν, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ ἔλουσεν αὐτοὺς ὕδατι·
7. καὶ ἐνέδυσεν αὐτὸν τὸν χιτῶνα, καὶ ἔζωσεν αὐτὸν τὴν ζώνην, καὶ ἐνέδυσεν αὐτὸν τὸν ὑποδύτην, καὶ ἐπέθηκεν ἐπ' αὐτὸν τὴν ἐπωμίδα,
8. καὶ συνέζωσεν αὐτὸν κατὰ τὴν ποίησιν τῆς ἐπωμίδος, καὶ συνέσφιγγεν αὐτὸν ἐν αὐτῇ, καὶ ἐπέθηκεν ἐπ' αὐτὴν τὸ λογεῖον, καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸ λογεῖον τὴν δῆλωσην καὶ τὴν ἀλήθειαν·
9. καὶ ἐπέθηκε τὴν μίτραν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὴν μίτραν κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ τὸ πέταλον τὸ χρυσοῦν τὸ καθηγιασμένον ἅγιον, ὡς τρόπον συνέταξε Κύριος τῷ Μωϋσῇ.
10. Καὶ ἔλαβε Μωϋσῆς ἀπὸ τοῦ ἐλαίου τῆς χρίσεως,
11. καὶ ἔρρανεν ἀπ' αὐτοῦ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐπτάκις. Καὶ ἔχρισεν τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἡγίασεν αὐτὸ, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῇ, καὶ τὸν λουτήρα, καὶ τὴν βάσιν αὐτοῦ, καὶ ἡγίασεν αὐτά. Καὶ ἔχρισε τὴν σκηνὴν, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ ἡγίασεν αὐτήν.
12. Καὶ ἐπέχευε Μωϋσῆς ἀπὸ τοῦ ἐλαίου τῆς χρίσεως ἐπὶ τὴν κεφαλὴν Ἀαρὼν, καὶ ἔχρισεν αὐτὸν, καὶ ἡγίασεν αὐτόν.
13. Καὶ προσήγαγε Μωϋσῆς τοὺς υἱοὺς Ἀαρὼν, καὶ ἐνέδυσεν αὐτοὺς χιτῶνας, καὶ ἔζωσεν αὐτοὺς ζώνας, καὶ περιέθηκεν αὐτοῖς κιθάρεις, καθάπερ συνέταξε Κύριος τῷ Μωϋσῇ.
14. Καὶ προσήγαγε Μωϋσῆς τὸν μόσχον τὸν περὶ τῆς ἁμαρτίας. Καὶ ἐπέθηκεν Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰς χεῖρας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ μοσχοῦ τοῦ τῆς ἁμαρτίας,
15. καὶ ἔσφαξεν αὐτόν. Καὶ ἔλαβε Μωϋσῆς ἀπὸ τοῦ αἵματος, καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου κύκλῳ τῷ δακτύλῳ, καὶ ἐκαθάρισε τὸ θυσιαστήριον· καὶ τὸ αἷμα ἔξέχευεν ἐπὶ τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ἡγίασεν αὐτό, τοῦ ἐξιλάσασθαι ἐπ' αὐτοῦ.
16. Καὶ ἔλαβε Μωϋσῆς πᾶν τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τῶν ἐνδοσθίων, καὶ τὸν λοβὸν τὸν ἐπὶ τοῦ ἥπατος, καὶ ἀμφοτέρους τοὺς νεφροὺς, καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν· καὶ ἀνήνεγκε Μωϋσῆς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον.
17. Καὶ τὸν μόσχον, καὶ τὴν βύρσαν αὐτοῦ, καὶ τὰ κρέα αὐτοῦ, καὶ τὴν κόπρον αὐτοῦ κατέκαυσεν αὐτὰ πυρὶ ἔξω τῆς παρεμβολῆς, ὡς τρόπον συνέταξε Κύριος τῷ Μωϋσῇ.
18. Καὶ προσήγαγε Μωϋσῆς τὸν κριὸν τὸν εἰς ὀλοκαύτωμα, καὶ ἐπέθηκεν Ἀαρὼν καὶ υἱοὶ αὐτοῦ τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ κριοῦ· καὶ ἔσφαξε Μωϋσῆς τὸν κριόν· καὶ προσέχευε Μωϋσῆς τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ.
19. Καὶ τὸν κριὸν ἐκρεανόμησε κατὰ μέλη, καὶ ἀνήνεγκε Μωϋσῆς τὴν κεφαλὴν, καὶ τὰ μέλη, καὶ τὸ στέαρ· καὶ τὴν κοιλίαν, καὶ τοὺς πόδας ἐπλυνεν ὕδατι·
20. Καὶ ἀνήνεγκε Μωϋσῆς ὅλον τὸν κριὸν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· ὀλοκαύτωμά ἐστιν εἰς ὄσμην εὐωδίας· κάρπωμά ἐστι τῷ Κυρίῳ, καθάπερ ἐνετείλατο Κύριος τῷ Μωϋσῇ.
21. Καὶ προσήγαγε Μωϋσῆς τὸν κριόν, τὸν δεύτερον

4. Et fecit Moyses sicut præcepit ei Dominus : et evocavit synagogam ad ostium tabernaculi testimonii.

5. Et dixit Moyses synagogæ : Hoc est verbum quod mandavit Dominus facere.

6. Et applicuit Moyses Aaron et filios ejus, et lavit eos aqua :

7. et vestivit eum tunica, et cinxit eum zona, et induit eum subuculam, et imposuit super eum superhumerales,

8. et præcinxit illum secundum facturam superhumeralis, et constrinxit eum in ipso, et imposuit super eum rationale, et imposuit super rationale manifestationem, et veritatem :

9. et imposuit mitram super caput ejus, et imposuit super mitram secundum faciem ejus laminam auream illam sanctificatam sanctam ; sicut præceperat Dominus Moysi.

10. Et sumpsit Moyses de oleo unctionis,

11. et aspersit de eo super altare septies. Et unxit altare, et sanctificavit illud, et omnia ejus, et labrum, et basim ejus : et sanctificavit ea. Et unxit tabernaculum et omnia vasa ejus, et sanctificavit illud.

12. Et effudit Moyses de oleo unctionis super caput Aaron, et unxit eum, et sanctificavit eum.

13. Et applicuit Moyses filios Aaron, et induit eos tunicas, et cinxit eos zonis, et circumposuit eis cidaras ; sicut præcepit Dominus Moysi.

14. Et adduxit Moyses vitulum qui pro peccato. Et imposuit Aaron, et filii ejus manum super caput vituli qui pro peccato,

15. et jugulavit eum. Et sumpsit Moyses de sanguine, et imposuit super cornua altaris in circuitu digito, et munda- vit altare : et sanguinem effudit ad basim altaris, et sanctificavit illud ad exorandum super illud.

16. Et sumpsit Moyses omnem adipem qui super intestina, et pennam quæ super jecur, et utrosque renes, et adipem qui super eos : et obtulit Moyses super altare.

17. Et vitulum, et pellem ejus, et carnes ejus, et simum ejus combussit ea igne extra castra ; quemadmodum præcepit Dominus Moysi.

18. Et adduxit Moyses arietem qui in holocaustum, et imposuit Aaron et filii ejus manus suas super caput arietis : et jugulavit Moyses arietem : et effudit Moyses sanguinem super altare in circuitu.

19. Et arietem in frusta concidit membratim ; et obtulit Moyses caput, et membra, et adipem : et ventrem, et pedes lavit aqua :

20. Et obtulit Moyses totum arietem super altare : holocaustum est in odorem suavitatis : hostia est Domino ; sicut præcepit Dominus Moysi.

21. Et adduxit Moyses arietem, arietem illum secundum

κριὸν τελειώσεως, καὶ ἐπέθηκεν Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ κριοῦ.

22. καὶ ἔσφαξεν αὐτόν. Καὶ ἔλαβε Μωϋσῆς ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸν λοβὸν τοῦ ὠτός Ἀαρὼν τοῦ δεξιοῦ, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς χειρὸς τῆς δεξιᾶς, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ ποδὸς τοῦ δεξιοῦ.

23. Καὶ προσήγαγε Μωϋσῆς τοὺς υἱοὺς Ἀαρὼν· καὶ ἐπέθηκε Μωϋσῆς ἀπὸ τοῦ αἵματος ἐπὶ τοὺς λοβούς τῶν ὠτῶν τῶν δεξιῶν, καὶ ἐπὶ τὰ ἄκρα τῶν χειρῶν αὐτῶν τῶν δεξιῶν, καὶ ἐπὶ τὰ ἄκρα τῶν ποδῶν αὐτῶν τῶν δεξιῶν· καὶ προσέχεε Μωϋσῆς τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ.

24. Καὶ ἔλαβε τὸ στέαρ καὶ τὴν σφῦν, καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τῆς κοιλίας, καὶ τὸν λοβὸν τοῦ ἥπατος, καὶ τοὺς δύο νεφροὺς, καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν, καὶ τὸν βραχίονα τὸν δεξιόν.

25. Καὶ ἀπὸ τοῦ κανοῦ τῆς τελειώσεως, τοῦ ὄντος ἐναντι Κυρίου, καὶ ἔλαβεν ἄρτον ἓνα ἄζυμον, καὶ ἄρτον ἕξ ἐλαίου ἓνα, καὶ λάγανον ἓν· καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸ στέαρ, καὶ τὸν βραχίονα τὸν δεξιόν.

26. καὶ ἐπέθηκεν ἅπαντα ἐπὶ τὰς χεῖρας Ἀαρὼν, καὶ ἐπὶ τὰς χεῖρας τῶν υἱῶν αὐτοῦ· καὶ ἀνήνεγκεν αὐτὰ ἀφάρεμα ἐναντι Κυρίου.

27. Καὶ ἔλαβε Μωϋσῆς ἀπὸ τῶν χειρῶν αὐτῶν, καὶ ἀνήνεγκεν αὐτὰ Μωϋσῆς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, ἐπὶ τὸ δλοκαύτωμα τῆς τελειώσεως, ὃ ἐστὶν ὁσμὴ εὐωδίας, κάρπωμά ἐστι τῷ Κυρίῳ.

28. Καὶ λαβὼν Μωϋσῆς τὸ στηθύνιον ἀφείλεν αὐτὸ ἐπίθεμα ἐναντι Κυρίου, ἀπὸ τοῦ κριοῦ τῆς τελειώσεως· καὶ ἐγένετο Μωϋσῆς ἐν μερίδι, καθὰ ἐνετείλατο Κύριος τῷ Μωϋσῇ.

29. Καὶ ἔλαβε Μωϋσῆς ἀπὸ τοῦ ἐλαίου τῆς χρίσεως, καὶ ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ προσέβρανεν ἐπὶ Ἀαρὼν, καὶ τὰς στολὰς αὐτοῦ, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ τὰς στολὰς τῶν υἱῶν αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ.

30. Καὶ ἡγίασεν Ἀαρὼν, καὶ τὰς στολὰς αὐτοῦ, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ τὰς στολὰς τῶν υἱῶν αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ.

31. Καὶ εἶπε Μωϋσῆς πρὸς Ἀαρὼν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ· Ἐφθήσατε τὰ κρέα ἐν τῇ αὐλῇ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἐν τόπῳ ἁγίῳ· καὶ ἐκεῖ φάγεσθε αὐτὰ, καὶ τοὺς ἄρτους τοὺς ἐν τῷ κανῷ τῆς τελειώσεως, ὃν τρόπον συντάσσεται μοι, λέγων· Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ φάγονται αὐτά·

32. καὶ τὸ καταλειφθὲν τῶν κρεῶν καὶ τῶν ἄρτων ἐν πυρὶ κατακαύσατε.

33. Καὶ ἀπὸ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου οὐκ ἐξελεύσεσθε ἑπτὰ ἡμέρας, ἕως ἡμέρα πληρωθῇ, ἡμέρα τελειώσεως ὑμῶν· ἑπτὰ γὰρ ἡμέρας τελειώσει τὰς χεῖρας ὑμῶν,

34. καθάπερ ἐποίησεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, ἣ ἐνετείλατο Κύριος τοῦ ποιῆσαι, ὥστε ἐξιδάσασθαι περὶ ὑμῶν.

35. Καὶ ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου καθήσεσθε ἑπτὰ ἡμέρας, ἡμέραν καὶ νύκτα. Φυλάξεσθε τὰ φυλάγματα Κυρίου, ἵνα μὴ ἀποθάνητε· οὕτω γὰρ ἐνετείλατο μοι Κύριος ὁ Θεός.

36. Καὶ ἐποίησεν Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ πάντα τοὺς λόγους οὓς συνέταξε Κύριος τῷ Μωϋσῇ.

consummationis. Et imposuit Aaron, et filii ejus, manus suas super caput arietis :

22. et jugulavit eum. Et sumpsit Moyses de sanguine ejus, et imposuit super pennam auris dextræ Aaron, super summitatem manus dextræ, et super summitatem pedis dexteri.

23. Et applicuit Moyses filios Aaron : et imposuit Moyses de sanguine super pennas aurium dexterarum, et super summitates manuum eorum dexterarum, et super summitates pedum eorum dexterorum : et effudit Moyses sanguinem super altare in circuitu.

24. Et sumpsit adipem, et lumbum, et adipem qui super ventrem, et pennam jecoris, et ambos renes, et adipem qui super eos, et brachium dextrum.

25. Et de canistro consummationis, quod est ante Dominum, sumpsit panem unum azymum, et panem ex oleo unum, et laganum unum : et imposuit super adipem, et brachium dextrum :

26. et imposuit omnia super manus Aaron, et super manus filiorum ejus : et obtulit ea demptionem ante Dominum.

27. Et sumpsit Moyses ex manibus eorum, et obtulit ea Moyses super altare, super holocaustoma consummationis, quod est odor suavitatis, hostia est Domino.

28. Et sumens Moyses pectusculum, abstulit illud impositionem ante Dominum, de ariele consummationis : et factum est Moyse in parte, sicut præceperat Dominus Moyse.

29. Et sumpsit Moyses de oleo unctionis, et de sanguine qui super altare : et aspersit super Aaron, et stolas ejus, et filios ejus, et stolas filiorum ejus cum eo.

30. Et sanctificavit Aaron, et stolas ejus, et filios ejus, et stolas filiorum ejus cum eo.

31. Et dixit Moyses ad Aaron et filios ejus : Coquite carnes in atrio tabernaculi testimonii in loco sancto : et ibi comedetis eas, et panes qui in canistro consummationis, quemadmodum præceptum est mihi, dicens : Aaron et filii ejus comedent ea :

32. et residuum carniarum, et panum, in igni comburite.

33. Et ex ostio tabernaculi testimonii non egrediemini septem dies ; donec dies impleatur, dies consummationis vestræ : septem enim diebus consummabit manus vestras,

34. sicut fecit in die hac, qua præcepit Dominus ad faciendum ad depropitiandum pro vobis.

35. Et ad ostium tabernaculi testimonii sedebitis septem dies, die ac nocte. Custodietis custodias Domini, ut non moriamini. Ita enim mandavit mihi Dominus Deus.

36. Et fecit Aaron, et filii ejus, omnia verba quæ præcepit Dominus Moyse.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

CAPUT IX.

1. Καὶ ἐγενήθη τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ, ἐκάλεσε Μωϋσῆς Ἀαρὼν, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ τὴν γερουσίαν Ἰσραὴλ.

2. Καὶ εἶπε Μωϋσῆς πρὸς Ἀαρὼν· Λάβε σεαυτῷ μοσχάριον ἐκ βοῶν περὶ ἁμαρτίας, καὶ κριὸν εἰς ὀλοκαύτωμα ἁμώμα, καὶ προσένεγκε αὐτὰ ἔναντι Κυρίου.

3. Καὶ τῇ γερουσίᾳ Ἰσραὴλ λαλήσων, λέγων· Λάβετε χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἓνα περὶ ἁμαρτίας, καὶ μοσχάριον, καὶ ἄμνον ἑνιαύσιον εἰς ὀλοκαρπώσιν, ἁμώμα,

4. καὶ μόσχον, καὶ κριὸν εἰς θυσίαν σωτηρίου ἔναντι Κυρίου, καὶ σιμίδαν πεφυρμένην ἐν ἔλαιῳ, ὅτι σήμερον Κύριος ὀφθήσεται ἐν ὑμῖν.

5. Καὶ λαβὼν, καθὼ ἐνετείλατο Μωϋσῆς, ἀπέναντι τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. Καὶ προσῆλθεν πᾶσα συναγωγὴ, καὶ ἕστησαν ἔναντι Κυρίου.

6. Καὶ εἶπε Μωϋσῆς· Τοῦτο τὸ ῥῆμα, ὃ εἶπε Κύριος ποιήσατε, καὶ ὀφθήσεται ἐν ὑμῖν ἡ δόξα Κυρίου.

7. Καὶ εἶπε Μωϋσῆς τῷ Ἀαρὼν· Πρόσελθε πρὸς τὸ θυσιαστήριον, καὶ ποιήσον τὸ περὶ τῆς ἁμαρτίας σου, καὶ τὸ ὀλοκαύτωμά σου· καὶ ἐξέλαισαι περὶ σεαυτοῦ, καὶ τοῦ οἴκου σου· καὶ ποιήσον τὰ δῶρα τοῦ λαοῦ, καὶ ἐξέλαισαι περὶ αὐτῶν, καθάπερ ἐνετείλατο Κύριος τῷ Μωϋσῇ.

8. Καὶ προσῆλθεν Ἀαρὼν πρὸς τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἔσφαξε τὸ μοσχάριον τὸ περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ.

9. Καὶ προσήνεγκαν οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν τὸ αἷμα πρὸς αὐτόν· καὶ ἔβαψε τὸν δάκτυλον εἰς τὸ αἷμα· καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ τὸ αἷμα ἐξέχεεν ἐπὶ τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου.

10. καὶ τὸ στέαρ καὶ τοὺς νεφροὺς καὶ τὸν λοβὸν τοῦ ἥπατος τοῦ περὶ τῆς ἁμαρτίας ἀνήνεγκεν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, ὃν τρόπον ἐνετείλατο Κύριος τῷ Μωϋσῇ.

11. Καὶ τὰ κρέα καὶ τὴν βύρσαν κατέκαυσεν αὐτὰ πυρὶ, ἔξω τῆς παρεμβολῆς.

12. Καὶ ἔσφαξε τὸ ὀλοκαύτωμα, καὶ προσήνεγκαν οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν τὸ αἷμα πρὸς αὐτόν, καὶ προσέχεεν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ.

13. Καὶ τὸ ὀλοκαύτωμα προσήνεγκαν αὐτὸ κατὰ μέλη· αὐτὰ καὶ τὴν κεφαλὴν ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον.

14. Καὶ ἔπλυνε τὴν κοιλίαν καὶ τοὺς πόδας ὕδατι· καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸ ὀλοκαύτωμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον.

15. καὶ προσήνεγκε τὸ δῶρον τοῦ λαοῦ. Καὶ ἔλαβε τὸν χίμαρον τὸν περὶ τῆς ἁμαρτίας τοῦ λαοῦ, καὶ ἔσφαξεν αὐτόν, καὶ ἐκαθάρισεν αὐτόν, καθὰ καὶ τὸν πρῶτον.

16. Καὶ προσήνεγκε τὸ ὀλοκαύτωμα, καὶ ἐποίησεν αὐτὸ ὡς καθήκει.

17. Καὶ προσήνεγκε τὴν θυσίαν, καὶ ἔπλησε τὰς χεῖρας ἀπ' αὐτῆς, καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον χωρὶς τοῦ ὀλοκαυτώματος τοῦ πρωτοῦ.

18. Καὶ ἔσφαξε τὸν μόσχον, καὶ τὸν κριὸν τῆς θυσίας τοῦ σωτηρίου τῆς τοῦ λαοῦ. Καὶ προσήνεγκαν οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν τὸ αἷμα πρὸς αὐτόν, καὶ προσέχεε πρὸς τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ.

19. Καὶ τὸ στέαρ τὸ ἀπὸ τοῦ μοσχοῦ, καὶ τοῦ κριοῦ τὴν ὀσφύν, καὶ τὸ στέαρ τὸ κατακαλύπτον ἐπὶ τῆς κοιλίας, καὶ τοὺς δύο νεφροὺς, καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν, καὶ τὸν λοβὸν τὸν ἐπὶ τοῦ ἥπατος·

1. Et factum est die octavo, vocavit Moyses Aaron, et filios ejus, et seniores Israel.

2. Et dixit Moyses ad Aaron : Sume tibi vitulum ex bovis pro peccato, et arietem in holocaustum, sine macula, et offer ea ante Dominum.

3. Et senioribus Israel loquere, dicens : Accipite hircum ex capris unum pro peccato, et vitulum, et agnum anniculum in holocarposim, sine macula,

4. et vitulum, et arietem in sacrificium salutaris, ante Dominum, et similam conspersam in oleo ; quoniam hodie Dominus videbitur in vobis.

5. Et sumpserunt, sicut mandavit Dominus, ante tabernaculum testimonii. Et accessit omnis synagoga, et steterunt ante Dominum.

6. Et dixit Moyses : Hoc est verbum quod dixit Dominus. Facite, et videbitur in vobis gloria Domini.

7. Et dixit Moyses ad Aaron : Accede ad altare, et fac quod pro peccato tuo, et holocaustum tuum : et exora pro te et pro domo tua : et fac munera populi, et exora pro eis ; sicut mandavit Dominus Moysi.

8. Et accessit Aaron ad altare, et jugulavit vitulum illum pro peccato suo.

9. Et attulerunt filii Aaron sanguinem ad eum : et tinxit digitum in sanguine : et imposuit super cornua altaris, et sanguinem effudit ad basim altaris :

10. et adipem, et renes, et pennam jecoris, ejus qui pro peccato, obtulit super altare, quemadmodum mandavit Dominus Moysi.

11. Et carnes et pellem combussit ea igni extra castra.

12. Et jugulavit holocaustoma, et attulerunt filii Aaron sanguinem ad eum, et effudit super altare in circuitu.

13. Et holocaustoma obtulerunt illud secundum membra : ea, et caput imposuit super altare.

14. Et lavit ventrem et pedes aqua : et imposuit super holocaustoma super altare :

15. et obtulit munus populi, et sumpsit hircum pro peccato populi, et jugulavit eum, et mundavit eum, sicut et primum.

16. Et obtulit holocaustoma, et fecit illud sicut decet.

17. Et obtulit sacrificium, et implevit manus de eo, et imposuit super altare absque holocausto matutino.

18. Et jugulavit vitulum, et arietem sacrificii salutaris, ejus qui populi. Et attulerunt filii Aaron sanguinem ad eum, et effudit ad altare in circuitu.

19. Et adipem qui de vitulo, et ariete, lumbum, et adipem qui operit super ventrem et ambos renes, et adipem qui super eos, et pennam quae super jecur :

20. καὶ ἐπέθηκε τὰ στέατα ἐπὶ τὰ στήθνια, καὶ ἀνήνεγκε τὰ στέατα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον.

21. Καὶ τὸ στήθνιον, καὶ τὸν βραχίονα τὸν δεξιὸν ἀφείλεν Ἀαρὼν ἀφαίρεμα ἔναντι Κυρίου, ὃν τρόπον συνέταξε Κύριος τῷ Μωϋσῇ.

22. Καὶ ἐξάρας Ἀαρὼν τὰς χεῖρας ἐπὶ τὸν λαόν, εὐλόγησεν αὐτούς· καὶ κατέβη ποιήσας τὸ περὶ τῆς ἁμαρτίας, καὶ τὰ ὀλοκαυτώματα, καὶ τὰ τοῦ σωτηρίου.

23. Καὶ εἰσῆλθε Μωϋσῆς καὶ Ἀαρὼν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἐξελθόντες εὐλόγησαν πάντα τὸν λαόν· καὶ ὤφθη δόξα Κυρίου παντὶ τῷ λαῷ.

24. Καὶ ἐξῆλθε πῦρ παρὰ Κυρίου, καὶ κατέφαγε τὰ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου, τὰ τε ὀλοκαυτώματα, καὶ τὰ στέατα· καὶ εἶδε πᾶς ὁ λαός, καὶ ἐξέστη καὶ ἔπεσαν ἐπὶ πρόσωπον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι'.

1. Καὶ λαβόντες οἱ δύο υἱοὶ Ἀαρὼν, Ναδάβ καὶ Ἀβιοὺδ, ἕκαστος τὸ πυρεῖον αὐτοῦ, ἐπέθηκαν ἐπ' αὐτὸ πῦρ, καὶ ἐπέβαλον ἐπ' αὐτὸ θυμίαμα, καὶ προσήνεγκαν ἔναντι Κυρίου πῦρ ἄλλότριον, ὃ αὐτὸν προσέταξε Κύριος αὐτοῖς·

2. καὶ ἐξῆλθε πῦρ παρὰ Κυρίου, καὶ κατέφαγεν αὐτούς, καὶ ἀπῆθανον ἔναντι Κυρίου.

3. Καὶ εἶπε Μωϋσῆς πρὸς Ἀαρὼν· Τοῦτό ἐστιν ὃ εἶπε Κύριος, λέγων· Ἐν τοῖς ἐγγίζουσί μοι ἁγιασθήσομαι, καὶ ἐν πάσῃ τῇ συναγωγῇ δοξασθήσομαι. Καὶ κατενόηθη Ἀαρὼν.

4. Καὶ ἐκάλεσε Μωϋσῆς τὸν Μισαδάη καὶ τὸν Ἐλίσαφάν, υἱοὺς Ὁζιήλ, υἱοὺς τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ πατρὸς Ἀαρὼν, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Προσέλθατε καὶ ἄρατε τοὺς ἀδελφούς ὑμῶν ἐκ προσώπου τῶν ἁγίων ἔξω τῆς παρεμβολῆς.

5. Καὶ προσῆλθον, καὶ ἦραν αὐτοὺς ἐν τοῖς χιτῶσιν αὐτῶν ἔξω τῆς παρεμβολῆς, ὃν τρόπον εἶπε Μωϋσῆς.

6. Καὶ εἶπε Μωϋσῆς πρὸς Ἀαρὼν, καὶ Ἐλεάζαρ καὶ Ἰθάμαρ, τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ τοὺς καταλειμμένους· Τὴν κεφαλὴν ὑμῶν οὐκ ἀποκιδαρώσετε, καὶ τὰ ἱμάτια ὑμῶν οὐ διαρρήξετε, ἵνα μὴ ἀποθάνητε, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν συναγωγὴν ἔσται θυμός. Οἱ δὲ ἀδελφοὶ ὑμῶν πᾶς ὁ οἶκος Ἰσραὴλ, κλαύσονται τὸν ἐμπυρισμὸν ὃν ἐνεπύρισθησαν ὑπὸ Κυρίου.

7. Καὶ ἀπὸ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου οὐκ ἐξελεύσεσθε, ἵνα μὴ ἀποθάνητε· τὸ ἔλαιον γὰρ τῆς χρίσεως τὸ παρὰ Κυρίου ἐφ' ὑμῖν. Καὶ ἐποίησαν κατὰ τὸ ῥῆμα Μωϋσῆ.

8. Καὶ ἐλάλησε Κύριος τῷ Ἀαρὼν, λέγων·

9. Οἶνον καὶ σίκερα οὐ πίεσθε, σὺ καὶ οἱ υἱοί σου μετὰ σοῦ, ἥνίκα ἐὰν εἰσπορεύησθε εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, ἢ προσπορευομένων ὑμῶν πρὸς τὸ θυσιαστήριον, καὶ οὐ μὴ ἀποθάνητε· νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν,

10. διαστεῖλαι ἀναμέσον τῶν ἁγίων καὶ τῶν βεβήλων, καὶ ἀναμέσον τῶν ἀκαθάρτων καὶ τῶν καθαρῶν,

11. καὶ συμβιβάζειν τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἅπαντα τὰ νόμιμα ἃ ἐλάλησε Κύριος πρὸς αὐτοὺς διὰ χειρὸς Μωϋσῆ.

12. Καὶ εἶπε Μωϋσῆς πρὸς Ἀαρὼν καὶ πρὸς Ἐλεάζαρ καὶ Ἰθάμαρ τοὺς υἱοὺς Ἀαρὼν τοὺς καταλειφθέν-

20. et imposuit adipēs super pectuscula, et obtulit adipēs super altare.

21. Et pectusculum, et brachium dextrum abstulit Aaron demptionem ante Dominum; quemadmodum praecepit Dominus Moysi.

22. Et extollens Aaron manus super populum, benedixit eos: et descendit, cum fecisset illud pro peccato, et ipsum holocaustoma, et illa salutaris.

23. Et intravit Moyses et Aaron in tabernaculum testimonii, et exeuntes benedixerunt omnem populum: et apparuit gloria Domini omni populo.

24. Et exiit ignis a Domino, et devoravit quæ super altare, et holocaustomata, et adipēs: et vidit omnis populus, et mente excessit et ceciderunt in faciem.

CAPUT X.

1. Et sumentes duo filii Aaron, Nadab et Abiud, unusquisque thuribulum suum, imposuerunt super illud ignem, et iniecerunt super illud incensum, et obtulerunt ante Dominum ignem alienum, quem non praeceperat Dominus eis:

2. et exiit ignis a Domino, et devoravit eos, et mortui sunt ante Dominum.

3. Et dixit Moyses ad Aaron: Hoc est quod dixit Dominus, dicens: In iis qui mihi appropinquant sanctificabor: et in omni synagoga glorificabor. Et compunctus est Aaron.

4. Et vocavit Moyses Misadæ et Elisaphan, filios Oziel, filios fratris patris Aaron, et dixit eis: Accedite et tollite fratres vestros a facie sanctorum extra castra.

5. Et accesserunt, et sustulerunt eos in tunicis suis extra castra, quemadmodum dixit Moyses.

6. Et dixit Moyses ad Aaron, et Eleazar et Ithamar, filios ejus reliquos: Caput vestrum cidara non denudabitis, et vestimenta vestra non discindetis, ut non moriamini, et super omnem synagogam erit indignatio. Fratres autem vestri, omnis domus Israel, plorabunt incendium quo incensi sunt a Domino.

7. Et ab ostio tabernaculi testimonii non egrediemini, ut non moriamini: oleum enim unctionis, quod est a Domino, super vos est. Et fecerunt juxta verbum Moysi.

8. Et locutus est Dominus ad Aaron, dicens:

9. Vinum et siceram non hibetis, tu et filii tui tecum, cum intrahitis in tabernaculum testimonii, aut cum acceditis ad altare; et non moriemini: legitimum æternum in progenies vestras:

10. distinguere inter medium sanctorum et contaminatorum, et inter medium immundorum et mundorum,

11. et instruere filios Israel omnia legitima, quæ locutus est Dominus ad eos, per manum Moysis.

12. Et dixit Moyses ad Aaron, et ad Eleazar et Ithamar, filios Aaron reliquos: Sumite sacrificium residuum ab ho-

τας· Λάβετε τὴν θυσίαν τὴν καταλειφθεῖσαν ἀπὸ τῶν καρπωμάτων Κυρίου, καὶ φάγεσθε ἄζυμα παρὰ τὸ θυσιαστήριον· ἅγια ἁγίων ἐστὶ.

13. Καὶ φάγεσθε αὐτὴν ἐν τόπῳ ἁγίῳ· νόμιμον γάρ σοι ἐστὶ, καὶ νόμιμον τοῖς υἱοῖς σου τοῦτο ἀπὸ τῶν καρπωμάτων Κυρίου· οὕτω γὰρ ἐντέταλται μοι.

14. Καὶ τὸ στηθύνιον τοῦ ἀφορίσματος, καὶ τὸν βραχίονα τοῦ ἀφαιρέματος φάγεσθε ἐν τόπῳ ἁγίῳ, οὐ καὶ οἱ υἱοί σου καὶ ὁ οἶκός σου μετὰ σου· νόμιμον γάρ σοι, καὶ νόμιμον τοῖς υἱοῖς σου ἐδόθη ἀπὸ τῶν θυσιῶν τοῦ σωτηρίου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ.

15. Τὸν βραχίονα τοῦ ἀφαιρέματος, καὶ τὸ στηθύνιον τοῦ ἀφορίσματος ἐπὶ τῶν καρπωμάτων τῶν στεάτων προσοίσουσιν ἀφόρισμα ἀφορίσαι ἐναντὶ Κυρίου· καὶ ἔσται σοι καὶ τοῖς υἱοῖς σου καὶ ταῖς θυγατράσι σου μετὰ σου νόμιμον αἰώνιον, ὃν τρόπον συνέταξε Κύριος τῷ Μωϋσῇ.

16. Καὶ τὸν χίμαρον τὸν περὶ τῆς ἁμαρτίας ζητῶν ἐξεζήτησε Μωϋσῆς καὶ ὁ δὲ ἐνεπεπύριστο. Καὶ ἐθυμώθη Μωϋσῆς ἐπὶ Ἐλεάζαρ καὶ Ἰθάμαρ, τοὺς υἱοὺς Ἀαρὼν τοὺς καταλειμμένους, λέγων·

17. Διατί οὐκ ἐράγατε τὸ περὶ τῆς ἁμαρτίας ἐν τόπῳ ἁγίῳ; Ὅτι γὰρ ἅγια ἁγίων ἐστὶ, τοῦτο ἔδωκεν ὑμῖν φαγεῖν, ἵνα ἀφέλητε τὴν ἁμαρτίαν τῆς συναγωγῆς, καὶ ἐξιλάσθητε περὶ αὐτῶν ἐναντὶ Κυρίου·

18. οὐ γὰρ εἰσῆλθῃ τοῦ αἵματος αὐτοῦ εἰς τὸ ἅγιον· κατὰ πρόσωπον ἔσω φάγεσθε αὐτὸ ἐν τόπῳ ἁγίῳ, ὃν τρόπον μοι συνέταξε Κύριος.

19. Καὶ ἐλάλησεν Ἀαρὼν πρὸς Μωϋσῆν, λέγων· Εἰ σήμερον προσαγγόχασι τὰ περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτῶν, καὶ τὰ ὀλοκαυτώματα αὐτῶν ἐναντὶ Κυρίου, καὶ συμβέβηκέ μοι τοιαῦτα, καὶ φάγομαι τὰ περὶ τῆς ἁμαρτίας σήμερον, μὴ ἀρεστὸν ἔσται Κυρίῳ;

20. Καὶ ἤκουσε Μωϋσῆς, καὶ ἤρεσεν αὐτῷ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'.

1. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν καὶ Ἀαρὼν, λέγων·

2. Λαλήσατε τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, λέγοντες· Ταῦτα τὰ κτήνη ἃ φάγεσθε ἀπὸ πάντων τῶν κτηνῶν τῶν ἐπὶ τῆς γῆς.

3. Πᾶν κτῆνος διχηλοῦν ὀπλὴν καὶ ὀνυχιστῆρας ὀνυχίζον δύο χηλῶν, καὶ ἀνάγον μνηρυκισμὸν ἐν τοῖς κτήνεσι, ταῦτα φάγεσθε.

4. Πλὴν ἀπὸ τούτων οὐ φάγεσθε, ἀπὸ τῶν ἀναγόντων μνηρυκισμὸν, καὶ ἀπὸ τῶν διχηλούντων τὰς ὀπλάς, καὶ ὀνυχίζόντων ὀνυχιστῆρας τὸν κάμηλον, ὅτι ἀνάγει μνηρυκισμὸν τοῦτο, ὀπλὴν δὲ οὐ διχηλεῖ, ἀκάθαρτον τοῦτο ὑμῖν·

5. καὶ τὸν δασύποδα, ὅτι οὐκ ἀνάγει μνηρυκισμὸν τοῦτο, καὶ ὀπλὴν οὐ διχηλεῖ, ἀκάθαρτον τοῦτο ὑμῖν·

6. καὶ τὸν χοιρογρύλλιον, ὅτι οὐκ ἀνάγει μνηρυκισμὸν τοῦτο, καὶ ὀπλὴν οὐ διχηλεῖ, ἀκάθαρτον τοῦτο ὑμῖν·

7. καὶ τὸν ὄν, ὅτι διχηλεῖ ὀπλὴν τοῦτο, καὶ ὀνυχίζει ὀνυχας ὀπλῆς, καὶ τοῦτο οὐκ ἀνάγει μνηρυκισμὸν, ἀκάθαρτον τοῦτο ὑμῖν.

8. Ἀπὸ τῶν κρεῶν αὐτῶν οὐ φάγεσθε, καὶ τῶν θνησιμαίων αὐτῶν οὐχ ἄψεσθε· ἀκάθαρτα ταῦτα ὑμῖν.

stis Domini, et comedetis azyma juxta altare : sancta sanctorum sunt.

13. Et comedetis illud in loco sancto : legitimum enim tibi est, et legitimum filiis tuis hoc ab hostiis Domini : sic enim mandatum est mihi.

14. Et pectusculum segregationis, et brachium demptionis manducabitis in loco sancto, tu et filii tui et domus tua tecum : legitimum enim tibi, et legitimum filiis tuis datum est de sacrificiis salutaris filiorum Israel.

15. Brachium demptionis, et pectusculum segregationis super hostias adipum offerent ad segregandum segregationem ante Dominum : et erit tibi et filiis tuis et filiabus tuis tecum legitimum æternum, quemadmodum præcepit Dominus Moysi.

16. Et caprum qui pro peccato quarrens quæsit Moyses : ille vero incensus fuerat. Et indignatus est Moyses in Eleazar et Ithamar, filios Aaron reliquos, dicens :

17. Quare non comedistis illud, quod fuit pro peccato, in loco sancto? Quoniam enim sancta sanctorum sunt, hoc dedit vobis edere, ut auferatis peccatum synagogæ, et exoretis pro eis ante Dominum :

18. non enim illatum est de sanguine ejus in sanctum : ante faciem intus edetis illud in loco sancto, quomodo mihi constituit Dominus.

19. Et locutus est Aaron ad Moysen, dicens : Si hodie obtulerunt, quæ pro peccato illorum sunt, et holocausta sua ante Dominum, et contigerunt mihi talia, et comedam quæ pro peccato hodie, numquid placitum erit Deo?

20. Et audivit Moyses, et placuit ei.

CAPUT XI.

1. Et locutus est Dominus ad Moysen et Aaron, dicens :

2. Loquimini filiis Israel, dicentes : Hæc sunt pecora, quæ comedetis de omnibus pecoribus, quæ super terram.

3. Omne pecus, quod ungulam dividit, et fissuras findit duarum ungularum, et reducit ruminationem in pecoribus ; hæc manducabitis.

4. Tantum ab his non manducabitis, ab iis, quæ reducant ruminationem, et ab iis, quæ dividunt ungulas, et findunt fissuras unguium : camelum, quoniam reducit ruminationem hic, ungulam autem non dividit, immundum hoc vobis :

5. et leporem, quia reducit ruminationem hoc, et ungulam non dividit, immundum hoc vobis :

6. et chirogryllum, quoniam non reducit ruminationem hoc, et ungulam non dividit, immundum hoc vobis :

7. et suem, quoniam hoc dividit ungulam, et findit fissuras ungulæ, et hoc non reducit ruminationem, immundum hoc vobis.

8. De carnibus eorum non comedetis, et morticina eorum non tangetis : immunda hæc vobis.

9. Καὶ ταῦτα ἃ φάγεσθε ἀπὸ πάντων τῶν ἐν τοῖς ὕδασι πάντα ὅσα ἐστὶν αὐτοῖς πτερύγια καὶ λεπίδες ἐν τοῖς ὕδασι, καὶ ἐν ταῖς θαλάσσαις, καὶ ἐν τοῖς χειμάρροις, ταῦτα φάγεσθε.

10. Καὶ πάντα ὅσα οὐκ ἔστιν αὐτοῖς πτερύγια, οὐδὲ λεπίδες ἐν τῷ ὕδατι, ἢ ἐν ταῖς θαλάσσαις, καὶ ἐν τοῖς χειμάρροις, ἀπὸ πάντων ὧν ἐρεύγεται τὰ ὕδατα, καὶ ἀπὸ πάσης ψυχῆς τῆς ζωῆς ἐν τῷ ὕδατι, βδελυγμὰ ἐστὶ,

11. καὶ βδελύγματα ἔσονται ὑμῖν ἀπὸ τῶν κρεῶν αὐτῶν οὐκ ἐδεσθε, καὶ τὰ θνησιμαῖα αὐτῶν βδελύξεσθε.

12. Καὶ πάντα ὅσα οὐκ ἔστιν αὐτοῖς πτερύγια, οὐδὲ λεπίδες τῶν ἐν τοῖς ὕδασι, βδελυγμὰ τοῦτο ἐστὶν ὑμῖν.

13. Καὶ ταῦτα, ἢ βδελύξεσθε ἀπὸ τῶν πετεινῶν, καὶ οὐ θρωθήσεται, βδελυγμὰ ἐστὶ τὸν ἀετὸν, καὶ τὸν γρύπα, καὶ τὸν ἀλσιέτον,

14. καὶ τὸν γύπα, καὶ τὸν ἱκτινον, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῶ,

15. καὶ στρουθὸν, καὶ γλαῦκα, καὶ λάρον, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῶ,

16. καὶ πάντα κόρακα, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῶ, καὶ ἱέρακα, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῶ,

17. καὶ νυκτικόρακα, καὶ καταράκτην, καὶ ἴβιν,

18. καὶ πορφυρίωνα, καὶ πελεκᾶνα, καὶ κύκνον,

19. καὶ ἐρωδιὸν, καὶ χαρადριδὸν, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῶ, καὶ ἔποπα, καὶ νυκτερίδα.

20. Καὶ πάντα τὰ ἑρπετὰ τῶν πετεινῶν, ἃ πορεύεται ἐπὶ τέσσαρα, βδελυγμὰ ἐστὶν ὑμῖν.

21. Ἀλλὰ ταῦτα φάγεσθε ἀπὸ τῶν ἑρπετῶν τῶν πετεινῶν, ἃ πορεύεται ἐπὶ τέσσαρα, ἃ ἔχει σκέλη ἀνώτερον τῶν ποδῶν αὐτοῦ, πηδᾷ ἐν αὐτοῖς ἐπὶ τῆς γῆς.

22. καὶ ταῦτα φάγεσθε ἀπ' αὐτῶν τὸν βροῦχον, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῶ, καὶ τὸν ἀττάκην, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῶ, καὶ ὀριομάχην, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῶ, καὶ τὴν ἀκρίδα, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῆ.

23. Πᾶν ἑρπετὸν ἀπὸ τῶν πετεινῶν, ὃς εἰσι τέσσαρες πόδες, βδελυγμὰ ἐστὶν ὑμῖν,

24. καὶ ἐν τοῦτοις μιανθήσεσθε· πᾶς ὁ ἀπτόμενος τῶν θνησιμαίων αὐτῶν ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας.

25. καὶ πᾶς ὁ αἵρων τῶν θνησιμαίων αὐτῶν πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας.

26. Καὶ ἐν πᾶσι τοῖς κτήνεσιν ὃ ἐστὶ διχηλοῦν δπλὴν, καὶ ὄνυχιστῆρας ὄνυχίζει, καὶ μηρυκισμὸν οὐ μηρυκᾷται, ἀκάθαρτα ἔσονται ὑμῖν· πᾶς ὁ ἀπτόμενος τῶν θνησιμαίων αὐτῶν ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας.

27. Καὶ πᾶς ὃς πορεύεται ἐπὶ χειρῶν ἐν πᾶσι τοῖς θηρίοις, ἃ πορεύεται ἐπὶ τέσσαρα, ἀκάθαρτα ἐστὶν ὑμῖν· πᾶς ὁ ἀπτόμενος τῶν θνησιμαίων αὐτῶν ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας.

28. Καὶ ὁ αἵρων τῶν θνησιμαίων αὐτῶν πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας· ἀκάθαρτα ταῦτά ἐστὶν ὑμῖν.

29. Καὶ ταῦτα ὑμῖν ἀκάθαρτα ἀπὸ τῶν ἑρπετῶν τῶν ἐπὶ τῆς γῆς· ἡ γαλῆ, καὶ ὁ μῦς, καὶ ὁ κροκόδειλος ὁ χειρσαῖος,

30. μυγάλη, καὶ χαμαιλέον, καὶ χαλαβώτης, καὶ σαῦρα, καὶ ἀσπάλαξ.

31. Ταῦτα ἀκάθαρτα ὑμῖν ἀπὸ πάντων τῶν ἑρπετῶν τῶν ἐπὶ τῆς γῆς· πᾶς ὁ ἀπτόμενος αὐτῶν τεθνηκότων ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας.

32. Καὶ πᾶν ἐφ' ὃ ἂν ἐπιπέσῃ ἀπ' αὐτῶν ἐπ' αὐτὸ τεθνηκότων αὐτῶν, ἀκάθαρτον ἔσται, ἀπὸ παντὸς σχεύ-

9. Et hæc sunt, quæ comedetis ex omnibus, quæ in aqua : omnia, quibuscumque sunt eis alæ, et squamæ in aquis, et in maribus, et in torrentibus, hæc comedetis.

10. Et omnia quibuscumque non sunt eis alæ, neque squamæ in aqua, vel in maribus, et in torrentibus, de omnibus, quæ eructant aquæ, et de omni anima vivente in aqua, abominatio est,

11. et abominationes erunt vobis. De carnibus eorum non comedetis, et morticina eorum abominabimini.

12. Et omnia, quibuscumque non sunt eis alæ, neque squamæ ex iis, quæ in aqua ; hoc abominatio est vobis.

13. Et hæc sunt, quæ abominabimini de volatilibus, et non comedentur, abominatio est : aquilam, et gryphum, et haliætum,

14. et vulturem, et milvum, et similia ei,

15. et struthionem, et noctuam, et larum, et similia ei,

16. et omnem corvum, et similia ei ; et accipitrem, et similia ei,

17. et nycticoracem, et mergulum, et ibin,

18. et porphyrionem, et pelecānem, et cycnum,

19. et herodionem, et charadriionem, et similia ei, et. nupam, et vespertilionem.

20. Et omnia reptilia volatiliū, quæ gradiuntur super quatuor, abominationes erunt vobis.

21. Sed ista comedetis de reptilibus volatiliū, quæ gradiuntur super quatuor, quæ habent crura desuper pedes suos, ad saltandum in ipsis super terram :

22. et hæc comedetis de eis : bruchum, et similia ei, et attacum, et similia ei, et ophimachum, et similia ei, et locustam, et similia ei.

23. Omne reptile de volatilibus, quibus sunt quatuor pedes, abominationes sunt vobis,

24. et in his polluemini : omnis qui tangit morticina eorum, immundus erit usque ad vesperam :

25. et omnis qui tollit morticina eorum ; lavabit vestimenta sua, et immundus erit usque ad vesperam.

26. Et in omnibus pecoribus, quod est dividens ungulam, et findit fissuras ungularum, et non ruminat ruminationem ; immunda erunt vobis : omnis, qui tangit morticina eorum, immundus erit usque ad vesperam.

27. Et omnis gradiens super manus in omnibus bestiis, quæ gradiuntur super manus ; immunda sunt vobis : omnis, qui tangit morticina eorum, immundus erit usque ad vesperam.

28. Et qui tollit morticina eorum, lavabit vestimenta sua, et immundus erit usque ad vesperam : immunda hæc sunt vobis.

29. Et hæc vobis immunda ex reptilibus, quæ super terram : mustela, et mus, et crocodilus terrestris,

30. mygale, et chamaeleon, et chalabotes, et lacerta, et talpa.

31. Hæc immunda vobis ex omnibus reptilibus, quæ super terram : omnis tangens ea mortua immundus erit usque ad vesperam.

32. Et omne in quod inciderit de eis super illud, de mortuis ipsis, immundum erit, de omni vase ligneo, vel veste,

ους ξυλίνου ἢ ἱματίου ἢ δέρματος ἢ σάκκου. Πᾶν σκεῦος, ὃ ἂν ποιηθῇ ἔργον ἐν αὐτῷ, εἰς ὕδωρ βαρῆσεται, καὶ ἀκάθαρτον ἔσται ἕως ἐσπέρας, καὶ καθαρὸν ἔσται.

33. Καὶ πᾶν σκεῦος ὀστράκινον, εἰς ὃ ἐὰν πέσῃ ἀπὸ τούτων ἔνδον, ὅσα ἐὰν ἔνδον ᾖ, ἀκάθαρτα ἔσται, καὶ αὐτὸ συντριβήσεται.

34. Καὶ πᾶν βρώμα ὃ ἐσθιεται, εἰς ὃ ἂν ἐπέλθῃ ἐπ' αὐτὸ ὕδωρ, ἀκάθαρτον ἔσται· καὶ πᾶν ποτὸν ὃ πίνεται ἐν παντὶ ἀγγείῳ, ἀκάθαρτον ἔσται.

35. καὶ πᾶν ὃ ἐὰν ἐπιπέσῃ ἀπὸ τῶν θνησιμαίων αὐτῶν ἐπ' αὐτὸ, ἀκάθαρτον ἔσται. Κλίβανοι καὶ χυτρόποδες καθαιρεθήσονται· ἀκάθαρτα ταῦτά ἐστι, καὶ ἀκάθαρτα ταῦτα ὑμῖν ἔσονται.

36. Πλὴν πηγῶν ὑδάτων καὶ λάκκου καὶ συναγωγῆς ὕδατος, ἔσται καθαρὸν· ὃ δὲ ἀπτόμενος τῶν θνησιμαίων αὐτῶν ἀκάθαρτος ἔσται.

37. Ἐὰν δὲ ἐπιπέσῃ ἀπὸ τῶν θνησιμαίων αὐτῶν ἐπὶ πᾶν σπέρμα σπόριμον ὃ σπαρήσεται, καθαρὸν ἔσται.

38. Ἐὰν δὲ ἐπιχυθῇ ὕδωρ ἐπὶ πᾶν σπέρμα, καὶ ἐπιπέσῃ τῶν θνησιμαίων αὐτῶν ἐπ' αὐτὸ, ἀκάθαρτόν ἐστιν ὑμῖν.

39. Ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ τῶν κτηνῶν, ὃ ἐστὶν ὑμῖν φαγεῖν τοῦτο, ὃ ἀπτόμενος τῶν θνησιμαίων αὐτῶν ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἐσπέρας·

40. καὶ ὃ ἐσθίων ἀπὸ τῶν θνησιμαίων τούτων, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἐσπέρας· καὶ ὃ αἶρων ἀπὸ θνησιμαίων αὐτῶν πλυνεῖ τὰ ἱμάτια, καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἐσπέρας.

41. Καὶ πᾶν ἑρπετὸν, ὃ ἔρπει ἐπὶ τῆς γῆς, βδέλυγμα ἔσται τοῦτο ὑμῖν, οὐ βρωθήσεται.

42. Καὶ πᾶς ὃ πορευόμενος ἐπὶ κοιλίας, καὶ πᾶς ὃ πορευόμενος ἐπὶ τέσσαρα διαπαντός, ὃ πολυπληθεῖ ποσὶν ἐν πᾶσι τοῖς ἑρπετοῖς τοῖς ἔρπουσιν ἐπὶ τῆς γῆς, οὐ φάγεσθε αὐτὸ, ὅτι βδέλυγμα ὑμῖν ἐστὶ.

43. Καὶ οὐ μὴ βδελύξητε τὰς ψυχὰς ὑμῶν ἐν πᾶσι τοῖς ἑρπετοῖς τοῖς ἔρπουσιν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ οὐ μιανθήσεσθε ἐν τούτοις, καὶ οὐκ ἀκάθαρτοι ἔσεσθε ἐν αὐτοῖς,

44. ὅτι ἐγὼ εἰμι Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν. Καὶ ἁγιασθήσεσθε, καὶ ἅγιοι ἔσεσθε, ὅτι ἅγιός εἰμι ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν· καὶ οὐ μιανεῖτε τὰς ψυχὰς ὑμῶν ἐν πᾶσι τοῖς ἑρπετοῖς τοῖς κινουμένοις ἐπὶ τῆς γῆς,

45. ὅτι ἐγὼ εἰμι Κύριος ὁ ἀναγαγὼν ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου εἶναι ὑμῶν Θεός· καὶ ἔσεσθε ἅγιοι, ὅτι ἅγιός εἰμι ἐγὼ Κύριος.

46. Οὗτος ὁ νόμος περὶ τῶν κτηνῶν καὶ τῶν πετεινῶν καὶ πάσης ψυχῆς τῆς κινουμένης ἐν τῷ ὕδατι, καὶ πάσης ψυχῆς ἔρπουσας ἐπὶ τῆς γῆς,

47. διαστεῖλαι ἀναμέσον τῶν ἀκαθάρτων καὶ ἀναμέσον τῶν καθαρῶν, καὶ ἀναμέσον τῶν ζωογονούντων τὰ ἐσθιόμενα, καὶ ἀναμέσον τῶν ζωογονούντων τὰ μὴ ἐσθιόμενα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ'.

1. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·

2. Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· Γυνὴ ἦτις ἐὰν σπερματισθῇ, καὶ τέκῃ ἄρσεν, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἐπὶ ἡμέρας, κατὰ τὰς ἡμέρας τοῦ γοιρισμοῦ τῆς ἀφόδου αὐτῆς, ἀκάθαρτος ἔσται.

vel pelle, vel sacco. Omne vas in quo factum fuerit opus in eo, in aqua mergetur, et immundum erit usque ad vesperam : et mundum erit.

33. Et omne vas testaceum, in quod ceciderit ex eis intus, quaecunque fuerint intus, immunda erunt : et illud conteretur.

34. Et omnis cibus, qui manducatur, in quemcumque, venerit super illum aqua, immundus erit : et omne potabile, quod bibitur in omni vase, immundum erit :

35. et omne in quod inciderit de morticinis eorum in illud, immundum erit. Clibani et chytropodes destruentur : immunda haec sunt, et immunda haec vobis erunt.

36. Tantum de fontibus aquarum, et lacu, et congregatione aquarum erit mundum : qui autem tangit morticina eorum, immundus erit.

37. Si autem inciderit de morticinis eorum super omne semen seminabile quod seminabitur, mundum est.

38. Si autem effusa fuerit aqua super omne semen, et inciderit de morticinis eorum super illud ; immundum est vobis.

39. Si autem mortuum fuerit de pecoribus, quod est vobis comedere istud ; qui tangit morticina eorum, immundus erit usque ad vesperam :

40. et qui manducat de morticinis eorum, lavabit vestes, et immundus erit usque ad vesperam : et qui tollit de morticinis eorum, lavabit vestes et lavabitur aqua, et immundus erit usque ad vesperam.

41. Et omne reptile quod repit super terram, abominatio erit hoc vobis, non manducabitur.

42. Et omnis gradiens super ventrem, et omnis gradiens super quatuor semper, quod multiplicat pedibus in omnibus reptilibus repentibus super terram ; non comedetis illud, quoniam abominatio vobis est.

43. Et non faciatis abominabiles animas vestras in omnibus reptilibus repentibus super terram, et non polluemini in his, et non immundi eritis in eis,

44. quoniam ego sum Dominus Deus vester. Et sanctificabimini, et sancti eritis ; quoniam sanctus sum ego Dominus Deus vester : et non polluetis animas vestras in omnibus reptilibus, quae moventur super terram,

45. quoniam ego sum Dominus, qui eduxi vos de terra Aegypto, ut essem Deus vester : et eritis sancti, quia sanctus ego Dominus.

46. Haec est lex de pecoribus, et volatilibus, et omni anima quae movetur in aqua, et omni anima repente super terram,

47. ad distinguendum inter immunda, et munda, et inter vivificantia quae manducantur, et inter vivificantia quae non manducantur.

CAPUT XII.

1. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens :

2. Loquere filiis Israel, et dices ad eos : Mulier, quaecunque conceperit semen, et pepererit masculum ; et immunda erit septem dies, secundum dies secessionis purgationis ejus immunda erit.

2. Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ περιτεμεῖ τὴν σάρκα τῆς ἀκροβυστίας αὐτοῦ.

4. Καὶ τριάκοντα καὶ τρεῖς ἡμέρας καθήσεται ἐν αἵματι ἀκαθάρτῳ αὐτῆς. Παντὸς ἁγίου οὐχ ἄφεται, καὶ εἰς τὸ ἁγιαστήριον οὐκ εἰσελεύσεται, ἕως ἂν πληρωθῶσιν αἱ ἡμέραι καθάρσεως αὐτῆς.

5. Ἐὰν δὲ θῆλυ τέκνη, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται δις ἑπτὰ ἡμέρας, κατὰ τὴν ἀφιδρον αὐτῆς καὶ ἐξήκοντα ἡμέρας καὶ ἐξ καθεστήσεται ἐν αἵματι ἀκαθάρτῳ αὐτῆς.

6. Καὶ ὅταν ἀναπληρωθῶσιν αἱ ἡμέραι καθάρσεως αὐτῆς ἐφ' οὐῷ ἢ ἐπὶ θυγατρὶ, προσοίσει ἄμνον ἐνιαύσιον ἁμῶμον εἰς ὀλοκαύτωμα, καὶ νοσσοὺν περιστερᾶς ἢ τρυγόνα περὶ ἁμαρτίας ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου πρὸς τὸν ἱερέα·

7. καὶ προσοίσει αὐτὸν ἑναντι Κυρίου. Καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτῆς ὁ ἱερεὺς, καὶ καθαριεῖ αὐτὴν ἀπὸ τῆς πηγῆς τοῦ αἵματος αὐτῆς· οὗτος ὁ νόμος τῆς τικτούσης ἄρσεν ἢ θῆλυ.

8. Ἐὰν δὲ μὴ εὗρισκῇ ἡ χεὶρ αὐτῆς τὸ ἱκανὸν εἰς ἄμνον, καὶ λήψεται δύο τρυγόνας ἢ δύο νοσσοὺς περιστερῶν, μίαν εἰς ὀλοκαύτωμα, καὶ μίαν περὶ ἁμαρτίας· καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτῆς ὁ ἱερεὺς, καὶ καθαρισθήσεται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'.

1. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν καὶ Ἀαρὼν, λέγων·

2. Ἀνθρώπῳ ἐάν τινι γένηται ἐν δέρματι χρωτὸς αὐτοῦ οὐλὴ σημασίας τηλαυγῆς, καὶ γένηται ἐν δέρματι χρωτὸς αὐτοῦ ἄφῃ λέπρας, ἀγθῆσεται πρὸς Ἀαρὼν τὸν ἱερέα, ἢ ἓνα τῶν υἱῶν αὐτοῦ τῶν ἱερέων.

3. Καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς τὴν ἄφῃ ἐν δέρματι τοῦ χρωτὸς αὐτοῦ, καὶ ἡ θριξὶς ἐν τῇ ἄφῃ μεταβάλλῃ λευκῇ, καὶ ἡ ὄψις τῆς ἄφῆς ταπεινὴ ἀπὸ τοῦ δέρματος τοῦ χρωτὸς, ἄφῃ λέπρας ἐστὶ· καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς, καὶ μιανεῖ αὐτόν.

4. Ἐὰν δὲ καὶ τηλαυγῆς λευκῇ ἢ ἐν τῷ δέρματι τοῦ χρωτὸς αὐτοῦ, καὶ ταπεινὴ μὴ ἢ ἡ ὄψις αὐτῆς ἀπὸ τοῦ δέρματος, καὶ ἡ θριξὶς αὐτοῦ οὐ μετέβαλε τρίχα λευκὴν, αὕτη δὲ ἐστὶν ἁμαυρά, καὶ ἀφοριεῖ ὁ ἱερεὺς τὴν ἄφῃν ἑπτὰ ἡμέρας.

5. Καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς τὴν ἄφῃν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ, καὶ ἰδοὺ ἡ ἄφῃ μένει ἑναντίον αὐτοῦ, οὐ μετέπεσεν ἡ ἄφῃ ἐν τῷ δέρματι, καὶ ἀφοριεῖ αὐτόν ὁ ἱερεὺς ἑπτὰ ἡμέρας τοδεύτερον,

6. καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς αὐτόν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ τοδεύτερον· καὶ ἰδοὺ ἁμαυρά ἡ ἄφῃ, οὐ μετέπεσεν ἡ ἄφῃ ἐν τῷ δέρματι· καὶ καθαριεῖ αὐτόν ὁ ἱερεὺς, σημασία γάρ ἐστι· καὶ πλυνάμενος τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καθαρὸς ἔσται.

7. Ἐὰν δὲ μεταβαλοῦσα μεταπέσῃ ἡ σημασία ἐν τῷ δέρματι, μετὰ τὸ ἰδεῖν αὐτόν τὸν ἱερέα τοῦ καθαρίσαι αὐτόν, καὶ ὀφθήσεται τοδεύτερον τῷ ἱερεῖ.

8. Καὶ ὄψεται αὐτόν ὁ ἱερεὺς, καὶ ἰδοὺ μετέπεσεν ἡ σημασία ἐν τῷ δέρματι, καὶ μιανεῖ αὐτόν ὁ ἱερεὺς· λέπρα ἐστὶ.

9. Καὶ ἄφῃ λέπρας ἐάν γένηται ἐν ἀνθρώπῳ, καὶ ἔξει πρὸς τὸν ἱερέα·

10. καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς, καὶ ἰδοὺ οὐλὴ λευκὴ ἐν τῷ δέρματι, καὶ αὕτη μετέβαλε τρίχα λευκὴν, καὶ ἀπὸ τοῦ ὁγιῶς τῆς σαρκὸς τῆς ζωσῆς ἐν τῇ οὐλῇ·

3. Et in die octavo circumcidet carnem præputii ejus.

4. Et triginta tres dies sedebit in sanguine suo immundo. Omne quod sanctum est non continget, et in sanctuarium non intrabit, donec impleti fuerint dies purificationis ejus.

5. Si autem feminam pepererit; et immunda erit bis septem dies secundum purgationem ejus: et sexaginta dies et sex sedebit in sanguine suo immundo.

6. Et cum impleti fuerint dies purificationis ejus pro filio aut pro filia, offeret agnum anniculum sine macula in holocaustum, et pullum columbae aut turturem pro peccato ad ostium tabernaculi testimonii, ad sacerdotem:

7. et offeret eum ante Dominum. Et exorabit pro ea sacerdos, et purificabit eam a fonte sanguinis ejus: hæc est lex parientis masculinum vel feminam.

8. Si autem non invenerit manus ejus quod satis est in agnum, et accipiet duos turtures aut duos pullos columbarum, unum in holocaustum, et unum pro peccato: et exorabit pro ea sacerdos, et mundabitur.

CAPUT XIII.

1. Et locutus est Dominus ad Moysen et Aaron, dicens:

2. Homini si cui facta fuerit in cute corporis ejus cicatrix signi lucida, et factus fuerit in cute carnis ejus tactus lepræ; ducetur ad Aaron sacerdotem vel unum filiorum ejus sacerdotum.

3. Et videbit sacerdos tactum in cute carnis ejus, et pilus in tactu mutatus fuerit albus, et aspectus ipsius tactus, humilis a cute carnis; tactus lepræ est: et videbit sacerdos, et inquinabit eum.

4. Si autem et lucidus albus erit in cute carnis ejus, et humilis non fuerit aspectus ejus a cute, et pilus ejus non mutavit pilum album, ipse autem est obscurus; et segregabit sacerdos tactum septem diebus.

5. Et videbit sacerdos tactum die septimo, et ecce tactus manet coram ipso, non est commutatus tactus in cute; et segregabit illum sacerdos septem diebus secundo;

6. et videbit illum sacerdos die septimo secundo: et ecce obscurus tactus, non est conversus; et purgabit eum sacerdos: significatio enim est: et lavans vestimenta sua mundus erit.

7. Si autem conversa, mutata fuerit significatio in cute, postea quam vidit illum sacerdos, ut purgaret eum; et videbitur denuo a sacerdote.

8. Et videbit eum sacerdos; et ecce commutata est significatio in cute, et inquinabit eum sacerdos: lepra est.

9. Et tactus lepræ si factus fuerit in homine; et veniet ad sacerdotem:

10. et videbit sacerdos, et ecce cicatrix alba in cute, et hæc mutavit pilum album et a sano carnis vivæ in cicatrice:

11. λέπρα παλαιουμένη ἐστὶν ἐν τῷ δέρματι τοῦ χρωτός, καὶ μιανεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεὺς, καὶ ἀφοριεῖ αὐτὸν, ὅτι ἀκάθαρτός ἐστιν.

12. Ἐὰν δὲ ἀνθοῦσα ἐξανθήσῃ λέπρα ἐν τῷ δέρματι, καὶ καλύψῃ ἡ λέπρα πᾶν τὸ δῆμα τῆς ἀφῆς ἀπὸ κεφαλῆς ἕως ποδῶν, καθ' ὅλην τὴν ὄρασιν τοῦ ἱερέως·

13. καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς, καὶ ἰδοὺ ἐκαλύφεν ἡ λέπρα πᾶν τὸ δῆμα τοῦ χρωτός· καὶ καθαρῶς αὐτὸν ὁ ἱερεὺς τὴν ἀφῆν, ὅτι πᾶν μετέβαλε λευκὸν, καθαρὸν ἐστὶ.

14. Καὶ ἡ ἂν ἡμέρα ὀφθῇ ἐν αὐτῷ χρώς ζῶν, μιανθήσεται.

15. Καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς τὸν χρωτὰ τὸν ὑγιῆ, καὶ μιανεῖ αὐτὸν ὁ χρώς ὁ ὑγιῆς, ὅτι ἀκάθαρτός ἐστι· λέπρα ἐστίν.

16. Ἐὰν δὲ ἀποκαταστῇ ὁ χρώς ὁ ὑγιῆς, καὶ μεταβάλλῃ λευκῇ, καὶ ἐλεύσεται πρὸς τὸν ἱερέα·

17. καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς, καὶ ἰδοὺ μετέβαλεν ἡ ἀφῆ εἰς τὸ λευκὸν, καὶ καθαρῶς ὁ ἱερεὺς τὴν ἀφῆν, καθαρὸς ἐστὶ.

18. Καὶ σὰρξ ἂν γένηται ἐν τῷ δέρματι αὐτοῦ ἑλκος, καὶ ὑγιασθῇ,

19. καὶ γένηται ἐν τῷ τόπῳ τοῦ ἑλκους οὐλὴ λευκῇ, ἢ τηλαυγὴς λευκαίνουσα, ἢ πυρρὴζουσα, καὶ ὀφθήσεται τοῦ ἱερέι·

20. καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς, καὶ ἰδοὺ ἡ ὄψις ταπεινοτέρα τοῦ δέρματος, καὶ ἡ θρίξ αὐτῆς μετέβαλεν εἰς λευκὴν, καὶ μιανεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεὺς, ὅτι λέπρα ἐστίν· ἐν τῷ ἑλκεῖ ἐξήνθησεν.

21. Ἐὰν δὲ ἴδῃ ὁ ἱερεὺς, καὶ ἰδοὺ οὐκ ἐστὶν ἐν αὐτῷ θρίξ λευκῇ, καὶ ταπεινὸν μὴ ἢ ἀπὸ τοῦ δέρματος τοῦ χρωτός, καὶ αὐτὴ ἢ ἀμαυρά, καὶ ἀφοριεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεὺς ἑπτὰ ἡμέρας.

22. Ἐὰν δὲ διαχύσει διαχέηται ἐν τῷ δέρματι, καὶ μιανεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεὺς, ἀφῆ λέπρας ἐστίν· ἐν τῷ ἑλκεῖ ἐξήνθησεν.

23. Ἐὰν δὲ κατὰ χώραν μείνῃ τὸ τηλαύγημα καὶ μὴ διαχέηται, οὐλὴ τοῦ ἑλκους ἐστὶ, καὶ καθαρῶς αὐτὸν ὁ ἱερεὺς.

24. Καὶ σὰρξ ἂν γένηται ἐν τῷ δέρματι αὐτοῦ, κατάκαυμα πυρός, καὶ γένηται ἐν τῷ δέρματι αὐτοῦ τὸ ὑγιασθὲν τοῦ κατακαύματος αὐγάζον τηλαυγὲς λευκὸν, ὑποπυρρὴζον ἢ ἐκλευκον·

25. καὶ ὄψεται αὐτὸν ὁ ἱερεὺς, καὶ ἰδοὺ μετέβαλε θρίξ λευκῇ εἰς τὸ αὐγάζον, καὶ ἡ ὄψις αὐτοῦ ταπεινὴ ἀπὸ τοῦ δέρματος, λέπρα ἐστίν· ἐν τῷ κατακαύματι ἐξήνθησεν. Καὶ μιανεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεὺς, ἀφῆ λέπρας ἐστίν.

26. Ἐὰν δὲ ἴδῃ ὁ ἱερεὺς, καὶ ἰδοὺ οὐκ ἐστὶν ἐν τῷ αὐγάζοντι θρίξ λευκῇ, καὶ ταπεινὸν μὴ ἢ ἀπὸ τοῦ δέρματος, αὐτὸ δὲ ἀμαυρὸν, καὶ ἀφοριεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεὺς ἑπτὰ ἡμέρας·

27. καὶ ὄψεται αὐτὸν ὁ ἱερεὺς τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ· ἂν δὲ διαχύσει διαχέηται ἐν τῷ δέρματι, καὶ μιανεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεὺς, ἀφῆ λέπρας ἐστίν· ἐν τῷ ἑλκεῖ ἐξήνθησεν.

28. Ἐὰν δὲ κατὰ χώραν μείνῃ τὸ αὐγάζον, καὶ μὴ διαχύσῃ ἐν τῷ δέρματι, αὐτὴ δὲ ἀμαυρά ἢ, οὐλὴ τοῦ κατακαύματος ἐστὶ, καὶ καθαρῶς αὐτὸν ὁ ἱερεὺς· ὁ γὰρ χάρῃς τοῦ κατακαύματος ἐστὶ.

29. Καὶ ἀνδρὶ ἢ γυναικὶ ἂν γένηται ἐν αὐτοῖς ἀφῆ λέπρας ἐν τῇ κεφαλῇ ἢ ἐν τῷ πώγωνι,

30. καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς τὴν ἀφῆν, καὶ ἰδοὺ ἡ ὄψις

11. lepra veterascens est in cute carnis ejus, et inquinabit eum sacerdos, et segregabit eum, quia immundus est.

12. Si autem florescens effloruerit lepra in cute, et operuerit lepra omnem cutem tactus a capite usque ad pedes, secundum totum aspectum sacerdotis :

13. et videbit sacerdos, et ecce operuit lepra omnem cutem carnis : et mundabit eum sacerdos in tactu : quoniam omne mutavit album, et mundum est.

14. Et quacumque die visa fuerit in eo caro viva ; inquinabitur.

15. Et videbit sacerdos carnem sanam, et inquinabit eum caro sana ; quoniam immundus est : lepra est.

16. Si autem restituta fuerit caro sana, et conversus fuerit albus ; et veniet ad sacerdotem :

17. et videbit sacerdos, et ecce conversus est tactus in album, et purgabit sacerdos tactum ; mundus est.

18. Et caro, si facta fuerit in cute ejus ulcus, et sanatum fuerit,

19. et facta fuerit in loco ulceris cicatrix alba, vel lucida albescens, vel rubescens ; et videbitur a sacerdote :

20. et videbit sacerdos : et ecce aspectus humilior cute, et pilus ejus conversus est in album : et inquinabit eum sacerdos, quoniam lepra est : in ulcere effloruit.

21. Si autem viderit sacerdos, et ecce non est in eo pilus albus, et humilis non fuerit a cute carnis, et ipse fuerit obscurus ; et segregabit eum sacerdos septem dies.

22. Si autem diffusionem diffundatur in cute, et inquinabit eum sacerdos ; tactus leprae est : in ulcere effloruit.

23. Si autem in loco manserit luciditas, et non diffundatur ; cicatrix ulceris est : et mundabit eum sacerdos.

24. Et caro, si facta fuerit in cute ejus combustio ignis, et factum fuerit in cute ejus, quod sanatum est ex combustionem, clarum, lucidum, album, subrubescens, vel exalbium :

25. et videbit eum sacerdos, et ecce conversus est pilus albus in splendidum, et aspectus ejus humilis a cute ; lepra est : in combustionem effloruit. Et inquinabit eum sacerdos, tactus leprae est.

26. Si autem viderit sacerdos, et ecce non est in splendido pilus albus, et humile non fuerit a cute, ipsum autem obscurum ; et segregabit eum sacerdos septem dies :

27. et videbit eum sacerdos die septimo : si autem diffusionem diffundatur in cute ; et inquinabit eum sacerdos ; tactus leprae est : in ulcere effloruit.

28. Si autem in loco manserit splendidum, neque fuerit diffusum in cute, ipse autem obscurus fuerit ; cicatrix combustionis est : et mundabit eum sacerdos : character enim combustionis est.

29. Et viro, et mulieri si factus fuerit in eis tactus lepro in capite vel in barba ;

30. et videbit sacerdos tactum, et ecce aspectus ejus de-

αὐτῆς ἐγκοιλοτέρα τοῦ δέρματος, ἐν αὐτῇ δὲ θρίξ ξαν-
λεπτή, καὶ μιανεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεὺς, θραῦσμα
ἐστὶ, λέπρα τῆς κεφαλῆς ἢ λέπρα τοῦ πώγωνός ἐστι.

31. Καὶ εἰ ἴδῃ ὁ ἱερεὺς τὴν ἀφὴν τοῦ θραύσματος,
καὶ ἴδῃ οὐχ ἡ θρίξ ἐγκοιλοτέρα τοῦ δέρματος, καὶ
θρίξ ξανθίζουσα οὐκ ἐστὶν ἐν αὐτῇ, καὶ ἀφοριεῖ ὁ ἱερεὺς
τὴν ἀφὴν τοῦ θραύσματος ἑπτὰ ἡμέρας.

32. Καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς τὴν ἀφὴν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβ-
δόμῃ, καὶ ἴδῃ οὐ διεχύθη τὸ θραῦσμα, θρίξ ξανθίζουσα
οὐκ ἐστὶν ἐν αὐτῇ, καὶ ἡ θρίξ τοῦ θραύσματος οὐκ ἐστὶ
κοιλὴ ἀπὸ τοῦ δέρματος.

33. καὶ ξυρηθήσεται τὸ δέρμα, τὸ δὲ θραῦσμα οὐ
ξυρηθήσεται· καὶ ἀφοριεῖ ὁ ἱερεὺς τὸ θραῦσμα ἑπτὰ
ἡμέρας τὸ δεύτερον.

34. Καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς τὸ θραῦσμα τῇ ἡμέρᾳ τῇ
ἐβδόμῃ, καὶ ἴδῃ οὐ διεχύθη τὸ θραῦσμα ἐν τῷ δέρ-
ματι μετὰ τὸ ξυρηθῆναι αὐτὸν, καὶ ἡ θρίξ τοῦ θραύ-
σματος οὐκ ἐστὶ κοιλὴ ἀπὸ τοῦ δέρματος, καὶ καθαριεῖ
αὐτὸν ὁ ἱερεὺς· καὶ πλυνάμενος τὰ ἱμάτια καθαρὸς ἐστί.

35. Ἐάν δὲ διαχύσει διαχέηται τὸ θραῦσμα ἐν τῷ
δέρματι μετὰ τὸ καθαρισθῆναι αὐτόν,

36. καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς, καὶ ἴδῃ διαχέχεται τὸ
θραῦσμα ἐν τῷ δέρματι, οὐκ ἐπισκέψεται ὁ ἱερεὺς περὶ
τῆς τριγῶς τῆς ξανθῆς, ὅτι ἀκάθαρτος ἐστίν.

37. Ἐάν δὲ ἐνώπιον μείνῃ ἐπὶ γῶρας τὸ θραῦσμα,
καὶ θρίξ μέλαινα ἀνατελεῖ ἐν αὐτῷ, ὑγίαινε τὸ θραῦ-
σμα, καθαρὸς ἐστὶ, καὶ καθαριεῖ αὐτόν ὁ ἱερεὺς.

38. Καὶ ἀνδρὶ ἢ γυναικὶ, εἰ γένηται ἐν δέρματι τῆς
σαρκὸς αὐτοῦ αὐγάσματα αὐγάζοντα λευκανθίζοντα·

39. καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς, καὶ ἴδῃ ἐν δέρματι τῆς
σαρκὸς αὐτοῦ αὐγάσματα αὐγάζοντα λευκανθίζοντα·
ἀλφός ἐστίν, ἐξανθεῖ ἐν τῷ δέρματι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ,
καθαρὸς ἐστὶ.

40. Ἐάν δὲ τινι μαδήσῃ ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ, φαλα-
κρός ἐστίν, καθαρὸς ἐστίν.

41. Ἐάν δὲ κατὰ πρόσωπον μαδήσῃ ἡ κεφαλὴ αὐ-
τοῦ, ἀναφάλαντός ἐστι, καθαρὸς ἐστίν.

42. Ἐάν δὲ γένηται ἐν τῷ φαλακρώματι αὐτοῦ ἢ
ἐν τῷ ἀναφαλαντώματι αὐτοῦ ἀφὴ λευκὴ ἢ πυρρί-
ζουσα, λέπρα ἐστὶν ἐν τῷ φαλακρώματι αὐτοῦ, ἢ ἐν τῷ
ἀναφαλαντώματι αὐτοῦ.

43. Καὶ ὄψεται αὐτόν ὁ ἱερεὺς, καὶ ἴδῃ ἡ θρίξ τῆς
ἀφῆς λευκὴ ἢ πυρρίζουσα ἐν τῷ φαλακρώματι αὐτοῦ
ἢ ἐν τῷ ἀναφαλαντώματι αὐτοῦ ὡς εἶδος λέπρας ἐν δέρ-
ματι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ,

44. ἄνθρωπος λεπρός ἐστὶ· μιάσκει μιανεῖ αὐτόν ὁ
ἱερεὺς· ἐν τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ ἢ ἀφῇ αὐτοῦ.

45. Καὶ ὁ λεπρός ἐν ᾧ ἐστὶν ἡ ἀφὴ, τὰ ἱμάτια αὐ-
τοῦ ἔστω παραλελυμένα, καὶ ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἀκάλυπ-
τος, καὶ περὶ τὸ στόμα αὐτοῦ περιβαλέσθω· καὶ ἀκά-
θαρτος κεκληθήσεται.

46. πάσας τὰς ἡμέρας, ὅσας ἐάν ᾖ ἐπ' αὐτόν ἡ ἀφὴ,
ἀκάθαρτος ὡς ἀκάθαρτος ἐστί· χωρισμένος καθήσε-
ται, ἕως τῆς παρεμβολῆς αὐτοῦ ἐστί ἡ διατριβή.

47. Καὶ ἱματίῳ εἰ γένηται ἀφὴ ἐν αὐτῷ λέπρας
ἐν ἱματίῳ ἐρέω, ἢ ἐν ἱματίῳ στυππύνῳ,

48. ἢ ἐν στῆμονι, ἢ ἐν χρόκῃ, ἢ ἐν τοῖς λινόις, ἢ ἐν
τοῖς ἐρίοις, ἢ ἐν δέρματι, ἢ ἐν παντὶ ἐργασίμῳ δέρ-
ματι,

49. καὶ γένηται ἡ ἀφὴ χλωρίζουσα ἢ πυρρίζουσα ἐν

pressior cute, in ipso autem pilus flavescens subtilis, et in-
quinabit eum sacerdos, vulnus est, lepra capitis, vel lepra
barbæ est.

31. Et si viderit sacerdos tactum vulneris, et ecce non
est aspectus depressior cute, et pilus flavescens non est in
eo; et segregabit sacerdos tactum vulneris septem dies.

32. Et videbit sacerdos tactum die septimo: et ecce non
est diffusum vulnus, et pilus flavescens non est in eo, et
aspectus vulneris non est depressus a cute:

33. et radetur cutis, vulnus autem non radetur: et se-
gregabit sacerdos vulnus septem dies secundo:

34. et videbit sacerdos vulnus die septimo, et ecce non
est diffusum vulnus, postquam ille rasis est, et aspectus
vulneris non est depressus a cute, et mundabit eum sacer-
dos: et lavans vestes mundus erit.

35. Si autem diffusionem diffusum fuerit vulnus in cute,
postquam ille mundatus fuit;

36. et videbit sacerdos, et ecce diffusum est vulnus in
cute; non considerabit sacerdos de pilo flavo, quoniam im-
mundus est.

37. Si autem coram manserit in loco vulnus, et pilus ni-
ger repullulet in eo, sanatum est vulnus, mundus est, et
mundabit eum sacerdos.

38. Et viro, vel mulieri, si facti fuerint in cute carnis
ejus splendores splendentes albescentes:

39. et videbit sacerdos, et ecce in cute carnis ejus splen-
dores splendentes albescentes: impetigo est, efflorescit in
cute carnis ejus, mundus est.

40. Si autem alicui effluxerint pili e capite; calvus est,
mundus est.

41. Si autem secundum faciem glabrum fuerit caput ejus;
recalvus est, mundus est.

42. Si autem factus fuerit in calvitie ejus vel in recalvitie
ejus tactus albus, vel rubescens; lepra est in calvitie ejus,
vel in recalvitie ejus.

43. Et videbit eum sacerdos, et ecce aspectus ejus factus
est albus, vel rubescens in calvitie ejus, vel in recalvitie
ejus, sicut species lepræ in cute carnis ejus;

44. homo leprosus est: iniquatione inquinabit eum sa-
cerdos: in capite ejus tactus ejus.

45. Et leprosus, in quo est tactus, vestimenta ejus dissuta
sint, et caput ejus revelatum, et circa os ejus contegatur: et
immundus vocabitur.

46. omnibus diebus, quibuscumque fuerit super eum
tactus immundus cum sit, immundus erit: separatus se-
debit, extra castra erit conversatio ejus.

47. Et vestimento si factus fuerit tactus in eo lepræ, aut
in vestimento laneo, aut in vestimento stupeo,

48. aut in stamine, aut in sublegmine, aut in lincis, aut
in laneis, vel in pelle vel in omni operaria pelle,

49. et factus fuerit tactus virescens, vel rubescens in pel-

τῷ δέρματι, ἢ ἐν τῷ ἱματίῳ, ἢ ἐν τῷ στήμονι, ἢ ἐν τῇ κρίκῃ, ἢ ἐν παντί σκεύει ἐργασίμῳ δερμάτος, ἀφ' ἧς λέπρας ἐστὶ. Καὶ δεῖξει τῷ ἱερεὶ·

50. καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς τὴν ἀφ' ἧς, καὶ ἀφοριεῖ ἱερεὺς τὴν ἀφ' ἧς ἑπτὰ ἡμέρας.

51. Καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς τὴν ἀφ' ἧς τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ· ἐὰν δὲ διαχέηται ἡ ἀφ' ἧς ἐν τῷ ἱματίῳ, ἢ ἐν τῷ στήμονι, ἢ ἐν τῇ κρίκῃ, ἢ ἐν τῷ δέρματι, κατὰ πάντα ὅσα ἐὰν ποιηθῇ δέρματα ἐν τῇ ἐργασίᾳ, λέπρα ἔμμονός ἐστιν ἡ ἀφ' ἧς, ἀκάθαρτός ἐστι.

52. Κατακαύσει τὸ ἱμάτιον, ἢ τὸν στήμονα, ἢ τὴν κρίκην ἐν τοῖς ἐρέοις, ἢ ἐν τοῖς λινοῖς, ἢ ἐν παντί σκεύει δερματίνῳ, ἐν ᾧ ἂν ᾖ ἡ ἀφ' ἧς, ὅτι λέπρα ἔμμονός ἐστιν, ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται.

53. Ἐὰν δὲ ἴδῃ ὁ ἱερεὺς, καὶ μὴ διαχέηται ἡ ἀφ' ἧς ἐν τῷ ἱματίῳ, ἢ ἐν τῷ στήμονι, ἢ ἐν τῇ κρίκῃ, ἢ ἐν παντί σκεύει δερματίνῳ·

54. καὶ συντάξει ὁ ἱερεὺς, καὶ πλυνεῖ ἐφ' οὗ ἐὰν ᾖ ἡ ἀφ' ἧς, καὶ ἀφοριεῖ ὁ ἱερεὺς τὴν ἀφ' ἧς ἑπτὰ ἡμέρας τὸ δεύτερον.

55. Καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς μετὰ τὸ πλυθῆναι αὐτὸ τὴν ἀφ' ἧς, καὶ ἥδε οὐ μὴ μετέβαλεν ἡ ἀφ' ἧς τὴν ὄψιν, καὶ ἡ ἀφ' ἧς οὐ διαχέεται, ἀκάθαρτός ἐστιν, ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται· ἐστῆρικται ἐν τῷ ἱματίῳ, ἢ ἐν τῷ στήμονι, ἢ ἐν τῇ κρίκῃ.

56. Καὶ ἐὰν ἴδῃ ὁ ἱερεὺς, καὶ ᾗ ἀμαυρά ἡ ἀφ' ἧς μετὰ τὸ πλυθῆναι αὐτὸ, ἀπορρήξει αὐτὸ ἀπὸ τοῦ ἱματίου, ἢ ἀπὸ τοῦ στήμονος, ἢ ἀπὸ τῆς κρίκης, ἢ ἀπὸ τοῦ δερμάτος.

57. Ἐὰν δὲ ὄψῃ ἔτι ἐν τῷ ἱματίῳ, ἢ ἐν τῷ στήμονι, ἢ ἐν τῇ κρίκῃ, ἢ ἐν παντί σκεύει δερματίνῳ, λέπρα ἐξανθοῦσά ἐστιν, ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται ἐν ᾧ ἔστιν ἡ ἀφ' ἧς.

58. Καὶ τὸ ἱμάτιον, ἢ ὁ στήμων, ἢ ἡ κρίκη, ἢ πᾶν σκεῦος δερματίνον, ὃ πλυθήσεται, καὶ ἀποστήσεται ἀπ' αὐτοῦ ἡ ἀφ' ἧς, καὶ πλυθήσεται τὸ δεύτερον, καὶ καθαρὸν ἔσται.

59. Οὗτος ὁ νόμος ἀφ' ἧς λέπρας ἱματίου ἐρέου, ἢ στυππίνου, ἢ στήμονος, ἢ κρίκης, ἢ παντός σκεύους δερματίνου, εἰς τὸ καθαρίσθαι αὐτὸ ἢ μῶναι αὐτό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ'.

1. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·

2. Οὗτος ὁ νόμος τοῦ λεπροῦ. Ἢ ἂν ἡμέρᾳ καθαρῇ, καὶ προσκαθήσεται πρὸς τὸν ἱερέα.

3. Καὶ ἐξελεύσεται ὁ ἱερεὺς ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς, καὶ ἰδοὺ ἰάται ἡ ἀφ' ἧς τῆς λέπρας ἀπὸ τοῦ λεπροῦ.

4. Καὶ προστάξει ὁ ἱερεὺς, καὶ λήφονται τῷ κεκαθαρισμένῳ δύο ὀρνίθια ζῶντα καθάρᾳ, καὶ ξύλον κέδρινον, καὶ κεκλωσμένον κόκκινον, καὶ ὑσσώπον.

5. Καὶ προστάξει ὁ ἱερεὺς, καὶ σφάξουσιν τὸ ὀρνίθιον τὸ ἐν εἰς ἀγγεῖον ὀστράκινον ἐφ' ὕδατι ζῶντι.

6. Καὶ τὸ ὀρνίθιον τὸ ζῶν λήφεται αὐτὸ, καὶ τὸ ξύλον τὸ κέδρινον, καὶ τὸ κλωστὸν κόκκινον, καὶ τὸν ὑσσώπον, καὶ βάψει αὐτὰ καὶ τὸ ὀρνίθιον τὸ ζῶν εἰς τὸ αἷμα τοῦ ὀρνίθιου τοῦ σφαγέντος ἐφ' ὕδατι ζῶντι·

le, vel in vestimento, vel instamine, vel in subtegmine, vel in omni vase operario pellis; tactus lepræ est. Et ostendet sacerdoti:

50. et videbit sacerdos tactum, et segregabit sacerdos tactum septem dies.

51. Et videbit sacerdos tactum in die septimo: si autem diffusus fuerit tactus in vestimento, vel in stamine, vel in subtegmine, vel in pelle, secundum omnia, quacumque factæ fuerint pelles in operatione; lepra permanens est ipse tactus; immundus est.

52. Comburet vestimenta, vel stamen, vel subtegren in laneis, vel in lineis, aut in omni vase pelliceo, in quocumque fuerit in eo tactus, quoniam lepra permanens est, in igni comburetur.

53. Si autem viderit sacerdos, et non diffundatur tactus in vestimento, vel in stamine, vel in subtegmine, vel in omni vase pelliceo:

54. et præcipiet sacerdos, et lavabit, in quocumque fuerit in eo tactus: et segregabit sacerdos tactum septem dies secundo.

55. Et aspiciet sacerdos, postquam lotum fuerit ipsum in tactu, et ecce non commutavit tactus aspectum, et tactus non diffunditur; immundum est, in igni comburetur: fixit se in vestimento vel in stamine, vel in subtegmine.

56. Et si viderit sacerdos, et fuerit obscurus tactus, postquam ipsum lotum fuerit; dirumpet illud a vestimento, vel a stamine, vel a subtegmine, vel a pelle.

57. Si autem apparuerit adhuc in vestimento, vel in stamine, vel in subtegmine, vel in omni vase pelliceo; lepra efflorescens est, in igni comburetur id, in quo est tactus.

58. Et vestimentum, vel stamen, vel subtegmen, vel omne vas pelliceum, quod lavabitur, et abscedet ab eo tactus; et lavabitur secundo, et erit mundum.

59. Hæc est lex tactus lepræ vestimenti lanei, vel stupei, vel staminis, vel subtegminis, vel omnis vasis pellicei, ut illud mundetur, vel illud inquinetur.

CAPUT XIV.

1. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens:

2. Hæc est lex leprosi. Quacumque die mundatus fuerit, et adducetur ad sacerdotem.

3. Et exhibit sacerdos extra castra, et aspiciet sacerdos, et ecce sanatur tactus lepræ a leproso.

4. Et præcipiet sacerdos, et sument ei, qui mundatus est, duas aviculas viventes mundas, et lignum cedrinum, et coccum tortum, et hyssopum.

5. Et præcipiet sacerdos, et jugulabunt aviculam unam in vase testaceo super aquam viventem.

6. Et aviculam viventem sumet illam, et lignum cedrinum et coccum tortum, et hyssopum; et tinget ea, et aviculam viventem in sanguine aviculæ jugulatæ super aquam viventem:

7. καὶ περιβρᾶνει ἐπὶ τὸν καθαρισθέντα ἀπὸ τῆς λέπρας ἐπτάκις, καὶ καθαρὸς ἔσται· καὶ ἐξαποστελεῖ τὸ ὄρνιθιον τὸ ζῶν εἰς τὸ πεδῖον.

8. Καὶ πλυνεῖ ὁ καθαρισθεὶς τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ξυρῆθήσεται αὐτοῦ πᾶσαν τὴν τρίχα, καὶ λούσεται ἐν ὕδατι, καὶ καθαρὸς ἔσται· καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσεται εἰς τὴν παρεμβολήν, καὶ διατρίψει ἔξω τοῦ οἴκου αὐτοῦ ἑπτὰ ἡμέρας.

9. Καὶ ἔσται τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ, ξυρῆθήσεται πᾶσαν τὴν τρίχα αὐτοῦ, τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ τὸν πώγωνα, καὶ τὰς ὀφρύς, καὶ πᾶσαν τὴν τρίχα αὐτοῦ ξυρῆθήσεται· καὶ πλυνεῖ τὰ ἱμάτια, καὶ λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι, καὶ καθαρὸς ἔσται.

10. Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ λήψεται δύο ἄμνους ἁμώμους ἐνιαυσίους, καὶ πρόβατον ἁμώμον ἐνιαυσίον, καὶ τρία δέκατα σμυδιάλεως εἰς θυσίαν πεφυραμένης ἐν ἐλαίῳ, καὶ κοτύλην ἐλαίου μίαν.

11. Καὶ στήσει ὁ ἱερεὺς ὁ καθαρίζων τὸν ἄνθρωπον τὸν καθαριζόμενον καὶ ταῦτα ἔναντι Κυρίου, ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.

12. Καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς τὸν ἄμνον τὸν ἕνα, καὶ προσάξει αὐτὸν τῆς πλημμελείας, καὶ τὴν κοτύλην τοῦ ἐλαίου, καὶ ἀφοριεῖ αὐτὰ ἀφόρισμα ἔναντι Κυρίου.

13. Καὶ σφάζουσι τὸν ἄμνον ἐν τόπῳ οὗ σφάζουσι τὰ δλοκαυτώματα, καὶ τὰ περὶ ἁμαρτίας, ἐν τόπῳ ἁγίῳ· ἔστι γὰρ τὸ περὶ ἁμαρτίας, ὥσπερ τὸ τῆς πλημμελείας ἔστι τῷ ἱερεῖ· ἅγια ἁγίων ἐστὶ.

14. Καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ τῆς πλημμελείας, καὶ ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸν λοβὸν τοῦ ὠτὸς τοῦ καθαριζομένου τοῦ δεξιοῦ, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς χειρὸς τῆς δεξιᾶς, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ ποδὸς τοῦ δεξιοῦ.

15. καὶ λαβὼν ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τῆς κοτύλης τοῦ ἐλαίου ἐπιχέει ἐπὶ τὴν χεῖρα τοῦ ἱερέως τὴν ἀριστεράν·

16. καὶ βάψει τὸν δάκτυλον τὸν δεξιὸν ἀπὸ τοῦ ἐλαίου τοῦ ὄντος ἐπὶ τῆς χειρὸς αὐτοῦ τῆς ἀριστερᾶς· καὶ βρᾶναι τῷ δακτύλῳ ἑπτάκις ἔναντι Κυρίου.

17. Τὸ δὲ καταλειφθὲν ἐλαῖον τὸ ἐν τῇ χειρὶ, ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸν λοβὸν τοῦ ὠτὸς τοῦ καθαριζομένου τοῦ δεξιοῦ, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς χειρὸς τῆς δεξιᾶς, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ ποδὸς τοῦ δεξιοῦ, ἐπὶ τὸν τόπον τοῦ αἵματος τοῦ τῆς πλημμελείας.

18. Τὸ δὲ καταλειφθὲν ἐλαῖον τὸ ἐπὶ τῆς χειρὸς τοῦ ἱερέως ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ καθαρισθέντος, καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς ἔναντι Κυρίου.

19. Καὶ ποιήσει ὁ ἱερεὺς τὸ περὶ τῆς ἁμαρτίας, καὶ ἐξιλάσεται ὁ ἱερεὺς περὶ τοῦ καθαριζομένου ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ. Καὶ μετὰ τούτου σφάζει ὁ ἱερεὺς τὸ δλοκαύτωμα.

20. Καὶ ἀνοίσει ὁ ἱερεὺς τὸ δλοκαύτωμα καὶ τὴν θυσίαν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἔναντι Κυρίου· καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς, καὶ καθαρισθήσεται.

21. Ἐὰν δὲ πένηται, καὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ μὴ εὐρίσκη, λήψεται ἄμνον ἕνα εἰς ὃ ἐπλημμέλησεν εἰς ἀφαίρεμα, ὥστε ἐξιλάσασθαι περὶ αὐτοῦ, καὶ δέκατον σμυδιάλεως πεφυραμένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν, καὶ κοτύλην ἐλαίου μίαν,

22. καὶ δύο τρυγόνες, ἢ δύο νοσσοὺς περιστερῶν,

7. et asperget super mundatum a lepra septies, et mundus erit : et emittet aviculam viventem in campum.

8. Et lavabit mundatus vestimenta sua, et radetur omnem pilum suum, et lavabitur in aqua, et mundus erit : et post hæc ingredietur in castra, et manebit extra domum suam septem dies.

9. Et erit die septimo, radetur omnem pilum suum, caput suum, et barbam, et supercilia, et omnem pilum suum radetur : et lavabit vestimenta, et lavabitur corpus ejus aqua, et mundus erit.

10. Et die octavo sumet duos agnos sine macula anniculos, et ovem sine macula anniculam, et tres decimas similæ in sacrificium conspersæ in oleo, et cotylam olei unam.

11. Et sistet sacerdos mundans, hominem qui mundatur, et hæc ante Dominum, ad ostium tabernaculi testimonii.

12. Et sumet sacerdos agnum unum, et offeret eum qui delicti, et cotylam olei, et separabit ea separationem ante Dominum.

13. Et jugulabunt agnum in loco in quo jugulant holocaustomata, et ea quæ pro peccato, in loco sancto : est enim illud pro peccato, sicut illud delicti, est sacerdoti : sancta sanctorum sunt.

14. Et sumet sacerdos de sanguine ejus qui delicti, et imponet sacerdos super pennam auris dextræ ejus qui mundatur, et super summitatem manus dextræ, et super summitatem pedis dextri :

15. et sumens sacerdos de cotyla olei, effundet super manum sacerdotis sinistram :

16. et tinget digitum dextrum de oleo quod est super manum suam sinistram : et sparget digito septies ante Dominum.

17. Residuum autem oleum quod est in manu, imponet sacerdos super pennam auris dextræ ejus qui mundatur, et super summitatem manus dextræ, et super summitatem pedis dextri, et super locum sanguinis ejus qui delicti.

18. Residuum autem oleum quod in manu sacerdotis, imponet sacerdos super caput ejus qui mundatus est : et exorabit pro eo sacerdos ante Dominum.

19. Et faciet sacerdos illud quod pro peccato, et exorabit sacerdos pro eo qui mundatur a peccato ejus. Et post hoc jugulabit sacerdos holocaustum.

20. Et offeret sacerdos holocaustum et sacrificium super altare ante Dominum : et exorabit pro eo sacerdos, et munda-bitur.

21. Si autem paupertate laboret, et manus ejus non inveniat, sumet agnum unum, in quod deliquit in demptionem, ut exoret pro eo, et decimam similæ conspersæ in oleo in sacrificium, et cotylam olei unam,

22. et duas turtures, vel duos pullos columbarum, quæ-

δσα εὔρεν ἡ χεὶρ αὐτοῦ, καὶ ἔσται ἡ μία περὶ ἁμαρτίας, καὶ ἡ μία εἰς ὀλοκαύτωμα.

23. Καὶ προσοίσει αὐτὰ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ εἰς τὸ καθαρίσαι αὐτὸν πρὸς τὸν ἱερέα, ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἔναντι Κυρίου.

24. Καὶ λαβὼν ὁ ἱερεὺς τὸν ἁμὸν τῆς πλημμελείας, καὶ τὴν κοτύλην τοῦ ἐλαίου, ἐπιθήσει αὐτὰ ἐπίθεμα ἔναντι Κυρίου.

25. Καὶ σφάζει τὸν ἁμὸν τὸν τῆς πλημμελείας, καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ τῆς πλημμελείας, καὶ ἐπιθήσει ἐπὶ τὸν λοβὸν τοῦ ὠτός τοῦ καθαριζομένου τοῦ δεξιοῦ, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς χειρὸς τῆς δεξιᾶς, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ ποδὸς τοῦ δεξιοῦ.

26. Καὶ ἀπὸ τοῦ ἐλαίου ἐπιχεεὶ ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὴν χεῖρα τοῦ ἱερέως τὴν ἀριστεράν·

27. καὶ βανεὶ ὁ ἱερεὺς τῷ δακτύλῳ τῷ δεξιῷ ἀπὸ τοῦ ἐλαίου τοῦ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ τῇ ἀριστερᾷ ἑπτὰκις ἔναντι Κυρίου.

28. Καὶ ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τοῦ ἐλαίου τοῦ ἐπὶ τῆς χειρὸς αὐτοῦ ἐπὶ τὸν λοβὸν τοῦ ὠτός τοῦ καθαριζομένου τοῦ δεξιοῦ, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς χειρὸς αὐτοῦ τῆς δεξιᾶς, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ ποδὸς αὐτοῦ τοῦ δεξιοῦ, ἐπὶ τὸν τόπον τοῦ αἵματος τοῦ τῆς πλημμελείας.

29. Τὸ δὲ καταλειφθὲν ἀπὸ τοῦ ἐλαίου τὸ ἐν ἐπὶ τῆς χειρὸς τοῦ ἱερέως, ἐπιθήσει ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ καθαρισθέντος καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς ἔναντι Κυρίου.

30. Καὶ ποιήσει μίαν ἀπὸ τῶν τρυγόνων ἢ ἀπὸ τῶν νοσσην τῶν περιστερῶν, καθότι εὔρεν αὐτοῦ ἡ χεὶρ,

31. τὴν μίαν περὶ ἁμαρτίας, καὶ τὴν μίαν εἰς ὀλοκαύτωμα σὺν τῇ θυσίᾳ· καὶ ἐξιλάσεται ὁ ἱερεὺς περὶ τοῦ καθαριζομένου ἔναντι Κυρίου.

32. Οὗτος ὁ νόμος ἐν ᾧ ἐστὶν ἡ ἀφῆ τῆς λέπρας, καὶ τοῦ μὴ ἐνδύσκοντος τῇ χειρὶ εἰς τὸν καθαρισμὸν αὐτοῦ.

33. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσὴν καὶ Ἀαρὼν, λέγων·

34. Ὡς ἂν εἰσελθῆτε εἰς τὴν γῆν τῶν Χανααναίων, ἣν ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν ἐν κτήσει, καὶ δώσω ἀφῆν λέπρας ἐν ταῖς οἰκίαις τῆς γῆς ἐγκτήτου ὑμῖν.

35. Καὶ ἥξει τινὸς αὐτοῦ ἡ οἰκία, καὶ ἀναγγελεῖ τῷ ἱερεῖ, λέγων· Ὡς περ ἀφῆ ἐώραται μοι ἐν τῇ οἰκίᾳ.

36. Καὶ προσταξέει ὁ ἱερεὺς ἀποσκευάσαι τὴν οἰκίαν, πρὸ τοῦ εἰσελθόντος τὸν ἱερέα ἰδεῖν τὴν ἀφῆν, καὶ οὐ μὴ ἀκάθαρτα γένηται δσα ἂν ᾖ ἐν τῇ οἰκίᾳ· καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσεται ὁ ἱερεὺς καταμαθεῖν τὴν οἰκίαν,

37. καὶ ὄψεται τὴν ἀφῆν, καὶ ἰδοὺ ἡ ἀφῆ ἐν τοῖς τοίχοις τῆς οἰκίας, κοιλάδας χλωρίζουσας, ἢ πυρρίζουσας, καὶ ἡ ὄψις αὐτῶν ταπεινότερα τῶν τοίχων.

38. Καὶ ἐξελθὼν ὁ ἱερεὺς ἐκ τῆς οἰκίας ἐπὶ τὴν θύραν τῆς οἰκίας, καὶ ἀφοριεὶ ὁ ἱερεὺς τὴν οἰκίαν ἑπτὰ ἡμέρας.

39. Καὶ ἐπανήξει ὁ ἱερεὺς τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ, καὶ ὄψεται τὴν οἰκίαν· καὶ ἰδοὺ διεχύθη ἡ ἀφῆ ἐν τοῖς τοίχοις τῆς οἰκίας.

40. Καὶ προσταξέει ὁ ἱερεὺς, καὶ ἐξελοῦσι τοὺς λίθους ἐν οἷς ἐστὶν ἡ ἀφῆ, καὶ ἐκβαλοῦσιν αὐτοὺς ἔξω τῆς πόλεως εἰς τόπον ἀκάθarton.

41. Καὶ τὴν οἰκίαν ἀποξύσουσιν Ἰσραὴν κύκλῳ, καὶ ἐχχεοῦσι τὸν χοῦν τὸν ἀπεχυσμένον ἔξω τῆς πόλεως εἰς τόπον ἀκάθarton.

cumque invenit manus ejus, super, et erit unum pro peccato, et unum in holocaustum.

23. Et offeret ea die octavo, ut ipse mundetur ad sacerdotem, ad ostium tabernaculi testimonii ante Dominum.

24. Et sumens sacerdos agnum delicti, et cotylam olei, imponet ea impositionem ante Dominum.

25. Et jugulabit agnum, qui delicti, et sumet sacerdos de sanguine qui delicti, et imponet super pennam auris dextræ ejus qui mundatur, et super summitatem manus dextræ, et super summitatem pedis dextri.

26. Et de oleo effundet sacerdos in manum sacerdotis sinistram :

27. et asperget sacerdos digito dextro de oleo, quod in manu ejus sinistra, septies ante Dominum.

28. Et imponet sacerdos de oleo, quod in manu ejus, super pennam auris dextræ ejus qui mundatur, et super summitatem manus ejus dextræ, et super summitatem pedis ejus dextri, in locum sanguinis ejus qui delicti.

29. Residuum autem de oleo, quod est in manu sacerdotis, imponet super caput mundati : et exorabit pro eo sacerdos ante Dominum.

30. Et faciet unam de turturibus, vel de pullis columbarum, sicut invenit ejus manus,

31. unum pro peccato, et unum in holocaustum simul cum sacrificio : et exorabit sacerdos pro eo qui mundatur ante Dominum.

32. Hæc lex ejus in quo est tactus lepræ, et non invenit manu ad mundationem suam.

33. Et locutus est Dominus ad Moysen et Aaron, dicens :

34. Cum ingressi fueritis in terram Chananeorum, quam ego do vobis in possessione, et dabo tactum lepræ in domibus terræ possesse vobis.

35. Et veniet cujus est ipseus domus, et annuntiabit sacerdoti, dicens : Quasi tactus visus est mihi in domo.

36. Et præcipiet sacerdos vasis vacuare domum, priusquam ingressus sacerdos videat tactum, et non fiant immunda quæcumque fuerint in domo : et post hæc ingredietur sacerdos ad cognoscendam domum,

37. et aspiciet tactum, et ecce tactus in parietibus domus, cavitates viridantes, vel rubescentes, et aspectus eorum humilior parietibus.

38. Et egressus sacerdos e domo ad ostium domus, et segregabit sacerdos domum septem dies.

39. Et redibit sacerdos die septimo, et aspiciet domum : et ecce diffusus est tactus in parietibus domus.

40. Et præcipiet sacerdos, et eruent lapides, in quibus est tactus, et ejicient eos extra civitatem in locum immundum.

41. Et domum radent ab intus in circuitu, et effundent pulverem rasum extra civitatem in locum immundum.

42. Καὶ λήφονται λίθους ἀπεισμένους ἑτέρους, καὶ ἀντιθήσουσιν ἀντὶ τῶν λίθων· καὶ χοῦν ἕτερον λήφονται, καὶ ἐξαλείψουσι τὴν οἰκίαν.

43. Ἐὰν δὲ ἐπέλθῃ πάλιν ἡ ἀφῆ, καὶ ἀνατελῇ ἐν τῇ οἰκίᾳ μετὰ τὸ ἐξελεῖν τοὺς λίθους, καὶ μετὰ τὸ ἀποξυσθῆναι τὴν οἰκίαν, καὶ μετὰ τὸ ἐξαλειφθῆναι,

44. καὶ εἰσελεύσεται ὁ ἱερεὺς, καὶ ὄψεται. Εἰ διαχέχεται ἡ ἀφῆ ἐν τῇ οἰκίᾳ, λέπρα ἑμμονός ἐστιν ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἀκάθαρτός ἐστι.

45. Καὶ καθελοῦσι τὴν οἰκίαν, καὶ τὰ ξύλα αὐτῆς, καὶ τοὺς λίθους αὐτῆς, καὶ πάντα τὸν χοῦν ἐξοίσουσιν ἔξω τῆς πόλεως εἰς τόπον ἀκάθαρτον.

46. Καὶ ὁ εἰσπορευόμενος εἰς τὴν οἰκίαν πάσας τὰς ἡμέρας ὡς ἀφορισμένη ἐστίν, ἀκάθαρτος ἐστὶ ἕως ἑσπέρας.

47. Καὶ ὁ κοιμώμενος ἐν τῇ οἰκίᾳ πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἀκάθαρτος ἐστὶ ἕως ἑσπέρας. Καὶ ὁ ἐσθίων ἐν τῇ οἰκίᾳ πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἀκάθαρτος ἐστὶ ἕως ἑσπέρας.

48. Ἐὰν δὲ παραγενόμενος εἰσελθῇ ὁ ἱερεὺς καὶ ἴδῃ, καὶ ἰδοὺ διαχύσει οὐ διαχεῖται ἡ ἀφῆ ἐν τῇ οἰκίᾳ μετὰ τὸ ἐξαλειφθῆναι τὴν οἰκίαν, καὶ καθαριεῖ ὁ ἱερεὺς τὴν οἰκίαν, ὅτι ἰάθη ἡ ἀφῆ.

49. Καὶ λήψεται ἀραγνίσαι τὴν οἰκίαν δύο ὀρνίθια ζῶντα καθαρὰ, καὶ ξύλον κέδρινον, καὶ κεκλωσμένον κόκκινον, καὶ ὑσσώπον·

50. καὶ σφάζει τὸ ὀρνίθιον τὸ ἐν εἰς σκεῦος ὀστράκινον ἐφ' ὕδατι ζῶντι.

51. Καὶ λήψεται τὸ ξύλον τὸ κέδρινον, καὶ τὸ κεκλωσμένον κόκκινον, καὶ τὸν ὑσσώπον, καὶ τὸ ὀρνίθιον τὸ ζῶν· καὶ βάψει αὐτὸ εἰς τὸ αἷμα τοῦ ὀρνιθίου τοῦ ἐσφαγμένου ἐφ' ὕδατι ζῶντι· καὶ περιρρᾶνει ἐν αὐτοῖς ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἑπτὰκις,

52. καὶ ἀραγνιεῖ τὴν οἰκίαν ἐν τῷ αἵματι τοῦ ὀρνιθίου, καὶ ἐν τῷ ὕδατι τῷ ζῶντι, καὶ ἐν τῷ ὀρνιθίῳ τῷ ζῶντι, καὶ ἐν τῷ ξύλῳ τῷ κεδρίνῳ, καὶ ἐν τῷ ὑσσώπῳ, καὶ ἐν τῷ κεκλωσμένῳ κόκκινῳ.

53. Καὶ ἐξαποστελεῖ τὸ ὀρνίθιον τὸ ζῶν ἔξω τῆς πόλεως εἰς τὸ πεδίον· καὶ ἐξιλιάσεται περὶ τῆς οἰκίας, καὶ καθαρὰ ἐστὶ.

54. Οὗτος ὁ νόμος κατὰ πᾶσαν ἀφῆν λέπρας, καὶ θραύσματος,

55. καὶ τῆς λέπρας ἱματίου, καὶ οἰκίας,

56. καὶ οὐλῆς, καὶ σημασίας, καὶ τοῦ αὐγάζοντος,

57. καὶ τοῦ ἐξηγήσασθαι ἡ ἡμέρα ἀκάθαρτον, καὶ ἡ ἡμέρα καθαρισθήσεται· οὗτος ὁ νόμος τῆς λέπρας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ'.

1. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν καὶ Ἀαρὼν, λέγων·

2. Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ εἰπὲς αὐτοῖς· Ἄνδρες, ἄνδρες ὧ ἔάν γενήται ῥύσις ἐκ τοῦ σώματος αὐτοῦ, ἡ ῥύσις αὐτοῦ ἀκάθαρτός ἐστι.

3. Καὶ οὗτος ὁ νόμος τῆς ἀκαθαρσίας αὐτοῦ· ῥέων γόνον ἐκ σώματος αὐτοῦ, ἐκ τῆς ῥύσεως ἧς συνέστηκε τὸ σῶμα αὐτοῦ διὰ τῆς ῥύσεως, αὕτη ἡ ἀκαθαρσία αὐτοῦ ἐν αὐτῷ. Πᾶσαι αἱ ἡμέραι ῥύσεως σώματος αὐτοῦ ἡ συνέστηκε τὸ σῶμα αὐτοῦ διὰ τῆς ῥύσεως, ἀκαθαρσία αὐτοῦ ἐστὶ.

42. Et sument alios lapides rasos, et ponent pro lapidibus : et pulverem alium sument, et linient domum.

43. Si autem redierit rursum tactus, et repullularit in domo, postquam eruti fuerint lapides, et postquam domus fuerit rasa, et postquam linita,

44. et ingreditur sacerdos, et aspiciet. Si diffusus est tactus in domo, lepra permanens est in domo, immunda est.

45. Et destruent domum, et ligna ejus, et lapides ejus, et omnem pulverem efferent extra civitatem in locum immundum.

46. Et qui ingreditur in domum omnibus diebus quibus segregata est, immundus erit usque ad vesperam.

47. Et qui dormit in domo, lavabit vestimenta sua, et immundus erit usque ad vesperam. Et qui manducat in domo, lavabit vestimenta sua, et immundus erit usque ad vesperam.

48. Si autem accedens intraverit sacerdos, et viderit, et ecce diffusionem diffusus non est tactus in domo, postquam linita fuit domus ; et mundabit sacerdos domum, quia sanatus est tactus.

49. Et sumet ad purificandam domum duas aviculas viventes mundas, et lignum cedrinum, et coccum tortum, et hyssopum :

50. et jugulabit aviculam unam in vase testaceo super aquam viventem.

51. Et sumet lignum cedrinum, et coccum tortum, et hyssopum, et aviculam viventem : et tinget ea in sanguine aviculæ jugulatae super : et asperget in eis super domum septies,

52. et purificabit domum in sanguine aviculæ, et in aqua vivente, et in avicula vivente, et in ligno cedrino, et in hyssopo, et in cocco torto.

53. Et emittet aviculam viventem extra civitatem in campum : et exorabit pro domo, et munda erit.

54. Hæc est lex secundum omnem tactum lepræ, et ulceris,

55. et lepræ vestimenti, et domus,

56. et cicatricis, et significationis, et splendentis,

57. et declarandi qua die immundum, et qua die mundabitur : hæc est lex lepræ.

CAPUT XV.

1. Et locutus est Dominus ad Moysen et Aaron, dicens :

2. Loquere filiis Israel, et dices eis : Viro, viro cuicumque fuerit fluor ex corpore ejus, fluor ejus immundus est.

3. Et hæc est lex immunditiæ ejus : fluens genitorum e corpore suo ex fluore, quo constitit corpus ejus per fluxorem, hæc immunditia ejus in eo. Omnes dies fluxionis corporis ejus, qua constitit corpus ejus, per fluxionem, immunditia ejus est.

4. Πᾶσα κοίτη ἐφ' ἧς ἂν κοιμηθῇ ἐπ' αὐτῆς ὁ γονορρυΐς, ἀκάθαρτος ἐστὶ, καὶ πᾶν σκεῦος ἐφ' ὃ ἂν καθίσῃ ἐπ' αὐτὸ ὁ γονορρυΐς, ἀκάθαρτον ἐστὶ.

5. Καὶ ἄνθρωπος, ὃς ἂν ἄψῃ τῆς κοίτης αὐτοῦ, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἐστὶ ἕως ἑσπέρας.

6. Καὶ ὁ καθήμενος ἐπὶ τοῦ σκεύους ἐφ' ὃ ἂν καθίσῃ ὁ γονορρυΐς, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἐστὶ ἕως ἑσπέρας.

7. Καὶ ὁ ἀπτόμενος τοῦ χρωτὸς τοῦ γονορρυΐδος, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια, καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἐστὶ ἕως ἑσπέρας.

8. Ἐὰν δὲ προστιέλῃ ὁ γονορρυΐς ἐπὶ τὸν καθαρὸν, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἐστὶ ἕως ἑσπέρας.

9. Καὶ πᾶν ἐπίσαγμα ὄνου, ἐφ' ὃ ἂν ἐπιβῇ ἐπ' αὐτὸ ὁ γονορρυΐς, ἀκάθαρτον ἐστὶ ἕως ἑσπέρας.

10. Καὶ πᾶς ὁ ἀπτόμενος ὅσα ἂν ᾖ ὑποκάτω αὐτοῦ, ἀκάθαρτος ἐστὶ ἕως ἑσπέρας· καὶ ὁ αἶρων αὐτὰ πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἐστὶ ἕως ἑσπέρας.

11. Καὶ ὅσων ἂν ἄψῃ ὁ γονορρυΐς, καὶ τὰς χεῖρας οὐ νένιπται ὕδατι, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια, καὶ λούσεται τὸ σῶμα ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἐστὶ ἕως ἑσπέρας.

12. Καὶ σκεῦος ὀστράκινον, ὃ ἂν ἄψῃ ὁ γονορρυΐς, συντριβήσεται· καὶ σκεῦος ξύλινον νιφήσεται ὕδατι, καὶ καθαρὸν ἐστὶ.

13. Ἐὰν δὲ καθαρισθῇ ὁ γονορρυΐς ἐκ τῆς ρύσεως αὐτοῦ, καὶ ἐξαριθμηθῇ αὐτῷ ἐπὶ τὰς ἡμέρας εἰς τὸν καθαρισμὸν αὐτοῦ, καὶ πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ λούσεται τὸ σῶμα ὕδατι, καὶ καθαρὸς ἐστὶ.

14. Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ λήφεται ἑαυτῷ δύο τρυγόνες, ἢ δύο νοσσοὺς περιστερῶν, καὶ οἴσει αὐτὰ ἐναντι Κυρίου ἐπὶ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ δώσει αὐτὰ τῷ ἱερεῖ.

15. Καὶ ποιήσει αὐτὰ ὁ ἱερεὺς μίαν περὶ ἁμαρτίας, καὶ μίαν εἰς ὀλοκαύτωμα· καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς ἐναντι Κυρίου ἀπὸ τῆς ρύσεως αὐτοῦ.

16. Καὶ ἄνθρωπος, ὃ ἂν ἐξέλθῃ ἐξ αὐτοῦ κοίτη σπέρματος, καὶ λούσεται ὕδατι πᾶν τὸ σῶμα αὐτοῦ, καὶ ἀκάθαρτος ἐστὶ ἕως ἑσπέρας.

17. Καὶ πᾶν ἱμάτιον, καὶ πᾶν δέρμα ἐφ' ὃ ἂν ᾖ ἐπ' αὐτὸ κοίτη σπέρματος, καὶ πλυθήσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτον ἐστὶ ἕως ἑσπέρας.

18. Καὶ γυνὴ ἂν κοιμηθῇ ἀνὴρ μετ' αὐτῆς κοίτην σπέρματος, καὶ λούσονται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτοι ἔσονται ἕως ἑσπέρας.

19. Καὶ γυνὴ ἥτις ἂν ᾖ ρέουσα αἵματι, καὶ ἔσται ἡ ρύσις αὐτῆς ἐν τῷ σώματι αὐτῆς, ἐπὶ τὰς ἡμέρας ἐστὶ ἐν τῇ ἀφόδρῳ αὐτῆς· πᾶς ὁ ἀπτόμενος αὐτῆς ἀκάθαρτος ἐστὶ ἕως ἑσπέρας.

20. Καὶ πᾶν, ἐφ' ὃ ἂν κοιτάζῃται ἐπ' αὐτὸ ἐν τῇ ἀφόδρῳ αὐτῆς, ἀκάθαρτον ἐστὶ· καὶ πᾶν, ἐφ' ὃ ἂν ἐπι καθίσῃ ἐπ' αὐτὸ, ἀκάθαρτον ἐστὶ.

21. Καὶ πᾶς ὃς ἂν ἄψῃ τῆς κοίτης αὐτῆς, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἐστὶ ἕως ἑσπέρας.

22. Καὶ πᾶς ὁ ἀπτόμενος παντὸς σκεύους ὃ ἂν καθίσῃ ἐπ' αὐτὸ, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἐστὶ ἕως ἑσπέρας.

4. Omnis lectus super quem dormierit super eum qui fluorem seminis patitur, immundus est, et omne vas super quod sederit super illud, qui fluorem seminis patitur, immundum erit.

5. Et homo quicumque tetigerit lectum ejus, lavabit vestimenta sua, et lavabitur aqua, et immundus erit usque ad vesperam.

6. Et qui sedet super vas, super quod sederit qui fluorem seminis patitur, lavabit vestimenta sua, et lavabitur aqua, et immundus erit usque ad vesperam.

7. Et qui tangit carnem ejus qui fluorem seminis patitur, lavabit vestimenta, et lavabitur aqua, et immundus erit usque ad vesperam.

8. Si autem spuerit is, qui fluorem seminis patitur, super mundum, lavabit vestimenta sua, et lavabitur aqua, et immundus erit usque ad vesperam.

9. Et omne stramen asini, in quocumque ascenderit super illud, qui fluorem seminis patitur, immundum erit usque in vesperam.

10. Et omnis tangens, quaecumque fuerint sub eo, immundus erit usque in vesperam: et qui tollit ea, lavabit vestimenta sua, et lavabitur aqua, et immundus erit usque in vesperam.

11. Et quaecumque tetigerit, qui fluorem seminis patitur, et manus non lavit aqua, lavabit vestimenta, et lavabit corpus aqua, et immundus erit usque in vesperam.

12. Et vas testaceum, quocumque tetigerit, qui fluorem seminis patitur, conteretur: et vas ligneum lavabitur aqua, et mundum erit.

13. Si autem mundatus fuerit is, qui fluorem seminis patitur, a fluxu suo; et enumerabit sibi septem dies ad purificationem suam, et lavabit vestimenta sua, et lavabit corpus aqua, et mundus erit.

14. Et die octavo sumet sibi duos turtures, vel duos pullos columbarum, et feret ea ante Dominum ad januas tabernaculi testimonii, et dabit ea sacerdoti.

15. Et faciet ea sacerdos, unum pro peccato, et unum in holocaustum: et exorabit pro eo sacerdos ante Dominum a fluxu ejus.

16. Et homo, cuicumque exierit ex eo concubitus seminis, et lavabit aqua omne corpus suum, et immundus erit usque in vesperam.

17. Et omnis vestis, et omnis pellis, super quam fuerit super eam concubitus seminis, et lavabitur aqua, et immunda erit usque in vesperam.

18. Et mulier, si cubuerit vir cum ea concubitum seminis, et lavabuntur aqua, et immundi erunt usque in vesperam.

19. Et mulier quaecumque fuerit fluens sanguine, et erit fluxus ejus in corpore ejus, septem dies erit in purgatione sua: omnis tangens eam erit immundus usque in vesperam.

20. Et omne super quocumque cubuerit super illud in purgatione sua, immundum erit: et omne, super quocumque sederit super illud, immundum erit.

21. Et omnis quicumque tetigerit lectum ejus, lavabit vestimenta sua, et lavabit corpus suum aqua, et immundus erit usque in vesperam.

22. Et omnis tangens omne vas, in quo sederit super illud, lavabit vestimenta sua, et lavabitur aqua, et immundus erit usque in vesperam.

23. Ἐὰν δὲ ἐν τῇ κοίτῃ αὐτῆς οὔσης, ἢ ἐπὶ τοῦ σκεύους, οὗ ἐὰν καθίσῃ ἐπ' αὐτῷ ἐν τῷ ἄπτεσθαι αὐτὸν αὐτῆς, ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας.

24. Ἐὰν δὲ κοίτῃ κοιμηθῇ τις μετ' αὐτῆς, καὶ γένηται ἡ ἀκαθαρσία αὐτῆς ἐπ' αὐτῷ, ἀκάθαρτος ἔσται ἑπτὰ ἡμέρας· καὶ πᾶσα κοίτη, ἐφ' ἣ ἂν κοιμηθῇ ἐπ' αὐτῇ, ἀκάθαρτος ἔσται.

25. Καὶ γυνὴ ἐὰν ῥέῃ ῥύσει αἵματος ἡμέρας πλείους, οὐκ ἐν καιρῷ τῆς ἀφόδρου αὐτῆς, ἐὰν καὶ ῥέῃ μετὰ τὴν ἀφόδρον αὐτῆς, πᾶσαι αἱ ἡμέραι ῥύσεως ἀκαθαρσίας αὐτῆς, καθάπερ αἱ ἡμέραι τῆς ἀφόδρου αὐτῆς, ἔσται ἀκάθαρτος.

26. Καὶ πᾶσα κοίτη, ἐφ' ἣς ἂν κοιμηθῇ ἐπ' αὐτῆς πᾶσας τὰς ἡμέρας τῆς ῥύσεως, κατὰ τὴν κοίτην τῆς ἀφόδρου ἔσται αὐτῇ· καὶ πᾶν σκεῦος, ἐφ' ὃ ἂν καθίσῃ ἐπ' αὐτὸ, ἀκάθαρτον ἔσται κατὰ τὴν ἀκαθαρσίαν τῆς ἀφόδρου.

27. Πᾶς δ' ἀπτόμενος αὐτῆς ἀκάθαρτος ἔσται, καὶ πλυνεῖ τὰ ἱμάτια καὶ λούσεται τὸ σῶμα ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας.

28. Ἐὰν δὲ καθαρισθῇ ἀπὸ τῆς ῥύσεως, καὶ ἐξαριθμησεται αὐτῇ ἑπτὰ ἡμέρας, καὶ μετὰ ταῦτα καθαρισθήσεται.

29. Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ λήψεται αὐτὴ δύο τρυγόνες, ἢ δύο νοσσοὺς περιστερῶν, καὶ οἴσει αὐτὰ πρὸς τὸν ἱερέα ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.

30. Καὶ ποιήσει ὁ ἱερεὺς τὴν μίαν περὶ ἁμαρτίας, καὶ τὴν μίαν εἰς ὀλοκαύτωμα· καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτῆς ὁ ἱερεὺς ἐναντὶ Κυρίου ἀπὸ ῥύσεως ἀκαθαρσίας αὐτῆς.

31. Καὶ εὐλαβεῖς ποιήσετε τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἀπὸ τῶν ἀκαθαρσιῶν αὐτῶν· καὶ οὐκ ἀποθάνουσιν διὰ τὴν ἀκαθαρσίαν αὐτῶν, ἐν τῷ μαινεῖν αὐτοὺς τὴν σκηνὴν μου τὴν ἐν αὐτοῖς.

32. Οὗτος ὁ νόμος τοῦ γονοῤῥουός· καὶ ἐὰν τινὲς ἐξέλθῃ ἐξ αὐτοῦ κοίτῃ σπέρματος, ὥστε μινθῆναι ἐν αὐτῇ·

33. καὶ τῇ αἱμοῤῥουούσῃ ἐν τῇ ἀφόδρῳ αὐτῆς, καὶ ὁ γονοῤῥουός ἐν τῇ ῥύσει αὐτοῦ τῷ ἀρσενί ἢ τῇ θηλείᾳ, καὶ τῷ ἀνδρὶ, ὃς ἂν κοιμηθῇ μετὰ ἀποκαθήμενης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΣ'.

1. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν μετὰ τὸ τελευτῆσαι τοὺς δύο υἱοὺς Ἀαρὼν ἐν τῷ προσάγειν αὐτοὺς πῦρ ἄλλότριον ἐναντὶ Κυρίου, καὶ ἐτελεύτησαν.

2. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν· Λάλησον πρὸς Ἀαρὼν τὸν ἀδελφόν σου, καὶ μὴ εἰσπορεύσθω πᾶσαν ὥραν εἰς τὸ ἅγιον ἐσώτερον τοῦ καταπετάσματος εἰς πρόσωπον τοῦ ἱλαστηρίου, ὃ ἔστιν ἐπὶ τῆς κιβωτοῦ τοῦ μαρτυρίου, καὶ οὐκ ἀποθανεῖται· ἐν γὰρ νεφέλῃ ὀφθῆσονται ἐπὶ τοῦ ἱλαστηρίου.

3. Οὕτως εἰσελεύσεται Ἀαρὼν εἰς τὸ ἅγιον, ἐν μόσχῳ ἐκ βοῶν περὶ ἁμαρτίας, καὶ χριὸν εἰς ὀλοκαύτωμα.

4. Καὶ χιτῶνα λινοῦν ἁγιασμένον ἐνδύσεται, καὶ περισκελὲς λινοῦν ἔσται ἐπὶ τοῦ χρωτός αὐτοῦ· καὶ ζώνη λινῇ ζώσεται, καὶ κίθαριν λινῆν περιθήσεται· ἱμάτια ἁγιά ἐστι. Καὶ λούσεται ὕδατι πᾶν τὸ σῶμα αὐτοῦ, καὶ ἐνδύσεται αὐτά.

5. Καὶ παρὰ τῆς συναγωγῆς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ λήψεται δύο γιμάρους ἐξ αἰγῶν περὶ ἁμαρτίας, καὶ χριὸν ἓνα εἰς ὀλοκαύτωμα.

23. Si autem dum ea in lecto est vel in vase, in quo sederit super illud tangente eo illam, immundus erit usque in vespem.

24. Si autem cubitu cubuerit quis cum ea, et facta fuerit immunditia ejus super ipsum, immundus erit septem dies : et omnis lectus, super quem cubuerit super illam, immundus erit.

25. Et mulier, si fluat fluxu sanguinis plures dies, non in tempore purgationis suae, si etiam fluat post purgationem suam, omnes dies fluoris immunditiae ejus, sicut dies purgationis ejus, erit immunda.

26. Et omnis lectus, super quem cubuerit super illum omnes dies fluoris, secundum lectum purgationis erit ei : et omne vas, super quod sederit super illud, immundum erit secundum immunditiam purgationis.

27. Omnis tangens eam immundus erit, et lavabit vestimenta, et lavabit corpus aqua, et immundus erit usque in vespem.

28. Si autem mundata fuerit a fluore, et enumerabit sibi septem dies, et post haec mundabitur.

29. Et die octavo sumet haec duos turtures, vel duos pullos columbarum, et feret ea ad sacerdotem ad ostium tabernaculi testimonii.

30. Et faciet sacerdos unum pro peccato, et unum in holocaustum : et exorabit pro ea sacerdos ante Dominum a fluore immunditiae ejus.

31. Et abstinentes facietis filios Israel ab immunditiis suis : et non morientur propter immunditiam suam, in eo quod ipsi inquinent tabernaculum meum quod in eis.

32. Haec est lex ejus qui patitur fluorem seminis : et si cui exeat ex eo concubitus seminis, ut inquinetur in eo :

33. et ei quae patitur fluorem sanguinis in purgatione sua, et qui patitur fluxum seminis, in fluxu suo, masculo, vel femina, et viro, quicumque dormierit cum menstruata.

CAPUT XVI.

1. Et locutus est Dominus ad Moysen, postquam defuncti erant duo filii Aaron, dum ipsi offerrent ignem alienum ante Dominum, et defuncti sunt.

2. Et dixit Dominus ad Moysen : Loquere ad Aaron fratrem tuum, et non intret omni hora in sanctum interius velamine ad faciem propitiatorii, quod est super arcam testimonii, et non morietur : in nube enim videbor super propitiatorium.

3. Sic intrabit Aaron in sanctum, in vitulo ex bobus pro peccato, et arietem in holocaustum.

4. Et tunicam lineam sanctificatam induet ; et femorale lineum erit super corpus ejus : et zona linea cingetur, et cidarum lineam circumponet : vestimenta sancta sunt. Et lavabit aqua omne corpus suum, et induet ea.

5. Et a synagoga filiorum Israel accipiet duos hircos ex capris pro peccato, et arietem unum in holocaustum.

6. Καὶ προσάξει Ἀαρὼν τὸν μόσχον τὸν περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ, καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ, καὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ.

7. Καὶ λήψεται τοὺς δύο χιμάρους, καὶ στήσει αὐτοὺς ἔναντι Κυρίου παρὰ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.

8. Καὶ ἐπιθήσει Ἀαρὼν ἐπὶ τοὺς δύο χιμάρους κλήρους· κλῆρον ἓνα τῷ Κυρίῳ, καὶ κλῆρον ἓνα τῷ ἀποπομπαίῳ.

9. Καὶ προσάξει Ἀαρὼν τὸν χίμαρον ἐφ' ὃ ἐπῆλθεν ἐπ' αὐτὸν ὁ κλῆρος τῷ Κυρίῳ, καὶ προσοίσει περὶ ἁμαρτίας.

10. Καὶ τὸν χίμαρον ἐφ' ὃν ἐπῆλθεν ἐπ' αὐτὸν ὁ κλῆρος τοῦ ἀποπομπαίου, στήσει αὐτὸν ζῶντα ἔναντι Κυρίου, τοῦ ἐξιλάσασθαι ἐπ' αὐτοῦ, ὥστε ἀποστεῖλαι αὐτὸν εἰς τὴν ἀποπομπήν, καὶ ἀφήσει αὐτὸν εἰς τὴν ἔρημον.

11. Καὶ προσάξει Ἀαρὼν τὸν μόσχον τὸν περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ, καὶ ἐξιλάσεται περὶ ἑαυτοῦ, καὶ τοῦ οἴκου· καὶ σφάξει τὸν μόσχον περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ.

12. Καὶ λήψεται τὸ πυρεῖον πλήρες ἀνθράκων πυρὸς ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου, τοῦ ἀπέναντι Κυρίου, καὶ πλήσει τὰς χεῖρας θυμιάματος συνθέσεως λεπτῆς· καὶ εἰσοίσει ἐσωτερὸν τοῦ καταπετάσματος.

13. Καὶ ἐπιθήσει τὸ θυμιάμα ἐπὶ τὸ πῦρ ἔναντι Κυρίου· καὶ καλύψει ἡ ἀτμίς τοῦ θυμιάματος τὸ ἱαστήριον τὸ ἐπὶ τῶν μαρτυρίων· καὶ οὐκ ἀποθανέεται.

14. Καὶ λήψεται ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ μόσχου, καὶ ῥανεῖ τῷ δακτύλῳ ἐπὶ τὸ ἱαστήριον κατὰ ἀνατολάς· κατὰ πρόσωπον τοῦ ἱαστηρίου ῥανεῖ ἑπτάκις ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ δακτύλου.

15. Καὶ σφάξει τὸν χίμαρον τὸν περὶ ἁμαρτίας, τὸν περὶ τοῦ λαοῦ ἔναντι Κυρίου, καὶ εἰσοίσει τοῦ αἵματος αὐτοῦ ἐσωτερὸν τοῦ καταπετάσματος, καὶ ποιήσει τὸ αἷμα αὐτοῦ, ὃν τρόπον ἐποίησε τὸ αἷμα τοῦ μόσχου. Καὶ ῥανεῖ τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ἱαστήριον, κατὰ πρόσωπον τοῦ ἱαστηρίου.

16. Καὶ ἐξιλάσεται τὸ ἅγιον ἀπὸ τῶν ἀκαθαρσιῶν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ ἀπὸ τῶν ἀδικημάτων αὐτῶν περὶ πασῶν τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν. Καὶ οὕτω ποιήσει τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου τῇ ἐκτισμένῃ ἐν αὐτοῖς ἐν μέσῳ τῆς ἀκαθαρσίας αὐτῶν.

17. Καὶ πᾶς ἄνθρωπος οὐκ ἔσται ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, εἰσπορευομένου αὐτοῦ ἐξιλάσασθαι ἐν τῷ ἁγίῳ, ἕως ἂν ἐξέλθῃ. Καὶ ἐξιλάσεται περὶ ἑαυτοῦ, καὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ περὶ πάσης συναγωγῆς υἱῶν Ἰσραὴλ.

18. Καὶ ἐξελεύσεται ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ ὃν ἀπέναντι Κυρίου, καὶ ἐξιλάσεται ἐπ' αὐτοῦ· καὶ λήψεται ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ μόσχου, καὶ ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ χιμάρου, καὶ ἐπιθήσει ἐπὶ τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου κυκλῶς.

19. Καὶ ῥανεῖ ἐπ' αὐτὸ ἀπὸ τοῦ αἵματος τῷ δακτύλῳ ἑπτάκις, καὶ καθαριεῖ αὐτὸ, καὶ ἁγιάσει αὐτὸ ἀπὸ τῶν ἀκαθαρσιῶν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ.

20. Καὶ συντελέσει ἐξιλασόμενος τὸ ἅγιον, καὶ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ περὶ τῶν ἱερέων καθαριεῖ. Καὶ προσάξει τὸν χίμαρον τὸν ζῶντα·

21. καὶ ἐπιθήσει Ἀαρὼν τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ χιμάρου τοῦ ζῶντος, καὶ ἐξαγορεύσει ἐπ'

6. Et offeret Aaron vitulum qui pro peccato suo, et exorabit pro se et domo sua.

7. Et sumet duos illos hircos, et statuet eos ante Dominum apud ostium tabernaculi testimonii.

8. Et imponet Aaron super duos hircos sortes : sortem unam Domino, et sortem unam emissario.

9. Et adducet Aaron hircum super quem supervenit super eum sors Domino, et offeret pro peccato.

10. Et hircum super quem supervenit super eum sors emissarii, statuet eum viventem ante Dominum, ad exorandum super eum, ut emittat eum in emissionem, et dimittet eum in desertum.

11. Et adducet Aaron vitulum qui pro peccato suo, et exorabit pro seipso et domo : et jugulabit vitulum pro peccato suo.

12. Et sumet thuribulum plenum carbonum ignis de altari, quod est coram Domino, et implebit manus incenso compositionis subtilis : et inferet intra velum.

13. Et imponet incensum super ignem ante Dominum : et operiet vapor incensi propitiatorium quod est super testimonia : et non morietur.

14. Et sumet de sanguine vituli, et asperget digito super propitiatorium ad orientem : ad faciem propitiatorii asperget septies de sanguine digito.

15. Et jugulabit hircum qui pro peccato, eum qui pro populo, ante Dominum, et inferet de sanguine ejus intra velum, et faciet sanguinem ejus quemadmodum fecit sanguinem vituli. Et asperget sanguinem ejus super propitiatorium, secundum faciem propitiatorii.

16. Et exorabit sanctum ab immunditiis filiorum Israel, et ab injustitiis eorum pro omnibus peccatis eorum. Et sic faciet tabernaculo testimonii, quod creatum est in eis in medio immunditiae eorum.

17. Et omnis homo non erit in tabernaculo testimonii, ingrediente eo ad exorandum in sancto, donec exierit. Et exorabit pro seipso, et domo sua, et pro omni synagoga filiorum Israel.

18. Et egredietur ad altare quod est ante Dominum, et exorabit super illud : et sumet de sanguine vituli, et de sanguine hirci, et imponet super cornua altaris in circuitu.

19. Et asperget super illud de sanguine septies digito, et mundabit illud, et sanctificabit illud ab immunditiis filiorum Israel.

20. Et perficiet exorans sanctum, et tabernaculum testimonii et altare ; et pro sacerdotibus mundabit. Et adducet hircum illum viventem :

21. et imponet Aaron manus suas super caput hirci viventis, et confitebitur super eo omnes iniquitates filiorum

αὐτοῦ πάσας τὰς ἀνομίας τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ πάσας τὰς ἀδικίας αὐτῶν, καὶ πάσας τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν· καὶ ἐπιθήσει αὐτάς ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ χιμάρου τοῦ ζῶντος καὶ ἐξαποστελεῖ ἐν χειρὶ ἀνθρώπου ἐτοίμου εἰς τὴν ἔρημον.

22. Καὶ λήψεται ὁ χίμαρος ἐφ' ἑαυτοῦ τὰς ἀδικίας αὐτῶν εἰς γῆν ἄβυστον, καὶ ἐξαποστελεῖ τὸν χίμαρον εἰς τὴν ἔρημον.

23. Καὶ εἰσελεύσεται Ἀαρὼν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἐκδύσεται τὴν στολὴν τὴν λινῇν ἣν ἐνδεδύκει, εἰσπορευομένου αὐτοῦ εἰς τὸ ἅγιον, καὶ ἀποθήσει αὐτὴν ἐκεῖ.

24. Καὶ λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι ἐν τόπῳ ἁγίῳ, καὶ ἐνδύσεται τὴν στολὴν αὐτοῦ, καὶ ἐξελθὼν ποιήσει τὸ ὁλοκαύτωμα αὐτοῦ καὶ τὸ ὁλοκάρπωμα τοῦ λαοῦ, καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ, καὶ περὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ περὶ τοῦ λαοῦ, ὡς περὶ τῶν ἱερέων.

25. Καὶ τὸ στέαρ τὸ περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἀνοίσει ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον.

26. Καὶ ὁ ἐξαποστέλλων τὸν χίμαρον τὸν διεσταλμένον εἰς ἄφρον, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια, καὶ λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι, καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσεται εἰς τὴν παρεμβολήν.

27. Καὶ τὸν μόσχον τὸν περὶ τῆς ἁμαρτίας, καὶ τὸν χίμαρον τὸν περὶ τῆς ἁμαρτίας, ὧν τὸ αἷμα εἰσπλήνθη ἐξιλάσασθαι ἐν τῷ ἁγίῳ, ἐξοίσουσιν αὐτὰ ἐξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ κατακαύσουσιν αὐτὰ ἐν πυρὶ, καὶ τὰ δέρματα αὐτῶν καὶ τὰ χρέα αὐτῶν καὶ τὴν κόπρον αὐτῶν.

28. Ὁ δὲ κατακαίων αὐτὰ πλυνεῖ τὰ ἱμάτια, καὶ λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι, καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσεται εἰς τὴν παρεμβολήν.

29. Καὶ ἔσται τοῦτο ὑμῖν νόμιμον αἰώνιον. Ἐν τῷ μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ, δεκάτῃ τοῦ μηνός, ταπεινώσετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν, καὶ πᾶν ἔργον οὐ ποιήσετε, ὃ αὐτόχθων καὶ ὁ προσήλυτος ὁ προσκείμενος ἐν ὑμῖν.

30. Ἐν γὰρ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἐξιλάσεται περὶ ὑμῶν, καθάρσαι ὑμᾶς ἀπὸ πασῶν τῶν ἁμαρτιῶν ὑμῶν ἕναντι Κυρίου, καὶ καθαρισθήσεσθε.

31. Σάββατα σαββάτων ἀνάπαυσις αὕτη ἔσται ὑμῖν· καὶ ταπεινώσετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν, νόμιμον αἰώνιον.

32. Ἐξιλάσεται ὁ ἱερεὺς ὃν ἂν χρίσωσιν αὐτὸν, καὶ ὃν ἂν τελειώσωσι τὰς χεῖρας αὐτοῦ, ἱερατεύειν μετὰ τὸν πατέρα αὐτοῦ, καὶ ἐνδύσεται τὴν στολὴν τὴν λινῇν, στολὴν ἁγίαν.

33. Καὶ ἐξιλάσεται τὸ ἅγιον τοῦ ἁγίου, καὶ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ τὸ θυσιαστήριον ἐξιλάσεται, καὶ περὶ τῶν ἱερέων, καὶ περὶ πάσης συναγωγῆς ἐξιλάσεται.

34. Καὶ ἔσται τοῦτο ὑμῖν νόμιμον αἰώνιον ἐξιλάσκεσθαι περὶ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἀπὸ πασῶν τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν· ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ ποιηθήσεται, καθὰ συνέταξε Κύριος τῷ Μωϋσῇ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΖ'.

1. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·

2. Λάλησον πρὸς Ἀαρὼν καὶ πρὸς τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ πρὸς πάντας υἱοὺς Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· Τοῦτο τὸ ρῆμα ὃ ἐνετείλατο Κύριος, λέγων·

Israel, et omnes injustitias eorum : et imponet eas super caput hirci viventis : et emittet in manu hominis parati in eremum.

22. Et tollet hircus super se ipsum injustitias eorum in terram inviam, et emittet hircum in eremum.

23. Et ingreditur Aaron in tabernaculum testimonii, et exuet stolam lineam quam induerat, ingrediente eo in sanctum, et deponet eam ibi.

24. Et lavabit corpus suum aqua in loco sancto, et induet stolam suam, et exiens faciet holocaustum suum, et holocarpoma populi, et exorabit pro se, et pro domo sua, et pro populo, sicut pro sacerdotibus.

25. Et adipem qui pro peccatis, offeret super altare.

26. Et qui emittit hircum segregatum in dimissionem, lavabit vestimenta, et lavabit corpus suum aqua, et post hæc ingreditur in castra.

27. Et vitulum qui pro peccato, et hircum qui pro peccato, quorum sanguis illatus est ad exorandum in sancto, efferent ea extra castra, et comburent ea in igni, et pelles eorum, et carnes eorum, et sinum eorum.

28. Qui autem combusserit ea, lavabit vestimenta, et lavabit corpus suum aqua ; et post hæc ingreditur in castra.

29. Et erit hoc vobis legitimum sempiternum. In mense septimo, in decima mensis, humiliabitis animas vestras, et omne opus non facietis, indigena et proselytus qui appositus est in vobis.

30. In hac enim die exorabit pro vobis ad mundandum vos ab omnibus peccatis vestris ante Dominum, et munda-bimini.

31. Sabbata sabbatorum, requies hæc erit vobis : et humiliabitis animas vestras legitimum sempiternum.

32. Exorabit sacerdos, quem unxerint eum, et quem consummaverint manus ejus ad fungendum sacerdotio post patrem ejus, et induet stolam lineam, stolam sanctam.

33. Et exorabit sanctum sancti, et tabernaculum testimonii, et altare exorabit, et pro sacerdotibus, et pro omni synagoga exorabit.

34. Et erit hoc vobis legitimum sempiternum ad exorandum pro filiis Israel ab omnibus peccatis eorum : semel in anno fiet, sicut præcepit Dominus Moysi.

CAPUT XVII.

1. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens :

2. Loquere ad Aaron et ad filios ejus, et ad omnes filios Israel, et dices ad eos : Hoc est verbum quod mandavit Dominus, dicens :

3. Ἄνθρωπος, ἄνθρωπος τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἢ τῶν προσελύτων τῶν προσκειμένων ἐν ὑμῖν, ὃς ἐὰν σφάξῃ μὐσγον ἢ πρόβατον ἢ αἶγα ἐν τῇ παρεμβολῇ, καὶ ὃς ἂν σφάξῃ ἔξω τῆς παρεμβολῆς,

4. καὶ ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου μὴ ἐνέγκῃ, ὥστε ποιῆσαι αὐτὸ εἰς δλοκαύτωμα ἢ σωτήριον Κυρίῳ δεχτὸν εἰς ὁσμὴν εὐωδίας· καὶ ὃς ἂν σφάξῃ ἔξω, καὶ ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου μὴ ἐνέγκῃ αὐτὸ, ὥστε προσενέγκαι ὄωρον τῷ Κυρίῳ ἀπέναντι τῆς σκηνῆς Κυρίου, καὶ λογισθήσεται τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ αἷμα· αἷμα ἐξέχειν· ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς.

5. Ὅπως ἀναφέρωσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὰς θυσίας αὐτῶν, ὅσας ἂν αὐτοὶ σφάξωσιν ἐν τοῖς πεδίοις καὶ οἴσουσι τῷ Κυρίῳ ἐπὶ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου πρὸς τὸν ἱερέα· καὶ θύσουσι θυσίαν σωτηρίου τῷ Κυρίῳ αὐτά.

6. Καὶ προσχεεῖ ὁ ἱερεὺς τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ ἀπέναντι Κυρίου παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· καὶ ἀνοίσει τὸ στέαρ εἰς ὁσμὴν εὐωδίας Κυρίῳ.

7. Καὶ οὐ θύσουσιν ἔτι τὰς θυσίας αὐτῶν τοῖς ματαίοις, οἷς αὐτοὶ ἐκπορνεύουσιν ὀπίσω αὐτῶν· νόμιμον αἰώνιον ἔσται ὑμῖν εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν.

8. Καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· Ἄνθρωπος, ἄνθρωπος τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἢ ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν προσελύτων τῶν προσκειμένων ἐν ὑμῖν, ὃς ἂν ποιῇσῃ δλοκαύτωμα ἢ θυσίαν,

9. καὶ ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου μὴ ἐνέγκῃ ποιῆσαι αὐτὸ τῷ Κυρίῳ, ἐξολοθρευθήσεται ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ.

10. Καὶ ἄνθρωπος, ἄνθρωπος τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἢ τῶν προσελύτων τῶν προσκειμένων ἐν ὑμῖν, ὃς ἂν φάγῃ πᾶν αἷμα, καὶ ἐπιστήσω τὸ πρόσωπόν μου ἐπὶ τὴν ψυχὴν τὴν ἐσθούσαν τὸ αἷμα, καὶ ἀπολώ αὐτὴν ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς·

11. ἡ γὰρ ψυχὴ πάσης σαρκὸς αἷμα αὐτοῦ ἔστι. Καὶ ἐγὼ δέδωκα αὐτὸ ὑμῖν ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου ἐξιλάσασθαι περὶ τῶν ψυχῶν ὑμῶν· τὸ γὰρ αἷμα αὐτοῦ ἀντὶ ψυχῆς ἐξιλάσεται.

12. Διὰ τοῦτο εἶρηκα τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ· Πᾶσα ψυχὴ ἐξ ὑμῶν οὐ φάγεται αἷμα· καὶ ὁ προσήλυτος ὁ προσκειμένος ἐν ὑμῖν οὐ φάγεται αἷμα.

13. Καὶ ἄνθρωπος, ἄνθρωπος τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἢ τῶν προσελύτων τῶν προσκειμένων ἐν ὑμῖν, ὃς ἂν θηρεύσῃ θήρευμα, θηρίον ἢ πετεινόν, ὃ ἐσθεται, καὶ ἐκχεεῖ τὸ αἷμα, καὶ καλύψει αὐτὸ τῇ γῇ·

14. ἡ γὰρ ψυχὴ πάσης σαρκὸς αἷμα αὐτοῦ ἔστι. Καὶ εἶπα τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ· Αἷμα πάσης σαρκὸς οὐ φάγεσθε, ὅτι ἡ ψυχὴ πάσης σαρκὸς αἷμα αὐτοῦ ἔστι· πᾶς ὃ ἐσθων αὐτὸ ἐξολοθρευθήσεται.

15. Καὶ πᾶσα ψυχὴ, ἥτις φάγεται θνησιμαῖον ἢ θηριάλωτον, ἐν τοῖς αὐτόχοοις ἢ ἐν τοῖς προσελύτοις, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας, καὶ καθαρὸς ἔσται.

16. Ἐὰν δὲ μὴ πλύνῃ τὰ ἱμάτια, καὶ τὸ σῶμα μὴ λούσῃται ὕδατι, καὶ λήψεται ἀνόμημα αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΗ'.

1. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·

3. Homo, homo filiorum Israel, vel proselytorum qui appositi sunt in vobis, quicumque jugulaverit vitulum aut ovem aut capram in castris, et quicumque jugulaverit extra castra,

4. et ad ostium tabernaculi testimonii non attulerit, ut faciat illud in holocaustum vel salutare Domino, acceptum in odorem suavitatis : et quicumque jugulaverit extra, et ad ostium tabernaculi testimonii non attulerit illud, ut offerat munus Domino ante tabernaculum Domini, et imputabitur homini illi sanguis : sanguinem effudit : disperdetur anima illa ex populo suo.

5. Ut offerant filii Israel sacrificia sua, quaecumque ipsi jugulaverint in campis : et ferent Domino ad ostia tabernaculi testimonii ad sacerdotem ; et sacrificabunt sacrificium salutaris Domino ea.

6. Et effundet sacerdos sanguinem super altare in circuitu ante Dominum apud januas tabernaculi testimonii : et offeret adipem in odorem suavitatis Domino.

7. Et non sacrificabunt amplius sacrificia sua vanis, quibus exornantur post eos : legitimum sempiternum erit vobis in progenies vestras.

8. Et dices ad eos : Homo, homo filiorum Israel, vel de filiis proselytorum qui appositi sunt in vobis, quicumque fecerit holocaustum vel sacrificium,

9. et ad ostium tabernaculi testimonii non attulerit, ut faciat illud Domino ; disperdetur homo ille de populo suo.

10. Et homo, homo filiorum Israel, aut de proselytis qui appositi sunt in vobis, quicumque ederit omnem sanguinem, et statuam faciem meam super animam quae manducat sanguinem, et perdam illam de populo suo :

11. anima enim omnis carnis, sanguis ejus est. Et ego dedi illum vobis ad altare ad exorandum pro animabus vestris : sanguis enim ejus pro anima exorabit.

12. Propterea dixi filiis Israel : Omnis anima ex vobis non edet sanguinem : et proselytus qui appositus est in vobis, non edet sanguinem.

13. Et homo, homo filiorum Israel, vel proselytorum qui appositi sunt in vobis, quicumque venatus fuerit venationem, bestiam vel volatile, quod comedet ; et effundet sanguinem, et operiet eum terra :

14. anima enim omnis carnis, sanguis ejus est. Et dixi filiis Israel : Sanguinem omnis carnis non manducabitis, quoniam anima omnis carnis, sanguis ejus est : omnis qui comedit illum, exterminabitur.

15. Et omnis anima quaecumque comedet morticinum vel a fera captum, in indigenis vel in proselytis ; lavabit vestimenta sua, et lavabitur aqua, et immundus erit usque in vesperam, et mundus erit.

16. Si autem non absternerit vestimenta, et corpus non laverit aqua, et accipiet iniquitatem suam.

CAPUT XVIII.

1. Et ait Dominus ad Moysen, dicens :

2. Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· Ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν.

3. Κατὰ τὰ ἐπιτηδεύματα Αἰγύπτου, ἐν ᾗ κατοικήσατε ἐπ' αὐτῇ, οὐ ποιήσετε· καὶ κατὰ τὰ ἐπιτηδεύματα γῆς Χαναάν, εἰς ἣν ἐγὼ εἰσάγω ὑμᾶς ἐκεῖ, οὐ ποιήσετε, καὶ τοῖς νομίμοις αὐτῶν οὐ πορεύσεσθε.

4. Τὰ κρίματά μου ποιήσετε, καὶ τὰ προστάγματά μου φυλάξεσθε, καὶ πορεύεσθε ἐν αὐτοῖς· ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν.

5. Καὶ φυλάξεσθε πάντα τὰ προστάγματά μου, καὶ πάντα τὰ κρίματά μου, καὶ ποιήσετε αὐτά· ὃ ποιήσας αὐτὰ ἄνθρωπος ζήσεται ἐν αὐτοῖς· ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν.

6. Ἄνθρωπος, ἄνθρωπος πρὸς πάντα οἰκεῖα σαρκὸς αὐτοῦ οὐ προσελεύσεται ἀποκαλύψαι ἀσχημοσύνην· ἐγὼ Κύριος.

7. Ἀσχημοσύνην πατρὸς σου, καὶ ἀσχημοσύνην μητρὸς σου οὐκ ἀποκαλύψεις· μήτηρ γάρ σου ἐστίν, οὐκ ἀποκαλύψεις τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς.

8. Ἀσχημοσύνην γυναικὸς πατρὸς σου οὐκ ἀποκαλύψεις· ἀσχημοσύνη πατρὸς σου ἐστίν.

9. Ἀσχημοσύνην τῆς ἀδελφῆς σου ἐκ πατρὸς σου ἢ ἐκ μητρὸς σου ἐνδογενοῦς ἢ γεγεννημένης ἔξω, οὐκ ἀποκαλύψεις ἀσχημοσύνην αὐτῶν.

10. Ἀσχημοσύνην θυγατρὸς υἱοῦ σου ἢ θυγατρὸς θυγατρὸς σου οὐκ ἀποκαλύψεις τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῶν, ἔτι σὴ ἀσχημοσύνη ἐστίν.

11. Ἀσχημοσύνην θυγατρὸς γυναικὸς πατρὸς σου οὐκ ἀποκαλύψεις, ὁμοπατρία ἀδελφῇ σου ἐστίν, οὐκ ἀποκαλύψεις τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς.

12. Ἀσχημοσύνην ἀδελφῆς πατρὸς σου οὐκ ἀποκαλύψεις· οἰκεῖα γάρ πατρὸς σου ἐστίν.

13. Ἀσχημοσύνην ἀδελφῆς μητρὸς σου οὐκ ἀποκαλύψεις· οἰκεῖα γάρ μητρὸς σου ἐστίν.

14. Ἀσχημοσύνην ἀδελφοῦ τοῦ πατρὸς σου οὐκ ἀποκαλύψεις, καὶ πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ οὐκ εἰσελεύσῃ· συγγενὴς γάρ σου ἐστίν.

15. Ἀσχημοσύνην νύμφης σου οὐκ ἀποκαλύψεις· γυνὴ γάρ υἱοῦ σου ἐστίν, οὐκ ἀποκαλύψεις τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς.

16. Ἀσχημοσύνην γυναικὸς ἀδελφοῦ σου οὐκ ἀποκαλύψεις· ἀσχημοσύνη ἀδελφοῦ σου ἐστίν.

17. Ἀσχημοσύνην γυναικὸς καὶ θυγατρὸς αὐτῆς οὐκ ἀποκαλύψεις· τὴν θυγατέρα τοῦ υἱοῦ αὐτῆς, καὶ τὴν θυγατέρα τῆς θυγατρὸς αὐτῆς οὐ λήψῃ ἀποκαλύψαι τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῶν· οἰκεῖαι γάρ σου εἰσὶν, ἀσέβημά ἐστι.

18. Ἰυναῖκα ἐπ' ἀδελφῇ αὐτῆς οὐ λήψῃ ἀντίζηλον ἀποκαλύψαι τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς ἐπ' αὐτῇ, ἔτι ζώσης αὐτῆς.

19. Καὶ πρὸς γυναῖκα ἐν χωρισμῷ ἀκαθαρσίας αὐτῆς οὐκ εἰσελεύσῃ ἀποκαλύψαι τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς.

20. Καὶ πρὸς τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον σου οὐ δώσεις κοίτην σπέρματός σου, ἐκμιασθῆναι πρὸς αὐτήν.

21. Καὶ ἀπὸ τοῦ σπέρματός σου οὐ δώσεις λατρεύειν ἄρχοντι, καὶ οὐ βεβηλώσεις τὸ ὄνομα τὸ ἅγιον· ἐγὼ Κύριος.

22. Καὶ μετὰ ἄρσενος οὐ κοιμηθήσῃ κοίτην γυναικεῖαν, βδέλυγμα γάρ ἐστι.

23. Καὶ πρὸς πᾶν τετράπουν οὐ δώσεις τὴν κοίτην

2. Loquere filiis Israel, et dices ad eos : Ego Dominus Deus vester.

3. Secundum instituta Aegypti, in qua habitastis in ea, non facietis : et secundum instituta terrae Chanaan, in quam ego induco vos illuc, non facietis, et in legitimis eorum non ambulabitis.

4. Judicia mea facietis, et praecepta mea custodietis, et ambulabitis in eis : ego Dominus Deus vester.

5. Et custodietis omnia praecepta mea, et omnia judicia mea, et facietis ea : quae si fecerit ea homo, vivet in eis : ego Dominus Deus vester.

6. Homo, homo ad omnia domestica carnis suae non ingredietur ad revelandam turpitudinem : ego Dominus.

7. Turpitudinem patris tui, et turpitudinem matris tuae non revelabis : mater enim tua est, non revelabis turpitudinem ejus.

8. Turpitudinem uxoris patris tui non revelabis : turpitude patris tui est.

9. Turpitudinem sororis tuae ex patre tuo, aut ex matre tua, quae domi nata est, vel quae foris nata est, non revelabis turpitudinem earum.

10. Turpitudinem filiae filii tui, vel filiae filiae tuae non revelabis turpitudinem earum, quoniam turpitude tua est.

11. Turpitudinem filiae uxoris patris tui non revelabis, ex eodem patre soror tua est, non revelabis turpitudinem ejus.

12. Turpitudinem sororis patris tui non revelabis : domestica enim patris tui est.

13. Turpitudinem sororis matris tuae non revelabis : domestica enim matris tuae est.

14. Turpitudinem fratris patris tui non revelabis, et ad uxorem ejus non introibis : cognata enim tua est.

15. Turpitudinem nurus tuae non revelabis : uxor enim filii tui est, non revelabis turpitudinem ejus.

16. Turpitudinem uxoris fratris tui non revelabis, turpitude fratris tui est.

17. Turpitudinem uxoris, et filiae ejus non revelabis : filiam filii ejus, et filiam filiae ejus non accipies ad revelandum turpitudinem earum : domesticae enim tuae sunt, impium factum est.

18. Uxorem super sororem ejus non accipies pellicem ad revelandam turpitudinem ejus super eam, adhuc vivente ea.

19. Et ad mulierem in segregatione immunditiae ejus non accedes revelare turpitudinem ejus.

20. Et ad uxorem proximi tui non dabis concubitus seminis tui, inquinari ad eam.

21. Et a semine tuo non dabis servire principi, et non profanabis nomen sanctum : ego Dominus.

22. Et cum masculo non cubabis concubitus muliebrem, abominatio enim est.

23. Et ad omne quadrupes non dabis concubitus tuum

σου εἰς σπερματισμὸν, ἐκμυανθῆναι πρὸς αὐτό· καὶ γυνὴ οὐ στήσεται πρὸς πᾶν τετράπουον βιβασθῆναι· μυσάρων γὰρ ἐστὶ.

24. Μὴ μιαινέσθε ἐν πᾶσι τούτοις· ἐν πᾶσι γὰρ τούτοις ἐμυανθήσαν τὰ ἔθνη, ἃ ἐγὼ ἐξαποστέλλω πρὸ προσώπου ὑμῶν,

25. καὶ ἐξεμυανθῇ ἡ γῆ, καὶ ἀνταπέδοικα ἀδικίαν αὐτοῖς δι' αὐτήν, καὶ προσώχθισεν ἡ γῆ τοῖς ἐγκαθημένοις ἐπ' αὐτῆς.

26. Καὶ φυλάξεσθε πάντα τὰ νόμιμά μου, καὶ πάντα τὰ προστάγματά μου, καὶ οὐ ποιήσετε ἀπὸ πάντων τῶν βδελυγμάτων τούτων, ὃ ἐγχώριος καὶ ὃ προσγενόμενος προσήλυτος ἐν ὑμῖν.

27. Πάντα γὰρ τὰ βδελύγματα ταῦτα ἐποίησαν οἱ ὄντες πρότερον ὑμῶν, καὶ ἐμυανθῇ ἡ γῆ.

28. Καὶ ἵνα μὴ προσωχθίσῃ ὑμῖν ἡ γῆ ἐν τῷ μιαίνειν ὑμᾶς αὐτήν, ὃν τρόπον προσώχθισε τοῖς ἔθνεσι τοῖς πρὸ ὑμῶν.

29. Ὅτι πᾶς ὃς ἐὰν ποιῇ ἀπὸ πάντων τῶν βδελυγμάτων τούτων, ἐξολοθρευθήσονται αἱ ψυχαὶ αἱ ποιῶσαι ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῶν.

30. Καὶ φυλάξετε τὰ προστάγματά μου, ὅπως μὴ ποιήσῃτε ἀπὸ πάντων τῶν νομίμων τῶν ἐβδελυγμένων, ἃ γέγονε πρὸ τοῦ ὑμᾶς· καὶ οὐ μιανθήσεσθε ἐν αὐτοῖς, ὅτι ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΘ'.

1. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·

2. Λάλησον τῇ συναγωγῇ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ εἰρεῖς πρὸς αὐτούς· Ἅγιοι ἐσσεσθε, ὅτι ἅγιος ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν.

3. Ἐκαστὸς πατέρα αὐτοῦ καὶ μητέρα αὐτοῦ φοβείσθω, καὶ τὰ σάββατά μου φυλάξεσθε· ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν.

4. Οὐκ ἐπακολουθήσετε εἰδώλοις, καὶ θεοὺς χυνευτοὺς οὐ ποιήσετε ὑμῖν· ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν.

5. Καὶ ἐὰν θύσῃτε θυσίαν σωτηρίου τῷ Κυρίῳ, δεκτὴν ὑμῶν θύσετε.

6. Ἢ ἂν ἡμέρα θύσετε, βρωθήσεται, καὶ τῇ αὔριον· καὶ ἐὰν καταλειφθῇ ἕως ἡμέρας τρίτης, ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται.

7. Ἐὰν δὲ βρώσῃ βρωθῇ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, ἄθυτόν ἐστιν, οὐ δεχθήσεται.

8. Ὁ δὲ ἐσθίων αὐτὸ ἁμαρτίαν λήψεται, ὅτι τὰ ἅγια Κυρίου ἐβδελύσσει· καὶ ἐξολοθρευθήσονται αἱ ψυχαὶ αἱ ἐσθούσαι ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῶν.

9. Καὶ ἐκθερίζοντων ὑμῶν τὸν θερισμὸν τῆς γῆς ὑμῶν, οὐ συντελέσετε τὸν θερισμὸν ὑμῶν τοῦ ἀγροῦ σου ἐκθερίσαι, καὶ τὰ ἀποπίπτοντα τοῦ θερισμοῦ σου οὐ συλλέξεις,

10. καὶ τὸν ἀμπελῶνά σου οὐκ ἐπανατρυγήσεις, οὐδὲ τὰς ῥῶγας τοῦ ἀμπελῶνός σου συλλέξεις· τῷ πτωχῷ καὶ τῷ προσηλύτῳ καταλείψεις αὐτά· ἐγὼ εἰμι Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν.

11. Οὐ κλέψετε, οὐ ψεύσεσθε, οὐδὲ συκοφαντήσῃ ἐκπαιστος τὸν πλησίον.

12. Καὶ οὐκ ὀμνίσετε τῷ ὀνόματί μου ἐπ' ἀδίκῳ, καὶ οὐ βεβηλώσετε τὸ ὄνομα τὸ ἅγιον τοῦ Θεοῦ ὑμῶν· ἐγὼ εἰμι Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν.

in seminationem, ut inquineris ad illud : et mulier non stabit ad omne quadrupes, ut inscendatur : scelestum enim est.

24. Ne inquinemini in omnibus his : in omnibus enim his inquinatae sunt gentes, quas ego emitto a facie vestra,

25. et inquinata est terra, et retribui injustitiam ipsis propter eam, et exhorruit terra eos qui insident super eam.

26. Et custodietis omnia legitima mea, et omnia praecepta mea, et non facietis de omnibus abominationibus his, indigena et additus proselytus in vobis.

27. Omnes enim abominationes has fecerunt homines terrae qui erant ante vos, et inquinata est terra.

28. Et ut non exhorrescat vos terra, dum vos illam inquinatis, quemadmodum exhorruit gentes quae ante vos.

29. Quoniam omnis quicumque fecerit de omnibus abominationibus his, exterminabuntur animae, quae faciunt, de populo suo.

30. Et custodietis praecepta mea, ut non faciatis de omnibus legitimis abominatis, quae facta sunt ante vos : et non inquinabimini in eis, quoniam ego Dominus Deus vester.

CAPUT XIX.

1. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens :

2. Loquere synagogae filiorum Israel, et dices ad eos : Estote sancti, quia sanctus ego Dominus Deus vester.

3. Unusquisque patrem suum et matrem suam timeat, et sabbata mea custodietis : ego Dominus Deus vester.

4. Non sequemini idola, et deos fusiles non facietis vobis : ego Dominus Deus vester.

5. Et si sacrificetis sacrificium salutaris Domino, acceptum vestrum sacrificabitis.

6. Qua utique die sacrificabitis, comedetur, et crastina : et si residuum fuerit usque in diem tertiam, in igni comburetur.

7. Si autem manducatione manducatum fuerit die tertia, insacrificabile est, non acceptabitur.

8. Qui autem manducat illud, peccatum accipiet, quoniam sancta Domini profanavit : et disperdentur animae, quae comederint, de populo suo.

9. Et perimetentibus vobis messem terrae vestrae, non perficiatis messem vestram agri tui permetere, et quae de messione tua deciderint non colliges,

10. et vineam tuam non revindemiabis, neque grana vineae tuae colliges : mendico et proselyto derelinques ea : ego sum Dominus Deus vester.

11. Non furtum facietis, non mentiemini, neque calumniam faciet unusquisque proximo suo.

12. Non jurabitis nomine meo super injusto, et non profanabitis nomen sanctum Dei vestri : ego sum Dominus Deus vester.

13. Οὐκ ἀδικήσεις τὸν πλησίον, καὶ οὐχ ἄρπᾱ· καὶ οὐ μὴ κοιμηθῇσεται ὁ μισθὸς τοῦ μισθωτοῦ σου παρά σοι ἕως πρωῒ.

14. Οὐ κακῶς ἐρεῖς κωφόν, καὶ ἀπέναντι τυφλοῦ οὐ προσθήσεις σκάνδαλον· καὶ φοβηθήσῃ Κύριον τὸν Θεόν σου· ἐγὼ εἰμι Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν.

15. Οὐ ποιήσετε ἄδικον ἐν κρίσει. Οὐ λήψῃ πρόσωπον πτωχοῦ, οὐδὲ μὴ θαυμάσης πρόσωπον δυνάστου· ἐν δικαιοσύνῃ κρίνεις τὸν πλησίον σου.

16. Οὐ πορεύσῃ δόλῳ ἐν τῷ ἔθνει σου. Οὐκ ἐπιστήσῃ ἐφ' αἶμα τοῦ πλησίον σου· ἐγὼ εἰμι Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν.

17. Οὐ μισήσεις τὸν ἀδελφόν σου τῇ διανοίᾳ σου· ἐλεγμῶ ἐλέγξεις τὸν πλησίον σου, καὶ οὐ λήψῃ δι' αὐτὸν ἀμαρτίαν.

18. Καὶ οὐκ ἐκδικᾶται σου ἡ χεὶρ· καὶ οὐ μηνιεῖς τοῖς υἱοῖς τοῦ λαοῦ σου· καὶ ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν· ἐγὼ εἰμι Κύριος,

19. τὸν νόμον μου φυλάξεσθε. Τὰ κτήνη σου οὐ κατχεύσεις ἑτεροζύγῳ, καὶ τὸν ἀμπελῶνά σου οὐ κατασπερείς διάφορον. Καὶ ἱμάτιον ἐκ δύο ὑφασμένον κίβδηλον οὐκ ἐπιθαλεῖς σεαυτῷ.

20. Καὶ ἐάν τις κοιμηθῇ μετὰ γυναικὸς κοίτην σπέρματος, καὶ αὕτη ἡ οἰκέτις διαπεφυλαγμένη ἀνθρώπῳ, καὶ αὕτη λύτρωις οὐ λελύτρωται, ἡ ἐλευθερία οὐκ ἐδόθη αὐτῇ, ἐπισκοπῇ ἔσται αὐτοῖς· οὐκ ἀποθаноῦνται, ὅτι οὐκ ἀπηλευθερώθη.

21. Καὶ προσάξει τῆς πλημμελείας αὐτοῦ τῷ Κυρίῳ παρὰ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου κρινὸν πλημμελείας.

22. Καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς ἐν τῷ κριῶ τῆς πλημμελείας ἐναντὶ Κυρίου περὶ τῆς ἀμαρτίας ἧς ἤμαρτε, καὶ ἀρεθῇσεται αὐτῷ ἡ ἀμαρτία ἣν ἤμαρτεν.

23. Ὅταν δὲ εἰσελθῇτε εἰς τὴν γῆν ἣν Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν δίδωσιν ὑμῖν, καὶ καταφυτεύετε πᾶν ξύλον βρώσιμον, καὶ περικαθαριεῖτε τὴν ἀκαθαρσίαν αὐτοῦ· ὁ καρπὸς αὐτοῦ τρία ἔτη ἔσται ὑμῖν ἀπερικαθάartos, οὐ βρωθήσεται.

24. Καὶ τῷ ἔτει τῷ τετάρτῳ ἔσται πᾶς ὁ καρπὸς αὐτοῦ ἅγιος αἰνετὸς τῷ Κυρίῳ.

25. Ἐν δὲ τῷ ἔτει τῷ πέμπτῳ φάγεσθε τὸν καρπὸν, πρόσθεμα ὑμῖν τὰ γεννήματα αὐτοῦ· ἐγὼ εἰμι Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν.

26. Μὴ ἔσθετε ἐπὶ τῶν ὄρεων, καὶ οὐκ οἰωνιεῖσθε, οὐδὲ ὀρνιθοσκοπήσεσθε.

27. Οὐ ποιήσετε σισόην ἐκ τῆς κόμης τῆς κεφαλῆς ὑμῶν, οὐδὲ φθερεῖτε τὴν ὄψιν τοῦ πώγωνος ὑμῶν.

28. Καὶ ἐντομίδας οὐ ποιήσετε ἐπὶ ψυχῇ ἐν τῷ σώματι ὑμῶν, καὶ γράμματα στικτὰ οὐ ποιήσετε ἐν ὑμῖν· ἐγὼ εἰμι Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν.

29. Οὐ βεβηλώσεις τὴν θυγατέρα σου ἐκπορνεῦσαι αὐτήν· καὶ οὐκ ἐκπορνεύσει ἡ γῆ, καὶ ἡ γῆ πλησθήσεται ἀνομίας.

30. Τὰ σάββατά μου φυλάξεσθε, καὶ ἀπὸ τῶν ἁγίων μου φοβηθήσεσθε· ἐγὼ εἰμι Κύριος.

31. Οὐκ ἐπακολουθήσετε ἐγγαστριμύθους, καὶ τοῖς ἔπαιδοις οὐ προσκολληθήσεσθε, ἐκμεινθῆναι ἐν αὐτοῖς· ἐγὼ εἰμι Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν.

32. Ἀπὸ προσώπου πολιοῦ ἐξαναστήσῃ, καὶ τιμήσεις πρόσωπον πρεσβυτέρου, καὶ φοβηθήσῃ τὸν Θεόν σου· ἐγὼ εἰμι Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν.

13. Non nocebis proximo, et non rapies : et non dormiet merces mercenarii tui usque mane.

14. Non maledices surdum, et ante caecum non appones scandalum : et timebis Dominum Deum tuum : ego sum Dominus Deus vester.

15. Non facietis injustum in judicio. Non sumes faciem mendici, neque admiraberis faciem potentis : in justitia judicabis proximum tuum.

16. Non ambulabis dolo in gente tua. Non instabis in sanguinem proximi tui : ego sum Dominus Deus vester.

17. Non odio habebis fratrem tuum animo tuo : arguendo argues proximum tuum, et non accipies propter istum peccatum.

18. Et non vindicabitur manus tua : et non irasceris filiis populi tui : et diliges proximum tuum sicut te ipsum : ego sum Dominus,

19. legem meam custodietis. Pecora tua non dabis in admissuram animali diversi generis, et vineam tuam non seminabis differentem. Et vestimentum ex duobus textum adulteratum non injicies tibi ipsi.

20. Et si quis cubuerit cum muliere cubitum seminis, et haec fuerit famula reservata homini, et haec redemptionibus redempta non est, libertas ei data non est; animadversio erit eis : non morientur, quia in libertatem vindicata non est.

21. Et adducet delicti sui Domino apud ostium tabernaculi testimonii arietem delicti.

22. Et exorabit pro eo sacerdos in ariete delicti ante Dominum pro peccato quod peccavit, et remittetur ei peccatum quod peccavit.

23. Quando autem ingressi fueritis in terram quam Dominus Deus vester dat vobis, et plantaveritis omne lignum manducabile; et circummundabitis immunditiam ejus. Fructus ejus tres annos erit vobis immundus, non comedetur.

24. Et anno quarto erit omnis fructus ejus sanctus laudabilis Domino.

25. In anno autem quinto comedetis fructum, adjectio est vobis genimina ejus : ego sum Dominus Deus vester.

26. Non edetis super montes, et non augurabimini, neque auspicabimini.

27. Non facietis sisoem ex coma capitis vestri, neque corrumpetis aspectum barbae vestrae.

28. Et incisiones non facietis super animam in corpore vestro, et litteras impressas non facietis in vobis : ego sum Dominus Deus vester.

29. Non profanabis filiam tuam prostituendo eam : et non fornicabitur terra, et terra implebitur iniquitate.

30. Sabbata mea custodietis, et a sanctis meis timebitis : ego sum Dominus.

31. Non sequerimini ventriloquos, et incantatoribus non adhaerebitis, ut inquinemini in eis : ego sum Dominus Deus vester.

32. A facie cani exsurges, et honorabis faciem senioris, et timebis Deum tuum : ego sum Dominus Deus vester.

33. Ἐάν δέ τις προσέλθῃ ὑμῖν προσήλυτος ἐν τῇ γῇ ὑμῶν, οὐ θλίβετε αὐτόν.

34. Ὡς ὁ αὐτόχθων ἐν ὑμῖν ἔσται ὁ προσήλυτος ὁ προσπορευόμενος πρὸς ὑμᾶς, καὶ ἀγαπήσεις αὐτόν ὡς σεαυτόν· ὅτι προσήλυτοι ἐγενήθητε ἐν γῇ Αἰγύπτῳ· ἐγὼ εἰμι Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν.

35. Οὐ ποιήσατε ἀδίκον ἐν κρίσει, ἐν μέτροις καὶ ἐν σταθμοῖς καὶ ἐν ζυγοῖς.

36. Ζυγὰ δίκαια καὶ σταθμὰ δίκαια· καὶ χοῦς δίκαιος ἔσται ἐν ὑμῖν· ἐγὼ εἰμι Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν, ὁ ἐξαγαγὼν ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου.

37. Καὶ φυλάξεσθε πάντα τὸν νόμον μου, καὶ πάντα τὰ προστάγματά μου, καὶ ποιήσατε αὐτά· ἐγὼ εἰμι Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Κ'.

1. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·

2. Καὶ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ λαλήσεις· Ἐάν τις ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἢ ἀπὸ τῶν γεγεννημένων προσηλύτων ἐν Ἰσραὴλ, ὃς ἂν δῶ τοῦ σπέρματος αὐτοῦ ἄρχοντι, θανάτῳ θανατούσθῃ τὸ ἔθνος τὸ ἐπὶ τῆς γῆς λιθοβολήσουσιν αὐτόν ἐν λίθοις.

3. Καὶ ἐγὼ ἐπιστήσω τὸ πρόσωπόν μου ἐπὶ τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, καὶ ἀπολῶ αὐτόν ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, ὅτι τοῦ σπέρματος αὐτοῦ ἔδωκεν ἄρχοντι, ἵνα μιάνῃ τὰ ἁγία μου, καὶ βεβηλώσῃ τὸ ὄνομα τῶν ἁγιασμένων μοι.

4. Ἐάν δὲ ὑπερόβῃ ὑπερίδωσιν οἱ αὐτόχθονες τῆς γῆς τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου ἐκεῖνου, ἐν τῷ δοῦναι αὐτόν τοῦ σπέρματος αὐτοῦ ἄρχοντι, τοῦ μὴ ἀποκτείνειν αὐτόν,

5. καὶ ἐπιστήσω τὸ πρόσωπόν μου ἐπὶ τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, καὶ τὴν συγγένειαν αὐτοῦ, καὶ ἀπολῶ αὐτόν, καὶ πάντας τοὺς ὁμοιοῦντας αὐτῷ, ὥστε ἐκπορνεύειν αὐτόν εἰς τοὺς ἄρχοντας, ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῶν.

6. Καὶ ψυχὴ ἢ ἂν επακολουθήσῃ ἐγγαστριμύθοις ἢ ἐπακοῖς, ὥστε ἐκπορνεῦσαι ὀπίσω αὐτῶν, ἐπιστήσω τὸ πρόσωπόν μου ἐπὶ τὴν ψυχὴν ἐκείνην, καὶ ἀπολῶ αὐτήν ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς.

7. Καὶ ἔσεσθε ἅγιοι, ὅτι ἅγιος ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν.

8. Καὶ φυλάξεσθε τὰ προστάγματά μου, καὶ ποιήσατε αὐτά· ἐγὼ Κύριος ὁ ἁγιάζων ὑμᾶς.

9. Ἄνθρωπος, ἄνθρωπος ὃς ἂν κακῶς εἴπῃ τὸν πατέρα αὐτοῦ ἢ τὴν μητέρα αὐτοῦ, θανάτῳ θανατούσθῃ. Πατέρα αὐτοῦ ἢ μητέρα αὐτοῦ κακῶς εἶπεν; ἔνοχος ἔσται.

10. Ἄνθρωπος ὃς ἂν μοιχεύσῃται γυναῖκα ἀνδρός, ἢ ὃς ἂν μοιχεύσῃται γυναῖκα τοῦ πλησίον, θανάτῳ θανατούσθωσαν, ὁ μοιχεύων καὶ ἡ μοιχευομένη.

11. Καὶ ἐάν τις κοιμηθῇ μετὰ γυναικὸς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἀσχημοσύνην τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἀπεκάλυψε, θανάτῳ θανατούσθωσαν, ἀμφότεροι ἔνοχοι εἰσιν.

12. Καὶ ἐάν τις κοιμηθῇ μετὰ νύμφης αὐτοῦ, θανάτῳ θανατούσθωσαν ἀμφότεροι· ἡσεβήκασι γὰρ, ἔνοχοι εἰσιν.

13. Καὶ ὃς ἂν κοιμηθῇ μετὰ ἄρσεως κοίτην γυναικὸς, βδελυγμὰ ἐποίησαν ἀμφότεροι, θανάτῳ θανατούσθωσαν, ἔνοχοι εἰσιν.

14. Ὃς ἂν λάβῃ γυναῖκα καὶ τὴν μητέρα αὐτῆς, ἀνόμημά ἐστιν· ἐν πυρὶ κατακαύσουσιν αὐτὸν καὶ αὐτῆς, καὶ οὐκ ἔσται ἀνομία ἐν ὑμῖν.

33. Si quis autem advenerit vobis advena in terra vestra, non affligetis eum.

34. Tamquam indigena erit in vobis proselytus accedens ad vos, et diliges eum sicut te ipsum· quoniam proselyti fuistis in terra Aegypti : ego sum Dominus Deus vester.

35. Non facietis injustam in iudicio, in mensuris et in ponderibus et in stateris.

36. Statera justae et pondera justa, et congruus justus erit in vobis : ego sum Dominus Deus vester, qui eduxi vos de terra Aegypti.

37. Et custodietis omnem legem meam, et omnia praecepta mea, et facietis ea : ego sum Dominus Deus vester.

CAPUT XX.

1. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens :

2. Et filiis Israel loqueris : Si quis de filiis Israel, vel de iis qui facti sunt proselyti, quicumque dederit de semine suo principi, morte moriatur : gens quae super terram, lapidabunt eum in lapidibus.

3. Et ego statuam faciem meam super hominem illum, et perdam eum de populo ejus, quia de semine suo dedit principi, ut inquinaret sancta mea, et profanaret nomen sanctificationum mihi.

4. Si autem despectione despexerint indigenae terrae oculis suis ab homine illo, dum ille daret de semine suo principi, ut non occidant ipsum ;

5. et statuam faciem meam super hominem illum, et cognationem ejus, et perdam eum, et omnes consentientes ei, ut fornicaretur ipse in principes, de populo suo.

6. Et anima quaecumque secuta fuerit ventriloquos aut iucantatores, ut fornicetur post eos ; statuam faciem meam super animam illam, et perdam eam de populo ejus.

7. Et eritis sancti, quia sanctus ego Dominus Deus vester.

8. Et custodietis praecepta mea, et facietis ea : ego Dominus qui sanctifico vos.

9. Homo, homo quicumque maledixerit patrem suum vel matrem suam, morte moriatur. Patrem suum vel matrem suam maledixit, reus erit.

10. Homo quicumque adulteraverit uxorem viri, aut quicumque adulteraverit uxorem proximi ; morte moriantur, qui adulterat et quae adulteratur.

11. Et si quis dormierit cum uxore patris sui, turpitudinem patris sui revelavit, morte moriantur, utrique rei sunt.

12. Et si quis dormierit cum nuru sua, morte moriantur utrique : impie enim egerunt, rei sunt.

13. Et quicumque cubuerit cum masculo cubitum mulieris, abominationem fecerunt utrique, morte moriantur, rei sunt.

14. Quicumque acceperit mulierem et matrem ejus, iniquitas est : in igni comburent eum et eas, non erit iniquitas in vobis.

15. Καὶ ὅς ἂν δῶ κοιτασίαν αὐτοῦ ἐν τετράποδι, θανάτῳ θανατούσθω, καὶ τὸ τετράπουν ἀποκτενεῖτε.

16. Καὶ γυνή, ἥτις προσελεύσεται πρὸς πᾶν κτῆνος, βιβάσθῃναι αὐτὴν ἐπ' αὐτοῦ, ἀποκτενεῖτε τὴν γυναῖκα καὶ τὸ κτῆνος· θανάτῳ θανατούσθωσαν, ἔνοχοί εἰσιν.

17. Ὃς ἂν λάβῃ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ ἐκ πατρὸς αὐτοῦ, ἢ ἐκ μητρὸς αὐτοῦ καὶ ἴδῃ τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς, καὶ αὕτη ἴδῃ τὴν ἀσχημοσύνην αὐτοῦ, ὄνειδός ἐστίν· ἐξολοθρευθήσονται ἐνώπιον υἱῶν γένους αὐτῶν· ἀσχημοσύνην ἀδελφῆς αὐτοῦ ἀπεκάλυψεν· ἁμαρτίαν κομιῶνται.

18. Καὶ ἄνθρωπος, ὅς ἂν κοιμηθῇ μετὰ γυναικὸς ἀποκαθμμένης, καὶ ἀποκαλύψῃ τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς, τὴν πηγὴν αὐτῆς ἀπεκάλυψε, καὶ αὕτη ἀπεκάλυψε τὴν ῥύσιν τοῦ αἵματος αὐτῆς· ἐξολοθρευθήσονται ἀμφότεροι ἐκ τῆς γενεᾶς αὐτῶν.

19. Καὶ ἀσχημοσύνην ἀδελφῆς πατρὸς σου, καὶ μητρὸς σου οὐκ ἀποκαλύψεις· τὴν γὰρ οἰκειότητα ἀπεκάλυψεν, ἁμαρτίαν ἀποίссονται.

20. Ὃς ἂν κοιμηθῇ μετὰ τῆς συγγενοῦς αὐτοῦ, ἀσχημοσύνην τῆς συγγενείας αὐτοῦ ἀπεκάλυψεν· ἄτεκνοι ἀποθаноῦνται.

21. Ὃς ἂν λάβῃ γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἀκαθαρσία ἐστίν· ἀσχημοσύνην τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ἀπεκάλυψεν· ἄτεκνοι ἀποθаноῦνται.

22. Καὶ φυλάξαθε πάντα τὰ προστάγματα μου, καὶ τὰ κρίματά μου, καὶ ποιήσετε αὐτά, καὶ οὐ μὴ προσσχύσῃ ὑμῖν ἡ γῆ εἰς ἣν ἐγὼ εἰσάγω ὑμᾶς ἐκεῖ κατοικεῖν ἐπ' αὐτῆς.

23. Καὶ οὐχὶ πορεύεσθε τοῖς νομίμοις τῶν ἐθνῶν, οὓς ἐξαποστέλλω ἀπ' ὑμῶν, ὅτι ταῦτα πάντα ἐποίησαν, καὶ ἐβδελυξάμην αὐτούς.

24. Καὶ εἶπα ὑμῖν· Ὑμεῖς κληρονομήσετε τὴν γῆν αὐτῶν, καὶ ἐγὼ δώσω ὑμῖν αὐτὴν ἐν κτήσει, γῆν ῥέουσάν γάλα καὶ μέλι· ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν, ὃς διώρισα ὑμᾶς ἀπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν.

25. Καὶ ἀφοριεῖτε αὐτοὺς ἀναμέσον τῶν κτηνῶν τῶν καθαρῶν καὶ ἀναμέσον τῶν κτηνῶν τῶν ἀκαθάρτων, καὶ ἀναμέσον τῶν πετεινῶν τῶν καθαρῶν καὶ τῶν ἀκαθάρτων, καὶ οὐ βδελύξετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν ἐν τοῖς κτήνεσι, καὶ ἐν τοῖς πετεινοῖς, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἐρπετοῖς τῆς γῆς, ἃ ἐγὼ ἀφώρισα ὑμῖν ἐν ἀκαθαρσίᾳ.

26. Καὶ ἔσεσθέ μοι ἅγιοι, ὅτι ἐγὼ ἅγιός εἰμι Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν, ὁ ἀφορίσας ὑμᾶς ἀπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν, εἰναί μοι.

27. Καὶ ἄνθρωπος ἢ γυνή, ὃς ἂν γένηται αὐτῶν ἐγγαστρίμυθος ἢ ἐπαιδός, θανάτῳ θανατούσθωσαν ἀμφότεροι· λίθοις λίθοβολήσετε αὐτούς, ἔνοχοί εἰσι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑ'.

1. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων· Εἰπον τοῖς ἱερεῦσι τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν, καὶ ἔρεῖς πρὸς αὐτούς· Ἐν ταῖς ψυχαῖς οὐ μίανθήσονται ἐν τῷ ἔθνει αὐτῶν,

2. ἀλλ' ἢ ἐν τῷ οἰκείῳ τῷ ἐγγιστῇ αὐτῶν, ἐπὶ πατρὶ καὶ μητρὶ, καὶ υἱοῖς καὶ θυγατράσιν, ἐπ' ἀδελφῷ

3. καὶ ἐπ' ἀδελφῇ παρθένῳ τῇ ἐγγιζούσῃ αὐτῷ, τῇ μὴ ἐκδοδομένη ἄνδρὶ· ἐπὶ τούτοις μίανθήσεται.

4. Οὐ μίανθήσεται ἐξάπινα ἐν τῷ λαῷ αὐτοῦ εἰς βεβήλωσιν αὐτοῦ.

15. Et quicumque dederit concubitum suum in quadrupede, morte moriatur, et quadrupedem occidetis.

16. Et mulier quaecumque accesserit ad omne pecus, ascendi ab eo; interficietis mulierem et pecus: morte moriantur, rei sunt.

17. Quicumque acceperit sororem suam ex patre suo aut ex matre sua, et viderit turpitudinem ejus, et ipsa viderit turpitudinem illius; improprium est: exterminabuntur in conspectu filiorum generis eorum: turpitudinem sororis suae revelavit: peccatum accipient.

18. Et vir quicumque dormierit cum muliere menstruata, et revelaverit turpitudinem ejus, fontem ejus revelavit, et ipsa revelavit fluxum sanguinis sui: exterminabuntur utrique de progenie ipsorum.

19. Et turpitudinem sororis patris tui, et sororis matris tuae non revelabis: consanguinitatem enim revelavit, peccatum reportabunt.

20. Quicumque dormierit cum cognata sua, turpitudinem cognationis suae revelavit: sine filiis morientur.

21. Quicumque acceperit uxorem fratris sui, immunditia est: turpitudinem fratris sui revelavit: sine filiis morientur.

22. Et custodite omnia praecepta mea, et judicia mea, et facietis ea, et non exhorrescet vos terra in quam ego introduco vos illuc ad habitandum super eam.

23. Et non ambulate legitimis gentium, quos expello a vobis; quoniam haec omnia fecerunt, et abominatus sum eos.

24. Et dixi vobis: Vos hereditabitis terram eorum, et ego dabo vobis eam in possessione, terram fluentem lac et mel: ego Dominus Deus vester, qui distinxi vos ab omnibus gentibus.

25. Et segregabitis vosmetipsos inter medium pecorum mundorum et inter medium pecorum immundorum, et inter medium volucrum mundarum et immundarum, et non execrabiles facietis animas vestras in pecoribus, et in volucribus, et in omnibus reptilibus terrae, quas ego segregavi vobis in immunditiam.

26. Et eritis mihi sancti, quia ego sanctus sum Dominus Deus vester, qui segregavi vos ex omnibus gentibus, ut sitis mihi.

27. Et vir aut mulier, quicumque eorum fuerit ventriloquus, aut incantator, morte moriantur ambo: lapidibus lapidabitis eos, rei sunt.

CAPUT XXI.

1. Et dixit Dominus ad Moysen, dicens: Dic sacerdotibus filiis Aaron, et dices ad eos: In animabus non inquinabuntur in gente eorum,

2. nisi in propinquo qui proximus est eis, super patrem et matrem, et filios et filias, super fratrem

3. et super sororem virginem, quae propinqua est ei, quae tradita non est viro: super his inquinabitur.

4. Non inquinabitur subito in populo suo ad profanationem suam.

6. Καὶ φαλάκρωμα οὐ ξυρηθήσεσθε τὴν κεφαλὴν ἐπὶ νεκρῶν· καὶ τὴν ὄψιν τοῦ πώγωνος οὐ ξυρήσονται· καὶ ἐπὶ τὰς σάρκας αὐτῶν οὐ κατατεμοῦσιν ἐντομίδας.

8. Ἅγιοι ἔσονται τῷ Θεῷ αὐτῶν καὶ οὐ βεβηλώσουσι τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ αὐτῶν· τὰς γὰρ θυσίας Κυρίου δῶρα τοῦ Θεοῦ αὐτῶν αὐτοὶ προσφέρουσι, καὶ ἔσονται ἅγιοι.

7. Γυναῖκα πόρνην καὶ βεβηλωμένην οὐ λήφονται, καὶ γυναῖκα ἐκβεβηλημένην ἀπὸ ἀνδρὸς αὐτῆς, ὅτι ἅγιός ἐστι Κύριος τῷ Θεῷ αὐτοῦ.

8. Καὶ ἁγιάσεις αὐτόν. Τὰ δῶρα Κυρίου τοῦ Θεοῦ ὑμῶν οὗτος προσφέρει, ἅγιός ἐστι· ὅτι ἅγιός ἐγώ Κύριος ὁ ἁγιάζων αὐτούς.

9. Καὶ θυγάτηρ ἀνθρώπου ἱερέως ἐὰν βεβηλωθῇ τοῦ ἐκπορνεῦσαι, τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς αὐτῆς αὕτῃ βεβηλοῖ· ἐπὶ πυρὸς κατακαυθήσεται.

10. Καὶ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ τοῦ ἐπικεχυμένου ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ ἐλαίου τοῦ χρυσοῦ καὶ τετελειωμένου ἐνδύσασθαι τὰ ἱμάτια, τὴν κεφαλὴν οὐκ ἀποκιδάρῳσι, καὶ τὰ ἱμάτια οὐ διαρρήξει,

11. καὶ ἐπὶ πάσῃ ψυχῇ τετελευτηκυῖα οὐκ ἐξελεύσεται· ἐπὶ πατρὶ αὐτοῦ οὐδὲ ἐπὶ μητρὶ αὐτοῦ οὐ μιανθήσεται.

12. Καὶ ἐκ τῶν ἁγίων οὐκ ἐξελεύσεται, καὶ οὐ βεβηλώσει τὸ ἁγιασμένον τοῦ Θεοῦ αὐτοῦ, ὅτι τὸ ἅγιον ἔλαιον τὸ χρυστὸν τοῦ Θεοῦ ἐπ' αὐτῶν· ἐγώ Κύριος.

13. Οὗτος γυναῖκα παρθένον ἐκ τοῦ γένους αὐτοῦ λήφεται·

14. χήραν δὲ καὶ ἐκβεβηλημένην καὶ βεβηλωμένην καὶ πόρνην, ταύτας οὐ λήφεται, ἀλλ' ἡ παρθένον ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ λήφεται γυναῖκα.

15. Καὶ οὐ βεβηλώσει τὸ σπέρμα αὐτοῦ ἐν τῷ λαῷ αὐτοῦ· ἐγώ Κύριος ὁ ἁγιάζων αὐτόν.

16. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·

17. Εἶπον Ἀαρὼν· Ἄνθρωπος ἐκ τοῦ γένους σου εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν, τινὲς ἐὰν ᾖ ἐν αὐτῷ μῶμος, οὐ προσελεύσεται προσφέρειν τὰ δῶρα τοῦ Θεοῦ αὐτοῦ.

18. Πᾶς ἄνθρωπος ὃς ἐστὶν ἐν αὐτῷ μῶμος, οὐ προσελεύσεται· ἄνθρωπος τυφλός, ἢ χωλός, ἢ κολοβοὶν, ἢ ὠτίμητος,

19. ἢ ἄνθρωπος ὃς ἂν ᾖ ἐν αὐτῷ σύντριμμα χειρὸς, ἢ σύντριμμα ποδός,

20. ἢ κυρτός, ἢ ἐφηλός, ἢ πτίλλος τοὺς ὀφθαλμούς, ἢ ἄνθρωπος ὃς ἂν ᾖ ἐν αὐτῷ ψώρα ἀγρία, ἢ λειχήν, ἢ μόνόρχος,

21. πᾶς ὃς ἐστὶν ἐν αὐτῷ μῶμος ἐκ τοῦ σπέρματος Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως, οὐκ ἐγγίει τοῦ προσεγγεῖν τὰς θυσίας τῷ Θεῷ σου, ὅτι μῶμος ἐν αὐτῷ· τὰ δῶρα τοῦ Θεοῦ οὐ προσελεύσεται προσεγγεῖν.

22. Τὰ δῶρα τοῦ Θεοῦ τὰ ἅγια τῶν ἁγίων, καὶ ἀπὸ τῶν ἁγίων φάγεται.

23. Πλὴν πρὸς τὸ καταπέτασμα οὐ προσελεύσεται, καὶ πρὸς τὸ θυσιαστήριον οὐκ ἐγγίει, ὅτι μῶμον ἔχει. Καὶ οὐ βεβηλώσει τὸ ἅγιον τοῦ Θεοῦ αὐτοῦ, ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος, ὁ ἁγιάζων αὐτούς.

24. Καὶ ἐλάλησε Μωϋσῆς πρὸς Ἀαρὼν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ πρὸς πάντας υἱοὺς Ἰσραὴλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ KB'.

1. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·

5. Et calvitium non rademini caput super mortuum : et aspectum barbæ non radent : et super carnes suas non secabunt sectiones.

6. Sancti erunt Deo suo, et non profanabunt nomen Dei sui : sacrificia enim Domini munera Dei sui ipsi offerunt, et erunt sancti.

7. Mulierem meretricem et profanam non accipient, et mulierem ejectam a viro suo, quoniam sanctus est Domino suo.

8. Et sanctificabis eum. Munera Domini Dei vestri iste offert, sanctus erit : quoniam sanctus ego Dominus qui sanctifico eos.

9. Et filia hominis sacerdotis si profanata fuerit ad fornicandum, nomen patris sui ista profanat : super ignem comburetur.

10. Et sacerdos magnus ex fratribus suis, cui fustum est super caput ex oleo christo, et qui consummatus est ad induenda vestimenta, caput non nudabit cidari, et vestimenta non scindet,

11. et ad omnem animam mortuam non introibit : super patrem suum et super matrem suam non inquinabitur.

12. Et de sanctis non exhibit, et non profanabit sanctificatum Dei sui, quoniam sanctum oleum christum Dei super ipsum : ego Dominus.

13. Ille uxorem virginem de genere suo accipiet :

14. viduam autem et ejectam et profanatam et meretricem, has non accipiet ; sed virginem ex populo suo accipiet uxorem.

15. Et non profanabit semen suum in populo suo : ego Dominus qui sanctifico eum.

16. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens :

17. Dic ad Aaron : Homo de genere tuo in progenies vestras, cuicumque fuerit in eo macula, non ingreditur ad offerendum munera Dei sui.

18. Omnis homo, cui est in eo macula, non ingreditur : homo cæcus vel claudus, vel naso mutilato, vel auribus sectis,

19. vel homo, cuicumque fuerit in eo confractio manus, vel confractio pedis,

20. vel gibbosus, vel ephelus, vel maculosus oculos, vel homo, cui fuerit in eo scabies agrestis, vel impetigo, vel uncus testiculus,

21. omnis homo cui est in eo macula ex semine Aaron sacerdotis, non appropinquabit ad offerendum sacrificia Deo suo, quoniam macula est in eo : munera Dei non ingreditur offerre.

22. Munera Dei sancta sanctorum, et de sanctis comedet.

23. Tantummodo ad velamen non ingreditur, et ad altare non appropinquabit, quoniam maculam habet. Et non profanabit sanctum Dei sui, quoniam ego sum Dominus, qui sanctifico eos.

24. Et locutus est Moyses ad Aaron et filios ejus, et ad omnes filios Israel.

CAPUT XXII.

1. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens :

2. Εἰπὼν Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ· καὶ προσεγγέτωσαν ἀπὸ τῶν ἁγίων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ οὐ βεβηλώσουσι τὸ ὄνομα τὸ ἅγιόν μου, ὅσα αὐτοὶ ἁγιαζούσι μοι· ἐγὼ Κύριος.

3. Εἰπὼν αὐτοῖς· Εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν πᾶς ἄνθρωπος, ὃς ἂν προσέλθῃ ἀπὸ παντός τοῦ σπέρματος ὑμῶν πρὸς τὰ ἅγια, ὅσα ἂν ἁγιαζώσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τῷ Κυρίῳ, καὶ ἡ ἀκαθαρσία αὐτοῦ ἐπ' αὐτῷ ἢ, ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἀπ' ἐμοῦ· ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν.

4. Καὶ ἄνθρωπος ἐκ τοῦ σπέρματος Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως, καὶ οὗτος λεπρᾷ ἢ γονορροεῖ, τῶν ἁγίων οὐκ ἔδεται, ἕως ἂν καθαρισθῇ· καὶ ὁ ἀπτόμενος πάσης ἀκαθαρσίας ψυχῆς, ἡ ἄνθρωπος ὃς ἂν ἐξέλθῃ ἐξ αὐτοῦ κοίτη σπέρματος,

5. ἢ ὅστις ἂν ἄψῃται παντός ἐρπιτοῦ ἀκαθάρτου, ὃ μιανεῖ αὐτόν, ἢ ἐπ' ἀνθρώπου, ἐν ᾧ μιανεῖ αὐτόν κατὰ πᾶσαν ἀκαθαρσίαν αὐτοῦ·

6. ψυχὴ ἥτις ἂν ἄψῃται αὐτῶν, ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. Οὐκ ἔδεται ἀπὸ τῶν ἁγίων, ἕως μὴ λουησῇται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι,

7. καὶ δύῃ ὁ ἥλιος, καὶ καθαρὸς ἔσται· καὶ τότε φάγεται τῶν ἁγίων, ὅτι ἄρτος αὐτοῦ ἔστι.

8. Θνησιμαῖον καὶ θηριάλωτον οὐ φάγεται, μιανθῆναι αὐτόν ἐν αὐτοῖς· ἐγὼ Κύριος.

9. Καὶ φυλάσσονται τὰ φυλάγματα μου, ἵνα μὴ λάβωσι δι' αὐτὰ ἁμαρτίαν, καὶ ἀποθάνωσι δι' αὐτὰ, ἕως βεβηλώσουσιν αὐτὰ· ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὁ ἁγιαζὼν αὐτούς.

10. Καὶ πᾶς ἀλλογενὴς οὐ φάγεται ἅγια· πάροικος ἱερέως ἢ μισθωτὸς οὐ φάγεται ἅγια.

11. Ἐὰν δὲ ἱερεὺς κτήσῃται ψυχὴν ἐγκατητον ἀργυρίου, οὗτος φάγεται ἐκ τῶν ἄρτων αὐτοῦ· καὶ οἱ οἰκογενεῖς αὐτοῦ, καὶ οὗτοι φάγονται τῶν ἄρτων αὐτοῦ.

12. Καὶ θυγάτηρ ἀνθρώπου ἱερέως ἕως ἂν γένηται ἀνδρὶ ἀλλογενεῖ, αὐτὴ τῶν ἀπαρχῶν ἁγίου οὐ φάγεται.

13. Καὶ θυγάτηρ ἱερέως ἕως ἂν γένηται γήρα ἢ ἐκβεβλημένη, σπέρμα δὲ μὴ ἢ αὐτῇ, ἐπαναστρέφει ἐπὶ τὸν οἶκον τὸν πατρικὸν κατὰ τὴν νεότητά αὐτῆς· ἀπὸ τῶν ἄρτων τοῦ πατρὸς αὐτῆς φάγεται, καὶ πᾶς ἀλλογενὴς οὐ φάγεται ἀπ' αὐτῶν.

14. Καὶ ἄνθρωπος ὃς ἂν φάγῃ ἅγια κατ' ἄγνοιαν, προσθήσει τὸ ἐπίπεμπτον αὐτοῦ ἐπ' αὐτό, καὶ δώσει τῷ ἱερεῖ τὸ ἅγιον.

15. Καὶ οὐ βεβηλώσουσι τὰ ἅγια τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἃ αὐτοὶ ἀφαιροῦσι τῷ Κυρίῳ.

16. Καὶ ἐπάξουσιν ἐφ' ἑαυτοὺς ἀνομίαν πλημμελείας ἐν τῷ ἐσθίειν αὐτοὺς τὰ ἅγια αὐτῶν, ὅτι ἐγὼ Κύριος ὁ ἁγιαζὼν αὐτούς.

17. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·

18. Λάλησον Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, καὶ πᾶσιν συναγωγῇ Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· Ἄνθρωπος, ἄνθρωπος ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἢ τῶν προσελύτων τῶν προσκειμένων πρὸς αὐτούς ἐν Ἰσραὴλ, ὃς ἂν προσενέγκῃ τὰ δῶρα αὐτοῦ κατὰ πᾶσαν ὁμολογίαν αὐτῶν, ἢ κατὰ πᾶσαν αἵρεσιν αὐτῶν, ὅσα ἂν προσενέγκωσι τῷ Θεῷ εἰς ὁλοκαύτωμα·

19. δεκτὰ ὑμῖν ἄμωμα, ἄρσενα, ἐκ τῶν βουκολίων ἢ ἐκ τῶν προβάτων καὶ ἐκ τῶν αἰγῶν.

2. Dic Aaron, et filiis ejus : et attendant a sanctis filiorum Israel, et non profanabunt nomen sanctum meum, quaecumque ipsi sanctificent mihi : ego Dominus.

3. Dices illis : In progenies vestras omnis homo, quicumque accesserit ab omni semine vestro ad sancta, quaecumque sanctificaverint filii Israel Domino, et fuerit immunditia ejus in illo; exterminabitur anima illa a me : ego Dominus Deus vester.

4. Et homo ex semine Aaron sacerdotis, et hic laborat lepra, vel patitur fluorem seminis; de sanctis non comedet, donec mundatus fuerit : et quicumque tetigerit omnem immunditiam animae, vel homo cuicumque exierit ex eo cubitus seminis,

5. vel quicumque tetigerit omne reptile immundum, quod inquinabit eum, vel super hominem, in quo inquinabit ipsum secundum omnem immunditiam ejus :

6. anima quaecumque tetigerit ea, immunda erit usque ad vesperam. Non edet de sanctis, nisi lavarit corpus suum aqua,

7. et occiderit sol, et mundus erit : et tunc edet de sanctis, quoniam panis ejus est.

8. Morticinum et a fera captum non comedet, ad inquinandum se in iis : ego Dominus.

9. Et custodient custodias meas, ut non accipiant propter eas peccatum, et moriantur propter eas, si profanaverint eas : ego Dominus Deus, qui sanctifico eos.

10. Et omnis alienigena non comedet sancta : inquilinus sacerdotis vel mercenarius non comedet sancta.

11. Si autem sacerdos possederit animam emptam argento, hic edet de panibus ejus : et vernaculi ejus, et hi edent de panibus ejus.

12. Et filia hominis sacerdotis, si fuerit viro alienigenae, haec de primitiis sancti non edet.

13. Et filia sacerdotis si facta fuerit vidua vel ejecta, semen autem non fuerit ei, redibit in domum paternam secundum juventutem suam : de panibus patris sui comedet, et omnis alienigena non comedet de eis.

14. Et homo quicumque comederit sancta per ignorantiam, et adjiciet quintas illius super illud, et dabit sacerdoti sanctum.

15. Et non profanabunt sancta filiorum Israel, quae ipsi segregant Domino.

16. Et inducent super seipsos iniquitatem delicti, dum ipsi comedunt sancta eorum, quia ego Dominus, qui sanctifico eos.

17. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens :

18. Loquere ad Aaron, et filiis ejus, et omni synagoga Israel, et dices ad eos : Homo, homo de filiis Israel, vel de proselytis qui adjecti sunt ad eos in Israel, quicumque obtulerit munera sua secundum confessionem suam, vel secundum omnem electionem ipsorum, quaecumque obtulerint Domino in holocaustoma :

19. accepta vobis sine macula, masculina, ex armentis bouum vel ex ovibus vel ex capris.

20. Πάντα ὅσα ἂν ἔχη μῶμον ἐν αὐτῷ οὐ προσάξουσιν Κυρίῳ, διότι οὐ δεκτὸν ἔσται ὑμῖν.

21. Καὶ ἄνθρωπος ὅς ἂν προσενέγκῃ θυσίαν σωτηρίου τῷ Κυρίῳ διαστείλας εὐχὴν, ἢ κατὰ αἵρεσιν, ἢ ἐν ταῖς ἑορταῖς ὑμῶν, ἐκ τῶν βουκολίων ἢ ἐκ τῶν προβάτων, ἁμῶμον ἔσται εἰςδεκτὸν· πᾶς μῶμος οὐκ ἔσται ἐν αὐτῷ.

22. Τυφλὸν ἢ συντετριμμένον ἢ γλωσσότμητον ἢ μυρμηκιοῦντα ἢ ψωραγριοῦντα ἢ λεγχεῖνας ἔχοντα, οὐ προσάξουσιν ταῦτα τῷ Κυρίῳ, καὶ εἰς κάρπωσιν οὐ δώσετε ἀπ' αὐτῶν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῷ Κυρίῳ.

23. Καὶ μόσχον ἢ πρόβατον ὠτότμητον, ἢ κολοδόκερον, σφάγια ποιήσεις αὐτὰ σεαυτῷ· εἰς δὲ εὐχὴν σου οὐ δεχθήσεται.

24. Θλαδίαν, καὶ ἐκτεθλιμμένον, καὶ ἐκτομίαν, καὶ ἀπεσπασμένον, οὐ προσάξεις αὐτὰ τῷ Κυρίῳ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς ὑμῶν οὐ ποιήσετε.

25. Καὶ ἐκ χειρὸς ἀλλογενοῦς οὐ προσέσετε τὰ δῶρα τοῦ Θεοῦ ὑμῶν ἀπὸ πάντων τούτων· ὅτι φθάρματα ἔστιν ἐν αὐτοῖς, μῶμος ἐν αὐτοῖς οὐ δεχθήσεται ταῦτα ὑμῖν.

26. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·

27. Μόσχον ἢ αἶγα, ὡς ἂν τεθῇ, καὶ ἔσται ἐπτά ἡμέρας ὑπὸ τὴν μητέρα· τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ, καὶ ἐπάκεινα, δεχθήσεται εἰς δῶρα, κάρπωμα Κυρίῳ.

28. Καὶ μόσχον καὶ πρόβατον, αὐτὴν καὶ τὰ παιδία αὐτῆς, οὐ σφάζεις ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ.

29. Ἐὰν δὲ θύσῃς θυσίαν εὐχὴν χαρμοσύνης Κυρίῳ, εἰςδεκτὸν ὑμῖν θύσετε αὐτό.

30. Αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ἐκαίνη βρωθήσεται· οὐκ ἀπολείψετε ἀπὸ τῶν κρεῶν εἰς τοπρῶν· ἐγὼ εἰμι Κύριος.

31. Καὶ φυλάξετε τὰς ἐντολάς μου, καὶ ποιήσετε αὐτάς.

32. Καὶ οὐ βεβηλώσετε τὸ ὄνομα τοῦ ἁγίου, καὶ ἁγιασθήσομαι ἐν μέσῳ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ· ἐγὼ Κύριος ὁ ἁγιάζων ὑμᾶς,

33. ὁ ἐξαγαγὼν ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ὥστε εἶναι ὑμῶν Θεός· ἐγὼ Κύριος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΓ'.

1. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·

2. Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· Αἱ ἑορταὶ Κυρίου ἃς καλέσετε αὐτάς κλητὰς ἁγίας, αὗται εἰσιν αἱ ἑορταὶ μου.

3. Ἐξ ἡμέρας ποιήσεις ἔργα, τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ σάββατα, ἀνάπυσις κλητὴ ἁγία τῷ Κυρίῳ· πᾶν ἔργον οὐ ποιήσεις, σάββατά ἐστι τῷ Κυρίῳ ἐν πάσῃ κατοικίᾳ ὑμῶν.

4. Αὗται αἱ ἑορταὶ τῷ Κυρίῳ κλητὰς ἁγίαι, ἃς καλέσετε αὐτάς ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν.

5. Ἐν τῷ πρώτῳ μηνὶ ἐν τῇ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς, ἀναμέσον τῶν ἐσπερινῶν, πάσχα τῷ Κυρίῳ.

6. Καὶ ἐν τῇ πεντεκαίδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τούτου, ἑορτὴ τῶν ἄζυμων τῷ Κυρίῳ· ἐπτά ἡμέρας ἄζυμα ἔδεσθε.

7. Καὶ ἡμέρα ἡ πρώτη κλητὴ ἁγία ἔσται ὑμῖν· πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε.

8. Καὶ προσάξετε ὀλοκαυτώματα τῷ Κυρίῳ ἐπτά ἡμέρας, καὶ ἡ ἡμέρα ἡ ἐβδόμη κλητὴ ἁγία ἔσται ὑμῖν· πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε.

9. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·

20. Omnia quaecumque habuerint maculam in se, non adducent Domino : propterea quod non acceptum erit vobis.

21. Et homo quicumque obtulerit sacrificium salutaris distinguens votum, vel secundum electionem, vel in festiuitatibus vestris, ex armentis bouum vel ex ovibus, siue macula erit ad placitum : omnis macula non erit in eo.

22. Caecum vel confractum vel sectum lingua vel formiculosa vel scabiosa vel habentia impetigines, non adducent haec Domino, et in hostiam non dabitis de eis super altare Domino.

23. Et vitulum aut ovem sectam auribus, vel mutilatam cauda, jugulata facies ea tibi ipsi : in votum autem tuum non accipietur.

24. Cui sunt testiculi contriti, et cui contusi, et exsecti, et avulsi, non offeres ea Domino, et super terram vestram non facietis.

25. Et de manu alienigenae non offeretis munera Dei vestri ex omnibus his : quoniam vitia sunt in eis, macula in eis : non accipientur haec vobis.

26. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens :

27. Vitulum aut ovem aut capram, cum natum fuerit, et erit septem diebus sub matre : die autem octavo, et ultra, accipietur in munera, hostiam Domino.

28. Et vitulum et ovem, ipsam et filios ejus, non jugulabis in die uno.

29. Si autem sacrificaveris sacrificium votum gratiarum actionis Domino, ad placitum vobis sacrificabitis illud.

30. Illo ipso die comedetur : non relinquetis de carnibus in mane : ego sum Dominus.

31. Et custodietis mandata mea, et facietis ea.

32. Et non profanabis nomen sancti : et sanctificabor in medio filiorum Israel : ego Dominus, qui sanctifico vos,

33. qui eduxi vos de terra Aegypti, ut sim vester Deus : ego Dominus.

CAPUT XXIII.

1. Et dixit Dominus ad Moysen, dicens :

2. Loquere ad filios Israel, et dices ad eos : Solemnia Domini, quae vocabitis ea vocata sancta, ista sunt solemnia mea.

3. Sex diebus facies opera, septimo autem die sabata, requies vocata sancta Domino : omne opus non facies, sabata sunt Domino in omni habitatione vestra.

4. Haec sunt solemnitates Domino vocatae sanctae, quas vocabitis eas in temporibus earum.

5. In primo mense in quarta decima die mensis, intermedium vesperarum, pascha Domino.

6. Et in quintadecima die mensis hujus, solemnitas azy-morum Domino : septem diebus azyma comedetis.

7. Et dies prima vocata sancta erit vobis : omne opus servile non facietis.

8. Et adducetis holocaustomata Domino septem dies, et dies septima vocata sancta erit vobis : omne opus servile non facietis.

9. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens :

10. Εἶπον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἔρεῖς πρὸς αὐτούς· Ὅταν εἰσέλθῃτε εἰς τὴν γῆν ἣν ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν, καὶ θερίζετε τὸν θερισμὸν αὐτῆς, καὶ οἴσετε τὸ δράγμα ἀπαρχὴν τοῦ θερισμοῦ ὑμῶν πρὸς τὸν ἱερέα·

11. καὶ ἀνοίσει τὸ δράγμα ἔναντι Κυρίου, δεκτὸν ὑμῖν, τῇ ἐπαύριον τῆς πρώτης ἀνοίσει αὐτὸ ὁ ἱερεὺς.

12. Καὶ ποιήσετε ἐν τῇ ἡμέρᾳ, ἐν ᾗ ἂν φέρητε τὸ δράγμα, πρόβατον ἁμωμον ἐνιαυσίον εἰς ὀλοκαύτωμα τῷ Κυρίῳ.

13. Καὶ τὴν Θυσίαν αὐτοῦ δύο δέκατα σιμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ, θυσία τῷ Κυρίῳ, ὄσμη εὐωδίας Κυρίῳ, καὶ σπονδὴν αὐτοῦ τὸ τέταρτον τοῦ ἐν οἴνου.

14. Καὶ ἄρτον, καὶ πεφρυγμένα χιῶρα νέα οὐ φάγεσθε ἕως εἰς αὐτὴν τὴν ἡμέραν ταύτην, ἕως ἂν προσενέγκητε ὑμεῖς τὰ δῶρα τῷ Θεῷ ὑμῶν· νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν ἐν πάσῃ κατοικίᾳ ὑμῶν.

15. Καὶ ἀριθμήσετε ὑμῖν ἀπὸ τῆς ἐπαύριον τῶν σαββάτων, ἀπὸ τῆς ἡμέρας, ἥς ἂν προσενέγκητε τὸ δράγμα τοῦ ἐπιθέματος, ἑπτὰ ἐβδομάδας ὀλοκλήρους,

16. ἕως τῆς ἐπαύριον τῆς ἐσχάτης ἐβδομάδος ἀριθμήσετε πεντήκοντα ἡμέρας, καὶ προσοίσετε θυσίαν νέαν τῷ Κυρίῳ.

17. Ἀπὸ τῆς κατοικίας ὑμῶν προσοίσετε ἄρτους ἐπιθέμα, δύο ἄρτους· ἐκ δύο δεκάτων σιμιδάλεως ἔσονται, ἐζυμωμένοι πεφθῇσονται πρωτογεννημάτων τῷ Κυρίῳ.

18. Καὶ προσάξετε μετὰ τῶν ἄρτων ἑπτὰ ἁμνοὺς ἁμώμους ἐνιαυσίους, καὶ μόσχον ἓνα ἐκ βουκολίου, καὶ κριοὺς δύο ἁμώμους· καὶ ἔσονται ὀλοκαύτωμα τῷ Κυρίῳ· καὶ αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν θυσία ὄσμη εὐωδίας τῷ Κυρίῳ.

19. Καὶ ποιήσουσι χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἓνα περὶ ἁμαρτίας, καὶ δύο ἁμνοὺς ἐνιαυσίους εἰς θυσίαν σωτηρίου μετὰ τῶν ἄρτων τοῦ πρωτογεννηματος.

20. Καὶ ἐπιθήσει αὐτὰ ὁ ἱερεὺς μετὰ τῶν ἄρτων τοῦ πρωτογεννηματος ἐπιθέμα ἔναντι Κυρίου μετὰ τῶν δύο ἁμνῶν, ἅγια ἔσονται τῷ Κυρίῳ· τῷ ἱερεὶ τῷ προσφέροντι αὐτὰ, αὐτῇ ἔσται.

21. Καὶ καλέσετε ταύτην τὴν ἡμέραν κλητὴν· ἅγια ἔσται ὑμῖν· πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε ἐν αὐτῇ· νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν ἐν πάσῃ τῇ κατοικίᾳ ὑμῶν.

22. Καὶ ὅταν θερίζετε τὸν θερισμὸν τῆς γῆς ὑμῶν, οὐ συντελέσετε τὸ λοιπὸν τοῦ θερισμοῦ τοῦ ἀγροῦ σου, ἐν τῷ θερίζειν σε, καὶ τὰ ἀποπίπτοντα τοῦ θερισμοῦ σου οὐ συλλέξεις· τῷ πτωχῷ καὶ τῷ προσελύτῳ ὑπολείψεις αὐτά· ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν.

23. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·

24. Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, λέγων· Τοῦ μηνὸς τοῦ ἐβδόμου μιᾶ τοῦ μηνὸς ἔσται ὑμῖν ἀνάπαυσις, μνημόσυνον σαλπίγγων· κλητὴ ἅγια ἔσται ὑμῖν.

25. Πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε· καὶ προσάξετε ὀλοκαύτωμα Κυρίῳ.

26. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·

27. Καὶ τῇ δεκάτῃ τοῦ μηνὸς ἐβδόμου τούτου, ἡμέρα ἐξιλασμοῦ· κλητὴ ἅγια ἔσται ὑμῖν· καὶ ταπεινώσετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν, καὶ προσάξετε ὀλοκαύτωμα τῷ Κυρίῳ.

28. Πᾶν ἔργον οὐ ποιήσετε ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ· ἔστι γὰρ ἡμέρα ἐξιλασμοῦ αὕτη ὑμῖν, ἐξιλάσασθαι περὶ ὑμῶν ἔναντι Κυρίου τοῦ Θεοῦ ὑμῶν.

10. Dic filiis Israel, et dices ad eos : Cum intraveritis in terram quam ego do vobis, et messueritis messem ejus, et feretis manipulum primitiam messis vestrae ad sacerdotem :

11. et offeret manipulum coram Domino, acceptum vobis, crastina die a prima offeret illum sacerdos.

12. Et facietis in die, in quacumque attuleritis manipulum, ovem sine macula anniculam in holocaustoma Domino.

13. Et sacrificium ipsius, duas decimas similae refectae in oleo, sacrificium Domino, odor suavitatis Domino, et libamen ejus, quartam partem in vini.

14. Et panem, et fricta chidra nova non comedetis usque in hunc ipsum diem, quoadusque obtuleritis vos munera Deo vestro : legitimum sempiternum in progenies vestras in omni habitatione vestra.

15. Et numerabitis vobis a die crastino sabbatorum, a die quo obtuleritis manipulum superpositionis, septem septimanas integras,

16. usque ad crastinum ultimae septimanae numerabitis quinquaginta dies, et offeretis sacrificium novum Domino.

17. De habitatione vestra offeretis panes superpositionem, duos panes : ex duabus decimis similae erunt, fermentati coquantur de primis frugibus Domino.

18. Et adducetis cum panibus septem agnos sine macula anniculos, et vitulum unum ex armento bouum, et arietes duos sine macula : et erunt holocaustoma Domino : et sacrificia eorum, et libamina eorum, sacrificium odor suavitatis Domino.

19. Et facient hircum ex capris unum pro peccato, et duos agnos anniculos in sacrificium salutaris cum panibus primae frugis.

20. Et imponet ea sacerdos cum panibus primae frugis superpositionem ante Dominum cum duobus agnis, sancta erunt Domino : sacerdoti offerenti illa, ei erunt.

21. Et vocabitis hanc diem vocatam : sancta erit vobis : omne opus servile non facietis in ea : legitimum sempiternum in progenies vestras in omni habitatione vestra.

22. Et cum messueritis messem terrae vestrae, non consummabitis residuum messis agri tui, dum tu metis, et quae decidunt de messe tua, non colliges : mendico et proselyto relinques ea : ego Dominus Deus vester.

23. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens :

24. Loquere filiis Israel, dicens : Mensis septimi una mensis erit vobis requies, memoriale tubarum, vocata sancta erit vobis.

25. Omne opus servile non facietis : et adducetis holocaustoma Domino.

26. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens :

27. Et decima mensis septimi hujus, dies propitiationis : vocata sancta erit vobis : et humiliabitur animas vestras, et adducetis holocaustoma Domino.

28. Omne opus non facietis in hac ipsa die : est enim dies propitiationis haec vobis, ad propitiandum pro vobis, ante Dominum Deum vestrum.

29. Πᾶσα ψυχὴ, ἥτις μὴ ταπεινωθήσεται ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, ἐξολοθρευθήσεται ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς.

30. Καὶ πᾶσα ψυχὴ, ἥτις ποιήσει ἔργον ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, ἀπολείται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς.

31. Πᾶν ἔργον οὐ ποιήσετε νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν ἐν πάσαις κατοικίαις ὑμῶν.

32. Σάββατα σαββάτων ἔσται ὑμῖν καὶ ταπεινώσετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν. Ἀπὸ ἐνάτης τοῦ μηνός, ἀπὸ ἑσπέρας ἕως ἑσπέρας σαββατιεῖτε τὰ σάββατα ὑμῶν.

33. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·

34. Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, λέγων· Τῇ πεντεκαιδεκάτῃ τοῦ μηνός τοῦ ἐβδόμου τούτου ἑορτὴ σκηνῶν ἑπτὰ ἡμέρας τῷ Κυρίῳ.

35. Καὶ ἡ ἡμέρα ἡ πρώτη κλητὴ ἁγία· πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε.

36. Ἑπτὰ ἡμέρας προσάξετε δλοκαυτώματα τῷ Κυρίῳ, καὶ ἡ ἡμέρα ἡ ὀγδόη κλητὴ ἁγία ἔσται ὑμῖν. Καὶ προσάξετε δλοκαυτώματα Κυρίῳ· ἐξόδιόν ἐστι· πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε.

37. Αὗται ἑορταὶ Κυρίου, ἃς καλέσετε κλητὰς ἁγίας, ὅς τε προσενέγκαι καρπώματα τῷ Κυρίῳ, δλοκαυτώματα καὶ θυσίας αὐτῶν, καὶ σπονδὰς αὐτῶν τὸ καθ' ἡμέραν εἰς ἡμέραν.

38. Πλὴν τῶν σαββάτων Κυρίου, καὶ πλὴν τῶν δομάτων ὑμῶν, καὶ πλὴν πασῶν τῶν εὐχῶν ὑμῶν, καὶ πλὴν τῶν ἐκουσίῶν ὑμῶν, ἃ ἂν δῶτε τῷ Κυρίῳ.

39. Καὶ ἐν τῇ πεντεκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνός τοῦ ἐβδόμου τούτου, ὅταν συντελέσητε τὰ γεννήματα τῆς γῆς, ἑορτάσατε τῷ Κυρίῳ ἑπτὰ ἡμέρας· τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ ἀνάπαυσις, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ ἀνάπαυσις.

40. Καὶ λήψεσθε τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ καρπὸν ξύλου ὄρειον, καὶ κλάδους φοινίκων, καὶ κλάδους ξύλου δασεῖς, καὶ ἰτέας, καὶ ἄγνου κλάδους ἐκ χειμάρρου, εὐφρανθῆναι ἐναντι Κυρίου τοῦ Θεοῦ ὑμῶν ἑπτὰ ἡμέρας τοῦ ἐνιαυτοῦ.

41. Νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν· ἐν τῷ μηνί τῷ ἐβδόμῳ ἑορτάσατε αὐτήν.

42. Ἐν σκηναῖς κατοικήσετε ἑπτὰ ἡμέρας. Πᾶς ὁ αὐτόχθων ἐν Ἰσραὴλ κατοικήσει ἐν σκηναῖς,

43. ὅπως ἴδωσιν αἱ γενεαὶ ὑμῶν, ὅτι ἐν σκηναῖς κατήκισα τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, ἐν τῷ ἐξαγαγεῖν με αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου· ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν.

44. Καὶ ἐλάλησε Μωϋσῆς τὰς ἑορτάς Κυρίου τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΔ'.

1. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·

2. Ἐντείλαι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ λαβέτωσάν σοι ἔλαιον ἑλαίνων καθαρὸν κεκομμένον εἰς φῶς, καῦσαι λύχνον διαπαντός·

3. ἔξωθεν τοῦ καταπετάσματος ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου· καὶ καύσουσιν αὐτὸ Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἀπὸ ἑσπέρας ἕως πρωῒ ἐνώπιον Κυρίου ἐνδελεγῶς νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν.

4. Ἐπὶ τῆς λυχνίας τῆς καθαρᾶς καύσετε τοὺς λύχνους ἐναντίον Κυρίου ἕως εἰς τοπρωί.

5. Καὶ λήψεσθε σμιδαλιν, καὶ ποιήσετε αὐτὴν δώδεκα ἄρτους· δύο δεκάτων ἔσται ὁ ἄρτος ὁ εἷς.

29. Omnis anima, quaecumque non humiliabitur in hac ipsa die, exterminabitur de populo suo.

30. Et omnis anima, quaecumque faciet opus in hac ipsa die, peribit anima illa de populo suo.

31. Omne opus non facietis : legitimum sempiternum in progenies vestras in omnibus habitationibus vestris.

32. Sabbata sabbatorum erunt vobis : et humiliabitis animas vestras. A nona mensis, a vespera usque ad vesperam sabbalizabitis sabbata vestra.

33. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens :

34. Loquere filiis Israel, dicens : Quinta decima mensis septimi hujus solennitas tabernaculorum septem dies Domino.

35. Et dies prima vocata sancta : omne opus servile non facietis.

36. Septem diebus adducetis holocaustomata Domino, et dies octava vocata sancta erit vobis. Et adducetis holocaustomata Domino : exodium est : omne opus servile non facietis.

37. Hae sollemnitates Domino, quas vocabitis vocatas sanctas, ad offerendum hostias Domino, holocaustomata, et sacrificia eorum, et libamina eorum quod secundum diem in diem.

38. Præter sabbata Domini, et præter munera vestra, et præter omnia vota vestra, et præter spontanea vestra, quaecumque dederitis Domino.

39. Et in quintadecima die mensis septimi hujus, cum consumnaveritis genimina terræ, festum celebrabitis Domino septem dies : die primo requies, et die octavo requies.

40. Et sumetis die primo fructum ligni speciosum, et spatulas palmarum, et ramos ligni densos, et salices, et agni ramos de torrente, ad lætandum ante Dominum Deum vestrum septem diebus anni.

41. Legitimum sempiternum in progenies vestras : in mense septimo sollemnitatem istam celebrabitis.

42. In tabernaculis habitabit septem dies. Omnis indigena in Israel habitabit in tabernaculis :

43. ut sciant progenies vestrae, quod in tabernaculis habitare feci filios Israel, cum educerem eos de terra Aegypti : ego Dominus Deus vester.

44. Et locutus est Moyses sollemnitates Domini filiis Israel.

CAPUT XXIV.

1. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens :

2. Præcipe filiis Israel, et sumant tibi oleum de olivis mundum expressum ad lumen, ut ardeat lucerna semper

3. extra velum in tabernaculo testimonii : et accendent illud filii Aaron et filii ejus, a vespera usque in mane coram Domino indesinenter : legitimum sempiternum in progenies vestras.

4. Super candelabrum mundum accendetis lucernas ante Dominum usque in mane.

5. Et sumetis similaginem, et facietis cam duodecim panes : de duabus decimis erit unus panis.

6. Καὶ ἐπιθήσετε αὐτοὺς δύο θέματα, ἐξ ἄρτους τὸ ἐν θέμα ἐπὶ τὴν τράπεζαν τὴν καθαρὰν ἐναντι Κυρίου.

7. Καὶ ἐπιθήσετε ἐπὶ τὸ θέμα λίθον καθαρὸν καὶ ἄλα, καὶ ἔσονται εἰς ἄρτους εἰς ἀνάμνησιν προκειμένα τῷ Κυρίῳ.

8. Τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων προσθήσεται ἐναντι Κυρίου διαπαντός ἐνώπιον τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, διαθήκην αἰώνιον.

9. Καὶ ἔσται Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, καὶ φάγονται αὐτὰ ἐν τόπῳ ἁγίῳ· ἔστι γὰρ ἅγια τῶν ἁγίων. Τοῦτο αὐτῶν ἀπὸ τῶν θυσιαζομένων τῷ Κυρίῳ, νόμιμον αἰώνιον.

10. Καὶ ἐξῆλθεν υἱὸς γυναικὸς Ἰσραηλίδος, καὶ οὗτος ἦν υἱὸς Αἰγυπτίου ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ· καὶ ἐμαχίσαντο ἐν τῇ παρεμβολῇ, ὃ ἐκ τῆς Ἰσραηλίδος καὶ ὁ ἄνθρωπος ὁ Ἰσραηλίτης.

11. Καὶ ἐπονιάσας ὁ υἱὸς τῆς γυναικὸς τῆς Ἰσραηλίδος τὸ ὄνομα κατηράσατο· καὶ ἤγαγον αὐτὸν πρὸς Μωϋσῆν. Καὶ τὸ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Σαλωμεῖθ θυγάτηρ Δαβρεὶ ἐκ τῆς φυλῆς Δάν.

12. Καὶ ἀπέθεντο αὐτὸν εἰς φυλακὴν διακρίναι αὐτὸν διὰ προεπάγγελτος Κυρίου.

13. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·

14. Ἐξάγαγε τὸν καταρασάμενον ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ ἐπιθήσουσιν πάντες οἱ ἀκούσαντες τὰς χειρας αὐτῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ λιθοβολήσουσιν αὐτὸν πᾶσα ἡ συναγωγὴ.

15. Καὶ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ λάλησον, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· Ἄνθρωπος ὅς ἐάν καταράσῃται Θεόν, ἁμαρτίαν λήγεται.

16. Ὀνομάζων δὲ τὸ ὄνομα Κυρίου, θανάτῳ θανατούσθω· λίθοις λιθοβολείτω αὐτὸν ἡ πᾶσα συναγωγὴ Ἰσραὴλ· ἐάν τε προσήλυτος ἐάν τε αὐτόχθων, ἐν τῷ ὀνομάσαι αὐτὸν τὸ ὄνομα Κυρίου, τελευτάτω.

17. Καὶ ἄνθρωπος ὃς ἂν πατάξῃ ψυχὴν ἀνθρώπου, καὶ ἀποθάνῃ, θανάτῳ θανατούσθω.

18. Καὶ ὃς ἂν πατάξῃ κτῆνος, καὶ ἀποθάνῃ, ἀποτίσάτω ψυχὴν ἀντὶ ψυχῆς.

19. Καὶ ἐάν τις δῷ μῶμον τῷ πλησίον, ὡς ἐποίησεν αὐτῷ, ὡσαύτως ἀντιποιηθήσεται αὐτῷ.

20. Σύντριμμα ἀντὶ συντρίμματος, ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ, ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος, καθότι ἂν δῷ μῶμον τῷ ἀνθρώπῳ, οὕτως δοθήσεται αὐτῷ.

21. Ὃς ἂν πατάξῃ ἄνθρωπον, καὶ ἀποθάνῃ, θανάτῳ θανατούσθω.

22. Δικαιώσις μία ἔσται τῷ προσήλυτῳ καὶ τῷ ἐγχωρίῳ, ὅτι ἐγὼ εἰμι Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν.

23. Καὶ ἐλάλησε Μωϋσῆς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ· καὶ ἐξήγαγον τὸν καταρασάμενον ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ ἐλιθοβολήσαν αὐτὸν ἐν λίθοις, καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐποίησαν καθάπερ συνέταξε Κύριος τῷ Μωϋσῇ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΕ'.

1. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ, λέγων·

2. Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· Ὅταν εἰσέλθῃτε εἰς τὴν γῆν ἣν ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν, καὶ ἀναπαύσεται ἡ γῆ ἣν ἐγὼ ὑμῖν δίδωμι, σάββατα τῷ Κυρίῳ.

6. Et imponetis eos duas positiones : sex panes unam positionem super mensam mundam ante Dominum.

7. Et imponetis super positionem thus mundum et sal, et erunt in panes ad rememorationem proposita Domino.

8. Die sabbatorum apponentur ante Dominum semper coram filiis Israel, testamentum sempiternum.

9. Et erunt Aaron et filii ejus, et edent ea in loco sancto : sunt enim sancta sanctorum. Hoc erit eorum de his quas offeruntur Domino, legitimum sempiternum.

10. Et exiit filius mulieris Israelitidis, et hic erat filius Aegyptii inter filios Israel : et rixati sunt in castris, is qui erat ex Israelitide et homo Israelita.

11. Et cum nominasset filius mulieris Israelitidis nomen maledixit : et adduxerunt eum ad Moysen. Et nomen matris erat Salomith filia Dabri de tribu Dan.

12. Et deposuerunt eum in custodiam, ut judicaretur de illo per praeceptum Domini.

13. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens :

14. Ejice illum qui maledixit extra castra, et imponent omnes qui audierunt manus suas super caput ejus, et lapidabunt eum omnis synagoga.

15. Et filiis Israel loquere, et dices ad eos : Homo, quicumque maledixerit Deum, peccatum accipiet.

16. Nominans autem nomen Domini, morte moriatur : lapidibus lapidet eum omnis synagoga Israel : sive proselytus, sive indigena, cum ipse nominat nomen Domini, moriatur.

17. Et homo quicumque percusserit animam hominis, et mortuus fuerit, morte moriatur.

18. Et quicumque percusserit pecus, et mortuum fuerit, reddat animam pro anima.

19. Et si quis dederit maculam proximo, sicut fecit ei, ita vicissim fiet ipsi.

20. Contritionem pro contritione, oculum pro oculo, dentem pro dente, quemadmodum utique dederit maculam homini, ita dabitur ei.

21. Quicumque percusserit hominem, et mortuus fuerit, morte moriatur.

22. Justificatio una erit proselyto et indigenae, quoniam ego sum Dominus Deus vester.

23. Et locutus est Moyses filiis Israel : et eduxerunt eum qui maledixit extra castra, et lapidaverunt illum in lapidibus, et filii Israel fecerunt sicut praeceperat Dominus Moysi.

CAPUT XXV.

1. Et locutus est Dominus ad Moysen in monte Sina, dicens :

2. Loquere filiis Israel, et dices ad eos : Cum introieritis in terram quam ego do vobis, et requiescet terra quam ego do vobis, sabbata Domino.

3. Ἐξ ἔτη σπερεῖς τὸν ἀγρὸν σου, καὶ ἐξ ἔτη τεμεῖς τὴν ἀμπελὸν σου, καὶ συνάξεις τὸν καρπὸν αὐτῆς·

4. τῷ δὲ ἔτει τῷ ἑβδόμῳ σάββατα· ἀνάπαυσις ἔσται τῇ γῇ, σάββατα τῷ Κυρίῳ. Τὸν ἀγρὸν σου οὐ σπερεῖς, καὶ τὴν ἀμπελὸν σου οὐ τεμεῖς,

5. καὶ τὰ αὐτόματα ἀναβαίνοντα τοῦ ἀγροῦ σου οὐκ ἐκθερίσεις, καὶ τὴν σταφυλὴν τοῦ ἀγιάσματος σου οὐκ ἐκτρυγήσεις· ἐνιαυτὸς ἀναπαύσεως ἔσται τῇ γῇ.

6. Καὶ ἔσται τὰ σάββατα τῆς γῆς βρώματά σοι, καὶ τῷ παιδί σου, καὶ τῇ παιδίσῃ σου, καὶ τῷ μισθωτῷ σου, καὶ τῷ παροίκῳ τῷ προσκειμένῳ πρὸς σέ·

7. καὶ τοῖς κτήνεσί σου, καὶ τοῖς θηρίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ σου ἔσται πᾶν τὸ γέννημα αὐτοῦ εἰς βρώσιν.

8. Καὶ ἐξαριθμήσεις σεαυτῷ ἑπτὰ ἀναπαύσεις ἔτων, ἑπτὰ ἔτη ἑπτάκις καὶ ἔσονται σοι ἑπτὰ ἑβδομάδες ἔτων, ἐννέα καὶ τεσσαράκοντα ἔτη.

9. Διαγγελεῖτε σάλπιγγος φωνῇ ἐν πάσῃ τῇ γῇ ὑμῶν ἐν τῷ μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ, τῇ δεκάτῃ τοῦ μηνὸς· τῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἱλασμοῦ διαγγελεῖτε σάλπιγγι ἐν πάσῃ τῇ γῇ ὑμῶν.

10. Καὶ ἀγιάσετε τὸ ἔτος, τὸν πεντηχοστὸν ἐνιαυτὸν, καὶ διαβοήσετε ἄρεσιν ἐπὶ τῆς γῆς πᾶσι τοῖς κατοικοῦσιν αὐτήν· ἐνιαυτὸς ἀφέσεως, σημασία αὕτη ἔσται ὑμῖν. Καὶ ἀπελεύσεται εἰς ἕκαστος εἰς τὴν κτῆσιν αὐτοῦ, καὶ ἕκαστος εἰς τὴν πατριὰν αὐτοῦ ἀπελεύσεσθε.

11. Ἀφέσεως σημασία αὕτη, τὸ ἔτος τὸ πεντηχοστὸν, ἐνιαυτὸς ἔσται ὑμῖν· οὐ σπερεῖτε, οὐδὲ ἀμῆσετε τὰ αὐτόματα ἀναβαίνοντα αὐτῆς, καὶ οὐ τρυγήσετε τὰ ἁγιασμένα αὐτῆς,

12. ὅτι ἀφέσεως σημασία ἔστιν· ἅγιον ἔσται ὑμῖν ἀπὸ τῶν πεδίων φάγεσθε τὰ γεννήματα αὐτῆς.

13. Ἐν τῷ ἔτει τῆς ἀφέσεως σημασίας αὐτῆς ἐπανελεύσεται εἰς τὴν ἔκκτησιν αὐτοῦ.

14. Ἐὰν δὲ ἀποδῷ πράσιν τῷ πλησίον σου, ἐὰν δὲ καὶ κτήσῃ παρὰ τοῦ πλησίον σου, μὴ θλιβέτω ἄνθρωπος τὸν πλησίον.

15. Κατὰ ἀριθμὸν ἔτων μετὰ τὴν σημασίαν κτήσῃ παρὰ τοῦ πλησίον, κατὰ ἀριθμὸν ἐνιαυτῶν γεννημάτων ἀποδώσεται σοι.

16. Καθότι ἂν πλεῖον τῶν ἔτων πληθυνεῖ τὴν ἔκκτησιν αὐτοῦ, καὶ καθότι ἂν ἑλάττω τῶν ἔτων ἐλαττωνώσει τὴν ἔκκτησιν αὐτοῦ· ὅτι ἀριθμὸν γεννημάτων αὐτοῦ, οὕτως ἀποδώσεται σοι.

17. Μὴ θλιβέτω ἄνθρωπος τὸν πλησίον. Καὶ φοβηθήσῃ Κύριον τὸν Θεόν σου· ἐγὼ εἰμι Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν.

18. Καὶ ποιήσετε πάντα τὰ δικαιώματά μου, καὶ πάσας τὰς κρίσεις μου, καὶ φυλάξασθε, καὶ ποιήσετε αὐτά, καὶ κατοικήσετε ἐπὶ τῆς γῆς πεποιθότες.

19. Καὶ δώσει ἡ γῇ τὰ ἐκφόρια αὐτῆς, καὶ φάγεσθε εἰς πλησμονὴν, καὶ κατοικήσετε πεποιθότες ἐπ' αὐτῆς.

20. Ἐὰν δὲ λέγητε· Τί φάγομεθα ἐν τῷ ἔτει τῷ ἑβδόμῳ τούτῳ, ἐὰν μὴ σπείρωμεν μὴ δὲ συναγάγωμεν τὰ γεννήματα ἡμῶν;

21. καὶ ἀποστέλλω τὴν εὐλογίαν μου ὑμῖν ἐν τῷ ἔτει τῷ ἕκτῳ, καὶ ποιήσει τὰ γεννήματα αὐτῆς εἰς τὰ τρία ἔτη.

22. Καὶ σπερεῖτε τὸ ἔτος τὸ ὄγδοον, καὶ φάγεσθε ἀπὸ τῶν γεννημάτων παλαιὰ ἕως τοῦ ἔτους τοῦ ἐνάτου· ἕως ἂν ἔλθῃ τὸ γέννημα αὐτῆς, φάγεσθε παλαιὰ παλαιῶν.

3. Sex annis seminabis agrum tuum, et sex annis putabis vineam tuam, et congregabis fructum ejus :

4. anno autem septimo sabbata : requies erit terrae, sabbata Domino. Agrum tuum non seminabis, et vineam tuam non putabis,

5. et quae ab se surgunt de agro tuo non metes, et uvam sanctificationis tuae non vindemiabis : annus requietis erit terrae.

6. Et erunt sabbata terrae escæ tibi, et puero tuo, et ancillæ tuæ, et mercenario tuo, et inquilino qui applicatus est ad te :

7. et pecoribus tuis, et bestiis quæ sunt in terra tua, erit omnis fructus ejus in escam.

8. Et enumerabis tibi ipsi septem requietes annorum, septem annos septies : et erunt tibi septem septimanæ annorum, novem et quadraginta anni.

9. Annuntiabis tubæ voce in omni terra vestra in mense septimo, decima mensis : die propitiationis annuntiabis tuba in omni terra vestra.

10. Et sanctificabitis annum, quinquagesimum annum, et acclamabitis remissionem super terram omnibus inhabitantibus eam : annus remissionis, significatio hæc erit vobis. Et redibit unusquisque in possessionem suam, et unusquisque in familiam suam redibitis.

11. Remissionis significatio hæc, annus quinquagesimus, annus erit vobis : non seminabitis neque metetis quæ ab se surgunt ex ea, neque vindemiabitis sanctificata ejus :

12. quoniam remissionis significatio est : sanctum erit vobis : de campis comedetis fructus ejus.

13. In anno remissionis significationis ipsius redibit rursus in possessionem suam.

14. Si autem vendideris venditionem proximo tuo, si autem et emeris a proximo tuo, non affligat homo proximum.

15. Secundum numerum annorum post significationem emes a proximo, secundum numerum annorum fructuum vendet tibi.

16. Secundum quod plus annorum multiplicabit emptionem suam, et secundum quod minus annorum minuet emptionem suam : quoniam numerum fructuum suorum, sic vendet tibi.

17. Non affliget homo proximum. Et timebis Dominum Deum tuum : ego sum Dominus Deus vester.

18. Et facietis omnes justificationes meas, et omnia judicia mea, et custodietis, et facietis ea, et habitabitis super terram sidentes.

19. Et dabit terra proventus suos, et comedetis ad saturitatem, et habitabitis sidentes super eam.

20. Si autem dicatis : Quid comedemus in anno isto septimo, nisi seminaverimus neque collegerimus fructus nostros?

21. et mitto benedictionem meam vobis in anno sexto, et faciet fructus suos in tres annos.

22. Et seminabitis anno octavo, et comedetis de fructibus veteres usque ad annum nonum : quoadusque venerit fructus ejus, comedetis veteres veterum.

23. Καὶ ἡ γῆ οὐ πραθήσεται εἰς βεβαίωσιν ἐμὴ γάρ ἐστιν ἡ γῆ, διότι προσήλυτοι καὶ πάροικοι ὑμεῖς ἐστε ἐναντίον μου.

24. Καὶ κατὰ πᾶσαν γῆν κατασχέσεως ὑμῶν λύτρα δώσετε τῆς γῆς.

25. Ἐὰν δὲ πένηται ὁ ἀδελφός σου ὁ μετὰ σοῦ, καὶ ἀποδῶται ἀπὸ τῆς κατασχέσεως αὐτοῦ, καὶ ἔλθῃ ὁ ἀγγιστεύων ὁ ἐγγίζων αὐτῷ, καὶ λυτρώσεται τὴν πρᾶσιν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ.

26. Ἐὰν δὲ μὴ ᾖ τινι ὁ ἀγγιστεύων, καὶ εὐπορηθῇ τῇ χειρὶ, καὶ εὐρεθῇ αὐτῷ τὸ ἱκανόν, λύτρα αὐτοῦ.

27. Καὶ συλλογιεῖται τὰ ἔτη τῆς πράσεως αὐτοῦ, καὶ ἀποδώσει ὁ ὑπερέχει τῷ ἀνθρώπῳ ᾧ ἀπέδοτο αὐτὸ αὐτῷ, καὶ ἀπελεύσεται εἰς τὴν κατάσχασιν αὐτοῦ.

28. Ἐὰν δὲ μὴ εὐπορηθῇ αὐτοῦ ἡ χεὶρ τὸ ἱκανόν ὥστε ἀποδοῦναι αὐτῷ, καὶ ἔσται ἡ πράσις τῷ κτησαμένῳ αὐτὰ ἕως τοῦ ἔτους τῆς ἀφέσεως, καὶ ἐξελεύσεται ἐν τῇ ἀφέσει, καὶ ἀπελεύσεται εἰς τὴν κατάσχασιν αὐτοῦ.

29. Ἐὰν δὲ τις ἀποδῶται οἰκίαν οἰκητὴν ἐν πόλει τετειγμένη, καὶ ἔσται ἡ λύτρωσις αὐτῆς, ἕως πληρωθῇ ἐνιαυτὸς ἡμερῶν ἔσται ἡ λύτρωσις αὐτῆς.

30. Ἐὰν δὲ μὴ λυτρωθῇ ἕως ἂν πληρωθῇ αὐτῆς ἐνιαυτὸς ὅλος, κυρωθήσεται ἡ οἰκία ἡ οὖσα ἐν πόλει τῇ ἐχούσῃ τεῖχος βεβαίως τῷ κτησαμένῳ αὐτὴν εἰς τὰς γενεὰς αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐξελεύσεται ἐν τῇ ἀφέσει.

31. Αἱ δὲ οἰκαίαι αἱ ἐν ἐπαύλεσιν, αἷς οὐκ ἔστιν ἐν αὐταῖς τεῖχος κύκλῳ, πρὸς τὸν ἀγρὸν τῆς γῆς λογισθήσονται· λυτρωταὶ διαπαντὸς ἔσονται, καὶ ἐν τῇ ἀφέσει ἐξελεύσονται.

32. Καὶ αἱ πόλεις τῶν Λευιτῶν, οἰκαίαι τῶν πόλεων κατασχέσεως αὐτῶν, λυτρωταὶ διαπαντὸς ἔσονται τοῖς Λευίταις.

33. Καὶ ὅς ἂν λυτρώσῃται παρὰ τῶν Λευιτῶν, καὶ ἐξελεύσεται ἡ διάπρασις αὐτῶν οἰκιῶν πόλεως κατασχέσεως αὐτῶν ἐν τῇ ἀφέσει, ὅτι οἰκαίαι τῶν πόλεων τῶν Λευιτῶν κατάσχεσις αὐτῶν ἐν μέσῳ υἱῶν Ἰσραὴλ.

34. Καὶ οἱ ἀγροὶ ἀφωρισμένοι ταῖς πόλεσιν αὐτῶν οὐ πραθήσονται, ὅτι κατάσχεσις αἰωνία τοῦτο αὐτῶν ἔστιν.

35. Ἐὰν δὲ πένηται ὁ ἀδελφός σου ὁ μετὰ σοῦ, καὶ ἀδυνατήσῃ ταῖς χερσὶ παρὰ σοί, ἀντιλήψῃ αὐτοῦ ὡς προσηλύτου καὶ παροίκου, καὶ ζήσεται ὁ ἀδελφός σου μετὰ σοῦ.

36. Οὐ λήψῃ παρ' αὐτοῦ τόκον, οὐδὲ ἐπὶ πλήθει, καὶ φοβηθήσῃ τὸν Θεόν σου· ἐγὼ Κύριος· καὶ ζήσεται ὁ ἀδελφός σου μετὰ σοῦ.

37. Τὸ ἀργύριόν σου οὐ δώσεις αὐτῷ ἐπὶ τόκῳ, καὶ ἐπὶ πλεονασμῷ οὐ δώσεις αὐτῷ τὰ βρώματά σου.

38. Ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν, ὁ ἐξαγαγὼν ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, δοῦναι ὑμῖν τὴν γῆν Χαναάν, ὥστε εἶναι ὑμῶν Θεός.

39. Ἐὰν δὲ ταπεινωθῇ ὁ ἀδελφός σου παρὰ σοί, καὶ πραθῇ σοι, οὐ δουλεύσει σοι δουλείαν οἰκέτου·

40. ὡς μισθωτὸς ἢ πάροικος ἔσται σοι. Ἔως τοῦ ἔτους τῆς ἀφέσεως ἐργᾶται παρὰ σοί,

41. καὶ ἐξελεύσεται τῇ ἀφέσει, καὶ τὰ τέχνα αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀπελεύσεται εἰς τὴν γενεάν αὐτοῦ, εἰς τὴν κατάσχασιν τὴν πατρικὴν ἀποδραμεῖται.

42. Διότι οἰκέται μου εἰσιν οὗτοι, οὓς ἐξήγαγον ἐκ γῆς Αἰγύπτου. Οὐ πραθήσεται ἐν πράσει οἰκέτου.

23. Et terra non venumdabitur in confirmationem : mea est enim terra, propter quod proselyti et incolae vos estis ante me.

24. Et per omnem terram possessionis vestrae redemptio- nem dabitur terrae.

25. Si autem inopia laboret frater tuus qui tecum, et vendiderit de possessione sua, et venerit propinquus qui prope est ei, et redimet venditionem fratris sui.

26. Si cui autem non fuerit propinquus, et abundaverit manu, et inventum ipsi fuerit quod satis sit, redemptio ejus.

27. Et computabit annos venditionis ejus, et reddet quod superest homini cui venditum erat illud ei, et redibit in possessionem suam.

28. Si autem non abundaverit ejus manus quod satis est ut reddat ei, et erit venditio ei qui emit ea usque ad sextum annum remissionis, et egredietur in remissione, et redibit in possessionem suam.

29. Si quis autem vendiderit domum habitabilem in ci- vitate murata, et erit redemptio ejus, donec compleatur : annus dierum erit redemptio ejus.

30. Si autem non fuerit redempta, dum impletus fuerit ejus annus totus, confirmabitur domus quae est in civitate habente murum stabiliter ei qui emit eam in progenies ejus, et non egredietur in remissione.

31. Domus autem quae in vicis, in quibus non est in eis murus in circuitu, ad agrum terrae computabuntur : redem- ptibiles semper erunt, et in remissione egredientur.

32. Et civitates Levitarum, domus civitatum possessionis eorum, redemptibiles semper erunt Levitis.

33. Et quicumque redemerit a Levitis, et egredietur ven- ditio ipsarum domorum civitatis possessionis eorum in re- missione, quoniam domus civitatum Levitarum, possessio eorum in medio filiorum Israel.

34. Et agri segregati civitatibus eorum non vendentur, quoniam possessio aeterna hoc eorum est.

35. Si autem paupertate laboret frater tuus qui tecum est, et non valeat manibus apud te, suscipe eum tamquam proselytum, et incolam ; et vivet frater tuus tecum.

36. Non accipies ab eo usuram, neque super multiplica- tionem, et timebis Deum tuum : ego Dominus : et vivet frater tuus tecum.

37. Argentum tuum non dabis ei pro usura, et pro excre- scentia non dabis ei escas tuas.

38. Ego Dominus Deus vester, qui eduxi vos de terra Aegypti, ad dandum vobis terram Chanaan, ut sim Deus vester.

39. Si autem humiliatus fuerit frater tuus apud te, et venditus fuerit tibi, non serviet tibi servitutem famuli :

40. tamquam mercenarius vel incola erit tibi. Usque ad annum remissionis operabitur apud te,

41. et egredietur remissione, et filii ejus cum eo, et redi- bit ad progeniem suam, ad possessionem paternam recur- ret.

42. Propterea quod famuli mei sunt isti, quos eduxi de terra Aegypti. Non vendetur in venditione famuli.

43. Οὐ κατατενεῖς αὐτὸν ἐν τῷ μόχθῳ, καὶ φοβή-
θήσῃ Κύριον τὸν Θεόν σου.

44. Καὶ παῖς καὶ παιδίσκη ὅσοι ἂν γένωνται σοι,
ἀπὸ τῶν ἰθυῶν ὅσοι κύκλῳ σου εἰσὶν, ἀπ' αὐτῶν κτή-
σεσθε δοῦλον καὶ δούλην,

45. καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν παροίκων τῶν ὄντων ἐν
ὑμῖν, ἀπὸ τούτων κτήσεσθε καὶ ἀπὸ τῶν συγγενῶν αὐ-
τῶν, ὅσοι ἂν γένωνται ἐν τῇ γῇ ὑμῶν, ἔστωσαν ὑμῖν
εἰς κατάσχεσιν.

46. Καὶ καταμεριεῖτε αὐτοὺς τοῖς τέκνοις ὑμῶν μεθ'
ὑμᾶς· καὶ ἔσονται ὑμῖν κατόχιμοι εἰς τὸν αἰῶνα· τῶν
δὲ ἀδελφῶν ὑμῶν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἕκαστος τὸν ἀδελ-
φὸν αὐτοῦ οὐ κατατενεῖ αὐτὸν ἐν τοῖς μόχθοις.

47. Ἐὰν δὲ εὗρῃ ἡ χεὶρ τοῦ προσηλύτου ἢ τοῦ πα-
ροίκου τοῦ παρὰ σοί, καὶ ἀπορηθεῖς ὁ ἀδελφός σου πρὸς τὴν
τῷ προσηλύτῳ ἢ τῷ παροίκῳ τῷ παρὰ σοί, ἢ ἐκ γενε-
τῆς προσηλύτῳ,

48. μετὰ τὸ πρᾶθῆναι αὐτῷ, λύτρωσις ἔσται αὐτοῦ·
εἰς τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ λυτρώσεται αὐτόν.

49. Ἀδελφὸς πατρός αὐτοῦ, ἢ υἱὸς ἀδελφοῦ πατρός
λυτρώσεται αὐτόν, ἢ ἀπὸ τῶν οἰκείων τῶν σαρκῶν αὐ-
τοῦ ἐκ τῆς φυλῆς αὐτοῦ λυτρώται αὐτόν. Ἐὰν δὲ εὐ-
πορηθεῖς ταῖς χερσὶ λυτρώται ἑαυτόν,

50. καὶ συλλογιεῖται πρὸς τὸν κεκτημένον αὐτόν ἀπὸ
τοῦ ἔτους ὃ ἀπέδοτο ἑαυτόν αὐτῷ ἕως τοῦ ἐνιαυτοῦ
τῆς ἀρέσεως, καὶ ἔσται τὸ ἀργύριον τῆς πράσεως αὐτοῦ
ὡς μισθίου· ἔτος ἐξ ἔτους ἔσται μετ' αὐτοῦ.

51. Ἐὰν δὲ τινι πλείον τῶν ἐτῶν ἦ, πρὸς ταῦτα
ἀποδώσει τὰ λύτρα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἀργυρίου τῆς πρά-
σεως αὐτοῦ.

52. Ἐὰν δὲ ὀλίγον καταλειφθῇ ἀπὸ τῶν ἐτῶν εἰς τὸν
ἐνιαυτὸν τῆς ἀρέσεως, καὶ συλλογιεῖται αὐτῷ κατὰ τὰ
ἔτη αὐτοῦ, καὶ ἀποδώσει τὰ λύτρα αὐτοῦ

53. ὡς μισθωτός· ἐνιαυτὸν ἐξ ἐνιαυτοῦ ἔσται μετ'
αὐτοῦ· οὐ κατατενεῖς αὐτόν ἐν τῷ μόχθῳ ἐνώπιόν σου.

54. Ἐὰν δὲ μὴ λυτρώται κατὰ ταῦτα, ἐξαλείφεται
ἐν τῷ ἔτει τῆς ἀρέσεως αὐτὸς καὶ τὰ παιδία αὐτοῦ μετ'
αὐτοῦ.

55. Ὅτι ἐμοὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ οἰκέται εἰσὶν, παῖδες
μου οὗτοί εἰσιν οὓς ἐξήγαγον ἐκ γῆς Αἰγύπτου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Κς'.

1. Ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν. Οὐ ποιήσετε ὑμῖν
αὐτοῖς χειροποίητα, οὐδὲ γλυπτὰ, οὐδὲ στήλην ἀνα-
στήσετε ὑμῖν, οὐδὲ λίθον σκοπὸν θήσετε ἐν τῇ γῇ ὑμῶν
προσκυνῆσαι αὐτῷ· ἐγὼ εἰμι Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν.

2. Τὰ σάββατά μου φυλάξεσθε, καὶ ἀπὸ τῶν ἁγίων
μου φοβηθήσεσθε· ἐγὼ εἰμι Κύριος.

3. Ἐὰν τοῖς προτάγμασί μου πορεύησθε, καὶ τὰς
ἐντολάς μου φυλάσσησθε, καὶ ποιήσετε αὐτάς,

4. καὶ δώσω τὸν ὑετὸν ὑμῖν ἐν καιρῷ αὐτοῦ, καὶ ἡ
γῆ δώσει τὰ γεννήματα αὐτῆς, καὶ τὰ ξύλα τῶν πε-
δίων ἀποδώσει τὸν καρπὸν αὐτῶν·

5. καὶ καταλήφεται ὑμῖν ὁ ἀλοητὸς τὸν τρυγητὸν,
καὶ ὁ τρυγητὸς καταλήφεται τὸν σπόρον· καὶ φάγεσθε
τὸν ἄρτον ὑμῶν εἰς πλησμονήν, καὶ κατοικήσετε μετὰ
ἀσφαλείας ἐπὶ τῆς γῆς ὑμῶν, καὶ πόλεμος οὐ διαλεύ-
σεται διὰ τῆς γῆς ὑμῶν,

6. καὶ δώσω εἰρήνην ἐν τῇ γῇ ὑμῶν· καὶ κοιμηθή-

43. Non distendes eum in labore, et timebis Dominum
Deum tuum.

44. Et puer et ancilla quicumque fuerint tibi ex gentibus,
quicumque in circuitu tuo sunt, ex eis emetis servum et
servam,

45. et ex filiis incolarum qui sunt in vobis, et ex cogna-
tis eorum, quicumque facti fuerint in terra vestra, sint vo-
bis in possessionem.

46. Et distribuetis eos filiis vestris post vos, et erunt vo-
bis possessi in æternum: ex fratribus autem vestris filiis
Israel, unusquisque fratrem suum non distendet cum in
laboribus.

47. Si autem invenerit manus proselyti vel incolæ qui
apud te, et ad inopiam redactus frater tuus venditus fuerit
proselyto vel incolæ qui apud te, vel ex stirpe proselyto,

48. postquam venditus ei fuerit, redemptio erit ejus:
unus fratrum ejus redimet eum.

49. Frater patris ejus, vel filius fratris redimet eum, vel
ex propinquis carniū ejus de tribu ejus redimet eum. Si
autem abundans factus manibus redimat seipsum,

50. et computabit cum eo qui emit eum, ab anno quo
vendidit seipsum ei, usque ad annum remissionis, et erit
argentum venditionis ejus tamquam mercenarii: annum ex
anno erit cum eo.

51. Si cui autem plus annorum fuerit, ad hæc reddet
redemptionem suam de argento venditionis suæ.

52. Si autem parum restet de annis ad annum remissio-
nis, et computabit ei secundum annos ejus, et reddet
redemptionem suam

53. tamquam mercenarius: annum ex anno erit cum eo:
non distendes eum in labore ante te.

54. Si autem non redimatur per hæc, egredietur in anno
remissionis ipse et filii ejus cum eo.

55. Quia mihi filii Israel famuli sunt, pueri mei hi sunt,
quos eduxi de terra Ægypti.

CAPUT XXVI.

1. Ego Dominus Deus vester. Non facietis vobis ipsis ma-
nufacta neque sculptilia, neque titulum erigetis vobis, ne-
que lapidem signum ponetis in terra vestra ad adorandum
illum: ego sum Dominus Deus vester.

2. Sabbata mea custodietis, et a sanctis meis timebitis:
ego sum Dominus.

3. Si in præceptis meis ambulaveritis, et mandata mea
custodieritis, et leceritis ea,

4. et dabo pluviā vobis in tempore suo, et terra dabit
genimina sua, et ligna camporum reddent fructum suum:

5. et comprehendet vobis trituration vindemiam, et vin-
demia comprehendet sationem: et manducabitis panem
vestrum ad saturitatem, et habitabitis cum securitate super
terram vestram, et bellum non pertransibit per terram ves-
tram,

6. et dabo pacem in terra vestra: et dormietis, et non

σεσθε, καὶ οὐκ ἔσται ὑμᾶς ὁ ἐκφοβῶν· καὶ ἀπολῶ θηρία
πονηρὰ ἐκ τῆς γῆς ὑμῶν.

7. Καὶ διώξεσθε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, καὶ πεσοῦνται
ἐναντίον ὑμῶν φόνῳ.

8. Καὶ διώξονται ἐξ ὑμῶν πέντε ἑκατὸν, καὶ ἑκα-
τὸν ὑμῶν διώξονται μυριάδας· καὶ πεσοῦνται οἱ ἐχθροὶ
ὑμῶν ἐναντίον ὑμῶν μαχαίρᾳ.

9. Καὶ ἐπιθλέψω ἐφ' ὑμᾶς, καὶ αὐξανῶ ὑμᾶς, καὶ
πληθυνῶ ὑμᾶς, καὶ στήσω τὴν διαθήκην μου μεθ' ὑμῶν.

10. Καὶ φάγεσθε παλαιὰ καὶ παλαιὰ παλαιῶν, καὶ
παλαιὰ ἐκ προσώπου νέων ἐξοίσετε.

11. Καὶ θήσω τὴν σκηνὴν μου ἐν ὑμῖν, καὶ οὐ βδε-
λύζεται ἡ ψυχὴ μου ὑμᾶς,

12. καὶ ἐμπεριπατήσω ἐν ὑμῖν· καὶ ἔσομαι ὑμῶν
Θεός, καὶ ὑμεῖς ἔσεσθέ μοι λαός.

13. Ἐγὼ εἰμι Κύριος ὁ Θεός ὑμῶν, ὁ ἐξαγαγὼν
ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ὄντων ὑμῶν δούλων· καὶ συνέ-
τριψα τὸν δεσμόν τοῦ ζυγοῦ ὑμῶν, καὶ ἤγαγον ὑμᾶς
μετὰ παρρησίας.

14. Ἐάν δὲ μὴ ὑπακούσητέ μου, μὴ δὲ ποιήσετε τὰ
προστάγματά μου ταῦτα,

15. ἀλλὰ ἀπειθήσητε αὐτοῖς, καὶ τοῖς κρίμασί μου
προσθήσῃ ἡ ψυχὴ ὑμῶν, ὥστε ὑμᾶς μὴ ποιεῖν πάσας
τὰς ἐντολάς μου, ὥστε διασκεδάσαι τὴν διαθήκην μου,

16. καὶ ἐγὼ ποιήσω οὕτως ὑμῖν· καὶ ἐπιστήσω ἐφ'
ὑμᾶς τὴν ἀπορίαν, τὴν τε ψώραν, καὶ τὸν ἱκτερα σφα-
κελίζοντα τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν, καὶ τὴν ψυχὴν ὑμῶν
ἐκτρίχουσιν· καὶ σπερεῖτε διακενῆς τὰ σπέρματα ὑμῶν,
καὶ ἔδονται οἱ ὑπεναντίοι ὑμῶν.

17. Καὶ ἐπιστήσω τὸ πρόσωπόν μου ἐφ' ὑμᾶς, καὶ
πεσεῖσθε ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν, καὶ διώξονται ὑμᾶς
οἱ μισοῦντες ὑμᾶς, καὶ φευξεσθε οὐδενὸς διώκοντος ὑμᾶς.

18. Καὶ ἐάν ἕως τούτου μὴ ὑπακούσητέ μου, καὶ
προσθήσω τοῦ παιδεῦσαι ὑμᾶς ἑπτάκις ἐπὶ ταῖς ἀμαρ-
τίαις ὑμῶν.

19. Καὶ συντρίψω τὴν ὑβρίν τῆς ὑπερηφανείας ὑμῶν·
καὶ θήσω τὸν οὐρανὸν ὑμῖν σιδηροῦν, καὶ τὴν γῆν ὑμῶν
ὥσει χαλκῆν.

20. Καὶ ἔσται εἰς κενὸν ἡ ἰσχύς ὑμῶν· καὶ οὐ δώσει
ἡ γῆ ὑμῶν τὸν σπόρον αὐτῆς, καὶ τὸ ξύλον τοῦ ἀγροῦ ὑμῶν
οὐ δώσει τὸν καρπὸν αὐτοῦ.

21. Καὶ ἐάν μετὰ ταῦτα πορεύησθε πλάγιοι, καὶ μὴ
βούλησθε ὑπακοῦειν μου, προσθήσω ὑμῖν πληγὰς ἑπτὰ
κατὰ τὰς ἀμαρτίας ὑμῶν.

22. Καὶ ἀποστέλλω ἐφ' ὑμᾶς τὰ θηρία τὰ ἄγρια τῆς
γῆς, καὶ κατέδετα ὑμᾶς, καὶ ἐξαναλώσει τὰ κτήνη
ὑμῶν, καὶ ὀλιγοστοὺς ποιήσω ὑμᾶς, καὶ ἐρημωθήσονται
αἱ ὁδοὶ ὑμῶν.

23. Καὶ ἐπὶ τούτοις ἐάν μὴ παιδευθῆτε, ἀλλὰ πο-
ρεύησθε πρὸς με πλάγιοι,

24. πορεύσομαι καὶ γὼ μεθ' ὑμῶν θυμῷ πλάγιῳ, καὶ
πατάξω ὑμᾶς καὶ γὼ ἑπτάκις ἀντὶ τῶν ἀμαρτιῶν ὑμῶν.

25. Καὶ ἐπάξω ἐφ' ὑμᾶς μάχαιραν ἐκδοικοῦσαν δίκην
δικῆς, καὶ καταφύξεσθε εἰς τὰς πόλεις ὑμῶν· καὶ
ἐξαποστελῶ θάνατον εἰς ὑμᾶς, καὶ παραδοθήσεσθε εἰς
χεῖρας τῶν ἐχθρῶν.

26. Ἐν τῷ θλίψαι ὑμᾶς σιτοδεία ἄρτων, καὶ πέψουσι
δέκα γυναῖκες τοὺς ἄρτους ὑμῶν ἐν κλιβάνῳ ἑνὶ, καὶ
ἀποδώσουσι τοὺς ἄρτους ὑμῶν ἐν σταθμῷ, καὶ φάγεσθε,
καὶ οὐ μὴ ἐμπλησθῆτε.

erit qui vos exterroat : et exterminabo bestias malas de
terra vestra.

7. Et persequentur inimicos vestros, et cadent in con-
spectu vestro caede.

8. Et persequentur ex vobis quinque centum, et centum
ex vobis persequentur decem millia : et cadent inimici ves-
tri in conspectu vestro gladio.

9. Et respiciam super vos, et augebo vos, et multiplicabo
vos, et statuam testamentum meum vobiscum.

10. Et manducabitis vetera et vetera velerum, et ejicietis
vetera a conspectu novorum.

11. Et ponam tabernaculum meum in vobis, et non abo-
minabitur anima mea vos,

12. et inambulabo inter vos : et ero Deus vester, et vos
eritis mihi populus.

13. Ego sum Dominus Deus vester, qui eduxi vos de
terra Aegypti, cum essetis servi : et contrivi vinculum jugi
vestri, et duxi vos cum fiducia.

14. Si autem non obedieritis mihi, neque feceritis prae-
cepta mea haec,

15. sed increduli fueritis illis, et judicia mea exhorruerit
anima vestra, ut non faciatis omnia mandata mea, ut dis-
sipetis testamentum meum ;

16. et ego faciam sic vobis : et obfirmabo super vos ege-
statem, et scabiem, et morbum regium consumentem ocu-
los vestros, et animam vestram liquefacientem : et semi-
nabit frustra semina vestra, et comedent adversarii vestri.

17. Et obfirmabo faciem meam in vos, et cadetis ante
inimicos vestros, et persequentur vos qui oderunt vos, et
fugietis nemine persequente vos.

18. Et si usque adhuc non obedieritis mihi, et apponam
castigare vos septies in peccatis vestris.

19. Et conteram contumeliam superbiae vestrae, et ponam
caelum vobis ferreum, et terram vestram tamquam aeneam.

20. Et erit frustra fortitudo vestra : et non dabit terra
vestra semen suum, et lignum agri vestri non dabit fructum
suum.

21. Et si post haec ambulaveritis obliqui, et nolueritis
obedire mihi, adjiciam vobis plagas septem secundum pec-
cata vestra.

22. Et mitto in vos bestias agrestes terrae, et comedent
vos, et consument pecora vestra, et paucos faciam vos, et
desertae fient viae vestrae.

23. Et in his si non eritis castigati, sed ambulaveritis erga
me obliqui,

24. ambulabo et ego vobiscum furore obliquo, et percu-
tiam vos et ego septies pro peccatis vestris.

25. Et inducam super vos gladium vindicantem vin-
dictam testamenti, et confugietis in civitates vestras, et
emittam mortem in vos, et trademini in manus inimicorum.

26. In tribulando vos penuria panum, et coquent decem
mulieres panes vestros in clibano uno, et reddent panes
vestros in pondere, et comedetis, et non saturabimini.

27. Ἐὰν δὲ ἐπὶ τούτοις μὴ ὑπακούσῃτέ μου, καὶ πορεύσθε πρὸς με πλάγιοι,

28. καὶ αὐτὸς πορεύσομαι μεθ' ὑμῶν ἐν θυμῷ πλάγιῳ, καὶ παιδεύσω ὑμᾶς ἐγὼ ἑπτάκις κατὰ τὰς ἁμαρτίας ὑμῶν.

29. Καὶ φάγεσθε τὰς σάρκας τῶν υἱῶν ὑμῶν, καὶ τὰς σάρκας τῶν θυγατέρων ὑμῶν φάγεσθε.

30. Καὶ ἐρημώσω τὰς στήλας ὑμῶν, καὶ ἐξολοθρεύσω τὰ ξύλινα χειροποίητα ὑμῶν, καὶ θήσω τὰ κῶλα ὑμῶν ἐπὶ τὰ κῶλα τῶν εἰδώλων ὑμῶν, καὶ προσοχθιεῖ ἡ ψυχὴ μου ὑμῖν.

31. Καὶ θήσω τὰς πόλεις ὑμῶν ἐρήμους, καὶ ἐξηρημώσω τὰ ἅγια ὑμῶν, καὶ οὐ μὴ ὁσφρανθῶ τῆς ὁσμῆς τῶν θυσιῶν ὑμῶν.

32. Καὶ ἐξηρημώσω ἐγὼ τὴν γῆν ὑμῶν, καὶ θαυμάσονται ἐπ' αὐτῇ οἱ ἐχθροὶ ὑμῶν, οἱ ἐνοικοῦντες ἐν αὐτῇ.

33. Καὶ διασπερώ ὑμᾶς εἰς τὰ ἔθνη, καὶ ἐξαναλώσει ὑμᾶς ἐπιπορευομένη ἡ μάχαιρα, καὶ ἔσται ἡ γῆ ὑμῶν ἐρημος, καὶ αἱ πόλεις ὑμῶν ἔσονται ἐρημοί.

34. Τότε εὐδοκήσει ἡ γῆ τὰ σάββατα αὐτῆς πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ἐρημώσεως αὐτῆς,

35. καὶ ὑμεῖς ἔσεσθε ἐν τῇ γῇ τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν· τότε σαββατιεῖ ἡ γῆ, καὶ εὐδοκήσει ἡ γῆ τὰ σάββατα αὐτῆς πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ἐρημώσεως αὐτῆς· σαββατιεῖ δ' οὐκ ἔσαββάτισεν ἐν τοῖς σαββάτοις ὑμῶν, ἥνικα κατοικεῖτε αὐτήν.

36. Καὶ τοῖς καταλειφθεῖσιν ἐξ ὑμῶν ἐπάξω δουλείαν εἰς τὴν καρδίαν αὐτῶν ἐν τῇ γῇ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν· καὶ διώξεται αὐτοὺς φωνὴ φύλλου φερομένου, καὶ φεύγεται ὡς φεύγοντες ἀπὸ πολέμου, καὶ πεσοῦνται οὐδενὸς διώκοντος.

37. Καὶ ὑπερόψεται ὁ ἀδελφὸς τὸν ἀδελφὸν ὥσει ἐν πολέμῳ, οὐθενὸς κατατρέχοντος, καὶ οὐ δυνήσεσθε ἀντιστῆναι τοῖς ἐχθροῖς ὑμῶν.

38. Καὶ ἀπολείψετε ἐν τοῖς ἔθνεσι, καὶ κατέδεσται ὑμᾶς ἡ γῆ τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν.

39. Καὶ οἱ καταλειφθέντες ἀπ' ὑμῶν καταφθαρήσονται διὰ τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν, καὶ διὰ τὰς ἁμαρτίας τῶν πατέρων αὐτῶν ἐν τῇ γῇ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν ταχῆσονται.

40. Καὶ ἐξαγορεύσουσι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν, καὶ τὰς ἁμαρτίας τῶν πατέρων αὐτῶν, ὅτι παρέδωκαν καὶ ὑπερεῖδόν με, καὶ ὅτι ἐπορεύθησαν ἐναντίον μου πλάγιοι,

41. καὶ ἐγὼ ἐπορεύθην μετ' αὐτῶν ἐν θυμῷ πλάγιῳ· καὶ ἀπολώ αὐτοὺς ἐν τῇ γῇ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν. Τότε ἐντραπήσεται ἡ καρδία αὐτῶν ἡ ἀπερίτμητος, καὶ τότε εὐδοκήσουσι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν.

42. Καὶ μνησθήσομαι τῆς διαθήκης Ἰακώβ, καὶ τῆς διαθήκης Ἰσαὰκ, καὶ τῆς διαθήκης Ἀβραάμ μνησθήσομαι·

43. καὶ τῆς γῆς μνησθήσομαι, καὶ ἡ γῆ ἐγκαταλειφθήσεται ἀπ' αὐτῶν· τότε προσδέξεται ἡ γῆ τὰ σάββατα αὐτῆς, ἐν τῷ ἐρημωθῆναι αὐτήν δι' αὐτούς· καὶ αὐτοὶ προσδέξονται τὰς αὐτῶν ἀνομίας, ἀνθ' ὧν τὰ κρίματά μου ὑπερεῖδον, καὶ τοῖς προσηγάμασί μου προσώχθισαν τῇ ψυχῇ αὐτῶν.

44. Καὶ οὐδ' ὡς ὄντων αὐτῶν ἐν τῇ γῇ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν οὐχ ὑπερεῖδον αὐτούς, οὐδὲ προσώχθισα αὐτοῖς, ὥστε ἐξαναλῶσαι αὐτούς τοῦ διασχεδάσαι τὴν διαθήκην μου τὴν πρὸς αὐτούς· ἐγὼ γάρ εἰμι Κύριος ὁ Θεὸς αὐτῶν.

45. Καὶ μνησθήσομαι διαθήκης αὐτῶν τῆς προτέ-

27. Si autem in his non obedieritis mihi, et ambulaveritis erga me obliqui;

28. et ipse ambulabo vobiscum in furore obliquo, et castigabo ego vos septies secundum peccata vestra.

29. Et comedetis carnes filiorum vestrorum, et carnes filiarum vestrarum comedetis.

30. Et desolabo titulos vestros, et disperdam lignea manufacta vestra, et ponam cadavera vestra super cadavera idolorum, et exhorrescet anima mea vos.

31. Et ponam urbes vestras, desertas, et desolabo sancta vestra, et non olfaciam odorem sacrificiorum vestrorum.

32. Et desolabo ego terram vestram, et mirabuntur super eam inimici vestri, inhabitantes in ea.

33. Et dispergam vos in gentes, et consumet vos perambulans gladius, et erit terra vestra deserta, et civitates vestrae erunt desertae.

34. Tunc bene sentiet terra sabbata sua omnes dies desolationis suae,

35. et vos eritis in terra inimicorum vestrorum: tunc sabbatizabit terra, et bene sentiet terra sabbata sua omnes dies desolationis suae: sabbatizabit quae non sabbatizavit in sabbatis vestris, quando inhabitabatis eam.

36. Et eis qui residui fuerint ex vobis superducam servitutem in cor eorum in terra inimicorum suorum: et persequetur eos vox solii volantis, et fugient sicut fugientes de bello, et cadent nemine persequente.

37. Et despiciet frater fratrem sicut in bello, nemine incurrente, et non poteritis resistere inimicis vestris.

38. Et peribitis inter gentes, et comedet vos terra inimicorum vestrorum.

39. Et qui residui fuerint ex vobis corrumpentur propter peccata sua, et propter peccata patrum suorum: in terra inimicorum suorum tabescent.

40. Et confitebuntur peccata sua, et peccata patrum suorum, quoniam praevericati sunt et despexerunt me, et quoniam ambulaverunt coram me obliqui,

41. et ego ambulavi cum eis in furore obliquo: et perdam eos in terra inimicorum eorum. Tunc confundetur cor eorum incircumcisum, et tunc bene sentient peccata sua.

42. Et recordabor testamenti Jacob, et testamenti Isaac, et testamenti Abraham recordabor:

43. et terrae recordabor, et terra derelinquetur ab eis: tunc accipiet terra sabbata sua, cum ipsa desolata fuerit propter eos: et ipsi accipient iniquitates suas, pro eo quod iudicia mea despexerunt, et praecepta mea exhorruerunt animo suo.

44. Verumtamen neque cum essent in terra inimicorum suorum despexi eos, neque exhorui eos, ut delerem illos dissipando testamentum meum quod erga illos: ego enim sum Dominus Deus eorum.

45. Et recordabor testamenti eorum prioris, cum eduxi

ρας, ὅτε ἐξήγαγον αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐξ οἴκου δουλείας ἐναντι τῶν ἐθνῶν, τοῦ εἶναι αὐτῶν Θεός· ἐγώ εἰμι Κύριος.

46. Ταῦτα τὰ κρίματά μου, καὶ τὰ προστάγματά μου, καὶ ὁ νόμος ὃν ἔδωκε Κύριος ἀναμέσον αὐτοῦ καὶ ἀναμέσον τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἐν τῷ ὄρει Σινᾷ ἐν χειρὶ Μωϋσῆ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΖ΄.

1. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·

2. Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς· Ὃς ἂν εὐξῇται εὐχὴν ὥστε τιμὴν τῆς ψυχῆς αὐτοῦ τῷ Κυρίῳ,

3. ἔσται ἡ τιμὴ τοῦ ἄρσενος ἀπὸ εἰκοσαετοῦς ἕως ἑξηκονταετοῦς, ἔσται αὐτοῦ ἡ τιμὴ πεντήκοντα δίδραχμα ἀργυρίου τῷ σταθμῷ τῷ ἁγίῳ·

4. τῆς δὲ θηλείας ἔσται ἡ συντίμησις τριάκοντα δίδραχμα.

5. Ἐὰν δὲ ἀπὸ πενταετοῦς ἕως εἰκοσι ἐτῶν, ἔσται ἡ τιμὴ τοῦ ἄρσενος εἰκοσι δίδραχμα· τῆς δὲ θηλείας, δέκα δίδραχμα.

6. Ἀπὸ δὲ μηνιαίου ἕως πενταετοῦς, ἔσται ἡ τιμὴ τοῦ ἄρσενος πέντε δίδραχμα· τῆς δὲ θηλείας, τρία δίδραχμα ἀργυρίου.

7. Ἐὰν δὲ ἀπὸ ἑξηκονταετῶν καὶ ἐπάνω, ἂν μὲν ἄρσεν ᾖ, ἔσται ἡ τιμὴ αὐτοῦ πεντεκαίδεκα δίδραχμα ἀργυρίου· ἂν δὲ θήλεια, δέκα δίδραχμα.

8. Ἐὰν δὲ ταπεινὸς ᾖ τῇ τιμῇ, στήσεται ἐναντίον τοῦ ἱερέως, καὶ τιμήσεται αὐτὸν ὁ ἱερεὺς καθάπερ ἰσχυρεῖ ἡ χεὶρ τοῦ εὐξαμένου, τιμήσεται αὐτὸν ὁ ἱερεὺς.

9. Ἐὰν δὲ ἀπὸ τῶν κτηνῶν τῶν προσφερομένων ἀπ' αὐτῶν δῶρον τῷ Κυρίῳ, ὅς ἂν δῷ ἀπὸ τούτων τῷ Κυρίῳ, ἔσται ἅγιον.

10. Οὐκ ἀλλάξει αὐτὸ καλὸν πονηρῷ, οὐδὲ πονηρὸν καλῷ· ἂν δὲ ἀλλάσῃ ἀλλάξῃ αὐτὸ κτήνος κτήνει, ἔσται αὐτὸ καὶ τὸ ἀλλαγμὰ ἅγιον.

11. Ἐὰν δὲ πᾶν κτήνος ἀκάθαρτον, ἀφ' ὧν οὐ προσφέρεται ἀπ' αὐτῶν δῶρον τῷ Κυρίῳ, στήσεται τὸ κτήνος ἐναντι τοῦ ἱερέως,

12. καὶ τιμήσεται αὐτὸ ὁ ἱερεὺς, ἀναμέσον καλοῦ καὶ ἀναμέσον πονηροῦ· καὶ καθότι ἂν τιμήσῃται αὐτὸ ὁ ἱερεὺς, οὕτω στήσεται.

13. Ἐὰν δὲ λυτρούμενος λυτρώσῃται αὐτὸ, προσθήσει τὸ ἐπίπλεμπτον πρὸς τὴν τιμὴν αὐτοῦ.

14. Καὶ ἄνθρωπος ὅς ἂν ἁγιάσῃ τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἁγίαν τῷ Κυρίῳ, καὶ τιμήσῃται αὐτὴν ὁ ἱερεὺς ἀναμέσον καλῆς καὶ ἀναμέσον πονηρᾶς ὥς ἂν τιμήσῃται αὐτὴν ὁ ἱερεὺς, οὕτω σταθήσεται.

15. Ἐὰν δὲ ὁ ἁγιάσας αὐτὴν λυτρώται τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, προσθήσει ἐπ' αὐτὸ τὸ ἐπίπλεμπτον τοῦ ἀργυρίου τῆς τιμῆς, καὶ ἔσται αὐτῷ.

16. Ἐὰν δὲ ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ τῆς κατασκήσεως αὐτοῦ ἁγιάσῃ ἄνθρωπος τῷ Κυρίῳ, καὶ ἔσται ἡ τιμὴ κατὰ τὸν σπόρον αὐτοῦ· κόρου κρίθιν πεντήκοντα δίδραχμα ἀργυρίου.

17. Ἐὰν δὲ ἀπὸ τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς ἀφέσεως ἁγιάσῃ τὸν ἀγρὸν αὐτοῦ, κατὰ τὴν τιμὴν αὐτοῦ στήσεται.

18. Ἐὰν δὲ ἔσχατον μετὰ τὴν ἀφῆσιν ἁγιάσῃ τὸν ἀγρὸν αὐτοῦ, προσλογισίται αὐτῷ ὁ ἱερεὺς τὸ ἀργύριον ἐπὶ τὰ ἔτη τὰ ἐπίλοιπα, ἕως εἰς τὸν ἐνιαυτὸν τῆς ἀφέσεως, καὶ ἀνθυπαιρεθήσεται ἀπὸ τῆς συντιμήσεως αὐτοῦ.

eos de terra Egypti, de domo servitutis, coram gentibus, ut sint eorum Deus : ego sum Dominus.

46. Hæc sunt judicia mea, et præcepta mea, et lex quam dedit Dominus inter se et inter filios Israel, in monte Sina in manu Moysis.

CAPUT XXVII.

1. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens :

2. Loquere filiis Israel, et dices eis : Quicumque voverit votum tanquam pretium animæ suæ Domino ;

3. erit pretium masculi, a viginti annis usque ad sexaginta annos, erit ejus pretium quinquaginta didrachma argenti pondere ipso sancto :

4. feminae autem erit aestimatio triginta didrachma.

5. Si autem a quinque annis usque ad viginti annos, erit pretium masculi viginti didrachma : feminae autem decem didrachma.

6. Ab uno autem mense usque ad quinque annos, erit pretium masculi quinque didrachma : feminae autem tria didrachma argenti.

7. Si autem a sexaginta annis et supra, siquidem masculus fuerit, erit pretium ejus quindecim didrachma argenti : si autem femina, decem didrachma.

8. Si autem humilis fuerit pretio, stabit ante sacerdotem, et aestimabit eum sacerdos : sicut valet manus ejus qui vovit, aestimabit eum sacerdos.

9. Si autem de pecoribus quæ offeruntur de eis munus Domino, quicumque dederit de eis Domino, erit sanctum.

10. Non permutabit illud bonum malo, neque malum bono : si autem permutans permutaverit illud, ipsum et permutatio erunt sancta.

11. Si autem omne pecus immundum, de quibus non offertur de eis munus Domino, statuet pecus ante sacerdotem,

12. et aestimabit illud sacerdos inter bonum, et inter malum : et prout aestimaverit illud sacerdos, sic statuatur.

13. Si autem redimens redemerit illud, adjiciet quintas ad pretium ejus.

14. Et homo quicumque sanctificaverit domum suam sanctam Domino, et aestimabit eam sacerdos inter bonam et malam : quomodocumque aestimaverit eam sacerdos, sic constabit.

15. Si autem qui sanctificavit eam redimat domum suam ; adjiciet super illud quintas argenti pretii, et erit ei.

16. Si autem de agro possessionis suæ sanctificaverit homo Domino, et erit pretium secundum sementem ejus : pro coro hordei quinquaginta didrachma argenti.

17. Si autem ab anno remissionis sanctificaverit agrum suum, secundum pretium ejus statuatur.

18. Si autem ultimus post remissionem sanctificaverit agrum suum, computabit ei sacerdos argentum ad annos qui restant usque ad annum remissionis, et subducetur ab aestimatione illius.

19. Ἐάν δὲ λυτῶται τὸν ἀγρὸν ὁ ἀγιάσας αὐτὸν, προσθήσει τὸ ἐπίπεμπτον τοῦ ἀργυρίου πρὸς τὴν τιμὴν αὐτοῦ, καὶ ἔσται αὐτῷ.

20. Ἐάν δὲ μὴ λυτῶται τὸν ἀγρὸν, καὶ ἀποδοῖται τὸν ἀγρὸν ἀνθρώπῳ ἑτέρῳ, οὐκέτι μὴ λυτῶνται αὐτόν·

21. ἀλλ' ἔσται ὁ ἀγρὸς, ἐξεληλυθυίας τῆς ἀφάσεως, ἅγιος τῷ Κυρίῳ, ὥσπερ ἡ γῆ ἡ ἀφωρισμένη τῷ ἱερεὶ ἔσται κατὰσχέσις αὐτοῦ.

22. Ἐάν δὲ ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ οὗ κέκτηται, ὅς οὐκ ἔστιν ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ τῆς κατὰσχέσεως αὐτοῦ, ἀγιάσῃ τῷ Κυρίῳ,

23. λογιεῖται πρὸς αὐτὸν ὁ ἱερεὺς τὸ τέλος τῆς τιμῆς ἐκ τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς ἀφάσεως, καὶ ἀποδώσει τὴν τιμὴν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ἁγίαν τῷ Κυρίῳ.

24. Καὶ ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῆς ἀφάσεως ἀποδοθήσεται ὁ ἀγρὸς τῷ ἀνθρώπῳ παρ' οὗ κέκτηται αὐτόν, οὗ ἦν ἡ κατὰσχέσις τῆς γῆς.

25. Καὶ πᾶσα τιμὴ ἔσται σταθμίῳς ἁγίοις· εἴκοσι ὄβολοι ἔσται τὸ δίδραχμον.

26. Καὶ πᾶν πρωτότοκον ὃ ἐάν γένηται ἐν τοῖς κτήνεσί σου, ἔσται τῷ Κυρίῳ, καὶ οὐ καθαγιάσει αὐτὸ οὐδεὶς· ἐάν τε μόσχον, ἐάν τε πρόβατον, τῷ Κυρίῳ ἔστιν.

27. Ἐάν δὲ τῶν τετραπόδων τῶν ἀκαθάρτων, ἀλλὰ ἄξῃ κατὰ τὴν τιμὴν αὐτοῦ, καὶ προσθήσει τὸ ἐπίπεμπτον πρὸς αὐτό, καὶ ἔσται αὐτῷ· ἐάν δὲ μὴ λυτῶται, πρᾶθήσεται κατὰ τὸ τίμημα αὐτοῦ.

28. Πᾶν δὲ ἀνάθεμα, ὃ ἂν ἀναθῇ ἄνθρωπος τῷ Κυρίῳ ἀπὸ πάντων, ὅσα αὐτῷ ἔστιν, ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους, καὶ ἀπὸ ἀγροῦ κατὰσχέσεως αὐτοῦ, οὐκ ἀποδώσεται, οὐδὲ λυτῶσεται· πᾶν ἀνάθεμα, ἅγιον ἁγίων ἔσται τῷ Κυρίῳ.

29. Καὶ πᾶν ὃ ἐάν ἀνατεθῇ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων, οὐ λυτῶθήσεται, ἀλλὰ θανάτῳ θανατωθήσεται.

30. Πᾶσα δεκάτη τῆς γῆς ἀπὸ τοῦ σπέρματος τῆς γῆς, καὶ τοῦ καρποῦ τοῦ ξυλίνου, τῷ Κυρίῳ ἔστιν, ἅγιον τῷ Κυρίῳ.

31. Ἐάν δὲ λυτῶται λύτῳ ἄνθρωπος τὴν δεκάτην αὐτοῦ, τὸ ἐπίπεμπτον προσθήσει πρὸς αὐτόν, καὶ ἔσται αὐτῷ.

32. Καὶ πᾶσα δεκάτη βοῶν, καὶ προβάτων, καὶ πᾶν ὃ ἂν ἐλθῇ ἐν τῷ ἀριθμῷ ὑπὸ τὴν ῥάβδον, τὸ δέκατον ἔσται ἅγιον τῷ Κυρίῳ.

33. Οὐκ ἀλλάξεις καλὸν πονηρῷ, οὐδὲ πονηρὸν καλῷ· ἐάν δὲ ἀλλάσῃς ἀλλάξῃς αὐτό, καὶ τὸ ἀλλαγμὰ αὐτοῦ ἔσται ἅγιον, οὐ λυτῶθήσεται.

34. Αὗται εἰσιν αἱ ἐντολαὶ ὃς ἐνετείλατο Κύριος τῷ Μωϋσῇ πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐν τῷ ὄρει Σινᾷ.

19. Si autem redimat agrum is qui sanctificavit eum, adjiciet quintas argenti ad pretium ejus, et erit ipsi.

20. Si autem non redimat agrum, et vendat agrum homini alteri, non ultra redimet eum :

21. sed erit ager, postquam exierit remissio, sanctus Domino, tamquam terra quae segregata est sacerdoti erit possessio ejus.

22. Si autem de agro quem acquisivit, qui non est de agro possessionis suae, sanctificaverit Domino,

23. supputabit erga eum sacerdos finem pretii ex anno remissionis, et reddet pretium in die illa sanctum Domino.

24. Et in anno remissionis reddetur ager homini a quo acquisivit eum, cujus erat possessio terrae.

25. Et omne pretium erit ponderibus sanctis : viginti oboli erit didrachma.

26. Et omne primogenitum quodcumque natum fuerit in pecoribus tuis, erit Domino, et nemo sanctificabit illud : sive vitulum, sive ovem, Domino erit.

27. Si autem quadrupedum immundorum, permutabit juxta pretium ejus, et adjiciet quintas ad illud, et erit ipsi : si autem non redimat, vendetur secundum aestimationem ejus.

28. Omnis autem consecratio, quaecumque consecraverit homo Domino de omnibus quae ipsi sunt, ab homine usque ad pecus, et de agro possessionis suae, non vendetur, neque redimetur : omnis consecratio, sanctum sanctorum erit Domino.

29. Et omnis consecratio quae consecrata fuerit ab hominibus, non redimetur, sed morte morietur.

30. Omnis decima de semine terrae, et fructu ligneo, Domino est, sanctum Domino.

31. Si autem redimat redemptione homo decimam suam, quintam adjiciet ad illud, et erit ipsi.

32. Et omnis decima boum, et ovium, et quodcumque venerit in numerum sub virga, decimum quodque erit sanctum Domino.

33. Non permutabis bonum malo, neque malum bono : si autem permutans permutaveris illud, et permutatio ejus erit sancta, non redimetur.

34. Haec sunt mandata quae mandavit Dominus Moysi ad filios Israel in monte Sina.

ΑΡΙΘΜΟΙ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

1. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν ἐν τῇ ἐρήμῳ τῇ Σινᾷ, ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, ἐν μιᾷ τοῦ μηνὸς τοῦ δευτέρου, ἔτους δευτέρου, ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου, λέγων·

NUMERI.

CAPUT I.

1. Et locutus est Dominus ad Moysen in deserto Sina, in tabernaculo testimonii, in una mensis secundi, anno secundo, egressis ipsis de terra Aegypti, dicens :

2. Λάβετε ἀρχὴν πάσης συναγωγῆς Ἰσραὴλ κατὰ συγγενείας, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ἐξ ὀνόματος αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν·

3. πᾶς ἄρσεν ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν δυνάμει Ἰσραὴλ, ἐπισκέψασθε αὐτοὺς σὺν δυνάμει αὐτῶν σὺ καὶ Ἀαρὼν ἐπισκέψασθε αὐτούς.

4. Καὶ μεθ' ὑμῶν ἔσονται ἕκαστος κατὰ φυλὴν ἑκάστου ἀρχόντων, κατ' οἴκους πατριῶν ἔσονται.

5. Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν οἱ τινες παραστήσονται μεθ' ὑμῶν· Τῶν Ῥουβὴν· Ἐλισούρ υἱὸς Σεδιούρ.

6. Τῶν Συμεὼν· Σαλαμιήλ υἱὸς Σουρισαδαί.

7. Τῶν Ἰούδα· Ναασσὼν υἱὸς Ἀμιναδάβ.

8. Τῶν Ἰσάχαρ· Ναθναήλ υἱὸς Σωγάρ.

9. Τῶν Ζαβουλὼν· Ἐλιὰβ υἱὸς Χαϊλὼν.

10. Τῶν υἱῶν Ἰωσήφ τῶν Ἐφραΐμ· Ἐλισαμά υἱὸς Ἐμιαώδ. Τῶν Μανασσὴ· Γαμαλιήλ υἱὸς Φαδασούρ.

11. Τῶν Βενιαμίν· Ἀβιδάν υἱὸς Γαδεωνί.

12. Τῶν Δάν· Ἀχιέζερ υἱὸς Ἀμισαδαί.

13. Τῶν Ἀσήρ· Φαγαθὴλ υἱὸς Ἐχράν.

14. Τῶν Γάδ· Ἐλισάφ υἱὸς Ραγουήλ.

15. Τῶν Νεφθαλί· Ἀχιρέ υἱὸς Ἀνάν.

16. Οὗτοι ἐπὶ κλητοὶ τῆς συναγωγῆς, ἀρχόντες τῶν φυλῶν κατὰ πατρίδας αὐτῶν, χιλιάρχοι Ἰσραὴλ εἰσι.

17. Καὶ ἔλαβε Μωϋσῆς καὶ Ἀαρὼν τοὺς ἀνδρας τούτους τοὺς ἀνακληθέντας ἐξ ὀνόματος.

18. Καὶ πᾶσαν τὴν συναγωγὴν συνήγαγον ἐν μιᾷ τοῦ μηνὸς τοῦ δευτέρου ἔτους, καὶ ἐπηξονοῦσαν κατὰ γενέσεις αὐτῶν, κατὰ πατρίδας αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶν ἄρσενικὸν κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν,

19. ὃν τρόπον συνέταξε Κύριος τῷ Μωϋσῇ· καὶ ἐπασιέπησαν ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ Σινᾶ.

20. Καὶ ἐγένοντο οἱ υἱοὶ Ῥουβὴν πρωτοτόκου Ἰσραὴλ κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δῆμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἄρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει,

21. ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Ῥουβὴν, ἑξ καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι.

22. Τοῖς υἱοῖς Συμεὼν κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δῆμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἄρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει,

23. ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Συμεὼν, ἐννέα καὶ πεντήκοντα χιλιάδες καὶ τριακόσιοι. (α)

24. Τοῖς υἱοῖς Ἰούδα κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δῆμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἄρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει,

25. ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Ἰούδα, τέσσαρες καὶ ἑξομῆκοντα χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι.

26. Τοῖς υἱοῖς Ἰσάχαρ κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δῆμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἄρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει,

2. Sumite principium omnis synagogae Israel secundum cognationes, secundum domos patrum eorum, secundum numerum ex nomine eorum, secundum caput eorum :

3. omnis masculus a viginti annis et supra, omnis egrediens Israel, recognoscite eos cum virtute eorum : tu et Aaron recognoscite eos.

4. Et vobiscum erunt unusquisque secundum tribum uniuscujusque principum, secundum domos patrum erunt.

5. Et haec sunt nomina virorum qui quidem assistant vobiscum. Ex iis qui Ruben : Elisur filius Sediur.

6. Ex iis qui Symeon : Salamiel filius Surisadai.

7. Ex iis qui Juda : Naasson filius Aminadab.

8. Ex iis qui Issachar : Nathanael filius Sogar.

9. Ex iis qui Zabulon : Eliab filius Chelon.

10. Ex filiis Joseph, qui Ephraim : Elisama filius Emiud.

Ex iis qui Manasse : Gamaliel filius Phadasur.

11. Ex iis qui Benjamin : Abidan filius Gadeoni.

12. Ex iis qui Dan : Achiezer filius Amisadai.

13. Ex iis qui Aser : Phagiel filius Echan.

14. Ex iis qui Gad : Elisaph filius Raguel.

15. Ex iis qui Nephthali : Achire filius Anan.

16. Hi evocati synagoge, principes tribuum secundum familias eorum, chiliarchi Israel sunt.

17. Et sumpsit Moyses et Aaron viros hos evocatos ex nomine.

18. Et omnem synagogam congregaverunt in una mensis anni secundi, et recensuerunt secundum progenies eorum, secundum familias eorum, secundum numerum nominum eorum a viginti annis et supra, omne masculinum secundum caput eorum,

19. quemadmodum praecepit Dominus Moysi : et recogniti sunt in deserto ipsius Sina.

20. Et fuerunt filii Ruben primogeniti Israel secundum propinquitates eorum, secundum populos eorum, secundum domos familiarum eorum, secundum numerum nominum eorum, secundum caput eorum, omnia masculina a viginti annis et supra, omnis egrediens in virtute,

21. recognitio eorum de tribu Ruben, sex et quadraginta millia et quingenti.

22. Filiis Symeon secundum propinquitates eorum, secundum populos eorum, secundum domos familiarum eorum, secundum numerum nominum eorum, secundum caput eorum, omnia masculina a viginti annis et supra, omnis procedens in virtute,

23. recognitio eorum de tribu Symeon, novem et quinquaginta millia et trecenti.

24. Filiis Juda secundum propinquitates eorum, secundum populos eorum, secundum domos familiarum eorum, secundum numerum nominum eorum, secundum caput eorum, omnia masculina a viginti annis et supra, omnis procedens in virtute,

25. recognitio eorum de tribu Juda, quatuor et septuaginta millia et sexcenti.

26. Filiis Issachar secundum propinquitates eorum, secundum populos eorum, secundum domos familiarum eorum, secundum numerum nominum eorum, secundum caput eorum, omnia masculina a viginti annis et supra, omnis procedens in virtute

29. ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Ἰσάαχαρ, τέσσαρες καὶ πενήντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι.

30. Τοῖς υἱοῖς Ζαβουλὼν κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει,

31. ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Ζαβουλὼν, ἑπτὰ καὶ πενήντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι.

32. Τοῖς υἱοῖς Ἰωσήφ, υἱοῖς Ἐφραΐμ, κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει,

33. ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Ἐφραΐμ, τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι.

34. Τοῖς υἱοῖς Μανασσῆ κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει,

35. ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Μανασσῆ, δύο καὶ τριάκοντα χιλιάδες καὶ διακόσιοι.

36. Τοῖς υἱοῖς Βενιαμὴν κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει,

37. ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Βενιαμὴν, πέντε καὶ τριάκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι.

(α) 24. Τοῖς υἱοῖς Γὰδ κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει,

25. ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Γὰδ, πέντε καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι καὶ πενήντα.

38. Τοῖς υἱοῖς Δάν κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει,

39. ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Δάν, δύο καὶ ἑξήκοντα χιλιάδες καὶ ἑπτακόσιοι.

40. Τοῖς υἱοῖς Ἀσήρ κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει,

41. ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Ἀσήρ, μία καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι.

42. Τοῖς υἱοῖς Νεφθαλὶ κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει,

43. ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Νεφθαλὶ, τρεῖς καὶ πενήντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι.

44. Αὕτη ἡ ἐπίσκεψις ἣν ἐπεσκέψαντο Μωϋσῆς καὶ

29. recognitio eorum de tribu Issachar, quatuor et quinquaginta millia et quadringenti.

30. Filiis Zabulon secundum propinquitates eorum, secundum populos eorum, secundum domos familiarum eorum, secundum numerum nominum eorum, secundum caput eorum, omnia masculina a viginti annis et supra, omnis procedens in virtute,

31. recognitio eorum de tribu Zabulon, septem et quinquaginta millia et quadringenti.

32. Filiis Joseph, filius Ephraim, secundum propinquitates eorum, secundum populos eorum, secundum domos familiarum eorum, secundum numerum nominum eorum, secundum caput eorum, omnia masculina a viginti annis et supra, omnis procedens in virtute,

33. recognitio eorum de tribu Ephraim, quadraginta millia et quingenti.

34. Filiis Manasse secundum propinquitates eorum, secundum populos eorum, secundum domos familiarum eorum, secundum numerum nominum eorum, secundum caput eorum, omnia masculina a viginti annis et supra, omnis procedens in virtute,

35. recognitio eorum de tribu Manasse, duo et triginta millia et ducenti.

36. Filiis Benjamin secundum propinquitates eorum, secundum populos eorum, secundum domos familiarum eorum, secundum numerum nominum eorum, secundum caput eorum, omnia masculina a viginti annis et supra, omnis procedens in virtute,

37. recognitio eorum de tribu Benjamin, quinque et triginta millia et quadringenti.

24. Filiis Gad secundum propinquitates eorum, secundum populos eorum, secundum domos familiarum eorum, secundum numerum nominum eorum, secundum caput eorum, omnia masculina a viginti annis et supra, omnis procedens in virtute,

25. recognitio eorum de tribu Gad, quinque et quadraginta millia et sexcenti et quinquaginta.

38. Filiis Dan secundum propinquitates eorum, secundum populos eorum, secundum domos familiarum eorum, secundum numerum nominum eorum, secundum caput eorum, omnia masculina a viginti annis et supra, omnis procedens in virtute,

39. recognitio eorum de tribu Dan, duo et sexaginta millia et septingenti.

40. Filiis Aser secundum propinquitates eorum, secundum populos eorum, secundum domos familiarum eorum, secundum numerum nominum eorum, secundum caput eorum, omnia masculina a viginti annis et supra, omnis procedens in virtute,

41. recognitio eorum de tribu Aser, unum et quadraginta millia et quingenti.

42. Filiis Nephthali secundum propinquitates eorum, secundum populos eorum, secundum domos familiarum eorum, secundum numerum nominum eorum, secundum caput eorum, omnia masculina a viginti annis et supra, omnis procedens in virtute,

43. recognitio eorum de tribu Nephthali, tria et quinquaginta millia et quadringenti.

44. Haec est recognitio quam recognoverunt Moyses et

Ἀαρὼν καὶ οἱ ἄρχοντες Ἰσραὴλ, δώδεκα ἄνδρες· ἀνὴρ εἷς κατὰ φυλὴν μίαν, κατὰ φυλὴν οἴκων πατριᾶς ἦσαν.

45. Καὶ ἐγένετο πᾶσα ἡ ἐπίσκεψις υἱῶν Ἰσραὴλ σὺν δυνάμει αὐτῶν ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς δ' ἐκπορευόμενος παρατάσσεται ἐν Ἰσραὴλ,

46. ἑξακόσιοι χιλιάδες, καὶ τριςχιλιοὶ καὶ πεντακόσιοι καὶ πεντήκοντα.

47. Οἱ δὲ Λευῖται ἐκ τῆς φυλῆς πατριᾶς αὐτῶν οὐκ ἐπεσκέπησαν ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ.

48. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·

49. Ὅρα, τὴν φυλὴν Λεὺ οὐ συνεπισκέψῃ, καὶ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν οὐ λήψῃ ἐν μέσῳ υἱῶν Ἰσραὴλ.

50. Καὶ σὺ ἐπίστησον τοὺς Λευῖτας ἐπὶ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἐπὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ ἐπὶ πάντα ὅσα ἐστὶν ἐν αὐτῇ· ἀροῦσιν αὐτοὶ τὴν σκηνὴν, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς· καὶ αὐτοὶ λειτουργήσουσιν ἐν αὐτῇ, καὶ κύκλῳ τῆς σκηνῆς παρεμβαλοῦσι.

51. Καὶ ἐν τῷ ἐξαίρειν τὴν σκηνὴν, καθελοῦσιν αὐτὴν οἱ Λευῖται, καὶ ἐν τῷ παρεμβάλλειν τὴν σκηνὴν, ἀναστήσουσιν· καὶ ὁ ἀλλογενὴς ὁ προσπορευόμενος ἀποθανέτω.

52. Καὶ παρεμβαλοῦσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, ἀνὴρ ἐν τῇ ἑαυτοῦ τάξει, καὶ ἀνὴρ κατὰ τὴν ἑαυτοῦ ἡγεμονίαν, σὺν δυνάμει αὐτῶν.

53. Οἱ δὲ Λευῖται παρεμβαλλέτωσαν ἐναντίῳ κύκλῳ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ οὐκ ἔσται ἁμάρτημα ἐν υἱοῖς Ἰσραὴλ. Καὶ φυλάξουσιν οἱ Λευῖται αὐτοὶ τὴν φυλακὴν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.

54. Καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ κατὰ πάντα ᾧ ἐνετείλατο Κύριος τῷ Μωϋσῇ καὶ Ἀαρὼν, οὕτως ἐποίησαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

1. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν καὶ Ἀαρὼν, λέγων·

2. Ἄνθρωπος ἐχόμενος αὐτοῦ κατὰ τάγμα, κατὰ σημαίας, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, παρεμβαλλέτωσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐναντίῳ· κύκλῳ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου παρεμβαλοῦσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ.

3. Καὶ οἱ παρεμβάλλοντες πρῶτοι κατὰ ἀνατολᾶς, τάγμα παρεμβολῆς Ἰουδα σὺν δυνάμει αὐτῶν, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Ἰουδα, Ναασσὼν υἱὸς Ἀμιναδάβ.

4. Δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι, τέσσαρες καὶ ἑβδομήκοντα χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι.

5. Καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἐχόμενοι φυλῆς Ἰσάχαρ, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Ἰσάχαρ, Ναθαναὴλ υἱὸς Σωγάρ.

6. Δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι, τέσσαρες καὶ πεντήκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι.

7. Καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἐχόμενοι φυλῆς Ζαβουλὼν, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Ζαβουλὼν, Ἐλιὰβ υἱὸς Χαϊλὼν.

8. Δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι, ἑπτὰ καὶ πεντήκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι.

9. Πάντες οἱ ἐπεσκεμμένοι ἐκ τῆς παρεμβολῆς Ἰουδα, ἑκατὸν ὀγδοήκοντα χιλιάδες καὶ ἑξακισχιλιοὶ καὶ τετρακόσιοι, σὺν δυνάμει αὐτῶν πρῶτοι ἐξαρῶσι.

10. Τάγματα παρεμβολῆς Ρουβὴν πρὸς λίβα δύναμις αὐτῶν, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Ρουβὴν, Ἐλισούρ υἱὸς Σεδιούρ.

Aaron et principes Israel, duodecim viri : vir unus secundum tribum unam, secundum tribum domorum ipsius familie fuerunt.

45. Et fuit omnis recognitio filiorum Israel cum virtute eorum a viginti annis et supra, omnis procedens ad standum in acie in Israel,

46. sexcenta millia, et ter mille et quingenti et quinquaginta.

47. Levitæ autem de tribu familie eorum non fuerunt recogniti in filiis Israel.

48. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens :

49. Vide, tribum Levi ne simul recognoscas, et numerum eorum ne sumas in medio filiorum Israel.

50. Et tu constitue Levitas super tabernaculum testimonii, et super omnia vasa ejus, et super omnia quæcumque sunt in eo : levabunt ipsi tabernaculum, et omnia vasa ejus : et ipsi ministrabunt in eo, et in circuitu tabernaculi castrametabuntur.

51. Et in promovendo tabernaculum, deponent ipsum Levitæ, et in collocando tabernaculum, erigent : et alienigena qui accesserit moriatur.

52. Et castrametabuntur filii Israel, vir in suo ipsius ordine, et vir secundum suum ipsius principatum cum virtute ipsorum.

53. Levitæ autem castrametentur adversi in circuitu tabernaculi testimonii, et non erit peccatum in filiis Israel. Et custodient Levitæ ipsi custodiam tabernaculi testimonii.

54. Et fecerunt filii Israel secundum omnia quæ mandavit Dominus Moysi et Aaron, ita fecerunt.

CAPUT II.

1. Et locutus est Dominus ad Moysen et Aaron, dicens :

2. Homo contiguus secundum ordinem suum, secundum signa, secundum domos familiarum suarum, castrametentur filii Israel ex adverso : in circuitu tabernaculi testimonii castrametabuntur filii Israel.

3. Et castrametantes primi ad orientem, ordo castrorum Juda cum virtute eorum, et princeps filiorum Juda, Naasson filius Aminadab.

4. Virtus ejus ii qui recogniti, quatuor et septuaginta millia et sexcenti.

5. Et castrametantes juxta de tribu Issachar, et princeps filiorum Issachar Nathanael filius Sogar.

6. Virtus ejus qui recogniti, quatuor et quinquaginta millia et quadringenti.

7. Et castrametantes juxta de tribu Zabulon, et princeps filiorum Zabulon, Eliab filius Chelon.

8. Virtus ejus ii qui recogniti, septem quinquaginta millia et quadringenti :

9. omnes recogniti de castris Juda, centum octoginta millia et sex mille et quadringenti, cum virtute sua primi promovebunt.

10. Ordines castrorum Ruben ad africanum virtus eorum, et princeps filiorum Ruben, Elisur filius Seduir.

11. Δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπισκευμένοι, ἑξ καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ πενταχόσιοι.
12. Καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἐχόμενοι αὐτοῦ φυλῆς Συμεὼν, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Συμεὼν, Σαλαμιήλ υἱὸς Σουρισαδαί.
13. Δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπισκευμένοι, ἑννέα καὶ πενήκοντα χιλιάδες καὶ τριακόσιοι.
14. Καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἐχόμενοι αὐτοῦ φυλῆς Γὰδ, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Γὰδ, Ἑλισάφ υἱὸς Ραγουήλ.
15. Δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπισκευμένοι, πέντε καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι καὶ πενήκοντα.
16. Πάντες οἱ ἐπισκευμένοι τῆς παρεμβολῆς Ῥουβὴν, ἑκατὸν πενήκοντα μία χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι καὶ πενήκοντα, σὺν δυνάμει αὐτῶν δεῦτεροι ἐξαροῦσι.
17. Καὶ ἀρθήσεται ἡ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἡ παρεμβολὴ τῶν Λευιτῶν μέσον τῶν παρεμβολῶν ὡς καὶ παρεμβολοῦσιν, οὕτω καὶ ἐξαροῦσιν ἕκαστος ἐχόμενος καθ' ἡγεμονίας.
18. Τάγμα παρεμβολῆς Ἐφραΐμ παρὰ θάλασσαν σὺν δυνάμει αὐτῶν, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Ἐφραΐμ, Ἑλισαμά υἱὸς Ἐμιούδ.
19. Δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπισκευμένοι, τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ πενταχόσιοι.
20. Καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἐχόμενοι φυλῆς Μανασσῆ, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Μανασσῆ, Γαμαλιήλ υἱὸς Φαδασσοῦρ.
21. Δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπισκευμένοι, δύο καὶ τριάκοντα χιλιάδες καὶ διακόσιοι.
22. Καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἐχόμενοι φυλῆς Βενιαμὴν, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Βενιαμὴν, Ἀβιδὰν υἱὸς Γαδεωνί.
23. Δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπισκευμένοι, πέντε καὶ τριάκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι.
24. Πάντες οἱ ἐπισκευμένοι τῆς παρεμβολῆς Ἐφραΐμ, ἑκατὸν χιλιάδες καὶ ὀκτακισχίλιοι καὶ ἑκατὸν, σὺν δυνάμει αὐτῶν τρίτοι ἐξαροῦσι.
25. Τάγμα παρεμβολῆς Δὰν πρὸς βορρᾶν σὺν δυνάμει αὐτῶν, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Δὰν, Ἀχιέζερ υἱὸς Ἀμισαδαί.
26. Δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπισκευμένοι, δύο καὶ ἑξήκοντα χιλιάδες καὶ ἑπτακόσιοι.
27. Καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἐχόμενοι αὐτοῦ φυλῆς Ἀσέρ, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Ἀσέρ, Φαγεήλ υἱὸς Ἑχράν.
28. Δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπισκευμένοι, μία καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ πενταχόσιοι.
29. Καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἐχόμενοι φυλῆς Νεφθαλί, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Νεφθαλί, Ἀχιφὲ υἱὸς Αἰνάν.
30. Δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπισκευμένοι, τρεῖς καὶ πενήκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι.
31. Πάντες οἱ ἐπισκευμένοι τῆς παρεμβολῆς Δὰν, ἑκατὸν καὶ πενήκοντα ἑπτὰ χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι, ἕσχατοι ἐξαροῦσι κατὰ τάγμα αὐτῶν.
32. Αὕτη ἡ ἐπίσκεψις τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ κατ' οἴκους πατρῴων αὐτῶν· πᾶσα ἡ ἐπίσκεψις τῶν παρεμβολῶν σὺν ταῖς δυνάμεσιν αὐτῶν, ἑξακόσιαι χιλιάδες καὶ τρισχίλιοι πεντακόσιοι πενήκοντα.
33. Οἱ δὲ Λευῖται οὐ συνεπεσκέπησαν ἐν αὐτοῖς, κατὰ ἐντολὰν τοῦ Κυρίου τῷ Μωϋσῇ.
34. Καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πάντα ὅσα συνέ-

11. Virtus eorum ii qui recogniti, sex et quadraginta millia et quingenti.

12. Et castrametantes juxta eum de tribu Symeon, et princeps filiorum Symeon, Salamiel filius Surisadaï.

13. Virtus ejus ii qui recogniti, novem et quinquaginta millia et trecenti.

14. Et castrametantes juxta eum tribus Gad, et princeps filiorum Gad, Helisaph filius Raguel.

15. Virtus ejus ii qui recogniti, quinque et quadraginta millia et sexcenti et quinquaginta.

16. Omnes recogniti de castris Ruben, centum quinquaginta unum millia et quadringenti et quinquaginta; cum virtute sua secundi promovebunt.

17. Et levabitur tabernaculum testimonii, et castra Levitarum medium castrorum: et sicut castrametabuntur, ita et promovebunt unusquisque juxta secundum principatus.

18. Ordo castrorum Ephraim apud mare cum virtute eorum, et princeps filiorum Ephraim, Elisama filius Emiad.

19. Virtus eorum ii qui recogniti, quadraginta millia et quingenti.

20. Et castrametantes juxta de tribu Manasse, et princeps filiorum Manasse, Gamaliel filius Phadassur.

21. Virtus ejus ii qui recogniti, duo et triginta millia et ducenti.

22. Et castrametantes juxta de tribu Benjamin, et princeps filiorum Benjamin, Abidan filius Gadeoui.

23. Virtus ejus ii qui recogniti, quinque et triginta millia et quadringenti.

24. Omnes qui recogniti de castris Ephraim, centum millia et octo mille et centum, cum virtute sua tertii promovebunt.

25. Ordo castrorum Dan ad aquilonem cum virtute eorum, et princeps filiorum Dan, Achiezzer filius Amisadaï.

26. Virtus ejus ii qui recogniti, duo et sexaginta millia et septingenti.

27. Et castrametantes juxta eum tribus Aser, et princeps filiorum Aser, Phageel filius Echran.

28. Virtus ejus ii qui recogniti, unum et quadraginta millia et quingenti.

29. Et castrametantes juxta de tribu Nephthali, et princeps filiorum Nephthali, Achire filius Aënan.

30. Virtus ejus ii qui recogniti, tria et quinquaginta millia et quadringenti.

31. Omnes recogniti de castris Dan, centum et quinquaginta septem millia et sexcenti, ultimi promovebunt secundum ordinem suum.

32. Hæc est recognitio filiorum Israel secundum domos familiarum eorum: omnis recognitio castrorum cum virtutibus eorum, sexcenta millia et ter millo quingenti quinquaginta.

33. Levitæ autem non fuerunt simul recogniti in eis, sicut mandavit Dominus Moysi.

34. Et fecerunt filii Israel omnia quaecumque præcepit

ταξε Κύριος τῷ Μωϋσῇ· οὕτω παρενέβαλον κατὰ τάγμα αὐτῶν, καὶ οὕτως ἐξῆρον ἕκαστος ἐχόμενοι κατὰ δῆμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

1. Καὶ αὗται αἱ γενέσεις Ἀαρὼν καὶ Μωϋσῆ, ἐν ᾗ ἡμέρᾳ ἐλάλησε Κύριος τῷ Μωϋσῇ ἐν ὄρει Σινᾷ.
2. Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ἀαρὼν. Πρωτότοκος Ναδάβ, καὶ Ἀβιοὺδ, Ἐλεάζαρ, καὶ Ἰθάμαρ.
3. Ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ἀαρὼν, οἱ ἱερεῖς οἱ ἡλειμμένοι, οὓς ἐτελείωσαν τὰς χεῖρας αὐτῶν ἱερατεύειν.
4. Καὶ ἐτελεύτησε Ναδάβ καὶ Ἀβιοὺδ ἐναντι Κυρίου, προσφερόντων αὐτῶν πῦρ ἄλλότριον ἐναντι Κυρίου ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινᾷ, καὶ παιδία οὐκ ἦν αὐτοῖς. Καὶ ἱεράτευσεν Ἐλεάζαρ καὶ Ἰθάμαρ μετὰ Ἀαρὼν τοῦ πατρὸς αὐτῶν.
5. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·
6. Λάβε τὴν φυλὴν Λευὶ, καὶ στήσεις αὐτοὺς ἐναντίον Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως, καὶ λειτουργήσουσιν αὐτῷ,
7. καὶ φυλάξουσιν τὰς φυλακάς αὐτοῦ, καὶ τὰς φυλακάς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐναντι τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς·
8. καὶ φυλάξουσιν πάντα τὰ σκεύη τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ τὰς φυλακάς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, κατὰ πάντα τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς.
9. Καὶ δώσεις τοὺς Λευίτας Ἀαρὼν, καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ τοῖς ἱερεῦσι· δεδομένοι δόμα οὗτοί μοι εἰσὶν ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ.
10. Καὶ Ἀαρὼν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καταστήσεις ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· καὶ φυλάξουσιν τὴν ἱερατείαν αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ κατὰ τὸν βωμὸν, καὶ ἔσω τοῦ καταπετάσματος· καὶ ὁ ἀλλογενὴς ὁ ἀπτόμενος ἀποθάνειται.
11. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·
12. Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ εἴληφα τοὺς Λευίτας ἐκ μέσου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἀντὶ παντὸς πρωτότοκου διανοίγοντος μήτρην παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ· λύτρα αὐτῶν ἔσονται, καὶ ἔσονται ἐμοὶ οἱ Λευῖται.
13. Ἐμοὶ γὰρ πᾶν πρωτότοκον. Ἐν ᾗ ἡμέρᾳ ἐπάταξα πᾶν πρωτότοκον ἐν γῇ Αἰγύπτου, ἡγίασα ἐμοὶ πᾶν πρωτότοκον ἐν Ἰσραὴλ· ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους ἐμοὶ ἔσονται· ἐγὼ Κύριος.
14. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινᾷ, λέγων·
15. Ἐπισκέψαι τοὺς υἱοὺς Λευὶ κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ δῆμους αὐτῶν· πᾶν ἀρσενικὸν ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω, ἐπισκέψασθε αὐτούς.
16. Καὶ ἐπισκέψαντο αὐτοὺς Μωϋσῆς καὶ Ἀαρὼν διὰ φωνῆς Κυρίου, ὃν τρόπον συνέταξεν αὐτοῖς Κύριος.
17. Καὶ ἦσαν οὗτοι οἱ υἱοὶ Λευὶ ἐξ ὀνομάτων αὐτῶν· Γεδσών, Καάθ, καὶ Μεραρί.
18. Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Γεδσών, κατὰ δῆμους αὐτῶν· Λοβενὶ καὶ Σεμεὶ.
19. Καὶ υἱοὶ Καάθ κατὰ δῆμους αὐτῶν· Ἀμράμ καὶ Ἰσσαάρ, Χεδρών καὶ Ὀζιήλ.
20. Καὶ υἱοὶ Μεραρί κατὰ δῆμους αὐτῶν· Μουλί καὶ Μουσί. Οὗτοί εἰσι δῆμοι τῶν Λευιτῶν κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν.

Dominus Moysi : sic castrametati sunt secundum ordinem suum, et sic promoverunt unusquisque juxta secundum populos suos, secundum domos familiarum suarum.

CAPUT III.

1. Et hæc sunt generationes Aaron et Moysi, in qua die locutus est Dominus Moysi in monte Sina.
2. Et hæc sunt nomina filiorum Aaron. Primogenitus Nadab, et Abind, Eleazar, et Ithamar.
3. Hæc sunt nomina filiorum Aaron, sacerdotes qui uncti sunt, quorum consummaverunt manus eorum sacerdotio fungi.
4. Et mortuus est Nadab et Abind ante Dominum, offerentibus ipsis ignem alienum ante Dominum in deserto Sina, et filii non fuerunt eis. Et sacerdotio functus est Eleazar et Ithamar, cum Aaron patre suo.
5. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens :
6. Accipe tribum Levi, et constitues eos in conspectu Aaron sacerdotis, et ministrabunt ei,
7. et custodient custodias ejus, et custodias filiorum Israel ante tabernaculum testimonii, ad operandum opera tabernaculi :
8. et custodient omnia vasa tabernaculi testimonii, et custodias filiorum Israel, secundum omnia opera tabernaculi.
9. Et dabis Levitas Aaron, et filiis ejus sacerdotibus : dati munus hi mihi sunt ex omnibus filiis Israel.
10. Et Aaron et filios ejus constitues super tabernaculum testimonii : et custodient sacerdotium suum, et omnia quæ ad altare, et intra velum : et alienigena qui tetigerit, morietur.
11. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens :
12. Et ecce ego assumpsi Levitas de medio filiorum Israel pro omni primogenito adaperiente vulvam a filiis Israel : redemptiones eorum erunt, et erunt mihi Levitæ.
13. Mihi enim omne primogenitum. In qua die percussi omne primogenitum in terra Ægypti, sanctificavi mihi omne primogenitum in Israel : ab homine usque ad pecus mihi erunt : ego Dominus.
14. Et locutus est Dominus ad Moysen in deserto Sina, dicens :
15. Recognosce filios Levi secundum domos familiarum eorum, secundum populos eorum : omne masculinum ab uno mense et supra, recognoscite eos.
16. Et recognoverunt eos Moyses et Aaron per vocem Domini, quemadmodum præcepit eis Dominus.
17. Et fuerunt hi filii Levi ex nominibus eorum : Gedson, Caath, et Merari.
18. Et hæc sunt nomina filiorum Gedson secundum populos eorum : Lobeni et Semei.
19. Et filii Caath secundum populos eorum : Amram et Issaar, Chebron et Oziel.
20. Et filii Merari secundum populos eorum : Mooli et Musi. Hi sunt populi Levitarum secundum domos familiarum eorum.

21. Τῷ Γεδσὼν ὄημος τοῦ Λοβενί, καὶ ὄημος τοῦ Σεμεί· οὗτοι ὄημοι τοῦ Γεδσὼν.

22. Ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν κατὰ ἀριθμὸν παντὸς ἀρσενικοῦ ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω, ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν, ἑπταχις/ιλιοι καὶ πεντακόσιοι.

23. Καὶ οἱ υἱοὶ Γεδσὼν ἐπίσω τῆς σκηνῆς παρεμβαλοῦσι παρὰ θάλασσαν.

24. Καὶ ὁ ἀρχὼν οἴκου πατριᾶς τοῦ ὄημου τοῦ Γεδσὼν, Ἑλισάφ υἱὸς Δαήλ.

25. Καὶ ἡ φυλακὴ υἱῶν Γεδσὼν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, ἡ σκηνὴ καὶ τὸ κάλυμμα, καὶ τὸ κατακάλυμμα τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου,

26. καὶ τὰ ἱστία τῆς αὐλῆς, καὶ τὸ καταπέτασμα τῆς πύλης τῆς αὐλῆς τῆς οὔσης ἐπὶ τῆς σκηνῆς, καὶ τὰ καταλοιπα πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ.

27. Τῷ Καὰθ ὄημος ὁ Ἀμράμ εἷς, καὶ ὄημος ὁ Ἰσσαὰρ εἷς, καὶ ὄημος ὁ Χεβρών εἷς, καὶ ὄημος ὁ Ὄζιηλ εἷς· οὗτοι εἰσιν οἱ ὄημοι τοῦ Καὰθ, κατὰ ἀριθμὸν.

28. Πᾶν ἀρσενικὸν ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω, ὀκταχις/ιλιοι καὶ ἑξακόσιοι, φυλάσσοντες τὰς φυλακὰς τῶν ἁγίων.

29. Οἱ ὄημοι τῶν υἱῶν Καὰθ παρεμβαλοῦσιν ἐκ πλαγίων τῆς σκηνῆς κατὰ λίβα.

30. Καὶ ὁ ἀρχὼν οἴκου πατριῶν τῶν ὄημων τοῦ Καὰθ, Ἑλισαφάν υἱὸς Ὄζιηλ.

31. Καὶ ἡ φυλακὴ αὐτῶν ἡ κιβωτὸς, καὶ ἡ τράπεζα, καὶ ἡ λυχνία, καὶ τὰ θυσιαστήρια, καὶ τὰ σκεύη τοῦ ἁγίου ὅσα λειτουργοῦσιν ἐν αὐτοῖς, καὶ τὸ κατακάλυμμα, καὶ πάντα τὰ ἔργα αὐτῶν.

32. Καὶ ὁ ἀρχὼν ἐπὶ τῶν ἀρχόντων τῶν Λευιτῶν, Ἑλεάζαρ ὁ υἱὸς Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως, καθεσταμένος φυλάσσειν τὰς φυλακὰς τῶν ἁγίων.

33. Τῷ Μεραρί ὄημος ὁ Μοολί, καὶ ὄημος ὁ Μουσί· οὗτοι εἰσιν ὄημοι τοῦ Μεραρί.

34. Ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν κατὰ ἀριθμὸν, πᾶν ἀρσενικὸν ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω, ἑξαχις/ιλιοι καὶ πενήκοντα.

35. Καὶ ὁ ἀρχὼν οἴκου πατριῶν τοῦ ὄημου τοῦ Μεραρί, Σουριήλ υἱὸς Ἀβιχαὶλ· ἐκ πλαγίων τῆς σκηνῆς παρεμβαλοῦσι πρὸς βορρᾶν.

36. Ἡ ἐπίσκεψις τῆς φυλακῆς υἱῶν Μεραρί, τὰς κεφαλίδας τῆς σκηνῆς, καὶ τοὺς μογλοὺς αὐτῆς, καὶ τοὺς στύλους αὐτῆς, καὶ τὰς βάσεις αὐτῆς, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῶν, καὶ τὰ ἔργα αὐτῶν,

37. καὶ τοὺς στύλους τῆς αὐλῆς κύκλῳ, καὶ τὰς βάσεις αὐτῶν, καὶ τοὺς πτεσσάλους, καὶ τοὺς κάλους αὐτῶν.

38. Οἱ παρεμβάλλοντες κατὰ πρόσωπον τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἀπὸ ἀνατολῆς, Μωϋσῆς καὶ Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, φυλάσσοντες τὰς φυλακὰς τοῦ ἁγίου εἰς τὰς φυλακὰς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ· καὶ ὁ ἀλλογενὴς ὁ ἀπτόμενος ἀποθάνειται.

39. Πᾶσα ἡ ἐπίσκεψις τῶν Λευιτῶν, ὅς ἐπεσκέφατο Μωϋσῆς καὶ Ἀαρὼν διὰ φωνῆς Κυρίου κατὰ ὄημους αὐτῶν, πᾶν ἀρσενικὸν ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω, δύο καὶ εἴκοσι χιλιάδες.

40. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων· Ἐπίσχεψαι πᾶν πρωτότοκον ἀρσεν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω· καὶ λάβετε τὸν ἀριθμὸν ἐξ ὀνόματος.

41. Καὶ λήψῃ τοὺς Λευίτας ἐμοί, ἐγὼ Κύριος, ἀντὶ

21. Ipsi Gedson populus ipsius Lobeni, et populus ipsius Semei : hi populi Gedson.

22. Recognitio eorum secundum numerum omnis masculini ab uno mense et supra, recognitio eorum, septem mille et quingenti.

23. Et filii Gedson post tabernaculum castrametabuntur ad mare.

24. Et princeps domus familiae populi ipsius Gedson, Helisaph filius Dael.

25. Et custodia filiorum Gedson in tabernaculo testimonii, ipsam tabernaculum et operimentum, et cooperimentum ostii tabernaculi testimonii,

26. et tentoria atrii, et velamen portae atrii quod est super tabernaculum, et reliqua omnium operum ejus.

27. Ipsi Caathi populus qui Amram unus, et populus qui Issaar unus, et populus qui Chebron unus, et populus qui Oziel unus : hi sunt populi ipsius Caathi, secundum numerum.

28. Omne masculinum ab uno mense et supra, octo mille et sexcenti, custodientes custodias sanctorum.

29. Populi filiorum Caathi castrametabuntur a latere tabernaculi ad africanum.

30. Et princeps domus familiarum populorum ipsius Caathi, Helisaphan filius Oziel.

31. Et custodia eorum, arca, et mensa, et candelabrum, et altaria, et vasa sancti quibusque ministrabunt in ipsis, et cooperimentum, et omnia opera eorum.

32. Et princeps super principes Levitarum, Eleazar filius Aaron sacerdotis, constitutus custodire custodias sanctorum.

33. Ipsi Merari populus qui Mooli, et populus qui Musi : hi sunt populi ipsius Merari.

34. Recognitio eorum secundum numerum, omne masculinum ab uno mense et supra, sex mille et quinquaginta.

35. Et princeps domus familiarum populi Merari, Soriel filius Abichael : a latere tabernaculi castrametabuntur ad aquilonem.

36. Recognitio custodiarum filiorum Merari, capita tabernaculi, et vectes ejus, et columnas ejus, et bases ejus, et omnia vasa eorum, et opera eorum,

37. et columnas atrii in circuitu, et bases earum, et paxillos, et funes earum.

38. Castrametantes ad faciem tabernaculi testimonii ab oriente, Moyses et Aaron et filii ejus, custodientes custodias sancti ad custodias filiorum Israel : et alienigena qui tetigerit morietur.

39. Omnis recognitio Levitarum, quos recognovit Moyses et Aaron per vocem Domini secundum populos eorum, omne masculinum ab uno mense et supra, duo et viginti millia.

40. Et dixit Dominus ad Moysen, dicens : Recognosce omne primogenitum masculinum filiorum Israel ab uno mense et supra : et accipite numerum ex nomine.

41. Et sumes Levitas mihi, ego Dominus, pro omnibus

πάντων τῶν πρωτοτόκων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ τὰ κτήνη τῶν Λευιτῶν ἀντὶ πάντων τῶν πρωτοτόκων ἐν τοῖς κτήνεσι τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ.

42. Καὶ ἐπεσκέψατο Μωϋσῆς, ἐν τρόπον ἐνετείλατο Κύριος, πᾶν πρωτότοκον ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ.

43. Καὶ ἐγένοντο πάντα τὰ πρωτότοκα τὰ ἀρσενικά κατὰ ἀριθμὸν ἐξ ὀνόματος ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω, ἐκ τῆς ἐπισκέψεως αὐτῶν, δύο καὶ εἴκοσι χιλιάδες καὶ τρεῖς καὶ ἑβδομήκοντα καὶ διακόσιοι.

44. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·

45. Λάβε τοὺς Λευίτας ἀντὶ πάντων τῶν πρωτοτόκων υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ τὰ κτήνη τῶν Λευιτῶν ἀντὶ τῶν κτηνῶν αὐτῶν, καὶ ἔσονται ἐμοὶ οἱ Λευῖται· ἐγὼ Κύριος.

46. Καὶ τὰ λύτρα τριῶν καὶ ἑβδομήκοντα καὶ διακοσίων, οἱ πλεονάζοντες παρὰ τοὺς Λευίτας ἀπὸ τῶν πρωτοτόκων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ.

47. καὶ λήψῃ πέντε σίκλους κατὰ κεφαλὴν, κατὰ τὸ δίδραχμον τὸ ἅγιον λήψῃ, εἴκοσι ὀβολοὺς τοῦ σίκλου.

48. Καὶ δώσεις τὸ ἀργύριον Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, λύτρα τῶν πλεονάζοντων ἐν αὐτοῖς.

49. Καὶ ἔλαβε Μωϋσῆς τὸ ἀργύριον, τὰ λύτρα τῶν πλεονάζοντων εἰς τὴν ἐκλύτρωσιν τῶν Λευιτῶν,

50. παρὰ τῶν πρωτοτόκων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἔλαβε τὸ ἀργύριον, χιλίους τριακοσίους ἑξήκονταπέντε σίκλους, κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον.

51. Καὶ ἔδωκε Μωϋσῆς τὰ λύτρα τῶν πλεονάζοντων Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, διὰ φωνῆς Κυρίου, ὃν τρόπον συνέταξε Κύριος τῷ Μωϋσῇ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

1. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν καὶ Ἀαρὼν, λέγων·

2. Λάβε τὸ κεφάλαιον τῶν υἱῶν Καὰθ ἐκ μέσου υἱῶν Λευὶ, κατὰ ὀήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν,

3. ἀπὸ εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν καὶ ἐπάνω ἕως πενήκοντα ἐτῶν, πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος λειτουργεῖν, ποιῆσαι πάντα τὰ ἔργα ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου.

4. Καὶ ταῦτα τὰ ἔργα τῶν υἱῶν Καὰθ ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου· ἅγιον τῶν ἁγίων.

5. Καὶ εἰσέλυσεται Ἀαρὼν καὶ υἱοὶ αὐτοῦ, δταν ἐξαίρη ἡ παρεμβολή, καὶ καθελούσι τὸ καταπέτασμα τὸ συσκιάζον, καὶ κατακαλύψουσιν ἐν αὐτῇ τὴν κιβωτὸν τοῦ μαρτυρίου.

6. Καὶ ἐπιθήσουσιν ἐπ' αὐτὴν κατακάλυμμα ἔρμα ὑακίνθινον, καὶ ἐπιβαλοῦσιν ἐπ' αὐτὴν ἱμάτιον ὅλον ὑακίνθινον ἀνωθεν, καὶ διεμβαλοῦσι τοὺς ἀναψίρεις.

7. Καὶ ἐπὶ τὴν τράπεζαν τὴν προκειμένην ἐπιβαλοῦσιν ἐπ' αὐτὴν ἱμάτιον ὁλοπόρφυρον, καὶ τὰ τρυβλία, καὶ τὰς θυίσκας, καὶ τοὺς κυάθους, καὶ τὰ σπονδεῖα ἐν οἷς σπένδει, καὶ οἱ ἄρτοι οἱ διαπαντός ἐπ' αὐτῆς ἔσονται.

8. Καὶ ἐπιβαλοῦσιν ἐπ' αὐτὴν ἱμάτιον κόκκινον, καὶ καλύψουσιν αὐτὴν καλύμματι δερματίνῳ ὑακινθίνῳ, καὶ διεμβαλοῦσι δι' αὐτῆς τοὺς ἀναψίρεις.

9. Καὶ λήψονται ἱμάτιον ὑακίνθινον, καὶ καλύψουσιν τὴν λυχνίαν τὴν φωτίζουσαν, καὶ τοὺς λύχνους αὐτῆς, καὶ τὰς λαβίδας αὐτῆς, καὶ τὰς ἐπαρυστρίδας αὐτῆς, καὶ πάντα τὰ ἅγρια τοῦ ἐλαίου οἷς λειτουργοῦσιν ἐν αὐτοῖς.

primogenitis filiorum Israel, et pecora Levitarum pro omnibus primogenitis in pecoribus filiorum Israel.

42. Et recognovit Moyses, quemadmodum mandavit Dominus, omne primogenitum in filiis Israel.

43. Et fuerunt omnia primogenita masculina secundum numerum ex nomine ab uno mense et supra, ex recognitione eorum, duo et viginti millia et tres et septuaginta et ducenti.

44. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens :

45. Sume Levitas pro omnibus primogenitis filiorum Israel, et pecora Levitarum pro pecoribus eorum, et erunt mihi Levitae : ego Dominus.

46. Et redemptiones trium et septuaginta et ducentorum, qui superant ad Levitas ex primogenitis filiorum Israel :

47. et accipies quinque siclos secundum caput, juxta didrachmum sanctum accipies, viginti obolos ipsius sicli.

48. Et dabis argentum Aaron et filiis ejus, redemptiones superantium in eis.

49. Et accepit Moyses argentum, redemptiones superantium ad redemptionem Levitarum,

50. a primogenitis filiorum Israel accepit argentum, mille trecentos sexaginta quinque siclos, juxta siculum sanctum.

51. Et dedit Moyses redemptiones eorum qui superabant Aaron et filiis ejus, per vocem Domini, quemadmodum praecepit Dominus Moysi.

CAPUT IV.

1. Et locutus est Dominus ad Moysen et Aaron, dicens :

2. Sume caput filiorum Caath de medio filiorum Levi, secundum populos eorum, secundum domos familiarum eorum,

3. a viginti et quinque annis et supra usque ad quinquaginta annos, omnis ingrediens ministrare, facere omnia opera in tabernaculo testimonii.

4. Et haec sunt opera filiorum Caath in tabernaculo testimonii : sanctum sanctorum.

5. Et ingredietur Aaron et filii ejus, cum promovebunt castra, et deponent velum obumbrans, et cooperient in eo arcam testimonii.

6. Et super illud imponent cooperimentum pellem hyacinthinam, et injicient super eam vestimentum totum hyacinthinum desuper, et trajicient gestatoria.

7. Et super mensam propositam injicient super eam vestimentum totum purpureum, et patellas, et cochlearia, et cyathos, et libatoria in quibus libat, et panes qui semper super eam erunt.

8. Et injicient super eam vestimentum coccineum, et operient eam operimento pelliceo hyacinthino, et trajicient per eam gestatoria.

9. Et sument vestimentum hyacinthinum, et operient candelabrum quod lucet, et lucernas ejus, et forcipes ejus, et receptacula ejus, et omnia vasa olei quibus ministrant in eis.

10. Καὶ ἐμβαλοῦσιν αὐτὴν, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, εἰς κάλυμμα δερμάτινον ὑακίνθινον, καὶ ἐπιθήσουσιν αὐτὴν ἐπ' ἀναφορέων.

11. Καὶ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν ἐπικαλύψουσιν ἱμάτιον ὑακίνθινον, καὶ καλύψουσιν αὐτὸ καλύμματι δερματίνῳ ὑακινθίνῳ, καὶ διεμβαλοῦσι τοὺς ἀναφορεῖς αὐτοῦ.

12. Καὶ λήφονται πάντα τὰ σκεύη τὰ λειτουργικὰ ὅσα λειτουργοῦσιν ἐν αὐτοῖς ἐν τοῖς ἁγίοις, καὶ ἐμβαλοῦσιν εἰς ἱμάτιον ὑακίνθινον, καὶ καλύψουσιν αὐτὰ καλύμματι δερματίνῳ, καὶ ἐπιθήσουσιν ἐπὶ ἀναφορεῖς.

13. Καὶ τὸν καλυπτῆρα ἐπιθήσει ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἐπικαλύψουσιν ἐπ' αὐτὸ ἱμάτιον δλοπόρφυρον.

14. Καὶ ἐπιθήσουσιν ἐπ' αὐτὸ πάντα τὰ σκεύη ὅσοις λειτουργοῦσιν ἐπ' αὐτῷ ἐν αὐτοῖς, καὶ τὰ πυρεῖα, καὶ τὰς κρεάφρας, καὶ τὰς φιάλας, καὶ τὸν καλυπτῆρα, καὶ πάντα τὰ σκεύη τοῦ θυσιαστηρίου καὶ ἐπιβαλοῦσιν ἐπ' αὐτὸ κάλυμμα δερμάτινον ὑακίνθινον, καὶ διεμβαλοῦσι τοὺς ἀναφορεῖς αὐτοῦ καὶ λήφονται ἱμάτιον πορφυροῦν, καὶ συγκαλύψουσι τὸν λουτήρα καὶ τὴν βάσιν αὐτοῦ, καὶ ἐμβαλοῦσιν αὐτὸ εἰς κάλυμμα δερματίνον ὑακίνθινον, καὶ ἐπιθήσουσιν ἐπὶ ἀναφορεῖς.

15. Καὶ συντελέσουσιν Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καλύπτοντες τὰ ἅγια, καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ ἅγια, ἐν τῷ ἐξαίρειν τὴν παρεμβολήν· καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσονται υἱοὶ Καθὼ αἶρειν, καὶ οὐχ ἄψονται τῶν ἁγίων, ἵνα μὴ ἀποθάνωσι· ταῦτα ἀροῦσιν οἱ υἱοὶ Καθὼ ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου.

16. Ἐπίσκοπος Ἐλεάζαρ υἱὸς Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως, τὸ ἔλαιον τοῦ φωτός, καὶ τὸ θυμίαμα τῆς συνθέσεως, καὶ ἡ θυσία ἡ καθ' ἡμέραν, καὶ τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως, ἡ ἐπίσκοπὴ ὅλης τῆς σκηνῆς, καὶ ὅσα ἐστὶν ἐν αὐτῇ ἐν τῷ ἁγίῳ, ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις.

17. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν καὶ Ἀαρὼν, λέγων·

18. Μὴ ὀλοθρεύσητε τῆς φυλῆς τὸν δῆμον τὸν Καθὼ ἐκ μέσου τῶν Λευιτῶν.

19. Τοῦτο ποιήσατε αὐτοῖς, καὶ ζήσονται, καὶ οὐ μὴ ἀποθάνωσι, προσπορευομένων αὐτῶν πρὸς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων· Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ προσπορευέσθωσαν, καὶ καταστήσουσιν αὐτοὺς, ἕκαστον κατὰ τὴν ἀναφορὰν αὐτοῦ,

20. καὶ οὐ μὴ εἰσέλθωσιν ἰδεῖν ἐξάπινα τὰ ἅγια, καὶ ἀποθανοῦνται.

21. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·

22. Λάβε τὴν ἀρχὴν υἱῶν Γεδσών, καὶ τούτους κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ δῆμους αὐτῶν,

23. ἀπὸ πέντε καὶ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω ἕως πενηκονταετοῦς ἐπίσκειψαι αὐτοὺς, πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος λειτουργεῖν, ποιεῖν τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου.

24. Αὕτη ἡ λειτουργία τοῦ δήμου τοῦ Γεδσών, λειτουργεῖν καὶ αἶρειν.

25. Καὶ ἀρεῖ τὰς δέρβεις τῆς σκηνῆς, καὶ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ τὸ κάλυμμα αὐτῆς, καὶ τὸ κατακάλυμμα τὸ ὑακίνθινον τὸ ὄν ἐπ' αὐτῆς ἀνωθεν, καὶ τὸ κάλυμμα τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.

26. Καὶ τὰ ἱστία τῆς αὐλῆς, ὅσα ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ τὰ περισσά, καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ λειτουργικὰ ὅσα λειτουργοῦσιν ἐν αὐτοῖς ποιήσουσι.

10. Et injicient illud, et omnia vasa ejus, in operimentum pelliceum hyacinthinum, et imponent illud super gestatoria.

11. Et super altare aureum adoperient vestimentum hyacinthinum, et operient illud operimento pelliceo hyacinthino, et trajicient gestatoria ejus.

12. Et sument omnia vasa ministratoria quibus ministrant in ipsis in sanctis, et injicient in vestimentum hyacinthinum, et operient ea operimento pelliceo hyacinthino, et imponent super gestatoria.

13. Et opertorium imponent super altare, et adoperient super illud vestem totam purpuream.

14. Et imponent super illud omnia vasa quibus ministrant super illud in eis, et ignium receptacula, et fuscinulas, et phialas, et opertorium, et omnia vasa altaris : et injicient super illud operimentum pelliceum hyacinthinum, et trajicient gestatoria ejus : et sument vestimentum purpureum, et cooperient labrum et basim ejus, et injicient illud in operimentum pelliceum hyacinthinum, et imponent super gestatoria.

15. Et consummabunt Aaron et filii ejus, operientes sancta, et omnia vasa sancta, in promovendo castra : et post hæc introibunt filii Caath ad levandum, et non tangent sancta, ut non moriantur : hæc levabunt filii Caath in tabernaculo testimonii.

16. Visitator Eleazar filius Aaron sacerdotis, oleum luminis et incensum compositionis, et sacrificium quotidianum, et oleum unctionis, superintendentia totius tabernaculi, et quæcumque sunt in eo in sancto, in omnibus operibus.

17. Et locutus est Dominus ad Moysen et Aaron, dicens :

18. Ne exterminetis de tribu populum Caath, de medio Levitarum.

19. Hoc facite eis, et vivent, et non morientur, accedentibus ipsis ad sancta sanctorum. Aaron et filii ejus accedant, et collocabunt eos unumquemque secundum gestationem suam,

20. et non ingrediantur videre confestim sancta, et morientur.

21. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens :

22. Accipe principium filiorum Gedson, et hos secundum domos familiarum eorum, secundum populos eorum,

23. a quinque et viginti annis et supra usque ad quinquaginta annos recognosce eos, omnis ingrediens ministrare, facere opera ejus in tabernaculo testimonii.

24. Hoc est ministerium populi Gedson, ministrare et levare.

25. Et levabit pelles tabernaculi, et tabernaculum testimonii, et operimentum ejus, et cooperimentum hyacinthinum quod est super ipsum desuper, et operimentum ostii tabernaculi testimonii.

26. Et tentoria atrii, quæcumque super tabernaculum testimonii, et quæ superant, et omnia vasa ministratoria quæcumque ministrant in eis facient.

27. Κατὰ στόμα Ἀαρὼν καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ ἔσται ἡ λειτουργία τῶν υἱῶν Γεδσὼν, κατὰ πάσας τὰς λειτουργίας αὐτῶν, καὶ κατὰ πάντα τὰ ἔργα αὐτῶν· καὶ ἐπισκέψῃ αὐτοὺς ἐξ ὀνόματος πάντα τὰ ἄρτὰ ὑπ' αὐτῶν.

28. Αὕτη ἡ λειτουργία τῶν υἱῶν Γεδσὼν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἡ φυλακὴ αὐτῶν ἐν χειρὶ Ἰθάμαρ τοῦ υἱοῦ Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως.

29. Οἱ υἱοὶ Μεραρί κατὰ δῆμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν ἐπισκέψασθε αὐτοὺς,

30. ἀπὸ πέντε καὶ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω ἕως πενήκονταετοῦς ἐπισκέψασθε αὐτοὺς, πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος λειτουργεῖν τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.

31. Καὶ ταῦτα τὰ φυλάγματα τῶν αἰρομένων ὑπ' αὐτῶν κατὰ πάντα τὰ ἔργα αὐτῶν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, τὰς κεφαλίδας τῆς σκηνῆς, καὶ τοὺς μοχλοὺς, καὶ τοὺς στύλους αὐτῆς, καὶ τὰς βάσεις αὐτῆς, καὶ τὸ κατακάλυμμα, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν, καὶ οἱ στύλοι αὐτῶν, καὶ τὸ κατακάλυμμα τῆς θύρας τῆς σκηνῆς,

32. καὶ τοὺς στύλους τῆς αὐλῆς κύκλῳ, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν, καὶ τοὺς στύλους τοῦ καταπετάσματος τῆς πύλης τῆς αὐλῆς, καὶ τὰς βάσεις αὐτῶν, καὶ τοὺς πασσαλοὺς αὐτῶν, καὶ τοὺς κάλους αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ λειτουργήματα αὐτῶν ἐξ ὀνομάτων ἐπισκέψασθε αὐτοὺς, καὶ πάντα τὰ σκεύη τῆς φυλακῆς τῶν αἰρομένων ὑπ' αὐτῶν.

33. Αὕτη ἡ λειτουργία δῆμου υἱῶν Μεραρί ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις αὐτῶν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου ἐν χειρὶ Ἰθάμαρ τοῦ υἱοῦ Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως.

34. Καὶ ἐπισκέψατο Μωϋσῆς καὶ Ἀαρὼν καὶ οἱ ἄρχοντες Ἰσραὴλ τοὺς υἱοὺς Καάθ κατὰ δῆμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν,

35. ἀπὸ πέντε καὶ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω ἕως πενήκονταετοῦς, πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος λειτουργεῖν καὶ ποιεῖν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου.

36. Καὶ ἐγένετο ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν κατὰ δῆμους αὐτῶν, διςχιλιοὶ ἐπτακόσιοι πενήκοντα.

37. Αὕτη ἡ ἐπίσκεψις δῆμου Καάθ, πᾶς ὁ λειτουργῶν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, κατὰ ἐπισκέψατο Μωϋσῆς καὶ Ἀαρὼν διὰ φωνῆς Κυρίου, ἐν χειρὶ Μωϋσῆ.

38. Καὶ ἐπισκέπησαν υἱοὶ Γεδσὼν κατὰ δῆμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν,

39. ἀπὸ πέντε καὶ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω ἕως πενήκονταετοῦς, πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος λειτουργεῖν καὶ ποιεῖν τὰ ἔργα ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου.

40. καὶ ἐγένετο ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν κατὰ δῆμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, διςχιλιοὶ ἑξακόσιοι τριάκοντα.

41. Αὕτη ἡ ἐπίσκεψις δῆμου υἱῶν Γεδσὼν, πᾶς ὁ λειτουργῶν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, οὗς ἐπισκέψατο Μωϋσῆς καὶ Ἀαρὼν διὰ φωνῆς Κυρίου, ἐν χειρὶ Μωϋσῆ.

42. Ἐπισκέπησαν δὲ καὶ δῆμος υἱῶν Μεραρί κατὰ δῆμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν,

43. ἀπὸ πέντε καὶ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω ἕως πενήκονταετοῦς, πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος λειτουργεῖν πρὸς τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.

44. Καὶ ἐγενήθη ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν κατὰ δῆμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, τρισχιλιοὶ καὶ διακόσιοι.

27. Juxta os Aaron et filiorum ejus, erit ministerium filiorum Gedson, secundum omnia ministeria eorum, et secundum omnia opera eorum: et recognosces eos ex nomine omnia quae levanda sunt ab eis.

28. Hoc est ministerium filiorum Gedson in tabernaculo testimonii, et custodia eorum in manu Ithamar filii Aaron sacerdotis.

29. Filii Merari secundum populos eorum, secundum domos familiarum eorum recognoscite eos,

30. a quinque et viginti annis et supra usque ad quinquaginta annos recognoscite eos, omnis ingrediens ministrare opera tabernaculi testimonii.

31. Et haec sunt observationes eorum quae levantur ab eis secundum omnia opera eorum in tabernaculo testimonii: capitella tabernaculi, et vectes, et columnas ejus, et bases ejus, et cooperimentum et bases eorum, et columnae eorum, et cooperimentum ostii tabernaculi,

32. et columnas atrii in circuitu, et bases earum, et columnas veli portae atrii, et bases earum, et paxillos earum, et funes earum, et omnia vasa earum, et omnia ministeria earum: ex nomine recognoscite eos, et omnia vasa custodiarum eorum quae levantur ab eis.

33. Hoc est ministerium populi filiorum Merari in omnibus operibus eorum in tabernaculo testimonii in manu Ithamar filii Aaron sacerdotis.

34. Et recognovit Moyses et Aaron et principes Israel filios Caath secundum populos eorum, secundum domos familiarum eorum,

35. a quinque et viginti annis et supra usque ad quinquaginta annos, omnis ingrediens ministrare et facere in tabernaculo testimonii.

36. Et fuit cognitio eorum secundum populos eorum, his mille septingenti quinquaginta.

37. Haec est cognitio populi Caath, omnis qui ministrat in tabernaculo testimonii, sicut recognovit Moyses et Aaron per vocem Domini, in manu Moysis.

38. Et cogniti sunt filii Gedson secundum populos eorum, secundum domos familiarum eorum,

39. a quinque et viginti annis et supra usque ad quinquaginta annos, omnis ingrediens ministrare et facere opera in tabernaculo testimonii.

40. Et fuit cognitio eorum secundum populos eorum, secundum domos familiarum eorum his mille sexcenti triginta.

41. Haec est cognitio populi filiorum Gedson, omnis ministrans in tabernaculo testimonii, quos recognovit Moyses et Aaron per vocem Domini, in manu Moysis.

42. Cogniti autem sunt et populus filiorum Merari secundum populos eorum, secundum domos familiarum eorum,

43. a quinque et viginti annis et supra usque ad quinquaginta annos, omnis ingrediens ministrare ad opera tabernaculi testimonii.

44. Et fuit cognitio eorum secundum populos eorum, secundum domos familiarum eorum, ter mille et ducenti.

45. Αὕτη ἡ ἐπίσκεψις δῆμου υἱῶν Μεραρί, οὓς ἐπεσκέψατο Μωϋσῆς καὶ Ἀαρὼν διὰ φωνῆς Κυρίου, ἐν χειρὶ Μωϋσῆ.

46. Πάντες οἱ ἐπεσκεμμένοι, οὓς ἐπεσκέψατο Μωϋσῆς καὶ Ἀαρὼν καὶ οἱ ἀρχόντες Ἰσραὴλ τοὺς Λευίτας, κατὰ δῆμους καὶ κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν,

47. ἀπὸ πέντε καὶ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω ἕως πεντηκονταετοῦς, πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος πρὸς τὸ ἔργον τῶν ἔργων, καὶ τὰ ἔργα τὰ αἰρόμενα ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου.

48. Καὶ ἐγενήθησαν οἱ ἐπισκεπέντες, ὀκτακισχίλιοι πενταχόσιοι ὀγδοήκοντα.

49. Διὰ φωνῆς Κυρίου ἐπεσκέψατο αὐτοὺς ἐν χειρὶ Μωϋσῆ, ἀνὼρα κατὰ ἀνδρά ἐπὶ τῶν ἔργων αὐτῶν, καὶ ἐπὶ ὧν αἵρουσιν αὐτοί· καὶ ἐπεσκέπησαν ὃν τρόπον συνέταξε Κύριος τῷ Μωϋσῇ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄.

1. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·

2. Πρόσταξον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἐξαποστείλῃ-
τωσαν ἐκ τῆς παρεμβολῆς πάντα λεπρὸν, καὶ πάντα γο-
νοῦρρῳ, καὶ πάντα ἀκάθαρτον ἐπὶ ψυχῇ,

3. ἀπὸ ἀρσενικοῦ ἕως θηλυκοῦ, ἐξαποστεῖλατε ἔξω
τῆς παρεμβολῆς, καὶ οὐ μὴ μιανοῦσι τὰς παρεμβολὰς
αὐτῶν, ἐν οἷς ἐγὼ καταγίνομαι ἐν αὐτοῖς.

4. Καὶ ἐποίησαν οὕτως οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἐξαπέ-
στειλαν αὐτοὺς ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καθὰ ἐλάλησε
Κύριος Μωϋσῇ, οὕτως ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ.

5. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·

6. Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, λέγων· Ἄνθρωπος ἢ γυνή,
ὅς τις ἂν ποιῇσῃ ἀπὸ πασῶν τῶν ἁμαρτιῶν τῶν ἀνθρω-
πίνων, καὶ παριδὼν παρίδῃ, καὶ πλημμελήσῃ ἡ ψυχὴ
ἐκεῖνη,

7. ἐξαγορεύσει τὴν ἁμαρτίαν ἣν ἐποίησεν, καὶ ἀπο-
δώσει τὴν πλημμέλειαν τὸ κεφάλαιον, καὶ τὸ ἐπί-
πεμπτον αὐτοῦ προσθήσει ἐπ' αὐτὸ, καὶ ἀποδώσει τί-
νι ἐπλημμέλησεν αὐτῷ.

8. Ἐὰν δὲ μὴ ᾖ τῷ ἀνθρώπῳ ὁ ἀγγιστεύων, ὥστε
ἀποδοῦναι αὐτῷ τὸ πλημμέλημα πρὸς αὐτόν, τὸ πλημ-
μέλημα τὸ ἀποδιδόμενον Κυρίῳ, τῷ ἱερεῖ ἔσται, πλὴν
τοῦ κριοῦ τοῦ ἱλασμοῦ, δι' οὗ ἐξιλάσεται ἐν αὐτῷ περὶ
αὐτοῦ.

9. Καὶ πᾶσα ἀπαρχὴ κατὰ πάντα τὰ ἁγιαζόμενα
ἐν υἱοῖς Ἰσραὴλ, ὅσα ἂν προσφέρωσι Κυρίῳ, τῷ ἱερεῖ
αὐτῷ ἔσται·

10. καὶ ἐκάστου τὰ ἁγιασμένα αὐτοῦ ἔσται, καὶ
ἀνὴρ, ὅς ἂν ᾖ τῷ ἱερεῖ, αὐτῷ ἔσται.

11. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·

12. Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐ-
τούς· Ἄνδρες, ἄνδρες ἂν παραβῇ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ
ὑπεριδοῦσα παρίδῃ αὐτόν,

13. καὶ κοιμηθῇ τις μετ' αὐτῆς κοίτην σπέρματος,
καὶ λάθῃ ἐξ ὀφθαλμῶν τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς, καὶ κρύβῃ,
αὕτη δὲ ἡ μεμιασμένη, καὶ μάρτυς μὴ ᾖ μετ' αὐτῆς,
καὶ αὕτη μὴ ᾖ συνειλημμένη,

14. καὶ ἐπέλθῃ αὐτῷ πνεῦμα ζηλώσεως, καὶ ζηλώσῃ
τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, αὕτη δὲ μεμίνανται, ἡ ἐπελθῇ αὐτῷ
πνεῦμα ζηλώσεως, καὶ ζηλώσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ,
αὕτη δὲ μὴ ᾖ μεμιασμένη,

45. Hæc est recognitio populi filiorum Merari, quos re-
cognovit Moyses et Aaron per vocem Domini, in manu
Moysi.

46. Omnes recogniti quos recognovit Moyses et Aaron, et
principes Israel Levitas, secundum populos et secundum
domos familiarum eorum,

47. a quinque et viginti annis et supra usque ad quinquaginta annos, omnis ingrediens ad opus operum, et opera
quæ levantur in tabernaculo testimonii.

48. Et fuerunt qui recogniti sunt, octo mille quingenti octoginta.

49. Per vocem Domini recognovit eos in manu Moysi, virum ad virum super opera eorum, et super illa quæ ipsi levant: et recogniti sunt quemadmodum præcepit Dominus Moysi.

CAPUT V.

1. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens:

2. Præcipe filiis Israel, et emittant e castris omnem le-
prosum, et omnem qui patitur fluorem sanguinis, et
omnem immundum super anima,

3. a masculino usque ad femininum, emittite extra
castra; et non inquinabunt castra ipsorum, in quibus ego
versor in eis.

4. Et fecerunt sic filii Israel, et emiserunt eos extra
castra, sicut locutus est Dominus Moysi, sic fecerunt filii
Israel.

5. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens:

6. Loquere filiis Israel, dicens: Vir aut mulier, quicum-
que fecerit ab omnibus peccatis humanis, et despiciens de-
spexerit, et deliquerit anima illa,

7. annuntiabit peccatum quod fecit et reddet delictum:
caput, et quintas ejus adjiciet super illud, et reddet cui
deliquit ei.

8. Si autem non fuerit homini proximus, ita ut reddat
illi delictum ad ipsum, delictum quod redditur Domino,
sacerdoti erit, excepto ariete propitiationis, per quem depro-
pitiabit in illo pro eo.

9. Et omnes primitiæ secundum omnia quæ sanctificantur
in filiis Israel, quacumque offerent Domino, sacerdoti ipsi
erunt:

10. et cujusque sanctificata ipsius erunt, et vir, qui dede-
rit sacerdoti, ei erit.

11. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens:

12. Loquere filiis Israel, et dices ad eos: Viri, viri si
prævaricata fuerit uxor ejus, et despiciens despexerit cum,

13. et cubuerit quis cum ea concubitus seminis, et
latuerit ab oculis viri sui, et absconderit, ipsa autem sit
inquinata, et testis non sit cum ea, et ipsa non sit de-
prehensa,

14. et supervenerit ei spiritus zelandi, et zelet uxorem
suam, ipsa autem inquinata est, vel supervenerit ei spiri-
tus zelandi, et zelet uxorem suam, ipsa autem non sit in-
quinata,

15. καὶ ἄξει ὁ ἄνθρωπος τὴν γυναῖκα αὐτοῦ πρὸς τὸν ἱερέα, καὶ προσοίσει τὸ δῶρον περὶ αὐτῆς, τὸ δέκατον τοῦ οἴζι ἀλευρον κρίθινον, οὐκ ἐπιχειεῖ ἐπ' αὐτὸ ἔλαιον, οὐδὲ ἐπιθήσει ἐπ' αὐτὸ λίβανον· ἔστι γὰρ θυσία ζηλοτυπίας, θυσία μνημοσύνου, ἀναμιμνήσκουσα ἁμαρτίαν.

16. Καὶ προσάξει αὐτὴν ὁ ἱερεὺς, καὶ στήσει αὐτὴν ἔναντι Κυρίου.

17. Καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς ὕδωρ καθαρὸν ζῶν ἐν ἀγγεῖῳ ὀστρακίνῳ, καὶ τῆς γῆς τῆς οὔσης ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ λαβὼν ὁ ἱερεὺς ἐμβαλεῖ εἰς τὸ ὕδωρ.

18. Καὶ στήσει ὁ ἱερεὺς τὴν γυναῖκα ἔναντι Κυρίου, καὶ ἀποκαλύψει τὴν κεφαλὴν τῆς γυναίκος, καὶ δώσει ἐπὶ τὰς χεῖρας αὐτῆς τὴν θυσίαν τοῦ μνημοσύνου, τὴν θυσίαν τῆς ζηλοτυπίας· ἐν δὲ τῇ χειρὶ τοῦ ἱερέως ἔσται τὸ ὕδωρ τοῦ ἑλεγκμοῦ τοῦ ἐπικαταρωμένου τούτου.

19. Καὶ ὀρκιεῖ αὐτὴν ὁ ἱερεὺς, καὶ ἔρει τῇ γυναικί· Εἰ μὴ κεκόμηται τις μετὰ σοῦ, εἰ μὴ παραβέβηκας μιανθῆναι ὑπὸ τὸν ἄνδρα τὸν σεαυτῆς, ἁθῶα ἴσθι ἀπὸ τοῦ ὕδατος τοῦ ἑλεγκμοῦ τοῦ ἐπικαταρωμένου τούτου.

20. Εἰ δὲ σὺ παραβέβηκας, ὑπανδρος οὖσα, ἢ μεμίανσαι, καὶ ἔδωκε τις τὴν κοίτην αὐτοῦ ἐν σοὶ, πλὴν τοῦ ἀνδρός σου·

21. καὶ ὀρκιεῖ ὁ ἱερεὺς τὴν γυναῖκα ἐν τοῖς ὀρκοῖς τῆς ἀρχῆς ταύτης, καὶ ἔρει ὁ ἱερεὺς τῇ γυναικί· Δοῦναι σε Κύριος ἐν ἀρχῇ καὶ ἐν ὀρκίῳ ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ σου, ἐν τῷ δοῦναι Κύριον τὸν μηρόν σου διαπεπτωκότα καὶ τὴν κοιλίαν σου πεπρησμένην.

22. Καὶ εἰσελεύσεται τὸ ὕδωρ τὸ ἐπικαταρῶμενον τούτο εἰς τὴν κοιλίαν σου πρῆσαι γαστέρα, καὶ διαπαιεῖν μηρόν σου. Καὶ ἔρει ἡ γυνή· Ἰένοίτο, γένοίτο.

23. Καὶ γράψει ὁ ἱερεὺς τὰς ἀρχὰς ταύτας εἰς βιβλίον, καὶ ἐξαλείψει εἰς τὸ ὕδωρ τοῦ ἑλεγκμοῦ τοῦ ἐπικαταρωμένου.

24. Καὶ ποτιεῖ τὴν γυναῖκα τὸ ὕδωρ τοῦ ἑλεγκμοῦ τοῦ ἐπικαταρωμένου· καὶ εἰσελεύσεται εἰς αὐτὴν τὸ ὕδωρ τὸ ἐπικαταρῶμενον τοῦ ἑλεγκμοῦ.

25. Καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς ἐκ χειρὸς τῆς γυναίκος τὴν θυσίαν τῆς ζηλοτυπίας, καὶ ἐπιθήσει τὴν θυσίαν ἔναντι Κυρίου, καὶ προσοίσει αὐτὴν πρὸς τὸ θυσιαστήριον.

26. Καὶ δράζεται ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τῆς θυσίας τὸ μνημόσυνον αὐτῆς, καὶ ἀνοίσεται αὐτὸ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ μετὰ ταῦτα ποτιεῖ τὴν γυναῖκα τὸ ὕδωρ.

27. Καὶ ἔσται, ἐάν ᾗ μεμιασμένη καὶ λήθῃ λάθῃ τὸν ἄνδρα αὐτῆς, καὶ εἰσελεύσεται εἰς αὐτὴν τὸ ὕδωρ τοῦ ἑλεγκμοῦ τὸ ἐπικαταρῶμενον, καὶ πρησθήσεται τὴν κοιλίαν, καὶ διαπαιεῖται ὁ μηρὸς αὐτῆς, καὶ ἔσται γυνὴ εἰς ἀράν τοῦ λαοῦ αὐτῆς.

28. Ἐάν δὲ μὴ μιανθῇ ἡ γυνή, καὶ καθαρὰ ᾗ, καὶ ἁθῶα ἔσται, καὶ ἐκσπερματιεῖ σπέρμα.

29. Οὗτος ὁ νόμος τῆς ζηλοτυπίας, ὃν ἂν παραβῇ ἡ γυνὴ ὑπανδρος οὖσα, καὶ μιανθῇ,

30. ἢ ἄνθρωπος δὲ ἐάν ἐπέλθῃ ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα ζηλώσεως, καὶ ζηλώσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ στήσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ἔναντι Κυρίου, καὶ ποιήσῃ αὐτῇ ὁ ἱερεὺς πάντα τὸν νόμον τούτον,

31. καὶ ἁθῶος ἔσται ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ ἁμαρτίας· καὶ γυνὴ ἐκείνη λήψεται τὴν ἁμαρτίαν αὐτῆς.

15. et adducet homo uxorem suam ad sacerdotem, et offeret munus pro ea, decimam urphi farinam hordeaceam, non effundet super ipsam oleum, neque imponet super eam libus : est enim sacrificium zelotypiae, sacrificium memoria-
lis, rememorans peccatum.

16. Et adducet eam sacerdos, et statuet eam ante Domi-
num.

17. Et sumet sacerdos aquam mundam viventem in vase testaceo, et de terra quæ est super pavementum tabernaculi testimonii, et sumens sacerdos iujiciet in aquam.

18. Et statuet sacerdos mulierem ante Dominum, et re-
velabit caput mulieris, et dabit super manus ejus sacrificium memorialis, sacrificium zelotypiæ : in manu autem sacer-
dotis erit aqua argutionis quæ maledicatur hujus.

19. Et adjurabit eam sacerdos, et dicet mulieri : Si non
concubuit quis tecum, si non prævaricata es ut inquinare-
ris sub viro tuo, innocens esto ab aqua argutionis quæ ma-
ledicatur hujus.

20. Si autem prævaricata es, cum sub viro sis, vel in-
quinata es, et dedit quis concubitum suum in te, præter
virum tuum :

21. et adjurabit sacerdos mulierem in juramentis male-
dictionis hujus, et dicet sacerdos mulieri : Det te Dominus
in maledictum et execrumentum in medio populi tui ; in
dando Dominus semur tuum collapsum, et ventrem tuum
diruptum.

22. Et ingredietur aqua quæ maledicatur hæc in ventrem
tuum, ad dirumpendum uterum, et faciendum cadere semur
tuum. Et dicet mulier : Fiat, fiat.

23. Et scribet sacerdos maledicta hæc in libro, et delebit
in aqua argutionis quæ maledicatur.

24. Et potabit mulierem de aqua argutionis quæ maledi-
citur : et intrabit in eam aqua quæ maledicatur argutionis.

25. Et sumet sacerdos de manu mulieris sacrificium ze-
lotypiae, et imponet sacrificium ante Dominum, et offeret
illud ad altare.

26. Et tollet pugillo sacerdos de sacrificio memoriale ejus,
et offeret illud super altare, et post hæc potabit mulierem de
aqua.

27. Et erit, si fuerit inquinata et latendo latuerit virum
suum, et intrabit in eam aqua maledicta redargutionis, et
inflabitur ventrem, et decidet femur ejus, et erit mulier in
maledictum populo suo.

28. Si autem non fuerit inquinata mulier, et munda fue-
rit, et innocens erit, et seminare faciet semen.

29. Hæc est lex zelotypiæ, cuicumque prævaricata fuerit
mulier quæ sub viro est, et inquinata fuerit,

30. aut homo cui supervenerit super eum spiritus zelandi,
et zelaverit uxorem suam, et statuet uxorem suam ante Do-
minum, et faciet ei sacerdos omnem legem hanc,

31. et innocens erit homo a peccato : et mulier illa acci-
piet peccatum suum.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ε'.

1. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·
2. Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· Ἄνθρωπος ἢ γυνὴ ὅς ἂν μεγάλως εὐξῆται εὐχὴν ἀπαγνίστασθαι ἀγνεύειν Κυρίῳ,
3. ἀπὸ οἴνου καὶ σίκερα ἀγνισθήσεται· καὶ ὄξος ἐξ οἴνου καὶ ὄξος ἐκ σίκερα οὐ πίνεται· καὶ ὅσα κατεργάζεται ἐκ σταφυλῆς οὐ πίνεται· καὶ σταφυλὴν πρόσφατον καὶ σταφίδα οὐ φάγεται·
4. πάσας τὰς ἡμέρας τῆς εὐχῆς αὐτοῦ· ἀπὸ πάντων ὅσα γίνεται ἐξ ἀμπέλου, οἶνον ἀπὸ στεμφύλων ἕως γιγάρτου οὐ φάγεται·
5. πάσας τὰς ἡμέρας τοῦ ἀγνισμού. Ξυρὸν οὐκ ἐπελεύσεται ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, ἕως ἂν πληρωθῶσιν αἱ ἡμέραι ὅσας τῷζατο Κύριος· ἅγιος ἔσται τρέφων κόμην τρίχα κεφαλῆς·
6. πάσας τὰς ἡμέρας τῆς εὐχῆς Κυρίῳ· ἐπὶ πάσῃ ψυχῇ τετελευτηκυῖα οὐκ εἰσελεύσεται·
7. Ἐπὶ πατρὶ καὶ μητρὶ, καὶ ἐπ' ἀδελφῷ καὶ ἐπ' ἀδελφῇ, οὐ μιανθήσεται ἐπ' αὐτοῖς ἀποθνήσκοντων αὐτῶν, ὅτι εὐχὴ Θεοῦ αὐτοῦ ἐπ' αὐτῷ ἐπὶ κεφαλῆς αὐτοῦ.
8. Πάσας τὰς ἡμέρας τῆς εὐχῆς αὐτοῦ ἅγιος ἔσται Κυρίῳ.
9. Ἐὰν δέ τις ἀποθάνῃ ἐπ' αὐτῷ ἐξάπιννα, παραχρῆμα μιανθήσεται ἡ κεφαλὴ εὐχῆς αὐτοῦ· καὶ ξυρήσεται τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἢ ἂν ἡμέρᾳ καθαρῶς· τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ ξυρηθήσεται.
10. Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ οἴσει δύο τρυγόνες, ἢ δύο νοσσοὺς περιστερῶν πρὸς τὸν ἱερέα, ἐπὶ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.
11. Καὶ ποιήσει ὁ ἱερεὺς μίαν περὶ ἁμαρτίας, καὶ μίαν εἰς ὀλοκαύτωμα· καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς περὶ ὧν ἤμαρτε περὶ τῆς ψυχῆς, καὶ ἁγιάσει τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ·
12. ἢ ἡγιασθῇ Κυρίῳ, τὰς ἡμέρας τῆς εὐχῆς. Καὶ προσάξει ἄμνον ἐνιαύσιον εἰς πλημμελίαν· καὶ αἱ ἡμέραι αἱ πρότεραι ἄλογοι ἔσονται, ὅτι ἐμιάνη ἡ κεφαλὴ εὐχῆς αὐτοῦ.
13. Καὶ οὗτος ὁ νόμος τοῦ εὐξαμένου. Ἢ ἂν ἡμέρα πληρώσῃ ἡμέρας εὐχῆς αὐτοῦ, προσοίσει αὐτὸς παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.
14. Καὶ προσάξει τὸ δῶρον αὐτοῦ Κυρίῳ ἄμνον ἐνιαύσιον ἁμῶμον ἕνα εἰς ὀλοκαύτωσιν, καὶ ἁμνάδα ἐνιαυσίαν μίαν ἁμῶμον εἰς ἁμαρτίαν, καὶ κριὸν ἕνα ἁμῶμον εἰς σωτήριον,
15. καὶ κανοὺν ἀζύμων σιμιδάλειος ἄρτους ἀναπεποιημένους ἐν ἐλαίῳ, καὶ λάγανα ἀζυμα κεχρισμένα ἐν ἐλαίῳ, καὶ θυσίαν αὐτῶν, καὶ σπονδὴν αὐτῶν.
16. Καὶ προσοίσει ὁ ἱερεὺς ἐναντὶ Κυρίου, καὶ ποιήσει τὸ περὶ ἁμαρτίας αὐτοῦ, καὶ τὸ ὀλοκαύτωμα αὐτοῦ.
17. Καὶ τὸν κριὸν ποιήσει θυσίαν σωτηρίου τῷ Κυρίῳ ἐπὶ τῷ κανῷ τῶν ἀζύμων· καὶ ποιήσει ὁ ἱερεὺς τὴν θυσίαν αὐτοῦ, καὶ τὴν σπονδὴν αὐτοῦ.
18. Καὶ ξυρήσεται ὁ ἡγούμενος παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου τὴν κεφαλὴν τῆς εὐχῆς αὐτοῦ, καὶ ἐπιθήσει τὰς τρίχας ἐπὶ τὸ πῦρ, ὃ ἔστιν ὑπὸ τὴν θυσίαν τοῦ σωτηρίου.
19. Καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς τὸν βραχίονα ἱερὸν ἀπὸ τοῦ κριοῦ, καὶ ἄρτον ἕνα ἀζύμων ἀπὸ τοῦ κανοῦ, καὶ

CAPUT VI.

1. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens :
2. Loquere filiis Israel, et dices ad eos : Vir aut mulier quicumque magne voverit votum purificandi puritatem Domino,
3. a vino et sicera temperabit : et acetum ex vino, et acetum ex sicera non bibet : et quaecumque conficiuntur ex uva, non bibet : et uvam recentem et uvam passam non comedet
4. omnibus diebus voti sui : ab omnibus quaecumque fiunt ex vite, vinum a corticibus uvæ, usque ad acinum non comedet
5. omnibus diebus purificationis. Novacula non superveniet super caput ejus, donec impleantur dies quoscumque vovit Domino : sanctus erit nutriens comam capillum capitis
6. omnibus diebus voti Domino : super omnem animam mortuam non ingreditur.
7. Super patrem et matrem, et super fratrem et super sororem, non inquinabitur in eis, cum illi mortui fuerint, quoniam votum Dei ejus in eo super caput ejus.
8. Omnibus diebus voti sui sanctus erit Domino.
9. Si quis autem mortuus fuerit super eum repente, statim inquinabitur caput voti ejus, et radetur caput suum qua die mundabitur : die septimo radetur.
10. Et die octavo feret duos turtures, vel duos pullos columbarum ad sacerdotem, ad januas tabernaculi testimonii.
11. Et faciet sacerdos unum pro peccato, et unum in holocaustum : et depropiabit pro eo sacerdos de quibus peccavit pro anima : et sanctificabit caput suum in die illa
12. qua sanctificatus est Domino, dies voti. Et adducet agnum anniculum in delictum : et priores dies innumerati erunt, quoniam inquinatum fuit caput voti ejus.
13. Et hæc est lex ejus qui vovit. Quaecumque die impleverit dies voti sui, offeret ipse ad januas tabernaculi testimonii.
14. Et offeret munus suum Domino agnum anniculum sine vitio unum in holocaustoma, et agnam anniculam unam sine vitio in peccatum, et arietem unum sine vitio in salutare,
15. et canistrum azymorum similæ panes refectos in oleo, et lagana azyma uncta in oleo, et sacrificium eorum, et libamen eorum.
16. Et offeret sacerdos ante Dominum, et faciet quod pro peccato ejus, et holocaustum ejus.
17. Et arietem faciet sacrificium salutaris Domino super canistro azymorum : et faciet sacerdos sacrificium ejus et libamen ejus.
18. Et radetur qui vovit ad januas tabernaculi testimonii caput voti sui, et imponet capillos super ignem, qui est sub sacrificio salutaris.
19. Et sumet sacerdos brachium coctum de ariete, et panem unum azymum de canistro, et laganum azymum

λάγανον ἄζυμον ἐν, καὶ ἐπιθήσει ἐπὶ τὰς χεῖρας τοῦ ὑ-
γμένου, μετὰ τὸ ξυρῆσθαι αὐτὸν τὴν εὐχὴν αὐτοῦ,

20. καὶ προσοίσει αὐτὰ ὁ ἱερεὺς ἐπίθεμα ἔναντι Κυ-
ρίου· ἅγιον ἔσται τῷ ἱερεὶ ἐπὶ τοῦ στηθηνίου τοῦ ἐπιθέ-
ματος, καὶ ἐπὶ τοῦ βραχίονος τοῦ ἀραιρέματος καὶ μετὰ
ταῦτα πίεται ὁ ὑγμένος, οἶνον.

21. Οὗτος ὁ νόμος τοῦ εὐξαμένου, ὃς ἂν εὐξῇται Κυ-
ρίῳ δῶρον αὐτοῦ Κυρίῳ περὶ τῆς εὐχῆς, χωρὶς ὧν ἂν
εὐρῇ ἡ χεὶρ αὐτοῦ κατὰ δύναμιν τῆς εὐχῆς αὐτοῦ, ἣν ἂν
εὐξῇται κατὰ νόμον ἀγνείας.

22. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·

23. Λάλησον Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, λέγων·
Οὕτως εὐλογήσετε τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, λέγοντες αὐτοῖς·

24. Εὐλογῆσαι σε Κύριος καὶ φυλάξαι σε.

25. Ἐπιφάναι Κύριος τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ σέ, καὶ
ἐλεῆσαι σε.

26. Ἐπάροι Κυρίος τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ σέ, καὶ
δώῃ σοι εἰρήνην.

27. Καὶ ἐπιθήσουσι τὸ ὄνομά μου ἐπὶ τοὺς υἱοὺς
Ἰσραὴλ, καὶ ἐγὼ Κύριος εὐλογήσω αὐτούς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'.

1. Καὶ ἐγένετο ἡ ἡμέρα συνετέλεσε Μωϋσῆς, ὥστε
ἀναστῆσαι τὴν σκηνὴν, καὶ ἔχρισεν αὐτήν, καὶ ἡγίασεν
αὐτήν, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ τὸ θυσιαστήριον,
καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτοῦ, καὶ ἔχρισεν αὐτὰ, καὶ ἡγία-
σεν αὐτά.

2. Καὶ προσήνεγκαν οἱ ἄρχοντες Ἰσραὴλ, δώδεκα
ἄρχοντες οἰκῶν πατριῶν αὐτῶν· οὗτοι οἱ ἄρχοντες φυ-
λῶν, οὗτοι οἱ παρεστηκότες ἐπὶ τῆς ἐπισκοπῆς.

3. Καὶ ἤνεγκαν τὸ δῶρον αὐτῶν ἔναντι Κυρίου, ἑξ
ἀμάξας λαμπηνίκας, καὶ δώδεκα βόας· ἀμάξαν παρὰ
δύο ἀρχόντων, καὶ μόσχον παρὰ ἑκάστου· καὶ προσή-
γαγον ἑναντίον τῆς σκηνῆς.

4. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·

5. Λάβε παρ' αὐτῶν, καὶ ἔσονται πρὸς τὰ ἔργα τὰ
leitourgika τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ δώσεις αὐτὰ
τοῖς Λευίταις, ἑκάστῳ κατὰ τὴν αὐτοῦ λειτουργίαν.

6. Καὶ λαβὼν Μωϋσῆς τὰς ἀμάξας καὶ τοὺς βόας,
ἔδωκεν αὐτὰ τοῖς Λευίταις.

7. Καὶ τὰς δύο ἀμάξας καὶ τοὺς τέσσαρας βόας ἔδωκε
τοῖς υἱοῖς Γεδσὼν κατὰ τὰς λειτουργίας αὐτῶν,

8. καὶ τὰς τέσσαρας ἀμάξας καὶ τοὺς ὀκτὼ βόας
ἔδωκε τοῖς υἱοῖς Μεραρί κατὰ τὰς λειτουργίας αὐτῶν,
διὰ Ἰθάμαρ υἱοῦ Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως.

9. Καὶ τοῖς υἱοῖς Καάθ οὐ δέδωκεν, ὅτι τὰ λειτουρ-
γήματα τοῦ ἁγίου ἔχουσιν ἐπ' ὤμων ἀρουσίν.

10. Καὶ προσήνεγκαν οἱ ἄρχοντες εἰς τὸν ἐγκαινισμὸν
τοῦ θυσιαστηρίου ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἣ ἔχρισεν αὐτὸ, καὶ προσ-
ήνεγκαν οἱ ἄρχοντες τὰ δῶρα αὐτῶν ἑπέναντι τοῦ θυ-
σιαστηρίου.

11. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν· Ἀρχὼν εἷς καθ'
ἡμέραν, ἀρχὼν καθ' ἡμέραν προσοίσουσι τὰ δῶρα αὐτῶν
εἰς τὸν ἐγκαινισμὸν τοῦ θυσιαστηρίου.

12. Καὶ ἦν ὁ προσφέρων ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ τὸ
δῶρον αὐτοῦ Ναασσὼν υἱὸς Ἀμιναδάβ, ἀρχὼν τῆς φυ-
λῆς Ἰούδα.

13. Καὶ προσήνεγκε τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἀργυ-
ροῦν ἐν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὀλκὴ αὐτοῦ· ψιᾶλην μίαν

unum, et imponet super manus ejus qui vovit, postquam
ipse rarus fuerit votum suum,

20. et offeret ea sacerdos impositionem ante Dominum.
Sanctum erit sacerdoti super pectusculum impositionis, et
super brachium demptionis : et post hæc bibet qui vovit,
vinum.

21. Hæc est lex ejus qui vovit, quicumque voverit mu-
nus suum Domino pro voto, absque his quæ invenerit manus
ejus secundum potentiam voti sui, quod utique voverit juxta
legem puritatis.

22. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens :

23. Loquere Aaron et filiis ejus, dicens : Sic benedicetis
filios Israel, dicentes eis :

24. Benedicat te Dominus et custodiat te.

25. Illuminet Dominus faciem tuam super te, et misereat-
ur tui.

26. Elevet Dominus faciem suam super te, et det tibi
pacem.

27. Et imponent nomen meum super filios Israel, et ego
Dominus benedicam eos.

CAPUT VII.

1. Et factum est qua die consummavit Moyses, ut erige-
ret tabernaculum, et unxit illud, et sanctificavit illud, et
omnia vasa ejus, et altare, et omnia vasa ejus, et unxit ea,
et sanctificavit ea.

2. Et obtulerunt principes Israel, duodecim principes
domorum familiarum suarum : hi sunt principes tribuum,
hi assistentes super recognitione.

3. Et tulerunt munus suum ante Dominum, sex vehicula
lampenica, et duodecim boves : vehiculorum a duobus prin-
cipibus, et vitulum ab unoquoque : et adduxerunt ante ta-
bernaculum.

4. Et ait Dominus ad Moysen, dicens :

5. Accipe ab eis, et erunt ad opera ministratoria taber-
naculi testimonii : et dabis ea Levitis, unicuique secundum
ministerium ejus.

6. Et sumens Moyses vehicula et boves, dedit ea Levi-
tis.

7. Et duo vehicula et quatuor boves dedit filiis Gedson
secundum ministeria eorum,

8. et quatuor vehicula et octo boves dedit filiis Merari
secundum ministeria eorum, per Ithamar filium Aaron sa-
cerdotis.

9. Et filiis Caath non dedit, quoniam ministeria ipsius
sancti habent : super humeros levabunt.

10. Et obtulerunt principes in dedicationem altaris, in
die qua unxit illud, et obtulerunt principes munera sua
e regione altaris.

11. Et dixit Dominus ad Moysen : Princeps unus quoti-
die, princeps quotidie offerent dona sua in dedicationem
altaris.

12. Et fuit offerens in die prima donum suum Naasson
filius Aminadab, princeps tribus Juda.

13. Et obtulit donum suum, patellam argenteam unam,
triginta et centum pondus ejus : psialam unam argenteam,

ἀργυρᾶν, ἐβδόμηκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον· ἀμφοτέρω πλήρη σπειδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν·

14. θυίσκην μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη θυμιάματος·

15. μόσχον ἓνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἓνα, ἀμνὸν ἓνα ἐνιαύσιον εἰς ὀλοκαύτωμα·

16. καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἓνα περὶ ἁμαρτίας·

17. καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε· τοῦτο τὸ δῶρον Ναασσὼν υἱοῦ Ἀμιναδάβ.

18. Τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ προσήνεγκε Ναθαναὴλ υἱὸς Σωγάρ, ὁ ἄρχων τῆς φυλῆς Ἰσάχαρ.

19. Καὶ προσήνεγκε τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἀργυροῦν ἓν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὀλκῇ αὐτοῦ· φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἐβδόμηκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον· ἀμφοτέρω πλήρη σπειδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν·

20. θυίσκην μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη θυμιάματος·

21. μόσχον ἓνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἓνα, ἀμνὸν ἓνα ἐνιαύσιον εἰς ὀλοκαύτωμα·

22. καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἓνα περὶ ἁμαρτίας·

23. καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε· τοῦτο τὸ δῶρον Ναθαναὴλ υἱοῦ Σωγάρ.

24. Τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ἄρχων τῶν υἱῶν Ζαβουλὼν, Ἐλιὰβ υἱὸς Χαιλὼν.

25. Τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἀργυροῦν ἓν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὀλκῇ αὐτοῦ· φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἐβδόμηκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον· ἀμφοτέρω πλήρη σπειδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν·

26. θυίσκην μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη θυμιάματος·

27. μόσχον ἓνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἓνα, ἀμνὸν ἓνα ἐνιαύσιον εἰς ὀλοκαύτωμα·

28. καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἓνα περὶ ἁμαρτίας·

29. καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε· τοῦτο τὸ δῶρον Ἐλιὰβ υἱοῦ Χαιλὼν.

30. Τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ ἄρχων τῶν υἱῶν Ῥουβὴν, Ἐλισούρ υἱὸς Σεδιούρ.

31. Τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἀργυροῦν ἓν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὀλκῇ αὐτοῦ· φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἐβδόμηκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον· ἀμφοτέρω πλήρη σπειδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν·

32. θυίσκην μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη θυμιάματος·

33. μόσχον ἓνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἓνα, ἀμνὸν ἓνα ἐνιαύσιον εἰς ὀλοκαύτωμα·

34. καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἓνα περὶ ἁμαρτίας·

35. καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε· τοῦτο τὸ δῶρον Ἐλισούρ υἱοῦ Σεδιούρ.

36. Τῇ ἡμέρᾳ τῇ πέμπτῃ ἄρχων τῶν υἱῶν Συμεὼν, Σαλαμιὴλ υἱὸς Σουρισαδαί.

37. Τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἀργυροῦν ἓν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὀλκῇ αὐτοῦ· φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἐβδόμηκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον· ἀμφοτέρω πλήρη σπειδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν·

38. θυίσκην μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη θυμιάματος·

39. μόσχον ἓνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἓνα, ἀμνὸν ἓνα ἐνιαύσιον εἰς ὀλοκαύτωμα·

septuaginta sictorum juxta sictum sanctum : utraque plena similae relectae in oleo ad sacrificium :

14. mortariolum unum decem aureorum, plenum incensi :

15. vitulum unum ex bobus, arietem unum, agnum unum anniculum in holocaustum :

16. et hircum ex capris unum pro peccato :

17. et in sacrificium salutaris vitulas duas, arietes quinque, hircos quinque, agnas anniculas quinque : hoc est donum Naasson filii Aminadab.

18. Die secunda obtulit Nathanael filius Sogar, princeps tribus Issachar.

19. Et obtulit donum suum, patellam agenteam unam, triginta et centum pondus ejus : phialam unam argenteam, septuaginta sictorum juxta sictum sanctum : utraque plena similae relectae in oleo in sacrificium :

20. mortariolum unum decem aureorum, plenum incensi :

21. vitulum unum ex bobus, arietem unum, agnum unum anniculum in holocaustum :

22. et hircum ex capris unum pro peccato :

23. et in sacrificium salutaris vitulas duas, arietes quinque, hircos quinque, agnas anniculas quinque : hoc est donum Nathanael filii Sogar.

24. Die tertia princeps filiorum Zabulon, Heliad filius Chalton.

25. Donum suum, patellam argenteam unam, triginta et centum pondus ejus : phialam unam argenteam, septuaginta sictorum juxta sictum sanctum : utraque plena similae relectae in oleo in sacrificium :

26. mortariolum unum decem aureorum, plenum incensi :

27. vitulum unum ex bobus, arietem unum, agnum unum anniculum in holocaustum :

28. et hircum ex capris unum pro peccato :

29. et in sacrificium salutaris vitulas duas, arietes quinque, hircos quinque, agnas anniculas quinque : hoc est donum Heliab filii Chalton.

30. Die quarta princeps filiorum Ruben, Helisur filius Sediur.

31. Donum suum, patellam argenteam unam, triginta et centum pondus ejus : phialam unam argenteam, septuaginta sictorum juxta sictum sanctum : utraque plena similae relectae in oleo ad sacrificium :

32. mortariolum unum decem aureorum, plenum incensi :

33. vitulum unum ex bobus, arietem unum, agnum unum anniculum in holocaustum :

34. et hircum ex capris unum pro peccato :

35. et in sacrificium salutaris vitulas duas, arietes quinque, hircos quinque, agnas anniculas quinque : hoc est donum Helisur filii Sediur.

36. Die quinta princeps filiorum Symeon, Salamiel filius Surisadai.

37. Donum suum, patellam argenteam unam, triginta et centum pondus ejus : phialam unam argenteam, septuaginta sictorum juxta sictum sanctum : utraque plena similae relectae in oleo ad sacrificium :

38. mortariolum unum decem aureorum, plenum incensi :

39. vitulum unum ex bobus, arietem unum, agnum unum anniculum in holocaustum :

40. καὶ χίμαρον ἑξ αἰγῶν ἓνα περὶ ἁμαρτίας·
 41. καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε· τοῦτο τὸ δῶρον Σαλαμιήλ υἱοῦ Σουρισαδαί.
 42. Τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑκτῇ ἄρχων τῶν υἱῶν Γὰδ, Ἐλίσαρ υἱὸς Ραγουήλ.
 43. Τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἀργυροῦν ἓν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὀλκῇ αὐτοῦ· φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον· ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν·
 44. θυίσκην μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη θυμιάματος·
 45. μόσχον ἓνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἓνα, ἀμνὸν ἓνα ἐνιαυσίον εἰς ὀλοκαύτωμα·
 46. καὶ χίμαρον ἑξ αἰγῶν ἓνα περὶ ἁμαρτίας·
 47. καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε· τοῦτο τὸ δῶρον Ἐλίσαρ υἱοῦ Ραγουήλ.
 48. Τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ἄρχων τῶν υἱῶν Ἐφραΐμ, Ἐλίσαμα υἱὸς Ἐμιούδ.
 49. Τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἀργυροῦν ἓν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὀλκῇ αὐτοῦ· φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον· ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν·
 50. θυίσκην μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη θυμιάματος·
 51. μόσχον ἓνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἓνα, ἀμνὸν ἓνα ἐνιαυσίον εἰς ὀλοκαύτωμα·
 52. καὶ χίμαρον ἑξ αἰγῶν ἓνα περὶ ἁμαρτίας·
 53. καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε· τοῦτο τὸ δῶρον Ἐλίσαμα υἱοῦ Ἐμιούδ.
 54. Τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ ἄρχων τῶν υἱῶν Μανασσῆ, Γαμαλιήλ υἱὸς Φαδασσούρ.
 55. Τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἀργυροῦν ἓν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὀλκῇ αὐτοῦ· φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον· ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν·
 56. θυίσκην μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη θυμιάματος·
 57. μόσχον ἓνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἓνα, ἀμνὸν ἓνα ἐνιαυσίον εἰς ὀλοκαύτωμα·
 58. καὶ χίμαρον ἑξ αἰγῶν ἓνα περὶ ἁμαρτίας·
 59. καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε· τοῦτο τὸ δῶρον Γαμαλιήλ υἱοῦ Φαδασσούρ.
 60. Τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐνάτῃ ἄρχων τῶν υἱῶν Βενιαμίν, Ἀβιδάν υἱὸς Γαδεωνί.
 61. Τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἀργυροῦν ἓν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὀλκῇ αὐτοῦ· φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον· ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν·
 62. θυίσκην μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη θυμιάματος·
 63. μόσχον ἓνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἓνα, ἀμνὸν ἓνα ἐνιαυσίον εἰς ὀλοκαύτωμα·
 64. καὶ χίμαρον ἑξ αἰγῶν ἓνα περὶ ἁμαρτίας·
 65. καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε· τοῦτο τὸ δῶρον Ἀβιδάν υἱοῦ Γαδεωνί.
 66. Τῇ ἡμέρᾳ τῇ δεκάτῃ ἄρχων τῶν υἱῶν Δάν, Ἀχιέζερ υἱὸς Ἀμισαδαί.

40. et hircum ex capris unum pro peccato :
 41. et in sacrificium salutaris vitulas duas, arietes quinque, hircos quinque, agnas anniculas quinque : hoc est donum Salamiel filii Surisadaï.
 42. Die sexta princeps filiorum Gad, Elisaph filius Raguel.
 43. Donum suum, patellam argenteam unam, triginta et centum pondus ejus : phialam unam argenteam, septuaginta siclorum juxta siclum sanctum : utraque plena similæ relectæ in oleo ad sacrificium :
 44. mortariolum unum decem aureorum, plenum incensi :
 45. vitulum unum ex bobus, arietem unum, agnum unum anniculum in holocaustum :
 46. et hircum ex capris unum pro peccato :
 47. et in sacrificium salutaris vitulas duas, arietes quinque, hircos quinque, agnas anniculas quinque : hoc est donum Elisaph filii Raguel.
 48. Die septima princeps filiorum Ephraim, Elisama filius Emiud.
 49. Donum suum, patellam argenteam unam, triginta et centum pondus ejus : phialam unam argenteam, septuaginta siclorum juxta siclum sanctum : utraque plena similæ relectæ in oleo ad sacrificium :
 50. mortariolum unum decem aureorum, plenum incensi :
 51. vitulum unum ex bobus, arietem unum, agnum unum anniculum in holocaustum :
 52. et hircum ex capris unum pro peccato :
 53. et in sacrificium salutaris vitulas duas, arietes quinque, hircos quinque, agnas anniculas quinque : hoc est donum Elisama filii Emiud.
 54. Die octava princeps filiorum Manasse, Gamaliel filius Phadassur.
 55. Donum suum, patellam argenteam unam, triginta et centum pondus ejus : phialam unam argenteam, septuaginta siclorum juxta siclum sanctum : utraque plena similæ relectæ in oleo ad sacrificium :
 56. mortariolum unum decem aureorum, plenum incensi :
 57. vitulum unum ex bobus, arietem unum, agnum unum anniculum in holocaustum :
 58. et hircum ex capris unum pro peccato :
 59. et in sacrificium salutaris vitulas duas, arietes quinque, hircos quinque, agnas anniculas quinque : hoc est donum Gamaliel filii Phadassur.
 60. Die nona princeps filiorum Benjamin, Abidan filius Gadeoni,
 61. Donum suum, patellam argenteam unam, triginta et centum pondus ejus : phialam unam argenteam, septuaginta siclorum juxta siclum sanctum : utraque plena similæ relectæ in oleo ad sacrificium :
 62. mortariolum unum decem aureorum, plenum incensi :
 63. vitulum unum ex bobus, arietem unum, agnum unum anniculum in holocaustum :
 64. et hircum ex capris unum pro peccato :
 65. et in sacrificium salutaris vitulas duas, arietes quinque, hircos quinque, agnas anniculas quinque : hoc est donum Abidan filii Gadeoni.
 66. Die decima princeps filiorum Dan, Achiezer filius Amisadaï.

67. Τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἀργυροῦν ἐν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὀλκῇ αὐτοῦ· φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδόμηκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον· ἀμφοτέρω πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν·

68. θυίσκην μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη θυμιάματος·

69. μόσχον ἓνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἓνα, ἀμνὸν ἓνα ἐνιαύσιον εἰς ὀλοκαύτωμα·

70. καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἓνα περὶ ἁμαρτίας·

71. καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε· τοῦτο τὸ δῶρον Ἀχίεζερ υἱοῦ Ἀμισαδαί.

72. Τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐνδεκάτῃ ἀρχὸν τῶν υἱῶν Ἀσήρ, Φαγεὴλ υἱὸς Ἑχράν.

73. Τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἀργυροῦν ἐν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὀλκῇ αὐτοῦ· φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδόμηκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον· ἀμφοτέρω πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν·

74. θυίσκην μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη θυμιάματος·

75. μόσχον ἓνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἓνα, ἀμνὸν ἐνιαύσιον ἓνα εἰς ὀλοκαύτωμα·

76. καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἓνα περὶ ἁμαρτίας·

77. καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε· τοῦτο τὸ δῶρον Φαγεὴλ υἱοῦ Ἑχράν.

78. Τῇ ἡμέρᾳ τῇ δωδεκάτῃ ἀρχὸν τῶν υἱῶν Νεφθαλί, Ἀχίρ υἱὸς Αἰνάν.

79. Τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἀργυροῦν ἐν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὀλκῇ αὐτοῦ· φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδόμηκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον· ἀμφοτέρω πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν·

80. θυίσκην μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη θυμιάματος·

81. μόσχον ἓνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἓνα, ἀμνὸν ἓνα ἐνιαύσιον εἰς ὀλοκαύτωμα·

82. καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἓνα περὶ ἁμαρτίας·

83. καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε· τοῦτο τὸ δῶρον Ἀχίρ υἱοῦ Αἰνάν.

84. Οὗτος ὁ ἐγκαίνισμός τοῦ θυσιαστηρίου ἡ ἡμέρα ἔγριπεν αὐτὸ παρὰ τῶν ἀρχόντων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, τρυβλία ἀργυρᾶ δώδεκα, φιάλαι ἀργυραὶ δώδεκα, θυίσκαι χρυσαὶ δώδεκα.

85. Τριάκοντα καὶ ἑκατὸν σίκλων τὸ τρυβλίον τὸ ἐν, καὶ ἑβδόμηκοντα σίκλων ἡ φιάλη ἡ μία· πᾶν τὸ ἀργύριον τῶν σκευῶν, διςχιλιοὶ καὶ τετρακόσιοι σίκλοι· σίκλοι, ἐν τῇ σίκλῳ τῇ ἁγίῳ.

86. Θυίσκαι χρυσαὶ δώδεκα, πλήρεις θυμιάματος πᾶν τὸ χρυσίον τῶν θυίσκῶν, εἴκοσι καὶ ἑκατὸν χρυσοί.

87. Πᾶσαι αἱ βόες αἱ εἰς ὀλοκαύτωσιν, μόσχοι δώδεκα, κριοὶ δώδεκα, ἀμνοὶ ἐνιαύσιοι δώδεκα, καὶ αἱ θυσαὶ αὐτῶν, καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν· καὶ χίμαροι ἐξ αἰγῶν δώδεκα περὶ ἁμαρτίας.

88. Πᾶσαι αἱ βόες εἰς θυσίαν σωτηρίου, δαμάλεις εἰκοσιτέσσαρες, κριοὶ ἐξήκοντα, τράγοι ἐξήκοντα ἐνιαύσιοι, ἀμνάδες ἐξήκοντα ἐνιαύσιοι ἁμῶμοι· αὕτη ἡ ἐγκαίνισις τοῦ θυσιαστηρίου, μετὰ τὸ πληρῶσαι τὰς χεῖρας αὐτοῦ, καὶ μετὰ τὸ χρίσαι αὐτόν.

89. Ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι Μωϋσῆν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου λαλήσαι αὐτῷ, καὶ ἤκουσε τὴν φωνὴν

67. Donum suum, patellam argenteam unam, triginta et centum pondus ejus : phialam unam argenteam, septuaginta siclorum juxta siclum sanctum : utraque plena similae relectae in oleo ad sacrificium :

68. mortariolum unum decem aureorum, plenum incensi :

69. vitulum unum ex bobus, arietem unum, agnum unum anniculum in holocaustum :

70. et hircum ex capris unum pro peccato :

71. et in sacrificium salutaris vitulas duas, arietes quinque, hircos quinque, agnas anniculas quinque : hoc est donum Achiezer filii Amisadai.

72. Die undecima princeps filiorum Aser, Phageel filius Echran.

73. Donum suum, patellam argenteam unam, triginta et centum pondus ejus : phialam unam argenteam, septuaginta siclorum juxta siclum sanctum : utraque plena similae relectae in oleo ad sacrificium :

74. mortariolum unum decem aureorum, plenum incensi :

75. vitulum unum ex bobus, arietem unum, agnum anniculum unum in holocaustum :

76. et hircum ex capris unum pro peccato :

77. et in sacrificium salutaris vitulas duas, arietes quinque, hircos quinque, agnas anniculas quinque : hoc est donum Phageel filii Echran.

78. Die duodecima princeps filiorum Nephthali, Achire filius Anan.

79. Munus suum, patellam argenteam unam, triginta et centum pondus ejus : phialam unam argenteam septuaginta siclorum juxta siclum sanctum : utraque plena similae relectae in oleo ad sacrificium :

80. mortariolum unum decem aureorum, plenum incensi :

81. vitulum unum ex bobus, arietem unum, agnum anniculum unum in holocaustum :

82. et hircum ex capris unum pro peccato :

83. et in sacrificium salutaris vitulas duas, arietes quinque, hircos quinque, agnas anniculas quinque : hoc est donum Achire filii Anan.

84. Haec est dedicatio altaris qua die unxit illud a principibus filiorum Israel, patellae argenteae duodecim, phialae argenteae duodecim, mortariola aurea duodecim.

85. Triginta et centum siclorum patella una, et septuaginta siclorum phiala una ; omne argentum vasorum, bis mille et quadringenti sicti : sicti, in siclo sancto.

86. Mortariola aurea duodecim, plena incensi : omne aurum mortariolorum, viginti et centum aurei.

87. Omnes boves quae in holocaustosim, vituli duodecim, arietes duodecim, agni anniculi duodecim, et sacrificia eorum, et libamina eorum : et hirci ex capris duodecim pro peccato.

88. Omnes boves in sacrificium salutaris, vitulae viginti quatuor, arietes sexaginta, hirci sexaginta anniculi, agnae sexaginta anniculae immaculae : haec est dedicatio altaris, postquam implevit manus suas, et postquam unxit eum.

89. In ingrediendo Moyses in tabernaculum testimonii ad loquendum ei, et audiebat vocem Domini loquentis ad

Κυρίου λαλοῦντος πρὸς αὐτὸν ἀνωθεν τοῦ ἱλαστηρίου, ὃ ἐστὶν ἐπὶ τῆς κιβωτοῦ μαρτυρίου, ἀναμέσον τῶν δύο Χερουβίμ· καὶ ἐλάλει πρὸς αὐτόν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

1. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·
2. Λάλησον τῷ Ἀαρὼν, καὶ ἔρεις πρὸς αὐτόν· Ὅταν ἐπιτιθῇς τοὺς λύχνους, ἐκ μέρους κατὰ πρόσωπον τῆς λυχνίας φωτισοῦσιν οἱ ἐπὶ τὰ λύχνοι.
3. Καὶ ἐποίησεν οὕτως Ἀαρὼν· ἐκ τοῦ ἑνὸς μέρους κατὰ πρόσωπον τῆς λυχνίας ἐξῆψε τοὺς λύχνους αὐτῆς, καθὰ συνέταξε Κύριος τῷ Μωϋσῇ.
4. Καὶ αὕτη ἡ κατασκευὴ τῆς λυχνίας· στερεὰ, χρυσῇ, ὁ καυλὸς αὐτῆς καὶ τὰ κρίνα αὐτῆς στερεὰ ὅλη· κατὰ τὸ εἶδος ὃ ἐδείξε Κύριος τῷ Μωϋσῇ, οὕτως ἐποίησε τὴν λυχνίαν.
5. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·
6. Λάβε τοὺς Λευίτας ἐκ μέσου υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ ἀργυριεῖς αὐτούς.
7. Καὶ οὕτω ποιήσεις αὐτοῖς τὸν ἀγνισμόν αὐτῶν· περιβρᾶνεις αὐτοὺς ὕδωρ ἀγνισμοῦ· καὶ ἐπελεύσεται ξυρὸν ἐπὶ πᾶν τὸ σῶμα αὐτῶν, καὶ πλυνούσι τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ καθαροὶ ἔσονται.
8. Καὶ λήψονται μόσχον ἓνα ἐκ βοῶν, καὶ τούτου θυσίαν σεμίδαλιν ἀναπεποιημένην ἐν ἐλαίῳ· καὶ μόσχον ἐνιαυσίον ἐκ βοῶν λήψη περὶ ἁμαρτίας.
9. Καὶ προσάξεις τοὺς Λευίτας ἐναντι τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ συνάξεις πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν Ἰσραὴλ.
10. Καὶ προσάξεις τοὺς Λευίτας ἐναντι Κυρίου, καὶ ἐπιθήσουσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τοὺς Λευίτας.
11. Καὶ ἀφοριεῖ Ἀαρὼν τοὺς Λευίτας ἀπόδομα ἐναντι Κυρίου παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ· καὶ ἔσονται ὥστε ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα Κυρίου.
12. Οἱ δὲ Λευῖται τὰς χεῖρας ἐπιθήσουσιν ἐπὶ τὰς κεφαλὰς τῶν μόσχων· καὶ ποιήσεις τὸν ἓνα περὶ ἁμαρτίας, καὶ τὸν ἓνα εἰς ὀλακαύτωμα Κυρίῳ ἐξιλάσασθαι περὶ αὐτῶν.
13. Καὶ στήσεις τοὺς Λευίτας ἐναντι Κυρίου, καὶ ἐναντι Ἀαρὼν, καὶ ἐναντι τῶν υἱῶν αὐτοῦ, καὶ ἀποδώσεις αὐτοὺς ἀπόδομα ἐναντι Κυρίου.
14. Καὶ διαστελεῖς τοὺς Λευίτας ἐκ μέσου υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ ἔσονται μοι.
15. Καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσονται οἱ Λευῖται ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· καὶ καθαριεῖς αὐτούς, καὶ ἀποδώσεις αὐτοὺς ἐναντι Κυρίου· ὅτι ἀπόδομα ἀποδομένοι οὗτοί μοι εἰσὶν ἐκ μέσου υἱῶν Ἰσραὴλ·
16. ἀντὶ τῶν διανοιγόντων πᾶσαν μήτραν πρωτοτόκων πάντων ἐκ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ εἰληρα αὐτοὺς ἐμοί·
17. ὅτι ἐμοὶ πᾶν πρωτότοκον ἐν υἱοῖς Ἰσραὴλ ἀπὸ ἀνθρώπων ἕως κτήνους ἡ ἡμέρᾳ ἐπάταξα πᾶν πρωτότοκον ἐν γῇ Αἰγύπτου, ἡγίασα αὐτοὺς ἐμοί,
18. καὶ ἔλαβον τοὺς Λευίτας ἀντὶ παντός πρωτοτόκου ἐν υἱοῖς Ἰσραὴλ,
19. καὶ ἀπέδωκα τοὺς Λευίτας ἀπόδομα δεδομένους Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ ἐκ μέσου υἱῶν Ἰσραὴλ, ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ

se desuper propitiatorio, quod est super arcam testimonii inter duos Cherubim : et loquebatur ad eum.

CAPUT VIII.

1. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens :
2. Loquere ad Aaron, et dices ad eum : Cum imposueris lucernas, a parte secundum faciem candelabri lucebunt septem lucernae.
3. Et fecit sic Aaron : ab una parte secundum faciem candelabri accendit lucernas ejus, sicut praecepit Dominus Moysi.
4. Et haec est structura candelabri : solidum, aureum, stipes ejus et lilia ejus solidum totum : secundum speciem quam ostendit Dominus Moysi, sic fecit candelabrum.
5. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens :
6. Sume Levitas de medio filiorum Israel, et purificabis eos.
7. Et sic facies eis purificationem eorum : asperges eos aqua purificationis : et superveniet novacula super omne corpus eorum, et lavabunt vestimenta sua, et mundi erunt.
8. Et sument vitulum unum ex bobus, et hujus sacrificium similam refectam in oleo : et vitulum anniculum ex bobus sumes pro peccato.
9. Et adduces Levitas ante tabernaculum testimonii, et congregabis omnem synagogam filiorum Israel.
10. Et adduces Levitas ante Dominum, et imponent filii Israel manus suas super Levitas.
11. Et segregabit Aaron Levitas munus ante Dominum a filiis Israel : et erunt ut operentur opera Domini.
12. Levitae autem imponent manus super capita vitulorum : et facies unum pro peccato, et unum in holocaustum Domino ad exorandum pro eis.
13. Et statues Levitas ante Dominum, et ante Aaron, et ante filios ejus, et donabis illos donum ante Dominum.
14. Et distingues Levitas de medio filiorum Israel, et erunt mihi.
15. Et post haec ingredientur Levitae ad operandum opera tabernaculi testimonii : et mundabis eos, et donabis eos ante Dominum : quoniam donum donati hi mihi sunt de medio filiorum Israel :
16. pro adaperientibus omnem vulvam primogenitis omnibus ex filiis Israel sumpsi eos mihi :
17. quoniam mihi omne primogenitum in filiis Israel ab hominibus usque ad pecus : qua die percussi omne primogenitum in terra Aegypti, sanctificavi eos mihi,
18. et sumpsi Levitas pro omni primogenito in filiis Israel,
19. et donavi Levitas donum donatos Aaron et filiis ejus de medio filiorum Israel, ad operandum opera filiorum Israel in tabernaculo testimonii, et propitiandum pro

μαρτυρίου, καὶ ἐξιλάσκεισθαι περὶ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ· καὶ οὐκ ἔσται ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ προσεγγίζων πρὸς τὰ ἅγια.

20. Καὶ ἐποίησε Μωϋσῆς καὶ Ἀαρὼν καὶ πᾶσα ἡ συναγωγή υἱῶν Ἰσραὴλ τοῖς Λευίταις καθὰ ἐνετείλατο Κύριος τῷ Μωϋσῇ περὶ τῶν Λευιτῶν, οὕτως ἐποίησαν αὐτοῖς οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ.

21. Καὶ ἡγνίσαντο οἱ Λευῖται, καὶ ἐπλύναντο τὰ ἱμάτια· καὶ ἀπέδωκεν αὐτοῖς Ἀαρὼν ἀπόδομα ἔναντι Κυρίου, καὶ ἐξιλάσατο περὶ αὐτῶν Ἀαρὼν ἀφαγνίσασθαι αὐτούς.

22. Καὶ μετὰ ταῦτα εἰσῆλθον οἱ Λευῖται λειτουργεῖν τὴν λειτουργίαν αὐτῶν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου ἔναντι Ἀαρὼν, καὶ ἔναντι τῶν υἱῶν αὐτοῦ, καθὰ συνέταξε Κύριος τῷ Μωϋσῇ περὶ τῶν Λευιτῶν, οὕτως ἐποίησαν αὐτοῖς.

23. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·

24. Τοῦτό ἐστι τὸ περὶ τῶν Λευιτῶν· ἀπὸ πέντε καὶ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω ἐκτελεύσονται ἐνεργεῖν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου.

25. Καὶ ἀπὸ πεντηκονταετοῦς ἀποστήσεται ἀπὸ τῆς λειτουργίας, καὶ οὐκ ἐργάζεται ἔτι.

26. Καὶ λειτουργήσει ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου φυλάσσειν φυλακὰς, ἔργα δὲ οὐκ ἐργάζεται· οὕτω ποιήσεις τοῖς Λευίταις ἐν ταῖς φυλακαῖς αὐτῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

1. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινᾶ ἐν τῷ ἔτει τῷ δευτέρῳ, ἐξεληθόντων αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐν τῷ μηνὶ τῷ πρώτῳ, λέγων·

2. Εἰπον, καὶ ποιείτωσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ πάσχα καθ' ὥραν αὐτοῦ,

3. τῇ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου πρὸς ἑσπέραν, ποιήσεις αὐτὸ κατὰ καιρούς· κατὰ τὸν νόμον αὐτοῦ, καὶ κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ ποιήσεις αὐτό.

4. Καὶ ἐλάλησε Μωϋσῆς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ποιῆσαι τὸ πάσχα

5. ἐναρχομένου τῇ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ Σινᾶ· καθὰ συνέταξε Κύριος τῷ Μωϋσῇ, οὕτως ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ.

6. Καὶ παρεγένοντο οἱ ἄνδρες οἱ ἦσαν ἀκάθαρτοι ἐπὶ ψυχῇ ἀνθρώπου, καὶ οὐκ ἠδύναντο ποιῆσαι τὸ πάσχα ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ· καὶ προσῆλθον ἐναντίον Μωϋσῇ καὶ Ἀαρὼν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ,

7. καὶ εἶπαν οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι πρὸς αὐτόν· Ἡμεῖς ἀκάθαρτοι ἐπὶ ψυχῇ ἀνθρώπου, μὴ οὖν ὑστερήσωμεν προσενέγκαι τὸ δῶρον Κυρίῳ κατὰ καιρὸν αὐτοῦ ἐν μέσῳ υἱῶν Ἰσραὴλ;

8. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Μωϋσῆς· Στήτε αὐτοῦ, καὶ ἀκούσομαι τί ἐντελεῖται Κύριος περὶ ὑμῶν.

9. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·

10. Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, λέγων· Ἄνθρωπος, ἄνθρωπος, δεῖ εἰν γένηται ἀκάθαρτος ἐπὶ ψυχῇ ἀνθρώπου, ἢ ἐν ὁδῷ μακρὰν ὑμῖν, ἢ ἐν ταῖς γενεαῖς ὑμῶν, καὶ ποιήσει τὸ πάσχα Κυρίῳ

11. ἐν τῷ μηνὶ τῷ δευτέρῳ ἐν τῇ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ ἡμέρᾳ· τὸ πρὸς ἑσπέραν ποιήσουσιν αὐτό, ἐπ' ἄζυμων καὶ πικρίδων φάγονται αὐτό.

filiis Israel : et non erit in filiis Israel accedens ad sancta.

20. Et fecit Moyses et Aaron et omnis synagoga filiorum Israel Levitis secundum quæ præcepit Dominus Moysi de Levitis, ita fecerunt eis filii Israel.

21. Et purificati sunt Levitæ, et laverunt vestimenta : et donavit eos Aaron donum ante Dominum, et exoravit pro eis Aaron ad purificandos eos.

22. Et post hæc intrarunt Levitæ ad ministrandum ministerium suum in tabernaculo testimonii ante Aaron, et ante filios ejus, sicut præcepit Dominus Moysi de Levitis, sic fecerunt eis.

23. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens :

24. Hoc est quod de Levitis : a quinto et vigesimo anno et supra introibunt operari in tabernaculo testimonii.

25. Et a quinquagenario recedet a ministracione, et non operabitur ultra.

26. Et ministrabit frater ejus in tabernaculo testimonii custodire custodias, opera autem non operabitur : sic facies Levitis in custodiis eorum.

CAPUT IX.

1. Et locutus est Dominus ad Moysen in deserto Sina in anno secundo, egressis ipsis de terra Aegypti in mense primo, dicens :

2. Dic, et faciant filii Israel pascha juxta tempus ejus,

3. quarta et decima die mensis primi ad vesperam, facies illud secundum tempora, et secundum legem ejus : et secundum constitutionem ejus facies illud.

4. Et locutus est Moyses filiis Israel ut facerent pascha

5. incipiente quarta et decima die mensis in deserto Sina : sicut præcepit Dominus Moysi, ita fecerunt filii Israel.

6. Et affuerunt viri qui erant immundi super animam hominis, et non potuerant facere pascha in die illa : et accesserunt ante Moysen et Aaron in die illa,

7. et dixerunt viri illi ad eum : Nos immundi super animam hominis, numquid igitur fraudandi erimus offerre donum Domino juxta tempus suum in medio filiorum Israel?

8. Et dixit ad eos Moyses : State istic, et audiam quid præcipiet Dominus de vobis.

9. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens :

10. Loquere filiis Israel, dicens : Homo, homo, quicumque fuerit immundus super animam hominis, vel in via longe a vobis, vel in generationibus vestris, faciet pascha Domino

11. in mense secundo in quarta et decima die : ad vesperam facient illud, super azyma et picridas comedent illud.

12. Οὐ καταλείψουσιν ἀπ' αὐτοῦ εἰς τὸ πρωί, καὶ ὁστοῦν οὐ συντρίψουσιν ἀπ' αὐτοῦ, κατὰ τὸν νόμον τοῦ πάσχα ποιήσουσιν αὐτό.

13. Καὶ ἄνθρωπος ὅς ἐάν καθαρὸς ᾖ, καὶ ἐν ὁδῷ μακρὰν οὐκ ἔστι, καὶ ὑστερήσῃ ποιῆσαι τὸ πάσχα, ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς, ὅτι τὸ δῶρον Κυρίου οὐ προσήνεγκε κατὰ τὸν καιρὸν αὐτοῦ ἁμαρτίαν αὐτοῦ λήψεται ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος.

14. Ἐάν δὲ προσέλθῃ πρὸς ὑμᾶς πρόσφυτος ἐν τῇ γῇ ὑμῶν, καὶ ποιήσῃ τὸ πάσχα Κυρίῳ, κατὰ τὸν νόμον τοῦ πάσχα καὶ κατὰ τὴν σύνταξιν αὐτοῦ ποιήσῃ αὐτό· νόμος εἰς ἔσται ὑμῖν, καὶ τῷ προσηλύτῳ, καὶ τῷ αὐτόχθονι τῆς γῆς.

15. Καὶ τῇ ἡμέρᾳ ἣ ἐστάθη ἡ σκηνή, ἐκάλυψεν ἡ νεφέλη τὴν σκηνήν, τὸν οἶκον τοῦ μαρτυρίου· καὶ τὸ ἑσπέρας ᾗ ἐπὶ τῆς σκηνῆς ὡς εἶδος πυρὸς ἕως πρωί.

16. Οὕτως ἐγένετο διαπαντός· ἡ νεφέλη ἐκάλυπτεν αὐτὴν ἡμέρας, καὶ εἶδος πυρὸς τὴν νύκτα.

17. Καὶ ἤνικα ἀνέβη ἡ νεφέλη ἀπὸ τῆς σκηνῆς, καὶ μετὰ ταῦτα ἀπῆραν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ· καὶ ἐν τῷ τόπῳ οὗ ἂν ἔστη ἡ νεφέλη, ἐκεῖ παρενέβαλον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ.

18. Διὰ προστάγματος Κυρίου παρεμβалоῦσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ διὰ προστάγματος Κυρίου ἀπαροῦσι· πάσας τὰς ἡμέρας ἐν αἷς σκιάζει ἡ νεφέλη ἐπὶ τῆς σκηνῆς, παρεμβалоῦσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ.

19. καὶ ὅταν ἐβάλῃται ἡ νεφέλη ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἡμέρας πλείους, καὶ φυλάσσονται οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὴν φυλακὴν τοῦ Θεοῦ, καὶ οὐ μὴ ἐξάρωσι.

20. Καὶ ἔσται ὅταν σκεπάσῃ ἡ νεφέλη ἡμέρας ἀριθμῷ ἐπὶ τῆς σκηνῆς, διὰ φωνῆς Κυρίου παρεμβалоῦσι, καὶ διὰ προστάγματος Κυρίου ἀπαροῦσι.

21. Καὶ ἔσται ὅταν γένηται ἡ νεφέλη ἀπ' ἑσπέρας ἕως πρωί, καὶ ἀναβῇ ἡ νεφέλη τοπρωί, καὶ ἀπαροῦσιν ἡμέρας ἢ νυκτός.

22. Μηνὸς ἡμέρας, πλεοναζούσης τῆς νεφέλης σκιάζούσης ἐπ' αὐτῆς, παρεμβалоῦσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ οὐ μὴ ἀπάρωσιν.

23. Ὅτι διὰ προστάγματος Κυρίου ἀπαροῦσιν τὴν φυλακὴν Κυρίου ἐφυλάξαντο διὰ προστάγματος Κυρίου ἐν χειρὶ Μωϋσῆ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι'.

1. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·

2. Ποίησον σεαυτῷ δύο σάλπιγγας ἀργυρᾶς· ἐλατὰς ποιήσεις αὐτάς, καὶ ἔσονται σοι ἀνακαλεῖν τὴν συναγωγὴν, καὶ ἐξαίρειν τὰς παρεμβολάς.

3. Καὶ σαλπικίς ἐν αὐταῖς, καὶ συναχθήσεται πᾶσα ἡ συναγωγὴ ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.

4. Ἐάν δὲ ἐν μιᾷ σαλπίσωσι, προσελύσονται πρὸς σὲ πάντες οἱ ἄρχοντες ἀρχηγοὶ Ἰσραὴλ.

5. Καὶ σαλπικίτε σημασίαν, καὶ ἐξαροῦσιν αἱ παρεμβολαὶ αἱ παρεμβάλλουσαι ἀνατολάς.

6. Καὶ σαλπικίτε σημασίαν δευτέραν, καὶ ἐξαροῦσιν αἱ παρεμβολαὶ αἱ παρεμβάλλουσαι λίβα. Καὶ σαλπικίτε σημασίαν τρίτην, καὶ ἐξαροῦσιν αἱ παρεμβολαὶ αἱ παρεμβάλλουσαι πρὸς θάλασσαν. Καὶ σαλπικίτε σημασίαν τετάρτην, καὶ ἐξαροῦσιν αἱ παρεμβολαὶ αἱ παρεμβάλλουσαι πρὸς βορρᾶν· σημασίᾳ σαλπιούσιν ἐν τῇ ἐξάρσει ὑμῶν.

12. Non relinquent de eo in mane, et os non confringent de eo, secundum legem ipsius pascha facient illud.

13. Et homo quicumque mundus fuerit, et in via longe non est, et defuerit facere pascha, exterminabitur anima illa de populo suo, quia donum Domino non obtulit juxta tempus ejus : peccatum suum accipiet homo ille.

14. Si autem accesserit ad vos proselytus in terra vestra, et fecerit pascha Domino, secundum legem ipsius pascha et secundum constitutionem ejus faciet illud : lex una erit vobis, et proselyto, et indigenae terrae.

15. Et die qua statutum est tabernaculum, texit nubes tabernaculum, domum testimonii : et vespere erat super tabernaculum velut species ignis usque mane.

16. Ita fiebat semper : nubes tegebat illud die, et species ignis nocte.

17. Et cum ascendisset nubes a tabernaculo, et postea promovebant filii Israel : et in loco ubicumque steterat nubes, ibi castra collocabant filii Israel.

18. Per praeceptum Domini castra collocabunt filii Israel, et per praeceptum Domini promovebunt : omnes dies in quibus obumbrat nubes super tabernaculum, in castris erunt filii Israel :

19. et quando protraxerit nubes super tabernaculum dies plures, et custodient filii Israel custodiam Dei, et non promovebunt.

20. Et erit cum texerit nubes dies numero super tabernaculum, per vocem Domini in castris erunt, et per praeceptum Domini promovebunt.

21. Et erit cum fuerit nubes a vespera usque ad mane, et ascenderit nubes mane, et promovebunt die vel nocte.

22. Mense diei, abundante nube obumbrante super illud, in castris erunt filii Israel, non promovebunt.

23. Quoniam per praeceptum Domini promovebunt : custodiam Domini custodierunt per praeceptum Domini in manu Moysi.

CAPUT X.

1. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens :

2. Fac tibi duas tubas argenteas : ductiles facies eas, et erunt tibi ad revocandam synagogam, et promovenda castra.

3. Et clanges in illis, et congregabitur omnis synagoga ad ostium tabernaculi testimonii.

4. Si autem in una clangent, accedent ad te omnes principes duces Israel.

5. Et clangetis significationem, et promovebunt castra applicantia ad orientem.

6. Et clangetis significationem secundam, et promovebunt castra applicantia ad africanum. Et clangetis significationem tertiam, et promovebunt castra applicantia juxta mare. Et clangetis significationem quartam, et promovebunt castra applicantia ad aquilonem : significatione clangent in promotione eorum.

7. Καὶ ὅταν συναγάγητε τὴν συναγωγὴν, σαλπείετε, καὶ οὐ σημασία.

8. Καὶ οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν οἱ ἱερεῖς σαλπιούσιν ταῖς σάλπιγξιν· καὶ ἔσται ὑμῖν νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν.

9. Ἐὰν δὲ ἐξέλθῃτε εἰς πόλεμον ἐν τῇ γῇ ὑμῶν πρὸς τοὺς ὑπεναντίους τοὺς ἀνθεστηκότας ὑμῖν, καὶ σημανεῖτε ταῖς σάλπιγξιν, καὶ ἀναμνησθήσεσθε ἔναντι Κυρίου, καὶ διασωθήσεσθε ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν.

10. Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς εὐφροσύνης ὑμῶν, καὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς ὑμῶν, καὶ ἐν ταῖς νομηνίαις ὑμῶν, σαλπείετε ταῖς σάλπιγξιν ἐπὶ τοῖς ὀλοκαυτώμασι, καὶ ἐπὶ ταῖς θυσίαις τῶν σωτηρίων ὑμῶν· καὶ ἔσται ὑμῖν ἀνάμνησις ἔναντι τοῦ Θεοῦ ὑμῶν· ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν.

11. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῷ δευτέρῳ ἐν τῷ μηνὶ τῷ δευτέρῳ, εἰκάδι τοῦ μηνὸς, ἀνέβη ἡ νεφέλη ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου,

12. καὶ ἐξῆραν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ σὺν ἀπαρτίαις αὐτῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινᾶ· καὶ ἔστη ἡ νεφέλη ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ Φαράν.

13. Καὶ ἐξῆραν πρῶτοι διὰ φωνῆς Κυρίου ἐν χειρὶ Μωϋσῆ.

14. Καὶ ἐξῆραν τάγμα παρεμβολῆς υἱῶν Ἰούδα πρῶτοι σὺν δυνάμει αὐτῶν· καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως αὐτῶν, Ναασσὼν υἱὸς Ἀμιναδάβ.

15. Καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν Ἰσάχαρ, Ναθαναὴλ υἱὸς Σογάρ.

16. Καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν Ζαβουλὼν, Ἐλιὰβ υἱὸς Χαιλὼν.

17. Καὶ καθελοῦσι τὴν σκηνὴν, καὶ ἐξαροῦσιν οἱ υἱοὶ Γεδσὼν, καὶ οἱ υἱοὶ Μεραρί, οἱ αἵροντες τὴν σκηνήν.

18. Καὶ ἐξῆραν τάγμα παρεμβολῆς Ῥουβὴν σὺν δυνάμει αὐτῶν· καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως αὐτῶν, Ἐλισούρ υἱὸς Σεδιούρ.

19. Καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν Συμεὼν, Σαλαμιὴλ υἱὸς Σουρισεδαί.

20. Καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν Γάδ, Ἐλισάφ ὁ τοῦ Ῥαγουήλ.

21. Καὶ ἐξαροῦσιν οἱ υἱοὶ Καάθ αἵροντες τὰ ἅγια, καὶ στήσουσι τὴν σκηνὴν ἕως παραγένωνται.

22. Καὶ ἐξαροῦσι τάγμα παρεμβολῆς Ἐφραΐμ σὺν δυνάμει αὐτῶν· καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως αὐτῶν, Ἐλισαμὰ υἱὸς Σεμιούδ.

23. Καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν Μανασσῆ, Γαμαλιήλ ὁ τοῦ Φαδασσούρ.

24. Καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν Βενιαμίν, Ἀβιδὼν ὁ τοῦ Γαδεωνί.

25. Καὶ ἐξαροῦσι τάγμα παρεμβολῆς υἱῶν Δάν, ἔσχατοι πασῶν τῶν παρεμβολῶν, σὺν δυνάμει αὐτῶν· καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως αὐτῶν, Ἀχίεζερ ὁ τοῦ Ἀμισαδαί.

26. Καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν Ἀσήρ, Φαγεὴλ υἱὸς Ἐχράν.

27. Καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν Νεφθαλί, Ἀχιρέ υἱὸς Αἰνάν.

28. Αὗται αἱ στρατιαὶ υἱῶν Ἰσραὴλ· καὶ ἐξῆραν σὺν δυνάμει αὐτῶν.

29. Καὶ εἶπε Μωϋσῆς τῷ Ὀβάβ υἱῷ Ῥαγουήλ τῷ Μαδιανίτῃ τῷ γαμβρῷ Μωϋσῆ· Ἐξέλθωμεν ἡμεῖς εἰς

7. Et quando congregabitis synagogam, clangetis, et non significatione.

8. Et filii Aaron sacerdotes clangent tubis : et erit vobis legitimum sempiternum in progenies vestras.

9. Si autem exhibitis in bellum in terra vestra erga adversarios qui steterunt contra vos, et si significabitis tubis, et erit recordatio vestri coram Domino, et salvabimini de inimicis vestris.

10. Et in diebus lætitiæ vestræ, et in solemnitatibus vestris, et in neomeniis vestris, clangetis tubis super holocaustomata, et super sacrificia salutarium vestrorum : et erit vobis rememoratio coram Deo vestro : ego Dominus Deus vester.

11. Et factum est in anno secundo in mense secundo, vigesima mensis, ascendit nubes a tabernaculo testimonii,

12. et promoverunt filii Israel cum vasis suis in deserto Sina : et stetit nubes in deserto Pharan.

13. Et promoverunt primi per vocem Domini in manu Moysi.

14. Et promoverunt ordo castrorum filiorum Juda primi cum virtute sua : et super virtutem eorum, Naasson filius Aminadab.

15. Et super virtutem tribus filiorum Issachar, Nathanael filius Sogar.

16. Et super virtutem tribus filiorum Zabulon, Eliab filius Chelon.

17. Et deponent tabernaculum, et promovebunt filii Gedson, et filii Merari, qui sunt levantes tabernaculum.

18. Et promoverunt ordo castrorum Ruben cum virtute sua : et super virtutem eorum, Elisur filius Sediur.

19. Et super virtutem tribus filiorum Symeon, Salamiel filius Surisadai.

20. Et super virtutem tribus filiorum Gad, Helisaph filius Raguel.

21. Et promovebunt filii Caath, levantes sancta, et stare facient tabernaculum quoadusque accesserint.

22. Et promovebunt ordo castrorum Ephraim cum virtute sua : et super virtutem eorum, Elisama filius Semiud.

23. Et super virtutem tribus filiorum Manasse, Gamaliel filius Phadassur.

24. Et super virtutem tribus filiorum Benjamin, Abidan filius Gadeoni.

25. Et promovebunt ordo castrorum filiorum Dan, ultimi omnium castrorum, cum virtute sua : et super virtutem eorum, Achiezer filius Amisadai.

26. Et super virtutem tribus filiorum Aser, Phageel filius Echran.

27. Et super virtutem tribus filiorum Nephthali, Achire filius Enan.

28. Hæ sunt acies filiorum Israel : et promoverunt cum virtute sua.

29. Et dixit Moyses ipsi Ohab filio Raguel Madianiti socero Moysi : Promovemus nos in locum quem dixit Dominus :

τὸν τόπον ὃν εἶπε Κύριος· Τοῦτον δώσω ὑμῖν δεῦρο μεθ' ἡμῶν, καὶ εὖ σε ποιήσομεν, ὅτι Κύριος ἐλάλησε καλὰ περὶ Ἰσραὴλ.

30. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· Οὐ πορεύσομαι, ἀλλὰ εἰς τὴν γῆν μου, καὶ εἰς τὴν γενεάν μου.

31. Καὶ εἶπε· Μὴ ἐγκαταλίπῃς ἡμᾶς, οὗ ἔνεχεν ἦσθα μεθ' ἡμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἔσῃ ἐν ἡμῖν πρεσβύτερος.

32. Καὶ ἔσται ἐὰν πορευθῇς μεθ' ἡμῶν, καὶ ἔσται τὰ ἀγαθὰ ἔχεινα ὅσα ἂν ἀγαθοποιήσῃ Κύριος ἡμᾶς, καὶ εὖ σε ποιήσομεν.

33. Καὶ ἐξῆραν ἐκ τοῦ ὄρους Κυρίου ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν καὶ ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης Κυρίου προεπορεύετο προτέρα αὐτῶν ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν κατασκέψασθαι αὐτοῖς ἀνάπαυσιν. (α)

35. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐξαίρειν τὴν κιβωτὸν, καὶ εἶπε Μωϋσῆς· Ἐξεγέρθητι, Κύριε, καὶ διασκορπισθήτωσαν οἱ ἐχθροί σου, φυγέτωσαν πάντες οἱ μισοῦντές σε.

36. Καὶ ἐν τῇ καταπαύσει εἶπεν· Ἐπιστρέφε, Κύριε, χιλιᾶδας μυριάδας ἐν τῷ Ἰσραὴλ.

(α) 34. Καὶ ἡ νεφέλη ἐγένετο σκιαζούσα ἐπ' αὐτοῖς ἡμέρας, ἐν τῷ ἐξαίρειν αὐτοὺς ἐκ τῆς παρεμβολῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'.

1. Καὶ ἦν ὁ λαὸς γογγύζων πονηρὰ ἐναντι Κυρίου· καὶ ἤκουσε Κύριος, καὶ ἐθυμώθη ὀργῇ, καὶ ἐξεκαύθη ἐν αὐτοῖς πῦρ παρὰ Κυρίου, καὶ κατέφαγε μέρος τι τῆς παρεμβολῆς.

2. Καὶ ἐκέκραξεν ὁ λαὸς πρὸς Μωϋσῆν, καὶ ᾤξαστο Μωϋσῆς πρὸς Κύριον, καὶ ἐκόπασε τὸ πῦρ.

3. Καὶ ἐκλήθη τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, Ἐμπυρισμός· ὅτι ἐξεκαύθη ἐν αὐτοῖς παρὰ Κυρίου.

4. Καὶ ὁ ἐπίμικτος ὁ ἐν αὐτοῖς ἐπεθύμησεν ἐπιθυμῶν· καὶ καθίσαντες ἑκατὸν καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ εἶπαν· Τίς ἡμᾶς ψωμιεῖ κρέα;

5. Ἐμνήσθημεν τοὺς ἰχθύας οὓς ᾔσθίονεν ἐν Αἰγύπτῳ· ὠρεᾶν, καὶ τοὺς σικύους, καὶ τοὺς πέπονας, καὶ τὰ πράσα, καὶ τὰ κρόμμυα, καὶ τὰ σχόρδα·

6. νυνὶ δὲ ἡ ψυχὴ ἡμῶν κατὰξηρος· οὐδὲν πλὴν εἰς μάννα οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν.

7. Τὸ δὲ μάννα ὡκεῖ σπέρμα κορίου ἐστὶ, καὶ τὸ εἶδος αὐτοῦ εἶδος χρυστάλλου.

8. Καὶ διεπορεύετο ὁ λαὸς, καὶ συνέλεγον, καὶ ᾤλθον αὐτὸ ἐν τῷ μύλῳ, καὶ ἐτριβον ἐν τῇ θύλῃ, καὶ ᾤψουν αὐτὸ ἐν τῇ γούτρᾳ, καὶ ἐποίησαν αὐτὸ ἐγκρυζίας· καὶ ἦν ἡ ἡδονὴ αὐτοῦ ὡκεῖ γέϋμα, ἐγκρὶς ἐξ ἐλαίου.

9. Καὶ ὅταν κατέβῃ ἡ ὁρόσος ἐπὶ τὴν παρεμβολὴν νυκτὸς, κατέβαινε τὸ μάννα ἐπ' αὐτῆς.

10. Καὶ ἤκουσε Μωϋσῆς κλαίωντων αὐτῶν κατὰ ὀφθαλμούς αὐτῶν, ἕκαστον ἐπὶ τῆς θύρας αὐτοῦ· καὶ ἐθυμώθη ὀργῇ Κύριος σφόδρα, καὶ ἐναντι Μωϋσῆ ἦν πονηρόν.

11. Καὶ εἶπε Μωϋσῆς πρὸς Κύριον· Ἰνατί ἐκάκωσας τὸν θεράποντά σου, καὶ διατί οὐχ εὗρηκα χάριν ἐναντίον σου, ἐπιθεῖναι τὴν ὁρμὴν τοῦ λαοῦ τούτου ἐπ' ἐμέ;

12. Μὴ ἐγὼ ἐν γαστρὶ ἐλάβον πάντα τὸν λαὸν τοῦτον, ἢ ἐγὼ ἔτεκον αὐτοὺς, ὅτι λέγεις μοι· Λάβε αὐτὸν εἰς τὸν κόλπον σου, ὡκεῖ ἄραι τιθηνὸς τὸν θηλάζοντα, εἰς τὴν γῆν ἣν ὁμώσας τοῖς πατράσιν αὐτῶν;

13. Πόθεν μοι κρέα δοῦναι παντὶ τῷ λαῷ τούτῳ,

Hunc dabo vobis : veni nobiscum, et bene tibi faciemus, quoniam Dominus locutus est bona de Israel.

30. Et dixit ad eum : Non ibo, sed ad terram meam, et ad progeniem meam.

31. Et dixit : Ne derelinquas nos, quoniam fuisti nobiscum in deserto, et eris in nobis presbyter.

32. Et erit si iveris nobiscum, et erunt bona illa quaecumque benefaciet nobis Dominus, et bene tibi faciemus.

33. Et promoverunt a monte Domini viam trium dierum : et arca testamenti Domini præcedebat prior eis viam trium dierum ad explorandum eis quietem. (a)

35. Et factum est in promovendo arcam, et dixit Moyses : Exurge, Domine, et dissipentur inimici tui, fugiant omnes qui odio habent te.

36. Et in requiete dixit : Revertere, Domine, millia decem millia in Israel.

(a) 34. Et nubes fuit obumbrans super eos die, dum promoverent ipsi e castris.

CAPUT XI.

1. Et erat populus murmurans mala ante Dominum : et audivit Dominus, et indignatus est ira, et accensus est in eis ignis à Domino, et devoravit partem quamdam castrorum.

2. Et clamavit populus ad Moysen, et oravit Moyses ad Dominum, et cessavit ignis.

3. Et vocatum est nomen loci illius, Incendium : quia accensus est in eis a Domino.

4. Et promiscuus qui erat in eis concupivit concupiscentiam : et sedentes siebant et filii Israel, et dicebant : Quis nos cibabit carnibus?

5. Recordati sumus piscium quos edebamus in Ægypto gratis, et cucumerum, et peponum, et porrorum, et ceparum, et alliorum :

6. nunc autem anima nostra arida : nihil præter in manna oculi nostri.

7. Manna autem quasi semen coriandri est, et species ejus species crystalli.

8. Et perambulabat populus, et colligebant, et molebant illud in mola, et conterebant in mortario, et coquebant illud in olla, et faciebant illud subcineritia : et erat suavitas ejus tamquam quod gustatur, laganum ex oleo.

9. Et quando descendebat ros super castra nocte, descendebat manna super ea.

10. Et audivit Moyses plorantes illos secundum populos suos, unumquemque ad ostium suum : et indignatus est ira Dominus valde, et coram Moyse fuit malum.

11. Et dixit Moyses ad Dominum : Ut quid afflixisti servum tuum, et quare non inveni gratiam coram te, imponendo impetum populi hujus super me?

12. Numquid ego in utero concepì omnem populum hunc, aut ego peperì eos, quoniam dicis mihi : Accipe illum in sinum tuum, quasi tollat nutrix lactentem, in terram quam jurasti patribus eorum?

13. Unde mihi carnes ad dandum omni populo huic,

ἔτι κλαίουσιν ἐπ' ἐμοί, λέγοντες· Δὸς ἡμῖν κρέα, ἵνα φάγωμεν.

14. Οὐ δύνησονται ἐγὼ μόνος φέρειν τὸν λαὸν τοῦτον, ὅτι βαρύτερόν μοι ἐστὶ τὸ ῥῆμα τοῦτο.

15. Εἰ δ' οὕτω σὺ ποιεῖς μοι, ἀπόκτεινόν με ἀντιρρίψει, εἰ εὐρηκα ἄλιος παρὰ σοί, ἵνα μὴ ἴδω τὴν κάκωσίν μου.

16. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν· Συνάγαγέ μοι ἑβδομήκοντα ἄνδρας ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων Ἰσραὴλ, οὓς αὐτὸς σὺ οἶδας, ὅτι οὗτοί εἰσι πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ καὶ γραμματεῖς αὐτῶν· καὶ ἄξεις αὐτοὺς πρὸς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ στήσονται ἐκεῖ μετὰ σοῦ.

17. Καὶ καταβήσονται, καὶ λαλήσω ἐκεῖ μετὰ σοῦ, καὶ ἀρελῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ ἐπὶ σοί, καὶ ἐπιθήσω ἐπ' αὐτούς· καὶ συναντιλήφονται μετὰ σοῦ τὴν ὁρμὴν τοῦ λαοῦ, καὶ οὐκ οἴσεις αὐτοὺς σὺ μόνος.

18. Καὶ τῷ λαῷ ἐρεῖς· Ἀγνίσασθε εἰς αὔριον, καὶ φάγεσθε κρέα· ὅτι ἐκλαύσατε ἐναντὶ Κυρίου, λέγοντες· Τίς ἡμεῖς φωμιεῖ κρέα; ὅτι καλὸν ἡμῖν ἐστὶν ἐν Αἰγύπτῳ. Καὶ δώσει Κύριος ὑμῖν φαγεῖν κρέα, καὶ φάγεσθε κρέα.

19. Οὐχ ἡμέραν μίαν φάγεσθε, οὐδὲ δύο, οὐδὲ πέντε ἡμέρας, οὐδὲ δεκά ἡμέρας, οὐδὲ εἴκοσι ἡμέρας·

20. ἕως μηνὸς ἡμερῶν φάγεσθε, ἕως ἂν ἐξέλθῃ ἐκ τῶν μυκτήρων ὑμῶν· καὶ ἔσται ὑμῖν εἰς χολέραν, ὅτι ἡπειθήσατε Κυρίῳ, ὃς ἐστὶν ἐν ὑμῖν, καὶ ἐκλαύσατε ἐναντίον αὐτοῦ, λέγοντες· Ἰνατί ἡμῖν ἐξελθεῖν ἐξ Αἰγύπτου;

21. Καὶ εἶπε Μωϋσῆς· Ἐξακόσαι χιλιάδες πεζῶν ὁ λαός, ἐν οἷς εἰμι ἐν αὐτοῖς· καὶ σὺ εἶπας· Κρέα δώσω αὐτοῖς φαγεῖν, καὶ φάγονται μῆνα ἡμερῶν.

22. Μὴ πρόβατα καὶ βόες σφαγήσονται αὐτοῖς, καὶ ἀρκέσει αὐτοῖς, ἢ πᾶν τὸ ὄφρος τῆς θαλάσσης συναχθήσεται αὐτοῖς, καὶ ἀρκέσει αὐτοῖς;

23. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν· Μὴ χεὶρ Κυρίου οὐκ ἐξαρκέσει; Ἡὲν γνώσῃ εἰ ἐπικαταλήφεται σε ὁ λόγος μου, ἢ οὐ.

24. Καὶ ἐξῆλθε Μωϋσῆς, καὶ ἐλάλησε πρὸς τὸν λαὸν τὰ ῥήματα Κυρίου· καὶ συνήγαγεν ἑβδομήκοντα ἄνδρας ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ, καὶ ἕστησεν αὐτοὺς κύκλῳ τῆς σκηνῆς.

25. Καὶ κατέβη Κύριος ἐν νεφέλῃ, καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτόν· καὶ παρεῖλατο ἀπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ ἐπ' αὐτῷ, καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τοὺς ἑβδομήκοντα ἄνδρας τοὺς πρεσβυτέρους· ὥς δὲ ἐπανεπαύσατο πνεῦμα ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ἐπροφήτευσαν, καὶ οὐκ ἔτι προσέθεντο.

26. Καὶ κατελείφθησαν δύο ἄνδρες ἐν τῇ παρεμβολῇ, ὄνομα τῷ ἐνὶ Ἑλδὰδ, καὶ ὄνομα τῷ δευτέρῳ Μωδὰδ· καὶ ἐπανεπαύσατο ἐπ' αὐτοὺς πνεῦμα· καὶ οὗτοι ἦσαν τῶν καταγεγραμμένων, καὶ οὐκ ἦλθον πρὸς τὴν σκηνὴν· καὶ ἐπροφήτευσαν ἐν τῇ παρεμβολῇ.

27. Καὶ προσδραμὼν ὁ νεανίσκος, ἀπήγγειλε Μωϋσῇ, καὶ εἶπε, λέγων· Ἑλδὰδ καὶ Μωδὰδ προφητεύουσιν ἐν τῇ παρεμβολῇ.

28. Καὶ ἀποκριθεὶς Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυῆ, ὁ παραστηκὼς Μωϋσῇ ὁ ἐκλεκτός, εἶπε· Κύριε Μωϋσῇ, κώλυσον αὐτούς.

29. Καὶ εἶπε Μωϋσῆς αὐτῷ· Μὴ ζηλοῖς ἐμέ; Καὶ τίς δώσῃ πάντα τὸν λαὸν Κυρίου προφήτας, ὅταν δῶι Κύριος τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐπ' αὐτούς;

quoniam plorant super me, dicentes : Da nobis carnes, ut edamus.

14. Non potero ego solus ferre populum hunc, quia gravius est mihi verbum hoc.

15. Si autem sic tu facis mihi, occide me interemptione, si inveni misericordiam apud te, ut non videam afflictionem meam.

16. Et dixit Dominus ad Moysen : Congrega mihi septuaginta viros de senioribus Israel, quos tu ipse nosti, quod hi sunt seniores populi et scribae eorum : et adduces eos ad tabernaculum testimonii, et stabunt illic tecum.

17. Et descendam, et loquar ibi tecum, et auferam de spiritu qui est in te, et superponam super eos : et sustinebunt tecum impetum populi, et non portabis eos tu solus.

18. Et populo dices : Purificamini in crastinum, et comedetis carnes : quoniam plorastis ante Dominum, dicentes : Quis nos cibabit carnibus? quia bonum est nobis in Aegypto. Et dabit vobis Dominus carnes ad edendum, et edetis carnes.

19. Non diem unum edetis, neque duos, neque quinque dies, neque decem dies, neque viginti dies :

20. usque ad mensem dierum edetis, donec exeat e naribus vestris : et erit vobis in choleram, quoniam increduli fuistis Domino, qui est in vobis, et plorastis ante eum, dicentes : Ut quid nobis exire de Aegypto?

21. Et dixit Moyses : Sexcenta millia peditum populus, in quibus sum in eis : et tu dixisti : Carnes dabo eis comedere, et comedent mensem dierum.

22. Numquid oves et boves occidentur illis, et sufficient illis, aut omne edulium maris congregabitur eis, et sufficiet eis?

23. Et dixit Dominus ad Moysen : Numquid manus Domini non sufficiet? Jam cognosces si super comprehendet te verbum meum, an non.

24. Et egressus est Moyses, et locutus est ad populum verba Domini : et congregavit septuaginta viros de senioribus populi, et statuit eos in circuitu tabernaculi.

25. Et descendit Dominus in nube, et locutus est ad eum : et abstulit de spiritu qui super ipsum, et superposuit super septuaginta viros seniores : ut autem requievit spiritus super eos, prophetarunt, et non ultra adjecerunt.

26. Et remanserunt duo viri in castris, nomen uni Heldad, et nomen secundo Modad : et requievit super eos spiritus : et hi erant ex descriptis, et non venerant ad tabernaculum : et prophetarunt in castris.

27. Et accurrens adolescens, annuntiavit Moysi, et dixit, dicens : Heldad et Modad prophetant in castris.

28. Et respondens Jesus Nave, qui adstabat Moysi electus ille, dixit : Domine Moyses, prohibe eos.

29. Et dixit Moyses ei : Numquid amularis me? Et quis det omnem populum Domini prophetas, cum dederit Dominus spiritum suum super eos?

30. Καὶ ἀπῆλθε Μωϋσῆς εἰς τὴν παρεμβολήν, αὐτὸς καὶ οἱ πρεσβύτεροι Ἰσραὴλ.

31. Καὶ πνεῦμα ἐξῆλθε παρὰ Κυρίου, καὶ ἐξεπέρασεν ὀρυγούητραν ἀπὸ τῆς θαλάσσης· καὶ ἐπέβαλεν ἐπὶ τὴν παρεμβολήν, ὁδὸν ἡμέρας ἐντεῦθεν καὶ ὁδὸν ἡμέρας ἐντεῦθεν, κύκλῳ τῆς παρεμβολῆς· ὥς ἐι δέιπτον ἀπὸ τῆς γῆς.

32. Καὶ ἀναστὰς ὁ λαὸς ὅλην τὴν ἡμέραν, καὶ ὅλην τὴν νύκτα, καὶ ὅλην τὴν ἡμέραν τὴν ἐπαύριον, καὶ συνήγαγον τὴν ὀρυγούητραν· ὃ τὸ ὀλίγον, συνήγαγε δέκα κόρους· καὶ ἐψύξαν ἑαυτοῖς ψυγμοὺς κύκλῳ τῆς παρεμβολῆς.

33. Ἐὰν κρέα ἔτι ᾖ ἐν τοῖς ὁδοῦσιν αὐτῶν πρὶν ἢ ἐκλείπειν, καὶ Κύριος ἐθυμώθη εἰς τὸν λαόν, καὶ ἐπάταξε Κύριος τὸν λαόν πληγὴν μεγάλην σφόδρα.

34. Καὶ ἐκλήθη τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, Μνηματα τῆς ἐπιθυμίας· ὅτι ἐκεῖ ἔθαψαν τὸν λαόν τὸν ἐπιθυμητήν. Ἀπὸ Μνημάτων ἐπιθυμίας ἐξῆρεν ὁ λαὸς εἰς Ἀσερωθ, καὶ ἐγένετο ὁ λαὸς ἐν Ἀσερωθ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ'.

1. Καὶ ἐλάλησε Μαριάμ καὶ Ἀαρὼν κατὰ Μωϋσῆν ἕνεκεν τῆς γυναίκος τῆς Αἰθιοπίσσης ᾗν ἔλαβε Μωϋσῆς, ὅτι γυναῖκα Αἰθιοπίσσαν ἔλαβε.

2. Καὶ εἶπαν· Μὴ Μωϋσῆς μόνῳ λελάληκε Κύριος; οὐχὶ καὶ ἡμῖν ἐλάλησε; Καὶ ἤκουσε Κύριος.

3. Καὶ ὁ ἄνθρωπος Μωϋσῆς πραὺς σφόδρα παρὰ πάντας τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ὄντας ἐπὶ τῆς γῆς.

4. Καὶ εἶπε Κύριος παρὰ γῆρας πρὸς Μωϋσῆν καὶ Ἀαρὼν καὶ Μαριάμ· Ἐξέλθετε ὑμεῖς οἱ τρεῖς εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου· καὶ ἐξῆλθον οἱ τρεῖς εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου.

5. Καὶ κατέβη Κύριος ἐν στήλῳ νεφέλης, καὶ ἔστη ἐπὶ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. Καὶ ἐκλήθησαν Ἀαρὼν καὶ Μαριάμ, καὶ ἐξῆλθον ἀμφότεροι.

6. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Ἀκούσατε τῶν λόγων μου. Ἐὰν γένηται προφήτης ὑμῶν Κυρίῳ, ἐν ὁράματι αὐτῷ γνωσθήσομαι, καὶ ἐν ὕπνῳ λαλήσω αὐτῷ.

7. Οὐχ οὕτως ὁ θεράπων μου Μωϋσῆς, ἐν ὅλῳ τῷ οἴκῳ μου πιστὸς ἔστι·

8. στόμα κατὰ στόμα λαλήσω αὐτῷ ἐν εἰδῇ, καὶ οὐ δι' αἰνιγμάτων, καὶ τὴν δόξαν Κυρίου εἶδε· καὶ διατί οὐκ ἐφοβήθητε καταλαλῆσαι κατὰ τοῦ θεράποντός μου Μωϋσῆ;

9. Καὶ ὀργὴ θυμοῦ Κυρίου ἐπ' αὐτοῖς, καὶ ἀπῆλθεν.

10. Καὶ ἡ νεφέλη ἀπέστη ἀπὸ τῆς σκηνῆς, καὶ ἰδοὺ Μαριάμ λεπρῶσα ὥς ἐι χιών. Καὶ ἐπέβλεψεν Ἀαρὼν ἐπὶ Μαριάμ, καὶ ἰδοὺ λεπρῶσα.

11. Καὶ εἶπεν Ἀαρὼν πρὸς Μωϋσῆν· Δέομαι, κύριε, μὴ συνεπιθῇ ἡμῖν ἁμαρτίαν, διότι ἠγνοήσαμεν καθ' ὅτι ἡμάρτομεν.

12. Μὴ γένηται ὥς ἐι ἴσον θανάτῳ, ὥς ἐι ἔκτρωμα ἐκπορευόμενον ἐκ μήτρας μητρὸς, καὶ κατεσθίει τὸ ἥμισυ τῶν σαρκῶν αὐτῆς.

13. Καὶ ἐβόησε Μωϋσῆς πρὸς Κύριον, λέγων· Ὁ Θεός, δέομαί σου, ἴσασαι αὐτήν.

14. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν· Εἰ ὁ πατὴρ αὐτῆς πτύων ἐνέπτυσεν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτῆς, οὐκ

30. Et abiit Moyses in castra, ipse et seniores Israel.

31. Et spiritus exiit a Domino, et transtulit coturnicem a mari : et iniecit super castra, viam diei hinc et viam diei hinc, in circuitu castrorum, quasi bicubitum a terra.

32. Et exurgens populus totam diem, et totam noctem, et totam diem crastinam, et congregavit coturnicem : qui parum, congregavit decem coros : et refrigeraverunt sibi refrigeria in circuitu castrorum.

33. Carnes adhuc erant in dentibus eorum antequam deficerent, et Dominus indignatus est in populum, et percussit Dominus plagam magnam valde.

34. Et vocatum est nomen loci illius, Sepulchra concupiscentiae : quia illic sepelierunt populum concupitorem. A Sepulchris concupiscentiae promovit populus in Aseroth, et factus est populus in Aseroth.

CAPUT XII.

1. Et locuta est Maria et Aaron contra Moysen, propter uxorem Aethiopissam quam sumpsit Moyses, quoniam uxorem Aethiopissam sumpsit.

2. Et dixerunt : Numquid soli Moysi locutus est Dominus? donne et nobis locutus est? Et audivit Dominus.

3. Et homo Moyses mansuetus valde praeter omnes homines qui essent super terram.

4. Et dixit Dominus statim ad Moysen et Aaron et Mariam : Exite vos tres ad tabernaculum testimonii : et exierunt ipsi tres ad tabernaculum testimonii.

5. Et descendit Dominus in columna nubis, et stetit super ostium tabernaculi testimonii. Et vocati sunt Aaron et Maria, et exierunt ambo.

6. Et dixit ad eos : Audite verba mea. Si fuerit propheta ex vobis Domino, in visione ei agnoscar, et in somno loquar ei.

7. Non sic famulus meus Moyses, in tota domo mea fidelis est :

8. os ad os loquar ei in specie, et non per aenigmata, et gloriam Domini vidit : et quare non timuistis detrahare servo meo Moysi?

9. Et ira furoris Domini super eos, et abiit.

10. Et nubes discessit a tabernaculo, et ecce Maria leprosa sicut nix. Et respexit Aaron super Mariam, et ecce leprosa.

11. Et ait Aaron ad Moysen : Precor, domine, ne imposueris nobis peccatum, quoniam ignoravimus quoniam peccavimus.

12. Ne fiat tamquam aequale morti, ut abortus ejectus de vulva matris, et comedit dimidium carniū ejus.

13. Et clamavit Moyses ad Dominum, dicens : Deus, precor te, sana eam,

14. Et dixit Dominus ad Moysen : Si pater ejus exspuens exspuisset in faciem ejus, non confundetur septem dies? Se-

ἐντραπήσεται ἑπτὰ ἡμέρας· Ἀπορισθήτω ἑπτὰ ἡμέρας ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ μετὰ ταῦτα εἰσέλυσεται.

15. Καὶ ἀφωρίσθη Μαριάμ ἔξω τῆς παρεμβολῆς ἑπτὰ ἡμέρας· καὶ ὁ λαὸς οὐκ ἐξῆρεν, ἕως ἐκαθαρίσθη Μαριάμ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'.

1. Καὶ μετὰ ταῦτα ἐξῆρεν ὁ λαὸς ἐξ Ἀσηρῶθ, καὶ παρενέβαλον ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ Φαράν.

2. Καὶ ἐλάλησέ Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·

3. Ἀποστείλον σιαυτοῖς ἀνδρας, καὶ κατασκέψασθωσαν τὴν γῆν τῶν Χαναναίων, ἣν ἐγὼ δίδωμι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ εἰς κατάσχεσιν· ἀνδρα ἓνα κατὰ φυλὴν, κατὰ δῆμους πατριῶν αὐτῶν, ἀποστείλεις αὐτοὺς, πάντα ἀρχηγὸν ἐξ αὐτῶν.

4. Καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτοὺς Μωϋσῆς ἐκ τῆς ἐρήμου Φαράν διὰ φωνῆς Κυρίου· πάντες ἀνδρες ἀρχηγοὶ υἱῶν Ἰσραὴλ οὗτοι,

5. καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν· Τῆς φυλῆς Ῥουβὴν, Σαμουὴλ υἱὸς Ζαχούρ.

6. Τῆς φυλῆς Συμεὼν, Σαφάτ υἱὸς Σουρί.

7. Τῆς φυλῆς Ἰούδα, Χαλεβ υἱὸς Ἰεφοννῆ.

8. Τῆς φυλῆς Ἰσάχαρ, Ἰλαὰλ υἱὸς Ἰωσήφ.

9. Τῆς φυλῆς Ἐφραΐμ, Αὐσὴ υἱὸς Ναυή.

10. Τῆς φυλῆς Βενιαμὴν, Φαλτί υἱὸς Ῥαφού.

11. Τῆς φυλῆς Ζαβουλὼν, Γουδιὴλ υἱὸς Σουδί.

12. Τῆς φυλῆς Ἰωσήφ τῶν υἱῶν Μανασσῆ, Γαδδί υἱὸς Σουσί.

13. Τῆς φυλῆς Δάν, Ἀμιήλ υἱὸς Γαμαλί.

14. Τῆς φυλῆς Ἀσέρ, Σαθούρ υἱὸς Μιχαήλ.

15. Τῆς φυλῆς Νεφθαλί, Ναβὶ υἱὸς Σαβί.

16. Τῆς φυλῆς Γὰδ, Γουδιὴλ υἱὸς Μακχί.

17. Ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν οὓς ἀπέστειλε Μωϋσῆς κατασκέψασθαι τὴν γῆν. Καὶ ἐπωνόμασε Μωϋσῆς τὸν Αὐσὴ υἱὸν Ναυή, Ἰεσοῦν.

18. Καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς Μωϋσῆς κατασκέψασθαι τὴν γῆν Χαναν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Ἀνάβητε ταύτῃ τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἀναβήσεσθε εἰς τὸ ὄρος,

19. καὶ ὄψεσθε τὴν γῆν τίς ἐστι, καὶ τὸν λαὸν τὸν ἐγκαθήμενον ἐπ' αὐτῆς, εἰ ἰσχυρὸς ἐστὶν ἢ ἀσθενής, ἢ ὀλίγοι εἰσὶν ἢ πολλοί·

20. καὶ τίς ἡ γῆ εἰς ἣν οὗτοι ἐγκάθηνται ἐπ' αὐτῆς, ἢ καλὴ ἐστὶν ἢ πονηρά· καὶ τίνας αἱ πόλεις αἱ οὗτοι κατοικοῦσιν ἐν αὐταῖς, εἰ ἐν τειχέρεσιν ἢ ἐν ἀτειχίστοις·

21. καὶ τίς ἡ γῆ, ἢ πύων ἢ παρειμένη· εἰ ἐστὶν ἐν αὐτῇ δένδρα ἢ οὐ. Καὶ προσκαρτερήσαντες λήψεσθε ἀπὸ τῶν καρπῶν τῆς γῆς. Καὶ ἡμέραι ἡμέραι ἔαρος, πρόδρομοι σταφυλῆς.

22. Καὶ ἀναβάντες, κατεσκέψαντο τὴν γῆν ἀπὸ τῆς ἐρήμου Σιν ἕως Ῥοῦβ, εἰσπορευομένων Αἰμαθ.

23. Καὶ ἀνέβησαν κατὰ τὴν ἐρημον, καὶ ἀπῆλθον ἕως Χεβρών, καὶ ἐκεῖ Ἀχιμάν, καὶ Σεσσί, καὶ Θελαμί, γενεαὶ Ἐνάχ. Καὶ Χεβρών ἑπτὰ ἔτεσιν ὠκοδομήθη πρὸ τοῦ Τανὶν Αἰγύπτου.

24. Καὶ ἦλθον ἕως φάραγγος βότρυος, καὶ κατεσκέψαντο αὐτήν. Καὶ ἔκοψαν ἐκεῖθεν κλῆμα καὶ βότρυον σταφυλῆς ἓνα ἐπ' αὐτοῦ, καὶ ἦραν αὐτὸν ἐπ' αναφορεῦσι, καὶ ἀπὸ τῶν ῥοῶν, καὶ ἀπὸ τῶν συκῶν.

gregetur septem diebus extra castra, et post haec ingredietur.

15. Et segregata est Maria extra castra septem diebus : et populus non promovit, quoadusque mundata est Maria.

CAPUT XIII.

1. Et post haec promovit populus ex Aseroth, et castrametati sunt in deserto Pharan.

2. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens :

3. Mitte tibi viros, et considerent terram Chananaeorum, quam ego do filiis Israel in possessionem : virum unum per tribum, secundum populos familiarum eorum, mittes eos, omnem ducem ex eis.

4. Et emisit eos Moyses e deserto Pharan per vocem Domini : omnes viri duces filiorum Israel hi,

5. et haec nomina eorum : De tribu Ruben, Samuel filius Zachur.

6. De tribu Symeon, Saphat filius Suri.

7. De tribu Juda, Chaleb filius Jephonae.

8. De tribu Issachar, Ilaal filius Joseph.

9. De tribu Ephraim, Ause filius Nave.

10. De tribu Benjamin, Phalti filius Raphu.

11. De tribu Zabulon, Gudiel filius Sudi.

12. De tribu Joseph filiorum Manasse, Gaddi filius Susi.

13. De tribu Dan, Amiel filius Gamali.

14. De tribu Aser, Sathur filius Michael.

15. De tribu Nephthali, Nabi filius Sabi.

16. De tribu Gad, Gudiel filius Macchi.

17. Haec nomina virorum quos misit Moyses ad considerandam terram. Et cognominavit Moyses Ause filium Nave, Jesum.

18. Et misit eos Moyses ad explorandam terram Chanaan, et dixit ad eos : Ascendite ista eremo, et ascendetis in montem,

19. et videbitis terram quae sit, et populum qui insidet super eam, si fortis est an infirmus, si pauci sunt an multi :

20. et quae terra in qua isti insident super eam, utrum bona est an mala : et quae civitates in quibus isti habitant in eis, si in muratis vel in non muratis :

21. et quae terra, utrum pinguis an macra : si sunt in ea arbores an non. Et constanter agentes sumetis de fructibus terrae. Et dies erant dies veris, praecursores uvae.

22. Et ascendentes consideraverunt terram a deserto Sin usque Roob, intrantibus Aemath.

23. Et ascenderunt secundum desertam, et abierunt usque Chebron, et ibi Achiman, et Sessi, et Thelani, progenies Enach. Et Chebron septem annis aedificata est ante Tani Aegypti.

24. Et venerunt usque ad vallonem botri, et consideraverunt eam. Et absciderunt inde palmitem, et botrum uvae unum super eum, et tulerunt illud super gestatoria, et de malis punicis, et de ficibus.

25. Καὶ τὸν τόπον ἐκαῖνον ἐπωνόμασαν, Φάραχ βό-
τρως, διὰ τὸν βότρυον ὃν ἐκοψαν ἐκεῖθεν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ.

26. Καὶ ἀπέστρεψαν ἐκεῖθεν κατασχεψάμενοι τὴν
γῆν μετὰ τεσσαράκοντα ἡμέρας.

27. Καὶ πορευθέντες ἦλθον πρὸς Μωϋσῆν καὶ Ἀα-
ρόν καὶ πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν Ἰσραὴλ, εἰς τὴν
ἐρημον Φαράν Κάδης. Καὶ ἀπεκρίθησαν αὐτοῖς ῥῆμα
καὶ πᾶσι συναγωγῇ, καὶ ἔδειξαν τὸν καρπὸν τῆς γῆς,

28. καὶ διηγήσαντο αὐτῷ καὶ εἶπαν· Ἠλθαμεν εἰς
τὴν γῆν εἰς ἣν ἀπέστειλας ἡμᾶς, γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ
μέλι· καὶ οὗτος ὁ καρπὸς αὐτῆς.

29. Ἀλλ' ἡ ὅτι θρασὺ τὸ ἔθνος τὸ κατοικοῦν ἐπ' αὐ-
τῆς, καὶ πόλεις ὀχυραὶ τετειγισμέναι, μεγάλαι σφόδρα.
Καὶ τὴν γενεάν Ἐνάχ ἐωράκαμεν ἐκεῖ.

30. Καὶ Ἀμαλὴκ κατοικεῖ ἐν τῇ γῇ τῇ πρὸς νότον·
καὶ ὁ Χετταῖος, καὶ ὁ Εὐαῖος, καὶ ὁ Ἰεβουσαῖος, καὶ
ὁ Ἀμορραῖος κατοικεῖ ἐν τῇ ὄρεινῃ· καὶ ὁ Χαναναῖος
κατοικεῖ παρὰ θάλασσαν, καὶ παρὰ τὸν Ἰορδάνην
ποταμόν.

31. Καὶ κατεσιώπησε Χάλεβ τὸν λαὸν πρὸς Μωϋ-
σῆν, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Οὐχί, ἀλλὰ ἀναβάντες ἀναβη-
σόμεθα, καὶ κατακληρονομήσομεν αὐτήν, ὅτι δυνατοὶ
δυνησόμεθα πρὸς αὐτούς.

32. Καὶ οἱ ἄνθρωποι οἱ συναναβάντες μετ' αὐτοῦ,
εἶπαν· Οὐκ ἀναβαίνομεν, ὅτι οὐ μὴ δυνώμεθα ἀναβῆ-
ναι πρὸς τὸ ἔθνος, ὅτι ἰσχυρότερον ἡμῶν ἐστὶ μᾶλλον.

33. Καὶ ἐξήνεγκαν ἐκτασιν τῆς γῆς ἣν κατεσχέ-
ψαντο αὐτήν πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, λέγοντες· Τὴν
γῆν ἣν παρήλθομεν αὐτήν κατασκέψασθαι, γῆ κατέ-
σθουσα τοὺς κατοικοῦντας ἐπ' αὐτῆς ἐστὶ· καὶ πᾶς ὁ
λαὸς ὃν ἐωράκαμεν ἐν αὐτῇ, ἄνδρες ὑπερμύχεις.

34. Καὶ ἐκεῖ ἐωράκαμεν τοὺς γίγαντας, καὶ ἤμεν
ἐνώπιον αὐτῶν ὡσεὶ ἀκρίδες· ἀλλὰ καὶ οὕτως ἤμεν ἐνώ-
πιον αὐτῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ'.

1. Καὶ ἀναλαβοῦσα πᾶσα ἡ συναγωγὴ, ἐνέδωκε
φωνήν· καὶ ἐκλαιεν ὁ λαὸς ὅλην τὴν νύκτα ἐκαῖντην,

2. καὶ διεγόγγυζον ἐπὶ Μωϋσῆν καὶ Ἀαρὼν πάντες
οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ· καὶ εἶπαν πρὸς αὐτοὺς πᾶσα ἡ συνα-
γωγὴ·

3. Ὁρελον ἀπεθάνομεν ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, ἢ ἐν τῇ
ἐρήμῳ ταύτῃ εἰ ἀπεθάνομεν. Καὶ ἵνατί Κύριος εἰσάγει
ἡμᾶς εἰς τὴν γῆν ταύτην πεσεῖν ἐν πολέμῳ; Αἱ γυναί-
κες ἡμῶν καὶ τὰ παῖδιά ἐσονται εἰς διαρπαγὴν· νῦν οὖν
βέλτιόν ἐστιν ἀποστραφῆναι εἰς Αἴγυπτον.

4. Καὶ εἶπαν ἕτερος τῷ ἑτέρῳ· Δῶμεν ἀρχηγόν,
καὶ ἀποστρέψομεν εἰς Αἴγυπτον.

5. Καὶ ἔπασε Μωϋσῆς καὶ Ἀαρὼν ἐπὶ πρόσωπον
ἐναντίον πάσης συναγωγῆς υἱῶν Ἰσραὴλ.

6. Ἰησοῦς δὲ ὁ τοῦ Ναυή, καὶ Χάλεβ ὁ τοῦ Ἰεφοννή,
τῶν κατασχεψαμένων τὴν γῆν, διέβρῃξαν τὰ ἱμάτια
αὐτῶν,

7. καὶ εἶπαν πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν Ἰσραὴλ,
λέγοντες· Ἡ γῆ ἣν κατεσχεψάμεθα αὐτήν, ἀγαθὴ ἐστὶ
σφόδρα σφόδρα.

8. Εἰ αἰρετίζει ἡμᾶς Κύριος, εἰσάξει ἡμᾶς εἰς τὴν
γῆν ταύτην καὶ δώσει αὐτήν ἡμῖν· γῆ ἥτις ἐστὶ ῥέουσα
γάλα καὶ μέλι.

25. Et locum illum cognominaverunt, Vallis botri, pro-
pter botrum quem absciderunt inde filii Israel.

26. Et reverterunt inde cum considerassent terram post
quadraginta dies.

27. Et profecti venerunt ad Moysen et Aaron et ad om-
nem synagogam filiorum Israel, in desertum Pharan Cades.
Et responderunt eis verbum et omni synagogæ, et ostende-
runt fructum terræ,

28. et narraverunt ei et dixerunt : Venimus in terram in
quam misisti nos, terram fluentem lac et mel : et hic fruc-
tus ejus.

29. Nisi quod audax est gens quæ habitat super eam, et
civitates munitæ muratæ, magnæ valde. Et progeniem
Enach vidimus ibi.

30. Et Amalec habitat in terra quæ ad austrum : et
Chettæus, et Evæus, et Jebusæus, et Amorrhæus habitat in
montana : et Chananæus habitat juxta mare, et juxta Jor-
danem flumen.

31. Et tacere fecit Chaleb populum erga Moysen, et dixit
ei : Nequaquam, sed ascendentes ascendemus, et hæredi-
tabimus eam, quoniam valentes valebimus erga eos.

32. Et homines qui simul ascenderant cum eo, dixerunt :
Non ascendemus, quoniam non poterimus ascendere ad
gentem, quia fortior est nobis magis.

33. Et protulerunt pavorem terræ quam exploraverunt
eam ad filios Israel, dicentes : Terram quam transivimus
eam explorare, terra comedens eos qui habitant super ea
est : et omnis populus quem vidimus in ea, viri prælongi.

34. Et ibi vidimus gigantes, et eramus in conspectu eo-
rum sicut locustæ : sed et sic eramus coram illis.

CAPUT XIV.

1. Et resumens omnis synagoga, edidit vocem : et flevit
populus totam noctem illam,

2. et murmuraverunt in Moysen et Aaron omnes filii Israel :
et dixerunt ad eos omnis synagoga :

3. Utinam mortui essemus in terra Egypto, vel in deserto
hoc si mortui essemus ! Et ut quid Dominus introducit nos
in terram hanc ad cadendum in bello ? Uxores nostræ et par-
vuli erunt in direptionem : nunc igitur melius est reverti in
Egyptum.

4. Et dixerunt alter alteri : Demus ducem, et revertamur
in Egyptum.

5. Et cecidit Moyses et Aaron in faciem ante omnem syn-
agogam filiorum Israel.

6. Jesus autem filius Nave, et Chaleb filius Jephonne,
de iis qui exploraverunt terram, disciderunt vestimenta
sua,

7. et dixerunt ad omnem synagogam filiorum Israel, di-
centes : Terra quam exploravimus eam, bona est valde
valde.

8. Si eligit nos Dominus, introducet nos in terram hanc
et dabit eam nobis : terra quæ quidem est fluens lac et
mel.

9. Ἀλλὰ ἀπὸ τοῦ Κυρίου μὴ ἀποστάται γίνεσθε· ὑμεῖς δὲ μὴ φοβηθῆτε τὸν λαὸν τῆς γῆς, ὅτι καταβρομα ἡμῖν ἐστίν. Ἀφέστηκε γὰρ ὁ καιρὸς ἀπ' αὐτῶν· ὁ δὲ Κύριος ἐν ἡμῖν, μὴ φοβηθῆτε αὐτούς.

10. Καὶ εἶπε πᾶσα ἡ συναγωγὴ καταλιθοβολῆσαι αὐτούς ἐν λίθοις· καὶ ἡ δόξα Κυρίου ὤφθη ἐν τῇ νεφέλῃ ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου πᾶσι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ.

11. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν· Ἔως τίνας παροξύνει με ὁ λαὸς οὗτος; καὶ ἕως τίνας οὐ πιστεύουσίν μοι ἐπὶ πᾶσι τοῖς σημεῖοις οἷς ἐποίησα ἐν αὐτοῖς;

12. Πατάξω αὐτούς θανάτῳ, καὶ ἀπολώ αὐτούς· καὶ ποιήσω σε καὶ τὸν οἶκόν τοῦ πατρὸς σου εἰς ἔθνος μέγα, καὶ πολὺ μᾶλλον ἢ τοῦτο.

13. Καὶ εἶπε Μωϋσῆς πρὸς Κύριον· Καὶ ἀκούσεται Αἴγυπτος ὅτι ἀνήγαγες τῇ ἰσχύϊ σου τὸν λαὸν τοῦτον ἐξ αὐτῶν.

14. Ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς ταύτης ἀκηκόασιν ὅτι σὺ εἶ Κύριος ἐν τῷ λαῷ τούτῳ, ὅστις ὀφθαλμοῖς κατ' ὀφθαλμούς ὀπτάξῃ, Κύριε, καὶ ἡ νεφέλη σου ἐφέστηκεν ἐπ' αὐτῶν, καὶ ἐν στύλῳ νεφέλης σὺ πορεύῃ πρότερος αὐτῶν τὴν ἡμέραν, καὶ ἐν στύλῳ πυρὸς τὴν νύκτα.

15. Καὶ ἐκτρέψεις τὸν λαὸν τοῦτον ὡς αἰνῶν ἄνθρωπον ἓνα. Καὶ ἐροῦσιν τὰ ἔθνη ὅσοι ἀκηκόασιν τὸ ὄνομά σου, λέγοντες·

16. Παρὰ τὸ μὴ δύνασθαι Κύριον εἰσαγαγεῖν τὸν λαὸν τοῦτον εἰς τὴν γῆν ἣν ὤμοσεν αὐτοῖς, κατέστρωσεν αὐτούς ἐν τῇ ἐρήμῳ.

17. Καὶ νῦν ὑψώθῃτω ἡ ἰσχὺς σου, Κύριε, ἐν τρόπῳ εἰπας, λέγων·

18. Κύριος μακρόθυμος, καὶ πολυέλεος, καὶ ἀληθινός, ἀφαιρῶν ἀνομίας καὶ ἀδικίας καὶ ἁμαρτίας, καὶ καθαρισμῷ οὐ καθαρίζει τὸν ἔνοχον, ἀποδίδους ἁμαρτίας πατέρων ἐπὶ τέκνα ἕως τρίτης καὶ τετάρτης γενεᾶς.

19. Ἄφες τὴν ἁμαρτίαν τῷ λαῷ τούτῳ κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, καθάπερ ἔλεως ἐγένου αὐτοῖς ἀπ' Αἰγύπτου ἕως τοῦ νῦν.

20. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν· Ἦλεως αὐτοῖς εἰμι κατὰ τὸ ῥῆμά μου·

21. ἀλλὰ ζῶ ἐγὼ καὶ ζῶν τὸ ὄνομά μου, καὶ ἐμπλήσει ἡ δόξα Κυρίου πᾶσαν τὴν γῆν·

22. ὅτι πάντες οἱ ἄνδρες οἱ ὁρῶντες τὴν δόξαν μου, καὶ τὰ σημεῖα ἃ ἐποίησα ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἐπείρασάν με τοῦτο δέκατον, καὶ οὐκ εἰσέχουσιν τῆς φωνῆς μου,

23. ἢ μὴν οὐκ ὀφονται τὴν γῆν ἣν ὤμοσα τοῖς πατράσιν αὐτῶν· ἀλλ' ἢ τὰ τέκνα αὐτῶν ἃ ἐστὶ μετ' ἐμοῦ ὧδε, ὅσοι οὐκ οἶδασιν ἀγαθὸν οὐδὲ κακόν, πᾶς νεώτερος ἄπειρος, τοῦτοις δώσω τὴν γῆν· πάντες δὲ οἱ παροξύναντές με οὐκ ὀφονται αὐτήν.

24. Ὁ δὲ παῖς μου Χαλέβ, ὅτι πνεῦμα ἕτερον ἐν αὐτῷ, καὶ ἐπικολούθησέ μοι, εἰσάξω αὐτὸν εἰς τὴν γῆν εἰς ἣν εἰσῆλθεν ἐκεῖ, καὶ τὸ σπέρμα αὐτοῦ κληρονομήσει αὐτήν.

25. Ὁ δὲ Ἀμαλήκ καὶ ὁ Χαναναῖος κατοικοῦσιν ἐν τῇ κοιλάδι· αὐρίον ἐπιστράφητε καὶ ἀπάρατε ὑμεῖς εἰς τὴν ἐρημον, ἐδὼν θάλασσαν ἐρυθράν.

26. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν καὶ Ἀαρὼν, λέγων·

27. Ἔως τίνας τὴν συναγωγὴν τὴν πονηρὰν ταύτην;

9. Sed a Domino nolite fieri apostatae : vos autem ne timueritis populum terrae, quoniam cibus nobis sunt. Abcessit enim tempus ab eis : Dominus autem in nobis, nolite timere eos.

10. Et ait omnis synagoga lapidare eos in lapidibus : et gloria Domini apparuit in nube super tabernaculum testimonii omnibus filiis Israel.

11. Et dixit Dominus ad Moysen : Quousque irritat me populus iste? et quousque non credent mihi in omnibus signis quae feci in eis?

12. Percutiam eos morte, et perdam eos : et faciam te et domum patris tui in gentem magnam, et multo magis quam haec.

13. Et dixit Moyses ad Dominum : Et audiet Aegyptus quod eduxisti fortitudine tua populum hunc ex eis.

14. Sed et omnes qui habitant super terram hanc, audierunt quia tu es Dominus in populo hoc, qui quidem oculis ad oculos aspiciaris, Domine, et nubes tua stat super eos, et in columna nubis tu incedis prior eis die, et in columna ignis nocte.

15. Et conteres populum hunc tamquam hominem unum. Et dicent gentes quaecumque audierunt nomen tuum, dicentes :

16. Eo quod non posset Dominus introducere populum hunc in terram, quam iuraverat eis, prostravit eos in deserto.

17. Et nunc exaltetur fortitudo tua, Domine, quemadmodum dixisti, dicens :

18. Dominus longanimis, et multum misericors, et verax, auferens iniquitates, et injustitias, et peccata, et mundatione non mundabit reum, reddens peccata patrum super filios usque ad tertiam et quartam progeniem.

19. Dimitte peccatum populo huic secundum magnam misericordiam tuam, sicut propitius fuisti eis ab Aegypto usque nunc.

20. Et dixit Dominus ad Moysen : Propitius eis sum juxta verbum tuum :

21. sed vivo ego et vivens nomen meum, et implebit gloria Domini omnem terram :

22. quia omnes viri videntes gloriam meam, et signa quae feci in Aegypto, et in deserto, et tentaverunt me jam decies, et non exaudierunt vocem meam,

23. profecto non videbunt terram quam iuravi patribus eorum; sed filii eorum qui sunt mecum hic, quicumque non noverunt bonum neque malum, omnis junior inexper-tus, his dabo terram : omnes autem irritantes me non videbunt eam.

24. Puer autem meus Chaleb, quoniam spiritus alius in eo, et obsecutus est mihi, inducam eum in terram in quam intravit illuc, et semen ejus haereditabit eam.

25. Amalec autem et Chananaeus habitant in convalle : cras revertimini, et promovete vos in desertum, viam mare rubrum.

26. Et ait Dominus ad Moysen et Aaron, dicens :

27. Quousque synagogam malam hanc? quae ipsi mur-

ἃ αὐτοὶ γογγύουσιν ἐναντίον μου, τὴν γόγγυσιν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἣν ἐγόγγυσαν περὶ ὑμῶν, ἀκήκοα.

28. Εἶπον αὐτοῖς· Ζῶ ἐγὼ, λέγει Κύριος ἡ μὴν ὃν τρόπον λελαλήκατε εἰς τὰ ὠτά μου, οὕτω ποιήσω ὑμῖν.

29. Ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ πεσεῖται τὰ κῶλα ὑμῶν, καὶ πᾶσα ἡ ἐπισκοπὴ ὑμῶν καὶ οἱ κατηριθμημένοι ὑμῶν ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, ὅσοι ἐγόγγυσαν ἐπ' ἐμοί·

30. εἰ ὑμεῖς εἰσελεύσεσθε εἰς τὴν γῆν ἐφ' ἣν ἐξέτεινα τὴν χειρὰ μου κατασκηνοῦσαι ὑμᾶς ἐπ' αὐτῆς· ἀλλ' ἡ Χαλέβ υἱὸς Ἰεφοννὴ, καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυή,

31. καὶ τὰ παιδία ἃ εἶπατε ἐν διακροπῇ ἕσθαι, εἰσάξω αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν καὶ κληρονομήσουσι τὴν γῆν, ἣν ὑμεῖς ἀπέστητε ἀπ' αὐτῆς.

32. Καὶ τὰ κῶλα ὑμῶν πεσεῖται ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ.

33. Οἱ δὲ υἱοὶ ὑμῶν ἔσονται νεμόμενοι ἐν τῇ ἐρήμῳ τεσσαράκοντα ἔτη· καὶ ἀνοίσουσι τὴν πορνείαν ὑμῶν, ἕως ἂν ἀναλωθῇ τὰ κῶλα ὑμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ,

34. κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἡμερῶν, ὅσας κατεσχέψασθε τὴν γῆν τεσσαράκοντα ἡμέρας, ἡμέραν τοῦ ἐνιαυτοῦ λήψετε τὰς ἁμαρτίας ὑμῶν τεσσαράκοντα ἔτη· καὶ γνώσεσθε τὸν θυμὸν τῆς ὀργῆς μου.

35. Ἐγὼ Κύριος ἐλάλησα, ἡ μὴν οὕτω ποιήσω τῇ συναγωγῇ τῇ πονηρᾷ ταύτῃ, τῇ ἐπισυνισταμένῃ ἐπ' ἐμέ· ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ ἐξαναλωθήσονται, καὶ ἐκεῖ ἀποθаноῦνται.

36. Καὶ οἱ ἄνθρωποι οὓς ἀπέστειλε Μωϋσῆς κατασκέψασθαι τὴν γῆν, καὶ παραγεννηθέντες διεγόγγυσαν κατ' αὐτῆς πρὸς τὴν συναγωγὴν ἐξενέγκαι ῥήματα πονηρὰ περὶ τῆς γῆς,

37. καὶ ἀπέθανον οἱ ἄνθρωποι οἱ κατεῖπαντες πονηρὰ κατὰ τῆς γῆς ἐν τῇ πληγῇ ἐναντὶ Κυρίου.

38. Καὶ Ἰησοῦς υἱὸς Ναυή, καὶ Χαλέβ υἱὸς Ἰεφοννὴ ἔζησαν, ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων τῶν πεπορευμένων κατασκέψασθαι τὴν γῆν.

39. Καὶ ἐλάλησε Μωϋσῆς τὰ ῥήματα ταῦτα πρὸς πάντας υἱοὺς Ἰσραὴλ· καὶ ἐπένθησαν ὁ λαὸς σφόδρα.

40. Καὶ ὀρθρίσαντες τοπρῶτ' ἀνέβησαν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους, λέγοντες· Ἰδοὺ οἶδε ἡμεῖς ἀναβησόμεθα εἰς τὸν τόπον ὃν εἶπε Κύριος, ὅτι ἡμάρτομεν.

41. Καὶ εἶπε Μωϋσῆς· Ἰνατί ὑμεῖς παραβαίνετε τὸ ῥῆμα Κυρίου; οὐκ εὐδοῖα ἔσται ὑμῖν.

42. Μὴ ἀναβαίνετε, οὐ γάρ ἐστι Κύριος μεθ' ὑμῶν, καὶ πεσεῖσθε πρὸ προσώπου τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν,

43. ὅτι ὁ Ἀμαλὴκ καὶ ὁ Χαναναῖος ἐκεῖ ἐμπροσθεν ὑμῶν, καὶ πεσεῖσθε μαχαίρᾳ, οὐ εἴνεκεν ἀπεστράφητε ἀπειθοῦντες Κυρίῳ, καὶ οὐκ ἔσται Κύριος ἐν ὑμῖν.

44. Καὶ διαβιασάμενοι ἀνέβησαν ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους· ἡ δὲ κιθωτὸς τῆς διαθήκης Κυρίου καὶ Μωϋσῆς οὐκ ἐκινήθησαν ἐκ τῆς παρεμβολῆς.

45. Καὶ κατέβη ὁ Ἀμαλὴκ καὶ ὁ Χαναναῖος ὁ ἐγκαθήμενος ἐν τῷ ὄρει ἐκείνῳ, καὶ ἐτρέψαντο αὐτοὺς, καὶ κατέκοψαν αὐτοὺς ἕως Ἑρμᾶν, καὶ ἀπεστράφησαν εἰς τὴν παρεμβολήν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ'.

1. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·

2. Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· Ὅταν εἰσέλθητε εἰς τὴν γῆν τῆς κατοικήσεως ὑμῶν ἣν ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν,

inurant contra me, murmurationem filiorum Israel, quam murmuraverunt de vobis, audivi.

28. Dic eis : Vivo ego, dicit Dominus : si non quemadmodum locuti estis in aures meas, sic faciam vobis.

29. In eremo hac cadent cadavera vestra, et omnis recognitio vestra et qui ex vobis enumerati sunt a vigesimo anno et supra, quicumque murmuraverunt super me :

30. si vos ingrediemini in terram super quam extendi manum meam ad collocandum vos super eam : sed Chaleb filius Jephonne, et Jesus filius Nave,

31. et parvuli quos dixistis in direptionem futuros, inducam eos in ipsam terram : et hæreditate possidebunt terram, quam vos abscessistis ab ea.

32. Et cadavera vestra cadent in deserto hoc.

33. Filii autem vestri erunt vagi in deserto quadraginta annos : et reportabunt fornicationem vestram, quoadusque consumpta fuerint cadavera vestra in deserto,

34. juxta numerum dierum, quibuscumque considerastis terram quadraginta diebus, diem anno accipietis peccata vestra quadraginta annos : et cognoscetis furorem iræ meæ.

35. Ego Dominus locutus sum, si non sic fecero synagogæ malæ huic quæ consurrexit super me : in deserto hoc absumentur, et illic morientur.

36. Et homines quos miserat Moyses ad explorandam terram, et cum advenissent murmuraverunt contra eam ad synagogam proferendo verba mala de terra,

37. et mortui sunt homines qui oblocuti sunt mala contra terram in plaga ante Dominum.

38. Et Jesus filius Nave, et Chaleb filius Jephonne, vixerunt, ex hominibus illis qui iverunt explorare terram.

39. Et locutus est Moyses omnia verba hæc ad omnes filios Israel : et luxit populus valde.

40. Et surgentes mane ascenderunt in cacumen montis, dicentes : Ecce jam nos ascendemus in locum quem dixit Dominus, quoniam peccavimus.

41. Et dixit Moyses : Ut quid vos transgredimini verbum Domini ? non prospera erunt vobis.

42. Nolite ascendere, non enim est Dominus vobiscum, et cadetis ante faciem inimicorum vestrorum,

43. quoniam Amalec et Chanaanæus illic adversus vos, et cadetis gladio, eo quod aversi estis increduli Domino, et non erit Dominus in vobis.

44. Et vim facientes ascenderunt super cacumen montis : arca autem testamenti Domini et Moyses non se moverunt de castris.

45. Et descendit Amalec et Chanaanæus qui insidebat in monte illo, et fugaverunt eos, et conciderunt eos usque Herman, et reversi sunt in castra.

CAPUT XV.

1. Et ait Dominus ad Moysen, dicens :

2. Loquere filiis Israel, et dices ad eos : Cum ingressi fueritis in terram habitationis vestræ quam ego do vobis ;

3. καὶ ποιήσεις ὀλοκαυτώματα Κυρίῳ, ὀλοκάρπωμα ἢ θυσίαν, μεγαλύναι εὐχὴν ἢ καθ' ἐκούσιον, ἢ ἐν ταῖς ἑορταῖς ὑμῶν ποιῆσαι ὁσμὴν εὐωδίας τῷ Κυρίῳ, εἰ μὲν ἀπὸ τῶν βοῶν, ἢ ἀπὸ τῶν προβάτων·

4. καὶ προσοίσει ὁ προσφέρων τὸ δῶρον αὐτοῦ Κυρίῳ, θυσίαν σεμιδάλεως δέκατον τοῦ οἴφι, ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ ἐν τετάρτῳ τοῦ ἴν.

5. Καὶ οἶνον εἰς σπονδὴν, τὸ τέταρτον τοῦ ἴν ποιήσετε ἐπὶ τῆς ὀλοκαυτώσεως, ἢ ἐπὶ τῆς θυσίας. Τῷ ἁμῶ τῷ ἐνὶ ποιήσεις τοσοῦτο, κάρπωμα ὁσμὴν εὐωδίας τῷ Κυρίῳ.

6. Καὶ τῷ κριῷ, ὅταν ποιῇτε αὐτὸν εἰς ὀλοκαύτωμα, ἢ εἰς θυσίαν, ποιήσεις θυσίαν σεμιδάλεως δύο δέκατα ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ τὸ τρίτον τοῦ ἴν.

7. Καὶ οἶνον εἰς σπονδὴν τὸ τρίτον τοῦ ἴν προσοίσετε εἰς ὁσμὴν εὐωδίας Κυρίῳ.

8. Ἐὰν δὲ ποιῇτε ἀπὸ τῶν βοῶν εἰς ὀλοκαύτωσιν, ἢ εἰς θυσίαν μεγαλύναι εὐχὴν, ἢ εἰς σωτήριον Κυρίῳ,

9. καὶ προσοίσει ἐπὶ τοῦ μόσχου θυσίαν σεμιδάλεως τρία δέκατα ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ ἡμισυ τοῦ ἴν,

10. καὶ οἶνον εἰς σπονδὴν τὸ ἡμισυ τοῦ ἴν, κάρπωμα ὁσμὴν εὐωδίας Κυρίῳ.

11. Οὕτω ποιήσεις τῷ μόσχῳ τῷ ἐνὶ, ἢ τῷ κριῷ τῷ ἐνὶ, ἢ τῷ ἁμῶ τῷ ἐνὶ ἐκ τῶν προβάτων ἢ ἐκ τῶν αἰγῶν.

12. Κατὰ τὸν ἀριθμὸν ὧν ἔαν ποιήσῃτε, οὕτως ποιήσετε τῷ ἐνὶ, κατὰ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν.

13. Πᾶς ὁ αὐτόχθων ποιήσει οὕτως τοιαῦτα, προσενέγκαι καρπώματα εἰς ὁσμὴν εὐωδίας Κυρίῳ.

14. Ἐὰν δὲ προσήλυτος ἐν ὑμῖν προγένῃται ἐν τῇ γῇ ὑμῶν, ἢ ὅς ἂν γένῃται ἐν ὑμῖν ἐν ταῖς γενεαῖς ὑμῶν, καὶ ποιήσει κάρπωμα ὁσμὴν εὐωδίας Κυρίῳ, ὃν τρόπον ποιεῖτε ὑμεῖς, οὕτω ποιήσει ἡ συναγωγὴ Κυρίῳ.

15. Νόμος εἷς ἔσται ὑμῖν καὶ τοῖς προσελημένοις τοῖς προσκειμένοις ἐν ὑμῖν, νόμος αἰώνιος εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν· ὡς ὑμεῖς, καὶ ὁ προσήλυτος ἔσται ἐναντὶ Κυρίου. Νόμος εἷς ἔσται καὶ δικαίωμα ἐν ἔσται ὑμῖν καὶ τῷ προσελύτῳ τῷ προσκειμένῳ ἐν ὑμῖν.

16. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·

17. Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ εἰρεῖς πρὸς αὐτούς·

18. Ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν εἰς ἣν ἐγὼ εἰσάγω ὑμᾶς ἐκεῖ,

19. καὶ ἔσται ὅταν ἔσθῃτε ὑμεῖς ἀπὸ τῶν ἄρτων τῆς γῆς, ἀρελεῖτε ἀφαίρεμα, ἀφόρισμα Κυρίῳ,

20. ἀπαρχὴν φυράματος ὑμῶν· ἄρτον ἀφοριεῖτε, ἀφαίρεμα αὐτό· ὡς ἀφαίρεμα ἀπὸ ἄλλω, οὕτως ἀρελεῖτε αὐτόν,

21. ἀπαρχὴν φυράματος ὑμῶν, καὶ δώσετε Κυρίῳ ἀφαίρεμα εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν.

22. Ὅταν δὲ διαμάρτητε καὶ μὴ ποιήσῃτε πάσας τὰς ἐντολὰς ταύτας ἃς ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν,

23. καθὰ συνέταξε Κύριος πρὸς ὑμᾶς ἐν χειρὶ Μωϋσῆ, ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς συνέταξε Κύριος πρὸς ὑμᾶς καὶ ἐπέκεινα εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν,

24. καὶ ἔσται ἔαν ἐξ ὀφθαλμῶν τῆς συναγωγῆς γεννηθῇ ἀκουσίως, καὶ ποιήσῃ πᾶσα ἡ συναγωγὴ μόσχον ἓνα ἐκ βοῶν ἁμῶν εἰς ὀλοκαύτωμα εἰς ὁσμὴν εὐωδίας Κυρίῳ, καὶ θυσίαν τούτου καὶ σπονδὴν αὐτοῦ κατὰ τὴν σύνταξιν, καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἓνα περὶ ἁμαρτίας.

25. Καὶ ἐξιδάσεται ὁ ἱερεὺς περὶ πάσης συναγωγῆς

3. et facies holocaustomata Domino, oblationem vel sacrificium, ad magnificandum votum aut secundum voluntatem, aut in solemnitatibus vestris ad faciendum odorem suavitatis Domino, sive de bobus, sive de pecoribus :

4. Et offeret offerens munus suum Domino, sacrificium similae decimam ipsius orphi, refectae in oleo in quarta In.

5. et vinum in libamen, quartam In facietis super holocaustosim, vel super sacrificium. Agno uni facies tantum, oblationem odorem suavitatis Domino.

6. Et arieti, cum feceritis eum in holocaustoma, vel in sacrificium, facies sacrificium similae duas decimas refectae in oleo tertiam In.

7. Et vinum in libamen tertiam In offeretis in odorem suavitatis Domino.

8. Si autem feceritis de bobus in holocaustosim, vel in sacrificium ad magnificandum votum, vel in salutare Domino,

9. et offeret super vitulum sacrificium similae tres decimas refectae in oleo dimidium In,

10. et vinum in libamen dimidium In, oblationem odorem suavitatis Domino.

11. Sic facies vitulo uni, aut arieti uni, aut agno uni ex ovibus vel ex capris.

12. Juxta numerum eorum quae feceritis, sic facietis uni, juxta numerum eorum.

13. Omnis indigena faciet sic ista, offerendo oblationes in odorem suavitatis Domino.

14. Si autem proselytus in vobis advenerit in terra vestra, vel quicumque factus fuerit in vobis in generationibus vestris, et faciet oblationem odorem suavitatis Domino, quemadmodum facitis vos, sic faciet synagoga Domino.

15. Lex una erit vobis et proselytis qui appositi sunt in vobis, lex aeterna in progenies vestras : sicut vos, etiam proselytus erit coram Domino. Lex una erit et justificatio una vobis et proselyto apposito in vobis.

16. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens :

17. Loquere filiis Israel, et dices ad eos :

18. In ingrediendo vos in terram in quam ego induco vos illuc,

19. et erit quando comedetis vos de panibus terrae, demetis demptionem, segregationem Domino,

20. primitias conspersionis vestrae : panem segregabitis, demptionem ipsum : sicut demptionem ab area, sic demite ipsum,

21. primitias conspersionis vestrae, et dabitis Domino demptionem in progenies vestras.

22. Quando autem peccaveritis, et non feceritis omnia mandata haec quae locutus est Dominus ad Moysen,

23. sicut praecipit Dominus ad vos in manu Moysi, a die qua praecipit Dominus ad vos et ultra in progenies vestras,

24. et erit si ab oculis synagogae factum fuerit aliquid non sponte, et faciet omnis synagoga vitulum unum ex bobus immaculatum in holocaustoma in odorem suavitatis Domino, et sacrificium hujus et libamen ejus juxta constitutionem, et hircum ex capris unum pro peccato.

25. Et exorabit sacerdos pro omni synagoga filiorum

υἱὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἀρεθήσεται αὐτοῖς, ὅτι ἀκούσιόν ἐστι· καὶ αὐτοὶ ἤνεγκαν τὸ δῶρον αὐτῶν, κάρπωμα Κυρίου περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτῶν ἐναντι Κυρίου περὶ τῶν ἀκουσίων αὐτῶν.

26. Καὶ ἀρεθήσεται κατὰ πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ τῷ προσηλύτῳ τῷ προσκειμένῳ πρὸς ὑμᾶς, ὅτι παντὶ τῷ λαῷ ἀκούσιον.

27. Ἐάν τε ψυχὴ μία ἁμάρτη ἀκουσίως, προσᾶξει αἶγα μίαν ἐνιαυσίαν περὶ ἁμαρτίας.

28. Καὶ ἐξιλάσεται ὁ ἱερεὺς περὶ τῆς ψυχῆς τῆς ἀκουσιασθείσης καὶ ἁμαρτούσης ἀκουσίως ἐναντι Κυρίου, ἐξιλάσασθαι περὶ αὐτοῦ.

29. Τῷ ἐγχωρίῳ ἐν υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ τῷ προσηλύτῳ τῷ προσκειμένῳ ἐν αὐτοῖς, νόμος εἷς ἐστὶ αὐτοῖς, ὅς ἐάν ποιήσῃ ἀκουσίως.

30. Καὶ ψυχὴ ἥτις ποιήσῃ ἐν χειρὶ ὑπερηφανίας ἀπὸ τῶν αὐτοχθόνων ἢ ἀπὸ τῶν προσηλύτων, τὸν Θεὸν οὗτος παροξυνεῖ, ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς,

31. ὅτι τὸ ῥῆμα Κυρίου ἐραύλισε, καὶ τὰς ἐντολάς αὐτοῦ διεσχέδασεν· ἐκτρίβει ἐκτρίβησεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη, ἡ ἁμαρτία αὐτῆς ἐν αὐτῇ.

32. Καὶ ἦσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ εὑρον ἄνδρα συλλέγοντα ξύλα τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων,

33. καὶ προσήγαγον αὐτὸν οἱ εὐρόντες συλλέγοντα ξύλα τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων πρὸς Μωϋσῆν καὶ Ἀαρὼν καὶ πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν Ἰσραὴλ.

34. Καὶ ἀπέθεντο αὐτὸν εἰς φυλακὴν, οὐ γὰρ συν- ἔριναν τί ποιήσωσιν αὐτόν.

35. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων· Θανάτῳ θανατούσθω ὁ ἄνθρωπος· λιθοβολήσατε αὐτόν λίθοις πᾶσα ἡ συναγωγὴ.

36. Καὶ ἐξήγαγον αὐτόν πᾶσα ἡ συναγωγὴ ἐξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ ἐλιθοβολήσεν αὐτόν πᾶσα ἡ συναγωγὴ λίθοις ἐξω τῆς παρεμβολῆς, καθὰ συνέταξε Κύριος τῷ Μωϋσῇ.

37. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·

38. Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἐραῖς πρὸς αὐτοὺς, καὶ ποιησάτωσαν ἑαυτοῖς κράσπεδα ἐπὶ τὰ πτε- ρύγια τῶν ἱματίων αὐτῶν εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν· καὶ ἐπιθήσετε ἐπὶ τὰ κράσπεδα τῶν πτερυγίων κλῶσμα ὑακίνθινον.

39. Καὶ ἐστὶ ὑμῖν ἐν τοῖς κράσπεδοις, καὶ ὄψεσθε αὐτά· καὶ μνησθήσεσθε πασῶν τῶν ἐντολῶν Κυρίου, καὶ ποιήσετε αὐτάς· καὶ οὐ διαστραφήσεσθε ὀπίσω τῶν διανοιῶν ὑμῶν, καὶ τῶν ὀφθαλμῶν ἐν οἷς ὑμεῖς ἐκπορνεύετε ὀπίσω αὐτῶν,

40. ὅπως ἂν μνησθῆτε καὶ ποιήσητε πάσας τὰς ἐν- τολάς μου, καὶ ἔσεσθε ἅγιοι τῷ Θεῷ ὑμῶν.

41. Ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν ὁ ἐξαγαγὼν ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, εἶναι ὑμῶν Θεός· ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ις'.

1. Καὶ ἐλάλησε Κορὲ υἱὸς Ἰσαὰρ υἱοῦ Καὰθ υἱοῦ Λευὶ, καὶ Δαθὰν καὶ Ἀβειρὼν υἱοὶ Ἐλιάβ, καὶ Ἄυν υἱὸς Φαλέθ υἱοῦ Ῥουβὴν.

2. Καὶ ἀνέστησαν ἐναντι Μωϋσῇ, καὶ ἄνδρες τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ πενήκοντα καὶ διακόσιοι, ἀρχηγοὶ συ- ναγωγῆς, σύγκλητοι βουλῆς, καὶ ἄνδρες ὀνόμαστοι.

Israel, et remittetur eis, quoniam non spontaneum est : et ipsi obtulerunt munus suum, oblationem Domino pro pec- cato suo ante Dominum pro non spontaneis suis.

26. Et dimittetur per omnem synagogam filiorum Israel, et omni proselyto apposito ad vos, quoniam omni populo non spontaneum.

27. Quod si anima una peccavit non sponte, offeret capram unam anniculam pro peccato.

28. Et exorabit sacerdos pro anima quæ non sponte egit et peccavit non sponte ante Dominum, exorare pro eo.

29. Indigenæ in filiis Israel, et proselyto apposito in vobis, lex una erit eis, quicumque fecerit non sponte.

30. Et anima quæcumque fecerit in manu superbiæ de indigenis vel de proselytis, Deum hic exacerbat, exterminabitur anima illa de populo suo,

31. quoniam verbum Domini contempsit, et mandata ejus disperdidit : extritione exteretur anima illa, peccatum ejus in ea.

32. Et erant filii Israel in deserto, et invenerunt homi- nem colligentem ligna die sabbatorum,

33. et adduxerunt eum illi qui invenerunt colligentem ligna die sabbatorum, ad Moysen et Aaron et ad omnem synagogam filiorum Israel.

34. Et deposuerunt eum in custodia, non enim decreve- rant quid facturi essent eum.

35. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens : Morto moriatur homo : lapidate eum lapidibus omnis synagoga.

36. Et eduxerunt eum omnis synagoga extra castra, et lapidavit eum omnis synagoga extra castra, sicut præcepit Dominus Moysi.

37. Et ait Dominus ad Moysen, dicens :

38. Loquere filiis Israel, et dices ad eos, et facient sibi fimbrias super alas vestimentorum suorum in progenies suas : et imponetis super fimbrias alarum vittam hyacinthi- nam.

39. Et erit vobis in fimbriis, et aspicietis eas : et recor- dabimini omnium mandatorum Domini, et facietis ea : et non pervertemini post cogitationes vestras, et oculos in quibus vos fornicamini post eos,

40. ut recordemini et faciatis omnia mandata mea, et eritis sancti Deo vestro.

41. Ego Dominus Deus vester qui eduxi vos de terra Ægypti, ut sim vester Deus : ego Dominus Deus vester.

CAPUT XVI.

1. Et locutus est Core filius Isaar filii Caath filii Levi, et Dathan et Abiron filii Heliab, et Ayn filius Phaleth filii Ruben.

2. Et insurrexerunt contra Moysen, et viri de filiis Israel quinquaginta et ducenti : duces synagoge, senatores con- silii, et viri nominati.

2. Συνέστησαν ἐπὶ Μωϋσῆν καὶ Ἀαρὼν, καὶ εἶπαν· Ἐγείτω ὑμῖν ὅτι πᾶσα ἡ συναγωγὴ, πάντες ἅγιοι, καὶ ἐν αὐτοῖς Κύριος· καὶ διατί κατανίστασθε ἐπὶ τὴν συναγωγὴν Κυρίου;

4. Καὶ ἀκούσας Μωϋσῆς ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον,

5. καὶ ἐλάλησε πρὸς Κορέ καὶ πρὸς πᾶσαν αὐτοῦ τὴν συναγωγὴν, λέγων· Ἐπέσκεπται καὶ ἔγνω ὁ Θεὸς τοὺς ὄντας αὐτοῦ καὶ τοὺς ἁγίους, καὶ προσηγάγετο πρὸς ἑαυτὸν· καὶ οὐς ἐξελέξατο ἑαυτῷ, προσηγάγετο πρὸς ἑαυτόν.

6. Τοῦτο ποιήσατε· λάβετε ὑμῖν αὐτοῖς πυρεῖα, Κορέ καὶ πᾶσα ἡ συναγωγὴ αὐτοῦ,

7. καὶ ἐπίθετε ἐπ' αὐτὰ πῦρ, καὶ ἐπίθετε ἐπ' αὐτὰ θυμίσμα ἐναντὶ Κυρίου αὔριον, καὶ ἔσται ὁ ἀνὴρ ὃν ἐκλέλεκται Κύριος, οὗτος ἅγιος. Ἰκανούσθω ὑμῖν, υἱοὶ Λευί.

8. Καὶ εἶπε Μωϋσῆς πρὸς Κορέ· Εἰσακούσατέ μου, υἱοὶ Λευί.

9. Μὴ μικρὸν ἐστὶ τοῦτο ὑμῖν, ὃν διέστειλεν ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ ὑμᾶς ἐκ συναγωγῆς Ἰσραὴλ, καὶ προσηγάγετο ὑμᾶς πρὸς ἑαυτὸν λειτουργεῖν τὰς λειτουργίας τῆς σκηνῆς Κυρίου, καὶ παρίστασθαι ἐναντὶ τῆς σκηνῆς λατρεύειν αὐτοῖς;

10. Καὶ προσηγάγετό σε, καὶ πάντας τοὺς ἀδελφούς σου υἱούς Λευί μετὰ σοῦ, καὶ ζητεῖτε καὶ ἱερατεύειν;

11. Οὕτως σὺ καὶ πᾶσα ἡ συναγωγὴ σου ἡ συνηθροισμένη πρὸς τὸν Θεόν· καὶ Ἀαρὼν τίς ἐστίν, ὅτι διαγογγύζετε κατ' αὐτοῦ;

12. Καὶ ἀπέστειλε Μωϋσῆς καλέσαι Δαθὰν καὶ Ἀβειρὼν υἱούς Ἐλιάβ, καὶ εἶπαν· Οὐκ ἀναβαίνομεν.

13. Μὴ μικρὸν τοῦτο, ὅτι ἀνήγαγες ἡμᾶς εἰς γῆν βέουσαν γάλα καὶ μέλι, ἀποκτεῖναι ἡμᾶς ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὅτι κατάρχεις ἡμῶν;

14. Ἀρχὼν εἶ· καὶ σὺ εἰς γῆν βέουσαν γάλα καὶ μέλι εἰσήγαγες ἡμᾶς, καὶ ἔδωκας ἡμῖν κλῆρον ἀγροῦ καὶ ἀμπελώνας· τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων ἂν ἐξέκοψας οὐκ ἀναβαίνομεν.

15. Καὶ ἐβαρυνθύμησε Μωϋσῆς σφόδρα, καὶ εἶπε πρὸς Κύριον· Μὴ πρόσχης εἰς τὴν θυσίαν αὐτῶν· οὐκ ἐπιθύμημα οὐδενὸς αὐτῶν εἴληφα, οὐδὲ ἐχάκωσα οὐδένα αὐτῶν.

16. Καὶ εἶπε Μωϋσῆς πρὸς Κορέ· Ἀγίασον τὴν συναγωγὴν σου, καὶ γίνεσθε ἔτοιμοι ἐναντὶ Κυρίου σὺ καὶ Ἀαρὼν καὶ αὐτοὶ αὔριον.

17. Καὶ λάβετε ἕκαστος τὸ πυρεῖον αὐτοῦ, καὶ ἐπιθήσετε ἐπ' αὐτὰ θυμίαμα, καὶ προσάξετε ἐναντὶ Κυρίου ἕκαστος τὸ πυρεῖον αὐτοῦ, πεντήκοντα καὶ διακόσια πυρεῖα, καὶ σὺ καὶ Ἀαρὼν ἕκαστος τὸ πυρεῖον αὐτοῦ.

18. Καὶ ἔλαβεν ἕκαστος τὸ πυρεῖον αὐτοῦ, καὶ ἐπέθηκαν ἐπ' αὐτὰ πῦρ, καὶ ἐπέβαλον ἐπ' αὐτὰ θυμίσμα· καὶ ἔστησαν παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου Μωϋσῆς καὶ Ἀαρὼν.

19. Καὶ ἐπισυνέστησεν ἐπ' αὐτοὺς Κορέ τὴν πᾶσαν αὐτοῦ συναγωγὴν παρὰ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· καὶ ὤρθη ἡ δόξα Κυρίου πάσῃ τῇ συναγωγῇ.

20. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν καὶ Ἀαρὼν, λέγων·

21. Ἀποσχίσθητε ἐκ μέσου τῆς συναγωγῆς ταύτης, καὶ ἐξαναλώσω αὐτοὺς εἰςάπαξ.

22. Καὶ ἔπεσαν ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν, καὶ εἶπαν·

3. Coiverunt super Moysen et Aaron, et dixerunt : Sufficiat vobis quia omnis synagoga, omnes sancti, et in ipsis Dominus : et quare consurgitis super synagogam Domini?

4. Et audiens Moyses cecidit in faciem,

5. et locutus est ad Core et ad omnem illius synagogam, dicens : Consideravit et novit Deus eos qui ipsius sunt et sanctos, et adduxit ad se : et quos elegit sibi, adduxit ad se.

6. Hoc facite : sumite vobis ipsis thuribula, Core et omnis synagoga ejus,

7. et imponite super ea ignem, et imponite super ea incensum ante Dominum cras, et erit ille vir quem elegit Dominus, hic sanctus. Sufficiat vobis, filii Levi.

8. Et dixit Moyses ad Core : Exaudite me, filii Levi :

9. Numquid pusillum est hoc vobis, quod distinxit Deus Israel vos de synagoga Israel, et adduxit vos ad se ministrare ministeria tabernaculi Domini, et assistere ante tabernaculum ad ministrandum eis?

10. Et adduxit te, et omnes fratres tuos filios Levi tecum, et quaeritis etiam sacerdotio fungi?

11. Sic tu et omnis synagoga tua congregata erga Deum : et Aaron quis est, quia obmurmuratis contra eum?

12. Et misit Moyses vocare Dathan et Abiron filios He-liab, et dixerunt : Non ascendimus.

13. Numquid pusillum hoc, quoniam eduxisti nos in terram fluentem lac et mel, interficere nos in eremo, quoniam praees nobis?

14. Princeps es : et tu in terram fluentem lac et mel induxisti nos, et dedisti nobis sortem agri et vineas : oculos hominum illorum utique abscidisti : non ascendimus.

15. Et graviter tulit Moyses valde, et dixit ad Dominum : Ne attendas ad sacrificium eorum : non desiderium ullius eorum sumpsi, neque afflivi quemquam eorum.

16. Et dixit Moyses ad Core : Sanctifica synagogam tuam, et sitis parati ante Dominum tu et Aaron et ipej cras.

17. Et sumite unusquisque thuribulum suum, et imponetis super ea incensum, et adducetis unusquisque ante Dominum thuribulum suum, quinquaginta et ducenta thuribula, et tu et Aaron unusquisque thuribulum suum.

18. Et sumpsit unusquisque thuribulum suum, et imposuerunt super ea ignem, et injecerunt in ea incensum : et steterunt apud januas tabernaculi testimonii Moyses et Aaron.

19. Et coacervavit adversus eos Core universam suam synagogam apud ostium tabernaculi testimonii : et apparuit gloria Domini universae synagoga.

20. Et locutus est Dominus ad Moysen et Aaron, dicens :

21. Abscedite de medio synagoga istius, et consumam eos confestim.

22. Et ceciderunt in faciem suam, et dixerunt : Deus,

Θεός, Θεός τῶν πνευμάτων καὶ πάσης σαρκός· εἰ ἄνθρωπος εἰς ἡμαρτεν, ἐπὶ πᾶσαν τὴν συναγωγὴν ὀργή Κυρίου;

23. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·

24. Λάλησον τῇ συναγωγῇ λέγων· Ἀναχωρήσατε κύκλῳ ἀπὸ τῆς συναγωγῆς Κορέ.

25. Καὶ ἀνέστη Μωϋσῆς, καὶ ἐπορεύθη πρὸς Δαθὰν καὶ Ἀβειρὼν, καὶ συνεπορεύθησαν μετ' αὐτοῦ πάντες οἱ πρεσβύτεροι Ἰσραὴλ.

26. Καὶ ἐλάλησε πρὸς τὴν συναγωγὴν, λέγων· Ἀποσχίσθητε ἀπὸ τῶν σκηνῶν τῶν ἀνθρώπων τῶν σκληρῶν τούτων, καὶ μὴ ἄπτεσθε ἀπὸ πάντων ὧν ἐστὶν αὐτοῖς, μὴ συναπόλησθε ἐν πάσῃ τῇ ἁμαρτίᾳ αὐτῶν.

27. Καὶ ἀπέστησαν ἀπὸ τῆς σκηνῆς Κορὲ κύκλῳ. Καὶ Δαθὰν καὶ Ἀβειρὼν ἐξῆλθον, καὶ εἰστήκεισαν παρὰ τὰς θύρας τῶν σκηνῶν αὐτῶν, καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν, καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν, καὶ ἡ ἀποσκευὴ αὐτῶν.

28. Καὶ εἶπε Μωϋσῆς· Ἐν τούτῳ γινώσκεσθε ὅτι Κύριος ἀπέστειλέ με ποιῆσαι πάντα τὰ ἔργα ταῦτα, ὅτι οὐκ ἀπ' ἐμαυτοῦ.

29. Εἰ κατὰ θάνατον πάντων ἀνθρώπων ἀποθανοῦνται οὗτοι, εἰ καὶ κατ' ἐπίσκεψιν πάντων ἀνθρώπων ἐπισκοπῇ ἔσται αὐτῶν, οὐχὶ Κύριος ἀπέσταλκέ με;

30. Ἀλλ' ἡ ἐν φάσματι δείξει Κύριος, καὶ ἀνοίξασα ἡ γῆ τὸ στόμα αὐτῆς καταπίεται αὐτούς, καὶ τοὺς οἴκους αὐτῶν, καὶ τὰς σκηνάς αὐτῶν, καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν αὐτοῖς, καὶ καταθήσονται ζῶντες εἰς ᾄδου, καὶ γινώσκεσθε ὅτι παρώξυναν οἱ ἄνθρωποι οὗτοι τὸν Κύριον.

31. Ὡς δὲ ἐπαύσατο λαλῶν πάντας τοὺς λόγους τούτους, ἐβράγη ἡ γῆ ὑποκάτω αὐτῶν,

32. καὶ ἠνοίχθη ἡ γῆ, καὶ κατέπιεν αὐτούς, καὶ τοὺς οἴκους αὐτῶν, καὶ πάντας τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ὄντας μετὰ Κορὲ, καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν.

33. Καὶ κατέβησαν αὐτοὶ, καὶ ὅσα ἐστὶν αὐτῶν ζῶντα εἰς ᾄδου, καὶ ἐκάλυψεν αὐτοὺς ἡ γῆ, καὶ ἀπώλοντο ἐκ μέσου τῆς συναγωγῆς.

34. Καὶ πᾶς Ἰσραὴλ οἱ κύκλῳ αὐτῶν ἔφυγον ἀπὸ τῆς φωνῆς αὐτῶν, ὅτι λέγοντες· Μὴ ποτε καταπίῃ ἡμᾶς ἡ γῆ.

35. Καὶ πῦρ ἐξῆλθε παρὰ Κυρίου, καὶ κατέφαγε τοὺς πενήκοντα καὶ διακοσίους ἀνδρας τοὺς προσφέροντας τὸ θυμίαμα.

36. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν,

37. καὶ πρὸς Ἐλεάζαρ τὸν υἱὸν Ἀαρὼν τὸν ἱερέα· Ἀνέλεσθε τὰ πυρεῖα τὰ χαλκᾶ ἐκ μέσου τῶν κατακαυμένων, καὶ τὸ πῦρ τὸ ἄλλότριον τοῦτο σπεῖρον ἐκεῖ, ὅτι ἡγίασαν τὰ πυρεῖα

38. τῶν ἁμαρτωλῶν τούτων ἐν ταῖς ψυχαῖς αὐτῶν, καὶ ποιήσον αὐτὰ λεπίδας ἐλατὰς περίθεμα τῷ θυσιαστηρίῳ, ὅτι προσήνεχθησαν ἔναντι Κυρίου καὶ ἡγιάσθησαν, καὶ ἐγένοντο εἰς σημεῖον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ.

39. Καὶ ἔλαθεν Ἐλεάζαρ υἱὸς Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως τὰ πυρεῖα τὰ χαλκᾶ, ὅσα προσήνεγκαν οἱ κατακαυμένοι, καὶ προσέθηκαν αὐτὰ περίθεμα τῷ θυσιαστηρίῳ,

40. μνημόσυνον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, ὅπως ἂν μὴ προσέλθῃ μηδεὶς ἄλλογενὴς ὃς οὐκ ἐστὶν ἐκ τοῦ σπέρματος Ἀαρὼν, ἐπιθεῖναι θυμίαμα ἔναντι Κυρίου, καὶ οὐκ ἔσται ὥσπερ Κορὲ καὶ ἡ ἐπισύστασις αὐτοῦ, καθὰ ἐλάλησε Κύριος ἐν χειρὶ Μωϋσῆ αὐτῷ.

41. Καὶ ἐγόγγυσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τῇ ἐπαύριον ἐπὶ

Deus spirituum et universæ carnis : si homo unus peccavit, super omnem synagogam ira Domini?

23. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens :

24. Loquere synagogæ, dicens : Secedite in circuitu a synagoga Core.

25. Et surrexit Moyses, et ivit ad Dathan et Abiron, et iverunt simul cum eo omnes seniores Israel.

26. Et locutus est ad synagogam, dicens : Separamini a tabernaculis hominum durorum istorum, et nolite tangere ab omnibus quæ sunt eis, ne simul pereatis in omni peccato eorum.

27. Et secesserunt a tabernaculo Core in circuitu. Et Dathan, et Abiron egressi sunt, et steterunt ad januas tabernaculorum suorum, et uxores eorum, et filii eorum, et apparatus eorum.

28. Et dixit Moyses : In hoc cognoscetis quia Dominus misit me facere omnia opera hæc, quia non a meipso.

29. Si secundum mortem omnium hominum moriantur hi, si et secundum visitationem omnium hominum, visitatio erit eorum, non Dominus misit me?

30. Sed in visione ostendet Dominus, et aperiens terra os suum absorbebit eos, et domos eorum, et tabernacula eorum, et omnia quæcumque sunt eis, et descendant viventes in infernum : et cognoscetis quia exacerbaverunt homines isti Dominum.

31. Ut autem cessavit loquens omnia verba hæc, disrupta est terra de sub eis,

32. et aperta est terra, et deglutivit eos, et domos eorum, et omnes homines qui erant cum Core, et pecora eorum.

33. Et descenderunt ipsi, et quæcumque sunt eorum, viventia in infernum, et operuit eos terra, et perierunt de medio synagogæ.

34. Et omnis Israel qui in circuitu eorum, fugerunt a voce eorum, quia dicentes : Ne forte absorbeat nos terra.

35. Et ignis exiit a Domino, et devoravit quinquaginta illos et ducentos viros qui offerebant incensum.

36. Et dixit Dominus ad Moysen,

37. et ad Eleazarum filium Aaron sacerdotem : Tollite thuribula ærea de medio exustorum, et ignem alienum hunc semina ibi ; quia sanctificaverunt thuribula

38. peccatorum istorum in animabus suis, et fac ea laminas ductiles circumpositionem altari, quoniam oblata sunt ante Dominum et sanctificata sunt, et facta sunt in signum filiis Israel.

39. Et sumpsit Eleazar filius Aaron sacerdotis thuribula ærea, quæcumque obtulerant ii qui sunt exusti, et addiderunt ea circumpositionem altari,

40. memoriale filiis Israel, ut non accedat ullus filius alienigena qui non est de semine Aaron, imponere incensum ante Dominum, et non erit sicut Core et conspiratio ejus, sicut locutus est Dominus in manu Moysi.

41. Et murmuraverunt filii Israel postridie contra Moy-

Μωϋσῆν καὶ Ἀαρὼν, λέγοντες· Ὑμεῖς ἀπεκτάξατε τὸν λαὸν Κυρίου.

42. Καὶ ἐγένετο, ἐν τῷ ἐπισυστρέφειν τὴν συναγωγὴν ἐπὶ Μωϋσῆν καὶ Ἀαρὼν, καὶ ὤρμησαν ἐπὶ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου· καὶ τὴνδε ἐκάλυψεν αὐτὴν ἡ νεφέλη, καὶ ὤφθη ἡ δόξα Κυρίου.

43. Καὶ εἰσῆλθε Μωϋσῆς καὶ Ἀαρὼν κατὰ πρόσωπον τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου,

44. καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν καὶ Ἀαρὼν, λέγων·

45. Ἐκχωρήσατε ἐκ μέσου τῆς συναγωγῆς ταύτης, καὶ ἐξαναλώσω αὐτοὺς εἰςάπαξ. Καὶ ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν.

46. Καὶ εἶπε Μωϋσῆς πρὸς Ἀαρὼν· Λάβε τὸ πυρεῖον, καὶ ἐπίθεε ἐπ' αὐτὸ πῦρ ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ἐπίβαλε ἐπ' αὐτὸ θυμίαμα, καὶ ἀπένεγκε τοτάχος εἰς τὴν παρεμβολήν, καὶ ἐξίλασαι περὶ αὐτῶν· ἐξῆλθε γὰρ ὀργὴ ἀπὸ προσώπου Κυρίου, ἥρξται θραύειν τὸν λαόν.

47. Καὶ ἔλαβεν Ἀαρὼν καθάπερ ἐλάλησεν αὐτῷ Μωϋσῆς, καὶ ἔδραμεν εἰς τὴν συναγωγὴν· καὶ ἦδ' ἐνῆρχτο ἡ θραῦσις ἐν τῷ λαῷ. Καὶ ἐπέβαλε τὸ θυμίαμα, καὶ ἐξίλασατο περὶ τοῦ λαοῦ.

48. Καὶ ἔστη ἀναμέσον τῶν τεθνηκότων καὶ τῶν ζώντων, καὶ ἐκόπασεν ἡ θραῦσις.

49. Καὶ ἐγένοντο οἱ τεθνηκότες ἐν τῇ θραύσει τεσσαρεσκαίδεκα χιλιάδες καὶ ἑπτακόσιοι, χωρὶς τῶν τεθνηκότων ἐνεκεν Κορέ.

50. Καὶ ἐπέστρεψεν Ἀαρὼν πρὸς Μωϋσῆν ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἐκόπασεν ἡ θραῦσις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΖ'.

1. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·

2. Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ λάβε παρ' αὐτῶν ῥάβδον, ῥάβδον κατ' οἴκους πατριῶν παρὰ πάντων τῶν ἀρχόντων αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, δώδεκα ῥάβδους, καὶ ἐκάστου τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπίγραφον ἐπὶ τῆς ῥάβδου.

3. Καὶ τὸ ὄνομα Ἀαρὼν ἐπίγραφον ἐπὶ τῆς ῥάβδου Λευί· ἐστὶ γὰρ ῥάβδος μία· κατὰ φυλὴν οἴκου πατριῶν αὐτῶν δύσουςι.

4. Καὶ θήσεις αὐτάς ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου κατέναντι τοῦ μαρτυρίου, ἐν οἷς γνωσθήσομαί σοι ἐκεῖ.

5. Καὶ ἔσται, ὁ ἄνθρωπος ὃν ἂν ἐκλέξωμαι αὐτὸν, ἡ ῥάβδος αὐτοῦ ἐκβλαστήσει· καὶ περιελῶ ἀπ' ἐμοῦ τὸν γογγυσμὸν υἱῶν Ἰσραὴλ, ὃ αὐτοὶ γογγύζουσιν ἐφ' ὑμῖν.

6. Καὶ ἐλάλησε Μωϋσῆς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἔδωκαν αὐτῷ πάντες οἱ ἀρχόντες αὐτῶν ῥάβδον· τῷ ἀρχοντὶ τῷ ἐν ἑνὶ ῥάβδον κατ' ἀρχοντα, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, δώδεκα ῥάβδους· καὶ ἡ ῥάβδος Ἀαρὼν ἀναμέσον τῶν ῥάβδων αὐτῶν.

7. Καὶ ἀπέθηκε Μωϋσῆς τὰς ῥάβδους ἐναντι Κυρίου ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου.

8. Καὶ ἐγένετο τῇ ἐπαύριον, καὶ εἰσῆλθε Μωϋσῆς καὶ Ἀαρὼν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου· καὶ ἰδοὺ ἐβλάστησεν ἡ ῥάβδος ἡ Ἀαρὼν εἰς οἶκον Λευί, καὶ ἐξῆνεγκε βλαστὸν, καὶ ἐξῆνθησεν ἄνθη, καὶ ἐβλάστησε χάρυα.

sen, et Aaron, dicentes : Vos occidistis populum Domini.

42. Et factum est, cum irrueret synagoga super Moysen et Aaron, et cum impetu ilerunt ad tabernaculum testimonii : illud vero obtexit nubes, et apparuit gloria Domini.

43. Et intravit Moyses et Aaron ad faciem tabernaculi testimonii,

44. et locutus est Dominus ad Moysen et Aaron, dicens :

45. Discedite de medio synagogæ istius, et consumam eos confestim. Et ceciderunt in faciem suam.

46. Et ait Moyses ad Aaron : Sume thuribulum, et impone super illud ignem ab altari, et injice super illud incensum, et effer velociter in castra, et exora pro eis : exiit enim ira a facie Domini, cepit vulnerare populum.

47. Et sumpsit Aaron sicut locutus est ei Moyses, et currit ad synagogam : et jam inceperat vulneratio in populo. Et injecit incensum, et exoravit pro populo.

48. Et stetit inter medium mortuorum et vivorum, et cessavit plaga.

49. Et fuerunt mortui in plaga quatuor et decem millia et septingenti, præter eos qui mortui erant propter Core.

50. Et reversus est Aaron ad Moysen ad ostium tabernaculi testimonii, et cessavit plaga.

CAPUT XVII.

1. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens :

2. Loquere filiis Israel, et accipe ab eis virgam, virgam secundum domos familiarum ab omnibus principibus eorum, secundum domos familiarum eorum, duodecim virgas, et uniuscujusque nomen ejus scribe in virga.

3. Et nomen Aaron scribe in virga Levi : est enim virga una : secundum tribum domus familiarum suarum dabunt.

4. Et pones eas in tabernaculo testimonii, e regione testimonii, in quibus agnoscar tibi illic.

5. Et erit, homo quem elegero eum, virga ejus germinabit : et auferam a me murmurationem filiorum Israel, quæ ipsi murmurant super vos.

6. Et locutus est Moyses filiis Israel, et dederunt ei omnes principes eorum virgam : principi uni virgam secundum principem, secundum domos familiarum eorum, duodecim virgas : et virga Aaron inter virgas eorum.

7. Et deposuit Moyses virgas ante Dominum in tabernaculo testimonii.

8. Et factum est postridie, et intravit Moyses et Aaron in tabernaculum testimonii : et ecce germinavit virga Aaron in domum Levi, et protulit germen, et effloruit flores, et germinavit nuces.

9. Καὶ ἐξήνεγκε Μωϋσῆς πάσας τὰς ῥάβδους ἀπὸ προσώπου Κυρίου πρὸς πάντας υἱοὺς Ἰσραὴλ· καὶ εἶδον, καὶ ἔλαβον ἕκαστος τὴν ῥάβδον αὐτοῦ.

10. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν· Ἀπόθεε τὴν ῥάβδον Ἀαρὼν ἐνώπιον τῶν μαρτυρίων εἰς διατήρησιν, σημεῖον τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνηκόων· καὶ παυσάσθω ὁ γογγυσμὸς αὐτῶν ἀπ' ἐμοῦ, καὶ οὐ μὴ ἀποθάνωσι.

11. Καὶ ἐποίησε Μωϋσῆς καὶ Ἀαρὼν καθὰ συνέταξε Κύριος τῷ Μωϋσῇ, οὕτως ἐποίησαν.

12. Καὶ εἶπαν υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς Μωϋσῆν, λέγοντες· Ἰδοὺ ἐξανηλώμεθα, ἀπολώλαμεν, παρανηλώμεθα.

13. Πᾶς ὁ ἀπτόμενος τῆς σκηνῆς Κυρίου ἀποθνήσκει· ἕως εἰς τέλος ἀποθάνωμεν;

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΗ'.

1. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Ἀαρὼν, λέγων· Σὺ καὶ οἱ υἱοί σου, καὶ ὁ οἶκος τοῦ πατρὸς σου λήψεσθε τὰς ἀμαρτίας τῶν ἁγίων, καὶ σὺ καὶ οἱ υἱοί σου λήψεσθε τὰς ἀμαρτίας τῆς ἱερατείας ὑμῶν.

2. Καὶ τοὺς ἀδελφούς σου φυλὴν Λευὶ δῆμον τοῦ πατρὸς σου προσαγάγου πρὸς σεαυτὸν, καὶ προστεθήτωσαν σοι, καὶ λειτουργήτωσαν σοι, καὶ σὺ καὶ οἱ υἱοί σου μετὰ σοῦ ἀπέναντι τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.

3. Καὶ φυλάζονται τὰς φυλακὰς σου, καὶ τὰς φυλακὰς τῆς σκηνῆς· πλὴν πρὸς τὰ σκεύη τὰ ἅγια καὶ πρὸς τὸ θυσιαστήριον οὐ προσελεύσονται, καὶ οὐκ ἀποθάνονται καὶ οὗτοι καὶ ὑμεῖς.

4. Καὶ προστεθήσονται πρὸς σέ, καὶ φυλάζονται τὰς φυλακὰς τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, κατὰ πάσας τὰς λειτουργίας τῆς σκηνῆς· καὶ ὁ ἀλλογενὴς οὐ προσελεύσεται πρὸς σέ.

5. Καὶ φυλάξεσθε τὰς φυλακὰς τῶν ἁγίων, καὶ τὰς φυλακὰς τοῦ θυσιαστηρίου· καὶ οὐκ ἔσται θυμὸς ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ.

6. Καὶ ἐγὼ εἴληφα τοὺς ἀδελφούς ὑμῶν τοὺς Λευίτας ἐκ μέσου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, δόμα δεδομένον Κυρίῳ, λειτουργεῖν τὰς λειτουργίας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.

7. Καὶ σὺ καὶ οἱ υἱοί σου μετὰ σου διατηρήσετε τὴν ἱερατείαν ὑμῶν, κατὰ πάντα τρόπον τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ τὸ ἐνδοθεν τοῦ καταπετάσματος· καὶ λειτουργήσετε τὰς λειτουργίας, δόμα τῆς ἱερατείας ὑμῶν καὶ ὁ ἀλλογενὴς ὁ προσπορευόμενος ἀποθάνειται.

8. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Ἀαρὼν· Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ δέδωκα ὑμῖν τὴν διατήρησιν τῶν ἀπαρχῶν ἀπὸ πάντων τῶν ἁγιασμένων μοι παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ· σοὶ δέδωκα αὐτὰ εἰς γέρας, καὶ τοῖς υἱοῖς σου μετὰ σέ, νόμιμον αἰώνιον.

9. Καὶ τοῦτο ἔστω ὑμῖν ἀπὸ τῶν ἁγιασμένων ἁγίων τῶν καρπωμάτων, ἀπὸ πάντων τῶν δώρων αὐτῶν, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν θυσιασμάτων αὐτῶν, καὶ ἀπὸ πάσης πλημμελείας αὐτῶν, καὶ ἀπὸ πασῶν τῶν ἀμαρτιῶν αὐτῶν, ὅσα ἀποδιδόσκει μοι ἀπὸ πάντων τῶν ἁγίων, σοὶ ἔσται καὶ τοῖς υἱοῖς σου.

10. Ἐν τῷ ἁγίῳ τῶν ἁγίων φάγεσθε αὐτά· πᾶν ἀρσενικὸν φάγεται αὐτά· σὺ καὶ οἱ υἱοί σου· ἅγια ἔσται σοί.

11. Καὶ τοῦτο ἔσται ὑμῖν ἀπαρχῶν δομάτων αὐτῶν, ἀπὸ πάντων τῶν ἐπιθεμάτων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ· σοὶ

9. Et protulit Moyses omnes virgas a facie Domini ad omnes filios Israel : et viderunt, et sumpserunt unusquisque virgam suam.

10. Et dixit Dominus ad Moysen : Depone virgam Aaron in conspectu testimoniorum in conservationem, signum filiis inobedientium : et cesset murmuratio eorum a me, et non moriantur.

11. Et fecit Moyses et Aaron sicut praecepit Dominus Moysi, ita fecerunt.

12. Et dixerunt filii Israel ad Moysen, dicentes : Ecce absumpti sumus, periiimus, consumpti sumus.

13. Omnis tangens tabernaculum Domini moritur : usque in finem moriemur ?

CAPUT XVIII.

1. Et ait Dominus ad Aaron, dicens : Tu et filii tui, et domus patris tui accipietis peccata sanctorum, et tu et filii tui accipietis peccata sacerdotii vestri.

2. Et fratres tuos tribum Levi domum patris tui assume ad te, et adjungantur tibi, et ministrent tibi, et tu et filii tui tecum coram tabernaculo testimonii.

3. Et custodient custodias tuas, et custodias tabernaculi : tantummodo ad vasa sancta et ad altare non accedent, et non morientur et hi et vos.

4. Et addentur ad te, et custodient custodias tabernaculi testimonii secundum omnia ministeria tabernaculi : et alienigena non accedet ad te.

5. Et custodietis custodias sanctorum, et custodias altaris : et non erit furor in filios Israel.

6. Et ego accepi fratres vestros Levitas de medio filiorum Israel, dationem datam Domino, ad ministranda ministeria tabernaculi testimonii.

7. Et tu et filii tui tecum conservabitis sacerdotium vestrum, ad omnem modum altaris, et quod est intra velum : et ministrabitis ministeria, dationem sacerdotii vestri : et alienigena accedens morietur.

8. Et locutus est Dominus ad Aaron : Et ecce ego dedi vobis conservationem primitiarum, de omnibus quae sanctificata sunt mihi à filiis Israel : tibi dedi ea in honorem, et filiis tuis post te, legitimum sempiternum.

9. Et hoc sit vobis de sanctificatis sanctis oblationibus, de omnibus muneribus eorum, et de omnibus sacrificiis eorum, et de omni delicto eorum, et de omnibus peccatis eorum, quaecumque reddunt mihi de omnibus sanctis, tibi erunt et filiis tuis.

10. In sancto sanctorum comedetis ea : omne masculinum comedet ea : tu et filii tui : sancta erunt tibi.

11. Et hoc erit vobis de primitiis dationum eorum, de omnibus impositionibus filiorum Israel : tibi dedi ea et filiis

δέδωκα αὐτὰ καὶ τοῖς υἱοῖς σου καὶ ταῖς θυγατράσι σου μετὰ σοῦ, νόμιμον αἰώνιον· πᾶς καθαρὸς ἐν τῷ οἴκῳ σου ἐδεσται αὐτά.

12. Πᾶσα ἀπαρχὴ ἐλαίου, καὶ πᾶσα ἀπαρχὴ οἴνου, σίτου, ἀπαρχὴ αὐτῶν, ὅσα ἂν ᾤσῃ τῷ Κυρίῳ, σοὶ δέδωκα αὐτά.

13. Τὰ πρωτογενήματα πάντα ὅσα ἐν τῇ γῇ αὐτῶν, ὅσα ἂν ἐνέγκωσι Κυρίῳ, σοὶ ἔσται· πᾶς καθαρὸς ἐν τῷ οἴκῳ σου ἐδεσται αὐτά.

14. Πᾶν ἀνατεματισμένον ἐν υἱοῖς Ἰσραὴλ σοὶ ἔσται.

15. Καὶ πᾶν διανοῖγον μήτραν ἀπὸ πάσης σαρκὸς, ὅσα προσφέρουσι Κυρίῳ, ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους, σοὶ ἔσται· ἀλλ' ἡ λύτρωσις λυτρωθήσεται τὰ πρωτότοκα τῶν ἀνθρώπων, καὶ τὰ πρωτότοκα τῶν κτηνῶν τῶν ἀκαθάρτων λυτρώσῃ.

16. Καὶ ἡ λύτρωσις αὐτοῦ ἀπὸ μηνιαίου· ἡ συντίμησις πέντε σίκλων, κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον, εἴκοσι ὄβολοι εἰσι.

17. Πλὴν πρωτότοκα μόσχων καὶ πρωτότοκα προβάτων καὶ πρωτότοκα αἰγῶν οὐ λυτρώσῃ· ἅγια ἔστι. Καὶ τὸ αἷμα αὐτῶν προσχεεῖς πρὸς τὸ θυσιαστήριον, καὶ τὸ στέαρ ἀνοίσεις κάρπωμα εἰς ὁσμὴν εὐωδίας Κυρίῳ.

18. Καὶ τὰ κρέα ἔσται σοι, καθὰ καὶ τὸ στηθύσιον τοῦ ἐπιθέματος· καὶ κατὰ τὸν βραχίονα τὸν δεξιόν, σοὶ ἔσται.

19. Πᾶν ἀφαίρεμα τῶν ἁγίων, ὅσα ἂν ἀφέλωσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ Κυρίῳ, δέδωκά σοι καὶ τοῖς υἱοῖς σου καὶ ταῖς θυγατράσι σου μετὰ σοῦ, νόμιμον αἰώνιον· διαθήκη ἄλως αἰωνίου ἔστιν ἐναντὶ Κυρίου, σοὶ καὶ τῷ σπέρματί σου μετὰ σέ.

20. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Ἀαρὼν· Ἐν τῇ γῇ αὐτῶν οὐ κληρονομήσεις, καὶ μερίς οὐκ ἔσται σοι ἐν αὐτοῖς, ὅτι ἐγὼ μερίς σου, καὶ κληρονομία σου ἐν μέσῳ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ.

21. Καὶ τοῖς υἱοῖς Λευὶ ἰδοὺ δέδωκα πᾶν ἐπιδέκατον ἐν Ἰσραὴλ ἐν κλήρῳ ἀντὶ τῶν λειτουργιῶν αὐτῶν, ὅσα αὐτοὶ λειτουργοῦσι λειτουργίαν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου.

22. Καὶ οὐ προσελεύσονται ἔτι οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου λαβεῖν ἁμαρτίαν θανατηφόρον.

23. Καὶ λειτουργήσῃ ὁ Λευΐτης αὐτὸς τὴν λειτουργίαν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ αὐτοὶ λήψονται τὰ ἁμαρτήματα αὐτῶν, νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν. Καὶ ἐν μέσῳ υἱῶν Ἰσραὴλ οὐ κληρονομήσουσι κληρονομίαν·

24. ὅτι τὰ ἐπιδέκατα τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ὅσα ἂν ἀφορίσῃ Κυρίῳ, ἀφαίρεμα δέδωκα τοῖς Λευΐταις ἐν κλήρῳ· διὰ τοῦτο εἶρηκα αὐτοῖς· Ἐν μέσῳ υἱῶν Ἰσραὴλ οὐ κληρονομήσουσι κλῆρον.

25. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·

26. Καὶ τοῖς Λευΐταις λαλήσεις, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· Ἐὰν λάβητε παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ τὸ ἐπιδέκατον, ὃ δέδωκα ὑμῖν παρ' αὐτῶν ἐν κλήρῳ, καὶ ἀφελῆτε ὑμεῖς ἀπ' αὐτοῦ ἀφαίρεμα Κυρίῳ ἐπιδέκατον ἀπὸ τοῦ ἐπιδεκάτου.

27. Καὶ λογισθήσεται ὑμῖν τὰ ἀφαιρέματα ὑμῶν ὡς σίτος ἀπὸ ἀλλυ, καὶ ἀφαίρεμα ἀπὸ ἀγνοῦ.

tuis et filiabus tuis tecum, legitimum sempiternum : omnis mundus in domo tua edet ea.

12. Omnis primitia olei, et omnis primitia vini, tritici, primitia eorum, quaecumque dederint Domino, tibi dedi ea.

13. Primogenita omnia quaecumque in terra eorum, quaecumque attulerint Domino, tibi erunt : omnis mundus in domo tua edet ea.

14. Omne consecratum in filiis Israel tibi erit.

15. Et omne adaperiens vulvam de omni carne, quaecumque offerunt Domino, ab homine usque ad pecus, tibi erit : sed redemptionibus redimentur primogenita hominum, et primogenita pecorum immundorum redimes.

16. Et redemptio ejus ab uno mense : aestimatio quinque siclorum, juxta siclum sanctum, viginti oboli sunt.

17. Verumtamen primogenita vitulorum et primogenita ovium et primogenita caprarum non redimes : sancta sunt. Et sanguinem eorum effundes ad altare, et adipem offeres oblationem in odorem suavitatis Domino.

18. Et carnes erunt tibi, sicut etiam pectusculum impositionis : et ad brachium dextrum, tibi erit.

19. Omnis demptio sanctorum, quaecumque dempserint filii Israel Domino, dedi tibi et filiis tuis et filiabus tuis tecum, legitimum sempiternum : testamentum salis sempiterni est ante Dominum, tibi et semini tuo post te.

20. Et locutus est Dominus ad Aaron : In terra eorum non haereditabis, et pars non erit tibi in eis, quoniam ego pars tua, et haereditas tua in medio filiorum Israel.

21. Et filiis Levi ecce dedi omnem decimam in Israel in sorte pro ministeriis eorum, quaecumque ipsi ministrant, ministerium in tabernaculo testimonii.

22. Et non accedent ultra filii Israel in tabernaculum testimonii ad accipiendum peccatum mortiferum.

23. Et ministrabit Levita ipse ministerium tabernaculi testimonii, et ipsi accipient peccata eorum, legitimum sempiternum in progenies eorum. Et in medio filiorum Israel non haereditabunt haereditatem :

24. quoniam decimas filiorum Israel, quaecumque segregaverint Domino, demptionem dedi Levitis in sorte : propterea dixi eis : In medio filiorum Israel non haereditabunt sortem.

25. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens :

26. Et Levitis loqueris, et dices ad eos : Si acceperitis a filiis Israel decimam, quam dedi vobis ab eis in sorte, et demetis vos de ea demptionem Domino, decimam de decima.

27. Et computabuntur vobis demptiones vestrae sicut triticum de area, et demptio a torculari.

28. Οὕτως ἀφελείτε αὐτοὺς καὶ ὑμεῖς ἀπὸ πάντων τῶν ἀφαιρεμάτων Κυρίου ἀπὸ πάντων τῶν ἐπιδοχάτων ὑμῶν, ὅσα ἐὰν λάβητε παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ· καὶ δώσετε ἀπ' αὐτῶν ἀφαίρεμα Κυρίῳ Ἀαρὼν τῷ ἱερεῖ.

29. Ἀπὸ πάντων τῶν δομάτων ὑμῶν ἀφελείτε ἀφαίρεμα Κυρίῳ, ἡ ἀπὸ πάντων τῶν ἀπαρχῶν τὸ ἁγιασμένον ἀπ' αὐτοῦ.

30. Καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· Ὅταν ἀφαιρῇτε τὴν ἀπαρχὴν ἀπ' αὐτοῦ, καὶ λογισθῇσεται τοῖς Λευίταις ὡς γέννημα ἀπὸ ἀλω, καὶ ὡς γέννημα ἀπὸ ληνοῦ.

31. Καὶ ἐδεσθε αὐτὸ ἐν παντὶ τόπῳ ὑμεῖς καὶ οἱ οἴκοι ὑμῶν, ὅτι μισθὸς οὗτος ὑμῖν ἐστὶν ἀντὶ τῶν λειτουργιῶν ὑμῶν τῶν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου.

32. Καὶ οὐ λήψεσθε δι' αὐτὸ ἁμαρτίαν, ὅτι ἂν ἀφαιρῇτε τὴν ἀπαρχὴν ἀπ' αὐτοῦ· καὶ τὰ ἅγια τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ οὐ βεβηλώσετε, ἵνα μὴ ἀποθάνητε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΘ'.

1. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν καὶ Ἀαρὼν, λέγων·

2. Αὕτη ἡ διαστολὴ τοῦ νόμου, ὅσα συνέταξε Κύριος, λέγων· Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ λαβέτωσαν πρὸς σὲ δάμαλιν πυρρὰν ἁμωμον, ἥτις οὐκ ἔχει ἐν αὐτῇ μῶμον, καὶ ἡ οὐκ ἐπεβλήθη ἐπ' αὐτὴν ζυγός.

3. Καὶ δώσεις αὐτὴν πρὸς Ἐλεάζαρ τὸν ἱερέα, καὶ ἐξάξουσιν αὐτὴν ἔξω τῆς παρεμβολῆς εἰς τόπον καθάρων, καὶ σπράξουσιν αὐτὴν ἐνώπιον αὐτοῦ.

4. Καὶ λήψεται Ἐλεάζαρ ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐτῆς, καὶ θανεῖ ἀπέναντι τοῦ προσώπου τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐτῆς ἐπτάκις.

5. Καὶ κατακαύσουσιν αὐτὴν ἐναντίον αὐτοῦ· καὶ τὸ δέρμα καὶ τὰ κρέα αὐτῆς καὶ τὸ αἷμα αὐτῆς σὺν τῇ κόπρῳ αὐτῆς κατακαυθήσεται.

6. Καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς ξύλον κέδρινον καὶ ὕσσωπον καὶ κόκκινον, καὶ ἐμβαλοῦσιν εἰς μέσον τοῦ κατακάματος τῆς δαμάλεως.

7. Καὶ πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς, καὶ λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι· καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσεται εἰς τὴν παρεμβολήν, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ὁ ἱερεὺς ἕως ἑσπέρας.

8. Καὶ ὁ κατακαίων αὐτὴν πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας.

9. Καὶ συνάξει ἄνθρωπος καθαρὸς τὴν σποδὸν τῆς δαμάλεως, καὶ ἀποθήσει ἔξω τῆς παρεμβολῆς εἰς τόπον καθάρων· καὶ ἔσται τῇ συνχωγῇ υἱῶν Ἰσραὴλ εἰς διατήρησιν· ὕδωρ θαντισμοῦ ἁγνισμὰ ἐστὶ.

10. Καὶ ὁ συνάγων τὴν σποδὴν τῆς δαμάλεως πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. Καὶ ἔσται τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ τοῖς προσελύτοις προσκειμένοις, νόμιμον αἰώνιον.

11. Ὁ ἀπτόμενος τοῦ τεθνηκότος πάσης ψυχῆς ἀνθρώπου, ἀκάθαρτος ἔσται ἐπτά ἡμέρας.

12. Οὗτος ἁγνισθήσεται τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ, καὶ καθαρὸς ἔσται· ἐὰν δὲ μὴ ἀγαγνισθῇ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ, οὐ καθαρὸς ἔσται.

13. Ὃς δὲ ἀπτόμενος τοῦ τεθνηκότος ἀπὸ ψυχῆς ἀνθρώπου, ἐὰν ἀποθάνῃ καὶ μὴ ἀγαγνισθῇ, τὴν σκηνὴν

28. Sic demetis eos et vos ab omnibus demptionibus Domini ab omnibus decimis vestris, quascumque acceperitis a filiis Israel : et dabitis de eis demptionem Domino Aaron sacerdoti.

29. Ab omnibus datis vestris demetis demptionem Domino, vel de omnibus primitiis quod sanctificatum est de eo.

30. Et dices ad eos : Cum dempseritis primitiam de eo, et computabitur Levitis tanquam genimen ab area, et tanquam genimen a torculari.

31. Et comedetis illud in omni loco vos et domus vestrae, quoniam merces haec vobis est pro ministeriis vestris in tabernaculo testimonii.

32. Et propter hoc non accipietis peccatum, eo quod dempseritis primitiam ab eo : et sancta filiorum Israel non profanabitis, ut non moriamini.

CAPUT XIX.

1. Et locutus est Dominus ad Moysen et Aaron, dicens :

2. Haec est distinctio legis, quaecumque constituit Dominus, dicens : Loquere filiis Israel, et accipient ad te juvencam rufam sine vitio, quae non habet in se vitium, et cui non est superpositum super eam jugum.

3. Et dabis eam ad Eleazarum sacerdotem, et ejicient eam extra castra in locum mundum, et occident eam in conspectu ejus.

4. Et accipiet Eleazar de sanguine ejus, et asperget contra faciem tabernaculi testimonii de sanguine ejus septies.

5. Et cremabunt eam in conspectu ejus : et pellis et carnes ejus et sanguis ejus cum stercore ejus comburetur.

6. Et accipiet sacerdos lignum cedrinum et hyssopum et coccinum, et immittent in medium combustionis juvencam.

7. Et lavabit vestimenta sua sacerdos, et lavabit corpus suum aqua : et postea introibit in castra, et immundus erit sacerdos usque ad vesperam.

8. Et qui comburit eam lavabit vestimenta sua, et lavabit corpus suum, et immundus erit usque ad vesperam.

9. Et congregabit homo mundos cinerem juvencae, et reponet extra castra in locum mundum : et erit synagoga filiorum Israel in conservationem : aqua aspersionis purificatio est.

10. Et qui congregat cinerem juvencae lavabit vestimenta sua, et immundus erit usque ad vesperam. Et erit filiis Israel, et proselytis qui apponuntur, legitimum aeternum.

11. Qui tetigerit mortuum de omni anima hominis, immundus erit septem diebus.

12. Hic purificabitur die tertio et die septimo, et mundus erit : si autem non fuerit purificatus die tertio et die septimo, non erit mundus.

13. Omnis qui tetigerit mortuum ab omni anima hominis, si mortuus fuerit et non fuerit purificatus, tabernacu-

Κυρίου ἐμίλανε· ἐκτριβήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐξ Ἰσραὴλ, ὅτι ὕδωρ ῥαντισμοῦ οὐ περιέβραντίσθη ἐπ' αὐτόν· ἀκάθαρτός ἐστιν· ἔτι ἡ ἀκαθαρσία αὐτοῦ ἐν αὐτῷ ἐστὶ.

14. Καὶ οὗτος ὁ νόμος ἄνθρωπος ἐάν ἀποθάνῃ ἐν οἰκίᾳ, πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ ὅσα ἐστὶν ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἀκάθαρτα ἐστὶ ἐπτά ἡμέρας.

15. Καὶ πᾶν σκεῦος ἀνεωγμένον ὅσα οὐχὶ δέσμον καταδέδεται ἐπ' αὐτῷ, ἀκάθαρτά ἐστὶ.

16. Καὶ πᾶς ὃς ἂν ἄψῃ ἐπὶ προσώπου τοῦ πεδίου τραυματίου, ἢ νεκροῦ, ἢ ὀστέου ἀνθρωπίνου, ἢ μνήματος, ἐπτά ἡμέρας ἀκάθαρτος ἐστὶ.

17. Καὶ λήφονται τοῦ ἀκαθάρτου ἀπὸ τῆς σποδιᾶς τῆς κατακεκαυμένης τοῦ ἄγνισμοῦ, καὶ ἐκχεοῦσιν ἐπ' αὐτὴν ὕδωρ ζῶν εἰς σκεῦος.

18. Καὶ λήψεται ὑσσώπον, καὶ βάψει εἰς τὸ ὕδωρ ἄνθρωπος καθαρὸς, καὶ περιβρᾷ ἐπὶ τὸν οἶκον, καὶ ἐπὶ τὰ σκεύη, καὶ ἐπὶ τὰς ψυχάς, ὅσοι ἂν ὦσιν ἐκεῖ, καὶ ἐπὶ τὸν ἡμέμενον τοῦ ὀστέου τοῦ ἀνθρωπίνου, ἢ τοῦ τραυματίου, ἢ τοῦ τεθνηκότος, ἢ τοῦ μνήματος.

19. Καὶ περιβρᾷ ὁ καθαρὸς ἐπὶ τὸν ἀκάθαρτον ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ, καὶ ἀραγνισθήσεται τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ, καὶ πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἐστὶ ἕως ἐσπέρας.

20. Καὶ ἄνθρωπος ὃς ἂν μιανθῇ, καὶ μὴ ἀραγνισθῇ, ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ μέσου τῆς συναγωγῆς, ὅτι τὰ ἅγια Κυρίου ἐμίλανε, ὅτι ὕδωρ ῥαντισμοῦ οὐ περιέβραντίσθη ἐπ' αὐτόν· ἀκάθαρτός ἐστι.

21. Καὶ ἐστὶ ὑμῖν νόμιμον αἰώνιον· καὶ ὁ περιβρᾷων ὕδωρ ῥαντισμοῦ πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ· καὶ ὁ ἀπτόμενος τοῦ ὕδατος τοῦ ῥαντισμοῦ ἀκάθαρτος ἐστὶ ἕως ἐσπέρας.

22. Καὶ παντὸς οὗ ἐάν ἄψῃ αὐτοῦ ὁ ἀκάθαρτος, ἀκάθαρτος ἐστὶ· καὶ ψυχὴ ἡ ἀπτομένη ἀκάθαρτος ἐστὶ ἕως ἐσπέρας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Κ'.

1. Καὶ ἦλθον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πᾶσα ἡ συναγωγὴ εἰς τὴν ἔρημον Σιν ἐν τῷ μηνὶ τῷ πρώτῳ, καὶ κατέμεινεν ὁ λαὸς ἐν Κάδης· καὶ ἐτελεύτησεν ἐκεῖ Μαριάμ, καὶ ἐτάφη ἐκεῖ.

2. Καὶ οὐκ ἦν ὕδωρ τῇ συναγωγῇ, καὶ ἐθροίσθησαν ἐπὶ Μωϋσῆν καὶ Ἀαρὼν,

3. καὶ εὐλοδορεῖτο ὁ λαὸς πρὸς Μωϋσῆν, λέγοντες· Ὁρῶλον ἀπεθάνομεν ἐν τῇ ἀπωλείᾳ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν ἐναντὶ Κυρίου.

4. Καὶ ἰνατί ἀνηγάγετε τὴν συναγωγὴν Κυρίου εἰς τὴν ἔρημον ταύτην, ἀποκτεῖναι ἡμᾶς καὶ τὰ κτήνη ἡμῶν;

5. Καὶ ἰνατί τοῦτο; Ἀνηγάγετε ἡμᾶς ἐξ Αἰγύπτου, παραγενέσθαι εἰς τὸν τόπον τὸν πονηρὸν τοῦτον· τόπος οὗ οὐ σπείρεται, οὐδὲ συκαῖ, οὐδὲ ἄμπελοι, οὔτε ῥοαί, οὔτε ὕδωρ ἐστὶ πίνειν.

6. Καὶ ἦλθε Μωϋσῆς καὶ Ἀαρὼν ἀπὸ προσώπου τῆς συναγωγῆς ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἐπέσον ἐπὶ πρόσωπον, καὶ ὤφθη ἡ δόξα Κυρίου πρὸς αὐτούς.

7. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·

8. Λάβε τὴν ῥάβδον σου, καὶ ἐκκλησίασον τὴν συν-

lum Domini polluit : exterminabitur anima illa ex Israel, quoniam aqua aspersionis non circumaspersa est super eum : immundus est : adhuc immunditia ejus in eo est.

14. Et hæc est lex : homo si mortuus fuerit in domo, omnis ingrediens in domum, et quaecumque sunt in domo, immunda erunt septem diebus.

15. Et omne vas apertum quaecumque non habent alligaturam alligatam super eo, immunda sunt.

16. Et omnis qui tetigerit super faciem campi vulneratum, aut mortuum, aut os hominis, aut monumentum, septem diebus immundus erit.

17. Et sument immundo de cinere ejus quæ combusta est purificationis, et effundent super eam aquam viventem in vase.

18. Et sumet hyssopum, et tinget in aqua vir mundus, et circumasperget super domum, et super vasa, et super animas, quaecumque fuerint ibi, et super eum qui tetigit os hominis, aut caesum, aut mortuum, aut monumentum.

19. Et circumasperget mundus super immundum in die tertio et in die septimo, et purificabitur die septimo, et lavabit vestimenta sua, et lavabit aqua, et immundus erit usque ad vesperam.

20. Et homo quicumque inquinatus fuerit, et non fuerit purificatus, exterminabitur anima illa de medio synagogæ, quoniam sancta Domini inquinavit, quoniam aqua aspersionis non circumaspersa est super eum : immundus est.

21. Et erit vobis legitimum sempiternum : et qui circumaspergit aquam aspersionis lavabit vestimenta sua : et qui tetigerit aquam aspersionis immundus erit usque ad vesperam.

22. Et omne quodcumque tetigerit illud immundus, immundum erit : et anima quæ tetigerit immunda erit usque ad vesperam.

CAPUT XX.

1. Et venerunt filii Israel omnis synagoga in desertum Sin in mense primo, et permansit populus in Cades : et mortua est ibi Maria, et sepulta est ibi.

2. Et non erat aqua ipsi synagogæ, et congregati sunt super Moysen et Aaron,

3. et maledixit populus erga Moysen, dicentes : Utinam mortui essemus in perditione fratrum nostrorum ante Dominum!

4. Et ut quid eduxistis synagogam Domini in desertum hoc, ad occidendos nos et pecora nostra?

5. Et quare hoc? Eduxistis nos de Ægypto, ut adveniremus in locum malum hunc : locus ubi non seminatur, neque ficus, neque vites, neque mala punica, neque aqua est ad bibendum.

6. Et venit Moyses et Aaron a facie synagogæ super ostium tabernaculi testimonii, et ceciderunt in faciem, et apparuit gloria Domini ad eos.

7. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens :

8. Sume virgam tuam, et convoca synagogam tu et

αγωγὴν σὺ καὶ Ἀαρὼν ὁ ἀδελφός σου, καὶ λαλήσατε πρὸς τὴν πέτραν ἐναντίον αὐτῶν, καὶ δώσει τὰ ὕδατα αὐτῆς, καὶ ἐξοίσετε αὐτοῖς ὕδωρ ἐκ τῆς πέτρας, καὶ ποτισίτε τὴν συναγωγὴν, καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν.

9. Καὶ ἔλαβε Μωϋσῆς τὴν ῥάβδον τὴν ἀπέναντι Κυρίου, καθὰ συνέταξε Κύριος.

10. Καὶ ἐξεκκλησίασε Μωϋσῆς καὶ Ἀαρὼν τὴν συναγωγὴν ἀπέναντι τῆς πέτρας, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Ἀκούσατέ μου, οἱ ἀπειθεῖς· Μὴ ἐκ τῆς πέτρας ταύτης ἐξάξωμεν ὑμῖν ὕδωρ;

11. Καὶ ἐπάρας Μωϋσῆς τὴν χεῖρα αὐτοῦ, ἐπάταξε τὴν πέτραν τῇ ῥάβδῳ δις· καὶ ἐξῆλθεν ὕδωρ πολὺ, καὶ ἔπιεν ἡ συναγωγὴ, καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν.

12. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν καὶ Ἀαρὼν· Ὅτι οὐκ ἐπιστεύσατε ἀγιάσαι με ἐναντίον τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, διὰ τοῦτο οὐκ εἰσάξετε ὑμεῖς τὴν συναγωγὴν ταύτην εἰς τὴν γῆν ἣν δέδωκα αὐτοῖς.

13. Τοῦτο τὸ ὕδωρ Ἀντιλογίας, ὅτι λοιδόρηθησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐναντι Κυρίου, καὶ ἡγιάσθη ἐν αὐτοῖς.

14. Καὶ ἀπέστειλε Μωϋσῆς ἀγγέλους ἐκ Κάδης πρὸς βασιλέα Ἐδῶμ, λέγων· Ἰάδε λέγει ὁ ἀδελφός σου Ἰσραὴλ· Σὺ ἐπίστη πάντα τὸν μόχθον τὸν εὐρόντα ἡμᾶς.

15. Καὶ κατέβησαν οἱ πατέρες ἡμῶν εἰς Αἴγυπτον, καὶ παρωπῆσαμεν ἐν Αἰγύπτῳ ἡμέρας πλείους, καὶ ἐπάκωσαν ἡμᾶς οἱ Αἰγύπτιοι καὶ τοὺς πατέρας ἡμῶν.

16. Καὶ ἀνεδοῆσαμεν πρὸς Κύριον, καὶ εἰσέκουσε Κύριος τῆς φωνῆς ἡμῶν, καὶ ἀποστείλας ἄγγελον ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐξ Αἰγύπτου· καὶ νῦν ἐσμέν ἐν Κάδης πόλει, ἐκ μέρους τῶν ὁρίων σου.

17. Παρελευσόμεθα διὰ τῆς γῆς σου· οὐ διελευσόμεθα δι' ἀγρῶν, οὐδὲ δι' ἀμπελώνων, οὐδὲ πίομεθα ὕδωρ ἐκ λάκκου σου· δώω βασιλικῇ πορευσόμεθα· οὐκ ἐκκλινόμεν δεξιὰ οὐδὲ ἐκκλινόμεν, ὥς ἂν παρέλθωμεν τὰ ὅριά σου.

18. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Ἐδῶμ· Οὐ διελεύσει δι' ἐμοῦ· εἰ δὲ μὴ, ἐν πολέμῳ ἐξελεύσομαι εἰς συνάντησίν σοι.

19. Καὶ λέγουσιν αὐτῷ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ· Παρὰ τὸ ὄρος παρελευσόμεθα· ἐὰν δὲ τοῦ ὕδατός σου πῖωμεν ἐγὼ τε καὶ τὰ κτήνη μου, δώσω τιμὴν σοι· ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα οὐδὲν ἐστι· παρὰ τὸ ὄρος παρελευσόμεθα.

20. Ὁ δὲ εἶπεν· Οὐ διελεύσει δι' ἐμοῦ. Καὶ ἐξῆλθεν Ἐδῶμ εἰς συνάντησιν αὐτῷ ἐν ὄχλῳ βαρεῖ, καὶ ἐν χειρὶ ἰσχυρῇ.

21. Καὶ οὐκ ἠθέλησεν Ἐδῶμ δοῦναι τῷ Ἰσραὴλ παρελθεῖν διὰ τῶν ὁρίων αὐτοῦ· καὶ ἐκκλινεν Ἰσραὴλ ἀπ' αὐτοῦ.

22. Καὶ ἀπῆραν ἐκ Κάδης, καὶ παρεγένοντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πᾶσα ἡ συναγωγὴ εἰς Ὄρ τὸ ὄρος.

23. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν καὶ Ἀαρὼν ἐν Ὄρ τῷ ὄρει ἐπὶ τῶν ὁρίων γῆς Ἐδῶμ, λέγων·

24. Προσθεθήτω Ἀαρὼν πρὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ, ὅτι οὐ μὴ εἰσελθῆτε εἰς τὴν γῆν ἣν δέδωκα τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, διότι παρωπῶντά με ἐπὶ τοῦ ὕδατος τῆς λοιδωρίας.

25. Λάβε τὸν Ἀαρὼν καὶ Ἐλεάζαρ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, καὶ ἀναβίβασον αὐτοὺς εἰς Ὄρ τὸ ὄρος, ἐναντι πάσης τῆς συναγωγῆς.

26. Καὶ ἐκδυσὼν Ἀαρὼν τὴν στολὴν αὐτοῦ, καὶ ἐνδυσὼν Ἐλεάζαρ τὸν υἱὸν αὐτοῦ· καὶ Ἀαρὼν προστεθείς ἀποθανέτω ἐκεῖ.

Aaron frater tuus, et loquimini ad petram coram eis, et dabit aquas suas, et proferetis eis aquam de petra, et potabitis synagogam et pecora eorum.

9. Et sumpsit Moyses virgam quæ ante Dominum, sicut præcepit Dominus.

10. Et evocavit Moyses et Aaron synagogam ante petram, et dixit ad eos : Audite me, increduli : Numquid ex petra hac educemus vobis aquam?

11. Et extollens Moyses manum suam, percussit petram virga bis : et exiit aqua multa ; et bibit synagoga, et pecora eorum.

12. Et dixit Dominus ad Moysen et Aaron : Quia non credidistis sanctificare me in conspectu filiorum Israel, propterea non inducetis vos synagogam hanc in terram quam dedi eis.

13. Hæc aqua Contradictionis, quia maledixerunt filii Israel ante Dominum, et sanctificatus est in ipsis.

14. Et misit Moyses nuntios e Cades ad regem Edom, dicens : Hæc ait frater tuus Israel : Tu nosti omnem laborem qui invenit nos.

15. Et descenderunt patres nostri in Ægyptum, et incolæ fuimus in Ægypto dies plures, et afflixerunt nos Ægyptii et patres nostros.

16. Et exclamavimus ad Dominum, et exaudivit Dominus vocem nostram, et mittens angelum eduxit nos de Ægypto : et nunc sumus in Cades civitate, a parte finium tuorum.

17. Transibimus per terram tuam : non pertransibimus per agros, neque per vineas, neque bibemus aquam de lacu tuo : via regia ibimus : non declinabimus in dextera neque in sinistra, quoadusque præterierimus fines tuos.

18. Et dixit ad eum Edom : Non pertransibis per me : si autem non, in bello egrediar in occursum tibi.

19. Et dicunt ei filii Israel : Juxta montem transibimus : si autem de aqua tua biberimus et ego et pecora mea, dabo pretium tibi : sed res nulla est : juxta montem transibimus.

20. At ille dixit : Non pertransibis per me. Et exiit Edom obviam ei in turba gravi, et in manu forti.

21. Et non voluit Edom dare ipsi Israel transire per fines suos : et declinavit Israel ab eo.

22. Et promoverunt e Cades, et advenerunt filii Israel omnis synagoga in Or montem.

23. Et dixit Dominus ad Moysen et Aaron in Or monte super fines terras Edom, dicens :

24. Apponatur Aaron ad populum suum, et non introibitis in terram quam dedi filiis Israel, quoniam exacerbastis me super aquam maledictionis.

25. Sume Aaron et Eleazarum filium ejus, et fac eos ascendere in Or montem, coram omni synagoga.

26. Et exue Aaron stola ejus, et indue Eleazarum filium ejus : et Aaron appositus moriatur ibi.

27. Καὶ ἐποίησε Μωϋσῆς καθὼς συνέταξε Κύριος αὐτῷ· καὶ ἀνεβίβασεν αὐτὸν εἰς Ὀρ τὸ ὄρος ἐναντίον πάσης τῆς συναγωγῆς.

28. Καὶ ἐξέδυσεν τὸν Ἀαρὼν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἐνέδυσεν αὐτὰ Ἐλεάζαρ τὸν υἱὸν αὐτοῦ· καὶ ἀπέθανεν Ἀαρὼν ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους. Καὶ κατέβη Μωϋσῆς καὶ Ἐλεάζαρ ἐκ τοῦ ὄρους·

29. καὶ εἶδε πᾶσα ἡ συναγωγή ὅτι ἀπελύθη Ἀαρὼν· καὶ ἐκλαυσαν τὸν Ἀαρὼν τριάκοντα ἡμέρας πᾶς οἴκος Ἰσραὴλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑ'.

1. Καὶ ἤκουσεν ὁ Χανανεὺς βασιλεὺς Ἀράδ ὁ κατοικῶν κατὰ τὴν ἐρήμον, ὅτι ἦλθεν Ἰσραὴλ ὁδὸν Ἀθαρεῖν, καὶ ἐπολέμησε πρὸς Ἰσραὴλ, καὶ κατεπροενόμειυσεν ἐξ αὐτῶν αἰχμαλωσίαν.

2. Καὶ ᾤξαστο Ἰσραὴλ ἐνυχὴν Κυρίῳ, καὶ εἶπεν· Ἐάν μοι παραδῶς τὸν λαὸν τοῦτον ὑποχείριον, ἀναθεματῶ αὐτὸν καὶ τὰς πόλεις αὐτοῦ.

3. Καὶ εἰσῆκουσε Κύριος τῆς φωνῆς Ἰσραὴλ, καὶ παρέδωκε τὸν Χανανεὶν ὑποχείριον αὐτοῦ· καὶ ἀνεθεμάτισεν αὐτὸν καὶ τὰς πόλεις αὐτοῦ. Καὶ ἐπεκάλεσαν τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, Ἀνάθεμα.

4. Καὶ ἀπάραντες ἐξ Ὀρ τοῦ ὄρους ὁδὸν ἐπὶ θαλάσσαν ἐρυθράν, περιεκύκλωσαν γῆν Ἐδὼμ· καὶ ὠλιγοψύχησεν ὁ λαὸς ἐν τῇ ὁδῷ,

5. καὶ κατελάλει ὁ λαὸς πρὸς τὸν Θεὸν καὶ κατὰ Μωϋσῆν, λέγοντες· Ἰνατί τοῦτο; Ἐξήγαγες ἡμᾶς ἐξ Αἰγύπτου, ἀποκτεῖναι ἐν τῇ ἐρήμῳ· ὅτι οὐκ ἔστιν ἄρτος οὐδὲ ὕδωρ. Ἡ δὲ ψυχὴ ἡμῶν προσώχθισεν ἐν τῷ ἄρτῳ τῷ διακένῳ τούτῳ.

6. Καὶ ἀπέστειλε Κύριος εἰς τὸν λαὸν τοὺς ὄφεις τοὺς θανατοῦντας, καὶ ἔδακνον τὸν λαόν, καὶ ἀπέθανε λαὸς πολλὸς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ·

7. καὶ παραγενόμενος ὁ λαὸς πρὸς Μωϋσῆν, ἔλεγον· Ὅτι ἡμάρτομεν, ὅτι κατελαλήσαμεν κατὰ τοῦ Κυρίου καὶ κατὰ σοῦ· εὗξαι οὖν πρὸς Κύριον, καὶ ἀφελέτω ἀφ' ἡμῶν τὸν ὄφιν.

8. Καὶ ᾤξαστο Μωϋσῆς πρὸς Κύριον περὶ τοῦ λαοῦ, καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν· Ποίησον σκευτὴν ὄφιν, καὶ θές αὐτὸν ἐπὶ σημεῖον· καὶ ἔσται ἐάν δάκῃ ὄφιν ἄνθρωπον, πᾶς ὁ δεδηγμένος ἰδὼν αὐτὸν ζήσεται.

9. Καὶ ἐποίησε Μωϋσῆς ὄφιν χαλκοῦν, καὶ ἔστησεν αὐτὸν ἐπὶ σημεῖον· καὶ ἐγένετο ὅταν ἔδακνεν ὄφιν ἄνθρωπον, καὶ ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὸν ὄφιν τὸν χαλκοῦν, καὶ ἔζη.

10. Καὶ ἀπῆραν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ παρενέβαλον ἐν Ὠβώθ.

11. Καὶ ἐξάραντες ἐξ Ὠβώθ, καὶ παρενέβαλον ἐν Ἀχαλγαὶ ἐκ τοῦ πέραν ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἣ ἔστι κατὰ πρὸς-ῶπον Μωάβ, κατ' ἀνατολὰς ἡλίου.

12. Καὶ ἐκείθεν ἀπῆραν, καὶ παρενέβαλον εἰς φάραγμα Ζαρέδ.

13. Καὶ ἐκείθεν ἀπάραντες παρενέβαλον εἰς τὸ πέραν Ἀρνῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, τὸ ἐξέχον ἀπὸ τῶν ὄριων τῶν Ἀμορραίων· ἔστι γὰρ Ἀρνῶν ὄρια Μωάβ, ἀναμέσον Μωάβ καὶ ἀναμέσον τοῦ Ἀμορραίου.

14. Διὰ τοῦτο λέγεται ἐν βιβλίῳ· Πόλεμος τοῦ Κυρίου τὴν Ζωὸβ ἐφλόγισε, καὶ τοὺς χιμαῖρους Ἀρνῶν,

27. Et fecit Moyses sicut constituit Dominus ei : et ascendere eum fecit in Or montem, coram omni synagoga.

28. Et exuit Aaron vestimentis ejus, et indnit ea Eleazarum filium ejus : et mortuus est Aaron super cacumem montis. Et descendit Moyses et Eleazar de monte :

29. et vidit omnis synagoga quia dimissus est Aaron : et fleverunt Aaron triginta dies omnis domus Israel.

CAPUT XXI.

1. Et audivit Chanaanæus rex Arad qui habitabat ad desertum, quia venit Israel viam Atharin, et bellavit adversus Israel, et prædatus est ex eis captivitatem.

2. Et vovit Israel votum Domino, et dixit : Si mihi tradideris populum istum subjectum, anathemabo illum et civitates ejus.

3. Et exaudivit Dominus vocem Israel, et tradidit Chanaanæum subjectum ejus : et anathemavit eum et civitates ejus. Et vocatum est nomen loci illius, Anathema.

4. Et promoventes ex Or monte viam ad mare rubrum, circumierunt terram Edom : et animum abiecit populus in via,

5. et detrahebat populus ad Deum et adversus Moysen, dicentes : Ut quid hoc? Eduxisti nos de Aegypto, ad occidendum in deserto : quoniam non est panis neque aqua. Anima autem nostra exhorruit in pane inani hoc.

6. Et misit Dominus in populum serpentes mortem afferentes, et mordebant populum, et mortuus est populus multus de filiis Israel :

7. et adveniens populus ad Moysen, dicebant : Quia peccavimus, quia male locuti sumus contra Dominum et contra te : ora ergo ad Deum, et auferat a nobis serpentem.

8. Et oravit Moyses ad Dominum pro populo, et dixit Dominus ad Moysen : Fac tibi serpentem, et pone eum super signum : et erit si momorderit serpens hominem, omnis qui morsus fuerit aspiciens eum vivet.

9. Et fecit Moyses serpentem æneum, et statuit eum super signum : et factum est quando momordit serpens hominem, et aspexit in serpentem æneum, et vivebat.

10. Et promoverunt filii Israel, et castrametati sunt in Oboth.

11. Et elevantes ex Oboth, et castra collocaverunt in Achalgai trans in eremo, quæ est ad faciem Moab, ad ortum solis.

12. Et inde promoverunt, et castrametati sunt in convalle Zared.

13. Et inde promoventes castrametati sunt trans Arnon in eremo, quod extat a limitibus Amorrhæorum : est enim Arnon limes Moab, inter Moab et inter Amorrhæum.

14. Propterea dicitur in libro : Bellum Domini ipsam Zoob inflammavit, et torrentes Arnon,

15. καὶ τοὺς χειμάρρους κατέστησε κατοικίαις Ἱερ καὶ πρόσκειται τοῖς ὄρεσις Μωάβ.

16. Καὶ ἐκείθεν τὸ φρέαρ· Τοῦτο φρέαρ εἶπε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν· Συνάγαγε τὸν λαὸν, καὶ δώσω αὐτοῖς ὕδωρ πίνειν.

17. Τότε ᾤσεν Ἰσραὴλ τὸ ᾄσμα τοῦτο ἐπὶ τοῦ φρέατος· Ἐξάργετε αὐτῷ φρέαρ,

18. ὠρυξαν αὐτὸ ἄρχοντες, ἐξελατόμησαν αὐτὸ βασιλεῖς ἐθνῶν ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτῶν, ἐν τῇ κυριεύσει αὐτῶν. Καὶ ἀπὸ φρέατος εἰς Μανθαναῖν,

19. καὶ ἀπὸ Μανθαναῖν εἰς Νααλιήλ, καὶ ἀπὸ Νααλιήλ εἰς Βαμώθ,

20. καὶ ἀπὸ Βαμώθ εἰς Ἰανὴν ἣ ἐστὶν ἐν τῷ πεδίῳ Μωάβ ἀπὸ κορυφῆς τοῦ λελαξευμένου, τὸ βλέπον κατὰ πρόσωπον τῆς ἐρήμου.

21. Καὶ ἀπέστειλε Μωϋσῆς πρέσβεις πρὸς Σηὼν βασιλέα Ἀμορραίων, λόγοις εἰρηνικοῖς, λέγων·

22. Παρελευσόμεθα διὰ τῆς γῆς σου, τῇ ὁδῷ πορευόμεθα· οὐκ ἐκκληνοῦμεν οὔτε εἰς ἀγρὸν, οὔτε εἰς ἀμπελῶνα· οὐ πίνομεθα ὕδωρ ἐκ φρέατός σου· ὁδὸν βασιλικῇ πορευσόμεθα, ἕως παρελθῶμεν τὰ ὅρια σου.

23. Καὶ οὐκ ἔδωκε Σηὼν τῷ Ἰσραὴλ παρελθεῖν διὰ τῶν ὁρίων αὐτοῦ· καὶ συνήγαγε Σηὼν πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ ἐξῆλθε παρατάσσασθαι τῷ Ἰσραὴλ εἰς τὴν ἐρήμον, καὶ ἦλθεν εἰς Ἰασσά, καὶ παρατάσσεται τῷ Ἰσραὴλ.

24. Καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν Ἰσραὴλ ῥόμφα μαχαίρας, καὶ κατεκυρίευσαν τῆς γῆς αὐτοῦ ἀπὸ Ἀρνῶν ἕως Ἰαβόκ, ἕως ὑψῶν Ἀμμών· ὅτι Ἰαζήρ ὄρια ὑψῶν Ἀμμών ἐστὶ.

25. Καὶ λαβὼν Ἰσραὴλ πάσας τὰς πόλεις ταύτας, καὶ κατώκησεν Ἰσραὴλ ἐν πάσαις ταῖς πόλεσι τῶν Ἀμορραίων ἐν Ἑσεβὼν, καὶ ἐν πάσαις ταῖς συγκυρούσαις αὐτῇ·

26. Ἔστι γὰρ Ἑσεβὼν, πόλις Σηὼν τοῦ βασιλέως τῶν Ἀμορραίων ἐστίν. Καὶ οὗτος ἐπολέμησε βασιλέα Μωάβ τὸ πρότερον· καὶ λαβὼν πᾶσαν τὴν γῆν αὐτοῦ ἀπὸ Ἀροὴρ ἕως Ἀρνῶν.

27. Διὰ τοῦτο ἐροῦσιν οἱ αἰνιγματισταί· Ἐλθετε εἰς Ἑσεβὼν, ἵνα οἰκοδομηθῇ καὶ κατασκευασθῇ πόλις Σηὼν,

28. ὅτι πῦρ ἐξῆλθεν ἐξ Ἑσεβὼν, φλόξ ἐκ πόλεως Σηὼν, καὶ κατέφαγεν ἕως Μωάβ, καὶ κατέπινε στῆλας Ἀρνῶν.

29. Οὐαὶ σοι, Μωάβ, ἀπώλου, λαὸς Χαμώ· ἀπεδόθησαν οἱ υἱοὶ αὐτῶν διασώζεσθαι, καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῶν αἰχμάλωτοι τῷ βασιλεῖ τῶν Ἀμορραίων Σηὼν,

30. καὶ τὸ σπέρμα αὐτῶν ἀπολείται Ἑσεβὼν ἕως Δαιβὼν καὶ αἱ γυναῖκες ἐτι προσεξέκαυσαν πῦρ ἐπὶ Μωάβ.

31. Κατώκησε δὲ Ἰσραὴλ ἐν πάσαις ταῖς πόλεσι τῶν Ἀμορραίων.

32. Καὶ ἀπέστειλε Μωϋσῆς κατασκέψασθαι τὴν Ἰαζήρ, καὶ κατελάβοντο αὐτήν, καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, καὶ ἐξέβαλον τὸν Ἀμορραῖον τὸν κατοικοῦντα ἐκεῖ.

33. Καὶ ἐπιστρέψαντες ἀνέβησαν ὁδὸν τὴν εἰς Βασάν· καὶ ἐξῆλθεν Ὀγ βασιλεὺς τῆς Βασάν εἰς συνάντησιν αὐτοῖς, καὶ πᾶς ὁ λαὸς αὐτοῦ εἰς πόλεμον εἰς Ἐδραιὶν.

34. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν· Μὴ φοβηθῇς

15. et torrentes constituit inhabitare Er : et adjacet finibus Moab.

16. Et inde puteus : Hic est puteus quem dixit Dominus ad Moysen : Congrega populum, et dabo eis aquam bibere.

17. Tunc cecinit Israel canticum hoc super puteum : Pracinate illi puteum,

18. foderunt illum principes, excuderunt illum reges gentium in regno ipsorum, dum dominarentur eis. Et a puteo in Manthanain,

19. et a Manthanain in Naaliel, et a Naaliel in Bamoth,

20. et a Bamoth in Ianen quæ est in campo Moab a vertice excisi, quod spectat ad faciem deserti.

21. Et misit Moyses legatos ad Seon regem Amorrhæorum, verbis pacificis, dicens :

22. Transibimus per terram tuam, via incedemus : non declinabimus neque in agrum, neque in vineam : non bibemus aquam de puteo tuo : via regia incedemus, quoadusque transierimus fines tuos.

23. Et non dedit Seon ipsi Israel transire per fines suos ; et congregavit Seon omnem populum suum, et exiit congregari cum Israel in desertum, et venit in Jassa, et congressus est cum Israel.

24. Et percussit eum Israel nece gladii, et dominati sunt terræ ejus ab Arnon usque Jaboc, usque ad filios Ammon : quoniam Jazer termini filiorum Ammon sunt.

25. Et cepit Israel omnes civitates has, et habitavit Israel in omnibus civitatibus Amorrhæorum in Esebon, et in omnibus pertinentibus ad eam :

26. est enim Esebon, civitas Seon regis Amorrhæorum est. Et hic debellaverat regem Moab antea : et ceperant omnem terram ejus ab Aroer usque Arnon.

27. Propterea dicent arigmatistæ : Venite in Esebon, ut edificetur et construatür civitas Seon,

28. quoniam ignis processit de Esebon, flamma de civitate Seon, et devoravit usque Moab, et absorbuit columnas Arnon.

29. Vae tibi, Moab ! periisti, popule Chamos ! Venditi sunt filii eorum ut servarentur, et filiae eorum captivæ regi Amorrhæorum Seon,

30. et semen eorum peribit Esebon usque Dæbon : et mulieres adhuc succenderunt ignem in Moab.

31. Habitavit autem Israel in omnibus civitatibus Amorrhæorum.

32. Et misit Moyses ad considerandam Jazer, et ceperunt eam et vicos ejus, et ejecerunt Amorrhæum habitantem ibi.

33. Et revertentes ascenderunt viam quæ in Basan : et exiit Og rex Basan in occursum eis, et omnis populus ejus in prælium in Edrain.

34. Et dixit Dominus ad Moysen : Ne timueris eum, quo-

αὐτὸν, ὅτι εἰς τὰς χεῖράς σου παραδέδωκα αὐτὸν, καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ πᾶσαν τὴν γῆν αὐτοῦ, καὶ ποιήσεις αὐτῷ καθὼς ἐποίησας τῷ Σηὼν βασιλεὶ τῶν Ἀμορρᾶϊων, ὃς κατοῦχει ἐν Ἐσεβὼν.

35. Καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ, ἕως τοῦ μὴ καταλιπεῖν αὐτοῦ ζωγρείαν, καὶ ἐκληρονόμησαν τὴν γῆν αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΒ'.

1. Καὶ ἀπάραντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ παρενέβαλον ἐπὶ δυσμῶν Μωάβ παρὰ τὸν Ἰορδάνην κατὰ Ἱεριχώ.

2. Καὶ ἰδὼν Βαλάκ υἱὸς Σεπφὼρ πάντα ὅσα ἐποίησεν Ἰσραὴλ τῷ Ἀμορρᾶϊῳ,

3. καὶ ἐφοβήθη Μωάβ τὸν λαὸν σφόδρα, ὅτι πολλοὶ ἦσαν, καὶ προσώχθισε Μωάβ ἀπὸ προσώπου υἱῶν Ἰσραὴλ.

4. Καὶ εἶπε Μωάβ τῇ γερουσίᾳ Μαδιάμ· Νῦν ἐκλείξει ἡ συναγωγὴ αὕτη πάντας τοὺς κύκλους ἡμῶν, ὥστε ἐκλείξει ὁ μόσχος τὰ χλωρὰ ἐκ τοῦ πεδίου. Καὶ Βαλάκ υἱὸς Σεπφὼρ βασιλεὺς Μωάβ ἦν κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον·

5. καὶ ἀπέστειλε πρέσβεις πρὸς Βαλαάμ υἱὸν Βεὼρ Φαθουρά, ὃ ἐστὶν ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ γῆς υἱῶν λαοῦ αὐτοῦ, καλεῖσαι αὐτὸν, λέγων· Ἰδοὺ λαὸς ἐξεληλύθεν ἐξ Αἰγύπτου, καὶ ἰδοὺ κατεκάλυψε τὴν ὄψιν τῆς γῆς, καὶ οὗτος ἐγκάθηται ἐγγόμενός μου.

6. Καὶ νῦν δεῦρο, ἄρασαί μοι τὸν λαὸν τοῦτον, ὅτι ἰσχύει οὗτος ἢ ἡμεῖς, ἐάν δυνώμεθα πατάξαι ἐξ αὐτῶν, καὶ ἐκβάλω αὐτοὺς ἐκ τῆς γῆς· ὅτι οἶδα ὅς ἐάν εὐλογῇς σὺ, εὐλόγηται, καὶ ὅς ἂν καταράσῃ σὺ, κεκατέρανται.

7. Καὶ ἐπορεύθη ἡ γερουσία Μωάβ, καὶ ἡ γερουσία Μαδιάμ, καὶ τὰ μαντεῖα ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν, καὶ ἦλθον πρὸς Βαλαάμ, καὶ εἶπαν αὐτῷ τὰ ῥήματα Βαλάκ.

8. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Καταλύσατε αὐτοῦ τὴν νύκτα, καὶ ἀποκριθήσομαι ὑμῖν πράγματα ἃ ἂν λαλήσῃ Κύριος πρὸς μέ. Καὶ κατέμειναν οἱ ἄρχοντες Μωάβ παρὰ Βαλαάμ.

9. Καὶ ἦλθεν ὁ Θεὸς πρὸς Βαλαάμ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Τί οἱ ἄνθρωποι οὗτοι παρὰ σοί;

10. Καὶ εἶπε Βαλαάμ πρὸς τὸν Θεόν· Βαλάκ υἱὸς Σεπφὼρ βασιλεὺς Μωάβ ἀπέστειλεν αὐτοὺς πρὸς μέ, λέγων·

11. Ἰδοὺ λαὸς ἐξεληλύθεν ἐξ Αἰγύπτου, καὶ κεκάλυψε τὴν ὄψιν τῆς γῆς, καὶ οὗτος ἐγκάθηται ἐγγόμενός μου· καὶ νῦν δεῦρο, ἄρασαί μοι αὐτόν, εἰ ἄρα δυνήσομαι πατάξαι αὐτόν, καὶ ἐκβάλω αὐτόν ἀπὸ τῆς γῆς.

12. Καὶ εἶπεν ὁ Θεὸς πρὸς Βαλαάμ· Οὐ πορεύσῃ μετ' αὐτῶν, οὐδὲ καταράσῃ τὸν λαόν· ἔστι γὰρ εὐλογημένος.

13. Καὶ ἀναστὰς Βαλαάμ τοπρῶτ' εἶπε τοῖς ἄρχουσι Βαλάκ· Ἀποτρέχετε πρὸς τὸν κύριον ὑμῶν· οὐκ ἀφίγαι με ὁ Θεὸς πορεύεσθαι μεθ' ὑμῶν.

14. Καὶ ἀναστάντες οἱ ἄρχοντες Μωάβ ἦλθον πρὸς Βαλάκ, καὶ εἶπαν· Οὐ θέλει Βαλαάμ πορευθῆναι μεθ' ἡμῶν.

15. Καὶ προσέθετο Βαλάκ ἔτι ἀποστεῖλαι ἄρχοντας πλείους, καὶ ἐντιμωτέρους τούτων,

16. καὶ ἦλθον πρὸς Βαλαάμ, καὶ λέγουσιν αὐτῷ·

niam in manus tuas tradidi eum, et omnem populum ejus, et omnem terram ejus, et facies ei sicut fecisti Seon regi Amorrhæorum, qui habitabat in Eschbon.

35. Et percussit eum, et filios ejus, et omnem populum ejus, eo usque ut non relinqueretur de eo vivens, et hereditaverunt terram ejus.

CAPUT XXII.

1. Et promovens filii Israel castrametati sunt ad occidentem Moab juxta Jordanem contra Jericho.

2. Et ut vidit Balac filius Sephor omnia quaecumque fecerat Israel Amorrhæo,

3. et Moab timuit populum illum valde, quoniam multi erant, et exhorruit Moab a facie filiorum Israel.

4. Et dixit Moab senioribus Madiam : Nunc ablinget synagoga hæc omnes qui in circuitu nostro, sicut ablingeret vitulus virentia de campo. Et Balac filius Sephor rex Moab erat in tempore illo :

5. et misit legatos ad Balaam filium Beor in Phatura, quod est super flumen terræ filiorum populi illius, ad vocandum eum, dicens : Ecce populus exivit de Ægypto, et ecce cooperuit aspectum terræ, et hic sedet juxta me.

6. Et nunc veni, maledic mihi populum istum, quoniam prævalet hic quam nos, si possumus percutere de eis, et ejiciam eos de terra : quia scio quoscumque benedixeris tu, benedicti sunt, et quoscumque maledixeris tu, maledicti sunt.

7. Et iverunt seniores Moab, et seniores Madiam, et divinationes in manibus eorum, et venerunt ad Balaam, et dixerunt ei verba Balac.

8. Et dixit ad eos : Quiescite hic nocte, et respondebo vobis res quascumque locutus fuerit Dominus ad me. Et manserunt principes Moab apud Balaam.

9. Et venit Deus ad Balaam, et dixit ei : Quid homines isti qui penes te?

10. Et dixit Balaam ad Deum : Balac filius Sephor rex Moab misit eos ad me, dicens :

11. Ecce populus exiit de Ægypto, et cooperuit faciem terræ, et hic sedet juxta me : et nunc veni, et maledic mihi eum, si forte potero percutere eum, et ejiciam eum de terra.

12. Et dixit Deus ad Balaam : Non eas cum illis, neque maledicas populum : est enim benedictus.

13. Et exurgens Balaam mane dixit principibus Balac : Revertite ad dominum vestrum : non sinit me Deus ire vobiscum.

14. Et exsurgentes principes Moab venerunt ad Balac, et dixerunt : Non vult Balaam ire nobiscum.

15. Et adjecit adhuc Balac mittere principes plures, et honoratiores istis,

16. et venerunt ad Balaam, et dicunt ei : Hæc dicit

Τάδε λέγει Βαλάκ ὁ τοῦ Σεπφώρ· Ἀξιοῦ σε, μὴ ἀνῆ-
σης ἔλθειν πρὸς μέ·

17. ἐντίμως γὰρ τιμήσω σε, καὶ ὅσα ἐὰν εἴπῃς,
ποιήσω σοι· καὶ δεῦρο, ἐπικατάρχασαί μοι τὸν λαὸν
τοῦτον.

18. Καὶ ἀπεκρίθη Βαλαάμ, καὶ εἶπε τοῖς ἄρχουσι
Βαλάκ· Ἐὰν δῶ μοι Βαλάκ πλήρη τὸν οἶκον αὐτοῦ ἄρ-
γυρίου καὶ χρυσίου, οὐ δυνήσομαι παραβῆναι τὸ ῥῆμα
Κυρίου τοῦ Θεοῦ, ποιῆσαι αὐτὸ μικρὸν ἢ μέγα ἐν τῇ
διανοίᾳ μου.

19. Καὶ νῦν ὑπομείνατε αὐτοῦ καὶ ὑμεῖς τὴν νύκτα
ταύτην, καὶ γνώσομαι τί προσθήσει Κύριος λαλῆσαι
πρὸς μέ.

20. Καὶ ἦλθεν ὁ Θεὸς πρὸς Βαλαάμ νυκτός, καὶ εἶ-
πεν αὐτῷ· Εἰ καλέσαι σε πάρεσιν οἱ ἄνθρωποι οὗτοι,
ἀναστὰς ἀκολουθήσον αὐτοῖς· ἀλλὰ τὸ ῥῆμα ὃ ἐὰν λα-
λήσω πρὸς σέ, τοῦτο ποιήσεις.

21. Καὶ ἀναστὰς Βαλαάμ τοπρῶτ ἐπέσαξε τὴν ὄνον
αὐτοῦ, καὶ ἐπορεύθη μετὰ τῶν ἀρχόντων Μωάβ.

22. Καὶ ὠργίσθη θυμῷ ὁ Θεός, ὅτι ἐπορεύθη αὐτός·
καὶ ἀνέστη ὁ ἄγγελος τοῦ Θεοῦ διαβαλεῖν αὐτόν· καὶ
αὐτὸς ἐπιβεβήκει ἐπὶ τῆς ὄνου αὐτοῦ, καὶ οἱ δύο παῖδες
αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ.

23. Καὶ ἰδοῦσα ἡ ὄνος τὸν ἄγγελον τοῦ Θεοῦ ἀνθε-
στηκότα ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ τὴν ῥομφαίαν ἐσπασμένην ἐν
τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἐξέκλινεν ἡ ὄνος ἐκ τῆς ὁδοῦ, καὶ
ἐπορεύετο εἰς τὸ πεδίον. Καὶ ἐπάταξε τὴν ὄνον ἐν τῇ
ῥάβδῳ αὐτοῦ, τοῦ εὐθύναι αὐτὴν ἐν τῇ ὁδῷ.

24. Καὶ ἔστη ὁ ἄγγελος τοῦ Θεοῦ ἐν ταῖς αὐλαξὶ τῶν
ἀμπέλων· φραγμὸς ἐντεῦθεν καὶ φραγμὸς ἐντεῦθεν.

25. Καὶ ἰδοῦσα ἡ ὄνος τὸν ἄγγελον τοῦ Θεοῦ, προσ-
έθλιψεν ἑαυτὴν πρὸς τὸν τοῖχον, καὶ ἀπέθλιψε τὸν πόδα
Βαλαάμ πρὸς τὸν τοῖχον. Καὶ προσέθετο ἔτι μαστίξαι
αὐτήν.

26. Καὶ προσέθετο ὁ ἄγγελος τοῦ Θεοῦ, καὶ ἀπελθὼν
ὑπέστη ἐν τόπῳ στενωῖ, εἰς ὃν οὐκ ἦν ἐκκλίνειν δεξιάν
οὐδὲ ἀριστεράν.

27. Καὶ ἰδοῦσα ἡ ὄνος τὸν ἄγγελον τοῦ Θεοῦ συνεκά-
θισεν ὑποκάτω Βαλαάμ· καὶ ἐθυμώθη Βαλαάμ, καὶ
ἐτυπτε τὴν ὄνον τῇ ῥάβδῳ.

28. Καὶ ἤνοιξεν ὁ Θεὸς τὸ στόμα τῆς ὄνου, καὶ λέγει
τῷ Βαλαάμ· Τί ἐποίησά σοι, ὅτι πέπαιχάς με τρίτον
τοῦτο;

29. Καὶ εἶπε Βαλαάμ τῇ ὄνῳ· Ὅτι ἐμπέπαυχάς μοι,
καὶ εἰ εἶχον μάχαιραν ἐν τῇ χειρὶ, ἤδη ἂν ἐξεκέντησά σε.

30. Καὶ λέγει ἡ ὄνος τῷ Βαλαάμ· Οὐκ ἐγὼ ἡ ὄνος
σου, ἐφ' ἧς ἐπέβαινες ἀπὸ νεότητός σου ἕως τῆς σήμερον
ἡμέρας· μὴ ὑπεροράσει ὑπεριδοῦσα ἐποίησά σοι οὕτως;
Ὁ δὲ εἶπεν· Οὐχί.

31. Ἀπεκαλύψε δὲ ὁ Θεὸς τοὺς ὀφθαλμοὺς Βαλαάμ,
καὶ ὤρᾳ τὸν ἄγγελον Κυρίου ἀνθεστηκότα ἐν τῇ ὁδῷ,
καὶ τὴν μάχαιραν ἐσπασμένην ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ
κύψας προσεκύνησε τῷ προσώπῳ αὐτοῦ.

32. Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος τοῦ Θεοῦ· Διατί ἐπά-
ταξας τὴν ὄνον σου τοῦτο τρίτον; Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἐξῆλθον
εἰς διαβολὴν σου, ὅτι οὐκ ἀστεία ἡ ὁδός σου ἐναντίον
μου, καὶ ἰδοῦσά με ἡ ὄνος ἐξέκλινεν ἀπ' ἐμοῦ τρίτον
τοῦτο·

33. καὶ εἰ μὴ ἐξέκλινεν, νῦν οὖν σὲ μὲν ἀπέκτεινα,
ἐκείνην δ' ἂν περιεποιησάμην.

Balac filius Sephor : Oro te, ne cuncteris venire ad me :

17. honorato enim honorabo te, et quaecumque dixeris,
faciam tibi : et veni, maledic mihi populum hunc.

18. Et respondit Balaam, et dixit principibus Balac : Si
dederit mihi Balac plenam domum suam argento et auro,
non potero praevaricare verbum Domini, faciendo illud pu-
sillum vel magnum in mente mea.

19. Et nunc sustinete hic et vos nocte hac, et sciam
quid adjiciet Deus loqui ad me.

20. Et venit Deus ad Balaam nocte, et ait illi : Si vocare
te venerunt homines hi, exsurgens sequere eos : sed verbum
quodcumque locutus fuero ad te, hoc facies.

21. Et exsurgens Balaam mane stravit asinam suam, et
abiit cum principibus Moab.

22. Et iratus est animatione Deus, quia ibat ipse : et
insurrexit angelus Dei differre eum : et ipse inscenderat
super asinam suam, et duo pueri ejus cum eo.

23. Et cum vidisset asina angelum Dei resistentem in via,
et gladium evaginatam in manu ejus, et declinavit asina de
via, et ibat in campum. Et percussit asinam in virga sua,
ut dirigeret eam in via.

24. Et stetit angelus Dei in sulcis vinearum : maceria hinc
et maceria hinc.

25. Et cum vidisset asina angelum Dei, compressit se ad
parietem, et compressit pedem Balaam ad parietem. Et adjecit
adhuc caedere eam.

26. Et apposuit angelus Dei, et abiens substitit in loco an-
gusto in quo non fuit declinare in dexteram neque sinistram.

27. Et cum vidisset asina angelum Dei concidit sub Ba-
laam. Et iratus est Balaam, et percutiebat asinam virga.

28. Et aperuit Deus os asinae, et ait ad Balaam : Quid feci
tibi, quia percussisti me tertio hoc?

29. Et ait Balaam asinae : Quia illosisti mihi, et si habuissem
gladium in manu, jam transfixissem te.

30. Et ait asina ad Balaam : Nonne ego sum asina tua su-
per quam insecundisti a juventute tua usque ad hodiernam
diem? numquid despectione despiciens feci sic tibi? At ille
dixit : Non.

31. Revelavit autem Deus oculos Balaam, et videt ange-
lum Domini resistentem in via, et gladium evaginatam in
manu ejus, et procumbens adoravit facie sua.

32. Et dixit ei angelus Dei : Cur percussisti asinam tuam
tertio hoc? Et ecce ego exii in dilationem tuam, quia non est
urbana via tua ante me, et cum vidisset me asina, declina-
vit a me tertio hoc :

33. et nisi declinasset, nunc sane te quidem interfecissem :
illam vero incolumem conservassem.

31. Καὶ εἶπε Βαλαάμ τῷ ἄγγέλῳ Κυρίου· Ἡμάρτηκα· οὐ γὰρ ἠπιστάμην ὅτι σύ μοι ἀνθέστηκας ἐν τῇ ὁδῷ εἰς συνάντησιν· καὶ νῦν εἰ μὴ σοι ἀρχέσει, ἀποστραφήσομαι.

35. Καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος τοῦ Θεοῦ πρὸς Βαλαάμ· Συμπορεύητι μετὰ τῶν ἀνθρώπων· πλήν τὸ ῥῆμα ὃ ἐὰν εἰπῶ πρὸς σέ, τοῦτο φυλάξῃ λαλήσαι. Καὶ ἐπορεύθη Βαλαάμ μετὰ τῶν ἀρχόντων Βαλάκ.

36. Καὶ ἀκούσας Βαλάκ ὅτι ἦκει Βαλαάμ, ἐξῆλθεν εἰς συνάντησιν αὐτῷ· εἰς πόλιν Μωάβ, ἣ ἐστὶν ἐπὶ τῶν ὀρίων Ἀρνὼν, ἣ ἐστὶν ἐκ μέρους τῶν ὀρίων.

37. Καὶ εἶπε Βαλάκ πρὸς Βαλαάμ· Οὐχὶ ἀπέστειλα πρὸς σέ καλέσαι σε· διατί οὐκ ἤρχου πρὸς μέ; Ὅντως οὐ δυνήσομαι τιμῆσαι σε.

38. Καὶ εἶπε Βαλαάμ πρὸς Βαλάκ· Ἰδοὺ ἤκω πρὸς σέ νῦν· δυνατὸς ἔσομαι λαλήσαι τί· τὸ ῥῆμα ὃ ἐὰν ἐμβάλῃ ὁ Θεὸς εἰς τὸ στόμα μου, τοῦτο λαλήσω.

39. Καὶ ἐπορεύθη Βαλαάμ μετὰ Βαλάκ, καὶ ἦλθον εἰς πόλεις ἐπαύλειων.

40. Καὶ ἔθυσε Βαλάκ πρόβατα καὶ μόσχους, καὶ ἀπέστειλε τῷ Βαλαάμ καὶ τοῖς ἀρχουσι τοῖς μετ' αὐτοῦ.

41. Καὶ ἐγενήθη πρωτὶ, καὶ παραλαβὼν Βαλάκ τὸν Βαλαάμ ἀνέβιβασεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν στήλην τοῦ Βαάλ, καὶ ἔδειξεν αὐτῷ ἐκείθεν μέρος τι τοῦ λαοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΓ'.

1. Καὶ εἶπε Βαλαάμ τῷ Βαλάκ· Οἰκοδόμησόν μοι ἐνταῦθα ἑπτὰ βωμοὺς, καὶ ἐτοίμασόν μοι ἐνταῦθα ἑπτὰ μόσχους καὶ ἑπτὰ κριοὺς.

2. Καὶ ἐποίησε Βαλάκ ὃν τρόπον εἶπεν αὐτῷ Βαλαάμ, καὶ ἀνήνεγκε μόσχον καὶ κριὸν ἐπὶ τὸν βωμόν.

3. Καὶ εἶπε Βαλαάμ πρὸς Βαλάκ· Παράστηθι ἐπὶ τῆς θυσίας σου, καὶ πορεύσομαι εἰ μοι φανείται ὁ Θεὸς ἐν συναντήσῃ, καὶ ῥῆμα ὃ ἐὰν μοι δείξῃ, ἀναγγελῶ σοι. Καὶ παρέστη Βαλάκ ἐπὶ τῆς θυσίας αὐτοῦ.

4. Καὶ Βαλαάμ ἐπορεύθη ἐπερωτῆσαι τὸν Θεόν· καὶ ἐπορεύθη εὐθεῖαν. Καὶ ἐφάνη ὁ Θεὸς τῷ Βαλαάμ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Βαλαάμ· Τοὺς ἑπτὰ βωμοὺς ἡτοίμασα, καὶ ἀνέβιβασα μόσχον καὶ κριὸν ἐπὶ τὸν βωμόν.

5. Καὶ ἐνέβαλεν ὁ Θεὸς ῥῆμα εἰς τὸ στόμα Βαλαάμ, καὶ εἶπεν· Ἐπιστραφεῖς πρὸς Βαλάκ οὕτω λαλήσεις.

6. Καὶ ἀπεστράφη πρὸς αὐτόν· καὶ ὃ δὲ ἐφειστήκει ἐπὶ τῶν ὀλοκαυτωμάτων αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ ἀρχοντες Μωάβ μετ' αὐτοῦ. Καὶ ἐγενήθη πνεῦμα Θεοῦ ἐπ' αὐτῷ.

7. Καὶ ἀναλαβὼν τὴν παραβολὴν αὐτοῦ, εἶπεν· Ἐκ Μεσοποταμίας μετεπέμψατό με Βαλάκ βασιλεὺς Μωάβ, ἐξ ὀρέων ἀπ' ἀνατολῶν, λέγων· Δεῦρο, ἄρασαί μοι τὸν Ἰακώβ, καὶ δεῦρο, ἐπικατάρασαί μοι τὸν Ἰσραήλ.

8. Τί ἀράσωμαι ὃν μὴ ἀρᾶται Κύριος; ἢ τί καταράσωμαι ὃν μὴ καταρᾶται ὁ Θεός;

9. Ὅτι ἀπὸ κορυφῆς ὀρέων ὄψομαι αὐτόν, καὶ ἀπὸ βουνῶν προσνοήσω αὐτόν· ἰδοὺ λαὸς μόνος κατοικήσει, καὶ ἐν ἔθνεσιν οὐ συλλογισθήσεται.

10. Τίς ἐξηκριβάσατο τὸ σπέρμα Ἰακώβ, καὶ τίς ἐξαριθμῆται δῆμους Ἰσραήλ; Ἀποθάνοι ἡ ψυχὴ μου ἐν ψυχαῖς δικαίων, καὶ γένοιτο τὸ σπέρμα μου ὡς τὸ σπέρμα τούτων.

11. Καὶ εἶπε Βαλάκ πρὸς Βαλαάμ· Τί πεποίηκας

34. Et dixit Balaam angelo Domini : Peccavi : non enim sciebam quia tu mihi resistebas in via in occursum : et nunc si tibi non satisfaciet, revertar.

35. Et dixit angelus Dei ad Balaam : Vade simul cum hominibus : tantummodo verbum quodcumque dixerō ad te, hoc observabis loqui. Et ivit Balaam cum principibus Balac.

36. Et audiens Balac quia venit Balaam, exiit in occursum ei in civitatem Moab, quæ est super fines Arnon, quæ est a parte finium.

37. Et dixit Balac ad Balaam : Nonne misi ad te vocare te; quare non veniebas ad me? Vere non potero honorare te.

38. Et ait Balaam ad Balac : Ecce venio ad te nunc : potens ero loqui quippiam? verbum quodcumque injecerit Deus in os meum, hoc loquor.

39. Et profectus est Balaam cum Balac, et venerunt in civitates platearum.

40. Et sacrificavit Balac oves et vitulos, et misit ad Balaam et ad principes qui cum eo.

41. Et factum est mane, et assumens Balac ipsum Balaam, ascendere eum fecit ad statuam Baal, et inde ostendit ei partem quamdam populi.

CAPUT XXIII.

1. Et dixit Balaam ad Balac : Ædifica mihi hic septem aras, et para mihi hic septem vitulos et septem arietes.

2. Et fecit Balac quemadmodum dixit ei Balaam, et obtulit vitulum et arietem super aram.

3. Et dixit Balaam ad Balac : Assiste super sacrificium tuum, et ibo si apparebit mihi Deus in occursum, et verbum quodcumque mihi ostenderit, annuntiabo tibi. Et adstitit Balac super sacrificium suum.

4. Et Balaam ivit interrogare Deum : et ivit recta. Et apparuit Deus ipsi Balaam, et dixit ad eum Balaam : Septem aras paravi, et ascendere feci vitulum et arietem super aram.

5. Et immisit Deus verbum in os Balaam, et dixit : Reversus ad Balac sic loqueris.

6. Et reversus est ad eum : et ecce ille stabat super holocaustomata sua, et omnes principes Moab cum eo. Et factus est spiritus Domini super illum.

7. Et assumens parabolam suam, dixit : Ex Mesopotamia accersivit me Balac rex Moab, ex montibus ab oriente, dicens : Veni, maledic mihi Jacob, et veni, supermaledic mihi Israel.

8. Quid maledicam quem non maledicit Dominus? vel quid supermaledicam quem non supermaledicit Deus?

9. Quoniam de vertice montium intuebor eum, et a collibus intelligam eum : ecce populus solus habitabit, et in gentibus non reputabitur.

10. Quis investigavit semen Jacob, et quis dinumerabit populos Israel? Moriatur anima mea inter animas justorum, et fiat semen meum ut semen istorum.

11. Et dixit Balac ad Balaam : Quid fecisti mihi? Ad ma-

μοι; Εἰς κατάρσιν ἐχθρῶν μου κέκληκά σε, καὶ ἰδοὺ εὐλόγηκας εὐλογίαν.

12. Καὶ εἶπε Βαλαάμ πρὸς Βαλάκ· Οὐχὶ ὅσα ἂν ἐμβάλλῃ ὁ Θεὸς εἰς τὸ στόμα μου, τοῦτο φυλάξω λαλῆσαι;

13. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Βαλάκ· Δεῦρο ἔτι μετ' ἐμοῦ εἰς τόπον ἄλλον ἐξ οὗ οὐκ ὄφει αὐτὸν ἐκείθεν, ἀλλ' ἢ μέρος τι αὐτοῦ ὄφει, πάντας δὲ οὐ μὴ ἰδῆς, καὶ κατάρσασαί μοι αὐτὸν ἐκείθεν.

14. Καὶ παρέλαβεν αὐτὸν εἰς ἀγροῦ σκοπιάν ἐπὶ κορυφὴν λελαξευμένου· καὶ ὠκοδόμησεν ἐκεῖ ἑπτὰ βωμούς, καὶ ἀνεβίβασε μόσχον καὶ κριὸν ἐπὶ τὸν βωμόν.

15. Καὶ εἶπε Βαλαάμ πρὸς Βαλάκ· Παράστηθι ἐπὶ τῆς θυσίας σου, ἐγὼ δὲ κορεύσομαι ἐπερωτῆσαι τὸν Θεόν.

16. Καὶ συνήντησεν ὁ Θεὸς τῷ Βαλαάμ, καὶ ἐνέβαλε ῥῆμα εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ, καὶ εἶπεν· Ἀποστράφηθι πρὸς Βαλάκ, καὶ τάδε λαλήσεις.

17. Καὶ ἀπεστράφη πρὸς αὐτόν· καὶ ὁ δὲ ἐφειστήκει ἐπὶ τῆς ὀλοκαυτώσεως αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες Μωάβ μετ' αὐτοῦ. Καὶ εἶπεν αὐτῷ Βαλάκ· Τί ἐλάλησε Κύριος;

18. Καὶ ἀναλαβὼν τὴν παραβολὴν αὐτοῦ, εἶπεν· Ἀνάστηθι, Βαλάκ, καὶ ἄκουε, ἐνώτισαι μάρτυς, υἱὸς Σεπφώρα.

19. Οὐχ ὡς ἄνθρωπος ὁ Θεὸς διαρτηθῆναι, οὐδ' ὡς υἱὸς ἀνθρώπου ἀπειληθῆναι· αὐτὸς εἶπας, οὐχὶ ποιήσει; λαλήσει, καὶ οὐχὶ ἐμμενεῖ;

20. Ἰδοὺ εὐλογεῖν παρελημμαι· εὐλογήσω, καὶ οὐ μὴ ἀποστρέψω.

21. Οὐκ ἔσται μόχθος ἐν Ἰακώβ, οὐδὲ ὀρθήσεται πόνος ἐν Ἰσραὴλ· Κύριος ὁ Θεὸς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, τὰ ἐνδοξα ἄρχόντων ἐν αὐτῷ.

22. Θεὸς δὲ ἐξαγαγὼν αὐτὸν ἐξ Αἰγύπτου, ὡς δόξα μονοκέρωτος αὐτῷ.

23. Οὐ γάρ ἐστιν οἰωνισμὸς ἐν Ἰακώβ, οὐδὲ μαντεία ἐν Ἰσραὴλ· κατὰ καιρὸν ῥηθήσεται Ἰακώβ, καὶ τῷ Ἰσραὴλ, τι ἐπιτελέσει ὁ Θεός;

24. Ἰδοὺ λαὸς ὡς σκύμνος ἀναστήσεται, καὶ ὡς λέων γαυρωθήσεται· οὐ κοιμηθήσεται ἕως φάγῃ θήραν, καὶ αἷμα τραυματιῶν πίεται.

25. Καὶ εἶπε Βαλάκ πρὸς Βαλαάμ· Οὔτε κατάρσις κατάρσῃ μοι αὐτόν, οὔτε εὐλογίαν μὴ εὐλογήσῃς αὐτόν.

26. Καὶ ἀποκριθεὶς Βαλαάμ εἶπε τῷ Βαλάκ· Οὐκ ἐλάλησά σοι, λέγων· Τὸ ῥῆμα ὃ ἐὰν λαλήσῃ ὁ Θεός, τοῦτο ποιήσω;

27. Καὶ εἶπε Βαλάκ πρὸς Βαλαάμ· Δεῦρο, παραλάβω σε εἰς τόπον ἄλλον, εἰ ἀρέσει τῷ Θεῷ, καὶ κατάρσασαί μοι αὐτόν ἐκείθεν.

28. Καὶ παρέλαβε Βαλάκ τὸν Βαλαάμ ἐπὶ κορυφὴν τοῦ Φογὼρ, τὸ παρατεῖνον εἰς τὴν ἔρημον.

29. Καὶ εἶπε Βαλαάμ πρὸς Βαλάκ· Οἰκοδόμησόν μοι ὧδε ἑπτὰ βωμούς, καὶ ἐτοίμασόν μοι ὧδε ἑπτὰ μόσχους καὶ ἑπτὰ κριοὺς.

30. Καὶ ἐποίησε Βαλάκ καθάπερ εἶπεν αὐτῷ Βαλαάμ, καὶ ἀνήνεγκε μόσχον καὶ κριὸν ἐπὶ τὸν βωμόν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΔ'.

1. Καὶ ἰδὼν Βαλαάμ ὅτι καλὸν ἐστὶν ἐναντίον Κυρίου εὐλογεῖν τὸν Ἰσραὴλ, οὐκ ἐπορεύθη κατὰ τὸ εἶ-

ledictionem inimicorum meorum vocavi te, et ecce benedixisti benedictionem?

12. Et dixit Balaam ad Balac : Nonne quaecumque miserit Deus in os meum, hoc observabo loqui?

13. Et dixit ad eum Balac : Veni adhuc mecum in locum alium de quo non videbis eum inde, sed partem quamdam ejus, omnes autem non videbis, et maledic mihi eum inde.

14. Et assumpsit eum in agri speculam in verticem excisi : et aedificavit ibi septem aras, et imposuit vitulum et arietem super aram.

15. Et dixit Balaam ad Balac : Assiste super sacrificium tuum, ego autem ibo interrogare Deum.

16. Et occurrit Deus ipsi Balaam, et immisit verbum in os ejus, et dixit : Reverti ad Balac, et haec loqueris.

17. Et reversus est ad eum : et ille stabat super holocaustosim suam, et omnes principes Moab cum eo. Et dixit ei Balac : Quid locutus est Dominus?

18. Et assumens parabolam suam, dixit : Exsurge, Balac, et audi; auribus percipe testis, filius Sephor.

19. Non quasi homo Deus suspenditur, neque quasi filius hominis minas patitur : ipse cum dixerit, nonne faciet? loquetur, et non permanebit?

20. Ecce ad benedicendum assumptus sum : benedicam, et non avertam.

21. Non erit labor in Jacob, neque videbitur dolor in Israel : Dominus Deus ejus cum eo, praeclara principum in eo.

22. Deus qui eduxit eum de Aegypto, sicut gloria unicornis ei.

23. Non est enim auguratio in Jacob, neque divinatio in Israel : in tempore dicetur ipsi Jacob, et Israel, quid perficiet Deus?

24. Ecce populus sicut catulus leonis exsurget, et sicut leo exultabit : non dormiet donec comedat praedam, et sanguinem caesorum bibat.

25. Et dixit Balac ad Balaam : Neque maledictionibus maledicas mihi eum, neque benedicens benedicas eum.

26. Et respondens Balaam dixit ad Balac : Nonne locutus sum tibi, dicens : Verbum quodcumque locutus fuerit Dominus, hoc faciam?

27. Et ait Balac ad Balaam : Veni, assumam te in locum alium, si placebit Deo, et maledic mihi eum inde.

28. Et assumpsit Balac ipsum Balaam in verticem Phogor, quod extenditur in desertum.

29. Et ait Balaam ad Balac : Aedifica mihi hic septem aras, et para mihi hic septem vitulos et septem arietes.

30. Et fecit Balac sicut dixit ei Balaam, et obtulit vitulum et arietem super aram.

CAPUT XXIV.

1. Et videns Balaam quia bonum est in conspectu Domini benedicere Israel, non ivit sicut consuetum ei erat in oc-

θός αὐτῶ εἰς συνάντησιν τοῖς οἰωνοῖς, καὶ ἀπέστρεψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ εἰς τὴν ἔρημον.

2. Καὶ ἐξάρας Βαλαάμ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καθ' ὅσον τὸν Ἰσραὴλ ἐστρατοπεδευκότα κατὰ φυλάς, καὶ ἐγένετο ἐπ' αὐτῷ πνεῦμα Θεοῦ.

3. καὶ ἀναλαβὼν τὴν παραβολὴν αὐτοῦ, εἶπε· Φησὶ Βαλαάμ υἱὸς Βεὼρ, φησὶν ὁ ἄνθρωπος ὁ ἀληθινῶς ὁρῶν,

4. φησὶν ἀκούων λόγια Ἰσχυροῦ, ὅστις ὄρασιν Θεοῦ εἶδεν ἐν ὕπνῳ· ἀποκεκαλυμμένοι οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ.

5. Ὡς καλοὶ οἱ οἴκοί σου, Ἰακώβ, αἱ σκηναὶ σου, Ἰσραὴλ.

6. Ὡς νάπαι σκιάζουσαι, καὶ ὡς παράδεισοι ἐπὶ ποταμῶ, καὶ ὡς σκηναὶ ὅς ἐπῆξε Κύριος, καὶ ὡς κέδροι παρ' ὕδατα.

7. Ἐξελεύσεται ἄνθρωπος ἐκ τοῦ σπέρματος αὐτοῦ, καὶ κυριεύσει ἐθνῶν πολλῶν· καὶ ὑψωθήσεται ἡ Γῶγ βασιλεία, καὶ αὐξηθήσεται βασιλεία αὐτοῦ.

8. Θεὸς ὠδήγησεν αὐτὸν ἐξ Αἰγύπτου, ὡς δόξα μονοκέρωτος αὐτῷ· ἐδεται ἐθνη ἐγθρόν αὐτοῦ, καὶ τὰ πάγῃ αὐτῶν ἐκμυελίει, καὶ ταῖς βολίσιν αὐτοῦ κατατοξεύσει ἐγθρόν.

9. Κατακλιθεὶς ἀνεπαύσατο ὡς λέων, καὶ ὡς σκύμνος· τίς ἀναστήσει αὐτόν; Οἱ εὐλογοῦντές σε εὐλόγηνται, καὶ οἱ καταρώμενοί σε κεκατήρυνται.

10. Καὶ ἐθυμώθη Βαλαάμ ἐπὶ Βαλαάμ, καὶ συνεκρότησε ταῖς χερσὶν αὐτοῦ· καὶ εἶπε Βαλαάμ πρὸς Βαλαάμ· Καταρᾶσθαι τὸν ἐγθρόν μου κέκληκά σε, καὶ ἰδοὺ εὐλογῶν εὐλόγησας τρίτον τοῦτο.

11. Νῦν οὖν φεῦγε εἰς τὸν τόπον σου. Εἶπα· Τιμήσω σε, καὶ νῦν ἐστέρησέ σε Κύριος τῆς δόξης.

12. Καὶ εἶπε Βαλαάμ πρὸς Βαλαάμ· Οὐχὶ καὶ τοῖς ἀγγέλοις σου, οὓς ἀπέστειλας πρὸς με, ἐλάλησα, λέγων·

13. Ἐάν μοι δῶ Βαλαάμ πλήρη τὸν οἶκον αὐτοῦ ἀργυρίου καὶ χρυσίου, οὐ δύνησομαι παραβῆναι τὸ ῥῆμα Κυρίου, ποιῆσαι αὐτὸ καλὸν ἢ πονηρὸν παρ' ἐμαυτοῦ· ὅσα ἂν εἴπῃ ὁ Θεὸς, ταῦτα ἐρῶ;

14. Καὶ νῦν ἰδοὺ ἀποτρέχω εἰς τὸν τόπον μου. Δεῦρο, συμβουλεύσω σοι, τί ποιήσει ὁ λαὸς οὗτος τὸν λαόν σου ἐπ' ἐσχάτου τῶν ἡμερῶν.

15. Καὶ ἀναλαβὼν τὴν παραβολὴν αὐτοῦ, εἶπε· Φησὶ Βαλαάμ υἱὸς Βεὼρ, φησὶν ὁ ἄνθρωπος ὁ ἀληθινῶς ὁρῶν,

16. ἀκούων λόγια Θεοῦ, ἐπιστάμενος ἐπιστήμην παρὰ Ὑψίστου, καὶ ὄρασιν Θεοῦ ἰδὼν ἐν ὕπνῳ· ἀποκεκαλυμμένοι οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ.

17. Δεῖξω αὐτῷ, καὶ οὐχὶ νῦν· μακαρίζω, καὶ οὐκ ἐγγίξει. Ἀνατελεῖ ἀστὴρ ἐξ Ἰακώβ, ἀναστήσεται ἄνθρωπος ἐξ Ἰσραὴλ· καὶ θραύσει τοὺς ἀρχηγούς Μωὰβ, καὶ προνομεύσει πάντας υἱοὺς Σήθ.

18. Καὶ ἔσται Ἐδὼμ κληρονομία, καὶ ἔσται κληρονομία Ἡσαὺ ὁ ἐγθρός αὐτοῦ· καὶ Ἰσραὴλ ἐποίησεν ἐν ἰσχύϊ.

19. Καὶ ἐξεγερθήσεται ἐξ Ἰακώβ, καὶ ἀπολεῖ σωζόμενον ἐκ πόλεως.

20. Καὶ ἰδὼν τὸν Ἀμαλῆκ, καὶ ἀναλαβὼν τὴν παραβολὴν αὐτοῦ, εἶπεν· Ἀρχὴ ἐθνῶν Ἀμαλῆκ, καὶ τὸ σπέρμα αὐτῶν ἀπολείπεται.

21. Καὶ ἰδὼν τὸν Κεναῖον, καὶ ἀναλαβὼν τὴν παραβολὴν αὐτοῦ, εἶπεν· Ἰσχυρὰ ἡ κατοικία σου· καὶ ἐὰν ὣς ἐν πέτρᾳ τὴν νοσσιάν σου,

cursum auspiciis, et convertit faciem suam in desertum.

2. Et elevans Balaam oculos suos, videt Israel castrametatum per tribus, et factus est super eum spiritus Dei :

3. et assumens parabolam suam, dixit : Dicit Balaam filius Beor, dicit homo vere videns,

4. dicit audiens eloquia ipsius Fortis, qui quidem visionem Dei vidit in somno : revelati oculi ejus.

5. Quam bonae domus tuae, Jacob ! tabernacula tua, Israel !

6. Sicut nemora umbrantia, et sicut paradisi super flumen, et sicut tabernacula quae fixit Dominus, et sicut cedri juxta aquas.

7. Exhibet homo de semine ejus, et dominabitur gentibus multis : et exaltabitur Gog regnum, et crescet regnum ejus.

8. Deus deduxit eum ex Aegypto, sicut gloria unicornis ei : comedet gentes inimicorum suorum, et crassitudines eorum emedullabit, et jaculis suis sagittabit inimicum.

9. Recumbens requievit ut leo, et ut catulus leonis : quis excitabit eum ? Qui benedicunt te benedicti sunt, et qui maledicunt te maledicti sunt.

10. Et iratus est Balac super Balaam, et plausum dedit manibus suis : et dixit Balac ad Balaam : Maledicere inimicum meum vocavi te, et ecce benedicens benedixisti jam tertio.

11. Nunc ergo fuge in locum tuum. Dixi : Honorabo te, et nunc fraudavit te Dominus honore.

12. Et dixit Balaam ad Balac : Nonne et nuntiis tuis, quos misisti ad me, locutus sum, dicens :

13. Si mihi dederit Balac plenam domum suam argento et auro, non potero transgredi verbum Domini, facere illud bonum aut malum apud me ipsum : quaecumque dixerit Deus haec dicam ?

14. Et ecce nunc recurro in locum meum. Veni, consilium dabo tibi, quid faciet populus hic populum tuum in novissimo dierum.

15. Et assumens parabolam suam, dixit : Dicit Balaam filius Beor, dicit homo vere videns,

16. audiens eloquia Dei, sciens scientiam ab Altissimo, et visionem Dei videns in somno : revelati oculi ejus.

17. Ostendam ei, et non modo : beatifico, et non appropinquat. Orietur stella ex Jacob, exsurget homo ex Israel : et percutiet duces Moab, et praedabitur omnes filios Seth.

18. Et erit Edom haereditas, et erit haereditas Esau inimicus ejus : et Israel fecit in fortitudine.

19. Et exsurget ex Jacob, et perdet eum qui salvatur de civitate.

20. Et videns Amalec, et assumens parabolam suam, dixit : Initium gentium Amalec, et semen eorum peribit.

21. Et videns Cenaeum, et assumens parabolam suam, dixit : Fortis habitatio tua : et si posueris in petra nidum tuum,

22. καὶ ἐὰν γένηται τῷ Βεὼρ νοσσιὰ πανουργίας, Ἀσσύριοι αἰχμαλωτεύσουσί σε.

23. Καὶ ἰδὼν τὸν Ὠγ, καὶ ἀναλαβὼν τὴν παραβολὴν αὐτοῦ, εἶπεν· Ὠὼ, τίς ζήσεται, ὅταν θῇ ταῦτα ὁ Θεός;

24. Καὶ ἐξελεύσεται ἐκ χειρῶν Κιτταίων, καὶ κακώσουσιν Ἀσσοῦρ, καὶ κακώσουσιν Ἑβραίους, καὶ αὐτοὶ ὁμοθυμαδὸν ἀπολοῦνται.

25. Καὶ ἀναστὰς Βαλαὰμ ἀπῆλθεν ἀποστραφεὶς εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ, καὶ Βαλὰκ ἀπῆλθε πρὸς αὐτόν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΕ'.

1. Καὶ κατέλυσεν Ἰσραὴλ ἐν Σαττίν, καὶ ἐβεβήλωθη ὁ λαὸς ἐκπορνεῦσαι εἰς τὰς θυγατέρας Μωάβ,

2. καὶ ἐκάλεσαν αὐτοὺς εἰς τὰς θυσίας τῶν εἰδώλων αὐτῶν, καὶ ἔφαγεν ὁ λαὸς τῶν θυσιῶν αὐτῶν, καὶ προσκύνησαν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν,

3. καὶ ἐτελέσθη Ἰσραὴλ τῷ Βεελφεγώρ. Καὶ ὠργίσθη θυμῷ Κύριος τῷ Ἰσραὴλ.

4. Καὶ εἶπε Κύριος τῷ Μωϋσῇ· Λάβε πάντας τοὺς ἀρχηγούς τοῦ λαοῦ, καὶ παραδειγμάτισον αὐτοὺς Κυρίῳ κατέναντι τοῦ ἡλίου, καὶ ἀποστραφήσεται ὀργὴ θυμοῦ Κυρίου ἀπὸ Ἰσραὴλ.

5. Καὶ εἶπε Μωϋσῆς ταῖς φυλαῖς Ἰσραὴλ· Ἀποκτείνετε ἕκαστος τὸν οἰκεῖον αὐτοῦ τὸν τετελεσμένον τῷ Βεελφεγώρ.

6. Καὶ ἰδοὺ ἄνθρωπος τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἔλθων προσήγαγε τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ πρὸς τὴν Μαδιανίτιν ἐναντίον Μωϋσῇ, καὶ ἐναντίον πάσης συναγωγῆς υἱῶν Ἰσραὴλ· αὐτοὶ δὲ ἔχλαιον παρὰ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.

7. Καὶ ἰδὼν Φινεὲς υἱὸς Ἑλεάζαρ υἱοῦ Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως, ἐξανέστη ἐκ μέσου τῆς συναγωγῆς καὶ λαβὼν σειρομάστιον ἐν τῇ χειρὶ,

8. εἰσῆλθεν ὀπίσω τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Ἰσραηλίου εἰς τὴν κάμινον, καὶ ἀπεκέντησεν ἀμφοτέρους, τὸν τε ἄνθρωπον τὸν Ἰσραηλίτην, καὶ τὴν γυναῖκα διὰ τῆς μήτρας αὐτῆς, καὶ ἐπαύσατο ἡ πληγὴ ἀπὸ υἱῶν Ἰσραὴλ.

9. Καὶ ἐγένοντο οἱ τεθνηκότες ἐν τῇ πληγῇ, τέσσαρες καὶ εἴκοσι χιλιάδες.

10. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·

11. Φινεὲς υἱὸς Ἑλεάζαρ υἱοῦ Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως κατέπαυσε τὸν θυμὸν μου ἀπὸ υἱῶν Ἰσραὴλ ἐν τῷ ζήλῳ μου τὸν ζῆλον ἐν αὐτοῖς, καὶ οὐκ ἐξανήλωσα τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐν τῷ ζήλῳ μου.

12. Οὕτως εἶπον· Ἰδοὺ ἐγὼ δίδωμι αὐτῷ διαθήκην εἰρήνης,

13. καὶ ἔσται αὐτῷ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ μετ' αὐτὸν διαθήκη ἱερατείας αἰωνία, ἀνθ' ὧν ἐζήλωσε τῷ Θεῷ αὐτοῦ, καὶ ἐξήλασατο περὶ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ.

14. Τὸ δὲ ὄνομα τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Ἰσραηλίου τοῦ πεπληγότος, ὃς ἐπλήγη μετὰ τῆς Μαδιανίτιδος, Ζαμβρί, υἱὸς Σαλμὼν, ἀρχὸν οἴκου πατρίδος τῶν υἱῶν Συμεὼν.

15. Καὶ ὄνομα τῇ γυναικὶ τῇ Μαδιανίτιδι τῇ πεπληγυῖα, Χασβί, θυγάτηρ Σοῦρ, ἀρχόντος ἔθνους Ὀμμὼθ, οἴκου πατρίδος ἐστὶ τῶν Μαδιὰμ.

16. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων· Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, λέγων·

17. Ἐχθραίνετε τοῖς Μαδιαναῖοις καὶ πατάξατε αὐτούς,

22. et si fuerit ipsi Beor nidus astutiae, Assyrii captivum te ducent.

23. Et videns Og, et assumens parabolam suam, dixit: Heu! heu! quis vivet, cum posuerit haec Deus?

24. Et exhibunt de manu Citiorum, et affligent Assur, et affligent Hebraeos, et ipsi pariter peribunt.

25. Et exurgens Balaam abiit reversus in locum suum, et Balac abiit ad seipsum.

CAPUT XXV.

1. Et mansit Israel in Sattin, et pollutus est populus ut fornicaretur in filias Moab,

2. et vocaverunt eos ad sacrificia idolorum suorum, et manducavit populus de sacrificiis eorum, et adoravit idola eorum,

3. et consecratus est Israel ipsi Beelphegor. Et iratus est furore Dominus in Israel.

4. Et dixit Dominus Moysi: Accipe omnes principes populi, et ostenta eos Domino contra solem, et avertetur ira furoris Domini ab Israel.

5. Et dixit Moyses tribubus Israel: Occidite unusquisque proximum suum qui consecratus est ipsi Beelphegor.

6. Et ecce homo de filiis Israel veniens adduxit fratrem suum ad Madianitidem in conspectu Moysi, et in conspectu omnis synagogae filiorum Israel: ipsi autem stebant ad ostium tabernaculi testimonii.

7. Et videns Phinees filius Eleazari filii Aaron sacerdotis, exsurrexit de medio synagogae: et capiens syromastem in manu,

8. ingressus est post hominem Israelitem in caminum, et transfodit utrosque, hominem Israelitam, et mulierem per vulvam ejus, et cessavit plaga a filiis Israel.

9. Et fuerunt mortui in plaga, quatuor et viginti millia.

10. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens:

11. Phinees filius Eleazari sacerdotis sedavit furorem meum a filiis Israel, dum ego zelarem zelum in eos, et non consumpsi filios Israel in zelo meo.

12. Sic dicito: Ecce ego do ei testamentum pacis,

13. et erit ei et semini ejus post eum testamentum sacerdotii sempiternum, pro eo quod zelavit Deo suo, et depropiavi pro filiis Israel.

14. Nomen autem hominis Israelitae illius percussi, qui percussus est cum Madianitide, Zambri filius Salomon, princeps domus familiae filiorum Symeon.

15. Et nomen mulieri Madianitidi illi percussae, Chasbi, filia Sur principis gentis Ommoth, domus familiae est Madiam.

16. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens: Loquere filiis Israel, dicens:

17. Hostes sitis Madianitis et percutite eos,

18. ὅτι ἐχθραίνουσιν αὐτοὶ ὑμῖν ἐν δολιότητι, ὅσα δολιοῦσιν ὑμᾶς διὰ Φογὼρ καὶ διὰ Χασβὶ θυγατέρα ἄρχοντος Μαδιὰμ ἀδελφὴν αὐτῶν, τὴν πεπληγμένην ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς πληγῆς διὰ Φογὼρ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Κς'.

1. Καὶ ἐγένετο μετὰ τὴν πληγὴν, καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν καὶ Ἐλεάζαρ τὸν ἱερέα, λέγων·

2. Λάβε τὴν ἀρχὴν πάσης συναγωγῆς υἱῶν Ἰσραὴλ ἀπὸ εἰκοσαετούς καὶ ἑπάνω κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος παρατάσσεται ἐν Ἰσραὴλ.

3. Καὶ ἐλάλησε Μωϋσῆς καὶ Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς ἐν Ἀραβὼθ Μωάβ ἐπὶ τοῦ Ἰορδάνου κατὰ Ἱεριχώ, λέγων·

4. Ἀπὸ εἰκοσαετούς καὶ ἑπάνω, ὃν τρόπον συνέταξε Κύριος τῷ Μωϋσῇ. Καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ οἱ ἐξεληθόντες ἐξ Αἰγύπτου·

5. Ῥουβὴν πρωτότοκος Ἰσραὴλ· υἱοὶ δὲ Ῥουβὴν· Ἐνώχ, καὶ ὄμιλος τοῦ Ἐνώχ· τῷ Φαλλοῦ, ὄμιλος τοῦ Φαλλοῦ·

6. τῷ Ἀσρών, ὄμιλος τοῦ Ἀσρωνί· τῷ Χαρμί, ὄμιλος τοῦ Χαρμί.

7. Οὗτοι ὄμιλοι Ῥουβὴν. Καὶ ἐγένετο ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν, τρεῖς καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ ἑπτακόσιοι καὶ τριάκοντα.

8. Καὶ υἱοὶ Φαλλοῦ· Ἐλιάβ.

9. Καὶ υἱοὶ Ἐλιάβ· Ναμουήλ, καὶ Δαθάν, καὶ Ἀβειρών· οὗτοι ἐπίκλητοι τῆς συναγωγῆς, οὗτοι εἰσιν οἱ ἐπισυστάντες ἐπὶ Μωϋσῇ καὶ Ἀαρὼν ἐν τῇ συναγωγῇ Κορέ, ἐν τῇ ἐπισυστάσει Κυρίου·

10. καὶ ἀνοίξασα ἡ γῆ τὸ στόμα αὐτῆς κατέπιεν αὐτοὺς καὶ Κορέ, ἐν τῷ θανάτῳ τῆς συναγωγῆς αὐτοῦ, ὅτε κατέφαγε πῦρ τοὺς πεντήκοντα καὶ διακοσίους, καὶ ἐγενήθησαν ἐν σημείῳ.

11. Οἱ δὲ υἱοὶ Κορέ οὐκ ἀπέθανον.

12. Καὶ οἱ υἱοὶ Συμεὼν, ὁ ὄμιλος τῶν υἱῶν Συμεὼν· τῷ Ναμουήλ, ὄμιλος ὁ Ναμουήλ· τῷ Ἰαμίν, ὄμιλος ὁ Ἰαμινί· τῷ Ἰαχίν, ὄμιλος ὁ Ἰαχινί·

13. τῷ Ζαρά, ὄμιλος ὁ Ζαραί· τῷ Σαούλ, ὄμιλος ὁ Σαουλί.

14. Οὗτοι ὄμιλοι Συμεὼν ἐκ τῆς ἐπισκέψεως αὐτῶν, δύο καὶ εἴκοσι χιλιάδες καὶ διακόσιοι. (α)

15. Υἱοὶ δὲ Ἰούδα· Ἡρ καὶ Αὐνάν· καὶ ἀπέθανον Ἡρ καὶ Αὐνάν ἐν γῇ Χαναάν.

20. Καὶ ἐγένοντο οἱ υἱοὶ Ἰούδα κατὰ ὄμιλους αὐτῶν· τῷ Σηλώμ, ὄμιλος ὁ Σηλωνί· τῷ Φαρές, ὄμιλος ὁ Φαρεσί· τῷ Ζαρά, ὄμιλος ὁ Ζαραί·

21. καὶ ἐγένοντο οἱ υἱοὶ Φαρές, τῷ Ἀσρών, ὄμιλος ὁ Ἀσρωνί· τῷ Ἰαμούν, ὄμιλος ὁ Ἰαμουνί.

22. Οὗτοι ὄμιλοι τοῦ Ἰούδα κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν αὐτῶν, ἕξ καὶ ἑβδομήκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι.

23. Καὶ υἱοὶ Ἰσάχαρ κατὰ ὄμιλους αὐτῶν· τῷ Θωλά, ὄμιλος ὁ Θωλαί· τῷ Φουά, ὄμιλος ὁ Φουαί·

24. τῷ Ἰασούβ, ὄμιλος ὁ Ἰασουβί· τῷ Σαμράμ, ὄμιλος ὁ Σαμραμί.

25. Οὗτοι ὄμιλοι Ἰσάχαρ ἐκ ἐπισκέψεως αὐτῶν, τέσσαρες καὶ εἰήκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι.

26. Υἱοὶ Ζαβουλὼν κατὰ ὄμιλους αὐτῶν· τῷ Σαρέδ, ὄμιλος ὁ Σαρεδί· τῷ Ἀλλών, ὄμιλος ὁ Ἀλλωνί· τῷ Ἀλλήλ, ὄμιλος ὁ Ἀλληλί.

18. quoniam hostes ipsi sunt vobis in dolo, quaecumque decipiant vos per Phogor et per Chasbi filiam principis Midiam sororem eorum, quae percussa est in die plagae propter Phogor.

CAPUT XXVI.

1. Et factum est post plagam, et locutus est Dominus a I Moysen et Eleazarum sacerdotem, dicens :

2. Accipe principium totius synagoga filiorum Israel a viginti annis et supra secundum domos familiarum eorum, omnis qui procedit ad standum in acie in Israel.

3. Et locutus est Moyses et Eleazar sacerdos in Arabothi Moab super Jordanem contra Jericho, dicens :

4. A viginti annis et supra, quemadmodum constituit Dominus Moysi. Et filii Israel qui exierunt ex Aegypto :

5. Ruben primogenitus Israel. Filii autem Ruben : Enoch, et populus ipsius Enoch : ipsi Phallu, populus Phallui :

6. ipsi Asron, populus Asroni : ipsi Charmi, populus Charmi.

7. Hi sunt populi Ruben. Et fuit recognitio eorum, tria et quadraginta millia et septingenti et triginta.

8. Et filii Phallu : Heliab.

9. Et filii Heliab : Namuel, et Dathan, et Abiron : hi nominati synagoga, hi sunt qui conjurarunt super Moysen et Aaron in synagoga Core, in conjuratione Domini :

10. et aperiens terra os suum deglutivit eos et Core, in morte synagoga ejus, quando devoravit ignis quinquaginta et ducentos, et facti sunt in signum.

11. Filii autem Core non sunt mortui.

12. Et filii Symeon, populus filiorum Symeon : ipsi Namuel, populus qui Namueli : ipsi Jamin, populus qui Jamin : ipsi Jachin, populus Jachini :

13. ipsi Zare, populus qui Sarai : ipsi Saul populus qui Sauli.

14. Hi sunt populi Symeon ex recognitione eorum, duo et viginti millia et ducenti.

19. Filii autem Juda : Er et Aynan : et mortui sunt Er et Aynan in terra Chanaan.

20. Et fuerunt filii Juda secundum populos eorum : ipsi Selom, populus qui Seloni : ipsi Phares, populus qui Pharesi : ipsi Zara, populus qui Zarai :

21. et fuerunt filii Phares, ipsi Asron, populus qui Asroni : ipsi Jamun, populus qui Jamuni.

22. Hi sunt populi Juda secundum recognitionem eorum, sex et septuaginta millia et quingenti.

23. Et filii Issachar secundum populos eorum : ipsi Thola, populus qui Tholai : ipsi Phua, populus qui Phuai :

24. ipsi Jasub, populus qui Jasubi : ipsi Samrami, populus qui Samrami.

25. Hi populi Issachar ex recognitione eorum, quatuor et sexaginta millia et quadringenti.

26. Filii Zabulon secundum populos eorum : ipsi Sared, populus qui Saredi : ipsi Allon, populus qui Alloni : ipsi Allel, populus qui Alleli.

27. Οὗτοι δῆμοι Ζαβουλὼν ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν, ἐξήκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι. (b)

(a) 15. Υἱοὶ Γὰδ κατὰ δῆμους αὐτῶν τῷ Σαφὼν, δῆμος ὁ Σαφὼν· τῷ Ἀγγί, δῆμος ὁ Ἀγγί· τῷ Σουνί, δῆμος ὁ Σουνί·

16. τῷ Ἀζενί, δῆμος ὁ Ἀζενί· τῷ Ἀδδί, δῆμος ὁ Ἀδδί·

17. τῷ Ἀροαδί, δῆμος ὁ Ἀροαδί· τῷ Ἀριήλ, δῆμος ὁ Ἀριήλ·

18. Οὗτοι δῆμοι υἱῶν Γὰδ ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν, τέσσαρες καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι.

(c) 44. Υἱοὶ Ἀσήρ κατὰ δῆμους αὐτῶν τῷ Ἰαμίν, δῆμος ὁ Ἰαμίν· τῷ Ἰεσοῦ, δῆμος ὁ Ἰεσοῦ· τῷ Βαριά, δῆμος ὁ Βαριά·

45. τῷ Χοβέρ, δῆμος ὁ Χοβέρ· τῷ Μελχιήλ, δῆμος ὁ Μελχιήλ·

46. Καὶ τὸ ὄνομα θυγατρὸς Ἀσήρ, Σάρα.

47. Οὗτοι δῆμοι Ἀσήρ ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν, τρεῖς καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι.

(b) 28. Υἱοὶ Ἰωσήφ κατὰ δῆμους αὐτῶν, Μανασσῆ καὶ Ἐφραΐμ.

29. Υἱοὶ Μανασσῆ, τῷ Μαχίρ, δῆμος ὁ Μαχίρ. Καὶ Μαχίρ ἐγέννησε τὸν Γαλαάδ· τῷ Γαλαάδ, δῆμος ὁ Γαλαάδ·

30. Καὶ οὗτοι υἱοὶ Γαλαάδ· Ἀχίεζερ, δῆμος ὁ Ἀχίεζερ· τῷ Χελέγ, δῆμος ὁ Χελέγ·

31. τῷ Ἐσριήλ, δῆμος ὁ Ἐσριήλ· τῷ Συχέμ, δῆμος ὁ Συχέμ·

32. τῷ Συμαέρ, δῆμος ὁ Συμαέρ· καὶ τῷ Ὀφέρ, δῆμος ὁ Ὀφέρ·

33. Καὶ τῷ Σαλπαάδ υἱῷ Ὀφέρ οὐκ ἐγένοντο αὐτῷ υἱοί, ἀλλ' ἡ θυγατέρα. Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν θυγατέρων Σαλπαάδ· Μααλά, καὶ Νουά, καὶ Ἐγλά, καὶ Μελχά, καὶ Θερσά.

34. Οὗτοι δῆμοι Μανασσῆ ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν, δύο καὶ πενήκοντα χιλιάδες καὶ ἑπτακόσιοι.

35. Καὶ οὗτοι υἱοὶ Ἐφραΐμ· τῷ Σουθαλά, δῆμος ὁ Σουθαλά· τῷ Τανάχ, δῆμος ὁ Τανάχ·

36. Οὗτοι υἱοὶ Σουθαλά· τῷ Ἐδέν, δῆμος ὁ Ἐδέν·

37. Οὗτοι δῆμοι Ἐφραΐμ ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν, δύο καὶ τριάκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι.

38. Οὗτοι δῆμοι υἱῶν Ἰωσήφ κατὰ δῆμους αὐτῶν. Υἱοὶ Βενιαμὴν κατὰ δῆμους αὐτῶν· τῷ Βαλί, δῆμος ὁ Βαλί· τῷ Ἀσυβέρ, δῆμος ὁ Ἀσυβέρ· τῷ Ἰαχιράν, δῆμος ὁ Ἰαχιράν·

39. τῷ Σωφάν, δῆμος ὁ Σωφάν·

40. Καὶ ἐγένοντο οἱ υἱοὶ Βαλί· Ἀδάρ καὶ Νοεμάν· τῷ Ἀδάρ, δῆμος ὁ Ἀδάρ· καὶ τῷ Νοεμάν, δῆμος ὁ Νοεμάν·

41. Οὗτοι υἱοὶ Βενιαμὴν κατὰ δῆμους αὐτῶν ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν, πέντε καὶ τριάκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι.

42. Καὶ υἱοὶ Δάν κατὰ δῆμους αὐτῶν· τῷ Σαμέ, δῆμος ὁ Σαμέ· οὗτοι δῆμοι Δάν κατὰ δῆμους αὐτῶν.

43. Πάντες οἱ δῆμοι Σαμέ κατ' ἐπισκοπὴν αὐτῶν, τέσσαρες καὶ ἐξήκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι.

44. Υἱοὶ Νεφθαλί κατὰ δῆμους αὐτῶν· τῷ Ἀσιήλ, δῆμος ὁ Ἀσιήλ· τῷ Γαυνί, δῆμος ὁ Γαυνί· (c)

45. τῷ Ἰεσέρ, δῆμος ὁ Ἰεσέρ· τῷ Σελλήμ, δῆμος ὁ Σελλήμ·

27. Hi populi Zabulon ex recognitione eorum, sexaginta millia et quingenti.

15. Filii Gad secundum populos eorum : ipsi Saphon, populus qui Saphoni : ipsi Angi, populus qui Angi : ipsi Suni, populus qui Suni :

16. ipsi Azeni, populus qui Azeni : ipsi Addi, populus qui Addi :

17. ipsi Aroadi, populus qui Aroadi : ipsi Ariel, populus qui Arieli.

18. Hi populi filiorum Gad ex recognitione eorum, quatuor et quadraginta millia et quingenti.

44. Filii Aser secundum populos eorum : ipsi Jamin, populus qui Jamini : ipsi Jesu, populus qui Jesui : ipsi Baria, populus qui Baria :

45. ipsi Chober, populus qui Choberi : ipsi Melchiel, populus qui Melchiel.

46. Et nomen filiae Aser, Sara.

47. Hi populi Aser ex recognitione eorum, tria et quadraginta millia et quingenti.

28. Filii Joseph secundum populos eorum, Manasse et Ephraim.

29. Filii Manasse, ipsi Machir, populus qui Machiri. Et Machir genuit Galaad : ipsi Galaad, populus qui Galaadi.

30. Et hi filii Galaad : ipsi Achiezer, populus qui Achiezeri : ipsi Cheleg, populus qui Chelegi :

31. ipsi Esriel, populus qui Esrieli : ipsi Sychem, populus qui Sychemi :

32. ipsi Symaer, populus qui Symaeri : et ipsi Opher, populus qui Opheri.

33. Et ipsi Salpaad filio Opher non fuerunt ei filii, sed filiae. Et haec nomina filiarum Salpaad : Maala, et Nua, et Eglia, et Melcha, et Thersa.

34. Hi populi Manasse ex recognitione eorum, duo et quinquaginta millia et septingenti.

35. Et hi filii Ephraim : ipsi Suthala, populus qui Suthalan : ipsi Tanach, populus qui Tanachi.

36. Hi filii Suthala : ipsi Eden, populus qui Edeni.

37. Hi populi Ephraim ex recognitione eorum, duo et triginta millia et quingenti.

38. Hi populi filiorum Joseph secundum populos eorum. Filii Benjamin secundum populos eorum : ipsi Bale, populus qui Bali : ipsi Asyber, populus qui Asyberi : ipsi Jachiran, populus qui Jachirani :

39. ipsi Sophan, populus qui Sophani.

40. Et fuerunt filii Bale : Adar et Noeman : ipsi Adar, populus qui Adari : et ipsi Noeman, populus qui Noemani.

41. Hi filii Benjamin secundum populos eorum ex recognitione eorum, quinque et triginta millia et quingenti.

42. Et filii Dan secundum populos eorum : ipsi Same, populus qui Samei : hi populi Dan secundum populos eorum.

43. Omnes populi Samei secundum recognitionem eorum, quatuor et sexaginta millia et quingenti.

44. Filii Nephthali secundum populos eorum : ipsi Asiel, populus qui Asieli : ipsi Gayni, populus qui Gayni :

45. ipsi Jeser, populus qui Jeseri : ipsi Sellem, populus qui Sellemi.

50. Οὗτοι δῆμοι Νεφθαλί ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν, τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ τριακόσιοι.

51. Αὕτη ἡ ἐπίσκεψις υἱῶν Ἰσραὴλ, ἑξακόσιαι χιλιάδες καὶ χίλιοι καὶ ἑπτακόσιοι καὶ τριάκοντα.

52. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·

53. Τούτοις μερισθήσεται ἡ γῆ, κληρονομεῖν ἐξ ἀριθμοῦ ὀνομάτων,

54. τοῖς πλείοσι πλεονάσεις τὴν κληρονομίαν, καὶ τοῖς ἐλάττοσιν ἐλαττώσεις τὴν κληρονομίαν αὐτῶν· ἑκάστῳ, καθὼς ἐπεσκέπησαν, δοθήσεται ἡ κληρονομία αὐτῶν.

55. Διὰ κλήρων μερισθήσεται ἡ γῆ τοῖς ὀνόμασι, κατὰ φυλὰς πατριῶν αὐτῶν κληρονομήσουσιν.

56. Ἐκ τοῦ κλήρου μεριεῖς τὴν κληρονομίαν αὐτῶν ἀναμέσον πολλῶν καὶ ὀλίγων.

57. Καὶ υἱοὶ Λευὶ κατὰ δῆμους αὐτῶν τῷ Γεδσον, δῆμος ὁ Γεδσονί· τῷ Καάθ, δῆμος ὁ Καάθ· τῷ Μεραρί, δῆμος ὁ Μεραρί.

58. Οὗτοι δῆμοι υἱῶν Λευὶ· δῆμος ὁ Λοβενί, δῆμος ὁ Χεβρωνί, δῆμος ὁ Κορέ, καὶ δῆμος ὁ Μουσί. Καὶ Καάθ ἐγέννησε τὸν Ἀμράμ·

59. τὸ δὲ ὄνομα τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, Ἰωχαβέδ θυγάτηρ Λευὶ, ἡ ἔτεκε τούτους τῷ Λευὶ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ἔτεκε τῷ Ἀμράμ τὸν Ἀαρὼν καὶ Μωϋσῆν, καὶ Μαριάμ τὴν ἀδελφὴν αὐτῶν.

60. Καὶ ἐγεννήθησαν τῷ Ἀαρὼν, ὁ, τε Ναδάβ, καὶ Ἀβιοὺδ, καὶ Ἐλεάζαρ, καὶ Ἰθάμαρ.

61. Καὶ ἀπέθανε Ναδάβ καὶ Ἀβιοὺδ ἐν τῷ προστερεῖν αὐτοὺς πῦρ ἀλλότριον ἐναντὶ Κυρίου ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινᾶ.

62. Καὶ ἐγεννήθησαν ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν, τρεῖς καὶ εἴκοσι χιλιάδες, πᾶν ἀρσενικὸν ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω· οὐ γὰρ συνεπεσκέπησαν ἐν μέσῳ υἱῶν Ἰσραὴλ, ὅτι οὐ οἶδεται αὐτοῖς κλῆρος ἐν μέσῳ υἱῶν Ἰσραὴλ.

63. Καὶ αὕτη ἡ ἐπίσκεψις Μωϋσῆ καὶ Ἐλεάζαρ τοῦ ἱερέως, οἱ ἐπεσκέψαντο τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐν Ἀραβῶθ Μωάβ, ἐπὶ τοῦ Ἰορδάνου κατὰ Ἰεριχὺ.

64. Καὶ ἐν τούτοις οὐκ ἦν ἄνθρωπος τῶν ἐπισκεμμένων ὑπὸ Μωϋσῆ καὶ Ἀαρὼν, οὗς ἐπεσκέψαντο τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινᾶ.

65. Ὅτι εἶπα Κύριος αὐτοῖς· Θανάτῳ ἀποθανοῦντι ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ οὐ κατελείφθη ἐξ αὐτῶν οὐδὲ εἷς, πλην Χάλεβ υἱὸς Ἰεφοννῆ, καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΖ'.

1. Καὶ προσελθοῦσαι αἱ θυγατέρες Σαλπαὰδ υἱοῦ Ὀφέρ, υἱοῦ Γαλαὰδ, υἱοῦ Μαχίρ, τοῦ δῆμου Μανασσῆ, τῶν υἱῶν Ἰωσήφ, καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν, Μααλά, καὶ Νουά, καὶ Ἐγλά, καὶ Μελχά, καὶ Θερσά,

2. καὶ στᾶσαι ἐναντὶ Μωϋσῆ, καὶ ἐναντὶ Ἐλεάζαρ τοῦ ἱερέως, καὶ ἐναντὶ τῶν ἀρχόντων, καὶ ἐναντὶ πάσης συναγωγῆς ἐπὶ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, λέγουσιν·

3. Ὁ πατὴρ ἡμῶν ἀπέθανεν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ αὐτὸς οὐκ ἦν ἐν μέσῳ τῆς συναγωγῆς τῆς ἐπισυστάσεως ἐναντὶ Κυρίου ἐν τῇ συναγωγῇ Κορέ, ὅτι δι' ἁμαρτίαν αὐτοῦ ἀπέθανε, καὶ υἱοὶ οὐκ ἐγένοντο αὐτῷ. Μὴ ἐξαλειφθῇ τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς ἡμῶν ἐκ μέσου τοῦ δῆμου αὐτοῦ, ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτῷ υἱός· ὅρα ἡμῖν κατάρχεσιν ἐν μέσῳ ἀδελφῶν πατρὸς ἡμῶν.

50. Illi populi Nephthali ex recognitione eorum, quadraginta millia et trecenti.

51. Haec est recognitio filiorum Israel, sexcenta millia et mille et septingenti et triginta.

52. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens :

53. His dividetur terra, ad haereditandum ex numero nominum,

54. iis qui plures sunt multiplicabis haereditatem, et iis qui pauciores minues haereditatem eorum : unicuique, sicut recogniti sunt, dabitur haereditas eorum.

55. Per sortes distribuetur terra nominibus, secundum tribus familiarum suarum haereditabunt.

56. Ex sorte distribues haereditatem eorum inter multos et paucos.

57. Et filii Levi secundum populos eorum : ipsi Gedson, populus qui Gedsoni : ipsi Caath, populus qui Caathi : ipsi Merari, populus qui Merari.

58. Hi populi filiorum Levi : populus qui Lobeni, populus qui Chebroni, populus qui Core, et populus qui Musi. Et Caath genuit Amram :

59. nomen autem uxoris ejus, Jochabed filia Levi, quae genuit istos ipsi Levi in Aegypto, et genuit ipsi Amram Aaron et Moysen, et Mariam sororem eorum.

60. Et nati sunt ipsi Aaron, Nadab, et Abiud, et Eleazar, et Ithamar.

61. Et mortuus est Nabad et Abiud in offerendo eos ignem alienum ante Dominum in deserto Sina.

62. Et fuerunt ex recognitione eorum, tria et viginti millia, omne masculinum ab uno mense et supra : non enim recogniti sunt in medio filiorum Israel, quia non datur eis sors in medio filiorum Israel.

63. Et haec est recognitio Moysi et Eleazari sacerdotis, qui recognoverunt filios Israel in Araboth Moab super Jordanem contra Jericho.

64. Et in his non fuit homo ex iis qui recogniti fuerant sub Moyse et Aaron, quos recognoverunt filios Israel in deserto Sina.

65. Quoniam dixit Dominus eis : Morte morientur in deserto, et non remansit ex eis ullus, nisi Chaleb filius Jephonne, et Jesus filius Nave.

CAPUT XXVII.

1. Et accedentes filiae Salpaad filii Opher, filii Galaad, filii Machir, populi Manasse, de filiis Joseph, et haec nomina earum, Maala, et Nua, et Egla, et Melcha, et Thersa,

2. et stantes ante Moysen, et ante Eleazarum sacerdotem, et ante principes, et ante omnem synagogam ad ostium tabernaculi testimonii, dicunt :

3. Pater noster mortuus est in deserto, et ipse non fuit in medio synagoge conjurantis contra Dominum in synagoga Core, quoniam propter peccatum suum mortuus est, et filii non fuerunt ei. Ne deleatur nomen patris nostri de medio populi sui, quoniam non est ei filius : date nobis possessionem in medio fratrum patris nostri.

4. Καὶ προσήγαγε Μωϋσῆς τὴν κρίσιν αὐτῶν ἔναντι Κυρίου.

5. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·

6. Ὅρθως θυγατέρες Σαλπαὰδ λαλήκασι. Δόμα δώσεις αὐταῖς κατὰσχισιν κληρονομίας ἐν μέσῳ ἀδελφῶν πατρὸς αὐτῶν, καὶ περιθήσεις τὸν κλῆρον τοῦ πατρὸς αὐτῶν αὐταῖς.

7. Καὶ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ λαλήσεις, λέγων·

8. Ἄνθρωπος ἐὰν ἀποθάνῃ, καὶ υἱὸς μὴ ᾖ αὐτῷ, περιθήσεται τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ.

9. Ἐὰν δὲ μὴ ᾖ θυγάτηρ αὐτῷ, δώσετε τὴν κληρονομίαν τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ.

10. Ἐὰν δὲ μὴ ᾖσιν αὐτῷ ἀδελφοί, δώσετε τὴν κληρονομίαν τῷ ἀδελφῷ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ.

11. Ἐὰν δὲ μὴ ᾖσιν ἀδελφοί τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, δώσετε τὴν κληρονομίαν τῷ οἰκείῳ τῷ ἑγγίστῳ αὐτοῦ ἐκ τῆς φυλῆς αὐτοῦ, κληρονομήσαι τὰ αὐτοῦ. Καὶ ἔσται τοῦτο τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ δικαίωμα κρίσεως, καθὰ συνέταξε Κύριος τῷ Μωϋσῇ.

12. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν· Ἀνάβηθι εἰς τὸ ὄρος τὸ ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, τοῦτο τὸ ὄρος Ναβαὺ, καὶ ἴδε τὴν γῆν Χαναάν, ἣν ἐγὼ δίδωμι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἐν κατασχέσει.

13. Καὶ ὄψῃ αὐτήν, καὶ προστεθήσῃ πρὸς τὸν λαόν σου καὶ σὺ, καθὰ προσετέθη Ἀαρὼν ὁ ἀδελφός σου ἐν Ὄρ τῷ ὄρει.

14. Διότι παρέβητε τὸ ῥῆμά μου ἐν τῇ ἐρήμῳ Σιν, ἐν τῷ ἀντιπύπτειν τὴν συναγωγὴν ἀγιάσαι με, οὐχ ἡγιάσατέ με ἐπὶ τῷ ὕδατι ἔναντι αὐτῶν· τοῦτ' ἔστι τὸ ὕδωρ ἀντιλογίας ἐν Κάδης ἐν τῇ ἐρήμῳ Σιν.

15. Καὶ εἶπε Μωϋσῆς πρὸς Κύριον·

16. Ἐπισκεψάσθω Κύριος ὁ Θεὸς τῶν πνευμάτων καὶ πάσης σαρκὸς ἀνθρώπων ἐπὶ τῆς συναγωγῆς ταύτης,

17. ὅστις ἐξελεύσεται πρὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ ὅστις εἰσελεύσεται πρὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ ὅστις ἐξάξει αὐτούς, καὶ ὅστις ἐξάξει αὐτούς, καὶ οὐκ ἔσται ἡ συναγωγὴ Κυρίου ὥσαὶ πρόβατα οἷς οὐκ ἔστι ποιμήν.

18. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων· Λάβε πρὸς σεαυτὸν Ἰησοῦν υἱὸν Ναυῆ, ἀνθρώπον ὅστις ἔχει πνεῦμα ἐν ἑαυτῷ, καὶ ἐπιθήσεις τὰς χεῖράς σου ἐπ' αὐτόν,

19. καὶ στήσεις αὐτόν ἔναντι Ἑλεάζαρ τοῦ ἱερέως, καὶ ἐντελῇ αὐτῷ ἔναντι πάσης συναγωγῆς, καὶ ἐντελῇ περὶ αὐτοῦ ἐναντίον αὐτῶν.

20. Καὶ δώσεις τῆς δόξης σου ἐπ' αὐτόν, ὥπως ἂν εἰσκούσωσιν αὐτοῦ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ.

21. Καὶ ἔναντι Ἑλεάζαρ τοῦ ἱερέως στήσεται, καὶ ἐπερωτήσουσιν αὐτόν τὴν κρίσιν τῶν δῆλων ἔναντι Κυρίου. Ἐπὶ τῷ στόματι αὐτοῦ ἐξελεύσονται, καὶ ἐπὶ τῷ στόματι αὐτοῦ εἰσελεύσονται, αὐτὸς καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ δημοθυμαδὸν, καὶ πᾶσα ἡ συναγωγή.

22. Καὶ ἐποίησε Μωϋσῆς καθὰ ἐνετείλατο αὐτῷ Κύριος· καὶ λαβὼν τὸν Ἰησοῦν ἔστησεν αὐτόν ἐναντίον Ἑλεάζαρ τοῦ ἱερέως, καὶ ἐναντίον πάσης συναγωγῆς,

23. καὶ ἐπέθηκε τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπ' αὐτόν, καὶ συνέστησεν αὐτόν, καθὰ περ συνέταξε Κύριος τῷ Μωϋσῇ.

4. Et retulit Moyses iudicium earum ante Dominum.

5. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens :

6. Recte filiae Salpaad locutae sunt. Datum dabis eis possessionem hereditatis in medio fratrum patris earum, et appones sortem patris earum eis.

7. Et filiis Israel loqueris, dicens :

8. Homo si mortuus fuerit, et filius non fuerit ei, apponetis hereditatem ejus filiae ejus.

9. Si autem non fuerit ei filia, dabitis hereditatem fratri ejus.

10. Si autem non fuerint ei fratres, dabitis hereditatem fratri patris ejus.

11. Si autem non fuerint fratres patris ejus, dabitis hereditatem domestico qui propinquior sit ei de tribu ejus, ad hereditandum ea quae illius. Et erit hoc filiis Israel justificatio iudicii, sicut constituit Dominus Moysi.

12. Et dixit Dominus ad Moysen : Ascende in montem istum qui trans Jordanem, hic est mons Nabau, et vide terram Chanaan, quam ego do filiis Israel in possessionem.

13. Et videbis eam, et apponeris ad populum tuum et tu, sicut appositus est Aaron frater tuus in Or monte.

14. Propterea quod transgressi estis verbum meum in deserto Sin, cum resisteret synagoga sanctificare me, non sanctificastis me super aqua ante eos : haec est aqua contradictionis in Cades in deserto Sin.

15. Et dixit Moyses ad Dominum :

16. Provideat Dominus Deus spirituum et omnis carnis hominem super synagogam hanc,

17. qui egrediatur ante faciem eorum, et qui ingrediatur ante faciem eorum, et qui educat eos, et qui inducat eos, et non erit synagoga Domini sicut oves quibus non est pastor.

18. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens : Accipe ad teipsum Jesum filium Nave, hominem qui habet spiritum in seipso, et imponea manus tuas super eum,

19. et statues eam in conspectu Eleazari sacerdotis, et mandabis ei in conspectu omnis synagogae, et mandabis de eo coram eis.

20. Et dabis de gloria tua super eum, ut exaudiant eum filii Israel.

21. Et in conspectu Eleazari sacerdotis statuatur, et interrogabunt eum iudicium manifestorum ante Dominum. In ore ejus exhibunt, et in ore ejus introibunt, ipse et filii Israel pariter, et omnis synagoga.

22. Et fecit Moyses sicut praecepit ei Dominus : et assumens Jesum statuit eum in conspectu Eleazari sacerdotis, et in conspectu omnis synagogae,

23. et imposuit manus suas super eum, et commendavit eum, sicut praecepit Dominus Moysi.

1. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·

1. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens :

2. Ἐντεῖλαι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἔρεῖς πρὸς αὐτοὺς, λέγων· Ἐγὼ δῶρά μου, δόματά μου, καρπώματά μου εἰς ὁσμὴν εὐωδίας διατηρήσετε προσφέρειν ἐμοὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς μου.

3. Καὶ ἔρεῖς πρὸς αὐτούς· Ταῦτα τὰ καρπώματα ἔσα προσάξετε Κυρίῳ, ἄμνους ἐνιαυσίους ἁμώμους δύο τὴν ἡμέραν εἰς ὀλοκαύτωσιν ἐνδελεγῶς.

4. Τὸν ἄμνον τὸν ἕνα ποιήσεις τὸ τοπρωτὶ, καὶ τὸν ἄμνον τὸν δεύτερον ποιήσεις τὸ πρὸς ἑσπέραν.

5. Καὶ ποιήσεις τὸ δέκατον τοῦ οἴφι σεμιδάλιν εἰς θυσίαν ἀναπεποιημένην ἐν ἐλαίῳ ἐν τέταρτῳ τοῦ ἴν.

6. Ὀλοκαύτωμα ἐνδελεγισμοῦ, ἡ γενομένη ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ εἰς ὁσμὴν εὐωδίας Κυρίῳ.

7. Καὶ σπονδὴν αὐτοῦ τὸ τέταρτον τοῦ ἴν τῷ ἄμνῳ τῷ ἐνί. Ἐν τῷ ἁγίῳ σπείσεις σπονδὴν σίκερα Κυρίῳ.

8. Καὶ τὸν ἄμνον τὸν δεύτερον ποιήσεις τὸ πρὸς ἑσπέραν· κατὰ τὴν θυσίαν αὐτοῦ καὶ κατὰ τὴν σπονδὴν αὐτοῦ ποιήσετε εἰς ὁσμὴν εὐωδίας Κυρίῳ.

9. Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων προσάξετε δύο ἄμνους ἐνιαυσίους ἁμώμους, καὶ δύο δέκατα σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν καὶ σπονδὴν,

10. ὀλοκαύτωμα σαββάτων ἐν τοῖς σαββάτοις, ἐπὶ τῆς ὀλοκαυτώσεως τῆς διαπαντός καὶ τὴν σπονδὴν αὐτοῦ.

11. Καὶ ἐν ταῖς νεομηνίαις προσάξετε ὀλοκαύτωμα τῷ Κυρίῳ, μόσχους ἐκ βοῶν δύο, καὶ κριὸν ἕνα, ἄμνους ἐνιαυσίους ἑπτὰ ἁμώμους.

12. Τρία δέκατα σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ τῷ μόσχῳ τῷ ἐνί, καὶ δύο δέκατα σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ τῷ κριῷ τῷ ἐνί.

13. δέκατον δέκατον σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ τῷ ἄμνῳ τῷ ἐνί θυσίαν, ὁσμὴν εὐωδίας, κάρπωμα Κυρίῳ.

14. Ἡ σπονδὴ αὐτῶν τὸ ἥμισυ τοῦ ἴν ἔσται τῷ μόσχῳ τῷ ἐνί· καὶ τὸ τρίτον τοῦ ἴν ἔσται τῷ κριῷ τῷ ἐνί· καὶ τὸ τέταρτον τοῦ ἴν ἔσται τῷ ἄμνῳ τῷ ἐνί οἴνου. Τοῦτο τὸ ὀλοκαύτωμα μῆνα ἐκ μηνὸς εἰς τοὺς μῆνας τοῦ ἐνιαυτοῦ.

15. Καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας Κυρίῳ, ἐπὶ τῆς ὀλοκαυτώσεως τῆς διαπαντός ποιηθήσεται, καὶ ἡ σπονδὴ αὐτοῦ.

16. Καὶ ἐν τῷ μηνὶ τῷ πρώτῳ τισσαρεκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς πάσχα Κυρίῳ.

17. Καὶ τῇ πεντακαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τούτου ἑορτὴ, ἑπτὰ ἡμέρας ἄζυμα ἔδεσθε.

18. Καὶ ἡμέρα ἡ πρώτη ἐπὶ κλητος ἁγία ἔσται ὑμῖν· πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε.

19. Καὶ προσάξετε ὀλοκαυτώματα κάρπωμα Κυρίῳ, μόσχους ἐκ βοῶν δύο, κριὸν ἕνα, ἄμνους ἐνιαυσίους ἑπτὰ· ἁμώμοι ἔσονται ὑμῖν.

20. Καὶ θυσία αὐτῶν σεμιδάλις ἀναπεποιημένη ἐν ἐλαίῳ· τρία δέκατα τῷ μόσχῳ τῷ ἐνί, καὶ δύο δέκατα τῷ κριῷ τῷ ἐνί.

21. Δέκατον δέκατον ποιήσεις τῷ ἄμνῳ τῷ ἐνί, τοῖς ἑπτὰ ἁμνοῖς.

22. Καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, ἐξιλάσασθαι περὶ ὑμῶν.

23. πλὴν τῆς ὀλοκαυτώσεως τῆς διαπαντός τῆς πρωΐνης, ἥ ἐστὶν ὀλοκαύτωμα ἐνδελεγισμοῦ.

24. Ταῦτα κατὰ ταῦτα ποιήσετε τὴν ἡμέραν εἰς τὰς

2. Præcipe filiis Israel, et dices ad eos, dicens : Munera mea, data mea, oblationes meas in odorem suavitatis observabitis offerre mihi in solemnitatibus meis.

3. Et dices ad eos : Hæ sunt oblationes quas adducetis Domino, agnos anniculos sine macula duos die in holocaustosim jugiter.

4. Agnum unum facies mane, et agnum secundum facies ad vesperam.

5. Et facies decimam cephi similaginem in sacrificium reffectam in oleo in quarta In.

6. Holocaustoma continuationis, facta in monte Sina in odorem suavitatis Domino.

7. Et libamen ejus quartam In agno uni. In sancto libabis libamen sicera Domino.

8. Et agnum secundum facies ad vesperam : juxta sacrificium ejus et juxta libamen ejus facietis in odorem suavitatis Domino.

9. Et die sabbatorum offeretis duos agnos anniculos sine macula, et duas decimas similaginis reffectæ in oleo in sacrificium et libamen,

10. holocaustoma sabbatorum in sabbatis super holocaustosim jugem et libamen ejus.

11. Et in neomeniis offeretis holocaustoma Domino, vitulos ex bobus duos, et arietem unum, agnos anniculos septem sine macula.

12. Tres decimas similaginis reffectæ in oleo vitulo uni, et duas decimas similaginis reffectæ in oleo arieti uni :

13. decimam decimam similaginis conspersæ in oleo agno uni sacrificium, odorem suavitatis, oblationem Domino.

14. Libamen eorum dimidium In erit vitulo uni : et tertia In erit arieti uni : et quarta In erit agno uni vini. Hoc est holocaustoma mensem ex mense in menses anni.

15. Et hircum e capris unum pro peccato Domino, super holocaustosim jugem fiet, et libamen ejus.

16. Et in mense primo quarta et decima die mensis pascha Domino.

17. Et quinta et decima die mensis hujus solemnitas, septem diebus azyma edetis.

18. Et dies prima celebris sancta erit vobis : omne opus servile non facietis.

19. Et offeretis holocaustomata oblationem Domino, vitulos ex bobus duos, arietem unum, agnos anniculos septem : sine macula erunt vobis.

20. Et sacrificium eorum similago conspersa in oleo : tres decimæ vitulo uni, et duæ decimæ arieti uni.

21. Decimam decimam facies agno uni, septem istis agnis

22. Et hircum ex capris unum pro peccato, ad depropitiandum pro vobis :

23. præter holocaustosim jugem matutinam, quod est holocaustoma continuationis.

24. Hæc secundum hæc facietis die in septem dies, mu-

ἑπτὰ ἡμέρας, δῶρον κάρπωμα εἰς ὁσμὴν εὐωδίας Κυρίου, ἐπὶ τοῦ ὀλοκαυτώματος τοῦ διαπαντός ποιήσεις τὴν σπονδὴν αὐτοῦ.

25. Καὶ ἡμέρα ἡ ἑβδόμη κλητὴ ἁγία ἔσται ὑμῖν· πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε ἐν αὐτῇ.

26. Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῶν νέων, ὅταν προσφέρητε θυσίαν νέαν Κυρίῳ τῶν ἑβδομάδων, ἐπὶ κλητος ἁγία ἔσται ὑμῖν· πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε.

27. Καὶ προσάξετε ὀλοκαυτώματα εἰς ὁσμὴν εὐωδίας Κυρίῳ, μόσχους ἐκ βοῶν δύο, κριὸν ἓνα, ἀμνοὺς ἑνιαυσίους ἑπτὰ ἀμώμους.

28. Ἡ θυσία αὐτῶν σεμίδαλις ἀναπεποιημένη ἐν ἐλαίῳ· τρία δέκατα τῷ μόσχῳ τῷ ἐνὶ, καὶ δύο δέκατα τῷ κριῷ τῷ ἐνὶ.

29. Δέκατον δέκατον τῷ ἀμνῷ τῷ ἐνὶ, τοῖς ἑπτὰ ἀμνοῖς, καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἓνα.

30. περὶ ἁμαρτίας, ἐξιλάσασθαι περὶ ὑμῶν.

31. πλὴν τοῦ ὀλοκαυτώματος τοῦ διαπαντός. Καὶ τὴν θυσίαν αὐτῶν ποιήσετέ μοι, ἀμώμοι ἔσονται ὑμῖν, καὶ τὰς σπονδὰς αὐτῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΘ'.

1. Καὶ τῷ μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ, μιᾷ τοῦ μηνός, ἐπὶ κλητος ἁγία ἔσται ὑμῖν· πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε· ἡμέρα σημασίας ἔσται ὑμῖν.

2. Καὶ ποιήσετε ὀλοκαυτώματα εἰς ὁσμὴν εὐωδίας Κυρίῳ, μόσχον ἓνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἓνα, ἀμνοὺς ἑνιαυσίους ἑπτὰ ἀμώμους.

3. Ἡ θυσία αὐτῶν σεμίδαλις ἀναπεποιημένη ἐν ἐλαίῳ· τρία δέκατα τῷ μόσχῳ τῷ ἐνὶ, καὶ δύο δέκατα τῷ κριῷ τῷ ἐνὶ.

4. Δέκατον δέκατον τῷ ἀμνῷ τῷ ἐνὶ, τοῖς ἑπτὰ ἀμνοῖς.

5. Καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἓνα περὶ ἁμαρτίας, ἐξιλάσασθαι περὶ ὑμῶν.

6. πλὴν τῶν ὀλοκαυτωμάτων τῆς νομηνίας καὶ αἱ θυσίαι αὐτῶν, καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν, καὶ τὸ ὀλοκαύτωμα τὸ διαπαντός· καὶ αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν εἰς ὁσμὴν εὐωδίας Κυρίῳ.

7. Καὶ τῇ δεκάτῃ τοῦ μηνός τούτου ἐπὶ κλητος ἁγία ἔσται ὑμῖν· καὶ κακώσετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν, καὶ πᾶν ἔργον οὐ ποιήσετε.

8. Καὶ προσάξετε ὀλοκαυτώματα εἰς ὁσμὴν εὐωδίας Κυρίῳ, κάρπωμα Κυρίῳ, μόσχον ἐκ βοῶν ἓνα, κριὸν ἓνα, ἀμνοὺς ἑνιαυσίους ἑπτὰ· ἀμώμοι ἔσονται ὑμῖν.

9. Ἡ θυσία αὐτῶν σεμίδαλις ἀναπεποιημένη ἐν ἐλαίῳ· τρία δέκατα τῷ μόσχῳ τῷ ἐνὶ, καὶ δύο δέκατα τῷ κριῷ τῷ ἐνὶ.

10. Δέκατον δέκατον τῷ ἀμνῷ τῷ ἐνὶ, εἰς τοὺς ἑπτὰ ἀμνοὺς.

11. Καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἓνα περὶ ἁμαρτίας, ἐξιλάσασθαι περὶ ὑμῶν, πλὴν τὸ περὶ τῆς ἁμαρτίας τῆς ἐξιλάσεως, καὶ ἡ ὀλοκαύτωσις ἡ διαπαντός· ἡ θυσία αὐτῆς, καὶ ἡ σπονδὴ αὐτῆς κατὰ τὴν σύγκρισιν εἰς ὁσμὴν εὐωδίας κάρπωμα Κυρίῳ.

12. Καὶ τῇ πεντεκαδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνός τοῦ ἑβδόμου τούτου ἐπὶ κλητος ἁγία ἔσται ὑμῖν· πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε· καὶ ἐορτάσατε αὐτὴν ἐορτὴν Κυρίῳ ἑπτὰ ἡμέρας.

nus oblationem in odorem suavitatis Domino, super holocaustoma jube facies libamen ejus.

25. Et dies septima vocata sancta erit vobis : omne opus servile non facietis in ea.

26. Et die novorum, quando offeretis sacrificium novum Domino hebdomadam, celebris sancta erit vobis : omne opus servile non facietis.

27. Et adducetis holocaustomata in odorem suavitatis Domino, vitulos ex bobus duos, arietem unum, agnos anniculos septem sine macula.

28. Sacrificium eorum similago resecta in oleo : tres decimas vitulo uni, et duas decimas arieti uni.

29. Decimam decimam agno uni, septem istis agnis, et hircum ex capris unum

30. pro peccato, ad depropitiandum pro vobis :

31. præter holocaustoma jube. Et sacrificium eorum facietis mihi, sine macula erunt vobis, et libamina eorum.

CAPUT XXIX.

1. Et mense septimo, una mensis, celebris sancta erit vobis : omne opus servile non facietis : dies significationis erit vobis.

2. Et facietis holocaustomata in odorem suavitatis Domino, vitulum unum ex bobus, arietem unum, agnos anniculos septem sine macula.

3. Sacrificium eorum similago resecta in oleo : tres decimas vitulo uni, et duas decimas arieti uni.

4. Decimam decimam agno uni, septem istis agnis.

5. Et hircum ex capris unum pro peccato, ad depropitiandum pro vobis :

6. præter holocaustomata neomeniæ : et sacrificia eorum, et libamina eorum, et holocaustoma jube : et sacrificia eorum et libamina eorum juxta ritum eorum in odorem suavitatis Domino.

7. Et decima mensis hujus celebris sancta erit vobis. Et affligetis animas vestras, et omne opus non facietis.

8. Et offeretis holocaustomata in odorem suavitatis Domino, oblationes Domino, vitulum ex bobus unum, arietem unum, agnos anniculos septem : sine macula erunt vobis.

9. Sacrificium eorum similago conspersa in oleo : tres decimas vitulo uni, et duas decimas arieti uni.

10. Decimam decimam agno uni, in septem istos agnos.

11. Et hircum ex capris unum pro peccato, ad depropitiandum pro vobis, præter illud quod pro peccato depropitiationis, et holocaustosis jugis : sacrificium ejus, et libamen ejus juxta ritum in odorem suavitatis oblatio Domino.

12. Et quinta decima die mensis septimi celebris sancta erit vobis : omne opus servile non facietis : et celebrate eam solemnitate Domini septem diebus.

13. Καὶ προσάξατε ὀλοκαυτώματα κάρπωμα εἰς ὁσμὴν εὐωδίας Κυρίῳ, τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ μόσχους ἑξ βοῶν τρεῖς καὶ δέκα, κριοὺς δύο, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους δεκατέσσαρας ἀμώμοι ἔσονται.

14. Αἱ θυσίαι αὐτῶν σμιδάλις ἀναπεποιημένη ἐν ἑλαίῳ τρία δέκατα τῷ μόσχῳ τῷ ἐνὶ, τοῖς τρικαίδεκα μόσχοις, καὶ δύο δέκατα τῷ κριῷ τῷ ἐνὶ, ἐπὶ τοὺς δύο κριοὺς.

15. Δέκατον δέκατον τῷ ἀμνῷ τῷ ἐνὶ, ἐπὶ τοὺς τέσσαρας καὶ δέκα ἀμνοὺς.

16. Καὶ χίμαρον ἑξ αἰγῶν ἓνα περὶ ἁμαρτίας· πλὴν τῆς ὀλοκαυτώσεως τῆς διαπαντός· αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν.

17. Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ μόσχους δώδεκα, κριοὺς δύο, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους τέσσαρας καὶ δέκα ἀμώμους.

18. Ἡ θυσία αὐτῶν καὶ ἡ σπονδὴ αὐτῶν τοῖς μόσχοις δαὶ τοῖς κριοῖς καὶ τοῖς ἀμνοῖς κατὰ ἀριθμὸν αὐτῶν, κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν.

19. Καὶ χίμαρον ἑξ αἰγῶν ἓνα περὶ ἁμαρτίας· πλὴν τῆς ὀλοκαυτώσεως τῆς διαπαντός· αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν.

20. Τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ μόσχους ἑνδεκά, κριοὺς δύο, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους τέσσαρας καὶ δέκα ἀμώμους.

21. Ἡ θυσία αὐτῶν καὶ ἡ σπονδὴ αὐτῶν τοῖς μόσχοις καὶ τοῖς κριοῖς καὶ τοῖς ἀμνοῖς κατὰ ἀριθμὸν αὐτῶν, κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν.

22. Καὶ χίμαρον ἑξ αἰγῶν ἓνα περὶ ἁμαρτίας· πλὴν τῆς ὀλοκαυτώσεως τῆς διαπαντός· αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν.

23. Τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ μόσχους δέκα, κριοὺς δύο, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους τέσσαρας καὶ δέκα ἀμώμους.

24. Αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν τοῖς μόσχοις καὶ τοῖς κριοῖς καὶ τοῖς ἀμνοῖς κατὰ ἀριθμὸν αὐτῶν, κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν.

25. Καὶ χίμαρον ἑξ αἰγῶν ἓνα περὶ ἁμαρτίας· πλὴν τῆς ὀλοκαυτώσεως τῆς διαπαντός· αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν.

26. Τῇ ἡμέρᾳ τῇ πέμπτῃ μόσχους ἑννέα, κριοὺς δύο, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους τέσσαρας καὶ δέκα ἀμώμους.

27. Αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν τοῖς μόσχοις καὶ τοῖς κριοῖς καὶ τοῖς ἀμνοῖς κατὰ ἀριθμὸν αὐτῶν, κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν.

28. Καὶ χίμαρον ἑξ αἰγῶν ἓνα περὶ ἁμαρτίας· πλὴν τῆς ὀλοκαυτώσεως τῆς διαπαντός· αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν.

29. Τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἕκτῃ μόσχους ὀκτώ, κριοὺς δύο, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους δεκατέσσαρας ἀμώμους.

30. Αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν τοῖς μόσχοις καὶ τοῖς κριοῖς καὶ τοῖς ἀμνοῖς κατὰ ἀριθμὸν αὐτῶν, κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν.

31. Καὶ χίμαρον ἑξ αἰγῶν ἓνα περὶ ἁμαρτίας· πλὴν τῆς ὀλοκαυτώσεως τῆς διαπαντός· αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν.

32. Τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ μόσχους ἑπτὰ, κριοὺς δύο, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους δεκατέσσαρας ἀμώμους.

33. Αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν τοῖς μόσχοις καὶ τοῖς κριοῖς καὶ τοῖς ἀμνοῖς κατὰ ἀριθμὸν αὐτῶν, κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν.

13. Et adducite holocaustomata oblationem in odorem suavitatis Domino, die prima vitulos ex bobus tres et decem, arietes duos, agnos anniculos quatuordecim : sine macula erunt.

14. Sacrificia eorum similago conspersa in oleo : tres decimas vitulo uni, tredecim istis vitulis, et duas decimas arieti uni, in duos istos arietes.

15. Decimam decimam agno uni in quatuordecim istos agnos.

16. Et hircum ex capris unum pro peccato : praeter holocaustosim jugem : sacrificia eorum et libamina eorum.

17. Et die secunda vitulos duodecim, arietes duos, agnos anniculos quatuordecim sine macula.

18. Sacrificium eorum et libamen eorum vitulis et arietibus et agnis juxta numerum eorum, juxta ritum eorum.

19. Et hircum ex capris unum pro peccato : praeter holocaustosim jugem : sacrificia eorum et libamina eorum.

20. Die tertia vitulos undecim, arietes duos, agnos anniculos quatuordecim sine macula.

21. Sacrificium eorum et libamen eorum vitulis et arietibus et agnis juxta numerum eorum, juxta ritum eorum.

22. Et hircum ex capris unum pro peccato : praeter holocaustosim jugem : sacrificia eorum et libamina eorum.

23. Die quarta vitulos decem, arietes duos, agnos anniculos quatuordecim sine macula.

24. Sacrificia eorum et libamina eorum vitulis et arietibus et agnis juxta numerum eorum, juxta ritum eorum.

25. Et hircum ex capris unum pro peccato : praeter holocaustosim jugem : sacrificia eorum et libamina eorum.

26. Die quinta vitulos novem, arietes duos, agnos anniculos quatuordecim sine macula.

27. Sacrificia eorum et libamina eorum vitulis et arietibus et agnis juxta numerum eorum, juxta ritum eorum.

28. Et hircum ex capris unum pro peccato : praeter holocaustosim jugem : sacrificia eorum et libamina eorum.

29. Die sexta vitulos octo, arietes duos, agnos anniculos quatuordecim sine macula.

30. Sacrificia eorum et libamina eorum vitulis et arietibus et agnis juxta numerum eorum, juxta ritum eorum.

31. Et hircum ex capris unum pro peccato : praeter holocaustosim jugem : sacrificia eorum et libamina eorum.

32. Die septima vitulos septem, arietes duos, agnos anniculos quatuordecim sine macula.

33. Sacrificia eorum et libamina eorum vitulis et arietibus et agnis juxta numerum eorum, juxta ritum eorum.

34. Καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἓνα περὶ ἁμαρτίας· πλὴν τῆς ὀλοκαυτώσεως τῆς διαπαντός· αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν.

35. Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ ἐξόδιον ἔσται ὑμῖν· πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε ἐν αὐτῇ.

36. Καὶ προσάξετε ὀλοκαυτώματα εἰς ὁσμὴν εὐωδίας καρπώματα τῷ Κυρίῳ, μόσχον ἓνα, κριὸν ἓνα, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους ἑπτὰ ἀμώμους.

37. Αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν τῷ μόσχῳ καὶ τῷ κριῷ καὶ τοῖς ἀμνοῖς κατὰ ἀριθμὸν αὐτῶν, κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν.

38. Καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἓνα περὶ ἁμαρτίας· πλὴν τῆς ὀλοκαυτώσεως τῆς διαπαντός· αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν.

39. Ταῦτα ποιήσετε Κυρίῳ ἐν ταῖς ἑορταῖς ὑμῶν, πλὴν τῶν εὐχῶν ὑμῶν, καὶ τὰ ἐκούσια ὑμῶν, καὶ τὰ ὀλοκαυτώματα ὑμῶν, καὶ τὰς θυσίας ὑμῶν, καὶ τὰς σπονδάς ὑμῶν, καὶ τὰ σωτήρια ὑμῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

1. Καὶ ἐλάλησε Μωϋσῆς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ κατὰ πάντα ὅσα ἐνετείλατο Κύριος τῷ Μωϋσῇ.

2. Καὶ ἐλάλησε Μωϋσῆς πρὸς τοὺς ἄρχοντας τῶν φυλῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, λέγων· Τοῦτο τὸ ῥῆμα ὃ συνέταξε Κύριος·

3. Ἄνθρωπος ἄνθρωπος ὃς ἂν εὐξηται εὐχὴν Κυρίῳ, ἢ ὁμόσῃ ὄρκον, ἢ ὀρίσῃται ὀρισμῷ περὶ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ, οὐ βεβηλώσει τὸ ῥῆμα αὐτοῦ· πάντα ὅσα ἂν ἐξέλθῃ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, ποιήσει.

4. Ἐὰν δὲ εὐξηται γυνὴ εὐχὴν Κυρίῳ, ἢ ὀρίσῃται ὀρισμὸν ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς αὐτῆς ἐν τῇ νεότητι αὐτῆς, καὶ ἀκούσῃ ὁ πατὴρ αὐτῆς τὰς εὐχὰς αὐτῆς, καὶ τοὺς ὀρισμοὺς αὐτῆς οὓς ὥρίσατο κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς, καὶ παρασιωπήσῃ αὐτῆς ὁ πατὴρ, καὶ στήσονται πᾶσαι αἱ εὐχαὶ αὐτῆς,

5. καὶ πάντες οἱ ὀρισμοὶ οὓς ὥρίσατο κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς, μενοῦσιν αὐτῇ.

6. Ἐὰν δὲ ἀνανεύων ἀνανεύσῃ ὁ πατὴρ αὐτῆς, ἢ ἂν ἡμέρᾳ ἀκούσῃ πάσας τὰς εὐχὰς αὐτῆς καὶ τοὺς ὀρισμοὺς οὓς ὥρίσατο κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς, οὐ στήσονται· καὶ Κύριος καθαριεῖ αὐτήν, ὅτι ἀνένευσεν ὁ πατὴρ αὐτῆς.

7. Ἐὰν δὲ γενομένη γένηται ἀνδρὶ, καὶ αἱ εὐχαὶ αὐτῆς ἐπ' αὐτῇ κατὰ τὴν διαστολὴν τῶν χειλέων αὐτῆς, οὓς ὥρίσατο κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς,

8. καὶ ἀκούσῃ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, καὶ παρασιωπήσῃ αὐτῇ ἢ ἂν ἡμέρᾳ ἀκούσῃ, καὶ οὕτω στήσονται πᾶσαι αἱ εὐχαὶ αὐτῆς, καὶ οἱ ὀρισμοὶ αὐτῆς οὓς ὥρίσατο κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς, στήσονται.

9. Ἐὰν δὲ ἀνανεύων ἀνανεύσῃ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς ἢ ἂν ἡμέρᾳ ἀκούσῃ, πᾶσαι αἱ εὐχαὶ αὐτῆς, καὶ οἱ ὀρισμοὶ αὐτῆς οὓς ὥρίσατο κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς, οὐ μενοῦσιν, ὅτι ὁ ἀνὴρ ἀνένευσεν ἀπ' αὐτῆς, καὶ Κύριος καθαριεῖ αὐτήν.

10. Καὶ εὐχὴ χήρας καὶ ἐκβεβλημένης ὅσα ἂν εὐξηται κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς, μενοῦσιν αὐτῇ.

11. Ἐὰν δὲ ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς ἢ εὐχὴ αὐτῆς, ἢ ὁ ὀρισμὸς κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς μεθ' ὄρκου,

12. καὶ ἀκούσῃ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς καὶ παρασιωπήσῃ αὐ-

34. Et hircum ex capris unum pro peccato; præter holocaustosim jugem: sacrificia eorum et libamina eorum.

35. Et die octava exodium erit vobis: omne opus servile non facietis in ea.

36. Et adducetis holocaustomata in odorem suavitatis oblationes Domino, vitulum unum, arietem unum, agnos anniculos septem sine macula.

37. Sacrificia eorum et libamina eorum vitulo et arieti et agnis juxta numerum eorum, juxta ritum eorum.

38. Et hircum ex capris unum pro peccato: præter holocaustosim jugem: sacrificia eorum et libamina eorum.

39. Hæc facietis Domino in solemnitatibus vestris, exceptis votis vestris, et spontanea vestra, et holocaustomata vestra, et sacrificia vestra, et libamina vestra, et salutaria vestra.

CAPUT XXX.

1. Et locutus est Moyses filiis Israel secundum omnia quaecumque mandavit Dominus Moysi.

2. Et locutus est Moyses ad principes tribuum filiorum Israel, dicens: Hoc est verbum quod præcepit Dominus:

3. Homo homo quicumque voverit votum Domino, aut juraverit juramentum, aut definierit definitione de animæ suæ, non profanabit verbum suum: omnia quaecumque exierint de ore ejus, faciet.

4. Si autem voverit mulier votum Domino, aut definierit definitionem in domo patris sui in juventute suæ, et audierit pater ejus vota ejus, et definitiones ejus quas definivit adversus animam suam, et tacuerit pater ejus, et stabunt omnia vota ejus,

5. et omnes definitiones quas definivit adversus animam suam, manebunt ei.

6. Si autem abnuens abnuerit pater ejus, quaecumque die audierit omnia vota ejus, et definitiones quas definivit adversus animam suam, non stabunt: et Dominus emundabit eam, quia abnuit pater ejus.

7. Si autem facta fuerit viro, et vota ejus super eam secundum distinctionem labiorum ejus, quas definivit adversus animam suam,

8. et audierit vir ejus, et tacuerit ei quaecumque die audierit, et ita stabunt omnia vota ejus, et definitiones ejus quas definivit adversus animam suam, stabunt.

9. Si autem abnuens abnuerit vir ejus quaecumque die audierit, omnia vota ejus, et definitiones ejus, quas definivit adversus animam suam, non manebunt, quoniam vir abnuit ab ea, et Dominus mundabit eam.

10. Et votum viduæ expulsæque quaecumque voverit adversus animam suam, manebunt ei.

11. Si autem in domo viri ejus votum ejus, aut definitio adversus animam ejus cum jurejurando,

12. et audierit vir ejus, et tacuerit ei, et non abnuerit

τῇ, καὶ μὴ ἀνενεύσῃ αὐτῇ, καὶ στήσονται πᾶσαι αἱ εὐχαὶ αὐτῆς, καὶ πάντες οἱ ὀρισμοὶ αὐτῆς οὓς ὤριστο κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς, στήσονται κατ' αὐτῆς.

13. Ἐὰν δὲ περιελὼν περιέλῃ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς ἢ ἂν ἡμέρα ἀκούσῃ, πάντα ὅσα ἔαν ἐξέλθῃ ἐκ τῶν χειλέων αὐτῆς κατὰ τὰς εὐχὰς αὐτῆς, καὶ κατὰ τοὺς ὀρισμοὺς τοὺς κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς, οὐ μενεῖ αὐτῇ· ὁ ἀνὴρ αὐτῆς περιεῖλε, καὶ Κύριος καθαριεῖ αὐτήν.

14. Πᾶσα εὐχὴ καὶ πᾶς ὀρκος δεσμοῦ κακῶσαι ψυχὴν, ὁ ἀνὴρ αὐτῆς στήσει αὐτῇ, καὶ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς περιελεῖ.

15. Ἐὰν δὲ σωπῶν παρασιωπήσῃ ἡμέραν ἐξ ἡμέρας, καὶ στήσει αὐτῇ πᾶσας τὰς εὐχὰς αὐτῆς, καὶ τοὺς ὀρισμοὺς τοὺς ἐπ' αὐτῆς, στήσει αὐτῇ, ὅτι ἐσιώπησεν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ἣ ἤκουσεν.

16. Ἐὰν δὲ περιελὼν περιέλῃ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς μετὰ τὴν ἡμέραν ἣν ἤκουσε, καὶ λήφεται τὴν ἁμαρτίαν αὐτοῦ.

17. Ταῦτα τὰ δικαιώματα ὅσα ἐνετείλατο Κύριος τῷ Μωϋσῇ, ἀναμέσον ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς αὐτοῦ, καὶ ἀναμέσον πατρὸς καὶ θυγατρὸς ἐν νεότητι ἐν οἴκῳ πατρὸς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΑ'.

1. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·

2. Ἐκδίδει τὴν ἐκδίκησιν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐκ τῶν Μεδιανιτῶν, καὶ ἔσχατον προστεθήσῃ πρὸς τὸν λαόν σου.

3. Καὶ ἐλάλησε Μωϋσῆς πρὸς τὸν λαόν, λέγων· Ἐξοπλίσατε ἐξ ὑμῶν ἄνδρες, καὶ παρατάξασθε ἐναντὶ Κυρίου ἐπὶ Μεδιάν, ἀποδοῦναι ἐκδίκησιν παρὰ τοῦ Κυρίου τῇ Μεδιάν.

4. Χιλίους ἐκ φυλῆς, χιλίους ἐκ φυλῆς, ἐκ πασῶν φυλῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἀποστείλατε παρατάξασθαι.

5. Καὶ ἐξηρίθμησαν ἐκ τῶν χιλιάδων Ἰσραὴλ χιλίους ἐκ φυλῆς, δώδεκα χιλιάδας ἐνωπλισμένοι εἰς παρατάξιν.

6. Καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς Μωϋσῆς χιλίους ἐκ φυλῆς, χιλίους ἐκ φυλῆς σὺν δυνάμει αὐτῶν, καὶ Φινεὲς υἱὸν Ἑλεάζαρ υἱοῦ Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως καὶ τὰ σκεύη τὰ ἁγία, καὶ αἱ σάλπιγγες τῶν σημασιῶν ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν.

7. Καὶ παρετάξαντο ἐπὶ Μεδιάν, καθὰ ἐνετείλατο Κύριος Μωϋσῇ· καὶ ἀπέκτειναν πᾶν ἀρσενικόν.

8. Καὶ τοὺς βασιλεῖς Μεδιάν ἀπέκτειναν ἅμα τοῖς τραυματίαις αὐτῶν καὶ τὸν Εὐν, καὶ τὸν Ῥοκὸν, καὶ τὸν Σούρ, καὶ τὸν Οὐρ, καὶ τὸν Ῥοβὸκ, πέντε βασιλεῖς Μεδιάν· καὶ τὸν Βαλαάμ υἱὸν Βεὼρ ἀπέκτειναν ἐν βομφαίᾳ σὺν τοῖς τραυματίαις αὐτῶν.

9. Καὶ ἐπρονόμεισαν τὰς γυναῖκας Μεδιάν, καὶ τὴν ἀποσκευὴν αὐτῶν, καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ ἐγκτήρια αὐτῶν καὶ τὴν δύναμιν αὐτῶν ἐπρονόμεισαν,

10. καὶ πᾶσας τὰς πόλεις αὐτῶν τὰς ἐν ταῖς κατοικίαις αὐτῶν, καὶ τὰς ἐπαύλους αὐτῶν ἐνέπρησαν ἐν πυρί.

11. Καὶ ἔλαβον πᾶσαν τὴν προνομὴν αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῶν ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους.

12. Καὶ ἤγαγον πρὸς Μωϋσῆν καὶ πρὸς Ἑλεάζαρ τὸν ἱερέα, καὶ πρὸς πάντας υἱοὺς Ἰσραὴλ, τὴν αἰχμα-

ei, et stabunt omnia vota ejus, et omnes definitiones ejus quas definit adversus animam suam, stabunt adversus eam.

13. Si autem circumauferens circumauferat vir ejus quacumque die audierit, omnia quaecumque exierint ex labiis ejus secundum vota, et secundum definitiones quae adversus animam ejus, non manebunt ei : vir ejus circumabstulit, et Dominus mundabit eam.

14. Omne votum et omne jusjurandum vinculi affligere animam, vir ejus statuet ei, et vir ejus circumauferet.

15. Si autem tacens tacuerit ei diem ex die, et statuet ei omnia vota ejus, et definitiones quae super ipsam, statuet ei, quoniam tacuit ei die qua audivit.

16. Si autem circumauferens circumauferat vir ejus post diem quam audivit, et accipiet peccatum suum.

17. Haec sunt justificationes quascumque mandavit Dominus Moysi inter virum et uxorem ejus, et inter patrem et filiam in juventute in domo patris.

CAPUT XXXI.

1. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens :

2. Ulciscere ultionem filiorum Israel de Madianitis, et postremo apponeris ad populum tuum.

3. Et locutus est Moyses ad populum, dicens : Armate ex vobis viros, et militate coram Domino super Madian, ad reddendam vindictam a Domino ipsi Madian.

4. Mille ex tribu, mille ex tribu, ex omnibus tribubus filiorum Israel, mittite ad militandum.

5. Et enumerarunt ex millibus Israel mille ex tribu, duodecim millia : armati ad militiam.

6. Et misit eos Moyses mille ex tribu, mille ex tribu cum virtute eorum, et Phinees filium Eleazari filii Aaron sacerdotis : et vasa sancta, et tubae significationum in manibus eorum.

7. Et militaverunt super Madian, sicut praecepit Dominus Moysi : et occiderunt omne masculinum.

8. Et reges Madian interfecerunt simul cum caesis eorum : et Evin, et Rhocon, et Sur, et Ur, et Roboc, quinque reges Madian : et Balaam filium Beor interfecerunt in gladio cum caesis eorum.

9. Et praedati sunt mulieres Madian, et suppellectilem eorum, et pecora eorum, et omnia quae possederant : et virtutem eorum depraedati sunt,

10. et omnes civitates eorum quae in habitationibus eorum, et villas eorum succenderunt in igni.

11. Et tulerunt omnem praedam eorum, et omnia spolia eorum ab homine usque ad pecus.

12. Et adduxerunt ad Moysen et ad Eleazarum sacerdotem, et ad omnes filios Israel, captivitatem et spolia, et

λωσίαν καὶ τὰ σκύλα, καὶ τὴν προνομὴν εἰς τὴν παρεμβολὴν εἰς Ἀραβὼθ Μωάβ, ἣ ἐστὶν ἐπὶ τοῦ Ἰορδάνου κατὰ Ἱεριχώ.

13. Καὶ ἐξῆλθε Μωϋσῆς καὶ Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες τῆς συναγωγῆς εἰς συνάντησιν αὐτοῖς ἔξω τῆς παρεμβολῆς.

14. Καὶ ὠργίσθη Μωϋσῆς ἐπὶ τοῖς ἐπισκόποις τῆς δυνάμεως, χιλιάρχοις καὶ ἑκατοντάρχοις τοῖς ἐρχομένοις ἐκ τῆς παρατάξεως τοῦ πολέμου,

15. καὶ εἶπεν αὐτοῖς Μωϋσῆς· Ἰνατί ἐζωγρήσατε πᾶν θῆλυ;

16. Αὗται γὰρ ἦσαν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, κατὰ τὸ ῥῆμα Βαλαάμ, τοῦ ἀποστῆσαι καὶ ὑπεριδεῖν τὸ ῥῆμα Κυρίου, ἐνεκεν Φογὼρ· καὶ ἐγένετο ἡ πληγὴ ἐν τῇ συναγωγῇ Κυρίου.

17. Καὶ νῦν ἀποκτείνετε πᾶν ἀρσενικὸν ἐν πάσῃ τῇ ἀπαρτίᾳ, πᾶσαν γυναῖκα ἣτις ἐγνώ κοίτην ἀρσενος ἀποκτείνετε.

18. Καὶ πᾶσαν τὴν ἀπαρτίαν τῶν γυναικῶν ἣτις οὐκ οἶδε κοίτην ἀρσενος, ζωγρήσατε αὐτάς.

19. Καὶ ὑμεῖς παρεμβάλετε ἔξω τῆς παρεμβολῆς ἑπτὰ ἡμέρας· πᾶς ὁ ἀνελὼν καὶ ὁ ἀπτώμενος τοῦ τραυμένου ἀγνισθήσεται τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ ὑμεῖς καὶ ἡ αἰχμαλωσία ὑμῶν.

20. Καὶ πᾶν περίβλημα καὶ πᾶν σκεῦος δερμάτινον, καὶ πᾶσαν ἐργασίαν ἐξ αἰγείας, καὶ πᾶν σκεῦος ξύλινον ἀραγνύετε.

21. Καὶ εἶπεν Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς πρὸς τοὺς ἄνδρας τῆς δυνάμεως τοὺς ἐρχομένους ἐκ τῆς παρατάξεως τοῦ πολέμου· Τοῦτο τὸ δικαίωμα τοῦ νόμου ὁ συνέταξε Κύριος τῷ Μωϋσῇ.

22. Πλὴν τοῦ χρυσοῦ καὶ τοῦ ἀργυρίου καὶ χαλκοῦ καὶ σιδήρου καὶ μολίβου καὶ κασσιτέρου,

23. πᾶν πρᾶγμα ὃ διελεύσεται ἐν πυρὶ, καὶ καθαρισθήσεται, ἀλλ' ἢ τῷ ὕδατι τοῦ ἀγνισμοῦ ἀγνισθήσεται· καὶ πάντα ὅσα ἐὰν μὴ διαπορεύηται διὰ πυρὸς, διελεύσεται δι' ὕδατος.

24. Καὶ πλυνεῖσθε τὰ ἱμάτια τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ, καὶ καθαρισθήσεσθε· καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσεσθε εἰς τὴν παρεμβολήν.

25. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·

26. Λάβε τὸ κεφάλαιον τῶν σκύλων τῆς αἰχμαλωσίας ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους, σὺ καὶ Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν πατριῶν τῆς συναγωγῆς.

27. Καὶ διελεῖτε τὰ σκύλα ἀναμέσον τῶν πολεμιστῶν τῶν ἐκπεπορευμένων εἰς τὴν παρατάξιν, καὶ ἀναμέσον πάσης συναγωγῆς.

28. Καὶ ἀφελεῖτε τέλος Κυρίῳ παρὰ τῶν ἀνθρώπων τῶν πολεμιστῶν τῶν ἐκπεπορευμένων εἰς τὴν παρατάξιν, μίαν ψυχὴν ἀπὸ πεντακοσίων, ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων, καὶ ἀπὸ τῶν κτηνῶν, καὶ ἀπὸ τῶν βοῶν, καὶ ἀπὸ τῶν προβάτων, καὶ ἀπὸ τῶν ὄνων, καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσεος αὐτῶν λήψεσθε.

29. Καὶ δώσεις Ἐλεάζαρ τῷ ἱερεὶ τὰς ἀπαρχὰς Κυρίου.

30. Καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσεος τοῦ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ λήψῃ ἓνα ἀπὸ πενήκοντα, ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων, καὶ ἀπὸ τῶν βοῶν, καὶ ἀπὸ τῶν προβάτων, καὶ ἀπὸ τῶν ὄνων, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν κτηνῶν· καὶ δώσεις αὐτὰ τοῖς Λευίταις τοῖς φυλάσσουσι τὰς φυλακὰς ἐν τῇ σκηνῇ Κυρίου.

prædam in castra in Araboth Moab, quæ est super Jordanem contra Jericho.

13. Et egressus est Moyses et Eleazar sacerdos et omnes principes synagogæ in occursum eis extra castra.

14. Et iratus est Moyses in visitatores virtutis, chiliarchos et centuriones qui veniebant ex acie bellû,

15. et dixit eis Moyses : Ut quid vivificastis omne femininum?

16. Hæ enim fuerunt filiis Israel, secundum verbum Balaam, ut recedere facerent et despicere verbum Domini, propter Phogor : et facta est plaga in synagoga Domini.

17. Et nunc interficite omne masculinum in omni multitudine, omnem mulierem quæ novit concubitus masculi interficite.

18. Et omnem multitudinem mulierum quæ non novit concubitus masculi, vivificate eas.

19. Et vos castrametamini extra castra septem diebus : omnis qui interfecerit et tetigerit vulneratum, purificabitur die tertia, et die septima vos et captivitas vestra.

20. Et omne indumentum et omne vas pelliceum, et omnem facturam ex caprina, et omne vas ligneum purificabitis.

21. Et dixit Eleazar sacerdos ad viros virtutis qui veniebant ab acie belli : Hæc est legis justificatio quam præcepit Dominus Moysi.

22. Præter aurum et argentum et æs et ferrum et plumbum et stannum,

23. omnis res quæ pertransibit in igni, et mundabitur, sed et aqua purificationis purificabitur : et omnia quæcumque non transeunt per ignem, transibunt per aquam.

24. Et lavabitis vestimenta die septima, et mundabimini : et post hæc ingrediemini in castra.

25. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens :

26. Accipe caput spoliolum captivitatis ab homine usque ad pecus, tu et Eleazar sacerdos et principes familiarum synagogæ.

27. Et dividetis spolia inter bellatores qui processerunt in aciem, et inter omnem synagogam.

28. Et demetis tributum Domino ab hominibus bellatoribus qui processerunt in aciem, unam animam de quingentis, ex hominibus, et pecoribus, et ex bobus, et ex ovibus, et ex asinis, et de dimidio eorum sumetis :

29. Et dabis Eleazaro sacerdoti primitias Domini.

30. Et de dimidio quod filiorum Israel sumes unum de quinquaginta, ex hominibus, et ex bobus, et ex ovibus, et ex asinis, et ex omnibus pecoribus : et dabis ea Levitis custodientibus custodias in tabernaculo Domini.

31. Καὶ ἐποίησε Μωϋσῆς καὶ Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς καθὰ συνέταξε Κύριος τῷ Μωϋσῇ.

32. Καὶ ἐγενήθη τὸ πλεόνασμα τῆς προνομῆς ὁ προ-
ενόμεισαν οἱ ἄνδρες οἱ πολεμισταὶ ἀπὸ τῶν προβάτων,
ἑξακόσαιο χιλιάδες καὶ ἑβδομήκοντα καὶ πέντε χιλιάδες·

33. καὶ βόες, δύο καὶ ἑβδομήκοντα χιλιάδες·

34. καὶ ὄνοι, μία καὶ ἑξήκοντα χιλιάδες·

35. καὶ ψυχαὶ ἀνθρώπων, ἀπὸ τῶν γυναικῶν αἱ οὐκ
ἔγκωσαν κοίτην ἀνδρὸς, πᾶσαι ψυχαί, δύο καὶ τριά-
κοντα χιλιάδες.

36. Καὶ ἐγενήθη τὸ ἡμίσευμα ἡ μερὶς τῶν ἐκπεπο-
ρευμένων εἰς τὸν πόλεμον, ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν προβά-
των, τριακόσαιο καὶ τριάκοντα χιλιάδες καὶ ἑπτακισχί-
λια καὶ πεντακόσια.

37. Καὶ ἐγένετο τὸ τέλος Κυρίῳ ἀπὸ τῶν προβάτων,
ἑξακόσαιο ἑβδομήκοντα πέντε·

38. καὶ βόες, ἑξ καὶ τριάκοντα χιλιάδες, καὶ τὸ τέ-
λος Κυρίῳ, δύο καὶ ἑβδομήκοντα·

39. καὶ ὄνοι, τριάκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι,
καὶ τὸ τέλος Κυρίῳ, εἰς καὶ ἑξήκοντα·

40. καὶ ψυχαὶ ἀνθρώπων, ἑκατὶδεκα χιλιάδες, καὶ
τὸ τέλος αὐτῶν Κυρίῳ, δύο καὶ τριάκοντα ψυχαί.

41. Καὶ ἔδωκε Μωϋσῆς τὸ τέλος Κυρίῳ τὸ ἀρχαίρεμα
τοῦ Θεοῦ Ἐλεάζαρ τῷ ἱερεῖ, καθὰ συνέταξε Κύριος τῷ
Μωϋσῇ.

42. Ἀπὸ τοῦ ἡμισεύματος τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, οὓς
διεῖλε Μωϋσῆς ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν τῶν πολεμιστῶν.

43. Καὶ ἐγένετο τὸ ἡμίσευμα ἀπὸ τῆς συναγωγῆς
ἀπὸ τῶν προβάτων, τριακόσαιο καὶ τριάκοντα χιλιάδες
καὶ ἑπτακισχίλια καὶ πεντακόσια·

44. καὶ βόες, ἑξ καὶ τριάκοντα χιλιάδες·

45. ὄνοι, τριάκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι·

46. καὶ ψυχαὶ ἀνθρώπων, ἑξ καὶ δέκα χιλιάδες.

47. Καὶ ἔλαβε Μωϋσῆς ἀπὸ τοῦ ἡμισεύματος τῶν
υἱῶν Ἰσραὴλ τὸ ἐν ἀπὸ τῶν πενήκοντα, ἀπὸ τῶν ἀν-
θρώπων καὶ ἀπὸ τῶν κτηνῶν, καὶ ἔδωκεν αὐτὰ τοῖς
Λευίταις τοῖς φυλάσσουσι τὰς φυλακὰς τῆς σκηνῆς Κυ-
ρίου, ὃν τρόπον συνέταξε Κύριος τῷ Μωϋσῇ.

48. Καὶ προσῆλθον πρὸς Μωϋσῆν πάντες οἱ καθεστα-
μένοι εἰς τὰς χιλιάρχιας τῆς δυνάμεως, χιλιάρχοι καὶ
ἑκατόνταρχοι, καὶ εἶπαν πρὸς Μωϋσῆν·

49. Οἱ παῖδες σου εἰλήφασιν τὸ κεφάλαιον τῶν ἀνδρῶν
τῶν πολεμιστῶν τῶν παρ' ἡμῖν, καὶ οὐ διαπεφώνηκεν
ἀπ' αὐτῶν οὐδὲ εἷς.

50. Καὶ προσενηνόχαμεν τὸ δῶρον Κυρίῳ, ἀνὴρ ὃς
εὔρε σκεῦος χρυσοῦν καὶ χλιδῶνα καὶ φέλλιον καὶ δα-
κτύλιον καὶ περιδέξιον καὶ ἐμπλόκιον, ἐξιδάσασθαι περὶ
ἡμῶν ἐναντὶ Κυρίου.

51. Καὶ ἔλαβε Μωϋσῆς καὶ Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς τὸ
χρυσίον παρ' αὐτῶν, πᾶν σκεῦος ἐργασμένον·

52. καὶ ἐγένετο πᾶν τὸ χρυσίον τὸ ἀρχαίρεμα ὃ ἀρτί-
λον Κυρίῳ, ἑκατὶδεκα χιλιάδες καὶ ἑπτακόσιοι καὶ πεν-
τήκοντα σίκλοι παρὰ τῶν χιλιάρχων καὶ παρὰ τῶν
ἑκατοντάρχων.

53. Καὶ οἱ ἄνδρες οἱ πολεμισταὶ ἐπρονόμεισαν ἑκα-
στος ἑαυτῷ.

54. Καὶ ἔλαβε Μωϋσῆς καὶ Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς τὸ
χρυσίον παρὰ τῶν χιλιάρχων καὶ παρὰ τῶν ἑκατοντάρ-
χων, καὶ εἰσένεγκεν αὐτὰ εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου,
μνημόσυνον τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐναντὶ Κυρίου.

31. Et fecit Moyses et Eleazar sacerdos sicut praecepit
Dominus Moysi.

32. Et fuit abundantia praeda quam prae-dati sunt viri
bellatores ex ovibus, sexcenta millia et septuaginta et quin-
que millia :

33. et boves, duo et septuaginta millia :

34. et asini, unum et sexaginta millia :

35. et animae hominum, ex mulieribus quae non noverunt
concubitus viri, omnes animae, duo et triginta millia.

36. Et fuit dimidium pars eorum qui processerunt in
praelium, ex numero ovium, trecenta et triginta millia et
septem millia et quingentae.

37. Et fuit tributum Domino ex ovibus, sexcentae septua-
ginta quinque :

38. et boves, sex et triginta millia, et tributum Domino,
duo et septuaginta :

39. et asini, triginta millia et quingenti, et tributum Do-
mino, unus et sexaginta :

40. et animae hominum, sex et decem millia, et tributum
eorum Domino, duae et triginta animae.

41. Et dedit Moyses tributum Domino demptionem Dei
Eleazaro sacerdoti, sicut praecepit Dominus Moysi.

42. De dimidio filiorum Israel, quos distinxit Moyses a
viris bellatoribus.

43. Et fuit dimidium a synagoga ex ovibus, trecenta et
triginta millia et septem millia et quingentae :

44. et boves, sex et triginta millia :

45. asini, triginta millia et quingenti :

46. et animae hominum, sex et decem millia.

47. Et sumpsit Moyses ex dimidio quod filiorum Israel
unum ex quinquaginta, ex hominibus et ex pecoribus, et
dedit ea Levitis custodientibus custodias tabernaculi Do-
mini, quemadmodum praecepit Dominus Moysi.

48. Et accesserunt ad Moysen omnes qui constituti erant
super millia virtutis, chiliarchi et centuriones, et dixerunt
ad Moysen :

49. Pueri tui acceperant caput virorum bellatorum qui
apud nos, et non dissonuit ex eis ullus.

50. Et obtulimus munus Domino, vir quod invenit vas
aureum et torquem et viriolam et annulum et dextrale et
catenulam, ad depropitiandum pro nobis ante Dominum.

51. Et accepit Moyses et Eleazar sacerdos aurum ab eis,
omne vas factum :

52. et fuit omne aurum demptio quam dempserunt Do-
mino, sexdecim millia et septingenti et quinquaginta sicli a
chiliarchis et centurionibus.

53. Et viri bellatores prae-dati sunt unusquisque sibi.

54. Et accepit Moyses et Eleazar aurum a chiliarchis et
a centurionibus, et intulit ea in tabernaculum testimonii,
memoriale filiorum Israel coram Domino.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΒ'.

CAPUT XXXII.

1. Καὶ κτήνη πλῆθος ἦν τοῖς υἱοῖς 'Ρουβὴν καὶ τοῖς υἱοῖς Γὰδ, πλῆθος σφόδρα· καὶ εἶδον τὴν γῶραν 'Ιαζήρ καὶ τὴν γῶραν Γαλαὰδ, καὶ ἦν ὁ τόπος, τόπος κτήνεσι.
2. Καὶ προσελθόντες οἱ υἱοὶ 'Ρουβὴν καὶ οἱ υἱοὶ Γὰδ εἶπαν πρὸς Μωϋσῆν καὶ πρὸς 'Ελεάζαρ τὸν ἱερέα καὶ πρὸς τοὺς ἄρχοντας τῆς συναγωγῆς, λέγοντες·
3. Ἀταροθ καὶ Δαιβὼν, καὶ 'Ιαζήρ καὶ Ναμρά, καὶ 'Εσεβὼν, καὶ 'Ελεαλή, καὶ Σεβαμά, καὶ Ναβαὺ, καὶ Βαϊάν,
4. τὴν γῆν ἣν παραδέδωκε Κύριος ἐνώπιον τῶν υἱῶν 'Ισραὴλ, γῆ κτηνοτρόφος ἐστὶ, καὶ τοῖς παισὶ σου κτήνη ὑπάρχει.
5. Καὶ ἔλεγον· Εἰ εὕρομέν χάριν ἐνώπιόν σου, δοθήτω ἡ γῆ αὕτη τοῖς οἰκέταις σου ἐν κατασχέσει, καὶ μὴ διαβιάσῃς ἡμᾶς τὸν 'Ιορδάνην.
6. Καὶ εἶπε Μωϋσῆς τοῖς υἱοῖς Γὰδ καὶ τοῖς υἱοῖς 'Ρουβὴν· Οἱ ἀδελφοὶ ὑμῶν πορεύονται εἰς τὸν πόλεμον, καὶ ὑμεῖς καθήσεσθε αὐτοῦ;
7. Καὶ ἵνατί διαστρέφετε τὰς διανοίας τῶν υἱῶν 'Ισραὴλ, μὴ διαβῆναι εἰς τὴν γῆν ἣν Κύριος δίδωσιν αὐτοῖς;
8. Οὐχ οὕτως ἐποίησαν οἱ πατέρες ὑμῶν, ὅτε ἀπέστειλα αὐτοὺς ἐκ Κάδης Βαρνὴ κατανοῆσαι τὴν γῆν;
9. καὶ ἀνέβησαν φάραγγα Βότρου, καὶ κατενόησαν τὴν γῆν, καὶ ἀπέστησαν τὴν καρδίαν τῶν υἱῶν 'Ισραὴλ, ὅπως μὴ εἰσελθῶσιν εἰς τὴν γῆν ἣν ἔδωκεν Κύριος αὐτοῖς.
10. Καὶ ὠργίσθη θυμῷ Κύριος ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ὤμοσε, λέγων·
11. Εἰ ὄψονται οἱ ἄνθρωποι οὗτοι οἱ ἀναθάντες ἐξ Αἰγύπτου ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, οἱ ἐπιστάμενοι τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ κακόν, τὴν γῆν ἣν ὤμοσα τῷ Ἀβραάμ καὶ 'Ισαὰκ καὶ 'Ιακώβ, οὐ γὰρ συνεπηκολούθησαν ὀπίσω μου,
12. πλὴν Χάλεβ υἱὸς 'Ιεφοννὴ ὁ διακεχωρισμένος, καὶ 'Ιησοῦς ὁ τοῦ Ναυὲ, οἱ συνεπηκολούθησαν ὀπίσω Κυρίου.
13. Καὶ ὠργίσθη θυμῷ Κύριος ἐπὶ τὸν 'Ισραὴλ· καὶ κατερόμβευsen αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ τεσσαράκοντα ἔτη, ἕως ἐξανηλώθη πᾶσα ἡ γενεὰ, οἱ ποιοῦντες τὰ πονηρὰ ἐναντὶ Κυρίου.
14. 'Ιδοὺ ἀνέστητε ἀντὶ τῶν πατέρων ὑμῶν, σύντριμμα ἀνθρώπων ἁμαρτωλῶν, προσθεῖναι ἔτι ἐπὶ τὸν θυμὸν τῆς ὀργῆς Κυρίου ἐπὶ 'Ισραὴλ·
15. ὅτι ἀποστραφῆσεσθε ἀπ' αὐτοῦ, προσθεῖναι ἔτι καταλιπεῖν αὐτὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἀνομήσετε εἰς ὅλην τὴν συναγωγὴν ταύτην.
16. Καὶ προσῆλθον αὐτῷ, καὶ ἔλεγον· Ἐπαύλεις προβάτων οἰκοδομήσομεν ὥδε τοῖς κτήνεσιν ἡμῶν, καὶ πόλεις ταῖς ἀποσκευαῖς ἡμῶν·
17. καὶ ἡμεῖς ἐνοπλισάμενοι προφυλακὴν πρότεροι τῶν υἱῶν 'Ισραὴλ, ἕως ἂν ἀγάγωμεν αὐτοὺς εἰς τὸν ἑαυτῶν τόπον· καὶ κατοικήσει ἡ ἀποσκευὴ ἡμῶν ἐν πόλεσι τετειχισμέναις διὰ τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν.
18. Οὐ μὴ ἀποστραφῶμεν εἰς τὰς οἰκίας ἡμῶν, ἕως ἂν καταμερισθῶσιν οἱ υἱοὶ 'Ισραὴλ, ἕκαστος εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ.
19. Καὶ οὐκέτι κληρονομήσομεν ἐν αὐτοῖς ἀπὸ τοῦ

1. Et pecora multitudo erat filiis Ruben et filiis Gad, multitudo valde : et viderunt regionem Iazer et regionem Galaad, et erat locus ille, locus pecoribus.
2. Et accedentes filii Ruben et filii Gad dixerunt ad Moysen et ad Eleazarum sacerdotem et ad principes synagogæ, dicentes :
3. Ataroth et Dæbon, et Iazer et Namra, et Esebon, et Eleale, et Sebama, et Nabay, et Baan,
4. terram quam tradidit Dominus in conspectu filiorum Israel, terra pecorum nutrix est, et pueris tuis sunt pecora.
5. Et dicebant : Si invenimus gratiam in conspectu tuo, detur terra ista famulis tuis in possessionem, et ne traducas nos Jordanem.
6. Et dixit Moyses filiis Gad et filiis Ruben : Fratres vestri eunt in bellum, et vos sedebitis hic?
7. Et ut quid pervertitis mentes filiorum Israel, ut non transeant in terram quam Dominus dat eis?
8. Nonne sic fecerunt patres vestri, quando misi eos e Cades Barne ad considerandam terram?
9. et ascenderunt vallem Botri, et consideraverunt terram, et averterunt cor filiorum Israel, ut non introirent in terram quam dedit Dominus eis.
10. Et iratus est furore Dominus in die illa, et juravit, dicens :
11. Si videbunt homines hi qui ascenderunt ex Ægypto a viginti annis et supra, qui cognoscunt bonum et malum, terram quam iuravi ipsi Abraham et Isaac et Jacob, non enim secuti sunt post me,
12. præter Chaleb filius Jephonne ille segregatus, et Jesus filius Nave, quoniam simul secuti sunt post me.
13. Et iratus est furore Dominus adversus Israel : et circumagitavit eos in deserto quadraginta annos, donec consumpta est omnis generatio, facientes maligna in conspectu Domini.
14. Ecce surrexistis pro patribus vestris, contritio hominum peccatorum, ad adjiciendum adhuc ad furorem iræ Domini super Israel :
15. quoniam avertetis vos ab eo, adjiciendo adhuc derelinquere eum in deserto, et inique facietis in totam synagogam hanc.
16. Et accesserunt ei, et dixerunt : Caulas ovium ædificabimus hic pecoribus nostris, et civitates impedimentis nostris :
17. et nos armati in prima acie priores filiis Israel, quoadusque adduxerimus eos in suum ipsorum locum : et habitabunt impedimenta nostra in civitatibus muratis propter eos qui inhabitant terram.
18. Non revertemur ad domos nostras, quoadusque distributi fuerint filii Israel, unusquisque in hæreditatem suam.
19. Et non ultra hæreditabimus in eis a regione trans Jor-

πέραν τοῦ Ἰορδάνου καὶ ἐπέκεινα, ὅτι ἀπέχομεν τοὺς κλήρους ἡμῶν ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἐν ἀνατολαῖς.

20. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Μωϋσῆς· Ἐὰν ποιήσῃτε κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο, ἐὰν ἐξοπλίσησθε ἐναντι Κυρίου εἰς πόλεμον,

21. καὶ παρελεύσεται ὑμῶν πᾶς ἐπλίτης τὸν Ἰορδάνην ἐναντι Κυρίου, ἕως ἂν ἐκτριβῇ ὁ ἐχθρὸς αὐτοῦ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ,

22. καὶ κατακυριευθῇ ἡ γῆ ἐναντι Κυρίου, καὶ μετὰ ταῦτα ἀποστραφήσεσθε καὶ ἔσεσθε ἀθῶοι ἐναντι Κυρίου, καὶ ἀπὸ Ἰσραὴλ· καὶ ἔσται ἡ γῆ αὕτη ὑμῖν ἐν κατασχεῖν ἐναντι Κυρίου.

23. Ἐὰν δὲ μὴ ποιήσῃτε οὕτως, ἁμαρτήσεσθε ἐναντι Κυρίου· καὶ γνώσεσθε τὴν ἁμαρτίαν ὑμῶν ὅταν ὑμεῖς καταλάβῃ τὰ κακά.

24. Καὶ οἰκοδομήσετε ὑμῖν ἐαυτοῖς πόλεις τῇ ἀποσκευῇ ὑμῶν, καὶ ἐπαύλεις τοῖς κτήνεσιν ὑμῶν· καὶ τὸ ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν ποιήσετε.

25. Καὶ εἶπαν υἱοὶ Ρουβὴν καὶ υἱοὶ Γὰδ πρὸς Μωϋσῆν, λέγοντες· Οἱ παῖδες σου ποιήσουσι καθὰ ὃ κύριος ἡμῶν ἐντέλλεται.

26. Ἡ ἀποσκευή ἡμῶν, καὶ αἱ γυναῖκες ἡμῶν, καὶ πάντα τὰ κτήνη ἡμῶν ἔσονται ἐν ταῖς πόλεσι Γαλαὰδ·

27. οἱ δὲ παῖδες σου παρελεύσονται πάντες ἐνωπλισμένοι καὶ ἐκτεταγμένοι ἐναντι Κυρίου εἰς τὸν πόλεμον, ὃν τρόπον ὁ Κύριος λέγει.

28. Καὶ συνέστησεν αὐτοῖς Μωϋσῆς Ἐλεάζαρ τὸν ἱερέα, καὶ Ἰησοῦν υἱὸν Ναυῆ, καὶ τοὺς ἀρχοντας πατρῴων τῶν φυλῶν Ἰσραὴλ.

29. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Μωϋσῆς· Ἐὰν διαβῶσιν οἱ υἱοὶ Ρουβὴν καὶ οἱ υἱοὶ Γὰδ μεθ' ὑμῶν τὸν Ἰορδάνην, πᾶς ἐνωπλισμένος εἰς πόλεμον ἐναντι Κυρίου, καὶ κατακυριεύσῃτε τῆς γῆς ἀπέναντι ὑμῶν, καὶ δώσετε αὐτοῖς τὴν γῆν Γαλαὰδ ἐν κατασχεῖν.

30. Ἐὰν δὲ μὴ διαβῶσιν ἐνωπλισμένοι μεθ' ὑμῶν εἰς τὸν πόλεμον ἐναντι Κυρίου, καὶ διαβιβάσετε τὴν ἀποσκευὴν αὐτῶν, καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῶν, καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν πρότερα ὑμῶν εἰς γῆν Χαναάν, καὶ συγκατακληρονομηθῶσονται ἐν ὑμῖν ἐν τῇ γῇ Χαναάν.

31. Καὶ ἀπεκρίθησαν οἱ υἱοὶ Ρουβὴν καὶ οἱ υἱοὶ Γὰδ, λέγοντες· Ὅσα ὃ κύριος λέγει τοῖς θεράπουσιν, οὕτω ποιήσομεν ἡμεῖς.

32. Διαβησόμεθα ἐνωπλισμένοι ἐναντι Κυρίου εἰς γῆν Χαναάν, καὶ δώσετε τὴν κατάσχεσιν ἡμῖν ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου.

33. Καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς Μωϋσῆς τοῖς υἱοῖς Γὰδ, καὶ τοῖς υἱοῖς Ρουβὴν, καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσῆ υἱῶν Ἰωσήφ, τὴν βασιλείαν Σηὼν βασιλέως Ἀμορραίων, καὶ τὴν βασιλείαν Ὠγ βασιλέως τῆς Βασάν, τὴν γῆν καὶ τὰς πόλεις σὺν τοῖς ὄρεσι αὐτῆς, πόλεις τῆς γῆς κύκλῳ.

34. Καὶ ὠκοδόμησαν οἱ υἱοὶ Γὰδ τὴν Δαιβὼν, καὶ τὴν Ἀταρώθ, καὶ τὴν Ἀροῆρ,

35. καὶ τὴν Σοφάρ, καὶ τὴν Ἰαζήρ, καὶ ὑψώσαν αὐτάς,

36. καὶ τὴν Ναμράμ, καὶ τὴν Βαιθαράν, πόλεις ὄχυράς, καὶ ἐπαύλεις προβάτων.

37. Καὶ οἱ υἱοὶ Ρουβὴν ὠκοδόμησαν τὴν Ἐσεβὼν, καὶ Ἐλεάλην, καὶ Καριαθάμ,

38. καὶ τὴν Βεελμεὼν, περικεχυκλωμένας, καὶ τὴν Σεβαμά· καὶ ἐπωνόμασαν κατὰ τὰ ὀνόματα αὐτῶν τὰ ὀνόματα τῶν πόλεων ὡς ὠκοδόμησαν.

danem et supra, quia oblinemus sortes nostras in transitu Jordanis in oriente.

20. Et dixit ad eos Moyses : Si feceritis juxta verbum hoc, si arma sumpseritis ante Dominum in praelium,

21. et transibit ex vobis omnis armatus Jordanem ante Dominum, quoadusque contritus fuerit hostis ejus a facie ejus,

22. et subjecta fuerit terra ante Dominum, et post hac revertimini, et eritis innocentes ante Dominum, et ab Israel : et erit terra hac vobis in possessionem ante Dominum.

23. Si autem non feceritis ita, peccabitis ante Dominum : et cognoscetis peccatum vestrum quando vos comprehenderit mala.

24. Et aedificabitis vobismetipsis civitates impedimentis vestris, et caulas pecoribus vestris : et quod procedit ex ore vestro facietis.

25. Et dixerunt filii Ruben et filii Gad ad Moysen, dicentes : Pueri tui facient secundum quae dominus noster mandat.

26. Impedimenta nostra, et uxores nostrae, et omnia pecora nostra erunt in civitatibus Galaad :

27. pueri autem tui transibunt omnes armati et ordinati ante Dominum in praelium, quemadmodum Dominus ait.

28. Et commendavit eis Moyses Eleazarum sacerdotem et Jesum filium Nave, et principes familiarum tribuum Israel.

29. Et dixit ad eos Moyses : Si transierint filii Ruben et filii Gad vobiscum Jordanem, omnis armatus in praelium ante Dominum, et subjeceritis terram ante vos, et dabitis eis terram Galaad in possessionem.

30. Si autem non transierint armati vobiscum in praelium ante Dominum, et traducetis impedimenta eorum, et uxores eorum, et pecora eorum priora vobis in terram Chanaan, et cohaereditabunt in vobis in terra Chanaan.

31. Et responderunt filii Ruben et filii Gad, dicentes : Quaecumque dominus dicit servis, sic faciemus nos.

32. Transibimus armati ante Dominum in terram Chanaan, et dabitis possessionem nobis trans Jordanem.

33. Et dedit eis Moyses filiis Gad, et filiis Ruben, et dimidio tribui Manasse filiorum Joseph, regnum Seon regis Amorrhaeorum, et regnum Og regis Basan, et civitates cum sinibus ejus, et civitates terrae in circuitu.

34. Et aedificaverunt filii Gad Darbon, et Ataroth, et Aroer,

35. et Sophar, et Iazer, et exaltaverunt eas,

36. et Namram, et Barthan, civitates munitas, et caulas ovium.

37. Et filii Ruben aedificaverunt Esebon, et Elealen, et Cariatham,

38. et Beelmeon, circumdatas, et Sebama : et cognominaverunt secundum nomina sua nomina civitatum quas aedificaverunt.

39. Καὶ ἐπορεύθη υἱὸς Μαχὶρ υἱοῦ Μανασσὴ Γαλαὰδ, καὶ ἔλαβεν αὐτὴν, καὶ ἀπώλεσε τὸν Ἀμορραῖον τὸν κατοικοῦντα ἐν αὐτῇ.

40. Καὶ ἔδωκε Μωϋσῆς τὴν Γαλαὰδ τῷ Μαχὶρ υἱῷ Μανασσῆ, καὶ κατώκησεν ἐκεῖ.

41. Καὶ Ἰαὶρ ὁ τοῦ Μανασσῆ ἐπορεύθη, καὶ ἔλαβε τὰς ἐπαύλεις αὐτῶν, καὶ ἐπωνόμασεν αὐτάς, ἐπαύλεις Ἰαὶρ.

42. Καὶ Ναβαὺ ἐπορεύθη, καὶ ἔλαβε τὴν Καὰθ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, καὶ ἐπωνόμασεν αὐτάς Ναβῶθ ἐκ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΑΓ'.

1. Καὶ οὗτοι οἱ σταθμοὶ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ὡς ἐξῆλθον ἐκ γῆς Αἰγύπτου σὺν δυνάμει αὐτῶν, ἐν χειρὶ Μωϋσῆ καὶ Ἀαρὼν.

2. Καὶ ἔγραψε Μωϋσῆς τὰς ἀπάρσεις αὐτῶν καὶ τοὺς σταθμοὺς αὐτῶν διὰ ῥήματος Κυρίου. Καὶ οὗτοι σταθμοὶ τῆς πορείας αὐτῶν.

3. Ἀπῆραν ἐκ Ῥαμεσσῆ τῷ μηνὶ τῷ πρώτῳ τῇ πεντεκαδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου, τῇ ἐπαύριον τοῦ πάσχα ἐξῆλθον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν χειρὶ ὕψηλῃ ἐναντίον πάντων τῶν Αἰγυπτίων.

4. Καὶ οἱ Αἰγύπτιοι ἔθαπτον ἐξ αὐτῶν τοὺς τεθνηκότας πάντας οὓς ἐπάταξε Κύριος, πᾶν πρωτότοκον ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, καὶ ἐν τοῖς θεοῖς αὐτῶν ἐποίησε τὴν ἐκδίκησιν Κύριος.

5. Καὶ ἀπάραντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐκ Ῥαμεσσῆ, παρενέβαλον εἰς Σοχχώθ.

6. Καὶ ἀπάραντες ἐκ Σοχχώθ, παρενέβαλον εἰς Βουθάν, ὃ ἐστὶ μέρος τι τῆς ἐρήμου.

7. Καὶ ἀπῆραν ἐκ Βουθάν, καὶ παρενέβαλον ἐπὶ τὸ στόμα Εἰρώθ, ὃ ἐστὶν ἀπέναντι Βεελσεφρών, καὶ παρενέβαλον ἀπέναντι Μαγδώλου.

8. Καὶ ἀπῆραν ἀπέναντι Εἰρώθ, καὶ διέβησαν μέσον τῆς θαλάσσης εἰς τὴν ἐρήμον· καὶ ἐπορεύθησαν ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν διὰ τῆς ἐρήμου αὐτοὶ, καὶ παρενέβαλον ἐν Πιχρίαις.

9. Καὶ ἀπῆραν ἐκ Πιχρίων, καὶ ἦλθον εἰς Αἰλίμ· καὶ ἐν Αἰλίμ δώδεκα πηγαὶ ὕδατων, καὶ ἑβδομήκοντα στελέγη φοινίκων, καὶ παρενέβαλον ἐκεῖ παρὰ τὸ ὕδωρ.

10. Καὶ ἀπῆραν ἐξ Αἰλείμ, καὶ παρενέβαλον ἐπὶ θάλασσαν ἐρυθράν.

11. Καὶ ἀπῆραν ἀπὸ θαλάσσης ἐρυθρᾶς, καὶ παρενέβαλον εἰς τὴν ἐρήμον Σιν.

12. Καὶ ἀπῆραν ἐκ τῆς ἐρήμου Σιν, καὶ παρενέβαλον εἰς Ῥαφακά.

13. Καὶ ἀπῆραν ἐκ Ῥαφακά, καὶ παρενέβαλον ἐν Αἰλούς.

14. Καὶ ἀπῆραν ἐξ Αἰλούς, καὶ παρενέβαλον ἐκ Ῥαφιδίν· καὶ οὐκ ἦν ἐκεῖ ὕδωρ τῷ λαῷ πίνειν.

15. Καὶ ἀπῆραν ἐκ Ῥαφιδίν, καὶ παρενέβαλον ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινᾷ.

16. Καὶ ἀπῆραν ἐκ τῆς ἐρήμου Σινᾶ, καὶ παρενέβαλον ἐν Μνημάσι τῆς ἐπιθυμίας.

17. Καὶ ἀπῆραν ἐκ Μνημάτων τῆς ἐπιθυμίας, καὶ παρενέβαλον ἐν Ἀστροῦθ.

18. Καὶ ἀπῆραν ἐξ Ἀστροῦθ, καὶ παρενέβαλον ἐν Ῥαθαμᾷ.

39. Et ivit filius Machir filii Manasse Galaad, et cepit eam, et perdidit Amorharum habitantem in ea.

40. Et dedit Moyses Galaad ipsi Machir filio Manasse, et habitavit ibi.

41. Et Jair filius Manasse ivit, et cepit caulas eorum, et cognominavit ea, caulas Jair.

42. Et Nabay ivit, et cepit Caath, et pagos ejus, et cognominavit eos Naboth ex nomine suo.

CAPUT XXXIII.

1. Et hæc sunt mansiones filiis Israel, ex quo exierunt de terra Egypti cum virtute sua, in manu Moysi et Aaron.

2. Et scripsit Moyses promotiones eorum et mansiones eorum per verbum Domini. Et hæc sunt mansiones itineris eorum.

3. Promoverunt de Ramesse mense primo quintadecima die mensis primi, postridie ipsius pascha exierunt filii Israel in manu excelsa coram omnibus Aegyptiis.

4. Et Aegyptii sepeliebant mortuos ex ipsis omnes quos percusserat Dominus, omne primogenitum in terra Egypto, et in diis eorum fecerat ultionem Dominus.

5. Et promoventes filii Israel de Ramesse, castrametati sunt in Socchoth.

6. Et promoventes de Socchoth, castrametati sunt in Buthan, quæ est pars quaedam deserti.

7. Et promoverunt de Buthan, et castrametati sunt ad os Iroth, quod est contra Beelsephon, et castrametati sunt e regione Magdoli.

8. Et promoverunt contra Iroth, et transierunt medium maris in desertum: et iverunt viam trium dierum per desertum ipsi, et castrametati sunt in Amaritudinibus.

9. Et promoverunt de Amaritudinibus, et venerunt in Elim: et in Elim duodecim fontes aquarum et septuaginta arbores palmarum, et castrametati sunt ibi apud aquam.

10. Et promoverunt de Elim, et castrametati sunt super mare rubrum.

11. Et promoverunt a mari rubro, et castrametati sunt in deserto Sin.

12. Et promoverunt e deserto Sin, et castrametati sunt in Raphaca,

13. Et promoverunt de Raphaca, et castrametati sunt in Elus.

14. Et promoverunt ex Elus, et castrametati sunt in Raphidin: et non erat ibi aqua populo bibere.

15. Et promoverunt de Raphidin, et cantrametati sunt in deserto Sina.

16. Et promoverunt e deserto Sina, et castrametati sunt in Monumentis concupiscentiæ.

17. Et promoverunt de Monumentis concupiscentiæ, et castrametati sunt in Aseroth.

18. Et promoverunt de Aseroth, et castrametati sunt in Rathana.

19. Καὶ ἀπῆραν ἐκ Ῥαθαμᾶ, καὶ παρενέβαλον ἐν Ῥεμμὸν Φαρές.
20. Καὶ ἀπῆραν ἐκ Ῥεμμὸν Φαρές, καὶ παρενέβαλον εἰς Λεβωνᾶ.
21. Καὶ ἀπῆραν ἐκ Λεβωνᾶ, καὶ παρενέβαλον εἰς Ῥεσσάν.
22. Καὶ ἀπῆραν ἐκ Ῥεσσάν, καὶ παρενέβαλον εἰς Μακελλάθ.
23. Καὶ ἀπῆραν ἐκ Μακελλάθ, καὶ παρενέβαλον εἰς Σαφάρ.
24. Καὶ ἀπῆραν ἐκ Σαφάρ, καὶ παρενέβαλον εἰς Χαραδάθ.
25. Καὶ ἀπῆραν ἐκ Χαραδάθ, καὶ παρενέβαλον εἰς Μακηλώθ.
26. Καὶ ἀπῆραν ἐκ Μακηλώθ, καὶ παρενέβαλον εἰς Καταάθ.
27. Καὶ ἀπῆραν ἐκ Καταάθ, καὶ παρενέβαλον εἰς Ταράθ.
28. Καὶ ἀπῆραν ἐκ Ταράθ, καὶ παρενέβαλον εἰς Μαθεκκά.
29. Καὶ ἀπῆραν ἐκ Μαθεκκά, καὶ παρενέβαλον εἰς Σελμωνᾶ.
30. Καὶ ἀπῆραν ἐκ Σελμωνᾶ, καὶ παρενέβαλον εἰς Μασουρούθ.
31. Καὶ ἀπῆραν ἐκ Μασουρούθ, καὶ παρενέβαλον εἰς Βαναία.
32. Καὶ ἀπῆραν ἐκ Βαναία, καὶ παρενέβαλον εἰς τὸ ὄρος Γαδγάδ.
33. Καὶ ἀπῆραν ἐκ τοῦ ὄρους Γαδγάδ, καὶ παρενέβαλον εἰς Ἐτεβαθά.
34. Καὶ ἀπῆραν ἐξ Ἐτεβαθά, καὶ παρενέβαλον εἰς Ἐβρωνά.
35. Καὶ ἀπῆραν ἐξ Ἐβρωνά, καὶ παρενέβαλον εἰς Γεσιὼν Γάβερ.
36. Καὶ ἀπῆραν ἐκ Γεσιὼν Γάβερ, καὶ παρενέβαλον ἐν τῇ ἐρήμῳ Σίν. Καὶ ἀπῆραν ἐκ τῆς ἐρήμου Σίν, καὶ παρενέβαλον εἰς τὴν ἐρήμον Φαράν· αὕτη ἐστὶ Κάδης.
37. Καὶ ἀπῆραν ἐκ Κάδης, καὶ παρενέβαλον εἰς Ὡρ τὸ ὄρος πλησίον γῆς Ἐδώμ.
38. Καὶ ἀνέβη Ἀαρὼν ὁ ἱερεὺς διὰ προεπάγγελματος Κυρίου, καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ ἐν τῷ τεσσαρακοστῷ ἔτει τῆς ἐξόδου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου τῷ μηνὶ τῷ πέμπτῳ μιᾷ τοῦ μηνός.
39. Καὶ Ἀαρὼν ἦν τριῶν καὶ εἴκοσι καὶ ἑκατὸν ἔτων, ὅτε ἀπέθνησκειν ἐν Ὡρ τῷ ὄρει.
40. Καὶ ἀκούσας ὁ Χανανίτης βασιλεὺς Ἀράδ, καὶ οὗτος κατοῖκε ἐν γῇ Χανζάν, ὅτε εἰσπορεύοντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ.
41. Καὶ ἀπῆραν ἐξ Ὡρ τοῦ ὄρους, καὶ παρενέβαλον εἰς Σελμωνά.
42. Καὶ ἀπῆραν ἐκ Σελμωνᾶ, καὶ παρενέβαλον εἰς Φινώ.
43. Καὶ ἀπῆραν ἐκ Φινώ, καὶ παρενέβαλον ἐν Ὠβώθ.
44. Καὶ ἀπῆραν ἐξ Ὠβώθ, καὶ παρενέβαλον ἐν Γαί, ἐν τῇ πέρᾳ ἐπὶ τῶν ὁρίων Μωάβ.
45. Καὶ ἀπῆραν ἐκ Γαί, καὶ παρενέβαλον εἰς Δαιβὼν Γάδ.
46. Καὶ ἀπῆραν ἐκ Δαιβὼν Γάδ, καὶ παρενέβαλον ἐν Γελμὼν Δεβλαθαίμ.

19. Et promoverunt de Rathama, et castrametati sunt in Remmon Phares.
20. Et promoverunt de Remmon Phares, et castrametati sunt in Lebona.
21. Et promoverunt de Lebona, et castrametati sunt in Rissan.
22. Et promoverunt de Rissan, et castrametati sunt in Macellath.
23. Et promoverunt de Macellath, et castrametati sunt in Saphar.
24. Et promoverunt de Saphar, et castrametati sunt in Caradath.
25. Et promoverunt de Caradath, et castrametati sunt in Maceloth.
26. Et promoverunt de Maceloth, et castrametati sunt in Cathaath.
27. Et promoverunt de Cathaath, et castrametati sunt in Tarath.
28. Et promoverunt de Tarath, et castrametati sunt in Mathecca.
29. Et promoverunt de Mathecca, et castrametati sunt in Selmona.
30. Et promoverunt de Selmona, et castrametati sunt in Masuruth.
31. Et promoverunt de Masuruth, et castrametati sunt in Banara.
32. Et promoverunt de Banara, et castrametati sunt in monte Gadgad.
33. Et promoverunt de monte Gadgad, et castrametati sunt in Etebatha.
34. Et promoverunt de Etebatha, et castrametati sunt in Ebrona.
35. Et promoverunt de Ebrona, et castrametati sunt in Gesion Gaber.
36. Et promoverunt de Gesion Gaber, et castrametati sunt in deserto Sin. Et promoverunt e deserto Sin, et castrametati sunt in deserto Pharan : hanc est Cades.
37. Et promoverunt e Cades, et castrametati sunt in Or monte prope terram Edom.
38. Et ascendit Aaron sacerdos per præceptum Domini, et mortuus est ibi in quadragesimo anno exitus filiorum Israel de terra Egypti mense quinto una mensis.
39. Et Aaron erat trium et viginti et centum annorum, quando mortuus est in Or monte.
40. Et audiens Chananæus rex Arad, et hic habitabat in terra Chanaan, quando ingrediebantur filii Israel.
41. Et promoverunt de Or monte, et castrametati sunt in Selmona.
42. Et promoverunt de Selmona, et castrametati sunt in Phino.
43. Et promoverunt e Phino, et castrametati sunt in Oboth.
44. Et promoverunt de Oboth, et castrametati sunt in Gai in ulteriore super fines Moab.
45. Et promoverunt de Gai, et castrametati sunt in Darbon Gad.
46. Et promoverunt e Darbon Gad, et castrametati sunt in Gelmon Deblathaim.

47. Καὶ ἀπῆραν ἐκ Γελμών Δεβλαθαίμ, καὶ παρενέβαλον ἐπὶ τὰ ὄρη τὰ Ἀβαρίμ, ἀπέναντι Ναβαῦ.

48. Καὶ ἀπῆραν ἀπὸ ὀρέων Ἀβαρίμ, καὶ παρενέβαλον ἐπὶ δυσμῶν Μωάβ, ἐπὶ τοῦ Ἰορδάνου κατὰ Ἱεριχώ.

49. Καὶ παρενέβαλον παρὰ τὸν Ἰορδάνην, ἀναμέσον Αἰσιμῶθ ἕως Βελσᾶ τὸ κατὰ δυσμὰς Μωάβ.

50. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν ἐπὶ δυσμῶν Μωάβ παρὰ τὸν Ἰορδάνην κατὰ Ἱεριχώ, λέγων·

51. Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ εἰεῖς πρὸς αὐτούς· Ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν Ἰορδάνην εἰς γῆν Χαναάν·

52. καὶ ἀπολείτε πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐν τῇ γῇ πρὸ προσώπου ὑμῶν, καὶ ἐξαρείτε τὰς σκευὰς αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ εἰδῶλα τὰ χωνευτὰ αὐτῶν ἀπολείτε αὐτὰ, καὶ πάσας τὰς στήλας αὐτῶν ἐξαρείτε.

53. Καὶ ἀπολείτε πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν, καὶ κατοικήσετε ἐν αὐτῇ· ὑμῖν γὰρ ἐδῶκα τὴν γῆν αὐτῶν ἐν κλήρῳ.

54. Καὶ κατακληρονομήσετε τὴν γῆν αὐτῶν ἐν κλήρῳ κατὰ φυλὰς ὑμῶν, τοῖς πλείοσι πληθυνεῖτε τὴν κατάσχεσιν αὐτῶν, καὶ τοῖς ἐλάττοσιν ἐλαττώσετε τὴν κατάσχεσιν αὐτῶν, εἰς δ' ἂν ἐξέλθῃ τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ἐκεῖ αὐτοῦ ἔσται, κατὰ φυλὰς πατριῶν ὑμῶν κληρονομήσετε.

55. Ἐὰν δὲ μὴ ἀπολέσητε τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς ἀπὸ προσώπου ὑμῶν, καὶ ἔσται ὅς ἐάν καταλίπητε ἐξ αὐτῶν, σκόλοpes ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς ὑμῶν, καὶ βολίδες ἐν ταῖς πλευραῖς ὑμῶν, καὶ ἐχθρεύσουσιν ὑμῖν ἐπὶ τῆς γῆς ἐφ' ἣν ὑμεῖς κατοικήσετε.

56. Καὶ ἔσται, καθότι διεγνώκειν ποιῆσαι αὐτοὺς, ποιήσω ὑμᾶς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΔ'.

1. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·

2. Ἐντειλαὶ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ εἰεῖς πρὸς αὐτούς· Ὑμεῖς εἰσπορεύεσθε εἰς τὴν γῆν Χαναάν, αὕτη ἔσται ὑμῖν εἰς κληρονομίαν, γῆ Χανανὴν σὺν τοῖς ὀρίοις αὐτῆς.

3. Καὶ ἔσται ὑμῖν τὸ κλίτος τὸ πρὸς λίβα ἀπὸ ἐρήμου Σιν ἕως ἐχόμενον Ἐδὼμ, καὶ ἔσται ὑμῖν τὰ ὄρια πρὸς λίβα ἀπὸ μέρους τῆς θαλάσσης τῆς ἀλυκῆς ἀπὸ ἀνατολῶν.

4. Καὶ κυκλώσει ὑμᾶς τὰ ὄρια ἀπὸ λίβος πρὸς ἀνάβασιν Ἀκραβὶν, καὶ παρελεύσεται Ἐννάχ, καὶ ἔσται ἡ διέξοδος αὐτοῦ πρὸς λίβα Κάδης τοῦ Βαρνή, καὶ ἐξελεύσεται εἰς ἑπαυλὶν Ἀράδ, καὶ παρελεύσεται Ἀσεμωνᾶ.

5. Καὶ κυκλώσει τὰ ὄρια ἀπὸ Ἀσεμωνᾶ χειμάρρουν Αἰγύπτου, καὶ ἔσται ἡ διέξοδος ἡ θάλασσα.

6. Καὶ τὰ ὄρια τῆς θαλάσσης ἔσται ὑμῖν, ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη ὁριεῖ, τοῦτο ἔσται ὑμῖν τὰ ὄρια τῆς θαλάσσης.

7. Καὶ τοῦτο ἔσται ὑμῖν τὰ ὄρια πρὸς βορρᾶν, ἀπὸ τῆς θαλάσσης τῆς μεγάλης καταμετρήσετε ὑμῖν αὐτοῖς παρὰ τὸ ὄρος, τὸ ὄρος·

8. καὶ ἀπὸ τοῦ ὄρους τὸ ὄρος καταμετρήσετε αὐτοῖς, εἰσπορευομένων εἰς Ἐμάθ, καὶ ἔσται ἡ διέξοδος αὐτοῦ τὰ ὄρια Σαραδάκ.

9. Καὶ ἐξελεύσεται τὰ ὄρια Δεφρωνά, καὶ ἔσται ἡ διέξοδος αὐτοῦ Ἀρσεναῖν, τοῦτο ἔσται ὑμῖν ὄρια ἀπὸ βορρᾶ.

47. Et promoverunt e Gelmon Deblathaem, et castrametati sunt super montes Abarim contra Nabay.

48. Et promoverunt e montibus Abarim, et castrametati sunt ad occasum Moab super Jordanem contra Jericho.

49. Et castrametati sunt apud Jordanem inter Aesimoth usque Belsa qua ad occasum Moab.

50. Et locutus est Dominus ad Moysen super occasum Moab apud Jordanem contra Jericho, dicens :

51. Loquere filiis Israel, et dices ad eos : Vos transitis Jordanem in terram Chanaan :

52. et perdetis omnes habitantes in terra ante faciem vestram, et auferetis speculas eorum, et omnia idola fusilia eorum perdetis ea, et omnes statuas eorum auferetis.

53. Et perdetis omnes inhabitantes terram, et inhabitabit in ea : vobis enim dedi terram eorum in sortem.

54. Et hereditabitis terram eorum in sorte per tribus vestras, his qui sunt plures multiplicabitis possessionem eorum, et his qui pauciores minuetis possessionem eorum, ad quodcumque exierit nomen ejus, ibi illius erit, per tribus familiarum vestrarum hereditabitis.

55. Si autem non perdideritis habitantes super terram a facie vestra, et erunt quoscumque reliqueritis ex eis, aculei in oculis vestris, et jacula in costis vestris, et adversabuntur vobis super terram in qua vos habitabitis.

56. Et erit, sicut decreveram facere illos, faciam vos.

CAPUT XXXIV.

1. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens :

2. Præcipe filiis Israel, et dices ad eos : Vos ingredimini in terram Chanaan, hæc erit vobis in hereditatem, terra Chanaan cum finibus ejus.

3. Et erit vobis latus quod ad africanum a deserto Sin usque ad contiguum Edom, et erunt vobis fines ad africanum a parte maris salsi ab oriente.

4. Et circumdabunt vos fines ab africo ad ascensum Acrabin, et pertransibunt Ennach, et erit transitus ejus ad africanum Cades ipsius Barne, et exibat in villam Arad, et transibit Asemona.

5. Et circumdabunt fines ab Asemona torrentem Aegypti, et erit exitus ejus mare.

6. Et fines maris erunt vobis, mare magnum terminabit, hoc erit vobis fines maris.

7. Et hoc erit vobis fines ad aquilonem, a mari magno dimetiimini vobis ipsis apud montem, montem :

8. et a monte montem dimetiimini vobis ipsis, ingredientibus in Emath, et erit exitus ejus fines Saradac.

9. Et egredientur fines Dephrona, et erit exitus ejus Arsenain, hoc erit vobis fines ab aquilone.

10. Καὶ καταμετρήσετε ὑμῖν αὐτοῖς τὰ ὅρια ἀνατολῶν ἀπὸ Ἀρσεναῖν Σεπφάμαρ.

11. Καὶ καταβήσεται τὰ ὅρια ἀπὸ Σεπφάμαρ Βηλά ἀπὸ ἀνατολῶν ἐπὶ πηγὰς, καὶ καταβήσεται τὰ ὅρια Βηλά, ἐπὶ νώτου θαλάσσης Χενερέθ ἀπὸ ἀνατολῶν.

12. Καὶ καταβήσεται τὰ ὅρια ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην, καὶ ἔσται ἡ διέξοδος θαλάσσης ἡ ἀλυκῆ· αὕτη ἔσται ὑμῖν ἡ γῆ καὶ τὰ ὅρια αὐτῆς κύκλῳ.

13. Καὶ ἐνετείλατο Μωϋσῆς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, λέγων· Αὕτη ἡ γῆ ἦν κατακληρονομήσετε αὐτὴν μετὰ κλήρου, ὃν τρόπον συνέταξε Κύριος δοῦναι αὐτὴν ταῖς ἐννέα φυλαῖς, καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσῆ.

14. Ὅτι ἔλαβε φυλὴ υἱῶν Ρουβὴν, καὶ φυλὴ υἱῶν Γὰδ κατ' οἴκους πατρῶν αὐτῶν· καὶ τὸ ἥμισυ φυλῆς Μανασσῆ ἀπέλαβον τοὺς κλήρους αὐτῶν.

15. Δύο φυλαὶ καὶ ἥμισυ φυλῆς ἔλαβον τοὺς κλήρους αὐτῶν πέραν τοῦ Ἰορδάνου κατὰ Ἱεριχώ ἀπὸ νότου κατ' ἀνατολάς.

16. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·

17. Ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν οἱ κληρονομήσουσιν ὑμῖν τὴν γῆν· Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυή.

18. Καὶ ἄρχοντα ἓνα ἐκ φυλῆς λήψεσθε κατακληρονομήσαι ὑμῖν τὴν γῆν.

19. Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν τῆς φυλῆς Ἰούδα, Χάλεβ υἱὸς Ἱερωνή·

20. τῆς φυλῆς Συμεὼν, Σαλαμιὴλ υἱὸς Σεμιούδ·

21. τῆς φυλῆς Βενιαμὴν, Ἐλδάδ υἱὸς Χασλὼν.

22. τῆς φυλῆς Δάν, ἄρχων Βακχὶρ υἱὸς Ἐγλί·

23. τῶν υἱῶν Ἰωσήφ φυλῆς υἱῶν Μανασσῆ, ἄρχων Ἀνιήλ υἱὸς Σουρί·

24. τῆς φυλῆς υἱῶν Ἐφραΐμ, ἄρχων Καμουήλ υἱὸς Σαβαθάν·

25. τῆς φυλῆς Ζαβουλὼν, ἄρχων Ἐλισαφάν υἱὸς Φαρνάχ·

26. τῆς φυλῆς υἱῶν Ἰσάχαρ, ἄρχων Φαλτιήλ υἱὸς Ὀζᾶ·

27. τῆς φυλῆς υἱῶν Ἀσέρ, ἄρχων Ἀχιώρ υἱὸς Σελεμί·

28. τῆς φυλῆς Νεφθαλί, ἄρχων Φαδαήλ υἱὸς Ταμιούδ.

29. Τούτοις ἐνετείλατο Κύριος καταμερίσαι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἐν γῇ Χαναάν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΑΕ'.

1. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν ἐπὶ δυσμῶν Μωάβ παρὰ τὸν Ἰορδάνην κατὰ Ἱεριχώ, λέγων·

2. Σύνταξον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ δώσουσι τοῖς Λευίταις ἀπὸ τῶν κλήρων κατασχέσεως αὐτῶν πόλεις κατοικεῖν, καὶ τὰ προάστεια τῶν πόλεων κύκλῳ αὐτῶν δώσουσι τοῖς Λευίταις.

3. Καὶ ἔσονται αὐτοῖς αἱ πόλεις κατοικεῖν, καὶ τὰ ἀρορίσματα αὐτῶν ἔσται τοῖς κτήνεσιν αὐτῶν, καὶ πᾶσι τοῖς τετράποσιν αὐτῶν.

4. Καὶ τὰ συγκυροῦντα τῶν πόλεων ἃς δώσετε τοῖς Λευίταις, ἀπὸ τείχους τῆς πόλεως καὶ ἔξω διςχιλίους πήχεις κύκλῳ.

5. Καὶ μετρήσεις ἔξω τῆς πόλεως τὸ κλίτος τὸ πρὸς ἀνατολάς διςχιλίους πήχεις, καὶ τὸ κλίτος τὸ πρὸς λίβζ

10. Et dimetiemini vobis ipsis fines orientis ab Arsenain Sepphamar.

11. Et descendant fines a Sepphamar Bela ab oriente ad fontes, et descendant fines Bela super dorsum maris Chenereth ab oriente.

12. Et descendant fines ad Jordanem, et erit exitus mare saluum : hac erit vobis terra et fines ejus in circuitu.

13. Et mandavit Moyses filiis Israel, dicens : Hæc est terra quam hæreditabitis eam cum sorte, quemadmodum præcepit Dominus dare eam novem tribubus, et dimidiæ tribui Manasse.

14. Quoniam accepit tribus filiorum Ruben, et tribus filiorum Gad secundum domos familiarum eorum : et dimidia tribus Manasse receperunt sortes suas.

15. Duæ tribus et dimidium tribus acceperunt sortes suas trans Jordanem contra Jericho ab austro ad orientem.

16. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens :

17. Hæc sunt nomina virorum qui in hæreditatem sortientur vobis terram : Eleazar sacerdos et Jesus filius Nave.

18. Et principem unum de tribu assumetis ad sortiendum vobis terram.

19. Et hæc sunt nomina virorum : de tribu Juda, Chaleb filius Jephonne :

20. de tribu Symeon, Salamiel filius Semiud :

21. de tribu Benjamin, Eldad filius Chaslon :

22. de tribu Dan, princeps Bacchir filius Egli :

23. de filiis Joseph de tribu filiorum Manasse, princeps Aniel filius Suphi :

24. de tribu filiorum Ephraim, princeps Camuel filius Sabbathan :

25. de tribu Zabulon, princeps Elisaphan filius Pharnach :

26. de tribu filiorum Issachar, princeps Phaltiel filius Oza :

27. De tribu filiorum Aser, princeps Achior filius Selemi :

28. de tribu Nephthali, princeps Phadael filius Lamind.

29. His mandavit Dominus distribuere filiis Israel in terra Chanaan.

CAPUT XXXV.

1. Et locutus est Dominus ad Moysen super occasum Moab apud Jordanem contra Jericho, dicens :

2. Præcipe filiis Israel, et dabunt Levitis de sortibus possessionis ipsorum civitates habitare, et suburbia civitatum in circuitu earum dabunt Levitis.

3. Et erunt civitates eis ad habitandum, et segregationes earum erunt pecoribus eorum, et omnibus quadrupedibus eorum.

4. Et pertinentia ad civitates quæ dabitis Levitis, a muro civitates et extra bis mille cubitos in circuitu.

5. Et metieris extra civitatem latus quod est ad orientem bis mille cubitos, et latus quod est ad africanum bis mille

δισχιλίους πήχεις, καὶ τὸ κλίτος τὸ πρὸς θάλασσαν δις-
χιλίους πήχεις, καὶ τὸ κλίτος τὸ πρὸς βορρᾶν διςχιλίους
πήχεις καὶ ἡ πόλις μέσον τούτου ἔσται ὑμῖν, καὶ τὰ
ὄμορα τῶν πόλεων.

6. Καὶ τὰς πόλεις δώσετε τοῖς Λευítais, τὰς ἐξ πό-
λεις τῶν φυγαδευτηρίων ἃς δώσετε φυγεῖν ἐκεῖ τῷ φο-
νεύσαντι, καὶ πρὸς ταύταις τεσσαράκοντα καὶ δύο πό-
λεις.

7. Πάσας τὰς πόλεις δώσετε τοῖς Λευítais τεσσαρά-
κοντα καὶ ὀκτὼ πόλεις· ταύτας καὶ τὰ προάστεια αὐ-
τῶν.

8. Καὶ τὰς πόλεις ἃς δώσετε ἀπὸ τῆς κατασχέσεως
υἱῶν Ἰσραὴλ, ἀπὸ τῶν τὰ πολλὰ, πολλὰ· καὶ ἀπὸ τῶν
ἐλαττόνων, ἐλάττω· ἕκαστος κατὰ τὴν κληρονομίαν
αὐτοῦ ἐν κατακληρονομήσουσι, δώσουσιν ἀπὸ τῶν πό-
λεων τοῖς Λευítais.

9. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·

10. Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐ-
τούς· Ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν Ἰορδάνην εἰς γῆν Χαναάν.

11. Καὶ διαστειλεῖτε ὑμῖν αὐτοῖς πόλεις φυγαδευτή-
ρια ἔσται ὑμῖν φυγεῖν ἐκεῖ τὸν φονεὺν, πᾶς ὁ πατά-
ξας ψυχὴν ἀκουσίως.

12. Καὶ ἔσονται αἱ πόλεις ὑμῖν φυγαδευτήρια ἀπὸ
τοῦ ἀγχιστεύοντος τὸ αἷμα, καὶ οὐ μὴ ἀποθάνῃ ὁ φο-
νεύων ἕως ἂν στῇ ἐναντὶ τῆς συναγωγῆς εἰς κρίσιν.

13. Καὶ αἱ πόλεις ἃς δώσετε τὰς ἐξ πόλεις, φυγαδευ-
τήρια ἔσονται ὑμῖν.

14. Τὰς τρεῖς πόλεις δώσετε πέραν τοῦ Ἰορδάνου,
καὶ τὰς τρεῖς πόλεις δώσετε ἐν γῇ Χαναάν.

15. Φυγαδεῖον ἔσται τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ τῷ προσ-
ηλύτῳ καὶ τῷ παροίκῳ τῷ ἐν ὑμῖν· ἔσονται αἱ πόλεις
αὗται εἰς φυγαδευτήριον, φυγεῖν ἐκεῖ παντὶ πατάξαντι
ψυχὴν ἀκουσίως.

16. Ἐὰν δὲ ἐν σκεύει σιδήρου πατάξῃ αὐτὸν, καὶ τε-
λευτήσῃ, φονεὺς ἔστι, θανάτῳ θανατούσθω ὁ φονευ-
τής.

17. Ἐὰν δὲ ἐν λίθῳ ἐκ χειρὸς ἐν ᾧ ἀποθάνῃται ἐν
αὐτῷ πατάξῃ αὐτὸν, καὶ ἀποθάνῃ, φονεὺς ἔστι, θα-
νάτῳ θανατούσθω ὁ φονεὺς.

18. Ἐὰν δὲ ἐν σκεύει ξυλίνῳ ἐκ χειρὸς ἐξ οὗ ἀποθα-
νεῖται ἐν αὐτῷ πατάξῃ αὐτὸν, καὶ ἀποθάνῃ, φονεὺς
ἔστι, θανάτῳ θανατούσθω ὁ φονεὺς.

19. Ὁ ἀγχιστεύων τὸ αἷμα οὗτος ἀποκτενεῖ τὸν φο-
νεύσαντα· ὅταν συναντήσῃ αὐτῷ οὗτος, ἀποκτενεῖ αὐ-
τόν.

20. Ἐὰν δὲ δι' ἐχθρὰν ὥσῃ αὐτὸν, καὶ ἐπιβρίβῃ ἐπ'
αὐτὸν πᾶν σκεῦος ἐξ ἐνέδρου, καὶ ἀποθάνῃ,

21. ἢ διὰ μῆνιν ἐπάταξεν αὐτὸν τῇ χειρὶ, καὶ ἀπο-
θάνῃ, θανάτῳ θανατούσθω ὁ πατάξας, φονεὺς ἔστι,
θανάτῳ θανατούσθω ὁ φονεύων. Ὁ ἀγχιστεύων τὸ αἷ-
μα ἀποκτενεῖ τὸν φονεύσαντα ἐν τῷ συναντῆσαι αὐτῷ.

22. Ἐὰν δὲ ἐξαπνίνα οὐ δι' ἐχθρὰν ὥσῃ αὐτὸν, ἢ
ἐπιβρίβῃ ἐπ' αὐτὸν πᾶν σκεῦος οὐκ ἐξ ἐνέδρου,

23. ἢ παντὶ λίθῳ, ἐν ᾧ ἀποθάνῃται ἐν αὐτῷ, οὐκ
εἰδώς, καὶ ἐπιπέσῃ ἐπ' αὐτὸν, καὶ ἀποθάνῃ, αὐτὸς δὲ
οὐκ ἐχθρὸς αὐτοῦ ἦν, οὐδὲ ζητῶν κακοποιῆσαι αὐτόν·

24. καὶ κρίνει ἡ συναγωγὴ ἀναμέσον τοῦ πατάξαν-
τος καὶ ἀναμέσον τοῦ ἀγχιστεύοντος τὸ αἷμα, κατὰ τὰ
κρίματα ταῦτα.

25. Καὶ ἐξελεῖται ἡ συναγωγὴ τὸν φονεύσαντα ἀπὸ

cubitos, et latus quod est ad mare bis mille cubitos, et la-
tus quod est ad aquilonem bis mille cubitos : et civitas
medium hujus erit vobis, et confinia civitatum.

6. Et civitates dabitis Levitis, sex ipsas civitates refugio-
rum quas dabitis fugere illo homicidam, et ad has quadra-
ginta et duas civitates.

7. Omnes civitates dabitis Levitis quadraginta et octo
civitates : has et suburbia earum.

8. Et civitates quas dabitis de possessione filiorum Israel,
ab iis qui multa, multa : et a minoribus, minora : unusquis-
que secundum hereditatem suam quam hereditabunt, da-
bunt de civitatibus, ipsis Levitis.

9. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens :

10. Loquere filiis Israel, et dices ad eos : Vos transitis
Jordanem in terram Chanaan.

11. Et distinguetis vobis ipsis civitates : refugia erunt
vobis fugere illo homicidam, omnis qui percussit animam
non sponte.

12. Et erunt civitates vobis refugia a vindicante sangui-
nem, et non morietur is qui occidit quoadusque stet in
conspectu synagogæ in judicium.

13. Et civitates quas dabitis sex ipsas civitates, refugia
erunt vobis.

14. Tres civitates dabitis trans Jordanem, et tres civitates
dabitis in terra Chanaan.

15. Refugium erit filiis Israel, et proselyto et incolæ qui
in vobis : erunt civitates istæ in refugium, ad fugiendum
illuc omni percutienti animam non sponte.

16. Si autem in vase ferri percusserit eum, et mortuus
fuerit, homicida est, morte moriatur homicida.

17. Si autem in lapide ex manu in quo morietur in eo
percusserit eum, et mortuus fuerit, homicida est, morte
moriatur homicida.

18. Si autem in vase ligneo ex manu ex quo morietur in
eo percusserit eum, et mortuus fuerit, homicida est, morte
moriatur homicida.

19. Qui vindicat sanguinem ipse interficiet homicidam :
cum occurrerit ei iste, interficiet eum.

20. Si autem propter inimicitiam impulerit, et projecerit
in eum quodcumque vas ex insidiis, et mortuus fuerit,

21. vel propter odium percussit eum manu, et mortuus
fuerit, morte moriatur is qui percussit, homicida est, morte
moriatur homicida. Qui vindicat sanguinem interficiet ho-
micidam cum occurrerit ei.

22. Si autem repente non propter inimicitiam impulerit
eum, vel projecerit in eum quodcumque vas non ex insidiis,

23. vel omni lapide, in quo morietur in eo, non sciens,
et inciderit super eum, et mortuus fuerit, ipse autem non
inimicus ejus erat, nec querens malefacere ei :

24. et judicabit synagoga inter eum qui percussit et
inter eum qui vindicat sanguinem, secundum judicia hæc.

25. Et eximet synagoga homicidam a vindicante sangui-

τοῦ ἀγχιστεύοντος τὸ αἷμα, καὶ ἀποκαταστήσουσιν αὐτὸν ἢ συναγωγὴ εἰς τὴν πόλιν τοῦ φυγαδευτηρίου αὐτοῦ, οὗ κατέφυγε, καὶ κατοικήσει ἐκεῖ ἕως ἂν ἀποθάνῃ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας, ὃν ἔγρισαν αὐτὸν τῷ ἔλαιῳ τῷ ἁγίῳ.

26. Ἐὰν δὲ ἐξόδῳ ἐξέλθῃ ὁ φονεύσας τὰ ὅρια τῆς πόλεως εἰς τὴν κατέφυγεν ἐκεῖ,

27. καὶ εὑρῇ αὐτὸν ὁ ἀγχιστεύων τὸ αἷμα ἔξω τῶν ὁρίων τῆς πόλεως καταφυγῆς αὐτοῦ, καὶ φονεύσῃ ὁ ἀγχιστεύων τὸ αἷμα τὸν φονεύσαντα, οὐκ ἐνοχὸς ἐστί·

28. ἐν γὰρ τῇ πόλει τῆς καταφυγῆς κατοικεῖτω ἕως ἂν ἀποθάνῃ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας, καὶ μετὰ τὸ ἀποθανεῖν τὸν ἱερέα τὸν μέγαν, ἐπαναστραφήσεται ὁ φονεύσας εἰς τὴν γῆν τῆς κατασχέσεως αὐτοῦ.

29. Καὶ ἔσται ταῦτα ὑμῖν εἰς δικαίωμα κρίματος εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν ἐν πάσαις ταῖς κατοικίαις ὑμῶν.

30. Πᾶς πατάξας ψυχὴν, διὰ μαρτύρων φονεύσει τὸν φονεύσαντα, καὶ μάρτυς εἰς οὐ μαρτυρήσει ἐπὶ ψυχὴν ἀποθανεῖν.

31. Καὶ οὐ λήψεσθε λύτρα περὶ ψυχῆς παρὰ τοῦ φονεύσαντος τοῦ ἐνόχου ὄντος ἀναιρεθῆναι, θανάτῳ γὰρ θανατωθήσεται.

32. Οὐ λήψεσθε λύτρα τοῦ φυγεῖν εἰς πόλιν τῶν φυγαδευτηρίων, τοῦ πάλιν κατοικεῖν ἐπὶ τῆς γῆς, ἕως ἂν ἀποθάνῃ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας,

33. καὶ οὐ μὴ φονοκτονήσητε τὴν γῆν εἰς τὴν ὑμεῖς κατοικεῖτε· τὸ γὰρ αἷμα τοῦτο φονοκτονεῖ τὴν γῆν, καὶ οὐκ ἐξίλασθήσεται ἡ γῆ ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ ἐκχυθέντος ἐπ' αὐτῆς, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ αἵματος τοῦ ἐκχύνοντος·

34. καὶ οὐ μιανεῖτε τὴν γῆν ἐφ' ἧς κατοικεῖτε ἐπ' αὐτῆς, ἐφ' ἧς ἐγὼ κατασκηνώ ἐν ὑμῖν· ἐγὼ γὰρ εἰμι Κύριος κατασκηνῶν ἐν μέσῳ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ας'.

Καὶ προσῆλθον οἱ ἄρχοντες φυλῆς υἱῶν Γαλαὰδ υἱοῦ Μυχὶρ υἱοῦ Μανασσῆ ἐκ τῆς φυλῆς υἱῶν Ἰωσήφ, καὶ ἐλάλησαν ἑναντι Μωϋσῇ, καὶ ἑναντι Ἐλεάζαρ τοῦ ἱερέως, καὶ ἑναντι τῶν ἀρχόντων οἴκων πατριῶν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ,

2. καὶ εἶπαν· Τῷ κυρίῳ ἡμῶν ἐνετείλατο Κύριος ἀποδοῦναι τὴν γῆν τῆς κληρονομίας ἐν κλήρῳ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ· καὶ τῷ κυρίῳ συνέταξε Κύριος δοῦναι τὴν κληρονομίαν Σαλπαὰδ τοῦ ἀδελφοῦ ἡμῶν ταῖς θυγατράσιν αὐτοῦ.

3. Καὶ ἴσονται ἐνὶ τῶν φυλῶν υἱῶν Ἰσραὴλ γυναῖκες· καὶ ἀφαιρεθήσεται ὁ κλῆρος αὐτῶν ἐκ τῆς κατασχέσεως τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ προστεθήσεται εἰς κληρονομίαν τῆς φυλῆς, οἷς ἂν γένωνται γυναῖκες, καὶ ἐκ τοῦ κλήρου τῆς κληρονομίας ἡμῶν ἀφαιρεθήσεται.

4. Ἐὰν δὲ γένηται ἡ ἀρεσις τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ προστεθήσεται ἡ κληρονομία αὐτῶν ἐπὶ τὴν κληρονομίαν τῆς φυλῆς, οἷς ἂν γένωνται γυναῖκες, καὶ ἀπὸ τῆς κληρονομίας φυλῆς πατρὸς ἡμῶν ἀφαιρεθήσεται ἡ κληρονομία αὐτῶν.

5. Καὶ ἐνετείλατο Μωϋσῆς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ διὰ προστάγματος Κυρίου, λέγων· Οὕτως φυλὴ υἱῶν Ἰωσήφ λέγουσι·

6. Τοῦτο τὸ ῥῆμα ὁ συνέταξε Κύριος ταῖς θυγατράσιν Σαλπαὰδ, λέγων· Οὐ ἀρέσκη ἑναντίον αὐτῶν, ἑστῶσαν γυναῖκες, πλὴν ἐκ τοῦ δήμου τοῦ πατρὸς αὐτῶν ἑστῶσαν γυναῖκες.

nem, et restituent eum synagoga in civitatem refugii ejus, quo confugit, et habitabit ibi quoadusque mortuus fuerit sacerdos magnus, quem unxerunt eum oleo sancto.

26. Si autem exitu exeat homicida fines civitatis in quam confugit illuc,

27. et invenerit eum is qui vindicat sanguinem extra fines civitatis refugii ejus, et vindicans sanguinem occiderit homicidam, non erit reus :

28. nam in civitate refugii habitet quoadusque mortuus fuerit sacerdos magnus, et postquam mortuus fuerit sacerdos magnus, revertetur homicida in terram possessionis suae.

29. Et erunt haec vobis in justificationem judicii in progenies vestras in omnibus habitationibus vestris.

30. Omnis qui percusserit animam, per testes occidet homicidam, et testis unus non testabitur in animam ut moriatur.

31. Et non accipietis redemptiones pro anima ab homicida qui reus est moriendi, morte enim morietur.

32. Non accipietis redemptiones ad fugiendum in civitatem refugiorum, ut rursus inhabitet in terra, quoadusque mortuus fuerit sacerdos magnus,

33. et non contaminetis terram in qua vos habitatis : sanguis enim hic contaminat terram, et non expiabitur terra a sanguine effuso super eam, sed per ejus sanguinem qui alterius sanguinem effudit :

34. et non polluetis terram super quam habitatis super eam, super quam ego commoror in vobis : ego enim sum Dominus commorans in medio filiorum Israel.

CAPUT XXXVI.

1. Et accesserunt principes tribus filiorum Galaad filii Machir filii Manasse de tribu filiorum Joseph, et locuti sunt coram Moyse, et coram Eleazaro sacerdote, et coram principibus domorum familiarum filiorum Israel,

2. et dixerunt : Domino nostro mandavit Dominus assignare terram hereditatis in sorte filiis Israel. et domino praecepit Dominus dare hereditatem Salpaad fratris nostri filiabus ejus.

3. Et erunt uni tribuum filiorum Israel uxores : et auferetur sors earum de possessione patrum nostrorum, et addetur ad hereditatem tribus, quibus factae fuerint uxores, et de sorte hereditatis nostrae auferetur.

4. Si autem fuerit remissio filiorum Israel, et addetur hereditas earum super hereditatem tribus, quibus factae fuerint uxores, et ab hereditate tribus familiae nostrae auferetur hereditas earum.

5. Et mandavit Moyses filiis Israel per praeceptum Domini, dicens : Sic tribus filiorum Joseph dicunt :

6. Hoc est verbum quod constituit Dominus filiabus Salpaad, dicens : Cujus placuerit coram eis, sint uxores, tantummodo e populo patris sui sint uxores.

7. Καὶ οὐχὶ περιστραφήσεται κληρονομία τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἀπὸ φυλῆς ἐπὶ φυλὴν, ὅτι ἕκαστος ἐν τῇ κληρονομίᾳ τῆς φυλῆς τῆς πατρίδος αὐτοῦ προσκολληθήσονται οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ.

8. Καὶ πᾶσα θυγάτηρ ἀγχιστεύουσα κληρονομίαν ἐκ τῶν φυλῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἐνὶ τῶν ἐκ τοῦ δήμου τοῦ πατρὸς αὐτῆς ἔσονται γυναῖκες, ἵνα ἀγχιστεύσωσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἕκαστος τὴν κληρονομίαν τὴν πατρικὴν αὐτοῦ.

9. Καὶ οὐ περιστραφήσεται ὁ κλῆρος ἐκ φυλῆς ἐπὶ φυλὴν ἑτέραν, ἀλλ' ἕκαστος ἐν τῇ κληρονομίᾳ αὐτοῦ προσκολληθήσονται οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ.

10. Ὃν τρόπον συνέταξε Κύριος Μωϋσῇ, οὕτως ἐποίησαν θυγατράσι Σαλπαὰδ.

11. Καὶ ἐγένοντο Θερσά καὶ Ἐγλά καὶ Μελχὰ καὶ Νούα καὶ Μαλαὰ θυγατέρες Σαλπαὰδ, τοῖς ἀνεψιοῖς αὐτῶν,

12. ἐκ τοῦ δήμου τοῦ Μανασσῇ υἱῶν Ἰωσήφ ἐγενήθησαν γυναῖκες καὶ ἐγενήθη ἡ κληρονομία αὐτῶν ἐπὶ τὴν φυλὴν δήμου τοῦ πατρὸς αὐτῶν.

13. Αὗται αἱ ἐντολαὶ καὶ τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα ἃ ἐνετείλατο Κύριος ἐν χειρὶ Μωϋσῇ ἐπὶ δυσμῶν Μωάβ ἐπὶ τοῦ Ἰορδάνου κατὰ Ἱεριχώ.

7. Et non circumvertetur hæreditas filiis Israel a tribu in tribum, quoniam unusquisque in hæreditate tribus familiarum suas conjungentur filii Israel.

8. Et omnis filia vindicans hæreditatem ex tribubus filiorum Israel, uni eorum qui de populo patris sui erunt uxores, ut vindicent filii Israel unusquisque hæreditatem paternam suam.

9. Et non circumvertetur sors a tribu in tribum aliam, sed unusquisque in hæreditate sua conjungentur filii Israel.

10. Quemadmodum præcepit Dominus Moysi, sic fecerunt filiabus Salpaad.

11. Et fuerunt Thersa et Egla et Melcha et Nua et Malaa filiae Salpaad, consobrinis suis,

12. de populo Manasse filiorum Joseph factæ fuerunt uxores: et facta est hæreditas earum ad tribum populi patris earum.

13. Hæc sunt mandata et justificationes et judicia quæ mandavit Dominus in manu Moysi super occasum Moab super Jordanem contra Jericho.

ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΙΟΝ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

1. Οὗτοι οἱ λόγοι οὓς ἐλάλησε Μωϋσῆς παντὶ Ἰσραὴλ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἐν τῇ ἐρήμῳ πρὸς δυσμαῖς πλησίον τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης, ἀναμίσσον Φαράν Τοφὸλ, καὶ Λοβὸν, καὶ Αὐλὼν, καὶ Καταχρύσεια.

2. Ἐνδεκα ἡμερῶν ἐκ Χωρῆβ ὁδὸς ἐπ' ὄρος Σειρ ἕως Κάδης Βαρνή.

3. Καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ τεσσαρακοστῷ ἔτει ἐν τῷ ἑνδεκάτῳ μηνὶ μιᾷ τοῦ μηνός, ἐλάλησε Μωϋσῆς πρὸς πάντας υἱοὺς Ἰσραὴλ, κατὰ πάντα ὅσα ἐνετείλατο Κύριος αὐτῷ πρὸς αὐτούς,

4. μετὰ τὸ πατάξαι Σηὼν βασιλεῖα Ἀμορραίων τὸν κατοικήσαντα ἐν Ἐσεβὼν, καὶ τὸν Ὠγ βασιλεῖα τῆς Βασάν τὸν κατοικήσαντα ἐν Ἀσταρὼθ καὶ ἐν Ἐδραῖν,

5. ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἐν γῇ Μωάβ, ἤρξατο Μωϋσῆς διασαφῆσαι τὸν νόμον τοῦτον, λέγων·

6. Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐλάλησεν ἡμῖν ἐν Χωρῆβ, λέγων· Ἰκανούσθω ὑμῖν κατοικεῖν ἐν τῷ ὄρει τούτῳ.

7. Ἐπιστρέψατε καὶ ἀπάρατε ὑμεῖς καὶ εἰσπορεύεσθε εἰς ὄρος Ἀμορραίων, καὶ πρὸς πάντας τοὺς περὶ τοὺς Ἀραβὰς, εἰς ὄρος καὶ πεδῖον, καὶ πρὸς λίβα, καὶ παραλίαν γῆν Χαναανίων, καὶ Ἀντιλίβανον ἕως τοῦ ποταμοῦ τοῦ μεγάλου ποταμοῦ Εὐφράτου.

8. Ἴδετε, παραδέδωκεν ἐνώπιον ὑμῶν τὴν γῆν, εἰσπορευθέντες κληρονομήσατε τὴν γῆν ἣν ὤμοσα τοῖς πατράσιν ὑμῶν τῷ Ἀβραάμ, καὶ Ἰσαὰκ, καὶ Ἰακώβ δοῦναι αὐτοῖς καὶ τῷ σπέρματι αὐτῶν μετ' αὐτούς.

DEUTERONOMIUM.

CAPUT I.

1. Hæc sunt verba quæ locutus est Moyses omni Israel trans Jordanem in deserto ad occidentem prope rubrum mare, inter Pharan Tophol, et Lobon, et Aulon, et Aurifodinas.

2. Undecim dierum ex Choreb via super montem Seir usque Cades Barne.

3. Et factum est in quadragesimo anno in undecimo mense una mensis, locutus est Moyses ad omnes filios Israel juxta omnia quæcumque mandavit Dominus ei ad eos,

4. postquam percussit Seon regem Amorrhæorum habitantem in Esebon, et Og regem Basan habitantem in Astaroth et in Edraim,

5. trans Jordanem in terra Moab, cepit Moyses declarare legem hanc, dicens:

6. Dominus Deus noster locutus est nobis e Choreb, dicens: Sufficiat vobis habitare in monte hoc.

7. Revertimini et promovete vos et ingredimini in montem Amorrhæorum, et ad omnes accolæ Arabæ, in monte et campo, et ad africanum, et maritimam terram Chananæorum, et Antilibanum usque ad flumen magnum flumen Euphratem.

8. Videte, tradidit in conspectu vestro terram, ingressi hæreditate terram quam juravi patribus vestris Abraham, Isaac, et Jacob dare eis et semini eorum post eos.

9. Καὶ εἶπα πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, λέγων· Οὐ δύνησμαι μόνος φέρειν ὑμᾶς.

10. Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν ἐπλήθυνεν ὑμᾶς, καὶ ἰδοὺ ἐστὲ σήμερον ὡσεὶ τὰ ἀστρα τοῦ οὐρανοῦ τῷ πλήθει.

11. Κύριος ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν προσθείη ὑμῖν ὡς ἐστὲ χίλιοιπλασίως, καὶ εὐλογῆσαι ὑμᾶς καθότι ἐλάλησεν ὑμῖν.

12. Πῶς δύνησμαι μόνος φέρειν τὸν κόπον ὑμῶν καὶ τὴν ὑπόστασιν ὑμῶν καὶ τὰς ἀντιλογίας ὑμῶν;

13. Δότε ἑαυτοῖς ἀνδρας σοφοὺς καὶ ἐπιστήμονας καὶ συνετοὺς εἰς τὰς φυλάς ὑμῶν, καὶ καταστήσω ἐφ' ὑμῶν ἡγουμένους ὑμῶν.

14. Καὶ ἀπεκρίθητέ μοι, καὶ εἶπατε· Καλὸν τὸ ῥῆμα δ' ἐλάλησας ποιῆσαι.

15. Καὶ ἔλαβον ἐξ ὑμῶν ἀνδρας σοφοὺς καὶ ἐπιστήμονας καὶ συνετοὺς, καὶ κατέστασα αὐτοὺς ἡγεῖσθαι ἐφ' ὑμῶν χιλιάρχους, καὶ πεντηκοντάρχους, καὶ δεκάρχους, καὶ γραμματοεισαγωγεῖς τοῖς κριταῖς ὑμῶν.

16. Καὶ ἐνετείλάμην τοῖς κριταῖς ὑμῶν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, λέγων· Διακούετε ἀναμέσον τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν, καὶ κρίνατε δικαίως ἀναμέσον ἀνδρὸς καὶ ἀναμέσον ἀδελφοῦ, καὶ ἀναμέσον προσηλύτου αὐτοῦ.

17. Οὐκ ἐπιγνώσῃ πρόσωπον ἐν κρίσει, κατὰ τὸν μικρὸν καὶ κατὰ τὸν μέγαν κρίνεις, οὐ μὴ ὑποστειλῇ πρόσωπον ἀνθρώπου, ὅτι ἡ κρίσις τοῦ Θεοῦ ἐστὶ καὶ τὸ ῥῆμα δ' ἐὰν σκληρὸν ᾖ ἐφ' ὑμῶν, ἀνοίσετε αὐτὸ ἐπ' ἐμέ, καὶ ἀκούσομαι αὐτό.

18. Καὶ ἐνετείλάμην ὑμῖν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ πάντας τοὺς λόγους οὓς ποιήσετε.

19. Καὶ ἀπάραντες ἐκ Χωρὲ ἐπορεύθημεν πᾶσαν τὴν ἔρημον τὴν μεγάλην καὶ τὴν φοβεράν ἐκείνην, ἣν εἶδετε ὁδὸν, ὅρους τοῦ Ἀμορραίου, καθότι ἐνετείλατο Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν ἡμῖν, καὶ ἤλθομεν ἕως Κάδης Βαρνή.

20. Καὶ εἶπα πρὸς ὑμᾶς· Ἦλθατε ἕως τοῦ ὅρους τοῦ Ἀμορραίου, ὃς Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν δίδωσιν ὑμῖν.

21. Ἴδετε, παραδέδωκε ἡμῖν Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν πρὸ προσώπου ὑμῶν τὴν γῆν, ἀναβάντες κληρονομήσατε, ὃν τρόπον εἶπε Κύριος ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν ὑμῖν· μὴ φοβεῖσθε, μὴδὲ δειλιάσητε.

22. Καὶ προσήλθατέ μοι πάντες, καὶ εἶπατε· Ἀποστείλωμεν ἀνδρας προτέρους ἡμῶν, καὶ ἐρυνδυσάτωσαν ἡμῖν τὴν γῆν, καὶ ἀναγγειάτωσαν ἡμῖν ἀπόκρισιν, τὴν ὁδὸν δι' ἧς ἀναβησόμεθα ἐν αὐτῇ, καὶ τὰς πόλεις εἰς ἃς εἰσπορευσόμεθα εἰς αὐτάς.

23. Καὶ ἤρρεσεν ἐναντίον μου τὸ ῥῆμα, καὶ ἔλαβον ἐξ ὑμῶν δώδεκα ἀνδρας, ἀνδρα ἓνα κατὰ φυλὴν.

24. Καὶ ἐπιστραφέντες ἀνέβησαν εἰς τὸ ὄρος, καὶ ἤλθον ἕως φάραγγος βότρυος, καὶ κατεσκόπευσαν αὐτήν.

25. Καὶ ἐλάβοσαν ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν ἀπὸ τοῦ καρποῦ τῆς γῆς, καὶ κατήνεγκαν πρὸς ὑμᾶς, καὶ ἔλεγον· Ἀγαθὴ ἡ γῆ ἣν Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν δίδωσιν ἡμῖν.

26. Καὶ οὐκ ἠθέλησατε ἀναβῆναι, ἀλλ' ἠπειθήσατε τῷ ῥήματι Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν.

27. Καὶ διεγογγύζεσθε ἐν ταῖς σκηναῖς ὑμῶν, καὶ εἶπατε· Διὰ τὸ μισεῖν Κύριον ἡμᾶς ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, παραδοῦναι ἡμᾶς εἰς χεῖρας Ἀμορραίων, ἐξολοθρεῦσαι ἡμᾶς.

28. Ποῦ ἡμεῖς ἀναβαίνομεν; Οἱ δὲ ἀδελφοὶ ὑμῶν

9. Et dixi ad vos in tempore illo, dicens : Non potero solus portare vos.

10. Dominus Deus vester multiplicavit vos, et ecce estis hodie velut sidera cæli multitudine.

11. Dominus Deus patrum vestrorum adjiciat vobis sicut estis millies, et benedicat vos sicut locutus est vobis.

12. Quomodo potero solus portare molestiam vestram et pondus vestrum et contradictiones vestras?

13. Date vobisipsis viros sapientes et scientes et intelligentes in tribubus vestris, et constituam super vos duces vestros.

14. Et respondistis mihi, et dixistis : Bonum est verbum quod locutus es facere.

15. Et assumpsi ex vobis viros sapientes et scientes et intelligentes, et constitui eos præses super vos chiliarchos, et centuriones, et quinquagenarios, et decanos, et magistros judicibus vestris.

16. Et mandavi judicibus vestris in tempore illo, dicens : Audite inter fratres vestros, et judicate juste inter virum et inter fratrem, et inter proselytum ejus.

17. Non agnosces faciem in judicio, juxta eum qui parvus et juxta eum qui magnus judicabis, non vereberis faciem hominis, quoniam judicium Dei est : et verbum quod durum fuerit a vobis, afferetis illud ad me, et audiam illud.

18. Et mandavi vobis in tempore illo omnia verba quæ facietis.

19. Et promoventes e Choreb ivimus omne illud desertum magnum et terribile, quod vidistis, viam montis Amorrhæi, sicut mandavit Dominus Deus noster nobis, et venimus usque Cades Barne.

20. Et dixi ad vos : Venistis usque ad montem Amorrhæi, quem Dominus Deus noster dat vobis.

21. Videte, tradidit nobis Dominus Deus vester ante faciem vestram terram, ascendentes hæreditate, quemadmodum dixit Dominus Deus patrum vestrorum vobis : nolite terri, neque consternari.

22. Et accessistis ad me omnes, et dixistis : Mittamus viros priores nobis, et explorent nobis terram, et renuntient nobis responsionem, viam per quam ascendemus in ea, et civitates in quas ingrediemur in eas.

23. Et placuit coram me verbum, et sumpsi ex vobis duodecim viros, virum unum per tribum.

24. Et conversi ascenderunt in montem, et venerunt in vallem botri, et speculati sunt eam.

25. Et sumpserunt in manibus suis de fructu terræ, et attulerunt ad vos, et dicebant : Bona est terra quam Dominus Deus noster dat nobis.

26. Et noluistis ascendere, sed increduli fuistis verbo Domini Dei nostri.

27. Et obmurmurastis in tabernaculis vestris, et dixistis : Eo quod Dominus odit nos, eduxit nos de terra Ægypti, ad tradendum nos in manus Amorrhæorum, ad exterminandos nos.

28. Quo nos ascendimus? Fratres autem vestri averterunt

ἀπέστησαν τὴν καρδίαν ὑμῶν, λέγοντες· Ἔθνος μέγα καὶ πολὺ καὶ δυνατώτερον ἡμῶν, καὶ πόλεις μεγάλαι καὶ τετειγμέναι ἕως τοῦ οὐρανοῦ, ἀλλὰ καὶ υἱοὺς γιγάντων ἰωράκαμεν ἐκεῖ.

29. Καὶ εἶπα πρὸς ὑμᾶς· Μὴ πτήξετε, μηδὲ φοβεσθῆτε ἀπ' αὐτῶν.

30. Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν ὁ προπορευόμενος πρὸ προσώπου ὑμῶν, αὐτὸς συνεκπολεμήσει αὐτοὺς μεθ' ὑμῶν, κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησεν ὑμῖν ἐν γῇ Αἰγύπτῳ,

31. καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ ἣν εἶδετε, ὁδὸν ὄρους τοῦ Ἀμορραίου· ὡς τροφοφορήσει σε Κύριος ὁ Θεός σου, ὡς εἴ τις τροφοφορήσει ἀνθρώπος τὸν υἱὸν αὐτοῦ, κατὰ πᾶσαν τὴν ὁδὸν εἰς τὴν ἐπορεύθητε ἕως ἧλθετε εἰς τὸν τόπον τοῦτον.

32. Καὶ ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ οὐκ ἐνεπιστεύσατε Κυρίῳ τῷ Θεῷ ὑμῶν,

33. ὃς προπορεύεται πρότερος ὑμῶν ἐν τῇ ὁδῷ ἐκλέγεσθαι ὑμῖν τόπον, δαηγῶν ὑμᾶς ἐν πυρὶ νυκτός, δεικνύων ὑμῖν τὴν ὁδὸν καθ' ἣν πορεύεσθε ἐπ' αὐτῆς, καὶ ἐν νεφέλῃ ἡμέρας.

34. Καὶ ἤκουσε Κύριος τὴν φωνὴν τῶν λόγων ὑμῶν, καὶ παροξυνθεὶς ὤμοσε, λέγων·

35. Εἰ ὀφεταιί τις τῶν ἀνδρῶν τούτων τὴν γῆν ἀγαθὴν ταύτην, ἣν ὤμοσα τοῖς πατράσιν αὐτῶν,

36. πλὴν Χάλεβ υἱὸς Ἰεφοννῆ· οὗτος ὀφεταιί αὐτήν, καὶ τούτῳ δώσω τὴν γῆν ἐφ' ἣν ἐπέβη, καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, διὰ τὸ προσκείσθαι αὐτὸν τὰ πρὸς Κύριον.

37. Καὶ ἐμοὶ ἐθυμώθη Κύριος δι' ὑμᾶς, λέγων· Οὐδὲ σὺ οὐ μὴ εἰσέλθῃς ἐκεῖ.

38. Ἰησοῦς υἱὸς Ναυὴ ὁ παρεστηκώς σοι, οὗτος εἰσελεύσεται ἐκεῖ· αὐτὸν κατίσχυσον, ὅτι αὐτὸς κατακληρονομήσει αὐτὴν τῷ Ἰσραὴλ.

39. Καὶ πᾶν παιδίον νέον ὅστις οὐκ οἶδε σήμερον ἀγαθὸν ἢ κακὸν, οὗτοι εἰσελεύσονται ἐκεῖ, καὶ τούτοις δώσω αὐτήν, καὶ αὐτοὶ κληρονομήσουσιν αὐτήν.

40. Καὶ ὑμεῖς ἐπιστραφέντες ἰσχυροποιήσατε εἰς τὴν ἐρημον, ὁδὸν τὴν ἐπὶ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης.

41. Καὶ ἀπεκρίθητε, καὶ εἶπατε· Ἠμάρτομεν ἐναντὶ Κυρίου τοῦ Θεοῦ ὑμῶν· ἡμεῖς ἀναβάντες πολεμήσομεν κατὰ πάντα ὅσα ἐνετείλατο Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν ἡμῖν. Καὶ ἀναλαβόντες ἕκαστος τὰ σκεύη τὰ πολεμικὰ αὐτοῦ, καὶ συναθροισθέντες ἀνεβαίνετε εἰς τὸ ὄρος.

42. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς μέ· Εἶπον αὐτοῖς· Οὐκ ἀναβήσεσθε, οὐδὲ μὴ πολεμήσετε, οὐ γάρ εἰμι μεθ' ὑμῶν, καὶ οὐ μὴ συντριβῇτε ἐνώπιον τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν.

43. Καὶ ἐλάλησα ὑμῖν, καὶ οὐκ εἰσῆκούσατέ μου, καὶ παρέβητε τὸ ῥῆμα Κυρίου· καὶ παραβιασάμενοι ἀνέβητε εἰς τὸ ὄρος.

44. Καὶ ἐξῆλθεν ὁ Ἀμορραῖος ὁ κατοικῶν ἐν τῷ ὄρει ἐκεῖνῳ εἰς συνάντησιν ὑμῖν, καὶ κατεδίωξεν ὑμᾶς ὡς εἰ ποιήσαισαν αἱ μέλισσαι, καὶ ἐτίτρωσκον ὑμᾶς ἀπὸ Σεὶρ ἕως Ἑρμαῖ.

45. Καὶ καθίσαντες, ἐκλαίετε ἐναντὶον Κυρίου τοῦ Θεοῦ ὑμῶν, καὶ οὐκ εἰσῆκουσε Κύριος τῆς φωνῆς ὑμῶν, οὐδὲ προσέσχεν ὑμῖν.

46. Καὶ ἐνεκάθησθε ἐν Κάδης ἡμέρας πολλὰς, ὅσας ποτὲ ἡμέρας ἐνεκάθησθε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

1. Καὶ ἐπιστραφέντες ἀπήγαμεν εἰς τὴν ἐρημον, ὁδὸν

cor vestrum, dicentes : Gens magna et multa et potentior nobis, et civitates magnae et muratae usque ad caelum, sed et filios gigantum illic vidimus.

29. Et dixi ad vos : Ne paveatis, neque timeatis ab eis.

30. Dominus Deus vester qui praecedit ante faciem vestram, ipse simul debellabit eos vobiscum, secundum omnia quaecumque fecit vobis in terra Aegypto,

31. et in deserto hoc quod vidistis, viam montis Amorrhæi : quoniam gestabit te Dominus Deus tuus, sicuti si quis homo gestet filium suum, per omnem viam in qua ivatis donec venistis ad locum hunc.

32. Et in verbo hoc non credidistis Domino Deo nostro,

33. qui procedit prior vobis in via ad eligendum vobis locum, deducens vos in igni nocte, ostendens vobis viam per quam ambulatis super eam, et in nube die.

34. Et audivit Dominus vocem sermonum vestrorum, et exacerbatus juravit, dicens :

35. Si videbit aliquis virorum istorum terram bonam hanc, quam iuravi patribus eorum,

36. præter Chaleb filius Iephonno : hic videbit eam, et huic dabo terram in quam ascendit, et filiis ejus, quoniam ipse adhesit iis quæ ad Dominum.

37. Et mihi iratus est Dominus propter vos, dicens : Neque tu introibis illuc.

38. Jesus filius Nave, qui assistit tibi, hic introibit illuc : ipsum conforta, quoniam ipse in hereditatem sortietur eam ipsi Israel.

39. Et omnis parvulus junior, quicumque non novit hodie bonum vel malum, hi introibunt illuc, et his dabo eam, et ipsi hereditabunt eam.

40. Et vos conversi castra movistis in desertum, viam quæ super rubrum mare.

41. Et respondistis, et dixistis : Peccavimus ante Dominum Deum nostrum : nos ascendentes bellabimus juxta omnia quaecumque mandavit Dominus Deus noster nobis. Et sumentes unusquisque vasa sua bellica, et congregati ascendistis in montem.

42. Et dixit Dominus ad me : Dic eis : Non ascendetis, neque bellabitis, non enim sum vobiscum, et non conteramini in conspectu inimicorum vestrorum.

43. Et locutus sum vobis, et non exaudistis me, et transgressi estis verbum Domini : et vim facientes ascendistis in montem.

44. Et exiit Amorrhæus habitans in monte illo in occursum vobis, et persecutus est vos sicut facerent apes, et vulnerabant vos a Seir usque Herma.

45. Et sedentes, flebatis ante Dominum Deum nostrum, et non exaudivit Dominus vocem vestram, neque attendit vobis.

46. Et sedistis in Cades diebus multis, quot utique diebus sedistis.

CAPUT II.

1. Et conversi promovimus in desertum, viam mare

θαλάσσαν ἐρυθράν, ἐν τρόπον ἐλάλησε Κύριος πρὸς μέ, καὶ ἐκυκλώσαμεν τὸ ὄρος τὸ Σηεὶρ ἡμέρας πολλάς.

2. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς μέ·

3. Ἰκανούσθω ὑμῖν κυκλοῦν τὸ ὄρος τοῦτο· ἐπιστρέψετε οὖν ἐπὶ βορρᾶν.

4. Καὶ τῷ λαῷ ἐντείλει, λέγων· Ὑμεῖς παραπορεύεσθε διὰ τῶν ὁρίων τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν υἱῶν Ἡσαῦ οἱ κατοικοῦσιν ἐν Σηεὶρ, καὶ φοβηθήσονται ὑμᾶς, καὶ εὐλαβηθήσονται ὑμᾶς σφόδρα.

5. Μὴ συνάψῃτε πρὸς αὐτοὺς πόλεμον, οὐ γὰρ δώω ὑμῖν ἀπὸ τῆς γῆς αὐτῶν οὐδὲ βῆμα ποδός, ὅτι ἐν κλήρῳ δέδωκα τοῖς υἱοῖς Ἡσαῦ τὸ ὄρος τὸ Σηεὶρ.

6. Ἀργυρίου βρώματα ἀγοράσατε παρ' αὐτῶν καὶ φάγεσθε, καὶ ὕδωρ μέτρῳ λήψετε παρ' αὐτῶν ἀργυρίου καὶ πίεσθε·

7. ὁ γὰρ Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν εὐλόγησέ σε ἐν παντὶ ἔργῳ τῶν χειρῶν σου. Διάγνωθι πῶς διήλθες τὴν ἔρημον τὴν μεγάλην καὶ τὴν φοβεράν ἐκείνην. Ἴδου τεσσαράκοντα ἔτη Κύριος ὁ Θεός σου μετὰ σοῦ· οὐκ ἐπέδεθες ῥήματος.

8. Καὶ παρήλθομεν τοὺς ἀδελφούς ἡμῶν υἱούς Ἡσαῦ, τοὺς κατοικοῦντας ἐν Σηεὶρ παρὰ τὴν ὁδὸν τὴν Ἀραβὰ ἀπὸ Αἰλῶν καὶ ἀπὸ Γεσιὼν Γάβερ· καὶ ἐπιστρέψαντες παρήλθομεν ὁδὸν Ἰρημον Μωάβ.

9. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς μέ· Μὴ ἐχθραίνετε τοῖς Μωαβίταις, καὶ μὴ συνάψῃτε πρὸς αὐτοὺς πόλεμον, οὐ γὰρ μὴ δώω ἀπὸ τῆς γῆς αὐτῶν ὑμῖν ἐν κλήρῳ, τοῖς γὰρ υἱοῖς Λὼτ δέδωκα τὴν Ἀροὲρ κληρονομίαν.

10. Οἱ Ὀμμὶν πρότεροι ἐνεκάθητο ἐπ' αὐτῆς, ἔθνος μέγα καὶ πολὺ καὶ ἰσχυρόν, ὥσπερ οἱ Ἐνακίμ.

11. Ῥαφαὶν λογισθήσονται καὶ οὗτοι ὥσπερ καὶ οἱ Ἐνακίμ· καὶ οἱ Μωαβίται ἐπονομάζουσιν αὐτοὺς Ὀμμὶν.

12. Καὶ ἐν Σηεὶρ ἐνεκάθητο ὁ Χορράϊος τὸ πρότερον, καὶ υἱοὶ Ἡσαῦ ἀπώλεσαν αὐτοὺς, καὶ ἐξέτριψαν αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν καὶ κατωκίσθησαν ἀντ' αὐτῶν, ἐν τρόπον ἐποίησεν Ἰσραὴλ τὴν γῆν τῆς κληρονομίας αὐτοῦ, ἣν δέδωκε Κύριος αὐτοῖς.

13. Νῦν οὖν ἀνάστητε, καὶ ἀπάρατε ὑμεῖς, καὶ παραπορεύεσθε τὴν φάραγγα Ζαρέτ.

14. Καὶ αἱ ἡμέραι αἱ παρεπορεύθημεν ἀπὸ Κάδης Βαρνῆ ἕως οὗ παρήλθομεν τὴν φάραγγα Ζαρέτ, τριάκοντα καὶ ὀκτὼ ἔτη, ἕως οὗ διέπεσε πᾶσα γενεὰ ἀνδρῶν πολεμιστῶν ἀποθνήσκοντες ἐκ τῆς παρεμβολῆς, καθότι ὤμοσε Κύριος ὁ Θεός αὐτοῖς.

15. Καὶ ἡ χεὶρ τοῦ Θεοῦ ἦν ἐπ' αὐτοῖς ἐξαναλῶσαι αὐτοὺς ἐκ μέσου τῆς παρεμβολῆς, ἕως οὗ διέπεσαν.

16. Καὶ ἐγενήθη, ἐπειδὴν ἔπεσαν πάντες οἱ ἄνδρες οἱ πολεμισταὶ ἀποθνήσκοντες ἐκ μέσου τοῦ λαοῦ,

17. καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς μέ, λέγων·

18. Σὺ παραπορεύῃ σήμερον τὰ ὄρια Μωάβ τὴν Ἀροὲρ,

19. καὶ προσέχετε ἐγγὺς υἱῶν Ἀμμάν· μὴ ἐχθραίνετε αὐτοῖς, μηδὲ συνάψῃτε αὐτοῖς εἰς πόλεμον, οὐ γὰρ μὴ δώω ἀπὸ τῆς γῆς υἱῶν Ἀμμάν σοι ἐν κλήρῳ, ὅτι τοῖς υἱοῖς Λὼτ δέδωκα αὐτὴν ἐν κλήρῳ.

20. Ἢ Ῥαφαὶν λογισθήσεται, καὶ γὰρ ἐπ' αὐτῆς κατοικούν οἱ Ῥαφαὶν τὸ πρότερον, καὶ οἱ Ἀμμανῖται ἐπονομάζουσιν αὐτοὺς Ζοχομμίν.

21. Ἔθνος μέγα καὶ πολὺ καὶ δυνατώτερον ὑμῶν,

rubrum, quemadmodum locutus est Dominus ad me, et circuivimus montem Seir diebus multis.

2. Et dixit Dominus ad me :

3. Sufficiat vobis circuire montem hunc : convertimini igitur ad aquilonem.

4. Et populo praecepe, dicens : Vos transitis per fines fratrum vestrorum filiorum Esau habitantium in Seir, et timebunt vos, et verebuntur vos valde.

5. Ne conseratis cum eis praelium, non enim dabo vobis de terra eorum neque vestigium pedis, quoniam in sorte dedi filiis Esau montem Seir.

6. Argento escas emite ab eis et comedetis, et aquam mensura accipietis ab eis et bibetis :

7. Dominus enim Deus noster benedixit te in omni opere manuum tuarum. Agnosce quomodo transisti desertum illud magnum et terribile. Ecce quadraginta annos Dominus Deus tuus tecum : non indiguisti verbo.

8. Et praeterivimus fratres nostros filios Esau, habitantes in Seir apud viam quae Araba ab Elion et a Gesion Gaber : et conversi pertransivimus viam desertum Moab.

9. Et dixit Dominus ad me : Non oppugnetis Moabitas, et non conseratis cum eis praelium, non enim dabo de terra eorum vobis in sorte, filiis enim Lot dedi Aroer ad haereditandum.

10. Omnin priores insederunt super eam, gens magna et multa et fortes, sicut Enacim.

11. Raphaim reputabuntur et hi sicut et Enacim : et Moabitae cognominant eos Omnin.

12. Et in Seir insidebat Chorraeus antea, et filii Esau perdidierunt eos, et attriverunt eos a facie sua : et inhabitaverunt pro eis, quemadmodum fecit Israel terram haereditatis suae, quam dedit Dominus eis.

13. Nunc igitur exurgite, et promovete vos, et transite vallem Zaret.

14. Et dies quibus pertransivimus a Cades Barne usque quo transivimus vallem Zaret, triginta et octo anni, quoadusque decedit omnis progenies virorum bellatorum morientes e castris, sicut juravit Dominus Deus eis.

15. Et manus Domini fuit super eos ad consumendos eos de medio castrorum, quoadusque deciderunt.

16. Et factum est, postquam deciderunt omnes viri bellatores morientes de medio populi,

17. et locutus est Dominus ad me, dicens :

18. Tu transibis hodie fines Moab ipsam Aroer,

19. et accedetis prope filios Amman : nolite oppugnare eos, neque congregiamini cum eis in bellum, non enim dabo tibi de terra filiorum Amman in sorte, quoniam filius Lot dedi eam in sorte.

20. Terra Raphain reputabitur, nam et super eam habitabant Raphain antea, et Ammanitae cognominant eos Zochommin.

21. Gens magna et multa et potentior vobis, sicut et Ena-

ὥσπερ καὶ οἱ Ἐνακίμ. Καὶ ἀπώλεσεν αὐτοὺς Κύριος πρὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ κατεκληρονόμησαν, καὶ κατοικήσθησαν ἀντ' αὐτῶν ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

22. Ὡςπερ ἐποίησαν τοῖς υἱοῖς Ἠσαῦ τοῖς κατοικοῦσιν ἐν Σηεῖρ, ὃν τρόπον ἐξέτριψαν τὸν Χορράϊον ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ κατεκληρονόμησαν αὐτοὺς, καὶ κατοικήσθησαν ἀντ' αὐτῶν ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

23. Καὶ οἱ Εὐαῖοι οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἀσηδόθ ἕως Γάζης, καὶ οἱ Καππάδοκες οἱ ἐξελθόντες ἐκ Καππαδοκίας, ἐξέτριψαν αὐτοὺς, καὶ κατοικήσθησαν ἀντ' αὐτῶν.

24. Νῦν οὖν ἀνάστητε καὶ ἀπάρατε, καὶ παρέλθετε ὑμεῖς τὴν φάραγγα Ἀρνῶν· ἰδοὺ παραδέδωκα εἰς τὰς χεῖράς σου τὸν Σηὼν βασιλέα Ἐσεβὼν τὸν Ἀμορρᾶϊον, καὶ τὴν γῆν αὐτοῦ· ἐνάρχου κληρονομεῖν, σὺναπτε πρὸς αὐτὸν πόλεμον ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ.

25. Ἐνάρχου δοῦναι τὸν τρόμον σου καὶ τὸν φόβον σου ἐπὶ προσώπου πάντων τῶν ἐθνῶν τῶν ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ, ὅτινες ἀκούσαντες τὸ ὄνομά σου ταραχθήσονται, καὶ ὠδίνας ἔξουσιν ἀπὸ προσώπου σου.

26. Καὶ ἀπέστειλα πρέσβεις ἐκ τῆς ἐρήμου Κεδαμὼθ πρὸς Σηὼν βασιλέα Ἐσεβὼν, λόγοις εἰρηνικοῖς, λέγων·

27. Παρελεύσομαι διὰ τῆς γῆς σου· ἐν τῇ ὁδῷ πορεύσομαι, οὐκ ἐκκλινῶ δεξιὰ οὐδ' ἀριστερά.

28. Βρώματα ἀργυρίου ἀποδώσω μοι, καὶ φάγομαι, καὶ ὕδωρ ἀργυρίου ἀποδώσω μοι, καὶ πίνομαι· πλὴν ὅτι παρελεύσομαι τοῖς ποσὶ,

29. καθὼς ἐποίησάν μοι οἱ υἱοὶ Ἠσαῦ οἱ κατοικοῦντες ἐν Σηεῖρ, καὶ οἱ Μωαβίται οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἀροήρ, ἕως ἂν παρέλθω τὸν Ἰορδάνην εἰς τὴν γῆν ἣν Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν δίδωσιν ἡμῖν.

30. Καὶ οὐκ ἠθέλησε Σηὼν βασιλεὺς Ἐσεβὼν παρελθεῖν ἡμᾶς δι' αὐτοῦ, ὅτι ἐσχλήρυνε Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν τὸ πνεῦμα αὐτοῦ, καὶ κατίσχυσε τὴν καρδίαν αὐτοῦ, ἵνα παραδοθῇ εἰς τὰς χεῖράς σου ὡς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ.

31. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς μέ· Ἰδοὺ ἤργημα παραδοῦναι πρὸ προσώπου σου τὸν Σηὼν βασιλέα Ἐσεβὼν τὸν Ἀμορρᾶϊον, καὶ τὴν γῆν αὐτοῦ, καὶ ἐναρξαι κληρονομεῖν τὴν γῆν αὐτοῦ.

32. Καὶ ἐξῆλθε Σηὼν βασιλεὺς Ἐσεβὼν εἰς συνάντησιν ἡμῖν, αὐτὸς καὶ πᾶς ὁ λαὸς αὐτοῦ, εἰς πόλεμον εἰς Ἰασσά.

33. Καὶ παρέδωκεν αὐτὸν Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν πρὸ προσώπου ἡμῶν, καὶ ἐπατάξαμεν αὐτὸν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ.

34. Καὶ ἐκρατήσαμεν πασῶν τῶν πόλεων αὐτοῦ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, καὶ ἐξωλοθρεύσαμεν πᾶσαν πόλιν, ἐξῆς καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῶν καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν οὐ κατελίπομεν ζῶντιν.

35. Πλὴν τὰ κτήνη ἐπρονομεύσαμεν, καὶ τὰ σκύλα τῶν πόλεων ἐλάβομεν.

36. ἐξ Ἀροήρ, ἣ ἐστὶ παρὰ τὸ χεῖλος χειμάρρου Ἀρνῶν, καὶ τὴν πόλιν τὴν οὖσαν ἐν τῇ φάραγγι, καὶ ἕως ὄρους τοῦ Γαλαὰδ· οὐκ ἐγενήθη πόλις ἥτις διεφυγεν ἡμᾶς· τὰς πάσας παρέδωκε Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν εἰς τὰς χεῖρας ἡμῶν.

37. Πλὴν ἐγγὺς υἱῶν Ἀμμὰν οὐ προσήλθομεν, πάντα τὰ συγκυροῦντα χειμάρρου Ἰαβὼκ καὶ τὰς πόλεις τὰς ἐν τῇ ὀρεινῇ, καθότι ἐνετείλατο Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν ἡμῖν.

cim. Et perdidit eos Dominus ante faciem eorum, et hæreditarunt, et habitarunt pro eis usque in diem hanc.

22. Sicut fecerunt filii Esau habitantibus in Seir, quemadmodum attriverunt Chorræum a facie sua, et hæreditarunt eos, et habitarunt pro eis usque in diem hanc.

23. Et Evæi qui habitabant in Asedoth usque Gazam, et Cappadoces qui exierunt e Cappadocia, attriverunt eos, et habitarunt pro eis.

24. Nunc ergo surgite et promovete, et transite vos vallem Arnon : ecce tradidi in manus tuas Seon regem Esebon Amorrhæum, et terram ejus : incipe hæreditare, consere cum eo prælium in die hac.

25. Incipe dare tremorem tuum et timorem tuum super faciem omnium gentium quæ sub cælo, qui audientes nomen tuum turbabuntur, et dolores habebunt a facie tua.

26. Et misi legatos e deserto Cedamoth ad Seon regem Esebon, verbis pacificis, dicens :

27. Transibo per terram tuam : in via ibo, non declinabo in dextram neque in sinistram.

28. Escas argento tribues mihi, et comedam, et aquam argento tribues mihi, et bibam : tantum transibo pedibus,

29. sicut fecerunt mihi filii Esau habitantes in Seir, et Moabitæ habitantes in Aroer, quoadusque transiero Jordanem in terram quam Dominus Deus noster dat nobis.

30. Et noluit Seon rex Esebon transire nos per ipsum, quoniam induraverat Dominus Deus noster spiritum ejus, et confortavit cor ejus, ut traderetur in manus tuas sicut in die hac.

31. Et dixit Dominus ad me : Ecce coepi tradere ante faciem tuam Seon regem Esebon Amorrhæum, et terram ejus, et incipe hæreditare terram ejus.

32. Et exiit Seon rex Esebon in occursum nobis, ipse et omnis populus ejus, in prælium in Jassa.

33. Et tradidit eum Dominus Deus noster ante faciem nostram, et percussimus eum et filios ejus et omnem populum ejus.

34. Et obtinuimus omnes civitates ejus in tempore illo, et disperdidimus omnem civitatem, deinde et uxores eorum et filios eorum : non reliquimus vivum.

35. Tantum pecora prædati sumus, et spolia civitatum cepimus.

36. ab Aroer, quæ est apud labium torrentis Arnon, et civitatem quæ erat in valle, et usque ad montem Galaad : non fuit civitas quæ effugeret nos : omnes tradidit Dominus Deus noster in manus nostras.

37. Tantum prope filios Amman non accessimus, omnia pertinentia ad torrentem Jaboc et civitates quæ in montana, sicut mandavit Dominus Deus noster nobis.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

1. Καὶ ἐπιστραφέντες ἀνέβημεν δὸν τὴν εἰς Βασάν· καὶ ἐξῆλθεν Ὁγ βασιλεὺς τῆς Βασάν εἰς συνάντησιν ἡμῖν, αὐτὸς καὶ πᾶς ὁ λαὸς αὐτοῦ, εἰς πόλεμον εἰς Ἐδραΐμ.

2. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς μέ· Μὴ φοβηθῇς αὐτόν, ὅτι εἰς τὰς χεῖράς σου παραδέδωκα αὐτόν, καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ πᾶσαν τὴν γῆν αὐτοῦ· καὶ ποιήσεις αὐτῷ ὥσπερ ἐποίησας Σηὼν βασιλεῖ τῶν Ἀμορραίων, ὃς κατήκει ἐν Ἐσεβὼν.

3. Καὶ παρέδωκεν αὐτόν Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν εἰς τὰς χεῖρας ἡμῶν, καὶ τὸν Ὁγ βασιλεῖα τῆς Βασάν, καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ· καὶ ἐπατάξαμεν αὐτόν, ὥς τοῦ μὴ καταλιπεῖν αὐτοῦ σπέρμα.

4. Καὶ ἐκρατήσαμεν πασῶν τῶν πόλεων αὐτοῦ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ· οὐκ ἦν πόλις ἣν οὐκ ἐλάβομεν παρ' αὐτῶν· ἐξήκοντα πόλεις, πάντα τὰ περίχωρα Ἀργὸβ βασιλείας Ὁγ ἐν Βασάν.

5. Πᾶσαι πόλεις ὄχυραί, τεῖχη ὑψηλά, πύλαι καὶ μοχλοί· πλήν τῶν πόλεων τῶν Φερεζαίων τῶν πολλῶν σφόδρα.

6. ἐξολοθρεύσαμεν, ὥσπερ ἐποίησαμεν τὸν Σηὼν βασιλεῖα Ἐσεβὼν, καὶ ἐξολοθρεύσαμεν πᾶσαν πόλιν, ἐξῆς καὶ τὰς γυναῖκας, καὶ τὰ παιδιὰ,

7. καὶ πάντα τὰ κτήνη· καὶ τὰ σκύλα τῶν πόλεων ἐπρονομήσαμεν ἑαυτοῖς.

8. Καὶ ἐλάβομεν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ τὴν γῆν ἐκ χειρῶν δύο βασιλέων τῶν Ἀμορραίων, οἱ ἦσαν πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἀπὸ τοῦ χειμάρρου Ἀρνὼν καὶ ἕως Ἀερμών.

9. Οἱ Φοίνικες ἐπονομάζουσι τὸ Ἀερμών Σανὴρ, καὶ ὁ Ἀμορραῖος ἐπωνόμασεν αὐτὸ Σανίρ.

10. Πᾶσαι πόλεις Μισὼρ, καὶ πᾶσα Γαλαὰδ, καὶ πᾶσα Βασάν ἕως Ἐλχᾶ καὶ Ἐδραΐμ, πόλεις βασιλείας τοῦ Ὁγ ἐν τῇ Βασάν.

11. Ὅτι πλήν Ὁγ βασιλεὺς Βασάν κατελείφθη ἀπὸ τῶν Ῥαφαίν. Ἰδοὺ ἡ κλίνη αὐτοῦ κλίνη σιδηρᾶ, ἰδοὺ αὕτη ἐν τῇ ἄκρᾳ τῶν υἱῶν Ἀμμάν· ἐννέα πῆχειν τὸ μῆκος αὐτῆς, καὶ τεσσαρὼν πῆχειν τὸ εὖρος αὐτῆς ἐν πῆχει ἀνδρός.

12. Καὶ τὴν γῆν ἐκείνην ἐκληρονομήσαμεν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀπὸ Ἀροὴρ, ἣ ἐστὶ παρὰ τὸ χεῖλος χειμάρρου Ἀρνὼν, καὶ τὸ ἡμισυ τοῦ ὄρους Γαλαὰδ, καὶ τὰς πόλεις αὐτοῦ ἔδωκα τῷ Ῥουβὴν καὶ τῷ Γάδ.

13. Καὶ τὸ κατάλοιπον τοῦ Γαλαὰδ, καὶ πᾶσαν τὴν Βασάν βασιλείαν Ὁγ ἔδωκα τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσῆ, καὶ πᾶσαν περίχωρον Ἀργὸβ, πᾶσαν Βασάν ἐκείνην, γῆ Ῥαφαίν λογισθήσεται.

14. Καὶ Ἰαίρ υἱὸς Μανασσῆ ἔλαβε πᾶσαν τὴν περίχωρον Ἀργὸβ ἕως τῶν ὀρίων Γαργασὶ καὶ Μαχαθὶ· ἐπωνόμασεν αὐτὰς ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ, τὴν Βασάν, Θαυὼθ Ἰαίρ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

15. Καὶ τῷ Μαχίρ ἔδωκα τὴν Γαλαὰδ.

16. Καὶ τῷ Ῥουβὴν καὶ τῷ Γάδ δέδωκα, ὑπὸ τῆς Γαλαὰδ ἕως χειμάρρου Ἀρνὼν, μέσον τοῦ χειμάρρου ὄριον καὶ ἕως τοῦ Ἰαβόκ· ὁ χειμάρρος ὄριον τοῖς υἱοῖς Ἀμμάν.

17. Καὶ ἡ Ἀραβα καὶ ὁ Ἰορδάνης ὄριον Μαχαναρεθ, καὶ ἕως θαλάσσης Ἀραβα, θαλάσσης ἀλυκῆς ὑπὸ Ἀσηδὼθ τὴν Φασγά ἀνατολῶν.

18. Καὶ ἐντετεύλαμην ὑμῖν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, λέ-

CAPUT III.

1. Et conversi ascendimus viam quæ in Basan : et exiit Og rex Basan in occursum nobis, ipse et omnis populus ejus, in prælium in Edraim.

2. Et ait Dominus ad me : Ne timeas eum, quoniam in manus tuas tradidi eum, et omnem populum ejus, et omnem terram ejus : et facies ei sicut fecisti Seon regi Amorrhæorum, qui habitabat in Esebon.

3. Et tradidit eum Dominus Deus noster in manus nostras, et Og regem Basan, et omnem populum ejus : et percussimus eum, eo usque ut non relinqueretur ipsius semen.

4. Et obtinimus omnes civitates ejus in tempore illo : non fuit civitas quam non ceperimus ab eis : sexaginta civitates, omnia adjacentia Argob regis Og de Basan.

5. Omnes civitates munitæ, mœnia excelsa, portæ et vecles : præter civitates Pherezæas multas valde :

6. exterminavimus, sicut feceramus Seon regem Esebon, et exterminavimus omnem civitatem, deinde et uxores, et parvulos,

7. et omnia pecora : et spolia civitatum prædæli sumus nobis ipsis.

8. Et cepimus in tempore illo terram de manibus duorum regum Amorrhæorum, qui erant trans Jordanem a torrente Arnon et usque Ærmon.

9. Phœnices cognominant ipsum Ærmon Sanior, et Amorrhæus cognominavit illud Sanir.

10. Omnes civitates Misor, et omnis Galaad, et omnis Basan usque Elcha et Edraim, civitates regni Og in Basan.

11. Quia tantum Og rex Basan reliquus factus est a Raphain. Ecce lectus ejus lectus ferreus, ecce hic est in arce filiorum Amman : novem cubitorum longitudo ejus, et quatuor cubitorum latitudo ejus in cubito viri.

12. Et terram illam hæreditavimus in tempore illo ab Aroer, quæ est juxta labium torrentis Arnon, et dimidium montis Galaad, et civitates ejus dedi Ruben et Gad.

13. Et reliquum Galaad, et omnem Basan regnum Og dedi dimidiæ tribui Manasse, et omnem regionem Argob, omnem Basan illam, terra Raphain reputabitur.

14. Et Jair filius Manasse cepit omnem regionem Argob usque ad fines Gargasi et Machathi : cognominavit eas in nomine suo, ipsam Basan, Thacuoth Jair usque in diem hanc.

15. Et Machir dedi Galaad.

16. Et Ruben et Gad dedi, sub Galaad usque ad torrentem Arnon, medium torrentis terminum et usque Jaboc : et torrens terminus filiis Amman.

17. Et Araba et Jordanis terminus Machanareth, et usque ad mare Araba, mare salsum sub Asedoth Phasga orientis.

18. Et mandavi vobis in tempore illo, dicens : Dominus

γων· Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν ἔδωκεν ὑμῖν τὴν γῆν ταύτην ἐν κλήρῳ· ἐνοπλισάμενοι προπορεύεσθε πρὸ προσώπου τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν υἱῶν Ἰσραὴλ πᾶς δυνατός.

19. Πλὴν αἱ γυναῖκες ὑμῶν καὶ τὰ τέκνα ὑμῶν καὶ τὰ κτήνη ὑμῶν, οἶδα ὅτι πολλὰ κτήνη ὑμῖν, κατοικεῖ-
τουςαν ἐν ταῖς πόλεσιν ὑμῶν, αἷς ἔδωκα ὑμῖν,

20. ἕως ἂν καταπαύσῃ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν τοὺς ἀδελ-
φοὺς ὑμῶν ὥσπερ καὶ ὑμᾶς, καὶ κατακληρονομήσωσι
καὶ οὗτοι τὴν γῆν ἣν Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν δίδωσιν αὐ-
τοῖς ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, καὶ ἐπαναστραφῆσεσθε
ἐκαστος εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ, ἣν ἔδωκα ὑμῖν.

21. Καὶ τῷ Ἰησοὶ ἐνετείλαμην ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ,
λέγων· Οἱ ὀφθαλμοὶ ὑμῶν ἐωράκασι πάντα ὅσα ἐποίησε
Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν τοῖς δυσὶ βασιλεῦσι τούτοις· οὕτως
ποιήσει Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν πάσας τὰς βασιλείας ἐφ'
ἃς σὺ διαβαίνεις ἐκεῖ.

22. Οὐ φοβηθήσεσθε ἀπ' αὐτῶν, ὅτι Κύριος ὁ Θεὸς
ὑμῶν αὐτὸς πολεμήσει περὶ ὑμῶν.

23. Καὶ ἐδεήθην Κυρίου ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, λέγων·

24. Κύριε Θεέ, σὺ ἤρξω δεῖξαι τῷ σῷ θεράποντι τὴν
ισχύν σου καὶ τὴν δύναμίν σου, καὶ τὴν χεῖρα τὴν κρα-
ταίαν, καὶ τὸν βραχίονα τὸν ὑψηλόν· τίς γάρ ἐστι θεὸς ἐν
τῷ οὐρανῷ ἢ ἐπὶ τῆς γῆς, ὅστις ποιήσει καθὰ ἐποίησας
σὺ καὶ κατὰ τὴν ἰσχύν σου;

25. Διαβάς οὖν ὄψομαι τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν ταύτην
τὴν οὖσαν πέραν τοῦ Ἰορδάνου, τὸ ὄρος τοῦτο τὸ ἀγα-
θὸν καὶ τὸν Ἀντιλίβανον.

26. Καὶ ὑπερεῖδε Κύριος ἐμέ· ἐνεκεν ὑμῶν, καὶ οὐκ
εἰσέτυχουσέ μου· καὶ εἶπε Κύριος πρὸς μέ· Ἰκανούσθω σοι,
μὴ προσθήῃς ἐτι λαλῆσαι τὸν λόγον τοῦτον.

27. Ἀνάβηθι ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ λελαξευμένου, καὶ
ἀναβλέψας τοῖς ὀφθαλμοῖς σου κατὰ θάλασσαν καὶ βορ-
ρᾶν καὶ λίβα καὶ ἀνατολὰς, καὶ ἴδε τοῖς ὀφθαλμοῖς σου,
ὅτι οὐ διαθήσῃ τὸν Ἰορδάνην τοῦτον.

28. Καὶ ἐντείλει Ἰησοὶ καὶ κατίσχυσον αὐτὸν καὶ
παρακάλεσον αὐτὸν, ὅτι αὐτὸς διαθήσεται πρὸ προσώπου
τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ οὕτως κατακληρονομήσει αὐτοῖς
πᾶσαν τὴν γῆν ἣν ἐώρακας.

29. Καὶ ἐνεκαθήμεθα ἐν νάπη συνέγγυς οἴκου Φογώρ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

1. Καὶ νῦν, Ἰσραὴλ, ἄκουε τῶν δικαιωμάτων καὶ τῶν
κριμάτων, ὅσα ἐγὼ διδάσκω ὑμᾶς σήμερον ποιεῖν, ἵνα
ζῆτε, καὶ πολυπλασιασθῆτε, καὶ εἰσελθόντες κληρονο-
μήσητε τὴν γῆν ἣν Κύριος ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν
δίδωσιν ὑμῖν.

2. Οὐ προσθήσετε πρὸς τὸ ῥῆμα ὃ ἐγὼ ἐντέλλομαι
ὑμῖν, καὶ οὐκ ἀφελεῖτε ἀπ' αὐτοῦ. Φυλάσσεσθε τὰς ἐν-
τολάς Κυρίου τοῦ Θεοῦ ὑμῶν, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν
σήμερον.

3. Οἱ ὀφθαλμοὶ ὑμῶν ἐωράκασι πάντα ὅσα ἐποίησε
Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν τῷ Βεελφεγώρ, ὅτι πᾶς ἄνθρωπος
ὅστις ἐπορεύθη ὀπίσω Βεελφεγώρ, ἐξέτριψεν αὐτὸν Κύριος
ὁ Θεὸς ὑμῶν ἐξ ὑμῶν.

4. Ὑμεῖς δὲ οἱ προσκεείμενοι Κυρίῳ τῷ Θεῷ ὑμῶν,
ζῆτε πάντες ἐν τῇ σήμερον.

5. Ἰδετε, εἰδείχα ὑμῖν δικαιώματα καὶ κρίσεις καθὰ
ἐνετείλατό μοι Κύριος, ποιῆσαι οὕτως ἐν τῇ γῇ εἰς ἣν
ὑμεῖς εἰσπορεύεσθε ἐκεῖ κληρονομαεῖν αὐτήν.

Deus vester dedit vobis terram hanc in sorte : armati præ-
cedite ante faciem fratrum vestrorum filiorum Israel omnis
potens.

19. Tantum uxores vestras et filii vestri et pecora vestra,
novi quia multa pecora vobis, habitent in civitatibus ve-
stris, quas dedi vobis,

20. quoadusque quiescere faciat Dominus Deus vester
fratres vestros sicut et vos, et hæreditaverint et hi terram
quam Dominus Deus noster dat eis in ulteriore Jordanis,
et revertimini unusquisque in hæreditatem suam, quam
dedi vobis.

21. Et Jesu mandavi in tempore illo, dicens : Oculi ve-
stri viderunt omnia quaecumque fecit Dominus Deus noster
duobus regibus istis : sic faciet Dominus Deus noster omnia
regia in quæ tu transis illuc.

22. Ne timueritis ab eis, quoniam Dominus Deus noster
ipse pugnabit pro vobis.

23. Et oravi Dominum in tempore illo, dicens :

24. Domine Deus, tu corpisti ostendere servo tuo forti-
tudinem tuam et virtutem tuam, et manum validam, et
brachium excelsum : quis enim est deus in cælo vel super
terram, qui faciet secundum quæ fecisti tu et secundum
fortitudinem tuam ?

25. Transiens igitur videbo terram bonam hanc quæ est
trans Jordanem, montem istum bonum et Antilibanum.

26. Et despexit Dominus me propter vos, et non exau-
divit me : et dixit Dominus ad me : Sufficiat tibi, non adjici-
cias ultra loqui sermonem istum.

27. Ascende in cacumen excisi, et respiciens oculis tuis
ad mare et aquilonem et africanum et orientem, et vido
oculis tuis, quoniam non transibis Jordanem hunc.

28. Et præcipe Jesu et conforta eum et cohortare eum,
quoniam hic transibit ante faciem populi hujus, et hic in
hæreditatem sortietur eis omnem terram quam vidisti.

29. Et sedimus in valle prope domum Phogor.

CAPUT IV.

1. Et nunc, Israel, audi justificationes et judicia, quæ-
cumque ego doceo vos hodie facere, ut vivatis, et multi-
plicemini, et ingressi hæreditetis terram quam Dominus
Deus patrum vestrorum dat vobis.

2. Non adjicietis ad verbum quod ego mando vobis, et non
auferetis ab eo. Custodite mandata Domini Dei nostri, quæ-
cumque ego mando vobis hodie.

3. Oculi vestri viderunt omnia quaecumque fecit Domi-
nus Deus noster ipsi Beelphegor, quoniam omnis homo
quicumque ivit post Beelphegor, extrivit eum Dominus Deus
vester ex vobis.

4. Vos autem qui appositus estis Domino Deo vestro,
vivitis omnes in die hodierna.

5. Videte, ecce ostendi vobis justificationes et judicia
sicut mandavit mihi Dominus, ad faciendum sic in terra in
quam vos ingredimini illuc hæreditare eam.

6. Καὶ φυλάξεσθε καὶ ποιήσετε· ὅτι αὕτη ἡ σοφία ὑμῶν καὶ ἡ σύνεσις ἐναντίον πάντων τῶν ἔθνων, ὅσοι ἂν ἀκούσωσι πάντα τὰ δικαιώματα ταῦτα, καὶ ἐροῦσιν· Ἰδοὺ λαὸς σοφὸς καὶ ἐπιστήμων τὸ ἔθνος τὸ μέγα τοῦτο.

7. Ὅτι ποῖον ἔθνος μέγα ὃ ἔστιν αὐτῷ θεὸς ἐγγίζων αὐτοῖς, ὡς Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐν πᾶσιν οἷς ἐὰν αὐτὸν ἐπικαλῶμεθα;

8. Καὶ ποῖον ἔθνος μέγα ὃ ἔστιν αὐτῷ δικαιώματα καὶ κρίματα δίκαια κατὰ πάντα τὸν νόμον τοῦτον, ὃν ἐγὼ δίδωμι ἐνώπιον ὑμῶν σήμερον;

9. Πρόσεχε σεαυτῷ, καὶ φύλαξον τὴν ψυχὴν σου σφόδρα· μὴ ἐπιλάβῃ πάντας τοὺς λόγους οὓς ἐωράκασιν οἱ ὀφθαλμοί σου, καὶ μὴ ἀποστήτωσαν ἀπὸ τῆς καρδίας σου πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου· καὶ συμβιβάσεις τοὺς υἱούς σου καὶ τοὺς υἱούς τῶν υἱῶν σου,

10. ἡμέραν ἣν ἔσθῃτε ἐνώπιον Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐν Χωρῆθ, τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἐκκλησίας· ὅτι εἶπε Κύριος πρὸς μέ· Ἐκκλησίασον πρὸς μέ τὸν λαόν, καὶ ἀκουσάτωσαν τὰ ῥήματά μου, ὅπως μάθωσι φοβεῖσθαι με πάσας τὰς ἡμέρας ἃς αὐτοὶ ζῶσιν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ τοὺς υἱούς αὐτῶν διδάξουσιν.

11. Καὶ προσήλθετε καὶ ἔσθῃτε ὑπὸ τὸ ὄρος· καὶ τὸ ὄρος ἐκαίετο πυρὶ ἕως τοῦ οὐρανοῦ· σκότος, γνόφος, θύελλα.

12. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς ὑμᾶς ἐκ μέσου τοῦ πυρὸς φωνὴν ῥημάτων, ἣν ὑμεῖς ἤκούσατε· καὶ ὁμοίωμα οὐκ εἶδετε, ἀλλ' ἡ φωνήν.

13. Καὶ ἀνήγγειλεν ὑμῖν τὴν διαθήκην αὐτοῦ ἣν ἐνετείλατο ὑμῖν ποιεῖν τὰ δέκα ῥήματα, καὶ ἔγραψεν αὐτὰ ἐπὶ δύο πλάκας λιθίνας.

14. Καὶ ἐμοὶ ἐνετείλατο Κύριος ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, διδάξαι ὑμᾶς δικαιώματα καὶ κρίσεις, ποιεῖν ὑμᾶς αὐτὰ ἐπὶ τῆς γῆς εἰς ἣν ὑμεῖς εἰσπορεύεσθε ἐκεῖ κληρονομήσαι αὐτήν.

15. Καὶ φυλάξεσθε σφόδρα τὰς ψυχὰς ὑμῶν, ὅτι οὐκ εἶδτε ὁμοίωμα ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἣ ἐλάλησε Κύριος πρὸς ὑμᾶς ἐν Χωρῆθ, ἐν τῷ ὄρει ἐκ μέσου τοῦ πυρὸς·

16. μὴ ἀνομήσητε καὶ ποιήσητε ὑμῖν ἑαυτοῖς γλυπτὸν ὁμοίωμα, πᾶσαν εἰκόνα ὁμοίωμα ἀρσενικοῦ ἢ θηλυκοῦ,

17. ὁμοίωμα παντὸς κτήνους τῶν ὄντων ἐπὶ τῆς γῆς, ὁμοίωμα παντὸς ὀρνέου πτερωτοῦ, ὃ πέταται ὑπὸ τὸν οὐρανόν,

18. ὁμοίωμα παντὸς ἑρπετοῦ, ὃ ἔρπει ἐπὶ τῆς γῆς, ὁμοίωμα παντὸς ἰχθύος, ὅσα ἔστιν ἐν τοῖς ὕδασι ὑποκάτω τῆς γῆς·

19. καὶ μὴ ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ἰδὼν τὸν ἥλιον καὶ τὴν σελήνην καὶ τοὺς ἀστέρας, καὶ πάντα τὸν κόσμον τοῦ οὐρανοῦ, πλανηθεὶς προσκυνήσῃ αὐτοῖς, καὶ λατρεύσῃ αὐτοῖς, ἃ ἀπένειμε Κύριος ὁ Θεός σου αὐτὰ πᾶσι τοῖς ἔθνεσι τοῖς ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ.

20. Ὑμᾶς δὲ ἔλαθεν ὁ Θεός, καὶ ἐξήγαγεν ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐκ τῆς καμίνου τῆς σιδηρᾶς ἐξ Αἰγύπτου, εἶναι αὐτῷ λαὸν ἑγκληρον, ὡς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ.

21. Καὶ Κύριος ὁ Θεός ἐθυμώθη μοι περὶ τῶν λεγομένων ὑφ' ὑμῶν, καὶ ὤμοσεν ἵνα μὴ διαβῶ τὸν Ἰορδάνην τοῦτον, καὶ ἵνα μὴ εἰσέλθω εἰς τὴν γῆν ἣν Κύριος ὁ Θεός σου δίδωσί σοι ἐν κλήρῳ.

22. Ἐγὼ γὰρ ἀποθνήσκω ἐν τῇ γῇ ταύτῃ, καὶ οὐ διαβαίνω τὸν Ἰορδάνην τοῦτον· ὑμεῖς δὲ διαβαίνετε, καὶ κληρονομήσετε τὴν γῆν ἀγαθὴν ταύτην.

23. Προσέχετε ὑμῖν, μὴ ἐπιλάβησθε τὴν διαθήκην

6. Et custodietis et facietis : quoniam hæc est sapientia vestra et intellectus coram omnibus gentibus, quicumque audient omnes justificationes istas, et dicent : Ecce populus sapiens et sciens gens magna hæc.

7. Quoniam quæ est gens magna cui est ei Deus appropians illis, sicut Dominus Deus noster in omnibus quibuscumque eum invocaverimus ?

8. Et quæ est gens magna cui sunt ei justificationes et judicia justa secundum omnem legem hanc, quam ego do coram vobis hodie ?

9. Attende tibi ipsi, et custodi animam tuam valde : ne obliviscaris omnium verborum quæ viderunt oculi tui, et non recedant a corde tuo omnibus diebus vitæ tuæ : et docebis filios tuos et filios filiorum tuorum,

10. diem qua stetistis coram Domino Deo nostro in Choreb, die ecclesiæ : quia dixit Dominus ad me : Convoca ad me populum, et audiant verba mea, ut discant timere me omnibus diebus quibus ipsi vivunt super terram, et filios suos docebunt.

11. Et accessistis et stetistis sub monte : et mons flagrabat igni usque ad cælum : tenebræ, caligo, procella.

12. Et locutus est Dominus ad vos de medio ignis vocem verborum, quam vos audistis : et similitudinem non vidistis, sed vocem.

13. Et annuntiavit vobis testamentum suum quod mandavit vobis facere decem verba, et scripsit illa super duas tabulas petrinæ.

14. Et mihi mandavit Dominus in tempore illo docero vos justificationes et judicia, ad faciendum vos ea super terram in quam vos ingredimini illuc hæreditare eam.

15. Et custodietis valde animas vestras, quoniam non vidistis similitudinem in die qua locutus est Dominus ad vos in Choreb, in monte de medio ignis :

16. ne feceritis iniquitatem et non faciatis vobis ipsis sculptilem similitudinem, omnem imaginem similitudinem masculini vel feminini,

17. similitudinem omnis pecoris eorum quæ sunt super terram, similitudinem omnis avis alatæ, quæ volat sub cælo,

18. similitudinem omnis reptilis, quod repit super terram, similitudinem omnis piscis, quæcumque sunt in aquis sub terra :

19. et ne suspiciens in cælum, et videns solem et lunam et stellas, et omnem ornatum cæli, errans adores ea, et servias illis, quæ distribuit Dominus Deus tuus ea omnibus gentibus quæ sunt sub cælo.

20. Vos autem assumpsit Deus, et eduxit vos de terra Ægypti, de fornace ferrea ex Ægypto, ut sitis ei populus hæreditarius, sicut in die hac.

21. Et Dominus Deus indignatus est mihi pro iis quæ dicebantur a vobis, et iuravit quod non transeam Jordanem hunc, et quod non ingrediar in terram quam Dominus Deus tuus dat tibi in sorte.

22. Ego enim morior in terra hac, et non transeo Jordanem hunc : vos autem transitis, et hæreditabitis terram bonam istam.

23. Attendite vobis, ne obliviscamini testamentum Do-

Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ἣν δέθετο πρὸς ὑμᾶς, καὶ ἀνομήσητε, καὶ ποιήσητε ὑμῖν ἑαυτοῖς γλυπτὸν ὁμοίωμα πάντων ὧν συνέταξέ σοι Κύριος ὁ Θεός σου.

24. Ὅτι Κύριος ὁ Θεός σου πῦρ καταναλίσκων ἐστὶ, Θεὸς ζηλωτής.

25. Ἐάν δὲ γεννήσῃς υἱοὺς καὶ υἱοὺς τῶν υἱῶν σου, καὶ χρονίσῃτε ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἀνομήσητε καὶ ποιήσητε γλυπτὸν ὁμοίωμα παντός, καὶ ποιήσητε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον Κυρίου τοῦ Θεοῦ ὑμῶν παροργίσαι αὐτόν,

26. διαμαρτύρουμαι ὑμῖν σήμερον τὸν τε οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, ὅτι ἀπωλεία ἀπολείσθε ἀπὸ τῆς γῆς εἰς ἣν ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν Ἰορδάνην ἐκεῖ κληρονομήσαι· οὐχὶ πολυχρονιεῖτε ἡμέρας ἐπ' αὐτῆς, ἀλλ' ἡ ἐκτριβὴ ἐκτριθήσεσθε.

27. Καὶ διασπερεῖ Κύριος ὑμᾶς ἐν πάσι τοῖς ἔθνεσι, καὶ καταλειφθήσεσθε ὀλίγοι ἀριθμῶ ἐν πάσι τοῖς ἔθνεσιν εἰς οὓς εἰσάξει Κύριος ὑμᾶς ἐκεῖ.

28. Καὶ λατρεύσετε ἐκεῖ θεοῖς ἑτέροις, ἔργοις χειρῶν ἀνθρώπων, ξύλοις καὶ λίθοις, οἳ οὐκ ὄφονται, οὔτε μὴ ἀκούσωσιν, οὔτε μὴ φάγωσιν, οὔτε μὴ ὀσφρανθῶσι.

29. Καὶ ζητήσετε ἐκεῖ Κύριον τὸν Θεὸν ὑμῶν, καὶ εὐρήσετε αὐτόν, ὅταν ἐκζητήσῃτε αὐτόν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου ἐν τῇ θλίψει σου.

30. Καὶ εὐρήσουσί σε πάντες οἱ λόγοι οὗτοι ἐπ' ἐσχάτῳ τῶν ἡμερῶν, καὶ ἐπιστραφήσῃ πρὸς Κύριον τὸν Θεόν σου, καὶ εἰσακούσῃ τῆς φωνῆς αὐτοῦ.

31. Ὅτι Θεὸς οἰκτίρων Κύριος ὁ Θεός σου· οὐκ ἐγκαταλείψει σε, οὐδὲ μὴ ἐκτρίψει σε· οὐκ ἐπιλήσεται τὴν διαθήκην τῶν πατέρων σου, ἣν ὤμοσεν αὐτοῖς Κύριος.

32. Ἐπερωτήσατε ἡμέρας προτέρας τὰς γενομένας προτέρας σου, ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς ἐκτίσεν ὁ Θεὸς ἄνθρωπον ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ οὐρανοῦ ἕως τοῦ ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ, εἰ γέγονε κατὰ τὸ ῥῆμα τὸ μέγα τοῦτο, εἰ ἤκουσται τοιοῦτο.

33. Εἰ ἀκήκοεν ἔθνος φωνὴν Θεοῦ ζῶντος λαλοῦντος ἐκ μέσου τοῦ πυρός, ὃν τρόπον ἀκήκοας σὺ καὶ ἔζησας.

34. Εἰ ἐπείρασεν ὁ Θεὸς εἰσελθὼν λαβεῖν ἑαυτῷ ἔθνος ἐκ μέσου ἔθνους ἐν πειρασμῷ, καὶ ἐν σημείοις, καὶ ἐν τέρασι, καὶ ἐν πολέμῳ, καὶ ἐν χειρὶ κραταιᾷ, καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ, καὶ ἐν δράμασι μεγάλαις, κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησε Κύριος ὁ Θεός ἡμῶν ἐν Αἰγύπτῳ ἐνώπιόν σου βλέποντος.

35. Ὡστε εἰδῆσαι σε ὅτι Κύριος ὁ Θεός σου οὗτος Θεός ἐστι, καὶ οὐκ ἔστιν ἕτι πλὴν αὐτοῦ.

36. Ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀκουστὴ ἐγένετο ἡ φωνὴ αὐτοῦ παιδεῦσαι σε, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς ἐδείξε σοι τὸ πῦρ αὐτοῦ τὸ μέγα, καὶ τὰ ῥήματα αὐτοῦ ἤκουσας ἐκ μέσου τοῦ πυρός.

37. Διὰ τὸ ἀγαπήσαι αὐτὸν τοὺς πατέρας σου, καὶ ἐξελέξατο τὸ σπέρμα αὐτῶν μετ' αὐτοὺς ὑμᾶς, καὶ ἐξήγαγέ σε αὐτὸς ἐν τῇ ἰσχύϊ αὐτοῦ τῇ μεγάλῃ ἐξ Αἰγύπτου,

38. ἐξολοθρεῦσαι ἔθνη μεγάλα καὶ ἰσχυρότερα σου πρὸ προσώπου σου, εἰσαγαγεῖν σε, δοῦναι σοι τὴν γῆν αὐτῶν κληρονομεῖν, καθὼς ἔχεις σήμερον.

39. Καὶ γνώσῃ σήμερον καὶ ἐπιστραφήσῃ τῇ διανοίᾳ, ὅτι Κύριος ὁ Θεός σου οὗτος Θεός ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω καὶ ἐπὶ τῆς γῆς κάτω, καὶ οὐκ ἔστιν ἕτι πλὴν αὐτοῦ.

40. Καὶ φυλάξασθε τὰς ἐντολάς αὐτοῦ, καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον, ἵνα εὖ σοι γένηται καὶ τοῖς υἱοῖς σου μετὰ σέ, ὅπως μακροήμεροι γένησθε ἐπὶ τῆς γῆς, ἧς Κύριος ὁ Θεός σου ὀρίσας σοι πάσας τὰς ἡμέρας.

mini Dei nostri, quod disposuit ad vos, et faciatis iniquitatem, et faciatis vobismetipsis sculptilem similitudinem omnium quæ præcepit tibi Dominus Deus tuus.

24. Quoniam Dominus Deus tuus ignis consumens est, Deus zelotes.

25. Si autem genueris filios et filios filiorum tuorum, et moram feceritis super terram, et iniquitatem feceritis et feceritis sculptilem similitudinem cujuslibet, et feceritis malignum coram Domino Deo vestro ad exacerbandum eum,

26. contestor vobis hodie cælum et terram, quia perditione perdemini de terra in quam vos transitis Jordanem illuc ad hæreditandum : non multos dies morabimini super eam, sed attritione atteremini.

27. Et disperget Dominus vos in omnibus gentibus, et relinquemini pauci numero in omnibus gentibus ad quos introducet Dominus vos illuc.

28. Et servietis ibi diis aliis, operibus manuum hominum, lignis et lapidibus, qui non videbunt, neque audient, neque comedent, neque olfacient.

29. Et quaeretis ibi Dominum Deum vestrum, et invenietis eum, quando exquiretis eum ex toto corde tuo, et ex tota anima tua in tribulatione tua.

30. Et invenient te omnes sermones hi in extremo dierum, et converteris ad Dominum Deum tuum, et exaudies vocem ejus.

31. Quoniam Deus misericors Dominus Deus tuus : non derelinquet te, neque exteret te : non obliviscetur testamentum patrum tuorum, quod juravit eis Dominus.

32. Interrogate dies priores qui fuerunt priores te, ex die qua creavit Dominus hominem super terram, et ad summum cæli usque ad summum cæli, si factum est secundum verbum magnum hoc, si auditum est tale quid.

33. Si audivit gens vocem Domini Dei viventis loquentis e medio ignis, quemadmodum audisti tu et vixisti.

34. Si tentavit Deus ingressus accipere sibi gentem de media gente in tentatione, et in signis, et in prodigiis, et in bello, et in manu valida, et in brachio excelso, et in visionibus magnis, secundum omnia quæcumque fecit Dominus Deus noster in Ægypto coram te vidente.

35. Ut scires tu quia Dominus Deus tuus hic Deus est, et non est amplius præter eum.

36. De cælo audita facta est vox ejus ad erudiendum te, et super terram ostendit tibi ignem suum magnum, et verba ejus audisti de medio ignis.

37. Eo quod ipse dilexit patres tuos, et elegit semen eorum post eos vos, et eduxit te ipse in fortitudine sua magna ex Ægypto,

38. exterminare gentes magnas et fortiores te ante faciem tuam, introducere te, dare tibi terram eorum ad hæreditandum, sicut habes hodie.

39. Et cognosces hodie et converteris mente, quia Dominus Deus tuus hic Deus in cælo supra et super terram deorsum, et non est amplius præter eum.

40. Et custodite mandata ejus, et justificationes ejus, quascumque ego mando vobis hodie, ut bene tibi sit et filiis tuis post te, ut longevi sitis super terram, quam Dominus Deus tuus dat tibi omnibus diebus.

41. Τότε ἀφώρισε Μωϋσῆς πόλεις τρεῖς πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου,

42. φυγεῖν ἐκεῖ τὸν φονεὺν, ὃς ἂν φονεύσῃ τὸν πλησίον οὐκ εἰδώς, καὶ οὗτος οὐ μισῶν αὐτὸν πρὸ τῆς χθῆς καὶ τῆς τρίτης, καὶ καταφεύζεται εἰς μίαν τῶν πόλεων τούτων, καὶ ζήσεται.

43. Τὴν Βοσὸρ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐν τῇ γῇ τῇ πεδινῇ τῶν Ῥουβὴν, καὶ τὴν Ῥαμὼθ ἐν Γαλαὰθ τῶν Γαδδί, καὶ τὴν Γαυλὼν ἐν Βασάν τῷ Μανασσῇ.

44. Οὗτος ὁ νόμος ὃν παρέθετο Μωϋσῆς ἐνώπιον υἱῶν Ἰσραὴλ.

45. Ταῦτα τὰ μαρτύρια, καὶ τὰ δικαιώματα, καὶ τὰ κρίματα ὅσα ἐλάλησε Μωϋσῆς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου,

46. ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ἐν φάραγγι, ἐγγὺς οἴκου Φογὼρ, ἐν γῇ Σηὼν βασιλέως τῶν Ἀμορραίων, ὃς κατώκει ἐν Ἐσεβὼν, ὃν ἐπάταξε Μωϋσῆς καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου.

47. Καὶ ἐκληρονόμησαν τὴν γῆν αὐτοῦ, καὶ τὴν γῆν Ὠγ βασιλέως τῆς Βασάν, δύο βασιλέων τῶν Ἀμορραίων, οἱ ἦσαν πέραν τοῦ Ἰορδάνου κατὰ ἀνατολὰς ἡλίου,

48. ἀπὸ Ἀροὲρ, ἣ ἐστὶν ἐπὶ τοῦ χειλὸς χειμάρρου Ἀρνὼν, καὶ ἐπὶ τοῦ ὄρους τοῦ Σηὼν, ὃ ἐστὶν Ἀερμὼν.

49. Πᾶσαν τὴν Ἀραβὰ πέραν τοῦ Ἰορδάνου κατὰ ἀνατολὰς ἡλίου ὑπὸ Ἀσεδὼθ τὴν λαξευτήν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

1. Καὶ ἐκάλεσε Μωϋσῆς πάντα Ἰσραὴλ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Ἄκουε, Ἰσραὴλ, τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα, ὅσα ἐγὼ λαλῶ ἐν τοῖς ὠσὶν ὑμῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, καὶ μαθήσεσθε αὐτὰ καὶ φυλάξεσθε ποιεῖν αὐτά.

2. Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν διέθετο πρὸς ὑμᾶς διαθήκην ἐν Χωρῇβ.

3. Οὐχὶ τοῖς πατράσιν ὑμῶν διέθετο Κύριος τὴν διαθήκην ταύτην, ἀλλ' ἡ πρὸς ὑμᾶς ὑμεῖς ὧδε πάντες ζῶντες σήμερον.

4. Πρόσωπον κατὰ πρόσωπον ἐλάλησε Κύριος πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ ὄρει ἐκ μέσου τοῦ πυρός.

5. Κἀγὼ εἰστήκειν ἀναγκάσειν ὑμῖν τὰ ῥήματα Κυρίου, ὅτι ἐφοβήθητε ἀπὸ προσώπου τοῦ πυρός, καὶ οὐκ ἀνέβητε εἰς τὸ ὄρος, λέγων·

6. Ἐγὼ εἰμι Κύριος ὁ Θεός σου, ὃ ἐξαγαγὼν σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐξ οἴκου δουλείας.

7. Οὐκ ἔσονται σοι θεοὶ ἕτεροι πρὸ προσώπου μου.

8. Οὐ ποιήσεις σεαυτῷ εἰδωλόν, οὐδὲ παντὸς ὁμοίωμα, ὅσα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω, καὶ ὅσα ἐν τῇ γῇ κάτω, καὶ ὅσα ἐν τοῖς ὑδάσιν ὑποκάτω τῆς γῆς.

9. Οὐ προσκυνήσεις αὐτοῖς, οὐδὲ μὴ λατρεύσεις αὐτοῖς, ὅτι ἐγὼ εἰμι Κύριος ὁ Θεός σου, Θεὸς ζηλωτής, ἀποδίδους ἁμαρτίας πατέρων ἐπὶ τέκνα ἐπὶ τρίτην καὶ τετάρτην γενεάν τοῖς μισοῦσί με,

10. καὶ ποιῶν ἔλεος εἰς χιλιάδας τοῖς ἀγαπῶσί με, καὶ τοῖς φυλάσσουσι τὰ προσταγμάτά μου.

11. Οὐ λήψῃ τὸ ὄνομα Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου ἐπὶ ματαίῳ· οὐ γὰρ μὴ καθαρίσῃ Κύριος ὁ Θεός σου τὸν λαμβάνοντα τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπὶ ματαίῳ.

41. Tunc separavit Moyses tres civitates trans Jordanem ab ortu solis,

42. ad fugiendum illuc homicidam, quicumque interfecerit proximum non sciens, et hic non odio habens eum ante besternam et nudiustertianam, et confugiet in unam civitatum harum, et vivet.

43. Bosor in deserto in terra campestri Ruben, et Ramoth in Galaath Gaddi, et Gaulon in Basan Manasse.

44. Hæc est lex quam proposuit Moyses coram filiis Israel.

45. Hæc sunt testimonia, et justificationes, et judicia quæcumque locutus est Moyses filiis Israel, egressis ipsis de terra Egypti,

46. trans Jordanem, in valle, prope domum Phogor, in terra Seon regis Amorrhæorum, qui habitabat in Esebon, quem percussit Moyses et filii Israel, egressis ipsis de terra Egypti.

47. Et hæreditaverunt terram ejus, et terram Og regis Basan, duorum regum Amorrhæorum, qui erant trans Jordanem ad ortum solis,

48. ab Aroer, quæ est super labium torrentis Arnon, et super montem ipsius Seon, qui est Ermon.

49. Omnem Araba trans Jordanem ad ortum solis sub Asedoth excisam.

CAPUT V.

1. Et vocavit Moyses omnem Israel, et dixit ad eos : Audi, Israel, justificationes et judicia, quæcumque ego loquor in auribus vestris in die hac, et discetis ea et custodietis facere ea.

2. Dominus Deus vester disposuit ad vos testamentum in Choreb.

3. Non patribus vestris disposuit Dominus testamentum hoc, sed ad vos : vos hic omnes viventes hodie.

4. Facie ad faciem locutus est Dominus ad vos in monte de medio ignis.

5. Et ego stabam inter Dominum et vos in tempore illo annuntiare vobis verba Domini, quoniam timuistis a facie ignis, et non ascendistis in montem, dicens :

6. Ego sum Dominus Deus tuus, qui eduxi te de terra Egypti, e domo servitutis.

7. Non erunt tibi dii alii ante faciem meam.

8. Non facies tibi idolum, neque cujusquam similitudinem, quæcumque in cælo sursum, et quæcumque in terra deorsum, et quæcumque in aquis subius terram.

9. Non adorabis ea, neque servies eis, quia ego sum Dominus Deus tuus, Deus zelotes, reddens peccata patrum in filios in tertiam et quartam progeniem iis qui oderunt me,

10. et faciens misericordiam in millia iis qui diligunt me, et custodiunt præcepta mea.

11. Non assumes nomen Domini Dei tui in vano : non enim mundabit Dominus Deus tuus assumentem nomen ejus in vano.

12. Φύλαξαι τὴν ἡμέραν τῶν σαββάτων ἀγιάζειν αὐτήν, ὃν τρόπον ἐνετείλατό σοι Κύριος ὁ Θεός σου.

13. Ἐξ ἡμέρας ἑργῶ καὶ ποιήσεις πάντα τὰ ἔργα σου,

14. τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ σάββατα Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου· οὐ ποιήσεις ἐν αὐτῇ πᾶν ἔργον σὺ καὶ ὁ υἱός σου καὶ ἡ θυγάτηρ σου, ὁ παῖς σου καὶ ἡ παιδίσκη σου, ὁ βοῦς σου καὶ τὸ ὑποζύγιόν σου, καὶ πᾶν κτῆνός σου, καὶ προσήλυτος ὁ παροικῶν ἐν σοί, ἵνα ἀναπαύσῃται ὁ παῖς σου, καὶ ἡ παιδίσκη σου, καὶ τὸ ὑποζύγιόν σου, ὡς περ καὶ σὺ.

15. Καὶ μνησθήσῃ ὅτι οἰκέτης ἦσθα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, καὶ ἐξήγαγέ σε Κύριος ὁ Θεός σου ἐκείθεν ἐν χειρὶ κραταιᾷ, καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ· διὰ τοῦτο συνέταξέ σοι Κύριος ὁ Θεός σου, ὥστε φυλάσσεσθαι τὴν ἡμέραν τῶν σαββάτων καὶ ἀγιάζειν αὐτήν.

16. Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου, ὃν τρόπον ἐνετείλατό σοι Κύριος ὁ Θεός σου, ἵνα εὖ σοι γένηται, καὶ ἵνα μακροχρόνιος γένη ἐπὶ τῆς γῆς ἧς Κύριος ὁ Θεός σου δίδωσί σοι.

17. Οὐ φονεύσεις.

18. Οὐ μοιχεύσεις.

19. Οὐ κλέψεις.

20. Οὐ ψευδομαρτυρήσεις κατὰ τοῦ πλησίον σου μαρτυρίαν ψευδῇ.

21. Οὐκ ἐπιθυμήσεις τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον σου· οὐκ ἐπιθυμήσεις τὴν οἰκίαν τοῦ πλησίον σου, οὔτε τὸν ἀγρὸν αὐτοῦ, οὔτε τὸν παιδᾶ αὐτοῦ, οὔτε τὴν παιδίσκην αὐτοῦ, οὔτε τοῦ βοῦς αὐτοῦ, οὔτε τοῦ ὑποζυγίου αὐτοῦ, οὔτε παντὸς κτήνους αὐτοῦ, οὔτε πάντα ὅσα τῷ πλησίον σου ἐστί.

22. Ταῦτα τὰ ῥήματα ἐλάλησε Κύριος πρὸς πᾶσιν συναγωγὴν ὑμῶν ἐν τῷ ὄρει ἐκ μέσου τοῦ πυρός· σκότος, γνόφος, θύελλα, φωνὴ μεγάλη, καὶ οὐ προσέθηκα, καὶ ἔγραψεν αὐτὰ ἐπὶ δύο πλάκας λιθίνας, καὶ ἔδωκέ μοι.

23. Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκούσατε τὴν φωνὴν ἐκ μέσου τοῦ πυρός, καὶ τὸ ὄρος ἐκαίετο πυρὶ, καὶ προσήλθετε πρὸς με πάντες οἱ ἠγούμενοι τῶν φυλῶν ὑμῶν, καὶ ἡ γερούσια ὑμῶν,

24. καὶ ἐλάγετε· Ἰδοὺ ἔδειξεν ἡμῖν Κύριος ὁ Θεός ἡμῶν τὴν δοξάν αὐτοῦ, καὶ τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἤκουσαμεν ἐκ μέσου τοῦ πυρός· ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ εἶδομεν ὅτι λαλήσει ὁ Θεός πρὸς ἄνθρωπον, καὶ ζήσεται.

25. Καὶ νῦν μὴ ἀποθάνωμεν, ὅτι ἐξαναλώσει ἡμᾶς τὸ πῦρ τὸ μέγα τοῦτο, ἐὰν προσθῶμεθα ἡμεῖς ἀκούσαι τὴν φωνὴν Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἔτι, καὶ ἀποθάνομεθα.

26. Τίς γὰρ σὰρξ ἦτις ἤκουσε φωνὴν Θεοῦ ζῶντος, λαλοῦντος ἐκ μέσου τοῦ πυρός, ὡς ἡμεῖς, καὶ ζήσεται;

27. Πρόσελθε σὺ καὶ ἀκουσον πάντα ὅσα ἂν εἴπῃ Κύριος ὁ Θεός ἡμῶν, καὶ σὺ λαλήσεις πρὸς ἡμᾶς πάντα ὅσα ἂν λαλήσῃ Κύριος ὁ Θεός ἡμῶν πρὸς σέ, καὶ ἀκουσόμεθα καὶ ποιήσομεν.

28. Καὶ ἤκουσε Κύριος τὴν φωνὴν τῶν λόγων ὑμῶν λαλοῦντων πρὸς με, καὶ εἶπε Κύριος πρὸς μέ· Ἦκουσα τὴν φωνὴν τῶν λόγων τοῦ λαοῦ τούτου, ὅσα ἐλάλησαν πρὸς σέ· ὀρθῶς πάντα ὅσα ἐλάλησαν.

29. Τίς δώσει εἶναι οὕτω τὴν καρδίαν αὐτῶν ἐν αὐτοῖς, ὥστε φρεθίσθαι με καὶ φυλάσσεσθαι τὰς ἐντολάς μου πάσας τὰς ἡμέρας, ἵνα εὖ ᾦ αὐτοῖς, καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτῶν δι' αἰῶνος;

12. Custodi diem sabbatorum sanctificare eam, quemadmodum mandavit tibi Dominus Deus tuus.

13. Sex diebus operaberis et facies omnia opera tua,

14. die autem septima sabbata Domino Deo tuo : non facies in ea omne opus tu et filius tuus et filia tua, puer tuus et ancilla tua, bos tuus et subjugale tuum, et omne pecus tuum, et advena qui incolit in te, ut requiescat puer tuus, et ancilla tua, et subjugale tuum, quemadmodum et tu.

15. Et memento quia famulus fuisti in terra Aegypti, et eduxit te Dominus Deus tuus inde in manu valida, et in brachio excelso : propter hoc constituit tibi Dominus Deus tuus, ut observes diem sabbatorum et sanctifices eam.

16. Honora patrem tuum et matrem tuam, quemadmodum mandavit tibi Dominus Deus tuus, ut bene tibi sit, et ut longævus sis super terram quam Dominus Deus tuus dat tibi.

17. Non occides.

18. Non moechaberis.

19. Non furaberis.

20. Non falso testaberis contra proximum tuum testimonium falsum.

21. Non concupisces uxorem proximi tui : non concupisces domum proximi tui, neque agrum ejus, neque puerum ejus, neque ancillam ejus, neque bovem ejus, neque subjugale ejus, neque omne pecus ejus, neque omnia quaecumque proximo tuo sunt.

22. Hæc verba locutus est Dominus ad omnem synagogam vestram in monte de medio ignis : tenebræ, caligo, procella, vox magna, et non adjecit, et scripsit ea super duas tabulas lapideas, et dedit mihi.

23. Et factum est ut audistis vocem e medio ignis, et mons ardebat igni, et accessistis ad me omnes duces tribuum vestrarum, et seniores vestri,

24. et dixistis : Ecce ostendit nobis Dominus Deus noster gloriam suam, et vocem ejus audivimus e medio ignis : in die hac cognovimus quia loquetur Deus ad hominem, et vivet.

25. Et nunc ne moriamur, nam consumet nos ignis hic magnus, si adjecerimus nos audire vocem Domini Dei nostri adhuc, et moriemur.

26. Quæ enim caro quæ audierit vocem Dei viventis, loquentis e medio ignis, sicut nos, et vivet?

27. Accede tu et audi omnia quaecumque dixerit Dominus Deus noster, et tu loqueris ad nos omnia quaecumque loquetur Dominus Deus noster ad te, et audiemus et faciemus.

28. Et audivit Dominus vocem sermonum vestrorum quos loquebamini ad me, et ait Dominus ad me : Audivi vocem sermonum populi hujus, quaecumque locuti sunt ad te : recte omnia quaecumque locuti sunt.

29. Quis dabit esse sic cor eorum in eis, ut timeant me, et custodiant mandata mea omnibus diebus, ut bene sit eis, et filiis eorum per sæculum?

30. Βάδισον, εἰπον αὐτοῖς· Ἀποστράφητε ὑμεῖς εἰς τοὺς οἴκους ὑμῶν·

31. σὺ δὲ αὐτοῦ στήθι μετ' ἐμοῦ, καὶ λαλήσω πρὸς σὲ τὰς ἐντολὰς καὶ τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα ὅσα διδάξεις αὐτοὺς, καὶ ποιείτωσαν οὕτως ἐν τῇ γῇ ἣν ἐγὼ δίδωμι αὐτοῖς ἐν κλήρῳ.

32. Καὶ φυλάξεσθε ποιεῖν ὃν τρόπον ἐνετείλατό σοι Κύριος ὁ Θεός σου. Οὐκ ἐκκλινεῖτε εἰς δεξιὰ οὐδὲ εἰς ἀριστερὰ,

33. κατὰ πᾶσαν τὴν ὁδὸν ἣν ἐνετείλατό σοι Κύριος ὁ Θεός σου πορεύεσθαι ἐν αὐτῇ, ὥπως καταπαύσῃ σε, καὶ εὖ σοι ᾗ· καὶ μακροήμερεύσῃτε ἐπὶ τῆς γῆς ἣν κληρονομήσετε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 5'.

1. Καὶ αὗται αἱ ἐντολαὶ καὶ τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα ὅσα ἐνετείλατο Κύριος ὁ Θεός ἡμῶν διδάξαι ὑμᾶς ποιεῖν οὕτως ἐν τῇ γῇ εἰς ἣν ὑμεῖς εἰσπορεύεσθε ἐκεῖ κληρονομήσαι αὐτήν·

2. ἵνα φοβῆσθε Κύριον τὸν Θεὸν ὑμῶν· φυλάσσεσθε πάντα τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, ἃς ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, σὺ καὶ οἱ υἱοί σου, καὶ οἱ υἱοὶ τῶν υἱῶν σου, πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου, ἵνα μακροήμερεύσῃτε.

3. Καὶ ἀκουσον, Ἰσραὴλ, καὶ φύλαξον ποιεῖν, ὥπως εὖ σοι ᾗ, καὶ ἵνα πληθυνθῇτε σφόδρα, καθάπερ ἐλάλησε Κύριος ὁ Θεός τῶν πατέρων σου δοῦναί σοι γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι. Καὶ ταῦτα τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα, ὅσα ἐνετείλατο Κύριος τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἐξεληθόντων αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου.

4. Ἀκουε, Ἰσραὴλ, Κύριος ὁ Θεός ἡμῶν, Κύριος εἷς ἐστι.

5. Καὶ ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς δυνάμεώς σου.

6. Καὶ ἔσται τὰ ῥήματα ταῦτα, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, ἐν τῇ καρδίᾳ σου, καὶ ἐν τῇ ψυχῇ σου.

7. Καὶ προδιβάσεις αὐτὰ τοὺς υἱούς σου, καὶ λαλήσεις ἐν αὐτοῖς καθήμενος ἐν οἴκῳ, καὶ πορευόμενος ἐν ὁδῷ, καὶ κοιταζόμενος, καὶ διανιστάμενος.

8. Καὶ ἀράξεις αὐτὰ εἰς σημεῖον ἐπὶ τῆς χειρὸς σου, καὶ ἔσται ἀσάλευτον πρὸ ὀφθαλμῶν σου.

9. Καὶ γράψετε αὐτὰ ἐπὶ τὰς φλιάς τῶν οἰκιῶν ὑμῶν, καὶ τῶν πυλῶν ὑμῶν.

10. Καὶ ἔσται, ὅταν εἰσαγάγῃ σε Κύριος ὁ Θεός σου εἰς τὴν γῆν ἣν ὤμοσε τοῖς πατράσι σου τῷ Ἀβραάμ, καὶ τῷ Ἰσαὰκ, καὶ τῷ Ἰακώβ, δοῦναί σοι πόλεις μεγάλας καὶ καλὰς ἃς οὐκ ᾤκοδόμησας,

11. οἰκίας πλήρεις πάντων ἀγαθῶν ἃς οὐκ ἐνέπλησας, λάκκους λελατομημένους ὃς οὐκ ἐξελατόμησας, ἀμπελῶνας καὶ ἐλαιῶνας ὃς οὐ κατεφύτευσας, καὶ φάγων καὶ ἐμπλησθεῖς,

12. πρόσεχε σεαυτῷ μὴ ἐπιλάβῃ Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου τοῦ ἐξαγαγόντος σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐξ οἴκου δουλείας.

13. Κύριον τὸν Θεόν σου φοβηθήσῃ, καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις, καὶ πρὸς αὐτὸν κολληθήσῃ, καὶ ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ὁμῇ.

14. Οὐ πορεύεσθε ὀπίσω θεῶν ἐτέρων ἀπὸ τῶν θεῶν τῶν ἐθνῶν τῶν περικύκλῳ ὑμῶν,

30. Vade, dic eis : Revertimini vos in domos vestras :

31. tu autem hic sta mecum, et loquar ad te mandata et justificationes et judicia quæ docebis eos, et faciant sic in terra quam ego do eis in sorte.

32. Et custodietis facere quemadmodum mandavit tibi Dominus Deus tuus. Non declinabit in dextram neque in sinistram,

33. secundum omnem viam quam mandavit tibi Dominus Deus tuus ambulare in ea, ut requiescere faciat te, et bene tibi sit : et longævi sitis super terram quam hæreditabitis.

CAPUT VI.

1. Et hæc sunt mandata et justificationes et judicia quæcumque mandavit Dominus Deus noster docere vos facere sic in terra in quam vos ingredimini illuc hæreditare eam :

2. ut timeatis Dominum Deum vestrum : custodietis omnes justificationes ejus, et mandata ejus, quæ ego mando tibi hodie, tu et filii tui, et filii filiorum tuorum, omnibus diebus vitæ tuæ, ut longævi sitis.

3. Et audi, Israel, et observa facere, ut bene tibi sit, et ut multiplicemini valde, sicut locutus est Dominus Deus patrum tuorum dare tibi terram fluentem lac et mel. Et hæc sunt justificationes et judicia, quæcumque mandavit Dominus filiis Israel in deserto, egressis ipsis de terra Ægypti.

4. Audi, Israel, Dominus Deus noster, Dominus unus est.

5. Et diliges Dominum Deum tuum ex tota mente tua, et ex tota anima tua, et ex tota virtute tua.

6. Et erunt verba hæc, quæcumque mando tibi hodie, in corde tuo, et in anima tua.

7. Et præscribes ea filiis tuis, et loqueris in eis sedens in domo, et ambulans in via, et dormiens, et exurgens.

8. Et alligabis ea in signum super manum tuam, et erit immobile ante oculos tuos.

9. Et scribetis ea super limina domorum vestrarum, et portarum vestrarum.

10. Et erit, cum induxerit te Dominus Deus tuus in terram quam juravit patribus tuis Abraham, et Isaac, et Jacob, dare tibi civitates magnas et bonas quas non ædificasti,

11. domos plenas omnium bonorum quas non implevisti, cisternas effossas quas non effodisti, vineta et oliveta quæ non plantasti, et cum manducaveris et saturatus fueris,

12. attende tibi ne obliviscaris Domini Dei tui qui eduxit te de terra Ægypto, e domo servitutis.

13. Dominum Deum tuum timebis, et ei soli servies, et ad illum adhærebis, et in nomine ejus jurabis.

14. Non ambulate post deos alios ex diis gentium quæ circa vos

15. ὅτι ὁ Θεὸς ζηλωτὴς Κύριος ὁ Θεός σου ἐν σοί· μὴ ὀργισθεὶς θυμῷ Κύριος ὁ Θεός σου σοὶ ἐξολοθρεύσῃ σε ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς.

16. Οὐκ ἐκπειράσεις Κύριον τὸν Θεόν σου, ὃν τρόπον ἐξεπειράσατε ἐν τῷ πειρασμῷ.

17. Φυλάσσων φυλάξῃ τὰς ἐντολάς Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, τὰ μαρτύρια καὶ τὰ δικαιώματα ὅσα ἐνετείλατό σοι.

18. Καὶ ποιήσεις τὸ ἀρεστὸν καὶ τὸ καλὸν ἐναντι Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, ἵνα εὖ σοι γένηται, καὶ εἰσέλθῃς καὶ κληρονομήσῃς τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν ἣν ὤμοσε Κύριος τοῖς πατράσιν ὑμῶν,

19. ἐκδιώξαι πάντας τοὺς ἐχθρούς σου πρὸ προσώπου σου, καθὰ ἐλάλησε Κύριος.

20. Καὶ ἔσται, ὅταν ἐρωτήσῃ σε ὁ υἱός σου αὔριον, λέγων· Τί ἐστὶ τὰ μαρτύρια καὶ τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα ὅσα ἐνετείλατο Κύριος ὁ Θεός ἡμῶν ἡμῖν;

21. καὶ ἐρεῖς τῷ υἱῷ σου· Οἰκέται ἦμεν τῷ Φαραὼ ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, καὶ ἐξήγαγεν ἡμᾶς Κύριος ἐκείθεν ἐν χειρὶ κραταιᾷ καὶ ἐν βραχίονι ἐξηλθῶν.

22. Καὶ ἔδωκε Κύριος σημεῖα καὶ τέρατα μεγάλα καὶ πονηρὰ ἐν Αἰγύπτῳ ἐν Φαραὼ καὶ ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ ἐνώπιον ἡμῶν,

23. καὶ ἡμᾶς ἐξήγαγεν ἐκείθεν, δοῦναι ἡμῖν τὴν γῆν ταύτην ἣν ὤμοσε δοῦναι τοῖς πατράσιν ἡμῶν.

24. Καὶ ἐνετείλατο ἡμῖν Κύριος ποιεῖν πάντα τὰ δικαιώματα ταῦτα· φοβεῖσθαι Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν, ἵνα εὖ ᾖ ἡμῖν πάσας τὰς ἡμέρας, ἵνα ζῶμεν ὥσπερ καὶ σήμερον.

25. Καὶ ἐλεημοσύνη ἔσται ἡμῖν ἐὰν φυλασσώμεθα ποιεῖν πάσας τὰς ἐντολάς ταύτας ἐναντίον Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, καθὰ ἐνετείλατο ἡμῖν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'.

1. Ἐὰν δὲ εἰσάγῃ σε Κύριος ὁ Θεός σου εἰς τὴν γῆν εἰς ἣν εἰσπορεύῃ ἐκεῖ κληρονομήσαι αὐτήν, καὶ ἐξάρῃ ἔθνη μεγάλα ἀπὸ προσώπου σου, τὸν Χετταῖον καὶ Γεργεσαῖον καὶ Ἀμορραῖον καὶ Χαναναῖον καὶ Φερεζαῖον καὶ Εὐαῖον καὶ Ἰεβουσαῖον, ἑπτὰ ἔθνη πολλὰ καὶ ισχυρότερα ὑμῶν·

2. καὶ παραδώσει αὐτοὺς Κύριος ὁ Θεός σου εἰς τὰς χεῖράς σου, καὶ πατάξεις αὐτούς· ἀφανισμῷ ἀφανιεῖς αὐτούς. Οὐ διαθήσῃ πρὸς αὐτοὺς διαθήκην, οὐδὲ μὴ διεθήσῃ αὐτούς,

3. οὐδὲ μὴ γαμβρεύσῃτε πρὸς αὐτούς· τὴν θυγατέρα σου οὐ δώσεις τῷ υἱῷ αὐτοῦ, καὶ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ οὐ λήψῃ τῷ υἱῷ σου·

4. ἀποστήσει γὰρ τὸν υἱόν σου ἀπ' ἐμοῦ, καὶ λατρεύσει θεοῖς ἑτέροις· καὶ ὀργισθήσεται θυμῷ Κύριος εἰς ὑμᾶς, καὶ ἐξολοθρεύσει σε τοτάρχος.

5. Ἄλλ' οὕτω ποιήσετε αὐτοῖς· τοὺς βωμοὺς αὐτῶν καθελεῖτε, καὶ τὰς στήλας αὐτῶν συντρίψετε, καὶ τὰ ἄλση αὐτῶν ἐκκόψετε, καὶ τὰ γλυπτὰ τῶν θεῶν αὐτῶν κατακαύσετε πυρὶ·

6. ὅτι λαὸς ἅγιος εἶ Κύριῳ τῷ Θεῷ σου, καὶ σὲ προέλετο Κύριος ὁ Θεός σου εἶναι αὐτῷ λαὸν περιούσιον παρὰ πάντα τὰ ἔθνη, ὅσα ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς.

7. Οὐχ ὅτι πολυπληθεῖτε παρὰ πάντα τὰ ἔθνη, προέλετο Κύριος ὑμᾶς, καὶ ἐξελέξατο Κύριος ὑμᾶς, ὅτι γὰρ ἔστε ὀλιγοστοὶ παρὰ πάντα τὰ ἔθνη·

8. ἀλλὰ παρὰ τὸ ἀγαπᾶν Κύριον ὑμᾶς, καὶ δια-

15. quoniam Deus zelotes Dominus Deus tuus in te : ne iratus furore Dominus Deus tuus tibi exterminet te a facie terræ.

16. Non tentabis Dominum Deum tuum, quemadmodum tentavistis in tentatione.

17. Custodiens custodies mandata Domini Dei tui, testimonia et justificationes quascumque mandavit tibi.

18. Et facies quod acceptum et bonum est ante Dominum Deum tuum, ut bene tibi sit, et intres et hæredites terram istam bonam quam juravit Dominus patribus vestris,

19. expellere omnes inimicos tuos a facies tua, sicut locutus est Dominus.

20. Et erit, cum interrogabit te filius tuus cras, dicens : Quid sunt testimonia et justificationes et judicia quæcumque mandavit Dominus Deus noster nobis?

21. et dices filio tuo : Famuli eramus Pharaoni in terra Ægypto, et eduxit nos Dominus inde in manu valida et brachio excelso.

22. Et dedit Dominus signa et prodigia magna et mala in Ægypto in Pharaone et in domo ejus coram nobis,

23. et nos eduxit inde, ut daret nobis terram hanc quam juravit dare patribus nostris.

24. Et mandavit nobis Dominus facere omnes justificationes has : timere Dominum Deum nostrum, ut bene nobis sit omnibus diebus, ut vivamus sicut et hodie.

25. Et misericordia erit nobis si observaverimus facere omnia mandata hæc ante Dominum Deum nostrum, sicut mandavit nobis.

CAPUT VII.

1. Si autem induxerit te Dominus Deus tuus in terram in quam ingrederis illuc hæreditare eam, et sustulerit gentes magnas a facie tua, Chetæum et Gergesæum et Amorrahæum et Chananaeum et Pherezaeum et Evæum et Jebusæum, septem gentes multas et fortiores vobis :

2. et tradet eos Dominus Deus tuus in manus tuas, et percuties eos : deletione delebis eos. Non dispones ad eos testamentum, neque misereberis eorum,

3. neque contrahetis affinitatem cum eis : filiam tuam non dabis filio ejus, et filiam ejus non sumes filio tuo :

4. recedere enim faciet filium tuum a me, et serviet diis aliis : et irascetur furore Dominus in vos, et exterminabit te cito.

5. Sed sic facietis eis : aras eorum destruetis, et statuas eorum conteretis, et lucos eorum excidetis, et sculptilia eorum eorum comburetis igni :

6. quoniam populus sanctus es Domino Deo tuo, et te præelegit Dominus Deus tuus esse sibi populum peculiarem præter omnes gentes, quæcumque super faciem terræ.

7. Non quia multi estis præ omnibus gentibus, præsumpsit Dominus vos, et elegit Dominus vos, vos enim estis paucissimi præ omnibus gentibus :

8. sed propterea quod diligit vos Deus, et servans jura-

τηρῶν τὸν ὄρκον ὃν ὤμοσε τοῖς πατράσιν ὑμῶν, ἐξήγαγεν ὑμᾶς Κύριος ἐν χειρὶ κραταιᾷ, καὶ ἐλυτρώσατό σε Κύριος ἐξ οἴκου δουλείας, ἐκ χειρὸς Φαραὼ βασιλέως Αἰγύπτου.

9. Καὶ γνώσῃ ὅτι Κύριος ὁ Θεός σου, ὁὗτος Θεός Θεός πιστός, ὁ φυλάσσων διαθήκην καὶ ἔλεος τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν, καὶ τοῖς φυλάσσουσιν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, εἰς χιλιάς γενεάς.

10. καὶ ἀποδίδους τοῖς μισοῦσιν κατὰ πρόσωπον ἐξολοθρεῦσαι αὐτούς· καὶ οὐχὶ βραδυνεῖ τοῖς μισοῦσι, κατὰ πρόσωπον ἀποδώσει αὐτοῖς.

11. Καὶ φυλάξῃ τὰς ἐντολὰς καὶ τὰ δικαιώματα, καὶ τὰ κρίματα ταῦτα, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον ποιεῖν.

12. Καὶ ἔσται ἡνίκα ἂν ἀκούσῃτε τὰ δικαιώματα ταῦτα, καὶ φυλάξῃτε καὶ ποιήσῃτε αὐτά, καὶ διαφυλάξῃ Κύριος ὁ Θεός σου σοὶ τὴν διαθήκην καὶ τὸ ἔλεος, ὃ ὤμοσε τοῖς πατράσιν ὑμῶν.

13. Καὶ ἀγαπήσει σε, καὶ εὐλογήσει σε, καὶ πληθυνεῖ σε, καὶ εὐλογήσει τὰ ἔργονα τῆς κοιλίας σου, καὶ τὸν καρπὸν τῆς γῆς σου, τὸν σῖτόν σου, καὶ τὸν οἶνόν σου, καὶ τὸ ἔλαιόν σου, τὰ βουκόλια τῶν βοῶν σου καὶ τὰ ποίμνια τῶν προβάτων σου ἐπὶ τῆς γῆς ἧς ὤμοσε Κύριος τοῖς πατράσι σου δοῦναί σοι.

14. Εὐλογητός ἔσῃ πρὸς πάντα τὰ ἔθνη. Οὐκ ἔσται ἐν ὑμῖν ἄγονος οὐδὲ στείρα καὶ ἐν τοῖς κτήνεσί σου.

15. Καὶ περιελεῖ Κύριος ὁ Θεός σου ἀπὸ σοῦ πᾶσαν μαλακίαν, καὶ πάσας νόσους Αἰγύπτου τὰς πονηράς, ἃς ἐώρακας, καὶ ὅσα ἐγνοῖς, οὐκ ἐπιθήσει ἐπὶ σέ, καὶ ἐπιθήσει αὐτά ἐπὶ πάντας τοὺς μισοῦντάς σε.

16. Καὶ φαγῇ πάντα τὰ σκῦλα τῶν ἐθνῶν ὁ Κύριος ὁ Θεός σου δίδωσί σοι· οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμός σου ἐπ' αὐτοῖς, καὶ οὐ μὴ λατρεύσῃς τοῖς θεοῖς αὐτῶν· ὅτι σκῶλον τοῦτό ἐστι σοι.

17. Ἐάν δὲ λέγῃς ἐν τῇ διανοίᾳ σου, ὅτι πολὺ τὸ ἔθνος τοῦτο ἢ ἐγὼ, πῶς ὀνήμεμαι ἐξολοθρεῦσαι αὐτούς;

18. οὐ φοβηθήσῃ αὐτούς. Μνεία μνησθήσῃ ὅσα ἐποίησε Κύριος ὁ Θεός σου τῷ Φαραὼ καὶ πᾶσι τοῖς Αἰγυπτίοις,

19. τοὺς πειρασμοὺς τοὺς μεγάλους οὓς ἴδοντες οἱ ὀφθαλμοί σου, τὰ σημεῖα καὶ τὰ τέρατα τὰ μεγάλα ἐκεῖνα, τὴν χειρὰ τὴν κραταιὰν, καὶ τὸν βραχίονα τὸν ὑψηλόν· ὡς ἐξήγαγέ σε Κύριος ὁ Θεός σου, οὕτω ποιήσει Κύριος ὁ Θεός ὑμῶν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν, οὓς σὺ φοβῇ ἀπὸ προσώπου αὐτῶν.

20. Καὶ τὰς σφηκίας ἀποστελεῖ Κύριος ὁ Θεός σου εἰς αὐτούς, ἕως ἂν ἐκτριβῶσιν οἱ καταλειμμένοι καὶ οἱ κεκρυμμένοι ἀπὸ σοῦ.

21. Οὐ τραυθήσῃ ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, ὅτι Κύριος ὁ Θεός σου ἐν σοί, Θεός μέγας καὶ κραταιός.

22. Καὶ καταναλώσει Κύριος ὁ Θεός σου τὰ ἔθνη ταῦτα ἀπὸ προσώπου σου κατὰ μικρὸν μικρόν· οὐ δυνήσῃ ἐξανασταῖ αὐτοὺς τοτάχος, ἵνα μὴ γένῃται ἡ γῆ ἔρημος, καὶ πληθυνθῇ ἐπὶ σέ τὰ θηρία τὰ ἄγρια.

23. Καὶ παραδώσει αὐτοὺς Κύριος ὁ Θεός σου εἰς τὰς χειράς σου, καὶ ἀπολεῖς αὐτοὺς ἀπωλείᾳ μεγάλῃ, ἕως ἂν ἐξολοθρεύσῃτε αὐτούς.

24. Καὶ παραδώσει τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν εἰς τὰς χειράς ὑμῶν, καὶ ἀπολεῖτε τὸ ὄνομα αὐτῶν ἐκ τοῦ τοπικοῦ ἐκείνου· οὐκ ἀντιστήσεται οὐδεὶς κατὰ πρόσωπόν σου, ἕως ἂν ἐξολοθρεύσῃς αὐτούς.

mentum quod juravit patribus vestris, eduxit vos Dominus in manu potenti, et redemit te Dominus e domo servitutis, de manu Pharaonis regis Aegypti.

9. Et noveris quia Dominus Deus tuus, hic Deus : Deus fidelis, servans testamentum et misericordiam iis qui diligunt eum, et iis qui custodiunt mandata ejus, in mille progenies,

10. et reddens iis qui oderunt ad faciem ad exterminandum eos : et non tardabit iis qui odio habent, ad faciem reddet eis.

11. Et custodies mandata et justificationes, et judicia haec, quaecumque mando hodie tibi facere.

12. Et erit cum audieritis justificationes has, et custodieritis et feceritis ea, et conservabit Dominus Deus tibi testamentum et misericordiam, quam juravit patribus vestris.

13. Et diliget te, et benedicet te, et multiplicabit te, et benedicet satus ventris tui, et fructum terrae tuae, frumentum tuum, et vinum tuum, et oleum tuum, armenta bouum tuorum et greges ovium tuarum super terram quam juravit Dominus patribus tuis dare tibi.

14. Benedictus eris praes omnibus gentibus. Non erit in vobis infecundus neque infecunda et in pecoribus tuis.

15. Et circumauferet Dominus Deus tuus a te omnem languorem, et omnes morbos Aegypti malignos, quos vidisti, et quaecumque nosti, non imponet super te, et imponet ea super omnes odio habentes te.

16. Et comedes omnia spolia gentium quas Dominus Deus tuus dat tibi : non parces oculis tuis in eis, et non servies diis eorum : quoniam offendiculum hoc est tibi.

17. Si autem dicas in mente tua, quia multa gens haec quam ego, quomodo potero exterminare eos?

18. ne timueris eos. Recordatione recordare quaecumque fecit Dominus tuus Pharaoni et omnibus Aegyptiis,

19. tentationes magnas quas viderunt oculi tui, signa et prodigia magna illa, manum validam, et brachium excelsum : ut eduxit te Dominus Deus tuus, sic faciet Dominus Deus vester omnibus gentibus, quos tu timueris a facie eorum.

20. Et crabrones mittet Dominus Deus tuus in eos, quoadusque deleantur residui et qui se absconderunt a te.

21. Non vulneraberis a facie eorum, quoniam Dominus Deus tuus in te, Deus magnus et potens.

22. Et consumet Dominus Deus tuus gentes has a facie tua paulatim paulatim : non poteris consumere eos cito, ut non fiat terra deserta, et multiplicentur super te bestiae agrestes.

23. Et tradet eos Dominus Deus tuus in manus tuas, et perdes eos perditione magna, quoadusque exterminaveritis eos.

24. Et tradet reges eorum in manus vestras, et disperdetis nomen eorum de loco illo : non resistet ullus ad faciem tuam, quoadusque exterminaveris eos.

25. Τὰ γλυπτὰ τῶν θεῶν αὐτῶν καύσετε πυρὶ· οὐκ ἐπιθυμήσεις ἀργύριον οὐδὲ χρυσίον ἀπ' αὐτῶν οὐ λήψῃ σεαυτῷ, μὴ πταίῃς δι' αὐτό, ὅτι βδελύγμα Κυρίου τῷ Θεῷ σου ἐστί.

26. Καὶ οὐκ εἰσέλσεις βδελύγμα εἰς τὸν οἶκόν σου, καὶ ἀνάθεμα ἔσῃ ὥσπερ τοῦτο· προσοχθίσματι προσοχθιείς, καὶ βδελύγματι βδελύξῃ, ὅτι ἀνάθεμά ἐστι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

1. Πάσας τὰς ἐντολάς ἃς ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον φυλάξεσθε ποιεῖν, ἵνα ζήτε καὶ πολυπλασιασθῇτε, καὶ εἰσελθῇτε καὶ κληρονομήσητε τὴν γῆν ἣν ὠμοσε Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν τοῖς πατράσιν ὑμῶν.

2. Καὶ μνησθήσῃ πᾶσαν τὴν ὁδὸν ἣν ἡγαγέ σε Κύριος ὁ Θεός σου ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὅπως ἂν κακώσῃ σε, καὶ πειράσῃ σε, καὶ διαγνώσῃ τὰ ἐν τῇ καρδίᾳ σου, εἰ φυλάξῃ τὰς ἐντολάς αὐτοῦ, ἢ οὐ.

3. Καὶ ἐκάκωσέ σε, καὶ ἐλιμαγχρόνησέ σε, καὶ ἐψώμισέ σε τὸ μάννα, ὃ οὐκ ᾔδεισαν οἱ πατέρες σου· ἵνα ἀναγγεῖλῃ σοι, ὅτι οὐκ ἐπ' ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ὁ ἄνθρωπος, ἀλλ' ἐπὶ παντὶ ῥήματι τῷ ἐκπορευομένῳ διὰ στόματος Θεοῦ ζήσεται ὁ ἄνθρωπος.

4. Τὰ ἱμάτιά σου οὐκ ἐπαλαιώθη ἀπὸ σοῦ, τὰ ὑποδήματά σου οὐ κατετρίβη ἀπὸ σοῦ, οἱ πόδες σου οὐκ ἐτυλώθησαν· ἰδοὺ τεσσαράκοντα ἔτη.

5. Καὶ γνῶσῃ τῇ καρδίᾳ σου ὅτι, ὥς εἰ τις ἄνθρωπος παιδεύσῃ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, οὕτω Κύριος ὁ Θεός σου παιδεύσει σε.

6. Καὶ φυλάξῃ τὰς ἐντολάς Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, πορεύεσθαι ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ καὶ φοβεῖσθαι αὐτόν.

7. Ὁ γὰρ Κύριος ὁ Θεός σου εἰσάξει σε εἰς γῆν ἀγαθὴν καὶ πολλήν, οὗ χεῖμα ῥέει ὑδάτων, καὶ πηγαὶ ἀβύσσων ἐκπορευόμεναι διὰ τῶν πεδίων καὶ διὰ τῶν ὀρέων.

8. γῆ πυροῦ καὶ κριθῆς, ἄμπελοι, συκαὶ, ῥοαὶ, γῆ ἐλαίας ἐλαίου καὶ μελιτος·

9. γῆ ἐν ᾗ οὐ μετὰ πτωχείας φαγῇ τὸν ἄρτον σου, καὶ οὐκ ἐνδεσθῇ ἐπ' αὐτῆς οὐδέν· γῆ ἣς οἱ λίθοι σίδηρος, καὶ ἐκ τῶν ὀρέων αὐτῆς μεταλλεύσεις χαλκόν.

10. Καὶ φαγῇ καὶ ἐμπλησθῇ, καὶ εὐλογῇσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐπὶ τῆς γῆς τῆς ἀγαθῆς ἣς δέδωκέ σοι.

11. Πρόσεχε σεαυτῷ μὴ ἐπιλάβῃ Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, τοῦ μὴ φυλάξαι τὰς ἐντολάς αὐτοῦ, καὶ τὰ κρίματα καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον.

12. Μὴ, φαγὼν καὶ ἐμπλησθεὶς καὶ οἰκίας καλὰς οἰκοδομήσας καὶ κατοικήσας ἐν αὐταῖς,

13. καὶ τῶν βοῶν σου καὶ τῶν προβάτων σου πληθυνθέντων σοι, ἀργυρίου καὶ χρυσίου πληθυνθέντος σοι, καὶ πάντων ὧν σοι ἔσται πληθυνθέντων σοι,

14. ὑψωθῇς τῇ καρδίᾳ, καὶ ἐπιλάβῃ Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, τοῦ ἐξαγαγόντος σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐξ οἴκου δουλείας·

15. τοῦ ἀγαγόντος σε διὰ τῆς ἐρήμου τῆς μεγάλης καὶ τῆς φοβερᾶς ἐκείνης, οὗ ὄφις δάκνῳν, καὶ σκορπίος, καὶ δῖψα, οὗ οὐκ ἦν ὕδωρ· τοῦ ἐξαγαγόντος σοι ἐκ πέτρας ἀκροτόμου πηγὴν ὕδατος·

16. τοῦ ψωμίσαντός σε τὸ μάννα ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὃ οὐκ ᾔδεις σὺ, καὶ οὐκ ᾔδεισαν οἱ πατέρες σου, ἵνα κακώσῃ σε, καὶ ἐκπειράσῃ σε, καὶ εὖ σε ποιήσῃ ἐπ' ἐσθλάτων τῶν ἡμερῶν σου.

25. Sculptilia deorum eorum comburetis igni : non concupisces argentum neque aurum ab eis sumes tibi, ne cadas propter illud, quoniam abominatio est Domino Deo tuo.

26. Et non inferes abominationem in domum tuam, et eris anathema sicut istud : detestatione detestaberis, et abominatione abominaberis, quoniam anathema est.

CAPUT VIII.

1. Omnia mandata quæ ego mando vobis hodie custoditis facere, ut vivatis et multiplicemini, et intretis et hæreditetis terram quam juravit Dominus Deus vester patribus vestris.

2. Et recordaberis omnem viam qua duxit te Dominus Deus tuus in deserto, ut affligeret te, et tentaret te, et cognita fierent quæ in corde tuo sunt, si observabis mandata ejus, an non.

3. Et afflixit te, et esurire te fecit, et cibavit te manna, quod non noverant patres tui : ut indicaret tibi, quia non in pane solo vivit homo, sed de omni verbo quod procedit per os Dei vivet homo.

4. Vestes tuæ non inveteraverunt a te, solæ tuæ non sunt extritæ a te, pedes tui non occalluerunt : ecce quadraginta annis.

5. Et cognosces corde tuo quia, sicut si quis homo erudiat filium suum, ita Dominus Deus tuus erudiet te.

6. Et custodies mandata Domini Dei tui, ambulare in viis ejus et timere eum.

7. Dominus enim Deus tuus inducet te in terram bonam et multam, ubi torrentes aquarum, et fontes abyssorum procedentes per campos et per montes :

8. terra tritici et hordei, vites, ficus, mala punica, terra olivæ olei et mellis :

9. terra super quam non cum inopia comedes panem tuum, et non egebis super eam quoquam : terra cujus lapides ferrum, et de montibus ejus effodies æs.

10. Et comedes et saturaberis, et benedices Dominum Deum tuum super terram bonam quam dedit tibi.

11. Attende tibi ne obliviscaris Domini Dei tui, ad non custodiendum mandata ejus, et judicia et justificationes ejus, quascumque ego præcipio tibi hodie.

12. Ne, cum comederis et saturatus fueris et domos bonas ædificaveris et habitaveris in eis,

13. et bobus tuis et ovibus tuis multiplicatis tibi, argento et auro multiplicato tibi, et omnibus quæcumque sunt tibi multiplicatis tibi,

14. exalteris corde, et obliviscaris Domini Dei tui, qui eduxit te de terra Ægypti, e domo servitutis :

15. qui duxit te per desertum illud magnum et horribile, ubi serpens mordens, et scorpio, et dipsas, ubi non erat aqua : qui eduxit tibi de petra durissima fontem aquæ :

16. qui cibavit te in deserto manna, quod non noveras, neque noverant patres tui, ut affligeret te, et tentaret te, et bene tibi faceret in novissimis diebus tuis.

17. Μὴ εἴπῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου· Ἡ ἰσχύς μου, καὶ τὸ κράτος τῆς χειρὸς μου ἐποίησέν μοι τὴν δύναμιν τὴν μεγάλην ταύτην.

18. Καὶ μνησθήσῃ Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, ὅτι αὐτός σοι δίδωσιν ἰσχύν τοῦ ποιῆσαι δύναμιν, καὶ ἵνα στήσῃ τὴν διαθήκην αὐτοῦ, ἣν ὤμοσε Κύριος τοῖς πατράσι σου ὡς σήμερον.

19. Καὶ ἔσται, ἐὰν λήθῃ ἐπιλάβῃ Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, καὶ πορευθῇς ὀπίσω θεῶν ἑτέρων, καὶ λατρεύσῃς αὐτοῖς, καὶ προσκυνήσῃς αὐτοῖς, διαμαρτύρομαι ὑμῖν σήμερον τὸν τε οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, ὅτι ἀπολεία ἀπολείσθε,

20. καθὰ καὶ τὰ λοιπὰ ἔθνη, ὅσα Κύριος ὁ Θεὸς ἀπολλύει πρὸ προσώπου ὑμῶν, οὕτως ἀπολείσθε, ἀνθ' ὧν οὐκ ἤκουσατε τῆς φωνῆς Κυρίου τοῦ Θεοῦ ὑμῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

1. Ἄκουε, Ἰσραὴλ· σὺ διαβαίνεις σήμερον τὸν Ἰορδάνην εἰσελθεῖν κληρονομῆσαι ἔθνη μεγάλα καὶ ἰσχυρότερα μᾶλλον ἢ ὑμεῖς, πόλεις μεγάλας καὶ τευχήρεις ἕως τοῦ οὐρανοῦ,

2. λαὸν μέγαν καὶ πολλὸν καὶ εὐμήκη, υἱοὺς Ἐνάκ, οὓς σὺ οἶσθα, καὶ σὺ ἀκήκοας· τίς ἀντιστήσεται κατὰ πρόσωπον υἱῶν Ἐνάκ;

3. Καὶ γνώσῃ σήμερον ὅτι Κύριος ὁ Θεός σου οὗτος προπορεύεται πρὸ προσώπου σου· πῦρ καταναλίσκον ἐστίν. Οὗτος ἐξολοθρεύσει αὐτοὺς, καὶ οὗτος ἀποστρέψει αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου σου, καὶ ἀπολεῖ αὐτοὺς ἐν τάχει, καθάπερ εἶπέν σοι Κύριος.

4. Μὴ εἴπῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου, ἐν τῷ ἐξαναλῶσαι Κύριον τὸν Θεόν σου τὰ ἔθνη ταῦτα πρὸ προσώπου σου, λέγων· Διὰ τὴν δικαιοσύνην μου εἰσῆγαγέ με Κύριος κληρονομῆσαι τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν ταύτην.

5. Οὐχὶ διὰ τὴν δικαιοσύνην σου, οὐδὲ διὰ τὴν δσιότητα τῆς καρδίας σου σὺ εἰσπορεύσῃ κληρονομῆσαι τὴν γῆν αὐτῶν, ἀλλὰ διὰ τὴν ἀσέβειαν τῶν ἐθνῶν τούτων Κύριος ἐξολοθρεύσει αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου σου, καὶ ἵνα στήσῃ τὴν διαθήκην ἣν ὤμοσε Κύριος τοῖς πατράσιν ἡμῶν τῷ Ἀβραάμ καὶ τῷ Ἰσαὰκ καὶ τῷ Ἰακώβ.

6. Καὶ γνώσῃ σήμερον ὅτι οὐχὶ διὰ τὰς δικαιοσύνας σου Κύριος ὁ Θεός σου δίδωσί σοι τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν ταύτην κληρονομῆσαι, ὅτι λαὸς σκληροτράχηλος εἶ.

7. Μνήσθητι μὴ ἐπιλάβῃ ὅσα παρωξύνας Κύριον τὸν Θεόν σου ἐν τῇ ἐρήμῳ· ἀπ' ἧς ἡμέρας ἐξῆλθετε ἐξ Αἰγύπτου καὶ ἦλθετε εἰς τὸν τόπον τοῦτον, ἀπειθοῦντες διετελεῖτε τὰ πρὸς Κύριον.

8. Καὶ ἐν Χωρὲβ παρωξύνατε Κύριον, καὶ ἐθυμώθη Κύριος ἐφ' ὑμῖν, ἐξολοθρεύσαι ὑμᾶς,

9. ἀναβαίνοντός μου εἰς τὸ ὄρος λαβεῖν τὰς πλάκας τὰς λιθίνας, πλάκας διαθήκης, ἃς διέθετο Κύριος πρὸς ὑμᾶς, καὶ κατεγενόμην ἐν τῷ ὄρει τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας, ἄρτον οὐκ ἔφαγον καὶ ὕδωρ οὐκ ἔπιον.

10. Καὶ ἔδωκέ μοι Κύριος τὰς δύο πλάκας τὰς λιθίνας γεγραμμένας ἐν τῷ δακτύλῳ τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐπ' αὐταῖς ἐγγέγραπτο πάντες οἱ λόγοι οὓς ἐλάλησε Κύριος πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ ὄρει, ἡμέρᾳ ἐκκλησίας.

11. Καὶ ἐγένετο διὰ τεσσαράκοντα ἡμερῶν καὶ διὰ

17. Ne dixeris in corde tuo : Fortitudo mea, et robur manus meae fecit mihi virtutem magnam hanc.

18. Et recordaberis Domini Dei tui, quia ipse tibi dat fortitudinem ad faciendam virtutem, et ut firmet testamentum suum, quod juravit Dominus patribus tuis usque hodie.

19. Et erit, si oblivione oblitus fueris Domini Dei tui, et ambulaveris post deos alios, et servieris eis, et adoraveris eos, testor vobis hodie caelum et terram, quia perditione perdemini,

20. sicut et reliquae gentes, quascumque Dominus Deus perdit ante faciem vestram, sic perdemini, pro eo quod non audistis vocem Domini Dei vestri.

CAPUT IX.

1. Audi, Israel : tu transis hodie Jordanem ut intres ad haereditandum gentes magnas et fortiores magis quam vos, civitates magnas et muratas usque in caelum,

2. populum magnum et multum et procerum, filios Enac, quos tu nosti, et tu audisti : Quis resistet contra faciem filiorum Enac?

3. Et cognosces hodie quia Dominus Deus tuus hic praecedet ante faciem tuam : ignis consumens est. Hic exterminabit eos, et hic avertet eos a facie tua, et perdet eos velociter, sicut dixit tibi Dominus.

4. Ne dicas in corde tuo, cum consumpserit Dominus Deus tuus gentes istas ante faciem tuam, dicens : Propter justitiam meam induxit me Dominus haereditare terram bonam istam.

5. Non propter justitiam tuam, neque propter sanctitatem cordis tui tu intrabis haereditare terram eorum ; sed propter impietatem gentium istarum Dominus exterminabit eos a facie tua, et ut firmet testamentum quod juravit Dominus patribus nostris Abraham et Isaac et Jacob.

6. Et scies hodie quia non propter justitias tuas Dominus Deus tuus dat tibi terram bonam istam haereditare, quoniam populus dura cervice es.

7. Memor esto ne obliviscaris quanta exacerbasti Dominum Deum tuum in deserto : ex qua die existis de Aegypto et venistis in locum hunc, increduli perseverastis quae ad Dominum.

8. Et in Choreb exacerbasti Dominum, et indignatus est Dominus in vos, ad exterminandum vos,

9. ascendente me in montem accipere tabulas lapideas, tabulas testamenti, quas disposuit Dominus ad vos, et perstiti in monte quadraginta diebus et quadraginta noctibus, panem non manducaui et aquam non bibi.

10. Et dedit mihi Dominus duas tabulas lapideas scriptas in digito Dei, et in eis scripta erant omnia verba quae locutus est Dominus ad vos in monte, die ecclesiae.

11. Et factum est per quadraginta dies et quadraginta

τεσσαράκοντα νυκτῶν ἔδωκε Κύριος ἐμοὶ τὰς δύο πλάκας τὰς λιθίνας, πλάκας διαθήκης,

12. καὶ εἶπε Κύριος πρὸς μέ· Ἀνάστηθι, κατέβηθι τοτάχος ἐντεῦθεν, ὅτι ἠνόμησεν ὁ λαός σου, οὓς ἐξήγαγες ἐκ γῆς Αἰγύπτου· παρέβησαν ταχὺ ἐκ τῆς ὁδοῦ ἧς ἐνετείλω αὐτοῖς, καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς χόινευμα.

13. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς μέ, λέγων· Λελάληχα πρὸς σὲ ἅπαξ καὶ οἷς, λέγων· Ἐώρακα τὸν λαὸν τοῦτον, καὶ ἰδοὺ λαὸς σκληροτράχηλός ἐστιν·

14. καὶ νῦν ἱσπὸν με ἐξολοθρεῦσαι αὐτούς, καὶ ἐξαλείψω τὸ ὄνομα αὐτῶν ὑποκάτωθεν τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ποιήσω σε εἰς ἔθνος μέγα καὶ ἰσχυρὸν, καὶ πολλὸν μᾶλλον ἢ τοῦτο.

15. Καὶ ἐπιστρέψας κατέβην ἐκ τοῦ ὄρους καὶ τὸ ὄρος ἔκαίετο πυρὶ ἕως τοῦ οὐρανοῦ. Καὶ αἱ δύο πλάκες τῶν μαρτυριῶν ἐπὶ ταῖς δυοῖς χερσὶ μου.

16. Καὶ ἰδὼν ὅτι ἡμάρτετε ἐναντίον Κυρίου τοῦ Θεοῦ ὑμῶν, καὶ ἐποιήσατε ὑμῖν αὐτοῖς χόινευτὸν, καὶ παρέβητε ἀπὸ τῆς ὁδοῦ ἧς ἐνετείλατο Κύριος ὑμῖν ποιεῖν,

17. καὶ ἐπιλαθόμενος τῶν δύο πλακῶν ἐρρίψα αὐτάς ἀπὸ τῶν δύο χειρῶν μου, καὶ συνέτριψα ἐναντίον ὑμῶν.

18. Καὶ ἐδεήθην ἐναντίον Κυρίου δεῦτερον καθάπερ καὶ τὸ πρότερον τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας, ἄρτον οὐκ ἔφαγον καὶ ὕδωρ οὐκ ἔπιον, περὶ πασῶν τῶν ἁμαρτιῶν ὑμῶν, ὧν ἡμάρτετε ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐναντίον Κυρίου τοῦ Θεοῦ παροξύναι αὐτόν.

19. Καὶ ἔκροβός εἰμι διὰ τὸν θυμὸν καὶ τὴν ὀργὴν, ὅτι παρωξύνθη Κύριος ἐφ' ὑμῖν τοῦ ἐξολοθρεῦσαι ὑμᾶς· καὶ εἰσέηκουσε Κύριος ἐμοῦ καὶ ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ.

20. Καὶ ἐπὶ Ἀαρὼν ἐθυμώθη ἐξολοθρεῦσαι αὐτόν, καὶ ἠυξάμην καὶ περὶ Ἀαρὼν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ.

21. Καὶ τὴν ἁμαρτίαν ὑμῶν ἣν ἐποιήσατε τὸν μόσχον ἔλαβον αὐτόν, καὶ κατέκαυσα αὐτόν ἐν πυρὶ, καὶ συνέκοβα αὐτόν καταλέσας σφόδρα ἕως ἐγένετο λεπτὸν, καὶ ἐγένετο ὡς κόνιορτος, καὶ ἐρρίψα τὸν κόνιορτὸν εἰς τὸν χειμάρρουν τὸν καταβαίνοντα ἐκ τοῦ ὄρους.

22. Καὶ ἐν τῷ Ἐμπυρισμῷ, καὶ ἐν τῷ Πειρασμῷ, καὶ ἐν τοῖς Μνήμασι τῆς ἐπιθυμίας παροξύναντες ἦτε Κύριον.

23. Καὶ ὅτε ἐξαπέστειλεν ὑμᾶς Κύριος ἐκ Κάδης Βαρνῆ, λέγων· Ἀνάβητε καὶ κληρονομήσατε τὴν γῆν ἣν αἰδῶμι ὑμῖν, καὶ ἡπειθήσατε τῷ ῥήματι Κυρίου τοῦ Θεοῦ ὑμῶν, καὶ οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ, καὶ οὐκ εἰσηκούσατε τῆς φωνῆς αὐτοῦ.

24. Ἀπειθοῦντες ἦτε τὰ πρὸς Κύριον ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς ἐγνώσθη ὑμῖν.

25. Καὶ ἐδεήθην ἐναντι Κυρίου τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας, ὅσας ἐδεήθην εἶπα γὰρ Κύριος ἐξολοθρεῦσαι ὑμᾶς.

26. Καὶ ἠυξάμην πρὸς τὸν Θεόν, καὶ εἶπα· Κύριε βασιλεῦ τῶν θεῶν, μὴ ἐξολοθρεύσης τὸν λαόν σου καὶ τὴν μερίδα σου, ἣν ἐλυτρώσω, οὓς ἐξήγαγες ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐν τῇ ἰσχύϊ σου τῇ μεγάλῃ, καὶ ἐν τῇ χειρὶ σου τῇ κραταίᾳ, καὶ ἐν τῷ βραχίονί σου τῷ ὑψηλῷ.

27. Μνήσθητι Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ τῶν θεραπόντων σου, οἷς ὤμοσας κατὰ σεαυτοῦ· μὴ ἐπιβλέψῃς ἐπὶ τὴν σκληρότητα τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ τὰ ἀτελέματα, καὶ ἐπὶ τὰ ἁμαρτήματα αὐτῶν.

noctes dedit Dominus mihi duas tabulas lapideas, tabulas testamenti,

12. et dixit Dominus ad me : Surge, descende velociter hinc, quia iniquitatem fecit populus tuus, quos eduxisti de terra Aegypti : transgressi sunt cito de via quam mandasti eis, et fecerunt sibi fusile.

13. Et ait Dominus ad me, dicens : Locutus sum ad te semel et bis, dicens : Vidi populum hunc, et ecce populus dura cervice est :

14. et nunc dimitte me exterminare eos, et delebo nomen eorum de sub caelo, et faciam te in gentem magnam et fortem, et multam magis quam hanc.

15. Et revertens descendi de monte : et mons ardebat igni usque ad caelum. Et duae tabulae testimoniorum in ambabus manibus meis.

16. Et videns quia peccaveratis ante Dominum Deum vestrum, et feceratis vobis ipsis fusile, et transgressi eratis de via quam mandaverat Dominus vobis facere,

17. et sumens ambas tabulas projeci eas ex ambabus manibus meis, et contrivi coram vobis.

18. Et oravi ante Dominum secundo sicut et antea quadraginta diebus et quadraginta noctibus, panem non manducavi et aquam non bibi, pro omnibus peccatis vestris, quae peccastis faciendo malum ante Dominum Deum ad exacerbandum eum.

19. Et timidus sum propter furorem et iram, quia exacerbatus erat Dominus in vos ad exterminandos vos : et exaudivit Dominus me etiam in tempore isto.

20. Et super Aaron indignatus est ad exterminandum eum, et oravi et pro Aaron in tempore illo.

21. Et peccatum vestrum quod feceratis vitulum cepi eum, et combussi eum in igni, et confregi eum molens valde donec factum est minutum, et fuit sicut pulvis, et projeci pulverem in torrentem descendantem de monte.

22. Et in Incendio, et in Tentatione, et in Monumentis concupiscentiae exacerbantes fuistis Dominum.

23. Et quando emisit vos Dominus de Cades Barne, dicens : Surgite et haereditate terram quam do vobis, et increduli fuistis verbo Domini Dei vestri, et non credidistis ei, et non exaudistis vocem ejus.

24. Increduli fuistis quae ad Dominum ex ea die qua cognitus est vobis.

25. Et oravi ante Dominum quadraginta diebus et quadraginta noctibus, quibus oravi : dixit enim Dominus exterminare vos.

26. Et oravi ad Deum, et dixi : Domine rex decorum, ne extermines populum tuum et partem tuam, quam redemisti, quos eduxisti de terra Aegypti in fortitudine tua magna, et in manu tua valida, et in brachio tuo excelso.

27. Recordare Abraham et Isaac et Jacob servorum tuorum, quibus jurasti per te ipsum : ne respicias super duritiam populi hujus, et impietates, et super peccata eorum.

28. Μὴ εἰπωσιν οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν ὅθεν ἐξήγαγες ἡμᾶς ἐκεῖθεν, λέγοντες· Παρὰ τὸ μὴ δύνασθαι Κύριον εἰσαγαγεῖν αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν ἣν εἶπεν αὐτοῖς, καὶ παρὰ τὸ μισῆσαι αὐτοὺς, ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ ἀποκτεῖναι αὐτούς.

29. Καὶ οὗτοι λαὸς σου καὶ κληρὸς σου, οὓς ἐξήγαγες ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐν τῇ ἰσχύϊ σου τῇ μεγάλῃ, καὶ ἐν τῇ χειρὶ σου τῇ κραταίᾳ, καὶ ἐν τῷ βραχίονί σου τῷ ὑψηλῷ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι'.

1. Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ εἶπε Κύριος πρὸς μέ· Λάξευσον σεαυτῷ δύο πλάκας λιθίνας ὡςπερ τὰς πρώτας, καὶ ἀνάβηθι πρὸς μέ εἰς τὸ ὄρος, καὶ ποιήσεις σεαυτῷ κιβωτὸν ξυλίνην.

2. Καὶ γράψεις ἐπὶ τὰς πλάκας τὰ ῥήματα ἃ ἦν ἐν ταῖς πλαξὶ ταῖς πρώταις ἃς συνέτριψας, καὶ ἐμβαλεῖς αὐτάς εἰς τὴν κιβωτὸν.

3. Καὶ ἐποίησα κιβωτὸν ἐκ ξύλων ἀσήμετων, καὶ ἐλάξευσα τὰς πλάκας λιθίνας ὡς αἱ πρώται, καὶ ἀνέβην εἰς τὸ ὄρος, καὶ αἱ δύο πλάκες ἐπὶ ταῖς χειρὶ μου.

4. Καὶ ἔγραψεν ἐπὶ τὰς πλάκας κατὰ τὴν γραφὴν τὴν πρώτην τοὺς δέκα λόγους οὓς ἐλάλησε Κύριος πρὸς ἡμᾶς ἐν τῷ ὄρει ἐκ μέσου τοῦ πυρός, καὶ ἔδωκεν αὐτάς Κύριος ἐμοί.

5. Καὶ ἐπιστρέψας κατέβην ἐκ τοῦ ὄρους, καὶ ἐνέβαλον τὰς πλάκας εἰς τὴν κιβωτὸν ἣν ἐποίησα, καὶ ἦσαν ἐκεῖ, καθὼς ἐνετείλατό μοι Κύριος.

6. Καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀπῆραν ἐκ Βηρώθ υἱῶν Ἰακίμ Μισαδαί· ἐκεῖ ἀπέθανεν Ἀαρὼν, καὶ ἐτάφη ἐκεῖ, καὶ ἱεράτευσεν Ἐλεάζαρ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

7. Ἐκεῖθεν ἀπῆραν εἰς Γαδγάδ, καὶ ἀπὸ Γαδγάδ εἰς Ἐτεβάθα, γῇ χειμαρῶνι ὑδάτων.

8. Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ διέστειλε Κύριος τὴν φυλὴν τὴν Λευὶ, αἰρεῖν τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης Κυρίου, παρεστάναι ἔναντι Κυρίου, λειτουργεῖν καὶ ἐπεύχεσθαι ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

9. Διὰ τοῦτο οὐκ ἔστι τοῖς Λευίταις μερὶς καὶ κληρὸς ἐν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν, Κύριος αὐτὸς κληρὸς αὐτοῦ, καθότι εἶπεν αὐτῷ.

10. Καθὼς εἰστέθειν ἐν τῷ ὄρει τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας, καὶ εἰσέχουσε Κύριος ἐμοῦ καὶ ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ, καὶ οὐκ ἠθέλησε Κύριος ἐξολοθρεῦσαι ἡμᾶς.

11. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς μέ· Βάδιζε, ἄπαρον ἔναντι τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ εἰσπορευέσθωσαν καὶ κληρονομήτωσαν τὴν γῆν ἣν ὤμοσα τοῖς πατράσιν αὐτῶν δοῦναι αὐτοῖς.

12. Καὶ νῦν, Ἰσραὴλ, τί Κύριος ὁ Θεός σου αἰτεῖται παρὰ σοῦ, ἀλλ' ἡ φοβεῖσθαι Κύριον τὸν Θεόν σου, καὶ πορεύεσθαι ἐν πάσαις ταῖς ἐδοῖς αὐτοῦ, καὶ ἀγαπᾶν αὐτόν, καὶ λατρεύειν Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου,

13. φυλάσσεσθαι τὰς ἐντολὰς Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, καὶ τὰ δικαιώματά αὐτοῦ, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον, ἵνα εὖ σοι ᾖ·

14. Ἴδού Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου ὁ οὐρανὸς καὶ ὁ οὐρανὸς τοῦ οὐρανοῦ, ἡ γῆ καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν ἐν αὐτῇ.

15. Πλὴν τοὺς πατέρας ὑμῶν προεἰλετο Κύριος ἀγα-

28. Ne dicant inhabitantes terram unde eduxisti nos inde, dicentes : Eo quod non potuerit Dominus inducere eos in terram quam dixit eis, et quod odio haberet eos, eduxit eos in deserto interficere eos.

29. Et hi populus tuus et sors tua, quos eduxisti de terra Aegypti in fortitudine tua magna, et in manu tua valida, et in brachio tuo excelso.

CAPUT X.

1. In illo tempore dixit Dominus ad me : Excide tibi duas tabulas lapideas quemadmodum priores, et ascende ad me in montem, et facies tibi arcam ligneam.

2. Et scribes in tabulis verba quae erant in tabulis prioribus quas contrivisti, et immittes eas in arcam.

3. Et feci arcam ex lignis imputribilibus, et excidi tabulas lapideas sicut priores, et ascendi in montem, et duae tabulae in manibus meis.

4. Et scripsit in tabulis secundum scripturam priorem decem verba quae locutus est Dominus ad vos in monte e medio ignis, et dedit eas Dominus mihi.

5. Et revertens descendi de monte, et misi tabulas in arcam quam feci, et fuerunt ibi, sicut mandavit mihi Dominus.

6. Et filii Israel promoverunt e Beroth filiorum Iacim in Misadai : ibi mortuus est Aaron, et sepultus est ibi, et sacerdotio functus est Eleazar filius ejus pro eo.

7. Inde promoverunt in Gadgad, et de Gadgad in Etebata, terra torrentes aquarum.

8. In illo tempore distinxit Dominus tribum Levi, portare arcam testamenti Domini, assistere coram Domino, ministrare et orare in nomine ejus usque in hanc diem.

9. Propter hoc non est Levitis pars et sors in fratribus suis, Dominus ipse pars ejus est, sicut dixit ei.

10. Et ego steti in monte quadraginta dies et quadraginta noctes, et exaudivit Dominus me etiam in tempore isto, et noluit Dominus exterminare vos.

11. Et dixit Dominus ad me : Vade, promove ante populum, et ingrediantur et hereditent terram quam juraui patribus eorum dare eis.

12. Et nunc, Israel, quid Dominus Deus petit a te, nisi timere Dominum Deum tuum, et ambulare in omnibus viis ejus, et diligere eum, et servire Domino Deo tuo ex toto corde tuo, et ex tota anima tua,

13. custodire mandata Domini Dei tui, et justificationes ejus, quascumque ego praecipio tibi hodie, ut bene tibi sit?

14. Ecce Domini Dei tui caelum et caelum caeli, et terra et omnia quaecumque sunt in ea.

15. Tantummodo patres vestros praelegit ad diligendos

πάν αὐτοὺς, καὶ ἐξελέξατο τὸ σπέρμα αὐτῶν μετ' αὐτοὺς, ὑμᾶς παρὰ πάντα τὰ ἔθνη, κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην.

16. Καὶ περιτεμεῖσθε τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν, καὶ τὸν τράχηλον ὑμῶν οὐ σκληρυνεῖτε·

17. ὁ γὰρ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν, οὗτος Θεὸς τῶν θεῶν, καὶ Κύριος τῶν κυρίων, ὁ Θεὸς ὁ μέγας, καὶ ἰσχυρὸς, καὶ φοβερός, ὅστις οὐ θαυμάζει πρόσωπον, οὐδὲ οὐ μὴ λάβῃ ἔωρον.

18. Ποιῶν κρίσιν προσήλυτῳ καὶ ὀρφανῷ καὶ χήρᾳ, καὶ ἀγαπᾷ τὸν προσήλυτον δοῦναι αὐτῷ ἄρτον καὶ ἱμάτιον.

19. Καὶ ἀγαπήσετε τὸν προσήλυτον, προσήλυτοι γὰρ ἦτε ἐν γῇ Αἰγύπτῳ.

20. Κύριον τὸν Θεόν σου φοβηθήσῃ, καὶ αὐτῷ λατρεύσεις, καὶ πρὸς αὐτὸν κολληθήσῃ, καὶ ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ὁμῇ.

21. Οὗτος καύχημά σου, καὶ οὗτος Θεός σου, ὅστις ἐποίησε ἐν σοὶ τὰ μεγάλα καὶ τὰ ἐνδοξα ταῦτα, ἃ ἶδον οἱ ὀφθαλμοί σου.

22. Ἐν ἑβδομήκοντα ψυχαῖς κατέβησαν οἱ πατέρες σου εἰς Αἴγυπτον, νυνὶ δὲ ἐποίησέ σε Κύριος ὁ Θεός σου ὡς εἰ τὰ ἀστρα τοῦ οὐρανοῦ τῷ πλήθει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'.

1. Καὶ ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου, καὶ φυλάξῃ τὰ φυλάγματα αὐτοῦ, καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, καὶ τὰς ἐντολάς αὐτοῦ, καὶ τὰς κρίσεις αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας.

2. Καὶ γνώσεσθε σήμερον ὅτι οὐχὶ τὰ παῖδιά ὑμῶν, ὅσοι οὐκ οἶδασιν οὐδὲ ἶδον τὴν παιδείαν Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, καὶ τὰ μεγαλεῖα αὐτοῦ, καὶ τὴν χειρὰ τὴν κραταιάν, καὶ τὸν βραχίονα τὸν ὑψηλόν,

3. καὶ τὰ σημεῖα αὐτοῦ, καὶ τὰ τέρατα αὐτοῦ, ὅσα ἐποίησεν ἐν μέσῳ Αἰγύπτου Φαραὼ βασιλεὶ Αἰγύπτου, καὶ πάσῃ τῇ γῇ αὐτοῦ,

4. καὶ ὅσα ἐποίησε τὴν δύναμιν τῶν Αἰγυπτίων, καὶ τὰ ἄρματα αὐτῶν, καὶ τὴν ἵππον αὐτῶν, καὶ τὴν δύναμιν αὐτῶν, ὡς ἐπέκλυσε τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης τῆς ἐρυθρᾶς ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν, καταδιωκόντων αὐτῶν ἐκ τῶν ὀπίσω ὑμῶν, καὶ ἀπώλεσεν αὐτοὺς Κύριος ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας,

5. καὶ ὅσα ἐποίησεν ὑμῖν ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἕως ἥλθετε εἰς τὸν τόπον τοῦτον,

6. καὶ ὅσα ἐποίησε τῷ Δαθὰν καὶ Ἀβειρὼν υἱοῖς Ἐλιὰβ υἱοῦ Ρουβὴν, οὓς ἀνοίξασα ἡ γῇ τὸ στόμα αὐτῆς κατέπιεν αὐτοὺς, καὶ τοὺς οἴκους αὐτῶν, καὶ τὰς σκηνὰς αὐτῶν, καὶ πᾶσαν αὐτῶν τὴν ὑπόστασιν τὴν μετ' αὐτῶν ἐν μέσῳ παντὸς Ἰσραὴλ.

7. Ὅτι οἱ ὀφθαλμοί ὑμῶν ἑώρακαν πάντα τὰ ἔργα Κυρίου· τὰ μεγάλα, ὅσα ἐποίησεν ἐν ὑμῖν σήμερον.

8. Καὶ φυλάξεσθε πάσας τὰς ἐντολάς αὐτοῦ, ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαι σοὶ σήμερον, ἵνα ζῆτε, καὶ πολυπλασιασθῆτε, καὶ εἰσελθόντες κληρονομήσητε τὴν γῆν εἰς ἣν ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν Ἰορδάνην ἐκεῖ κληρονομήσαι αὐτήν.

9. Ἵνα μακροημερεύσητε ἐπὶ τῆς γῆς ἧς ὤμοσε Κύριος τοῖς πατράσιν ὑμῶν δοῦναι αὐτοῖς, καὶ τῷ σπέρματι αὐτῶν μετ' αὐτοὺς, γῆν ῥέουσάν γάλα καὶ μέλι.

eos, et elegit semen eorum post eos, vos prae omnibus gentibus, secundum diem hanc.

16. Et circumcidemini duritiem cordis vestri, et cervicem vestram non indurabitis :

17. Dominus enim Deus vester, hic Deus deorum, et Dominus dominorum, Deus magnus, et fortis, et terribilis, qui non admiratur personam, neque accipiet munus,

18. Faciens iudicium proselyto et pupillo et viduae, et diligit proselytum dando ei panem et vestimentum.

19. Et diligetis proselytum, proselyti enim fuistis in terra Aegypto.

20. Dominum Deum tuum timebis, et ei servies, et ad eum adhaerebis, et in nomine ejus jurabis.

21. Hic gloriatio tua, et hic Deus tuus, qui fecit in te magna et gloriosa ista, quae viderunt oculi tui.

22. In septuaginta animabus descenderunt patres tui in Aegyptum, nunc autem fecit te Dominus Deus tuus sicut astra caeli multitudinem.

CAPUT XI.

1. Et diliges Dominum Deum tuum, et custodies custodias ejus, et justificationes ejus, et mandata ejus, et judicia ejus omnibus diebus.

2. Et cognoscetis hodie quia non filii vestri, qui non novērunt neque viderunt disciplinam Domini Dei tui, et magnalia ejus, et manum potentem, et brachium excelsum,

3. et signa ejus, et prodigia ejus, quaecumque fecit in medio Aegypti Pharaoni regi Aegypti, et omni terrae ejus,

4. et quaecumque fecit virtutem Aegyptiorum, et currus eorum, et equitatum eorum, et virtutem eorum, quomodo inundavit aqua maris rubri super faciem eorum, persequentibus ipsis a tergo vos, et perdidit eos Dominus usque in hodiernum diem,

5. et quaecumque fecit vobis in deserto, donec venistis in locum hunc,

6. et quaecumque fecit Dathan et Abiron filiis Eliab filii Ruben, quos aperiens terra os suum deglutivit eos, et domos eorum, et tabernacula eorum, et omnem eorum substantiam quam cum eis in medio totius Israel.

7. Quia oculi vestri viderunt omnia opera Domini magna, quaecumque fecit in vobis hodie.

8. Et custodietis omnia mandata ejus, quaecumque ego praecipio tibi hodie, ut vivatis, et multiplicemini, et ingressi haereditetis terram in quam vos transitis Jordanem illuc haereditare eam.

9. Ut longavi sitis super terram quam Dominus juravit patribus vestris dare eis, et semini eorum post eos, terram fluentem lac et mel.

10. Ἔστι γὰρ ἡ γῆ εἰς ἣν εἰσπορεύη ὑμεῖς ἐκεῖ κληρονομήσαι αὐτήν, οὐχ ὥσπερ γῆ Αἰγύπτου ἐστίν, ὅθεν ἐκπεπόρευσθε ἐκεῖθεν, ὅταν σπείρῃσι τὸν σπόρον, καὶ ποτίζωσι τοῖς ποσὶν αὐτῶν, ὥσεί κῆπον λαχανείας·

11. ἡ δὲ γῆ εἰς ἣν εἰσπορεύη ἐκεῖ κληρονομήσαι αὐτήν, γῆ ὄρεινῃ καὶ πεδινῇ, ἐκ τοῦ ὑετοῦ τοῦ οὐρανοῦ πίεται ὕδωρ.

12. Γῆ ἣν Κύριος ὁ Θεός σου ἐπισκοπεῖται αὐτήν διαπαντός, οἱ ὀφθαλμοὶ Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου ἐπ' αὐτῆς ἀπ' ἀρχῆς τοῦ ἔνιαυτοῦ καὶ ἕως συντελείας τοῦ ἔνιαυτοῦ.

13. Ἐάν δὲ ἀκοῇ ἀκούσῃτε πάσας τὰς ἐντολάς ας ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον, ἀγαπᾶν Κύριον τὸν Θεόν σου, καὶ λατρεύειν αὐτῷ ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου,

14. καὶ δώσει τὸν ὑετὸν τῇ γῇ σου καθ' ὥραν πρωῒμον καὶ ὄψιμον, καὶ εἰσείσεις τὸν σῖτόν σου, καὶ τὸν οἶνόν σου, καὶ τὸ ἐλαιόν σου.

15. Καὶ δώσει χορτάσματα ἐν τοῖς ἀγροῖς σου τοῖς κτήνεσί σου. Καὶ φάγων καὶ ἐμπλησθεῖς,

16. πρόσεχε σεαυτῷ μὴ πλατυνθῇ ἡ καρδία σου, καὶ παραβῇτε, καὶ λατρεύσῃτε θεοῖς ἑτέροις, καὶ προσκυνήσῃτε αὐτοῖς·

17. καὶ θυμωθεὶς ὀργῇ Κύριος ἐφ' ὑμῖν, καὶ συσχῇ τὸν οὐρανόν, καὶ οὐκ ἔσται ὑετός, καὶ ἡ γῆ οὐ δώσει τὸν καρπὸν αὐτῆς, καὶ ἀπολείσθῃ ἐν τάχει ἀπὸ τῆς γῆς τῆς ἀγαθῆς ἧς Κύριος ἔδωκεν ὑμῖν.

18. Καὶ ἐμβαλεῖτε τὰ ῥήματα ταῦτα εἰς τὴν καρδίαν ὑμῶν καὶ εἰς τὴν ψυχὴν ὑμῶν, καὶ ἀράψετε αὐτὰ εἰς σημεῖον ἐπὶ τῆς χειρὸς ὑμῶν, καὶ ἔσται ἀσάλευτον πρὸ ὀφθαλμῶν ὑμῶν.

19. Καὶ διδάξετε αὐτὰ τὰ τέκνα ὑμῶν λαλεῖν ἐν αὐτοῖς, καθημένου σου ἐν οἴκῳ, καὶ πορευομένου σου ἐν ὁδῷ, καὶ καθεύδοντός σου καὶ διανισταμένου σου.

20. Καὶ γράψετε αὐτὰ ἐπὶ τὰς φθιάς τῶν οἰκιῶν ὑμῶν καὶ τῶν πυλῶν ὑμῶν,

21. ἵνα μακροχμερεύσῃτε, καὶ αἱ ἡμέραι τῶν υἱῶν ὑμῶν ἐπὶ τῆς γῆς ἧς ὤμοσε Κύριος τοῖς πατράσιν ὑμῶν δοῦναι αὐτοῖς, καθὼς αἱ ἡμέραι τοῦ οὐρανοῦ ἐπὶ τῆς γῆς.

22. Καὶ ἔσται, ἐάν ἀκοῇ ἀκούσῃτε πάσας τὰς ἐντολάς ταύτας ας ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον ποιεῖν, ἀγαπᾶν Κύριον τὸν Θεόν ὑμῶν, καὶ πορεύεσθαι ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, καὶ προσκολλᾶσθαι αὐτῷ,

23. καὶ ἐκβαλεῖ Κύριος πάντα τὰ ἔθνη ταῦτα ἀπὸ προσώπου ὑμῶν, καὶ κληρονομήσατε ἔθνη μέγала καὶ ἰσχυρὰ μᾶλλον ἢ ὑμεῖς.

24. Πάντα τὸν τόπον οὗ ἐάν πατήσῃ τὸ ἵχνος τοῦ ποδὸς ὑμῶν, ὑμῖν ἔσται ἀπὸ τῆς ἐρήμου καὶ Ἀντιλίβανου, καὶ ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ τοῦ μεγάλου ποταμοῦ Εὐφράτου, καὶ ἕως τῆς θαλάσσης τῆς ἐπὶ δυσμῶν, ἔσται τὰ ὅρια σου.

25. Οὐκ ἀντιστήσεται οὐδεὶς κατὰ πρόσωπον ὑμῶν καὶ τὸν φόβον ὑμῶν καὶ τὸν τρόμον ὑμῶν ἐπιθήσει Κύριος ὁ Θεός ὑμῶν ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς ἐφ' ἧς ἀν ἐπιβῇτε ἐπ' αὐτῆς, ὃν τρόπον ἐλάλησε πρὸς ὑμᾶς.

26. Ἴδοὺ ἐγὼ δίδωμι ἐνώπιον ὑμῶν σήμερον τὴν εὐλογίαν καὶ τὴν κατάραν·

27. τὴν εὐλογίαν, ἐάν ἀκούσῃτε τὰς ἐντολάς Κυρίου τοῦ Θεοῦ ὑμῶν, ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον·

10. Est enim terra in quam ingredimini vos illuc hereditare eam, non sicut terra Egypti est, unde egredimini inde, quando seminabunt semen, et irrigabunt pedibus suis, tamquam hortum olerum :

11. terra autem in quam ingrederis illuc hereditare eam, terra montana et campestris, ex pluvia coeli bibit aquam.

12. Terra quam Dominus Deus tuus visitat eam semper, oculi Domini Dei tui super eam a principio anni et usque ad consummationem anni.

13. Si autem auditu audieritis omnia mandata quae ego mando tibi hodie, diligere Dominum Deum tuum, et servire ei ex toto corde tuo, et ex tota anima tua,

14. et dabit pluviam terrae tuae tempore suo matutinam et serotinam, et inferes frumentum tuum, et vinum tuum, et oleum tuum.

15. Et dabit pabula in agris tuis pecoribus tuis. Et cum comederis et satius fueris,

16. attende tibi ipsi ne dilatetur cor tuum, et praevaricemini, et servialis diis aliis, et adoretis eos :

17. et animatus ira Dominus in vos, et claudat coelum, et non erit pluvia, et terra non dabit fructum suum, et peribitis velociter de terra bona quam Dominus dedit vobis.

18. Et mittetis verba haec in cor vestrum et in animam vestram, et alligabitis ea in signum super manum vestram, et erit immobile ante oculos vestros.

19. Et docebitis ea filios vestros loqui in eis, sedente te in domo, et eunte te in via, et dormiente et exsurgente te.

20. Et scribetis ea super limina domorum vestrarum et portarum vestrarum,

21. ut longevi sitis, et dies filiorum vestrorum super terram quam juravit Dominus patribus vestris dare eis, sicut et dies coeli super terram.

22. Et erit, si auditu audieritis omnia mandata haec quae ego mando tibi hodie facere, diligere Dominum Deum nostrum, et ambulare in omnibus viis ejus, et adherere ei,

23. et ejiciet Dominus omnes gentes has a facie vestra, et hereditabitis gentes magnas et fortes magis quam vos.

24. Omnem locum quemcumque calcaverit vestigium pedum vestrorum, vobis erit : a deserto et Antilibano, et a flumine magno flumine Euphrate, et usque ad mare quod ad occidentem, erunt fines vestri.

25. Non resistet ullus ad faciem vestram : et timorem vestrum et tremorem vestrum imponet Dominus Deus vester super faciem universae terrae super quam ascendetis super eam, quemadmodum locutus est ad vos.

26. Ecce ego do coram vobis hodie benedictionem et maledictionem :

27. benedictionem, si audieritis mandata Domini Dei vestri, quaecumque ego mando vobis hodie :

28. καὶ τὴν κατάραν, ἐὰν μὴ ἀκούσητε τὰς ἐντολάς Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον, καὶ πλανηθῆτε ἀπὸ τῆς ὁδοῦ ἧς ἐνετείλαμην ὑμῖν, πορευθέντες λατρεύειν θεοῖς ἑτέροις, οὓς οὐκ οἶδατε.

29. Καὶ ἔσται, ὅταν εἰσγάγῃ σε Κύριος ὁ Θεός σου εἰς τὴν γῆν εἰς ἣν διαβαίνεις ἐκεῖ κληρονομησάμενος αὐτήν, καὶ δώσεις εὐλογίαν ἐπ' ὄρος Γαριζίν, καὶ τὴν κατάραν ἐπ' ὄρος Γαιθάλ.

30. Οὐκ ἰδοὺ ταῦτα πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ὀπίσω ἐξὸν ὀχυρῶν ἡλίου ἐν γῇ Χαναάν, τὸ κατοικοῦν ἐπὶ ὀχυρῶν ἐχόμενον τοῦ Γολγὼλ πλησίον τῆς ὁδοῦ τῆς ὑψηλῆς;

31. Ὑμεῖς γάρ διαβαίνετε τὸν Ἰορδάνην, εἰσελθόντες κληρονομησάμενοι τὴν γῆν ἣν Κύριος ὁ Θεός ἡμῶν δίδωσιν ὑμῖν ἐν κλήρῳ πάσας τὰς ἡμέρας, καὶ κατοικήσετε ἐν αὐτῇ.

32. Καὶ φυλάξεσθε τοῦ ποιεῖν πάντα τὰ προτάγματα αὐτοῦ, καὶ τὰς κρίσεις ταύτας ὅσας ἐγὼ δίδωμι ἐνώπιον ὑμῶν σήμερον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ'.

1. Καὶ ταῦτα τὰ προτάγματα καὶ αἱ κρίσεις ἃς φυλάξετε τοῦ ποιεῖν ἐν τῇ γῇ ἣν Κύριος ὁ Θεός τῶν πατέρων ὑμῶν δίδωσιν ὑμῖν ἐν κλήρῳ πάσας τὰς ἡμέρας ἃς ὑμεῖς ζῆτε ἐπὶ τῆς γῆς.

2. Ἀπωλεία ἀπολείτε πάντα τοὺς τόπους ἐν οἷς ἐλάτρευσαν ἐκεῖ τοῖς θεοῖς αὐτῶν, οὓς ὑμεῖς κληρονομεῖτε αὐτοὺς, ἐπὶ τῶν ὄρεων τῶν ὑψηλῶν, καὶ ἐπὶ τῶν θινῶν, καὶ ὑποκάτω δένδρου δασέως.

3. Καὶ κατασκάψετε τοὺς βωμοὺς αὐτῶν, καὶ συντρίψετε τὰς στήλας αὐτῶν, καὶ τὰ ἄλση αὐτῶν ἐκκόψετε, καὶ τὰ γλυπτὰ τῶν θεῶν αὐτῶν κατακαύσετε πυρὶ, καὶ ἀπολείται τὸ ὄνομα αὐτῶν ἐκ τοῦ τόπου ἐκείνου.

4. Οὐ ποιήσετε οὕτω Κυρίῳ τῷ Θεῷ ὑμῶν,

5. ἀλλ' ἢ εἰς τὸν τόπον ὃν ἂν ἐκλέγῃται Κύριος ὁ Θεός σου ἐν μιᾷ τῶν πόλεων ὑμῶν, ἐπονομάσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ καὶ ἐπικληθῆναι, καὶ ἐκζητήσετε καὶ ἐλεύσεσθε ἐκεῖ.

6. Καὶ οἴσετε ἐκεῖ τὰ ὀλοκαυτώματα ὑμῶν, καὶ τὰ θυσιάσματα ὑμῶν, καὶ τὰς ἀπαρχὰς ὑμῶν, καὶ τὰς εὐχὰς ὑμῶν, καὶ τὰ ἐκούσια ὑμῶν, καὶ τὰς ὁμολογίας ὑμῶν, τὰ πρωτότοκα τῶν βοῶν ὑμῶν καὶ τῶν προβάτων ὑμῶν.

7. Καὶ φάγεσθε ἐκεῖ ἐναντίον Κυρίου τοῦ Θεοῦ ὑμῶν, καὶ εὐφρανθήσεσθε ἐπὶ πᾶσιν οὓς ἐὰν ἐπιβάλῃτε τὴν χεῖρα, ὑμεῖς καὶ οἱ οἴκοι ὑμῶν, καθότι εὐλόγησέ σε Κύριος ὁ Θεός σου.

8. Οὐ ποιήσετε πάντα ὅσα ἡμεῖς ποιοῦμεν ὧδε σήμερον, ἕκαστος τὸ ἀρεστὸν ἐνώπιον αὐτοῦ.

9. οὐ γὰρ ἤκατε ἕως τοῦ νῦν εἰς τὴν κατὰπαυσιν, καὶ εἰς τὴν κληρονομίαν ἣν Κύριος ὁ Θεός ἡμῶν δίδωσιν ὑμῖν.

10. Καὶ διαβήσεσθε τὸν Ἰορδάνην, καὶ κατοικήσετε ἐπὶ τῆς γῆς ἧς Κύριος ὁ Θεός ἡμῶν κατακληρονομεῖ ὑμῖν, καὶ καταπαύσει ὑμᾶς ἀπὸ πάντων τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν τῶν κύκλῳ, καὶ κατοικήσετε μετὰ ἀσφαλείας.

11. Καὶ ἔσται ὁ τόπος ὃν ἂν ἐκλέγῃται Κύριος ὁ Θεός σου, ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ, ἐκεῖ οἴσετε πάντα ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον τὰ ὀλοκαυ-

28. et maledictionem, si non audieritis mandata Domini Dei nostri, quaecumque ego mando vobis hodie, et erraveritis a via quam mandavi vobis, euntes servire diis aliis, quos non novistis.

29. Et erit, cum induerit te Dominus Deus tuus in terram in quam transis illuc hereditare eam, et dabis benedictionem super montem Garizin, et maledictionem super montem Gabaal.

30. Nonne ecce hi trans Jordanem, post viam occasus solis in terra Chanaan, qui habitat super occasum juxta Gulgol prope quercum excelsam?

31. Vos enim transitis Jordanem, intrantes hereditare terram quam Dominus Deus noster dat vobis in sorte omnibus diebus, et habitabitis in ea.

32. Et observabitis facere omnia praecepta ejus, et judicia haec quaecumque ego do coram vobis hodie.

CAPUT XII.

1. Et haec sunt praecepta et judicia quae observabitis facere in terra quam Dominus Deus patrum vestrorum dat vobis in sorte omnibus diebus quibus vos vivetis super terram.

2. Perditione perdetis omnia loca in quibus servierunt illis diis suis, quae vos hereditabitis ea, super montes excelsos, et super colles, et sub arbore frondosa.

3. Et destruetis aras eorum, et conteretis statuas eorum, et lucos eorum excidetis, et sculptilia deorum eorum comburetis igni, et disperdetis nomen eorum de loco illo.

4. Non facietis sic Domino Deo vestro,

5. sed in locum quemcumque elegerit Dominus Deus tuus in una civitatum vestrarum, ut annominetur nomen ejus ibi et invocetur, et exquiretis et venietis illuc.

6. Et feretis illuc holocaustomata vestra, et sacrificia vestra, et primitias vestras, et vota vestra, et spontanea vestra, et confessiones vestras, primogenita boum vestrorum et ovium vestrarum.

7. Et comedetis ibi ante Dominum Deum vestrum, et lætabimini in omnibus quocumque miseritis manum, vos et domus vestrae, sicut benedixit te Dominus Deus tuus.

8. Non facietis omnia quae nos facimus hic hodie, unusquisque quod placitum est in conspectu suo:

9. non enim venistis hucusque in requiem, et in hereditatem quam Dominus Deus noster dat vobis.

10. Et transibitis Jordanem, et habitabitis super terram quam Dominus Deus noster distribuet vobis in hereditatem, et quiescere vos faciet ab omnibus inimicis vestris in circuitu, et habitabitis cum securitate.

11. Et erit locus quemcumque elegerit Dominus Deus tuus, ut invocetur nomen ejus ibi, illuc feretis omnia quaecumque ego mando vobis hodie: holocaustomata vestra, et

τόματα ὑμῶν, καὶ τὰ θυσιάσματα ὑμῶν, καὶ τὰ ἐπιδέκατα ὑμῶν, καὶ τὰς ἀπαρχὰς τῶν χειρῶν ὑμῶν, καὶ πᾶν ἐκλεκτὸν τῶν δώρων ὑμῶν, ὅσα ἂν εὐξήσθε Κυρίῳ τῷ Θεῷ ὑμῶν.

12. Καὶ εὐφρανθήσεσθε ἐναντίον τοῦ Κυρίου ὑμῶν, ὑμεῖς καὶ οἱ υἱοὶ ὑμῶν, καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν, καὶ οἱ παῖδες ὑμῶν, καὶ αἱ παιδίσκαι ὑμῶν, καὶ ὁ Λεβίτης ὁ ἐπὶ τῶν πυλῶν ὑμῶν, ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτῷ μερίς οὐδὲ κλήρος μεθ' ὑμῶν.

13. Πρόσεχε σεαυτῷ, μὴ ἀνενέγκῃς τὰ ὀλοκαυτώματα σου ἐν παντὶ τόπῳ οὗ ἂν ἴδῃς,

14. ἀλλ' ἢ εἰς τὸν τόπον ὃν ἂν ἐκλέξηται Κύριος ὁ Θεός σου αὐτόν, ἐν μιᾷ τῶν φυλῶν σου, ἐκεῖ ἀνοίσετε τὰ ὀλοκαυτώματα ὑμῶν, καὶ ἐκεῖ ποιήσεις πάντα ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον.

15. Ἀλλ' ἢ ἐν πάσῃ ἐπιθυμίᾳ σου θύσεις, καὶ φαγῇ κρέα κατὰ τὴν εὐλογίαν Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, ἣν ἔδωκέ σοι ἐν πάσῃ πόλει. Ὁ ἀκάθαρτος ἐν σοὶ καὶ ὁ καθαρὸς ἐπὶ τὸ αὐτὸ φάγεται αὐτό, ὡς δορκάδα ἢ ἔλαφον.

16. Πλὴν τὸ αἷμα οὐ φάγεσθε, ἐπὶ τὴν γῆν ἐκχεεῖτε αὐτό, ὡς ὕδωρ.

17. Οὐ δύνησιν φαγεῖν ἐν ταῖς πόλεσὶ σου τὸ ἐπιδέκατον τοῦ σίτου σου, καὶ τοῦ οἴνου σου, καὶ τοῦ ἐλαίου σου, τὰ πρωτότοκα τῶν βοῶν σου καὶ τῶν προβάτων σου, καὶ πάσας τὰς εὐχὰς ὅσας ἂν εὐξήσθε, καὶ τὰς ὁμολογίας ὑμῶν, καὶ τὰς ἀπαρχὰς τῶν χειρῶν σου.

18. ἀλλ' ἢ ἐναντίον Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου φαγῇ αὐτὸ ἐν τῷ τόπῳ ὃν ἂν ἐκλέξηται Κύριος ὁ Θεός σου αὐτόν, σὺ καὶ ὁ υἱός σου, καὶ ἡ θυγάτηρ σου, ὁ παῖς σου καὶ ἡ παιδίσκη σου, καὶ ὁ προσήλυτος ὁ ἐν ταῖς πόλεσιν ὑμῶν, καὶ εὐφρανθήσῃ ἐναντίον Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου ἐπὶ πάντα οὗ ἂν ἐπιβάλλῃς τὴν χειρά σου.

19. Πρόσεχε σεαυτῷ μὴ ἐγκαταλίπῃς τὸν Λεβίτην πάντα τὸν χρόνον ὅσον ἂν ζῇς ἐπὶ τῆς γῆς.

20. Ἐὰν δὲ ἐμπλατύνῃ Κύριος ὁ Θεός σου τὰ ὅρια σου, καθάπερ ἐλάλησέ σοι, καὶ ἐρεῖς· Φάγομαι κρέα, ἐὰν ἐπιθυμήσῃ ἡ ψυχὴ σου ὥστε φαγεῖν κρέα, ἐν πάσῃ ἐπιθυμίᾳ τῆς ψυχῆς σου φαγῇ κρέα.

21. Ἐὰν δὲ μακρὰν ἀπέχῃ σου ὁ τόπος ὃν ἂν ἐκλέξηται Κύριος ὁ Θεός σου, ἐκεῖ ἐπικληθῇ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ, καὶ θύσεις ἀπὸ τῶν βοῶν σου καὶ ἀπὸ τῶν προβάτων σου, ὧν ἂν δῶ ὁ Θεός σου, ὃν τρόπον ἐνετείλαμην σοι, καὶ φαγῇ ἐν ταῖς πόλεσὶ σου κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς ψυχῆς σου.

22. Ὡς ἔσθεται ἡ δορκὰς καὶ ἡ ἔλαφος, οὕτω φαγῇ αὐτό· ὁ ἀκάθαρτος ἐν σοὶ καὶ ὁ καθαρὸς ὡς αὐτῷ ἐδεται.

23. Πρόσεχε ἰσχυρῶς τοῦ μὴ φαγεῖν αἷμα, ὅτι αἷμα αὐτοῦ ψυχὴ· οὐ βρωθήσεται ψυχὴ μετὰ τῶν κρεῶν.

24. Οὐ φάγεσθε, ἐπὶ τὴν γῆν ἐκχεεῖτε αὐτὸ ὡς ὕδωρ.

25. Οὐ φαγῇ αὐτό, ἵνα εὖ σοι γένηται καὶ τοῖς υἱοῖς σου μετὰ σέ, ἐὰν ποιήσῃς τὸ καλὸν καὶ τὸ ἀρεστὸν ἐναντίον Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου.

26. Πλὴν τὰ ἁγία σου, ἐὰν γένηταί σοι, καὶ τὰς εὐχὰς σου λαθῶν ἤξῃς εἰς τὸν τόπον ὃν ἂν ἐκλέξηται Κύριος ὁ Θεός σου, ἐπικληθῇ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ.

27. Καὶ ποιήσεις τὰ ὀλοκαυτώματά σου, τὰ κρέα ἀνοίσεις ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, τὸ δὲ αἷμα τῶν θυσιῶν σου προσχέεις πρὸς τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, τὰ δὲ κρέα φαγῇ.

28. Φυλάσσω καὶ ἀκούε, καὶ ποιήσεις πάντας τοὺς

sacrificia vestra, et decimas vestras, et primitias manuum vestrarum, et omne electum munerum vestrorum, quaecumque voveritis Domino Deo vestro.

12. Et lætabimini ante Dominum Deum vestrum, vos et filii vestri, et filiae vestrae, et pueri vestri et ancillae vestrae, et Levita qui est super portas vestras, quoniam non est ei pars neque sors vobiscum.

13. Attende tibi ipsi, ne offeras holocaustomata tua in omni loco quocumque aspexeris,

14. sed ad locum quemcumque elegerit Dominus Deus tuus, in una tribuum tuarum, iluc offeretis holocaustomata vestra, et ibi facies omnia quaecumque ego mando tibi hodie.

15. Sed in omni cupiditate tua mactabis, et comedes carnes secundum benedictionem Domini Dei tui, quam dedit tibi in omni civitate. Immundus in te et mundus pariter comedet illud, sicut capream aut cervum.

16. Tantummodo sanguinem non comedetis, in terram effundetis illum, sicut aquam.

17. Non poteris manducare in civitatibus tuis decimationem frumenti tui, et vini tui, et olei tui, primogenita boum tuorum et ovium tuarum, et omnia vota quaecumque voveritis, et confessiones vestras, et primitias manuum tuarum :

18. sed ante Dominum Deum tuum comedes illud in loco quemcumque elegerit Dominus Deus tuus illum, tu et filius tuus, et filia tua, puer tuus et ancilla tua, et proselytus qui in civitatibus vestris : et lætaberis ante Dominum Deum tuum in omnibus quocumque miseris manum tuam.

19. Attende tibi ipsi ne derelinquas Levitam omni tempore quocumque vixeris super terram.

20. Si autem dilataverit Dominus Deus tuus fines tuos, sicut locutus est tibi, et dices : Manducabo carnes, si concupierit anima tua ad manducandum carnes, in omni cupiditate animæ tuæ manducabis carnes.

21. Si autem longe a te abfuerit locus quemcumque elegerit Dominus Deus tuus, ut ibi invocetur nomen ejus ibi, et mactabis de bobus tuis et de ovibus tuis, quaecumque dederit Deus tibi, quemadmodum mandavi tibi, et manducabis in civitatibus tuis secundum cupiditatem animæ tuæ.

22. Sicut comeditur caprea et cervus, sic comedes illud : immundus in te et mundus pariter comedet.

23. Attende valde ne comedas sanguinem, quia sanguis ejus anima : non manducabitur anima cum carnibus.

24. Non comedetis, in terram effundetis illum sicut aquam.

25. Non comedes illum, ut bene tibi sit et filiis tuis post te, si feceris quod bonum et acceptum ante Dominum Deum tuum.

26. Tantummodo sancta tua, si fuerint tibi, et vota tua sumens venies in locum quemcumque elegerit Dominus Deus tuus, ut invocetur nomen suum ibi.

27. Et facies holocaustomata tua, carnes offeres super altare Domini Dei tui, sanguinem autem sacrificiorum tuorum effundes ad basim altaris Domini Dei tui, carnes autem comedes.

28. Observa et audi, et facies omnia verba quæ ego mando

λόγους οὓς ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι, ἵνα εὖ σοι γένηται καὶ τοῖς υἱοῖς σου δι' αἰῶνος, ἐὰν ποιήσης τὸ ἀρεστὸν καὶ τὸ καλὸν ἐναντὶον Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου.

29. Ἐὰν δὲ ἐξολοθρεύσῃ Κύριος ὁ Θεός σου τὰ ἔθνη, εἰς οὓς εἰσπορεύῃ ἐκεῖ κληρονομήσαι τὴν γῆν αὐτῶν, ἀπὸ προσώπου σου, καὶ κατακληρονομήσῃς αὐτήν, καὶ κατοικήσῃς ἐν τῇ γῇ αὐτῶν,

30. πρόσχε/ε σεαυτῷ μὴ ἐκζητήσῃς ἐπακολουθεῖν αὐτοῖς, μετὰ τὸ ἐξολοθρευθῆναι αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου σου, λέγων· Ὡς ποιοῦσι τὰ ἔθνη ταῦτα τοῖς θεοῖς αὐτῶν, ποιήσω καὶ γαί.

31. Οὐ ποιήσεις οὕτω τῷ Θεῷ σου· τὰ γὰρ βδελύγματα Κυρίου, ἃ ἐμίσησεν, ἐποίησαν ἐν τοῖς θεοῖς αὐτῶν, ὅτι τοὺς υἱοὺς αὐτῶν καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῶν κατακαίουσιν ἐν πυρὶ τοῖς θεοῖς αὐτῶν.

32. Πᾶν ῥῆμα ὃ ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον, τοῦτο φυλάττει ποιεῖν οὐ προσθήσεις ἐπ' αὐτὸ, οὐδὲ ἀφελείς ἀπ' αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'.

1. Ἐὰν δὲ ἀναστῇ ἐν σοὶ προφήτης ἢ ἐνυπνιαζόμενος τὸ ἐνύπνιον, καὶ ὁῶ σοι σημεῖον ἢ τέρας,

2. καὶ ἔλθῃ τὸ σημεῖον ἢ τὸ τέρας ὃ ἐλάλησε πρὸς σέ, λέγων· Πορευθῶμεν καὶ λατρεύσωμεν θεοῖς ἑτέροις οὓς οὐκ οἶδατε,

3. οὐκ ἀκούσεσθε τῶν λόγων τοῦ προφήτου ἐκείνου ἢ τοῦ ἐνυπνιαζομένου τὸ ἐνύπνιον ἐκεῖνο, ὅτι πειράζει Κύριος ὁ Θεός σου ὑμᾶς, εἰδέναι εἰ ἀγαπᾶτε τὸν Θεὸν ὑμῶν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας ὑμῶν καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς ὑμῶν.

4. Ὅπισω Κυρίου τοῦ Θεοῦ ὑμῶν πορεύσεσθε, καὶ τοῦτον φοβηθήσεσθε, καὶ τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσεσθε, καὶ αὐτῷ προστεθήσεσθε.

5. Καὶ ὁ προφήτης ἐκεῖνος ἢ ὁ τὸ ἐνύπνιον ἐνυπνιαζόμενος ἐκεῖνος ἀποθανέεται· ἐλάλησε γὰρ πλανῆσαι σε ἀπὸ Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου τοῦ ἐξαγαγόντος σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου, τοῦ λυτρωσαμένου σε ἐκ τῆς δουλείας, ἐξῶσαι σε ἀπὸ τῆς ὁδοῦ ἧς ἐνετείλατό σοι Κύριος ὁ Θεός σου πορεύεσθαι ἐν αὐτῇ, καὶ ἀφανεῖς τὸ πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν.

6. Ἐὰν δὲ παρακαλέσῃ σε ὁ ἀδελφός σου ἐκ πατρὸς σου ἢ ἐκ μητρὸς σου, ἢ ὁ υἱός σου ἢ ἡ θυγάτηρ, ἢ ἡ γυνὴ σου ἢ ἐν κόλπῳ σου, ἢ φίλος ἴσος τῇ ψυχῇ σου, λάθρα λέγων· Βαδίσωμεν καὶ λατρεύσωμεν θεοῖς ἑτέροις, οὓς οὐκ ᾔδεις σὺ καὶ οἱ πατέρες σου,

7. ἀπὸ τῶν θεῶν τῶν ἐθνῶν τῶν περὶ κύκλῳ ὑμῶν, τῶν ἐγγιζόντων σοι ἢ τῶν μακρὰν ἀπὸ σοῦ, ἀπ' ἄκρου τῆς γῆς ἕως ἄκρου τῆς γῆς,

8. οὐ συνθελήσεις αὐτῷ καὶ οὐκ εἰσακούσῃ αὐτοῦ, καὶ οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμός σου ἐπ' αὐτῷ, οὐκ ἐπιποθήσεις ἐπ' αὐτῷ οὐδ' οὐ μὴ σκεπάσῃς αὐτόν.

9. Ἀναγγέλλων ἀναγγελεῖς περὶ αὐτοῦ, καὶ αἱ χεῖρές σου ἔσονται ἐπ' αὐτόν ἐν πρώτοις ἀποκτεῖναι αὐτόν, καὶ αἱ χεῖρες παντὸς τοῦ λαοῦ ἐπ' ἐσχάτῳ.

10. Καὶ λίθοβολήσουσιν αὐτόν ἐν λίθοις, καὶ ἀποθανέεται, ὅτι ἐζήτησεν ἀποστῆσαι σε ἀπὸ Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου τοῦ ἐξαγαγόντος σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐξ οἴκου δουλείας.

11. Καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἀκούσας φοβηθήσεται, καὶ οὐ προσθήσει ποιῆσαι ἔτι κατὰ τὸ ῥῆμα τὸ πονηρὸν τοῦτο ἐν ὑμῖν.

tibi, ut benetibi sit et filiis tuis per saeculum, si feceris quod placitum et bonum ante Dominum Deum tuum.

29. Si autem exterminaverit Dominus Deus tuus gentes, ad quos ingrederis illuc ad haereditandum terram eorum, a facie tua, et haereditaveris eam, et habitaveris in terra eorum,

30. attende tibi ipsi ne exquiras sequi eos, postquam ipsi exterminati fuerint a facie tua, dicens : Quomodo faciunt gentes haec diis suis, faciam et ego.

31. Non facies ita Deo tuo : abominationes enim Domini, quas odio habuit, fecerunt in diis suis, quoniam filios suos et filias suas comburunt in igni diis suis.

32. Omne verbum quod ego mando vobis hodie, hoc observabis facere : non adjicies ad illud, neque auferes ab eo.

CAPUT XIII.

1. Si autem surrexerit in te propheta seu somnians somnium, et dederit tibi signum vel prodigium,

2. et venerit signum sive prodigium quod locutus est ad te, dicens : Eamus et serviamus diis aliis, quos nescistis,

3. non audietis verba prophetae illius vel somniantis somnium illud, quoniam tentat Dominus tuus vos, scire an diligatis Deum vestrum ex toto cordo vestro et ex tota anima vestra.

4. Post Dominum Deum vestrum ambulabit, et hunc timebit, et vocem ejus audiet, et ei apponemini.

5. Et propheta ille vel somnium somnians ille moriatur : locutus est enim ut faceret te errare a Domino Deo tuo qui eduxit te de terra Aegypti, qui redemit te de domo servitutis, ut expelleret te de via quam mandavit tibi Dominus Deus tuus ambulare in ea, et delebit malum ex vobis ipsis.

6. Si autem hortatus te fuerit frater tuus ex patre tuo vel ex matre tua, vel filius tuus vel filia, vel uxor tua quae in sinu tuo, vel amicus aequalis animae tuae, clanculum dicens : Eamus et serviamus diis aliis, quos non nosti tu et patres tui,

7. ex diis gentium quae in circuitu vestro, quae propinquae sunt tibi vel quae procul absunt a te, ab extremo terrae usque ad extremum terrae,

8. non consenties ei neque exaudies eum, neque parces oculus tuus super eum, non desiderabis super eum neque leges eum.

9. Annuntians annuntiabis de eo, et manus tuae erunt super eum in primis ad occidendum illum, et manus populi totius in postremo.

10. Et lapidabunt eum in lapidibus, et morietur, quoniam quaesivit avertere te a Domino Deo tuo qui eduxit te de terra Aegypti, de domo servitutis.

11. Et omnis Israel audiens timebit, et non adjiciet facere ultra juxta verbum malum istud in vobis.

12. Ἐὰν δὲ ἀκούσῃς ἐν μιᾷ τῶν πόλεών σου, ὃν Κύριος ὁ Θεός σου δίδωσά σοι κατοικεῖν σε ἐκεῖ, λεγόντων·

13. Ἐξήλθοσαν ἄνδρες παράνομοι ἐξ ὑμῶν, καὶ ἀπέστησαν πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν αὐτῶν, λέγοντες· Πορευθῶμεν καὶ λατρεύσωμεν θεοῖς ἑτέροις, οὓς οὐκ ᾔδειτε,

14. καὶ ἐτάσεις καὶ ἐρωτήσεις, καὶ ἐρευνήσεις σφόδρα, καὶ ἰδοὺ ἀληθὲς σαφῶς ὁ λόγος, γεγίνηται τὸ βδελύγμα τοῦτο ἐν ὑμῖν·

15. ἀναιρῶν ἀνελείς πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐν τῇ γῇ ἐκείνῃ ἐν φόνῳ μαχαίρας, ἀναθέματι ἀναθεματίζετε αὐτήν, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῇ.

16. Καὶ πάντα τὰ σκῦλα αὐτῆς συνάξεις εἰς τὰς διόδους αὐτῆς, καὶ ἐμπρήσεις τὴν πόλιν ἐν πυρὶ, καὶ πάντα τὰ σκῦλα αὐτῆς πανδημεὶ ἐναντίον Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου· καὶ ἔσται ἀοίκητος εἰς τὸν αἰῶνα, οὐκ ἀνοικοδομηθήσεται ἔτι.

17. Καὶ οὐ προσκολληθήσεται οὐδὲν ἀπὸ τοῦ ἀναθέματος ἐν τῇ χειρὶ σου, ἵνα ἀποστραφῇ Κύριος ἀπὸ θυμοῦ τῆς ὀργῆς αὐτοῦ, καὶ δώσῃ σοι εἰλεος, καὶ ἐλεῆσῃ σε, καὶ πληθύνῃ σε, ὅν τρόπον ὡμοσε τοῖς πατράσι σου·

18. Ἐὰν ἀκούσῃς τῆς φωνῆς Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, φυλάσσειν τὰς ἐντολάς αὐτοῦ ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον, ποιεῖν τὸ καλὸν καὶ τὸ ἀρεστὸν ἐναντίον Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ'.

1. Υἱοὶ ἔστε Κυρίου τοῦ Θεοῦ ὑμῶν, οὐκ ἐπιθήσετε φαλάκρωμα ἀναμέσον τῶν ὀφθαλμῶν ὑμῶν ἐπὶ νεκρῷ·

2. ὅτι λαὸς ἅγιος εἶ Κύριῳ τῷ Θεῷ σου, καὶ σε ἐξελέξατο Κύριος ὁ Θεός σου, γενέσθαι σε λαὸν αὐτῷ περιούσιον ἀπὸ πάντων τῶν ἔθνῶν τῶν ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς.

3. Οὐ φάγεσθε πᾶν βδελύγμα.

4. Ταῦτα κτήνη ἃ φάγεσθε· μόσχον ἐκ βοῶν, καὶ ἀμνὸν ἐκ προβάτων, καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν.

5. Ἐλαφρον, καὶ ὀρκαῖα, καὶ πύγαργον, ὄρυγα, καὶ καμηλοπάρδαλιν.

6. Ἢ ἄν κτῆνος διχηλοῦν ὀπλὴν, καὶ ὀνυχιστῆρας ὀνυχίζον δύο γηλῶν, καὶ ἀνάγον μηρυκισμόν ἐν τοῖς κτήνεσι, ταῦτα φάγεσθε.

7. Καὶ ταῦτα οὐ φάγεσθε ἀπὸ τῶν ἀναγόντων μηρυκισμόν, καὶ ἀπὸ τῶν διχηλούντων τὰς ὀπλάς, καὶ ὀνυχίζόντων ὀνυχιστῆρας τὸν κάμηλον, καὶ δασύποδα, καὶ χοιρογρύλλιον, ὅτι ἀνάγουσι μηρυκισμόν, καὶ ὀπλὴν οὐ διχηλοῦσιν, ἀκάθαρτα ταῦτα ὑμῖν ἔστι.

8. Καὶ τὸν ὄν, ὅτι διχηλεῖ ὀπλὴν τοῦτο, καὶ ὀνυχίζει ὀνυχιστῆρας ὀπλῆς, καὶ τοῦτο μηρυκισμόν οὐ μηρυκᾶται, ἀκάθαρτον τοῦτο ὑμῖν ἀπὸ τῶν κρεῶν αὐτῶν οὐ φάγεσθε, τῶν θνησιμαίων αὐτῶν οὐχ ἄψετε.

9. Καὶ ταῦτα φάγεσθε ἀπὸ πάντων τῶν ἐν τῷ ὕδατι, πάντα ὅσα ἔστιν ἐν αὐτοῖς πτερυγία καὶ λεπίδες, φάγεσθε.

10. Καὶ πάντα ὅσα οὐκ ἔστιν αὐτοῖς πτερυγία καὶ λεπίδες, οὐ φάγεσθε· ἀκάθαρτα ὑμῖν ἔστιν.

11. Ἢ ἄν ὄρνειον καθαρὸν φάγεσθε.

12. Καὶ ταῦτα οὐ φάγεσθε ἀπ' αὐτῶν· τὸν αἶτον, καὶ τὸν γρύπα, καὶ τὸν ἀλιχίστον,

12. Si autem audieris in una civitatum tuarum, quas Dominus Deus tuus dat tibi habitare te illic, dicentes :

13. Exierunt viri iniqui ex vobis, et averterunt omnes habitantes terram eorum, dicentes : Eamus et serviamus diis aliis, quos non nostis,

14. et examinabis et interrogabis, et investigabis valde, et ecce verus manifesto sermo, facta est abominatio haec in vobis :

15. interficiens interficies omnes habitantes in terra illa in caede gladii, anathemate anathemabitis eam, et omnia quae in ea.

16. Et omnia spolia ejus congregabis in plateas ejus, et incendes civitatem in igni, et omnia spolia ejus penitus ante Dominum Deum tuum : et erit inhabitabilis in saeculum, non reaedificabitur ultra.

17. Et non adharebit quicquam de anathemate in manu tua, ut avertatur Dominus a furore irae suae, et det tibi misericordiam, et misereatur tui, et multiplicet te quemadmodum juravit patribus tuis :

18. si audieris vocem Domini Dei tui, custodiendo mandata ejus quaecumque ego mando tibi hodie, faciendo quod bonum et placitum ante Dominum Deum tuum.

CAPUT XIV.

1. Filii estote Domini Dei vestri, non imponetis calvitium inter medium oculorum vestrorum super mortuum :

2. quoniam populus sanctus es Domino Deo tuo, et te elegit Dominus Deus tuus, ut sis populus ei peculiaris ex omnibus gentibus quae super faciem terrae.

3. Non comedetis omnem abominationem.

4. Haec sunt pecora quae comedetis : vitulum ex bobus, et agnum ex ovibus, et haedum ex capris.

5. Cervum, et capream, et pygargum, orygem, et canem leopardum.

6. Omne pecus dississam habens ungulam, et findens fissuram duarum ungularum, et reducens ruminationem in pecoribus, haec comedetis.

7. Et haec non comedetis ex reducentibus ruminationem, et ex dissidentibus ungulam, et dividantibus ungues : camelum, et leporem, et charogryllum, quia reducunt ruminationem, et ungulam non dissident, immunda haec vobis sunt.

8. Et suem, quoniam dissindit ungulam hoc, et dividit ungues ungulae, et ruminationem hoc non ruminat, immundum hoc vobis : de carnibus eorum non comedetis, morticina eorum non tangetis.

9. Et haec edetis de omnibus quae in aqua, omnia quibus sunt in eis pennulae et squamae, comedetis.

10. Et omnia quibus non sunt eis pennulae et squamae, non comedetis : immunda vobis sunt.

11. Omnem avem mundam comedetis.

12. Et haec non edetis ex eis : aquilam, et gryphem, et halixetum,

13. καὶ τὸν γύπα, καὶ τὸν ἱκτινον, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῶ.
 (*) 15. καὶ στρουθὸν, καὶ γλαῦκα, καὶ λᾶρον,
 16. καὶ ἑρωδιὸν, καὶ κύκνον, καὶ ἴβιν,
 17. καὶ καταράκτην, καὶ ἱέρακα, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῶ,
 καὶ ἐποπα, καὶ νυκτικόρακα,

18. καὶ πελαγαῖα, καὶ χαραδρίων, καὶ τὰ ὅμοια
 αὐτῶ, καὶ πορφυρίωνα, καὶ νυκτερίδα.

19. Πάντα τὰ ἑρπετὰ τῶν πετεινῶν ἀκάθαρτά ἐστιν
 ὑμῖν· οὐ φάγεσθε ἀπ' αὐτῶν.

20. Πᾶν πετεινὸν καθαρὸν φάγεσθε.

21. Πᾶν θνησιμαῖον οὐ φάγεσθε· τῷ παρόντι τῷ ἐν
 ταῖς πόλεσί σου δοθήσεται καὶ φάγεται, ἢ ἀποδώσῃ τῷ
 ἀλλοτρίῳ, ὅτι λαὸς ἅγιος εἰ Κύριῳ τῷ Θεῷ σου. Οὐχ
 ἐφήσεις ἀρνα ἐν γάλακτι μητρὸς αὐτοῦ.

22. Δεκάτην ἀποδεκατώσεις παντὸς γεννήματος τοῦ
 σπέρματός σου, τὸ γέννημα τοῦ ἀγροῦ σου ἐνιαυτὸν
 κατ' ἐνιαυτόν.

23. Καὶ φαγῇ αὐτὸ ἐν τῷ τόπῳ ὃ ἐὰν ἐκλέγῃται Κύ-
 ριος ὁ Θεός σου, ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ.
 Οἴσεται τὰ ἐπιδέκτα τοῦ αἵτου σου, καὶ τοῦ οἴνου σου,
 καὶ τοῦ ἐλαίου σου, τὰ πρωτότοκα τῶν βοῶν σου καὶ
 τῶν προβάτων σου, ἵνα μάθῃς φοβεῖσθαι Κύριον τὸν
 Θεόν σου πάσας τὰς ἡμέρας.

24. Ἐὰν δὲ μακρὰν γένῃται ἡ ὁδὸς ἀπὸ σοῦ, καὶ μὴ
 δύνη ἀναφέρειν αὐτὰ, ὅτι μακρὰν ἀπὸ σοῦ ὁ τόπος ὃν
 ἂν ἐκλέγῃται Κύριος ὁ Θεός σου, ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα
 αὐτοῦ ἐκεῖ, ὅτι εὐλογήσῃ σε Κύριος ὁ Θεός σου,

25. καὶ ἀποδώσῃ αὐτὰ ἀργυρίου, καὶ λήψῃ τὸ ἀρ-
 γύριον ἐν ταῖς χερσὶ σου, καὶ πορεύσῃ εἰς τὸν τόπον
 ὃν ἂν ἐκλέγῃται Κύριος ὁ Θεός σου αὐτόν.

26. Καὶ δώσεις ἀργύριον ἐπὶ παντὸς οὗ ἂν ἐπιθυμῇ
 ἡ ψυχὴ σου, ἐπὶ βοσίν ἢ ἐπὶ προβάτοις, ἢ ἐπ' οἴνῳ, ἢ
 ἐπὶ σίκερα, ἢ ἐπὶ παντὸς οὗ ἂν ἐπιθυμῇ ἡ ψυχὴ σου,
 καὶ φαγῇ ἐκεῖ ἐναντίον Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, καὶ εὖ-
 φρανθήσῃ σὺ καὶ ὁ οἶκός σου,

27. καὶ ὁ Λευίτης ὁ ἐν ταῖς πόλεσί σου, ὅτι οὐκ
 ἔστιν αὐτῷ μερὶς οὐδὲ κλῆρος μετὰ σοῦ.

28. Μετὰ τρία ἔτη ἐξοίσεις πᾶν τὸ ἐπιδέκτον τῶν
 γεννημάτων σου, ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐκείνῳ θήσεις αὐτὸ ἐν
 ταῖς πόλεσί σου,

29. καὶ ἐλεύσεται ὁ Λευίτης, ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτῷ
 μερὶς οὐδὲ κλῆρος μετὰ σοῦ, καὶ ὁ προσήλυτος καὶ ὁ
 ὀρφανὸς καὶ ἡ χήρᾴ ἢ ἐν ταῖς πόλεσί σου, καὶ φάγον-
 ται καὶ ἐμπλησθήσονται, ἵνα εὐλογήσῃ σε Κύριος ὁ
 Θεός σου ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις οἷς ἐὰν ποιῇς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ'.

1. Δε' ἐπὶ ἑπτὰ ἔτην ποιήσεις ἄφεσιν,

2. καὶ οὕτω τὸ πρόσταγμα τῆς ἀφέσεως Ἀφήσεις
 πᾶν χρέος ἰδίων, ὃ ὀφείλει σοι ὁ πλησίον, καὶ τὸν ἀδελ-
 φόν σου οὐκ ἀπαιτήσεις· ἐπικέκληται γὰρ ἄφεσις Κυρίῳ
 τῷ Θεῷ σου.

3. Τὸν ἀλλότριον ἀπαιτήσεις ὅσα ἐὰν ᾖ σοι παρ'
 αὐτῷ, τῷ δὲ ἀδελφῷ σου ἀφεσιν ποιήσεις τοῦ χρέους σου·

4. ὅτι οὐκ ἔσται ἐν σοὶ ἐνδεής, ὅτι εὐλογῶν εὐλογήσει
 σε Κύριος ὁ Θεός σου ἐν τῇ γῇ ἣν Κύριος ὁ Θεός σου
 ὀϊδωσί σοι ἐν κλήρῳ κατακληρονομεῖν σε αὐτήν.

(*) 14. Καὶ πάντα κόρακα, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῶ. (Alex.)

13. et vulturem, et milvium, et similia ei,

15. et struthion, et noctuam, et larum,

16. et herodium, et cycnum, et ibin,

17. et mergulum, et accipitrem, et similia ei, et upopam,
 et nycticoracem,

18. et pelecancem, et charandrium, et similia ei, et por-
 phyriionem, et noctuam.

19. Omnia reptilia volatiliu immunda sunt vobis : non
 comedetis de eis.

20. Omne volatile mundum comedetis.

21. Omne morticinum non comedetis : incolae qui in ci-
 vitatibus tuis dabitur et comedet, aut vendes alieno, quo-
 niam populus sanctus es Domino Deo tuo. Non coques agnum
 in lacte matris ejus.

22. Decimam decimabis omnis geniminis seminis tui, ge-
 nimen agri tui annum per annum.

23. Et comedes illud in loco quemcumque elegerit Dominus
 Deus tuus, ut invocetur nomen ejus ibi. Feretis decimatio-
 nes frumenti tui, et vini tui, et olei tui, primogenita boum
 tuorum et ovium tuarum, ut discas timere Dominum Deum
 tuum omnibus diebus.

24. Si autem longo fuerit via a te, et non potueris offerre
 ea, quia longe a te locus quemcumque elegerit Dominus Deus
 tuus, ut invocetur nomen ejus ibi, quia benedicet te Domi-
 nus Deus tuus,

25. et vendes ea argento, et sumes argentum in manibus
 tuis, et ibis ad locum quemcumque elegerit Dominus Deus
 tuus illum :

26. Et dabis argentum in omni quodcumque concupierit
 anima tua, in bobus aut in ovibus, aut in vino aut in sicera,
 aut in omni quodcumque concupierit anima tua, et come-
 des ibi ante Dominum Deum tuum, et laetaberis tu et domus
 tua,

27. et Levita qui est in civitatibus tuis, quia non est ei
 pars neque sors tecum.

28. Post tres annos produces omnem decimam fructuum
 tuorum, in anno illo pones illud in civitatibus tuis,

29. et veniet Levita, quia non est ei pars nec sors tecum,
 et advena et pupillus et vidua quae in civitatibus tuis, et
 manducabunt et saturabuntur, ut benedicat te Dominus
 Deus tuus in omnibus operibus quaecumque feceris

CAPUT XV.

1. Per septem annos facies remissionem,

2. et sic constitutio remissionis : Remittes omne debitum
 proprium, quod debet tibi proximus, et a fratre tuo non re-
 petes : invocata enim est remissio Domino Deo tuo.

3. Ab alieno repetes quaecumque fuerint tibi ab eo, fratri
 autem tuo remissionem facies debiti tui :

4. quia non erit in te egenus, quia benedicens benedicet
 te Dominus Deus tuus in terra quam Dominus Deus tuus dat
 tibi in sorte ut haeredites eam.

14. Et omnem corvum, et similia ei.

6. Ἐὰν δὲ ἀκοῇ ἐξακούσητε τῆς φωνῆς Κυρίου τοῦ Θεοῦ ὑμῶν, φυλάσσειν καὶ ποιεῖν πάσας τὰς ἐντολάς ταύτας ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαι σοὶ σήμερον, ὅτι Κύριος ὁ Θεός σου εὐλόγησέ σε ἐν τρόπῳ ἐλάλησέ σοι,

6. καὶ δανιεῖς ἔθνεσι πολλοῖς, σὺ δὲ οὐ δανιεῖς, καὶ ἄρξεις ἐθνῶν πολλῶν, σὺ δὲ οὐκ ἄρξουσιν.

7. Ἐὰν δὲ γένηται ἐν σοὶ ἐνδεὴς ἐκ τῶν ἀδελφῶν σου ἐν μιᾷ τῶν πόλεων σου ἐν τῇ γῇ ἣν Κύριος ὁ Θεός σου δίδωσί σοι, οὐκ ἀκροτέρξεις τὴν καρδίαν σου, οὐδ' οὐ μὴ συσφίξεις τὴν χεῖρά σου ἀπὸ τοῦ ἀδελφοῦ σου τοῦ ἐπιδομένου.

8. Ἀνοίγων ἀνοίξεις τὰς χεῖράς σου αὐτῷ, καὶ δάνειον δανιεῖς αὐτῷ ὅσον ἐπιδέεται, καθότι ἐνδεεῖται.

9. Πρόσεχε σεαυτῷ μὴ γένηται ῥῆμα κρυπτόν ἐν τῇ καρδίᾳ σου ἀνόμημα, λέγων· Ἐγγίζει τὸ ἔτος τὸ ἔβδομον, ἔτος τῆς ἀφέσεως, καὶ πονηρεύεται ὁ ὀφθαλμός σου τῷ ἀδελφῷ σου τῷ ἐπιδομένῳ, καὶ οὐ δώσεις αὐτῷ, καὶ καταβήσεται κατὰ σοῦ πρὸς Κύριον, καὶ ἔσται ἐν σοὶ ἁμαρτία μεγάλη.

10. Διδούς δώσεις αὐτῷ, καὶ δάνειον δανιεῖς αὐτῷ ὅσον ἐπιδέεται, καθότι ἐνδεεῖται· καὶ οὐ λυπηθήσῃ τῇ καρδίᾳ σου, διδόντος σου αὐτῷ, ὅτι διὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο εὐλογήσει σε Κύριος ὁ Θεός σου ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις, καὶ ἐν πᾶσιν οὓς ἂν ἐπιβάλῃς τὴν χεῖρά σου.

11. Οὐ γὰρ μὴ ἐκλίπῃ ἐνδεὴς ἀπὸ τῆς γῆς σου διὰ τοῦτο ἐγὼ σοὶ ἐντέλλομαι ποιεῖν τὸ ῥῆμα τοῦτο, λέγων· Ἀνοίγων ἀνοίξεις τὰς χεῖράς σου τῷ ἀδελφῷ σου τῷ πέννι καὶ τῷ ἐπιδομένῳ τῷ ἐπὶ τῆς γῆς σου.

12. Ἐὰν δὲ πρὸς σοὶ ὁ ἀδελφός σου ὁ Ἑβραῖος, ἢ Ἑβραία, δουλεύσει σοὶ ἕξ ἔτη, καὶ τῷ ἔβδομῳ ἐξαποστελεῖς αὐτὸν ἐλεύθερον ἀπὸ σοῦ.

13. Ὅταν δὲ ἐξαποστέλλῃς αὐτὸν ἐλεύθερον ἀπὸ σοῦ, οὐκ ἐξαποστελεῖς αὐτὸν κενόν·

14. Ἐφόδιον ἐφοδιάσεις αὐτὸν ἀπὸ τῶν προβάτων σου, καὶ ἀπὸ τοῦ σίτου σου, καὶ ἀπὸ τοῦ οἴνου σου· καθὰ εὐλόγησέ σε Κύριος ὁ Θεός σου, δώσεις αὐτῷ.

15. Καὶ μνησθήσῃ ὅτι οἰκέτης ἦσθ ἐν γῇ Αἰγύπτου, καὶ ἐλυτρώσατό σε Κύριος ὁ Θεός σου ἐκείθεν· διὰ τοῦτο ἐγὼ σοὶ ἐντέλλομαι ποιεῖν τὸ ῥῆμα τοῦτο.

16. Ἐὰν δὲ λέγῃ πρὸς σέ· Οὐκ ἐξελεύσομαι ἀπὸ σοῦ, ὅτι ἡγάπηκέ σε καὶ τὴν οἰκίαν σου, ὅτι εὖ ἔστιν αὐτῷ παρὰ σοί·

17. καὶ λήψῃ τὸ ὀπήτιον, καὶ τρυπήσεις τὸ ὠτίον αὐτοῦ πρὸς τὴν θύραν, καὶ ἔσται σοὶ οἰκέτης εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ τὴν παιδεία σου ὡσαύτως ποιήσεις.

18. Οὐ σκληρὸν ἔσται ἐναντὶν σοῦ ἐξαποστελλομένων αὐτῶν ἐλευθέρων ἀπὸ σοῦ, ὅτι ἐπέτειον μισθὸν τοῦ μισθωτοῦ ἐδούλευσέ σοι ἕξ ἔτη, καὶ εὐλόγησέ σε Κύριος ὁ Θεός σου ἐν πᾶσιν οἷς ἔὰν ποιῇς.

19. Πᾶν πρωτότοκον δ' ἐὰν τεχθῇ ἐν ταῖς βουσί σου καὶ ἐν τοῖς προβάτοις σου, τὰ ἀρσενικά ἁγιάσεις Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου. Οὐκ ἐργᾷ ἐν τῷ πρωτότοκῳ μὸσχω σου, καὶ οὐ μὴ κείρης τὰ πρωτότοκα τῶν προβάτων σου.

20. Ἐναντι Κυρίου φαγῇ αὐτὸ ἐνιαυτὸν ἕξ ἐνιαυτοῦ ἐν τῷ τόπῳ ᾧ ἐὰν ἐκλέγῃται Κύριος ὁ Θεός σου, σὺ καὶ ὁ οἶκός σου.

21. Ἐὰν δὲ ᾖ ἐν αὐτῷ μῶμος, χωλὸν ἢ τυφλόν, μῶμον πονηρὸν, οὐ θύσεις αὐτὸ Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου.

22. Ἐν ταῖς πόλεσί σου φαγῇ αὐτὸ, ὁ ἀκάθαρτος ἐν σοὶ καὶ ὁ καθαρὸς, ὡσαύτως ἐδεται ὡς βορραὶ αἱ ἑλκρον.

5. Si autem auditu exaudieritis vocem Domini Dei vestri, custodiendo et faciendo omnia mandata haec quaecumque ego mando tibi hodie, quoniam Dominus Deus tuus benedixit te quemadmodum locutus est tibi,

6. et fenerabis gentibus multis, tu autem mutuum non accipies, et principaberis gentium multarum, tui autem non principabuntur.

7. Si autem fuerit in te egenus ex fratribus tuis in una civitatum tuarum in terra quam Dominus Deus tuus dat tibi, non indurabis cor tuum, neque constringes manum tuam a fratre tuo egente.

8. Aperiens aperies manus tuas ei, et fenus fenerabis ei quantum poscit, secundum quod egebit.

9. Attende tibi ipsi ne fiat verbum occultum in corde tuo iniquitas, dicens: Appropiat annus septimus, annus remissionis, et malignetur oculus tuus in fratrem tuum egeum, et non dabis ei, et exclamabit adversus te ad Dominum, et erit in te peccatum magnum.

10. Dans dabis ei, et fenus fenerabis ei quantum postulat, secundum quod egebit: et non contristaberis corde tuo, dante te ei, quoniam propter verbum hoc benedicet te Dominus Deus tuus in omnibus operibus, et in omnibus quocumque miseris manum tuam.

11. Non enim deerit egenus a terra tua: propter hoc ego tibi mando facere verbum hoc, dicens: Aperiens aperies manus tuas fratri tuo pauperi et postulanti qui super terram tuam.

12. Si autem venundatus fuerit tibi frater tuus Hebraeus, aut Hebraea, serviet tibi sex annis, et septimo dimittes eum liberum a te.

13. Quando autem dimittis eum liberum a te, non dimittes eum vacuum:

14. viaticum suppeditabis ei ex ovibus tuis, et ex frumento tuo, et ex vino tuo: prout benedixit te Dominus Deus tuus, dabis ei.

15. Et recordaberis quia famulus fuisti in terra Aegypti, et redemit te Dominus Deus tuus inde: propter hoc ego tibi mando facere verbum hoc.

16. Si autem dicat ad te: Non exibo a te, quoniam dilexit te et domum tuam, quoniam bene est ei apud te:

17. et accipies subulam, et perforabis auriculam ejus ad januam, et erit tibi famulus in saeculum, et ancillam tuam similiter facies.

18. Non erit durum coram te cum ipsi dimittuntur liberi a te, quoniam annuam mercedem mercenarii servivit tibi sex annos, et benedicet te Dominus Deus tuus in omnibus quaecumque feceris.

19. Omne primogenitum quod natum fuerit in bobus tuis et ovibus tuis, masculina sanctificabis Domino Deo tuo. Non operaberis in primogenito vitulo tuo, neque tondebis primogenita ovium tuarum.

20. Ante Dominum comedes illud annum ex anno in loco quemcumque elegerit Dominus Deus tuus, tu et domus tua.

21. Si autem fuerit in eo vitium, claudum aut circum, vitium malum, non sacrificabis illud Domino Deo tuo.

22. In civitatibus tuis comedes illud, qui immundus in te et mundus, similiter comedet ut capream vel cervum.

23. Πλὴν αἷμα οὐ φάγεσθε, ἐπὶ τὴν γῆν ἐκχεεῖς αὐτὸ ὡς ὕδωρ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΣ'.

1. Φύλαξαι τὸν μῆνα τῶν νέων, καὶ ποιήσεις τὸ πάσχα Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου, ὅτι ἐν τῷ μηνὶ τῶν νέων ἐξῆλθες ἐξ Αἰγύπτου νυκτός.

2. Καὶ θύσεις τὸ πάσχα Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου πρόβατα καὶ βόας ἐν τῷ τόπῳ ᾧ ἐὰν ἐκλέξηται Κύριος ὁ Θεός σου αὐτόν, ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ.

3. Οὐ φαγῇ ἐπ' αὐτοῦ ζύμη. Ἑπτὰ ἡμέρας φαγῇ ἐπ' αὐτοῦ ἄζυμα, ἄρτον κακώσεως, ὅτι ἐν σπουδῇ ἐξῆλθετε ἐξ Αἰγύπτου, ἵνα μνησθῇτε τὴν ἡμέραν τῆς ἐξόδου ὑμῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ὑμῶν.

4. Οὐκ ὀφθῇσεται σοι ζύμη ἐν πᾶσι τοῖς ὁρίοις σου ἑπτὰ ἡμέρας, καὶ οὐ κοιμηθήσεται ἀπὸ τῶν κρεῶν ὧν ἐὰν θύσῃς τὸ ἑσπέρας τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ εἰς τοπρῶν.

5. Οὐ δύνησθι θῦσαι τὸ πάσχα ἐν οὐδεμιᾷ τῶν πόλεων σου ὧν Κύριος ὁ Θεός σου δίδωσί σοι,

6. ἀλλ' ἡ εἰς τὸν τόπον ἐν ᾧ ἐκλέξηται Κύριος ὁ Θεός σου, ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ, θύσεις τὸ πάσχα ἑσπέρας πρὸς δυσμὰς ἡλίου, ἐν τῷ καιρῷ ᾧ ἐξῆλθες ἐξ Αἰγύπτου.

7. Καὶ ἐψήσεις καὶ ὀπτήσεις καὶ φαγῇ ἐν τῷ τόπῳ ὃν ἐὰν ἐκλέξηται Κύριος ὁ Θεός σου αὐτόν· καὶ ἀποστραφήσῃ τοπρῶν, καὶ ἐλεύσῃ εἰς τοὺς οἴκους σου.

8. Ἑξ ἡμέρας φαγῇ ἄζυμα, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐξόδῳ, ἐξόδου ἑορτὴ Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου· οὐ ποιήσεις ἐν αὐτῇ πᾶν ἔργον, πλὴν ὅσα ποιηθήσεται ψυχῇ.

9. Ἑπτὰ ἐβδομάδας ἐξαριθμήσεις σεαυτῷ, ἀρχαμένου σου ὀρέπανον ἐπ' ἀμῆτον ἄρῃ ἐξαριθμῆσαι ἑπτὰ ἐβδομάδας.

10. Καὶ ποιήσεις ἑορτὴν ἐβδομάδων Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου, καθὼς ἡ χεὶρ σου ἰσχύει, ὅσα ἂν δῷ Κύριος ὁ Θεός σου.

11. Καὶ εὐφρανθήσῃ ἐναντίον Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου σὺ καὶ ὁ υἱός σου, καὶ ἡ θυγάτηρ σου, ὁ παῖς σου καὶ ἡ παιδίσκη σου, καὶ ὁ Λεβίτης, καὶ ὁ προσέλυτος, καὶ ὁ ὀρφανός, καὶ ἡ χήρᾳ ἡ οὖσα ἐν ὑμῖν, ἐν τῷ τόπῳ ᾧ ἐὰν ἐκλέξηται Κύριος ὁ Θεός σου αὐτόν, ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ.

12. Καὶ μνησθήσῃ ὅτι οἰκέτης ἐγένου ἐν γῇ Αἰγύπτου, καὶ φυλάξῃ καὶ ποιήσεις τὰς ἐντολάς ταύτας.

13. Ἑορτὴν σκληρῶν ποιήσεις σεαυτῷ ἑπτὰ ἡμέρας ἐν τῇ συναγωγῇ σου ἐκ τῆς ἀλωνῆς σου καὶ ἀπὸ τῆς ληνού σου.

14. Καὶ εὐφρανθήσῃ ἐν τῇ ἑορτῇ σου σὺ καὶ ὁ υἱός σου, καὶ ἡ θυγάτηρ σου, ὁ παῖς σου καὶ ἡ παιδίσκη σου, καὶ ὁ Λεβίτης, καὶ ὁ προσέλυτος, καὶ ὁ ὀρφανός, καὶ ἡ χήρᾳ ἡ οὖσα ἐν ταῖς πόλεσίν σου.

15. Ἑπτὰ ἡμέρας ἑορτάσεις Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου ἐν τῷ τόπῳ ᾧ ἐὰν ἐκλέξηται Κύριος ὁ Θεός σου αὐτόν· ἐὰν δὲ εὐλογῇ σε Κύριος ὁ Θεός σου ἐν πᾶσι γεννήμασί σου, καὶ ἐν παντὶ ἔργῳ τῶν χειρῶν σου, καὶ ἔσῃ εὐφραινόμενος.

16. Τρεῖς καιροὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ὀφθῇσεται πᾶν ἄρσενικόν σου ἐναντίον Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου ἐν τῷ τόπῳ

23. Tantummodo sanguinem non comedetis, in terram effundes eum sicut aquam.

CAPUT XVI.

1. Observa mensem novorum, et facies pascha Domino Deo tuo, quoniam in mense novorum existi de Aegypto nocte.

2. Et immolabis pascha Domino Deo tuo oves et boves in loco quem elegerit Dominus Deus tuus, ut invocetur nomen ejus ibi.

3. Non comedes fermentum super illud. Septem diebus comedes super illud azyma, panem afflictionis, quoniam in festinatione existis de Aegypto, ut recordemini diem exitus vestri de terra Aegypti omnibus diebus vitae vestrae.

4. Non apparebit tibi fermentum in omnibus finibus tuis septem dies, et non dormiet de carnibus de quibus immolaveris vesperi die primo usque in mane.

5. Non poteris immolare pascha in ulla civitatum tuarum quas Dominus Deus tuus dat tibi,

6. sed in loco quem elegerit Dominus Deus tuus, ut invocetur nomen ejus ibi, immolabis pascha vesperi ad occasum solis, in tempore quo existi de Aegypto.

7. Et coques et assabis et comedes in loco quem elegerit Dominus tuus eum : bi convertes te mane, et venies ad domos tuas.

8. Sex diebus comedes azyma, et die septima exodium solemnitas Domino Deo tuo : non facies in ea omne opus, praeter ea quae fient animae.

9. Septem septimanas dinumerabis tibi ipsi, inchoante te falcem in messem incipies numerare septem septimanas.

10. Et facies diem festum septimanarum Domino Deo tuo, prout valet manus tua, quaecumque dederit Dominus Deus tuus.

11. Et epulaberis ante Dominum Deum tuum tu et filius tuus, et filia tua, puer tuus et ancilla, et Levita, et proselytus, et pupillus, et vidua quae est in vobis, in loco quem elegerit Dominus tuus eum, ut invocetur nomen ipsius ibi.

12. Et recordaberis quia famulus fuisti in terra Aegypto, et custodies et facies mandata haec.

13. Solemnitatem tabernaculorum facies tibi septem diebus cum tu collegeris ex area tua et ex torculari tuo.

14. Et letaberis in solemnitate tua tu et filius tuus, et filia tua, puer tuus et ancilla tua, et Levita, et proselytus, et pupillus, et vidua quae est in civitatibus tuis.

15. Septem diebus festivitatem celebrabis Domino Deo tuo in loco quem elegerit Dominus Deus tuus sibi : si autem benedixerit te Dominus Deus tuus in omnibus fructibus tuis, et in omni opere manuum tuarum, et eris letans.

16. Tribus temporibus anni apparebit omne masculinum tuum ante Dominum Deum tuum in loco quem elegerit eum

ὃ ἐὰν ἐκλέξηται αὐτὸν Κύριος, ἐν τῇ ἑορτῇ τῶν ἀζύμων, καὶ ἐν τῇ ἑορτῇ τῶν ἑβδομάδων, καὶ ἐν τῇ ἑορτῇ τῆς σκηνοπηγίας· οὐκ ὀφθήσῃ ἐνώπιον Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου κενός·

17. ἕκαστος κατὰ δύναμιν τῶν χειρῶν ὑμῶν, κατὰ τὴν εὐλογίαν Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου ἣν ἔδωκε σοι.

18. Κριτὰς καὶ γραμματοὺς αἰσθάνσεις ποιήσεις σεαυτῷ ἐν ταῖς πόλεσίν σου, αἵς Κύριος ὁ Θεός σου δίδωσί σοι κατὰ φυλάς, καὶ κρίνουσι τὸν λαὸν κρίσιν δικαίαν.

19. Οὐκ ἐκκλινούσι κρίσιν, οὐδὲ ἐπιγνώσκονται πρόσωπον, οὐδὲ λήψονται ὄψρον· τὰ γὰρ ὄψρα ἀποτυφλοῖ ὀφθαλμοὺς σοφῶν, καὶ ἐξίρει λόγους δικαίων.

20. Δικαίως τὸ δίκαιον διώξῃ, ἵνα ζῆτε, καὶ εἰσελθόντες κληρονομήσητε τὴν γῆν ἣν Κύριος ὁ Θεός σου δίδωσί σοι.

21. Οὐ φυτεύσεις σεαυτῷ ἄλσος· πᾶν ξύλον παρὰ τὸ θυσιαστήριον τοῦ Θεοῦ σου οὐ ποιήσεις σεαυτῷ.

22. Οὐ στήσεις σεαυτῷ στήλην, ἣ ἐμίσησε Κύριος ὁ Θεός σου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΖ'.

1. Οὐ θύσεις Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου μόσχον ἢ πρόβατον ἐν ᾧ ἐστὶν ἐν αὐτῷ μῶμος, πᾶν ῥῆμα πονηρὸν, ὅτι βδελύγμα Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου ἐστίν.

2. Ἐὰν δὲ εὑρεθῇ ἐν μιᾷ τῶν πόλεων σου, ᾧν Κύριος ὁ Θεός σου δίδωσί σοι, ἀνὴρ ἢ γυνὴ ὃς ποιήσει τὸ πονηρὸν ἐναντίον Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, παρελθεῖν τὴν διαθήκην αὐτοῦ,

3. καὶ ἐλθόντες λατρεύσωσι θεοῖς ἑτέροις, καὶ προσκυνήσωσιν αὐτοῖς, τῷ ἥλιῳ ἢ τῇ σελήνῃ, ἢ παντὶ τῶν ἐκ τοῦ κόσμου τοῦ οὐρανοῦ, ἃ οὐ προσέταξέ σοι,

4. καὶ ἀναγγελεῖ σοι καὶ ἐκζητήσης σφόδρα, καὶ ἰδοὺ ἀληθῶς γέγονε τὸ ῥῆμα, γεγένηται τὸ βδελύγμα τοῦτο ἐν Ἰσραὴλ,

5. καὶ ἐξάξεις τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, ἢ τὴν γυναῖκα ἐκείνην, καὶ λιθοβολήσετε αὐτοὺς ἐν λίθοις, καὶ τελευτήσουσιν.

6. Ἐπὶ δυοῖς μάρτυσιν ἢ ἐπὶ τρισὶ μάρτυσιν ἀποθάνειται· ὁ ἀποθνήσκων οὐκ ἀποθάνειται ἐφ' ἑνὶ μάρτυρι.

7. Καὶ ἡ χεὶρ τῶν μαρτύρων ἔσται ἐπ' αὐτῷ ἐν πρώτοις θανατῶσαι αὐτόν, καὶ ἡ χεὶρ τοῦ λαοῦ ἐπ' ἐσχάτων· καὶ ἐξαρεῖς τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν.

8. Ἐὰν δὲ ἀδυνατήσῃ ἀπὸ σοῦ ῥῆμα ἐν κρίσει ἀναμέσον αἵμα αἵματος, καὶ ἀναμέσον κρίσις κρίσεως, καὶ ἀναμέσον ἀρῇ ἀφῆς, καὶ ἀναμέσον ἀντιλογία ἀντιλογίας, ῥήματα κρίσεως ἐν ταῖς πόλεσιν ὑμῶν, καὶ ἀναστὰς ἀναβήσῃ εἰς τὸν τόπον ὃν ἂν ἐκλέξηται Κύριος ὁ Θεός σου ἐκεῖ,

9. καὶ ἐλεύσῃ πρὸς τοὺς ἱερεῖς τοὺς Λευίτας καὶ πρὸς τὸν κριτὴν ὃς ἂν γένηται ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ ἐκζητήσαντες ἀναγγελοῦσί σοι τὴν κρίσιν,

10. καὶ ποιήσεις κατὰ τὸ πρᾶγμα ὃ ἂν ἀναγγελοῦσί σοι ἐκ τοῦ τύπου οὗ ἐὰν ἐκλέξηται Κύριος ὁ Θεός σου, καὶ φυλάξῃ ποιῆσαι πάντα ὅσα ἂν νομοθετηθῇ σοι.

11. Κατὰ τὸν νόμον καὶ κατὰ τὴν κρίσιν ἣν ἂν εἴπωσί σοι, ποιήσεις· οὐκ ἐκκλινεῖς ἀπὸ τοῦ ῥήματος οὗ ἐὰν ἀναγγελοῦσί σοι δεξιὰ οὐδὲ ἀριστερά.

12. Καὶ ὁ ἄνθρωπος ὃς ἐὰν ποιήσῃ ἐν ὑπερηφανίᾳ, ὥστε μὴ ὑπακοῦσαι τοῦ ἱερέως τοῦ παρεστηκότος λει-

Dominus, in solemnitate azymorum, et in solemnitate septimanarum, et in solemnitate scenopegiae: non apparebis coram Domino Deo tuo vacuus:

17. unusquisque secundum facultatem manuum vestrarum, secundum benedictionem Domini Dei tui quam dedit tibi.

18. Judices et magistros facies tibi in civitatibus tuis, quas Dominus Deus tuus dat tibi secundum tribus, et judicabunt populum iudicium justum.

19. Non declinabunt iudicium, neque agnoscent personam, neque accipient donum: dona enim excercant oculos sapientum, et auferunt verba justorum.

20. Juste quod justum est persequeris, ut veritatis, et ingressi haereditetis terram quam Dominus Deus tuus dat tibi.

21. Non plantabis tibi ipsi lucum: omne lignum apud altare Domini Dei tui non facies tibi.

22. Non statues tibi statuam, quae odit Dominus Deus tuus.

CAPUT XVII.

1. Non immolabis Domino Deo tuo vitulum vel ovem in quo est in ipso vitium, omne verbum malum, quoniam abominatio Domino Deo tuo est.

2. Si autem inventus fuerit in una civitatum tuarum, quas Dominus Deus tuus dat tibi, vir aut mulier qui faciet malum ante Dominum Deum tuum, transgrediendo testamentum ejus,

3. et euntes servierint diis aliis, et adoraverint eos, solem vel lunam, vel quodcumque eorum quae sunt ex ornatu caeli, quae non praecepit tibi,

4. et annuntiatum fuerit tibi et exquisieris valde, et ecce vere factum est verbum, facta est abominatio haec in Israel,

5. et educes hominem illum, aut mulierem illam, et lapidabitis eos in lapidibus, et morientur.

6. In duobus testibus vel in tribus testibus morientur: qui moritur non morietur in uno teste.

7. Et manus testium erit super eum in primis ad interficiendum eum, et manus populi in novissimis: et auferes malum ex vobis ipsis.

8. Si autem impossibile fuerit a te verbum in iudicio inter sanguinem a sanguine, et inter iudicium a iudicio, et inter tactum a tactu, et inter controversiam a controversia, verba iudicii in civitatibus vestris, et surgens ascendes ad locum quem elegerit Dominus Deus tuus illuc,

9. et venies ad sacerdotes Levitas et ad iudicem qui fuerit in diebus illis, et exquirentes annuntiabunt tibi iudicium,

10. et facies secundum rem quaecumque annuntiaverint tibi de loco quem elegerit Dominus Deus tuus, et observabis facere omnia quaecumque sancita fuerint tibi.

11. Secundum legem et secundum iudicium quodcumque dixerint tibi, facies: non declinabis a verbo quod annuntiaverint tibi ad dextram neque ad sinistram.

12. Et homo quicumque fecerit in superbia, ut non obediat sacerdoti assistenti ministrare in nomine Domini Dei

τουργεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, ἢ τοῦ χριτοῦ ὃς ἂν ᾦ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ ἀποθάνειται ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, καὶ ἐξαρεῖς τὸν πονηρὸν ἐξ Ἰσραὴλ.

13. Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀκούσας φοβηθήσεται, καὶ οὐκ ἀσεβήσῃ ἐτι.

14. Ἐὰν δὲ εἰέλθῃς εἰς τὴν γῆν ἣν Κύριος ὁ Θεός σου δίδωσί σοι, καὶ κληρονομήσῃς αὐτήν, καὶ κατοικήσῃς ἐπ' αὐτήν, καὶ εἴπῃς· Καταστήσω ἐπ' ἐμαυτὸν ἄρχοντα, καθὼς καὶ τὰ λοιπὰ ἔθνη τὰ κύκλῳ μου,

15. καθιστῶν καταστήσεις ἐπὶ σεαυτὸν ἄρχοντα, ὃν ἂν ἐκλέγῃται Κύριος ὁ Θεός αὐτόν· ἐκ τῶν ἀδελφῶν σου καταστήσεις ἐπὶ σεαυτὸν ἄρχοντα· οὐ δυνήσῃ καταστήσαι ἐπὶ σεαυτὸν ἄνθρωπον ἀλλότριον, ὅτι οὐκ ἀδελφός σου ἐστί.

16. Διότι οὐ πληθυνεῖ ἑαυτῷ ἵππον, οὐδὲ μὴ ἀποστρέψῃ τὸν λαὸν εἰς Αἴγυπτον, ὅπως μὴ πληθύνῃ αὐτῷ ἵππον· ὁ δὲ Κύριος εἶπεν· Οὐ προσθήσεσθε ἀποστρέψαι τῇ ὁδοῦ ταύτῃ ἐτι.

17. Καὶ οὐ πληθυνεῖ ἑαυτῷ γυναῖκας, ἵνα μὴ μεταστῇ αὐτοῦ ἡ καρδίᾳ· καὶ ἀργύριον καὶ χρυσίον οὐ πληθυνεῖ ἑαυτῷ σφόδρα.

18. Καὶ ὅταν καθίσῃ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ, καὶ γράψῃ αὐτῷ τὸ Δευτερονόμιον τοῦτο εἰς βιβλίον παρὰ τῶν ἱερέων τῶν Λευιτῶν,

19. καὶ ἔσται μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀναγνώσεται ἐν αὐτῷ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ, ἵνα μάθῃ φοβεῖσθαι Κύριον τὸν Θεόν σου, καὶ φυλάσσεσθαι πάσας τὰς ἐντολάς ταύτας, καὶ τὰ δικαιώματα ταῦτα ποιεῖν.

20. Ἵνα μὴ ὑψωθῇ ἡ καρδίᾳ αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, ἵνα μὴ παραβῇ ἀπὸ τῶν ἐντολῶν δεξιὰ ἢ ἀριστερά, ὅπως ἂν μακροχρονίσῃ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ αὐτός καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΗ'.

1. Οὐκ ἔσται τοῖς ἱερεῦσι τοῖς Λευίταις ὅλη φυλὴ Λεὺ μερὶς οὐδὲ κλῆρος μετὰ Ἰσραὴλ· καρπώματα Κυρίου ὁ κλῆρος αὐτῶν, φάγονται αὐτά.

2. Κλῆρος δὲ οὐκ ἔσται αὐτοῖς ἐν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν· Κύριος αὐτὸς κλῆρος αὐτοῦ, καθότι εἶπεν αὐτῷ.

3. Καὶ αὕτη ἡ κρίσις τῶν ἱερέων τὰ παρὰ τοῦ λαοῦ παρὰ τῶν θυόντων τὰ θύματα, ἐὰν τε μόσχον, ἐὰν τε πρόβατον· καὶ δώσεις τὸν βραχίονα τῷ ἱερεὶ καὶ τὰ σιαγόνα καὶ τὸ ἐνυστρον,

4. καὶ τὰς ἀπαρχὰς τοῦ σίτου σου, καὶ τοῦ οἴνου σου, καὶ τοῦ ἐλαίου σου, καὶ τὴν ἀπαρχὴν τῶν κουρῶν τῶν προβάτων σου δώσεις αὐτῷ.

5. Ὅτι αὐτὸν ἐξελέξατο Κύριος ἐκ πασῶν τῶν φυλῶν σου, παρεστάναι ἐναντὶ Κυρίου τοῦ Θεοῦ, λειτουργεῖν καὶ εὐλογεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ, αὐτὸς καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ.

6. Ἐὰν δὲ παραγένῃται ὁ Λευίτης ἐκ μιᾶς τῶν πόλεων ἐκ πάντων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, οὗ αὐτὸς παροικεῖ, καὶ ὅτι ἐπιθυμεῖ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ, εἰς τὸν τόπον ὃν ἂν ἐκλέγῃται,

7. λειτουργήσῃ τῷ ὀνόματι Κυρίου τοῦ Θεοῦ αὐτοῦ, ὥςπερ πάντες οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ οἱ Λευῖται οἱ παρεστηκότες ἐκεῖ ἐναντίον Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου.

8. Μερὶδα μεμερισμένην φάγεται, πλὴν τῆς πρᾶσεως τῆς κατὰ πατριάν.

tui, vel iudici quicumque fuerit in diebus illis, et morietur homo ille, et auferes malum ex Israel.

13. Et omnis populus audiens timebit, et impie non aget ultra.

14. Si autem intraveris in terram quam Dominus Deus tuus dat tibi, et hæreditaveris eam, et habitaveris in ea, et dixeris: Constituam super me principem, sicut et cæteræ gentes quæ circa me sunt,

15. constituendo constitues super te principem, quem elegerit Dominus Deus tuus ipsum: ex fratribus tuis constitues super te principem: non poteris constituere super te hominem alienum, quia non est frater tuus.

16. Quare non multiplicabit sibi equum, neque reducet populum in Ægyptum, ut non multiplicet sibi equum: Dominus autem dixit: Non adjicietis reverti via hac ultra.

17. Et non multiplicabit sibi uxores, ut non discedat cor ejus: et argentum et aurum non multiplicabit sibi valde.

18. Et cum sederit super principatum suum, et scribet sibi Deuteronomion hoc in libro a sacerdotibus Levitis,

19. et erit secum, et leget in eo omnibus diebus vitæ suæ, ut discat timere Dominum Deum suum, et custodire omnia mandata hæc, et justificationes has facere.

20. Ut non exaltetur cor ejus a fratribus suis, ut non transgrediatur a mandatis in dextram aut ad sinistram, ut longævus sit super principatum suum ipse et filii ejus in filiis Israel.

CAPUT XVIII.

1. Non erit sacerdotibus Levitis toti tribui Levi pars neque sors cum Israel: oblationes Domini sors eorum, comedent eas.

2. Sors autem non erit eis in fratribus ipsorum: Dominus ipse pars ejus, sicut dixit ei.

3. Et hoc est iudicium sacerdotum quæ a populo ab immolantibus immolationes, sive vitulum, sive ovem: et dabis brachium sacerdoti et maxillas et ventriculum,

4. et primitias frumenti tui, et vini tui, et olei tui, et primitiam lanarum ovium tuarum dabis ei.

5. Quoniam ipsum elegit Dominus ex omnibus tribubus tuis, assistere ante Dominum Deum tuum, ministrare et benedicere in nomine ejus, ipse et filii ejus in filiis Israel.

6. Si autem supervenerit Levita ex una civitatum ex omnibus filiis Israel, ubi ipse incolit, secundum quod cupit anima ejus, ad locum quem elegerit,

7. ministrabit nomini Domini Dei sui, sicut omnes fratres ejus Levitæ qui adstant ibi coram Domino.

8. Partem partitam edet, præter venditionem quæ est secundum familiam.

9. Ἐάν δὲ εἰέλθῃς εἰς τὴν γῆν ἣν Κύριος ὁ Θεός σου δίδωσί σοι, οὐ μαθήσῃ ποιεῖν κατὰ τὰ βδελύγματα τῶν ἐθνῶν ἐκεῖνων.

10. Οὐχ εὐρεθήσεται ἐν σοὶ περικαθαίρων τὸν υἱὸν αὐτοῦ καὶ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ ἐν πυρὶ, μαντεύμενος, μαντεύων, κληδονίζόμενος, καὶ οἰωνίζόμενος,

11. φαρμακὸς ἐπακίδων ἐπακοῶν, ἐγγαστρίμυθος, καὶ τερατοσκόπος, ἐπερωτῶν τοὺς νεκρούς·

12. ἔστι γὰρ βδελύγμα Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου πᾶς ποιῶν ταῦτα. Ἐνεκεν γὰρ τῶν βδελυγμάτων τούτων Κύριος ἐξολοθρεύσει αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου σου.

13. Ἐτέλειος ἔσῃ ἐναντίον Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου·

14. τὰ γὰρ ἔθνη ταῦτα, οὓς σὺ κατακληρονομεῖς αὐτούς, οὗτοι κληδόνων καὶ μαντείων ἀκούσονται· καὶ σοὶ οὐχ οὕτως ἐδώκε Κύριος ὁ Θεός σου.

15. ΠΡΟΦΗΤΗΝ ἐκ τῶν ἀδελφῶν σου, ὡς ἐγὼ, ἀναστήσει σοὶ Κύριος ὁ Θεός σου· αὐτοῦ ἀκούσεσθε.

16. Κατὰ πάντα ὅσα ᾔτησώ παρὰ Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου ἐν Χωρὲβ τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἐκκλησίας, λέγοντες· Οὐ προσθήσομεν ἀκούσαι τὴν φωνὴν Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, καὶ τὸ πῦρ τοῦτο τὸ μέγα οὐκ ὀφείμεθα ἔτι, οὐδὲ μὴ ἀποθάνωμεν.

17. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς μέ· Ὅρθως πάντα ὅσα ἐλάλησαν πρὸς σέ.

18. Προφήτην ἀναστήσω αὐτοῖς ἐκ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν, ὡς περ σέ, καὶ δώσω τὰ ῥήματα ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ, καὶ λαλήσει αὐτοῖς καθ' ὃ τι ἂν ἐντείλωμαι αὐτῷ.

19. Καὶ ὁ ἄνθρωπος ὃς ἂν μὴ ἀκούσῃ ὅσα ἂν λαλήσῃ ὁ προφήτης ἐκεῖνος ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐγὼ ἐκδικήσω ἐξ αὐτοῦ.

20. Πλὴν ὁ προφήτης ὃς ἂν ἀσεβήσῃ, λαλήσαι ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου ῥῆμα ὃ οὐ πρόεταξα λαλήσαι, καὶ ὃς ἂν λαλήσῃ ἐν ὀνόματι θεῶν ἑτέρων, ἀποθάνειται ὁ προφήτης ἐκεῖνος.

21. Ἐάν δὲ εἴπῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου· Πῶς γνωσόμεθα τὸ ῥῆμα ὃ οὐκ ἐλάλησε Κύριος;

22. Ὅσα ἂν λαλήσῃ ὁ προφήτης ἐκεῖνος τῷ ὀνόματι Κυρίου, καὶ μὴ γένηται, καὶ μὴ συμβῇ, τοῦτο τὸ ῥῆμα ὃ οὐκ ἐλάλησε Κύριος ἐν ἀσθεΐᾳ· ἐλάλησεν ὁ προφήτης ἐκεῖνος, οὐκ ἀρέξεσθε αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 18'.

1. Ἐάν δὲ ἀφανίσῃ Κύριος ὁ Θεός σου τὰ ἔθνη ἃ ὁ Θεός δίδωσί σοι τὴν γῆν, καὶ κατακληρονομήσητε αὐτούς, καὶ κατοικήσητε ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν, καὶ ἐν τοῖς οἴκοις αὐτῶν,

2. τρεῖς πόλεις δεκαταλεῖς σεαυτῶν ἐν μέσῳ τῆς γῆς σου ἧς Κύριος ὁ Θεός σου δίδωσί σοι.

3. Στόχασαί σοι τὴν ὁδόν, καὶ τριμεριεῖς τὰ ὅρια τῆς γῆς σου, ἣν καταμερίζει σοὶ Κύριος ὁ Θεός σου, καὶ ἔσται ἐκεῖ καταφυγὴ παντὶ φονεутῇ.

4. Τοῦτο δὲ ἔσται τὸ πρόσταγμα τοῦ φονευτοῦ ὃς ἂν φυγῇ ἐκεῖ, καὶ ζήσεται· ὃς ἂν πατάξῃ τὸν πλησίον αὐτοῦ οὐκ εἰδώς, καὶ οὗτος οὐ μισῶν αὐτὸν πρὸ τῆς γῆς καὶ τρίτης.

5. Καὶ ὃς ἂν εἰέλθῃ μετὰ τοῦ πλησίον εἰς τὸν ὄρυμόν συναγαγεῖν ξύλα, καὶ ἐκρουσθῇ ἡ χεὶρ αὐτοῦ τῇ ἀξίνῃ κόπτοντος τὸ ξύλον, καὶ ἐκπεσὼν τὸ σιδήριον

9. Si autem intraveris in terram quam Dominus Deus tuus dat tibi, non discies facere secundum abominaciones gentium illarum.

10. Non inveniatur in te qui lustret filium suum vel filiam suam in igni, vaticinans vaticinium, vel divinationes observans, et augurans,

11. veneficus incantans incantationem, ventriloquus, et portentorum inspector, interrogans mortuos :

12. est enim abominatio Domino Deo tuo omnis qui hæc. Nam propter abominaciones has Dominus exterminabit eos a facie tua.

13. Perfectus eris coram Domino Deo tuo :

14. gentes enim hæc, quos tu hereditas eos, hi divinationes et vaticinia audient : et tibi non sic dedit Dominus Deus tuus.

15. PROPHE TAM ex fratribus tuis, sicut me, suscitabit tibi Dominus Deus tuus : ipsum audietis.

16. Secundum omnia quæ petisti a Domino Deo tuo in Choreb in die convocationis, dicentes : Non adjiciemus audire vocem Domini Dei tui, et ignem hunc magnum non aspiciemus ultra, neque moriamur.

17. Et ait Dominus ad me : Recte omnia quæ locuti sunt ad te.

18. Prophetam suscitabo eis ex fratribus eorum, sicut te, et dabo verba in ore ejus, et loquetur eis secundum quod mandabo ei.

19. Et homo qui non audierit quæcumque locutus fuerit propheta ille in nomine meo, ego vindictam sumam de eo.

20. Verumtamen propheta qui impie egerit, loquendo in nomine meo verbum quod non præcepi loqui, et qui locutus fuerit in nomine deorum aliorum, morietur propheta ille.

21. Si autem diveris in corde tuo : Quomodo cognoscemus verbum quod non est locutus Dominus?

22. quæcumque locutus fuerit propheta ille nomine Domini, et factum non fuerit, et non evenerit, hoc est verbum quod locutus non est Dominus : in impietate locutus est propheta ille, non timebitis ab eo.

CAPUT XIX.

1. Si autem deleverit Dominus Deus tuus gentes quarum Deus dat tibi terram, et possederitis eos, et habitaveritis in civitatibus eorum, et in domibus eorum,

2. tres civitates securus tibi in medio terræ tuæ quam Dominus Deus tuus dat tibi.

3. Conjecta tibi viam, et trifariam partieris fines terræ tuæ, quam distribuit tibi Dominus Deus tuus, et erit ibi refugium omni homicidæ.

4. Hæc autem erit constitutio homicidæ qui fugerit illuc, et vivet : quicumque percusserit proximum suum non sciens, et hic non odio habens eum ante hesternam et nudiustertianam.

5. Et quicumque intraverit cum proximo in sylvam ad colligenda ligna, et impulerit manus ejus securim cardentis lignum, et elapsum ferrum de ligno incurrerit in proxi-

ἀπὸ τοῦ ξύλου τύχη τοῦ πλησίον, καὶ ἀποθάνῃ, οὗτος καταφεύζεται εἰς μίαν τῶν πόλεων τούτων, καὶ ζήσεται.

6. Ἴνα μὴ διώξας ὁ ἀγχιστεύων τοῦ αἵματος ὀπίσω τοῦ φονεύσαντος, ὅτι παρατεθέρμανται τῇ καρδίᾳ, καὶ καταλάβῃ αὐτὸν, ἐὰν μακροτέρα ᾖ ἡ ὁδὸς, καὶ πατάξῃ αὐτοῦ ψυχὴν· καὶ τούτω οὐκ ἔστι κρίσις θανάτου, ὅτι οὐ μισῶν ἦν αὐτὸν πρὸ τῆς χθὲς οὐδὲ πρὸ τῆς τρίτης.

7. Διὰ τοῦτο ἐγὼ σοι ἐντέλλομαι τὸ ῥῆμα τοῦτο, λέγων· Τρεῖς πόλεις διαστελεῖς σεαυτῷ.

8. Ἐὰν δὲ ἐμπλατύνῃ Κύριος ὁ Θεός σου τὰ ὅρια σου, ὃν τρόπον ὤμοσε τοῖς πατράσι σου, καὶ ὃν σοι Κύριος πᾶσαν τὴν γῆν ἣν εἶπε δοῦναι τοῖς πατράσι σου,

9. ἐὰν ἀκούσης ποιεῖν πάσας τὰς ἐντολάς ταύτας ἃς ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον, ἀγαπᾷν Κύριον τὸν Θεόν σου, πορεύεσθαι ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας, προσθήσεις σεαυτῷ ἔτι τρεῖς πόλεις πρὸς τὰς τρεῖς ταύτας.

10. Καὶ οὐκ ἐκχυθήσεται αἷμα ἀναίτιον ἐν τῇ γῇ ἣ ὁ Κύριος ὁ Θεός σου δίδωσί σοι ἐν κλήρῳ, καὶ οὐκ ἔσται ἐν σοὶ αἵματι ἔνοχος.

11. Ἐὰν δὲ γένηται ἐν σοὶ ἄνθρωπος μισῶν τὸν πλησίον, καὶ ἐνεδρεύσῃ αὐτὸν, καὶ ἐπαναστῇ ἐπ' αὐτόν, καὶ πατάξῃ αὐτοῦ ψυχὴν, καὶ ἀποθάνῃ, καὶ φύγῃ εἰς μίαν τῶν πόλεων τούτων,

12. καὶ ἀποστελοῦσιν ἡ γερουσία τῆς πόλεως αὐτοῦ, καὶ λήψονται αὐτὸν ἐκεῖθεν, καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν εἰς χεῖρας τῶν ἀγχιστευόντων τοῦ αἵματος, καὶ ἀποθανεῖται.

13. Οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμός σου ἐπ' αὐτῷ, καὶ καθαρῶς τὸ αἷμα τὸ ἀναίτιον ἐξ Ἰσραὴλ, καὶ εὖ σοι ἔσται.

14. Οὐ μετακινήσεις ὅρια τοῦ πλησίον ἃ ἔστησαν οἱ πατέρες σου ἐν τῇ κληρονομίᾳ ἣ κατεκληρονομήθης ἐν τῇ γῇ ἣν Κύριος ὁ Θεός σου δίδωσί σοι ἐν κλήρῳ.

15. Οὐκ ἐμμενεῖ μάρτυς εἰς μαρτυρῆσαι κατὰ ἀνθρώπου κατὰ πᾶσαν ἀδικίαν, καὶ κατὰ πᾶν ἁμάρτημα, καὶ κατὰ πᾶσαν ἁμαρτίαν ἣν ἐὰν ἁμάρτη· ἐπὶ στόματος δύο μαρτύρων, καὶ ἐπὶ στόματος τριῶν μαρτύρων, στήσεται πᾶν ῥῆμα.

16. Ἐὰν δὲ καταστῇ μάρτυς ἄδικος κατὰ ἀνθρώπου, καταλέγων αὐτοῦ ἀσέβειαν,

17. καὶ στήσονται οἱ δύο ἄνθρωποι οἷς ἔστιν αὐτοῖς ἡ ἀντιλογία ἐναντι Κυρίου, καὶ ἐναντι τῶν ἱερέων, καὶ ἐναντι τῶν κριτῶν οἱ ἄν ὧσιν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις,

18. καὶ ἐξετάσωσιν οἱ κριταὶ ἀκριβῶς, καὶ ἰδοὺ μάρτυς ἄδικος ἐμαρτύρησεν ἄδικα, ἀντίστη κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ,

19. καὶ ποιήσετε αὐτῷ ὃν τρόπον ἐπονηρεύσατο ποιῆσαι κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ ἐξαρεῖς τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν.

20. Καὶ οἱ ἐπίλοιποι ἀκούσαντες φοβηθήσονται, καὶ οὐ προσθήσουσιν ἔτι ποιῆσαι κατὰ τὸ ῥῆμα τὸ πονηρὸν τοῦτο ἐν ὑμῖν.

21. Οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμός σου ἐπ' αὐτῷ· ψυχὴν ἀντὶ ψυχῆς, ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ, ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος, χεῖρα ἀντὶ χειρὸς, πόδα ἀντὶ ποδός.

mum, et mortuus fuerit, hic confugiet in unam civitatem harum, et vivet.

6. Ne persequens redemptor sanguinis post homicidam, quoniam incaluit corde, et assequatur eum, si longior sit via, et percutiat ejus animam : et huic non est judicium mortis, quoniam non habebat eum odio ante hesternam neque ante nudiustertianam.

7. Propter hoc ego tibi mando verbum hoc, dicens : Tres civitates secernes tibi.

8. Si autem dilataverit Dominus Deus tuus fines tuos, quemadmodum juravit patribus tuis, et dederit tibi Dominus omnem terram quam dixit dare patribus tuis,

9. si audieris facere omnia mandata haec quae ego mando tibi hodie, diligere Dominum Deum tuum, ambulare in omnibus viis ejus omnes dies, adjicies tibi adhuc tres civitates ad tres has.

10. Et non effundetur sanguis innoxius in terra quam Dominus Deus dat tibi in sorte, et non erit in te sanguinis reus.

11. Si autem fuerit in te homo odio habens proximum, et insidiatus fuerit ei, et insurrexerit in eum, et percusserit ejus animam, et mortuus fuerit, et fugerit in unam civitatem harum,

12. et mittent seniores civitatis ejus, et tollent eum inde, et tradent eum in manus vindicantium sanguinem, et morietur.

13. Non parces oculus tuus super eum, et purgabis sanguinem innoxium ex Israel, et bene tibi erit.

14. Non dimovebis fines proximi quos statuerunt patres tui in hereditate quam hereditaveris in terra quam Dominus Deus tuus dat tibi in sorte.

15. Non stabit testis unus ad testificandum contra hominem secundum omnem injustitiam, et secundum omne delictum, et secundum omne peccatum quod peccaverit. Super os duorum testium, et super os trium testium, stabit omne verbum.

16. Si autem insteterit testis injustus contra hominem, accusans ejus impietatem,

17. et stabunt ambo homines quibus est eis controversia ante Dominum, et ante sacerdotes, et ante judices quicumque fuerint in diebus illis,

18. et judices exquirant diligenter, et ecce testis injustus testatus est injusta, institit contra fratrem suum,

19. et facietis ei quemadmodum malignatus est facere contra fratrem suum, et auferes malignum ex vobis ipsis.

20. Et reliqui audientes timebunt, et non adjicient ultra facere juxta verbum hoc malignum in vobis.

21. Non parces oculus tuus super eum : animam pro anima, oculum pro oculo, dentem pro dente, manum pro manu, pedem pro pede.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Κ'.

1. Ἐὰν δὲ ἐξέλθῃς εἰς πόλεμον ἐπὶ τοὺς ἐχθροὺς σου, καὶ ἴδῃς ἵππον καὶ ἀναβάτην καὶ λαὸν πλείονά σου, οὐ φοβηθήσῃ ἀπ' αὐτῶν, ὅτι Κύριος ὁ Θεός σου μετὰ σοῦ, ὁ ἀναβιβάσας σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου.

2. Καὶ ἔσται, ὅταν ἐγγίσῃς τῷ πολέμῳ, καὶ προσ-εγγίσας ὁ ἱερεὺς λαλήσει τῷ λαῷ, καὶ ἔρεῖ πρὸς αὐτούς·

3. Ἄκουε, Ἰσραὴλ· ὑμεῖς πορεύεσθε σήμερον εἰς τὸν πόλεμον ἐπὶ τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, μὴ ἐκλυέσθω ἡ καρδία ὑμῶν, μὴ φοβεῖσθε μηδὲ θραύεσθε μηδὲ ἐκκλίνετε ἀπὸ προσώπου αὐτῶν·

4. ὅτι Κύριος ὁ Θεός ὑμῶν ὁ προπορευόμενος μεθ' ὑμῶν, συνεκπολεμήσας ὑμῖν τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, δια-σῶσαι ὑμᾶς.

5. Καὶ λαλήσουσιν οἱ γραμματεῖς πρὸς τὸν λαόν, λέγοντες· Τίς ὁ ἄνθρωπος ὁ οἰκοδομήσας οἰκίαν καινὴν, καὶ οὐκ ἐνεκαίνισεν αὐτήν; πορεύεσθω καὶ ἀποστρα-φῆτω εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, μὴ ἀποθάνῃ ἐν τῷ πο-λέμῳ, καὶ ἄνθρωπος ἕτερος ἐγκαινιεῖ αὐτήν.

6. Καὶ τίς ὁ ἄνθρωπος ὅστις ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα, καὶ οὐκ εὐφράνθη ἐξ αὐτοῦ; πορεύεσθω καὶ ἀποστρα-φῆτω εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, μὴ ἀποθάνῃ ἐν τῷ πολέμῳ, καὶ ἄνθρωπος ἕτερος εὐφρανθήσεται ἐξ αὐτοῦ.

7. Καὶ τίς ὁ ἄνθρωπος ὅστις μεμνήσεται γυναῖκα, καὶ οὐκ ἔλαθεν αὐτήν; πορεύεσθω καὶ ἀποστραφῆτω εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, μὴ ἀποθάνῃ ἐν τῷ πολέμῳ, καὶ ἄνθρωπος ἕτερος λήψεται αὐτήν.

8. Καὶ προσθήσουσιν οἱ γραμματεῖς λαλῆσαι πρὸς τὸν λαόν, καὶ ἐροῦσι· Τίς ὁ ἄνθρωπος ὁ φοβούμενος καὶ δειλὸς τῇ καρδίᾳ; πορεύεσθω καὶ ἀποστραφῆτω εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, ἵνα μὴ δειλιάνῃ τὴν καρδίαν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ὥςπερ ἡ αὐτοῦ.

9. Καὶ ἔσται, ὅταν παύσωνται οἱ γραμματεῖς λα-λοῦντες πρὸς τὸν λαόν, καὶ καταστήσουσιν ἄρχοντας τῆς στρατιᾶς προηγουμένους τοῦ λαοῦ.

10. Ἐὰν δὲ προσέλθῃς πρὸς πόλιν ἐκπολεμήσαι αὐ-τούς, καὶ ἐκκαλέσαι αὐτούς μετ' εἰρήνης·

11. Ἐὰν μὲν εἰρηνικὰ ἀποκριθῶσί σοι, καὶ ἀνοί-ξωσί σοι, ἔσται πᾶς ὁ λαὸς οἱ εὐρεθέντες ἐν αὐτῇ ἔσον-ταί σοι φορολόγητοι καὶ ὑπήκοοί σου·

12. ἐὰν δὲ μὴ ὑπακούσωσί σοι, καὶ ποιῶσι πρὸς σέ πόλεμον, περικαθίεις αὐτήν,

13. ἕως ἂν παραδῶ σοι αὐτήν· Κύριος ὁ Θεός σου εἰς τὰς χεῖράς σου, καὶ πατάξεις πᾶν ἀρσενικὸν αὐτῆς ἐν φόνῳ μαχαίρας,

14. πλὴν τῶν γυναικῶν καὶ τῆς ἀποσκευῆς· καὶ πάν-τα τὰ κτήνη, καὶ πάντα ὅσα ἂν ὑπάρχῃ ἐν τῇ πόλει, καὶ πᾶσαν τὴν ἀπαρτίαν προνομεύσεις σεαυτῷ, καὶ φαγῇ πᾶσαν τὴν προνομὴν τῶν ἐχθρῶν σου, ὧν Κύριος ὁ Θεός σου δίδωσί σοι.

15. Οὕτω ποιήσεις πάσας τὰς πόλεις τὰς μακρὰν οὐσας σου σφόδρα, οὐ γὰρ ἐκ τῶν πόλεων τῶν ἐθνῶν τού-των ὧν Κύριος ὁ Θεός σου δίδωσί σοι κληρονομεῖν τὴν γῆν αὐτῶν.

16. Οὐ ζωγρήσετε πᾶν ἐμπνέον,

17. ἀλλ' ἢ ἀναθέματι ἀναθεματιεῖτε αὐτούς, τὸν Χετταῖον, καὶ Ἀμορραῖον, καὶ Χαναναῖον, καὶ Φερε-ζαῖον, καὶ Εὐαῖον, καὶ Ἰεβουσαῖον, καὶ Γεργεσαῖον, ὃν τρόπον ἐνετείλατό σοι Κύριος ὁ Θεός σου,

CAPUT XX.

1. Si autem exieris in bellum super hostes tuos, et vide-
ris equum et ascensorem et populum majorem te, ne timue-
ris ab eis, quoniam Dominus Deus tuus tecum, qui ascendere
te fecit de terra Aegypti.

2. Et erit, quando appropinquabis proelio, et accedens
sacerdos loquetur populo, et dicet ad eos :

3. Audi, Israel : vos itis hodie in proelium contra inimicos
vestros, non dissolvatur cor vestrum, neque timeatis ne-
que frangamini neque declinetis a facie eorum :

4. quoniam Dominus Deus vester qui procedit vobiscum,
ad simul debellandos vobiscum inimicos vestros, ad salvan-
dos vos.

5. Et loquentur scribae ad populum, dicentes : Quis est
homo qui aedificavit domum novam, et non dedicavit eam?
vadat et revertatur in domum suam, ne moriatur in bello,
et homo alius dedicabit eam.

6. Et quis est homo qui plantavit vineam, et non est epula-
tus ex ea? vadat et revertatur in domum suam, ne moriatur
in bello, et homo alius epulabitur ex ea.

7. Et quis est homo qui sponsavit uxorem, et non accepit
eam? vadat et revertatur in domum suam, ne moriatur in
bello, et homo alius accipiet eam.

8. Et adjicient scribae loqui ad populum, et dicent : Quis
est homo timens et meticulosus corde? vadat et revertatur
in domum suam, ne pavere faciat cor fratris sui, sicut
suum.

9. Et erit, cum cessaverint scribae loquentes ad populum,
et constituent principes exercitus duces populi.

10. Si autem accesseris ad civitatem ad debellandum illos,
et evocabis eos cum pace :

11. si quidem pacifica responderint tibi, et aperuerint tibi,
erit omnis populus qui inventi fuerint in ea erunt tibi tribu-
tarii et obedientes tibi.

12. Si autem non obedierint tibi, et fecerint adversus te
bellum, obsidebis eam,

13. donec tradiderit tibi eam Dominus Deus tuus in manus
tuas, et percuties omne masculinum ejus in caede gladii,

14. absque mulieribus et apparatu : et omnia pecora, et
omnia quaecumque fuerint in civitate, et omnia impedimenta
praedaberis tibi ipsi, et comedes omnem praedam inimico-
rum tuorum, quos Dominus Deus tuus dat tibi.

15. Sic facies omnes civitates quae longe absunt a te valde,
non de civitatibus gentium harum quas Dominus Deus tuus
dat tibi haereditare terram eorum.

16. Non vivificabis omne spirans,

17. sed anathemate anathemabis eos, Chetthaeum, et
Amorrhaeum, et Chananaeum, et Pherezaeum, et Evaeum,
et Jebusaeum, et Gergesaeum, quemadmodum mandavit
tibi Dominus Deus tuus,

18. ἵνα μὴ διδάξωσι ποιεῖν ὑμῖς πάντα τὰ βδελύγματα αὐτῶν, ὅσα ἐποίησαν τοῖς θεοῖς αὐτῶν, καὶ ἀμάρτησθε ἑναντίον Κυρίου τοῦ Θεοῦ ὑμῶν.

19. Ἐάν δὲ περικαθίσῃς περὶ πόλιν μίαν ἡμέρας πλείους ἐκπολεμῆσαι αὐτὴν εἰς καταλήψιν αὐτῆς, οὐκ ἐξολοθρεύσεις τὰ δένδρα αὐτῆς, ἐπιβαλεῖν ἐπ' αὐτὰ σίδηρον, ἀλλ' ἢ ἀπ' αὐτοῦ φαγῇ, αὐτὸ δὲ οὐκ ἐκκόψεις· μὴ ἄνθρωπος τὸ ξύλον τὸ ἐν τῷ ἀγρῷ, εἰσελθεῖν ἀπὸ προσώπου σου εἰς τὸν χάρακα·

20. Ἀλλὰ ξύλον ὃ ἐπίστασαι ὅτι οὐ καρπόδωτόν ἐστι, τοῦτο ὀλοθρεύσεις καὶ ἐκκόψεις καὶ οἰκοδομήσεις χαράκωσιν ἐπὶ τὴν πόλιν ἣτις ποιεῖ πρὸς σὲ τὸν πόλεμον, ἕως ἂν παραδοθῇ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑ'.

1. Ἐάν δὲ εὑρεθῇ τραυματίας ἐν τῇ γῇ ἧ Κύριος ὁ Θεός σου δίδωσι σοι κληρονομήσαι, πεπτωκώς ἐν τῷ πεδίῳ, καὶ οὐκ οἶδαι τὸν πατάξαντα,

2. ἐξελεύσεται ἡ γερούσια σου καὶ οἱ κριταὶ σου, καὶ ἐκμετρήσουσιν ἐπὶ τὰς πόλεις τὰς κύκλῳ τοῦ τραυματίου,

3. καὶ ἔσται ἡ πόλις ἡ ἐγγίζουσα τῷ τραυματίᾳ, καὶ λήψεται ἡ γερούσια τῆς πόλεως ἐκείνης δάμαλιν ἐκ βοῶν, ἣτις οὐκ εἰργασται, καὶ ἣτις οὐχ εἴλωσε ζυγόν,

4. καὶ καταβιδάσουσιν ἡ γερούσια τῆς πόλεως ἐκείνης δάμαλιν εἰς φάραγγα τραχεῖαν, ἣτις οὐκ εἰργασται οὐδὲ σπεύρεται, καὶ νευροκοπήσουσι τὴν δάμαλιν ἐν τῇ φάραγγι.

5. Καὶ προσελύσονται οἱ ἱερεῖς οἱ Λευῖται, ὅτι αὐτοὺς ἐπέλεξεν Κύριος ὁ Θεός παρεστηκέναι αὐτῷ, καὶ εὐλογεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ· καὶ ἐπὶ τῷ στόματι αὐτῶν ἔσται πᾶσα ἀντιλογία καὶ πᾶσα ἀρῇ.

6. Καὶ πᾶσα ἡ γερούσια τῆς πόλεως ἐκείνης οἱ ἐγγίζοντες τῷ τραυματίᾳ νίβονται τὰς χεῖρας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τῆς δαμάλεως τῆς νευροκοπημένης ἐν τῇ φάραγγι.

7. καὶ ἀποκριθέντες ἐροῦσιν· Αἱ χεῖρες ἡμῶν οὐκ ἐξέχεαν τὸ αἷμα τοῦτο, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν οὐκ ἑώρακασιν·

8. Ὡς γενοῦ τῷ λαῷ σου Ἰσραὴλ, ὅς ἐλυτρώσω, Κύριε, ἵνα μὴ γίνηται αἷμα ἀναιτίον ἐν τῷ λαῷ σου Ἰσραὴλ· καὶ ἐξιλασθήσεται αὐτοῖς τὸ αἷμα.

9. Σὺ δὲ ἐξαρεῖς τὸ αἷμα τὸ ἀναιτίον ἐξ ὑμῶν αὐτῶν, ἐάν ποιῇς τὸ καλὸν καὶ τὸ ἀρεστὸν ἑναντι Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου.

10. Ἐάν δὲ ἐξελθὼν εἰς πόλεμον ἐπὶ τοὺς ἐχθρούς σου, καὶ παραδῷ σοι Κύριος ὁ Θεός σου εἰς τὰς χεῖρας σου, καὶ προνομήσῃς τὴν προνομὴν αὐτῶν,

11. καὶ ἴδῃς ἐν τῇ προνομῇ γυναῖκα καλὴν τῷ εἶδει, καὶ ἐνθυμηθῇς αὐτῆς, καὶ λαβῇς αὐτὴν σεαυτῷ γυναῖκα,

12. καὶ εἰσάξῃς αὐτὴν ἐνδόν εἰς τὴν οἰκίαν σου, καὶ ἐυρήσεις τὴν κεφαλὴν αὐτῆς, καὶ περιονυχεῖς αὐτὴν,

13. καὶ περιελεῖς τὰ ἱμάτια τῆς αἰγμάλωσας ἀπ' αὐτῆς, καὶ καθιέται ἐν τῇ οἰκίᾳ σου, καὶ κλαύσεται τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα μηνὸς ἡμέρας, καὶ μετὰ ταῦτα ἐξελεύσῃ πρὸς αὐτὴν, καὶ συνουκισθήσῃ αὐτῇ, καὶ ἔσται σου γυνή.

14. Καὶ ἔσται, ἐάν μὴ θέλῃς αὐτὴν, ἐξαποστελεῖς

18. ut non doceant vos facere omnes abominationes suas, quascumque fecerunt diis suis, et peccabitis ante Dominum Deum vestrum.

19. Si autem obsederis circa civitatem unam diebus pluribus oppugnando eam ad capiendam eam, non exterminabis arbores ejus, mittendo in eas ferrum, sed de ea comesdes, ipsam autem non excides: numquid lignum quod in agro homo est, ut ingrediatur a facie tua in vallum?

20. Sed lignum quod nosti, quia non fert fructum esui aptum, hoc disperdes et excides et ædificabis vallum super civitatem quæ faciet adversus te bellum, quoadusque tradita fuerit.

CAPUT XXI.

1. Si autem inventus fuerit occisus in terra quam Dominus Deus tuus dat tibi ad hæreditandum, jacens in campo, et non noverunt percussorem,

2. exhibunt seniores tui et judices tui, et dimetientur ad civitates quæ in circuitu occisi,

3. et erit civitas propinqua occiso, et sument seniores civitatis illius vitulam ex bobus, quæ operata non est, et quæ non traxit jugum,

4. et descendere facient seniores civitatis illius vitulam in vallem asperam, quæ non est culta neque seminatur, et cadent cervicem vitulæ in valle.

5. Et accedent sacerdotes Levitæ, quoniam eos elegit Dominus Deus adstare ei, et benedicere in nomine ipsius: et super os eorum erit omnis controversia et omnis latus.

6. Et omnes seniores civitatis illius qui proximi sunt occiso lavabunt manus super caput vitulæ excervicatæ in valle:

7. et respondentes dicent: Manus nostræ non effuderunt sanguinem hunc, et oculi nostri non viderunt.

8. Propitius sis populo tuo Israel, quos redemisti, Domine, ut non sit sanguis innocens in populo tuo Israel. Et expiabitur eis sanguis.

9. Tu autem auferes sanguinem innocentem ex vobis ipsis, si feceris quod bonum et placitum coram Domino Deo tuo.

10. Si autem exieris in prælium contra inimicos tuos, et tradiderit tibi Dominus Deus tuus in manus tuas, et prædatus fueris prædam eorum,

11. et videris in præda mulierem pulchram specie, et concupiveris eam, et acceperis eam tibi uxorem,

12. et induxeris eam intus in domum tuam, et rades caput ejus, et circumcides ungues ejus,

13. et circumauferes vestimenta captivitatis ab ea, et sedebit in domo tua, et lugebit patrem et matrem mense diei, et post hæc ingredieris ad eam, et cohabitabis ei, et erit uxor tua.

14. Et erit, si nolueris eam, dimittes eam liberam, et

αὐτὴν ἐλευθέραν, καὶ πράξει οὐ πραθήσεται ἀργυρίου· οὐκ ἀθετήσεις αὐτήν, διότι ἐταπείνωσας αὐτήν.

15. Ἐάν δὲ γένωνται ἀνθρώπῳ δύο γυναῖκες, μία αὐτῶν ἡγαπημένη, καὶ μία αὐτῶν μισουμένη, καὶ τέκωσιν αὐτῷ ἡ ἡγαπημένη καὶ ἡ μισουμένη, καὶ γένηται υἱὸς πρωτότοκος τῆς μισουμένης,

16. καὶ ἔσται ἡ ἂν ἡμέρα κατακληρονομῇ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ, οὐ δυνήσεται πρωτοτοχεῦσαι τῷ υἱῷ τῆς ἡγαπημένης, ὑπεριδὼν τὸν υἱὸν τῆς μισουμένης τὸν πρωτότοκον,

17. ἀλλὰ τὸν πρωτότοκον υἱὸν τῆς μισουμένης ἐπιγνώσεται, δοῦναι αὐτῷ διπλᾶ ἀπὸ πάντων ὧν ἂν εὐρεθῇ αὐτῷ, ὅτι οὗτός ἐστιν ἀρχὴ τέκνων αὐτοῦ, καὶ τούτῳ καθήκει τὰ πρωτοτοκεῖα.

18. Ἐάν δὲ τινι ἡ υἱὸς ἀπειθὴς καὶ ἐρεθιστὴς, οὐχ ὑπακούων φωνῇ πατρὸς καὶ φωνῇ μητρὸς, καὶ παιδεύωσιν αὐτὸν καὶ μὴ εἰσακούῃ αὐτῶν,

19. καὶ συλλαβόντες αὐτὸν ὁ πατήρ αὐτοῦ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ ἐξάξουσιν αὐτὸν ἐπὶ τὴν γερουσίαν τῆς πόλεως αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τὴν πύλιν τοῦ τόπου·

20. καὶ ἐροῦσι τοῖς ἀνδράσι τῆς πόλεως αὐτῶν· Ὁ υἱὸς ἡμῶν οὗτος ἀπειθεὶ καὶ ἐρεθίζει, οὐχ ὑπακούει τῆς φωνῆς ἡμῶν, συμβολακοπῶν οἰνοφλυγίᾳ.

21. Καὶ λιθοβολήσουσιν αὐτὸν οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως αὐτοῦ ἐν λίθοις, καὶ ἀποθανέσκει· καὶ ἐξαρεῖς τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν, καὶ οἱ ἐπίλοιποι ἀκούσαντες φοβηθήσονται.

22. Ἐάν δὲ γένηται ἐν τινι ἁμαρτία κρίμα θανάτου, καὶ ἀποθάνῃ, καὶ κρεμάσῃ αὐτὸν ἐπὶ ξύλου,

23. οὐ κοιμηθήσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ξύλου, ἀλλὰ ταρῇ θάψετε αὐτὸ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ὅτι κεκατηραμένος ὑπὸ Θεοῦ πᾶς κρεμάμενος ἐπὶ ξύλου· καὶ οὐ μὴ μινεῖτε τὴν γῆν ἣν Κύριος Θεὸς σου εἶδωσί σοι ἐν κλήρῳ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΒ'.

1. Μὴ ἰδὼν τὸν μόσχον τοῦ ἀδελφοῦ σου ἢ τὸ πρόβατον αὐτοῦ, πλανώμενα ἐν τῇ ὁδῷ, ὑπερίδης αὐτά· ἀποστροφῇ ἀποστρέψεις αὐτὰ τῷ ἀδελφῷ σου, καὶ ἀποδώσεις αὐτῷ.

2. Ἐάν δὲ μὴ ἐγγίξῃ ὁ ἀδελφός σου πρὸς σέ, μὴ δὲ ἐπίστη αὐτὸν, συνάξεις αὐτὸν ἐνδον εἰς τὴν οἰκίαν σου, καὶ ἔσται μετὰ σοῦ ἕως ἂν ζητήσῃ αὐτὰ ὁ ἀδελφός σου, καὶ ἀποδώσεις αὐτῷ.

3. Οὕτω ποιήσεις τὸν ὄνον αὐτοῦ, καὶ οὕτω ποιήσεις τὸ ἵμάτιον αὐτοῦ, καὶ οὕτω ποιήσεις κατὰ πᾶσαν ἀπώλειαν τοῦ ἀδελφοῦ σου· ὅσα ἂν ἀπολήται παρ' αὐτοῦ καὶ εὕρης, οὐ δυνήσῃ ὑπεριδεῖν.

4. Οὐκ ὄψῃ τὸν ὄνον τοῦ ἀδελφοῦ σου ἢ τὸν μόσχον αὐτοῦ πεπτωκότας ἐν τῇ ὁδῷ, μὴ ὑπερίδης αὐτούς, ἀνιστῶν ἀναστήσεις μετ' αὐτοῦ.

5. Οὐκ ἔσται σκευὴ ἀνδρὸς ἐπὶ γυναικὶ, οὐδὲ μὴ ἐνδύσεται ἀνὴρ στολὴν γυναικείαν, ὅτι βδελυγμὰ Κυρίου τῷ Θεῷ σου ἐστὶ πᾶς ποιῶν ταῦτα.

6. Ἐάν δὲ συναντήσῃς νοσσιᾶ ὀρνέων πρὸ προσώπου σου ἐν τῇ ὁδῷ ἢ ἐπὶ παντὶ δένδρῳ, ἢ ἐπὶ τῆς γῆς, νοσσοῖς ἢ ὠοῖς, καὶ ἡ μήτηρ θάλπη ἐπὶ τῶν νοσσῶν ἢ ἐπὶ τῶν ὠῶν, οὐ λήψῃ τὴν μητέρα μετὰ τῶν τέκνων.

7. Ἀποστολῇ ἀποστείλεις τὴν μητέρα, τὰ δὲ παιδιὰ λήψῃ σεαυτῷ, ἵνα εὖ σοι γένηται καὶ πολυήμερος γένῃ.

venditione non vendetur argento : non contemnes eam , propterea quod humiliasti eam.

15. Si autem fuerint homini duæ uxores , una earum dilecta , et una earum odiosa , et pepererint ei dilecta et odiosa , et fuerit filius primogenitus ipsius odiosæ ,

16. et erit quacumque die distribuat filiis suis substantiam suam , non poterit primatum dare filio dilectæ , despicens filium odiosæ primogenitum ,

17. sed primogenitum ipsam filium odiosæ agnoscet , dando ei dupla de omnibus quæcumque inventa fuerint ei , quoniam hic est initium filiorum ejus , et huic conveniunt jura primogenituræ .

18. Si cui autem fuerit filius incredulus et protervus , non obediens voci patris et voci matris , et corripiant eum et non exaudiat eos ,

19. et assumentes illum simul pater ejus et mater ejus et educent ad seniores civitatis suæ , et ad portam loci :

20. et dicent viris civitatis suæ : Filius noster hic contumaciter se gerit et protervit , non obedit voci nostræ , commensationibus vacans vino inebriatur .

21. Et lapidabunt eum viri civitatis ejus in lapidibus , et morietur : et auferes malum ex vobis ipsis , et reliqui audientes timebunt .

22. Si autem fuerit in aliquo peccatum judicium mortis , et mortuus fuerit , et suspenderitis eum super lignum ,

23. non dormiet corpus ejus super lignum , sed sepultura sepelietis illud in die illa , quoniam maledictus a Deo omnis qui pendet in ligno : et non inquinabilis terram quam Dominus Deus tuus dat tibi in sortem .

CAPUT XXII.

1. Ne videns vitulum fratris tui vel ovem ejus , errantia in via , despicias ea : reductione reduces ea fratri tuo , et reddes ei .

2. Si autem non appropinquat frater tuus ad te , neque cognoscis eum , conduces ipsum intus in domum tuam , et erit tecum quoadusque quæsierit ea frater tuus , et reddes ei .

3. Sic facies asinum ejus , et sic facies vestimentum ejus , et sic facies per omnem perditionem fratris tui : quæcumque amissa fuerint ab eo et inveneris , non poteris despiciere .

4. Non videbis asinum fratris tui vel vitulum ejus jacentes in via , ne despexeris eos , sublevans sublevabis cum eo .

5. Non erunt vasa viri super mulierem , neque induetur vir stolam muliebrem , quoniam abominatio Domino Deo tuo est omnis faciens hæc .

6. Si autem occurreris nido avium ante faciem tuam in via vel in omni arbore , vel super terram , pullis aut ovibus , et mater incubet super pullos vel super ova , non capies matrem cum filiis .

7. Dimittendo dimittes matrem , filios autem tolles tibi , ut bene tibi sit et longævus sis .

8. Ἐὰν οἰκοδομήσῃς οἰκίαν καινὴν, καὶ ποιήσῃς στεφάνην τῷ δώματί σου, καὶ οὐ ποιήσῃς φόνον ἐν τῇ οἰκίᾳ σου, ἐὰν πέσῃ ὁ πεσὼν ἀπ' αὐτοῦ.

9. Οὐ κατασπερεῖς τὸν ἀμπελῶνά σου διάφορον, ἵνα μὴ ἁγιασθῇ τὸ γέννημα καὶ τὸ σπέρμα ὃ ἐὰν σπείρῃς μετὰ τοῦ γεννήματος τοῦ ἀμπελῶνός σου.

10. Οὐκ ἀροτριάσεις ἐν μόσχῳ καὶ ὄνῳ ἐπὶ τὸ αὐτό.

11. Οὐκ ἐνδύσῃ κίβδηλον, ἱρία καὶ λίνον ἐν τῷ αὐτῷ.

12. Στρεπτὰ ποιήσεις σεαυτῷ ἐπὶ τῶν τεσσάρων κρασπέδων τῶν περιβολαίων σου, ἃ ἐὰν περιβάλῃ ἐν αὐτοῖς.

13. Ἐὰν δέ τις λάβῃ γυναῖκα καὶ συνοικήσῃ αὐτῇ, καὶ μισήσῃ αὐτήν,

14. καὶ ἐπιθῇ αὐτῇ προφασιστικούς λόγους, καὶ κατενέγκῃ αὐτῇ ὄνομα πονηρὸν καὶ λέγῃ· Τὴν γυναῖκα ταύτην εἴληφα, καὶ προσελθὼν αὐτῇ οὐχ εὑρηκα αὐτῇς τὰ παρθένια·

15. καὶ λαβὼν ὁ πατὴρ τῆς παιδὸς καὶ ἡ μήτηρ ἐξοίσουσι τὰ παρθένια τῆς παιδὸς πρὸς τὴν γερουσίαν ἐπὶ τὴν πύλιν,

16. καὶ ἐρεῖ ὁ πατὴρ τῆς παιδὸς τῇ γερουσίᾳ· Τὴν θυγατέρα μου ταύτην δέδωκα τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ γυναῖκα, καὶ μισήσας αὐτήν

17. νῦν οὗτος ἐπιτίθῃσιν αὐτῇ προφασιστικούς λόγους, λέγων· Οὐχ εὑρηκα τῇ θυγατρὶ σου παρθένια· καὶ ταῦτα τὰ παρθένια τῆς θυγατρὸς μου. Καὶ ἀναπτύξουσι τὸ ἱμάτιον ἐναντίον τῆς γερουσίας τῆς πόλεως.

18. Καὶ λήψεται ἡ γερουσία τῆς πόλεως ἐκείνης τὸν ἀνθρώπον ἐκεῖνον, καὶ παιδεύσουσιν αὐτόν,

19. καὶ ζημιώσουσιν αὐτὸν ἑκατὸν σίκλους, καὶ δώσουσι τῷ πατρὶ τῆς νεάνιδος, ὅτι ἐξήνεγκεν ὄνομα πονηρὸν ἐπὶ παρθένον Ἰσραηλίτιν, καὶ αὐτοῦ ἐστὶ γυνή· οὐ δυνήσεται ἐξαποστεῖλαι αὐτήν τὸν ἅπαντα χρόνον.

20. Ἐὰν δὲ ἐπ' ἀληθείας γένηται ὁ λόγος οὗτος, καὶ μὴ εὑρεθῇ παρθένια τῇ νεάνιδι,

21. καὶ ἐξάξουσιν τὴν νεάνιν ἐπὶ τὰς θύρας τοῦ οἴκου τοῦ πατρὸς αὐτῆς, καὶ λιθοβολήσουσιν αὐτήν ἐν λίθοις, καὶ ἀποθανεῖται, ὅτι ἐποίησεν ἀφροσύνην ἐν οἰκίᾳ Ἰσραὴλ, ἐκπορνεῦσαι τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς αὐτῆς· καὶ ἐξαρεῖς τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν.

22. Ἐὰν δὲ εὑρεθῇ ἄνθρωπος κοιμώμενος μετὰ γυναίκας συνωχισμένης ἀνδρὶ, ἀποκτενεῖτε ἀμφοτέρους, τὸν ἄνδρα τὸν κοιμώμενον μετὰ τῆς γυναίκας, καὶ τὴν γυναῖκα· καὶ ἐξαρεῖς τὸν πονηρὸν ἐξ Ἰσραὴλ.

23. Ἐὰν δὲ γένηται παῖς παρθένος μεμνηστευμένη ἀνδρὶ, καὶ εὐρὼν αὐτὴν ἄνθρωπος ἐν πόλει κοιμηθῇ μετ' αὐτῆς,

24. ἐξάξετε ἀμφοτέρους ἐπὶ τὴν πύλιν τῆς πόλεως αὐτῶν, καὶ λιθοβολήθουσιν ἐν λίθοις, καὶ ἀποθανοῦνται· τὴν νεάνιν, ὅτι οὐκ ἐδόκησεν ἐν τῇ πόλει· καὶ τὸν ἄνθρωπον, ὅτι ἐταπείνωσε τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον· καὶ ἐξαρεῖς τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν.

25. Ἐὰν δὲ ἐν πεδίῳ εὑρῇ ἄνθρωπος τὴν παιδα τὴν μεμνηστευμένην, καὶ βιασάμενος κοιμηθῇ μετ' αὐτῆς, ἀποκτενεῖτε τὸν κοιμώμενον μετ' αὐτῆς μόνον.

26. Καὶ τῇ νεάνιδι οὐκ ἐστὶν ἀμαρτία θανάτου. Ὡς, εἴ τις ἐπαναστῇ ἄνθρωπος ἐπὶ τὸν πλησίον, καὶ φονεύσῃ αὐτοῦ ψυχὴν, οὕτω τὸ πρᾶγμα τοῦτο,

27. ὅτι ἐν τῷ ἀγρῷ εὑρεν αὐτήν· ἐδόκησεν ἡ νεάνις ἡ μεμνηστευμένη, καὶ οὐκ ἦν ὁ βοηθήσων αὐτῇ.

8. Si aedificaveris domum novam, et facies coronam solarium tuo, et non facies homicidium in domo tua, si cadat qui cecidit ab eo.

9. Non seminabis vineam tuam variam, ut non sanctificetur genimen et semen quodcumque seminaveris cum gemmine vineae tuae.

10. Non arabis in vitulo et asino in idipsum.

11. Non indueris adulteratum, lanas et linum in eodem.

12. Funiculos facies tibi super quatuor angulos indumentorum tuorum, quaecumque indutus fueris in eis.

13. Si quis autem acceperit uxorem, et habitaverit cum ea, et oderit eam,

14. et imponat ei occasionis verba, et detulerit ei nomen malignum, et dixerit : Mulierem hanc accepi, et accedens ad eam non inveni ejus virginalia :

15. et accipiens pater puellae et mater producent virginalia puellae ad seniores ad portam,

16. et dicet pater puellae senioribus : Filiam meam hanc dedi homini huic uxorem, et odio habens eam

17. nunc ipse imponit ei occasionis verba, dicens : Non inveni filiae tuae virginalia : et ecce virginalia filiae meae. Et replicabunt pallium coram senioribus civitatis.

18. Et accipient senes civitatis illius hominem illum, et castigabunt eum,

19. et damnificabunt eum centum siclis, et dabunt patri adolescentulae, quia protulit nomen malum super virginem Israelitem, et ipsius erit uxor : non poterit dimittere eam omni tempore.

20. Si autem in veritate factum sit verbum hoc, et non inveniantur virginalia puellae,

21. et producent adolescentulam ad januam domus patris sui, et lapidabunt eam in lapidibus, et morietur, quoniam fecit impudentiam in filiis Israel, prostituere domum patris sui : et auferes malignum ex vobis ipsis.

22. Si autem inventus fuerit homo dormiens cum muliere habitante cum viro, occidetis utrosque, virum dormientem cum muliere, et mulierem : et auferes malum ex Israel.

23. Si autem fuerit puella virgo sponsata viro, et inveniens eam homo in civitate dormierit cum ea,

24. educetis utrosque ad portam civitatis eorum, et lapidabuntur in lapidibus, et morientur : adolescentulam, quia non clamavit in civitate : et hominem, quia humiliavit uxorem proximi : et auferes malignum ex vobis ipsis.

25. Si autem in campo invenerit homo puellam sponsatam, et vim faciens dormierit cum ea, occidetis dormientem cum ea solum.

26. Et adolescentulae non est peccatum mortis. Sicut, si quis insurrexerit homo in proximum, et occiderit ejus animam, sic res haec,

27. quoniam in campo invenit eam : clamavit adolescentula sponsata, et non fuit qui auxiliaretur ei.

28. Ἐάν δέ τις εὕρῃ τὴν παῖδα τὴν παρθένον, ἥτις οὐ μεμνήσκειται, καὶ βιασάμενος κοιμηθῇ μετ' αὐτῆς, καὶ εὗρεθῇ,

29. δώσει ὁ ἄνθρωπος ὁ κοιμηθεὶς μετ' αὐτῆς τῇ πατρὶ τῆς νεάνιδος πεντήκοντα δίδραχμα ἀργυρίου, καὶ αὐτοῦ ἔσται γυνή, ἂνθ' ὧν ἐταπείνωσεν αὐτήν· οὐ δυνήσεται ἐξαποστεῖλαι αὐτήν τὸν ἅπαντα χρόνον.

30. Οὐ λήψεται ἄνθρωπος τὴν γυναῖκα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἀποκαλύψει συγκαλύμμα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΓ'.

1. Οὐκ εἰσελεύσεται θλαδίας, οὐδὲ ἀποκεκομμένος, ἐκκλησίαν Κυρίου.

2. Οὐκ εἰσελεύσεται ἐκ πόρνῃς εἰς ἐκκλησίαν Κυρίου.

3. Οὐκ εἰσελεύσεται Ἀμμανίτης καὶ Μωαβίτης εἰς ἐκκλησίαν Κυρίου, καὶ ἕως δεκάτης γενεᾶς οὐκ εἰσελεύσεται εἰς ἐκκλησίαν Κυρίου, καὶ ἕως εἰς τὸν αἰῶνα,

4. παρὰ τὸ μὴ συναντῆσαι αὐτοὺς ὑμῖν μετὰ ἄρτων καὶ ὕδατος ἐν τῇ ὁδῷ, ἐκπορευομένων ὑμῶν ἐξ Αἰγύπτου, καὶ ὅτι ἐμισθώσαντο ἐπὶ σὲ τὸν Βαλαάμ υἱὸν Βεὼρ ἐκ τῆς Μεσοποταμίας, καταρᾶσθαι σε.

5. Καὶ οὐκ ἠθέλησε Κύριος ὁ Θεός σου εἰσακοῦσαι τοῦ Βαλαάμ, καὶ μετέστρεψε Κύριος ὁ Θεός σου τὰς κατάραις εἰς εὐλογίαν, ὅτι ἠγάπησέ σε Κύριος ὁ Θεός σου.

6. Οὐ προσγορεύσεις εἰρηνικά αὐτοῖς καὶ συμφέροντα αὐτοῖς πάσας τὰς ἡμέρας σου εἰς τὸν αἰῶνα.

7. Οὐ βδελύξῃ Ἰδουμαῖον, ὅτι ἀδελφός σου ἐστίν· οὐ βδελύξῃ Αἰγύπτιον, ὅτι πάροιχος ἐγένου ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ.

8. Υἱοὶ ἂν γεννηθῶσιν αὐτοῖς, γενεᾷ τρίτῃ εἰσελεύσονται εἰς ἐκκλησίαν Κυρίου.

9. Ἐάν δὲ ἐξέλθῃς παρεμβαλεῖν ἐπὶ τοὺς ἐχθρούς σου, καὶ φυλάξῃ ἀπὸ παντὸς ῥήματος πονηροῦ.

10. Ἐάν ᾗ ἐν σοὶ ἄνθρωπος ὃς οὐκ ἔσται καθαρὸς ἐκ ῥύσεως αὐτοῦ νυκτός, καὶ ἐξελεύσεται ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ οὐκ εἰσελεύσεται εἰς τὴν παρεμβολήν.

11. Καὶ ἔσται, τὸ πρὸς ἑσπέραν λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι, καὶ δευκότος ἡλίου εἰσελεύσεται εἰς τὴν παρεμβολήν.

12. Καὶ τόπος ἔσται σοὶ ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ ἐξελεύσῃ ἐκεῖ ἔξω.

13. Καὶ πάσσαλος ἔσται σοὶ ἐπὶ τῆς ζώνης σου· καὶ ἔσται, ὅταν διακαθίζῃς ἔξω, καὶ ὀρύξεις ἐν αὐτῷ, καὶ ἐπαγαγὼν καλύψει τὴν ἀσχημοσύνην σου.

14. ὅτι Κύριος ὁ Θεός σου ἐμπεριπατεῖ ἐν τῇ παρεμβολῇ σου, ἐξελεῖσθαι σε καὶ παραδοῦναι τὸν ἐχθρόν σου πρὸ προσώπου σου· καὶ ἔσται ἡ παρεμβολή σου ἁγία, καὶ οὐκ ὀφθῇσεται ἐν σοὶ ἀσχημοσύνη πράγματος, καὶ ἀποστρέψει ἀπὸ σοῦ.

15. Οὐ παραδώσεις παῖδα τῷ κυρίῳ αὐτοῦ, ὃς προστέθειται σοὶ παρὰ τοῦ κυρίου αὐτοῦ.

16. Μετὰ σοῦ κατοικήσει, ἐν ὑμῖν κατοικήσει οὗ ἂν ἀρέσῃ αὐτῷ, οὐ θλίψει αὐτόν.

17. Οὐκ ἔσται πόρνη ἀπὸ θυγατέρων Ἰσραὴλ, καὶ οὐκ ἔσται πορνεύων ἀπὸ υἱῶν Ἰσραὴλ.

18. Οὐκ ἔσται τελεσφόρος ἀπὸ θυγατέρων Ἰσραὴλ, καὶ οὐκ ἔσται τελισκόμενος ἀπὸ υἱῶν Ἰσραὴλ. Οὐ προσ-

28. Si autem invenerit aliquis puellam virginem, quae sponsata non est, et vim faciens dormierit cum ea, et inventus fuerit,

29. dabit homo qui dormivit cum ea patri puellae quinquaginta didrachmata argenti, et ipsius erit uxor, quia humiliavit eam : non poterit dimittere eam per omne tempus.

30. Non accipiet homo uxorem patris sui, et non revelabit operimentum patris sui.

CAPUT XXIII.

1. Non ingreditur attritus, neque abscisus, in ecclesiam Domini.

2. Non ingreditur de scorto in ecclesiam Domini.

3. Non intrabit Ammanites et Moabites in ecclesiam Domini, et usque ad decimam generationem non intrabit in ecclesiam Domini, et usque in aeternum,

4. eo quod non occurrerint vobis cum panibus et aqua in via, cum exiretis de Aegypto, et quia conduxerunt adversum te Balaam filium Beor de Mesopotamia, ut malediceret tē.

5. Et non voluit Dominus Deus exaudire Balaam, et transtulit Dominus Deus tuus maledictiones in benedictionem, quoniam dilexit te Dominus Deus tuus.

6. Non alloqueris pacifica eis et utilia eis omnes dies tuos in saeculum.

7. Non abominaberis Idumaeum, quoniam frater tuus est : non abominaberis Aegyptium, quoniam incola fuisti in terra illius.

8. Filii si fuerint eis, progenie tertia intrabunt in ecclesiam Domini.

9. Si autem exieris castrametari adversus inimicos tuos, et cavebis ab omni verbo malo.

10. Si fuerit in te homo qui non erit mundus a fluore suo nocte, et exibat extra castra, et non intrabit in castra.

11. Et erit, ad vesperam lavabit corpus suum aqua, et cum occiderit sol intrabit in castra.

12. Et locus erit tibi extra castra, et egredieris illic foras.

13. Et paxillus erit tibi super zonam tuam : et erit, quando sedebis foras, et fodies in eo, et obducens operies turpitudinem tuam :

14. quoniam Dominus Deus tuus inambulavit in castris tuis, ut eruat te et tradat inimicum tuum ante faciem tuam : et erunt castra tua sancta, et non apparebit in te turpitudine rei, et recedet a te.

15. Non trades puerum domino suo, qui appositus est tibi a domino suo.

16. Tecum habitabit, in vobis habitabit ubicumque placuerit ei, non tribulabis eum.

17. Non erit meretrix a filiabus Israel, et non erit fornicans in filiis Israel.

18. Non erit ferens teletas de filiabus Israel, et non erit initiatus de filiis Israel. Non offeres mercedem meretricis, ne-

οἰσεις μίσθωμα πόρνῃς, οὐδὲ ἀλλαγμὰ κυνὸς εἰς τὸν οἶκον Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου πρὸς πᾶσαν εὐχὴν, ὅτι βδέλυγμα Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου ἐστὶ καὶ ἀμρότερον.

19. Οὐκ ἐκτοκίσεις τῷ ἀδελφῷ σου τόκον ἀργυρίου, καὶ τόκον βρωμάτων, καὶ τόκον παντὸς πράγματος οὗ ἐὰν ἐκδανείσῃς.

20. Τῷ ἀλλοτρίῳ ἐκτοκίσεις, τῷ δὲ ἀδελφῷ σου οὐκ ἐκτοκίσεις, ἵνα εὐλογῇ σε Κύριος ὁ Θεός σου ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις σου ἐπὶ τῆς γῆς εἰς ἣν εἰσπορεύῃ ἐκεῖ κληρονομησαὶ αὐτήν.

21. Ἐὰν δὲ εὕξῃ εὐχὴν Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου, οὐ χρονίεις ἀποδοῦναι αὐτήν, ὅτι ἐκζητῶν ἐκζητήσει Κύριος ὁ Θεός σου παρὰ σοῦ, καὶ ἔσται ἐν σοὶ ἁμαρτία.

22. Ἐὰν δὲ μὴ θέλῃς εὐξασθαι, οὐκ ἐστὶ ἐν σοὶ ἁμαρτία.

23. Τὰ ἐκπορευόμενα διὰ τῶν χειλέων σου φυλάξῃ, καὶ ποιήσεις ὃν τρόπον ἠέξω Κυρίῳ τῷ Θεῷ ὁμοία δὲ ἐλάλησας τῷ στόματί σου. (α)

25. Ἐὰν δὲ εἰσέλθῃς εἰς ἀμητὸν τοῦ πλησίον σου, καὶ συλλέξῃς ἐν ταῖς χερσὶ σου στάχυς, καὶ ὀρέπανον οὐ μὴ ἐπιβάλῃς ἐπ' ἀμητὸν τοῦ πλησίον σου.

(α) 24. Ἐὰν δὲ εἰσέλθῃς εἰς τὸν ἀμπελῶνα τοῦ πλησίον σου, φάγῃ σταφυλὴν, ὅσον ψυχὴν σου ἐμπλησθῆναι, εἰς δὲ ἄγρος οὐκ ἐμβάλλῃς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΔ'.

1. Ἐὰν δὲ τις λάβῃ γυναῖκα, καὶ συνοικήσῃ αὐτῇ, καὶ ἔσται ἐὰν μὴ εὕρῃ χάριν ἐναντίον αὐτοῦ, ὅτι εὗρεν ἐν αὐτῇ ἀσχημον πρᾶγμα, καὶ γράψῃ αὐτῇ βιβλίον ἀποστασίου, καὶ δώσῃ εἰς τὰς χεῖρας αὐτῆς, καὶ ἐξαποστελεῖ αὐτήν ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ,

2. καὶ ἀπελθοῦσα γέννηται ἀνδρὶ ἑτέρῳ,

3. καὶ μισήσῃ αὐτήν ὁ ἀνὴρ ὁ ἔσχατος, καὶ γράψῃ αὐτῇ βιβλίον ἀποστασίου, καὶ δώσῃ εἰς τὰς χεῖρας αὐτῆς, καὶ ἐξαποστελεῖ αὐτήν ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, καὶ ἀποθάνῃ ὁ ἀνὴρ ὁ ἔσχατος ὃς ἐλάβεν αὐτήν ἑαυτῷ γυναῖκα,

4. οὐ δυνήσεται ὁ ἀνὴρ ὁ πρότερος ὁ ἐξαποστελλας αὐτήν ἐπαναστρέφας λαβεῖν αὐτήν ἑαυτῷ γυναῖκα, μετὰ τὸ μιανθῆναι αὐτήν, ὅτι βδέλυγμα ἐστὶν ἐναντίον Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, καὶ οὐ μισνεῖτε τὴν γῆν ἣν Κύριος ὁ Θεός σου δίδωσί σοι ἐν κλήρῳ.

5. Ἐὰν δὲ τις λάβῃ γυναῖκα προσφάτως, οὐκ ἐξελεύσεται εἰς πόλεμον, καὶ οὐκ ἐπιβληθήσεται αὐτῷ οὐδὲν πρᾶγμα· ἄθως ἐστὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, ἐνιαυτὸν ἕνα εὐφρανεῖ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ἣν ἐλάβεν.

6. Οὐκ ἐνεχυράσεις μύλον, οὐδὲ ἐπιμύλιον, ὅτι ψυχὴν οὗτος ἐνεχυράζει.

7. Ἐὰν δὲ ἄλλῳ ἄνθρωπος κλέπτων ψυχὴν ἐκ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ καταδυναστεύσας αὐτὸν ἀποδώται, ἀποθανέται ὁ κλέπτης ἐκεῖνος· καὶ ἐξαρεῖς τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν.

8. Πρόσεχε σεαυτῷ ἐν τῇ ἀφῇ τῆς λέπρας φυλάξῃ, σφόδρα ποιεῖν κατὰ πάντα τὸν νόμον ὃν ἂν ἀναγγεῖλωσιν ὑμῖν οἱ ἱερεῖς οἱ Λευῖται· ὃν τρόπον ἐνετείλαμην ὑμῖν, φυλάσσεσθε ποιεῖν.

9. Μνήσθητι ὅσα ἐποίησε Κύριος ὁ Θεός σου τῇ Μαρίας, ἐν τῇ ὁδῷ, ἐκπορευομένων ὑμῶν ἐξ Αἰγύπτου.

que communicationem carnis in domum Domini Dei tui ad omne vultum, quoniam abominatio Domino Deo tuo est et utrumque.

19. Non fenerabis fratri tuo usuram argenti, et usuram ciborum, et usuram cujuslibet rei quamcumque dederis mutuum.

20. Alieno fenerabis, fratri autem tuo non fenerabis, ut benedicat te Dominus Deus tuus in omnibus operibus tuis super terram in quam ingrederis illuc hereditare eam.

21. Si autem voveris votum Domino Deo tuo, non tardabis reddere illud, quoniam inquirens inquireret Dominus Deus tuus a te, et erit in te peccatum.

22. Si autem nolueris vovere, non est in te peccatum.

23. Quae egrediuntur per labia tua observabis, et facies quemadmodum novisti Domino Deo donum quod locutus es ore tuo.

25. Si autem intraveris in segetem proximi tui, et colliges in manibus tuis spicas, et falcem non immittes in segetem proximi tui.

24. Si autem intraveris in vineam proximi tui, comedes uvam, quantum anima tua saturetur, in vas autem non injicies.

CAPUT XXIV.

1. Si quis autem acceperit uxorem, et habitaverit cum ea, et erit si non invenerit gratiam coram eo, quia invenit in ea rem turpem, et scribet ei libellum repudii, et dabit in manus ejus, et demittet eam e domo sua,

2. et abiens fuerit viro alteri,

3. et oderit eam vir novissimus, et scripserit ei libellum repudii, et dabit in manus ejus, et dimittet eam e domo sua, et mortuus fuerit vir novissimus qui accepit eam sibi uxorem,

4. non poterit vir prior qui dimisit eam reversus accipere eam sibi uxorem, postquam illa contaminata est, quoniam abominatio est ante Dominum Deum tuum, et non inquinabitis terram quam Dominus Deus tuus dat tibi in sorte.

5. Si quis autem acceperit uxorem nuper, non exibit ad bellum, neque injungetur ei res ulla: immunis erit in domo sua, annum unum lactificabit uxorem suam quam accepit.

6. Non pignoralis molam, neque superiorem lapidem mola, quia animam iste pignorat.

7. Si autem deprehendatur homo furans animam ex fratribus suis filiis Israel, et opprimens eum vendiderit, morietur fur ille: et auferes malignum ex vobis ipsis.

8. Attende tibi in tactu leprae: observa valde facere secundum omnem legem quam annuntiaverint vobis sacerdotes Levitae: quemadmodum mandavi vobis, observate facere.

9. Memento quaecumque fecit Dominus Deus tuus Mariae in via, egredientibus vobis ex Aegypto.

10. Ἐάν ὀφείλημα ᾗ ἐν τῷ πλησίον σου, ὀφείλημα ὅτιού, οὐκ εἰσελεύσῃ εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἐνεχυράσαι τὸ ἐνεχύρον αὐτοῦ.

11. Ἐξω στήσῃ, καὶ ὁ ἄνθρωπος οὗ τὸ δάνειόν σου ἐστὶν ἐν αὐτῷ, ἐξοίσει σοι τὸ ἐνεχύρον ἔξω.

12. Ἐάν δὲ ὁ ἄνθρωπος πένηται, οὐ κοιμηθήσῃ ἐν τῷ ἐνεχύρῳ αὐτοῦ.

13. Ἀποδόσει ἀποδώσεις τὸ ἐνεχύρον αὐτοῦ πρὸς δυσμὰς ἡλίου, καὶ κοιμηθήσεται ἐν τῷ ἱματίῳ αὐτοῦ, καὶ εὐλογήσῃ σε, καὶ ἔσται σοι ἐλεημοσύνη ἐναντίον Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου.

14. Οὐκ ἀπαδικήσεις μισθὸν πένητος καὶ ἑνδεοῦς ἐκ τῶν ἀδελφῶν σου, ᾗ ἐκ τῶν προσηλύτων τῶν ἐν ταῖς πόλεσί σου.

15. Αὐθημερὸν ἀποδώσεις τὸν μισθὸν αὐτοῦ, οὐκ ἐπιδύσεται ὁ ἥλιος ἐπ' αὐτῷ, ὅτι πένης ἐστὶ, καὶ ἐν αὐτῷ ἔχει τὴν ἐλπίδα, καὶ καταδοθήσεται κατὰ τοῦ πρὸς Κύριον, καὶ ἔσται ἐν σοὶ ἁμαρτία.

16. Οὐκ ἀποθаноῦνται πατέρες ὑπὲρ τέκνων, καὶ οἱ υἱοὶ οὐκ ἀποθаноῦνται ὑπὲρ πατέρων· ἕκαστος ἐν τῇ ἑαυτοῦ ἁμαρτίᾳ ἀποθανεῖται.

17. Οὐκ ἐκκλινεῖς κρίσιν προσηλύτου καὶ ὀρφανοῦ καὶ χήρας· οὐκ ἐνεχυράσεις ἱμάτιον γήρας.

18. Καὶ μνησθήσῃ ὅτι οἰκέτης ᾤσθα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, καὶ ἐλυτρώσατό σε Κύριος ὁ Θεός σου ἐκείθεν· διὰ τοῦτο ἐγὼ σοὶ ἐντέλλομαι ποιεῖν τὸ ῥῆμα τοῦτο.

19. Ἐάν δὲ ἀμήσης ἀμητὸν ἐν τῷ ἀγρῷ σου, καὶ ἐπιλάβῃ δράγμα ἐν τῷ ἀγρῷ σου, οὐκ ἀναστραφήσῃ λαβεῖν αὐτό· τῷ προσηλύτῳ καὶ τῷ ὀρφανῷ καὶ τῇ χήρᾳ ἔσται, ἵνα εὐλογήσῃ σε Κύριος ὁ Θεός σου ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν σου.

20. Ἐάν δὲ ἐλαιολογῇς, οὐκ ἐπαναστρέψεις καλαμῆσασθαι τὰ ὀπίσω σου· τῷ προσηλύτῳ καὶ τῷ ὀρφανῷ καὶ τῇ χήρᾳ ἔσται, καὶ μνησθήσῃ ὅτι οἰκέτης ᾤσθα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ· διὰ τοῦτο ἐγὼ σοὶ ἐντέλλομαι ποιεῖν τὸ ῥῆμα τοῦτο.

21. Ἐάν δὲ τρυγήσης τὸν ἀμπελῶνά σου, οὐκ ἐπανατρυγήσης αὐτὸν τὰ ὀπίσω σου· τῷ προσηλύτῳ καὶ τῷ ὀρφανῷ καὶ τῇ χήρᾳ ἔσται,

22. καὶ μνησθήσῃ ὅτι οἰκέτης ᾤσθα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ· διὰ τοῦτο ἐγὼ σοὶ ἐντέλλομαι ποιεῖν τὸ ῥῆμα τοῦτο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΕ'.

1. Ἐάν δὲ γένηται ἀντιλογία ἀναμέσον ἀνθρώπων, καὶ προσέλθωσιν εἰς κρίσιν, καὶ κρίνωσι, καὶ δικαιώσωσι τὸν δίκαιον, καὶ καταγνώσιν τοῦ ἀσεβοῦς·

2. Καὶ ἔσται, ἐάν ἄξιός ᾗ πληγῶν ὁ ἀσεβῶν, καθιεῖς αὐτὸν ἐναντὶ τῶν κριτῶν, καὶ μαστιγώσουσιν αὐτὸν ἐναντίον αὐτῶν κατὰ τὴν ἀσέβειαν αὐτοῦ,

3. Καὶ ἀριθμῶ τεσσαράκοντα μαστιγώσουσιν αὐτόν· οὐ προσθήσουσιν. Ἐάν δὲ προσθῇς μαστιγῶσαι ὑπὲρ ταύτας τὰς πληγὰς πλείους, ἀσχτημονήσῃ ὁ ἀδελφός σου ἐναντίον σου.

4. Οὐ ριμώσεις βοῦν ἀλοῶντα.

5. Ἐάν δὲ κατοικῶσιν ἀδελφοὶ ἐπὶ τὸ αὐτὸ, καὶ ἀποθάνῃ εἷς ἐξ αὐτῶν, σπέρμα δὲ μὴ ᾗ αὐτῷ, οὐκ ἔσται ἡ γυνὴ τοῦ τεθνηκότος ἔξω ἀνδρὶ μὴ ἐγγίζοντι· ὁ ἀδελφός τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς εἰσελεύσεται πρὸς αὐτήν, καὶ λήψεται αὐτήν ἑαυτῷ γυναῖκα, καὶ συνοικήσει αὐτῇ.

10. Si debitum fuerit in proximo tuo, debitum quodcunque, non intrabis in domum ejus pignora re ejus.

11. Foris stabis, et homo apud quem debitum tuum est in eo, proferet tibi pignus foras.

12. Si autem homo eget, non dormies in pignore ejus.

13. Redditione reddes ei pignus suum ad occasum solis, et dormiet in vestimento suo, et benedicet te, et tibi erit misericordia coram Domino Deo tuo.

14. Non fraudabis mercedem pauperis et egeni ex fratribus tuis, vel ex advenis qui sunt in civitatibus tuis.

15. Eadem die reddes mercedem ejus, non occidet sol super eam, quia pauper est, et in ea habet spem, et clamabit contra te ante Dominum, et erit in te peccatum.

16. Non morientur patres pro filiis, et filii non morientur pro patribus : unusquisque in peccato suo morietur.

17. Non declinabis judicium advenae et orphani et viduae : non pignora bies vestem viduae.

18. Et memento quia famulus fuisti in terra Aegypto, et redemit te Dominus Deus tuus inde : propterea ego tibi mando facere verbum hoc.

19. Si autem messueris messem in agro tuo, et oblitus fuerit manipulus in agro tuo, non redibis accipere illum : advenae et pupillo et viduae erit, ut benedicat te Dominus Deus tuus in omnibus operibus manuum tuarum.

20. Si autem olivas colligas, non redibis repetere quae post te : advenae et pupillo et viduae erunt, et memento quia famulus fuisti in terra Aegypto : propterea ego mando tibi facere verbum hoc.

21. Si autem vindemias vineam tuam, non revindemiabis eam ab his quae post te : advenae et pupillo et viduae erunt,

22. et memento quia famulus fuisti in terra Aegypto : propter hoc ego tibi mando facere verbum hoc.

CAPUT XXV.

1. Si autem fuerit altercatio inter homines, et accesserint ad judicium, et judicaverint, et justificaverint justum, et reprehenderit impium,

2. et erit, si dignus fuerit plagis qui impie agit, constitues eum in conspectu judicis, et flagellabunt eum ante se secundum impietatem ejus,

3. et numero quadraginta flagellabunt eum : non apponent. Si autem apposueris flagellare super has plagas plures, deturpabitur frater tuus coram te.

4. Non obturabis bovem triturantem.

5. Si autem habitaverint fratres in unum, et mortuus fuerit unus ex eis, semen autem non fuerit ei, non erit uxor defuncti foras viro non appropianti : frater viri ejus intrabit ad eam, et accipiet eam sibi uxorem, et cohabitabit ei.

6. Καὶ ἔσται τὸ παιδίον ὃ ἔάν τέκη, κατασταθήσεται ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ τετελευτηκότος, καὶ οὐκ ἐξαλειφθήσεται τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐξ Ἰσραὴλ.

7. Ἐάν δὲ μὴ βούληται ὁ ἄνθρωπος λαβεῖν τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ ἀναβήσεται ἡ γυνὴ ἐπὶ τὴν πύλην ἐπὶ τὴν γερουσίαν, καὶ ἐρεῖ· Οὐ θέλει ὁ ἀδελφός τοῦ ἀνδρός μου ἀναστῆσαι τὸ ὄνομα τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ἐν Ἰσραὴλ, οὐκ ἠθέλησεν ὁ ἀδελφός τοῦ ἀνδρός μου.

8. Καὶ καλέσουσιν αὐτὸν ἡ γερουσία τῆς πόλεως αὐτοῦ, καὶ ἐροῦσιν αὐτῷ, καὶ στὰς εἴπη· Οὐ βούλομαι λαβεῖν αὐτήν·

9. καὶ προσελθοῦσα ἡ γυνὴ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ἐναντι τῆς γερουσίας, καὶ ὑπολύσει τὸ ὑπόδημα αὐτοῦ τὸ ἐν ἀπὸ τοῦ ποδὸς αὐτοῦ, καὶ ἐμπτύσεται κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ ἀποκριθεῖσα ἐρεῖ· Οὕτω ποιήσουσι τῷ ἀνθρώπῳ ὃς οὐκ οἰκοδομήσει τὸν οἶκον τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ἐν Ἰσραὴλ,

10. καὶ κληθήσεται τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐν Ἰσραὴλ, οἶκος τοῦ ὑπολυθέντος τὸ ὑπόδημα.

11. Ἐάν δὲ μάχωνται ἄνθρωποι ἐπὶ τὸ αὐτὸ, ἄνθρωπος μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ προσέλθῃ ἡ γυνὴ ἐνὸς αὐτῶν ἐξελεῖσθαι τὸν ἄνδρα αὐτῆς ἐκ χειρὸς τοῦ τύπτοντος αὐτὸν, καὶ ἐκτείνασα τὴν χεῖρα ἐπιλάβεται τῶν διδύμων αὐτοῦ,

12. ἀποκόψει τὴν χεῖρα· οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμός σου ἐπ' αὐτῇ.

13. Οὐκ ἔσται ἐν τῷ μαρσίπῳ σου στάθμιον καὶ στάθμιον, μέγα ἢ μικρόν.

14. Οὐκ ἔσται ἐν τῇ οἰκίᾳ σου μέτρον καὶ μέτρον, μέγα ἢ μικρόν·

15. στάθμιον ἀληθινὸν καὶ δίκαιον ἔσται σοι, καὶ μέτρον ἀληθινὸν καὶ δίκαιον ἔσται σοι, ἵνα πολυήμερος γένῃ ἐπὶ τῆς γῆς ἧς Κύριος ὁ Θεός σου δίδωσί σοι ἐν κλήρῳ·

16. ὅτι βδελυγμὸς Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου πᾶς ποιῶν τὰῦτα, πᾶς ποιῶν ἀδικον.

17. Μνήσθητι ὅσα ἐποίησέ σοι Ἀμαλὴκ ἐν τῇ ὁδῷ, ἐκπορευομένου σου ἐκ γῆς Αἰγύπτου,

18. πῶς ἀντίστη σοι ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ἐκοφέ σου τὴν οὐραγίαν τοὺς κοπιῶντας ὀπίσω σου, σὺ δὲ ἐπείνας καὶ ἐκοπίας, καὶ οὐκ ἐφοβήθη τὸν Θεόν.

19. Καὶ ἔσται, ἡνίκα ἔάν καταπαύσῃ σε Κύριος ὁ Θεός σου ἀπὸ πάντων τῶν ἐχθρῶν σου τῶν κύκλῳ σου ἐν τῇ γῇ ἧς Κύριος ὁ Θεός σου δίδωσί σοι κληρονομήσαι, ἐξαλείψει τὸ ὄνομα Ἀμαλὴκ ἐκ τῆς ὑπὸ τὸν οὐρανόν, καὶ σὺ μὴ ἐπιλάβῃ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΣ'.

1. Καὶ ἔσται, ἔάν εἰσέλθῃς εἰς τὴν γῆν ἣν Κύριος ὁ Θεός σου δίδωσί σοι κληρονομήσαι, καὶ κατακληρονομήσῃς αὐτήν, καὶ κατοικήσῃς ἐπ' αὐτήν,

2. καὶ λήψῃ ἀπὸ τῆς ἀπαρχῆς τῶν καρπῶν τῆς γῆς σου ἧς Κύριος ὁ Θεός σου δίδωσί σοι, καὶ ἐμβαλεῖς εἰς κάρταλλον, καὶ πορεύσῃ εἰς τὸν τόπον ὃν ἂν ἐκλέξῃται Κύριος ὁ Θεός σου ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ.

3. Καὶ ἐλεύσῃ πρὸς τὸν ἱερέα ὃς ἔσται ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν· Ἀναγγέλλω σήμερον Κυρίῳ τῷ Θεῷ μου, ὅτι εἰσελάθῃς εἰς τὴν γῆν ἣν ὤμοσα Κύριος τοῖς πατράσιν ἡμῶν δοῦναι ἡμῖν.

6. Et erit infans quicumque natus fuerit, constituetur ex defuncti nomine, et non delebitur nomen ejus ex Israel.

7. Si autem noluerit homo accipere uxorem fratris sui, et ascendet mulier in porta ad senatum, et dicet : Non vult frater viri mei suscitare nomen fratris sui in Israel, noluit frater viri mei.

8. Et vocabunt eum seniores civitatis ejus, et dicent ei, et stans dixerit : Nolo accipere eam :

9. et accedens uxor fratris ejus ante seniores, et solvet calceamentum ejus unum de pede ejus, et spuet in faciem ejus, et respondens dicet : Sic facient homini qui non edificabit domum fratris sui in Israel,

10. et vocabitur nomen ejus in Israel, domus discalceati calceamentum.

11. Si autem rixati fuerint homines pariter, homo cum fratre suo, et accesserit uxor unius eorum ad eruendum virum suum de manu verberantis eum, et extendens manum apprehenderit testes ejus,

12. abscindes manum : non parces oculus tuus super eam.

13. Non erit in marsupio tuo pondus et pondus, magnum aut parvum.

14. Non erit in domo tua mensura et mensura, magna vel parva.

15. Pondus verax et justum erit tibi, et mensura verax et justa erit tibi, ut longævus sis super terram quam Dominus Deus tuus dat tibi in sorte :

16. quoniam abominatio Domino Deo tuo omnis faciens hæc, omnis faciens injustum.

17. Recordare quæcumque fecit tibi Amalec in via, exeunte te de terra Egypti,

18. quomodo restitit tibi in via, et percussit caudam agninus tui, defessos post te, tu autem esuriebas et laborabas, et non timuit Deum.

19. Et erit, postquam quiescere fecerit te Dominus Deus tuus ab omnibus inimicis tuis qui in circuitu tuo in terra quam Dominus Deus tuus dat tibi hæreditare, delebis nomen Amalec de sub cælo, et non obliviscaris.

CAPUT XXVI.

1. Et erit, si intraveris in terram quam Dominus tuus dat tibi hæreditare, et hæreditaveris eam, et habitaveris in ea,

2. et sumes de primitiis fructuum terre tuæ quam Dominus Deus tuus dat tibi, et mittes in cartallum, et ibis in locum quem elegerit Dominus Deus tuus ut invocetur nomen suum ibi.

3. Et venies ad sacerdotem qui erit in diebus illis, et dices ad eum : Annuntio hodie Domino Deo meo, quia intravi in terram quam juravit Dominus patribus nostris dare nobis.

4. Καὶ λήφεται ὁ ἱερεὺς τὸν κάρταλλον ἐκ τῶν χειρῶν σου, καὶ θήσει αὐτὸν ἀπέναντι τοῦ θυσιαστηρίου Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου.

5. Καὶ ἀποκριθεὶς ἔρει ἔναντι Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου· Συρίαν ἀπέβαλεν ὁ πατήρ μου, καὶ κατέβη εἰς Αἴγυπτον, καὶ παρώκησεν ἐκεῖ ἐν ἀριθμῷ βραχεί, καὶ ἐγένετο ἐκεῖ εἰς ἔθνος μέγα καὶ πλῆθος πολὺ.

6. Καὶ ἐκάκωσαν ἡμᾶς οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ ἐταπείνωσαν ἡμᾶς, καὶ ἐπέθηκαν ἡμῖν ἔργα σκληρά.

7. Καὶ ἀνεβοήσαμεν πρὸς Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν, καὶ ἐσήκουσε Κύριος τῆς φωνῆς ἡμῶν, καὶ εἶδε τὴν ταπείνωσιν ἡμῶν, καὶ τὸν μόχθον ἡμῶν, καὶ τὸν ὀλιμὸν ἡμῶν.

8. Καὶ ἐξήγαγεν ἡμᾶς Κύριος ἐξ Αἰγύπτου αὐτὸς ἐν ἰσχύι αὐτοῦ τῇ μεγάλῃ, καὶ ἐν χειρὶ κραταιᾷ, καὶ βραχίονι ὑψηλῷ, καὶ ἐν δράμασι μεγάλοις, καὶ ἐν σημείοις καὶ ἐν τέρασι.

9. Καὶ ἐσήγαγεν ἡμᾶς εἰς τὸν τόπον τοῦτον, καὶ ἔδωκεν ἡμῖν τὴν γῆν ταύτην, γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι.

10. Καὶ νῦν ἰδοὺ ἐνῆνοχα τὴν ἀπαρχὴν τῶν γεννημάτων τῆς γῆς ἧς ἔδωκάς μοι, Κύριε, γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι. Καὶ ἀρτίσεις αὐτὸ ἀπέναντι Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, καὶ προσκυνήσεις ἔναντι Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου,

11. καὶ εὐφρανθήσῃ ἐν πᾶσι τοῖς ἀγαθοῖς οἷς ἔδωκέ σοι Κύριος ὁ Θεός σου, καὶ ἡ οἰκία σου, καὶ ὁ Λευίτης, καὶ ὁ προσήλυτος ὁ ἐν σοί.

12. Ἐάν δὲ συντελέσης ἀποδεκατῶσαι πᾶν τὸ ἐπιδέκατον τῶν γεννημάτων σου ἐν τῷ ἔτει τῷ τρίτῳ, τὸ δεῦτερον ἐπιδέκατον δώσεις τῷ Λευίτῃ καὶ τῷ προσηλύτῳ καὶ τῷ ὀρφανῷ καὶ τῇ χήρᾃ, καὶ φάγονται ἐν ταῖς πόλεσί σου, καὶ εὐφρανθήσονται.

13. Καὶ ἔρεις ἔναντι Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου· Ἐξεκάθαρα τὰ ἅγια ἐκ τῆς οἰκίας μου, καὶ ἔδωκα αὐτὰ τῷ Λευίτῃ καὶ τῷ προσηλύτῳ καὶ τῷ ὀρφανῷ καὶ τῇ χήρᾃ, κατὰ πάσας τὰς ἐντολάς ἃς ἐνετείλω μοι· οὐ παρήλθον τὴν ἐντολήν σου, καὶ οὐκ ἐπελαθόμην.

14. Καὶ οὐκ ἔφαγον ἐν ὀδύνῃ μου ἀπ' αὐτῶν, οὐκ ἐκάρπωσα ἀπ' αὐτῶν εἰς ἀκάθαρτον, οὐκ ἔδωκα ἀπ' αὐτῶν τῷ τεθνηκότι, ὑπήκουσα τῆς φωνῆς Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ἐποίησα καθὰ ἐνετείλω μοι.

15. Κάτιδες ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ ἁγίου σου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ εὐλόγησον τὸν λαόν σου τὸν Ἰσραὴλ, καὶ τὴν γῆν ἣν ἔδωκας αὐτοῖς, καθὰ ὤμοσας τοῖς πατράσιν ἡμῶν, δοῦναι ἡμῖν γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι.

16. Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ Κύριος ὁ Θεός σου ἐνετείλατό σοι ποιῆσαι πάντα τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα· καὶ φυλάξεσθε καὶ ποιήσετε αὐτὰ ἐξ ὅλης τῆς καρδίας ὑμῶν καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς ὑμῶν.

17. Τὸν Θεὸν εἴλου σήμερον εἶναί σου Θεόν, καὶ πορεύεσθαι ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, καὶ φυλάσσεσθαι τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα, καὶ ὑπακούειν τῆς φωνῆς αὐτοῦ.

18. Καὶ Κύριος εἶλατό σε σήμερον γενέσθαι σε αὐτῷ λαὸν περιούσιον, καθάπερ εἶπε, φυλάττειν τὰς ἐντολάς αὐτοῦ,

19. καὶ εἶναί σε ὑπεράνω πάντων τῶν ἐθνῶν, ὥς ἐποίησέ σε ὀνομαστὸν καὶ καύχημα καὶ δοξαστὸν, εἶναί σε λαὸν ἅγιον Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου, καθὼς ἐλάλησε.

4. Et sumet sacerdos cartallum de manibus tuis, et ponet illum ante altare Domini Dei tui.

5. Et respondens dicet ante Dominum Deum tuum : Syriam rejecit pater meus, et descendit in Aegyptum, et incoluit ibi in numero brevi, et factus est ibi in gentem magnam et multitudinem copiosam.

6. Et afflixerunt nos Aegyptii, et humiliaverunt nos, et imposuerunt nobis opera dura.

7. Et exclamavimus ad Dominum Deum nostrum, et exaudivit Dominus vocem nostram, et vidit humiliationem nostram, et laborem nostrum, et tribulationem nostram.

8. Et eduxit nos Dominus de Aegypto ipse in fortitudine sua magna, et in manu valida, et in brachio excelso, et in visionibus magnis, et in signis et in prodigiis.

9. Et induxit nos in locum hunc, et dedit nobis terram hanc, terram fluentem lac et mel.

10. Et nunc ecce attuli primitiam geniminum terrae quam dedisti mihi, Domine, terram fluentem lac et mel. Et dimitte illud ante Dominum Deum tuum, et adorabis ante Dominum Deum tuum,

11. et lætaberis in omnibus bonis quae dedit tibi Dominus Deus tuus, et domus tua, et Levita, et advena qui est in te.

12. Si autem consummaveris decimare decimam geniminum tuorum in anno tertio, secundam decimam dabis Levitae et advenae et pupillo et viduae, et comedent in civitatibus tuis, et lætabuntur.

13. Et dices ante Dominum Deum tuum : Abstuli sancta e domo mea, et dedi ea Levitae et advenae et pupillo et viduae, secundum omnia mandata quae mandasti mihi : non sum transgressus mandatum tuum, neque oblitus sum.

14. Et non comedi in luctu meo de eis, non obtuli de eis in immundum, non dedi ex eis mortuo, obedivi voci Domini Dei nostri, feci sicut mandasti mihi.

15. Respice de domo sancta tua de coelo, et benedic populum tuum Israel, et terram quam dedisti eis, sicut jura-veras patribus nostris dare nobis terram fluentem lac et mel.

16. In die hac Dominus Deus tuus mandavit tibi facere omnes justificationes et judicia : et observabis et facietis omnia ex toto corde vestro et ex tota anima vestra.

17. Deum elegisti hodie esse Deum tuum, et ambulare in omnibus viis ejus, et observare justificationes et judicia, et obedire voci ejus.

18. Et Dominus elegit te hodie esse te sibi populum peculiarem, sicut dixit, ut custodias mandata ejus.

19. et sis tu super omnes gentes, sicut fecit te nominatum et gloriationem et celebrem, ut sis tu populus sanctus Domino Deo tuo, sicut locutus est.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΖ'.

CAPUT XXVII.

1. Καὶ προσέταξε Μωϋσῆς καὶ ἡ γερουσία Ἰσραὴλ, λέγων· Φυλάσσετε πάσας τὰς ἐντολάς ταύτας, ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον.

2. Καὶ ἔσται ἡ ἂν ἡμέρᾳ διαβῇτε τὸν Ἰορδάνην εἰς τὴν γῆν ἣν Κύριος ὁ Θεός σου δίδωσί σοι, καὶ στήσεις σεαυτῷ λίθους μεγάλους, καὶ κονιάσεις αὐτοὺς κονία,

3. καὶ γράψεις ἐπὶ τῶν λίθων τούτων πάντας τοὺς λόγους τοῦ νόμου τούτου, ὡς ἂν διαβῇτε τὸν Ἰορδάνην, ἥνικα ἂν εἰσέλθῃτε εἰς τὴν γῆν ἣν Κύριος ὁ Θεός τῶν πατέρων σου δίδωσί σοι, γῆν ῥέουσιν γάλα καὶ μέλι, ὃν τρόπον εἶπε Κύριος ὁ Θεός τῶν πατέρων σου σοί.

4. Καὶ ἔσται ὡς ἂν διαβῇτε τὸν Ἰορδάνην, στήσετε τοὺς λίθους τούτους ὃς ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον, ἐν ὄρει Γαιθάλ, καὶ κονιάσεις αὐτοὺς κονία.

5. Καὶ οἰκοδομήσεις ἐκεῖ θυσιαστήριον Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου, θυσιαστήριον ἐκ λίθων· οὐκ ἐπιβάλλεις ἐπ' αὐτὸ σίδηρον.

6. Λίθους δλοκλήρους οἰκοδομήσεις θυσιαστήριον Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου, καὶ ἀνοίσεις ἐπ' αὐτὸ δλοκαυτώματα Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου.

7. Καὶ θύσεις ἐκεῖ θυσίαν σωτηρίου· καὶ φαγῇ, καὶ ἐμπλησθήσῃ, καὶ εὐφρανθήσῃ ἐναντι Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου.

8. Καὶ γράψεις ἐπὶ τῶν λίθων πάντα τὸν νόμον τοῦτον σαφῶς σφόδρα.

9. Καὶ ἐλάλησε Μωϋσῆς καὶ οἱ ἱερεῖς οἱ Λευῖται παντὶ Ἰσραὴλ, λέγοντες· Σιώπα καὶ ἄκουε, Ἰσραὴλ· ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ γέγονας εἰς λαὸν Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου,

10. καὶ εἰσακουσὴ τῆς φωνῆς Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, καὶ ποιήσεις πάσας τὰς ἐντολάς αὐτοῦ καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον.

11. Καὶ ἐνετελιατο Μωϋσῆς τῷ λαῷ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγων·

12. Οὗτοι στήσονται εὐλογεῖν τὸν λαὸν ἐν ὄρει Γαριζίν, διαβάντες τὸν Ἰορδάνην· Συμεὼν, Λεὺι, Ἰούδας, Ἰσάαχαρ, Ἰωσήφ καὶ Βενιαμίν.

13. Καὶ οὗτοι στήσονται ἐπὶ τῆς κατάρας ἐν ὄρει Γαιθάλ· Ῥουβὴν, Γὰδ καὶ Ἀσήρ, Ζαβουλὼν, Δάν καὶ Νεφθαλί.

14. Καὶ ἀποκριθέντες ἐροῦσιν οἱ Λευῖται παντὶ Ἰσραὴλ φωνῇ μεγάλῃ·

15. Ἐπικατάρατος ἄνθρωπος ὅστις ποιήσει γλυπτὸν καὶ χωνευτὸν, βδέλυγμα Κυρίῳ, ἔργον χειρῶν τεχνιτῶν, καὶ θήσει αὐτὸ ἐν ἀποκρύφῳ· καὶ ἀποκριθεὶς πᾶς ὁ λαὸς ἐροῦσι· Γένοιτο.

16. Ἐπικατάρατος ὁ ἀτιμάζων πατέρα αὐτοῦ ἢ μητέρα αὐτοῦ· καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαός· Γένοιτο.

17. Ἐπικατάρατος ὁ μετατιθεὶς ὄρια τοῦ πλησίον· καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαός· Γένοιτο.

18. Ἐπικατάρατος ὁ πλανῶν τυρλὸν ἐν ὁδῷ· καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαός· Γένοιτο.

19. Ἐπικατάρατος ὃς ἂν ἐκκλίνῃ κρίσιν προσηλύτου καὶ ὀρφανοῦ· καὶ χήρας· καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαός· Γένοιτο.

20. Ἐπικατάρατος ὁ κοιμώμενος μετὰ γυναῖκός τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ὃς ἀπεχάλυψε συγκάλυμμα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαός· Γένοιτο.

21. Ἐπικατάρατος ὁ κοιμώμενος μετὰ παντὸς κτήνους· καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαός· Γένοιτο.

1. Et praecepit Moyses et seniores Israel, dicens : Custodite omnia mandata haec, quaecumque ego mando vobis hodie.

2. Et erit quacumque die transieritis Jordanem in terram quam Dominus Deus tuus dat tibi, et statues tibi lapides magnos, et levigabis eos calce,

3. et scribes super lapides hos omnia verba legis hujus, postquam transieritis Jordanem, cum intraveritis in terram quam Dominus Deus patrum tuorum dat tibi, terram fluentem lac et mel, quemadmodum dixit Dominus Deus patrum tuorum tibi.

4. Et erit postquam transieritis Jordanem, statuetis lapides hos quos ego mando tibi hodie, in monte Gæbal, et levigabis eos calce.

5. Et ædificabis ibi altare Domino Deo tuo, altare ex lapidibus : non immittes ferrum in illud.

6. Lapidem integros ædificabis altare Domino Deo tuo, et offeres super illud holocaustum Domino Deo tuo.

7. Et sacrificabis ibi sacrificium salutaris : et comedes, et saturaberis, et lætaberis ante Dominum Deum tuum.

8. Et scribes super lapides omnem legem hanc manifeste valde.

9. Et locutus est Moyses et sacerdotes Levitæ omni Israel, dicentes : Tace et audi, Israel : in die hac factus es in populum Domino Deo tuo,

10. et exaudies vocem Domini Dei tui, et facies omnia mandata ejus et justificationes ejus, quascumque ego mando tibi hodie.

11. Et mandavit Moyses populo in die illa, dicens :

12. Hi stabunt benedicere populum in monte Garizin, transgressi Jordanem : Symeon, Levi, Judas, Issachar, Joseph et Benjamin.

13. Et hi stabunt super maledictionem in monte Gæbal : Ruben, Gad et Aser, Zabulon, Dan et Nephtali.

14. Et respondentes dicent Levitæ universo Israel voce magna :

15. Maledictus homo quisquis faciet sculptile et fusile, abominationem Domino, opus manuum artificum, et ponet illud in abscondito : et respondens omnis populus dicent : Fiat.

16. Maledictus qui spernit patrem suum vel matrem suam : et dicent omnis populus : Fiat :

17. Maledictus qui transfert terminos proximi : et dicent omnis populus : Fiat.

18. Maledictus qui errare faciet cæcum in via : et dicent omnis populus : Fiat.

19. Maledictus quicumque perverterit judicium advenæ et pupilli et viduæ : et dicent omnis populus : Fiat.

20. Maledictus qui dormit cum uxore patris sui, quoniam revelavit cooperimentum patris sui : et dicent omnis populus : Fiat.

21. Maledictus qui dormit cum omni pecore : et dicent omnis populus : Fiat.

22. Ἐπικατάρματος ὁ κοιμώμενος μετὰ ἀδελφῆς ἐκ πατρὸς ἢ μητρὸς αὐτοῦ· καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαός· Γένοιτο.

23. Ἐπικατάρματος ὁ κοιμώμενος μετὰ νύμφης αὐτοῦ· καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαός· Γένοιτο. Ἐπικατάρματος ὁ κοιμώμενος μετὰ τῆς ἀδελφῆς τῆς γυναικὸς αὐτοῦ· καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαός· Γένοιτο.

24. Ἐπικατάρματος ὁ τύπτων τὸν πλησίον δόλῳ· καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαός· Γένοιτο.

25. Ἐπικατάρματος ὃς ἂν λάβῃ δῶρα πατάξαι ψυχὴν αἵματος ἀθώου· καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαός· Γένοιτο.

26. Ἐπικατάρματος πᾶς ἄνθρωπος ὃς οὐκ ἐμμένει ἐν πᾶσι τοῖς λόγοις τοῦ νόμου τούτου ποιῆσαι αὐτούς· καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαός· Γένοιτο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΗ'.

1. Καὶ ἔσται, ἐὰν ἀκοῇ ἀκούσης τῆς φωνῆς Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, φυλάσσειν καὶ ποιεῖν πάσας τὰς ἐντολάς ταύτας ἃς ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον, καὶ δώσει σε Κύριος ὁ Θεός σου ὑπεράνω ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη τῆς γῆς,

2. καὶ ἤξουσιν ἐπὶ σέ πᾶσαι αἱ εὐλογίαι αὐταί, καὶ εὐρήσουσί σε. Ἐὰν ἀκοῇ ἀκούσης τῆς φωνῆς Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου,

3. εὐλογημένος σὺ ἐν πόλει, καὶ εὐλογημένος σὺ ἐν ἀγρῷ.

4. Εὐλογημένα τὰ ἔχονα τῆς κοιλίας σου, καὶ τὰ γεννήματα τῆς γῆς σου, καὶ τὰ βουκόλια τῶν βοῶν σου, καὶ τὰ ποίμνια τῶν προβάτων σου.

5. Εὐλογημένοι αἱ ἀποθήκαί σου, καὶ τὰ ἐγκαταλείμματά σου.

6. Εὐλογημένος σὺ ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαί σε, καὶ εὐλογημένος σὺ ἐν τῷ ἐκπορεύεσθαί σε.

7. Παραδῶ Κύριος ὁ Θεός σου τοὺς ἐχθρούς σου τοὺς ἀνθεστηκότας σοι συντετριμένους πρὸ προσώπου σου· δδῶ μιᾷ ἐξελεύσονται πρὸς σέ, καὶ ἐν ἑπτὰ ὁδοῖς φεύξονται ἀπὸ προσώπου σου.

8. Ἀποστείλαι Κύριος ἐπὶ σέ τὴν εὐλογίαν ἐν τοῖς ταμείοις σου, καὶ ἐπὶ πάντα οὗ ἂν ἐπιβάλῃς τὴν χειρά σου ἐπὶ τῆς γῆς ἧς Κύριος ὁ Θεός σου δίδωσί σοι.

9. Ἀναστῆσαι σε Κύριος ἐαυτῷ λαὸν ἅγιον, ὃν τρόπον ὤμοσε τοῖς πατράσι σου. Ἐὰν ἀκούσης τῆς φωνῆς Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, καὶ πορευθῇς ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ,

10. καὶ ὄψονται σε πάντα τὰ ἔθνη τῆς γῆς ὅτι τὸ ὄνομα Κυρίου ἐπικέκληται σοι, καὶ φοβηθήσονται σε.

11. Καὶ πληθυνεῖ σε Κύριος ὁ Θεός σου εἰς ἀγαθὰ ἐν τοῖς ἐκγόνοις τῆς κοιλίας σου, καὶ ἐπὶ τοῖς ἐκγόνοις τῶν κτηνῶν σου, καὶ ἐπὶ τοῖς γεννήμασι τῆς γῆς σου, ἐπὶ τῆς γῆς σου ἧς ὤμοσε Κύριος τοῖς πατράσι σου δοῦναί σοι.

12. Ἀνοίξαι σοι Κύριος τὸν θησαυρὸν αὐτοῦ τὸν ἀγαθόν, τὸν οὐρανόν, δοῦναι τὸν ὑετὸν τῇ γῇ σου ἐπὶ καιροῦ. Εὐλογήσαι πάντα τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σου. Καὶ δανειεῖς ἔθνεσι πολλοῖς, σὺ δὲ οὐ δανειῇ, καὶ ἄρξεις σὺ ἐθνῶν πολλῶν, σὺ δὲ οὐκ ἄρξουσι.

13. Καταστήσει σε Κύριος ὁ Θεός σου εἰς κεφαλὴν, καὶ μὴ εἰς οὐρὰν, καὶ ἔσῃ τότε ἐπάνω καὶ οὐκ ἔσῃ ὑποκάτω. Ἐὰν ἀκούσης τῆς φωνῆς Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον φυλάσσειν,

22. Maledictus qui dormit cum sorore ex patre aut matre sua : et dicent omnis populus : Fiat.

23. Maledictus qui dormit cum nuru sua : et dicent omnis populus : Fiat. Maledictus qui dormit cum sorore uxoris suae : et dicent omnis populus : Fiat.

24. Maledictus qui percutit proximum dolo : et dicent omnis populus : Fiat.

25. Maledictus quicumque acceperit munera ad percutiendam animam sanguinis innocentis : et dicent omnis populus : Fiat.

26. Maledictus homo qui non permanet in omnibus verbis legis hujus ad faciendum ea : et dicent omnis populus : Fiat.

CAPUT XXVIII.

1. Et erit, si auditione audieris vocem Domini Dei tui ad custodiendum et faciendum omnia mandata haec quae ego mando tibi hodie, et dabit te Dominus Deus tuus supra omnes gentes terrae,

2. et venient ad te omnes benedictiones istae, et invenient te. Si auditione audieris vocem Domini Dei tui,

3. benedictus tu in civitate, et benedictus tu in agro.

4. Benedicti fetus ventris tui, et genimina terrae tuae, et armenta bouum tuorum, et greges ovium tuarum.

5. Benedictae apothecae tuae, et reliquiae tuae.

6. Benedictus tu cum ingrederis, et benedictus fu cum egrederis.

7. Tradat Dominus Deus tuus inimicos tuos qui stant contra te contritos ante faciem tuam : via una exibunt ad te, et in septem viis fugient a facie tua.

8. Mittat Dominus super te benedictionem in cellariis tuis, et ad omnia quocumque miseris manum tuam super terram quam Dominus Deus tuus dat tibi.

9. Suscitet te Dominus sibi populum sanctum, quemadmodum juravit patribus tuis. Si audieris vocem Domini Dei tui, et ambulaveris in omnibus viis ejus,

10. et videbunt te omnes gentes terrae quia nomen Domini invocatum est tibi, et timebunt te.

11. Et multiplicabit te Dominus Deus tuus ad bona in fletibus ventris tui, et in fletibus pecorum tuorum, et in fructibus terrae tuae, super terram tuam quam juravit Dominus patribus tuis dare tibi.

12. Aperiat tibi Dominus thesaurum suum bonum, caelum, ad dandam pluviam terrae tuae in tempore. Benedicat omnia opera manuum tuarum. Et fœnerabis gentibus multis, tui autem mutuum non accipies, et principaberis tu gentium multarum, tui autem non principabuntur.

13. Constituet te Dominus Deus tuus in caput, et non in caudam, et eris tunc supra et non eris subter. Si audieris vocem Domini Dei tui, quaecumque ego mando tibi hodie custodire,

14. οὐ παραθήσῃ ἀπὸ πασῶν τῶν ἐντολῶν ἃς ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον δεξιὰ οὐδὲ ἀριστερὰ, πορεύεσθαι ὀπίσω θεῶν ἑτέρων λατρεύειν αὐτοῖς.

15. Καὶ ἔσται, ἐὰν μὴ εἰσακούσῃς τῆς φωνῆς Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, φυλάσσεσθαι πάσας τὰς ἐντολάς αὐτοῦ ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον, καὶ ἐλεύσονται ἐπὶ σὲ πᾶσαι αἱ κατάραι αὗται, καὶ καταλήφονται σε.

16. Ἐπικατάρατος σὺ ἐν πόλει, καὶ ἐπικατάρατος σὺ ἐν ἀγρῷ.

17. Ἐπικατάρατοι αἱ ἀποθήκαι σου, καὶ τὰ ἐγκαταλείμματα σου.

18. Ἐπικατάρατα τὰ ἔχοντα τῆς κοιλίας σου, καὶ τὰ γεννήματα τῆς γῆς σου, τὰ βουκόλια τῶν βοῶν σου, καὶ τὰ ποίμνια τῶν προβάτων σου.

19. Ἐπικατάρατος σὺ ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι σε, καὶ ἐπικατάρατος σὺ ἐν τῷ ἐκπορεύεσθαι σε.

20. Ἀποστελεῖται Κύριος ἐπὶ σὲ τὴν ἐνδειαν καὶ τὴν ἐκλιμίαν καὶ τὴν ἀνάλωσιν ἐπὶ πάντα ὃ ἐὰν ἐπιβάλης τὴν χεῖρά σου, ἕως ἂν ἐξολοθρεύσῃ σε, καὶ ἕως ἂν ἀπολέσῃ σε ἐν τάχει διὰ τὰ πονηρὰ ἐπιτηδεύματά σου, διότι ἐγκατέλιπες με.

21. Προσκολλησάμενος Κύριος εἰς σὲ τὸν θάνατον, ἕως ἂν ἐξαναλώσῃ σε ἀπὸ τῆς γῆς εἰς ἣν εἰσπορεύῃ ἐκεῖ κληρονομήσαι αὐτήν.

22. Πατάξαι σε Κύριος ἐν ἀπορίᾳ, καὶ πυρετῷ, καὶ ῥίγει, καὶ ἐρεθισμῷ, καὶ ἀνεμορροῖᾳ, καὶ τῇ ὄψρᾳ, καὶ καταδιώξονται σε ἕως ἂν ἀπολέσωσί σε.

23. Καὶ ἔσται σοι ὁ οὐρανὸς ὁ ὑπὲρ κεφαλῆς σου χαλκοῦς, καὶ ἡ γῆ ἡ ὑποκάτω σου σιδηρᾶ.

24. Δύνη Κύριος ὁ Θεός σου τὸν ὑετὸν τῆς γῆς σου κονιορτὸν, καὶ γούς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταθήσεται, ἕως ἂν ἐκτρίψῃ σε, καὶ ἕως ἂν ἀπολέσῃ σε ἐν τάχει.

25. Δώη σε Κύριος ἐπὶ κοπὴν ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν ἐν ὁδῷ μὴ ἐξελεύσῃ πρὸς αὐτοὺς, καὶ ἐν ἑπτὰ ὁδοῖς φεύξῃ ἀπὸ προσώπου αὐτῶν καὶ ἔσῃ διασπορά ἐν πάσαις βασιλείαις τῆς γῆς.

26. Καὶ ἔσονται οἱ νεκροὶ ὑμῶν κατάβρωμα τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ καὶ τοῖς θηρίοις τῆς γῆς, καὶ οὐκ ἔσται ὁ ἐκροβῶν.

27. Πατάξαι σε Κύριος ἕλκει Αἰγυπτίῳ εἰς τὴν ἔδραν, καὶ ψώρα ἀγρία, καὶ κνήμεναι, ὥστε μὴ δύνασθαι σε λαθῆναι.

28. Πατάξαι σε Κύριος παραπληξίᾳ, καὶ ὁρασίᾳ, καὶ ἐκστάσει διανοίας.

29. Καὶ ἔσῃ ψυχρῶν μεσημβρίε, ὥς τις ψυχρῶν φήσας τυτλὸς ἐν τῷ σκότει, καὶ οὐκ εὐδωῖσει τὰς ὁδοὺς σου· καὶ ἔσῃ τότε ἀδικούμενος καὶ διαρπαζόμενος πάσας τὰς ἡμέρας, καὶ οὐκ ἔσται ὁ βοηθῶν.

30. Γυναῖκα λήψῃ, καὶ ἀνὴρ ἕτερος ἔξει αὐτήν· οἰκίαν οἰκοδομήσεις, καὶ οὐκ οἰκήσεις ἐν αὐτῇ· ἀμπελῶνα φυτεύσεις, καὶ οὐ μὴ τρυγήσεις αὐτόν.

31. Ὁ μὲν σου ἐσπαγμένος ἐναντίον σου, καὶ οὐ φάγῃ ἐξ αὐτοῦ· ὁ ὄνος σου ἔρπασμένος ἀπο σοῦ, καὶ οὐκ ἀποδοθήσεται σοι· τὰ πρόβατά σου δεδομένα τοῖς ἐχθροῖς σου, καὶ οὐκ ἔσται σοι ὁ βοσκήων.

32. Οἱ υἱοὶ σου καὶ αἱ θυγατέρες σου δεδομένοι ἔθνη ἑτέρω, καὶ οἱ ὀφθαλμοί σου βλέφονται σφακελίζοντες εἰς αὐτὰ, οὐκ ἰσχύσει ἡ χεὶρ σου.

33. Τὰ ἐκτόρια τῆς γῆς σου, καὶ πάντας τοὺς πόρους σου φάγεται ἔθνος ὃ οὐκ ἐπίστασαι, καὶ ἔσῃ ἀδικούμενος καὶ τεθραυσμένος πάσας τὰς ἡμέρας.

14. non prateribis ab omnibus mandatis quae ego mando tibi hodie dextra aut sinistra, ire post deos alienos servire illis.

15. Et erit, si non exaudieris vocem Domini Dei tui, custodiendo omnia mandata ejus quaecumque ego mando tibi hodie, et venient in te omnes maledictiones istae, et apprehendent te.

16. Maledictus tu in civitate, et maledictus tu in agro.

17. Maledictae apothecae tuae, et reliquiae tuae.

18. Maledicti fortus ventris tui, et genimina terrae tuae, armenta bouum tuorum, et greges ovium tuarum.

19. Maledictus tu cum ingrederis, et maledictus tu cum egrederis.

20. Mittat Dominus in te egestatem et famem et consumptionem super omnia quocumque miseris manum tuam, quoadusque exterminaverit te, et quoadusque disperdiderit te velociter propter malignas adinventiones tuas, eo quod dereliquisti me.

21. Adjungat Dominus in te mortem, donec absumpserit te de terra in quam ingrederis (Huc haereditare eam).

22. Percutiat te Dominus in penuria, et febris, et rigore, et rosione, et aeris corruptione, et rubigine, et persequantur te donec disperdiderint te.

23. Et erit tibi caelum quod super caput tuum, aeneum, et terra quae sub te ferrea.

24. Det Dominus Deus tuus pluviam terrae tuae pulverem, et cinis de caelo descendet, quoadusque attriverit te, et quoadusque disperdiderit te velociter.

25. Det te Dominus in occisionem coram inimicis: in via una exhibis ad eos, et in septem viis fugies a facie eorum: et eris dispersio in omnibus regnis terrae.

26. Et erunt mortui vestri esca volatilibus caeli et bestiis terrae, et non erit qui exterreat.

27. Percutiat te Dominus ulcere Aegyptio in sede, et scabie agresti, et prurigine, ita ut non possis tu curari.

28. Percutiat te Dominus amentia, et caecitate, et excessu mentis.

29. Et eris palpsans meridie, veluti si palparet caecus in tenebris, et non prosperabit vias tuas: et eris tunc injuriis affectus et direptus omnibus diebus, et non erit qui auxilium ferat.

30. Uxorem accipies, et vir alius habebit eam: domum aedificabis, et non habitabis in ea: vineam plantabis, et non vindemiabis eam.

31. Vitulus tuus jugulatus ante te, et non comedes ex eo: asinus tuus ereptus a te, et non reddetur tibi: oves tuae datae inimicis tuis, et non erit tibi qui auxilietur.

32. Filii tui et filiae tuae datae genti alteri, et oculi tui aspicient tabescentes ad ea, non valebit manus tua.

33. Proventus terrae tuae, et omnes labores tuos comedet gens quam non nosti, et eris injuriis affectus et quassatus omnibus diebus.

34. Καὶ ἔση παράπληκτος διὰ τὰ δράματα τῶν ὀφθαλμῶν σου ἃ βλέψῃ.

35. Πατάξῃ σε Κύριος ἐν ἑλκεῖ πονηρῷ ἐπὶ τὰ γόνατα καὶ ἐπὶ τὰς κνήμας, ὥστε μὴ δύνασθαι ἰαθῆναι σε ἀπὸ ἰχνους τῶν ποδῶν σου ἕως τῆς κορυφῆς σου.

36. Ἀπαγάγοι Κύριός σε καὶ τοὺς ἀρχοντας σου οὓς ἂν καταστήσῃς ἐπὶ σεαυτὸν ἐπ' ἔθνος ὃ οὐκ ἐπίστασαι σὺ καὶ οἱ πατέρες σου, καὶ λατρεύσεις ἐκεῖ θεοῖς ἑτέροις, ξύλοις καὶ λίθοις.

37. Καὶ ἔση ἐκεῖ ἐν αἰνίγματι καὶ παραβολῇ καὶ διηγήματι ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν εἰς οὓς ἂν ἀπαγάγῃ σε Κύριος ἐκεῖ.

38. Σπέρμα πολὺ ἐξοίσεις εἰς τὸ πεδῖον, καὶ ὀλίγα εἰσοίσεις, ὅτι κατέδεται αὐτὰ ἡ ἀχρίς.

39. Ἀμπελῶνα φυτεύσεις καὶ κατεργᾷ, καὶ οἶνον οὐ πίσεις, οὐδὲ εὐφρανθήσῃ ἐξ αὐτοῦ, ὅτι καταφάγεται αὐτὰ ὁ σκώληξ.

40. Ἑλαῖαι ἔσονται σοι ἐν πᾶσι τοῖς ὄρεσιν σου, καὶ ἑλαιον οὐ χρίσῃ, ὅτι ἐκρυήσεται ἡ ἑλαία σου.

41. Υἱούς καὶ θυγατέρας γεννήσεις καὶ οὐκ ἔσονται, ἀπελεύσονται γὰρ ἐν αἰχμαλωσίᾳ.

42. Πάντα τὰ ξύλινά σου, καὶ τὰ γεννήματα τῆς γῆς σου ἐξανλώσει ἡ ἐρισιύβη.

43. Ὁ προσήλυτος ὃς ἐστὶν ἐν σοὶ ἀναθήσεται ἄνω ἄνω, σὺ δὲ καταθήσῃ κάτω κάτω.

44. Οὗτος δανειεῖ σοι, σὺ δὲ τούτῳ οὐ δανειεῖς· οὗτος ἔσται κεφαλὴ, σὺ δὲ ἔση οὐρά.

45. Καὶ ἐλεύσονται ἐπὶ σὲ πᾶσαι αἱ κατάραι αὐται, καὶ καταδιώξονται σε, καὶ καταλήψονται σε, ἕως ἂν ἐξολοθρεύσῃ σε καὶ ἕως ἂν ἀπολέσῃ σε· ὅτι οὐκ εἰσῆκουσας τῆς φωνῆς Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, φυλάξαι τὰς ἐντολάς αὐτοῦ, καὶ τὰ δικαιώματα ὅσα ἐνετείλατό σοι.

46. Καὶ ἔσται ἐν σοὶ σημεῖα καὶ τέρατα ἐν τῷ σπέρματί σου ἕως τοῦ αἰῶνος,

47. ἀνθ' ὧν οὐκ ἐλάτρευσας Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου ἐν εὐφροσύνῃ καὶ ἀγαθῇ διανοίᾳ διὰ τὸ πλῆθος πάντων.

48. Καὶ λατρεύσεις τοῖς ἑχθροῖς σου, οὓς ἐπαποστείλει Κύριος ἐπὶ σὲ, ἐν λιμῷ, καὶ ἐν δόψει, καὶ ἐν γυμνότητι, καὶ ἐν ἐκλείψει πάντων καὶ ἐπιθήσῃ κλοιὸν σιδηροῦν ἐπὶ τὸν τράχηλόν σου, ἕως ἂν ἐξολοθρεύσῃ σε.

49. Ἐπάξει ἐπὶ σὲ Κύριος ἔθνος μακρόθεν ἀπ' ἐσχάτου τῆς γῆς, ὡσεὶ ὄρμημα ἀετοῦ, ἔθνος ὃ οὐκ ἀκούσῃ τῆς φωνῆς αὐτοῦ,

50. ἔθνος ἀναιδὲς προσώπῳ, ὅστις οὐ θαυμάσει πρόσωπον πρεσβύτου, καὶ νέον οὐκ ἐλεήσει.

51. Καὶ κατέδεται τὰ ἔκγονα τῶν κτηνῶν σου, καὶ τὰ γεννήματα τῆς γῆς σου, ὥστε μὴ καταλιπεῖν σοι σίτον, οἶνον, ἑλαιον, τὰ βουκόλια τῶν βοῶν σου, καὶ τὰ ποίμνια τῶν προβάτων σου, ἕως ἂν ἀπολέσῃ σε,

52. καὶ ἐκτρίβῃ σε ἐν ταῖς πόλεσίν σου· ἕως ἂν καταιρεθῶσι τὰ τεῖχη τὰ ὑψηλὰ καὶ τὰ ὀχυρὰ ἐφ' οἷς σὺ πέποιθας ἐπ' αὐτοῖς, ἐν πάσῃ τῇ γῇ σου. Καὶ θλίψει σε ἐν ταῖς πόλεσίν σου αἱ ἐδωκέ σοι.

53. Καὶ φάγῃ τὰ ἔκγονα τῆς κοιλίας σου, κρέα υἱῶν σου καὶ θυγατέρων σου, ὅσα ἔδωκέ σοι, ἐν τῇ στενοχωρίᾳ σου καὶ ἐν τῇ θλίψει σου, ἣ θλίψει σε ὁ ἑχθρός σου.

54. Ὁ ἀπαλὸς ὃς ἐν σοὶ καὶ ὁ τρυφερός σφόδρα βασκανεῖ τῷ ὀφθαλμῷ αὐτοῦ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ τὴν γυναῖκα τὴν ἐν τῷ κόλπῳ αὐτοῦ, καὶ τὰ καταλειμμένα τέκνα, ἃ ἂν καταλειφθῇ αὐτῷ·

34. Et eris stupidus propter visiones oculorum tuorum quas cernes.

35. Percutiat te Dominus in ulcere maligno super genua et super suras, ut non possis tu curari a vestigio pedum tuorum usque ad verticem tuum.

36. Abducat Dominus te et principes tuos quos constitues super te ad gentem quam non nosti tu et patres tui, et servies ibi diis aliis, lignis et lapidibus.

37. Et eris ibi in ænigma et parabolam et fabulam in omnibus gentibus ad quas abduxerit te Deus illic.

38. Semen multum proferes in campum, et pauca inferes, quoniam locusta comedet ea.

39. Vineam plantabis et operaberis, et vinum non bibes, neque lactaberis ex eo, quoniam comedet ea vermis.

40. Olivæ tibi erunt in omnibus finibus tuis, et oleo non ungeris, quoniam defluet oliva tua.

41. Filios et filias generabis et non erunt, abibunt enim in captivitatem.

42. Omnia lignea tua, et genimina terræ tuæ absumet rubigo.

43. Advēna qui est in te ascendet sursum sursum, tu autem descendes deorsum deorsum.

44. Hic fumerabit tibi, tu autem huic non foverabis: hic erit caput, tu autem eris cauda.

45. Et venient super te omnes maledictiones hæc, et persequentur te, et apprehendent te, quoadusque exterminaverint te et quoadusque disperdiderint te: quoniam non exaudisti vocem Domini Dei tui, ad custodiendum mandata ejus, et justificationes quascumque mandavit tibi.

46. Et erunt in te signa et prodigia in semine tuo usque in sæculum,

47. pro eo quod non servisti Domino Deo tuo in lætitia et bona mente propter multitudinem omnium.

48. Et servies inimicis tuis, quos immittet Dominus super te, in fame, et in siti, et in nuditate, et in omnium inopia: et imponet jugum ferreum super cervicem tuam, quoadusque exterminaverit te.

49. Inducet super te Dominus gentem de longe ab extremo terræ, tamquam impetum aquilæ, gentem cujus non audies vocem ejus,

50. gentem impudentem facie, qui non mirabitur faciem senis, et juvenis non miserebitur.

51. Et comedet fœtus pecorum tuorum, et genimina terræ tuæ, ita ut non relinquat tibi frumentum, vinum, oleum, armenta bouum tuorum, et greges ovium tuarum, quoadusque perdiderit te,

52. et attriverit te in civitatibus tuis: quoadusque destructa fuerint mœnia excelsa et munita in quibus tu confidisti in eis, in omni terra tua. Et tribulabit te in civitatibus tuis quas dedit tibi.

53. Et comedes fœtus ventris tui, carnes filiorum tuorum et filiarum tuarum, quas dedit tibi, in angustia tua et in tribulatione tua, qua tribulabit te inimicus tuus.

54. Mollis qui in te et tener valde fascinet oculo suo fratrem suum, et uxorem quæ est in sinu suo, et filios qui reliqui sunt, quicumque relictii fuerint illi:

55. ὥστε δοῦναι ἐνὶ αὐτῶν ἀπὸ τῶν σαρκῶν τῶν τέκνων αὐτοῦ, ὧν ἂν κατέσθῃ διὰ τὸ μὴ καταλειφθῆναι αὐτῷ οὐδὲν ἐν τῇ στενοχωρίᾳ σου, καὶ ἐν τῇ θλίψει σου, ἥ ἂν θλίψωσί σε οἱ ἐχθροί σου ἐν πάσαις ταῖς πόλεσίν σου.

56. Καὶ ἡ ἀπαλὴ ἐν ὑμῖν καὶ ἡ τρυφερὰ, ἥς οὐ γὰρ πείραν ἔλαβεν ὁ ποὺς αὐτῆς βαίνειν ἐπὶ τῆς γῆς διὰ τὴν τρυφερότητα καὶ διὰ τὴν ἀπαλότητα, βασκανεῖ τῷ ὀφθαλμῷ αὐτῆς τὸν ἄνδρα αὐτῆς τὸν ἐν κόλπῳ αὐτῆς, καὶ τὸν υἱὸν καὶ τὴν θυγατέρα αὐτῆς,

57. καὶ τὸ κόριον αὐτῆς τὸ ἐξελθὼν διὰ τῶν μηρῶν αὐτῆς, καὶ τὸ τέκνον αὐτῆς ὃ ἐὰν τέκνη καταφάγεται γὰρ αὐτὰ διὰ τὴν ἔνδειαν πάντων κρυφῇ ἐν τῇ στενοχωρίᾳ σου, καὶ ἐν τῇ θλίψει σου, ἥ θλίψει σε ὁ ἐχθρὸς σου ἐν ταῖς πόλεσίν σου,

58. ἐὰν μὴ εἰσακούσης ποιεῖν πάντα τὰ ῥήματα τοῦ νόμου τούτου, τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ, φοβεῖσθαι τὸ ὄνομα τὸ ἐντιμον, τὸ θαυμαστὸν τοῦτο, ΚΥΡΙΟΝ τὸν ΘΕΟΝ σου.

59. Καὶ παραδοξάσει Κύριος τὰς πληγὰς σου, καὶ τὰς πληγὰς τοῦ σπέρματός σου, πληγὰς μεγάλας καὶ θαυμαστάς, καὶ νόσους πονηράς καὶ πιστάς.

60. Καὶ ἐπιστρέψει πᾶσαν τὴν ὁδὸν Αἰγύπτου τὴν πονηρὰν, ἣν διευλαβοῦ ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ κολληθήσονται ἐν σοί.

61. Καὶ πᾶσαν μαλακίαν, καὶ πᾶσαν πληγὴν τὴν μὴ γεγραμμένην, καὶ πᾶσαν τὴν γεγραμμένην ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου τούτου, ἐπάξει Κύριος ἐπὶ σέ, ἕως ἂν ἐξολοθρεύσῃ σε.

62. Καὶ καταλειφθήσεσθε ἐν ἀριθμῷ βραχεί, ἀνθ' ὧν ὅτι ἦτε ὡσεὶ τὰ ἀστρα τοῦ οὐρανοῦ τῷ πλήθει, ὅτι οὐκ εἰσέχουσας τῆς φωνῆς Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου.

63. Καὶ ἔσται, ὃν τρόπον εὐφράνθη Κύριος ἐφ' ὑμῖν εὖ ποιῆσαι ὑμᾶς καὶ πληθύναι ὑμᾶς, οὕτως εὐφρανθήσεται Κύριος ἐφ' ὑμῖν ἐξολοθρεῦσαι ὑμᾶς καὶ ἐξαρθήσεσθε ἐν τάχει ἀπὸ τῆς γῆς εἰς ἣν εἰσπορεύῃ ἐκεῖ κληρονομήσαι αὐτήν.

64. Καὶ διασπερεῖ σε Κύριος ὁ Θεός σου εἰς πάντα τὰ ἔθνη, ἀπ' ἄκρου τῆς γῆς ἕως ἄκρου τῆς γῆς, καὶ δουλεύσεις ἐκεῖ θεοῖς ἑτέροις, ξύλοις καὶ λίθοις, οὓς οὐκ ἠπίστω σὺ καὶ οἱ πατέρες σου.

65. Ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἐκείνοις οὐκ ἀναπαύσει σε, οὐδ' οὐ μὴ γένηται στάσις τῷ ἰγνέι τοῦ ποδός σου· καὶ δώσει σοι Κύριος ἐκεῖ καρδίαν ἑτέραν ἀπειθοῦσαν, καὶ ἐκλείποντας ὀφθαλμούς, καὶ τηχομένην ψυχὴν.

66. Καὶ ἔσται ἡ ζωὴ σου κρεμασμένη ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν σου, καὶ φοβηθήσῃ ἡμέρας καὶ νυκτός, καὶ οὐ πιστεύσεις τῇ ζωῇ σου.

67. Τοπρωτὶ εἶπες· Πῶς ἂν γένοιτο ἑσπέρα; καὶ τὸ ἑσπέρας εἶπες· Πῶς ἂν γένοιτο πρωί; ἀπὸ τοῦ φόβου τῆς καρδίας σου ὃν φοβηθήσῃ, καὶ ἀπὸ τῶν ὁραμάτων τῶν ὀφθαλμῶν σου ὧν ὄψῃ.

68. Καὶ ἀποστρέψει σε Κύριος εἰς Αἴγυπτον ἐν πλοίοις ἐν τῇ ὁδῷ ἣ εἶπα· Οὐ προσθήσῃ ἔτι ἰδεῖν αὐτήν, καὶ πραθήσεσθε ἐκεῖ τοῖς ἐχθροῖς ὑμῶν εἰς παῖδας καὶ παιδίσκας, καὶ οὐκ ἔσται ὁ κτώμενος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΘ'.

1. Οὗτοι οἱ λόγοι τῆς διαθήκης, οὓς ἐνετείλατο Κύ-

55. ut det uni eorum de carnibus filiorum suorum, de quibuscumque edet eo quod non derelictum sit ei quicquam in angustia tua, et in tribulatione tua, qua tribulabunt te inimici tui in omnibus civitatibus tuis.

56. Et mollis in vobis et deliciosa, cujus non cepit experientiam pes ejus ingredi super terram propter teneritudinem et propter molliem, fasciabit oculo suo virum suum qui in sinu suo, et filiam et filiam suam,

57. et corium suum quod exiit per femora sua, et filium suum quem pepererit : comedet enim ea propter egestatem omnium clam in angustia tua, et in tribulatione tua qua tribulabit te inimicus tuus in civitatibus tuis,

58. si non exaudieris facere omnia verba legis hujus, quæ scripta sunt in libro hoc, timere nomen honoratum, admirabile hoc, DOMINUM DEUM tuum.

59. Et incredibiles faciet Dominus plagas tuas, et plagas seminis tui, plagas magnas et admirabiles, et morbos malignos et stabiles.

60. Et redire faciet omnem dolorem Ægypti malignum, quem timuisti a facie eorum, et adhærebunt in te.

61. Et omnem languorem, et omnem plagam quæ non scripta, et omnem quæ scripta est in libro legis hujus, inducet Dominus super te, quoadusque exterminaverit te.

62. Et derelinquemini in numero brevi, pro eo quod fuistis sicut astra cæli multitudine, quoniam non exaudisti vocem Domini Dei tui.

63. Et erit, sicut lætatus est Dominus in vobis bene facere vobis et multiplicare vos, sic lætabitur Dominus in vobis exterminare vos : et auferemini velociter de terra in quam ingrederis illuc hæreditare eam.

64. Et disseminabit te Dominus Deus tuus in omnes gentes, ab extremo terræ usque ad extremum terræ, et servies ibi diis aliis, lignis et lapidibus, quos non noveras tu et patres tui.

65. Sed et in gentibus illis non dabit tibi quietem, neque erit requies vestigio pedis tui : et dabit tibi Dominus ibi cor aliud incredulum, et deficientes oculos, et tabescentem animam.

66. Et erit vita tua pendens ante oculos tuos, et timebis die ac nocte, et non credes vitæ tuæ.

67. Mane dices : Quomodo fiat vespera? et vesperi dices : Quomodo fiat mane? præ timore cordis tui quem timebis, et præ visionibus oculorum tuorum quas videbis.

68. Et redire te faciet Dominus in Ægyptum in navigiis in via qua dixi : Non adjicies ultra videre eam, et vendemini illic inimicis vestris in pueros et ancillas, et non erit qui emat.

CAPUT XXIX.

1. Hæc verba testamenti, quæ mandavit Dominus Moysi

ριος Μωϋσῇ στῆναι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἐν γῇ Μωάβ, πλὴν τῆς διαθήκης ἧς δέθετο αὐτοῖς ἐν Χωρήβ.

2. Καὶ ἐκάλεσε Μωϋσῆς πάντας τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Ὑμεῖς ἐωράκατε πάντα ὅσα ἐποίησε Κύριος ἐν γῇ Αἰγύπτῳ ἐνώπιον ὑμῶν Φαραὼ καὶ τοῖς θεράπουσιν αὐτοῦ, καὶ πάσῃ τῇ γῇ αὐτοῦ,

3. τοὺς πειρασμοὺς τοὺς μεγάλους οὓς ἐωράκασιν οἱ ὀφθαλμοί σου, τὰ σημεῖα καὶ τὰ τέρατα τὰ μεγάλα ἐκεῖνα.

4. Καὶ οὐκ ἔδωκε Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῖν καρδίαν εἰδέναι, καὶ ὀφθαλμοὺς βλέπειν, καὶ ὤτα ἀκούειν ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

5. Καὶ ἤγαγεν ὑμᾶς τεσσαράκοντα ἔτη ἐν τῇ ἐρήμῳ· οὐκ ἐπαλαιώθη τὰ ἱμάτια ὑμῶν, καὶ τὰ ὑποδήματα ὑμῶν οὐ κατετρίβη ἀπὸ τῶν ποδῶν ὑμῶν.

6. Ἄρτον οὐκ ἐφάγετε, οἶνον καὶ σίκερα οὐκ ἐπίετε, ἵνα γνῶτε ὅτι Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν ἐγώ.

7. Καὶ ἦλθετε ἕως τοῦ τόπου τούτου· καὶ ἐξῆλθε Σηὼν βασιλεὺς Ἑσειδὼν, καὶ Ὠγ βασιλεὺς Βασάν, εἰς συνάντησιν ἡμῖν ἐν πολέμῳ· καὶ ἐπατάξαμεν αὐτούς,

8. καὶ ἐλάβομεν τὴν γῆν αὐτῶν, καὶ ἔδωκα αὐτὴν ἡμῖν κλήρῳ τῷ Ρουβὴν, καὶ τῷ Γαδδὶ, καὶ τῷ ἡμίσει φυλῇ Μανασσῇ.

9. Καὶ φυλάξεσθε ποιεῖν πάντας τοὺς λόγους τῆς διαθήκης ταύτης, ἵνα συνῆτε πάντα ὅσα ποιήσετε.

10. Ὑμεῖς ἐστήκατε πάντες σήμερον ἐναντίον Κυρίου τοῦ Θεοῦ ὑμῶν, οἱ ἀρχιερεῖς ὑμῶν καὶ ἡ γερουσία ὑμῶν, καὶ οἱ κριταὶ ὑμῶν, καὶ οἱ γραμματεῖς αἰσχυροὶ ὑμῶν, πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ,

11. αἱ γυναῖκες ὑμῶν, καὶ τὰ ἔκγονα ὑμῶν, καὶ ὁ προσήλυτος ὁ ἐν μέσῳ τῆς παρεμβολῆς ὑμῶν, ἀπὸ ξυλοκόπου ὑμῶν καὶ ἕως ὑδροφόρου ὑμῶν,

12. παρελθεῖν ἐν τῇ διαθήκῃ Κυρίου τοῦ Θεοῦ ὑμῶν, καὶ ἐν ταῖς ἀραῖς αὐτοῦ, ὅσα Κύριος ὁ Θεός σου διατίθεται πρὸς σέ σήμερον·

13. ἵνα στήσῃ σε αὐτῷ εἰς λαόν, καὶ αὐτὸς ἔσται σου Θεός, ὃν τρόπον εἶπέ σοι, καὶ ὃν τρόπον ὤμοσε τοῖς πατράσι σου Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ.

14. Καὶ οὐχ ὑμῖν μόνοις ἐγὼ διατίθεμαι τὴν διαθήκην ταύτην καὶ τὴν ἀρὰν ταύτην,

15. ἀλλὰ καὶ τοῖς ὧδε οὔσι μεθ' ὑμῶν σήμερον ἐναντίον Κυρίου τοῦ Θεοῦ ὑμῶν, καὶ τοῖς μὴ οὔσι μεθ' ὑμῶν ὧδε σήμερον.

16. Ὅτι ὑμεῖς οἴδατε πῶς κατωχέσαμεν ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, ὥς παρήλθομεν ἐν μέσῳ τῶν ἐθνῶν οὓς παρήλατε.

17. Καὶ ἴδετε τὰ βδελύγματα αὐτῶν, καὶ τὰ εἰδωλα αὐτῶν, ξύλον καὶ λίθον, ἀργύριον καὶ χρυσίον, ἃ ἔστι παρ' αὐτοῖς.

18. Μὴ τις ἐστὶν ἐν ὑμῖν ἀνὴρ ἢ γυνὴ ἢ πατριὰ ἢ φυλὴ, τινὸς ἢ διάνοια ἐξέκλινεν ἀπὸ Κυρίου τοῦ Θεοῦ ὑμῶν, πορευθέντες λατρεύειν τοῖς θεοῖς τῶν ἐθνῶν ἐκείνων· μή τις ἐστὶν ἐν ὑμῖν ῥίζα ἀνω φύουσα ἐν χολῇ καὶ πικρίᾳ·

19. καὶ ἔσται ἐὰν ἀκούσῃ τὰ ῥήματα τῆς ἀρᾶς ταύτης, καὶ ἐπισημίστηται ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, λέγων· Ὅσαί μοι γένοιτο, ὅτι ἐν τῇ ἀποπλανήσει τῆς καρδίας μου πορεύσομαι, ἵνα μὴ συναπολέσῃ ὁ ἁμαρτωλὸς τὸν ἀνιμάρτητον·

20. οὐ μὴ θαλάσσει ὁ Θεὸς εὐίλατεῦσαι αὐτῷ, ἀλλ' ἢ τότε ἐκκαυθήσεται ὀργῇ Κυρίου καὶ ὁ ζῆλος αὐτοῦ ἐν

statuere filiis Israel in terra Moab, præter testamentum quod testatus est eis in Choreb.

2. Et vocavit Moyses omnes filios Israel, et dixit ad eos : Vos vidistis omnia quaecumque fecit Dominus in terra Aegypti coram vobis Pharaoni et servis ejus, et omni terræ illius,

3. tentationes magnas quas viderunt oculi tui, signa et prodigia illa magna.

4. Et non dedit Dominus Deus vobis cor scire, et oculos videre, et aures audire usque in diem istam.

5. Et adduxit vos quadraginta annis in deserto : non inveteraverunt vestimenta vestra, et calceamenta vestra non sunt attrita a pedibus vestris.

6. Panem non manducastis, vinum et siceram non bibistis, ut sciretis quia Dominus Deus vester ego.

7. Et venistis usque ad locum hunc : et exiit Seon rex Eselion, et Og rex Basan, in occursum nobis in bellum : et percussimus eos.

8. Et cepimus terram eorum, et dedi eam in sorte Ruben, et Gaddi, et dimidiæ tribui Manasse.

9. Et custodietis facere omnia verba testamenti hujus, ut intelligatis omnia quaecumque facietis.

10. Vos stetistis omnes hodie ante Dominum Deum vestrum, principes tribuum vestri et seniores vestri, et judices vestri, et magistri vestri, omnis vir Israel,

11. uxores vestræ, et sœtus vestri, et advēna qui in medio castrorum vestrorum, a cæsore lignorum vestrorum et usque ad portatorem aquæ vestrum,

12. ad transeundum in testamentum Domini Dei vestri, et in imprecationes ejus, quascumque Dominus Deus tuus disposuit erga te hodie :

13. ut statuatur tibi in populum, et ipse erit Deus tuus, quemadmodum dixit tibi, et quemadmodum juravit patribus tuis Abraham et Isaac et Jacob.

14. Et non vobis solis ego testatus sum testamentum hoc et imprecationem hanc,

15. sed et iis qui hic sunt vobiscum hodie ante Dominum Deum vestrum, et iis qui non sunt vobiscum hic hodie.

16. Quoniam vos novistis quomodo habitavimus in terra Aegypti, quomodo transivimus in medio gentium quos transivistis.

17. Et vidistis abominationes earum, et idola earum, lignum et lapidem, argentum et aurum, quæ sunt apud eas.

18. Numquid est aliquis inter vos vir aut mulier vel familia vel tribus, cujus mens declinavit a Domino Deo vestro, profecti servire diis gentium illarum : num quis est in vobis radix sursum germinans in felle et amaritudine :

19. Et erit cum audierit verba maledictionis hujus, et benedixerit in corde suo, dicens : Sancta mihi fiant, quoniam in errore cordis mei incedam, ut non simul perdat peccator eum qui sine peccato est :

20. nolet Deus propitiari ei, sed tunc incendetur ira Domini et zelus ejus in homine illo : et adhærebunt in eo

τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ· καὶ κολληθήσονται ἐν αὐτῷ πᾶσαι αἱ ἀραὶ τῆς διαθήκης ταύτης, αἱ γεγραμμέναι ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ· καὶ ἐξαλείψει Κύριος τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκ τῆς ὑπὸ τὸν οὐρανόν.

21. Καὶ διαστελεῖ αὐτὸν Κύριος εἰς κακὰ ἐκ πάντων υἱῶν Ἰσραὴλ, κατὰ πάσας τὰς ἀράς τῆς διαθήκης τὰς γεγραμμένας ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου τούτου.

22. Καὶ ἐροῦσιν ἡ γενεὰ ἡ ἑτέρα οἱ υἱοὶ ἱμῶν, οἱ ἀναστήσονται μεθ' ἡμᾶς, καὶ ὁ ἀλλότριος ὃς ἂν ἔλθῃ ἐκ γῆς μακρόθεν, καὶ ὀφθῶνται τὰς πληγὰς τῆς γῆς ἐκείνης, καὶ τὰς νόσους αὐτῆς ἃς ἀπέστειλε Κύριος ἐπ' αὐτήν,

23. θεῖον καὶ ἄλλα κατακεκαυμένον· πᾶσα ἡ γῆ αὐτῆς οὐ σπαρήσεται, οὐδὲ ἀνατελεῖ, οὐδὲ μὴ ἀναβῇ ἐπ' αὐτήν πᾶν γλωρὸν· ὥσπερ κατεστράφη Σόδομα καὶ Γόμορρα, Ἀδὰμ καὶ Σεβώιμ, ἃς κατέστρεψε Κύριος ἐν θυμῷ καὶ ὀργῇ·

24. καὶ ἐροῦσι πάντα τὰ ἔθνη· Διὰ τί ἐποίησε Κύριος οὕτω τῇ γῇ ταύτῃ; τίς ὁ θυμὸς τῆς ὀργῆς ὁ μέγας οὗτος;

25. Καὶ ἐροῦσιν· Ὅτι κατέλιπον τὴν διαθήκην Κυρίου τοῦ Θεοῦ τῶν πατέρων αὐτῶν, ἃ ἐθέτο τοῖς πατράσιν αὐτῶν, ὅτι ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου.

26. Καὶ πορευθέντες ἐλάτρευσαν θεοῖς ἑτέροις οὓς οὐκ ἠπίσταντο, οὐδὲ διένειμεν αὐτοῖς·

27. καὶ ὠργίσθη θυμῷ Κύριος ἐπὶ τὴν γῆν ἐκείνην ἵνα παγαῖν ἐπ' αὐτήν κατὰ πάσας τὰς κατάρας τὰς γεγραμμένας ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου τούτου.

28. Καὶ ἐξῆρεν αὐτοὺς Κύριος ἀπὸ τῆς γῆς αὐτῶν ἐν θυμῷ καὶ ὀργῇ καὶ παροξυσμῷ μεγάλῳ σφόδρα, καὶ ἐξέβαλεν αὐτοὺς εἰς γῆν ἑτέραν ὡς ἐν νῦν.

29. Τὰ κρυπτὰ Κυρίῳ τῷ Θεῷ ἡμῶν, τὰ δὲ φανερά ἡμῖν καὶ τοῖς τέκνοις ἡμῶν εἰς τὸν αἰῶνα, ποιεῖν πάντα τὰ ῥήματα τοῦ νόμου τούτου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

1. Καὶ ἔσται, ὡς ἂν ἔλθωσιν ἐπὶ σὲ πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα, ἡ εὐλογία καὶ ἡ κατάρα, ἣν ἔδωκα πρὸ προσώπου σου, καὶ δέξῃ εἰς τὴν καρδίαν σου, ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν ὃ ἂν διασκορπίσῃ σε Κύριος ἐκεῖ,

2. καὶ ἐπιστραφήσῃ ἐπὶ Κύριον τὸν Θεόν σου, καὶ εἰσακούσῃ τῆς φωνῆς αὐτοῦ κατὰ πάντα ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι σοὶ σήμερον, ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου,

3. καὶ ἰάσεται Κύριος τὰς ἁμαρτίας σου, καὶ ἐλεήσει σε, καὶ πάλιν συνάξει σε ἐκ πάντων τῶν ἐθνῶν εἰς οὓς διεσκορπίσεν σε Κύριος ἐκεῖ.

4. Ἐὰν ᾖ ἡ διασπορά σου ἀπ' ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ ἕως ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ, ἐκεῖθεν συνάξει σε Κύριος ὁ Θεός σου, καὶ ἐκεῖθεν λήψεται σε Κύριος ὁ Θεός σου.

5. Καὶ εἰσάξει σε ὁ Θεός σου ἐκεῖθεν εἰς τὴν γῆν ἣν ἐκληρονόμησαν οἱ πατέρες σου· καὶ κληρονομήσεις αὐτήν, καὶ εὖ σε ποιήσει, καὶ πλεοναστόν σε ποιήσει ὑπὲρ τοὺς πατέρας σου.

6. Καὶ περικαθαριεῖ Κύριος τὴν καρδίαν σου, καὶ τὴν καρδίαν τοῦ σπέρματός σου, ἀγαπᾶν Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, ἵνα ζῇς σύ.

7. Καὶ δώσει Κύριος ὁ Θεός σου τὰς ἀράς ταύτας ἐπὶ τοὺς ἐχθρούς σου, καὶ ἐπὶ τοὺς μισοῦντάς σε, οἱ ἐδίωξαν σε.

omnia maledicta testamenti hujus, quæ scripta sunt in libro hoc : et delebit Dominus nomen ejus de sub caelo.

21. Et dividet eum Dominus in mala ab omnibus filiis Israel, secundum omnia maledicta testamenti scripta in libro legis hujus.

22. Et dicent progenies altera filii vestri, qui exsurgent post vos, et alienus quicumque venerit de terra longinqua, et videbunt plagas terræ illius, et morbos ejus quos immisit Dominus super eam,

23. sulphur et sal ardens : omnis terra ejus non seminabitur, neque germinabit, neque ascendet super eam omne viride : sicut eversa est Sodomā et Gomorrhā, Adama et Seboim, quas evertit Dominus in furore et ira :

24. et dicent omnes gentes : Propter quid fecit Dominus sic terræ huic? quis furor iræ magnus hic?

25. Et dicent : Quoniam dereliquerunt testamentum Domini Dei patrum suorum, quæ testatus est patribus eorum, quando eduxit eos de terra Ægypti.

26. Et euntes servierunt diis aliis quos non noverunt, neque distribuit eis :

27. et iratus est furore Dominus in terram illam ad inducendum in eam secundum omnia maledicta scripta in libro legis hujus.

28. Et abstulit eos Dominus de terra eorum in furore et ira et exacerbatione magna valde, et ejecit eos in terram alienam sicut nunc.

29. Occulta Domino Deo nostro, manifesta autem nobis et filiis nostris in sæculum, ad faciendum omnia verba legis hujus.

CAPUT XXX.

1. Erit, postquam venerint super te omnia verba hæc, benedictio et maledictio, quam dedi ante faciem tuam, et admisieris in cor tuum, in omnibus gentibus quocumque disperserit te Dominus illuc,

2. et conversus fueris ad Dominum Deum tuum, et exaudieris vocem ejus secundum omnia quæcumque ego mando tibi hodie, ex toto corde tuo et ex tota anima tua,

3. et sanabit Dominus peccata tua, et miserebitur tui, et rursus congregabit te ex omnibus gentibus in quos dispersit te Dominus illuc.

4. Si fuerit dispersio tua a summo cæli usque ad summum cæli, inde congregabit te Dominus Deus tuus, et inde assumet te Dominus Deus tuus.

5. Et inducet te Deus tuus inde in terram quam hæreditaverant patres tui : et hæreditabis eam, et bene tibi faciet, et abundantem te faciet super patres tuos.

6. Et circumpurgabit Dominus cor tuum, et cor seminis tui, diligere Dominum Deum tuum ex toto corde tuo et ex tota anima tua, ut vivas tu.

7. Et dabit Dominus Deus tuus maledictiones has super inimicos tuos, et super eos qui oderunt te, qui persecuti sunt te.

8. Καὶ σὺ ἐπιστραφήσῃ καὶ εἰσακούσῃ τῆς φωνῆς Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, καὶ ποιήσεις τὰς ἐντολάς αὐτοῦ, ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον.

9. Καὶ εὐλογήσῃ σε Κύριος ὁ Θεός σου ἐν παντὶ ἔργῳ τῶν χειρῶν σου, ἐν τοῖς ἐκγόνοις τῆς κοιλίας σου, καὶ ἐν τοῖς ἐκγόνοις τῶν κτηνῶν σου, καὶ ἐν τοῖς γεννήμασι τῆς γῆς σου, ὅτι ἐπιστρέψει Κύριος ὁ Θεός σου εὐφρανθῆναι ἐπὶ σοὶ εἰς ἀγαθὰ, καθότι εὐφράνθη ἐπὶ τοῖς πατράσι σου.

10. Ἐὰν εἰσακούσῃς τῆς φωνῆς Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, φυλάσσεσθαι τὰς ἐντολάς αὐτοῦ καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, καὶ τὰς κρίσεις αὐτοῦ τὰς γεγραμμένας ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου τούτου, ἐὰν ἐπιστραφῇς ἐπὶ Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου.

11. Ὅτι ἡ ἐντολὴ αὕτη, ἣν ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον, οὐχ ὑπέρογκός ἐστιν, οὐδὲ μακρὰν ἀπὸ σοῦ ἐστίν.

12. Οὐκ ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω ἐστὶ, λέγων· Τίς ἀναβήσεται ἡμῖν εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ λήψεται ἡμῖν αὐτήν, καὶ ἀκούσαντες αὐτήν ποιήσομεν;

13. Οὐδὲ πέραν τῆς θαλάσσης ἐστὶ, λέγων· Τίς διαπεράσει ἡμῖν εἰς τὸ πέραν τῆς θαλάσσης, καὶ λάβῃ ἡμῖν αὐτήν, καὶ ἀκουσθὲν ἡμῖν ποιήσῃ αὐτήν, καὶ ποιήσομεν;

14. Ἐγγὺς σου ἐστὶ τὸ ῥῆμα σφόδρα, ἐν τῷ στόματί σου, καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ σου, καὶ ἐν ταῖς χερσὶ σου ποιεῖν αὐτό.

15. Ἰδοὺ δέδωκα πρὸ προσώπου σου σήμερον τὴν ζωὴν καὶ τὸν θάνατον, τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ κακόν.

16. Ἐὰν εἰσακούσῃς τὰς ἐντολάς Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, ὥς ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον, ἀγαπᾷν Κύριον τὸν Θεόν σου, πορεύεσθαι ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, καὶ φυλάσσεσθαι τὰ δικαιώματα αὐτοῦ καὶ τὰς κρίσεις αὐτοῦ, καὶ ζήσεσθε, καὶ πολλοὶ ἔσεσθε, καὶ εὐλογήσῃ σε Κύριος ὁ Θεός σου ἐν πάσῃ τῇ γῇ εἰς ἣν εἰσπορεύῃ ἐκεῖ κληρονομήσαι αὐτήν.

17. Καὶ ἐὰν μεταστῇ ἡ καρδίᾳ σου, καὶ μὴ εἰσακούσῃς, καὶ πλανηθεῖς προσκυνήσῃς θεοῖς ἑτέροις καὶ λατρεύσῃς αὐτοῖς,

18. ἀναγγέλλω σοι σήμερον ὅτι ἀπωλεία ἀπολείσθῃ, καὶ οὐ μὴ πολυήμεροι γένησθε ἐπὶ τῆς γῆς εἰς ἣν ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν Ἰορδάνην ἐκεῖ κληρονομήσαι αὐτήν.

19. Διαμαρτύρομαι ὑμῖν σήμερον τὸν τε οὐρανόν καὶ τὴν γῆν, τὴν ζωὴν καὶ τὸν θάνατον δέδωκα πρὸ προσώπου ὑμῶν, τὴν εὐλογίαν καὶ τὴν κατάραν· ἐκλεῖξαι τὴν ζωὴν σὺ, ἵνα ζήσῃς σὺ καὶ τὸ σπέρμα σου,

20. ἀγαπᾷν Κύριον τὸν Θεόν σου, εἰσακούειν τῆς φωνῆς αὐτοῦ, καὶ ἔχεσθαι αὐτοῦ, ὅτι τοῦτο ἡ ζωὴ σου καὶ ἡ μακρότης τῶν ἡμερῶν σου, τὸ κατοικεῖν ἐπὶ τῆς γῆς ἧς ὤμοσε Κύριος τοῖς πατράσι σου Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ δοῦναι αὐτοῖς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΑ'.

1. Καὶ συνετέλεσε Μωϋσῆς λαλῶν πάντας τοὺς λόγους τούτους πρὸς πάντας υἱοὺς Ἰσραὴλ,

2. καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Ἐκατὸν καὶ εἴκοσι ἔτων ἐγὼ εἰμι σήμερον· οὐ δύνησμαι ἔτι εἰσπορεύεσθαι καὶ ἐκπορεύεσθαι· Κύριος δὲ εἶπε πρὸς μέ· Οὐ διαβήσῃ τὸν Ἰορδάνην τοῦτον.

3. Κύριος ὁ Θεός σου ὁ προπορευόμενος πρὸ προσώπου

8. Et tu converteris et exaudies vocem Domini Dei tui, et facies mandata ejus, quaecumque ego mando tibi hodie.

9. Et benedicet te Dominus Deus tuus in omni opere manuum tuarum, in fectibus ventris tui, et in fectibus pecorum tuorum, et in fructibus terrae tuae, quoniam revertetur Dominus Deus tuus laetari super te in bonis, sicut laetatus est super patres tuos.

10. Si exaudieris vocem Domini Dei tui, custodiendo mandata ejus et justificationes ejus, et judicia ejus scripta in libro legis hujus, si conversus fueris ad Dominum Deum tuum ex toto corde tuo et ex tota anima tua.

11. Quoniam mandatum hoc, quod ego mando tibi hodie, non est supra modum, neque longe abs te est.

12. Non in caelo sursum est, dicens: Quis ascendet nobis in caelum, et accipiet nobis illud, et audientes illud faciemus?

13. Neque trans mare est, dicens: Quis transfretabit nobis trans mare, et accipiet nobis illud, et auditum nobis faciet illud, et faciemus?

14. Prope te est verbum valde, in ore tuo, et in corde tuo, et in manibus tuis facere illud.

15. Ecce dedi ante faciem tuam hodie vitam et mortem, bonum et malum.

16. Si exaudieris mandata Domini Dei tui, quae ego mando tibi hodie, diligere Dominum Deum tuum, ambulare in omnibus viis ejus, et observare justificationes ejus et judicia ejus, et vivetis, et multi eritis, et benedicet te Dominus Deus tuus in omni terra in quam ingrederis illuc haereditare eam.

17. Et si translatum fuerit cor tuum, et non exaudieris, et errans adoraveris deos alios et servieris eis,

18. annuntio tibi hodie quia perditione perdemini, et non eritis longevi super terram in quam vos transitis Jordanem illuc haereditare eam.

19. Contestor vobis hodie caelum et terram, vitam et mortem dedi ante faciem vestram, benedictionem et maledictionem: elige vitam tu, ut vivas tu et semen tuum,

20. diligere Dominum Deum tuum, exaudire vocem ejus, et adherere ei, quoniam hoc vita tua et longitudo dierum tuorum, ad habitandum super terram quam juravit Dominus patribus tuis Abraham et Isaac et Jacob dare eis.

CAPUT XXXI.

1. Et consummavit Moyses loquens omnia verba haec ad omnes filios Israel,

2. et dixit ad eos: Centum et viginti annorum ego sum hodie: non potero ultra ingredi et egredi: Dominus autem dixit ad me: Non transibis Jordanem hunc.

3. Dominus Deus tuus qui praecedat ante faciem tuam,

σου, οὗτος ἐξολοθρεύσει τὰ ἔθνη ταῦτα ἀπὸ προσώπου σου, καὶ κατακληρονομήσεις αὐτούς, καὶ Ἰησοῦς δὲ προπορευόμενος πρὸ προσώπου σου, καθὼς ἐλάλησε Κύριος.

4. Καὶ ποιήσει Κύριος ὁ Θεός σου αὐτοῖς καθὼς ἐποίησε Σηὼν καὶ Ὠγ οὓσι βασιλεύσι τῶν Ἀμορραίων, οἱ ᾗσαν πέραν τοῦ Ἰορδάνου, καὶ τῇ γῇ αὐτῶν, καθότι ἐξολόθρευσε αὐτούς,

5. καὶ παρέδωκεν αὐτούς Κύριος ὑμῖν· καὶ ποιήσετε αὐτοῖς καθότι ἐνετείλαμην ὑμῖν.

6. Ἀνδρίζου καὶ ἰσχυε, μὴ φοβοῦ, μηδὲ δειλιάσης, μηδὲ πτοηθῇς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν· διτι Κύριος ὁ Θεός σου ὁ προπορευόμενος μεθ' ὑμῶν ἐν ὑμῖν, οὔτε μὴ σε ἀνῇ, οὔτε μὴ σε ἐγκαταλίπη.

7. Καὶ ἐκάλεσε Μωϋσῆς Ἰησοῦν, καὶ εἶπεν αὐτῷ ἐναντι πάντος Ἰσραὴλ· Ἀνδρίζου καὶ ἰσχυε, σὺ γὰρ εἰς-ελεύση πρὸ προσώπου τοῦ λαοῦ τούτου εἰς τὴν γῆν ἣν ὤμοσε Κύριος τοῖς πατράσιν ὑμῶν δοῦναι αὐτοῖς, καὶ σὺ κατακληρονομήσεις αὐτοῖς.

8. Καὶ Κύριος ὁ συμπορευόμενος μετὰ σοῦ οὐκ ἀνῇσει σε, οὔδὲ μὴ σε ἐγκαταλίπη· μὴ φοβοῦ, μηδὲ δειλιά.

9. Καὶ ἔγραψε Μωϋσῆς τὰ ῥήματα τοῦ νόμου τούτου εἰς βιβλίον, καὶ ἔδωκε τοῖς ἱερεῦσι τοῖς υἱοῖς Λευὶ τοῖς αἵρουσι τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης Κυρίου, καὶ τοῖς πρεσβυτέροις τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ.

10. Καὶ ἐνετείλατο Μωϋσῆς αὐτοῖς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγων· Μετὰ ἑπτὰ ἔτη ἐν καιρῷ ἐνιαυτοῦ ἀφέ-σεως ἐν ἑορτῇ σκηνοπηγίας,

11. ἐν τῷ συμπορεύεσθαι πάντα Ἰσραὴλ ὁρῶναι ἐνώπιον Κυρίου τοῦ Θεοῦ ὑμῶν, ἐν τῷ τόπῳ ᾧ ἂν ἐκλεῖξται Κύριος, ἀναγνώσεσθε τὸν νόμον τοῦτον ἐναντίον πάντος Ἰσραὴλ εἰς τὰ ὦτα αὐτῶν,

12. ἐκκλησιάσας τὸν λαόν, τοὺς ἀνδρας καὶ τὰς γυναῖκας καὶ τὰ ἔκγονα, καὶ τὸν προσηλυτὸν τὸν ἐν ταῖς πόλεσιν ὑμῶν, ἃν ἀκούσωσι, καὶ ἵνα μάθωσι φοβεῖσθαι Κύριον τὸν Θεὸν ὑμῶν. Καὶ ἀκούσονται ποιεῖν πάντας τοὺς λόγους τοῦ νόμου τούτου.

13. Καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν, οἱ οὐκ οἶδασιν, ἀκούσονται, καὶ μαθήσονται φοβεῖσθαι Κύριον τὸν Θεόν σου πάσας τὰς ἡμέρας ὅσας αὐτοὶ ζῶσιν ἐπὶ τῆς γῆς εἰς ἣν ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν Ἰορδάνην ἐκεῖ κληρονομήσαι αὐτήν.

14. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν· Ἴδού ἐγγίχασιν αἱ ἡμέραι τοῦ θανάτου σου· κάλεσον Ἰησοῦν, καὶ στήτε παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἐντε-λοῦμαι αὐτῷ. Καὶ ἐπορεύθη Μωϋσῆς καὶ Ἰησοῦς εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἔστησαν παρὰ τὰς θύ-ρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.

15. Καὶ κατέβη Κύριος ἐν νεφελῇ, καὶ ἔστη παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· καὶ ἔστη ὁ στύ-λος τῆς νεφέλης παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρ-τυρίου.

16. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν· Ἴδού σὺ κοιμᾷ μετὰ τῶν πατέρων σου, καὶ ἀναστὰς οὗτος ὁ λαὸς ἐκ-πορνεύσει ὀπίσω θεῶν ἀλλοτρίων τῆς γῆς εἰς ἣν οὗτος εἰσπορεύεται, καὶ καταλείψουσίν με, καὶ διασκεδάσουσι τὴν διαθήκην μου ἣν διεθέμην αὐτοῖς.

17. Καὶ ὀργισθήσονται θυμῷ εἰς αὐτούς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ καταλείψω αὐτούς, καὶ ἀποστρέψω τὸ πρόσωπόν μου ἀπ' αὐτῶν, καὶ ἔσται κατάβρωμα· καὶ ἐβρῆσουσιν αὐτὸν κακὰ πολλὰ καὶ θλίψεις. Καὶ ἐρεῖ ἐν

hic exterminabit gentes has a facie tua, et possidebis eos, et Jesus qui praecedit ante faciem tuam, sicut locutus est Dominus.

4. Et faciet Dominus Deus tuus eis sicut fecit Seon et Og duobus regibus Amorrhæorum, qui erant trans Jorda-nem, et terræ eorum, secundum quod exterminavit eos,

5. et tradidit eos Dominus vobis : et facietis eis sicut mandavi vobis.

6. Viriliter age et confortare, ne timeas, neque paveas, neque stupeas a facie eorum : quoniam Dominus Deus tuus qui praecedit vobiscum in vobis, non te dimittet, neque te derelinquet.

7. Et vocavit Moyses Jesum, et dixit ei coram omni Israel : Viriliter age et confortare, tu enim ingredieris ante faciem populi hujus in terram quam juravit Dominus patri-bus vestris dare eis, et tu in hæreditatem distribues eis.

8. Et Dominus qui simul procedit tecum non dimittet te, neque te derelinquet : ne timeas, neque paveas.

9. Et scripsit Moyses verba legis hujus in libro, et dedit sacerdotibus filiis Levi qui levant arcam testamenti Do-mini, et senioribus filiorum Israel.

10. Et mandavit Moyses eis in die illa, dicens : Post septem annos in tempore anni remissionis in solemnitate scenopægiæ,

11. cum simul procedit omnis Israel ad apparendum in conspectu Domini Dei vestri, in loco quem elegerit Domi-nus, legetis legem hanc coram omni Israel in aures eorum,

12. convocans populum, viros et mulieres et fortus, et advenam qui in civitatibus vestris, ut audiant, atque ut discant timere Dominum Deum vestrum. Et audient facere omnia verba legis hujus.

13. Et filii eorum, qui non noverunt, audient, et discent timere Dominum Deum tuum omnibus diebus quibus ipsi vixerint super terram in quam vos transitis Jordanem illic hæreditare eam.

14. Et dixit Dominus ad Moysen : Ecce appropinquarunt dies mortis tuæ : voca Jesum, et state ad januas taberna-culi testimonii, et mandabo ei. Et ivit Moyses et Jesus ad tabernaculum testimonii, et steterunt apud januas taberna-culi testimonii.

15. Et descendit Dominus in nube, et stetit apud januas tabernaculi testimonii : et stetit columna nubis apud januas tabernaculi testimonii.

16. Et dixit Dominus ad Moysen : Ecce tu dormies cum patribus tuis, et exsurgens hic populus exfornicabitur post deos alienos terræ in quam hic ingreditur, et derelinquent me, et dissipabunt testamentum meum quod testatus sum eis.

17. Et irascar furore in eos in die illa, et derelinquam eos, et avertam faciem meam ab eis, et erit esca : et inve-nient cum mala multa et tribulationes. Et dicet in die illa :

τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ· Διότι οὐκ ἔστι Κύριος ὁ Θεός μου ἐν ἐμοί, εὗροσάν με τὰ κακὰ ταῦτα.

18. Ἐγὼ δὲ ἀποστροφῇ ἀποστρέψω τὸ πρόσωπόν μου ἀπ' αὐτῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ διὰ πάσας τὰς κακίας ἃς ἐποίησαν, ὅτι ἀπέστρεψαν ἐπὶ θεοὺς ἄλλοτρίους.

19. Καὶ νῦν γράψατε τὰ ῥήματα τῆς ὥδῃς ταύτης, καὶ διδάξατε αὐτὴν τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, καὶ ἐμβαλεῖτε αὐτὴν εἰς τὸ στόμα αὐτῶν, ἵνα γένηται μοι ἡ ὥδῃ αὕτη κατὰ πρόσωπον μαρτυροῦσα ἐν υἱοῖς Ἰσραὴλ.

20. Εἰσάξω γὰρ αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν ἣν ὤμοσα τοῖς πατράσιν αὐτῶν δοῦναι αὐτοῖς, γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι· καὶ φάγονται, καὶ ἐμπλησθέντες κορησούσι, καὶ ἐπιστραφήσονται ἐπὶ θεοὺς ἄλλοτρίους, καὶ λατρεύσουσιν αὐτοῖς, καὶ παροξυνούσιν με, καὶ διασκαδάσουσι τὴν διαθήκην μου.

21. Καὶ ἀντικαταστήσεται ἡ ὥδῃ αὕτη κατὰ πρόσωπον μαρτυροῦσα· οὐ γὰρ μὴ ἐπιλησθῇ ἀπὸ στόματος αὐτῶν, καὶ ἀπὸ στόματος τοῦ σπέρματος αὐτῶν· ἐγὼ γὰρ οἶδα τὴν πονηρίαν αὐτῶν, ὅσα ποιούσιν ὧδε σήμερον, πρὸ τοῦ εἰσαγαγεῖν με αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν ἣν ὤμοσα τοῖς πατράσιν αὐτῶν.

22. Καὶ ἔγραψε Μωϋσῆς τὴν ὥδῃν ταύτην ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, καὶ ἐδίδαξεν αὐτὴν τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ.

23. Καὶ ἐνετειλάτο Ἰησοὶ, καὶ εἶπεν· Ἀνδρίζου καὶ ἴσχυε, σὺ γὰρ εἰσάξεις τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ εἰς τὴν γῆν ἣν ὤμοσεν αὐτοῖς Κύριος, καὶ αὐτὸς ἔσται μετὰ σοῦ.

24. Ἦνίκα δὲ συνετέλεσε Μωϋσῆς γράφειν πάντας τοὺς λόγους τοῦ νόμου τούτου εἰς βιβλίον ἕως εἰς τέλος,

25. καὶ ἐνετείλατο τοῖς Λευίταις τοῖς αἵρουσι τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης Κυρίου, λέγων·

26. Λαβόντες τὸ βιβλίον τοῦ νόμου τούτου, θήσετε αὐτὸ ἐκ πλαγίων τῆς κιβωτοῦ τῆς διαθήκης Κυρίου τοῦ Θεοῦ ὑμῶν, καὶ ἔσται ἐκεῖ ἐν σοὶ εἰς μαρτύριον,

27. ὅτι ἐγὼ ἐπίσταμαι τὸν ἐρεθισμόν σου καὶ τὸν τράχηλόν σου τὸν σκληρόν· ἔτι γὰρ ἐμοῦ ζῶντος μεθ' ὑμῶν σήμερον, παραπικραίνοντες ἦτε τὰ πρὸς τὸν Θεόν· πῶς οὐκ εἰς ἔσχατον τοῦ θανάτου μου;

28. Ἐκκλησιάσατε πρὸς με τοὺς φυλάρχους ὑμῶν, καὶ τοὺς πρεσβυτέρους ὑμῶν, καὶ τοὺς κριτὰς ὑμῶν, καὶ τοὺς γραμματοεξαγωγεῖς ὑμῶν, ἵνα λαλήσω εἰς τὰ ὦτα αὐτῶν πάντας τοὺς λόγους τούτους, καὶ διαμαρτύρομαι αὐτοῖς τὸν τε οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν.

29. Οἶδα γὰρ ὅτι ἔσχατον τῆς τελευτῆς μου ἀνομιὰ ἀνομήσετε, καὶ ἐκκλινεῖτε ἐκ τῆς ὁδοῦ ἧς ἐνετείλαμην ὑμῖν, καὶ συναντήσεται ὑμῖν τὰ κακὰ ἔσχατον τῶν ἡμερῶν, ὅτι ποιήσετε τὰ πονηρὰ ἐναντίον Κυρίου, παροργίσαι αὐτὸν ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν ὑμῶν.

30. Καὶ ἐλάλησε Μωϋσῆς εἰς τὰ ὦτα πάσης ἐκκλησίας τὰ ῥήματα τῆς ὥδῃς ταύτης ἕως εἰς τέλος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΑΒ'.

1. Πρόσεχε, οὐρανὲ, καὶ λαλήσω, καὶ ἀκουέτω ἡ γῆ ῥήματα ἐκ στόματός μου.

2. Προσδοκάσθω ὡς υἱὸς τὸ ἀπόρθεγμά μου, καὶ καταβήτω ὡς δρόσος τὰ ῥήματά μου, ὡς εἰ ὄμβρος ἐπ' ἄγρωσιν, καὶ ὡς εἰ νιφετός ἐπὶ χορτόν.

3. Ὅτι τὸ ὄνομα Κυρίου ἐκάλεσα· ὅτε μεγαλυσύνην τῷ Θεῷ ἡμῶν.

Quoniam non est Dominus meus in me, invenerunt me mala haec.

18. Ego autem avertendo avertam faciem meam ab eis in die illa propter omnia mala quae fecerunt, quoniam abierunt ad deos alienos.

19. Et nunc scribite verba cantici hujus, et docete illud filios Israel, et immittetis illud in os eorum, ut fiat mihi canticum hoc contra faciem testificans in filios Israel.

20. Inducam enim eos in terram bonam quam juravi patribus eorum dare eis, terram fluentem lac et mel : et comedent, et saturati fastidient, et convertentur ad deos alienos, et servient eis, et exacerbabunt me, et dissipabunt testamentum meum.

21. Et respondebit canticum hoc in faciem testificans : non enim tradetur oblivioni ab ore eorum, et ab ore seminis eorum : ego enim novi malignitatem eorum, quae faciunt hic hodie, antequam inducam eos in terram istam bonam quam juravi patribus eorum.

22. Et scripsit Moyses canticum hoc in illa die, et docuit illud filios Israel.

23. Et mandavit Jesu, et dixit : Viriliter age et confortare, tu enim induces filios Israel in terram quam juravit eis Dominus, et ipse erit tecum.

24. Postquam autem consummavit Moyses scribens omnia verba legis hujus in libro usque in finem,

25. et mandavit Levitis portantibus arcam testamenti Domini, dicens :

26. Sumentes librum legis hujus, ponite illum elatere arcæ testamenti Domini Dei vestri, et erit ibi in te in testimonium,

27. quia ego novi contentionem tuam et cervicem tuam duram : adhuc enim vivente me vobiscum hodie, amaricantes eratis quæ ad Deum : quomodo non etiam post mortem meam ?

28. Convocate ad me vestros principes tribuum, et seniores vestros, et judices vestros, et magistros vestros, ut loquar in aures eorum omnia verba haec, et contestor eis cælum et terram.

29. Scio enim quia post obitum meum iniquitate iniquitatem facietis, et declinabitis de via quam mandavi vobis, et occurrent vobis mala novissimum dierum, quoniam facietis mala ante Dominum, exacerbando eum in operibus manuum vestrarum.

30. Et locutus est Moyses in aures universæ ecclesiae verba cantici hujus usque in finem.

CAPUT XXXII.

1. Attende, cælum, et loquar, et audiat terra verba ex ore meo.

2. Expectetur ut pluvia eloquium meum, et descendant sicut ros verba mea, tamquam imber super herbam, et tamquam stilla super gramen.

3. Quoniam nomen Domini vocavi : date magnificentiam Deo nostro.

4. Θεός, ἀληθινὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ, καὶ πᾶσαι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ κρίσεις. Θεὸς πιστὸς, καὶ οὐκ ἔστιν ἀδικία· δίκαιος καὶ δσιος Κύριος.

5. Ἠμάρτοσαν οὐκ αὐτῷ τέκνα μωμητὰ· γενεὰ σκο-
λιά καὶ διεστραμμένη,

6. ταῦτα Κυρίῳ ἀνταποδίδοτε; οὕτω λαὸς μωρὸς καὶ οὐκ ἐσθλός; Οὐκ αὐτὸς οὗτός σου πατὴρ ἐκτίσάτο σε καὶ ἐποίησέ σε καὶ ἐπλασέ σε;

7. Μνησθήτε ἡμέρας αἰῶνος, σύνετε ἔτη γενεῶν γε-
νεαῖς· ἐπερώτησον τὸν πατέρα σου καὶ ἀναγγελεῖ σοι,
τοὺς πρεσβυτέρους σου, καὶ ἐροῦσί σοι.

8. Ὃτε διεμέριζεν ὁ Ὑψιστὸς ἔθνη, ὥς διέσπειρεν
υἱὸς Ἀδάμ, ἔστησεν ὁρια ἔθνῶν κατὰ ἀριθμὸν ἀγγέ-
λων Θεοῦ.

9. Καὶ ἐγενήθη μερίς Κυρίου λαὸς αὐτοῦ Ἰακώβ,
σχόλισμα κληρονομίας αὐτοῦ Ἰσραὴλ.

10. Αὐτάρκησεν αὐτὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἐν δέψει καύ-
ματος ἐν γῇ ἀνύδρῳ· ἐκύκλωσεν αὐτὸν καὶ ἐπαίδευσεν
αὐτὸν, καὶ διεφύλαξεν αὐτὸν ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ.

11. Ὡς ἀετὸς σκεπάσαι νοσσιὰν αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τοῖς
νοσσοῖς αὐτοῦ ἐκεπόθησε· διείλ τις πτέρυγας αὐτοῦ
ἐδέξατο αὐτοὺς, καὶ ἀνέλαβεν αὐτοὺς ἐπὶ τῶν μετα-
φρένων αὐτοῦ.

12. Κύριος μόνος ἦγεν αὐτοὺς, οὐκ ἦν μετ' αὐτῶν
θεὸς ἄλλοτριος.

13. Ἀνεβίβασεν αὐτοὺς ἐπὶ τὴν ἰσχὺν τῆς γῆς, ἐψώ-
μισε αὐτοὺς γεννήματα ἀγρῶν· ἐθήλασαν μέλι ἐκ πέ-
τρας, καὶ ἔλαιον ἐκ στερεᾶς πέτρας.

14. Βούτυρον βοῶν καὶ γάλα προβάτων, μετὰ στέα-
τος ἀρνῶν καὶ κριῶν, υἱῶν ταύρων καὶ τράγων, μετὰ
στέατος νεφρῶν πυροῦ, καὶ αἶμα σταφυλῆς ἐπιεν οἶνον.

15. Καὶ ἔφαγεν Ἰακώβ καὶ ἐνεπλήσθη, καὶ ἀπελά-
χτισεν ὁ ἡγαπημένος, ἐλιπάνθη, ἐπαχύνθη, ἐπλατύνθη,
καὶ ἐγκατέλιπε τὸν Θεὸν τὸν ποιήσαντα αὐτὸν, καὶ
ἀπέστη ἀπὸ Θεοῦ σωτῆρος αὐτοῦ.

16. Παρώξυνάν με ἐπ' ἄλλοτρίοις· ἐν βδελύγμασιν
αὐτῶν παρεπίκρανάν με.

17. Ἔθυσαν δαιμονίοις, καὶ οὐ Θεῷ· θεοῖς οἷς οὐκ
ᾔδεισαν. Καινοὶ καὶ πρόσφατοι ἔχασιν, οὓς οὐκ ᾔδεισαν
οἱ πατέρες αὐτῶν.

18. Θεὸν τὸν γεννήσαντά σε ἐγκατέλιπες, καὶ ἐπε-
λάθου Θεοῦ τοῦ τρέφοντός σε.

19. Καὶ εἶδε Κύριος, καὶ ἐξήλωσε, καὶ παρωξύνθη
δι' ὀργὴν υἱῶν αὐτοῦ καὶ θυγατέρων,

20. καὶ εἶπεν· Ἀποστρέψω τὸ πρόσωπόν μου ἀπ' αὐ-
τῶν, καὶ δείξω τί ἔσται αὐτοῖς ἐπ' ἰσχύον ἡμερῶν,
ὅτι γενεὰ ἐξεστραμμένη ἐστίν, υἱοὶ οἷς οὐκ ἔστι πιστις
ἐν αὐτοῖς.

21. Αὐτοὶ παρεξήλωσάν με ἐπ' οὐ Θεῷ, παρώξυνάν
με ἐν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν· καὶ γὰρ παραξήλωσω αὐτοὺς
ἐπ' οὐκ ἔθνη· ἐπὶ ἔθνεσι ἀσυνέτῳ παροργισῶ αὐτούς.

22. ὅτι πῦρ ἐκκέχυται ἐκ τοῦ θυμοῦ μου, καυθήσε-
ται ἕως ἁδου χάτω· καταφάγεται γῆν καὶ τὰ γεννήματα
αὐτῆς, φλέξει θεμέλια ὄρεων.

23. Συναξίω εἰς αὐτοὺς κακὰ, καὶ τὰ βέλη μου συμ-
πολεμήσω εἰς αὐτούς.

24. Ἰηρόμενοι λιμῷ καὶ βρώσει ὀρνέων, καὶ ὀπισθό-
τνος ἀνίατος· ὀδόντας θηρίων ἐπαποστελῶ εἰς αὐτούς,
μετὰ θυμοῦ συρόντων ἐπὶ γῆν.

25. Ἐξώθεν ἀτεχνώσει αὐτοὺς μάχαιρα, καὶ ἐκ τῶν

4. Deus, veracia opera ejus, et omnes viæ ejus judicia.
Deus fidelis, et non est injustitia : justus et sanctus Dominus.

5. Peccaverunt non ei filii vituperabiles : generatio prava
et perversa,

6. Hæc Domino redditis? sic populos stultus et non sa-
piens? Nonne hic ipse pater tuus possedit te et fecit te et
creavit te?

7. Mementote dierum sæculi, intelligite annos generatio-
num generationibus : interroga patrem tuum et annuntiabit
tibi, seniores tuos, et dicent tibi.

8. Quando dividebat Altissimus gentes, quando dissemi-
navit filios Adam, constituit terminos gentium secundum
numerum angelorum Dei.

9. Et factus est pars Domini populus ejus Jacob, funicu-
lus hæreditatis ejus Israel.

10. Necessaria tribuit ei in deserto, in siti æstus in terra
inaquosa : circumduxit eum et erudivit eum, et custodivit
eum sicut pupillam oculi.

11. Sicut aquila legat nidum suum, et super pullos suos
desideravit : expandens alas suas suscepit eos, et assumpsit
eos super scapulas suas.

12. Dominus solus duxit eos, non erat cum eis deus alie-
nus.

13. Ascendere fecit eos super fortitudinem terræ, cibavit
eos fructibus agrorum : suxerunt mel de petra, et oleum ex
dura petra.

14. Butyrum boum et lac ovium, cum adipe agnorum
et arietum, filiorum taurorum et hircorum, cum adipe re-
num tritici, et sanguinem uvæ bibit vinum.

15. Et comedit Jacob et saturatus est, et recalcitravit di-
lectus, impinguatus est, incrassatus est, dilatatus est, et de-
reliquit Deum qui fecit eum, et recessit a Deo salvatore suo.

16. Irritaverunt me in alienis : in abominationibus eorum
exacerbaverunt me.

17. Sacrificaverunt daemoniis, et non Deo : diis quos non
noverant. Novi et recentes venerunt, quos non noverunt pa-
tres eorum.

18. Deum qui te genuit dereliquisti, et oblitus es Dei nu-
trientis te.

19. Et vidit Deus, et zelavit, et exacerbatus est propter
iram filiorum suorum et filiarum,

20. et dixit : Avertam faciem meam ab eis, et ostendam
quid erit eis in novissimis diebus, quoniam generatio per-
versa est, filii quibus non est fides in eis.

21. Ipsi ad zelum provocaverunt me in non Deo, exacer-
baverunt me in idolis suis : et ego provocabo eos ad zelum
in non gente : in gente stulta irritabo illos.

22. Quoniam ignis accensus est ex furore meo, ardebit
usque ad infernum deorsum : devorabit terram et genimina
ejus, comburet fundamenta montium.

23. Congregabo in eos mala, et sagittas meas compu-
gnabo in eos.

24. Liquescentes fame et comestione avium, et opistho-
tonus insanabilis : dentes bestiarum immittam in eos, cum
furore trahentium super terram.

25. De foris sine liberis faciet eos gladius, et ex penetra-

ταμειών φόδος· νεανίσκος σὺν παρθένῳ, θηλάζων μετὰ καθιστηκότος πρεσβύτου.

25. Εἶπα· Διασπερῶ αὐτοὺς, παύσω δὲ ἐξ ἀνθρώπων τὸ μνημόσυνον αὐτῶν.

27. Εἰ μὴ δι' ὀργὴν ἐχθρῶν, ἵνα μὴ μακροχρονίσωσι, ἵνα μὴ συνεπιθῶνται οἱ ὑπεναντίοι· μὴ εἰπωσιν· Ἡ χεὶρ ἡμῶν ἡ ὑψηλὴ, καὶ οὐχὶ Κύριος ἐποίησε ταῦτα πάντα.

28. Ἔθνος ἀπολωλεκὸς βουλήν ἐστι, καὶ οὐκ ἔστιν ἐν αὐτοῖς ἐπιστήμη.

(*) 29. Οὐκ ἐφρόνησαν συνιέναι· ταῦτα καταδεξάσθωσαν εἰς τὸν ἐπιόντα χρόνον.

30. Πῶς διώξεται εἰς χιλίους, καὶ δύο μετακινήσουσι μυριάδας, εἰ μὴ ὁ Θεὸς ἀπέδοτο αὐτοὺς, καὶ Κύριος παρέδωκεν αὐτούς;

31. Ὅτι οὐκ εἰσὶν ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν οἱ θεοὶ αὐτῶν· οἱ δὲ ἐχθροὶ ἡμῶν ἀνόητοι.

32. Ἐκ γὰρ ἀμπέλου Σοδόμων ἡ ἀμπελος αὐτῶν, καὶ ἡ κληματὶς αὐτῶν ἐκ Γομόρρας· σταφυλὴ αὐτῶν σταφυλὴ χολῆς, βότρυς πικρίας αὐτοῖς.

33. Θυμὸς δρακόντων ὁ οἶνος αὐτῶν, καὶ θυμὸς ἀσπίδων ἀνίατος.

34. Οὐκ ἰδοὺ ταῦτα συνῆχται παρ' ἐμοί, καὶ ἐσφράγισται ἐν τοῖς θησαυροῖς μου;

35. Ἐν ἡμέρᾳ ἐκδικήσεως ἀνταποδώσω, ὅταν σφαλῇ ὁ ποὺς αὐτῶν, ὅτι ἐγγὺς ἡμέρα ἀπωλείας αὐτοῖς, καὶ πάρεστιν ἔτοιμα ἡμῖν.

36. Ὅτι κρινεὶ Κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τοῖς δούλοις αὐτοῦ παρακληθήσεται· εἶδε γὰρ παραλελυμένους αὐτοὺς καὶ ἐκλεισιπότας ἐν ἐπαγωγῇ καὶ παρειμένους.

37. Καὶ εἶπε Κύριος· Ποῦ εἰσὶν οἱ θεοὶ αὐτῶν, ἐφ' οἷς ἐπεποίθεισαν ἐπ' αὐτοῖς,

38. Ἰὼν τὸ στέαρ τῶν θυσιῶν αὐτῶν ἡσθίετε, καὶ ἐπίνετε τὸν οἶνον τῶν σπονδῶν αὐτῶν; Ἀναστήτωσαν καὶ βοηθήσάτωσαν ἡμῖν, καὶ γεννηθήτωσαν ἡμῖν σκεπαστά.

39. Ἦτε, ἴδετε ὅτι ἐγώ εἰμι, καὶ οὐκ ἔστι Θεὸς πλὴν ἐμοῦ· ἐγὼ ἀποκτείνω, καὶ ζῆν ποιήσω· πατάξω, καὶ γὰρ ἰάσομαι· καὶ οὐκ ἔστιν ὃς ἐξελείπεται ἐκ τῶν χειρῶν μου.

40. Ὅτι ἀρῶ εἰς τὸν οὐρανὸν τὴν χεῖρά μου, καὶ δοῦμαι τὴν δεξιάν μου, καὶ ἐρῶ· Ζῶ ἐγὼ εἰς τὸν αἰῶνα.

41. Ὅτι παροξυνῶ ὡς ἀστραπὴν τὴν μάχαιράν μου, καὶ ἀνθέξεται κρίματος ἡ χεὶρ μου, καὶ ἀποδώσω δίκην τοῖς ἐχθροῖς, καὶ τοῖς μισοῦσί με ἀνταποδώσω.

42. Μεθύσω τὰ βέλη μου ἀφ' αἵματος, καὶ ἡ μάχαιρά μου φάγεται κρέα ἀφ' αἵματος τραυματιῶν καὶ αἰχμαλωσίας, ἀπὸ κεφαλῆς ἀρχόντων ἐχθρῶν.

43. Εὐφράνθητε, οὐρανοί, ἅμα αὐτῷ, καὶ προσκυνησάτωσαν αὐτῷ πάντες ἄγγελοι Θεοῦ. Εὐφράνθητε, ἔθνη, μετὰ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, καὶ ἐνισχυσάτωσαν αὐτῷ πάντες υἱοὶ Θεοῦ, ὅτι τὸ αἷμα τῶν υἱῶν αὐτοῦ ἐκδικᾶται· καὶ ἐκδικήσει καὶ ἀνταποδώσει δίκην τοῖς ἐχθροῖς, καὶ τοῖς μισοῦσιν ἀνταποδώσει· καὶ ἐκκαθαρίσει Κύριος τὴν γῆν τοῦ λαοῦ αὐτοῦ.

(*) 29. Ὅφελον ἐσοφίσθησαν ἐπιστάσθαι αὐτὴν, συνετίσθησαν εἰς ἐσχάτην αὐτῶν. (Aquil.)

libus pavor : adolescens cum virgine, lactens cum seno constante.

26. Dixi : Disperdam eos, et cessare faciam ex hominibus memoriale eorum.

27. Nisi propter iram inimicorum, ut non permaneant, ut non simul insurgant adversarii : ne dicant : Manus nostra excelsa, et non Dominus fecit haec omnia.

28. Gens perdita consilium est, et non est in eis scientia.

29. Non sapuerunt intelligere : haec suscipiant in sequens tempus.

30. Quomodo persequetur unus mille, et duo fugabunt decem millia, nisi quod Deus vendidit eos, et Dominus tradidit eos?

31. Quoniam non sunt sicut Deus noster dii eorum : inimici autem nostri amentes.

32. Etenim ex vite Sodomorum vitis eorum, et palmes eorum ex Gomorra : uva eorum, uva fellis, botrus amaritudinis eis.

33. Furor draconum vinum eorum, et furor aspidum insanabilis.

34. Nonne ecce haec condita sunt apud me, et signata sunt in thesauris meis?

35. In die ultionis retribuam cum labetur pes eorum, quoniam prope est dies perditionis eis, et adsunt parata vobis.

36. Quoniam judicabit Dominus populum suum, et in servis suis consolabitur : vidit enim dissolutos eos et deficientes in obductione et remissos.

37. Et dixit Dominus : Ubi sunt dii eorum, in quibus fidebant in eis,

38. quorum adipem sacrificiorum eorum comedebatis, et bibebatis vinum libaminum eorum? Exsurgant et auxilientur vobis, et fiant vobis protectores.

39. Videte, videte quia ego sum, et non est Deus praetor me : ego occido, et vivere faciam : percutiam, et ego sanabo : et non est qui eruat de manibus meis.

40. Quoniam levabo in caelum manum meam, et jurabo dexteram meam, et dicam : Vivo ego in saeculum.

41. Quia exacuam ut fulgur gladium meum, et arripiet iudicium manus mea, et reddam vindictam inimicis, et iis qui oderunt me retribuam.

42. Inebriabo sagittas meas a sanguine, et gladius meus comedet carnes de sanguine occisorum et captivitate, a capite principum inimicorum.

43. Lætamini, cœli, simul cum eo et adorent eum omnes angeli Dei. Lætamini, gentes, cum populo ejus, et confortentur in eo omnes filii Dei, quoniam sanguinem filiorum suorum vindicat : et ulciscetur et retribuet ultionem inimicis, et iis qui oderunt retribuet : et expurgabit Dominus terram populi sui.

29. Utinam meditarentur scire eam, intelligerent in novissimo suo, id est in novissimis diebus suis.

44. Καὶ ἔγραψε Μωϋσῆς τὴν ᾠδὴν ταύτην ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἐδίδαξεν αὐτὴν τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ. Καὶ εἰσῆλθε Μωϋσῆς, καὶ ἐλάλησε πάντας τοὺς λόγους τοῦ νόμου τούτου εἰς τὰ ὦτα τοῦ λαοῦ, αὐτὸς καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυῆ.

45. Καὶ ἐξετέλεσε Μωϋσῆς λαλῶν παντὶ Ἰσραὴλ,

46. καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς· Προσέχετε τῇ καρδίᾳ ἐπὶ πάντας τοὺς λόγους τούτους οὓς ἐγὼ διαμαρτύρομαι ὑμῖν σήμερον· ὃ ἐντελεῖσθε τοῖς υἱοῖς ὑμῶν, φυλάσσειν καὶ ποιεῖν πάντας τοὺς λόγους τοῦ νόμου τούτου.

47. Ὅτι οὐχὶ λόγος κενὸς οὗτος ὑμῖν· ὅτι αὕτη ἡ ζωὴ ὑμῶν, καὶ ἐνεκεν τοῦ λόγου τούτου μακροήμερεύσετε ἐπὶ τῆς γῆς εἰς ἣν ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν Ἰορδάνην ἐκεῖ κληρονομήσετε.

48. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, λέγων·

49. Ἀνάβηθι εἰς τὸ ὄρος τὸ Ἀβαρίμ, τοῦτο ὄρος Ναβαῦ ὃ ἐστὶν ἐν γῇ Μωάβ κατὰ πρόσωπον Ἰεριχῶ, καὶ ἴδε τὴν γῆν Χαναάν, ἣν ἐγὼ δίδωμι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ,

50. καὶ τελεύτα ἐν τῷ ὄρει εἰς ὃ ἀναβαίνεις ἐκεῖ, καὶ προστέθητι πρὸς τὸν λαόν σου, ἐν τρόπῳ ἀπέθανεν Ἀαρὼν ὁ ἀδελφός σου ἐν Ὀρ τῷ ὄρει, καὶ προσετέθη πρὸς τὸν λαόν αὐτοῦ·

51. ὅτι ἠπειθήσατε τῷ ῥήματί μου ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἐπὶ τοῦ ὕδατος ἀντιλογίας Κάδης ἐν τῇ ἐρήμῳ Σιν, διότι οὐχ ἠγιάσατέ με ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ.

52. Ἀπέναντι ὄφει τὴν γῆν, καὶ ἐκεῖ οὐκ εἰσελεύσῃ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΓ'.

1. Καὶ αὕτη ἡ εὐλογία ἦν ἡ ἐλόγησε Μωϋσῆς ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ πρὸ τῆς τελευτῆς αὐτοῦ.

2. Καὶ εἶπε· Κύριος ἐκ Σινὰ ἔχει, καὶ ἐπέφανεν ἐκ Σηαῖρ ἡμῖν, καὶ κατέσπευσεν ἐξ ὄρους Φαράν, σὺν μυριάσι Κάδης, ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ ἄγγελοι μετ' αὐτοῦ.

3. Καὶ ἐψέλατο τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ ἠγιασμένοι ὑπὸ τὰς χεῖράς σου· καὶ οὗτοι ὑπὸ σὲ εἰσὶ. Καὶ ἰδέξατο ἀπὸ τῶν λόγων αὐτοῦ

4. νόμον, ὃν ἐνετεῖλατο ἡμῖν Μωϋσῆς, κληρονομίαν συναγωγαίς Ἰακώβ.

5. Καὶ ἔσται ἐν τῷ ἠγαπημένῳ ἄρχων, συναχθέντων ἄρχόντων λαῶν ἅμα φυλαῖς Ἰσραὴλ.

6. Ζήτω Ρουβὴν, καὶ μὴ ἀποθανέτω, καὶ ἔστω πολὺς ἐν ἀριθμῷ.

7. Καὶ αὕτη Ἰούδα· Εἰσάκουσον, Κύριε, φωνῆς Ἰούδα, καὶ εἰς τὸν λαόν αὐτοῦ ἔλθοις ἄν· αἱ χεῖρες αὐτοῦ διακρινούσιν αὐτῷ, καὶ βοηθὸς ἐκ τῶν ἐχθρῶν ἔσθ.

8. Καὶ τῷ Λευὶ εἶπε· Δότε Λευὶ δῆλους αὐτοῦ, καὶ ἀλήθειαν αὐτοῦ τῷ ἀνδρὶ τῷ ὁσίῳ ὃν ἐπείρασαν αὐτὸν ἐν πείρᾳ· ἐλοιδόρησαν αὐτὸν ἐφ' ὕδατος ἀντιλογίας·

9. ὃ λέγων τῷ πατρὶ καὶ τῇ μητρί· Οὐχ ἐώρακά σε, καὶ τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ οὐκ ἐπέγνων, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ἀπέγνων. Ἐρύλαζε τὰ λόγια σου, καὶ τὴν διαθήκην σου διετήρησε.

10. Δηλώσουσι τὰ δικαιώματά σου τῷ Ἰακώβ, καὶ τὸν νόμον σου τῷ Ἰσραὴλ· ἐπιθήσουσι θυμίσμα ἐν ὀργῇ σου διαπαντός ἐπὶ τὸ θυσιαστήριόν σου.

44. Et scripsit Moyses canticum hoc in die illa, et docuit illud filios Israel. Et ingressus est Moyses, et locutus est omnia verba legis hujus in aures populi, ipse et Jesus filius Nave.

45. Et finem fecit Moyses loquens omni Israel,

46. et dixit ad eos : Attendite corde ad omnia verba haec quae ego testificor vobis hodie : quae mandabitis filiis vestris, custodire et facere omnia verba legis hujus.

47. Quoniam non verbum vanum hoc vobis : quoniam haec vita vestra, et propter verbum hoc longævi eritis super terram in quam vos transitis Jordanem illuc ad hæreditandum.

48. Et locutus est Dominus ad Moysen in die ista, dicens :

49. Ascende in montem Abarim, montem istum Nabay qui est in terra Moab contra faciem Jericho, et vide terram Chanaan, quam ego do filiis Israel,

50. et morere in monte in quem ascendis illuc, et apponere ad populum tuum, quemadmodum mortuus est Aaron frater tuus in Or monte, et appositus est ad populum suum :

51. quoniam increduli fuistis verbo meo in filiis Israel super aquam contradictionis Cades in deserto Sin, eo quod non sanctificastis me in filiis Israel.

52. E regione videbis terram, et illuc non ingredieris.

CAPUT XXXIII.

1. Et hæc benedictio qua benedixit Moyses homo Dei filios Israel priusquam defungeretur.

2. Et dixit : Dominus ex Sina venit, et alluxit ex Seir nobis, et festinavit ex monte Pharan, cum decem millibus Cades, a dextris ejus angeli cum eo.

3. Et percussit populo suo, et omnes sanctificati sub manus tuas : et hi sub te sunt. Et accepit de verbis ipsius

4. legem, quam mandavit nobis Moyses, hæreditatem congregationibus Jacob.

5. Et erit in dilecto princeps, congregatis principibus populorum simul cum tribubus Israel.

6. Vivat Ruben, et non moriatur, et sit multus in numero.

7. Et hæc ipsi Juda : Exaudi, Domine, vocem Juda, et ad populum ejus venias utique : manus ipsius dijudicabunt ei, et auxiliator ex inimicis eris.

8. Et ipsi Levi dixit : Date Levi manifestationes ejus, et veritatem ejus viro sancto quem tentaverunt eum in tentatione : jurgati sunt in eum super aquam contradictionis :

9. qui dicit patri et matri : Non vidi te, et fratres suos non agnovit, et filios suos reprobavit. Custodivit eloquia tua, et testamentum tuum conservavit.

10. Manifestabunt justificationes tuas ipsi Jacob, et legem tuam Israel : imponent iucensum in ira tua semper super altare tuum.

11. Εὐλόγησον, Κύριε, τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ, καὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτοῦ δέξαι. Πάταξον ὄσφυν ἐχθρῶν ἐπαναστηκότων αὐτῷ, καὶ οἱ μισοῦντες αὐτὸν μὴ ἀναστήτωσαν.

12. Καὶ τῷ Βενιαμὴν εἶπεν· Ἠγαπημένος ὑπὸ Κυρίου κατασκηνώσει πεποιθώς, καὶ ὁ Θεὸς σκιάζει ἐπ' αὐτῷ πάσας τὰς ἡμέρας, καὶ ἀναμέσον τῶν ὤμων αὐτοῦ κατέπαυσε.

13. Καὶ τῷ Ἰωσήφ εἶπεν· Ἀπ' εὐλογίας Κυρίου ἡ γῆ αὐτοῦ, ἀπὸ ὠρῶν οὐρανοῦ καὶ δρόσου, καὶ ἀπὸ ἀβύσσων πηγῶν κατῴθεν.

14. Καὶ καθ' ὥραν γεννημάτων ἡλίου τροπῶν, καὶ ἀπὸ συνόδων μηνῶν,

15. ἀπὸ κορυφῆς ὄρεων ἀρχῆς, καὶ ἀπὸ κορυφῆς βουνῶν ἀενάων.

16. Καὶ καθ' ὥραν γῆς πληρώσεως· καὶ τὰ δεξιὰ τοῦ ὀρθέντι ἐν τῇ βάρῃ ἐλθοῖσαν ἐπὶ κεφαλὴν Ἰωσήφ, καὶ ἐπὶ κορυφῆς δοξασθεὶς ἐπ' ἀδελφοῖς.

17. Πρωτότοκος τύρου τὸ κάλλος αὐτοῦ· κέρατα μονοκέρωτος τὰ κέρατα αὐτοῦ· ἐν αὐτοῖς ἔθνη κερατιεῖ ἅμα ἕως ἀπ' ἄκρου γῆς. Αὗται μυριάδες Ἐφραΐμ, καὶ αὗται χιλιάδες Μανασσῆ.

18. Καὶ τῷ Ζαβουλὼν εἶπεν· Εὐφράνθητι, Ζαβουλὼν, ἐν ἐξοδίᾳ σου, καὶ Ἰσάχαρ ἐν τοῖς σκηνώμασιν αὐτοῦ.

19. Ἐθνη ἐξολοθρεύσουσι, καὶ ἐπικαλέσῃσθε ἐκεῖ, καὶ θύσετε ἐκεῖ θυσίαν δικαιοσύνης, ὅτι πλοῦτος θαλάσσης θηλάσει σε, καὶ ἐμπορία παράλιον κατοικούντων.

20. Καὶ τῷ Γὰδ εἶπεν· Εὐλογημένος ἐμπλατύνων Γὰδ· ὡς λέων ἀνεπαύσατο, συντρίψας βραχίονα καὶ ἀρχοντα.

21. Καὶ εἶδεν ἀπαρχὴν αὐτοῦ, ὅτι ἐκεῖ ἐμερίσθη γῆ ἀρχόντων συνηγμένων ἅμα ἀρχηγοῖς λαῶν. Δικαιοσύνην Κύριος ἐποίησε, καὶ κρίσιν αὐτοῦ μετὰ Ἰσραὴλ.

22. Καὶ τῷ Δάν εἶπεν· Δάν σχύμνος λέοντος, καὶ ἐκπηδήσεται ἐκ τοῦ Βασάν.

23. Καὶ τῷ Νεφθαλί εἶπε· Νεφθαλί πλησμονὴ δεκτῶν· καὶ ἐμπλησθήτω εὐλογίας παρὰ Κυρίου· θάλασσαν καὶ λίβρα κληρονομήσει.

24. Καὶ τῷ Ἀσήρ εἶπεν· Εὐλογημένος ἀπὸ τέκνων Ἀσήρ· καὶ ἔσται δεκτὸς τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ· βάψει ἐν ἐλαίῳ τὸν πόδα αὐτοῦ.

25. Σίδηρος καὶ χαλκὸς τὸ ὑπόδημα αὐτοῦ ἔσται· ὡς αἱ ἡμέραι σου ἡ ἰσχὺς σου.

26. Οὐκ ἔστιν ὥσπερ ὁ Θεὸς τοῦ ἡγαπημένου, ὁ ἐπιβαίνων ἐπὶ τὸν οὐρανὸν βοηθός σου, καὶ ὁ μεγαλοπρεπὴς τοῦ στερεώματος.

27. Καὶ σκεπάσει σε Θεοῦ ἀρχή, καὶ ὑπὸ ἰσχὺν βραχιόνων ἀενάων. Καὶ ἐκβαλεῖ ἀπὸ προσώπου σου ἐχθρόν, λέγων· Ἀπόλοιτο.

28. Καὶ κατασκηνώσει Ἰσραὴλ πεποιθώς μόνος ἐπὶ γῆς Ἰακώβ, ἐπὶ σίτῃ καὶ οἴνῳ· καὶ ὁ οὐρανός σοι συνεφέης δρόσου.

29. Μακάριος σὺ, Ἰσραὴλ· τίς ὅμοιός σοι λαός, σωζόμενος ὑπὸ Κυρίου; Ὑπερασπίζει ὁ βοηθός σου, καὶ ἡ μάχαιρα καύχημά σου. Καὶ ψεύσονται σε οἱ ἐχθροί σου, καὶ σὺ ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτῶν ἐπιθήσῃ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΑΔ'.

1. Καὶ ἀνέβη Μωϋσῆς ἀπὸ Ἀραβὼθ Μωάβ ἐπὶ τὸ

11. Benedic, Domine, fortitudinem ejus, et opera manuum ejus suscipe. Frange lumbos inimicorum insurgentium in eum, et qui oderunt eum non resurgant.

12. Et ad Benjamin dixit : Dilectus a Domino habitabit fidens, et Deus obumbrat super eum omnibus diebus, et inter humeros ejus requievit.

13. Et ad Joseph dixit : A benedictione Domini terra ejus, a fructibus caeli et rore, et ab abyssis fontium deorsum.

14. Et a fructibus secundum horam solis conversionum, et a convenientibus mensibus,

15. a vertice montium principū, et a vertice collium aeternorum.

16. Et ad horam terrae plenitudinis : et accepta ei qui visus est in rubo veniant super caput Joseph, et super verticem glorificatus in fratribus.

17. Primogenitus tauri pulchritudo ejus : cornua unicornis cornua ejus : in ipsis gentes ventilabit simul usque ad extremum terrae. Hae myriades Ephraim, et hae chiliades Manasse.

18. Et ad Zabulon dixit : Latare, Zabulon, in egressu tuo, et Issachar in tabernaculis suis,

19. Gentes exterminabunt, et invocabis illic, et sacrificabis ibi sacrificium justitiae, quoniam divitiae maris lactabunt te, et emporia maritimam habitantium.

20. Et ad Gad dixit : Benedictus dilatans Gad : sicut leo requievit, confringens brachium et principem.

21. Et vidit primitiam suam, quia ibi divisa est terra principum collectorum simul cum ducibus populorum. Justitiam Dominus fecit, et judicium suum cum Israel.

22. Et ad Dan dixit : Dan catulus leonis, et prosiliet e Basan.

23. Et ad Nephthali dixit : Nephthali satiety acceptabilium : et saturetur benedictione a Domino : mare et africanum haereditabit.

24. Et ad Aser dixit : Benedictus a filiis Aser : et erit acceptus fratribus suis : intinget in oleo pedem suum.

25. Ferrum et aes calceamentum ejus erit : sicut dies tui fortitudo tua.

26. Non est sicut Deus dilecti, qui ascendit super caelum adjutor tuus, et magnificus firmamenti.

27. Et teget te Dei principatus, et sub fortitudine brachiorum aeternorum. Et ejiciet a facie tua inimicum, dicens : Pereas.

28. Et habitabit Israel fidens solus super terram Jacob, in frumento et vino : et caelum tibi caligans rore.

29. Beatus tu, Israel : quis similis tibi populus, qui salvatus a Domino? Scuto proteget adjutor tuus, et gladius gloriatio tua. Et nientientur tibi inimici tui, et tu super cervicem eorum conscendes.

CAPUT XXXIV.

1. Et ascendit Moyses ab Araboth Moab super montem

δρος Ναβαῦ, ἐπὶ κορυφὴν Φασγά ἥ ἐστὶ ἐπὶ προσώ-
που Ἰεριχὼ καὶ ἔδειξεν αὐτῷ Κύριος πᾶσαν τὴν γῆν
Γαλαὰδ ἕως Δάν,

2. καὶ πᾶσαν τὴν γῆν Νεφθαλί, καὶ πᾶσαν τὴν
γῆν Ἐφραΐμ, καὶ Μανασσῆ, καὶ πᾶσαν τὴν γῆν Ἰούδα
ἕως τῆς θαλάσσης τῆς ἐσχάτης,

3. καὶ τὴν ἐρημον, καὶ τὰ περίχωρα Ἰεριχὼ, πόλιν
ροινίκων ἕως Σηγώρ.

4. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν· Αὕτη ἡ γῆ ἦν
ὥμοσα τῷ Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, λέγων· Γῶν
σπέρματι ὑμῶν δώσω αὐτήν. Καὶ ἔδειξα τοῖς ὀφθαλμοῖς
σου, καὶ ἐκεῖ οὐκ εἰσελεύσῃ.

5. Καὶ ἐτελεύτησε Μωϋσῆς ὁ οἰκέτης Κυρίου ἐν γῇ
Μωὰβ διὰ ῥήματος Κυρίου.

6. Καὶ ἐθαψαν αὐτὸν ἐν Γαὶ ἐγγὺς οἴκου Φογοῦρ·
καὶ οὐκ εἶδεν οὐδεὶς τὴν ταφὴν αὐτοῦ ἕως τῆς ἡμέρας
ταύτης.

7. Μωϋσῆς δὲ ἦν ἑκατὸν καὶ εἴκοσι ἐτῶν ἐν τῷ τε-
λευτᾷ αὐτόν· οὐκ ἡμαυρώθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ,
οὐδὲ ἐφθάρησαν τὰ χεῖλῳα αὐτοῦ.

8. Καὶ ἐκλαυσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ Μωϋσῆν ἐν Ἀραβῶθ
Μωὰβ ἐπὶ τοῦ Ἰορδάνου κατὰ Ἰεριχὼ τριάκοντα ἡμέ-
ρας καὶ συνετελέσθησαν αἱ ἡμέραι πένθους κλαυθμοῦ
Μωϋσῆ,

9. καὶ Ἰησοῦς υἱὸς Ναυῆ ἐνεπλήσθη πνεύματος
συνέσεως, ἐπέθηκε γὰρ Μωϋσῆς τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπ'
αὐτόν· καὶ εἰσέχουσιν αὐτοῦ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἐποίη-
σαν καθότι ἐνετείλατο Κύριος τῷ Μωϋσῇ.

10. Καὶ οὐκ ἀνέστη ἐτι προφήτης ἐν Ἰσραὴλ ὡς Μωϋ-
σῆς· ὃν ἔγνω Κύριος αὐτὸν πρόσωπον κατὰ πρόσωπον,

11. ἐν πᾶσι τοῖς σημεῖοις καὶ τέρασιν, ὃν ἀπέστειλεν
αὐτὸν Κύριος ποιῆσαι αὐτὰ ἐν γῇ Αἰγύπτῳ Φαραῶ, καὶ
τοῖς θεράπουσιν αὐτοῦ, καὶ πάσῃ τῇ γῇ αὐτοῦ,

12. τὰ θαυμάσια τὰ μεγάλα, καὶ τὴν χεῖρα τὴν κρα-
ταιάν, ἃ ἐποίησε Μωϋσῆς ἐναντι παντὸς Ἰσραὴλ.

Nabay, in verticem Phasga qui est super faciem Jericho :
et ostendit ei Dominus omnem terram Galaad usque Dan,

2. et omnem terram Neplithali, et omnem terram Ephraim,
et Manasse, et omnem terram Juda usque ad mare ulti-
mum,

3. et desertum, et adjacentia Jericho, civitatem pal-
marum usque Segor.

4. Et dixit Dominus ad Moysen : Hæc est terra quam
juravi ipsi Abraham et Isaac et Jacob, dicens : Semini ve-
stro dabo eam. Et ostendi oculis tuis, et illuc non ingredieris.

5. Et defunctus est Moyses famulus Domini in terra Moab
per verbum Domini.

6. Et sepelierunt eum in Gai prope domum Phogor : et
non novit quisquam sepulchrum ejus usque in diem hæc.

7. Moyses autem erat centum et viginti annorum cum de-
functus est : non caligaverunt oculi ejus, neque corrupta
sunt labia ejus.

8. Et fleverunt filii Israel Moysen in Arabothi Moab super
Jordanem contra Jericho triginta diebus : et consummati
sunt dies luctus fletus Moysi,

9. et Jesus filius Nave impletus est spiritu intellectus,
imposuit enim Moyses manus suas super eum : et exaudierunt
eum filii Israel, et fecerunt sicut mandaverat Dominus Moysi.

10. Et non surrexit ultra propheta in Israel sicut Moyses :
quem novit Dominus eum faciem ad faciem,

11. in omnibus signis et prodigiis, quem misit eum Do-
minus facere ea in terra Ægypto Pharaoni, et servis ejus, et
universæ terræ ejus,

12. mirabilia magna, et manum validam, quæ fecit Moyses
coram omni Israel.

ΙΗΣΟΥΣ ΝΑΥΗ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

1. Καὶ ἐγένετο μετὰ τὴν τελευτὴν Μωϋσῆ, εἶπε Κύ-
ριος τῷ Ἰησοὶ υἱῷ Ναυῆ, τῷ ὑπουργῷ Μωϋσῆ, λέγων·

2. Μωϋσῆς ὁ θεράπων μου τετελεύτηκε· νῦν οὖν ἀνα-
στὰς διάβηθι τὸν Ἰορδάνην σὺ καὶ πᾶς ὁ λαὸς οὗτος
εἰς τὴν γῆν ἣν ἐγὼ δίδωμι αὐτοῖς.

3. Πᾶς ὁ τόπος ἐφ' ὃν ἂν ἐπιβῇτε τῷ ἔγχει τῶν πο-
δῶν ὑμῶν, ὑμῖν δώσω αὐτόν, ὃν τρόπον εἶρηκα τῷ
Μωϋσῇ·

4. τὴν ἐρημον καὶ τὸν Ἀντιλίβανον ἕως τοῦ ποταμοῦ
τοῦ μεγάλου, ποταμοῦ Εὐφράτου, καὶ ἕως τῆς θαλάσσης
τῆς ἐσχάτης ἀφ' ἡλίου δυσμῶν ἔσται τὰ ὅρια ὑμῶν.

5. Οὐκ ἀντιστήσεται ἄνθρωπος κατενόπιον ὑμῶν πά-
σας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου, καὶ ὥσπερ ἤμην μετὰ
Μωϋσῆ, οὕτως ἔσομαι καὶ μετὰ σοῦ, καὶ οὐκ ἐγκατα-
λείψω σε, οὐδ' ὑπερόψομαι σε.

JESUS NAVE.

CAPUT I.

1. Et factum est post mortem Moysi, dixit Dominus Je-
su filio Nave, ministro Moysis, dicens :

2. Moyses servus meus mortuus est : nunc igitur exsur-
gens transi Jordanem tu et omnis populus iste in terram
quam ego do eis.

3. Omnis locus super quem ascenderitis vestigio pedum
vestrorum, vobis dabo eum, quemadmodum dixi Moysi :

4. desertum et Antilibanum usque ad flumen magnum,
flumen Euphratem, et usque ad mare ultimum : ab occasu
solis erunt fines vestri.

5. Non resistet homo ante faciem vestram omnibus die-
bus vitæ tuæ, et sicut eram cum Moyse, ita ero et tecum,
et non derelinquam te, neque despiciam te.

6. Ἰσχυε καὶ ἀνδρίζου, σὺ γὰρ ἀποδιελίεις τῷ λαῷ τούτῳ τὴν γῆν ἣν ὤμοσα τοῖς πατράσιν ὑμῶν δοῦναι αὐτοῖς.

7. Ἰσχυε οὖν καὶ ἀνδρίζου, φυλάσσεσθαι καὶ ποιῆν καθότι ἐνετείλατό σοι Μωϋσῆς ὁ παῖς μου· καὶ οὐκ ἐκκλινεῖς ἀπ' αὐτῶν εἰς δεξιὰ οὐδὲ εἰς ἀριστερά, ἵνα συνῆς ἐν πᾶσιν οἷς ἐὰν πράσῃς.

8. Καὶ οὐκ ἀποστήσεται ἡ βίβλος τοῦ νόμου τούτου ἐκ τοῦ στόματός σου, καὶ μελετήσεις ἐν αὐτῇ ἡμέρας καὶ νυκτός, ἵνα εἰδῇς ποιεῖν πάντα τὰ γεγραμμένα. Τότε εὐδομήσῃ, καὶ εὐδώσεις τὰς ὁδοὺς σου, καὶ τότε συνήσεις.

9. Ἴδού ἐντέταλμαί σοι Ἰσχυε καὶ ἀνδρίζου, μὴ δειλιάσῃς, μηδὲ φοβηθῇς, ὅτι μετὰ σοῦ Κύριος ὁ Θεός σου εἰς πάντα οὗ ἐὰν πορεύῃ.

10. Καὶ ἐνετείλατο Ἰησοῦς τοῖς γραμματεῦσι τοῦ λαοῦ, λέγων· Εἰσελθατε κατὰ μέσον τῆς παρεμβολῆς τοῦ λαοῦ, καὶ ἐντείλασθε τῷ λαῷ, λέγοντες·

11. Ἑτοιμάζεσθε ἐπισιτισμόν, ὅτι ἔτι τρεῖς ἡμέραι καὶ ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν Ἰορδάνην τούτον, εἰσελθόντες κατασχεῖν τὴν γῆν ἣν Κύριος ὁ Θεός τῶν πατέρων ὑμῶν δίδωσιν ὑμῖν.

12. Καὶ τῷ Ῥουβὲν, καὶ τῷ Γὰδ, καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσῇ εἶπεν Ἰησοῦς·

13. Μνήσθητε τὸ ῥῆμα ὃ ἐνετείλατο ὑμῖν Μωϋσῆς ὁ παῖς Κυρίου, λέγων· Κύριος ὁ Θεός ὑμῶν κατέπαυσεν ὑμᾶς, καὶ ἔδωκεν ὑμῖν τὴν γῆν ταύτην.

14. Αἱ γυναῖκες ὑμῶν καὶ τὰ παῖδία ὑμῶν καὶ τὰ κτήνη ὑμῶν κατοικεῖτωσαν ἐν τῇ γῇ ᾗ ἔδωκεν ὑμῖν· ὑμεῖς δὲ διεκθήσεσθε εὐζωνοί, πρότεροι τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν πᾶς ὁ ἰσχύων· καὶ συμμαχήσετε αὐτοῖς,

15. ἕως ἂν καταπαύσῃ Κύριος ὁ Θεός ὑμῶν τοὺς ἀδελφούς ὑμῶν ὥσπερ καὶ ὑμᾶς, καὶ κληρονομήσωσι καὶ οὗτοι τὴν γῆν ἣν Κύριος ὁ Θεός ὑμῶν δίδωσιν αὐτοῖς· καὶ ἀπελεύσεσθε ἕκαστος εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ, ἣν ἔδωκεν ὑμῖν Μωϋσῆς εἰς τὸ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἐπ' ἀνατολῶν ἡλίου.

16. Καὶ ἀποκριθέντες τῷ Ἰησοῦ εἶπαν· Πάντα ὅσα ἐὰν ἐντείλῃ ἡμῖν ποιήσομεν, καὶ εἰς πάντα τόπον οὗ ἐὰν ἀποστείλῃς ἡμεῖς πορευσόμεθα.

17. Κατὰ πάντα ὅσα ἠκούσαμεν Μωϋσῇ, ἀκουσόμεθα σου· πλὴν ἔστω Κύριος ὁ Θεός ὑμῶν μετὰ σοῦ, ὃν τρόπον ἦν μετὰ Μωϋσῇ.

18. Ὁ δὲ ἄνθρωπος ὃς ἂν ἀπειθήσῃ σοι, καὶ ὅστις μὴ ἀκούσῃ τῶν ῥημάτων σου, καθότι ἐὰν ἐντείλῃ αὐτῷ, ἀποθανέτω· ἀλλὰ ἰσχυε καὶ ἀνδρίζου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

1. Καὶ ἀπέστειλεν Ἰησοῦς υἱὸς Ναυῆ ἐκ Σαττὶν δύο νεανίσκους κατασκοπεῦσαι, λέγων· Ἀνάβητε καὶ ἴδετε τὴν γῆν καὶ τὴν Ἱεριχὼ. Καὶ πορευθέντες οἱ δύο νεανίσκοι εἰσελθοσαν εἰς Ἱεριχὼ, καὶ εἰσελθοσαν εἰς οἰκίαν γυναικὸς πόρνης, ᾗ ὄνομα Ῥαάβ, καὶ κατέλυσαν ἐκεῖ.

2. Καὶ ἀπηγγέλη τῷ βασιλεὶ Ἱεριχὼ, λέγοντες· Εἰσπεπόρευνται ὧδε ἄνδρες τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ κατασκοπεῦσαι τὴν γῆν.

3. Καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Ἱεριχὼ, καὶ εἶπε πρὸς Ῥαάβ, λέγων· Ἐξάγαγε τοὺς ἄνδρας τοὺς εἰσπεπορευμένους εἰς τὴν οἰκίαν σου τὴν νύκτα, κατασκοπεῦσαι γὰρ τὴν γῆν ἡκασί.

6. Confortare et viriliter age, tu enim distribues populo huic terram quam juravi patribus vestris dare eis.

7. Confortare igitur et viriliter age, ad custodiendum et faciendum sicut mandavit tibi Moyses puer meus : et non declinabis ab eis in dextram neque in sinistram ; ut intelligas in omnibus quaecumque feceris.

8. Et non recedet liber legis huius ex ore tuo, et meditaraberis in eo die ac nocte, ut scias facere omnia quæ scripta sunt. Tunc prosperaberis, et prosperabis vias tuas, et tunc intelliges.

9. Ecce mandavi tibi : confortare et viriliter age, ne paveas, neque timeas, quoniam tecum Dominus Deus tuus ad omnia quocumque iveris.

10. Et mandavit Jesus scribis populi, dicens : Introite per medium castrorum populi, et mandate populo, dicentes :

11. Preparare cibaria, quoniam adhuc tres dies et vos transitis Jordanem hunc, intrantes possidere terram quam Dominus Deus patrum vestrorum dat vobis.

12. Et ad Ruben, et Gad, et dimidium tribus Manasse dixit Jesus :

13. Mementote verbi quod mandavit vobis Moyses puer Domini, dicens : Dominus Deus vester quiescere vos fecit, et dedit vobis terram hanc.

14. Uxores vestrae et parvuli vestri et pecora vestra habitent in terra quam dedit vobis : vos autem transibitis bene accincti, priores fratribus vestris omnis fortis : et commilitabitis eis,

15. quoadusque quiescere faciat Deus noster fratres vestros sicut et vos, et hereditent etiam hi terram quam Dominus Deus noster dat eis : et abibitis unusquisque in hereditatem suam, quam dedit vobis Moyses trans Jordanem ad ortum solis.

16. Et respondentes Jesu dixerunt : Omnia quaecumque mandaveris nobis faciemus, et in omnem locum quocumque miseris nos ibimus.

17. Juxta omnia in quibus audivimus Moysen, audiemus te : tantummodo sit Dominus Deus noster tecum, quemadmodum fuit cum Moyse.

18. Homo autem quicumque incredulus fuerit tibi, et quicumque non audierit verba tua, secundum quod mandaveris ei, moriatur : sed confortare et viriliter age.

CAPUT II.

1. Et misit Jesus filius Naïe de Sattin duos juvenes ad explorandum, dicens : Ascendite et videte terram et Jericho. Et profecti duo juvenes intraverunt in Jericho, et intrarunt in domum mulieris meretricis, cui nomen Raab, et quieverunt ibi.

2. Et annuntiatum est regi Jericho, dicentes : Ingressi sunt huc viri de filiis Israel ad explorandam terram.

3. Et misit rex Jericho, et dixit ad Raab, dicens : Educ viros qui ingressi sunt in domum tuam nocte, nam ad explorandam terram venerunt.

4. Καὶ λαβοῦσα ἡ γυνὴ τοὺς δύο ἄνδρας ἔκρυψεν αὐτούς. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, λέγουσα· Εἰσεληλύθασι πρὸς με οἱ ἄνδρες (*),

5. ὥς δὲ ἡ πύλη ἐκλείετο ἐν τῷ σκότει, καὶ οἱ ἄνδρες ἐξῆλθον, οὐκ ἐπίσταμαι ποῦ πεπόρευνται· καταδιώξατε ὀπίσω αὐτῶν, εἰ καταλήψεσθε αὐτούς.

6. Αὕτη δὲ ἀνεβίβασεν αὐτοὺς ἐπὶ τὸ δῶμα, καὶ ἔκρυψεν αὐτοὺς ἐν τῇ λινοκαλάμῃ τῇ ἐστοιδιασμένῃ αὐτῇ ἐπὶ τοῦ δώματος.

7. Καὶ οἱ ἄνδρες κατεδίωξαν ὀπίσω αὐτῶν ὁδὸν τὴν ἐπὶ τοῦ Ἰορδάνου ἐπὶ τὰς διαβάσεις, καὶ ἡ πύλη ἐκλείσθη.

8. Καὶ ἐγένετο, ὥς ἐξῆλθον οἱ διώκοντες ὀπίσω αὐτῶν, καὶ αὐτοὶ δὲ πρὶν ἢ κοιμηθῆναι αὐτοὺς, αὕτη δὲ ἀνέβη πρὸς αὐτοὺς ἐπὶ τὸ δῶμα,

9. καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Ἐπίσταμαι ὅτι ἔδωκε ὑμῖν Κύριος τὴν γῆν, ἐπιπέπτωκε γὰρ ὁ φόβος ὑμῶν ἐφ' ἡμᾶς (**).

10. Ἀκηκόαμεν γὰρ ὅτι κατεξήρανε Κύριος ὁ Θεὸς τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν ἀπὸ προσώπου ὑμῶν, ὅτε ἐξεπορεύεσθε ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ ὅσα ἐποίησε τοῖς δυσὶ βασιλεῦσι τῶν Ἀμορραίων, οἱ ᾗσαν πέραν τοῦ Ἰορδάνου, τῷ Σηὼν καὶ Ὠγ, οὓς ἐξώλοθρεύσατε αὐτούς·

11. καὶ ἀκούσαντες ἡμεῖς ἐξέστημεν τῇ καρδίᾳ ἡμῶν, καὶ οὐκ ἔστι ἐν πνεύμα ἐν οὐρανῷ ἡμῶν ἀπὸ προσώπου ὑμῶν· ὅτι Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν, Θεὸς ἐν οὐρανῷ ἄνω καὶ ἐπὶ τῆς γῆς κάτω.

12. Καὶ νῦν ὁμολογῶ μοι Κύριον τὸν Θεόν, ὅτι ποιῶ ὑμῖν ἔλεος, καὶ ποιήσατε καὶ ὑμεῖς ἔλεος ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς μου,

13. καὶ ζωγρήσατε τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς μου, τὴν μητέρα μου καὶ τοὺς ἀδελφούς μου, καὶ πάντα τὸν οἶκόν μου, καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν αὐτοῖς, καὶ ἐξελεῖσθε τὴν ψυχὴν μου ἐκ θανάτου.

14. Καὶ εἶπαν αὐτῇ οἱ ἄνδρες· Ἡ ψυχὴ ἡμῶν ἀνθ' ὑμῶν εἰς θάνατον. Καὶ αὕτη εἶπεν· Ὡς ἂν παραδῶ Κύριος ὑμῖν τὴν πόλιν, ποιήσατε εἰς ἐμὲ ἔλεος καὶ ἀλήθειαν.

15. Καὶ κατεχάλασεν αὐτοὺς διὰ τῆς θυρίδος (***) ,

16. καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Εἰς τὴν ὄρεινὴν ἀπέλθετε, μὴ συναντήσωσιν ὑμῖν οἱ καταδιώκοντες, καὶ κρυθῆσεσθε ἐκεῖ τρεῖς ἡμέρας, ἕως ἂν ἀποστρέψωσιν οἱ καταδιώκοντες ὀπίσω ὑμῶν, καὶ μετὰ ταῦτα ἀπαλεύσεσθε εἰς τὴν ὁδὸν ὑμῶν.

17. Καὶ εἶπαν πρὸς αὐτὴν οἱ ἄνδρες· Ἀθῶοι ἐσμέν τῷ ὅρκῳ σου τούτῳ.

18. Ἴδού ἡμεῖς εἰσπορευόμεθα εἰς μέρος τῆς πόλεως, καὶ θήσεις τὸ σημεῖον, τὸ σπαρτίον τὸ κόκκινον τοῦτο ἐκθήσεις εἰς τὴν θυρίδα δι' ἧς κατεβίβασας ἡμᾶς δι' αὐτῆς τὸν δὲ πατέρα σου, καὶ τὴν μητέρα σου, καὶ τοὺς ἀδελφούς σου, καὶ πάντα τὸν οἶκόν τοῦ πατρὸς σου συνάξεις πρὸς σεαυτὴν εἰς τὴν οἰκίαν σου.

19. Καὶ ἔστι, πᾶς δὲ ἂν ἐξέλθῃ τὴν θύραν τῆς οἰ-

4. Et sumens mulier ambos viros occultavit eos. Et dixit illis, dicens : Ingressi sunt ad me viri,

5. sed cum porta clauderetur in tenebris, et viri egressi sunt, nescio quo iverint : persequimini post eos, si comprehendetis eos.

6. Ipsa autem ascendere fecit eos in solarium, et occultavit eos in lini stipula constipata sibi super solarium.

7. Et viri persecuti sunt post eos viam quæ super Jordannem ad transitus, et porta clausa est.

8. Et factum est, postquam exierunt persequentes post eos, et ipsi vero priusquam ipsi dormirent, et ipsa vero ascendit ad eos in solarium,

9. et dixit ad eos : Scio quia dedit vobis Dominus terram, incidit enim timor vestri super nos.

10. Audivimus enim quia exsiccavit Dominus Deus rubrum mare a facie vestra, quando egrediebamini de terra Egypti, et quaecumque fecit duobus regibus Amorrhæorum, qui erant trans Jordanem, Seon et Og, quos exterminastis eos :

11. et audientes nos obstupuimus corde nostro, et non stetit ultra spiritus in ullo nostrum a facie vestra : quoniam Dominus Deus vester, Deus in cælo sursum et super terram deorsum.

12. Et nunc jurate mihi Dominum Deum, quoniam facio vobis misericordiam, et facite etiam vos misericordiam in domo patris mei,

13. et vivificate domum patris mei, matrem meam et fratres meos, et universam domum meam, et omnia quaecumque sunt eis, et eximetis animam meam de morte.

14. Et dixerunt ei viri : Anima nostra pro vobis in mortem. Et ipsa dixit : Postquam tradiderit Dominus vobis civitatem, facietis in me misericordiam et veritatem.

15. Et demisit eos per fenestram,

16. et dixit eis : In montanam abite, ne occurrant vobis persequentes, et latitabitis ibi tres dies, quoadusque reverterint qui persequuntur post vos, et postea abibitis in viam vestram.

17. Et dixerunt ad eam viri : Innoxii sumus a juramento tuo hoc.

18. Ecce nos intramus in partem civitatis, et pones signum, funiculum coccineum hunc ligabis ad fenestram per quam demisisti nos per eam : patrem vero tuum, et matrem tuam, et fratres tuos, et omnem domum patris tui congregabis ad teipsam in domum tuam.

19. Et erit, omnis quicumque exierit portam domus tuæ

(*) 4. καὶ οὐκ οἶδα ποθεν ἦσαν. (Compl.)

(**) 9. καὶ κατέπετisson πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν ἀφ' ὑμῶν. (Compl.)

(***) 15. ἐν σχοινίῳ, ὅτι ὁ οἶκος αὐτῆς ἦν ἐν τῇ τείχει. (Or.)

4. et nesciebam unde essent.

9. et elanguerunt omnes inhabitantes terram a vobis.

15. fune, quoniam domus ei erat in muro.

κίας σου ἔξω, ἔνοχος ἑαυτῷ ἔσται, ἡμεῖς δὲ ἀθῶοι τῷ ὅρκῳ σου τούτῳ· καὶ ὅσοι ἂν γένωνται μετὰ σοῦ ἐν τῇ οἰκίᾳ σου, ἡμεῖς ἔνοχοι ἐσόμεθα.

20. Ἐὰν δέ τις ἡμᾶς ἀδικήσῃ, ἢ καὶ ἀποκαλύψῃ τοὺς λόγους ἡμῶν τούτους, ἐσόμεθα ἀθῶοι τῷ ὅρκῳ σου τούτῳ.

21. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Κατὰ τὸ ῥῆμα ὑμῶν ἔστω. Καὶ ἐξῆλθον αὐτοὺς, καὶ ἐπορεύθησαν (*).

22. Καὶ ἦλθον εἰς τὴν ὄρειν, καὶ κατέμειναν ἐκεῖ τρεῖς ἡμέρας. Καὶ ἐξεζήτησαν οἱ καταδιώκοντες, πᾶσας τὰς ὁδοὺς, καὶ οὐχ εὗρον.

23. Καὶ ἐπέστρεψαν οἱ δύο νεανίσκοι, καὶ κατέβησαν ἐκ τοῦ ὄρους, καὶ διέβησαν πρὸς Ἰησοῦν υἱὸν Ναυῆ, καὶ διηγήσαντο αὐτῷ πάντα τὰ συμβεβηκότα αὐτοῖς.

24. Καὶ εἶπαν πρὸς Ἰησοῦν, ὅτι παραδέδωκε Κύριος πᾶσαν τὴν γῆν ἐν χειρὶ ἡμῶν, καὶ κατέπηγε πᾶς ὁ κατοικῶν τὴν γῆν ἐκείνην ἄφ' ἡμῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

1. Καὶ ὤρθρισεν Ἰησοῦς τοπρωτῇ, καὶ ἀπῆρεν ἐκ Σατίν, καὶ ἦλθον ἕως τοῦ Ἰορδάνου, καὶ κατέλυσαν ἐκεῖ πρὸ τοῦ διαβῆναι.

2. Καὶ ἐγένετο, μετὰ τρεῖς ἡμέρας διῆλθον οἱ γραμματεῖς διὰ τῆς παρεμβολῆς,

3. καὶ ἐνέτεθλαντο τῷ λαῷ, λέγοντες· Ὅταν ἴδῃτε τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν καὶ τοὺς ἱερεῖς ἡμῶν καὶ τοὺς Λευίτας αἰρόντας αὐτήν, ἀπαρεῖτε ἀπὸ τῶν τόπων ὑμῶν, καὶ πορεύσεσθε ὀπίσω αὐτῆς·

4. ἀλλὰ μακρὰν ἔστω ἀναμέσον ὑμῶν καὶ ἐκείνης, ὅσον εἰς χίλους πήχεις στήσεσθε· μὴ προσεγγίσῃτε αὐτῇ, ἵνα ἐπίστησθε τὴν ὁδὸν ἣν πορεύσεσθε αὐτήν· οὐ γὰρ πεπόμεναι τὴν ὁδὸν ἀπ' ἐχθρῶν καὶ τρίτης ἡμέρας.

5. Καὶ εἶπεν Ἰησοῦς τῷ λαῷ· Ἀγνίσασθε εἰς αὐριον, ὅτι αὐριον ποιήσει Κύριος ἐν ὑμῖν θαυμαστά.

6. Καὶ εἶπεν Ἰησοῦς τοῖς ἱερεῦσιν· Ἀρατε τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης Κυρίου, καὶ προπορεύεσθε τοῦ λαοῦ. Καὶ ἦσαν οἱ ἱερεῖς τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης Κυρίου, καὶ ἐπορεύοντο ἔμπροσθεν τοῦ λαοῦ.

7. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Ἰησοῦν· Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἀρχομαι ὑψῶσαι σε κατενώπιον πάντων υἱῶν Ἰσραὴλ, ἵνα γνῶσιν ὅτι, καθότι ἤμην μετὰ Μωϋσῆ, οὕτως ἔσομαι καὶ μετὰ σοῦ.

8. Καὶ νῦν ἐντείλει τοῖς ἱερεῦσι τοῖς αἰρουσι τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης, λέγων· Ὡς ἂν εἰσέλθῃτε ἐπὶ μέρους τοῦ ὕδατος τοῦ Ἰορδάνου, καὶ ἐν τῷ Ἰορδάνῃ στήσεσθε.

9. Καὶ εἶπεν Ἰησοῦς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ· Προσπάγετε ὧδε, καὶ ἀκούσατε τὸ ῥῆμα Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν.

10. Ἐν τούτῳ γνῶσεσθε ὅτι Θεὸς ζῶν ἐν ὑμῖν, καὶ ὀλοθρεύων ὀλοθρεύσει ἀπὸ προσώπου ἡμῶν τὸν Χαναναῖον, καὶ τὸν Χετταῖον, καὶ τὸν Φερεζαῖον, καὶ τὸν Εὐαῖον, καὶ τὸν Ἀμορραῖον, καὶ τὸν Γεργεσαῖον, καὶ τὸν Ἰεβουσαῖον.

11. Ἴδοὺ ἡ κιβωτὸς διαθήκης Κυρίου πάσης τῆς γῆς διαβαίνει τὸν Ἰορδάνην.

foras, reus sibi ipsi erit, nos autem innoxii a juramento tuo hoc : et quicumque fuerint tecum in domo tua, nos rei erimus.

20. Si quis autem nobis nocuerit, vel etiam revelaverit verba nostra haec, erimus innoxii a juramento tuo hoc.

21. Et dixit eis : Juxta vestrum verbum sit. Et emisit eos, et iverunt.

22. Et venerunt in montanā, et permanserunt ibi tres dies. Et exquisierunt ii qui persequabantur, omnes vias, et non invenerunt.

23. Et reverterunt ambo juvenes, et descenderunt de monte, et transierunt ad Jesum filium Nave, et narraverunt ei omnia quae sibi acciderant.

24. Et dixerunt ad Jesum, quia tradidit Dominus omnem terram in manu nostra, et consternatus est omnis habitans terram illam a nobis.

CAPUT III.

1. Et diluculo surrexit Jesus mane, et promovit de Satin, et venerunt usque ad Jordanem, et diverterunt ibi priusquam transirent.

2. Et factum est, post tres dies transierunt scribae per castra,

3. et mandaverunt populo, dicentes : Cum videritis arcam testamenti Domini Dei nostri et sacerdotes nostros et Levitas tollentes eam, proficiscemini de locis vestris, et ibitis post eam :

4. sed longum intervallum sit inter vos et illam, quantum duo millia cubitorum stabitis : ne propinquetis ei, ut sciatis viam quam ibitis eam : non enim ivistis viam ab aeterna et nudius tertius die.

5. Et dixit Jesus populo : Purificamini in crastinum, quoniam cras faciet Dominus in vobis mirabilia.

6. Et dixit Jesus sacerdotibus : Tollite arcam testamenti Domini, et praecedite populum. Et levaverunt sacerdotes arcam testamenti Domini, et ibant ante populum.

7. Et dixit Dominus ad Jesum : In die hac incipio exaltare te in conspectu omnium filiorum Israel, ut cognoscant quia, sicut eram cum Moyse, ita ero et tecum.

8. Et nunc manda sacerdotibus qui levant arcam testamenti, dicens : Cum intraveritis super partem aquae Jordaniae, et in Jordane stabitis.

9. Et dixit Jesus filiis Israel : Accedite huc, et audite verbum Domini Dei nostri.

10. In hoc cognoscetis quia Deus vivens in vobis, et exterminans exterminabit a facie nostra Chananaeum, et Chethaeum, et Pherezaeum, et Evaeum, et Amorphaeum, et Gergesaeum, et Jebusaeum.

11. Ecce arca testamenti Domini universae terrae transit Jordanem.

(*) 21. καὶ ἔθηκε τὸ σημεῖον τὸ κόκκινον ἐν τῇ θυρίδι, καὶ ἐπορεύθησαν, καὶ ἦλθον. (Ald.)

21. et ligavit signum coccineum in fenestra, et profecti sunt et venerunt.

12. Προχειρίσαθε ὑμῖν δώδεκα ἄνδρας ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἓνα ἀφ' ἑκάστης φυλῆς.

13. Καὶ ἔσται, ὡς ἂν καταπαύσωσιν οἱ πόδες τῶν ἱερέων τῶν αἰρόντων τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης Κυρίου πάσης τῆς γῆς, ἐν τῷ ὕδατι τοῦ Ἰορδάνου, τὸ ὕδωρ τοῦ Ἰορδάνου ἐκλείψει, τὸ δὲ ὕδωρ τὸ καταβαῖνον στήσεται.

14. Καὶ ἀπῆρεν ὁ λαὸς ἐκ τῶν σκηνωμάτων αὐτῶν διαβῆναι τὸν Ἰορδάνην, οἱ δὲ ἱερεῖς ἤρσαν τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης Κυρίου πρότεροι τοῦ λαοῦ.

15. Ὡς δὲ εἰσπορεύοντο οἱ ἱερεῖς οἱ αἰρόντες τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην, καὶ οἱ πόδες τῶν ἱερέων τῶν αἰρόντων τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης Κυρίου ἐβάρυνσαν εἰς μέρος τοῦ ὕδατος τοῦ Ἰορδάνου, ὃ δὲ Ἰορδάνης ἐπληροῦτο καθ' ὅλην τὴν κρηπίδα αὐτοῦ ὥς ἐκείνη ἡμέρα ἑρισμοῦ πυρῶν.

16. καὶ ἔστη τὰ ὕδατα τὰ καταβαίνοντα ἄνωθεν, ἔστη πῆγμα ἐν ἀρεστηκὸς μακρὰν σφόδρα σφόδρως ἕως μέρους Καριαθιάρημ· τὸ δὲ καταβαῖνον κατέβη εἰς τὴν θάλασσαν Ἀραβὰ, θάλασσαν ἁλὸς, ἕως εἰς τὸ τέλος ἐξέλιπε.

17. Καὶ ὁ λαὸς εἰστήκει ἀπέναντι Ἰεριχώ· καὶ ἔστησαν οἱ ἱερεῖς οἱ αἰρόντες τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης Κυρίου ἐπὶ ξηρᾶς ἐν μέσῳ τοῦ Ἰορδάνου· καὶ πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ διέβαινον διὰ ξηρᾶς, ἕως συνετέλεσε πᾶς ὁ λαὸς διαβαίνων τὸν Ἰορδάνην.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

1. Καὶ ἐπεὶ συνετέλεσε πᾶς ὁ λαὸς διαβαίνων τὸν Ἰορδάνην, καὶ εἶπε Κύριος τῷ Ἰησοῖ, λέγων·

2. Παραλαβὼν ἄνδρας ἀπὸ τοῦ λαοῦ, ἓνα ἀφ' ἑκάστης φυλῆς,

3. σύνταξον αὐτοῖς· Καὶ ἀνέλεσθε ἐκ μέσου τοῦ Ἰορδάνου ἐτοίμους δώδεκα λίθους, καὶ τούτους διακομίσαντες ἅμα ὑμῖν αὐτοῖς, θέτε αὐτοὺς ἐν τῇ στρατοπέδει ὑμῶν, οὗ ἂν παρεμβάλητε ἐκεῖ τὴν νύκτα.

4. Καὶ ἀνακαλεσάμενος Ἰησοὺς δώδεκα ἄνδρας τῶν ἐνδόξων ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἓνα ἀφ' ἑκάστης φυλῆς,

5. εἶπεν αὐτοῖς· Προσαγάγετε ἐμπροσθέν μου πρὸ προσώπου Κυρίου εἰς μέσον τοῦ Ἰορδάνου· καὶ ἀνελόμενος ἐκεῖθεν ἕκαστος λίθον, ἀράτω ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτοῦ κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν δώδεκα φυλῶν τοῦ Ἰσραὴλ,

6. ἵνα ὑπάρχωσιν ὑμῖν οὗτοι εἰς σημεῖον κείμενον διαπαντός· ἵνα ὅταν ἐρωτᾷ σε ὁ υἱός σου αὐρίαν, λέγων· Τί εἰσιν οἱ λίθοι οὗτοι ὑμῖν;

7. καὶ σὺ δηλώσεις τῷ υἱῷ σου, λέγων, ὅτι ἐξέλιπεν ὁ Ἰορδάνης ποταμὸς ἀπὸ προσώπου κιβωτοῦ διαθήκης Κυρίου πάσης τῆς γῆς, ὡς διέβαιναν αὐτόν. Καὶ ἔσονται οἱ λίθοι οὗτοι ὑμῖν μνημόσυνον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἕως τοῦ αἰῶνος.

8. Καὶ ἐποίησαν οὕτως οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καθότι ἐνετείλατο Κύριος τῷ Ἰησοῖ· καὶ ἀναλαβόντες δώδεκα λίθους ἐκ μέσου τοῦ Ἰορδάνου, καθάπερ συνέταξε Κύριος τῷ Ἰησοῖ ἐν τῇ συντελείᾳ τῆς διαβάσεως τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ διακόμισαν ἅμα ἑαυτοῖς εἰς τὴν παρεμβολήν, καὶ ἀπέθηκαν ἐκεῖ.

9. Ἔστησε δὲ Ἰησοὺς καὶ ἄλλους δώδεκα λίθους ἐν αὐτῷ τῷ Ἰορδάνῃ ἐν τῷ γενομένῳ τόπῳ ὑπὸ τοὺς πόδας τῶν ἱερέων τῶν αἰρόντων τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης Κυρίου, καὶ εἰσὶν ἐκεῖ ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας.

10. Εἰστήκεισαν δὲ οἱ ἱερεῖς οἱ αἰρόντες τὴν κιβωτὸν

12. Assumite vobis duodecim viros ex filiis Israel, unum ex unaquaque tribu.

13. Et erit, cum quieverint pedes sacerdotum levantium arcam testamenti Domini universae terrae, in aqua Jordanis, aqua Jordanis deficiet, aqua autem descendens stabit.

14. Et promovit populus e tabernaculis suis ad transeundum Jordanem, sacerdotes autem levaverunt arcam testamenti Domini priores populo.

15. Dum autem ingrediebantur sacerdotes levantes arcam testamenti in Jordanem, et pedes sacerdotum levantium arcam testamenti Domini tincti sunt in parte aquae Jordanis, Jordanes autem plenus erat per totam crepidinem suam sicut dies messis tritici :

16. et steterunt aquae descendentes desuper, stetit concretio una recedens longe valde vehementer usque ad partem Cariathiarim : quae autem descendebat descendit in mare Araba, mare salis, donec in finem defecit.

17. Et populus stetit contra Jericho : et steterunt sacerdotes levantes arcam testamenti Domini super aridam in medio Jordanis et omnes filii Israel transibant per aridam, donec consummavit omnis populus transiens Jordanem.

CAPUT IV.

1. Et postquam consummavit omnis populus transiens Jordanem, et dixit Dominus Jesu, dicens :

2. Assumens viros de populo, unum ex unaquaque tribu,

3. praecepe eis : Et tollite de medio Jordanis paratos duodecim lapides, et hos transferentes simul vobiscum ipsis, ponite eos in castris vestris, ubicumque castrametati fueritis ibi nocte.

4. Et revocans Jesu duodecim viros de honoratis ex filiis Israel, unum ex unaquaque tribu,

5. dixit eis : Accedite coram me ante faciem Domini in medium Jordanis : et auferens inde unusquisque lapidem, tollat super humeros suos secundum numerum duodecim tribuum Israel,

6. ut sint vobis hi in signum positum semper : ut quando interrogaverit te filius tuus cras, dicens : Quid sunt lapides hi nobis ?

7. et tu manifestabis filio tuo, dicens, quoniam defecit Jordanis fluvius a facie arcae testamenti Domini universae terrae, dum transibat eum. Et erunt vobis lapides isti memoriale filiis Israel usque in aeternum.

8. Et fecerunt filii Israel secundum quod mandavit Dominus Jesu : et assumentes duodecim lapides de medio Jordanis, sicut praecepit Dominus Jesu in consummatione transitus filiorum Israel, et portaverunt una secum in castra, et deposuerunt ibi.

9. Statuit autem Jesus et alios duodecim lapides in ipso Jordane in loco qui fuit sub pedibus sacerdotum levantium arcam testamenti Domini, et sunt ibi usque in hodiernam diem.

10. Steterunt autem sacerdotes qui levabant arcam testa-

τῆς διαθήκης ἐν τῷ Ἰορδάνῃ, ἕως οὗ συνετέλεσεν Ἰησοῦς πάντα ἃ ἐνετείλατο Κύριος ἀναγγεῖλαι τῷ λαῷ· καὶ ἔσπευσεν ὁ λαὸς, καὶ διέβησαν.

11. Καὶ ἐγένετο, ὥς συνετέλεσε πᾶς ὁ λαὸς διαβῆναι, καὶ διέβη ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης Κυρίου, καὶ οἱ λίθοι ἔμπροσθεν αὐτῶν.

12. Καὶ διέβησαν οἱ υἱοὶ Ῥουβὴν, καὶ οἱ υἱοὶ Γὰδ, καὶ οἱ ἑμίσεις φυλῆς Μανασσὴ διεσκευασμένοι ἔμπροσθεν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καθάπερ ἐνετείλατο αὐτοῖς Μωϋσῆς.

13. Τετρακισμύριοι εὐζωνοὶ εἰς μάχην διέβησαν ἐναντὶν Κυρίου εἰς πόλεμον πρὸς τὴν Ἱεριχώ πόλιν.

14. Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ᾗξῃσε Κύριος τὸν Ἰησοῦν ἐναντὶν τοῦ παντὸς γένους Ἰσραὴλ, καὶ ἐφοβοῦντο αὐτὸν ὥσπερ Μωϋσῆν, ὅσον χρόνον ἔζη.

15. Καὶ εἶπε Κύριος τῷ Ἰησοῖ, λέγων·

16. Ἐντεῖλαι τοῖς ἱερεῦσι τοῖς αἵρουσι τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης τοῦ μαρτυρίου Κυρίου, ἐκβῆναι ἐκ τοῦ Ἰορδάνου.

17. Καὶ ἐνετείλατο Ἰησοῦς τοῖς ἱερεῦσι, λέγων· Ἐκβητε ἐκ τοῦ Ἰορδάνου.

18. Καὶ ἐγένετο, ὥς ἐξέβησαν οἱ ἱερεῖς οἱ αἵροντες τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης Κυρίου ἐκ τοῦ Ἰορδάνου, καὶ ἔθηκαν τοὺς πόδας ἐπὶ τῆς γῆς, ὥρμησε τὸ ὕδωρ τοῦ Ἰορδάνου κατὰ χώραν, καὶ ἐπορεύετο καθὰ χεῖρας καὶ τρίτην ἡμέραν δι' ὅλης τῆς χρηπίδος.

19. Καὶ ὁ λαὸς ἀνέβη ἐκ τοῦ Ἰορδάνου δεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου καὶ κατεστρατοπέδευσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν Γαλγάλοις κατὰ μέρος τὸ πρὸς ἡλίου ἀνατολὰς ἀπὸ τῆς Ἱεριχῆ.

20. Καὶ τοὺς δώδεκα λίθους τούτους οὓς ἔλαβεν ἐκ τοῦ Ἰορδάνου ἔστησεν Ἰησοῦς ἐν Γαλγάλοις,

21. λέγων· Ὅταν ἐρωτῶσιν ὑμᾶς οἱ υἱοὶ ὑμῶν, λέγοντες· Τί εἰσιν οἱ λίθοι οὗτοι;

22. ἀναγγεῖλατε τοῖς υἱοῖς ὑμῶν, ὅτι ἐπὶ ξηρᾷ διέβη Ἰσραὴλ τὸν Ἰορδάνην τοῦτον,

23. ἀποξηράναντος Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν τὸ ὕδωρ τοῦ Ἰορδάνου ἐκ τῶν ἔμπροσθεν αὐτῶν, μέχρις οὗ διέβησαν·

24. καθάπερ ἐποίησε Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν, ἣν ἀπεξήρανε Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν ἔμπροσθεν ἡμῶν, ἕως παρῆλθομεν.

25. Ὅπως γινῶσι πάντα τὰ ἔθνη τῆς γῆς ὅτι ἡ δύναμις τοῦ Κυρίου ἰσχυρά ἐστι, καὶ ἵνα ὑμεῖς σέβησθε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν ἐν παντὶ ἔργῳ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

1. Καὶ ἐγένετο, ὥς ἤκουσαν οἱ βασιλεῖς τῶν Ἀμορρᾶϊων οἱ ἦσαν πέραν τοῦ Ἰορδάνου, καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς Φοινίκης οἱ παρὰ τὴν θάλασσαν, ὅτι ἀπεξήρανε Κύριος ὁ Θεὸς τὸν Ἰορδάνην ποταμὸν ἐκ τῶν ἔμπροσθεν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐν τῷ διαβαίνειν αὐτοὺς, καὶ ἐτάκυσαν αὐτῶν αἱ διάνοιαι καὶ κατεπλάγησαν, καὶ οὐκ ἦν ἐν αὐτοῖς φρόνησις οὐδεμία ἀπὸ προσώπου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ.

2. ὑπὸ δὲ τοῦτον τὸν καιρὸν εἶπε Κύριος τῷ Ἰησοῖ· Ποίησον σεαυτῷ μαχαίρας πετρίνας ἐκ πέτρας ἀκροτόμου, καὶ καθίσας περίτεμε τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ δευτέρου.

3. Καὶ ἐποίησεν Ἰησοῦς μαχαίρας πετρίνας ἀκροτόμους, καὶ περιέτεμε τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐπὶ τοῦ καλουμένου τόπου, Βουνὸς τῶν ἀκροθυτιῶν.

menti in Jordane, quoadusque consummavit Jesus omnia quae mandavit Dominus annuntiare populo : et festinavit populus, et transierunt.

11. Et factum est, postquam consummavit omnis populus transire, et transivit arca testamenti Domini, et lapides ante eos.

12. Et transierunt filii Ruben, et filii Gad, et dimidii de tribu Manasse parati ante filios Israel, sicut mandaverat eis Moyses.

13. Quadraginta mille bene accincti in pugnam transierunt coram Domino in bellum ad Jericho civitatem.

14. In illa die auxit Dominus Jesum coram universo genere Israel, et timebant eum sicut Moysen, quanto tempore vixit.

15. Et dixit Dominus ad Jesum, dicens :

16. Manda sacerdotibus portantibus arcam testamenti testimonii Domini, ascendere e Jordane.

17. Et mandavit Jesus sacerdotibus, dicens : Ascendite e Jordane.

18. Et factum est, posteaquam ascenderunt sacerdotes levantes arcam testamenti Domini e Jordane, et posuerunt pedes super terram, fluxit aqua Jordanis ad regionem, et ibat sicut heri et nudius tertius per totam crepidinem.

19. Et populus ascendit e Jordane decima mensis primi : et castrametati sunt filii Israel in Galgalis ad partem quae est ad ortum solis a Jericho.

20. Et duodecim lapides istos quos sumpsit ex Jordane statuit Jesus in Galgalis,

21. dicens : Quando interrogant vos filii vestri, dicentes : Quid sunt lapides hi ?

22. annuntiate filiis vestris, quia super aridam transiit Israel Jordanem hunc,

23. Exsiccante Domino Deo nostro aquam Jordanis ante eos, quoadusque transierunt.

24. Sicut fecit Dominus Deus noster rubrum mare, quod exsiccavit Dominus Deus noster ante nos, quoadusque praeterivimus.

25. Ut cognoscant omnes gentes terrae quia virtus Domini fortis est, et ut vos revereamini Dominum Deum nostrum in omni opere.

CAPUT V.

1. Et factum est, ut audierunt reges Amorrhaeorum qui erant trans Jordanem, et reges Phoeniciae qui juxta mare, quia exsiccavit Dominus Deus Jordanem fluvium ante filios Israel dum ipsi transirent, et liquefactae sunt eorum mentes et conslernati sunt, et non erat in eis prudentia ulla a facie filiorum Israel.

2. Sub hoc autem tempus dixit Dominus Jesu : Fac tibi ipsi cultros petrinus de petra acuta, et sedens circumcide filios Israel secundo.

3. Et fecit Jesus cultros petrinus acutos, et circumcidit filios Israel in loco qui vocatur, Collis praeputiorum.

(*) 4. Ὃν δὲ τρόπον περιεκάθαρεν Ἰησοῦς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, ὅσοι ποτὲ ἐγένοντο ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ὅσοι ποτὲ ἀπερίτμητοι ἦσαν τῶν ἐξεληλυθόντων ἐξ Αἰγύπτου,

5. πάντας τούτους περιέτεμεν Ἰησοῦς· τεσσαράκοντα γὰρ καὶ δύο ἔτη ἀνέστραπται Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ τῇ Μαβδαρίτιδι.

6. Διὸ ἀπερίτμητοι ἦσαν οἱ πλείστοι αὐτῶν τῶν μαζύων τῶν ἐξεληλυθόντων ἐκ γῆς Αἰγύπτου, οἱ ἀπειθήσαντες τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ, οἷς καὶ διώρισε μὴ ἰδεῖν αὐτοὺς τὴν γῆν ἣν ὤμοσε Κύριος τοῖς πατράσιν αὐτῶν δοῦναι, γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι.

7. Ἀντὶ δὲ τούτων ἀντικατίστησε τοὺς υἱοὺς αὐτῶν, οὓς Ἰησοῦς περιέτεμεν, διὰ τὸ αὐτοὺς γεγενῆσθαι κατὰ τὴν ὁδὸν ἀπεριτμήτους.

8. Περιτμηθέντες δὲ ἡσυχίαν εἶχον αὐτοὶ καθήμενοι ἐν τῇ παρεμβολῇ ἕως ὑγιαίνουσαν.

9. Καὶ εἶπε Κύριος τῷ Ἰησοῖ υἱῷ Ναυῆ· Ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ ἀφείλον τὸν ὀνειδισμόν Αἰγύπτου ἀπ' ὑμῶν· καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα τοῦ τοποῦ ἐκεῖνου, Γαλγαλα.

10. Καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ πάσχα τῇ τεσσαρεκκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς ἀπ' ἑσπέρας ἐπὶ δυσμῶν Ἰεριχὼ ἐν τῇ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἐν τῷ πεδίῳ.

11. Καὶ ἐφάγosan ἀπὸ τοῦ σίτου τῆς γῆς ἄζυμα καὶ νέκ.

12. Ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐξέλιπε τὸ μάννα μετὰ τὸ βεβρωκέναι αὐτοὺς ἐκ τοῦ σίτου τῆς γῆς, καὶ οὐκέτι ὑπῆρχε τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ μάννα· ἐκαρπίσαντο δὲ τὴν χώραν τῶν Φοινίκων ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐκεῖνῳ.

13. Καὶ ἐγένετο, ὥς ἦν Ἰησοῦς ἐν Ἰεριχῷ, καὶ ἀναβλέψας τοῖς ὀφθαλμοῖς εἶδεν ἄνθρωπον ἑστηκότα ἐν αἰχλίῳ αὐτοῦ, καὶ ἡ ῥομφαία ἐσπασμένη ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ· καὶ προσελθὼν Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Ἡμέτερος εἶ, ἢ τῶν ὑπεναντίων;

14. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Ἐγὼ ἀρχιστράτηγος δυνάμεως Κυρίου, νυνὶ παραγέγονα·

15. Καὶ Ἰησοῦς ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Δέσποτα, τί προστάσεις τῷ σῷ οἰκίῃ;

16. Καὶ λέγει ὁ ἀρχιστράτηγος Κυρίου πρὸς Ἰησοῦν· Λύσαι τὸ ὑπόδημα ἐκ τῶν ποδῶν σου, ὃ γὰρ τόπος ἐφ' ᾧ νῦν ἑστηκας ἐπ' αὐτοῦ, ἅγιός ἐστι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Σ'.

1. Καὶ Ἰεριχὼ συγκεκλεισμένη καὶ ὠχυρωμένη, καὶ οὐδεὶς ἐξεπορεύετο ἐξ αὐτῆς, οὐδὲ εἰσπορεύετο.

2. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Ἰησοῦν· Ἰδοὺ ἐγὼ παραδίδωμι ὑποχείριόν σοι τὴν Ἰεριχὼ, καὶ τὸν βασιλέα αὐτῆς τὸν ἐν αὐτῇ, δυνατοὺς ὄντας ἐν ἰσχύϊ.

(**) 3. Σὺ δὲ περίστησον αὐτῇ τοὺς μαχημοὺς κύκλῳ.

(*) 4. Καὶ οὗτος ὁ λόγος ὃν περιέτεμεν Ἰησοῦς· πᾶς ὁ λαὸς, οἱ ἐκπορευομένοι ἐξ Αἰγύπτου, τὸ ἀρσενικὸν πάντες ἄνδρες πολέμου, οἱ ἀπέθανον ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐν τῇ ὁδῷ, ἐξεληθέντων αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ὅτι περιτετμημένοι ἦσαν πᾶς ὁ λαὸς ὁ ἐξεληθών· καὶ πᾶς ὁ λαὸς οἱ γεννηθέντες ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐν τῇ ὁδῷ, ἐξεληθέντων αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου, οὐ περιτετμήθησαν. (Compl.)

(**) 3. Καὶ κυκλώσατε τὴν πόλιν πάντες ἄνδρες πολέμου κύκλῳ τῆς πόλεως ἀπαξ· οὕτως ποιήσετε ἐξ ἡμέρας.

4. Hoc autem modo circumpurgavit Jesus filios Israel, quicumque aliquando nati fuerant in via, et quicumque aliquando incircumcisi erant eorum qui exierant ex Aegypto,

5. omnes istos circumcidit Jesus : quadraginta enim et duobus annis conversatus est Israel in deserto Mabdaritide.

6. Ideo incircumcisi erant illorum plurimi pugnatorem qui exierunt de terra Aegypti, qui inobedientes fuerant mandatis Dei, quibus et detinuerat ne viderent illi terram quam juraverat Dominus patribus eorum dare, terram fluentem lac et mel.

7. Pro his autem substituit filios eorum, quos circumcidit Jesus, eo quod nati fuissent in itinere incircumcisi.

8. Circumcisi autem quietem habuerunt illic sedentes in castris donec sanati sunt.

9. Et dixit Dominus ad Jesum filium Nave : In hodierna die abstuli opprobrium Aegypti a vobis : et vocavit nomen loci illius, Galgala.

10. Et fecerunt filii Israel pascha quarta decima die mensis a vespera super occasum Jericho trans Jordanem in campo.

11. Et comederunt de frumento terrae azyma et nova.

12. In hac die defecit manna postquam ipsi manducaverunt de frumento terrae, et non ultra affuit filiis Israel manna : et comederunt de fructu regionis Phœnicum in anno illo.

13. Et factum est, cum esset Jesus in Jericho, et respiciens oculis vidit hominem stantem contra se, et gladius evaginatus in manu ejus : et accedens Jesus dixit ei : No-ster es, an adversariorum?

14. At ille dixit ei : Ego sum princeps militiae virtutis Domini, nunc adveni.

15. Et Jesus cecidit in faciem super terram, et dixit ei : Domine, quid praecepis tuo famulo?

16. Et ait princeps militiae Domini ad Jesum : Solve calceamentum de pedibus tuis, locus enim in quo nunc stas super eum, sanctus est.

CAPUT VI.

1. Et Jericho clausa ac munita, et nemo prodibat ex illa, neque introibat.

2. Et dixit Dominus ad Jesum : Ecce ego trado tibi subjugatam Jericho, et regem ejus qui est in ea, potentes qui sunt in fortitudine.

3. Tu autem admove ei bellatores in circuitu.

4. Et haec est causa propter quam circumcidit Jesus : omnis populus, hi qui egressi fuerant ex Aegypto, masculini generis omnes viri belli qui mortui sunt in deserto in via, egressis e terra Aegypti, quia circumcisi erant omnis populus egressus : et omnis populus, hi qui nati fuerant in deserto in via, egressis ipsis e terra Aegypti, non erant circumcisi.

3. Et circuite urbem cuncti viri belli in circuitu civitatis semel : sic facietis sex diebus.

6. Καὶ ἔσται, ὡς ἂν σαλπίσσητε τῇ σάλπιγγι, ἀνακραγέτω πᾶς ὁ λαὸς ἅμα, καὶ ἀνακραγόντων αὐτῶν πεσεῖται αὐτόματα τὰ τείχη τῆς πόλεως, καὶ εἰσελεύσεται πᾶς ὁ λαὸς ὁρμήσας ἕκαστος κατὰ πρόσωπον εἰς τὴν πόλιν.

7. Καὶ εἰσῆλθεν Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυῆ πρὸς τοὺς ἱερεῖς, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, λέγων· Παραγγεῖλατε τῷ λαῷ περιελθεῖν, καὶ κυκλώσαι τὴν πόλιν· καὶ οἱ μάχιμοι παραπορευέσθωσαν ἐνωπλισμένοι ἐναντίον Κυρίου.

8. Καὶ ἑπτὰ ἱερεῖς ἔχοντες ἑπτὰ σάλπιγγας ἱερὰς παρελθέτωσαν ὡσαύτως ἐναντίον τοῦ Κυρίου, καὶ σημαίνετωσαν εὐτόνως· καὶ ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης Κυρίου ἐπακολουθεῖτω.

9. Οἱ δὲ μάχιμοι παραπορευέσθωσαν ἔμπροσθεν, καὶ οἱ ἱερεῖς οἱ οὐραγοῦντες ὀπίσω τῆς κιβωτοῦ τῆς διαθήκης Κυρίου σαλπίζοντες.

10. Τῷ δὲ λαῷ ἐνετείλατο Ἰησοῦς, λέγων· Μὴ βοᾷτε, μηδὲ ἀκουσάτω μηδεὶς τὴν φωνὴν ὑμῶν, ἕως ἂν ἡμέραν διαγγεῖλῃ αὐτὸς ἀναβοῆσαι, καὶ τότε ἀναβοήσετε.

11. Καὶ περιελθοῦσα ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης τοῦ Θεοῦ εὐθέως ἀπῆλθεν εἰς τὴν παρεμβολήν, καὶ ἐκοιμήθη ἐκεῖ.

12. Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ ἀνέστη Ἰησοῦς τοπρῶτ, καὶ ἦσαν οἱ ἱερεῖς τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης Κυρίου.

13. Καὶ οἱ ἑπτὰ ἱερεῖς οἱ φέροντες τὰς σάλπιγγας τὰς ἑπτὰ προεπορεύοντο ἐναντίον Κυρίου· καὶ μετὰ ταῦτα εἰσεπορεύοντο οἱ μάχιμοι, καὶ ὁ λοιπὸς ὄχλος ὀπισθεν τῆς κιβωτοῦ τῆς διαθήκης Κυρίου· καὶ οἱ ἱερεῖς ἐσάλπισαν ταῖς σάλπιγγι.

14. καὶ ὁ λοιπὸς ὄχλος ἅπας περιεκύκλωσε τὴν πόλιν ἑξάκις ἐγγύθεν, καὶ ἀπῆλθεν πάλιν εἰς τὴν παρεμβολήν· οὕτως ἐποίησεν ἐπὶ ἑξ ἡμέρας.

15. Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ ἀνέστησαν ὄρθρου, καὶ περιήλθοσαν τὴν πόλιν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἑπτάκις.

16. Καὶ ἐγένετο, τῇ περιόδῳ τῇ ἐβδόμῃ ἐσάλπισαν οἱ ἱερεῖς, καὶ εἶπεν Ἰησοῦς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ· Κεκράξατε, παρέδωκε γὰρ Κύριος ὑμῖν τὴν πόλιν.

17. Καὶ ἔσται ἡ πόλις ἀνάθεμα, αὕτη καὶ πάντα

5. Et erit, postquam cecineritis tuba, conclamet omnis populus simul, et conclamantibus eis cadent sponte mura civitatis, et introibit omnis populus impetum faciens unusquisque secundum faciem in civitatem.

7. Et intravit Jesus filius Nave ad sacerdotes, et dixit illis, dicens : Annuntiate populo circumire, et circumdare civitatem : et bellatores prætergrediantur armati ante Dominum.

8. Et septem sacerdotes habentes septem tubas sacras prætergrediantur similiter ante Dominum, et significant consonanter : et arca testamenti Domini insequatur.

9. Bellatores autem prætergrediantur in anteriori parte, et sacerdotes claudentes agmen post arcam testamenti Domini clangentes.

10. Populo autem mandavit Jesus, dicens : Ne clametis, neque audiat ullus vocem vestram, quoadusque diem annuntiet ipse acclamandi, et tunc acclamabitis.

11. Et circumiens arca testamenti Dei statim abiit in castra, et dormivit ibi.

12. Et die secunda surrexit Jesus mane, et levaverunt sacerdotes arcam testamenti Domini.

13. Et septem sacerdotes portantes septem tubas præcedebant ante Dominum : et post hæc ingrediebantur bellatores, et reliqua turba post arcam testamenti Domini : et sacerdotes clangunt tubis,

14. et reliqua turba omnis circumvit civitatem sexies de propinquo, et abiit rursus in castra : sic faciebat per sex dies.

15. Et die septima surrexerunt diluculo, et circumierunt civitatem in die illa septies.

16. Et factum est, circuitu septimo clangerunt sacerdotes, et dixit Jesus filiis Israel : Vociferamini, tradidit enim vobis Dominus civitatem.

17. Et erit civitas anathema, ipsa et omnia quaecumque

4. Καὶ ἑπτὰ ἱερεῖς λήφοντες ἑπτὰ κερατίνας τοῦ ἰωβὴλ ἐνώπιον τῆς κιβωτοῦ· καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ κυκλώσατε τὴν πόλιν ἑπτάκις, καὶ οἱ ἱερεῖς σαλπιοῦσι ταῖς κερατίνας.

5. Καὶ ἔσται ὡς ἂν σαλπίσσητε τῇ σάλπιγγι τοῦ ἰωβὴλ, ἐν τῷ ἀκούσαι ὑμᾶς τὴν φωνὴν τῆς κερατίνης ἀνακραγέτωσαν πᾶς ὁ λαὸς, καὶ ἀνακραγόντων αὐτῶν πεσεῖται αὐτόματα τὰ τείχη τῆς πόλεως· καὶ εἰσελεύσεται πᾶς ὁ λαὸς ὁρμήσας ἕκαστος κατὰ πρόσωπον εἰς τὴν πόλιν.

6. Καὶ εἰσῆλθεν Ἰησοῦς υἱὸς Ναυῆ πρὸς τοὺς ἱερεῖς, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς· Λάβετε τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης· καὶ ἑπτὰ ἱερεῖς λήφοντες ἑπτὰ κερατίνας τοῦ ἰωβὴλ κατὰ πρόσωπον τῆς κιβωτοῦ Κυρίου.

7. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, λέγων· Παραγγεῖλατε τῷ λαῷ περιελθεῖν καὶ κυκλώσαι τὴν πόλιν, καὶ οἱ μάχιμοι παραπορευέσθωσαν ἐνωπλισμένοι ἐναντι Κυρίου.

8. Καὶ ἐγένετο ὡς εἶπεν Ἰησοῦς πρὸς τὸν λαόν· καὶ ἑπτὰ ἱερεῖς ἔχοντες ἑπτὰ σάλπιγγας ἱερὰς παρελθέτωσαν ὡσαύτως ἐναντίον τοῦ Κυρίου, παραπορευέσθωσαν, καὶ σημαίνετωσαν εὐτόνως, καὶ ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης Κυρίου ἐπακολουθεῖτω. (Ald. ed. et Francof.)

4. Et septem sacerdotes tollent septem buccinas jubilei ante arcam et septimo die circuite urbem septies et sacerdotes clangent buccinis.

5. Et erit cum clamaveritis buccinis Jubilei, in audiendo vos vocem buccine conclamabit omnis populus vociferatione magna, et conclamantibus eis corruent sponte muri civitatis : et ingrediatur omnis populus prorumpens unusquisque secundum faciem in civitatem.

6. Et ivit Jesus Nave ad sacerdotes et dixit ad eos : Sumite arcam testamenti : et septem sacerdotes tollent septem buccinas jubilei secundum faciem arcæ Domini.

7. Et locutus est eis dicens : Annuntiate populo circumire et circumdare urbem, et bellatores prætergrediantur armati ante Dominum.

8. Et factum est sicut dixit Jesus ad populum : et septem sacerdotes habentes septem buccinas sacras prætergrediantur similiter ante Dominum, incedant et significant consonanter, et arca testamenti Domini insequatur.

ὅσα ἐστὶν ἐν αὐτῇ, Κυρίῳ Σαβαώθ· πλὴν Ῥαάβ τὴν πόρνην περιποιήσασθε αὐτήν, καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν ἐν τῷ οἴκῳ αὐτῆς.

18. Ἀλλὰ ὑμεῖς φυλάξεσθε σφόδρα ἀπὸ τοῦ ἀναθέματος, μήποτε ἐνθυμηθέντες ὑμεῖς αὐτοὶ λάβητε ἀπὸ τοῦ ἀναθέματος, καὶ ποιήσῃτε τὴν παρεμβολὴν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἀνάθημα, καὶ ἐκτρίψῃτε ἡμᾶς.

19. Καὶ πᾶν ἀργύριον ἢ χρυσίον, ἢ χαλκὸς ἢ σιδήρος, ἅγιον ἔσται τῷ Κυρίῳ· εἰς θησαυρὸν Κυρίου εἰς-ενεργήσεται.

20. Καὶ ἐσάλπισαν ταῖς σάλπιγξιν οἱ ἱερεῖς· ὥς δὲ ἤκουσεν ὁ λαὸς τῶν σαλπύγων, ἠλάλαξε πᾶς ὁ λαὸς ἄμα ἀλαλαγμῷ μεγάλῳ καὶ ἰσχυρῷ, καὶ ἔπεσεν ἅπαν τὸ τεῖχος κυκλῶ, καὶ ἀνέβη πᾶς ὁ λαὸς εἰς τὴν πόλιν.

21. Καὶ ἀνεθεμάτισεν αὐτήν Ἰησοῦς, καὶ ὅσα ἦν ἐν τῇ πόλει ἀπὸ ἀνδρὸς καὶ ἕως γυναικὸς, ἀπὸ νεανίσκου καὶ ἕως πρεσβύτου, καὶ ἕως μόσχου καὶ ὑποζυγίου ἐν στόματι βομπαίας.

22. Καὶ τοῖς δύο νεανίσκοις τοῖς κατασκοπεύσασιν εἶπεν Ἰησοῦς· Εἰσελθατε εἰς τὴν οἰκίαν τῆς γυναικὸς, καὶ ἐξαγάγετε αὐτήν ἐκεῖθεν, καὶ ὅσα ἐστὶν αὐτῇ.

23. Καὶ εἰσῆλθον οἱ δύο νεανίσκοι οἱ κατασκοπεύσαντες τὴν πόλιν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς γυναικὸς, καὶ ἐξαγάγασαν Ῥαάβ τὴν πόρνην, καὶ τὸν πατέρα αὐτῆς, καὶ τὴν μητέρα αὐτῆς, καὶ τοὺς ἀδελφούς αὐτῆς, καὶ τὴν συγγένειαν αὐτῆς, καὶ πάντα ὅσα ἦν αὐτῇ· καὶ κατέστησαν αὐτὴν ἔξω τῆς παρεμβολῆς Ἰσραὴλ.

24. Καὶ ἡ πόλις ἐνεπρήσθη ἐν πυρισμῷ σὺν πᾶσι τοῖς ἐν αὐτῇ· πλὴν ἀργυρίου καὶ χρυσοῦ καὶ χαλκοῦ καὶ σιδήρου ἔδοικαν εἰς θησαυρὸν Κυρίου εἰς-ενεργῆναι.

25. Καὶ Ῥαάβ τὴν πόρνην, καὶ πάντα τὸν οἶκον αὐτῆς τὸν πατρικὸν ἐξώγησεν Ἰησοῦς, καὶ κατέκτισεν ἐν τῷ Ἰσραὴλ ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας, διότι ἐκρύψε τοὺς κατασκοπεύσαντας οὓς ἀπέστειλεν Ἰησοῦς κατασκοπεῦσαι τὴν Ἱεριχῶ.

26. Καὶ ὤρκισεν Ἰησοῦς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐναντίον Κυρίου, λέγων· Ἐπικατάρατος ὁ ἄνθρωπος ὃς οἰκοδομήσῃ τὴν πόλιν ἐκείνην ἐν τῷ πρωτοτόκῳ αὐτοῦ θεμελιώσῃ αὐτήν, καὶ ἐν τῷ ἑλαχίστῳ αὐτοῦ ἐπιστήσῃ τὰς πύλας αὐτῆς. « Καὶ οὕτως ἐποίησεν Ὁζάν « ὁ ἐκ Βαιθλὴλ ἐν τῷ Ἀβιρῶν τῷ πρωτοτόκῳ θεμελιώ- « σεν αὐτήν, καὶ ἐν τῷ ἑλαχίστῳ διασωθέντι ἐπέστησε « τὰς πύλας αὐτῆς. »

27. Καὶ ἦν Κύριος μετὰ Ἰησοῦ, καὶ ἦν τὸ ὄνομα αὐτοῦ κατὰ πᾶσαν τὴν γῆν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'.

1. Καὶ ἐπλημμέλησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πλημμέλειαν μεγάλην, καὶ ἐνοσφίσαντο ἀπὸ τοῦ ἀναθέματος· καὶ λαβὼν Ἀχαρ υἱὸς Χαρμὶ υἱοῦ Ζαμβρὶ υἱοῦ Ζαρά ἐκ τῆς φυλῆς Ἰούδα ἀπὸ τοῦ ἀναθέματος· καὶ ἐθυμώθη Κύριος ὀργῇ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ.

2. Καὶ ἀπέστειλεν Ἰησοῦς ἀνδρας εἰς Γαὶ ἣ ἐστὶ κατὰ Βαιθλὴλ, λέγων· Κατασκέψασθε τὴν Γαί. Καὶ ἀνέβησαν οἱ ἄνδρες καὶ κατεσκέψαντο τὴν Γαί,

3. καὶ ἀνέστρεψαν πρὸς Ἰησοῦν, καὶ εἶπαν πρὸς αὐτόν· Μὴ ἀναβῇτω πᾶς ὁ λαὸς, ἀλλ' ὥςτι δις χίλιοι ἢ τρις χίλιοι ἄνδρες ἀναβῇτωσαν, καὶ ἐκπολιορκησάτωσαν τὴν πόλιν· μὴ ἀναγάγῃς ἐκεῖ τὸν λαὸν ἅπαντα, ὀλίγοι γάρ εἰσι.

sunt in ea, Domino Sabaoth, tantum Raab meretricem incolumem servate eam, et omnia quaecumque sunt in domo ejus.

18. Sed vos observabitis valde ab anathemate, ne forte in animum inducentes vos ipsi sumatis de anathemate, et faciatis castra filiorum Israel anathema, et exteratis nos.

19. Et omne argentum vel aurum, vel aes vel ferrum, sanctum erit Domino : in thesaurum Domini inferetur.

20. Et claxerunt tubis sacerdotes : ut vero audivit populus tubas, jubilavit universus populus simul jubilatione magna et forti, et cecidit universus murus in circuitu, et ascendit universus populus in civitatem.

21. Et anathemavit eam Jesus, et quaecumque erant in civitate ab homine et usque ad mulierem, a juvene et usque ad senem, et usque ad vitulum et subjugale in ore gladii.

22. Et ambobus juvenibus qui exploraverant dixit Jesus : Introite in domum mulieris, et educite eam inde, et quaecumque sunt ei.

23. Et intraverunt ambo juvenes qui exploraverant civitatem in domum mulieris, et eduxerunt Raab meretricem, et patrem ejus, et matrem ejus, et fratres ejus, et cognationem ejus, et omnia quaecumque erant ei : et collocarunt eam extra castra Israel.

24. Et civitas incensa est in incendio cum omnibus quae in ea : tantummodo argentum et aurum et aes et ferrum dederunt in thesaurum Domini inferri.

25. Et Raab meretricem, et universam domum ejus paternam vivificavit Jesus, et habitavit in Israel usque in hodiernam diem, eo quod occultavit exploratores quos miserat Jesus ad explorandam Jericho.

26. Et juravit Jesus in die illa ante Dominum, dicens : Maledictus homo qui aedificabit civitatem hanc : in primogenito suo fundabit eam, et in minimo suo collocabit portas ejus. « Et ita fecit Hozan qui ex Bethel : in Abiron pri- « mogenito fundavit eam, et in salvato novissimo imposuit « portas ejus. »

28. Et fuit Dominus cum Jesu, et fuit nomen ejus per omnem terram.

CAPUT VII.

1. Et deliquerunt filii Israel delictum magnum, et usurpaverunt de anathemate : et sumpsit Achar filius Charini filii Zambri filii Zara ex tribu Juda de anathemate : et indignatus est Dominus ira filiis Israel.

2. Et misit Jesus viros in Gai quae est contra Bethel, dicens : Explorate Gai. Et ascenderunt viri et exploraverunt Gai,

3. et reverterunt ad Jesum, et dixerunt ad eum : Non ascendat omnis populus, sed quasi bis mille aut ter mille viri ascendant, et expugnent civitatem : ne adduxeris illuc populum universum, pauci enim sunt.

4. Καὶ ἀνέβησαν ὡσεὶ τριγυῖοι ἄνδρες, καὶ ἔφυγον ἀπὸ προσώπου ἀνδρῶν Γαί.

5. Καὶ ἀπέκτειναν ἀπ' αὐτῶν ἄνδρες Γαί, εἰς τριακονταεξ ἄνδρας, καὶ κατεδίωξαν αὐτοὺς ἀπὸ τῆς πύλης, καὶ συνέτριψαν αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ καταφεροῦς· καὶ ἐπτοήθη ἡ καρδίᾳ τοῦ λαοῦ, καὶ ἐγένετο ὥσπερ ὕδωρ.

6. Καὶ διέβησεν Ἰησοῦς τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἔπασεν Ἰησοῦς ἐπὶ τὴν γῆν ἐπὶ πρόσωπον ἐναντίον Κυρίου ἕως ἑσπέρας, αὐτὸς καὶ οἱ πρεσβύτεροι Ἰσραὴλ. Καὶ ἐπεβάλοντο χοῦν ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν.

7. Καὶ εἶπεν Ἰησοῦς· Δέομαι, Κύριε· ἵνατί διεβίβασεν ὁ παῖς σου τὸν λαὸν τοῦτον τὸν Ἰορδάνην παραδοῦναι αὐτὸν τῷ Ἀμορρᾶίῳ, ἀπολέσαι ἡμᾶς; Καὶ εἰ κατεμείναμεν καὶ κατωκίσθημεν παρὰ τὸν Ἰορδάνην.

8. Καὶ τί ἐρῶ, ἐπεὶ μετέβαλεν Ἰσραὴλ αὐχένα ἀπέναντι τοῦ ἐχθροῦ αὐτοῦ;

9. Καὶ ἀκούσας ὁ Χαναναῖος καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν περικυκλώσουσιν ἡμᾶς, καὶ ἐκτρίψουσιν ἡμᾶς ἀπὸ τῆς γῆς. Καὶ τί ποιήσεις τὸ ὄνομά σου τὸ μέγα;

10. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Ἰησοῦν· Ἀνάστηθι; ἵνατί τοῦτο σὺ πέπτωκας ἐπὶ πρόσωπόν σου;

11. Ἠμάρτηκεν ὁ λαὸς καὶ παρέβη τὴν διαθήκην ἣν διεθήκεν πρὸς αὐτοὺς, κλέψαντες ἀπὸ τοῦ ἀναθήματος ἐνέβαλον εἰς τὰ σκεύη αὐτῶν,

12. καὶ οὐ μὴ δύνωνται οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ὑποστῆναι κατὰ πρόσωπον τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν· αὐχένα ὑποστρέψουσιν ἐναντι τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν, ὅτι ἐγενήθησαν ἀνάθεμα. Οὐ προσθήσω ἐτι εἶναι μεθ' ὑμῶν, ἐὰν μὴ ἐξάρητε τὸ ἀνάθεμα ἐξ ὑμῶν αὐτῶν.

13. Ἀναστὰς ἀγίασον τὸν λαόν, καὶ εἶπον ἀγιασθῆναι εἰς αὔριον. Τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ· Τὸ ἀνάθεμά ἐστιν ἐν ὑμῖν· οὐ δυνήσεσθε ἀντιστῆναι ἀπέναντι τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν, ἕως ἂν ἐξάρητε τὸ ἀνάθεμα ἐξ ὑμῶν.

14. Καὶ συναχθήσεσθε πάντες τοπρωὶ κατὰ φυλὰς, καὶ ἔσται ἡ φυλὴ ἣν ἂν δείξῃ Κύριος, προσάξετε κατὰ δῆμους· καὶ τὸν δῆμον ὃν ἂν δείξῃ Κύριος, προσάξετε κατ' οἶκον· καὶ τὸν οἶκον ὃν ἂν δείξῃ Κύριος, προσάξετε κατ' ἄνδρα.

15. Καὶ ὅς ἂν ἐνδειχθῇ, κατακαυθήσεται ἐν πυρὶ, καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν αὐτῷ· ὅτι παρέβη τὴν διαθήκην Κυρίου, καὶ ἐποίησεν ἀνόμημα ἐν Ἰσραὴλ.

16. Καὶ ὥρθρισεν Ἰησοῦς, καὶ προσήγαγε τὸν λαόν κατὰ φυλὰς· καὶ ἐνεδείχθη ἡ φυλὴ Ἰούδα.

17. Καὶ προσήχθη κατὰ δῆμους, καὶ ἐνεδείχθη δῆμος Ζαράι.

18. Καὶ προσήχθη κατ' ἄνδρα, καὶ ἐνεδείχθη Ἀχαρ υἱὸς Ζαμβρί υἱοῦ Ζαρά.

19. Καὶ εἶπεν Ἰησοῦς τῷ Ἀχαρ· Δὸς δόξαν σήμερον τῷ Κυρίῳ Θεῷ Ἰσραὴλ, καὶ δὸς τὴν ἐξομολόγησιν, καὶ ἀναγγεῖλόν μοι τί ἐποίησας, καὶ μὴ κρύψῃς ἀπ' ἐμοῦ.

20. Καὶ ἀπεκρίθη Ἀχαρ τῷ Ἰησοῖ, καὶ εἶπεν· Ἀληθῶς ἤμαρτον ἐναντίον Κυρίου τοῦ Θεοῦ Ἰσραὴλ· οὕτως καὶ οὕτως ἐποίησα.

21. Εἶδον ἐν τῇ προνομῇ ψιλὴν ποικίλην, καὶ διχκόσια διδράχμα ἀργυρίου, καὶ γλῶσσαν μίαν χρυσῇν πεντήκοντα διδράχμων, καὶ ἐνθυμηθεὶς αὐτῶν ἔλαβον· καὶ ἰδοὺ αὐτὰ ἐκκρύπται ἐν τῇ σκηνῇ μου, καὶ τὸ ἀργύριον κρύπται ὑποκάτω αὐτῶν.

22. Καὶ ἀπέστειλεν Ἰησοῦς ἀγγέλους, καὶ ἔδραμον

4. Et ascenderunt circiter ter mille viri, et fugerunt a facie virorum Gai.

5. Et interfecerunt de eis viri Gai ad triginta sex viros, et persecuti sunt eos a porta, et contriverunt eos a declivi : et expavit cor populi, et factum est ut aqua.

6. Et discidit Jesus vestimenta sua, et cecidit Jesus super terram in faciem ante Dominum usque ad vesperam, ipse et seniores Israel. Et iniecerunt pulverem super capita sua.

7. Et ait Jesus : Precor, Domine : ut quid transierit puer tuus populum hunc Jordanem ad tradendum eum Amorrhæo, ad perdendum nos? Et utinam mansissemus atque habitassemus apud Jordanem!

8. Et quid dicam, quia vertit Israel cervicem coram inimico suo?

9. Et audiens Chananeus et omnes inhabitantes terram undique circumdabunt nos, et exterent nos de terra. Et quid facies nomen tuum magnum?

10. Et dixit Dominus ad Jesum : Surge, ut quid hoc tu cecidisti in faciem tuam?

11. Peccavit populus et transgressus est testamentum quod disposui ad eos, furati de anathemate iniecerunt in vasa sua,

12. et non poterunt filii Israel subsistere ad faciem inimicorum suorum : cervicem vertent coram inimicis suis, quia facti sunt anathema. Non adjiciam ultra esse vobiscum, nisi abstuleritis anathema ex vobis ipsis.

13. Surgens sanctifica populum, et dic ut sanctificentur in crastinum. Hæc dicit Dominus Deus Israel : Anathema est in vobis : non poteritis resistere coram inimicis vestris, quoadusque abstuleritis anathema ex vobis.

14. Et congregabimini omnes mane per tribus, et erit tribus quam ostenderit Dominus, applicabitis per populos : et populum quem ostenderit Dominus, applicabitis per domum : et domum quam ostenderit Dominus, applicabitis per virum.

15. Et quicumque deprehensus fuerit, comburetur in igni, et omnia quaecumque sunt ei : quoniam transgressus est testamentum Domini, et fecit iniquitatem in Israel.

16. Et diluculo surrexit Jesus, et applicuit populum per tribus : et deprehensa est tribus Juda.

17. Et applicata est per populos, et deprehensus est populus Zarai.

18. Et applicatus est per virum, et deprehensus est Achar filius Zambri filii Zara.

19. Et dixit Jesus ad Achar : Da gloriam hodie Domino Deo Israel, et da confessionem, et annuntia mihi quid fecisti, et ne abscondas a me.

20. Et respondit Achar Jesu, et dixit : Vere peccavi coram Domino Deo Israel : sic et sic feci.

21. Vidi in præda vestem variam, et duas didrachmas argenti, et linguam unam auream quinquaginta didrachmarum, et animo commotus illa cepi : et ecce ipsa abscondita sunt in tabernaculo meo, et argentum occultatum est sub eis.

22. Et misit Jesus nuntios, et cucurrerunt ad taberna-

εἰς τὴν σκηνὴν εἰς τὴν παρεμβολήν· καὶ ταῦτα ἦν κει-
κρυμμένα εἰς τὴν σκηνὴν αὐτοῦ, καὶ τὸ ἀργύριον ὑπο-
κάτω αὐτῶν.

23. Καὶ ἐξήνεγκαν αὐτὰ ἐκ τῆς σκηνῆς, καὶ ἤνεγκαν
πρὸς Ἰησοῦν καὶ τοὺς πρεσβυτέρους Ἰσραὴλ, καὶ ἐθη-
καν αὐτὰ ἐναντι Κυρίου.

24. Καὶ ἔλαβεν Ἰησοῦς τὸν Ἀχαρ υἱὸν Ζαρά, καὶ
ἀνήγαγεν αὐτὸν εἰς φάραγγα Ἀχώρ, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐ-
τοῦ καὶ τὰς θυγατέρας αὐτοῦ, καὶ τοὺς μόσχους αὐτοῦ
καὶ τὰ ὑποζύγια αὐτοῦ καὶ πάντα τὰ πρόβατα αὐτοῦ,
καὶ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ,
καὶ πᾶς ὁ λαὸς μετ' αὐτοῦ· καὶ ἀνήγαγεν αὐτοὺς εἰς
Ἑμεκχώρ.

25. Καὶ εἶπεν Ἰησοῦς τῷ Ἀχαρ· Τί ὠλόθρευσας
ἡμᾶς; Ἐξολοθρεύσαι σε Κύριος, καθά καὶ σήμερον. Καὶ
ἐλιθοβολήσαν αὐτὸν λίθοις πᾶς Ἰσραὴλ,

26. Καὶ ἐπέστησαν αὐτῷ σωρὸν λίθων μέγαν. Καὶ
ἐπαύσατο Κύριος τοῦ θυμοῦ τῆς ὀργῆς· διὰ τοῦτο ἐπω-
νόμασεν αὐτὸ Ἑμεκχώρ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

1. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Ἰησοῦν· Μὴ φοβηθῆς, μηδὲ
δειλιάσῃς· λάβε μετὰ σοῦ πάντας τοὺς ἀνδράς τοὺς πο-
λεμιστάς, καὶ ἀναστὰς ἀνάβηθι εἰς Γαί· ἰδοὺ δέδωκα
εἰς τὰς χεῖράς σου τὸν βασιλέα Γαί καὶ τὴν γῆν αὐτοῦ.

2. Καὶ ποιήσεις τὴν Γαί ὡς τρόπον ἐποίησας τὴν
Ἱερριχὼ καὶ τὸν βασιλέα αὐτῆς· καὶ τὴν προνομήν τῶν
κτιγῶν προνομήσεις σεαυτῷ. Κατάστησον δὲ σεαυτῷ
ἐνεδρὰ τῇ πόλει εἰς τὰ ὀπίσω.

3. Καὶ ἀνέστη Ἰησοῦς καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ πολεμιστὴς
ὥστε ἀναβῆναι εἰς Γαί· ἐπέλεξεν δὲ Ἰησοῦς τριάκοντα
χιλιάδας ἀνδρῶν δυνατοὺς ἐν ἰσχύϊ, καὶ ἀπέστειλεν
αὐτοὺς νυκτός.

4. Καὶ ἐντεταλατο αὐτοῖς, λέγων· Ὑμεῖς ἐνεδρεύσατε
ὀπίσω τῆς πόλεως· μὴ μακρὰν γίνεσθε ἀπὸ τῆς πόλεως,
καὶ ἔσεσθε πάντες ἑτοιμοί.

5. Καὶ ἐγὼ καὶ πάντες οἱ μετ' ἐμοῦ προσάξομεν πρὸς
τὴν πόλιν. Καὶ ἔσται, ὡς ἂν ἐξέλθωσιν οἱ κατοικοῦντες
Γαί εἰς συνάντησιν ἡμῖν καθάπερ καὶ πρῶτην, καὶ φευ-
ξόμεθα ἀπὸ προσώπου αὐτῶν.

6. καὶ ὡς ἂν ἐξέλθωσιν ὀπίσω ἡμῶν, ἀποσπάσομεν
αὐτοὺς ἀπὸ τῆς πόλεως. Καὶ ἐροῦσιν· Φεύγουσιν οὗτοι
ἀπὸ προσώπου ἡμῶν ὡς τρόπον καὶ ἔμπροσθεν.

7. Ὑμεῖς δὲ ἐξαναστήσεσθε ἐκ τῆς ἐνεδράς, καὶ πο-
ρεύσεσθε εἰς τὴν πόλιν.

8. Κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο ποιήσετε, ἰδοὺ ἐντέταλμα ἔμην.

9. Καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς Ἰησοῦς, καὶ ἐπορεύθησαν
εἰς τὴν ἐνεδρὰν· καὶ ἐνεκάθισαν ἀναμέσον Βαιθήλ καὶ
ἀναμέσον Γαί, ἀπὸ θαλάσσης τῆς Γαί.

10. Καὶ ὀρθρίσας Ἰησοῦς τοπρῶι, ἐπεσκέψατο τὸν
λαόν· καὶ ἀνέβησαν αὐτὸς καὶ οἱ πρεσβύτεροι κατὰ
πρόσωπον τοῦ λαοῦ ἐπὶ Γαί.

11. Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ πολεμιστὴς μετ' αὐτοῦ ἀνέ-
βησαν· καὶ πορευόμενοι ἦλθον ἐξεναντίας τῆς πόλεως
ἀπὸ ἀνατολῶν,

(*) 12. καὶ τὰ ἐνεδρὰ τῆς πόλεως ἀπὸ θαλάσσης.

(*) 12. Καὶ ἔλαβεν ὡς πέντε χιλιάδας ἀνδρῶν, καὶ ἔθετο αὐτοὺς
ἐνεδρὸν ἀναμέσον, τῆς Βηθαὺ καὶ τῆς Γαί, θαλάσσαν τῆς Γαί.

culum in castra : et haec erant abscondita in tabernaculo
ejus, et argentum sub eis.

23. Et exportaverunt ea de tabernaculo, et attulerunt
ad Jesum et seniores Israel, et posuerunt ea ante Domi-
num.

24. Et cepit Jesus Achar filium Zara, et duxit eum in
vallem Achor, et filios ejus et filias ejus, et vitulos ejus et
subjugalia ejus et omnes oves ejus, et tabernacula ejus, et
omnia quae erant ejus, et omnis populus cum eo : et adduxit
eos in Emecachor.

25. Et ait Jesus ad Achar : Quid turbasti nos? Exturbet
te Deus, secundum quas et hodie. Et lapidaverunt eum la-
pidibus omnis Israel,

26. et superposuerunt ei acervum lapidum magnum. Et
cessavit Dominus ab indignatione irae : propter hoc cogno-
minavit illud Emecachor usque in diem hanc.

CAPUT VIII.

1. Et dixit Dominus ad Jesum : Ne timeas, neque for-
mides : sume tecum omnes viros bellatores, et surgens
ascende in Gai : ecce dedi in manus tuas regem Gai et ter-
ram ejus.

2. Et facies Gai quemadmodum fecisti Jericho et regem
ejus : et praedam pecorum praedaberis tibi. Colloca autem
tibi insidias civitati retrorsum.

3. Et surrexit Jesus et omnis populus bellator ad ascen-
dendum in Gai : elegit autem Jesus triginta millia virorum
potentes in fortitudine, et misit eos nocte.

4. Et mandavit eis, dicens : Vos insidiabimini post civi-
tatem : non longe eritis a civitate, et eritis omnes parati.

5. Et ego et omnes qui mecum accedemus ad civitatem.
Et erit, cum exierint qui commorantur in Gai in obviam
nobis sicut et antea, et fugiemus a facie eorum :

6. et cum exierint post nos, abducemus illos a civitate.
Et dicent : Fugiant hi a facie nostra sicut et antea.

7. Vos autem exsurgetis de insidiis, et ibitis in civitatem.

8. Secundum verbum istud facietis, ecce praecepi vobis.

9. Et misit eos Jesus, et iverunt ad insidias : et insede-
runt inter Bethel et Gai, a mari ipsius Gai.

10. Et surgens Jesus mane recognovit populum : et ascen-
derunt ipse et seniores ad faciem populi super Gai.

11. Et omnis populus bellator cum eo ascenderunt : et
pergentes venerunt ex adverso civitatis ab oriente,

12. et insidiae civitatis a mari.

12. Et sumpsit circa quinque millia virorum et posuit eos in
insidiis inter Bethau et Gai, retro mare Gai.

14. Καὶ ἐγένετο, ὡς εἶδεν βασιλεὺς Γαί, ἔσπευσε καὶ ἐξῆλθεν εἰς συνάντησιν αὐτοῖς ἐπ' εὐθείας εἰς τὸν πόλεμον, αὐτὸς καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ· καὶ αὐτὸς οὐκ ᾔδει ὅτι ἐνεδρα αὐτῷ ἐστὶν ὀπίσω τῆς πόλεως.

15. Καὶ εἶδε, καὶ ἀνεχώρησεν Ἰησοῦς καὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ προσώπου αὐτῶν.

16. Καὶ κατεδίωξαν ὀπίσω τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ· καὶ αὐτοὶ ἀπέστησαν ἀπὸ τῆς πόλεως.

17. Οὐ κατελείφθη οὐδεὶς ἐν τῇ Γαί ὃς οὐ κατεδίωξεν ὀπίσω Ἰσραὴλ· καὶ κατέλιπον τὴν πόλιν ἡνεωγμένην, καὶ κατεδίωξαν ὀπίσω Ἰσραὴλ.

18. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Ἰησοῦν· Ἐκτεινον τὴν χεῖρά σου ἐν τῷ γαισῷ τῷ ἐν τῇ χειρὶ σου ἐπὶ τὴν πόλιν, εἰς γὰρ τὰς χεῖράς σου παραδέδωκα αὐτήν· καὶ τὰ ἐνεδρα ἐξαναστήσονται ἐν τάχει ἐκ τοῦ τόπου αὐτῶν.

19. Καὶ ἐξέτεινεν Ἰησοῦς τὴν χεῖρα αὐτοῦ τὸν γαισὸν ἐπὶ τὴν πόλιν, καὶ τὰ ἐνεδρα ἐξανέστησαν ἐν τάχει ἐκ τοῦ τόπου αὐτῶν, καὶ ἐξῆλθοσαν ὅτε ἐξέτεινε τὴν χεῖρα, καὶ εἰσῆλθοσαν ἐπὶ τὴν πόλιν, καὶ κατελάβοντο αὐτήν· καὶ σπεύσαντες ἐνέπρησαν τὴν πόλιν ἐν πυρί.

20. Καὶ περιβλέψαντες οἱ κάτοικοι Γαί εἰς τὰ ὀπίσω αὐτῶν, καὶ εἰσώρουν καπνὸν ἀναβαίνοντα ἐκ τῆς πόλεως εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ οὐκ ἔτι εἶχον ποῦ φύγωσιν ὧδε ἢ ὧδε.

21. Καὶ Ἰησοῦς καὶ πᾶς Ἰσραὴλ εἶδον ὅτι ἔλαβον τὰ ἐνεδρα τὴν πόλιν, καὶ ὅτι ἀνέβη ὁ καπνὸς τῆς πόλεως εἰς τὸν οὐρανόν· καὶ μεταβαλλόμενοι ἐπάταξαν τοὺς ἀνδρας τῆς Γαί.

22. Καὶ οὗτοι ἐξῆλθοσαν ἐκ τῆς πόλεως εἰς συνάντησιν, καὶ ἐγενήθησαν ἀναμέσον τῆς παρεμβολῆς, οὗτοι ἐντεῦθεν καὶ οὗτοι ἐντεῦθεν· καὶ ἐπάταξαν αὐτοὺς ἕως τοῦ μὴ καταλειφθῆναι αὐτῶν σεσωσμένον καὶ διασφευγόντα.

23. Καὶ τὸν βασιλέα τῆς Γαί συνέλαβον ζῶντα, καὶ προσήγαγον αὐτὸν πρὸς Ἰησοῦν.

24. Καὶ ὡς ἐπαύσαντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀποκτείνοντες πάντας τοὺς ἐν τῇ Γαί, καὶ τοὺς ἐν τοῖς πεδίοις, καὶ ἐν τῷ ὄρει ἐπὶ τῆς καταβάσεως, οὗ κατεδίωξαν αὐτοὺς ἀπ' αὐτῆς εἰς τέλος, καὶ ἐπέστρεψεν Ἰησοῦς εἰς Γαί, καὶ ἐπάταξεν αὐτήν ἐν στόματι ῥομφαίας.

25. Καὶ ἐγενήθησαν οἱ πεσόντες ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ἀπὸ ἀνδρὸς καὶ ἕως γυναικὸς, δώδεκα χιλιάδες, πάντας τοὺς κατοικοῦντας Γαί·

(*) 27. πλὴν τῶν σκύλων τῶν ἐν τῇ πόλει πάντα, ἃ ἐπρονόμεισαν ἑαυτοῖς οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ κατὰ πρόσταγμα Κυρίου, ὃν τρόπον συνέταξε Κύριος τῷ Ἰησοῖ.

28. Καὶ ἐνεπύρισεν Ἰησοῦς τὴν πόλιν ἐν πυρί· χῶμα ἀοίκητον εἰς τὸν αἰῶνα ἔθηκεν αὐτὴν ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

29. Καὶ τὸν βασιλέα τῆς Γαί ἐκρέμασεν ἐπὶ ξύλου διδύμου, καὶ ἦν ἐπὶ τοῦ ξύλου ἕως ἑσπέρας· καὶ ἐπι-

14. Et factum est, ut vidit rex Gai, festinavit et exiit in occursum eis recta in praelium, ipse et omnis populus qui cum eo : et ipse non sciebat quia insidiae sibi sunt post civitatem.

15. Et vidit, et recessit Jesus et Israel a facie eorum.

16. Et persecuti sunt post filios Israel : et ipsi abcesserunt a civitate.

17. Non remansit quisquam in Gai qui non persequeretur post Israel : et reliquerunt civitatem apertam, et persecuti sunt post Israel.

18. Et dixit Dominus ad Jesum : Extende manum tuam in gaso quod in manu tua contra civitatem, in manus enim tuas tradidi eam : et insidiae exsurgent velociter de loco suo.

19. Et extendit Jesus manum suam gasum in civitatem, et insidiae surrexerunt velociter de loco suo, et exierunt quando extendit manum, et intraverunt in civitatem, et ceperunt eam : et festinantes incenderunt civitatem in igni.

20. Et circumspicientes habitatores Gai in posteriora sua, et spectabant fumum ascendentem de civitate in caelum, et non ultra habebant quo fugerent huc vel huc.

21. Et Jesus et omnis Israel viderunt quia ceperant insidiae civitatem, et quia ascenderat fumus civitatis in caelum : et conversi percusserunt viros Gai.

22. Et hi exierunt de civitate in occursum, et facti sunt inter medium castrorum, hi hinc et hi hinc : et percusserunt eos quoadusque nemo remansit salvus et qui evaserit.

23. Et regem Gai ceperunt vivum, et adduxerunt eum ad Jesum.

24. Et postquam cessaverunt filii Israel interficientes omnes qui in Gai, et qui in campis, et in monte super descensum, quo persecuti sunt eos ab ea in finem, et revertit Jesus in Gai, et percussit eam in ore gladii.

25. Et fuerunt qui ceciderunt in die illa a viro et usque ad mulierem, duodecim millia, omnes inhabitantes Gai :

27. praeter spolia quae in civitate omnia, quae praedati sunt sibi filii Israel juxta praeceptum Domini, quemadmodum constituit Dominus Jesu.

28. Et incendit Jesus civitatem in igni : tumultum inhabitabilem in saeculum posuit eam usque in diem hanc.

29. Et regem Gai suspendit super lignum geminum, et fuit super lignum usque ad vesperam : et occidente sole prae-

13. Καὶ ἔταξεν ὁ λαὸς πᾶσαν τὴν παρεμβολὴν ἣ τὴν ἀπὸ βορρᾶ τῇ πόλει, καὶ τὰ ἔσχατα αὐτοῦ θάλασσαν τῆς πόλεως· καὶ ἐπορεύθη Ἰησοῦς τὴν νύκτα ἐκείνην ἐν μέσῳ τῆς κοιλάδος. (Οx. Ald. ed. et Francof.)

(*) 26. Καὶ οὐκ ἐπέστρεψε χεῖρα αὐτοῦ Ἰησοῦς ἐν τῷ γαισῷ, ἕως ἀνεθεμάτισε πάντας τοὺς κατοικοῦντας Γαί. (Οx.)

13. Et dirigebat populus omnem aciem quae erat ab aquilone civitati, et novissima illius contra mare urbis : et incedebat Jesus nocte illa in medio vallis.

26. Et Jesus non contraxit manum in Gaso, donec anathemizaret omnes habitatores Gai.

δύνοντος τοῦ ἡλίου συνέταξεν Ἰησοῦς, καὶ καθεύδοντες τὸ σῶμα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ξύλου, καὶ ἔρριψαν αὐτὸ εἰς τὸν βόθρον· καὶ ἐπέστρεψαν αὐτῇ σωρὸν λίθων ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. (a)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

1. Ὡς δὲ ἤκουσαν οἱ βασιλεῖς τῶν Ἀμορρᾶιων οἱ ἐν τῇ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, οἱ ἐν τῇ ὄρεινῃ, καὶ οἱ ἐν τῇ πεδινῇ, καὶ οἱ ἐν πάσῃ τῇ παραλίᾳ τῆς θαλάσσης τῆς μεγάλης, καὶ οἱ πρὸς τῇ Ἀντιλιβάνῳ, καὶ οἱ Χετταῖοι, καὶ οἱ Χαναναῖοι, καὶ οἱ Φερεζαῖοι, καὶ οἱ Εὐαῖοι, καὶ οἱ Ἀμορρᾶιοι, καὶ οἱ Γεργεσαῖοι, καὶ οἱ Ἰεβουσαῖοι,

2. συνήλθον ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἐκπολεμῆσαι Ἰησοῦν καὶ Ἰσραὴλ ἅμα πάντες. (b)

(a) (Vulg. VIII, 30.) Τότε ᾠκοδόμησεν Ἰησοῦς θυσιαστήριον Κυρίῳ τῷ Θεῷ Ἰσραὴλ ἐν ὄρει Γαβὰλ.

31. καθότι ἐνετείλατο Μωϋσῆς ὁ θεράπων Κυρίου τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καθὰ γέγραπται ἐν τῷ νόμῳ Μωϋσῆ, θυσιαστήριον λίθων ὁλοκλήρων, ἐφ' οὓς οὐκ ἐπέβληθη σίδηρος· καὶ ἀνέβιβασεν ἐκεῖ ὁλοκαυτώματα Κυρίῳ, καὶ θυσίαν σωτηρίου.

32. Καὶ ἔγραψεν Ἰησοῦς ἐπὶ τῶν λίθων τὸ Δευτερονόμιον, νόμον Μωϋσῆ, ἐνώπιον τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ.

33. Καὶ πᾶς Ἰσραὴλ, καὶ οἱ πρεσβύτεροι αὐτῶν, καὶ οἱ δικασταί, καὶ οἱ γραμματεῖς αὐτῶν παρεπορεύοντο ἐνθεν καὶ ἐνθεν τῆς κιβωτοῦ ἀπέναντι· καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται ἤσαν τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης Κυρίου· καὶ ὁ προσήλυτος καὶ ὁ αὐτόχθων, οἱ ἦσαν ἡμῖς πλησίον ὁρους Γαριζίν, καὶ οἱ ἦσαν ἡμῖς πλησίον ὁρους Γαβὰλ, καθότι ἐνετείλατο Μωϋσῆς ὁ θεράπων Κυρίου εὐλογῆσαι τὸν λαὸν ἐν πρώτοις.

34. Καὶ μετὰ ταῦτα οὕτως ἀνέγνω Ἰησοῦς πάντα τὰ ῥήματα τοῦ νόμου τούτου, τὰς εὐλογίας καὶ τὰς κατάρτας, κατὰ πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ νόμῳ Μωϋσῆ.

35. Οὐκ ἦν ῥῆμα ἀπὸ πάντων τῶν ἐνετείλατο Μωϋσῆς τῷ Ἰησοῖ, ὃ οὐκ ἀνέγνω Ἰησοῦς εἰς τὰ ὅσα πάσης ἐκκλησίας υἱῶν Ἰσραὴλ, τοῖς ἀνδράσι καὶ ταῖς γυναῖξιν καὶ τοῖς παιδίοις καὶ τοῖς προσελητύτοις τοῖς προσπορευομένοις τῷ Ἰσραὴλ.

(b) 3. Καὶ οἱ κατοικοῦντες Γαβὰλ ἤκουσαν πάντα ὅσα ἐποίησε Κύριος τῇ Ἱεριχὼ καὶ τῇ Γαί.

4. Καὶ ἐποίησαν καὶ γε αὐτοὶ μετὰ πανουργίας. Καὶ ἐλθόντες ἐπειτίσαντο καὶ ἠτοιμάσαντο· καὶ λαθόντες σάκκους παλαιούς ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτῶν, καὶ ἀσχοὺς οἴνου παλαιούς καὶ κατεβρωγότες, ἀποδεδεμένους,

5. καὶ τὰ κοῖλα τῶν ὑποδημάτων αὐτῶν, καὶ τὰ σανδάλια αὐτῶν παλαιὰ καὶ καταπεπελματωμένα ἐν τοῖς ποσὶν αὐτῶν, καὶ τὰ ἱμάτια αὐτῶν πεπαλαιωμένα ἐπάνω αὐτῶν· καὶ ὁ ἄρτος αὐτῶν τοῦ ἐπισιτισμοῦ ξηρὸς καὶ εὐρωτῶν καὶ βεβρωμένος.

6. Καὶ ἦλθον πρὸς Ἰησοῦν εἰς τὴν παρεμβολὴν Ἰσραὴλ εἰς Γαλγάλα, καὶ εἶπαν πρὸς Ἰησοῦν καὶ Ἰσραὴλ· Ἐκ γῆς μακρόθεν ἤκαμεν· καὶ νῦν διάθεσθε ἡμῖν διαθήκην.

7. Καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς τὸν Χορράϊον· Ὅρα μὴ ἐν ἡμοῖς κατοικεῖς· καὶ πῶς σοι διαθῶμαι διαθήκην;

8. Καὶ εἶπαν πρὸς Ἰησοῦν· Οἰκέται σου ἐσμέν. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Ἰησοῦς· Πόθεν ἐστέ, καὶ πόθεν παραγίνεσθε;

cepit Jesus, et deposuerunt corpus illius de ligno, et projecerunt illud in foveam : et superposuerunt ei acervum lapidum usque in diem hanc.

CAPUT IX.

1. Postquam autem audierunt reges Amorrhæorum qui trans Jordanem, qui in montana, et qui in campestri, et qui in universa maritima maris magni, et qui ad Antilibanum, et Chettari, et Chananæi, et Pherezæi, et Evæi, et Amorrhæi, et Gergesæi, et Jebusæi,

2. convenerunt in idipsum ad expugnandam Jesum et Israel simul omnes.

(Vulg. VIII, 30.) Tunc ædificavit Jesus altare Domino Deo Israel in monte Gabal :

31. secundum quod mandavit Moyses servus Domini filiis Israel, secundum quæ scriptum est in lege Moysi, altare lapidum integrorum ; super quos non est missum ferrum : et ascendere illuc fecit holocaustomata Domino, et sacrificium salutaris.

32. Et scripsit Jesus super lapides Deuteronomium, legem Moysi, coram filiis Israel.

33. Et omnis Israel, et seniores eorum, et iudices, et scribæ eorum juxta ibant hinc et hinc arcæ in conspectu : et sacerdotes et Levitæ tulerunt arcam testamenti Domini : et advena et indigena, qui erant dimidium juxta montem Garizin, et qui erant dimidium juxta montem Gabal, sicut mandavit Moyses servus Domini ad benedicendum populum in primis.

34. Et post hæc sic recitavit Jesus omnia verba legis hujus, benedictiones et maledictiones, secundum omnia quæ scripta sunt in lege Moysi.

35. Non fuit verbum ex omnibus quæ mandavit Moyses Jesu, quod non legerit Jesus in aures universæ ecclesie filiorum Israel, viris et mulieribus et parvulis et proselytis qui accedebant ad Israel.

3. Et qui inhabitabant Gabæon audierunt omnia quæcumque fecit Dominus Jericho et Gai :

4. et fecerunt etiam ipsi cum astutia. Et euntes paraverunt cibaria et appararunt se : et sumentes saccos veteres super humeros suos, et utres vini veteres et disruptos, alligatos,

5. et cava calceamentorum suorum, et sandalia sua vetera et pittaciis consuta in pedibus suis, et vestimenta sua inveterata super se : et panis eorum viatici aridus et cariem passus et corrosus.

6. Et venerunt ad Jesum in castra Israel in Galgala, et dixerunt ad Jesum et Israel : De terra longinqua venimus : et nunc disponite nobis testamentum.

7. Et dixerunt filii Israel ad Chorraum : Vide ne in me habites : et quomodo disponam tibi testamentum?

8. Et dixerunt ad Jesum : Famuli tui sumus. Et dixit ad eos Jesus : Unde estis, et unde advenistis?

9. Καὶ εἶπαν· Ἐκ γῆς μακρόθεν σφόδρα ἤχασιν οἱ παῖδες σου ἐν ὀνόματι Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου· ἀκηκόαμεν γάρ τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ ὅσα ἐποίησεν ἐν Αἰγύπτῳ,

10. καὶ ὅσα ἐποίησε τοῖς βασιλεῦσι τῶν Ἀμορραίων, οἱ ᾗσαν πέραν τοῦ Ἰορδάνου· τῷ Σηὼν βασιλεῖ τῶν Ἀμορραίων, καὶ τῷ Ὠγ βασιλεῖ τῆς Βασάν, δε κατὼ καὶ ἐν Ἀσταρὼθ καὶ ἐν Ἐδραῖν.

11. Καὶ ἀκούσαντες εἶπαν πρὸς ἡμᾶς οἱ πρεσβύτεροι ἡμῶν καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν ἡμῶν, λέγοντες· Λάβετε ἑαυτοῖς ἐπισιτισμὸν εἰς τὴν ὁδόν, καὶ πορεύεσθε εἰς συνάντησιν αὐτῶν, καὶ ἔρειτε πρὸς αὐτούς· Οἰκέται σου ἐσμεν, καὶ νῦν διάθεσθε ἡμῖν τὴν διαθήκην.

12. Οὗτοι οἱ ἄρτοι, θερμοὺς ἐρωδίσαμεν αὐτούς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ᾗ ἐξήλθομεν πρὸς ἡμᾶς· νῦν δὲ ἐξηράνθησαν, καὶ γεγόνασι βεβρωμένοι.

13. Καὶ οὗτοι οἱ ἀσκοὶ τοῦ οἴνου οὓς ἐπλήσαμεν κακινούς, καὶ οὗτοι ἐρρώγασι. Καὶ τὰ ἱμάτια ἡμῶν, καὶ τὰ ὑποδήματα ἡμῶν πεπαλαιώτα ἀπὸ τῆς πολλῆς ὁδοῦ σφόδρα.

14. Καὶ Ἰλαβὸν οἱ ἄρχοντες τοῦ ἐπισιτισμοῦ αὐτῶν, καὶ Κύριον οὐκ ἐπηρώτησαν.

15. Καὶ ἐποίησεν Ἰησοῦς πρὸς αὐτοὺς εἰρήνην, καὶ διέθεντο πρὸς αὐτοὺς διαθήκην τοῦ διασωθαι αὐτοὺς, καὶ ὤμωσαν αὐτοῖς οἱ ἄρχοντες τῆς συναγωγῆς.

16. Καὶ ἐγένετο μετὰ τρεῖς ἡμέρας, μετὰ τὸ διαθεῖσθαι πρὸς αὐτοὺς διαθήκην, ἤκουσαν ὅτι ἐγγύθεν αὐτῶν εἰσι, καὶ ὅτι ἐν αὐτοῖς κατοικοῦσι·

17. καὶ ἀπῆραν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἦλθον εἰς τὰς πόλεις αὐτῶν· αἱ δὲ πόλεις αὐτῶν Γαβαὼν καὶ Κεφίρα καὶ Βηρώτ, καὶ πόλεις Ἰαρίν.

18. Καὶ οὐκ ἐμαχέσαντο αὐτοῖς οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, ὅτι ὤμωσαν αὐτοῖς πάντες οἱ ἄρχοντες Κύριον τὸν Θεὸν Ἰσραὴλ· καὶ διεγόγγυσαν πᾶσα ἡ συναγωγὴ ἐπὶ τοῖς ἄρχουσι.

19. Καὶ εἶπαν οἱ ἄρχοντες πᾶσιν τῇ συναγωγῇ· Ἡμεῖς ὤμωσαμεν αὐτοῖς Κύριον τὸν Θεὸν Ἰσραὴλ, καὶ νῦν οὐ δύνησόμεθα ἀφασθαι αὐτῶν.

20. Τοῦτο ποιήσομεν, ζωηρῆσαι αὐτοὺς, καὶ περιποιησόμεθα αὐτούς· καὶ οὐκ ἔσται κατ' ἡμῶν ὀργὴ διὰ τὸν ὅρκον ὃν ὤμωσαμεν αὐτοῖς.

21. Ζήσονται, καὶ ἔσονται ξυλοκόποι καὶ ὑδροφόροι πᾶσιν τῇ συναγωγῇ, καθάπερ εἶπαν αὐτοῖς οἱ ἄρχοντες.

22. Καὶ συνεκάλεσεν αὐτοὺς Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Διατί παραλογίσασθέ με, λέγοντες· Μακρὰν ἀπὸ σοῦ ἐσμεν σφόδρα, ὑμεῖς δὲ ἐγγύριοι ἐστέ τῶν κατοικούντων ἐν ἡμῖν;

23. Καὶ νῦν ἐπικατάρτοι ἐστέ, οὐ μὴ ἐκλείπη ἐξ ὑμῶν δοῦλος οὐδὲ ξυλοκόπος οὐδὲ ὑδροφόρος ἐμοὶ καὶ τῷ Θεῷ μου.

24. Καὶ ἀπεκρίθησαν τῷ Ἰησοῖ, λέγοντες· Ἀνηγγέλη ἡμῖν ὅσα συνέταξε Κύριος ὁ Θεός σου Μωϋσῇ τῷ παιδί αὐτοῦ, δοῦναι ὑμῖν τὴν γῆν ταύτην, καὶ ἐξολοθρεῖσθαι ἡμᾶς καὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐπ' αὐτῆς ἀπὸ προσώπου ὑμῶν· καὶ ἐροθήθημεν σφόδρα περὶ τῶν ψυχῶν ἡμῶν ἀπὸ προσώπου ὑμῶν, καὶ ἐποιήσαμεν τὸ πρᾶγμα τοῦτο.

25. Καὶ νῦν ἰδοὺ ἡμεῖς ὑποχείριοι ὑμῖν· ὥς ἀρέσκει ὑμῖν καὶ ὥς δοκεῖ ὑμῖν, ποιήσατε ἡμῖν.

26. Καὶ ἐποίησαν αὐτοῖς οὕτως· καὶ ἐξείλατο αὐτοὺς Ἰησοῦς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκ χειρῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ οὐκ ἀνείλον αὐτούς.

9. Et dixerunt : De terra longinqua valde venerunt pueri tui in nomine Domini Dei tui : audivimus enim nomen ejus, et quaecumque fecit in Aegypto,

10. et quaecumque fecit regibus Amorrhæorum, qui erant trans Jordanem : Seon regi Amorrhæorum, et Og regi Easan, qui habitabat in Astaroth et in Edrain.

11. Et audientes dixerunt ad nos seniores nostri et omnes inhabitantes terram nostram, dicentes : Sumite vobis ipsis cibaria in viam, et ite in occursum eorum, et dicetis ad eos : Famuli tui sumus, et nunc disponite nobis testamentum.

12. Illi sunt panes, calidos in viaticum accepimus eos in die qua exivimus advenire ad vos : nunc autem exaruerunt, et facti sunt corrosi.

13. Et hi utres vini quos implevimus novos, et hi rupti sunt. Et vestimenta nostra, et calceamenta nostra inveteraverunt ex multa via valde.

14. Et sumpserunt principes de cibariis eorum, et Dominum non interrogaverunt.

15. Et fecit Jesus erga eos pacem, et disposuerunt ad eos testamentum salvandi eos, et juraverunt eis principes synagoge.

16. Et factum est post tres dies, postquam disposuerant ad eos testamentum, audierunt quia prope se sunt, et quia inter se habitant :

17. et promoverunt filii Israel, et venerunt ad civitates eorum : civitates autem eorum Gabaon et Cephira et Berot, et civitates Iarim.

18. Et non pugnaverunt cum eis filii Israel, quoniam juraverant eis omnes principes Dominum Deum Israel : et murmuraverunt omnis synagoga super principes.

19. Et dixerunt principes omni synagoga : Nos juravimus eis Dominum Deum Israel, et nunc non poterimus tangere eos.

20. Hoc faciemus, vivificando eos, et reservabimus eos : et non erit contra nos ira propter juramentum quod juravimus eis.

21. Vivent, et erunt cadentes ligna et portantes aquam omni synagoga, sicut dixerunt eis principes.

22. Et convocavit eos Jesus, et dixit eis : Cur decepistis me, dicentes : Procul a te sumus valde, vos autem de regione estis habitantium in nobis?

23. Et nunc maledicti estis, non deficiet ex vobis servus neque cadens ligna neque aquam portans mihi et Deo meo.

24. Et responderunt Jesu, dicentes : Annuntiata sunt nobis quaecumque præcepit Dominus tuus Moysi puero suo, ad dandum vobis terram hanc, et exterminandum nos et omnes inhabitantes super eam a facie vestra : et timuimus valde de animabus nostris a facie vestra, et fecimus rem hanc.

25. Et nunc ecce nos subjugati vobis : prout placet vobis et prout videtur vobis, facite nobis.

26. Et fecerunt eis ita : et eripuit eos Jesus in die illa de manibus filiorum Israel, et non occiderunt eos.

27. Καὶ κατέστησεν αὐτοὺς Ἰησοῦς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ξυλοκόπους καὶ ὑδροφόρους πάσῃ τῇ συναγωγῇ καὶ τῷ θυσιαστηρίῳ τοῦ Θεοῦ. Διὰ τοῦτο ἐγένοντο οἱ κατοικοῦντες Γαβὼν ξυλοκόποι καὶ ὑδροφόροι τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ Θεοῦ ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας, καὶ εἰς τὸν τόπον ὃν ἂν ἐκλέξηται Κύριος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι'.

1. Ὡς δὲ ἤκουσεν Ἀδωνιβεζέξ βασιλεὺς Ἱερουσαλὴμ ὅτι ἔλαθεν Ἰησοῦς τὴν Γαί, καὶ ἐξωλόθρευσεν αὐτὴν ἐν τρόπῳ ἐποίησαν τὴν Ἱεριχὼ καὶ τὸν βασιλεῖα αὐτῆς, οὕτως ἐποίησαν καὶ τὴν Γαί καὶ τὸν βασιλεῖα αὐτῆς, καὶ ἐτι τοιμολῆσαν οἱ κατοικοῦντες Γαβὼν πρὸς Ἰησοῦν καὶ πρὸς Ἰσραὴλ.

2. καὶ ἐφοβήθησαν ἀπ' αὐτῶν σφόδρα· ἦδει γὰρ ὅτι πόλις μεγάλη Γαβὼν, ὡσεὶ μία τῶν μητροπόλεων, καὶ πάντες οἱ ἄνδρες αὐτῆς ἰσχυροί.

3. καὶ ἀπέστειλεν Ἀδωνιβεζέξ βασιλεὺς Ἱερουσαλὴμ πρὸς Ἐλάμ βασιλεῖα Χεβρών, καὶ πρὸς Φιδὼν βασιλεῖα Ἱεριμοῦθ, καὶ πρὸς Ἱερθᾶ βασιλεῖα Λαχίς, καὶ πρὸς Δαβὶν βασιλεῖα Ὀδολλάμ, λέγων·

4. Δεῦτε, ἀνάβητε πρὸς με καὶ βοηθήσατέ μοι, καὶ ἐκπολεμήσωμεν Γαβὼν· τοιμολῆσαν γὰρ πρὸς Ἰησοῦν καὶ πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ.

5. Καὶ ἀνέβησαν οἱ πέντε βασιλεῖς τῶν Ἰεβουσαίων, βασιλεὺς Ἱερουσαλὴμ, καὶ βασιλεὺς Χεβρών, καὶ βασιλεὺς Ἱεριμοῦθ, καὶ βασιλεὺς Λαχίς, καὶ βασιλεὺς Ὀδολλάμ, αὐτοὶ καὶ πᾶς ὁ λαὸς αὐτῶν, καὶ περικύκλωσαν τὴν Γαβὼν, καὶ ἐξεπολιόρκουν αὐτήν.

6. Καὶ ἀπέστειλεν οἱ κατοικοῦντες Γαβὼν πρὸς Ἰησοῦν εἰς τὴν παρεμβολὴν Ἰσραὴλ εἰς Γαλγάλα, λέγοντες· Μὴ ἐκλύσῃς τὰς χεῖράς σου ἀπὸ τῶν παίδων σου· ἀνάβηθι πρὸς ἡμᾶς τοτάχος, καὶ βοηθήσον ἡμῖν καὶ ἐξελοῦ ἡμᾶς· ὅτι συντηγμένοι εἰσιν ἐφ' ἡμᾶς πάντες οἱ βασιλεῖς τῶν Ἀμορραίων, οἱ κατοικοῦντες τὴν ὄρειν.

7. Καὶ ἀνέβη Ἰησοῦς ἐκ Γαλγάλων, αὐτὸς καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ πολεμιστὴς μετ' αὐτοῦ, πᾶς δυνατὸς ἐν ἰσχύϊ.

8. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Ἰησοῦν· Μὴ φοβηθῇς αὐτούς, εἰς γὰρ τὰς χεῖράς σου παραδέδωκα αὐτούς· οὐχ ὑπολειφθήσεται ἐξ αὐτῶν οὐδεὶς ἐνώπιον ὑμῶν.

9. Καὶ ἐπεὶ παρεγένετο Ἰησοῦς ἐπ' αὐτοὺς ἄφνω, ὅλην τὴν νύκτα εἰσπορεύθη ἐκ Γαλγάλων.

10. Καὶ ἐξέστησεν αὐτοὺς Κύριος ἀπὸ προσώπου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ συνέτριψεν αὐτοὺς Κύριος συντρίψει μεγάλη ἐν Γαβὼν· καὶ κατεδίωξαν αὐτοὺς ὁδὸν ἀναβάσεως Ὀρωνίμ, καὶ κατέκοπτον αὐτοὺς ἕως Ἀζεκᾶ καὶ ἕως Μακεδά.

11. Ἐν δὲ τῷ φεύγειν αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐπὶ τῆς καταβάσεως Ὀρωνίμ, καὶ Κύριος ἐπέβριψεν αὐτοῖς λίθους χαλάζης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἕως Ἀζεκᾶ· καὶ ἐγένοντο πλείους οἱ ἀποθανόντες διὰ τοὺς λίθους τῆς χαλάζης ἢ οὓς ἀπέκτειναν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ μαχαίρᾳ ἐν τῷ πολέμῳ.

12. Τότε ἐλάλησεν Ἰησοῦς πρὸς Κύριον, ἥ ἡμέρα παρέδωκεν ὁ Θεὸς τὸν Ἀμορραῖον ὑποχείριον Ἰσραὴλ, ἥνικα συνέτριψεν αὐτοὺς ἐν Γαβὼν, καὶ συνετρίβησαν ἀπὸ προσώπου υἱῶν Ἰσραὴλ. Καὶ εἶπεν Ἰησοῦς· Στήτω ὁ ἥλιος κατὰ Γαβὼν, καὶ ἡ σελήνη κατὰ φάραγγα Αἰλὼν.

27. Et constituit eos Jesus in die illa caesores lignorum et portatores aquae omni synagogae et altari Dei. Propter hoc facti sunt habitatores Gabaon caesores lignorum et portatores aquae altaris Dei usque in hodiernam diem, et ad locum quem elegerit Dominus.

CAPUT X.

1. Postquam autem audivit Adonibezec rex Jerusalem quia cepit Jesus Gai, et exterminavit eam quemadmodum fecerat Jericho et regem eius, sic fecerunt et Gai et regem ejus, et quia transfugerunt habitatores Gabaon ad Jesum et ad Israel,

2. et timuerunt ab eis valde : sciebat enim quia civitas magna Gabaon, quasi una ex iis quae sunt metropoles, et omnes viri ejus fortes :

3. et misit Adonibezec rex Jerusalem ad Elam regem Chebron, et ad Phidon regem Jerimath, et ad Jephtha regem Lachis, et ad Dabin regem Odollam, dicens :

4. Venite, ascendite ad me et auxiliamini mihi, et expugnabimus Gabaon : transfugerunt enim ad Jesum et ad filios Israel.

5. Et ascenderunt quinque reges Jebusaeorum, rex Jerusalem, et rex Chebron, et rex Jerimath, et rex Lachis, et rex Odollam, ipsi et omnis populus eorum, et obsederunt Gabaon et oppugnabant eam.

6. Et miserunt habitatores Gabaon ad Jesum in castra Israel in Galgala, dicentes : Ne relaxes manus tuas a pueris tuis : ascende ad nos velociter, et auxiliare nobis et eripe nos : quoniam congregati sunt super nos omnes reges Amorrhaeorum, qui habitant montanam.

7. Et ascendit Jesus de Galgalis, ipse et omnis populus bellator cum eo, omnis potens in fortitudine.

8. Et dixit Dominus ad Jesum : Ne timeas illos, in manus enim tuas tradidi eos : non remanebit ex illis quisquam coram vobis.

9. Et quoniam adveniebat Jesus super eos repente, totam noctem perrexit de Galgalis.

10. Et exturbavit eos Dominus a facie filiorum Israel, et contrivit eos Dominus contritione magna in Gabaon : et persecuti sunt eos viam ascensionis Oronim, et conciderunt eos usque Azeca et usque Maceda.

11. Dum autem illi fugerent a facie filiorum Israel super descensum Oronim, et Dominus projecit in eos lapides grandinis de caelo usque Azeca : et fuerunt plures qui mortui sunt propter lapides grandinis quam quos occiderunt filii Israel gladio in praelio.

12. Tunc locutus est Jesus ad Dominum, qua die tradidit Deus Amorrhaeorum subjugatum Israel, quando contrivit eos in Gabaon, et contriti sunt a facie filiorum Israel. Et dixit Jesus : Stet sol super Gabaon, et luna super vallem Elom.

13. Καὶ ἔστη ὁ ἥλιος καὶ ἡ σελήνη ἐν στάσει, ἕως ἡμύνατο ὁ Θεὸς τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν. Καὶ ἔστη ὁ ἥλιος κατὰ μέσον τοῦ οὐρανοῦ· οὐ προεπορεύετο εἰς δυσμὰς εἰς τέλος ἡμέρας μιᾶς·

14. καὶ οὐκ ἐγένετο ἡμέρα τοιαύτη οὐδὲ τὸ πρότερον οὐδὲ τὸ ἔσχατον, ὥστε ἐπακοῦσαι Θεὸν ἀνθρώπου, ὅτι Κύριος συνεξεπολέμησε τῷ Ἰσραὴλ.

(*) 15. Καὶ ἔφυγον οἱ πέντε βασιλεῖς οὗτοι, καὶ κατεκρύβησαν εἰς τὸ σπήλαιον τὸ ἐν Μακκηδᾷ.

17. Καὶ ἀπηγγέλη τῷ Ἰησοῦ, λέγοντες· Ἐβρηνται οἱ πέντε βασιλεῖς κεκρυμμένοι ἐν τῷ σπηλαίῳ τῷ ἐν Μακκηδᾷ.

18. Καὶ εἶπεν Ἰησοῦς· Κυλίσατε λίθους ἐπὶ τὸ στόμα τοῦ σπηλαίου, καὶ καταστήσατε ἄνδρες φυλάσσειν ἐπ' αὐτούς.

19. Ὑμεῖς δὲ μὴ ἐστήκατε καταδιώκοντες ὀπίσω τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν, καὶ καταλάβετε τὴν οὐραγίαν αὐτῶν, καὶ μὴ ἀφῆτε εἰσελθεῖν εἰς τὰς πόλεις αὐτῶν· παρέδωκε γὰρ αὐτοὺς Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν εἰς τὰς χεῖρας ὑμῶν.

20. Καὶ ἐγένετο, ὡς κατέπαυσεν Ἰησοῦς καὶ πᾶς υἱὸς Ἰσραὴλ κόπτοντες αὐτοὺς κοπὴν μεγάλην σφόδρα ἕως εἰς τέλος, καὶ οἱ διασωζόμενοι διεσώθησαν εἰς τὰς πόλεις τὰς ὀχυράς.

21. Καὶ ἀπεστράφη πᾶς ὁ λαὸς πρὸς Ἰησοῦν εἰς Μακκηδᾷ ὑγιαῖς, καὶ οὐκ ἔγρυξεν οὐδεὶς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ τῇ γλώσσῃ αὐτοῦ.

22. Καὶ εἶπεν Ἰησοῦς· Ἀνοίξατε τὸ σπήλαιον, καὶ ἐξαγάγετε τοὺς πέντε βασιλεῖς τούτους ἐκ τοῦ σπηλαίου.

23. Καὶ ἐξηγάγσαν τοὺς πέντε βασιλεῖς ἐκ τοῦ σπηλαίου, τὸν βασιλέα Ἱερουσαλὴμ, καὶ τὸν βασιλέα Χεβρόν, καὶ τὸν βασιλέα Ἱεριμοῦθ, καὶ τὸν βασιλέα Λαχίς, καὶ τὸν βασιλέα Ὀδολλάμ.

24. Καὶ ἐπεὶ ἐξηγάγον αὐτοὺς πρὸς Ἰησοῦν, καὶ συνεκάλεσεν Ἰησοῦς πάντα Ἰσραὴλ, καὶ τοὺς ἐναρχομένους τοῦ πολέμου τοὺς συμπορευομένους αὐτῷ, λέγων αὐτοῖς· Προπορεύεσθε καὶ ἐπίθετε τοὺς πόδας ὑμῶν ἐπὶ τοὺς τραχήλους αὐτῶν. Καὶ προσελθόντες ἐπέθηκαν τοὺς πόδας αὐτῶν ἐπὶ τοὺς τραχήλους αὐτῶν.

25. Καὶ εἶπεν Ἰησοῦς πρὸς αὐτούς· Μὴ φοβηθῆτε αὐτούς, μηδὲ δειλιάσητε· ἀνδρίζεσθε καὶ ἰσχύετε, ὅτι οὕτω ποιήσει Κύριος πᾶσι τοῖς ἐχθροῖς ὑμῶν, οὓς ὑμεῖς καταπολεμεῖτε αὐτούς.

26. Καὶ ἀπέκτεινεν αὐτοὺς Ἰησοῦς, καὶ ἐκρέμασεν αὐτοὺς ἐπὶ πέντε ξύλων· καὶ ἦσαν κρεμάμενοι ἐπὶ τῶν ξύλων ἕως ἑσπέρας.

27. Καὶ ἐγενήθη πρὸς ἡλίου δυσμὰς, ἐνετείλατο Ἰησοῦς, καὶ καθεῖλον αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ξύλων, καὶ ἔρριψαν αὐτοὺς εἰς τὸ σπήλαιον εἰς ὃ κατερύγασαν ἐκεῖ, καὶ ἐπεκύλισαν λίθους ἐπὶ τὸ σπήλαιον ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας.

28. Καὶ τὴν Μακκηδᾷ ἐλάβοσαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἐφόνευσαν αὐτὴν ἐν στόματι ξίφους, καὶ ἐξωλόθρευσαν πᾶν ἔμπνειον ὃ ἦν ἐν αὐτῇ· καὶ οὐ κατελείφθη οὐδεὶς ἐν αὐτῇ διασσωσμένος καὶ διαπερευγώς. Καὶ ἐποίησαν τῷ βασιλεῖ Μακκηδᾷ ὃν τρόπον ἐποίησαν τῷ βασιλεῖ Ἱεριχώ.

(*) 15. Καὶ ἐπέστρεψεν Ἰησοῦς, καὶ πᾶς Ἰσραὴλ μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν παρεμβολὴν εἰς Γάλγαλα. (Οx. Ald. Compl.)

13. Et stetit sol et luna in statione, donec ultus est Dominus inimicos eorum. Et stetit sol ad medium caeli : non procedebat ad occasum in finem diei unius :

14. et non fuit dies talis neque antea neque postremo, ut obediret Deus homini, quoniam Dominus simul expugnabat cum Israel.

15. Et fugerunt quinque reges hi, et absconderunt se in speluncam quæ in Maceda.

17. Et nuntiatum est Jesu, dicentes : Inveni sunt quinque reges absconditi in spelunca quæ in Maceda.

18. Et dixit Jesus : Volvite lapides ad os speluncæ, et constituite viros ad custodiendum super eos.

19. Vos autem ne stetis persequentes post inimicos vestros, et apprehendite caudam eorum, et ne sinatis ingredi in civitates suas : tradidit enim eos Dominus Deus noster in manus nostras.

20. Et factum est, postquam cessavit Jesus et omnis filius Israel cadentes eos corde magna valde usque in finem, et superstites evaserunt in civitates munitas.

21. Et reversus est omnis populus ad Jesum in Maceda sani, et non mutavit quisquam de filiis Israel lingua sua.

22. Et dixit Jesus : Aperite speluncam, et educite quinque istos reges e spelunca.

23. Et eduxerunt quinque reges e spelunca, regem Jerusalem, et regem Chebron, et regem Jerimuth, et regem Lachis, et regem Odollam.

24. Et postquam eduxerunt eos ad Jesum, et convocavit Jesus omnem Israel et principes praelii qui simul processerant cum ipso, dicens eis : Procedite et imponite pedes vestros super cervices eorum. Et accedentes imposuerunt pedes suos super cervices eorum.

25. Et dixit Jesus ad eos : Ne timeatis eos, neque formidetis : viriliter agite et confortamini, quia sic faciet Dominus omnibus inimicis vestris, quos vos debellabitis eos.

26. Et occidit eos Jesus, et suspendit eos super quinque ligna : et fuerunt pendentes super ligna usque ad vesperam.

27. Et factum est circiter solis occasum, mandavit Jesus, et deposuerunt eos de lignis, et projecerunt eos in speluncam in quam confugerant illuc, et advolverunt lapides ad speluncam usque in hodiernam diem.

28. Et ipsam Maceda ceperunt in die illa, et occiderunt eam in ore gladii, et exterminaverunt omne spirans quod erat in ea : et non remansit ullus in ea superstes et qui evaserit. Et fecerunt regi Maceda quemadmodum fecerant regi Jericho.

15. Et reversus est Jesus et omnis Israel cum eo in castra in Galgala.

29. Καὶ ἀπῆλθεν Ἰησοῦς καὶ πᾶς Ἰσραὴλ μετ' αὐτοῦ ἐκ Μακκηδὰ εἰς Λεβνὰ, καὶ ἐπολιοῖρκει Λεβνὰ.

30. Καὶ παρέδωκε αὐτὴν Κύριος εἰς χεῖρας Ἰσραὴλ, καὶ ἔλαβον αὐτήν, καὶ τὸν βασιλέα αὐτῆς, καὶ ἐφόνευσαν αὐτήν ἐν στόματι ξίφους, καὶ πᾶν ἐμπνέον ἐν αὐτῇ καὶ οὐ κατελείφθη ἐν αὐτῇ διασεσωσμένος καὶ διαπεφευγώς. Καὶ ἐποίησαν τῷ βασιλεῖ αὐτῆς ὃν τρόπον ἐποίησαν τῷ βασιλεῖ Ἰεριχῶ.

31. Καὶ ἀπῆλθεν Ἰησοῦς καὶ πᾶς Ἰσραὴλ μετ' αὐτοῦ ἐκ Λεβνὰ εἰς Λαχίς, καὶ περιεκάθισεν αὐτήν, καὶ ἐπολιοῖρκει αὐτήν.

32. Καὶ παρέδωκε Κύριος τὴν Λαχίς εἰς τὰς χεῖρας Ἰσραὴλ, καὶ ἔλαβεν αὐτήν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ, καὶ ἐφόνευσαν αὐτήν ἐν στόματι ξίφους, καὶ ἐξωλόθρευσαν αὐτήν ὃν τρόπον ἐποίησαν τὴν Λεβνὰ.

33. Τότε ἀνέβη Ἐλάμ βασιλεὺς Γαζερ βοηθήσων τῇ Λαχίς, καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν Ἰησοῦς ἐν στόματι ξίφους, καὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ, ἕως τοῦ μὴ καταλειφθῆναι αὐτῶν σεσωσμένον καὶ διαπεφευγότα.

34. Καὶ ἀπῆλθεν Ἰησοῦς καὶ πᾶς Ἰσραὴλ μετ' αὐτοῦ ἐκ Λαχίς εἰς Ὀδολλάμ, καὶ περιεκάθισεν αὐτήν, καὶ ἐξεπολιοῖρκεν αὐτήν.

35. Καὶ παρέδωκεν αὐτήν Κύριος ἐν χειρὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἔλαβεν αὐτήν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἐφόνευσεν αὐτήν ἐν στόματι ξίφους, καὶ πᾶν ἐμπνέον ἐν αὐτῇ ἐφόνευσαν, ὃν τρόπον ἐποίησαν τῇ Λαχίς.

36. Καὶ ἀπῆλθεν Ἰησοῦς καὶ πᾶς Ἰσραὴλ μετ' αὐτοῦ εἰς Χεβρών, καὶ περιεκάθισεν αὐτήν,

37. καὶ ἐπάταξεν αὐτήν ἐν στόματι ξίφους, καὶ πᾶν τὸ ἐμπνέον ὅσα ἦν ἐν αὐτῇ οὐκ ἦν διασεσωσμένος· ὃν τρόπον ἐποίησαν τὴν Ὀδολλάμ, ἐξωλόθρευσαν αὐτήν καὶ ὅσα ἦν ἐν αὐτῇ.

38. Καὶ ἀπέστρεψεν Ἰησοῦς καὶ πᾶς Ἰσραὴλ εἰς Δαβὶρ, καὶ περιεκάθισαν αὐτήν,

39. ἔλαβον αὐτήν, καὶ τὸν βασιλέα αὐτῆς καὶ τὰς κόμας αὐτῆς καὶ ἐπάταξεν αὐτήν ἐν στόματι ξίφους, καὶ ἐξωλόθρευσαν αὐτήν καὶ πᾶν ἐμπνέον ἐν αὐτῇ καὶ οὐ κατέλιπον αὐτῇ οὐδένα διασεσωσμένον· ὃν τρόπον ἐποίησαν τῇ Χεβρών καὶ τῷ βασιλεῖ αὐτῆς, οὕτως ἐποίησαν τῇ Δαβὶρ καὶ τῷ βασιλεῖ αὐτῆς.

40. Καὶ ἐπάταξεν Ἰησοῦς πᾶσαν τὴν γῆν τῆς ὀρεινῆς καὶ τὴν Ναγέβ, καὶ τὴν πεδινὴν, καὶ τὴν Ἀσιδὼθ, καὶ τοὺς βασιλεῖς αὐτῆς· οὐ κατέλιπον αὐτῶν σισωσμένον καὶ πᾶν ἐμπνέον ζωῆς ἐξωλόθρευσεν, ὃν τρόπον ἐνετείλατο Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ,

41. ἀπὸ Κάδης Βαρνή ἕως Γάζης, πᾶσαν τὴν Γοσόμ ἕως τῆς Γαβαὼν.

42. Καὶ πάντας τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν, καὶ τὴν γῆν αὐτῶν ἐπάταξεν Ἰησοῦς εἰς ἅπαξ· ὅτι Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ συνεπολέμει τῷ Ἰσραὴλ (*).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'.

1. Ὡς δὲ ἤκουσεν Ἰαβὶς βασιλεὺς Ἀσώρ, ἀπέστειλε πρὸς Ἰωθὰβ βασιλέα Μαρόν, καὶ πρὸς βασιλέα Συμοὺν, καὶ πρὸς βασιλέα Ἀζίφ,

(*) 43. Καὶ ἀνέστρεψεν Ἰησοῦς εἰς Γάλγαλα. (Compl. et Francof.)

29. Et abiit Jesus et omnis Israel cum eo de Maceda in Lebna, et oppugnabat Lebna.

30. Et tradidit eam Dominus in manus Israel, et ceperunt eam, et regem ejus, et occiderunt eam in ore gladii, et omne spirans in ea : et non remansit in ea supersies et qui evaserit. Et fecerunt regi ejus quemadmodum fecerant regi Jericho.

31. Et abiit Jesus et omnis Israel cum eo de Lebna in Lachis : et obsedit eam, et oppugnabat eam.

32. Et tradidit Dominus ipsam Lachis in manum Israel, et cepit eam in die secunda, et occiderunt eam in ore gladii, et exterminaverunt eam quemadmodum fecerant Lebna.

33. Tunc ascendit Elam rex Gazer auxilium laturus ipsi Lachis : et percussit eum Jesus in ore gladii, quoadusque non remansit de eis superstes et qui evaserit.

34. Et abiit Jesus et omnis Israel cum eo de Lachis in Odollam, et obsedit eam, et oppugnavit eam.

35. Et tradidit eam Dominus in manu Israel, et cepit eam in die illa, et occidit eam in ore gladii, et omne spirans in ea occiderunt, quemadmodum fecerant Lachis.

36. Et abiit Jesus et omnis Israel cum eo in Chebron, et obsedit eam,

37. et percussit eam in ore gladii, et omne spirans quaecumque erant in ea : non fuit superstes : quemadmodum fecerant Odollam, exterminarunt eam et quaecumque erant in ea.

38. Et revertit Jesus et omnis Israel in Dabir, et obsidentes eam,

39. ceperunt eam, et regem ejus et oppida ejus : et percussit eam in ore gladii, et exterminaverunt eam et omne spirans in ea : et non reliquerunt ei quemquam superstitem : quemadmodum fecerant Chebron et regi ejus, sic fecerunt Dabir et regi ejus.

40. Et percussit Jesus omnem terram montanae et ipsam Nageb, et campestem, et Asedoth, et reges ejus : non reliquerunt ex eis superstitem : et omne spirans vitae exterminavit, quemadmodum mandavit Dominus Deus Israel,

41. a Cades Barne usque Gazam, omnem Gosom usque Gabaon.

42. Et omnes reges eorum, et terram eorum percussit Jesus uno tempore : quoniam Dominus Deus Israel simul pugnabat cum Israel.

CAPUT XI.

1. Ut autem audivit Jabin rex Asor, misit ad Jobab regem Maron, et ad regem Symoon, et ad regem Azipli,

43. Et reversus est Jesus in Galgala.

2. καὶ πρὸς βασιλεῖς τοὺς κατὰ Σιδῶνα τὴν μεγάλην, εἰς τὴν ὄρεινὴν καὶ εἰς Ἀραβα ἀπέναντι Κενερῶθ, καὶ εἰς τὸ πεδῖον καὶ εἰς Φαναεδδώρ,

3. καὶ εἰς τοὺς παραλίους Χαναναίους ἀπὸ ἀνατολῶν, καὶ εἰς τοὺς παραλίους Ἀμορραίους, καὶ τοὺς Χετταίους, καὶ Φερεζαίους, καὶ Ἰεβουσαίους τοὺς ἐν τῷ ὄρει, καὶ τοὺς Εὐαίους, καὶ τοὺς ὑπὸ τὴν Ἀερμών εἰς γῆν Μασσώμα.

4. Καὶ ἐξῆλθον αὐτοὶ καὶ οἱ βασιλεῖς αὐτῶν μετ' αὐτῶν, ὥσπερ ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης τῷ πλήθει, καὶ ἵπποι καὶ ἄρματα πολλὰ σφόδρα.

5. Καὶ συνῆλθον πάντες οἱ βασιλεῖς αὐτοὶ καὶ παρεγένοντο ἐπὶ τὸ αὐτὸ, καὶ παρενέβαλον ἐπὶ τοῦ ὕδατος Μαρὼν πολεμῆσαι τὸν Ἰσραήλ.

6. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Ἰησοῦν· Μὴ φοβηθῇς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, ὅτι αὔριον ταύτην τὴν ὥραν ἐγὼ παραδίδωμι τετροπωμένους αὐτοὺς ἐναντίον τοῦ Ἰσραήλ· τοὺς ἵππους αὐτῶν νευροκοπήσεις, καὶ τὰ ἄρματα αὐτῶν κατακαύσεις ἐν πυρὶ.

7. Καὶ ἦλθεν Ἰησοῦς καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ πολεμιστὴς ἐπ' αὐτοὺς ἐπὶ τὸ ὕδωρ Μαρὼν ἐξάπιναν καὶ ἐπέπεσαν ἐπ' αὐτοὺς ἐν τῇ ὄρεινῃ.

8. Καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς Κύριος ὑποχειρίους Ἰσραὴλ· καὶ κόπτοντες αὐτοὺς κατεδύονον ἕως Σιδῶνος τῆς μεγάλης, καὶ ἕως Μασερῶν, καὶ ἕως τῶν πεδίων Μασσώχ κατ' ἀνατολὰς. Καὶ κατέκοψαν αὐτοὺς ἕως τοῦ μὴ καταλειφθῆναι αὐτῶν διασσωσμένον.

9. Καὶ ἐποίησεν αὐτοῖς Ἰησοῦς ὃν τρόπον ἐνετείλατο αὐτῷ Κύριος· τοὺς ἵππους αὐτῶν ἐνευροκόπησεν, καὶ τὰ ἄρματα αὐτῶν ἐνέπρησε πυρὶ.

10. Καὶ ἐπεστράφη Ἰησοῦς ἐν τῷ χειρῷ ἰκρίνω, καὶ κατελάβετο Ἀσὼρ καὶ τὸν βασιλέα αὐτῆς· ἦν δὲ Ἀσὼρ τοπρότερον ἀρχοῦσα πασῶν τῶν βασιλειῶν τούτων.

11. Καὶ ἀπέκτειναν πᾶν ἐμπνέον ἐν αὐτῇ ἐν ξίφει, καὶ ἐξωλόθρευσαν πάντας, καὶ οὐ κατελείφθη ἐν αὐτῇ ἐμπνέον καὶ τὴν Ἀσὼρ ἐνέπρησαν ἐν πυρὶ.

12. Καὶ πᾶσας τὰς πόλεις τῶν βασιλειῶν, καὶ τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν ἔλαβεν Ἰησοῦς, καὶ ἀνείλεν αὐτοὺς ἐν στόματι ξίφους· καὶ ἐξωλόθρευσαν αὐτοὺς ὃν τρόπον συνέταξε Μωϋσῆς ὁ παῖς Κυρίου.

13. Ἀλλὰ πᾶσας τὰς πόλεις τὰς κεχοιματισμένας οὐκ ἐνέπρησεν Ἰσραὴλ· πλὴν Ἀσὼρ μόνην ἐνέπρησεν Ἰσραὴλ,

14. καὶ πάντα τὰ σκῦλα αὐτῆς ἐπρονόμυσαν ἑαυτοῖς οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ· αὐτοὺς δὲ πάντας ἐξωλόθρευσαν ἐν στόματι ξίφους, ἕως ἀπώλεσαν αὐτοὺς, οὐ κατέλιπον ἐξ αὐτῶν οὐδὲν ἐμπνέον.

15. Ὅν τρόπον συνέταξε Κύριος τῷ Μωϋσῇ τῷ παιδὶ αὐτοῦ, καὶ Μωϋσῆς ὡσαύτως ἐνετείλατο τῷ Ἰησοῖ· καὶ οὕτως ἐποίησεν Ἰησοῦς, οὐ παρέβη οὐδὲν ἀπὸ πάντων ὧν συνέταξε αὐτῷ Μωϋσῆς.

16. Καὶ ἔλαβεν Ἰησοῦς πᾶσαν τὴν γῆν τὴν ὄρεινὴν, καὶ πᾶσαν τὴν γῆν Ναγέθ, καὶ πᾶσαν τὴν γῆν Γοσόμ, καὶ τὴν πεδινὴν, καὶ τὴν πρὸς δυσμαῖς, καὶ τὸ ὄρος Ἰσραὴλ, καὶ τὰ ταπεινὰ τὰ πρὸς τῷ ὄρει

17. ἀπὸ ὄρους Χελχά, καὶ ὁ προσκαθαίνει εἰς Σεῖρ, καὶ ἕως Βαλαγάδ, καὶ τὰ πεδία τοῦ Λιβάνου ὑπὸ τὸ ὄρος τὸ Ἀερμών· καὶ πάντας τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν ἔλαβε, καὶ ἀνείλεν καὶ ἀπέκτεινε.

18. Καὶ ἡμέρας πλείους ἐποίησεν Ἰησοῦς πρὸς τοὺς βασιλεῖς τούτους τὸν πόλεμον.

2. et ad reges qui ad Sidonem magnam, in montana et in Araba e regione Cencroth, et in campum et in Phenaeaddor,

3. et ad maritimos Chanaanæos ab oriente, et ad maritimos Amorrhæos, et Chetæos, et Pherezæos, et Jebusæos qui in monte, et Evaos, et qui sub Aermou in terra Massyma.

4. Et exierunt ipsi et reges eorum cum ipsis, sicut arena maris multitudinem, et equi et currus multi valde.

5. Et convenerunt omnes reges ipsi et coiverunt in idipsum, et castrametati sunt super aquam Maron ad debellandum Israel.

6. Et dixit Dominus ad Jesum : Ne timeas a facie eorum, quia cras hac ipsa hora ego trado fugatos eos ante Israel : equos eorum subnervabis, et currus eorum combures in igni.

7. Et venit Jesus et omnis populus bellator super eos ad aquam Maron repente : et irruerunt super eos in montana.

8. Et tradidit eos Dominus subjugatos Israel : et cidentes eos persecuti sunt usque Sidonem magnam, et usque Maseron, et usque ad campos Massoch ad orientem. Et trucidaverunt eos donec non remansit ex eis superstes.

9. Et fecit eis Jesus quemadmodum mandavit ei Dominus : equos eorum subnervavit, et currus eorum incendit igni.

10. Et reversus est Jesus in tempore illo, et cepit Asor et regem ejus : erat autem Asor antea princeps omnium regnorum horum.

11. Et occiderunt omne spirans in ea in gladio, et exterminarunt omnes, et non remansit in ea spirans : et ipsam Asor incenderunt in igni.

12. Et omnes civitates regnorum, et reges eorum cepit Jesus, et interfecit eos in ore gladii : et exterminarunt eos quemadmodum præceperat Moyses puer Domini.

13. Sed omnes civitates exaggeratas non incendit Israel : tantum Asor solam incendit Israel,

14. et omnia spolia ejus prædati sunt sibi filii Israel : ipsos autem omnes exterminarunt in ore gladii, quoadusque disperdidit eos, non reliquerunt ex eis quicquam spirans.

15. Quemadmodum præcepit Dominus Moysi puero suo, et Moyses similiter mandavit Jesu : et sic fecit Jesus, non est transgressus quicquam ab omnibus quæ præcepit ei Moyses.

16. Et cepit Jesus omnem terram montanā, et omnem terram Nageb, et omnem terram Gosom, et campestem, et eam quæ versus occasum, et montem Israel, et humilia quæ ad montem

17. a monte Chelcha, et qui ascendit in Seir, et usque Balagad, et campos Libani sub monte Aermou : et omnes reges eorum cepit, et sustulit et occidit.

18. Et dies plures fecit Jesus adversus reges istos bellum.

19. Καὶ οὐκ ἦν πόλις ἣν οὐκ ἔλαβεν Ἰσραὴλ· πάντα ἐλάβουσιν ἐν πολέμῳ.

20. Ὅτι διὰ Κυρίου ἐγένετο κατισχύσαι αὐτῶν τὴν καρδίαν συναντῆν εἰς πόλεμον πρὸς Ἰσραὴλ, ἵνα ἐξολοθρευθῶσιν, ὅπως μὴ δοθῇ αὐτοῖς ἔλεος, ἀλλ' ἵνα ἐξολοθρευθῶσιν ὃν τρόπον εἶπε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν.

21. Καὶ ἦλθεν Ἰησοῦς ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, καὶ ἐξολόθρευσε τοὺς Ἐνακίμ ἐκ τῆς ὄρεινῆς, ἐκ Χεβρών, καὶ ἐκ Δαβὶρ, καὶ ἐκ Ἀναβώθ, καὶ ἐκ παντὸς γένους Ἰσραὴλ, καὶ ἐκ παντὸς ὄρους Ἰούδα σὺν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν, καὶ ἐξολόθρευσεν αὐτοὺς Ἰησοῦς.

22. Οὐ κατελείφθη τῶν Ἐνακίμ ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἀλλὰ πλὴν ἐν Γάζῃ καὶ ἐν Γέθ, καὶ ἐν Ἀσελδώ κατελείφθη.

23. Καὶ ἔλαβεν Ἰησοῦς πᾶσαν τὴν γῆν, καθότι ἐνετειλάτο Κύριος τῷ Μωϋσῇ, καὶ ἔδωκεν αὐτοὺς Ἰησοῦς ἐν κληρονομίᾳ Ἰσραὴλ ἐν μερισμῷ κατὰ φυλὰς αὐτῶν. Καὶ ἡ γῆ κατέπαυσε πολεμουμένη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ'.

1. Καὶ οὗτοι οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς οὗς ἀνείλον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ κατεκληρονόμησαν τὴν γῆν αὐτῶν πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἀπ' ἡλίου ἀνατολῶν ἀπὸ φάραγγος Ἀρνὼν ἕως τοῦ ὄρους Ἀερμὼν, καὶ πᾶσαν τὴν γῆν Ἀραβὰ ἀπ' ἀνατολῶν.

2. Σηὼν τὸν βασιλέα τῶν Ἀμορραίων, ὃς κατοίκει ἐν Ἐσεβὼν, κυριεύων ἀπὸ Ἀρνὼν, ἡ ἐστὶν ἐν τῇ φάραγγι κατὰ μέρος τῆς φάραγγος, καὶ τὸ ἥμισυ τῆς Γαλαὰδ ἕως Ἰαβὼκ, ὅρια υἱῶν Ἀμμὼν.

3. Καὶ Ἀραβὰ ἕως τῆς θαλάσσης Χενερέθ κατ' ἀνατολὰς, καὶ ἕως τῆς θαλάσσης Ἀραβὰ, θάλασσαν τῶν ἁλῶν ἀπὸ ἀνατολῶν ὁδὸν τὴν κατὰ Ἀσιμώθ, ἀπὸ Θαιμάν τὴν ὑπὸ Ἀσηδὼθ Φασγά.

4. Καὶ Ὀγ βασιλεὺς Βασάν ὑπελείφθη ἐκ τῶν γιγάντων, ὃ κατοικῶν ἐν Ἀσταρώθ καὶ ἐν Ἐδραίν,

5. ἄρχων ἀπὸ ὄρους Ἀερμὼν καὶ ἀπὸ Σεχχαί· καὶ πᾶσαν τὴν γῆν Βασάν ἕως ὀρίων Γεργεσί, καὶ τὴν Μαχί, καὶ τὸ ἥμισυ Γαλαὰδ ὀρίων Σηὼν βασιλέως Ἐσεβὼν.

6. Μωϋσῆς ὁ παῖς Κυρίου καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐπάταξαν αὐτούς. Καὶ ἔδωκεν αὐτὴν Μωϋσῆς ἐν κληρονομίᾳ Ῥουβὴν καὶ Γάδ, καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσῆ.

7. Καὶ οὗτοι οἱ βασιλεῖς τῶν Ἀμορραίων οὗς ἀνείλεν Ἰησοῦς καὶ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου παρὰ θάλασσαν Βαλαάγαν ἐν τῷ πεδίῳ τοῦ Λιβάνου καὶ ἕως ὄρους τοῦ Χελχὰ ἀναβαινόντων εἰς Σειρ· καὶ ἔδωκεν αὐτὴν Ἰησοῦς ταῖς φυλαῖς Ἰσραὴλ κληρονομεῖν κατὰ κλῆρον αὐτῶν.

8. ἐν τῷ ὄρει, καὶ ἐν τῷ πεδίῳ, καὶ ἐν Ἀραβὰ, καὶ ἐν Ἀσηδὼθ, καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ Ναγέβ, τὸν Χετταῖον, καὶ τὸν Ἀμορραῖον, καὶ τὸν Χαναναῖον, καὶ τὸν Φερεζαῖον, καὶ τὸν Εὐαῖον, καὶ τὸν Ἰεβουσαιῖον.

9. Τὸν βασιλέα Ἰεριχώ καὶ τὸν βασιλέα τῆς Γαί, ἡ ἐστὶ πλησίον Βαιθήλ,

10. βασιλέα Ἱερουσαλήμ, βασιλέα Χεβρών,

11. βασιλέα Ἱεριμοῦθ, βασιλέα Λαχίς,

12. βασιλέα Αἰλάμ, βασιλέα Γαζερ,

13. βασιλέα Δαβὶρ, βασιλέα Γαδέρ,

14. βασιλέα Ἑρμάθ, βασιλέα Ἀδέρ,

19. Et non fuit civitas quam non ceperit Israel : omnia ceperunt in bello.

20. Quia per Dominum factum est confortari cor eorum ut obviam irent ad bellum ad Israel, ut exterminarentur, ita ut non daretur eis misericordia, sed ut exterminarentur quemadmodum dixit Dominus ad Moysen.

21. Et venit Jesus in tempore illo, et exterminavit ipsos Enacim de montana, de Chebron, et de Dabir, et de Anaboth, et de omni genere Israel, et de omni monte Juda cum civitatibus eorum, et exterminavit eos Jesus.

22. Non remansit de ipsis Enacim a filiis Israel, sed tantum in Gaza et in Geth, et in Aseldo remansit.

23. Et cepit Jesus omnem terram, secundum quod mandavit Dominus Moysi, et dedit eos Jesus in hereditatem Israel in partitione secundum tribus eorum. Et terra quievit a praeliis.

CAPUT XII.

1. Et hi reges terræ quos sustulerunt filii Israel, et possederunt terram eorum trans Jordanem ab ortu solis a valle Arnon usque ad montem Aernion, et omnem terram Araba ab oriente :

2. Seon regem Amorrhæorum, qui habitabat in Esebon, dominans ab Arnon, quæ est in valle ad partem vallis, et dimidium Galaad usque Jaboc, fines filiorum Ammon.

3. Et Araba usque ad mare Chenereth ad orientem, et usque ad mare Araba, mare salis ab oriente per viam quæ ad Asimoth, a Thæman quæ sub Asedoth Phasga.

4. Et Og rex Basan remansit ex gigantibus, qui habitabat in Astaroth et in Edrain,

5. princeps a monte Aernon et a Secchæ : et omnem terram Basan usque ad fines Gergæsi, et ipsam Machi, et dimidium Galaad de finibus Seon regis Esebon.

6. Moyses puer Domini et filii Israel percusserunt eos. Et dedit eam Moyses in hereditatem Ruben et Gad, et dimidiæ tribui Manasse.

7. Et hi reges Amorrhæorum quos sustulit Jesus et filii Israel trans Jordanem juxta mare Balagad in campo Libani, et usque ad montem Chelcha ascendentibus in Seir : et dedit eam Jesus tribubus Israel hereditare secundum sortem eorum

8. in monte, et in campo, et in Araba, et in Asedoth, et in deserto, et Nageb, Chettæum, et Amorrhæum, et Chananæum, et Pherezæum, et Evæum, et Jebusæum.

9. Regem Jericho et regem Gai, quæ est prope Bethel :

10. regem Jerusalem, regem Chebron

11. regem Jerimuth, regem Lachis,

12. regem Aïlam, regem Gazer,

13. regem Dabir, regem Gader,

14. regem Hermath, regem Ader,

15. βασιλέα Λεβνά, βασιλέα 'Οδολλάμ, βασιλέα 'Ηλάθ, βασιλέα Ταφούτ, βασιλέα 'Οφέρ, βασιλέα 'Οφέκ της 'Αρόκ, βασιλέα Ασώμ, βασιλέα Συμόων, βασιλέα Μαμβρόθ, βασιλέα 'Αζίρ, βασιλέα Κάδης, βασιλέα Ζαχάκ, βασιλέα Μαρεδόθ, βασιλέα 'Ιεκόμ του Χερμέλ,

23. βασιλέα 'Οδολλάμ του Φεννεαλδώρ, βασιλέα Γεϊ της Γαλιλαίας,

24. βασιλέα Θερσά· πάντες οὗτοι βασιλεῖς εἰκοσιεννέα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'.

1. Καὶ Ἰησοῦς πρεσβύτερος προεβήκως τῶν ἡμερῶν καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Ἰησοῦν· Σὺ προεβήκας τῶν ἡμερῶν, καὶ ἡ γῆ ὑπολείπεται πολλή εἰς κληρονομίαν.

2. Καὶ αὕτη ἡ γῆ καταλείμενη· Ὅρια Φυλιστιεῖμ, ὁ Γεσιρί, καὶ ὁ Χαναναῖος,

3. ἀπὸ τῆς ἀοικῆτος τῆς κατὰ πρόσωπον Αἰγύπτου ἕως τῶν ὁρίων Ἀκκαρῶν ἐξ εὐωνύμων τῶν Χαναναίων προσλογίζεται ταῖς πέντε σατραπείαις τῶν Φυλιστιεῖμ, τῷ Γαζαίῳ, καὶ τῷ Ἀζωτίῳ, καὶ τῷ Ασκαλονίτῃ, καὶ τῷ Γεθαίῳ, καὶ τῷ Ἀκκαρωνίτῃ, καὶ τῷ Εὐαίῳ,

4. ἐκ Θαϊμάν καὶ πάση γῇ Χαναάν ἐναντίον Γαζης, καὶ οἱ Σιδωνιοὶ ἕως Ἀφέκ ἕως τῶν ὁρίων τῶν Ἀμορραίων,

5. καὶ πᾶσαν τὴν γῆν Γαλιὰθ Φυλιστιεῖμ, καὶ πάντα τὸν Λίβανον ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου ἀπὸ Γαλγάλ ὑπὸ τὸ ὄρος τὸ Ἀερμών ἕως τῆς εἰσόδου Ἐμαθ,

6. πᾶς ὁ κατοικῶν τὴν ὄρεινὴν ἀπὸ τοῦ Λιβάνου ἕως τῆς Μασερὲθ Μεμφωμαιμ, πάντας τοὺς Σιδωνίους, ἐγὼ αὐτοὺς ἐξολοθρεύσω ἀπὸ προσώπου Ἰσραὴλ· ἀλλὰ διάδος αὐτὴν ἐν κλήρῳ τῷ Ἰσραὴλ, ὃν τρόπον σοὶ ἐνετειλάμην.

7. Καὶ νῦν μέρισον τὴν γῆν ταύτην ἐν κληρονομίαις ἐννέα φυλαῖς, καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσῆ. Ἀπὸ τοῦ Ἰορδάνου ἕως τῆς θαλάσσης τῆς μεγάλης κατὰ δυσμὰς ἡλίου δώσεις αὐτὴν· ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη ὀρειῇ.

8. Ταῖς δυοὶς φυλαῖς, καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσῆ, τῷ Ρουβὲν, καὶ τῷ Γὰδ ἐδώκεν Μωϋσῆς· ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου· κατ' ἀνατολὰς ἡλίου δέδωκεν αὐτῷ Μωϋσῆς ὁ παῖς Κυρίου,

9. ἀπὸ Ἀρορῆ ἣ ἐστὶν ἐπὶ τοῦ χεῖλους χειμάρρου Ἀρνῶν· καὶ τὴν πόλιν τὴν ἐν μέσῳ τῆς φάραγγος, καὶ πᾶσαν τὴν Μισὼρ ἀπὸ Μαϊδαβάν·

15. βασιλέα Λεβνά, βασιλέα 'Οδολλάμ·

16. βασιλέα Μακηδά, βασιλέα Βαιθὴλ·

17. βασιλέα Ἀφρού (C. Ταφρού), βασιλέα 'Οφέρ (C. Εφέρ)·

18. βασιλέα Ἀφέκ, βασιλέα Χεσαρόμ (C. Λεσαρόν)·

19. βασιλέα Σαμβρόν (C. Μαδών), βασιλέα Φούα (C. Ασώρ)·

20. βασιλέα Μαζέδδον (C. Ἀμαρόν), βασιλέα Ἀχσάφ·

21. βασιλέα Θανάχ, βασιλέα Μαγεδδών (C. Μαγεδδών)·

22. βασιλέα Κεδές, βασιλέα 'Ιεκονάμ του Γερμέλ (C. Χερμέλ)·

23. βασιλέα Ἀδώρ του Ναρεδδώρ, βασιλέα Γωεῖμ τῆς Γαλιλά. (Ald. Franc. et Compl.)

15. regem Lebna, regem Odollam, regem Elath, regem Taphut, regem Opher, regem Ophce ipsius Aroc, regem Asom, regem Symoon, regem Mambroth, regem Aziph, regem Cades, regem Zachac, regem Maredoth, regem Jecom ipsius Chermel,

23. regem Odollam ipsius Phennealdor, regem Gei Galilaeae,

24. regem Thersa : omnes hi reges viginti novom.

CAPUT XIII.

1. Et Jesus erat senior propectus dierum : et dixit Dominus ad Jesum : Tu propectus es in diebus, et terra relicta est multa in hereditatem.

2. Et haec est terra quae remansit : Fines Phylistiim, ipse Gesiri, et ipse Chanaanæus,

3. ab inhabitata quae ad faciem Aegypti usque ad fines Accaron a sinistris Chanaanæorum computatur quinque satrapiis Phylistiim, Gazao, et Azotio, et Ascalonitæ, et Getlhæo, et ipse Accaronitæ, et Evæo,

4. de Theman et omni terra Chanaan contra Gazam, et Sidonii usque Aphec usque ad fines Amorrhæorum,

5. et omnem terram Galiath Phylistiim, et omnem Libanum ab ortu solis a Galgal sub monte Aermom usque in ingressum Emath,

6. omnis habitans montanam a Libano usque Masereth Memphomaim, omnes Sidonios, ego eos exterminabo a facie Israel : sed distribue illam in sortem ipsi Israel, quemadmodum tibi mandavi.

7. Et nunc divide terram hanc in hereditatem novem tribubus, et dimidiæ tribui Manasse. A Jordane usque ad mare magnum ad occasum solis dabis eam : mare magnum terminabit.

8. Duabus tribubus, et dimidiæ tribui Manasse, ipsi Ruben, et ipsi Gad dedit Moyses trans Jordanem : ad ortum solis dedit ei Moyses puer Domini,

9. ab Aroer quae est super labium torrentis Arnon : et civitatem quae in medio vallis, et universam Misor a Maedaban :

15. Regem Lebna, regem Odollam :

16. regem Maceda, regem Bethel :

17. regem Applu (C. Tapphu) regem Opher (C. Ephér) :

18. regem Aphec, regem Chesarom : (C. Lesaron) :

19. regem Sambron (C. Madou), regem Phua (C. Assor) :

20. regem Marrhon (C. Amaron), regem (Achsaiph) :

21. regem Thanac, regem Mageddo (C. Mageddon) :

22. regem Ceddes, regem Jekonam Germeli (C. Chermeli) :

23. regem Ador Napheddoris, regem Goim Galgeli :

10. πᾶσας τὰς πόλεις Σηὼν βασιλέως Ἀμορραίων, ὃς ἐβασίλευσεν ἐν Ἑσεβὼν ἕως τῶν ὁρίων υἱῶν Ἀμμὼν·

11. καὶ τὴν Γαλααδίτιδα, καὶ τὰ ὄρια Γεσιρί, καὶ τοὺς Μαχατί, πᾶν ὄρος Ἀερμῶν, καὶ πᾶσαν τὴν Βασανίτιν ἕως Ἀχά·

12. πᾶσαν τὴν βασιλείαν Ὠγ ἐν τῇ Βασανίτιδι, ὃς ἐβασίλευσεν ἐν Ἀσταρώθ καὶ ἐν Ἑδραῖν· οὗτος κατελείφθη ἀπὸ τῶν γιγάντων, καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν Μωϋσῆς, καὶ ἐξολόθρευσε.

13. Καὶ οὐκ ἐξολόθρευσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸν Γεσιρί, καὶ τὸν Μαχατί, καὶ τὸν Χαναναῖον· καὶ κατοικεῖ βασιλεὺς Γεσιρί καὶ ὁ Μαχατί ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας.

14. Πλὴν τῆς φυλῆς Λευὶ οὐκ ἐδόθη κληρονομία· Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, οὗτος κληρονομία αὐτῶν, καθὼς εἶπεν αὐτοῖς Κύριος. Καὶ οὗτος ὁ καταμερισμὸς ὃν κατεμίρισε Μωϋσῆς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἐν Ἀραβῶθ Μωάβ ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου κατὰ Ἱεριχώ.

15. Καὶ ἔδωκε Μωϋσῆς τῇ φυλῇ Ῥουβὴν κατὰ δῆμους αὐτῶν·

16. καὶ ἐγενήθη αὐτῶν τὰ ὄρια ἀπὸ Ἀροέρ, ἣ ἐστὶ κατὰ πρόσωπον φάραγγος Ἀρνῶν, καὶ ἡ πόλις ἣ ἐν τῇ φάραγγι Ἀρνῶν, καὶ πᾶσαν τὴν Μισώρ·

17. ἕως Ἑσεβὼν, καὶ πᾶσας τὰς πόλεις τὰς οὐσας ἐν τῇ Μισώρ, καὶ Δαιβὼν, καὶ Βαιμὼν Βαάλ, καὶ οἴκου Μελβῶθ,

18. καὶ Βατάν, καὶ Βακιδμῶθ, καὶ Μαιφαάδ,

19. καὶ Καραθαίμ, καὶ Σεβαμά, καὶ Σεραδά, καὶ Σιών ἐν τῷ ὄρει Ἐνάβ,

20. καὶ Βαιθφογὼρ, καὶ Ἀσηδὼθ Φασγά, καὶ Βαιθθασεινῶθ,

21. καὶ πᾶσας τὰς πόλεις τοῦ Μισώρ, καὶ πᾶσαν τὴν βασιλείαν τοῦ Σηὼν βασιλέως τῶν Ἀμορραίων, ὃν ἐπάταξε Μωϋσῆς αὐτὸν καὶ τοὺς ἡγουμένους Μαδιαμ, καὶ τὸν Εὐί, καὶ τὸν Ῥοβὼκ, καὶ τὸν Σοὺρ, καὶ τὸν Οὐρ, καὶ τὸν Ῥοβὲ ἄρχοντα, ἑναρὰ Σιών καὶ τοὺς κατοικοῦντας Σιών.

22. Καὶ τὸν Βαλαάμ τὸν τοῦ Βαιώρ τὸν μάντιν ἀπέκτειναν ἐν τῇ ῥοπῇ.

23. Ἐγένετο δὲ τὰ ὄρια Ῥουβὴν, Ἰορδάνης ὄριον· αὕτη ἡ κληρονομία υἱῶν Ῥουβὴν κατὰ δῆμους αὐτῶν, αἱ πόλεις αὐτῶν καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῶν.

24. Ἐδωκε δὲ Μωϋσῆς τοῖς υἱοῖς Γάδ κατὰ δῆμους αὐτῶν.

25. Καὶ ἐγένετο τὰ ὄρια αὐτῶν Ἰαζήρ· πᾶσαι πόλεις Γαλαὰδ καὶ τὸ ἥμισυ γῆς υἱῶν Ἀμμὼν ἕως Ἀραβα, ἣ ἐστὶ κατὰ πρόσωπον Ἀράδ·

26. καὶ ἀπὸ Ἑσεβὼν ἕως Ἀραβῶθ κατὰ τὴν Μασσηφά, καὶ Βοτανίμ, καὶ Μαάν ἕως τῶν ὁρίων Δαιβὼν,

27. καὶ Ἐναδὼν καὶ Ὀθαργαί καὶ Βαινθαναβρά καὶ Σοκχωθά καὶ Σαφάν, καὶ τὴν λοιπὴν βασιλείαν Σηὼν βασιλέως Ἑσεβὼν καὶ ὁ Ἰορδάνης ὄριεῖ ἕως μέρους τῆς θαλάσσης Χενερὲθ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἀπ' ἀνατολῶν.

28. Αὕτη ἡ κληρονομία υἱῶν Γάδ κατὰ δῆμους αὐτῶν καὶ κατὰ πόλεις αὐτῶν· κατὰ δῆμους αὐτῶν αὐχένα ἐπιστρέφουσιν ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν, ὅτι ἐγενήθη κατὰ δῆμους αὐτῶν αἱ πόλεις αὐτῶν καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῶν.

10. omnes civitates Seon regis Amorrhæorum, qui regnavit in Esebon usque ad fines filiorum Ammon :

11. et Galaaditidem, et fines Gesiri, et ipsos Machati, universum montem Aermou, et universam Basanitidem usque Acha :

12. omne regnum Og in Basanide, qui regnavit in Astaroth et in Hedrain : hic remanserat ex gigantibus, et percussit eum Moyses, et exterminavit.

13. Et non exterminarunt filii Israel ipsum Gesiri, et ipsum Machati, et ipsum Chananæum : et habitabat rex Gesiri et Machati in filiis Israel usque in hodiernum diem.

14. Tantum tribui Levi non est data hæreditas : Dominus Deus Israel, hic hæreditas eorum, secundum quæ dixit eis Dominus. Et hæc est divisio quam divisit Moyses filiis Israel in Araboth Moab trans Jordanem contra Jericho.

15. Et dedit Moyses tribui Ruben secundum populos eorum :

16. et fuerunt eorum fines ab Aroer, quæ est ad faciem vallis Arnon, et civitas quæ in valle Arnon, et universam Misor

17. usque Esebon, et omnes civitates quæ erant in Misor, et Dæbon, et Bæmon Baal, et domus Meelboth,

18. et Basan, et Bacedmoth, et Marphaad,

19. et Cariatham, et Sebama, et Serada, et Sion in monte Enab,

20. et Bathphagor, et Asedoth Phasga, et Bæthhasinoth,

21. et omnes civitates ipsius Misor, et omne regnum Seon regis Amorrhæorum, quem percussit Moyses eum et Juces Madiam, et ipsum Evi, et ipsum Roboc, et ipsum Sur, et ipsum Ur, et ipsum Robe principem, spolia Sion et habitantes Sion.

22. Et Balaam filium Beor ariolum occiderunt in impetu.

23. Fuerunt autem fines Ruben, Jordanes terminus : hæc hæreditas filiorum Ruben secundum populos eorum, civitates eorum et pagi eorum.

24. Dedit autem Moyses filiis Gad secundum populos eorum.

25. Et fuerunt fines eorum Jazer ; omnes civitates Galaad et dimidium terræ filiorum Ammon usque ad Araba, quæ est ad faciem Arad :

26. et ab Esebon usque Araboth ad Massepha, et Botanim, et Maam usque ad fines Debon,

27. et Enadon et Othargai, et Bænthanabra et Socchotha et Sapham, et reliquum regnum Seon regis Esebon : et Jordanis terminabit usque ad partem maris Chenereth trans Jordanem ab oriente.

28. Hæc est hæreditas filiorum Gad secundum populos eorum et secundum civitates eorum : secundum populos suos cervicem vertent coram inimicis suis, quoniam fuerunt secundum populos eorum civitates eorum et pagi eorum.

29. Καὶ ἔδωκε Μωϋσῆς τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσῆ κατὰ ὄμους αὐτῶν.

30. Καὶ ἐγένετο τὰ ὄρια αὐτῶν ἀπὸ Μαν, καὶ πᾶσα βασιλεία Βασάν, καὶ πᾶσα βασιλεία Ὠγ βασιλέως τῆς Βασάν, καὶ πᾶσαι τὰς κόμας Ἰαίρ, αἱ εἰσιν ἐν τῇ Βασανίτιδι, ἐξήκοντα πόλεις.

31. Καὶ τὸ ἥμισυ τῆς Γαλαάδ· καὶ ἐν Ἀσταρόθ, καὶ ἐν Ἑδραῖν πόλεις βασιλείας Ὠγ ἐν τῇ Βασανίτιδι, τοῖς υἱοῖς Μαχίρ υἱοῖς Μανασσῆ, καὶ τοῖς ἡμίσεισιν υἱοῖς Μαχίρ υἱοῖς Μανασσῆ κατὰ ὄμους αὐτῶν.

32. Οὗτοι οὖν κατεκληρονόμησε Μωϋσῆς πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἐν Ἀραβῶθ Μωάβ ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου τοῦ κατὰ Ἰεριχώ ἀπ' ἀνατολῶν (*).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ'.

1. Καὶ οὗτοι οἱ κατακληρονομήσαντες υἱῶν Ἰσραὴλ ἐν τῇ γῇ Χαναάν, οἷς κατεκληρονόμησαν αὐτοῖς Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυῆ, καὶ οἱ ἄρχοντες πατριῶν φυλῶν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ.

2. Κατὰ κλήρους ἐκληρονόμησαν, ὃν τρόπον ἐνετείλατο Κύριος ἐν χειρὶ Ἰησοῦ ταῖς ἐννέα φυλαῖς, καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς, ἀπὸ τοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου.

3. Καὶ τοῖς Λευίταις οὐκ ἔδωκε κλῆρον ἐν αὐτοῖς,

4. ὅτι ἦσαν οἱ υἱοὶ Ἰωσήφ δύο φυλαί, Μανασσῆ καὶ Ἑφραΐμ· καὶ οὐκ ἔδόθη μερίς ἐν τῇ γῇ τοῖς Λευίταις, ἀλλ' ἡ πόλις κατοικεῖν, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῶν τοῖς κτήνεσιν καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν.

5. Ὅν τρόπον ἐνετείλατο Κύριος τῷ Μωϋσῇ, οὕτως ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἐμέρισαν τὴν γῆν.

6. Καὶ προσήλθοσαν οἱ υἱοὶ Ἰούδα πρὸς Ἰησοῦν ἐν Γαλγὰλ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Χάλεβ ὁ τοῦ Ἰεφονῆ ὁ Κενεζαῖος· Σὺ ἐπίστη τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν ἄνθρωπον τοῦ Θεοῦ, περὶ ἐμοῦ καὶ σοῦ, ἐν Κάδης Βαρνῇ.

7. Τεσσαράκοντα γὰρ ἐτῶν ἤμην ὅτε ἀπέστειλέ με Μωϋσῆς ὁ παῖς τοῦ Θεοῦ ἐκ Κάδης Βαρνῆ κατασκοπεῦσαι τὴν γῆν· καὶ ἀπεκρίθη αὐτῷ λόγον κατὰ τὸν νοῦν αὐτοῦ.

8. Οἱ ἀδελφοί μου οἱ ἀναβάντες μετ' ἐμοῦ μετέστησαν τὴν καρδίαν τοῦ λαοῦ, ἐγὼ δὲ προσετέθη ἐπακολουθῆσαι Κυρίῳ τῷ Θεῷ μου·

9. καὶ ὡμοσε Μωϋσῆς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, λέγων· Ἡ γῆ, ἐφ' ἣν ἐπέθης, σοὶ ἐστὶ ἐν κλήρῳ καὶ τοῖς τέκνοις σου εἰς τὸν αἰῶνα, ὅτι προσετέθης ἐπακολουθῆσαι ὀπίσω Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν.

10. Καὶ νῦν διέθρεψέ με Κύριος ὃν τρόπον εἶπε· τοῦτο τεσσαράκοντον καὶ πέμπτον ἔτος ἀπ' οὗ ἐλάλησε Κύριος τὸ ῥῆμα τοῦτο πρὸς Μωϋσῆν· καὶ ἐπορεύθη Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ νῦν ἰδοὺ ἐγὼ σήμερον ὀγδοήκοντα καὶ πέντε ἐτῶν.

11. Ἔτι εἰμὶ σήμερον ἰσχύων ὡς εἰ ὅτε ἀπέστειλέ με Μωϋσῆς, ὡσαύτως ἰσχύω νῦν ἐξελθεῖν καὶ εἰσελθεῖν εἰς τὸν πόλεμον.

12. Καὶ νῦν αἰτοῦμαι σε τὸ ὄρος τοῦτο καθὰ εἶπε Κύριος τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ὅτι σὺ ἀκήκοας τὸ ῥῆμα τοῦτο

29. Et dedit Moyses dimidiā tribui Manasse secundum populos eorum.

30. Et fuerunt fines eorum a Maan, et omne regnum Basan, et omne regnum Og regis Basan, et omnes pagos Jair, qui sunt in Basanitide, sexaginta civitates.

31. Et dimidium Galaad : et in Astaroth, et in Hedrain civitates regni Og in Basanitide, filiis Machir filiis Manasse, et dimidiis filiorum Machir filiis Manasse secundum populos eorum.

32. Hi sunt quibus possessionem dedit Moyses trans Jordanem in Araboth Moab trans Jordanem contra Jericho ab oriente.

CAPUT XIV.

1. Et hi sunt qui possederunt de filiis Israel in terra Chanaan, quibus distribuerunt hereditatem eis Eleazar sacerdos et Jesus filius Nave, et principes familiarum tribuum filiorum Israel.

2. Secundum sortes hereditaverunt, quemadmodum mandavit Dominus in manu Jesu novem tribubus, et dimidiā tribui, ex eo quod trans Jordanem.

3. Et Levitis non dedit sortem in eis,

4. quoniam fuerunt filii Joseph duae tribus, Manasse et Ephraim : et non fuit data portio in terra Levitis, sed civitates ad habitandum, et segregata earum pecoribus et pecora eorum.

5. Quemadmodum mandaverat Dominus Moysi, sic fecerunt filii Israel, et partiti sunt terram.

6. Et accesserunt filii Juda ad Jesum in Galgal, et dixit ad eum Chaleb filius Jephone Cenezzeus : Tu nosti verbum quod locutus est Dominus ad Moysen hominem Dei, de me et te, in Cades Barne.

7. Quadraginta enim annorum eram quando misit me Moyses puer Dei de Cades Barne explorare terram : et respondi ei verbum secundum mentem ejus.

8. Fratres mei qui ascenderant mecum transtulerunt cor populi, ego autem appositus fui obsequi Domino Deo meo :

9. et juravit Moyses in illa die, dicens : Terra, super quam ascendisti, tibi erit in sorte et filiis tuis in sacculum, quoniam apposuisti obsequi post Dominum Deum nostrum.

10. Et nunc enutrivit me Dominus quemadmodum dixit : hic est quadragesimus et quintus annus ex quo locutus est Dominus verbum hoc ad Moysen : et ivit Israel in deserto, et nunc ecce ego hodie octoginta et quinque annorum.

11. Adhuc sum hodie valens sicut quando misit me Moyses, similiter valeo nunc egredi et ingredi in proelium.

12. Et nunc peto a te montem hunc, secundum quod dixit Dominus die illa, quoniam tu audisti verbum hoc in die

(*) 33. Καὶ τῇ φυλῇ Λεὺι οὐκ ἔδωκεν Μωϋσῆς κληρονομίαν· Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, αὐτὸς κληρονομία αὐτῶν, ὃν τρόπον ἐλάλησεν αὐτοῖς. (Or. Compl. et Francof.)

33. Et tribui Levi non dedit Moyses hereditatem : Dominus Deus Israel, ipse hereditas eorum, quemadmodum locutus erat eis.

ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. Νῦν δὲ οἱ Ἐνακίμ ἐκεῖ εἰσι πόλεις ὀχυραὶ καὶ μεγάλαι· ἐὰν οὖν Κύριος μετ' ἐμοῦ ᾦ, ἐξολοθρεύσω αὐτοὺς ὃν τρόπον εἶπέ μοι Κύριος.

13. Καὶ εὐλόγησεν αὐτὸν Ἰησοῦς, καὶ ἔδωκε Χεβρών τῷ Χαλεβ υἱῷ Ἰεφονῆ υἱοῦ Κενεζ ἐν κλήρῳ.

14. Διὰ τοῦτο ἐγενήθη ἡ Χεβρών τῷ Χαλεβ τῷ τοῦ Ἰεφονῆ τοῦ Κενεζαίου ἐν κλήρῳ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, διὰ τὸ αὐτὸν ἐπακολουθῆσαι τῷ προτάγματι Κυρίου Θεοῦ Ἰσραὴλ.

15. Τὸ δὲ ὄνομα τῆς Χεβρών ἦν τὸ πρότερον πόλις Ἀργόβ· μητρόπολις τῶν Ἐνακίμ αὕτη· καὶ ἡ γῆ ἐκόπασε τοῦ πολέμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ'.

1. Καὶ ἐγένετο τὰ ὅρια φυλῆς Ἰούδα κατὰ ὄμους αὐτῶν ἀπὸ τῶν ὁρίων τῆς Ἰδουμαίας ἀπὸ τῆς ἐρήμου Σιν ἕως Κάδης πρὸς λίθον.

2. Καὶ ἐγενήθη αὐτῶν τὰ ὅρια ἀπὸ λίθος ἕως μέρους θαλάσσης τῆς ἀλυκῆς ἀπὸ τῆς λοριᾶς τῆς φερούσης ἐπὶ λίθον.

3. Καὶ διαπορεύεται ἀπέναντι τῆς προσαναβάσεως Ἀκραβὶν καὶ ἐκπεριπορεύεται Σενά, καὶ ἀναβαίνει ἀπὸ λίθος ἐπὶ Κάδης Βαρνή· καὶ ἐκπορεύεται Ἀσωρών, καὶ προσαναβαίνει εἰς Σάραδα· καὶ ἐκπορεύεται τὴν κατὰ δυσμὰς Κάδης,

4. καὶ ἐκπορεύεται ἐπὶ Σελμωνάν, καὶ διεκβάλλει ἕως φάραγγος Αἰγύπτου· καὶ ἔσται αὐτοῦ ἡ διέξοδος τῶν ὁρίων ἐπὶ τὴν θάλασσαν· τοῦτό ἐστιν αὐτῶν ὅρια ἀπὸ λίθος.

5. Καὶ τὰ ὅρια ἀπὸ ἀνατολῶν πᾶσα ἡ θάλασσα ἡ ἀλυκὴ ἕως τοῦ Ἰορδάνου· καὶ τὰ ὅρια αὐτῶν ἀπὸ βορρᾶ, καὶ ἀπὸ τῆς λοριᾶς τῆς θαλάσσης καὶ ἀπὸ τοῦ μέρους τοῦ Ἰορδάνου

6. ἐπιβαίνει τὰ ὅρια ἐπὶ Βαιθαγλαάμ· καὶ παραπορεύεται ἀπὸ βορρᾶ ἐπὶ Βαιθάρaba, καὶ προσαναβαίνει τὰ ὅρια ἐπὶ λίθον Βαιὼν υἱοῦ Ρουβὴν.

7. Καὶ προσαναβαίνει τὰ ὅρια ἐπὶ τὸ τέταρτον τῆς φάραγγος Ἀχώρ, καὶ καταβαίνει ἐπὶ Γαλγάλ, ἥ ἐστιν ἀπέναντι τῆς προσβάσεως Ἀδαμνὶν, ἥ ἐστι κατὰ λίθον τῇ φάραγγι, καὶ διεκβάλλει ἐπὶ τὸ ὕδωρ τῆς πηγῆς τοῦ ἡλίου· καὶ ἔσται αὐτοῦ ἡ διέξοδος πηγὴ Ρωγήλ.

8. Καὶ ἀναβαίνει τὰ ὅρια εἰς φάραγγα Ἐννόμ ἐπὶ νώτου τοῦ Ἰεβοῦς ἀπὸ λίθος· αὕτη ἐστὶν Ἱερουσαλήμ· καὶ διεκβάλλει τὰ ὅρια ἐπὶ κορυφὴν ὄρους ἥ ἐστι κατὰ πρόσωπον φάραγγος Ἐννόμ πρὸς θαλάσσης, ἥ ἐστιν ἐκ μέρους γῆς Ραφαὶν ἐπὶ βορρᾶ.

9. Καὶ διεκβάλλει τὸ ὄριον ἀπὸ κορυφῆς τοῦ ὄρους ἐπὶ πηγὴν ὕδατος Ναφθώ, καὶ διεκβάλλει εἰς τὸ ὄρος Ἐφρών· καὶ ἄξει τὸ ὄριον εἰς Βαάλ· αὕτη ἐστὶ πόλις Ἰαρίμ.

10. Καὶ περιελεύσεται ὄριον ἀπὸ Βαάλ ἐπὶ θάλασσαν, καὶ παρελεύσεται εἰς ὄρος Ἀσσάρ ἐπὶ νώτου πόλιν Ἰαρίν ἀπὸ βορρᾶ· αὕτη ἐστὶ Χασλὼν· καὶ καταβήσεται ἐπὶ πόλιν ἡλίου, καὶ παρελεύσεται ἐπὶ λίθον.

11. Καὶ διεκβάλλει τὸ ὄριον κατὰ νώτου Ἀκκαρὼν ἐπὶ βορρᾶν, καὶ διεκβάλλει τὰ ὅρια εἰς Σοχωθ, καὶ παρελεύσεται ὄριον ἐπὶ λίθον, καὶ διεκβάλλει ἐπὶ Λεβνά, καὶ ἔσται ἡ διέξοδος τῶν ὁρίων ἐπὶ θάλασσαν, καὶ τὰ ὅρια αὐτῶν ἀπὸ θαλάσσης, ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη ὀρεῖ.

illa. Nunc autem ipsi Enacim ibi sunt civitates munitæ et magnæ : si igitur Dominus mecum fuerit, exterminabo eos quemadmodum dixit mihi Dominus.

13. Et benedixit eum Jesus, et dedit Chebron ipsi Chaleb filio Jephone filio Cenez in sortem.

14. Propter hoc fuit Chebron ipsi Caleb filio Jephone Cenezæi in sortem usque in diem hanc, eo quod ipse obsecutus fuit præcepto Domini Dei Israel.

15. Nomen autem ipsius Chebron erat antea civitas Argob : metropolis ipsorum Enacim hæc : et terra quævit a bello.

CAPUT XV.

1. Et facti sunt fines tribus Juda secundum populos eorum a finibus Idomææ a deserto Sin usque Cades ad africanum.

2. Et fuerunt fines eorum ab africo usque ad partem maris salis a summitate quæ fert ad africanum.

3. Et egrediuntur contra ascensum Acrabin : et pertranscunt Sena, et ascendunt ab africo in Cades Barne : et egrediuntur Asoron, et ascendunt in Sarada : et obeunt eam quæ ad occidentem Cades,

4. et egrediuntur in Selmonan, et transeunt usque ad vallem Egypti : et erit ejus finium exitus ad mare : hic est eorum terminus ab africo.

5. Et fines ab oriente universum mare salsum usque ad Jordanem : et fines eorum ab aquilone, et a summitate maris et a parte Jordanis

6. ascendunt fines ad Bæthaglaam : et transeunt ab aquilone in Bartharaba, et ascendunt fines ad lapidem Baon filii Ruben.

7. Et ascendunt fines ad quartam vallis Achor, et descendunt ad Galgal, quæ est e regione ascensionis Adamnini, quæ est ad africanum ipsi valli, et pertranscunt ad aquam fontis solis : et erit ejus exitus fons Rogel.

8. Et ascendunt fines ad vallem Ennom super dorsum Jebus ab africo : hæc est Jerusalem : et trajiciunt fines ad cacumen montis quod est ad faciem vallis Ennom ad mare, quod est a parte terræ Raphaim ad aquilonem.

9. Et pertransit terminus a cacumine montis ad fontem aquæ Naphtho, et transit ad montem Ephron : et ducet terminum ad Baal : hæc est civitas Jarim.

10. Et circuibit terminus a Baal ad mare, et præteribit ad montem Assar super dorsum civitatem Jarim ab aquilone : hæc est Chaslon : et descendet ad civitatem solis, et præteribit ad africanum.

11. Et transit terminus contra dorsum Accaron ad aquilonem, et pervenient terminus ad Socchoth, et præteribunt fines ad africanum, et pervenient ad Lebna, et erit exitus finium ad mare, et fines eorum a mari, mare magnum terminabit.

12. Ταῦτα τὰ ὅρια υἱῶν Ἰούδα κύκλῳ κατὰ δῆμους αὐτῶν.

13. Καὶ τῷ Χάλεβ υἱῷ Ἰερονῆ ἔδωκε μερίδα ἐν μέσῳ υἱῶν Ἰούδα διὰ προστάγματος τοῦ Θεοῦ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ Ἰησοῦς τὴν πόλιν Ἀρβὸκ μητρόπολιν Ἐνάκ· αὕτη ἐστὶ Χεβρών.

14. Καὶ ἐξολόθρευσεν ἐκεῖθεν Χάλεβ υἱὸς Ἰερονῆ τοὺς τρεῖς υἱοὺς Ἐνάκ τὸν Σουσί καὶ Θολαμί καὶ τὸν Ἀχιμαΐ.

15. Καὶ ἀνέβη ἐκεῖθεν Χάλεβ ἐπὶ τοὺς κάτοικοῦντας Δαβὶρ· τὸ δὲ ὄνομα Δαβὶρ ἦν τὸ πρότερον πόλις Γραμμαμάτων.

16. Καὶ εἶπε Χάλεβ· Ὃς ἂν λάβῃ καὶ ἐκκόψῃ τὴν πόλιν τῶν Γραμματῶν καὶ κυριεύσῃ αὐτῆς, δώσω αὐτῷ τὴν Ἀσχάν θυγατέρα μου εἰς γυναῖκα.

17. Καὶ ἔλαθεν αὐτὴν Γοθονιήλ υἱὸς Κενεζ ἀδελφοῦ Χάλεβ· καὶ ἔδωκεν αὐτῷ τὴν Ἀσχάν θυγατέρα αὐτοῦ γυναῖκα.

18. Καὶ ἐγένετο, ἐν τῷ ἐκπορεύεσθαι αὐτὴν, καὶ συμβουλευσάτο αὐτῷ, λέγουσα· Αἰτήσομαι τὸν πατέρα μου ἄγρον. Καὶ ἔδοξεν ἐκ τοῦ ὄνου. Καὶ εἶπεν αὐτῇ Χάλεβ· Τί ἐστὶ σοι;

19. Καὶ εἶπεν αὐτῷ· Δός μοι εὐλογίαν, ὅτι εἰς γῆν Ναγέβ δέδωκάς με· δός μοι τὴν Βοθθανίς. Καὶ ἔδωκεν αὐτῇ τὴν Γοναίθλάν τὴν ἄνω καὶ τὴν Γοναίθλάν τὴν κάτω.

20. Αὕτη ἡ κληρονομία φυλῆς υἱῶν Ἰούδα.

21. Ἐγενήθησαν δὲ πόλεις αὐτῶν, πόλεις πρὸς τῇ φυλῇ υἱῶν Ἰούδα ἐφ' ὁρίων Ἐδὼμ ἐπὶ τῆς ἐρήμου, καὶ Βαισιλεήλ, καὶ Ἀρά, καὶ Ἀσώρ,

22. καὶ Ἰκάμ, καὶ Ρεγμά, καὶ Ἀρουήλ,

23. καὶ Κάδης, καὶ Ἀσοριωναῖν, καὶ Μαινάμ,

24. καὶ Βαλμαινάν, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν,

25. καὶ αἱ πόλεις Ἀσερόν, αὕτη Ἀσώρ,

26. καὶ Σὴν, καὶ Σαλμαά, καὶ Μωλαδᾶ,

27. καὶ Σερὶ, καὶ Βαιφαλάθ,

28. καὶ Χολασεωλά, καὶ Βηρσαβεὶ, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν, καὶ αἱ ἐκπύλεις αὐτῶν.

29. Βαλά, καὶ Βακὼκ, καὶ Ἀσὸμ,

30. καὶ Ἐλβωυδάδ, καὶ Βαιθὴλ, καὶ Ἑρμά,

31. καὶ Σεκιλάκ, καὶ Μαχαρίμ, καὶ Σεθιεννάκ,

32. καὶ Λαβὼς, καὶ Σαλή, καὶ Ἐρωμὼθ, πόλεις εἰκοσιεννέα, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν,

33. ἐν τῇ πεδινῇ Ἀσταὼλ, καὶ Ράα, καὶ Ἀσσα,

34. καὶ Ράμεν, καὶ Τανὼ, καὶ Ἰλουθὼθ, καὶ Μαιανί,

35. καὶ Ἰερμουθ, καὶ Ὀδολλάμ, καὶ Μιμβρά, καὶ Σαωχὼ, καὶ Ἰαζηκά,

36. καὶ Σακκρίμ, καὶ Γάδερ, καὶ αἱ ἐκπύλεις αὐτῆς, πόλεις δεκατέσσαρες, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν,

37. Σεννά, καὶ Ἀδασάν, καὶ Μαγαδάλαδ,

38. καὶ Δαλάδ, καὶ Μασφά, καὶ Ἰαχαρεήλ,

39. καὶ Βασηδὼθ, καὶ Ἰδεαδαλέα,

40. καὶ Χαβρά, καὶ Μαχές, καὶ Μααχὼς,

41. καὶ Γεδδὼρ, καὶ Βαγαδιήλ, καὶ Νωμάν, καὶ Μαχηδάν· πόλεις ἑκατὶδεκα, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν,

42. Λεβνά, καὶ Ἰθάκ, καὶ Ἀνόχ,

43. καὶ Ἰανά, καὶ Νασίβ,

44. καὶ Κεϊλάμ, καὶ Ἀκιεζὶ, καὶ Κεζιβ, καὶ Βαθησάρ, καὶ Αἰλὼμ, πόλεις δέκα, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν.

12. Illi sunt fines filiorum Juda in circuitu secundum populos eorum.

13. Et Chaleb filio Jephone dedit partem in medio filiorum Juda per praeceptum Dei, et dedit ei Jesus civitatem Arboc metropolim Enac : haec est Chebron.

14. Et exterminavit inde Chaleb filius Jephone tres ipsos filios Enac Susi et Tholami et Achima.

15. Et ascendit inde Chaleb super habitantes Dabir : nomen autem Dabir erat antea civitas Litterarum.

16. Et dixit Chaleb : Qui ceperit et exciderit civitatem Litterarum et dominatus fuerit ejus, dabo ei Aschan filiam meam in uxorem.

17. Et cepit eam Gothonieli filius Cenez fratris Chaleb : et dedit ei Aschan filiam suam uxorem.

18. Et factum est, dum ea egrederetur, et habuit consilium cum eo dicens : Petam patrem meum, agrum. Et exclamavit de asino. Et dixit ei Chaleb : Quid est tibi?

19. Et dixit ei : Da mihi benedictionem, quoniam in terram Nageb dedisti me : da mihi ipsam Botthanis. Et dedit ei Gonathlan superiorem et Gonathlan inferiorem.

20. Haec est hereditas tribus filiorum Juda.

21. Fuerunt autem civitates eorum, civitates ad tribum filiorum Juda super fines Edom super desertum, et Baseleel, et Ara, et Asor,

22. et Icam et Regma, et Aruel,

23. et Cades, et Asorionain, et Maenam,

24. et Balmannan, et oppida earum,

25. et civitates Aseron, haec est Asor,

26. et Sen, et Salmaa, et Molada,

27. et Seri, et Bephalath,

28. et Cholaseola, et Bersabee, et oppida earum, et villae earum.

29. Bala, et Bacoc, et Asom,

30. et Elboydad, et Barthel, et Herma,

31. et Secelac, et Macharim, et Sethennac,

32. et Labos, et Sale, et Eromoth, civitates viginti novem, et oppida earum,

33. in campestri Astaol, et Raa, et Assa,

34. et Rhamen, et Tamo, et Iluthoth, et Maani,

35. et Jermuth, et Odollam, et Membra, et Saocho, et Iazeca,

36. et Sacarim, et Gadera, et villae ejus, civitates quatuordecim, et oppida earum.

37. Senna, et Adasam, et Magada gad,

38. et Dalad, et Maspha, et Jachareel,

39. et Basedoth, et Ideadalea,

40. et Chabra, et Maches, et Maachos,

41. et Geddor, et Bagadiel, et Noman, et Machedan : civitates sexdecim, et oppida earum,

42. Lebna, et Ithac, et Anoch,

43. et Iana, et Nasib,

44. et Ceilam, et Aciezi, et Cezib, et Bathesar, et Aelom, civitates decem, et oppida earum.

45. Ἀκκάρων, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς, καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῶν.

46. Ἀπὸ Ἀκκάρων Γεμνά, καὶ πᾶσαι ὅσαι εἰσὶ πλησίον Ἀσηδόθ, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν.

47. Ἀσιεδώθ, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῆς, Γάζα, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς, καὶ ἐπαύλεις αὐτῆς ἕως τοῦ χειμάρρου Αἰγύπτου, καὶ ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη διορίζει.

48. Καὶ ἐν τῇ ὄρεινῃ Σαμίρ καὶ Ἰεθέρ καὶ Σοχά,
49. καὶ Ρεννά, καὶ πόλις Γραμματῶν αὕτη Δαβίρ,
50. καὶ Ἄνὼν, καὶ Ἑς, καὶ Μάν, καὶ Αἰσάμ,
51. καὶ Γοσόμ, καὶ Χαλού, καὶ Χαννά, καὶ Γηλώμ, πόλεις ἑνδεκά, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν.

52. Αἰρέμ, καὶ Ρεμνά, καὶ Σομά,
53. καὶ Ἰεμαῖν, καὶ Βαιθαγοῦ, καὶ Φακουά,
54. καὶ Εὔμα, καὶ πόλις Ἀρβόκ αὕτη ἐστὶ Χεβρών, καὶ Σωραῖθ, πόλεις ἑννέα, καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῶν,
55. Μαώρ, καὶ Χερμέλ, καὶ Ὀζιβ, καὶ Ἰτάν,
56. καὶ Ἰαριήλ, καὶ Ἀρικάμ, καὶ Ζακαναῖμ,
57. καὶ Γαβαά, καὶ Θαμναθά, πόλεις ἑννέα, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν.

58. Αἰλουά, καὶ Βηθσοῦρ, καὶ Γεδδών,
59. καὶ Μαγαρώθ, καὶ Βαιθανάμ, καὶ Θεκούμ, πόλεις ἑξ, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν,

60. Θεκώ, καὶ Ἐφραθά αὕτη ἐστὶ Βαιθλεέμ, καὶ Φαγώρ, καὶ Αἰτάν, καὶ Κουλόν, καὶ Τατάμ, καὶ Θεωθής, καὶ Καρέμ, καὶ Γαλέμ, καὶ Θεθέρ, καὶ Μαννοχώ, πόλεις ἑνδεκά, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν, Καριαθθαάλ αὕτη ἡ πόλις Ἰαρίμ, καὶ Σωθηβᾶ, πόλεις δύο, καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῶν,

61. καὶ Βαδδαργίς, καὶ Θαραβαάμ, καὶ Αἰνών,
62. καὶ Αἰοχιόζα, καὶ Ναφλαζών, καὶ αἱ πόλεις Σαδὼν καὶ Ἀγκαδής, πόλεις ἑπτὰ, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν.

63. Καὶ ὁ Ἰεβουσαῖος κατοίκει ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ οὐκ ἠδυνάσθησαν οἱ υἱοὶ Ἰούδα ἀπολέσαι αὐτούς· καὶ κατώκησαν οἱ Ἰεβουσαῖοι ἐν Ἱερουσαλὴμ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΣ'.

1. Καὶ ἐγένετο τὰ ὅρια υἱῶν Ἰωσήφ ἀπὸ τοῦ Ἰορδάνου τοῦ κατὰ Ἱεριχώ ἀπὸ ἀνατολῶν. Καὶ ἀναβήσεται ἀπὸ Ἱεριχώ εἰς τὴν ὄρεινὴν, τὴν ἔρημον, εἰς Βαιθὴλ Λουζά.

2. Καὶ ἐξελεύσεται εἰς Βαιθὴλ, καὶ παρελεύσεται ἐπὶ τὰ ὅρια τοῦ Ἀχαταρωθί.

3. Καὶ διελεύσεται ἐπὶ τὴν θάλασσαν ἐπὶ τὰ ὅρια Ἀπταλίμ ἕως τῶν ὁρίων Βαιθωρῶν τὴν κάτω, καὶ ἔσται ἡ διέξοδος αὐτῶν ἐπὶ τὴν θάλασσαν.

4. Καὶ ἐκληρονόμησαν οἱ υἱοὶ Ἰωσήφ Ἐφραῖμ καὶ Μανασσῆ.

5. Καὶ ἐγενήθη ὅρια υἱῶν Ἐφραῖμ κατὰ ὁμίους αὐτῶν· καὶ ἐγενήθη τὰ ὅρια τῆς κληρονομίας αὐτῶν ἀπ' ἀνατολῶν Ἀταρώθ, καὶ Ἐρώκ ἕως Βαιθωρῶν τὴν ἄνω, καὶ Γαζαρά.

6. Καὶ ἐλεύσεται τὰ ὅρια ἐπὶ τὴν θάλασσαν εἰς Ἰκασμών ἀπὸ βορρᾶ Θερμᾶ· περιελεύσεται ἐπ' ἀνατολὰς εἰς Θηνασά, καὶ Σέλλης, καὶ παρελεύσεται ἀπ' ἀνατολῶν εἰς Ἰανωκά,

7. καὶ εἰς Μαχώ, καὶ Ἀταρώθ, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. Καὶ ἐλεύσεται ἐπὶ Ἱεριχώ, καὶ διεκδικαίει ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην.

45. Accaron, et oppida ejus, et villæ eorum.

46. Ab Accaron Gemna, et omnes quæcumque sunt prope Asedoth, et oppida earum.

47. Asiedoth, et oppida ejus et villæ ejus, Gaza, et oppida ejus, et villæ ejus usque ad torrentem Egypti, et mare magnum disternat.

48. Et in montana Samir et Iether et Socha,
49. et Renna, et civitas Litterarum : hæc est Dabir,
50. et Anon, et Es, et Man, et Esam,
51. et Gosom, et Calu, et Channa, et Gelom, civitates undecim, et oppida earum :

52. Arem, et Remna, et Soma,
53. et Jemain, et Bethiacui, et Phacua,
54. et Euma, et civitas Arboc : hæc est Chebron, et Soræth, civitates novem, et villæ earum,
55. Maor, et Chermel, et Ozib, et Itan,
56. et Jariel, et Aricam, et Zacanain,
57. et Gabaa, et Thammatha, civitates novem, et oppida earum,

58. Aelua, et Bethsur, et Geddon,
59. et Mugaroth, et Beththanam, et Thecum, civitates sex, et oppida earum,

60. Theco, et Ephrata : hæc est Bethleem, et Phagor, et Aelan, et Culon, et Tatam, et Thobes, et Carem, et Galem, et Thether, et Mancho, civitates undecim, et oppida earum, Cariathhaal : hæc est civitas Jarim, et Sotheba, civitates duæ, et villæ earum,

61. et Baddargis, et Tharabaam, et Anon,
62. et Eochioza, et Naphlazon, et civitates Sadon et Ancades, civitates septem, et oppida earum.

63. Et Jebusæus habitabat in Jerusalem, et non potuerunt filii Juda disperdere eos : et habitarunt Jebusæi in Jerusalem usque in diem hanc.

CAPUT XVI.

1. Et facti sunt fines filiorum Joseph a Jordane qui contra Jericho ab oriente. Et ascendent a Jericho in montanam, desertum, in Bethel Luza.

2. Et egredientur in Bethel, et præteribunt ad fines Achatarothi.

3. Et transibunt ad mare super fines Aptalim usque ad fines Barthoron quæ infra, et erit exitus eorum ad mare.

4. Et hæreditaverunt filii Joseph Ephraim et Manasse.

5. Et fuerunt fines filiorum Ephraim secundum populos eorum : et fuerunt fines hæreditatis eorum ab oriente Ataroth, et Eroc usque ad Bethoron superiorem, et Gazara.

6. Et venient fines ad mare in Icasmon ab aquilone Therma : circuibunt ad orientem in Thenasa, et Selles, et præteribunt ab oriente in Janoca,

7. et in Macho, et Ataroth, et pagi earum. Et venient ad Jericho, et transibunt ad Jordanem.

8. Καὶ ἀπὸ Τάφου πορεύεται τὰ ὄρια τὰ ἐπὶ θάλασσαν ἐπὶ Χελκανά· καὶ ἔσται ἡ διέξοδος αὐτῶν ἐπὶ θάλασσαν· αὕτη ἡ κληρονομία φυλῆς Ἐφραϊμ κατὰ δῆμους αὐτῶν.

9. Καὶ αἱ πόλεις αἱ ἀφορισθεῖσαι τοῖς υἱοῖς Ἐφραϊμ ἀναμέσον τῆς κληρονομίας υἱῶν Μανασσῆ, πᾶσαι αἱ πόλεις καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν.

10. Καὶ οὐκ ἀπώλεσεν Ἐφραϊμ τὸν Χαναναῖον τὸν κατοικοῦντα ἐν Γαζέρ· καὶ κατοίκει ὁ Χαναναῖος ἐν τῷ Ἐφραϊμ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, « ἕως ἀνέβη Φαραὼ βασιλεὺς Αἰγύπτου, καὶ ἔλαβεν αὐτὴν, καὶ ἐνέπρησεν αὐτὴν ἐν πυρὶ· καὶ τοὺς Χαναναίους καὶ τοὺς Φερεζαίους, καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν Γαζέρ ἐξεκέντησαν, « καὶ ἔδωκεν αὐτὴν Φαραὼ ἐν φερνῇ τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ. »

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΖ'.

1. Καὶ ἐγένετο τὰ ὄρια φυλῆς υἱῶν Μανασσῆ, ὅτι οὗτος πρωτότοκος τῷ Ἰωσήφ, τῷ Μαχὶρ πρωτότοκῳ Μανασσῆ, πατρὶ Γαλαὰδ, ἀνὴρ γὰρ πολεμιστὴς ἦν, ἐν τῇ Γαλααδίτιδι καὶ ἐν τῇ Βασανίτιδι.

2. Καὶ ἐγενήθη τοῖς υἱοῖς Μανασσῆ τοῖς λοιποῖς κατὰ δῆμους αὐτῶν τοῖς υἱοῖς Ἰεζὶ, καὶ τοῖς υἱοῖς Κελέξ, καὶ τοῖς υἱοῖς Ἰεζιήλ, καὶ τοῖς υἱοῖς Συχέμ, καὶ τοῖς υἱοῖς Συμαρίμ, καὶ τοῖς υἱοῖς Ὀφέρ· οὗτοι ἄρσενες κατὰ δῆμους αὐτῶν.

3. Καὶ τῷ Σαλπαὰδ υἱῷ Ὀφέρ οὐκ ἦσαν αὐτῷ υἱοί, ἀλλ' ἡ θυγατέρις· καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν θυγατέρων Σαλπαὰδ· Μααλά, καὶ Νουά, καὶ Ἐγλά, καὶ Μεγλά, καὶ Θερσά.

4. Καὶ ἵστησαν ἐναντίον Ἐλεάζαρ τοῦ ἱερέως, καὶ ἐναντίον Ἰησοῦ καὶ ἐναντίον τῶν ἀρχόντων, λέγουσαι· Ὁ Θεὸς ἐνετείλατο διὰ χειρὸς Μωϋσῆ δοῦναι ἡμῖν κληρονομίαν ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν· καὶ ἐδόθη αὐταῖς διὰ προστάγματος Κυρίου κληρὸς ἐν τοῖς ἀδελφοῖς τοῦ πατρὸς αὐτῶν.

5. Καὶ ἔπεισεν ὁ σχοινισμὸς αὐτῶν ἀπὸ Ἀνάσσα καὶ πεδῖον Λαβέκ ἐκ τῆς γῆς Γαλαὰδ, ἣ ἔστι πέραν τοῦ Ἰορδάνου.

6. ὅτι θυγατέρις υἱῶν Μανασσῆ ἐκληρονόμησαν κληρὸν ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν· ἡ δὲ γῆ Γαλαὰδ ἐγενήθη τοῖς υἱοῖς Μανασσῆ τοῖς καταλειμμένοις.

7. Καὶ ἐγενήθη ὄρια υἱῶν Μανασσῆ Δηλανάθ, ἣ ἔστι κατὰ πρόσωπον υἱῶν Ἀνάθ, καὶ πορεύεται ἐπὶ τὰ ὄρια ἐπὶ Ἰαμὶν καὶ Ἰασσὶβ ἐπὶ πηγὴν Θαφθώθ.

8. Τῷ Μανασσῆ ἔσται· καὶ Θαφθὲθ ἐπὶ τῶν ὄριων Μανασσῆ, τοῖς υἱοῖς Ἐφραϊμ.

9. Καὶ καταβήσεται τὰ ὄρια ἐπὶ φάραγγα Καρανά ἐπὶ λίβα κατὰ φάραγγα Ἰαριήλ τερέμινθος τῷ Ἐφραϊμ ἀναμέσον πόλεως Μανασσῆ. Καὶ ὄρια Μανασσῆ ἐπὶ τὸν βορρᾶν εἰς τὸν χειμάρρουν. Καὶ ἔσται αὐτοῦ ἡ διέξοδος θάλασσα.

10. ἀπὸ λιθὸς τῷ Ἐφραϊμ, καὶ ἐπὶ βορρᾶν Μανασσῆ· καὶ ἔσται ἡ θάλασσα ὄρια αὐτοῖς· καὶ ἐπὶ Ἀσεβ συναψουσιν ἐπὶ βορρᾶν, καὶ τῷ Ἰσσάχαρ ἀπὸ ἀνατολῶν.

11. Καὶ ἔσται Μανασσῆ ἐν Ἰσσάχαρ καὶ ἐν Ἀσήρ Βαιθσάν καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν, καὶ τοὺς κατοικοῦντας Δώρ, καὶ τὰς κῶμας αὐτῆς, καὶ τοὺς κατοικοῦντας Μαγεδδῶν, καὶ τὰς κῶμας αὐτῆς, καὶ τὸ τρίτον τῆς Μαφρετά, καὶ τὰς κῶμας αὐτῆς.

8. Et a Taphu ibunt fines ad mare in Chalcania : et erit exitus eorum ad mare : hac est hereditas tribus Ephraim secundum populos eorum.

9. Et civitates segregatae filiis Ephraim inter medium hereditatis filiorum Manasse, omnes civitates et pagi eorum.

10. Et non disperdidit Ephraim Chananæum habitantem in Gazer : et habitabat Chananæus in Ephraim usque in diem istum, « donec ascendit Pharao rex Egypti, et cepit eam, et incendit eam in igni : et Chananæos et Phereæzos, et habitantes in Gazer transpuxerunt, et dedit eam Pharao in dotem filiae suae. »

CAPUT XVII.

1. Et facti sunt fines tribus filiorum Manasse, quoniam hic primogenitus Joseph, ipsi Machir primogenito Manasse, patri Galaad, vir enim bellator erat, in Galaaditide et Basanitide.

2. Et facti sunt filiis Manasse reliquis secundum populos eorum filiis Jezi, et filiis Celez, et filiis Jeziel, et filiis Sychem, et filiis Symariam, et filiis Opher : hi masculi secundum populos eorum.

3. Et Salpaad filio Opher non fuerant ei filii, sed filia : et haec sunt nomina filiarum Salpaad : Maala, et Noa, et Egla, et Melcha, et Thersa.

4. Et steterunt coram Eleazaro sacerdote, et coram Jesu et coram principibus, dicentes : Deus mandavit per manum Moysi dari nobis hereditatem in medio fratrum nostrorum : et data est eis per praeceptum Domini sors in fratribus patris earum.

5. Et cecidit funiculus earum ab Anassa et campus Labec de terra Galaad, quae est trans Jordanem :

6. quoniam filiae filiorum Manasse heredarunt sortem in medio fratrum suorum : terra autem Galaad fuit filiis Manasse reliquis.

7. Et facti sunt fines filiorum Manasse Delanath, quae est ad faciem filiorum Anath, et vadunt ad fines in Iamin et Iassib ad fontem Thaphthoth.

8. Ipsi Manasse erit : et Thaphet super fines Manasse, filiis Ephraim.

9. Et descendent fines ad vallem Carana ad africanum secundum vallem Iariel terebinthus ipsi Ephraim inter medium civitatis Manasse. Et fines Manasse ad aquilonem in torrentem. Et erit ejus exitus mare

10. ab africo ipsi Ephraim, et ad aquilonem Manasse : et erit mare terminus eis : et in Aseb contigui erunt ad aquilonem, et ipsi Issachar ab oriente.

11. Et erit Manasse in Issachar et in Aser Barthesan et pagi eorum, et habitantes Dor, et pagos ejus, et habitantes Mageddo, et pagos ejus, et tertiam partem ipsius Mapheta, et pagos ejus.

12. Καὶ οὐκ ἔδυνάσθησαν οἱ υἱοὶ Μανασσῆ ἐξολοθρεῦσαι τὰς πόλεις ταύτας· καὶ ἤρχετο ὁ Χαναναῖος κατοικεῖν ἐν τῇ γῇ ταύτῃ.

13. Καὶ ἐγενήθη, καὶ ἐπεὶ κατίσχυσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἐποίησαν τοὺς Χαναναίους ὑπηκόους, ἐξολοθρεῦσαι δὲ αὐτοὺς οὐκ ἐξωλόθρευσαν.

14. Ἀντείπαν δὲ οἱ υἱοὶ Ἰωσήφ τῷ Ἰησοῖ, λέγοντες· Διατί ἐκληρονόμησας ἡμᾶς κλῆρον ἓνα καὶ σχοίνισμα ἓν; Ἐγὼ δὲ λαὸς πολὺς εἰμι, καὶ ὁ Θεὸς εὐλόγησέ με.

15. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἰησοῦς· Εἰ λαὸς πολὺς εἶ, ἀνέβηθι εἰς τὸν ὄρυμόν, καὶ ἐκκάθαρσον σεαυτῷ, εἰ στενοχωρεῖ σε τὸ ὄρος τὸ Ἐφραΐμ.

16. Καὶ εἶπαν· Οὐκ ἀρέσκει (ἀρκέσει) ἡμῖν τὸ ὄρος τὸ Ἐφραΐμ· καὶ ἵππος ἐπιλεκτός, καὶ σιδήρεος τῷ Χαναναίῳ τῷ κατοικοῦντι ἐν αὐτῷ ἐν Βαιθσάν, καὶ ἐν ταῖς κώμασι αὐτῆς, ἐν τῇ κοιλάδι Ἰσραὴλ.

17. Καὶ εἶπεν Ἰησοῦς τοῖς υἱοῖς Ἰωσήφ· Εἰ λαὸς πολὺς εἶ, καὶ ἰσχὺν μεγάλην ἔχεις, οὐκ ἔσται σοι κλῆρος εἷς.

18. Ὁ γὰρ ὄρυμός ἐσται σοι, ὅτι ὄρυμός ἐστι, καὶ ἐκκαθαριεῖς αὐτόν, καὶ ἔσται σοι. Καὶ ὅταν ἐξολοθρεύῃς τὸν Χαναναῖον, ὅτι ἵππος ἐπιλεκτός αὐτῷ ἐστι· σὺ γὰρ ὑπερίσχυεις αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΗ'.

1. Καὶ ἐξεκλησιάσθη πᾶσα συναγωγή υἱῶν Ἰσραὴλ εἰς Σηλῶν, καὶ ἐπέστη ἐκεῖ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἡ γῇ ἐκρατήθη ὑπ' αὐτῶν.

2. Καὶ κατελείφθησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, οἱ οὐκ ἐκληρονόμησαν, ἑπτὰ φυλαί.

3. Καὶ εἶπεν Ἰησοῦς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ· Ἔως τίνος ἐκλυθήσεσθε κληρονομήσαι τὴν γῆν ἣν ἔδωκε Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν;

4. Δότε ἐξ ὑμῶν ἄνδρας τρεῖς ἐκ φυλῆς, καὶ ἀναστάντες διελέτωσαν τὴν γῆν, καὶ διαγραφάτωσαν αὐτὴν ἐναντίον μου, καθὼς δεήσει διελεῖν αὐτήν.

5. Καὶ διήλθον πρὸς αὐτόν, καὶ διεῖλεν αὐτοῖς ἑπτὰ μερίδας. Ἰούδας στήσεται αὐτοῖς ὄριον ἀπὸ λιθός, καὶ οἱ υἱοὶ Ἰωσήφ στήσονται αὐτοῖς ἀπὸ βορρᾶ.

6. Ὑμεῖς δὲ μερίσατε τὴν γῆν ἑπτὰ μερίδας, καὶ ἐνέγκατε ὧδε πρὸς μέ, καὶ ἐξοίσω ὑμῖν κλῆρον ἐναντι Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν.

7. οὐ γάρ ἐστι μερίς τοῖς υἱοῖς Λευὶ ἐν ὑμῖν· ἱερατεία γὰρ Κυρίου μερίς αὐτοῦ. Καὶ Γὰδ καὶ Ῥουβὴν καὶ τὸ ἡμισυ φυλῆς Μανασσῆ ἐλάβον τὴν κληρονομίαν αὐτῶν πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἐπ' ἀνατολῆς, ἣν ἔδωκεν αὐτοῖς Μωϋσῆς ὁ παῖς Κυρίου.

8. Καὶ ἀναστάντες οἱ ἄνδρες ἐπορεύθησαν· καὶ ἐνετείλατο Ἰησοῦς τοῖς ἀνδράσι τοῖς πορευομένοις χωροβατῆσαι τὴν γῆν, λέγων· Πορεύεσθε καὶ χωροβατήσατε τὴν γῆν, καὶ παραγενθήητε πρὸς μέ, καὶ ὧδε ἐξοίσω ὑμῖν κλῆρον ἐναντι Κυρίου ἐν Σηλῶν.

9. Καὶ ἐπορεύθησαν, καὶ ἐχωροβάτησαν τὴν γῆν· καὶ εἶδον αὐτήν, καὶ ἔγραψαν αὐτὴν κατὰ πόλεις ἑπτὰ μερίδας εἰς βιβλίον, καὶ ἤνεγκαν πρὸς Ἰησοῦν.

10. Καὶ ἐνέβαλεν αὐτοῖς Ἰησοῦς κλῆρον ἐν Σηλῶν ἐναντι Κυρίου.

11. Καὶ ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος φυλῆς Βενιαμὴν πρῶτος κατὰ ὁμήρους αὐτῶν· καὶ ἐξῆλθεν ὄρια τοῦ κλήρου αὐτῶν ἀναμέσον υἱῶν Ἰούδα καὶ ἀναμέσον τῶν υἱῶν Ἰωσήφ.

12. Et non potuerunt filii Manasse exterminare civitates has : et cepit Chananeus habitare in terra hac.

13. Et factum est, et postquam invaluerunt filii Israel, et fecerunt Chananeos subjectos, exterminando autem non eos exterminarunt.

14. Contradixerunt autem filii Joseph Jesu, dicentes : Cur hereditare fecisti nos sortem unam et funiculum unum? Ego autem populus multus sum, et Deus benedixit me.

15. Et dixit eis Jesus : Si populus multus es, ascende in sylvam, et succide tibi ipsi, si coarctat te mons Ephraim.

16. Et dixerunt : Non satisfacit (sufficiet) nobis mons Ephraim : et equus electus, et ferrum Chananeo habitanti in eo in Bethsan, et in pagis ejus, in convalle Iezrael.

17. Et dixit Jesus filiis Joseph : Si populus multus es, et fortitudinem magnam habes, non erit tibi sors una.

18. Sylva enim erit tibi, quoniam sylva est, et emundabis eam, et erit tibi. Et quando exterminaveris Chananeum, quoniam equus electus ei est : tu enim praevaleris ei.

CAPUT XVIII.

1. Et convocata est omnis synagoga filiorum Israel in Selo, et fixerunt ibi tabernaculum testimonii, et terra subacta est ab eis.

2. Et remanserant filii Israel, qui non hereditaverant, septem tribus.

3. Et dixit Jesus filiis Israel : Quoadusque remissi eritis hereditare terram quam dedit Dominus Deus noster?

4. Date ex vobis viros tres de tribu, et surgentes peragrent terram, et describant eam coram me, sicut oportebit dividere eam.

5. Et pervenerunt ad eum, et divisit eis septem partes. Judas statuet sibi terminum ab africo, et filii Joseph statuent sibi ab aquilone.

6. Vos autem dividite terram septem partes, et afferite huc ad me, et educam vobis sortem ante Dominum Deum nostrum :

7. non est enim pars filiis Levi in vobis : sacerdotium enim Domini pars ejus. Et Gad et Ruben et dimidium tribus Manasse acceperunt hereditatem suam trans Jordanem ad orientem, quam dedit eis Moyses puer Domini.

8. Et surgentes viri iverunt : et mandavit Jesus viris euntibus describere terram, dicens : Ite et describite terram, et advenite ad me, et hic educam vobis sortem coram Domino in Selo.

9. Et iverunt, et descripserunt terram : et viderunt eam, et scripserunt eam secundum civitates septem partes in libro, et attulerunt ad Jesum.

10. Et misit eis Jesus sortem in Selo ante Dominum.

11. Et exiit sors tribus Benjamin prima secundum populos eorum : et exierunt fines sortis eorum inter medium filiorum Juda et filiorum Joseph.

12. Καὶ ἐγενήθη αὐτῶν τὰ ὅρια ἀπὸ βορρᾶ, ἀπὸ τοῦ Ἰορδάνου προσαναβήσεται τὰ ὅρια κατὰ νότον Ἰεριχώ ἀπὸ βορρᾶ, καὶ ἀναβήσεται ἐπὶ τὸ ὄρος ἐπὶ τὴν θάλασσαν, καὶ ἔσται αὐτοῦ ἡ διέξοδος ἡ Μαβδαρίτις Βαιθών.

13. Καὶ διελεύσεται ἐκεῖθεν τὰ ὅρια Λουζὰ ἐπὶ νότον Λουζὰ ἀπὸ λίθος αὐτῆς· αὕτη ἐστὶ Βαιθήλ· καὶ καταβήσεται τὰ ὅρια Μακταρὼν Ὀρέχ· ἐπὶ τὴν ὄρεινὴν, ἥ ἐστὶ πρὸς λίθα Βαιθωρὼν ἡ κατω.

14. Καὶ διελεύσεται τὰ ὅρια καὶ παρελεύσεται ἐπὶ τὸ μέρος τὸ βλέπον παρὰ θάλασσαν ἀπὸ λίθος ἀπὸ τοῦ ὄρους ἐπὶ πρόσωπον Βαιθωρὼν λίθα· καὶ ἔσται αὐτοῦ ἡ διέξοδος εἰς Καριάθ Βαάλ· αὕτη ἐστὶ Καριαθιάριν, πόλις υἱῶν Ἰούδα· τοῦτό ἐστι τὸ μέρος τὸ πρὸς θάλασσαν.

15. Καὶ μέρος τὸ πρὸς λίθα ἀπὸ μέρους Καριάθ Βαάλ· καὶ διελεύσεται ὅρια εἰς Γασίν, ἐπὶ πηγὴν ὕδατος Ναφθώ.

16. Καὶ καταβήσεται τὰ ὅρια ἐπὶ μέρους, τοῦτό ἐστι κατὰ πρόσωπον νάπης Σοννάμ, ὃ ἐστὶν ἐκ μέρους Ἐμεχ Ῥαφαὶν ἀπὸ βορρᾶ, καὶ καταβήσεται Γαιεννα ἐπὶ νότον Ἰεβουσαι ἀπὸ λίθος· καταβήσεται ἐπὶ πηγὴν Ῥουγλ.

17. Καὶ διελεύσεται ἐπὶ πηγὴν Βαιθσαμύς,

18. καὶ παρελεύσεται ἐπὶ Γαλιλῶν, ἥ ἐστὶν ἀπέναντι πρὸς ἀνάβασιν Αἰθαμίν· καὶ καταβήσεται ἐπὶ λίθον Βαιὼν υἱῶν Ῥουβήν, καὶ διελεύσεται κατὰ νότον Βαιθάραθα ἀπὸ βορρᾶ, καὶ καταβήσεται ἐπὶ τὰ ὅρια ἐπὶ νότον θάλασσαν ἀπὸ βορρᾶ.

19. Καὶ ἔσται ἡ διέξοδος τῶν ὁρίων ἐπὶ λορίαν τῆς θαλάσσης τῶν ἁλῶν ἐπὶ βορρᾶν εἰς μέρος τοῦ Ἰορδάνου ἀπὸ λίθος· ταῦτα τὰ ὅρια ἐστὶν ἀπὸ λίθος.

20. Καὶ ὁ Ἰορδάνης ὁρίει ἀπὸ μέρους ἀνατολῶν· αὕτη ἡ κληρονομία υἱῶν Βενιαμίν, τὰ ὅρια αὐτῆς κύκλῳ κατὰ ὁήμους.

21. Καὶ ἐγενήθησαν αἱ πόλεις τῶν υἱῶν Βενιαμίν κατὰ ὁήμους αὐτῶν, Ἰεριχώ, καὶ Βεθεγαϊώ, καὶ Ἀμεκασίς,

22. καὶ Βαιθαβάρὰ, καὶ Σαρὰ, καὶ Βησανὰ,

23. καὶ Αἰλὶν, καὶ Φαρά, καὶ Ἐφραθὰ,

24. καὶ Καραφὰ, καὶ Κεφίρὰ, καὶ Μονί, καὶ Γαβαά· πόλεις δώδεκα, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν,

25. Γαβαὼν, καὶ Ῥαμὰ, καὶ Βεερωθὰ,

26. καὶ Μασσημὰ, καὶ Μιρών, καὶ Ἀμωκὴ,

27. καὶ Φιρὰ, καὶ Καζάν, καὶ Νακάν, καὶ Σεληκάν, καὶ Θαρειλὰ,

28. καὶ Ἰηβοῦς· αὕτη ἐστὶν Ἱερουσαλὴμ, καὶ Γαβαθ, Ἰαρίμ· πόλεις δεκατρεῖς, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. Αὕτη ἡ κληρονομία υἱῶν Βενιαμίν κατὰ ὁήμους αὐτῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΘ'.

1. Καὶ ἐξῆλθεν ὁ δεύτερος κλῆρος τῶν υἱῶν Συμεὼν, καὶ ἐγενήθη ἡ κληρονομία αὐτῶν ἀναμέσον κλήρων υἱῶν Ἰούδα.

2. Καὶ ἐγενήθη ὁ κλῆρος αὐτῶν Βηρσαβεὲ, καὶ Σαμαὰ, καὶ Καλαδάμ,

3. καὶ Ἀρσολὰ, καὶ Βουλὰ, καὶ Ἰασόν,

4. καὶ Ἐρθουλὰ, καὶ Βουλὰ, καὶ Ἑρμὰ,

5. καὶ Σικελὰ, καὶ Βαιθμαχερέβ, καὶ Σαρσουσίν,

12. Et facti sunt eorum fines ab aquilone, a Jorlane ascendunt fines per dorsum Jericho ab aquilone, et ascendunt super montem ad mare, et erit ejus exitus Mabk ritis Bathon.

13. Et transibunt inde fines Luza super dorsum Luza ab africo ejus : hæc est Barthel : et descendant fines Maataroh Orech ad montanam, quæ est ad africum Bathoron quæ infra.

14. Et transibunt fines et præteribunt ad partem quæ spectat ad mare ab africo a monte ad faciem Bathoron africum : et erit ejus exitus ad Cariath Baal : hæc est Cariathiarim, civitas filiorum Juda : hæc est pars quæ ad mare.

15. Et pars quæ ad africum a parte Cariath Baal : et transibunt fines in Gasin, ad fontem aquæ Naphtho.

16. Et descendant fines in parte, hæc est secundum faciem nemoris Sonnam, qui est a parte Emech Raphaim ab aquilone, et descendant Gænna super dorsum Jebusæ ab africo : descendant ad fontem Rogel.

17. Et transibunt ad fontem Baethsamys,

18. et præteribunt in Galiloth, quæ est e regione ad ascensum Aethamim : et descendant ad lapidem Baron filiorum Ruben, et transibunt super dorsum Bartharahat ab aquilone, et descendant ad fines ad dorsum mare ab aquilone.

19. Et erit exitus finium ad extremitatem maris salis ad aquilonem in partem Jordanis ab africo : hi fines sunt ab africo.

20. Et Jordanis terminabit a parte orientis : hæc est hæreditas filiorum Benjamin, fines ejus in circuitu secundum populos.

21. Et factæ sunt civitates filiorum Benjamin secundum populos eorum, Jericho, et Bethegao, et Amecasis,

22. et Barthabara, et Sara, et Besana,

23. et Ain, et Phara, et Ephrata,

24. et Carapha, et Cephira, et Moni, et Gabaa : civitates duodecim, et pagi earum,

25. Gabaon, et Rama, et Beerotha,

26. et Massema, et Miron, et Amoce,

27. et Phira, et Caphan, et Nacan, et Selecan, et Thareela,

28. et Jebus : hæc est Jerusalem, et Gabaoth, Jariin : civitates tredecim, et pagi earum. Hæc est hæreditas filiorum Benjamin secundum populos eorum.

CAPUT XIX.

1. Et exiit secunda sors filiorum Symeon, et facta est hæreditas eorum inter sortes filiorum Juda.

2. Et facta est sors eorum Bersabee, et Samaa, et Caladain,

3. et Arsola, et Bola, et Jason,

4. et Erthula, et Bula, et Herma,

5. et Sicelac, et Baethmachereb, et Sarsusin,

6. καὶ Βαθαρώθ, καὶ οἱ ἀγροὶ αὐτῶν πόλεις δεκα-
τρεῖς, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν.

7. Ἐρεμμών, καὶ Θαλχά, καὶ Ἰεθέρ, καὶ Ἀσάν·
πόλεις τέσσαρες, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν.

8. κύκλῳ τῶν πόλεων αὐτῶν ἕως Βαλέκ πορευομέ-
νων Βαμὲθ κατὰ λίβα. Αὕτη ἡ κληρονομία φυλῆς υἱῶν
Συμεὼν κατὰ δῆμους αὐτῶν.

9. Ἀπὸ τοῦ κλήρου τοῦ Ἰούδα ἡ κληρονομία φυλῆς
υἱῶν Συμεὼν, ὅτι ἐγενήθη ἡ μερίς υἱῶν Ἰούδα μείζων
τῆς αὐτῶν, καὶ ἐκληρονόμησαν οἱ υἱοὶ Συμεὼν ἐν μέσῳ
τοῦ κλήρου αὐτῶν.

10. Καὶ ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος ὁ τρίτος τῷ Ζαβουλὼν
κατὰ δῆμους αὐτῶν· ἔσται τὰ ὅρια τῆς κληρονομίας
αὐτῶν, Ἐσεδεκωλά ὅρια αὐτῶν,

11. ἡ θάλασσα καὶ Μαγελάδ, καὶ συνάψει ἐπὶ Βαιθά-
ραβα εἰς τὴν φάραγγα ἣ ἐστὶ κατὰ πρόσωπον Ἰεκμάν.

12. Καὶ ἀνέστρεψεν ἀπὸ Σεδδούκ ἐξ ἐναντίας ἀπὸ
ἀνατολῶν Βαιθσαμύς ἐπὶ τὰ ὅρια Χασελωθαίθ, καὶ διε-
λεύσεται ἐπὶ Δαβιρώθ, καὶ προσαναθήσεται ἐπὶ Φαγ-
γαί.

13. Καὶ ἐκεῖθεν περιλεύσεται ἐξ ἐναντίας ἐπὶ ἀνα-
τολὰς ἐπὶ Γεδερὲ ἐπὶ πόλιν Κατασέμ, καὶ διελεύσεται
ἐπὶ Ῥεμμωνά Μαθαραζά.

14. Καὶ περιλεύσεται ὅρια ἐπὶ βορρᾶν ἐπὶ Ἀμώθ,
καὶ ἔσται ἡ διέξοδος αὐτῶν ἐπὶ Γαιραήλ,

15. καὶ Κατανάθ, καὶ Ναβαάλ, καὶ Συμοὼν, καὶ
Ἰεριχώ, καὶ Βαιθμάν.

16. Αὕτη ἡ κληρονομία τῆς φυλῆς υἱῶν Ζαβουλὼν
κατὰ δῆμους αὐτῶν, πόλεις καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν.

17. Καὶ τῷ Ἰσσαχάρ ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος ὁ τέταρτος,

18. καὶ ἐγενήθη τὰ ὅρια αὐτῶν Ἰαζήλ, καὶ Χασα-
λώθ, καὶ Σουνάμ,

19. καὶ Ἀγίμ, καὶ Σιωνά, καὶ Ῥεερώθ,

20. καὶ Ἀναχερέθ, καὶ Δαβιρών, καὶ Κισὼν, καὶ
Ῥεβές,

21. καὶ Ῥεμμάς, καὶ Ἰεὼν, καὶ Τομμάν, καὶ Αἰμα-
ρέκ, καὶ Βηρσαφές.

22. Καὶ συνάψει τὰ ὅρια ἐπὶ Γαιθώρ, καὶ ἐπὶ Σα-
λίμ κατὰ θάλασσαν καὶ Βαιθσαμύς· καὶ ἔσται αὐτοῦ ἡ
διέξοδος τῶν ὁρίων ὁ Ἰορδάνης.

23. Αὕτη ἡ κληρονομία φυλῆς υἱῶν Ἰσσαχάρ κατὰ
δῆμους αὐτῶν, αἱ πόλεις καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν.

24. Καὶ ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος ὁ πέμπτος Ἀσήρ κατὰ
δῆμους αὐτῶν,

25. καὶ ἐγενήθη τὰ ὅρια αὐτῶν Ἐξελεκέθ, καὶ Ἀλέφ,
καὶ Βαιθόκ, καὶ Κεάφ,

26. καὶ Ἐλιμελέχ, καὶ Ἀμιήλ, καὶ Μαασά· καὶ
συνάψει τῷ Καρμήλμ κατὰ θάλασσαν, καὶ τῷ Σιών,
καὶ Λαθανάθ.

27. Καὶ ἐπιστρέψει ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου καὶ Βαιθε-
γενέθ, καὶ συνάψει τῷ Ζαβουλὼν καὶ Ἐχγαί, καὶ
Φθαιήλ κατὰ βορρᾶν, καὶ εἰσελεύσεται ὅρια Σαφθαι-
εαίθμ, καὶ Ἰναήλ, καὶ διελεύσεται εἰς Χωβασομέλ,

28. καὶ Ἐλβὼν, καὶ Ῥαάβ, καὶ Ἐμεμαὼν, καὶ Καν-
θάν ἕως Σιδῶνος τῆς μεγάλης.

29. Καὶ ἀναστρέψει τὰ ὅρια εἰς Ῥαμὰ καὶ ἕως πη-
γῆς Μασφασάτ καὶ τῶν Τυρίων, καὶ ἀναστρέψει τὰ
ὅρια ἐπὶ Ἰασίφ, καὶ ἔσται ἡ διέξοδος αὐτοῦ ἡ θάλασσα,
καὶ Ἀπολέβ, καὶ Ἐχοζόβ,

30. καὶ Ἀρχόβ, καὶ Ἀφίεκ, καὶ Ῥααῦ.

6. et Batharoth, et agri earum : civitates tredecim, et
pagi earum.

7. Eremmon, et Thalcha, et Jether, et Asan : civitates
quatuor, et pagi earum.

8. in circuitu civitatum earum usque Balec euntibus Ba-
meth ad africanum. Haec est haereditas tribus filiorum Symeon
secundum populos eorum.

9. De sorte Juda haereditas tribus filiorum Symeon, quo-
niam fuit pars filiorum Juda major ea quae ipsorum, et hae-
reditaverunt filii Symeon in medio sortis eorum.

10. Et exiit sors tertia ipsi Zabulon secundum populos
eorum : erunt fines sortis eorum, Esedecgola fines eorum,

11. mare et Magelda, et contingent ad Baetharaba in valle
quae est ad faciem Jeman.

12. Et reverterunt a Sedduc ex adverso ab oriente Baethsa-
mys ad fines Chaselothaeth, et transibunt in Dabiroth, et
ascendent in Phangæ.

13. Et inde circuibunt ex adverso ad orientem in Gebere
ad civitatem Catasem, et pertransibunt in Remmonaa Ma-
tharaoza.

14. Et circuibunt fines ad aquilonem ad Amoth, et erit
exitus eorum ad Gæphael,

15. et Catanath, et Nabaal, et Symoon, et Jericho, et
Baethman.

16. Haec est haereditas tribus filiorum Zabulon secundum
populos eorum, civitates et pagi earum.

17. Et ipsi Issachar exiit sors quarta,

18. et facti sunt fines eorum Jazel, et Chasaloth, et Sunani,

19. et Agim, et Siona, et Reeroth,

20. et Anachereth, et Dabiron, et Cison, et Rebes,

21. et Remmas, et Jeon, et Tomman, et Aمارec, et
Dersaphes.

22. Et contingent fines ad Gæthbor, et ad Salim ad mare
et Baethsamys : et erit ejus exitus finium Jordanis.

23. Haec est haereditas tribus filiorum Issachar secundum
populos eorum, civitates et pagi earum.

24. Et exiit sors quinta Aser secundum populos eorum,

25. Et facti sunt fines eorum Exceleceth, et Aleph, et
Baethoc, et Ceaph,

26. et Elimelech, et Amiel, et Maasa : et contingent
Carmelum ad mare, et Sion, et Labanath.

27. Et revertent ab ortu solis et Baethegeneth, et contin-
gent Zabulon et Ecgal, et Phthael ad aquilonem, et ingre-
dientur fines Saphthæbæthme, et Inael, et transibunt in
Chobamasomel,

28. et Elbon, et Raab, et Ememaon, et Canthan usque
Sidonem magnam.

29. Et revertent fines in Rama et usque ad fontem Mas-
phasat et Tyrios, et revertent fines ad Jasiph, et erit exi-
tus ejus mare, et Apoleb, et Echozob,

30. et Archob, et Aphiec, et Raay.

31. Αὕτη ἡ κληρονομία φυλῆς υἱῶν Ἀσέρ κατὰ δήμους αὐτῶν, πόλεις καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν.

32. Καὶ τῷ Νεφθαλί ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος ὁ ἕκτος,

33. καὶ ἐγενήθη τὰ ὅρια αὐτῶν Μοολάμ, καὶ Μωλά, καὶ Βεσεμίν, καὶ Ἀρμέ, καὶ Ναβόκ, καὶ Ἰεφθαμαὶ ἕως Δωδάμ· καὶ ἐγενήθησαν αἱ διεξοδοὶ αὐτοῦ Ἰορδάνης.

34. Καὶ ἐπιστρέψει τὰ ὅρια ἐπὶ θάλασσαν ἐν Ἀθθάβωρ, καὶ διαλεύσεται ἐκεῖθεν Ἰκνὰ, καὶ συνάψει τῷ Ζαβουλὼν ἀπὸ νότου, καὶ Ἀσέρ συνάψει κατὰ θάλασσαν, καὶ ὁ Ἰορδάνης ἀπὸ ἀνατολῶν ἔλθου.

35. Καὶ αἱ πόλεις τετραεὶς τῶν Τυρίων· Τύρος, καὶ Μααθαδακίθ, καὶ Κενερίθ,

36. καὶ Ἀρμαίθ, καὶ Ἀραήλ, καὶ Ἀσώρ,

37. καὶ Κάδες, καὶ Ἀσσαρί, καὶ πηγὴ Ἀσώρ,

38. καὶ Κερωί, καὶ Μεγαλααρίμ, καὶ Βαιθθαμέ, καὶ Θισσαμύς.

39. Αὕτη ἡ κληρονομία φυλῆς υἱῶν Νεφθαλί.

40. Καὶ τῷ Δάν ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος ὁ ἑβδόμος,

41. καὶ ἐγενήθη τὰ ὅρια αὐτῶν Σαράθ, καὶ Ἀσά, καὶ πόλεις Σαμμάς,

42. καὶ Σαλαμίν, καὶ Ἀμμών, καὶ Σιλθα,

43. καὶ Ἐλὼν, καὶ Θαμναθά, καὶ Ἀκκαρών,

44. καὶ Ἀλκαθά, καὶ Βεγεθὼν, καὶ Γεβεελάν,

45. καὶ Ἀζώρ, καὶ Βαναιθακάτ, καὶ Γεθρεμμών,

46. καὶ ἀπὸ θαλάσσης Ἱεράκων ὄριον πλησίον Ἰόπης. (α)

(*) 48. Αὕτη ἡ κληρονομία φυλῆς υἱῶν Δάν κατὰ δήμους αὐτῶν, αἱ πόλεις αὐτῶν καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. Καὶ οὐκ ἐξέβλεψαν οἱ υἱοὶ Δάν τὸν Ἀμορρῶν τὸν θλίβοντα αὐτοὺς ἐν τῷ ὄρει, καὶ οὐκ εἶπὼν αὐτοὺς οἱ Ἀμορρῶν καταβῆναι εἰς τὴν κοιλάδα, καὶ ἐβλεψαν ἀπ' αὐτῶν τὸ ὄριον τῆς μερίδος αὐτῶν.

(α) 47. Καὶ ἐπορεύθησαν οἱ υἱοὶ Δάν, καὶ ἐπολέμησαν τὴν Ἀχίς, καὶ κατελάβοντο αὐτήν, καὶ ἐπάταξαν αὐτήν ἐν στόματι μαχαίρας, καὶ κατόκησαν αὐτήν, καὶ ἐκάλισαν τὸ ὄνομα αὐτῆς Λασενδάν. Καὶ ὁ Ἀμορρῶν ὑπέμεινε τοῦ κατοικεῖν ἐν Ἐλῶμ καὶ ἐν Σαλαμίν· καὶ ἐδαρύνθη ἡ χεὶρ τοῦ Ἐφραΐμ ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ἐγένοντο αὐτοῖς εἰς φόρον.

49. Καὶ ἐπορεύθησαν ἐμβατεῦσαι τὴν γῆν κατὰ τὸ ὄριον αὐτῶν· καὶ ἔδωκαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ κλῆρον τῷ Ἰησοὶ τῷ υἱῷ Ναυῆ ἐν αὐτοῖς.

50. διὰ προστάγματος τοῦ Θεοῦ· καὶ ἔδωκαν αὐτῷ τὴν πόλιν ἣν ᾔτήσατο, Θαμνασαράχ, ἣ ἐστὶν ἐν τῷ ὄρει Ἐφραΐμ. Καὶ οἰκοδόμησε τὴν πόλιν, καὶ κατόκει ἐν αὐτῇ.

51. Αὗται αἱ διαιρέσεις αἱ κατεκληρονόμησεν Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς, καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυῆ, καὶ οἱ ἀρχόντες τῶν πατριῶν ἐν ταῖς φυλαῖς Ἰσραὴλ, κατὰ κλήρους ἐν Σηλῶ, ἐναντὶ Κυρίου παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. Καὶ ἐπορεύθησαν ἐμβατεῦσαι τὴν γῆν.

31. Haec est haereditas tribus filiorum Aser secundum populos eorum, civitates et pagi earum.

32. Et Nephthali exiit sors sexta,

33. et facti sunt fines eorum Moolam et Mola, et Besemim, et Arme, et Naboc, et Jephthame usque Dodam : et facti sunt exitus ejus Jordanes.

34. Et revertent fines ad mare in Atthabor, et transibunt inde Jacana, et contingent Zabulon ab austro, et Aser contingent ad mare, et Jordanes ab ortu solis.

35. Et civitates muratae Tyrionum : Tyrus, et Omathadaceth, et Cenereth,

36. et Armath et Aracl, et Asor,

37. et Cades, et Assari, et fons Asor,

38. et Ceroe, et Megalaarim, et Beththamæ, et Thessamys.

39. Haec est haereditas tribus filiorum Nephthali.

40. Et Dan exiit sors septima,

41. et facti sunt fines eorum Sarath, et Asa, et civitates Sammays,

42. et Salamin, et Ammon, et Silatha,

43. et Elon, et Thamnatha, et Accaron,

44. et Alcattha, et Begethon, et Gebeclan,

45. et Azor, et Banabacat, et Gethremmon,

46. et a mari Hieracon terminus prope Joppen.

48. Haec haereditas tribus filiorum Dan secundum populos eorum, civitates eorum et pagi earum. Et non extriverunt filii Dan Amorrhæum vexantem eos in monte, et non sinebant eos Amorrhæi descendere in convallem, et vexaverunt a se terminum portionis eorum.

47. Et iverunt filii Dan, et oppugnaverunt Lachis, et ceperunt eam, et percusserunt eam in ore gladii, et habitaverunt eam, et vocaverunt nomen ejus Lasendan. Et Amorrhæus permansit habitare in Elom et in Salamin : et gravata est manus Ephraim super eos, et facti sunt illis tributarii.

49. Et iverunt adire terram secundum terminum ipsorum : et dederunt filii Israel sortem Jesu filio Nave inter ipsos.

50. per præceptum Dei : et dederunt ei civitatem quam petiit, Thamnasarach, quæ est in monte Ephraim. Et edificavit civitatem, et habitabat in ea.

51. Hæ sunt divisiones quas in haereditatem dedit Eleazar sacerdos, et Jesus Nave, et principes familiarum in tribubus Israel, secundum sortes in Selo, ante Dominum apud januas tabernaculi testimonii. Et iverunt adire terram.

(*) 47. Καὶ ἐξῆλθεν τὸ ὄριον υἱῶν Δάν, καὶ ἐπορεύθησαν οἱ υἱοὶ Δάν, καὶ ἐπολέμησαν τὴν Λασίν, καὶ κατελάβοντο αὐτήν, καὶ ἐπάταξαν αὐτήν ἐν στόματι μαχαίρας, καὶ κατεκληρονόμησαν αὐτήν, καὶ κατόκησαν αὐτήν, καὶ ἐκάλισαν τὸ ὄνομα τῆς Λασίν Δάν, κατὰ τὸ ὄνομα Δάν τοῦ πατρὸς αὐτῶν. (Compl. et Franc.)

47. Et egressus est terminus filiorum Dan, et profecti sunt filii Dan, et pugnaverunt contra Laseu, ceperuntque eam, et percusserunt eam in ore gladii, et possederunt eam, et habitaverunt in ea, et vocaverunt nomen ejus Laseu Dan, secundum nomen Dan patris eorum.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Κ'.

1. Καὶ ἐλάλησε Κύριος τῷ Ἰησοῖ, λέγων·
2. Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, λέγων· Δότε τὰς πόλεις τῶν φυγαδευτηρίων, ἃς εἶπα πρὸς ὑμᾶς διὰ Μωϋσῆ·

3. φυγαδευτήριον τῷ φονευτῇ τῷ πατάξαντι ψυχὴν ἀκουσίως. Καὶ ἔσονται ὑμῖν αἱ πόλεις φυγαδευτήριον, καὶ οὐκ ἀποθάνειται ὁ φονευτὴς ὑπὸ τοῦ ἀγχιστευόντος τὸ αἷμα, ἕως ἂν καταστῇ ἐναντίον τῆς συναγωγῆς εἰς κρίσιν.

(*) 7. Καὶ διέστειλεν τὴν Κάδης ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ ἐν τῷ ὄρει τῷ Νεφθαλί, καὶ Συχέμ ἐν τῷ ὄρει τῷ Ἐφραΐμ, καὶ τὴν πόλιν Ἀρβὼν, αὕτη ἐστὶ Χεβρών, ἐν τῷ ὄρει τῷ Ἰούδα.

8. Καὶ ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἔδωκε Βοσόρ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐν τῷ πεδίῳ ἀπὸ τῆς φυλῆς Ῥουβὴν, καὶ Ἀρμηώθ ἐν τῇ Γαλαὰδ ἐκ τῆς φυλῆς Γὰδ, καὶ τὴν Γαυλὼν ἐν τῇ Βασανίτιδι ἐκ τῆς φυλῆς Μανασσῆ.

9. Αὗται αἱ πόλεις αἱ ἐπίκλητοι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ τῷ προσηλύτῳ τῷ προσκειμένῳ ἐν αὐτοῖς, καταφυγεῖν ἐκεῖ παντὶ παίοντι ψυχὴν ἀκουσίως, ἵνα μὴ ἀποθάνῃ ἐν χειρὶ τοῦ ἀγχιστευόντος τὸ αἷμα, ἕως ἂν καταστῇ ἐναντι τῆς συναγωγῆς εἰς κρίσιν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑ'.

1. Καὶ προσήλθοσαν οἱ ἀρχιεπισκοποῦνται τῶν υἱῶν Λευὶ πρὸς Ἐλεάζαρ τὸν ἱερέα, καὶ Ἰησοῦν τὸν τοῦ Ναυῆ, καὶ πρὸς τοὺς ἀρχιεπισκοποῦντας πατριῶν ἐκ τῶν φυλῶν Ἰσραὴλ,

2. καὶ εἶπον πρὸς αὐτοὺς ἐν Σηλὼ ἐν γῇ Χαναάν, λέγοντες· Ἐντεῖλατο Κύριος ἐν χειρὶ Μωϋσῆ δοῦναι ἡμῖν πόλεις κατοικεῖν, καὶ τὰ περισπόρια τοῖς κτήνεσιν ἡμῶν.

3. Καὶ ἔδωκαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τοῖς Λευίταις ἐν τῷ κατακληρονομεῖν διὰ προστάγματος Κυρίου τὰς πόλεις καὶ τὰ περισπόρια αὐτῶν.

4. Καὶ ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος τῷ δήμῳ Καάθ, καὶ ἐγένετο τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν τοῖς ἱερεῦσι τοῖς Λευίταις ἀπὸ φυλῆς Ἰούδα καὶ ἀπὸ φυλῆς Συμεὼν καὶ ἀπὸ φυλῆς Βενιαμὴν, κληρωτὴ πόλεις δεκατρεῖς.

5. Καὶ τοῖς υἱοῖς Καάθ τοῖς καταλειμμένοις ἐκ τῆς φυλῆς Ἐφραΐμ καὶ ἐκ τῆς φυλῆς Δάν καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσεος φυλῆς Μανασσῆ, κληρωτὴ πόλεις δέκα.

(*) 4. Καὶ φεύγει εἰς μίαν τῶν πόλεων τούτων, καὶ στήσεται ἐπὶ τὴν θύραν τῆς πόλεως, καὶ λαλήσει ἐν τοῖς ὤσιν τῶν πρεσβυτέρων τῆς πόλεως ἐκείνης τοὺς λόγους τούτους, καὶ ἐπιστρέφουσιν αὐτὸν ἡ συναγωγὴ πρὸς αὐτοὺς, καὶ δώσωσιν (leg. δώσουσιν) αὐτῷ τόπον, καὶ κατοικήσει μετ' αὐτῶν.

5. Καὶ ὅτι διώκεται ὁ ἀγχιστεύων τὸ αἷμα ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ οὐ συνελίσουσιν (leg. συγκλείουσιν) τὸν φονεύσαντα ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, ὅτι οὐκ εἰδὼς ἐπάταξεν τὸν πλησίον αὐτοῦ, καὶ οὐ μισῶν αὐτὸς αὐτὸν ἀπ' ἐχθρῆς καὶ τρίτης.

6. Καὶ κατοικήσει ἐν τῇ πόλει ἐκεῖνῃ, ἕως (Ο.κ. ἂν καταστῇ) κατὰ πρόσωπον τῆς συναγωγῆς εἰς κρίσιν, ἕως ἀποθάνῃ ὁ ἱερεὺς· ὁ μέγας δὲ ἐστὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις· τότε ἐπιστρέφει ὁ φονεύσας, καὶ ἐλεύσεται εἰς τὴν πόλιν αὐτοῦ, καὶ πρὸς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ πρὸς πόλιν θῆεν ἐφυγεν ἐκεῖθεν. (Alex.)

CAPUT XX.

1. Et locutus est Dominus Jesu, dicens :

2. Loquere filiis Israel, dicens : Date civitates refugiorum, quas dixi ad vos per Moysen :

3. refugium homicidae qui percussit animam non sponte. Et erunt vobis civitates refugium, et non morietur homicida a persequente sanguinem, quoadusque constiterit coram synagoga in judicium.

7. Et distinxit Cades in Galilaea in monte ipsi Nephthali, et Sychem in monte ipsi Ephraim, et civitatem Arboc, hæc est Chebron, in monte ipsi Juda.

8. Et trans Jordanem dedit Bosor in deserto in campo de tribu Ruben, et Aremoth in Galaad de tribu Gad, et Gaylon in Basanikle de tribu Manasse.

9. Hæ sunt civitates celebres filiis Israel, et proselyto apposito in eis, ad confugiendum illuc omni percutienti animam non sponte, ut non moriatur in manu persequentis sanguinem, donec constiterit coram synagoga in judicium.

CAPUT XXI.

1. Et accesserunt principes familiarum filiorum Levi ad Eleazarum sacerdotem, et ad Jesum filium Nave, et ad principes tribuum familiarum ex tribubus Israel,

2. et dixerunt ad eos in Selo in terra Chanaan, dicentes : Mandavit Dominus in manu Moysi dare nobis civitates ad habitandum, et suburbana pecoribus nostris.

3. Et dederunt filii Israel Levitis in adeunda hæreditate per præceptum Domini civitates et suburbana earum.

4. Et exiit sors populo Caath, et factæ sunt filiis Aaron sacerdotibus Levitis de tribu Juda et de tribu Symeon et de tribu Benjamin, per sortem civitates tredecim.

5. Et filiis Caath reliquis de tribu Ephraim et de tribu Dan et de dimidio tribus Manasse, per sortem civitates decem.

4. Et fugiet in unam civitatum harum, et stabit ad portam civitatis, et loquetur in auribus seniorum istius civitatis hos sermones, et adducent eum synagoga ad eos, et dabunt illi locum, et habitabit cum eis.

5. Cumque persequetur propinquus sanguinem post ipsum, et non concludent homicidam in manu ejus, quia nesciens percussit proximum suum, et non odio habens ipse eum ab hesterna et nudiustertiana.

6. Et habitabit in civitate illa, donec steterit ante faciem synagoge in judicium, donec moriatur sacerdos magnus qui erit in illis diebus : tunc revertetur homicida, et ingredietur in civitatem suam, et ad domum suam, et ad urbem de qua fugerat inde.

6. Καὶ τοῖς υἱοῖς Γεδσὼν ἀπὸ τῆς φυλῆς Ἰσάχαρ καὶ ἀπὸ τῆς φυλῆς Ἀσέρ καὶ ἀπὸ τῆς φυλῆς Νεφθαλί καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσεος φυλῆς Μανασσὴ ἐν τῇ Βασάν, πόλεις δεκατρεῖς.

7. Καὶ τοῖς υἱοῖς Μεραρί κατὰ δῆμους αὐτῶν ἀπὸ φυλῆς Ῥουβὴν καὶ ἀπὸ φυλῆς Γὰδ καὶ ἀπὸ φυλῆς Ζαβουλὼν, κληρωτὶ πόλεις δώδεκα.

8. Καὶ ἔδωκαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τοῖς Λευίταις τὰς πόλεις καὶ τὰ περισπόρια αὐτῶν, ὃν τρόπον ἐνετείλατο Κύριος τῷ Μωϋσῇ, κληρωτὶ.

9. Καὶ ἔδωκεν ἡ φυλὴ υἱῶν Ἰούδα καὶ ἡ φυλὴ υἱῶν Συμεὼν καὶ ἀπὸ τῆς φυλῆς υἱῶν Βενιαμὴν τὰς πόλεις ταύτας καὶ ἐπεκλήθησαν.

10. τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν ἀπὸ τοῦ δήμου τοῦ Καὰθ τῶν υἱῶν Λευὶ, ὅτι τούτοις ἐγενήθη ὁ κληρὸς.

11. Καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς τὴν Καριαθαρβὼκ μητρόπολιν τῶν Ἑνάκ· αὕτη ἐστὶ Χεβρόν ἐν τῷ ὄρει Ἰούδα· τὰ δὲ περισπόρια κύκλῳ αὐτῆς,

12. καὶ τοὺς ἀγροὺς τῆς πόλεως καὶ τὰς κώμας αὐτῆς ἔδωκεν Ἰησοῦς τοῖς υἱοῖς Χάλεβ υἱοῦ Ἰερονῇ ἐν κτησέσει.

13. Καὶ τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν ἔδωκε τὴν πόλιν φυγαδευτήριον τῷ φονεύσαντι, τὴν Χεβρόν, καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ σὺν αὐτῇ καὶ τὴν Λεμνά, καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ·

14. καὶ τὴν Αἰλὼμ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ καὶ τὴν Τεμά, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ·

15. καὶ τὴν Γελλά, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ καὶ τὴν Δαβίρ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ·

16. καὶ Ἀσά, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ καὶ Τανὺ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ καὶ Βαιθσαμὺς, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ· πόλεις ἑννέα παρὰ τῶν δύο φυλῶν τούτων.

17. Καὶ παρὰ τῆς φυλῆς Βενιαμὴν τὴν Γαθαὼν, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ καὶ Γαθὶθ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ·

18. καὶ Ἀναθὼθ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ καὶ Γάμαλα, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ· πόλεις τέσσαρες.

19. Πᾶσαι αἱ πόλεις υἱῶν Ἀαρὼν τῶν ἱερέων, δεκατρεῖς.

20. Καὶ τοῖς δῆμοις υἱοῖς Καὰθ τοῖς Λευίταις τοῖς καταλειμμένοις ἀπὸ τῶν υἱῶν Καὰθ, καὶ ἐγενήθη ἡ πόλις τῶν ἱερέων αὐτῶν.

21. ἀπὸ φυλῆς Ἐφραΐμ. Καὶ ἔδωκαν αὐτοῖς τὴν πόλιν τοῦ φυγαδευτηρίου τὴν τοῦ φονεύσαντος, τὴν Συγίμ καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ καὶ Γάζαρα καὶ τὰ πρὸς αὐτὴν, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ·

22. καὶ Βαιθωρὼν, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ· πόλεις τέσσαρες.

23. Καὶ ἐκ τῆς φυλῆς Δάν, τὴν Ἐλκωθαίμ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ καὶ τὴν Γεθεδάν, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ·

24. καὶ Αἰλὼν, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ καὶ τὴν Γεθερεμμὼν, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ· πόλεις τέσσαρες.

25. Καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσεος φυλῆς Μανασσὴ, τὴν Γανὰχ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ καὶ τὴν Ἰεβθα, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ· πόλεις δύο.

26. Πᾶσαι πόλεις δέκα, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ τὰ πρὸς αὐταῖς τοῖς δῆμοις υἱῶν Καὰθ τοῖς ὑπολειμμένοις.

6. Et filiis Gedson de tribu Issachar et de tribu Aser et de tribu Nephthali et de dimidio tribus Manasse in Basan, civitates tredecim.

7. Et filiis Merari secundum populos eorum de tribu Ruben et de tribu Gad et de tribu Zabulon, per sortem civitates duodecim.

8. Et dederunt filii Israel Levitis civitates et suburbana earum, quemadmodum mandaverat Dominus Moysi, per sortem.

9. Et dedit tribus filiorum Juda et tribus filiorum Symeon et de tribu filiorum Benjamin civitates has : et vocatae sunt

10. filiis Aaron de populo Caath filiorum Levi, quoniam his fuit sors.

11. Et dedit eis Cariatharboe metropolim Enac : iure est Chebron in monte Juda : suburbana autem in circuitu,

12. et agros civitatis et pagos ejus dedit Jesus filiis Chaleb filii Jerhione in possessionem.

13. Et filiis Aaron dedit civitatem refugium homicidarum, ipsam Chebron, et segregata quae cum ea : et Lemna, et segregata quae ad eam :

14. et Elom, et segregata ei : et Tema, et segregata ei :

15. et Gesa, et segregata ei : et Dabir, et segregata ei :

16. et Asa, et segregata ei : et Tany, et segregata ei : et Baethsamys, et segregata ei : civitates novem a duabus tribubus his.

17. Et a tribu Benjamin Gabaon, et segregata ei : et Gatheth, et segregata ei :

18. et Anathoth, et segregata ei : et Gamala, et segregata ei : civitates quatuor.

19. Omnes civitates filiorum Aaron sacerdotum, tredecim.

20. Et populis filiis Caath Levitis reliquis de filiis Caath, et facta est civitas sacerdotum eorum

21. de tribu Ephraim. Et dederunt eis civitatem refugii homicidarum, Sychem et segregata ei : et Gazara et quae ad eam, et segregata ei :

22. et Bethoron, et segregata ei : civitates quatuor.

23. Et de tribu Dan, Helcothaim, et segregata ei : et Gethedan, et segregata ei :

24. et Elon, et segregata ei : et Getheremmon, et segregata ei : civitates quatuor.

25. Et de dimidio tribus Manasse, Tanach, et segregata ei : et Jebatha, et segregata ei : civitates duas.

26. Omnes civitates decem, et segregata ipsi quae ad eas populis filiorum Caath reliquis.

27. Καὶ τοῖς υἱοῖς Γεδσὼν τοῖς Λευίταις ἐκ τοῦ ἡμί-
σου φυλῆς Μανασσῆ τὰς πόλεις τὰς ἀφωρισμένας τοῖς
φονεύσασιν, τὴν Γαυλὸν ἐν τῇ Βασανίτιδι, καὶ τὰ ἀφω-
ρισμένα αὐτῇ· καὶ τὴν Βοσορὰν, καὶ τὰ ἀφωρισμένα
αὐτῇ· πόλεις δύο.

28. Καὶ ἐκ τῆς φυλῆς Ἰσάαχρ, τὴν Κισὼν, καὶ τὰ
ἀφωρισμένα αὐτῇ· καὶ τὴν Δεβδὰ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα
αὐτῇ·

29. καὶ τὴν Ῥεμμαθ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ· καὶ
Πηγὴν γραμμάτων, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ· πόλεις
τέσσαρες.

30. Καὶ ἐκ τῆς φυλῆς Ἀσήρ, τὴν Βισελλὰν, καὶ τὰ
ἀφωρισμένα αὐτῇ· καὶ τὴν Δαβδὼν, καὶ τὰ ἀφωρισμένα
αὐτῇ·

31. καὶ Χελκάτ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ· καὶ τὴν
Ῥαάβ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ· πόλεις τέσσαρες.

32. Καὶ ἐκ τῆς φυλῆς Νεφθαλί, τὴν πόλιν τὴν ἀφω-
ρισμένην τῷ φονεύσαντι, τὴν Κάδης ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ,
καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ· καὶ τὴν Νεμμαθ, καὶ τὰ
ἀφωρισμένα αὐτῇ· καὶ Θεμμὼν, καὶ τὰ ἀφωρισμένα
αὐτῇ· πόλεις τρεῖς.

33. Πᾶσαι αἱ πόλεις τοῦ Γεδσὼν κατὰ δῆμους αὐτῶν,
πόλεις δεκατρεῖς.

34. Καὶ τῷ δῆμῳ υἱῶν Μεραρί τοῖς Λευίταις τοῖς
λοιποῖς ἐκ τῆς φυλῆς Ζαβουλὼν, τὴν Μαάν, καὶ τὰ πε-
ρισπόρια αὐτῆς· καὶ τὴν Κάδης, καὶ τὰ περισπόρια
αὐτῆς·

35. καὶ Σελλὰ, καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς· πόλεις τρεῖς.

36. Καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου τοῦ κατὰ Ἱεριχώ, ἐκ
τῆς φυλῆς Ῥουβὴν, τὴν πόλιν τὸ φυγαδευτήριον τοῦ
φονεύσαντος, τὴν Βοσὸρ ἐν τῇ ἐρήμῳ· τὴν Μισὼ, καὶ
τὰ περισπόρια αὐτῆς· καὶ τὴν Ἰαζήρ, καὶ τὰ περισπό-
ρια αὐτῆς· καὶ τὴν Δεκμὼν, καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς·
καὶ τὴν Μαφά, καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς· πόλεις τέσ-
σαρες.

37. Καὶ ἀπὸ τῆς φυλῆς Γάδ, τὴν πόλιν τὸ φυγαδευ-
τήριον τοῦ φονεύσαντος, καὶ τὴν Ῥαμὼθ ἐν τῇ Γαλαάδ,
καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς· τὴν Καμίν, καὶ τὰ περισπό-
ρια αὐτῆς· καὶ τὴν Ἐσβὼν, καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς·
καὶ τὴν Ἰαζήρ, καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς· πᾶσαι αἱ
πόλεις τέσσαρες.

38. Πᾶσαι αἱ πόλεις τοῖς υἱοῖς Μεραρί κατὰ δῆμους
αὐτῶν τῶν καταλειμμένων ἀπὸ τῆς φυλῆς τῆς Λευί.
Καὶ ἐγενήθη τὰ ὅρια αἱ πόλεις δεκαδύο.

39. Πᾶσαι πόλεις τῶν Λευιτῶν ἐν μέσῳ κατοική-
σεως υἱῶν Ἰσραὴλ, τεσσαρακονταοκτὼ πόλεις,

40. καὶ τὰ περισπόρια αὐτῶν κύκλῳ τῶν πόλεων
τούτων, πόλις καὶ τὰ περισπόρια κύκλῳ τῆς πόλεως
πάσαις ταῖς πόλεσι ταύταις. « Καὶ συνετέλεσεν Ἰησοῦς
« διαμερίσας τὴν γῆν ἐν τοῖς ὅροις αὐτῶν· καὶ ἔδωκαν
« οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ μερίδα τῷ Ἰησοῖ διὰ πρόσταγμα Κυ-
« ρίου· ἔδωκαν αὐτῷ τὴν πόλιν ἣν ᾔτήσατο, τὴν Θα-
« μνασχαρ ἔδωκαν αὐτῷ ἐν τῷ ὄρει Ἐφραίμ. Καὶ ὥκο-
« δόμησεν Ἰησοῦς τὴν πόλιν, καὶ ὥκησεν ἐν αὐτῇ· καὶ
« λαβὼν Ἰησοῦς τὰς μαχαίρας τὰς πετρίνας, ἐν αἷς πε-
« ριέτεμε τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ τοὺς γενομένους ἐν τῇ ὁδῷ
« ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἔθηκεν αὐτάς ἐν Θαμνασχαρ. »

41. Καὶ ἔδωκε Κύριος τῷ Ἰσραὴλ πᾶσαν τὴν γῆν
ἣν ὤμοσε δοῦναι τοῖς πατράσιν αὐτῶν, καὶ κατεκλη-
ρονόμησαν αὐτήν, καὶ κατοίκησαν ἐν αὐτῇ.

27. Et filiis Gedson Levitis de dimidio tribus Manasse
civitates segregatas homicidis, Gaulon in Basanitide, et
segregata ei : et Bosoram, et segregata ei : civitates duas.

28. Et de tribu Issachar, Cison, et segregata ei : et Deb-
ba, et segregata ei :

29. et Rhemmath, et segregata ei : et Fontem litterarum,
et segregata ei : civitates quatuor.

30. Et de tribu Aser, Basellam, et segregata ei : et Dab-
bon, et segregata ei :

31. et Chelcat, et segregata ei : et Raab, et segregata
ei : civitates quatuor.

32. Et de tribu Nephthali, civitatem segregatam homi-
cidæ, Cades in Galilee, et segregata ei : et Nemmath, et
segregata ei : et Themon, et segregata ei : civitates tres.

33. Omnes civitates ipsius Gedson secundum populos
eorum, civitates tredecim.

34. Et populo filiorum Merari Levitis reliquis de tribu
Zabulon, Maan, et suburbana ejus : et Cades, et suburbana
ejus :

35. et Sella, et suburbana ejus : civitates tres.

36. Et trans Jordanem qua contra Jericho, de tribu Ru-
ben, civitatem refugium homicidæ, Bosor in deserto : Mi-
so, et suburbana ejus : et Jazer, et suburbana ejus : et
Beemon, et suburbana ejus : et Mapha, et suburbana ejus :
civitates quatuor.

37. Et de tribu Gad, civitatem refugium homicidæ, et
Rhamoth in Galaad, et suburbana ejus : Camin, et sub-
urbana ejus et : Esbon, et suburbana ejus : et Jazer, et sub-
urbana ejus : omnes civitates quatuor.

38. Omnes civitates filiis Merari secundum populos eo-
rum residuorum de tribu Levi. Et factæ sunt fines civitates
duodecim.

39. Omnes civitates Levitarum in medio possessionis
filiorum Israel, quadraginta octo civitates,

40. et suburbana earum in circuitu civitatum istarum,
civitas et suburbana in circuitu civitatis omnibus civitatibus
latis. « Et consummavit Jesus dividens terram in finibus
« eorum : et dederunt filii Israel portionem Jesu per con-
« stitutionem Domini : dederunt ei civitatem quam petiit,
« Thamnasachar dederunt ei in monte Ephraim. Et ardi-
« cavit Jesus civitatem, et habitavit in ea : et accepit Jesus
« cultros petrinus, in quibus circumciderat filios Israel
« qui nati fuerant in via in deserto, et posuit eos in Thamna-
sachar. »

41. Et dedit Dominus ipsi Israel omnem terram quam ju-
raverat dare patribus eorum, et hereditaverunt eam, et
habitaverunt in ea.

42. Καὶ κατέπαυσεν αὐτοὺς Κύριος κυκλόθεν, καθότι ὤμοσε τοῖς πατράσιν αὐτῶν· οὐκ ἀντίστη οὐθὲς κατενώπιον αὐτῶν ἀπὸ πάντων τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν· πάντας τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν παρέδωκεν Κύριος εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν.

43. Οὐ διεπέσεν ἀπὸ πάντων τῶν ῥημάτων τῶν καλῶν ὧν ἐλάλησε Κύριος τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, πάντα παργένετο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΒ'.

1. Τότε συνεκάλεσεν Ἰησοῦς τοὺς υἱοὺς Ῥουβὴν, καὶ τοὺς υἱοὺς Γὰδ, καὶ τὸ ἥμισυ φυλῆς Μανασσῆ,

2. καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ὑμεῖς ἀκηκόατε πάντα ὅσα ἐνετείλατο ὑμῖν Μωϋσῆς ὁ παῖς Κυρίου, καὶ ὑπακούσατε τῆς φωνῆς μου κατὰ πάντα ὅσα ἐνετείλατο ὑμῖν.

3. Οὐκ ἐγκαταλελοίπατε τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν ταύτας τὰς ἡμέρας πλείους· ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας ἐφυλάξατε τὴν ἐντολὴν Κυρίου τοῦ Θεοῦ ὑμῶν.

4. Νῦν δὲ κατέπαυσε Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν, ὃν τρόπον εἶπεν αὐτοῖς· νῦν οὖν ἀποστραφέντες ἀπέλθατε εἰς τοὺς οἴκους ὑμῶν, καὶ εἰς τὴν γῆν τῆς κατασχέσεως ὑμῶν ἣν ἔδωκεν ὑμῖν Μωϋσῆς ἐν τῇ πέραν τοῦ Ἰορδάνου.

5. Ἀλλὰ φυλάξασθε σφόδρα ποιεῖν τὰς ἐντολάς καὶ τὸν νόμον ὃν ἐνετείλατο ὑμῖν ποιεῖν Μωϋσῆς ὁ παῖς Κυρίου, ἀγαπᾶν Κύριον τὸν Θεὸν ὑμῶν, πορεύεσθαι πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, φυλάσσασθαι τὰς ἐντολάς αὐτοῦ, καὶ προσκίεσθαι αὐτῷ, καὶ λατρεύειν αὐτῷ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας ὑμῶν καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς ὑμῶν.

6. Καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς Ἰησοῦς, καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτούς. Καὶ ἐπορεύθησαν εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν.

7. Καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσῆ ἔδωκε Μωϋσῆς ἐν τῇ Βασανίτιδι, καὶ τῷ ἡμίσει ἔδωκεν Ἰησοῦς μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ ἐν τῇ πέραν τοῦ Ἰορδάνου παρὰ θάλασσαν. Καὶ ἡνίκα ἐξαπέστειλεν αὐτοὺς Ἰησοῦς εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν, καὶ εὐλόγησεν αὐτούς,

8. καὶ ἐν χρήμασι πολλοῖς ἀπῆλθον εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν· καὶ κτήνη πολλὰ σφόδρα, καὶ ἀργύριον, καὶ χρυσίον, καὶ σίδηρον, καὶ ἱματισμὸν πολὺν διεδιαντο τὴν προνομὴν τῶν ἐχθρῶν μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν.

9. Καὶ ἐπορεύθησαν οἱ υἱοὶ Ῥουβὴν, καὶ οἱ υἱοὶ Γὰδ, καὶ τὸ ἥμισυ φυλῆς Μανασσῆ, ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐν Σηλῶ ἐν γῇ Χαναὰν ἀπελθεῖν εἰς τὴν Γαλαὰδ, εἰς γῆν κατασχέσεως αὐτῶν, ἣν ἐκληρονόμησαν αὐτὴν διὰ προσταγμάτων Κυρίου ἐν χειρὶ Μωϋσῆ.

10. Καὶ ἦλθον εἰς Γαλαὰδ τοῦ Ἰορδάνου, ἣ ἐστὶν ἐν γῇ Χαναὰν, καὶ ὠκοδόμησαν οἱ υἱοὶ Ῥουβὴν καὶ οἱ υἱοὶ Γὰδ καὶ τὸ ἥμισυ φυλῆς Μανασσῆ ἐκεῖ βωμὸν ἐπὶ τοῦ Ἰορδάνου, βωμὸν μέγαν τοῦ ἰδεῖν.

11. Καὶ ἤκουσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ λεγόντων· Ἰδοὺ οἰκοδόμηκασιν οἱ υἱοὶ Ῥουβὴν καὶ οἱ υἱοὶ Γὰδ καὶ τὸ ἥμισυ φυλῆς Μανασσῆ βωμὸν ἐν ὁρίων γῆς Χαναὰν ἐπὶ τοῦ Γαλαὰδ τοῦ Ἰορδάνου ἐν τῇ πέραν υἱῶν Ἰσραὴλ.

12. Καὶ συνηθροίσθησαν πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ εἰς Σηλῶ, ὥστε ἀναθάντες ἐκπολεμῆσαι αὐτούς.

13. Καὶ ἀπέστειλαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς τοὺς υἱοὺς Ῥουβὴν καὶ πρὸς τοὺς υἱοὺς Γὰδ καὶ πρὸς τοὺς υἱοὺς ἥμισυ φυλῆς Μανασσῆ εἰς γῆν Γαλαὰδ τὸν τε Φινεὲς υἱὸν Ἐλεάζαρ υἱοῦ Ἀαρὼν τοῦ ἀρχιερέως,

42. Et requiem dedit illis Dominus in circuitu, sicut jura-
verat patribus eorum : non restitit quisquam ante faciem
eorum ab omnibus inimicis eorum : omnes inimicos eorum
tradidit Dominus in manus eorum.

43. Non decidit ex omnibus verbis bonis quas locutus est
Dominus filiis Israel, omnia advenerunt.

CAPUT XXII.

1. Tunc convocavit Jesus filios Ruben, et filios Gad, et
dimidium tribus Manasse,

2. et dixit eis : Vos audistis omnia quaecumque mandavit
vobis Moyses puer Domini, et obedistis voci meae secundum
omnia quaecumque mandavit vobis.

3. Non dereliquistis fratres vestros his diebus pluribus :
usque ad hodiernam diem servastis mandatum Domini Dei
vestri.

4. Nunc autem requiem dedit Dominus Deus noster fra-
tribus nostris, quemadmodum dixerat eis : nunc igitur re-
vertentes redite ad domos vestras, et ad terram possessio-
nis vestrae quam dedit vobis Moyses trans Jordanem.

5. Sed custodite valde facere mandata et legem quam
mandavit nobis facere Moyses puer Domini, diligere Domi-
num Deum nostrum, ambulare omnibus viis ejus, servare
mandata ejus, et adherere ei, et servire ei ex tota mente
vestra et ex tota anima vestra.

6. Et benedixit eos Jesus, et dimisit eos. Et iverunt ad
domos suas.

7. Et dimidia tribui Manasse dedit Moyses in Basanitide,
et dimidia dedit Jesus cum fratribus ejus trans Jordanem
juxta mare. Et ubi dimisit eos Jesus in domos suas, et bene-
dixit eis,

8. et in divitiis multis abierunt in domos suas : et pecora
multa valde, et argentum, et aurum, et ferrum, et vestem
multam diviserunt praeda inimicorum cum fratribus suis.

9. Et iverunt filii Ruben, et filii Gad, et dimidium tribus
Manasse, a filiis Israel in Selo in terra Chanaan ad alcundum
in terram Galaad, in terram possessionis eorum, quam
haereditaverunt eam per constitutionem Domini in manu
Moysi.

10. Et venerunt in Galaad Jordanis, qui est in terra Cha-
naan, et aedificaverunt filii Ruben et filii Gad et dimidia
tribus Manasse illic aram super Jordanem, aram magnam
videre.

11. Et audierunt filii Israel dicentium : Ecce aedificave-
runt filii Ruben et filii Gad et dimidia tribus Manasse aram
super fines terrae Chanaan super Galaad Jordanis in transitu
filiis Israel.

12. Et congregati sunt omnes filii Israel in Selo, ut ascen-
dentes debellarent eos.

13. Et miserunt filii Israel ad filios Ruben et ad filios Gad
et ad filios dimidia tribus Manasse in terram Galaad Phinees
filium Eleazari filii Aaron principis sacerdotum,

14. καὶ δέκα τῶν ἀρχόντων μετ' αὐτοῦ· ἀρχῶν εἰς ἀπὸ οἴκου πατριᾶς ἀπὸ πασῶν φυλῶν Ἰσραὴλ· ἀρχοντες οἴκων πατριῶν εἰσιν χιλιάρχοι Ἰσραὴλ.

15. Καὶ παρεγένοντο πρὸς τοὺς υἱοὺς Ῥουβὴν καὶ πρὸς τοὺς υἱοὺς Γὰδ καὶ πρὸς τοὺς ἡμίσεις φυλῆς Μανασσῆ εἰς γῆν Γαλαὰδ, καὶ ἐλάλησαν πρὸς αὐτοὺς, λέγοντες·

16. Τάδε λέγει πᾶσα ἡ συναγωγὴ Κυρίου· Τίς ἡ πλημὴλεια αὕτη ἣν ἐπλημελίσατε ἐναντίον τοῦ Θεοῦ Ἰσραὴλ, ἀποστράφηται σήμερον ἀπὸ Κυρίου, οἰκοδομήσαντες ὑμῖν ἑαυτοῖς βωμὸν, ἀποστάτας ὑμᾶς γενέσθαι ἀπὸ τοῦ Κυρίου;

17. Μὴ μικρὸν ὑμῖν τὸ ἁμάρτημα Φογὼρ, ὅτι οὐκ ἐκαθαρίσθημεν ἀπ' αὐτοῦ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, καὶ ἐγενήθη πληγὴ ἐν τῇ συναγωγῇ Κυρίου;

18. Καὶ ὑμεῖς ἀπεστράφητε σήμερον ἀπὸ Κυρίου καὶ ἔσται, ἐάν ἀποστήτε σήμερον ἀπὸ Κυρίου καὶ αὐριον, ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ ἔσται ἡ ὀργή.

19. Καὶ νῦν εἰ μικρὰ ἡ γῆ ὑμῶν τῆς κατασχέσεως ὑμῶν, διάβητε εἰς τὴν γῆν τῆς Κυρίου κατασχέσεως, οὗ κατασκηνοῖ ἐκεῖ ἡ σκηνὴ Κυρίου, καὶ κατακληρονομήσετε ἐν ἡμῖν, καὶ μὴ ἀπὸ Θεοῦ ἀποστάται γενήθητε καὶ ὑμεῖς, μὴδ' ἀφώσσητε ἀπὸ Κυρίου, διὰ τὸ οἰκοδομήσαι ὑμᾶς βωμὸν ἔξω τοῦ θυσιαστηρίου Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν.

20. Οὐκ ἰδοὺ Ἀχαρ ὁ τοῦ Ζαβὲ πλημμελεῖς ἐπλημελίσεν ἀπὸ τοῦ ἀναθήματος, καὶ ἐπὶ πᾶσαν συναγωγὴν Ἰσραὴλ ἐγενήθη ὀργή; καὶ οὗτος εἰς αὐτὸς ἀπέθανεν τῇ ἑαυτοῦ ἁμαρτίᾳ;

21. Καὶ ἀπεκρίθησαν οἱ υἱοὶ Ῥουβὴν, καὶ οἱ υἱοὶ Γὰδ, καὶ τὸ ἡμισυ φυλῆς Μανασσῆ, καὶ ἐλάλησαν τοῖς χιλιάρχοις Ἰσραὴλ, λέγοντες·

22. Ὁ Θεὸς Θεὸς Κύριός ἐστι, καὶ ὁ Θεὸς Θεὸς αὐτὸς οἶδα, καὶ Ἰσραὴλ αὐτὸς γινώσκεται· εἰ ἐν ἀποστασίᾳ ἐπλημελίσσαμεν ἐναντὶ τοῦ Κυρίου, μὴ ῥύσαιτο ἡμᾶς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ.

23. Καὶ εἰ οἰκοδομήσαμεν ἑαυτοῖς βωμὸν ὥστε ἀποστήναι ἀπὸ Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ὥστε ἀναβιβᾶσαι ἐπ' αὐτὸν θυσίαν ὀλοκαυτωμάτων, ὥστε ποιῆσαι ἐπ' αὐτοῦ θυσίαν σωτηρίου, Κύριος ἐκζητήσει.

24. Ἀλλ' ἐνεκεν εὐλαβείας ῥήματος ποιήσαμεν τοῦτο, λέγοντες, ἵνα μὴ εἰπωσι αὐριον τὰ τέκνα ὑμῶν τοῖς τέκνοις ἡμῶν· Τί ὑμῖν καὶ Κύριος τῷ Θεῷ Ἰσραὴλ;

25. Καὶ ὅρια ἔθηκε Κύριος ἀναμέσον ἡμῶν καὶ ὑμῶν τὴν Ἰορδάνην, καὶ οὐκ ἔστιν ὑμῖν μερίς Κυρίου, καὶ ἀπαλλοτριώσουσιν οἱ υἱοὶ ὑμῶν τοὺς υἱοὺς ἡμῶν, ἵνα μὴ σέβωνται Κύριον.

26. Καὶ εἶπαμεν ποιῆσαι οὕτω, τοῦ οἰκοδομήσαι τὸν βωμὸν τοῦτον, οὐχ ἐνεκεν καρπωμάτων οὐδὲ ἐνεκεν θυσίων,

27. ἀλλ' ἵνα ᾗ τοῦτο μαρτύριον ἀναμέσον ἡμῶν καὶ ὑμῶν, καὶ ἀναμέσον τῶν γενεῶν ἡμῶν μεθ' ἡμᾶς, τοῦ λατρεύειν λατρείαν Κυρίου ἐναντίον αὐτοῦ, ἐν τοῖς καρπώμασιν ἡμῶν καὶ ἐν ταῖς θυσίαις ἡμῶν καὶ ἐν ταῖς θυσίαις τῶν σωτηρίων ἡμῶν· καὶ οὐκ ἐροῦσι τὰ τέκνα ὑμῶν τοῖς τέκνοις ἡμῶν αὐριον· Οὐκ ἔστιν ὑμῖν μερίς Κυρίου.

28. Καὶ εἶπαμεν· Ἐάν γένηται ποτε καὶ λαλήσωσι πρὸς ἡμᾶς, ἡ ταῖς γενεαῖς ἡμῶν αὐριον, καὶ ἐροῦσιν· Ἰδετε ὁμοίωμα τοῦ θυσιαστηρίου Κυρίου, ὃ ἐποίησαν

14. et decem ex principibus cum eo : princeps unus de domo familiarum ex omnibus tribubus Israel : principes domorum familiarum sunt chiliarchi Israel.

15. Et advenerunt ad filios Ruben et ad filios Gad et ad dimidios tribus Manasse in terram Galaad, et locuti sunt ad eos, dicentes :

16. Hæc dicit universa synagoga Domini : Quod est delictum hoc quod deliquistis ante Deum Israel, averti hodie a Domino, ædificantes vobis ipsis aram, apostatas vos fieri a Domino ?

17. Numquid parvum vobis peccatum Phogor, quod non sumus mundati ab eo usque in diem hanc, et facta est plaga in synagoga Domini ?

18. Et vos averti estis hodie a Domino : et erit, si recesseritis hodie a Domino et cras, super omnem Israel erit ira.

19. Et nunc si parva terra vestra possessionis vestrae, transite ad terram possessionis Domini, ubi habitat illuc tabernaculum Domini, et possidebitis in nobis, et nolite a Deo fieri apostatæ et vos, et nolite recedere a Domino, eo quod ædificetis vos aram extra altare Domini Dei nostri.

20. Nonne ecce Achar filius Zara delicto deliquit ab anathemate, et super universam synagogam Israel facta est ira ? et unus hic ipse mortuus est in suo ipsius peccato ?

21. Et responderunt filii Ruben, et filii Gad, et dimidium tribus Manasse, et locuti sunt chiliarchis Israel, dicentes :

22. Deus Deus Dominus est, et Deus Deus ipse novit, et Israel ipse cognoscet : si in apostasia deliquimus ante Dominum, non eximat nos in die hac.

23. Et si ædificavimus nobis ipsis aram ut recedamus a Domino Deo nostro, ut ascendere faciamus super eam sacrificium holocaustorum, ut faciamus super eam sacrificium salutaris, Dominus exquiret.

24. Sed propter cautelam verbi fecimus hoc, dicentes, ut non dicant cras filii vestri filiis nostris : Quid vobis et Domino Deo Israel ?

25. Et fines posuit Dominus inter nos et vos Jordanem, et non est vobis pars Domini, et abalienabunt filii vestri filios nostros, ut non venerentur Dominum.

26. Et diximus facere sic, ædificare aram hanc, non propter oblationes neque propter sacrificia,

27. sed ut sit hoc testimonium inter nos et vos, et inter progenies nostras post nos, servire servitute Domini coram eo, in oblationibus nostris et in sacrificiis nostris et in sacrificiis salutarium nostrorum : et non dicant filii vestri filiis nostris cras : Non est vobis pars Domini.

28. Et diximus : Si quando factum fuerit et locuti fuerint ad nos, vel generationibus nostris cras, et dicent : Videte simulacrum altaris Domini quod fecerunt patres

οἱ πατέρες ἡμῶν, οὐχ ἕνεκεν καρπωμάτων οὐδὲ ἕνεκεν θυσιῶν, ἀλλὰ μαρτύριόν ἐστιν ἀναμέσον ὑμῶν καὶ ἀναμέσον ἡμῶν, καὶ ἀναμέσον τῶν υἱῶν ἡμῶν.

29. Μὴ γένοιτο οὖν ἡμᾶς ἀποστραφῆναι ἀπὸ Κυρίου ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ, ἀποστῆναι ἀπὸ Κυρίου, ὥστε οἰκοδομῆσαι ἡμᾶς θυσιαστήριον τοῖς καρπώμασι καὶ ταῖς θυσίαις Σαλαμὶν καὶ τῇ θυσίᾳ τοῦ σωτηρίου, πλὴν τοῦ θυσιαστηρίου Κυρίου ὃ ἐστὶν ἐναντίον τῆς σκηνῆς αὐτοῦ.

30. Καὶ ἀκούσας Φινεὺς ὁ ἱερεὺς καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες τῆς συναγωγῆς Ἰσραὴλ οἱ ἦσαν μετ' αὐτοῦ τοὺς λόγους οὓς ἐλάλησαν οἱ υἱοὶ Ῥουβὴν καὶ οἱ υἱοὶ Γὰδ καὶ τὸ ἥμισυ φυλῆς Μανασσῆ, καὶ ἤρρεσεν αὐτοῖς.

31. Καὶ εἶπε Φινεὺς ὁ ἱερεὺς τοῖς υἱοῖς Ῥουβὴν καὶ τοῖς υἱοῖς Γὰδ καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσῆ· Σήμερον ἐγνώκαμεν ὅτι μεθ' ἡμῶν Κύριος, διότι οὐκ ἐπλημμελήσατε ἐναντίον Κυρίου πλημμελείαν, καὶ ὅτι ἐβρύσασθε τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ χειρὸς Κυρίου.

32. Καὶ ἀπέστρεψε Φινεὺς ὁ ἱερεὺς καὶ οἱ ἄρχοντες ἀπὸ τῶν υἱῶν Ῥουβὴν καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν Γὰδ καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσεος φυλῆς Μανασσῆ ἐκ τῆς Γαλαὰδ εἰς γῆν Χαναάν πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, καὶ ἀπεκρίθησαν αὐτοῖς τοὺς λόγους·

33. καὶ ἤρρεσεν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ. Καὶ ἐλάλησαν πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, καὶ εὐλόγησαν τὸν Θεὸν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ εἶπαν μηκέτι ἀναβῆναι πρὸς αὐτοὺς εἰς πόλεμον ἐξολοθρεῦσαι τὴν γῆν τῶν υἱῶν Ῥουβὴν καὶ τῶν υἱῶν Γὰδ καὶ τοῦ ἡμίσεος φυλῆς Μανασσῆ, καὶ κατοικήσαν ἐπ' αὐτῆς.

34. Καὶ ἐπωνόμασεν Ἰησοῦς τὸν βωμὸν τῶν Ῥουβὴν καὶ τῶν Γὰδ καὶ τοῦ ἡμίσεος φυλῆς Μανασσῆ, καὶ εἶπεν, ὅτι μαρτύριόν ἐστιν ἀναμέσον αὐτῶν, ὅτι Κύριος ὁ Θεὸς αὐτῶν ἐστι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΓ.

1. Καὶ ἐγένετο μεθ' ἡμέρας πλείους, μετὰ τὸ καταπαῦσαι Κύριον τὸν Ἰσραὴλ ἀπὸ πάντων τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ κυκλόθεν, καὶ Ἰησοῦς πρεσβύτερος προβέβηκώς ταῖς ἡμέραις·

2. καὶ συνεκάλεσεν Ἰησοῦς πάντας τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, καὶ τὴν γερουσίαν αὐτῶν, καὶ τοὺς ἄρχοντας αὐτῶν, καὶ τοὺς δικαστὰς αὐτῶν, καὶ τοὺς γραμματεῖς αὐτῶν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Ἐγὼ γεγήρακα καὶ προβέβηκα ταῖς ἡμέραις·

3. ὑμεῖς δὲ ἐωράκατε ὅσα ἐποίησεν Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν πᾶσι τοῖς ἔθνεσι τούτοις ἀπὸ προσώπου ἡμῶν, ὅτι Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν ὁ ἐκπολεμήσας ὑμῖν.

4. Ἴδετε ὅτι ἐπέβριπα ὑμῖν τὰ ἔθνη τὰ καταλειμμένα ὑμῖν ταῦτα ἐν τοῖς κλήροις εἰς τὰς φυλάς ὑμῶν, ἀπὸ τοῦ Ἰορδάνου πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἐξωλόθρευσά, καὶ ἀπὸ τῆς θαλάσσης τῆς μεγάλης ὄριαι ἐπὶ δυσμὰς ἡλίου.

5. Κύριος δὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν οὗτος ἐξολοθρεύσει αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου ἡμῶν, ἕως ἂν ἀπολῶνται· καὶ ἀποστελεῖ αὐτοῖς τὰ θηρία τὰ ἄγρια ἕως ἂν ἐξολοθρεύσῃ αὐτοὺς καὶ τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν ἀπὸ προσώπου ὑμῶν, καὶ κατακληρονομήσατε τὴν γῆν αὐτῶν, καθὰ ἐλάλησε Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν ὑμῖν.

nostri, non propter oblationes neque propter sacrificia, sed testimonium est inter vos et inter nos, et inter filios nostros.

29. Absit igitur nos averti a Domino in hodierna die, recedere a Domino, edificando nos altare oblationibus et sacrificiis Salamin et sacrificio salutaris, præter altare Domini quod est ante tabernaculum ejus.

30. Et audiens Phinees sacerdos et omnes principes synagoge Israel qui erant cum eo verba quæ locuti sunt filii Ruben et filii Gad et dimidium tribus Manasse, et placuit eis.

31. Et dixit Phinees sacerdos filiis Ruben et filiis Gad et dimidiæ tribui Manasse : Hodie cognovimus quia nobiscum Dominus, eo quod non deliquistis ante Dominum delictum, et quia eruistis filios Israel de manu Domini.

32. Et revertit Phinees sacerdos et principes a filiis Ruben et a filiis Gad et a dimidia tribu Manasse de Galaad in terram Chanaan ad filios Israel, et responderunt eis verba :

33. et placuit filiis Israel. Et locuti sunt ad filios Israel, et benedixerunt Deum filiorum Israel, et dixerunt non ultra ascendere ad eos in bellum ad exterminandam terram filiorum Ruben et filiorum Gad et dimidiæ tribus Manasse, et habitaverunt super eam.

34. Et cognominavit Jesus aram ipsorum Ruben et ipsorum Gad et dimidiæ tribus Manasse, et dixit, quoniam testimonium est inter eos, quia Dominus Deus eorum est.

CAPUT XXIII.

1. Et factum est post dies plures, postquam Dominus quiescere fecit Israel ab omnibus inimicis ejus in circuitu, et Jesus senior proventus diebus :

2. et convocavit Jesus omnes filios Israel, et seniores eorum, et principes eorum, et judices eorum, et scribas eorum, et dixit ad eos : Ego senui et proventus sum diebus :

3. vos autem vidistis quæcumque fecit Dominus Deus noster omnibus gentibus his a facie nostra, quoniam Dominus Deus vester qui debellavit pro vobis.

4. Videtis quia feci cadere vobis gentes residuas vobis has in sortibus in tribus vestras, a Jordane omnes gentes, et exterminavi, et a mari magno terminabit ad occasum solis.

5. Dominus autem Deus noster hic exterminabit eos a facie nostra, donec pereant : et mittet eis bestias agrestes quoadusque exterminaverit eos et reges eorum a facie vestra, et hereditabitis terram eorum, sicut locutus est Dominus Deus noster vobis.

6. Κατισχύσατε οὖν σφόδρα φυλάσσειν καὶ ποιεῖν πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῇ βιβλίῳ τοῦ νόμου Μωϋσῆ, ἵνα μὴ ἐκκλίνητε εἰς δεξιὰ ἢ εὐώνυμα,

7. ὅπως μὴ εἰσέλθητε εἰς τὰ ἔθνη τὰ καταλειμμένα ταῦτα· καὶ τὰ ὀνόματα τῶν θεῶν αὐτῶν οὐκ ὀνομασθήσεται ἐν ὑμῖν, οὐδὲ μὴ λατρεύσητε, οὐδὲ μὴ προσκυνήσητε αὐτοῖς,

8. ἀλλὰ Κυρίῳ τῷ Θεῷ ὑμῶν προσκολληθήσεσθε, καθάπερ ἐποίησατε ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

9. Καὶ ἐξολοθρεύσει αὐτοὺς Κύριος ἀπὸ προσώπου ὑμῶν ἔθνη μεγάλα καὶ ἰσχυρά· καὶ οὐδεὶς ἀντέστη κατενόησον ὑμῶν ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

10. Εἷς ὑμῶν ἐδίωξε χιλίους, ὅτι Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν οὗτος ἐξεπολέμει ὑμῖν, καθάπερ εἶπεν ὑμῖν.

11. Καὶ φυλάξασθε σφόδρα τοῦ ἀγαπᾶν Κύριον τὸν Θεὸν ὑμῶν·

12. Ἐάν γὰρ ἀποστραφῆτε καὶ προσθῆθε τοῖς ὑπολειπθεῖσιν ἔθνεσι τούτοις τοῖς μεθ' ὑμῶν, καὶ ἐπιγαμίας ποιήσητε πρὸς αὐτοὺς, καὶ συγκαταμιγῆτε αὐτοῖς καὶ αὐτοὶ ὑμῖν,

13. γινώσχετε ὅτι οὐ μὴ προσθῇ Κύριος τοῦ ἐξολοθρεῦσαι τὰ ἔθνη ταῦτα ἀπὸ προσώπου ὑμῶν· καὶ ἔσονται ὑμῖν εἰς παγίδας καὶ εἰς σκάνδαλα καὶ εἰς ἥλους ἐν ταῖς πτέρναις ὑμῶν, καὶ εἰς βολίδας ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς ὑμῶν, ἕως ἂν ἀπολησθε ἀπὸ τῆς γῆς τῆς ἀγαθῆς ταύτης ἣν ἔδωκεν ὑμῖν Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν.

14. Ἐγὼ δὲ ἀποτρέχω τὴν ὁδόν, καθὰ καὶ πάντες οἱ ἐπὶ τῆς γῆς καὶ γινώσχετε τῇ καρδίᾳ ὑμῶν καὶ τῇ ψυχῇ ὑμῶν, διότι οὐκ ἔπεσεν εἰς λόγος ἀπὸ πάντων τῶν λόγων ὧν εἶπε Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν πρὸς πάντα τὰ ἀνέχοντα ὑμῖν, οὐ διεφώνησεν ἐξ αὐτῶν.

15. Καὶ ἴσται ὃν τρόπον ἦκει πρὸς ὑμᾶς πάντα τὰ ῥήματα τὰ καλὰ ἃ ἐλάλησε Κύριος ἐφ' ὑμᾶς, οὕτως ἐπάξει Κύριος ὁ Θεὸς ἐφ' ὑμᾶς πάντα τὰ ῥήματα τὰ πονηρὰ ἕως ἂν ἐξολοθρεύσῃ ὑμᾶς ἀπὸ τῆς γῆς τῆς ἀγαθῆς ταύτης ἣς ἔδωκε Κύριος ὑμῖν,

16. ἐν τῷ παραβῆναι ὑμᾶς τὴν διαθήκην Κυρίου τοῦ Θεοῦ ὑμῶν ἣν ἐνετείλατο ὑμῖν, καὶ πορευθέντες λατρεύσητε θεοῖς ἑτέροις καὶ προσκυνήσητε αὐτοῖς (*).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑ'.

1. Καὶ συνήγαγεν Ἰησοῦς πάσας φυλάς Ἰσραὴλ εἰς Σελῶν, καὶ συνεκάλεσε τοὺς πρεσβυτέρους αὐτῶν καὶ τοὺς γραμματεῖς αὐτῶν καὶ τοὺς δικαστὰς αὐτῶν, καὶ ἔστησεν αὐτοὺς ἀπέναντι τοῦ Θεοῦ,

2. καὶ εἶπεν Ἰησοῦς πρὸς πάντα τὸν λαόν· Τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ· Πέραν τοῦ ποταμοῦ παρωχῆσαν οἱ πατέρες ὑμῶν τὸ ἀπαρχῆς, Θάρα ὁ πατὴρ Ἀβραάμ, καὶ ὁ πατὴρ Ναχώρ, καὶ ἐλάτρευσαν θεοῖς ἑτέροις.

3. Καὶ ἔλαβον τὸν πατέρα ὑμῶν τὸν Ἀβραάμ ἐκ τοῦ πέραν τοῦ ποταμοῦ, καὶ ὠδήγησα αὐτὸν ἐν πάσῃ τῇ γῇ· καὶ ἐπλήθυνα αὐτοῦ σπέρμα,

4. καὶ ἔδωκα αὐτῷ τὸν Ἰσαάκ, καὶ τῷ Ἰσαάκ τὸν

6. Confortamini igitur valde ad custodiendum et faciendum omnia quæ scripta sunt in libro legis Moysi, ut non declinetis in dextra vel sinistra,

7. ut non intretis in gentes residuas istas : et nomina deorum eorum non nominabuntur in vobis, neque servietis, neque adorabitis eos,

8. sed Domino Deo nostro adhaerebitis, sicut fecistis usque in diem hanc.

9. Et exterminabit eos Dominus a facie vestra gentes magnas et fortes : et nemo restitit coram nobis usque in diem hanc.

10. Unus e vobis persecutus est mille, quoniam Dominus Deus noster hic debellabat pro vobis, sicut dixit nobis.

11. Et observate valde diligere Dominum Deum nostrum.

12. Si enim aversi fueritis et appositum fueritis residuis gentibus istis quæ vobiscum, et connubia feceritis ad eos, et commistis fueritis eis et ipsi vobis,

13. noscite quia non adjiciet Dominus exterminare gentes istas a facie vestra : et erunt vobis in laqueos et in scandala et in clavos in calcaneis vestris, et in jacula in oculis vestris, donec disperdamini de terra bona hac quam dedit vobis Dominus Deus vester.

14. Ego autem recurro viam, sicut et omnes qui sunt super terram : et cognoscetis corde vestro et anima vestra, quoniam non cecidit unum verbum de omnibus verbis quæ dixit Dominus Deus noster ad omnia pertinentia vobis, non dissonuit ex eis.

15. Et erit quemadmodum veniunt ad nos omnia verba bona quæ locutus est Dominus super vos, ita inducet Dominus Deus super vos omnia verba mala quoadusque exterminaverit vos de terra bona hac quam dedit Dominus vobis,

16. in transgrediendo vos testamentum Domini Dei nostri quod mandavit nobis, et ambulantes servieritis diis aliis et adoraveritis eos.

CAPUT XXIV.

1. Et congregavit Jesus omnes tribus Israel in Selo, et convocavit seniores eorum et scribas eorum et judices eorum, et statuit eos ante Deum,

2. et dixit Jesus ad omnem populum : Hæc dicit Dominus Deus Israel : Trans flumen inhabitaverunt patres vestri ab initio, Thara pater Abraham, et pater Nachor, et servierunt diis alienis.

3. Et assumpsi patrem vestrum Abraham de trans flumine, et deduxi eum in omnem terram : et multiplicavi ejus semen,

4. et dedi ei Isaac, et ipsi Isaac Jacob et Esau. Et dedi

(*) 16. Καὶ ὀργισθήσεται θυμὸς Κυρίου ἐν ὑμῖν, καὶ ἀποστρέψει σε τὸ εἶδος ἀπὸ τῆς γῆς τῆς ἀγαθῆς, ἣς ἔδωκε Κύριος ὑμῖν. (Ald.)

16 Et irascetur furore Dominus in vos, et expellet te cito de terra ista bona quam dedit Dominus vobis.

Ἰακώβ καὶ τὸν Ἠσαῦ. Καὶ ἔδωκα τῷ Ἠσαῦ τὸ ὄρος τὸ Σχεῖρ κληρονομήσαι αὐτῷ, καὶ Ἰακώβ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ κατέβησαν εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἐγένοντο ἐκεῖ εἰς ἔθνος μέγα καὶ πολὺ καὶ κραταῖον. Καὶ ἐκάκωσαν αὐτοὺς οἱ Αἰγύπτιοι.

(*) 5. Καὶ ἐπάταξα τὴν Αἴγυπτον ἐν σημείοις οἷς ἐποίησα ἐν αὐτοῖς,

α. καὶ μετὰ ταῦτα ἐξήγαγε τοὺς πατέρας ἡμῶν ἐξ Αἰγύπτου, καὶ εἰσῆλθατε εἰς τὴν θάλασσαν τὴν ἐρυθρὰν, καὶ κατεδίωξαν οἱ Αἰγύπτιοι ὀπίσω τῶν πατέρων ἡμῶν ἐν ἄρμασι καὶ ἐν ἵπποις εἰς τὴν θάλασσαν τὴν ἐρυθρὰν.

7. καὶ ἀνεβοήσαμεν πρὸς Κύριον, καὶ ἔδωκε νεφέλην καὶ γνόρον ἀναμέσον ἡμῶν καὶ ἀναμέσον τῶν Αἰγυπτίων, καὶ ἐπήγαγεν ἐπ' αὐτοὺς τὴν θάλασσαν καὶ ἐκάλυψεν αὐτούς. Καὶ εἶδον οἱ ὀρθαλμοὶ ὑμῶν ὅσα ἐποίησε Κύριος ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, καὶ ἦτε ἐν τῇ ἐρήμῳ ἡμέρας πλείους.

8. Καὶ ἔγαγεν ἡμᾶς εἰς γῆν Ἀμορρᾶϊων τῶν κατοικούντων πέραν τοῦ Ἰορδάνου, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς Κύριος εἰς τὰς χεῖρας ἡμῶν· καὶ κατεκληρονομήσατε τὴν γῆν αὐτῶν, καὶ ἐξολοθρεύσατε αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου ὑμῶν.

9. Καὶ ἀνέστη Βαλὰκ ὁ τοῦ Σεφὼρ βασιλεὺς Μωᾶβ, καὶ παρετάξατο τῷ Ἰσραὴλ, καὶ ἀποστείλας ἐκάλεσε τὸν Βαλαάμ ἀράσασθαι ἡμῖν.

10. Καὶ οὐκ ἠθέλησε Κύριος ὁ Θεὸς σου ἀπολέσαι σε· καὶ εὐλογίαις εὐλόγησεν ἡμᾶς, καὶ ἐξείλατο ἡμᾶς ἐκ χειρῶν αὐτῶν, καὶ παρέδωκεν αὐτούς.

11. Καὶ διεβήτη τὸν Ἰορδάνην, καὶ παρεγενήθητε εἰς Ἱεριχώ· καὶ ἐπολέμησαν πρὸς ἡμᾶς οἱ κατοικοῦντες Ἱεριχώ, ὁ Ἀμορρᾶϊος, καὶ ὁ Χαναναῖος, καὶ ὁ Φερεζαῖος, καὶ ὁ Εὐαῖος, καὶ ὁ Ἰεβουσαιός, καὶ ὁ Χετταῖος, καὶ ὁ Γεργεσαιός· καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς Κύριος εἰς τὰς χεῖρας ἡμῶν.

12. Καὶ ἐξαπέστειλε προτέραν ὑμῶν τὴν σφηκίαν, καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου ἡμῶν δώδεκα βασιλεῖς τῶν Ἀμορρᾶϊων, οὐκ ἐν τῇ βουραίᾳ σου οὐδὲ ἐν τῷ τόφῳ σου.

13. Καὶ ἔδωκεν ὑμῖν γῆν ἐφ' ἣν οὐκ ἐκοπιάσατε ἐπ' αὐτῆς, καὶ πόλεις ἃς οὐκ ὤικοδομήκατε, καὶ κατοικήσατε ἐν αὐταῖς καὶ ἀμπελῶνας καὶ ἐλαιῶνας οὓς οὐκ ἐρρυτεύσατε ὑμεῖς, ἔδεσθε.

14. Καὶ νῦν φοβήθητε Κύριον, καὶ λατρεύσατε αὐτῷ ἐν εὐθύτητι καὶ ἐν δικαιοσύνῃ, καὶ περιέλεσθε τοὺς θεοὺς τοὺς ἀλλοτρίους, οἷς ἐλάτρευον οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν τῷ πέραν τοῦ ποταμοῦ καὶ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ λατρεύσατε Κυρίῳ.

15. Εἰ δὲ μὴ ἀρέσκει ὑμῖν λατρεύειν Κυρίῳ, ἐκλέξασθε ὑμῖν αὐτοῖς σήμερον τίνι λατρεύσητε, εἴτε τοῖς θεοῖς τῶν πατέρων ὑμῶν, τοῖς ἐν τῷ πέραν τοῦ ποταμοῦ, εἴτε τοῖς θεοῖς τῶν Ἀμορρᾶϊων ἐν οἷς ὑμεῖς κατοικεῖτε ἐπὶ τῆς γῆς αὐτῶν· ἐγὼ δὲ καὶ ἡ οἰκία μου λατρεύσομεν Κυρίῳ, ὅτι ἅγιός ἐστι.

5. Καὶ ἀπέστειλε Μωϋσῆν καὶ Ἀαρὼν, καὶ ἐπάταξαν τὴν Αἴγυπτον, ἐν οἷς ἐποίησεν ἐν αὐτοῖς.

6. Καὶ μετὰ ταῦτα ἐξήγαγεν ὑμᾶς, καὶ ἐξήγαγεν τοὺς πατέρας ὑμῶν ἐξ Αἰγύπτου.... (Compl.)

Esau montem Seir ad luendum ei, et Jacob et filii ejus descenderunt in Egyptum, et facti sunt ibi in gentem magnam et multam et validam. Et afflixerunt eos Egyptii.

5. Et percussit Egyptum in signis quae feci in eis.

6. Et post haec eduxit patres nostros de Egypto, et intrastis in mare rubrum, et persecuti sunt Egyptii post patres nostros in curribus et in equis in mare rubrum :

7. et exclamavimus ad Dominum, et dedit nubem et caliginem inter nos et inter Egyptios, et induxit super eos mare et operuit illos. Et viderunt oculi vestri quaecumque fecit Dominus in terra Egypto, et fuistis in deserto dies plures.

8. Et duxit nos in terram Amorrhæorum habitantium trans Jordanem, et tradidit eos Dominus in manus nostras : et hereditastis terram eorum, et exterminastis eos a facie vestra.

9. Et surrexit Balac filius Sephor rex Moab, et instruxit exercitum contra Israel, et mittens vocavit Balaam ad maledicendum nos.

10. Et noluit Dominus Deus tuus perdere te : et benedictionibus benedixit nos, et eripuit nos de manibus eorum, et tradidit eos.

11. Et transistis Jordanem, et advenistis in Jericho : et bellaverunt adversus nos qui habitabant Jericho, Amorrhæus, et Chanaanæus, et Pherezæus, et Evæus, et Jebusæus, et Chettæus, et Gergesæus : et tradidit eos Dominus in manus nostras.

12. Et misit ante vos vespas, et emisit eos a facie nostra duodecim reges Amorrhæorum, non in gladio tuo neque in arcu tuo.

13. Et dedit vobis terram super quam non laborastis super eam, et civitates quas non edificastis, et habitastis in eis : et vineas et oliveta quae non plantastis vos, comeditis.

14. Et nunc timete Dominum, et servite ei in rectitudine et in justitia, et circumauferte deos alienos, quibus servierunt patres nostri trans flumen et in Egypto, et servite Domino.

15. Si autem non placet vobis servire Domino, eligite vobis ipsis hodie cui serviatis, sive diis patrum vestrorum, iis qui in transfluviali, sive diis Amorrhæorum in quibus vos habitabitis super terram eorum : ego autem et domus mea serviemus Domino, quia sanctus est.

5. Misique Moysen et Aaron, et percussit Egyptum, in his quae fecit in eis.

6. Et post haec eduxit vos, et eduxit patres vestros de Egypto....

16. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ λαὸς εἶπε· Μὴ γένοιτο ἡμῖν καταλιπεῖν Κύριον, ὥστε λατρεύειν θεοῖς ἑτέροις.

17. Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν, αὐτὸς Θεὸς ἐστίν· αὐτὸς ἀνήγαγεν ἡμᾶς καὶ τοὺς πατέρας ἡμῶν ἐξ Αἰγύπτου, καὶ διεφύλαξεν ἡμᾶς ἐν πάσῃ τῇ ὁδῷ ἣ ἐπορεύθημεν ἐν αὐτῇ, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν οὗς παρήλθομεν δι' αὐτῶν.

18. Καὶ ἐξέβαλε Κύριος τὸν Ἀμορρᾶιον καὶ πάντα τὰ ἔθνη τὰ κατοικοῦντα τὴν γῆν ἀπὸ προσώπου ἡμῶν· ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς λατρεύσομεν Κυρίῳ, οὗτος γὰρ Θεὸς ἡμῶν ἐστι.

19. Καὶ εἶπεν Ἰησοῦς πρὸς τὸν λαόν· Οὐ μὴ δύνησθε λατρεύειν Κυρίῳ, ὅτι ὁ Θεὸς ἅγιός ἐστι· καὶ ζηλώσας οὗτος οὐκ ἀνήσει τὰ ἁμαρτήματα ὑμῶν καὶ τὰ ἀνομήματα ὑμῶν.

20. ἥνίκα ἂν ἐγκαταλίπητε Κύριον καὶ λατρεύσητε θεοῖς ἑτέροις· καὶ ἐπελθὼν κακώσεται ὑμᾶς, καὶ ἐξαναλώσει ὑμᾶς ἀντὶ ὧν εὖ ἐποίησεν ὑμᾶς.

21. Καὶ εἶπεν ὁ λαὸς πρὸς Ἰησοῦν· Οὐχί, ἀλλὰ Κυρίῳ λατρεύσομεν.

22. Καὶ εἶπεν Ἰησοῦς πρὸς τὸν λαόν· Μάρτυρες ὑμεῖς καὶ ὑμῶν, ὅτι ὑμεῖς ἐξελέξασθε Κυρίῳ λατρεύειν αὐτῷ.

23. Καὶ νῦν περιεσθε τοὺς θεοὺς τοὺς ἄλλοτρίους τοὺς ἐν ὑμῖν, καὶ εὐθύνετε τὴν καρδίαν ὑμῶν πρὸς Κύριον Θεὸν Ἰσραὴλ.

24. Καὶ εἶπεν ὁ λαὸς πρὸς Ἰησοῦν· Κυρίῳ λατρεύσομεν, καὶ τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκουσόμεθα.

25. Καὶ διέθετο Ἰησοῦς διαθήκην πρὸς τὸν λαόν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ νόμον καὶ κρίσιν ἐν Σηλό ἐνώπιον τῆς σκηνῆς τοῦ Θεοῦ Ἰσραὴλ.

26. Καὶ ἔγραψε τὰ ῥήματα ταῦτα εἰς βιβλίον νόμων τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἔλαβε λίθον μέγαν, καὶ ἔστρωσεν αὐτὸν Ἰησοῦς ὑπὸ τὴν τέρμινθον ἀπέναντι Κυρίου.

27. Καὶ εἶπεν Ἰησοῦς πρὸς τὸν λαόν· Ἰδοὺ ὁ λίθος οὗτος ἔστι ἐν ὑμῖν εἰς μαρτύριον, ὅτι αὐτὸς ἀκήκοε πάντα τὰ λεγόμενα αὐτῷ ὑπὸ Κυρίου, ὅτι ἐλάλησε πρὸς ὑμᾶς σήμερον, καὶ οὗτος ἔστι ἐν ὑμῖν εἰς μαρτύριον ἐπ' ἡμερῶν τῶν ἡμερῶν, ἥνίκα ἂν ψεύσῃσθε Κυρίῳ τῷ Θεῷ μου.

28. Καὶ ἀπέστειλεν Ἰησοῦς τὸν λαόν, καὶ ἐπορεύθησαν ἕκαστος εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. (a)

(b) 31. Καὶ ἐλάτρευαν Ἰσραὴλ τῷ Κυρίῳ πάσας τὰς ἡμέρας Ἰησοῦ, καὶ πάσας τὰς ἡμέρας τῶν πρεσβυτέρων ὅσοι ἐπελκυσαν τὸν χρόνον μετὰ Ἰησοῦ, καὶ ὅσοι εἶδον πάντα τὰ ἔργα Κυρίου ὅσα ἐποίησε τῷ Ἰσραὴλ.

(a) 29. Καὶ ἐγένετο μετ' ἐκείνα, καὶ ἀπέθανεν Ἰησοῦς υἱὸς Ναυῆ, δούλος Κυρίου, ἑκατὸν δέκα ἐτῶν.

30. Καὶ ἔθαψαν αὐτὸν πρὸς τοῖς ὁρίοις τοῦ κλήρου αὐτοῦ ἐν Θαμνασαρὰ ἐν τῷ ὄρει τῷ Ἐφραιμ ἀπὸ βορρᾶ τοῦ ὄρους τοῦ Γαλαὰδ· « ἐκεῖ ἔθηκαν μετ' αὐτοῦ εἰς τὸ μνήμα εἰς ὃ ἔθαψαν αὐτὸν ἐκεῖ τὰς μαχαίρας τὰς πετρίνας ἐν αἷς περιέτριψε τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐν Γαλααδί, ὅτε ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐξ Αἰγύπτου, καθὰ συνέταξεν αὐτοῖς Κύριος καὶ ἐκεῖ εἰσιν ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας. »

(b) 32. Καὶ τὰ ὀστέα Ἰωσήφ ἀνήγαγον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου, καὶ κατώρυξαν ἐν Σικίμοις ἐν τῇ μερίδι τοῦ ἀγροῦ οὗ ἐκτήσατο Ἰακώβ παρὰ τῶν Ἀμορρᾶίων τῶν κατοικοῦντων ἐν Σικίμοις ἀμνάδων ἑκατὸν, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν Ἰωσήφ ἐν μερίδι.

16. Et respondens populus dixit : Absit a nobis derelinquere Dominum, ut serviamus diis aliis.

17. Dominus Deus noster, ipse Deus est : ipse eduxit nos et patres nostros de Aegypto, et custodivit nos in omni via qua ivimus in ea, et in omnibus gentibus quas transivimus per eas.

18. Et eiecit Dominus Amorrhæum et omnes gentes inhabitantes terram a facie nostra : sed et nos serviemus Domino, hic enim Deus noster est.

19. Et dixit Jesus ad populum : Non poteritis servire Domino, quoniam Deus sanctus est : et zelans ipse non dimittet peccata vestra et iniquitates vestras,

20. quancumque dereliqueritis Dominum et servieritis diis aliis : et invadens affliget vos, et delebit vos pro iis quæ benefecit vobis.

21. Et dixit populus ad Jesum : Nequaquam, sed Domino serviemus.

22. Et dixit Jesus ad populum : Testes vos contra vos, quia vos elegistis Domino servire ei.

23. Et nunc circumauferte deos alienos qui in vobis, et dirigite cor vestrum ad Dominum Deum Israel.

24. Et dixit populus ad Jesum : Domino serviemus, et vocem ejus audiemus.

25. Et disposuit Jesus testamentum ad populum in illa die, et dedit illi legem et iudicium in Selo coram tabernaculo Dei Israel.

26. Et scripsit verba hæc in libro legum Dei. Et accepit lapidem magnum, et statuit illum Jesus sub terebintho ante Dominum.

27. Et dixit Jesus ad populum : Ecce lapis iste erit in vobis in testimonium, quia hic audit omnia quæ dicta sunt ei a Domino, quicquid locutus est ad vos hodie, et hic erit in vobis in testimonium in novissimis diebus, cum mentiti fueritis Domino Deo meo.

28. Et misit Jesus populum, et iverunt unusquisque ad locum suum.

31. Et servivit Israel Domino omnes dies Jesu, et omnes dies seniorum quicumque traduxerant tempus cum Jesu, et quicumque viderant omnia opera Domini quæ fecerat ipsi Israel.

29. Et factum est post illa, et mortuus est Jesus filius Nave, servus Domini, centum decem annorum.

30. Et sepelierunt eum ad fines sortis ejus in Thamnasa-char in monte qui Ephraim ab aquilone montis qui Galaad : « ibi posuerunt cum eo in monumento in quo sepelierunt » « cum ibi cultros petrinos in quibus circumcidit filios Israel » « in Galgalis, cum eduxit eos de Aegypto, sicut constituit » « eis Dominus : et ibi sunt usque in hodiernam diem. »

32. Et ossa Joseph extulerunt filii Israel de Aegypto, et defoderunt in Sicimis in parte agri quem acquisivit Jacob ab Amorrhæis habitantibus in Sicimis agnabus centum, et dedit eam Joseph in parte.

23. Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα, καὶ Ἐλεάζαρ υἱὸς Ἀαρὼν ὁ ἀρχιερεὺς ἐτελεύτησε, καὶ ἐτάφη ἐν Γαβαὰρ Φινεὲς τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ἣν ἔδωκεν αὐτῷ ἐν τῷ ὄρει τῷ Ἐφραΐμ. « Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ λαβόντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὴν κιβωτὸν τοῦ Θεοῦ περιεφέροντες ἐν ἑαυτοῖς καὶ Φινεὲς ἱεράτευσεν ἀντὶ Ἐλεάζαρ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἕως ἀπέθανε, καὶ κατωρύγη ἐν Γαβαὰρ τῇ ἑαυτοῦ. Οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀπῆλθον ἕκαστος εἰς τὸν τόπον αὐτῶν καὶ εἰς τὴν ἑαυτῶν πόλιν· καὶ ἐσέβοντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὴν Ἀστάρτην, καὶ Ἀσταρῶθ, καὶ τοὺς θεοὺς τῶν ἐθνῶν τῶν κύκλοι αὐτῶν· καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς Κύριος εἰς χεῖρας Ἐγλων τοῦ βασιλεὶς Μωάβ, καὶ ἐκυρίευσεν αὐτῶν ἔτη δεκάοκτώ. »

33. Et factum est post haec, et Eleazar filius Aaron princeps sacerdotum defunctus est, et sepultus est in Gabaar Phinees filii sui, quam dedit ei in monte qui Ephraim. « In illa die sumentes filii Israel arcam Dei circumtulērunt in seipsis : et Phinees functus est sacerdotio pro Eleazaro patre suo quoadusque mortuus est, et defossus est in Gabaar quae ipsius. Filii autem Israel abierunt unusquisque ad locum suum et ad suam civitatem : et coluerunt filii Israel Astartem, et Astaroth, et deos gentium quae in circuito ipsorum : et tradidit eos Dominus in manus Eglon regi Moab, et dominatus est eorum annos decem octo. »

ΚΡΙΤΑΙ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α.

1. Καὶ ἐγένετο μετὰ τὴν τελευτὴν Ἰησοῦ, καὶ ἐπρωῶτων οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ διὰ τοῦ Κυρίου, λέγοντες· Τίς ἀναβήσεται ἡμῖν πρὸς τοὺς Χαναναίους ἀφηγούμενος τοῦ πολεμῆσαι πρὸς αὐτούς;

2. Καὶ εἶπε Κύριος· Ἰούδας ἀναβήσεται, ἰδοὺ δέδωκα τὴν γῆν ἐν χειρὶ αὐτοῦ.

3. Καὶ εἶπεν Ἰούδας τῷ Συμεὼν ἀδελφῷ αὐτοῦ· Ἀνάβηθι μετ' ἐμοῦ ἐν τῇ κλήρῳ μου, καὶ παραταξώμεθα πρὸς τοὺς Χαναναίους, καὶ πορεύσομαι καὶ γὼ μετὰ σοῦ ἐν τῇ κλήρῳ σου· καὶ ἐπορεύθη μετ' αὐτοῦ Συμεὼν.

4. Καὶ ἀνέβη Ἰούδας, καὶ παρέδωκε Κύριος τὸν Χαναναῖον καὶ τὸν Φερεζαῖον εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν· καὶ ἐκόψαν αὐτοὺς ἐν Βεζεκ εἰς δέκα χιλιάδας ἀνδρῶν.

5. Καὶ κατέλαβον τὸν Ἀδωνιβεζεκ ἐν τῇ Βεζεκ, καὶ παρετάξαντο πρὸς αὐτόν· καὶ ἐκόψαν τὸν Χαναναῖον καὶ Φερεζαῖον.

6. Καὶ ἐρυγεν Ἀδωνιβεζεκ, καὶ κατέδραμον ὀπίσω αὐτοῦ καὶ ἐλάβον αὐτόν, καὶ ἀπέκοψαν τὰ ἄκρα τῶν χειρῶν αὐτοῦ καὶ τὰ ἄκρα τῶν ποδῶν αὐτοῦ.

7. Καὶ εἶπεν Ἀδωνιβεζεκ· Ἐβδομήκοντα βασιλεῖς τὰ ἄκρα τῶν χειρῶν αὐτῶν καὶ τὰ ἄκρα τῶν ποδῶν αὐτῶν ἀποκεκομμένοι, ἦσαν συλλέγοντες τὰ ὑποκάτω τῆς τραπέζης μου· καθὼς οὖν ἐποίησα, οὕτως ἀνταπέδωκέ μοι ὁ Θεός. Καὶ ἄγουσιν αὐτόν εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ.

8. Καὶ ἐπολέμουν υἱοὶ Ἰούδα τὴν Ἱερουσαλὴμ, καὶ κατελάβοντο αὐτήν, καὶ ἐπάταξαν αὐτήν ἐν στόματι βομβραίας, καὶ τὴν πόλιν ἐνέπρησαν ἐν πυρὶ.

9. Καὶ μετὰ ταῦτα κατέβησαν οἱ υἱοὶ Ἰούδα πολεμῆσαι πρὸς τὸν Χαναναῖον τὸν κατοικοῦντα τὴν ὄρεινὴν καὶ τὸν νότον καὶ τὴν πεδινήν.

10. Καὶ ἐπορεύθη Ἰούδας πρὸς τὸν Χαναναῖον τὸν κατοικοῦντα ἐν Χεβρών· καὶ ἐξῆλθε Χεβρὼν ἐξ ἐναντίας· καὶ τὸ ὄνομα ἦν Χεβρὼν τὸ πρότερον Καριαθαρβοκσεφὲρ, καὶ ἐπάταξαν τὸν Σεσσί καὶ Ἀχιμὴν καὶ Θολμὶ, γεννήματα τοῦ Ἐνάκ.

JUDICES.

CAPUT I.

1. Et factum est postquam defunctus est Jesus, et interrogabant filii Israel per Dominum, dicentes : Quis ascendet nobis ad Chanaanæos dux ad bellandum adversus eos?

2. Et dixit Dominus : Judas ascendet, ecce dedi terram in manu ejus.

3. Et dixit Judas ad Symeon fratrem suum : Ascende mecum in sortem meam, et instruamus exercitum adversus Chanaanæos, et ibo etiam ego tecum in sortem tuam : et ivit cum eo Symeon.

4. Et ascendit Judas et tradidit Dominus Chanaanæum et Pherezæum in manus eorum : et conciderunt eos in Bezec ad decem millia virorum.

5. Et assecuti sunt Adonibezec in Bezec, et struxerunt aciem adversus eum : et conciderunt Chanaanæum et Pherezæum.

6. Et fugit Adonibezec, et cucurrerunt post eum et ceperunt eum, et præciderunt summitates manuum ejus et summitates pedum ejus.

7. Et dixit Adonibezec : Septuaginta reges summitates manuum suarum et summitates pedum suorum abscisi, erant colligentes quae sub mensa mea : sicut igitur feci, sic retribuit mihi Deus. Et ducunt eum in Jerusalem, et mortuus est ibi.

8. Et oppugnabant filii Juda Jerusalem, et ceperunt eam, et percusserunt eam in ore gladii, et civitatem incenderunt in igni.

9. Et post haec descenderunt filii Juda bellare in Chanaanæum inhabitantem montanam et austrum et campestrem.

10. Et ivit Judas ad Chanaanæum habitantem in Chebron : et exiit Chebron ex adverso : et nomen erat Chebron antea Cariatharbocephier, et percusserunt Sessi et Achiman et Tholmi, genimina ipsius Enac.

11. Καὶ ἀνέβησαν ἐκείθεν πρὸς τοὺς κατοικοῦντας Δαβὶρ· τὸ δὲ ὄνομα τῆς Δαβὶρ ἦν ἐμπροσθεν Καραθ-σιφέρ, πόλις Γραμμάτων.

12. Καὶ εἶπε Χάλεβ· Ὃς ἂν πατάξῃ τὴν πόλιν τῶν Γραμμάτων καὶ προκαταλάβῃται αὐτήν, δώσω αὐτῷ τὴν Ἀσχά θυγατέρα μου εἰς γυναῖκα.

13. Καὶ προκατελάβετο αὐτὴν Γοθονιήλ υἱὸς Κενὶζ ἀδελφοῦ Χάλεβ, ὁ νεώτερος· καὶ ἔδωκεν αὐτῷ Χάλεβ τὴν Ἀσχά θυγατέρα αὐτοῦ εἰς γυναῖκα.

14. Καὶ ἐγένετο ἐν τῇ εἰσόδῳ αὐτῆς, καὶ ἐπέσεισεν αὐτὴν Γοθονιήλ τοῦ αἰτῆσαι παρὰ τοῦ πατρὸς αὐτῆς ἀγρόν. Καὶ ἐγόγγυζεν καὶ ἐκραζεν ἀπὸ τοῦ ὑποζυγίου· Εἰς γῆν νότου ἐκδέδοσαι με. Καὶ εἶπεν αὐτῇ Χάλεβ· Τί ἐστὶ σοί;

15. Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἀσχά· Δὸς δὴ μοι εὐλογίαν, ὅτι εἰς γῆν νότου ἐκδέδοσαι με, καὶ δώσεις μοι λύτρωσιν ὕδατος. Καὶ ἔδωκεναὐτῇ Χάλεβ κατὰ τὴν καρδίαν αὐτῆς λύτρωσιν μετεώρων καὶ λύτρωσιν ταπεινῶν.

16. Καὶ οἱ υἱοὶ Ἰοθὼρ τοῦ Κιναίου τοῦ γαμβροῦ Μωϋσῆ ἀνέβησαν ἐκ πόλεως τῶν Φοινίκων μετὰ τῶν υἱῶν Ἰούδα εἰς τὴν ἐρημον τὴν οὖσαν ἐν τῷ νότῳ Ἰούδα, ἥ ἐστὶν ἐπὶ καταβάσεως Ἀράδ, καὶ κατώκησαν μετὰ τοῦ λαοῦ.

17. Καὶ ἐπορεύθη Ἰούδας μετὰ Συμεὼν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ ἔκοψε τὸν Χαναανῖον τὸν κατοικοῦντα Σεφέθ, καὶ ἐξολόθρευσαν αὐτούς. Καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα τῆς πόλεως, Ἀνάθεμα.

18. Καὶ οὐκ ἐκληρονόμησεν Ἰούδας τὴν Γάζαν οὐδὲ τὰ ὄρια αὐτῆς, οὐδὲ τὴν Ἀσκάλων οὐδὲ τὰ ὄρια αὐτῆς, καὶ τὴν Ἀκκαρὼν οὐδὲ τὰ ὄρια αὐτῆς, τὴν Ἀζωτον οὐδὲ τὰ περισπόρια αὐτῆς.

19. Καὶ ἦν Κύριος μετὰ Ἰούδα· καὶ ἐκληρονόμησε τὸ ὄρος, ὅτι οὐκ ἠδυνάσθησαν ἐξολοθρεῦσαι τοὺς κατοικοῦντας τὴν κοιλάδα, ὅτι Ῥηγάβ διεστειλατο αὐτοῖς.

20. Καὶ ἔδωκεν τῷ Χάλεβ τὴν Χεδρὼν, καθὼς ἐλάλησε Μωϋσῆς καὶ ἐκληρονόμησεν ἐκείθεν τὰς τρεῖς πόλεις τῶν υἱῶν Ἐνάκ.

21. Καὶ τὸν Ἰεβουσαῖον τὸν κατοικοῦντα ἐν Ἱερουσαλὴμ οὐκ ἐκληρονόμησαν οἱ υἱοὶ Βενιαμὴν καὶ κατώκησεν ὁ Ἰεβουσαῖος μετὰ τῶν υἱῶν Βενιαμὴν ἐν Ἱερουσαλὴμ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

22. Καὶ ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ Ἰωσήφ, καὶ γε αὐτοὶ εἰς Βαιθλὴλ, καὶ Κύριος ἦν μετ' αὐτῶν.

23. Καὶ παρενέβαλον, καὶ κατεσκέψαντο Βαιθλὴλ· τὸ δὲ ὄνομα τῆς πόλεως ἦν ἐμπροσθεν Λουζά.

24. Καὶ εἶδον οἱ φυλάσσοντες, καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἐξεπορεύετο ἐκ τῆς πόλεως, καὶ ἔλαβον αὐτόν, καὶ εἶπον αὐτῷ· Δεῖξον ἡμῖν τῆς πόλεως τὴν εἰσόδον, καὶ ποιήσομεν μετὰ σοῦ ἔλεος.

25. Καὶ ἔδειξεν αὐτοῖς τὴν εἰσόδον τῆς πόλεως· καὶ ἐπάταξεν τὴν πόλιν ἐν στόματι ῥομφαίας τὸν δὲ ἄνδρα καὶ τὴν συγγένειαν αὐτοῦ ἐξαπέστειλαν.

26. Καὶ ἐπορεύθη ὁ ἀνὴρ εἰς γῆν Χεττίν, καὶ ὠκοδόμησεν ἐκεῖ πόλιν, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτῆς Λουζά· τοῦτο ὄνομα αὐτῆς ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

27. Καὶ οὐκ ἐξῆρε Μανασσῆ τὴν Βαιθσάν ἥ ἐστὶ Σκυθῶν πόλις, οὐδὲ τὰς θυγατέρας αὐτῆς οὐδὲ τὰ περὶ αὐτῆς, οὐδὲ τὴν Θινάκ οὐδὲ τὰς θυγατέρας αὐτῆς, οὐδὲ τοὺς κατοικοῦντας Δοὶρ οὐδὲ τὰς θυγατέρας αὐτῆς, οὐδὲ τὸν κατοικοῦντα Βαλάκ οὐδὲ τὰ πε-

11. Et ascenderunt inde ad habitantes Dabir : nomen autem Dabir erat antea Cariathisepher, civitas Litterarum.

12. Et dixit Chaleb : Quicumque percusserit civitatem Litterarum et praecupaverit eam, dabo ei Ascha filiam meam in uxorem.

13. Et praecupavit eam Gothonieli filius Cenez fratris Chaleb, qui junior : et dedit ei Chaleb Ascha filiam suam in uxorem.

14. Et factum est in ingressu ejus, et incitavit eam Gothonieli ad petendum a patre suo agrum. Et murmuravit et clamavit de subjugali : In terram austri tradidisti me. Et dixit ei Chaleb : Quid est tibi?

15. Et dixit ei Ascha : Da nunc mihi benedictionem, quoniam in terram austri tradidisti me, et dabis mihi redemptionem aquae. Et dedit ei Chaleb secundum cor ejus redemptionem excelsorum et redemptionem humilium.

16. Et filii Jothor Cinaii affinis Moysi ascenderunt de civitate Palmarum cum filiis Juda in desertum quod est in austro Juda, quod est super descensum Arad, et habitaverunt cum populo.

17. Et ivit Judas cum Symeon fratre suo, et concidit Chananaeum habitantem Sephet, et exterminaverunt eos. Et vocavit nomen civitatis, Anathema.

18. Et non haereditavit Judas Gazam neque fines ejus, neque Ascalonem neque fines ejus, et Accaron neque fines ejus, Azotum neque adjacentia ejus.

19. Et erat Dominus cum Juda : et haereditavit montem, quoniam non potuerunt exterminare inhabitantes in valle, quoniam Rechab obstitit eis.

20. Et dederunt ipsi Chaleb Chebron, sicut locutus est Moyses : et haereditavit inde tres civitates filiorum Enac.

21. Et Jebusaeum habitantem in Jerusalem non haereditaverunt filii Benjamin : et habitavit Jebusaeus cum filiis Benjamin in Jerusalem usque in diem hanc.

22. Et ascenderunt filii Joseph, et utique ipsi in Bethel, et Dominus fuit cum eis.

23. Et castrametati sunt, et exploraverunt Bethel : nomen autem civitatis erat antea Luza.

24. Et viderunt qui observabant, et ecce vir egrediebatur e civitate, et ceperunt eum, et dixerunt ei : Ostendo nobis civitatis ingressum, et faciemus tecum misericordiam.

25. Et ostendit eis ingressum civitatis : et percusserunt civitatem in ore gladii : virum autem et cognationem ejus dimiserunt.

26. Et ivit vir in terram Chetthin, et edificavit ibi civitatem, et vocavit nomen ejus Luza : hoc est nomen ejus usque in diem hanc.

27. Et non abstulit Manasses Bethsan quae est Scytharum civitas, neque filias ejus neque adjacentia ejus, neque Thanac neque filias ejus, neque habitantes Dor neque filias ejus, neque habitantem Balac neque adjacentia ejus neque filias ejus, neque habitantes Magedo neque adjacentia ejus

ρίοικα αὐτῆς οὐδὲ τὰς θυγατέρας αὐτῆς, οὐδὲ τοὺς κατοικοῦντας Μαγεδιὸν οὐδὲ τὰ περίοικα αὐτῆς καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῆς, οὐδὲ τοὺς κατοικοῦντας Ἰεβλαὰμ οὐδὲ τὰ περίοικα αὐτῆς οὐδὲ τὰς θυγατέρας αὐτῆς καὶ ἤρξατο ὁ Χαναναῖος κατοικεῖν ἐν τῇ γῇ ταύτῃ.

28. Καὶ ἐγένετο, ὅτε ἐνίσχυσεν Ἰσραὴλ, καὶ ἐποίησε τὸν Χαναναῖον εἰς φόρον, καὶ ἐξείρων οὐκ ἐξῆρεν αὐτόν.

29. Καὶ Ἐφραΐμ οὐκ ἐξῆρε τὸν Χαναναῖον τὸν κατοικοῦντα ἐν Ἰαζέρ· καὶ κατώκησεν ὁ Χαναναῖος ἐν μέσῳ αὐτοῦ ἐν Ἰαζέρ, καὶ ἐγένετο εἰς φόρον.

30. Καὶ Ζαβουλὼν οὐκ ἐξῆρε τοὺς κατοικοῦντας Κέδρων, οὐδὲ τοὺς κατοικοῦντας Δωμανά· καὶ κατώκησεν ὁ Χαναναῖος ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ ἐγένετο αὐτῷ εἰς φόρον.

31. Καὶ Ἀσήρ οὐκ ἐξῆρε τοὺς κατοικοῦντας Ἀχχὼ, καὶ ἐγένετο αὐτῷ εἰς φόρον, καὶ τοὺς κατοικοῦντας Δὼρ, καὶ τοὺς κατοικοῦντας Σιδῶνα, καὶ τοὺς κατοικοῦντας Δαλάρ, τὸν Ἀσχαζὶ, καὶ τὸν Χεδδὰ, καὶ τὸν Ναϊ, καὶ τὸν Ἐρεώ.

32. Καὶ κατώκησεν ὁ Ἀσήρ ἐν μέσῳ τοῦ Χαναναίου τοῦ κατοικοῦντος τὴν γῆν, ὅτι οὐκ ἠδυνήθη ἐξάραι αὐτόν.

33. Καὶ Νεφθαλὶ οὐκ ἐξῆρε τοὺς κατοικοῦντας Βαιθσαμὺς καὶ τοὺς κατοικοῦντας Βαιθανάχ· καὶ κατώκησε Νεφθαλὶ ἐν μέσῳ τοῦ Χαναναίου τοῦ κατοικοῦντος τὴν γῆν· οἱ δὲ κατοικοῦντες Βαιθσαμὺς καὶ τὴν Βαιθενέθ ἐγένοντο αὐτοῖς εἰς φόρον.

34. Καὶ ἐξέθλεψεν ὁ Ἀμορρᾶιος τοὺς υἱοὺς Δάν εἰς τὸ ὄρος, ὅτι οὐκ ἀρῆκαν αὐτὸν καταβῆναι εἰς τὴν κοιλάδα.

35. Καὶ ἤρξατο ὁ Ἀμορρᾶιος κατοικεῖν ἐν τῷ ὄρει τῷ ὀστρακώδει ἐν ᾧ αἱ ἀρκτοὶ καὶ ἐν ᾧ αἱ ἀλώπεκες, ἐν τῷ Μυρσινῶνι, καὶ ἐν Θαλαβίν. Καὶ ἐβαρύνθη ἡ χεὶρ οἴκου Ἰωσήφ ἐπὶ τὸν Ἀμορρᾶιον, καὶ ἐγενήθη αὐτοῖς εἰς φόρον.

36. Καὶ τὸ ὄριον τοῦ Ἀμορρᾶίου ἀπὸ τῆς ἀναβάσειος Ἀκραβὶν ἀπὸ τῆς πέτρας καὶ ἐπάνω.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

1. Καὶ ἀνέβη ἄγγελος Κυρίου ἀπὸ Γαλγάλ ἐπὶ τὸν Κλαυθμῶνα καὶ ἐπὶ Βαιθὴλ καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰσραὴλ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Τὰδε λέγει Κύριος· Ἀνεβίβασα ὑμεῖς ἐξ Αἰγύπτου, καὶ εἰσῆγαγον ὑμεῖς εἰς τὴν γῆν ἣν ὡμοσα τοῖς πατέραςιν ὑμῶν· καὶ εἶπα· Οὐ διασκεδάσω τὴν διαθήκην μου τὴν μεθ' ὑμῶν εἰς τὸν αἰῶνα.

2. Καὶ ὑμεῖς οὐ διαθήσεσθε διαθήκην τοῖς ἐγκαθημένοις εἰς τὴν γῆν ταύτην, οὐδὲ τοῖς θεοῖς αὐτῶν προσκυνήσετε, ἀλλὰ τὰ γλυπτὰ αὐτῶν συντρίψετε, τὰ θυσιαστήρια αὐτῶν καθελεῖτε· καὶ οὐκ εἰσκηούσατε τῆς φωνῆς μου, ὅτι ταῦτα ἐποιήσατε.

3. Καὶ γὰρ εἶπον· Οὐ μὴ ἐξάρω αὐτοὺς ἐκ προσώπου ὑμῶν, καὶ ἔσονται ὑμῖν εἰς συνοχάς, καὶ οἱ θεοὶ αὐτῶν ἔσονται ὑμῖν εἰς σκάνδαλον.

4. Καὶ ἐγένετο, ὡς ἐλάλησεν ὁ ἄγγελος Κυρίου τοὺς λόγους τούτους πρὸς πάντας υἱοὺς Ἰσραὴλ, καὶ ἐπῆραν ὁ λαὸς τὴν φωνὴν αὐτῶν καὶ ἐχλαυσαν.

5. Καὶ ἐπωνόμησαν τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκεῖνου, Κλαυθμῶνες· καὶ ἐθυσίασαν ἐκεῖ τῷ Κυρίῳ.

et filias ejus, neque habitantes Jeblaam neque adjacentia ejus neque filias ejus : et cepit Chananæus habitare in terra hac.

28. Et factum est, quando prævaluit Israel, et fecit Chananæum in tributum, et auferens non abstulit eum.

29. Et Ephraim non abstulit Chananæum habitantem in Gazer : et habitavit Chananæus in medio ejus in Gazer, et factus est in tributum.

30. Et Zabulon non abstulit habitantes Cedron, neque habitantes Domana : et habitavit Chananæus in medio eorum, et factus est ei in tributum.

31. Et Aser non abstulit habitantes Accho, et factus est ei in tributum, et habitantes Dor, et habitantes Sidona, et habitantes Dalaph, et Aschazi, Chebda, et Nai, et Ereco.

32. Et habitavit Aser in medio Chananæi habitantis terram, quoniam non potuit auferre eum.

33. Et Nephthali non abstulit habitantes Barthisamys et habitantes Berthanac : et habitavit Nephthali in medio Chananæi habitantis habitantes terram : autem Barthisamys et Bertheneth facti sunt eis in tributum.

34. Et contribulavit Amorrhæus filios Dan in monte, quoniam non permiserunt eum descendere in vallem.

35. Et cepit Amorrhæus habitare in monte testaceo in quo ursi et in quo vulpes, in Myrsinoni, et in Thalabin. Et gravata est manus domus Joseph super Amorrhæum, et factus est eis in tributum.

36. Et terminus Amorrhæi ab ascensu Acrabin a petra et supra.

CAPUT II.

1. Et ascendit Angelus Domini de Galgal super Clauthmona et super Bethel et super domum Israel, et dixit ad eos : Hæc dicit Dominus : Ascendere vos feci de Ægypto, et induxi vos in terram quam juravi patribus vestris : et dixi : Non dissipabo testamentum meum quod vobiscum in sæculum.

2. Et vos non disponetis testamentum his qui insident in terra hac, neque deos eorum adorabitis, sed sculptilia eorum conteretis, altaria eorum destruetis : et non exaudistis vocem meam, quoniam hæc fecistis :

3. Et ego dixi : Non auferam eos a facie vestra, et erunt vobis in angustias, et dii eorum erunt vobis in scandalum.

4. Et factum est, postquam locutus est angelus Domini verba hæc ad omnes filios Israel, et elevaverunt populus vocem suam et ploraverunt.

5. Et cognominaverunt nomen loci illius, Clauthmones, id est, plorationes : et sacrificaverunt ibi Domino.

6. Καὶ ἐξαπέστειλεν Ἰησοῦς τὸν λαὸν, καὶ ἦλθεν ἄνθρωπος εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ κατακληρονομήσαι τὴν γῆν.

7. Καὶ ἐδούλευσεν ὁ λαὸς τῷ Κυρίῳ πάσας τὰς ἡμέρας Ἰησοῦ καὶ πάσας τὰς ἡμέρας τῶν πρεσβυτέρων, ὅσοι ἐμακροημέρευσαν μετὰ Ἰησοῦ, ὅσοι ἐγνώσαν πᾶν τὸ ἔργον Κυρίου τὸ μέγα, ὅσα ἐποίησε ἐν τῇ Ἰσραήλ.

8. Καὶ ἐτελεύτησεν Ἰησοῦς υἱὸς Ναυῆ, δοῦλος Κυρίου, υἱὸς ἑκατὸν δέκα ἐτῶν.

9. Καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν ὁρίῳ τῆς κληρονομίας αὐτοῦ ἐν Θαμναθαρέ, ἐν ὄρει Ἐφραιμ ἀπὸ βορρᾶ τοῦ ὄρους Γαὰς.

10. Καὶ πᾶσα ἡ γενεὰ ἐκείνη προστεθήσαν πρὸς τοὺς πατέρας αὐτῶν· καὶ ἀνέστη γενεὰ ἑτέρα μετ' αὐτοῦς, οἱ οὐκ ἐγνώσαν τὸν Κύριον, καὶ γὰρ τὸ ἔργον ὃ ἐποίησε ἐν τῇ Ἰσραήλ.

11. Καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ πονηρὸν ἐνώπιον Κυρίου, καὶ ἐλάτρευσαν τοῖς Βααλίμ.

12. Καὶ ἐγκατέλιπον τὸν Κύριον τὸν Θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν, τὸν ἐξαγαγόντα αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ ἐπορεύθησαν ὀπίσω θεῶν ἑτέρων ἀπὸ τῶν θεῶν τῶν ἐθνῶν τῶν περικύκλω αὐτῶν, καὶ προσεκύνησαν αὐτοῖς· καὶ παρώργισαν τὸν Κύριον,

13. καὶ ἐγκατέλιπον αὐτὸν, καὶ ἐλάτρευσαν τῷ Βαάλ καὶ ταῖς Ἀστάρταις.

14. Καὶ ὠργίσθη θυμῷ Κύριος ἐν τῇ Ἰσραήλ, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς εἰς χεῖρας προνομευόντων, καὶ κατακτερονόμουν αὐτούς· καὶ ἀπέδοτο αὐτοὺς ἐν χερσὶ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν κυκλόθεν, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν ἐτι ἀντιστῆναι κατὰ πρόσωπον τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν.

15. ἐν πᾶσιν οἷς ἐπορεύοντο. Καὶ χεὶρ Κυρίου ἦν ἐπ' αὐτοὺς εἰς κακὰ, καθὼς ἐλάλησε Κύριος, καὶ καθὼς ὤμοσε Κύριος αὐτοῖς, καὶ ἐξέθλιψεν αὐτοὺς σφόδρα.

16. Καὶ ἤγειρε Κύριος κριτὰς, καὶ ἔσωσεν αὐτοὺς· Κύριος ἐκ χερσὸς τῶν προνομευόντων αὐτούς. Καὶ γὰρ τῶν κριτῶν οὐχ ὑπήκουσαν,

17. ὅτι ἐξεπόρνευσαν ὀπίσω θεῶν ἑτέρων, καὶ προσεκύνησαν αὐτοῖς· καὶ ἐξέκλιναν ταχὺ ἐκ τῆς ὁδοῦ ἧς ἐπορεύθησαν οἱ πατέρες αὐτῶν τοῦ εἰσακούειν τῶν λόγων Κυρίου· οὐκ ἐποίησαν οὕτω.

18. Καὶ ὅτι ἤγειρε Κύριος αὐτοῖς κριτὰς, καὶ ἦν Κύριος μετὰ τοῦ κριτοῦ, καὶ ἔσωσεν αὐτοὺς ἐκ χερσὸς ἐχθρῶν αὐτῶν· πάσας τὰς ἡμέρας τοῦ κριτοῦ, ὅτι παρεκλήθη Κύριος ἀπὸ τοῦ στεναγμοῦ αὐτῶν ἀπὸ προσώπου τῶν πολιορκούντων αὐτοὺς καὶ ἐκθλιβόντων αὐτούς.

19. Καὶ ἐγένετο, ὥς ἀπέθνησκειν ὁ κριτὴς, καὶ ἀπέστρεψαν καὶ πάλιν διεφθείραν ὑπὲρ τοὺς πατέρας αὐτῶν, πορεύεσθαι ὀπίσω θεῶν ἑτέρων, λατρεύειν αὐτοῖς καὶ προσκυνεῖν αὐτοῖς. Οὐκ ἀπέβριψαν τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτῶν, καὶ τὰς ὁδοὺς αὐτῶν τὰς σκληράς.

20. Καὶ ὠργίσθη θυμῷ Κύριος ἐν τῇ Ἰσραήλ, καὶ εἶπεν· Ἀνὴρ ὢν ὅσα ἐγκατέλιπον τὸ ἔθνος τοῦτο τὴν διαθήκην μου ἣν ἐνετείλαμην τοῖς πατράσιν αὐτῶν, καὶ οὐκ εἰσέκουσαν τῆς φωνῆς μου,

21. καὶ ἐγὼ οὐ προσθήσω τοῦ ἐξῆραι ἄνθρωπον ἐκ προσώπου αὐτῶν ἀπὸ τῶν ἐθνῶν ὧν κατέλιπεν Ἰησοῦς υἱὸς Ναυῆ ἐν τῇ γῇ· καὶ ἀφῆκε

6. Et dimisit Jesus populum, et venit vir ad hereditatem suam hereditare terram.

7. Et servivit populus Domino omnes dies Jesu et omnes dies seniorum, qui prolongaverunt dies cum Jesu, quicumque cognoverunt omne opus Domini magnum, quaecumque fecit in Israel.

8. Et mortuus est Jesus filius Nave, servus Domini, filius centum decem annorum.

9. Et sepelierunt eum in termino hereditatis ejus in Thamnathares, in monte Ephraim ab aquilone montis Gaas.

10. Et omnis generatio illa appositi sunt ad patres suos : et surrexit generatio altera post eos, qui non scierunt Dominum, et opus quod fecerat in Israel.

11. Et fecerunt filii Israel malignum coram Domino, et servierunt Baalim.

12. Et dereliquerunt Dominam Deum patrum suorum, qui eduxit eos de terra Aegypti, et ambulaverunt post deos alios de diis gentium quae in circuitu eorum, et adoraverunt eos : et exacerbarunt Dominum,

13. et dereliquerunt eum, et servierunt Baal et Astartibus.

14. Et iratus est furore Dominus in Israel, et tradidit eos in manus praedantium, et depredati sunt eos : et vendidit eos in manibus inimicorum suorum in circuitu, et non potuerunt ultra resistere ad faciem inimicorum suorum.

15. in omnibus in quibus ibant. Et manus Domini erat super eos in mala, sicut locutus est Dominus, et sicut juravit Dominus eis, et contribulavit eos valde.

16. Et suscitavit Dominus judices, et salvavit eos Dominus de manu depredantium eos. Ac ne judicibus quidem obedierunt,

17. quoniam exfornicati sunt post deos alios, et adoraverunt eos : et declinaverunt cito de via qua ambulaverunt patres eorum ad exaudiendum verba Domini : non fecerunt ita.

18. Et quia suscitabat Dominus eis judices, et fuit Dominus cum iudice, et salvavit eos de manu inimicorum eorum omnes dies iudicis, quoniam flectebatur Dominus a gemitu eorum a facie obsidentium eos et contribulantium eos.

19. Et factum est, postquam mortuus est iudex, et reverterunt et iterum corruperunt super patres suos, eundo post deos alios, ad serviendum illis et adorandum illos. Non abjecerunt studia sua et vias suas duras.

20. Et iratus est furore Dominus in Israel, et dixit : Pro his quanta dereliquerunt gens haec testamentum meum quod mandavi patribus eorum, et non obedierunt voci meae,

21. et ego non apponam auferre virum a facie ipsorum de gentibus quos reliquit Jesus filius Nave in terra : et dimisit

22. τοῦ πειράσαι ἐν αὐτοῖς τὸν Ἰσραὴλ, εἰ φυλάσσονται τὴν ὁδὸν Κυρίου πορεύεσθαι ἐν αὐτῇ ὡς τρόπον ἐφύλαξαν οἱ πατέρες αὐτῶν, ἢ οὐ.

23. Καὶ ἀφήσει Κύριος τὰ ἔθνη ταῦτα τοῦ μὴ ἐξαῖραι αὐτὰ τὸ τάχος, καὶ οὐ παρέδωκεν αὐτὰ ἐν χειρὶ Ἰησοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

1. Καὶ ταῦτα τὰ ἔθνη ἃ ἀφῆκε Κύριος αὐτὰ ὥστε πειράσαι ἐν αὐτοῖς τὸν Ἰσραὴλ, πάντας τοὺς μὴ ἐγνωκότας τοὺς πολέμους Χαναν.

2. Πλὴν διὰ τὰς γενεὰς υἱῶν Ἰσραὴλ τοῦ διδάξαι αὐτοὺς πόλεμον, πλὴν οἱ ἐμπροσθεν αὐτῶν οὐκ ἔγνωσαν αὐτά.

3. Τὰς πέντε σατραπείας τῶν ἀλλοφύλων, καὶ πάντα τὸν Χαναναῖον, καὶ τὸν Σιδωνιον, καὶ τὸν Εὐαῖον τὸν κατοικοῦντα τὸν Λίβανον ἀπὸ τοῦ ὄρους τοῦ Ἀερμών ἕως Λαβωεμάθ.

4. Καὶ ἐγένετο ὥστε πειράσαι ἐν αὐτοῖς τὸν Ἰσραὴλ, γινῶναι εἰ ἀκούσονται τὰς ἐντολὰς Κυρίου, ὥς ἐνετείλατο τοῖς πατράσιν αὐτῶν ἐν χειρὶ Μωϋσῆ.

5. Καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ κατώκησαν ἐν μέσῳ τοῦ Χαναναίου, καὶ τοῦ Χετταίου, καὶ τοῦ Ἀμορραίου, καὶ τοῦ Φερεζαίου, καὶ τοῦ Εὐαίου, καὶ τοῦ Ἰεβουσαίου.

6. Καὶ ἔλαβον τὰς θυγατέρας αὐτῶν ἑαυτοῖς εἰς γυναῖκας, καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῶν ἔδωκαν τοῖς υἱοῖς αὐτῶν, καὶ ἐλάτρευσαν τοῖς θεοῖς αὐτῶν.

7. Καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ πονηρὸν ἐναντὶον Κυρίου, καὶ ἐπελάθοντο Κυρίου τοῦ Θεοῦ αὐτῶν, καὶ ἐλάτρευσαν τοῖς Βααλῖν καὶ τοῖς ἄλλοις.

8. Καὶ ὠργίσθη θυμῷ Κύριος ἐν τῷ Ἰσραὴλ, καὶ ἀπέδοτο αὐτοὺς ἐν χειρὶ Χουσαρσαθαίμ βασιλέως Συρίας ποταμῶν· καὶ ἐδούλευσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τῷ Χουσαρσαθαίμ ἔτη ὡκτώ.

9. Καὶ ἐκέκραξαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς Κύριον, καὶ ἤγειρε Κύριος σωτῆρα τῷ Ἰσραὴλ, καὶ ἔσωσεν αὐτοὺς, τὸν Γοθονιήλ υἱὸν Κενέζ ἀδελφοῦ Χαλεβ τὸν νεώτερον ὑπὲρ αὐτόν.

10. Καὶ ἐγένετο ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα Κυρίου, καὶ ἔκρινε τὸν Ἰσραὴλ· καὶ ἐξῆλθεν εἰς πόλεμον πρὸς Χουσαρσαθαίμ, καὶ παρέδωκε Κύριος ἐν χειρὶ αὐτοῦ τὸν Χουσαρσαθαίμ, βασιλέα Συρίας ποταμῶν· καὶ ἐκραταιώθη χεὶρ αὐτοῦ ἐπὶ τὸν Χουσαρσαθαίμ,

11. καὶ ἡσύχασεν ἡ γῆ ἔτη τεσσαράκοντα, καὶ ἀπέθανε Γοθονιήλ υἱὸς Κενέζ.

12. Καὶ προσέθεντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐνώπιον Κυρίου· καὶ ἐνίσχυσε Κύριος τὸν Ἐγλὼμ βασιλέα Μωάβ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ, διὰ τὸ πεποιτημέναι αὐτοὺς τὸ πονηρὸν ἐναντι Κυρίου.

13. Καὶ συνήγαγε πρὸς ἑαυτὸν πάντας τοὺς υἱοὺς Ἀμμὼν καὶ Ἀμαλήκ, καὶ ἐπορεύθη καὶ ἐπάταξε τὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἐκληρονόμησε τὴν πόλιν τῶν Φοινίκων.

14. Καὶ ἐδούλευσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τῷ Ἐγλὼμ βασιλεὶ Μωάβ ἔτη δεκάοκτώ.

15. Καὶ ἐκέκραξαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς Κύριον· καὶ ἤγειρεν αὐτοῖς σωτῆρα τὸν Ἀὸδ υἱὸν Γερά υἱὸν τοῦ Ἰεμενὶ ἀνδρὸς ἀμφοτεροδέξιον· καὶ ἐξαπίστευαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ δῶρα ἐν χειρὶ αὐτοῦ τῷ Ἐγλὼμ βασιλεὶ Μωάβ.

22. ad tentandum in eis Israel, si observarent viam Domini ire in ea quemadmodum custodierunt patres eorum, an non.

23. Et dimittet Dominus gentes has ut non auferat illas celeriter, et non tradidit eas in manu Jesu.

CAPUT III.

1. Et hae gentes quas reliquit Dominus eas ut tentaret in eis Israel, omnes qui nescierunt bella Chanaan.

2. Tantum propter generationes filiorum Israel ut doceret illos bellum, verum qui ante illos nescierunt illas.

3. Quinque satrapias alienigenarum, et omnem Chanaanum, et Sidoniam, et Evaeum inhabitantem Libanum a monte Aermion usque Laboemath.

4. Et factum est ut tentaret in ipsis Israel, ad sciendum si audient mandata Domini, quae mandavit patribus eorum in manu Moysi.

5. Et filii Israel habitaverunt in medio Chanaan, et Chetiaci, et Amorrici, et Pherezaci, et Evaei, et Jebusaei.

6. Et acceperunt filias eorum sibi ipsis in uxores, et filias suas dederunt filiis eorum, et servierunt diis eorum.

7. Et fecerunt filii Israel malum ante Dominum, et obliti sunt Domini Dei sui, et servierunt Baalim et lucis.

8. Et iratus est furore Dominus in Israel, et vendidit eos in manu Chusarsathem regis Syriae fluminum: et servierunt filii Israel Chusarsathem annos octo.

9. Et clamaverunt filii Israel ad Dominum, et excitavit Dominus salvatorem Israel, et salvavit eos, Gothonieli filium Cenez fratris Chaleb minorem super ipsum.

10. Et factus est super eum spiritus Domini, et iudicavit Israel: et exiit ad bellum adversus Chusarsathem, et tradidit Dominus in manu ejus Chusarsathem, regem Syriae fluminum: et prevaluit inanus ejus super Chusarsathem,

11. et quiescit terra annos quadraginta, et mortuus est Gothonieli filius Cenez.

12. Et adjecerunt filii Israel, facere malum in conspectu Domini: et confortavit Dominus Eglon regem Moab super Israel, eo quod ipsi fecerant malum ante Dominum.

13. Et congregavit ad se omnes filios Ammon et Amalec, et ivit et percussit Israel, et haereditavit civitatem Palmarum.

14. Et servierunt filii Israel Egloni regi Moab annos decem octo.

15. Et clamaverunt filii Israel ad Dominum: et suscitavit eis salvatorem Aod filium Gera filium Jemeni virum ambidexterum: et miserunt filii Israel munera in manu ejus Egloni regi Moab.

16. Καὶ ἐποίησεν ἑαυτῷ Ἀὼδ μάχαιραν δίστομον, σπιθαμῆς τὸ μῆκος αὐτῆς, καὶ περιεζώσατο αὐτὴν ὑπὸ τὸν μανδύαν ἐπὶ τὸν μηρὸν αὐτοῦ τὸν δεξιόν.

17. Καὶ ἐπορεύθη καὶ προσήνεγκε τὰ δῶρα τῷ Ἐγλὼμ βασιλεῖ Μωάβ· καὶ Ἐγλὼμ ἀνὴρ ἀστείος σφόδρα.

18. Καὶ ἐγένετο, ἡνίκα συνετέλεσεν Ἀὼδ προσφέρειν τὰ δῶρα, καὶ ἐξαπέστειλε τοὺς φέροντας τὰ δῶρα,

19. καὶ αὐτὸς ὑπέστρεψεν ἀπὸ τῶν γλυπτῶν τῶν μετὰ τῆς Γαλγαλ, καὶ εἶπεν Ἀὼδ· Λόγος μοι κρύβιος πρὸς σέ, βασιλεῦ. Καὶ εἶπεν Ἐγλὼμ πρὸς αὐτόν· Σιώπα. Καὶ ἐξαπέστειλεν ἀπ' ἑαυτοῦ πάντας τοὺς ἐφελκόμενους ἐπ' αὐτόν.

20. Καὶ Ἀὼδ εἰσῆλθε πρὸς αὐτόν, καὶ αὐτὸς ἐκάθητο ἐν τῇ ὑπερήρῳ τῇ θερινῇ τῇ ἑαυτοῦ μονώτατος. Καὶ εἶπεν Ἀὼδ· Λόγος Θεοῦ μοι πρὸς σέ, βασιλεῦ. Καὶ ἐξανέστη ἀπὸ τοῦ θρόνου Ἐγλὼμ ἐγγὺς αὐτοῦ.

21. Καὶ ἐγένετο ὅμα τῷ ἀναστῆναι αὐτόν, καὶ ἐξέτεινεν Ἀὼδ τὴν χεῖρα τὴν ἀριστερὰν αὐτοῦ, καὶ ἔλαβε τὴν μάχαιραν ἐπάνωθεν τοῦ μηροῦ αὐτοῦ τοῦ δεξιοῦ, καὶ ἐνέπηξεν αὐτὴν ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτοῦ,

22. καὶ ἐπειρήνεγκε καὶ γε τὴν λαβὴν ὀπίσω τῆς φλογός, καὶ ἀπέκλεισε τὸ στέαρ κατὰ τῆς φλογός, ὅτι οὐκ ἐξέσπασε τὴν μάχαιραν ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ.

23. Καὶ ἐξῆλθεν Ἀὼδ τὴν προστάδα· καὶ ἐξῆλθε τοὺς διατεταγμένους, καὶ ἀπέκλεισε τὰς θύρας τοῦ ὑπερήρου κατ' αὐτοῦ, καὶ ἐσφηνώσατο.

24. Καὶ αὐτὸς ἐξῆλθε, καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ ἐπῆλθον καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ αἱ θύραι τοῦ ὑπερήρου ἐσφηνωμέναι· καὶ εἶπαν· Μὴ ποτε ἀποκενοῖ τοὺς πόδας αὐτοῦ ἐν τῇ ταμειῇ τῇ θερινῇ;

25. Καὶ ὑπέμειναν ἕως ἡσυχύοντο· καὶ ἰδοὺ οὐκ ἔστιν ὁ ἀνοίγων τὰς θύρας τοῦ ὑπερήρου· καὶ ἔλαβον τὴν κλειδα, καὶ ἥνοιξαν· καὶ ἰδοὺ ὁ κύριος αὐτῶν πεπτωκὼς ἐπὶ τὴν γῆν τεθνηκώς.

26. Καὶ Ἀὼδ διεσώθη ἕως ἐθορυβοῦντο, καὶ οὐκ ἦν ὁ προσνοῶν· καὶ αὐτὸς παρῆλθε τὰ γλυπτὰ, καὶ διεσώθη εἰς Σετιρωθὰ.

27. Καὶ ἐγένετο, ἡνίκα ἦλθεν Ἀὼδ εἰς γῆν Ἰσραὴλ καὶ ἐσάλπισεν ἐν κερατίνῃ ἐν τῷ ὄρει Ἐφραΐμ, καὶ κατέβησαν σὺν αὐτῇ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ τοῦ ὄρους, καὶ αὐτὸς ἐμπροσθεν αὐτῶν.

28. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Κατάβητε ὀπίσω μου, ὅτι παρέδωκε Κύριος ὁ Θεὸς τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν τὴν Μωάβ ἐν χειρὶ ἡμῶν. Καὶ κατέβησαν ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ προκατελάβοντο τὰς διαβάσεις τοῦ Ἰορδάνου τῆς Μωάβ, καὶ οὐκ ἀφῆκεν ἄνδρα διαβῆναι.

29. Καὶ ἐπάταξαν τὴν Μωάβ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ὥς ἐι δέκα χιλιάδας ἀνδρῶν, πᾶν λιπαρόν, καὶ πάντα ἄνδρα δυνάμεως, καὶ οὐ διεσώθη ὁ ἀνὴρ.

30. Καὶ ἐνετράπη Μωάβ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ὑπὸ χεῖρα Ἰσραὴλ, καὶ ἡσύχασεν ἡ γῆ ὀγδοήκοντα ἔτη. Καὶ ἔκρινεν αὐτοὺς Ἀὼδ ἕως οὐ ἀπέθανε.

31. Καὶ μετ' αὐτὸν ἀνέστη Σαμεγὰρ υἱὸς Δινάχ, καὶ ἐπάταξε τοὺς ἀλλοφύλους εἰς ἑξακοσίους ἄνδρας ἐν τῷ ἀροτρόποδι τῶν βοῶν, καὶ ἔσωσε καὶ γε αὐτὸς τὸν Ἰσραὴλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

1. Καὶ προσέθεντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐνώπιον Κυρίου, καὶ Ἀὼδ ἀπέθανε.

16. Et fecit sibi Aod gladium habentem duo ora, palmi longitudo ejus, et accinctus est eo sub sago super femur suum dextrum.

17. Et ivit et attulit munera Eglom regi Moab : et Eglom vir urbanus valde.

18. Et factum est, postquam consummavit Aod offerens munera, et dimisit ferentes munera,

19. et ipse reversus est a sculptilibus quae cum Galgal, et dixit Aod : Verbum occultum mihi est ad te, rex. Et dixit Eglom ad eum : Tace. Et dimisit a se omnes qui adstabant super eum.

20. Et Aod intravit ad eum, et ipse sedebat in coenaculo aeterno suo prorsus solus. Et dixit Aod : Verbum Dei mihi ad te, rex. Et exsurrexit Eglom de throno prope eum.

21. Et factum est simul dum ille surgeret, et extendit Aod manum sinistram suam, et sumpsit gladium desuper femore suo dextro, et infixit illum in ventre ejus,

22. et superimmisit etiam capulum post flammam, et conclusit adeps super flammam, quoniam non extraxit gladium e ventre ejus.

23. Et exiit Aod vestibulum : et transiit observantes, et clausit januas coenaculi super se, et coarctavit.

24. Et ipse exiit, et pueri ejus supervenerunt et viderunt, et ecce januae coenaculi coarctatae : et dixerunt : Numquid forte evacuat pedes suos in conclavi aeterno?

25. Et sustinuerunt quoadusque erubuerunt : et ecce non est qui aperiat januas coenaculi : et sumpserunt clavim, et aperuerunt : et ecce dominus eorum prolapsus in terram mortuus.

26. Et Aod salvus evasit dum turbabantur, et non erat qui attenderet ei : et ipse transiit sculptilia, et evasit salvus in Setirotha.

27. Et factum est, postquam venit Aod in terram Israel et cecinit in cornea in monte Ephraim, et descenderunt cum eo filii Israel de monte, et ipse ante eos.

28. Et dixit ad eos : descendite post me, quia tradidit Dominus Deus inimicos nostros ipsam Moab in manu nostra. Et descenderunt post eum, et praecoccuparunt transitus Jordanis ipsius Moab, et non permisit virum transire.

29. Et percusserunt ipsam Moab die illa, circiter decem millia virorum, omnem pinguem, et omnem virum virtutis. et non evasit salvus vir.

30. Et confusa est Moab in die illa sub manu Israel, et quievit terra octoginta annos. Et iudicavit eos Aod quoadusque mortuus est.

31. Et post eum surrexit Samegar filius Dinach, et percussit alienigenas in sexcentos viros in vomere boum, et salvavit et ipse Israel.

CAPUT IV.

1. Et adjecerunt filii Israel facere malum in conspectu Domini, et Aod mortuus est.

2. Καὶ ἀπέδοτο τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ Κύριος ἐν χειρὶ Ἰαβὶν βασιλέως Χαναάν, ὃς ἐβασίλευσεν ἐν Ἀσώρ· καὶ ὁ ἄρχων τῆς δυνάμεως αὐτοῦ Σισάρα, καὶ αὐτὸς κατοικεῖ ἐν Ἀρισώθ τῶν ἐθνῶν.

3. Καὶ ἐκέκραξαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς Κύριον, ὅτι ἐνναχόσια ἄρματα σιδηρᾶ ἦν αὐτῶν· καὶ αὐτὸς ἐθλίψε τὸν Ἰσραὴλ κατακράτος εἰκοσιν ἔτη.

4. Καὶ Δεββώρα γυνὴ προφῆτις γυνὴ Λαφιδώθ, αὕτη ἔκρινε τὸν Ἰσραὴλ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ.

5. Καὶ αὕτη ἐκάθητο ὑπὸ φοίνικα Δεββώρα ἀναμέσον τῆς Ῥαμὰ καὶ ἀναμέσον τῆς Βαιθλὴ ἐν τῷ ὄρει Ἐφραΐμ, καὶ ἀνέβαινον πρὸς αὐτὴν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ εἰς κρίσιν.

6. Καὶ ἀπέστειλε Δεββώρα καὶ ἐκάλεσε τὸν Βαράκ υἱὸν Ἀβινεὲμ ἐκ Κάδης Νεφθαλί, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· Οὐχὶ ἐνετείλατο Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ σοι, καὶ ἀπελεύσῃ εἰς ὄρος Θαβώρ, καὶ λήψῃ μετὰ σεαυτοῦ δέκα χιλιάδας ἀνδρῶν ἐκ τῶν υἱῶν Νεφθαλί καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Ζαβουλών,

7. καὶ ἐπάξω πρὸς σέ εἰς τὸν χειμάρρουν Κισὼν (ἐπὶ) τὸν Σισάρα ἄρχοντα τῆς δυνάμεως Ἰαβὶν, καὶ τὰ ἄρματα αὐτοῦ καὶ τὸ πλῆθος αὐτοῦ, καὶ παραδώσω αὐτὸν εἰς χεῖράς σου·

8. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν Βαράκ· Ἐὰν πορευθῇς μετ' ἐμοῦ πορεύσομαι, καὶ ἐὰν μὴ πορευθῇς οὐ πορεύσομαι, ὅτι οὐκ οἶδα τὴν ἡμέραν ἐν ᾗ εὐδοῖ Κύριος τὸν ἄγγελον μετ' ἐμοῦ.

9. Καὶ εἶπε· Πορευομένη πορεύσομαι μετὰ σοῦ· πλὴν γίνωσκε ὅτι οὐκ ἔσται τὸ προτέρημά σου ἐπὶ τὴν ὁδὸν ἣν σὺ πορεύῃ, ὅτι ἐν χειρὶ γυναικὸς ἀποδώσεται Κύριος τὸν Σισάρα. Καὶ ἀνέστη Δεββώρα, καὶ ἐπορεύθη μετὰ τοῦ Βαράκ ἐκ Κάδης.

10. Καὶ ἐβόησε Βαράκ τὸν Ζαβουλών καὶ τὸν Νεφθαλί ἐκ Κάδης, καὶ ἀνέβησαν κατὰ πόδας αὐτοῦ δέκα χιλιάδες ἀνδρῶν, καὶ ἀνέβη Δεββώρα μετ' αὐτοῦ.

11. Καὶ Χαβέρ ὁ Κιναῖος ἐχωρίσθη ἀπὸ Καϊνὰ ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰωθάβ γαμβροῦ Μωϋσῆ· καὶ ἐπηλθε τὴν σκηνὴν αὐτοῦ ἕως ὄρους πλεονεκτούντων, ἣ ἔστιν ἐγγόμενα Κεδές.

12. Καὶ ἀνηγγέλη τῷ Σισάρα ὅτι ἀνέβη Βαράκ υἱὸς Ἀβινεὲμ εἰς ὄρος Θαβώρ.

13. Καὶ ἐκάλεσε Σισάρα πάντα τὰ ἄρματα αὐτοῦ, ἐνναχόσια ἄρματα σιδηρᾶ, καὶ πάντα τὸν λαὸν τὸν μετ' αὐτοῦ ἀπὸ Ἀρισώθ τῶν ἐθνῶν εἰς τὸν χειμάρρουν Κισὼν.

14. Καὶ εἶπε Δεββώρα πρὸς Βαράκ· Ἀνάστηθι, ὅτι αὕτη ἡ ἡμέρα ἐν ᾗ παρέδωκε Κύριος τὸν Σισάρα ἐν τῇ χειρὶ σου, ὅτι Κύριος ἐξελεύσεται ἐμπροσθέν σου. Καὶ κατέβη Βαράκ κατὰ τοῦ ὄρους Θαβώρ, καὶ δέκα χιλιάδες ἀνδρῶν ὀπίσω αὐτοῦ.

15. Καὶ ἐξέστησε Κύριος τὸν Σισάρα καὶ πάντα τὰ ἄρματα αὐτοῦ, καὶ πᾶσαν τὴν παρεμβολὴν αὐτοῦ ἐν στόματι ῥομφαίας ἐνώπιον Βαράκ· καὶ κατέβη Σισάρα ἐπ' ἀνίστην τοῦ ἄρματος αὐτοῦ, καὶ ἔφυγε τοῖς ποσὶν αὐτοῦ.

16. Καὶ Βαράκ διώκων ὀπίσω τῶν ἀρμάτων καὶ ὀπίσω τῆς παρεμβολῆς ἕως Ἀρισώθ τῶν ἐθνῶν· καὶ ἔπεσε πᾶσα παρεμβολὴ Σισάρα ἐν στόματι ῥομφαίας· οὐ κατελείφθη ἕως ἐνός.

17. Καὶ Σισάρα ἔφυγε τοῖς ποσὶν αὐτοῦ εἰς σκηνὴν

2. Et vendidit filios Israel Dominus in manu Jabin regis Chanaan, qui regnavit in Asor : et princeps virtutis ejus Sisara, et ipse habitabat in Arisoth gentium.

3. Et clamaverunt filii Israel ad Dominum, quoniam nongenti currus ferrei erant ei : et ipse vexavit Israel imperiose viginti annos.

4. Et Debhora mulier prophetissa uxor Laphidoth, ipsa judicabat Israel in tempore illo.

5. Et ipsa sedebat sub palma Debhora inter Rhama et inter Bartheel in monte Ephraim, et ascendebant ad eam filii Israel ad iudicium.

6. Et misit Debhora et vocavit Barac filium Abineem e Cades Nepthali, et dixit ad eum : Nonne præcepit Dominus Deus Israel tibi, et perges ad montem Thabor, et accipies tecum decem millia virorum ex filiis Nepthali et ex filiis Zabulon,

7. et inducam ad te ad torrentem Cison super Sisaram principem virtutis Jabin, et currus ejus et multitudinem ejus, et tradam eum in manus tuas.

8. Et dixit ad eam Barac : Si iveris mecum ibo, et si non iveris non ibo, quoniam nescio diem in qua prosperat Dominus angelam mecum.

9. Et dixit : Pergens pergam tecum : verum cognosce quia non erit primatus tuus super viam quam tu ambulas, quoniam in manu mulieris vendet Dominus Sisaram. Et surrexit Debhora, et ivit cum Barac e Cades.

10. Et Barac conclamavit Zabulon et Nepthali e Cades, et ascenderunt juxta pedes ejus decem millia virorum. Et ascendit Debhora cum eo.

11. Et Chaber Cinaus secesserat a Caina de filiis Jobab affinis Moysi : et fixerat tabernaculum suum usque ad quercum rapacium, quæ est juxta Cades.

12. Et nuntiatum est Sisaræ quia ascendit Barac filius Abineem in montem Thabor.

13. Et vocavit Sisara omnes currus suos, nongentos currus ferreos, et omnem populum qui secum ab Arisoth gentium ad torrentem Cison.

14. Et dixit Debhora ad Barac : Surge, quoniam hæc est dies in qua tradidit Dominus Sisaram in manu tua, quoniam Dominus egredietur ante te. Et descendit Barac de monte Thabor, et decem millia virorum post eum.

15. Et pavescebat Dominus Sisaram et omnes currus ejus, et omnia castra ejus in ore gladii in conspectu Barac : et descendit Sisara desuper curru suo, et fugit pedibus suis.

16. Et Barac persequens post currus et post castra usque Arisoth gentium : et ceciderunt omnia castra Sisaræ in ore gladii : non remansit usque ad unum.

17. Et Sisara fugit pedibus suis ad tabernaculum Jael

Ἰαήλ γυναῖκας Χαβέρ ἐταίρου τοῦ Κιναίου, ὅτι εἰρήνη ἦν ἀναμέσον Ἰαβὶν βασιλείας Ἀσώρ καὶ ἀναμέσον τοῦ οἴκου Χαβέρ τοῦ Κιναίου.

18. Καὶ ἐξῆλθεν Ἰαήλ εἰς συνάντησιν Σισάρα, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἐκκλινον, κύριέ μου, ἐκκλινον πρὸς μέ, μὴ φοβοῦ. Καὶ ἐξέκλινε πρὸς αὐτὴν εἰς τὴν σκηνὴν, καὶ περιέβαλεν αὐτὸν ἐπιβολαίῳ.

19. Καὶ εἶπε Σισάρα πρὸς αὐτὴν· Πότισόν με δὴ μικρὸν ὕδωρ, ὅτι ἐδίψησα. Καὶ ἔνοιξε τὸν ἀσχὸν τοῦ γάλακτος, καὶ ἐπότισεν αὐτὸν, καὶ περιέβαλεν αὐτόν.

20. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν Σισάρα· Στήθι δὴ ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς, καὶ ἔσται, ἐὰν ἀνὴρ ὢσιν πρὸς σέ, καὶ ἐρωτήσῃ σε, καὶ εἴπῃ εἰ ἔστιν ὧδε ἀνὴρ, καὶ εἰρεῖς· Οὐκ ἔστι.

21. Καὶ λαβὼν Ἰαήλ γυνὴ Χαβέρ τὸν πάσσαλον τῆς σκηνῆς καὶ ἔθηκε τὴν σφύραν ἐν τῇ χειρὶ αὐτῆς, καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτὸν ἐν κρυφῇ, καὶ ἐπῆξε τὸν πάσσαλον ἐν τῷ κροτάφῳ αὐτοῦ, καὶ διεξῆλθεν ἐν τῇ γῇ· καὶ αὐτὸς ἐξεστῶς ἐσκοτώθη, καὶ ἀπέθανε.

22. Καὶ ἰδοὺ Βαράκ διώκων τὸν Σισάρα, καὶ ἐξῆλθεν Ἰαήλ εἰς συνάντησιν αὐτῷ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Δεῦρο καὶ δεῖξαι σοὶ τὸν ἀνδρα δὴ σὺ ζητεῖς· καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτὴν· καὶ ἰδοὺ Σισάρα ἐβριμμένος νεκρὸς, καὶ ὁ πάσσαλος ἐν τῷ κροτάφῳ αὐτοῦ.

23. Καὶ ἐτρόπωνεν ὁ Θεὸς τὸν Ἰαβὶν βασιλέα Χαναάν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐμπροσθεν υἱῶν Ἰσραὴλ.

24. Καὶ ἐπορεύετο χεὶρ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ πορευομένη καὶ σκληρυνομένη ἐπὶ Ἰαβὶν βασιλέα Χαναάν, ἕως οὗ ἐξολόθρευσαν τὸν Ἰαβὶν βασιλέα Χαναάν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄.

1. Καὶ ἦσαν Δεββώρα καὶ Βαράκ υἱὸς Ἀβινεὲμ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγοντες·

2. Ἀπεκαλύφθη ἀποκάλυμμα ἐν Ἰσραὴλ ἐν τῷ ἔκουσισαοθῆναι λαὸν, εὐλογεῖτε Κύριον.

3. Ἀκούσατε, βασιλεῖς, καὶ ἐνωτίσασθε, σατράπαι· ἄσομαι ἐγὼ εἰμι τῷ Κυρίῳ, ἐγὼ εἰμι ψαλμῷ τῷ Κυρίῳ τῷ Θεῷ Ἰσραὴλ.

4. Κύριε, ἐν τῇ ἐξόδῳ σου ἐν Σηὶρ, ἐν τῷ ἀπαίρειν σε ἐξ ἀγροῦ Ἐδὼμ, γῇ ἐσεισθή, καὶ ὁ οὐρανὸς ἔσταξε ὀρόσους, καὶ αἱ νεφέλαι ἔσταξαν ὕδωρ.

5. Ὅρη ἰσαλεύθησαν ἀπὸ προσώπου Κυρίου Ἐλωὶ, τοῦτο Σινὰ, ἀπὸ προσώπου Κυρίου Θεοῦ Ἰσραὴλ.

6. Ἐν ἡμέραις Σαμεγάρ υἱοῦ Ἀνάθ, ἐν ἡμέραις Ἰαήλ, ἐξέλιπον ὁδοὺς, καὶ ἐπορεύθησαν ἀτραποὺς, ἐπορεύθησαν ὁδοὺς διστραμμένας.

7. Ἐξέλιπον δυνατοὶ ἐν Ἰσραὴλ, ἐξέλιπον ἕως οὗ ἀνέστη Δεββώρα, ἕως οὗ ἀνέστη μήτηρ ἐν Ἰσραὴλ.

8. Ἐξελέξαντο θεοὺς καινοὺς, τότε ἐπολέμησαν πόλεις ἀρχόντων. Θυρεὶς ἐὰν ὀρθῇ καὶ λόγχῃ ἐν τεσσαράκοντα γυμνάσιν ἐν Ἰσραὴλ,

9. ἡ καρδία μου εἰς τὰ διατεταγμένα τῷ Ἰσραὴλ, οἱ ἐκουσισαζόμενοι ἐν λαῷ, εὐλογεῖτε Κύριον.

10. Ἐπιβέβηκότες ἐπὶ ὄνου θηλείας μεσημερίας, καθήμενοι ἐπὶ κριτηρίου καὶ πορευόμενοι ἐπὶ ὁδοὺς συνόδων ἐξ' ὁδοῦ, διηγείσθε

11. ἀπὸ φωνῆς ἀνακρουομένων ἀναμέσον ὕδραυσι· ἐκεῖ δώσουσι δικαιοσύνας. Κύριε, δικαιοσύνας αὐξήσον ἐν Ἰσραὴλ. Τότε κατέβη εἰς τὰς πόλεις λαὸς Κυρίου.

uxoris Chaber sodalis Cinaci, quoniam pax erat inter Jabin regem Asor et inter domum Chaber Cinaci.

18. Et exiit Jael in occursum Sisarae, et dixit ei : Declina, domine mi, declina ad me, ne timeas. Et declinavit ad eam in tabernaculum, et circumvolvit eum indumento.

19. Et dixit Sisara ad eam : Pota me nunc pusilla aqua, quoniam sitivi. Et aperuit utrem lactis, et potavit eum, et operuit eum.

20. Et dixit ad eam Sisara : Sta nunc ad portam tabernaculi, et erit, si vir venerit ad te, et interrogaverit te, et dixerit si est hic vir, et dices : Non est.

21. Et sumpsit Jael uxor Chaber paxillum tabernaculi et posuit malleum in manu sua, et intravit ad eum in occulto, et fixit paxillum in tempore ejus, et transivit in terram : et ipse soporatus obtenebratus est, et periit.

22. Et ecce Barac persequens Sisaram, et exiit Jael in occursum ei, et dixit ei : Veni et ostendam tibi virum quem tu quæris : et intravit ad eam : et ecce Sisara projectus mortuus, et paxillus in tempore ejus.

23. Et fugavit Deus Jabin regem Chanaan in die illa ante filios Israel.

24. Et pergebat manus filiorum Israel pergens et indurata super Jabin regem Chanaan, quoadusque exterminaverunt Jabin regem Chanaan.

CAPUT V.

1. Et cecinerunt Debhora et Barac filius Abineem in die illa, dicentes :

2. Revelata est revelatio in Israel dum sponte se offerret populus, benedicite Dominum.

3. Audite, reges, et auribus percipite, satrapæ : canam ego quidem Domino, ego quidem psallam Domino Deo Israel.

4. Domine, in exitu tuo in Seir, dum promoveres tu ex agro Edom, terra commota est, et cælum stillavit rores, et nubes stillarunt aquam.

5. Montes commoti sunt a facie Domini Heloi, iste Sina, a facie Domini Dei Israel.

6. In diebus Samegar filii Anath, in diebus Jael, reliquerunt vias, et ambulaverunt diverticula, ambulaverunt vias distortas.

7. Defecerunt potentes in Israel, defecerunt quoadusque surrexit Debhora, quoadusque surrexit mater in Israel.

8. Elegerunt deos novos, tunc expugnaverunt civitates principum. Clypeus si apparuerit et lancea in quadraginta millibus in Israel,

9. cor meum ad ea quæ disposita sunt huic Israel, qui sponte agitis in populo, benedicite Dominum.

10. Qui ascendistis super asinam furnellam meridie, sedentes super tribunal et ambulantes super vias consessorum super viam, narrate

11. a voce agitantium in medio haurientium aquam : ibi dabunt justitias. Domino, justitias auge in Israel. Tunc descendit ad civitates populus Domini.

12. Ἐξεγείρου, ἐξεγείρου, Δεββώρα· ἐξεγείρου, ἐξεγείρου, λάλησον ᾠδὴν· ἀνάστα, Βαράκ, καὶ αἰχμαλώτισον αἰχμαλωσίαν σου, υἱὸς Ἀβινεὲμ.

13. Τότε κατέβη κατάλειμμα τοῖς ἰσχυροῖς λαὸς Κυρίου κατέβη αὐτῶ ἐν τοῖς κραταιοῖς ἐξ ἑμοῦ.

14. Ἐφραΐμ ἐξεβρίζωσεν αὐτοὺς ἐν τῷ Ἀμαλὴκ, ὀπίσω σου, Βενιαμὴν, ἐν τοῖς λαοῖς σου. Ἐν ἑμοὶ Μαχὶρ κατέβησαν ἐξερευνῶντες, καὶ ἀπὸ Ζαβουλὼν ἔλκοντες ἐν ῥάβδῳ διηγήσεως γραμματέως.

15. Καὶ ἀρχηγοὶ ἐν Ἰσσαχάρ μετὰ Δεββώρας καὶ Βαράκ· οὗτῳ Βαράκ ἐν κοιλάσιν ἀπέστειλεν ἐν ποσὶν αὐτοῦ, εἰς τὰς μερίδας Ῥουβὴν, μεγάλοι ἐξικνούμενοι καρδίαν.

16. Εἰς τί ἐκάθισαν ἀναμέσον τῆς διγομίας, τοῦ ἀκοῦσαι συρισμοῦ ἀγγέλων εἰς διαίρεσεις Ῥουβὴν; μεγάλοι ἐξετασμοὶ καρδίας.

17. Γαλαὰδ ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου οὗ ἐσκήνωσε· καὶ Δὰν εἰς τί παροικεῖ πλοίοις; Ἀσὴρ ἐκάθισε παραλίαν θαλασσῶν, καὶ ἐπὶ διεξόδοις αὐτοῦ σκηνώσει.

18. Ζαβουλὼν λαὸς ἐνείδισε ψυχὴν αὐτοῦ εἰς θάνατον, καὶ Νεφθαλὶ ἐπὶ ὕψι ἀγροῦ ἤλθον αὐτῶν.

19. Βασιλεῖς παρετάξαντο, τότε ἐπολέμησαν βασιλεῖς Χαναὰν ἐν Θαναὰχ ἐπὶ ὕδατι Μαγεδδῶ, ὄωρον ἀργυρίου οὐκ ἔλαβον.

20. Ἐξ οὐρανοῦ παρετάξαντο οἱ ἀστέρες, ἐκ τρίβων αὐτῶν παρετάξαντο μετὰ Σισάρα.

21. Χειμάρβρους Κισῶν ἐξέστυρεν αὐτοὺς, χειμάρβρους ἀρχαίων, χειμάρβρους Κισῶν καταπατήσῃ αὐτὸν ψυχὴ μου δυνατῇ.

22. Ὅτε ἐνεποδίσθησαν πτέρναι ἵππου, σπουδῇ ἐσπευσαν ἰσχυροὶ αὐτοῦ.

23. Καταρᾶσθαι Μηρώζ, εἶπεν ἄγγελος Κυρίου, καταρᾶσθε· ἐπικατάρατος πᾶς ὁ κατοικῶν αὐτήν, ὅτι οὐκ ἤλθοσαν εἰς βοήθειαν Κυρίου, εἰς βοήθειαν ἐν δυνατοῖς.

24. Εὐλογηθεῖν ἐν γυναίξιν Ἰαήλ γυνὴ Χαβὲρ τοῦ Κιναίου, ἀπὸ γυναικῶν ἐν σκηναῖς εὐλογηθεῖν.

25. Ὑδωρ ᾤκησε, γάλα ἔδωκεν ἐν λεκάνῃ· ὑπερέχοντων προσήνεγκε βουτυρον.

26. Χεῖρά αὐτῆς ἀριστεράν εἰς πάσσαλον ἐξέτεινε, καὶ δεξιὰν αὐτῆς εἰς σφύραν κοπιῶντων, καὶ ἐσφυροκόπησεν Σισάρα, διήλωσε κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ ἐπάταξε, διήλωσε κρόταρον αὐτοῦ,

27. ἀναμέσον τῶν ποδῶν αὐτῆς κατεκυλίσθη· ἔπεσεν καὶ ἐκοιμήθη ἀναμέσον τῶν ποδῶν αὐτῆς, κατακλιθεὶς ἔπεσεν, καθὼς κατεκλίθη ἐκεῖ ἔπεσεν ἐξοδευθεὶς.

28. Διὰ τῆς θυρίδος παρέκυψε μήτηρ Σισάρα ἐκτός τοῦ τοξικοῦ· διότι ἠσχύνθη ἄρμα αὐτοῦ· διότι ἐχρόνισαν πόδες ἄρμάτων αὐτοῦ,

29. Αἱ σοφαὶ ἀρχουσαι αὐτῆς ἀπεκρίθησαν πρὸς αὐτήν, καὶ αὐτὴ ἀπέστρεψεν λόγους αὐτῆς ἑαυτῇ.

30. Οὐχ εὐρήσουσιν αὐτὸν διαμερίζοντα σκύλα· Οἰκτῖρων οἰκτειρήσῃ εἰς κεφαλὴν ἀνδρός· σκύλα βαμμάτων τῷ Σισάρα, σκύλα βαμμάτων ποικιλίας, βάμματα ποικιλτῶν αὐτὰ τῷ τραγγήλῳ αὐτοῦ σκύλα.

31. Οὕτως ἀπόλουντο πάντες οἱ ἐχθροὶ σου, Κύριε· καὶ οἱ ἀγαπῶντες αὐτόν, ὡς ἐξοδος ἡλίου ἐν δυνάμει αὐτοῦ. Καὶ ἡσύχασεν ἡ γῆ τεσσαράκοντα ἔτη.

12. Expergiscere, expergiscere, Debbora : expergiscere, expergiscere, loquere canticum : exsurge, Barac, et captiva captivitatem tuam, filius Abineem.

13. Tunc descendit residuum fortibus : populus Domini descendit ei in potentibus ex me.

14. Ephraim eradicavit eos in Amalec, post te Benjamin, in populis tuis. In me Machir descenderunt perscrutantes, et de Zabulon trahentes in virga narrationis scribæ.

15. Et principes in Issachar cum Debbora et Barac : sic Barac in vallibus misit in pedibus suis, in portionibus Ruben, magni penetrantes corde.

16. Ad quid sederunt inter medium digomiæ, ad audientium sibilum gregum in divisionibus Ruben? magnæ perscrutationes cordis.

17. Galaad trans Jordanem ubi habitavit : et Dan ad quid incolit navibus? Ascer sedit ad littus marium, et super exitus ejus habitabit.

18. Zabulon populus improperavit animam suam in mortem, et Nephthali venerunt ad altitudines agri sui.

19. Reges pugnaverunt, tunc pugnaverunt reges Chanaan in Thanac super aquam Mageddo, munus argenti non acceperunt.

20. De cælo pugnaverunt stellæ, e semitis suis pugnaverunt cum Sisara.

21. Torrens Cison devolvit eos, torrens antiquitatum, torrens Cison : conculcabit cum anima mea potens.

22. Quando impediti sunt calcanei equi, festinatione festinauerunt fortes ejus.

23. Maledicite Meroz, dixit angelus Domini, maledicite : maledictus omnis inhabitans eam, quoniam non venerunt in auxilium Domini, in auxilium in potentibus.

24. Benedicatur in mulieribus Jael uxor Chaber Cinæi, a mulieribus in tabernaculis benedicatur.

25. Aquam petiit, lac dedit in phiala : præstantium attulit butyrum.

26. Manum suam sinistram ad paxillum extendit, et dextram suam in malleum laborantium, et malleo terebrauit Sisaram, perforavit caput ejus et percussit, perforavit tempus ejus,

27. inter pedes ipsius devolutus est : cecidit et dormivit inter pedes ejus, procumbens cecidit, sicut procubuit ibi cecidit expirans.

28. Per fenestram respexit mater Sisaræ extra fenestellam : Cur erubuit currus ejus? cur tardaverunt pedes currus ejus?

29. Sapientes principes ejus responderunt ad eam, et ipsa convertit sermones suos sibi.

30. Nonne invenient cum dividentem spolia? Misericors miserebitur in caput viri : spolia tincturarum ipsi Sisaræ, spolia tincturarum varietatis, spolia variatorum ipsa capiti ejus spolia.

31. Sic pereant omnes inimici tui, Domine : et qui diligunt eum, sicut exitus solis in virtute sua. Et quievit terra quadraginta annis.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Σ'.

CAPUT VI.

1. Καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ πονηρὸν ἐνώπιον Κυρίου, καὶ ἔδωκεν αὐτοὺς Κύριος ἐν χειρὶ Μαδιάμ ἑπτὰ ἔτη.

2. Καὶ ἰσχυσε χεὶρ Μαδιάμ ἐπὶ Ἰσραὴλ. Καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ προσώπου Μαδιάμ τὰς τρυμαλιὰς τὰς ἐν τοῖς ὄρεσι, καὶ τὰ σπηλαία, καὶ τὰ κρεμαστά.

3. Καὶ ἐγένετο, ἴαν ἔσπειραν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἀνέβαινον Μαδιάμ καὶ Ἀμαλὴκ, καὶ οἱ υἱοὶ ἀνατολῶν συνανέβαινον αὐτοῖς, καὶ παρενέβαλον εἰς αὐτοὺς,

4. καὶ διεφθειρον τοὺς καρποὺς αὐτῶν ἕως ἰλθεῖν εἰς Γάζαν· καὶ οὐ κατελείποντο ὑπόστασιν ζωῆς ἐν τῇ γῇ Ἰσραὴλ, οὐδὲ ἐν τοῖς ποιμνίοις ταύρων καὶ ὄνων.

5. Ὅτι αὐτοὶ καὶ αἱ κτήσεις αὐτῶν ἀνέβαινον, καὶ αἱ σκηναὶ αὐτῶν παρεγίνοντο, καθὼς ἀκρίδες εἰς πλῆθος, καὶ αὐτοῖς καὶ ταῖς καμηλοῖς αὐτῶν οὐκ ἦν ἀριθμὸς. Καὶ ἤρχοντο εἰς τὴν γῆν Ἰσραὴλ, καὶ διεφθειρον αὐτήν.

6. Καὶ ἐπώχευσεν Ἰσραὴλ σφόδρα ἀπὸ προσώπου Μαδιάμ.

7. Καὶ ἐβόησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς Κύριον ἀπὸ προσώπου Μαδιάμ.

8. Καὶ ἐξαπέστειλε Κύριος ἄνδρα προφήτην πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ταδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ· Ἐγὼ εἰμι θεὸς ἀνήγαγον ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ ἐξήγαγον ὑμᾶς ἐξ οἴκου δουλείας ὑμῶν.

9. Καὶ ἐρρύσάμην ὑμᾶς ἐκ χειρὸς Αἰγύπτου καὶ ἐκ χειρὸς πάντων τῶν θλιβόντων ὑμᾶς, καὶ ἐξέβαλον αὐτοὺς ἐκ προσώπου ὑμῶν, καὶ ἔδωκα ὑμῖν τὴν γῆν αὐτῶν.

10. Καὶ εἶπα ὑμῖν· Ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν· οὐ φοβηθήσεσθε τοὺς θεοὺς τοῦ Ἀμορρᾶίου, ἐν οἷς ὑμεῖς καθήσεσθε ἐν τῇ γῇ αὐτῶν, καὶ οὐκ εἰσκηούσατε τῆς φωνῆς μου.

11. Καὶ ἦλθεν ἄγγελος Κυρίου, καὶ ἐκάθισεν ὑπὸ τὴν τερέμινθον τὴν ἐν Ἐφραθὰ ἐν γῇ Ἰωᾶς πατρὸς τοῦ Ἐσδρί καὶ Γεδεὼν ὁ υἱὸς αὐτοῦ βραδύζων σίτον ἐν ληνῶ εἰς ἐκφυγεῖν ἀπὸ προσώπου τοῦ Μαδιάμ.

12. Καὶ ὤρθη αὐτῷ ὁ ἄγγελος Κυρίου, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· Κύριος μετὰ σοῦ, ἰσχυρὸς τῶν δυνάμεων.

13. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν Γεδεὼν· Ἐν ἐμοί, Κύριέ μου· καὶ εἰ ἔστι Κύριος μεθ' ἡμῶν, εἰς τί εὔρεν ἡμᾶς τὰ κακὰ ταῦτα; καὶ ποῦ ἔστι πάντα τὰ θαυμάσια αὐτοῦ ἃ διηγῆσαντο ἡμῖν οἱ πατέρες ἡμῶν, λέγοντες· Μὴ οὐχὶ ἐξ Αἰγύπτου ἀνήγαγεν ἡμᾶς Κύριος; Καὶ νῦν ἐξέρρυθεν ἡμᾶς καὶ ἔδωκεν ἡμᾶς ἐν χειρὶ Μαδιάμ.

14. Καὶ ἐπέστρεψε πρὸς αὐτόν ὁ ἄγγελος Κυρίου, καὶ εἶπε· Πορεύου ἐν τῇ ἰσχύϊ σου ταύτῃ, καὶ σώσεις τὸν Ἰσραὴλ ἐκ χειρὸς Μαδιάμ· ἰδοὺ ἐξαπέστειλά σε.

15. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν Γεδεὼν· Ἐν ἐμοί, Κύριέ μου, ἐν τίνι σώσω τὸν Ἰσραὴλ; Ἰδοὺ ἡ χιλιάς μου ἡσθένησεν ἐν Μανασσῇ, καὶ ἐγὼ εἰμι μικρότερος ἐν οἴκῳ τοῦ πατρὸς μου.

16. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν ὁ ἄγγελος Κυρίου· Κύριος ἔσται μετὰ σοῦ, καὶ πατάξεις τὴν Μαδιάμ ὥσει ἄνδρα ἑνα.

17. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν Γεδεὼν· Εἰ δὲ εὔρον Θεὸς ἐν ὀφθαλμοῖς σου, καὶ ποιήσεις μοι σήμερον πᾶν ὅτι ἐλάλησας μετ' ἐμοῦ,

1. Et fecerunt filii Israel malum in conspectu Domini, et tradidit eos Dominus in manu Madiam septem annos.

2. Et invaluit manus Madiam super Israel. Et fecerunt sibi filii Israel a facie Madiam antra quæ in montibus, et speluncas, et pensilia.

3. Et factum est, si seminaverunt filii Israel, et ascendebant Madiam et Amalec, et filii orientis simul ascendebant cum eis, et castrametabantur adversus eos,

4. et corrumpebant fructus eorum donec venias in Gaza: et non relinquebant substantiam vitæ in terra Israel, neque in gregibus taurum et asinum.

5. Quoniam ipsi et possessiones eorum ascendebant, et tabernacula eorum adveniebant, tamquam locusta in multitudine, et eis et camelis eorum non erat numerus. Et veniebant in terram Israel, et corrumpebant eam.

6. Et mendicavit Israel valde à facie Madiam.

7. Et clamaverunt filii Israel ad Dominum a facie Madiam.

8. Et misit Dominus virum prophetam ad filios Israel, et dixit eis: Hæc dicit Dominus Deus Israel: Ego sum qui eduxi vos de terra Ægypti, et eduxi vos de domo servitutis vestræ.

9. Et liberavi vos de manu Ægypti et de manu omnium tribulantium vos, et eeci eos a facie vestra, et dedi vobis terram eorum.

10. Et dixi vobis: Ego Dominus Deus vester: non timebitis deos Amorrhæi, in quibus sedetis in terra eorum, et non exaudistis vocem meam.

11. Et venit angelus Domini, et sedit sub terebintho quæ in Ephrata in terra Joas patris Esdri: et Gedeon filius ejus excutens frumentum in torculari ad effugiendum a facie ipsius Madiam.

12. Et apparuit ei angelus Domini, et dixit ad eum: Dominus tecum, fortis virtutum.

13. Et dixit ad eum Gedeon: In me, Domine mi: et si est Dominus nobiscum, ad quid invenerunt nos mala hæc? et ubi sunt omnia mirabilia ejus quæ narraverunt nobis patres nostri, dicentes: Nonne ex Ægypto eduxit nos Dominus? Et nunc projecit nos et dedit nos in manu Madiam.

14. Et respexit ad eum angelus Domini, et dixit: Vade in fortitudine tua hac, et salvabis Israel de manu Madiam: ecce misi te.

15. Et dixit ad eum Gedeon: In me, Domine mi, in quo salvabo Israel? Ecce chillas mea infirmata est in Manasse, et ego sum minor in domo patris mei.

16. Et dixit ad eum angelus Domini: Dominus erit tecum, et percuties ipsam Madiam tamquam virum unum.

17. Et dixit ad eum Gedeon: Si non inveni misericordiam in oculis tuis, et facies mihi hodie omne quicquid locutus es mecum,

18. μὴ χωρισθῇς ἐντεῦθεν ἕως τοῦ ἰλθεῖν με πρὸς σὲ, καὶ ἐξοίσω τὴν θυσίαν καὶ θύσω ἐνώπιόν σου. Καὶ εἶπεν· Ἐγὼ εἰμι καθίσταμαι ἕως τοῦ ἐπιστρέψαι σε.

19. Καὶ Γεδεὼν εἰσῆλθε, καὶ ἐποίησεν ἑριφὸν αἰγῶν καὶ οἶφι ἀλεύρου ἄζυμα, καὶ τὰ κρέα ἐθήκεν ἐν τῷ κοφίνῳ, καὶ τὸν ζωμὸν ἔβαλεν ἐν τῇ χύτρᾳ, καὶ ἐξήνεγκεν αὐτὰ πρὸς αὐτὸν ὑπὸ τὴν τερεμίνθον καὶ προσήγγισεν.

20. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ ἄγγελος τοῦ Θεοῦ· Λάβε τὰ κρέα καὶ τὰ ἄζυμα, καὶ θές πρὸς τὴν πέτραν ἱακίνθην, καὶ τὸν ζωμὸν ἐχέμενα ἐκχεε· καὶ ἐποίησεν οὕτως.

21. Καὶ ἐξέτεινεν ὁ ἄγγελος Κυρίου τὸ ἄκρον τῆς ῥάβδου τῆς ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἤφατο τῶν κρεῶν καὶ τῶν ἁζύμων· καὶ ἀνέβη πῦρ ἐκ τῆς πέτρας, καὶ κατέφαγε τὰ κρέα καὶ τοὺς ἁζύμους. Καὶ ὁ ἄγγελος Κυρίου ἐπαρεύθη ἀπ' ὀφθαλμῶν αὐτοῦ.

22. Καὶ εἶδε Γεδεὼν ὅτι ἄγγελος Κυρίου οὗτός ἐστι, καὶ εἶπε Γεδεὼν· Ἄ ὦ, Κύριέ μου Κύριε, ὅτι εἶδον τὸν ἄγγελον Κυρίου πρόσωπον πρὸς πρόσωπον.

23. Καὶ εἶπεν αὐτῷ Κύριος· Εἰρήνη σοι, μὴ φοβοῦ, ἐγὼ μὴ ἀποθάνω.

24. Καὶ οἰκοδόμησεν ἱακὶ Γεδεὼν θυσιαστήριον τῷ Κυρίῳ, καὶ ἐπεκάλεσεν αὐτῇ, Εἰρήνη Κυρίου, ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, ἐτι αὐτοῦ ὄντος ἐν Ἐφραθᾷ πατὴρ τοῦ Ἑσδρί.

25. Καὶ ἐγένετο ἐν τῇ νυκτὶ ἱακίνη, καὶ εἶπεν αὐτῷ Κύριος· Λάβε τὸν μόσχον, τὸν ταῦρον ὃς ἐστι τῷ πατρί σου, καὶ μόσχον δεύτερον ἑπταετῆ, καὶ καθελεῖς τὸ θυσιαστήριον τοῦ Βάαλ ὃ ἐστι τῷ πατρί σου, καὶ τὸ ἄλσος τὸ ἐπ' αὐτὸ ὀλοθρεύσεις.

26. Καὶ οἰκοδομήσεις θυσιαστήριον τῷ Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου ἐπὶ κορυφῇ Μαωζὶ τούτου ἐν τῇ παρατάξει, καὶ λήψῃ τὸν μόσχον τὸν δεύτερον, καὶ ἀνοίσεις ὀλοκαυτώματα ἐν τοῖς ξύλοις τοῦ ἄλσους οὗ ἐξολοθρεύσεις.

27. Καὶ ἔλαβε Γεδεὼν δέκα ἄνδρας ἀπὸ τῶν δούλων ἑαυτοῦ, καὶ ἐποίησε ὃν τρόπον ἐλάλησε πρὸς αὐτὸν Κύριος· καὶ ἐγενήθη, ὥς ἐφοβήθη τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ τοὺς ἄνδρας τῆς πόλεως τοῦ ποιῆσαι ἡμέρας, καὶ ἐποίησε νυκτός.

28. Καὶ ὤρθησαν οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως τοπρωτῇ, καὶ ἰδοὺ κατήρητο τὸ θυσιαστήριον τοῦ Βάαλ, καὶ τὸ ἄλσος τὸ ἐπ' αὐτῷ ὠλόθρευτο. Καὶ εἶδον τὸν μόσχον τὸν δεύτερον ὃν ἀνήνεγκεν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ οἰκοδομημένον.

29. Καὶ εἶπεν ἄνθρωπος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ· Τίς ἐποίησε τὸ ῥῆμα τοῦτο; Καὶ ἐπεζήτησαν καὶ ἠρεύνησαν καὶ ἔγνωσαν ὅτι Γεδεὼν υἱὸς Ἰωᾶς ἐποίησε τὸ ῥῆμα τοῦτο.

30. Καὶ εἶπαν οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως πρὸς Ἰωᾶς· Ἐξένεγκε τὸν υἱόν σου, καὶ ἀποθάνετω, ὅτι καθεῖλε τὸ θυσιαστήριον τοῦ Βάαλ, καὶ ὅτι ὠλόθρευσεν τὸ ἄλσος τὸ ἐπ' αὐτῷ.

31. Καὶ εἶπε Γεδεὼν υἱὸς Ἰωᾶς τοῖς ἀνδράσι πᾶσιν οἱ ἐπανέστησαν αὐτῷ· Μὴ ὑμεῖς νῦν δικάζεσθε ὑπὲρ τοῦ Βάαλ, ἢ ὑμεῖς σώσετε αὐτόν; Ὃς ἐὰν δικάζηται αὐτῷ, θανατωθήτω ἕως πρῶτῃ. Εἰ θεὸς ἐστι, δικαζέσθω αὐτῷ, ὅτι καθεῖλε τὸ θυσιαστήριον αὐτοῦ.

32. Καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἱακίνῃ Ἰεροβάαλ, λέγων· Δικαζέσθω ἐν αὐτῷ ὁ Βάαλ, ὅτι κατήρητο τὸ θυσιαστήριον αὐτοῦ.

18. ne secedas hinc quoadnsque ego veniam ad te, et proferam sacrificium et sacrificabo coram te. Et dixit : Ego quidem sedebo donec tu reverteris.

19. Et Gedeon intravit, et fecit haedum caprarum et arphi farinae azima, et carnes imposuit in coplino, et jus injecit in ollam, et protulit ea ad eum sub terebintho et appropinquavit.

20. Et dixit ad eum angelus Dei : Accipe carnes et azyma, et pone ad petram illam, et jus juxta effunde : et fecit sic.

21. Et extendit angelus Domini summum virgae quae in manu sua, et tetigit carnes et azymos : et ascendit ignis de petra, et comedit carnes et azymos. Et angelus Domini ivit ab oculis ejus.

22. Et vidit Gedeon quoniam angelus Domini hic est, et dixit Gedeon : Ah ! ah ! Domine mi Domine, quia vidi angelum Domini faciem ad faciem.

23. Et dixit ei Dominus : Pax tibi, ne timeas, non morieris.

24. Et aedificavit ibi Gedeon altare Domino, et vocavit ei, Pax Domini, usque in diem hanc, adhuc illo existente in Ephrata patris Esdri.

25. Et factum est in nocte illa, et dixit ei Dominus : Accipe vitulum, taurum qui est patri tuo, et vitulum secundum septem annorum, et destrues altare ipsius Baal quod est patri tuo, et lucum qui est super illud exterminabis.

26. Et aedificabis altare Domino Deo tuo super cacumen Maozi hujus in ordine, et sumes vitulum secundum, et offeres holocaustomata in lignis locus quem exterminabis.

27. Et sumpsit Gedeon decem viros ex servis suis, et fecit quomodo locutus est ad eum Dominus : et factum est, sicut timuit domum patris sui et viros civitatis faciendo in die, et fecit nocte.

28. Et diluculo surrexerunt viri civitatis mane, et ecce destructum erat altare ipsius Baal, et lucus qui super illud, erat exterminatus. Et viderunt vitulum secundum quem obtulerat super altare aedificatum.

29. Et dixit vir ad proximum suum : Quis fecit verbum hoc? Et inquisierunt et investigarunt et cognoverunt quia Gedeon filius Joas fecit verbum hoc.

30. Et dixerunt viri civitatis ad Joas : Profer filium tuum, et moriatur, quoniam destruxit altare Baal, et quoniam exterminavit lucum qui super illud.

31. Et dixit Gedeon filius Joas viris omnibus qui insurrexerant ei : Numquid vos nunc judicium facitis pro Baal, aut vos salvatis eum? Quicumque judicium fecerit ei, morti detur usque mane. Si deus est, judicium faciat sibi, quoniam destruxit altare ejus.

32. Et vocavit eum in die illa Jerobaal, dicens : Judicet in eum Baal, quia diruit altare ejus.

33. Καὶ πᾶσα Μαδιάμ, καὶ Ἀμαλήχ, καὶ υἱοὶ ἀνατολῶν συνήχθησαν ἐπὶ τοαυτὸ, καὶ παρενέβαλον ἐν τῇ κοιλάδι Ἰεζραὲλ.

34. Καὶ πνεῦμα Κυρίου ἐνέδυσε τὸν Γεδεὼν, καὶ ἐσάλπισεν ἐν καρτίνῃ, καὶ ἐδόκησεν Ἀβιέζερ ὀπίσω αὐτοῦ.

35. Καὶ ἀγγέλους ἐξαπέστειλεν εἰς πάντα Μανασσῇ, καὶ ἐν Ἀσήρ, καὶ ἐν Ζαβουλὼν, καὶ ἐν Νεφθαλί· καὶ ἀνέβη εἰς συνάντησιν αὐτῶν.

36. Καὶ εἶπε Γεδεὼν πρὸς τὸν Θεόν· Εἰ σὺ σώσεις ἐν χειρὶ μου τὸν Ἰσραὴλ καθὼς ἐλάλησας,

37. Ἴδοὺ ἐγὼ τίθημι τὸν πόκον τοῦ ἔριου ἐν τῇ ὄλῳ· ἂν ὀρόσος γένηται ἐπὶ τὸν πόκον μόνον, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ξηρασία, γινώσκωμι ὅτι σώσεις ἐν χειρὶ μου τὸν Ἰσραὴλ, καθὼς ἐλάλησας.

38. Καὶ ἐγένετο οὕτως· καὶ ὤρθησε τῇ ἐπαύριον, καὶ ἐξεπίασε τὸν πόκον, καὶ ἐσταξε ὀρόσος ἀπὸ τοῦ πόκου, πλήρης λεκάνη ὕδατος.

39. Καὶ εἶπε Γεδεὼν πρὸς τὸν Θεόν· Μὴ δὴ ὀργισθῇ τῷ θυμὸς σου ἐν ἐμοί, καὶ λαλήσω ἐτι ἅπαξ, πειράσω δὲ καὶ γε ἐτι ἅπαξ ἐν τῷ πόκῳ, καὶ γενέσθω ἡ ξηρασία ἐπὶ τὸν πόκον μόνον, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν γενηθήτω ὀρόσος.

40. Καὶ ἐποίησεν ὁ Θεὸς οὕτως ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ· καὶ ἐγένετο ξηρασία ἐπὶ τὸν πόκον μόνον, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἐγενήθη ὀρόσος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'.

1. Καὶ ὤρθησεν Ἰεροβάαλ, αὐτὸς ἐστὶ Γεδεὼν, καὶ πᾶς ὁ λαὸς μετ' αὐτοῦ, καὶ παρενέβαλον ἐπὶ πηγὴν Ἀράδ· καὶ παρεμβολὴ Μαδιάμ ἦν αὐτῷ ἀπὸ βορρᾶ ἀπὸ Γαβαθαμωρχὶ ἐν κοιλάδι.

2. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Γεδεὼν· Πολλὸς ὁ λαὸς ὁ μετὰ σοῦ, ὥστε μὴ παραδοῦναι με τὴν Μαδιάμ ἐν χειρὶ αὐτῶν, μή ποτε καυχῆσθαι Ἰσραὴλ ἐπ' ἐμὲ, λέγων· Ἡ χεὶρ μου ἔσωσέ με.

3. Καὶ νῦν λάλησον δὴ ἐν ὧσιν τοῦ λαοῦ, λέγων· Τίς ὁ φοβούμενος καὶ δειλός; ἐπιστραφέτω καὶ ἐκχωρεῖτω ἀπὸ ὄρους Γαλαὰδ. Καὶ ἐπέστρεψεν ἀπὸ τοῦ λαοῦ εἴκοσι καὶ δύο χιλιάδες, καὶ δέκα χιλιάδες ὑπελείφθησαν.

4. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Γεδεὼν· Ἐτι ὁ λαὸς πολὺς ἐστὶ κατ' ἐνέγκον αὐτοὺς πρὸς τὸ ὕδωρ, καὶ ἐκκαθρῶ σοι αὐτὸν ἐκεῖ. Καὶ ἔσται ὃν ἐὰν εἴπω πρὸς σέ, οὗτος πορεύσεται σὺν σοί, αὐτὸς πορεύσεται σὺν σοί· καὶ πᾶς ὃν ἂν εἴπω πρὸς σέ, οὗτος οὐ πορεύσεται μετὰ σοῦ, αὐτὸς οὐ πορεύσεται μετὰ σοῦ.

5. Καὶ κατήνεγκε τὸν λαὸν πρὸς τὸ ὕδωρ, καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Γεδεὼν· Πᾶς ὃς ἂν λάβῃ τῇ γλώσσῃ αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ὕδατος ὡς ἐὰν λάβῃ ὁ κύων, στήσεις αὐτὸν κατὰ μόνας, καὶ πᾶς ὃς ἐὰν κλίνῃ ἐπὶ τὰ γόνατα αὐτοῦ πιεῖν.

6. Καὶ ἐγένετο ὁ ἀριθμὸς τῶν λαψάντων ἐν χειρὶ αὐτῶν πρὸς τὸ στόμα αὐτῶν, τριακόσιοι ἄνδρες· καὶ πᾶν τὸ καταλοιπὸν τοῦ λαοῦ ἐκλιναν ἐπὶ τὰ γόνατα αὐτῶν πιεῖν ὕδωρ.

7. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Γεδεὼν· Ἐν τοῖς τριακοσίοις ἀνδράσι τοῖς λάψαι σῶσω ἑμᾶς, καὶ δώσω τὴν Μαδιάμ ἐν χειρὶ σου, καὶ πᾶς ὁ λαὸς πορεύσεται ἀντὶρ εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ.

33. Et universa Madiam, et Amalec, et filii orientis congregati sunt in idipsum, et castrametati sunt in valle Jezrael.

34. Et spiritus Domini induit Gedeon, et coecinit in cornea, et clamavit Abiezer post se.

35. Et nuntios misit in omnem Manasse, et in Aser, et in Zabulon, et in Nephthali: et ascendit in occursum eorum.

36. Et dixit Gedeon ad Deum: Si tu salvas in manu mea Israel sicut locutus es,

37. ecce ego pono vellus lanae in area: si ros factus fuerit super vellus solum, et super universam terram siccitas, cognoscam quia salvabis in manu mea Israel, sicut locutus es.

38. Et factum est sic: et surrexit diluculo die crastina, et expressit vellus, et stillavit ros de vellere, plena lagena aquae.

39. Et dixit Gedeon ad Deum: Ne irascatur nunc furor tuus in me, et loquar adhuc semel, tentabo nunc et quidem adhuc semel in vellere, et fiat siccitas super vellus solum, et super universam terram fiat ros.

40. Et fecit Deus sic in nocte illa: et facta est siccitas super vellus solum, et super universam terram factus est ros.

CAPUT VII.

1. Et diluculo surrexit Jerobaal, ipse est Gedeon, et omnis populus cum eo, et castrametati sunt super fontem Arad: et castra Madiam erant ei ab aquilone a Gabaathmore in convalle.

2. Et dixit Dominus ad Gedeon: Multus est populus qui tecum, ita ut non ego traditurus sim Madiam in manu eorum, ne quando gloriatur Israel super me, dicens: Manus mea salvavit me.

3. Et nunc loquere utique in auribus populi, dicens: Quis est timens et formidolosus? revertatur et recedat a monte Galaad. Et reverterunt de populo viginti et duo millia, et remanserunt decem millia.

4. Et dixit Dominus ad Gedeon: Adhuc populus multus est: fac eos descendere ad aquam, et emundabo tibi eum illic. Et erit quemcumque dixerō ad te, hic ibit tecum, ipse ibit tecum: et omnis quemcumque dixerō ad te, hic non ibit tecum, ipse non ibit tecum.

5. Et descendere fecit populum ad aquam, et dixit Dominus ad Gedeon: Omnis quicumque lambuerit lingua sua de aqua tamquam si lamberet canis, statues eum scorsum, et omnis quicumque inclinaverit super genua sua ad bibendum.

6. Et factus est numerus eorum qui lambuerunt in manu sua ad os suum, trecenti viri: et omne residuum populi procubuerunt super genua sua ad bibendam aquam.

7. Et dixit Dominus ad Gedeon: In trecentis viris lambentibus salvabo vos, et dabo Madiam in manu tua, et omnis populus ibunt vir ad locum suum.

8. Καὶ ἔλαβον τὸν ἐπισιτισμὸν τοῦ λαοῦ ἐν χειρὶ αὐτῶν, καὶ τὰς κερατίνας αὐτῶν, καὶ τὸν πάντα ἄνδρα Ἰσραὴλ ἐξαπέστειλεν, ἄνδρα εἰς σκηνὴν αὐτοῦ· καὶ τοὺς τριακοσίους ἄνδρας κατίσχυσεν. Καὶ ἡ παρεμβολὴ Μαδιὰμ ἦσαν αὐτοῦ ὑποκάτω ἐν τῇ κοιλάδι.

9. Καὶ ἐγενήθη ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Κύριος· Ἀνάστα, κατὰβηθι ἐν τῇ παρεμβολῇ, ὅτι παρέδωκα αὐτὴν ἐν τῇ χειρὶ σου.

10. Καὶ εἰ φοβῇ σὺ καταβῆναι, κατὰβηθι σὺ καὶ Φαρά τὸ παιδάριόν σου εἰς τὴν παρεμβολήν,

11. καὶ ἀκούσῃ τί λαλήσουσι, καὶ μετὰ τοῦτο ἰσχύσουσιν αἱ χεῖρες σου καὶ κατὰβηθι ἐν τῇ παρεμβολῇ. Καὶ κατέβη αὐτὸς καὶ Φαρά τὸ παιδάριον αὐτοῦ πρὸς ἀρχὴν τῶν πεντήκοντα οἱ ἦσαν ἐν τῇ παρεμβολῇ.

12. Καὶ Μαδιὰμ καὶ Ἀμαλὴ καὶ πάντες οἱ υἱοὶ ἀνατολῶν βεβλημένοι ἐν τῇ κοιλάδι ὥς ἄχρις εἰς πλῆθος, καὶ ταῖς καμήλοις αὐτῶν οὐκ ἦν ἀριθμὸς, ἀλλ' ἦσαν ὡς ἡ ἄμμος ἡ ἐπὶ χειλοῦς τῆς θαλάσσης εἰς πλῆθος.

13. Καὶ ἦλθε Γεδεὼν, καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἐξηγούμενος τῷ πλῆθει αὐτοῦ ἐνύπνιον, καὶ εἶπεν· Ἰδοὺ ἐνυπνιασάμην ἐνύπνιον, καὶ ἰδοὺ μαγὶς ἄρτου κριθίνου στρεφομένη ἐν τῇ παρεμβολῇ Μαδιὰμ, καὶ ἦλθεν ἕως τῆς σκηνῆς, καὶ ἐπάταξεν αὐτήν, καὶ ἔπεσεν, καὶ ἀνέστρεψεν αὐτὴν ἄνω, καὶ ἔπεσεν ἡ σκηνή.

14. Καὶ ἀπεκρίθη ὁ πλῆσιον αὐτοῦ καὶ εἶπεν· Οὐκ ἔστιν αὕτη εἰ μὴ ῥομφαία Γεδεὼν υἱοῦ Ἰωᾶς ἀνδρὸς Ἰσραὴλ· παρέδωκεν ὁ Θεὸς ἐν χειρὶ αὐτοῦ τὴν Μαδιὰμ καὶ πᾶσαν τὴν παρεμβολήν.

15. Καὶ ἐγένετο, ὡς ἤκουσε Γεδεὼν τὴν ἐξήγησιν τοῦ ἐνυπνίου καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ, καὶ προσεκύνησε Κυρίῳ, καὶ ὑπέστρεψεν εἰς τὴν παρεμβολήν Ἰσραὴλ, καὶ εἶπεν· Ἀνάστητε, ὅτι παρέδωκε Κύριος ἐν χειρὶ ἡμῶν τὴν παρεμβολήν Μαδιὰμ.

16. Καὶ διέειλε τοὺς τριακοσίους ἄνδρας εἰς τρεῖς ἀρχάς, καὶ ἔδωκε κερατίνας ἐν χειρὶ πάντων καὶ ὑδρίας κενὰς καὶ λαμπάδας ἐν ταῖς ὑδρίαις,

17. καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Ἀπ' ἐμοῦ ὤψεσθε, καὶ οὕτω ποιήσετε. Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ εἰσπορεύομαι ἐν ἀρχῇ τῆς παρεμβολῆς, καὶ ἔσται καθὼς ἂν ποιήσω, οὕτω ποιήσετε.

18. Καὶ σαλπῶ ἐν τῇ κερατίνῃ ἐγὼ, καὶ πάντες μετ' ἐμοῦ σαλπείτε ἐν ταῖς κερατίναις κύκλῳ ὅλης τῆς παρεμβολῆς, καὶ ἐρεῖτε· Τῷ Κυρίῳ καὶ τῷ Γεδεὼν.

19. Καὶ εἰσῆλθε Γεδεὼν καὶ οἱ ἑκατὸν ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ ἐν ἀρχῇ τῆς παρεμβολῆς ἐν ἀρχῇ τῆς φυλακῆς μέσης· καὶ ἐγείροντες ἡγεῖραν τοὺς φυλάσσοντας, καὶ ἐσάλπισαν ἐν ταῖς κερατίναις, καὶ ἐξετίναξαν τὰς ὑδρίας τὰς ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν.

20. Καὶ ἐσάλπισαν αἱ τρεῖς ἀρχαὶ ἐν ταῖς κερατίναις, καὶ συνέτριψαν τὰς ὑδρίας, καὶ ἐκράτησαν ἐν χερσὶν ἀριστεραῖς αὐτῶν τὰς λαμπάδας, καὶ ἐν χερσὶ δεξιαῖς αὐτῶν τὰς κερατίνας τοῦ σαλπίζειν· καὶ ἀνέκραξαν· Ῥομφαία τῷ Κυρίῳ καὶ τῷ Γεδεὼν.

21. Καὶ ἔστησεν ἀνὴρ ἐφ' ἑαυτῷ κύκλῳ τῆς παρεμβολῆς, καὶ ἔδραμε πᾶσα ἡ παρεμβολή, καὶ ἐσήμεναν καὶ ἔφυγον.

22. Καὶ ἐσάλπισαν ἐν ταῖς τριακοσίαις κερατίναις· καὶ ἔβηκε Κύριος τὴν ῥομφαίαν ἀνδρὸς ἐν τῷ πλῆθει αὐτοῦ ἐν πάσῃ τῇ παρεμβολῇ.

23. Καὶ ἔφυγεν ἡ παρεμβολή ἕως Βηθσεὶδ Ταγα-

8. Et sumpserunt cibaria populi in manu sua, et corneas suas, et omnem virum Israel dimisit, virum in tabernaculum ejus : et trecentos viros confortavit. Et castra Madiam erant de subter ejus in convalle.

9. Et factum est in nocte illa, et dixit ad eum Dominus : Exsurge, descende in castra, quoniam tradidi ea in manu tua.

10. Et si times tu descendere, descende tu et Phara puer tuus in castra,

11. et audies quid loquentur, et post hoc invalescent manus tuae et descendes in castra. Et descendit ipse et Phara puer ejus ad principium ipsorum quinquaginta qui erant in castris.

12. Et Madiam et Amalec et omnes filii orientis jacentes in valle sicut locusta in multitudine, et camelis eorum non erat numerus, sed erant velut arena quae est ad labium maris in multitudine.

13. Et venit Gedeon, et ecce vir narrans proximo suo somnium, et dixit : Ecce somniavi somnium, et ecce mensa (vel maza) panis hordeacei volvens se in castra Madiam, et venit usque ad tabernaculum, et percussit illud, et cecidit, et subvertit illud desuper, et cecidit tabernaculum.

14. Et respondit proximus ejus et dixit : Non est haec nisi gladius Gedeon filii Joas viri Israel : tradidit Deus in manu ejus Madiam et universa castra.

15. Et factum est, postquam audivit Gedeon narrationem somnii et interpretationem ejus, et adoravit Dominum, et revertit in castra Israel, et dixit : Surgite, quoniam tradidit Dominus in manu nostra castra Madiam.

16. Et divisit trecentos viros in tria principia, et dedit corneas in manu omnium et hydrias vacuas et lampadas in hydriis,

17. et dixit ad eos : Ex me videbitis, et sic facietis. Et ecce ego ingredior in principium castrorum, et erit sicut utique fecero, sic facietis.

18. Et canam in cornea ego, et omnes mecum canetis in corneis in circuitu omnium castrorum, et dicetis : Domino et ipsi Gedeon !

19. Et intravit Gedeon et centum viri qui cum eo in principium castrorum in principio custodiæ mediæ : et excitantes excitarunt custodes, et cecinerunt in corneis, et excusserunt hydrias quae in manibus eorum.

20. Et cecinerunt tria principia in corneis, et contriverunt hydrias, et tenuerunt in manibus sinistris suis lampadas, et in manibus dextris suis corneas ad clangendum : et exclamaverunt : Gladius Domino et ipsi Gedeon !

21. Et stetit vir super se in circuitu castrorum, et curreverunt universa castra, et significaverunt et fugerunt.

22. Et cecinerunt in trecentis corneis : et posuit Dominus gladium viri in proximum ejus in universis castris.

23. Et fugerunt castra usque Bethsed Tagaragatha

ραγαθὰ Ἀβελμεουλά ἐπὶ Ταβάθ. Καὶ ἐβόησαν ἀνὴρ Ἰσραὴλ ἀπὸ Νεφθαλί, καὶ ἀπὸ Ἀσήρ, καὶ ἀπὸ παντὸς Μανασσῆ, καὶ ἐδίωξαν ὀπίσω Μαδιάμ.

24. Καὶ ἀγγέλους ἀπέστειλε Γεδεὼν ἐν παντὶ ὄρει Ἐφραΐμ, λέγων· Κατάβητε εἰς συνάντησιν Μαδιάμ, καὶ καταλάβετε ἐαυτοὺς τὸ ὕδωρ ἕως Βαιθηρά καὶ τὸν Ἰορδάνην. Καὶ ἐβόησε πᾶς ἀνὴρ Ἐφραΐμ, καὶ προκατελάβοντο τὸ ὕδωρ ἕως Βαιθηρά καὶ τὸν Ἰορδάνην.

25. Καὶ συνελάβοντο τοὺς ἄρχοντας Μαδιάμ καὶ τὸν Ὀρέβ καὶ τὸν Ζήβ, καὶ ἀπέκτειναν τὸν Ὀρέβ ἐν Σούρ Ὀρέβ, καὶ τὸν Ζήβ ἀπέκτειναν ἐν Ἰακεφζήφ. Καὶ κατεδίωξαν τὴν Μαδιάμ, καὶ τὴν κεφαλὴν Ὀρέβ καὶ Ζήβ ἤνεγκαν πρὸς Γεδεὼν ἀπὸ πέραν τοῦ Ἰορδάνου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

1. Καὶ εἶπαν πρὸς Γεδεὼν ἀνὴρ Ἐφραΐμ· Τί τὸ ῥῆμα τοῦτο ἐποίησας ἡμῖν τοῦ μὴ καλεῖσαι ἡμᾶς ὅτε ἐπορεύθης παρατάξασθαι ἐν Μαδιάμ; καὶ διελέξαντο πρὸς αὐτὸν ἰσχυρῶς.

2. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Τί ἐποίησα νῦν καθὼς ὑμεῖς; ἢ οὐχὶ κρείττων ἐπιφυλλίς Ἐφραΐμ ἢ τρυγητὸς Ἀβιέζερ;

3. Ἐν χειρὶ ὑμῶν παρέδωκε Κύριος τοὺς ἄρχοντας Μαδιάμ, τὸν Ὀρέβ καὶ τὸν Ζήβ· καὶ τί ἐδυνάσθην ποιῆσαι ὡς ὑμεῖς; Τότε ἀνέβη τὸ πνεῦμα αὐτῶν ἀπ' αὐτοῦ ἐν τῷ λαλῆσαι αὐτὸν τὸν λόγον τοῦτον.

4. Καὶ ἦλθε Γεδεὼν ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην, καὶ διέβη αὐτὸς καὶ οἱ τριακόσιοι ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ, πεινῶντες καὶ διώκοντες.

5. Καὶ εἶπε τοῖς ἀνδράσι Σοχωῦθ· Δύτε δὴ ἄρτους εἰς τροφὴν τῷ λαῷ τῷ ἐν ποσίν μου ὅτι ἐκλείπουσιν, καὶ ἰδοὺ ἐγὼ εἰμι διώκων ὀπίσω τοῦ Ζεβεὶ καὶ Σαλμανὰ βασιλέων Μαδιάμ.

6. Καὶ εἶπον οἱ ἄρχοντες Σοχωῦθ· Μὴ χεῖρ Ζεβεὶ καὶ Σαλμανὰ νῦν ἐν χειρὶ σου, ὅτι δώσομεν τῇ δυνάμει σου ἄρτους.

7. Καὶ εἶπε Γεδεὼν· Διὰ τοῦτο ἐν τῷ δοῦναι Κύριον τὸν Ζεβεὶ καὶ τὸν Σαλμανὰ ἐν χειρὶ μου, καὶ ἐγὼ ἀλοήσω τὰς σάρκας ὑμῶν ἐν ταῖς ἀκάνθαις τῆς ἐρήμου, καὶ ἐν ταῖς Βαρκενίμ.

8. Καὶ ἀνέβη, ἐκείθεν εἰς Φανουήλ, καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς ὡσαύτως· καὶ ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ ἄνδρες Φανουήλ ὃν τρόπον ἀπεκρίθησαν ἄνδρες Σοχωῦθ.

9. Καὶ εἶπε Γεδεὼν πρὸς ἀνδρας Φανουήλ· Ἐν ἐπιστροφῇ μου μετ' εἰρήνης κατασκάψω τὸν πύργον τοῦτον.

10. Καὶ Ζεβεὶ καὶ Σαλμανὰ ἐν Καρχάρ, καὶ ἡ παρεμβολὴ αὐτῶν μετ' αὐτῶν ὡσεὶ δεκαπέντε χιλιάδες πάντες οἱ καταλειμμένοι ἀπὸ πάσης παρεμβολῆς ἀλλοφύλων, καὶ οἱ πεπτωκότες, ἑκατὸν εἴκοσι χιλιάδες ἀνδρῶν σπυμένων ῥομφαίαν.

11. Καὶ ἀνέβη Γεδεὼν ὁδὸν τῶν σκηνοῦντων ἐν σκηναῖς ἀπὸ ἀνατολῶν τῆς Ναβαὶ καὶ Ἰεγεβάλ, καὶ ἐπάταξε τὴν παρεμβολήν, καὶ ἡ παρεμβολὴ ἦν πεποιοῦσα.

12. καὶ ἐρυγον Ζεβεὶ καὶ Σαλμανὰ· καὶ ἐδίωξεν ὀπίσω αὐτῶν, καὶ ἐκράτησε τοὺς δύο βασιλεῖς Μαδιάμ τὸν Ζεβεὶ καὶ τὸν Σαλμανὰ, καὶ πᾶσαν τὴν παρεμβολὴν ἐξέστησε.

13. Καὶ ἐπέστρεψε Γεδεὼν υἱὸς Ἰωᾶς ἀπὸ τῆς παρατάξεως ἀπὸ ἐκάνωθεν τῆς παρατάξεως Ἀρές,

Abelmeula super Thabath. Et clamaverunt vir Israhel ex Nephthali, et ex Aser, et ex omni Manasse, et persecuti sunt post Madiam.

24. Et nuntios misit Gedeon in omnem montem Ephraim, dicens : Descendite in occursum Madiam, et occupate eis aquam usque Bether et Jordanem. Et clamavit omnis vir Ephraim, et praecurrerunt aquam usque Bether et Jordanem.

25. Et comprehenderunt principes Madiam et Oreb et Zeb, et interfecerunt Oreb in Sur Oreb, et Zeb interfecerunt in Hiacephzeph. Et persecuti sunt Madiam, et caput Oreb et Zeb attulerunt ad Gedeon de trans Jordanem.

CAPUT VIII.

1. Et dixerunt ad Gedeon vir Ephraim : Quid verbum hoc fecisti nobis ut non vocares nos quando ivisti pugnare in Madiam? et jurgabant adversus eum fortiter.

2. Et dixit ad eos : Quid feci nunc sicut vos? nonne melior racemus Ephraim quam vindemia Abiezer?

3. In manu vestra tradidit Dominus principes Madiam, Oreb et Zeb : et quid potui facere sicut vos? Tunc remisit se spiritus eorum ab eo dum ille loqueretur sermonem hunc.

4. Et venit Gedeon ad Jordanem, et transiit ipse et trecenti viri qui cum eo, esurientes et persequentes.

5. Et dixit viris Socchoth : Date nunc panes in alimentum populo huic qui in pedibus meis quoniam deficiunt, et ecce ego sum persequens post Zeeb et Salmana reges Madiam.

6. Et dixerunt principes Socchoth : Numquid manus Zeeb et Salmana nunc in manu tua, quia dabimus virtuti tuae panes?

7. Et dixit Gedeon : Propter hoc in dando Dominus Zeeb et Salmana in manu mea, et ego trituro carnes vestras in spinis deserti, et in Barcenini.

8. Et ascendit inde in Phaniel, et locutus est ad eos similiter : et responderunt ei viri Phaniel quemadmodum responderant viri Socchoth.

9. Et dixit Gedeon ad viros Phaniel : In reditu meo cum pace demoliar turrin hanc.

10. Et Zeeb et Salmana in Carcar, et castra eorum cum eis circiter quindecim millia : omnes qui residui fuerant de universis castris alienigenarum, et qui ceciderant, centum viginti millia virorum educantium gladium.

11. Et ascendit Gedeon viam habitantium in tabernaculis ab oriente ipsius Nabae et Jegebal, et percussit castra, et castra erant confidentia,

12. et fugerunt Zeeb et Salmana : et persecutus est post eos, et tenuit ambos reges Madiam Zeeb et Salmana, et universa castra pavescit.

13. Et revertit Gedeon filius Joas a praelio desuper acie Ares,

14. καὶ συνέλαβε παιδάριον ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν Σοχωῦθ, καὶ ἐπηρώτησεν αὐτόν· καὶ ἔγραψε πρὸς αὐτὸν ὀνόματα τῶν ἀρχόντων Σοχωῦθ καὶ τῶν πρεσβυτέρων αὐτῶν, ἑβδομήκοντα καὶ ἑπτὰ ἄνδρας.

15. Καὶ παρεγένετο Γεδεὼν πρὸς τοὺς ἀρχοντας Σοχωῦθ, καὶ εἶπεν· Ἰδοὺ Ζεβεὶ καὶ Σαλμανά ἐν οἷς ὠνειδίσατέ με, λέγοντες· Μὴ χεὶρ Ζεβεὶ καὶ Σαλμανά νῦν ἐν χειρὶ σου, ὅτι δώσομεν τοῖς ἀνδράσι σου τοῖς ἐκλείπουσιν ἄρτους;

16. Καὶ ἔλαβε τοὺς πρεσβυτέρους τῆς πόλεως ἐν ταῖς ἀκάνθαις τῆς ἐρήμου καὶ ταῖς Βαρχηνίμ, καὶ ἠλόγησεν ἐν αὐτοῖς τοὺς ἄνδρας τῆς πόλεως.

17. Καὶ τὸν πύργον Φανουήλ κατέστρεψε, καὶ ἀπέκτεινε τοὺς ἄνδρας τῆς πόλεως.

18. Καὶ εἶπε πρὸς Ζεβεὶ καὶ Σαλμανά· Ποῦ οἱ ἄνδρες οὗς ἀπεκτείνετε ἐν Θαβώρ; Καὶ εἶπαν· Ὡς σὺ, ὡς αὐτοί, εἰς διαίωμα υἱοῦ βασιλείας,

19. Καὶ εἶπε Γεδεὼν· Ἀδελφοί μου καὶ υἱοὶ τῆς μητρός μου ἦσαν, ἤ Κύριος, εἰ ἐζωογονήκατε αὐτοὺς, οὐκ ἂν ἀπέκτεινα ὑμᾶς.

20. Καὶ εἶπεν Ἰεθέρ τῷ πρωτοτόκῳ αὐτοῦ· Ἀναστὰς ἀπόκτεινον αὐτούς· καὶ οὐκ ἔσπατε τὸ παιδάριον τὴν βομφαῖαν αὐτοῦ, ὅτι ἐροῦν, ὅτι ἐστὶ νεώτερος ἦν.

21. Καὶ εἶπε Ζεβεὶ καὶ Σαλμανά· Ἀνάστα σὺ καὶ συνάντησον ἡμῖν, ὅτι ὡς ἄνθρωπος ἡ δύναμις σου. Καὶ ἀνέστη Γεδεὼν, καὶ ἀπέκτεινε τὸν Ζεβεὶ καὶ τὸν Σαλμανά. Καὶ ἔλαβε τοὺς μνηστῆρας τοὺς ἐν τοῖς τραχήλοις τῶν καμήλων αὐτῶν.

22. Καὶ εἶπον ἄνθρωπος Ἰσραὴλ πρὸς Γεδεὼν· Κύριε, ἄρξον ἡμῶν καὶ σὺ καὶ ὁ υἱός σου, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ υἱοῦ σου, ὅτι σὺ ἔσωσας ἡμᾶς ἐκ χειρὸς Μαδιάν.

23. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Γεδεὼν· Οὐκ ἄρξω ἐγώ, καὶ οὐκ ἄρξει ὁ υἱός μου ἐν ὑμῖν· Κύριος ἄρξει ὑμῶν.

24. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Γεδεὼν· Αἰτήσομαι παρ' ὑμῶν αἶτημα, καὶ δότε μοι ἄνθρωπον ἐνώτιον ἐκ σκύλων αὐτοῦ, ὅτι ἐνώτιον χρυσᾶ αὐτοῖς, ὅτι ἦσαν Ἰσμαηλιταί.

25. Καὶ εἶπαν· Διδόντες δώσομεν καὶ ἀνέπτυξε τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, καὶ ἔβαλεν ἐκεῖ ἄνθρωπον ἐνώτιον σκύλων αὐτοῦ.

26. Καὶ ἐγένετο ὁ σταθμὸς τῶν ἐνώτιων τῶν χρυσῶν ὧν ἤτησε, χίλιοι καὶ ἑπτακόσιοι χρυσοί, παρέξ τῶν μνηστῆρων καὶ τῶν στραγγαλίδων καὶ τῶν ἱματίων καὶ πορφυρίδων τῶν ἐπὶ βασιλεῦσι Μαδιάν, καὶ ἐκτὸς τῶν περιθεμάτων ἃ ἦν ἐν τοῖς τραχήλοις τῶν καμήλων αὐτῶν.

27. Καὶ ἐποίησεν αὐτὸ Γεδεὼν εἰς Ἐφωδ, καὶ ἔστησεν αὐτὸ ἐν πόλει αὐτοῦ ἐν Ἐφραθά· καὶ ἐξεπόρνευσε πᾶς Ἰσραὴλ ὀπίσω αὐτοῦ ἐκεῖ, καὶ ἐγένετο τῷ Γεδεὼν καὶ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ εἰς σκῶλον.

28. Καὶ συνεστάλη Μαδιάν ἐνώπιον υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ οὐ προσέθηκαν ἄραι κεφαλὴν αὐτῶν· καὶ ἡσύχασεν ἡ γῆ τεσσαράκοντα ἔτη ἐν ἡμέραις Γεδεὼν.

29. Καὶ ἐπορεύθη Ἰεροβάαλ υἱὸς Ἰωᾶς, καὶ ἐκάθισεν ἐν οἴκῳ αὐτοῦ.

30. Καὶ τῷ Γεδεὼν ἦσαν υἱοὶ ἑβδομήκοντα ἐκπορευόμενοι ἐκ μηρῶν αὐτοῦ, ὅτι γυναῖκες πολλαὶ ἦσαν αὐτῷ.

31. Καὶ παλλακὴ αὐτοῦ ἦν ἐν Συχέμ, καὶ ἔτεκεν αὐτῷ καὶ γε αὐτῇ υἱόν, καὶ ἔθηκε τὸ ὄνομα, Ἀβιμέλεχ·

14. et cepit puerum de viris Socchoth, et interrogavit eum : et scripsit apud se nomina principum Socchoth et seniorum eorum, septuaginta et septem viros.

15. Et advenit Gedeon ad principes Socchoth, et dixit : Ecco Zebec et Salmanna in quibus exprobastis me, dicentes : Numquid manus Zebec et Salmanna nunc in manu tua, quia dabimus viris tuis deficientibus panes?

16. Et apprehendit seniores civitatis in spinis deserti et Barceim, et trituvit in eis viros civitatis.

17. Et turrin Phannuel evertit, et interfecit viros civitatis.

18. Et dixit ad Zebec et Salmanna : Ubi viri quos interfecistis in Thabor? Et dixerunt : Sicut tu, sicut ipsi, in simulacrum filii regis.

19. Et dixit Gedeon : Fratres mei et filii matris meae erant, vivit Dominus, si vivificassetis eos, non interfecissem vos.

20. Et dixit ad Jether primogenitum suum : Interfice eos : et non eduxit puer gladium suum, quia timuit, quoniam adhuc junior erat.

21. Et dixit Zebec et Salmanna : Surge tu et occurre nobis, quoniam tamquam viri est virtus tua. Et surrexit Gedeon, et interfecit Zebec et Salmanna. Et sumpsit lunulas quae in cervicibus camelorum eorum.

22. Et dixerunt vir Israel ad Gedeon : Domine, principare nostri et tu et filius tuus, et filius filii tui, quoniam tu salvasti nos de manu Madiam.

23. Et dixit ad eos Gedeon : Non principabor ego, et non principabitur filius meus in vobis : Dominus principabitur vestri.

24. Et dixit ad eos Gedeon : Petam a vobis petitionem, et date mihi vir in aurem de spoliis suis, quoniam in aures aureae illis, quia erant Ismaelitae.

25. Et dixerunt : Dantes dabimus : et expandit vestimentum suum, et misit eo vir in aurem spoliis suorum.

26. Et factum est pondus inaurium aurearum quas petiit, mille et septinginti aurei, praeter lunulas et monilia et vestimenta et purpurea quae super reges Madiam, et praeter torques quae erant in cervicibus camelorum ipsorum.

27. Et fecit illud Gedeon in Ephod, et statuit illud in civitate sua in Ephratha : et fornicatus est omnis Israel post illud illic, et factum est Gedeon et domui ejus in scandalum.

28. Et compressus est Madiam coram filiis Israel, et non adjecerunt levare caput suum : et quievit terra quadraginta annos in diebus Gedeon.

29. Et ivit Jerobaal filius Joas, et sedit in domo sua.

30. Et ipsi Gedeon fuerunt filii septuaginta exeuntes e femoribus ejus, quoniam uxores multas fuerunt ei.

31. Et concubina ipsius fuit in Sychem, et peperit ei etiam ipsa filium, et posuit nomen, Abimelech.

32. Καὶ ἀπέθανε Γεδεὼν υἱὸς Ἰωᾶς ἐν πόλει αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν τῷ τάφῳ Ἰωᾶς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐν Ἐφραθᾷ Ἀβὶ Ἐσδρί.

33. Καὶ ἐγενήθη ὥς ἀπέθανε Ἰεδεὼν, καὶ ἐπέστρεψαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἐξαπόρνευσαν ὀπίσω τῶν Βααλῶν, καὶ ἔθηκαν ἑαυτοῖς τῷ Βαάλ διαθήκην, τοῦ εἶναι αὐτοῖς αὐτὸν εἰς Θεόν.

34. Καὶ οὐκ ἐμνήσθησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ Κυρίου τοῦ Θεοῦ τοῦ ῥυσσάμενου αὐτοὺς ἐκ χειρὸς πάντων τῶν θλιβόντων αὐτοὺς κυκλόθεν.

35. Καὶ οὐκ ἐποίησαν ἔλεος μετὰ τοῦ οἴκου Ἰεροβάαλ, αὐτὸς ἔστι Γεδεὼν, κατὰ πάντα τὰ ἀγαθὰ ἃ ἐποίησε μετὰ Ἰσραὴλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

1. Καὶ ἐπορεύθη Ἀβιμελεχ υἱὸς Ἰεροβάαλ εἰς Συχὲμ πρὸς ἀδελφοὺς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς καὶ πρὸς πᾶσαν συγγένειαν οἴκου πατρὸς μητρὸς αὐτοῦ, λέγων·

2. Ἀκούσατε ὃν ἐν τοῖς ὠσὶ πάντων τῶν ἀνδρῶν Συχέμ· Τί τὸ ἀγαθὸν ὑμῖν κυριεῦσαι ὑμῶν ἐβδομήκοντα ἀνδράς πάντας υἱοὺς Ἰεροβάαλ, ἢ κυριεῦειν ὑμῶν ἄνδρα ἓνα; Καὶ μνησθήτε ὅτι ὅσοῦν ὑμῶν καὶ σὰρξ ὑμῶν εἰμι.

3. Καὶ ἐλάλησαν περὶ αὐτοῦ οἱ ἀδελφοὶ τῆς μητρὸς αὐτοῦ ἐν τοῖς ὠσὶ πάντων τῶν ἀνδρῶν Συχέμ πάντας τοὺς λόγους τούτους, καὶ ἐκλινεν ἡ καρδία αὐτῶν ὀπίσω Ἀβιμελεχ, ὅτι εἶπαν· Ἀδελφὸς ἡμῶν ἔστι.

4. Καὶ ἔδωκαν αὐτῷ ἐβδομήκοντα ἀργυρίου ἐξ οἴκου Βααλπερίθ, καὶ ἐμισθώσατο ἐκ τῶν Ἀβιμελεχ ἀνδράς κενούς καὶ δειλοὺς, καὶ ἐπορεύθησαν ὀπίσω αὐτοῦ.

5. Καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ εἰς Ἐφραθᾶ, καὶ ἀπέκτεινε τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ υἱοὺς Ἰεροβάαλ ἐβδομήκοντα ἀνδράς ἐπὶ λίθον ἓνα· καὶ κατελείφθη Ἰωάθαμ υἱὸς Ἰεροβάαλ ὁ νεώτερος, ὅτι ἐκρύβη.

6. Καὶ συνήχθησαν πάντες ἄνδρες Σικιμίων, καὶ πᾶς οἶκος Βηθμαακὼ, καὶ ἐπορεύθησαν, καὶ ἐβασίλευσαν τὸν Ἀβιμελεχ πρὸς τῇ βαλάνῳ τῇ εὐρετῇ τῆς στάσεως τῆς ἐν Σικιμοῖς.

7. Καὶ ἀνηγγέλη τῷ Ἰωάθαμ, καὶ ἐπορεύθη, καὶ ἔστη ἐπὶ κορυφῇ ὄρους Γαριζίν, καὶ ἐπῆρε τὴν φωνὴν αὐτοῦ, καὶ ἐκλαυσεν, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ἀκούσατέ μου, ἄνδρες Σικιμίων, καὶ ἀκούσεται ὑμῶν ὁ Θεός.

8. Πορεύομενα ἐπορεύθη τὰ ξύλα τοῦ χρίσαι ἐφ' ἑαυτὰ βασιλεία, καὶ εἶπον τῇ ἐλαίᾳ· Βασιλευσον ἐφ' ἡμῶν.

9. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ἡ ἐλαία· Μὴ ἀπολείψῃς τὴν πίστιντά μου, ἐν ᾗ ἐοξάσους τὸν Θεὸν ἄνδρες, πορεύομαι κινεῖσθαι ἐπὶ τῶν ξύλων;

10. Καὶ εἶπον τὰ ξύλα τῇ συκῇ· Δεῦρο, βασιλευσον ἐφ' ἡμῶν.

11. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ἡ συκὴ· Μὴ ἀπολείψῃς ἐγὼ τὴν γλυκύτητά μου καὶ τὰ γεννήματά μου τὰ ἀγαθὰ, πορεύομαι κινεῖσθαι ἐπὶ τῶν ξύλων;

12. Καὶ εἶπαν τὰ ξύλα πρὸς τὴν ἄμπελον· Δεῦρο, βασιλευσον ἐφ' ἡμῶν.

13. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ἡ ἄμπελος· Μὴ ἀπολείψῃς τὸν οἶνον μου τὸν εὐφραίνοντα Θεὸν καὶ ἀνθρώπους, πορεύομαι κινεῖσθαι ἐπὶ τῶν ξύλων;

32. Et mortuus est Gedeon filius Joas in civitate sua, et sepultus est in sepulchro Joas patris sui in Ephratha Abi Esdri.

33. Et factum est postquam mortuus est Gedeon, et reverterunt filii Israel, et fornicati sunt post Baalim, et posuerunt sibi ipsi Baal testamentum, ut esset eis ipse in deum.

34. Et non sunt recordati filii Israel Domini Dei qui eruerat eos de manu omnium tribulantium eos in circuitu.

35. Et non fecerunt misericordiam cum domo Jerobaal, ipse est Gedeon, secundum omnia bona quae fecerat cum Israel.

CAPUT IX.

1. Et ivit Abimelech filius Jerobaal in Sychem ad fratres matris suae, et locutus est ad eos et ad universam cognationem domus patris matris suae, dicens :

2. Loquimini nunc in auribus omnium virorum Sychem : Quid bonum vobis dominari vobis septuaginta viros omnes filios Jerobaal, an dominari vobis virum unum? Et recordamini quia os vestrum et caro vestra sum.

3. Et locuti sunt de eo fratres matris ejus in auribus omnium virorum Sychem omnia verba haec, et inclinavit cor eorum post Abimelech, quia dixerunt : Frater noster est.

4. Et dederunt ei septuaginta argenti de domo Baalberith, et conduxit sibi Abimelech viros imanes et miseros, et iverunt post eum.

5. Et intravit in domum patris sui in Ephratha, et interfecit fratres suos filios Jerobaal septuaginta viros super lapidem unum : et remansit Joatham filius Jerobaal junior, quoniam abscondit se.

6. Et congregati sunt omnes viri Sicimorum, et universa domus Bethmaalo, et iverunt, et fecerunt regem Abimelech juxta quercum inventam stationis quae in Sicimis.

7. Et nuntiatum est ipsi Joatham, et ivit, et stetit super cacumen montis Garizin, et elevavit vocem suam, et ploravit, et dixit eis : Audite me, viri Sicimorum, et audiet vos Deus.

8. Funtia iverunt ligna ad ungendum super se regem, et dixerunt ipsi olivae : Regna super nos.

9. Et dixit eis oliva : Numquid derelinquens pinguedinem meam, in qua glorificabunt Deum viri, ibo ut promovear super ligna?

10. Et dixerunt ligna ficui : Veni, regna super nos.

11. Et dixit eis ficus : Numquid derelinquens ego dulcedinem meum et genimina mea bona, ibo ut promovear super ligna?

12. Et dixerunt ligna ad vitem : Veni, regna super nos.

13. Et dixit eis vitis : Numquid derelinquens vinum meum quod laetificat Deum et homines, ibo promoveri super ligna?

14. Καὶ εἶπαν πάντα τὰ ξύλα τῇ ράμνῳ· Δεῦρο σὺ, βασιλεύσον ἐφ' ἡμῶν.

15. Καὶ εἶπεν ἡ ράμνος πρὸς τὰ ξύλα· Εἰ ἐν ἀληθείᾳ χρίστέ με ὑμεῖς τοῦ βασιλεύειν ἐφ' ὑμᾶς, δεῦτε, ὑπόσσητε ἐν τῇ σκιᾷ μου· καὶ εἰ μὴ, ἐξέλθοι πῦρ ἀπ' ἐμοῦ καὶ καταράγοι τὰς κέδρους τοῦ Λιβάνου.

16. Καὶ νῦν εἰ ἐν ἀληθείᾳ καὶ τελειότητι ἐποιήσατε, καὶ ἐβασίλευσατε τὸν Ἀβιμέλεχ, καὶ εἰ ἀγαθωσύνην ἐποιήσατε μετὰ Ἰεροβάαλ, καὶ μετὰ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ εἰ, ὡς ἀνταπόδοσις χειρὸς αὐτοῦ, ἐποιήσατε αὐτῷ,

17. ὡς παρετάξατο ὁ πατήρ μου ὑπὲρ ὑμῶν, καὶ ἐξέβριψε τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐναντίας, καὶ ἐβρύσατο ὑμᾶς ἐκ χειρὸς Μαδιάμ·

18. καὶ ὑμεῖς ἐπανέστητε ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς μου σήμερον, καὶ ἀπεκτείνετε τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ἐβδομήκοντα ἄνδρας ἐπὶ λίθον ἓνα, καὶ ἐβασίλευσατε τὸν Ἀβιμέλεχ υἱὸν παιδείσκης αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς ἄνδρας Σικίμων, ὅτι ἀδελφὸς ὑμῶν ἐστὶ.

19. Καὶ εἰ ἐν ἀληθείᾳ καὶ τελειότητι ἐποιήσατε μετὰ Ἰεροβάαλ, καὶ μετὰ τοῦ οἴκου αὐτοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, εὐφρανθεῖτε ἐν Ἀβιμέλεχ, καὶ εὐφρανθεῖη καὶ γὰρ αὐτὸς ἐφ' ὑμῖν.

20. Εἰ δὲ οὐ, ἐξέλθοι πῦρ ἀπὸ Ἀβιμέλεχ, καὶ καταράγοι τοὺς ἄνδρας Σικίμων καὶ τὸν οἶκον Βηθμααλῶ, καὶ ἐξέλθοι πῦρ ἀπὸ ἀνδρῶν Σικίμων, καὶ ἐκ τοῦ οἴκου Βηθμααλῶ, καὶ καταράγοι τὸν Ἀβιμέλεχ.

21. Καὶ ἔφυγεν Ἰωάθαμ καὶ ἀπέδρα καὶ ἐπορεύθη εἰς Βαιήρ, καὶ ὤκησεν ἐκεῖ ἀπὸ προσώπου Ἀβιμέλεχ ἀδελφοῦ αὐτοῦ.

22. Καὶ ἥρξεν Ἀβιμέλεχ ἐπὶ Ἰσραὴλ τρεῖς ἔτη.

23. Καὶ ἐξαπέστειλεν ὁ Θεὸς πνεῦμα πονηρὸν ἀναμέσον Ἀβιμέλεχ καὶ ἀναμέσον τῶν ἀνδρῶν Σικίμων, καὶ ἠθέτησαν ἄνδρες Σικίμων ἐν τῷ οἴκῳ Ἀβιμέλεχ,

24. τοῦ ἐπαγαγεῖν τὴν ἀδικίαν τῶν ἐβδομήκοντα υἱῶν Ἰεροβάαλ, καὶ τὰ αἵματά αὐτῶν τοῦ θείναι ἐπὶ Ἀβιμέλεχ τὸν ἀδελφὸν αὐτῶν ὃς ἀπέκτεινεν αὐτούς, καὶ ἐπὶ ἄνδρας Σικίμων, ὅτι ἐνίσχυσαν τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἀποκτείνει τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ.

25. Καὶ ἔθηκαν αὐτῷ οἱ ἄνδρες Σικίμων ἐνεδρεύοντες ἐπὶ τὰς κεφαλὰς τῶν ὀρέων, καὶ διήρπαζον πάντα ὃς παρεπορεύετο ἐπ' αὐτούς ἐν τῇ ὁδῷ. Καὶ ἀπηγγέλη τῷ βασιλεὶ Ἀβιμέλεχ.

26. Καὶ ἦλθε Γαὰλ υἱὸς Ἰωβὴλ, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ παρῆλθον ἐν Σικίμοις, καὶ ἤλπισαν ἐν αὐτῷ οἱ ἄνδρες Σικίμων.

27. Καὶ ἐξῆλθον εἰς ἀγρὸν, καὶ ἐτρύγησαν τοὺς ἀμπέλωνας αὐτῶν, καὶ ἐπάτησαν, καὶ ἐποίησαν Ἑλλουλίμ· καὶ εἰσῆνεγκαν εἰς οἶκον Θεοῦ αὐτῶν, καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον, καὶ κατηράσαντο τὸν Ἀβιμέλεχ.

28. Καὶ εἶπε Γαὰλ υἱὸς Ἰωβὴλ· Τίς ἐστὶν Ἀβιμέλεχ, καὶ τίς ἐστὶν υἱὸς Συχέμ, ὅτι δουλεύσομεν αὐτῷ; Οὐχὶ υἱὸς Ἰεροβάαλ, καὶ Ζεβούλ ἐπίσκοπος αὐτοῦ, δούλος αὐτοῦ σὺν τοῖς ἀνδράσιν Ἑμμὼρ πατρὸς Συχέμ; Καὶ τί ὅτι δουλεύσομεν αὐτῷ ἡμεῖς;

29. Καὶ τίς ὁμήν τὸν λαὸν τοῦτον ἐν χειρὶ μου; καὶ μεταστήσω τὸν Ἀβιμέλεχ, καὶ ἐρῶ πρὸς αὐτόν· Πλήθυνον τὴν δύναμίν σου καὶ ἐξέλθε.

30. Καὶ ἤκουσε Ζεβούλ ἀρχὸν τῆς πόλεως τοὺς λόγους Γαὰλ υἱοῦ Ἰωβὴλ, καὶ ὠργίσθη θυμῷ αὐτός.

31. Καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸς Ἀβιμέλεχ ἐν

14. Et dixerunt omnia ligna rhamno : Veni tu, regna super nos.

15. Et dixit rhamnus ad ligna : Si in veritate ungitis me vos regnare super vos, venite, subsistite in umbra mea : et si non, exeat ignis a me et comedat cedros Libani.

16. Et nunc si in veritate et perfectione fecistis, et regem constituistis Abimelech, et si bonitatem fecistis cum Jerobaal, et cum domo ejus, et si, prout retributio manus ejus, fecistis ei,

17. sicut praelatus est pater meus pro vobis, et projecit animam suam ex adverso, et eruit vos de manu Madiam :

18. et vos insurrexistis super domum patris mei hodie, et interfecistis filios ejus septuaginta viros super lapidem unum, et fecistis regem Abimelech filium ancillae ejus super viros Sicimorum, quoniam frater vester est.

19. Et si in veritate et perfectione fecistis cum Jerobaal, et cum domo ejus in die hac, letamini in Abimelech, et letetur etiam ipse in vobis.

20. Si autem non, exeat ignis ab Abimelech, et comedat viros Sicimorum et domum Bethmaalo, et exeat ignis a viris Sicimorum, et de domo Bethmaalo, et comedat ipsum Abimelech.

21. Et fugit Joatham et secessit et ivit usque Baer, et habitavit ibi a facie Abimelech fratris sui.

22. Et dominatus est Abimelech super Israel tres annos.

23. Et emisit Deus spiritum malignum inter Abimelech et inter viros Sicimorum, et spreverunt viri Sicimorum in domo Abimelech,

24. ad inducendam injustitiam septuaginta filiorum Jerobaal, et sanguines eorum ad ponendum super Abimelech fratrem eorum qui interfecit eos, et super viros Sicimorum, quoniam confortaverunt manus ejus ad interficiendos fratres suos.

25. Et posuerunt ei viri Sicimorum insidiantes super capita montium, et diripiebant omnem qui praeteribat super eos in via. Et nuntiatum est regi Abimelech.

26. Et venit Gaal filius Jobel, et fratres ejus, et transierunt in Sicima, et speraverunt in eo viri Sicimorum.

27. Et egressi sunt in agrum, et vindemiaverunt vineas suas, et calcaverunt, et fecerunt Ellulim : et intulerunt in domum Dei sui, et comederunt et biberunt, et maledixerunt Abimelech.

28. Et dixit Gaal filius Jobel : Quis est Abimelech, et quis est filius Sychem, quia serviemus ei? Nonne filius Jerobaal, et Zebul visitator ejus, servus ejus cum viris Emmor patris Sychem? Et quid quod serviemus ei nos?

29. Et quis det populum hunc in manu mea? et amovebo Abimelech, et dicam ad eum : Multiplica virtutem tuam et egredere.

30. Et audivit Zebul princeps civitatis verba Gaal filii Jobel, et iratus est furore ipse.

31. Et misit nuntios ad Abimelech clam, dicens : Ecce

κρυφῇ, λέγουν· Ἰδοὺ Γαὰλ υἱὸς Ἰωβὴλ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἔρχονται εἰς Συχέμ, καὶ ἰδοὺ αὐτοὶ περιβάθνεται τὴν πόλιν ἐπὶ σέ.

32. Καὶ νῦν ἀνάστηθι νυκτός, καὶ ὁ λαὸς ὁ μετὰ σοῦ, καὶ ἐνέδρευσον ἐν τῷ ἀγρῷ,

33. καὶ ἔσται τοπρωτὶ, ἅμα τῷ ἀνατεῖλαι τὸν ἥλιον, ὀρθριεὺς καὶ ἐκτεινείς ἐπὶ τὴν πόλιν· καὶ ἰδοὺ αὐτὸς καὶ ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ ἐκπορεύονται πρὸς σέ, καὶ ποιήσεις αὐτῷ ὅσα ἂν εὖρη ἡ χεὶρ σου.

34. Καὶ ἀνέστη Ἀβιμέλεχ καὶ πᾶς ὁ λαὸς μετ' αὐτοῦ νυκτός, καὶ ἐνέδρευσαν ἐπὶ Συχέμ τέτρασιν ἀρχαῖς.

35. Καὶ ἐξῆλθε Γαὰλ υἱὸς Ἰωβὴλ, καὶ ἔστη πρὸς τὴν θύραν τῆς πύλης τῆς πόλεως, καὶ ἀνέστη Ἀβιμέλεχ καὶ ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἐνέδρου.

36. Καὶ εἶδε Γαὰλ υἱὸς Ἰωβὴλ τὸν λαόν, καὶ εἶπε πρὸς Ζεβούλ· Ἰδοὺ λαὸς καταβαίνει ἀπὸ τῶν κεφαλῶν τῶν ὄρεων. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Ζεβούλ· Τὴν σκιάν τῶν ὄρεων σὺ βλέπεις ὡς ἄνδρας.

37. Καὶ προσέθετο εἰτι Γαὰλ τοῦ λαλῆσαι, καὶ εἶπεν· Ἰδοὺ λαὸς καταβαίνων κατὰ θάλασσαν ἀπὸ τοῦ ἐχόμενου ὀμβραλοῦ τῆς γῆς, καὶ ἀρχὴ ἑτέρα ἔρχεται δι' ὁδοῦ Ἠλὼν Μαωνενίμ.

38. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Ζεβούλ· Καὶ ποῦ ἐστὶ τὸ στόμα σου ὡς ἐλάλησας· Τίς ἐστὶν Ἀβιμέλεχ, ὅτι δουλεύσομεν αὐτῷ; μὴ οὐχὶ οὗτος ὁ λαὸς ἐν ἐξουδένωσας; Ἐξέλθε δὴ νῦν καὶ παράταξαι αὐτῷ.

39. Καὶ ἐξῆλθε Γαὰλ ἐνώπιον ἀνδρῶν Συχέμ, καὶ παρετάξατο πρὸς Ἀβιμέλεχ.

40. Καὶ ἐδίωξεν αὐτὸν Ἀβιμέλεχ, καὶ ἔφυγεν ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, καὶ ἔπεσον τραυματῆται πολλοὶ ἕως τῆς θύρας τῆς πύλης.

41. Καὶ εἰσῆλθεν Ἀβιμέλεχ ἐν Ἀρημὰ, καὶ ἐξέβαλε Ζεβούλ τὸν Γαὰλ καὶ τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ, μὴ οἰκεῖν ἐν Συχέμ.

42. Καὶ ἐγένετο τῇ ἐπαύριον καὶ ἐξῆλθεν ὁ λαὸς εἰς τὸν ἀγρὸν, καὶ ἀνήγγειλε τῷ Ἀβιμέλεχ.

43. Καὶ ἔλαβε τὸν λαόν, καὶ διεῖλεν αὐτοὺς εἰς τρεῖς ἀρχάς, καὶ ἐνέδρευσε ἐν ἀγρῷ· καὶ εἶδε, καὶ ἰδοὺ λαὸς ἐξῆλθεν ἐκ τῆς πόλεως, καὶ ἀνέστη ἐπ' αὐτοὺς καὶ ἐπάταξεν αὐτούς.

44. Καὶ Ἀβιμέλεχ καὶ οἱ ἀρχηγοὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἐξέτειναν, καὶ ἔστησαν παρὰ τὴν θύραν τῆς πύλης τῆς πόλεως. Καὶ αἱ δύο ἀρχαὶ ἐξέτειναν ἐπὶ πάντας τοὺς ἐν τῷ ἀγρῷ καὶ ἐπάταξαν αὐτούς.

45. Καὶ Ἀβιμέλεχ παρετάσσατο ἐν τῇ πόλει ὅλην τὴν ἡμέραν ἐκείνην, καὶ κατελάβετο τὴν πόλιν, καὶ τὸν λαόν τὸν ἐν αὐτῇ ἀπέκτεινεν, καὶ τὴν πόλιν καθεῖλε καὶ ἔσπειρεν αὐτὴν ἄλας.

46. Καὶ ἤκουσαν πάντες οἱ ἄνδρες πύργου Συχέμ, καὶ ἦλθον εἰς συνέλευσιν Βαιθηλβερίθ.

47. Καὶ ἀνηγγέλη τῷ Ἀβιμέλεχ ὅτι συνήχθησαν πάντες οἱ ἄνδρες πύργου Συχέμ·

48. καὶ ἀνέβη Ἀβιμέλεχ εἰς ὄρος Σελμών, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἔλαβεν Ἀβιμέλεχ τὰς ἀξίνας ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἔκοψε κλάδον ξύλου, καὶ ᾤρεν, καὶ ἔθηκεν ἐπὶ ὤμων αὐτοῦ, καὶ εἶπε τῷ λαῷ τῷ μετ' αὐτοῦ· Ὁ εἰδετέ με ποιοῦντα, ταχέως ποιήσατε ὡς ἐγώ.

49. Καὶ ἔκοψαν καὶ γε ἄνθρωποι κλάδον πᾶς ἄνθρωπος, καὶ ἐπορεύθησαν ὀπίσω Ἀβιμέλεχ, καὶ ἐπέθηκαν ἐπὶ τὴν

Gaal filius Jobel et fratres ejus adveniunt in Sychem, et ecce ipsi obsident civitatem super te.

32. Et nunc surge nocte, et populus qui tecum, et insidiare in agro,

33. et erit mane, simul ut oritur sol, surges diluculo et extends super civitatem : et ecce ipse et populus qui cum eo egrediuntur ad te, et facies ei quaecumque invenerit manus tua.

34. Et surrexit Abimelech et omnis populus cum eo nocte, et insidiati sunt super Sychem quatuor principiis.

35. Et egressus est Gaal filius Jobel, et stetit ad ostium portae civitatis, et surrexit Abimelech et populus qui cum eo ex insidiis.

36. Et vidit Gaal filius Jobel populum, et dixit ad Zebul : Ecce populus descendit de capitibus montium. Et dixit ad eum Zebul : Unbram montium tu vides tamquam viros.

37. Et adjecit adhuc Gaal loqui, et dixit : Ecce populus descendens juxta mare de contiguo umbilico terrae, et principium aliud venit per viam Helon Maonenim.

38. Et dixit ad eum Zebul : Et ubi est os tuum sicut locutus es : Quis est Abimelech, quia serviemus ei? nonne hic est populus quem sprevisi? Exi utique nunc et congregare cum eo.

39. Et exivit Gaal in conspectu virorum Sychem, et congressus est cum Abimelech.

40. Et persecutus est eum Abimelech, et fugit a facie ejus, et ceciderunt caesi multi usque ad ostium portae.

41. Et intravit Abimelech in Arema, et Zebul eiecit Gaal et fratres ejus, ut non habitarent in Sychem.

42. Et factum est in crastina et exiit populus in agrum, et annuntiavit ipsi Abimelech.

43. Et accepit populum, et divisit eos in tria principia, et insidiatus est in agro : et vidit, et ecce populus exivit e civitate, et surrexit super eos et percussit eos.

44. Et Abimelech et principes qui cum eo extenderunt, et steterunt apud ostium portae civitatis. Et duo principia tetenderunt super omnes qui in agro et percusserunt eos.

45. Et Abimelech pugnavit in urbem tota die illa, et cepit civitatem, et populum qui in ea interfecit, et civitatem destruxit et seminavit eam sale.

46. Et audierunt omnes viri turris Sychem, et venerunt in conventum Bethelberith.

47. Et nuntiatum est Abimelech quia congregati sunt omnes viri turris Sychem :

48. et ascendit Abimelech in montem Selmon, et omnis populus qui cum eo, et sumpsit Abimelech secures in manu sua, et succidit ramum ligni, et tulit, et posuit super humeros suos, et dixit populo qui secum : Quod vidistis me facientem, cito facite sicut ego.

49. Et succiderunt etiam vir ramum omnis vir, et iverunt post Abimelech, et imposuerunt super conventum, et in-

συνέλευσιν, καὶ ἐνεπύρισαν ἐπ' αὐτοὺς τὴν συνέλευσιν ἐν πυρί· καὶ ἀπέθανον καὶ γε πάντες οἱ ἄνδρες πύργου Σικίμων, ὡς αἱ χθιοὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες.

50. Καὶ ἐπορεύθη Ἀβιμέλεχ ἐκ Βαιθηλβεριθ, καὶ παρενέβαλεν ἐν Θήβης, καὶ κατέλαβεν αὐτήν.

51. Καὶ πύργος ἰσχυρὸς ἦν ἐν μέσῳ τῆς πόλεως, καὶ ἔφυγον ἐκεῖ πάντες οἱ ἄνδρες καὶ αἱ γυναῖκες τῆς πόλεως, καὶ ἐκλείσαν ἐξωθεν αὐτῶν, καὶ ἀνέβησαν ἐπὶ τὸ δῶμα τοῦ πύργου.

52. Καὶ ἦλθεν Ἀβιμέλεχ εἰς τὸν πύργον, καὶ παρετάξαντο αὐτῷ· καὶ ἤγγισεν Ἀβιμέλεχ εἰς τῆς θύρας τοῦ πύργου τοῦ ἐμπρῆσαι αὐτὸν ἐν πυρί.

53. Καὶ ἔρριψε γυνὴ μίαν κλίσμα ἐπιμύλιον ἐπὶ κεφαλὴν Ἀβιμέλεχ, καὶ ἐκλάσε τὸ κρανίον αὐτοῦ.

54. Καὶ ἐβόησε ταχὺ πρὸς τὸ παιδάριον τὸ αἶρον τὰ σκεύη αὐτοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Σπᾶσον τὴν βουφαίαν μου καὶ θανάτωσόν με, μή ποτε εἰπωσιν· Ἰὼνὴ ἀπέκτεινεν αὐτόν· καὶ ἐξεκέντησεν αὐτόν τὸ παιδάριον αὐτοῦ, καὶ ἀπέθανε.

55. Καὶ εἶδεν ἄνθρωπος Ἰσραὴλ ὅτι ἀπέθανεν Ἀβιμέλεχ, καὶ ἐπορεύθησαν ἄνθρωποι εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ.

56. Καὶ ἐπέστρεψεν ὁ Θεὸς τὴν πονηρίαν Ἀβιμέλεχ ἣν ἐποίησε τῷ πατρὶ αὐτοῦ, ἀποκτεῖναι τοὺς ἐβδομήκοντα ἀδελφούς αὐτοῦ.

57. καὶ τὴν πᾶσαν πονηρίαν ἀνδρῶν Συχέμ ἐπέστρεψεν ὁ Θεὸς εἰς κεφαλὴν αὐτῶν, καὶ ἐπῆλθεν ἐπ' αὐτοὺς ἡ κατάρα Ἰωάθαμ υἱοῦ Ἰεροβάαλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι'.

1. Καὶ ἀνέστη μετὰ Ἀβιμέλεχ, τοῦ σῶσαι τὸν Ἰσραὴλ, Θωλά υἱὸς Φουά, υἱὸς πατρὸς αὐτοῦ, ἄνθρωπος Ἰσάχαρ· καὶ αὐτὸς ὤκει ἐν Σαμίρ ἐν ὄρει Ἐφραίμ.

2. Καὶ ἔκρινε τὸν Ἰσραὴλ εἴκοσι τρία ἔτη, καὶ ἀπέθανε, καὶ ἐτάφη ἐν Σαμίρ.

3. Καὶ ἀνέστη μετ' αὐτόν Ἰαίρ ὁ Γαλαάδ, καὶ ἔκρινε τὸν Ἰσραὴλ εἴκοσι δύο ἔτη.

4. Καὶ ἦσαν αὐτῷ τριάκοντα καὶ δύο υἱοὶ ἐπιβαίνοντες ἐπὶ τριάκοντα δύο πώλους, καὶ τριάκοντα δύο πόλεις αὐτοῖς· καὶ ἐκάλουν αὐτὰς ἐπαύλεις Ἰαίρ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης ἐν γῇ Γαλαάδ.

5. Καὶ ἀπέθανεν Ἰαίρ, καὶ ἐτάφη ἐν Ῥαμμών.

6. Καὶ προσέθεντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐνώπιον Κυρίου, καὶ ἐδούλευσαν τοῖς Βααλīm, καὶ ταῖς Ἀσταρῶθ, καὶ τοῖς θεοῖς Ἀράμ, καὶ τοῖς θεοῖς Σιδῶνος, καὶ τοῖς θεοῖς Μωάβ, καὶ τοῖς θεοῖς υἱῶν Ἀμμων, καὶ τοῖς θεοῖς Φυλιστιίμ, καὶ ἐγκατέλιπον τὸν Κύριον, καὶ οὐκ ἐδούλευσαν αὐτῷ.

7. Καὶ ὀργίσθη θυμῷ Κύριος ἐν Ἰσραὴλ, καὶ ἀπέδοτο αὐτοὺς ἐν χειρὶ Φυλιστιίμ, καὶ ἐν χειρὶ υἱῶν Ἀμμων.

8. Καὶ ἐθλίψαν καὶ ἐθλάσαν τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ὀκτωκαίδεκα ἔτη, τοὺς πάντας υἱοὺς Ἰσραὴλ τοὺς ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἐν γῇ τοῦ Ἀμορρί τοῦ ἐν Γαλαάδ.

9. Καὶ διέβησαν οἱ υἱοὶ Ἀμμων τὸν Ἰορδάνην παρατάσσασθαι πρὸς Ἰούδαν, καὶ Βενιαμὴν, καὶ πρὸς Ἐφραίμ· καὶ ἐθλίβησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ σφόδρα.

10. Καὶ ἐβόησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς Κύριον, λέ-

cenderunt super eos conventum in igni : et mortui sunt etiam omnes viri turris Sicimorum, circiter mille viri et mulieres.

50. Et ivit Abimelech de Bætelberith, et castrametatus est in Thebes, et cepit eam.

51. Et turris fortis erat in medio civitatis, et sugerunt illuc omnes viri et mulieres civitatis, et clauserunt deforis se, et ascenderunt super tectum turris.

52. Et venit Abimelech usque ad turrim, et pugnauerunt cum eo : et appropinquavit Abimelech usque ad ostium turris ad incendendam eam in igni.

53. Et projecit mulier una fragmentum supermolare super caput Abimelech, et fregit cranium ejus.

54. Et clamavit cito ad puerum qui ferebat vasa ejus, et dixit ei : Educ gladium meum et interfice me, ne quando dicant : Mulier occidit eum. Et transfodit eum puer ejus, et mortuus est.

55. Et vidit vir Israel quia mortuus est Abimelech, et ierunt vir ad locum suum.

56. Et retulit Deus malignitatem Abimelech quam fecerat patri suo, interficiendo septuaginta fratres suos :

57. et omnem malignitatem virorum Sychem retulit Deus in caput eorum, et supervenit super eos maledictio Joatham filii Jerobaal.

CAPUT X.

1. Et surrexit post Abimelech, qui saluum faceret Israel, Thola filius Phua, filius patris ejus, vir de Issachar : et ipse habitabat in Samir in monte Ephraim.

2. Et judicavit Israel viginti tres annos, et mortuus est, et sepultus est in Samir.

3. Et surrexit post eum Jair qui de Galaad, et judicavit Israel viginti duos annos.

4. Et erant ei triginta et duo filii incipientes super triginta duos pullos, et triginta duæ civitates eis : et vocabant eas oppida Jair usque in diem hanc in terra Galaad.

5. Et mortuus est Jair, et sepultus est in Rhammon.

6. Et addiderunt filii Israel facere malum in conspectu Domini, et servierunt ipsis Baalim, et Astaroth, et diis Aram, et diis Sidonis, et diis Moab, et diis filiorum Ammon, et diis Phylistiim, et dereliquerunt Dominum, et non servierunt ei.

7. Et iratus est furore Dominus in Israel, et vendidit eos in manu Phylistiim, et in manu filiorum Ammon.

8. Et tribulaverunt et fregerunt filios Israel in tempore illo octo et decem annis, omnes filios Israel qui trans Jordanem in terra ipsius Amorrhæ qui in Galaad.

9. Et transierunt filii Ammon Jordanem ad pugnandum adversus Judam, et Benjamin, et adversus Ephraim : et vexati sunt filii Israel valde.

10. Et clamaverunt filii Israel ad Dominum, dicentes :

γοντες· Ἡμάρτομέν σοι, ὅτι ἐγκατελίπομεν τὸν Θεόν, καὶ ἐδουλεύσαμεν τῷ Βααλὶ.

11. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ· Μὴ οὐχὶ ἐξ Αἰγύπτου, καὶ ἀπὸ τοῦ Ἀμορραίου, καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἀμμὼν, καὶ ἀπὸ Φυλιστιίμ,

12. καὶ Σιδωνίων, καὶ Ἀμαλὴκ, καὶ Μαδιὰμ, οἱ ἐθλίψαν ὑμᾶς; καὶ ἐδοῦσθε πρὸς με, καὶ ἔσωσα ὑμᾶς ἐκ χειρὸς αὐτῶν;

13. Καὶ ὑμεῖς ἐγκατελίπετέ με, καὶ ἐδουλεύσατε θεοῖς ἑτέροις; διὰ τοῦτο οὐ προσθήσω τοῦ σῶσαι ὑμᾶς.

14. Πορεύεσθε καὶ βοήσατε πρὸς τοὺς θεοὺς οὓς ἐξελέξασθε ἑαυτοῖς, καὶ αὐτοὶ σωσάτωσαν ὑμᾶς ἐν καιρῷ θλίψεως ὑμῶν.

15. Καὶ εἶπεν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς Κύριον· Ἡμάρτομεν, ποιήσον σὺ ἡμῖν κατὰ πᾶν τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς σου, πλὴν ἐξελοῦ ἡμᾶς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ.

16. Καὶ ἐξέκλιναν τοὺς θεοὺς τοὺς ἀλλοτρίους ἐκ μέσου αὐτῶν, καὶ ἐδούλευσαν τῷ Κυρίῳ μόνῳ, καὶ ὤλιγώθη ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν κόπῳ Ἰσραὴλ.

17. Καὶ ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν, καὶ παρενέβαλον ἐν Γαλαὰδ· καὶ συνήχθησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ παρενέβαλον ἐν τῇ σκοπιᾷ.

18. Καὶ εἶπον ὁ λαὸς οἱ ἄρχοντες Γαλαὰδ, ἀνὴρ πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ· Τίς ὁ ἀνὴρ ὅστις ἀν᾿ ἄρξειται παρατάσθαι πρὸς υἱοὺς Ἀμμὼν, καὶ ἔσται εἰς ἄρχοντα πᾶσι τοῖς κατοικοῦσι Γαλαὰδ;

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ΄.

1. Καὶ Ἰεφθαὴ ὁ Γαλααδίτης ἐπληρμένος δυνάμει, καὶ αὐτὸς υἱὸς γυναικὸς πόρνῃς, ἣ ἐγέννησε τῷ Γαλαὰδ τὸν Ἰεφθαί.

2. Καὶ ἔτιχεν ἡ γυνὴ Γαλαὰδ αὐτῷ υἱόν, καὶ ἐδρύνθησαν οἱ υἱοὶ τῆς γυναικὸς, καὶ ἐξέβαλον τὸν Ἰεφθαί, καὶ εἶπαν αὐτῷ· Οὐ κληρονομήσεις ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς ἡμῶν, ὅτι υἱὸς γυναικὸς ἑταίρας σὺ.

3. Καὶ ἔφυγεν Ἰεφθαί ἀπὸ προσώπου τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, καὶ ὤκησεν ἐν γῇ Τῶβ· καὶ συνεστράφησαν πρὸς Ἰεφθαί ἄνδρες κεινοί, καὶ ἐξῆλθον μετ' αὐτοῦ.

4. Καὶ ἐγένετο, ἥνικα παρετάξαντο οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν μετὰ Ἰσραὴλ,

5. καὶ ἐπορεύθησαν οἱ πρεσβύτεροι Γαλαὰδ λαβεῖν τὸν Ἰεφθαί ἀπὸ τῆς γῆς Τῶβ,

6. καὶ εἶπαν τῷ Ἰεφθαί· Δεῦρο, καὶ ἔσθῃ ἡμῖν εἰς ἄρχηγόν, καὶ παρατάξομεθα πρὸς υἱοὺς Ἀμμὼν.

7. Καὶ εἶπεν Ἰεφθαί τοῖς πρεσβυτέροις Γαλαὰδ· Οὐχὶ ὑμεῖς ἐμισήσατέ με, καὶ ἐξεβάλετέ με ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ πατρὸς μου, καὶ ἐξαπεστείλατέ με ἀφ' ὑμῶν; Καὶ διατί ἦλθατε πρὸς με νῦν ἥνικα χρῆζετε;

8. Καὶ εἶπαν οἱ πρεσβύτεροι Γαλαὰδ πρὸς Ἰεφθαί· Διὰ τοῦτο νῦν ἐπιστρέψομεν πρὸς σὲ, καὶ πορεύσῃ μεθ' ἡμῶν, καὶ παρατάξῃ πρὸς υἱοὺς Ἀμμὼν, καὶ ἔσθῃ ἡμῖν εἰς ἄρχοντα πᾶσι τοῖς κατοικοῦσι Γαλαὰδ.

9. Καὶ εἶπεν Ἰεφθαί πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους Γαλαὰδ· Εἰ ἐπιστρέφετέ με ὑμεῖς παρατάσθαι ἐν υἱοῖς Ἀμμὼν, καὶ παραδῶ αὐτοὺς Κύριος ἐνώπιον ἐμοῦ, καὶ ἐγὼ ὑμῖν ἔσομαι εἰς ἄρχοντα.

10. Καὶ εἶπαν οἱ πρεσβύτεροι Γαλαὰδ πρὸς Ἰεφθαί· Κύριος ἔστω ἀκούων ἀναμέσον ἡμῶν, εἰ μὴ κατὰ τὸ ῥῆμά σου οὕτω ποιήσομεν.

Peccavimus tibi, quia dereliquimus Deum, et servivimus ipsi Baalim.

11. Et dixit Dominus ad filios Israel : Nonne ab Aegypto, et ab Amorrhæo, et a filiis Ammon, et a Philistiim,

12. et Sidoniis, et Amalec, et Madiam, ii qui tribulaverunt vos? et clamastis ad me, et salvavi vos de manu eorum?

13. Et vos dereliquistis me, et servivistis diis aliis? propter hoc non apponam salvare vos.

14. Ite et clamate ad deos quos elegistis vobis ipsis, et ipsi salvent vos in tempore tribulationis vestræ.

15. Et dixerunt filii Israel ad Dominum : Peccavimus, fac tu nobis juxta omne quod bonum in oculis tuis, verumtamen erue nos in die hac.

16. Et removerunt deos alienos de medio sui, et servierunt Domino soli, et diminuta est anima ejus in labore Israel.

17. Et ascenderunt filii Ammon, et castrametati sunt in Galaad : et congregati sunt filii Israel, et castrametati sunt in specula.

18. Et dixerunt populus ipsi principes Galaad, vir ad proximum suum : Quis est vir qui incipiet pugnare adversus filios Ammon, et erit in principem omnibus inhabitantibus Galaad?

CAPUT XI.

1. Et Jephthe Galaadites elevatus virtute, et ipse filius mulieris meretricis, quæ genuit ipsi Galaad ipsum Jephthe.

2. Et peperit uxor Galaad ei filios, et creverunt filii uxoris, et ejecerunt Jephthe, et dixerunt ei : Non hereditabis in domo patris nostri, quoniam filius mulieris fornicariæ es.

3. Et fugit Jephthe a facie fratrum suorum, et habitavit in terra Tob : et conglobati sunt ad Jephthe viri inanes, et egressi sunt cum eo.

4. Et factum est, quando pugnarunt filii Ammon cum Israel,

5. et iiverunt seniores Galaad assumere Jephthe de terra Tob,

6. et dixerunt Jephthe : Veni, et eris nobis in principem, et pugnabimus adversus filios Ammon.

7. Et dixit Jephthe senioribus Galaad : Nonne vos odio habuistis me, et eiecistis me de domo patris mei, et emisistis me a vobis? Et propter quid venistis ad me nunc quando egetis?

8. Et dixerunt seniores Galaad ad Jephthe : Propter hoc nunc revertimus ad te, et ibis nobiscum, et pugnabis adversus filios Ammon, et eris nobis in principem omnibus inhabitantibus Galaad.

9. Et dixit Jephthe ad seniores Galaad : Si reducitis me vos ad pugnandum in filios Ammon, et tradiderit eos Dominus coram me, et ego vobis ero in principem.

10. Et dixerunt seniores Galaad ad Jephthe : Dominus sit audiens inter nos, si non juxta verbum tuum sic faciemus.

11. Καὶ ἐπορεύθη Ἰεφθάε μετὰ τῶν πρεσβυτέρων Γαλαάδ, καὶ ἔθηκαν αὐτὸν ὁ λαὸς ἐπ' αὐτοὺς εἰς κεφαλὴν καὶ εἰς ἀρχηγόν· καὶ ἐλάλησεν Ἰεφθάε πᾶντας τοὺς λόγους αὐτοῦ ἐνώπιον Κυρίου ἐν Μασσηφά.

12. Καὶ ἀπέστειλεν Ἰεφθάε ἀγγέλους πρὸς βασιλέα υἱῶν Ἀμμὼν, λέγων· Τί ἐμοὶ καὶ σοί, ὅτι ἦλθες πρὸς με τοῦ παρατάξασθαι ἐν τῇ γῇ μου;

13. Καὶ εἶπε βασιλεὺς υἱῶν Ἀμμὼν πρὸς τοὺς ἀγγέλους Ἰεφθάε· Ὅτι ἔλαβεν Ἰσραὴλ τὴν γῆν μου ἐν τῷ ἀναβαίνειν αὐτὸν ἐξ Αἰγύπτου ἀπὸ Ἀρνὼν ἕως Ἰαβὼκ καὶ ἕως τοῦ Ἰορδάνου, καὶ νῦν ἐπίστρεφον αὐτάς ἐν εἰρήνῃ καὶ πορεύσομαι.

14. Καὶ προσέθηκε ἔτι Ἰεφθάε, καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸς βασιλέα υἱῶν Ἀμμὼν,

15. καὶ εἶπεν αὐτῷ· Οὕτω λέγει Ἰεφθάε· Οὐκ ἔλαβεν Ἰσραὴλ τὴν γῆν Μωάβ καὶ τὴν γῆν υἱῶν Ἀμμὼν,

16. ὅτι ἐν τῷ ἀναβαίνειν αὐτοὺς ἐξ Αἰγύπτου ἐπορεύθη Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἕως θαλάσσης Σίφ, καὶ ἦλθεν εἰς Κάδης.

17. Καὶ ἀπέστειλεν Ἰσραὴλ ἀγγέλους πρὸς βασιλέα Ἐδὼμ, λέγων· Παρελεύσομαι δὴ ἐν τῇ γῇ σου· καὶ οὐκ ἤκουσε βασιλεὺς Ἐδὼμ. Καὶ γὰρ πρὸς βασιλέα Μωάβ ἀπέστειλε, καὶ οὐκ εὐδόκησεν. Καὶ ἐκάθισεν Ἰσραὴλ ἐν Κάδης,

18. καὶ ἐπορεύθη ἐν τῇ ἐρήμῳ· καὶ ἐκύκλωσε τὴν γῆν Ἐδὼμ καὶ τὴν γῆν Μωάβ, καὶ ἦλθεν ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου τῇ γῇ Μωάβ, καὶ παρενέβαλεν ἐν πέραν Ἀρνὼν, καὶ οὐκ εἰσῆλθεν ἐν ὁρίοις Μωάβ, ὅτι Ἀρνὼν ὄριον Μωάβ.

19. Καὶ ἀπέστειλεν Ἰσραὴλ ἀγγέλους πρὸς Σηὼν βασιλέα τοῦ Ἀμορραίου βασιλέα Ἐσεβὼν, καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἰσραὴλ· Παρελθωμεν δὴ ἐν τῇ γῇ σου ἕως τοῦ τόπου ἡμῶν.

20. Καὶ οὐκ ἐνεπίστευσε Σηὼν τῷ Ἰσραὴλ παρελθεῖν ἐν τῷ ὁρίῳ αὐτοῦ· καὶ συνῆξε Σηὼν πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ παρενέβαλον εἰς Ἰασά, καὶ παρατάξατο πρὸς Ἰσραὴλ.

21. Καὶ ἔδωκε Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ τὸν Σηὼν καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐν χειρὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἐπάταξεν αὐτόν· καὶ ἐκληρονόμησεν Ἰσραὴλ πᾶσαν τὴν γῆν τοῦ Ἀμορραίου τοῦ κατοικοῦντος τὴν γῆν ἐκείνην.

22. ἀπὸ Ἀρνὼν καὶ ἕως τοῦ Ἰαβὼκ, καὶ ἀπὸ τοῦ ἐρήμου ἕως τοῦ Ἰορδάνου.

23. Καὶ νῦν Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ ἐξῆρε τὸν Ἀμορραῖον ἀπὸ προσώπου λαοῦ αὐτοῦ Ἰσραὴλ, καὶ σὺ κληρονομήσεις αὐτόν;

24. Οὐχὶ δ' ἐὰν κληρονομήσει σε Χαμὼς ὁ Θεὸς σου, αὐτὰ κληρονομήσεις, καὶ τοὺς πάντας οὓς ἐξῆρε Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν ἀπὸ προσώπου ὑμῶν, αὐτοὺς κληρονομήσομεν;

25. Καὶ νῦν μὴ ἐν ἀγαθῷ ἀγαθώτερος σὺ ὅπερ Βαλάκ υἱὸν Σεπφὼρ βασιλέως Μωάβ; Μὴ μαχόμενος ἐμαχέσατο μετὰ Ἰσραὴλ, ἢ πολεμῶν ἐπολέμησεν αὐτόν,

26. ἐν τῷ οἰκῆσαι ἐν Ἐσεβὼν καὶ ἐν τοῖς ὁρίοις αὐτῆς, καὶ ἐν γῇ Ἀροὴρ καὶ ἐν τοῖς ὁρίοις αὐτῆς, καὶ ἐν πάσαις ταῖς πόλεσι ταῖς παρὰ τὸν Ἰορδάνην, τριακόσια ἔτη; Καὶ διατί οὐκ ἐβρύσω αὐτοὺς ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ;

27. Καὶ νῦν ἐγὼ εἰμι οὐχ ἡμαρτὸν σοί, καὶ σὺ ποιεῖς μετ' ἐμοῦ πονηρίαν τοῦ παρατάξασθαι ἐν ἐμοί· κρίναι Κύριος ὁ κρίνων σήμερον ἀναμείσον υἱῶν Ἰσραὴλ καὶ ἀναμείσον υἱῶν Ἀμμὼν.

11. Et ivit Jephthe cum senioribus Galaad, et posuerunt eum populus super se in caput et in principem : et locutus est Jephthe omnia verba sua coram Domino in Massepha.

12. Et misit Jephthe nuntios ad regem filiorum Ammon, dicens : Quid mihi et tibi, quia venisti ad me ad pugnandum in terra mea?

13. Et dixit rex filiorum Ammon ad nuntios Jephthe : Quoniam cepit Israel terram meam dum ipse ascenderet ex Aegypto ab Arnon usque Jaboc et usque ad Jordanem, et nunc restitue eas in pace et ibo.

14. Et apposuit adhuc Jephthe, et misit nuntios ad regem filiorum Ammon,

15. et dixit ei : Sic dicit Jephthe : Non cepit Israel terram Moab et terram filiorum Ammon,

16. quoniam cum ascenderent ipsi ex Aegypto ivit Israel in deserto usque ad mare Siph, et venit in Cades.

17. Et misit Israel nuntios ad regem Edom, dicens : Præteribo scilicet in terra tua : et non audivit rex Edom. Atque etiam ad regem Moab inivit, et non bene sensit. Et sedit Israel in Cades,

18. et ivit in deserto : et circumvit terram Edom et terram Moab, et venit ab ortu solis terræ Moab, et castrametatus est trans Arnon, et non intravit in fines Moab, quoniam Arnon est terminus Moab.

19. Et misit Israel nuntios ad Seon regem ipsius Amorrhæi regem Eschon, et dixit ei Israel : Prætereamus nunc in terra tua usque ad locum nostrum.

20. Et Seon non credidit Israeli transire in termino suo : et congregavit Seon omnem populum suum, et castrametati sunt in Jasa, et pugnavit adversus Israel.

21. Et tradidit Dominus Deus Israel Seon et universum populum ejus in manu Israel, et percussit eum : et hæreditavit Israel omnem terram Amorrhæi inhabitantis terram illam.

22. ab Arnon et usque Jaboc, et a deserto usque ad Jordanem.

23. Et nunc Dominus Deus Israel abstulit Amorrhæum a facie populi sui Israel, et tu hæreditabis eum?

24. Nonne quæcumque hæreditabit te Chamos deus tuus, hæc hæreditabis, et omnes quos abstulit Dominus Deus noster a facie vestra, eos hæreditabimus?

25. Et nunc numquid in bono melior tu super Balac filium Sephor regis Moab? Numquid pugnans pugnavit cum Israel, aut bellans bello aggressus est eum,

26. cum habitaret in Eschon et in finibus ejus, et in terra Aroer et in finibus ejus, et in omnibus civitatibus quæ apud Jordanem, trecentos annos? Et cur non eruisti eos in tempore illo?

27. Et nunc ego quidem non peccavi tibi, et tu facis mecum malignitatem pugnando in me : judicet Dominus qui judicat hodie inter filios Israel et inter filios Ammon.

28. Καὶ οὐκ ἤκουσε βασιλεὺς υἱῶν Ἀμμὼν τῶν λόγων Ἰεφθαί ὃν ἀπέστειλε πρὸς αὐτόν.

29. Καὶ ἐγένετο ἐπὶ Ἰεφθαί πνεῦμα Κυρίου, καὶ παρῆλθε τὸν Γαλαὰδ καὶ τὸν Μανασσῆ, καὶ παρῆλθε τὴν σκοπιὰν Γαλαὰδ εἰς τὸ πέραν υἱῶν Ἀμμὼν.

30. Καὶ ᾄδετο Ἰεφθαί εὐχὴν τῷ Κυρίῳ, καὶ εἶπε· Ἐάν διδούς ὄψις μοι τοὺς υἱοὺς Ἀμμὼν ἐν τῇ χειρὶ μου,

31. καὶ ἴσται, ὃ ἐκπορευόμενος δεξιᾷ ἐξέλθῃ ἀπὸ τῆς οὐρας τοῦ οἴκου μου εἰς συνάντησίν μου, ἐν τῷ ἐπιστρέφειν με ἐν εἰρήνῃ ἀπὸ υἱῶν Ἀμμὼν, καὶ ἴσται τῷ Κυρίῳ ἀνοίσω αὐτὸν ὁλοκαύτωμα.

32. Καὶ παρῆλθεν Ἰεφθαί πρὸς υἱοὺς Ἀμμὼν παρατάσσασθαι πρὸς αὐτοὺς, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς Κύριος ἐν χειρὶ αὐτοῦ.

33. Καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς ἀπὸ Ἀροὲρ ἕως ἔλθειν ἄγροις Ἀρνὼν, ἐν ἀριθμῷ εἴκοσι πόλεις, καὶ ἕως Ἐβελχαρμὶμ, πληγὴν μεγάλην σφόδρα· καὶ συνεστάλησαν οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν ἀπὸ προσώπου υἱῶν Ἰσραὴλ.

34. Καὶ ἦλθεν Ἰεφθαί εἰς Μασσέφα εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ· καὶ ἰδοὺ ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ ἐξεπορεύετο εἰς ὑμᾶν τισιν ἐν τυμπάνοις καὶ χοροῖς· καὶ αὕτη ἦν μονογενὴς αὐτῷ, οὐκ ἦν αὐτῷ ἕτερος υἱὸς ἢ θυγάτηρ.

35. Καὶ ἐγένετο, ὡς εἶδεν αὐτὴν αὐτὸς, διέβηκε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ εἶπεν· Ἀ ἂ, θυγάτηρ μου, ταραχὴ ἐτάραξάς με, καὶ σὺ ἦς ἐν τῷ ταραχῶ μου, καὶ ἐγὼ εἶμι ἡνοιξά κατὰ σοῦ τὸ στόμα μου πρὸς Κύριον, καὶ οὐ δυνήσομαι ἀποστρέψαι.

36. Ἢ δὲ εἶπε πρὸς αὐτόν· Πάτερ, ἡνοιξας τὸ στόμα σου πρὸς Κύριον; ποιήσῃ μοι ὃν τρόπον ἐξῆλθεν ἐκ στόματός σου ἐν τῷ ποιῆσαί σοι Κύριον ἐκδίκησιν τῶν ἐχθρῶν σου ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἀμμὼν.

37. Καὶ ἤδε εἶπε πρὸς τὸν πατέρα αὐτῆς· Ποιησάτω δὴ ὁ πατήρ μου τὸν λόγον τοῦτον· ἑάσῃ με δύο μῆνας, καὶ πορεύσομαι καὶ καταθήσομαι ἐπὶ τὰ ὄρη, καὶ κλαύσομαι ἐπὶ τὰ παρθενία μου, ἐγὼ εἶμι καὶ αἱ συνεταίριδες μου.

38. Καὶ εἶπε· Πορεύου· καὶ ἀπέστειλεν αὐτὴν δύο μῆνας, καὶ ἐπορεύθη αὕτη καὶ αἱ συνεταίριδες αὐτῆς, καὶ ἔκλαυσεν ἐπὶ τὰ παρθενία αὐτῆς ἐπὶ τὰ ὄρη.

39. Καὶ ἐγένετο ἐν τέλει τῶν δύο μηνῶν, καὶ ἐπέστρεψε πρὸς τὸν πατέρα αὐτῆς, καὶ ἐποίησεν ἐν αὐτῇ τὴν εὐχὴν αὐτοῦ ἣν ᾄδετο· καὶ αὕτη οὐκ ἔγνω ἄνδρα, καὶ ἐγένετο εἰς πρόσταγμα ἐν Ἰσραὴλ.

40. ἀπὸ ἡμερῶν εἰς ἡμέρας ἐπορεύοντο θυγατέρες Ἰσραὴλ θρηνεῖν τὴν θυγατέρα Ἰεφθαί τοῦ Γαλααδίτου ἐπὶ τέσσαρας ἡμέρας ἐν τῇ ἐνιαυτῇ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ'.

1. Καὶ ἐβόησεν ἄνθρωπος Ἐφραΐμ, καὶ παρῆλθον εἰς βαββῶν, καὶ εἶπαν πρὸς Ἰεφθαί· Διατί παρῆλθες παρατάσσασθαι ἐν υἱοῖς Ἀμμὼν, καὶ ἡμεῖς οὐ κέκληκας πορεύσθαι μετὰ σοῦ; Τὸν οἶκόν σου ἐμπρήσομεν ἐπὶ σὲ ἐν πυρὶ.

2. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Ἰεφθαί· Ἄνθρωπος μαχητὴς ἤμην ἐγὼ καὶ ὁ λαός μου, καὶ οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν σφόδρα· καὶ ἐβόησα ὑμᾶς, καὶ οὐκ ἐσώσατέ με ἐκ χειρὸς αὐτῶν.

3. Καὶ εἶδον ὅτι οὐκ εἶ σωτήρ, καὶ ἔθηκα τὴν ψυχὴν

28. Et non audivit rex filiorum Ammon verba Jephthe quæ misit ad eum.

29. Et factus est super Jephthe spiritus Domini, et præteriiit Galaad et Manasse, et præteriiit speculam Galaad trans filios Ammon.

30. Et vovit Jephthe votum Domino, et dixit : Si dans dederis mihi filios Ammon in manu mea,

31. et erit, exiens quicumque exierit de janua domus meæ in obviam mihi, in revertendo me in pace a filiis Ammon, et erit Domino : offeram eum holocaustoma.

32. Et transiit Jephthe ad filios Ammon pugnare adversus eos, et tradidit eos Dominus in manu ejus.

33. Et percussit eos ab Aroer donec venias usque Arnon, n numero viginti civitates, et usque Ebelcharmin, plagam magnam valde : et humiliati sunt filii Ammon a facie filiorum Israel.

34. Et venit Jephthe in Massepha in domum suam : et ecce filia ejus egrediebatur in occursum in tympanis et choris ; et hæc erat unigenita ei, non erat ei alius filius vel filia.

35. Et factum est, ut vidit eam ipse, discidit vestimenta sua, et dixit : Ah ! ah ! filia mea, perturbatione perturbasti me, et tu fuisti in turbamentum meum, et ego ipse aperui contra te os meum ad Dominum, et non potero revocare.

36. Illa vero dixit ad eum : Pater, aperuisti os tuum ad Dominum ? fac mihi quemadmodum exiit ex ore tuo dum faceret tibi Dominus vindictam inimicorum tuorum de filiis Ammon.

37. Atque ipsa dixit ad patrem suum : Faciat nunc pater meus verbum hoc : permitte me duos menses, et ibo et descendam super montes, et plorabo super virginalibus meis, ego ipsa et sodales meæ.

38. Et dixit : Vade : et dimisit eam duos menses, et ivit ipsa et sodales ejus, et ploravit super virginalibus suis super montes.

39. Et factum est in fine duorum mensium, et revertit ad patrem suum, et fecit in ea votum suum quod voverat : et ipsa non cognoverat virum, et factum est in præceptum in Israel :

40. ex diebus in dies ibant filiae Israel lamentari filiam Jephthe Galaaditis ad quatuor dies in anno.

CAPUT XII.

1. Et clamavit vir Ephraim, et transierunt ad aquilonem, et dixerunt ad Jephthe : Propter quid transisti pugnare in filios Ammon, et nos non vocasti ire tecum ? Domum tuam incendemus super te in igni.

2. Et dixit ad eos Jephthe : Vir pugnator eram ego et populus meus, et filii Ammon valde : et clamavi vos, et non salvastis me de manu eorum.

3. Et vidi quia non es salvator, et posui animam meam

μου ἐν χειρὶ μου, καὶ παρῆλθον πρὸς υἱοὺς Ἀμμὼν, καὶ ἔδωκεν αὐτοὺς Κύριος ἐν χειρὶ μου. Καὶ εἰς τί ἀνέβητε ἐπ' ἐμέ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, παρατάσσθαι ἐν ἐμοί;

4. Καὶ συνέστρεψεν Ἰεφθαὲ πάντας τοὺς ἀνδρας Γαλαὰδ, καὶ παρετάξατο τῷ Ἐφραΐμ· καὶ ἐπάταξαν ἄνδρες Γαλαὰδ τὸν Ἐφραΐμ, ὅτι εἶπαν οἱ διασωζόμενοι τοῦ Ἐφραΐμ· Ὑμεῖς Γαλαὰδ ἐν μέσῳ τοῦ Ἐφραΐμ καὶ ἐν μέσῳ τοῦ Μανασσῆ.

5. Καὶ προκατελάβετο Γαλαὰδ τὰς διαβάσεις τοῦ Ἰορδάνου τοῦ Ἐφραΐμ· καὶ εἶπαν αὐτοῖς οἱ διασωζόμενοι Ἐφραΐμ· Διαβῶμεν. Καὶ εἶπαν αὐτοῖς οἱ ἄνδρες Γαλαὰδ· Μὴ Ἐφραθίτης εἶ; Καὶ εἶπεν· Οὐ.

6. Καὶ εἶπαν αὐτῷ· Εἶπον δὲ στάγυς καὶ οὐ κατεύθυνεν τοῦ λαλῆσαι οὕτως· καὶ ἐπελάβοντο αὐτοῦ, καὶ ἔθυσαν αὐτὸν πρὸς τὰς διαβάσεις τοῦ Ἰορδάνου. Καὶ ἔπεσαν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀπὸ Ἐφραΐμ δύο καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες.

7. Καὶ ἔκρινεν Ἰεφθαὲ τὸν Ἰσραὴλ ἑξ ἔτη, καὶ ἀπέθανεν Ἰεφθαὲ ὁ Γαλααδίτης, καὶ ἐτάφη ἐν πόλει αὐτοῦ Γαλαὰδ.

8. Καὶ ἔκρινε μετ' αὐτὸν τὸν Ἰσραὴλ Ἀβαισσάν ἀπὸ Βηθλεὲμ.

9. Καὶ ἦσαν αὐτῷ τριάκοντα υἱοί, καὶ τριάκοντα θυγατέρες, ἃς ἐξαπέστειλεν ἔξω, καὶ τριάκοντα θυγατέρας εἰσῆνεγκεν τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ ἔξωθεν. Καὶ ἔκρινε τὸν Ἰσραὴλ ἑπτὰ ἔτη.

10. Καὶ ἀπέθανεν Ἀβαισσάν, καὶ ἐτάφη ἐν Βηθλεὲμ.

11. Καὶ ἔκρινε μετ' αὐτὸν τὸν Ἰσραὴλ Αἰλὼν ὁ Ζαβουλωνίτης δέκα ἔτη.

12. Καὶ ἀπέθανεν Αἰλὼν ὁ Ζαβουλωνίτης, καὶ ἐτάφη ἐν Αἰλῳ ἐν γῇ Ζαβουλών.

13. Καὶ ἔκρινε μετ' αὐτὸν τὸν Ἰσραὴλ Ἀβδὼν υἱὸς Ἑλλήλ ὁ Φαραθωνίτης.

14. Καὶ ἦσαν αὐτῷ τεσσαράκοντα υἱοί, καὶ τριάκοντα υἱῶν υἱοὶ ἐπιβαίνοντες ἐπὶ ἐβδομήκοντα πώλους. Καὶ ἔκρινε τὸν Ἰσραὴλ ὀκτὼ ἔτη.

15. Καὶ ἀπέθανεν Ἀβδὼν υἱὸς Ἑλλήλ ὁ Φαραθωνίτης, καὶ ἐτάφη ἐν Φαραθῶν ἐν γῇ Ἐφραΐμ ἐν ὄρει τοῦ Ἀμαλήκ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'.

1. Καὶ προσέθηκαν ἔτι οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐνώπιον Κυρίου, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς Κύριος ἐν χειρὶ Φυλιστιίμ τεσσαράκοντα ἔτη.

2. Καὶ ἦν ἀνὴρ εἷς ἀπὸ Σαραὰ, ἀπὸ δῆμου συγγενείας τοῦ Δανὶ, καὶ ὄνομα αὐτῷ Μανωὲ, καὶ γυνὴ αὐτοῦ στείρα καὶ οὐκ ἔτεκε.

3. Καὶ ὤφθη ἄγγελος Κυρίου πρὸς τὴν γυναῖκα, καὶ εἶπε πρὸς αὐτήν· Ἰδοὺ σὺ στείρα καὶ οὐ τέτοκας, καὶ συλλήψῃ υἱόν.

4. Καὶ νῦν φύλαξαι δὴ καὶ μὴ πίνῃς οἶνον καὶ μέθυμα, καὶ μὴ φάγῃς πᾶν ἀκάθαρτον,

5. ὅτι ἰδοὺ σὺ ἐν γαστρὶ ἔχεις καὶ τέξῃ υἱόν· καὶ σίδηρος ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ οὐκ ἀναθήσεται, ὅτι Ναζὶρ Θεοῦ ἔσται τὸ παιδάριον ἀπὸ τῆς κοιλίας, καὶ αὐτὸς ἀρξεται σῶσαι τὸν Ἰσραὴλ ἐκ χειρὸς Φυλιστιίμ.

6. Καὶ εἰσῆλθεν ἡ γυνὴ, καὶ εἶπε τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς, λέγουσα· Ἄνθρωπος Θεοῦ ἦλθε πρὸς μέ· καὶ ἔδωκεν αὐ-

in manu mea, et transii ad filios Ammon, et dedit eos Dominus in manu mea. Et ad quid ascendistis super me in die hac, ad pugnandum in me?

4. Et conglobavit Jephthe omnes viros Galaad, et conflixit cum Ephraim : et percusserunt viri Galaad ipsum Ephraim, quia dixerunt evasores ipsius Ephraim : Vos Galaad in medio ipsius Ephraim et in medio ipsius Manasse.

5. Et preoccupavit Galaad transitus Jordanis ipsius Ephraim : et dicebant eis il qui evaserant de Ephraim : Transeamus. Et dixerunt eis viri Galaad : Numquid Ephraimites es? Et dixit : Non.

6. Et dixerunt ei : Dic igitur spica : et non dirigebat loqui sic : et apprehendebant eum, et immolabant eum ad transitus Jordanis. Et ceciderunt in tempore illo de Ephraim duo et quadraginta millia.

7. Et judicavit Jephthe Israel sex annis, et mortuus est Jephthe Galaadites, et sepultus est in civitate sua Galaad.

8. Et post eum judicavit Israel Abassan de Bethleem.

9. Et erant ei triginta filii, et triginta filiae, quas emisit foras, et triginta filias introduxit filiis suis deforis. Et judicavit Israel septem annis.

10. Et mortuus est Abassan, et sepultus est in Bethleem.

11. Et judicavit post eum Israel Aelon Zabulonites decem annis.

12. Et mortuus est Aelon Zabulonites, et sepultus est in Aelon in terra Zabulon.

13. Et judicavit post eum Israel Abdon filius Ellei Pharaathonites.

14. Et erant ei quadraginta filii, et triginta filiorum filii inscendentes super septuaginta pullos. Et judicavit Israel octo annis.

15. Et mortuus est Abdon filius Ellei Pharaathonites, et sepultus est in Pharaathon in terra Ephraim in monte ipsius Amalec.

CAPUT XIII.

1. Et addiderunt adhuc filii Israel facere malum in conspectu Domini, et tradidit eos Dominus in manu Philistinim quadraginta annos.

2. Et erat vir unus de Saraa, de populo cognationis Dani, et nomen ei Manoe, et uxor ejus sterilis et non pariebat.

3. Et apparuit angelus Domini ad uxorem, et dixit ad eam : Ecce tu sterilis et non peperisti, et concipies filium.

4. Et nunc observa vero et non bibas vinum et inebriamentum, et non manduces omne immundum,

5. quoniam ecce tu in utero habes et paries filium : et ferrum super caput ejus non ascendet, quoniam Nazir Dei erit puerulus a ventre, et ipse incipiet salvare Israel de manu Philistinim.

6. Et intravit mulier, et dixit viro suo, dicens : Homo Dei venit ad me, et species ejus sicut species angeli Dei,

τοῦ ὡς εἶδος ἀγγέλου Θεοῦ, φοβερὸν σφόδρα, καὶ οὐκ ἠρώτησα αὐτὸν πόθεν ἐστὶ, καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ οὐκ ἀπήγγειλέ μοι.

7. Καὶ εἶπέ μοι· Ἰδοὺ σὺ ἐν γαστρὶ ἔχεις καὶ τέξῃ υἱόν. Καὶ νῦν μὴ πίνῃς οἶνον καὶ μέθυσμα, καὶ μὴ φάγῃς πᾶν ἀκάθαρτον, ὅτι Θεοῦ ἅγιον ἔσται τὸ παιδάριον ἀπὸ γαστρὸς ἕως ἡμέρας θανάτου αὐτοῦ.

8. Καὶ προσεῦξάτο Μανωὲ πρὸς Κύριον, καὶ εἶπεν· Ἐν ἐμοί, Κύριε Ἀδωναΐ, τὸν ἄνθρωπον τοῦ Θεοῦ ἐν ἀπέστειλας, ἐλθέτω δὴ ἐτι πρὸς ἡμᾶς, καὶ συμβιβασάτω ἡμᾶς τί ποιήσωμεν τῷ παιδίῳ τῷ τικτομένῳ.

9. Καὶ ἐκλήκουσεν ὁ Θεὸς τῆς φωνῆς Μανωὲ, καὶ ἦλθεν ὁ ἀγγελος τοῦ Θεοῦ ἐτι πρὸς τὴν γυναῖκα· καὶ αὕτη ἐκάθητο ἐν ἀγρῷ, καὶ Μανωὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς οὐκ ἦν μετ' αὐτῆς.

10. Καὶ ἐτάχυνεν ἡ γυνὴ καὶ ἑώρακε καὶ ἀνήγγειλε τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· Ἰδοὺ ὥπται πρὸς με ὁ ἀνὴρ ὃς ἦλθεν ἐν ἡμέρᾳ πρὸς μέ.

11. Καὶ ἀνέστη καὶ ἐπορεύθη Μανωὲ ὀπίσω τῆς γυναίκῃς αὐτοῦ, καὶ ἦλθε πρὸς τὸν ἀνδρα, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Εἰ σὺ εἶ ὁ ἀνὴρ ὃς λαλήσας πρὸς τὴν γυναῖκα; Καὶ εἶπεν ὁ ἀγγελος· Ἐγώ.

12. Καὶ εἶπε Μανωὲ· Νῦν ἐλεύσεται ὁ λόγος· τίς ἐστὶ κρίσις τοῦ παιδίου καὶ τὰ ποιήματα αὐτοῦ;

13. Καὶ εἶπεν ὁ ἀγγελος Κυρίου πρὸς Μανωὲ· Ἀπὸ πάντων ὧν εἶρηκα πρὸς τὴν γυναῖκα φυλάσσεται,

14. ἀπὸ παντός ὃ ἐκπορεύεται ἐξ ἀμπέλου τοῦ οἴνου, οὐ φάγεται, καὶ οἶνον καὶ μέθυσμα μὴ πιέτω, καὶ πᾶν ἀκάθαρτον μὴ φαγέτω, πάντα ὅσα ἐνετείλαμην αὐτῇ, φυλάσσεται.

15. Καὶ εἶπε Μανωὲ πρὸς τὸν ἀγγελον Κυρίου· Κατάσχωμεν ὧδέ σε, καὶ ποιήσωμεν ἐνώπιόν σου ἔριπον αἰγῶν.

16. Καὶ εἶπεν ὁ ἀγγελος Κυρίου πρὸς Μανωὲ· Ἐὰν κατάσχῃς, οὐ φάγομαι ἀπὸ τῶν ἄρτων σου· καὶ ἐὰν ποιήσῃς δλοκαύτωμα, τῷ Κυρίῳ ἀνοίσσεις αὐτό· ὅτι οὐκ ἔγνω Μανωὲ ὅτι ἀγγελος Κυρίου αὐτός.

17. Καὶ εἶπε Μανωὲ πρὸς τὸν ἀγγελον Κυρίου· Τί τὸ ὄνομά σοι, ὅτι ἐλθοι τὸ βῆμά σου, καὶ δοξάσομέν σε;

18. Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ ἀγγελος Κυρίου· Εἰς τί τοῦτο ἐρωτᾷς τὸ ὄνομά μου; καὶ αὐτό ἐστι θαυμαστόν.

19. Καὶ ἔλαβε Μανωὲ τὸν ἔριπον τῶν αἰγῶν καὶ τὴν θυσίαν, καὶ ἀνήνεγκεν ἐπὶ τὴν πέτρην τῷ Κυρίῳ, καὶ διεχώρισε ποιῆσαι, καὶ Μανωὲ καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ βλέποντες.

20. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἀναδῆναι τὴν φλόγα ἐπάνω τοῦ θυσιαστηρίου ἕως τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἀνέβη ὁ ἀγγελος Κυρίου ἐν τῇ φλογί· καὶ Μανωὲ καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ βλέποντες, καὶ ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν ἐπὶ τὴν γῆν.

21. Καὶ οὐ προσέβηκεν ἐτι ὁ ἀγγελος Κυρίου ὀφθῆναι πρὸς Μανωὲ καὶ πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ. Τότε ἔγνω Μανωὲ ὅτι ἀγγελος Κυρίου οὗτος,

22. καὶ εἶπε Μανωὲ πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· Θανάτῳ ἀποθανούμεθα, ὅτι Θεὸν εἶδομεν.

23. Καὶ εἶπεν αὐτῇ ἡ γυνὴ αὐτοῦ· Εἰ ἤθελεν ὁ Κύριος θανατῶσαι ἡμᾶς, οὐκ ἂν ἔλαβεν ἐκ χειρὸς ἡμῶν δλοκαύτωμα καὶ θυσίαν, καὶ οὐκ ἂν ἐδείξεν ἡμῖν ταῦτα πάντα, καὶ καθὼς καιρὸς οὐκ ἂν ἔχούσιεν ἡμᾶς ταῦτα.

terribilis valde, et non interrogavi eum unde est, et nomen suum non annuntiavit mihi.

7. Et dixit mihi : Ecce tu in utero habes et paries filium. Et nunc ne bibas vinum et inebriamentum, et non manduces omne immundum, quoniam Dei sanctus erit puer a ventre usque ad diem mortis suae.

8. Et deprecatus est Manoe ad Dominum, et dixit : In me, Domine Adonaie, hominem Dei quem misisti, veniat nunc adhuc ad nos, et instruat nos quid facturi sumus puero nascenti.

9. Et exaudivit Deus vocem Manoe, et venit angelus Dei adhuc ad mulierem : et ipsa sedebat in agro, et Manoe vir ejus non erat cum ea.

10. Et festinavit mulier et cucurrit et annuntiavit viro suo, et dixit ad eum : Ecce apparuit ad me vir qui venit in die ad me.

11. Et surrexit et ivit Manoe post uxorem suam, et venit ad virum, et dixit ei : Si tu es vir qui locutus es ad mulierem? Et dixit angelus : Ego.

12. Et ait Manoe : Nunc veniet verbum : quod erit judicium pueri et opera ejus?

13. Et dixit angelus Domini ad Manoe : Ab omnibus quae dixi ad mulierem custodietur,

14. ab omni quod egreditur de vite vini, non comedet, et vinum et inebriamentum non bibat, et omne immundum non manducet, omnia quaecumque mandavi ei, observabit.

15. Et dixit Manoe ad angelum Domini : Retineamus nunc te, et faciemus in conspectu tuo haedum caprarum.

16. Et dixit angelus Domini ad Manoe : Si retinueris, non manducabo de panibus tuis : et si feceris holocaustum, Domino offeres illud : quoniam ignoravit Manoe quia angelus Dei ipse.

17. Et dixit Manoe ad angelum Domini : Quod nomen tibi, quoniam veniat verbum tuum, et glorificabimus te?

18. Et dixit ei angelus Domini : Ad quid hoc interrogas nomen meum? et ipsum est admirabile.

19. Et sumpsit Manoe haedum caprarum et sacrificium, et obtulit super petram Domino, et discessit ad faciendum, et Manoe et uxor ejus aspicientes.

20. Et factum est dum ascenderet flamma de super altari usque ad caelum, et ascendit angelus Domini in flamma : et Manoe et uxor ejus aspicientes, et ceciderunt super faciem suam super terram.

21. Et non apposuit ultra angelus Domini apparere ad Manoe et ad uxorem ejus. Tunc cognovit Manoe quoniam angelus Domini hic,

22. et dixit Manoe ad uxorem suam : Morte moriemur, quoniam Deum vidimus.

23. Et dixit ei uxor ejus : Si vellet Dominus mortificare nos, non accepisset de manu nostra holocaustoma et sacrificium, et non ostendisset nobis haec omnia, et sicut tempus non audire fecisset nos haec.

24. Καὶ ἔτεκεν ἡ γυνὴ υἱόν, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Σαμψών· καὶ ἡδυνήθη τὸ παιδάριον, καὶ εὐλόγησεν αὐτὸ Κύριος.

25. Καὶ ἤρξατο πνεῦμα Κυρίου συνεκπορεύεσθαι αὐτῷ ἐν παρεμβολῇ Δάν καὶ ἀναμέσον Σαραὰ καὶ ἀναμέσον Ἐσθαὸλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ'.

1. Καὶ κατέβη Σαμψών εἰς Θαμναθὰ, καὶ εἶδε γυναῖκα ἐν Θαμναθὰ ἀπὸ τῶν θυγατέρων τῶν ἀλλοφύλων.

2. Καὶ ἀνέβη καὶ ἀπήγγειλε τῷ πατρὶ αὐτοῦ καὶ τῇ μητρὶ αὐτοῦ, καὶ εἶπε· Γυναῖκα εἶδρακα ἐν Θαμναθὰ ἀπὸ τῶν θυγατέρων Φυλιστιίμ, καὶ νῦν λάβετε αὐτὴν μοι εἰς γυναῖκα.

3. Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ· Μὴ οὐκ εἰσὶ θυγατέρες τῶν ἀδελφῶν σου, καὶ ἐκ παντὸς τοῦ λαοῦ μου γυνή, ὅτι σὺ πορεύῃ λαβεῖν γυναῖκα ἀπὸ τῶν ἀλλοφύλων τῶν ἀπεριτομήτων; Καὶ εἶπε Σαμψών πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ· Ταύτην λάβε μοι, ὅτι αὕτη εὐθεῖα ἐν ὀφθαλμοῖς μου.

4. Καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ οὐκ ἔγνωσαν ὅτι παρὰ Κυρίου ἐστὶν ὅτι ἐκδικήσιν αὐτὸς ζητεῖ ἐκ τῶν ἀλλοφύλων, καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ οἱ ἀλλόφυλοι κυριεύοντες ἐν Ἰσραὴλ.

5. Καὶ κατέβη Σαμψών καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ εἰς Θαμναθὰ, καὶ ἦλθεν ἕως τοῦ ἀμπελώντος Θαμναθὰ, καὶ ἰδοὺ σκύμνος λέοντος ὠρυόμενος εἰς συνάντησιν αὐτοῦ.

6. Καὶ ἤλατο ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα Κυρίου, καὶ συνέτριψεν αὐτὸν ὥς ἐι συντρίψει ἔριπον αἰγῶν, καὶ οὐδὲν ἦν ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἀπήγγειλε τῷ πατρὶ αὐτοῦ καὶ τῇ μητρὶ αὐτοῦ ὃ ἐποίησε.

7. Καὶ κατέβησαν καὶ ἐλάλησαν τῇ γυναίκι, καὶ ᾗδυνήθη ἐν ὀφθαλμοῖς Σαμψών.

8. Καὶ ὑπέστρεψε μεθ' ἡμέρας λαβεῖν αὐτήν, καὶ ἐξέκλινεν ἰδεῖν τὸ πτώμα τοῦ λέοντος, καὶ ἰδοὺ συναγωγὴ μελισσῶν ἐν τῷ στόματι τοῦ λέοντος καὶ μέλι·

9. καὶ ἐξείλεν αὐτὸ εἰς χεῖρας αὐτοῦ, καὶ ἐπορεύετο πορευόμενος καὶ ἐσθίων. Καὶ ἐπορεύθη πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ πρὸς τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς καὶ ἔφαγον, καὶ οὐκ ἀνήγγειλεν αὐτοῖς ὅτι ἀπὸ στόματος τοῦ λέοντος ἐξείλε τὸ μέλι.

10. Καὶ κατέβη ὁ πατὴρ αὐτοῦ πρὸς τὴν γυναῖκα, καὶ ἐποίησεν ἐκεῖ Σαμψών πότον ἡμέρας ἑπτὰ, ὅτι οὕτω ποιοῦσιν οἱ νεανίσκοι.

11. Καὶ ἐγένετο ὅτε εἶδον αὐτὸν, καὶ ἔλαβον τριάκοντα κλητοὺς, καὶ ἦσαν μετ' αὐτοῦ.

12. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς Σαμψών· Πρόβλημα ὑμῖν προβάλλομαι, ἐὰν ἀπαγγέλλοντες ἀπαγγεῖλητε αὐτὸ ἐν ταῖς ἑπτὰ ἡμέραις τοῦ πότου καὶ εὕρητε, δώσω ὑμῖν τριάκοντα σινδόνας καὶ τριάκοντα στολὰς ἱματίων.

13. Καὶ ἐὰν μὴ δύνησθε ἀπαγγεῖλαι μοι, δώσατε ἡμεῖς ἑμοὶ τριάκοντα ὀθόνια καὶ τριάκοντα ἀλλασσομένας στολὰς ἱματίων. Καὶ εἶπαν αὐτῷ· Προβάλου τὸ πρόβλημά σου, καὶ ἀκουσόμεθα αὐτό.

14. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τί βρωτὸν ἐξῆλθεν ἐκ βιβρώσκοντος, καὶ ἀπὸ ἰσχυροῦ γλυκύ. Καὶ οὐκ ἠδύναντο ἀπαγγεῖλαι τὸ πρόβλημα ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας.

24. Et peperit mulier filium, et vocavit nomen ejus Sampson : et crevit puer, et benedixit eum Dominus.

25. Et cepit spiritus Domini simul egredi cum eo in castra Dan et inter Saraa et inter Esthaol.

CAPUT XIV.

1. Et descendit Sampson in Thamnatha, et vidit mulierem in Thamnatha de filiabus alienigenarum.

2. Et ascendit et nuntiavit patri suo et matri suae, et dixit : Mulierem vidi in Thamnatha de filiabus Phylistim, et nunc accipite eam mihi in uxorem.

3. Et dixit ei pater ejus et mater ejus : Nonne sunt filiae fratrum tuorum, et de omni populo meo mulier, quia tu vadis accipere uxorem de alienigenis incircumcisis? Et dixit Sampson ad patrem suum : Hanc accipe mihi, quoniam haec recta in oculis meis.

4. Et pater ejus et mater ejus ignorabant quia a Domino est quoniam vindictam ipse quarrit de alienigenis, et in tempore illo alienigenae dominantes in Israel.

5. Et descendit Sampson et pater ejus et mater ejus in Thamnatha, et venit usque ad vineam Thamnatha, et ecce catulus leonis rugiens in occursum ejus.

6. Et insillit in eum spiritus Domini, et contrivit eum sicut conteret hardum caprarum, et nihil erat in manibus ejus, et non annuntiavit patri suo et matri suae quod fecerat.

7. Et descenderunt et locuti sunt mulieri, et recta visa est in oculis Sampson.

8. Et revertit post dies accipere eam, et declinavit ad videndum cadaver leonis, et ecce congregatio apum in ore leonis et mel :

9. et abstulit illud in manus suas, et perrexit pergens et comedens. Et ivit ad patrem suum et ad matrem suam, et dedit eis et comederunt, et non annuntiavit eis quia de ore leonis abstulit mel :

10. Et descendit pater ejus ad mulierem, et fecit ibi Sampson convivium dies septem, quia sic faciunt juvenes.

11. Et factum est quando viderunt eum, et acceperunt triginta vocatos, et fuerunt cum eo.

12. Et dixit eis Sampson : Problema vobis propono, si indicantes indicaveritis mihi illud in septem his diebus convivii et inveneritis, dabo vobis triginta sindones et triginta stolas vestimentorum.

13. Et si non potueritis indicare mihi, dabitis vos mihi triginta lintea et triginta mutatorias stolas vestimentorum. Et dixerunt ei : Propone problema tuum, et audiemus illud.

14. Et dixit eis : Manducabile quid exiit de manducante et de forti dulce. Et non potuerunt indicare problema per tres dies.

15. Καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ, καὶ εἶπαν τῇ γυναίκῃ Σαμψών· Ἀπάτησον δὴ τὸν ἄνδρα σου καὶ ἀπαγγεῖλάτω σοὶ τὸ πρόβλημα, μὴ ποτε κατακαύσωμέν σε καὶ τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς σου ἐν πυρὶ. Ἡ ἐκβιάσαι ἡμᾶς κεκλήκατε;

16. Καὶ ἐκλαυσεν ἡ γυνὴ Σαμψών πρὸς αὐτὸν, καὶ εἶπε· Πλὴν μεμίσηκός με καὶ οὐκ ἠγάπησάς με, ὅτι τὸ πρόβλημα ὃ προσέβαλον τοῖς υἱοῖς τοῦ λαοῦ μου, οὐκ ἀπήγγειλάς μοι αὐτό. Καὶ εἶπεν αὐτῇ Σαμψών· Εἰ τῷ πατρὶ μου καὶ τῇ μητρὶ μου οὐκ ἀπήγγελα, σοὶ ἀπαγγεῖλω;

17. Καὶ ἐκλαυσε πρὸς αὐτὸν ἐπὶ τὰς ἑπτὰ ἡμέρας, ὃς ἦν αὐτοῖς ὁ πότος, καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῇ, ὅτι παρηγόλησεν αὐτῇ· καὶ αὐτὴ ἀπήγγειλε τοῖς υἱοῖς τοῦ λαοῦ αὐτῆς,

18. καὶ εἶπαν αὐτῇ οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ πρὸ τοῦ ἀνατεῖλαι τὸν ἥλιον· Τί γλυκύτερον μελιτός, καὶ τί ἰσχυρότερον λέοντος; Καὶ εἶπεν αὐτοῖς Σαμψών· Εἰ μὴ ἡροτριάσατε ἐν τῇ δαμάλει μου, οὐκ ἂν ἔγνωτε τὸ πρόβλημά μου.

19. Καὶ ἤλατο ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα Κυρίου, καὶ κατέβη εἰς Ἀσκαλὼνα, καὶ ἐπάταξεν ἐξ αὐτῶν τριάκοντα ἄνδρας, καὶ ἔλαβε τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ ἔδωκε τὰς στολὰς τοῖς ἀπαγγεῖλασι τὸ πρόβλημα. Καὶ ὤργισθη θυμῷ Σαμψών, καὶ ἀνέβη εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ.

20. Καὶ ἐγένετο ἡ γυνὴ Σαμψών ἐνὶ τῶν φίλων αὐτοῦ, ὧν ἐφιλιόσεν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ'.

1. Καὶ ἐγένετο μεθ' ἡμέρας ἐν ἡμέραις θερισμοῦ πυρῶν, καὶ ἐπεσκέψατο Σαμψών τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ἐν ἔριφω αἰγῶν, καὶ εἶπεν· Εἰσελεύσομαι πρὸς τὴν γυναῖκά μου καὶ εἰς τὸ ταμεῖον. Καὶ οὐκ ἔδωκεν αὐτὸν ὁ πατήρ αὐτῆς εἰσελθεῖν.

2. Καὶ εἶπεν ὁ πατήρ αὐτῆς, λέγων· Εἶπα ὅτι μισῶν ἐμίσησας αὐτήν, καὶ ἔδωκα αὐτήν ἐνὶ τῶν ἐκ τῶν φίλων σου. Μὴ οὖν ἡ ἀδελφὴ αὐτῆς ἡ νεωτέρα ἀγαθωτέρα ὑπὲρ αὐτῆς; ἔστω δὴ σοὶ ἀντὶ αὐτῆς.

3. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς Σαμψών· Ἠθώλωμαι καὶ τὸ ἀπαξ ἀπὸ ἀλλοφύλων, ὅτι ποιῶ ἐγὼ μετ' αὐτῶν πονηρίαν.

4. Καὶ ἐπορεύθη Σαμψών, καὶ συνέλαβε τριακοσίας ἀλώπεκας, καὶ ἔλαβε λαμπάδας, καὶ ἐπέστρεψε κέρκον πρὸς κέρκον, καὶ ἔθηκε λαμπάδα μίαν ἀναμέσον τῶν δύο κέρκων καὶ ἔδησε,

5. καὶ ἐξέκαυσε πῦρ ἐν ταῖς λάμπασι, καὶ ἐξαπέστειλεν ἐν τοῖς στάχυσι τῶν ἀλλοφύλων καὶ ἐκάησαν ἀπὸ ἄλωνος καὶ ἔως σταχύων ὄρθων, καὶ ἔως ἀμπελῶνος καὶ ἐλαίας.

6. Καὶ εἶπαν οἱ ἀλλόφυλοι· Τίς ἐποίησε ταῦτα; Καὶ εἶπαν· Σαμψὼν ὁ θυμῖος τοῦ Θαμνὶ, ὅτι ἔλαβε τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν τῷ ἐκ τῶν φίλων αὐτοῦ. Καὶ ἀνέβησαν οἱ ἀλλόφυλοι, καὶ ἐνέπρησαν αὐτήν, καὶ τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς αὐτῆς ἐν πυρὶ.

7. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς Σαμψών· Ἐὰν ποιήσητε οὕτως ταύτην, ὅτι ἡ μὴν ἐκδικήσω ἐν ὑμῖν, καὶ ἔσχατον κοπᾶσω.

8. Καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς κνήμην ἐπὶ μὲν πλεγὴν μεγάλην. Καὶ κατέβη καὶ ἐκάθισεν ἐν τρυμαλιᾷ τῆς πέτρας Ἠτάμ.

15. Et factum est in die quarta, et dixerunt uxori Sampson : Decipe nunc virum tuum et annuntiet tibi problema, ne forte incendamus te et domum patris tui in igni. Numquid ad extorquendum nos vocastis?

16. Et ploravit uxor Sampson ad eum, et dixit : Verumtamen odio habuisti me et non dilexisti me, quoniam problema quod proposuisti filiis populi mei, non indicasti mihi illud. Et dixit ei Sampson : Si patri meo et matri meae non indicavi, tibi indicabo?

17. Et ploravit ad eum per septem dies, quos fuit eis convivium, et factum est in die septima et indicavit ei, quoniam perturbaverat eum : et ipsa indicavit filiis populi sui,

18. et dixerunt ei viri civitatis in die septima antequam oriretur sol : Quid dulcius melle, et quid fortius leone? Et dixit eis Sampson : Si non arassetis in vitula mea, non intellexissetis problema meum.

19. Et insiliit in eum spiritus Domini, et descendit in Ascalonem, et percussit ex eis triginta viros, et cepit vestimenta eorum, et dedit stolas iis qui indicaverant problema. Et iratus est indignatione Sampson, et ascendit in domum patris sui.

20. Et facta est uxor Sampson uni amicorum ejus, quos dilexit.

CAPUT XV.

1. Et factum est post dies in diebus messis tritici, et visitavit Sampson uxorem suam in hærdo caprarum, et dixit : Intrabo ad uxorem meam et in cubiculum. Et non dedit eum pater ejus intrare.

2. Et dixit pater ejus, dicens : Dixi quia odio habens odisti eam, et dedi eam uni ex amicis tuis. Nonne soror ejus junior melior super eam? sit nunc tibi pro ea.

3. Et dixit eis Sampson : Innocens factus sum etiam semel ab alienigenis, quia facio ego cum eis malum.

4. Et ivit Sampson, et comprehendit trecentas vulpes, et cepit lampadas, et convertit caudam ad caudam, et posuit lampadem unam inter duas caudas et ligavit,

5. et accendit ignem in lampadibus, et emisit in spicas alienigenarum : et arserunt ab area et usque ad spicas reatas, et usque ad vineam et olivetum.

6. Et dixerunt alienigenae : Quis fecit hæc? Et dixerunt : Sampson gener ipsius Thamni, quoniam tulit uxorem ejus, et dedit eam uni ex amicis ejus. Et ascenderunt alienigenae, et combusserunt eam, et domum patris ejus in igni.

7. Et dixit eis Sampson : Si feceritis sic hanc, quinimo ulciscar in vobis, et tandem quiescam.

8. Et percussit eos tibiā super femur plagam magnam. Et descendit et sedit in spelunca petrae Etam.

9. Καὶ ἀνέβησαν οἱ ἀλλόφυλοι, καὶ παρενέβαλον ἐν Ἰούδα, καὶ ἐξεβρίφησαν ἐν Λεχί.

10. Καὶ εἶπαν ἀνὴρ Ἰούδα· Εἰς τί ἀνέβητε ἐπ' ἡμᾶς; Καὶ εἶπον οἱ ἀλλόφυλοι· Δῆσαι τὸν Σαμφὸν ἀνέβημεν, καὶ ποιῆσαι αὐτῷ ὃν τρόπον ἐποίησαν ἡμῖν.

11. Καὶ κατέβησαν τρισεχθιοὶ ἀπὸ Ἰούδα ἄνδρες εἰς τρυμαλιὰν πέτρας Ἠτάμ, καὶ εἶπαν πρὸς Σαμφὸν· Οὐκ οἶδας ὅτι κυριεύουσιν οἱ ἀλλόφυλοι ἡμῶν, καὶ τί τοῦτο ἐποίησας ἡμῖν; Καὶ εἶπεν αὐτοῖς Σαμφὸν· Ὅν τρόπον ἐποίησάν μοι, οὕτως ἐποίησα αὐτοῖς.

12. Καὶ εἶπαν αὐτῷ· Δῆσαι σε κατέβημεν τοῦ δοῦναί σε ἐν χειρὶ ἀλλοφύλων. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς Σαμφὸν· Ὁμολογεῖτε μοι μὴ ποτε συναντήσῃτε ἐν ἐμοὶ ὑμεῖς.

13. Καὶ εἶπον αὐτῷ, λέγοντες· Οὐχί, ὅτι ἀλλ' ἡ δεσμὸς ὀδύνησέν σε, καὶ παραδώσομέν σε ἐν χειρὶ αὐτῶν, καὶ θανάτῳ οὐ θανατώσομέν σε. Καὶ ἔδεσαν αὐτὸν ἐν δυοῖ καλωδίοις καινοῖς, καὶ ἀνήνεγκαν αὐτὸν ἀπὸ τῆς πέτρας ἐκείνης,

14. καὶ ἦλθον ἕως Σιαγόνος· καὶ οἱ ἀλλόφυλοι ἤλαλξαν, καὶ ἔδραμον εἰς συνάντησιν αὐτοῦ. Καὶ ἦλθο ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα Κυρίου, καὶ ἐγενήθη τὰ καλωδία τὰ ἐπὶ βραχίουσιν αὐτοῦ ὥστε στυππίον δ' ἐξεκαύθη ἐν πυρὶ, καὶ ἐτάκῃσαν δεσμοὶ αὐτοῦ ἀπὸ χειρῶν αὐτοῦ.

15. Καὶ εἶρε σιαγόνα ὄνου ἐξεβρίμμεντην, καὶ ἐξέτεινε τὴν χεῖρα αὐτοῦ καὶ ἔλαβεν αὐτήν, καὶ ἐπάταξεν ἐν αὐτῇ χιλιούς ἄνδρας.

16. Καὶ εἶπε Σαμφὸν· Ἐν σιαγόνι ὄνου ἐξαλείφω ἐξέλειψα αὐτούς, ὅτι ἐν τῇ σιαγόνι τοῦ ὄνου ἐπάταξα χιλιούς ἄνδρας.

17. Καὶ ἐγένετο ὥς ἐπαύσατο λαλῶν, καὶ ἔρριψε τὴν σιαγόνα ἐκ τῆς χειρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐκάλεσε τὸν τόπον ἐκεῖνον, Ἀναίρεσις σιαγόνος.

18. Καὶ ἐδέφησε σφόδρα, καὶ ἐκλαυσε πρὸς Κύριον, καὶ εἶπε· Σὺ εὐδόκησας ἐν χειρὶ δούλου σου τὴν σωτηρίαν τὴν μεγάλην ταύτην, καὶ νῦν ἀποθανοῦμαι τῷ διψῇ, καὶ ἐμπεσοῦμαι ἐν χειρὶ τῶν ἀπεριτομητῶν;

19. Καὶ ἔρριξεν ὁ Θεὸς τὸν λάκκον τὸν ἐν τῇ σιαγόνι, καὶ ἐξῆλθεν ἐξ αὐτοῦ ὕδωρ, καὶ ἔπιε· καὶ ἐπέστρεψε τὸ πνεῦμα αὐτοῦ καὶ ἔζησεν· διὰ τοῦτο ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτῆς, Πηγὴ τοῦ ἐπικαλουμένου, ἥ ἐστίν ἐν σιαγόνι, ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

20. Καὶ ἔκρινε τὸν Ἰσραὴλ ἐν ἡμέραις ἀλλοφύλων εἴκοσιν ἔτη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ις'.

1. Καὶ ἐπορεύθη Σαμφὸν εἰς Γάζαν, καὶ εἶδεν ἐκεῖ γυναῖκα πόρνην, καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτήν.

2. Καὶ ἀνηγγέλη τοῖς Γαζαίοις, λέγοντες· Ἦκει Σαμφὸν ὧδε. Καὶ ἐκύκλωσαν, καὶ ἐνήδρευσαν ἐπ' αὐτὸν ὅλην τὴν νύκτα ἐν τῇ πύλῃ τῆς πόλεως· καὶ ἐκώφευσαν ὅλην τὴν νύκτα, λέγοντες· Ἔως διαφύσῃ ὁ ὀρθρὸς, καὶ φωνεύσομεν αὐτόν.

3. Καὶ ἐκοιμήθη Σαμφὸν ἕως μεσονυκτίου, καὶ ἀνέστη ἐν ἡμίσει τῆς νυκτὸς, καὶ ἐπελάβετο τῶν θυρῶν τῆς πύλης τῆς πόλεως σὺν τοῖς δυοῖ σταθμοῖς, καὶ ἀνέβασταξεν αὐτάς σὺν τῷ μοχλῷ, καὶ ἔθηκεν ἐπὶ ὤμων αὐτοῦ. Καὶ ἀνέβη ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους τοῦ ἐπὶ προσώπου τοῦ Χεβρόν, καὶ ἔθηκεν αὐτὰ ἐκεῖ.

4. Καὶ ἐγένετο μετὰ τοῦτο, καὶ ἠγάπησε γυναῖκα ἐν Ἀλσωρή, καὶ ὄνομα αὐτῇ Δαλιδά.

9. Et ascenderunt alienigenæ, et castrametati sunt in Juda, et dispersi sunt in Lechi.

10. Et dixerunt vir Juda : Ad quid ascendistis super nos? Et dixerunt alienigenæ : Ligare Sampson ascendimus, et facere ei quemadmodum fecit nobis.

11. Et descenderunt ter mille viri de Juda in speluncam petrae Elam, et dixerunt ad Sampson : Nonne nosti quia alienigenæ dominantur nostri, et quid hoc fecisti nobis? Et dixit eis Sampson : Quemadmodum fecerunt mihi, sic feci eis.

12. Et dixerunt ei : Ligare te descendimus ut demus te in manu alienigenarum. Et dixit eis Sampson : Jurate mihi ne forte occurratis in me vos.

13. Et dixerunt ei, dicentes : Non, quia tantum vinculo vinciemus te, et trademus te in manu eorum, et morte non mortificabimus te. Et ligaverunt eum in duobus funibus novis, et eduxerunt eum de petra illa,

14. et venerunt usque ad Maxillam : et alienigenæ vociferati sunt, et cucurrerunt in occursum ejus. Et insiliit in eum spiritus Domini, et facti sunt funes qui super brachiis ejus tamquam stuppa quæ succensa est in igni, et resoluta sunt vincula ejus de manibus ejus.

15. Et invenit maxillam asini projectam, et extendit manum suam et accepit eam, et percussit in ea mille viros.

16. Et dixit Sampson : In maxilla asini delens delevi eos, quia in maxilla asini percussi mille viros.

17. Et factum est ut cessavit loquens, et projecit maxillam de manu sua, et vocavit locum illum, Elevatio maxillæ.

18. Et sitivit valde, et ploravit ad Dominum, et dixit : Tu benedixisti in manu servi tui salutem magnam hanc, et nunc moriar siti, et incidam in manum incircumcisorum?

19. Et rupit Deus lacnum quod in maxilla, et exiit ex eo aqua, et bibit : et revertit spiritus ejus et vixit : propter hoc vocatum est nomen ejus, Fons invocantis, qui est in maxilla, usque in diem hanc.

20. Et judicavit Israel in diebus alienigenarum viginti annos.

CAPUT XVI.

1. Et ivit Sampson in Gazam, et vidit ibi mulierem meretricem, et intravit ad eam.

2. Et nuntiatum est Gazais, dicentes : Venit Sampson huc. Et circumdederunt, et insidiati sunt in eum tota nocte in porta civitatis : et multaverunt tota nocte, dicentes : Donec illuxerit mane, et interficiamus eum.

3. Et dormivit Sampson usque ad mediam noctem, et surrexit in dimidio noctis, et apprehendit januas portæ civitatis cum ambabus postibus, et sustulit eas cum vecte, et posuit super humeros suos. Et ascendit in cacumen montis qui est super faciem Chebron, et posuit ea ibi.

4. Et factum est post hoc, et amavit mulierem in Also-rech, et nomen ei Dalida.

5. Καὶ ἀνέβησαν πρὸς αὐτὴν οἱ ἀρχόντες τῶν ἀλλοφύλων, καὶ εἶπαν αὐτῇ· Ἀπάτησον αὐτόν, καὶ ἴδε ἐν τίνι ἡ ἰσχύς αὐτοῦ ἔστι μεγάλη, καὶ ἐν τίνι δυνασόμεθα αὐτῷ, καὶ δέσσομεν αὐτὸν τοῦ ταπεινώσαι αὐτόν. Καὶ ἡμεῖς δώσομέν σοι ἀνὴρ χιλούς καὶ ἑκατὸν ἀργυρίου.

6. Καὶ εἶπε Δαλιδὰ πρὸς Σαμφών· Ἀπάγγειλον δὴ μοι ἐν τίνι ἡ ἰσχύς σου μεγάλη, καὶ ἐν τίνι δεθήσῃ τοῦ ταπεινωθῆναι σε.

7. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν Σαμφών· Ἐάν δέσωσί με ἐν ἑπτὰ νευραῖς ὑγραῖς μὴ διεφθαρμέναις, καὶ ἀσθενήσω καὶ ἔσομαι ὡς εἰς τῶν ἀνθρώπων.

8. Καὶ ἀνήνεγκαν αὐτῇ οἱ ἀρχόντες τῶν ἀλλοφύλων ἑπτὰ νευράς ὑγρὰς μὴ διεφθαρμένας, καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐν αὐταῖς.

9. Καὶ τὸ ἐνεδρον αὐτῇ ἐκάθητο ἐν τῷ ταμείῳ. Καὶ εἶπεν αὐτῇ· Ἀλλόφυλοι ἐπὶ σέ, Σαμφών. Καὶ διέσπασεν τὰς νευράς ὡς εἰ τις ἀποσπάσῃ στρέμμα στυππίου ἐν τῷ ὀσφρανθῆναι αὐτὸ πυρός, καὶ οὐκ ἐγνώσθη ἡ ἰσχύς αὐτοῦ.

10. Καὶ εἶπε Δαλιδὰ πρὸς Σαμφών· Ἰδοὺ ἐπλάνησάς με, καὶ ἐλάλησας πρὸς μέ ψευδῇ· νῦν οὖν ἀνάγγειλόν μοι ἐν τίνι δεθήσῃ.

11. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν· Ἐάν δεσμεύοντες δέσωσί με ἐν καλωδίῳς κεινοῖς οἷς οὐκ ἐγένετο ἐν αὐτοῖς ἔργον, καὶ ἀσθενήσω καὶ ἔσομαι ὡς εἰς τῶν ἀνθρώπων.

12. Καὶ ἔλαβε Δαλιδὰ καλωδίᾳ κεινὰ, καὶ ἔδησεν αὐτόν ἐν αὐτοῖς, καὶ τὰ ἐνεδρα ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ταμείου, καὶ εἶπεν· Ἀλλόφυλοι ἐπὶ σέ, Σαμφών. Καὶ διέσπασεν αὐτὰ ἀπὸ βραχιόνων αὐτοῦ ὡς εἰ σπαρτίον.

13. Καὶ εἶπε Δαλιδὰ πρὸς Σαμφών· Ἰδοὺ ἐπλάνησάς με, καὶ ἐλάλησας πρὸς μέ ψευδῇ· ἀνάγγειλον δὴ μοι ἐν τίνι δεθήσῃ. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν· Ἐάν ὑράνης τὰς ἑπτὰ σειράς τῆς κεφαλῆς μου σὺν τῷ διάσματι, καὶ ἐγκρούσῃς τῷ πασσαλῷ εἰς τὸν τοῖχον, καὶ ἔσομαι ὡς εἰς τῶν ἀνθρώπων ἀσθενής.

14. Καὶ ἐγένετο, ἐν τῷ κοιμᾶσθαι αὐτόν, καὶ ἔλαβε Δαλιδὰ τὰς ἑπτὰ σειράς τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ ὑράνεν ἐν τῷ διάσματι, καὶ ἐπῆξεν τῷ πασσαλῷ εἰς τὸν τοῖχον, καὶ εἶπεν· Ἀλλόφυλοι ἐπὶ σέ, Σαμφών. Καὶ ἐξυπνίσθη ἀπὸ τοῦ ὕπνου αὐτοῦ, καὶ ἐξῆρε τὸν πάσσαλον τοῦ ὑφάσματος ἐκ τοῦ τοίχου.

15. Καὶ εἶπε πρὸς Σαμφών Δαλιδὰ· Πῶς λέγεις, ἡγάπηκά σε, καὶ ἡ καρδίᾳ σου οὐκ ἔστι μετ' ἐμοῦ; Τοῦτο τρίτον ἐπλάνησάς με, καὶ οὐκ ἀπήγγειλάς μοι ἐν τίνι ἡ ἰσχύς σου ἡ μεγάλη.

16. Καὶ ἐγένετο ὅτι ἐξέβλεψεν αὐτόν ἐν λόγοις αὐτῆς πάσας τὰς ἡμέρας, καὶ ἐστενοχώρησεν αὐτόν, καὶ ὀλιγοψύχησεν ἕως τοῦ ἀποθνεῖν.

17. καὶ ἀνήγγειλεν αὐτῇ πᾶσαν τὴν καρδίαν αὐτοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῇ· Σίδηρος οὐκ ἀνέβη ἐπὶ τὴν κεφαλὴν μου, ὅτι ἅγιος Θεοῦ ἐγώ εἰμι ἀπὸ κοιλίας μητρὸς μου· ἐάν οὖν ξυρῆσωμαι, ἀποστήσεται ἀπ' ἐμοῦ ἡ ἰσχύς μου, καὶ ἀσθενήσω, καὶ ἔσομαι ὡς πάντες οἱ ἄνθρωποι.

18. Καὶ εἶδε Δαλιδὰ ὅτι ἀπήγγειλεν αὐτῇ πᾶσαν τὴν καρδίαν αὐτοῦ· καὶ ἀπέστειλε καὶ ἐκάλεσε τοὺς ἀρχόντας τῶν ἀλλοφύλων, λέγουσα· Ἀνάβητε ἔτι τὸ ἅπαρ τοῦτο, ὅτι ἀπήγγειλέ μοι πᾶσαν τὴν καρδίαν αὐτοῦ. Καὶ ἀνέβησαν πρὸς αὐτὴν οἱ ἀρχόντες τῶν ἀλλοφύλων, καὶ ἀνήνεγκαν τὸ ἀργύριον ἐν χερσὶν αὐτῶν.

5. Et ascenderunt ad eam principes alienigenarum, et dixerunt ei : Decipe eum, et vide in quo fortitudo ejus magna, et in quo praevalerimus ei, et ligabimus eum ad humiliandum eum. Et nos dabimus tibi vir mille et centum argenti.

6. Et ait Dalida ad Sampson : Annuntia nunc mihi in quo fortitudo tua magna, et in quo ligaberis ad humiliandum te :

7. Et dixit ad eam Sampson : Si ligaverint me in septem nervis humidis nondum siccatis, et infirmabor et ero sicut unus hominum.

8. Et attulerunt ad eam principes alienigenarum septem nervos humidos nondum siccatos, et ligavit eum in illis.

9. Et insidiae ei sedebant in cubiculo. Et dixit ad eum : Alienigenae super te, Sampson. Et dirupit nervos ac si quis rumperet globum stuppae dum ea olfecerit ignem, et non est cognita fortitudo ejus.

10. Et dixit Dalida ad Sampson : Ecce decepisti me, et locutus es ad me falsa : nunc igitur annuntia mihi in quo ligaberis.

11. Et dixit ad eam : Si ligantes ligaverint me in funiculis novis quibus non est factum in eis opus, et infirmabor et ero sicut unus hominum.

12. Et sumpsit Dalida funiculos novos, et ligavit eum in illis, et insidiae exierunt de cubiculo, et dixit : Alienigenae super te, Sampson. Et dirupit eas a brachiis suis tamquam filum.

13. Et dixit Dalida ad Sampson : Ecce decepisti me, et locutus es ad me falsa : annuntia nunc mihi in quo ligaberis. Et dixit ad eam : Si intexueris septem circinnos capitis mei cum licio, et infixeris paxillo in parietem, et ero tamquam unus hominum infirmus.

14. Et factum est, cum ille dormiret, et sumpsit Dalida septem circinnos capitis ejus, et intexuit in licio, et infixit paxillo in parietem, et dixit : Alienigenae super te, Sampson. Et expergefactus est e somno suo, et abstulit paxillum texturae de pariete.

15. Et dixit ad eam Dalida : Quomodo dicis, amavi te, et cor tuum non est mecum? Hoc tertium fefellisti me, et non annuntiasti mihi in quo fortitudo tua magna.

16. Et factum est quando vexavit eum in verbis suis omnes dies, et angustiavit eum, et defecit animo usque ad moriendum,

17. et annuntiavit ei omne cor suum, et dixit ad eam : Ferrum non ascendit super caput meum, quoniam sanctus Dei ego sum a ventre matris meae : si igitur rasmus fuero, discedet a me fortitudo mea, et infirmabor, et ero sicut omnes homines.

18. Et intellexit Dalida quia annuntiaverat ei omne cor suum : et misit et vocavit principes alienigenarum, dicens : Ascendite adhuc vire hac, quoniam annuntiavit mihi omne cor suum. Et ascenderunt ad eam principes alienigenarum, et attulerunt argentum in manibus suis.

19. Καὶ ἐκοίμισε Δαλιδὰ τὸν Σαμφὼν ἐπὶ τὰ γόνατα αὐτῆς, καὶ ἐκάλεσεν ἄνδρα, καὶ ἐξύρῃσε τὰς ἑπτὰ σειρὰς τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ ἤρξατο ταπεινῶσαι αὐτὸν, καὶ ἀπέστη ἡ ἰσχύς αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ.

20. Καὶ εἶπε Δαλιδὰ· Ἀλλοφύλοι ἐπὶ σὲ, Σαμφὼν. Καὶ ἐξυπνίσθη ἐκ τοῦ ὕπνου αὐτοῦ, καὶ εἶπεν· Ἐξελεύσομαι ὡς ἀπαξ καὶ ἀπαξ, καὶ ἐκτιναχθήσομαι· καὶ αὐτὸς οὐκ ἔγνω ὅτι ὁ Κύριος ἀπέστη ἐπάνωθεν αὐτοῦ.

21. Καὶ ἐκράτησαν αὐτὸν οἱ ἀλλοφύλοι, καὶ ἐξεκοψαν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ κατήνεγκαν αὐτὸν εἰς Γάζαν, καὶ ἐπέδησαν αὐτὸν ἐν πέδαις χαλκείαις· καὶ ἦν ἀλήθων ἐν οἴκῳ τοῦ δεσμωτηρίου.

22. Καὶ ἤρξατο θρίξ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ βλαστάνειν καθὼς ἐξυρῆσατο.

23. Καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν ἀλλοφύλων συνήχθησαν θυσιάσαι θυσίασμα μέγα τῷ Δαγὼν θεῷ αὐτῶν, καὶ εὐφρανθῆναι, καὶ εἶπαν· Ἰδῶκεν ὁ Θεὸς ἐν χειρὶ ἡμῶν τὸν Σαμφὼν τὸν ἐχθρὸν ἡμῶν.

24. Καὶ εἶδον αὐτὸν ὁ λαὸς, καὶ βυνησαν τὸν θεὸν αὐτῶν, ὅτι παρέδωκεν ὁ θεὸς ἡμῶν τὸν ἐχθρὸν ἡμῶν ἐν χειρὶ ἡμῶν, τὸν ἐρημοῦντα τὴν γῆν ἡμῶν, καὶ δεσπότης τοὺς τραυματίας ἡμῶν.

25. Καὶ ὅτε ἡγαθύνθη ἡ καρδιά αὐτῶν, καὶ εἶπαν· Καλέσατε τὸν Σαμφὼν ἐξ οἴκου φυλακῆς, καὶ παίζατω ἐνώπιον ἡμῶν. Καὶ ἐκάλεσαν τὸν Σαμφὼν ἐξ οἴκου δεσμωτηρίου, καὶ ἐπαιζεν ἐνώπιον αὐτῶν, καὶ ἐβράπιζον αὐτὸν, καὶ ἵστησαν αὐτὸν ἀναμέσον τῶν κίωνων.

26. Καὶ εἶπε Σαμφὼν πρὸς τὸν νεανίαν τὸν κρατοῦντα τὴν χεῖρα αὐτοῦ· Ἄφες με, καὶ ψιλαρήσω τοὺς κίονας ἐφ' οἷς ὁ οἶκος ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ἐπιστηριχθήσομαι ἐπ' αὐτούς.

27. Καὶ ὁ οἶκος πλήρης τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν γυναικῶν, καὶ ἔκει πάντες οἱ ἄρχοντες τῶν ἀλλοφύλων, καὶ ἐπὶ τὸ δῶμα ὥσει τρις χίλιοι ἄνδρες καὶ γυναῖκες οἱ θεωροῦντες ἐν παιγνίαις Σαμφὼν.

28. Καὶ ἔκλαυσεν Σαμφὼν πρὸς Κύριον, καὶ εἶπε· Ἀδωναὶε Κύριε, μνήσθητι δὴ μου, καὶ ἐνίσχυσόν με ἔτι τὸ ἀπαξ τοῦτο, Θεέ, καὶ ἀνταποδώσω ἀνταπόδοσιν μίαν περὶ τῶν δύο ὀφθαλμῶν μου τοῖς ἀλλοφύλοις.

29. Καὶ περιελθεὶς Σαμφὼν τοὺς δύο κίονας τοῦ οἴκου ἐφ' οὓς ὁ οἶκος εἵστηκε, καὶ ἐπιστηρίχθη ἐπ' αὐτούς, καὶ ἐκράτησεν ἓνα τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ καὶ ἓνα τῇ ἀριστερᾷ αὐτοῦ.

30. Καὶ εἶπε Σαμφὼν· Ἀποθάνετω ψυχὴ μου μετὰ τῶν ἀλλοφύλων. Καὶ ἐβάσταξεν ἐν ἰσχύϊ, καὶ ἔπεσεν ὁ οἶκος ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας καὶ ἐπὶ πάντα τὸν λαὸν τὸν ἐν αὐτῷ· καὶ ἦσαν οἱ τεθνηκότες οὓς ἐθανάτωσε Σαμφὼν ἐν τῇ θανάτῳ αὐτοῦ, πλείους ἢ οὓς ἐθανάτωσεν ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ.

31. Καὶ κατέβησαν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ ὁ οἶκος τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ἔλαβον αὐτόν· καὶ ἀνέβησαν καὶ ἐθαψάν αὐτὸν ἀναμέσον Σαραὰ καὶ ἀναμέσον Ἐσθαοὶ, ἐν τῷ τάφῳ Μανωὲ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. Καὶ αὐτὸς ἔκρινε τὸν Ἰσραὴλ εἴκοσιν ἔτη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΖ'.

1. Καὶ ἐγένετο ἄνθρωπος ἀπὸ ὄρους Ἐφραὶμ, καὶ ὄνομα αὐτοῦ Μιχαίας.

2. Καὶ εἶπε τῇ μητρὶ αὐτοῦ· Οἱ χίλιοι καὶ ἑκατὸν

19. Et dormire fecit Dalida Sampson super genua sua, et vocavit virum, et rasil septem circinos capitis ejus, et cepit humiliare eum, et discessit fortitudo ejus ab eo.

20. Et dixit Dalida : Alienigenae super te, Sampson. Et expergefactus est e somno suo, et dixit : Exibo ut semel et semel, et excutiam me : et ipse non intellexerat quia Dominus recesserat desuper eo.

21. Et tenuerunt eum alienigenae, et exciderunt oculos ejus, et deposuerunt eum in Gazam, et ligaverunt eum in compedibus aeneis : et erat molens in domo carceris.

22. Et coepit capillus capitis ejus germinare sicut rarus fuerat.

23. Et principes alienigenarum congregati sunt ad sacrificandum sacrificium magnum Dagon deo suo, et ad luctandum, et dixerunt : Dedit Deus in manu nostra Sampson inimicum nostrum.

24. Et viderunt eum populus, et hymnis celebrarunt deum suum, quia tradidit deus noster inimicum nostrum in manu nostra, qui vastabat terram nostram, et qui multiplicabat cecos nostros.

25. Et quando bonum fuit cor eorum, et dixerunt : Vocate Sampson e domo custodiar, et ludat coram nobis. Et vocaverunt Sampson e domo carceris, et ludebat coram eis, et alapis percutiebant eum, et statuerunt eum inter columnas.

26. Et dixit Sampson ad puerum qui tenebat manum ejus : Dimitte me, et palpabo columnas super quas domus super eas, et innitar super eas.

27. Et domus plena virorum et mulierum, et ibi omnes principes alienigenarum, et in solario circiter ter mille viri et mulieres spectantes ad ludos Sampson.

28. Et ploravit Sampson ad Dominum, et dixit : Adonaie Domine, memento nunc mei, et conforta me adhuc vice hac, Dee, et retribuam retributionem unam alienigenis pro duobus oculis meis.

29. Et apprehendit Sampson ambas columnas domus super quas domus stabat, et innixus est super illas, et tenuit unam dextra sua et unam sinistra sua.

30. Et dixit Sampson : Morialur anima mea cum alienigenis. Et sustulit in fortitudine, et cecidit domus super principes et super omnem populum qui in ea : et fuerunt mortui quos mortificavit Sampson in morte sua, plures quam quos mortificavit in vita sua.

31. Et descenderunt fratres ejus, et domus patris ejus, et tulerunt eum : et ascenderunt et sepelierunt eum inter Saraa et inter Esthaol, in sepulchro Manoe patris ejus. Et ipse judicavit Israel viginti annis.

CAPUT XVII.

1. Et fuit vir de monte Ephraim, et nomen ei Michaeas.

2. Et dixit matri suae : Mille et centum quos acceperati

ὅς ἐλαβες ἀργυρίου σεαυτῇ, καὶ με ἠράσω, καὶ πρὸς-
εἶπας ἐν ὠσὶ μου, Ἰδοὺ τὸ ἀργύριον παρ' ἐμοί, ἐγὼ
ἔλαβον αὐτό. Καὶ εἶπεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ· Εὐλογητὸς ὁ
υἱός μου τῷ Κυρίῳ.

3. Καὶ ἀπέδωκε τοὺς χιλίους καὶ ἑκατὸν τοῦ ἀργυ-
ρίου τῇ μητρὶ αὐτοῦ, καὶ εἶπεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ· Ἀγιά-
ζουσα ἡγίασα τὸ ἀργύριον τῷ Κυρίῳ ἐκ τῆς χειρός
μου τῷ υἱῷ μου τοῦ ποιῆσαι γλυπτὸν καὶ χωνευτὸν,
καὶ νῦν ἀποδώσω αὐτό σοι.

4. Καὶ ἀπέδωκε τὸ ἀργύριον τῇ μητρὶ αὐτοῦ· καὶ
ἔλαβεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ διακοσίους ἀργύριον, καὶ ἔδω-
κεν αὐτὸ ἀργυροκόπῳ, καὶ ἐποίησεν αὐτὸ γλυπτὸν καὶ
χωνευτὸν, καὶ ἐγενήθη ἐν οἴκῳ Μιχαῖα.

5. Καὶ ὁ οἶκος Μιχαῖα, αὐτῷ οἶκος Θεοῦ· καὶ ἐποίησεν
Ἐφὼδ καὶ Θιραφὶν, καὶ ἐπλήρωσε τὴν χεῖρα ἀπὸ υἱῶν
αὐτοῦ, καὶ ἐγένετο αὐτῷ εἰς ἱερέα.

6. Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις οὐκ ἦν βασιλεὺς ἐν
Ἰσραὴλ· ἀνὴρ τὸ εὐθὲς ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ ἐποίει.

7. Καὶ ἐγενήθη νεανίας ἐκ Βηθλεὲμ δῆμου Ἰούδα,
καὶ αὐτὸς Λευίτης, καὶ οὗτος παριῶκει ἐκεῖ.

8. Καὶ ἐπορεύθη ὁ ἀνὴρ ἀπὸ Βηθλεὲμ τῆς πόλεως
Ἰούδα παροικῆσαι ἐν ᾧ ἔην εὖρη τόπων· καὶ ἦλθεν ἕως
ὄρους Ἐφραΐμ, καὶ ἕως οἴκου Μιχαῖα τοῦ ποιῆσαι
δόδον αὐτοῦ.

9. Καὶ εἶπεν αὐτῷ Μιχαῖας· Πόθεν ἔρχῃ; Καὶ εἶπε
πρὸς αὐτόν· Λευίτης εἰμὶ ἐκ Βηθλεὲμ Ἰούδα, καὶ ἐγὼ
πορεύομαι παροικῆσαι ἐν ᾧ ἔην εὖρη τόπων.

10. Καὶ εἶπεν αὐτῷ Μιχαῖας· Κάθου μετ' ἐμοῦ,
καὶ γίνου μοι εἰς πατέρα καὶ εἰς ἱερέα, καὶ ἐγὼ δώσω
σοι δέκα ἀργυρίου εἰς ἡμέραν, καὶ στολὴν ἱματίων,
καὶ τὰ πρὸς ζωὴν σου.

11. Καὶ ἐπορεύθη ὁ Λευίτης, καὶ ἤρξατο παροικεῖν
παρὰ τοῦ ἀνδρὸς· καὶ ἐγενήθη ὁ νεανίας αὐτῷ ὡς εἰς
ἀπὸ υἱῶν αὐτοῦ.

12. Καὶ ἐπλήρωσε Μιχαῖας τὴν χεῖρα τοῦ Λευίτου,
καὶ ἐγένετο αὐτῷ εἰς ἱερέα, καὶ ἐγένετο ἐν τῷ οἴκῳ
Μιχαῖα.

13. Καὶ εἶπε Μιχαῖας· Νῦν ἔγνων ὅτι ἀγαθυνεῖ μοι
Κύριος, ὅτι ἐγένετό μοι ὁ Λευίτης εἰς ἱερέα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΗ'.

1. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις οὐκ ἦν βασιλεὺς ἐν
Ἰσραὴλ, καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἡ φυλὴ Ἀν
ἐζητεῖ ἑαυτῇ κληρονομίαν κατοικῆσαι, ὅτι οὐκ ἐνέπε-
σεν αὐτῇ ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἐν μέσῳ φυλῶν
υἱῶν Ἰσραὴλ κληρονομία.

2. Καὶ ἀπέστειλαν οἱ υἱοὶ Ἀν ἀπὸ δῆμων αὐτῶν
πέντε ἀνδρας υἱοὺς δυνάμειος ἀπὸ Σαραὰ καὶ ἀπὸ
Ἐσθαὸλ τοῦ κατασκέψασθαι τὴν γῆν καὶ ἐξιχνιάσαι
αὐτήν· καὶ εἶπαν πρὸς αὐτούς· Πορεύεσθε καὶ ἐξιχνιά-
σατε τὴν γῆν. Καὶ ἦλθον ἕως ὄρους Ἐφραΐμ, ἕως οἴ-
κου Μιχαῖα. Καὶ ἠλόισθησαν αὐτοὶ ἐκεῖ.

3. ἐν οἴκῳ Μιχαῖα, καὶ αὐτοὶ ἐπέγνωσαν τὴν φωνήν
τοῦ νεανίσκου τοῦ Λευίτου, καὶ ἐξέκλιναν ἐκεῖ,
καὶ εἶπαν αὐτῷ· Τίς ἡνεγκέν σε ὧδε; καὶ σὺ τί ποιεῖς
ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ; καὶ τί σοι ὧδε;

4. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Οὕτω καὶ οὕτως ἐποίησέν
μοι Μιχαῖας, καὶ ἐμισθώσατό με, καὶ ἐγενόμην αὐτῷ
εἰς ἱερέα.

argenti tibi ipsi, et me maledictis adjurasti, et etiam dixi-
sti in auribus meis; Ecce argentum apud me, ego accepi
illud. Et dixit mater ejus : Benedictus filius meus Domino.

3. Et reddidit mille et centum argenti matri suæ, et
dixit mater ejus : Sanctificans sanctificavi argentum Domino
de manu mea filio meo ad faciendum sculptile et fusile, et
nunc reddam illud tibi.

4. Et reddidit argentum matri suæ : et sumpsit mater
ejus ducentos argenti, et dedit illud argentario, et fecit
ipsum sculptile et fusile, et fuit in domo Michææ.

5. Et domus Michææ, ipsi domus Dei : et fecit Ephod et
Theraphim, et implevit manum unius de filiis suis, et fa-
ctus est ei in sacerdotem.

6. In diebus autem illis non erat rex in Israel : vir quod
rectum in oculis suis faciebat.

7. Et fuit adolescens de Bethleem de populo Juda, et
ipse Levita, et hic incolebat ibi.

8. Et ivit vir de Bethleem civitate Juda ad incolendum
in quocumque invenisset loco : et venit usque ad montem
Ephraim, et usque ad domum Michææ ad faciendum iter
suum.

9. Et dixit ei Michæas : Unde venis? Et dixit ad eum :
Levita sum de Bethleem Juda, et ego vado ad incolendum
in quocumque loco invenero.

10. Et dixit ei Michæas : Sede mecum, et sis mecum in
patrem et in sacerdotem, et ego dabo tibi decem argenti in
diem, et stolam vestimentorum, et ea quæ ad vitam tuam.

11. Et ivit Levita, et cœpit incolere apud virum : et fa-
ctus est adolescens ei sicut unus de filiis ejus.

12. Et implevit Michæas manum Levitæ, et factus est ei
in sacerdotem, et fuit in domo Michææ.

13. Et dixit Michæas : Nunc cognovi quia benefaciet mihi
Dominus, quoniam factus est mihi Levita in sacerdotem.

CAPUT XVIII.

1. In diebus illis non erat rex in Israel, et in diebus illis
tribus Dan quærebat sibi hereditatem ad habitandum, quia
non ceciderat ei usque in diem illam in medio tribuum si-
niorum Israel hereditas.

2. Et miserunt filii Dan de populis suis quinque viros
filios virtutis de Saraa et de Esthaol ad considerandam ter-
ram et investigandam eam : et dixerunt ad eos : Ite et in-
vestigate terram. Et venerunt usque ad montem Ephraim,
usque ad domum Michææ. Et manserunt ipsi illic.

3. in domo Michææ, et ipsi agnoverunt vocem adolescen-
tis Levitæ, et declinaverunt illic, et dixerunt ei : Quis at-
tulit te huc? et tu quid facis in loco hoc? et quid tibi hic?

4. Et dixit ad eos : Sic et sic fecit mihi Michæas, et mer-
cede conduxit me, et factus sum ei in sacerdotem.

6. Καὶ εἶπαν αὐτῶν· Ἐπερώτησον δὲ ἐν τῷ Θεῷ, καὶ γνωσόμεθα εἰ εὐσυνώλησται ἡ ὁδὸς ἡμῶν ἐν ᾗ ἡμεῖς πορευόμεθα ἐν αὐτῇ.

6. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἱερεὺς· Πορεύεσθε ἐν εἰρήνῃ· ἐνώπιον Κυρίου ἡ ὁδὸς ὑμῶν ἐν ᾗ πορεύεσθε ἐν αὐτῇ.

7. Καὶ ἐπορεύθησαν οἱ πέντε ἄνδρες, καὶ ἦλθον εἰς Λαῖσά· καὶ εἶδον τὸν λαὸν τὸν ἐν μέσῳ αὐτῆς καθήμενον ἐπ' ἐλπίδι, ὡς κρίσις Σιδωνίων ἡσυγάζουσα, καὶ οὐκ ἔστι διατρέπων ἢ καταισχύων λόγον ἐν τῇ γῇ, κληρονόμος ἐκπιέζων θησαυροὺς, καὶ μακρὰν εἰσι Σιδωνίων, καὶ λόγον οὐκ ἔχουσι πρὸς ἄνθρωπον.

8. Καὶ ἦλθον οἱ πέντε ἄνδρες πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν εἰς Σαραὰ καὶ Ἑσθαὸλ, καὶ εἶπον τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν· Τί ὑμεῖς καθήσθε;

9. Καὶ εἶπαν· Ἀνάστητε, καὶ ἀναβῶμεν ἐπ' αὐτοὺς, ὅτι εἶδομεν τὴν γῆν, καὶ ἰδοὺ ἀγαθὴ σφόδρα, καὶ ὑμεῖς ἡσυγάζετε· μὴ ἀκνήσητε τοῦ πορευθῆναι, καὶ εἰσελθεῖν τοῦ κληρονομήσαι τὴν γῆν.

10. Καὶ ἦνίκα ἐὰν ἐλθῇτε, εἰσελεύσεσθε πρὸς λαὸν ἐπ' ἐλπίδι, καὶ ἡ γῆ πλατεία, ὅτι ἔδωκεν αὐτὴν ὁ Θεὸς ἐν χειρὶ ὑμῶν· τόπος ὅπου οὐκ ἔστιν ἐκεῖ ὑστέρημα παντὸς ῥήματος τῶν ἐν τῇ γῇ.

11. Καὶ ἀπῆραν ἐκεῖθεν ἀπὸ δῆμων τοῦ Δάν ἀπὸ Σαραὰ καὶ ἀπὸ Ἑσθαὸλ ἑξακόσιοι ἄνδρες ἐξουσιμένοι σκευὴ παρατάξεως.

12. Καὶ ἀνέβησαν καὶ παρενέβαλον ἐν Καριαθιάρημ ἐν Ἰούδᾳ· διὰ τοῦτο ἐκλήθη ἐν ἐκείνῳ τῷ τόπῳ, Παρεμβολὴ Δάν, ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης· ἰδοὺ ὀπίσω Καριαθιάρημ.

13. Καὶ παρῆλθον ἐκεῖθεν ὄρος Ἐφραῖμ, καὶ ἦλθον ἕως οἴκου Μιχαῖα.

14. Καὶ ἀπεκρίθησαν οἱ πέντε ἄνδρες οἱ πορευόμενοι κατασκέψασθαι τὴν γῆν Λαῖσά, καὶ εἶπαν πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς· Ἔγνωτε ὅτι ἐστὶν ἐν τῷ οἴκῳ τούτῳ Ἐφὼδ καὶ Θεραφὶν καὶ γλυπτὸν καὶ χωνευτὸν· καὶ νῦν γνῶτε ὃ τι ποιήσετε.

15. Καὶ ἐξέκλιναν ἐκεῖ καὶ εἰσῆλθον εἰς τὸν οἶκον τοῦ νεανίσκου τοῦ Λευίτου εἰς τὸν οἶκον Μιχαῖα, καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν εἰς εἰρήνην.

16. Καὶ οἱ ἑξακόσιοι ἄνδρες οἱ ἀνεξουσιμένοι τὰ σκευὴ τῆς παρατάξεως αὐτῶν, ἐστῶτες παρὰ θύρας τῆς πόλης οἱ ἐκ τῶν υἱῶν Δάν.

17. Καὶ ἀνέβησαν οἱ πέντε ἄνδρες οἱ πορευθέντες κατασκέψασθαι τὴν γῆν, καὶ εἰσῆλθον ἐκεῖ εἰς οἶκον Μιχαῖα, καὶ ὁ ἱερεὺς ἐστῶς.

18. Καὶ ἔλαβον τὸ γλυπτὸν καὶ τὸ Ἐφὼδ καὶ τὸ Θεραφὶν καὶ τὸ χωνευτὸν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ ἱερεὺς· Τί ὑμεῖς ποιεῖτε;

19. Καὶ εἶπαν αὐτῶν· Κύψουσιν ἐπὶ τὴν χειρὰ σου ἐπὶ τὸ στόμα σου, καὶ δεῦρο μεθ' ἡμῶν, καὶ γένου ἡμῖν εἰς πατέρα καὶ εἰς ἱερέα. Μὴ ἀγαθὸν εἶναι σε ἱερέα οἴκου ἀνδρὸς ἑνὸς, ἢ γενέσθαι σε ἱερέα φυλῆς καὶ οἴκου εἰς ὅλημον Ἰσραὴλ;

20. Καὶ ἡγαθύνθη ἡ καρδία τοῦ ἱερέως, καὶ ἔλαβεν τὸ Ἐφὼδ καὶ τὸ Θεραφὶν καὶ τὸ γλυπτὸν καὶ τὸ χωνευτὸν, καὶ ἦλθεν ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ.

21. Καὶ ἐπέστρεψεν καὶ ἀπῆλθον, καὶ ἔθηκαν τὰ τέκνα καὶ τὴν κτήσιν καὶ τὸ βῆρος ἔμπροσθεν αὐτῶν.

22. Αὐτοὶ ἐμάκρυναν ἀπὸ οἴκου Μιχαῖα, καὶ ἰδοὺ

5. Et dixerunt ei : Interroga nunc in Deo, et cognoscemus si prosperabitur via nostra in qua nos imus in ea.

6. Et dixit eis sacerdos : Ite in pace : coram Domino via vestra in qua pergitis in ea.

7. Et perrexerunt quinque viri, et venerunt in Laia : et viderunt populum qui in medio ejus sedentem in spe, sicut est iudicium Sidoniorum quiescens, et non est deterrens vel confundens verbum in terra, possessor exprimens thesauros, et procul sunt a Sidoniis, et non habent verbum ad hominem.

8. Et venerunt quinque viri ad suos in Saraa et Esthaol, et dixerunt fratribus suis : Quid vos sedetis ?

9. Et dixerunt : Surgite, et ascendamus super eos, quoniam vilimus terram, et ecce bona valde, et vos quiescitis : ne torpeatis ire, et intrare ad hereditandam terram.

10. Et quaecumque venietis, intrabitis ad populum in spe, et terra lata, quoniam dedit eam Deus in manu vestra : locus ubi non est ibi inopia omnis verbi eorum quae in terra.

11. Et promoverunt inde de populis Dan a Saraa et ab Esthaol sexcenti viri accincti vasis belli.

12. Et ascenderunt et castrametati sunt in Cariathiarim in Iuda : propter hoc vocatum est in loco illo, Castra Dan, usque in diem hanc : ecce post Cariathiarim.

13. Et praeterierunt inde montem Ephraim, et venerunt usque ad domum Michae.

14. Et responderunt quinque viri euntes considerare terram Laia, et dixerunt ad fratres : Nostis quia est in domo hac Ephod et Theraphim et sculptile et fusile : et nunc intelligite quid facietis.

15. Et declinaverunt inde et intraverunt in domum adolescentis Levitae in domum Michae, et interrogaverunt eum in pace.

16. Et sexcenti viri qui erant accincti vasis belli suis, stantes apud januas portae qui erant de filiis Dan.

17. Et ascenderunt quinque viri qui iverant considerare terram, et intraverunt illuc in domum Michae, et sacerdos stans.

18. Et sumpserunt sculptile et Ephod et Theraphim et fusile, et dixit ad eos sacerdos : Quid vos facitis ?

19. Et dixerunt ei : Tace : impone manum tuam super os tuum, et veni nobiscum, et esto nobis in patrem et in sacerdotem. Numquid est bonum esse te sacerdotem domus viri unius, an fieri te sacerdotem tribus et domus in populo Israel ?

20. Et factum est bonum cor sacerdotis, et sumpit Ephod et Theraphim et sculptile et fusile, et venit in medio populi.

21. Et reverterunt et abierunt, et posuerunt filios et possessionem et quod pretiosum ante se.

22. Ipsi elongaverant a domo Michae, et ecce Michaeas

Μιχαίας καὶ οἱ ἄνδρες οἱ ἐν ταῖς οἰκίαις ταῖς μετὰ οὐ-
κου Μιχαία, ἐβόησαν καὶ κατελάσαντο τοὺς υἱοὺς Δάν.

23. Καὶ ἐπέστρεψαν οἱ υἱοὶ Δάν τὸ πρόσωπον αὐ-
τῶν, καὶ εἶπαν τῷ Μιχαίᾳ· Τί ἐστὶ σοι, ὅτι ἐβόησας;

24. Καὶ εἶπε Μιχαίας· Ὅτι τὸ γλυπτὸν μου ὃ ἐποίη-
σα ἐλάβετε καὶ τὸν ἱερέα, καὶ ἐπορεύθητε. Καὶ τί μοι
ἐστὶ; καὶ τί τοῦτο λέγετε πρὸς μέ· Τί κράζεις;

25. Καὶ εἶπαν πρὸς αὐτὸν οἱ υἱοὶ Δάν· Μὴ ἀκου-
σθήτω δὴ φωνὴ σου μεθ' ἡμῶν, μή ποτε συναντήσωσιν
ὑμῖν ἄνδρες πικροὶ ψυχῇ, καὶ προσθήσουσι ψυχὴν σου,
καὶ τὴν ψυχὴν τοῦ οἴκου σου.

26. Καὶ ἐπορεύθησαν οἱ υἱοὶ Δάν εἰς ὁδὸν αὐτῶν·
καὶ εἶδε Μιχαίας ὅτι δυνατότεροί εἰσιν ὑπὲρ αὐτὸν,
καὶ ἐπέστρεφεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.

27. Καὶ οἱ υἱοὶ Δάν ἔλαβον ὃ ἐποίησε Μιχαίας,
καὶ τὸν ἱερέα ὃς ἦν αὐτῷ, καὶ ἦλθον ἐπὶ Λαῖσά ἐπὶ
λαὸν ἡσυχάζοντα καὶ πεποιθότα ἐπ' ἐλπίδι. Καὶ ἐπά-
ταξαν αὐτοὺς ἐν στόματι ῥομφαίας, καὶ τὴν πόλιν ἐνέ-
πρησαν ἐν πυρὶ.

28. καὶ οὐκ ἦν ὃ βυόμενος, ὅτι μακρὰν ἐστὶν ἀπὸ
Σιδωνίων, καὶ λόγος οὐκ ἐστὶν αὐτοῖς μετὰ ἀνθρώπου,
καὶ αὕτη ἐν τῇ κοιλάδι τοῦ οἴκου Ῥαάβ. Καὶ ὠκοδό-
μησαν τὴν πόλιν, καὶ κατεσκήνωσαν ἐν αὐτῇ.

29. καὶ ἐκάλεσαν τὸ ὄνομα τῆς πόλεως Δάν, ἐν ὀνό-
ματι Δάν πατρὸς αὐτῶν, ὃς ἐτέχθη τῷ Ἰσραὴλ· καὶ ἦν
Ὀυλαμαῖς ὄνομα τῆς πόλεως τοπρότερον.

30. Καὶ ἔστησαν ἑαυτοῖς οἱ υἱοὶ Δάν τὸ γλυπτὸν.
Καὶ Ἰωνάθαν υἱὸς Γερσὼν υἱὸς Μανασσῆ, αὐτὸς καὶ
οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἦσαν ἱερεῖς τῇ φυλῇ Δάν ἕως ἡμέρας τῆς
ἀποικίας τῆς γῆς.

31. Καὶ ἔθηκεν ἑαυτοῖς τὸ γλυπτὸν ὃ ἐποίησε Μι-
χαίας πάσας τὰς ἡμέρας ὃς ἦν ὁ οἶκος τοῦ Θεοῦ ἐν
Σηλώμ. Καὶ ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις οὐκ ἦν
βασιλεὺς ἐν Ἰσραὴλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΘ'.

1. Καὶ ἐγένετο ἀνὴρ Λευίτης παροικῶν ἐν μηροῖς
ὄρους Ἐφραιμ, καὶ ἔλαβεν αὐτῷ γυναῖκα παλλακὴν
ἀπὸ Βηθλέμ Ἰούδα.

2. Καὶ ἐπορεύθη ἀπ' αὐτοῦ ἡ παλλακὴ αὐτοῦ, καὶ
ἀπῆλθε παρ' αὐτοῦ εἰς οἶκον πατρὸς αὐτῆς εἰς Βηθ-
λέμ Ἰούδα, καὶ ἦν ἐκεῖ ἡμέρας μηνῶν τεσσάρων.

3. Καὶ ἀνέστη ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, καὶ ἐπορεύθη ὀπίσω
αὐτῆς τοῦ λαλῆσαι ἐπὶ καρδίαν αὐτῆς, τοῦ ἐπιστρέψαι
αὐτὴν αὐτῷ· καὶ νεανίας αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ ζεύγος
ὄνων· ἡ δὲ εἰσῆνεγκεν αὐτὸν εἰς οἶκον πατρὸς αὐτῆς· καὶ
εἶδεν αὐτὸν ὁ πατὴρ τῆς νεανίδος, καὶ ἠὐφράνθη εἰς
συνάντησιν αὐτοῦ.

4. Καὶ κατέσχεν αὐτὸν ὁ γαμβρὸς αὐτοῦ ὁ πατὴρ
τῆς νεανίδος, καὶ ἐκάθισε μετ' αὐτοῦ ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας,
καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον καὶ ἠύλισθησαν ἐκεῖ.

5. Καὶ ἐγένετο τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ, καὶ ὤρθησαν
τοπρῶτ καὶ ἀνέστη τοῦ πορεύθηναι, καὶ εἶπεν ὁ πα-
τὴρ τῆς νεανίδος πρὸς τὸν νυμφίον αὐτοῦ· Στήρισον
τὴν καρδίαν σου ψωμῷ ἄρτου, καὶ μετὰ τοῦτο πορεύ-
σεσθε.

6. Καὶ ἐκάθισαν καὶ ἔφαγον οἱ δύο ἐπὶ τὸ αὐτὸ καὶ
ἔπιον. Καὶ εἶπεν ὁ πατὴρ τῆς νεανίδος πρὸς τὸν ἄνδρα·
Ἄγε δὴ, αὐλίσθητι, καὶ ἀγαθυνθήσεται ἡ καρδία σου.

et viri qui in domibus quæ cum domo Michææ, clamaverunt
et assecuti sunt filios Dan.

23. Et converterunt filii Dan faciem suam, et dixerunt
Michææ : Quid est tibi, quia clamasti?

24. Et dixit Michæas : Quoniam sculptile meum quod
feci tolitis et sacerdotem, et ivistis. Et quid mihi ultra?
et quid hoc dicitis ad me : Quid clamas?

25. Et dixerunt ad eum filii Dan : Non audiat nunc
vox tua nobiscum, ne forte occurrant vobis viri anari
animo, et apponent animam tuam, et animam domus tue.

26. Et iverunt filii Dan in viam suam : et vidit Michæas
quia potentiores sunt super ipsum, et revertit in domum
suam.

27. Et filii Dan tulerunt quod fecerat Michæas, et sacer-
dotem qui erat ei, et venerunt super Laia super populum
quiescentem et confidentem in spe. Et percusserunt eos
in ore gladii, et civitatem incenderunt in igni,

28. et non fuit qui erueret, quoniam longe est a Sidoniis,
et verbum non est eis cum homine, et ipsa in valle domus
Rhaab. Et edificaverunt civitatem, et habitaverunt in ea,

29. et vocaverunt nomen civitatis Dan, in nomine Dan
patris eorum, qui natus est ipsi Israel : et erat Ulamais
nomen civitatis antea.

30. Et statuerunt sibi filii Dan sculptile. Et Jonathan fi-
lius Gerson filius Manasse, ipse et filii ejus erant sacerdotes
tribui Dan usque in diem transmigrationis terræ.

31. Et posuerunt sibi sculptile quod fecerat Michæas
omnibus diebus quibus fuit domus Dei in Selom. Et factum
est in diebus illis non erat rex in Israel.

CAPUT XIX.

1. Et fuit vir Levita incolens in femoribus montis Ephraim,
et accepit sibi uxorem concubinam de Bethleem Juda.

2. Et ivit ab eo concubina ejus, et abiit ab eo in domum
patris sui in Bethleem Juda, et fuit ibi diebus mensium
quatuor.

3. Et surrexit vir ejus, et ivit post eam ad loquendum
ad cor ejus, ad revocandam eam sibi : et puer ejus cum eo,
et par asinorum : illa vero introduxit eum in domum patris
sui : et vidit eum pater adolescentule, et lætatus est in
occursum ejus.

4. Et retinuit eum socer ejus pater adolescentule, et sedit
cum eo ad tres dies, et comederunt et biberunt et manse-
runt ibi.

5. Et factum est die quarta, et surrexerunt nunc et sur-
rexit ad eundem, et dixit pater adolescentule ad generum
suum : Firma cor tuum buccella panis, et post hoc ibitis.

6. Et sederunt et comederunt ambo in idipsum et bibe-
runt. Et dixit pater adolescentule ad virum : Age nunc,
maneat, et bonum fiet cor tuum.

7. Καὶ ἀνέστη ὁ ἀνὴρ τοῦ πορεύεσθαι αὐτός· καὶ ἐβιάσατο αὐτὸν ὁ γαμβρός αὐτοῦ, καὶ ἐκάθισε καὶ ἠύλισθη ἐκεῖ.

8. Καὶ ὠρθρίσε τοπρῶτ τῇ ἡμέρᾳ τῇ πέμπτῃ τοῦ πορευθῆναι, καὶ εἶπεν ὁ πατὴρ τῆς νεάνιδος· Στήρισον δὴ τὴν καρδίαν σου, καὶ στρατεύσον ἕως τοῦ κλίνει τὴν ἡμέραν, καὶ ἔφαγον οἱ δύο.

9. Καὶ ἀνέστη ὁ ἀνὴρ τοῦ πορευθῆναι αὐτός, καὶ ἡ παλλακὴ αὐτοῦ, καὶ ὁ νεανίας αὐτοῦ· καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ γαμβρός αὐτοῦ ὁ πατὴρ τῆς νεάνιδος· Ἰδοὺ δὴ ἡσθένησεν ἡμέρα εἰς τὴν ἑσπέραν· αὐλισθήτω ὧδε καὶ ἀγαθυνθήσεται ἡ καρδία σου, καὶ ὀρθριεῖτε αὐρίον εἰς ὁδὸν ὑμῶν, καὶ πορεύσῃ εἰς τὸ σκηνώμα σου.

10. Καὶ οὐκ εὐδόκησεν ὁ ἀνὴρ αὐλισθῆναι, καὶ ἀνέστη καὶ ἀπῆλθε καὶ ἦλθεν ἕως ἀπέναντι Ἰεβούς, αὕτη ἐστὶν Ἱερουσαλὴμ, καὶ μετ' αὐτοῦ ζεύγος ὄνων ἐπισεσαγμένων, καὶ ἡ παλλακὴ αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ,

11. καὶ ἦλθον ἕως Ἰεβούς. Καὶ ἡ ἡμέρα προεβήκει σφόδρα, καὶ εἶπεν ὁ νεανίας πρὸς τὸν κύριον αὐτοῦ· Δεῦρο δὴ, καὶ ἐκκλίνωμεν εἰς πόλιν τοῦ Ἰεβουσί ταύτην, καὶ αὐλισθώμεν ἐν αὐτῇ.

12. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ· Οὐκ ἐκκλινώμεν εἰς πόλιν ἀλλοτρίαν ἐν ἣ οὐκ ἔστιν ἀπὸ υἱῶν Ἰσραὴλ ὧδε, καὶ παρελευσόμεθα ἕως Γαβαά.

13. Καὶ εἶπε τῷ νεανίᾳ αὐτοῦ· Δεῦρο καὶ ἐγγίσσωμεν ἐνὶ τῶν τόπων, καὶ αὐλισθησόμεθα ἐν Γαβαά ἢ ἐν Ῥαμα.

14. Καὶ παρῆλθον καὶ ἐπορεύθησαν, καὶ ἰδοὺ αὐτοῖς ὁ ἥλιος ἐρχόμενα τῆς Γαβαά, ἣ ἐστὶ ἐν τῷ Βενιαμίν.

15. Καὶ ἐξέκλιναν ἐκεῖ τοῦ εἰσελθεῖν αὐλισθῆναι ἐν Γαβαά· καὶ εἰσῆλθον καὶ ἐκάθισαν ἐν τῇ πλατείᾳ τῆς πόλεως, καὶ οὐκ ἦν ἀνὴρ συνάγων αὐτοὺς εἰς οἰκίαν αὐλισθῆναι.

16. Καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ πρεσβύτης ἔρχετο ἐξ ἔργων αὐτοῦ ἐξ ἀγροῦ ἐν ἑσπέρᾳ, καὶ ὁ ἀνὴρ ἦν ἐξ ὄρους Ἐφραῖμ, καὶ αὐτὸς παρώκει ἐν Γαβαά, καὶ οἱ ἄνδρες τοῦ τόπου υἱοὶ Βενιαμίν.

17. Καὶ ᾤρε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ εἶδε τὸν ὁδοιπόρον ἄνδρα ἐν τῇ πλατείᾳ τῆς πόλεως, καὶ εἶπεν ὁ ἀνὴρ ὁ πρεσβύτης· Ποῦ πορεύῃ, καὶ πόθεν ἔρχῃ;

18. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· Παραπορευόμεθα ἡμεῖς ἀπὸ Βηθλεὲμ Ἰουδά ἕως μηρῶν ὄρους Ἐφραῖμ· ἐκεῖθεν ἐγὼ εἰμι, καὶ ἐπορεύθην ἕως Βηθλεὲμ Ἰουδά, καὶ εἰς τὸν οἶκόν μου ἐγὼ πορεύομαι, καὶ οὐκ ἔστιν ἀνὴρ συνάγων με εἰς τὴν οἰκίαν.

19. Καὶ γε ἄχυρα καὶ χορτάσματα ἐστὶ τοῖς ὄνοις ἡμῶν, καὶ ἄρτος καὶ οἶνός ἐστιν ἐμοὶ καὶ τῇ παιδίσκι καὶ τῷ νεανίσκῳ, μετὰ τῶν παίδων σου οὐκ ἔστιν ὑστέρημα παντὸς πράγματος.

20. Καὶ εἶπεν ὁ ἀνὴρ πρεσβύτης· Εἰρήνη σοι· πλὴν πᾶν τὸ ὑστέρημά σου ἐπ' ἐμὲ, πλὴν ἐν τῇ πλατείᾳ οὐ μὴ αὐλισθῇς.

21. Καὶ εἰσῆνεγκεν αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ τόπον ἐποίησε τοῖς ὄνοις, καὶ αὐτοὶ ἐνίψαντο τοὺς πόδας αὐτῶν καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον.

22. Αὐτοὶ δὲ ἀγαθύνοντες καρδίαν αὐτῶν, καὶ ἰδοὺ ἄνδρες τῆς πόλεως υἱοὶ παρανόμων ἐκύκλωσαν τὴν οἰκίαν, κρούοντες ἐπὶ τὴν θύραν, καὶ εἶπον πρὸς τὸν ἄνδρα τὸν κύριον τοῦ οἴκου τὸν πρεσβύτην, λέγοντες· Ἐξένεγκε τὸν ἄνδρα ὃς εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν σου, ἵνα γνῶμεν αὐτόν.

7. Et surrexit vir ad eundem ipse : et coegit eum socer ejus, et sedit et mansit ibi.

8. Et surrexit mane die quinta ad eundem, et dixit pater adolescentulae : Firma nunc cor tuum, et instrue donec inclinet dies, et comederunt ambo.

9. Et surrexit vir ad eundem ipso, et concubina ejus, et puer ejus : et dixit ei socer ejus pater adolescentulae : Ecce jam infirmata est dies in vesperam : maneto hic et bonum fiet cor tuum, et diluculo surgetis cras ad viam vestram, et ibis ad tabernaculum tuum.

10. Et non probavit vir manere, et surrexit et abiit et venit usque contra Jebus, haec est Jerusalem, et cum eo par asinorum superstratorum, et concubina ejus cum eo,

11. et venerunt usque Jebus. Et dies processerat valde, et dixit puer ad dominum suum : Veni nunc, et declinemus ad civitatem Jebusi hanc, et maneamus in ea.

12. Et dixit ad eum dominus ejus : Non declinabimus ad civitatem alienam in qua non est de filiis Israel istis, et transibimus usque Gabaa.

13. Et dixit puero suo : Veni et appropinquemus uni locorum, et manebimus in Gabaa vel in Rhama.

14. Et praeterierunt et iverunt, et occidit eis sol juxta Gabaa, quae est in Benjamin.

15. Et declinarunt illic ut intrarent ad manendum in Gabaa : et intrarunt et sederunt in platea civitatis, et non erat vir conducens eos in domum ad manendum.

16. Et ecce vir senex veniebat ab operibus suis ex agro ad vesperam, et vir erat de monte Ephraim, et ipse incolebat in Gabaa, et viri loci filii Benjamin.

17. Et levavit oculos suos, et vidit virum iter facientem in platea civitatis, et dixit vir senex : Quo vadis, et unde venis?

18. Et dixit ad eum : Transimus nos a Bethleem Juda usque ad femora montis Ephraim : inde ego sum, et ivi usque Bethleem Juda, et ad domum meam ego vado, et non est vir conducens me in domum,

19. et quidem paleae et pabula sunt asinis nostris, et panis et vinum est mihi et ancillae et adolescenti, cum pueris tuis non est defectus ullius rei.

20. Et dixit vir senex : Pax tibi : tantum omnis defectus tuus super me, tantum in platea non manebis.

21. Et introduxit eum in domum suam, et locum fecit asinis, et ipsi laverunt pedes suos et comederunt et biberunt.

22. Ipsi autem bonum reddentes cor suum, et ecce viri civitatis filii iniquorum circuierunt domum, pulsantes ad ostium, et dixerunt ad virum dominum domus senem, dicentes : Produce virum qui intravit in domum tuam, ut cognoscamus eum.

23. Καὶ ἐξῆλθε πρὸς αὐτοὺς ὁ ἀνὴρ ὁ κύριος τοῦ οἴκου, καὶ εἶπε· Μὴ, ἀδελφοί, μὴ κακοποιήσῃτε ὥς μετὰ τὸ εἰσελθεῖν τὸν ἄνδρα τοῦτον εἰς τὴν οἰκίαν μου, μὴ ποιήσῃτε τὴν ἀρροσύνην ταύτην.

24. Ἴδε ἡ θυγάτηρ μου ἡ παρθένος, καὶ ἡ παλλακὴ αὐτῶν· ἐξάξω αὐτάς, καὶ ταπεινώσατε αὐτάς, καὶ ποιήσατε αὐταῖς τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς ὑμῶν, καὶ τῷ ἀνδρὶ τούτῳ μὴ ποιήσῃτε τὸ ῥῆμα τῆς ἀρροσύνης ταύτης.

25. Καὶ οὐκ εὐδόκησαν οἱ ἄνδρες τοῦ εἰσακοῦσαι αὐτοῦ. Καὶ ἐπελάβετο ὁ ἀνὴρ τῆς παλλακῆς αὐτοῦ, καὶ ἐξήγαγεν αὐτὴν πρὸς αὐτοὺς ἔξω· καὶ ἔγνωσαν αὐτήν, καὶ ἐνέπαιζον ἐν αὐτῇ ὅλην τὴν νύκτα ἕως τοπρωῆ, καὶ ἐξαπέστειλαν αὐτὴν ὡς ἀνέβη τοπρωῇ.

26. Καὶ ἦλθεν ἡ γυνὴ πρὸς τὸν ὄρθρον, καὶ ἔπεσε παρὰ τὴν θύραν τοῦ οἴκου οὗ ἦν αὐτῆς ἐκεῖ ὁ ἀνὴρ, ἕως οὗ διέφθυσεν.

27. Καὶ ἀνέστη ὁ ἀνὴρ αὐτῆς τοπρωῇ, καὶ ἤνοιξε τὰς θύρας τοῦ οἴκου, καὶ ἐξῆλθε τοῦ πορευθῆναι τὴν ὁδὸν αὐτοῦ· καὶ ἰδοὺ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἡ παλλακὴ πεπτωκυῖα παρὰ τὰς θύρας τοῦ οἴκου, καὶ αἱ χεῖρες αὐτῆς ἐπὶ τὸ πρόθυρον.

28. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτήν· Ἀνάστα καὶ ἀπελθωμεν. Καὶ οὐκ ἀπεκρίθη, ὅτι ἦν νεκρά· καὶ ἔλαβεν αὐτὴν ἐπὶ τὸν ὄνον, καὶ ἐπορεύθη εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ.

29. Καὶ ἔλαβε τὴν ῥομφαίαν, καὶ ἐκράτησε τὴν παλλακὴν αὐτοῦ, καὶ ἐμέλισεν αὐτὴν εἰς δώδεκα μέλη, καὶ ἀπέστειλεν αὐτὰ ἐν παντὶ ὁρίῳ Ἰσραὴλ.

30. Καὶ ἐγένετο πᾶς ὁ βλέπων· λέγεν· Οὐκ ἐγένετο καὶ οὐχ ἰώρεται ἀπὸ ἡμέρας ἀναστάσεως υἱῶν Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης ὡς αὕτη· θέσθε ὑμῖν αὐτοῖς βουλὴν ἐπ' αὐτὴν καὶ λαλήσατε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Κ'.

1. Καὶ ἐξῆλθον πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἐξεκκλησιάσθη ἡ συναγωγὴ ὡς ἀνὴρ εἰς ἀπὸ Δάν καὶ ἕως Βηρσαβιὲ, καὶ γῆ τοῦ Γαλαὰδ πρὸς Κύριον εἰς Μασσέφα.

2. Καὶ ἐστάθησαν κατὰ πρόσωπον Κυρίου πᾶσαι αἱ φυλαὶ τοῦ Ἰσραὴλ ἐν ἐκκλησίᾳ τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ, τετρακόσαιο χιλιάδες ἀνδρῶν πεζῶν· ἔλαβον ῥομφαίας.

3. Καὶ ἤκουσαν οἱ υἱοὶ Βενιαμὴν ὅτι ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ εἰς Μασσέφα· καὶ ἐλθόντες εἶπαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ· Λαλήσατε ποῦ ἐγένετο ἡ πονηρία αὕτη;

4. Καὶ ἀπεκρίθη ὁ ἀνὴρ ὁ Λευίτης, ὁ ἀνὴρ τῆς γυναικὸς τῆς φονευθείσης, καὶ εἶπεν· Εἰς Γαβαὰ τῆς Βενιαμὴν ἦλθον ἐγὼ καὶ ἡ παλλακὴ μου τοῦ ἀδισθῆναι,

5. Καὶ ἀνέστησαν ἐπ' ἐμὲ οἱ ἄνδρες τῆς Γαβαὰ, καὶ ἐκύκλωσαν ἐπ' ἐμὲ ἐπὶ τὴν οἰκίαν νυκτός· ἐμὲ ἠθέλησαν φονεῦσαι, καὶ τὴν παλλακὴν μου ἐταπεινώσαν, καὶ ἀπέθανε.

6. Καὶ ἐκράτησα τὴν παλλακὴν μου, καὶ ἐμέλισα αὐτήν, καὶ ἐξαπέστειλα ἐν παντὶ ὁρίῳ κληρονομίας υἱῶν Ἰσραὴλ, ὅτι ἐποίησαν ζέμα καὶ ἀπόπτωμα ἐν Ἰσραὴλ.

7. Ἴδοὺ πάντες ὑμεῖς υἱοὶ Ἰσραὴλ, δοτε ἑαυτοῖς λόγον καὶ βουλὴν ἐκεῖ.

8. Καὶ ἀνέστη πᾶς ὁ λαὸς ὡς ἀνὴρ εἷς, λέγοντες· Οὐκ ἀπειλευσόμεθα ἀνὴρ εἰς σκῆνωμα αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐπιστρέψομεν ἀνὴρ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.

VERUS TESTAMENTUM. — I.

23. Et exiit ad eos vir dominus domus, et dixit : Non, fratres, non malefaciatis nunc postquam intravit hic vir in domum meam, non faciatis imprudentiam hanc.

24. Ecce filia mea virgo, et concubina ejus : educam eas, et humiliare eas, et facite eis quod bonum in oculis vestris, et viro huic ne faciatis verbum imprudentiae hujus.

25. Et non probaverunt viri audire eum. Et apprehendit vir concubinam ejus, et eduxit eam ad eos foras : et cognoverunt eam, et illuserunt in ea totam noctem usque mane, et dimiserunt eam ut ascendit ipsum mane.

26. Et venit mulier diluculum versus, et cecidit ad ostium domus ubi erat ibi suus vir, quoadusque illuxit.

27. Et surrexit vir ejus mane, et aperuit januas domus, et exiit ad eundem viam suam : et ecce mulier ejus concubina jacens apud januas domus, et manus ejus super limen.

28. Et dixit ad eam : Surge et abeamus. Et non respondit, quoniam erat mortua : et tulit eam super asinum, et ivit ad locum suum.

29. Et sumpsit gladium, et tenuit concubinam suam, et partitus est eam in duodecim membra, et misit ea in omnem terminum Israel.

30. Et factum est omnis aspiciens dicebat : Non fuit neque visa est a die ascensionis filiorum Israel de terra Aegypti usque in diem hanc sicut haec : ponite vobis ipsis consilium super eam et loquimini.

CAPUT XX.

1. Et exierunt omnes filii Israel, et evocata est synagoga tamquam vir unus a Dan usque ad Bersabee, et terra Galgal ad Dominum in Massepha.

2. Et steterunt ad faciem Domini omnes tribus Israel in ecclesia populi Dei, quadringenta millia virorum peditum trahentium gladium.

3. Et audierunt filii Benjamin quia ascenderant filii Israel in Massepha : et venientes dixerunt filii Israel : Loquimini ubi facta est malignitas haec ?

4. Et respondit vir Levita, vir mulieris occisae, et dixit : In Gabaa Benjamin veni ego et concubina mea ad manendum,

5. et surrexerunt super me viri Gabaa, et circumdederunt super me domum nocte : me voluerunt occidere, et concubinam meam humiliaverunt, et mortua est.

6. Et tenui concubinam meam, et divisi eam membratim, et emisi in omnem terminum hereditatis filiorum Israel, quia fecerunt fervorem et ruinam in Israel.

7. Ecce omnes vos filii Israel, date vobis verbum et consilium illic.

8. Et surrexit omnis populus tamquam vir unus, dicentes : Non abibimus vir ad tabernaculum suum, et non revertemus vir in domum suam.

9. Καὶ νῦν τοῦτο τὸ ῥῆμα δ ποιηθήσεται τῇ Γαβαά· ἀναβήσονται ἐπ' αὐτὴν ἐν κλήρῳ.
10. Πλὴν ληφόμεθα δέκα ἄνδρες τοῖς ἑκατὸν εἰς πάσας φυλὰς Ἰσραὴλ, καὶ ἑκατὸν τοῖς χιλίοις, καὶ χιλίους τοῖς μυρίοις, λαβεῖν ἐπισιτισμὸν, τοῦ ποιῆσαι ἐλθεῖν αὐτοὺς εἰς Γαβαά Βενιαμὴν, ποιῆσαι αὐτῇ κατὰ πᾶν τὸ ἀπόπτωμα δ ἐποίησεν ἐν Ἰσραὴλ.
11. Καὶ συνήχθη πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ εἰς τὴν πόλιν ὡς ἀνὴρ εἷς.
12. Καὶ ἀπέστειλαν αἱ φυλαὶ Ἰσραὴλ ἄνδρας ἐν πάσῃ φυλῇ Βενιαμὴν, λέγοντες· Τίς ἡ πονηρία αὕτη ἡ γενομένη ἐν ἡμῖν;
13. Καὶ νῦν δότε τοὺς ἄνδρας υἱοὺς παρανόμων τοὺς ἐν Γαβαά, καὶ θανατώσομεν αὐτούς, καὶ ἐκκαθαρισόμεν πονηρίαν ἀπὸ Ἰσραὴλ. Καὶ οὐκ εὐδόκησαν οἱ υἱοὶ Βενιαμὴν ἀκοῦσαι τῆς φωνῆς τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν υἱῶν Ἰσραὴλ.
14. Καὶ συνήχθησαν οἱ υἱοὶ Βενιαμὴν ἀπὸ τῶν πόλεων αὐτῶν εἰς Γαβαά ἐξελθεῖν εἰς παράταξιν πρὸς υἱοὺς Ἰσραὴλ.
15. Καὶ ἐπισκέπησαν οἱ υἱοὶ Βενιαμὴν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀπὸ τῶν πόλεων εἰκοσιτρεῖς χιλιάδες ἀνὴρ ἑλκων ῥομφαίαν, ἐκτὸς τῶν οἰκούντων τὴν Γαβαά,
16. οἱ ἐπισκέπησαν ἑπτακόσιοι ἄνδρες ἐκλεκτοὶ ἐκ παντὸς λαοῦ ἀμφοτεροδείξιοι· πάντες οὗτοι σφενδονῆται ἐν λίθοις πρὸς τρίχα, καὶ οὐκ ἐξαμαρτάνοντες.
17. Καὶ ἀνὴρ Ἰσραὴλ ἐπισκέπησαν ἐκτὸς τοῦ Βενιαμὴν, τετρακόσιοι χιλιάδες ἀνδρῶν ἑλκόντων ῥομφαίαν· πάντες οὗτοι ἄνδρες παρατάξεως.
18. Καὶ ἀνέστησαν καὶ ἀνέβησαν εἰς Βαιθλὴλ, καὶ ἠρώτησαν ἐν τῷ Θεῷ, καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ· Τίς ἀνέβησεται ἡμῖν ἐν ἀρχῇ εἰς παράταξιν πρὸς υἱοὺς Βενιαμὴν; Καὶ εἶπε Κύριος· Ἰούδας ἐν ἀρχῇ ἀναβήσεται ἀπ' αὐτῶν.
19. Καὶ ἀνέστησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τοπρωτὶ, καὶ παρεβύβαλον ἐπὶ Γαβαά.
20. Καὶ ἐξῆλθον πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ εἰς παράταξιν πρὸς Βενιαμὴν, καὶ συνῆψαν αὐτοὺς ἐπὶ Γαβαά.
21. Καὶ ἐξῆλθον οἱ υἱοὶ Βενιαμὴν ἀπὸ τῆς Γαβαά, καὶ διέφθειραν ἐν Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ· οὗτοι εἴκοσι χιλιάδες ἀνδρῶν ἐπὶ τὴν γῆν.
22. Καὶ ἐνίσχυσαν ἀνὴρ Ἰσραὴλ, καὶ προσέθηκαν συνάψαι παράταξιν ἐν τῷ τόπῳ ὅπου συνῆψαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ.
23. Καὶ ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἐκλαυσαν ἐνώπιον Κυρίου ἕως ἑσπέρας, καὶ ἠρώτησαν ἐν Κυρίῳ, λέγοντες· Εἰ προσθώμεν ἐγγίσει εἰς παράταξιν πρὸς υἱοὺς Βενιαμὴν ἀδελφοὺς ἡμῶν; Καὶ εἶπε Κύριος· Ἀνάβητε πρὸς αὐτούς.
24. Καὶ προσῆλθον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς υἱοὺς Βενιαμὴν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ.
25. Καὶ ἐξῆλθον οἱ υἱοὶ Βενιαμὴν εἰς συνάντησιν αὐτοῖς ἀπὸ τῆς Γαβαά ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ, καὶ διέφθειραν ἀπὸ υἱῶν Ἰσραὴλ ἑπτὰ καὶ ἑκατὸν χιλιάδας ἀνδρῶν ἐπὶ τὴν γῆν· πάντες οὗτοι ἑλκοντες ῥομφαίαν.
26. Καὶ ἀνέβησαν πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καὶ πᾶς ὁ λαός, καὶ ἦλθον εἰς Βαιθλὴλ· καὶ ἐκλαυσαν, καὶ ἐκάθισαν ἐκεῖ ἐνώπιον Κυρίου, καὶ ἐνήστευσαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἕως ἑσπέρας, καὶ ἀνήνεγκαν ὀλοκαυτώσεις καὶ τελεαίς.

9. Et nunc hoc est verbum quod fiet ipsi Gabaa : ascendemus super eam in sorte.
10. Tantum sumemus decem viros e centum in omnibus tribubus Israel, et centum e mille, et mille e decem millibus, ad accipienda cibaria, ad faciendum venire eos in Gabaa Benjamin, ad faciendum ei secundum omnem ruinam quam fecit in Israel.
11. Et congregatus est omnis vir Israel in civitatem tamquam vir unus.
12. Et miserunt tribus Israel viros in omnem tribum Benjamin, dicentes : Quam est malignitas haec quae facta est in vobis?
13. Et nunc date viros filios iniquorum qui in Gabaa, et morti trademus eos, et expurgabimus malignitatem ab Israel. Et non probaverunt filii Benjamin audire vocem fratrum suorum filiorum Israel.
14. Et congregati sunt filii Benjamin de civitatibus suis in Gabaa ad exeundum in bellum adversus filios Israel.
15. Et recensiti sunt filii Benjamin in die illa de civitatibus viginti tria millia vir trahens gladium, praeter habitantes Gabaa,
16. qui recensiti sunt septingenti viri electi de omni populo ambidexteri : omnes hi funditores in lapidibus ad capillum, et non aberrantes.
17. Et vir Israel recensiti sunt praeter Benjamin, quadringenta millia virorum trahentium gladiura : omnes hi viri belli.
18. Et surrexerunt et ascenderunt in Bethel, et interrogaverunt in Deo, et dixerunt filii Israel : Quis ascendet nobis in principio ad bellum adversus filios Benjamin? Et dixit Dominus : Judas in principio ascendet dux.
19. Et surrexerunt filii Israel mane, et castrametati sunt super Gabaa.
20. Et exierunt omnis vir Israel ad bellum adversus Benjamin, et congressi sunt eis super Gabaa.
21. Et exierunt filii Benjamin de Gabaa, et corruerunt in Israel in die illa duo et viginti millia virorum super terram.
22. Et confortaverunt viri Israel, et adjecerunt consecrere praelium in loco ubi conseruerant in die prima.
23. Et ascenderunt filii Israel, et ploraverunt coram Domino usque ad vesperam, et interrogaverunt in Domino, dicentes : Si adjiciamus appropinquare in praelium adversus filios Benjamin fratres nostros? Et dixit Dominus : Ascendite adversus eos.
24. Et accesserunt filii Israel adversus filios Benjamin in die secunda.
25. Et exierunt filii Benjamin in occursum eis de Gabaa in die secunda, et corruerunt de filiis Israel adhuc octo et decem millia virorum super terram : omnes hi trahentes gladium.
26. Et ascenderunt omnes filii Israel et omnis populus, et venerunt in Bethel : et ploraverunt, et sederunt ibi coram Domino, et jejunarunt in die illa usque ad vesperam, et obtulerunt holocaustos et consummatas.

27. ἐνώπιον Κυρίου, ὅτι ἐκεῖ κεινὸς διαθήκης Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις,

28. καὶ Φινεὶς υἱὸς Ἐλεάζαρ υἱοῦ Ἀαρὼν παρεστῆκώς ἐνώπιον αὐτῆς ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις. Καὶ ἐπηρώτησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν Κυρίῳ, λέγοντες· Εἰ προσθῶμεν ἐτι ἐξελθεῖν εἰς παράταξιν πρὸς υἱοὺς Βενιαμὴν ἀδελφοὺς ἡμῶν; Καὶ εἶπε Κύριος· Ἀνάβητε, αὐρίον δώσω αὐτοὺς εἰς χεῖρας ὑμῶν.

29. Καὶ ἔθηκεν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐνεδρὰ τῇ Γαβαὰ κύκλῳ.

30. Καὶ ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς υἱοὺς Βενιαμὴν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, καὶ συνήψαν πρὸς τὴν Γαβαὰ ὡς ἅπαξ καὶ ἅπαξ.

31. Καὶ ἐξῆλθον οἱ υἱοὶ Βενιαμὴν εἰς συνάντησιν τοῦ λαοῦ, καὶ ἐξεκυνώθησαν ἐκ τῆς πόλεως, καὶ ἤρξαντο πατάσσειν ἀπὸ τοῦ λαοῦ τραυματίας ὡς ἅπαξ καὶ ἅπαξ ἐν ταῖς ὁδοῖς, ἥ ἐστι μίξα ἀναβαίνουσα εἰς Βαιθήλ, καὶ μίξα εἰς Γαβαὰ ἐν ἀγρῷ, ὡς τριάκοντα ἄνδρες ἐν Ἰσραὴλ.

32. Καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ Βενιαμὴν· Πίπτουσιν ἐνώπιον ἡμῶν ὡς τὸ πρῶτον. Καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ εἶπαν· Φύγωμεν καὶ ἐκκινώσωμεν αὐτοὺς ἀπὸ τῆς πόλεως εἰς τὰς ὁδοὺς· Καὶ ἐποίησαν οὕτω.

33. Καὶ πᾶς ἀνὴρ ἀνέστη ἐκ τοῦ τόπου αὐτῶν, καὶ συνήψαν ἐν Βαὰλ Θαμάρ. Καὶ τὸ ἐνεδρὸν Ἰσραὴλ ἐπύργατο ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ ἀπὸ Μαραγὰβ.

34. Καὶ ἦλθον ἐξεναντίας Γαβαὰ δέκα χιλιάδες ἀνδρῶν ἐκλεκτῶν ἐκ παντὸς Ἰσραὴλ, καὶ παράταξις βαρεῖα· καὶ αὐτοὶ οὐκ ἔγνωσαν ὅτι φθάνει ἐπ' αὐτοὺς ἡ κακία.

35. Καὶ ἐπάταξε Κύριος τὸν Βενιαμὴν ἐνώπιον υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ διέφθειραν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐκ τοῦ Βενιαμὴν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ εἴκοσι καὶ πέντε χιλιάδας καὶ ἑκατὸν ἄνδρας· πάντες οὗτοι εἶδον βομπαίαν.

36. Καὶ εἶδον οἱ υἱοὶ Βενιαμὴν ὅτι ἐπλήγησαν, καὶ ἔδωκεν ἀνὴρ Ἰσραὴλ τῷ Βενιαμὴν τόπον, ὅτι ἔλπισαν πρὸς τὸ ἐνεδρὸν ὃ ἔθηκεν ἐπὶ τῇ Γαβαὰ.

37. Καὶ ἐν τῷ αὐτοῦς ὑποχωρῆσαι, καὶ τὸ ἐνεδρὸν ἐκινήθη· καὶ ἐξέτειναν ἐπὶ τὴν Γαβαὰ, καὶ ἐξεχύθη τὸ ἐνεδρὸν, καὶ ἐπάταξαν τὴν πόλιν ἐν στόματι βομπαίας.

38. Καὶ σημεῖον ἦν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ μετὰ τοῦ ἐνεδρου τῆς μάχης, ἀνενέγκαι αὐτοὺς σύστημα καπνοῦ ἀπὸ τῆς πόλεως.

39. Καὶ εἶδον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ὅτι προκατελάβετο τὸ ἐνεδρὸν τὴν Γαβαὰ, καὶ ἔστησαν ἐν τῇ παρατάξει, καὶ Βενιαμὴν ἤρξατο πατάσσειν τραυματίας ἐν ἀνδράσιν Ἰσραὴλ ὡς τριάκοντα ἄνδρες, ὅτι εἶπαν· Πάλιν πτώσει πίπτουσιν ἐνώπιον ἡμῶν ὡς ἡ παράταξις ἡ πρώτη.

40. Καὶ τὸ σύστημα ἀνέβη ἐπὶ πλεῖον ἐπὶ τῆς πόλεως ὡς στύλος καπνοῦ· καὶ ἐπέβλεψε Βενιαμὴν ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ ἀνέβη συντέλεια τῆς πόλεως ὡς οὐρανός.

41. Καὶ ἀνὴρ Ἰσραὴλ ἐπέστρεψε, καὶ ἔσπευσαν ἄνδρες Βενιαμὴν, ὅτι εἶδον ὅτι συνήντησεν ἐπ' αὐτοὺς ἡ πονηρία.

42. Καὶ ἐπέβλεψαν ἐνώπιον υἱῶν Ἰσραὴλ εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἐρήμου, καὶ ἔφυγον· καὶ ἡ παράταξις ἐφθασεν ἐπ' αὐτοὺς, καὶ οἱ ἀπὸ τῶν πόλεων διέφθειρον αὐτοὺς ἐν μέσῳ αὐτῶν.

27. in conspectu Domini, quoniam illic arca testamenti Domini Dei in diebus illis,

28. et Phinees filius Eleazari filii Aaron assistens coram ea in diebus illis. Et interrogaverunt filii Israel in Domino, dicentes: Si adjiciamus ultra exire in praelium adversus filios Benjamin fratres nostros? Et dixit Dominus: Ascendite, cras dabo eos in manus vestras.

29. Et posuerunt filii Israel insidias Gabaa in circuitu.

30. Et ascenderunt filii Israel ad filios Benjamin in die tertia, et congressi sunt ad Gabaa sicut semel et semel.

31. Et exierunt filii Benjamin in occursum populi, et evacuati sunt de civitate, et ceperunt percutere de populo caesos sicut semel et semel in viis, quae est una ascendens in Bethel, et una in Gabaa in agro, circiter triginta viros in Israel.

32. Et dixerunt filii Benjamin: Cadunt coram nobis ut antes. Et filii Israel dixerunt: Fugiamus et evacuemus eos de civitate in vias. Et fecerunt sic.

33. Et omnis vir sorrexit de loco suo, et congressi sunt in Baal Thamar. Et insidiae Israel adveniebant de loco suo a Maraagabe.

34. Et venerunt ex adverso Gabaa decem millia virorum electorum ex omni Israel, et praelium erat grave: et ipsi non noverant quia advenit super ipsos malum.

35. Et percussit Dominus Benjamin coram filiis Israel, et corruerunt filii Israel de Benjamin in die illa viginti et quinque millia et centum viros: omnes hi trahebant gladium.

36. Et viderunt filii Benjamin quia percussi sunt, et dedit vir Israel ipsi Benjamin locum, quoniam speraverunt ad insidias quas posuerant super Gabaa.

37. Et dum ipsi recederent, et insidiae moverunt se: et extenderunt super Gabaa, et effuderunt se insidiae, et percusserunt civitatem in ore gladii.

38. Et signum erat filiis Israel cum insidiis pugnae, ut extollerent significationem fumi a civitate.

39. Et viderunt filii Israel quia praecupaverant insidiae Gabaa, et steterunt in praelio, et Benjamin cepit percutere vulneratos in viris Israel circiter triginta viros, quoniam dixerunt: Rursus casu cadunt coram nobis sicut praelium primum.

40. Et significatio ascendit in plus super civitatem tamquam columna fumi: et respexit Benjamin post eo, et ecce ascendit consummatio civitatis usque ad caelum.

41. Et vir Israel revertit, et festinaverunt viri Benjamin, quoniam viderunt quia occurrit super eos malum.

42. Et respexerunt coram filiis Israel ad viam deserti, et fugerunt: et acies advenit super eos, et de civitatibus corruerunt eos in medio sui.

43. Καὶ κατέκοπτον τὸν Βενιαμὴν, καὶ ἐδίωξαν αὐτὸν ἀπὸ Νουὰ κατὰ πόδα αὐτοῦ ἕως ἀπέναντι Γαβαὰ πρὸς ἀντολὰς ἡλίου.

44. Καὶ ἔπεσον ἀπὸ Βενιαμὴν ὀκτωκαίδεκα χιλιάδες ἀνδρῶν, οἱ πάντες οὗτοι ἄνδρες δυνάμειος.

45. Καὶ ἐπέβλεψαν οἱ λοιποὶ, καὶ ἔφυγον εἰς τὴν ἔρημον πρὸς τὴν πέτρην τοῦ Ῥεμμὸν. Καὶ ἐκαλαμήσαντο ἐξ αὐτῶν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πεντακισχίλιους ἄνδρας. Καὶ κατέβησαν ὀπίσω αὐτῶν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἕως Γεδὼν, καὶ ἐπάταξαν ἐξ αὐτῶν δις χιλίους ἄνδρας.

46. Καὶ ἐγένοντο πάντες οἱ πεπτοιχότες ἀπὸ Βενιαμὴν, εἰκοσιπέντε χιλιάδες ἀνδρῶν ἐκόντων ῥομφαίαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, οἱ πάντες οὗτοι ἄνδρες δυνάμειος.

47. Καὶ ἐπέβλεψαν οἱ λοιποὶ, καὶ ἔφυγον εἰς τὴν ἔρημον πρὸς τὴν πέτρην τοῦ Ῥεμμὸν ἑξήκοντο ἄνδρες, καὶ ἐκάθισαν ἐν πέτρᾳ Ῥεμμὸν τέσσαρας μῆνας.

48. Καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐπίστρεψαν πρὸς υἱοὺς Βενιαμὴν, καὶ ἐπάταξαν αὐτοὺς ἐν στόματι ῥομφαίας ἀπὸ πόλεως Μεθλὰ καὶ ἕως κτήνους, καὶ ἕως παντὸς τοῦ εὐρισκομένου εἰς πάσας τὰς πόλεις· καὶ τὰς πόλεις τὰς εὐρεθείσας ἐνέπρησαν ἐν πυρὶ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑ'.

1. Καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ὥμοσαν ἐν Μασσηφὰθ, λέγοντες· Ἄνθρωπος ἐξ ἡμῶν οὐ δώσει θυγατέρα αὐτοῦ τῷ Βενιαμὴν εἰς γυναῖκα.

2. Καὶ ἦλθεν ὁ λαὸς εἰς Βαιθὴλ, καὶ ἐκάθισαν ἐκεῖ ἕως ἑσπέρας ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ· καὶ ἔραν φωνὴν αὐτῶν, καὶ ἐκλαυσαν κλαυθμὸν μέγαν,

3. καὶ εἶπαν· Εἰς τί, Κύριε Θεὲ Ἰσραὴλ, ἐγενήθη αὕτη, τοῦ ἐπισκεπῆναι σήμερον ἀπὸ Ἰσραὴλ φυλὴν μίαν;

4. Καὶ ἐγένετο τῇ ἐπαύριον, καὶ ὤρθησεν ὁ λαὸς, καὶ οἰκοδόμησαν ἐκεῖ θυσιαστήριον, καὶ ἀνήνεγκαν ὀλοκαυτώσεις καὶ τελείας.

5. Καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ· Τίς οὐκ ἀνέβη ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἀπὸ πασῶν φυλῶν Ἰσραὴλ πρὸς Κύριον; Ὅτι ὁ ὅρκος μέγας ἦν τοῖς οὐκ ἀναβεβηκόσι πρὸς Κύριον εἰς Μασσηφὰθ, λέγοντες· Θανάτῳ θανατωθήσεται.

6. Καὶ παρεκλήθησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς Βενιαμὴν ἀδελφὸν αὐτῶν, καὶ εἶπαν· Ἐξεκόπη σήμερον φυλὴ μία ἀπὸ Ἰσραὴλ.

7. τί ποιήσωμεν αὐτοῖς τοῖς περισσοῖς τοῖς ὑπολειφθεῖσιν εἰς γυναῖκας; Καὶ ἡμεῖς ὥμοσαμεν ἐν Κυρίῳ τοῦ μὴ δοῦναι αὐτοῖς ἀπὸ τῶν θυγατέρων ἡμῶν εἰς γυναῖκας.

8. Καὶ εἶπαν· Τίς εἰς ἀπὸ φυλῶν Ἰσραὴλ δεῖ οὐκ ἀνέβη πρὸς Κύριον εἰς Μασσηφὰθ; Καὶ ἰδοὺ οὐκ ἦλθεν ἄνθρωπος εἰς τὴν παρεμβολὴν ἀπὸ Ἰαβείς Γαλαὰδ εἰς τὴν ἐκκλησίαν.

9. Καὶ ἐπεσχέπη ὁ λαὸς, καὶ οὐκ ἦν ἐκεῖ ἄνθρωπος ἀπὸ οἰκούντων Ἰαβείς Γαλαὰδ.

10. Καὶ ἀπέστειλεν ἐκεῖ ἡ συναγωγὴ δώδεκα χιλιάδας ἀνδρῶν ἀπὸ υἱῶν τῆς δυνάμειος, καὶ ἐνετείλαντο αὐτοῖς, λέγοντες· Πορεύεσθε καὶ πατάξατε τοὺς οἰκούντας Ἰαβείς Γαλαὰδ ἐν στόματι ῥομφαίας,

11. καὶ τοῦτο ποιήσετε· Πᾶν ἄρσεν καὶ πᾶσαν γυναῖκα εἰδυῖαν κοῖτην ἄρσενος, ἀναθεματιεῖτε· τὰς δὲ παρθένας περιποιήσεσθε. Καὶ ἐποίησαν οὕτως·

43. Et conciderunt Benjamin, et persecuti sunt eum a Nua juxta pedem ejus usque contra Gabaa ad ortum solis.

44. Et ceciderunt e Benjamin octo et decem millia virorum, omnes isti viri virtutis.

45. Et respexerunt reliqui, et fugerunt in desertum ad petram ipsius Rhemmon. Et racemarunt ex eis filii Israel quinque mille viros. Et descenderunt post eos filii Israel usque Gedai, et percusserunt ex eis his mille viros.

46. Et fuerunt omnes qui ceciderunt de Benjamin, viginti quinque millia virorum trahentium gladium in die illa, omnes hi viri virtutis.

47. Et respexerunt reliqui, et fugerunt in desertum ad petram Rhemmon sexcenti viri, et sederunt in petra Rhemmon quatuor menses.

48. Et filii Israel reverterunt ad filios Benjamin, et percusserunt eos in ore gladii a civitate Methla et usque ad pecus, et usque ad omne inventum in omnibus civitatibus; et civitates inventas incenderunt in igni.

CAPUT XXI

1. Et filii Israel juraverunt in Massepha, dicentes: Vir e nobis non dabit filiam suam ipsi Benjamin in uxorem.

2. Et venit populus in Bethel, et sederunt ibi usque ad vesperam coram Deo, et elevarunt vocem suam, et ploraverunt plorationem magnam,

3. et dixerunt: Ad quid, Domine Dee Israel, facta est haec, ut requireretur hodie de Israel tribus una?

4. Et factum est crastina, et diluculo surrexit populus, et aedificaverunt ibi altare, et obtulerunt holocaustos et consummatas.

5. Et dixerunt filii Israel: Quis non ascendit in ecclesiam de omnibus tribubus Israel ad Dominum? Quoniam juramentum magnum erat iis qui non ascendissent ad Dominum in Massepha, dicentes: Morte mortificetur.

6. Et poenituit filios Israel erga Benjamin fratrem suum, et dixerunt: Excisa est hodie tribus una de Israel:

7. quid faciemus superstitibus iis qui residui sunt ad uxores? Et nos juravimus in Domino non dare eis de filiabus nostris in uxores.

8. Et dixerunt: Quis unus de tribubus Israel qui non ascendit ad Dominum in Massepha? Et ecce non venerat vir in castra de Jabis Galaad ad ecclesiam.

9. Et recognitus est populus, et non fuit ibi vir de habitantibus Jabis Galaad.

10. Et misit illuc synagoga duodecim millia virorum de filiis virtutis, et mandaverunt eis, dicentes: Ite et percutite habitantes Jabis Galaad in ore gladii,

11. et hoc facietis: Omne masculinum et omnem mulierem quae novit cubile masculi, anathemabitis: virgines autem conservabitis. Et fecerunt sic:

12. καὶ εὗρον ἀπὸ οἰκούντων Ἰαβείς Γαλαὰδ τετρακοσίας νεάνιδας παρθένους αἱ τινες οὐκ ἔγνωσαν ἄνδρα εἰς κοίτην ἄρσεως, καὶ ἤνεγκαν αὐτάς εἰς τὴν παρεμβολὴν εἰς Σηλὼμ τὴν ἐν γῇ Χαναάν.

13. Καὶ ἀπέστειλαν πᾶσα ἡ συναγωγὴ, καὶ ἐλάλησαν πρὸς τοὺς υἱοὺς Βενιαμὴν ἐν τῇ πέτρᾳ Ῥεμμὼν, καὶ ἐκάλεσαν αὐτοὺς εἰς εἰρήνην.

14. καὶ ἐπέστρεψε Βενιαμὴν πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, καὶ ἔδωκαν αὐτοῖς οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὰς γυναῖκας ἃς ἐζωοποίησαν ἀπὸ τῶν θυγατέρων Ἰαβείς Γαλαὰδ· καὶ ἤρρεσαν αὐτοῖς οὕτω.

15. Καὶ ὁ λαὸς παρεκλήθη ἐπὶ τῷ Βενιαμὴν, ὅτι ἐποίησε Κύριος διακοπὴν ἐν ταῖς φυλαῖς Ἰσραὴλ.

16. Καὶ εἶπον οἱ πρεσβύτεροι τῆς συναγωγῆς· Τί ποιήσωμεν τοῖς περισσοῖς εἰς γυναῖκας; ὅτι ἤφρανίσθη ἀπὸ Βενιαμὴν γυνή.

17. Καὶ εἶπαν· Κληρονομία διασωζομένων τῶν Βενιαμίν, καὶ οὐκ ἐξαλειφθήσεται φυλὴ ἀπὸ Ἰσραὴλ,

18. ὅτι ἡμεῖς οὐ δύνησόμεθα δοῦναι αὐτοῖς γυναῖκας ἀπὸ τῶν θυγατέρων ἡμῶν, ὅτι ὠμόσαμεν ἐν υἱοῖς Ἰσραὴλ, λέγοντες· Ἐπικατάρτος ὁ διδούς γυναῖκα τῷ Βενιαμίν.

19. Καὶ εἶπαν· Ἰδοὺ δὴ ἑορτὴ Κυρίου ἐν Σηλὼμ ἀφ' ἡμερῶν εἰς ἡμέρας, ἥ ἐστιν ἀπὸ βορρᾶ τῆς Βαιθὴλ κατ' ἀνατολὰς ἡλίου ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῆς ἀναβαινούσης ἀπὸ Βαιθὴλ εἰς Συλὴμ, καὶ ἀπὸ νότου τῆς Λεβωνᾶ.

20. Καὶ ἐνετείλαντο τοῖς υἱοῖς Βενιαμίν, λέγοντες· Πορεύεσθε, καὶ ἐνεδρεύσατε ἐν τοῖς ἀμπελῶσι,

21. καὶ ὄψεσθε, καὶ ἰδοὺ, ἐὰν ἐξέλθωσιν αἱ θυγατέρες τῶν οἰκούντων Σηλὼμ χορεύειν ἐν τοῖς χοροῖς, καὶ ἐξελεύσεσθε ἐκ τῶν ἀμπελῶνων, καὶ ἀρπάσατε αὐτοῖς ἄνθρωπον γυναῖκα ἀπὸ τῶν θυγατέρων Σηλὼμ, καὶ πορεύεσθε εἰς γῆν Βενιαμίν.

22. Καὶ ἔσται, ὅταν ᾠθώσιν οἱ πατέρες αὐτῶν ἢ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν κρίνεσθαι πρὸς ἡμᾶς, καὶ ἐροῦμεν αὐτοῖς· Ἐλεος ποιήσατε ἡμῖν αὐτάς, ὅτι οὐκ ἐλάβομεν ἄνθρωπον γυναῖκα αὐτοῦ ἐν τῇ παρατάξει, ὅτι οὐχ ὑμεῖς ἐδώκατε αὐτοῖς, ὥς κληρὸς πλημμελήσατε.

23. Καὶ ἐποίησαν οὕτως οἱ υἱοὶ Βενιαμίν, καὶ ἔλαβον γυναῖκας εἰς ἀριθμὸν αὐτῶν ἀπὸ τῶν χορευουσῶν ὧν ἤρπασαν· καὶ ἐπορεύθησαν, καὶ ἐπέστρεψαν εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτῶν· καὶ ὠκοδόμησαν τὰς πόλεις, καὶ ἐκάθισαν ἐν αὐταῖς.

24. Καὶ περιεπάτησαν ἐκεῖθεν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἄνθρωπος εἰς φυλὴν αὐτοῦ καὶ εἰς συγγένειαν αὐτοῦ, καὶ ἐξῆλθον ἐκεῖθεν ἄνθρωπος εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ.

25. Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις οὐκ ἦν βασιλεὺς ἐν Ἰσραὴλ· ἄνθρωπος τὸ εὐθεὲς ἐνώπιον αὐτοῦ ἐποίει.

12. et invenerunt de habitantibus Jabis Galaad quadringentas adolescentulas virgines quæ non noverant virum in cubili masculi, et attulerunt eas in castra in Sylo quæ in terra Chanaan.

13. Et misit universa synagoga, et locuti sunt ad filios Benjamin in petra Rhemmon, et vocaverunt eos in pace :

14. et revertit Benjamin ad filios Israel in tempore illo, et dederunt eis filii Israel mulieres quas vivificaverant de filiabus Jabis Galaad : et placuit eis sic.

15. Et pernituit populum super Benjamin, quoniam fecerat Dominus scissuram in tribubus Israel.

16. Et dixerunt seniores synagogæ : Quid faciemus residuis in uxoribus? quoniam deleta est de Benjamin mulier.

17. Et dixerunt : Hæreditas superstitum de Benjamin, et non delebitur tribus de Israel,

18. quoniam nos non poterimus dare eis uxores de filiabus nostris, quoniam juravimus in filiis Israel, dicentes : Maledictus qui dederit uxorem ipsi Benjamin.

19. Et dixerunt : Ecce nunc solemnitas Domini in Selo ex diebus in dies, quæ est ab aquilone ipsius Bethel ab ortu solis super viam ascendentem a Bethel in Sychem, et ab austro ipsius Lebona.

20. Et mandaverunt filiis Benjamin, dicentes : Ite, et insidiamini in vineis,

21. et aspicietis, et ecce, si exierint filiae habitantium Selo ducere choræas in choris, et exitote e vineis, et rapite vobis ipsis vir mulierem de filiabus Selo, et ite in terram Benjamin.

22. Et erit, quando venerint patres earum vel fratres earum contendere in judicio ad nos, et dicemus eis : Misericordiam facite nobis eas, quoniam non cepimus vir uxorem suam in bello, quia non vos dedistis eis, sicut sors deliquistis.

23. Et fecerunt sic filii Benjamin, et ceperunt mulieres ad numerum suum de choræas agentibus quas rapuerunt : et iverunt, et reverterunt ad hæreditatem suam : et ædificaverunt civitates, et sederunt in eis.

24. Et ambulaverunt inde filii Israel in tempore illo vir ad tribum suum et ad cognationem suam, et exierunt inde vir ad hæreditatem suam.

25. In diebus autem illis non erat rex in Israel : vir quod rectum coram se faciebat.

ΡΟΥΘ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

1. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κρίναι τοὺς κριτὰς, καὶ ἐγένετο λιμὸς ἐν τῇ γῇ· καὶ ἐπορεύθη ἀνὴρ ἀπὸ Βηθλεὲμ Ἰούδα τοῦ παροικῆσαι ἐν ἀγρῷ Μωάβ, αὐτὸς καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ οἱ δύο υἱοὶ αὐτοῦ.

2. Καὶ ὄνομα τῷ ἀνδρὶ Ἐλιμέλεχ, καὶ ὄνομα τῇ γυναικὶ αὐτοῦ Νοεμὶν, καὶ ὄνομα τοῖς δυσὶν υἱοῖς αὐτοῦ Μααλὼν καὶ Χελαιὼν, Ἐφραθῖται ἐκ Βηθλεὲμ τῆς Ἰούδα. Καὶ ἦλθον εἰς ἀγρὸν Μωάβ, καὶ ἦσαν ἐκεῖ.

3. Καὶ ἀπέθανεν Ἐλιμέλεχ ὁ ἀνὴρ τῆς Νοεμὶν, καὶ κατελείφθη αὐτὴ καὶ οἱ δύο υἱοὶ αὐτῆς.

4. Καὶ λάβοντες ἑαυτοὺς γυναῖκας Μωαβίτιδας ὄνομα τῇ μιᾷ, Ὀρφα, καὶ ὄνομα τῇ δευτέρᾳ, Ρούθ. Καὶ κατώκησαν ἐκεῖ ὡς δέκα ἔτη.

5. Καὶ ἀπέθανον καὶ γὰρ ἀμφότεροι Μααλὼν καὶ Χελαιὼν, καὶ κατελείφθη ἡ γυνὴ ἀπὸ τοῦ ἀνδρός αὐτῆς καὶ ἀπὸ τῶν δύο υἱῶν αὐτῆς.

6. Καὶ ἀνέστη αὐτὴ καὶ αἱ δύο νύμφαι αὐτῆς, καὶ ἀπέστρεψαν ἐξ ἀγροῦ Μωάβ, ὅτι ἤκουσαν ἐν ἀγρῷ Μωάβ ὅτι ἐπέσκεπται Κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ, δοῦναι αὐτοῖς ἄρτους.

7. Καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ τόπου οὗ ἦν ἐκεῖ, καὶ αἱ δύο νύμφαι αὐτῆς μετ' αὐτῆς καὶ ἐπορεύοντο ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ ἐπιστρέφαι εἰς τὴν γῆν Ἰούδα.

8. Καὶ εἶπε Νοεμὶν ταῖς δυσὶ νύμφαις αὐτῆς· Πορεύεσθε δὴ, ἀποστράφητε ἑκάστη εἰς οἶκον μητρὸς αὐτῆς· ποιῆσαι Κύριος μεθ' ὑμῶν ἔλεος, καθὼς ἐποιήσατε μετὰ τῶν τεθνεώτων καὶ μετ' ἐμοῦ.

9. Δόξῃ Κύριος ὑμῖν καὶ εὕρητε ἀνάπαυσιν ἑκάστη ἐν οἴκῳ ἀνδρός αὐτῆς. Καὶ κατεβόησεν αὐτὰς καὶ ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν, καὶ ἔκλαυσαν,

10. καὶ εἶπαν αὐτῇ· Μετὰ σοῦ ἐπιστρέφομεν εἰς τὸν λαόν σου.

11. Καὶ εἶπε Νοεμὶν· Ἐπιστράφητε δὴ, θυγατέρες μου. Καὶ ἵνα τί πορεύεσθε μετ' ἐμοῦ; μὴ ἔτι μοι υἱοὶ ἐν τῇ κοιλίᾳ μου, καὶ ἔσονται ὑμῖν εἰς ἀνδράς;

12. Ἐπιστράφητε δὴ, θυγατέρες μου, διότι γεγήρακα τοῦ μὴ εἶναι ἀνδρὶ. Ὅτι εἶπα, ὅτι ἔστι μοι ὑπόστασις τοῦ γεννηθῆναι με ἀνδρὶ, καὶ τέξομαι υἱόν·

13. μὴ αὐτοὺς προσδέξεσθε ἕως οὗ ἀδυνάωσιν; ἢ αὐτοῖς κατασχεθήσεσθε, τοῦ μὴ γενέσθαι ἀνδρὶ; Μὴ δὴ, θυγατέρες μου, ὅτι ἐπικράνθη μοι ὑπὲρ ὑμᾶς, ὅτι ἐξῆλθεν ἐν ἐμοὶ χεὶρ Κυρίου.

14. Καὶ ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν, καὶ ἔκλαυσαν ἔτι καὶ κατεβόησεν Ὀρφα τὴν πενθερὰν αὐτῆς, καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὸν λαόν αὐτῆς, Ρούθ δὲ ἠκολούθησεν αὐτῇ.

15. Καὶ εἶπε Νοεμὶν πρὸς Ρούθ· Ἰδοὺ ἀνέστρεψα σύννυμφός σου πρὸς λαόν αὐτῆς καὶ πρὸς τοὺς θεοὺς αὐτῆς, ἐπιστράφητι δὴ καὶ σὺ ὀπίσω τῆς συννύμφου σου.

16. Εἶπε δὲ Ρούθ· Μὴ ἀπάντησαί μοι τοῦ καταλιπεῖν σε, ἢ ἀποστρέφαι ὀπίσθεν σου, ὅτι σὺ ὅπου ἐὰν πορευθῇς, πορεύσομαι, καὶ οὗ ἐὰν ἀλισθῇς, ἀλισθήσομαι. Ὁ λαός σου, λαός μου, καὶ ὁ Θεός σου, Θεός μου.

RUTH.

CAPUT I.

1. Et factum est cum iudices judicarent, et facta est fames in terra : et ivit vir de Bethleem Juda ad incolendum in agro Moab, ipse et uxor ejus, et duo filii ejus.

2. Et nomen viro Elimelech, et nomen uxori ejus Noemin, et nomen duobus filiis ejus Maalon et Chelaon, Ephrathari de Bethleem Juda. Et venerunt in agrum Moab, et fuerunt ibi.

3. Et mortuus est Elimelech vir ipsius Noemin, et remansit ipsa et duo filii ejus.

4. Et sumpserunt sibi uxores Moabitidas : nomen uni, Orpha, et nomen secundae, Ruth. Et habitaverunt ibi circiter decem annos.

5. Et mortui quidem sunt utrique Maalon et Chelaon, et relicta est mulier a viro suo et a duobus filiis suis.

6. Et surrexit ipsa et duae nurus ejus, et reverterunt ex agro Moab, quoniam audivit in agro Moab quia visitavit Dominus populum suum, dando eis panes.

7. Et exiit e loco ubi fuerat ibi, et duae nurus ejus cum ea : et ibant in via ad revertendum in terram Juda.

8. Et dixit Noemin duabus nuribus suis : Ite nunc, revertimini unaquaque in domum matris suae : faciat Dominus vobiscum misericordiam, sicut fecistis cum mortuis et mecum.

9. Det Dominus vobis et inveniat is requiem unaquaque in domo viri sui. Et osculata est eas : et elevaverunt vocem suam, et ploraverunt,

10. et dixerunt ei : Tecum revertimur ad populum tuum.

11. Et dixit Noemin : Revertimini nunc, filiae meae. Et ut quid itis mecum? numquid ultra mihi filii in utero meo, et erunt vobis in viros?

12. Revertimini nunc, filiae meae, quoniam senoi ut non sim viro. Quia dixi, quia est mihi substantia ut ego fiam viro, et pariam liberos :

13. numquid ipsos exspectabitis donec adoleverint? aut ipsis detinebimini, ut non sitis viro? Nequaquam nunc, filiae meae, nam amaritudo est mihi super vos, quoniam exiit in me manus Domini.

14. Et elevaverunt vocem suam, et ploraverunt adhuc : et osculata est Orpha socrum suam, et revertit ad populum suum, Ruth autem secuta est eam.

15. Et dixit Noemin ad Ruth : Ecce rediit cognata tua ad populum suum et ad deos suos, revertere nunc et tu post cognatam tuam.

16. Dixit autem Ruth : Ne occurrat mihi ut derelinquam te, aut avertar a post te, quoniam quocumque tu ijeris, ibo, et ubicumque manseris, manebo. Populus tuus, populus meus, et Deus tuus, Deus meus.

17. Καὶ οὐ ἐὰν ἀποθάνῃς, ἀποθανοῦμαι, καὶ καὶ ταφῇ-
σομαι. Τάδε ποιῆσαι μοι Κύριος, καὶ τάδε προσθήῃ,
ὅτι θάνατος διαστελεῖ ἀναμέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ.

18. Ἰδοῦσα δὲ Νωεμὶν ὅτι κραταιοῦται αὐτῇ τοῦ
πορεύεσθαι μετ' αὐτῆς, ἐκόπασε τοῦ λαλῆσαι πρὸς αὐ-
τὴν ἔτι.

19. Ἐπορεύθησαν δὲ ἀμφότεραι, ἕως τοῦ παραγενέ-
σθαι αὐτάς εἰς Βηθλεὲμ· καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἔλθειν αὐ-
τάς εἰς Βηθλεὲμ, καὶ ἤχησε πᾶσα ἡ πόλις ἐπ' αὐταῖς,
καὶ εἶπον· Εἰ αὕτη ἐστὶ Νωεμὶν;

20. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτάς· Μὴ δὲ καλεῖτέ με Νωε-
μὶν· καλέσατέ με πικράν, ὅτι ἐπικράνθη ἐν ἐμοὶ ὁ Ἰκα-
νὸς σφόδρα.

21. Ἐγὼ πλήρης ἐπορεύθην, καὶ κενὴν ἀπέστρεψέ
με ὁ Κύριος· καὶ ἰνατὶ καλεῖτέ με Νωεμὶν, καὶ Κύριος
ἐταπεινώσέ με, καὶ ὁ Ἰκανὸς ἐκάκωσέ με;

22. Καὶ ἐπέστρεψε Νωεμὶν καὶ Ῥούθ ἡ Μωαβίτις
ἡ νύμφη αὐτῆς ἐπιστρέφουσαι ἐξ ἀγροῦ Μωάβ· αὗται
δὲ παρεγενήθησαν εἰς Βηθλεὲμ ἐν ἀρχῇ θερισμοῦ κρι-
θῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

1. Καὶ τῇ Νωεμὶν ἀνὴρ γνώριμος τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς,
ὁ δὲ ἀνὴρ δυνατὸς ἰσχυρὸς ἐκ τῆς συγγενείας Ἑλμελεχ,
καὶ ὄνομα αὐτοῦ Βοόζ.

2. Καὶ εἶπε Ῥούθ ἡ Μωαβίτις πρὸς Νωεμὶν· Πο-
ρεύθω δὲ εἰς ἀγρὸν, καὶ συναῶ ἐν τοῖς στάχυσι κατό-
πισθεν οὐ ἐὰν εὖρω χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ. Εἶπε
δὲ αὐτῇ· Πορεύου, θυγατερ.

3. Καὶ ἐπορεύθη· καὶ ἔλθοῦσα συνέλεξεν ἐν τῷ ἀγρῷ
κατόπισθα τῶν θερίζοντων· καὶ περιέπεσε περιπτώματι
τῇ μερίδι τοῦ ἀγροῦ Βοόζ τοῦ ἐκ τῆς συγγενείας Ἑλι-
μελεχ.

4. Καὶ ἰδοὺ Βοόζ ἦλθεν ἐκ Βηθλεὲμ, καὶ εἶπε τοῖς
θερίζουσιν· Κύριος μεθ' ὑμῶν. Καὶ εἶπον αὐτῷ· Εὐλο-
γήσαι σε Κύριος.

5. Καὶ εἶπε Βοόζ τῷ παιδαρίῳ αὐτοῦ τῷ ἑφεστῶτι
ἐπὶ τοὺς θερίζοντας· Τίνος ἡ νεάνις αὕτη;

6. Καὶ ἀπεκρίθη τὸ παιδάριον τὸ ἑφεστὸς ἐπὶ τοὺς
θερίζοντας, καὶ εἶπεν· Ἡ παῖς ἡ Μωαβίτις ἐστὶν ἡ
ἀποστραφεῖσα μετὰ Νωεμὶν ἐξ ἀγροῦ Μωάβ,

7. καὶ εἶπε· Συλλέξω δὲ καὶ συναῶ ἐν τοῖς δρό-
γμασιν ὀπισθεν τῶν θερίζοντων· καὶ ἦλθε καὶ ἔστη
ἀπὸ πρωῒθεν καὶ ἕως ἑσπέρας, οὐ κατέπυσεν ἐν τῷ
ἀγρῷ μικρὸν.

8. Καὶ εἶπε Βοόζ πρὸς Ῥούθ· Οὐκ ἤκουσας, θυγα-
τερ; Μὴ πορεύθῃς ἐν ἀγρῷ συλλέγειν ἑτέρῳ, καὶ σὺ οὐ
πορεύσῃ ἐντεῦθεν ὧδε κολλήθητι μετὰ τῶν κορασίων
μου.

9. Οἱ ὀφθαλμοί σου εἰς τὸν ἀγρὸν οὐ ἐὰν θερίῃς,
καὶ πορεύσῃ κατόπισθεν αὐτῶν· ἰδοὺ ἐντεταλμένη τοῖς
παιδαρίοις τοῦ μὴ ἄφασθαι σου. Καὶ ὅτε διψήσεις, καὶ
πορεύσῃ εἰς τὰ σκεύη, καὶ πῖσαι ὅθεν ἐὰν ὠρεῶν-
ται τὰ παιδάρια.

10. Καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτῆς, καὶ προσεκύ-
νησεν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· Τί ἐστι εὖρον
χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς σου τοῦ ἐπιγινῶναί με, καὶ ἐγὼ
εἰμι ξένη;

11. Καὶ ἀπεκρίθη Βοόζ, καὶ εἶπεν αὐτῇ· Ἀπαγγεῖλα
ἀπηγγεῖλ μοι ὅσα πεποίηκας μετὰ τῆς πενθερᾶς σου

17. Et ubicunque morieris, moriar, et ibi sepeliar. Hæc
vero faciat mihi Dominus, et hæc adjiciat, quia mors dividet
inter me et te.

18. Videns autem Noemin quia illa perdurat ad eundem
secum, cessavit loqui ad eam ultra.

19. Iverunt autem ambæ, quoadusque ipsæ advenirent
in Bethleem: et factum est dum ipsæ venirent in Bethleem,
et sonuit universa civitas super eas, et dixerunt: Si hæc est
Noemin?

20. Et dixit ad eas: Nequaquam nunc vocato me Noemin:
vocate me amaram: quoniam inamaruit in me Omnipotens
vobis.

21. Ego plena ivi, et inanem reduxit me Dominus: et ut
quid vocatis me Noemin, et Dominus humiliavit me, et
Omnipotens afflixit me?

22. Et rediit Noemin et Ruth Moabites nurus ejus re-
deuntes ex agro Moab: hæc vero advenerunt in Bethleem in
principio messis hordebrum.

CAPUT II.

1. Et ipsi Noemin erat vir notus viro ejus, vir autem po-
tens fortitudine ex cognatione Elimelech, et nomen ei Booz.

2. Et dixit Ruth Moabites ad Noemin: Vadam nunc in
agrum, et colligam in spiciis a tergo cujuscumque invenero
gratiam in oculis ejus. Dixit autem ei: Vada, filia.

3. Et ivit: et veniens collegit in agro a tergo metentium:
et evenit eventu ad partem agri Booz qui ex cognatione
Elimelech.

4. Et ecce Booz venit de Bethleem, et dixit messoribus:
Dominus vobiscum. Et dixerunt ei: Benedicat te Dominus.

5. Et dixit Booz puero suo qui assistebat super messorum:
Cujus est adolescentula hæc?

6. Et respondit puer assistens super messorum, et dixit:
Puella Moabites est quæ revertit cum Noemin ex agro Moab,

7. et dixit: Colligam nunc et congregabo in manipulis
post messorum: et venit et stetit a mane et usque ad ve-
esperam, non cessavit in agro pusillum.

8. Et dixit Booz ad Ruth: Nonne audisti, filia? Ne iveris
colligere in agro altero, et tu ne eas hinc: hic adhaere cum
puellis meis.

9. Oculi tui ad agrum quemcumque messuerint, et ibis
post eas: ecce mandavi pueris ne tangant te. Et quando
sities, et ibis ad vasa, et bibes undecumque hauserint
pueri.

10. Et cecidit super faciem suam, et adoravit super ter-
ram, et dixit ad eum: Quid quod inveni gratiam in oculis
tuis ut agnosceres me, et ego sum peregrina?

11. Et respondit Booz, et dixit ei: Renuntiatione renun-
tiata sunt mihi quaecumque fecisti cum socru tua postquam

μετὰ τὸ ἀποθανεῖν τὸν ἄνδρα σου, καὶ πῶς κατέλιπες τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου καὶ τὴν γῆν γενέσεώς σου, καὶ ἐπορεύθης πρὸς λαὸν ὃν οὐκ ᾔδεις ἔχθες καὶ τρίτης.

12. Ἀποτίσαι Κύριος τὴν ἐργασίαν σου· γένοιτο ὁ μισθός σου πλήρης παρὰ Κυρίου Θεοῦ Ἰσραὴλ, πρὸς ὃν ἦλθες πεποιθέναι ὑπὸ τὰς πτέρυγας αὐτοῦ.

13. Ἡ δὲ εἶπεν· Εὐροίμι χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς σου, κύριε, ὅτι παρεκάλεσάς με, καὶ ὅτι ἐλάλησας ἐπὶ καρδίᾳ τῆς δούλης σου, καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἔσομαι ὡς μία τῶν παιδισκῶν σου.

14. Καὶ εἶπεν αὐτῇ Βοὺζ· Ἦδη ὦρα τοῦ φαγεῖν, πρόσθε ὧδε καὶ φάγεσαι τῶν ἄρτων, καὶ βάψεις τὸν ψωμόν σου ἐν τῷ ὄρει. Καὶ ἐκάθισεν Ροῦθ ἐκ πλαγίων τῶν θεωπόντων, καὶ ἐβούλισεν αὐτῇ Βοὺζ ἄλριτον, καὶ ἔφαγε καὶ ἐνεπλήσθη καὶ κατέλιπε,

15. καὶ ἀνέστη τοῦ συλλέγειν. Καὶ ἐνετείλατο Βοὺζ τοῖς παιδαρίοις αὐτοῦ, λέγων· Καὶ γε ἀναμέσον τῶν δραγμάτων συλλεγέτω, καὶ μὴ κατασχύνετε αὐτήν.

16. Καὶ βαστάζοντες βαστάσατε αὐτῇ, καὶ γε παραβάλλοντες παραβαλεῖτε αὐτῇ ἐκ τῶν βεβουνημένων, καὶ φάγεται καὶ συλλέξει, καὶ οὐκ ἐπιτιμήσετε αὐτῇ.

17. Καὶ συνέλεξεν ἐν τῷ ἀγρῷ ἕως ἑσπέρας, καὶ ἐβράβεισεν ἂ συνέλεξε, καὶ ἐγενήθη ὡς οἰρὶ κριθῶν.

18. Καὶ ἦρε καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν· καὶ εἶδεν ἡ πενθερὰ αὐτῆς ἂ συνέλεξε, καὶ ἐξενέγκασα Ροῦθ ἔδωκεν αὐτῇ ἂ κατέλιπεν ἐξ ὧν ἐνεπλήσθη.

19. Καὶ εἶπεν αὐτῇ ἡ πενθερὰ αὐτῆς· Ποῦ συνῄλας σήμερον καὶ ποῦ ἐποίησας; Εἶπεν δὲ ἐπιγνούς σε εὐλογημένος. Καὶ ἀνήγγειλε Ροῦθ τῇ πενθερᾷ αὐτῆς ποῦ ἐποίησε, καὶ εἶπε· Τὸ ὄνομα τοῦ ἀνδρός μεθ' οὗ ἐποίησα σήμερον, Βοὺζ.

20. Εἶπε δὲ Νωεμὶν τῇ νύμφῃ αὐτῆς· Εὐλογητός ἐστι τῷ Κυρίῳ, ὅτι οὐκ ἐγκατέλιπε τὸ ἔλεος αὐτοῦ μετὰ τῶν ζώντων καὶ μετὰ τῶν τεθνηκότων. Καὶ εἶπεν αὐτῇ Νωεμὶν· Ἐγγίζει ἡμῖν ὁ ἀνὴρ, ἐκ τῶν ἀγχιστευόντων ἡμῖν ἐστι.

21. Καὶ εἶπε Ροῦθ πρὸς τὴν πενθερὰν αὐτῆς· Καί γε ὅτι εἶπε πρὸς μέ· Μετὰ τῶν κορασίων τῶν ἐμῶν προσκολλήθητι, ἕως ἂν τελέσωσιν ὅλον τὸν ἀμητὸν ὃς ὑπάρχει μοι.

22. Καὶ εἶπε Νωεμὶν πρὸς Ροῦθ τὴν νύμφην αὐτῆς· Ἀγαθὸν, θύγατερ, ὅτι ἐξῆλθες μετὰ τῶν κορασίων αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἀπαντήσονται σοι ἐν ἀγρῷ ἑτέρῳ.

23. Καὶ προσκολλήθη Ροῦθ τοῖς κορασίοις τοῦ Βοὺζ τοῦ συλλέγειν, ἕως τοῦ συντελέσαι τὸν θεωρισμὸν τῶν κριθῶν καὶ τῶν πυρῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

1. Καὶ ἐκάθισεν μετὰ τῆς πενθερᾶς αὐτῆς· εἶπε δὲ αὐτῇ Νωεμὶν ἡ πενθερὰ αὐτῆς· Θύγατερ, οὐ μὴ ζητήσω σοι ἀνάπυσιν ἵνα εὖ γένηται σοι;

2. Καὶ νῦν οὐχὶ Βοὺζ γνώριμος ἡμῶν οἷ ἦς μετὰ τῶν κορασίων αὐτοῦ; Ἰδοὺ αὐτὸς λιχμᾶ τὸν ἄλωνα τῶν κριθῶν ταύτῃ τῇ νυκτί.

3. Σὺ δὲ λούσῃ καὶ ἀλείψῃ, καὶ περιθήσεις τὸν ἱματισμὸν σου ἐπὶ σε, καὶ ἀναθήσῃ ἐπὶ τὴν ἀλω. Μὴ γνωρισθῇς τῷ ἀνδρὶ ἕως τοῦ συντελέσαι αὐτὸν τοῦ φαγεῖν καὶ πιεῖν.

mortuus est vir tuus, et quomodo reliquisti patrem tuum et matrem tuam et terram generationis tuæ, et ivisti ad populum quem non noveras heri et nudiustertius.

12. Rependat Dominus operationem tuam : fiat merces tua plena a Domino Deo Israel, ad quem venisti ad confidendum sub alis ejus.

13. Illa vero dixit : Inveniam gratiam in oculis tuis, domine, quia consolatus es me, et quia locutus es ad cor servæ tuæ, et ecce ego ero tamquam una ancillarum tuarum.

14. Et dixit ei Booz : Jam hora comedendi, accede huc et comedes panes, et linges buccellam tuam in aceto. Et sedit Ruth a latere messorum, et porrexit ei Booz polentam, et comedit et saturata est et reliquit,

15. et surrexit ad colligendum. Et mandavit Booz pueris suis, dicens : Et quidem inter manipulos colligat, et ne confundatis eam.

16. Et portantes portate ei, et quidem projicientes projicite ei ex congestis, et comedet et colliget, et non increpabitis eam.

17. Et collegit in agro usque ad vesperam, et virga excussit quæ collegerat, et fuit circiter ophi bordeorum.

18. Et tulit et intravit in civitatem : et vidit socrus ejus quæ collegerat, et proferens Ruth dedit ei quæ reliquerat ex iis quibus saturata fuerat.

19. Et dixit ei socrus ejus : Ubi collegisti hodie et ubi fecisti? Sit qui agnovit te benedictus. Et nuntiavit Ruth socru suæ ubi fecisset, et dixit : Nomen viri cum quo feci hodie, Booz.

20. Dixit autem Noemin nurui suæ : Benedictus est Domino, quoniam non dereliquit misericordiam suam cum viventibus et cum mortuis. Et dixit ei Noemin : Propinquus est nobis vir, de redemptoribus est nobis.

21. Et dixit Ruth ad socrum suam : Et quidem quia dixit ad me : Cum puellis meis adhære, quoadusque consummaverint totam messem quæ est mihi.

22. Et dixit Noemin ad Ruth nurum suam : Bonum, filia, quia existi cum puellis ejus, et non occurrent tibi in agro alio.

23. Et adhesit Ruth puellis Booz colligendo, quoadusque consummaretur messis bordeorum et triticorum.

CAPUT III.

1. Et sedit cum socru sua : dixit autem ei Noemin socrus ejus : Filia, nonne quaeram tibi requiem ut bene sit tibi?

2. Et nunc nonne Booz notus noster cujus fuisti cum puellis ejus? Ecce ipse ventilat aream bordeorum hac nocte.

3. Tu autem lavaberis et ungeris, et circumpones vestimentum tuum super te, et ascendes ad aream. Ne innotescas viro quoadusque ipse consummaverit edere et bibere.

4. Καὶ ἔσται ἐν τῷ κοιμηθῆναι αὐτὸν, καὶ γνώσῃ τὸν τόπον ὅπου κοιμᾶται ἐκεῖ, καὶ ἐλεύσῃ καὶ ἀποκαλύψει τὰ πρὸς ποδῶν αὐτοῦ, καὶ κοιμηθήσῃ, καὶ αὐτὸς ἀπαγγελεῖ σοι ἃ ποιήσεις.

5. Εἶπε δὲ Ῥούθ πρὸς αὐτήν· Πάντα ὅσα ἂν εἴπῃς ποιήσω.

6. Καὶ κατέβη εἰς τὴν ἀλω, καὶ ἐποίησε κατὰ πάντα ὅσα ἐνετείλατο αὐτῇ ἡ πενθερὰ αὐτῆς.

7. Καὶ ἔφαγε Βοὺζ καὶ ἔπιε, καὶ ἡγαθύνθη ἡ καρδία αὐτοῦ, καὶ ἦλθε κοιμηθῆναι ἐν μερίδι τῆς στοιβῆς· ἡ δὲ ἦλθεν ἐν κρυφῇ, καὶ ἀπεκαλύψε τὰ πρὸς ποδῶν αὐτοῦ.

8. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ μεσονυκτίῳ, καὶ ἐξέστη ὁ ἀνὴρ, καὶ ἐταράχθη, καὶ ἰδοὺ γυνὴ κοιμᾶται πρὸς ποδῶν αὐτοῦ.

9. Εἶπε δὲ· Τίς εἶ σύ; Ἡ δὲ εἶπεν· Ἐγὼ εἰμι Ῥούθ ἡ δούλη σου, καὶ περιβαλεῖς τὸ πτερύγιόν σου ἐπὶ τὴν δούλην σου, ὅτι ἀγχιστεύς εἰ σύ.

10. Καὶ εἶπε Βοὺζ· Εὐλογημένη σὺ τῷ Κυρίῳ Θεῷ, θύγατερ, ὅτι ἡγάθυνες τὸ ἐλεός σου τὸ ἔσχατον ὑπὲρ τὸ πρῶτον, μὴ πορευθῆναι σε ὀπίσω νεανιῶν, εἴτοι πτωχὸς εἴτοι πλούσιος.

11. Καὶ νῦν, θύγατερ, μὴ φοβοῦ, πάντα ὅσα ἐὰν εἴπῃς ποιήσω σοι· οἶδε γὰρ πᾶσα φυλὴ λαοῦ μου ὅτι γυνὴ δυνάμεως εἶ σύ.

12. Καὶ νῦν ὁ ἀληθὺς ἀγχιστεὺς ἐγὼ εἰμι· καὶ γε ἐστὶν ἀγχιστεὺς ἐγγίων ὑπὲρ ἐμέ.

13. Αὐλισθήτι τὴν νύκτα, καὶ ἔσται τοπρωτὶ ἐὰν ἀγχιστεύσῃ σε, ἀγαθόν, ἀγχιστεύετω· ἐὰν δὲ μὴ βούληται ἀγχιστεῦσαι σε, ἀγχιστεύσω σε ἐγὼ, ᾧ Κύριος. Κοιμήθητι ἕως τοπρωτῆ.

14. Καὶ ἐκοιμήθη πρὸς ποδῶν αὐτοῦ ἕως πρωτῆ· ἡ δὲ ἀνέστη πρὸ τοῦ ἐπιγῶναι ἀνδρὰ τὸν πλησίον αὐτοῦ. Καὶ εἶπε Βοὺζ· Μὴ γνωσθήτω ὅτι ἦλθε γυνὴ εἰς τὴν ἀλω.

15. Καὶ εἶπεν αὐτῇ· Φέρε τὸ περίζωμα τὸ ἐπάνω σου. Καὶ ἐκράτησεν αὐτὰ, καὶ ἐμέτρησεν ἐξ κριθῶν, καὶ ἐπέθηκεν ἐπ' αὐτήν, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν.

16. Καὶ Ῥούθ εἰσῆλθε πρὸς τὴν πενθεράν αὐτῆς· ἡ δὲ εἶπεν αὐτῇ· Θύγατερ. Καὶ εἶπεν αὐτῇ πάντα ὅσα ἐποίησεν αὐτῇ ὁ ἀνὴρ.

17. Καὶ εἶπεν αὐτῇ· Τὰ ἐξ τῶν κριθῶν ταῦτα ἔδωκέ μοι, ὅτι εἶπε πρὸς μέ· Μὴ εἰσέλθῃς κενὴ πρὸς τὴν πενθεράν σου.

18. Ἡ δὲ εἶπε· Κάθου, θύγατερ, ἕως τοῦ ἐπιγῶναι σε πῶς οὐ πεσεῖται ῥῆμα· οὐ γὰρ μὴ ἡσυχάσῃ ὁ ἀνὴρ ἕως ἂν τελεσθῇ τὸ ῥῆμα σήμερον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

1. Καὶ Βοὺζ ἀνέβη ἐπὶ τὴν πόλιν, καὶ ἐκάθισεν ἐκεῖ, καὶ ἰδοὺ ὁ ἀγχιστεὺς παρεπορεύετο ὃν ἐλάλησε Βοὺζ· καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Βοὺζ· Ἐκκλίνας καθίσον ὧδε κρύφει. Καὶ ἐξέκλινε καὶ ἐκάθισε.

2. Καὶ ὤραβε Βοὺζ δέκα ἀνδρας ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων τῆς πόλεως, καὶ εἶπε· Καθίσατε ὧδε. Καὶ ἐκάθισαν.

3. Καὶ εἶπε Βοὺζ τῷ ἀγχιστεῖ· Τὴν μερίδα τοῦ ἀγροῦ ἣ ἐστὶ τοῦ ἀδελφοῦ ἡμῶν τοῦ Ἐλιμέlech ἡ δέδοται Νοεμὶν τῇ ἐπιστροφῇ ἐξ ἀγροῦ Μωάβ,

4. Et erit cum ipse dormierit, et nosces locum ubi dormit illic, et venies et discooperies quæ ad pedes ejus, et dormies, et ipse indicabit tibi quæ facies.

5. Dixit autem Ruth ad eam : Omnia quaecumque dixeris faciam.

6. Et descendit ad aream, et fecit juxta omnia quaecumque mandavit ei socrus ejus.

7. Et comedit Booz et bibit, et bonum factum est cor ejus, et venit ad dormiendum in parte acervi : illa autem venit in occulto, et discooperuit quæ ad pedes ejus.

8. Factum est autem in media nocte, et expavit vir, et turbatus est, et ecce mulier dormit ad pedes ejus.

9. Dixit autem : Quis es tu? At illa dixit : Ego sum Ruth serva tua, et circumpones alas tuas super servam tuam, quoniam redemptor es tu.

10. Et dixit Booz : Benedicta tu Domino Deo, filia, quoniam bonam fecisti misericordiam tuam postremam super primam, non cundo post juvenes, sive inops sive dives.

11. Et nunc, filia, ne timeas, omnia quaecumque dixeris faciam tibi : novit enim universa tribus populi mei quia mulier virtutis tu es.

12. Et nunc vere redemptor ego sum : et quidem est redemptor propinquus super me.

13. Maneto nocte, et erit mane si redemerit te, bonum, redimat : si autem noluerit redimere te, redimam te ego, vivit Dominus ! Dormi usque mane.

14. Et dormivit ad pedes ejus usque mane : illa vero surrexit antequam agnosceret vir proximum suum. Et dixit Booz : Ne innolescat quia venit mulier ad aream.

15. Et dixit ei : Da pallium quod super te. Et tenuit illud, et mensus est sex hordeorum, et imposuit super eam, et intravit in civitatem.

16. Et Ruth intravit ad socrum suam : at illa dixit ei : Filia. Et dixit ei omnia quaecumque fecerat ei vir.

17. Et dixit ei : Sex hordeorum hæc dedit mihi, quoniam dixit ad me : Ne intres vacua ad socrum tuam.

18. At illa dixit : Sede, filia, quoadusque tu cognoscas quomodo non cadet verbum : non enim quiescet vir quoadusque consummaverit verbum hodie.

CAPUT IV.

1. Et Booz ascendit ad portam, et sedit ibi, et ecce redemptor prætergrediebatur quem locutus est Booz : et dixit ad eum Booz : Declinans sede hic abscundite. Et declinavit et sedit.

2. Et sumpsit Booz decem viros de senioribus civitatis, et dixit : Sedete hic. Et sederunt.

3. Et dixit Booz redemptori : Partem agri quæ est fratris nostri Elimelech quæ data est ipsi Noemin reversæ ex agro Moab,

4. καὶ ἐγὼ εἶπα· Ἀποκαλύψω τὸ οὖς σου, λέγων· Κτῆσαι ἐναντίον τῶν καθήμενων καὶ ἐναντίον τῶν πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ μου. Εἰ ἀγχιστεύεις, ἀγχιστεύει· εἰ δὲ μὴ ἀγχιστεύεις, ἀνάγγειλόν μοι καὶ γινώσκωμαι ὅτι οὐκ ἔστι παρὲς σοῦ τοῦ ἀγχιστεύσαι, καὶ ἐγὼ εἶμι μετὰ σέ. Ὁ δὲ εἶπεν· Ἐγὼ εἶμι, ἀγχιστεύσω.

5. Καὶ εἶπε Βοὺζ· Ἐν ἡμέρᾳ τοῦ κτῆσασθαί σε τὸν ἀγρόν ἐκ χειρὸς Νωεμὶν καὶ παρὰ Ῥούθ τῆς Μωαβίτιδος γυναῖκος τοῦ τεθνηκότος, καὶ αὐτὴν κτῆσασθαί σε δεῖ, ὥστε ἀναστῆσαι τὸ ὄνομα τοῦ τεθνηκότος ἐπὶ τῆς κληρονομίας αὐτοῦ.

6. Καὶ εἶπεν ὁ ἀγχιστεύς· Οὐ δυνήσομαι ἀγχιστεύσαι ἑμαυτῷ, μή ποτε διαφθείρω τὴν κληρονομίαν μου· ἀγχιστεύσον σεαυτῷ τὴν ἀγχιστείαν μου, ὅτι οὐ δυνήσομαι ἀγχιστεύσαι.

7. Καὶ τοῦτο τὸ δικαίωμα ἐμπροσθεν ἐν τῷ Ἰσραὴλ ἐπὶ τὴν ἀγχιτείαν καὶ ἐπὶ τὸ ἀντάλλαγμα, τοῦ στήσαι πάντα λόγον, καὶ ἐπιλύετο ἀνὴρ τὸ ὑπόδημα αὐτοῦ, καὶ ἰδίδου τῷ πλησίον αὐτοῦ τῷ ἀγχιτεύοντι τὴν ἀγχιτείαν αὐτοῦ· καὶ τοῦτο ἦν μαρτύριον ἐν Ἰσραὴλ.

8. Καὶ εἶπεν ὁ ἀγχιστεύς τῷ Βοὺζ· Κτῆσαι σεαυτῷ τὴν ἀγχιτείαν μου, καὶ ἐπιλύσατο τὸ ὑπόδημα αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ.

9. Καὶ εἶπε Βοὺζ τοῖς πρεσβυτέροις καὶ παντὶ τῷ λαῷ· Μάρτυρες ὑμεῖς σήμερον ὅτι κέκτημαι πάντα τὰ τοῦ Ἐλιμίlech, καὶ πάντα ὅσα ὑπάρχει τῷ Χελαίων καὶ τῷ Μααλὼν ἐκ χειρὸς Νωεμίν.

10. Καὶ γὰρ Ῥούθ τὴν Μωαβίτιν τὴν γυναῖκα Μααλὼν κέκτημαι ἑμαυτῷ εἰς γυναῖκα, τοῦ ἀναστῆσαι τὸ ὄνομα τοῦ τεθνηκότος ἐπὶ τῆς κληρονομίας αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐξολοθρευθήσεται τὸ ὄνομα τοῦ τεθνηκότος ἐκ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, καὶ ἐκ τῆς φυλῆς λαοῦ αὐτοῦ. Μάρτυρες ὑμεῖς σήμερον.

11. Καὶ εἶπσαν πᾶς ὁ λαὸς οἱ ἐν τῇ πόλῃ· Μάρτυρες. Καὶ οἱ πρεσβύτεροι εἶπσαν· Δοῦν Κύριος τὴν γυναῖκά σου τὴν εἰσπορευομένην εἰς τὸν οἶκόν σου, ὡς Ῥαχὴλ καὶ ὡς Λίαν, αἱ ὠκοδόμησαν ἀμφοτέραι τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ἐποίησαν δύναμιν ἐν Ἐφραθᾷ, καὶ ἔσται ὄνομα ἐν Βηθλεὲμ.

12. Καὶ γένοιτο οἶκός σοι ὡς οἶκος Φαρές ὃν ἔτεκε Θάμαρ τῷ Ἰούδα, ἐκ τοῦ σπέρματος οὗ ὀώσει Κύριός σοι ἐκ τῆς παιδείας ταύτης.

13. Καὶ ἔλαβε Βοὺζ τὴν Ῥούθ, καὶ ἐγενήθη αὐτῷ εἰς γυναῖκα, καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτήν καὶ ἔδωκεν αὐτῇ Κύριος κῆσιν, καὶ ἔτεκεν υἱόν.

14. Καὶ εἶπαν αἱ γυναῖκες πρὸς Νωεμίν· Εὐλογητὸς Κύριος ὃς οὐ κατέλυσέ σοι σήμερον τὸν ἀγχιστεύα, καὶ καλέσαι τὸ ὄνομά σου ἐν Ἰσραὴλ.

15. Καὶ ἔσται σοι εἰς ἐπιστρέφοντα ψυχὴν, καὶ τοῦ διαθρέψαι τὴν πολιάν σου, ὅτι ἡ νύμφη ἡ ἀγαπήσασά σε, ἔτεκεν αὐτόν, ἡ ἔστιν ἀγαθή σοι ὑπὲρ ἑπτὰ υἱούς.

16. Καὶ ἔλαβε Νωεμίν τὸ παιδίον, καὶ ἔθηκεν εἰς τὸν κόλπον αὐτῆς, καὶ ἐγενήθη αὐτῷ εἰς τιθηνόν.

17. Καὶ ἐκάλεσαν αὐτοῦ αἱ γείτονες ὄνομα, λέγουσαι· Ἐτέχθη υἱὸς τῇ Νωεμίν, καὶ ἐκάλεσαν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ὠβήδ. Οὗτος πατὴρ Ἰεσσαὶ πατρὸς Δαυίδ.

18. Καὶ αὗται αἱ γενέσεις Φαρές· Φαρές ἐγέννησε τὸν Ἐσρόμ·

4. et ego dixi : Discooperiam aurem tuam, dicens : Acquire coram sedentibus et coram senioribus populi mei. Si redimis, redime : si autem non redimis, annuntia mihi et cognoscam quia non est prater te ad redimendum, et ego sum post te. At ille dixit : Ego sum, redimam.

5. Et dixit Booz : In die acquirendi te agrum de manu Noemin et a Ruth Moabitide uxore defuncti, et ipsam te acquirere oportet, ut suscites nomen mortui super hereditalem ejus.

6. Et dixit redemptor : Non potero redimere mihi, ne forte corrumpam hereditatem meam : redime tibi redemptionem meam, quoniam non potero redimere.

7. Et hæc justificatio erat antea in Israel super redemptione et super permutatione, ad firmandum omne verbum, et solvebat vir calceamentum suum, et dabat proximo suo redimenti redemptionem suam. Et hoc erat testimonium in Israel.

8. Et dixit redemptor ad Booz : Acquire tibi redemptionem meam, et solvit calceamentum suum, et dedit ei.

9. Et dixit Booz senioribus et universo populo : Testes vos hodie quia acquisivi omnia quæ ipsius Elimelech, et omnia quæcumque sunt ipsi Chelaon et ipsi Maalon de manu Noemin.

10. Et etiam Ruth Moabitidem uxorem Maalon acquisivi mihi in uxorem, ad suscitandum nomen mortui super hereditatem ejus, et non exterminabitur nomen mortui de fratribus suis, et de tribu populi sui. Testes vos hodie.

11. Et dixerunt universus populus qui in porta : Testes. Et seniores dixerunt : Det Dominus uxorem tuam intrantem in domum tuam, sicut Rachel et sicut Liam, quæ edificaverunt utraq; domum Israel, et fecerunt virtutem in Ephrata, et erit nomen in Bethleem.

12. Et fiat domus tua sicut domus Phares quem peperit Thamar ipsi Juda, ex semine quod dabit Dominus tibi ex ancilla hac.

13. Et accepit Booz Ruth, et facta est ei in uxorem, et intravit ad eam : et dedit ei Dominus conceptionem, et peperit filium.

14. Et dixerunt mulieres ad Noemin : Benedictus Dominus qui non fecit deesse tibi hodie redemptorem, et vocet nomen tuum in Israel.

15. Et erit tibi in revocantem animam, et ad nutriendum canitiem tuam, quoniam nurus quæ dilexit te, peperit eum, quæ est bona tibi super septem filias.

16. Et sumpsit Noemin puerum, et posuit in sinu suo, et facta est ei in nutriceam.

17. Et vocaverunt ejus vicinæ nomen, dicentes : Natus est filius ipsi Noemin, et vocaverunt nomen ejus Obed. Ille pater Jesse patris David.

18. Et hæc generationes Phares : Phares genuit Esrom :

19. Ἐσρὼν ἐγέννησε τὸν Ἀράμ· καὶ Ἀράμ ἐγέννησε τὸν Ἀμιναδάβ·
20. καὶ Ἀμιναδάβ ἐγέννησε τὸν Ναασσών· καὶ Ναασσών ἐγέννησε τὸν Σαλμών·
21. καὶ Σαλμών ἐγέννησε τὸν Βοόζ· καὶ Βοόζ ἐγέννησε τὸν Ὠβὲδ·
22. καὶ Ὠβὲδ ἐγέννησε τὸν Ἰεσσαί· καὶ Ἰεσσαί ἐγέννησε τὸν Δαυὶδ.

19. Esrom genuit Aram : et Aram genuit Aminadab :
20. et Aminadab genuit Naasson : et Naasson genuit Salmon :
21. et Salmon genuit Booz : et Booz genuit Obed :
22. et Obed genuit Jesse : et Jesse genuit David.

ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ

ΠΡΩΤΗ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

1. Ἄνθρωπος ἦν ἐξ Ἀρμαθαίμ Σιφά, ἐξ ὄρους Ἐφραΐμ, καὶ ὄνομα αὐτοῦ Ἐλκανά υἱὸς Ἰερεμεὲλ υἱοῦ Ἰλίου υἱοῦ Θοκὶ ἐν Νασιβ Ἐφραΐμ.
2. Καὶ τούτῳ δύο γυναῖκες ὄνομα τῇ μιᾷ, Ἄννα, καὶ ὄνομα τῇ δευτέρᾳ, Φεννάνα. Καὶ ἦν τῇ Φεννάνᾳ παιδίον, καὶ τῇ Ἄννᾳ οὐκ ἦν παιδίον.
3. Καὶ ἀνέβαινεν ὁ ἄνθρωπος ἐξ ἡμερῶν εἰς ἡμέρας ἐκ πόλεως αὐτοῦ ἐξ Ἀρμαθαίμ προσκυνεῖν καὶ θύειν Κυρίῳ τῷ Θεῷ Σαβαώθ ἐν Σηλώμ· καὶ ἐκεῖ Ἰλὶ καὶ οἱ δύο υἱοὶ αὐτοῦ Ὀφνὶ καὶ Φινεὶς, ἱερεῖς τοῦ Κυρίου.
4. Καὶ ἐγενήθη ἡμέρα, καὶ ἔθυσεν Ἐλκανά, καὶ ἔδωκε τῇ Φεννάνᾳ γυναικὶ αὐτοῦ καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτῆς μερίδας,
5. καὶ τῇ Ἄννᾳ ἔδωκε μερίδα μίαν, ὅτι οὐκ ἦν αὐτῇ παιδίον· πλὴν ὅτι τὴν Ἄνναν ἀγάπα Ἐλκανά ὑπὲρ ταύτην. Καὶ Κύριος ἀπέκλεισε τὰ περὶ τὴν μήτραν αὐτῆς,
(*) 6. ὅτι οὐκ ἔδωκεν αὐτῇ Κύριος παιδίον κατὰ τὴν θλίψιν αὐτῆς, καὶ κατὰ τὴν ἀθυμίαν τῆς θλίψεως αὐτῆς. Καὶ ἀθύμει διὰ τοῦτο, ὅτι συνέκλεισε Κύριος τὰ περὶ τὴν μήτραν αὐτῆς, τοῦ μὴ δοῦναι αὐτῇ παιδίον.
7. Οὕτως βροῖει ἐνιαυτὸν κατ' ἐνιαυτὸν ἐν τῷ ἀναβαίνειν αὐτὴν εἰς οἶκον Κυρίου· καὶ ἀθύμει, καὶ ἐκλαίει, καὶ οὐκ ἤσθιε.
8. Καὶ εἶπεν αὐτῇ Ἐλκανά ὁ ἀνὴρ αὐτῆς Ἄννα. Καὶ εἶπεν αὐτῇ· Ἰδοὺ ἐγὼ, κύριε. Καὶ εἶπεν αὐτῇ· Τί ἐστὶ σοι ὅτι κλαῖεις; καὶ ἵνατί οὐκ ἐσθίεις; καὶ ἵνατί τύπτει σε ἡ καρδία σου; Οὐκ ἀγαθὸς ἐγὼ σοι ὑπὲρ δέκα τέκνα;
9. Καὶ ἀνέστη Ἄννα μετὰ τὸ φαγεῖν αὐτοὺς ἐν Σηλώμ, καὶ κατέστη ἐνώπιον Κυρίου. Καὶ Ἰλὶ ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τοῦ δίσκου ἐπὶ τῶν φλιῶν ναοῦ Κυρίου.
10. Καὶ αὐτὴ κατώδυνος ψυχῇ, καὶ προσεύχαστο πρὸς Κύριον, καὶ κλαίονσα ἐκλάυσε,
11. καὶ ᾄδασκε εὐχὴν Κυρίῳ, λέγουσα· Ἀδωναὶ Κύριε Ἐλὼθ Σαβαώθ, ἐάν ἐπιθλέπων ἐπιθλέῃς ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης σου, καὶ μνησθῇς μου, καὶ

REGNORUM

LIBER PRIMUS.

CAPUT I.

1. Homo fuit de Armathaim Sipa, de monte Ephraim, et nomen ei Elcana filius Jeremeel filii Elii filii Thoe in Nasib Ephraim.
2. Et huic duae uxores : nomen uni, Anna, et nomen secundae, Phennana. Et erant Phennanae filii, et Annae non erat filius.
3. Et ascendebat homo ex diebus in dies de civitate sua de Armathaim adorare et sacrificare Domino Deo Sabaoth in Selom : et ibi Heli et duo filii ejus Ophni et Phinees, sacerdotes Domini.
4. Et facta est dies, et sacrificavit Elcana, et dedit Phennanae uxori suae et filiis ejus partes,
5. et Annae dedit partem unam, quia non erat ei filius : verumtamen Annam diligebat Elcana super hanc. Et Dominus concluserat quae circa vulvam ejus,
6. quia non dederat ei Dominus filium secundum tribulationem ejus, et secundum tristitiam tribulationis ejus. Et tristabatur propter hoc, quoniam concluserat Dominus quae circa vulvam ejus, non dando ei filium.
7. Sic faciebat annum per annum in ascendendo ipsam in domum Domini : et tristabatur, et plorabat, et non comedebat.
8. Et dixit ei Elcana vir ejus : Anna. Et dixit ei : Ecce ego, domine. Et dixit ad eam : Quid est tibi quia phoras ? et ut quid non comedis ? et ut quid verberat te cor tuum ? Nonne bonus ego tibi super decem filios ?
9. Et surrexit Anna postquam ipsi comederant in Selom, et stetit coram Domino. Et Heli sacerdos super sellam super limina templi Domini.
10. Et ipsa mœsta animo, et oravit ad Dominum, et plorans ploravit,
11. et vocit votum Domino, dicens : Adonai Domine Elbo Sabaoth, si respiciens respexeris super humiliationem servae tuae, et recordatus fueris mei, et dederis servae tuae semen

(*) 6. Καὶ παρώργισεν αὐτὴν ἡ ἀντίζηλος αὐτῆς, καὶ γενομένη ἐκείνη διὰ τὸ ἐξουθενεῖν αὐτήν, ὅτι (Compl.)

6. Et irritabat eam amula ejus etiam irratione, eo quod sperneret eam, quia

δῶς τῇ δούλῃ σου σπέρμα ἀνδρῶν, καὶ δώσω αὐτὸν ἐνώπιόν σου δοτὸν ἕως ἡμέρας θανάτου αὐτοῦ, καὶ οἶνον καὶ μέθυσμα οὐ πίνεται, καὶ σίδηρος οὐκ ἀναβήσεται ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ.

12. Καὶ ἐγενήθη, ὅτε ἐπλήθυνε προσευχομένη ἐνώπιον Κυρίου, καὶ Ἥλι ὁ ἱερεὺς ἐρύλαξε τὸ στόμα αὐτῆς.

13. Καὶ αὕτη ἐλάλει ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς, καὶ τὰ χεῖλη αὐτῆς ἐκινεῖτο, καὶ φωνὴ αὐτῆς οὐκ ἤκούετο· καὶ ἐλογίσατο αὐτὴν Ἥλι εἰς μεθύουσαν.

14. Καὶ εἶπεν αὐτῇ τὸ παιδάριον Ἥλι· Ἔως πότε μεθυσθήσῃ; Περιελού τὸν οἶνόν σου, καὶ πορεύου ἐκ προσώπου Κυρίου.

15. Καὶ ἀπεκρίθη Ἄννα, καὶ εἶπεν· Οὐχί, κύριε· γυνὴ ἡ σκληρὰ ἡμέρα ἐγώ εἰμι, καὶ οἶνον καὶ μέθυσμα οὐ πέπωκα, καὶ ἐκχέω τὴν ψυχὴν μου ἐνώπιον Κυρίου.

16. Μὴ δῶς τὴν δούλῃν σου εἰς θυγατέρα λοιμῆν, ὅτι ἐκ πλήθους ἀδολεσχείας μου ἐκτέτακα ἕως νῦν.

17. Καὶ ἀπεκρίθη Ἥλι, καὶ εἶπεν αὐτῇ· Πορεύου εἰς εἰρήνην, ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ δώῃ σοι πᾶν αἴτημά σου ὃ ἡτήσω παρ' αὐτοῦ.

18. Καὶ εἶπεν· Εὗρεν ἡ δούλη σου χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς σου. Καὶ ἐπορεύθη ἡ γυνὴ εἰς τὴν ὁδὸν αὐτῆς· καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ κατάλυμα αὐτῆς, καὶ ἔφαγε μετὰ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς καὶ ἔπιε, καὶ τὸ πρόσωπον αὐτῆς οὐ συνέπενεν ἔτι.

19. Καὶ ὀρθρίζουσι τοπρῶ καὶ προσκυνοῦσι τῷ Κυρίῳ, καὶ πορεύονται τὴν ὁδὸν αὐτῶν. Καὶ εἰσῆλθεν Ἐλκανὰ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ Ἀρμαθαίμ, καὶ ἔγνω τὴν Ἄνναν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἐμνήσθη αὐτῆς Κύριος, καὶ συνέλαβε.

20. Καὶ ἐγενήθη τῷ καιρῷ τῶν ἡμερῶν, καὶ ἔτεκεν υἱόν, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Σαμουὴλ, καὶ εἶπεν· Ὅτι παρὰ Κυρίου Θεοῦ Σαβαὸθ ἡτησάμην αὐτόν.

21. Καὶ ἀνέβη ὁ ἄνθρωπος Ἐλκανὰ καὶ πᾶς ὁ οἶκος αὐτοῦ θῦσαι ἐν Σηλώμ τὴν θυσίαν τῶν ἡμερῶν, καὶ τὰς εὐχὰς αὐτοῦ, καὶ πάσας τὰς δεκάτας τῆς γῆς αὐτοῦ.

22. Καὶ Ἄννα οὐκ ἀνέβη μετ' αὐτοῦ, ὅτι εἶπε τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς· Ἔως τοῦ ἀναβῆναι τὸ παιδάριον, ἐὰν ἀπογαλαχτίσω αὐτὸ, καὶ ὀρθήσεται τῷ προσώπῳ Κυρίου, καὶ καθήσεται ἕως αἰῶνος ἐκεῖ.

23. Καὶ εἶπεν αὐτῇ Ἐλκανὰ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς· Ποίει τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς σου, κάθου ἕως ἂν ἀπογαλαχτίσης αὐτὸ, ἀλλὰ στήσαι Κύριος τὸ ἐξελθὸν ἐκ τοῦ στόματός σου. Καὶ ἐκάθισεν ἡ γυνὴ καὶ ἐθῆλασε τὸν υἱὸν αὐτῆς, ἕως ἂν ἀπογαλαχτίσῃ αὐτόν.

24. Καὶ ἀνέβη μετ' αὐτοῦ εἰς Σηλώμ ἐν μόσχῳ τριετίῳ, καὶ ἄρτοις, καὶ οἶφι σμιδαλέως, καὶ νέβελ οἴνου· καὶ εἰσῆλθεν εἰς οἶκον Κυρίου ἐν Σηλώμ, καὶ τὸ παιδάριον μετ' αὐτῶν.

25. Καὶ προσήγαγον ἐνώπιον Κυρίου, καὶ ἔφαξεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ τὴν θυσίαν ἣν ἐποίει ἐξ ἡμερῶν εἰς ἡμέρας τῷ Κυρίῳ· καὶ προσήγαγε τὸ παιδάριον, καὶ ἔφαξε τὸν μόσχον. Καὶ προσήγαγεν Ἄννα ἡ μήτηρ τοῦ παιδαρίου πρὸς Ἥλι,

26. καὶ εἶπεν· Ἐν ἐμοί, κύριε, ζῇ ἡ ψυχὴ σου· ἐγὼ ἡ γυνὴ ἡ κατὰ στήθεα ἐνώπιόν σου μετὰ σοῦ ἐν τῷ προσεύξασθαι πρὸς Κύριον,

27. ὑπὲρ τοῦ παιδαρίου τούτου προσευξάμην, καὶ ἔδωκέ μοι Κύριος τὸ αἴτημά μου ὃ ἡτησάμην παρ' αὐτοῦ.

virorum, et dabo eum coram te datum usque ad diem mortis ejus, et vinum et inebriamentum non bibet, et ferrum non ascendet super caput ejus.

12. Et factum est, quando multiplicabat orans coram Domino, et Heli sacerdos observabat os ejus.

13. Et ipsa loquebatur in corde suo, et labia ejus movebantur, et vox ejus non audiebatur : et reputavit eam Heli in ebriam.

14. Et dixit ei puer Heli : Quousque eris ebria. Aufer vinum tuum, et vade a facie Domini.

15. Et respondit Anna, et dixit : Nequaquam, domine : mulier dura dies ego sum, et vinum et inebriamentum non bibi, et effundo animam meam coram Domino.

16. Ne dederis servam tuam in filiam pestilentem, quoniam ex multitudine meditationis meae extendi usque nunc.

17. Et respondit Heli, et dixit ei : Vade in pace, Deus Israel det tibi omnem petitionem tuam quam petisti ab eo.

18. Et dixit : Invenit serva tua gratiam in oculis tuis. Et ivit mulier in viam suam : et intravit in diversorium suum, et comedit cum viro suo et bibit, et facies ejus non concidit ultra.

19. Et surgunt mane et adorant Dominum, et vadunt viam suam. Et intravit Elcana in domum suam Armathem, et cognovit Annam uxorem suam, et recordatus est ejus Dominus, et concepit.

20. Et factum est tempore dierum, et peperit filium, et vocavit nomen ejus Samuel, et dixit : Quoniam a Domino Deo Sabaoth petii eum.

21. Et ascendit homo Elcana et universa domus ejus sacrificare in Selom sacrificium dierum, et vota sua, et omnes decimas terrae suae.

22. Et Anna non ascendit cum eo, quoniam dixit viro suo : Donec ascendat puer, si ablactavero eum, et apparebit faciei Domini, et sedebit usque in sacculum ibi.

23. Et dixit ei Elcana vir ejus : Fac quod bonum in oculis tuis, sede quoadusque ablactaveris eum, sed firmet Dominus quod exiit ex ore tuo. Et sedit mulier et lactavit filium suum, donec ablactasset eum.

24. Et ascendit cum eo in Selom in vitulo trienni, et panibus, et asphi similaginis, et nebel vini : et intravit in domum Domini in Selom, et puer cum eis.

25. Et adduxerunt coram Domino, et mactavit pater ejus sacrificium quod faciebat a diebus in dies Domino : et adduxit puerum, et sacrificavit vitulum : Et adduxit Anna mater pueri ad Heli,

26. et dixit : In me, domine, vivit anima tua : ego illa mulier quae steti coram te tecum cum orarem ad Dominum,

27. pro puero hoc oravi, et dedit mihi Dominus petitionem meam quam petii ab eo.

28. Κάγω κιχρῶ αὐτὸν τῷ Κυρίῳ πάσας τὰς ἡμέρας
ἐς ζῆ αὐτὸς, χρήσιν τῷ Κυρίῳ, καὶ εἶπεν·

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ. Β'.

1. Ἐστερεώθη ἡ καρδία μου ἐν Κυρίῳ, ὑψώθη κέρα
μου ἐν Θεῷ μου, ἐπλατύνθη ἐπ' ἐχθρούς μου τὸ στόμα
μου, εὐφράνθη ἐν σωτηρίᾳ σου.

2. Ὅτι οὐκ ἔστιν ἅγιος ὡς Κύριος, καὶ οὐκ ἔστι δι-
καίος ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν, οὐκ ἔστιν ἅγιος πλὴν σου.

3. Μὴ καυχᾶσθε, καὶ μὴ λαλεῖτε ὑψηλὰ· μὴ ἐξελ-
θεῖτω μεγαλοῤῥημοσύνη ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν, ὅτι Θεὸς
γνώσεων Κύριος, καὶ Θεὸς ἐτοιμάζων ἐπιτηδεύματα
αὐτοῦ.

4. Τόξον δυνατῶν ἠσθένησε, καὶ ἀσθενεῦντες περι-
ζώσαντο δύναιμι.

5. Πλήρεις ἄρτων ἠλαττώθησαν, καὶ οἱ πεινῶντες
παρῆκαν γῆν· ὅτι στείρα ἔτεκεν ἑπτὰ, καὶ ἡ πολλὴ ἐν
τέκνοις ἠσθένησε.

6. Κύριος θανατοῖ καὶ ζωογονεῖ, κατὰγει εἰς ἄδου
καὶ ἀνύγει.

7. Κύριος πτωχίζει καὶ πλουτίζει, ταπεινοὶ καὶ
ἀνυψοῖ.

8. Ἀνιστᾷ ἀπὸ γῆς πένητα, καὶ ἀπὸ κοπρίας ἐγείρει
πτωχόν, καθίσαι μετὰ δυναστῶν λαοῦ, καὶ θρόνον δό-
ξης κατακληρονομήσιν αὐτοῖς·

9. διδοὺς εὐχὴν τῷ εὐχομένῳ καὶ εὐλόγησεν ἔτη
δικαίου, ὅτι οὐκ ἐν ἰσχύϊ δυνατὸς ἀνὴρ.

10. Κύριος ἀσθενῇ ποιήσει ἀντίδικον αὐτοῦ, Κύριος
ἅγιος· « μὴ καυχᾶσθω ὁ φρόνιμος ἐν τῇ φρονήσει αὐτοῦ,
« καὶ μὴ καυχᾶσθω ὁ δυνατὸς ἐν τῇ δυνάμει αὐτοῦ, καὶ
« μὴ καυχᾶσθω ὁ πλούσιος ἐν τῇ πλούτῳ αὐτοῦ· ἀλλ'
« ἐν τῷ καυχᾶσθῳ ὁ καυχώμενος, συνιέν καὶ γινώ-
« σκειν τὸν Κύριον, καὶ ποιῇ κρίμα καὶ δικαιοσύνην ἐν
« μέσῳ τῆς γῆς. » Κύριος ἀνέβη εἰς οὐρανοὺς, καὶ ἐθρόν-
τησεν· αὐτὸς κρίνει ἅκρα γῆς. Καὶ δίδωσιν ἰσχύν τοῖς
βασιλεῦσιν ἡμῶν, καὶ ὑψώσει κέρα Χριστοῦ αὐτοῦ. Καὶ
κατέλιπεν αὐτὸν ἐκεῖ ἐνώπιον Κυρίου,

11. καὶ ἀπῆλθεν εἰς Ἀρμαθαίμ. Καὶ τὸ παιδάριον ἦν
λειτουργῶν τῷ προσώπῳ Κυρίου ἐνώπιον Ἰλὶ τοῦ
ιερέως.

12. Καὶ οἱ υἱοὶ Ἰλὶ τοῦ ἱερέως υἱοὶ λοιμοί, οὐκ εἰ-
δότες τὸν Κύριον.

13. Καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ ἱερέως παρὰ τοῦ λαοῦ
παντὸς τοῦ θύοντος. Καὶ ἤρχετο τὸ παιδάριον τοῦ ἱε-
ρέως ὡς ἂν ἠψήθη τὸ κρέας, καὶ κρεάγρυα τριόδους ἐν
τῇ χειρὶ αὐτοῦ,

14. καὶ ἐπάταξεν αὐτὴν εἰς τὸν λέβητα τὸν μέγαν ἢ
εἰς τὸ χαλκεῖον ἢ εἰς τὴν χύτραν, καὶ πᾶν ὃ ἐὰν ἀνέβη
ἐν τῇ κρεάγρῳ, ἐλάμβανεν ἐαυτῷ ὁ ἱερεὺς. Κατὰ τὰδε
ἐποίουν παντὶ Ἰσραὴλ, τοῖς ἐρχομένοις θῦσαι Κυρίῳ ἐν
Σελώμ.

15. Καὶ πρὶν θυμιαθῆναι τὸ στέαρ, ἤρχετο τὸ παι-
δάριον τοῦ ἱερέως, καὶ ἔλεγε τῷ ἀνδρὶ τῷ θύοντι· Δὸς
κρέας ὀπτῆσαι τῷ ἱερεῖ, καὶ οὐ μὴ λάβω παρὰ σοῦ κρέας
ἐρθὼν ἐκ τοῦ λέβητος.

16. Καὶ ἔλεγεν ὁ ἀνὴρ ὁ θύων· Θυμιαθήτω πρῶτον
ὡς καθήκει τὸ στέαρ, καὶ λάβε σεαυτῷ ἐκ πάντων
ὧν ἐπιθυμεῖ ἡ ψυχὴ σου. Καὶ εἶπεν· Οὐχί, ὅτι νῦν
δώσεις καὶ ἐὰν μὴ, λήβωμι κραταιῶς.

28. Et ego commodo cum Domino omnes dies quos ipse
vivit, commodationem Domino, et dixit :

CAPUT II.

1. Confirmatum est cor meum in Domino, exaltatum est
cornu meum in Deo meo, dilatatum est super inimicos
meos os meum, laetata sum in salute tua.

2. Quoniam non est sanctus sicut Dominus, et non est
justus sicut Deus noster, non est sanctus praeter te.

3. Nolite gloriari, et nolite loqui excelsa : non procedat
magniloquentia de ore vestro, quoniam Deus scientiarum
Dominus, et Deus praeparans adinventiones suas.

4. Arcus potentium infirmatus est, et infirmi accincti
sunt virtute.

5. Pleni panibus minorati sunt, et esurientes transierunt
terram : quoniam sterilis peperit septem, et multa in filiis
infirmata est.

6. Dominus mortificat et vivificat, deducit ad inferos et
reducit.

7. Dominus pauperem facit et ditat, humiliat et exaltat.

8. Suscitavit a terra pauperem, et de stercore erigit ino-
pem, ut sedere faciat eum potentibus populi, et sedem
gloriae hereditatem dans eis :

9. dans votum voventi et benedixit annos justi, quoniam
non in virtute potens est vir.

10. Dominus infirmum faciet adversarium suum, Domi-
nus sanctus· « non gloriatur prudens in prudentia sua, et
« non gloriatur potens in potentia sua, et non gloriatur di-
« ves in divitiis suis : sed in hoc gloriatur qui gloriatur,
« intelligere et scire Dominum, et facere judicium et justitiam
« in medio terrarum. » Dominus ascendit in caelos, et tonuit : ipse
judicabit extrema terrarum. Et dat virtutem regibus nostris,
et exaltabit cornu Christi sui. Et reliquit eum ibi ante Do-
minum,

11. et abiit in Armathaim. Et puer erat ministrans faciei
Domini coram Heli sacerdote.

12. Et filii Heli sacerdotis filii pestilentes, non scientes
Dominum.

13. Et justificatio sacerdotis ab universo populo sacrifi-
cantis. Et veniebat puer sacerdotis dum coqueretur caro,
et fuscina tridens in manu ejus,

14. et percutiebat eam in lebetem magnum vel in caldarium
vel in ollam, et omne quodcumque ascenderat in fuscina,
sumebat sibi sacerdos. Juxta haec faciebant universo Israel,
venientibus sacrificare Domino in Selom.

15. Et antequam adoleretur adeps, veniebat puer sacer-
dotis, et dicebat viro sacrificanti : Da carnem ad assandum
sacerdoti, et non accipiam a te carnem coctam de lebe.

16. Et dicebat vir sacrificans : Adoleatur primum sicut
debet adeps, et sume tibi de omnibus quae concupiscit
anima tua. Et dicebat : Nequaquam, quia nunc dabis : et
si non, sumam violentè.

17. Καὶ ἦν ἡ ἁμαρτία ἐνώπιον Κυρίου τῶν παιδάρων μεγάλη σφόδρα, ὅτι ἤθελουν τὴν θυσίαν Κυρίου.

18. Καὶ Σαμουὴλ ἦν λειτουργῶν ἐνώπιον Κυρίου, παιδάριον περιζωτμένον Ἐφὸδ Βάδ.

19. Καὶ διπλοῖδαν μικράν ἐποίησεν αὐτῷ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ ἀνέφερεν αὐτῷ ἐξ ἡμερῶν εἰς ἡμέρας, ἐν τῷ ἀναβαίνειν αὐτὴν μετὰ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς θῦσαι τὴν θυσίαν τῶν ἡμερῶν.

20. Καὶ εὐλόγησεν Ἡλὶ τὸν Ἐλκανὰ καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, λέγων. Ἀποτίσαι σοι Κύριος σπέρμα ἐκ τῆς γυναίκος ταύτης, ἀντὶ τοῦ χρέους οὗ ἐχρησας τῷ Κυρίῳ. Καὶ ἀπῆλθεν ὁ ἄνθρωπος εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ.

21. Καὶ ἐπεσχέφατο Κύριος τὴν Ἄνναν, καὶ ἔτεκεν ἔτι τρεῖς υἱοὺς καὶ δύο θυγατέρας. Καὶ ἐμεγαλύνθη τὸ παιδάριον Σαμουὴλ ἐνώπιον Κυρίου.

22. Καὶ Ἡλὶ πρεσβύτερος σφόδρα· καὶ ἤκουσεν ἃ ἐποίουν οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ,

23. καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ἰνατί ποιεῖτε κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦ τοῦ ἐγὼ ἀκούω ἐκ στόματος παντὸς τοῦ λαοῦ Κυρίου;

24. Μὴ, τέκνα, ὅτι οὐκ ἀγαθὴ ἡ ἀκοή ἣν ἐγὼ ἀκούω· μὴ ποιεῖτε οὕτως, ὅτι οὐκ ἀγαθαὶ αἱ ἀκοαὶ ἃς ἐγὼ ἀκούω, τοῦ μὴ δουλεύειν λαὸν Θεοῦ.

25. Ἐάν ἁμαρτάνοιεν ἁμάρτη ἄνθρωπος εἰς ἄνθρωπον, καὶ προσεύχονται ὑπὲρ αὐτοῦ πρὸς Κύριον· καὶ ἐάν τῳ Κυρίῳ ἁμάρτη, τίς προσεύχεται ὑπὲρ αὐτοῦ; Καὶ οὐκ ἤκουον τῆς φωνῆς τοῦ πατρὸς αὐτῶν, ὅτι βουλόμενος ἐβούλετο Κύριος διαφθεῖραι αὐτούς.

26. Καὶ τὸ παιδάριον Σαμουὴλ ἐπορεύετο, καὶ ἦν ἀγαθὸν μετὰ Κυρίου καὶ μετὰ ἀνθρώπων.

27. Καὶ ἦλθεν ὁ ἄνθρωπος Θεοῦ πρὸς Ἡλὶ, καὶ εἶπε· Τάδε λέγει Κύριος· Ἀποκαλυφθεὶς ἀπεκαλύφθη πρὸς οἶκον τοῦ πατρὸς σου, ὄντων αὐτῶν ἐν γῇ Αἰγύπτῳ· δούλων τῷ οἴκῳ Φαραὼ,

28. καὶ ἐξελεξάμην τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς σου ἐκ πάντων τῶν σκήπτρων Ἰσραὴλ, ἐμοὶ ἱερατεύειν, τοῦ ἀναβαίνειν ἐπὶ θυσιαστήριόν μου, καὶ θυμῶν θυμίαμα, καὶ αἶρουν Ἐφὸδ· καὶ ἔδωκα τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς σου τὰ πάντα τοῦ πυρὸς υἱῶν Ἰσραὴλ εἰς βρώσιν.

29. Καὶ Ἰνατί ἐπέβλεψας ἐπὶ τὸ θυμίαμά μου καὶ εἰς τὴν θυσίαν μου ἀναιδεῖ ὀφθαλμῷ; καὶ ἐδόξασας τοὺς υἱοὺς σου ὑπὲρ ἐμὲ, ἐνευλογεῖσθαι ἀπαρχῆς πάσης θυσίας τοῦ Ἰσραὴλ ἐμπροσθέν μου;

30. Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ· Εἶπα, ὁ οἶκός σου καὶ ὁ οἶκος τοῦ πατρὸς σου διελεύσεται ἐνώπιόν μου ἕως αἰῶνος. Καὶ νῦν φησι Κύριος· Μηδამῶς ἐμοὶ, ὅτι ἄλλ' ἢ τοὺς δοξάζοντας με δοξάσω, καὶ ὁ ἐξουθενῶν με ἀτιμωθήσεται.

31. Ἰδοὺ ἔρχονται ἡμέραι, καὶ ἐξολοθρεύσω τὸ σπέρμα σου καὶ τὸ σπέρμα οἴκου πατρὸς σου·

(*) 32. καὶ οὐκ ἔσται σοι πρεσβύτερος ἐν οἴκῳ μου πάσας τὰς ἡμέρας.

33. Καὶ ἄνδρα οὐκ ἐξολοθρεύσω σοι ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου μου, ἐκλείπειν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ καταρβεῖν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, καὶ πᾶς περισσεύων οἴκου σου πεσούνηται ἐν ῥομφαίᾳ ἀνδρῶν.

(*) 32. Καὶ ἐπιβλήσῃ κραταίωμά μου ὧν ἐν πᾶσιν οἱς ἀγαθώνει τὸν Ἰσραὴλ· καὶ οὐκ ἔσται πρεσβύτερος ἐν τῷ οἴκῳ σου πάσας τὰς ἡμέρας. (Alex.)

17. Et erat peccatum coram Domino puerorum magnum valde, quoniam contemnebant sacrificium Domini.

18. Et Samuel erat ministrans coram Domino, puer accinctus Ephod Bad.

19. Et diploidem parvam fecit ei mater ejus, et afferebat ei ex diebus in dies, in ascendendo ipsam cum viro suo ad sacrificandum sacrificium dierum.

20. Et benedixit Heli Elcana et uxorem ejus, dicens : Retribuat tibi Dominus semen ex muliere hac, pro commodato quod commodasti Domino. Et abiit homo ad locum suum.

21. Et visitavit Dominus Annam, et peperit adhuc tres filios et duas filias. Et magnificatus est puer Samuel coram Domino.

22. Et Heli senex valde : et audivit quae faciebant filii sui filiis Israel,

23. et dixit eis : Ut quid facitis juxta verbum hoc quod ego audio ex ore universi populi Domini?

24. Non, filii, quoniam non bona auditio quam ego audio : nolite facere ita, quoniam non bonae auditiones quas ego audio, ut faciatis non servire populum Deo.

25. Si peccans peccaverit vir in virum, et orabunt pro eo ad Dominum : et si Domino peccaverit, quis orabit pro eo? Et non audiebant vocem patris sui, quoniam volens volebat Dominus disperdere illos.

26. Et puer Samuel ibat, et erat bonus cum Domino et cum hominibus.

27. Et venit homo Dei ad Heli, et dixit : Hae dicit Dominus : Revelatus sum ad domum patris tui, cum essent in terra Aegypto servi in domo Pharaonis,

28. et elegi domum patris tui ex omnibus sceptis Israel, mihi sacerdotio fungi, ut ascenderent ad altare meum, et incenderent incensum, et portarent Ephod : et dedi domui patris tui omnia quae sunt ignis filiorum Israel in escam.

29. Et ut quid respexisti in incensum meum et in sacrificium meum impudenti oculo? et glorificasti filios tuos super me, benedicere de primordio omnis sacrificii Israel in conspectu meo?

30. Propter hoc haec dicit Dominus Deus Israel : Dixi, domus tua et domus patris tui transibunt coram me usque in aeternum ; Et nunc dicit Dominus : Nequaquam mihi, quoniam tantum glorificantes me glorificabo, et qui spernit me honore privabitur.

31. Ecce dies veniunt, et exterminabo semen tuum et semen domus patris tui :

32. et non erit tibi senex in domo mea omnibus diebus.

33. Et virum non exterminabo tibi ab altari meo, ut deficiant oculi ejus, et defuat anima ejus, et omnis qui supererit domus tuae decident in gladio virorum.

32. Et aspicias firmamentum meum ὧν (L-br. tabernaculi) in omnibus quibus beneficiet Israel, et non erit senex in domo tua omnibus diebus.

34. Καὶ τοῦτό σοι τὸ σημεῖον ὃ ἔξει ἐπὶ τοὺς δύο υἱούς σου, Ὀφνὶ καὶ Φινεὶς, ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἀποθανοῦνται ἀμφοτέρω.

35. Καὶ ἀναστήσω ἐμαυτῷ ἱερέα πιστὸν, ὃς πάντα τὰ ἐν τῇ καρδίᾳ μου καὶ τὰ ἐν τῇ ψυχῇ μου ποιήσει. Καὶ οἰκοδομήσω αὐτῷ οἶκον πιστὸν, καὶ διελεύσεται ἐνώπιον Χριστοῦ μου πάσας τὰς ἡμέρας.

36. Καὶ ἔσται ὁ περισσεύων ἐν οἴκῳ σου ἔξει προσκυνεῖν αὐτῷ ὀβολοῦ ἀργυρίου, λέγων· Παράβριψόν με ἐπὶ μίαν τῶν ἱερατικῶν σου, φαγεῖν ἄρτον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

1. Καὶ τὸ παιδάριον Σαμουὴλ ἦν λειτουργῶν τῷ Κυρίῳ ἐνώπιον Ἡλὶ τοῦ ἱερέως· καὶ ῥῆμα Κυρίου ἦν τίμιον ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, οὐκ ἦν ὄρασις διαστελλούσα.

2. Καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ Ἡλὶ ἐκάθευδεν ἐν τῷ τόπῳ αὐτοῦ, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἤρξαντο βαρύνεσθαι, καὶ οὐκ ἔδύναντο βλέπειν.

3. Καὶ ὁ λύχνος τοῦ Θεοῦ πρὶν ἐπισκευασθῆναι, καὶ Σαμουὴλ ἐκάθευδεν ἐν τῷ ναῷ οὗ ἡ κιβωτὸς τοῦ Θεοῦ.

4. Καὶ ἐκάλεσε Κύριος Σαμουὴλ, Σαμουὴλ. Καὶ εἶπεν· Ἰδοὺ ἐγώ.

5. Καὶ ἔδραμε πρὸς Ἡλὶ, καὶ εἶπεν· Ἰδοὺ ἐγώ, ὅτι κέκληκάς με. Καὶ εἶπεν· Οὐ κέκληκά σε· ἀνάστρεφε, κάθευδε, καὶ ἀνέστρεφε καὶ ἐκάθευδε.

6. Καὶ προσέθετο Κύριος, καὶ ἐκάλεσε Σαμουὴλ, Σαμουὴλ. Καὶ ἐπορεύθη πρὸς Ἡλὶ τὸ δεύτερον, καὶ εἶπεν· Ἰδοὺ ἐγώ, ὅτι κέκληκάς με. Καὶ εἶπεν· Οὐ κέκληκά σε, ἀνάστρεφε, κάθευδε.

7. Καὶ Σαμουὴλ πρὶν γνῶναι Θεόν, καὶ ἀποκαλυφθῆναι αὐτῷ ῥῆμα Κυρίου.

8. Καὶ προσέθετο Κύριος καλέσαι Σαμουὴλ ἐν τρίτῳ, καὶ ἀνέστη καὶ ἐπορεύθη πρὸς Ἡλὶ, καὶ εἶπεν· Ἰδοὺ ἐγώ, ὅτι κέκληκάς με. Καὶ ἐσοφίσατο Ἡλὶ ὅτι Κύριος κέκληκε τὸ παιδάριον,

9. καὶ εἶπεν· Ἀνάστρεφε, κάθευδε, τέκνον· καὶ ἔσται ἐὰν καλέσῃ σε, καὶ ἰρεῖς· Ἀλλεῖ, ὅτι ἀκούει ὁ δοῦλός σου. Καὶ ἐπορεύθη Σαμουὴλ, καὶ ἐκοιμήθη ἐν τῷ τόπῳ αὐτοῦ.

10. Καὶ ἦλθε Κύριος καὶ κατέστη, καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν ὡς ἅπαξ καὶ ἅπαξ, καὶ εἶπε Σαμουὴλ· Ἀλλεῖ, ὅτι ἀκούει ὁ δοῦλός σου.

11. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Σαμουὴλ· Ἰδοὺ ἐγὼ ποιῶ τὰ ῥήματά μου ἐν Ἰσραὴλ· παντὸς ἀκούοντος αὐτὰ ἤχησιν ἀμφοτέρω τὰ ὦτα αὐτοῦ.

12. Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐπεγεγῶ ἐπὶ Ἡλὶ πάντα ὅσα ἐλάλησα εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, ἀρξομαι καὶ ἐπιτελέσω.

13. Καὶ ἀνήγγελλε αὐτῷ ὅτι ἐκδικῶ ἐγὼ τὸν οἶκον αὐτοῦ ἕως αἰῶνος ἐν ἀδικίαις υἱῶν αὐτοῦ, ὅτι κακολογοῦντες Θεὸν οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐνουθέτει αὐτούς.

14. Καὶ αὐδ' οὕτως. Ὁμοσα τῷ οἴκῳ Ἡλὶ, εἰ ἐξιδιανεύσεται ἀδικία οἴκου Ἡλὶ ἐν θυμιάματι καὶ ἐν θυσίαις ἕως αἰῶνος.

15. Καὶ κοιμᾶται Σαμουὴλ ἕως πρωῆς, καὶ ὀρθρίσει τοπρωῇ καὶ ἄνοιξε τὰς θύρας οἴκου Κυρίου. Καὶ Σαμουὴλ ἐπεβόηθη ἀπαγγεῖλαι τὴν ὄρασιν.

16. Καὶ εἶπεν Ἡλὶ πρὸς Σαμουὴλ· Σαμουὴλ τέκνον. Καὶ εἶπεν· Ἰδοὺ ἐγώ.

34. Et hoc tibi signum quod veniet super duos filios tuos, Ophni et Phinees, una die morientur ambo.

35. Et suscitabo mihi sacerdotem fidelem, qui omnia quae in corde meo et quae in anima mea faciet. Et aedificabo ei domum fidelem, et transibit coram Christo meo omnibus diebus.

36. Et erit qui supererit in domo tua veniet adorare eum obolo argenti, dicens : Jacta me ad unam sacerdotiorum tuorum, inanducare panem.

CAPUT III.

1. Et puer Samuel erat ministrans Domino coram Heli sacerdote : et verbum Domini erat pretiosum in diebus illis, non erat visio distinguens.

2. Et factum est in die illa, et Heli dormiebat in loco suo, et oculi ejus conperant gravari, et non poterant videre.

3. Et lucerna Dei antequam esset instructa, et Samuel dormiebat in templo ubi arca Dei.

4. Et vocavit Dominus : Samuel, Samuel. Et dixit : Ecce ego.

5. Et cucurrit ad Heli, et dixit : Ecce ego, quoniam vocasti me. Et dixit : Non vocavi te : reverte, dormi, et revertit et dormivit.

6. Et adjecit Dominus, et vocavit : Samuel, Samuel. Et ivit ad Heli secundo, et dixit : Ecce ego, quoniam vocasti me. Et dixit : Non vocavi te, reverte, dormi.

7. Et Samuel antequam cognosceret Deum, et revelaretur ei verbum Domini.

8. Et adjecit Dominus vocare Samuel in tertio, et surrexit et ivit ad Heli, et dixit : Ecce ego, quoniam vocasti me. Et intellexit Heli quia Dominus vocavit puerum,

9. et dixit : Reverte, dormi, fili : et erit si vocaverit te, et dices : Loquere, quoniam audit servus tuus. Et ivit Samuel, et dormivit in loco suo.

10. Et venit Dominus et stetit, et vocavit eum, sicut semel et semel, et dixit Samuel : Loquere, quoniam audit servus tuus.

11. Et dixit Dominus ad Samuel : Ecce ego facio verba mea in Israel : omnis audientis ea tinnient ambae aures ejus.

12. In die illa suscitabo super Heli omnia quaecumque locutus sum in domum ejus, incipiam et consummabo.

13. Et annuntiavi ei quia ulciscar ego domum ejus usque in aeternum in injustitiis filiorum ejus, quoniam maledicentes Deum filii ejus, et non monebat eos.

14. Et neque sic. Juravi domui Heli, si propitiabitur injustitia domus Heli in incenso et in sacrificiis usque in aeternum.

15. Et dormit Samuel usque mane, et surrexit mane et aperuit januas domus Domini. Et Samuel timebat annuntiare visionem,

16. et dixit Heli ad Samuel : Samuel fili. Et dixit : Ecce ego.

17. Καὶ εἶπε· Τί τὸ ῥῆμα τὸ λαληθέν πρὸς σέ; μὴ δὴ κρύψῃς ἀπ' ἐμοῦ. Τάδε ποιῆσαι σοὶ ὁ Θεὸς καὶ τάδε προσθεῖν, εἴην κρύψῃς ἀπ' ἐμοῦ ῥῆμα ἐκ πάντων τῶν λόγων τῶν λαληθέντων σοὶ ἐν τοῖς ὠσὶ σου.

18. Καὶ ἀπήγγειλε Σαμουὴλ πάντας τοὺς λόγους, καὶ οὐκ ἔκρυπεν ἀπ' αὐτοῦ· καὶ εἶπεν Ἡλὶ· Κύριος αὐτὸς τὸ ἀγαθὸν ἐνώπιον αὐτοῦ ποιήσει.

19. Καὶ ἐμεγαλύνθη Σαμουὴλ, καὶ ἦν Κύριος μετ' αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔπεσεν ἀπὸ πάντων τῶν λόγων αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν.

20. Καὶ ἔγνωσαν πᾶς Ἰσραὴλ ἀπὸ Δάν καὶ ἕως Βηρσαβὲ, ὅτι πιστὸς Σαμουὴλ εἰς προφήτην τῷ Κυρίῳ.

21. Καὶ προσέθετο Κύριος δηλωθῆναι ἐν Σηλώμ, ὅτι ἀπεκαλύφθη Κύριος πρὸς Σαμουὴλ. Καὶ ἐπιστεύθη Σαμουὴλ τοῦ προφήτης γενέσθαι τῷ Κυρίῳ εἰς πάντα Ἰσραὴλ ἀπ' ἀκρῶν τῆς γῆς καὶ ἕως ἀκρῶν. Καὶ Ἡλὶ πρεσβύτερος σφόδρα, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ πορευόμενοι ἐπορεύοντο, καὶ πονηρὰ ἡ ὁδὸς αὐτῶν ἐνώπιον Κυρίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

1. Καὶ ἐγενήθη ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ συναθροίζονται ἀλλόφυλοι ἐπὶ Ἰσραὴλ εἰς πόλεμον καὶ ἐξῆλθεν Ἰσραὴλ εἰς ἀπάντησιν αὐτοῖς εἰς πόλεμον. Καὶ παρεμβάλλουσιν ἐπὶ Ἀβενέζερ, καὶ οἱ ἀλλόφυλοι παρεμβάλλουσιν ἐν Ἀφέκ.

2. Καὶ παρατάσσονται ἀλλόφυλοι εἰς πόλεμον ἐπὶ Ἰσραὴλ. Καὶ ἐκλινεν ὁ πόλεμος, καὶ ἔπταισεν ἀνὴρ Ἰσραὴλ ἐνώπιον ἀλλοφύλων, καὶ ἐπλήγησαν ἐν τῇ παρατάξει ἐν ἀγρῷ τέσσαρες χιλιάδες ἀνδρῶν.

3. Καὶ ἦλθεν ὁ λαὸς εἰς τὴν παρεμβολήν, καὶ εἶπαν οἱ πρεσβύτεροι Ἰσραὴλ· Κατὰ τί ἔπταισεν ἡμῖς Κύριος σήμερον ἐνώπιον ἀλλοφύλων; Λάθωμεν τὴν κιβωτὸν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐκ Σηλώμ, καὶ ἐξελεύσεται ἐκ μέσου ἡμῶν, καὶ σώσει ἡμᾶς ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν ἡμῶν.

4. Καὶ ἀπέστειλεν ὁ λαὸς εἰς Σηλώμ, καὶ αἶρουν ἐκεῖθεν τὴν κιβωτὸν Κυρίου καθήμενου Χερουβίμ· καὶ ἀμφότεροι οἱ υἱοὶ Ἡλὶ μετὰ τῆς κιβωτοῦ, Ὁφνὶ καὶ Φινεὶς.

5. Καὶ ἐγενήθη ὡς ἦλθεν ἡ κιβωτὸς Κυρίου εἰς τὴν παρεμβολήν, καὶ ἀνέκραξε πᾶς Ἰσραὴλ φωνῇ μεγάλῃ, καὶ ἤχησεν ἡ γῆ.

6. Καὶ ἤκουσαν οἱ ἀλλόφυλοι τῆς κραυγῆς, καὶ εἶπον οἱ ἀλλόφυλοι· Τίς ἡ κραυγὴ ἡ μεγάλη αὕτη ἐν τῇ παρεμβολῇ τῶν Ἑβραίων; Καὶ ἔγνωσαν ὅτι κιβωτὸς Κυρίου ἔχει εἰς τὴν παρεμβολήν.

7. Καὶ ἐφοβήθησαν οἱ ἀλλόφυλοι, καὶ εἶπον· Οὗτοι οἱ θεοὶ ἤκασι πρὸς αὐτοὺς εἰς τὴν παρεμβολήν. Οὐαὶ ἡμῖν· ἐξελοῦ ἡμᾶς, Κύριε, σήμερον, ὅτι οὐ γέγονε τοιαύτη ἐχθὲς καὶ τρίτην.

8. Οὐαὶ ἡμῖν· τίς ἐξελεύσεται ἡμᾶς ἐκ χειρὸς τῶν θεῶν τῶν στερεῶν τούτων; Οὗτοι οἱ θεοὶ οἱ πατάξαντες τὴν Αἴγυπτον ἐν πάσῃ πληγῇ καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ.

9. Κραταιοῦσθε καὶ γίνεσθε εἰς ἀνδρας, ἀλλόφυλοι, ὅπως μὴ δουλεύσητε τοῖς Ἑβραίοις, καθὼς ἐδούλευσαν ἡμῖν, καὶ ἔσσεσθε εἰς ἀνδρας καὶ πολεμήσατε αὐτούς.

10. Καὶ ἐπαλέμησαν αὐτούς, καὶ πταίει ἀνὴρ Ἰσραὴλ, καὶ ἐφυγεν ἕκαστος εἰς σκήνωμα αὐτοῦ· καὶ ἐγένετο πληγὴ μεγάλη σφόδρα, καὶ ἔπεσον ἐξ Ἰσραὴλ τριάκοντα χιλιάδες ταγματῶν.

17. Et dixit : Quod es verbum quod dictum est ad te? noli nunc occultare a me. Haec faciat tibi Deus et haec adjiciat, si occultaveris a me verbum ex omnibus sermonibus qui dicti sunt tibi in auribus tuis.

18. Et annuntiavit Samuel omnia verba, et non occultavit ab eo : et dixit Heli : Dominus ipse quod bonum in conspectu suo faciet.

19. Et magnificatus est Samuel, et erat Dominus cum eo, et non cecidit de omnibus verbis ejus super terram.

20. Et cognoverunt omnis Israel a Dan et usque Berza-bee, quia fidelis Samuel in prophetam Domino.

21. Et adjecit Dominus manifestari in Selom, quoniam revelatus est Dominus ad Samuel. Et creditus est Samuel propheta esse Domino in omnem Israel ab extremis terrae et usque ad extrema. Et Heli senex valde, et filii ejus euntes ibant, et maligna via eorum in conspectu Domini.

CAPUT IV.

1. Et factum est in diebus illis, et congregantur alienigenae adversus Israel ad bellum : et exiit Israel in occursum eis in bellum. Et castrametantur super Abenezzer, et alienigenae castrametantur in Aphec.

2. Et aciem instruunt alienigenae in praelium super Israel. Et inclinavit praelium, et cecidit vir Israel coram alienigenis, et percussi sunt in acie in agro quatuor millia virorum.

3. Et venit populus in castra, et dixerunt seniores Israel : Ad quid deficere nos fecit Dominus hodie coram alienigenis? Sumamus arcam Dei nostri de Selom, et egrediatur e medio nostri, et salvabit nos de manu inimicorum nostrorum.

4. Et misit populus in Selom, et tollunt inde arcam Domini insidentis Cherubim : et ambo filii Heli cum arca, Ophni et Phinees.

5. Et factum est ut venit arca Domini in castra, et exclamavit universus Israel voce magna, et sonuit terra.

6. Et audiverunt alienigenae clamorem, et dixerunt alienigenae : Quis clamor magnus hic in castris Hebraeorum? Et cognoverunt quia arca Domini venit in castra.

7. Et timuerunt alienigenae, et dixerunt : Hi dii venerunt ad eos in castra. Vae nobis ! erue nos, domine, hodie : quoniam non est facta talis heri et nudius tertius.

8. Vae nobis ! quis eruet nos de manu deorum firmorum horum? Illi sunt dii qui percusserunt Aegyptum in omni plaga et in deserto.

9. Invalescite et estote in viros, alienigenae, ut non serviat Hebraeis, sicut servierunt nobis, et estote in viros et impugnet eos.

10. Et impugnavunt eos, et cedit vir Israel, et fugit unusquisque ad tabernaculum suum : et facta est plaga magna valde, et ceciderunt de Israel triginta millia ordinum.

11. Καὶ κιβωτὸς τοῦ Θεοῦ ἐλήφθη, καὶ ἀμφότεροι οἱ υἱοὶ Ἠλὶ ἀπέθανον, Ὀφνὶ καὶ Φινεές.

12. Καὶ ἔδραμεν ἀνὴρ Ἰεμινάιος ἐκ τῆς παρατάξεως, καὶ ἦλθεν εἰς Σηλωμ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ διερέωγόντα, καὶ γῇ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ.

13. Καὶ ἦλθε, καὶ ἰδοὺ Ἠλὶ ἐπὶ τοῦ δίφρου παρὰ τὴν τύλην σκοπεύων τὴν ὁδόν, ὅτι ἦν καρδία αὐτοῦ ἐξεστηκυῖα περὶ τῆς κιβωτοῦ τοῦ Θεοῦ. Καὶ ὁ ἄνθρωπος εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν ἀπαγγεῖλαι, καὶ ἀνεβόησεν ἡ πόλις.

14. Καὶ ἤκουσεν Ἠλὶ τὴν φωνὴν τῆς βοῆς, καὶ εἶπε· Τίς ἡ φωνὴ τῆς βοῆς ταύτης; Καὶ ὁ ἄνθρωπος σπεύσας εἰσῆλθε, καὶ ἀπήγγειλε τῷ Ἠλὶ.

15. Καὶ Ἠλὶ υἱὸς ἐνενήκοντα ἔτων, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἐπανεστήσαν καὶ οὐκ ἐπέβλεπε.

16. Καὶ εἶπεν Ἠλὶ τοῖς ἀνδράσι τοῖς περιεστηκόσιν αὐτῷ· Τίς ἡ φωνὴ τοῦ ἤχου τούτου; Καὶ ὁ ἀνὴρ σπεύσας προσῆλθε πρὸς Ἠλὶ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἐγώ εἰμι ὁ ἄνθρωπος ἐκ τῆς παρεμβολῆς, καὶ ἐγὼ πέφυγα ἐκ τῆς παρατάξεως σήμερον. Καὶ εἶπεν Ἠλὶ· Τί τὸ γεγονός ῥῆμα, τέκνον;

17. Καὶ ἀπεκρίθη τὸ παιδάριον, καὶ εἶπε· Πέφυγεν ἀνὴρ Ἰσραὴλ ἐκ προσώπου ἀλλοφύλων, καὶ ἐγένετο πληγὴ μεγάλη ἐν τῷ λαῷ, καὶ ἀμφότεροι οἱ υἱοὶ σου τεθνήκασι, καὶ ἡ κιβωτὸς τοῦ Θεοῦ ἐλήφθη.

18. Καὶ ἐγένετο, ὡς ἐμνήσθη τῆς κιβωτοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ ἔπεσεν ἀπὸ τοῦ δίφρου ὀπισθίως ἐχόμενος τῆς πύλης, καὶ συνετρίβη ὁ νῶτος αὐτοῦ, καὶ ἀπέθανεν, ὅτι πρεσβύτης ὁ ἄνθρωπος καὶ βαρὺς· καὶ αὐτὸς ἔκρινε τὸν Ἰσραὴλ εἰκοσὶν ἔτη.

19. Καὶ νύμφη αὐτοῦ γυνὴ Φινεές συνεληλυῖα τοῦ τεκεῖν, καὶ ἤκουσε τὴν ἀγγελίαν ὅτι ἐλήφθη ἡ κιβωτὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ ὅτι τέθνηκεν ὁ πενθερὸς αὐτῆς καὶ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, καὶ ἐκλαυσε καὶ ἔτακεν, ὅτι ἐπιστράφησαν ἐπ' αὐτὴν ὠδίνες αὐτῆς,

20. καὶ ἐν τῷ καιρῷ αὐτῆς ἀποθνήσκει. Καὶ εἶπον αὐτῇ αἱ γυναῖκες αἱ παρεστηκυῖαι αὐτῇ· Μὴ φοβοῦ, ὅτι υἱὸν τέτοκας. Καὶ οὐκ ἀπεκρίθη, καὶ οὐκ ἐνόησεν ἡ καρδία αὐτῆς.

21. Καὶ ἐκάλεσε τὸ παιδάριον, Οὐαβαραχάβ, ὑπὲρ τῆς κιβωτοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ ὑπὲρ τοῦ πενθεροῦ αὐτῆς, καὶ ὑπὲρ τοῦ ἀνδρός αὐτῆς.

22. Καὶ εἶπαν· Ἀπόχισται δόξα Ἰσραὴλ ἐν τῷ λεγέσθηναι τὴν κιβωτὸν Κυρίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄.

1. Καὶ ἀλλόφυλοι ἔλαβον τὴν κιβωτὸν τοῦ Θεοῦ, καὶ εἰσήνεγκαν αὐτὴν εἰς Ἀβενεζέρ εἰς Ἀζωτον.

2. Καὶ ἔλαβον ἀλλόφυλοι τὴν κιβωτὸν Κυρίου, καὶ εἰσήνεγκαν αὐτὴν εἰς οἶκον Δαγών, καὶ παρέστησαν αὐτὴν παρὰ Δαγών.

3. Καὶ ὤρθρισαν οἱ Ἀζωτῖοι, καὶ εἰσῆλθον εἰς οἶκον Δαγών· καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ Δαγὼν πεπτωκὸς ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐνώπιον κιβωτοῦ τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἤγειραν τὸν Δαγών, καὶ κατέστησαν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. « Καὶ ἐβαρυνθὴ χεὶρ Κυρίου ἐπὶ τοὺς Ἀζωτῖους, καὶ ἔδρα-
« σάνισεν αὐτούς, καὶ ἐπάταξεν αὐτούς εἰς τὰς ἑδρας
« αὐτῶν, τὴν Ἀζωτον καὶ τὰ ὄρια αὐτῆς. »

11. Et arca Dei capta est, et utrique filii Heli mortui sunt, Ophni et Phinees.

12. Et cucurrit vir Jeminæus e prælio, et venit in Selom in die illa, et vestimenta ipsius discissa, et terra super caput ejus.

13. Et venit, et ecce Heli super sellam apud ostium speculans viam, quoniam erat cor ejus pavens pro arca Dei. Et homo intravit in civitatem ad annuntiandum, et exclamavit civitas.

14. Et audivit Heli vocem clamoris, et dixit : Quæ vox clamoris hujus? Et homo festinans intravit, et annuntiavit Heli.

15. Et Heli erat filius nonaginta annorum, et oculi ejus steterant et non perspiciebat.

16. Et dixit Heli viris assistantibus sibi : Quæ vox soni hujus? Et vir festinans accessit ad Heli, et dixit ei · Ego sum qui veni e castris, et ego fugi e prælio hodie. Et dixit Heli : Quodnam verbum quod factum est, fili?

17. Et respondit puer, et dixit : Fugit vir Israel a facie alienigenarum, et facta est plaga magna in populo, et ambo filii tui mortui sunt, et arca Dei capta est.

18. Et factum est, ut meminisset arcam Dei, et cecidit de sella retrorsum juxta portam, et contribulatum est dorsum ejus, et mortuus est, quoniam senex erat homo et gravis : et ipse judicabat Israel viginti annos.

19. Et nurus ejus uxor Phinees cum concepisset ad pariendum, et audivit nuntium quia capta est arca Dei, et quia mortuus est socer suus et vir suus, et ploravit et peperit, quoniam irruerant in eam dolores sui.

20. Et in tempore suo moritur. Et dicebant ei mulieres assistentes ei : Ne timeas, quoniam filium peperisti. Et non respondit, et non cogitavit cor ejus.

21. Et vocavit puerum, Vabarchaboth, pro arca Dei, et pro socero suo, et pro viro suo.

22. Et dixerunt : Transmigravit gloria Israel in eo quod capta est arca Domini.

CAPUT V.

1. Et alienigenæ ceperunt arcam Dei, et intulerunt illam ex Abenezzer in Azotum.

2. Et ceperunt alienigenæ arcam Domini, et intulerunt eam in domum Dagon, et collocaverunt illam juxta Dagon.

3. Et mane vigilaverunt Azotii, et intraverunt in domum Dagon, et viderunt, et ecce Dagon cecidit in faciem suam ante arcam Dei. Et erexerunt Dagon, et statuerunt in locum suum.
« Et gravata est manus Domini super Azotios, et cruciavit
« illos, et percussit illos in sedibus eorum, Azotum et regio-
« nes ejus. »

4. Καὶ ἐγένετο, ὅτε ὄρθρισαν τοπρωτῇ, καὶ ἰδοὺ Δαγὼν πεπτωκὸς ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐνώπιον κιβωτοῦ διαθήκης Κυρίου, καὶ κεφαλὴ Δαγὼν καὶ ἀμφοτέρω τὰ ἰχνη χειρῶν αὐτοῦ ἀφηρημένα ἐπὶ τὰ ἐμπρόσθια ἁμαρῶν ἕκαστοι, καὶ ἀμφοτέροι οἱ καρποὶ τῶν χειρῶν αὐτοῦ πεπτωκότες ἐπὶ τὸ πρόθυρον.

5. πλὴν ἡ βῆχis Δαγὼν ὑπελείπετο. Διὰ τοῦτο οὐκ ἐπιβαίνουνσιν οἱ ἱερεῖς Δαγὼν, καὶ πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος εἰς οἶκον Δαγὼν ἐπὶ βαθμὸν οἴκου Δαγὼν ἐν Ἀζώτῳ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, ὅτι ὑπερβαίνοντες ὑπερβαίνουσι.

6. Καὶ ἐβαρύνθη ἡ χεὶρ Κυρίου ἐπὶ Ἀζώτον, καὶ ἐπήγαγεν αὐτοῖς, καὶ ἐξέτεσεν αὐτοῖς εἰς τὰς νῆες, καὶ μέσον τῆς χώρας αὐτῆς ἀνερύσαν μῦες· καὶ ἐγένετο σύγχυσις θανάτου μεγάλη ἐν τῇ πόλει.

7. Καὶ εἶλον οἱ ἄνδρες Ἀζώτου ὅτι οὕτως, καὶ λέγουσιν· Ὅτι οὐ καθήσεται κιβωτὸς τοῦ Θεοῦ Ἰσραὴλ μεθ' ἡμῶν, ὅτι σκληρὰ χεὶρ αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ Δαγὼν θεὸν ἡμῶν.

8. Καὶ ἀποστέλλουσι καὶ συνάγουσι τοὺς σατράπας τῶν ἀλλοφύλων πρὸς αὐτοὺς, καὶ λέγουσι· Τί ποιήσωμεν τῇ κιβωτῇ Θεοῦ Ἰσραὴλ; Καὶ λέγουσιν οἱ Γεθαῖοι· Μεταλθέτω κιβωτὸς τοῦ Θεοῦ πρὸς ἡμᾶς. Καὶ μετῴθην κιβωτὸς τοῦ Θεοῦ Ἰσραὴλ εἰς Γέθ.

9. Καὶ ἐγενήθη μετὰ τὸ μεταλθεῖν αὐτὴν, καὶ γίνεται χεὶρ Κυρίου τῇ πόλει, τάρachος μέγας σφόδρα· καὶ ἐπάταξε τοὺς ἄνδρας τῆς πόλεως ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου, καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς εἰς τὰς εἵδρας αὐτῶν· καὶ ἐποίησαν οἱ Γεθαῖοι ἑαυτοῖς εἵδρας.

10. καὶ ἐξαποστέλλουσι τὴν κιβωτὸν τοῦ Θεοῦ εἰς Ἀσκάλωνα· καὶ ἐγενήθη, ὥς εἰσῆλθε κιβωτὸς Θεοῦ εἰς Ἀσκάλωνα, καὶ ἐβόησαν οἱ Ἀσκαλωνῖται, λέγοντες· Τί ἀπεστρέψατε τὴν κιβωτὸν τοῦ Θεοῦ Ἰσραὴλ πρὸς ἡμᾶς, θανατῶσαι ἡμᾶς καὶ τὸν λαὸν ἡμῶν;

11. Καὶ ἐξαποστέλλουσι καὶ συνάγουσι τοὺς σατράπας τῶν ἀλλοφύλων, καὶ εἶπον· Ἐξαποστείλατε τὴν κιβωτὸν τοῦ Θεοῦ Ἰσραὴλ, καὶ καθισάτω εἰς τὸν τόπον αὐτῆς, καὶ οὐ μὴ θανατώσῃ ἡμᾶς καὶ τὸν λαὸν ἡμῶν.

12. ὅτι ἐγενήθη σύγχυσις ἐν ὅλῃ τῇ πόλει βαρεῖα σφόδρα, ὥς εἰσῆλθεν κιβωτὸς Θεοῦ Ἰσραὴλ ἐκεῖ. Καὶ οἱ ζῶντες καὶ οὐκ ἀποθανόντες ἐπλήγησαν εἰς τὰς εἵδρας· καὶ ἀνέβη ἡ κραυγὴ τῆς πόλεως εἰς τὸν οὐρανόν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 5'.

1. Καὶ ἦν ἡ κιβωτὸς ἐν ἀγρῷ τῶν ἀλλοφύλων ἑπτὰ μῆνας, καὶ ἐξέτεσεν ἡ γῆ αὐτῶν μῦας.

2. Καὶ καλοῦσιν ἀλλόφυλοι τοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς μάντις καὶ τοὺς ἐπαοιδοῦς αὐτῶν, λέγοντες· Τί ποιήσωμεν τῇ κιβωτῇ Κυρίου; Ἰνωρίσατε ἡμῖν ἐν τίνι ἀποστελοῦμεν αὐτὴν εἰς τὸν τόπον αὐτῆς.

3. Καὶ εἶπαν· Εἰ ἐξαποστείλατε ὑμεῖς τὴν κιβωτὸν διαθήκης Κυρίου Θεοῦ Ἰσραὴλ, μὴ ὅτ' ἐξαποστείλητε αὐτὴν κενὴν, ἀλλὰ ἀποδιδόντες ἀπόδοτε αὐτῇ τῆς βασιάνου, καὶ τότε ἰαθήσεσθε, καὶ ἐξυλασθήσεται ὑμῖν. Μὴ οὐκ ἀποστῇ ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἀφ' ὑμῶν;

4. Καὶ λέγουσι· Τί τὸ τῆς βασιάνου ἀποδώσωμεν αὐτῇ; Καὶ εἶπαν·

5. Κατὰ ἀριθμὸν τῶν σατραπῶν τῶν ἀλλοφύλων πέντε εἵδρας χρυσοῦς, ὅτι πταῖσμα ἐν ὑμῖν καὶ τοῖς ἀρ-

4. Et factum est, cum mane vigilassent, et ecce Dagon ceciderat in faciem suam ante arcam testamenti Domini, et caput Dagon et ambo vestigia manuum ejus super anteriora Amapheth singuli, et ambo articuli manum ejus ceciderant in limen:

5. tantummodo truncus Dagon remanserat. Propter hoc non incedunt sacerdotes Dagon, et omnis intrans in domum Dagon super limen domus Dagon in Azoto usque in diem hanc, quoniam transcendentibus transcendunt.

6. Et gravata est manus Domini super Azotum, et induxit eis, et efferbuit eis in navibus, et medium regionis ejus expullularunt mures: et facta est confusio mortis magna in civitate.

7. Et viderunt viri Azotii quoniam sic, et dicunt: Quoniam non sedebit arca Dei Israel nobiscum, quoniam dura est manus illius super nos et super Dagon deum nostrum.

8. Et mittunt et congregant satrapas alienigenarum ad se, et dicunt: Quid faciemus arcae Dei Israel? Et dicunt Gethai: Transeat arca Dei ad nos. Et transiit arca Dei Israel in Geth.

9. Et factum est postquam ipsa transiit, et fit manus Domini civitati, turbatio magna valde: et percussit viros civitatis a parvo usque ad magnum, et percussit eos in sedibus eorum: et fecerunt sibi Gethai sedes,

10. et emittunt arcam Dei in Ascalonem: et factum est, ut intravit arca Dei in Ascalonem, et clamaverunt Ascalonitae, dicentes: Quid convertistis arcam Dei Israel ad nos, ad mortificandum nos et populum nostrum?

11. Et mittunt et congregant satrapas alienigenarum, et dixerunt: Emittite arcam Dei Israel, et resideat in loco suo, et non morli dabit nos et populum nostrum:

12. quia facta est confusio in civitate tota gravis valde, ut intravit arca Dei Israel illuc. Et qui vivebant et non mortui percussi sunt in aedibus: et ascendit clamor civitatis ad caelum.

CAPUT VI.

1. Et fuit arca in agro alienigenarum septem menses, et efferbuit terra eorum mures.

2. Et alienigenae vocant sacerdotes et vates et incantatores suos, dicentes: Quid faciemus arcae Domini? Notum facite nobis in quo mittemus eam ad locum suum.

3. Et dixerunt: Si dimittitis vos arcam testamenti Domini Dei Israel, ne dimittatis eam inanem, sed reddentes reddite ei pro cruciatus, et tunc curabimini, et depropitiabitur vobis. Numquid non recedet manus ejus a vobis?

4. Et dicunt: Quid est quod pro cruciatus reddemus ei? Et dixerunt:

5. Juxta numerum satraparum alienigenarum quinque sedes aureas, quoniam delictum in vobis et principibus ve-

χουσιν ὑμῶν καὶ τῷ λαῷ, καὶ μὲς χρυσοῦς ὁμοίωμα τῶν μυῶν ὑμῶν τῶν διαφθειρόντων τὴν γῆν. Καὶ δώσετε τῷ Κυρίῳ δόξαν ὅπως κορυφίσῃ τὴν χειρὰ αὐτοῦ ἀπ' ὑμῶν, καὶ ἀπὸ τῶν θεῶν ὑμῶν, καὶ ἀπὸ τῆς γῆς ὑμῶν.

6. Καὶ ἰνατί βαρύνετε τὰς καρδίας ὑμῶν, ὡς ἐβάρυνεν Αἴγυπτος καὶ Φαραὼ τὴν καρδίαν αὐτῶν; Οὐχὶ ὅτε ἐνέπαιζεν αὐτοῖς, ἐξαπέστειλεν αὐτοὺς καὶ ἀπέλθον;

7. Καὶ νῦν λάβετε καὶ ποιήσατε ἅμαξαν καινὴν, καὶ δύο βόας πρωτοτοκούσας ἀνευ τῶν τέκνων, καὶ ζεύξατε τὰς βόας ἐν τῇ ἅμαξῃ, καὶ ἀπαγάγετε τὰ τέκνα ἀπὸ ὀπίσθεν αὐτῶν εἰς οἶκον.

8. Καὶ λήψετε τὴν κιβωτὸν, καὶ θήσετε αὐτὴν ἐπὶ τὴν ἅμαξαν, καὶ τὰ σκεύη τὰ χρυσᾶ ἀποδώσετε αὐτῇ τῆς βασιάνου, καὶ θήσετε ἐν θέματι Βερσαχθὰν ἐκ μέρους αὐτῆς, καὶ ἐξαποστελεῖτε αὐτὴν, καὶ ἀπελεύσεσθε αὐτὴν, καὶ ἀπελεύσεσθε.

9. καὶ ὄψεσθε· εἰ δὲδὼν ὄριον αὐτῆς πορεύεται μετὰ Βεθσαμύς, αὐτὸς πεποιήκεν ἡμῖν τὴν κακίαν τὴν μεγάλην ταύτην καὶ ἐὰν μὴ, καὶ γνωσόμεθα ὅτι οὐ χεῖρ αὐτοῦ ἦπται ἡμῖν, ἀλλὰ σύμπτωμα τοῦτο γέγονεν ἡμῖν.

10. Καὶ ἐποίησαν οἱ ἀλλοφύλοι οὕτω καὶ Βαθὼν δύο βόας πρωτοτοκούσας, καὶ ἐζεύξαν αὐτὰς ἐν τῇ ἅμαξῃ, καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν ἀπεκύλυσαν εἰς οἶκον.

11. Καὶ ἔθεντο τὴν κιβωτὸν Κυρίου ἐπὶ τὴν ἅμαξαν, καὶ τὸ θέμα Ἐργάβ καὶ τοὺς μὲς τοὺς χρυσοῦς.

12. Καὶ κατεύθυναν αἱ βόες ἐν τῇ ὁδῷ εἰς ὁδὸν Βαθσαμύς, ἐν τριῶν ἐνὶ ἐπορεύοντο καὶ ἐκαπῶν, καὶ οὐ μεθίσταντο δεξιὰ οὐδὲ ἀριστερά· καὶ οἱ σατράπαι τῶν ἀλλοφύλων ἐπορεύοντο ὀπίσσω αὐτῆς ἕως ὁρίων Βαθσαμύς.

13. Καὶ οἱ ἐν Βεθσαμύς ἐθέριζον θερισμὸν πυρῶν ἐν κοιλάδι· καὶ ἦσαν ὀρθαλμοὺς αὐτῶν, καὶ εἶδον κιβωτὸν Κυρίου, καὶ ἠυφράνθησαν εἰς ἀπάντησιν αὐτῆς.

14. Καὶ ἡ ἅμαξα εἰσῆλθεν εἰς ἀγρὸν Ὡσηὲ τὸν ἐν Βαθσαμύς, καὶ ἐστῆσαν ἐκεῖ παρ' αὐτῇ λίθον μέγαν. Καὶ σχίζουσι τὰ ξύλα τῆς ἅμαξης, καὶ τὰς βόας ἀνήνεγκαν εἰς ὁλοκαύτωνιν τῷ Κυρίῳ.

15. Καὶ οἱ Λευῖται ἀνήνεγκαν τὴν κιβωτὸν τοῦ Κυρίου, καὶ τὸ θέμα Ἐργάβ μετ' αὐτῆς καὶ τὰ ἐπ' αὐτῆς σκεύη τὰ χρυσᾶ, καὶ ἔθεντο ἐπὶ τοῦ λίθου τοῦ μεγάλου. Καὶ οἱ ἄνδρες Βαθσαμύς ἀνήνεγκαν ὁλοκαυτώσεις καὶ θυσίας ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τῷ Κυρίῳ.

16. Καὶ οἱ πέντε σατράπαι τῶν ἀλλοφύλων ἐώρων, καὶ ἀνέστρεψαν εἰς Ἀσκαλὼνα τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.

17. Καὶ αὗται αἱ ἑδραὶ αἱ χρυσαῖ, αἱ ἀπέδωκαν οἱ ἀλλοφύλοι τῆς βασιάνου τῷ Κυρίῳ· τῆς Ἀζώτου μίαν, τῆς Γάζης μίαν, τῆς Ἀσκαλῶνος μίαν, τῆς Γέθ μίαν, τῆς Ἀκκαρῶν μίαν.

18. Καὶ μὲς οἱ χρυσοὶ κατ' ἀριθμὸν πασῶν πόλεων τῶν ἀλλοφύλων τῶν πέντε σατραπῶν ἐκ πόλεως ἐστερωμένης καὶ ἕως κήμης τοῦ Φερεζαίου, καὶ ἕως λίθου τοῦ μεγάλου, οὗ ἐπέθηκον ἐπ' αὐτοῦ τὴν κιβωτὸν διαθήκης Κυρίου, τοῦ ἐν ἀγρῷ Ὡσηὲ τοῦ Βαθσαμυσίτου.

19. Καὶ οὐκ ἠσμένισαν οἱ υἱοὶ Ἰεχονίᾳ ἐν τοῖς ἀνδράσι Βαθσαμύς, ὅτι εἶδαν κιβωτὸν Κυρίου. Καὶ ἐπάταξεν ἐν αὐτοῖς ἐβδομήκοντα ἄνδρας καὶ πεντήκοντα χιλιᾶδας ἀνδρῶν· καὶ ἐπένησεν ὁ λαός, ὅτι ἐπάταξε Κύριος ἐν τῷ λαῷ πληγὴν μεγάλην σφόδρα.

20. Καὶ εἶπαν οἱ ἄνδρες οἱ ἐκ Βαθσαμύς· Τίς δύνη-

stris et populo, et mures aureos similitudinem murium vestrorum corrumpentium terram. Et dabit Dominus gloriam ut allevet manum suam a vobis, et a diis vestris, et a terra vestra.

6. Et ut quid aggravatis corda vestra, sicut aggravavit Aegyptus et Pharao cor suum? Nonne quando illisit eis, dimiserunt eos et abierunt?

7. Et nunc sumite et facite plaustrum novum, et duas vaccas primo enixas sine filiis, et jungite vaccas in plauastro, et abducite filios a post eas in domum.

8. Et sumetis arcam, et ponetis eam super plaustrum, et vasa aurea reddetis ei pro cruciatio, et ponetis in capsula Bersechthan a parte ejus, et dimittetis eam, et expelletis eam, et abibitis.

9. et videbitis: si viam finium suorum ibit post Bethsamys, ipse fecit nobis malum magnum hoc: et si non, et cognoscemus quia non manus ejus tetigit nos, sed accidens hoc evenit nobis.

10. Et fecerunt alienigenae sic: et sumpserunt duas vaccas primo enixas, et junxerunt eas in plauastro, et filios earum abstraxerunt in domum.

11. Et posuerunt arcam Domini super plaustrum, et capsulam Ergab et mures aureos.

12. Et direxerunt vaccae in via ad viam Bethsamys, in semita una ibant et laborabant, et non declinaverunt a dextra neque a sinistra: et satrapae alienigenarum ibant post eam usque ad fines Bethsamys.

13. Et qui in Bethsamys metebant messem frumentorum, in valle: et elevaverunt oculos suos, et viderunt arcam Domini, et letati sunt in occursum ejus.

14. Et plaustrum intravit in agrum Osee qui in Bethsamys, et statuerunt ibi apud eam lapidem magnum. Et scindunt ligna plaustrum, et vaccas attulerunt in holocaustum Domino.

15. Et Levitae attulerunt arcam Domini, et capsulam Ergab cum ea et quae super eam vasa aurea, et posuerunt super lapidem magnum. Et viri Bethsamys attulerunt holocaustos et sacrificia in die illa Domino.

16. Et quinque satrapae alienigenarum videbant, et reverterunt in Ascalonem die illa.

17. Et haec sunt sedes aureae, quas reddiderunt alienigenae pro cruciatio Domino: Azoti unam, Gazae unam, Ascalonis unam, Geth unam, Accaron unam.

18. Et mures aurei juxta numerum omnium civitatum alienigenarum quinque satraparum a civitate confirmata et usque ad pagum Pherezari, et usque ad lapidem magnum, in quo imposuerunt super eam arcam testamenti Domini, quae erat in agro Osee Bethsamytar.

19. Et non sunt delectati filii Jechonae in viris Bethsamys, quia viderant arcam Domini. Et percussit in eis septuaginta viros et quinquaginta milia virorum: et hixit populus, quia percusserat Dominus in populo plagam magnam valde.

20. Et dixerunt viri qui de Bethsamys: Quis poterit

σεται διελθεῖν ἐνώπιον Κυρίου τοῦ Θεοῦ τοῦ ἁγίου τούτου; καὶ πρὸς τίνα ἀναβήσεται κιβωτός Κυρίου ἀφ' ἡμῶν;

21. Καὶ ἀποστέλλουσιν ἀγγέλους πρὸς τοὺς κατοικοῦντας Καριαθιάρημ, λέγοντες· Ἀπεστρέφασιν ἄλλοφυλοι τῆς κιβωτοῦ Κυρίου, κατὰβητε καὶ ἀναγάγετε αὐτὴν πρὸς ἑαυτούς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'.

1. Καὶ ἔρχονται οἱ ἄνδρες Καριαθιάρημ, καὶ ἀνάγουσιν τὴν κιβωτὸν διαθήκης Κυρίου, καὶ εἰσάγουσιν αὐτὴν εἰς οἶκον Ἀμιναδάβ τὸν ἐν τῷ βουνῷ· καὶ τὸν Ἑλεάζαρ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἡγίασαν φυλάσσειν τὴν κιβωτὸν διαθήκης Κυρίου.

2. Καὶ ἐγενήθη ἀφ' ἧς ἡμέρας ἦν ἡ κιβωτός ἐν Καριαθιάρημ, ἐπλήθυναν αἱ ἡμέραι· καὶ ἐγένετο εἴκοσις ἔτη, καὶ ἐπέβλεψεν πᾶς οἶκος Ἰσραὴλ ὀπίσω Κυρίου.

3. Καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς πάντα οἶκον Ἰσραὴλ, λέγων· Εἰ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ ὑμῶν ὑμεῖς ἐπιστρέφετε πρὸς Κύριον, περιέετε θεοὺς ἄλλοτρίους ἐκ μέσου ὑμῶν καὶ τὰ ἄλση, καὶ ἐτοιμάσατε τὰς καρδίας ὑμῶν πρὸς Κύριον καὶ δουλεύσατε αὐτῷ μόνῳ, καὶ ἐξελεῖται ὑμᾶς ἐκ χειρὸς ἄλλοφύλων.

4. Καὶ περιέειλον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὰς Βααλμ καὶ τὰ ἄλση Ἀσταρωθ, καὶ ἐδούλευσαν Κυρίῳ μόνῳ.

5. Καὶ εἶπε Σαμουὴλ· Ἀθροίσατε πάντα Ἰσραὴλ εἰς Μασσephάθ, καὶ προσεύξομαι περὶ ὑμῶν πρὸς Κύριον.

6. Καὶ συνήχθησαν εἰς Μασσephάθ, καὶ ὕδρευόνται ὕδωρ, καὶ ἐξέχεαν ἐνώπιον Κυρίου ἐπὶ τὴν γῆν· καὶ ἐνήστευσαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ εἶπαν· Ἠμαρτήκαμεν ἐνώπιον Κυρίου. Καὶ ἐδόξαζε Σαμουὴλ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ εἰς Μασσephάθ.

7. Καὶ ἤκουσαν οἱ ἄλλοφυλοι ὅτι συνηθροίσθησαν πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ εἰς Μασσephάθ, καὶ ἀνέβησαν σατράπαι ἄλλοφύλων ἐπὶ Ἰσραὴλ· καὶ ἀκούουσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἐφοβήθησαν ἀπὸ προσώπου ἄλλοφύλων.

8. Καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς Σαμουὴλ· Μὴ παρασυμπήσης ἀφ' ἡμῶν, τοῦ μὴ βοᾶν πρὸς Κύριον Θεόν σου, καὶ σώσει ἡμᾶς ἐκ χειρὸς ἄλλοφύλων.

9. Καὶ ἔλαβε Σαμουὴλ ἄρνα γαλαθινὸν ἓνα, καὶ ἀνήνεγκεν αὐτὸν ὀλοκαύτωςιν σὺν παντὶ τῷ λαῷ τῷ Κυρίῳ· καὶ ἐδόξαζε Σαμουὴλ πρὸς Κύριον περὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἐπήκουσεν αὐτοῦ Κύριος.

10. Καὶ ἦν Σαμουὴλ ἀναφέρων τὴν ὀλοκαύτωςιν, καὶ ἄλλοφυλοι προσῆγον εἰς πόλεμον ἐπὶ Ἰσραὴλ· καὶ ἐβρόντησε Κύριος ἐν φωνῇ μεγάλῃ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐπὶ τοὺς ἄλλοφύλους, καὶ συνεχύθησαν καὶ ἐπταίσαν ἐνώπιον Ἰσραὴλ.

11. Καὶ ἐξῆλθον ἄνδρες Ἰσραὴλ ἐκ Μασσephάθ, καὶ κατεδίωξαν τοὺς ἄλλοφύλους, καὶ ἐπάταξαν αὐτούς ἕως ὑποκάτω τοῦ Βαιθχόρ.

12. Καὶ ἔλαβε Σαμουὴλ λίθον ἓνα, καὶ ἔστησεν αὐτὸν ἀναμέσον Μασσephάθ καὶ ἀναμέσον τῆς παλαιᾶς· καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἀβενέζερ, λίθος τοῦ βοηθοῦ· καὶ εἶπεν· Ἔως ἐνταῦθα ἐβοήθησαν ἡμῖν Κύριος.

13. Καὶ ἐταπείνωσε Κύριος τοὺς ἄλλοφύλους, καὶ οὐ προσέθεντο ἐτι προσελθεῖν εἰς ὄριον Ἰσραὴλ· καὶ ἐγενήθη χεὶρ Κυρίου ἐπὶ τοὺς ἄλλοφύλους πάσας τὰς ἡμέρας τοῦ Σαμουὴλ.

transire coram Domino Deo sancto isto? et ad quem ascendet arca Domini a nobis?

21. Et mittunt nuntios ad inhabitantes Cariathiarim, dicentes : Redire fecerunt alienigenæ arcam Domini, descendite et adducite eam ad vos ipsos.

CAPUT VII.

1. Et veniunt viri Cariathiarim, et reducant arcam testamenti Domini, et introducunt eam in domum Aminadab quæ in colle : et Eleazarum filium ejus sanctificaverunt ad custodiendam arcam testamenti Domini.

2. Et factum est ex qua die fuit arca in Cariathiarim, multiplicati sunt dies : et fuerunt viginti anni, et respexit omnis domus Israel post Dominum.

3. Et dixit Samuel ad universam domum Israel, dicens : Si in toto corde vestro vos revertitis ad Dominum, circumcuferte deos alienos de medio vestri et lucos, et prapare corda vestra erga Dominum et servite illi soli, et eruel vos de manu alienigenarum.

4. Et circumabstulerunt filii Israel Baalim et lucos Ashtaroth, et servierunt Domino soli.

5. Et dixit Samuel : Congregate universum Israel in Massephath, et orabo pro vobis ad Dominum.

6. Et convenerunt in Massephath, et hauriunt aquam, et effundebant coram Domino super terram : et jejunarunt in die illa, et dixerunt : Peccavimus coram Domino. Et judicabat Samuel universum Israel in Massephath.

7. Et audierunt alienigenæ quia congregati sunt omnes filii Israel in Massephath, et ascenderunt satrapæ alienigenarum super Israel : et audiunt filii Israel, et timuerunt a facie alienigenarum.

8. Et dixerunt filii Israel ad Samuel : Ne taceas a nobis, ut non clames ad Dominum Deum tuum, et salvabit nos de manu alienigenarum.

9. Et sumpsit Samuel agnum lactentem unum, et attulit eum holocaustosim cum universo populo Domino : et clamavit Samuel ad Dominum pro Israel, et exaudivit eum Dominus.

10. Et erat Samuel offerens holocaustosim, et alienigenæ accesserunt in prælium super Israel : et tonuit Dominus in voce magna in die illa super alienigenas, et confusi sunt et ceciderunt coram Israel.

11. Et exierunt viri Israel e Massephath, et persecuti sunt alienigenas, et percusserunt eos usque sub Bethchor.

12. Et sumpsit Samuel lapidem unum, et statuit illum inter Massephath et inter veterem : et vocavit nomen ejus Abenezzer, lapis adjutoris : et dixit : Usque huc adjuvit nos Dominus.

13. Et humiliavit Dominus alienigenas, et non adjecerunt ultra accedere ad terminum Israel : et facta est manus Domini super alienigenas omnibus diebus Samuel.

14. Καὶ ἀπεδόθησαν αἱ πόλεις ὡς ἔλαβον οἱ ἀλλόφυλοι παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ ἀπέδωκαν αὐτάς τῳ Ἰσραὴλ ἀπὸ Ἀσκάλωνος ἕως Ἀζόβ. Καὶ τὸ ὅριον Ἰσραὴλ ἀφείλοντο ἐκ χειρὸς ἀλλοφύλων. Καὶ ἦν εἰρήνη ἀναμέσον Ἰσραὴλ καὶ ἀναμέσον τοῦ Ἀμορραίου.

15. Καὶ ἐδίκαιε Σαμουὴλ τὸν Ἰσραὴλ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ.

16. Καὶ ἐπορεύετο κατ' ἐνιαυτὸν ἐνιαυτὸν, καὶ ἐκύχλου Βαιθὴλ καὶ τὴν Γαλγαλά καὶ τὴν Μασσέφθ· καὶ ἐδίκαιε τὸν Ἰσραὴλ ἐν πάσι τοῖς ἡγιασμένοις τούτοις.

17. Ἡ δὲ ἀποστροφή αὐτοῦ εἰς Ἀρμαθαίμ, ὅτι ἐκεῖ ἦν ὁ οἶκος αὐτοῦ, καὶ ἐδίκαιεν ἐκεῖ τὸν Ἰσραὴλ, καὶ ὠκοδόμησεν ἐκεῖ οὐσιαστήριον τῳ Κυρίῳ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

1. Καὶ ἐγένετο ὡς ἐγήρασε Σαμουὴλ, καὶ κατέστησε τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ δικαστὰς τῳ Ἰσραὴλ.

2. Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν αὐτοῦ· πρωτότοκος Ἰωὴλ, καὶ ὄνομα τοῦ δευτέρου Ἀβιά, δικασταὶ ἐν Βηρσαβεί.

3. Καὶ οὐκ ἐπορεύθησαν οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἐν ὁδῳ αὐτοῦ, καὶ ἐξέκλιναν ὀπίσω τῆς συντελείας, καὶ ἐλάμβανον δῶρα, καὶ ἐξέκλινον δικαιοῦματα.

4. Καὶ συναθροίζονται ἄνδρες Ἰσραὴλ, καὶ παραγίνονται εἰς Ἀρμαθαίμ πρὸς Σαμουὴλ,

5. καὶ εἶπαν αὐτῷ· Ἰδοὺ σὺ γεγήρακας, καὶ οἱ υἱοὶ σου οὐ πορεύονται ἐν τῇ ὁδῳ σου· καὶ νῦν κατάρστησον ἐφ' ἡμᾶς βασιλεῖα, δικάζειν ἡμᾶς καθά καὶ τὰ λοιπὰ ἔθνη.

6. Καὶ πονηρὸν τὸ ῥῆμα ἐν ὀφθαλμοῖς Σαμουὴλ, ὡς εἶπαν· Δὲς ἡμῖν βασιλεῖα δικάζειν ἡμᾶς. Καὶ προσήυξάτο Σαμουὴλ πρὸς Κύριον.

7. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Σαμουὴλ· Ἄκουε τῆς φωνῆς τοῦ λαοῦ, καθὰ ἂν λαλῶσί σοι, ὅτι οὐ σὲ ἐξουθενήκασιν, ἀλλ' ἡ ἐμὲ ἐξουθενώκασι, τοῦ μὴ βασιλεύειν ἐπ' αὐτῶν.

8. Κατὰ πάντα τὰ ποιήματα ἃ ἐποίησάν μοι, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἀνήγαγον αὐτοὺς ἐξ Αἰγύπτου ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, καὶ ἐγκατέλιπόν με, καὶ ἐδούλευον θεοῖς ἑτέροις, οὕτως αὐτοὶ ποιοῦσι καὶ σοί.

9. Καὶ νῦν ἄκουε τῆς φωνῆς αὐτῶν, πλὴν ὅτι διαμαρτυρόμενος διαμαρτύρη αὐτοῖς, καὶ ἀπαγγελεῖς αὐτοῖς τὸ δικαίωμα τοῦ βασιλέως ὃς βασιλεύσει ἐπ' αὐτούς.

10. Καὶ εἶπε Σαμουὴλ πᾶν τὸ ῥῆμα τοῦ Κυρίου πρὸς τὸν λαὸν τοὺς αἰτοῦντας παρ' αὐτοῦ βασιλεῖα,

11. καὶ εἶπε· Τοῦτο ἔσται τὸ δικαίωμα τοῦ βασιλέως ὃς βασιλεύσει ἐφ' ὑμᾶς. Τοὺς υἱοὺς ὑμῶν λήψεται, καὶ θήσεται αὐτοὺς ἐν ἄρμασιν αὐτοῦ, καὶ ἐν ἵππευσιν αὐτοῦ, καὶ προτρέχοντας τῶν ἁρμάτων αὐτοῦ,

12. καὶ θέσθαι αὐτοὺς ἐαυτῷ ἑκατοντάρχους καὶ χιλιάρχους, καὶ θερίζειν θερισμὸν αὐτοῦ, καὶ τρυγᾶν τρυγητὸν αὐτοῦ, καὶ ποιεῖν σκεύη πολεμικὰ αὐτοῦ, καὶ σκεύη ἁρμάτων αὐτοῦ.

13. Καὶ τὰς θυγατέρας ὑμῶν λήψεται εἰς μυρεφόδας, καὶ εἰς μαγειρίστας, καὶ εἰς πεσσοῦσας.

14. Καὶ τοὺς ἀγροὺς ὑμῶν καὶ τοὺς ἀμπελῶνας ὑμῶν καὶ τοὺς θιαῖνας ὑμῶν τοὺς ἀγαθοὺς λήψεται, καὶ δώσει τοῖς δούλοις ἐαυτοῦ.

14. Et redditae sunt civitates quas ceperant alienigenae de filiis Israel, et redididerunt se ipsi Israel ab Ascalone usque Azob. Et terminum Israel abstulerunt de manu alienigenarum. Et fuit pax inter Israel et inter Amorrhæorum.

15. Et judicabat Samuel Israel omnibus diebus vitae suae.

16. Et ibat per annum annum, et circuibat Bethel et Galgala et Massepath: et judicabat Israel in omnibus sanctificationibus his.

17. Reversio autem ejus erat in Armathæm, quoniam ibi erat domus ejus, et judicabat ibi Israel, et edificavit ibi altare Domino.

CAPUT VIII.

1. Et factum est ut senit Samuel, et constituit filios suos judices ipsi Israel.

2. Et hæc nomina filiorum ejus: primogenitus Joel, et nomen secundi Abia, judices in Bersabee.

3. Et non ambulaverunt filii ejus in via ejus, et declinaverunt post consummationem, et accipiebant dona, et pervertebant justificationes.

4. Et congregantur viri Israel, et veniunt in Armathæm ad Samuel,

5. et dixerunt ei: Ecce tu senuisti, et filii tui non ambulant in via tua: et nunc constitue super nos regem ad judicandum nos sicut et cæterae gentes.

6. Et malum fuit verbum in oculis Samuel, quia dixerunt: Da nobis regem ad judicandum nos. Et oravit Samuel ad Dominum.

7. Et dixit Dominus ad Samuel: Audi vocem populi, juxta quaecumque loquantur tibi, quoniam non te spreverunt, sed me spreverunt, ut non regnem super eos.

8. Secundum omnia facta quae fecerunt mihi, ex qua die eduxi eos ex Aegypto usque in diem hanc, et dereliquerunt me, et serviebant diis aliis, sic ipsi faciunt et tibi.

9. Et nunc audi vocem eorum, tantummodo contestans contestaberis eis, et annuntiabis eis justificationem regis qui regnabit super eos.

10. Et dixit Samuel omne verbum Domini ad populum petentes ab eo regem,

11. et dixit: Hæc erit justificatio regis qui regnabit super vos. Filios vestros capiet, et ponet eos in curribus suis, et in equitibus suis, et præcursores curruum suorum,

12. et ad ponendum eos sibi centuriones et chiliarchos, et ad metendum messem ipsius, et vindemiandam vindemiam ipsius, et ad faciendum vasa bellica ipsius, et vasa curruum suorum.

13. Et filias vestras capiet in unguentarias, et in coquinarias, et in panificas.

14. Et agros vestros et vineas vestras et oliveta vestra bona capiet, et dabit servis suis.

15. Καὶ τὰ σπέρματα ὑμῶν καὶ τοὺς ἀμπελῶνας ὑμῶν ἀποδεκατώσει, καὶ δώσει τοῖς εὐνούχοις αὐτοῦ καὶ τοῖς δούλοις αὐτοῦ.

16. Καὶ τοὺς δούλους ὑμῶν καὶ τὰς δούλας ὑμῶν, καὶ τὰ βουκόλια ὑμῶν τὰ ἀγαθὰ καὶ τοὺς ὄνους ὑμῶν λήψεται, καὶ ἀποδεκατώσει εἰς τὰ ἔργα αὐτοῦ.

17. Καὶ τὰ ποίμνια ὑμῶν ἀποδεκατώσει, καὶ ὑμεῖς ἔσεσθε αὐτῷ δούλοι.

18. Καὶ βοήσεις ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκ προσώπου βασιλέως ὑμῶν οὗ ἐξελέξαθε ἑαυτοῖς, καὶ οὐκ ἐπακούσεται Κύριος ὑμῶν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ὅτι ὑμεῖς ἐξελέξαθε ἑαυτοῖς βασιλέα.

19. Καὶ οὐκ ἐβούλετο ὁ λαὸς ἀκοῦσαι τοῦ Σαμουὴλ, καὶ εἶπαν αὐτῷ· Οὐχί, ἀλλ' ἡ βασιλεὺς ἐστὶ ἐφ' ἡμᾶς,

20. καὶ ἐτόμεθα καὶ ἡμεῖς καθὰ πάντα τὰ ἔθνη. Καὶ δικάσει ἡμᾶς βασιλεὺς ἡμῶν, καὶ ἐξελεύσεται ἐμπροσθεν ἡμῶν, καὶ πολεμήσει τὸν πόλεμον ἡμῶν.

21. Καὶ ἤκουσε Σαμουὴλ πάντας τοὺς λόγους τοῦ λαοῦ, καὶ ἀλλήσεν αὐτοὺς εἰς τὰ ὦτα Κυρίου.

22. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Σαμουὴλ· Ἀκούε τῆς φωνῆς αὐτῶν, καὶ βασιλεύσον αὐτοῖς βασιλέα. Καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς ἄνδρας Ἰσραὴλ· Ἀποτρεχέτω ἕκαστος εἰς τὴν πόλιν αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

1. Καὶ ἀνὴρ ἐξ υἱῶν Βενιαμὴν, καὶ ὄνομα αὐτοῦ Κίς, υἱὸς Ἀβιὴλ, υἱοῦ Ἰαρέδ, υἱοῦ Βαχίρ, υἱοῦ Ἀφὲκ, υἱοῦ ἀνδρὸς Ἰεμιναιίου, ἀνὴρ δυνατός.

2. Καὶ τούτῳ υἱὸς, καὶ ὄνομα αὐτῷ Σαούλ, εὐμεγέθης, ἀνὴρ ἀγαθός, καὶ οὐκ ἦν ἐν υἱοῖς Ἰσραὴλ ἀγθέος ὑπὲρ αὐτόν· ὑπερωμίαν καὶ ἐπάνω ὑψηλὸς ὑπὲρ πᾶσαν τὴν γῆν.

3. Καὶ ἀπώλοντο αἱ ὄνοι Κίς πατρὸς Σαούλ, καὶ εἶπε Κίς πρὸς Σαούλ τὸν υἱὸν αὐτοῦ· Λάβε μετὰ σεαυτοῦ ἐν τῶν παιδαρίων, καὶ ἀνάστητε καὶ πορεύθητε καὶ ζητήσατε τὰς ὄνους.

4. Καὶ διήλθον δι' ὄρους Ἑφραΐμ, καὶ διήλθον διὰ τῆς γῆς Σελχά, καὶ οὐχ εὗρον· καὶ διήλθον διὰ τῆς γῆς Σεγαλίμ, καὶ οὐκ ἦν· καὶ διήλθον διὰ τῆς γῆς Ἰαμίν, καὶ οὐχ εὗρον.

5. Αὐτῶν δὲ ἐλθόντων εἰς τὴν Σίφ, καὶ Σαούλ εἶπε τῷ παιδαρίῳ αὐτοῦ τῷ μετ' αὐτοῦ· Δεῦρο, καὶ ἀποστρέψωμεν, μὴ ἀνείς ὁ πατήρ μου τὰς ὄνους φροντίξῃ τὰ περὶ ἡμῶν.

6. Καὶ εἶπεν αὐτῷ τὸ παιδάριον· Ἰδοὺ δὴ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, καὶ ὁ ἄνθρωπος ἐνδοξός· πᾶν ὃ ἐὰν λαλήσῃ παραγινόμενον παρίσταται. Καὶ νῦν πορευθῶμεν, ὅπως ἀπαγγεῖλῃ ἡμῖν τὴν ὁδὸν ἡμῶν ἐφ' ἣ ἐπορεύθημεν ἐπ' αὐτήν.

7. Καὶ εἶπε Σαούλ τῷ παιδαρίῳ αὐτοῦ τῷ μετ' αὐτοῦ· Καὶ ἰδοὺ πορευσόμεθα· καὶ τί οἴσμεν τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ Θεοῦ, ὅτι οἱ ἄρτοι ἐκλεισάπασιν ἐκ τῶν ἀγγείων ἡμῶν, καὶ πλεῖον οὐκ ἔστι μεθ' ἡμῶν εἰσνεγκεῖν τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ Θεοῦ τὸ ὑπάρχον ἡμῖν;

8. Καὶ προσέθετο τὸ παιδάριον ἀποκριθῆναι τῷ Σαούλ, καὶ εἶπεν· Ἰδοὺ εὕρηται ἐν τῇ χειρὶ μου τέταρτον σίκλου ἀργυρίου, καὶ δώσεις τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ Θεοῦ, καὶ ἀπαγγεῖλῃ ἡμῖν τὴν ὁδὸν ἡμῶν.

15. Et semina vestra et vineas vestras decimabit, et dabit eunuchis suis et servis suis.

16. Et servos vestros et servas vestras, et armenta boum vestra bona et asinos vestros capiet, et decimabit ad opera sua.

17. Et greges vestros decimabit, et vos eritis ei servi.

18. Et clamabitis in die illa a facie regis vestri quem elegeritis vobis, et non exaudiet Dominus vos in diebus illis, quoniam vos elegistis vobis ipsis regem.

19. Et noluit populus audire Samuel, et dixerunt ei : Nequaquam, sed rex erit super nos,

20. et erimus etiam nos sicut omnes gentes. Et judicabit nos rex noster, et egredietur ante nos, et bellabit bellum nostrum.

21. Et audivit Samuel omnia verba populi, et locutus est ea in aures Domini.

22. Et dixit Dominus ad Samuel : Audi vocem eorum, et regnare fac eis regem. Et dixit Samuel ad viros Israel : Recurrat unusquisque ad civitatem suam.

CAPUT IX.

1. Et vir de filiis Benjamin, et nomen ei Cis, filius Abiel, filii Jared, filii Bachir, filii Aphoc, filii viri Jeminaei, vir potens.

2. Et huic filius, et nomen ei Saul, procerus, vir bonus, et non erat in filiis Israel bonus super eum : ab humero et supra excelsus super omnem terram.

3. Et perierunt asinae Cis patris Saul, et dixit Cis ad Saul filium suum : Sume tecum unum puerorum, et surgite et ite et quaerite asinas.

4. Et transierunt per montem Ephraim, et transierunt per terram Selcha, et non invenerunt : et transierunt per terram Segalim, et non erant : et transierunt per terram Jamin, et non invenerunt.

5. Ipsi autem venientibus in Siph, et Saul dixit puero suo qui secum : Veni, et revertamur, ne omittens pater meus asinas sollicitus sit quae de nobis.

6. Et dixit ei puer : Ecce nunc homo Dei in civitate hac, et homo honoratus omne quodcumque locutus fuerit eveniens aderit. Et nunc eamus, ut annuntiet nobis viam nostram super quam ibimus super eam.

7. Et dixit Saul puero suo qui secum : Et ecce ibimus : et quid feremus homini Dei, quoniam panes defecerunt de vasis nostris, et plus non est nobiscum ad afferendum homini Dei quod est nobis?

8. Et adjecit puer respondere Sauli, et dixit : Ecce inventa est in manu mea quarta pars sicii argenti, et dabis homini Dei, et annuntiabit nobis viam nostram.

9. Καὶ ἔμπροσθεν ἐν Ἰσραὴλ τάδε εἶπεν ἕκαστος ἐν τῷ πορεύεσθαι ἐπερωτᾶν τὸν Θεόν· Δεῦρο καὶ πορεύομεν πρὸς τὸν Βλέποντα· ὅτι τὸν προφήτην ἐκάλεῖ ὁ λαὸς ἔμπροσθεν, ὁ Βλέπων.

10. Καὶ εἶπε Σαούλ πρὸς τὸ παιδάριον αὐτοῦ· Ἀγαθὸν τὸ ῥῆμα, δεῦρο καὶ πορεύομεν· καὶ ἐπορεύθησαν εἰς τὴν πόλιν οὗ ἦν ἐκεῖ ὁ ἄνθρωπος ὁ τοῦ Θεοῦ.

11. Αὐτῶν ἀναβαινόντων τὴν ἀνάβασιν τῆς πόλεως, καὶ αὐτοὶ εὐρίσκουσι τὰ χοράσια ἐξεληλυθότα ὑδρεύσθαι ὕδωρ, καὶ λέγουσιν αὐταῖς· Εἰ ἐστὶν ἐνταῦθα ὁ Βλέπων;

12. Καὶ ἀπεκρίθη τὰ χοράσια αὐτοῖς, καὶ λέγουσιν αὐτοῖς· Ἔστιν, ἰδοὺ κατὰ πρόσωπον ὑμῶν· νῦν διὰ τὴν ἡμέραν ἔχει εἰς τὴν πόλιν, ὅτι θυσιά σήμερον τῷ λαῷ ἐν Βαμᾶ.

13. Ὡς ἂν εἰσελθῆτε εἰς τὴν πόλιν, οὕτως εὐρήσετε αὐτὸν ἐν τῇ πόλει, πρὶν ἀναβῆναι αὐτὸν εἰς Βαμᾶ τοῦ σφαγεῖν· ὅτι οὐ μὴ φάγη ὁ λαὸς ἕως τοῦ εἰσελθεῖν αὐτόν, ὅτι οὗτος εὐλογεῖ τὴν θυσίαν, καὶ μετὰ ταῦτα ἐσθίουσιν οἱ ξένοι. Καὶ νῦν ἀνάβητε, ὅτι διὰ τὴν ἡμέραν εὐρήσετε αὐτόν.

14. Καὶ ἀναβαίνουσιν τὴν πόλιν· αὐτῶν εἰσπορευομένων εἰς μέσον τῆς πόλεως, καὶ ἰδοὺ Σαμουὴλ ἐξηλθὼν εἰς τὴν ἀπάντησιν αὐτῶν τοῦ ἀναβῆναι εἰς Βαμᾶ.

15. Καὶ Κύριος ἀπεκαλύψε τὸ ὄσιον Σαμουὴλ ἡμέρᾳ μιᾷ, ἔμπροσθεν τοῦ ἰλθεῖν πρὸς αὐτόν Σαούλ, λέγων·

16. Ὡς ὁ καιρὸς, αὐριον ἀποστελῶ πρὸς σὲ ἄνδρα ἐκ γῆς Βενιαμὴν, καὶ χρίσεις αὐτόν εἰς ἄρχοντα ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσραὴλ, καὶ σώσει τὸν λαόν μου ἐκ χειρὸς ἀλλοτρίων, ὅτι ἐπέβλεψα ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τοῦ λαοῦ μου, ὅτι ἦλθε βοή αὐτῶν πρὸς μέ.

17. Καὶ Σαμουὴλ εἶδε τὸν Σαούλ, καὶ Κύριος ἀπεκρίθη αὐτῷ· Ἰδοὺ ὁ ἄνθρωπος ὃν εἶπά σοι· οὗτος ἄρξει ἐν τῷ λαῷ μου.

18. Καὶ προσήγγιγε Σαούλ πρὸς Σαμουὴλ εἰς μέσον τῆς πόλεως, καὶ εἶπεν· Ἀπάγγελον ὃν ποίος ὁ οἶκος τοῦ Βλέποντος.

19. Καὶ ἀπεκρίθη Σαμουὴλ τῷ Σαούλ, καὶ εἶπεν· Ἐγὼ εἰμι αὐτός· ἀνάβηθι ἔμπροσθέν μου εἰς Βαμᾶ, καὶ φάγε μετ' ἐμοῦ σήμερον, καὶ ἐξαποστελῶ σε πρῶτ', καὶ πάντα τὰ ἐν τῇ καρδίᾳ σου ἀπαγγελῶ σοι.

20. Καὶ περὶ τῶν ὄνων σου τῶν ἀπολωλυμένων σήμερον τριταίων, μὴ θῆς τὴν καρδίαν σου αὐταῖς, ὅτι εὐρηγνται. Καὶ τίνοι τὰ ὠραία τοῦ Ἰσραὴλ; οὐ σοί, καὶ τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς σου;

21. Καὶ ἀπεκρίθη Σαούλ, καὶ εἶπεν· Οὐχὶ ἄνδρὸς υἱὸς Ἰεμιναίου ἐγὼ εἰμι τοῦ μικροῦ σκήπτρου φυλῆς Ἰσραὴλ, καὶ τῆς φυλῆς τῆς ἐλαχίστης ἐξ ὅλου σκήπτρου Βενιαμὴν; Καὶ ἵνατί ἐλάλησας πρὸς ἐμὲ κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο;

22. Καὶ ἔλαβε Σαμουὴλ τὸν Σαούλ καὶ τὸ παιδάριον αὐτοῦ, καὶ εἰσέγαγεν αὐτοὺς εἰς τὸ κατάλυμα, καὶ ἔθετο αὐτοῖς ἐκεῖ τόπον ἐν πρώτοις τῶν κεκλημένων ὡσεὶ ἑβδομήκοντα ἀνδρῶν.

23. Καὶ εἶπε Σαμουὴλ τῷ μάγειρῳ· Δός μοι τὴν μερίδα ἣν ἔδοικά σοι, ἣν εἶπά σοι θεῖναι αὐτὴν παρὰ σοί.

24. Καὶ ᾔφησεν ὁ μάγειρος τὴν κυλίαν, καὶ παρέθηκεν αὐτὴν ἐνώπιον Σαούλ, καὶ εἶπε Σαμουὴλ τῷ Σαούλ· Ἰδοὺ ὑπόλειμμα, παράθεε αὐτὸ ἐνώπιόν σου

9. Et antea in Israel hæc dicebat unusquisque in eundo ad interrogandum Deum : Veni et eamus ad Videntem : quoniam prophetam vocabat populus antea; Videntis.

10. Et dixit Saul ad puerum suum : Bonum est verbum, veni et eamus : et iterunt in civitatem ubi erat ibi homo Dei.

11. Ipsi ascendentibus ascensionem civitatis, et ipsi inveniunt puellas exeuntes ad hauriendam aquam, et dicunt eis : Si est hic Videntis?

12. Et responderunt puellæ eis, et dicunt eis : Est, ecce ad faciem vestram : nunc per diem venit in civitatem, quoniam sacrificium hodie populo in Bama.

13. Cum ingressi fueritis in civitatem, sic inveniatis eum in civitate, priusquam ipse ascendat in Bama ad manducandum : quoniam non manducabit populus quoadusque ipse ingrediatur, quoniam hic benedicit sacrificium, et post hæc comedunt hospites. Et nunc ascendite, quia per diem inveniatis eum.

14. Et ascendunt civitatem : ipsis ingredientibus in medium civitatis, et ecce Samuel exiit in occursum eorum ad ascendendum in Bama.

15. Et Dominus revelaverat anrem Samuel die una, antequam veniret ad eum Saul, dicens :

16. Sicut tempus, cras mittam ad te virum de terra Benjamin, et unges eum in principem super populum meum Israel, et salvabit populum meum de manu alienigenarum, quoniam respexi super humiliationem populi mei, quia venit clamor eorum ad me.

17. Et Samuel vidit Saul, et Dominus respondit ei : Ecce homo quem dixi tibi : hic principabitur in populo meo.

18. Et accessit Saul ad Samuel in medium civitatis, et dixit : Annuntia nunc qualis est domus Videntis.

19. Et respondit Samuel Sauli, et dixit : Ego sum ipse : ascende ante me in Bama, et manduca mecum hodie, et dimittam te mane, et omnia quæ in corde tuo annuntiabo tibi.

20. Et de asinabus tuis quæ perierunt hodie tres dies, ne ponas cor tuum eis, quoniam inventæ sunt. Et cui speciosa Israel? nonne tibi, et domui patris tui?

21. Et respondit Saul, et dixit : Nonne viri filius Jeminaei ego sum pusilli sceptri tribus Israel, et tribus minima ex toto sceptro Benjamin? Et ut quid locutus es ad me juxta verbum hoc?

22. Et sumpsit Samuel Saulem et puerum ejus, et introduxit eos in diversorium, et posuit eis ibi locum in primis vocatorum circiter septuaginta virorum.

23. Et dixit Samuel coquo : Da mihi partem quam dedi tibi, quam dixi tibi ut poneres eam apud te.

24. Et coxerat coquus arnium, et apposuit illud coram Saul, et dixit Samuel Sauli : Ecce quod remansit, appone illud coram te et manduca, quoniam in testimonium est

καὶ φάγε, ὅτι εἰς μαρτύριον τίθεται σοι παρὰ τοὺς ἄλλους, ἀπόκνιζε. Καὶ ἔφαγε Σαούλ μετὰ Σαμουὴλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.

25. Καὶ κατέβη ἐκ τῆς Βαμᾶ εἰς τὴν πόλιν· καὶ διέστρωσαν τῷ Σαούλ ἐπὶ τῷ δώματι, καὶ ἐκοιμήθη.

26. Καὶ ἐγένετο ὡς ἀνέβαινεν ὁ ὄρθρος, καὶ ἐκάλεσε Σαμουὴλ τὸν Σαούλ ἐπὶ τῷ δώματι, λέγων· Ἀνάστα, καὶ ἐξαποστελῶ σε. Καὶ ἀνέστη Σαούλ, καὶ ἐξῆλθεν αὐτὸς καὶ Σαμουὴλ ἕως ἔξω.

27. Αὐτῶν καταβαινόντων εἰς μέρος τῆς πόλεως, καὶ Σαμουὴλ εἶπε τῷ Σαούλ· Εἶπον τῷ νεανίσκῳ, καὶ διελθέτω ἔμπροσθεν ἡμῶν καὶ σὺ στῆθι ὡς σήμερον, καὶ ἀκουσον ῥῆμα Θεοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ I'.

1. Καὶ ἔλαβε Σαμουὴλ τὸν φακὸν τοῦ ἑλαίου, καὶ ἐπέχεεν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἐφίλησεν αὐτόν, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Οὐχὶ κήρυξέ σε Κύριος εἰς ἄρχοντα ἐπὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ, ἐπὶ Ἰσραὴλ; καὶ σὺ ἄρξεις ἐν λαῷ Κυρίου, καὶ σὺ σώσεις αὐτόν ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν αὐτοῦ; Καὶ τοῦτό σοι τὸ σημεῖον, ὅτι ἔχρισέ σε Κύριος ἐπὶ κληρονομίαν αὐτοῦ εἰς ἄρχοντα.

2. Ὡς ἂν ἀπέλθῃς σήμερον ἀπ' ἐμοῦ, καὶ εὐρήσεις δύο ἀνδρας πρὸς τοὺς τάφοις· Ραχὴλ ἐν τῷ ὄρει Βενιαμὴν, ἀλλομένους μεγάλα, καὶ ἐροῦσί σοι· Εὐρήνται αἱ ὄνοι ἃς ἐπορεύθητε ζητεῖν· καὶ ἰδοὺ ὁ πατήρ σου ἀποτατίνακται τὸ ῥῆμα τῶν ὄνων, καὶ ἐδαψιλεύσατο δι' ὑμᾶς, λέγων· Τί ποιήσω ὑπὲρ τοῦ υἱοῦ μου;

3. Καὶ ἀπελεύσῃ ἐκεῖθεν, καὶ ἐπέκεινα ἤξεις ἕως τῆς ὁρυγῆς Θαβὼρ, καὶ εὐρήσεις ἐκεῖ τρεῖς ἀνδρας ἀναβαίνοντας πρὸς τὸν Θεὸν εἰς Βαιθλ, ἕνα αἶροντα τρία αἰγίδια, καὶ ἕνα αἶροντα τρία ἄγγεῖα ἄρτων, καὶ ἕνα αἶροντα δαχὸν οἴνου.

4. Καὶ ἐρωτήσουςί σε τὰ εἰς εἰρήνην, καὶ δώσουσί σοι δύο ἀπαρχὰς ἄρτων, καὶ λήψῃ ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῶν.

5. Καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσῃ εἰς τὸν βουνὸν τοῦ Θεοῦ, οὗ ἐστὶν ἐκεῖ τὸ ἀνάστημα τῶν ἀλλοφύλων· ἐκεῖ Νασίβ ὁ ἀλλόφυλος. Καὶ ἔσται, ὡς ἂν εἰσέλθῃτε ἐκεῖ εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἀπαντήσεις χορῶν προφητῶν καταβαινόντων ἐκ τῆς Βαμᾶ, καὶ ἔμπροσθεν αὐτῶν νάβλα, καὶ τύμπανον, καὶ αὐλὸς, καὶ κινύρα; καὶ αὐτοὶ προφτεύοντες.

6. Καὶ ἐφαλεῖται ἐπὶ σὲ πνεῦμα Κυρίου, καὶ προφτεύσεις μετ' αὐτῶν, καὶ στραφήσῃ εἰς ἄνδρα ἄλλον.

7. Καὶ ἔσται, ὅταν ἤξει τὰ σημεῖα ταῦτα ἐπὶ σὲ, ποιεῖ πάντα ὅσα ἐὰν εὔρῃ ἡ χεὶρ σου, ὅτι Θεὸς μετὰ σοῦ.

8. Καὶ καταβήσῃ ἔμπροσθεν τῆς Γαλγάλ, καὶ ἰδοὺ καταβαίνω πρὸς σὲ ἀγνευχεῖν ὀλοκαύτωσιν καὶ θυσίας εἰρηνικὰς. Ἑπτὰ ἡμέρας διαλείψεις ἕως τοῦ ἔλθειν με πρὸς σὲ, καὶ γνωρίσω σοι ἃ ποιήσεις.

9. Καὶ ἐγενήθη, ὥστε ἐπιστραφῆναι τῷ ὤμῳ αὐτοῦ ἀπελθεῖν ἀπὸ Σαμουὴλ, μετέστρεψεν αὐτῷ ὁ Θεὸς καρδίαν ἄλλην, καὶ ἦλθε πάντα τὰ σημεῖα ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.

10. Καὶ ἔρχεται ἐκεῖθεν εἰς τὸν βουνόν, καὶ ἰδοὺ χορὸς προφητῶν ἐξεναντίας αὐτοῦ· καὶ ἤλατο ἐπ' αὐτόν πνεῦμα Θεοῦ, καὶ προεφῆτευσεν ἐν μέσῳ αὐτῶν.

11. Καὶ ἐγενήθησαν πάντες οἱ εἰδότες αὐτὸν ἐχθρὰς

positum tibi præter alios, carpe. Et comedit Saul cum Samuel in die illa.

25. Et descendit de Bama in civitatem : et straverunt Sauli super solarium, et dormivit.

26. Et factum est ut ascendit diluculum, et vocavit Samuel Saulem in solario, dicens : Surge, et dimittam te. Et surrexit Saul, et exiit ipse et Samuel usque foras.

27. Ipeis descendantibus ad partem civitatis, et Samuel dixit Sauli : Dic puero, et transeat ante nos : et tu sta ut hodie, et audi verbum Dei.

CAPUT X.

1. Et sumpsit Samuel lenticulam olei, et infudit super caput ejus, et osculatus est eum, et dixit ei : Nonne unxit te Dominus in principem super populum suum, super Israel? et tu principaberis in populo Domini, et tu salvabis eum de manu inimicorum ejus? Et hoc tibi signum, quia unxit te Dominus super hereditatem suam in principem.

2. Postquam abieris hodie a me, et invenies duos viros ad sepulchra Rachel in monte Benjamin, salientes granditer, et dicent tibi : Inventæ sunt asinae quas ibatis quærere : et ecce pater tuus dimisit verbum asinarum, et profundebat propter vos, dicens : Quid faciam pro filio meo?

3. Et abibis inde, et ulterius venies usque ad quercum Thabor, et invenies ibi tres viros ascendentes ad Deum in Bethel, unum portantem tres hordeos, et unum portantem tria vasa panum, et unum portantem utrem vini.

4. Et interrogabunt te quæ ad pacem, et dabunt tibi duas primitias panum, et sumes de manu eorum.

5. Et post hæc ingredieris in collem Dei, ubi est ibi statio alienigenarum : ibi Nasib alienigena. Et erit, postquam intraveritis illuc in civitatem, et occurreris choro prophetarum descendantium de Bama, et ante eos nabla, et tympanum, et tibia, et cithara, et ipsi prophetantes.

6. Et insillet super te spiritus Domini, et prophetabis cum eis, et verteris in virum alium.

7. Et erit, quando venient signa hæc super te, fac omnia quaecumque invenerit manus tua, quoniam Deus tecum.

8. Et descendes ante Gulgai, et ecce descendo ad te ad offerendum holocaustum et sacrificia pacifica. Septem diebus differes donec ego veniam ad te, et ostendam tibi quæ facies.

9. Et factum est, ut convertit se humero suo ad abeundum a Samuel, mutavit ei Deus cor aliud, et venerunt omnia signa in die illa.

10. Et pergit inde in collem, et ecce chorus prophetarum ex adverso ipsius : et insiluit in eum spiritus Dei, et prophetavit in medio eorum.

11. Et fuerunt omnes qui noverunt eum heri et audius-

καὶ τρίτης καὶ εἶδον· καὶ ἰδοὺ αὐτὸς ἐν μέσῳ τῶν προφητῶν. Καὶ εἶπεν ὁ λαὸς ἕκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ· Τί τοῦτο τὸ γεγονός ἐστὶν υἱῷ Κίς; ἢ καὶ Σαουλ ἐν προφήταις;

12. Καὶ ἀπεκρίθη τις αὐτῶν, καὶ εἶπε· Καὶ τίς πατὴρ αὐτοῦ; Καὶ διὰ τοῦτο ἐγενήθη εἰς παραβολήν, ἢ καὶ Σαουλ ἐν προφήταις;

13. Καὶ συνετέλεσε προφητεύων, καὶ ἔρχεται εἰς τὸν βουνόν.

14. Καὶ εἶπεν ὁ οἰκεῖος αὐτοῦ πρὸς αὐτὸν καὶ πρὸς τὸ παιδάριον αὐτοῦ· Ποῦ ἐπορεύθητε; Καὶ εἶπαν· Ζητεῖν τὰς ὄνους, καὶ εἶδμεν ὅτι οὐκ εἰσὶ, καὶ εἰσῆλθόμεν πρὸς Σαμουὴλ.

15. Καὶ εἶπεν ὁ οἰκεῖος πρὸς Σαούλ· Ἀπάγγειλον δὴ μοι τί εἶπέ σοι Σαμουὴλ;

16. Καὶ εἶπε Σαουλ πρὸς τὸν οἰκεῖον αὐτοῦ· Ἀπήγγειλεν ἀπαγγέλλων μοι ὅτι εὕρηται αἱ ὄνοι· τὸ δὲ ῥῆμα τῆς βασιλείας οὐκ ἀπήγγειλεν αὐτῷ.

17. Καὶ παρήγγειλε Σαμουὴλ παντὶ τῷ λαῷ πρὸς Κύριον εἰς Μασσέφθ.

18. καὶ εἶπε πρὸς υἱὸς Ἰσραὴλ· Τάδε εἶπε Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, λέγων· Ἐγὼ ἀνήγαγον τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου, καὶ ἐξελαίμην ὑμᾶς ἐκ χειρὸς Φαραὼ βασιλέως Αἰγύπτου, καὶ ἐκ πασῶν τῶν βασιλείων τῶν θλιβουσῶν ὑμᾶς.

19. Καὶ ὑμεῖς σήμερον ἐξουδενήκατε τὸν Θεόν, ὃς αὐτός ἐστιν ὑμῶν σωτὴρ ἐκ πάντων τῶν κακῶν ὑμῶν καὶ θλίψεων ὑμῶν, καὶ εἶπατε· Οὐχί, ἀλλ' ἢ ὅτι βασιλέα καταστήσεις ἐφ' ἡμῶν. Καὶ νῦν κατὰσθε ἐνώπιον Κυρίου κατὰ τὰ σκήπτρα ὑμῶν καὶ κατὰ τὰς φυλάς ὑμῶν.

20. Καὶ προσήγαγε Σαμουὴλ πάντα τὰ σκήπτρα Ἰσραὴλ, καὶ κατακληροῦται σκήπτρον Βενιαμίν·

21. καὶ προσάγει σκήπτρον Βενιαμίν εἰς φυλάς, καὶ κατακληροῦται φυλὴ Ματταρί· καὶ προσάγουσι τὴν φυλὴν Ματταρί εἰς ἀνδρας, καὶ κατακληροῦται Σαουλ υἱὸς Κίς. Καὶ ἐζητεῖ αὐτὸν, καὶ οὐχ' εὕρισκετο.

22. Καὶ ἐπηρώτησε Σαμουὴλ εἴτι ἐν Κυρίῳ, εἰ ἔρχεται ὁ ἀνὴρ ἐνταῦθα; Καὶ εἶπε Κύριος· Ἰδοὺ αὐτὸς κέκρυπται ἐν τοῖς σκεύεσι.

23. Καὶ ὄραμε καὶ λαμβάνει αὐτὸν ἐκεῖθεν, καὶ κατέστησεν ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ, καὶ ὑψώθη ὑπὲρ πάντα τὸν λαὸν ὑπερωμίαν καὶ ἐπάνω.

24. Καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς πάντα τὸν λαόν· Εἰ ἐωράκατε ὃν ἐκλέλεκται ἑαυτῷ Κύριος, ὅτι οὐκ ἔστιν ὅμοιος αὐτῷ ἐν πᾶσιν ὑμῖν; Καὶ ἔγνωσαν πᾶς ὁ λαός, καὶ εἶπαν· Ζήτω ὁ βασιλεὺς.

25. Καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς τὸν λαὸν τὸ δικαίωμα τοῦ βασιλέως, καὶ ἔγραψεν ἐν βιβλίῳ, καὶ ἔθηκεν ἐνώπιον Κυρίου. Καὶ ἐξαπέστειλε Σαμουὴλ πάντα τὸν λαόν, καὶ ἀπῆλθεν ἕκαστος εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ.

26. Καὶ Σαουλ ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ εἰς Γαθα· καὶ ἐπορεύθησαν υἱοὶ δυνάμεων, ὧν ἤψατο Κύριος καρδίαν αὐτῶν, μετὰ Σαούλ.

27. Καὶ υἱοὶ λοιμοὶ εἶπαν· Τίς σώσει ἡμᾶς οὗτος; Καὶ ἠτίμασαν αὐτὸν, καὶ οὐκ ἤνεγκαν αὐτῷ δῶρα.

tertius et viderunt : et ecce ipse in medio prophetarum. Et dixit populus unusquisque ad proximum suum : Quid est hoc quod evenit filio Cis? numquid et Saul in prophetis?

12. Et respondit quispiam eorum, et dixit : Et quis pater ejus? Et propter hoc factum est in parabolam, numquid et Saul in prophetis?

13. Et consummavit prophetans, et venit in collem.

14. Et dixit propinquus ejus ad eum et ad puerum ejus : Quo ivistis? Et dixerunt : Ad quaerendas asinas, et vidimus quia non sunt, et intravimus ad Samuel.

15. Et dixit propinquus ad Saul : Annuntia nunc mihi quid dixit tibi Samuel?

16. Et dixit Saul ad propinquum suum : Annuntians annuntiavit mihi quia inventae sunt asinae : verbum autem regni non annuntiavit ei.

17. Et condixit Samuel universo populo ad Dominum in Massephath,

18. et dixit ad filios Israel : Haec dixit Dominus Deus Israel, dicens : Ego eduxi filios Israel ex Aegypto, et erui vos de manu Pharaonis regis Aegypti, et ex omnibus regnis tribulantibus vos.

19. Et vos hodie sprevestis Deum, qui ipse est salvator vester ex omnibus malis vestris et tribulationibus vestris, et dixistis : Nequaquam, sed quia regem constitues super nos. Et nunc state coram Domino secundum sceptrum vestra et secundum tribus vestras.

20. Et applicuit Samuel omnia sceptrum Israel, et sorte capitur sceptrum Benjamin :

21. et applicat sceptrum Benjamin in tribus, et sorte capitur tribus Mattari : et applicant tribum Mattari in viros, et sorte capitur Saul filius Cis. Et querebat eum, et non inveniebatur.

22. Et interrogavit Samuel adhuc in Domino, si venit vir hic? Et dixit Dominus : Ecce ipse absconditus est in vasis.

23. Et cucurrit et sumit eum inde, et constituit in medio populi, et exaltatus est super omnem populum ab humero et supra.

24. Et dixit Samuel ad universum populum : Si vidistis quem elegit sibi Dominus, quia non est similis ei in omnibus vobis? Et cognoverunt universus populus, et dixerunt : Vivat rex!

25. Et dixit Samuel ad populum justificationem regis, et scripsit in libro, et posuit coram Domino. Et dimisit Samuel universum populum, et abiit unusquisque ad locum suum.

26. Et Saul abiit in domum suam in Gabaa : et iverunt filii virtutum, quorum tetigit Dominus corda eorum, cum Saul.

27. Et filii pestilentes dixerunt : Quis salvabit nos iste? Et contempserunt eum, et non attulerunt ei munera.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'.

CAPUT XI.

1. Καὶ ἐγενήθη ὡς μετὰ μῆνα, καὶ ἀνέβη Νάας ὁ

1. Et factum est quasi post mensem, et ascendit Naas

Ἀμμανίτης, καὶ παρεμβάλλει ἐπὶ Ἰαβίς Γαλαὰδ. Καὶ εἶπαν πάντες οἱ ἄνδρες Ἰαβίς πρὸς Νάας τὸν Ἀμμανίτην· Διάθου ἡμῖν διαθήκην, καὶ δουλεύσομεν σοι.

2. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Νάας ὁ Ἀμμανίτης· Ἐν ταύτῃ διαθήσομαι διαθήκην ὑμῖν, ἐν τῷ ἐξορύξαι ὑμῶν πάντα ὀρθολογὸν δεξιὸν, καὶ θήσεται ὀνειδος ἐπὶ Ἰσραὴλ.

3. Καὶ λέγουσιν αὐτῷ οἱ ἄνδρες Ἰαβίς· Ἄνεκ ἡμῖν ἑπτὰ ἡμέρας, καὶ ἀποστελοῦμεν ἀγγέλους εἰς πᾶν ὄριον Ἰσραὴλ· ἐὰν μὴ ᾖ ὁ σῶζων ἡμᾶς, ἐξελευσόμεθα πρὸς ὑμᾶς.

4. Καὶ ἔρχονται οἱ ἀγγελοι εἰς Γαβαὰ πρὸς Σαούλ, καὶ λαλοῦσι τοὺς λόγους εἰς τὰ ὅσα τοῦ λαοῦ· καὶ ἤραν πᾶς ὁ λαὸς τὴν φωνὴν αὐτῶν, καὶ ἔκλαυσαν.

5. Καὶ ἰδοὺ Σαούλ ἦρχετο μετὰ τοπρωτὶ ἐξ ἀγροῦ, καὶ εἶπε Σαούλ· Τί ὅτι κλαίει ὁ λαός; Καὶ διηγοῦνται αὐτῷ τὰ ῥήματα τῶν ἀνδρῶν Ἰαβίς.

6. Καὶ ἐφύλατο πνεῦμα Κυρίου ἐπὶ Σαούλ ὥς ἤκουσε τὰ ῥήματα ταῦτα, καὶ ἐθυμώθη ἐπ' αὐτοὺς ὀργῇ αὐτοῦ σφοδρᾷ.

7. Καὶ λαβεὶς δύο βόας, καὶ ἐμέλισεν αὐτάς, καὶ ἀπέστειλεν εἰς πᾶν ὄριον Ἰσραὴλ ἐν χειρὶ ἀγγέλων, λέγων· Ὅς οὐκ ἔστιν ἐκπορευόμενος ὀπίσω Σαούλ καὶ ὀπίσω Σαμουὴλ, κατὰ τὰς ποιήσουσι τοῖς βουσίαν αὐτοῦ. Καὶ ἐπλήθυνεν ἔκστασις Κυρίου ἐπὶ τὸν λαὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἐβόησαν ὡς ἀνὴρ εἷς.

8. Καὶ ἐπισκέπτεται αὐτοὺς ἐν Βεζέκ ἐν Βαμᾶ, πάντα ἄνδρα Ἰσραὴλ ἑξακοσίας χιλιάδας, καὶ ἄνδρας Ἰούδα ἐβδομήκοντα χιλιάδας,

9. καὶ εἶπε τοῖς ἀγγέλοις τοῖς ἐρχομένοις· Τάδε ἐρεῖτε τοῖς ἀνδράσιν Ἰαβίς· Αὐριον ὑμῖν ἡ σωτηρία διαθερμάναντος τοῦ ἡλίου. Καὶ ἦλθον οἱ ἀγγελοι εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἀπαγγέλλουσι τοῖς ἀνδράσιν Ἰαβίς, καὶ εὐφράνθησαν.

10. Καὶ εἶπον οἱ ἄνδρες Ἰαβίς πρὸς Νάας τὸν Ἀμμανίτην· Αὐριον ἐξελευσόμεθα πρὸς ὑμᾶς, καὶ ποιήσετε ἡμῖν τὸ ἀγαθὸν ἐνώπιον ὑμῶν.

11. Καὶ ἐγενήθη μετὰ τὴν αὐριον, καὶ ἔθετο Σαούλ τὸν λαὸν εἰς τρεῖς ἀρχάς, καὶ εἰσπορεύονται μέσον τῆς παρεμβολῆς ἐν φυλακῇ τῇ ἐσθρινῇ, καὶ ἔτυπον τοὺς υἱοὺς Ἀμμὼν ὥς διαθερμάνθη ἡ ἡμέρα. Καὶ ἐγενήθη καὶ ὑπολειμμένοι διεσπάρησαν, καὶ οὐχ ὑπελείφθησαν ἐν αὐτοῖς δύο κατὰ τὸ αὐτό.

12. Καὶ εἶπεν ὁ λαὸς πρὸς Σαμουὴλ· Τίς ὁ εἶπας ὅτι Σαούλ οὐ βασιλεύσει ἡμῶν; Παράδος τοὺς ἄνδρας, καὶ θανατώσομεν αὐτούς.

13. Καὶ εἶπε Σαούλ· Οὐκ ἀποθνήσκει οὐδεὶς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, ὅτι σήμερον ἐποίησε Κύριος σωτηρίαν ἐν Ἰσραὴλ.

14. Καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς τὸν λαόν, λέγων· Πορευθήμεν εἰς Γαλαα, καὶ ἐγκαίνισωμεν ἐκεῖ τὴν βασιλείαν.

15. Καὶ ἐπορεύθη πᾶς ὁ λαὸς εἰς Γαλαα; καὶ ἔρχισε Σαμουὴλ ἐκεῖ τὸν Σαούλ εἰς βασιλεῖαν ἐνώπιον Κυρίου ἐν Γαλααίᾳ. Καὶ ἔθυσεν ἐκεῖ θυσίας καὶ εἰρηνικὰς ἐνώπιον Κυρίου. Καὶ εὐφράνθη Σαμουὴλ καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ὥς τε λίαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ'.

1. Καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς πάντα Ἰσραὴλ· Ἰδοὺ

Ammanites, et castrametatur super Jabis Galaad. Et dixerunt omnes viri Jabis ad Naas Ammanitem : Dispone nobis testamentum, et serviemus tibi.

2. Et dixit ad eos Naas Ammanites : In hac disponam testamentum vobis, in effodiendo vobis omnem oculum dextrum, et ponam opprobrium super Israel.

3. Et dicunt ei viri Jabis : Permite nobis septem dies, et mitemus nuntios in omnem terminum Israel : si non fuerit qui salvet nos, exhibimus ad vos.

4. Et veniunt nuntii in Gabaa ad Saul, et loquuntur verba in aures populi : et elevaverunt universus populus vocem suam, et ploraverunt.

5. Et ecce Saul veniebat post mane ex agro, et dixit Saul : Quid est quia plorat populus? Et narrant ei verba virorum Jabis.

6. Et insiliit spiritus Domini super Saul ut audivit verba haec, et indignatus est super eos ira sua valde.

7. Et sumpsit duas vaccas, et membratim divisit eas, et misit in omnem terminum Israel in manu nuntiorum, dicens : Qui non est egrediens post Saul et post Samuel, secundum haec facient bobus ejus. Et supervenit ecstasis Domini super populum Israel, et clamaverunt tanquam vir unus.

8. Et recenset eos in Bezek in Bama, omnem virum Israel sexcenta millia, et viros Juda septuaginta millia,

9. et dixit nuntiis qui venerant : Haec dicetis viris Jabis : Cras vobis salus cum incaluerit sol. Et venerunt nuntii in civitatem, et nuntiant viris Jabis, et laetati sunt.

10. Et dixerunt viri Jabis ad Naas Ammanitem : Cras egrediemur ad vos, et facietis nobis quod bonum in conspectu vestro.

11. Et factum est post cras, et posuit Saul populum in tria principia, et ingrediuntur medium castrorum in custodia matutina, et percutiebant filios Ammon quoadusque incaluit dies. Et factum est et residui dispersi sunt, et non remanserunt in eis duo secundum idipsum.

12. Et dixit populus ad Samuel : Quis est qui dixit quia Saul non regnabit super nos? Trade viros, et mortificabimus eos.

13. Et dixit Saul : Non morietur ullus in die hac, quoniam hodie fecit Dominus salutem in Israel.

14. Et dixit Samuel ad populum, dicens : Eamus in Galgala, et innovemus ibi regnum.

15. Et ivit omnis populus in Galgala, et unxit Samuel ibi Saul in regem coram Domino in Galgala. Et sacrificavit ibi sacrificia et pacificas coram Domino. Et laetatus est Samuel et universus Israel quamplurimum.

CAPUT XII.

1. Et dixit Samuel ad universum Israel : Ecce audiivi

ἔχουσα φωνῆς ὑμῶν εἰς πάντα ὅσα εἶπατέ μοι, καὶ ἐβασίλευσα ἐφ' ὑμᾶς βασιλέα,

2. καὶ νῦν ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς διαπορεύεται ἐνώπιον ὑμῶν· καὶ γὰρ γεγήρακα καὶ καθήσομαι, καὶ οἱ υἱοὶ μου ἰδοὺ ἐν ὑμῖν. Καὶ γὰρ ἰδοὺ διελθῆλυθα ἐνώπιον ὑμῶν ἐκ νεότητος καὶ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

3. Ἰδοὺ ἐγὼ, ἀποκρίθητε κατ' ἐμοῦ ἐνώπιον Κυρίου καὶ ἐνώπιον Χριστοῦ αὐτοῦ· μόσχον τίνος ἐβλήθη ἢ ὄνον τίνος ἐβλήθη ἢ τίνα κατεδυνάστευσα ὑμῶν, ἢ τίνα ἐξέπιασα, ἢ ἐκ χειρὸς τίνος ἐβλήθη ἐξέλασμα καὶ ὑπόδημα; Ἀποκρίθητε κατ' ἐμοῦ, καὶ ἀποδώσω ὑμῖν.

4. Καὶ εἶπαν πρὸς Σαμουὴλ· Οὐκ ἔδωκας ἡμᾶς, καὶ οὐ κατεδυνάστευσας ἡμᾶς, καὶ οὐκ ἐβλάσας ἡμᾶς, καὶ οὐκ ἐβλήθης ἐκ χειρὸς οὐδενὸς οὐδέν.

5. Καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς τὸν λαόν· Μάρτυς Κύριος ἐν ὑμῖν, καὶ μάρτυς Χριστὸς αὐτοῦ σήμερον ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὅτι οὐχ εὗρήκατε ἐν χειρὶ μου οὐδέν. Καὶ εἶπαν· Μάρτυς.

6. Καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς τὸν λαόν, λέγων· Μάρτυς Κύριος ὁ ποιήσας τὸν Μωϋσῆν καὶ τὸν Ἀαρὼν, ὁ ἀναγαγὼν τοὺς πατέρας ὑμῶν ἐξ Αἰγύπτου.

(*) 7. Καὶ νῦν κατὰ στήθεα καὶ δικάσω ὑμᾶς ἐνώπιον Κυρίου, καὶ ἀπαγγελωῖ ὑμῖν τὴν πᾶσαν δικαιοσύνην Κυρίου, ἃ ἐποίησεν ἐν ὑμῖν καὶ ἐν τοῖς πατράσιν ὑμῶν.

8. ὡς εἰσῆλθεν Ἰακώβ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἐταπείνωσεν αὐτοὺς Αἴγυπτος· καὶ ἐδόξουν οἱ πατέρες ὑμῶν πρὸς Κύριον, καὶ ἀπέστειλε Κύριος τὸν Μωϋσῆν καὶ τὸν Ἀαρὼν, καὶ ἐξήγαγον τοὺς πατέρας ὑμῶν ἐξ Αἰγύπτου, καὶ κατώκισεν αὐτοὺς ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ.

9. Καὶ ἐπελάθοντο Κύριος τοῦ Θεοῦ αὐτῶν, καὶ ἀπέδοτο αὐτοὺς εἰς χεῖρας Σισάρα ἀρχιστρατήγου Ἰαβὶς βασιλέως Ἀσὼρ, καὶ εἰς χεῖρας ἀλλοφύλων, καὶ εἰς χεῖρας βασιλέως Μωάβ, καὶ ἐπολέμησεν ἐν αὐτοῖς.

10. Καὶ ἐδόξουν πρὸς Κύριον, καὶ ἔλεγον· Ἠμάρτομεν, ὅτι ἐγκατελίπομεν τὸν Κύριον, καὶ ἐδουλεύσαμεν τοῖς Βααλμ καὶ τοῖς ἄλλοις· καὶ νῦν ἐξελοῦ ἡμᾶς ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν ἡμῶν, καὶ δουλεύσωμέν σοι.

11. Καὶ ἀπέστειλε τὸν Ἰεροβάαλ, καὶ τὸν Βαράκ, καὶ τὸν Ἰερθαι, καὶ τὸν Σαμουὴλ, καὶ ἐξέλατο ἡμᾶς ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν ἡμῶν τῶν κυκλῶν, καὶ κατωκίετε πεποιθότες.

12. Καὶ ἴδετε ὅτι Νάας βασιλεὺς υἱῶν Ἀμμὼν ἦλθεν ἐφ' ὑμᾶς, καὶ εἶπατε· Οὐχί, ἀλλ' ἢ ὅτι βασιλεὺς βασιλεύσει ἐφ' ὑμῶν. Καὶ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν βασιλεὺς ὑμῶν.

13. Καὶ νῦν ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς ὃν ἐξελέξαθε, καὶ ἰδοὺ δέδωκε Κύριος ἐφ' ὑμᾶς βασιλέα.

14. Ἐάν φοβηθῆτε τὸν Κύριον, καὶ δουλεύσητε αὐτῷ, καὶ ἀκούσητε τῆς φωνῆς αὐτοῦ, καὶ μὴ ἐρίσητε τῷ στόματι Κυρίου, καὶ ᾗτε καὶ ὑμεῖς καὶ ὁ βασιλεὺς ὁ βασιλεύων ἐφ' ὑμῶν ὅπως Κυρίου πορευόμενοι.

15. Ἐάν δὲ μὴ ἀκούσητε τῆς φωνῆς Κυρίου, καὶ ἐρίσητε τῷ στόματι Κυρίου, καὶ ἔσται χεὶρ Κυρίου ἐφ' ὑμᾶς καὶ ἐπὶ τὸν βασιλέα ὑμῶν.

(*) 7. Καὶ νῦν κατὰ στήθεα, ἵνα διακριθῇ πρὸς ὑμᾶς ἐμπροσθεν Κυρίου περὶ πᾶσων ἐλεημοσυνην Κυρίου, ἃν ἐποίησε. (Symm).

vocem vestram in omnibus quaecumque dixistis mihi, et feci regnare super vos regem,

2. et nunc ecce rex graditur ante vos : et ego senui et sedebo, et filii mei ecce in vobis. Et ego ecce ambulavi coram vobis a juventute et usque ad diem hanc.

3. Ecce ego, respondete contra me coram Domino et coram Christo ejus : bovem cujus cepi aut asinum cujus cepi aut quem oppressi vestrum, aut quem expressi, aut de manu cujus cepi propitiationem et calceamentum ? Respondete contra me, et reddam vobis.

4. Et dixerunt ad Samuel : Non fecisti injuriam nobis, neque oppressisti nos, neque contrivisti nos, et non cepisti de manu cujusquam quicquam.

5. Et dixit Samuel ad populum : Testis Dominus in vobis et testis Christus ejus hodie in hac die, quia non invenistis in manu mea quicquam. Et dixerunt : Testis.

6. Et dixit Samuel ad populum, dicens : Testis Dominus qui fecit Moysem et Aaron, qui eduxit patres nostros ex Aegypto.

7. Et nunc state et judicabo vos coram Domino, et annuntiabo vobis omnem justitiam Domini, quae fecit in vobis et in patribus vestris :

8. postquam intravit Jacob et filii ejus in Aegyptum, et humiliavit eos Aegyptus : et clamaverunt patres nostri ad Dominum, et misit Dominus Moysen et Aaron, et eduxerunt patres vestros ex Aegypto, et habitare fecit eos in loco hoc.

9. Et obliti sunt Domini Dei sui, et vendidit eos in manus Sisarae magistri militiae Jabis regis Asor, et in manus alienigenarum, et in manus regis Moab, et pugnavit in eos.

10. Et clamaverunt ad Dominum, et dicebant : Peccavimus, quoniam dereliquimus Dominum, et servivimus Baalim et lucis : et nunc erue nos de manu inimicorum nostrorum, et serviemus tibi.

11. Et misit Jerobaal, et Barac, et Jephthe, et Samuel, et eripuit nos de manu inimicorum nostrorum qui in circuitu, et habitastis confidentes.

12. Et vidistis quia Naas rex filiorum Ammon venit super vos, et dixistis : Nequaquam, sed quia rex regnabit super nos. Et Dominus Deus noster rex noster.

13. Et nunc ecce rex quem elegistis, et ecce dedit Dominus super vos regem.

14. Si timueritis Dominum, et servieritis ei, et audieritis vocem ejus, et non repugnaveritis ori Domini, et eritis et vos et rex regnans super vos post Dominum ambulantes.

15. Si autem non audieritis vocem Domini, et repugnaveritis ori Domini, et erit manus Domini super vos et super regem vestrum.

7. Nunc ergo state, ut iudicio contendam adversum vos coram Domino de omnibus misericordiis Domini, quas fecit.

16. Καὶ νῦν κατὰσθητε, καὶ ἴδετε τὸ ῥῆμα τὸ μέγα τοῦτο, ὃ ὁ Κύριος ποιήσει ἐν ὀφθαλμοῖς ὑμῶν.

17. Οὐγὶ θερισμὸς πυρῶν σήμερον; Ἐπικαλέσομαι Κύριον, καὶ δώσει φωνὰς καὶ βετὸν, καὶ γνῶτε καὶ ἴδετε ὅτι ἡ κακία ὑμῶν μεγάλη ἦν ἐποιήσατε ἐνώπιον Κυρίου, αἰτήσαντες ἑαυτοῖς βασιλεία.

18. Καὶ ἐπικαλέσατο Σαμουὴλ τὸν Κύριον, καὶ ἔδωκε Κύριος φωνὰς καὶ βετὸν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ· καὶ ἐφοβήθησαν πᾶς ὁ λαὸς τὸν Κύριον σφόδρα καὶ τὸν Σαμουὴλ.

19. Καὶ εἶπαν πᾶς ὁ λαὸς πρὸς Σαμουὴλ· Πρόσευξαι ὑπὲρ τῶν δούλων σου πρὸς Κύριον Θεόν σου, καὶ οὐ μὴ ἀποθάνωμεν, ὅτι προστεθεικαμεν πρὸς πάσας τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν κακίαν, αἰτήσαντες ἑαυτοῖς βασιλεία.

20. Καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς τὸν λαόν· Μὴ φοβεῖσθε, ὑμεῖς πεποιθήκατε τὴν πᾶσαν κακίαν ταύτην, πλὴν μὴ ἐκκλίνετε ἀπὸ ὧσιν ἐπὶ τὸν Κύριον, καὶ δουλεύσατε τῷ Κυρίῳ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ ὑμῶν.

21. Καὶ μὴ παραβῆτε ὀπίσω τῶν μηθὲν ὄντων, οἳ οὐ περανοῦσιν οὐθέν, καὶ οἳ οὐκ ἐξελοῦνται, ὅτι οὐθέν εἰσιν.

22. Ὅτι οὐκ ἀπόσεται Κύριος τὸν λαόν αὐτοῦ διὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ τὸ μέγα, ὅτι ἐπεικῶς Κύριος προσελάβετο ὑμᾶς ἑαυτῷ εἰς λαόν.

23. Καὶ ἐμοὶ μηδαμῶς τοῦ ἀμαρτεῖν τῷ Κυρίῳ, ἀνιέναι τοῦ προσεύχεσθαι περὶ ὑμῶν· καὶ δουλεύσω τῷ Κυρίῳ, καὶ δείξω ὑμῖν τὴν ὁδὸν τὴν ἀγαθὴν καὶ τὴν εὐθείαν.

24. Πλὴν φοβεῖσθε τὸν Κύριον, καὶ δουλεύσατε αὐτῷ ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ ὑμῶν, ὅτι ἴδετε ὅτι ἐμεγάλυνε μεθ' ὑμῶν.

25. Καὶ ἐὰν κακίᾳ κακοποιήσητε, καὶ ὑμεῖς καὶ ὁ βασιλεὺς ὑμῶν προστεθήσεσθε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'.

2. Καὶ ἐκλέγεται ἑαυτῷ Σαοὺλ τρεῖς χιλιάδας ἀνδρῶν ἐκ τῶν ἀνδρῶν Ἰσραὴλ· καὶ ἦσαν μετὰ Σαοὺλ δισχιλιοὶ οἱ ἐν Μαχμὰς, καὶ ἐν τῷ ὄρει Βαιθὴλ, καὶ γλοιοὶ ἦσαν μετὰ Ἰωνάθαν ἐν Γαβαὰ τοῦ Βενιαμίν· καὶ τὸ κατάλοιπον τοῦ λαοῦ ἐξάπέστειλεν ἕκαστον εἰς τὸ σκῆνωμα αὐτοῦ.

3. Καὶ ἐπάταξεν Ἰωνάθαν τὸν Νασιβ τὸν ἀλλόφυλον τὸν ἐν τῷ βουνῷ· καὶ ἀκούουσιν οἱ ἀλλόφυλοι, καὶ Σαοὺλ σάλπιγγι σαλπίζει εἰς πᾶσαν τὴν γῆν, λέγων· Ἠθετήκασιν οἱ δοῦλοι.

4. Καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἤκουσε λεγόντων· Πέπαυκε Σαοὺλ τὸν Νασιβ τὸν ἀλλόφυλον, καὶ ἠτχύνθησαν Ἰσραὴλ ἐν τοῖς ἀλλοφύλοις. Καὶ ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ὀπίσω Σαοὺλ ἐν Γαλααδ.

5. Καὶ οἱ ἀλλόφυλοι συνάγονται εἰς πόλεμον ἐπὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἀναβαίνουσιν ἐπὶ Ἰσραὴλ τριάκοντα χιλιάδες ἀρμάτων, καὶ ἐξ ἑκατὸν ἑκατὸν ἵππων, καὶ λαὸς ὡς ἡ ἄμμος ἡ παρὰ τὴν θάλασσαν τῷ πλῆθει· καὶ ἀναβαίνουσι καὶ παρεμβάλλουσιν ἐν Μαχμὰς ἐξ ἐναντίας Βαιθωρίων κατὰ νότον.

6. Καὶ ἀνὴρ Ἰσραὴλ εἶδεν ὅτι στενῶς αὐτῷ μὴ

(*) 1. Υἱὸς ὀκταετοῦ (Al. τριάκοντα ἐτῶν) Σαοὺλ ἐν τῷ βασιλευσεν αὐτὸν, καὶ δύο ἐτὴ ἐβασίλευσεν ἐν Ἰσραὴλ. (Compl.)

16. Et nunc state, et videte verbum magnum hoc; quod Dominus faciet in oculis vestris.

17. Nonne messis frumentorum hodie? Invocabo Dominum, et dabit voces et pluviam, et cognoscite et videte quia maleficium vestrum est magnum quod fecistis in conspectu Domini, petentes vobis ipsis regem.

18. Et invocavit Samuel Dominum, et dedit Dominus voces et pluviam in die illa: et timuerunt omnis populus Dominum valde et Samuel.

19. Et dixerunt omnis populus ad Samuel: Ora pro servis tuis ad Dominum Deum tuum, et non moriamur, quoniam addidimus ad omnia peccata nostra maleficium, petentes nobis ipsis regem.

20. Et dixit Samuel ad populum: Ne timeatis, vos fecistis omne maleficium hoc, verumtamen ne declinetis a post Dominum, et servite Domino in toto corde vestro.

21. Et non transgrediamini post eos qui nihil sunt, qui non perficient quicquam, et qui non eruent, quia nihil sunt.

22. Quoniam non abjiciet Dominus populum suum propter nomen suum magnum, quoniam admodum Dominus suscepit vos sibi in populum.

23. Et mihi nequaquam ut peccem Domino, omittendo orare pro vobis: et serviam Domino, et ostendam vobis viam bonam et rectam.

24. Tantummodo timete Dominum, et servite ei in veritate et in toto corde vestro, quoniam videtis quae magnificavit vobiscum.

25. Et si maleficio malefeceritis, et vos et rex vester apponemini.

CAPUT XIII.

2. Et eligit sibi Saul tria millia virorum ex viris Israel: et fuerant cum Saul bis mille qui in Machmas, et in monte Bethel, et mille fuerunt cum Jonathan in Gabaa Benjamin: et residuum populi dimisit unumquemque in tabernaculum suum.

3. Et percussit Jonathan Nasib alienigenam qui in colle: et audiunt alienigenae, et Saul tuba clangit in omnem terram, dicens: Spreverunt servi.

4. Et omnis Israel audivit dicentes: Percussit Saul Nasib alienigenam, et pudit Israel in alienigenas. Et ascenderunt filii Israel post Saul in Galgala.

5. Et alienigenae congregantur in praelium super Israel, et ascendunt super Israel triginta millia currum, et sex millia equitum, et populus tamquam arena quae juxta mare multitudine: et ascenderunt et castrametantur in Machmas ex adverso Bethoron contra austrum.

6. Et vir Israel vidit quia anguste sibi ne ipse accedat,

1. Filius octavi anni (Al. triginta annorum) erat Saul, cum regnaret, et duobus annis regnavit in Israel.

προσάγειν αὐτὸν, καὶ ἐκρύβη ὁ λαὸς ἐν τοῖς σπηλαίοις, καὶ ἐν ταῖς μάνδραις, καὶ ἐν ταῖς πέτραις, καὶ ἐν τοῖς βόθροις, καὶ ἐν τοῖς λάκκοις.

7. Καὶ οἱ διαβαίνοντες διέβησαν τὸν Ἰορδάνην εἰς γῆν Γὰδ καὶ Γαλαὰδ. Καὶ Σαούλ ἔτι ἦν ἐν Γαλγαλοῖς, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἐξέστη ὀπίσω αὐτοῦ.

8. Καὶ διεβίβην ἑπτὰ ἡμέρας τῷ μαρτυρίῳ ὡς εἶπε Σαμουὴλ, καὶ οὐ παρεγένετο Σαμουὴλ εἰς Γαλγαλα, καὶ διεσπάρη ὁ λαὸς αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ.

9. Καὶ εἶπε Σαούλ· Προσπάγετε ὅπως ποιήσω ὀλοκαύτως καὶ εἰρηνικὰ καὶ ἀνήνεγκε τὴν ὀλοκαύτως.

10. Καὶ ἐγένετο, ὡς συνετέλεισεν ἀναζέρων τὴν ὀλοκαύτως, καὶ Σαμουὴλ παραγίνεται. Καὶ ἐξῆλθε Σαούλ εἰς ἀπάντησιν αὐτῷ εὐλογῆσαι αὐτόν.

11. Καὶ εἶπε Σαμουὴλ· Τί πεποίηκας; Καὶ εἶπε Σαούλ· Ὅτι εἶδον ὡς διεσπάρη ὁ λαὸς ἀπ' ἐμοῦ, καὶ σὺ οὐ παρεγένου ὡς διατάξω ἐν τῷ μαρτυρίῳ τῶν ἡμερῶν, καὶ οἱ ἀλλόφυλοι συνήχθησαν εἰς Μαχμάς,

12. καὶ εἶπε· Νῦν καταβήσονται οἱ ἀλλόφυλοι πρὸς με εἰς Γαλγαλα, καὶ τοῦ προσώπου τοῦ Κυρίου οὐκ ἐδέχθην, καὶ ἐνεκρατευσάμην καὶ ἀνήνεγκα τὴν ὀλοκαύτως.

13. Καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς Σαούλ· Μεματαίωται σοι, ὅτι οὐκ ἐφύλαξας τὴν ἐντολήν μου ἣν ἐνετείλατό σοι Κύριος, ὡς νῦν ἡτοίμασε Κύριος τὴν βασιλείαν σου ἐπὶ Ἰσραὴλ ἕως αἰῶνος.

14. Καὶ νῦν ἡ βασιλεία σου οὐ στήσεται σοι, καὶ ζητήσῃ Κύριος αὐτῷ ἄνθρωπον κατὰ τὴν καρδίαν αὐτοῦ· καὶ ἐνταλεῖται Κύριος αὐτῷ εἰς ἀρχὸντα ἐπὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ, ὅτι οὐκ ἐφύλαξας ὅσα ἐνετείλατό σοι Κύριος.

15. Καὶ ἀνέστη Σαμουὴλ, καὶ ἀπῆλθεν ἐκ Γαλγαλῶν· καὶ τὸ κατάλειμμα τοῦ λαοῦ ἀνέβη ὀπίσω Σαούλ εἰς ἀπάντησιν ὀπίσω τοῦ λαοῦ τοῦ πολεμιστοῦ. Αὐτῶν παραγενομένων ἐκ Γαλγαλῶν εἰς Γαβαὰ Βενιαμίν, καὶ ἐπισκέψατο Σαούλ τὸν λαὸν τὸν εὐρεθέντα μετ' αὐτοῦ ὡς ἐξακοσίους ἀνδρας.

16. Καὶ Σαούλ καὶ Ἰωνάθαν υἱὸς αὐτοῦ καὶ ὁ λαὸς οἱ εὐρεθέντες μετ' αὐτῶν ἐκάθισαν ἐν Γαβαὰ Βενιαμίν καὶ ἐκλαιον, καὶ οἱ ἀλλόφυλοι παρεμβεβλήκεισαν ἐν Μαχμάς.

17. Καὶ ἐξῆλθε διαφθεύρων ἐξ ἀγροῦ ἀλλοφύλων τρισὶν ἀρχαῖς· ἡ ἀρχὴ ἡ μία ἐπιβλέπουσα ὁδὸν Γοφερά ἐπὶ γῆν Σωγάλ,

18. καὶ ἡ ἀρχὴ ἡ μία ἐπιβλέπουσα ὁδὸν Βαθωρῶν, καὶ ἡ ἀρχὴ ἡ μία ἐπιβλέπουσα ὁδὸν Γαβαὰ τὴν εἰσέχουσάν ἐπὶ Γαὶ τὴν Σαβίμ.

19. Καὶ τέκτων σιδήρου οὐχ εὕρισκετο ἐν πάσῃ γῇ Ἰσραὴλ, ὅτι εἶπον οἱ ἀλλόφυλοι, μὴ ποιήσωσιν οἱ Ἑβραῖοι ῥομφαίαν καὶ δόρυ.

20. Καὶ κατέβαινον πᾶς Ἰσραὴλ εἰς γῆν ἀλλοφύλων, χαλκεύειν ἕκαστος τὸ θέριστρον αὐτοῦ καὶ τὸ σκεῦος αὐτοῦ, καὶ ἕκαστος τὴν ἀξίνην αὐτοῦ καὶ τὸ δρέπανον αὐτοῦ.

21. Καὶ ἦν ὁ τρυγητὸς ἔτοιμος τοῦ θερίζειν· τὰ δὲ σκεύη ἦν τρεῖς σίχλοι εἰς τὸν ὁδόντα, καὶ τῇ ἀξίνῃ καὶ τῷ δρεπάνῳ ὑπόστισις ἦν ἡ αὐτή.

22. Καὶ ἐγενήθη ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ πολέμου Μαχμάς, καὶ οὐχ' εὕρεθῃ ῥομφαία καὶ δόρυ ἐν χεὶρὶ πάν-

et occultavit se populus in speluncis, et in abditis, et in petris, et in foveis, et in cisternis.

7. Et transiētes transierunt Jordanem in terram Gad et Galaad. Et Saul adhuc erat in Galgalis, et universus populus expavit post eum.

8. Et distulit septem dies testimonio, sicut dixerat Samuel, et non adveniebat Samuel in Galgala, et dispersus est populus ejus ab eo.

9. Et dixit Saul: Adducite ut faciam holocaustosim et pacificas: et obtulit holocaustosim.

10. Et factum est, ut consummavit offerens holocaustosim, et Samuel advenit. Et exiit Saul in occursum ei ad benedicendum eum.

11. Et dixit Samuel: Quid fecisti? Et dixit Saul: Quoniam vidi quia dispersus erat populus a me, et tu non adveniebas sicut constitueras in testimonio dierum, et alienigenae congregati erant in Machmas,

12. et dixi: Nunc descendant alienigenae ad me in Galgala, et faciem Domini non sum deprecatus, et vim feci et obtuli holocaustosim.

13. Et dixit Samuel ad Saul: Stulte actum est tibi, quoniam non custodisti mandatum meum quod mandavit tibi Dominus, quia nunc praeparaverat Dominus regnum tuum super Israel usque in saeculum.

14. Et nunc regnum tuum non stabit tibi, et quaeret sibi Dominus hominem secundum cor suum: et mandabit Dominus sibi in principem super populum suum, quoniam non custodisti quaecumque mandavit tibi Dominus.

15. Et surrexit Samuel, et abiit de Galgalis: et residuum populi ascendit post Saul in occursum post populum bellatorem. Ipsi advenientibus e Galgalis in Gabaa Benjamin, et recensuit Saul populum qui inventus erat cum eo circiter sexcentos viros.

16. Et Saul et Jonathan filius ejus et populus qui inventi sunt cum eis sederunt in Gabaa Benjamin et plorabant, et alienigenae castrametati erant in Machmas.

17. Et egressus est vastator ex agro alienigenarum tribus principis: principium unum spectans viam Gophera ad terram Sogal,

18. et principium unum spectans viam Bethoron, et principium unum spectans viam Gabaa vergentem ad Gae Sabim.

19. Et faber ferri non inveniebatur in universa terra Israel, quoniam dixerunt alienigenae, ne faciant Hebraei gladium et lanceam.

20. Et descendebant universus Israel ad terram alienigenarum, fabricari unusquisque messorium suum et vas suum, et unusquisque securim suam et falcem suam.

21. Et erat vindemia parata ad metendum: vasa autem erant tres sicli in dentem, et securi et falci substantia erat eadem.

22. Et factum est in diebus praelii Machmas, et non est inventus gladius et lancea in manu universi populi qui cum

τὸς τοῦ λαοῦ τοῦ μετὰ Σαούλ καὶ μετὰ Ἰωνάθαν. Καὶ εὗρέθη τῷ Σαούλ καὶ τῷ Ἰωνάθαν υἱὸς αὐτοῦ.

23. Καὶ ἐξῆλθεν ἐξ ὑποστάσεως τῶν ἀλλοφύλων τὴν ἐν τῷ πέραν Μαχμάς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ'.

1. Καὶ γίνεται ἡ ἡμέρα, καὶ εἶπεν Ἰωνάθαν υἱὸς Σαούλ τῷ παιδάρῳ τῷ αἶρων τὰ σκεύη αὐτοῦ· Δεῦρο, καὶ διαβῶμεν εἰς Μεσσάβ τῶν ἀλλοφύλων τὴν ἐν τῷ πέραν ἐκεῖνο. Καὶ τῷ πατρὶ αὐτοῦ οὐκ ἀπήγγειλε.

2. Καὶ Σαούλ ἐκάθητο ἐπ' ἄκρου τοῦ βουνοῦ, ὑπὸ τὴν βράν τὴν ἐν Μαγδών, καὶ ἦσαν μετ' αὐτοῦ ὡς ἑξακόσιοι ἄνδρες.

3. Καὶ Ἀχιά υἱὸς Ἀχιτὼβ ἀδελφοῦ Ἰωχαβὲδ υἱοῦ Φινεὲς υἱοῦ Ἡλὶ ἱερεὺς τοῦ Θεοῦ ἐν Σηλὼν αἶρων Ἐφραΐμ. Καὶ ὁ λαὸς οὐκ ᾔδει ὅτι πεπόρευται Ἰωνάθαν.

4. Καὶ ἀναμέσον τῆς διαστάσεως οὗ ἐξήτει Ἰωνάθαν διαβῆναι εἰς τὴν ὑπόστασιν τῶν ἀλλοφύλων, καὶ ὁδοὺς πέτρας ἐκ τούτου, καὶ ὁδοὺς πέτρας ἐκ τούτου· ὄνομα τῇ ἐνὶ Βασές, καὶ ὄνομα τῷ ἄλλῳ Σεννά.

5. Ἡ ὁδὸς ἡ μία ἀπὸ βορρᾶ ἐρχομένη Μαχμάς, καὶ ἡ ὁδὸς ἡ ἄλλη ἀπὸ νότου ἐρχομένη Γαβαέ.

6. Καὶ εἶπεν Ἰωνάθαν πρὸς τὸ παιδάριον τὸ αἶρον τὰ σκεύη αὐτοῦ· Δεῦρο, διαβῶμεν εἰς Μεσσάβ τῶν ἀπεριτμητῶν τούτων, εἴ τι ποιήσει Κύριος ἡμῖν, ὅτι οὐκ ἔστι τῷ Κυρίῳ συνεχόμενον σώζειν ἐν πολλοῖς ἢ ἐν ὀλίγοις.

7. Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ αἶρων τὰ σκεύη αὐτοῦ· Ποίει πᾶν ὃ ἐὰν ἡ καρδία σου ἐκκλίνη, ἰδοὺ ἐγὼ μετὰ σοῦ, ὡς ἡ καρδία σου καρδία μου.

8. Καὶ εἶπεν Ἰωνάθαν· Ἰδοὺ ἡμεῖς διαβαίνομεν πρὸς τοὺς ἄνδρας, καὶ κατακυλισθῶμεθα πρὸς αὐτούς.

9. Ἐὰν τάδε εἰπῶσι πρὸς ἡμᾶς· Ἀπόστητε ἐκεῖ ἕως ἂν ἀπαγγεῖλωμεν ὑμῖν, καὶ στησόμεθα ἐφ' ἑαυτοῖς καὶ οὐ μὴ ἀναβῶμεν ἐπ' αὐτούς.

10. Ἐὰν τάδε εἰπῶσι πρὸς ἡμᾶς· Ἀνάβητε πρὸς ἡμᾶς, καὶ ἀναβησόμεθα, ὅτι παραδέδωκεν αὐτοὺς Κύριος εἰς χεῖρας ἡμῶν. Τοῦτο ἡμῖν τὸ σημεῖον.

11. Καὶ ἐξῆλθον ἀμρότεροι εἰς Μεσσάβ τῶν ἀλλοφύλων καὶ λέγουσιν οἱ ἀλλόφυλοι· Ἰδοὺ Ἑβραῖοι ἐκπορεύονται ἐκ τῶν τρωγλῶν αὐτῶν, οὗ ἐκρύβησαν ἐκεῖ.

12. Καὶ ἀπεκρίθησαν οἱ ἄνδρες Μεσσάβ πρὸς Ἰωνάθαν καὶ πρὸς τὸν αἶροντα τὰ σκεύη αὐτοῦ, καὶ λέγουσιν· Ἀνάβητε πρὸς ἡμᾶς, καὶ γνωρισόμεν ὑμῖν βῆμα. Καὶ εἶπεν Ἰωνάθαν πρὸς τὸν αἶροντα τὰ σκεύη αὐτοῦ· Ἀνάβηθι ὀπίσω μου, ὅτι παρέδωκεν αὐτοὺς Κύριος εἰς χεῖρας Ἰσραὴλ.

13. Καὶ ἀνέβη Ἰωνάθαν ἐπὶ τὰς χεῖρας αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ ὁ αἶρων τὰ σκεύη αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ· καὶ ἐπέβλεψαν κατὰ πρόσωπον Ἰωνάθαν, καὶ ἐπάταξεν αὐτούς. Καὶ ὁ αἶρων τὰ σκεύη αὐτοῦ ἐπεσίδου ὀπίσω αὐτοῦ.

14. Καὶ ἐγενήθη ἡ πληγὴ ἡ πρώτη ἣν ἐπάταξεν Ἰωνάθαν καὶ ὁ αἶρων τὰ σκεύη αὐτοῦ, ὡς εἴκοσι ἄνδρες ἐν βολαῖς καὶ ἐν πετροβολοῖς καὶ ἐν κόχλαξι τοῦ πεδίου.

15. Καὶ ἐγενήθη ἑκστασις ἐν τῇ παρεμβολῇ καὶ ἐν ἀγρῷ· καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ ἐν Μεσσάβ, καὶ οἱ διαρθεῖρον

Saul et cum Jonathan. Et inventus est Sauli et Jonathan filio ejus.

23. Et exiit de statione alienigenarum trans Machmas.

CAPUT XIV.

1. Et fit dies, et dixit Jonathan filius Saul puero portanti vasa ipsius : Veni, et transeamus ad Messab alienigenarum quae trans locum illum. Et patri suo non annuntiavit.

2. Et Saul sedebat super summitatem collis, sub malo granato quod in Magdon, et erant cum eo quasi sexcenti viri.

3. Et Achia filius Achitob fratris Jochabed filii Phinees filii Heli sacerdos Dei in Sekon portans Ephud. Et populus non sciebat quia ivit Jonathan.

4. Et inter transitum ubi querebat Jonathan transire ad stationem alienigenarum, et dens petrae hinc, et dens petrae hinc : nomen uni Bases, et nomen alteri Senna.

5. Via una ab aquilone venienti Machmas, et via altera ab austro venienti Gabae.

6. Et dixit Jonathan ad puerum portantem vasa ipsius : Veni, transeamus ad Messab incircumcisorum horum, si quid faciat Dominus nobis, quoniam non est Domino restrictum salvare in multis vel in paucis.

7. Et dixit ei ille qui portabat vasa ejus : Fac omne quodcumque cor tuum inclinaverit, ecce ego tecum, sicut cor tuum cor meum.

8. Et dixit Jonathan : Ecce nos transimus ad viros, et devolvemur ad eos.

9. Si haec dixerint ad nos : Reredit illuc donec annunciemus vobis, et stabimus super nos ipsos et non ascendemus ad eos.

10. Si autem dixerint ad nos : Ascendite ad nos, et ascendemus, quoniam tradidit eos Dominus in manus nostras. Hoc nobis signum.

11. Et intrarunt utrique in Messab alienigenarum : et dicunt alienigenae : Ecce Hebraei egrediuntur e cavernis suis, ubi absconditi erant illic.

12. Et responderunt viri Messab ad Jonathan et ad eum qui portabat vasa ejus, et dicunt : Ascendite ad nos, et notum faciemus vobis verbum. Et dixit Jonathan ad portantem vasa ipsius : Ascende post me, quoniam tradidit eos Dominus in manus Israel.

13. Et ascendit Jonathan super manus suas et super pedes suos, et portans vasa ejus cum eo : et inspexerunt ad faciem Jonathan, et percussit eos. Et portans vasa ejus procedebat post eum.

14. Et fuit plaga prima quam percussit Jonathan et portans vasa ejus, circiter viginti viri in jaculis et lapidum jactu et silicibus campi.

15. Et factus est pavor in castris et in agro : et universus populus qui in Messab, et qui vastabant obstupuerunt,

τες ἐξέστησαν, καὶ αὐτοὶ οὐκ ἤθελον ποιεῖν. Καὶ ἐθάμβησαν ἡ γῆ, καὶ ἐγενήθη ἐκστασις παρὰ Κυρίου.

16. Καὶ εἶδον οἱ σκοπεῖ τοῦ Σαουλ ἐν Γαβιά Βενιαμίν, καὶ ἰδοὺ ἡ παρεμβολὴ τεταραγμένη ἔνθεν καὶ ἐνθεν.

17. Καὶ εἶπε Σαουλ τῷ λαῷ τῷ μετ' αὐτοῦ· Ἐπισκέψασθε δὴ, καὶ ἴδετε τίς πεπόρευται ἐξ ὑμῶν. Καὶ ἐπισκέψαντο, καὶ ἰδοὺ οὐχ' εὗρίσκατο Ἰωνάθαν, καὶ δ' αἶρων τὰ σκεύη αὐτοῦ.

18. Καὶ εἶπε Σαουλ τῷ Ἀχιά· Προσάγαγε τὸ Ἐφρὺδ, ὅτι αὐτὸς ἔρε τὸ Ἐφρὺδ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐνώπιον Ἰσραὴλ.

19. Καὶ ἐγενήθη, ὡς λαλεῖ Σαουλ πρὸς τὸν ἱερέα, καὶ ὁ ἦχος ἐν τῇ παρεμβολῇ τῶν ἀλλοφύλων ἐπορεύετο πορευόμενος καὶ ἐπλήθυνε. Καὶ εἶπε Σαουλ πρὸς τὸν ἱερέα· Συνάγαγε τὰς χεῖράς σου.

20. Καὶ ἀνέβη Σαουλ καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἔρχονται ἕως τοῦ πολέμου· καὶ ἰδοὺ ἐγένετο βουρραία ἀνδρὸς ἐπὶ τὸν πλησίον αὐτοῦ, σύγχυσις μεγάλη σφόδρα.

21. Καὶ οἱ δοῦλοι οἱ ὄντες ἐχθρὸς καὶ τρίτην ἡμέραν μετὰ τῶν ἀλλοφύλων, οἱ ἀναστάντες εἰς τὴν παρεμβολήν, ἐπιστράφησαν καὶ αὐτοὶ εἶναι μετὰ Ἰσραὴλ τῶν μετὰ Σαουλ καὶ Ἰωνάθαν.

22. Καὶ πᾶς Ἰσραὴλ οἱ κρυπτόμενοι ἐν τῷ ὄρει Ἐφραιμ, καὶ ἔχουσαν ὅτι πεφεύγασιν οἱ ἀλλοφύλοι· καὶ συνάπτουσι καὶ αὐτοὶ ὀπίσω αὐτῶν εἰς πόλεμον. Καὶ ἔσωσε Κύριος ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τὸν Ἰσραὴλ· καὶ ὁ πόλεμος διεῖλθε τὴν Βαμώθ· καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἦν μετὰ Σαουλ, ὡς δέκα χιλιάδες ἀνδρῶν.

23. Καὶ ἦν ὁ πόλεμος διεσπαρμένος εἰς ὅλην πόλιν ἐν τῷ ὄρει Ἐφραιμ.

24. Καὶ Σαουλ ἠγνόησεν ἄνοιαν μεγάλην ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἀρᾶται τῷ λαῷ, λέγων· Ἐπικατάρατος ὁ ἄνθρωπος ὃς φάγεται ἄρτον ἕως ἱσπέρας, καὶ ἐκδικήσω τὸν ἐχθρόν μου. Καὶ οὐκ ἐγεύσατο πᾶς ὁ λαὸς ἄρτου· καὶ πᾶσα ἡ γῆ ἠρίστα.

25. Καὶ Ἰαὴλ ὄρυμδος ἦν μελισσῶνος κατὰ πρόσωπον τοῦ ὄρους.

26. Καὶ εἰσῆλθεν ὁ λαὸς εἰς τὸν μελισσῶνα, καὶ ἰδοὺ ἐπορεύετο λελῶν, καὶ ἰδοὺ οὐκ ἦν ἐπιστρέφων τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ, ὅτι ἐροθήθη ὁ λαὸς τὸν ὄρκον Κυρίου.

27. Καὶ Ἰωνάθαν οὐκ ἀκηχόει ἐν τῷ ὀρκίζεῖν τὸν πατέρα αὐτοῦ τὸν λαόν· καὶ ἐξέτεινε τὸ ἄκρον τοῦ σκήπτρου αὐτοῦ τοῦ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἔβαλεν αὐτὸ εἰς τὸ κηρίον τοῦ μέλιτος, καὶ ἐπέστρεψε τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ, καὶ ἀνέβλεψαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ.

28. Καὶ ἀπεκρίθη εἰς ἕκ τοῦ λαοῦ, καὶ εἶπεν· Ὁρκίσας ὤρκισε τὸν λαόν ὁ πατήρ σου, λέγων· Ἐπικατάρατος ὁ ἄνθρωπος ὃς φάγεται ἄρτον σήμερον. Καὶ ἐξελύθη ὁ λαός.

29. Καὶ ἔγνω Ἰωνάθαν, καὶ εἶπεν· Ἀπώλλαγεν ὁ πατήρ μου τὴν γῆν. Ἴδε, διότι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου ὅτι ἐγευστάμην βραχύ τι τοῦ μέλιτος τούτου,

30. ἀλλ' ὅτι ἔφαγεν ἴσθιον σήμερον ὁ λαὸς τῶν σκύλων τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν ὃν εἶδον, ὅτι νῦν ἂν μεῖζων ἦν ἡ πληγὴ ἢ ἐν τοῖς ἀλλοφύλοις.

31. Καὶ ἐπάταξεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκ τῶν ἀλλοφύλων ἐν Μιχμάς· καὶ ἐκοπίασεν ὁ λαὸς σφόδρα.

et ipsi volebant facere. Et obstupuit terra, et factus est pavor a Domino.

16. Et viderunt speculatores Saulis in Gabaa Benjamin, et ecce castra perturbata hinc et hinc.

17. Et dixit Saul populo qui cum ipso : Recognoscite nunc, et videte quis ivit ex vobis. Et recognoverunt, et ecce non inveniebatur Jonathan et portans vasa ejus.

18. Et dixit Saul ad Achia : Applica Ephud, quoniam ipse tulit Ephud in die illa coram Israel.

19. Et factum est, ut loquitur Saul ad sacerdotem, et sonus in castris alienigenarum pergebat pergens et multiplicabatur. Et dixit Saul ad sacerdotem : Collige manus tuas.

20. Et ascendit Saul et omnis populus qui cum eo, et veniunt usque in pradium : et ecce factus est gladius viri asper proximum suum, confusio magna valde.

21. Et servi qui erant heri et nudius tertius cum alienigenis, qui ascenderant in castra, reverterunt et ipsi esse cum Israel iis qui cum Saul et Jonathan.

22. Et omnis Israel qui se absconderant in monte Ephraim, et audierunt quia fugerunt alienigenae : et adherent etiam ipsi post eos in praelium. Et salvavit Dominus in die illa Israel : et praelium transiit ipsam Bamothe : et omnis populus erat cum Saul, circiter decem millia virorum.

23. Et erat praelium dispersum in totam civitatem in monte Ephraim.

24. Et Saul ignoravit ignorantiam magnam in die illa, et maledicto obstringit populum, dicens : Maledictus homo qui comedet panem usque ad vesperam, et ulciscar inimicum meum. Et non gustavit omnis populus panem : et universa terra prandedat.

25. Et Jaal sylvae erat apiarum ad faciem agri.

26. Et intravit populus in apiarium, et ecce ibat dicens, et ecce non fuit convertens manum suam ad os suum, quoniam timuit populus juramentum Domini.

27. Et Jonathan non audierat cum adjuraret pater ejus populum : et extendit summitatem sceptri sui quod in manu sua, et tinxit illam in fave mellis, et convertit manum suam ad os suum, et suspexerunt oculi ejus.

28. Et respondit unus de populo, et dixit : Adjurans adjuravit populum pater tuus, dicens : Maledictus homo qui comedet panem hodie. Et defecit populus.

29. Et cognovit Jonathan, et dixit : Perturbavit pater meus terram. Vide, quia viderunt oculi mei quoniam gustavi breve quid de melle hoc,

30. utinam comedisset comedens hodie populus de spoliis inimicorum suorum quas invenit, quoniam nunc major fuisset plaga in alienigenis.

31. Et percussit in die illa de alienigenis in Michmas : et laboravit populus valde.

32. Καὶ ἐκλίθη ὁ λαὸς εἰς τὰ σπύλα, καὶ ἔφαθον ὁ λαὸς ποίμνια, καὶ βουκόλια, καὶ τέκνα βοῶν, καὶ ἔσφαξεν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἔσθιεν ὁ λαὸς σὺν τῷ αἵματι.

33. Καὶ ἀπηγγέλη Σαούλ, λέγοντες· Ἠμάρτηκεν ὁ λαὸς τῷ Κυρίῳ, φαγὼν σὺν τῷ αἵματι. Καὶ εἶπε Σαούλ· Ἐκ Γεθθαίμ κυλίσατέ μοι λίθον ἐνταῦθα μέγαν.

34. Καὶ εἶπε Σαούλ· Διςπάρητε ἐν τῷ λαῷ, καὶ εἰπάτε αὐτοῖς προσκαγαλῖν ἐνταῦθα ἕκαστος τὸν μόσχον αὐτοῦ, καὶ ἕκαστος τὸ πρόβατον αὐτοῦ· καὶ σφαζέτω ἐπὶ τούτου, καὶ οὐ μὴ ἡμάρτητε τῷ Κυρίῳ τοῦ ἐσθίειν σὺν τῷ αἵματι. Καὶ προσῆγεν ὁ λαὸς ἕκαστος τὸ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἔσφαζον ἐκεῖ.

35. Καὶ ὠκοδόμησεν ἐκεῖ Σαούλ θυσιαστήριον τῷ Κυρίῳ· τοῦτο ἤρξατο Σαούλ οἰκοδομῆσαι θυσιαστήριον τῷ Κυρίῳ.

36. Καὶ εἶπε Σαούλ· Καταβῶμεν ὀπίσω τῶν ἀλλοφύλων τὴν νύκτα, καὶ διζυρῶμεν ἐν αὐτοῖς ἕως διαφύστη ἡμέρα, καὶ μὴ ὑπολείπωμεν ἐν αὐτοῖς ἄνδρα. Καὶ εἶπαν· Πᾶν τὸ ἀγαθὸν ἐνώπιόν σου ποιεῖ. Καὶ εἶπεν ὁ ἱερεὺς· Προέλθωμεν ἐνταῦθα πρὸς τὸν Θεόν.

37. Καὶ ἐπηρώτησε Σαούλ τὸν Θεόν, εἰ καταβῶ ὀπίσω τῶν ἀλλοφύλων, εἰ παραδώσεις αὐτοὺς εἰς χεῖρας Ἰσραὴλ; Καὶ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῷ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.

38. Καὶ εἶπε Σαούλ· Προσγάγατε ἐνταῦθα πάσας τὰς γωνίας τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ γνῶτε καὶ ἴδετε ἐν τίνι γέγονεν ἡ ἁμαρτία αὕτη σήμερον.

39. Ὅτι, ζῇ Κύριος ὁ σῶσας τὸν Ἰσραὴλ, ὅτι ἐὰν ἀποκριθῇ κατὰ Ἰωνάθαν τοῦ υἱοῦ μου, θανάτῳ ἀποθανέται. Καὶ οὐκ ἦν ὁ ἀποκρινόμενος ἐκ παντὸς τοῦ λαοῦ.

40. Καὶ εἶπε παντὶ ἀνδρὶ Ἰσραὴλ· Ὑμεῖς ἐσεσθε εἰς δουλείαν, καὶ ἐγὼ καὶ Ἰωνάθαν ὁ υἱός μου ἐσόμεθα εἰς δουλείαν. Καὶ εἶπεν ὁ λαὸς πρὸς Σαούλ· Τὸ ἀγαθὸν ἐνώπιόν σου ποιεῖ.

41. Καὶ εἶπε Σαούλ· Κύριε ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, τί ὅτι οὐκ ἀπεκρίθης τῷ δούλῳ σου σήμερον; Εἰ ἐν ἐμοὶ ἢ ἐν Ἰωνάθαν τῷ υἱῷ μου ἡ ἀδικία; Κύριε ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, ὅς ἐγὼ εἶπα, ὅς ἐστι τὰς εἰρη, ὅς ἐστι τῷ λαῷ σου Ἰσραὴλ, ὅς ἐστι δὴ δσιότης. Καὶ κληροῦται Ἰωνάθαν καὶ Σαούλ, καὶ ὁ λαὸς ἐξῆλθε.

42. Καὶ εἶπε Σαούλ· Βάλλετε ἀναμέσον ἐμοῦ καὶ ἀναμέσον Ἰωνάθαν τοῦ υἱοῦ μου· ὃν ἂν κατακληρώσεται Κύριος, ἀποθανέτω. Καὶ εἶπεν ὁ λαὸς πρὸς Σαούλ· Οὐκ ἐστὶ τὸ ῥῆμα τοῦτο· καὶ κατεκράτησε Σαούλ τοῦ λαοῦ, καὶ βάλλουσιν ἀναμέσον αὐτοῦ καὶ ἀναμέσον Ἰωνάθαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, καὶ κατακληροῦται Ἰωνάθαν.

43. Καὶ εἶπε Σαούλ πρὸς Ἰωνάθαν· Ἀπάγγειλόν μοι τί πεποίηκας. Καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῷ Ἰωνάθαν, καὶ εἶπε· Γευόμενος ἐγευσάμην ἐν ἀκρῷ τῷ σκήπτρῳ τῷ ἐν τῇ χειρὶ μου βραχὺ μέλι, καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἀποθνήσκω.

44. Καὶ εἶπεν αὐτῷ Σαούλ· Τάδε ποιῆσαι μοι ὁ Θεὸς καὶ τάδε προσθήῃ, ὅτι θανάτῳ ἀποθνήσκῃ σήμερον.

45. Καὶ εἶπεν ὁ λαὸς πρὸς Σαούλ· Εἰ σήμερον θανατωθήσεται ὁ ποιήσας τὴν σωτηρίαν τὴν μεγάλην ταύτην ἐν Ἰσραὴλ; Ζῇ Κύριος, εἰ πεσεῖται ὅρις τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν, ὅτι ὁ λαὸς τοῦ Θεοῦ ἐποίησεν τὴν ἡμέραν ταύτην. Καὶ προσήγατο ὁ λαὸς περὶ Ἰωνάθαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἀπέθανε.

46. Καὶ ἀνέβη Σαούλ ἀπὸ ὀπίσθεν τῶν ἀλλοφύλων, καὶ οἱ ἀλλόφυλοι ἀπῆλθον εἰς τὸν τόπον αὐτῶν.

32. Et divertit populus ad spolia, et depit populus greges, et armenta bouum, et filios bouum, et jugulavit super terram, et comedit populus cum sanguine.

33. Et annuntiatum est Sauli, dicentes : Peccavit populus Domino, comedens cum sanguine. Et dixit Saul : De Gettham volvite mihi lapidem huc magnum.

34. Et dixit Saul : Despergimini in populum, et dicite eis ut adducat huc unusquisque vitulum suum, et unusquisque ovem suam; et jugulet super hunc, et non peccetis Domino comedendo cum sanguine. Et adduxit populus unusquisque quod in manu sua, et jugularunt ibi.

35. Et aedificavit ibi Saul altare Domino : istud cepit Saul aedificare altare Domino.

36. Et dixit Saul : Descendamus post alienigenas nocte, et deprademur in eis donec illucescat dies, et non relinquamus in eis virum. Et dixerunt : Omne quod bonum coram te fac. Et dixit sacerdos : Accedamus huc ad Deum.

37. Et interrogavit Saul Deum, si descendero post alienigenas, si trades eos in manus Israel? Et non respondit ei in die illa.

38. Et dixit Saul : Adducite huc omnes angulos Israel, et cognoscite et videle in quo factum est peccatum hoc hodie.

39. Quoniam, vivit Dominus qui salvavit Israel, quia si responderit contra Jonathan filium meum, morte morietur. Et non erat respondens de omni populo.

40. Et dixit omni viro Israel : Vos eritis in servitutem, et ego et Jonathan filius meus erimus in servitutem. Et dixit populus ad Saul : Quod bonum coram te fac.

41. Et dixit Saul : Domine Deus Israel, quid quod non respondisti servo tuo hodie? Si in me vel in Jonathan filio meo injustitia? Domine Deus Israel, da manifestationes. Et si haec dixerit, da nunc populo tuo Israel, da nunc sanctitatem. Et sorte capitur Jonathan et Saul, et populus egressus est.

42. Et dixit Saul : Jacite inter me et inter Jonathan filium meum : quemcumque sorte ceperit Dominus, morietur. Et dixit populus ad Saul : Non est verbum hoc : et prevaluit Saul populo, et jaciunt inter eum et inter Jonathan filium ejus, et sorte capitur Jonathan.

43. Et dixit Saul ad Jonathan : Annuntia mihi quid fecisti. Et annuntiavit ei Jonathan, et dixit : Gustans gustavi in summo sceptro quod in manu mea breve mel, et ecce ego morior.

44. Et dixit ei Saul : Haec faciat mihi Deus et haec adjiciat, quia morte morietur hodie.

45. Et dixit populus ad Saul : Si hodie morti tradetur, qui fecit salutem magnam hanc in Israel? Vivit Dominus, si cadet capillus de capite ejus super terram, quoniam populus Dei fecit diem hunc. Et oravit populus pro Jonathan in die illa, et non est mortuus.

46. Et ascendit Saul a post alienigenas, et alienigenas abierunt ad locum suum.

47. Καὶ Σαούλ ὤχετο τοῦ βασιλεύειν, κατακληρού-
ται ἔργον ἐπὶ Ἰσραὴλ· καὶ ἐπολέμει κύκλῳ πάντας
τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ εἰς τὸν Μωάβ, καὶ εἰς τοὺς υἱοὺς
Ἀμμὼν, καὶ εἰς τοὺς υἱοὺς Ἑδὼμ, καὶ εἰς τὸν Βαι-
θιὼρ, καὶ εἰς βασιλεῖα Σουβὰ, καὶ εἰς τοὺς ἀλλοφύ-
λους· οὗ ἂν ἐστράφη, ἐσώζετο.

48. Καὶ ἐποίησε δυνάμιν, καὶ ἐπάταξε τὸν Ἀμαλὴκ·
καὶ ἐξεδίετο τὸν Ἰσραὴλ ἐκ χειρὸς τῶν καταπατούντων
αὐτόν.

49. Καὶ ἦσαν οἱ υἱοὶ Σαούλ Ἰωνάθαν καὶ Ἰεσσιὺ
καὶ Μελχισὰ, καὶ ὀνόματα τῶν δύο θυγατέρων αὐτοῦ·
ὄνομα τῇ πρωτοκόκῳ Μερὸβ, καὶ ὄνομα τῇ δευτέρᾳ
Μελχολ.

50. Καὶ ὄνομα τῇ γυναικὶ αὐτοῦ Ἀχινόμ, θυγάτηρ
Ἀχιμαὰς· καὶ ὄνομα τῷ ἀρχιστρατήγῳ αὐτοῦ Ἀβεννήρ,
υἱὸς Νήρ, υἱοῦ οἰκείου Σαούλ.

51. Καὶ Κίς πατήρ Σαούλ, καὶ Νήρ πατήρ Ἀβεν-
νήρ υἱὸς Ἰακὴν, υἱοῦ Ἀβιηλ.

52. Καὶ ἦν ὁ πόλεμος κρατερός ἐπὶ τοὺς ἀλλοφύλους
πάσας τὰς ἡμέρας Σαούλ· καὶ ἰδὼν Σαούλ πάντα ἀνδρά
δυνατὸν, καὶ πάντα ἀνδρά υἱὸν δυνάμεως, καὶ συνήγα-
γεν αὐτοὺς πρὸς αὐτόν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ'.

1. Καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς Σαούλ· Ἐμὲ ἀπέστειλε
Κύριος χρίσαι σε εἰς βασιλεῖα ἐπὶ Ἰσραὴλ· καὶ νῦν
ἀκουε τῆς φωνῆς Κυρίου.

2. Τὰδε εἶπε Κύριος Σαβαώθ· Νῦν ἐκδικήσω ἃ
ἐποίησεν Ἀμαλὴκ τῷ Ἰσραὴλ, ὡς ἀπήντησιν αὐτῷ ἐν
τῇ ὁδῷ ἀναβαίνοντος αὐτοῦ ἐξ Αἰγύπτου.

3. Καὶ νῦν πορεύου, καὶ πατάξεις τὸν Ἀμαλὴκ καὶ
Ἱερὶμ, καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ, καὶ οὐ περιποιήσῃ ἐξ αὐ-
τοῦ, καὶ ἐξολοθρεύσεις αὐτόν· καὶ ἀναθεματίσεις αὐτόν
καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ, καὶ οὐ φείσῃ ἀπ' αὐτοῦ. Καὶ ἀπο-
κτενείς ἀπὸ ἀνδρὸς καὶ ἑως γυναικὸς, καὶ ἀπὸ νηπίου
ἕως θηλάζοντος, καὶ ἀπὸ μασθοῦ ἕως προβάτου, καὶ
ἀπὸ καμήλου ἕως ὄνου.

4. Καὶ παρήγγειλε Σαούλ τῷ λαῷ, καὶ ἐπισκέπτε-
ται αὐτοὺς ἐν Γαλγάλοις τετρακοσίαις χιλιάδας ταγμα-
των, καὶ τὸν Ἰούδαν τριακοντα χιλιάδας ταγμάτων.

5. Καὶ ἦθε Σαούλ ἕως τῶν πόλεων Ἀμαλὴκ, καὶ
ἐνήδρευεν ἐν τῷ χειμάρρῳ.

6. Καὶ εἶπε Σαούλ πρὸς τὸν Κιναιὸν Ἀπελθα καὶ
ἐκκλινὸν ἐκ μέσου τοῦ Ἀμαλχεῖτου, μὴ προσθῶ σε μετ'
αὐτοῦ, καὶ σὺ ἐποίησας ἔλεος μετὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ
ἐν τῷ ἀναβαίνειν αὐτοὺς ἐξ Αἰγύπτου. Καὶ ἐξέκλινεν ὁ
Κιναιὸς ἐκ μέσου Ἀμαλὴκ.

7. Καὶ ἐπάταξε Σαούλ τὸν Ἀμαλὴκ ἀπὸ Εὐλάτ
ἕως Σούρ ἐπὶ προσώπου Αἰγύπτου.

8. Καὶ συνέλαβε τὸν Ἀγὰγ βασιλεῖα Ἀμαλὴκ ζῶντα,
καὶ πάντα τὸν λαὸν καὶ Ἱερὶμ ἀπέκτεινεν ἐν στόματι
βομβρίας.

9. Καὶ περιποίησεν Σαούλ καὶ πᾶς ὁ λαὸς τὸν
Ἀγὰγ ζῶντα, καὶ τὰ ἀγαθὰ τῶν ποιμνίων, καὶ τῶν
βουκολίων, καὶ τῶν ἐδεσμάτων, καὶ τῶν ἀμπελώνων,
καὶ πάντων τῶν ἀγαθῶν, καὶ οὐκ ἐδούλοντο ἐξολοθρεῖ-
σαι αὐτά· καὶ πᾶν ἔργον ἡτιμωμένον καὶ ἐξουθενωμένον
ἐξολοθρεύσαν.

10. Καὶ ἐγενήθη ῥῆμα Κυρίου πρὸς Σαμουὴλ, λέγων·

VERUS TESTAMENTUM. — I.

47. Et Saul sorte cepit regnare, sorte cepit opus super
Israel : et oppugnabat in circuitu omnes inimicos suos in
Moab, et in filios Ammon, et in filios Edom, et in Be-
theor, et in regem Suba, et in alienigenas : quocumque se
vertebat, salvabatur.

48. Et fecit virtutem, et percussit Amalec : et eruit
Israel de manu conculcantium eum.

49. Et fuerunt filii Saulis Jonathan et Jessiu et Melchisa,
et nomina duarum filiarum ejus : nomen primogenitæ Me-
rob, et nomen secundæ Melchol.

50. Et nomen uxori ejus Achinoom, filia Achimaas : et
nomen principis militiæ ejus Abenner, filius Ner, filii propin-
qui Saul.

51. Et Cis pater Saul, et Ner pater Abenner filius Jamin,
filii Abiel.

52. Et fuit bellum validum super alienigenas omnibus
diebus Saul : et videns Saul omnem virum potentem, et
omnem virum filium virtutis, et colligebat eos ad se.

CAPUT XV.

1. Et dixit Samuel ad Saul : Me misit Dominus ungere te
in regem super Israel : et nunc audi vocem Domini.

2. Hæc dixit Dominus Sabaoth : Nunc ulciscar quæ fecit
Amalec Israeli, ut occurrat ei in via ascendente eo ex
Ægypto.

3. Et nunc vade, et percuties Amalec et Hierim, et
omnia quæ ejus, et non reservabis ex eo, et exterminabis
eum. Et anathemabis eum et omnia quæ ejus, et non par-
ces ab eo : et interficies a viro et usque ad mulierem, et ab
infante usque ad lactentem, et a vitulo usque ad ovem,
et a camelo usque ad asinum.

4. Et condixit Saul populo, et recenset eos in Galgalis
quadringenta millia ordinum, et Judam triginta millia ordi-
num.

5. Et venit Saul usque ad civitates Amalec, et tetendit
insidias in torrente.

6. Et dixit Saul ad Cinæum : Abi et declina de medio
Amalecitarum, ne addam te cum eo, et tu fecisti misericordiam
cum filiis Israel in ascendendo ipsos ex Ægypto. Et decli-
navit Cinæus de medio Amalec.

7. Et percussit Saul Amalec ab Evilat usque Sur super
faciem Ægypti.

8. Et cepit Agag regem Amalec vivum, et omnem popu-
lum et Hierim interfecit in ore gladii.

9. Et reservavit Saul et omnis populus ipsum Agag vi-
vum, et optima gregum, et armentorum, et ferculorum, et
vinearum, et omnium honorum, et noluerunt exterminare
ea : et omne opus vile et contemptum exterminarunt.

10. Et factum est verbum Domini ad Samuel, dicens :

11. Παρακέκλημαι ὅτι ἐβασίλευσα τὸν Σαούλ εἰς βασιλείαν, ὅτι ἀπέστρεψεν ἀπὸ ὀπισθέν μου, καὶ τοὺς λόγους μου οὐκ ἐτήρησε. Καὶ ἠθύμῃσι Σαμουὴλ, καὶ ἐβόησεν πρὸς Κύριον ὅλην τὴν νύκτα.

12. Καὶ ὤρθρισεν Σαμουὴλ, καὶ ἐπορεύθη εἰς ἀπάντησιν Ἰσραὴλ τοπρῶτ. Καὶ ἀπηγγέλη τῷ Σαούλ, λέγοντες· Ἦκει Σαμουὴλ εἰς Κάρμελ, καὶ ἀνέσταξεν αὐτῷ χεῖρα. Καὶ ἐπέστρεψε τὸ ἄρμα, καὶ κατέβη εἰς Γαλγάλα πρὸς Σαούλ, καὶ ἰδοὺ αὐτὸς ἀνέφερεν ὀλοκαυτώσιν τῷ Κυρίῳ, τὰ πρῶτα τῶν σκύλων ὧν ἤνεγκεν ἐξ Ἀμαλήκ.

13. Καὶ παρεγένετο Σαμουὴλ πρὸς Σαούλ, καὶ εἶπεν αὐτῷ Σαούλ· Εὐλογητὸς σὺ τῷ Κυρίῳ· ἔστησα πάντα ὅσα ἐλάλησε Κύριος.

14. Καὶ εἶπε Σαμουὴλ· Καὶ τίς ἡ φωνὴ τοῦ ποιμνίου τούτου ἐν τοῖς ὠσὶ μου, καὶ φωνὴ τῶν βοῶν ἣν ἐγὼ ἀκούω;

15. Καὶ εἶπε Σαούλ· Ἐξ Ἀμαλήκ ἤνεγκα αὐτὰ ὃ περιποιήσατο ὁ λαὸς τὰ κράτιστα τοῦ ποιμνίου καὶ τῶν βοῶν, ὅπως τυθῇ Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου, καὶ τὰ λοιπὰ ἐξολόθρευσα.

16. Καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς Σαούλ· Ἄνεις, καὶ ἀπηγγέλω σοι ὃ ἐλάλησε Κύριος πρὸς με τὴν νύκτα. Καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἀκήσων.

17. Καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς Σαούλ· Οὐχὶ μικρὸς εἶ σὺ ἐνώπιον αὐτοῦ ἡγούμενος σκήπτρου φυλῆς Ἰσραὴλ; Καὶ ἔγχεσέ σε Κύριος εἰς βασιλείαν ἐπὶ Ἰσραὴλ.

18. Καὶ ἀπέστειλέ σε Κύριος ἐν ὁδῷ, καὶ εἶπέ σοι· Πορεύθητι, καὶ ἐξολόθρευσον. Ἀνελίς τοὺς ἁμαρτάνοντας εἰς ἐμέ, τὸν Ἀμαλήκ, καὶ πολεμήσεις αὐτοὺς ἕως συντελείας αὐτούς.

19. Καὶ ἵνατί οὐκ ἤκουσας φωνῆς Κυρίου, ἀλλ' ὤρμησας τοῦ θέσθαι ἐπὶ τὰ σκύλα, καὶ ἐποίησας τὸ πονηρὸν ἐνώπιον Κυρίου;

20. Καὶ εἶπε Σαούλ πρὸς Σαμουὴλ· Διὰ τὸ ἀκοῦσαί με τῆς φωνῆς τοῦ λαοῦ, καὶ ἐπορεύθην τῇ ὁδῷ ἣ ἀπέστειλέ με Κύριος, καὶ ἔγαγον τὸν Ἀγὰγ βασιλέα Ἀμαλήκ, καὶ τὸν Ἀμαλήκ ἐξολόθρευσα.

21. Καὶ ὤλαθεν ὁ λαὸς τῶν σκύλων ποίμνια καὶ βουκόλια τὰ πρῶτα τοῦ ἐξολοθρευμάτος, θῦσαι ἐνώπιον Κυρίου Θεοῦ ἡμῶν ἐν Γαλγάλοις.

22. Καὶ εἶπε Σαμουὴλ· Εἰ θελήτῃν τῷ Κυρίῳ ὀλοκαυτώματα καὶ θυσίας ὡς τὸ ἀκοῦσαι φωνῆς Κυρίου; Ἰδοὺ ἀκοή ὑπὲρ θυσίαν ἀγαθὴν, καὶ ἡ ἐπακρόασις ὑπὲρ στέαρ χρῆμων.

(*) 23. Ὅτι ἁμαρτία οὐκονισμὸς ἐστίν, ὀδύνῃν καὶ πόνους θεράπην ἐπάγουσιν. Ὅτι ἐξουδένωσας τὸ ῥῆμα Κυρίου, καὶ ἐξουδένώσει σε Κύριος μὴ εἶναι βασιλεῖα ἐπὶ Ἰσραὴλ.

24. Καὶ εἶπε Σαούλ πρὸς Σαμουὴλ· Ἠμάρτηκα, ὅτι παρέβην τὸν λόγον Κυρίου καὶ τὸ ῥῆμά σου, ὅτι ἐφοβήθην τὸν λαόν, καὶ ἤκουσα τῆς φωνῆς αὐτῶν.

25. Καὶ νῦν ἄρον ὃ τὸ ἁμαρτημὸν μου, καὶ ἀναστρέψον μετ' ἐμοῦ, καὶ προσκυνήσω Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου.

26. Καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς Σαούλ· Οὐκ ἀναστρέψω

11. Revocavi me quia regnare feci Saul in regem, quoniam avertit se a post me, et verba mea non servavit. Et tristatus est Samuel, et clamavit ad Dominum totam noctem.

12. Et diloculo surrexit Samuel, et ivit in occursum Israel mane. Et annuntiaturum est ipsi Saul, dicentes: Venit Samuel in Carmelum, et constituit sibi manum. Et convertit currum, et descendit in Galgala ad Saul, et ecce ipse offerebat holocaustos Domino, prima spoliis quae tulit ex Amalec.

13. Et advenit Samuel ad Saul, et dixit ei Saul: Benedictus tu Domino: firmavi omnia quaecumque locutus est Dominus.

14. Et dixit Samuel: Et quae est vox gregis huius in auribus meis, et vox boum quam ego audio?

15. Et dixit Saul: Ex Amalec tuli ea quae reservavit populus optima gregis et boum, ut sacrificentur Domino Deo tuo, et reliqua exterminavi.

16. Et dixit Samuel ad Saul: Permitta, et annuntiabo tibi quae locutus est Dominus ad me nocte. Et dixit ei: Loquere.

17. Et dixit Samuel ad Saul: Nonne parrus es tu coram te ipso dux sceptri tribus Israel? Et unxit te Dominus in regem super Israel.

18. Et misit te Dominus in viam, et dixit tibi: Vade, et extermina. Destruas peccantes in me, ipsum Amalec, et oppugnabis eos donec consummaveris eos.

19. Et ut quid non audisti vocem Domini, sed irruisti ad ponendum super spolia, et fecisti malum coram Domino?

20. Et dixit Saul ad Samuel: Propterea quod ego audivi vocem populi, et ivi via qua misit me Dominus, et adduxi Agag regem Amalec, et ipsum Amalec exterminavi.

21. Et sumpsit populus de spoliis greges et armenta prima exterminationis, ad sacrificandum coram Domino Deo nostro in Galgalis.

22. Et dixit Samuel: Si volitum Domino holocaustomata et sacrificia sicut audire vocem Domini? Ecce auditio super sacrificium bonum, et obedientia super adipem arietum.

23. Quoniam peccatum augurium est, dolorem et labores Theraphin inducunt. Quia sprevisi verbum Domini, et spernet te Dominus ne sis rex super Israel.

24. Et dixit Saul ad Samuel: Peccavi, quoniam transgressus sum verbum Domini et verbum tuum, quoniam timui populum, et audivi vocem eorum.

25. Et nunc tolle, quæso, peccatum meum, et revertito mecum, et adorabo Dominum Deum tuum.

26. Et dixit Samuel ad Saul: Non revertor tecum, quia

(*) 23. Ὅτι ἁμαρτία τῆς μαντείας τὸ προσερίζειν, ἢ ἐξ ἀνομίας τῶν εἰδώλων τὸ ἀπειθεῖν. Ὅτι. (Syn.)

23. Quoniam peccatum divinationis est repugnare, iniquitas vero Idolorum non parere. Quia.

μετὰ σοῦ, ὅτι ἐξουδένωσας τὸ βῆμα Κυρίου, καὶ ἐξουδενώσῃ σε Κύριος τοῦ μὴ εἶναι βασιλεὺς ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ.

27. Καὶ ἐπέστρεψε Σαμουὴλ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ τοῦ ἀπελθεῖν, καὶ ἐκράτησε Σαοὺλ τοῦ πτερυγίου τῆς διπλοῖδος αὐτοῦ, καὶ διέβρηξεν αὐτό.

28. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Σαμουὴλ· Διέβρηξε Κύριος τὴν βασιλείαν σου ἀπὸ Ἰσραὴλ ἐκ χειρός σου σήμερον, καὶ ὀύσει αὐτὴν τῷ πλησίον σου τῷ ἀγαθῷ ὑπὲρ σε.

29. Καὶ διαιρεθήσεται Ἰσραὴλ εἰς δύο, καὶ οὐκ ἀποστρέψει οὐδὲ μετανοήσει, ὅτι οὐχ ὡς ἄνθρωπος ἐστὶ τοῦ μετανοῆσαι αὐτός.

30. Καὶ εἶπε Σαοὺλ· Ἠμάρτηκα, ἀλλὰ δόξασόν με ὃν ἐνώπιον πρεσβυτέρων Ἰσραὴλ καὶ ἐνώπιον λαοῦ μου, καὶ ἀνάστρεφον μετ' ἐμοῦ, καὶ προσκυνήσω Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου.

31. Καὶ ἀνέστρεψε Σαμουὴλ ὀπίσω Σαοὺλ, καὶ προσεκύνησε τῷ Κυρίῳ.

32. Καὶ εἶπε Σαμουὴλ· Προσγάγετέ μοι τὸν Ἀγάγ βασιλεὺς Ἀμαλήκ. Καὶ προσῆλθε πρὸς αὐτὸν Ἀγάγ τρέμων. Καὶ εἶπεν Ἀγάγ· Εἰ οὕτω πικρὸς ὁ θάνατος;

33. Καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς Ἀγάγ· Καθότι ἤτεκνωσε γυναῖκας ἡ ῥομφαία σου, οὕτως ἀτεκνωθήσεται ἐκ γυναικῶν ἡ μήτηρ σου. Καὶ ἔσφαξε Σαμουὴλ τὸν Ἀγάγ ἐνώπιον Κυρίου ἐν Γαλαὰ.

34. Καὶ ἀπῆλθεν Σαμουὴλ εἰς Ἀρναθαίμ· καὶ Σαοὺλ ἀνέβη εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ εἰς Γαβὰ.

35. Καὶ οὐ προσέθετο εἶναι Σαμουὴλ ἰδεῖν τὸν Σαοὺλ ἕως ἡμέρας θανάτου αὐτοῦ, ὅτι ἐπένθει Σαμουὴλ ἐπὶ Σαοὺλ, καὶ Κύριος μετεμελήθη ὅτι ἰδασάλευσε τὸν Σαοὺλ ἐπὶ Ἰσραὴλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΣ'.

1. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Σαμουὴλ· Ἔως πότε σὺ πενθεῖς ἐπὶ Σαοὺλ, καὶ γὰρ ἐξουδένωκα αὐτόν, μὴ βασιλεύειν ἐπὶ Ἰσραὴλ; Πλήσον τὸ κέρας σου ἑλαίου, καὶ δεῦρο, ἀποστείλω σε πρὸς Ἰεσσαὶ ἕως Βηθλεὲμ, ὅτι ἑώρακα ἐν τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ ἐμοὶ βασιλεῖα.

2. Καὶ εἶπε Σαμουὴλ· Πῶς πορευθῶ; καὶ ἀκούσεται Σαοὺλ, καὶ ἀποκτενεῖ με. Καὶ εἶπε Κύριος· Ἀμαλὶν βοῶν λάβε ἐν τῇ χειρὶ σου, καὶ ἔρεις· Θῶσαι τῷ Κυρίῳ ἔχω.

3. Καὶ καλέσεις τὸν Ἰεσσαὶ εἰς τὴν θυσίαν, καὶ γνωριῶ σοὶ ὃ ποιήσεις· καὶ χρίσεις ὃν ἂν εἶπω πρὸς σε.

4. Καὶ ἐποίησε Σαμουὴλ πάντα ὃ ἐλάλησεν αὐτῷ Κύριος, καὶ ἦλθεν εἰς Βηθλεὲμ, καὶ ἐξέστησαν οἱ πρεσβύτεροι τῆς πόλεως τῇ ἀπαντήσῃ αὐτοῦ, καὶ εἶπαν· Ἡ εἰρήνη ἡ εἰσοδός σου, ὁ Βλέπων;

5. Καὶ εἶπεν· Εἰρήνη· Θῶσαι τῷ Κυρίῳ ἔχω, ἀγιάσθητε καὶ εὐφρανθήτε μετ' ἐμοῦ σήμερον. Καὶ ἡγάγετο τὸν Ἰεσσαὶ καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ ἐκάλεσεν αὐτοὺς εἰς τὴν θυσίαν.

6. Καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ εἰσεῖναι αὐτοὺς, καὶ εἶδε τὸν Ἐλιὰβ, καὶ εἶπεν· Ἀλλὰ καὶ ἐνώπιον Κυρίου Χριστὸς αὐτοῦ;

7. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Σαμουὴλ· Μὴ ἐπιβλέψῃς ἐπὶ τὴν ὄψιν αὐτοῦ, μηδὲ εἰς τὴν ἔξιν μεγέθους αὐτοῦ, ὅτι ἐξουδένωκα αὐτόν· ὅτι οὐχ ὡς ἐμβλέψεται ἄνθρω-

sprevisi verbum Domini, et spernet te Dominus ne sis rex super Israel.

27. Et convertit Samuel faciem suam ut abiret, et tenuit Saul pinnulam diploidis ejus, et dirupit eam.

28. Et dixit ad eum Samuel: Dirupit Dominus regnum tuum ab Israel de manu tua hodie, et dabit illud proximo tuo bono super te.

29. Et dividetur Israel in duo, et non avertet neque penitebit eum, quoniam non est sicut homo ut peniteat eum.

30. Et dixit Saul: Peccavi, sed glorifica me nunc coram senioribus Israel et coram populo meo, et reverte tecum, et adorabo Dominum Deum tuum.

31. Et revertit Samuel post Saul, et adoravit Dominum.

32. Et dixit Samuel: Adducite mihi Agag regem Amalec. Et advenit ad eum Agag tremens. Et dixit Agag: Si sic amara mors?

33. Et dixit Samuel ad Agag: Sicut liberis orbavit mulieres gladius tuus, sic filius orbabitur ex mulieribus mater tua. Et jugulavit Samuel Agag coram Domino in Galgal.

34. Et abiit Samuel in Arnathæm: et Saul ascendit in domum suam in Gabaa.

35. Et non adjecit ultra Samuel videre Saul usque ad diem mortis ejus, quoniam lugebat Samuel super Saul, et Dominum penituerat quia fecerat regem Saul super Israel.

CAPUT XVI.

1. Et dixit Dominus ad Samuel: Usquequo tu luges super Saul, et ego sprevi eum, ne regnet super Israel? Imple cornu tuum oleo, et veni, mittam te ad Jessæ usque Bethleem, quia vidi in filiis ejus mihi regem.

2. Et dixit Samuel: Quomodo ibo? et audiet Saul, et interficiet me. Et dixit Dominus: Vitulam boum cape in manu tua, et dices: Ad sacrificandum Domino venio.

3. Et vocabis Jessæ ad sacrificium, et nota faciam tibi quæ facies: et unges quemcumque dixerò ad te.

4. Et fecit Samuel omnia quæ locutus est Dominus ei, et venit in Bethleem, et expaverunt seniores civitatis occursum ejus, et dixerunt: Si pax introitus tuus, o Videns?

5. Et dixit: Pax: ad sacrificandum Domino venio, sanctificamini et letamini mecum hodie. Et sanctificavit ipsum Jessæ et filios ejus, et vocavit eos ad sacrificium:

6. Et factum est cum illi ingrederentur, et vidit Eliab, et dixit: At enim coram Domino Christus ejus?

7. Et dixit Dominus ad Samuel: Ne respexeris in aspectum ejus, neque in habitum magnitudinis ejus, quoniam sprevi eum: quoniam non sicut inspiciet homo, aspiciet

πος, ὁφεται ὁ Θεός. Ὅτι ἄνθρωπος ὁφεται εἰς πρόσωπον, ὁ δὲ Θεός ὁφεται εἰς καρδίαν.

8. Καὶ ἐκάλεσεν Ἰεσσαὶ τὸν Ἀμιναδάβ, καὶ παρῆλθε κατὰ πρόσωπον Σαμουὴλ, καὶ εἶπεν· Οὐδὲ τοῦτον ἐξελέξατο ὁ Θεός.

9. Καὶ παρήγαγεν Ἰεσσαὶ τὸν Σαμὰ, καὶ εἶπε· Καὶ ἐν τούτῳ οὐκ ἐξελέξατο Κύριος.

10. Καὶ παρήγαγεν Ἰεσσαὶ τοὺς ἑπτὰ υἱοὺς αὐτοῦ ἐνώπιον Σαμουὴλ, καὶ εἶπε Σαμουὴλ· Οὐκ ἐξελέξατο Κύριος ἐν τούτοις.

11. Καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς Ἰεσσαί· Ἐκλελοίπασιν τὰ παιδάκια; Καὶ εἶπεν· Ἔτι ὁ μικρὸς ἰδοὺ ποιμαίνει ἐν τῷ ποιμνίῳ. Καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς Ἰεσσαί· Ἀπόστειλὲν καὶ λάβε αὐτόν, ὅτι οὐ μὴ κατακληθῶμεν ἕως τοῦ ἔλθειν αὐτόν.

12. Καὶ ἀπέστειλε καὶ εἰσήγαγεν αὐτόν· καὶ αὐτὸς πυβράχης μετὰ κάλλους ὀρθαλμῶν, καὶ ἀγαθὸς δράσει Κυρίῳ. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Σαμουὴλ· Ἀνάστα, καὶ χρίσον τὸν Δαυὶδ, ὅτι οὗτός ἐστιν ἀγαθός.

13. Καὶ ἔλαβε Σαμουὴλ τὸ κέρας τοῦ ἐλαίου, καὶ ἔχρισεν αὐτόν ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ· καὶ ἐφύλατο πνεῦμα Κυρίου ἐπὶ Δαυὶδ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης, καὶ ἐπάνω. Καὶ ἀνέστη Σαμουὴλ, καὶ ἀπῆλθεν εἰς Ἀρμαθαίμ.

14. Καὶ πνεῦμα Κυρίου ἀπέστη ἀπὸ Σαούλ, καὶ ἐπνιγεν αὐτόν πνεῦμα πονηρὸν παρὰ Κυρίου.

15. Καὶ εἶπαν οἱ παῖδες Σαούλ πρὸς αὐτόν· Ἰδοὺ δὴ πνεῦμα Κυρίου πονηρὸν πνίγει σε.

16. Εἰπάτωσαν δὴ οἱ δοῦλοί σου ἐνώπιόν σου, καὶ ζητησάτωσαν τῷ κυρίῳ ἡμῶν ἄνδρα εἰδότα ψάλλειν ἐν κινύρᾳ. Καὶ ἔσται ἐν τῷ εἶναι πνεῦμα πονηρὸν ἐπὶ σοί, καὶ ψαλῇ ἐν τῇ κινύρᾳ αὐτοῦ, καὶ ἀγαθὸν σοι ἔσται καὶ ἀναπαύσει σε.

17. Καὶ εἶπε Σαούλ πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ· Ἰδετε δὴ μοι ἄνδρα ὀρθῶς ψάλλοντα, καὶ εἰσαγάγετε αὐτόν πρὸς μέ.

18. Καὶ ἀπεκρίθη εἰς τῶν παιδαρίων αὐτοῦ, καὶ εἶπεν· Ἰδοὺ ἑώρακα υἱὸν τῷ Ἰεσσαί Βηθλεεμίτην, καὶ αὐτόν εἰδότα ψαλμὸν, καὶ ὁ ἀνὴρ συνετός, καὶ πολέμιστής, καὶ σοφὸς λόγῳ, καὶ ὁ ἀνὴρ ἀγαθὸς τῷ εἶδει, καὶ Κύριος μετ' αὐτοῦ.

19. Καὶ ἀπέστειλε Σαούλ ἀγγέλους πρὸς Ἰεσσαί, λέγων· Ἀπόστειλὲν πρὸς μέ τὸν υἱόν σου Δαυὶδ τὸν ἐν τῷ ποιμνίῳ σου.

20. Καὶ ἔλαβεν Ἰεσσαὶ γόμορ ἄρτων καὶ ἀσχὸν οἴνου, καὶ ἔριπον αἰγῶν ἓνα, καὶ ἐξαπέστειλεν ἐν χειρὶ Δαυὶδ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ πρὸς Σαούλ.

21. Καὶ εἰσῆλθε Δαυὶδ πρὸς Σαούλ, καὶ παρειστήκει ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ ἠγάπησεν αὐτόν σφόδρα· καὶ ἐγενήθη αὐτῷ αἵρων τὰ σκεύη αὐτοῦ.

22. Καὶ ἀπέστειλε Σαούλ πρὸς Ἰεσσαί, λέγων· Παριστάσθω δὴ Δαυὶδ ἐνώπιον ἐμοῦ, ὅτι εὗρε χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς μου.

23. Καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ εἶναι πνεῦμα πονηρὸν ἐπὶ Σαούλ, καὶ ἐλάμβανε Δαυὶδ τὴν κινύραν, καὶ ἐψάλλεν ἐν χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἀνέβλυγε Σαούλ, καὶ ἀγαθὸν αὐτῷ, καὶ ἀφίστατο ἀπ' αὐτοῦ τὸ πνεῦμα τὸ πονηρὸν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΖ'.

1. Καὶ συνάγουσιν ἀλλόφυλοι τῆς περιβολῆς αὐ-

Deus. Quoniam homo aspiciet in faciem, Deus autem aspiciet ad cor.

8. Et Jessa vocavit Aminadab, et transiit ad faciem Samuel, et dixit : Neque hunc elegit Deus.

9. Et Jessa adduxit Sama, et dixit : Et in hoc non elegit Dominus.

10. Et adduxit Jessa septem filios suos coram Samuel, et dixit Samuel : Non elegit Dominus in his.

11. Et dixit Samuel ad Jesse : Defecerunt filii? Et dixit : Adhuc parvus ecce pascit in grege. Et dixit Samuel ad Jesse : Mitte et sume eum, quoniam non discumbemus quoadusque ille venerit.

12. Et misit et introduxit eum : et ipse rufus cum pulchritudine oculorum, et bonus aspectu Domino. Et dixit Dominus ad Samuel : Surge, et unge David, quoniam hic est bonus.

13. Et sumpsit Samuel cornu olei, et unxit eum in medio fratrum ejus : et insiliit spiritus Domini super David a die illa, et supra. Et surrexit Samuel, et abiit in Armatam.

14. Et spiritus Domini discessit a Saul, et suffocavit eum spiritus malignus a Domino.

15. Et dixerunt pueri Saul ad eum : Ecce nunc spiritus Domini malignus suffocat te.

16. Dicant nunc servi tui coram te, et quaerant domino nostro virum scientem psallere in cithara. Et erit in existendo spiritum malignum super te, et psallet in cithara sua, et bonum tibi erit et requiescere te faciet.

17. Et dixit Saul ad pueros suos : Videte nunc mihi virum recte psallentem, et introducite eum ad me.

18. Et respondit unus puerorum ejus, et dixit : Ecce vidi filium Jessa Bethleemitem, et ipsum scientem psallimum, et vir intelligens, et bellator, et sapiens sermone, et vir bonus specie, et Dominus cum eo.

19. Et misit Saul nuntios ad Jesse, dicens : Mitte ad me filium tuum David qui in grege tuo.

20. Et sumpsit Jesse gomor panum et utrem vini, et hardum caprarum unum, et misit in manu David filii sui ad Saul.

21. Et intravit David ad Saul, et assistebat coram eo, et dilexit eum valde : et factus est ei portans vasa ejus.

22. Et misit Saul ad Jesse, dicens : Assistat nunc David coram me, quoniam invenit gratiam in oculis meis.

23. Et factum est cum esset spiritus malignus super Saul, et sumebat David citharam, et psallebat in manu sua, et refrigerabat Saul, et bonum ei, et discedebat ab eo spiritus malignus.

CAPUT XVII.

1. Et congregant alienigenae castra sua in bellum, et con-

τῶν εἰς πόλεμον, καὶ συνάγονται εἰς Σοκχώθ τῆς Ἰουδαίας, καὶ παρεμβάλλουσιν ἀναμέσον Σοκχώθ καὶ ἀναμέσον Ἀζεκὰ Ἐφραΐν.

2. Καὶ Σαούλ καὶ οἱ ἄνδρες Ἰσραὴλ συνάγονται, καὶ παρεμβάλλουσιν ἐν τῇ κοιλάδι αὐτοί, καὶ παρατάσσονται εἰς πόλεμον ἐξεναντίας τῶν ἀλλοφύλων.

3. Καὶ οἱ ἀλλόφυλοι ἵστανται ἐπὶ τοῦ ὄρους ἑνταῦθα, καὶ Ἰσραὴλ ἵστανται ἐπὶ τοῦ ὄρους ἑνταῦθα, καὶ ὁ αὐλὼν ἀναμέσον αὐτῶν.

4. Καὶ ἐξῆλθεν ἄνθρωπος δυνατὸς ἐκ τῆς παρατάξεως τῶν ἀλλοφύλων, Γολιάθ ὄνομα αὐτοῦ ἐκ Γέθ, ὕψος αὐτοῦ τεσσάρων πήχεων καὶ σπιθαμῆς.

5. καὶ περικεφαλαία ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ θώρακα ἀλυσιδωτὸν αὐτὸς ἐνδεδυκώς· καὶ ὁ σταθμὸς τοῦ θώρακος αὐτοῦ, πέντε χιλιάδες σίκλων χαλκοῦ καὶ σιδήρου.

6. Καὶ κνημίδες χαλκαὶ ἐπὶ τῶν σκελῶν αὐτοῦ, καὶ ἀσπίς γαλκῇ ἀναμέσον τῶν ὤμων αὐτοῦ.

7. Καὶ ὁ κοντὸς τοῦ ὄρατος αὐτοῦ ὡσεὶ μέσυχλον ὑφαινότων, καὶ ἡ λόγχη αὐτοῦ ἑξακοσίων σίκλων σιδήρου. Καὶ ὁ αἶρων τὰ ὅπλα αὐτοῦ προεπορεύετο αὐτοῦ.

8. Καὶ ἔστη καὶ ἀνεδόξαε εἰς τὴν παράταξιν Ἰσραὴλ, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τί ἐκποιεῖσθε παρατάσσασθαι πολέμῳ ἐξεναντίας ἡμῶν; Οὐκ ἐγὼ εἰμι ἀλλόφυλος, καὶ ὑμεῖς Ἑβραῖοι τοῦ Σαούλ; Ἐκλέξασθε ἑαυτοῖς ἄνδρα, καὶ καταβήτω πρὸς με.

9. Καὶ ἐὰν δυνηθῇ πολεμῆσαι πρὸς με, καὶ ἐὰν πατάξῃ με, καὶ ἐσόμεθα ὑμῖν εἰς δούλους· ἐὰν δὲ ἐγὼ δυνηθῶ καὶ πατάξω αὐτόν, ἔσσεσθε ἡμῖν εἰς δούλους καὶ δουλεύσετε ἡμῖν.

10. Καὶ εἶπεν ὁ ἀλλόφυλος· Ἰδοὺ ἐγὼ ὠνείδισα τὴν παράταξιν Ἰσραὴλ σήμερον ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ· ὅτε μοι ἄνδρα, καὶ μονομαχήτομεν ἀμφοτέρω.

11. Καὶ ἤκουσε Σαούλ καὶ πᾶς Ἰσραὴλ τὰ ῥήματα τοῦ ἀλλοφύλου ταῦτα, καὶ ἐξέστησαν καὶ ἐφοβήθησαν σφόδρα (*).

(*) 12. Καὶ εἶπεν (*Ald. Compl.* Καὶ ἦν) Δαυὶδ υἱὸς ἀνθρώπου Ἑρραθαίου· οὗτος ἐκ Βηθλεὲμ Ἰούδα, καὶ ὄνομα αὐτοῦ Ἰεσσαί, καὶ αὐτῷ ὀκτὼ υἱοί. Καὶ ὁ ἀνὴρ ἐν ταῖς ἡμέραις Σαούλ πρεσβύτερος διηλυθὼς ἐν ἀνδράσιν.

13. Καὶ ἐπορεύθησαν οἱ τρεῖς υἱοὶ Ἰεσσαὶ οἱ μείζονες, ἐπορεύθησαν ὀπίσω Σαούλ εἰς πόλεμον· καὶ ὄνομα τῶν υἱῶν αὐτοῦ τῶν πορευθέντων εἰς τὸν πόλεμον, Ἐλιὰθ ὁ πρωτότοκος αὐτοῦ, καὶ ὁ δευτέρος αὐτοῦ Ἀμινάδαδ, καὶ ὁ τρίτος αὐτοῦ Σαμμά.

14. Καὶ Δαυὶδ αὐτὸς ἐστὶν ὁ νεώτερος, καὶ οἱ τρεῖς οἱ μείζονες (*leg. μείζονες*) ἐπορεύθησαν ὀπίσω Σαούλ.

15. Καὶ Δαυὶδ ἀπῆλθε, καὶ ἀνέστρεφεν ἀπὸ τοῦ Σαούλ, ποιμαίνων τὰ πρόβατα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐν Βηθλεὲμ.

16. Καὶ προῆγεν ὁ ἀλλόφυλος ὀρβρίζων καὶ ὀψίζων, καὶ ἔστη· λώθη τεσσαράκοντα ἡμέρας.

17. Καὶ εἶπεν Ἰεσσαὶ πρὸς Δαβὶδ· Ἀβὲ δὴ τοῖς ἀδελφοῖς σου Οἶφι τοῦτου (*Ald. Compl.* Οἶφι τοῦ ἀλφίτου), καὶ δέκα ἄρτους τοῦτου, καὶ διάδραμα εἰς τὴν παραβολήν, καὶ δὲς τοῖς ἀδελφοῖς σου.

18. Καὶ τὰς δέκα στρυγαλίδας (*Ald. Compl.* τρυγαλίδας) τοῦ γάλακτος τοῦτου εἰς οἷσιν ἐπὶ χειμάρρῳ (*Ald. C.* χειμάρρῳ), καὶ τοὺς ἀδελφούς σου ἐπισκέψῃ εἰς εἰρήνην, καὶ ὅσα ἂν χρῆζωσιν, γνώσῃ.

19. Καὶ Σαούλ αὐτὸς καὶ πᾶς ἄνθρωπος Ἰσραὴλ ἐν τῇ κοιλάδι τῆς ἐρυδὸς πολεμοῦντες μετὰ τῶν ἀλλοφύλων.

20. Καὶ ὀρβρίσει Δαυὶδ τοπρῶι, καὶ ἀπῆκεν τὰ πρόβατα

gregantur in Socchoth Judaeae, et castrametantur inter Socchoth et inter Azeca Ephraïmen.

2. Et Saul et viri Israel congregantur, et castrametantur in valle ipsi, et instruuntur in praelium ex adverso alienigenarum.

3. Et alienigenae stant super montem hinc, et Israel stat super montem hinc, et vallis inter eos.

4. Et exiit vir potens ex acie alienigenarum, Gollath nomen ei e Geth, altitudo ejus quatuor cubitorum et palmi:

5. et cassis super caput ejus, et thoracem hamatum ipse indutus: et pondus thoracis ejus, quinque millia siclorum aeris et ferri.

6. Et ocreae aeneae super crura ejus, et clypeus aeneus inter humeros ejus.

7. Et bastile hastae ejus sicut liciatorium texentium, et lancea ejus sexcentorum siclorum ferri. Et portans arma ejus antecedeat eum.

8. Et stetit et exclamavit in aciem Israel, et dixit eis: Quid egredimini congregari praelio adversum nos? Nonne ego sum alienigena, et vos Hebraei ipsius Saul? Eligite vobis ipsis virum, et descendat ad me.

9. Et si potuerit pugnare adversus me, et si percusserit me, et erimus vobis in servos: si autem ego potuero et percussero eum, eritis nobis in servos et servietis nobis.

10. Et dixit alienigena: Ecce ego exprobravi aciem Israel hodie in die hac: dato mihi virum, et singulariter pugnabimus utrique.

11. Et audivit Saul et universus Israel verba alienigenae hac, et expaverunt et timuerunt valde.

12. Et dixit (*Ald. Compl.* Et erat) David filius viri Ephraïti: hic ex Bethlehem Juda, et nomen ei Jessae, et ei octo filii. Et vir erat in diebus Saul senex profectus in viris.

13. Et abierunt tres filii Jessae majores, abierunt post Saul in praelium, et nomen filiorum ejus qui perrexerunt ad bellum, Heliab primogenitus ejus, et secundus ejus Aminadab et tertius ejus Samma.

14. David autem ipse est junior et tres majores abierunt post Saul.

15. Et David abiit, et reversus est a Saul, pascens oves patris sui in Bethlehem.

16. Et procedebat alienigena surgens mane et vespere, et stetit quadraginta diebus.

17. Et dixit Jessae ad David: Accipe fratribus tuis Oephi hujus (*Ald. Compl.* Oephi farinae) et decem panes istos, et percurrere in castra et da fratribus tuis.

18. Et decem caseos (*Ald. Compl.* formellas) lactis hujus afferes chiliarcho, et fratres tuos visitabis in pace, et omnia quibuscumque opus habent, cognosces.

19. Saul autem ipse et omnis vir Israel erant in valle quercus pugnantes cum alienigenis.

20. Et diluculo surrexit David mane, et dimisit oves custodi,

32. Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Σαούλ· Μὴ δὴ συμπεσέτω καρδίᾳ τοῦ κυρίου μου ἐπ' αὐτόν· ὁ δοῦλός σου πορεύσεται καὶ πολεμήσει μετὰ τοῦ ἀλλοφύλου τούτου.

33. Καὶ εἶπε Σαούλ πρὸς τὸν Δαυίδ· Οὐ μὴ δυνήτῃ πορευθῆναι πρὸς τὸν ἀλλοφύλον τοῦ πολεμεῖν μετ' αὐτοῦ, ὅτι παιδᾶριον εἶ σύ, καὶ αὐτὸς ἀνὴρ πολεμιστὴς ἐκ νεότητος αὐτοῦ.

34. Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Σαούλ· Ποιμαίνων ἦν ὁ δοῦλός σου τῷ πατρὶ αὐτοῦ ἐν τῇ ποιμνίᾳ· καὶ ὅταν ἤρχετο ὁ λέων, καὶ ἡ ἄρκτος, καὶ ἐλάμβανε πρόβατον ἐκ τῆς ἀγέλης,

35. καὶ ἐξεπορευόμην ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξα αὐτόν, καὶ ἐξέσπασα ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ· καὶ εἰ ἐπανάστατο ἐπ' ἐμὲ, καὶ ἐκράτησα τοῦ φάρυγγος αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξα, καὶ ἐθανάτωσα αὐτόν.

36. Καὶ τὸν λέοντα καὶ τὴν ἄρκτον ἐτυπεν ὁ δοῦλός σου, καὶ ἔσται ὁ ἀλλοφύλος ὁ ἀπερίτμητος ὡς ἐν τούτων. Οὐχὶ πορεύσομαι καὶ πατάξω αὐτόν, καὶ ἀφελῶ σήμερον ὄνειδος ἐξ Ἰσραὴλ; Διότι τίς ὁ ἀπερίτμητος οὗτος ὃς ὠνείδισε παράταξιν Θεοῦ ζῶντος;

37. Κύριος, ὃς ἐξελάτῳ με ἐκ χειρὸς τοῦ λέοντος καὶ

φύλακι (Ald. C. φύλακι), καὶ Δαβὶ, καὶ ἀπῆλθεν καθὰ ἐνετείλατο αὐτῷ Ἰεσσαί, καὶ ἦλθεν εἰς τὴν στρογγύλωσιν καὶ δύνανται τὴν ἐκπορευομένην εἰς τὴν παράταξιν καὶ ἐλάσεν ἐν τῷ πολέμῳ.

21. Καὶ παρετάξαντο Ἰσραὴλ, καὶ οἱ ἀλλοφύλοι παράταξιν ἐξεναντίας παρατάξεως.

22. Καὶ ἄρῃκεν Δαυὶδ τὰ σκεύη αὐτοῦ ἀφ' ἐκείνου ἐπὶ χεῖρα φύλακος, καὶ ἔδραμεν εἰς τὴν παράταξιν, καὶ ἦλθε καὶ ἠρώτησε τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ εἰς εἰρήνην.

23. Καὶ αὐτοῦ λαλοῦντος μετ' αὐτῶν, ἰδοὺ ὁ ἀνὴρ ὁ Ἀμεσσαῖος ἀνέβηκεν, (Ald. Compl. ἀνέβαινε) Γολιάθ ὁ Φιλιστῆσιος ὄνομα αὐτοῦ, ἐκ Γέθ, ἐκ τῶν παρατάξεων τῶν ἀλλοφύλων, καὶ ἐλάλησεν κατὰ ῥήματα ταῦτα, καὶ ἤκουσεν Δαυίδ.

24. Καὶ πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ, ἐν τῷ ἰδεῖν αὐτοὺς τὸν ἄνδρα, καὶ ἔφυγον ἐκ προσώπου αὐτοῦ, καὶ ἐφοβήθησαν σφόδρα.

25. Καὶ εἶπεν ἀνὴρ Ἰσραὴλ· Εἰ ἐωράκατε τὸν ἄνδρα τὸν ἀναβάνοντα τοῦτον, ὅτι ὠνείδισεν (Ald. C. ὠνείδισαι) τὸν Ἰσραὴλ ἀνέθῃ; καὶ ἔσται, ἀνὴρ ὃς ἂν πατάξῃ αὐτόν, πλουτίσει αὐτόν ὁ βασιλεὺς πλοῦτον μέγαν καὶ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ δώσει αὐτῷ, καὶ τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ποιήσει ἐλεύθερον ἐν τῷ Ἰσραὴλ.

26. Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς τοὺς ἄνδρας τοὺς συνιστητάς μετ' αὐτοῦ, λέγων· Ἡ (Ald. Compl. τί) ποιηθήσεται τῷ ἀνδρὶ ὃς ἂν πατάξῃ (Ald. C. πατάξῃ) τὸν ἀλλοφύλον ἐκεῖνον, καὶ ἀφελῇ (Ald. C. ἀφελῇ), ὄνειδισμὸν ἀπὸ Ἰσραὴλ; ὅτι τίς ἀλλοφύλος ὁ ἀπερίτμητος οὗτος, ὅτι ὠνείδισεν (Ald. C. ὠνείδισεν), παράταξιν Θεοῦ ζῶντος;

27. Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ λαὸς κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο, λέγων· Οὕτως ποιηθήσεται τῷ ἀνδρὶ ὃς ἂν πατάξῃ (leg. πατάξῃ) αὐτόν.

28. Καὶ ἤκουσεν Ἠλιὰς ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ὁ μείζων (leg. μείζων) ἐν τῷ λαλεῖν αὐτὸν πρὸς τοὺς ἄνδρας, καὶ ὀργίσθη θυμῷ· Ἠλιὰς ἐν τῷ Δαυίδ, καὶ εἶπεν· Ἰνατί τοῦτο κατέθηκε; καὶ ἐπὶ τίνα ἀφῆκε τὰ μικρὰ πρόβατα ἐκεῖνα ἐν τῇ ἐρήμῳ; Ἐγὼ οἶδα τὴν ὑπερηφανίαν σου, καὶ τὴν κακίαν καρδίας σου, ὅτι ἐνεκὸν τοῦ ἰδεῖν τὸν πόλεμον κατέθηκε.

29. Καὶ εἶπεν Δαυίδ· Τί ἐποίησα νῦν; οὐχὶ ῥῆμά ἐστι;

30. Καὶ ἐπέστρεψεν (Ald. C. ἀπέστρεψε) παρ' αὐτοῦ εἰς αἰναντίον (leg. ἐναντίον) ἐτέρου, καὶ εἶπε κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο· καὶ ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ λαὸς κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦ πρώτου.

31. Καὶ ἤκουσθησαν οἱ λόγοι οὓς ἐλάλησε Δαυίδ, καὶ ἀνήγγελλαν ὀπίσω (Ald. Compl. ἀνηγγέλλῃ ἐνώπιον) Σαούλ· καὶ παρελάθεν αὐτόν. (Ald. Compl. καὶ παρελάθεν αὐτόν, καὶ εἰσήγαγον αὐτόν πρὸς Σαούλ). (Alex.)

32. Et dixit David ad Saul : Non concidat nunc cor domini mei super eum : servus tuus ibit et pugnabit cum alienigena hoc.

33. Et dixit Saul ad David : Non poteris ire adversus alienigenam ad pugnandum cum eo, quoniam puer es tu, et ipse vir bellator a juventute sua.

34. Et dixit David ad Saul : Pascens erat servus tuus patri suo in grege : et quando veniebat leo, vel ursa, et capiebat ovem de grege,

35. et egrediebar post eum, et percutiebam eum, et extrahebam ex ore ejus : et si surgebat in me, et tenui guttur ejus, et percussi, et morti tradidi eum.

36. Et leonem et ursam percutiebat servus tuus, et erit alienigena incircumcisis tamquam unum eorum. Nonne ibo et percutiam eum, et auferam hodie opprobrium ex Israel? Quoniam quis incircumcisis iste qui exprobravit aciem Dei viventis?

37. Dominus, qui eruit me de manu leonis et de manu

et sumpsit, et abiit sicut praeceperat ei Jesse, et venit ad ro-
tunditatem valli et virtutem exeuntem in aciem, et vociferati
sunt in praelio.

21. Et instruxerunt Israel, et alienigenae aciem ex adverso aciei.

22. Et dereliquit David vasa sua a se super manum custodis, et cucurrit ad aciem, et venit et interrogavit fratres suos in pace.

23. Et loquente eo cum eis, ecce vir Amessarus ascendit, Goliath Philistaeus nomen ei, de Geth, ex aciebus alienigenarum, et locutus est secundum verba ista et audivit David.

24. Et omnis vir Israel, dum ipsi viderent virum, et fugerunt a facie ejus, et timuerunt valde.

25. Et dixit vir Israel : Si vidistis virum hunc ascendentem; quia exprobravit (Ald. C. exprobrandum) Israel ascendit? Et erit, vir quicumque percusserit eum, dabitur ei Rex divitiis magnis et filiam suam dabit ei, et domum patris ejus faciet liberam in Israel.

26. Et ait David ad viros qui stabant simul cum eo, dicens : Quae (Ald. Compl. quid) fiet viro percusserit alienigenam illum et abstulerit opprobrium de Israel? Praeterea quis est hic alienigena incircumcisis, quia exprobravit aciem Dei viventis?

27. Et locutus est ad eum populus secundum verbum hoc, dicens : sic fiet viro qui percusserit eum.

28. Et audivit Eliab frater ejus major cum ipso loqueretur ad viros, et iratus est furore Eliab in David et dixit : Quare huc descendisti et super quem dimisisti paucillas oves illas in deserto? Ego novi superbiam tuam, et nequitiam cordis tui, quia ut videres praelium descendisti.

29. Et dixit David : Quid feci nunc? nonne verbum est?

30. Et declinavit ab eo contra alterum et locutus juxta verbum istud : et respondit populus juxta verbum primi.

31. Et audita sunt verba quae locutus est David, et annuntiata sunt coram Saul : et assumpsit eum (assumpserunt eum, et introduxerunt eum ad Saul).

ἐκ χειρὸς τῆς ἀρκτου, αὐτὸς ἐξελεῖται με ἐκ χειρὸς τοῦ ἀλλοφύλου τοῦ ἀπεριτμήτου τούτου. Καὶ εἶπε Σαούλ πρὸς Δαυὶδ· Πορεύου, καὶ ἔσται Κύριος μετὰ σοῦ.

38. Καὶ ἐνέδυσσε Σαούλ τὸν Δαυὶδ μανδύαν, καὶ τὴν περικεφαλαίαν γαλκῇν περὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ,

39. καὶ ἔζωσε τὸν Δαυὶδ τὴν βομφαίαν αὐτοῦ ἐπάνω τοῦ μανδύου αὐτοῦ· καὶ ἐκοπίασε περιπατήσας ἀπαξ καὶ δις· καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Σαούλ· Οὐ μὴ δύνωμαι πορευθῆναι ἐν τούτοις, ὅτι οὐ πιπείραμαι. Καὶ ἀφαιροῦσιν αὐτὰ ἀπ' αὐτοῦ.

40. Καὶ ἔλαβε τὴν βακτηρίαν αὐτοῦ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἐξελέξατο ἑαυτῷ πέντε λίθους λείους ἐκ τοῦ χειμαῤῥου, καὶ ἔθετο αὐτοὺς ἐν τῷ καδίῳ τῷ ποιμενικῷ τῷ ὄντι αὐτῷ εἰς συλλογὴν, καὶ σφενδόνῃ αὐτοῦ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ· καὶ προσῆλθε πρὸς τὸν ἄνδρα τὸν ἀλλόφυλον (*).

42. Καὶ εἶδε Γολιάθ τὸν Δαυὶδ, καὶ ἐξητίσασεν αὐτὸν, ὅτι αὐτὸς ἦν παιδάριον καὶ αὐτὸς πυβράκης μετὰ κάλλους ὀφθαλμῶν.

43. Καὶ εἶπεν ὁ ἀλλόφυλος πρὸς Δαυὶδ· Ὡσεὶ κύων ἐγὼ εἰμι, ὅτι σὺ ἔρχῃ ἐπ' ἐμὲ ἐν βάρβω καὶ λίθοις; Καὶ εἶπε Δαυὶδ· Οὐχί, ἀλλ' ἡ χεῖρων κυνός. Καὶ κατηράσατο ὁ ἀλλόφυλος τὸν Δαυὶδ ἐν τοῖς θεοῖς αὐτοῦ.

44. Καὶ εἶπεν ὁ ἀλλόφυλος πρὸς Δαυὶδ· Δεῦρο πρὸς με, καὶ δώσω τὰς σάρκας σου τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ καὶ τοῖς κτήνεσι τῆς γῆς.

45. Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς τὸν ἀλλόφυλον· Σὺ ἔρχῃ πρὸς με ἐν βομφαίᾳ καὶ ἐν δόρατι καὶ ἐν ἀσπίδι, καγὼ πορεύομαι πρὸς σέ ἐν ὀνόματι Κυρίου Θεοῦ Σαβαωθ παρατάξεως Ἰσραὴλ, ἣν ὠνειδίσας

46. σήμερον, καὶ ἀποκλείσει σε Κύριος σήμερον εἰς τὴν χεῖρά μου, καὶ ἀποκτενῶ σε, καὶ ἀρελῶ τὴν κεφαλὴν σου ἀπὸ σοῦ, καὶ δώσω τὰ κῶλά σου καὶ τὰ κῶλα παρεμβολῆς ἀλλοφύλων ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ καὶ τοῖς θηρίοις τῆς γῆς. Καὶ γινώσεται πᾶσα ἡ γῆ ὅτι ἔστι Θεὸς ἐν Ἰσραὴλ,

47. καὶ γινώσεται πᾶσα ἡ ἐκκλησία αὕτη ὅτι οὐκ ἐν βομφαίᾳ καὶ δόρατι σώζει Κύριος, ὅτι τοῦ Κυρίου ὁ πόλεμος, καὶ παραδώσει Κύριος ὑμᾶς εἰς χεῖρας ἡμῶν.

48. Καὶ ἀνέστη ὁ ἀλλόφυλος καὶ ἐπορεύθη εἰς συνάντησιν Δαυὶδ.

49. Καὶ ἐξέτεινε Δαυὶδ τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἰς τὸ κἀδιον, καὶ ἔλαβεν ἐκεῖθεν λίθον ἓνα, καὶ ἐσφενδόνησε καὶ ἐπάταξε τὸν ἀλλόφυλον ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτοῦ, καὶ διέδυν ὁ λίθος διὰ τῆς περικεφαλαίας εἰς τὸ μέτωπον αὐτοῦ, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν (**).

51. Καὶ ἔδραμε Δαυὶδ, καὶ ἐπέστη ἐπ' αὐτόν, καὶ ἔλαβε τὴν βομφαίαν αὐτοῦ, καὶ ἐθανάτωσεν αὐτόν, καὶ ἀρεῖλε τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. Καὶ εἶδον οἱ ἀλλόφυλοι ὅτι τέθνηκεν ὁ δυνατὸς αὐτῶν, καὶ ἔφυγον.

52. Καὶ ἀνίστανται ἄνδρες Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα, καὶ ἠλάλαξαν, καὶ κατεδίωξαν ὀπίσω αὐτῶν ἕως εἰσόδου

ursae, ipse eruet me de manu alienigenae incircumcisi huius. Et dixit Saul ad David : Vade, et erit Dominus tecum.

38. Et induit Saul David vestimentum, et cassidem aeneam circa caput ejus,

39. et cinxit David gladio suo super vestimentum suum : et laboravit cum ambulasset semel et bis : et dixit David ad Saul : Non potero ire in his, quia usum non habeo. Et auferunt ea ab eo.

40. Et sumpsit baculum suum in manu sua, et elegit sibi quinque lapides laeves de torrente, et posuit eos in pera pastorali quam erat sibi ad collectionem, et funda ejus in manu ejus : et accessit ad virum alienigenam.

42. Et vidit Goliath David, et contempsit eum, quoniam ipse erat puer et ipse rufus cum pulchritudine oculorum.

43. Et dixit alienigena ad David : Tamquam canis ego sum, quia tu venis super me in virga et lapidibus? Et dixit David : Nequaquam, sed pejor cane. Et maledixit alienigena David in diis suis.

44. Et dixit alienigena erga David : Veni ad me, et dabo carnes tuas volatilibus caeli et pecoribus terrae.

45. Et dixit David ad alienigenam : Tu venis ad me in gladio et in hasta et in clypeo, et ego venio ad te in nomine Domini Dei Sabaoth aciei Israel, quam exprobasti

46. hodie, et intercludet te Dominus hodie in manum meam, et interficiam te, et auferam caput tuum a te, et dabo cadavera tua et cadavera castrorum alienigenarum in hac die volatilibus caeli et bestiis terrae. Et cognosceat universa terra quia est Deus in Israel,

47. et cognosceat universa ecclesia haec quia non in gladio et hasta salvat Dominus, quoniam Domini est bellum, et tradet Dominus vos in manus nostras.

48. Et surrexit alienigena et ivit in occursum David.

49. Et extendit David manum suam in peram, et sumpsit inde lapidem unum, et funda jecit et percussit alienigenam ad frontem ejus, et infixus est lapis per cassidem in frontem ejus, et cecidit in faciem suam super terram.

51. Et cucurrit David, et ascendit super eum, et sumpsit gladium ejus, et morti tradidit eum, et abstulit caput ejus. Et viderunt alienigenae quia mortuus est potens ipsorum, et fugerunt.

52. Et exsurgunt viri Israel et Juda, et vociferati sunt, et persecuti sunt post eos usque ad introitum Geth et

(*) 41. Καὶ ἐπορεύθη ὁ ἀλλόφυλος πορευόμενος καὶ ἐγγίζων πρὸς Δαυὶδ, καὶ ὁ ἄνθρωπος ὁ αἰρων τὸν θυρεὸν (Alex. θυραιὸν) ἐμπροσθεν αὐτοῦ. (Alex. Ald. ed. et Compl.)

(**) 50. Καὶ ἐκραταίωσεν Δαυὶδ ὑπὲρ τὸν ἀλλόφυλον ἐν τῇ σφενδόνῃ καὶ ἐν τῷ λίθῳ, καὶ ἐπάταξεν τὸν ἀλλόφυλον, καὶ ἐθανάτωσεν αὐτόν, καὶ βομφαία οὐκ ἦν ἐν χειρὶ Δαυὶδ. (Alex.)

41. Et perrexit alienigena pergens et appropinquans adversus David, et vir portans scutum ante eum.

50. Et invaluit David super alienigenam in funda et in lapide, et percussit alienigenam et interfecit eum, et gladius non erat in manu David.

Γέθ καὶ ἕως τῆς πύλης Ἀσκάλωνος· καὶ ἔπεσον τραυματίαι τῶν ἀλλοφύλων ἐν τῇ ὁδῷ τῶν πυλῶν καὶ ἕως Γέθ, καὶ ἕως Ἀκκαρούν.

53. Καὶ ἀνέστρεψαν ἄνδρες Ἰσραὴλ ἐκκλίνοντες ὀπίσω τῶν ἀλλοφύλων, καὶ κατεπάτουν τὰς παρεμβολὰς αὐτῶν.

54. Καὶ ἔλαβε Δαυὶδ τὴν κεφαλὴν τοῦ ἀλλοφύλου, καὶ ᾔνεγκεν αὐτὴν εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ ἔθηκεν ἐν τῷ σκηνώματι αὐτοῦ (*).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΙΙ'.

(**) α. Καὶ ἐξῆλθον αἱ χορεύουσαι εἰς συνάντησιν Δαυὶδ ἐκ πασῶν πόλεων Ἰσραὴλ, ἐν τυμπάνοις, καὶ ἐν χαρμοσύνῃ, καὶ ἐν κυμβάλοις.

7. Καὶ ἐξῆρχον αἱ γυναῖκες, καὶ ἔλεγον· Ἐπάταξε Σαοὺλ ἐν χιλιάσιν αὐτοῦ, καὶ Δαυὶδ ἐν μυριάσιν αὐτοῦ.

(***) α. Καὶ πονηρὸν ἐφάνη τὸ ῥῆμα ἐν ὀφθαλμοῖς Σαοὺλ περὶ τοῦ λόγου τούτου, καὶ εἶπεν· Τῷ Δαυὶδ ἔδωκαν τὰς μυριάδας, καὶ ἐμοὶ ἔδωκαν τὰς χιλιάδας.

(*) 55. Καὶ ὡς εἶδε Σαοὺλ τὸν Δαυὶδ ἐκπορευόμενον εἰς ἀπάντησιν τοῦ ἀλλοφύλου, εἶπεν πρὸς Ἀβενέρ (Ald. C. Ἀβενήρ) τὸν ἄρχοντα τῆς θυνάμειος· Υἱὸς τίνος ὁ νεανίσκος οὗτος; Καὶ εἶπεν Ἀβενέρ· Ζῇ ἡ ψυχὴ σου, βασιλεῦ, εἰ οἶδκ.

56. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς· Ἐπερώτησον σὺ, υἱὸς τίνος ὁ νεανίσκος οὗτος.

57. Καὶ ὡς ἐπίστρεψεν Δαυὶδ τοῦ πατάξαι τὸν ἀλλοφύλον, καὶ παρέλαβεν αὐτὸν Ἀβενέρ (leg. Ἀβενήρ), καὶ εἰσήγαγεν αὐτὸν ἐνώπιον Σαοὺλ· καὶ ἡ κεφαλὴ τοῦ ἀλλοφύλου ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ.

58. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Σαοὺλ· Υἱὸς τίνος εἰ, παιδάριον; Καὶ εἶπεν Δαυὶδ· Υἱὸς δούλου σου Ἰεσσαὶ τοῦ Βηθλεεμῖτου. (Alex.)

(**) 1. Καὶ ἐγένετο, ὡς συνετίλειον λαλῶν πρὸς Σαοὺλ, καὶ ἡ ψυχὴ Ἰωνάθαν συνεδέθη τῇ ψυχῇ Δαυὶδ, καὶ ἠγάπησεν αὐτὸν Ἰωνάθαν κατὰ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ.

2. Καὶ ἔλαβεν αὐτὸν Σαοὺλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἔλαβεν αὐτὸν ἐπιστρέφαι ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ.

3. Καὶ διετίετο Ἰωνάθαν καὶ Δαυὶδ, ἐν τῷ ἀγαπῆν αὐτὸν κατὰ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ.

4. Καὶ ἐξεδύσατο Ἰωνάθαν τὸν ἐπενδύτην τὸν ἐπάνω, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν τῷ Δαυὶδ, καὶ τὸν μανδύαν αὐτοῦ, καὶ ἕως τῆς βομραίας αὐτοῦ, καὶ ἕως τοῦ τόξου αὐτοῦ, καὶ ἕως τῆς ζώνης αὐτοῦ.

5. Καὶ ἐξοπορεύετο Δαυὶδ ἐν πᾶσιν οἷς ἀπέστειλεν αὐτὸν Σαοὺλ· συνῆκεν, καὶ κατίστησεν αὐτὸν Σαοὺλ ἐπὶ τοὺς ἄνδρας τοῦ πολέμου· καὶ ἔρρετο ἐν ὀφθαλμοῖς παντὸς τοῦ λαοῦ, καὶ γὰρ ἐν ὀφθαλμοῖς δούλων Σαοὺλ.

6. Καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι αὐτοὺς ἐν τῷ ἐπιστρέφειν Δαυὶδ ἀπὸ τοῦ πατάξαι τὸν ἀλλοφύλον, καὶ ἐξῆλθον αἱ χορεύουσαι εἰς συνάντησιν Δαυὶδ ἐκ πασῶν τῶν πόλεων Ἰσραὴλ, καὶ χορεύουσαι εἰς ἀπάντησιν Σαοὺλ τοῦ βασιλέως ἐν τυμπάνοις καὶ χαρμοσύνῃ, καὶ ἐν κυμβάλοις. (Alex.)

(***) 8. Καὶ ὡργίσθη Σαοὺλ (Compl.), καὶ πονηρὸν ἐφάνη τὸ ῥῆμα ἐν ὀφθαλμοῖς Σαοὺλ περὶ τοῦ λόγου, καὶ εἶπεν· Ἐδωκαν τῷ Δαυὶδ τὰς μυριάδας, καὶ ἐμοὶ ἔδωκαν τὰς χιλιάδας· καὶ τί αὐτῷ κλήν ἡ βασιλεία; (Alex.)

9. Καὶ ἦν Σαοὺλ ὑποβλεπόμενος τὸν Δαυὶδ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ ἐπέκεινα.

10. Καὶ ἐγενήθη ἀπὸ τῆς ἐπαύριον καὶ ἔπεσε πνεῦμα θεοῦ πονηρὸν ἐπὶ Σαοὺλ, καὶ προεφῆτευσεν ἐν μέσῳ οἴκου αὐτοῦ. Καὶ Δαυὶδ ἐφαλλεν ἐν χειρὶ αὐτοῦ ὡς καθ' ἑκάστην ἡμέραν. Καὶ τί ὄρου ἐν τῇ χειρὶ Σαοὺλ.

usque ad portam Ascalonis : et ceciderunt vulnerati alienigenarum in via portarum et usque Geth, et usque Accaron.

53. Et reverterunt viri Israel declinantes post alienigenas, et conculcarunt castra eorum.

54. Et cepit David caput alienigenae, et tolit illud in Jerusalem, et vasa ejus posuit in tabernaculo suo.

CAPUT XVIII.

6. Et egressae sunt choros ducentes in occursum David ex omnibus civitatibus Israel, in tympanis, et in laciitia, et in cymbalis.

7. Et praecinebant mulieres, et dicebant : Percussit Saul in millibus suis, et David in decem millibus suis.

8. Et malum visum est verbum in oculis Saul de sermone isto, et dixit : Davidi dederunt decem millia, et mihi dederunt millia.

55. Et cum vidiasset Saul David egredientem in occursum alienigenae, dixit ad Abenner principem virtutis : Filius cujus est adolescens iste? et ait Abenner : Vivit anima tua, rex, ai novi.

56. Et ait rex : Interroga tu, filius cujus est juvenis iste?

57. Et ut revertit David percutiendo alienigenam, et assumpsit eum Abenner et introduxit eum coram Saul et caput alienigenae in manu ejus.

58. Et ait ad eum Saul : filius cujus es, puer? Dixitque David : filius servi tui Jesse Bethleemite.

1. Et factum est, ut consummavit loquens ad Saul, et anima Jonathan conglutinata est animae David, et dilexit eum Jonathan juxta animam suam.

2. Et assumpsit eum Saul in die illa, et non dedit eum reverti in domum patris sui.

3. Et pactum inierunt Jonathan et David, in diligendo eum juxta animam suam.

4. Et exiit Jonathan pallium quod super se, et dedit illud David, et mantellum suum, et usque ad gladium suum, et usque ad arcum suum, et usque ad balteum suum.

5. Et egrediebatur David in omnibus ad quae mittebat eum Saul. Erat intelligens, et constituit eum Saul super viros belli : et placuit in oculis universi populi, et etiam in oculis servorum Saul.

6. Et factum est in ingrediendo eos in revertendo David a percutiendo alienigenam, et egressae sunt choros ducentes in occursum David ex omnibus civitatibus Israel, et choros ducentes in occursum Saul regis in tympanis et laciitia, et in cymbalis.

8. Et iratus est Saul, et malum visum est verbum in oculis Saul de sermone, et dixit : Dederunt David decem millia, et mihi dederunt millia : et quid ei mihi regnum?

9. Et erat Saul invidens David ab illa die et deinceps.

10. Et factum est a crastina et cecidit spiritus Dei malus super Saul, et prophetauit in medio domus suae. Et David spalabat manu sua sicut per unamquamque diem. Et hasta erat in manu Saul.

12. Καὶ ἐφοβήθη Σαούλ ἀπὸ προσώπου Δαυὶδ,
13. καὶ ἀπέστησεν αὐτὸν ἀπ' αὐτοῦ, καὶ κατέστησεν
αὐτὸν ἐν αὐτῷ χιλιάρχον, καὶ ἐξεπορεύετο καὶ εἰσπο-
ρεύετο ἐμπροσθεν τοῦ λαοῦ.

14. Καὶ ἦν Δαυὶδ ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ συνιῶν,
καὶ Κύριος ἦν μετ' αὐτοῦ.

15. Καὶ εἶδε Σαούλ ὅτι αὐτὸς συνιᾷ σφόδρα, καὶ εὐ-
λαβεῖτο ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ.

16. Καὶ πᾶς Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδας ἠγάπα τὸν Δαυὶδ,
ὅτι αὐτὸς εἰσπορεύετο καὶ ἐξεπορεύετο πρὸ προσώπου
τοῦ λαοῦ.

(*) 20. Καὶ ἠγάπησε Μελχὼλ ἡ θυγάτηρ Σαούλ τὸν
Δαυὶδ· καὶ ἀπηγγέλη τῷ Σαούλ, καὶ ἠθύνθη ἐν τοῖς
ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ.

21. Καὶ εἶπε Σαούλ· Δώσω αὐτὴν αὐτῷ, καὶ ἔσται
αὐτῷ εἰς σκάνδαλον. Καὶ ἦν ἐπὶ Σαούλ χεὶρ ἀλλοφύ-
λων.

22. Καὶ ἐνετείλατο Σαούλ τοῖς παισὶν αὐτοῦ, λέγων·
Ἀπλῆσατε ὑμεῖς λάθρα τῷ Δαυὶδ, λέγοντες· Ἰδοὺ θέλει
ἐν σοὶ ὁ βασιλεὺς, καὶ πάντες οἱ παῖδες αὐτοῦ ἀγαπῶσι
σε, καὶ σὺ ἐπιγάμβρευσον τῷ βασιλεῖ.

23. Καὶ ἐλάλησαν οἱ παῖδες Σαούλ εἰς τὰ ὦτα Δα-
υὶδ τὰ ῥήματα ταῦτα. Καὶ εἶπε Δαυὶδ· Εἰ κοῦφον ἐν
ὀφθαλμοῖς ὑμῶν ἐπιγαμβρεῦσαι βασιλεῖ; Καί γὰρ ἀνὴρ
ταπεινός, καὶ οὐχὶ ἐνδοξός.

24. Καὶ ἀπηγγείλαν οἱ παῖδες Σαούλ αὐτῷ κατὰ τὰ
ῥήματα ταῦτα ἃ ἐλάλησε Δαυὶδ.

25. Καὶ εἶπε Σαούλ· Τάδε ἐρεῖτε τῷ Δαυὶδ· Οὐ
βούλεται ὁ βασιλεὺς ἐν δόματι, ἀλλ' ἢ ἐν ἐκτὸν ἀκρο-
βυστίαις ἀλλοφύλων, ἐκδικῆσαι ἐχθροὺς τοῦ βασιλέως·
καὶ Σαούλ ἐλογίσατο ἐμβαλεῖν αὐτὸν εἰς χεῖρας τῶν
ἀλλοφύλων.

26. Καὶ ἀπηγγέλουσιν οἱ παῖδες Σαούλ τῷ Δαυὶδ
τὰ ῥήματα ταῦτα, καὶ ἠθύνθη ὁ λόγος ἐν ὀφθαλμοῖς
Δαυὶδ ἐπιγαμβρεῦσαι τῷ βασιλεῖ.

27. Καὶ ἀνέστη Δαυὶδ, καὶ ἐπορεύθη αὐτὸς καὶ οἱ
ἄνδρες αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξεν ἐν τοῖς ἀλλοφύλοις ἑκατὸν
ἄνδρας. Καὶ ἀνήνεγκε τὰς ἀκροβυστίας αὐτῶν, καὶ ἐπι-
γαμβρεύεται τῷ βασιλεῖ, καὶ οἰδῶσιν αὐτῷ τὴν Μελ-
χὼλ θυγατέρα αὐτοῦ αὐτῷ εἰς γυναῖκα.

28. Καὶ εἶδε Σαούλ ὅτι Κύριος μετὰ Δαυὶδ, καὶ πᾶς
Ἰσραὴλ ἠγάπα αὐτόν.

(**) 29. καὶ προσέθετο εὐλαβεῖσθαι ἀπὸ Δαυὶδ ἔτι.

11. Καὶ ἔρεν Σαούλ τὸ δόρυ καὶ εἶπε· Πατάξω ἐν Δαυὶδ
καὶ ἐν τῷ τοίχῳ. Καὶ ἐξέκλινε Δαυὶδ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ εἰς.

12. Καὶ ἐφοβήθη Σαούλ ἀπὸ προσώπου Δαυὶδ, ὅτι ἦν Κύριος
μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀπὸ Σαούλ ἀπέστη. (A lex.)

(*) 17. Καὶ εἶπεν Σαούλ πρὸς Δαυὶδ· Ἰδοὺ ἡ θυγάτηρ μου ἡ
μεῖζων Μερὼβ, αὐτὴν δώσω σοὶ εἰς γυναῖκα· καὶ πλὴν γίνου
μοι εἰς υἱὸν ἐν δυνάμει, καὶ πολέμει τοὺς πολέμους Κυρίου. Καὶ
Σαούλ εἶπεν· Μὴ ἔστω χεὶρ μου ἐπ' αὐτῷ, καὶ ἔσται ἐπ' αὐτόν
χεὶρ ἀλλοφύλων.

18. Καὶ εἶπεν Δαυὶδ πρὸς Σαούλ· Τίς ἐγώ εἰμι, καὶ τίς ἡ
ζωὴ τῆς συγγενείας σου (leg. τοῦ) πατρός μου ἐν Ἰσραὴλ, ὅτι
ἔσομαι γαμβρός τοῦ βασιλέως;

19. Καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ καιρῷ τοῦ δοθῆναι τὴν Μερὼβ θυγα-
τέρα Σαούλ τῷ Δαυὶδ, καὶ αὐτὴ ἐδόθη τῷ Ἀδριὲλ τῷ Μοθουλα-
θίτῃ εἰς γυναῖκα. (A lex.)

(**) 29. Καὶ προσέθετο εὐλαβεῖσθαι ἀπὸ Δαυὶδ ἔτι· καὶ ἐγί-
νετο Σαούλ ἐχθρεύων τὸν Δαυὶδ πάσαις τὰς ἡμέρας.

30. Καὶ ἐξῆλθον οἱ ἄρχοντες τῶν ἀλλοφύλων, καὶ ἐγένετο ἅρ-

12. Et timoit Saul a facie David,

13. et removit eum a se, et constituit eum sibi chiliar-
chum, et egrediebatur et ingrediebatur ante populum.

14. Et erat David in omnibus viis suis intelligens, et Do-
minus erat cum eo.

15. Et vidit Saul quia ipse intelligit valde, et cavebat a
facie ejus.

16. Et universus Israel et Judas diligebat David, quoniam
ipse ingrediebatur et egrediebatur ante faciem populi.

20. Et dilexit Melchol filia Saul David : et annuntiatum
est Sauli, et rectum fuit in oculis ejus.

21. Et dixit Saul : dabo eam ei, et erit illi in scandalum.
Et fuit super Saul manus alienigenarum.

22. Et mandavit Saul pueris suis, dicens : Loquimini
vos clanculum ipsi David, dicentes : Ecce vult in te rex, et
omnes pueri ejus diligunt te, et tu esto gener regi.

23. Et locuti sunt pueri Saul in aures David verba ista.
Et dixit David : Si leve in oculis vestris fieri generum regi?
Et ego vir humilis, et non honoratus.

24. Et annuntiaverunt pueri Saul ei juxta verba ista quae
locutus est David.

25. Et dixit Saul : Haec dicetis ipsi David : Non vult rex
in dono, sed in centum praeputiis alienigenarum, ad ulci-
scendum inimicos regis : et Saul cogitabat injicere eum in
manus alienigenarum.

26. Et annuntiant pueri Saul ipsi David verba haec, et
rectum fuit verbum in oculis David generum fieri regi.

27. Et surrexit David, et ivit ipse et viri ejus, et per-
cussit in alienigenis centum viros. Et attulit praeputia eo-
rum, et fit gener regi, et dat ei Melchol filiam suam ei in
uxorem.

28. Et vidit Saul quia Dominus cum David, et universus
Israel diligebat eum :

29. et adjecit cavere a David amplius.

11. Et levavit Saul hastam et dixit : Percutiam in David et
in parietem. Et declinavit David a facie ejus secundo.

12. Et timuit Saul a facie David, quoniam erat Dominus
cum eo, et a Saul discesserat.

17. Dixitque Saul ad David : Ecce filia mea major Merob,
eam dabo tibi in uxorem : tantummodo esto mihi in filium
virtutis, et praeliare bella Domini. Et Saul Dixit : Non sit ma-
nus mea super eum, et erit super eum manus alienigenarum.

18. Dixitque David ad Saul : Quis ego sum, et quae vita co-
gnationis patris mei in Israel, quia ero gener regis?

19. Et factum est in tempore dandi Merob filiam Saul ipsi
David, et haec data est Adriel Mothulathitis in uxorem.

29. Et adjecit cavere a David amplius : et fuit Saul inimicitias
exercens in David cunctis diebus

30. Et egressi sunt principes alienigenarum, et factum est ab

1. Καὶ ἐλάλησε Σαούλ πρὸς Ἰωνάθαν τὸν υἱὸν αὐτοῦ καὶ πρὸς πάντας τοὺς παῖδας αὐτοῦ, θανατῶσαι τὸν Δαυὶδ.

2. Καὶ Ἰωνάθαν ὁ υἱὸς Σαούλ ἤρεϊτο τὸν Δαυὶδ σφόδρα. Καὶ ἀπήγγειλεν Ἰωνάθαν τῷ Δαυὶδ, λέγων· Σαούλ ζητεῖ θανατῶσαι σε· φύλαξαι οὖν αὐριον πρωί, καὶ κρύβῃ καὶ καθίσον κρυφῇ,

3. καὶ ἐγὼ ἐξελεύσομαι καὶ στήσομαι ἐχόμενος τοῦ πατρὸς μου ἐν ἀγρῷ οὗ ἐὰν ᾖ ἐκεῖ· καὶ ἐγὼ λαλήσω περὶ σοῦ πρὸς τὸν πατέρα μου, καὶ ὄψομαι δ, τι ἐὰν ᾖ, καὶ ἀπαγγελῶ σοι.

4. Καὶ ἐλάλησεν Ἰωνάθαν περὶ Δαυὶδ ἀγαθὰ πρὸς Σαούλ τὸν πατέρα αὐτοῦ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· Μὴ ἁμαρτησάτω ὁ βασιλεὺς εἰς τὸν δοῦλόν σου Δαυὶδ, ὅτι οὐχ ἡμάρτηκεν εἰς σέ, καὶ τὰ ποιήματα αὐτοῦ ἀγαθὰ σφόδρα,

5. καὶ ἔθετο τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξε τὸν ἀλλόφυλον, καὶ ἐποίησε Κύριος σωτηρίαν μεγάλην, καὶ πᾶς Ἰσραὴλ εἶδον καὶ ἐχάρησαν· καὶ ἵνατί ἁμαρτάνεις εἰς αἷμα ἀθῶον, θανατῶσαι τὸν Δαυὶδ δωρεάν;

6. Καὶ ἤκουσε Σαούλ τῆς φωνῆς Ἰωνάθαν, καὶ ὤμοσε Σαούλ λέγων· Ζῇ Κύριος, εἰ ἀποθανεῖται.

7. Καὶ ἐκάλεσεν Ἰωνάθαν τὸν Δαυὶδ, καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῷ πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα, καὶ εἰσῆγαγεν Ἰωνάθαν τὸν Δαυὶδ πρὸς Σαούλ, καὶ ᾤοντο αὐτοῦ ὡς ἐχθρὸς καὶ τρίτην ἡμέραν.

8. Καὶ προσέθετο ὁ πόλεμος γενέσθαι πρὸς Σαούλ, καὶ κατίσχυσε Δαυὶδ, καὶ ἐπολέμησε τοὺς ἀλλοφύλους, καὶ ἐπάταξεν ἐν αὐτοῖς πληγὴν μεγάλην σφόδρα, καὶ ἔφυγον ἐκ προσώπου αὐτοῦ.

9. Καὶ ἐγένετο πνεῦμα Θεοῦ πονηρὸν ἐπὶ Σαούλ, καὶ αὐτὸς ἐν οἴκῳ καθεύδων, καὶ δόρυ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ Δαυὶδ ἐψάλλον ταῖς χερσὶν αὐτοῦ.

10. Καὶ ἐζήτηε Σαούλ πατάξαι τὸ δόρυ εἰς Δαυὶδ· καὶ ἀπέστη Δαυὶδ ἐκ προσώπου Σαούλ, καὶ ἐπάταξε τὸ δόρυ εἰς τὸν τοῖχον, καὶ Δαυὶδ ἀνεχώρησε καὶ διεσώθη.

11. Καὶ ἐγενήθη ἐν τῇ νυκτὶ ἐκαίῃ, καὶ ἀπέστειλε Σαούλ ἀγγέλους εἰς οἶκον Δαυὶδ φυλάξαι αὐτὸν τοῦ θανατῶσαι αὐτὸν πρωί, καὶ ἀπήγγειλε τῷ Δαυὶδ Μελχὼλ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, λέγουσα· Ἐὰν μὴ σὺ σώσῃς τὴν ψυχὴν σου τὴν νύκτα ταύτην, αὐριον θανατωθήσῃ.

12. Καὶ κατὰγει ἡ Μελχὼλ τὸν Δαυὶδ διὰ τῆς θυρίδος, καὶ ἀπῆλθε καὶ ἔφυγε καὶ σώζεται.

13. Καὶ ἔλαθεν ἡ Μελχὼλ τὰ κενοτάφια, καὶ ἔθετο ἐπὶ τὴν κλίνην, καὶ ἦπαρ τῶν αἰγῶν ἔθετο πρὸς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ ἐκάλυψεν αὐτὰ ἱματίῳ.

14. Καὶ ἀπέστειλε Σαούλ ἀγγέλους λαβεῖν τὸν Δαυὶδ, καὶ λέγουσιν ἐνοχλεῖσθαι αὐτόν.

15. Καὶ ἀποστέλλει ἐπὶ τὸν Δαυὶδ, λέγων· Ἀγάγετε αὐτὸν ἐπὶ τῆς κλίνης πρὸς με τοῦ θανατῶσαι αὐτόν.

16. Καὶ ἔρχονται οἱ ἀγγελοὶ, καὶ ἰδοὺ τὰ κενοτάφια ἐπὶ τῆς κλίνης, καὶ ἦπαρ τῶν αἰγῶν πρὸς κεφαλῆς αὐτοῦ.

Ἰκανοῦ ἐξοδίας αὐτῶν συνῆκεν Δαυὶδ παρὰ πάντας τοὺς δούλους Σαούλ, καὶ ἐτιμήθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ σφόδρα. (Alet.)

1. Et locutus est Saul ad Jonathan filium suum et ad omnes pueros suos, ad interficiendum David.

2. Et Jonathan filius Saul diligebat David valde. Et annuntiavit Jonathan ipsi David, dicens : Saul quaerit morti tradere te : observa igitur cras mane, et abscondere et se-de in occulto,

3. et ego egrediar et stabo adherens patri meo in agro ubi fueris illic : et ego loquar pro te ad patrem meum, et videbo, quicquid fuerit, et annuntiabo tibi.

4. Et locutus est Jonathan de David bona ad Saul patrem suum, et dixit ad eum : Non peccet rex in servum suum David, quoniam non peccavit in te, et opera ejus bona valde,

5. et posuit animam suam in manu sua, et percussit alienigenam, et fecit Dominus salutem magnam, et universus Israel viderunt et gavisii sunt : et ut quid peccas in sanguinem innoxium, interficiendo David gratis?

6. Et audivit Saul vocem Jonathan, et juravit Saul dicens : Vivit Dominus, si morietur.

7. Et vocavit Jonathan David, et annuntiavit ei omnia verba haec, et introduxit Jonathan David ad Saul, et erat in conspectu ejus sicut heri et nudiustertius.

8. Et processit bellum fieri adversus Saul, et invaluit David, et impugnavit alienigenas, et percussit in eis plagam magnam valde, et fugerunt a facie ejus.

9. Et factus est spiritus Dei malus super Saul, et ipse in domo sedens, et hasta in manu ejus, et David psallebat manibus suis.

10. Et quaerebat Saul percutere hastam in David : et recessit David a facie Saul, et percussit hastam in parietem, et David secessit et salvatus est.

11. Et factum est in nocte illa, et misit Saul nuntios in domum David ad custodiendum eum et interficiendum eum mane, et annuntiavit ipsi David Melchol uxor ejus, dicens : Si tu non salvaveris animam tuam nocte hac, cras interficeris.

12. Et descendere facit Melchol David per fenestram, et abiit et fugit et salvatur.

13. Et sumpsit Melchol cenotaphia, et posuit super lectum, et jecur caprarum posuit ad caput ejus, et operuit ea vestimento.

14. Et misit Saul nuntios ad capiendum David, et dicunt agrotare eum.

15. Et misit super David, dicens : Adducite eum super lectum ad me ad interficiendum eum.

16. Et veniunt nuntii, et ecce cenotaphia super lectum, et jecur caprarum ad caput ejus.

opportunitate egressionis eorum intellexit David praeter omnes servos Saul, et honoratum fuit nomen ejus valde.

17. Καὶ εἶπε Σαοὺλ τῇ Μελχόλ· Ἰνατί οὕτως παρελογίσω με, καὶ ἐξαπέστειλας τὸν ἐχθρόν μου, καὶ δισσώθῃ; Καὶ εἶπε Μελχόλ τῷ Σαοὺλ· Αὐτός εἶπεν· Ἐξαπόστειλόν με, εἰ δὲ μὴ, θανατώσω σε.

18. Καὶ Δαυὶδ ἔφυγε καὶ δισσώθῃ, καὶ παραγίνεται πρὸς Σαμουὴλ εἰς Ἀρμαθαίμ, καὶ ἀπαγγέλλει αὐτῷ πάντα ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ Σαοὺλ. Καὶ ἐπορεύθη Σαμουὴλ καὶ Δαυὶδ, καὶ ἐκάθισαν ἐν Ναυάθ ἐν Ῥαμᾷ.

19. Καὶ ἀπηγγέλη τῷ Σαοὺλ, λέγοντες· Ἰδοὺ Δαυὶδ ἐν Ναυάθ ἐν Ῥαμᾷ.

20. Καὶ ἀπέστειλε Σαοὺλ ἀγγέλους λαβεῖν τὸν Δαυὶδ, καὶ εἶδον τὴν ἐκκλησίαν τῶν προφητῶν, καὶ Σαμουὴλ εἰστήκει καθεστῆκώς ἐπ' αὐτῶν· καὶ ἐγενήθη ἐπὶ τοὺς ἀγγέλους τοῦ Σαοὺλ πνεῦμα Θεοῦ, καὶ προφητεύουσι.

21. Καὶ ἀπηγγέλη τῷ Σαοὺλ, καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους ἑτέρους, καὶ ἐπροφήτευσαν καὶ αὐτοί. Καὶ προσέθετο Σαοὺλ ἀποστεῖλαι ἀγγέλους τρίτους, καὶ ἐπροφήτευσαν καὶ αὐτοί.

22. Καὶ ἐθυμώθη ὀργῇ Σαοὺλ, καὶ ἐπορεύθη καὶ αὐτός εἰς Ἀρμαθαίμ, καὶ ἔρχεται ἕως τοῦ φρέατος τῆς ὄλῳ τῆς ἐν τῷ Σεφί, καὶ ἔρωτησε καὶ εἶπε· Ποῦ Σαμουὴλ καὶ Δαυὶδ; Καὶ εἶπαν· Ἰδοὺ ἐν Ναυάθ ἐν Ῥαμᾷ.

23. Καὶ ἐπορεύθη ἐκεῖθεν εἰς Ναυάθ ἐν Ῥαμᾷ, καὶ ἐγενήθη καὶ ἐπ' αὐτῷ πνεῦμα Θεοῦ, καὶ ἐπορεύετο προφητεύων ἕως τοῦ ἔλθειν αὐτὸν εἰς Ναυάθ ἐν Ῥαμᾷ.

24. Καὶ ἐξεδύσατο τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἐπροφήτευσεν ἑνώπιον αὐτῶν. Καὶ ἔπεσε γυμνὸς ὅλην τὴν ἡμέραν ἐκείνην καὶ ὅλην τὴν νύκτα· διὰ τοῦτο ἔλεγον, εἰ καὶ Σαοὺλ ἐν προφήταις;

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Κ'.

1. Καὶ ἀπέδρα Δαυὶδ ἐκ Ναυάθ ἐν Ῥαμᾷ, καὶ ἔρχεται ἐνώπιον Ἰωνάθαν, καὶ εἶπε· Τί πεποίηκα, καὶ τί τὸ ἀδίκημά μου, καὶ τί ἡμάρτηκα ἐνώπιον τοῦ πατρός σου, ὅτι ἐπιζητεῖ τὴν ψυχὴν μου;

2. Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἰωνάθαν· Μηδαμῶς σοι, οὐ μὴ ἀποθάνῃς· Ἰδοὺ οὐ μὴ ποιήσῃ ὁ πατήρ μου ῥῆμα μέγα ἢ μικρόν, καὶ οὐκ ἀποκαλύψει τὸ ὥτίον μου. Καὶ τί ὅτι κρύψει ὁ πατήρ μου ἀπ' ἐμοῦ τὸ ῥῆμα τοῦτο; οὐκ ἔστι τοῦτο.

3. Καὶ ἀπακρίθη Δαυὶδ τῷ Ἰωνάθαν, καὶ εἶπε· Γινώσκων οἶδεν ὁ πατήρ σου ὅτι εὗρηκα χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς σου, καὶ εἶπε· Μὴ γινῶναι τοῦτο Ἰωνάθαν, μὴ οὐ βούληται· ἀλλὰ ζῇ Κύριος καὶ ζῇ ἡ ψυχὴ σου, ὅτι, καθὼς εἶπον, ἐμπέπλησται ἀναιμέσον ἐμοῦ καὶ τοῦ θανάτου.

4. Καὶ εἶπεν Ἰωνάθαν πρὸς Δαυὶδ· Τί ἐπιθυμεῖ ἡ ψυχὴ σου, καὶ τί ποιήσω σοι;

5. Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Ἰωνάθαν· Ἰδοὺ δὴ νεομηνία αὔριον, καὶ ἐγὼ καθίσας οὐ καθήσομαι φαγεῖν, καὶ ἐξαποσταλῆς με καὶ κρυβήσομαι ἐν τῷ πεδίῳ ἕως δεῖλης.

6. Καὶ ἐὰν ἐπισκεπτόμενος ἐπισκέψηταί με ὁ πατήρ σου, καὶ ἔρῃς· Παραιτούμενος παρητήσατο ἀπ' ἐμοῦ Δαυὶδ δραμεῖν ἕως εἰς Βηθλεὲμ τὴν πόλιν αὐτοῦ, ὅτι οὐσία τῶν ἡμερῶν ἐκεῖ ὅλη τῇ φυλῇ.

7. Ἐὰν τάδε εἴπῃ, ἀγαθῶς, εἰρήνῃ τῷ δούλῳ σου.

17. Et dixit Saul ad Melchol : Ut quid sic decepisti me, et emisisti inimicum meum, et salvatus est? Et dixit Melchol ad Saul : Ipse dixit : Emitte me, si autem non, interficiam te.

18. Et David fugit et salvatus est, et advenit ad Samuel in Armathem, et annuntiat ei omnia quaecumque fecit sibi Saul. Et ivit Samuel et David, et sederunt in Navath in Rhama.

19. Et annuntiatum est Saul, dicentes : Ecce David in Navath in Rhama.

20. Et misit Saul nuntios ad capiendum David, et viderunt ecclesiam prophetarum, et Samuel stabat assistens super eos : et factus est super nuntios Saul spiritus Dei, et prophetant.

21. Et annuntiatum est Saul, et misit nuntios alios, et prophetaverunt etiam ipsi. Et adjecit Saul mittere nuntios tertios, et prophetaverunt etiam ipsi.

22. Et indignatus est ira Saul, et ivit etiam ipse in Armathem, et venit usque ad puteum arearum quas in Sephi, et interrogavit et dixit : Ubi Samuel et David? Et dixerunt : Ecce in Navath in Rhama.

23. Et ivit inde in Navath in Rhama, et factus est etiam super eum spiritus Dei, et ibat prophetans quoadusque ipse veniret in Navath in Rhama.

24. Et exuit vestimenta sua, et prophetavit coram eis. Et cecidit nudus totam diem illam et totam noctem : propter hoc dicebant, si et Saul in prophetis?

CAPUT XX.

1. Et fugit David de Navath in Rhama, et venit coram Jonathan, et dixit : Quid feci, et quae injustitia mea, et quid peccavi coram patre tuo, quia inquiris animam meam?

2. Et dixit ei Jonathan : Nequaquam tibi, non morieris : ecce non faciet pater meus verbum magnum aut parvum, et non revelabit auriculam meam. Et quid quia abscondet pater meus a me verbum hoc? non est istud.

3. Et respondit David ipsi Jonathan, et dixit : Cognoscens novit pater tuus quia inveni gratiam in oculis tuis, et dixit : Non cognoscat hoc Jonathan, ne nimine velit : sed vivit Dominus et vivit anima tua, quia, sicut dixi, impletum est inter me et mortem.

4. Et dixit Jonathan ad David : Quid concupiscit anima tua, et quid faciam tibi?

5. Et dixit David ad Jonathan : Ecce nunc neomenia eras, et ego sedens non sedebo manducare, et dimittes me et abscondar in campo usque ad vesperam.

6. Et si recensens recensuerit me pater tuus, et dices : Deprecans deprecatus est a me David currere usque in Bethleem civitatem suam, quoniam sacrificium dierum ibi universae tribul.

7. Si haec dixerit, bene, pax servo tuo. Et si dure re-

Καὶ ἐὰν σκληρῶς ἀποκριθῇ σοι, γινώθι ὅτι συντετέλεσται ἡ κακία παρ' αὐτοῦ.

8. Καὶ ποιήσεις ἔλεος μετὰ τοῦ δούλου σου, ὅτι εἰσέγαγες εἰς διαθήκην Κυρίου τὸν δούλόν σου μετὰ σεαυτοῦ. Καὶ εἰ ἔστιν ἀδικία ἐν τῷ δούλῳ σου, θανάτωσόν με σὺ, καὶ ἕως τοῦ πατρὸς σου ἵνατί οὕτως εἰσάγεις με;

9. Καὶ εἶπεν Ἰωνάθαν· Μηδαμῶς σοι, ὅτι ἐὰν γινώσκων γινώ ὅτι συντετέλεσται ἡ κακία παρὰ τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐλθεῖν ἐπὶ σέ, καὶ ἐὰν μὴ ᾖ, εἰς τὰς πόλεις σου ἐγὼ ἀπαγγεῖλω σοι.

10. Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Ἰωνάθαν· Τίς ἀπαγγελεῖ μοι ἐὰν ἀποκριθῇ ὁ πατήρ σου σκληρῶς;

11. Καὶ εἶπεν Ἰωνάθαν πρὸς Δαυὶδ· Πορεύου, καὶ μένε εἰς ἀγρόν· καὶ ἐκπορεύονται ἀμφοτέροι εἰς ἀγρόν.

12. Καὶ εἶπεν Ἰωνάθαν πρὸς Δαυὶδ· Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ οἶδεν ὅτι ἀνακρινῶ τὸν πατέρα μου ὡς ἂν ὁ καίρὸς τρισσῶς, καὶ ἰδοὺ ἀγαθὸν ᾗ περὶ Δαυὶδ, καὶ οὐ μὴ ἀποστείλω πρὸς σέ εἰς ἀγρόν,

13. τὰδε ποιήσαι ὁ Θεὸς τοῦ Ἰωνάθαν καὶ τὰδε προσθεῖη, ὅτι ἀνοίσω τὰ κακὰ ἐπὶ σέ, καὶ ἀποκαλύψω τὸ ὥτίον σου, καὶ ἐξαποστελῶ σε καὶ ἀπελεύσῃ εἰς εἰρήνην, καὶ ἔσται Κύριος μετὰ σοῦ καθὼς ἦν μετὰ τοῦ πατρὸς μου.

14. Καὶ ἐὰν μὲν ᾖ μοι ζῶντος καὶ ποιήσεις ἔλεος μετ' ἐμοῦ· καὶ ἐὰν θανάτῳ ἀποθάνω,

15. οὐκ ἔξαρείς ἔλεός σου ἀπὸ τοῦ οἴκου μου ἕως τοῦ αἰῶνος. Καὶ εἰ μὴ, ἐν τῷ ἐξαίρειν Κύριον τοὺς ἐχθροὺς Δαυὶδ ἕκαστον ἀπὸ τοῦ προσώπου τῆς γῆς, εὐρεθῆναι τὸ ὄνομα τοῦ Ἰωνάθαν ἀπὸ τοῦ οἴκου Δαυὶδ, καὶ ἐκζητῆσαι Κύριος ἐχθροὺς τοῦ Δαυὶδ (*).

17. Καὶ προσέθετο ἔτι Ἰωνάθαν ὁμοσαι τῷ Δαυὶδ, ὅτι ἡγάπησε ψυχὴν ἀγαπῶντος αὐτόν.

18. Καὶ εἶπεν Ἰωνάθαν· Αὐρίον νεομηνία καὶ ἐπισκεπήσῃ, ὅτι ἐπισκεπήσεται καθέδρα σου.

19. Καὶ τρισσεύσεις, καὶ ἐπισκέψῃ, καὶ ἤξεις εἰς τὸν τόπον σου οὐ κρυθῆς ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐργασίμῃ, καὶ καθύσῃ παρὰ τὸ ἔργαθ' ἐκεῖνο.

20. Καὶ ἐγὼ τρισσεύσω ταῖς σιγχαῖς ἀκοντίζων, ἐκπέμπων εἰς τὴν Ἀματταρί.

21. Καὶ ἰδοὺ ἀποστελλῶ τὸ παιδάριον, λέγων· Δεῦρο, εὐρέ μοι τὴν σιγχαν.

22. Ἐὰν εἶπω λέγων τῷ παιδαρίῳ· Ὡδε ἡ σιγχα ἀπὸ σοῦ καὶ ὥδε, λάβε αὐτήν, παραγίνου, ὅτι εἰρήνη σοι, καὶ οὐκ ἔστι λόγος· ζῇ Κύριος. Ἐὰν τὰδε εἶπω τῷ νεανίσκῳ· Ὡδε ἡ σιγχα ἀπὸ σοῦ καὶ ἐπέκεινα· πορεύου, ὅτι ἐξαπέσταλκέ σε Κύριος.

23. Καὶ τὸ βῆμα ὃ ἐλαλήσαμεν ἐγὼ καὶ σὺ, ἰδοὺ Κύριος μάρτυς ἀναμέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ ἕως αἰῶνος.

24. Καὶ κρύπτεται Δαυὶδ ἐν ἀγρῷ, καὶ παραγίνεται ὁ μῆν, καὶ ἔρχεται ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὴν τράπεζαν τοῦ φαγεῖν.

25. Καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ τὴν καθέδραν αὐτοῦ ὡς ἅπαξ καὶ ἅπαξ, ἐπὶ τῆς καθέδρας παρὰ τοίχον, καὶ προέβηκε τὸν Ἰωνάθαν, καὶ ἐκάθισεν Ἀβεννὴρ ἐκ πλαγίων Σαουλ, καὶ ἐπεσκέπη ὁ τόπος Δαυὶδ.

sponderit tibi, scito quia consummata est malitia ab eo

8. Et facies misericordiam cum servo tuo, quoniam induxisti in testamentum Domini servum tuum cum te ipso. Et si est injustitia in servo tuo, interdice me tu, et usque ad patrem tuum ut quid ita introducis me?

9. Et dixit Jonathan : Nequaquam tibi, quoniam si cognoscens cognovero quia consummata est malitia a patre meo ad veniendum super te, et si non fuerit, in civitatibus tuis ego annuntiabo tibi.

10. Et dixit David ad Jonathan : Quis annuntiabit mihi si responderit pater tuus dure?

11. Et dixit Jonathan ad David : Vade, et maneto in campo : et egrediuntur utrique in campum.

12. Et dixit Jonathan ad David : Dominus Deus Israel novit quia interrogavero patrem meum prout tempus ter, et ecce bonum fuerit de David, et non misero ad te in campum,

13. haec faciat Deus ipsi Jonathan et haec adjiciat, quoniam deferam mala super te, et revelabo auriculam tuam, et dimittam te et abibis in pace, et erit Dominus tecum sicut fuit cum patre meo.

14. Et si quidem adhuc me vivente et facies misericordiam mecum ; et si morte mortuus fuero,

15. non auferes misericordiam tuam a domo mea usque in saeculum. Et si non, in auferendo Dominum inimicos David unumquemque a facie terrae, inveniatur nomen Jonathan a domo David, et requirat Dominus inimicos David.

17. Et adjecit adhuc Jonathan jurare ipsi David, quoniam amavit animam amantis se.

18. Et dixit Jonathan : Cras neomenia et visitaberis, quia visitabitur sedes tua.

19. Et tertiabis, et speculaberis, et venies ad locum tuum ubi abscondes te in die operaria, et sedebis apud Ergab illud.

20. Et ego tertiabo sagittis jaculans ; emittens in Amatari.

21. Et ecce mitto puerum, dicens : Veni, reperias mihi sagittam.

22. Si dixerō dicens puero : Hic sagitta a te, et hic cape eam, accede, quoniam pax tibi, et non est verbum : vivit Dominus. Si autem haec dixerō adolescenti : Hic sagitta a te et ultra vade, quoniam dimisit te Dominus.

23. Et verbum quod locuti sumus ego et tu, ecce Dominus testis inter me et te usque in saeculum.

24. Et abscondit se David in agro, et advenit mensis, et venit rex ad mensam ad comedendum,

25. et sedit super cathedram suam sicut semel et semel, super cathedram apud parietem, et praevenit ipsum Jonathan, et sedit Abenner a latere Saul, et visitatus est locus David.

(*) 16. Καὶ ἐξαρθήσεται τῷ Ἰωνάθαν ὁμοσαι τῷ Δαυὶδ, καὶ ἐκζητῆσαι Κύριος ἐκ χειρῶν ἐχθρῶν Δαυὶδ. (Polygl. Par.)

16. Et auferetur (misericordia) ipsi Jonathan ut juraret David, et requireret Dominus de manu inimicorum David.

26. Καὶ οὐκ ἐλάλησε Σαούλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ὅτι εἶρηκε· Σύμπτωμα φαίνεται, μὴ καθαρὸς εἶναι, ὅτι οὐ κεκαθάρισται.

27. Καὶ ἐγενήθη τῇ ἐπαύριον τοῦ μηνὸς τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ, καὶ ἐπισκέπη ὁ τόπος τοῦ Δαυὶδ. Καὶ εἶπε Σαούλ πρὸς Ἰωνάθαν τὸν υἱὸν αὐτοῦ· Τί ὅτι οὐ παραγέγονιν ὁ υἱὸς Ἰεσσαὶ καὶ ἔχθις καὶ σήμερον ἐπὶ τὴν τράπεζαν;

28. Καὶ ἀπεκρίθη Ἰωνάθαν τῷ Σαούλ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Παρήτηται παρ' ἐμοῦ Δαυὶδ ἕως εἰς Βηθλεέμ τὴν πόλιν αὐτοῦ πορευθῆναι,

29. καὶ εἶπεν· Ἐξαπόστειλον ἐγὼ με, ὅτι θυσιὰ τῆς φυλῆς ἡμῶν ἐν τῇ πόλει, καὶ ἐνετείλαντο πρὸς με οἱ ἀδελφοί μου. Καὶ νῦν εἰ εὕρηκα χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς σου, διαθήσομαι δὴ καὶ ὄψομαι τοὺς ἀδελφούς μου. Διὰ τοῦτο οὐ παραγέγονιν ἐπὶ τὴν τράπεζαν τοῦ βασιλείου.

30. Καὶ ἐθυμώθη ὁργῇ Σαούλ ἐπὶ Ἰωνάθαν σφόδρα, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Γιὰ χορσιῶν αὐτομολούντων, οὐ γὰρ οἶδα ὅτι μέτοχος εἶ σὺ τῷ υἱῷ Ἰεσσαὶ εἰς αἰσχύνην σου, καὶ εἰς αἰσχύνην ἀποκαλύψεως μητρὸς σου;

31. Ὅτι πάσας τὰς ἡμέρας ὅς ὁ υἱὸς Ἰεσσαὶ ζῇ ἐπὶ τῆς γῆς, οὐχ ἐτοιμασθήσεται ἡ βασιλεία σου. Νῦν οὖν ἀποστείλας λάβε τὸν νεανίαν, ὅτι υἱὸς θανάτου οὗτος.

32. Καὶ ἀπεκρίθη Ἰωνάθαν τῷ Σαούλ· Ἰνατί ἀποθνήσκει; τί πεποίηκεν;

33. Καὶ ἐπῆρε Σαούλ τὸ δόρυ ἐπὶ Ἰωνάθαν τοῦ θανατώσαι αὐτόν, καὶ ἔγνω Ἰωνάθαν ὅτι συνετίλεισται ἡ κακία αὕτη παρὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ θανατώσαι τὸν Δαυίδ.

34. Καὶ ἀνεπήδησεν Ἰωνάθαν ἀπὸ τῆς τραπέζης ἐν ὁργῇ θυμοῦ, καὶ οὐκ ἔφαγεν ἐν τῇ δευτέρᾳ τοῦ μηνὸς ἄρτον, ὅτι ἐθραύσθη ἐπὶ τὸν Δαυίδ, ὅτι συνετίλεισεν ἐπ' αὐτόν ὁ πατήρ αὐτοῦ.

35. Καὶ ἐγενήθη πρωὶ καὶ ἐξῆλθεν Ἰωνάθαν εἰς ἀγρὸν, καθὼς ἐτάξατο εἰς τὸ μαρτύριον Δαυίδ, καὶ παιδάριον μικρὸν μετ' αὐτοῦ,

36. καὶ εἶπε τῷ παιδαρίῳ· Δράμε, εὗρέ μοι τὰς σχίζας ἐν αἷς ἐγὼ ἀχοντίζω. Καὶ τὸ παιδάριον ἔδραμε, καὶ αὐτὸς ἔχοντισε τῇ σχίζῃ, καὶ παρέγαγεν αὐτήν.

37. Καὶ ἦλθε τὸ παιδάριον ἕως τοῦ τοποῦ τῆς σχίζης οὗ ἔχοντιζεν Ἰωνάθαν.

38. Καὶ ἀνέβησεν Ἰωνάθαν ὀπίσω τοῦ νεανίου, καὶ εἶπεν· Ἐκεῖ ἡ σχίζα ἀπὸ σοῦ καὶ ἐπέκεινα. Καὶ ἀνιέστησεν Ἰωνάθαν ὀπίσω τοῦ παιδαρίου αὐτοῦ, λέγων· Ταχύνας σπεῦσον, καὶ μὴ στής. Καὶ ἀνέλεξε τὸ παιδάριον Ἰωνάθαν τὰς σχίζας, καὶ ἔνεγκε τὰς σχίζας πρὸς τὸν κύριον αὐτοῦ.

39. Καὶ τὸ παιδάριον οὐκ ἔγνω οὐδέν, παρὲς Ἰωνάθαν καὶ Δαυίδ.

40. Καὶ Ἰωνάθαν ἔδωκε τὰ σκεύη αὐτοῦ ἐπὶ τὸ παιδάριον αὐτοῦ, καὶ εἶπε τῷ παιδαρίῳ αὐτοῦ· Πορεύου, ἐξελθε εἰς τὴν πόλιν.

41. Καὶ ὡς ἐξεῆλθε τὸ παιδάριον, καὶ Δαυὶδ ἀνέστη ἀπὸ τοῦ Ἀργάθ, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ τρίς, καὶ κατεβόλησεν ἕκαστος τὸν πλησίον αὐτοῦ, καὶ ἐκλαυσεν ἕκαστος τῷ πλησίον αὐτοῦ, ἕως συντελείας μεγάλης.

42. Καὶ εἶπεν Ἰωνάθαν τῷ Δαυίδ· Πορεύου εἰς εἰρήνην, καὶ ὡς ὁμιλήσασιν ἡμεῖς ἀμφοτέρωι ἐν ὀνόματι Κυρίου, λέγοντες· Κύριος ἐστὶν μάρτυς ἀναμείσον ἐμοῦ

26. Et non locutus est Saul in die illa, quoniam dixit : Accidens videtur, ut non sit purus, quoniam mundatus non est.

27. Et factum est crastina mensis die secunda, et visitatus est locus David. Et dixit Saul ad Jonathan filium suum : Quid quod non advenit filius Jessæ et heri et hodie ad mensam?

28. Et respondit Jonathan ad Saul, et dixit ei : Deprecatus est a me David usque in Bethleem civitatem suam ire,

29. et dixit : Dimitte nunc me, quoniam sacrificium ipsius tribus nobis in civitate, et mandaverunt ad me fratres mei. Et nunc si inveni gratiam in oculis tuis, transibo jam et videbo fratres meos. Propter hoc non advenit ad mensam regis.

30. Et indignatus est ira Saul super Jonathan valde, et dixit ei : Fili puellarum ultro venientium, non enim novi quia particeps es tu filio Jessæ in confusionem tuam, et in confusionem revelationis matris tuæ?

31. Quoniam omnibus diebus quibus filius Jessæ vixerit super terram, non parabitur regnum tuum. Nunc igitur mittens cape adolescentem, quia filius mortis iste.

32. Et respondit Jonathan ad Saul : Ut quid moritur? quid fecit?

33. Et elevavit Saul hastam super Jonathan ad interficiendum eum, et cognovit Jonathan quia consummata est malitia hæc a patre suo interficiendi David.

34. Et resiliit Jonathan a mensa in indignatione iræ, et non comedit in secunda mensis panem, quoniam sauciatus est super David, quoniam consummaverat super eum pater suus.

35. Et factum est mane et exiit Jonathan in campum, sicut constituerat in testimonium David, et puer parvulus cum eo,

36. et dixit puero : Curre, invento mihi sagittas in quibus ego jaculor. Et puer cucurrit, et ipse jaculatus est sagitta, et transire fecit eam.

37. Et venit puer usque ad locum sagittæ quo jaculatus fuerat Jonathan.

38. Et exclamavit Jonathan post puerum, et dixit : Illic sagitta a te et ultra. Et exclamavit Jonathan post puerum suum, dicens : Festinans propera, et non stes. Et collegit puer Jonathan sagittas, et attulit sagittas ad dominum suum.

39. Et puer non cognovit quicquam, tantum Jonathan et David.

40. Et Jonathan dedit vasa sua super puerum suum, et dixit puero suo : Vade, intra in civitatem.

41. Et ut intravit puer, et David surrexit ab Argab, et cecidit super faciem suam, et adoravit eum ter, et deosculatus est unusquisque proximum suum, et ploravit unusquisque proximum suum, usque ad consummationem magnam.

42. Et dixit Jonathan ipsi David : Vade in pace, et sicut juravimus nos utrique in nomine Domini, dicentes : Domi-

καὶ σοῦ, καὶ ἀναμέσον τοῦ σπέρματός μου καὶ ἀναμέσον τοῦ σπέρματός σου ἕως αἰῶνος.

43. Καὶ ἀνέστη Δαυὶδ καὶ ἀπῆλθε, καὶ Ἰωνάθαν εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑ'.

1. Καὶ ἔρχεται Δαυὶδ εἰς Νομβὰ πρὸς Ἀβιμέλεχ τὸν ἱερέα· καὶ ἐξέστη Ἀβιμέλεχ τῇ ἀπαντήσῃ αὐτοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Τί ὅτι σὺ μόνος, καὶ οὐδεὶς μετὰ σοῦ;

2. Καὶ εἶπε Δαυὶδ τῷ ἱερεῖ· Ὁ βασιλεὺς ἐντέταλται μοι ῥῆμα σήμερον, καὶ εἶπέ μοι· Μηδεὶς γινώτω τὸ ῥῆμα περὶ οὗ ἐγὼ ἀποστέλλω σε καὶ ὑπὲρ οὗ ἐγὼ ἐντέταλμαι σοι· καὶ τοῖς παιδαρίοις διαμεμαρτύρηται ἐν τῷ τόπῳ τῷ λεγομένῳ, Θεοῦ πίστις, Φελλανὶ Μαεμωνί.

3. Καὶ νῦν εἰ εἰσὶν ὑπὸ τὴν χειρὰ σου πέντε ἄρτοι, δὸς εἰς χειρὰ μου τὸ εὐρεθέν.

4. Καὶ ἀπεκρίθη ὁ ἱερεὺς τῷ Δαυίδ, καὶ εἶπεν· Οὐκ εἰσὶν ἄρτοι βέβηλοι ὑπὸ τὴν χειρὰ μου, ὅτι ἄλλ' ἢ ἄρτοι ἅγιοι εἰσὶν· εἰ πεφυλαγμένα τὰ παιδάρια ἐστὶ πλὴν ἀπὸ γυναικὸς, καὶ φάγεται.

5. Καὶ ἀπεκρίθη Δαυὶδ τῷ ἱερεῖ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἀλλὰ ἀπὸ γυναικὸς ἀπεσχήμεθα ἐχθὲς καὶ τρίτην ἡμέραν ἐν τῷ ἐξελθεῖν με εἰς ὁδόν, γέγονε πάντα τὰ παιδία ἡγνισμένα, καὶ αὕτη ἡ ὁδὸς βέβηλος, διότι ἁγιασθήσεται σήμερον διὰ τὰ σκεύη μου.

6. Καὶ ἔδωκεν αὐτῷ Ἀβιμέλεχ ὁ ἱερεὺς τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως, ὅτι ἐκεῖ οὐκ ἦν ἄρτοι ἄλλ' ἢ ἄρτοι τοῦ προσώπου οἱ ἀφηρημένοι ἐκ προσώπου Κυρίου, τοῦ παρτεθῆναι ἄρτον θερμὸν ἢ ἡμέρα βλαβὴν αὐτοῦς.

7. Καὶ ἐκεῖ ἦν ἐν τῶν παιδαρίων τοῦ Σαούλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ συνεχόμενος Νεσσαράν ἐνώπιον Κυρίου, καὶ ὄνομα αὐτῷ Δωὴκ ὁ Σύρος νέμων τὰς ἡμιόνας Σαούλ.

8. Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Ἀβιμέλεχ· Ἴδε εἰ ἔστιν ἐν τῷ ὑπὸ τὴν χειρὰ σου ὄρου ἢ ῥομφαία, ὅτι τὴν ῥομφαίαν μου καὶ τὰ σκεύη οὐκ εἴληφα ἐν τῇ χειρὶ μου, ὅτι ἦν τὸ ῥῆμα τοῦ βασιλέως κατὰ σπουδὴν.

9. Καὶ εἶπεν ὁ ἱερεὺς· Ἴδού ἡ ῥομφαία Γολιάθ τοῦ ἀλλοφύλου, ὃν ἐπάταξας ἐν τῇ κοιλάδι Ἠλᾶ. Καὶ αὕτη ἐνεκλιμένη ἦν ἐν ἱματίῳ. Εἰ ταύτην λήψῃ, σεαυτῷ λάβε, ὅτι οὐκ ἔστιν ἑτέρα παρέξ ταύτης ἐνταῦθα. Καὶ εἶπε Δαυὶδ· Ἴδού οὐκ ἔστιν ὥσπερ αὕτη· δὸς μοι αὐτήν.

10. Καὶ ἔδωκεν αὐτὴν αὐτῷ, καὶ ἀνέστη Δαυὶδ, καὶ ἔφυγεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκ προσώπου Σαούλ. Καὶ ἦλθε Δαυὶδ πρὸς Ἀγχοῦς βασιλεῖα Γέθ,

11. καὶ εἶπον οἱ παῖδες Ἀγχοῦς πρὸς αὐτόν· Οὐχὶ οὗτος Δαυὶδ ὁ βασιλεὺς τῆς γῆς; Οὐχὶ τούτῳ ἐξῆρχον αἱ χορεύουσαι, λέγουσαι· Ἐπάταξε Σαούλ ἐν χιλιάσιν αὐτοῦ, καὶ Δαυὶδ ἐν μυριάσιν αὐτοῦ;

12. Καὶ ἔθετο Δαυὶδ τὰ ῥήματα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, καὶ ἐφοβήθη σφόδρα ἀπὸ προσώπου Ἀγχοῦς βασιλέως Γέθ,

13. καὶ ἠλλοίωσε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ προσποιήσατο ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἐτυμπάνιζεν ἐπὶ ταῖς θύραις τῆς πόλεως, καὶ παρεφέρετο ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ, καὶ ἐπιπτεν ἐπὶ τὰς θύρας τῆς πόλεως, καὶ τὰ σιέλα αὐτοῦ κατέρρεει ἐπὶ τὸν πύγωνα αὐτοῦ.

nus erit testis inter me et te, et inter semen meum et inter semen tuum usque in saeculum.

43. Et surrexit David et abiit, et Jonathan ingressus est in civitatem.

CAPUT XXI.

1. Et venit David in Nomba ad Abimelech sacerdotem : et obstupuit Abimelech occursum ejus, et dixit ei : Quid quia tu solus, et nemo tecum?

2. Et dixit David sacerdoti : Rex mandavit mihi verbum hodie, et dixit mihi : Nemo sciat verbum de quo ego mitto te et pro quo ego mandavi tibi : et pueris condixi in loco dicto, Dei fides, Phelani Maemoni.

3. Et nunc si sunt sub manu tua quinque panes, da in manum meam quod inventum fuerit.

4. Et respondit sacerdos ipsi David, et dixit : Non sunt panes profani sub manum meam, quia nisi panes sancti sunt : si custodierunt se pueri tantum a muliere, et comedent.

5. Et respondit David sacerdoti, et dixit ei : Sed a muliere abstinimus heri et nudiustertius : in exeundo me in viam, omnes pueri fuerunt purificati, et hac via profana, quoniam sanctificabitur hodie per vasa mea.

6. Et dedit ei Abimelech sacerdos panes propositionis, quoniam ibi non erant panes nisi panes faciei, qui ablati fuerant a facie Domini, ad apponendum panem calidum qua die cepit eos.

7. Et ibi erat unus puerorum Saul in die illa detentus Neessaran coram Domino, et nomen ei Doec Syrus pascens mulas Saul.

8. Et dixit David ad Abimelech : Vide si est hic sub manum tuam hasta vel gladius, quoniam gladium meum et vasa non sumpsi in manu mea, quoniam fuit verbum regis secundum festinationem.

9. Et dixit sacerdos : Ecce gladius Goliath alienigenae, quem percussisti in valle Ela. Et hic involutus fuit in vestimento. Si hunc sumpseris, tibi sume, quoniam non est alius praeter hunc hic. Et dixit David : Ecce non est sicut hic : da mihi illum.

10. Et dedit illum ei, et surrexit David, et fugit in die illa a facie Saul. Et venit David ad Anchus regem Geth,

11. et dixerunt pueri Anchus ad eum : Nonne hic David rex terrae? Nonne huic praecinebant ex quibus choros ducebant, dicentes : Percussit Saul in millibus suis, et David in decem millibus suis?

12. Et posuit David verba in corde suo, et timuit valde a facie Anchus regis Geth,

13. et mutavit faciem suam coram eo, et affectabat in die illa, et tympanizabat ad ostia civitatis, et collabebatur in manibus suis, et cadebat ad portas civitatis, et saliva ejus defluebat in barbam ejus.

14. Καὶ εἶπεν Ἀγγοῦς πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ· Ἴδου ἴδετε ἄνδρα ἐπιλήπτον, ἵνατί εἰσῆγάγετε αὐτὸν πρὸς μέ; 15. Μὴ ἐλαττοῦμαι ἐπιλήπτων ἐγὼ, ὅτι εἰσῆγάγετε αὐτὸν ἐπιληπτεύεσθαι πρὸς μέ; Οὗτος οὐκ εἰσέλυσεται εἰς οἶκόν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΒ'.

1. Καὶ ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν Δαυὶδ, καὶ διεσώθη, καὶ ἔρχεται εἰς τὸ σπήλαιον τὸ Ὀδολλάμ, καὶ ἀκούουσιν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ ὁ οἶκος τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ καταβαίνουσιν πρὸς αὐτὸν ἐκεῖ. 2. Καὶ συνήγοντο πρὸς αὐτὸν πᾶς ἐν ἀνάγκῃ, καὶ πᾶς ὑπόχρεως, καὶ πᾶς κατόδυνος ψυχῇ, καὶ ἦν ἐπ' αὐτῶν ἡγούμενος, καὶ ἦσαν μετ' αὐτοῦ ὡς τετρακόσιοι ἄνδρες. 3. Καὶ ἀπῆλθε Δαυὶδ ἐκεῖθεν εἰς Μασσέφαθ τῆς Μωάβ, καὶ εἶπε πρὸς βασιλεῖα Μωάβ· Γινέσθωσαν δὴ ὁ πατήρ μου καὶ ἡ μήτηρ μου παρὰ σοί, ἕως ὅτου γνῶ τί ποιήσει μοι ὁ Θεός. 4. Καὶ παρεκάλεσε τὸ πρόσωπον τοῦ βασιλέως Μωάβ, καὶ κατώκουν μετ' αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας, ὅντος τοῦ Δαυὶδ ἐν τῇ περιοχῇ. 5. Καὶ εἶπε Γὰδ ὁ προφήτης πρὸς Δαυὶδ· Μὴ κάθου ἐν τῇ περιοχῇ πορεύοι, καὶ ἔξεις εἰς γῆν Ἰούδα. Καὶ ἐπορεύθη Δαυὶδ, καὶ ἦλθε καὶ ἐκάθισεν ἐν πόλει Σαρίκ. 6. Καὶ ἤκουσε Σαούλ ὅτι ἔγνωσται Δαυὶδ, καὶ οἱ ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ. Καὶ Σαούλ ἐκάθητο ἐν τῷ βουνῷ ὑπὸ τὴν ἀρουραν τὴν ἐν Ῥαμᾶ, καὶ τὸ δόρυ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ παῖδες αὐτοῦ παρεστήκεισαν αὐτῷ. 7. Καὶ εἶπε Σαούλ πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ τοὺς παρεστηκότας αὐτῷ· Ἀκούσατε δὴ, υἱοὶ Βενιαμὴν, εἰ ἀληθῶς πᾶσιν ὑμῖν δώσει ὁ υἱὸς Ἰεσσαὶ ἀγροὺς καὶ ἀμπελώνας, καὶ πάντας ὑμᾶς τάξει ἑκατοντάρχους καὶ χιλιάρχους; 8. Ὅτι σύγκεισθε πάντες ὑμεῖς ἐπ' ἐμέ, καὶ οὐκ ἔστιν ὁ ἀποκαλύπτων τὸ ὥτίον μου, ἐν τῷ διαθέσθαι τὸν υἱόν μου διαθήκην μετὰ τοῦ υἱοῦ Ἰεσσαὶ, καὶ οὐκ ἔστι πονῶν περὶ ἐμοῦ ἐξ ὑμῶν, καὶ ἀποκαλύπτων τὸ ὥτίον μου, ὅτι ἐπήγειρεν ὁ υἱός μου τὸν δοῦλόν μου ἐπ' ἐμέ εἰς ἐχθρόν, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη. 9. Καὶ ἀποκρίνεται Δαυὶδ ὁ Σύρος ὁ καθεστηκώς ἐπὶ τὰς ἡμιόνους Σαούλ, καὶ εἶπεν· Εὗρακα τὸν υἱόν Ἰεσσαὶ παραγινόμενον εἰς Νομβᾶ πρὸς Ἀβιμέλεχ υἱόν Ἀχιτῶβ τὸν ἱερέα. 10. Καὶ ἠρώτα αὐτῷ διὰ τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐπιστισμὸν ἔδωκεν αὐτῷ, καὶ τὴν ῥομφαίαν Γολιάθ τοῦ ἀλλοφύλου ἔδωκεν αὐτῷ. 11. Καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς καλέσαι τὸν Ἀβιμέλεχ υἱόν Ἀχιτῶβ καὶ πάντας τοὺς υἱούς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ τοὺς ἱερεῖς τοὺς ἐν Νομβᾶ· καὶ παρεγένοντο πάντες πρὸς τὸν βασιλεῖα. 12. Καὶ εἶπε Σαούλ· Ἀκούε δὴ, υἱὲ Ἀχιτῶβ. Καὶ εἶπεν· Ἴδου ἐγὼ, λαλεῖ, κύριε. 13. Καὶ εἶπεν αὐτῷ Σαούλ· Ἰνατί συνέθου κατ' ἐμοῦ σὺ καὶ ὁ υἱὸς Ἰεσσαὶ, δοῦναί σε αὐτῷ ἄρτον καὶ ῥομφαίαν, καὶ ἔρωτᾷν αὐτῷ διὰ τοῦ Θεοῦ θέσθαι αὐτὸν ἐπ' ἐμέ εἰς ἐχθρόν, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη; 14. Καὶ ἀπεκρίθη τῷ βασιλεῖ, καὶ εἶπε· Καὶ τίς ἐν

14. Et dixit Anchus ad pueros suos : Ecce vidistis virum arreptitium correptum, ut quid introduxistis eum ad me ? 15. Num indigens furentibus ego, quoniam introduxistis eum furere ad me ? Hic non ingreditur in domum.

CAPUT XXII.

1. Et abiit inde David, et salvatus est, et venit in speluncam Odollam, et audiunt fratres ejus, et domus patris ejus, et descendant ad eum illoc. 2. Et convenerunt ad eum omnis in necessitate, et omnis debitor, et omnis tristis animo, et fuit super eos dux, et fuerunt cum eo circiter quadringenti viri. 3. Et abiit David inde in Massephat ipsius Moab, et dixit ad regem Moab : Sint nunc pater meus et mater mea apud te, quoadusque cognovero quid faciet mihi Deus. 4. Et deprecatus est faciem regis Moab, et habitaverunt cum eo omnes dies, dum esset David in praesidio. 5. Et dixit Gad propheta ad David : Ne sedeas in praesidio : vade, et venies ad terram Juda. Et ivit David, et venit et sedit in civitate Saric. 6. Et audivit Saul quia cognitus est David, et viri qui cum eo. Et Saul sedebat in colle sub arboreto quod in Rhamma, et hasta in manu ejus, et omnes pueri ejus assistebant ei. 7. Et dixit Saul ad pueros suos qui assistebant ei : Audite nunc, filii Benjamin, si vere omnibus vobis dabit filius Jessae agros et vineas, et omnes vos statuet centuriones et chiliarchos ? 8. Quia compositi estis omnes vos super me, et non est qui revelet auriculam meam, cum disposuerit filius meus testamentum cum filio Jessae, et non est qui laboret pro me ex vobis, et revelans auriculam meam, quoniam suscitavit filius meus servum meum super me in inimicum, sicut dies haec. 9. Et respondit Doec Syrus qui praesidebat super mulas Saul, et dixit : Vidi filium Jessae advenientem in Nomba ad Abimelech filium Achitob sacerdotem. 10. Et interrogavit ei per Deum, et cibaria dedit ei, et gladium Goliath alienigenae dedit ei. 11. Et misit rex vocare Abimelech filium Achitob et omnes filios patris ejus sacerdotes qui in Nomba : et advennerunt omnes ad regem. 12. Et dixit Saul : Audi nunc, fili Achitob. Et dixit : Ecce ego, loquere, domine. 13. Et dixit ei Saul : Ut quid compositus es contra me tu et filius Jessae, ad dandum te ei panem et gladium, et interrogandum ei per Deum ad ponendum eum super me in inimicum, sicut dies haec ? 14. Et respondit regi, et dixit : Et quis in omnibus ser-

πᾶσι τοῖς δούλοις σου ὡς Δαυὶδ πιστός; Καὶ γαμβρός τοῦ βασιλέως, καὶ ἄρχων παντός παραγγελλόμενός σου, καὶ ἐνδοξὸς ἐν τῷ οἴκῳ σου;

15. Ἢ σήμερον ἔρχεται ἐρωτᾷν αὐτῷ διὰ τοῦ Θεοῦ; Μηδαμῶς, μὴ δότω ὁ βασιλεὺς κατὰ τοῦ δούλου αὐτοῦ λόγον καὶ ἐκ' ὅλον τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς μου, ὅτι οὐκ ἔδει ὁ δούλος σου ἐν πᾶσι τούτοις ῥῆμα μικρὸν ἢ μέγα.

16. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Σαούλ· Θανάτῳ ἀποθανῇ, Ἀβιμέλεχ, σὺ καὶ πᾶς ὁ οἶκος τοῦ πατρὸς σου.

17. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τοῖς παρατρέγουσι τοῖς ἐρεστικῶσι πρὸς αὐτόν· Προσάγχετε καὶ θανατοῦτε τοὺς ἱερεῖς τοῦ Κυρίου, ὅτι ἡ χεὶρ αὐτῶν μετὰ Δαυὶδ, καὶ ὅτι ἐγνώσαν ὅτι φεύγει αὐτός, καὶ οὐκ ἀπεκάλυψαν τὸ ὠτίον μου. Καὶ οὐκ ἐβουλήθησαν οἱ παῖδες τοῦ βασιλέως ἐπιναγκεῖν τὰς χεῖρας αὐτῶν ἀπαντῆσαι εἰς τοὺς ἱερεῖς Κυρίου.

18. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ Δωὴκ· Ἐπιστρέφου σὺ, καὶ ἀπάντα εἰς τοὺς ἱερεῖς. Καὶ ἐπιστράφη Δωὴκ ὁ Σύρος, καὶ ἐθανάτωσε τοὺς ἱερεῖς τοῦ Κυρίου ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, τριακοσίους καὶ πάντε ἀνδρας, πάντας αἰρόντας Ἐφὸδ.

19. Καὶ τὴν Νομβᾶ τὴν πόλιν τῶν ἱερέων ἐπάταξεν ἐν στόματι βουραίας, ἀπὸ ἀνδρὸς ἕως γυναικὸς, ἀπὸ νηπίου ἕως θηλαζόντος, καὶ μόσχου καὶ ὄνου καὶ προβάτου.

20. Καὶ διασώζεται υἱὸς εἰς τῷ Ἀβιμέλεχ υἱῷ Ἀχιτὼβ, καὶ ὄνομα αὐτῷ Ἀβιάθαρ, καὶ ἐφυγεν ὀπίσω Δαυὶδ.

21. Καὶ ἀπήγγειλεν Ἀβιάθαρ τῷ Δαυὶδ ὅτι ἐθανάτωσε Σαούλ πάντας τοὺς ἱερεῖς τοῦ Κυρίου.

22. Καὶ εἶπε Δαυὶδ τῷ Ἀβιάθαρ· Ἔδειν ὅτι ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ὅτι Δωὴκ ὁ Σύρος ὅτι ἀπαγγέλλων ἀπαγγελεῖ τῷ Σαούλ. Ἐγὼ εἰμι αἴτιος τῶν ψυχῶν οἴκου τοῦ πατρὸς σου.

23. Κάθου μετ' ἐμοῦ· μὴ φοβοῦ, ὅτι ὁδὸς ἐστὶν ζητῶ τῇ ψυχῇ μου τόπον, ζητήσω καὶ τῇ ψυχῇ σου, ὅτι πεφύλαξαι σὺ παρ' ἐμοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΓ'.

1. Καὶ ἀπήγγειλε τῷ Δαυὶδ, λέγοντες· Ἴδού οἱ ἀλλόφυλοι πολεμοῦσιν ἐν τῇ Κεῖλᾳ, καὶ αὐτοὶ διαρπάζουσι, καταπατοῦσι τοὺς ἄλως.

2. Καὶ ἐπηρώτησε Δαυὶδ διὰ τοῦ Κυρίου, λέγων· Εἰ πορευθῶ, καὶ πατάξω τοὺς ἀλλοφύλους τούτους; Καὶ εἶπε Κύριος· Πορεύου, καὶ πατάξεις ἐν τοῖς ἀλλοφύλοις τούτοις, καὶ σώσεις τὴν Κεῖλᾶ.

3. Καὶ εἶπον οἱ ἄνδρες τοῦ Δαυὶδ πρὸς αὐτόν· Ἴδού ἡμεῖς ἐνταῦθα ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ φοβούμεθα, καὶ πῶς ἔσται ἐὰν πορευθῶμεν εἰς Κεῖλᾶ, εἰς τὰ σκῦλα τῶν ἀλλοφύλων εἰσπορευσόμεθα;

4. Καὶ προσέθετο Δαυὶδ ἔτι ἐπερωτῆσαι διὰ τοῦ Κυρίου, καὶ ἀπεκρίθη αὐτῷ Κύριος, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἀνάστηθι καὶ κατέβηθι εἰς Κεῖλᾶ, ὅτι ἐγὼ παραδίδωμι τοὺς ἀλλοφύλους εἰς χεῖράς σου.

5. Καὶ ἐπορεύθη Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ εἰς Κεῖλᾶ, καὶ ἐπολέμησε τοῖς ἀλλοφύλοις. Καὶ ἐφυγον ἐκ προσώπου αὐτοῦ, καὶ ἀπήγαγε τὰ κτήνη αὐτῶν, καὶ ἐπάταξεν ἐν αὐτοῖς πληγὴν μεγάλην, καὶ ἔσωσε Δαυὶδ τοὺς κατοικοῦντας Κεῖλᾶ.

6. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ φεύγειν Ἀβιάθαρ υἱὸν Ἀχιμέ-

vis tuis sicut David fidelis? Et gener regis, et princeps, omnis præcepti tui, et honoratus in domo tua?

15. Numquid hodie corpi interrogare ei per Deum? Nequaquam, ne det rex contra servum suum verbum et super totam domum patris mei, quoniam ignoravit servus tuus in omnibus his verbum parvum vel magnum.

16. Et dixit rex Saul : Morte morieris, Abimelech, tu et universa domus patris tui.

17. Et dixit rex emissariis qui assistebant apud eum : Adducite et interficite sacerdotes Domini, quoniam manus eorum cum David, et quoniam cognoverunt quia fugit ipse, et non revelaverunt auriculam meam. Et non voluerunt pueri regis inferre manus suas ad occurrendum in sacerdotes Domini.

18. Et dixit rex ipsi Doec : Convertere tu, et occurre in sacerdotes. Et convertit se Doec Syrus, et interfecit sacerdotes Domini in die illa, trecentos et quatuor viros, omnes portantes Ephod.

19. Et ipsam Nomba civitatem sacerdotum percussit in ore gladii, a viro usque ad mulierem, ab infante usque ad lactentem, et vitulum et asinum et ovem.

20. Et salvator filius unus ipsi Abimelech filio Achitob, et nomen ei Abiathar, et fugit post David.

21. Et annuntiavit Abiathar ipsi David quia interfecit Saul omnes sacerdotes Domini.

22. Et dixit David ad Abiathar : Novi quia in die illa, quia Doec Syrus quia annuntians annuntiabit ipsi Saul. Ego fui causa animarum domus patris tui.

23. Sede mecum : ne timeas, quoniam ubicumque quaesiero animæ meæ locum, quaeram et animæ tuæ, quoniam custoditus es tu apud me.

CAPUT XXIII.

1. Et nuntiatum est ipsi David, dicentes : Ecce alienigenæ pugnant in Ceila, et ipsi diripiunt, conculcant areas.

2. Et interrogavit David per Dominum, dicens : Si ibo, et percutiam alienigenas hos? Et dixit Dominus : Vade, et percuties in alienigenis his, et salvabis Ceila.

3. Et dixerunt viri David ad eum : Ecce nos hic in Judæa timemus, et quomodo erit si iverimus in Ceila, in spolia alienigenarum ingrediemur?

4. Et adjecit adhuc David interrogare per Dominum, et respondit ei Dominus, et dixit ei : Surge et descende in Ceila, quoniam ego trado alienigenas in manus tuas.

5. Et ivit David et viri qui cum eo in Ceila, et bellum fecit alienigenis. Et fugerunt a facie ejus, et abduxit pecora eorum, et percussit in eis plagam magnam, et salvavit David habitantes Ceila.

6. Et factum est in fugiendo Abiathar filium Achimelech

λεχ πρὸς Δαυὶδ, καὶ αὐτὸς μετὰ Δαυὶδ εἰς Κεῖλā κατέβη ἔχων Ἐφρὺδ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ.

7. Καὶ ἀπηγγέλη τῷ Σαουλ ὅτι ἦκει ὁ Δαυὶδ εἰς Κεῖλā, καὶ εἶπε Σαουλ· Πέπρακεν αὐτὸν ὁ Θεὸς εἰς τὰς χεῖρας μου, ὅτι ἀποκέχλεισται, εἰσελθὼν εἰς πόλιν θυρῶν καὶ μοχλῶν.

8. Καὶ παρήγγειλε Σαουλ παντὶ τῷ λαῷ καταβαίνειν εἰς πόλεμον εἰς Κεῖλā, συνέχειν τὸν Δαυὶδ καὶ τοὺς ἀνδράς αὐτοῦ.

9. Καὶ ἔγνω Δαυὶδ ὅτι οὐ παρασιωπᾷ Σαουλ περὶ αὐτοῦ τὴν κακίαν· καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Ἀβιάθαρ τὸν ἱερέα· Προσάγαγε τὸ Ἐφρὺδ Κυρίου.

10. Καὶ εἶπε Δαυὶδ· Κύριε ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, ἀκούων ἀκήκοεν ὁ δοῦλός σου ὅτι ζητεῖ Σαουλ ἔλθεῖν ἐπὶ Κεῖλā διαρθεῖραι τὴν πόλιν δι' ἐμέ.

11. Εἰ ἀποκλεισθήσεται; καὶ νῦν εἰ καταθήσεται Σαουλ, καθὼς ἤκουσεν ὁ δοῦλός σου; Κύριε ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, ἀπάγγειλον τῷ δούλῳ σου. Καὶ εἶπε Κύριος· Ἀποκλεισθήσεται (*).

13. Καὶ ἀνέστη Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ ὡς τετρακόσιοι, καὶ ἐξῆλθον ἐκ Κεῖλā, καὶ ἐπορεύοντο οὗ ἐκ ἐπορεύοντο. Καὶ τῷ Σαουλ ἀπηγγέλη ὅτι διασέσονται Δαυὶδ ἐκ Κεῖλā, καὶ ἀνῆκεν τοῦ ἔλθειν.

14. Καὶ ἐκάθισεν ἐν Μασερέμ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐν τοῖς στενοῖς, καὶ ἐκάθητο ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐν τῷ ὄρει Ζίφ, ἐν τῇ γῇ τῇ αὐχμῶδει. Καὶ ἐζητεῖ αὐτὸν Σαουλ πάσας τὰς ἡμέρας, καὶ οὐ παρέδωκεν αὐτὸν Κύριος εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ.

15. Καὶ εἶδε Δαυὶδ ὅτι ἐξέρχεται Σαουλ τοῦ ζητεῖν τὸν Δαυὶδ· καὶ Δαυὶδ ἦν ἐν τῷ ὄρει τῷ αὐχμῶδει, ἐν τῇ Καινῇ Ζίφ.

16. Καὶ ἀνέστη Ἰωνάθαν υἱὸς Σαουλ καὶ ἐπορεύθη πρὸς Δαυὶδ εἰς Καινὴν, καὶ ἐκραταίωσε τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐν Κυρίῳ,

17. καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· Μὴ φοβοῦ, ὅτι οὐ μὴ εὕρησέ ἡ χεὶρ Σαουλ τοῦ πατρός μου, καὶ σὺ βασιλεύσεις ἐπὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἐγὼ ἔσομαι σοι εἰς δεῦτερον, καὶ Σαουλ ὁ πατήρ μου οἶδεν οὕτως.

18. Καὶ διέθεντο ἀμφοτέροι διαθήκην ἐνώπιον Κυρίου. Καὶ ἐκάθητο Δαυὶδ ἐν Καινῇ, καὶ Ἰωνάθαν ἀπῆλθεν εἰς οἶκον αὐτοῦ.

19. Καὶ ἀνέβησαν οἱ Ζιφθαῖοι ἐκ τῆς αὐχμῶδους πρὸς Σαουλ ἐπὶ τὸν βουνόν, λέγοντες· Οὐκ ἰδοὺ Δαυὶδ κέκρυπται παρ' ἡμῖν ἐν Μεσσερά ἐν τοῖς στενοῖς ἐν τῇ Καινῇ, ἐν τῷ βουνῷ τοῦ Ἐχελᾶ τοῦ ἐκ δεξιῶν τοῦ Ἰεσσαίμου;

20. Καὶ νῦν πᾶν τὸ πρὸς ψυχὴν τοῦ βασιλέως εἰς κατάβασιν, καταβαινέτω πρὸς ἡμᾶς· κεκλείχασιν αὐτὸν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ βασιλέως.

21. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς Σαουλ· Εὐλόγημένοι ὑμεῖς τῷ Κυρίῳ, ὅτι ἐπονέσασθε περὶ ἐμοῦ.

22. Πορεύθητε δὴ καὶ ἐτοιμάσατε ἔτι, καὶ γνῶτε τὸν τόπον αὐτοῦ ὃς ἔσται ὁ πούς αὐτοῦ ἐν τάχει ἐκεῖ ὃς εἶπατε, μὴ ποτε πανουργήσῃται.

(**) 23. Καὶ ἴδετε καὶ γνῶτε, καὶ πορεύσομαι μεθ'

ad David, et ipso cum David in Ceila descendit habens Ephud in manu sua.

7. Et nuntiatum est ipsi Saul quia venit David in Ceila, et dixit Saul : Vendidit eum Deus in manus meas, quoniam conclusus est, ingressus in civitatem portarum et serarum.

8. Et praecepit Saul universo populo descendere in bellum in Ceila, ad comprehendendum David et viros ejus.

9. Et cognovit David quia non tacet Saul de eo malitiam : et dixit David ad Abiathar sacerdotem : Applica Ephud Domini.

10. Et dixit David : Domine Deus Israel, audiens audivit servus tuus quia quaerit Saul venire super Ceila ad corrumpendam civitatem propter me.

11. Numquid concludetur? et nunc numquid descendet Saul, sicut audivit servus tuus? Domine Deus Israel, annuntia servo tuo. Et dixit Dominus : Concludetur.

13. Et surrexit David et viri qui cum eo circiter quadringenti, et exierunt e Ceila, et ibant quo ibant. Et annuntiatum est Saul quia evasit David e Ceila, et omisit exire.

14. Et sedit in Maserem in deserto in angustis, et sedit in deserto in monte Ziph, in terra aestuosa. Et quaerebat eum Saul omnibus diebus, et non tradidit eum Dominus in manus ejus.

15. Et vidit David quia egreditur Saul ad quaerendum David : et David erat in monte aestuoso, in Caene Ziph.

16. Et surrexit Jonathan filius Saul et ivit ad David in Caene, et confirmavit manus ejus in Domino,

17. et dixit ad eum : Ne timeas, quoniam non inveniet te manus Saul patris mei, et tu regnabis super Israel, et ego ero tibi in secundum, et Saul pater meus novit ita.

18. Et disposuerunt utrique testamentum coram Domino. Et sedit David in Caene, et Jonathan abiit in domum suam.

19. Et ascenderunt Ziphæi de aestuosa ad Saul in collem, dicentes : Nonne ecce David absconditus est apud nos in Messera in angustis in Caene, in colle ipsius Echela qui a dextris Jessæmu?

20. Et nunc omne quod est ad animam regis in descensum, descendat ad nos : concluderunt eum in manus regis.

21. Et dixit eis Saul : Benedicti vos Domino, quia laborastis pro me.

22. Ite nunc et parate adhuc, et noscite locum ejus ubi erit pes ejus cito ibi ubi dixistis, ne forte versute agat.

23. Et videte et noscite, et ibo vobiscum : et erit si est

12. Dixitque David : Si tradent hi qui de Ceila me et viros meos in manus Saul? Et dixit Dominus : Tradent.

23. Et noscite et videte ex omnibus locis ubi se abscondit illie et revertimini ad me ad paratum, et ibimus vobiscum : et...

(*) 12. Καὶ εἶπεν Δαυὶδ· Εἰ παραδώσουσιν παρὰ τῆς Κεῖλā ἐμε καὶ τοὺς ἀνδράς μου εἰς χεῖρας Σαουλ; Καὶ εἶπεν Κύριος· Παραδώσουσιν. (Alex.)

(**) 23. Καὶ γνῶτε καὶ εἰδετε ἐκ πάντων τῶν τόπων ὅπου κρύβεται ἐκεῖ, καὶ ἐπιστρέψατε πρὸς με εἰς αἰτομον (leg. ἔτοιμον), καὶ πορεύσομαι μεθ' ὑμῶν καὶ... (Alex.)

ὁμῶν· καὶ ἴσται εἰ ἔστιν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐξερευνήσω αὐτὸν ἐν πάσαις χιλιάσιν Ἰούδα.

24. Καὶ ἀνέστησαν οἱ Ζιφαῖοι, καὶ ἐπορεύθησαν ἔμπροσθεν Σαούλ. Καὶ Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ τῇ Μαὼν καθ' ἐσπέραν ἐκ δεξιῶν τοῦ Ἰεσσαίμου.

25. Καὶ ἐπορεύθη Σαούλ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ζητεῖν αὐτόν· καὶ ἀπήγγειλαν τῷ Δαυίδ, καὶ κατέβη εἰς τὴν πέτρην τὴν ἐν τῇ ἐρήμῳ Μαὼν. Καὶ ἤκουσε Σαούλ, καὶ κατεδίωξεν ὀπίσω Δαυὶδ εἰς τὴν ἐρημον Μαὼν.

26. Καὶ πορεύονται Σαούλ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ἐκ μέρους τοῦ ὄρους ἐκ τούτου, καὶ ἦν Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ἐκ μέρους τοῦ ὄρους ἐκ τούτου. Καὶ ἦν Δαυὶδ σκεπαζόμενος πορεύεσθαι ἀπὸ προσώπου Σαούλ. Καὶ Σαούλ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ παρενέβαλον ἐπὶ Δαυὶδ καὶ τοὺς ἄνδρας αὐτοῦ, συλλαβεῖν αὐτούς.

27. Καὶ πρὸς Σαούλ ἦλθεν ἄγγελος, λέγων· Σπεῦδε καὶ δεῦρο, ὅτι ἄλλοφυλοι ἐπέθεντο ἐπὶ τὴν γῆν.

28. Καὶ ἀνέστρεψε Σαούλ μὴ καταδιώκειν ὀπίσω Δαυὶδ, καὶ ἐπορεύθη εἰς συνάντησιν τῶν ἄλλοφύλων· διὰ τοῦτο ἐπεκλήθη ὁ τόπος ἐκεῖνος, Πέτρα ἡ μερισθεῖσα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΔ'.

1. Καὶ ἀνέστη Δαυὶδ ἐκεῖθεν, καὶ ἐκάθισεν ἐν τοῖς στενοῖς Ἐγγαδδὶ.

2. Καὶ ἐγενήθη, ὡς ἀνέστρεψε Σαούλ ἀπὸ ὀπισθεν τῶν ἄλλοφύλων, καὶ ἀπηγγέλη αὐτῷ, λεγόντων· Ὅτι Δαυὶδ ἐν τῇ ἐρήμῳ Ἐγγαδδὶ.

3. Καὶ ἔλαβε μεθ' ἑαυτοῦ τρεῖς χιλιάδας ἀνδρῶν ἐκλεκτοὺς ἐκ παντὸς Ἰσραὴλ, καὶ ἐπορεύθη ζητεῖν τὸν Δαυὶδ καὶ τοὺς ἄνδρας αὐτοῦ ἐπὶ πρόσωπον Σαδδαιέμ.

4. Καὶ ἦλθεν εἰς τὰς ἀγέλας τῶν ποιμνίων τὰς ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, καὶ ἦν ἐκεῖ σπηλαῖον. Καὶ Σαούλ ἐβήθη παρασκευάσασθαι· καὶ Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ἐσώτηρον τοῦ σπηλαίου ἐκάθηντο.

5. Καὶ εἶπον οἱ ἄνδρες Δαυὶδ πρὸς αὐτόν· Ἰδοὺ ἡ ἡμέρα αὕτη ἣν εἶπε Κύριος πρὸς σέ, παραδοῦναι τὸν ἐχθρόν σου εἰς τὰς χεῖράς σου, καὶ ποιήσεις αὐτῷ ὡς ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς σου. Καὶ ἀνέστη Δαυὶδ, καὶ ἀφείλε τὸ πτερύγιον τῆς διπλοῖδος τοῦ Σαούλ λαοραίως.

6. Καὶ ἐγενήθη μετὰ ταῦτα, καὶ ἐπάταξε καρδίᾳ Δαυὶδ αὐτόν, ὅτι ἀφείλε τὸ πτερύγιον τῆς διπλοῖδος αὐτοῦ.

7. Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς τοὺς ἄνδρας αὐτοῦ· Μηδ' ἂν μοι παρὰ Κυρίου, εἰ ποιήσω τὸ ῥῆμα τοῦτο τῷ κυρίῳ μου τῷ χριστῷ Κυρίου, ἐπενέγκαι χεῖρά μου ἐπ' αὐτόν, ὅτι χριστὸς Κυρίου ἐστὶν οὗτος.

8. Καὶ ἐπεισε Δαυὶδ τοὺς ἄνδρας αὐτοῦ ἐν λόγοις, καὶ οὐκ ἔδωκεν αὐτοῖς ἀναστάντας θῆσαι τὸν Σαούλ. Καὶ ἀνέστη Σαούλ καὶ κατέβη τὴν ὁδόν.

9. Καὶ ἀνέστη Δαυὶδ ὀπίσω αὐτοῦ ἐκ τοῦ σπηλαίου, καὶ ἐβόησε Δαυὶδ ὀπίσω Σαούλ, λέγων· Κύριε βασιλεῦ. Καὶ ἐπέβλεψε Σαούλ εἰς τὰ ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ ἔκυψε Δαυὶδ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ.

10. Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Σαούλ· Ἰνατί ἀκούεις τῶν λόγων τοῦ λαοῦ, λεγόντων· Ἰδοὺ Δαυὶδ ζητεῖ τὴν ψυχὴν σου;

super terram, et investigabo eum in omnibus millibus Juda.

24. Et surrexerunt Ziphai, et ierunt ante Saul. Et David et viri ejus in deserto Maon ad occidentem a dextris Jessamu.

25. Et ixit Saul et viri ejus ad querendum eum : et annuntiaverunt ipsi David, et descendit ad petram quæ in deserto Maon. Et audivit Saul, et persecutus est post David in desertum Maon.

26. Et eunt Saul et viri ejus a parte montis ab hac, et erat David et viri ejus a parte montis ab hac. Et fuit David tegens se in eundo a facie Saul. Et Saul et viri ejus castrametati sunt super David et viros ejus, ad comprehendendum eos.

27. Et ad Saul venit nuntius, dicens : Festina et veni, quoniam alienigenæ incursionem fecerunt super terram.

28. Et reversus est Saul non persequendo post David, et ixit in occursum alienigenarum : propter hoc cognominatus est locus ille, Petra divisa.

CAPUT XXIV.

1. Et surrexit David inde, et sedit in angustis Engaddi.

2. Et factum est, ut revertit Saul a post alienigenas, et annuntiatum est ei, dicentibus : Quoniam David in deserto Engaddi.

3. Et sumpsit secum tria millia virorum electorum ex omni Israel, et ixit querere David et viros ejus super faciem Saddæem.

4. Et venit ad greges pecorum quæ super viam, et erat ibi spelunca. Et Saul intravit ad provocandum : et David et viri ejus in interioribus speluncæ sedebant.

5. Et dixerunt viri David ad eum : Ecce dies hæc quam dixit Dominus ad te, tradere inimicum tuum in manus tuas, et facies ei sicut bonum in oculis tuis. Et exsurrexit David, et dempsit pinnam diptoidis Saul occulte.

6. Et factum est post hæc, et percussit cor David eum, quia dempserat pinnam diptoidis ejus.

7. Et dixit David ad viros suos : Nequaquam mihi a Domino, si faciam verbum hoc domino meo christo Domini, ut inferam manum meam super eum, quoniam christus Domini est hic.

8. Et suasit David viros suos in verbis, et non dedit eis ut surgentes immolarent Saul. Et surrexit Saul et descendit viam.

9. Et surrexit David post eum de spelunca, et clamavit David post Saul, dicens : Domine rex. Et respexit Saul post se, et inclinavit se David in faciem suam super terram, et adoravit eum.

10. Et dixit David ad Saul : Quare audis verba populi, dicentium : Ecce David querit animam tuam?

11. Ἴδού ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἐωράκασιν οἱ ὀφθαλμοὶ σου ὡς παρέδωκέ σε Κύριος σήμερον εἰς χεῖράς μου ἐν τῷ σπηλαίῳ, καὶ οὐκ ἠβουλήθην ἀποκτεῖναί σε, καὶ ἐφείσαμην σου, καὶ εἶπα· Οὐκ ἐποίησω χεῖρά μου ἐπὶ κυρίον μου, ὅτι χριστὸς Κυρίου οὗτός ἐστι.

12. Καὶ ἰδού τὸ πτερύγιον τῆς διπλοῖδος σου ἐν τῇ χειρὶ μου, ἐγὼ ἀρῆρα τὸ πτερύγιον, καὶ οὐκ ἀπέχ-
ταγα σε· καὶ γινώθι καὶ ἴδε σήμερον ὅτι οὐκ ἔστι κα-
κία ἐν τῇ χειρὶ μου οὐδὲ ἀσέβεια καὶ ἀθέτησις, καὶ οὐχ
ἡμάρτηκα εἰς σέ, καὶ σὺ δεσμεύεις τὴν ψυχὴν μου
λαβεῖν αὐτήν.

13. Δικάσαι Κύριος ἀναμέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ, καὶ ἐκ-
δικήσαι σοὶ Κύριος ἐκ σοῦ. Καὶ ἡ χεὶρ μου οὐκ ἔσται
ἐπὶ σέ,

14. καθὼς λέγεται ἡ παραβολὴ ἡ ἀρχαία· Ἐξ ἀνό-
μων ἐξελεύσεται πλημμέλεια. Καὶ ἡ χεὶρ μου οὐκ
ἔσται ἐπὶ σέ.

15. Καὶ νῦν ὀπίσω τίνος σὺ ἐκπορεύῃ, βασιλεῦ
Ἰσραὴλ; ὀπίσω τίνος καταδιώξεις σὺ; ὀπίσω κυνὸς
τεθνηκότος, καὶ ὀπίσω φύλλου ἐνός.

16. Γένοιτο Κύριος εἰς κριτὴν καὶ δικαστὴν ἀναμέ-
σον ἐμοῦ καὶ ἀναμέσον σου, ἴδοι Κύριος καὶ κρίναι τὴν
κρίσιν μου καὶ δικάσαι μοι ἐκ χειρὸς σου.

17. Καὶ ἐγένετο, ὡς συνετέλεισε Δαυὶδ τὰ ῥήματα
ταῦτα λαλῶν πρὸς Σαούλ, καὶ εἶπε Σαούλ· Ἡ φωνὴ
σου αὕτη, τέκνον Δαυὶδ; Καὶ ἤρε Σαούλ τὴν φωνὴν
αὐτοῦ, καὶ ἐκλαυσε.

18. Καὶ εἶπε Σαούλ πρὸς Δαυὶδ· Δίκαιος σὺ ὑπὲρ
ἐμέ, ὅτι σὺ ἀνταπέδωκάς μοι ἀγαθὰ, ἐγὼ δὲ ἀνταπέ-
δωκά σοι κακά.

19. Καὶ σὺ ἀπήγγειλάς μοι σήμερον ἃ ἐποίησάς
μοι ἀγαθὰ, ὥς ἀπέκλεισέ με Κύριος εἰς χεῖράς σου σή-
μερον, καὶ οὐκ ἀπέκτεινάς με.

20. Καὶ ὅτι εἰ εὗροι τις τὸν ἐχθρὸν αὐτοῦ ἐν ὕλῃ, καὶ
ἐκπέμψοι αὐτὸν ἐν ὁδῷ ἀγαθῇ, καὶ Κύριος ἀποτί-
σει αὐτῷ ἀγαθὰ, καθὼς πεποίηκας σήμερον.

21. Καὶ νῦν ἰδού ἐγὼ γινώσκω ὅτι βασιλεύων βα-
σιλεύσεις, καὶ στήσεται ἐν χειρὶ σου ἡ βασιλεία Ἰσραὴλ.

22. Καὶ νῦν ὁμολογῶ μοι ἐν Κυρίῳ ὅτι οὐκ ἐξολοθρεύ-
σεις τὸ σπέρμα μου ὀπίσω μου, οὐκ ἀφανίσεις τὸ ὄνομα
μου ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ πατρὸς μου.

23. Καὶ ὅμοσε Δαυὶδ τῷ Σαούλ, καὶ ἀπῆλθε Σαούλ
εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ, καὶ Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ
ἀνέβησαν εἰς τὴν Μεσσερὰ στενὴν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΕ'.

1. Καὶ ἀπέθανε Σαμουὴλ, καὶ συναθροίζονται πᾶς
Ἰσραὴλ, καὶ κόπτονται αὐτὸν, καὶ θάπτουσιν αὐτὸν ἐν
οἴκῳ αὐτοῦ ἐν Ἀρμαθαίμ. Καὶ ἀνίστη Δαυὶδ, καὶ κα-
τέβη εἰς τὴν ἐρήμον Μαὸν.

2. Καὶ ἦν ἄνθρωπος ἐν τῇ Μαὸν, καὶ τὰ ποίμνια
αὐτοῦ ἐν τῷ Καρμηλῳ, καὶ ὁ ἄνθρωπος μέγας σφόδρα,
καὶ τούτῳ ποίμνια τρις χιλιάς καὶ αἵτες χιλιάς· καὶ ἐγε-
νήθη ἐν τῷ κείρειν τὸ ποίμνιον αὐτοῦ ἐν τῷ Καρμηλῳ,

3. καὶ ὄνομα τῷ ἀνθρώπῳ Νάβαλ, καὶ ὄνομα τῇ
γυναικὶ αὐτοῦ Ἀβιγαῖα· καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἀγαθὴ συνέ-
σει καὶ ἀγαθὴ τῷ εἶδει σφόδρα, καὶ ὁ ἄνθρωπος σκλη-
ρὸς καὶ πονηρὸς ἐν ἱπιτηδεύμασι, καὶ ὁ ἄνθρωπος κυ-
νικός.

11. Ecce in die hac viderunt oculi tui quia tradidit te
Dominus hodie in manus meas in spelunca, et nolui te occi-
dere, et peperci tibi, et dixi : Non injiciam manum meam
in dominum meum, quoniam christus Domini hic est.

12. Et ecce pinna diploidis tue in manu mea, ego ab-
stuli pinnam, et non occidi te : et cognosce et vide hodie
quoniam non est malitia in manu mea neque impietas
et contemptus, et non peccavi in te, et tu ligas animam
meam ad capiendum eam.

13. Judicet Dominus inter me et te, et vindicet tibi de
te. Et manus mea non erit in te,

14. sicut dicitur parabola antiqua : Ex iniquis exiit deli-
ctum. Et manus mea non erit in te.

15. Et nunc post quem tu egrederis, rex Israel? post quem
persequeris tu? Post canem mortuum, et post pulicem
unum.

16. Fiat Dominus in judicem et vindicem inter me et
inter te, videat Dominus et judicet judicium meum et vin-
dicet me de manu tua.

17. Et factum est, cum consummasset David verba hæc
loquens ad Saul, et dixit Saul : Vox tua hæc, fili David?
Et elevavit Saul vocem suam, et ploravit.

18. Et dixit Saul ad David : Justus tu super me, quo-
niam tu reddidisti mihi bona, ego autem retribui tibi mala.

19. Et tu renuntiasti mihi hodie quæ fecisti mihi bona,
sicut conclusit me Dominus in manibus tuis hodie, et non
occidisti me.

20. Et sicut si inveniat quis inimicum suum in tribula-
tione, et emittat eum in viam bonam, et Dominus reddet ei
bona, sicut fecisti hodie.

21. Et nunc ecce ego cognosco quoniam regnans regna-
bis, et constituetur in manu tua regnum Israel.

22. Et nunc jura mihi in Domino quia non exterminabis
semen meum post me, non delebis nomen meum de domo
patris mei.

23. Et juravit David ipsi Saul, et abiit Saul ad locum
suum, et David et viri ejus ascenderunt in Mesaera angu-
stam.

CAPUT XXV.

1. Et mortuus est Samuel, et congregantur universus
Israel, et plangunt eum, et sepeliunt eum in domo sua in
Armatham. Et surrexit David, et descendit in desertum
Maon.

2. Et erat homo in Maon, et greges ejus in Carmelo, et
homo magnus valde, et huic greges ter mille et capræ mil-
le : et factum est in tondendo gregem suum in Carmelo,

3. et nomen homini Nabal, et nomen uxori ejus Abigæa :
et uxor ejus bona intellectu et bona specie valde, et homo
durus et malignus in studiis, et homo caninus.

4. Καὶ ἤκουσε Δαυὶδ ἐν τῇ ἐρήμῳ ὅτι κείρει Νάβαλ ὁ Καρμηλῖος τὸ ποίμνιον αὐτοῦ.

6. Καὶ ἀπέστειλε Δαυὶδ δέκα παιδάρια, καὶ εἶπε τοῖς παιδαρίοις· Ἀνάβητε εἰς Κάρμηλον, καὶ ἀπελθατε πρὸς Νάβαλ, καὶ ἐρωτήσατε αὐτὸν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου εἰς εἰρήνην,

8. καὶ εἰρεῖτε τάδε· Εἰς ὥρας καὶ σὺ ὑγιαίνων καὶ ὁ οἶκός σου, καὶ πάντα τὰ σὰ ὑγιαίνοντα.

7. Καὶ νῦν ἰδοὺ ἀκήκοα ὅτι κείρουσί σοι νῦν οἱ ποιμένες σου οἳ ἦσαν μεθ' ἡμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ οὐκ ἀπεκωλύσαμεν αὐτοὺς, καὶ οὐκ ἐνετείλαμεθα αὐτοῖς οὐδὲν πάσας τὰς ἡμέρας ὄντων αὐτῶν ἐν Καρμηλίῳ.

8. Ἐρώτησον τὰ παιδάριά σου, καὶ ἀπαγγελοῦσί σοι καὶ εὐρέτωσιν τὰ παιδάριά σου χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς σου, ὅτι ἐφ' ἡμέραν ἀγαθὴν ἤκομεν· ὁδὸς δὲ ὁ ἐν εὐρῇ ἡ χεὶρ σου τῷ υἱῷ σου τῷ Δαυίδ.

9. Καὶ ἔρχονται τὰ παιδάρια, καὶ λαλοῦσι τοὺς λόγους τούτους πρὸς Νάβαλ κατὰ πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα ἐν τῷ ὀνόματι Δαυίδ. Καὶ ἀνεπήδησε,

10. καὶ ἀπεκρίθη Νάβαλ τοῖς παισὶ Δαυίδ, καὶ εἶπε· Τίς ὁ Δαυίδ, καὶ τίς ὁ υἱὸς Ἰεσσαί; Σήμερον πεπλαθυμένοι εἰσὶν οἱ δούλοι ἀναχωροῦντες ἕκαστος ἐκ προσώπου τοῦ κυρίου αὐτοῦ.

11. Καὶ λήψομαι τοὺς ἄρτους μου καὶ τὸν οἶνόν μου καὶ τὰ θύματά μου ἃ τίθηκα τοῖς κείρουσί μου τὰ πρόβατα, καὶ δώσω αὐτὰ ἀνδράσιν οἷς οὐκ οἶδα πόθεν εἰσὶ;

12. Καὶ ἀπεστράφησαν τὰ παιδάρια Δαυίδ εἰς ὁδὸν αὐτῶν, καὶ ἀνέστρεψαν καὶ ἦλθον, καὶ ἀνήγγειλαν τῷ Δαυίδ κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα.

(*) 13. Καὶ εἶπε Δαυὶδ τοῖς ἀνδράσιν αὐτοῦ· Ζώσασθε ἕκαστος τὴν βομράϊν αὐτοῦ. Καὶ ἀνέβησαν ὀπίσω Δαυὶδ ὡς τετρακόσιοι ἄνδρες· καὶ οἱ διακόσιοι ἐκάθισαν μετὰ τῶν σκευῶν.

14. Καὶ τῇ Ἀβιγαίᾳ γυναικὶ Νάβαλ ἀπήγγειλεν ἐν τῶν παιδαρίων, λέγων· Ἰδοὺ Δαυὶδ ἀπέστειλεν ἀγγέλους ἐκ τῆς ἐρήμου εὐλογῆσαι τὸν κύριον ἡμῶν, καὶ ἐξέκλινεν ἀπ' αὐτῶν.

15. Καὶ οἱ ἄνδρες ἀγαθοὶ ἡμῖν σφόδρα οὐκ ἀπεκώλυσαν ἡμᾶς, οὐδὲ ἐνετίλαντο ἡμῖν οὐδὲν πάσας τὰς ἡμέρας ὅς ἤμεν παρ' αὐτοῖς.

16. Καὶ ἐν τῷ εἶναι ἡμᾶς ἐν ἀγρῷ, ὡς τεῖχος ἦσαν περὶ ἡμᾶς καὶ τὴν νύκτα καὶ τὴν ἡμέραν πάσας τὰς ἡμέρας ὅς ἤμεν παρ' αὐτοῖς ποιμαίνοντες τὸ ποίμνιον.

17. Καὶ νῦν γινώθι καὶ ἴδε σὺ τί ποιήσεις, ὅτι συντελεσται ἡ κακία εἰς τὸν κύριον ἡμῶν καὶ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ οὗτος υἱὸς λοιμῶς, καὶ οὐκ ἔστι λαλῆσαι πρὸς αὐτόν.

18. Καὶ ἔσπευσεν Ἀβιγαία καὶ ἔλαβε διακοσίους ἄρτους καὶ δύο ἀγγεῖα οἴνου, καὶ πέντε πρόβατα πεποιημένα, καὶ πέντε οἰφὲ ἀλφίτου, καὶ γόμορ ἐν σταφίδος, καὶ διακοσίας παλάθας, καὶ ἔθετο ἐπὶ τοὺς ὄνους.

(*) 13. Καὶ περιζώσαντο ἄνθρωποι τὴν μάχαιραν αὐτοῦ, καὶ περιζώσατο καὶ Δαυὶδ τὴν μάχαιραν αὐτοῦ· καὶ ἀνέβησαν.... (Alex.)

4. Et audivit David in deserto quia tondet Nabal Carmelius gregem suum.

5. Et misit David decem pueros, et dixit pueris : Ascendite in Carmelum, et abite ad Nabal, et interrogate eum in nomine meo in pacem,

6. et dicetis haec : In horas et tu salvus et domus tua, et omnia tua salva.

7. Et nunc ecce audivi quia tondent tibi nunc pastores tui qui erant nobiscum in deserto, et non prohibuimus eos, et non imperavimus eis quicquam omnibus diebus cum ipsi essent in Carmelo.

8. Interroga pueros tuos, et annuntiabunt tibi : et invenient pueri tui gratiam in oculis tuis, quoniam super diem bonam venimus : da nunc quodcumque invenerit manus tua filio tuo David.

9. Et veniunt pueri, et loquuntur sermones hos ad Nabal juxta omnia verba haec in nomine David. Et resiliit,

10. et respondit Nabal pueris David, et dixit : Quis est David, et quis filius Jesse? Hodie multiplicati sunt servi recedentes unusquisque a facie domini sui.

11. Et capiam panes meos et vinum meum et victimas meas quas immolavi tondentibus pecora mea, et dabo ea viris quos non novi unde sunt?

12. Et reversi sunt pueri David ad viam suam, et reverterunt et venerunt, et annuntiaverunt David secundum verba haec.

13. Et dixit David viris suis : Cingimini unusquisque gladium suum. Et ascenderunt post David circiter quadringenti viri : et ducenti sederunt cum vasis.

14. Et Abigae uxori Nabal nuntiavit unus puerorum, dicens : Ecce David misit nuntios e deserto ad benedicendum dominum nostrum, et declinavit ab eis.

15. Et viri boni nobis valde non prohibuerunt nos, neque imperarunt nobis quicquam omnibus diebus quibus fuimus apud eos.

16. Et dum essemus nos in agro, tamquam murus erant circa nos et nocte et die omnibus diebus quibus fuimus apud eos pascentes gregem.

17. Et nunc cognosce et vide tu quid facies, quoniam consummata est malitia in dominum nostrum et in domum ejus, et hic est filius pestilens, et non est loqui ad eum.

18. Et festinavit Abigae et sumpsit ducentos panes et duo vasa vini, et quinque oves factas, et quinque ophi farinae, et gomor unum uvae passae, et ducentas palathas, et posuit super asinos.

13. Et accincti sunt unusquisque vir gladio suo, accinctus est et David gladio suo : et ascenderunt....

19. Καὶ εἶπε τοῖς παιδαρίοις αὐτῆς· Προπορεύεσθε ἔμπροσθέν μου, καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ὀπίσω ὑμῶν παραγίνομαι. Καὶ τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς οὐκ ἀπήγγειλε.

20. Καὶ ἐγενήθη, αὐτῆς ἐπιβεβηκυῖς ἐπὶ τὴν ὄνον καὶ καταβαινούσης ἐν σκέπῃ τοῦ ὄρου, καὶ ἰδοὺ Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ κατέβαινον εἰς συνάντησιν αὐτῆς. Καὶ ἀπήντησεν αὐτοῖς.

21. Καὶ Δαυὶδ εἶπε· Ἴσως εἰς ἄδικον περὺλακα πάντα τὰ αὐτοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ οὐκ ἐντειλάμεθα λαβεῖν ἐκ πάντων τῶν αὐτοῦ οὐθέν, καὶ ἀνταπέδωκέ μοι πονηρὰ ἀντὶ ἀγαθῶν.

22. Ταῦτα ποιήσαι ὁ Θεὸς τῷ Δαυὶδ καὶ τάδε προσθήκη, εἰ ὑπολείψομαι ἐκ πάντων τῶν τοῦ Νάβαλ ἕως πρῶτῃ οὐρῶντα πρὸς τοίχον.

23. Καὶ εἶδεν Ἀβιγαῖα τὸν Δαυὶδ καὶ ἔσπευσε καὶ κατεπλήθην ἀπὸ τῆς ὄνου, καὶ ἔπεσεν ἐνώπιον Δαυὶδ ἐπὶ πρόσωπον αὐτῆς, καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ ἐπὶ τὴν γῆν.

24. ἐπὶ τοῖς πόδας αὐτοῦ, καὶ εἶπεν· Ἐν ἐμοί, κύριέ μου, ἡ ἀδικία μου· λαλησάτω δὴ ἡ δούλη σου εἰς τὰ ὦτά σου, καὶ ἀκουσον λόγων τῆς δούλης σου.

25. Μὴ δὲ θέσθω ὁ κύριός μου καρδίαν αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ἄνθρωπον τὸν λοιμὸν τοῦτον, ὅτι κατὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ οὕτως ἐστὶ· Νάβαλ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ ἀφροσύνη μετ' αὐτοῦ. Καὶ ἐγὼ ἡ δούλη σου οὐκ εἶδον τὰ παιδάριον τοῦ κυρίου μου ὃ ἀπέστειλες.

26. Καὶ νῦν, κύριέ μου, ζῇ Κύριος καὶ ζῇ ἡ ψυχὴ σου, καθὼς ἐκώλυσέ σε Κύριος τοῦ μὴ ἐλθεῖν εἰς αἷμα ἁθῶν, καὶ σώξῃ τὴν χεῖρά σου σοί. Καὶ νῦν γένοιτο ὡς Νάβαλ οἱ ἐχθροί σου καὶ οἱ ζητοῦντες τῷ κυρίῳ μου κακά.

27. Καὶ νῦν λάβε τὴν εὐλογίαν ταύτην, ἣν ἐνένοχεν ἡ δούλη σου τῷ κυρίῳ μου, καὶ δώσεις τοῖς παιδαρίοις τοῖς παρεστηκόσι τῷ κυρίῳ μου.

28. Ἄρον δὲ τὸ ἀνόμημα τῆς δούλης σου, ὅτι ποιῶν ποιήσει Κύριος τῷ κυρίῳ μου οἶκον πιστὸν, ὅτι πόλεμον κυρίου μου ὁ Κύριος πολεμεῖ, καὶ κακία οὐχ εὑρεθήσεται ἐν σοὶ πώποτε.

29. Καὶ ἀναστήσεται ἄνθρωπος καταδιώκων σε καὶ ζητῶν τὴν ψυχὴν σου, καὶ ἐστὶ ψυχὴ κυρίου μου ἐνδεδεμένη ἐν δεσμῷ τῆς ζωῆς παρὰ Κυρίῳ τῷ Θεῷ, καὶ ψυχὴν ἐχθρῶν σου σφενδονήσεις ἐν μέσῳ τῆς σφενδόνης.

30. Καὶ ἴσται, ὅτι ποιήσῃ Κύριος τῷ κυρίῳ μου πάντα ὅσα ἐλάλησεν ἀγαθὰ ἐπὶ σέ, καὶ ἐντελεῖται σοὶ εἰς ἐγγύμενον ἐπὶ Ἰσραὴλ.

31. Καὶ οὐκ ἐστὶ σοὶ τοῦτο βδελυγμὸς καὶ σκάνδαλον τῷ κυρίῳ μου ἐκχεῖν αἷμα ἁθῶν ζωεῖν, καὶ σῶσαι χεῖρα κυρίου μου αὐτῷ. Καὶ ἀγαθῶσαι Κύριος τῷ κυρίῳ μου, καὶ μνησθήσῃ τῆς δούλης σου ἀγαθῶσαι αὐτῇ.

32. Καὶ εἶπε Δαυὶδ τῇ Ἀβιγαῖα· Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ ὃς ἀπέστειλέ σε σήμερον ἐν ταύτῃ εἰς ἀπάντησίν μοι,

33. καὶ εὐλογητὸς ὁ τρόπος σου, καὶ εὐλογημένη σὺ ἡ ἀποκωλύσασά με σήμερον ἐν ταύτῃ μὴ ἐλθεῖν εἰς αἵματα, καὶ σῶσαι χεῖρά μου ἐμοί.

34. Πλὴν ὅτι ζῇ Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, ὃς ἀπεκώλυσέ με σήμερον τοῦ κακοποιῆσαι σε, ὅτι εἰ μὴ ἔσπευσας καὶ παρεγένου εἰς ἀπάντησίν μοι, τότε εἶπα· Εἰ ὑπολειφθήσεται τῇ Νάβαλ ἕως φωτὸς τοῦ πρῶτῃ οὐρῶν πρὸς τοίχον.

19. Et dixit pueris suis : Præcedite ante me, et ecce ego post vos advenio. Et viro suo non annuntiavit.

20. Et factum est, cum ipsa inscendisset super asinum et descenderet in tegmine montis, et ecce David et viri ejus descendeabant in occursum ejus. Et obviam ivit eis.

21. Et David dixit : Ulque immerito custodivi omnia ejus in deserto, et non imperavimus capere ex omnibus ejus quicquam, et retribuit mihi mala pro bonis.

22. Hæc faciat Deus ipsi David et hæc adjiciat, si relinquam ex omnibus qui sunt ipsius Nabal usque mane mingentem ad parietem.

23. Et vidit Abigæa David et festinavit et descendit ab asino, et cecidit coram David in faciem suam, et adoravit eum super terram.

24. ad pedes ejus, et dixit : In me, domine mi, injustitia mea : loquatur nunc serva tua in aures tuas, et audi sermones servæ tuæ.

25. Ne nunc ponat dominus meus cor suum super hominem pestilentem hunc, quia juxta nomen suum hic est. Nabal nomen ei, et insipientia cum eo. Et ego serva tua non vidi pueros domini mei quos misisti.

26. Et nunc, domine mi, vivit Dominus et vivit anima tua, sicut prohibuit te Dominus ne venires in sanguinem innoxium, et servares manum tuam tibi. Et nunc fiant tanquam Nabal inimici tui et qui quærunt domino meo mala.

27. Et nunc accipe benedictionem hanc, quam attulit serva tua domino meo, et dabis pueris qui assistunt domino meo.

28. Tolle nunc iniquitatem ancillæ tuæ, quia faciens faciet Dominus domino meo domum fidelem, quia prælium domini mei Dominus præliatur, et malitia non inveniatur in te unquam.

29. Et surget homo persequens te et quærens animam tuam, et erit anima domini mei illigata in vinculo vitæ apud Dominum Deum, et animam inimicorum tuorum rotabis in medio fundæ.

30. Et erit, cum fecerit Dominus domino meo omnia quæcumque locutus est bona super te, et mandabit tibi in duccem super Israel.

31. Et non erit tibi hoc abominatio et scandalum domino meo effundere sanguinem innoxium gratis, et servare manum domino meo sibi. Et benefaciat Dominus domino meo, et recorderis ancillæ tuæ ad benefaciendum ei.

32. Et dixit David Abigææ : Benedictus Dominus Deus Israel qui misit te hodie in hac in occursum mihi,

33. et benedictus modus tuus, et benedicta tu quæ prohibuisti me hodie in hac ne venirem ad sanguines, et servando manum meam mihi.

34. Verumtamen vivit Dominus Deus Israel, qui prohibuit me hodie malefacere tibi, quia nisi festinabas atque adveniebas in occursum mihi, tunc dixeram : Si remanebit ipsi Nabal usque ad lucem matutinam mingens ad parietem.

35. Καὶ ἔλαβε Δαυὶδ ἐκ χειρὸς αὐτῆς πάντα ἃ ἔφε-
ρεν αὐτῷ, καὶ εἶπεν αὐτῇ· Ἀνάβηθι εἰς εἰρήνην εἰς
οἶκόν σου· βλέπε, ἤκουσα τῆς φωνῆς σου, καὶ ἤρτίσα
τὸ πρόσωπόν σου.

36. Καὶ παρεγενήθη Ἀβιγαία πρὸς Νάβαλ· καὶ
ἰδοὺ αὐτῷ πότος ἐν οἴκῳ αὐτοῦ ὡς πότος βασιλέως, καὶ
ἡ καρδία Νάβαλ ἀγαυὴ ἐπ' αὐτόν· καὶ αὐτὸς μεθύων
ἕως σφόδρα. Καὶ οὐκ ἀπήγγειλεν αὐτῷ ῥῆμα μικρὸν ἢ
μέγα ἕως φωτός τοῦ πρωῒ.

37. Καὶ ἐγένετο πρωῒ, ὡς ἐξένηψεν ἀπὸ τοῦ οἴνου
Νάβαλ, ἀπήγγειλεν ἡ γυνὴ αὐτοῦ τὰ ῥήματα ταῦτα·
καὶ ἐναπέθανεν ἡ καρδία αὐτοῦ ἐν αὐτῷ, καὶ αὐτὸς
γίνεται ὡς λίθος.

38. Καὶ ἐγένετο ὥσπερ δέκα ἡμέραι, καὶ ἐπάταξε
Κύριος τὸν Νάβαλ, καὶ ἀπέθανε.

39. Καὶ ἤκουσε Δαυὶδ, καὶ εἶπεν· Εὐλογητὸς Κύ-
ριος, ὃς ἔκρινε τὴν κρίσιν τοῦ ὀνειδισμοῦ μου ἐκ χει-
ρὸς Νάβαλ, καὶ τὸν δούλον αὐτοῦ περιποίησατο ἐκ
χειρὸς κακῶν, καὶ τὴν κακίαν Νάβαλ ἀπέστρεψε Κύ-
ριος εἰς κεφαλὴν αὐτοῦ. Καὶ ἀπέστειλε Δαυὶδ καὶ ἐλά-
λησε περὶ Ἀβιγαίας, λαβεῖν αὐτὴν ἐαυτῷ εἰς γυναῖκα.

40. Καὶ ἦλθον οἱ παῖδες Δαυὶδ πρὸς Ἀβιγαίαν εἰς
Κάρμηλον, καὶ ἐλάλησαν αὐτῇ, λέγοντες· Δαυὶδ ἀπέ-
στειλεν ἡμᾶς πρὸς σέ λαβεῖν σε αὐτῷ εἰς γυναῖκα.

41. Καὶ ἀνέστη καὶ προσεκύνησεν ἐπὶ τὴν γῆν ἐπὶ
πρόσωπον, καὶ εἶπεν· Ἰδοὺ ἡ δούλη σου εἰς παιδίσκην
νύμφαι πόδας τῶν παίδων σου.

42. Καὶ ἀνέστη Ἀβιγαία, καὶ ἐπέβη ἐπὶ τὴν ὄνον,
καὶ πέντε κοράσια ἠκολούθησαν αὐτῇ, καὶ ἵπορεύθη
ὀπίσω τῶν παίδων Δαυὶδ, καὶ γίνεται αὐτῷ εἰς γυ-
ναῖκα.

43. Καὶ τὴν Ἀχινάαμ ἔλαβε Δαυὶδ ἐξ Ἰεζραὲλ, καὶ
ἀμρότεραι ἦσαν αὐτῷ γυναῖκες.

44. Καὶ Σαοὺλ ἔδωκε Μελχὼλ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ,
τὴν γυναῖκα Δαυὶδ, τῷ Φαλτί υἱῷ Ἀμὶς τῷ ἐκ Ῥομμᾶ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Κς'.

1. Καὶ ἔρχονται οἱ Ζιφαῖοι ἐκ τῆς αὐγμώδους πρὸς
τὸν Σαοὺλ εἰς τὸν βουνόν, λέγοντες· Ἰδοὺ Δαυὶδ σκε-
πάζεται μεθ' ἡμῶν ἐν τῷ βουνῷ τῷ Ἐχελᾷ, κατὰ πρόσω-
πον τοῦ Ἰεσσαίου.

2. Καὶ ἀνέστη Σαοὺλ καὶ κατέβη εἰς τὴν ἔρημον
Ζιφ, καὶ μετ' αὐτοῦ τρεῖς χιλιάδες ἀνδρῶν ἐκλεκτοὶ ἐξ
Ἰσραὴλ, ζητεῖν τὸν Δαυὶδ ἐν τῇ ἐρήμῳ Ζιφ.

3. Καὶ παρενέβαλε Σαοὺλ ἐν τῷ βουνῷ τῷ Ἐχελᾷ
τῷ ἐπὶ προσώπου τοῦ Ἰεσσαίου ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, καὶ Δαυὶδ
ἐκάθισεν ἐν τῇ ἐρήμῳ. Καὶ εἶδε Δαυὶδ ὅτι ἔχει Σαοὺλ
ὀπίσω αὐτοῦ εἰς τὴν ἔρημον,

4. καὶ ἀπέστειλε Δαυὶδ κατασκόπους, καὶ ἔγνω ὅτι
ἔχει Σαοὺλ ἐτοιμὸς ἐκ Κεῖλά.

5. Καὶ ἀνέστη Δαυὶδ λάθρα, καὶ εἰσπορεύεται εἰς
τὸν τόπον ὃν ἐκάθευδεν ἐκεῖ Σαοὺλ, καὶ ἐκεῖ Ἀβεννήρ
υἱὸς Νήρ ἀρχιστράτηγος αὐτοῦ. Καὶ Σαοὺλ ἐκάθευδεν
ἐν λαμπήνῃ, καὶ ὁ λαὸς παρεμβολήκως κύκλῳ αὐτοῦ.

6. Καὶ ἀπεκρίθη Δαυὶδ, καὶ εἶπε πρὸς Ἀβιμέλεχ τὸν
Χετταῖον, καὶ πρὸς Ἀβессά υἱὸν Σαρουίας, ἀδελφὸν
Ἰωάβ, λέγων· Τίς εἰσελεύσεται μετ' ἐμοῦ πρὸς Σαοὺλ
εἰς τὴν παρεμβολήν; Καὶ εἶπεν Ἀβессά· Ἰγὼ εἰσε-
λεύσομαι μετὰ σοῦ.

35. Et accepit David de manu ejus omnia quae ferebat ei,
et dixit ad eam : Ascende in pace in domum tuam : vide,
audivi vocem tuam, et suscepi faciem tuam.

36. Et advenit Abigail ad Nabal : et ecce ei convivium
in domo sua sicut convivium regis, et cor Nabal bonum in
eo : et ipse ebrius usque valde. Et non annuntiavit ei ver-
bum parvum vel magnum usque ad lucem matutinam.

37. Et factum est mane, ut resipuit a vino Nabal, an-
nuntiavit uxor ejus verba haec : et immortuum est cor ejus
in eo, et ipse sit tanquam lapis.

38. Et facti sunt circiter decem dies, et percussit Domi-
nus Nabal, et mortuus est.

39. Et audivit David, et dixit : Benedictus Dominus,
qui judicavit judicium opprobrii mei de manu Nabal, et
servum suum reservavit de manu malorum, et malitiam
Nabal convertit Dominus in caput ejus. Et misit David et
locutus est de Abigaea, ad accipiendum eam sibi in ux-
orem.

40. Et venerunt pueri David ad Abigeam in Carmelum,
et locuti sunt ei, dicentes : David misit nos ad te ad acci-
piendum te sibi in uxorem.

41. Et surrexit et adoravit super terram in faciem, et
dixit : Ecce serva tua in ancillam ad lavandum pedes pue-
rorum tuorum.

42. Et surrexit Abigaea, et inscendit super asinum, et
quinque puellae secutae sunt eam, et ivit post pueros David,
et sit ei in uxorem.

43. Et Achinaam sumpsit David de Jezrael, et utraeque
fuerunt ei uxores.

44. Et Saul dedit Melchol filiam suam, quae erat uxor
David, Phalti filio Amis qui de Rhomina.

CAPUT XXVI.

1. Et veniunt Ziphai ab aestuosa ad Saul in collem, di-
centes : Ecce David tegitur nobiscum in colle Echela, ad fa-
ciem Jessemu.

2. Et surrexit Saul et descendit in desertum Ziph, et cum
eo tria millia virorum electi ex Israel, ad quarendum David
in deserto Ziph.

3. Et castrametatus est Saul in colle Echela qui super
faciem Jessemu super viam, et David sedit in deserto. Et
vidit David quia venit Saul post se in desertum,

4. et misit David exploratores, et cognovit quia venit
Saul paratus de Ceila.

5. Et surrexit David clam, et ingreditur in locum ubi
dormiebat illic Saul, et ibi Abener filius Ner princeps mi-
litiae ejus. Et Saul dormiebat in lampene, et populus ca-
strametatus circa eum.

6. Et respondit David, et dixit ad Abimelech Chettæum,
et ad Abessa filium Sarvix, fratrem Joab, dicens : Quis
introbabit mecum ad Saul in castra? Et dixit Abessa : Ego
introbabo tecum.

7. Καὶ εἰσπορεύεται Δαυὶδ καὶ Ἀβессά εἰς τὸν λαὸν τὴν νύκτα· καὶ ἰδοὺ Σαούλ καθεύδων ὑπνῷ ἐν λαμπτήρῃ, καὶ τὸ δόρυ αὐτοῦ ἐμπεπηγὸς εἰς τὴν γῆν πρὸς κεφαλῇ αὐτοῦ· καὶ Ἀβεννήρ καὶ ὁ λαὸς αὐτοῦ ἐκάθευδε κύκλῳ αὐτοῦ.

8. Καὶ εἶπεν Ἀβессά πρὸς Δαυὶδ· Ἀπέχλεις Κύριος σήμερον τὸν ἐχθρόν σου εἰς χεῖράς σου, καὶ νῦν πατάξω αὐτὸν τῷ δόρατι εἰς τὴν γῆν ἅπασι καὶ οὐ δευτερώσω αὐτῷ.

9. Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Ἀβессά· Μὴ ταπεινώσῃς αὐτὸν, ὅτι τίς ἐποίησε χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ χριστὸν Κυρίου καὶ ἀθωοθήσεται;

10. Καὶ εἶπε Δαυὶδ· Ζῇ Κύριος, ἐὰν μὴ Κύριος παίσῃ αὐτὸν, ἡ ἡμέρα αὐτοῦ ἐλθὴ καὶ ἀποθάνῃ, ἡ εἰς πόλεμον καταβῇ καὶ προστεθῇ.

11. Μηδαμῶς μοι παρὰ Κυρίου ἐπενεγκεῖν χεῖρά μου ἐπὶ χριστὸν Κυρίου. Καὶ νῦν λάβε δὴ τὸ δόρυ ἀπὸ προσκεφαλῆς αὐτοῦ καὶ τὸν φακὸν τοῦ ὕδατος, καὶ ἀπώλθωμεν ἡμεῖς καθ' ἑαυτούς.

12. Καὶ ἔλαβε Δαυὶδ τὸ δόρυ καὶ τὸν φακὸν τοῦ ὕδατος ἀπὸ προσκεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ ἀπῆλθον καθ' ἑαυτούς· καὶ οὐκ ἦν ὁ βλέπων, καὶ οὐκ ἦν ὁ γινώσκων, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἐξεγυριόμενος· πάντες ὑπνοῦντες, ὅτι θάμβος Κυρίου ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτούς.

13. Καὶ διέβη Δαυὶδ εἰς τὸ πέραν, καὶ ἔστη ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους μακρόθεν, καὶ πολλὴ ἡ ὁδὸς ἀναμέσον αὐτῶν.

14. Καὶ προσεκαλέσατο Δαυὶδ τὸν λαόν, καὶ τῷ Ἀβεννήρ ἑλάλησε, λέγων· Οὐκ ἀποκριθήσῃ, Ἀβεννήρ; Καὶ ἀπεκρίθη Ἀβεννήρ, καὶ εἶπε· Τίς εἰ σὺ ὁ καλῶν;

15. Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Ἀβεννήρ· Οὐκ ἀνὴρ σὺ; καὶ τίς ὡς σὺ ἐν Ἰσραὴλ; Καὶ διατί οὐ φυλάσσεις τὸν κύριόν σου τὸν βασιλέα; ὅτι ἐσθλὸν εἰς ἐκ τοῦ λαοῦ διαφθεῖραι τὸν κύριόν σου τὸν βασιλέα.

16. Καὶ οὐκ ἀγαθὸν τὸ ῥῆμα τοῦτο ὁ πεποίηκας. Ζῇ Κύριος, ὅτι υἱοὶ θανατώσεως ὑμεῖς, οἱ φυλάσσοντες τὸν βασιλέα τὸν κύριον ὑμῶν τὸν χριστὸν Κυρίου. Καὶ νῦν ἴδε δὴ τὸ δόρυ τοῦ βασιλέως, καὶ ὁ φακὸς τοῦ ὕδατος ποῦ ἐστὶ, τὰ πρὸς κεφαλῇ αὐτοῦ;

17. Καὶ ἐπέγνω Σαούλ τὴν φωνὴν Δαυὶδ, καὶ εἶπε· Ἡ φωνὴ σου αὕτη, τέκνον Δαυὶδ; Καὶ εἶπε Δαυὶδ· Δούλος σου, κύριε βασιλεῦ.

18. Καὶ εἶπε· Ἰνατί τοῦτο καταδιώκει ὁ κύριός σου ἐπὶ τοῦ δούλου αὐτοῦ; ὅτι τί ἡμάρτηκα; καὶ τί εὗρέθῃ ἐν ἐμοὶ ἀδικημα;

19. Καὶ νῦν ἀκουσάτω ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς τὸ ῥῆμα τοῦ δούλου αὐτοῦ. Εἰ ὁ Θεὸς ἐπιστεῖ σε ἐπ' ἐμέ, ὁσφρανθεὶς θυμία σου. Καὶ εἰ υἱοὶ ἀνθρώπων, ἐπικατάρτατοι οὗτοι ἐνώπιον Κυρίου, ὅτι ἐξέβαλόν με σήμερον μὴ ἐστηρίχθαι ἐν κληρονομίᾳ Κυρίου, λέγοντες· Πορεύου, δούλευε θεοῖς ἑτέροις.

20. Καὶ νῦν μὴ πέσοι τὸ αἷμά μου ἐπὶ τὴν γῆν ἐξεναντίας προσώπου Κυρίου, ὅτι ἐξεληλύθεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ ζητεῖν ψυχὴν μου καθὼς καταδιώκει ὁ νυκτικόραξ ἐν τοῖς ὄρεσι.

21. Καὶ εἶπε Σαούλ· Ἠμάρτηκα· ἐπίστρεφε, τέκνον Δαυὶδ, ὅτι οὐ κακοποιήσω σε, ἀντὶ ὧν ἐντιμος ψυχῇ μου ἐν ὀφθαλμοῖς σου καὶ ἐν τῇ σήμερον. Μεματαίωμαι καὶ ἡγνώκα πολλὰ σφόδρα.

7. Et intrat David et Abessa ad populum nocte : et ecce Saul dormiens somno in lampene, et lancea ejus fixa in terram ad caput ejus : et Abenner et populus ejus dormiebat circa eum.

8. Et dixit Abessa ad David : Conclusit Dominus hodie inimicum tuum in manus tuas, et nunc percutiam eum lancea in terram semel et non repetam ei.

9. Et dixit David ad Abessa : Ne humilies illum, quoniam quis injiciet manum suam in christum Domini et purus erit?

10. Et dixit David : Vivit Dominus, nisi Dominus percusserit illum, aut hora illius venerit et moriatur, vel in pugnam descenderit et apponatur.

11. Nequaquam mihi a Domino injicere manum meam in christum Domini. Et nunc accipe, quaeso, lanceam a cervicali ejus et lentem aquae, et abeamus nos per nos ipsi.

12. Et accepit David lanceam et lentem aquae a cervicali ejus, et abierunt per se ipsi : et non erat qui videret, et non erat qui cognosceret, et non erat qui vigilaret : omnes somno sopiti, quoniam stupor Domini intuerat super illos.

13. Et transivit David ultra, et stetit in cacumine montis longe, et multa via inter eos.

14. Et advocavit David populum, et ad Abenner locutus est, dicens : Non respondebis, Abenner? Et respondit Abenner, et dixit : Quis es tu qui vocas?

15. Et dixit David ad Abenner : Nonne vir tu? et quis sicut tu in Israel? Et quare non custodis dominum tuum regem? quoniam intravit unus de populo disperdere dominum tuum regem.

16. Et non est bonum verbum hoc quod fecisti. Vivit Dominus, quoniam filii mortificationis vos, qui custoditis regem dominum vestrum christum Domini. Et nunc vide, quaeso, lanceam regis, et lenticula aquae ubi est, quae ad caput ejus?

17. Et cognovit Saul vocem David, et dixit : Vox tua haec, fili David? Et dixit David : Servus tuus, domine rex.

18. Et dixit : Ut quid hoc persequitur dominus post servum suum? quoniam quid peccavi? et quae inventa est in me injustitia?

19. Et nunc audiat dominus meus rex verbum servi sui. Si Deus incutit te in me, olfiat sacrificium tuum. Quod si filii hominum, maledicti hi in conspectu Domini, quoniam ejecerunt me hodie non confirmatum esse in hereditate Domini, dicentes : Vade, servi diis alienis.

20. Et nunc non cadat sanguis meus in terram ante conspectum Domini, quoniam exiit rex Israel quaerere animam meam sicut persequitur nycticorax in montibus.

21. Et dixit Saul : Peccavi : reverti, fili David, quoniam non malefaciam tibi, ideo quoniam pretiosa anima mea in oculis tuis et in hodierna. Stulte egi et ignoravi multa valde.

22. Καὶ ἀπεκρίθη Δαυὶδ, καὶ εἶπεν· Ἴδού τὸ ὄρου τοῦ βασιλέως, διελθέτω εἰς τῶν παιδάρων καὶ λαβέτω αὐτό·

23. καὶ Κύριος ἐπιστρέψει ἐκάστῳ κατὰ τὰς δικαιοσύνας αὐτοῦ καὶ τὴν πίστιν αὐτοῦ· ὥς παρέδωκέ σε Κύριος σήμερον εἰς χεῖράς μου, καὶ οὐκ ἠθέλησα ἐπινεγκεῖν χεῖρά μου ἐπὶ χριστὸν Κυρίου.

24. Καὶ ἰδοὺ καθὼς ἐμεγαλύνθη ἡ ψυχὴ σου σήμερον ἐν ταύτῃ ἐν ὀφθαλμοῖς μου, οὕτως μεγαλυνθεῖ ἡ ψυχὴ μου ἐνώπιον Κυρίου, καὶ σκεπάσαι με, καὶ ἐξέλται με ἐκ πάσης θλίψεως.

25. Καὶ εἶπε Σαούλ πρὸς Δαυὶδ· Εὐλογημένος σὺ, τέκνον, καὶ ποιῶν ποιήσεις, καὶ δυνάμενος δυνήσῃ. Καὶ ἀπῆλθε Δαυὶδ εἰς τὴν ὁδὸν αὐτοῦ, καὶ Σαούλ ἀπέστρεψεν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΖ'.

1. Καὶ εἶπε Δαυὶδ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, λέγων· Νῦν προστεθήσομαι ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ εἰς χεῖρας Σαούλ, καὶ οὐκ ἔστι μοι ἀγαθὸν ἐὰν μὴ σωθῶ εἰς γῆν ἀλλοφύλων, καὶ ἀνῆλπ' ἐμοῦ Σαούλ τοῦ ζητεῖν με εἰς πᾶν ὄριον Ἰσραὴλ, καὶ σωθήσομαι ἐκ χειρὸς αὐτοῦ.

2. Καὶ ἀνέστη Δαυὶδ καὶ οἱ ἐξακόσιοι ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐπορεύθη πρὸς Ἀγχοῦς υἱὸν Ἀμμάχ, βασιλέα Γέθ.

3. Καὶ ἐκάθισε Δαυὶδ μετὰ Ἀγχοῦς, αὐτὸς καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ἕκαστος καὶ ὁ οἶκος αὐτοῦ, καὶ Δαυὶδ καὶ αἱ μύηται αἱ γυναῖκες αὐτοῦ, Ἀχινάα Ἰεζραηλίτις καὶ Ἀβιγαῖα ἡ γυνὴ Νάβαλ τοῦ Καρμηλίου.

4. Καὶ ἀνηγγέλη τῷ Σαούλ ὅτι πέφυγε Δαυὶδ εἰς Γέθ, καὶ οὐ προσέθετο ἐπὶ ζητεῖν αὐτόν.

5. Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Ἀγχοῦς· Εἰ δὴ εὗρηκεν ὁ δοῦλός σου χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς σου, δότωσαν δὴ μοι τόπον ἐν μιᾷ τῶν πόλεων τῶν κατ' ἀγρὸν, καὶ καθήσομαι ἐκεῖ· καὶ ἵνατί κάθηται ὁ δοῦλός σου ἐν πόλει βασιλευμένῃ μετὰ σοῦ;

6. Καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τὴν Σεκελάκ· διὰ τοῦτο ἐγενήθη Σεκελάκ τῷ βασιλεῖ τῆς Ἰουδαίας ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

7. Καὶ ἐγενήθη ὁ ἀριθμὸς τῶν ἡμερῶν τῶν ἐκάθισε Δαυὶδ ἐν ἀγρῷ τῶν ἀλλοφύλων, τέσσαρας μῆνας.

8. Καὶ ἀνέβαινε Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ, καὶ ἐπέτιθεντο ἐπὶ πάντα τὸν Γεσιρὶ καὶ ἐπὶ τὸν Ἀμαληκίτην· καὶ ἰδοὺ ἡ γῆ κατοικεῖτο ἀπὸ ἀνηκόντων ἢ ἀπὸ Γελαμφούρ τετελιγμένων καὶ ἕως γῆς Αἰγύπτου.

9. Καὶ ἔτυπτε τὴν γῆν, καὶ οὐκ ἐξωγόνησε ἄνδρα ἢ γυναῖκα. Καὶ ἐλάμβανον ποίμνια καὶ βουκόλια καὶ ὄνους καὶ καμήλους καὶ ἱματισμὸν, καὶ ἀνίστρεψαν, καὶ ἦρχοντο πρὸς Ἀγχοῦς.

10. Καὶ εἶπεν Ἀγχοῦς πρὸς Δαυὶδ· Ἐπὶ τίνα ἐπέθεσθε σήμερον; Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Ἀγχοῦς· Κατὰ νότον τῆς Ἰουδαίας, καὶ κατὰ νότον Ἰεσμεγά, καὶ κατὰ νότον τοῦ Κεβεζί,

11. καὶ ἄνδρα καὶ γυναῖκα οὐκ ἐξωγόνησα τοῦ εἰσαγαγεῖν εἰς Γέθ, λέγων· Μὴ ἀναγγεῖλωσιν εἰς Γέθ καθ' ἡμῶν, λέγοντες· Ταῦτα Δαυὶδ ποιεῖ. Καὶ τότε τὸ εἰκαίωμα αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας ἃς ἐκάθητο Δαυὶδ ἐν ἀγρῷ τῶν ἀλλοφύλων.

12. Καὶ ἐπιστεύθη Δαυὶδ ἐν τῷ Ἀγχοῦς σφόδρα,

22. Et respondit David, et dixit : Ecce lancea regis, transeat unus ex pueris et accipiat eam :

23. et Dominus restituet unicuique secundum justitias ejus et secundum fidem ejus : sicut tradidit te Dominus hodie in manus meas, et nolui injicere manum meam in christum Domini.

24. Et ecce sicut magnificata est anima tua hodie in hac in oculis meis, sic magnificetur anima mea in conspectu Domini, et tegat me, et eruat me ex omni tribulatione.

25. Et dixit Saul ad David : Benedictus tu, fili, et faciens facies, et potens poteris. Et abiit David ad viam suam, et Saul revertit ad locum suum.

CAPUT XXVII.

1. Et dixit David in corde suo, dicens : Nunc apponam in die una in manus Saul, et non est mihi bonum nisi salvatus fuero in terram alienigenarum, et cesset a me Saul a querendo me in omnem terminum Israel, et salvabor de manu ejus.

2. Et surrexit David et sexcenti viri qui cum eo, et ivit ad Anchus filium Ammach, regem Geth.

3. Et sedit David cum Anchus, ipse et viri ejus unusquisque et domus ejus, et David et ambæ uxores ejus, Achinam Jezraelites et Abigara uxor Nabal Carnelii.

4. Et annuntiatum est ipsi Saul quia fugit David in Geth, et non adjecit ultra querere eum.

5. Et dixit David ad Anchus : Si nunc invenit servus tuus gratiam in oculis tuis, dent nunc mihi locum in una civitatum quæ per agrum, et sedebo illic : et ut quid sedet servus tuus in civitate regia tecum ?

6. Et dedit ei in die illa ipsam Secelac : propter hoc facta est Secelac regi Judææ usque in diem hanc.

7. Et factus est numerus dierum quibus sedit David in agro alienigenarum, quatuor menses.

8. Et ascendit David et viri ejus, et incursiones faciebant in omnem Gesiri et in Amalecitem : et ecce terra habitabatur ab advenientibus quæ a Gelampsur murata et usque ad terram Aegypti.

9. Et percutiebat terram, et non vivificabat virum vel mulierem. Et capiebant greges et armenta boum et asinos et camelos et vestem, et revertabant, et veniebant ad Anchus.

10. Et dixit Anchus ad David : Super quem irruistis hodie ? Et dixit David ad Anchus : Ad austrum Judææ, et ad austrum Jesmega, et ad austrum Cenezi,

11. et virum et mulierem non vivificavi ad adducendum in Geth, dicens : Ne annuntient in Geth contra nos, dicentes : Hæc David facit. Et hæc autem fuit justificatio ejus omnibus diebus quibus sedit David in agro alienigenarum.

12. Et fidem sibi conciliavit David in Anchus valde,

λέγων· Ἡσυχνται αἰσχυνόμενος ἐν τῇ λαῷ αὐτοῦ ἐν Ἰσραὴλ, καὶ ἔσται μοι δοῦλος εἰς τὸν αἰῶνα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΗ'.

1. Καὶ ἐγενήθη ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ συναθροίζονται ἀλλόφυλοι ἐν ταῖς παρεμβολαῖς αὐτῶν ἐξελθεῖν πολεμεῖν μετὰ Ἰσραὴλ. Καὶ εἶπεν Ἀγχούς πρὸς Δαυίδ· Γινώσκων γνώση ὅτι μετ' ἐμοῦ ἐξελεύσῃ εἰς πόλεμον σὺ, καὶ οἱ ἄνδρες σου.

2. Καὶ εἶπε Δαυίδ πρὸς Ἀγχούς· Οὕτω νῦν γνώση ὃ ποιήσει ὁ δοῦλός σου. Καὶ εἶπεν Ἀγχούς πρὸς Δαυίδ· Οὕτως ἀρχισωματοφύλακα θέσομαι σε πάσας τὰς ἡμέρας.

3. Καὶ Σαμουὴλ ἀπέθανε, καὶ ἐκόψαντο αὐτὸν πᾶς Ἰσραὴλ, καὶ θάπτουσιν αὐτὸν ἐν Ἀρμαθαίμ ἐν πόλει αὐτοῦ· καὶ Σαούλ περιεῖλε τοὺς ἐγγαστριμύθους καὶ τοὺς γνώστας ἀπὸ τῆς γῆς.

4. Καὶ συναθροίζονται οἱ ἀλλόφυλοι, καὶ ἔρχονται καὶ παρεμβάλλουσιν εἰς Σωνάμ· καὶ συναθροῖζει Σαούλ πάντα ἄνδρα Ἰσραὴλ, καὶ παρεμβάλλουσιν εἰς Γελβουέ.

5. Καὶ εἶδε Σαούλ τὴν παρεμβολὴν τῶν ἀλλοφύλων, καὶ ἐφοβήθη καὶ ἐξέστη ἡ καρδία αὐτοῦ σφόδρα.

6. Καὶ ἐπηρώτησε Σαούλ διὰ Κυρίου, καὶ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῷ Κύριος ἐν τοῖς ἐνυπνίοις καὶ ἐν τοῖς ὄφλοις καὶ ἐν τοῖς προφήταις.

7. Καὶ εἶπε Σαούλ τοῖς παισὶν αὐτοῦ· Ζητήσατέ μοι γυναῖκα ἐγγαστριμύθον, καὶ πορεύσομαι πρὸς αὐτήν, καὶ ζητήσω ἐν αὐτῇ. Καὶ εἶπαν οἱ παῖδες αὐτοῦ πρὸς αὐτόν· Ἰδοὺ γυνὴ ἐγγαστριμύθος ἐν Ἀενδώρ.

8. Καὶ συνεκαλύψατο Σαούλ καὶ περιεβάλετο ἱμάτια ἕτερα, καὶ πορεύεται αὐτὸς καὶ δύο ἄνδρες μετ' αὐτοῦ, καὶ ἔρχονται πρὸς τὴν γυναῖκα νυκτός, καὶ εἶπεν αὐτῇ· Μάντευσαι δὴ μοι ἐν τῷ ἐγγαστριμύθῳ, καὶ ἀνάγαγέ μοι ὃν ἐὰν εἴπω σοι.

9. Καὶ εἶπεν αὐτῇ ἡ γυνή· Ἰδοὺ δὴ σὺ οἶδας ὅσα ἐποίησε Σαούλ, ὡς ἐξολόθρευσε τοὺς ἐγγαστριμύθους καὶ τοὺς γνώστας ἀπὸ τῆς γῆς καὶ ἵνατί σὺ παγιδεύεις τὴν ψυχὴν μου θανατῶσαι αὐτήν;

10. Καὶ ὅμοσεν αὐτῇ Σαούλ, λέγων· Ζῇ Κύριος, εἰ ἀπαντήσῃ σοι ἀδικία ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ.

11. Καὶ εἶπεν ἡ γυνή· Τίνα ἀναγάγω σοι; Καὶ εἶπε· Τὸν Σαμουὴλ ἀνάγαγέ μοι.

12. Καὶ εἶδεν ἡ γυνὴ τὸν Σαμουὴλ, καὶ ἀνεβόησε φωνῇ μεγάλῃ, καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ πρὸς Σαούλ· Ἰνατί παρελογίσω με; καὶ σὺ εἰ Σαούλ.

13. Καὶ εἶπεν αὐτῇ ὁ βασιλεὺς· Μὴ φοβοῦ, εἶπον τίνα ἐώρακας. Καὶ εἶπεν αὐτῇ ἡ γυνή· Θεοὺς ἐώρακα ἀναβαίνοντας ἐκ τῆς γῆς.

14. Καὶ εἶπεν αὐτῇ· Τί ἔγνως; Καὶ εἶπεν αὐτῇ· Ἄνδρα ὄρθιον ἀναβαίνοντα ἐκ τῆς γῆς, καὶ οὗτος διπλοῖδα ἀναβεβλημένος. Καὶ ἔγνω Σαούλ ὅτι οὗτος Σαμουὴλ, καὶ ἐκύβηεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ.

15. Καὶ εἶπε Σαμουὴλ· Ἰνατί παρηνώχλησάς μοι ἀναβῆναί με; Καὶ εἶπε Σαούλ· Θλίβομαι σφόδρα, καὶ οἱ ἀλλόφυλοι πολεμοῦσιν ἐν ἐμοί, καὶ ὁ Θεὸς ἀφίστηκεν ἀπ' ἐμοῦ, καὶ οὐκ ἐπακήκοέ μοι ἔτι καὶ ἐν χειρὶ τῶν προφητῶν καὶ ἐν τοῖς ἐνυπνίοις· καὶ νῦν κέκληκά σε γνωρίσαι μοι τί ποιήσω.

dicens : Abominans abominatus est in populo suo in Israel, et erit mihi servus in saeculum.

CAPUT XXVIII.

1. Et factum est in diebus illis, et congregantur alienigenae in castris suis ad exeundum pugnare cum Israel. Et dixit Anchus ad David : Cognoscens cognosces quia mecum exibis in bellum tu, et viri tui.

2. Et dixit David ad Anchus : Ita nunc cognosces quae faciet servus tuus. Et dixit Anchus ad David : Sic principem custodiae corporis ponam te omnibus diebus.

3. Et Samuel mortuus est, et planxerunt eum universus Israel, et sepeliunt eum in Armathaim in civitate ejus : et Saul circumabstulit ventriloquos et gnostas de terra.

4. Et congregantur alienigenae, et veniunt et castrametantur in Sonam : et congregat Saul omnem virum Israel, et castrametantur in Gelbue.

5. Et vidit Saul castra alienigenarum, et timuit et expavit cor ejus valde.

6. Et interrogavit Saul per Dominum, et non respondit ei Dominus in somniis et in manifestationibus et in prophetis.

7. Et dixit Saul pueris suis : Quærite mihi mulierem ventriloquam, et ibo ad eam, et quaeram in ea. Et dixerunt pueri ejus ad eum : Ecce mulier ventriloqua in Aendor.

8. Et cooperuit se Saul et induit vestimenta alia, et vadit ipse et duo viri cum eo, et veniunt ad mulierem nocte, et dixit ad eam : Vaticinare nunc mihi in ventriloquo, et reduc mihi quemcumque dixerō.

9. Et dixit ei mulier : Ecce nunc tu nosti quaecumque fecit Saul, quomodo exterminavit ventriloquos et gnostas a terra : et ut quid tu illaqueas animam meam ad mortificandam eam?

10. Et juravit ei Saul, dicens : Vivit Dominus, si occurret tibi injustitia in verbo hoc.

11. Et dixit mulier : Quem reducam tibi? Et dixit : Ipsum Samuel reduc mihi.

12. Et vidit mulier ipsum Samuel, et exclamavit voce magna, et dixit mulier ad Saul : Ut quid decepisti me? et tu es Saul.

13. Et dixit ei rex : Ne timeas, dicito quem vidisti. Et dixit ei mulier : Deos vidi ascendentes e terra.

14. Et dixit ad eam : Quid cognovisti? Et dixit ei : Virum erectum ascendentem e terra, et hic diploidem indutus. Et novit Saul quia hic Samuel, et procubuit in faciem suam super terram, et adoravit eum.

15. Et dixit Samuel : Ut quid perturbasti me faciendo me ascendere? Et dixit Saul : Tribulor valde, et alienigenae bellant in me, et Deus discessit a me, et non exaudivit me ultra etiam in manu prophetarum et in somniis : et nunc vocavi te ad notificandum mihi quid faciam.

16. Καὶ εἶπε Σαμουὴλ· Ἰνατί ἐπερωτᾷς με, καὶ Κύριος ἀφῆστηκεν ἀπὸ σοῦ, καὶ γέγονε μετὰ τοῦ πλησίον σου;

17. Καὶ πεποίηκε Κύριος σοι καθὼς ἐλάλησε Κύριος ἐν χειρὶ μου, καὶ διαρρήξει Κύριος τὴν βασιλείαν σου ἐκ χειρὸς σου, καὶ δώσει αὐτὴν τῷ πλησίον σου τῷ Δαυίδ,

18. διότι οὐκ ἤκουσας φωνῆς Κυρίου, καὶ οὐκ ἐποίησας θυμὸν ὀργῆς αὐτοῦ ἐν Ἀμαλήκ, διὰ τοῦτο τὸ ῥῆμα ἐποίησε Κύριος σοι ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ.

19. Καὶ παραδώσει Κύριος τὸν Ἰσραὴλ μετὰ σοῦ εἰς χεῖρας ἀλλοφύλων, καὶ αὐριον σὺ καὶ οἱ υἱοί σου μετὰ σοῦ πεσοῦνται, καὶ τὴν παρεμβολὴν Ἰσραὴλ δώσει Κύριος εἰς χεῖρας ἀλλοφύλων.

20. Καὶ ἔσπευσε Σαοὺλ καὶ ἔπεσεν ἐστηκώς ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἐφωβήθη σφόδρα ἀπὸ τῶν λόγων Σαμουὴλ, καὶ ἐν αὐτῷ οὐκ ἦν ἰσχύς ἔτι, οὐ γὰρ ἔφαγεν ἄρτον ὅλην τὴν ἡμέραν καὶ ὅλην τὴν νύκτα ἐκείνην.

21. Καὶ εἰσῆλθεν ἡ γυνὴ πρὸς Σαοὺλ, καὶ εἶδεν ὅτι ἔσπευσε σφόδρα, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· Ἰδοὺ δὴ ἤκουσεν ἡ δούλη σου τῆς φωνῆς σου, καὶ ἐθέμην τὴν ψυχὴν μου ἐν τῇ χειρὶ μου, καὶ ἤκουσα τοὺς λόγους οὓς ἐλάλησάς μοι.

22. Καὶ νῦν ἄκουσον δὴ φωνῆς τῆς δούλης σου, καὶ παραθήσω ἐνώπιόν σου ψωμὸν ἄρτου, καὶ φάγε, καὶ ἔσται σοι ἰσχύς, ὅτι πορεύῃ ἐν ὁδῷ.

23. Καὶ οὐκ ἐβουλήθη φαγεῖν· καὶ παρεβιάζοντο αὐτὸν οἱ παῖδες αὐτοῦ καὶ ἡ γυνή, καὶ ἤκουσε τῆς φωνῆς αὐτῶν, καὶ ἀνέστη ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ τὸν δῖφρον.

24. Καὶ τῇ γυναικὶ ἦν δάμαλις νομάς ἐν τῇ οἰκίᾳ, καὶ ἔσπευσε καὶ ἔθυσεν αὐτῇ· καὶ ἔλαβεν ἄλευρα καὶ ἐφύρασε, καὶ ἔπειθεν ἄζυμα,

25. καὶ προήγαγεν ἐνώπιον Σαοὺλ καὶ ἐνώπιον τῶν παίδων αὐτοῦ· καὶ ἔφαγον καὶ ἀνέστησαν καὶ ἀπῆλθον τὴν νύκτα ἐκείνην.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΘ'.

1. Καὶ συναθροίζουσιν ἀλλόφυλοι πάσας τὰς παρεμβολὰς αὐτῶν εἰς Ἀφεκ, καὶ Ἰσραὴλ παρενέβαλεν ἐν Ἀενδώρ τὴν ἐν Ἰεζραὴλ.

2. Καὶ οἱ σατράπαι τῶν ἀλλοφύλων παρεπορεύοντο εἰς ἑκατοντάδας καὶ χιλιάδας, καὶ Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ παρεπορεύοντο ἐπ' ἐσχάτων μετὰ Ἀγχοῦς.

3. Καὶ εἶπον οἱ σατράπαι τῶν ἀλλοφύλων· Τίνες οἱ διαπορευόμενοι οὗτοι; Καὶ εἶπεν Ἀγχοῦς πρὸς τοὺς στρατηγοὺς τῶν ἀλλοφύλων· Οὐχ οὗτος Δαυὶδ ὁ δούλος Σαοὺλ βασιλεὺς Ἰσραὴλ; Γέγονε μεθ' ἡμῶν ἡμέρας τοῦτο δευτέρον ἔτος, καὶ οὐχ εὗρηκα ἐν αὐτῷ οὐθέν ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐνέπεσε πρὸς με καὶ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

4. Καὶ ἐλυπήθησαν ἐπ' αὐτῷ οἱ στρατηγοὶ τῶν ἀλλοφύλων, καὶ λέγουσιν αὐτῷ· Ἀπόστρεφον τὸν ἄνδρα, καὶ ἀποστραφήτω εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ, οὗ κατέστησας αὐτὸν ἐκεῖ, καὶ μὴ ἐρχέσθω μεθ' ἡμῶν εἰς τὸν πόλεμον, καὶ μὴ γινέσθω ἐπίβουλος τῆς παρεμβολῆς· καὶ ἐν τίνι διαλλαχέσεται οὗτος τῷ κυρίῳ αὐτοῦ; οὐχὶ ἐν ταῖς κεφαλαῖς τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων;

5. Οὐχ οὗτος Δαυὶδ, ὃς ἐξῆρχον ἐν χοροῖς, λέγοντες·

16. Et dixit Samuel : Ut quid interrogas me, et Dominus discessit a te, et factus est cum proximo tuo?

17. Et fecit Dominus tibi sicut locutus est Dominus in manu mea, et abscindet Dominus regnum tuum de manu tua, et dabit illud proximo tuo ipsi David,

18. propterea quod non audisti vocem Domini, et non fecisti indignationem iræ suæ in Amalec, propter hoc verbum fecit Dominus tibi in die hac.

19. Et tradet Dominus ipsum Israel tecum in manus alienigenarum, et cras tu et filii tui tecum cadent, et castra Israel dabit Dominus in manus alienigenarum.

20. Et festinavit Saul et cecidit porrectus super terram, et timuit valde a sermonibus Samuel, et in eo non fuit fortitudo ultra, non enim comederat panem tota die et tota nocte illa.

21. Et intravit mulier ad Saul, et vidit quia festinabat valde, et dixit ad eum : Ecce nunc audivit serva tua vocem tuam, et posui animam meam in manu mea, et audivi verba quæ locutus es mihi.

22. Et nunc audi, quæso, vocem ancillæ tuæ, et apponam coram te buccellam panis, et comede, et erit tibi fortitudo, quoniam vadis in via.

23. Et noluit comedere : et coegerunt eum pueri ejus et mulier, et audivit vocem eorum, et surrexit de terra, et sedit super sellam.

24. Et mulieri erat vitula pascualis in domo, et festinavit et immolavit eam : et sumpsit farinas et conspersit, et coxit azyma,

25. et attulit coram Saul et coram pueris ejus : et comederunt et surrexerunt et abierunt nocte illa.

CAPUT XXIX.

1. Et congregant alienigenæ omnia castra sua in Aphec, et Israel castrametatus est in Aendor quæ in Jezrael.

2. Et satrapæ alienigenarum transibant ad centurias et ad millia, et David et viri ejus transibant in novissimis cum Anchus.

3. Et dixerunt satrapæ alienigenarum : Quinam isti pertranseunt? Et dixit Anchus ad duces alienigenarum : Nonne hic David servus Saul regis Israel? Fuit nobiscum dies hunc secundum annum, et non inveni in eo quicquam ex qua die incidit ad me et usque in diem hanc.

4. Et contristati sunt super eum duces alienigenarum, et dicunt ei : Fac reverti virum, et revertatur ad locum suum, ubi collocasti eum illic, et non veniat nobiscum ad bellum, et non fiat insidiator castrorum : et in quo conciliabitur hic domino suo? nonne in capitibus virorum istorum?

5. Nonne iste David cui præcinebant in choris, dicentes :

Ἐπάταξε Σαούλ ἐν χιλιάσιν αὐτοῦ, καὶ Δαυὶδ ἐν μυριάσιν αὐτοῦ;

6. Καὶ ἐκάλεσεν Ἀγχούς τὸν Δαυὶδ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ζῇ Κύριος, ὅτι εὐθὺς σὺ καὶ ἀγαθὸς ἐν ὀφθαλμοῖς μου, καὶ ἡ ἐξοδός σου καὶ ἡ εἰσόδός σου μετ' ἐμοῦ ἐν τῇ παρεμβολῇ, καὶ ὅτι οὐχ εὗρηκα κατὰ σοῦ κακίαν ἀφ' ἧς ἡμέρας ἔχεις πρὸς μέ ἐως τῆς σήμερον ἡμέρας· καὶ ἐν ὀφθαλμοῖς τῶν σατραπῶν οὐκ ἀγαθὸς σὺ.

7. Καὶ νῦν ἀνάστρεφε καὶ πορεύου εἰς εἰρήνην, καὶ οὐ μὴ ποιήσῃς κακίαν ἐν ὀφθαλμοῖς τῶν σατραπῶν τῶν ἀλλοφύλων.

8. Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Ἀγχούς· Τί πεποίηκά σοι καὶ τί ἔβρες ἐν τῷ δούλῳ σου ἀφ' ἧς ἡμέρας ἔμην ἐνώπιόν σου καὶ ἐως τῆς ἡμέρας ταύτης, ὅτι οὐ μὴ ἔλθω πολεμήσας τοὺς ἐχθροὺς τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως;

9. Καὶ ἀπεκρίθη Ἀγχούς πρὸς Δαυὶδ· Οἶδα ὅτι ἀγαθὸς σὺ ἐν ὀφθαλμοῖς μου, ἀλλ' οἱ σατράπαι τῶν ἀλλοφύλων λέγουσιν· Οὐχ ἔχει μεθ' ἡμῶν εἰς πόλεμον.

10. Καὶ νῦν ὀρθρίσον τοπρῶι σὺ καὶ οἱ παῖδες τοῦ κυρίου σου οἱ ἔχοντες μετὰ σοῦ, καὶ πορεύεσθε εἰς τὸν τόπον οὗ κατέστησα ὑμᾶς ἐκεῖ, καὶ λόγον λοιμὸν μὴ θῆς ἐν καρδίᾳ σου, ὅτι ἀγαθὸς σὺ ἐνώπιόν μου. Καὶ ὀρρίσατε ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ φωτισάτω ὑμῖν καὶ πορεύθητε.

11. Καὶ ὀρθρίσει Δαυὶδ αὐτὸς καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ἀπελθεῖν καὶ φυλάσσειν τὴν γῆν τῶν ἀλλοφύλων, καὶ οἱ ἀλλόφυλοι ἀνέβησαν πολεμεῖν ἐπὶ Ἰεζραήλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

1. Καὶ ἐγενήθη, εἰσελθόντος Δαυὶδ καὶ τῶν ἀνδρῶν αὐτοῦ τὴν Σεκελάκ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, καὶ Ἀμαλὴκ ἐπέθετο ἐπὶ τὸν νότον καὶ ἐπὶ τὴν Σεκελάκ, καὶ ἐπάταξε τὴν Σεκελάκ καὶ ἐνεπύρισαν αὐτὴν ἐν πυρὶ.

2. Καὶ τὰς γυναῖκας καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῇ ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου οὐκ ἐθανάτωσαν ἄνδρα καὶ γυναῖκα, ἀλλ' ἠχμαλώτευσαν, καὶ ἀπῆλθον εἰς τὴν ὁδὸν αὐτῶν.

3. Καὶ ἦλθε Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἰδοὺ ἐμπεπύρισται ἐν πυρὶ, αἱ δὲ γυναῖκες αὐτῶν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῶν ἠχμαλωτευμένοι.

4. Καὶ ἤρε Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ τὴν φωνὴν αὐτῶν, καὶ ἐκλαυσαν ἕως ὅτου οὐκ ἦν ἐν αὐτοῖς ἰσχύς ἔτι τοῦ κλαίειν.

5. Καὶ ἀμρότεραι αἱ γυναῖκες Δαυὶδ ἠχμαλωτεύθησαν, Ἀχίναα ἡ Ἰεζραηλῆτις, καὶ Ἀβιγαῖα ἡ γυνὴ Νάβαλ τοῦ Καρμηλίου.

6. Καὶ ἐθλίβη Δαυὶδ σφόδρα, ὅτι εἶπεν ὁ λαὸς λιθοβολῆσαι αὐτὸν, ὅτι κατώδυνος ψυχὴ παντὸς τοῦ λαοῦ ἐκάστου ἐπὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τὰς θυγατέρας αὐτοῦ, καὶ ἐκραταιώθη Δαυὶδ ἐν Κυρίῳ Θεῷ αὐτοῦ.

7. Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Ἀβιάθαρ τὸν ἱερέα υἱὸν Ἀχιμέlec· Προσάγαγε τὸ Ἐφρούδ.

8. Καὶ ἐπηρώτησε Δαυὶδ διὰ τοῦ Κυρίου, λέγων· Εἰ καταδιώξω ὀπίσω τοῦ Γεδδὺρ τούτου, εἰ καταλήψομαι αὐτούς; Καὶ εἶπεν αὐτῷ· Καταδιώκει, ὅτι καταλαμβάνων καταλήψῃ αὐτούς, καὶ ἐξαιρούμενος ἐξελεῖ.

9. Καὶ ἐπορεύθη Δαυὶδ αὐτὸς καὶ οἱ ἐξακόσιοι ἄνδρες μετ' αὐτοῦ, καὶ ἔρχονται ἕως τοῦ χειμάρρου Βοσὺρ, καὶ οἱ περισσοὶ ἴστησαν,

Percussit Saul in millibus suis, et David in decem millibus suis?

6. Et vocavit Anchus David, et dixit ei : Vivit Dominus, quia rectus tu et bonus in oculis meis, et exitus tuus et introitus tuus mecum in castris, et quia non inveni de te malum ex qua die venis ad me usque in hodiernam diem : et in oculis satraparum non bonus tu.

7. Et nunc revertite et vade in pace, et non facies malum in oculis satraparum alienigenarum.

8. Et dixit David ad Anchus : Quid feci tibi et quid invenisti in servo tuo ex qua die fui coram te et usque ad diem hanc, ut non veniam impugnans inimicos domini mei regis?

9. Et respondit Anchus ad David : Novi quia bonus tu in oculis meis, sed satrapae alienigenarum dicunt : Non veniet nobiscum ad bellum.

10. Et nunc diluculo surge mane tu et pueri domini tui qui veniunt tecum, et ite ad locum ubi collocavi vos illic, et verbum pestilens ne posueris in corde tuo, quoniam bonus tu coram me. Et diluculo surgite in viam, et illucescat vobis et ite.

11. Et diluculo surrexit David ipse et viri eius ad abeundum et custodiendum terram alienigenarum, et alienigenae ascenderunt ad bellandum in Jezrael.

CAPUT XXX.

1. Et factum est, intrante David et viris ejus in Secelac die tertia, et Amalec incursionem fecit ad austrum et ad Secelac, et percussit ipsam Secelac et incenderunt eam in igni.

2. Et mulieres et omnia quae in ea a parvo usque ad magnum non mortificaverunt virum et mulierem, sed captivarunt, et abierunt ad viam suam.

3. Et venit David et viri ejus in civitatem, et ecce incensa est in igni, uxores autem ipsorum et filii ipsorum et filiae ipsorum captivatae.

4. Et elevavit David et viri ejus vocem suam, et ploraverunt quoadusque non fuit in eis ultra fortitudo ad plorandum.

5. Et ambae uxores David captivatae fuerunt, Achinaam Jezraelites, et Abigara uxor Nabal Carmelii.

6. Et tribolatus est David valde, quoniam dixit populus lapidare eum, quoniam amara anima universi populi cujusque super filios suos et super filias suas, et confortatus est David in Domino Deo suo.

7. Et dixit David ad Abiathar sacerdotem filium Achimelech : Applica Ephud.

8. Et interrogavit David per Dominum, dicens : Si persequar post Geddur istud, si assequar eos? Et dixit ei : Persequere, quoniam assequens assequeris eos, et eruens erues.

9. Et ivit David ipse et sexcenti viri cum eo, et veniunt usque ad torrentem Bosor, et residui subsliterunt,

10. καὶ κατεδίωξεν ἐν τετρακοσίοις ἀνδράσιν· ὑπέστησαν δὲ διακόσιοι ἄνδρες οἱ τινες ἐκάθισαν πέραν τοῦ χειμάρρου τοῦ Βοσόρ.

11. Καὶ εὗρισκousιν ἄνδρα Αἰγύπτιον ἐν ἀγρῷ, καὶ λαμβάνουσιν αὐτὸν καὶ ἄγουσιν αὐτὸν πρὸς Δαυὶδ· καὶ διδῶσιν αὐτῷ ἄρτον καὶ ἔφαγε, καὶ ἐπότισαν αὐτὸν ὕδωρ.

12. Καὶ διδῶσιν αὐτῷ κλάσμα παλάθης καὶ ἔφαγε, καὶ κατέστη τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ, ὅτι οὐ βεβρόνκει ἄρτον καὶ οὐ πεπόκει ὕδωρ τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας.

13. Καὶ εἶπεν αὐτῷ Δαυὶδ· Τίνος σὺ εἶ, καὶ πόθεν εἶ; Καὶ εἶπε τὸ παιδάριον τὸ Αἰγύπτιον· Ἐγὼ εἰμι δοῦλος ἀνδρὸς Ἀμαληχίτου, καὶ κατέλιπέ με ὁ κύριός μου, ὅτι ἠνωχλήθην ἐγὼ σήμερον τριταῖος.

14. Καὶ ἡμεῖς ἐπεθέμεθα ἐπὶ τὸν νότον τοῦ Χελεθί, καὶ ἐπὶ τὰ τῆς Ἰουδαίας μέρη, καὶ ἐπὶ νότον Χελούβ, καὶ τὴν Σεκελάκ ἐνεπυρίσαμεν ἐν πυρί.

15. Καὶ εἶπεν αὐτῷ Δαυὶδ· Εἰ κατὰξεις με ἐπὶ τὸ Γεδδὺρ τοῦτο; Καὶ εἶπεν· Ὁμοσον δὴ μοι κατὰ τοῦ Θεοῦ μὴ θανατώσῃς με, καὶ μὴ παραδοῦναί με εἰς χεῖρας τοῦ κυρίου μου, καὶ κατὰξω σε ἐπὶ τὸ Γεδδὺρ τοῦτο.

16. Καὶ κατήγαγεν αὐτὸν ἐκεῖ, καὶ ἰδοὺ οὗτοι διαχυμένοι ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς, ἐσθιόντες καὶ πίνοντες καὶ ἐορτάζοντες ἐν πᾶσι τοῖς σκύλοις τοῖς μεγάλοις οἵς ἔλαβον ἐκ γῆς ἀλλοφύλων καὶ ἐκ γῆς Ἰούδα.

17. Καὶ ἦλθεν ἐπ' αὐτοὺς Δαυὶδ, καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς ἀπὸ ἑωσφόρου ἕως δειλῆς καὶ τῇ ἐπαύριον, καὶ οὐκ ἐσώθη ἐξ αὐτῶν ἀνὴρ, ὅτι ἀλλ' ἡ τετρακόσια παιδάρια ἃ ἦν ἐπιβεβηκότα ἐπὶ τὰς καμήλους καὶ ἔφυγον.

18. Καὶ ἀρπείλατο Δαυὶδ πάντα ἃ ἔλαβον οἱ Ἀμαληχῖται, καὶ ἀμφοτέρως τὰς γυναῖκας αὐτοῦ ἐξείλατο.

19. Καὶ οὐ διεφώνησεν αὐτοῖς ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου, καὶ ἀπὸ τῶν σκύλων, καὶ ἕως υἱῶν καὶ θυγατέρων, καὶ ἕως πάντων ὧν ἔλαβον αὐτῶν, καὶ πάντα ἐπέστρεψε Δαυὶδ.

20. Καὶ ἔλαβε πάντα τὰ ποίμνια, καὶ τὰ βουκόλια, καὶ ἀπήγαγεν ἐμπροσθεν τῶν σκύλων· καὶ τοῖς σκύλοις ἐκεῖνοις ἐλέγετο· Ταῦτα τὰ σκύλα Δαυὶδ.

21. Καὶ παραγίνεται Δαυὶδ πρὸς τοὺς διακοσίους ἄνδρας τοὺς ὑπολειφθέντας τοῦ πορεύεσθαι ὀπίσω Δαυὶδ, καὶ ἐκάθισεν αὐτοὺς ἐν τῷ χειμάρρῳ τοῦ Βοσόρ, καὶ ἐξῆλθον εἰς ἀπάντησιν Δαυὶδ καὶ εἰς ἀπάντησιν τοῦ λαοῦ τοῦ μετ' αὐτοῦ· καὶ προσήγαγε Δαυὶδ ἕως τοῦ λαοῦ, καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν τὰ εἰς εἰρήνην.

22. Καὶ ἀπεκρίθη πᾶς ἀνὴρ λοιμὸς καὶ πονηρὸς τῶν ἀνδρῶν τῶν πολεμιστῶν τῶν πορευθέντων μετὰ Δαυὶδ, καὶ εἶπον· Ὅτι οὐ κατεδίωξαν μεθ' ἡμῶν, οὐ δώσωμεν αὐτοῖς ἐκ τῶν σκύλων ὧν ἐξειλόμεθα, ὅτι ἀλλ' ἡ ἕκαστος τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ ἀπαγέσθωσαν, καὶ ἀποστρέψωσαν.

23. Καὶ εἶπε Δαυὶδ· Οὐ ποιήσετε οὕτως, μετὰ τὸ παραδοῦναι τὸν Κύριον ἡμῖν καὶ φυλάξαι ἡμᾶς, καὶ παρέδωκε Κύριος τὸν Γεδδὺρ τὸν ἐπερχόμενον ἐφ' ἡμᾶς εἰς χεῖρας ἡμῶν.

24. Καὶ τίς ἐπακούσεται ὑμῶν τῶν λόγων τούτων; ὅτι οὐχ ἥττον ἡμῶν εἰσι, διότι κατὰ τὴν μερίδα τοῦ καταβαίνοντος εἰς τὸν πόλεμον, οὕτως ἔσται ἡ μερίς τοῦ καθημένου ἐπὶ τὰ σκεύη, κατὰ τὸ αὐτὸ μεριϋνται.

10. et persecutus est in quadringentis viris : substiterunt autem ducenti viri qui quidem sederant trans torrentem Bosor.

11. Et inveniunt virum Ægyptium in agro, et capiunt eum et adducunt eum ad David : et dant ei panem et manducavit, et potaverunt eum aqua.

12. Et dant ei fragmentum palathæ et manducavit, et restitutus est spiritus ejus in eo, quoniam non comederat panem et non biberat aquam tribus diebus et tribus noctibus.

13. Et dixit ei David : Cujus tu es, et unde es? Et dixit puer Ægyptius : Ego sum servus viri Amalecitæ, et dereliquit me dominus meus, quia turbatus sum ego hodie tertianus.

14. Et nos incursionem fecimus ad austrum ipsius Chelathi, et super partes Judææ, et ad austrum Chelub, et ipsam Seecelac incendimus in igni.

15. Et dixit ei David : Si deduces me ad Geddur istud? Et dixit : Jura nunc mihi per Deum non morti tradere me, neque tradere me in manus domini mei, et deducam te ad Geddur hoc.

16. Et deduxit eum illuc, et ecce isti profusi super faciem universæ terræ, comedentes et bibentes et festum celebrantes in omnibus spoliis illis magnis quæ ceperant de terra alienigenarum et de terra Juda.

17. Et venit super eos David, et percussit eos a lucifero usque ad vesperam et in crastina, et non evasit salvus ex eis vir, quia tantum quadringenti viri qui inscenderunt super camelos et fugerunt.

18. Et eripuit David omnia quæ ceperant Amalecitæ, et utrasque uxores suas eripuit.

19. Et non dissonuit eis a parvo usque ad magnum, et de spoliis, et usque ad filios et filias, et usque ad omnia quæ ceperant ipsorum, et omnia redire fecit David.

20. Et cepit omnes greges, et armenta boum, et abduxit ante spolia : et spoliis illis dicebantur : Hæc spolia David.

21. Et advenit David ad ducentos viros qui remanserant ab eundo post David, et residere fecerat eos in torrente ipsius Bosor, et exierunt in occursum David et in occursum populi qui cum eo : et accessit David usque ad populum, et interrogaverunt eum quæ ad pacem.

22. Et respondit omnis vir pestilens et malignus de viris bellatoribus qui iverant cum David, et dixerunt : Quoniam non sunt persecuti nobiscum, non dabimus eis de spoliis quæ eripuimus, quia tantum unusquisque uxorem suam et filios suos abducant, et revertantur.

23. Et dixit David : Non facietis sic, postquam tradidit Dominus nobis et custodivit nos, et tradidit Dominus Geddur qui irruperat super nos in manus nostras.

24. Et quis exaudiet vestros sermones istos? quoniam non minoris nobis sunt, quia secundum portionem descenditis in prælium, sic erit portio sedentis super vasa, juxta idem dividuntur.

25. Καὶ ἐγενήθη ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ ἐπάνω καὶ ἐγένετο εἰς πρόσταγμα καὶ εἰς δικαίωμα τοῦ Ἰσραὴλ ἕως τῆς σήμερον.

26. Καὶ ἦλθε Δαυὶδ εἰς Σεκελάκ, καὶ ἀπέστειλε τοὺς πρεσβυτέρους τῶν σκύλων Ἰούδα καὶ τοὺς πλησίον αὐτοῦ, λέγων· Ἰδοὺ ἀπὸ τῶν σκύλων τῶν ἐχθρῶν Κυρίου,

27. τοὺς ἐν Βαιθσοῦρ, καὶ τοὺς ἐν Ῥαμὰ νότου, καὶ τοὺς ἐν Γεθὺρ,

28. καὶ τοὺς ἐν Ἀροὲρ, καὶ τοὺς ἐν Ἀμμαδί, καὶ τοὺς ἐν Σαφί, καὶ τοὺς ἐν Ἑσθιέ,

29. καὶ τοὺς ἐν Γέθ, καὶ τοὺς ἐν Κιμάθ, καὶ τοὺς ἐν Σαφέκ, καὶ τοὺς ἐν Θεμάθ, καὶ τοὺς ἐν Καρμήλω, καὶ τοὺς ἐν ταῖς πόλεσι τοῦ Ἰερεμελ, καὶ τοὺς ἐν ταῖς πόλεσι τοῦ Κανεζι,

30. καὶ τοὺς ἐν Ἰεριμούθ, καὶ τοὺς ἐν Βηρσαβεί, καὶ τοὺς ἐν Νομβέ,

31. καὶ τοὺς ἐν Χεβρών, καὶ πάντα τοὺς τόπους οὓς διῆλθε Δαυὶδ ἐκεῖ αὐτὸς καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΑ΄.

1. Καὶ οἱ ἀλλόφυλοι ἐπολέμουν ἐπὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἔφυγον οἱ ἄνδρες Ἰσραὴλ ἐκ προσώπου τῶν ἀλλοφύλων, καὶ πίπτουσι τραυματίαι ἐν τῷ ὄρει τῇ Γελβουέ.

2. Καὶ συνάπτουσιν οἱ ἀλλόφυλοι τῷ Σαούλ καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, καὶ τύπτουσιν ἀλλόφυλοι τὸν Ἰωνάθαν καὶ τὸν Ἀμιναδάβ καὶ τὸν Μελχισά υἱὸν Σαούλ.

3. Καὶ βαρύνεται ὁ πόλεμος ἐπὶ Σαούλ, καὶ ἐβρίσκουσιν αὐτὸν οἱ ἀκοντισταὶ ἄνδρες τοξόται, καὶ ἐτραυματίσθη εἰς τὰ ὑποχόνδρια.

4. Καὶ εἶπε Σαούλ πρὸς τὸν αἶνοντα τὰ σκεύη αὐτοῦ· Σπάσαι τὴν ῥομφαίαν σου καὶ ἀποκέντησόν με ἐν αὐτῇ, μὴ ἔλθωσιν οἱ ἀπερίτμητοι οὗτοι καὶ ἀποκέντησώσι με καὶ ἐμπαΐξωσιν ἐμοί. Καὶ οὐκ ἐβούλετο ὁ αἶνων τὰ σκεύη αὐτοῦ, ὅτι ἐρωθήθη σφόδρα· καὶ ἔλαβε Σαούλ τὴν ῥομφαίαν, καὶ ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτήν.

5. Καὶ εἶδεν ὁ αἶνων τὰ σκεύη αὐτοῦ ὅτι τέθνηκε Σαούλ, καὶ ἐπέπεσε καὶ αὐτὸς ἐπὶ τὴν ῥομφαίαν αὐτοῦ, καὶ ἀπέθανε μετ' αὐτοῦ.

6. Καὶ ἀπέθανε Σαούλ καὶ οἱ τρεῖς υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ὁ αἶνων τὰ σκεύη αὐτοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ κατὰ τὸ αὐτό.

7. Καὶ εἶδον οἱ ἄνδρες Ἰσραὴλ οἱ ἐν τῇ πέραν τῆς κοιλάδος καὶ οἱ ἐν τῇ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ὅτι ἔφυγον οἱ ἄνδρες Ἰσραὴλ, καὶ ὅτι τέθνηκε Σαούλ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ καταλείπουσι τὰς πόλεις αὐτῶν καὶ φεύγουσι· καὶ ἔρχονται οἱ ἀλλόφυλοι καὶ κατοικοῦσιν ἐν αὐταῖς.

8. Καὶ ἐγενήθη τῇ ἐπαύριον ἔρχονται οἱ ἀλλόφυλοι ἐκδιδύσκειν τοὺς νεκροὺς, καὶ εὗρισκousi τὸν Σαούλ καὶ τοὺς τρεῖς υἱοὺς αὐτοῦ πεπτωκότας ἐπὶ τὰ ὄρη Γελβουέ.

9. Καὶ ἀποστρέφουσιν αὐτὸν, καὶ ἐξέδυσαν τὰ σκεύη αὐτοῦ, καὶ ἀποστέλλουσιν αὐτὰ εἰς γῆν ἀλλοφύλων κύκλῳ εὐαγγελίζοντες τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν καὶ τῷ λαῷ.

10. Καὶ ἀνέθηκον τὰ σκεύη αὐτοῦ εἰς τὸ Ἀστάρτειον, καὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ κατέπηξαν ἐν τῇ τείχει Βαιθσαμ.

11. Καὶ ἀκούουσιν οἱ κατοικοῦντες Ἰαβίς τῆς Γαλααδίτιδος ὅτι ἐποίησαν οἱ ἀλλόφυλοι τῷ Σαούλ.

25. Et factum est a die illa et ultra et factum est in constitutionem et in justificationem ipsi Israel usque in hodiernum.

26. Et venit David in Secelac, et misit senioribus Juda de spoliis et proximis suis, dicens : Ecce de spoliis inimicorum Domini,

27. qui in Baethsur, et qui in Rhama austri, et qui in Gethor,

28. et qui in Aroer, et qui in Ammadi, et qui in Saplu, et qui in Esthie,

29. et qui in Geth, et qui in Cimath, et qui in Saphec, et qui in Themath, et qui in Carmelo, et qui in civitatibus ipsius Hieremeel, et qui in civitatibus ipsius Cenezi,

30. et qui in Hierimuth, et qui in Bersabee, et qui in Nombe,

31. et qui in Chebron, et omnia loca quo transierat David illic ipse et viri ejus.

CAPUT XXXI.

1. Et alienigenae pugnabant in Israel, et fugerunt viri Israel a facie alienigenarum, et cadunt vulnerati in monte Gelbue.

2. Et congregiuntur alienigenae cum Saul et filiis ejus, et percutiunt alienigenae Jonathan et Aminadab et Melchisa filium Saul.

3. Et aggravatur praelium super Saul, et inveniunt eum jaculatores viri sagittarii, et vulneratus est in hypochondria.

4. Et dixit Saul ad eum qui portabat vasa ipsius : Educ gladium tuum et confige me in eo, ne veniant incircumcisi isti et configant me et illudant mihi. Et noluit qui portabat vasa ejus, quoniam timuit valde : et sumpsit Saul gladium, et incuboit super eum.

5. Et vidit portans vasa ejus quia mortuus est Saul, et incuboit etiam ipse super gladium suum, et mortuus est cum eo.

6. Et mortuus est Saul et tres filii ejus et portans vasa ejus in die illa in idipsum.

7. Et viderunt viri Israel qui trans vallem et qui trans Jordanem, quia fugerunt viri Israel, et quia mortuus est Saul et filii ejus, et derelinquunt civitates suas et fugiunt : et veniunt alienigenae et habitant in eis.

8. Et factum est crastina veniunt alienigenae ad spoliandos mortuos, et inveniunt Saul et tres filios ejus jacentes in montibus Gelbue.

9. Et convertunt eum, et spoliaverunt vasa ejus, et mittunt ea ad terram alienigenarum in circuitu evangelizantes idolis suis et populo.

10. Et reposuerunt vasa ejus in Astartio, et corpus ejus delixerunt in muro Baethsam.

11. Et audiunt inhabitantes Jabis Galaaditidis quae fecerant alienigenae ipsi Saul.

12. Καὶ ἀνέστησαν πᾶς ἀνὴρ δυνάμειος, καὶ ἐπὶ-
ρεύθησαν ὅλην τὴν νύκτα, καὶ ἔλαβον τὸ σῶμα Σαοὺλ
καὶ τὸ σῶμα Ἰωνάθαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ τείλους
Βαιθσάμ, καὶ φέρουσιν αὐτοὺς εἰς Ἰαβίς, καὶ κατακαί-
ουσιν αὐτοὺς ἐκεῖ.

13. Καὶ λαμβάνουσι τὰ ὀστέα αὐτῶν καὶ θάπτουσιν
ὑπὸ τὴν ἄρουραν τὴν ἐς Ἰαβίς, καὶ νηστεύουσιν ἑπτὰ
ἡμέρας.

12. Et surrexerunt omnis vir virtutis, et ierunt totam
noctem, et sumpserunt corpus Saul et corpus Jonathan fili
ejus de muro Bethsam, et ferunt eos in Jabis, et combu-
runt eos illic.

13. Et sumunt ossa eorum et sepeliunt sub arboreto
quod in Jabis, et jejunant septem dies.

ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ

ΔΕΥΤΕΡΑ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

1. Καὶ ἐγένετο μετὰ τὸ ἀποθανεῖν Σαοὺλ, καὶ
Δαυὶδ ἀνέστρεψε τύπτων τὸν Ἀμαλῆκ, καὶ ἐκάθισε
Δαυὶδ ἐν Σεκελάκ ἡμέρας δύο.

2. Καὶ ἐγενήθη τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ
ἦλθεν ἐκ τῆς παρεμβολῆς ἐκ τοῦ λαοῦ Σαοὺλ, καὶ τὰ
ἱμάτια αὐτοῦ διεβρώγوتا, καὶ γῆ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς
αὐτοῦ· καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἰσελθεῖν αὐτὸν πρὸς Δαυὶδ,
καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τὴν γῆν καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ.

3. Καὶ εἶπεν αὐτῷ Δαυὶδ· Πόθεν σὺ παραγίνῃ;
Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· Ἐκ τῆς παρεμβολῆς Ἰσραὴλ
ἐγὼ διασώσωμαι.

4. Καὶ εἶπεν αὐτῷ Δαυὶδ· Τίς ὁ λόγος οὗτος; ἀπάγ-
γειλον μοι. Καὶ εἶπεν, ὅτι ἔφυγεν ὁ λαὸς ἐκ τοῦ πο-
λέμου, καὶ πεπτώκασιν πολλοὶ ἐκ τοῦ λαοῦ καὶ ἀπέ-
θανον, καὶ Σαοὺλ καὶ Ἰωνάθαν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἀπέθανε.

5. Καὶ εἶπε Δαυὶδ τῷ παιδάρῳ τῷ ἀπαγγέλλοντι
αὐτῷ· Πῶς οἶδας ὅτι τέθνηκε Σαοὺλ καὶ Ἰωνάθαν ὁ
υἱὸς αὐτοῦ;

6. Καὶ εἶπε τὸ παιδάριον τὸ ἀπαγγέλλον αὐτῷ·
Περίπτωματι περιέπεσον ἐν τῷ ὄρει τῷ Γελβουὲ, καὶ
ἰδοὺ Σαοὺλ ἐπεστέρωκτο ἐπὶ τὸ δόρυ αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ
τὰ ἄρματα καὶ οἱ ἱππάρχαι συνῆψαν αὐτῷ.

7. Καὶ ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὰ ὀπίσω αὐτοῦ καὶ εἶδεν με,
καὶ ἐκάλεσέ με, καὶ εἶπα· Ἰδοὺ ἐγώ.

8. Καὶ εἶπέ μοι· Τίς εἶ σὺ; Καὶ εἶπα· Ἀμαληκίτης
ἐγὼ εἰμι.

9. Καὶ εἶπε πρὸς μέ· Στήθι δὴ ἐπάνω μου καὶ
θανάτωσόν με, ὅτι κατέσχε με σκότος δεινόν, ὅτι
πᾶσα ἡ ψυχὴ μου ἐν ἐμοί.

10. Καὶ ἐπέστην ἐπ' αὐτόν καὶ ἐθανάτωσα αὐτόν,
ὅτι ᾔδειν ὅτι οὐ ζήσεται μετὰ τὸ πεσεῖν αὐτόν. Καὶ
ἔλαβον τὸ βασίλειον τὸ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ
τὸν χλιδονα τὸν ἐπὶ τοῦ βραχίονος αὐτοῦ, καὶ ἐνή-
νοχα αὐτὰ τῷ κυρίῳ μου ὡς.

11. Καὶ ἐκράτησε Δαυὶδ τῶν ἱματίων αὐτοῦ, καὶ
διέβρηξεν αὐτά, καὶ πάντες οἱ ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ
διέβρηξαν τὰ ἱμάτια αὐτῶν.

12. καὶ ἐκόψαντο καὶ ἐκλαυσαν καὶ ἐνήστευσαν ἕως
δεῖλης ἐπὶ Σαοὺλ καὶ ἐπὶ Ἰωνάθαν τὸν υἱὸν αὐτοῦ,

REGNORUM

LIBER SECUNDUS.

CAPUT I.

1. Et factum est postquam mortuus est Saul, et David
revertit percutiens Amalec, et sedit David in Secelac dies
duos.

2. Et factum est die tertia et ecce vir venit e castris de
populo Saul, et vestes ejus discissae, et terra super caput
ejus : et factum est in intrando ipsum ad David, et cecidit
super terram et adoravit eum.

3. Et dixit ei David : Unde tu advenis? Et dixit ad eum :
De castris Israel ego salvus evasi.

4. Et dixit ei David : Quod verbum hoc? annuntia mihi.
Et dixit, quia fugit populus ex praelio, et ceciderunt multi
de populo et mortui sunt, et Saul et Jonathan filius ejus
mortuus est.

5. Et dixit David puero qui annuntiabat ei : Quomodo
nosti quia mortuus est Saul et Jonathan filius ejus?

6. Et dixit puer qui annuntiabat ei : Eventu adveni in
montem Gelbuc, et ecce Saul innixus erat super lanceam
suam, et ecce currus et praefecti equitum attingebant
eum.

7. Et respexit in posteriora sua et vidit me, et vocavit me,
et dixi : Ecce ego.

8. Et dixit mihi : Quis es tu? Et dixi : Amalecites ego
sum.

9. Et dixit ad me : Sta nunc super me et interfice me,
quoniam occupaverunt me tenebrae graves, quia omnis
anima mea in me.

10. Et insurrexi super eum et interfeci eum, quia scie-
bam quod non viveret postquam ipse ceciderat. Et sumpsi re-
gale quod super caput ejus, et armillam quae super bra-
chium ejus, et attuli ea domino meo huc.

11. Et apprehendit David vestimenta sua, et discidit ea,
et omnes viri qui cum eo disciderunt vestimenta sua :

12. et planxerunt et ploraverunt et jejunarunt usque ad
vesperam super Saul et super Jonathan filium ejus, et super

καὶ ἐπὶ τὸν λαὸν Ἰούδα καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰσραὴλ, ὅτι ἐπλήγησαν ἐν ῥομφαίᾳ.

13. Καὶ εἶπε Δαυὶδ τῷ παιδαρίῳ τῷ ἀπαγγέλλοντι αὐτῷ· Πόθεν εἶ σύ; Καὶ εἶπεν· Ὑῖός ἀνδρός παροίκου Ἀμαληΐτου ἐγὼ εἰμι.

14. Καὶ εἶπεν αὐτῷ Δαυὶδ· Πῶς οὐκ ἐφοβήθης ἐπενεγκεῖν χεῖρά σου διαφθεῖραι τὸν χριστὸν Κυρίου;

15. Καὶ ἐκάλεσε Δαυὶδ ἐν τῶν παιδαρίων αὐτοῦ, καὶ εἶπε· Προσελθὼν ἀπάντησον αὐτῷ. Καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν καὶ ἀπέθανε.

16. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Δαυὶδ· Τὸ αἷμά σου ἐπὶ τὴν κεφαλὴν σου, ὅτι τὸ στόμα σου ἀπεκρίθη κατὰ σοῦ, λέγον, ὅτι ἐγὼ ἐθανάτωσα τὸν χριστὸν Κυρίου.

17. Καὶ ἐθρήνησε Δαυὶδ τὸν ὕμνον τοῦτον ἐπὶ Σαούλ καὶ ἐπὶ Ἰωνάθαν τὸν υἱὸν αὐτοῦ,

18. ὡς εἶπε τοῦ διδάξαι τοὺς υἱοὺς Ἰούδα. Ἰδοὺ γίγρχηται ἐπὶ βιβλίου τοῦ Εὐθούς·

19. Στήλωσον, Ἰσραὴλ, ὑπὲρ τῶν τεθνηκότων ἐπὶ τὰ ὕψη σου τραυματιῶν πῶς ἔπεσαν δυνατοί;

20. Μὴ ἀναγγεῖλητε ἐν Γέθ, καὶ μὴ εὐαγγελίσθητε ἐν ταῖς ἐξόδοις Ἀσκάλωνος, μή ποτε εὐφρανῶσι θυγατέρες ἀλλοφύλων, μή ποτε ἀγαλλιᾶσονται θυγατέρες τῶν ἀπεριτμητῶν·

21. Ὅρη τὰ ἐν Γελβουὲ, μὴ καταβάτω δρόσος καὶ μὴ ὑετός ἐφ' ὑμᾶς, καὶ ἀγροὶ ἀπαρχῶν, ὅτι ἐκεῖ προσωχθήσθῃ θυρεὸς δυνατῶν· θυρεὸς Σαούλ οὐκ ἐχρίσθη ἐν ἐλαίῳ.

22. Ἀφ' αἵματος τραυματιῶν καὶ ἀπὸ στέατος δυνατῶν, τόξον Ἰωνάθαν οὐκ ἀπεστράφη κενὸν εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ ῥομφαία Σαούλ οὐκ ἀνέκαμψε κενή.

23. Σαούλ καὶ Ἰωνάθαν οἱ ἡγαπημένοι καὶ ὡραῖοι, οὗ διακεχωρισμένοι, εὐπρεπεῖς ἐν τῇ ζωῇ αὐτῶν, καὶ ἐν τῷ θανάτῳ αὐτῶν οὐ διεχωρίσθησαν· ὑπὲρ αἰετοῦς κοῦφοι, καὶ ὑπὲρ λέοντος ἐκραταιώθησαν.

24. Θυγατέρες Ἰσραὴλ, ἐπὶ Σαούλ κλαύσατε, τὸν ἐνδιδύσκοντα ὑμᾶς κόκκινον μετὰ κόσμου ὑμῶν, τὸν ἀναφέροντα κόσμον χρυσοῦν ἐπὶ τὰ ἐνδύματα ὑμῶν.

25. Πῶς ἔπεσαν δυνατοὶ ἐν μέσῳ τοῦ πολέμου, Ἰωνάθαν, ἐπὶ τὰ ὕψη σου τραυματίαι;

26. Ἀλλῶ ἐπὶ σοί, ἀδελφέ μου Ἰωνάθαν· ὡραιώθη μοι σφόδρα, ἐθαυμαστώθη ἡ ἀγάπησίς σου ἐμοὶ ὑπὲρ ἀγάπηςιν γυναικῶν.

27. Πῶς ἔπεσαν δυνατοὶ, καὶ ἀπώλοντο σκευὴ πολεμικά;

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

1. Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα καὶ ἐπηρώτησε Δαυὶδ ἐν Κυρίῳ, λέγων· Εἰ ἀναβῶ εἰς μίαν τῶν πόλεων Ἰούδα; Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς αὐτόν· Ἀνάβηθι. Καὶ εἶπε Δαυὶδ· Ποῦ ἀναβῶ; Καὶ εἶπεν· Εἰς Χεβρόν.

2. Καὶ ἀνέβη ἐκεῖ Δαυὶδ εἰς Χεβρόν, καὶ ἀμφότεραι αἱ γυναῖκες αὐτοῦ, Ἀχινάαμ ἡ Ἰεζραηλίτις, καὶ Αβιγαῖα ἡ γυνὴ Νάβαλ τοῦ Καρμηλίου,

3. καὶ οἱ ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ ἕκαστος, καὶ ὁ οἶκος αὐτοῦ, καὶ κατώκουν ἐν ταῖς πόλεσι Χεβρόν.

4. Καὶ ἔρχονται ἄνδρες τῆς Ἰουδαίας, καὶ χρίουσι τὸν Δαυὶδ ἐκεῖ τοῦ βασιλεύειν ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰούδα. Καὶ ἀπήγγειλαν τῷ Δαυίδ, λέγοντες, ὅτι οἱ ἄνδρες Ἰαβὶς τῆς Γαλααδίτιδος ἐθαψάν τὸν Σαούλ.

populum Juda et super domum Israel, quoniam percussi fuerant in gladio.

13. Et dixit David puero qui annuntiabat ei : Unde es tu ? Et dixit : Filius hominis incolae Amalecitae ego sum.

14. Et dixit ei David : Quomodo non timuisti injicere manum tuam ad disperdendum christum Domini ?

15. Et vocavit David unum ex pueris suis, et dixit : Accedens occurre ei. Et percussit eum et mortuus est.

16. Et dixit ad eum David : Sanguis tuus super caput tuum, quoniam os tuum respondit contra te, dicens, quia ego interfeci christum Domini.

17. Et lamentatus est David lamentationem hanc super Saul et super Jonathan filium ejus,

18. et dixit ad docendum filios Juda. Ecce scriptum est in libro Recti :

19. Sta, Israel, super mortuos in excelsis tuis vulneratos : quomodo ceciderunt potentes ?

20. Ne annuntietis in Geth, et non evangelizetis in exitibus Ascalonis, ne forte letentur filiae alienigenarum, ne quando exultent filiae incircumcisorum.

21. Montes qui in Gelbue, non descendat ros et non pluvia super vos, et agri primitiarum, quoniam ibi projectus est clypeus potentium : clypeus Saul non est unctus in oleo.

22. A sanguine vulneratorum et ab adipe potentium, arcus Jonathan non est reversus vacuus in posteriora, et gladius Saul non se reflexit vacuus.

23. Saul et Jonathan dilecti et speciosi, non separati, decori in vita sua, et in morte sua non sunt separati : leves super aquila et super leones valuerunt.

24. Filiae Israel, super Saul plorate, qui induebat vos cocino cum ornatu vestro, qui afferebat ornatum aureum super indumenta vestra.

25. Quomodo ceciderunt potentes in medio belli, Jonathan, in excelsis tuis occisi ?

26. Doleo super te, frater mi Jonathan : speciosus fuisti mihi valde, mirificata est dilectio tua mihi super dilectionem mulierum.

27. Quomodo ceciderunt potentes, et perierunt vasa bellica ?

CAPUT II.

1. Et factum est post haec et interrogavit David in Domino, dicens : Si ascendam in unam civitatem Juda ? Et dixit Dominus ad eum : Ascende. Et dixit David : Quo ascendam ? Et dixit : In Chebron.

2. Et ascendit illuc David in Chebron, et ambae uxores ejus, Achinaam Jezraelites, et Abigaea uxor Nabal Carmelii,

3. et viri qui cum eo unusquisque, et domus ejus, et habitabant in civitatibus Chebron.

4. Et veniunt viri Judae, et ungunt David ibi ad regnandum super domum Juda. Et annuntiaverunt David, dicentes, quia viri Jabis Galaaditidis sepelierunt Saul.

6. Καὶ ἀπέστειλε Δαυὶδ ἀγγέλους πρὸς τοὺς ἡγουμένους Ἰαθὶς τῆς Γαλααδίτιδος, καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Δαυὶδ· Εὐλογημένοι ὑμεῖς τῷ Κυρίῳ, ὅτι ἐποιήσατε τὸ ἔλεος τοῦτο ἐπὶ τὸν κύριον ὑμῶν, ἐπὶ Σαοὺλ τὸν χριστὸν Κυρίου, καὶ ἐθάψατε αὐτὸν καὶ Ἰωνάθαν τὸν υἱὸν αὐτοῦ.

7. Καὶ νῦν ποιήσαι Κύριος μεθ' ὑμῶν ἔλεος καὶ ἀλήθειαν, καὶ γὰρ ἐγὼ ποιήσω μεθ' ὑμῶν τὸ ἀγαθὸν τοῦτο, ὅτι ἐποιήσατε τὸ ῥῆμα τοῦτο.

8. Καὶ νῦν κραταιούσθωσαν αἱ χεῖρες ὑμῶν, καὶ γίνεσθε εἰς υἱοὺς δυνατοῦς, ὅτι τέθνηκεν ὁ κύριος ὑμῶν Σαοὺλ, καὶ γὰρ ἐμὲ κέχρικεν ὁ οἶκος Ἰούδα ἐφ' ἑαυτὸν εἰς βασιλείαν.

9. Καὶ Ἀβεννὴρ υἱὸς Νὴρ ἀρχιστράτηγος τοῦ Σαοὺλ ἔλαβε τὸν Ἰεβοσθὲ υἱὸν Σαοὺλ, καὶ ἀνεβίβασεν αὐτὸν ἐκ τῆς παρεμβολῆς εἰς Μαναῆμ,

10. καὶ ἐβασίλευσεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν Γαλααδίτιν, καὶ ἐπὶ τὸν Θασίρι, καὶ ἐπὶ τὸν Ἰεζραὴλ, καὶ ἐπὶ τὸν Ἐφραῖμ, καὶ ἐπὶ τὸν Βενιαμὴν, καὶ ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ.

11. Τισσαράκοντα ἐτῶν Ἰεβοσθὲ υἱὸς Σαοὺλ, ὅτε ἐβασίλευσεν ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ, καὶ δύο ἔτη ἐβασίλευσε, πλὴν τοῦ οἴκου Ἰούδα, οἱ ᾗσαν ὀπίσω Δαυὶδ.

12. Καὶ ἐγένοντο αἱ ἡμέραι ἃς Δαυὶδ ἐβασίλευσεν ἐν Χεβρόν ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰούδα, ἑπτὰ ἔτη καὶ μῆνας ἕξ.

13. Καὶ ἐξῆλθεν Ἀβεννὴρ υἱὸς Νὴρ, καὶ οἱ παῖδες Ἰεβοσθὲ υἱοῦ Σαοὺλ ἐκ Μαναῆμ εἰς Γαβαὼν.

14. Καὶ Ἰואβ υἱὸς Σαρυῖα, καὶ οἱ παῖδες Δαυὶδ ἐξῆλθον ἐκ Χεβρόν, καὶ συναντήσωσιν αὐτοῖς ἐπὶ τὴν κρήνην τὴν Γαβαὼν ἐπὶ τὸ αὐτὸ, καὶ ἐκάθισαν οὗτοι ἐπὶ τὴν κρήνην ἐντεῦθεν, καὶ οὗτοι ἐπὶ τὴν κρήνην ἐντεῦθεν.

15. Καὶ εἶπεν Ἀβεννὴρ πρὸς Ἰואβ· Ἀναστήτωσαν ὅθι τὰ παιδάκια, καὶ παιζάτωσαν ἐνώπιον ἡμῶν. Καὶ εἶπεν Ἰואβ· Ἀναστήτωσαν.

16. Καὶ ἀνέστησαν καὶ παρῆλθον ἐν ἀριθμῷ τῶν παίδων Βενιαμὴν δώδεκα τῶν Ἰεβοσθὲ υἱοῦ Σαοὺλ, καὶ δώδεκα ἐκ τῶν παίδων Δαυὶδ.

17. Καὶ ἐκράτησαν ἕκαστος τῇ χειρὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ πλησίον αὐτοῦ, καὶ μάχαιρα αὐτοῦ εἰς πλευρὰν τοῦ πλησίον αὐτοῦ, καὶ πίπτουσι κατὰ τὸ αὐτό. Καὶ ἐκλήθη τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, Μερὶς τῶν ἐπιβούλων ἥ ἐστιν ἐν Γαβαὼν.

18. Καὶ ἐγένετο ὁ πόλεμος σκληρὸς ὥστε λίαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ· καὶ ἔπταισεν Ἀβεννὴρ καὶ ἄνδρες Ἰσραὴλ ἐνώπιον παίδων Δαυὶδ.

19. Καὶ ἐγένοντο ἐκεῖ τρεῖς υἱοὶ Σαρυῖα, Ἰואβ, καὶ Ἀβессά, καὶ Ἀσαήλ· καὶ Ἀσαήλ κοῦφος τοῖς ποσὶν αὐτοῦ, ὥς εἰ μία δορκὰς ἐν ἀγρῷ.

20. Καὶ κατεδίωξεν Ἀσαήλ ὀπίσω Ἀβεννὴρ, καὶ οὐκ ἐξέκλινε τοῦ πορεύεσθαι εἰς δεξιὰ οὐδὲ εἰς ἀριστερὰ κατόπισθεν Ἀβεννὴρ.

21. Καὶ ἐπέβλεψεν Ἀβεννὴρ εἰς τὰ ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ εἶπεν· Εἰ σὺ εἶ αὐτός Ἀσαήλ; Καὶ εἶπεν· Ἐγὼ εἰμι.

22. Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἀβεννὴρ· Ἐκκλινον σὺ εἰς τὰ δεξιὰ ἢ εἰς τὰ ἀριστερὰ, καὶ κάταχε σεαυτῷ ἐν τῶν παιδαρίων, καὶ λάβε σεαυτῷ τὴν πανοπλίαν αὐτοῦ. Καὶ οὐκ ἠθέλησεν Ἀσαήλ ἐκκλίνειν ἐκ τῶν ὀπισθεν αὐτοῦ.

5. Et misit David nuntios ad duces Jabis Galaaditidis, et dixit ad eos David : Benedicti vos Domino, quoniam fecistis misericordiam hanc super dominum vestrum, super Saul christum Domini, et sepelistis eum et Jonathan filium ejus.

6. Et nunc faciat Dominus vobiscum misericordiam et veritatem, et quidem ego faciam vobiscum bonum hoc, quoniam fecistis verbum istud.

7. Et nunc confortentur manus vestrae, et estote in filios potentes, quoniam mortuus est dominus vester Saul, et quidem me unxit domus Juda super se in regem.

8. Et Abenner filius Ner princeps militiae Saul sumpsit Jebosthe filium Saul, et ascendere fecit eum e castris in Manaem,

9. et fecit eum regnare in Galaaditide, et in Thasiri, et in Jezrael, et in Ephraim, et in Benjamin, et super omnem Israel.

10. Quadraginta annorum erat Jebosthe filius Saul, quando regnavit super Israel, et duos annos regnavit, praeter domum Juda, qui erant post David.

11. Et facti sunt dies quibus David regnavit in Chebron super domum Juda, septem anni et menses sex.

12. Et exivit Abenner filius Ner, et pueri Jebosthe filii Saul de Manaem in Gabaon.

13. Et Joab filius Sarvia, et pueri David exierunt de Chebron, et occurrunt eis super fontem Gabaon in idipsum, et sederunt hi super fontem hinc, et hi super fontem hinc.

14. Et dixit Abenner ad Joab : Surgant nunc pueri, et ludant coram nobis. Et dixit Joab : Surgant.

15. Et surrexerunt et transierunt in numero de pueris Benjamin duodecim ex iis qui erant Jebosthe filii Saul, et duodecim de pueris David.

16. Et apprehenderunt unusquisque manu caput proximi sui, et gladius ejus in costam proximi sui, et cadunt pariter. Et vocatum est nomen loci illius, Portio irruentium quae est in Gabaon.

17. Et factum est praelium durum ut cum maxime in die illa : et cecidit Abenner et viri Israel coram pueris David.

18. Et fuerunt ibi tres filii Sarvia, Joab, et Abessa, et Asael : et Asael levis pedibus suis, tamquam una caprea in campo.

19. Et persecutus est Asael post Abenner, et non declinavit eundo in dextra neque in sinistra post Abenner.

20. Et inspexit Abenner in posteriora sua, et dixit : Si tu es ipse Asael? Et dixit : Ego sum.

21. Et dixit ei Abenner : Declina tu in dextra aut in sinistra, et apprehende tibi unum puerorum, et sume tibi armaturam ejus. Et noluit Asael declinare a post ipsum.

22. Καὶ προσέθετο εἶπε Ἀβεννὴρ λέγων τῷ Ἀσαήλ· Ἀποστήθι ἀπ' ἐμοῦ, ἵνα μὴ πατάξω σε εἰς τὴν γῆν· καὶ πῶς ἄρῳ τὸ πρόσωπόν μου πρὸς Ἰωάβ;

23. Καὶ ποῦ ἐστὶ ταῦτα; Ἐπίστρεψε πρὸς Ἰωάβ τὸν ἀδελφόν σου. Καὶ οὐκ ἐβούλετο τοῦ ἀποστῆναι. Καὶ τύπτει αὐτὸν Ἀβεννὴρ ἐν τῷ ὀπίσῳ τοῦ ὀδράτος ἐπὶ τὴν φάιν, καὶ διεξῆλθε τὸ δόρυ ἐκ τῶν ὀπίσῳ αὐτοῦ, καὶ πίπτει ἐκεῖ καὶ ἀποθνήσκει ὑποκάτω αὐτοῦ. Καὶ ἐγένετο, πᾶς ὁ ἐρχόμενος εἰς τοῦ τόπου οὗ ἐπεσεν ἐκεῖ Ἀσαήλ καὶ ἀπέθανε, καὶ ὑρίσταντο.

24. Καὶ κατεδίωξεν Ἰωάβ καὶ Ἀβессά ὀπίσῳ Ἀβεννῆρ, καὶ ὁ ἥλιος ἔδυσε· καὶ αὐτοὶ εἰσῆλθον εἰς τὸ βουνὸν Ἀμμάν, ὃ ἐστὶν ἐπὶ προσώπου Γαί, ὁδὸν ἔρημον Γαβαὼν.

25. Καὶ συναθροίζονται οἱ υἱοὶ Βενιαμὴν οἱ ὀπίσῳ Ἀβεννῆρ, καὶ ἐγενήθησαν εἰς συνάντησιν μίαν, καὶ ἐστήσαν ἐπὶ κεφαλὴν βουνοῦ ἑνός.

26. Καὶ ἐκάλεσεν Ἀβεννὴρ Ἰωάβ, καὶ εἶπε· Μὴ εἰς νίκος καταράγεται ἡ βουφαία; Ἢ οὐκ οἶδας ὅτι πικρὰ ἐστὶ εἰς τὰ ἔσχατα; Καὶ ἕως πότε οὐ μὴ εἴπῃς τῷ λαῷ ἀποστρέφειν ἀπὸ ὀπίσθου τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν;

27. Καὶ εἶπεν Ἰωάβ· Ζῇ Κύριος, ὅτι εἰ μὴ ἐλάλησας, εἴδοι τότε ἐκ προῖόντων ἀνέβη ἂν ὁ λαὸς ἕκαστος κατόπισθε τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ.

28. Καὶ ἐσάλπισεν Ἰωάβ τῇ σάλπιγγι, καὶ ἀπῆλθον πᾶς ὁ λαὸς καὶ οὐ κατεδίωξαν ὀπίσῳ τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ οὐ προσέθεντο εἰς τοῦ πολεμεῖν.

29. Καὶ Ἀβεννὴρ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ἀπῆλθον εἰς δυσμὰς ὅλην τὴν νύκτα ἐκείνην, καὶ διέβαινον τὸν Ἰορδάνην, καὶ ἐπορεύθησαν ὅλην τὴν παρατείνουσαν, καὶ ἔρχονται εἰς τὴν παρεμβολήν.

30. Καὶ Ἰωάβ ἀνέστρεφεν ὀπίσθεν ἀπὸ τοῦ Ἀβεννῆρ, καὶ συνήθροισεν πάντα τὸν λαόν, καὶ ἐπισκέπησάν τῶν παίδων Δαυὶδ ἑννεακαίδεκα ἄνδρες, καὶ Ἀσαήλ.

31. Καὶ οἱ παῖδες Δαυὶδ ἐπάταξαν τῶν υἱῶν Βενιαμὴν τῶν ἀνδρῶν Ἀβεννῆρ τριακοσίους ἐξήκοντα ἄνδρας παρ' αὐτοῦ.

32. Καὶ αἶρουν τὸν Ἀσαήλ, καὶ θάπτουσιν αὐτὸν ἐν τῷ τάφῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐν Βηθλέεμ. Καὶ ἐπορεύθη Ἰωάβ καὶ οἱ ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ ὅλην τὴν νύκτα, καὶ διέφραυσεν αὐτοῖς ἐν Χεβρών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

1. Καὶ ἐγένετο ὁ πόλεμος ἐπὶ πολὺ ἀναμείσον τοῦ οἴκου Σαούλ καὶ ἀναμείσον τοῦ οἴκου Δαυὶδ· καὶ ὁ οἶκος Δαυὶδ ἐπορεύετο καὶ ἐκραταιοῦτο, καὶ ὁ οἶκος Σαούλ ἐπορεύετο καὶ ἡσθένει.

2. Καὶ ἐτέχθησαν τῷ Δαυὶδ υἱοὶ ἐν Χεβρών, καὶ ἦν ὁ πρωτότοκος αὐτοῦ Ἀμνὼν τῆς Ἀχινόαμ τῆς Ἰεζραηλίτιδος,

3. καὶ ὁ δεῦτερος αὐτοῦ Δαλνία τῆς Ἀβιγαίας τῆς Καρμηλίαις, καὶ ὁ τρίτος Ἀβессαλὼμ υἱὸς Μααχά θυγατρὸς Θολμὶ βασιλέως Γεσσὶρ,

4. καὶ ὁ τέταρτος Ὀρνία υἱὸς Ἀγγίθ, καὶ ὁ πέμπτος Σαφατία τῆς Ἀβιτάλ,

5. καὶ ὁ ἕκτος Ἰεθεραὰμ τῆς Αἰγὰλ γυναικὸς Δαυὶδ. Οὗτοι ἐτέχθησαν τῷ Δαυὶδ ἐν Χεβρών.

6. Καὶ ἐγένετο, ἐν τῷ εἶναι τὸν πόλεμον ἀναμείσον τοῦ οἴκου Σαούλ καὶ ἀναμείσον τοῦ οἴκου Δαυὶδ, καὶ Ἀβεννὴρ ἦν κρατῶν τοῦ οἴκου Σαούλ.

22. Et adjecit adhuc Abenner dicens ipsi Asael : Recede a me, ut non percutiam te in terram : et quomodo levabo faciem meam erga Joab?

23. Et ubi sunt hæc? Reverte ad Joab fratrem tuum. Et noluit recedere. Et percutit eum Abenner in posteriore parte lanceæ in inguinem, et transit lancea ex posterioribus ejus, et cadit ibi et moritur sub se. Factum est, omnis qui veniebat ad locum ubi ceciderat ibi Asael et mortuus erat, et subsistebat.

24. Et persecutus est Joab et Abessa post Abenner, et sol occidebat : et ipsi intraverunt usque ad collem Amman, qui est super faciem Gai, viam desertum Gabaon.

25. Et congregantur filii Benjamin qui post Abenner, et facti sunt in concursum unum, et steterunt super caput collis unius.

26. Et vocavit Abenner Joab, et dixit : Numquid ad victoriam comedet gladius? Nonne scis quia amara erunt in novissimis? Et usquequo non dices populo reverti a post fratres nostros?

27. Et dixit Joab : Vivit Dominus, quia nisi locutus esses, quia tunc a mane ascendisset populus unusquisque post fratrem suum.

28. Et clauxit Joab tuba, et recesserunt omnis populus et non sunt persecuti post Israel, et non adjecerunt ultra pugnare.

29. Et Abenner et viri ejus abierunt in occidentem tota nocte illa, et transierunt Jordanem, et iverunt totam porrectam, et veniunt in castra.

30. Et Joab revertit a sequendo post Abenner, et congregavit universum populum, et visitati sunt de pueris David novem et decem viri, et Asael.

31. Et pueri David percusserunt de filiis Benjamin de viris Abenner trecentos sexaginta viros ab eo.

32. Et tollunt Asael, et sepeliunt eum in sepulchro patris sui in Bethleem. Et ivit Joab et viri qui cum eo totam noctem, et illuxit eis in Chebron.

CAPUT III.

1. Et fuit bellum ad multum inter domum Saul et inter domum David : et domus David ibat et convalescebat, et domus Saul ibat et infirmabatur.

2. Et nati sunt ipsi David filii in Chebron, et fuit primogenitus ejus Ammon ipsius Achinoam Jezraelitidis,

3. et secundus ejus Dalvia ipsius Abigæ Carmeliæ, et tertius Abessalom filius Maacha filiæ Tholmi regis Gessir,

4. et quartus Ornia filius Angith, et quintus Saphatia ipsius Abital,

5. et sextus Jetheraam filius Egal uxoris David. Hi nati sunt ipsi David in Chebron.

6. Et factum est, dum esset bellum inter domum Saul et inter domum David, et Abenner erat tenens domum Saul.

7. Καὶ τῷ Σαούλ παλλακὴ Ῥεσφά θυγάτηρ Ἰώλ. Καὶ εἶπεν Ἰεβοσθέ υἱὸς Σαούλ πρὸς Ἀβεννήρ· Τί ὅτι εἰσῆλθες πρὸς τὴν παλλακὴν τοῦ πατρὸς μου;

8. Καὶ ἐθυμώθη σφόδρα Ἀβεννήρ περὶ τοῦ λόγου τούτου τῷ Ἰεβοσθέ, καὶ εἶπεν Ἀβεννήρ πρὸς αὐτόν· Μὴ κεφαλὴ κυνὸς ἐγὼ εἰμι; Ἐποίησα σήμερον ἔλκος μετὰ τοῦ οἴκου Σαούλ τοῦ πατρὸς σου, καὶ περὶ ἀδελφῶν καὶ περὶ γνωρίμων, καὶ οὐκ ἠτύτομολησα εἰς τὸν οἶκον Δαυὶδ· καὶ ἐπιζητεῖς ἐπ' ἐμὲ σὺ ὑπὲρ ἀδικίας γυναικὸς σήμερον;

9. Τάδε ποιῆσαι ὁ Θεὸς τῷ Ἀβεννήρ καὶ τάδε προσθεῖη αὐτῷ, ὅτι καθὼς ὤμοσε Κύριος τῷ Δαυὶδ, ὅτι οὕτω ποιήσω αὐτῷ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ,

10. περιελεῖν τὴν βασιλείαν ἀπὸ τοῦ οἴκου Σαούλ, καὶ τοῦ ἀναστῆσαι τὸν θρόνον Δαυὶδ ἐπὶ Ἰσραὴλ καὶ ἐπὶ τὸν Ἰούδαν ἀπὸ Δάν ἕως Βηρσαβεί.

11. Καὶ οὐκ ἠδυνάσθη ἐτι Ἰεβοσθέ ἀποκριθῆναι τῷ Ἀβεννήρ ῥῆμα, ἀπὸ τοῦ φοβεῖσθαι αὐτόν.

12. Καὶ ἀπέστειλεν Ἀβεννήρ ἀγγέλους πρὸς Δαυὶδ εἰς Θαλάμ οὗ ἦν, παραγρῆμα, λέγων· Διαθήκη σου μετ' ἐμοῦ, καὶ ἰδοὺ ἡ χεὶρ μου μετὰ σοῦ ἐπιστρέφει πρὸς σὲ πάντα τὸν οἶκον Ἰσραὴλ.

13. Καὶ εἶπε Δαυὶδ· Καλῶς ἐγὼ διαθήσομαι πρὸς σὲ διαθήκην, πλὴν λόγον ἕνα ἐγὼ αἰτοῦμαι παρὰ σοῦ, λέγων· Οὐκ ὀφεί τὸ πρόσωπόν μου, ἐὰν μὴ ἀγάγῃς τὴν Μελχὼλ θυγατέρα Σαούλ, παραγινόμενου σου ἰδεῖν τὸ πρόσωπόν μου.

14. Καὶ ἐξαπέστειλε Δαυὶδ πρὸς Ἰεβοσθέ υἱὸν Σαούλ ἀγγέλους, λέγων· Ἀπόδος μοι τὴν γυναῖκα μου τὴν Μελχὼλ, ἣν ἔλαβον ἐν ἑκατὸν ἀχροδυστίαις ἀλλοφύλων.

15. Καὶ ἀπέστειλεν Ἰεβοσθέ, καὶ ἔλαβεν αὐτὴν παρὰ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς, παρὰ Φαλιήλ υἱοῦ Σελλῆς.

16. Καὶ ἐπορεύετο ὁ ἀνὴρ αὐτῆς μετ' αὐτῆς κλαίων ὀπίσω αὐτῆς ἕως Βαρακίμ. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν Ἀβεννήρ· Πορεύου, ἀνάστρεφε. Καὶ ἀνέστρεφε.

17. Καὶ εἶπεν Ἀβεννήρ πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους Ἰσραὴλ, λέγων· Χθὲς καὶ τρίτην ἐζητεῖτε τὸν Δαυὶδ βασιλεύειν ἐφ' ὑμᾶς·

18. καὶ νῦν ποιήσατε, ὅτι Κύριος ἐλάλησε περὶ Δαυὶδ, λέγων· Ἐν χειρὶ τοῦ δούλου μου Δαυὶδ σώσω τὸν Ἰσραὴλ ἐκ χειρὸς ἀλλοφύλων, καὶ ἐκ χειρὸς πάντων τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ.

19. Καὶ ἐλάλησεν Ἀβεννήρ ἐν τοῖς ὠσὶ Βενιαμὴν, καὶ ἐπορεύθη Ἀβεννήρ τοῦ λαλῆσαι εἰς τὰ ὦτα τοῦ Δαυὶδ εἰς Χεβρόν πάντα ὅσα ἤρεσεν ἐν ὀφθαλμοῖς Ἰσραὴλ καὶ ἐν ὀφθαλμοῖς οἴκου Βενιαμὴν.

20. Καὶ ἦλθεν Ἀβεννήρ πρὸς Δαυὶδ εἰς Χεβρόν, καὶ μετ' αὐτοῦ εἴκοσι ἄνδρες· καὶ ἐποίησε Δαυὶδ τῷ Ἀβεννήρ καὶ τοῖς ἀνδράσι τοῖς μετ' αὐτοῦ πότον.

21. Καὶ εἶπεν Ἀβεννήρ πρὸς Δαυὶδ· Ἀναστήσομαι δὴ καὶ πορεύσομαι καὶ συναθροίσω πρὸς κύριόν μου τὸν βασιλεῖα πάντα Ἰσραὴλ, καὶ διαθήσομαι μετ' αὐτοῦ διαθήκην, καὶ βασιλεύσεις ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἐπιθυμεῖ ἡ ψυχὴ σου. Καὶ ἀπέστειλε Δαυὶδ τὸν Ἀβεννήρ, καὶ ἐπορεύθη ἐν εἰρήνῃ.

22. Καὶ ἰδοὺ οἱ παῖδες Δαυὶδ καὶ Ἰωάβ παρεγένοντο ἐκ τῆς ἐξορίας, καὶ σκεῦα πολλὰ ἔφερον μεθ' ἐαυτῶν. Καὶ Ἀβεννήρ οὐκ ἦν μετὰ Δαυὶδ εἰς Χεβρόν, ὅτι ἀπεστάλκει αὐτόν, καὶ ἀπεληλύθει ἐν εἰρήνῃ.

23. Καὶ Ἰωάβ καὶ πᾶσα ἡ στρατιὰ αὐτοῦ ἦλθον,

7. Et ipsi Saul fuit concubina Rhespha filia Jol. Et dixit Jebosthe filius Saul ad Abenner : Quid quod intrasti ad concubinam patris mei?

8. Et indignatus est vahlē Abenner de verbo hoc ipsi Jebosthe, et dixit Abenner ad eum : Numquid caput canis ego sum? Feci hodie misericordiam cum domo Saul patris tui, et pro fratribus et pro notis, et non defeci ad domum David : et inquiris super me tu pro injuria mulieris hodie?

9. Hæc faciat Deus ipsi Abenner et hæc adjiciat ei, quia sicut juravit Dominus ipsi David, quia sic faciam ei in die hac,

10. auferendo regnum a domo Saul, et erigendo thronum David super Israel et super Judam a Dan usque Bersabee.

11. Et non potuit ultra Jebosthe respondere ipsi Abenner verbum, a timendo eum.

12. Et misit Abenner nuntios ad David in Thaelam ubi erat, subito, dicens : Dispone testamentum tuum mecum : et ecce manus mea tecum ad convertendum ad te universam domum Israel.

13. Et dixit David : Recte ego disponam erga te testamentum, tantummodo verbum unum ego peto a te, dicens : Non videbis faciem meam, si non adduxeris Melchol filiam Saul, adveniente te videre faciem meam.

14. Et misit David ad Jebosthe filium Saul nuntios, dicens : Redde mihi uxorem meam Melchol, quam accepi in centum praputiis alienigenarum.

15. Et misit Jebosthe, et tulit eam a viro ejus, a Phal-tiel filio Selles.

16. Et ibat vir ejus cum ea plorans post eam usque Baracim. Et dixit ad eum Abenner : Vade, reverte. Et revertit.

17. Et dixit Abenner ad seniores Israel, dicens : Heri et nudius tertius quaerebatis David regnare super vos :

18. et nunc facite, quoniam Dominus locutus est de David, dicens : In manu servi mei David salvabo Israel de manu alienigenarum, et de manu omnium inimicorum eorum.

19. Et locutus est Abenner in auribus Benjamin, et ivit Abenner ad loquendum in aures David in Chebron omnia quaecumque placebant in oculis Israel et in oculis domus Benjamin.

20. Et venit Abenner ad David in Chebron, et cum eo viginti viri : et fecit David ipsi Abenner et viris qui cum eo convivium.

21. Et dixit Abenner ad David : Surgam nunc et ibo et congregabo ad dominum meum regem universum Israel, et disponam cum eo testamentum, et regnabis in omnibus quæ desiderat anima tua. Et misit David Abenner, et ivit in pace.

22. Et ecce pueri David et Joab adveniebant ab excursionē, et spolia multa ferebant secum. Et Abenner non erat cum David in Chebron, quoniam dimiserat eum, et abierat in pace.

23. Et Joab et universus exercitus ejus venerunt, et

καὶ ἀπηγγέλη τῷ Ἰωάβ, λέγοντες· Ἦκει Ἀβεννήρ υἱὸς Νήρ πρὸς Δαυὶδ, καὶ ἀπέσταλκεν αὐτὸν καὶ ἀπῆλθεν ἐν εἰρήνῃ.

24. Καὶ εἰσῆλθεν Ἰωάβ πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ εἶπε· Τί τοῦτο ἐποίησας; ἰδοὺ ἦλθεν Ἀβεννήρ πρὸς σέ, καὶ ἵνατί ἐξαπέσταλκας αὐτὸν καὶ ἀπελῆλυθεν ἐν εἰρήνῃ;

25. Ἡ οὐκ οἶδας τὴν κακίαν Ἀβεννήρ υἱοῦ Νήρ, ὅτι ἀπατῆσαι σε παρεγένετο, καὶ γινῶναι τὴν ἐξοδὸν σου καὶ τὴν εἰσοδὸν σου, καὶ γινῶναι ἅπαντα ὅσα σὺ ποιεῖς;

26. Καὶ ἀνέστρεψεν Ἰωάβ ἀπὸ τοῦ Δαυὶδ, καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸς Ἀβεννήρ ὀπίσω, καὶ ἐπιστρέψουσιν αὐτὸν ἀπὸ τοῦ φρέατος τοῦ Σεειράμ, καὶ Δαυὶδ οὐκ ᾔδει.

27. Καὶ ἐπέστρεψε τὸν Ἀβεννήρ εἰς Χεβρόν, καὶ ἐξέκλιεν αὐτὸν Ἰωάβ ἐκ πλαγίων τῆς πύλης, λαλῆσαι πρὸς αὐτὸν, ἐνεδρεύων. Καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν ἐκεῖ εἰς τὴν ψῶαν, καὶ ἀπέθανεν ἐν τῇ αἱματὶ Ἀσαήλ τοῦ ἀδελφοῦ Ἰωάβ.

28. Καὶ ἤκουσε Δαυὶδ μετὰ ταῦτα, καὶ εἶπεν· Ἀθῶός εἰμι ἐγὼ καὶ ἡ βασιλεία μου ἀπὸ Κυρίου καὶ ἕως αἰῶνος ἀπὸ τῶν αἱμάτων Ἀβεννήρ υἱοῦ Νήρ.

29. Καταντισταῶσάν ἐπὶ κεφαλὴν Ἰωάβ καὶ ἐπὶ πάντα τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ μὴ ἐκλείποι ἐκ τοῦ οἴκου Ἰωάβ γονοβρύχης καὶ λεπρὸς καὶ κρατῶν σκυτάλης, καὶ πίπτων ἐν βομφαίᾳ καὶ ἐλασσούμενος ἄρτοις.

30. Ἰωάβ δὲ καὶ Ἀβессά ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ διαπαρετηροῦντο τὸν Ἀβεννήρ ἀνθ' ὧν ἐθανάτωσε τὸν Ἀσαήλ τὸν ἀδελφὸν αὐτῶν ἐν Γαβαὼν, ἐν τῇ πολέμῳ.

31. Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Ἰωάβ καὶ πρὸς πάντα τὸν λαὸν τὸν μετ' αὐτοῦ· Διαβρῆξατε τὰ ἱμάτια ὑμῶν, καὶ περιζώσαθε σάκκους, καὶ κόπτεσθε ἐνώπιον Ἀβεννήρ. Καὶ ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ ἐπορεύετο ὀπίσω τῆς κλίνης.

32. Καὶ θάπτουσι τὸν Ἀβεννήρ ἐν Χεβρόν καὶ ἤρην ὁ βασιλεὺς τὴν φωνὴν αὐτοῦ καὶ ἐκλαυσεν ἐπὶ τοῦ τάφου αὐτοῦ, καὶ ἐκλαυσε πᾶς ὁ λαὸς ἐπὶ Ἀβεννήρ.

33. Καὶ ἐθρήνησεν ὁ βασιλεὺς ἐπὶ Ἀβεννήρ, καὶ εἶπεν· Εἰ κατὰ τὸν θάνατον Νάβαλ ἀποθάνειται Ἀβεννήρ;

34. Αἱ χεῖρές σου οὐκ ἐδέθησαν, οἱ πόδες σου οὐκ ἐν πέδαις· οὐ προσέγαγεν ὡς Νάβαλ, ἐνώπιον υἱῶν ἀδικίας ἐπέσας. Καὶ συνέχθη πᾶς ὁ λαὸς τοῦ κλαῦσαι αὐτόν.

35. Καὶ ἦλθε πᾶς ὁ λαὸς περιδειπνῆσαι τὸν Δαυὶδ ἄρτοις ἑπὶ οὓσης ἡμέρας, καὶ ὡμοσε Δαυὶδ, λέγων· Τάδε ποιῆσαι μοι ὁ Θεὸς καὶ τάδε προσθήη, ὅτι ἐὰν μὴ δύῃ ὁ ἥλιος οὐ μὴ γεύσομαι ἄρτου ἢ ἀπὸ παντός τινός.

36. Καὶ ἔγωγε πᾶς ὁ λαὸς, καὶ ἤρesen ἐνώπιον αὐτῶν πάντα ὅσα ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς ἐνώπιον τοῦ λαοῦ.

37. Καὶ ἔγνω πᾶς ὁ λαὸς καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ὅτι οὐκ ἐγένετο παρὰ τοῦ βασιλέως θανατῶσαι τὸν Ἀβεννήρ υἱὸν Νήρ.

38. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ· Οὐκ οἶδατε ὅτι ἡγούμενος μέγας πέπτωκεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἐν τῷ Ἰσραὴλ;

39. καὶ ὅτι ἐγὼ εἰμι συγγενὴς σήμερον καὶ κηθεσταμένος ὑπὸ βασιλείᾳ; Οἱ δὲ ἄνδρες οὗτοι υἱοὶ Σαρρούας σκληρότεροί μου εἰσίν. Ἀποδοῖ Κύριος τῷ ποιῶντι τὰ πονηρὰ κατὰ τὴν κακίαν αὐτοῦ.

nuntiatum est ipsi Joab, dicentes : Venit Abenner filius Ner ad David, et dimisit eum et abiit in pace.

24. Et intravit Joab ad regem, et dixit : Quid hoc fecisti? ecce venit Abenner ad te, et ut quid dimisisti eum et abiit in pace?

25. Nonne nosti malitiam Abenner filii Ner, quia ad decipiendum te advenit, et cognoscendum exitum tuum et introitum tuum, et cognoscendum omnia quaecumque tu facis?

26. Et revertit Joab a David, et misit nuntios ad Abenner retro, et redire faciunt eum a fonte Seeiram, et David nescivit.

27. Et redire fecit ipsum Abenner in Chebron, et divertere eum fecit Joab a latere portae, ad loquendum cum eo, insidians. Et percussit eum ibi in inguine, et mortuus est in sanguine Asael fratris Joab.

28. Et audivit David post haec, et dixit : Innocens sum ego et regnum meum a Domino et usque in saeculum a sanguinibus Abenner filii Ner.

29. Incurrant super caput Joab et super universam domum patris ejus, et non deficiat de domo Joab seminiuus et leprosus et tenens scytalam, et cadens in gladio et egens panibus.

30. Joab autem et Abessa frater ejus captabant Abenner pro eo quod interfecerat Asael fratrem suum in Gabaon, in praelio.

31. Et dixit David ad Joab et ad universum populum qui secum : Discindite vestimenta vestra, et accingimini saccis, et plangite coram Abenner. Et rex David ibat post lectum.

32. Et sepeliunt Abenner in Chebron : et elevavit rex vocem suam et ploravit super sepulchrum ejus, et ploravit universus populus super Abenner.

33. Et lamentatus est rex super Abenner, et dixit : Si juxta mortem Nabal morietur Abenner?

34. Manus tuae non erant ligatae, pedes tui non in compedibus : non accessit ut Nabal, coram filiis injustitiae cecidisti. Et convenit omnis populus ad plorandum eum.

35. Et venit omnis populus ad cibandum David panibus cum adhuc esset dies, et juravit David, dicens : Haec faciat mihi Deus et haec adjiciat, quia nisi occiderit sol non gustabo panem aut de quopiam ullo.

36. Et cognovit omnis populus, et placuerunt coram eis omnia quaecumque fecerat rex in conspectu populi.

37. Et cognovit omnis populus et omnis Israel in die illa, quia non fuit a rege interficere Abenner filium Ner.

38. Et dixit rex ad pueros suos : Non novistis quia dux magnus cecidit in die hac in Israel?

39. et quia ego sum propinquus hodie et constitutus a rege? Viri autem hi filii Sarviae duriores me sunt. Reddat Dominus facienti mala secundum malitiam ejus.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

1. Καὶ ἤκουσεν Ἰεβοσθέ υἱὸς Σαούλ, ὅτι τέθνηκεν Ἀβεννήρ υἱὸς Νήρ ἐν Χεβρών, καὶ ἐξελύθησαν αἱ χεῖρες αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ ἄνδρες Ἰσραὴλ παρείθησαν.

2. Καὶ δύο ἄνδρες ἡγούμενοι συστρεμμάτων τῷ Ἰεβοσθέ υἱῷ Σαούλ· ὄνομα τῷ ἐνὶ Βαανὰ, καὶ ὄνομα τῷ δευτέρῳ Ῥηχάβ, υἱοὶ Ῥεμμὼν τοῦ Βηρωθαίου ἐκ τῶν υἱῶν Βενιαμὴν, ὅτι Βηρωθὸς λογίζετο τοῖς υἱοῖς Βενιαμὴν.

3. Καὶ ἀπέδρασαν οἱ Βηρωθαῖοι εἰς Γεθαίμ, καὶ ἦσαν ἐκεῖ παροικοῦντες ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

4. Καὶ τῷ Ἰωνάθαν υἱῷ Σαούλ υἱὸς πεπληγὸς τοὺς πόδας, υἱὸς ἑτῶν πέντε, καὶ οὗτος ἐν τῷ εἰσεῖν τὴν ἀγγελίαν Σαούλ καὶ Ἰωνάθαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ἐξ Ἰσραὴλ, καὶ ἦρεν αὐτὸν ἡ τιθηνὸς αὐτοῦ, καὶ ἔφυγε· καὶ ἐγένετο ἐν τῷ σπεύδειν αὐτὸν καὶ ἀναχωρεῖν, καὶ ἔπεσε καὶ ἐγώλάνθη, καὶ ὄνομα αὐτῷ Μερφιβοσθέ.

5. Καὶ ἐπορεύθησαν υἱοὶ Ῥεμμὼν τοῦ Βηρωθαίου Ῥηχάβ καὶ Βαανὰ, καὶ εἰσῆλθον ἐν τῷ καύματι τῆς ἡμέρας εἰς οἶκον Ἰεβοσθέ, καὶ αὐτὸς ἐκάθευδεν ἐν τῇ κοίτῃ τῆς μεσημβρίας.

6. Καὶ ἰδοὺ ἡ θυρωρὸς τοῦ οἴκου ἐκάθαιρε πυροὺς, καὶ ἐνύσταξε καὶ ἐκάθευδε, καὶ Ῥηχάβ καὶ Βαανὰ οἱ ἀδελφοὶ διέλαθον,

7. καὶ εἰσῆλθον εἰς τὸν οἶκον. Καὶ Ἰεβοσθέ ἐκάθευδεν ἐπὶ τῆς κλίνης αὐτοῦ ἐν τῇ κοιτῶνι αὐτοῦ, καὶ τύπτουσιν αὐτὸν καὶ θανατοῦσιν αὐτὸν, καὶ ἀραιροῦσι τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἔλαβον τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ ἀπῆλθον ὁδὸν τὴν κατὰ δυσμὰς ὅλην τὴν νύκτα.

8. Καὶ ἤνεγκαν τὴν κεφαλὴν Ἰεβοσθέ τῷ Δαυὶδ εἰς Χεβρόν, καὶ εἶπον πρὸς τὸν βασιλέα· Ἰδοὺ ἡ κεφαλὴ Ἰεβοσθέ υἱοῦ Σαούλ τοῦ ἐχθροῦ σου, ὃς ἐζήτει τὴν ψυχὴν σου, καὶ ἔδωκε Κύριος τῷ κυρίῳ βασιλεῖ ἐκδίκησιν τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ ὥς ἡ ἡμέρα αὕτη ἐκ Σαούλ τοῦ ἐχθροῦ σου καὶ ἐκ τοῦ σπέρματος αὐτοῦ.

9. Καὶ ἀπεκρίθη Δαυὶδ τῷ Ῥηχάβ καὶ τῷ Βαανὰ ἀδελφοῦ αὐτοῦ υἱοῖς Ῥεμμὼν τοῦ Βηρωθαίου, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ζῇ Κύριος, ὃς ἐλυτρώσατο τὴν ψυχὴν μου ἐκ πάσης θλίψεως,

10. ὅτι ὁ ἀπαγγέλλας μοι ὅτι τέθνηκε Σαούλ, καὶ αὐτὸς ἦν ὡς εὐαγγελιζόμενος ἐνώπιόν μου, καὶ κατέσχον αὐτὸν καὶ ἀπέκτεινα αὐτὸν ἐν Σεκελάκ, ὃ ἔδει με δοῦναι εὐαγγέλιον.

11. Καὶ νῦν ἄνδρες πονηροὶ ἀπεκτάρασαν ἄνδρα δίκαιον ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ ἐπὶ τῆς κοίτης αὐτοῦ· καὶ νῦν ἐκζητήσω τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐκ χειρὸς ὑμῶν, καὶ ἐξολοθρεύσω ὑμᾶς ἐκ τῆς γῆς.

12. Καὶ ἐνετείλατο Δαυὶδ τοῖς παιδαρίοις αὐτοῦ, καὶ ἀποκτείνουσιν αὐτούς, καὶ κολοβοῦσι τὰς χεῖρας αὐτῶν καὶ τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ ἐκρέμασαν αὐτούς ἐπὶ τῆς κρήνης ἐν Χεβρόν, καὶ τὴν κεφαλὴν Ἰεβοσθέ ἔθαψαν ἐν τῷ τάφῳ Ἀβεννήρ υἱοῦ Νήρ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

1. Καὶ παρογίνονται πᾶσαι αἱ φυλαὶ Ἰσραὴλ πρὸς Δαυὶδ εἰς Χεβρόν, καὶ εἶπαν αὐτῷ· Ἰδοὺ ὀστέα σου καὶ σάρκες σου ἡμεῖς·

CAPUT IV.

1. Et audivit Jebosthe filius Saul, quia mortuus est Abenner filius Ner in Chebron, et dissolutae sunt manus ejus, et omnes viri Israel remiserunt se.

2. Et duo viri duces agminum erant ipsi Jebosthe filio Saul : nomen uni Baana, et nomen secundo Rhechab, filii Rhemmon Berothæi de filiis Benjamin, quoniam Beroth computabatur filiis Benjamin.

3. Et aufugerunt Berothæi in Cetham, et fuerunt ibi incolentes usque in diem hanc.

4. Et ipsi Jonathan filio Saul erat filius percussus pedes, filius annorum quinque, et hic in veniendo nuntium Saul et Jonathan filii ejus ex Jezrael, et tulit eum nutrix ejus, et fugit ; et factum est in festinando ipsum et secedendo, et cecidit et claudus factus est, et nomen huic Memphibosthe.

5. Et iverunt filii Rhemmon Berothæi Rhechab et Baana, et intraverunt in aestu diei in domum Jebosthe, et ipse dormiebat in cubili meridiei.

6. Et ecce ostiaria domus purgabat frumenta, et dormitabat et dormiebat, et Rhechab et Baana fratres delituerunt,

7. et intraverunt in domum. Et Jebosthe dormiebat super lectum suum in cubiculo suo, et percutiunt eum et interficiunt eum, et auferunt caput ejus, et tulerunt caput ejus et abierunt viam quæ ad occidentem tota nocte.

8. Et attulerunt caput Jebosthe ipsi David in Chebron, et dixerunt ad regem : Ecce caput Jebosthe filii Saul inimici tui, qui querebat animam tuam, et dedit Dominus domino regi vindictam inimicorum ejus sicut dies hæc de Saul inimico tuo et de semine ejus.

9. Et respondit David ipsi Rhechab et ipsi Baana fratri ejus filiis Rhemmon Berothæi, et dixit eis : Vivit Dominus, qui redemit animam meam ex omni tribulatione,

10. quia qui nuntiavit mihi quod mortuus erat Saul, et ipse fuit tamquam evangelizans coram me, et tenui eum et interfeci eum in Secelac, cui oportebat me dare evangelia.

11. Et nunc viri mali interfecerunt hominem justum in domo ejus super cubile ejus : et nunc requiram sanguinem ejus de manu vestra, et exterminabo vos de terra.

12. Et mandavit David pueris suis, et interficiunt eos, et truncant manus eorum et pedes eorum, et suspenderunt eos super fontem in Chebron, et caput Jebosthe sepelierunt in sepulchro Abenner filii Ner.

CAPUT V.

1. Et adveniant omnes tribus Israel ad David in Chebron, et dixerunt ei : Ecce ossa tua et carnes tuæ nos :

2. καὶ ἐχθὲς καὶ τρίτην, ὄντος Σαούλ βασιλέως ἐφ' ἡμῖν, σὺ ἦσθα ὁ ἐξάγων καὶ εἰσάγων τὸν Ἰσραὴλ. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς αὐτόν· Σὺ ποιμανεῖς τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραὴλ, καὶ σὺ ἔσῃ εἰς ἡγούμενον ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσραὴλ.

3. Καὶ ἔρχονται πάντες οἱ πρεσβύτεροι Ἰσραὴλ πρὸς τὸν βασιλέα εἰς Χεβρών, καὶ διέθετο αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ διαθήκην ἐν Χεβρών ἐνώπιον Κυρίου, καὶ χρίουσι τὸν Δαυὶδ εἰς βασιλείαν ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ.

4. Ὦς τριάκοντα ἔτην Δαυὶδ ἐν τῷ βασιλευσάει αὐτόν, καὶ τεσσαράκοντα ἔτη ἐβασίλευσεν.

5. Ἑπτὰ ἔτη καὶ μῆνας ἑξ ἐβασίλευσεν ἐν Χεβρών ἐπὶ τὸν Ἰούδαν, καὶ τριάκοντα τρία ἔτη ἐβασίλευσεν ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδαν ἐν Ἱερουσαλὴμ.

6. Καὶ ἀπῆλθε Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ εἰς Ἱερουσαλὴμ πρὸς τὸν Ἰεβουσαιὸν τὸν κατοικοῦντα τὴν γῆν, καὶ ἐβρέθη τῷ Δαυίδ· Οὐκ εἰσέλευσθ' ὧδε, ὅτι ἀντίστησαν οἱ τυρλοὶ καὶ οἱ χυλοὶ, λέγοντες, ὅτι οὐκ εἰσέλυσεται Δαυὶδ ὧδε.

7. Καὶ προκατέλαβετο Δαυὶδ τὴν περιοχὴν Σιών· αὕτη ἡ πόλις τοῦ Δαυίδ.

8. Καὶ εἶπε Δαυὶδ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ· Πᾶς τύπτειν Ἰεβουσαιὸν ἀπείσθω ἐν παραξίφιδι καὶ τοὺς χυλοὺς καὶ τοὺς τυρλοὺς καὶ τοὺς μισοῦντας τὴν φυγὴν Δαυίδ. Διὰ τοῦτο ἐροῦσι· Τυρλοὶ καὶ χυλοὶ οὐκ εἰσέλυσονται εἰς οἶκον Κυρίου.

9. Καὶ ἐκάθισε Δαυὶδ ἐν τῇ περιοχῇ, καὶ ἐκλήθη αὕτη ἡ πόλις Δαυίδ. Καὶ ἠκοδόμησεν αὐτὴν πόλιν κύκλῳ ἀπὸ τῆς ἀκρας, καὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ.

10. Καὶ διαπορεύετο Δαυὶδ πορευόμενος καὶ μεγαλυνόμενος, καὶ Κύριος παντοκράτωρ μετ' αὐτοῦ.

11. Καὶ ἀπέστειλε Χειράμ βασιλεὺς Τύρου ἀγγέλους πρὸς Δαυὶδ καὶ ξύλα κέδρινα, καὶ τέκτονας ξύλων καὶ τέκτονας λίθων, καὶ ἠκοδόμησαν οἶκον τῷ Δαυίδ.

12. Καὶ ἔγνω Δαυὶδ ὅτι ἡτοίμασεν αὐτόν Κύριος εἰς βασιλείαν ἐπὶ Ἰσραὴλ, καὶ ὅτι ἐπήρθη ἡ βασιλεία αὐτοῦ διὰ τὸν λαόν αὐτοῦ Ἰσραὴλ.

13. Καὶ ἔλαβε Δαυὶδ ἑπτὰ γυναῖκας καὶ παλλακὰς ἐξ Ἱερουσαλὴμ μετὰ τὸ εἰσελθεῖν αὐτόν ἐκ Χεβρών· καὶ ἐγένοντο τῷ Δαυίδ ἑπτὰ υἱοὶ καὶ θυγατέρες.

14. Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν γεννηθέντων αὐτῷ ἐν Ἱερουσαλὴμ· Σαμμὺς, καὶ Σωβάβ, καὶ Νάθαν, καὶ Σαλωμών,

15. καὶ Ἐβιάρ, καὶ Ἐλισουὲ, καὶ Ναφέχ, καὶ Ἰεφίης,

16. καὶ Ἐλισάμ, καὶ Ἐλιδά, καὶ Ἐλιφαθά, Σαμαὲ, Ἰεσιβάθ, Νάθαν, Γαλαμαάν, Ἰεχαάρ, Θεσσαῦς, Ἐλιζαλὴ, Ναγέδ, Ναφέχ, Ἰανάθαν, Λεασαμὺς, Βααλιμαθ, Ἐλιφαθά.

17. Καὶ ἤκουσαν οἱ ἀλλόφυλοι ὅτι κέχρισται Δαυὶδ βασιλεὺς ἐπὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἀνέβησαν πάντες οἱ ἀλλόφυλοι ζητεῖν τὸν Δαυίδ. Καὶ ἤκουσε Δαυὶδ, καὶ κατέβη εἰς τὴν περιοχὴν.

18. Καὶ οἱ ἀλλόφυλοι παραγίνονται, καὶ συνέπεσαν εἰς τὴν κοιλάδα τῶν Τιτάνων.

19. Καὶ ἠρώτησε Δαυὶδ διὰ Κυρίου, λέγων· Εἰ ἀναβῶ πρὸς τοὺς ἀλλοφύλους, καὶ παραδώσω αὐτοὺς εἰς τὰς χεῖράς μου; Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Δαυίδ· Ἀνάβαινε, ὅτι παραδίδους παραδώσω τοὺς ἀλλοφύλους εἰς τὰς χεῖράς σου.

2. et heri et nudiustertius, cum esset Saul rex super nos, tu eras educens et introducens Israel. Et dixit Dominus ad te : Tu pascas populum meum Israel, et tu eris in ducem super populum meum Israel.

3. Et veniunt omnes seniores Israel ad regem in Chebron, et disposuit eis rex David testamentum in Chebron coram Domino, et ungunt David in regem super omnem Israel.

4. Filius triginta annorum erat David cum ipse regnavit, et quadraginta annos regnavit.

5. Septem annos et menses sex regnavit in Chebron super Judam, et triginta tres annos regnavit super universum Israel et Judam in Jerusalem.

6. Et abiit David et viri ejus in Jerusalem ad Jebusæum habitantem terram, et dictum est ipsi David : Non ingredieris huc, quia adversati sunt cæci et claudi, dicentes, quia non ingredietur David huc.

7. Et præoccupavit David munitionem Sion : hæc est civitas David.

8. Et dixit David die illa : Omnis percutiens Jebusæum tangat in pugione et claudos et cæcos et odio habentes animam David. Propter hoc dicent : Cæci et claudi non ingredientur in civitatem Domini.

9. Et sedit David in munitione, et vocata est hæc civitas David. Et ædificavit ipsam civitatem in circuitu a summo, et domum suam.

10. Et transibat David vadens et magnificatus, et Dominus omnipotens cum eo.

11. Et misit Chiram rex Tyri nuntios ad David et ligna cedrina, et fabros lignorum et fabros lapidum, et ædificaverunt domum ipsi David.

12. Et cognovit David quia paravit eum Dominus in regem super Israel, et quia exaltatum est regnum suum propter populum ejus Israel.

13. Et accepit David adhuc uxores et concubinas ex Jerusalem postquam ipse venit e Chebron : et facti sunt ipsi David adhuc filii et filiae.

14. Et hæc nomina eorum qui nati sunt ei in Jerusalem : Saminus, et Sobab, et Nathan, et Salomon,

15. et Ebear, et Elisue, et Naphec, et Jephies,

16. et Elisama, et Elidae, et Eliphath, Samae, Jessibath, Nathan, Galamaan, Jehaar, Theesus, Eliphath, Naged, Naphec, Janathan, Leasamys, Baalimath, Eliphath.

17. Et audierunt alienigenæ quia unctus est David rex super Israel, et ascenderunt omnes alienigenæ ad querendum David. Et audivit David, et descendit in munitionem.

18. Et alienigenæ adveniunt, et concurrerunt in vallem Titanum.

19. Et interrogavit David per Dominum, dicens : Si descendero ad alienigenas, et trades eos in manus meas? Et dixit Dominus ad David : Ascende, quoniam tradens tradam alienigenas in manus tuas.

20. Καὶ ἦλθε Δαυὶδ ἐκ τῶν ἐπάνω διακοπῶν, καὶ ἔκοψε τοὺς ἀλλοφύλους ἐκεῖ· καὶ εἶπε Δαυὶδ· Διέκοψε Κύριος τοὺς ἐχθροὺς ἀλλοφύλους ἐνώπιον ἐμοῦ, ὥς διακόπτεται ὕδατα· διὰ τοῦτο ἐκλήθη τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, Ἐπάνω διακοπῶν.

21. Καὶ καταλιμπάνουσιν ἐκεῖ τοὺς θεοὺς αὐτῶν, καὶ ἐλάβοσαν αὐτοὺς Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ.

22. Καὶ προσέθεντο ἔτι ἀλλόφυλοι τοῦ ἀναβῆναι, καὶ συνέπισαν ἐν τῇ κοιλάδι τῶν Τιτάνων.

23. Καὶ ἐπηρώτησε Δαυὶδ διὰ Κυρίου, καὶ εἶπε Κύριος· Οὐκ ἀναβήσῃ εἰς συνάντησιν αὐτῶν, ἀποστρέφου ἀπ' αὐτῶν, καὶ παρέσθι αὐτοῖς πλησίον τοῦ Κλαυθμῶνος.

24. Καὶ ἔσται, ἐν τῷ ἀκοῦσαί σε τὴν φωνὴν τοῦ συγχλυσμοῦ ἀπὸ τοῦ ὄρους τοῦ Κλαυθμῶνος, τότε καταβήσῃ πρὸς αὐτοὺς, ὅτι τότε ἐξελεύσεται Κύριος ἐμπροσθέν σου κόπτειν ἐν τῷ πολέμῳ τῶν ἀλλοφύλων.

25. Καὶ ἐποίησε Δαυὶδ καθὼς ἐνετείλατο αὐτῷ Κύριος, καὶ ἐπάταξε τοὺς ἀλλοφύλους ἀπὸ Γαβαὼν ἕως τῆς γῆς Γαζηρά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 5'.

1. Καὶ συνήγαγεν ἔτι Δαυὶδ πάντα νεανίαν ἐξ Ἰσραὴλ, ὥς ἐβδόμηχοντα χιλιάδες,

2. καὶ ἀνέστη καὶ ἐπορεύθη Δαυὶδ καὶ πᾶς ὁ λαὸς δὲ μετ' αὐτοῦ καὶ ἀπὸ τῶν ἀρχόντων Ἰούδα ἐν ἀναβάσει τοῦ ἀνιχνεύειν ἐκεῖθεν τὴν κιβωτὸν τοῦ Θεοῦ, ἐφ' ἣν ἐπεκλήθη τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου τῶν δυνάμεων καθήμενου ἐπὶ τῶν Χερουβὶν ἐπ' αὐτῆς.

3. Καὶ ἐπεβίβασαν τὴν κιβωτὸν Κυρίου ἐφ' ἁμαξάν καινὴν, καὶ ἦσαν αὐτὴν ἐξ οἴκου Ἀμιναδάβ τοῦ ἐν τῷ βουνῷ. Καὶ Ὁζὰ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ υἱοὶ Ἀμιναδάβ ἤγον τὴν ἁμαξάν σὺν τῇ κιβωτῷ,

4. καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἐπορεύοντο ἐμπροσθεν τῆς κιβωτοῦ.

5. Καὶ Δαυὶδ καὶ υἱοὶ Ἰσραὴλ παίζοντες ἐνώπιον Κυρίου ἐν ὀργάνοις ἡρμωσμένοις ἐν ἰσχύϊ, καὶ ἐν ᾠδαῖς, καὶ ἐν κινύρσις, καὶ ἐν νάβλαις, καὶ ἐν τυμπάνοις, καὶ ἐν κυμβάλοις, καὶ ἐν αὐλοῖς,

6. καὶ παραγίνονται ἕως ἁλῶ Ναχώρ. Καὶ ἐξέτεινεν Ὁζὰ τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κιβωτὸν τοῦ Θεοῦ κατασχεῖν αὐτὴν, καὶ ἐκράτησεν αὐτὴν, ὅτι περιέσπασεν αὐτὴν ὁ μύσχος.

7. Καὶ ἐθυμώθη ὀργῇ Κύριος τῷ Ὁζᾷ, καὶ ἐπαισεν αὐτὸν ἐκεῖ ὁ Θεός, καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ παρὰ τὴν κιβωτὸν τοῦ Κυρίου ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.

8. Καὶ ἠθύμησε Δαυὶδ ὑπὲρ οὗ διέκοψε Κύριος διακοπὴν ἐν τῷ Ὁζᾷ. Καὶ ἐκλήθη ὁ τόπος ἐκεῖνος, Διακοπὴ Ὁζᾷ, ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

9. Καὶ ἐφοβήθη Δαυὶδ τὸν Κύριον ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγων· Πῶς εἰσελεύσεται πρὸς μὲ ἡ κιβωτὸς Κυρίου;

10. Καὶ οὐκ ἐβούλετο Δαυὶδ τοῦ ἐκκλίνειν πρὸς αὐτὸν τὴν κιβωτὸν διαθήκης Κυρίου εἰς τὴν πόλιν Δαυὶδ· καὶ ἀπεκλίνεν αὐτὴν Δαυὶδ εἰς οἶκον Ἀβεδδάρᾳ τοῦ Γεθαίου,

11. καὶ ἐκάθισεν ἡ κιβωτὸς τοῦ Κυρίου εἰς οἶκον Ἀβεδδάρᾳ τοῦ Γεθαίου μῆνας τρεῖς καὶ εὐλόγησε Κύριος ὅλον τὸν οἶκον Ἀβεδδάρᾳ καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ.

20. Et venit David de superioribus rupturis, et concidit alienigenas ibi : et dixit David : Disrupit Dominus inimicos alienigenas coram me, sicut dirumpuntur aquæ : propter hoc vocatum est nomen loci illius, Desuper rupturis.

21. Et derelinquunt ibi deos suos, et ceperunt eos David et viri qui cum eo.

22. Et adjecerunt adhuc alienigenæ ascendere, et concurrerunt in vallem Titanum.

23. Et interrogavit David per Dominum, et dixit Dominus : Non ascendes in occursum eorum, reverts ab eis, et accedes ad eos prope Plorationem.

24. Et erit, in audiendo te vocem constrictionis a nemore Plorationis, tunc descendes ad eos, quoniam tunc egredietur Dominus ante te ad cædendum in bello alienigenarum.

25. Et fecit David sicut mandavit ei Dominus, et percussit alienigenas a Gabaon usque ad terram Gazera.

CAPUT VI.

1. Et congregavit adhuc David omnem adolescentem ex Israël, circiter septuaginta millia,

2. et surrexit et ivit David et omnis populus qui cum eo et de principibus Juda in ascensione ad reducendum inde arcam Dei, super quam invocatum est nomen Domini virtutum sedentis super Cherubin super eam.

3. Et ascendere fecerunt arcam Domini super plastrum novum, et tulerunt eam de domo Aminadab quæ in colle. Et Oza et fratres ejus filii Aminadab ducebant plastrum cum arca,

4. et fratres ejus ibant ante arcam.

5. Et David et filii Israël ludentes coram Domino in organis modulatis in fortitudine, et in canticis, et in citharis, et in nablis, et in tympanis, et in cymbalis, et in tibis,

6. et adveniunt usque ad aream Nachor. Et extendit Oza manum suam ad arcam Dei ad retinendum eam, et tenuit eam, quoniam circumflectebat eam vitulus.

7. Et indignatus est ira Dominus ipsi Oza, et percussit eum ibi Deus, et mortuus est ibi apud arcam Domini coram Deo.

8. Et tristatus est David pro eo quod ruperat Dominus rupturam in Ozam. Et vocatus est locus ille, Ruptura Ozæ, usque in diem hanc.

9. Et timuit David Dominum in die illa, dicens : Quomodo introibit ad me arca Domini?

10. Et noluit David divertere ad se arcam testamenti Domini in civitatem David : et divertere fecit eam David in domum Abeddara Gethari,

11. et sedit arca Domini in domo Abeddara Gethari menses tres : et benedixit Dominus universam domum Abeddara et omnia ejus.

12. Καὶ ἀπηγγέλη τῷ βασιλεὶ Δαυὶδ, λέγοντες· Εὐλόγησε Κύριος τὸν οἶκον Ἀβεδδάρᾳ καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ ἕνεκα τῆς κιβωτοῦ τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἐπορεύθη Δαυὶδ, καὶ ἀνήγαγε τὴν κιβωτὸν τοῦ Κυρίου ἐκ τοῦ οἴκου Ἀβεδδάρᾳ εἰς τὴν πόλιν Δαυὶδ ἐν εὐφροσύνῃ.

13. Καὶ ἦσαν μετ' αὐτοῦ αἰρόντες τὴν κιβωτὸν ἑπτὰ χοροὶ, καὶ ὕμνα, μύσχος καὶ ἄρνες.

14. Καὶ Δαυὶδ ἀνεκρούετο ἐν ὀργάνοις ἡρμωμένοις ἐνώπιον Κυρίου, καὶ ὁ Δαυὶδ ἐνδεδυκὸς στολὴν ἐξάλ-
λον.

15. Καὶ Δαυὶδ καὶ πᾶς ὁ οἶκος Ἰσραὴλ ἀνήγαγον τὴν κιβωτὸν Κυρίου μετὰ κρουγῆς καὶ μετὰ φωνῆς σάλπιγγος.

16. Καὶ ἐγένετο, τῆς κιβωτοῦ παραγινόμενης ἕως πόλεως Δαυὶδ, καὶ Μελχὼλ ἡ θυγάτηρ Σαούλ διέκρυπτε διὰ τῆς θυρίδος, καὶ εἶδε τὸν βασιλεῖα Δαυὶδ ὀρχούμενον, καὶ ἀνακρούμενον ἐνώπιον Κυρίου, καὶ ἐκουδένων αὐτὸν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς.

17. Καὶ φέρουσι τὴν κιβωτὸν τοῦ Κυρίου, καὶ ἀνέ-
θηκαν αὐτὴν εἰς τὸν τόπον αὐτῆς εἰς μέσον τῆς σκηνῆς ἧς ἐπέκειντο αὐτῇ Δαυὶδ· καὶ ἀνήγαγε Δαυὶδ ὀλοκαυτώ-
ματα ἐνώπιον Κυρίου, εἰρηνικάς.

18. Καὶ συνετέλεσε Δαυὶδ συνανζέρων τὰς ὀλο-
καυτώσεις καὶ τὰς εἰρηνικάς, καὶ εὐλόγησε τὸν λαὸν ἐν
ὀνόματι Κυρίου τῶν δυνάμεων.

19. Καὶ διεμέρισε παντὶ τῷ λαῷ εἰς πᾶσαν τὴν δύ-
ναμιν τοῦ Ἰσραὴλ ἀπὸ Δάν ἕως Βηρσαβέ, καὶ ἀπὸ
ἀνδρὸς ἕως γυναικὸς ἑκάστῳ κολλυρίδα ἄρτου, καὶ
ἰσχαρίτην, καὶ λάγανον ἀπὸ τηγάνου· καὶ ἀπῆλθε πᾶς
ὁ λαὸς ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.

20. Καὶ ἐπέστρεψε Δαυὶδ εὐλογῆσαι τὸν οἶκον αὐ-
τοῦ, καὶ ἐξῆλθε Μελχὼλ ἡ θυγάτηρ Σαούλ εἰς ἀπάν-
τησιν Δαυὶδ, καὶ εὐλόγησεν αὐτὸν, καὶ εἶπε· Τί δεδό-
ξασται σήμερον ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ, ὃς ἀπεκαλύφθη
σήμερον ἐν ὀφθαλμοῖς παιδισκῶν τῶν δούλων αὐτοῦ,
καθὼς ἀποκαλύπτεται ἀποκαλυφθεὶς εἰς τῶν ὀρχουμέ-
νων.

21. Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Μελχὼλ· Ἐνώπιον Κυρίου
ὀρχήσομαι· εὐλογητὸς Κύριος ὃς ἐξελέξατό με ὑπὲρ τὸν
πατέρα σου καὶ ὑπὲρ πάντα τὸν οἶκον αὐτοῦ, τοῦ κα-
ταστήσαι με εἰς ἡγούμενον ἐπὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐπὶ τὸν
Ἰσραὴλ,

22. καὶ παίζομαι καὶ ὀρχήσομαι ἐνώπιον Κυρίου,
καὶ ἀποκαλυφθήσομαι ἔτι οὕτως, καὶ ἴσχωμαι ἀχρεῖος
ἐν ὀφθαλμοῖς σου καὶ μετὰ τῶν παιδισκῶν ὧν εἶπας
με μὴ δοξασθῆναι.

23. Καὶ τῇ Μελχὼλ θυγατρὶ Σαούλ οὐκ ἐγένετο παι-
δίον ἕως τῆς ἡμέρας τοῦ ἀποθανεῖν αὐτήν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'.

1. Καὶ ἐγένετο, ὅτε ἐκάθισεν ὁ βασιλεὺς ἐν τῷ οἴκῳ
αὐτοῦ, καὶ Κύριος κατεκληρονόμησεν αὐτὸν κύκλῳ ἀπὸ
πάντων τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ τῶν κύκλῳ.

2. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Νάθαν τὸν προφῆτην·
Ἰδοὺ ὃ ἡ ἐγὼ κατοικῶ ἐν οἴκῳ κεδρίνῳ, καὶ ἡ κιβωτὸς
τοῦ Θεοῦ κάθηται ἐν μέσῳ τῆς σκηνῆς.

3. Καὶ εἶπε Νάθαν πρὸς τὸν βασιλέα· Πάντα ὅσα
ἂν ἐν τῇ καρδίᾳ σου, βάζεις καὶ ποιεῖ, ὅτι Κύριος μετὰ
σοῦ.

12. Et annuntiatur regi David, dicentes : Benedixit Dominus domum Abeddara et omnia ejus propter arcam Dei. Et ivit David, et adduxit arcam Domini de domo Abeddara in civitatem David in letitia.

13. Et erant cum eo portantes arcam septem chori, et victima, vitulus et agni.

14. Et David pulsabat in organis modulatis coram Domino, et David indutus stolam eximiam.

15. Et David et universa domus Israel adduxerunt arcam Domini cum jubilo et cum voce tubæ.

16. Et factum est, arca adveniente in civitatem David, et Melchol filia Saul prospiciebat per fenestram, et vidit regem David saltantem, et pulsantem coram Domino, et sprexit eum in corde suo.

17. Et ferunt arcam Domini, et reposuerunt eam in locum suum in medium tabernaculi quod fixerat ei David : et obtulit David holocausta coram Domino, pacificas.

18. Et consummavit David simul offerens holocaustos et pacificas, et benedixit populum in nomine Domini virtutum.

19. Et distribuit universo populo in omnem virtutem Israel a Dan usque Bersabee, et a viro usque ad mulierem unicuique collyridam panis, et assaturam unam, et laganum de sartagine : et abiit universus populus unusquisque in domum suam.

20. Et revertit David ad benedicendum domum suam, et exiit Melchol filia Saul in occursum David, et benedixit eum, et dixit : Quam glorificatus est hodie rex Israel, qui discooperuit se hodie in oculis ancillarum servorum suorum, sicut discooperit se discooperitus unus saltantium !

21. Et dixit David ad Melchol : Coram Domino saltabo : benedictus Dominus qui elegit me super patrem tuum et super universam domum ejus, constituendo me in ducem super populum suum super Israel,

22. et ludam et saltabo coram Domino, et discooperiar ultra sic, et ero inutilis in oculis tuis et cum ancillis de quibus dixisti me non esse glorificatum.

23. Et ipsi Melchol filie Saul non fuit filius usque ad diem in quo mortua est ipsa.

CAPUT VII.

1. Et factum est, quando sedit rex in domo sua, et Dominus hereditare fecit eum in circuitu ab omnibus inimicis ejus qui in circuitu.

2. Et dixit rex ad Nathan prophetam : Ecce nunc ego habito in domo cedrina, et arca Dei sedet in medio tabernaculi.

3. Et dixit Nathan ad regem : Omnia quaecumque in corde tuo, vade et fac, quoniam Dominus tecum.

4. Καὶ ἐγένετο τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ, καὶ ἐγένετο ῥῆμα Κυρίου πρὸς Νάθαν, λέγων·

5. Πορεύου, καὶ εἰπὸν πρὸς τὸν δούλόν μου Δαυὶδ· Τάδε λέγει Κύριος· Οὐ σὺ οἰκοδομήσεις μοι οἶκον τοῦ κατοικῆσαί με.

6. Ὅτι οὐ κατώκηκα ἐν οἴκῳ ἀπ' ἧς ἡμέρας ἀνήγαγον τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, καὶ ἤμην ἐμπεριπατῶν ἐν καταλύματι καὶ ἐν σκηνῇ,

7. ἐν πᾶσιν οἷς διῆλθον ἐν παντὶ Ἰσραὴλ. Εἰ λαλῶν ἐλάλησα πρὸς μίαν φυλὴν τοῦ Ἰσραὴλ, ἣ ἐνετειλάμην ποιμαίνειν τὸν λαόν μου Ἰσραὴλ, λέγων· Ἰνατί οὐκ ὠκοδομήκατέ μοι οἶκον κέδρινον;

8. Καὶ νῦν τάδε ἐρεῖς τῷ δούλῳ μου Δαυίδ· Τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ· Ἐλάβόν σε ἐκ τῆς μάνδρας τῶν προβάτων τοῦ εἶναί σε εἰς ἡγούμενον ἐπὶ τὸν λαόν μου ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ,

9. καὶ ἤμην μετὰ σοῦ ἐν πᾶσιν οἷς ἐπορεύου, καὶ ἐξωλόθρευσα πάντας τοὺς ἐχθρούς σου ἀπὸ προσώπου σου, καὶ ἐποίησά σε ὀνομαστὸν κατὰ τὸ ὄνομα τῶν μεγάλων τῶν ἐπὶ τῆς γῆς.

10. Καὶ θήσομαι τόπον τῇ λαῷ μου τῷ Ἰσραὴλ, καὶ καταφυτεύσω αὐτὸν, καὶ κατασκηνώσει καθ' ἑαυτὸν, καὶ οὐ μεριμνήσει οὐκέτι· καὶ οὐ προσθήσει υἱὸς ἀδικίας τοῦ ταπεινῶσαι αὐτὸν, καθὼς ἀπ' ἀρχῆς,

11. ἀπὸ τῶν ἡμερῶν ὧν ἔταξα κριτὰς ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσραὴλ. Καὶ ἀναπαύσω σε ἀπὸ πάντων τῶν ἐχθρῶν σου, καὶ ἀπαγγελεῖ σοι Κύριος ὅτι οἶκον οἰκοδομήσεις αὐτῷ.

12. Καὶ ἔσται, ἐὰν πληρωθῶσιν αἱ ἡμέραι σου, καὶ κοιμηθῇ μετὰ τῶν πατέρων σου, καὶ ἀναστήσω τὸ σπέρμα σου μετὰ σέ, ὃς ἔσται ἐκ τῆς κοιλίας σου, καὶ ἐτοιμάσω τὴν βασιλείαν αὐτοῦ.

13. αὐτὸς οἰκοδομήσει μοι οἶκον τῷ ὀνόματί μου, καὶ ἀνορθώσω τὸν θρόνον αὐτοῦ ἕως εἰς τὸν αἰῶνα.

14. Ἐγὼ ἔσομαι αὐτῷ εἰς πατέρα, καὶ αὐτὸς ἔσται μοι εἰς υἱόν· καὶ ἐὰν ἔλθῃ ἡ ἀδικία αὐτοῦ, καὶ ἐλέγξω αὐτὸν ἐν ῥαβδῷ ἀνδρῶν, καὶ ἐν ἀφαῖς υἱῶν ἀνθρώπων·

15. τὸ δὲ ἔλεός μου οὐκ ἀποστήσω ἀπ' αὐτοῦ, καθὼς ἀπέστησα ἀπ' ὧν ἀπέστησα ἐκ προσώπου μου.

16. Καὶ πιστωθήσεται ὁ οἶκος αὐτοῦ, καὶ ἡ βασιλεία αὐτοῦ ἕως αἰῶνος ἐνώπιόν μου· καὶ ὁ θρόνος αὐτοῦ ἔσται ἀνωρθωμένος εἰς τὸν αἰῶνα.

17. Κατὰ πάντας τοὺς λόγους τούτους καὶ κατὰ πᾶσαν τὴν ὄρασιν ταύτην, οὕτως ἐλάλησε Νάθαν πρὸς Δαυίδ.

18. Καὶ εἰσῆλθεν ὁ βασιλεὺς Δαυίδ, καὶ ἐκάθισε ἐνώπιον Κυρίου, καὶ εἶπε· Τίς εἰμι ἐγώ, Κύριέ μου κύριε, καὶ τίς ὁ οἶκός μου, ὅτι ἡγάπησάς με ἕως τούτων;

19. Καὶ κατεσμικρύνθη μικρὸν ἐνώπιόν σου, Κύριέ μου κύριε, καὶ ἐλάλησας ὑπὲρ τοῦ οἴκου τοῦ δούλου σου εἰς μακράν. Οὗτος δὲ ὁ νόμος τοῦ ἀνθρώπου, Κύριέ μου κύριε.

20. Καὶ τί προσθήσει Δαυίδ ἔτι τοῦ λαλῆσαι πρὸς σέ; καὶ νῦν σὺ οἶδας τὸν δούλόν σου, Κύριέ μου κύριε,

21. καὶ διὰ τὸν δούλόν σου πεποίησας, καὶ κατὰ τὴν καρδίαν σου ἐποίησας πᾶσαν τὴν μεγαλωσύνην ταύτην, γνωρίσαι τῷ δούλῳ σου,

22. ἕνεκεν τοῦ μεγαλύναι σε, Κύριέ μου· ὅτι οὐκ

4. Et factum est nocte illa, et factum est verbum Domini ad Nathan, dicens :

5. Vade, et dic ad servum meum David : Hæc dicit Dominus : Non tu ædificabis mihi domum ad habitandum me.

6. Quoniam non habitavi in domo ex qua die eduxi filios Israel de Ægypto usque in diem hanc, et fui inambulans in tentorio et in tabernaculo,

7. in omnibus per quæ transii in omni Israel. Numquid loquens locutus sum ad unam tribum Israel, cui mandavi pascere populum meum Israel, dicens : Ut quid non ædificastis mihi domum cedrinam?

8. Et nunc hæc dices servo meo David : Hæc dicit Dominus omnipotens : Assumpsi te ex mandra ovium ut esses tu in ducem super populum meum super Israel,

9. et fui tecum in omnibus in quibus ibas, et exterminavi omnes inimicos tuos a facie tua, et feci te nominatum juxta nomen magnorum qui super terram.

10. Et ponam locum populo meo Israel, et plantabo eum, et habitabit per se, et non erit sollicitus ultra : et non adjiciet filius injustitiæ humiliare eum, sicut a principio,

11. a diebus quibus constitui judices super populum meum Israel. Et requiescere faciam te ab omnibus inimicis tuis, et annuntiabit tibi Dominus quia domum ædificabis ei.

12. Et erit, si impleti fuerint dies tui, et dormieris cum patribus tuis, et suscitabo semen tuum post te, qui erit ex ventre tuo, et parabo regnum ejus :

13. ipse ædificabit mihi domum nomini meo, et erigam thronum ejus usque in sæculum.

14. Ego ero ei in patrem, et ipse erit mihi in filium : et si venerit injustitia ejus, et arguam eum in virga virorum, et in tactibus filiorum hominum :

15. misericordiam autem meam non removebo ab eo, sicut removi ab iis quos removi a facie mea.

16. Et fidelis erit domus ejus, et regnum ejus usque in sæculum coram me : et thronus ejus erit erectus in sæculum.

17. Juxta omnia verba hæc et juxta omnem visionem hanc, sic locutus est Nathan ad David.

18. Et intravit rex David, et sedit coram Domino, et dixit : Quis sum ego, Domine mi domine, et quæ domus mea, quia dilexisti me usque ad hæc ?

19. Et factus sum parvus parum coram te, Domine mi domine, et locutus es pro domo servi tui in longinquum. Hæc autem lex hominis, Domine mi domine.

20. Et quid adjiciet ultra David loqui ad te? et nunc nosti servum tuum, Domine mi domine,

21. et propter servum tuum fecisti, et secundum cor tuum fecisti omnem magnificentiam hanc, ad notum faciendum servo tuo,

22. ideo ut magnificares te, Domine mi : quoniam non

ἔστιν ὡς σὺ, καὶ οὐκ ἔστι Θεὸς πλὴν σοῦ ἐν πᾶσιν οἷς ἤκούσαμεν ἐν τοῖς ὡσὶν ἡμῶν.

22. Καὶ τίς ὡς ὁ λαὸς σου Ἰσραὴλ ἔθνος ἄλλο ἐν τῇ γῇ; Ὡς ὠδήγησεν αὐτὸν ὁ Θεὸς τοῦ λυτρώσασθαι αὐτὸν λαόν, τοῦ θέσθαι σε ὄνομα, τοῦ ποιῆσαι μεγαλοσύνην καὶ ἐπιράνειαν, τοῦ ἐκβαλεῖν σε ἐκ προσώπου τοῦ λαοῦ σου, οὗς ἐλυτρώσω σεαυτῷ ἐξ Αἰγύπτου, ἔθνη καὶ σκηνώματα;

23. Καὶ ἡτοίμασας σεαυτῷ τὸν λαόν σου Ἰσραὴλ εἰς λαόν ἕως αἰῶνος, καὶ σὺ, Κύριε, ἐγένου αὐτοῖς εἰς Θεόν.

24. Καὶ νῦν, Κύριέ μου, ῥῆμα ὃ ἐλάλησας περὶ τοῦ δούλου σου καὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ πίστωσον ἕως τοῦ αἰῶνος, Κύριε παντοκράτωρ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ, Καὶ νῦν, καθὼς ἐλάλησας,

25. μεγαλυνθεῖη τὸ ὄνομά σου ἕως αἰῶνος.

26. Κύριε παντοκράτωρ, Θεὸς Ἰσραὴλ, ἀπεκάλυψας τὸ ὥτιόν τοῦ δούλου σου, λέγων Οἶκον οἰκοδομήσω σοι. Διὰ τοῦτο εὑρεν ὁ δούλος σου τὴν καρδίαν ἑαυτοῦ τοῦ προσεύξασθαι πρὸς σέ τὴν προσευχὴν ταύτην.

27. Καὶ νῦν, Κύριέ μου κύριε, σὺ εἶ Θεός, καὶ οἱ λόγοι σου ἔσονται ἀληθινοί, καὶ ἐλάλησας ὑπὲρ τοῦ δούλου σου τὰ ἀγαθὰ ταῦτα.

28. Καὶ νῦν ἀρξαι καὶ εὐλόγησον τὸν οἶκον τοῦ δούλου σου, τοῦ εἶναι εἰς τὸν αἰῶνα ἐνώπιόν σου, ὅτι σὺ, Κύριέ μου κύριε, ἐλάλησας, καὶ ἀπὸ τῆς εὐλογίας σου εὐλογηθήσεται ὁ οἶκος τοῦ δούλου σου τοῦ εἶναι εἰς τὸν αἰῶνα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

1. Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα, καὶ ἐπάταξε Δαυὶδ τοὺς ἀλλοφύλους, καὶ ἐτροπώσατο αὐτούς· καὶ ἔλαβε Δαυὶδ τὴν ἀφωρισμένην ἐκ χειρὸς τῶν ἀλλοφύλων.

2. Καὶ ἐπάταξε Δαυὶδ τὴν Μωάβ, καὶ διεμέτρησεν αὐτοὺς ἐν σχοινοῖς, κοιμίσας αὐτοὺς ἐπὶ τὴν γῆν· καὶ ἐγένετο τὰ δύο σχοινίσματα τοῦ θανατῶσαι, καὶ τὰ δύο σχοινίσματα ἐζώγρησε· καὶ ἐγένετο Μωάβ τῷ Δαυὶδ εἰς δούλους φέροντας ξένια.

3. Καὶ ἐπάταξε Δαυὶδ τὸν Ἀδρααζάρ υἱὸν Ῥαάβ βασιλεῖα Σουβᾶ, πορευομένου αὐτοῦ ἐπιστῆσαι τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ποταμὸν Εὐφράτην.

4. Καὶ προκατελάβετο Δαυὶδ τῶν αὐτοῦ χίλια ἄρματα, καὶ ἐπτά χιλιάδας ἵππων, καὶ εἴκοσι χιλιάδας ἀνδρῶν πεζῶν· καὶ παρέλυσε Δαυὶδ πάντα τὰ ἄρματα, καὶ ὑπελείπετο ἑαυτῷ ἑκατὸν ἄρματα.

5. Καὶ παραγίνεται Συρία Δαμασκοῦ βοηθῆσαι τῷ Ἀδρααζάρ βασιλεῖ Σουβᾶ, καὶ ἐπάταξε Δαυὶδ ἐν τῷ Σύρῳ εἰκοσιδύο χιλιάδας ἀνδρῶν.

6. Καὶ ἔθετο Δαυὶδ φρουράν ἐν Συρίᾳ τῇ κατὰ Δαμασκὸν, καὶ ἐγένετο ὁ Σύρος τῷ Δαυὶδ εἰς δούλους φέροντας ξένια. Καὶ ἔσωσε Κύριος τὸν Δαυὶδ ἐν πᾶσιν οἷς ἐπορεύετο.

7. Καὶ ἔλαβε Δαυὶδ τοὺς χιλιόωντας τοὺς χρυσοὺς οἱ ἦσαν ἐπὶ τῶν παιδῶν τῶν Ἀδρααζάρ βασιλεῖος Σουβᾶ, καὶ ἔνεγκεν αὐτὰ εἰς Ἱερουσαλὴμ· καὶ ἔλαβεν αὐτὰ « Σουσακίμ βασιλεὺς Αἰγύπτου, ἐν τῷ ἀναβῆναι αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐν ἡμέραις Ροβοάμ υἱοῦ Σαλομώντος. »

8. Καὶ ἐκ τῆς Μετιβᾶ καὶ ἐκ τῶν ἐκλεκτῶν πόλεων

est sicut tu, et non est Deus praeter te in omnibus quae audivimus in auribus nostris.

23. Et quis sicut populus tuus Israel gens alia in terra? Quomodo duxit se Deus ad redimendum sibi populum, ad ponendum te nomen, ad faciendum magnificentiam et claritatem, ad ejiciendum te a facie populi tui, quos redemisti tibi ex Aegypto, gentes et tabernacula?

24. Et parasti tibi populum tuum Israel in populum usque in saeculum, et tu, Domine, factus es eis in Deum.

25. Et nunc, Domine mi, verbum quod locutus es de servo tuo et domo ejus fidele fac usque in saeculum, Domine omnipotens Deus Israel. Et nunc, sicut locutus es,

26. magnificetur nomen tuum usque in saeculum.

27. Domine omnipotens, Deus Israel, revelasti auriculam servi tui, dicens: Domum aedificabo tibi. Propter hoc invenit servus tuus cor suum ut oraret ad te orationem hanc.

28. Et nunc, Domine mi domine, tu es Deus, et verba tua erunt veracia, et locutus es de servo tuo bona haec.

29. Et nunc incipe et benedic domum servi tui, ut sit in saeculum coram te, quoniam tu, Domine mi domine, locutus es, et a benedictione tua benedicetur domus servi tui ut sit in saeculum.

CAPUT VIII.

1. Et factum est post haec, et percussit David alienigenas, et fugavit eos: et accepit David segregatam de manu alienigenarum.

2. Et percussit David Moab, et mensus est eos in funibus, sternens eos super terram: et fuerunt duo funiculi ad occidendum, et duos funiculos vivificavit: et fuit Moab ipsi David in servos ferentes xenia.

3. Et percussit David Adraazar filium Raab regem Suba, eunte eo ad imponendam manum suam super flumen Euphratem.

4. Et cepit David de rebus ejus mille currus, et septem millia equitum, et viginti millia virorum peditum: et dissolvit David omnes currus, et reliquit sibi ipsi centum currus.

5. Et advenit Syria Damasci ad auxiliandum Adraazar regi Suba, et percussit David in Syro viginti duo millia virorum.

6. Et posuit David praesidium in Syria quae ad Damascus, et factus est Syrus ipsi David in servos ferentes xenia. Et salvavit Dominus David in omnibus ad quae ibat.

7. Et cepit David armillas aureas quae erant super pueros Adraazar regis Suba, et attulit ea in Jerusalem: « et cepit « ea Sosacim rex Aegypti, in ascendendo ipsum in Jerusalem « in diebus Roboam filii Salomonis. »

8. Et de Metebac et de electis civitatibus Adraazar cepit

τοῦ Ἀδρααζάρ λαβὼν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ χαλκὸν πολὺν σφόδρα· ἐν αὐτῷ ἐποίησε Σαλομὼν τὴν θάλασσαν τὴν χαλκῆν, καὶ τοὺς στύλους, καὶ τοὺς λουτήρας, καὶ πάντα τὰ σκεύη.

9. Καὶ ἤκουσε Θεοῦ ὁ βασιλεὺς Ἡμάθ, ὅτι ἐπάταξε Δαυὶδ πᾶσαν τὴν δύνειμιν Ἀδρααζάρ,

10. καὶ ἀπέστειλε Θεοῦ Ἰεδοῦραμ τὸν υἱὸν αὐτοῦ πρὸς βασιλέα Δαυὶδ, ἐρωτῆσαι αὐτὸν τὰ εἰς εἰρήνην, καὶ εὐλογῆσαι αὐτὸν ὑπὲρ οὗ ἐπολέμησε τὸν Ἀδρααζάρ, καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν, ὅτι ἀντικείμενος ἦν τῷ Ἀδρααζάρ. Καὶ ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ ἦσαν σκεύη ἀργυρᾶ, καὶ σκεύη χρυσᾶ, καὶ σκεύη χαλκᾶ.

11. Καὶ ταῦτα ἡγίασεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ τῷ Κυρίῳ μετὰ τοῦ ἀργυρίου καὶ μετὰ τοῦ χρυσοῦ οὗ ἡγίασεν ἐκ πᾶσιν τῶν πόλεων ὧν κατεδυνάστευσεν,

12. ἐκ τῆς Ἰδουμαίας, καὶ ἐκ τῆς Μωάβ, καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Ἀμμὼν, καὶ ἐκ τῶν ἀλλοτρίων, καὶ ἐξ Ἀμαλῆκ, καὶ ἐκ τῶν σκύλων Ἀδρααζάρ υἱοῦ Ραάβ βασιλέως Σουβά.

13. Καὶ ἐποίησε Δαυὶδ ὄνομα. Καὶ ἐν τῷ ἀνακλίπτειν αὐτὸν ἐπάταξε τὴν Ἰδουμαίαν ἐν Γεβελέμ εἰς ὀκτωκαίδεκα γιλιάδας.

14. Καὶ ἔθετο ἐν τῇ Ἰδουμαίᾳ φρουρὰν ἐν πάσῃ τῇ Ἰδουμαίᾳ· καὶ ἐγένοντο πάντες οἱ Ἰδουμαῖοι δοῦλοι τοῦ βασιλεῖ. Καὶ ἔσωσε Κύριος τὸν Δαυὶδ ἐν πᾶσιν οἷς ἐπορεύετο.

15. Καὶ ἐβασίλευσε Δαυὶδ ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ· καὶ ἦν Δαυὶδ ποιῶν κρίμα καὶ δικαιοσύνην ἐπὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ.

16. Καὶ Ἰωάβ υἱὸς Σαρυείας ἐπὶ τῆς στρατιᾶς, καὶ Ἰωσαφάτ υἱὸς Ἀχιλοῦ ἐπὶ τῶν ὑπομνημάτων.

17. Καὶ Σαδὼκ υἱὸς Ἀχιτοῦ καὶ Ἀχιμελεχ υἱὸς Ἀθιάθαρ, ἱερεῖς· καὶ Σασά ὁ γραμματεὺς.

18. Καὶ Βαναίας υἱὸς Ἰωδαὲ, σύμβουλος· καὶ ὁ Χελεθὶ, καὶ ὁ Φελεθὶ, καὶ οἱ υἱοὶ Δαυὶδ αὐλάρχαι ἦσαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

1. Καὶ εἶπε Δαυὶδ· Εἰ ἔστιν ἐτι ὑπολειμμένος ἐν τῷ οἴκῳ Σαούλ, καὶ ποιήσω μετ' αὐτοῦ ἔλεος ἕνεκεν Ἰωνάθαν·

2. Καὶ ἐκ τοῦ οἴκου Σαούλ ἦν παῖς, καὶ ὄνομα αὐτοῦ Σιβᾶ· καὶ καλοῦσιν αὐτὸν πρὸς Δαυὶδ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ βασιλεὺς· Σὺ εἰ Σιβᾶ; Καὶ εἶπεν· Ἐγὼ δοῦλος σός.

3. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς· Εἰ ὑπολείπεται ἐκ τοῦ οἴκου Σαούλ ἐτι ἀνὴρ, καὶ ποιήσω μετ' αὐτοῦ ἔλεος Θεοῦ; Καὶ εἶπε Σιβᾶ πρὸς τὸν βασιλέα· Ἐτι ἔστιν υἱὸς τοῦ Ἰωνάθαν πεπληγὼς τοὺς πόδας.

4. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς· Ποῦ οὗτος; Καὶ εἶπε Σιβᾶ πρὸς τὸν βασιλέα· Ἰδοὺ ἐν οἴκῳ Μαχὶρ υἱοῦ Ἀμιήλ ἐκ τῆς Λοδάβαρ.

5. Καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ, καὶ λαβὼν αὐτὸν ἐκ τοῦ οἴκου Μαχὶρ υἱοῦ Ἀμιήλ ἐκ τῆς Λοδάβαρ.

6. Καὶ παραγίνεται Μεμφιβοσθέ υἱὸς Ἰωνάθαν υἱοῦ Σαούλ πρὸς τὸν βασιλέα Δαυὶδ, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ προσκύνησεν αὐτῷ· καὶ εἶπεν αὐτῷ Δαυὶδ· Μεμφιβοσθέ; Καὶ εἶπεν· Ἰδοὺ ὁ δοῦλός σου.

rex David aes multum valde : in eo fecit Salomon mare arneum, et columnas, et labra, et omnia vasa.

9. Et audivit Thou rex Hemath, quia percussit David omnem virtutem Adraazar,

10. et misit Thou Jedduram filium suum ad regem David, interrogare eum quæ ad pacem, et benedicere eum pro eo quod impugnavit Adraazar, et percussit eum, quoniam adversarius erat ipsi Adraazar. Et in manibus ejus erant vasa argentea, et vasa aurea, et vasa arnea.

11. Et hæc sanctificavit rex David Domino cum argento et auro quod sanctificavit de omnibus civitatibus quas subegerat,

12. ex Idumæa, et ex Moab, et ex filiis Ammon, et ex alienigenis, et ex Amalec, et de spoliis Adraazar filii Raab regis Suba.

13. Et fecit David nomen. Et cum ipse reflecteret percussit Idumæam in Gebelem ad octo et decem millia.

14. Et posuit in Idumæa præsidium in omni Idumæa : et facti sunt omnes Idumæi servi regi. Et salvavit Dominus David in omnibus ad quæ ibat.

15. Et regnavit David super omnem Israel : et erat David faciens judicium et justitiam super omnem populum suum.

16. Et Joab filius Sarvise super exercitum, et Josaphat filius Achilud super commentarios.

17. Et Sadoc filius Achitob et Achimelech filius Abiathar, sacerdotes : et Sasa scriba.

18. Et Banneas filius Jodæ, consiliarius : et ipse Chelethi, et ipse Pheleti, et filii David erant principes aulae.

CAPUT IX.

1. Et dixit David : Si est adhuc superstes in domo Saul, et faciam cum eo misericordiam propter Jonathan?

2. Et de domo Saul erat puer, et nomen ei Siba : et vocant eum ad David, et dixit ad eum rex : Tu es Siba? Et dixit : Ego servus tuus.

3. Et dixit rex : Si residuus est de domo Saul adhuc vir, et faciam cum eo misericordiam Dei? Et dixit Siba ad regem : Adhuc est filius ipsi Jonathan percussus pedes.

4. Et dixit rex : Ubi iste? Et dixit Siba ad regem : Ecce in domo Machir filii Amiel de ipsa Lodabar.

5. Et misit rex David, et sumpsit eum de domo Machir filii Amiel de Lodabar.

6. Et advenit Memphibosthe filius Jonathan filii Saul ad regem David, et cecidit in faciem suam, et adoravit eum : et dixit ei David : Memphibosthe? Et dixit : Ecce servus tuus.

7. Καὶ εἶπεν αὐτῷ Δαυὶδ· Μὴ φοβοῦ, ὅτι ποιῶν ποιήσω μετὰ σοῦ ὁ θεὸς διὰ Ἰωνάθαν τὸν πατέρα σου, καὶ ἀποκαταστήσω σοι πάντα ἀγρὸν Σαουλ πατρὸς τοῦ πατρὸς σου, καὶ σὺ φαγῇ ἄρτον ἐπὶ τῆς τραπέζης μου διαπαντός.

8. Καὶ προσεκύνησε Μεμφιβοσθέ, καὶ εἶπε· Τίς εἰμι ὁ δούλος σου, ὅτι ἐπέβλεψας ἐπὶ τὸν κύνα τὸν τεθνηκότα τὸν ὅμοιον ἐμοί;

9. Καὶ ἐκάλεσεν ὁ βασιλεὺς Σιβά τὸ παιδάριον Σαουλ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· Πάντα ὅσα ἐστὶ τῷ Σαουλ καὶ ὅλω τῷ οἴκῳ αὐτοῦ δέδωκα τῷ υἱῷ τοῦ κυρίου σου.

10. Καὶ ἐργᾷ αὐτῷ τὴν γῆν σὺ καὶ οἱ υἱοὶ σου, καὶ οἱ δούλοι σου, καὶ εἰσέλσεις τῷ υἱῷ τοῦ κυρίου σου ἄρτους, καὶ ἴδεται ἄρτους, καὶ Μεμφιβοσθέ υἱὸς τοῦ κυρίου σου φάγεται διαπαντός ἄρτον ἐπὶ τῆς τραπέζης μου. Καὶ τῷ Σιβᾷ ἦσαν πεντεκαίδεκα υἱοί, καὶ εἴκοσι δούλοι.

11. Καὶ εἶπε Σιβά πρὸς τὸν βασιλέα· Κατὰ πάντα ὅσα ἐντέταλται ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς τῷ δούλῳ αὐτοῦ, οὕτως ποιήσει ὁ δούλος σου. Καὶ Μεμφιβοσθέ ἡσθιεν ἐπὶ τῆς τραπέζης Δαυὶδ καθὼς εἰς τῶν υἱῶν αὐτοῦ τοῦ βασιλέως.

12. Καὶ τῷ Μεμφιβοσθέ υἱὸς μικρὸς ἦν, καὶ ὄνομα αὐτοῦ Μιχά, καὶ πᾶσα ἡ κατοίκησις τοῦ οἴκου Σιβά, δούλοι τοῦ Μεμφιβοσθέ.

13. Καὶ Μεμφιβοσθέ κατῴκει ἐν Ἱερουσαλὴμ, ὅτι ἐπὶ τῆς τραπέζης τοῦ βασιλέως αὐτὸς διαπαντὸς ἡσθιε, καὶ αὐτὸς ἦν χωλὸς ἀμφοτέροις τοῖς ποσὶν αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι'.

1. Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα καὶ ἀπέθανε βασιλεὺς υἱῶν Ἀμμὼν, καὶ ἐβασίλευσεν Ἀννὼν, υἱὸς αὐτοῦ, ἀντ' αὐτοῦ.

2. Καὶ εἶπε Δαυὶδ· Ποιήσω ὁ θεὸς μετὰ Ἀννὼν υἱοῦ Ναὰς, ὃν τρόπον ἐποίησεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ μετ' ἐμοῦ ἑλεος, καὶ ἀπέστειλε Δαυὶδ παρακαλέσαι αὐτόν ἐν χειρὶ τῶν δούλων αὐτοῦ περὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ παρεγένοντο οἱ παῖδες Δαυὶδ εἰς τὴν γῆν υἱῶν Ἀμμὼν.

3. Καὶ εἶπον οἱ ἄρχοντες υἱῶν Ἀμμὼν πρὸς Ἀννὼν τὸν κύριον αὐτῶν· Μὴ παρὰ τὸ δοξάζειν Δαυὶδ τὸν πατέρα σου ἐνώπιόν σου, ὅτι ἀπέστειλέ σοι παρακαλοῦντας; ἀλλ' ὅπως οὐχὶ ἐρευνήσωσι τὴν πόλιν καὶ κατασκοπήσωσιν αὐτήν καὶ τοῦ κατασκέψασθαι αὐτήν ἀπέστειλε Δαυὶδ τοὺς παῖδας αὐτοῦ πρὸς σέ;

4. Καὶ ἔλαβεν Ἀννὼν τοὺς παῖδας Δαυὶδ, καὶ ἐξύρῃσιν τοὺς πώγωνα αὐτῶν, καὶ ἀπέκοψε τοὺς μανθῦας αὐτῶν ἐν τῷ ἡμίσει ἕως τῶν ἰσχυῶν αὐτῶν, καὶ ἐξάπέστειλεν αὐτούς.

5. Καὶ ἀπήγγειλαν τῷ Δαυὶδ ὑπὲρ τῶν ἀνδρῶν, καὶ ἀπέστειλεν εἰς ἀπαντὴν αὐτῶν, ὅτι ἦσαν οἱ ἄνδρες ἡτιμασμένοι σφόδρα. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς· Καθίσατε ἐν Ἱεριχὼ ἕως τοῦ ἀνατεῖλαι τοὺς πώγωνα ὑμῶν, καὶ ἐπιστραφήσεσθε.

6. Καὶ εἶδον οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν ὅτι κατησχύνθησαν ὁ λαὸς Δαυὶδ, καὶ ἀπέστειλαν οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν καὶ ἐμισθώσαντο τὴν Συρίαν Βαιθραάμ, καὶ τὴν Συρίαν Σουβά, καὶ Ῥοὼβ, εἴκοσι χιλιάδας πεζῶν, καὶ τὸν βασιλέα Ἀμαλὴκ χιλίους ἄνδρας, καὶ Ἰσθὼβ δώδεκα χιλιάδας ἀνδρῶν.

7. Et dixit ei David : Ne timeas, quoniam faciens faciam tecum misericordiam propter Jonathan patrem tuum, et restituoam tibi omnem agrum Saul patris patris tui, et tu manducabis panem super mensam meam semper.

8. Et Memphibosthe adoravit, et dixit : Quis sum servus tuus, quia respexisti super canem mortuum similem mihi?

9. Et vocavit rex Siba puerum Saul, et dixit ad eum : Omnia quaecumque sunt ipsi Saul et universae domui ejus dedi filio domini tui.

10. Et operare ei terram tu et filii tui, et servi tui, et introferes filio domini tui panes, et comedet panes, et Memphibosthe filius domini tui manducabit perpetuo panem super mensam meam. Et Siba erant quinque et decem filii, et viginti servi.

11. Et dixit Siba ad regem : Juxta omnia quaecumque mandavit dominus meus rex servo suo, sic faciet servus tuus. Et Memphibosthe comedebat super mensam David sicut unus filiorum ipsius regis.

12. Et ipsi Memphibosthe filius parvus erat, et nomen ei Micha, et omnis habitatio domus Siba, servi Memphibosthe.

13. Et Memphibosthe habitabat in Jerusalem, quoniam super mensam regis ipse semper comedebat, et ipse erat claudus ambobus pedibus suis.

CAPUT X.

1. Et factum est post hac et mortuus est rex filiorum Ammon, et regnavit Annon filius ejus pro eo.

2. Et dixit David : Faciam misericordiam cum Annon filio Naas, quemadmodum fecit pater ejus mecum misericordiam, et misit David ad consolandum eum in manu servorum suorum de patre ejus, et adveniunt pueri David in terram filiorum Ammon.

3. Et dixerunt principes filiorum Ammon ad Annon dominum suum : Numquid eo quod David glorificet patrem tuum coram te, quia misit tibi consolatores? sed nonne ut scrutentur civitatem et speculentur eam et ad considerandam eam misit David pueros suos ad te?

4. Et cepit Annon pueros David, et rasit barbas eorum, et praecidit mantella eorum in dimidio usque ad nates eorum, et dimisit eos.

5. Et annuntiaverunt David de viris, et misit in obviam eorum, quoniam erant viri inhonorati valde. Et dixit rex : Sedete in Jericho quoadusque pullulent barbae vestrae, et revertemini.

6. Et viderunt filii Ammon quia ignominia affecti sunt populus David, et miserunt filii Ammon et mercede conduxerunt Syriam Baethraam, et Syriam Suba, et Rhooth, viginti millia peditum, et regem Amalec mille viros, et Istob duodecim millia virorum.

7. Καὶ ἤκουσε Δαυὶδ, καὶ ἀπέστειλε τὸν Ἰωάβ καὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν, τοὺς δυνατοὺς.

8. Καὶ ἐξῆλθον οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν καὶ παρετάξαντο πόλεμον παρὰ τῇ θύρᾳ τῆς πύλης Συρίας Σουβά καὶ Ῥοὸβ καὶ Ἰστώβ καὶ Ἀμαλὴκ μόνοι ἐν ἀγρῷ.

9. Καὶ εἶδεν Ἰωάβ ὅτι ἐγενήθη πρὸς αὐτὸν ἀντιπρόσωπον τοῦ πολέμου ἐκ τοῦ κατὰ πρόσωπον, ἐξεναντίας καὶ ἐκ τοῦ ὀπίσθεν, καὶ ἐπελέξατο ἐκ πάντων τῶν νεανιῶν Ἰσραὴλ, καὶ παρετάξαντο ἐξ ἐναντίας Συρίας.

10. Καὶ τὸ κατάλοιπον τοῦ λαοῦ ἔδωκεν ἐν χειρὶ Ἀβессά τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ παρετάξαντο ἐξεναντίας υἱῶν Ἀμμὼν,

11. καὶ εἶπεν· Ἐὰν κραταιωθῇ Συρία ὑπὲρ ἐμὲ, καὶ ἐσσεύθῃ μοι εἰς σωτηρίαν· καὶ ἐὰν κραταιωθῶσιν υἱοὶ Ἀμμὼν ὑπὲρ σέ, καὶ ἐσόμεθα τοῦ σῶσαι σι.

12. Ἀνδρίζου καὶ κραταιωθῶμεν ὑπὲρ τοῦ λαοῦ ἡμῶν καὶ περὶ τῶν πόλεων τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, καὶ Κύριος ποιήσει τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ.

13. Καὶ προσῆλθεν Ἰωάβ καὶ ὁ λαὸς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ εἰς πόλεμον πρὸς Συρίαν, καὶ ἔφυγον ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ.

14. Καὶ οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν εἶδον ὅτι ἔφυγε Συρία, καὶ ἔφυγον ἀπὸ προσώπου Ἀβессά, καὶ ἐξῆλθον εἰς τὴν πόλιν. Καὶ ἀνέστρεψεν Ἰωάβ ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἀμμὼν, καὶ παρεγένετο εἰς Ἱερουσαλὴμ.

15. Καὶ εἶδε Συρία ὅτι ἔπτασεν ἐμπροσθεν Ἰσραὴλ, καὶ συνέχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτό.

16. Καὶ ἀπέστειλεν Ἀδρααζάρ, καὶ συνέγαγε τὴν Συρίαν τὴν ἐκ τοῦ πέραν τοῦ ποταμοῦ Χαλαμάκ, καὶ παρεγένοντο εἰς Αἰλάμ· καὶ Σωβάκ ἀρχὸν τῆς δυνάμεως Ἀδρααζάρ ἐμπροσθεν αὐτῶν.

17. Καὶ ἀπηγγέλη τῷ Δαυίδ, καὶ συνέγαγε τὸν πάντα Ἰσραὴλ, καὶ διέβη τὸν Ἰορδάνην, καὶ παρεγένετο εἰς Αἰλάμ· καὶ παρετάξατο Συρία ἀπέναντι Δαυίδ, καὶ ἐπολέμησαν μετ' αὐτοῦ.

18. Καὶ ἔφυγε Συρία ἀπὸ προσώπου Ἰσραὴλ, καὶ ἀνέειλε Δαυὶδ ἐκ τῆς Συρίας ἑπταχόσια ἄρματα καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδας ἱππέων, καὶ τὸν Σωβάκ τὸν ἀρχόντα τῆς δυνάμεως αὐτοῦ ἐπάταξε, καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ.

19. Καὶ εἶδαν πάντες οἱ βασιλεῖς οἱ δοῦλοι Ἀδρααζάρ ὅτι ἔπτασαν ἐμπροσθεν Ἰσραὴλ, καὶ χυτομόλησαν μετὰ Ἰσραὴλ, καὶ ἐδούλευσαν αὐτοῖς· καὶ ἐροδύθη Συρία τοῦ σῶσαι ἐτι τοὺς υἱοὺς Ἀμμὼν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'.

1. Καὶ ἐγένετο, ἐπιστρέψαντος τοῦ ἐνικτοῦ εἰς τὸν καιρὸν τῆς ἐξορίας τῶν βασιλέων, καὶ ἀπέστειλε Δαυὶδ τὸν Ἰωάβ, καὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ τὸν πάντα Ἰσραὴλ, καὶ διέφθειραν τοὺς υἱοὺς Ἀμμὼν, καὶ διεκάθισαν ἐπὶ Ῥαββάθ· καὶ Δαυὶδ ἐκάθισεν ἐν Ἱερουσαλὴμ.

2. Καὶ ἐγένετο πρὸς ἑσπέραν, καὶ ἀνέστη Δαυὶδ ἀπὸ τῆς κοίτης αὐτοῦ, καὶ περιεπάτει ἐπὶ τοῦ δώματος τοῦ οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ εἶδε γυναῖκα λουομένην ἀπὸ τοῦ δώματος, καὶ ἡ γυνὴ καλὴ τῷ εἶδει σφόδρα.

3. Καὶ ἀπέστειλε Δαυὶδ, καὶ ἐζήτησε τὴν γυναῖκα, καὶ εἶπεν· Οὐχὶ αὕτη Βηρσαβεί θυγάτηρ Ἐλιαβ, γυνὴ Οὐρίου τοῦ Χετταίου;

7. Et audivit David, et misit Joab et omnem virtutem, ipsos potentes.

8. Et exierunt filii Ammon et instruxerunt bellum apud ostium portæ Syriæ Suba et Roob et Istob et Amalec soli in agro.

9. Et vidit Joab quia erat ad se contraria facies pradii e loco ad faciem, ex adverso et a tergo, et elegit ex omnibus adolescentibus Israel, et struxerunt aciem ex adverso Syriæ.

10. Et residuum populi dedit in manu Abessa fratris sui, et struxerunt aciem ex adverso filiorum Ammon,

11. et dixit : Si invaluerit Syria super me, et eritis mihi in salutem : et si invaluerint filii Ammon super te, et erimus ad salvandum te.

12. Viriliter age et invaleamus pro populo nostro et pro civitatibus Dei nostri, et Dominus faciet quod bonum in oculis suis.

13. Et advenit Joab et populus ejus cum eo in prælium erga Syriam, et fugerunt a facie ejus.

14. Et filii Ammon viderunt quia fugit Syria, et fugerunt a facie Abessa, et intrarunt in civitatem. Et revertit Joab a filiis Ammon, et advenit in Jerusalem.

15. Et vidit Syria quia cecidit ante Israel, et congregati sunt in idipsum.

16. Et misit Adraazar, et congregavit Syriam quæ de trans flumine Chalamac, et adveniunt in Elam : et Sobac princeps virtutis Adraazar ante eos.

17. Et nuntiatum est David, et congregavit universum Israel, et transiit Jordanem, et advenit in Elam : et aciem struxit Syria ex adverso David, et pugnaverunt cum eo.

18. Et fugit Syria a facie Israel, et sustulit David de Syria septingentos currus et quadraginta millia equitum, et Sobac principem virtutis ejus percussit, et mortuus est ibi.

19. Et viderunt omnes reges servi Adraazar quia ceciderunt ante Israel, et confugerunt ad Israel, et servierunt eis : et timuit Syria salvare ultra filios Ammon.

CAPUT XI.

1. Et factum est, revertente anno ad tempus egressionis regum, et misit David Joab, et pueros suos cum eo, et omnem Israel, et disperdiderunt filios Ammon, et obsederunt super Rabbath : et David sedit in Jerusalem.

2. Et factum est ad vesperam, et surrexit David de cubili suo, et ambulabat super solarium domus regis, et vidit mulierem lavantem se de solario, et mulier pulchra specie valde.

3. Et misit David, et quæsit mulierem, et dixit : Nonne hæc Bersabee filia Eliab, uxor Uriæ Chettai?

4. Καὶ ἀπέστειλε Δαυὶδ ἀγγέλους, καὶ λαβὲν αὐτήν, καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτήν, καὶ ἐκοιμήθη μετ' αὐτῆς· καὶ αὕτη ἁγιαζομένη ἀπὸ ἀκαθαρσίας αὐτῆς, καὶ ἀπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς.

5. Καὶ ἐν γαστρὶ ἔλαβεν ἡ γυνή· καὶ ἀποστείλασα ἀπήγγειλε τῷ Δαυίδ, καὶ εἶπεν· Ἐγὼ εἰμι ἐν γαστρὶ ἔχω.

6. Καὶ ἀπέστειλε Δαυὶδ πρὸς Ἰωάβ, λέγων· Ἀπόστειλον πρὸς μὲ τὸν Οὐρίαν τὸν Χετταῖον. Καὶ ἀπέστειλε Ἰωάβ τὸν Οὐρίαν πρὸς Δαυίδ.

7. Καὶ παραγίνεται Οὐρίας καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτὸν, καὶ ἐπηρώτησε Δαυὶδ εἰς εἰρήνην Ἰωάβ, καὶ εἰς εἰρήνην τοῦ λαοῦ, καὶ εἰς εἰρήνην τοῦ πολέμου.

8. Καὶ εἶπε Δαυὶδ τῷ Οὐρίᾳ· Κατάβηθι εἰς τὸν οἶκόν σου, καὶ νύφαι τοὺς πόδας σου. Καὶ ἐξῆλθεν Οὐρίας ἐξ οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ ἐξῆλθεν ὀπίσω αὐτοῦ ἄρσις τοῦ βασιλέως.

9. Καὶ ἐκοιμήθη Οὐρίας παρὰ τῇ θύρᾳ τοῦ βασιλέως μετὰ τῶν δούλων τοῦ κυρίου αὐτοῦ, καὶ οὐ κατέβη εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.

10. Καὶ ἀνήγγειλαν τῷ Δαυίδ, λέγοντες, ὅτι οὐ κατέβη Οὐρίας εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Οὐρίαν· Οὐχὶ ἐξ ὁδοῦ σὺ ἔρχῃ; τί ὅτι οὐ κατέβης εἰς τὸν οἶκόν σου;

11. Καὶ εἶπεν Οὐρίας πρὸς Δαυίδ· Ἦ κιβωτός, καὶ Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδας κατοικοῦσιν ἐν σκηναῖς, καὶ ὁ κύριός μου Ἰωάβ, καὶ οἱ δούλοι τοῦ κυρίου μου ἐπὶ πρόσωπον τοῦ ἀγροῦ παρεμβάλλουσι· καὶ ἐγὼ εἰσελεύσομαι εἰς τὸν οἶκόν μου τοῦ φαγεῖν καὶ πίνειν, καὶ κοιμηθῆναι μετὰ τῆς γυναίκός μου; Ἦ ὡς; Ζῇ ἡ ψυχὴ σου, εἰ ποιήσω τὸ ῥῆμα τοῦτο.

12. Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Οὐρίαν· Κάθισον ἐνταῦθα καὶ γε σήμερον, καὶ αὔριον ἐξαποστελῶ σε. Καὶ ἐκάθισεν Οὐρίας ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ καὶ τῇ ἐπαύριον.

13. Καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν Δαυὶδ καὶ ἔφαγεν ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ ἔπιε, καὶ ἐμέθυσεν αὐτὸν, καὶ ἐξῆλθεν ἐσπέρας τοῦ κοιμηθῆναι ἐπὶ τῆς κοίτης αὐτοῦ μετὰ τῶν δούλων τοῦ κυρίου αὐτοῦ, καὶ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ οὐ κατέβη.

14. Καὶ ἐγένετο πρωί, καὶ ἔγραψε Δαυὶδ βιβλίον πρὸς Ἰωάβ, καὶ ἀπέστειλεν ἐν χειρὶ Οὐρίου.

15. Καὶ ἔγραψεν ἐν βιβλίῳ, λέγων· Εἰσάγαγε τὸν Οὐρίαν ἐξεναντίας τοῦ πολέμου τοῦ κραταίου, καὶ ἀποστραφήσθε ἀπὸ ὀπισθεν αὐτοῦ, καὶ πληγῆσεται καὶ ἀποθανεῖται.

16. Καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ φυλάσσειν Ἰωάβ ἐπὶ τὴν πόλιν, καὶ ἔθηκεν τὸν Οὐρίαν εἰς τὸν τόπον οὗ ᾗδει ὅτι ἄνδρες δυνάμειος ἐκεῖ.

17. Καὶ ἐξῆλθον οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως, καὶ ἐπολέμουν μετὰ Ἰωάβ· καὶ ἔπεσαν ἐκ τοῦ λαοῦ ἐκ τῶν δούλων Δαυίδ, καὶ ἀπέθανε καὶ γε Οὐρίας ὁ Χετταῖος.

18. Καὶ ἀπέστειλεν Ἰωάβ, καὶ ἀπήγγειλε τῷ Δαυίδ πάντας τοὺς λόγους τοῦ πολέμου λαλῆσαι πρὸς τὸν βασιλέα.

19. Καὶ ἐντετατατο τῷ ἀγγέλῳ, λέγων· Ἐν τῷ συντελέσαι πάντας τοὺς λόγους τοῦ πολέμου λαλῆσαι πρὸς τὸν βασιλέα,

20. καὶ ἔσται, ἐὰν ἀναβῇ ὁ θυμὸς τοῦ βασιλέως, καὶ

4. Et misit David nuntios, et sumpsit eam, et intravit ad eam, et dormivit cum ea : et haec sanctificata ab immunditia sua, et revertit in domum suam.

5. Et in utero cepit mulier : et mittens annuntiavit David, et dixit : Ego quidem in ventre habeo.

6. Et misit David ad Joab, dicens : Mitte ad me Uriam Chetlaeum. Et misit Joab Uriam ad David.

7. Et adventit Urias et intravit ad eum, et interrogavit David ad pacem Joab, et ad pacem populi, et ad pacem belli.

8. Et dixit David Urias : Descende in domum tuam, et lava pedes tuos. Et exivit Urias e domo regis, et exivit post eum demensum regis.

9. Et dormivit Urias apud ostium regis cum servis domini sui, et non descendit in domum suam.

10. Et annuntiaverunt David, dicentes, quia non descendit Urias in domum suam. Et dixit David ad Uriam : Nonne ex itinere tu venis? quid quod non descendisti in domum tuam?

11. Et dixit Urias ad David : Arca, et Israel et Judas habitant in tabernaculis, et dominus meus Joab, et servi domini mei super faciem agri castrametantur : et ego intrabo in domum meam ad manducandum et bibendum, et dormiendum cum uxore mea? Quomodo? Vivit anima tua, si faciam verbum hoc.

12. Et dixit David ad Uriam : Sede hic etiam hodie, et cras dimittam te. Et sedit Urias in Jerusalem in die illa et crastina.

13. Et vocavit eum David et manducavit coram eo, et bibit, et inebriavit eum, et egressus est vespere ad dormiendum super cubile suum cum servis domini sui, et in domum suam non descendit.

14. Et factum est mane, et scripsit David libellum ad Joab, et misit in manu Urias.

15. Et scripsit in libello, dicens : Induc Uriam ex adverso praelii validi, et revertemini a tergo ejus, et percutietur et morietur.

16. Et factum est in observando Joab super civitatem, et posuit Uriam in locum ubi sciebat quia viri virtutis illic.

17. Et exierunt viri civitatis, et pugnabant cum Joab : et ceciderunt de populo de servis David, et mortuus est etiam Urias Chetlaeus.

18. Et misit Joab, et annuntiavit David omnia verba praelii ad loquendum ad regem.

19. Et mandavit nuntio, dicens : In consummando omnia verba praelii loqui ad regem,

20. et erit, si ascenderit furor regis, et dixerit tibi : Quid

εἶπε σοι· Τί ὅτι ἤγγισατε πρὸς τὴν πόλιν πολεμῆσαι; Οὐκ ᾔδειτε ὅτι τοξεύσουσιν ἀπάνωθεν τοῦ τείχους;

21. Τίς ἐπάταξε τὸν Ἀβιμέλεχ υἱὸν Ἰεροβάαλ υἱοῦ Νήρ; Οὐχὶ γυνὴ ἔβριψε κλάσμα μύλου ἐπ' αὐτὸν ἀπὸ ἀνωθεν τοῦ τείχους, καὶ ἀπέθανεν ἐν Θαμασί; Ἰνατί προσηγάγετε πρὸς τὸ τεῖχος; Καὶ ἐρεῖς· Καὶ γὰρ ὁ δοῦλος σου Οὐρίας ὁ Χετταῖος ἀπέθανε.

22. Καὶ ἐπορεύθη ὁ ἄγγελος Ἰωάβ πρὸς τὸν βασιλέα εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ παρεγένετο καὶ ἀπήγγειλε τῷ Δαυὶδ πάντα ὅσα ἀπήγγειλεν αὐτῷ Ἰωάβ, πάντα τὰ ῥήματα τοῦ πολέμου. « Καὶ ἐθυμώθη Δαυὶδ πρὸς Ἰωάβ, « καὶ εἶπε πρὸς τὸν ἄγγελον· Ἰνατί προσηγάγετε πρὸς « τὴν πόλιν τοῦ πολεμῆσαι; Οὐκ ᾔδειτε ὅτι πληγῆσεσθε « ἀπὸ τοῦ τείχους; Τίς ἐπάταξε τὸν Ἀβιμέλεχ υἱὸν Ἰε- « ροβάαλ; Οὐχὶ γυνὴ ἔβριψεν ἐπ' αὐτὸν κλάσμα μύλου « ἀπὸ τοῦ τείχους, καὶ ἀπέθανεν ἐν Θαμασί; Ἰνατί « προσηγάγετε πρὸς τὸ τεῖχος; »

23. Καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος πρὸς Δαυὶδ· Ὅτι ἐκραταίωσαν ἐφ' ἡμᾶς οἱ ἄνδρες καὶ ἐξῆλθον ἐφ' ἡμᾶς εἰς τὸν ἀγρὸν, καὶ ἐγενήθημεν ἐπ' αὐτοὺς ἕως τῆς θύρας τῆς πόλεως.

24. Καὶ ἐτόξευσαν οἱ τοξεύοντες πρὸς τοὺς παῖδας σου ἀπάνωθεν τοῦ τείχους, καὶ ἀπέθανον τῶν παιδῶν τοῦ βασιλέως, καὶ γὰρ ὁ δοῦλος σου Οὐρίας ὁ Χετταῖος ἀπέθανε.

25. Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς τὸν ἄγγελον· Τάδε ἐρεῖς πρὸς Ἰωάβ· Μὴ πονηρὸν ἔστω ἐν ὀφθαλμοῖς σου τὸ ῥῆμα τοῦτο, ὅτι ποτὲ μὲν οὕτως καὶ ποτὲ οὕτως φάγεται ἡ μάχαιρα· κραταίωσον τὸν πόλεμόν σου εἰς τὴν πόλιν, καὶ κατὰσπασον αὐτήν, καὶ κραταίωσον αὐτήν.

26. Καὶ ἤκουσεν ἡ γυνὴ Οὐρίου ὅτι ἀπέθανεν Οὐρίας ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, καὶ ἐκόψατο τὸν ἄνδρα αὐτῆς.

27. Καὶ διῆλθε τὸ πένθος, καὶ ἀπέστειλε Δαυὶδ, καὶ συνήγαγεν αὐτήν εἰς τὸν οἶκόν αὐτοῦ, καὶ ἐγενήθη αὐτῷ εἰς γυναῖκα, καὶ ἔτεκεν αὐτῷ υἱόν. Καὶ πονηρὸν ἐφάνη τὸ ῥῆμα ὃ ἐποίησε Δαυὶδ ἐν ὀφθαλμοῖς Κυρίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ'.

1. Καὶ ἀπέστειλε Κύριος τὸν Νάθαν τὸν προφήτην πρὸς Δαυὶδ, καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτὸν, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Δύο ἦσαν ἄνδρες ἐν πόλει μιᾷ, εἷς πλούσιος καὶ εἷς πέννης.

2. Καὶ τῷ πλουσίῳ ἦν ποίμνια καὶ βουκόλια πολλὰ σφόδρα.

3. Καὶ τῷ πέννητι οὐδὲν ἄλλ' ἢ ἀμνὰς μία μικρά, ἣν ἐκτρέψατο καὶ περιποιήσατο καὶ ἐξέθρεψεν αὐτήν καὶ ἠδρύνθη μετ' αὐτοῦ καὶ μετὰ τῶν υἱῶν αὐτοῦ ἐπὶ τὸ αὐτό· ἐκ τοῦ ἄρτου αὐτοῦ ἔσθιε, καὶ ἐκ τοῦ ποτηρίου αὐτοῦ ἔπινε, καὶ ἐν τῷ κόλπῳ αὐτοῦ ἐκάθευδε, καὶ ἦν αὐτῷ ὡς θυγάτηρ.

4. Καὶ ἦλθε πάροδος τῷ ἀνδρὶ τῷ πλουσίῳ, καὶ ἐφείσατο λαβεῖν ἐκ τῶν ποιμνίων αὐτοῦ καὶ ἐκ τῶν βουκολίων αὐτοῦ τοῦ ποιῆσαι τῷ ξένῳ ὁδοιπόρῳ τῷ ἐλθόντι πρὸς αὐτόν, καὶ ἔλαβε τὴν ἀμνάδα τοῦ πέννητος, καὶ ἐποίησεν αὐτήν τῷ ἀνδρὶ τῷ ἐλθόντι πρὸς αὐτόν.

5. Καὶ ἐθυμώθη ὀργῇ Δαυὶδ σφόδρα τῷ ἀνδρὶ, καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Νάθαν· Ζῇ Κύριος, ὅτι υἱὸς θανάτου ὁ ἀνὴρ ὃς ποιῆσας τοῦτο,

6. καὶ τὴν ἀμνάδα ἀποτίσει ἑπταπλασάκις ἀντ' ὧν ὅτι ἐποίησε τὸ ῥῆμα τοῦτο, καὶ περὶ οὗ οὐκ ἐφείσατο.

quod appropinquastis ad civitatem pugnare? Nonne sciebatis quia sagittabunt desuper muro?

21. Quis percussit Abimelech filium Jerobaal filii Ner? Nonne mulier projecit fragmentum molae super eum desuper muro, et mortuus est in Thamasi? Ut quid accessistis ad murum? Et dices: Etiam servus tuus Urias Chetlaeus mortuus est.

22. Et ivit nuntius Joab ad regem in Jerusalem, et adventit et annuntiavit David omnia quaecumque annuntiavit ei Joab, omnia verba praelii. - Et indignatus est David in Joab, « et dixit ad nuntium: Ut quid accessistis ad civitatem praeliando? Nonne sciebatis quia percutiemini e muro? Quis percussit Abimelech filium Jerobaal? Nonne mulier projecit super eum fragmentum molae e muro, et mortuus est in Thamasi? Ut quid accessistis ad murum? »

23. Et dixit nuntius ad David: Quia invaluerunt super nos viri et exierunt super nos in agrum, et fuimus super eos usque ad ostium portae.

24. Et sagittaverunt sagittantes in servos tuos desuper muro, et mortui sunt de pueris regis, et etiam servus tuus Urias Chetlaeus mortuus est.

25. Et dixit David ad nuntium: Haec dices ad Joab: Ne malum sit in oculis tuis verbum hoc, quoniam interdum quidem sic et interdum sic comedet gladius: fac invalescere praelium tuum in civitatem, et destrue eam, et conforta eam.

26. Et audivit mulier Uriae quia mortuus est Urias vir suus, et planxit virum suum.

27. Et transiit luctus, et misit David, et conduxit eam in domum suam, et facta est ei in uxorem, et peperit ei filium. Et malum apparuit verbum quod fecit David in oculis Domini.

CAPUT XII.

1. Et misit Dominus Nathan prophetam ad David, et intravit ad eum, et dixit ei: Duo erant viri in civitate una, unus dives et unus pauper.

2. Et diviti erant greges et armenta bouum multa valde.

3. Et pauperi nihil nisi agna una parva, quam acquisierat et reservaverat et educaverat eam et creverat cum eo et cum filiis ejus in idipsum: de pane ejus edebat, et de poculo ejus bibebat, et in sinu ejus dormiebat, et erat ei tanquam filia.

4. Et venit viator viro diviti, et pepercit sumere de gregibus suis et de armentis suis ad faciendum hospiti viatori qui venerat ad ipsum, et cepit agnam pauperis, et fecit eam viro qui venerat ad se.

5. Et indignatus est ira David valde viro, et dixit David ad Nathan: Vivit Dominus, quia filius mortis vir qui fecit hoc,

6. et agnam reddet in septuplum pro eo quod fecit verbum istud, et pro eo quod non pepercit.

7. Καὶ εἶπε Νάθαν πρὸς Δαυὶδ· Σὺ εἶ ὁ ἀνὴρ ὁ ποιήσας τοῦτο. Τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ· Ἐγὼ εἰμι ὁ χρίσας σε εἰς βασιλεῖα ἐπὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἐγὼ εἰμι ἑρβύσαμην σε ἐκ χειρὸς Σαούλ,

8. καὶ ἔδωκά σοι τὸν οἶκον τοῦ κυρίου σου, καὶ τὰς γυναῖκας τοῦ κυρίου σου ἐν τῷ κόλπῳ σου. Καὶ ἔδωκά σοι τὸν οἶκον Ἰσραὴλ, καὶ Ἰούδα, καὶ οὐκ ἐστὶ μικρὸν ἐστὶ, προσθήσω σοι κατὰ ταῦτα.

9. Τί οὖν ἐφράδισας τὸν λόγον Κυρίου, τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ; Τὸν Οὐρίαν τὸν Χετταῖον ἐπάταξας ἐν ῥομφαίᾳ, καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ἔλαβες σεσαυτῇ εἰς γυναῖκα, καὶ αὐτὸν ἀπέκτεινας ἐν ῥομφαίᾳ υἱῶν Ἀμμων.

10. Καὶ νῦν οὐκ ἀποστήσεται ῥομφαία ἐκ τοῦ οἴκου σου ἕως αἰῶνος ἀνθ' ὧν οὐκ ἐξουδένωσάς με, καὶ ἔλαβες τὴν γυναῖκα τοῦ Οὐρίου τοῦ Χετταίου τοῦ εἶναι σοι εἰς γυναῖκα.

11. Τάδε λέγει Κύριος· Ἰδοὺ ἐγὼ ἐξεγείρω ἐπὶ σὲ κακὰ ἐκ τοῦ οἴκου σου, καὶ λήβωμαι τὰς γυναῖκάς σου κατ' ὀφθαλμούς σου, καὶ δώσω τῷ πλησίον σου, καὶ κοιμηθήσεται μετὰ τῶν γυναικῶν σου ἐναντίον τοῦ ἡλίου τούτου.

12. Ὅτι σὺ ἐποίησας χρυσῇ, καὶ ἐποίησας τὸ ῥῆμα τοῦτο ἐναντίον παντός Ἰσραὴλ καὶ ἀπέναντι τοῦ ἡλίου τούτου.

13. Καὶ εἶπε Δαυὶδ τῷ Νάθαν· Ἠμάρτηκα τῷ Κυρίῳ. Καὶ εἶπε Νάθαν πρὸς Δαυὶδ· Καὶ Κύριος παρεβίβασε τὸ ἁμάρτημά σου, οὐ μὴ ἀποθάνῃς.

14. Πλὴν οὐκ παροργίζων παρώργισας τοὺς ἐχθρούς Κυρίου ἐν τῷ ῥήματι τούτῳ, καὶ γὰρ ὁ υἱός σου ὁ τεχθῆς σοι θανάτῳ ἀποθάνειται.

15. Καὶ ἀπῆλθε Νάθαν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἔθραυσε Κύριος τὸ παιδίον ὃ ἔτεκεν ἡ γυνὴ Οὐρίου τοῦ Χετταίου τῷ Δαυίδ, καὶ ἠρρώσθη.

16. Καὶ ἐζήτησε Δαυὶδ τὸν Θεὸν περὶ τοῦ παιδαρίου, καὶ ἐνήστευσε Δαυὶδ νηστείαν, καὶ ἐστῆλθε καὶ ἠύλισθη ἐπὶ τῆς γῆς.

17. Καὶ ἀνέστησαν ἐπ' αὐτὸν οἱ πρεσβύτεροι τοῦ οἴκου αὐτοῦ ἐγείραι αὐτὸν ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ οὐκ ἠθέλησε, καὶ οὐ συνέφαγεν αὐτοῖς ἄρτον.

18. Καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ, καὶ ἀπέθανε τὸ παιδάριον· καὶ ἐφοβήθησαν οἱ δοῦλοι Δαυὶδ ἀναγγεῖλαι αὐτῷ ὅτι τέθνηκε τὸ παιδάριον, οἱ εἶπον· Ἰδοὺ ἐν τῷ τῷ παιδαρίῳ ἐτι ζῆν ἔλαλήσαμεν πρὸς αὐτὸν, καὶ οὐκ εἰσῆκουσε τῆς φωνῆς ἡμῶν, καὶ πῶς εἴπωμεν πρὸς αὐτὸν ὅτι τέθνηκε τὸ παιδάριον, καὶ ποιήσει κακά;

19. Καὶ συνῆκε Δαυὶδ ὅτι οἱ παῖδες αὐτοῦ ψιθυρίζουσι, καὶ ἐνόησε Δαυὶδ ὅτι τέθνηκε τὸ παιδάριον, καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ· Εἰ τέθνηκε τὸ παιδάριον; Καὶ εἶπαν· Τέθνηκε.

20. Καὶ ἀνέστη Δαυὶδ ἐκ τῆς γῆς, καὶ ἐλούσατο, καὶ ἠλείψατο, καὶ ἠλλάξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἐστῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ, καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ, καὶ ἐστῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἤτησεν ἄρτον φαγεῖν, καὶ παρέθηκεν αὐτῷ ἄρτον καὶ ἔφαγε.

21. Καὶ εἶπαν οἱ παῖδες αὐτοῦ πρὸς αὐτόν· Τί τοῦ ῥήματος τοῦτο ὃ ἐποίησας ἕνεκα τοῦ παιδαρίου; Ἐτι

7. Et dixit Nathan ad David : Tu es vir qui fecisti hoc. Haec dicit Dominus Deus Israel : Ego sum qui unxi te in regem super Israel, et ego quidem erui te de manu Saul,

8. et dedi tibi domum domini tui, et mulieres domini tui in sinu tuo. Et dedi tibi domum Israel, et Juda, et si parum est, adjiciam tibi secundum haec.

9. Quid quod vilipendisti verbum Domini, faciendo malum in oculis ejus? Uriam Chettheum percussisti in gladio, et uxorem ejus cepisti tibi in uxorem, et ipsum interfecisti in gladio filiorum Ammon.

10. Et nunc non recedet gladius de domo tua usque in seculum pro eo quod sprevisi me, et sumpsisti uxorem Uriae Chettai ut sit tibi in uxorem.

11. Haec dicit Dominus : Ecce ego suscito super te mala e domo tua, et capiam uxores tuas ante oculos tuos, et dabo proximo tuo, et dormiet cum uxoribus tuis coram sole hoc.

12. Quoniam tu fecisti in occulto, et ego faciam verbum hoc coram universo Israel et coram sole hoc.

13. Et dixit David ad Nathan : Peccavi Domino. Et dixit Nathan ad David : Et Dominus transire fecit peccatum tuum, non morieris.

14. Verumtamen quia provocans provocasti ad iram inimicos Domini in verbo hoc, filius quidem tuus natus tibi morietur.

15. Et abiit Nathan in domum suam, et percussit Dominus parvulum quem pepererat uxor Uriae Chettai ipsi David, et aegrotavit.

16. Et quaesivit David Deum pro parvulo, et jejunavit David jejunium, et intravit et mansit super terram.

17. Et surrexerunt super eum seniores domus ejus ad suscitandum eum de terra, et noluit, et non manducavit cum eis panem.

18. Et factum est in die septima, et mortuus est parvulus : et timuerunt servi David annuntiare ei quia mortuus est parvulus, quoniam dixerunt : Ecce dum viveret adhuc parvulus locuti sumus ad eum, et non exaudivit vocem nostram, et quomodo dicemus ad eum quia mortuus est parvulus, et faciet mala?

19. Et intellexit David quia pueri sui mussitant, et cogitavit David quia mortuus est parvulus, et dixit David ad pueros suos : Si mortuus est parvulus? Et dixerunt : Mortuus est.

20. Et surrexit David de terra, et lavit se, et unxit se, et mutavit vestimenta sua, et intravit in domum Dei, et adoravit eum, et intravit in domum suam, et petiit panem ad manducandum, et apposuerunt ei panem et manducavit.

21. Et dixerunt pueri ejus ad eum : Quod est verbum hoc quod fecisti propter parvulum? Cum adhuc viveret

ζῶντος ἐνήστευες καὶ ἔχλαιες καὶ ἡγρύπνεις, καὶ ἡνίκα ἀπέθανε τὸ παιδάριον, ἀνέστης καὶ ἔφαγες ἄρτον καὶ πέπωκας;

22. Καὶ εἶπε Δαυὶδ· Ἐν τῷ τὸ παιδάριον ἔτι ζῇ, ἐνήστευσα καὶ ἔχλαυσα, ὅτι εἶπα· Τίς οἶδεν εἰ θλήσει με Κύριος, καὶ ζήσεται τὸ παιδάριον;

23. Καὶ νῦν τέθνηκεν, ἵνατί τοῦτο ἐγὼ νηστεύω; Μὴ δυνήσομαι ἐπιστρέφαι αὐτὸν ἔτι; Ἐγὼ πορεύσομαι πρὸς αὐτόν, καὶ αὐτὸς οὐκ ἀναστρέψει πρὸς μέ.

24. Καὶ παρεκάλεσε Δαυὶδ Βηρσαβὲς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτήν, καὶ ἐκοιμήθη μετ' αὐτῆς, καὶ συνέλαβε καὶ ἔτεκεν υἱόν, καὶ ἔκαλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Σαλωμών, καὶ Κύριος ἡγάπησεν αὐτόν.

25. Καὶ ἀπέστειλεν ἐν χειρὶ Νάθαν τοῦ προφήτου, καὶ ἔκαλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰεδεδεδι, ἐνεκεν Κυρίου.

26. Καὶ ἐπολέμησεν Ἰωάβ ἐν Ῥαββάθ υἱῶν Ἀμμών, καὶ κατέλαβε τὴν πόλιν τῆς βασιλείας.

27. Καὶ ἀπέστειλεν Ἰωάβ ἀγγέλους πρὸς Δαυὶδ, καὶ εἶπεν· Ἐπολέμησα ἐν Ῥαββάθ, καὶ κατελαβόμεν τὴν πόλιν τῶν ὑδάτων·

28. καὶ νῦν συνάγαγε τὸ κατάλοιπον τοῦ λαοῦ, καὶ παρέμβαλε ἐπὶ τὴν πόλιν, καὶ προκταλαβοῦ αὐτήν, ἵνα μὴ προκαταλάβωμαι ἐγὼ τὴν πόλιν, καὶ κληθῇ τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτήν.

29. Καὶ συνήγαγε Δαυὶδ πάντα τὸν λαόν, καὶ ἐπορεύθη εἰς Ῥαββάθ, καὶ ἐπολέμησεν ἐν αὐτῇ καὶ κατέλαβετο αὐτήν.

30. Καὶ ἔλαβε τὸν στέφανον Μολχὸν τοῦ βασιλέως αὐτῶν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ ὁ σταθμὸς αὐτοῦ τάλαντον χρυσοῦ, καὶ λίθου τιμίου, καὶ ἦν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς Δαυὶδ, καὶ σκῦλα τῆς πόλεως ἐξήνευχε πολλὰ σφόδρα.

31. Καὶ τὸν λαὸν τὸν ὄντα ἐν αὐτῇ ἐξήγαγε, καὶ ἔθηκεν ἐν τῷ πρίονι καὶ ἐν τοῖς τριβόλοις τοῖς σιδηροῖς, καὶ ὑποτομεῦσι σιδηροῖς, καὶ διήγαγεν αὐτοὺς διὰ τοῦ πλινθίου. Καὶ οὕτως ἐποίησε πάσαις ταῖς πόλεσιν υἱῶν Ἀμμών. Καὶ ἐπέστρεψε Δαυὶδ καὶ πᾶς ὁ λαὸς εἰς Ἱερουσαλήμ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'.

1. Καὶ ἐγενήθη μετὰ ταῦτα καὶ τῷ Ἀβессαλὸν υἱῷ Δαυὶδ ἀδελφῇ καλῇ τῷ εἶδει σφόδρα, καὶ ὄνομα αὐτῇ Θημάρ, καὶ ἡγάπησεν αὐτήν Ἀμμὼν υἱὸς Δαυὶδ.

2. Καὶ ἐθλίβετο Ἀμμὼν ὥστε ἀβῶσταιν διὰ Θημάρ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ, ὅτι παρθένος ἦν αὐτῇ, καὶ ὑπερόγκον ἐν ὀφθαλμοῖς Ἀμμών τοῦ ποιῆσαι τι αὐτῇ.

3. Καὶ ἦν τῷ Ἀμμών ἐταῖρος, καὶ ὄνομα αὐτῷ Ἰωνάδὰβ, υἱὸς Σαμαὰ τοῦ ἀδελφοῦ Δαυὶδ· καὶ Ἰωνάδὰβ ἀνὴρ σοφὸς σφόδρα,

4. καὶ εἶπεν αὐτῷ· Τί σοι ὅτι σὺ οὕτως ἀσθενῇς, υἱὲ τοῦ βασιλέως, τοπρῶι πρῶι; Οὐκ ἀπαγγέλλεις μοι; Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἀμμών· Θημάρ τὴν ἀδελφὴν Ἀβессαλὼν τοῦ ἀδελφοῦ μου ἐγὼ ἀγαπῶ.

5. Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἰωνάδὰβ· Κοιμήθητι ἐπὶ τῆς κοίτης σου καὶ μαλακίσθητι, καὶ ἐλευσέσεται ὁ πατήρ σου τοῦ ἰδεῖν σε, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν· Ἐλθέτω δὴ Θημάρ ἡ ἀδελφή μου, καὶ ψωμισάτω με, καὶ ποιησάτω κατ' ὀφθαλμούς μου βρῶμα, ὅπως ἴδω καὶ φάγω ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῆς.

jejunabas et plorabas et vigilabas, et quando mortuus est parvulus, surrexisti et manducasti panem et bibisti?

22. Et dixit David : Dum viveret adhuc parvulus, jejunavi et ploravi, quoniam dixi : Quis novit si miserebitur mei Dominus, et vivet parvulus?

23. Et nunc mortuus est, ut quid hoc ego jejunō? Numquid potero facere ipsum reverti ultra? Ego ibo ad eum, et ipse non revertet ad me.

24. Et consolatus est David Bersabee uxorem suam, et intravit ad eam, et dormivit cum ea; et concepit et peperit filium, et vocavit nomen ejus Salomon, et Dominus dilexit eum.

25. Et misit in manu Nathan prophetae, et vocavit nomen ejus Jeddedi, propter Dominum.

26. Et bellavit Joab in Rabbath filiorum Ammon, et cepit civitatem regni.

27. Et misit Joab nuntios ad David, et dixit : Bellavi in Rabbath, et cepi civitatem aquarum :

28. et nunc congrega residuum populi, et castrametare super civitatem, et cape eam, ut non capiam ego civitatem, et vocetur nomen meum super eam.

29. Et congregavit David universum populum, et ivit in Rabbath, et pugnavit in eam et cepit eam.

30. Et cepit coronam Molchom regis eorum de capite ejus, et pondus ejus talentum auri, et lapidis pretiosi, et fuit super caput David, et spolia civitatis exportavit multa valde.

31. Et populum qui erat in ea eduxit, et posuit in serra et in tribolis ferreis, et in securibus ferreis, et transire fecit eos per fornacem. Et sic fecit omnibus civitatibus filiorum Ammon. Et reversus est David et universus populus in Jerusalem.

CAPUT XIII.

1. Et factum est post haec et ipsi Abessalom filio David soror pulchra specie valde, et nomen ei Themar, et dilexit eam Amnon filius David.

2. Et tribulabatur Amnon ita ut aegrotaret propter Themar sororem suam, quoniam virgo erat haec, et difficile in oculis Ammon facere quicquam ei.

3. Et erat ipsi Amnon amicus, et nomen ei Jonadab, filius Samaa fratris David : et Jonadab vir sapiens valde,

4. et dixit ei : Quid tibi quia tu sic infirmus, fili regis, mane mane? Nonne annuntias mihi? Et dixit ei Amnon : Themar sororem Abessalom fratris mei amo.

5. Et dixit ei Jonadab : Cuba super cubile tuum et languesce, et ingredietur pater tuus ad videndum te, et dices ad eum : Veniat nunc Themar soror mea, et cibet me, et faciat ante oculos meos cibum, ut videam et comedam de manu ejus.

6. Καὶ ἐκοιμήθη Ἀμνὼν καὶ ἠρρώσθη, καὶ εἰσῆλθεν ὁ βασιλεὺς ἰδεῖν αὐτὸν, καὶ εἶπεν Ἀμνὼν πρὸς τὸν βασιλέα· Ἐλθέτω δὴ Θημάρ ἡ ἀδελφή μου πρὸς με, καὶ κολλυρισάτω ἐν ὀφθαλμοῖς μου δύο κολλυρίδας, καὶ φάγομαι ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῆς.

7. Καὶ ἀπέστειλε Δαυὶδ πρὸς Θημάρ εἰς τὸν οἶκον, λέγων· Πορεύθητι δὴ εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀδελφοῦ σου, καὶ ποίησον αὐτῷ βρῶμα.

8. Καὶ ἐπορεύθη Θημάρ εἰς τὸν οἶκον Ἀμνὼν ἀδελφοῦ αὐτῆς, καὶ αὐτὸς κοιμώμενος. Καὶ ἔλαβε τὸ σταῖς καὶ ἐφύρασε, καὶ ἐκολλύρισε κατ' ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ ἤψησε τὰς κολλυρίδας.

9. Καὶ ἔλαβε τὸ τήγανον καὶ κατεκένωσε ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἠθέλησε φαγεῖν. Καὶ εἶπεν Ἀμνὼν· Ἐξαγάγετε πάντα ἄνδρα ἀπὸ ἐπάνωθεν μου. Καὶ ἐξήγαγον πάντα ἄνδρα ἐπάνωθεν αὐτοῦ.

10. Καὶ εἶπεν Ἀμνὼν πρὸς Θημάρ· Εἰσένεγκε τὸ βρῶμα εἰς τὸ ταμιεῖον, καὶ φάγομαι ἐκ τῆς χειρὸς σου. Καὶ ἔλαβε Θημάρ τὰς κολλυρίδας ἃς ἐποίησε, καὶ εἰσήνεγκε τῷ Ἀμνὼν ἀδελφῷ αὐτῆς εἰς τὸν κοιτῶνα.

11. Καὶ προσήγαγεν αὐτῷ τοῦ φαγεῖν, καὶ ἐπελάβετο αὐτῆς, καὶ εἶπεν αὐτῇ· Δεῦρο, κοιμήθητι μετ' ἐμοῦ, ἀδελφή μου.

12. Καὶ εἶπεν αὐτῷ· Μὴ, ἀδελφέ μου, μὴ ταπεινώσης με, διότι οὐ ποιηθήσεται οὕτως ἐν Ἰσραὴλ· μὴ ποιήσης τὴν ἀπροσύννην ταύτην.

13. Καὶ ἐγὼ ποῦ ἀποίσω τὸ ὄνειδός μου; Καὶ σὺ ἔση ὡς εἰς τῶν ἀπρόνων ἐν Ἰσραὴλ. Καὶ νῦν λάλησον δὴ πρὸς τὸν βασιλέα, ὅτι οὐ μὴ κωλύσῃ με ἀπὸ σοῦ.

14. Καὶ οὐκ ἠθέλησεν Ἀμνὼν τοῦ ἀκοῦσαι τῆς φωνῆς αὐτῆς, καὶ ἐκραταίωσε ἐπὲρ αὐτήν, καὶ ἐταπεινώσεν αὐτήν, καὶ ἐκοιμήθη μετ' αὐτῆς.

15. Καὶ ἐμίσησεν αὐτήν Ἀμνὼν μῖσος μέγα σφόδρα, ὅτι μέγα τὸ μῖσος ὃ ἐμίσησεν αὐτήν ἐπὲρ τὴν ἀγάπην ἣν ἠγάπησεν αὐτήν· ὅτι μείζων ἡ κακία ἢ ἐσχάτη ἡ ἡ πρώτη. Καὶ εἶπεν αὐτῇ Ἀμνὼν· Ἀνάστηθι, καὶ πορεύου.

16. Καὶ εἶπεν αὐτῷ Θημάρ περὶ τῆς κακίας τῆς μεγάλης ταύτης ἐπὲρ ἑτέραν ἣν ἐποίησας μετ' ἐμοῦ, τοῦ ἐξαποστεῖλαί με· καὶ οὐκ ἠθέλησεν Ἀμνὼν ἀκοῦσαι τῆς φωνῆς αὐτῆς,

17. καὶ ἐκάλεισε τὸ παιδάριον αὐτοῦ τὸν προεστηκότα τοῦ οἴκου, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἐξαποστεῖλατε δὴ ταύτην ἀπ' ἐμοῦ ἔξω, καὶ ἀπόκλεισον τὴν θύραν ὀπίσω αὐτῆς.

18. Καὶ ἐπ' αὐτῆς ἦν χιτῶν καρπωτὸς, ὅτι οὕτως ἐνεδιδύσκοντο αἱ θυγατέρες τοῦ βασιλέως αἱ παρθένοι τοὺς ἐπενδύτας αὐτῶν· καὶ ἐξήγαγεν αὐτήν ὁ λειτουργὸς αὐτοῦ ἔξω, καὶ ἀπέκλεισε τὴν θύραν ὀπίσω αὐτῆς.

19. Καὶ ἔλαβε Θημάρ σποδὸν, καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῆς, καὶ τὸν χιτῶνα τὸν καρπωτὸν τὸν ἐπ' αὐτῆς διέβρηξε, καὶ ἐπέθηκε τὰς χεῖρας αὐτῆς ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῆς, καὶ ἐπορεύθη πορευομένη καὶ κρίζουσα.

20. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτήν Ἀβεσσαλώμ ὁ ἀδελφὸς αὐτῆς· Μὴ Ἀμνὼν ὁ ἀδελφός σου ἐγένετο μετὰ σοῦ; Καὶ νῦν, ἀδελφή μου, κώφευσον, ὅτι ἀδελφός σου ἐστί. Μὴ θῇς τὴν καρδίαν σου τοῦ λαλῆσαι τὸ ῥῆμα τοῦτο. Καὶ ἐκάθισε Θημάρ γηρεύουσα ἐν τῷ οἴκῳ Ἀβεσσαλώμ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῆς.

21. Καὶ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ πάντας τοὺς

6. Et cubuit Amnon et aegrotavit, et intravit rex videre eum, et dixit Amnon ad regem : Veniat nunc Themar soror mea ad me, et collyrizet in oculis meis duas collyridas, et comedam de manu ejus.

7. Et misit David ad Themar in domum, dicens : Vade nunc in domum fratris tui, et fac ei cibum.

8. Et ivit Themar in domum Amnon fratris sui, et ipse cubans. Et sumpsit pastam et conspersit, et fecit collyridas ante oculos ejus, et coxit collyridas.

9. Et sumpsit sartaginem et effudit coram eo, et noluit comedere. Et dixit Amnon : Educite omnem virum desuper me. Et eduxerunt omnem virum desuper eo.

10. Et dixit Amnon ad Themar : Infer cibum in cubiculum, et comedam de manu tua. Et sumpsit Themar collyridas quas fecerat, et introtulit ad Amnon fratrem suum in cubiculum.

11. Et obtulit ei ad comedendum, et prehendit eam, et dixit ei : Veni, cuba mecum, soror mea.

12. Et dixit ei : Nequaquam, frater mi, nequaquam humiliet me, quoniam non fiet sic in Israel : ne facias stultitiam hanc.

13. Et ego quo auferam opprobrium meum? Et tu eris tamquam unus insipientium in Israel. Et nunc loquere, quæso, ad regem, quoniam non prohibebit me a te.

14. Et noluit Amnon audire vocem ejus, et invaluit super eam, et humiliavit eam, et cubuit cum ea.

15. Et odivit eam Amnon odio magno valde, quoniam magnum fuit odium quo odivit eam super amorem quo amaverat eam : quoniam majus malum ultimum quam primum. Et dixit ei Amnon : Surge, et vade.

16. Et dixit ei Themar pro malo magno hoc super alterum quod fecisti mecum, emittendo me : et noluit Amnon audire vocem ejus.

17. et vocavit puerum suum præfectum domus, et dixit ei : Emittite nunc istam a me foras, et claude ostium post eam.

18. Et super eam erat tunica intexta fructibus, quia sic induebantur filiae regis virgines super indumenta sua : et eduxit eam minister ejus foras, et clausit ostium post eam.

19. Et sumpsit Themar cinerem, et imposuit super caput suum, et tunicam intextam fructibus quæ super ipsam discidit, et imposuit manus suas super caput suum, et perrexit pergens et clamans.

20. Et dixit ad eam Abessalom frater ejus : Numquid Amnon frater tuus fuit tecum? Et nunc, soror mea, obmutesce, quoniam frater tuus est. Ne posueris cor tuum ad loquendum verbum hoc. Et sedit Themar viduata agens in domo Abessalom fratris sui.

21. Et audivit rex David omnia verba hæc et indignatus

λόγους τούτους καὶ ἐθυμώθη σφόδρα, καὶ οὐκ ἐλύπησε τὸ πνεῦμα Ἀμνὼν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ὅτι ἡγάπα αὐτόν, ὅτι πρωτότοκος αὐτοῦ ἦν.

22. Καὶ οὐκ ἐλάλησεν Ἀβессαλώμ μετὰ Ἀμνὼν ἀπὸ πονηροῦ εἰς ἀγαθόν, ὅτι ἐμίσει Ἀβессαλώμ τὸν Ἀμνὼν ἐπὶ λόγῳ οὗ ἐταπείνωσε Θημάρ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ.

23. Καὶ ἐγένετο εἰς διετηρίδα ἡμερῶν, καὶ ἦσαν κείροντες τῷ Ἀβессαλώμ ἐν Βελασὼρ τῇ ἐχόμενῃ Ἐφραιμ, καὶ ἐκάλεσεν Ἀβессαλώμ πάντας τοὺς υἱοὺς τοῦ βασιλέως.

24. Καὶ ἦλθεν Ἀβессαλώμ πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ εἶπεν· Ἰδοὺ δὴ κείρουσι τῷ δούλῳ σου· πορευθήτω δὴ ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ μετὰ τοῦ δούλου σου.

25. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ἀβессαλώμ· Μὴ δὴ, υἱέ μου, μὴ πορευθῶμεν πάντες ἡμεῖς, καὶ οὐ μὴ καταβαρυνθῶμεν ἐπὶ σέ. Καὶ ἐβιάσατο αὐτόν, καὶ οὐκ ἠθέλητε τοῦ πορευθῆναι, καὶ εὐλόγησεν αὐτόν.

26. Καὶ εἶπεν Ἀβессαλώμ πρὸς αὐτόν· Καὶ εἰ μὴ, πορευθήτω δὴ μεθ' ἡμῶν Ἀμνὼν ὁ ἀδελφός μου. Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς· Ἰνατί πορευθῇ μετὰ σοῦ;

27. Καὶ ἐβιάσατο αὐτόν Ἀβессαλώμ, καὶ ἀπέστειλε μετ' αὐτοῦ τὸν Ἀμνὼν καὶ πάντας τοὺς υἱοὺς τοῦ βασιλέως. Καὶ ἐποίησεν Ἀβессαλώμ πότον κατὰ τὸν πότον τοῦ βασιλέως.

28. Καὶ ἐντείλατο Ἀβессαλώμ τοῖς παιδαρίοις αὐτοῦ, λέγων· Ἴδετε, ὡς ἂν ἀγαθυνθῇ ἡ καρδία Ἀμνὼν ἐν τῷ οἴκῳ, καὶ εἰπῶ πρὸς ὑμᾶς, πατάξατε τὸν Ἀμνὼν καὶ θανατώσατε αὐτόν, μὴ φοβηθῆτε, ὅτι οὐχὶ ἐγὼ εἰμι ὁ ἐντελλόμενος ὑμῖν; Ἀνδρίζεσθε καὶ γίνεσθε εἰς υἱοὺς δυνάμεως.

29. Καὶ ἐποίησαν τὰ παιδάρια Ἀβессαλώμ τῷ Ἀμνὼν καθὰ ἐντείλατο αὐτοῖς Ἀβессαλώμ. Καὶ ἀνέστησαν πάντες οἱ υἱοὶ τοῦ βασιλέως, καὶ ἐπεκράθισαν ἀνὴρ ἐπὶ τὴν ἡμίονον αὐτοῦ, καὶ ἐφυγον.

30. Καὶ ἐγένετο, αὐτῶν ὄντων ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ἡ ἀκοή ἦλθε πρὸς Δαυὶδ, λέγων· Ἐπάταξεν Ἀβессαλώμ πάντας τοὺς υἱοὺς τοῦ βασιλέως, καὶ οὐ κατελείφθη ἐξ αὐτῶν οὐδὲ εἷς.

31. Καὶ ἀνέστη ὁ βασιλεὺς καὶ διεῖρήξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ ἐκοιμήθη ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ πάντες οἱ παῖδες αὐτοῦ οἱ περιεστῶτες αὐτῷ διεῖρήξαν τὰ ἱμάτια αὐτῶν.

32. Καὶ ἀπεκρίθη Ἰωνάδὰβ υἱὸς Σαμαὰ ἀδελφοῦ Δαυὶδ, καὶ εἶπε· Μὴ εἰπάτω ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς ὅτι πάντα τὰ παιδάρια τοὺς υἱοὺς τοῦ βασιλέως ἐθανάτωσεν, ὅτι Ἀμνὼν μονώτατος ἀπέθανεν, ὅτι ἐπὶ στόματός Ἀβессαλώμ ἦν κείμενος ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς ἐταπείνωσε Θημάρ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ.

33. Καὶ νῦν μὴ θέσθαι ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ ῥῆμα, λέγων· Πάντες οἱ υἱοὶ τοῦ βασιλέως ἀπέθανον, ὅτι ἀλλ' ἢ Ἀμνὼν μονώτατος ἀπέθανε.

34. Καὶ ἀπέδρα Ἀβессαλώμ· καὶ ἦρε τὸ παιδάριον ὁ σκοπὸς τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ εἶδε· καὶ ἰδοὺ λαὸς πολὺς πορευόμενος ἐν τῇ ὁδῷ ὀπισθεν αὐτοῦ ἐκ πλευρᾶς τοῦ ὄρους ἐν τῇ καταβάσει· « καὶ παρεγένετο ὁ σκοπὸς, καὶ ἀπήγγειλε τῷ βασιλεῖ, καὶ εἶπεν· « Ἄνδρας εἰώρακα ἐκ τῆς ὁδοῦ τῆς Ὠρωνῆν ἐκ μέρους « τοῦ ὄρους. »

est valde, et non contristavit spiritum Amnon filii sui quoniam diligebat eum, quoniam primogenitus suus erat.

22. Et non est locutus Abessalom cum Amnon a malo usque ad bonum, quoniam odio habebat Abessalom Amnon super verbo quod humiliaverat Themar sororem suam.

23. Et factum est in biennium dierum, et erant tondentes ipsi Abessalom in Belasor contigua Ephraim, et vocavit Abessalom omnes filios regis.

24. Et venit Abessalom ad regem, et dixit : Ecce nunc tondent servo tuo : eat, queso, rex et pueri ejus cum servo tuo.

25. Et dixit rex ad Abessalom : Nequaquam nunc, fili mi, non camus omnes nos, et non ingravescamus super te. Et coegit eum, et noluit ire, et benedixit eum.

26. Et dixit Abessalom ad eum : Et si non, eat, queso, nobiscum Amnon frater meus. Et dixit ei rex : Ut quid eat tecum?

27. Et coegit eum Abessalom, et misit cum eo Amnon et omnes filios regis. Et fecit Abessalom convivium juxta convivium regis.

28. Et mandavit Abessalom pueris suis, dicens : Videte, cum bonum factum fuerit cor Amnon in vino, et dixero ad vos, perculite Amnon et interficite eum, ne timeatis, quoniam nonne ego sum qui mando vobis? Viriliter agite et sitis in filios virtutis.

29. Et fecerunt pueri Abessalom ipsi Amnon sicut mandavit eis Abessalom. Et surrexerunt omnes filii regis, et insederunt vir super mulam suam, et fugerunt.

30. Et factum est, dum ipsi essent in via, et fama venit ad David, dicens : Percussit Abessalom omnes filios regis, et non remansit de eis ullus.

31. Et surrexit rex et discidit vestimenta sua et cubuit super terram, et omnes pueri ejus assistentes ei disciderunt vestimenta sua.

32. Et respondit Jonadab filius Samaa fratris David, et dixit : Non dicat dominus meus rex quia omnes parvulos filios regis interfecerit, quoniam Amnon prorsus solus mortuus est, quoniam super os Abessalom erat positus a die qua humiliavit Themar sororem ejus.

33. Et nunc non ponat dominus meus rex super cor suum, verbum, dicens : Omnes filii regis mortui sunt, quoniam tantum Amnon solus mortuus est.

34. Et aufugit Abessalom : et elevavit puer speculator oculos suos, et vidit : et ecce populus multus pergens in via post eum a latere montis in descensu : « et advenit speculator, et annuntiavit regi, et dixit : Viros vidi de via Oronim « e parte montis. »

36. Καὶ εἶπεν Ἰωνάδὰβ πρὸς τὸν βασιλέα· Ἴδού οἱ υἱοὶ τοῦ βασιλέως πάρεσι, κατὰ τὸν λόγον τοῦ δούλου σου, οὕτως ἐγένετο.

38. Καὶ ἐγένετο, ἤνικα συνετέλεσε λαλῶν, καὶ ἰδοὺ οἱ υἱοὶ τοῦ βασιλέως ἦλθον, καὶ ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν καὶ ἐκλαυσαν, καὶ γὰρ ὁ βασιλεὺς καὶ πάντες οἱ παῖδες αὐτοῦ ἐκλαυσαν κλαυθμὸν μέγαν σφόδρα.

37. Καὶ Ἀβессαλώμ ἐφυγε καὶ ἐπορεύθη πρὸς Θολμὶ υἱὸν Ἐμιυδ βασιλέα Γεδσοῦρ εἰς γῆν Χαμαχαδ· καὶ ἐπένθησιν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ ἐπὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας.

38. Καὶ Ἀβессαλώμ ἀπέδρα, καὶ ἐπορεύθη εἰς Γεδσοῦρ, καὶ ἦν ἐκεῖ ἔτη τρία.

39. Καὶ ἐκόπασεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ τοῦ ἐξελθεῖν πρὸς Ἀβессαλώμ, ὅτι παρεκλήθη ἐπὶ Ἀμωνὸν ὅτι ἀπέθανε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ'.

1. Καὶ ἔγνω Ἰωάβ υἱὸς Σαρυίας ὅτι ἡ καρδία τοῦ βασιλέως ἐπὶ Ἀβессαλώμ.

2. Καὶ ἀπέστειλεν Ἰωάβ εἰς Θεκωί, καὶ λαβὼν ἐκεῖθεν γυναῖκα σοφὴν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτήν· Πένθησον ὃν καὶ ἐνδύσαι ἱμάτια πενθικὰ, καὶ μὴ ἀλείψῃ ἔλαιον, καὶ ἔσθ' ὡς γυνὴ πενθοῦσα ἐπὶ τεθνηκότι τοῦτο ἡμέρας πολλὰς,

3. καὶ ἐλεύσῃ πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ λαλήσεις πρὸς αὐτὸν κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο. Καὶ ἔθηκεν Ἰωάβ τοὺς λόγους ἐν τῷ στόματι αὐτῆς.

4. Καὶ εἰσῆλθεν ἡ γυνὴ ἡ Θεκωίτις πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτῆς εἰς τὴν γῆν, καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ, καὶ εἶπε· Σῶσον, βασιλεῦ, σῶσον.

5. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτήν ὁ βασιλεὺς· Τί ἐστὶ σοί; Ἢ δὲ εἶπε· Καὶ μάλα γυνὴ χήρα ἐγὼ εἰμι, καὶ ἀπέθανεν ὁ ἀνὴρ μου.

6. Καὶ γὰρ τῇ δούλῃ σου δύο υἱοί, καὶ ἠμαρτήσαντο ἀμφοτέρω ἐν τῷ ἀγρῷ, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἐξαιρούμενος ἀναμέσον αὐτῶν. Καὶ ἐπαισεν ὁ εἰς τὸν ἕνα ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ ἐθανάτωσεν αὐτόν.

7. Καὶ ἰδοὺ ἐπανεστῇ ὅλη ἡ πατριὰ πρὸς τὴν δούλην σου, καὶ εἶπαν· Δός τὸν παῖσαντα τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ θανατώσομεν αὐτὸν ἀντὶ τῆς ψυχῆς τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ὃν ἀπέκτεινε, καὶ ἐξαροῦμεν καὶ γὰρ τὸν κληρονόμον ὑμῶν. Καὶ σβέσουςι τὸν ἀνθράκ' μου τὸν καταλειφθέντα ὥστε μὴ θέσθαι τῷ ἀνδρὶ μου κατάλειμμα καὶ ὄνομα ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς.

8. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς τὴν γυναῖκα· Ὑγιαίνουσα βάδιζε εἰς τὸν οἶκόν σου, καὶ γὰρ ἐντελοῦμαι περὶ σοῦ.

9. Καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ ἡ Θεκωίτις πρὸς τὸν βασιλέα· Ἐπ' ἐμὲ, κύριε μου βασιλεῦ, ἡ ἀνομία καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς μου, καὶ ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ θρόνος αὐτοῦ ἀθῶος.

10. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς· Τίς ὁ λαλῶν πρὸς σέ, καὶ ἄξεις αὐτὸν πρὸς ἐμὲ, καὶ οὐ προσθήσει ἔτι ἄφασθαι αὐτοῦ.

11. Καὶ εἶπε· Μνημονεύσάτω δὴ ὁ βασιλεὺς τὸν Κύριον Θεὸν αὐτοῦ πληθυνθῆναι ἀγχιστίαν τοῦ αἵματος τοῦ διαρθεῖραι, καὶ οὐ μὴ ἐξάρωσι τὸν υἱὸν μου. Καὶ εἶπε· Ζῇ Κύριος, εἰ πεσεῖται ἀπὸ τῆς τριχὸς τοῦ υἱοῦ σου ἐπὶ τὴν γῆν.

35. Et dixit Jonadab ad regem : Ecce filii regis adsunt, juxta verbum servi tui, sic factum est.

38. Et factum est, postquam consummavit loquens, et ecce filii regis venerunt, et elevaverunt vocem suam et ploraverunt, et etiam rex, et omnes pueri ejus ploraverunt plorationem magnam valde.

37. Et Abessalom fugit et ivit ad Tholmi filium Emiud regem Gedsur in terram Clamaachad : et luxit rex David super filium suum omnibus diebus.

38. Et Abessalom aufugit, et ivit in Gedsur, et fuit ibi annos tres.

39. Et cessavit rex David exire ad Abessalom, quoniam consolatus est se super Amnon quia mortuus erat.

CAPUT XIV.

1. Et intellexit Joab filius Sarviae quia cor regis super Abessalom.

2. Et misit Joab in Thecoe, et sumpsit inde mulierem sapientem, et dixit ad eam : Luge nunc et indue vestimenta lugubria, et non ungaris oleo, et eris tamquam mulier lugens super mortuum jam diebus multis,

3. et venies ad regem, et loqueris ad eum juxta verbum hoc. Et posuit Joab verba in ore ejus.

4. Et intravit mulier Thecoites ad regem, et cecidit super faciem suam in terram, et adoravit eum, et dixit : Salva, rex, salva.

5. Et dixit ad eam rex : Quid est tibi? At illa dixit : Et valde vidua mulier ego sum, et mortuus est vir meus.

6. Et etiam ancillae tuae erant duo filii, et pugnarunt utrique in agro, et non fuit qui eximeret inter eos. Et percussit unus unum fratrem suum, et interfecit eum.

7. Et ecce insurrexit tota cognatio erga ancillam tuam, et dixerunt : Da eum qui percussit fratrem suum, et interficiemus eum pro anima fratris sui quem occidit, et tollemus etiam haerodem vestrum. Et extinguant prunam meam residuam ita ut non ponatur viro meo residuum et nomen super faciem terre.

8. Et dixit rex ad mulierem : Vadens vade in domum tuam, et ego mandabo pro te.

9. Et dixit mulier Thecoites ad regem : Super me, domine mi rex, iniquitas et super domum patris mei, et rex et thronus ejus innocens.

10. Et dixit rex : Quisquis est qui loquitur ad te, et duces eum ad me, et non adjicies ultra tangere eum.

11. Et dixit : Recordetur nunc rex Domini Dei sui multiplicando redemptorem sanguinis ad disperdendum, et non tollant filium meum. Et dixit : Vivit Dominus, si cadet de capillo filii tui super terram.

12. Καὶ εἶπεν ἡ γυνή· Αἰλησάτω δὴ ἡ δούλη σου πρὸς τὸν κύριόν μου βασιλέα ῥῆμα. Καὶ εἶπε· Αἰλησον.

13. Καὶ εἶπεν ἡ γυνή· Ἰνατί ἐλογίσω τοιοῦτο ἐπὶ λαὸν Θεοῦ; Ἥ ἐκ στόματος τοῦ βασιλέως ὁ λόγος οὗτος, ὡς πλημμελεῖα, τοῦ μὴ ἐπιστρέψαι τὸν βασιλέα τὸν ἐξωσμένον αὐτοῦ;

14. Ὅτι θανάτῳ ἀποθανούμεθα, καὶ ὥσπερ τὸ ὕδωρ τὸ καταφερόμενον ἐπὶ τῆς γῆς, ὃ οὐ συναχθήσεται, καὶ λήφεται ὁ Θεὸς ψυχὴν, καὶ λογιζόμενος τοῦ ἐξῶσαι ἀπ' αὐτοῦ ἐξωσμένον.

15. Καὶ νῦν ὁ ἄλλος λαλῆσαι πρὸς τὸν βασιλέα τὸν κύριόν μου τὸ ῥῆμα τοῦτο, ὅτι ὀφείταί με ὁ λαὸς, καὶ ἐρεῖ ἡ δούλη σου· Αἰλησάτω δὴ πρὸς τὸν κύριόν μου τὸν βασιλέα, εἴ πως ποιήσει ὁ βασιλεὺς τὸ ῥῆμα τῆς δούλης αὐτοῦ,

16. ὅτι ἀκούσει ὁ βασιλεὺς· βυσάσθω τὴν δούλην αὐτοῦ ἐκ χειρὸς τοῦ ἀνδρὸς τοῦ ζητούντος ἐξαῖρά με καὶ τὸν υἱόν μου ἀπὸ κληρονομίας Θεοῦ.

17. Καὶ εἶπεν ἡ γυνή· Εἰ ἤδη ὁ λόγος τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως εἰς οὐσίας· ὅτι καθὼς ἄγγελος Θεοῦ, οὕτως ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς τοῦ ἀκούειν τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ πονηρὸν, καὶ Κύριος ὁ Θεός σου ἔσται μετὰ σοῦ.

18. Καὶ ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς, καὶ εἶπε πρὸς τὴν γυναῖκα· Μὴ δὴ κρύψῃς ἀπ' ἐμοῦ ῥῆμα ὃ ἐγὼ ἐπερωτῶ σε. Καὶ εἶπεν ἡ γυνή· Αἰλησάτω δὴ ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς.

19. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς· Μὴ ἡ χεὶρ Ἰωάβ ἐν παντὶ τούτῳ μετὰ σοῦ; Καὶ εἶπεν ἡ γυνή τῷ βασιλεῖ· Ζῇ ἡ ψυχὴ σου, κύριέ μου βασιλεῦ, εἰ ἔστιν εἰς τὰ δεξιὰ ἢ εἰς τὰ ἀριστερά ἐκ πάντων ὧν ἐλάλησεν ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς, ὅτι ὁ δούλος σου Ἰωάβ αὐτὸς ἐνετείλατό μοι, καὶ αὐτὸς ἔθετο ἐν τῷ στόματι τῆς δούλης σου πάντας τοὺς λόγους τούτους.

20. Ἐνεκεν τοῦ περιελθεῖν τὸ πρόσωπον τοῦ ῥήματος τούτου ὃ ἐποίησεν ὁ δούλος σου Ἰωάβ τὸν λόγον τοῦτον. Καὶ ὁ κύριός μου σοφὸς καθὼς σοφία ἀγγέλου τοῦ Θεοῦ τοῦ γινῶναι πάντα τὰ ἐν τῇ γῇ.

21. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ἰωάβ· Ἰδοὺ δὴ ἐποίησά σοι κατὰ τὸν λόγον σου τοῦτον· πορεύου, ἐπίστρεψον τὸ παιδάριον τὸν Ἀβессαλώμ.

22. Καὶ ἔπεσεν Ἰωάβ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ προσεκύνησε, καὶ εὐλόγησε τὸν βασιλέα. Καὶ εἶπεν Ἰωάβ· Σήμερον ἔγνω ὁ δούλος σου ὅτι εὖρον χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς σου, κύριέ μου βασιλεῦ, ὅτι ἐποίησεν ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς τὸν λόγον τοῦ δούλου αὐτοῦ.

23. Καὶ ἀνέστη Ἰωάβ, καὶ ἐπορεύθη εἰς Γεδσοῦρ, καὶ ἔγαγε τὸν Ἀβессαλώμ εἰς Ἱερουσαλὴμ.

24. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς· Ἀποστραφήτω εἰς τὸν οἶκόν αὐτοῦ, καὶ τὸ πρόσωπόν μου μὴ βλεπέτω. Καὶ ἀπέστρεψεν Ἀβессαλώμ εἰς τὸν οἶκόν αὐτοῦ, καὶ τὸ πρόσωπον τοῦ βασιλέως οὐκ εἶδε.

25. Καὶ ὡς Ἀβессαλώμ οὐκ ἦν ἀνὴρ ἐν παντὶ Ἰσραὴλ αἰνετὸς σφόδρα, ἀπὸ ἰχνους ποδὸς αὐτοῦ καὶ ἕως κορυφῆς αὐτοῦ οὐκ ἦν ἐν αὐτῷ μῶμος.

26. Καὶ ἐν τῷ κείρεσθαι αὐτὸν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἐγένετο ἀπ' ἀρχῆς ἡμερῶν εἰς ἡμέρας, ὡς ἂν ἐκεί-

12. Et dixit mulier : Loquatur nunc ancilla tua ad dominum meum regem verbum. Et dixit : Loquere.

13. Et dixit mulier : Ut quid cogitasti tale super populum Dei? Numquid ex ore regis verbum hoc, tamquam delictum, ut non redire faciat rex ejectum suum?

14. Quoniam morte moriemur, et tamquam aqua delabens super terram, quæ non colligetur, et accipiet Deus animam, et cogitans expellere a se expulsam?

15. Et nunc quod veneram loqui ad regem dominum meum verbum hoc, quia aspiciet me populus, et dicet ancilla tua : loquatur nunc ad dominum meum regem, si quo modo faciet rex verbum ancillæ suæ,

16. quoniam audiet rex : eruat ancillam suam de manu viri querentis tollere me et filium meum ab hereditate Dei.

17. Et dixit mulier : Si jam sermo domini mei regis in sacrificia : quoniam sicut angelus Dei, sic dominus meus rex ad audiendum bonum et malum, et Dominus Deus tuus erit tecum.

18. Et respondit rex, et dixit ad mulierem : Ne nunc occultaveris a me verbum quod ego interrogo te. Et dixit mulier : Loquatur nunc dominus meus rex.

19. Et dixit rex : Numquid manus Joab in omni hoc tecum? Et dixit mulier regi : Vivit anima tua, domine mi rex, si est in dextra vel in sinistra de omnibus quæ locutus est dominus meus rex, quoniam servus tuus Joab ipse mandavit mihi, et ipse posuit in ore ancillæ tuæ omnia verba hæc :

20. ut verterem faciem verbi hujus quod fecit servus tuus Joab verbum hoc. Et dominus meus sapiens, sicut sapientia angeli Dei ad cognoscendum omnia quæ in terra.

21. Et dixit rex ad Joab : Ecce nunc feci tibi juxta verbum tuum hoc : vade, reduc puerum Abessalom.

22. Et cecidit Joab super faciem suam in terram, et adoravit, et benedixit regem. Et dixit Joab : Hodie cognovit servus tuus quia inveni gratiam in oculis tuis, domine mi rex, quoniam fecit dominus meus rex verbum servi sui.

23. Et surrexit Joab, et ivit in Gedsur, et duxit Abessalom in Jerusalem.

24. Et dixit rex : Revertatur in domum suam, et faciem meam non videat. Et revertit Abessalom in domum suam, et faciem regis non vidit.

25. Et sicut Abessalom non erat vir in omni Israel laudabilis valde, a vestigio pedis ejus et usque ad verticem ejus non erat in eo macula.

26. Et cum tonderetur ipse caput suum, et erat a principio dierum in dies, quando tondebatur, quoniam aggra-

ρετο, ὅτι κατεβαρύνετο ἐπ' αὐτόν, καὶ χειρόμενος αὐ-
τὴν ἔσθησε τὴν τρίχα τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ διακοσίους
σίκλους ἐν τῷ σίκλῳ τῷ βασιλικῷ.

27. Καὶ ἐγένεθσαν τῷ Ἀβессαλώμ τρεῖς υἱοὶ καὶ
θυγάτηρ μία· καὶ ὄνομα αὐτῇ Θημάρ· αὕτη ἦν γυνὴ
καλὴ σφόδρα· καὶ γίνεται γυνὴ Ῥοβοάμ υἱῷ Σαλω-
μών, καὶ τίττει αὐτῷ τὸν Ἀβιά.

28. Καὶ ἐκάθισεν Ἀβессαλώμ ἐν Ἱερουσαλὴμ δύο
ἔτη ἡμερῶν, καὶ τὸ πρόσωπον τοῦ βασιλέως οὐκ εἶδε.

29. Καὶ ἀπέστειλεν Ἀβессαλώμ πρὸς Ἰωάβ ἀπο-
στεῖλαι αὐτὸν πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ οὐκ ἠθέλησεν ἔλ-
θεῖν πρὸς αὐτόν. Καὶ ἀπέστειλεν ἐκ δευτέρου πρὸς
αὐτόν, καὶ οὐκ ἠθέλησε παραγενέσθαι.

30. Καὶ εἶπεν Ἀβессαλώμ πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ·
Ἴδετε· μερίς ἐν ἀγρῷ τοῦ Ἰωάβ ἐχόμενά μου, καὶ
αὐτοῖς ἐκεῖ κριθαί· πορεύεσθε καὶ ἐμπρήσατε αὐτὴν ἐν
πυρὶ. Καὶ ἐνέπρησαν οἱ παῖδες Ἀβессαλώμ τὴν με-
ρίδα. Καὶ παραγίνονται οἱ δούλοι Ἰωάβ πρὸς αὐτόν
διεβρῆχότες τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ εἶπον· Ἐνεπύρισαν
οἱ δούλοι Ἀβессαλώμ τὴν μερίδα ἐν πυρὶ.

31. Καὶ ἀνέστη Ἰωάβ, καὶ ἦλθε πρὸς Ἀβессαλώμ
εἰς τὸν οἶκον, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· Ἰνατί ἐνεπύρισαν
οἱ παῖδες σου τὴν μερίδα τὴν ἐμὴν ἐν πυρὶ;

32. Καὶ εἶπεν Ἀβессαλώμ πρὸς Ἰωάβ· Ἴδού ἀπέ-
στειλα πρὸς σέ, λέγων· Ἦκω ὧδε, καὶ ἀποστελῶ σε
πρὸς τὸν βασιλέα, λέγων· Ἰνα τί ἦλθον ἐκ Γεδσοῦρ;
Ἀγαθόν μοι ἦν εἶναι ἐκεῖ· καὶ νῦν ἰδοὺ τὸ πρόσωπον τοῦ
βασιλέως οὐκ εἶδον· εἰ δέ ἐστιν ἐν ἐμοὶ ἀδικία, καὶ
θανάτωσόν με.

33. Καὶ εἰσῆλθεν Ἰωάβ πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ἀπήγ-
γειλεν αὐτῷ. Καὶ ἐκάλεσε τὸν Ἀβессαλώμ, καὶ εἰσῆλθε
πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ προσκύνησεν αὐτῷ, καὶ ἔπεσεν
ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ κατὰ πρόσωπον
τοῦ βασιλέως· καὶ κατεφίλησεν ὁ βασιλεὺς τὸν Ἀβес-
σαλώμ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ'.

1. Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα καὶ ἐποίησεν ἑαυτῷ
Ἀβессαλώμ ἄρματα καὶ ἵππους, καὶ πεντήκοντα ἄν-
δρας παρατρέχειν ἐμπροσθεν αὐτοῦ.

2. Καὶ ὠρῆσεν Ἀβессαλώμ, καὶ ἔστη ἀνὰ χειρὰ
τῆς ὁδοῦ τῆς πύλης· καὶ ἐγένετο, πᾶς ἀνὴρ ὃς ἐγένετο
κρίσις, ἦλθε πρὸς τὸν βασιλέα εἰς κρίσιν, καὶ ἐδόθη
πρὸς αὐτόν Ἀβессαλώμ, καὶ ἐλαγεν αὐτῷ· Ἐκ ποίας
πόλεως σὺ εἶ; Καὶ εἶπεν· Ἐκ μιᾶς φυλῶν Ἰσραὴλ ὁ
δούλός σου.

3. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν ὁ Ἀβессαλώμ· Ἴδού οἱ λό-
γοί σου ἀγαθοὶ καὶ εὐκαλοὶ, καὶ ὁ ἀκούων οὐκ ἔστι σοι
παρὰ τοῦ βασιλέως.

4. Καὶ εἶπεν Ἀβессαλώμ· Τίς με καταστήσει
κριτὴν ἐν τῇ γῇ, καὶ ἐπ' ἐμὲ ἐλεύσεται πᾶς ἀνὴρ ὃς
ἐάν ᾖ ἀντιλογία καὶ κρίσις, καὶ δικαίωσω αὐτόν;

5. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐγγίζειν ἄνδρα τοῦ προσκυ-
νῆσαι αὐτῷ, καὶ ἐξέτεινε τὴν χειρὰ αὐτοῦ, καὶ ἐπελαμ-
βάνετο αὐτοῦ καὶ κατεφίλησεν αὐτόν.

6. Καὶ ἐποίησεν Ἀβессαλώμ κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο
παντὶ Ἰσραὴλ τοῖς παραγινόμενοις εἰς κρίσιν πρὸς τὸν
βασιλέα, καὶ ἰδιοποιεῖτο Ἀβессαλώμ τὴν καρδίαν ἁν-
δρῶν Ἰσραὴλ.

vabatar super eum, et tonsus ponderavit capillum capitis
sui ducentos siclos in siclo regio.

27. Et nati sunt ipsi Abessalom tres filii et filia una :
et nomen ei Themar : hæc fuit mulier pulchra valde : et
fit uxor Roboam filio Salomon, et parit ei Abia.

28. Et sedit Abessalom in Jerusalem duos annos dierum,
et faciem regis non vidit.

29. Et misit Abessalom ad Joab ad mittendum eum ad
regem, et noluit venire ad eum. Et misit secundo ad eum,
et noluit advenire.

30. Et dixit Abessalom ad pueros suos : Videte : por-
tio in agro ipsius Joab est contigua mihi, et ei illic hordea :
ite et succendite eam in igni. Et incenderunt pueri Abessa-
lom portionem. Et adventunt servi Joab ad eum discissi
vestimenta sua, et dixerunt : Incenderunt servi Abessa-
lom portionem in igni.

31. Et surrexit Joab, et venit ad Abessalom in domum,
et dixit ad eum : Ut quid incenderunt pueri tui portionem
meam in igni?

32. Et dixit Abessalom ad Joab : Ecce misi ad te, dicens :
Veni huc, et mittam te ad regem, dicens : Ut quid veni
de Gedsur? Bonum mihi erat esse ibi : et nunc ecce faciem
regis non vidi : si autem est in me injustitia, et interfice me.

33. Et intravit Joab ad regem, et annuntiavit ei. Et
vocavit Abessalom, et intravit ad regem, et adoravit eum,
et cecidit super faciem suam in terram, et ad faciem regis :
et deosculatus est rex ipsum Abessalom.

CAPUT XV.

1. Et factum est post hæc et fecit sibi Abessalom currus
et equos, et quinquaginta viros ad currendum ante se.

2. Et diluculo surgebat Abessalom, et stabat super ma-
num viæ portæ : et factum est, omnis vir cui erat judicium,
veniebat ad regem in judicium, et clamabat ad eum Abes-
salom, et dicebat ei : Ex quali civitate tu es? Et dixit : Ex
una tribuum Israel servus tuus.

3. Et dixit ad eum Abessalom : Ecce verba tua bona et
facilia, et qui audiat non est tibi a rege.

4. Et dixit Abessalom : Quis me constituat judicem in
terra, et super me veniet omnis vir cuicumque fuerit con-
troversia et judicium, et justificabo eum?

5. Et factum est cum appropinquaret vir ad adorandum
eum, et extendebat manum suam, et apprehendebat eum
et deosculabatur eum.

6. Et fecit Abessalom juxta verbum hoc omni Israel iis
qui adveniebant in judicium ad regem, et Abessalom suum
faciebat cor virorum Israel.

7. Καὶ ἐγένετο ἀπὸ τέλους τεσσαράκοντα ἐτῶν, καὶ εἶπεν Ἀβессαλώμ πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ· Πορεύσομαι δὴ, καὶ ἀποτίσω τὰς εὐχάς μου ἃς ἠύξαμην τῷ Κυρίῳ ἐν Χεβρών.

8. Ὅτι εὐχὴν ἠύξατο ὁ δοῦλός σου ἐν τῇ οἰκίᾳ μου ἐν Γεδσοῦρ ἐν Συρίᾳ, λέγων· Ἐὰν ἐπιστρέψω ἐπιστρέψῃ με Κύριος εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ λατρεύσω τῷ Κυρίῳ.

9. Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς· Βάδιζε εἰς εἰρήνην. Καὶ ἀναστὰς ἐπορεύθη εἰς Χεβρών.

10. Καὶ ἀπέστειλεν Ἀβессαλώμ κατασκόπους ἐν πάσαις φυλαῖς Ἰσραὴλ, λέγων· Ἐν τῷ ἀκοῦσαι ὑμᾶς τὴν φωνὴν τῆς κερατίνης, καὶ ῥεῖτε· Βεβασιλευκε βασιλεὺς Ἀβессαλώμ ἐν Χεβρών.

11. Καὶ μετὰ Ἀβессαλώμ ἐπορεύθησαν διακόσιοι ἄνδρες ἐξ Ἱερουσαλὴμ κλητοί· καὶ πορευόμενοι τῇ ἀπλότῃ αὐτῶν, καὶ οὐκ ἔγνωσαν πᾶν ῥῆμα.

12. Καὶ ἀπέστειλεν Ἀβессαλώμ τῷ Ἀχιτόφελ τῷ Θεκωνί σύμβουλόν Δαυὶδ ἐκ τῆς πόλεως αὐτοῦ, ἐκ Γωλᾶ, ἐν τῇ θυσιάζειν αὐτόν. Καὶ ἐγένετο σύντριμμα ἰσχυρόν· καὶ ὁ λαὸς ὁ πορευόμενος καὶ πολλὸς μετὰ Ἀβессαλώμ.

13. Καὶ παρεγένετο ἀπαγγέλλων πρὸς Δαυὶδ, λέγων· Ἐγενήθη ἡ καρδία ἀνδρῶν Ἰσραὴλ ὀπίσω Ἀβессαλώμ.

14. Καὶ εἶπε Δαυὶδ πᾶσι τοῖς παισὶν αὐτοῦ τοῖς μετ' αὐτοῦ τοῖς ἐν Ἱερουσαλὴμ· Ἀνάστητε καὶ φύγωμεν, ὅτι οὐκ ἔστιν ἡμῖν σωτηρία ἀπὸ προσώπου Ἀβессαλώμ. Ταχύνατε τοῦ πορευθῆναι, ἵνα μὴ ταχύνη καὶ καταλάβῃ ἡμᾶς, καὶ ἐξώσῃ ἐφ' ἡμᾶς τὴν κακίαν, καὶ πατάξῃ τὴν πόλιν ἐν στόματι μαχαίρας.

15. Καὶ εἶπον οἱ παῖδες τοῦ βασιλέως πρὸς τὸν βασιλέα· Κατὰ πάντα ὅσα αἰρεῖται ὁ κύριος ἡμῶν ὁ βασιλεὺς, ἰδοὺ οἱ παῖδές σου.

16. Καὶ ἐξῆλθεν ὁ βασιλεὺς καὶ πᾶς ὁ οἶκος αὐτοῦ τοῖς ποσὶν αὐτῶν· καὶ ἀφῆκεν ὁ βασιλεὺς δέκα γυναῖκας τῶν παλλακῶν αὐτοῦ φυλάσσειν τὸν οἶκον.

17. Καὶ ἐξῆλθεν ὁ βασιλεὺς καὶ πάντες οἱ παῖδες αὐτοῦ περὶ, καὶ ἔστησαν ἐν οἴκῳ τῷ μακρᾷ.

18. Καὶ πάντες οἱ παῖδες αὐτοῦ ἀνὰ χεῖρα αὐτοῦ παρῆγον, καὶ πᾶς Χελεθὶ καὶ πᾶς ὁ Φελεθὶ, καὶ ἔστησαν ἐπὶ τῆς ἐλαίας ἐν τῇ ἐρήμῳ. Καὶ πᾶς ὁ λαὸς παρεπορεύετο ἐρχόμενος αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ περὶ αὐτόν, καὶ πάντες οἱ ἄνθρωποι, καὶ πάντες οἱ μαχηταὶ ἐξακόσιοι ἄνδρες. Καὶ παρῆσαν ἐπὶ χεῖρα αὐτοῦ. Καὶ πᾶς ὁ Χελεθὶ, καὶ πᾶς ὁ Φελεθὶ, καὶ πάντες οἱ Γεθαῖοι οἱ ἐξακόσιοι ἄνδρες οἱ ἐλθόντες τοῖς ποσὶν αὐτῶν ἐκ Γεθ, καὶ πορευόμενοι ἐπὶ πρόσωπον τοῦ βασιλέως.

19. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ἐθὶ τὸν Γεθαῖον· Ἰνατί πορεύῃ καὶ σὺ μετ' ἡμῶν; Ἐπίστρεψε, καὶ οἶκει μετὰ τοῦ βασιλέως, ὅτι ξένος εἶ σὺ καὶ ἐπὶ μετώχῃ κας σὺ ἐκ τοῦ τόπου σου.

20. Εἰ ἐχθὲς παραγέγονας, καὶ σήμερον κινήσω σε μετ' ἡμῶν; Καὶ γε μετανάστῃς τὸν τόπον σου. Χθὲς ἡ ἐξέλευσίς σου, καὶ σήμερον μετακινήσω σε μετ' ἡμῶν τοῦ πορευθῆναι; Καὶ ἐγὼ πορεύσομαι οὐ ἐὰν ἐγὼ πορευθῶ· ἐπιστρέψου καὶ ἐπίστρεψον τοὺς ἀδελφούς σου μετὰ σοῦ· καὶ Κύριος ποιήσει μετὰ σοῦ ἔλεος καὶ ἀλήθειαν.

21. Καὶ ἀπεκρίθη Ἐθὶ τῷ βασιλεῖ, καὶ εἶπε· Ζῇ ὁ Κύριος καὶ τῇ κυρίῳ μου ὁ βασιλεὺς, ὅτι εἰς τὸν τό-

7. Et factum est a fine quadraginta annorum, et dixit Abessalom ad patrem suum : Ibo nunc, et reddam vota mea quae vovi Domino in Chebron.

8. Quoniam votum vovit servus tuus cum ego habitarem in Gedsur in Syria, dicens : Si reducens reduxerit me Dominus in Jerusalem, et serviam Domino.

9. Et dixit ei rex : Vade in pace. Et surgens ivit in Chebron.

10. Et misit Abessalom exploratores in omnes tribus Israel, dicens : In audiendo vos vocem cornearum, et dicetis : Regnavit rex Abessalom in Chebron.

11. Et post Abessalom ierunt ducenti viri ex Jerusalem vocati : et euntes simplicitate sua, et non noverunt omne verbum.

12. Et misit Abessalom ad Achitophel Theconi consiliarium David de civitate ejus, de Gola, dum ille sacrificaret. Et facta est coitio fortis : et populus pergens et multus cum Abessalom.

13. Et advenit annuntians ad David, dicens : Factum est cor virorum Israel post Abessalom.

14. Et dixit David omnibus pueris suis qui secum qui in Jerusalem : Surgite et fugiamus, quoniam non est nobis salus a facie Abessalom. Festinate ad eundum, ut non festinet et apprehendat nos, et projiciat super nos malum, et percutiat civitatem in ore gladii.

15. Et dixerunt pueri regis ad regem : Juxta omnia quaecumque elegit dominus noster rex, ecce pueri tui.

16. Et egressus est rex et universa domus ejus pedibus suis : et dimisit rex decem mulieres de concubinis suis ad custodiendam domum.

17. Et egressus est rex et omnes pueri ejus pedibus, et steterunt in domo quae longe.

18. Et omnes pueri ejus super manum ejus transibant, et universus Chelethi et universus Phelethi, et steterunt super oleam in deserto. Et omnis populus praetergredebatur juxta eum, et omnes qui circa eum, et omnes robusti, et omnes bellatores sexcenti viri. Et transierunt super manum ejus. Et universus Chelethi, et universus Phelethi, et omnes Gethæi sexcenti viri qui venerant pedibus suis e Geth, et euntes ad faciem regis.

19. Et dixit rex ad Ethî Gethæum : Ut quid vadis et tu nobiscum? Reverte, et habita cum rege, quoniam peregrinus es tu et quoniam transmigrasti tu de loco tuo.

20. Si heri advenisti, et hodie movebo te nobiscum? Et etiam mutabis rursus locum tuum. Heri exitus tuus, et hodie transmovebo te nobiscum ad eundum? Et ego ibo quocumque ivero : revertere et reduc fratres tuos tecum : et Dominus faciet tecum misericordiam et veritatem.

21. Et Ethî respondit regi, et dixit : Vivit Dominus et vivit dominus meus rex, quod in loco ubicumque fuerit

πον ὃ ἐάν ᾦ ὁ κύριός μου, καὶ ἐάν εἰς θάνατον καὶ ἐάν εἰς ζωὴν, ὅτι ἐκεῖ ἔσται ὁ δοῦλός σου.

22. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ἐθί· Δεῦρο, καὶ διαβάνα μετ' ἐμοῦ. Καὶ παρῆλθεν Ἐθί ὁ Γεθαῖος καὶ ὁ βασιλεὺς, καὶ πάντες οἱ παῖδες αὐτοῦ καὶ πᾶς ὁ ὄμιλος ὁ μετ' αὐτοῦ.

23. Καὶ πᾶσα ἡ γῆ ἔκλαιε φωνῇ μεγάλῃ, καὶ πᾶς ὁ λαὸς παρεπορεύοντο ἐν τῷ χειμάρρῳ τῶν Κεδρῶν, καὶ ὁ βασιλεὺς διέβη τὸν χειμάρρουν Κεδρῶν. Καὶ πᾶς ὁ λαὸς καὶ ὁ βασιλεὺς παρεπορεύοντο ἐπὶ πρόσωπον ὁδοῦ τὴν ἔρημον.

24. Καὶ ἰδοὺ καὶ γε Σαδὼκ καὶ πάντες οἱ Λευῖται μετ' αὐτοῦ, αἰρόντες τὴν κιβωτὸν διαθήκης Κυρίου ἀπὸ Βαιθάρ, καὶ ἔστησαν τὴν κιβωτὸν τοῦ Θεοῦ· καὶ ἀνέβη Ἀβιάθαρ ἕως ἐπαύσατο πᾶς ὁ λαὸς παρελθεῖν ἐκ τῆς πόλεως.

25. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν Σαδὼκ· Ἀποστρέφον τὴν κιβωτὸν τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν πόλιν· ἐάν εὕρω χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς Κυρίου, καὶ ἐπιστρέψει με, καὶ δείξει μοι αὐτὴν καὶ τὴν εὐπρέπειαν αὐτῆς.

26. Καὶ ἐάν εἴπῃ οὕτως· Οὐκ ἠθέληκα ἐν σοὶ, ἰδοὺ ἰγώ εἰμι, ποιείτω μοι κατὰ τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ.

27. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ Σαδὼκ τῷ ἱερεῖ· Ἴδετε, σὺ ἐπιστρέφεις εἰς τὴν πόλιν ἐν εἰρήνῃ, καὶ Ἀχιμάας ὁ υἱός σου, καὶ Ἰωνάθαν ὁ υἱὸς Ἀβιάθαρ οἱ δύο υἱοὶ ὑμῶν μεθ' ὑμῶν.

28. Ἴδετε, ἐγὼ εἰμι στρατεύομαι ἐν Ἀραβὼθ τῆς ἔρημου ἕως τοῦ ἐλθεῖν ῥῆμα παρ' ὑμῶν τοῦ ἀπαγγεῖλαι μοι.

29. Καὶ ἀπέστρεψε Σαδὼκ καὶ Ἀβιάθαρ τὴν κιβωτὸν τοῦ Θεοῦ εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐκάθισεν ἐκεῖ.

30. Καὶ Δαυὶδ ἀνέβαινε ἐν τῇ ἀναβάσει τῶν ἐλαιῶν ἀναβαίνων καὶ κλαίων, καὶ τὴν κεφαλὴν ἐπεκεκαλυμμένος, καὶ αὐτὸς ἐπορεύετο ἀνυπόδετος· καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ ἐπεκάλυψεν ἀνὴρ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. Καὶ ἀνέβαινον ἀναβαίνοντες καὶ κλαίοντες.

31. Καὶ ἀνηγγίσθη Δαυὶδ, λέγοντες· Καὶ Ἀχιτόφελ ἐν τοῖς συστρεφόμενοις μετὰ Ἀβессαλώμ. Καὶ εἶπε Δαυὶδ· Διασκεδάσον δὴ τὴν βουλὴν Ἀχιτόφελ, Κύριε ὁ Θεός μου.

32. Καὶ ἦν Δαυὶδ ἐρχόμενος ἕως τοῦ Ῥῶς, οὗ προσεκύνησεν ἐκεῖ τῷ Θεῷ· καὶ ἰδοὺ εἰς ἀπαντὴν αὐτῷ Χουσί ὁ ἀρχιεπίσκοπος Δαυὶδ διεβρῆχώς τὸν χιτῶνα αὐτοῦ, καὶ γῆ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ.

33. Καὶ εἶπεν αὐτῷ Δαυὶδ· Ἐάν μὲν διαθῇς μετ' ἐμοῦ, καὶ ἔσῃ ἐπ' ἐμὲ εἰς βάσταγμα,

34. Καὶ ἐάν ἐπιστρέψῃς ἐπὶ τὴν πόλιν, καὶ ἔρῃς τῷ Ἀβессαλώμ· Διελθούσιν οἱ ἀδελφοί σου, καὶ ὁ βασιλεὺς κατοπίσθῃ μου διελθούσιν ὁ πατήρ σου· καὶ νῦν παῖς σου εἰμι, βασιλεῦ, ἵασόν με ζῆσαι παῖς τοῦ πατρὸς σου ἡμῖν τότε καὶ ἀρτίως, καὶ νῦν ἐγὼ δοῦλος σός· καὶ διασκεδάσεις μοι τὴν βουλὴν Ἀχιτόφελ.

35. Καὶ ἰδοὺ ἐκεῖ μετὰ σοῦ Σαδὼκ καὶ Ἀβιάθαρ οἱ ἱερεῖς· καὶ ἔσται πᾶν ῥῆμα ὃ ἐάν ἀκούσῃς ἐξ οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ ἀπαγγελεῖς τῷ Σαδὼκ καὶ τῷ Ἀβιάθαρ τοῖς ἱερεῦσιν.

36. Ἰδοὺ ἐκεῖ μετ' αὐτῶν δύο υἱοὶ αὐτῶν, Ἀχιμάας υἱὸς τῷ Σαδὼκ, καὶ Ἰωνάθαν υἱὸς τῷ Ἀβιάθαρ· καὶ ἀποστελεῖτε ἐν χειρὶ αὐτῶν πρὸς μέ πᾶν ῥῆμα ὃ ἐάν ἀκούσῃτε.

dominus meus, et si ad mortem et si ad vitam, quia ibi erit servus tuus.

22. Et dixit rex ad Ethī : Veni, et transcede mecum. Et transivit Ethī Gelbæus et rex, et omnes pueri ejus et omnis turba quæ cum eo.

23. Et universa terra plorabat voce magna, et universus populus præteribant in torrente Cedron, et rex transcendit torrentem Cedron. Et universus populus et rex præteribant ad faciem viæ quæ desertum.

24. Et ecce etiam Sadoc et omnes Levitæ cum eo, levantes arcam testamenti Domini de Bæthar, et statuerunt arcam Dei : et ascendit Abiathar quoadusque cessavit universus populus transire de civitate.

25. Et dixit rex ad Sadoc : Reduc arcam Dei in civitatem : si invenero gratiam in oculis Domini, et reducet me, et ostendet mihi eam et decorem ejus.

26. Et si dixerit sic : Non volui in te, ecce ego sum, faciat mihi juxta id quod bonum in oculis suis.

27. Et dixit rex ad Sadoc sacerdotem : Videte, tu revertis in civitatem in pace, et Achimaas filius tuus, et Jonathan filius Abiathar duo filii vestri vobiscum.

28. Videte, ego quidem castra facio in Araboth deserti quoadusque veniat verbum a vobis ad annuntiandum mihi.

29. Et reduxit Sadoc et Abiathar arcam Dei in Jerusalem, et sedit ibi.

30. Et David ascendit in ascensione olivarum ascendens et plorans, et caput adopertus, et ipse ibat discalceatus : et universus populus qui cum eo adoperuit vir caput suum. Et ascenderunt ascendentes et plorantes.

31. Et annuntiatum est David, dicentes : Et Achitophel in lis qui conglobantur cum Abessalom. Et dixit David : Dissipa nunc consilium Achitophel, Domine Deus mi.

32. Et fuit David pergens usque Rhos, ubi adoravit illic Deum : et ecce in obviam ei Chusi princeps amicus David discissus tunicam suam, et terra super caput ejus.

33. Et dixit ei David : Siquidem transcenderis mecum, et eris super me in onus.

34. Et si reverteris in civitatem, et dices ad Abessalom : Transierunt fratres tui, et rex de post me transiit pater tuus : et nunc puer tuus sum, o rex, permitte me vivere : puer patris tui eram tunc et nuper, et nunc ego servus tuus : et dissipabis mihi consilium Achitophel.

35. Et ecce ibi tecum Sadoc et Abiathar sacerdotes : et erit omne verbum quodcumque audieris e domo regis, et annuntiabis Sadoc et Abiathar sacerdotibus.

36. Ecce ibi cum eis duo filii eorum, Achimaas filius Sadoc, et Jonathan filius Abiathar : et mittetis in manu eorum ad me omne verbum quodcumque audieritis.

37. Καὶ εἰσῆλθε Χουσί ὁ ἐπαῖρος Δαυὶδ εἰς τὴν πόλιν, καὶ Ἀβεσσαλώμ ἄρτι εἰσπορεύετο εἰς Ἱερουσαλήμ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΖ'.

1. Καὶ Δαυὶδ παρῆλθε βραγὺ τι ἀπὸ τῆς Ῥώς, καὶ ἰδοὺ Σιβά τὸ παιδάριον Μεμφιβοσθέ εἰς ἀπαντὴν αὐτοῦ· καὶ ζεύγος ὄνων ἐπισεσαγμένων, καὶ ἐπ' αὐτοῖς διακόσιοι ἄρτοι, καὶ ἑκατὸν σταφίδες, καὶ ἑκατὸν φοίνικες, καὶ νέβελ οἴνου.

2. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Σιβά· Τί ταῦτά σοι; Καὶ εἶπε Σιβά· Ἰὰ ὑποζύγια τῇ οἰκίᾳ τοῦ βασιλέως τοῦ ἐπικαυθῆσθαι, καὶ οἱ ἄρτοι καὶ οἱ φοίνικες εἰς βρωσιν τοῖς παιδαρίοις, καὶ ὁ οἶνος πιεῖν τοῖς ἐκλελυμένοις ἐν τῇ ἐρήμῳ.

3. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς· Καὶ ποῦ ὁ υἱὸς τοῦ κυρίου σου; Καὶ εἶπε Σιβά πρὸς τὸν βασιλέα· Ἰδοὺ κάθηται ἐν Ἱερουσαλήμ, ὅτι εἶπε· Σήμερον ἐπιστρέψουσιν μοι οἶκος Ἰσραὴλ τὴν βασιλείαν τοῦ πατρός μου.

4. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ Σιβά· Ἰδοὺ σοι πάντα ὅσα ἐστὶ Μεμφιβοσθέ. Καὶ εἶπε Σιβά προσκυνήσας· Ἐὐροίμην χάριν ἐν ὀρθαλμοῖς σου, κύριέ μου βασιλεῦ.

5. Καὶ ἦλθεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ ἕως Βαουρίμ· καὶ ἰδοὺ ἐκεῖθεν ἀνὴρ ἐξεπορεύετο ἐκ συγγενείας οἴκου Σαούλ, καὶ ὄνομα αὐτοῦ Σεμεὶ υἱὸς Γηρά· Ἐξῆλθε ἐκπορευόμενος καὶ καταρώμενος,

6. καὶ λιθάζων ἐν λίθοις τὸν Δαυὶδ, καὶ πάντας τοὺς παῖδας τοῦ βασιλέως Δαυὶδ· καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἦν, καὶ πάντες οἱ δυνατοὶ ἐκ δεξιῶν καὶ ἐξ εὐωνύμων τοῦ βασιλέως.

7. Καὶ οὕτως ἔλεγε Σεμεὶ ἐν τῷ καταρᾶσθαι αὐτόν· Ἐξέλθε, ἐξέλθε, ἀνὴρ αἱμάτων καὶ ἀνὴρ ὁ παράνομος.

8. Ἐπέστρεψεν ἐπὶ σὲ Κύριος πάντα τὰ αἱμάτα τοῦ οἴκου Σαούλ, ὅτι ἐβασίλευσας ἀντ' αὐτοῦ· καὶ ἔδωκε Κύριος τὴν βασιλείαν ἐν χειρὶ Ἀβεσσαλώμ τοῦ υἱοῦ σου· καὶ ἰδοὺ σὺ ἐν τῇ κακίᾳ σου, ὅτι ἀνὴρ αἱμάτων σὺ.

9. Καὶ εἶπεν Ἀβεσσά υἱὸς Σαρουίας πρὸς τὸν βασιλέα· Ἰνατί καταρᾶται ὁ κύων ὁ τεθνηκώς οὗτος τὸν κυρίον μου τὸν βασιλέα; Διαβήσομαι δὴ καὶ ἀφελῶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ.

10. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς· Τί ἐμοὶ καὶ ὑμῖν, υἱοὶ Σαρουίας; Καὶ ἄφετε αὐτόν, καὶ οὕτως καταρᾶσθω, ὅτι Κύριος εἶπεν αὐτῷ καταρᾶσθαι τὸν Δαυὶδ. Καὶ τίς ἐρεῖ, ὡς τί ἐποίησας οὕτως;

11. Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Ἀβεσσά καὶ πρὸς πάντας τοὺς παῖδας αὐτοῦ· Ἰδοὺ ὁ υἱὸς μου ὁ ἐξεληθὼν ἐκ τῆς κοιλίας μου ζητεῖ τὴν ψυχὴν μου, καὶ προσέτι νῦν ὁ υἱὸς τοῦ Ἰεμινί· ἄφετε αὐτόν καταρᾶσθαι, ὅτι εἶπεν αὐτῷ Κύριος.

12. Εἰ πως ἴδοι Κύριος ἐν τῇ ταπεινώσει μου, καὶ ἐπιστρέψει μοι ἀγαθὰ ἀντὶ τῆς κατάρας αὐτοῦ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ.

13. Καὶ ἐπορεύθη Δαυὶδ καὶ πάντες οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ Σεμεὶ ἐπορεύετο ἐκ πλευρᾶς τοῦ ὄρους ἐγγόμενα αὐτοῦ πορευόμενος καὶ καταρώμενος καὶ λιθάζων ἐν λίθοις ἐκ πλαγίων αὐτοῦ καὶ τῷ γοῖ πάσσω.

14. Καὶ ἦλθεν ὁ βασιλεὺς καὶ πᾶς ὁ λαὸς μετ' αὐτοῦ ἐκλελυμένοι, καὶ ἀνέβυσαν ἐκεῖ.

15. Καὶ Ἀβεσσαλώμ καὶ πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ εἰσῆλθον εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ Ἀχitóφελ μετ' αὐτοῦ.

37. Et intravit Chusi amicus David in civitatem, et Abessalom jam ingrediebatur in Jerusalem.

CAPUT XVI.

1. Et David transiit breve quid a Rhos, et ecce Siba puer Memphibosthe in occursum ejus : et par asinorum constratorum, et super eos ducenti panes, et centum botri passi, et centum palmæ, et nebel vini.

2. Et dixit rex ad Siba : Quid hæc tibi? Et dixit Siba : Subjugalia domui regis ad insidendum, et panes et palmulæ in escam pueris, et vinum ad bibendum iis qui lassati sunt in deserto.

3. Et dixit rex : Et ubi filius domini tui? Et dixit Siba ad regem : Ecce sedet in Jerusalem, quoniam dixit : Hodie redire faciet ad me domus Israel regum patris mei.

4. Et dixit rex ad Siba : Ecce tibi omnia quæcumque sunt Memphibosthe. Et dixit Siba adorans : Inveniam gratiam in oculis tuis, domine mi rex.

5. Et venit rex David usque Baurim : et ecce inde vir egrediebatur de cognatione domus Saul, et nomen ei Semei filius Gera. Egrediebatur egrediens et maledicens,

6. et lapidans in lapidibus David, et omnes pueros regis David. Et omnis populus erat, et omnes potentes a dextris et sinistris regis.

7. Et sic dicebat Semei in maledicendo eum : Egredere, egredere, vir sanguinum et vir qui iniquus.

8. Redire fecit super te Dominus omnes sanguines domus Saul, quoniam regnasti pro eo : et dedit Dominus regnum in manu Abessalom filii tui : et ecce tu in malo tuo, quoniam vir sanguinum tu.

9. Et dixit Abessa filius Sarviae ad regem : Ut quid maledicit canis mortuus hic dominum meum regem? Transcendam nunc et auferam caput ejus.

10. Et dixit rex : Quid mihi et vobis, filii Sarviae? Et permittite eum, et sic maledicat, quoniam Dominus dixit ei maledicere David. Et quis dicet, ut quid fecisti sic?

11. Et dixit David ad Abessa et ad omnes pueros suos : Ecce filius meus qui egressus est e ventre meo quærit animam meam, et multo magis nunc filius Jemini : permittite eum maledicere, quoniam dixit ei Dominus.

12. Si forte inspiciat Dominus in humiliationem meam, et redire faciet mihi bona pro maledictione illius in die hac.

13. Et ivit David et omnes viri ejus in via, et Semei ibat a latere montis juxta eum vadens et maledicens et lapidans in lapidibus ex obliquo ejus et pulvere aspergens.

14. Et venit rex et omnis populus cum eo lassati, et respirarunt ibi.

15. Et Abessalom et omnis vir Israel intrarunt in Jerusalem, et Achitophel cum eo.

16. Καὶ ἐγενήθη ἔνθα Χουσί ὁ ἀρχιεταῖρος Δαυὶδ πρὸς Ἀβессαλώμ, καὶ εἶπε Χουσί πρὸς Ἀβессαλώμ· Ζήτω ὁ βασιλεὺς.

17. Καὶ εἶπεν Ἀβессαλώμ πρὸς Χουσί· Τοῦτο τὸ ἐλεός σου μετὰ τοῦ ἐταίρου σου; Ἰνατί οὐκ ἀπῆλθες μετὰ τοῦ ἐταίρου σου;

18. Καὶ εἶπε Χουσί πρὸς Ἀβессαλώμ· Οὐχί, ἀλλὰ κατόπισθεν οὐ ἐξελέξατο Κύριος καὶ ὁ λαὸς οὗτος καὶ πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ, αὐτῷ ἔσομαι, καὶ μετὰ αὐτοῦ καθήσομαι.

19. Καὶ τὸ δεύτερον τίνι ἐγὼ δουλεύσω, οὐχὶ ἐνώπιον τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ; Καθάπερ ἐδούλευσα ἐνώπιον τοῦ πατρός σου, οὕτως ἔσομαι ἐνώπιόν σου.

20. Καὶ εἶπεν Ἀβессαλώμ πρὸς Ἀχιτόφελ· Φέρετε ἑαυτοῖς βουλὴν τί ποιήσωμεν;

21. Καὶ εἶπεν Ἀχιτόφελ πρὸς Ἀβессαλώμ· Εἰσελθε πρὸς τὰς παλλακὰς τοῦ πατρός σου ἃς κατέλιπε φυλάσσειν τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἀκούσεται πᾶς Ἰσραὴλ ὅτι κατήσχυνας τὸν πατέρα σου, καὶ ἐνισχύσουσιν αἱ χεῖρες πάντων τῶν μετὰ σοῦ.

22. Καὶ ἐπηξάν τὴν σκηνὴν τῇ Ἀβессαλώμ ἐπὶ τὸ δῶμα, καὶ εἰσῆλθεν Ἀβессαλώμ πρὸς τὰς παλλακὰς τοῦ πατρός αὐτοῦ κατ' ὀφθαλμοὺς πάντος Ἰσραὴλ.

23. Καὶ ἡ βουλὴ Ἀχιτόφελ ἦν ἐβουλεύσατο ἐν ταῖς ἡμέραις ταῖς πρώταις, ὃν τρόπον ἐπερωτήθη τις ἐν λόγῳ τοῦ Θεοῦ· οὕτως πᾶσα ἡ βουλὴ τοῦ Ἀχιτόφελ καὶ γε τῷ Δαυίδ, καὶ γε τῷ Ἀβессαλώμ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΖ'.

1. Καὶ εἶπεν Ἀχιτόφελ πρὸς Ἀβессαλώμ· Ἐπιλέξω δὴ ἑμαυτῷ δώδεκα χιλιάδας ἀνδρῶν, καὶ ἀναστήσομαι καὶ καταδιώξω ὀπίσω Δαυὶδ τὴν νύκτα,

2. καὶ ἐπιλεύσομαι ἐπ' αὐτόν· καὶ αὐτὸς κοπιῶν καὶ ἐκλειυμένος χερσὶ, καὶ ἐκστήσει αὐτόν καὶ φεύξεται πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ, καὶ πατάξω τὸν βασιλέα μονώτατον.

3. Καὶ ἐπιστρέψω πάντα τὸν λαὸν πρὸς σέ, ὃν τρόπον ἐπιστρέφει ἡ νύμφη πρὸς τὸν ἀνδρα αὐτῆς· πλὴν ψυχὴν ἀνδρός ἐνός σὺ ζητεῖς, καὶ παντὶ τῷ λαῷ ἔσται εἰρήνη.

4. Καὶ εὐθὺς ὁ λόγος ἐν ὀφθαλμοῖς Ἀβессαλώμ καὶ ἐν ὀφθαλμοῖς πάντων τῶν πρεσβυτέρων Ἰσραὴλ.

5. Καὶ εἶπεν Ἀβессαλώμ· Καλέσατε δὴ καὶ γε τὸν Χουσί τὸν Ἀραχί, καὶ ἀκούσωμεν τί ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ καὶ γε αὐτοῦ.

6. Καὶ εἰσῆλθε Χουσί πρὸς Ἀβессαλώμ, καὶ εἶπεν Ἀβессαλώμ πρὸς αὐτόν, λέγων· Κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο ἐλάλησεν Ἀχιτόφελ· ποιήσωμεν κατὰ τὸν λόγον αὐτοῦ; Εἰ δὲ μή, σὺ λάλησον.

7. Καὶ εἶπε Χουσί πρὸς Ἀβессαλώμ· Οὐκ ἀγαθὴ αὕτη ἡ βουλὴ ἣν ἐβουλεύσατο Ἀχιτόφελ τὸ ἀπαξ τοῦτο.

8. Καὶ εἶπε Χουσί· Σὺ οἶδας τὸν πατέρα σου καὶ τοὺς ἀνδρας αὐτοῦ, οἳ δυνατοὶ εἰσι σφόδρα καὶ κατὰ πικρὸν τῇ ψυχῇ αὐτῶν· ὡς ἄρκος ἡτεχνωμένη ἐν ἀγρῷ, καὶ ὡς ὅς τραχεῖα ἐν τῷ πεδίῳ. Καὶ ὁ πατήρ σου ἀνὴρ πολεμιστῆς, καὶ οὐ μὴ καταλύσῃ τὸν λαόν.

9. Ἴδού γὰρ αὐτὸς νῦν κέκρυπται ἐν ἐνὶ τῶν βουνῶν ἢ ἐν ἐνὶ τῶν τόπων· καὶ ἔσται ἐν τῷ ἐπιπεσεῖν αὐτοῖς ἐν ἀρχῇ, καὶ ἀκούσῃ ἀκούων καὶ εἴπῃ· Ἐγενήθη βραῦσις ἐν τῷ λαῷ τῷ ὀπίσω Ἀβессαλώμ.

16. Et factum est quando venit Chusi princeps amicus David ad Abessalom, et dixit Chusi ad Abessalom : Vivat rex.

17. Et dixit Abessalom ad Chusi : Hæc est misericordia tua cum amico tuo? Ut quid non abiisti cum amico tuo?

18. Et dixit Chusi ad Abessalom : Nequaquam, sed post eum quem elegit Dominus et populus hic et omnis vir Israel, ei ero, et cum eo sedebo.

19. Et secundo cui ego serviam, nonne coram filio ejus? Sicut servi vi coram patre tuo, sic ero coram te.

20. Et dixit Abessalom ad Achitophel : Ferte vobis consilium quid facturi simus.

21. Et dixit Achitophel ad Abessalom : Intra ad concubinas patris tui quas reliquit custodire domum ejus, et audiet omnis Israel quia confudisti patrem tuum, et invalescent manus omnium qui tecum.

22. Et fixerunt tabernaculum ipsi Abessalom super solarium, et intravit Abessalom ad concubinas patris sui ante oculos universi Israel.

23. Et erat consilium Achitophel quod consulendo dabat in diebus primis, quemadmodum interroget quis in verbo Dei : sic omne consilium ipsius Achitophel etiam ipsi David, etiam ipsi Abessalom.

CAPUT XVII.

1. Et dixit Achitophel ad Abessalom : Eligam nunc mihi duodecim millia virorum, et surgam et persequar post David nocte,

2. et superveniam super eum : et ipse laborans et resolutus manibus, et pavefaciam eum et fugiet omnis populus qui cum eo, et percutiam regem prorsus solum.

3. Et reverti faciam omnem populum ad te, quemadmodum redit sponsa ad virum suum : tantummodo animam viri unius tu quaris, et universo populo erit pax.

4. Et rectum fuit verbum in oculis Abessalom et in oculis omnium seniorum Israel.

5. Et dixit Abessalom : Vocate nunc etiam Chusi Arachi, et audiamus quid in ore ejus etiam ipsius.

6. Et intravit Chusi ad Abessalom, et dixit Abessalom ad eum, dicens : Juxta verbum hoc locutus est Achitophel : faciemus juxta verbum ejus? Si autem non, tu loquere.

7. Et dixit Chusi ad Abessalom : Non bonum hoc consilium quod consulendo dedit Achitophel vice hac.

8. Et dixit Chusi : Tu nosti patrem tuum et viros ejus, quia potentes sunt valde et amari animo suo : tamquam ursa orbata filiis in agro, et tamquam sus aspera in campo. Et pater tuus vir bellator, et non dissolvat populum.

9. Ecce enim ipse nunc absconditus est in uno collium vel in uno locorum : et erit in lucidando eis in principio, et audiet audiens et dicet : Facta est percussio in populo qui post Abessalom.

10. Καὶ γὰρ αὐτὸς υἱὸς δυνάμεως, οὗ ἡ καρδία καθὼς ἡ καρδία τοῦ λέοντος, τηχομένη ταχέσεται, ὅτι οἶδεν πᾶς Ἰσραὴλ ὅτι δυνατὸς ὁ πατήρ σου, καὶ υἱοὶ δυνάμεως οἱ μετ' αὐτοῦ.

11. Ὅτι οὕτως συμβουλευόντων ἐγὼ συνεβούλευσα, καὶ συναγόμενος συνελθῆσεται ἐπὶ σὲ πᾶς Ἰσραὴλ ἀπὸ Δάν καὶ ἕως Βηρσαβεί, ὡς ἡ ἄμμος ἡ ἐπὶ τῆς θαλάσσης εἰς πλῆθος· καὶ τὸ πρόσωπόν σου πορευόμενον ἐν μέσῳ αὐτῶν.

12. Καὶ ἔξομεν πρὸς αὐτὸν εἰς ἓνα τῶν τόπων οὗ ἐὰν εὕρωμεν αὐτὸν ἐκεῖ, καὶ παρεμβαλοῦμεν ἐπ' αὐτόν, ὡς πίπτει δρόσος ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ οὐχ ὑπολειφόμεθα ἐν αὐτῷ καὶ τοῖς ἀνδράσιν αὐτοῦ τοῖς μετ' αὐτοῦ καὶ γὰρ ἓνα.

13. Καὶ ἐὰν εἰς τὴν πόλιν συναχθῇ, καὶ λήφεται πᾶς Ἰσραὴλ πρὸς τὴν πόλιν ἐκείνην σχοινία, καὶ συροῦμεν αὐτήν ἕως εἰς τὸν χειμάρρουν, ὅπως μὴ καταλειφθῇ ἐκεῖ μηδὲ λίθος.

14. Καὶ εἶπεν Ἀβессαλώμ καὶ πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ· Ἀγαθὴ ἡ βουλή Χουσί τοῦ Ἀραχὶ ὑπὲρ τὴν βουλήν Ἀχινόφελ. Καὶ Κύριος ἐνετείλατο διασκοδάσαι τὴν βουλήν τοῦ Ἀχινόφελ τὴν ἀγαθὴν, ὅπως ἂν ἐπαγάγῃ Κύριος ἐπὶ Ἀβессαλώμ τὰ κακὰ πάντα.

15. Καὶ εἶπε Χουσί ὁ τοῦ Ἀραχὶ πρὸς Σαδόκ καὶ Ἀβιάθαρ τοὺς ἱερεῖς· Οὕτως καὶ οὕτως συνεβούλευσεν Ἀχινόφελ τῷ Ἀβессαλώμ καὶ τοῖς πρεσβυτέροις Ἰσραὴλ· καὶ οὕτως καὶ οὕτως συνεβούλευσα ἐγώ.

16. Καὶ νῦν ἀποστείλατε ταχὺ καὶ ἀναγγεῖλατε τῷ Δαυὶδ, λέγοντες· Μὴ αὐλισθῇς τὴν νύκτα ἐν Ἀραβῶθ τῆς ἐρήμου, καὶ γὰρ διαβαίνων σπεῦσον, μὴ ποτε καταπίσῃ τὸν βασιλεῖα καὶ πάντα τὸν λαὸν τὸν μετ' αὐτοῦ.

17. Καὶ Ἰωνάθαν καὶ Ἀχιμάας εἰστήχρισαν ἐν τῇ πηγῇ Ῥωγήλ, καὶ ἐπορεύθη ἡ παιδίσκη, καὶ ἀνήγγειλεν αὐτοῖς· καὶ αὐτοὶ πορεύονται καὶ ἀναγγέλλουσι τῷ βασιλεῖ Δαυὶδ ὅτι οὐκ ἠδύναντο εἰσέλθαι τοῦ εἰσελθεῖν εἰς τὴν πόλιν.

18. Καὶ εἶδεν αὐτοὺς παιδάριον, καὶ ἀνήγγειλε τῷ Ἀβессαλώμ· καὶ ἐπορεύθησαν οἱ δύο ταχέως, καὶ εἰσῆλθαν εἰς οἰκίαν ἀνδρὸς ἐν Βαουρίμ. Καὶ αὐτῷ λάκκος ἐν τῇ αὐλῇ, καὶ κατέβησαν ἐκεῖ.

19. Καὶ Ἰαβὲν ἡ γυνὴ, καὶ διεπέτασε τὸ ἐπικάλυμμα ἐπὶ πρόσωπον τοῦ λάκκου καὶ ἔψυξεν ἐπ' αὐτῷ ἀραφῶθ, καὶ οὐκ ἐγνώσθη ῥῆμα.

20. Καὶ ἦλθον οἱ παῖδες Ἀβессαλώμ πρὸς τὴν γυναῖκα εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ εἶπαν· Ποῦ Ἀχιμάας καὶ Ἰωνάθαν; Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ἡ γυνὴ· Παρῆλθον μικρὸν τοῦ ὕδατος· καὶ ἐξήτησαν, καὶ οὐχ εὗραν, καὶ ἀνέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ.

21. Ἐγένετο δὲ, μετὰ τὸ ἀπελθεῖν αὐτοὺς, καὶ ἀνέβησαν ἐκ τοῦ λάκκου, καὶ ἐπορεύθησαν· καὶ ἀπήγγειλαν τῷ βασιλεῖ Δαυὶδ, καὶ εἶπαν πρὸς Δαυὶδ· Ἀνάστητε καὶ διάβητε ταχέως τὸ ὕδωρ, ὅτι οὕτως ἐβουλεύσατο περὶ ὑμῶν Ἀχινόφελ.

22. Καὶ ἀνέστη Δαυὶδ καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ, καὶ διέβησαν τὸν Ἰορδάνην ἕως τοῦ φωτός τοῦ πρωῒ, ἕως ἔνός οὐκ ἔλαθεν δὲ οὐ διῆλθε τὸν Ἰορδάνην.

23. Καὶ Ἀχινόφελ εἶδεν ὅτι οὐκ ἐγενήθη ἡ βουλὴ αὐτοῦ, καὶ ἐπέσχε τὴν θνὸν αὐτοῦ καὶ ἀνέστη καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ εἰς τὴν πόλιν αὐτοῦ· καὶ

10. Et etiam ipse filius virtutis, cujus cor sicut cor leonis, liquescens liquescet, quoniam novit omnis Israel quia potens pater tuus, et filii virtutis qui cum eo.

11. Quoniam sic consulens ego consului, et congregatus congregabitur ad te universus Israel a Dan et usque Bersabee, tamquam arena quae super mare in multitudine: et facies tua pergens in medio eorum.

12. Et veniemus ad eum in unum locorum ubicumque invenerimus eum illic, et castrametabimur super eum, sicut cadit ros super terram, et non relinquemus in eo et viris ejus qui cum eo etiam unum.

13. Et si in civitatem se collegerit, et sumet omnis Israel erga civitatem illam funes, et pertrahemus eam usque in torrentem, ut non relinquatur ibi neque lapis.

14. Et dixit Abessalom et omnis vir Israel: Bonum consilium Chusi Arachi super consilium Achitophel. Et Dominus mandavit dissipare consilium Achitophel bonum, ut induceret Dominus super Abessalom mala omnia.

15. Et dixit Chusi qui Arachi ad Sadoc et Abiathar sacerdotes: Sic et sic consilium dedit Achitophel ipsi Abessalom et senioribus Israel: et sic et sic consilium dedi ego.

16. Et nunc mittite cito et annuntiate David, dicentes: Ne maneat nocte in Araboth deserti, etiam transiens festina, ne forte absorbeat regem et omnem populum qui cum eo.

17. Et Jonathan et Achimaas steterant in fonte Rhogel, et ivit ancilla, et nuntiavit eis: et ipsi vadunt et annuntiant regi David quia non poterant videri ingredi in civitatem.

18. Et vidit eos puer, et annuntiavit Abessalom: et iverunt ambo velociter, et intrarunt in domum viri in Baurim. Et ei cisterna in atrio, et descenderunt illuc.

19. Et sumpsit mulier, et expandit velum super faciem cisternae et siccavit super illud araphoth, et non est agnatum verbum.

20. Et venerunt pueri Abessalom ad mulierem in domum, et dixerunt: Ubi Achimaas et Jonathan? Et dixit eis mulier: Praeterierunt pusillum aquae: et quarsierunt, et non invenerunt, et reverterunt in Jerusalem.

21. Factum est autem, postquam ipsi abierunt, et ascenderunt e cisterna, et iverunt: et annuntiaverunt regi David, et dixerunt ad David: Surgite et transite velociter aquam, quoniam sic consilium dedit de vobis Achitophel.

22. Et surrexit David et omnis populus qui cum eo, et transierunt Jordanem usque ad lucem matutinam, usque ad unum non latuit qui non transierit Jordanem.

23. Et Achitophel vidit quia non est factum consilium suum, et instravit asinum suum et surrexit et abiit in domum suam in civitatem suam: et mandavit domui suae, et

ἐνετείλατο τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ ἀπήγγεστο καὶ ἀπέθανε, καὶ ἐτάφη ἐν τῷ τάφῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ.

24. Καὶ Δαυὶδ διήλθεν εἰς Μαναιμ, καὶ Ἀβессαλὼμ διέβη τὸν Ἰορδάνην αὐτὸς καὶ πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ μετ' αὐτοῦ.

25. Καὶ τὸν Ἀμεσσαὶ κατέστησεν Ἀβессαλὼμ ἀντὶ Ἰωάβ ἐπὶ τῆς δυνάμεως. Καὶ Ἀμεσσαὶ υἱὸς ἀνδρός, καὶ ὄνομα αὐτοῦ Ἰεθέρ ὁ Ἰεζραηλίτης· οὗτος εἰσῆλθε πρὸς Ἀβιγαίαν θυγατέρα Νάας, ἀδελφὴν Σαρβίας μητρὸς Ἰωάβ.

26. Καὶ παρενέβαλεν πᾶς Ἰσραὴλ καὶ Ἀβессαλὼμ εἰς τὴν γῆν Γαλαάδ.

27. Καὶ ἐγένετο, ἥνικα ἦλθε Δαυὶδ εἰς Μαναιμ, καὶ Οὐεσβὶ υἱὸς Νάας ἐκ Ῥαββάθ υἱῶν Ἀμμὼν, καὶ Μαχὶρ υἱὸς Ἀμιήλ ἐκ Λωδαβάρ, καὶ Βερζελλὶ ὁ Γαλααδίτης ἐκ Ῥωγελλίμ.

28. ἤνεγκαν δέκα κοίτας, ἀμριτάπους, καὶ λίθοντας δέκα, καὶ σκεύη χειράμου, καὶ πυροὺς καὶ κριθάς, καὶ ἄλευρον καὶ ἄλφιτον, καὶ κύαμον, καὶ φακόν,

29. καὶ μέλι, καὶ βούτυρον, καὶ πρόβατα, καὶ σφόδρ βοῶν· καὶ προσήνεγκαν τῷ Δαυὶδ καὶ τῷ λαῷ τῷ μετ' αὐτοῦ φαγεῖν· ὅτι εἶπεν· Ὁ λαὸς πεινῶν καὶ ἐκλελυμένος καὶ διψῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΗ'.

1. Καὶ ἐπισκέψατο Δαυὶδ τὸν λαὸν τὸν μετ' αὐτοῦ, καὶ κατέστησεν ἐπ' αὐτῶν χιλιάρχους καὶ ἑκατοντάρχους.

2. Καὶ ἀπέστειλε Δαυὶδ τὸν λαὸν τὸ τρίτον ἐν χειρὶ Ἰωάβ, καὶ τὸ τρίτον ἐν χειρὶ Ἀβессα υἱοῦ Σαρβίας ἀδελφοῦ Ἰωάβ, καὶ τὸ τρίτον ἐν χειρὶ Ἐθὶ τοῦ Γεθαίου· καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς τὸν λαόν· Ἐξελθὼν ἐξελεύσομαι καὶ γὰρ ἐγὼ μεθ' ὑμῶν.

3. Καὶ εἶπον· Οὐκ ἐξελεύσῃ, ὅτι ἐὰν φυγῇ φύγωμεν, οὐ θήσουσιν ἐφ' ἡμᾶς καρδίαν· καὶ ἐὰν ἀποθάνωμεν τὸ ἡμῖσι ἡμῶν, οὐ θήσουσιν ἐφ' ἡμᾶς καρδίαν, ὅτι σὺ ὡς ἡμεῖς δέκα χιλιάδες. Καὶ νῦν ἀγαθὸν ὅτι ἴσῃ ἡμῖν ἐν τῇ πόλει βοήθεια τοῦ βοηθεῖν.

4. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ βασιλεὺς· Ὁ ἐὰν ἀρέσῃ ἐν ὀφθαλμοῖς ὑμῶν, ποιήσω. Καὶ ἔστη ὁ βασιλεὺς ἀνά χεῖρα τῆς πύλης, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἐξεπορεύετο εἰς ἑκατοντάδας καὶ εἰς χιλιάδας.

5. Καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς τῷ Ἰωάβ καὶ τῷ Ἀβессα καὶ τῷ Ἐθὶ, λέγων· Φείσασθέ μοι τοῦ παιδαρίου τοῦ Ἀβессαλὼμ. Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἤκουσεν ἐντελλομένου τοῦ βασιλέως πᾶσι τοῖς ἀρχουσιν ὑπὲρ Ἀβессαλὼμ.

6. Καὶ ἐξῆλθε πᾶς ὁ λαὸς εἰς τὸν ὄρυμόν ἐξεναντίας Ἰσραὴλ, καὶ ἐγένετο ὁ πόλεμος ἐν τῷ ὄρυμῳ Ἐφραΐμ.

7. Καὶ ἔπταισιν ἐκεῖ ὁ λαὸς Ἰσραὴλ ἐνώπιον τῶν παίδων Δαυὶδ, καὶ ἐγένετο ἡ θραῦσις μεγάλη ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, εἴκοσι χιλιάδες ἀνδρῶν.

8. Καὶ ἐγένετο ἐκεῖ ὁ πόλεμος διςπαρμένος ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς· καὶ ἐπλεόνασεν ὁ ὄρυμός τοῦ καταφαγεῖν ἐκ τοῦ λαοῦ ὑπὲρ οὓς κατέφαγεν ἐν τῷ λαῷ ἡ μάχαιρα τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.

9. Καὶ συνήντησεν Ἀβессαλὼμ ἐνώπιον τῶν παίδων Δαυὶδ, καὶ Ἀβессαλὼμ ἦν ἐπιβεβηκώς ἐπὶ τοῦ

suffocavit se et mortuus est, et sepultus est in sepulchro patris sui.

24. Et David transiit in Manaim : et Abessalom transiit Jordanem ipse et omnis vir Israel cum eo.

25. Et ipsum Amessai constituit Abessalom pro Joab super virtutem. Et Amessai filius viri, et nomen ejus Jether Jezraelites : hic intravit ad Abigæam filiam Naas, sororem Sarvise matris Joab.

26. Et castrametatus est omnis Israel et Abessalom in terra Galaad.

27. Et factum est, quando venit David in Manaim, et Vesbi filius Naas de Rhabbath filiorum Ammon, et Machir filius Amiel de Lodabar, et Berzelli Galaadites de Rhogellim

28. attulerunt decem cubilia, tapetia, et lebetes decem, et vasa siguli, et frumenta et ordea, et farinam et polentam, et fabam, et lentem,

29. et mel, et butyrum, et oves, et saphoth boum : et attulerunt David et populo qui cum eo ad comedendum : quoniam dixit : Populus esuriens et lassatus et sitiens in deserto.

CAPUT XVIII.

1. Et recognovit David populum qui cum eo, et super eos constituit chiliarchos et centuriones.

2. Et misit David populum tertiam partem in manu Joab, et tertiam in manu Abessa filii Sarvise fratris Joab, et tertiam in manu Ethi Gethari : et dixit David ad populum : Exiens exhibeo etiam ego vobiscum.

3. Et dixerunt : Non exhibis, quoniam si fuga fugerimus, non ponent super nos cor : et si mortui fuerimus dimidium nostri, non ponent super nos cor, quia tu sicut nos decem millia. Et nunc bonum quod sis nobis in civitate auxilium ad auxiliandum.

4. Et dixit ad eos rex : Quodcumque placuerit in oculis vestris, faciam. Et stetit rex ad manum portæ, et omnis populus egrediebatur in centuriis et in millibus.

5. Et mandavit rex ipsi Joab et Abessa et Ethi, dicens : Parcite mihi puero Abessalom. Et universus populus audivit mandantem regem omnibus principibus pro Abessalom.

6. Et exiit universus populus in sylvam ex adverso Israel, et factum est prælium in sylva Ephraim.

7. Et cecidit ibi populus Israel coram pueris David, et facta est plaga magna in die illa, viginti millia virorum.

8. Et factum est ibi prælium dispersum super faciem universæ terræ : et multiplicavit sylva devorare e populo super eos quos devoraverat in populo gladius die illa.

9. Et occurrit Abessalom coram pueris David, et Abessalom inscenderat super mulam suam, et intravit mula subter

ἡμίονου αὐτοῦ, καὶ εἰσῆλθεν ὁ ἡμίονος ὑπὸ τὸ δάσος τῆς ὁρυθὸς τῆς μεγάλης, καὶ περιεπλάκη ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἐν τῇ ὁρυτῇ, καὶ ἐκρεμάσθη ἀναμέσον τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἀναμέσον τῆς γῆς, καὶ ὁ ἡμίονος ὑποκάτω αὐτοῦ παρῆλθε.

10. Καὶ εἶδεν ἀνὴρ εἰς καὶ ἀνήγγειλε τῷ Ἰωάβ, καὶ εἶπεν· Ἰδοὺ ἐώρακα τὸν Ἀβεσσαλὼμ κρεμάμενον ἐν τῇ ὁρυτῇ.

11. Καὶ εἶπεν Ἰωάβ τῷ ἀνδρὶ τῷ ἀναγγέλλοντι αὐτῷ· Καὶ ἰδοὺ ἐώρακας, τί ὅτι οὐκ ἐπάταξας αὐτὸν ἐκεῖ εἰς τὴν γῆν; Καὶ ἐγὼ ἂν δεδώκειν σοι δέκα ἀργυρίου καὶ παραζώνην μίαν.

12. Εἶπε δὲ ὁ ἀνὴρ πρὸς Ἰωάβ· Καὶ ἐγὼ εἰμι ἴστημι ἐπὶ τὰς χεῖράς μου χιλίους σίκλους ἀργυρίου, οὐ μὴ ἐπιβάλω τὴν χεῖρά μου ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ βασιλέως, ὅτι ἐν τοῖς ὤσιν ἡμῶν ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς σοι καὶ τῷ Ἀβεσσά καὶ τῷ Ἐθί, λέγων· Φυλάξατέ μοι τὸ παιδάριον τὸν Ἀβεσσαλὼμ,

13. μὴ ποιῆσαι ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ ἄδικον. Καὶ πᾶς ὁ λόγος οὗ λήσεται ἀπὸ τοῦ βασιλέως, καὶ σὺ στήσῃ ἐξεναντίας.

14. Καὶ εἶπεν Ἰωάβ· Τοῦτο ἐγὼ ἄρξομαι, οὐχ οὕτως μενῶ ἐνώπιόν σου. Καὶ ἔλαβεν Ἰωάβ τρία βέλη ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἐνέπηξεν αὐτὰ ἐν τῇ καρδίᾳ Ἀβεσσαλὼμ, ἔτι αὐτοῦ ζῶντος, ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς ὁρυθός.

15. Καὶ ἐκύκλωσαν δέκα παιδάρια αἶροντα τὰ σκεύη Ἰωάβ, καὶ ἐπάταξαν τὸν Ἀβεσσαλὼμ, καὶ ἐθανάτωσαν αὐτόν.

16. Καὶ ἐσάλπισεν Ἰωάβ ἐν κερατίνῃ, καὶ ἀπέστρεψεν ὁ λαὸς τοῦ μὴ διώκειν ὀπίσω Ἰσραὴλ, ὅτι ἐφείδετο Ἰωάβ τοῦ λαοῦ.

17. Καὶ ἔλαβε τὸν Ἀβεσσαλὼμ, καὶ ἔρριψεν αὐτὸν εἰς χάσμα μέγα ἐν τῷ ὄρυμῳ, εἰς τὸν βόθυνον τὸν μέγαν, καὶ ἐστήλωσεν ἐπ' αὐτὸν σωρὸν λίθων μέγαν σφόδρα. Καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἐφυγεν ἀνὴρ εἰς τὸ σκῆνωμα αὐτοῦ.

18. Καὶ Ἀβεσσαλὼμ ἔτι ζῶν ἔλαβε καὶ ἔστησεν ἑαυτῷ τὴν στήλην, ἐν ᾗ ἐλήφθη, καὶ ἐστήλωσεν αὐτὴν λαβεῖν τὴν στήλην, τὴν ἐν τῇ κοιλάδι τοῦ βασιλέως, ὅτι εἶπεν, ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτῷ υἱὸς ἕνεκα τοῦ ἀναμνησθαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ. Καὶ ἐκάλεσε τὴν στήλην Χεῖρ Ἀβεσσαλὼμ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

19. Καὶ Ἀχιμάς υἱὸς Σαδὼκ εἶπε· Δράμω δὴ καὶ εὐαγγελιῶ τῷ βασιλεῖ ὅτι ἔκρινε Κύριος ἐκ χειρὸς τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ.

20. Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἰωάβ· Οὐκ ἀνὴρ εὐαγγελίας σὺ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, καὶ εὐαγγελιῇ ἐν ἡμέρᾳ ἄλλῃ. Ἐν δὲ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ οὐκ εὐαγγελιῇ, οὐ εἵνεκεν ὁ υἱὸς τοῦ βασιλέως ἀπέθανε.

21. Καὶ εἶπεν Ἰωάβ τῷ Χουσί· Βαδίσας ἀνάγγελον τῷ βασιλεῖ ὅσα εἶδες. Καὶ προσεκύνησε Χουσί τῷ Ἰωάβ, καὶ ἐξῆλθε.

22. Καὶ προσέθετο ἔτι Ἀχιμάς υἱὸς Σαδὼκ, καὶ εἶπε πρὸς Ἰωάβ· Καὶ ἔστω, ὅτι δράμω καὶ γὰρ ἐγὼ ὀπίσω τοῦ Χουσί. Καὶ εἶπεν Ἰωάβ· Ἰνατί σὺ τοῦτο τρέχεις, υἱέ μου; Δεῦρο, οὐκ ἔστι σοι εὐαγγέλια εἰς ὠφέλειαν πορευομένῳ.

23. Καὶ εἶπε· Τί γὰρ ἂν δράμω; Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἰωάβ· Δράμε. Καὶ ἐδράμεν Ἀχιμάς τὴν ὁδὸν τὴν τοῦ Κεχάρ, καὶ ὑπερέβη τὸν Χουσί.

densitatem quercus magnæ, et circumplicatum est caput ejus in quercu, et pependit inter cælum et inter terram, et mula subter eum præterit.

10. Et vidit vir unus et annuntiavit ipsi Joab, et dixit : Ecce vidi Abessalom pendentem in quercu.

11. Et dixit Joab viro annuntianti sibi : Et ecce vidisti, quid quod non percussisti eum illic in terram? Et ego dedissem tibi decem argenti et balteum unum?

12. Dixit autem vir ad Joab : Et ego quidem appendo in manibus meis mille siclos argenti, non injiciam manum meam super filium regis, quoniam in auribus nostris mandavit rex tibi et Abessa et Ethî, dicens : Custodite mihi puerum Abessalom,

13. non faciendo in animam ejus injuriam. Et omne verbum non latebit a rege, et tu stares ex adverso.

14. Et dixit Joab : Hoc ego aggrediar, non sic manebo coram te. Et sumpsit Joab tria spicula in manu sua, et infixit ea in corde Abessalom, adhuc illo vivente, in corde quercus.

15. Et circumierunt decem pueri portantes vasa Joab, et percusserunt Abessalom, et interfecerunt eum.

16. Et cecinit Joab in cornea, et revertit populus non persequendo post Israel, quoniam pepercit Joab populo.

17. Et sumpsit Abessalom, et projecit eum in hiatum magnum in sylva, in foveam magnam, et statuit super eum acervum lapidum magnum valde. Et omnis Israel fugit vir in tabernaculum suum.

18. Et Abessalom adhuc vivens tulerat et statuerat sibi titulum, in qua assumptus est, et statuerat illum capere titulum, qui in valle regis, quoniam dixit, quia non est ei filius ut memoretur nomen ejus. Et vocavit titulum Manus Abessalom usque in diem hanc.

19. Et Achimaas filius Sadoc dixit : Curram nunc et evangelizabo regi quoniam judicavit Dominus de manu inimicorum ejus.

20. Et dixit ei Joab : Non vir evangelii tu in die hac, et evangelizabis in die alia. In die autem hac non evangelizabis, propterea quod filius regis mortuus est.

21. Et dixit Joab ad Chusi : Ambulans annuntia regi quæcumque vidisti. Et adoravit Chusi Joab, et exiit.

22. Et adjecit adhuc Achimaas filius Sadoc, et dixit ad Joab : Et esto, quia curram etiam ego post Chusi. Et dixit Joab : Ut quid tu hoc curris, fili mi? Veni, non est tibi evangelium ad utilitatem eunti.

23. Et dixit : Quid enim si cucurrero? Et dixit ei Joab : Curre. Et cucurrit Achimaas viam quæ Cecchar, et prætergressus est Chusi.

24. Καὶ Δαυὶδ ἐκάθητο ἀναμέσον τῶν δύο πυλῶν· καὶ ἐπορεύθη ὁ σκοπὸς εἰς τὸ δῶμα τῆς πύλης πρὸς τὸ τεῖχος, καὶ ἐπῆρε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ καὶ εἶδε, καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ τρέχων μόνος ἐνώπιον αὐτοῦ.

25. Καὶ ἀνεβοήσεν ὁ σκοπὸς καὶ ἀπήγγειλε τῷ βασιλεῖ, καὶ εἶπε ὁ βασιλεὺς· Εἰ μόνος ἐστίν, εὐαγγέλια ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ. Καὶ ἐπορεύετο πορευόμενος καὶ ἐγγίζων.

26. Καὶ εἶδεν ὁ σκοπὸς ἄνδρα ἕτερον τρέχοντα, καὶ ἐβόησεν ὁ σκοπὸς πρὸς τὴν πύλην, καὶ εἶπε· Καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἕτερος τρέχων μόνος. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς· Καί γε οὗτος εὐαγγελιζόμενος.

27. Καὶ εἶπεν ὁ σκοπός· Ἐγὼ ὁρῶ τὸν δρόμον τοῦ πρώτου ὡς δρόμον Ἀχιμαὰς υἱοῦ Σαδώκ. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς· Ἀνὴρ ἀγαθός οὗτος, καὶ γε εἰς εὐαγγέλιον ἀγαθὴν ἐλεύσεται.

28. Καὶ ἐβόησεν Ἀχιμαὰς, καὶ εἶπε πρὸς τὸν βασιλέα· Εἰρήνη. Καὶ προσεκύνησε τῷ βασιλεῖ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ εἶπεν· Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεός σου ὃς ἀπέκλεισε τοὺς ἄνδρας τοὺς ἐπαρμένους τὴν χεῖρα αὐτῶν ἐν τῷ κυρίῳ μου τῷ βασιλεῖ.

29. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς· Εἰρήνη τῷ παιδάρῳ τῷ Ἀβессαλώμ; Καὶ εἶπεν Ἀχιμαὰς· Εἶδον τὸ πλῆθος τὸ μέγα τοῦ ἀποστεῖλαι τὸν δούλον τοῦ βασιλέως Ἰωάβ καὶ τὸν δούλόν σου, καὶ οὐκ ἔγνω τί ἐκεῖ.

30. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς· Ἐπιστρέφον, στηλώθητι ὦδε. Καὶ ἐπιστράφη, καὶ ἔστη.

31. Καὶ ἰδοὺ ὁ Χουσί παρεγένετο, καὶ εἶπε τῷ βασιλεῖ· Εὐαγγελισθήτω ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς, ὅτι ἔκρινέ σοι Κύριος σήμερον ἐκ χειρὸς πάντων τῶν ἐπεγυρομένων ἐπὶ σέ.

32. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν Χουσί· Εἰ εἰρήνη τῷ παιδάρῳ τῷ Ἀβессαλώμ; Καὶ εἶπεν ὁ Χουσί· Γένοιτο ὡς τὸ παιδάριον οἱ ἐχθροὶ τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως, καὶ πάντες ὅσοι ἐπανεστήσαν ἐπ' αὐτὸν εἰς κακά.

33. Καὶ ἐταράχθη ὁ βασιλεὺς, καὶ ἀνέβη εἰς τὸ ὑπερῶν τῆς πύλης, καὶ ἔκλαυσε, καὶ οὕτως εἶπεν ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτόν· Ὑἱέ μου Ἀβессαλώμ, υἱέ μου, υἱέ μου Ἀβессαλώμ, τίς δώη τὸν θάνατόν μου ἀντὶ σοῦ; Ἐγὼ ἀντὶ σοῦ, Ἀβессαλώμ υἱέ μου, υἱέ μου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΘ'.

1. Καὶ ἀνηγγέλη τῷ Ἰωάβ, λέγοντες· Ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς κλαίει καὶ πένθει ἐπὶ Ἀβессαλώμ.

2. Καὶ ἐγένετο ἡ σωτηρία ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ εἰς πένθος παντὶ τῷ λαῷ, ὅτι ἤκουσεν ὁ λαὸς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγων, ὅτι λυπεῖται ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τῷ υἱῷ αὐτοῦ.

3. Καὶ διεκλέπτετο ὁ λαὸς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τοῦ εἰσελθεῖν εἰς τὴν πόλιν, καθὼς διακλέπτεται ὁ λαὸς οἱ ἀίσχυνόμενοι ἐν τῷ αὐτοῦς φεύγειν ἐν τῷ πολέμῳ.

4. Καὶ ὁ βασιλεὺς ἔκρυψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ ἔκραζεν ὁ βασιλεὺς φωνῇ μεγάλῃ, λέγων· Ὑἱέ μου Ἀβессαλώμ, Ἀβессαλώμ υἱέ μου.

5. Καὶ εἰσῆλθεν Ἰωάβ πρὸς τὸν βασιλέα εἰς τὸν οἶκον, καὶ εἶπε· Κατήσυνας σήμερον τὰ πρόσωπα πάντων τῶν δούλων σου τῶν ἐξαίρουμένων σε σήμερον,

24. Et David sedebat inter duas portas : et ivit speculator in solarium portae ad murum, et elevavit oculos suos et vidit, et ecce vir currens solus in conspectu ejus.

25. Et exclamavit speculator et annuntiavit regi, et dixit rex : Si solus est, evangelia in ore ejus. Et pergebat pergens et appropinquans.

26. Et vidit speculator virum alium currentem, et exclamavit speculator ad portam, et dixit : Et ecce vir alius currens solus. Et dixit rex : Etiam iste evangelizans.

27. Et dixit speculator : Ego video cursum primi tamquam cursum Achimaas filii Sadoc. Et dixit rex : Vir bonus iste, etiam ad evangelium bonum veniet.

28. Et clamavit Achimaas, et dixit ad regem : Pax. Et adoravit regem super faciem suam in terram, et dixit : Benedictus Dominus Deus tuus qui conclusit viros qui extulerant manum suam in dominum meum regem.

29. Et dixit rex : Pax puero Abessalom? Et dixit Achimaas : Vidi multitudinem magnam in mittendo servum regis Joab et servum tuum, et non novi quid illic.

30. Et dixit rex : Convertite te, sta hic. Et convertit se, et stetit.

31. Et ecce Chusi advenit, et dixit regi : Evangelizetur dominus meus rex, quoniam judicavit tibi Dominus hodie de manu omnium insurgentium super te.

32. Et dixit rex ad Chusi : Si pax puero Abessalom? Et dixit Chusi : Fiant sicut puer inimici domini mei regis, et omnes quicumque insurrexerunt super eum in mala.

33. Et turbatus est rex, et ascendit in cenaculum portae, et ploravit, et sic dixit dum ipse iret : Fili mi Abessalom! fili mi, fili mi Abessalom! quis dederit mortem meam pro tua? Ego pro te, Abessalom, fili mi, fili mi!

CAPUT XIX.

1. Et annuntiatum est Joab, dicentes : Ecce rex plorat et luget super Abessalom.

2. Et facta est salus in die illa in luctum omni populo, quoniam audivit populus in die illa, dicens, quia tristatur rex super filium suum.

3. Et suffuratus est se populus in die illa ab intrando in civitatem, sicut suffuratur se populus qui confunduntur in fugiendo ipsos in praelio.

4. Et rex abscondit faciem suam, et vociferatus est rex voce magna, dicens : Fili mi Abessalom! Abessalom fili mi!

5. Et intravit Joab ad regem in domum, et dixit : Confudisti hodie facies omnium servorum tuorum qui eripuerunt te hodie, et animam filiorum tuorum et filiarum tua-

καὶ τὴν ψυχὴν τῶν υἱῶν σου καὶ τῶν θυγατέρων σου, καὶ τὴν ψυχὴν τῶν γυναικῶν σου καὶ τῶν παλλακῶν σου,

6. τοῦ ἀγαπᾶν τοὺς μισοῦντάς σε, καὶ μισεῖν τοὺς ἀγαπῶντάς σε. Καὶ ἀνήγγειλας σήμερον ὅτι οὐκ εἰσὶν οἱ ἄρχοντές σου, οὐδὲ παῖδες· ὅτι ἔγνωκα σήμερον, ὅτι εἰ Ἀβессαλώμ ἔζη, πάντες ἡμεῖς σήμερον νεκροί, ὅτι τότε τὸ εὐθὲς ἦν ἐν ὀφθαλμοῖς σου.

7. Καὶ νῦν ἀναστὰς ἐξελθε καὶ λάλησον εἰς τὴν καρδίαν τῶν δούλων σου, ὅτι ἐν Κυρίῳ ὤμοσα ὅτι εἰ μὴ ἐκπορεύσῃ σήμερον, εἰ αὐλισθήσεται ἀνὴρ μετὰ σοῦ τὴν νύκτα ταύτην. Καὶ ἐπίγνωθι σεαυτῷ καὶ κακὸν σοι τοῦτο ὑπὲρ πᾶν τὸ κακὸν τὸ ἐπελθόν σοι ἐκ νεότητός σου ἕως τοῦ νῦν.

8. Καὶ ἀνέστη ὁ βασιλεὺς καὶ ἐκάθισεν ἐν τῇ πύλῃ, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀνήγγειλαν, λέγοντες· Ἴδού ὁ βασιλεὺς κάθεται ἐν τῇ πύλῃ. Καὶ εἰσῆλθε πᾶς ὁ λαὸς κατὰ πρόσωπον τοῦ βασιλέως ἐπὶ τὴν πύλῃν, καὶ Ἰσραὴλ ἔφυγεν ἀνὴρ εἰς τὰ σκηνώματα αὐτοῦ.

9. Καὶ ἦν πᾶς ὁ λαὸς κρινόμενος ἐν πάσαις φυλαῖς Ἰσραὴλ, λέγοντες· Ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ ἐρρύσατο ἡμᾶς ἀπὸ πάντων τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν, καὶ αὐτὸς ἐξελατο ἡμᾶς ἐκ χειρὸς ἀλλοφύλων· καὶ νῦν, πέρυγεν ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ ἀπὸ τῆς βασιλείας αὐτοῦ, καὶ ἀπὸ Ἀβессαλώμ.

10. Καὶ Ἀβессαλώμ, ἐν ἐχρίσαμεν ἐφ' ἡμῶν, ἀπέθανεν ἐν τῷ πολέμῳ· καὶ νῦν ἵνατί ὑμεῖς κωφεύετε τοῦ ἐπιστρέφαι τὸν βασιλέα; Καὶ τὸ ῥῆμα παντός Ἰσραὴλ ἦλθε πρὸς τὸν βασιλέα.

11. Καὶ ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ ἀπέστειλε πρὸς Σαδὼκ καὶ πρὸς Ἀβιάθαρ τοὺς ἱερεῖς, λέγων· Λαλήσατε πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους Ἰούδα, λέγοντες· Ἰνατί γίνεσθε ἴσχατοι τοῦ ἐπιστρέφαι τὸν βασιλέα εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ; Καὶ λόγος παντός Ἰσραὴλ ἦλθε πρὸς τὸν βασιλέα εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.

12. Ἀδελφοί μου ὑμεῖς, ὅσαί μου καὶ σάρκες μου ὑμεῖς, ἵνατί γίνεσθε ἴσχατοι τοῦ ἐπιστρέφαι τὸν βασιλέα εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ;

13. Καὶ τῷ Ἀμεσσαὶ ἐρεῖτε· Οὐχὶ ὁστοῦν μου καὶ σὰρξ μου σύ; Καὶ νῦν τάδε ποιῆσαι μοι ὁ Θεὸς καὶ τάδε προσθῆναι, εἰ μὴ ἄρχων δυνάμειος ἔσῃ ἐνώπιον ἐμοῦ πάσας τὰς ἡμέρας ἀντὶ Ἰωάβ.

14. Καὶ ἐκλίνε τὴν καρδίαν παντός ἀνδρός Ἰούδα ὡς ἀνδρὸς ἑνός, καὶ ἀπέστειλαν πρὸς τὸν βασιλέα, λέγοντες· Ἐπιστράφηθι σὺ καὶ πάντες οἱ δούλοι σου.

15. Καὶ ἐπέστρεψεν ὁ βασιλεὺς, καὶ ἦλθεν ἕως τοῦ Ἰορδάνου· καὶ ἄνδρες Ἰούδα ἦλθαν εἰς Γαλγαλα τοῦ πορεύεσθαι εἰς ἀπαντὴν τοῦ βασιλέως, διαβιβάσαι τὸν βασιλέα τὸν Ἰορδάνην.

16. Καὶ ἐτάχυνε Σεμεὶ υἱὸς Γηρὰ υἱοῦ τοῦ Ἰεμινὶ ἐκ Βαουρίμ, καὶ κατέβη μετὰ ἀνδρὸς Ἰούδα εἰς ἀπαντὴν τοῦ βασιλέως Δαυὶδ,

17. καὶ χίλιοι ἄνδρες μετ' αὐτοῦ ἐκ τοῦ Βενιαμίν, καὶ Σιβὰ τὸ παιδάριον τοῦ οἴκου Σαούλ, καὶ πεντεκαίδεκα υἱοὶ αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ εἴκοσι δούλοι αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ· καὶ κατεύθυναν τὸν Ἰορδάνην ἐμπροσθεν τοῦ βασιλέως,

18. καὶ ἐλειτούργησαν τὴν λειτουργίαν τοῦ διαβιβάσαι τὸν βασιλέα· καὶ διέβη ἡ διάβασις τοῦ ἐξεγεῖραι τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως, καὶ τοῦ ποιῆσαι τὸ εὐθὲς ἐν

rum, et animam uxorum tuarum et concubinarum tuarum,

6. diligendo eos qui oderunt te, et odiendo eos qui diligunt te. Et annuntiasti hodie quia non sunt principes tui, neque pueri : quoniam novi hodie, quia si Absalom viveret, omnes nos hodie mortui, quia tunc rectum erat in oculis tuis.

7. Et nunc surgens egredere et loquere ad cor servorum tuorum, quoniam in Domino juravi quia nisi egrediaris hodie, si manebit vir tecum nocte hac. Et scito tibi et malum tibi hoc super omne malum quod supervenit tibi a juventute tua usque nunc.

8. Et surrexit rex et sedit in porta, et universus populus annuntiaverunt, dicentes : Ecce rex sedet in porta. Et intravit universus populus ad faciem regis ad portam, et Israel fugit vir ad tabernacula sua.

9. Et erat omnis populus concertans in omnibus tribubus Israel, dicentes : Rex David eripuit nos ab omnibus inimicis nostris, et ipse eripuit nos de manu alienigenarum : et nunc fugit de terra, et de regno suo, et ab Absalom.

10. Et Absalom, quem unxeramus super nos, mortuus est in praelio : et nunc ut quid vos siletis ad revocandum regem? Et verbum universi Israel venit ad regem.

11. Et rex David misit ad Sadoc et ad Abiathar sacerdotes, dicens : Loquimini ad seniores Juda, dicentes : Ut quid estis ultimi ad reducendum regem in domum suam? Et verbum universi Israel venit ad regem in domum ejus.

12. Fratres mei vos, ossa mea et carnes meae vos, ut quid estis ultimi ad reducendum regem in domum suam?

13. Et ad Amessai dicetis : Nonne os meum et caro mea tu? Et nunc haec faciat mihi Deus et haec adjiciat, si non princeps virtutis fueris coram me omnibus diebus pro Joab.

14. Et inclinavit cor omnis viri Juda tamquam viri unius, et miserunt ad regem, dicentes : Revertere tu et omnes servi tui.

15. Et revertit rex, et venit usque ad Jordanem : et viri Juda venerunt in Galgala ad eundem in occursum regis, ad traducendum regem Jordanem.

16. Et festinavit Semei filius Gera filii Jemini de Baurim, et descendit cum viro Juda in occursum regis David,

17. et mille viri cum eo de Benjamin, et Siba puer domus Saul, et quindecim filii ejus cum eo, et viginti servi ejus cum eo : et direxerunt Jordanem ante regem,

18. et ministrarunt ministerium ad traducendum regem : et transiit transitus ad erigendam domum regis, et ad faciendum quod rectum in oculis ejus. Et Semei filius

ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ. Καὶ Σεμεὶ υἱὸς Ἰηρὰ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, διαβαίνοντος αὐτοῦ τὸν Ἰορδάνην,

19. καὶ εἶπε πρὸς τὸν βασιλέα· Μὴ δὴ λογισάσθω ὁ κύριός μου ἀνομίαν, καὶ μὴ μνησθῆς ὅσα ἤδικησεν ὁ παῖς σου ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἣ ὁ κύριός μου ἐξεπορεύετο ἐξ Ἱερουσαλὴμ, τοῦ θέσθαι τὸν βασιλέα εἰς τὴν καρδίαν αὐτοῦ.

20. Ὅτι ἔγνω ὁ δοῦλός σου ὅτι ἐγὼ ἥμαρτον, καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἦλθον σήμερον πρότερος παντός Ἰσραὴλ καὶ οἴκου Ἰωσήφ, τοῦ καταβῆναι με εἰς ἀπαντὴν τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως.

21. Καὶ ἀπεκρίθη Ἀβессαὶ υἱὸς Σαρούιζ, καὶ εἶπε· Μὴ ἀντὶ τούτου εὖ θανατωθήσεται Σεμεὶ, ὅτι κατηράσχετο τὸν χριστὸν Κυρίου;

22. Καὶ εἶπε Δαυὶδ· Τί ἐμοὶ καὶ ὑμῖν, υἱοὶ Σαρούιζ, ὅτι γίνεσθέ μοι σήμερον εἰς ἐπίδουλον; Σήμερον εὖ θανατωθήσεται τις ἀνὴρ ἐξ Ἰσραὴλ, ὅτι οὐκ οἶδα εἰ σήμερον βασιλεύω ἐγὼ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ;

23. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Σεμεὶ· Οὐ μὴ ἀποθῆναι. Καὶ ὤμοσεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς.

24. Καὶ Μεμφιβοσθέ υἱὸς υἱοῦ Σαούλ κατέβη εἰς ἀπαντὴν τοῦ βασιλέως, καὶ οὐκ ἐθεράπευσεν τοὺς πόδας αὐτοῦ, οὐδὲ ὠνυχίσαστο, οὐδὲ ἐποίησε τὸν μύστακα αὐτοῦ, καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ οὐκ ἀπέπλυνεν ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς ἀπῆλθεν ὁ βασιλεὺς ἕως τῆς ἡμέρας ἧς αὐτὸς παρεγένετο ἐν εἰρήνῃ.

25. Καὶ ἐγένετο, ὅτε εἰσῆλθεν εἰς Ἱερουσαλὴμ εἰς ἀπάντησιν τοῦ βασιλέως, καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς· Τί ὅτι οὐκ ἐπορεύθης μετ' ἐμοῦ, Μεμφιβοσθέ;

26. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Μεμφιβοσθέ· Κύριέ μου βασιλεῦ, ὁ δοῦλός μου παρελογίσάτο με, ὅτι εἶπεν ὁ παῖς σου αὐτῷ· Ἐπίσχεζόν μοι τὴν ὄνον καὶ ἐπιβῶ ἐπ' αὐτήν καὶ πορεύσομαι μετὰ τοῦ βασιλέως, ὅτι χωλὸς ὁ δοῦλός σου,

27. καὶ μεθώδευσεν ἐν τῷ δούλῳ σου πρὸς τὸν κύριόν μου τὸν βασιλέα. Καὶ ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς ὡς ἀγγέλος τοῦ Θεοῦ, καὶ ποίησεν τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς σου.

28. Ὅτι οὐκ ἦν πᾶς ὁ οἶκος τοῦ πατρὸς μου, ἀλλ' ἡ ὅτι ἄνδρες θανάτου τῷ κυρίῳ μου τῷ βασιλεῖ, καὶ ἔθιγας τὸν δούλόν σου ἐν τοῖς ἐσθίουσι τὴν τράπεζάν σου. Καὶ τί ἐστι μοι ἐτι δικαίωμα, καὶ τοῦ κειραγένοι με ἐτι πρὸς τὸν βασιλέα;

29. Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς· Ἰνατί λαλεῖς ἐτι τοὺς λόγους σου; Εἶπον· Σὺ καὶ Σίβα, διελείθε τὸν ἀγρὸν.

30. Καὶ εἶπε Μεμφιβοσθέ πρὸς τὸν βασιλέα· Καὶ γε τὰ πάντα λαβέτω, μετὰ τὸ παραγενέσθαι τὸν κύριόν μου τὸν βασιλέα ἐν εἰρήνῃ εἰς τὸν οἶκόν αὐτοῦ.

31. Καὶ Βερζελλὶ ὁ Γαλααδίτης κατέβη ἐκ Ῥωγελλίμ, καὶ διέβη μετὰ τοῦ βασιλέως τὸν Ἰορδάνην ἐκπέμψαι αὐτὸν τὸν Ἰορδάνην.

32. Καὶ Βερζελλὶ ἀνὴρ πρεσβύτερος σφόδρα, υἱὸς ὀγδοήκοντα ἐτῶν, καὶ αὐτὸς διέθρεψε τὸν βασιλέα ἐν τῷ οἰκεῖν αὐτὸν ἐν Μανασσέ, ὅτι ἀνὴρ μέγας ἦν σφόδρα.

33. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Βερζελλί· Σὺ διαθήσῃ μετ' ἐμοῦ, καὶ διαθρέψω τὸ γῆρας σου μετ' ἐμοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ.

34. Καὶ εἶπε Βερζελλί πρὸς τὸν βασιλέα· Πόσαι ἡμέραι ἐτῶν ζωῆς μου, ὅτι ἀναβήσομαι μετὰ τοῦ βασιλέως εἰς Ἱερουσαλὴμ;

Gera cecidit super faciem suam coram rege, transeunte illo Jordanem,

19. et dixit ad regem : Ne nunc imputet dominus meus iniquitatem, et ne recorderis quaecumque injuste fecit puer tuus in die quo dominus meus egrediebatur e Jerusalem, ita ut ponat rex in corde suo.

20. Quoniam cognovit servus tuus quia ego peccavi, et ecce ego veni hodie prior universo Israel et domo Joseph, ut descenderem in occursum domini mei regis.

21. Et respondit Abessae filius Sarviae, et dixit : Numquid pro hoc non interficietur Semei, quia maledixit christum Domini?

22. Et dixit David : Quid mihi et vobis, filii Sarviae, quia estis mihi hodie in adversarium? Hodie non tradetur morti ullus vir de Israel, quoniam nonne novi si hodie regno ego super Israel?

23. Et dixit rex ad Semei : Non morieris. Et juravit ei rex.

24. Et Memphibosthe filius filii Saul descendit in occursum regis, et non curaverat pedes suos, neque fecerat ungues, neque fecerat labrum suum, et vestimenta sua non laverat a die qua abiit rex usque ad diem qua ipse advenit in pace.

25. Et factum est, quando intravit in Jerusalem in occursum regis, et dixit ei rex : Quid quod non ivisti mecum, Memphibosthe?

26. Et dixit ad eum Memphibosthe : Domine mi rex, servus meus decepit me, quoniam dixit puer tuus ei : Insterno mihi asinam et ascendam super eam et ibo cum rege, quoniam claudus servus tuus,

27. et fallaciter egit in servo tuo ad dominum meum regem. Et dominus meus rex sicut angelus Dei, et fac quod bonum in oculis tuis.

28. Quoniam non erat universa domus patris mei, nisi viri mortis domino meo regi, et posuisti servum tuum in iis qui comedunt mensam tuam. Et quae est mihi ultra justificationis, et ut ego vociferer ultra ad regem?

29. Et dixit ei rex : Ut quid loqueris ultra sermones tuos? Dixi : Tu et Siba, dividite agrum.

30. Et dixit Memphibosthe ad regem : Etiam omnia accipiat, postquam advenit dominus meus rex in pace in domum suam.

31. Et Berzelli Galaadites descenderat de Rhogellim, et transierat cum rege Jordanem ad transmittendum eum Jordanem.

32. Et Berzelli vir senior valde, filius octoginta annorum, et ipse aluerat regem cum illo habitaret in Manassim, quoniam vir magnus erat valde.

33. Et dixit rex ad Berzelli : Tu transibis mecum, et nutriam senectutem tuam mecum in Jerusalem.

34. Et dixit Berzelli ad regem : Quot dies annorum vitae meae, quia ascendam cum rege in Jerusalem?

35. Υἱὸς ὀγδοήκοντα ἐτῶν ἐγὼ εἰμι σήμερον· εἰ μὴν γινώσκωμαι ἀναμέσον ἀγαθοῦ καὶ κακοῦ; εἰ γεύσεται ὁ δοῦλός σου ἔτι ὃ φάγομαι ἢ πίομαι, ἢ ἀκούσωμαι ἔτι φωνὴν ἀδόντων καὶ ἀδουσῶν; Καὶ ἵνατί ἔσται ἔτι ὁ δοῦλός σου εἰς φορτίον ἐπὶ τὸν κύριόν μου τὸν βασιλέα;

36. Ὡς βραχὺ διαβήσεται ὁ δοῦλός σου τὸν Ἰορδάνην μετὰ τοῦ βασιλέως; Καὶ ἵνατί ἀνταποδίδωσί μοι ὁ βασιλεὺς τὴν ἀνταπόδοσιν ταύτην;

37. Καθισάτω δὴ ὁ δοῦλός σου, καὶ ἀποθανοῦμαι ἐν τῇ πόλει μου παρὰ τῷ τάφῳ τοῦ πατρός μου καὶ τῆς μητρός μου. Καὶ ἰδοὺ ὁ δοῦλός σου Χάμααμ διαβήσεται μετὰ τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως, καὶ ποιήσων αὐτῷ τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς σου.

38. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς· Μετ' ἐμοῦ διαβήτω Χάμααμ, καὶ γὰρ ποιήσω αὐτῷ τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς μου, καὶ πάντα ὅσα ἂν ἐκλέξῃ ἐπ' ἐμοί, ποιήσω σοι.

39. Καὶ διέβη πᾶς ὁ λαὸς τὸν Ἰορδάνην, καὶ ὁ βασιλεὺς διέβη, καὶ κατεβίβησεν ὁ βασιλεὺς τὸν Βερzellī, καὶ εὐλόγησεν αὐτὸν, καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ.

40. Καὶ διέβη ὁ βασιλεὺς εἰς Γαλγαλα, καὶ Χάμααμ διέβη μετ' αὐτοῦ· καὶ πᾶς ὁ λαὸς Ἰούδα διαβαίνοντες μετὰ τοῦ βασιλέως, καὶ γε τὸ ἥμισυ τοῦ λαοῦ Ἰσραὴλ.

41. Καὶ ἰδοὺ πᾶς ἄνθρωπος Ἰσραὴλ παρεγένοντο πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ εἶπε πρὸς τὸν βασιλέα· Τί ἐστι ἐκλεψάν σε οἱ ἀδελφοὶ ἡμῶν ἄνθρωπος Ἰούδα, καὶ διεβίβασαν τὸν βασιλέα καὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ τὸν Ἰορδάνην, καὶ πάντες ἄνδρες Δαυὶδ μετ' αὐτοῦ;

42. Καὶ ἀπεκρίθη πᾶς ἄνθρωπος Ἰούδα πρὸς ἄνδρα Ἰσραὴλ, καὶ εἶπαν· Διότι ἐγγίζει πρὸς μὲ ὁ βασιλεὺς; Καὶ ἵνατί οὕτως ἐθυμώθη περὶ τοῦ λόγου τούτου; Μὴ βρώσει ἐράγομεν ἐκ τοῦ βασιλέως, ἢ δόμα ἐδωκεν, ἢ ἄρσιν ἤρεν ἡμῖν;

43. Καὶ ἀπεκρίθη ἄνθρωπος Ἰσραὴλ τῷ ἀνδρὶ Ἰούδα, καὶ εἶπε· Δέκα χεῖρές μοι ἐν τῷ βασιλεί, καὶ πρωτότοκος ἐγὼ ἢ σὺ, καὶ γε ἐν τῷ Δαυὶδ εἰμι ὑπὲρ σέ. Καὶ ἵνατί τοῦτο ὕβρισάς με, καὶ οὐκ ἐλογίσθη ὁ λόγος μου πρῶτός μοι τοῦ Ἰούδα ἐπιστρέψαι τὸν βασιλέα ἐμοί; Καὶ ἐσκληρύνθη ὁ λόγος ἀνδρός Ἰούδα ὑπὲρ τὸν λόγον ἀνδρός Ἰσραὴλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Κ'.

1. Καὶ ἐκεῖ ἐπιχαλούμενος υἱὸς παράνομος, καὶ ὄνομα αὐτῷ Σαβεὲ, υἱὸς Βοχορί, ἄνθρωπος ὁ Ἰεμινί, καὶ ἐσάλπισε τῇ κερατίνῃ καὶ εἶπεν· Οὐκ ἔστιν ἡμῖν μερίς ἐν Δαυὶδ, οὐδὲ κληρονομία ἡμῖν ἐν τῷ οἴκῳ Ἰεσσαί. Ἄνθρωπος εἰς τὰ σκηνώματά σου, Ἰσραὴλ.

2. Καὶ ἀνέβη πᾶς ἄνθρωπος Ἰσραὴλ ἀπὸ ὀπισθεν Δαυὶδ ὀπίσω Σαβεὲ υἱοῦ Βοχορί, καὶ ἄνθρωπος Ἰούδα ἐκολλήθη τῷ βασιλεῖ αὐτῶν ἀπὸ τοῦ Ἰορδάνου καὶ ἕως Ἱερουσαλήμ.

3. Καὶ εἰσῆλθε Δαυὶδ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ἔλαβεν ὁ βασιλεὺς τὰς δέκα γυναῖκας τὰς παλλακὰς αὐτοῦ ἃς ἄρῃκε φυλάσσειν τὸν οἶκον, καὶ ἐδωκεν αὐτάς ἐν οἴκῳ φυλακῆς, καὶ διέθρεψεν αὐτάς, καὶ πρὸς αὐτάς οὐκ εἰσῆλθε, καὶ ἦσαν συνεχόμεναι ἕως ἡμέρας θανάτου αὐτῶν χῆραι ζῶσαι.

35. Filius octoginta annorum ego sum hodie : numquid cognoscam inter bonum et malum? numquid gustabit servus tuus ultra quid comedam aut bibam, aut audiam ultra vocem cantorum et cantatricum? Et ut quid erit ultra servus tuus in onus super dominum meum regem?

36. Perparum transibit servus tuus Jordanem cum rege? Et ut quid retribuit mihi rex retributionem hanc?

37. Sedeat nunc servus tuus, et moriar in civitate mea apud sepulcrum patris mei et matris meae. Et ecce servus tuus Chamaam transibit cum domino meo rege, et fac ei quod bonum in oculis tuis.

38. Et dixit rex : Mecum transeat Chamaam, et ego faciam ei quod bonum in oculis meis, et omnia quaecumque elegerit in me, faciam ei.

39. Et transivit universus populus Jordanem, et rex transivit, et deosculatus est rex ipsum Berzelli, et benedixit eum, et revertit in locum suum.

40. Et transivit rex in Galgala, et Chamaam transivit cum eo : et universus populus Juda transeuntes cum rege, atque etiam dimidium populi Israel.

41. Et ecce omnis vir Israel advenerunt ad regem, et dixit ad regem : Quid quod furati sunt te fratres nostri viri Juda, et transmiserunt regem et domum ejus Jordanem, et omnes viri David cum eo?

42. Et respondit omnis vir Juda ad virum Israel, et dixerunt : Eo quod appropinquat ad me rex? Et ut quid ita indignatus es de verbo hoc? Numquid comestione comedimus ex rege, aut munus dedit, aut tributum sustulit nobis?

43. Et respondit vir Israel viro Juda, et dixit : Decem manus mihi in rege, et primogenitus ego quam tu, etiam in ipso David sum super te. Et ut quid hoc injuriam intulisti mihi, et non est reputatum verbum meum primum mihi a Juda ad reducendum regem mihi? Et durum fuit verbum viri Juda super verbum viri Israel.

CAPUT XX.

1. Et ibi advocatus filius iniquus, et nomen ei Sabee, filius Bochori, vir Jemini, et clancit cornu et dixit : Non est nobis pars in David, neque haereditas nobis in filio Jesse. Vir ad tabernacula tua, Israel.

2. Et ascendit omnis vir Israel a post David post Sabee filium Bochori, et vir Juda adhesit regi suo a Jordane et usque Jerusalem.

3. Et intravit David in domum suam in Jerusalem, et sumpsit rex decem illas mulieres concubinas quas reliquerat custodire domum, et dedit eas in domo custodiae, et nutriti eas, et ad eas non intravit, et fuerunt detentae usque ad diem mortis suae viduae viventes.

4. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ἀμεσσαί· Βόησόν μοι τὸν ἄνδρα Ἰούδα τρεῖς ἡμέρας, σὺ δὲ αὐτοῦ στήθι.

5. Καὶ ἐπορεύθη Ἀμεσσαί τοῦ βοῆσαι τὸν Ἰούδαν, καὶ ἐγρόνισεν ἀπὸ τοῦ καιροῦ οὗ ἐτάξατο αὐτῷ Δαυὶδ.

6. Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Ἀμεσσαί· Νῦν κακοποιήσει ἡμᾶς Σαβεί υἱὸς Βογορί ὑπὲρ Ἀβεσσαλώμ· καὶ νῦν σὺ λάβε μετὰ σεαυτοῦ τοὺς παῖδας τοῦ κυρίου σου, καὶ καταδίωξον ὀπίσω αὐτοῦ, μὴ ποτε ἐαυτὸς εὕρῃ πόλεις ὄχυράς, καὶ σκιάσῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμῶν.

7. Καὶ ἐξῆλθον ὀπίσω αὐτοῦ Ἀβεσσαί καὶ οἱ ἄνδρες Ἰωάβ, καὶ ὁ Χεραθὶ καὶ ὁ Φελεθὶ καὶ πάντες οἱ δυνατοί, καὶ ἐξῆλθον ἐξ Ἱερουσαλὴμ διώξαι ὀπίσω Σαβεί υἱοῦ Βογορί.

8. Καὶ αὐτοὶ παρὰ τῇ λίθῳ τῇ μεγάλῃ τῇ ἐν Γαβαὼν καὶ Ἀμεσσαί εἰσῆλθεν ἔμπροσθεν αὐτῶν· Καὶ Ἰωάβ περιζωσμένος μανδύαν τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ, καὶ ἐπ' αὐτῷ ἐζωσμένος μάχαιραν ἐξευγμένην ἐπὶ τῆς ὀσφύος αὐτοῦ ἐν κοιλίᾳ αὐτῆς, καὶ ἡ μάχαιρα ἐξῆλθε, καὶ αὐτὴ ἐξῆλθε καὶ ἐπίεσε.

9. Καὶ εἶπεν Ἰωάβ τῷ Ἀμεσσαί· Εἰ ὑγιαίνεις σὺ, ἀδελφεῖ· Καὶ ἐκράτησεν ἡ γαῖρ ἡ δεξιὰ Ἰωάβ τοῦ πύγωνος Ἀμεσσαί τοῦ καταρῖλῃσαι αὐτόν.

10. Καὶ Ἀμεσσαί οὐκ ἐφυλάξατο τὴν μάχαιραν τὴν ἐν τῇ χειρὶ Ἰωάβ, καὶ ἐκαιοσεν αὐτόν ἐν αὐτῇ Ἰωάβ εἰς τὴν φόνον, καὶ ἐξεγύθη ἡ κοιλία αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν, καὶ οὐκ ἐδευτέρωσεν αὐτῷ, καὶ ἀπέθανε. Καὶ Ἰωάβ καὶ Ἀβεσσαί ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἐδίωξεν ὀπίσω Σαβεί υἱοῦ Βογορί.

11. Καὶ ἄνθρωπος ἑστῆ ἐπ' αὐτόν τῶν παιδαρίων Ἰωάβ, καὶ εἶπε· Τίς ὁ βουλόμενος Ἰωάβ, καὶ τίς τοῦ Δαυὶδ, ὀπίσω Ἰωάβ;

12. Καὶ Ἀμεσσαί περυσμένος ἐν τῷ αἵματι ἐν μέσῳ τῆς τρίβου. Καὶ εἶδεν ἄνθρωπος, ὅτι ἐστήκει πᾶς ὁ λαὸς· καὶ ἀπέστρεψε τὸν Ἀμεσσαί ἐκ τῆς τρίβου εἰς ἀγρὸν, καὶ ἐπέβριψεν ἐπ' αὐτόν ἱμάτιον, καθ' ὃ τι εἶδεν πάντα τὸν ἐρχόμενον ἐπ' αὐτόν ἐστηκότα.

13. Ἠνίκα δὲ ἐρθασεν ἐκ τῆς τρίβου, παρῆλθε πᾶς ἄνθρωπος Ἰσραὴλ ὀπίσω Ἰωάβ τοῦ διώξαι ὀπίσω Σαβεί υἱοῦ Βογορί.

14. Καὶ διῆλθεν ἐν πάσαις φυλαῖς Ἰσραὴλ εἰς Ἀβὲλ καὶ εἰς Βεθμαχά· καὶ πάντες ἐν Χαρρί καὶ ἐξεκκλησιάσθησαν, καὶ ἦλθον κατόπισθεν αὐτοῦ.

15. Καὶ παρεγένθησαν καὶ ἐπολιοῦν ἐπ' αὐτόν ἐν Ἀβὲλ καὶ Φερμαχά· καὶ ἐξέχεαν πρόσχωμα πρὸς τὴν πόλιν, καὶ ἐστῆ ἐν τῷ προτεινίσματι· καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετὰ Ἰωάβ ἐνοῦσαν καταβαλεῖν τὸ τεῖχος.

16. Καὶ ἐβόησε γυνὴ σοφὴ ἐκ τοῦ τεύχους, καὶ εἶπεν· Ἀκούσατε, ἀκούσατε, εἰπατε δὴ πρὸς Ἰωάβ· Ἐγγισον εἰς ὧδε, καὶ λαλήσω πρὸς αὐτόν.

17. Καὶ προσήγγισε πρὸς αὐτήν· Καὶ εἶπεν ἡ γυνή· Εἰ σὺ εἶ Ἰωάβ; Ὁ δὲ εἶπεν· Ἐγώ. Εἶπε δὲ αὐτῇ· Ἀκουσον τοὺς λόγους τῆς δούλης σου. Καὶ εἶπεν Ἰωάβ· Ἀκούω ἐγὼ εἰμι.

18. Καὶ εἶπε λέγουσα· Λόγον ἐλάλησαν ἐν πρώτοις, λέγοντες· Ἡρωτημένος ἡρωτήθη ἐν τῇ Ἀβὲλ καὶ ἐν Δάν εἰ ἐξέλιπον ἃ ἔθεντο οἱ πιστοὶ τοῦ Ἰσραὴλ. Ἐρωτῶντες ἐπερωτήσουσιν ἐν Ἀβὲλ, καὶ οὕτως εἰ ἐξέλιπον.

19. Ἐγὼ εἰμι εἰρηνικὴ τῶν στηριγμάτων Ἰσραὴλ, σὺ δὲ ζητεῖς θανατῶσαι πόλιν καὶ μητρόπολιν ἐν Ἰσραὴλ· ἵνατί καταποντίζεις κληρονομίαν Κυρίου;

4. Et dixit rex ad Amessai : Clama mihi virum Juda tribus diebus, tu autem hic sta.

5. Et ivit Amessai ad clamandum Judam, et tardavit a tempore quo constituerat ei David.

6. Et dixit David ad Amessai : Nunc malefaciet nobis Sabee filius Bochori super Abessalom : et nunc tu sume tecum pueros domini tui, et persequere post eum, ne forte inveniat sibi civitates munitas, et teget oculos nostros.

7. Et exierunt post eum Abessai et viri Joab, et Chere-thi et Phelethi et omnes potentes, et exierunt e Jerusalem ad persequendum post Sabee filium Bochori.

8. Et ipsi apud lapidem magnum qui in Gabaon : et Amessai intravit ante eos. Et Joab indutus mantellum vestimentum suum, et super illud accinctus gladio conjuncto super lumbum suum in vagina ejus : et gladius exivit, et ipse exivit et irruit.

9. Et dixit Joab ad Amessai : Si vales tu, frater? Et tenuit manus dextera Joab barbam Amessai ad osculandum illum.

10. Et Amessai non observarat gladium qui in manu Joab, et percussit illum in ipso Joab in inguinem, et effusus est venter ejus in terram, et non iteravit ei, et mortuus est. Et Joab et Abessai frater ejus persecutus est post Sabee filium Bochori.

11. Et vir stetit super eum de pueris Joab, et dixit : Quis volens Joab, et quis ipsius David, post Joab?

12. Et Amessai conspersus in sanguine in medio semi-tae. Et vidit vir, quia subsistebat omnis populus : et translulit Amessai e semita in agrum, et injecit super eum vestem, secundum quod viderat omnem qui veniebat super eum subsistere.

13. Postquam autem declinavit de via, praeteriit omnis vir Israel post Joab ad persequendum post Sabee filium Bochori.

14. Et transiit in omnibus tribubus Israel in Abel et in Bethmaca : et omnes in Charri et congregati sunt, et tene-runt post eum.

15. Et advenierunt et obsederunt super eum in Abel et in Phermacha : et effuderunt aggerem erga civitatem, et stetit in antemurali : et omnis populus qui cum Joab cogita-verunt deijcere murum.

16. Et clamavit mulier sapiens de muro, et dixit : Au-dite, audite, dicite nunc ad Joab : Appropinqua usque huc, et loquar ad eum.

17. Et appropinquavit ad eam. Et dixit mulier : Si tu es Joab? At ille dixit : Ego. Dixit autem ad eum : Audi verba servae tuae. Et dixit Joab : Audio equidem.

18. Et dixit dicens : Verbum locuti sunt in primis, di-centes : Interrogando interrogatus est in Abel et in Dan si defecerunt quae posuerunt fideles Israel. Interrogantes in-terrogabunt in Abel, et ita si defecerunt.

19. Ego sum pacifica de firmamentis Israel, tu autem quaeris mortificare civitatem et metropolim in Israel : ut quid demergis hereditatem Domini?

20. Καὶ ἀπεκρίθη Ἰωάβ, καὶ εἶπεν· Ὡς μοι, Ὡς μοι, εἰ καταποντιῶ καὶ εἰ φθερῶ.

21. Οὐχ οὕτως ὁ λόγος, ὅτι ἀνὴρ ἐξ ὄρους Ἐφραΐμ, Σαβεί υἱὸς Βοχορί ὄνομα αὐτοῦ, καὶ ἐπῆρε τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τὸν βασιλεῖα Δαυὶδ. Δότε αὐτὸν μοι μόνον, καὶ ἀπελεύσομαι ἀπάνωθεν τῆς πόλεως. Καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ πρὸς Ἰωάβ· Ἴδού ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ βρῆσεται πρὸς σὲ διὰ τοῦ τείχους.

22. Καὶ εἰσῆλθεν ἡ γυνὴ πρὸς πάντα τὸν λαόν, καὶ ἐλάλησε πρὸς πᾶσαν τὴν πόλιν ἐν τῇ σοφίᾳ αὐτῆς· καὶ ἀφείλε τὴν κεφαλὴν Σαβεί υἱοῦ Βοχορί, καὶ ἀφείλε καὶ ἔβαλε πρὸς Ἰωάβ· καὶ ἐσάλπισεν ἐν κερατίνῃ, καὶ διεσπάρησαν ἀπὸ τῆς πόλεως ἀπ' αὐτοῦ ἀνὴρ εἰς τὰ σκηνώματα αὐτοῦ. Καὶ Ἰωάβ ἀπέστρεψεν εἰς Ἱερουσαλὴμ πρὸς τὸν βασιλεῖα.

23. Καὶ ὁ Ἰωάβ πρὸς πάσῃ τῇ δυνάμει Ἰσραὴλ· καὶ Βαναίας υἱὸς Ἰωάβ ἐπὶ τοῦ Χερεθὶ καὶ ἐπὶ τοῦ Φελεθί·

24. Καὶ Ἀδωνιράμ ἐπὶ τοῦ φόρου· καὶ Ἰωσαφάθ υἱὸς Ἀχιλὸυθ ἀναμιμνήσκων·

25. καὶ Σουὰ γραμματεὺς· καὶ Σαδώκ καὶ Ἀβιά· θαρ ἱερεῖς·

26. καὶ γὰρ Ἰράς ὁ Ἰαρίν ἦν ἱερεὺς τῷ Δαυίδ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑ'.

1. Καὶ ἐγένετο λιμὸς ἐν ταῖς ἡμέραις Δαυὶδ τρεῖς ἔτη, ἐνιαυτὸς ὁ ἐχόμενος ἐνιαυτοῦ· καὶ ἐζήτησε Δαυὶδ τὸ πρόσωπον Κυρίου, καὶ εἶπε Κύριος· Ἐπὶ Σαούλ καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ ἀδικία ἐν θανάτῳ αἱμάτων αὐτοῦ, περὶ οὗ ἐθανάτωσε τοὺς Γαβαωνίτας.

2. Καὶ ἐκάλεσεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ τοὺς Γαβαωνίτας, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· καὶ οἱ Γαβαωνῖται οὐχ υἱοὶ Ἰσραὴλ εἰσιν, ὅτι ἄλλ' ἢ ἐκ τοῦ ὀλλείμματος τοῦ Ἀμορραίου, καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ὤμοσαν αὐτοῖς, καὶ ἐζήτησε Σαούλ πατάξαι αὐτούς ἐν τῷ ζηλῶσαι αὐτὸν τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα.

3. Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς τοὺς Γαβαωνίτας· Τί ποιήσω ὑμῖν, καὶ ἐν τίνι ἐξιδάσωμαι, καὶ εὐλογήσετε τὴν κληρονομίαν Κυρίου;

4. Καὶ εἶπαν αὐτῷ οἱ Γαβαωνῖται· Οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἀργύριον ἢ χρυσίον μετὰ Σαούλ καὶ μετὰ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἀνὴρ θανατῶσαι ἐν Ἰσραὴλ. Καὶ εἶπε· Τί ὑμεῖς λέγετε, καὶ ποιήσω ὑμῖν;

5. Καὶ εἶπαν πρὸς τὸν βασιλεῖα· Ὁ ἀνὴρ δὲ συνετέλεσεν ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐδίωξεν ἡμᾶς, δὲ παρελόγισατο ἐξολοθρεῦσαι ἡμᾶς, ἀρξάνισωμεν αὐτόν, τοῦ μὴ ἰστάσθαι αὐτόν ἐν παντὶ ὁρίῳ Ἰσραὴλ.

6. Δότε ἡμῖν ἑπτὰ ἀνδρας ἐκ τῶν υἱῶν αὐτοῦ, καὶ ἐξηλιάσωμεν αὐτούς τῷ Κυρίῳ ἐν τῷ Γαβαὼν Σαούλ ἐκλεκτοὺς Κυρίου. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς· Ἐγὼ δώσω.

7. Καὶ ἐφείσατο ὁ βασιλεὺς ἐπὶ Μεμφιβοσθέ υἱὸν Ἰωνάθαν υἱοῦ Σαούλ, διὰ τὸν ὄρκον Κυρίου τὸν ἀναμέσον αὐτῶν, καὶ ἀναμέσον Δαυὶδ, καὶ ἀναμέσον Ἰωνάθαν υἱοῦ Σαούλ.

8. Καὶ ἔλαβεν ὁ βασιλεὺς τοὺς δύο υἱοὺς Ῥεσφὰ θυγατρὸς Αἰᾶ οὗς ἔτεκε τῷ Σαούλ, τὸν Ἑρμωνί καὶ τὸν Μεμφιβοσθέ, καὶ τοὺς πέντε υἱοὺς τῆς Μιχὸλ θυγατρὸς Σαούλ, οὗς ἔτεκε τῷ Ἑσδριὴλ υἱῷ Βερζελλὶ τῷ Μωουλαθί.

20. Et respondit Joab, et dixit : Propitius mihi, propitius mihi, si demergam et si corrumpam.

21. Non sic verbum, quia vir de monte Ephraim, Sabee filius Bochori nomen ejus, et elevavit manum suam super regem David. Date eum mihi solum, et abibo desuper civitate. Et dixit mulier ad Joab : Ecce caput ejus jaciatur ad te per murum.

22. Et intravit mulier ad universum populum, et locuta est ad universam civitatem in sapientia sua : et abstulit caput Sabee filii Bochori, et abstulit et jecit ad Joab : et clauxit in cornea, et dispersi sunt a civitate ab eo vir in tabernacula sua. Et Joab revertit in Jerusalem ad regem.

23. Et Joab ad omnem virtutem Israel; et Banazeas filius Jodae super Cherethi et super Phelethi;

24. et Adoniram super tributum; et Josaphat filius Achith commonefaciens;

25. et Susa scriba; et Sadoc et Abiathar sacerdotes;

26. et etiam Iras qui Jarin erat sacerdos ipsi David.

CAPUT XXI.

1. Et facta est fames in diebus David tres annos, annos contiguus anno : et quaesivit David faciem Domini, et dixit Dominus : Super Saul et super domum ejus injustitia in morte sanguinum ejus, pro eo quod morti tradidit Gabaonitas.

2. Et vocavit rex David Gabaonitas, et dixit ad eos : et Gabaonitae non filii Israel sunt, quia tantum ex reliquiis Amorrhæi, et filii Israel juraverant eis, et quaesivit Saul percutere eos cum ipse zelaret filios Israel et Juda.

3. Et dixit David ad Gabaonitas : Quid faciam vobis, et in quo depropitiabor, et benedicetis hereditatem Domini?

4. Et dixerunt ei Gabaonitae : Non est nobis argentum vel aurum cum Saul et cum domo ejus, et non est nobis vir ad interficiendum in Israel. Et dixit : Quid vos dicitis, et faciam vobis?

5. Et dixerunt ad regem : Vir qui consummavit super nos et persecutus est nos, qui male cogitavit exterminare nos, deleamus eum, ut non stet ipse in omni termino Israel.

6. Det nobis septem viros de filiis ejus, et soli exponamus eos Domino in Gabaon Saul electos Domini. Et dixit rex : Ego dabo.

7. Et pepercit rex super Memphibosthe filium Jonathan filii Saul, propter juramentum Domini quod inter eos, et inter David, et inter Jonathan filium Saul.

8. Et cepit rex duos filios Resphae filiae Aja quos peperit ipsi Saul, Hermoni et Memphibosthe, et quinque filios Michol filiae Saul, quos peperit ipsi Esdriel filio Berzelli Moulathæ.

9. Καὶ ἔδωκεν αὐτοὺς ἐν χειρὶ τῶν Γαβαωνιτῶν, καὶ ἐξηλίσσαν αὐτοὺς ἐν τῷ ὄρει ἐναντὶ Κυρίου· καὶ ἔπεσαν οἱ ἑπτὰ αὐτοὶ ἐπὶ τὸ αὐτό. Καὶ αὐτοὶ οὐκ ἐθαύνατο ἦσαν ἐν ἡμέραις θερισμοῦ, ἐν πρώτοις, ἐν ἀρχῇ θερισμοῦ κριθῶν.

10. Καὶ ἔλαβε Ῥεσφά θυγάτηρ Αἰᾶ τὸν σάκκον καὶ ἔπηξεν αὐτῇ πρὸς τὴν πέτραν ἐν ἀρχῇ θερισμοῦ κριθῶν, ὥς ἔσταξεν ἐπ' αὐτοὺς ὕδωρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ· καὶ οὐκ ἔδωκε τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καταπαῦσαι ἐπ' αὐτοὺς ἡμέρας, καὶ τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ νυκτός.

11. Καὶ ἀπηγγέλη τῷ Δαυὶδ ὅσα ἐποίησε Ῥεσφά θυγάτηρ Αἰᾶ παλλικῇ Σαούλ. Καὶ ἐξελεύθησαν, καὶ κατέλαβεν αὐτοὺς Δάν υἱὸς Ἰωᾶ ἐκ τῶν ἀπογόνων τῶν γιγάντων.

12. Καὶ ἐπορεύθη Δαυὶδ καὶ ἔλαβε τὰ ὀστέα Σαούλ καὶ τὰ ὀστέα Ἰωνάθαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ παρὰ τῶν ἀνδρῶν υἱῶν Ἰαβὶς Γαλαὰδ οἱ ἔκλεψαν αὐτοὺς ἐκ τῆς πλατείας Βαιθσάν, ὅτι ἔστησαν αὐτοὺς ἐκεῖ οἱ ἀλλόφυλοι ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἣ ἐπάταξαν οἱ ἀλλόφυλοι τὸν Σαούλ ἐν Γελβουέ.

13. Καὶ ἀνήνεγκεν ἐκεῖθεν τὰ ὀστέα Σαούλ καὶ τὰ ὀστέα Ἰωνάθαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, καὶ συνήγαγε τὰ ὀστέα τῶν ἐξηλίσσμενων.

14. Καὶ ἔθαψαν τὰ ὀστέα Σαούλ καὶ τὰ ὀστέα Ἰωνάθαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ καὶ τὰ ὀστέα τῶν ἡλιασθέντων ἐν γῇ Βενιαμὴν ἐν τῇ πλευρᾷ, ἐν τῷ τάφῳ Κὶς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. Καὶ ἐποίησαν πάντα ὅσα ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς, καὶ ἐπήκουσεν ὁ Θεὸς τῇ γῇ μετὰ ταῦτα.

15. Καὶ ἐγενήθη ἔτι πόλεμος τοῖς ἀλλοφύλοις μετὰ Ἰσραὴλ. Καὶ κατέβη Δαυὶδ καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐπολέμησαν μετὰ τῶν ἀλλοφύλων· καὶ ἐπορεύθη Δαυὶδ.

16. καὶ Ἰεσβὶ δὲ ἦν ἐν τοῖς ἐχθροῖς τοῦ Παρᾶ, καὶ ὁ σταθμὸς τοῦ δόρατος αὐτοῦ, τριακοσίων σίχλων δολιχῇ χαλκοῦ· καὶ αὐτὸς περιεζωσμένος κορύνην, καὶ διενόειτο τοῦ πατάξαι τὸν Δαυὶδ.

17. Καὶ ἐβοήθησεν αὐτῷ Ἀβεσσά υἱὸς Σαρυίας, καὶ ἐπάταξε τὸν ἀλλόφυλον καὶ ἐθανάτωσεν αὐτόν. Τότε ὤμοσαν οἱ ἄνδρες Δαυὶδ, λέγοντες· Οὐκ ἐξελεύσῃ ἔτι μεθ' ἡμῶν εἰς πόλεμον, καὶ οὐ μὴ σβέσῃς τὸν λύχνον Ἰσραὴλ.

18. Καὶ ἐγενήθη μετὰ ταῦτα ἔτι πόλεμος ἐν Γέθ μετὰ τῶν ἀλλοφύλων· τότε ἐπάταξε Σεβοχὰ δ' Ἀσταθὶ τὸν Σέρ ἐν τοῖς ἐχθροῖς τοῦ Παρᾶ.

19. Καὶ ἐγένετο ὁ πόλεμος ἐν Ρὸμ μετὰ τῶν ἀλλοφύλων, καὶ ἐπάταξεν Ἐλεανὰν υἱὸς Ἀριωργίμ δ' Βαιθλεεμίτης τὸν Γολιάθ τὸν Γεθαῖον. Καὶ τὸ ξύλον τοῦ δόρατος αὐτοῦ ὡς ἀντίον ὑφαινότων.

20. Καὶ ἐγένετο ἔτι πόλεμος ἐν Γέθ· καὶ ἦν ἀνὴρ Μαδὼν, καὶ οἱ δάκτυλοι τῶν χειρῶν αὐτοῦ, καὶ οἱ δάκτυλοι τῶν ποδῶν αὐτοῦ ἑξ καὶ ἑξ, εἰκοσιτέσσαρες ἀριθμῶ. Καὶ γὰρ αὐτὸς ἐτέγθη τῷ Παρᾶ.

21. Καὶ ὠνειδίσει τὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἐπάταξεν αὐτόν Ἰωνάθαν υἱὸς Σεμὶ ἀδελφοῦ Δαυὶδ.

22. Οἱ τέσσαρες οὗτοι ἐτέγθησαν ἀπόγονοι τῶν γιγάντων ἐν Γέθ τῷ Παρᾶ οἶκος, καὶ ἔπεσαν ἐν χειρὶ Δαυὶδ καὶ ἐν χειρὶ τῶν δούλων αὐτοῦ.

9. Et dedit eos in manu Gabaonitarum, et soli exposuerunt eos in monte ante Dominum : et ceciderunt septem isti in idipsum. Et ipsi vero interfecti sunt in diebus messis, in primis, in principio messis hordeorum.

10. Et sumpsit Rhespha filia Aja saccum et defixit sibi ad petram in principio messis hordeorum, quoadusque stillavit super eos aqua de caelo : et non dedit volatilia caeli requiescere super eos die, et bestias agri nocte.

11. Et nuntiatum est David quaecumque fecit Rhespha filia Aja concubina Saul. Et resoluti sunt, et cepit eos Dan filius Joa ex pronepotibus gigantum.

12. Et ivit David et sumpsit ossa Saul et ossa Jonathan filii ejus a viris filiis Jabis Galaad qui furati erant eos ex platea Baethsan, quia statuerant eos ibi alienigenae in die qua percusserunt alienigenae Saul in Gelbue.

13. Et asportavit inde ossa Saul et ossa Jonathan filii ejus, et congregavit ossa expositorum soli.

14. Et sepelierunt ossa Saul et ossa Jonathan filii ejus et ossa soli expositorum in terra Benjamin in latere, in sepulchro Cis patris ejus. Et fecerunt omnia quaecumque mandavit rex, et exaudivit Deus terram post haec.

15. Et fuit adhuc bellum alienigenis cum Israel. Et descendit David et pueri ejus cum eo, et pugnaverunt cum alienigenis : et ivit David.

16. et Jesbi qui erat in nepotibus ipsius Rhapha, et pondus lanceae ejus, trecentorum siclorum pondere aeris : et ipse accinctus clava, et studuit percutere David.

17. Et auxiliatus est ei Abessa filius Sarviae, et percussit alienigenam et interfecit eum. Tunc jurarunt viri David, dicentes : Non egredieris ultra nobiscum ad bellum, et non exstingues lucernam Israel.

18. Et fuit post haec adhuc praelium in Geth cum alienigenis : tunc percussit Sebocha Astatothi ipsum Seph in nepotibus Rhapha.

19. Et fuit praelium in Rhom cum alienigenis, et percussit Eleanan filius Ariorgim Baethleemites ipsum Goliath Gethaem. Et lignum lanceae ejus tamquam liciatorium texentium.

20. Et factum est adhuc praelium in Geth : et fuit vir Madon, et digiti manuum ejus, et digiti pedum ejus sex et sex, viginti quatuor numero. Etiam ipse natus erat ipsi Rhapha.

21. Et exprobravit Israel, et percussit eum Jonathan filius Semel fratris David.

22. Quatuor hi nati sunt pronepotes gigantum in Geth ipsi Rhapha domus, et ceciderunt in manu David et in manu servorum ejus.

1. Καὶ ἐλάλησε Δαυὶδ τῷ Κυρίῳ τοὺς λόγους τῆς ὁδοῦ ταύτης ἐν ᾗ ἡμέρᾳ ἐξεδήλωτο αὐτὸν Κύριος ἐκ χειρὸς πάντων τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ, καὶ ἐκ χειρὸς Σαουλ.
2. Καὶ εἶπεν Ὁ ΔΔΗ· Κύριε, πέτρα μου καὶ ὀχύρωμά μου, καὶ ἐξαιρούμενός με ἐμοί,
3. ὁ Θεός μου φύλαξ μου ἔσται μοι, πεποιθὼς ἔσομαι ἐπ' αὐτῷ· ὑπερασπιστής μου, καὶ κέρας σωτηρίας μου, ἀντιλήπτωρ μου καὶ καταφυγή μου σωτηρίας μου, ἐξ ἀδίκου σώσεις με.
4. Αἰνετὸν ἐπικαλέσομαι Κύριον, καὶ ἐκ τῶν ἐχθρῶν μου σωθήσομαι.
5. Ὅτι περιέσχον με συντριμμοὶ θανάτου, χεῖμαρ-βοὶ ἀνομίας ἐθάμβησάν με.
6. Ὡδίνες θανάτου ἐκύκλωσάν με, προέφθασάν με σκληρότητες θανάτου.
7. Ἐν τῷ θλίβεσθαί με ἐπικαλέσομαι τὸν Κύριον, καὶ πρὸς τὸν Θεόν μου βοήσομαι, καὶ ἐπακούσεται ἐκ ναοῦ αὐτοῦ φωνῆς μου, καὶ ἡ κραυγὴ μου ἐν τοῖς ὠσὶν αὐτοῦ.
8. Καὶ ἐταράχθη καὶ ἐσειέθη ἡ γῆ, καὶ τὰ θεμέλια τοῦ οὐρανοῦ συνεταράχθησαν καὶ ἐσπαράχθησαν, ὅτι ἐθυμώθη Κύριος αὐτοῖς.
9. Ἀνέβη καπνὸς ἐν τῇ ὀργῇ αὐτοῦ, καὶ πῦρ ἐκ στόματος αὐτοῦ κατέδετα· ἄνθρακες ἐξεκαύθησαν ἀπ' αὐτοῦ.
10. Καὶ ἐκλινεν οὐρανοὺς καὶ κατέβη, καὶ γνόφος ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ.
11. Καὶ ἐπεκάθισεν ἐπὶ τῷ Χερουβὶμ καὶ ἐπετάσθη, καὶ ὤφθη ἐπὶ πτερύγων ἀνέμου,
12. καὶ ἔθετο σκότος ἀποκρυφὴν αὐτοῦ. Κύκλω αὐτοῦ ἡ σκηνὴ αὐτοῦ, σκότος ὑδάτων, ἐπάχυνεν ἐν νεφέλαις ἀέρος.
13. Ἀπὸ τοῦ φέγγους ἐναντίον αὐτοῦ ἐξεκαύθησαν ἄνθρακες πυρός.
14. Ἐβρόντησεν ἐξ οὐρανοῦ Κύριος, καὶ ὁ Ὑψίστος ἔδωκε φωνὴν αὐτοῦ.
15. Καὶ ἀπέστειλε βέλη, καὶ ἐσκόρπισεν αὐτούς· καὶ ἤστραψεν ἀστραπὴν, καὶ ἐξέστησεν αὐτούς.
16. Καὶ ὤφθησαν ἀφέσεις θαλάσσης, καὶ ἀπεκαλύφθη θεμέλια τῆς οἰκουμένης ἐν τῇ ἐπιτιμῇ Κυρίου ἀπὸ πνοῆς πνεύματος θυμοῦ αὐτοῦ.
17. Ἀπέστειλεν ἐξ ὕψους καὶ λαβέ με, εἴλωσέ με ἐξ ὑδάτων πολλῶν.
18. Ἐβρόντησά με ἐξ ἐχθρῶν μου ἰσχύος, ἐκ τῶν μισούντων με, ὅτι ἐκραταιώθησαν ὑπὲρ ἐμέ.
19. Προέφθασάν με ἡμέραι θλίψεως μου· καὶ ἐγένετο Κύριος ἐπιστήριγμά μου,
20. καὶ ἐξήγαγέ με εἰς πλατυσμόν, καὶ ἐξεδιέτό με, ὅτι ὑδόκησεν ἐν ἐμοί.
21. Καὶ ἀνταπέδωκέ μοι Κύριος κατὰ τὴν δικαιοσύνην μου, καὶ κατὰ τὴν καθαριότητα τῶν χειρῶν μου ἀνταπέδωκέ μοι.
22. Ὅτι ἐφύλαξα ὁδοὺς Κυρίου, καὶ οὐκ ἡσέβησα ἀπὸ τοῦ Θεοῦ μου.
23. Ὅτι πάντα τὰ κρίματα αὐτοῦ κατέναντίον μου καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, οὐκ ἀπέστην ἀπ' αὐτῶν.
24. Καὶ ἔσομαι ἄμωμος αὐτῷ, καὶ προφυλάξομαι ἀπὸ τῆς ἀνομίας μου.

1. Et locutus est David Domino verba cantici hujus in qua die eripuit eum Dominus de manu omnium inimicorum ejus, et de manu Saul.
2. Et dixit CANTICUM : Domine, petra mea et munitio mea, et eruens me mihi,
3. Deus meus custos meus erit mihi, confidens ero in eo : protector meus, et cornu salutis meae, susceptor meus et refugium meum salutis meae, de iniquo salvabis me.
4. Laudabilem invocabo Dominum, et de inimicis meis salvabor.
5. Quia circumdederunt me contritiones mortis, torrentes iniquitatis exterruerunt me.
6. Dolores mortis circumdederunt me, praevenierunt me asperitates mortis.
7. Dum ego tribulor invocabo Dominum, et ad Deum meum clamabo, et exaudiet de templo suo vocem meam, et vociferatio mea in auribus ejus.
8. Et turbata est et concussa est terra, et fundamenta caeli conturbata sunt et quassata sunt, quoniam indignatus est Dominus eis.
9. Ascendit fumus in ira ejus, et ignis de ore ejus vorabit : carbones succensi sunt ab eo.
10. Et inclinavit caelos et descendit, et caligo sub pedibus ejus.
11. Et insedit super Cherubim et volavit, et conspectus est super pennas venti,
12. et posuit tenebras latibulum suum. In circuitu suo tabernaculum suum, tenebras aquarum, condensavit in nubibus aeris.
13. A fulgore in conspectu ejus succensi sunt carbones ignis.
14. Intonuit e caelo Dominus, et Altissimus dedit vocem suam.
15. Et misit sagittas, et dissipavit eos : et coruscavit coruscationem, et exterruit eos.
16. Et apparuerunt emissiones maris, et revelata sunt fundamenta orbis in increpatione Domini a spiratione spiritus furoris ejus.
17. Misit de excelso et assumpsit me, traxit me de aquis multis.
18. Eripuit me de inimicis meis fortitudinis, de iis qui oderunt me, quoniam confortati fuerant super me.
19. Praevenerunt me dies tribulationis meae : et factus est Dominus firmamentum meum,
20. et eduxit me in latitudinem, et eripuit me, quoniam bene sensit in me.
21. Et retribuit mihi Dominus secundum justitiam meam, et secundum puritatem manuum mearum retribuit mihi.
22. Quoniam custodivi vias Domini, neque impie egi a Deo meo.
23. Quoniam omnia judicia ejus in conspectu meo et justificationes ejus, non discessi ab eis.
24. Et ero immaculatus ei, et praecavebo ab iniquitate mea.

25. Καὶ ἀποδώσει μοι Κύριος κατὰ τὴν δικαιοσύνην μου, καὶ κατὰ τὴν καθαριότητα τῶν χειρῶν μου ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ.

26. Μετὰ ὁσίου ὁσιωθήσῃ, καὶ μετὰ ἀνδρὸς τελείου τελειωθήσῃ.

27. Καὶ μετὰ ἐκλεκτοῦ ἐκλεκτὸς ἔσῃ, καὶ μετὰ στρεβλοῦ στρεβλωθήσῃ.

28. Καὶ τὸν λαὸν τὸν πτωχὸν σώσεις, καὶ ὀφθαλμοὺς ἐπὶ μετεώρων ταπεινώσεις.

29. Ὅτι σὺ ὁ λύχνος μου, Κύριε, καὶ Κύριος ἐκλάμψει μοι τὸ σκότος μου.

30. Ὅτι ἐν σοὶ δραμοῦμαι μονόζωνος, καὶ ἐν τῷ Θεῷ μου ὑπερβήσομαι τεῖχος.

31. Ὁ Ἰσχυρὸς, ἁμώμος ἡ ὁδὸς αὐτοῦ· τὸ ῥῆμα Κυρίου κραταῖον, πεπυρωμένον· ὑπερασπιστὴς ἐστὶ πᾶσι τοῖς πεποιθόσιν ἐπ' αὐτόν.

32. Τίς ἰσχυρὸς πλὴν Κυρίου; καὶ τίς κτίστης ἔσται πλὴν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν;

33. Ὁ Ἰσχυρὸς, ὁ κραταῖός με δυνάμει, καὶ ἐξετίναξεν ἁμώμον τὴν ὁδόν μου.

34. Τίθεις τοὺς πόδας μου ὡς ἐλάφῳ, καὶ ἐπὶ τὰ ὕψη ἰστών με.

35. Διδάσκων χειράς μου εἰς πόλεμον, καὶ κατάζας τόξον χαλκοῦν ἐν βραχίονί μου.

36. Καὶ ἔδωκάς μοι ὑπερασπισμόν σωτηρίας μου, καὶ ἡ ὑπακοή σου ἐπλήθυνέ με.

37. εἰς πλατυσμόν εἰς τὰ διαδήματά μου ὑποκάτω μου, καὶ οὐκ ἐσαλεύθησαν τὰ σκέλη μου.

38. Διώξω ἐχθροὺς μου, καὶ ἀφανίσω αὐτούς, καὶ οὐκ ἀναστρέψω ἕως ἂν συντελέσω αὐτούς.

39. Καὶ θάσσω αὐτούς καὶ οὐκ ἀναστήσονται, καὶ πεσοῦνται ὑπὸ τοὺς πόδας μου.

40. Καὶ ἐνισχύσεις με δυνάμει εἰς πόλεμον, κάμψεις τοὺς ἐπανιστανομένους μοι ὑποκάτω μου.

41. Καὶ τοὺς ἐχθροὺς μου ἔδωκάς μοι νῶτον, τοὺς μισοῦντάς με, καὶ ἐθανάτωσας αὐτούς.

42. Βοήσονται, καὶ οὐκ ἔστι βοηθός, πρὸς Κύριον, καὶ οὐκ ἐπήκουσεν αὐτῶν.

43. Καὶ ἐλέαυα αὐτούς ὡς χοῦν γῆς, ὡς πηλὸν ἐξόδων ἐλέπτυνα αὐτούς.

44. Καὶ ῥύσῃ με ἐκ μάχης λαῶν, φυλάξεις με εἰς κεφαλὴν ἐθνῶν. Λαὸς δὲν οὐκ ἔγνω ἐδούλευσάν μοι,

45. υἱοὶ ἀλλότριοι ἐψεύσαντό μοι, εἰς ἀκοήν ὠτίου ἤκουσάν μου.

46. Υἱοὶ ἀλλότριοι ἀπορρίψονται, καὶ σφαλοῦσιν ἐκ τῶν συγκλεισμένων αὐτῶν.

47. Ζῇ Κύριος, καὶ εὐλογητὸς ὁ φύλαξ μου, καὶ ὑψωθήσεται ὁ Θεός μου ὁ φύλαξ τῆς σωτηρίας μου.

48. Ἰσχυρὸς Κύριος ὁ δίδους ἐκδικήσεις ἐμοί, παιδεύων λαοὺς ὑποκάτω μου,

49. καὶ ἐξάγων με ἐξ ἐχθρῶν μου, καὶ ἐκ τῶν ἐπεχειρομένων μοι ὑψώσεις με, ἐξ ἀνδρὸς ἀδικημάτων ῥύσῃ με.

50. Διὰ τοῦτο ἐξομολογήσομαι σοί, Κύριε, ἐν τοῖς ἔθνεσι, καὶ ἐν τῷ ὀνόματί σου ψαλῶ.

51. Μεγαλύνων τὰς σωτηρίας βασιλέως αὐτοῦ, καὶ ποιῶν ἔλεος τῷ χριστῷ αὐτοῦ τῷ Δαυὶδ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ ἕως αἰῶνος.

25. Et reddet mihi Dominus secundum justitiam meam, et secundum puritatem manuum mearum in conspectu oculorum ejus.

26. Cum sancto sanctificaberis, et cum viro perfecto perfectus eris.

27. Et cum electo electus eris, et cum perverso perverteris.

28. Et populum inopem salvabis, et oculos super excelsos humiliabis.

29. Quoniam tu lucerna mea, Domine, et Dominus illuminabit mihi tenebras meas.

30. Quoniam in te curram adclactus, et in Deo meo transgrediar murum.

31. Fortis, immaculata via ejus: verbum Domini potens, igni examinatum: protector est omnibus confidentibus super eum.

32. Quis fortis praeter Dominum? et quis creator erit praeter Deum nostrum?

33. Fortis, confortans me virtute, et excussit immaculatam viam meam.

34. Ponens pedes meos tamquam cervorum, et super excelsa statuens me.

35. Docens manus meas ad praelium, et confringens arcum aeneum in brachio meo.

36. Et dedisti mihi protectionem salutis meae, et placabilitas tua multiplicavit me.

37. in latitudinem ingressibus meis subtus me, et non vacillarunt crura mea.

38. Persequar inimicos meos, et delebo eos, et non revertam donec consummavero eos.

39. Et confringam eos et non resurgent, et cadent subtus pedes meos.

40. Et confortabis me virtute ad praelium, curvabis eos qui insurgunt mihi subtus me.

41. Et inimicos meos dedisti mihi dorsum, eos qui odio habent me, et morti tradidisti eos.

42. Clamabunt, et non est adjutor, ad Dominum, et non exaudivit eos.

43. Et contrivi eos tamquam pulverem terrae, tamquam lutum viarum comminui eos.

44. Et erues me de pugna populorum, custodies me in caput gentium. Populus quem non novi servierunt mihi,

45. filii alieni mentiti sunt mihi, in auditu auris audierunt me.

46. Filii alieni abjicientur, et contremiscent a clausuris suis.

47. Vivit Dominus, et benedictus custos meus, et exaltabitur Deus meus custos salutis meae.

48. Fortis Dominus dans vindictas mihi, castigans populos sub me,

49. et educens me ex inimicis meis, et de insurgentibus mihi exaltabis me, de viro iniquitatum eripies me.

50. Propter hoc confitebor tibi, Domine, in gentibus, et in nomine tuo psallam.

51. Magnificans salutes regis sui, et faciens misericordiam christo suo David et semini ejus usque in saeculum.

1. Καὶ οὗτοι οἱ λόγοι Δαυὶδ οἱ ἔσχατοι· Πιστὸς Δαυὶδ υἱὸς Ἰεσσαί, καὶ πιστὸς ἀνὴρ ὃν ἀνέστησε Κύριος ἐπὶ χριστὸν Θεοῦ Ἰακώβ, καὶ εὐπρεπεῖς ψαλμοὶ Ἰσραὴλ.
2. Πνεῦμα Κυρίου ἐλάλησεν ἐν ἐμοί, καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ ἐπὶ γλώσσης μου.
3. Λέγει ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, ἐμοὶ ἐλάλησε φύλαξ ἐξ Ἰσραὴλ παραβολὴν, εἶπον ἐν ἀνθρώπῳ· Πῶς κραταιώσῃτε φόβον Χριστοῦ,
4. καὶ ἐν φωτὶ Θεοῦ πρωίας· Ἀνατεῖλαι ἥλιος τοπρωί· οὐ Κύριος παρῆλθεν ἐκ φέγγους, καὶ ὡς ἐξ οὐρανόθεν ἡ γῆ.
5. Οὐ γὰρ οὕτως ὁ οἶκός μου μετὰ Ἰσχυροῦ· διαθήκην γὰρ αἰώνιον ἔθετό μοι ἐτοίμην ἐν παντὶ καιρῷ πεφυλαγμένην, ὅτι πᾶσα σωτηρία μου καὶ πᾶν θέλημα, ὅτι οὐ μὴ βλαστήσῃ ὁ παράνομος.
6. Ὡς περ ἀκανθα ἐξωσμένη πάντες οὗτοι, ὅτι οὐ χειρὶ ληφθήσονται,
7. καὶ ἀνὴρ οὐ κοπιᾷ ἐν αὐτοῖς· καὶ πληρὴ σιδήρου, καὶ ξύλον δόρατος, καὶ ἐν πυρὶ καύσει, καὶ καυθήσονται αἰσχύνῃ αὐτῶν.
8. Ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν δυνατῶν Δαυὶδ· Ἰεβοσθὲ δὲ Χαναναῖος, ἀρχὸν τοῦ τρίτου ἐστίν· Ἀδινὼν δὲ Ἀσωναῖος, οὗτος ἐσπάσατο τὴν ῥομφαίαν αὐτοῦ ἐπὶ ὀκτακοσίους στρατιώτας εἰσάπαξ.
9. Καὶ μετ' αὐτὸν Ἐλεανὰν υἱὸς πατραδελφροῦ αὐτοῦ, υἱὸς Δαυὶδ τοῦ ἐν τοῖς τρισὶν δυνατοῖς μετὰ Δαυὶδ· καὶ ἐν τῷ ὀνειδίσει αὐτὸν ἐν τοῖς ἀλλοφύλοις, συνήχθησαν ἐκεῖ εἰς πόλεμον, καὶ ἀνέβησεν ἀνὴρ Ἰσραὴλ.
10. Αὐτὸς ἀνέστη καὶ ἐπάταξεν ἐν τοῖς ἀλλοφύλοις, ἕως οὗ ἐκοπίασεν ἡ χεὶρ αὐτοῦ, καὶ προσεκολλήθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ πρὸς τὴν μάχαιραν. Καὶ ἐποίησε Κύριος σωτηρίαν μεγάλην ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ὁ λαὸς ἐκάθητο ὀπίσω αὐτοῦ πλὴν ἐκδιούσκειν.
11. Καὶ μετ' αὐτὸν Σαμαία υἱὸς Ἀσα δὲ Ἀρουχαῖος. Καὶ συνήχθησαν οἱ ἀλλοφύλοι εἰς Θηρία, καὶ ἦν ἐκεῖ μερὶς τοῦ ἀγροῦ πλήρης φακοῦ· καὶ ὁ λαὸς ἔφυγεν ἐκ προσώπου ἀλλοφύλων,
12. καὶ ἐστήλωθ' ἐν μέσῳ τῆς μερίδος, καὶ ἐξελάτο αὐτήν, καὶ ἐπάταξε τοὺς ἀλλοφύλους. Καὶ ἐποίησε Κύριος σωτηρίαν μεγάλην.
13. Καὶ κατέβησαν τρεῖς ἀπὸ τῶν τριάκοντα καὶ κατέβησαν εἰς Κασὼν πρὸς Δαυὶδ εἰς τὸ σπήλαιον Ὀδολλὰμ, καὶ τάγμα τῶν ἀλλοφύλων, καὶ παρενέβαλον ἐν τῇ κοιλάδι Παράιν.
14. Καὶ Δαυὶδ τότε ἐν τῇ περιοχῇ, καὶ τὸ ὑπόστημα τῶν ἀλλοφύλων τότε ἐν Βηθλεὲμ.
15. Καὶ ἐπεθυμήσε Δαυὶδ, καὶ εἶπε· Τίς ποτιεὶ με ὕδωρ ἐκ τοῦ λάκκου τοῦ ἐν Βηθλεὲμ τοῦ ἐν τῇ πύλῃ; Τὸ δὲ σύστημα τῶν ἀλλοφύλων τότε ἐν Βηθλεὲμ.
16. Καὶ διέβησαν οἱ τρεῖς δυνατοὶ ἐν τῇ παρεμβολῇ τῶν ἀλλοφύλων, καὶ ὑδρεύσαντο ὕδωρ ἐκ τοῦ λάκκου τοῦ ἐν Βηθλεὲμ τοῦ ἐν τῇ πύλῃ· καὶ ἔλαβον καὶ παρεγένοντο πρὸς Δαυὶδ, καὶ οὐκ ἠθέλησε πίνειν αὐτὸ, καὶ ἔσπεισεν αὐτὸ τῷ Κυρίῳ,
17. καὶ εἶπε· Πλεῖός μοι, Κύριε, τοῦ ποιῆσαι τοῦτο, εἰ αἷμα τῶν ἀνδρῶν τῶν πορευθέντων ἐν ταῖς ψυχαῖς αὐτῶν πίωμαί. Καὶ οὐκ ἠθέλησε πίνειν αὐτό. Ταῦτα ἐποίησαν οἱ τρεῖς δυνατοί.

1. Et haec verba David ultima : Fidelis David filius Jessae, et fidelis vir quem suscitavit Dominus in christum Dei Jacob, et decori psalmi Israel.
2. Spiritus Domini locutus est in me, et verbum ejus super linguam meam.
3. Dicit Deus Israel, mihi locutus est custos ex Israel parabolam, dixi in homine : Quomodo tenebitis timorem Christi,
4. et in luce Dei matutina? Exoriatur sol mane : non Dominus transiit a splendore, et tamquam ex pluvia viroris a terra.
5. Non enim sic domus mea cum Forti : testamentum enim aeternum posuit mihi paratum in omni tempore custoditum, quoniam universa salus mea et omnis voluntas, quoniam non germinabit iniquus.
6. Sicut spina ejecta omnes hi, quoniam non manu sumentur,
7. et vir non laborabit in eis : et pleni ferro, et lignum lanceae, et in igni comburet, et comburentur confusionem eorum.
8. Haec nomina potentium David : Jebosthe Chananeus, princeps tertii est : Adinon Asonaeus, hic eduxit gladium suum super octingentos milites vice una.
9. Et post eum Eleanan filius patris ejus, filius Dudi qui in tribus potentibus cum David : et cum ipse exprobraret in alienigenas, congregati sunt illic in praelium, et ascendit vir Israel.
10. Ipse surrexit et percussit in alienigenis, quoadusque defatigata est manus ejus, et adhesit manus ejus ad gladium. Et fecit Dominus salutem magnam in die illa, et populus sedit post eum tantum ad spoliandum.
11. Et post eum Samaia filius Asa Aruchaeus. Et congregati sunt alienigenae in Theria, et erat ibi pars agri plena lentis : et populus fugit a facie alienigenarum,
12. et stetit in medio partis, et eripuit eam, et percussit alienigenas. Et fecit Dominus salutem magnam.
13. Et descenderunt tres e triginta et descenderunt in Cason ad David in speluncam Odollam, et ordo alienigenarum, et castrametati sunt in valle Rhapsaim.
14. Et David tunc in praesidio, et statio alienigenarum tunc in Bethleem.
15. Et concupivit David, et dixit : Quis potabit me aqua de cisterna quae in Bethleem quae in porta? Statio autem alienigenarum tunc in Bethleem.
16. Et irruperunt tres illi potentes in castra alienigenarum, et aquati sunt aquam de cisterna quae in Bethleem quae in porta : et tulerunt et venerunt ad David, et noluit bibere eam, et libavit eam Domino,
17. et dixit : Propitius mihi, Domine, a faciendo hoc, si sanguinem virorum qui iverunt in animabus suis bibam. Et noluit bibere eam. Haec fecerunt tres illi potentes.

18. Καὶ Ἀβессά ὁ ἀδελφὸς Ἰωάβ υἱὸς Σαρβίας αὐτὸς ἄρχων ἐν τοῖς τρισὶ, καὶ αὐτὸς ἐξήγειρε τὸ δόρυ αὐτοῦ ἐπὶ τριακοσίους τραυματίας, καὶ αὐτῷ ὄνομα ἐν τοῖς τρισὶν,

19. ἐκ τῶν τριῶν ἐκαίνων ἐνδοξος, καὶ ἐγένετο αὐτοῖς εἰς ἄρχοντα, καὶ ἕως τῶν τριῶν οὐκ ἦλθε.

20. Καὶ Βαναίας υἱὸς Ἰωδαὲ, ἀνὴρ αὐτὸς πολλοστὸς ἔργοις, ἀπὸ Καβесеὴλ, καὶ αὐτὸς ἐπάταξε τοὺς δύο υἱοὺς Ἀριὴλ τοῦ Μωάβ· καὶ αὐτὸς κατέβη καὶ ἐπάταξε τὸν λέοντα ἐν μέσῳ τοῦ λάκκου ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς χιόνος·

21. Αὐτὸς ἐπάταξε τὸν ἄνδρα τὸν Αἰγύπτιον ἄνδρα δρᾶτον, ἐν δὲ τῇ χειρὶ τοῦ Αἰγυπτίου δόρυ ὡς ξύλον διαβάθρας· καὶ κατέβη πρὸς αὐτὸν ἐν ῥάβδῳ, καὶ ἔρπασε τὸ δόρυ ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ Αἰγυπτίου, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτὸν ἐν τῷ δόρατι αὐτοῦ.

22. Ταῦτα ἐποίησε Βαναίας υἱὸς Ἰωδαὲ, καὶ αὐτῷ ὄνομα ἐν τοῖς τρισὶν τοῖς δυνατοῖς,

23. ἐκ τῶν τριῶν ἐνδοξος, καὶ πρὸς τοὺς τρεῖς οὐκ ἦλθε, καὶ ἔταξεν αὐτὸν Δαυὶδ πρὸς τὰς ἀκοὰς αὐτοῦ. Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν δυνατῶν Δαυὶδ τοῦ βασιλέως·

24. Ἀσαήλ ἀδελφὸς Ἰωάβ, οὗτος ἐν τοῖς τριάκοντα· Ἐλεανὰν υἱὸς Δουὶ πατραδέρφου αὐτοῦ ἐν Βηθλεὲμ·

25. Σαίμα δ' Ῥουδαῖος·

26. Σαλλῆς δ' Κελωθί· Ἰρας υἱὸς Ἰσκα ὁ Θεκοίτης·

27. Ἀβιέρ δ' Ἀνωθίτης, ἐκ τῶν υἱῶν τοῦ Ἀνωθίτου·

28. Ἐλλὼν δ' Ἀωίτης· Νοερέ δ' Νετωφατίτης·

29. Ἑσθαὶ υἱὸς Ῥιβᾶ ἐκ Ἰαθαὴ υἱὸς Βενιαμὴν τοῦ Ἐφραθαίου· Ἀσμῶθ δ' Βαρδιαμίτης. (α)

32. Ἐμασοῦ δ' Σαλαβωνίτης· υἱοὶ Ἀσάν, Ἰωνάθαν·

33. Σαμνὰν δ' Ἀρωδίτης· Ἀμνὰν υἱὸς Ἀραὶ Σαραουρίτης·

34. Ἀλφαλὲθ υἱὸς τοῦ Ἀσβίτου, υἱὸς τοῦ Μαχαχαγί· Ἐλιὰς υἱὸς Ἀχιτόφελ τοῦ Γελωνίτου·

35. Ἀσαραὶ δ' Καρμηλίου τοῦ Οὐραιοεργί·

36. Γαὰλ υἱὸς Ναθανά· Πολυδυνάμευς υἱὸς Γαλαδδί· Ἐλί δ' Ἀμμανίτης· (β)

(α) 30. Ἀδρόι ἀπὸ χειμαρῶν.

31. Γαδαβιὴλ υἱὸς τοῦ Ἀραβωθαίου.

(β) 37. Γελωρέ δ' Βηθωραῖος αἴρων τὰ σκεύη· Ἰωάβ υἱὸς Σαρβίας·

38. Ἰρας δ' Ἐθιραῖος· Γηράβ δ' Ἐθναῖος·

39. Οὐρίας δ' Χετταῖος. Οἱ πάντες τριάκοντα καὶ ἑπτὰ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΔ'.

1. Καὶ προσέθετο ὁργὴν Κύριος ἐκκαῖναι ἐν Ἰσραὴλ, καὶ ἐπέσειε τὸν Δαυὶδ ἐν αὐτοῖς, λέγων· Βάδιζε, ἀριθμήσον τὸν Ἰσραὴλ καὶ τὸν Ἰούδαν.

2. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ἰωάβ ἄρχοντα τῆς ἰσχύος τὸν μετ' αὐτοῦ· Διέλθε δὴ πάσας φυλάς Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα ἀπὸ Δάν καὶ ἕως Βηρσαβεί, καὶ ἐπισκεψαί τὸν λαόν, καὶ γνώσωμαι τὸν ἀριθμὸν τοῦ λαοῦ.

3. Καὶ εἶπεν Ἰωάβ πρὸς τὸν βασιλέα· Καὶ προσθεῖη Κύριος ὁ Θεὸς πρὸς τὸν λαόν ὥσπερ αὐτοὺς καὶ ὥσπερ αὐτοὺς ἑκατονταπλασίονα, καὶ ὀφθαλμοὶ τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως ὁρῶντες. Καὶ ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς ἵνατί βούλεται ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ;

18. Et Abessa frater Joab filius Sarvix ipse princeps in tribus, et ipse suscitavit lanceam suam super trecentos caesos, et ei nomen in ipsis tribus,

19. ex tribus illis gloriosus, et factus est eis in principem, et usque ad tres non venit.

20. Et Banzeas filius Jodae, vir ipse multus operibus, a Cabeseel, et ipse percussit duos filios Ariel ipsius Moab : et ipse descendit et percussit leonem in medio cisternae in die nivis.

21. Ipse percussit virum Aegyptium virum spectabilem, in manu autem Aegyptii lancea tamquam lignum scale naviculae : et descendit ad eum in virga, et rapuit lanceam de manu Aegyptii, et occidit eum in lancea ejus.

22. Haec fecit Banzeas filius Jodae, et ei nomen in tribus potentibus,

23. ex tribus gloriosus, et ad tres non venit, et constituit eum David ad auditiones suas. Et haec nomina potentium David regis :

24. Asael frater Joab, hic in triginta : Elecanan filius Dudi patrol ejus in Bethleem .

25. Saema Rhudeus :

26. Selles Celothi : Iras filius Isca Thecoites :

27. Abiezer Anothites, ex filiis Anothitae :

28. Ellon Aoites : Noere Netophatites :

29. Esthai filius Rhiba de Gabeth filius Benjamin Ephraethae : Asmoth Bardiamites.

32. Emasu Salabonites : filii Asan, Jonathan :

33. Samnan Arodites : Amnan filius Aral Saraurites :

34. Alphaleth filius Asbitae, filius Machachachi : Eliab filius Achitophel Gelonitae :

35. Asarai Carmelius ipsius Urnoerchi :

36. Gaul filius Nathana : Polydynamus filius Galaaddi : Elie Ammanites.

30. Hadri de torrentibus :

31. Gadabiel filius Arabothaei.

37. Gelore Bethoraenus portans vasa : Joab filius Sarvix :

38. Iras Ethiraeus : Gerab Ethenaeus :

39. Urias Chettaeus. Omnes triginta et septem.

CAPUT XXIV.

1. Et addidit iram Dominus accendere in Israel, et commovit ipsum David in eis, dicens : Vade, numera Israel et Judam.

2. Et dixit rex ad Joab principem virtutis qui cum eo : Transi nunc omnes tribus Israel et Juda a Dan et usque Bersabee, et recognosce populum, et sciam numerum populi.

3. Et dixit Joab ad regem : Et adjiciat Dominus Deus ad populum sicut eos et sicut eos centuplum, et oculi domini mei regis videntes. Et dominus meus rex ut quid vult in verbo hoc?

4. Καὶ ὑπερίσχυεν ὁ λόγος τοῦ βασιλέως πρὸς Ἰωάβ καὶ εἰς τοὺς ἀρχοντας τῆς δυνάμεως· καὶ ἐξῆλθεν Ἰωάβ καὶ οἱ ἀρχόντες τῆς ἰσχύος ἐνώπιον τοῦ βασιλέως ἐπισκέψασθαι τὸν λαὸν τὸν Ἰσραὴλ.

5. Καὶ διέβησαν τὸν Ἰορδάνην, καὶ παρενέβαλον ἐν Ἀροὲρ ἐκ δεξιῶν τῆς πόλεως τῆς ἐν μέσῳ τῆς φάραγος Γὰδ καὶ Ἐλιέζερ.

6. Καὶ ἦλθον εἰς Γαλαὰδ καὶ εἰς γῆν Θαβασὼν ἥ ἐστὶν Ἀδασαί, καὶ παρεγένοντο εἰς Δανιδὰν καὶ Οὐδὰν, καὶ ἐκύκλωσαν Σιδῶνα.

7. Καὶ ἦλθον εἰς Μάψαρ Τύρου καὶ εἰς πάσας τὰς πόλεις τοῦ Εὐδαίου καὶ τοῦ Χαναναίου· καὶ ἦλθον κατὰ νότον Ἰούδα εἰς Βηρσαβεί,

8. καὶ περὶώδυσαν ἐν πάσῃ τῇ γῇ· καὶ παρεγένοντο ἀπὸ τέλους ἐννέα μηνῶν καὶ εἴκοσι ἡμερῶν εἰς Ἱερουσαλὴμ.

9. Καὶ ἔδωκεν Ἰωάβ τὸν ἀριθμὸν τῆς ἐπισκέψεως τοῦ λαοῦ πρὸς τὸν βασιλέα· καὶ ἐγένετο Ἰσραὴλ, ὀκτακόσιοι χιλιάδες ἀνδρῶν δυνάμειος σπωμένων βομφαίαν· καὶ ἀνὴρ Ἰούδα, πεντακόσιοι χιλιάδες ἀνδρῶν μαχητῶν.

10. Καὶ ἐπάταξε καρδίᾳ Δαυὶδ αὐτὸν μετὰ τὸ ἀριθμῆσαι τὸν λαόν, καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Κύριον· Ἠμαρτον σφόδρα ὃ ἐποίησα νῦν, Κύριε· παραβίβασον δὴ τὴν ἀνομίαν τοῦ δούλου σου, ὅτι ἐμωράνθην σφόδρα.

11. Καὶ ἀνέστη Δαυὶδ τοπρῶι, καὶ λόγος Κυρίου ἐγένετο πρὸς Γὰδ τὸν προφήτην τὸν δρῶντα, λέγων·

12. Πορεύθητι καὶ λαλήσον πρὸς Δαυὶδ, λέγων· Ἰάδε λέγει Κύριος· Τρία ἐγὼ εἰμι αἶρω ἐπὶ σέ, καὶ ἐκλεῖται σεαυτῷ ἐν ἐξ αὐτῶν, καὶ ποιήσω σοί.

13. Καὶ ἐκλήθη Γὰδ πρὸς Δαυὶδ, καὶ ἀνήγγειλε, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἐκλεῖται σεαυτῷ γενέσθαι, εἰ ἔλθῃ σοὶ τρία ἔτη λιμὸς ἐν τῇ γῇ σου, ἢ τρεῖς μῆνας φεύγειν σε ἐμπροσθεν τῶν ἐχθρῶν σου, καὶ ἔσονται ὀνείκοντές σε, ἢ γενέσθαι τρεῖς ἡμέρας θάνατον ἐν τῇ γῇ σου. Νῦν οὖν γινώθι καὶ ἴδε τί ἀποκριθῶ τῷ ἀποστείλαντί με ῥῆμα.

14. Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Γὰδ· Στενὰ μοι πάντοθεν σφόδρα ἐστὶ· ἐμπεσοῦμαι δὴ εἰς χεῖρας Κυρίου, ὅτι πολλοὶ οἱ οἰκτιρμὰὶ αὐτοῦ σφόδρα, εἰς δὲ χεῖρας ἀνθρώπου οὐ μὴ ἐμπίσω.

15. Καὶ ἐξελέξατο ἑαυτῷ Δαυὶδ τὸν θάνατον. Καὶ ἡμέραι θορισμοῦ πυρῶν, καὶ ἔδωκε Κύριος θάνατον ἐν Ἰσραὴλ ἀπὸ πρωῒθεν ἕως ὥρας ἀρίστου. Καὶ ἤρξατο ἡ θραῦσις ἐν τῷ λαῷ· καὶ ἀπέθανεν ἐκ τοῦ λαοῦ ἀπὸ Δὰν καὶ ἕως Βηρσαβεί, ἑβδομήκοντα χιλιάδες ἀνδρῶν.

16. Καὶ ἐξέτεινεν ὁ ἄγγελος τοῦ Θεοῦ τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἰς Ἱερουσαλὴμ τοῦ διαφθεῖραι αὐτήν, καὶ παρεκλήθη Κύριος ἐπὶ τῇ κακίᾳ, καὶ εἶπε τῷ ἀγγέλῳ τῷ διαφθεῖροντι ἐν τῷ λαῷ· Πολὺ νῦν, ἄνες τὴν χεῖρά σου. Καὶ ὁ ἄγγελος Κυρίου ἦν παρὰ τῇ ἄλῃ Ὀρνά τοῦ Ἱεβουσαίου.

17. Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Κύριον, ἐν τῷ ἰδεῖν αὐτὸν τὸν ἄγγελον τὸν τύποντα ἐν τῷ λαῷ, καὶ εἶπεν· Ἰδοὺ ἐγὼ εἰμι ἡδίκησα, καὶ οὗτοι τὰ πρόβατα τί ἐποίησαν; Γενέσθω δὴ ἡ χεὶρ σου ἐν ἐμοὶ καὶ ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρός μου.

18. Καὶ ἦλθε Γὰδ πρὸς Δαυὶδ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἀνάβηθι, καὶ στήσον τῷ Κυρίῳ θυσιαστήριον ἐν τῷ ἄλῳ Ὀρνά τοῦ Ἱεβουσαίου.

4. Et prevaluit verbum regis ad Joab et ad principes virtutis : et egressus est Joab et principes virtutis in conspectu regis ad recognoscendum populum Israel.

5. Et transierunt Jordanem, et castrametati sunt in Aroer a dextris civitatis quæ in medio convallis Gad et Eliezer.

6. Et venerunt in Galaad et in terram Thabason quæ est Adasæ, et advenerunt in Danidan et Udan, et circumierunt Sidona.

7. Et venerunt in Mapsar Tyri et in omnes civitates Eval et Chananai : et venerunt ad austrum in Juda in Bersabee,

8. et circumierunt in omni terra : et advenerunt a fine novem mensium et viginti dierum in Jerusalem.

9. Et dedit Joab numerum recognitionis populi ad regem : et fuit Israel, octingenta millia virorum virtutis trabentium gladium : et vir Juda, quingenta millia virorum bellatorum.

10. Et cor David percussit eum postquam numeraverat populum, et dixit David ad Dominum : Peccavi valde quod feci nunc, Domine : transfer nunc iniquitatem servi tui, quoniam desipui valde.

11. Et surrexit David mane, et verbum Domini factum est ad Gad prophetam videntem, dicens :

12. Vade et loquere ad David, dicens : Hæc dicit Dominus : Tria ego porto super te, et elige tibi unum ex eis, et faciam tibi.

13. Et intravit Gad ad David, et annuntiavit, et dixit ei : Elige tibi fieri, si veniat tibi tres annos fames in terra tua, vel tres menses fugere te ante inimicos tuos, et erunt persequentes te, vel fieri tribus diebus mortem in terra tua. Nunc igitur scito et vide quod respondeam ei qui misit me verbum.

14. Et dixit David ad Gad : Angusta mihi undique valde sunt : incidam nunc in manus Domini, quoniam multæ miserationes ejus valde, in manus autem hominis non incidam.

15. Et elegit sibi David mortem : Et erant dies messis frumentorum, et dedit Dominus mortem in Israel a mane usque ad horam prandii. Et cepit quassatio in populo, et perierunt de populo a Dan et usque Bersabee, septuaginta millia virorum.

16. Et extendit angelus Dei manum suam in Jerusalem ad corrumpendam eam, et revocavit se Dominus super malo, et dixit angelo corrumpenti in populo : Multum nunc, remitte manum tuam. Et angelus Domini erat apud aream Orna Jebusæi.

17. Et dixit David ad Dominum, dum ipse videret angelum percutientem in populo, et dixit : Ecce ego ipse injuste egi, et hi oves quid fecerunt? Fiat nunc manus tua in me et in domo patris mei.

18. Et venit Gad ad David in die illa, et dixit ei : Ascende, et statue Domino altare in area Orna Jebusæi.

19. Καὶ ἀνέβη Δαυὶδ κατὰ τὸν λόγον Γὰδ, καθ' ὃν τρόπον ἐνετείλατο αὐτῷ Κύριος.

20. Καὶ διέκυψεν Ὀρνά, καὶ εἶδε τὸν βασιλέα καὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ παραπορευομένους ἐπάνω αὐτοῦ· καὶ ἐξῆλθεν Ὀρνά, καὶ προσεκύνησε τῷ βασιλεῖ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν.

21. καὶ εἶπεν Ὀρνά· Τί ἐστι ἦλθεν ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν δοῦλον αὐτοῦ; Καὶ εἶπε Δαυὶδ· Κτήσασθαι παρὰ σοῦ τὸν ἄλωνα τοῦ οἰκοδομῆσαι θυσιαστήριον τῷ Κυρίῳ, καὶ συσχεθῇ ἡ θραῦσις ἐπάνω τοῦ λαοῦ.

22. Καὶ εἶπεν Ὀρνά πρὸς Δαυὶδ· Λαβέτω καὶ ἀνεγκάτω ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς τῷ Κυρίῳ τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀρθαλμοῖς αὐτοῦ· ἰδοὺ οἱ βόες εἰς ὀλοκαύτωμα, καὶ οἱ τροχοὶ καὶ τὰ σκεύη τῶν βοῶν εἰς ξύλα.

23. Ἐὰ πάντα ἔδωκεν Ὀρνά τῷ βασιλεῖ, καὶ εἶπεν Ὀρνά πρὸς τὸν βασιλέα· Κύριος ὁ Θεός σου εὐλογήσῃ σε.

24. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ὀρνά· Οὐχί, ὅτι ἄλλὰ κτώμενος κτήσομαι παρὰ σοῦ ἐν ἀναλλάγματι, καὶ οὐκ ἀνοίσω τῷ Κυρίῳ μου Θεῷ ὀλοκαύτωμα δωρεάν. Καὶ ἐκτίσας Δαυὶδ τὸν ἄλωνα καὶ τοὺς βόας ἐν ἀργυρίῳ σίκλων πεντήκοντα.

25. Καὶ ὠκοδόμησεν ἐκεῖ Δαυὶδ θυσιαστήριον Κυρίῳ, καὶ ἀνήνεγκεν ὀλοκαυτώσεις καὶ εἰρηνικάς. Καὶ προσέθηκε Σαλωμών ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐπ' ἐσχάτῳ, ὅτι μικρὸν ἦν ἐν πρώτοις. Καὶ ἐπήκουσε Κύριος τῇ γῇ, καὶ συνεσχέθη ἡ θραῦσις ἐπάνωθεν Ἰσραὴλ.

19. Et ascendit David juxta verbum Gad, quemadmodum mandavit ei Dominus.

20. Et prospexit Orna, et vidit regem et pueros ejus accedentes desuper se : et egressus est Orna, et adoravit regem super faciem suam in terram,

21. et dixit Orna : Quid quod venit dominus meus rex ad servum suum? Et dixit David : Acquirere a te aream, ad arditicandum altare Domino, et colibebitur quassatio desuper populo.

22. Et dixit Orna ad David : Accipiat et offerat dominus meus rex Domino quod bonum in oculis ipsius : ecce boves in holocaustoma, et rotæ et vasa boum in ligna.

23. Omnia dedit Orna regi, et dixit Orna ad regem : Dominus Deus tuus benedicat te.

24. Et dixit rex ad Orna : Nequaquam, quoniam tantum acquirens acquiram a te in permutatione, et non offeram Domino meo Deo holocaustoma gratis. Et acquisivit David aream et boves in argento siclorum quinquaginta.

25. Et edificavit ibi David altare Domino, et obtulit holocaustos et pacificas. Et addidit Salomon ad altare in novissimo, quoniam parvum erat in primis. Et exaudivit Dominus terram, et colubita est quassatio desuper Israel.

ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ

ΤΡΙΤΗ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

1. Καὶ ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ πρεσβύτερος, προβεβηκὸς ἡμέραις· καὶ περιέβαλλον αὐτὸν ἱματίοις, καὶ οὐκ ἐθερμάνετο.

2. Καὶ εἶπον οἱ παῖδες αὐτοῦ· Ζητήσάτωσαν τῷ βασιλεῖ παρθένον νεάνίδα, καὶ παραστήσεται τῷ βασιλεῖ, καὶ ἔσται αὐτὸν θάλπουσα, καὶ κοιμηθήσεται μετ' αὐτοῦ, καὶ θερμάνθησεται ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς.

3. Καὶ ἐζήτησαν νεάνίδα καλὴν ἐκ παντὸς ὁρίου Ἰσραὴλ, καὶ εὗρον τὴν Ἀβισὰγ τὴν Σωμανίτιν, καὶ ἤνεγκαν αὐτὴν πρὸς τὸν βασιλέα.

4. Καὶ ἡ νεάνις καλὴ ἕως σφόδρα· καὶ ἦν θάλπουσα τὸν βασιλέα, καὶ λειτούργει αὐτῷ· καὶ ὁ βασιλεὺς οὐκ ἔγνω αὐτήν.

5. Καὶ Ἀδωνίας υἱὸς Ἀγγίθ ἐπήρατο, λέγων Ἐγὼ βασιλεύσω. Καὶ ἐποίησεν ἑαυτῷ ἄρματα καὶ ἵππους, καὶ πεντήκοντα ἄνδρας παρατρέχειν ἔμπροσθεν αὐτοῦ.

6. Καὶ οὐκ ἀπεκώλυσεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ οὐδέποτε, λέγων· Διατί σὺ ἐποίησας; Καὶ γὰρ αὐτὸς ὡραίος τῇ ὄψει σφόδρα, καὶ αὐτὸν ἔτεκεν ὀπίσω Ἀβεσσαλώμ.

REGNORUM

LIBER TERTIUS.

CAPUT I.

1. Et rex David erat senior, proventus diebus : et operiebant eum vestibus, et non calefiebat.

2. Et dixerunt pueri ejus : Quærant regi virginem adolescentulam, et assistet regi, et erit eum fovens, et cubabit cum eo, et calefiat dominus meus rex.

3. Et quæsierunt adolescentulam pulchram ex omni termino Israel, et invenerunt Abisag Somanitem, et adduxerunt eam ad regem.

4. Et adolescentula pulchra usque valde : et erat fovens regem, et ministrabat ei : et rex non cognovit eam.

5. Et Adonias filius Aggith elevabatur, dicens : Ego regnabo. Et fecit sibi currus et equites, et quinquaginta viros ad currendum ante se.

6. Et non prohibuit eum pater ejus unquam, dicens : Propter quid tu fecisti? Et etiam ipse speciosus aspectu valde, et eum pepererat post Abessalom.

7. Καὶ ἐγένοντο οἱ λόγοι αὐτοῦ μετὰ Ἰωάβ τοῦ υἱοῦ Σαρουίας, καὶ μετὰ Ἀβιάθαρ τοῦ ἱερέως, καὶ ἐδοθήθουν ὀπίσω Ἀδωνίου.

8. Καὶ Σαδὸκ ὁ ἱερεὺς, καὶ Βαναίας υἱὸς Ἰωδαὶ, καὶ Νάθαν ὁ προφήτης, καὶ Σεμεὶ, καὶ Ῥησι, καὶ υἱοὶ δυνατοὶ τοῦ Δαυὶδ οὐκ ἦσαν ὀπίσω Ἀδωνίου.

9. Καὶ ἐθύσiasεν Ἀδωνίας πρόβατα καὶ μόσχους καὶ ἄρνας μετὰ Αἰθῇ τοῦ Ζωελεθι, ὃς ἦν ἐχόμενα τῆς Ῥωγγίλ· καὶ ἐκάλεσε πάντας τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, καὶ πάντας τοὺς ἀδρούς Ἰούδα παῖδας τοῦ βασιλέως.

10. Καὶ Νάθαν τὸν προφήτην, καὶ Βαναιάν, καὶ τοὺς δυνατοὺς, καὶ τὸν Σαλωμών ἀδελφὸν αὐτοῦ οὐκ ἐκάλεσε.

11. Καὶ εἶπε Νάθαν πρὸς Βηρσαβεὲ μητέρα Σαλωμών, λέγων· Οὐκ ἤκουσας ὅτι ἐβασίλευσεν Ἀδωνίας υἱὸς Ἀγγίθ, καὶ ὁ κύριος ἡμῶν Δαυὶδ οὐκ ἔγνω;

12. Καὶ νῦν δεῦρο, συμβουλεύσω σοι ὃ συμβουλίαν, καὶ ἐξελοῦ τὴν ψυχὴν σου, καὶ τὴν ψυχὴν τοῦ υἱοῦ σου Σαλωμών.

13. Δεῦρο, εἰσελθε πρὸς τὸν βασιλέα Δαυὶδ, καὶ εἰρεῖς πρὸς αὐτόν, λέγουσα· Οὐχὶ σὺ, κύριέ μου βασιλεῦ, ὡμοσας τῇ δούλῃ σου, λέγων, ὅτι ὁ υἱός σου Σαλωμών βασιλεύσει μετ' ἐμέ, καὶ αὐτὸς καθιεῖται ἐπὶ τοῦ θρόνου μου; Καὶ τί ὅτι ἐβασίλευσεν Ἀδωνίας;

14. Καὶ ἰδοὺ, ἐτι λαλοῦσής σου ἐκεῖ μετὰ τοῦ βασιλέως, καὶ ἐγὼ εἰσελεύσομαι ὀπίσω σου, καὶ πληρώσω τοὺς λόγους σου.

15. Καὶ εἰσῆλθε Βηρσαβεὲ πρὸς τὸν βασιλέα εἰς τὸ ταμεῖον· καὶ ὁ βασιλεὺς πρεσβύτης σφόδρα, καὶ Ἀβισάγ ἡ Σωμανίτις ἦν λειτουργοῦσα τῷ βασιλεῖ.

16. Καὶ ἐκυψε Βηρσαβεὲ, καὶ προσεκύνησε τῷ βασιλεῖ, καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς· Τί ἐστὶ σοι;

17. Ἡ δὲ εἶπε· κύριε, σὺ ὡμοσας ἐν Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου τῇ δούλῃ σου, λέγων, ὅτι ὁ υἱός σου Σαλωμών βασιλεύσει μετ' ἐμέ, καὶ καθήσεται ἐπὶ τοῦ θρόνου μου.

18. Καὶ νῦν ἰδοὺ Ἀδωνίας ἐβασίλευσε, καὶ σὺ, κύριέ μου βασιλεῦ, οὐκ ἔγνως.

19. Καὶ ἐθύσiasε μόσχους καὶ ἄρνας καὶ πρόβατα εἰς πλῆθος, καὶ ἐκάλεσε πάντας τοὺς υἱοὺς τοῦ βασιλέως, καὶ Ἀβιάθαρ τὸν ἱερέα, καὶ Ἰωάβ τὸν ἀρχοντα τῆς δυνάμεως· καὶ τὸν Σαλωμών τὸν δοῦλόν σου οὐκ ἐκάλεσε.

20. Καὶ σὺ, κύριέ μου βασιλεῦ, οἱ ὀφθαλμοὶ παντὸς Ἰσραὴλ πρὸς σέ· ἀπαγγεῖλαι αὐτοῖς τίς καθήσεται ἐπὶ τοῦ θρόνου τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως μετ' αὐτόν.

21. Καὶ ἔσται, ὡς ἂν κοιμηθῇ ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἔσομαι ἐγὼ καὶ Σαλωμών ὁ υἱός μου ἁμαρτωλοί.

22. Καὶ ἰδοὺ, ἐτι αὐτῆς λαλοῦσής μετὰ τοῦ βασιλέως, καὶ Νάθαν ὁ προφήτης ἦλθε·

23. καὶ ἀνηγγέλη τῷ βασιλεῖ· Ἰδοὺ Νάθαν ὁ προφήτης. Καὶ εἰσῆλθε κατὰ πρόσωπον τοῦ βασιλέως, καὶ προσεκύνησε τῷ βασιλεῖ κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν,

24. καὶ εἶπε Νάθαν· κύριέ μου βασιλεῦ, σὺ εἶπας Ἀδωνίας βασιλεύσει ὀπίσω μου, καὶ αὐτὸς καθήσεται ἐπὶ τοῦ θρόνου μου;

25. Ὅτι κατέβη σήμερον, καὶ ἐθύσiasε μόσχους καὶ ἄρνας καὶ πρόβατα εἰς πλῆθος, καὶ ἐκάλεσε πάντας τοὺς υἱοὺς τοῦ βασιλέως, καὶ τοὺς ἀρχοντας τῆς δυνάμεως,

7. Et fuerunt verba ejus cum Joab filio Sarviae, et cum Abiathar sacerdote, et adjuvabant post Adoniam.

8. Et Sadoc sacerdos, et Banaeas filius Jodae, et Nathan propheta, et Semei, et Rhesi, et filii potentes David non erant post Adoniam.

9. Et sacrificavit Adonias oves et vitulos et agnos cum Aetho ipsius Zoelethi, qui erat juxta Rhogel : et vocavit omnes fratres suos, et omnes robustos Juda pueros regis.

10. Et Nathan prophetam, et Banaeam, et potentes, et Salomon fratrem suum non vocavit.

11. Et dixit Nathan ad Bersabee matrem Salomon, dicens : Nonne audisti quia regnavit Adonias filius Aggith, et dominus noster David non novit?

12. Et nunc veni, consulam tibi, quæro, consilium, et erue animam tuam, et animam filii tui Salomon.

13. Vade, ingredere ad regem David, et dices ad eum, dicens : Nonne tu, domine mi rex, jurasti ancillæ tuæ, dicens, quia filius tuus Salomon regnabit post me, et ipse sedebit super thronum meum? Et quid quod regnavit Adonias?

14. Et ecce, adhuc loquente te illic cum rege, et ego ingrediar post te, et complebo sermones tuos.

15. Et intravit Bersabee ad regem in cubiculum : et rex senex valde, et Abisag Somanites erat ministrans regi.

16. Et inclinavit se Bersabee, et adoravit regem, et dixit rex : Quid est tibi?

17. At illa dixit : Domine, tu jurasti in Domino Deo tuo ancillæ tuæ, dicens, quia filius tuus Salomon regnabit post me, et sedebit super thronum meum.

18. Et nunc ecce Adonias regnavit, et tu, domine mi rex, non nosti.

19. Et sacrificavit vitulos et agnos et oves in multitudine, et vocavit omnes filios regis, et Abiathar sacerdotem, et Joab principem virtutis : et Salomon servum tuum non vocavit.

20. Et tu, domine mi rex, oculi omnis Israel ad te : annuntia eis quis sedebit super thronum domini mei regis post eum.

21. Et erit, postquam dormierit dominus meus rex cum patribus suis, et ero ego et Salomon filius meus peccatores.

22. Et ecce, adhuc ea loquente cum rege, et Nathan propheta venit :

23. et annuntiatum est regi : Ecce Nathan propheta. Et intravit ad faciem regis, et adoravit regem super faciem suam super terram,

24. et dixit Nathan : domine mi rex, tu dixisti : Adonias regnabit post me, et ipse sedebit super thronum meum?

25. Quoniam descendit hodie, et sacrificavit vitulos et agnos et oves in multitudine, et vocavit omnes filios regis, et principes virtutis, et Abiathar sacerdotem : et ecce sunt

καὶ Ἀδωνίας τὸν ἱερέα· καὶ ἰδοὺ εἰσιν ἐσθιόντες καὶ πίνοντες ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ εἶπαν· Ζήτω ὁ βασιλεὺς Ἀδωνίας.

26. Καὶ ἐμὲ αὐτὸν τὸν δοῦλόν σου, καὶ Σαδὼκ τὸν ἱερέα, καὶ Βαναΐαν υἱὸν Ἰωδαῆ, καὶ Σαλωμών τὸν δοῦλόν σου οὐκ ἐκάλεσεν.

27. Εἰ διὰ τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως γέγονε τὸ ῥῆμα τοῦτο, καὶ οὐκ ἐγνώρισας τῷ δοῦλῳ σου τίς καθήσεται ἐπὶ τὸν θρόνον τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως μετ' αὐτόν;

28. Καὶ ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ, καὶ εἶπε· Καλέσατέ μοι τὴν Βηρσαβεί. Καὶ εἰσῆλθεν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, καὶ ἔστη ἐνώπιον αὐτοῦ.

29. Καὶ ὤμοσεν ὁ βασιλεὺς, καὶ εἶπε· Ζῇ Κύριος ὃς ἐλυτρώσατο τὴν ψυχὴν μου ἐκ πάσης θλίψεως,

30. ὅτι καθὼς ὤμοσά σοι ἐν Κυρίῳ Θεῷ Ἰσραὴλ, λέγων, ὅτι Σαλωμών ὁ υἱός σου βασιλεύσει μετ' ἐμὲ, καὶ αὐτὸς καθήσεται ἐπὶ τοῦ θρόνου μου ἀντ' ἐμοῦ, ὅτι οὕτω ποιήσω τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ.

31. Καὶ ἐκυψέ Βηρσαβεί ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ προσεκύνησεν τῷ βασιλεῖ, καὶ εἶπε· Ζήτω ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ εἰς τὸν αἰῶνα.

32. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ· Καλέσατέ μοι Σαδὼκ τὸν ἱερέα, καὶ Νάθαν τὸν προφήτην, καὶ Βαναΐαν υἱὸν Ἰωδαῆ. Καὶ εἰσῆλθον ἐνώπιον τοῦ βασιλέως,

33. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς αὐτοῖς· Λάβετε τοὺς δούλους τοῦ κυρίου ὑμῶν μετ' ὑμῶν, καὶ ἐπιβιβάσατε τὸν υἱόν μου Σαλωμών ἐπὶ τὴν ἡμίονον τὴν ἐμὴν, καὶ καταγάγετε αὐτὸν εἰς τὴν Γιών,

34. καὶ χρίσατέ αὐτὸν ἐκεῖ Σαδὼκ ὁ ἱερεὺς καὶ Νάθαν ὁ προφήτης εἰς βασιλεῖα ἐπὶ Ἰσραὴλ, καὶ σαλπύσατε κερατίνῃ, καὶ εἰρήτε· Ζήτω ὁ βασιλεὺς Σαλωμών.

(*) 35. Καὶ καθήσεται ἐπὶ τοῦ θρόνου μου, καὶ βασιλεύσει ἀντ' ἐμοῦ· καὶ ἐγὼ ἐντειλάμην τοῦ εἶναι εἰς ἡγούμενον ἐπὶ Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδαν.

36. Καὶ ἀπεκρίθη Βαναΐας υἱὸς Ἰωδαῆ τῷ βασιλεῖ, καὶ εἶπε· Γένοιτο· οὕτως πιστώσαι Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως.

37. Καθὼς ἦν Κύριος μετὰ τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως, οὕτως εἴη μετὰ Σαλωμών, καὶ μεγαλύναι τὸν θρόνον αὐτοῦ ὑπὲρ τὸν θρόνον τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως Δαυὶδ.

38. Καὶ κατέβη Σαδὼκ ὁ ἱερεὺς, καὶ Νάθαν ὁ προφήτης, καὶ Βαναΐας υἱὸς Ἰωδαῆ, καὶ ὁ Χερεθὶ, καὶ ὁ Φιλεθὶ, καὶ ἐπεκάθισαν τὸν Σαλωμών ἐπὶ τὴν ἡμίονον τοῦ βασιλέως Δαυὶδ, καὶ ἀπήγαγον αὐτὸν εἰς τὴν Γιών.

39. Καὶ ἔλαβε Σαδὼκ ὁ ἱερεὺς τὸ κέρας τοῦ ἱλαίου ἐκ τῆς σκηνῆς, καὶ ἔχρισεν τὸν Σαλωμών, καὶ ἐσάλπισεν τῇ κερατίνῃ, καὶ εἶπε πᾶς ὁ λαός· Ζήτω ὁ βασιλεὺς Σαλωμών.

40. Καὶ ἀνέβη πᾶς ὁ λαὸς ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ ἔχθρευον ἐν χοροῖς, καὶ εὐφραυνόμενοι εὐφροσύνην μεγάλην, καὶ ἔρραγῃ ἡ γῆ ἐν τῇ φωνῇ αὐτῶν.

41. Καὶ ἤκουσεν Ἀδωνίας καὶ πάντες οἱ κλητοὶ αὐ-

comedentes et bibentes coram eo, et dixerunt: Vivat rex Adonias!

26. Et meipsum servum tuum, et Sadoc sacerdotem, et Banæam filium Jodæ, et Salomon servum tuum non vocavit.

27. Si per dominum meum regem factum est verbum hoc, et non fecisti notum servo tuo quis sedebit super thronum domini mei regis post eum?

28. Et respondit rex David, et dixit: Vocato mihi Bersabee. Et intravit coram rege, et stetit coram eo.

29. Et juravit rex, et dixit: Vivit Dominus qui redemit animam meam ex omni tribulatione,

30. quia sicut juravi tibi in Domino Deo Israel, dicens, quia Salomon filius tuus regnabit post me, et ipse sedebit super thronum meum pro me, quia sic faciam die hac.

31. Et inclinavit se Bersabee super faciem super terram, et adoravit regem, et dixit: Vivat dominus meus rex David in sæculum!

32. Et dixit rex David: Vocato mihi Sadoc sacerdotem, et Nathan prophetam, et Banæam filium Jodæ. Et intrarunt coram rege,

33. et dixit rex eis: Sumite servos domini vestri vobiscum, et facite ascendere filium meum Salomon super mulam meam, et deducite eum in ipsam Gion,

34. et ungat eum ibi Sadoc sacerdos et Nathan propheta in regem super Israel, et clangite cornea, et dicetis: Vivat rex Salomon!

35. Et sedebit super thronum meum, et regnabit pro me: et ego mandavi esse in ducem super Israel et Judam.

36. Et respondit Banæas filius Jodæ regi, et dixit: Fiat: sic confirmet Dominus Deus domini mei regis.

37. Sicut fuit Dominus cum domino meo rege, ita sit cum Salomon, et magnificet thronum ejus super thronum domini mei regis David.

38. Et descendit Sadoc sacerdos, et Nathan propheta, et Banæas filius Jodæ, et Cherethi, et Phelethi, et insidere fecerunt Salomon super mulam regis David, et adduxerunt eum ad Gion.

39. Et sumpsit Sadoc sacerdos cornu olei de tabernaculo, et unxit Salomon, et clangit cornea, et dixit omnis populus: Vivat rex Salomon!

40. Et ascendit omnis populus post eum, et chorras ducebant in choris, et lætabantur lætitiâ magnâ, et scindebatur terra in voce eorum.

41. Et audivit Adonias et omnis invitati ejus, et ipsi con-

(*) 35. Καὶ ἀναβήσεσθε ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ εὐφραυνόμενοι, καὶ καθήσεται ἐπὶ... (Alec.)

(*) 36. Et ascendetis post eum, et veniet, et sedebit super...

τοῦ, καὶ αὐτοὶ συνετέλεσαν φαγεῖν. Καὶ ἤκουσεν Ἰωάβ τὴν φωνὴν τῆς κερατίνης, καὶ εἶπε· Τίς ἡ φωνὴ τῆς πόλεως ἡχούσης;

42. Ἐπὶ αὐτοῦ λαλοῦντος, καὶ ἰδοὺ Ἰωνάθαν υἱὸς Ἀβιάθαρ τοῦ ἱερέως εἰσῆλθε, καὶ εἶπεν Ἀδωνίας· Εἰς-ελθε, ὅτι ἀνὴρ δυνάμεως εἶ σὺ, καὶ ἀγαθὰ εὐαγγελί-σαι.

43. Καὶ ἀπεκρίθη Ἰωνάθαν, καὶ εἶπε· Καὶ μάλα ὁ κύριος ἡμῶν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ ἐβασίλευσε τὸν Σαλωμῶν,

44. καὶ ἀπέστειλε μετ' αὐτοῦ ὁ βασιλεὺς τὸν Σαδὼκ τὸν ἱερέα, καὶ Νάθαν τὸν προφήτην, καὶ Βαναϊάν τὸν υἱὸν Ἰωθαὲ, καὶ τὸν Χερεθὶ, καὶ τὸν Φελεθὶ, καὶ ἐπε-κάθισαν αὐτὸν ἐπὶ τὴν ἑμίονον τοῦ βασιλέως.

45. Καὶ ἔχρισαν αὐτὸν Σαδὼκ ὁ ἱερεὺς καὶ Νάθαν ὁ προφήτης ἐν τῇ Γιών, καὶ ἀνέβησαν ἐκεῖθεν εὐφραι-νόμενοι, καὶ ἤχησεν ἡ πόλις· αὕτη ἡ φωνὴ ἣν ἤκου-σατε.

46. Καὶ ἐκάθισε Σαλωμῶν ἐπὶ θρόνον βασιλείας,

47. καὶ εἰσῆλθον οἱ δοῦλοι τοῦ βασιλέως εὐλογεῖν τὸν κύριον ἡμῶν τὸν βασιλέα Δαυὶδ, λέγοντες· Ἀγαθὸν αἶναι ὁ Θεὸς τὸ ὄνομα Σαλωμῶν ὑπὲρ τὸ ὄνομά σου, καὶ μεγαλύναι τὸν θρόνον αὐτοῦ ὑπὲρ τὸν θρόνον σου. Καὶ προσεκύνησεν ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὴν κοίτην,

48. καὶ γε οὕτως εἶπεν ὁ βασιλεὺς· Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, ὃς ἔδωκε σήμερον ἐκ τοῦ σπέρματός μου καθήμενον ἐπὶ τοῦ θρόνου μου, καὶ οἱ ὀφθαλμοί μου βλέπουσι.

49. Καὶ ἐξέστησαν πάντες οἱ κλητοὶ τοῦ Ἀδωνίου, καὶ ἦλθον ἀνὴρ εἰς τὴν ὁδὸν αὐτοῦ.

50. Καὶ Ἀδωνίας ἐροβήθη ἀπὸ προσώπου Σαλωμῶν, καὶ ἀνέστη καὶ ἀπῆλθε καὶ ἐπελάβετο τῶν κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου.

51. Καὶ ἀνηγγέλη τῷ Σαλωμῶν, λέγοντες· Ἰδοὺ Ἀδωνίας ἐροβήθη τὸν βασιλέα Σαλωμῶν, καὶ κατέχει τῶν κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου, λέγων· Ὁμοσάτω μοι σήμερον Σαλωμῶν, εἰ οὐ θανατώσει τὸν δοῦλον αὐτοῦ ἐν ῥομφαίᾳ.

52. Καὶ εἶπε Σαλωμῶν· Ἐάν γένῃται εἰς υἱὸν δυνά-μεως, εἰ πεσεῖται τῶν τριχῶν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν· καὶ ἔάν κακία εὐρεθῇ ἐν αὐτῷ, θανατωθήσεται.

53. Καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμῶν, καὶ κα-τήνεγκαν αὐτὸν ἀπάνωθεν τοῦ θυσιαστηρίου· καὶ εἰς-ῆλθε, καὶ προσεκύνησε τῷ βασιλεῖ Σαλωμῶν, καὶ εἶπεν αὐτῷ Σαλωμῶν· Δεῦρο εἰς τὸν οἶκόν σου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β.

1. Καὶ ἤγγισαν αἱ ἡμέραι Δαυὶδ ἀποθανεῖν αὐτὸν, καὶ ἀπεκρίνατο Σαλωμῶν υἱῷ αὐτοῦ, λέγων·

2. Ἐγὼ εἰμι πορεύομαι ἐν ὁδοῖ πάσης τῆς γῆς· καὶ ἰσχύσεις, καὶ ἔσῃ εἰς ἀνδρα,

3. καὶ φυλάξεις φυλακὴν Κυρίου Θεοῦ σου τοῦ πο-ρεύεσθαι ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, φυλάσσειν τὰς ἐντολάς αὐτοῦ, καὶ τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα τὰ γεγραμ-μένα ἐν τῷ νόμῳ Μωϋσέως· ἵνα συνήσῃς ἃ ποιήσεις κατὰ πάντα ὅσα ἂν ἐντείλωμαί σοι.

4. Ἵνα στήσῃ Κύριος τὸν λόγον αὐτοῦ ὃν ἐλάλησε, λέγων· Ἐάν φυλάξωσιν οἱ υἱοί σου τὴν ὁδὸν αὐτῶν πορεύεσθαι ἐνώπιόν μου ἐν ἀληθείᾳ, ἐν ὅλῃ καρδίᾳ αὐ-τῶν, λέγων· Οὐκ ἐξολοθρευθήσεται σοι ἀνὴρ ἐπάνωθεν θρόνου Ἰσραὴλ.

summaverant manducare. Et audivit Joab vocem cornear, et dixit : Quamnam vox civitatis sonantis?

42. Adhuc eo loquente, et ecce Jonathan filius Abiathar sacerdotis intravit, et dixit Adonias : Ingredere, quia vir virtutis es tu, et bona evangeliza.

43. Et respondit Jonathan, et dixit : Et quidem dominus noster rex David regem fecit Salomon,

44. et misit rex cum eo Sadoc sacerdotem, et Nathan prophetam, et Banaiam filium Jodae, et Cherethi, et Phelethi, et sedere eum fecerunt super mulam regis.

45. Et unxerunt eum Sadoc sacerdos et Nathan pro- pheta in ipsa Gion, et ascenderunt inde lactantes, et sonuit civitas : hæc est vox quam audistis.

46. Et sedit Salomon super thronum regni,

47. et intrarunt servi regis ad benedicendum dominum nostrum regem David, dicentes : Bonum faciat Deus nomen Salomon super nomen tuum, et magnificet thronum ejus super thronum tuum. Et adoravit rex super cubilo,

48. et etiam sic dixit rex : Benedictus Dominus Deus Israel, qui dedit hodie de semine meo sedentem super thro- num meum, et oculi mei aspiciunt.

49. Et exterriti sunt omnes invitati Adoniæ, et iiverunt vir in viam suam.

50. Et Adonias timuit a facie Salomon, et surrexit et abiit et apprehendit cornua altaris.

51. Et annuntiatum est Salomon, dicentes : Ecce Ado- nias timuit regem Salomon, et tenet cornua altaris, dicens : Juret mihi hodie Salomon, si non interficiet servum suum in gladio.

52. Et dixit Salomon : Si fuerit in virum virtutis, si ca- det de capillis ejus super terram : et si malum inventum fuerit in eo, interficietur.

53. Et misit rex Salomon, et deduxerunt eum desuper altari : et intravit, et adoravit regem Salomon, et dixit ei Salomon : Vade in domum tuam.

CAPUT II.

1. Et appropinquaverunt dies David ut ipse moreretur, et respondit Salomon filio suo, dicens :

2. Ego quidem vado in via universæ terræ : et conforta- beris, et eris in virum,

3. et custodies custodiam Domini Dei tui ad ambulan- dum in viis ejus, custodiendo mandata ejus, et justifica- tiones et judicia quæ scripta sunt in lege Moysi : ut intel- ligas quæ facies secundum omnia quaecumque mandaverō tibi.

4. Ut stabiliat Dominus verbum suum quod locutus est, dicens : Si custodierint filii tui viam suam ad ambulandum coram me in veritate, in toto corde suo, dicens : Non exter- minabitur tibi vir desuper throno Israel.

6. Καὶ γὰρ σὺ ἐγνώκῃς ὅσα ἐποίησέν μοι Ἰωάβ υἱὸς Σαρβίας, ὅσα ἐποίησε τοῖς δυσὶν ἀρχούσι τῶν δυνάμεων Ἰσραὴλ, τῷ Ἀβεννήρ υἱῷ Νήρ, καὶ τῷ Ἀμεσσαὶ υἱῷ Ἰεθέρ, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτούς, καὶ ἔταξε τὰ αἵματα πολέμου ἐν εἰρήνῃ, καὶ ἔδωκεν αἷμα ἀθῶον ἐν τῇ ζώνῃ αὐτοῦ τῇ ἐν τῇ ὀσφύϊ αὐτοῦ, καὶ ἐν τῷ ὑποδήματι αὐτοῦ τῷ ἐν τῷ ποδὶ αὐτοῦ.

6. Καὶ ποιήσεις κατὰ τὴν σοφίαν σου, καὶ οὐ κατήξεις τὴν πολλὰν αὐτοῦ ἐν εἰρήνῃ εἰς ᾄδου.

7. Καὶ τοῖς υἱοῖς Βερζελλὶ τοῦ Γαλααδίτου ποιήσεις ὀλιός, καὶ ἔσονται ἐν τοῖς ἐσθίουσι τὴν τρίπεζάν σου· ὅτι οὕτως ἤγγισάν μοι ἐν τῷ με ἀποδιδράσκειν ἀπὸ προσώπου Ἀβασσαλώμ τοῦ ἀδελφοῦ σου.

8. Καὶ ἰδοὺ μετὰ σοῦ Σεμεὶ υἱὸς Γερά υἱὸς τοῦ Ἰεμενὶ ἐκ Βαουρίμ, καὶ αὐτὸς κατηράσάτο με κατὰ τὴν ὀδυνηράν τῇ ἡμέρᾳ ἣ ἐπορευόμην εἰς παρεμβολάς, καὶ αὐτὸς κατέβη εἰς ἀπαντὴν μου εἰς τὸν Ἰορδάνην. Καὶ ὤμοσα αὐτῷ ἐν Κυρίῳ, λέγων· Εἰ θανατώσω σε ἐν ῥομφαίᾳ.

9. Καὶ οὐ μὴ ἀθωώσης αὐτόν, ὅτι ἀνὴρ σοφὸς εἶ σὺ, καὶ γνώσῃς ὃ ποιήσεις αὐτῷ, καὶ κατὰξεις τὴν πολλὰν αὐτοῦ ἐν αἵματι εἰς ᾄδου.

10. Καὶ ἐκοιμήθη Δαυὶδ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν πόλει Δαυὶδ.

11. Καὶ αἱ ἡμέραι αὐτοῦ ἐβασίλευσε Δαυὶδ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ, τεσσαράκοντα ἔτη· ἐν Χεβρόν ἐβασίλευσεν ἑπτὰ ἔτη, καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ τριακοντατρία ἔτη.

12. Καὶ Σαλωμὼν ἐκάθισεν ἐπὶ θρόνου Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ἡτοιμάσθη ἡ βασιλεία αὐτοῦ σφόδρα.

13. Καὶ εἰσῆλθεν Ἀδωνίας υἱὸς Ἀγγὶθ πρὸς Βηρσαβὲ μητέρα Σαλωμὼν, καὶ προσεκύνησεν αὐτῇ· ἡ δὲ εἶπεν· Εἰρήνη ἡ εἰσοδός σου; Καὶ εἶπεν· Εἰρήνη.

14. Λόγος μοι πρὸς σέ. Καὶ εἶπεν αὐτῷ· Λάλησον.

15. Καὶ εἶπεν αὐτῇ· Σὺ οἶδας ὅτι ἐμοὶ ἦν βασιλεία, καὶ ἐπ' ἐμὲ ἔθετο πᾶς Ἰσραὴλ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ εἰς βασιλείαν, καὶ ἐστράφη ἡ βασιλεία, καὶ ἐγένετο τῷ ἀδελφῷ μου, ὅτι παρὰ Κυρίου ἐγενήθη αὐτῷ.

16. Καὶ νῦν αἰτήσιν μίαν ἐγὼ αἰτοῦμαι παρὰ σοῦ, μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου. Καὶ εἶπεν αὐτῷ Βηρσαβὲ· Λάλει.

17. Καὶ εἶπεν αὐτῇ· Εἶπον δὴ πρὸς Σαλωμὼν τὸν βασιλέα, ὅτι οὐκ ἀποστρέψει τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀπὸ σοῦ, καὶ δώσει μοι τὴν Ἀβισάγ τὴν Σωμανίτιν εἰς γυναῖκα.

18. Καὶ εἶπε Βηρσαβὲ· Καλῶς· ἐγὼ λαλήσω περὶ σοῦ τῷ βασιλεῖ.

19. Καὶ εἰσῆλθε Βηρσαβὲ πρὸς τὸν βασιλέα Σαλωμὼν, λαλήσαι αὐτῷ περὶ Ἀδωνίου. Καὶ ἐξάνεστη ὁ βασιλεὺς εἰς ἀπαντὴν αὐτῇ, καὶ κατεφίλησεν αὐτήν, καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ τοῦ θρόνου· καὶ ἐτέθη θρόνος τῇ μητρὶ τοῦ βασιλέως, καὶ ἐκάθισεν ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ.

20. Καὶ εἶπεν αὐτῷ· Αἰτήσιν μίαν μικράν ἐγὼ αἰτοῦμαι παρὰ σοῦ, μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν μου. Καὶ εἶπεν αὐτῇ ὁ βασιλεὺς· Αἰτήσαι, μητὲρ ἐμὴ, καὶ οὐκ ἀποστρέψω σε.

21. Καὶ εἶπε· Δοθήτω δὴ Ἀβισάγ ἡ Σωμανίτις τῷ Ἀδωνίᾳ τῷ ἀδελφῷ σου εἰς γυναῖκα.

22. Καὶ ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν, καὶ εἶπε τῇ μητρὶ αὐτοῦ· Καὶ ἵνατί σὺ ᾔτησαι τὴν Ἀβισάγ τῷ

5. Et etiam tu nosti quaecumque fecit mihi Joab filius Sarviae, quaecumque fecit duobus principibus virtutum Israel, Abenner filio Ner, et Amessai filio Jether, et interfecit eos, et posuit sanguines belli in pace, et dedit sanguinem innocentem in zona sua quae in lumbo suo, et in calceamento suo quod in pede suo.

6. Et facies secundum sapientiam tuam, et non deduces canitiem ejus in pace ad infernum.

7. Et filiis Berzelli Galaaditae facies misericordiam, et erunt in comedentibus mensam tuam : quoniam sic appropinquarunt mihi in fugiendo me a facie Abessalom fratris tui.

8. Et ecce tecum Semei filius Gera filius Jemeni e Baurim, et ipse maledixit me maledictionem acerbam die qua ibam in castra, et ipse descendit in occursum meum in Jordanem. Et juravi ei in Domino, dicens : Si interficiam te in gladio.

9. Et non justificabis eum, quoniam vir sapiens es tu, et cognosces quae facies ei, et deduces canitiem ejus in sanguine ad infernum.

10. Et dormivit David cum patribus suis, et sepultus est in civitate David.

11. Et dies quibus regnavit David super Israel, quadraginta anni : in Chebron regnavit septem annos, et in Jerusalem triginta tres annos.

12. Et Salomon sedit super thronum David patris sui, et paratum fuit regnum ejus valde.

13. Et intravit Adonias filius Aggith ad Bersabee matrem Salomon, et adoravit eam : at illa dixit : Pax introitus tuus? Et dixit : Pax.

14. Verbum mihi ad te. Et dixit ei : Loquere.

15. Et dixit ad eam : Tu nosti quia mihi erat regnum, et super me posuerat omnis Israel faciem suam in regem, et versum fuit regnum, et factum est fratri meo, quoniam a Domino factum est ei.

16. Et nunc petitionem unam peto a te, ne avertas faciem tuam. Et dixit ei Bersabee : Loquere.

17. Et dixit ad eam : Dic nunc ad Salomon regem, quia non avertet faciem tuam a te, et dabit mihi Abisag Somanitem in uxorem.

18. Et dixit Bersabee : Recte : ego loquar pro te regi.

19. Et intravit Bersabee ad regem Salomon, ad loquendum ei pro Adonia. Et exsurrexit rex in obviam ei, et osculatus est eam, et sedit super thronum : et positus est thronus matri regis, et sedit a dextris ejus.

20. Et dixit ei : Petitionem unam parvam ego peto a te, ne avertas faciem meam. Et dixit ei rex : Peto, mater mea, et non avertam te.

21. Et dixit : Detur, quaeso, Abisag Somanites Adoniae fratri tuo in uxorem.

22. Et respondit rex Salomon, et dixit matri suae : Et ut quid tu petisti Abisag Adoniae? Et pete ei regnum, quoniam

Ἀδωνίας; Καὶ αἴτησαι αὐτῷ τὴν βασιλείαν, ὅτι οὗτος ἀδελφός μου ὁ μέγας ὑπὲρ ἐμέ, καὶ αὐτῷ Ἀβιάθαρ ὁ ἱερεὺς, καὶ αὐτῷ Ἰωάβ υἱὸς Σαρουίας ἀρχιστράτηγος ἐταῖρος.

23. Καὶ ὤμοσεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμών κατὰ τοῦ Κυρίου, λέγων· Τάδε ποιήσαι μοι ὁ Θεὸς καὶ τάδε προσθείη, ὅτι κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ ἐλάλησεν Ἀδωνίας τὸν λόγον τοῦτον.

24. Καὶ νῦν ζῇ Κύριος ὃς ἡτοίμασέ με καὶ ἔθετό με ἐπὶ τὸν θρόνον Δαυὶδ τοῦ πατρός μου, καὶ αὐτὸς ἐποίησέ μοι οἶκον καθὼς ἐλάλησε Κύριος, ὅτι σήμερον θανατωθήσεται Ἀδωνίας.

25. Καὶ ἐξαπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμών ἐν χειρὶ Βαναίου υἱοῦ Ἰωδά, καὶ ἀνείλεν αὐτὸν, καὶ ἀπέθανεν Ἀδωνίας ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.

26. Καὶ τῷ Ἀβιάθαρ τῷ ἱερεῖ εἶπεν ὁ βασιλεὺς· Ἀπότρεγε σὺ εἰς Ἀναθὼ εἰς ἀγρόν σου, ὅτι ἀνὴρ θανάτου εἶ σὺ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, καὶ οὐ θανατώσω σε, ὅτι ἤρας τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης Κυρίου ἐνώπιον τοῦ πατρός μου, καὶ ὅτι ἐκακουχίθης ἐν πᾶσιν οἷς ἐκακουχίθη ὁ πατήρ μου.

27. Καὶ ἐξέβαλε Σαλωμών τὸν Ἀβιάθαρ τοῦ μὴ εἶναι ἱερέα τοῦ Κυρίου, πληρωθῆναι τὸ ῥῆμα Κυρίου ὃ ἐλάλησεν ἐπὶ τὸν οἶκον Ἡλὶ ἐν Σηλώμ.

28. Καὶ ἡ ἀκοή ἦλθεν ἕως Ἰωάβ υἱοῦ Σαρουίας, ὅτι Ἰωάβ ἦν κεκληκὼς ὀπίσω Ἀδωνίου, καὶ ὀπίσω Σαλωμών οὐκ ἔκλινε· καὶ ἔφυγεν Ἰωάβ εἰς τὸ σκηνώμα τοῦ Κυρίου, καὶ κατέσχε τῶν κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου.

29. Καὶ ἀπηγγέλη τῷ Σαλωμών, λέγοντες, ὅτι πέφυγεν Ἰωάβ εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ Κυρίου, καὶ ἰδοὺ κατέχει τῶν κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου. Καὶ ἀπέστειλε Σαλωμών ὁ βασιλεὺς πρὸς Ἰωάβ, λέγων· Τί γέγονέ σοι, ὅτι πέφυγας εἰς τὸ θυσιαστήριον; Καὶ εἶπεν Ἰωάβ· Ὅτι ἐροθήθην ἀπὸ προσώπου σου, καὶ ἔφυγον πρὸς Κύριον. Καὶ ἀπέστειλε Σαλωμών τὸν Βαναίου υἱὸν Ἰωδά, λέγων· Πορεύου, καὶ ἀνελε αὐτὸν, καὶ θάψον αὐτόν.

30. Καὶ ἦλθε Βαναίας υἱὸς Ἰωδά πρὸς Ἰωάβ εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ Κυρίου, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς· Ἐξέλθε. Καὶ εἶπεν Ἰωάβ· Οὐκ ἐκπορεύομαι, ὅτι ὧδε ἀποθανοῦμαι. Καὶ ἐπέστρεψε Βαναίας υἱὸς Ἰωδά, καὶ εἶπε τῷ βασιλεῖ, λέγων· Τάδε λελάληκεν Ἰωάβ, καὶ τάδε ἀποκρίεται μοι.

31. Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς· Πορεύου, καὶ ποιήσον αὐτῷ καθὼς εἶρηκε, καὶ ἀνελε αὐτόν, καὶ θάψεις αὐτόν, καὶ ἐξαρεῖς σήμερον τὸ αἷμα ὃ ὤρεάν ἐξέχεεν ἀπ' ἐμοῦ καὶ ἀπὸ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός μου.

32. Καὶ ἐπέστρεψε Κύριος τὸ αἷμα τῆς ἀδικίας αὐτοῦ εἰς κεφαλὴν αὐτοῦ, ὡς ἀπήντησε τοῖς δυσὶν ἀνθρώποις τοῖς δικαίοις καὶ ἀγαθοῖς ὑπὲρ αὐτόν, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτούς ἐν ῥομφαίᾳ, καὶ ὁ πατήρ μου Δαυὶδ οὐκ ἔγνω τὸ αἷμα αὐτῶν, τὸν Ἀβεννήρ υἱὸν Νήρ, ἀρχιστράτηγον Ἰσραὴλ, καὶ τὸν Ἀμεσσά υἱὸν Ἰεθέρ, ἀρχιστράτηγον Ἰουδά.

33. Καὶ ἐπεστράφη τὰ αἵματα αὐτῶν εἰς κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ εἰς κεφαλὴν τοῦ σπέρματος αὐτοῦ εἰς τὸν αἰῶνα. Καὶ τῷ Δαυὶδ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ καὶ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ καὶ τῷ θρόνῳ αὐτοῦ γένοιτο εἰρήνη ζωὴς αἰῶνος παρὰ Κυρίου

hic frater meus magnus super me, et ei Abiathar sacerdos, et ei Joab filius Sarviae princeps militiae amicus.

23. Et juravit rex Salomon per Dominum, dicens : Haec vero faciat mihi Deus et haec adjiciat, quoniam contra animam suam locutus est Adonias verbum hoc.

24. Et nunc vivit Dominus qui paravit me et posuit me super thronum David patris mei, et ipse fecit mihi domum sicut locutus est Dominus, quia hodie occidetur Adonias.

25. Et misit rex Salomon in manu Banæe filii Jodæ, et sustulit illum, et mortuus est Adonias in die illa.

26. Et Abiathar sacerdoti dixit rex : Recurre in Anathoth in agrum tuum, quoniam vir mortis es tu in die hac, et non interficiam te, quia portasti arcam testamenti Domini coram patre meo, et quia afflictus fuisti in omnibus in quibus afflictus est pater meus.

27. Et eiecit Salomon Abiathar ne esset sacerdos Domini, ad implendum verbum Domini quod locutus est super domum Heli in Selom.

28. Et rumor venit usque ad Joab filium Sarviae, quoniam Joab fuerat inclinans post Adoniam, et post Salomon non inclinaverat : et fugit Joab in tabernaculum Domini, et tenuit cornua altaris.

29. Et nuntiatum est Salomon, dicentes, quia fugit Joab in tabernaculum Domini, et ecce tenet cornua altaris. Et misit Salomon rex ad Joab, dicens : Quid factum est tibi, quia fugisti ad altare? Et dixit Joab : Quoniam timui a facie tua, et fugi ad Dominum. Et misit Salomon ipsum Banæe filium Jodæ, dicens : Vade, et tolle eum, et sepeli eum.

30. Et venit Banæas filius Jodæ ad Joab in tabernaculum testimonii, et dixit ei : Haec dicit rex : Egredere. Et dixit Joab : Non egrediar, quoniam hic moriar. Et revertit Banæas filius Jodæ, et dixit regi, dicens : Haec locutus est Joab, et haec respondit mihi.

31. Et dixit ei rex : Vade, et fac ei sicut dixit, et tolle eum, et sepelies eum, et amovebis hodie sanguinem quem gratis effudit a me et a domo patris mei.

32. Et reverti fecit Dominus sanguinem injustitiæ ejus in caput ejus, quia occurrit duobus hominibus justis et bonis super eum, et interfecit eos in gladio, et pater meus David ignoravit sanguinem eorum, Abenner filium Ner, ducem militiae Israel, et Amessa filium Jether, ducem militiae Juda.

33. Et reversi sunt sanguines eorum in caput ejus, et in caput seminis ejus in sæculum. Et David et semini ejus et domui ejus et throno ejus fiat pax usque in sæculum a Domino.

34. Καὶ ἀνέβη Βαναίας υἱὸς Ἰωδαὶ, καὶ ἀπήντησεν αὐτῷ, καὶ ἐθανάτωσεν αὐτόν, καὶ ἐθαψεν αὐτόν ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ.

35. Καὶ ἔδωκεν ὁ βασιλεὺς τὸν Βαναίου υἱὸν Ἰωδαὶ ἀντ' αὐτοῦ ἐπὶ τὴν στρατηγίαν. Καὶ ἡ βασιλεία κατωρθώτο ἐν Ἱερουσαλὴμ. Καὶ Σαδὸκ τὸν ἱερέα ἔδωκεν αὐτὸν ὁ βασιλεὺς εἰς ἱερέα πρῶτον ἀντὶ Ἀβιάθαρ (α).

« Καὶ Σαλωμὼν υἱὸς Δαυὶδ ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα ἐν Ἱερουσαλὴμ· καὶ ἔδωκε Κύριος φρόνησιν τῷ Σαλωμῶν καὶ σοφίαν πολλὴν σφόδρα, καὶ πλάτος καρδίας, ὥς ἡ ἄμμος ἡ παρὰ τὴν θάλασσαν. »

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

1. « Καὶ ἐπληθύνθη ἡ φρόνησις Σαλωμῶν σφόδρα ὑπὲρ τὴν φρόνησιν πάντων υἱῶν ἀρχαίων, καὶ ὑπὲρ πάντας φρονίμους Αἰγύπτου. » (*) Καὶ ἔλαβε τὴν θυγατέρα Φαραῶ, καὶ εἰσέγαγεν αὐτὴν εἰς πόλιν Δαυὶδ ἕως συντελεῖσαι αὐτὸν οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ τὸν οἶκον Κυρίου ἐν πρώτοις, καὶ τὸ τεῖχος Ἱερουσαλὴμ κυκλόθεν (β).

« Ἐν ἑπτὰ ἔτεσιν ἐποίησε καὶ συνετέλεσε. Καὶ ἦν τῷ Σαλωμῶν ἐβδομήκοντα χιλιάδες αἰρόντιες ἄρσιν, καὶ ὀγδοήκοντα χιλιάδες λατόμων ἐν τῷ ὄρει. Καὶ ἐποίησε Σαλωμὼν τὴν θάλασσαν, καὶ τὰ ὑποστηρίγματα, καὶ τοὺς λουτήρας τοὺς μεγάλους, καὶ τοὺς στύλους, καὶ τὴν κρήνην τῆς αὐλῆς, καὶ τὴν θάλασσαν τὴν χαλκῇν. Καὶ ὠκοδόμησε τὴν ἄκραν ἐπαλξίν ἐπ' αὐτῆς, διέκοψε τὴν πόλιν Δαυὶδ. Οὕτω θυγάτηρ Φαραῶ ἀνέβαινεν ἐκ τῆς πόλεως Δαυὶδ εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς, ὃν ὠκοδόμησεν αὐτῇ· τότε ὠκοδόμησε τὴν ἄκραν, καὶ Σαλωμὼν ἀνέφερε τρεῖς ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ὀλοκαυτώσεις καὶ εἰρηνικὰς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ὃ ὠκοδόμησε τῷ Κυρίῳ, καὶ ἐθυμίσαν ἑνώπιον Κυρίου, καὶ συνετέλεσε τὸν οἶκον. Καὶ οὗτοι οἱ ἄρχοντες οἱ καθισταμένοι ἐπὶ τὰ ἔργα τοῦ Σαλωμῶν, τρεῖς χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι ἐπιστάται τοῦ λαοῦ τῶν ποιούντων τὰ ἔργα. Καὶ ὠκοδόμησε τὴν Ἀσσοῦρ, καὶ τὴν Μαγδώ, καὶ τὴν Γαζέρ, καὶ τὴν Βαθωρὼν ἐπάνω, καὶ τὰ Βαλλάθ. Πλὴν μετὰ τὸ οἰκοδομῆσαι αὐτὸν τὸν οἶκον τοῦ Κυρίου, καὶ τὸ τεῖχος Ἱερουσαλὴμ κύκλῳ, μετὰ ταῦτα ὠκοδόμησε τὰς πόλεις ταύτας. Καὶ ἐν τῷ ἔτι Δαυὶδ ζῆν, ἐντετατατὸ τῷ Σαλωμῶν, λέγων· Ἰδοὺ μετὰ σοῦ Σεμεὶ υἱὸς Γηρά υἱὸς τοῦ σπέρματος τοῦ Ἰεμενὶ ἐκ Χεβρών· οὗτος κατηράσατό με κατὰ ὁδὸν ὁδὸν ἐν ἡμέρᾳ ἐπορευομένη εἰς παρεμβολάς, καὶ αὐτὸς κατέβαινεν εἰς ἀπαντὴν μοι ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην, καὶ ὤμοσα αὐτῷ κατὰ τοῦ Κυρίου, λέγων, εἰ θανατωθήσεται ἐν ῥομφαίᾳ. Καὶ νῦν μὴ ἀθωώσης αὐτόν, ὅτι ἀνὴρ φρόνιμος σὺ καὶ γνώση ἃ ποιήσεις αὐτῷ, καὶ κατάρξεις τὴν πολιάν αὐτοῦ ἐν αἵματι εἰς ἄδου. »

(α) 36. Καὶ ἐκάλεσεν ὁ βασιλεὺς τὸν Σεμεὶ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ὁκοδόμησον σεαυτῷ οἶκον ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ κάθου ἐκεῖ, καὶ οὐκ ἐξελεύσῃ ἐκεῖθεν οὐδ' αὐμοῦ.

(*) 1. Τῆς δὲ βασιλείας ἐδραστηρίσης ἐν χειρὶ Σαλωμῶν ἐπιγαμίαν ἐποίησατο Σαλωμὼν πρὸς Φαραῶ βασιλέα Αἰγύπτου· καὶ ἔλαβεν τὴν θυγατέρα Φαραῶ, καὶ εἰσέγαγεν αὐτὴν εἰς τὴν πόλιν Δαυὶδ, ἕως οὗ συνετέλεσεν οἰκοδομῶν τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ τὸν οἶκον Κυρίου, καὶ τὸ τεῖχος Ἱερουσαλὴμ κύκλῳ. (Alex.)

34. Et ascendit Banæas filius Jodae, et occurrit ei, et interfecit eum, et sepelivit eum in domo ejus in deserto.

35. Et dedit rex ipsum Banæu filium Jodae pro eo super exercitum. Et regnum dirigebatur in Jerusalem. Et Sadoe sacerdotem dedit eum rex in sacerdotem primum pro Abiathar.

« Et Salomon filius David regnavit super Israel et Juda in Jerusalem : et dedit Dominus prudentiam ipsi Salomon et sapientiam multam valde, et latitudinem cordis, velut arena quæ juxta mare. »

CAPUT III.

« 1. Et multiplicata est prudentia Salomon valde super prudentiam omnium filiorum antiquorum, et super omnes prudentes Ægypti. » Et accepit filiam Pharaonis, et introduxit eam in civitatem David quoadusque ipse consummasset ædificare domum suam, et domum Domini in primis, et murum Jerusalem in circuitu.

« In septem annis fecit et consummavit. Et fuerunt Salomon septuaginta mille portantes onus, et octuaginta millia lapicidarum in monte. Et fecit Salomon mare, et sustentacula, et labra magna, et columnas et fontem atril, et mare æneum. Et ædificavit arcem propugnaculum super eam, abscidit civitatem David. Sic filia Pharaonis ascendit de civitate David in domum suam, quam ædificaverat ei : tunc ædificavit arcem, et Salomon offerebat tres in anno holocaustos et pacificas super altare quod ædificaverat Domino, et adolebat coram Domino, et consummavit domum. Et hi sunt principes qui erant præpositi super opera ipsius Salomon, ter mille et sexcenti præsides populi facientium opera. Et ædificavit Assur, et Magdo, et Gazer, et Barthoron superiorem, et Ballath. Verum, postquam ipse ædificarat domum Domini, et murum Jerusalem in circuitu, post hæc ædificavit civitates istas. Et dum adhuc David viveret, mandavit Salomoni, dicens : Ecce lecum Semei filius Gera filius seminis Jemeni de Chebron : hic maledixit me maledictionem acerbam in qua die egrediebar in castra, et ipse descendit in obviam mihi super Jordanem, et juravi ei per Dominum, dicens, si occidetur in gladio. Et nunc non justificabis eum, quoniam vir prudens tu : et cognosces quæ facies ei, et deduces canitiem ejus in sanguine ad infernum. »

36. Et vocavit rex Semei, et dixit ei : Ædifica tibi domum in Jerusalem, et sede ibi, et non egredieris inde usquam.

1. Cum autem regnum confirmatum esset in manu Salomonis, affinitatem fecit Salomon ad Pharaonem regem Ægypti : et accepit filiam Pharaonis, et introduxit eam in civitatem David, quoadusque consummasset ædificans domum suam, et domum Domini, et murum Jerusalem in circuitu.

37. Καὶ ἔσται, ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἐξόδου σου καὶ διαβήσῃ τὸν χειμάρθρον Κεδρὼν, γινώσκων γνῶσιν ὅτι θανάτῳ ἀποθανῇ· τὸ αἷμά σου ἔσται ἐπὶ τὴν κεφαλὴν σου. Καὶ ὤρκισεν αὐτὸν ὁ βασιλεὺς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.

38. Καὶ εἶπε Σεμεὶ πρὸς τὸν βασιλέα· Ἀγαθὸν τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησας, κύριε μου βασιλεῦ· οὕτω ποιήσει ὁ δούλος σου. Καὶ ἐκάθισε Σεμεὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ τρία ἔτη.

39. Καὶ ἐγενήθη μετὰ τὰ τρία ἔτη, καὶ ἀπέδρασαν δύο δούλοι τοῦ Σεμεὶ πρὸς Ἀγγοὺς υἱὸν Μααχὰ βασιλέα Γέθ· καὶ ἀπηγγέλη τῷ Σεμεὶ, λέγοντες· Ἰδοὺ οἱ δούλοι σου ἐν Γέθ.

40. Καὶ ἀνέστη Σεμεὶ καὶ ἐπέσaxe τὴν ὄνον αὐτοῦ, καὶ ἐπορεύθη εἰς Γέθ πρὸς Ἀγγοὺς, τοῦ ἐκζητῆσαι τοὺς δούλους αὐτοῦ. Καὶ ἐπορεύθη Σεμεὶ, καὶ ἤγαγε τοὺς δούλους αὐτοῦ ἐκ Γέθ.

41. Καὶ ἀπηγγέλη τῷ Σαλωμῶν, λέγοντες, ὅτι ἐπορεύθη Σεμεὶ ἐξ Ἱερουσαλὴμ εἰς Γέθ, καὶ ἀνέστρεψε τοὺς δούλους αὐτοῦ.

42. Καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς, καὶ ἐκάλεσε τὸν Σεμεὶ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· Οὐχὶ ὤρκισά σε κατὰ τοῦ Κυρίου, καὶ ἐπεμαρτυράμην σοι, λέγων· Ἐν ᾗ ἂν ἡμέρᾳ ἐξέλθῃς ἐξ Ἱερουσαλὴμ, καὶ πορευθῇς εἰς δεξιὰ ἢ εἰς ἀριστερά, γινώσκων γνῶσιν ὅτι θανάτῳ ἀποθανῇ (*);

43. Καὶ τί ὅτι οὐκ ἐφυλάξας τὸν ὄρκον Κυρίου, καὶ τὴν ἐντολὴν ἣν ἐνετείλαμην κατὰ σοῦ;

44. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Σεμεὶ· Σὺ οἶδας πᾶσαν τὴν κακίαν σου ἣν οἶδεν ἡ καρδίᾳ σου, ἃ ἐποίησας Δαυὶδ τῷ πατρί μου, καὶ ἀνταπέδωκε Κύριος τὴν κακίαν σου εἰς κεφαλὴν σου.

45. Καὶ ὁ βασιλεὺς Σαλωμῶν εὐλογημένος, καὶ ὁ ὀρόνος Δαυὶδ ἔσται ἕτοιμος ἐνώπιον Κυρίου εἰς τὸν αἰῶνα.

46. Καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς Σαλωμῶν τῷ Βαναΐᾳ υἱῷ Ἰωδὰε, καὶ ἐξῆλθε καὶ ἀνέβλεν αὐτόν. « Καὶ ἦν ὁ βασιλεὺς Σαλωμῶν φρόνιμος σφόδρα καὶ σοφός. « Καὶ Ἰουδὰ καὶ Ἰσραὴλ πολλοὶ σφόδρα, ὥς ἡ ἄμμος « ἢ ἐπὶ τῆς θαλάσσης εἰς πλῆθος, ἐσθιοντες καὶ πίνοντες καὶ χαίροντες. Καὶ Σαλωμῶν ἦν ἄρχων ἐν πάσαις « ταῖς βασιλείαις· καὶ ἦσαν προσφέροντες δῶρα, καὶ « ἐδούλευον τῷ Σαλωμῶν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς « αὐτοῦ. Καὶ Σαλωμῶν ἤρξατο ἀνοίγειν τὰ δυναστεύματα τοῦ Λιβάνου. Καὶ αὐτὸς ὠκοδόμησε τὴν Θερμαὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ. Καὶ τοῦτο τὸ ἄριστον τῷ Σαλωμῶν· τριακοντα κόροι σμιδάλευς, καὶ ἐξήκοντα κόροι « ἀλεύρου κεκοπανισμένου· ὀκτα μύσγοι ἐκλεκτοί, καὶ « εἴκοσι βόες νομάδες, καὶ ἑκατὸν πρόβατα, ἐκτὸς ἐλάφων καὶ δορκάδων καὶ ὀρνίθων ἐκλεκτῶν νομάδων· « ὅτι ἦν ἄρχων ἐν παντὶ πέραν τοῦ ποταμοῦ ἀπὸ Παρ « ἕως Γάζης ἐν πᾶσι τοῖς βασιλεῦσι πέραν τοῦ ποταμοῦ. « Καὶ ἦν αὐτῷ εἰρήνη ἐκ πάντων τῶν μερῶν αὐτοῦ κυκλόθεν. Καὶ κατόκει Ἰουδὰ καὶ Ἰσραὴλ πεποιθότες, « ἕκαστος ὑπὸ τὴν ἀμπελον αὐτοῦ καὶ ὑπὸ τὴν συκὴν αὐτοῦ, ἐσθιοντες καὶ πίνοντες καὶ εορτάζοντες ἀπὸ « Δὴν καὶ ἕως Βηρσαβὲ πάσας τὰς ἡμέρας Σαλωμῶν. « Καὶ οὗτοι οἱ ἄρχοντες τοῦ Σαλωμῶν· Ἀζαρίου υἱὸς « Σαδὼκ τοῦ ἱερέως, καὶ Ὀρνίου υἱὸς Νάθαν ἄρχων « τῶν ἐφεστηκότων. Καὶ ἔδραμεν ἐπὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ « καὶ Σουβὰ γραμματεὺς, καὶ Βασὰ υἱὸς Ἀχιθαλάμ

37. Erit, in die exitus tui et transferis torrentem Cedron, cognoscens cognosces quia morte morieris : sanguis tuus erit super caput tuum. Et adjuravit eum rex in die illa.

38. Et dixit Semei ad regem : Bonum est verbum quod locutus es, domine mi rex : sic faciet servus tuus. Et sedit Semei in Jerusalem tres annos.

39. Et factum est post tres annos, et aufugerunt duo servi Semei ad Anchus filium Maacha regem Geth : et annuntiatum est Semei, dicentes : Ecce servi tui in Geth.

40. Et surrexit Semei et instravit asinum suum, et ivit in Geth ad Anchus, ad exquirendum servos suos. Et ivit Semei, et duxit servos suos e Geth.

41. Et nuntiatum est Salomon, dicentes, quia ivit Semei de Jerusalem in Geth, et reduxit servos suos.

42. Et misit rex, et vocavit Semei, et dixit ad eum : Nonne adjuravi te per Dominum, et contestatus sum tibi, dicens : In quacumque die exieris de Jerusalem, et iveris in dextra vel in sinistra, cognoscens cognosces quia morte morieris?

43. Et quid quod non custodisti iuramentum Domini, et mandatum quod mandavi contra te?

44. Et dixit rex ad Semei : Tu nosti omne malum tuum quod novit cor tuum, quæ fecisti David patri meo, et retribuit Dominus malum tuum in caput tuum.

45. Et rex Salomon benedictus, et thronus David erit paratus coram Domino in sæculum.

« 46. Et mandavit rex Salomon Banææ filio Jodæ, et « egressus est et sustulit illum. Et fuit rex Salomon prudens « valde et sapiens. Et Juda et Israel multi valde, tamquam « arena quæ super mare in multitudinē, comedentes et « bibentes et gaudentes. Et Salomon erat princeps in omnibus regnis : et erant offerentes dona, et serviebant Salomon omnes dies vitæ ejus. Et Salomon cepit aperire « præfecturas Libani. Et ipse ædificavit Thermae in deserto. « Et hoc prandium Salomon : triginta cori similæ, et sexaginta cori farinæ subactæ : decem vituli electi, et viginti « boves pascuales, et centum oves, præter cervos et capreas et aves electas pascuales : quoniam erat princeps in omni trans flumen a Raphi usque Gazam in omnibus « regibus trans flumen. Et erat ei pax ex omnibus partibus « ejus in circuitu. Et habitabat Juda et Israel confidentes, « unusquisque sub vite sua et sub ficu sua, comedentes et « bibentes et festivitatem celebrantes a Dan et usque Bersa- « hee omnibus diebus Salomon. Et hi erant principes Salomon : Azariu filius Sadoc sacerdotis, et Orniu filius « Nathan princeps præfectorum. Et cucurrit ad domum « suam et Suba scriba, et Basa filius Achithalam commo-

(*) 42... Καὶ εἶπας μοι· ἀγαθὸν τὸ ῥῆμα ὃ ἤκουσα. (Alex.)

42... Et dixisti mihi : bonum verbum quod audivi.

« ἀναμιμνήσκων, καὶ Ἀβὶ υἱὸς Ἰωάβ ἀρχιστράτηγος,
« καὶ Ἀχιρὲ υἱὸς Ἐδραὶ ἐπὶ τὰς ἄρσεις, καὶ Βαναίας
« υἱὸς Ἰωδάβ ἐπὶ τῆς ἀβλαργίας καὶ ἐπὶ τοῦ πλινθίου,
« καὶ Καχὺρ υἱὸς Νάθαν ὁ σύμβουλος. Καὶ ἦσαν τῷ
« Σαλωμῶν τεσσαράκοντα χιλιάδες τοκάδες ἵπποι εἰς
« ἄρματα, καὶ δώδεκα χιλιάδες ἵππων. Καὶ ἦν ἄρχων
« ἐν πᾶσι τοῖς βασιλευσὶν ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ καὶ ἕως γῆς
« ἀλλοφύλων καὶ ἕως ὁρίων Αἰγύπτου. Καὶ Σαλωμῶν
« υἱὸς Δαυὶδ ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα ἐν
« Ἱερουσαλὴμ. »

(b) 2. Πλὴν ὁ λαὸς ἦσαν θυμῶντες ἐπὶ τοῖς ὑψηλοῖς,
« ὅτι οὐκ ὠκοδομήθη οἶκος τῷ Κυρίῳ ἕως τοῦ νῦν.

3. Καὶ ἠγάπησε Σαλωμῶν τὸν Κύριον, πορεύεσθαι
ἐν τοῖς προστάγμασι Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· πλὴν ἐν
τοῖς ὑψηλοῖς ἔθηκε καὶ ἐθυμίσεν.

4. Καὶ ἀνέστη καὶ ἐπορεύθη εἰς Γαβαὼν θῦσαι ἐκεῖ,
« ὅτι αὕτη ὑψηλοτάτη καὶ μεγάλη. Χιλίαν ὀλοκαύτωςιν
« ἀνήνεγκε Σαλωμῶν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐν Γαβαὼν.

5. Καὶ ὤφθη Κύριος τῷ Σαλωμῶν ἐν ὕπνῳ τὴν
νύκτα, καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Σαλωμῶν· Αἰτήσαι τι
αἴτημα σεαυτοῦ.

6. Καὶ εἶπε Σαλωμῶν· Σὺ ἐποίησας μετὰ τοῦ
δοῦλου σου Δαυὶδ τοῦ πατρὸς μου ἔλεος μέγα, καθὼς
διῆλθεν ἐνώπιόν σου ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἐν δικαιοσύνῃ καὶ
ἐν εὐθύτητι καρδίας μετὰ σοῦ. Καὶ ἐρύλαξας αὐτῷ τὸ
ἔλεος τὸ μέγα τοῦτο, δοῦναι τὴν υἱὸν αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ θρό-
νου αὐτοῦ, ὥς ἡ ἡμέρα αὕτη.

7. Καὶ νῦν, Κύριε ὁ Θεός μου, σὺ ἔδωκας τὸν δοῦ-
λόν σου ἀντὶ Δαυὶδ τοῦ πατρὸς μου· καὶ ἐγὼ εἰμι παι-
δίον μικρόν, καὶ οὐκ οἶδα τὴν ἐξοδὸν μου καὶ τὴν
εἰσοδὸν μου.

8. Ὁ δὲ δοῦλός σου ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ σου, ὃν ἐξε-
λέξω λαόν πολλόν, ὃς οὐκ ἀριθμηθήσεται.

9. Καὶ δώσεις τῷ δούλῳ σου καρδίαν ἀκούειν καὶ
διακρίνειν τὸν λαόν σου ἐν δικαιοσύνῃ, καὶ τοῦ συν-
εῖν ἀναμίσσον ἀγαθοῦ καὶ κακοῦ· ὅτι τίς ἐννηθήσεται
κρίνειν τὸν λαόν σου τὸν βαρὺν τοῦτον;

10. Καὶ ἤρρεσεν ἐνώπιον Κυρίου, ὅτι ἠτήσατο Σα-
λωμῶν τὸ ῥῆμα τοῦτο.

11. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς αὐτόν· Ἀνθ' ὧν ἠτήσω
παρ' ἐμοῦ τὸ ῥῆμα τοῦτο, καὶ οὐκ ἠτήσω σεαυτῷ
ἡμέρας πολλὰς, καὶ οὐκ ἠτήσω πλοῦτον, οὐδὲ ἠτήσω
ψυχὰς ἐχθρῶν σου, ἀλλ' ἠτήσω σεαυτῷ τοῦ συνεῖν τοῦ
εἰσακούειν κρίμα,

12. ἰδοὺ πεποίηκα κατὰ τὸ ῥῆμά σου· ἰδοὺ δέδωκά
σοι καρδίαν φρονίμην καὶ σοφίαν· ὥς σὺ οὐ γέγονεν ἐμ-
προσθὲν σου, καὶ μετὰ σέ οὐκ ἀναστήσεται ὁμοίός σοι.

13. Καὶ ὃ οὐκ ἠτήσω δέδωκά σοι, καὶ πλοῦτον καὶ
δόξαν, ὥς σὺ γέγονεν ἀνὴρ ὁμοίός σοι ἐν βασιλευσὶν.

14. Καὶ ἐὰν πορευθῇς ἐν τῇ ὁδῷ μου, φυλάσσεις
τὰς ἐντολάς μου καὶ τὰ προστάγματά μου, ὥς ἐπορεύθη
Δαυὶδ ὁ πατήρ σου, καὶ πληθυνῶ τὰς ἡμέρας σου.

15. Καὶ ἐξυπνίσθη Σαλωμῶν, καὶ ἰδοὺ ἐνύπνιον·
καὶ ἀνέστη καὶ παρῆγενται εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἔστη
κατὰ πρόσωπον τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ κατὰ πρόσωπον
κιβωτοῦ διαθήκης Κυρίου ἐν Σιών, καὶ ἀνήγαγεν ὀλο-
καυτώσεις, καὶ ἐποίησεν εἰρηνικὰς, καὶ ἐποίησε πότον
μέγαν ἑαυτῷ καὶ πᾶσι τοῖς πσιὶν αὐτοῦ.

16. Τότε ὤφθησαν δύο γυναῖκες πόρναι τῇ βασιλεῖ,
καὶ ἔστησαν ἐνώπιον αὐτοῦ.

« nefaciens, et Abi filius Joab princeps militum, et Achire
« filius Edrai super onera, et Banas filius Joab super aula
« praefecturam et super plinthium, et Cachur filius Na-
« than consiliarius. Et erant Salomon quadraginta mille
« sortae equae in currus, et duodecim millia equorum. Et
« fuit princeps in omnibus regibus a flumine et usque ad
« terram alienigenarum et usque ad fines Aegypti. Et Salo-
« mon filius David regnavit super Israel et Juda in Jerusa-
« lem. »

2. Verumtamen populus erant adolentes in excelsis,
quoniam non erat aedificata domus Domino usque nunc.

3. Et dilexit Salomon Dominum, eundo in praeceptis
David patris sui : tantummodo in excelsis sacrificabat et
adolebat.

4. Et surrexit et ivit in Gabaon ad sacrificandum ibi,
quoniam ipse erat excelsissimum et magnum. Millemariam
holocaustosim obtulit Salomon super altare in Gabaon.

5. Et apparuit Dominus ipsi Salomon in somno nocte,
et dixit Dominus ad Salomon : Pete aliquam petitionem
tibi.

6. Et dixit Salomon : Tu fecisti cum servo tuo David
patre meo misericordiam magnam, sicut transivit coram
te in veritate et in justitia et in rexitudine cordis tecum.
Et custodisti ei misericordiam magnam hanc, dare filium
ejus super thronum ejus, sicut dies haec.

7. Et nunc, Domine Deus meus, tu dedisti servum
tuum pro David patre meo : et ego sum puer parvus, et
non novi exitum meum et introitum meum.

8. Servus autem tuus in medio populi tui, quem elegisti
populum multum, qui non numerabitur.

9. Et dabis servo tuo cor ad audiendum et dijudicandum
populum tuum in justitia, et ad intelligendum inter bonum
et malum : quoniam quis poterit judicare populum tuum
gravem hunc?

10. Et placuit coram Domino, quia petierat Salomon
verbum hoc.

11. Et dixit Dominus ad eum : Pro eo quod petiisti a
me verbum hoc, et non petiisti tibi dies multos, et non
petiisti divitias, neque petiisti animas inimicorum tuorum,
sed petiisti tibi intelligere ad exaudiendum judicium,

12. ecce feci juxta verbum tuum : ecce dedi tibi cor pru-
dens et sapiens : sicut tu non fuit ante te, et post te non
exsurget similis tibi.

13. Et quae non petiisti dedi tibi, et divitias et gloriam,
ita ut non fuerit vir similis tibi in regibus.

14. Et si ambulaveris in via mea, custodiendo mandata
mea et praecepta mea, sicut ambulavit David pater tuus,
et multiplicabo dies tuos.

15. Et expergefactus est Salomon, et ecce somnium :
et surrexit et advenit in Jerusalem, et stetit ad faciem
altaris quod ad faciem arcae testamenti Domini in Sion, et
obtulit holocaustos, et fecit pacificas, et fecit convivium
magnum sibi et omnibus pueris suis.

16. Tunc apparuerunt duae mulieres meretrices regi,
et steterunt coram eo.

17. Καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ μία· Ἐν ἐμοί, κύριε· ἐγὼ καὶ ἡ γυνὴ αὕτη ὤκοῦμεν ἐν οἴκῳ ἐνὶ, καὶ ἐτέχομεν ἐν τῷ οἴκῳ.

18. Καὶ ἐγενήθη ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, τεκούσης μου, ἔτεκε καὶ ἡ γυνὴ αὕτη· καὶ ἡμεῖς κατὰ τὸ αὐτὸ, καὶ οὐκ ἔστιν οὐθεὶς μεθ' ἡμῶν παρὲξ ἀμφοτέρων ἡμῶν ἐν τῷ οἴκῳ.

19. Καὶ ἀπέθανεν ὁ υἱὸς τῆς γυναικὸς ταύτης τὴν νύκτα, ὥς ἐπεκοιμήθη ἐπ' αὐτόν.

20. Καὶ ἀνέστη μέσης τῆς νυκτὸς, καὶ ἔλαβε τὸν υἱὸν μου ἐκ τῶν ἀγκάλων μου, καὶ ἐκοίμισε αὐτὸν ἐν τῷ κόλπῳ αὐτῆς, καὶ τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν τεθνηκότα ἐκοίμισε ἐν τῷ κόλπῳ μου.

21. Καὶ ἀνέστην τοπρῶτ' ἠγλάσαι τὸν υἱὸν μου, καὶ ἐκεῖνος ἦν τεθνηκώς· καὶ ἰδοὺ κατενόησα αὐτόν πρωί, καὶ ἰδοὺ οὐκ ἦν ὁ υἱός μου ὃν ἔτεχον.

(*) 22. Καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ ἡ ἑτέρα· Οὐχί, ἀλλὰ ὁ υἱός μου ὁ ζῶν, ὁ δὲ υἱός σου ὁ τεθνηκώς· καὶ ἐλάλησαν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως.

23. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς αὐταῖς. Σὺ λέγεις· Οὐτος ὁ υἱός μου ὁ ζῶν, καὶ ὁ υἱός ταύτης ὁ τεθνηκώς· καὶ σὺ λέγεις· Οὐχί, ἀλλὰ ὁ υἱός μου ὁ ζῶν, καὶ ὁ υἱός σου ὁ τεθνηκώς.

24. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς· Λάβετε μάχαιραν. Καὶ προσήνεγκαν τὴν μάχαιραν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως.

25. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς· Διελέτε τὸ παιδίον τὸ ζῶν τὸ ἠγλᾶζον εἰς δύο, καὶ δότε τὸ ἓμισυ αὐτοῦ ταύτῃ, καὶ τὸ ἓμισυ αὐτοῦ ταύτῃ.

26. Καὶ ἀπεκρίθη ἡ γυνὴ ἥ ἦν ὁ υἱὸς ὁ ζῶν, καὶ εἶπε πρὸς τὸν βασιλέα, ὅτι ἐταράχθη ἡ μήτηρ αὐτῆς ἐπὶ τῷ υἱῷ αὐτῆς, καὶ εἶπεν· Ἐν ἐμοί, κύριε· ὅτε αὐτῇ τὸ παιδίον, καὶ θανάτῳ μὴ θανατώσῃτε αὐτό. Καὶ αὕτη εἶπε· Μήτε ἐμοὶ μήτε αὐτῇ ἔστω, διελέτε.

27. Καὶ ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς, καὶ εἶπε· Δότε τὸ παιδίον τῇ εἰπούσῃ· Δότε αὐτῇ αὐτὸ, καὶ θανάτῳ μὴ θανατώσῃτε αὐτό, αὕτη ἡ μήτηρ αὐτοῦ.

28. Καὶ ἤκουσαν πᾶς Ἰσραὴλ τὸ κρίμα τοῦτο δ' ἔκρινεν ὁ βασιλεὺς, καὶ ἐφοβήθησαν ἀπὸ προσώπου τοῦ βασιλέως, ὅτι εἶδον ὅτι φρόνησις Θεοῦ ἐν αὐτῇ τοῦ ποιεῖν δίκαιωμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

1. Καὶ ἦν ὁ βασιλεὺς Σαλωμών βασιλεύων ἐπὶ Ἰσραὴλ.

2. Καὶ οὗτοι ἄρχοντες οἱ ἦσαν αὐτῷ· Ἀζαρίας υἱὸς Σαδὼκ·

3. Ἐλιὰρ καὶ Ἀχιά υἱὸς Σηβά, γραμματεῖς· καὶ Ἰωσαφάτ υἱὸς Ἀχιλὸῦδ, ἀναμνησκίων·

4. καὶ Βαναίας υἱὸς Ἰωδαὲ, ἐπὶ τῆς δυνάμεως· καὶ Σαδὼκ καὶ Ἀβιάθαρ, ἱερεῖς·

5. καὶ Ὀρνία υἱὸς Νάθαν, ἐπὶ τῶν καθησταμένων· καὶ Ζαβούθ υἱὸς Νάθαν, ἐταῖρος τοῦ βασιλέως·

6. καὶ Ἀχισάρ ἦν οἰκονόμος, καὶ Ἐλιὰκ ὁ οἰκονόμος· καὶ Ἐλιὰθ υἱὸς Σάφ, ἐπὶ τῆς πατρὸς· καὶ Ἀδωνιράμ υἱὸς Αὐδών, ἐπὶ τῶν φόρων.

(*) 22. Καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ ἡ ἑτέρα· Οὐχί, ἀλλ' ἡ ὁ υἱός σου ἔστιν ὁ νεκρός, υἱὸς δὲ ἐμὸς ὁ ζῶν. Ἡ δὲ λαλεῖ, καὶ αὕτη λέγει· Οὐχί, ἀλλ' ὁ υἱός μου ὁ ζῶν, ὁ δὲ υἱός σου ὁ τεθνηκώς· καὶ ἐλάλησαν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως. (Alex.)

17. Et dixit mulier una : In me, domine : ego et mulier hac habitabamus in domo una, et peperimus in domo.

18. Et factum est in die tertia, cum ego peperissem, peperit et mulier hac : et nos simul, et non est ullus nobiscum præter ambas nos in domo.

19. Et mortuus est filius mulieris hujus nocte, quia incubuit super eum.

20. Et surrexit media nocte, et sumpsit filium meum ex ulnis meis, et collocavit eum in sinu suo, et filium suum mortuum collocavit in sinu meo.

21. Et surrexi mane ad lactandum filium meum, et ille erat mortuus : et ecce consideravi eum mane, et ecce non erat filius meus quem peperit.

22. Et dixit mulier altera : Nequaquam, sed filius meus est qui vivit, filius autem tuus qui mortuus : et locutæ sunt coram rege.

23. Et dixit rex eis : Tu dicis : Ille filius meus qui vivit, et filius hujus est qui mortuus : et tu dicis : Nequaquam, sed filius meus est qui vivit, et filius tuus qui mortuus.

24. Et dixit rex : Sumite gladium. Et attulerunt gladium coram rege.

25. Et dixit rex : Dividite puerum viventem lactentem in duo, et date dimidium ejus huic, et dimidium ejus huic.

26. Et respondit mulier cujus erat filius vivens, et dixit ad regem, quoniam turbatus est uterus ejus super filio suo, et dixit : In me, domine : date ei puerum, et morte non mortificetis eum. Et hæc dixit : Nequo mihi neque ei sit, dividite.

27. Et respondit rex, et dixit : Date puerum ei quæ dixit : Date huic eum, et morte ne mortificetis eum, hæc mater ejus.

28. Et audierunt omnis Israel judicium hoc quod judicaverat rex, et timuerunt a facie regis, quoniam viderunt quia prudentia Dei in eo ad faciendum justificationem.

CAPUT IV.

1. Et erat rex Salomon regnans super Israel.

2. Et hi principes qui erant ei : Azarias filius Sadoc :

3. Eliaph et Achia filius Seba, scribe : et Josaphat filius Achilud, commonefaciens :

4. et Banaras filius Jodao, super virtutem : et Sadoc et Abiathar, sacerdotes :

5. et Ornia filius Nathan, super assistentes : et Zabuth filius Nathan, amicus regis :

6. et Achisar erat oeconomus, et Eliac oeconomus : et Ehab filius Saph, super familiam : et Adoniram filius Aydon, super tributa.

22. Et dixit mulier altera : Nequaquam, sed filius tuus qui mortuus, filius autem meus est qui vivit. Hæc vero loquitur et illi dixit : Nequaquam, sed filius meus est qui vivit, filius autem tuus qui mortuus : et locutæ sunt coram rege.

7. Καὶ τῷ Σαλωμὼν δώδεκα καθεσταμένοι ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ, χορηγεῖν τῷ βασιλεῖ καὶ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, μῆνα ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐγένετο ἐπὶ τὸν ἕνα χορηγεῖν.

8. Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν· Βεὲν υἱὸς Ὀρ ἐν ὄρει Ἐφραΐμ, εἷς·

9. υἱὸς Δακάρ ἐν Μάκες, καὶ ἐν Σαλαβὶν, καὶ Βαιθσαμύς, καὶ Ἐλὼν ἕως Γηθανάν, εἷς.

10. Υἱὸς Ἐσδὶ ἐν Ἀραβὼθ, αὐτοῦ Σωχὼ καὶ πᾶσα ἡ γῆ Ὀφείρ.

11. Υἱοῦ Ἀμιναδάβ πᾶσα Νεφθαδώρ, Τεφάθ θυγάτηρ Σαλωμὼν ἦν αὐτῷ εἰς γυναῖκα, εἷς.

12. Βανὰ υἱὸς Ἀχιλουθ τὴν Ἰθανάχ καὶ Μαγεδὼν, καὶ πᾶς ὁ οἶκος Σάν ὁ παρὰ Σεσαθάν ὑποκάτω τοῦ Ἐσραὶ, καὶ ἐκ Βηθσάν ἕως Σαβελμουλά, ἕως Μαεβέρ Λουκάμ, εἷς.

13. Υἱὸς Ναβέρ ἐν Ῥαβὼθ Γαλαὰδ, τούτῳ σχολίσμα Ἐργάβ ἐν τῇ Βασάν, ἐξέχοντα πόλεις μεγάλας τευχῆρας καὶ μοχλοὶ γαλκοί, εἷς.

14. Ἀχιναδάβ υἱὸς Σαδδὼ Μαανσίμ.

15. Ἀχιμαὰς ἐν Νεφθαλίμ, καὶ οὗτος ἔλαβε τὴν Βασεμμαθ θυγατέρα Σαλωμὼν εἰς γυναῖκα, εἷς.

16. Βαανὰ υἱὸς Χουσί ἐν Ἀσήρ καὶ ἐν Βααλὼθ, εἷς. (α)

18. Σεμεὶ υἱὸς Ἠλὰ ἐν τῷ Βενιαμίν. (γ)

19. Γαβέρ υἱὸς Ἀδαὶ ἐν τῇ γῇ Γὰδ Σηὼν βασιλείας τοῦ Ἐσεβὼν καὶ Ὀγ βασιλείας τοῦ Βασάν καὶ Νασεφ, εἷς ἐν γῇ Ἰούδα. (δ)

(α) 17. Ἰωσαφάτ υἱὸς Φουασούδ ἐν Ἰσάχαρ.

(β) 27. Καὶ ἐχορήγουν οἱ καθεσταμένοι οὕτῳ τῷ βασιλεῖ Σαλωμὼν· καὶ πάντα τὰ διαγγέλματα ἐπὶ τὴν τράπεζαν τοῦ βασιλέως, ἕκαστος μῆνα αὐτοῦ, οὐ παρὰλλάσσουσι λόγον.

28. Καὶ τὰς κριθὰς καὶ τὸ ἄχυρον τοῖς ἵπποις καὶ τοῖς ἄρμασιν ἤρον εἰς τὸν τόπον οὗ ἂν ᾖ ὁ βασιλεὺς, ἕκαστος κατὰ τὴν σύνταξιν αὐτοῦ.

22. Καὶ ταῦτα τὰ δέοντα τῷ Σαλωμὼν ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ· τριάκοντα κόροι σιμιδάλεως, καὶ ἐξέχοντα κόροι ἀλεύρου κεκοπανισμένου,

23. καὶ δέκα μόσχοι ἐκλεκτοί, καὶ εἴκοσι βόες νομάδες, καὶ ἑκατὸν πρόβατα, ἐκτὸς ἐλάφων καὶ δορκάδων ἐκλεκτῶν, σιτευτά,

24. ὅτι ἦν ἄρχων πέραν τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἦν αὐτῷ εἰρήνη ἐκ πάντων τῶν μερῶν κυκλόθεν. (**)

(β) 29. Καὶ ἔδωκε Κύριος φρόνησιν τῷ Σαλωμὼν καὶ σοφίαν πολλὴν σφόδρα καὶ χυμὰ καρδίας, ὥς ἡ ἄμμος ἡ παρὰ τὴν θάλασσαν.

(*) 20. Ἰούδα καὶ Ἰσραὴλ πολλοὶ ὥς ἡ ἄμμος ἡ ἐπὶ τῆς θαλάσσης· εἰς πληθὺς, ἐσθοντες καὶ πίνοντες καὶ εὐφραίνοντες.

21. Καὶ Σαλωμὼν ἦν ἐξουσιάζων ἐν πᾶσιν τοῖς βασιλείαις, ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ γῆς Ἀλλοφύλων καὶ ἕως ὁρίου Αἰγύπτου· προσεγγίζοντες δῶρα καὶ δουλεύοντες τῷ Σαλωμὼν πάσας ἡμέρας ζωῆς αὐτοῦ. (Alex.)

(**) 25. Καὶ κατοίκει Ἰούδας καὶ Ἰσραὴλ πιστοὶ ἕκαστος ὑπὸ τὴν ἀμπέλον αὐτοῦ, καὶ ὑπὸ τὴν συκὴν αὐτοῦ, ἐσθίοντες καὶ πίνοντες, ἀπὸ Δάν καὶ ἕως Βηρσαβὲλ, πάσας τὰς ἡμέρας Σαλωμὼν.

26. Καὶ ἦν τῷ Σαλωμὼν τεσσαράκοντα χιλιάδες τοκάδες ἵππων εἰς ἄρματα, καὶ δώδεκα γιλιάδες ἱππέων. (Alex.)

7. Et Salomoni duodecim præfecti super omnem Israel, ad præbendum regi et domui ejus, mensem in anno erat super unum præbere.

8. Et hæc nomina eorum : Deen filius Or in monte Ephraim, unus :

9. Filius Dacar in Maces, et in Salabin, et Bæthsamys, et Elom usque Bethanam, unus.

10. Filius Esdi in Araboth, ipsius Socho et universa terra Opher.

11. Filii Aminadab universa Nephthador, Tephath filia Salomon erat ei in uxorem, unus.

12. Bana filius Achiluth ipsam Ithanaach et Mageddo, et universa domus San quæ apud Sesathan sub Esrae, et de Bethaan usque Abelmaula, usque Maerber Lucam, unus.

13. Filius Naber in Rhaboth Galaad, huic funiculus Ergab in Basan, sexaginta civitates magnæ muratæ et vectes ænei, unus.

14. Achinadab filius Sardo Maansim.

15. Achimaas in Nephthalim, et hic accepit Basemmath filiam Salomon in uxorem, unus.

16. Baana filius Chusi in Aser et in Baaloth, unus.

18. Semei filius Ela in Benjamin.

19. Gaber filius Adai in terra Gal Seon regis Esebom et Og regis Basan, et Naseph, unus in terra Juda.

17. Josaphat filius Phuasud in Issachar.

27. Et præbebant præfecti sic regi Salomon : et omnia mandata ad mensam regis, unusquisque mensem suum, non mutant verbum.

28. Et hordea et paleam equis et currubus ferebant ad locum ubicumque esset rex, unusquisque juxta ordinem suum.

22. Et hæc erant necessaria Salomon in die una : triginta cori similæ, et sexaginta cori forinæ subactæ,

23. et decem vituli electi, et viginti boves pascuales, et centum oves, præter cervos et capreas electas, saginata,

24. quoniam erat princeps trans flumen, et erat ei pax ex omnibus partibus in circuitu.

29. Et dedit Dominus prudentiam ipsi Salomon et sapientiam multam valde et latitudinem cordis, velut arena quæ juxta mare.

20. Juda et Israel multi sicut arena quæ est ad mare in multitudine, comedentes et bibentes atque ludentes.

21. Et erat Salomon regnans in omnibus regnis, a flumine terre alienigenarum et usque ad terminum Egypti : appropinquantes dona et servientes Salomoni cunctis diebus vitæ ejus.

25. Et habitabat Judas et Israel confidentes unusquisque sub vite sua, et sub ficu sua, comedentes et bibentes, a Dan et usque Bersabee, cunctis diebus Salomonis.

26. Et erant Salomoni quadraginta præsepia equorum currium, et duodecim millia equestrium.

30. Καὶ ἐπληθύνθη Σαλωμών σφόδρα ὑπὲρ τὴν πρό-
νησιν πάντων ἀρχαίων ἀνθρώπων, καὶ ὑπὲρ πάντας
φρονίμους Αἰγύπτου.

31. Καὶ ἐσοφίσατο ὑπὲρ πάντας τοὺς ἀνθρώπους,
καὶ ἐσοφίσατο ὑπὲρ Γαιθάν τὸν Ζαρίτην, καὶ τὸν Αἰνάν,
καὶ τὸν Χαλκάδ καὶ Δαραλα, υἱοὺς Μάλ. (*)

32. Καὶ ἐλάλησε Σαλωμών τριςχιλίας παραβολάς,
καὶ ἦσαν ὡδαὶ αὐτοῦ πενταχιςχιλίας.

33. Καὶ ἐλάλησεν ὑπὲρ τῶν ξύλων ἀπὸ τῆς κέδρου
τῆς ἐν τῷ Λιβάνῳ, καὶ ἕως τῆς ὑσσώπου τῆς ἐκπορευο-
μένης διὰ τοῦ τοίχου· καὶ ἐλάλησε περὶ τῶν κτηνῶν
καὶ περὶ τῶν πετεινῶν, καὶ περὶ τῶν ἐρπετῶν καὶ περὶ
τῶν ἰχθύων.

34. Καὶ παρεγένοντο πάντες οἱ λαοὶ ἀκοῦσαι τῆς
σοφίας Σαλωμών, καὶ παρὰ πάντων τῶν βασιλέων τῆς
γῆς, ὅσοι ἤκουον τῆς σοφίας αὐτοῦ. « Καὶ ἔλαβε Σαλω-
μὼν τὴν θυγατέρα Φαραὼ αὐτῷ εἰς γυναῖκα, καὶ
« εἰσήγαγεν αὐτὴν εἰς τὴν πόλιν Δαυὶδ ἕως συντελέσαι
« αὐτὸν τὸν οἶκον Κυρίου, καὶ τὸν οἶκον ἑαυτοῦ, καὶ τὸ
« τεῖχος Ἱερουσαλὴμ. Τότε ἀνέβη Φαραὼ βασιλεὺς
« Αἰγύπτου, καὶ προκατελάβετο τὴν Γαζέρ, καὶ ἐνε-
« πύρισεν αὐτὴν, καὶ τὸν Χανανίτην τὸν κατοικοῦντα
« ἐν Μεργάβ· καὶ ἔδωκεν αὐτὰς Φαραὼ ἀποστολάς θυ-
« γατρὶ αὐτοῦ γυναῖκα Σαλωμών, καὶ Σαλωμών ᾤκο-
« δόμησε τὴν Γαζέρ. »

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

(**) 1. Καὶ ἀπέστειλε Χιράμ βασιλεὺς Τύρου τοὺς
παῖδας αὐτοῦ χρίσαι τὸν Σαλωμών ἀντὶ Δαυὶδ τοῦ
πατρὸς αὐτοῦ, ὅτι ἀγαπῶν ἦν Χιράμ τὸν Δαυὶδ πάσας
τὰς ἡμέρας.

2. Καὶ ἀπέστειλε Σαλωμών πρὸς Χιράμ, λέγων·

3. Σὺ οἶδας τὸν πατέρα μου Δαυὶδ, ὅτι οὐκ ἠδύνατο
οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ ὀνόματι Κυρίου Θεοῦ μου ἀπὸ
προσώπου τῶν πολέμων τῶν κυκλωσάντων αὐτὸν, ἕως
τοῦ δοῦναι Κύριον αὐτοῦς ὑπὸ τὰ ἰχνη τῶν ποδῶν αὐ-
τοῦ.

4. Καὶ νῦν ἀνέπαυσε Κύριος ὁ Θεός μου ἐμοὶ κυκλό-
θεν, οὐκ ἔστιν ἐπίβουλος καὶ οὐκ ἔστιν ἀμάρτημα πο-
νηρόν.

5. Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ λέγω οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ ὀνόματι
Κυρίου Θεοῦ μου, καθὼς ἐλάλησε Κύριος ὁ Θεός πρὸς
Δαυὶδ τὸν πατέρα μου, λέγων· Ὁ υἱός σου δν δώσω
ἀντὶ σοῦ ἐπὶ τὸν θρόνον σου, οὗτος οἰκοδομήσει τὸν οἶ-
κον τῷ ὀνόματί μου.

6. Καὶ νῦν ἐντείλει, καὶ κοφάτωσάν μοι ξύλα ἐκ
τοῦ Λιβάνου· καὶ ἰδοὺ οἱ δούλοι μου μετὰ τῶν δούλων
σου, καὶ τὸν μισθὸν δουλείας σου δώσω σοι κατὰ πάντα
ὅσα ἂν εἴπῃς, ὅτι σὺ οἶδας ὅτι οὐκ ἔστιν ἡμῖν εἰδὼς
ξύλα κόπτειν καθὼς οἱ Σιδωνιοί.

7. Καὶ ἐγενήθη, καθὼς ἤκουσε Χιράμ τῶν λόγων

(*) 31. Καὶ ἦν ὀνομαστός ἐν πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν κύκληρ.
(Alex.)

(**) 1. Καὶ ἀπέστειλεν Χιράμ βασιλεὺς Τύρου τοὺς παῖδας
αὐτοῦ πρὸς Σαλωμών· ἤκουσεν γάρ ὅτι αὐτὸν ἔχρισαν εἰς βα-
σιλέα ἀντὶ Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ὅτι ἀγαπῶν ἦν Χιράμ
τὸν Δαυὶδ πάσας τὰς ἡμέρας. (Alex.)

30. Et abundavit Salomon valde super prudentiam om-
nium antiquorum hominum, et super omnes prudentes
Egypti.

31. Et sapuit super omnes homines, et sapuit super
Gathan Zaritem, et Anan, et Chalcad et Darala, filios
Mal.

32. Et locutus est Salomon ter mille parabolas, et fue-
runt cantica ejus quinque mille.

33. Et locutus est de lignis a cedro quæ in Libano, et
usque ad hyssopum egredientem per parietem : et locutus
est de pecoribus et de volatilibus, et de reptilibus et de
piscibus.

34. Et adveniebant omnes populi audire sapientiam Sa-
lomon, et ab omnibus regibus terræ, quicumque audiebant
sapientiam ejus. « Et accepit Salomon filiam Pharao sibi
« in uxorem, et introduxit eam in civitatem David quoad-
« usque ipse consummasset domum Domini, et domum
« suam, et murum Jerusalem. Tunc ascendit Pharao rex
« Egypti, et cepit Gazer, et incendit eam, et Chananitem
« habitantem in Mergab : et dedit eas Pharao missiones
« filiae suæ uxori Salomon, et Salomon edificavit Gazer. »

CAPUT V.

1. Et misit Chiram rex Tyri pueros suos ad ungendam
Salomon pro David patre ejus, quoniam Chiram fuerat di-
ligens David omnibus diebus.

2. Et misit Salomon ad Chiram, dicens :

3. Tu nosti patrem meum David, quia non poterat ædi-
ficare domum Domini Dei mei a facie bellorum quæ circum-
dederunt eum, quoadusque Dominus daret eos sub vestigiis
pedum ejus.

4. Et nunc requiem dedit Dominus Deus meus mihi in
circuitu, non est adversarius et non est peccatum malum.

5. Et ecce ego dico ædificare domum nomini Dei mei, si-
cut locutus est Dominus Deus ad David patrem meum, di-
cens : Filius tuus quem dabo pro te super thronum tuum,
hic ædificabit domum nomini meo.

6. Et nunc manda, et cadant mihi ligna de Libano : et
ecce servi mei cum servis tuis, et mercedem servitii tui dabo
tibi secundum omnia quæcumque dixeris, quoniam tu nosti
quia non est nobis sciens ligna cadere sicut Sidonii.

7. Et factum est, ut audivit Chiram verba Salomon, ga-

31. Et erat nominatus in universis gentibus per circuitum.

1. Et misit Chiram rex Tyri pueros suos ad Salomon :
audivit enim quod ipsum unxisent regem pro David patre
ejus, quoniam Chiram fuerat diligens David omnibus diebus.

Σαλωμών, ἐγάρη σφόδρα, καὶ εἶπεν· Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς σήμερον, ὃς ἔδωκε τῷ Δαυὶδ υἱὸν φρόνιμον ἐπὶ τὸν λαὸν τὸν πολὺν τοῦτον.

8. Καὶ ἀπέστειλε πρὸς Σαλωμών, λέγων· Ἀκήκοα περὶ πάντων ὧν ἀπέσταλκας πρὸς μέ· ἐγὼ ποιήσω πᾶν θέλημά σου. Ξύλα κέδρινα καὶ πευκίνα

9. οἱ δοῦλοί μου καταξουσιν αὐτὰ ἐκ τοῦ Λιβάνου εἰς τὴν θάλασσαν, ἐγὼ θήσομαι αὐτὰ σκαδίας ἕως τοῦ τόπου οὗ ἐὰν ἀποστελῃς πρὸς μέ, καὶ ἐκτινάξω αὐτὰ ἐκεῖ, καὶ σὺ ἀρεῖς· καὶ ποιήσεις τὸ θέλημά μου, τοῦ δοῦναι ἄρτους τῷ οἴκῳ μου.

10. Καὶ ἦν Χιράμ διδούς τῷ Σαλωμών κέδρους καὶ πεύκας καὶ πᾶν θέλημα αὐτοῦ.

11. Καὶ Σαλωμών ἔδωκε τῷ Χιράμ εἴκοσι χιλιάδας κόρους πυροῦ καὶ μαχίρ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ εἴκοσι χιλιάδας βαίθ ἐλαίου κεκομμένου. Κατὰ τοῦτο ἐδίδου Σαλωμών τῷ Χιράμ κατ' ἐνιαυτόν.

12. Καὶ Κύριος ἔδωκε σοφίαν τῷ Σαλωμών καθὼς ἐλάλησεν αὐτῷ, καὶ ἦν εἰρήνη ἀναμέσον Χιράμ καὶ ἀναμέσον Σαλωμών, καὶ διέθεντο διαθήκην ἀναμέσον αὐτῶν.

13. Καὶ ἀνήνεγκεν ὁ βασιλεὺς φόρον ἐκ παντὸς Ἰσραὴλ, καὶ ἦν ὁ φόρος τριάκοντα χιλιάδες ἀνδρῶν.

14. Καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὸν Λιβάνον, δέκα χιλιάδες ἐν τῷ μηνὶ ἀλλασσόμενοι· μῆνα ἦσαν ἐν τῷ Λιβάνῳ, καὶ δύο μῆνας ἐν οἴκῳ αὐτῶν καὶ Ἀδωνιράμ ἐπὶ τοῦ φόρου.

15. Καὶ ἦν τῷ Σαλωμών ἑβδομήκοντα χιλιάδες αἰρόντες ἄρσιν, καὶ ὀγδοήκοντα χιλιάδες λατόμων ἐν τῷ ὄρει,

16. χωρὶς τῶν ἀρχόντων τῶν καθεσταμένων ἐπὶ τῶν ἔργων τῷ Σαλωμών· τρεῖς χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι ἐπιστάται οἱ ποιῶντες τὰ ἔργα. (a)

(b) 16. Καὶ ἠτοίμασαν τοὺς λίθους καὶ τὰ ξύλα τρία ἔτη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Σ'.

1. Καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ τεσσαρακοστῷ καὶ τετρακωσιωστῷ ἔτει τῆς ἐξόδου υἱῶν Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου, τῷ ἔτει τῷ τετάρτῳ ἐν μηνὶ τῷ δευτέρῳ βασιλεύοντος τοῦ βασιλέως Σαλωμών ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ,

(a) 17. καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς ἵνα αἴρωσι λίθους μεγάλους τιμίους εἰς τὸν θεμέλιον τοῦ οἴκου καὶ λίθους ἀπελεκήτους.

(b) 18. Καὶ ἐπελέχσαν οἱ υἱοὶ Σαλωμών, καὶ οἱ υἱοὶ Χιράμ, καὶ ἔβαλαν αὐτούς.

(c) 17. Ἐν τῷ ἔτει τῷ τετάρτῳ ἐθεμελίωσε τὸν οἶκον Κυρίου ἐν μηνὶ Ζιού, καὶ τῷ δευτέρῳ μηνί.

38. Ἐν ἑνδεκάτῳ ἐνιαυτῷ, ἐν μηνὶ Βαὰλ, οὗτος ὁ μῆν ὁ ὀγδοὺς, συνετελέσθη ὁ οἶκος εἰς πάντα λόγον αὐτοῦ, καὶ εἰς πᾶσαν διάταξιν αὐτοῦ.

2. Καὶ ὁ οἶκος ὃν ᾠκοδόμησεν ὁ βασιλεὺς τῷ Κυρίῳ, τεσσαράκοντα ἐν πῆχει μῆκος αὐτοῦ, καὶ εἴκοσιν ἐν πῆχει πλάτος αὐτοῦ, καὶ πέντε καὶ εἴκοσιν ἐν πῆχει τὸ ὕψος αὐτοῦ.

3. Καὶ τὸ αἶμα κατὰ πρόσωπον τοῦ ναοῦ, εἴκοσιν ἐν πῆχει μῆκος αὐτοῦ, εἰς τὸ πλάτος τοῦ οἴκου κατὰ πρόσωπον τοῦ οἴκου. Καὶ ᾠκοδόμησε τὸν οἶκον, καὶ συνετέλεσεν αὐτόν.

visus est valde, et dixit : Benedictus Deus hodie, qui dedit ipsi David filium prudentem super populum multum istum.

8. Et misit ad Salomon, dicens : Audivi de omnibus de quibus misisti ad me : ego faciam omnem voluntatem tuam. Ligna cedrina et abiegna

9. servi mei deducunt ea de Libano ad mare, ego ponam ea rates usque ad locum quocumque miseris ad me, et excutiam ea ibi, et tu tolles : et facies voluntatem meam, dando panes domui meae.

10. Et fuit Chiram dans Salomon cedros et abietes et omnem voluntatem ejus.

11. Et Salomon dedit Chiram viginti mille coros frumenti et machir domui ejus, et viginti millia bath olei confusi. Juxta hoc dabat Salomon ipsi Chiram per annum.

12. Et Dominus dedit sapientiam Salomon sicut locutus est ei, et fuit pax inter Chiram et inter Salomon, et disposuerunt testamentum inter se.

13. Et retulit rex tributum ex omni Israel, et fuit tributum triginta millia virorum.

14. Et misit eos in Libanum, decem mille in mense mutantis se : mensem erant in Libano, et duos menses in domo sua : et Adoniram super tributum.

15. Et erant Salomon septuaginta millo portantes onus, et octuaginta millia lapicidarum in monte,

16. absque principibus qui praesidebant super opera Salomon : ter mille et sexcenti praefecti facientes opera.

18. Et paraverunt lapides et ligna tribus annis.

CAPUT VI.

1. Et factum est in quadragesimo et quadringentesimo anno exitus filiorum Israel de Aegypto, anno quarto in mense secundo regnante rege Salomon super Israel,

17. Et mandavit rex ut tollant lapides magnos pretiosos in fundamentum domus et lapides non dolatos.

18. Et dolaverunt filii Salomon, et filii Chiram, et fecerunt eos.

37. In anno quarto fundavit domum Domini in mense Ziu, et secundo mense.

38. In undecimo anno, in mense Baal, hic est mensis octavus, consummata est domus in omni ratione ejus, et in omni constitutione ejus.

2. Et domus quam aedificavit rex Domino, quadraginta in cubito longitudo ejus, et viginti in cubito latitudo ejus, et quinque et viginti in cubito altitudo ejus.

3. Et ipsum aelam secundum faciem templi, viginti in cubito longitudo ejus, in latitudinem domus secundum faciem domus. Et aedificavit domum, et consummavit eam.

4. Καὶ ἐποίησε τῷ οἴκῳ θυρίδας παραχυπτομένας κρυπτάς.

5. Καὶ ἔδωκεν ἐπὶ τὸν τοῖχον τοῦ οἴκου μελαθρα κυκλόθεν τῷ ναῷ καὶ τῷ θαβίρ.

6. Ἡ πλευρὰ ἢ ὑποκάτω, πέντε πήχειν ἐν πῆχει τὸ πλάτος αὐτῆς, καὶ τὸ μέσον ἕξ, καὶ ἡ τρίτη ἐπὶ τὸ πῆχει τὸ πλάτος αὐτῆς· ὅτι διάστημα ἔδωκε τῷ οἴκῳ κυκλόθεν ἔσωθεν τοῦ οἴκου, ὅπως μὴ ἐπιπυκνάνωνται τῶν τοίγων τοῦ οἴκου.

7. Καὶ ὁ οἶκος, ἐν τῷ οἰκοδομῆσθαι αὐτόν, λίθοις ἀχροτόμοις ἀργαῖς ὠκοδομήθη· καὶ σφύρα καὶ πέλεκυς καὶ πᾶν σκεῦος σιδήρεον οὐκ ἤκουσθη ἐν τῷ οἴκῳ ἐν τῷ οἰκοδομῆσθαι αὐτόν.

8. Καὶ ὁ πυλὼν τῆς πλευρᾶς τῆς ὑποκάτωθεν, ὑπὸ τὴν ὠμίαν τοῦ οἴκου τὴν δεξιάν, καὶ ἑλικτὴ ἀνάβασις εἰς τὸ μέσον, καὶ ἐκ τῆς μέσης ἐπὶ τὰ τριόροφα.

9. Καὶ ὠκοδόμησε τὸν οἶκον καὶ συνετέλεσεν αὐτόν· καὶ ἐκοιλοστάθμησε τὸν οἶκον κέδραις.

10. Καὶ ὠκοδόμησε τοὺς ἐνδῆσμονας δι' ὅλου τοῦ οἴκου, πέντε ἐν πῆχει τὸ ὕψος αὐτοῦ, καὶ συνέσχε τὸν σύνδεσμον ἐν ξύλοις κεδρίνοις. (*)

11. Καὶ ὠκοδόμησε τοὺς τοίχους τοῦ οἴκου ἔσωθεν διὰ ξύλων κεδρίνων ἀπὸ τοῦ ἑδάφους τοῦ οἴκου καὶ ἕως τῶν τοίγων καὶ ἕως τῶν δοκῶν· ἐκοιλοστάθμησε συνεχόμενα ξύλοις ἔσωθεν· καὶ περιέσχε τὸ ἔσω τοῦ οἴκου ἐν πλευραῖς πευχίναις.

12. Καὶ ὠκοδόμησε τοὺς εἰκοσι πῆχεις ἀπ' ἀκροῦ τοῦ τοίχου τὸ πλευρὸν τὸ ἐν ἀπὸ τοῦ ἑδάφους ἕως τῶν δοκῶν καὶ ἐποίησεν ἐκ τοῦ θαβίρ εἰς τὸ ἅγιον τῶν ἁγίων.

17. Καὶ τεσσαράκοντα πῆχειν ἦν ὁ ναὸς (**)

19. κατὰ πρόσωπον τοῦ θαβίρ ἐν μέσῳ τοῦ οἴκου ἔσωθεν δοῦναι ἐκεῖ τὴν κιβωτὸν διαθήκης Κυρίου.

20. Εἴκοσι πῆχεις μῆκος, καὶ εἴκοσι πῆχεις πλάτος, καὶ εἴκοσι πῆχεις τὸ ὕψος αὐτοῦ· καὶ περιέσχε αὐτὸ χρυσίῳ συγκεκλεισμένῳ. Καὶ ἐποίησε θυσιαστήριον κατὰ πρόσωπον τοῦ θαβίρ, καὶ περιέσχε αὐτὸ χρυσίῳ.

21. Καὶ ὅλον τὸν οἶκον περιέσχε χρυσίῳ, ἕως συντελείας παντὸς τοῦ οἴκου. (***)

23. Καὶ ἐποίησεν ἐν τῷ θαβίρ δύο Χερουβὶμ, δέκα πῆχειν μέγεθος ἑσταθμωμένον.

(*) 11. Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Σαλωμὼν, λέγων·

12. Ὁ οἶκος οὗτος· ἐν σὺ οἰκοδομεῖς, ἐὰν ὁδεύῃς τοῖς προσταγμασί μου, καὶ τὰ κρίματά μου ποιῇς, καὶ φυλάσσῃς πάντα τὰς ἐντολάς μου ἀναστρέφεσθαι ἐν αὐταῖς, στήσω τὸν λόγον μου σὺν σοὶ ὃν ἐλάλησα πρὸς Δαυὶδ τὸν πατέρα σου.

13. Καὶ κατασκηνώσω ἐν μέσῳ υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ οὐκ ἐγκαταλείψω τὸν λαόν μου Ἰσραὴλ.

14. Καὶ ὠκοδόμησεν Σαλωμὼν τὸν οἶκον καὶ συνετέλεσεν αὐτόν. (Alex.)

(**) 18. Καὶ διὰ κέδρου πρὸς τὸν οἶκον ἔσω πλοκῆς ἐπαναστάσης, καὶ πέταλα καὶ ἀνάγλυφα πάντα κέδρινα· οὐκ ἐφαίνετο λίθος.

19. κατὰ πρόσωπον τοῦ θαβίρ, ἐν μέσῳ τοῦ οἴκου ἔσωθεν ἡτοίμασεν δοῦναι ἐκεῖ τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης Κυρίου.

20. Καὶ εἰς πρόσωπον τοῦ θαβίρ εἴκοσι πῆχεις μῆκος, καὶ εἴκοσι πῆχεις πλάτος, καὶ εἴκοσι πῆχεις τὸ ὕψος αὐτοῦ· καὶ περιέσχε αὐτὸ χρυσίῳ συγκεκλεισμένῳ. (Alex. et Ald.)

(***) 22. Καὶ ὅλον τὸ ἔσω τοῦ θαβίρ ἐπετάλωσεν χρυσίῳ. (Alex.)

4. Et fecit domui fenestras oblique prospicientes oculas.

5. Et dedit super parietem domus melathra per circuitum templo et ipsi dabit.

6. Latus quod subter, quinque cubitorum in cubito latitudo ejus, et medium sex, et tertium septem in cubito latitudo ejus : quoniam intervallum dedit domui in circuitu ab extra ipsius domus, ut non haerent muris domus.

7. Et domus, cum ipsa edificaretur, lapidibus ex rupe excisis illaboratis aedificata est : et malleus et securis et omne vas ferreum non est auditum in domo dum ipsa edificaretur.

8. Et ostium lateris quod subter, sub humero domus dextro, et cochlearis ascensus ad medium, et a medio ad tertia conclavia.

9. Et aedificavit domum et consummavit eam : et laquearibus textit eam cedris.

10. Et aedificavit ligamenta per totam domum, quinque cubitorum altitudo ejus, et conclusit colligaturam in lignis cedrinis.

11. Et aedificavit parietes domus ab intus per ligna cedrina a pavimento domus et usque ad parietes et usque ad trabes : laquearibus textit conjuncte lignis ab intus : et circumdedit internum domus in costis abiegnis.

12. Et aedificavit viginti cubitos a summo muri lateris unum a pavimento usque ad trabes : et fecit e dabit in sanctum sanctorum.

17. Et quadraginta cubitorum fuit templum

19. ad faciem ipsius dabit in medio domus ad intus ad dandam ibi arcam testamenti Domini.

20. Viginti cubiti longitudo, et viginti cubiti latitudo, et viginti cubiti altitudo ejus : et circumdedit illud auro concluso. Et fecit altare ad faciem dabit, et circumdedit illud auro.

21. Et totam domum operuit auro, usque ad consummationem universae domus.

23. Et fecit in dabit duo Cherubim, decem cubitorum magnitudo mensurata.

11. Et factus est sermo Domini ad Salomon, dicens :

12. Domus haec quam tu aedificas, si ambulaveris in praeceptis meis, et judicia mea feceris, et custodieris omnia mandata mea conversando in eis, firmabo sermonem meum tecum quem locutus sum ad David patrem tuum.

13. Et inhabitabo in medio filiorum Israel, et non derelinquam populum meum Israel.

14. Et aedificavit Salomon domum et consummavit eam.

18. Et per cedrum ad domum intrinsecus textura insurgente, et laminas et celsituras prominentes omnia cedrina : non apparebat lapis.

19. ad faciem ipsius dabit, in medio domus intrinsecus paravit ad dandum ibi arcam testamenti Domini.

20. Et ad faciem dabit viginti cubiti longitudo, et viginti cubiti latitudo, et viginti cubiti altitudo ejus : et circumdedit illud auro concluso.

22. Et totum interius dabit textit lamina aurea.

24. Καὶ πέντε πήχειν πτερύγιον τοῦ Χερουβίμ τοῦ ἑνός, καὶ πέντε πήχειν πτερύγιον αὐτοῦ τοῦ δευτέρου, ἐν πήχει δέκα ἀπὸ μέρους πτερυγίου αὐτοῦ εἰς μέρος πτερυγίου αὐτοῦ.

25. Οὕτως τῷ Χερουβίμ τῷ δευτέρῳ, ἐν μέτρῳ ἐνὶ συντέλεια μία ἀμφοτέροις.

26. Καὶ τὸ ὕψος τοῦ Χερουβίμ τοῦ ἑνός, δέκα ἐν πήχει· καὶ οὕτω τῷ Χερουβίμ τῷ δευτέρῳ.

27. Καὶ ἀμφοτέρα Χερουβίμ ἐν μέσῳ τοῦ οἴκου τοῦ ἐσωτάτου. Καὶ διεπέτασε τὰς πτέρυγας αὐτῶν, καὶ ἤπτετο πτέρυξ μία τοῦ τοίχου, καὶ πτέρυξ Χερουβίμ τοῦ δευτέρου ἤπτετο τοῦ τοίχου τοῦ δευτέρου· καὶ αἱ πτέρυγες αὐτῶν ἐν μέσῳ τοῦ οἴκου ἤπτοντο πτέρυξ πτέρυγος.

28. Καὶ περιέσχε τὰ Χερουβίμ χρυσίῳ.

29. Πάντας τοὺς τοίχους τοῦ οἴκου κύκλῳ ἐγκολάπτῃ ἔγραψε γραφίδι Χερουβίμ, καὶ φοίνικας τῷ ἐσωτέρῳ καὶ τῷ ἐξωτερῳ.

30. Καὶ τὸ ἔδαφος τοῦ οἴκου περιέσχε χρυσίῳ, τοῦ ἐσωτάτου καὶ τοῦ ἐξωτάτου.

31. Καὶ τῷ θυρώματι τοῦ δαδῖρ ἐποίησε θύρας ξύλων ἀρκευθίνων, στοὰι τετραπλῶς. (*)

32. Ἐν ἀμφοτέραις ταῖς θύραις ξύλα πεύκινα· δύο πτυχαὶ ἡ θύρα ἡ μία καὶ στροφεῖς αὐτῶν, καὶ δύο πτυχαὶ ἡ θύρα ἡ δεύτερα, στρεφόμενα,

33. ἐγκεκολλημένα Χερουβίμ καὶ φοίνικες, καὶ διαπεπασμένα πέταλα, καὶ περιεχόμενα χρυσίῳ καταγομένῳ ἐπὶ τὴν ἐκτύπωσιν.

34. Καὶ ὠκοδόμησε τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτάτην· τρεῖς στίχους ἀπελεκήτων, καὶ στίχος κατειργασμένης κέδρου κυκλόθεν. Καὶ ὠκοδόμησε τὸ καταπέτασμα τῆς αὐλῆς τοῦ αἵλαμ τοῦ οἴκου τοῦ κατὰ πρόσωπον τοῦ ναοῦ. (c) (**)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'.

(b) 13. Καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμών, καὶ ἔλαβε τὸν Χιράμ ἐκ Τύρου

14. υἱὸν γυναικὸς γῆρας, καὶ ὁὗτος ἀπὸ τῆς φυλῆς τῆς Νεφθαλίμ· καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἀνὴρ Τύριος, τέκτων χαλκοῦ καὶ πεπληρωμένος τῆς τέχνης καὶ συνέσεως καὶ ἐπιγνώσεως τοῦ ποιεῖν πᾶν ἔργον ἐν χαλκῷ. Καὶ εἰσηνέχθη πρὸς τὸν βασιλεῖα Σαλωμών, καὶ ἐποίησε πάντα τὰ ἔργα.

15. Καὶ ἐγώνευσεν τοὺς δύο στύλους τῷ αἵλαμ τοῦ οἴκου· ὀκτωκαίδεκα πήχεις ὕψος τοῦ στύλου· καὶ περίμετρον τεσσαρεσκαίδεκα πήχεις, ἐκύκλου αὐτὸν τὸ πάχος τοῦ στύλου· τεσσάρων δακτύλων τὰ κοιλώματα· καὶ οὕτως ὁ στύλος ὁ δεύτερος.

(*) 32. Καὶ δύο θύρας ξύλων πευκίνων, καὶ ἐγκολάπτῃ ἐπ' αὐτῶν ἐγκεκολλημένα Χερουβίμ, καὶ φοίνικας καὶ πέταλα διαπεπασμένα, καὶ περιέσχεν χρυσίῳ, καὶ κατέβαιναν ἐπὶ τὰ Χερουβίμ καὶ ἐπὶ τοὺς φοίνικας τὸ χρυσίον.

33. Καὶ οὕτως ἐποίησε τῷ πυλῶνι τοῦ ναοῦ· φλῆαι ξύλων ἀρκευθίνου, στοὰι τετραπλῶς. (Alex.)

(**) 37. Ἐν τῷ ἔτει τῷ τετάρτῳ ἐθεμελίωσεν τὸν οἶκον Κυρίου ἐν μηνὶ Ζεσιού, καὶ τῷ δευτέρῳ μηνί.

38. Ἐν ἑνδεκάτῳ ἑνιαυτῷ, ἐν μηνὶ Βοὺλ, οὗτος ὁ μὴν ὀγδοὺς, συνετέλεσθη ὁ οἶκος εἰς πάντα λόγον αὐτοῦ, καὶ εἰς πᾶσαν διάταξιν αὐτοῦ· καὶ ὠκοδόμησεν αὐτὸν ἐν ἑπτὰ ἔτεσιν. (Alex.)

24. Et quinque cubitorum ala Cherubim unius, et quinque cubitorum ala ejus secunda, in cubito decem a parte alae ejus ad partem alae ejus.

25. Sic Cherubim secundo, in mensura una consummatio una utrisque.

26. Et altitudo Cherubim unius, decem in cubito : et sic Cherubim secundo.

27. Et utraque Cherubim in medio domus intimae. Et expandit alas eorum, et tangebant ala una parietem, et ala Cherubim secundi tangebant parietem secundum : et alae eorum in medio domus tangebant ala alam.

28. Et operuit Cherubim auro.

29. Omnes parietes domus in circuitu caelatos scripsit scriptura Cherubim, et palmas interiore et exteriori.

30. Et pavementum domus operuit auro, intimae et extimae.

31. Et ostio ipsius dabit fecit januas ex lignis juniperinis, porticus quadrupliciter.

32. In utrisque januis ligna abiega : duae plicae janua una et cardines earum, et duae plicae janua secunda, volubilia,

33. insculpta Cherubim et palmae, et expansae laminae, et operta auro deducto super sculpturam.

34. Et aedificavit atrium intimum : tres ordines non dolatorum, et ordinem fabrefactae cedri in circuitu. Et aedificavit velamen atrii ipsius aulam domus quae ad faciem templi.

CAPUT VII.

13. Et misit rex Salomon, et accievit Chiram e Tyro

14. filium mulieris viduae, et hic de tribu Nephthalim : et pater ejus vir Tyrius, faber aeris et plenus arte et intelligentia et scientia faciendi omne opus in aere. Et introductus est ad regem Salomon, et fecit omnia opera.

15. Et fudit duas columnas ipsi aulam domus : octo et decem cubiti altitudo columnae : et perimetrum quatuordecim cubiti, circumdabant eam crassitiem columnae : quatuor digitorum cavitates : et sic columna secunda.

32. Et duas portas ex lignis ablegols, et sculpturas insculptas super eas Cherubin, et palmas et laminas expansas, et circumdedit auro, et descendebat super Cherubin et super palmas aurum.

33. Et sic fecit vestibulo templi : limas de lignis juniperi, porticus quadrupliciter.

37. In anno quarto fundavit domum Domini in mense Zeioui, et in mense secundo.

38. In anno undecimo, in mense Boul, hic est mensis octavus, perfecta est domus in omne verbum ejus, et in omnem ordinationem ejus : et aedificavit eam in septem annis.

16. Καὶ δύο ἐπιθέματα ἐποίησε δοῦναι ἐπὶ τὰς κεφαλὰς τῶν στύλων χωνευτά· πέντε πῆχεις τὸ ὕψος τοῦ ἐπιθέματος τοῦ ἐνός, καὶ πέντε πῆχεις τὸ ὕψος τοῦ ἐπιθέματος τοῦ δευτέρου.

17. Καὶ ἐποίησε δύο δίκτυα περικαλύψαι τὸ ἐπίθεμα τῶν στύλων· καὶ δίκτυον τῷ ἐπιθέματι τῷ ἐνὶ, καὶ δίκτυον τῷ ἐπιθέματι τῷ δευτέρῳ.

18. Καὶ ἔργον κρεμαστὸν, δύο στίχοι βοῶν χαλκῶν, δεδίκτυωμένοι, ἔργον κρεμαστὸν, στίχος ἐπὶ στίχον. Καὶ οὕτως ἐποίησε τῷ ἐπιθέματι τῷ δευτέρῳ. (*)

21. Καὶ ἔστησε τοὺς στύλους τοῦ αἰλάμ τοῦ ναοῦ. Καὶ ἔστησε τὸν στῦλον τὸν ἕνα, καὶ ἐπεκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰαχούμ· καὶ ἔστησε τὸν στῦλον τὸν δεύτερον, καὶ ἐπεκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Βολώζ.

(**) 22. Καὶ ἐπὶ τῶν κεφαλῶν τῶν στύλων ἔργον κρίνου κατὰ τὸ αἰλάμ τεσσάρων πηγῶν· καὶ μέλαθρον ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν στύλων· καὶ ἐπάνωθεν τῶν πλευρῶν ἐπίθεμα τὸ μέλαθρον τῷ πᾶχει.

23. Καὶ ἐποίησε τὴν θαλάσσαν δέκα ἐν πῆχει ἀπὸ τοῦ χειλὸς αὐτῆς ἕως τοῦ χειλὸς αὐτῆς, στρογγύλον κύκλῳ τὸ αὐτό· πέντε ἐν πῆχει τὸ ὕψος αὐτῆς· καὶ συνηγμένη τρεῖς καὶ τριάκοντα ἐν πῆχει.

24. Καὶ ὑποστηρίγματα ὑποκάτωθεν τοῦ χειλὸς αὐτῆς κυκλόθεν ἐκύκλουν αὐτὴν δέκα ἐν πῆχει κυκλόθεν· καὶ τὸ χεῖλος αὐτῆς ὡς ἔργον χειλὸς ποτηρίου, βλαστὸς κρίνου· καὶ τὸ πάχος αὐτοῦ, παλαιστής.

25. Καὶ δώδεκα βόες ὑποκάτω τῆς θαλάσσης, οἱ τρεῖς ἐπιβλέποντες βορρᾶν, καὶ οἱ τρεῖς ἐπιβλέποντες θαλάσσαν, καὶ οἱ τρεῖς ἐπιβλέποντες νότον, καὶ οἱ τρεῖς ἐπιβλέποντες ἀνατολήν· καὶ πάντα τὰ ὀπίσθια εἰς τὸν οἶκον καὶ ἡ θάλασσα ἐπ' αὐτῶν ἐπάνωθεν. (**)

27. Καὶ ἐποίησε δέκα μεχωνῶν χαλκῆς· πέντε πῆχεις μῆκος τῆς μεχωνῶς τῆς μιᾶς, καὶ τέσσαρες πῆχεις τὸ πλάτος αὐτῆς, καὶ ἕξ ἐν πῆχει ὕψος αὐτῆς.

28. Καὶ τοῦτο τὸ ἔργον τῶν μεχωνῶν συγκλειστὸν αὐτοῖς, καὶ συγκλειστὸν ἀναμέσον τῶν ἐξεχόμενων.

29. Καὶ ἐπὶ τὰ συγκλείσματα αὐτῶν ἀναμέσον ἐξεχόμενων λέοντες καὶ βόες καὶ Χερουβίμ, καὶ ἐπὶ τῶν ἐξεχόμενων οὕτως καὶ ἐπάνωθεν, καὶ ὑποκάτωθεν τῶν λεόντων καὶ τῶν βοῶν γῶραι, ἔργον καταβάσεως.

30. Καὶ τέσσαρες τροχοὶ χαλκοὶ τῇ μεχωνῶι τῇ μιᾷ, καὶ τὰ προσέχοντα χαλκᾷ, καὶ τέσσαρα μέρη αὐτῶν, ὡμίαι ὑποκάτω τῶν λουτήρων. (***)

(*) 19. Καὶ ἐπιθέματα ἐπὶ τῶν κεφαλῶν τῶν στύλων, ἔργον κρίνου, κατὰ τὸ αἰλάμ, τεσσάρων πηγῶν.

20. Καὶ μέλαθρον ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν στύλων, καὶ ἐπάνωθεν τῶν πλευρῶν ἐπίθεμα μέλαθρον, καὶ τῶν βοῶν πέντε στίχοι κύκλῳ ἐπὶ τῆς κεφαλίδος τῆς δευτέρας. (Alex.)

(**) 22. Καὶ ἐπὶ τῶν κεφαλῶν ἔργον κρίνου, καὶ ἐτελειώθη τὸ ἔργον τῶν στύλων. (Alex.)

(***) 26. Καὶ τὸ πάχος αὐτῆς παλαιστής· καὶ τὸ χεῖλος αὐτῆς ὡς ἔργον χειλὸς ποτηρίου, βλαστὸς κρίνου, ἐσχιλίους χοεὶς χωρῶντας. (Alex.)

(****) 31. Καὶ στόμα αὐτοῦ ἐσθῆεν τῆς κεφαλίδος ἀνωθεν ἐν πῆχει, καὶ στόμα αὐτοῦ στρογγυλόν, κοίτημα οὕτως πῆχεις· καὶ ἡμίσεος τοῦ πῆχειος· καὶ γὰρ ἐπὶ στόματος αὐτοῦ διατορεύματα, καὶ διάπηγα αὐτῶν τετράγωνα, οὐ στρογγύλα.

32. Καὶ τέσσαρες τροχοὶ εἰς ὑποκάτωθεν τῶν διαπήγων, καὶ χεῖρες ἐν τοῖς τροχοῖς ἐν τῇ μεχωνῶι, καὶ τὸ ὕψος τοῦ τροχοῦ τοῦ ἐνός πῆχεις, καὶ ἡμίσεος τοῦ πῆχειος. (Alex.)

16. Et duo additamenta fecit ad dandum super capita columnarum fusilia : quinque cubiti altitudo additamenti unius, et quinque cubiti altitudo additamenti secundi.

17. Et fecit duo retia ad cooperiendum additamenta columnarum : et rete additamento uni, et rete additamento secundo.

18. Et opus pensile, duo ordines malogranatorum aeneorum, reticulati, opus pensile, ordo super ordinem. Et sic fecit additamento secundo.

21. Et statuit columnas ipsius aelam templi. Et statuit columnam unam, et vocavit nomen ejus Iachum : et statuit columnam secundam, et vocavit nomen ejus Boloz.

22. Et super capita columnarum opus lilii secundum aelam quatuor cubitorum : et melathrum super utrasque columnas : et desuper latera additamentum melathrum crassitie.

23. Et fecit mare decem in cubito a labio ejus usque ad labium ejus, rotundum in circuitu ipsum : quinque in cubito altitudo ejus : et resticula tres et triginta in cubito.

24. Et fulcimenta sub labio ejus in circuitu circumdabant illud decem in cubito in circuitu : et labium ejus tamquam opus labii calicis, germen lilii : et crassities ejus, palmus.

25. Et duodecim boves subter mare, tres spectantes aquilonem, et tres spectantes mare, et tres spectantes austrum, et tres spectantes orientem : et omnia posteriora ad domum et mare super eos desuper.

27. Et fecit decem mechonoth aeneas : quinque cubiti longitudo mechonoth unius, et quatuor cubiti latitudo ejus, et sex in cubito altitudo ejus.

28. Et hoc opus ipsarum mechonoth conclusum eis, et conclusum inter juncturas.

29. Et super clausuras earum inter juncturas leones et boves et Cherubim, et super juncturas sic et desuper, et subter leones et boves regiones, opus descensionis.

30. Et quatuor rotae aeneae mechonoth uni, et excedentia aenea, et quatuor partes earum, humeruli subter luterus.

19. Et additamenta super capita columnarum, opus lilii, secundum aelam, quatuor cubitorum.

20. Et melathron (epistylon) super utrasque columnas, et desuper latera additamentum melathron, et malogranatorum quinque ordines in circuitu super capitellum secundae.

22. Et super capita columnarum opus lilii, et perfectum est opus columnarum.

26. Et crassitudo ejus palmi : et labium ejus sicut opus labii calicis, germen lilii, duo millia batos capiebat.

31. Et os ejus ab intus capitelli supra in cubito, et os ejus rotundum, factura sic cubiti et dimidii cubiti : et super os ejus tornaturae, et interrasilia eorum quadrangula, non rotunda.

32. Et quatuor rotae subter interrasilia, et manus in rotis in ipsa mechonoth, et altitudo rotae unius cubiti et dimidii cubiti.

32. Καὶ χεῖρες ἐν τοῖς τροχοῖς ἐν τῇ μηχανῶν καὶ τὸ ὄψος τοῦ τροχοῦ τοῦ ἐνός, πᾶν ὡς καὶ ἡμίσεως.

33. Καὶ τὸ ἔργον τῶν τροχῶν ἔργον τροχῶν ἄρματος. Αἱ χεῖρες αὐτῶν καὶ οἱ νῶτοι αὐτῶν καὶ ἡ πραγματεία αὐτῶν, πάντα ὡνευτά.

34. Αἱ τέσσαρες ὠμῖαι ἐπὶ τῶν τεσσάρων γωνιῶν τῆς μηχανῶν τῆς μιᾶς, ἐκ τῆς μηχανῶν οἱ ὠμοὶ αὐτῆς.

35. Καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῆς μηχανῶν ἡμισυ τοῦ πᾶν ὡς μέγεθος αὐτῆς στρογγύλον κύκλῳ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῆς μηχανῶν καὶ ἀρχὴ χειρῶν αὐτῆς καὶ τὰ συγκλείσματα αὐτῆς καὶ ἡνοίγετο ἐπὶ τὰς ἀρχὰς τῶν χειρῶν αὐτῆς.

36. Καὶ τὰ συγκλείσματα αὐτῆς Χερουβὶμ καὶ λέοντες καὶ φοῖνικες ἱστώτα, ἐχόμενον ἕκαστον κατὰ πρόσωπον ἑσῶ καὶ τὰ κυκλόθεν.

37. Κατ' αὐτὴν ἐποίησε πάσας τὰς δέκα μηχανῶν, τάξιν μίαν καὶ μέτρον ἐν πάσαις.

38. Καὶ ἐποίησε δέκα χυτροκαύλους χαλκοῦς, τεσσαράκοντα χοεῖς χωροῦντα τὸν ἕνα χυτροκαύλον μετρήσει τεσσάρων πηχῶν· χυτροκαύλος δ' εἰς ἐπὶ τῇ μηχανῶν τῇ μιᾷ, ταῖς δέκα μηχανῶν.

39. Καὶ ἔθετο τὰς πέντε μηχανῶν ἀπὸ τῆς ὠμῆς τοῦ οἴκου ἐκ δεξιῶν, καὶ πέντε ἀπὸ τῆς ὠμῆς τοῦ οἴκου ἐξ ἀριστερῶν· καὶ ἡ θάλασσα ἀπὸ τῆς ὠμῆς τοῦ οἴκου ἐκ δεξιῶν κατ' ἀνατολὰς ἀπὸ τοῦ κλίτους τοῦ νότου.

40. Καὶ ἐποίησε Χιράμ τοὺς λέβητας καὶ τὰς θερμαστρεῖς καὶ τὰς φιάλας. Καὶ συνετέλεσε Χιράμ ποιῶν πάντα τὰ ἔργα ἃ ἐποίησε τῷ βασιλεῖ Σαλωμὼν ἐν οἴκῳ Κυρίου.

41. στύλους δύο, καὶ τὰ στρεπτά τῶν στύλων ἐπὶ τῶν κεφαλῶν τῶν στύλων δύο· καὶ τὰ δίχτυα δύο, τοῦ καλύπτειν ἀμφοτέρω τὰ στρεπτά τῶν γλυφῶν τὰ ὄντα ἐπὶ τῶν στύλων.

42. τὰς βόας τετρακοσίας ἀμφοτέροις τοῖς δικτύοις, δύο στῆχοι βῶν τῷ δικτύῳ τῷ ἐνὶ, περικαλύπτειν ἀμφοτέρω τὰ ὄντα τὰ στρεπτά τῆς μηχανῶν ἐπ' ἀμφοτέροις τοῖς στύλοις.

43. Καὶ τὰ μηχανῶν δέκα, καὶ τοὺς χυτροκαύλους δέκα ἐπὶ τῶν μηχανῶν.

44. Καὶ τὴν θάλασσαν μίαν, καὶ τοὺς βόας δώδεκα ὑποκάτω τῆς θαλάσσης,

45. καὶ τοὺς λέβητας καὶ τὰς θερμαστρεῖς καὶ τὰς φιάλας, καὶ πάντα τὰ σκεύη ἃ ἐποίησε Χιράμ τῷ βασιλεῖ Σαλωμὼν, τῷ οἴκῳ Κυρίου· καὶ οἱ στῆλοι τεσσαράκοντα καὶ ὀκτώ τοῦ οἴκου τοῦ βασιλέως καὶ τοῦ οἴκου Κυρίου. Πάντα τὰ ἔργα τοῦ βασιλέως ἃ ἐποίησε Χιράμ χαλκᾷ ἄρδην. (α)

47. Οὐκ ἦν σταθμὸς τοῦ χαλκοῦ ὃς ἐποίησε πάντα τὰ ἔργα ταῦτα ἐκ πλήθους σφόδρα· οὐκ ἦν τέρμα τῶν σταθμῶν τοῦ χαλκοῦ.

(α) 46. Ἐν τῷ περιόχῳ τοῦ Ἰορδάνου ἐχώνευσεν αὐτὰ ἐν τῷ πάχει τῆς γῆς ἀναμέσον Σοκχῶθ καὶ ἀναμέσον Σεῖρά.

48. Καὶ λαβεῖν ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν τὰ σκεύη ἃ ἐποίησεν ἐν οἴκῳ Κυρίου, τὸ θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν, καὶ τὴν τράπεζαν ἐφ' ἧς οἱ ἄρτοι τῆς προσφορᾶς χρυσῆν,

49. καὶ τὰς λυχνίας πέντε ἐξ ἀριστερῶν, καὶ πέντε ἐκ δεξιῶν κατὰ πρόσωπον τοῦ θυσίᾳ χρυσᾶς συγκλειομένας, καὶ τὰ λαμπάδια, καὶ τοὺς λυχνούς, καὶ τὰς ἐπαρύστρεας χρυσᾶς.

32. Et manus in rotis in ipsa mechonoth : et altitudo rotæ unius, cubiti ac dimidii.

33. Et opus rotarum opus rotarum currus. Manus earum et dorsa earum et tractatio earum, omnia fusilia.

34. Quatuor humeruli super quatuor angulos mechonoth unius, ex ipsa mechonoth humeri ejus.

35. Et super caput ipsius mechonoth dimidium cubiti magnitudo ejus rotunda in circuito super caput ipsius mechonoth : et principium manuum ejus et clausuræ ejus : et aperiebatur super principia manuum suarum.

36. Et clausuræ ejus Cherubim et leones et palmæ stantia, coherens unumquodque ad faciem intus et quæ in circuito.

37. Secundum hanc fecit omnes decem mechonoth, ordinem unum et mensuram in omnibus.

38. Et fecit decem chytrocaulos æneos, quadraginta choas capientem unum chytrocaulum mensura quatuor cubitorum : chytrocaulus unus super mechonoth unam, decem ipsis mechonoth.

39. Et posuit quinque mechonoth ab humero domus a dextris, et quinque ab humero domus a sinistris : et mare ab humero domus a dextris ad orientem a latere austri.

40. Et fecit Chiram lebetes et calfactoria et phialas. Et consummavit Chiram faciens omnia opera quæ fecit regi Salomon in domo Domini :

41. columnas duas, et vertibilia columnarum super capita columnarum duo : et retia duo, ad operiendum utraque vertibilia sculpturarum existentia super columnas :

42. malogranata quadringenta utrisque retibus, duo ordines malogranatorum reti uni, ad cooperiendum utraque existentia vertibilia ipsius mechonoth super utrasque columnas.

43. Et mechonoth decem, et chytrocaulos decem super mechonoth.

44. Et mare unum, et boves duodecim subtus mare,

45. et lebetes et calfactoria et phialas, et omnia vasa quæ fecit Chiram regi Salomon, domo Domini : et columnæ quadraginta et octo domus regis et domus Domini. Omnia opera regis quæ fecit Chiram ænea abundanter.

47. Non erat pondus æris quo fecit omnia opera hæc præ multitudinem valde : non erat terminus ponderum æris.

46. In vicinia Jordanis fudit ea in crassitie terræ inter Socchoth et inter Sira.

48. Et accepit rex Salomon vasa quæ fecerat in domo Domini, altare aureum, et mensam super quam panes oblationis auream,

49. et candelabra quinque a sinistris, et quinque a dextris secundum faciem dahir aurea conclusa, et lampadas, et lucernas, et eparystres aureas.

50. Καὶ τὰ πρόθυρα, καὶ οἱ ἔλαιοι, καὶ αἱ φιάλαι, καὶ τὰ τρυβλία, καὶ αἱ θύσαι χρυσαῖ, συγκλειστά· καὶ τὰ θυρώματα τῶν θυρῶν τοῦ οἴκου τοῦ ἐσωτάτου ἁγίου τῶν ἁγίων, καὶ τὰς θύρας τοῦ ναοῦ χρυσαῖ.

51. Καὶ ἀνεπληρώθη τὸ ἔργον ὃ ἐποίησε Σαλωμών οἴκου Κυρίου. Καὶ εἰσένεγκε Σαλωμών τὰ ἅγια Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ ἅγια Σαλωμών, τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον καὶ τὰ σκεύη ἔδωκεν εἰς τοὺς θησαυροὺς οἴκου Κυρίου.

(b) 1. Καὶ τὸν οἶκον ἑαυτῷ ὠκοδόμησε Σαλωμών τρικαίδεκα ἔτεσι.

2. Καὶ ὠκοδόμησε τὸν οἶκον ὀρυμῷ τοῦ Λιβάνου· ἑκατὸν πήχεις μῆκος αὐτοῦ, καὶ πενήκοντα πήχεις πλάτος αὐτοῦ, καὶ τριάκοντα πηχῶν ὕψος αὐτοῦ· καὶ τριῶν στίχων στύλων κεδρίνων, καὶ ὡμαὶ κέδριναι τοῖς στύλοις.

3. Καὶ ἐφάτωσε τὸν οἶκον ἀνωθεν ἐπὶ τῶν πλευρῶν τῶν στύλων· καὶ ἀριθμὸς τῶν στύλων τεσσαράκοντα καὶ πέντε ὁ στίχος,

4. καὶ μελάρια τρία, καὶ χῶρα ἐπὶ χῶραν τρισσῶς.

5. Καὶ πάντα τὰ θυρώματα, καὶ αἱ χῶραι τετράγωνοι μεμελαθρωμέναι· καὶ ἀπὸ τοῦ θυρώματος ἐπὶ θύραν τρισσῶς.

6. Καὶ τὸ αἶλμα τῶν στύλων, πενήκοντα μῆκος, καὶ πενήκοντα ἐν πλάτει ἐξυγωμένα αἶλαμ ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν καὶ στῦλοι καὶ πάχος ἐπὶ πρόσωπον αὐτῆς τοῖς αἰλαμίν.

7. Καὶ τὸ αἶλμα τῶν θρόνων οὗ κρινεῖ ἐκεῖ, αἶλαμ τοῦ κριτηρίου. (*)

8. Καὶ ὁ οἶκος αὐτῶν ἐν ᾧ καθήσεται ἐκεῖ, αὐλὴ μία ἐξελισσομένη· τοῖς κατὰ τὸ ἔργον τοῦτο· καὶ οἶκον τῇ θυγατρὶ Φαραὼ ᾗν ἔλαβε Σαλωμών κατὰ τὸ αἶλμα τοῦτο.

9. Πάντα ταῦτα ἐκ λίθων τιμίων κεκολλημένα ἐκ διαστήματος ἐσῶθεν, καὶ ἐκ τοῦ θεμελίου ἕως τῶν γεισῶν· καὶ ἔσῶθεν εἰς τὴν αὐλὴν τὴν μεγάλην.

10. τὴν θεμελιωμένην ἐν τιμίοις λίθοις μεγάλοις, λίθοις δεκαπήχεσι καὶ τοῖς ὀκταπήχεσι·

11. καὶ ἐπάνωθεν τιμίοις κατὰ τὸ μέτρον ἀπελεχέτων, καὶ κέδροις.

12. Τῆς αὐλῆς τῆς μεγάλης κύκλῳ τρεῖς στίχοι ἀπελεχέτων, καὶ στίχος κεκολλημένης κέδρου. Καὶ συνετέλεσε Σαλωμών ὅλον τὸν οἶκον αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

1. Καὶ ἐγένετο, ὡς συνετέλεσε Σαλωμών τοῦ οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον Κυρίου καὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ μετὰ εἰκοσιν ἔτη, τότε ἐξεκκλησίασεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμών πάντας τοὺς πρεσβυτέρους Ἰσραὴλ ἐν Σιών, τοῦ ἐνεγκεῖν τὴν κιβωτὸν διαθήκης Κυρίου ἐκ πόλεως Δαυὶδ, αὕτη ἐστὶ Σιών,

(**) 2. ἐν μηνὶ Ἀθανίμ.

(*) 7.... ἐποίησεν, καὶ ὠρόφωσεν ἐν κέδρῳ ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἕως τοῦ ἐδάφους. (Alex.)

(**) 2. Καὶ ἐξεκκλησίασθησαν πρὸς τὸν βασιλέα Σαλωμών πᾶς ἄνθρωπος Ἰσραὴλ ἐν μηνὶ Ἀθανίμ, ἐν τῇ ἑορτῇ· αὐτὸς ὁ μὲν ἑβδομηκοστός ἑβδομος.

3. Καὶ ἦλθον πάντες οἱ πρεσβύτεροι Ἰσραὴλ, καὶ ἦσαν οἱ ιερεῖς τῇν κιβωτὸν. (Alex.)

50. Et vestibula, et clavi, et phialae, et patellae, et mortariola aurea, conclusa : et cardines ostiorum domus intimae sancti sanctorum, et ostia templi aurea.

51. Et completum est opus quod fecit Salomon domus Domini. Et intulit Salomon sancta David patris sui, et omnia sancta Salomon, argentum et aurum et vasa dedit in thesauros domus Domini.

1. Et domum aedificavit sibi Salomon tribus et deceni annis.

2. Et aedificavit domum sylvae Libani : centum cubiti longitudo ejus, et quinquaginta cubiti latitudo ejus, et triginta cubitorum altitudo ejus : et trium ordinum columnarum cedrinarum, et humeri cedrini columnis.

3. Et texuit domum desuper super latera columnarum : et numerus columnarum quadraginta et quinque ordo,

4. et melathra tria, et capacitas super capacitatem tripliciter.

5. Et omnia ostia, et capacitates quadrangulae melathris instructae : et ab ostio ad ostium tripliciter.

6. Et aelam columnarum, quinquaginta longitudo, et quinquaginta in latitudine juncta aelam super faciem earum : et columnae et crassities super faciem ejus ipsis aelamin.

7. Et aelam thronorum ubi judicabit ibi, aelam tribunalis.

8. Et domus eorum in qua sedebitor illuc, atrium unum circumvolutum his juxta opus hoc : et domum filiae Pharaonis quam accepit Salomon juxta hoc aelam.

9. Omnia haec ex lapidibus pretiosis sculpta ex intervallo ab intus, et ex fundamento usque ad summitates parietum : et ab extra ad atrium magnum.

10. fundatum in pretiosis lapidibus magnis, lapidibus decem cubitorum et octo cubitorum :

11. et desuper pretiosis secundum mensuram non dolatorum, et cedris.

12. Atrii magni in circuitu tres ordines non dolatorum, et ordo sculptae cedri. Et consummavit Salomon totam domum suam.

CAPUT VIII.

1. Et factum est, postquam consummavit Salomon aedificare domum Domini et domum suam post viginti annos, huc convocavit rex Salomon omnes seniores Israel in Sion, ad ferendum arcam testamenti Domini e civitate David, haec est Sion,

2. in mense Athanin.

7.... fecit et texit in cedro a pavimento usque ad pavimentum.

2. Et congregati sunt ad regem Salomonem omnes viri Israel in mense Athanin, in die festo : hic est mensis septuagesimus septimus.

3. Veneruntque cuncti senes Israel, et tulerunt sacerdotes arcam.

3. Καὶ ἦσαν οἱ ἱερεῖς τὴν κιβωτὸν
4. καὶ τὸ σκηνώμα τοῦ μαρτυρίου καὶ τὰ σκεύη τὰ ἁγία τὰ ἐν τῷ σκηνώματι τοῦ μαρτυρίου.
(*) 5. Καὶ ὁ βασιλεὺς καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἐμπροσθεν τῆς κιβωτοῦ, θύοντες πρόβατα, βόας, ἀναρίθμητα.
6. Καὶ εἰσφέρουσιν οἱ ἱερεῖς τὴν κιβωτὸν εἰς τὸν τόπον αὐτῆς, εἰς τὸ δαβὶρ τοῦ οἴκου, εἰς τὰ ἁγία τῶν ἁγίων ὑπὸ τὰς πτέρυγας τῶν Χερουβίμ.
7. ὅτι τὰ Χερουβίμ διαπεπετασμένα ταῖς πτέρυξιν ἐπὶ τὸν τόπον τῆς κιβωτοῦ, καὶ περιεκάλυπτον τὰ Χερουβίμ ἐπὶ τὴν κιβωτὸν καὶ ἐπὶ τὰ ἁγία αὐτῆς ἐπάνωθεν.
8. Καὶ ὑπερεῖχον τὰ ἁγιασμένα, καὶ ἐνεβλέποντο αἱ κεφαλαὶ τῶν ἁγιασμένων ἐκ τῶν ἁγίων εἰς πρόσωπον τοῦ δαβὶρ, καὶ οὐκ ὤπτανοντο ἔξω.
9. Οὐκ ἦν ἐν τῇ κιβωτῇ πλὴν δύο πλάκες λίθιναι, πλάκεις τῆς διαθήκης, ἃς ἔθηκε Μωϋσῆς ἐν Χωρὲθ, ἃς διέθετο Κύριος μετὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐκπορεύσει αὐτοῦ ἐκ γῆς Αἰγύπτου.
10. Καὶ ἐγένετο, ὡς ἐξῆλθον οἱ ἱερεῖς ἐκ τοῦ ἁγίου, καὶ ἡ νεφέλη ἐπλήσθη τὸν οἶκον,
11. καὶ οὐκ ἔδύναντο οἱ ἱερεῖς στήκειν λειτουργεῖν ἀπὸ προσώπου τῆς νεφέλης, ὅτι ἐπλήσθη δόξα Κυρίου τὸν οἶκον. (**)
14. Καὶ ἀπέστρεψεν ὁ βασιλεὺς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ εὐλόγησεν ὁ βασιλεὺς πάντα Ἰσραὴλ· καὶ πᾶσα ἐκκλησίᾳ Ἰσραὴλ εἰστίχει.
15. Καὶ εἶπεν· Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ σήμερον, ὃς ἐλάλησεν ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ περὶ Δαυὶδ τοῦ πατρὸς μου καὶ ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ ἐπλήρωσε, λέγων·
16. Ἀπ' ἧς ἡμέρας ἐξήγαγον τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου, οὐκ ἐξελεξάμην ἐν πόλει ἐν ἐνὶ σκῆπτρῳ Ἰσραὴλ τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον, τοῦ εἶναι τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ. Καὶ ἐξελεξάμην ἐν Ἱερουσαλὴμ εἶναι τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ· καὶ ἐξελεξάμην τὸν Δαυὶδ τοῦ εἶναι ἐπὶ τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραὴλ.
17. Καὶ ἐγένετο ἐπὶ τῆς καρδίας τοῦ πατρὸς μου οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ ὀνόματι Κυρίου Θεοῦ Ἰσραὴλ.
18. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Δαυὶδ τὸν πατέρα μου· Ἀνθ' ὧν ἦλθεν ἐπὶ τὴν καρδίαν σου τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ ὀνόματί μου, καλῶς ἐποίησας, ὅτι ἐγενήθη ἐπὶ τὴν καρδίαν σου.
19. Πλὴν σὺ οὐκ οἰκοδομήσεις τὸν οἶκον, ἀλλ' ἡ δὲ υἱός σου ὃς ἐξελεύσεται ἐκ τῶν πλευρῶν σου, οὗτος οἰκοδομήσει τὸν οἶκον τῷ ὀνόματί μου.
20. Καὶ ἀνέστησε Κύριος τὸ ῥῆμα αὐτοῦ ὃ ἐλάλησε· καὶ ἀνέστην ἀντὶ Δαυὶδ τοῦ πατρὸς μου, καὶ ἐκάθισα ἐπὶ τοῦ θρόνου Ἰσραὴλ, καθὼς ἐλάλησε Κύριος, καὶ ὠκοδόμησα τὸν οἶκον τῷ ὀνόματι Κυρίου Θεοῦ Ἰσραὴλ.
21. Καὶ ἐθέμην ἐκεῖ τόπον τῇ κιβωτῇ ἐν ᾗ ἐστίν

3. Et tulerunt sacerdotes arcam
4. et tabernaculum testimonii et vasa sancta quae in tabernaculo testimonii.
5. Et rex et omnis Israel ante arcam, immolantes oves, boves, sine numero.
6. Et inferunt sacerdotes arcam in locum ejus, in dabit domus, in sancta sanctorum sub alas Cherubim :
7. quoniam Cherubim expansa alis super locum arcae, et cooperiebant Cherubim super arcam et super sancta ejus desuper.
8. Et eminere faciebant sanctificata, et inspiciebantur capita sanctificationum e sanctis ad faciem dabit, et non videbantur extra.
9. Non erat in arca nisi duae tabulae lapideae, tabulae testamenti, quas posuit Moyses in Choreb, quas disposuit Dominus cum filiis Israel in egrediendo eos e terra Aegypti.
10. Et factum est, quando exierunt sacerdotes e sancto, et nubes implevit domum,
11. et non potuerunt sacerdotes stare ad ministrandum a facie nobis, quoniam impleverat gloria Domini domum.
14. Et convertit rex faciem suam, et benedixit rex omnem Israel : et omnis ecclesia Israel stabat.
15. Et dixit : Benedictus Dominus Deus Israel hodie, qui locutus est in ore suo de David patre meo et in manibus suis implevit, dicens :
16. Ex qua die eduxi populum meum Israel de Aegypto, non elegi in civitate in uno sceptro Israel ad aedificandam domum, ut esset nomen meum ibi. Et elegi in Jerusalem esse nomen meum ibi : et elegi David ut esset super populum meum Israel.
17. Et fuit super cor patris mei aedificare domum nomini Domini Dei Israel.
18. Et dixit Dominus ad David patrem meum : Pro eo quod venit in cor tuum aedificare domum nomini meo, recte fecisti, quia factum est super cor tuum.
19. Verumtamen tu non aedificabis domum, sed filius tuus egressus e lateribus tuis, hic aedificabit domum nomini meo.
20. Et suscitavit Dominus verbum suum quod locutus est : et surrexi pro David patre meo, et sedi super thronum Israel, sicut locutus est Dominus, et aedificavi domum nomini Domini Dei Israel.
21. Et posui ibi locum arcae in qua est ibi testamentum

(*) 5. Καὶ ὁ βασιλεὺς Σαλωμών καὶ πᾶσα συναγωγὴ Ἰσραὴλ, οἱ συντεταγμένοι ἐπ' αὐτὸν σὺν αὐτῷ ἐμπροσθεν τῆς κιβωτοῦ, θύοντες πρόβατα καὶ βόας ἃ οὐ ψηφισθήσεται, ἀναρίθμητα ἀπὸ πλήθους. (Alex.)

(**) 12. Τότε εἶπεν Σαλωμών· Κύριος εἶπεν τοῦ σκηνώσαι ἐν γνώμῃ.

13. Οἰκοδόμησα οἶκον κατοικητηρίου σοι, ἔλεοςμα τῆς καθεύρας σου (Compl. εἰς τοὺς αἰῶνας. (Alex.)

5. Rex autem Salomon et omnis multitudo Israel, qui ordinati ad ipsum *gradiebatur* cum ipso ante arcam, immolantes oves et boves qui calculis non computabuntur, innumerabiles a multitudine.

12. Tunc ait Salomon : Dominus dixit habitare in calligine.

13. Aedificavi domum habitaculi tibi, firmamentum sedis tuae in sempiternum.

ἐκεῖ διαθήκη Κυρίου ἣν διέθετο Κύριος μετὰ τῶν πατέρων ἡμῶν, ἐν τῇ ἐξαγαγεῖν αὐτὸν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου.

22. Καὶ ἀνέστη Σαλωμών κατὰ πρόσωπον τοῦ θυσιαστηρίου Κυρίου ἐνώπιον πάσης ἐκκλησίας Ἰσραὴλ· καὶ διεπέτασε τὰς χεῖρας αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανόν,

23. καὶ εἶπε· Κύριε ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, οὐκ ἔστιν ὡς σὺ Θεὸς ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω καὶ ἐπὶ τῆς γῆς κάτω, φυλάσσων διαθήκην καὶ ὁμιλος τῷ δούλῳ σου τῷ πορευομένῳ ἐνώπιόν σου ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ,

24. ἃ ἐφύλαξας τῷ δούλῳ σου Δαυὶδ τῷ πατρὶ μου· καὶ γὰρ ἐλάλησας ἐν τῷ στόματί σου, καὶ ἐν χερσὶ σου ἐπλήρωσας, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη.

25. Καὶ νῦν, Κύριε ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, φύλαξον τῷ δούλῳ σου Δαυὶδ τῷ πατρὶ μου ἃ ἐλάλησας αὐτῷ, λέγων· Οὐκ ἐξαρθήσεται σου ἀνὴρ ἐκ προσώπου μου καθήμενος ἐπὶ θρόνου Ἰσραὴλ, πλὴν ἐὰν φυλάξουνται τὰ τέκνα σου τὰς ἐδοὺς αὐτῶν, τοῦ πορεύεσθαι ἐνώπιόν μου καθὼς ἐπορεύθης ἐνώπιον ἐμοῦ.

26. Καὶ νῦν, Κύριε ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, πιστωθήτω δὴ τὸ ῥῆμά σου τῷ Δαυὶδ τῷ πατρὶ μου.

27. Ὅτι εἰ ἀληθῶς κατοικήσει ὁ Θεὸς μετὰ ἀνθρώπων ἐπὶ τῆς γῆς; Εἰ ὁ οὐρανὸς καὶ ὁ οὐρανὸς τοῦ οὐρανοῦ οὐκ ἀρκέσουσί σοι, πλὴν καὶ ὁ οἶκος οὗτος ὃν ὠκοδόμησα τῷ ὀνόματί σου;

28. Καὶ ἐπιβλέψῃ ἐπὶ τὴν δέησίν μου, Κύριε ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, ἀκούειν τῆς προσευχῆς ἧς ὁ δούλός σου προσεύχεται ἐνώπιόν σου πρὸς σὲ σήμερον,

29. τοῦ εἶναι τοὺς ὀφθαλμοὺς σου ἡνεωγμένους εἰς τὸν οἶκον τοῦτον ἡμέρας καὶ νυκτός, εἰς τὸν τόπον ὃν εἶπας· Ἔσται τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ, τοῦ εἰσακούειν τῆς προσευχῆς ἧς προσεύχεται ὁ δούλός σου εἰς τὸν τόπον τοῦτον ἡμέρας καὶ νυκτός.

30. Καὶ εἰσακούσῃ τῆς δεήσεως τοῦ δούλου σου καὶ τοῦ λαοῦ σου Ἰσραὴλ ἃ ἂν προσεύξωνται εἰς τὸν τόπον τοῦτον· καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐν τῷ τόπῳ τῆς κατοικήσεώς σου ἐν οὐρανῷ· καὶ ποιήσεις καὶ ἴλεως ἔσῃ.

31. Ὅσα ἂν ἀμάρτη ἕκαστος τῶν πλησίων αὐτοῦ, καὶ ἐὰν λάβῃ ἐπ' αὐτὸν ἀρὰν τοῦ ἀράσασθαι αὐτὸν, καὶ ἔλθῃ καὶ ἐξαγορεύσῃ κατὰ πρόσωπον τοῦ θυσιαστηρίου σου ἐν τῷ οἴκῳ τούτῳ,

32. καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ποιήσεις· καὶ κρινεῖς τὸν λαόν σου Ἰσραὴλ, ἀνομιθεῖναι ἄνομον, δοῦναι τὴν ὁδὸν αὐτοῦ εἰς κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ τοῦ δικαιοῦσαι δίκαιον, δοῦναι αὐτῷ κατὰ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ.

33. Ἐν τῷ πταίσει τὸν λαόν σου Ἰσραὴλ ἐνώπιον ἐχθρῶν, ὅτι ἁμαρτήσονται σοι· καὶ ἐπιστρέψουσιν καὶ ἐξομολογήσονται τῷ ὀνόματί σου, καὶ προσεύξονται καὶ δεηθήσονται ἐν τῷ οἴκῳ τούτῳ,

34. καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἴλεως ἔσῃ· τὰς ἀμαρτίας τοῦ λαοῦ σου Ἰσραὴλ, καὶ ἐπιστρέψεις αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν ἣν ἔδωκας τοῖς πατράσιν αὐτῶν.

35. Ἐν τῷ συσχεθῆναι τὸν οὐρανὸν καὶ μὴ γενέσθαι ὑετὸν, ὅτι ἁμαρτήσονται σοι· καὶ προσεύξονται εἰς τὸν τόπον τοῦτον καὶ ἐξομολογήσονται τῷ ὀνόματί σου, καὶ ἀπὸ τῶν ἀμαρτιῶν αὐτῶν ἀποστρέψουσιν ὅταν ταπεινώσῃς αὐτοὺς,

36. καὶ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἴλεως ἔσῃ·

Domini quod disposuit Dominus cum patribus nostris, cum ipse educeret eos de terra Aegypti.

22. Et surrexit Salomon ad faciem altaris Domini coram omni ecclesia Israel : et expandit manus suas ad caelum,

23. et dixit : Domine Deus Israel, non est sicut tu Deus in caelo sursum et super terram deorsum, custodiens testamentum et misericordiam servo tuo ambulanti coram te in toto corde suo,

24. quae custodisti servo tuo David patri meo : etenim locutus es in ore tuo, et in manibus tuis implevisti, sicut dies haec.

25. Et nunc, Domine Deus Israel, custodi servo tuo David patri meo quae locutus es ei, dicens : Non auferetur a te vir a facie mea sedens super thronum Israel, dummodo custodiant filii tui vias suas, ambulando coram me sicut ambulasti coram me.

26. Et nunc, Domine Deus Israel, fidele sit, obsecro, verbum tuum David patri meo.

27. Quoniam si vere habitabit Deus cum hominibus super terram? Si caelum et caelum caeli non sufficient tibi, tantum etiam domus haec quam aedificavi nomini tuo?

28. Et respicies super orationem meam, Domine Deus Israel, audiendo deprecationem quam servus tuus deprecatur coram te ad te hodie,

29. ut sint oculi tui aperti in domum hanc die et nocte, ad locum quem dixisti : Erit nomen meum ibi, ut exaudias deprecationem quam deprecatur servus tuus ad locum hunc die et nocte.

30. Et exaudies orationem servi tui et populi tui Israel quaecumque deprecati fuerint in loco hoc. Et tu exaudies in loco habitationis tuae in caelo : et facies et propitius eris.

31. Quaecumque peccaverit unusquisque proximo suo, et si acceperit in eum maledictionem ad maledicendum eum, et venerit et confessus fuerit ad faciem altaris tui in domo hac,

32. et tu exaudies de caelo et facies : et judicabis populum tuum Israel, iniquitatis condemmando iniquum, dando viam ejus in caput ejus, et ad justificandum justum, dando ei secundum justitiam ejus.

33. In cadendo populum tuum Israel coram inimicis, quoniam peccabunt tibi : et revertent et confitebuntur nomini tuo, et deprecabuntur et orabunt in domo hac,

34. et tu exaudies de caelo, et propitius eris peccatis populi tui Israel, et reduces eos in terram quam dedisti patribus eorum.

35. Cum cohibitum fuerit caelum et non fuerit facta pluvia, quoniam peccabunt tibi : et deprecabuntur in loco hoc et confitebuntur nomini tuo, et a peccatis suis avertent se cum humiliaveris eos,

36. et exaudies de caelo et propitius eris peccatis servi

ταῖς ἁμαρτίαις τοῦ δούλου σου καὶ τοῦ λαοῦ σου Ἰσραὴλ· ὅτι δηλώσεις αὐτοῖς τὴν ὁδὸν τὴν ἀγαθὴν πορεύεσθαι ἐν αὐτῇ, καὶ δώσεις βετὸν ἐπὶ τὴν γῆν ἣν ἔδωκας τῷ λαῷ σου ἐν κληρονομίᾳ.

37. Λιμὸς ἂν γένηται, θάνατος ἂν γένηται, ὅτι ἔσται ἐμπυρισμός, βροῦχος, ἐρυσίβη ἂν γένηται, καὶ ἂν θλίβῃ αὐτὸν ὁ ἐχθρὸς αὐτοῦ ἐν μιᾷ τῶν πόλεων αὐτοῦ, πᾶν συνάντημα, πᾶν πόνον,

38. πᾶσαν προσευχὴν, πᾶσαν δέξιν, ἂν γένηται παντὶ ἀνθρώπῳ, ὡς ἂν γινώσιν ἕκαστος ἀρὴν καρδίας αὐτοῦ, καὶ διαπετάσῃ τὰς χεῖρας αὐτοῦ εἰς τὸν οἶκον τοῦτον,

39. καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἐξ ἐτοιμοῦ κατοικητηρίου σου, καὶ ὡς ἔσῃ, καὶ ποιήσεις καὶ δώσεις ἀνὸρ κατὰ τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ, καθὼς ἂν γινῶς τὴν καρδίαν αὐτοῦ, ὅτι σὺ μονώτατος οἶδας τὴν καρδίαν παντὶν υἱῶν ἀνθρώπων,

40. ὅπως φοβῶνται σε πάσας τὰς ἡμέρας ὅσας αὐτοὶ ζῶσιν ἐπὶ τῆς γῆς ἧς ἔδωκας τοῖς πατράσιν ἡμῶν.

41. Καὶ τῷ ἀλλοτρίῳ δε οὐκ ἔστιν ἀπὸ λαοῦ σου οὗτος,

42. καὶ ἔξουσιν καὶ προσεύξονται εἰς τὸν τόπον τοῦτον,

43. καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἐξ ἐτοιμοῦ κατοικητηρίου σου, καὶ ποιήσεις κατὰ πάντα ὅσα ἂν ἐπικαλέσῃται σε ὁ ἀλλότριος, ὅπως γινῶσι πάντες οἱ λαοὶ τὸ ὄνομά σου, καὶ φοβῶνται σε, καθὼς ὁ λαός σου Ἰσραὴλ, καὶ γινώσιν ὅτι τὸ ὄνομά σου ἐπικέκληται ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦτον ὃν ᾠκοδόμησα.

44. Ὅτι ἐξελεύσεται ὁ λαός σου εἰς πόλεμον ἐπὶ τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ ἐν ὁδῷ ἧ ἐπιστρέψεις αὐτοὺς, καὶ προσεύξονται ἐν ὀνόματι Κυρίου ὁδὸν τῆς πόλεως ἧς ἐξελέξω ἐν αὐτῇ, καὶ τοῦ οἴκου οὗ ᾠκοδόμησα τῷ ὀνόματί σου,

45. καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τῆς δεήσεως αὐτῶν καὶ τῆς προσευχῆς αὐτῶν, καὶ ποιήσεις τὸ δικαίωμα αὐτοῖς.

46. Ὅτι ἁμαρτήσονται σοι, ὅτι οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος δε οὐχ ἁμαρτήσεται, καὶ ἐπάξεις αὐτοὺς καὶ παραδώσεις αὐτοὺς ἐνώπιον ἐχθρῶν, καὶ αἰχμαλωτιούσιν οἱ αἰχμαλωτίζοντες εἰς γῆν μακρὰν ἢ ἐγγύς,

47. καὶ ἐπιστρέψουσιν καρδίας αὐτῶν ἐν τῇ γῇ οὗ μετέχθησαν ἐκεῖ, καὶ ἐπιστρέψωσι ἐν γῇ μετοικίας αὐτῶν, καὶ δεηθῶσί σου, λέγοντες· Ἠμάρτομεν, ἠδικήσαμεν, ἠνομήσαμεν,

48. καὶ ἐπιστρέψωσι πρὸς σὲ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ αὐτῶν καὶ ἐν ὅλῃ ψυχῇ αὐτῶν, ἐν τῇ γῇ ἐχθρῶν αὐτῶν οὗ μετέγαγες αὐτοὺς, καὶ προσεύξονται πρὸς σὲ ὁδὸν γῆς αὐτῶν ἧς ἔδωκας τοῖς πατράσιν αὐτῶν, καὶ τῆς πόλεως ἧς ἐξελέξω, καὶ τοῦ οἴκου οὗ ᾠκοδόμησα τῷ ὀνόματί σου,

49. καὶ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἐξ ἐτοιμοῦ κατοικητηρίου σου,

50. καὶ ὡς ἔσῃ ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν αἷς ἡμαρτόν σοι, καὶ κατὰ πάντα τὰ ἀθετήματα αὐτῶν ἀθέτησάν σοι, καὶ δώσεις αὐτοὺς εἰς οἰκτιρμοὺς ἐνώπιον αἰχμαλωτευόντων αὐτοὺς, καὶ οἰκτειρήσουσιν εἰς αὐτοὺς,

51. ὅτι λαός σου καὶ κληρονομία σου, εὖς ἐξήγαγες ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐκ μέσου χωνευτηρίου σιδήρου.

52. Καὶ ἔστωσαν οἱ ὀφθαλμοί σου καὶ τὰ ὠτιά σου

tui et populi tui Israel : quoniam manifestabis eis viam bonam ad ambulandum in ea, et dabis pluviam super terram quam dedisti populo tuo in hereditate.

37. Fames si facta fuerit, mors si facta fuerit, quia erit incendium, bruchus, ærugo si fuerit, et si tribulaverit eum inimicus ejus in una civitatum ejus, omnem occursum, omnem laborem,

38. omnem deprecationem, omnem orationem, si acciderit omni homini, postquam cognoverint unusquisque tactum cordis sui, et expanderet manus suas in loco hoc,

39. et tu exaudies de cælo, ex parato habitaculo tuo, et propitius eris, et facies et dabis viro juxta vias ejus, sicut cognoveris cor ejus, quoniam tu prorsus solus novisti cor omnium filiorum hominum,

40. ut timeant te omnibus diebus quibus vixerint super terram quam dedisti patribus nostris.

41. Etiam alieno qui non est de populo tuo hic,

42. et venient et deprecabuntur in loco hoc,

43. et tu exaudies de cælo, de præparato habitaculo tuo, et facies juxta omnia quæcumque invocaverit te alienus, ut cognoscant omnes populi nomen tuum, et timeant te, sicut populus tuus Israel, et cognoscant quia nomen tuum invocatum est super domum hanc quam ædificavi.

44. Quia egredietur populus tuus in bellum super inimicos suos in via qua convertes eos, et deprecabuntur in nomine Domini viam civitatis quam elegisti in ea, et domus quam ædificavi nomini tuo,

45. et tu exaudies de cælo orationem eorum et deprecationem eorum, et facies justificationem eis.

46. Quia peccabunt tibi quoniam non est homo qui non peccabit, et induces eos et trades eos coram inimicis, et captivantes captivabunt in terram longe vel prope,

47. et convertent corda sua in terra quo translati fuerint illuc, et converterint se in terra transmigrationis suæ, et oraverint te, dicentes : Peccavimus, injusto egimus, iniquitatem fecimus,

48. et reverterint ad te in toto corde suo et in tota anima sua, in terra inimicorum suorum quo transtuleris eos, et deprecabuntur ad te viam terræ suæ quam dedisti patribus eorum, et civitatis quam elegisti, et domus quam ædificavi nomini tuo,

49. et exaudies de cælo, de præparato habitaculo tuo,

50. et propitius eris injustitiis eorum quibus peccaverint tibi, et juxta omnes prævaricationes eorum quas prævaricati fuerint tibi, et dabis eos in misericordias coram his qui captivaverunt eos, et miserebuntur in eos,

51. quoniam populus tuus et hereditas tua, quos eduxisti de terra Ægypti, e medio fornacis ferri.

52. Et stent oculi tui et aures tuæ apertæ ad orationem

ἡνεωγμένα εἰς τὴν δέξιν τοῦ δούλου σου, καὶ εἰς τὴν δέξιν τοῦ λαοῦ σου Ἰσραὴλ, εἰσακούειν αὐτῶν ἐν πάσιν οἷς ἂν ἐπικαλέσωνταί σε.

53. Ὅτι σὺ διέστειλας αὐτοὺς σεαυτῷ εἰς κληρονομίαν ἐκ πάντων τῶν λαῶν τῆς γῆς, καθὼς ἐλάλησας ἐν χειρὶ δούλου σου Μωϋσῆ, ἐν τῷ ἐξαγαγεῖν σε τοὺς πατέρας ἡμῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου, Κύριε, Κύριε. « Τότε ἐλάλησε Σαλωμών ὑπὲρ τοῦ οἴκου ὡς συνετέλεσε τοῦ οἰκοδομῆσαι αὐτόν. Ἦλιον ἐγνώρισεν ἐν οὐρανῷ. Κύριος εἶπε τοῦ κατοικεῖν ἐν γνόφῳ. Οἰκοδόμησον οἶκόν μου, οἶκον εὐπρεπῆ σεαυτῷ τοῦ κατοικεῖν ἐπὶ καινότητος. Οὐκ ἰδοὺ αὕτη γέγραπται ἐν βιβλίῳ τῆς ᾠδῆς; »

54. Καὶ ἐγένετο, ὡς συνετέλεσε Σαλωμών προσευχόμενος πρὸς Κύριον ὅλην τὴν προσευχὴν καὶ τὴν δέξιν ταύτην, καὶ ἀνέστη ἀπὸ προσώπου τοῦ θυσιαστηρίου Κυρίου ὀκλακῶς ἐπὶ τὰ γόνατα αὐτοῦ, καὶ αἱ χεῖρες αὐτοῦ διασπασμέναι εἰς τὸν οὐρανόν.

55. Καὶ ἔστη, καὶ εὐλόγησε πᾶσαν ἐκκλησίαν Ἰσραὴλ φωνῇ μεγάλῃ, λέγων·

56. Εὐλογητὸς Κύριος σήμερον, ὃς ἔδωκε κατάπαυσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ Ἰσραὴλ, κατὰ πάντα ὅσα ἐλάλησεν οὐ διεφώνησε λόγος εἰς ἐν πᾶσι τοῖς λόγοις αὐτοῦ τοῖς ἀγαθοῖς οἷς ἐλάλησεν ἐν χειρὶ δούλου αὐτοῦ Μωϋσῆ.

57. Γένοιτο Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν μεθ' ἡμῶν καθὼς ἦν μετὰ τῶν πατέρων ἡμῶν, μὴ ἐγκαταλίποιο ἡμᾶς μηδὲ ἀποστρέφοιο ἡμᾶς,

58. ἐπικλῖναι καρδίας ἡμῶν ἐπ' αὐτόν, τοῦ πορεύεσθαι ἐν πάσαις ὁδοῖς αὐτοῦ, καὶ φυλάσσειν πάσας ἐντολάς αὐτοῦ, καὶ τὰ προστάγματα αὐτοῦ, ἃ ἐνετείλατο τοῖς πατράσιν ἡμῶν.

59. Καὶ ἔστωσαν οἱ λόγοι οὗτοι ὡς δεδῆμαι ἐνώπιον Κυρίου Θεοῦ ἡμῶν, ἐγγίζοντες πρὸς Κύριον Θεὸν ἡμῶν ἡμέρας καὶ νυκτός, τοῦ ποιεῖν τὸ δικαίωμα τοῦ δούλου σου, καὶ τὸ δικαίωμα λαοῦ Ἰσραὴλ, ῥῆμα ἡμέρας ἐν ἡμέρᾳ ἐνιαυτοῦ.

60. ὅπως γινῶσι πάντες οἱ λαοὶ τῆς γῆς ὅτι Κύριος ὁ Θεός, αὐτὸς Θεός, καὶ οὐκ ἔστιν ἕτι.

61. Καὶ ἔστωσαν αἱ καρδίαι ἡμῶν τέλειαι πρὸς Κύριον Θεὸν ἡμῶν, καὶ ὅπως πορεύεσθαι ἐν τοῖς προστάγμασιν αὐτοῦ, καὶ φυλάσσειν ἐντολάς αὐτοῦ ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη.

62. Καὶ ὁ βασιλεὺς καὶ πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἔθυσαν θυσίαν ἐνώπιον Κυρίου.

63. Καὶ ἔθυσεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμών τὰς θυσίας τῶν εἰρηνικῶν ὃς ἔθυσεν τῷ Κυρίῳ, βοῶν δύο καὶ εἰκοσι χιλιάδας, προβάτων ἑκατὸν καὶ εἰκοσι χιλιάδας. Καὶ ἐνεκαίνισε τὸν οἶκον Κυρίου ὁ βασιλεὺς καὶ πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ.

64. Τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἡγάσεν ὁ βασιλεὺς τὸ μέσον τῆς αὐλῆς τὸ κατὰ πρόσωπον τοῦ οἴκου Κυρίου· ὅτι ἐποίησεν ἐκεῖ τὴν ὀλοκαύτωςιν καὶ τὰς θυσίας καὶ τὰ στίκτα τῶν εἰρηνικῶν, ὅτι τὸ θυσιαστήριον τὸ χαλκοῦν τὸ ἐνώπιον Κυρίου μικρόν, τοῦ μὴ δύνασθαι τὴν ὀλοκαύτωςιν καὶ τὰς θυσίας τῶν εἰρηνικῶν ὑπενεγκεῖν.

65. Καὶ ἐποίησε Σαλωμών τὴν ἑορτὴν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ πᾶς Ἰσραὴλ μετ' αὐτοῦ, ἐκκλησία μεγάλη ἀπὸ τῆς εἰσόδου Ἠμὰθ ἕως ποταμοῦ Αἰγύπτου, ἐνώπιον Κυρίου Θεοῦ ἡμῶν ἐν τῷ οἴκῳ ὃ οἰκοδόμησεν, ἐσθίων καὶ πίνων καὶ εὐφραινόμενος ἐνώπιον Κυρίου Θεοῦ ἡμῶν ἑπτὰ ἡμέρας.

servi tui, et ad orationem populi tui Israel, ad exaudiendum eos in omnibus quaecumque invocaverint te.

53. Quoniam tu distinxisti eos tibi in hereditatem ex omnibus populis terræ, sicut locutus es in manu servi tui Moysi, in educendo te patres nostros e terra Egypti, Domine, Domine. « Tunc locutus est Salomon pro domo postquam consummavit ædificare eam : Solem fecit notum in cælo : Dominus dixit habitare in caligine : Ædifica domum meam, domum decoram tibi ad inhabitandum super novitatem. Nonne ecce hæc scripta est in libro cantici? »

54. Et factum est, postquam consummavit Salomon deprecans ad Dominum totam deprecationem et orationem hanc, et surrexit a facie altaris Domini cum curvasset se super genua sua, et manus ejus expansæ ad cælum.

55. Et stetit, et benedixit omnem ecclesiam Israel voce magna, dicens :

56. Benedictus Dominus hodie, qui dedit requiem populo suo Israel, juxta omnia quaecumque locutus est : non dissonuit verbum unum in omnibus verbis ejus bonis quæ locutus est in manu servi sui Moysi.

57. Sit Dominus Deus noster nobiscum sicut fuit cum patribus nostris, ne derelinquat nos neque avertat nos,

58. inclinando corda nostra ad ipsum, ut eamus in omnibus viis ejus, et custodiamus omnia mandata ejus, et præcepta ejus, quæ mandavit patribus nostris.

59. Et sint verba hæc sicut oravi coram Domino Deo nostro, appropinquantia ad Dominum Deum nostrum die ac nocte, ad faciendum justificationem servi tui, et justificationem populi Israel, verbum diei in die anni :

60. ut cognoscant omnes populi terræ quia Dominus Deus, ipse est Deus, et non est ultra.

61. Et sint corda nostra perfecta erga Dominum Deum nostrum, et sancte ambulando in præceptis ejus, et custodiendo mandata ejus sicut dies hæc.

62. Et rex et omnes filii Israel sacrificaverunt sacrificium coram Domino.

63. Et sacrificavit rex Salomon sacrificia pacificorum quæ sacrificavit Domino, boom duo et viginti millia, ovium centum et viginti millia. Et dedicavit domum Domini rex et omnes filii Israel.

64. Die illa sanctificavit rex medium atrii quod ad faciem domus Domini : quoniam fecit ibi holocaustosim et sacrificia et adipēs pacificorum, quoniam altare ærenum quod coram Domino parvum erat, ita ut non posset holocaustosim et sacrificia pacificorum sufferre.

65. Et fecit Salomon festivitatem in die illa, et omnis Israel cum eo, ecclesia magna ab introitu Hemath usque ad flumen Egypti, coram Domino Deo nostro in domo quam ædificavit, comedens et bibens et lætans coram Domino Deo nostro septem dies.

66. Καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ ἐξαπέστειλε τὸν λαόν, καὶ εὐλόγησαν τὸν βασιλέα, καὶ ἀπῆλθεν ἕκαστος εἰς τὰ σκηνώματα αὐτοῦ χαίροντες· καὶ ἀγαθὴ ἡ καρδία ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς οἷς ἐποίησε Κύριος τῷ Δαυὶδ δούλῳ αὐτοῦ καὶ τῷ Ἰσραὴλ λαῷ αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

1. Καὶ ἐγενήθη, ὡς συνετέλεισε Σαλωμών οἰκοδομεῖν τὸν οἶκον Κυρίου καὶ τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως, καὶ πᾶσαν τὴν πραγματείαν Σαλωμών, ὅσα ἠθέλησε ποιῆσαι,

2. καὶ ὤφθη Κύριος τῷ Σαλωμῶν δεῦτερον καθὼς ὤφθη ἐν Γαβαὼν,

3. καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Κύριος· Ἦκουσα τῆς φωνῆς τῆς προσευχῆς σου καὶ τῆς δεήσεώς σου ἥς ἐδέχθης ἐνώπιόν μου· πεποίηκά σοι κατὰ πᾶσαν τὴν προσευχὴν σου, ἠγάγα τὸν οἶκον τοῦτον ὃν ᾠκοδόμησας τοῦ θεοῦ τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ ἔσονται οἱ ὀφθαλμοί μου ἐκεῖ καὶ ἡ καρδία μου πᾶσαι τὰς ἡμέρας.

4. Καὶ σὺ ἐὼν πορευθεὶς ἐνώπιον ἐμοῦ, καθὼς ἐπορεύθη Δαυὶδ ὁ πατήρ σου, ἐν δσιότητι καρδίας καὶ ἐν εὐθύτητι, καὶ τοῦ ποιεῖν κατὰ πάντα ἃ ἐνετείλαμην αὐτῷ, καὶ τὰ προσταγμάτά μου καὶ τὰς ἐντολάς μου φυλάξης,

5. καὶ ἀναστήσει τὸν θρόνον τῆς βασιλείας σου ἐν Ἰσραὴλ εἰς τὸν αἰῶνα, καθὼς ἐλάλησα Δαυὶδ πατρί σου, λέγων· Οὐκ ἐξαρθήσεται σοι ἀνὴρ ἡγούμενος ἐν Ἰσραὴλ.

6. Ἐὰν δὲ ἀποστραφέντες ἀποστραφῇτε ὑμεῖς καὶ τὰ τέκνα ὑμῶν ἀπ' ἐμοῦ, καὶ μὴ φυλάξτε τὰς ἐντολάς μου καὶ τὰ προσταγμάτά μου ἃ ἔδωκε Μωϋσῆς ἐνώπιον ὑμῶν, καὶ πορευθῇτε καὶ δουλεύσητε θεοῖς ἐτέροις καὶ προσκυνήσητε αὐτοῖς,

7. καὶ ἐξαρθῶ τὸν Ἰσραὴλ ἀπὸ τῆς γῆς ἥς ἔδωκα αὐτοῖς, καὶ τὸν οἶκον τοῦτον, ὃν ἠγάγα τῷ ὀνόματί μου, ἀπορρίψω ἐκ προσώπου μου· καὶ ἔσται Ἰσραὴλ εἰς ἀφανισμόν καὶ εἰς λάλημα εἰς πάντας τοὺς λαούς.

8. Καὶ ὁ οἶκος οὗτος ἔσται ὁ ὑψηλός, πᾶς ὁ διαπορευόμενος δι' αὐτοῦ ἐκστήσεται καὶ συριεῖ, καὶ ἐροῦσιν· Ἐνεκεν τίνος ἐποίησε Κύριος οὕτω τῇ γῇ ταύτῃ καὶ τῷ οἴκῳ τούτῳ;

9. Καὶ ἐροῦσιν· Ἀνθ' ὧν ἐγκατέλιπον Κύριον Θεὸν αὐτῶν, ὃς ἐξήγαγε τοὺς πατέρας αὐτῶν ἐξ Αἰγύπτου, ἐξ οἴκου δουλείας, καὶ ἀντελάβοντο θεῶν ἀλλοτρίων, καὶ προσεκύνησαν αὐτοῖς καὶ ἐδούλευσαν αὐτοῖς, διὰ τοῦτο ἐπήγαγε Κύριος ἐπ' αὐτοὺς τὴν κακίαν ταύτην. Τότε ἀνήγαγε Σαλωμών τὴν θυγατέρα Φαραὼ ἐκ πόλεως Δαυὶδ εἰς οἶκον αὐτοῦ, ὃν ᾠκοδόμησεν ἑαυτῷ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις.

10. Ἐίκοσιν ἔτη ἐν οἷς ᾠκοδόμησε Σαλωμών τοὺς δύο οἴκους, τὸν οἶκον Κυρίου καὶ τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως,

11. Χιράμ βασιλεὺς Τύρου ἀντελάβετο τοῦ Σαλωμών ἐν ξύλοις κεδρίνοις καὶ ἐν ξύλοις πευκίνοις, καὶ ἐν χρυσῷ, καὶ ἐν παντὶ θελήματι αὐτοῦ. Τότε ἔδωκεν ὁ βασιλεὺς τῷ Χιράμ ἑικοσι πόλεις ἐν τῇ γῇ τῇ Γαλιλαίᾳ.

12. Καὶ ἐξῆλθε Χιράμ ἐκ Τύρου, καὶ ἐπορεύθη εἰς τὴν Γαλιλαίαν τοῦ ἰδεῖν τὰς πόλεις ἃς ἔδωκεν αὐτῷ Σαλωμών· καὶ οὐκ ἤρεσαν αὐτῷ,

66. Et in die octava dimisit populum, et benedixerunt regem, et abiit unusquisque ad tabernacula sua laetantes : et bonum fuit cor super bonis quae fecerat Dominus David seruo suo et Israel populo suo.

CAPUT IX.

1. Et factum est, postquam consummavit Salomon aedificare domum Domini et domum regis, et omne opus Salomon, quaecumque voluit facere,

2. et apparuit Dominus ipsi Salomon secundo sicut apparuerat in Gabaon,

3. et dixit ad eum Dominus : Audivi vocem deprecationis tuae et orationis tuae quam orasti coram me : feci tibi secundum omnem deprecationem tuam, sanctificavi domum hanc quam aedificasti ad ponendum nomen meum ibi in saeculum, et erunt oculi mei illuc et cor meum omnibus diebus.

4. Et tu si ambulaveris coram me, sicut ambulavit David pater tuus, in sanctitate cordis et rectitudine, et faciendo juxta omnia quae mandavi ei, et praecepta mea et mandata mea custodieris,

5. et faciam surgere thronum regni tui in Israel in saeculum, sicut locutus sum David patri tuo, dicens : Non auferetur tibi vir dux in Israel.

6. Si autem aversi avertimini vos et filii vestri a me, et non custodieritis mandata mea et praecepta mea quae dedit Moyses coram vobis, et iteritis et servieritis diis aliis et adoraveritis eos,

7. et tollam Israel de terra quam dedi eis, et domum hanc, quam sanctificavi nomini meo, abjiciam a facie mea : et erit Israel in perditionem et in sermonem in omnibus populis.

8. Et domus ista erit excelsa, omnis transiens per eam stupebit et sibilabit, et dicent : Propter quid fecit Dominus sic terrae huic et domui huic?

9. Et dicent : Pro eo quod dereliquerunt Dominum Deum suum, qui eduxit patres eorum ex Aegypto, e domo servitutis, et susceperunt deos alienos, et adoraverunt eos et servierunt eis, propter hoc induxit Dominus super eos malum hoc. Tunc adduxit Salomon filiam Pharaonis e civitate David in domum suam, quam aedificaverat sibi in diebus illis.

10. Viginti annis in quibus aedificavit Salomon ambas domos, domum Domini et domum regis,

11. Chiram rex Tyri adjuvit Salomon in lignis cedrinis et in lignis abiegnis, et in auro, et in omni voluntate ejus. Tunc dedit rex ipsi Chiram viginti civitates in terra Galilaeae.

12. Et exivit Chiram e Tyro, et ivit in Galilaeam ad videndum civitates quas dederat ei Salomon : et non placuerunt ei,

12. καὶ εἶπε· Τί αἱ πόλεις αὗται ἄς ἔδωκάς μοι, ἀδελφε; Καὶ ἐκάλεσεν αὐτὰς Ὅριον ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

13. Καὶ ἤνεγκε Χιράμ τῷ Σαλωμών ἐκατὸν καὶ εἴκοσι τάλαντα χρυσίου. (*)

26. Καὶ ναῦν ὑπὲρ οὗ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμών ἐν Γασίῳ Γαβὴρ τὴν οὖσαν ἐχομένην Ἀλάθ, ἐπὶ τοῦ χειλὸς τῆς ἐσχάτης θαλάσσης ἐν γῇ Ἑδῶμ.

27. Καὶ ἀπέστειλε Χιράμ ἐν τῇ νηὶ τῶν παίδων αὐτοῦ ἄνδρας ναυτικούς λαύειν αἰδῶτας θάλασσαν μετὰ τῶν παίδων Σαλωμών.

28. Καὶ ἦλθον εἰς Σοφίρα, καὶ ἔλαβον ἐκεῖθεν χρυσίου ἐκατὸν καὶ εἴκοσι τάλαντα, καὶ ἤνεγκαν τῷ βασιλεὶ Σαλωμών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι'.

1. Καὶ βασίλισσα Σαβὰ ἤκουσε τὸ ὄνομα Σαλωμών καὶ τὸ ὄνομα Κυρίου, καὶ ἦλθε πειράσαι αὐτὸν ἐν αἰνίγμασι.

2. Καὶ ἦλθεν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐν δυνάμει βαρεῖα σφόδρα, καὶ κάμηλοι αἰρούσαι ῥόδσματα καὶ χρυσὸν

(*) 15. Αὕτη ἡ πραγματεία τῆς προνομῆς, ἥς ἀνήνεγκεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμών οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον Κυρίου, καὶ τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως, καὶ σὺν τῇ Μελῶ, καὶ τὴν ἀρκαν τοῦ περιεράζει τὸν φορτὸν τῆς πόλεως Δαυὶδ, καὶ τὴν Ἀσσοῦρ, καὶ σὺν τῇ Μεδᾶν, καὶ τὸ τεῖχος Ἱερουσαλὴμ, καὶ τὴν Ἑσέρ, καὶ τὴν Μαγδό, καὶ τὴν Γεζέρ.

16. Φαραὼ βασιλεὺς Αἰγύπτου ἀνέβη, καὶ καταλάβοτο τὴν Γεζέρ, καὶ ἐνέπρησεν αὐτὴν ἐν πυρὶ· καὶ σὺν τὸν Χαναναῖον τὸν κατήμενον ἐν τῇ πόλει ἀπέκτεινεν· καὶ ἔδωκεν αὐτὴν ἀποστολὰς τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ, γυναικὶ Σαλωμών.

17. Καὶ ὠκοδόμησεν Σαλωμών τὴν Γεζέρ, καὶ τὴν Βαιθωρὸν τὴν κατωτάτην,

18. καὶ τὴν Βαλάθ, καὶ τὴν Θερμάθ ἐν τῇ ἐρήμῳ,

19. καὶ ἐν τῇ γῇ πάσας τὰς πόλεις τῶν σκηνωμάτων, αἱ ἦσαν τῷ Σαλωμών, καὶ τὰς πόλεις τῶν ἁρμάτων, καὶ πάσας τὰς πόλεις τῶν ἵππων, καὶ τὴν πραγματείαν Σαλωμών ἦν ἐπραγματεύσατο οἰκοδομῆσαι ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐν τῷ Λιβάνῳ, καὶ ἐν πάσῃ τῇ γῇ, τοῦ μὴ κατάρχει αὐτοῦ.

20. Πάντα τὸν λαὸν τὸν ὑπολειμμένον ὑπὸ τοῦ Ἀμορραίου, καὶ τοῦ Χετταίου, καὶ τοῦ Φερεζαίου, καὶ τοῦ Χαναναίου, καὶ τοῦ Εὐαίου, καὶ τοῦ Ἰεβουσαίου, καὶ τοῦ Γεργεσαίου τοῦ μὴ ἐκ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ὄντων,

21. τὰ τέκνα αὐτῶν τὰ ὑπολειμμένα μετ' αὐτοὺς ἐν τῇ γῇ, οὓς οὐκ ἐβόωντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐξολεθρεῦσαι αὐτούς· καὶ ἀνήγαγεν αὐτοὺς Σαλωμών εἰς φόρον δουλείας ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

22. Καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ οὐκ ἔδωκεν Σαλωμών εἰς πρᾶγμα, ὅτι αὐτοὶ ἦσαν ἄνδρες πολεμισταί, καὶ παῖδες αὐτοῦ, καὶ ἄρχοντες αὐτοῦ, καὶ τρισσοὶ αὐτοῦ, καὶ ἄρχοντες αὐτοῦ τῶν ἁρμάτων, καὶ ἵππων αὐτοῦ.

23. Οὗτοι οἱ ἄρχοντες οἱ ἐστηλωμένοι οἱ ἐπὶ τοῦ ἔργου τοῦ Σαλωμών, πεντήκοντα καὶ πενταχόσιοι, ἐπικρατοῦντες ἐν τῷ λαῷ, οἱ ποιοῦντες ἐν τῷ ἔργῳ.

24. Πλὴν ἡ θυγάτηρ Φαραὼ ἀνέβη ἐκ πόλεως Δαυὶδ πρὸς οἶκον αὐτῆς, ἐν ὠκοδόμησεν σὺν τῇ Μελῶ.

25. Καὶ ἀνέβησεν Σαλωμών τρεῖς καθόδους ἐν τῷ ἐνεαντῷ ὁλοκαύτωμα, καὶ εἰρηνικὰς ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου ὃ ὠκοδόμησεν τῷ Κυρίῳ, καὶ ἐθύμια αὐτὸς εἰς πρόσωπον Κυρίου· καὶ ἀπῆρτισεν σὺν τὸν οἶκον. (Alex.)

13. et dixit : Quid civitates hanc quas dedisti mihi, frater? Et vocavit eas Terminum usque in diem hanc.

14. Et attulit Chiram Salomoni centum et viginti talenta auri.

26. Et navem pro ea re fecit rex Salomon in Gasion Gaber quæ est juxta Elath, super labium ultimi maris in terra Edom.

27. Et misit Chiram in navi puerorum suorum viros nauticos impellere scientes mare cum pueris Salomon.

28. Et venerunt in Sophira, et sumpserunt inde auri centum et viginti talenta, et attulerunt regi Salomon.

CAPUT X.

1. Et regina Saba audivit nomen Salomon et nomen Domini, et venit tentare eum in anigmatibus.

2. Et venit in Jerusalem in virtute gravi valde, et cameli portantes suavitates et aurum multum valde et lapidem

15. Hæc fuit summa distributionis, quam obtulit rex Salomon ad ædificandum domum Domini, et domum regis, et item Melo, et arcem ad circumsepiendum sepem civitatis David, et Assur, et Medan, et murum Jerusalem, et Eser, et Magdo, et Gezer.

16. Pharaon rex Egypti ascendit et cepit Gezer, succenditque eam igni : et simul Chananarum sedentem in civitate interfecit : et dedit eam missiones (in munera) filie sue, uxori Salomon.

17. Et ædificavit Salomon Gezer, et Bethoron inferiorem,

18. et Balath, et Thermath in deserto,

19. et in terra omnes civitates tabernaculorum, quæ erant Salomon, et civitates currum, et omnes civitates equitum, et negotiationem Salomonis quam negotiatus est ædificando in Jerusalem, et in Libano, et in omni terra, ut non opprimeret eam.

20. Universum populum residuum de Amorrhæo, et Chetæo, et Pherezæo, et Chananæo, et Evæo, et Jebusæo, et Gergæo de iis qui non erant ex filiis Israel,

21. filios eorum residuos post eos in terra, quos non poterant filii Israel exterminare eos : et adduxit eos Salomon in tributum servitutis usque ad diem hanc.

22. Et de filiis Israel non dedit Salomon in molestiam, quia ipsi erant viri bellatores, et pueri ejus, et principes ejus, et terrarum ejus, et principes currum ejus, et equites ejus.

23. Hi principes qui erant prepositi super opus Salomon, quingenti quinquaginta, imperantes in populo, qui faciebant opus.

24. Filia vero Pharaonis ascendit de civitate David ad domum suam, quam tunc ædificavit Melo.

25. Et provexit Salomon tribus vicibus in anno holocaustum et pacificas super altare quod ædificaverat Domino, et adolebat ipse coram Domino : et perfecit eodem tempore templum.

πολὺν σφόδρα καὶ λίθον τίμιον· καὶ εἰσῆλθε πρὸς Σαλωμών, καὶ ἐλάλησεν αὐτῷ πάντα ὅσα ἦν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς.

2. Καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῇ Σαλωμών πάντας τοὺς λόγους αὐτῆς· οὐκ ἦν λόγος παρεωραμένος παρὰ τοῦ βασιλέως, ὃν οὐκ ἀπήγγειλεν αὐτῇ.

3. Καὶ εἶδε βασίλισσα Σαβὰ πᾶσαν τὴν φρόνησιν Σαλωμών, καὶ τὸν οἶκον ὃν ἐκοδόμησε,

4. καὶ τὰ βρώματα Σαλωμών, καὶ τὴν καθέδραν παίδων αὐτοῦ, καὶ τὴν στάσιν λειτουργῶν αὐτοῦ, καὶ τὸν ἱματισμὸν αὐτοῦ, καὶ τοὺς οἰνοχοοὺς αὐτοῦ, καὶ τὴν ὀλοκαύτωσιν αὐτοῦ ἣν ἀνέφερεν ἐν οἴκῳ Κυρίου, καὶ ἐξ ἑαυτῆς ἐγένετο·

5. καὶ εἶπε πρὸς τὸν βασιλέα Σαλωμών· Ἀληθινὸς ὁ λόγος ὃν ἤκουσα ἐν τῇ γῇ μου

6. περὶ τοῦ λόγου σου καὶ περὶ τῆς φρονήσεώς σου· καὶ οὐκ ἐπίστευσα τοῖς λαλοῦσί μοι, ἕως ὅτου παρεγενόμην καὶ ἐώρακασιν οἱ ὀφθαλμοί μου· καὶ ἰδοὺ οὐκ εἰσὶ τὸ ἥμισυ καθὼς ἀπήγγειλάν μοι· προστέθεικας ἀγαθὰ πρὸς αὐτὰ ἐπὶ πᾶσαν τὴν ἀκοήν ἣν ἤκουσα ἐν τῇ γῇ μου.

7. Μακάριοι αἱ γυναῖκες σου, μακάριοι οἱ παῖδες σου οὗτοι οἱ παρεστηκότες ἐνώπιόν σου διόλου, οἱ ἀκούοντες πᾶσαν τὴν φρόνησίν σου.

8. Γένοιτο Κύριος ὁ Θεός σου εὐλογημένος, ὃς ἠθέλησεν ἐν σοὶ, δοῦναι σε ἐπὶ θρόνου Ἰσραὴλ, διὰ τὸ ἀγαπᾶν Κύριον τὸν Ἰσραὴλ, στῆσαι εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ ἐθετό σε βασιλεὺς ἐπ' αὐτοὺς, τοῦ ποιεῖν κρίμα ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ἐν κρίμασιν αὐτῶν.

9. Καὶ ἔδωκε τῷ Σαλωμών ἑκατὸν εἰκοσι τάλαντα χρυσοῦ, καὶ ἡδύσματα πολλὰ σφόδρα, καὶ λίθον τίμιον. Οὐκ ἐληλύθει κατὰ τὰ ἡδύσματα ἐκεῖνα ἔτι εἰς πλῆθος, ἀ ἔδωκε βασίλισσα Σαβὰ τῷ βασιλεῖ Σαλωμών.

10. Καὶ ἡ ναὺς Χιράμ ἡ αἵρουσα τὸ χρυσίον ἐκ Σουφίρ, ἤνεγκε ξύλα πελεκητὰ πολλὰ σφόδρα καὶ λίθον τίμιον.

11. Καὶ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς τὰ ξύλα τὰ πελεκητὰ ὑποστρίγματα τοῦ οἴκου Κυρίου καὶ τοῦ οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ νάβλας καὶ κινύρας τοῖς ὑδοῖς. Οὐκ ἐληλύθει τοιαῦτα ξύλα ἀπελεκητὰ ἐπὶ τῆς γῆς, οὐδὲ ὠφθησάν που ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

12. Καὶ ὁ βασιλεὺς Σαλωμών ἔδωκε τῇ βασίλισσῃ Σαβὰ πάντα ὅσα ἠθέλησεν, ὅσα ἠτήσατο, ἐκτὸς πάντων ὧν ἐδεύκει αὐτῇ διὰ χεῖρὸς τοῦ βασιλέως Σαλωμών. Καὶ ἀπεστράφη, καὶ ἦλθεν εἰς τὴν γῆν αὐτῆς, αὐτὴ καὶ πάντες οἱ παῖδες αὐτῆς.

13. Καὶ ἦν ὁ σταθμὸς τοῦ χρυσοῦ τοῦ ἐληλυθότος τῷ Σαλωμών ἐν ἐνιαυτῇ ἐνὶ, ἑξακόσια καὶ ἐξηκονταεξ τάλαντα χρυσοῦ,

14. χωρὶς τῶν φόρων τῶν ὑποτεταγμένων καὶ τῶν ἐμπόρων καὶ πάντων τῶν βασιλείων τοῦ πέραν, καὶ τῶν σατραπῶν τῆς γῆς.

15. Καὶ ἐποίησε Σαλωμών τριακόσια δόρατα χρυσᾶ ἑλατά· τριακόσιοι χρυσοὶ ἐπῆσαν ἐπὶ τὸ δόρυ τὸ ἐν,

16. καὶ τριακόσια ὅπλα χρυσᾶ ἑλατά· καὶ τρεῖς μναὶ ἐνῆσαν χρυσοῦ εἰς τὸ ὅπλον τὸ ἐν. Καὶ ἔδωκεν αὐτὰ ὁ βασιλεὺς εἰς οἶκον δρυμοῦ τοῦ Λιβάνου.

17. Καὶ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς θρόνον ἐλεφάντινον μέγαν, καὶ περιεχύρυσεν αὐτὸν χρυσίῳ δοκίμῳ.

pretiosum : et ingressa est ad Salomon, et locuta est ei omnia quaecumque erant in corde suo.

3. Et indicavit ei Salomon omnia verba ejus : non fuit verbum despectum a rege quod non indicavit ei.

4. Et vidit regina Saba omnem prudentiam Salomon, et domum quam edificaverat,

5. et cibos Salomon, et cathedram puerorum ejus, et stationem ministrorum ejus, et vestem ejus, et pincernas ejus, et holocaustosim ejus quam offerebat in domo Domini, et extra se facta est :

6. et dixit ad regem Salomon : Verus est sermo quem audiavi in terra mea de sermone tuo et de prudentia tua.

7. Et non credidi iis qui dicebant mihi, donec veni et viderunt oculi mei : et ecce non sunt dimidium sicut annuntiarant mihi : apposuisti bona ad ea super omnem auditionem quam audiavi in terra mea.

8. Beatæ mulieres tuæ, beati pueri tui hi qui assistant coram te semper, qui audiunt omnem prudentiam tuam.

9. Sit Dominus Deus tuus benedictus, qui voluit in te, ad dandum te super thronum Israel, eo quod Dominus diligat Israel, ad statuendum in sæculum : et posuit te regem super eos, ad faciendum judicium in justitia et in judiciis eorum.

10. Et dedit Salomoni centum viginti talenta auri, et suavitates multas valde, et lapidem pretiosum. Non venit juxta suavitates illas ultra in multitudine, quas dedit regina Saba regi Salomon.

11. Et navis Chiram portans aurum de Suphir, attulit ligna dolata multa valde et lapidem pretiosum.

12. Et fecit rex ligna dolata fulcimenta domus Domini et domus regis, et nablas et citharas cantoribus. Non venerunt hujusmodi ligna non dolata super terram, neque visa sunt usquam usque in diem hanc.

13. Et rex Salomon dedit reginæ Saba omnia quaecumque voluit, quaecumque petiit, præter ea quæ dederat ei per manum regis Salomon. Et revertit, et venit in terram suam, ipsa et omnes pueri ejus.

14. Et erat pondus auri quod veniebat ad Salomon in anno uno, sexcenta et sexaginta sex talenta auri,

15. absque tributis subditorum et mercatorum et omnium regum regionis ulterioris, et satraparum terræ.

16. Et fecit Salomon trecentas lanceas aureas ductiles : trecenti auri ierant in lancea una,

17. et trecenta scuta aurea ductilia : et tres minæ ierant auri in scuto uno. Et dedit ea rex in domum sylvæ Libani.

18. Et fecit rex thronum elephantinum magnum, et circumauravit illum auro probato.

19. Ἐξ ἀναβαθμοὶ τῷ θρόνῳ, καὶ πρότοι καὶ μόσχων τῷ θρόνῳ ἐκ τῶν ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ χεῖρες ἐνθεν καὶ ἐνθεν ἐπὶ τοῦ τόπου τῆς καθέδρας, καὶ δύο λέοντες ἐστηκότες παρὰ τὰς χεῖρας,

20. καὶ δώδεκα λέοντες ἐστῶτες ἐκεῖ ἐπὶ τῶν ἑξ ἀναβαθμῶν ἐνθεν καὶ ἐνθεν· οὐ γέγονεν οὕτως πάση βασιλείᾳ.

21. Καὶ πάντα τὰ σκευῆ, τὰ ὑπὸ τοῦ Σαλωμῶν γεγονότα χρυσῷ, καὶ λουτήρες χρυσοῖ, καὶ πάντα τὰ σκευῆ οἴκου ὀρυμοῦ τοῦ Λιβάνου χρυσίῳ συγκεκλεισμένα. Οὐκ ἦν ἀργύριον, ὅτι οὐκ ἦν λογιζόμενον ἐν ταῖς ἡμέραις Σαλωμῶν.

22. ὅτι ναὺς Θαρσίς τῷ βασιλεῖ Σαλωμῶν ἐν τῇ θαλάσῃ μετὰ τῶν νεῶν Χιράμ· μία διὰ τριῶν ἐτῶν ἔρχετο τῷ βασιλεῖ ναὺς ἐκ Θαρσίς χρυσοῦ καὶ ἀργυρίου καὶ λίθων τορευτῶν καὶ πελεκητῶν· « αὕτη ἦν ἡ πραγματεία τῆς προνοῆς ἧς ἀνήνεγκεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμῶν οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον Κυρίου, καὶ τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως, καὶ τὸ τεῖχος Ἱερουσαλήμ, καὶ τὴν ἀκρην, καὶ τοῦ περιφράξαι τὸν φραγμὸν τῆς πόλεως Δαυὶδ, καὶ τὴν Ἀσσοῦρ, καὶ τὴν Μαγδάλ, καὶ τὴν Γαζέρ, καὶ τὴν Βαρθωρὸν τὴν ἀνωτέρω, καὶ τὴν Ἰεθερμάθ, καὶ πάσας τὰς πόλεις τῶν ἀρμάτων, καὶ πάσας τὰς πόλεις τῶν ἱππέων, καὶ τὴν πραγματείαν Σαλωμῶν ἦν ἐπραγματεύσατο οἰκοδομῆσαι ἐν Ἱερουσαλήμ καὶ ἐν πάσῃ τῇ γῇ, τοῦ μὴ κατάρξαι αὐτοῦ πάντα τὸν λαὸν τὸν ὑπολειπόμενον ὑπὸ τοῦ Χετταίου καὶ τοῦ Ἀμορραίου καὶ τοῦ Φερεζαίου καὶ τοῦ Χαναταίου καὶ τοῦ Εὐαίου καὶ τοῦ Ἰεβουσαιου καὶ τοῦ Γεργεσαιου τῶν μὴ ἐκ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ὄντων, τὰ τέκνα αὐτῶν τὰ ὑπολειπόμενα μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ γῇ, οὓς οὐκ ἐδύναντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐξολοθρεῦσαι αὐτούς, καὶ ἀνήγαγεν αὐτοὺς Σαλωμῶν εἰς φόρον ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. Καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ οὐκ ἔδωκε Σαλωμῶν πρᾶγμα, ὅτι αὐτοὶ ἦσαν ἄνδρες οἱ πολεμισταί, καὶ παῖδες αὐτοῦ καὶ ἄρχοντες καὶ τριῖς αὐτοῦ, καὶ ἄρχοντες τῶν ἀρμάτων αὐτοῦ, καὶ ἱππεῖς αὐτοῦ. »

23. Καὶ ἐμεγαλύνθη Σαλωμῶν ὑπὲρ πάντας τοὺς βασιλεῖς τῆς γῆς πλούτῳ καὶ φρονήσει.

24. Καὶ πάντες βασιλεῖς τῆς γῆς ἐζήτουν τὸ πρόσωπον Σαλωμῶν, τοῦ ἀκοῦσαι τῆς φρονήσεως αὐτοῦ ἧς ἔδωκε Κύριος τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ.

25. Καὶ αὐτοὶ ἔφερον ἕκαστος τὰ δῶρα, σκευῆ χρυσῷ καὶ ἱματισμὸν, στακτὴν καὶ ἡδύσματα, καὶ ἵππους καὶ ἡμιόνους, τὸ κατ' ἐνιαυτὸν ἐνιαυτοῦ.

26. (*) Καὶ ἦσαν τῷ Σαλωμῶν τέσσαρες χιλιάδες θήλειαι ἵπποι εἰς ἄρματα, καὶ δώδεκα χιλιάδες ἱππέων· καὶ ἔθετο αὐτὰς ἐν ταῖς πόλεσι τῶν ἀρμάτων καὶ μετὰ τοῦ βασιλέως ἐν Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἦν ἡγούμενος πάντων τῶν βασιλέων ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ καὶ ἕως γῆς Ἀλλοφύλων καὶ ἕως ὀρίων Αἰγύπτου.

27. Καὶ ἔδωκεν ὁ βασιλεὺς τὸ χρυσὸν καὶ τὸ ἀργύριον ἐν Ἱερουσαλήμ ὡς λίθους, καὶ τὰς κέδρους ἔδωκεν ὡς συκαμίνους τὰς ἐν τῇ πεδινῇ εἰς πλῆθος.

28. Καὶ ἡ ἔξοδος Σαλωμῶν τῶν ἱππέων καὶ ἐξ Αἰγύπτου καὶ ἐκ Θεκουὶ ἑμποροὶ τοῦ βασιλέως· καὶ ἐλάμβανον ἐκ Θεκουὶ ἐν ἀλλάγματι.

19. Sex gradus throno, et prominentiae vitulorum ipsi throno ex posterioribus ejus, et manus hinc et hinc super locum cathedrae, et duo leones stantes juxta manus,

20. et duodecim leones stantes ibi super sex gradus hinc et hinc: non factum est sic omni regno.

21. Et omnia vasa quae a Salomon facta aurea, et luteris aurei, et omnia vasa domus sylvae Libani auro conclusa. Non fuit argentum, quoniam non erat reputatum in diebus Salomon:

22. quia navis Tharsis erat regi Salomon in mari cum navibus Chiram: una per tres annos veniebat regi navis e Tharsis auri et argenti et lapidum tornatorum et dolatorum: « haec fuit summa distributionis quam obtulit rex Salomon ad aedificandam domum Domini, et domum regis, et murum Jerusalem, et arcem, ad circumsepiendum societatem civitatis David, et Assor, et Magdal, et Gazer, et Barithoron superiorem, et Jethermath, et omnes civitates curruum, et omnes civitates equitum, et negotiationem Salomon quam negotiatus est aedificando in Jerusalem et in omni terra, ut non opprimeret eum omnem populum residuum de Chetthar et Amorrhao et Pherezao et Chananeo et Evao et Jebusao et Gergesao de iis qui non erant ex filiis Israel, filios eorum residuos cum eo in terra, quos non potuerant filii Israel exterminare eos, et adduxit eos Salomon in tributum usque in diem hanc. Et de filiis Israel non dedit Salomon molestiam, quoniam ipsi erant viri bellatores, et pueri ejus et principes et tertiarum ejus, et principes curruum ejus, et equites ejus. »

23. Et magnificatus est Salomon super omnes reges terrae divitiis et prudentia.

24. Et omnes reges terrae quaeiebant faciem Salomon, ad audiendam prudentiam ejus quam dederat Dominus cordi ejus.

25. Et ipsi ferebant unusquisque dona, vasa aurea et vestem, stactem et suavitates, et equos et mulos, quod per annum anno.

26. Et fuerunt Salomon quatuor millo feminae equae ad currus, et duodecim millia equitum: et posuit ea in civitatibus curruum et cum rege in Jerusalem. Et fuit dux omnium regum a flumine et usque ad terram alienigenarum et usque ad terminos Aegypti.

27. Et dedit rex aurum et argentum in Jerusalem tamquam lapides, et cedros dedit tamquam sycomoros quae in campestri in multitudine.

28. Et exitus Salomon equitum et ex Aegypto et ex Thecue mercatores regis: et accipiebant e Thecue in permutatione.

(*) 26. Καὶ συνέλεξεν Σαλωμῶν ἄρματα καὶ ἵππους, καὶ.... (Alex.)

(*) 26. Et congregavit Salomon currus et equites, et....

29. Καὶ ἀνέβαινεν ἡ ἔξοδος ἐξ Αἰγύπτου, ἄρμα ἀντὶ ἑκατὸν ἀργυρίου, καὶ ἵππος ἀντὶ πεντήκοντα ἀργυρίου. Καὶ οὕτω πᾶσι τοῖς βασιλεῦσι Χετταῖν καὶ βασιλεῦσι Συρίας κατὰ θάλασσαν ἐξεπορεύοντο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'.

1. Καὶ ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν ἦν φιλογύνης. (a)
- (b) 3. Καὶ ἦσαν αὐτῷ γυναῖκες ἄρχουσαι ἑπτακόσται, καὶ παλλακαὶ τριακόσται. (c)
- (a) 1. Καὶ ἔλαβε γυναῖκας ἀλλοτρίας, καὶ τὴν θυγατέρα Φαραὼ, Μωαβίτιδας, Ἀμμωνίτιδας, Σύρας, καὶ Ἰδουμαίας, Χετταίας, καὶ Ἀμορραίας,
2. ἐκ τῶν ἰθὺν ὧν ἀπέειπε Κύριος τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ· Οὐκ εἰσελεύσεσθε εἰς αὐτοὺς, καὶ αὐτοὶ οὐκ εἰσελεύσονται εἰς ὑμᾶς, μὴ ἐκκλίνωσι τὰς καρδίας ὑμῶν ὀπίσω εἰδώλων αὐτῶν, εἰς αὐτοὺς ἐκολλήθη Σαλωμὼν, τοῦ ἀγαπήσαι. (b)
4. Καὶ ἐγενήθη ἐν καιρῷ γήρους Σαλωμὼν, καὶ οὐκ ἦν ἡ καρδιά αὐτοῦ τελεία μετὰ Κυρίου Θεοῦ αὐτοῦ, καθὼς ἡ καρδιά Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. (*) (d)
- (c) 3. Καὶ ἐξέκλιναν γυναῖκες αἱ ἀλλότριαι τὴν καρδίαν αὐτοῦ ὀπίσω θεῶν αὐτῶν.
- (f) 7. Τότε ᾠκοδόμησεν Σαλωμὼν ὑψηλὸν τῷ Χαμῶς εἰδῶλῳ Μωὰβ, καὶ τῷ βασιλεῖ αὐτῶν εἰδῶλῳ υἱῶν Ἀμμὼν, (g)
- (d) 5. καὶ τῇ Ἀστάρτῃ βδελύγματι Σιδωνίων. (e)
- (g) 8. Καὶ οὕτως ἐποίησε πάσαις ταῖς γυναῖξιν αὐτοῦ ταῖς ἀλλοτρίαις, αἱ ἐθυμίων καὶ ἐθυον τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν.
- (e) 6. Καὶ ἐποίησε Σαλωμὼν τὸ πονηρὸν ἐνώπιον Κυρίου· οὐκ ἐπορεύθη ὀπίσω Κυρίου ὡς Δαυὶδ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. (f)
9. Καὶ ᾠργίσθη Κύριος ἐπὶ Σαλωμὼν, ὅτι ἐξέκλινε καρδίαν αὐτοῦ ἀπὸ Κυρίου Θεοῦ Ἰσραὴλ, τοῦ ὀφθέντος αὐτῷ δις,
10. καὶ ἐντειλαμένου αὐτῷ ὑπὲρ τοῦ λόγου τούτου τὸ παράπαν μὴ πορευθῆναι ὀπίσω θεῶν ἑτέρων, καὶ φυλάσασθαι ποιῆσαι ὃ ἐντειλάτο αὐτῷ Κύριος ὁ Θεός· οὐδ' ἦν ἡ καρδιά αὐτοῦ τελεία μετὰ Κυρίου κατὰ τὴν καρδίαν Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ.
11. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Σαλωμὼν· Ἀνθ' ὧν ἐγένετο ταῦτα μετὰ σοῦ, καὶ οὐκ ἐφύλαξας τὰς ἐντολάς μου καὶ τὰ προστάγματά μου ὃ ἐντειλάμην σοι, διαβρῆξαι διαβρῆξω τὴν βασιλείαν σου ἐκ χειρὸς σου, καὶ δώσω αὐτὴν τῷ δούλῳ σου.
12. Πλὴν ἐν ταῖς ἡμέραις σου οὐ ποιήσω αὐτὰ διὰ Δαυὶδ τὸν πατέρα σου· ἐκ χειρὸς υἱοῦ σου λήψομαι αὐτήν.
13. Πλὴν ὅλην τὴν βασιλείαν οὐ μὴ λάβω· σκῆπτ-

(*) 5. Καὶ ἐπορεύθη Σαλωμὼν ὀπίσω τῆς Ἀστάρτης βδελύγματι (leg. βδελύγματος) Σιδωνίων, καὶ ὀπίσω τῶν βασιλείων αὐτῶν, εἰδώλου υἱῶν Ἀμμὼν.

6. Καὶ ἐποίησεν Σαλωμὼν τὸ πονηρὸν ἐνώπιον Κυρίου· καὶ οὐκ ἐπορεύθη ὀπίσω Κυρίου ὡς Δαυὶδ ὁ πατὴρ αὐτοῦ.

7. Τότε ᾠκοδόμησεν Σαλωμὼν ὑψηλὸν τῷ Χαμῶς, εἰδῶλῳ Μωὰβ, ἐν τῷ ὄρει δ' ἐπὶ πρὸς ὀρεινὴν Ἱερουσαλὴμ, καὶ τῷ Μελχὼ (leg. Μελχὼμ) εἰδῶλῳ υἱῶν Ἀμμὼν, καὶ τῇ Ἀστάρτῃ βδελύγματι Σιδωνίων. (Alex.)

29. Et ascendeat exitus ex Aegypto, currus pro centum argenti, et equus pro quinquaginta argenti. Et sic omnibus regibus Chetthin et regibus Syriae per mare egrediebantur.

CAPUT XI.

- Et rex Salomon erat amator mulierum.
3. Et fuerunt ei uxores principes septingentae, et concubinae trecentae.
 1. Et accepit uxores alienas, et filiam Pharaos, Moabitidas, Ammanitidas, Syras, et Idumaeas, Chetthas, et Amorrhaeas,
 2. ex gentibus quibus interdixit Dominus filiis Israel : Non intrabitis ad eos, et ipsi non intrabunt ad vos, ne inclinent corda vestra post idola sua, ad eos adhesit Salomon, amando.
 4. Et factum est in tempore senectutis Salomon, et non fuit cor ejus perfectum cum Domino Deo suo, sicut cor David patris ejus.
 3. Et declinare fecerunt mulieres alienae cor ejus post deos suos.
 7. Tunc aedificavit Salomon excelsum ipsi Chamos idolo Moab, et regi eorum idolo filiorum Ammon,
 5. et Astarte abominationi Sidoniorum.
 8. Et sic fecit omnibus uxoribus suis alienis, quae adolebant et sacrificabant idolis suis.
 6. Et fecit Salomon malum in conspectu Domini : non ambulavit post Dominum sicut David pater ejus.
 9. Et iratus est Dominus in Salomon, quoniam declinare fecit cor suum a Domino Deo Israel, qui apparuerat ei bis,
 10. et mandaverat ei super verbo hoc omnino ut non iret post deos alios, et custodiret facere quae mandaverat ei Dominus Deus : neque erat cor ejus perfectum cum Domino juxta cor David patris ejus.
 11. Et dixit Dominus ad Salomon : Pro eo quod facta sunt haec tecum, et non custodisti mandata mea et praecepta mea quae mandavi tibi, discendens discindam regnum tuum de manu tua, et dabo illud servo tuo.
 12. Verumtamen in diebus tuis non faciam ea propter David patrem tuum : de manu filii tui tollam illud.
 13. Verumtamen totum regnum non tollam : sceptrum

5. Et ivit Salomon post Astartem abominationem Sidoniorum, et post reges eorum, idolum filiorum Ammon.

6. Fecitque Salomon malum coram Domino : et non ivit post Dominum sicut David pater ejus.

7. Tunc aedificavit Salomon excelsum Chamos, idolo Moab, in monte qui est in conspectu Jerusalem, et Melchom, idolo filiorum Ammon, et Astarte abominationi Sidoniorum.

τρον ἐν δώσω τῷ υἱῷ σου διὰ Δαυὶδ τὸν δούλόν μου, καὶ διὰ Ἱερουσαλὴμ τὴν πόλιν ἣν ἐξελεξάμην.

14. Καὶ ἔγειρε Κύριος σατάν τῷ Σαλωμών τὸν Ἄδερ τὸν Ἰδουμαῖον, καὶ τὸν Ἑσρώμ υἱὸν Ἐλιαδά τὸν ἐν Ῥαεμὰ, Ἀδαδέζερ βασιλεὺς Σουβὰ κύριον αὐτοῦ. Καὶ συνηθροίσθησαν ἐπ' αὐτὸν ἄνδρες, καὶ ἦν ἄρχων συστρέμματος, καὶ προκατελάβετο τὴν Δαμασκήν· καὶ ἦσαν σατάν τῷ Ἰσραὴλ πάσας τὰς ἡμέρας Σαλωμών, καὶ Ἄδερ ὁ Ἰδουμαῖος ἐκ τοῦ σπέρματος τῆς βασιλείας ἐν Ἰδουμαίᾳ.

15. Καὶ ἐγένετο, ἐν τῷ ἐξολοθρεῦσαι Δαυὶδ τὸν Ἑδώμ, ἐν τῷ πορευθῆναι Ἰωάβ ἀρχόντα τῆς στρατιᾶς θάπτειν τοὺς τραυματίας, καὶ ἐκσῆν πᾶν ἀρσενικὸν ἐν τῇ Ἰδουμαίᾳ.

16. Ὅτι ἕξ μῆνας ἐνεκάθητο ἐκεῖ Ἰωάβ καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἐν τῇ Ἰδουμαίᾳ, ὥς οὗ ἐξολοθρεύσε πᾶν ἀρσενικὸν ἐν τῇ Ἰδουμαίᾳ.

17. Καὶ ἀπέδρα Ἄδερ αὐτὸς καὶ πάντες ἄνδρες Ἰδουμαῖοι τῶν παίδων τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐκτλήθον εἰς Αἴγυπτον, καὶ Ἄδερ παιδάριον μικρόν.

18. Καὶ ἀνίστανται ἄνδρες ἐκ τῆς πόλεως Μαδιὰμ, καὶ ἔρχονται εἰς Φαράν, καὶ λαμβάνουσιν ἄνδρας μετ' αὐτῶν, καὶ ἔρχονται πρὸς Φαραὼ βασιλεὺς Αἰγύπτου. Καὶ ἐκτλήθην Ἄδερ πρὸς Φαραῶν, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ οἶκον, καὶ ἄρτους διέταξεν αὐτῷ.

19. Καὶ εὗρεν Ἄδερ χάριν ἐναντίον Φαραῶν σφόδρα, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ γυναῖκα ἀδελφὴν τῆς γυναίκος αὐτοῦ, ἀδελφὴν Θεκεμίνας μεῖζω.

20. Καὶ ἔτεκεν αὐτῷ ἡ ἀδελφὴ Θεκεμίνας τῷ Ἄδερ τὸν Γανηθάθ υἱὸν αὐτῆς· καὶ ἐξέθρεψεν αὐτὸν Θεκεμίνα ἐν μέσῳ υἱῶν Φαραῶ· καὶ ἦν Γανηθάθ ἐν μέσῳ υἱῶν Φαραῶ.

21. Καὶ Ἄδερ ἤκουσεν ἐν Αἰγύπτῳ ὅτι κεκοίμῃται Δαυὶδ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ὅτι τέθνηκεν Ἰωάβ ὁ ἀρχὼν τῆς στρατιᾶς, καὶ εἶπεν Ἄδερ πρὸς Φαραῶν· Ἐξαποστείλον με, καὶ ἀποστρέψω εἰς τὴν γῆν μου.

22. Καὶ εἶπε Φαραῶ τῷ Ἄδερ· Τίني σὺ ὀλαττονῇ μετ' ἐμοῦ; Καὶ ἰδοὺ σὺ ζητεῖς ἀπελθεῖν εἰς τὴν γῆν σου; Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἄδερ, ὅτι ἐξαποστειλὼν ἐξαποστελεῖς με. Καὶ ἀνέστρεψεν Ἄδερ εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ. Αὕτη ἡ κακία ἣν ἐποίησεν Ἄδερ, καὶ ἐβαρυνθήσεται Ἰσραὴλ, καὶ ἐβασίλευσεν ἐν γῇ Ἑδώμ. (*)

23. Καὶ Ἱεροβοάμ υἱὸς Ναβάτ ὁ Ἑφραθὶ ἐκ τῆς Σαριρᾶ, υἱὸς γυναίκος χήρας, δούλος Σαλωμών. (**)

24. Καὶ τοῦτο τὸ πρῆγμα ὡς ἐπῆρατο χεῖρας ἐπὶ βασιλεὺς Σαλωμών. Καὶ ὁ βασιλεὺς Σαλωμών ὤκοδόμησε τὴν ἀκρὰν, συνέκλεισε τὸν φραγμὸν τῆς πόλεως Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ.

(*) 23. Καὶ ἔγειρεν Κύριος σατάν τῷ Σαλωμών τὸν Ῥαζών υἱὸν Ἐλιαδά τὸν Βαραμεθ Ἀδαδέζερ βασιλεὺς Σουβὰ, κύριον αὐτοῦ.

24. Καὶ συνηθροίσθησαν ἐπ' αὐτὸν ἄνδρες, καὶ ἦν ἄρχων συστρέμματος, ἐν τῷ ἀποκτενῖν Δαυὶδ αὐτούς· καὶ ἐπορεύθησαν Δαμασκὸν, καὶ ἐκάθισαν ἐν αὐτῇ, καὶ ἐβασίλευσαν ἐν Δαμασκῷ.

25. Καὶ ἐγένετο ἀντικείμενος τῷ Ἰσραὴλ πάσας τὰς ἡμέρας Σαλωμών. Αὕτη ἡ κακία Ἄδερ, καὶ ἐβαρυνθήσεται Ἰσραὴλ, καὶ ἐβασίλευσεν ἐν τῇ Ἑδώμ. (Alex.)

(**) 26.... Σαριδὰ (καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Σαρουά, γυνὴ χήρα,) δούλος Σαλωμών, καὶ ὤψωσεν χεῖρα ἐν τῇ βασιλείᾳ. (Alex.)

unum dabo filio tuo propter David servum meum, et propter Jerusalem civitatem quam elegi.

14. Et suscitavit Dominus satan Salomoni Ader Idumaeum, et Esrom filium Eliadae qui in Rhaema, Adadezer regem Suba dominum suum. Et congregati sunt super eum viri, et fuit princeps congregationis, et preoccupavit Damascum : et fuerunt satan Israeli omnibus diebus Salomon, et Ader Idumaeus de semine regni in Idumaea.

15. Et factum fuerat, cum exterminaret David Edom, in cundo Joab principem militiae ad sepeliendum caesos, et exciderunt omne masculinum in Idumaea :

16. quoniam sex menses obsedit ibi Joab et universus Israel in Idumaea, quoadusque exterminavit omne masculinum in Idumaea.

17. Et aufugit Ader ipse et omnes viri Idumaei de servis patris ejus cum eo, et intrarunt in Aegyptum, et Ader puerulus parvus.

18. Et exsurgunt viri de civitate Madian, et veniunt in Pharan, et assumunt viros secum, et veniunt ad Pharaon regem Aegypti. Et intravit Ader ad Pharaon, et dedit ei domum, et panes constituit ei.

19. Et invenit Ader gratiam in conspectu Pharaonis valde, et dedit ei uxorem sororem uxoris suae, sororem Theceminae majorem.

20. Et peperit ei soror Theceminae ipsi Ader Ganebath filium suum : et enutrivit eum Thecemina in medio filiorum Pharaonis : et fuit Ganebath in medio filiorum Pharaonis.

21. Et Ader audivit in Aegypto quia dormivit David cum patribus suis, et quia mortuus est Joab princeps militiae, et dixit Ader ad Pharaon : Dimitte me, et revertam in terram meam.

22. Et dixit Pharaon ad Ader : Qua re tu egres mecum? Et ecce tu quaeris alire in terram tuam? Et dixit ei Ader, quia dimittens dimittes me. Et revertit Ader in terram suam. Hoc est malum quod fecit Ader, et graviter affecit Israel, et regnavit in terra Edom.

23. Et Jeroboam filius Nabath Ephraei e Sarira, filius mulieris viduae, servus Salomonis.

24. Et haec res quia elevavit manus super regem Salomon. Et rex Salomon aedificavit arcem, conclusit septem civitatis David patris sui.

23. Et suscitavit Dominus Salomoni satan Rhason filium Eliadae qui fugerat Barameeth Adadezer regem Suba, dominum suum.

24. Et congregati sunt super eum viri, et erat (Rhason) dux agminis seditionum, cum interficeret David eos; abieruntque Damascum, et sederunt in ea, et regnaverunt in Damasco.

25. Et factus est adversarius Israeli cunctis diebus Salomonis. Hoc est malum Ader, et graviter affecit Israel, et regnavit in Edom.

26.... Sarida (et nomen matris ejus Sarua, mulier vidua,) servus Salomonis, et levavit manum contra regem.

28. Καὶ ὁ ἄνθρωπος Ἰεροβοάμ ἰσχυρὸς δυνάμει. Καὶ εἶδε Σαλωμών τὸ παιδάριον, ὅτι ἄνθρωπος ἐργῶν ἐστὶ, καὶ κατέστησεν αὐτὸν ἐπὶ τὰς ἄρσεις οἴκου Ἰωσήφ.

29. Καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, καὶ Ἰεροβοάμ ἐξῆλθεν ἐξ Ἱερουσαλήμ, καὶ εὗρεν αὐτὸν Ἀχιά ὁ Σηλωνίτης ὁ προφήτης ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ἀπέστησεν αὐτὸν ἐκ τῆς ὁδοῦ. Καὶ Ἀχιά περιβεβλημένος ἱματίῳ κρινῶς, καὶ ἀμφότεροι μόνοι ἐν τῷ πεδίῳ.

30. Καὶ ἐπελάβετο Ἀχιά τοῦ ἱματίου αὐτοῦ τοῦ καινοῦ τοῦ ἐπὶ αὐτῷ, καὶ διέβηξεν αὐτὸ δώδεκα ῥήγματα,

31. καὶ εἶπε τῷ Ἰεροβοάμ· Λάβε σεαυτῷ δέκα ῥήγματα, ὅτι τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ· Ἴδού ἐγὼ ῥήσω τὴν βασιλείαν ἐκ χειρὸς Σαλωμών, καὶ δώσω σοι δέκα σκῆπτρα.

32. Καὶ δύο σκῆπτρα ἔσονται αὐτῷ, διὰ τὸν δοῦλόν μου Δαυὶδ, καὶ διὰ Ἱερουσαλήμ τὴν πόλιν ἣν ἐξελεξάμην ἐν αὐτῇ ἐκ πασῶν φυλῶν Ἰσραὴλ,

33. ἀνθ' ὧν ἐγκατελίπε με καὶ ἐποίησε τῇ Ἀστάρτῃ βδελύγματι Σιδωνίων, καὶ τῷ Χαμὼς καὶ τοῖς εἰδώλοις Μωάβ, καὶ τῷ βασιλεῖ αὐτῶν προσοχθίσματι υἱῶν Ἀμμὼν, καὶ οὐκ ἐπορεύθη ἐν ταῖς ὁδοῖς μου, τοῦ ποιῆσαι τὸ εὐθὲς ἐνώπιον ἐμοῦ, ὡς Δαυὶδ ὁ πατὴρ αὐτοῦ.

34. Καὶ οὐ μὴ λάβω τὴν βασιλείαν ὅλην ἐκ χειρὸς αὐτοῦ, διότι ἀντιτασσόμενος ἀντιτάξομαι αὐτῷ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ, διὰ τὸν Δαυὶδ τὸν δοῦλόν μου ὃν ἐξελεξάμην αὐτόν.

35. Καὶ λήψομαι τὴν βασιλείαν ἐκ χειρὸς τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, καὶ δώσω σοι τὰ δέκα σκῆπτρα·

36. τῷ δὲ υἱῷ αὐτοῦ δώσω τὰ δύο σκῆπτρα, ὅπως ἢ θέσῃς τῷ δούλῳ μου Δαυὶδ πάσας τὰς ἡμέρας ἐνώπιον ἐμοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ, τῇ πόλει ἣν ἐξελεξάμην ἐμαυτῷ τοῦ θέσθαι τὸ ὄνομα μου ἐκεῖ.

37. Καὶ σὲ λήψομαι, καὶ βασιλεύσεις ἐν ὅς ἐπιθυμῇ ἡ ψυχὴ σου, καὶ σὺ ἔσῃ βασιλεὺς ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ.

38. Καὶ ἔσται, ἐὰν φυλάξης πάντα ὅσα ἂν ἐντειλωμαί σοι, καὶ πορευθῇς ἐν ταῖς ὁδοῖς μου, καὶ ποιήσῃς τὸ εὐθὲς ἐνώπιον ἐμοῦ, τοῦ φυλάξασθαι τὰ προτάγματα μου καὶ τὰς ἐντολάς μου, καθὼς ἐποίησε Δαυὶδ ὁ δοῦλός μου, καὶ ἔσομαι μετὰ σοῦ καὶ οἰκοδομήσω σοι οἶκον πιστόν, καθὼς οἰκοδόμησα τῷ Δαυίδ. (*)

40. Καὶ ἐζήτησε Σαλωμών θανατῶσαι τὸν Ἰεροβοάμ· καὶ ἀνέστη καὶ ἀπέδρα εἰς Αἴγυπτον πρὸς Σουσάκιμ βασιλέα Αἰγύπτου, καὶ ἦν ἐν Αἰγύπτῳ ἕως οὗ ἀπέθανε Σαλωμών.

41. Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Σαλωμών, καὶ πάντα ὅσα ἐποίησε, καὶ πᾶσαν τὴν φρόνησιν αὐτοῦ, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γέγραπται ἐν βιβλίῳ ῥημάτων Σαλωμών;

42. Καὶ αἱ ἡμέραι ἃς ἐβασίλευε Σαλωμών ἐν Ἱερουσαλήμ ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ, τεσσαράκοντα ἔτη.

43. Καὶ ἐκοιμήθη Σαλωμών μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ θάψαν αὐτὸν ἐν πόλει Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. « Καὶ ἐγενήθη, ὡς ἤκουσεν Ἰεροβοάμ υἱὸς Ναβὰτ, καὶ αὐτοῦ ἔτι ὄντος ἐν Αἰγύπτῳ, ὡς ἔφυγεν ἐκ προσώπου Σαλωμών καὶ ἐκάθητο ἐν Αἰγύπτῳ, κατεύθυνει καὶ ἔρχεται εἰς τὴν πόλιν αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν Σαριρά τὴν ἐν ὄρει Ἐφραΐμ. »

(*) 39. Καὶ κακουχήσω τὸ σπέρμα Ἰσραὴλ (C. Δαυὶδ) διὰ ταύτην (C. ταῦτα) κλῆν οὐ πάσας τὰς ἡμέρας. (Alex.)

28. Et homo Jeroboam fortis virtute. Et vidit Salomon parvulum, quia vir operum est, et constituit eum super onera domus Joseph.

29. Et factum est in tempore illo, et Jeroboam exivit e Jerusalem, et invenit eum Achia Selonites propheta in via, et removit eum de via. Et Achia indutus vestimento novo, et utrique soli in campo.

30. Et apprehendit Achia vestimentum suum novum quod super se, et discidit illud duodecim scissuras,

31. et dixit ad Jeroboam : Sume tibi decem scissuras, quoniam haec dicit Dominus Deus Israel : Ecce ego scindo regnum de manu Salomonis, et dabo tibi decem sceptrā.

32. Et duo sceptrā erunt ei, propter servum meum David, et propter Jerusalem civitatem quam elegi in ea ex omnibus tribubus Israel,

33. pro eo quod dereliquit me et fecit Astarth abominationi Sidoniorum, et Chamos et idolis Moab, et regi eorum offendiculo filiorum Ammon, et non ambulavit in viis meis, ad faciendum rectum coram me, sicut David pater ejus.

34. Et non tollam regnum totum de manu ejus, sed propugnans propugnabo ei omnes dies vitae ejus, propter David servum meum quem elegi eum.

35. Et tollam regnum de manu filii ejus, et dabo tibi decem sceptrā :

36. filio autem ejus dabo duo sceptrā, ut sit sedes servo meo David omnibus diebus coram me in Jerusalem, civitate quam elegi mihi ad ponendum nomen meum ibi.

37. Et te assumam, et regnabis in quibus concupiscit anima tua, et tu eris rex super Israel.

38. Et erit, si custodieris omnia quaecumque mandavero tibi, et ambulaveris in viis meis, et feceris rectum coram me, custodiendo praecepta mea et mandata mea, sicut fecit David servus meus, et ero tecum et aedificabo tibi domum fidelem, sicut aedificavi ipsi David.

40. Et quaesivit Salomon interficere Jeroboam : et surrexit et aufugit in Aegyptum ad Susacim regem Aegypti, et fuit in Aegypto quoadusque mortuus est Salomon.

41. Et reliqua verborum Salomon, et omnia quaecumque fecit, et omnem prudentiam ejus, nonne ecce haec scripta sunt in libro verborum Salomonis?

42. Et dies quibus regnabat Salomon in Jerusalem super omnem Israel, quadraginta anni.

43. Et dormivit Salomon cum patribus suis, et sepelierunt eum in civitate David patris ejus. « Et factum est, postquam audivit Jeroboam filius Nabat, et cum adhuc ipse esset in Aegypto, ut fugerat a facie Salomonis et secederat in Aegypto, dirigit se et venit in civitatem suam in terram Sarira quae in monte Ephraim. »

39. Et affligam semen Israel (C. David) propter hanc (C. hac); verumtamen non cunctis diebus.

Καὶ ὁ βασιλεὺς Σαλωμών ἐκοιμήθη μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐβασίλευσε Ῥοβοὰμ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 1Β'.

1. Καὶ πορεύεται βασιλεὺς Ῥοβοὰμ εἰς Σίκιμα, ὅτι εἰς Σίκιμα ἤρχοντο πᾶς Ἰσραὴλ βασιλεύσαι αὐτόν. (*)

3. Καὶ ἐλάλησεν ὁ λαὸς πρὸς τὸν βασιλέα Ῥοβοὰμ, λέγοντες·

4. Ὁ πατήρ σου ἐβάρυνε τὸν κλοιὸν ἡμῶν, καὶ σὺ νῦν κούρῃσιν ἀπὸ τῆς δουλείας τοῦ πατρός σου τῆς σκληρᾶς, καὶ ἀπὸ τοῦ κλοιοῦ αὐτοῦ τοῦ βαρέως οὐ ἔδωκεν ἐφ' ἡμᾶς, καὶ δουλεύσομέν σοι.

5. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Ἀπελθετε ἕως ἡμερῶν τριῶν, καὶ ἀναστρέψατε πρὸς μέ. Καὶ ἀπῆλθον.

6. Καὶ ἀπήγγειλεν ὁ βασιλεὺς τοῖς πρεσβυτέροις οἱ ἦσαν παρεστῶτες ἐνώπιον Σαλωμών τοῦ πατρός αὐτοῦ, ἐπὶ ζῶντος αὐτοῦ, λέγων· Πῶς ὑμεῖς βουλευέσθε, καὶ ἀποκριθῶ τῷ λαῷ τούτῳ λόγον;

7. Καὶ ἐλάλησαν πρὸς αὐτόν, λέγοντες· Εἰ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἴσῃ δούλος τῷ λαῷ τούτῳ, καὶ δουλεύσεις αὐτοῖς, καὶ λαλήσεις πρὸς αὐτούς λόγους ἀγαθοὺς, καὶ ἔσονται σοι δούλοι πάσας τὰς ἡμέρας.

8. Καὶ ἐγκατέλιπε τὴν βουλήν τῶν πρεσβυτέρων, ἃ συμβουλευσάντο αὐτῷ, καὶ συμβουλευσάτο μετὰ τῶν παιδαρίων τῶν ἐκτραφέντων μετ' αὐτοῦ τῶν παρεστηκότων πρὸ προσώπου αὐτοῦ.

9. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τί ὑμεῖς συμβουλευέτε; καὶ τί ἀποκριθῶ τῷ λαῷ τούτῳ, τοῖς λέγουσι πρὸς μέ, λεγόντων· Κούρῃσιν ἀπὸ τοῦ κλοιοῦ οὐ ἔδωκεν ὁ πατήρ σου ἐφ' ἡμᾶς;

10. Καὶ ἐλάλησαν πρὸς αὐτόν τὰ παιδάρια τὰ ἐκτραφέντα μετ' αὐτοῦ, οἱ παρεστηκότες πρὸ προσώπου αὐτοῦ, λέγοντες· Τάδε λαλήσεις τῷ λαῷ τούτῳ, τοῖς λαλήσας πρὸς σέ, λέγοντες· Ὁ πατήρ σου ἐβάρυνε τὸν κλοιὸν ἡμῶν, καὶ σὺ νῦν κούρῃσιν ἀφ' ἡμῶν. Τάδε λαλήσεις πρὸς αὐτούς· Ἡ μικρότης μου παχυτέρα τῆς ὀσφύος τοῦ πατρός μου.

11. Καὶ νῦν ὁ πατήρ μου ἐπιστάσσειτο ὑμᾶς κλοιῷ βαρεῖ, καὶ γὰρ προσθήσω ἐπὶ τὸν κλοιὸν ὑμῶν· ὁ πατήρ μου ἐπαίδευσεν ὑμᾶς ἐν μάστιξιν, ἐγὼ δὲ παιδεύσω ὑμᾶς ἐν σκορπίοις.

12. Καὶ παρεγένοντο πᾶς Ἰσραὴλ πρὸς τὸν βασιλέα Ῥοβοὰμ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, καθότι ἐλάλησεν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς, λέγων· Ἀναστράφητε πρὸς μέ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ.

13. Καὶ ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν λαὸν σκληρά· καὶ ἐγκατέλιπε Ῥοβοὰμ τὴν βουλήν τῶν πρεσβυτέρων, ἃ συμβουλευσάντο αὐτῷ,

14. καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτούς κατὰ τὴν βουλήν τῶν παιδαρίων, λέγων· Ὁ πατήρ μου ἐβάρυνε τὸν κλοιὸν ὑμῶν, καὶ γὰρ προσθήσω ἐπὶ τὸν κλοιὸν ὑμῶν· ὁ πατήρ μου ἐπαίδευσεν ὑμᾶς ἐν μάστιγι, καὶ γὰρ παιδεύσω ὑμᾶς ἐν σκορπίοις.

(*) 2. Καὶ ἐγένετο, ὡς ἤκουσεν Ἰεροβοὰμ υἱὸς Ναβὰτ, καὶ αὐτοῦ ἐπὶ ζῶντος ἐν Αἰγύπτῳ ὡς ἐφυγεν ἐκ προσώπου τοῦ βασιλέως Σαλωμών, καὶ ἐπέστρεψεν Ἰεροβοὰμ ἐξ Αἰγύπτου.

3. Καὶ ἀπέστειλαν καὶ ἐκάλεσαν αὐτόν· καὶ ἦλθεν Ἰεροβοὰμ, καὶ πᾶσα ἡ ἐκκλησία Ἰσραὴλ, καὶ ἐλάλησεν... (Alex.)

Et rex Salomon dormivit cum patribus suis, et regnavit Roboam filius ejus pro eo.

CAPUT XII.

1. Et vadit rex Roboam in Sicima, quoniam in Sicima veniebant omnis Israel ad faciendum regem eum.

3. Et locutus est populus ad regem Roboam, dicentes :

4. Pater tuus aggravavit jugum nostrum, et tu nunc alleva de servitute patris tui dura, et de jugo ejus gravi quod dedit super nos, et serviemus tibi.

5. Et dixit ad eos : Abite usque ad dies tres, et revertite ad me. Et abierunt.

6. Et annuntiavit rex senioribus qui fuerant assistentes coram Salomone patre ejus, adhuc vivente eo, dicens : Quomodo vos consilium datis, et respondebo populo huic verbum?

7. Et locuti sunt ad eum, dicentes : Si in die hac eris servus populo huic, et servies eis, et loqueris ad eos verba bona, et erunt tibi servi omnibus diebus.

8. Et dereliquit consilium seniorum, ea quæ consuluerant ei, et inivit consilium una cum pueris qui enutriti fuerant cum eo, qui assistebant ante faciem ejus.

9. Et dixit eis : Quod vos consilium datis? et quid respondebo populo huic, iis qui dicunt ad me, dicendo : Alleva de jugo quod dedit pater tuus super nos?

10. Et locuti sunt ad eum pueri enutriti cum eo, qui assistebant ante faciem ejus, dicentes : Hac loqueris populo huic, iis qui locuti sunt ad te, dicentes : Pater tuus aggravavit jugum nostrum, et tu nunc alleva a nobis. Hac loqueris ad eos : Parvitas mea crassior lumbo patris mei.

11. Et nunc pater meus stravit vos jugo gravi, et ego adjiciam super jugum vestrum : pater meus castigavit vos in flagellis, ego autem castigabo vos in scorpionibus.

12. Et advenerunt omnis Israel ad regem Roboam in die tertia, sicut locutus erat eis rex, dicens : Revertimini ad me die tertia.

13. Et respondit rex ad populum dura. Et dereliquit Roboam consilium seniorum, ea quæ consuluerant ei,

14. et locutus est ad eos juxta consilium puerorum, dicens : Pater meus aggravavit jugum vestrum, et ego adjiciam super jugum vestrum : pater meus castigavit vos in flagellis, et ego castigabo vos in scorpionibus.

2. Et factum est, postquam audivit Jeroboam filius Nabat, cum esset adhuc in Aegypto profugus a facie regis Salomon, et reversus est Jeroboam ab Aegypto.

3. Et miserunt et vocaverunt eum : venitque Jeroboam et omnis multitudo Israel, et locutus est....

15. Καὶ οὐκ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς τοῦ λαοῦ, ὅτι ἦν μεταστροφή παρὰ Κυρίου, ὅπως στήσῃ τὸ ῥῆμα αὐτοῦ ὁ ἐλάλησεν ἐν χειρὶ Ἀχιά τοῦ Σηλωνίτου, περὶ Ἱεροβοάμ υἱοῦ Ναβάτ.

16. Καὶ εἶδον πᾶς Ἰσραὴλ ὅτι οὐκ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς αὐτῶν· καὶ ἀπεκρίθη ὁ λαὸς τῇ βασιλεῖ, λέγων· Τίς ἡμῖν μερίς ἐν Δαυίδ; καὶ οὐκ ἔστιν ἡμῖν κληρονομία ἐν υἱῷ Ἰεσσαί. Ἀπότρεχε, Ἰσραὴλ, εἰς τὰ σκηνώματά σου, νῦν βόσκει τὸν οἶκόν σου, Δαυίδ. Καὶ ἀπῆλθεν Ἰσραὴλ εἰς τὰ σκηνώματα αὐτοῦ. (*)

17. Καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς τὸν Ἀδωνιράμ τὸν ἐπὶ τοῦ φόρου, καὶ ἐλιθοβολήσαν αὐτὸν ἐν λίθοις, καὶ ἀπέθανε. Καὶ ὁ βασιλεὺς Ἱεροβοάμ ἐφθασεν ἀναβῆναι τοῦ φυγεῖν εἰς Ἱερουσαλήμ.

18. Καὶ ἠθέτησεν Ἰσραὴλ εἰς τὸν οἶκον Δαυίδ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

19. Καὶ ἐγένετο, ὡς ἤκουσε πᾶς Ἰσραὴλ ὅτι ἀνέκαμψεν Ἱεροβοάμ ἐξ Αἰγύπτου, καὶ ἀπέστειλαν καὶ ἐκάλεσαν αὐτὸν εἰς τὴν συναγωγὴν, καὶ ἐδασίλευσαν αὐτὸν ἐπὶ Ἰσραὴλ, καὶ οὐκ ἦν ὀπίσω οἴκου Δαυίδ πᾶρες σκήπτρου Ἰούδα καὶ Βενιαμὴν μόνοι.

20. Καὶ Ἱεροβοάμ εἰσῆλθεν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐξεκλήσιασε τὴν συναγωγὴν Ἰούδα καὶ σκήπτρον Βενιαμὴν, ἑκατὸν καὶ εἰκοσι χιλιάδας νεανιῶν ποιοῦντων πόλεμον, τοῦ πολεμεῖν πρὸς οἶκον Ἰσραὴλ, ἐπιστρέψαι τὴν βασιλείαν Ἱεροβοάμ υἱοῦ Σαλωμών.

21. Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Σαμααὶαν ἄνθρωπον τοῦ Θεοῦ, λέγων·

22. Εἰπὼν τῷ Ἱεροβοάμ υἱῷ Σαλωμών βασιλεῖ Ἰούδα, καὶ πρὸς πάντα οἶκον Ἰούδα καὶ Βενιαμὴν, καὶ τῷ καταλοιπῷ τοῦ λαοῦ, λέγων·

23. Ταῦτα λέγει Κύριος· Οὐκ ἀναθήσεσθε οὐδὲ πολεμήσετε μετὰ τῶν ἀδελφῶν υἱῶν Ἰσραὴλ· ἀποστρέψεται ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον ἑαυτοῦ, ὅτι παρ' ἐμοῦ γέγονε τὸ ῥῆμα τοῦτο. Καὶ ἤκουσαν τοῦ λόγου Κυρίου, καὶ κατέπαυσαν τοῦ πορευθῆναι κατὰ τὸ ῥῆμα Κυρίου.

« Καὶ ὁ βασιλεὺς Σαλωμών κοιμᾶται μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ θάπτεται μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυίδ· καὶ ἐδασίλευσε Ἱεροβοάμ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ, υἱὸς ὧν ἐξαίδεκα ἔτη ἐδασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ. Καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Ναανάν, θυγάτηρ Ἀνα υἱοῦ Ναὰς βασιλεὺς υἱῶν Ἀμμων. Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον Κυρίου, καὶ οὐκ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ Δαυίδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. Καὶ ἦν ἄνθρωπος ἐξ ὄρους Ἐφραΐμ δούλος τῷ Σαλωμών, καὶ ὄνομα αὐτοῦ Ἱεροβοάμ, καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Σαριρὰ, γυνὴ πόρνη· καὶ ἔδωκεν αὐτὸν Σαλωμών εἰς ἄρχοντα σκυτάλης ἐπὶ ἄρσεις οἴκου Ἰωσήφ. Καὶ ὠκοδόμησε τῷ Σαλωμών τὴν Σαριρὰ τὴν ἐν ὄρει Ἐφραΐμ. Καὶ ἦσαν αὐτῷ τριακόσια ἄρματα ἵππων. Οὗτος ὠκοδόμησε τὴν ἀκρὰν ἐν ταῖς ἀρσεσιν οἴκου Ἐφραΐμ, οὗτος συνέκλεισε τὴν πόλιν Δαυίδ, καὶ ἦν ἐπαιρόμενος ἐπὶ τὴν βασιλείαν. Καὶ ἐζήτει Σαλωμών θανατῶσαι αὐτόν. Καὶ ἐφοβήθη, καὶ ἀπέδρα αὐτὸς πρὸς Σουσάκιμ βασιλέα Αἰγύπτου, καὶ ἦν μετ' αὐ-

15. Et non audivit rex populum, quoniam erat eversio a Domino, ut firmaret verbum suum quod locutus erat in manu Achia Selonitæ, de Jeroboam filio Nabat.

16. Et viderunt omnis Israel quia non audivit rex eos : et respondit populus regi, dicens : Quæ nobis pars in David ? et non est nobis hæreditas in filio Jessæ. Recurre, Israel, ad tabernacula tua, nunc pasce domum tuam, David. Et abierunt Israel ad tabernacula sua.

17. Et misit rex Adoniram qui super tributum, et lapidaverunt eum in lapidibus, et mortuus est. Et rex Roboam anticipavit ascendere ad fugiendum in Jerusalem.

18. Et rebellis fuit Israel in domum David usque in diem hanc.

19. Et factum est, postquam audivit omnis Israel quia revertit Jeroboam ex Ægypto, et miserunt et vocaverunt eum in synagogam, et regem fecerunt eum super Israel, et non fuit post domum David nisi de sceptro Juda et Benjamin soli.

20. Et Roboam intravit in Jerusalem, et evocavit synagogam Juda et sceptrum Benjamin, centum et viginti millia adolescentium facientium bellum, ad bellandum adversus domum Israel, ad restituendum regnum Roboam filio Salomon.

21. Et factum est verbum Domini ad Samæam hominem Dei, dicens :

22. Dic Roboam filio Salomon regi Juda, et ad universam domum Juda et Benjamin, et residuo populi, dicens :

23. Hæc dicit Dominus : Non ascendetis neque bellabitis cum fratribus vestris filiis Israel : revertatur unusquisque in domum suam, quoniam a me factum est verbum hoc. Et audierunt verbum Domini, et quieverunt ab eundo juxta verbum Domini.

« Et rex Salomon dormit cum patribus suis : et sepelitur cum patribus suis in civitate David : et regnavit Roboam filius ejus pro eo in Jerusalem, cum filius esset sex et decem annorum cum regnum ipse adivit, et duodecim annos regnavit in Jerusalem. Et nomen matri ejus Naanan, filia Ana filii Naas regis filiorum Ammon. Et fecit malum in conspectu Domini, et non ivit in via David patris sui. Et erat homo ex monte Ephraim servus Salomoni, et nomen ei Jeroboam, et nomen matris ejus Sarira, mulier fornicaria : et dedit eum Salomon in principem scytalæ super onera domus Joseph. Et ædificavit Salomoni ipsam Sarira quæ in monte Ephraim. Et fuerunt ei trecenti currus equorum. Hic ædificavit arcem in oneribus domus Ephraim, hic conclusit civitatem David, et erat elevans se super regnum. Et quærebat Salomon interficere eum. Et timuit, et fugit ipse ad Susacim regem Ægypti, et fuit cum eo donec

(*) 17. Καὶ υἱὸν Ἰσραὴλ τῶν καθημένων ἐν πόλεσιν Ἰούδα, καὶ ἐδασίλευσεν ἐπ' αὐτῶν Ἱεροβοάμ. (Alex.)

17. Et super filios Israel habitantes in civitatibus Juda, et regnavit super eos Roboam.

« τοῦ ἕως ἀπέθανε Σαλωμών. Καὶ ἤκουσεν Ἰεροβοάμ
 « ἐν Αἰγύπτῳ ὅτι τέθνηκε Σαλωμών, καὶ ἐλάλησεν εἰς
 « τὰ ὦτα Σουσακίμ βασιλέως Αἰγύπτου, λέγων· Ἐξα-
 « πόστειλόν με, καὶ ἀπελεύτομαι ἐγὼ εἰς τὴν γῆν μου.
 « Καὶ εἶπεν αὐτῷ Σουσακίμ· Αἰτήσαι τι αἶτημα, καὶ
 « δώσω σοι. Καὶ Σουσακίμ ἔδωκε τῷ Ἰεροβοάμ τὴν
 « ἁνὴ ἀδελφὴν Θεκεμίναν τὴν πρεσβυτέραν τῆς γυ-
 « ναϊκὸς αὐτοῦ αὐτῷ εἰς γυναῖκα. Αὕτη ἦν μεγάλη ἐν
 « μέσῳ τῶν θυγατέρων τοῦ βασιλέως, καὶ ἔτεκε τῷ
 « Ἰεροβοάμ τὸν Ἀβιά υἱὸν αὐτοῦ. Καὶ εἶπεν Ἰεροβοάμ
 « πρὸς Σουσακίμ· Ὅντως ἐξαπόστειλόν με, καὶ ἀπε-
 « λεύσομαι. Καὶ ἐξῆλθεν Ἰεροβοάμ ἐξ Αἰγύπτου, καὶ
 « ἦλθεν εἰς γῆν Σαριρὰ τὴν ἐν ὄρει Ἐφραΐμ· καὶ συνά-
 « γεται ἐκεῖ πᾶν σκῆπτρον Ἐφραΐμ. Καὶ ὠκοδόμησεν
 « ἐκεῖ Ἰεροβοάμ χάρακα. Καὶ ἠρρώστησε τὸ παιδάριον
 « αὐτοῦ ἠρρώστια κραταῖα σφόδρα· καὶ ἐπορεύθη Ἰερο-
 « βοάμ ἐρωτῆσαι περὶ τοῦ παιδαρίου, καὶ εἶπε πρὸς
 « ἁνὴ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· Ἀνάστηθι, πορεύου, ἐπε-
 « ρώτησον τὸν Θεὸν περὶ τοῦ παιδαρίου, εἰ ζήσεται ἐκ
 « τῆς ἠρρώστιας αὐτοῦ. Καὶ ἄνθρωπος ἦν ἐν Σηλώμ,
 « καὶ ὄνομα αὐτῷ Ἀχιά, καὶ οὗτος ἦν υἱὸς ἑξήκοντα
 « ἐτῶν, καὶ ῥῆμα Κυρίου μετ' αὐτοῦ. Καὶ εἶπεν Ἰερο-
 « βοάμ πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· Ἀνάστηθι, καὶ λαβε
 « εἰς τὴν χειρὰ σου τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ Θεοῦ ἄρτους, καὶ
 « κολλύρια τοῖς τέκνοις αὐτοῦ, καὶ σταφυλὴν, καὶ στά-
 « μνον μέλιτος. Καὶ ἀνέστη ἡ γυνή, καὶ λαβε εἰς τὴν
 « χεῖρα αὐτῆς ἄρτους, καὶ δύο κολλύρια, καὶ σταφυλὴν,
 « καὶ στάμνον μέλιτος τοῦ Ἀχιά. Καὶ ὁ ἄνθρωπος πρε-
 « σβύτερος, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἠμυλώπων τοῦ ἰδεῖν.
 « Καὶ ἀνέστη ἐκ Σαριρὰ καὶ πορεύεται. Καὶ ἐγένετο,
 « ἐλθούσης αὐτῆς εἰς τὴν πόλιν πρὸς Ἀχιά τὸν Σηλω-
 « νίτην, καὶ εἶπεν Ἀχιά τῷ παιδαρίῳ αὐτοῦ· Ἐξελθε
 « δὴ εἰς ἀπαντὴν ἁνὴ τῇ γυναικὶ Ἰεροβοάμ, καὶ ἐρεῖς
 « αὐτῇ· Εἰσελθε, καὶ μὴ στῆς, ὅτι τάδε λέγει Κύριος·
 « Σκληρὰ ἐγὼ ἐπαποστείλω ἐπὶ σέ. Καὶ εἰσῆλθεν ἁνὴ
 « πρὸς τὸν ἄνθρωπον τοῦ Θεοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῇ Ἀχιά·
 « Ἰνατί ἐνῆνοχάς μοι ἄρτους, καὶ σταφυλὴν, καὶ κολ-
 « λύρια, καὶ στάμνον μέλιτος; Τάδε λέγει Κύριος· Ἰδοὺ
 « σὺ ἀπελεύση ἀπ' ἐμοῦ, καὶ ἔσται, εἰσελθούσης σου
 « τὴν πόλιν εἰς Σαριρὰ, καὶ τὰ χοράσια σου ἐξελεύ-
 « σονται σοι εἰς συνάντησιν, καὶ ἐροῦσί σοι· Τὸ παιδά-
 « ριον τέθνηκεν. Ὅτι τάδε λέγει Κύριος· Ἰδοὺ ἐγὼ ἔξω
 « λοθρεύσω τοῦ Ἰεροβοάμ οὐραῖντα πρὸς τοῖχον, καὶ
 « ἔσονται οἱ τεθνηκότες τοῦ Ἰεροβοάμ ἐν τῇ πόλει, κα-
 « τὰράγονται οἱ κύνες, καὶ τὸν τεθνηκότα ἐν τῷ ἀγρῷ
 « καταράγεται τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τὸ παιδά-
 « ριον κόψεται, οὐαί, Κύριε, ὅτι εὗρέθῃ ἐν αὐτῷ ῥῆ-
 « μα καλὸν περὶ τοῦ Κυρίου. Καὶ ἀπῆλθεν ἡ γυνή ὡς
 « ἤκουσεν· καὶ ἐγένετο, ὡς εἰσῆλθεν εἰς τὴν Σαριρὰ,
 « καὶ τὸ παιδάριον ἀπέθανε. Καὶ ἐξῆλθεν ἡ κραυγὴ εἰς
 « ἀπαντὴν. Καὶ ἐπορεύθη Ἰεροβοάμ εἰς Σίχιμα τὴν
 « ἐν ὄρει Ἐφραΐμ, καὶ συνήθροισεν ἐκεῖ τὰς φυλάς τοῦ
 « Ἰσραὴλ, καὶ ἀνέβη ἐκεῖ Ῥοβοάμ υἱὸς Σαλωμών.
 « Καὶ λόγος Κυρίου ἐγένετο πρὸς Σαμαίαν τὸν Ἐν-
 « λαμί, λέγων· Λάβε σεαυτῷ ἱμάτιον καινὸν τὸ οὐκ
 « εἰσαληλυθὸς εἰς ὕδωρ, καὶ ῥῆξον αὐτὸ δώδεκα ῥήγ-
 « ματα, καὶ δώσεις τῷ Ἰεροβοάμ, καὶ ἐρεῖς αὐτῷ· Τάδε
 « λέγει Κύριος· Λάβε σεαυτῷ δέκα ῥήγματα τοῦ πε-
 « ριβαλέσθαι σε. Καὶ λαβὼν Ἰεροβοάμ, καὶ εἶπε Σα-
 « μαίας· Τάδε λέγει Κύριος ἐπὶ τὰς δέκα φυλάς τοῦ

« mortuus est Salomon. Et audivit Jeroboam in Aegypto quia
 « mortuus est Salomon, et locutus est in aures Susacim regis
 « Aegypti, dicens: Dimitte me, et abibo ego in terram meam.
 « Et dixit ei Susacim: Pete aliquam petitionem, et dabo tibi.
 « Et Susacim dedit ipsi Jeroboam Ano sororem Theceminae
 « seniore uxoris suae ei in uxorem. Haec fuit magna in medio
 « filiarum regis, et peperit ipsi Jeroboam Abia filium ejus.
 « Et dixit Jeroboam ad Susacim: Omnino dimitte me, et
 « abibo. Et exiit Jeroboam de Aegypto, et venit in terram
 « Sarira quae in monte Ephraim: et congregatur illuc
 « omne sceptrum Ephraim. Et aedificavit ibi Jeroboam
 « vallum. Et aegrotavit puer ejus aegrotatione valida valde:
 « et ixit Jeroboam interrogare de puero, et dixit ad Ano
 « uxorem suam: Surge, vade, interroga Deum de puero,
 « si vivet de infirmitate sua. Et homo erat in Selom,
 « et nomen ei Achia, et hic erat filius sexaginta annorum,
 « et verbum Domini cum eo. Et dixit Jeroboam ad uxo-
 « rem suam: Surge, et sume in manum tuam homini
 « Dei panes, et collyridas filiis ejus, et uvam, et vasculum
 « mellis. Et surrexit mulier, et sumpsit in manum suam
 « panes, et duas collyridas, et uvam, et vasculum mellis
 « ipsi Achia. Et homo senior, et oculi ejus obtusi erant
 « ad videndum. Et surrexit de Sarira et vadit. Et fa-
 « ctum est, veniente ea in civitatem ad Achia Selonitem, et
 « dixit Achia ad puerum suum: Exi nunc in occursum Ano
 « uxori Jeroboam, et dices ei: Intra, et noli stare, quoniam
 « haec dicit Dominus: Dura ego immitto super te. Et intra-
 « vit Ano ad hominem Dei, et dixit ei Achia: Ut quid at-
 « tulisti mihi panes, et uvam, et collyridas, et vasculum
 « mellis? Haec dicit Dominus: Ecce tu abibis a me, et erit,
 « ingrediente te civitatem in Sarira, et puellae tuae egreden-
 « tur tibi in occursum, et dicent tibi: Parvulus est mortuus.
 « Quoniam haec dicit Dominus: Ecce ego exterminabo de
 « Jeroboam mingentem ad parietem, et erunt mortui Jero-
 « boam in civitate, comedent canes, et mortuum in agro
 « comedent volatilia caeli, et parvulus plangetur, Vae, Do-
 « mine, quia inventum est in eo verbum bonum de Domino.
 « Et abiit mulier postquam audivit: et factum est, ut intra-
 « vit in Sarira, et parvulus mortuus est. Et exiit vociferatio
 « in occursum. Et ixit Jeroboam in Sicima quae in monte
 « Ephraim, et congregavit illuc tribus Israel, et ascendit
 « illuc Roboam filius Salomon. Et verbum Domini factum
 « est ad Samaeam Enlami, dicens: Sume tibi vestimentum
 « novum quod non intravit in aquam, et scinde illud duo-
 « decim scissuras, et dabis Jeroboam, et dices ei: Haec di-
 « cit Dominus: Sume tibi decem scissuras ad induendum
 « te. Et sumpsit Jeroboam, et dixit Samaeas: Haec dicit
 « Dominus super decem tribus Israel, et dixit populus ad

• Ἰσραὴλ. Καὶ εἶπεν ὁ λαὸς πρὸς Ῥοβοὰμ υἱὸν Σαλω-
• μὸν. Ὁ πατὴρ σου ἐβάρυνε τὸν κλοιὸν αὐτοῦ ἐφ'
• ἡμᾶς, καὶ ἐβάρυνε τὰ βάρηματα τῆς τραπέζης αὐτοῦ.
• καὶ νῦν κουφίσεις ἐφ' ἡμᾶς, καὶ δουλεύσομέν σοι. Καὶ
• εἶπε Ῥοβοὰμ πρὸς τὸν λαόν. Ἐτι τριῶν ἡμερῶν,
• καὶ ἀποκριθῆσομαι ὑμῖν ῥῆμα. Καὶ εἶπε Ῥοβοὰμ.
• Εἰσαγάγετέ μοι τοὺς πρεσβυτέρους, καὶ συμβουλευ-
• σομαι μετ' αὐτῶν τί ἀποκριθῶ τῷ λαῷ ῥῆμα ἐν τῇ
• ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ. Καὶ ἐλάλησε Ῥοβοὰμ εἰς τὰ ὄψα
• αὐτῶν, καθὼς ἀπέστειλεν ὁ λαὸς πρὸς αὐτόν. Καὶ
• εἶπον οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ. Οὕτως ἐλάλησε πρὸς
• σὲ ὁ λαός. Καὶ διασκέδασε Ῥοβοὰμ τὴν βουλὴν αὐ-
• τῶν, καὶ οὐκ ἤρεσεν ἐνώπιον αὐτοῦ· καὶ ἀπέστειλε,
• καὶ εἰσέγαγε τοὺς συντρόφους αὐτοῦ, καὶ ἐλάλησεν αὐ-
• τοῖς. Ταῦτα καὶ ταῦτα ἀπέσταλκεν ὁ λαός πρὸς με, λέ-
• γων. Καὶ εἶπαν οἱ σύντροφοι αὐτοῦ. Οὕτω λαλήσεις
• πρὸς τὸν λαόν, λέγων. Ἡ μικρότης μου παρυτέρα ὑπὲρ
• τὴν ὀσφύν τοῦ πατρός μου. Ὁ πατὴρ μου ἐμαστίγην
• ὑμᾶς μάστιγι, ἐγὼ δὲ κατάρξω ὑμᾶς ἐν σκορπίοις.
• Καὶ ἤρξε τὸ ῥῆμα ἐνώπιον Ῥοβοὰμ, καὶ ἀπεκρίθη
• τῷ λαῷ καθὼς συνεβούλευσαν αὐτῷ οἱ σύντροφοι αὐ-
• τοῦ, τὰ παιδάρια. Καὶ εἶπε πᾶς ὁ λαός ὡς ἄνθρωπος
• ἕκαστος τῷ πλησίον αὐτοῦ, καὶ ἀνέκραζαν ἅπαντες,
• λέγοντες. Οὐ μερίς ἡμῖν ἐν Δαυὶδ, οὐδὲ κληρονομία
• ἐν οἴῳ Ἰεσσαί· ἕκαστος εἰς τὰ σκηνώματά σου, Ἰ-
• σραὴλ, ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος οὐκ εἰς ἄρχοντα οὐδὲ
• εἰς ἡγούμενον. Καὶ διασπάρη πᾶς ὁ λαός ἐκ Σικίμων,
• καὶ ἀπὸ τῶν ἑκατὸς εἰς τὸ σκῆνωμα αὐτοῦ. Καὶ κα-
• τεκράτησε Ῥοβοὰμ, καὶ ἀπῆλθε, καὶ ἀνέβη ἐπὶ τὸ
• ὄρυμα αὐτοῦ, καὶ εἰσῆλθεν εἰς Ἱερουσαλὴμ. Καὶ πο-
• ρεύονται ὀπίσω αὐτοῦ πᾶν σκῆπτρον Ἰούδα, καὶ
• πᾶν σκῆπτρον Βενιαμὴν. Καὶ ἐγένετο ἐνισταμένον
• τοῦ ἐνιαυτοῦ, καὶ συνήθροισε Ῥοβοὰμ πάντα ἄνδρα
• Ἰούδα καὶ Βενιαμὴν, καὶ ἀνέβη τοῦ πολεμῆν πρὸς
• Ἱεροβοὰμ εἰς Σίκιμα. Καὶ ἐγένετο ῥῆμα Κυρίου πρὸς
• Σαμαίαν ἄνθρωπον τοῦ Θεοῦ, λέγων. Εἰπὼν τῷ Ῥο-
• βοὰμ βασιλεὺς Ἰούδα, καὶ πρὸς πάντα οἶκον Ἰούδα
• καὶ Βενιαμὴν, καὶ πρὸς τὸ κατάλειμμα τοῦ λαοῦ, λέ-
• γων. Τὰδε λέγει Κύριος· Οὐκ ἀνεδήσεσθε οὐδὲ πο-
• λεμήσεσθε πρὸς τοὺς ἀδελφούς ὑμῶν υἱοὺς Ἰσραὴλ·
• ἀναστρέφετε ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, ὅτι παρ'
• ἐμοῦ γέγονε τὸ ῥῆμα τοῦτο. Καὶ ἤκουσαν τοῦ λόγου
• Κυρίου, καὶ ἀνέσχον μὴ πορευθῆναι, κατὰ τὸ ῥῆμα
• Κυρίου.

25. Καὶ ὠκοδόμησεν Ἱεροβοὰμ τὴν Σίκιμα τὴν ἐν
ὄρει Ἱερσαίμ, καὶ κατώκει ἐν αὐτῇ, καὶ ἐστῆλθεν ἐκεῖ-
θεν, καὶ ὠκοδόμησε τὴν Φανουήλ.

26. Καὶ εἶπεν Ἱεροβοὰμ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. Ἰδοὺ
νῦν ἐπιστρέψει ἡ βασιλεία εἰς οἶκον Δαυὶδ,

27. ἐὰν ἀναβῇ ὁ λαός οὗτος ἀναφέρειν θυσίαν ἐν
οἴκῳ Κυρίου εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐπιστραφήσεται καρ-
διά τοῦ λαοῦ πρὸς Κύριον, καὶ κύριον αὐτὸν πρὸς Ῥο-
βοὰμ βασιλεῖα Ἰούδα, καὶ ἀποκτινοῦσί με.

28. Καὶ ἐβουλεύσατο ὁ βασιλεὺς, καὶ ἐπορεύθη, καὶ
ἐποίησε δύο θαμνάνας χρυσοῦς, καὶ εἶπε πρὸς τὸν λαόν·
Ἰκανοῦσθε ὑμῖν ἀναβαίνειν εἰς Ἱερουσαλὴμ· Ἰδοὺ θεοί
σου, Ἰσραὴλ, οἱ ἀναγαγόντες σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου.

29. Καὶ ἔθετο τὴν μίαν ἐν Βαιθὴλ, καὶ τὴν μίαν
ἐθωκεν ἐν Δάν.

30. Καὶ ἐγένετο ὁ λόγος οὗτος εἰς ἁμαρτίαν· καὶ

• Roboam filium Salomonis : Pater tuus aggravavit jugum
• suum super nos, et aggravavit easas menses suas : et nunc
• allevabis super nos, et serviemus tibi. Et dixit Roboam ad
• populum : Adhuc tribus diebus, et respondebo vobis ver-
• bum. Et dixit Roboam : Introducite mihi seniores, et con-
• sultabo cum eis quod respondeam populo verbum in die ter-
• tia. Et locutus est Roboam in aures eorum, sicut misit po-
• pulus ad eam. Et dixerunt seniores populi : Sic locutus
• est ad te populus. Et dissipavit Roboam consilium eorum,
• et non placuit coram eo : et misit, et introduxit coalumnos
• suos, et locutus est eis : Hæc et hæc misit populus ad me,
• dicens. Et dixerunt coalumni ejus : Sic loqueris ad populum,
• dicens : Parvitas mea crassior super lumbum patris mei.
• Pater meus castigabat vos flagellis, ego autem opprimam
• vos in scorpionibus. Et placuit verbum coram Roboam, et
• respondit populo sicut consilium dederant ei coalumni
• ejus, ipsi pueri. Et dixit omnis populus tamquam vir unus,
• unusquisque proximo suo, et vociferati sunt omnes, di-
• centes : Non pars nobis in David, neque hereditas in filio
• Jesse : unusquisque ad tabernacula sua, Israel, quoniam
• homo hic non in principem neque in ducem. Et dispersus
• est omnis populus e Sicimis, et abierunt unusquisque ad
• tabernaculum suum. Et vim fecit Roboam, et abiit, et as-
• cendit super currum suum, et intravit in Jerusalem. Et
• vadunt post eum omne sceptrum Juda, et omne sceptrum
• Benjamin. Et factum est ineunte anno, et congregavit
• Roboam omnem virum Juda et Benjamin, et ascendit ad
• bellandum adversus Jeroboam in Sicima. Et factum est
• verbum Domini ad Samariam hominem Dei, dicens : Dic
• ad Roboam regem Juda, et ad omnem domum Juda et
• Benjamin, et ad residuum populi, dicens : Hæc dicit Do-
• minus : Non ascendetis, neque bellabitis adversus fratres
• vestros filios Israel : revertite unusquisque in domum
• suam, quoniam a me factum est verbum hoc. Et audie-
• runt verbum Domini, et sustinuerunt non ire, juxta ver-
• bum Domini.

25. Et edificavit Jeroboam Sicima que in monte Ephraim,
et habitabat in ea, et egressus est inde, et edificavit Phanuel.

26. Et dixit Jeroboam in corde suo : Ecce nunc revertetur
regnum ad domum David,

27. si ascenderit populus hic sacrificium offerre in domo
Domini in Jerusalem, et convertetur cor populi ad Dominum,
et dominum suum ad Roboam regem Juda, et occident me.

28. Et consilium cepit rex, et ixit, et fecit duas vitulas
aureas, et dixit ad populum : Sufficiat vobis ascendere in
Jerusalem : ecce dii tui, Israel, qui reduxerunt te de terra
Egypti.

29. Et posuit unam in Bethel, et unam dedit in Dan.

30. Et factum est verbum hoc in peccatum : et ibat po-

ἐπορεύετο ὁ λαὸς πρὸ προσώπου τῆς μιᾶς ἕως Δάν, καὶ εἶσαν τὸν οἶκον Κυρίου.

31. Καὶ ἐποίησεν οἴκους ἐπ' ὑψηλῶν, καὶ ἐποίησεν ἱερεῖς μέρος τι ἐκ τοῦ λαοῦ, οἳ οὐκ ἦσαν ἐν τῶν υἱῶν Λευί.

32. Καὶ ἐποίησεν Ἱεροβοὰμ ἑορτὴν ἐν τῷ μηνὶ τοῦ ὀγδόου ἐν τῇ πεντεκαίδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνός, κατὰ τὴν ἑορτὴν τὴν ἐν γῇ Ἰούδα, καὶ ἀνέβη ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ὃ ἐποίησεν ἐν Βαιθὴλ, τοῦ θύειν ταῖς δαμαλῆσιν αἷς ἐποίησε, καὶ παρέστησεν ἐν Βαιθὴλ τοὺς ἱερεῖς τῶν ὑψηλῶν ὧν ἐποίησε.

33. Καὶ ἀνέβη ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ὃ ἐποίησε τῇ πεντεκαίδεκάτῃ ἡμέρᾳ ἐν τῷ μηνὶ τοῦ ὀγδόου ἐν τῇ ἑορτῇ ἣ ἐπλάσαστο ἀπὸ καρδίας αὐτοῦ, καὶ ἐποίησεν ἑορτὴν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἀνέβη ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τοῦ ἐπιθῦσαι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'.

1. Καὶ ἰδοὺ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ ἐξ Ἰούδα παρεγένετο ἐν λόγῳ Κυρίου εἰς Βαιθὴλ, καὶ Ἱεροβοὰμ αἰσθῆται ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐπιθῦσαι.

2. Καὶ ἐπεκάλεσε πρὸς τὸ θυσιαστήριον ἐν λόγῳ Κυρίου, καὶ εἶπε· Θυσιαστήριον, θυσιαστήριον, τάδε λέγει Κύριος· Ἰδοὺ υἱὸς τίχτεται τῷ οἴκῳ Δαυὶδ, Ἰωσίᾳς ὄνομα αὐτοῦ· καὶ θύσει ἐπὶ σὲ τοὺς ἱερεῖς τῶν ὑψηλῶν τῶν ἐπιθυόντων ἐπὶ σὲ, καὶ ὅσα ἀνθρώπων καύσει ἐπὶ σέ.

3. Καὶ δώσει ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τέρας, λέγων· Τοῦτο τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησε Κύριος, λέγων· Ἰδοὺ τὸ θυσιαστήριον ῥήγνυται, καὶ ἐκχυθήσεται ἡ πύξις ἡ ἐπ' αὐτῷ.

4. Καὶ ἐγένετο, ὡς ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς Ἱεροβοὰμ τῶν λόγων τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ τοῦ ἐπικαλεσαμένου ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ ἐν Βαιθὴλ, καὶ ἐξέτεινεν ὁ βασιλεὺς τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου, λέγων· Συλλάβετε αὐτὸν, καὶ ἰδοὺ ἐξηράνθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ ὅν ἐξέτεινεν ἐπ' αὐτόν, καὶ οὐκ ἐδυνήθη ἐπιστρέψαι αὐτὴν πρὸς αὐτόν.

5. Καὶ τὸ θυσιαστήριον ἐρράγη, καὶ ἐξεχύθη ἡ πύξις ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου, κατὰ τὸ τέρας ὃ ἔδωκεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ ἐν λόγῳ Κυρίου.

6. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἱεροβοὰμ τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ Θεοῦ· Διήθητι τοῦ προσώπου Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, καὶ ἐπιστρέψατω ἡ χεὶρ μου πρὸς ἐμέ. Καὶ ἐδεήθη ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ τοῦ προσώπου Κυρίου, καὶ ἐπέστρεψε τὴν χεῖρα τοῦ βασιλέως πρὸς αὐτόν, καὶ ἐγένετο καθὼς τὸ πρότερον.

7. Καὶ ἐλάσθησεν ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν ἄνθρωπον τοῦ Θεοῦ· Εἰσελθε μετ' ἐμοῦ εἰς οἶκον καὶ ἀρίστησον, καὶ δώσω σοι δόμα.

8. Καὶ εἶπεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸν βασιλέα· Ἐάν δῷς μοι τὸ ἥμισυ τοῦ οἴκου σου, οὐκ εἰσελεύσομαι μετὰ σοῦ, οὐδὲ μὴ φάγω ἄρτον, οὐδὲ μὴ πίνω ὕδωρ ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ·

9. ὅτι οὕτως ἐνετείλατό μοι Κύριος ἐν λόγῳ, λέγων· Μὴ φάγῃς ἄρτον, καὶ μὴ πίνῃς ὕδωρ, καὶ μὴ ἐπιστρέψῃς ἐν τῇ ὁδῷ ἣ ἐπορεύθης ἐν αὐτῇ.

10. Καὶ ἀπῆλθεν ἐν ὁδῷ ἄλλῃ, καὶ οὐκ ἀνέστρεφεν ἐν τῇ ὁδῷ ἣ ἦλθεν ἐν αὐτῇ εἰς Βαιθὴλ.

11. Καὶ προφήτης εἷς πρεσβύτερος κατώκει ἐν Βαιθὴλ, καὶ ἔρχονται οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ διηγῆσαντο αὐτῷ

pulus ante faciem unius usque Dan, et dimiserunt domum Domini.

31. Et fecit domos super excelsa, et fecit sacerdotes partem quamdam de populo, qui non erant ex filiis Levi.

32. Et fecit Jeroboam festivitatem in mense octavo in quintadecima die mensis, secundum festivitatem quae in terra Juda, et ascendit super altare quod fecit in Bethel, ut sacrificaret vitulabus quas fecit, et constituit in Bethel sacerdotes excelsorum quae fecerat.

33. Et ascendit super altare quod fecit quinta et decima die in mense octavo in festivitate quam sinit e corde suo, et fecit festivitatem filiis Israel, et ascendit super altare ad sacrificandum.

CAPUT XIII.

1. Et ecce homo Dei de Juda advenit in verbo Domini in Bethel, et Jeroboam stabat ad altare ad adolendum.

2. Et invocavit adversus altare in verbo Domini, et dixit : Altare, altare, haec dicit Dominus : Ecce filius nascitur domui David, Josias nomen ejus : et sacrificabit super te sacerdotes excelsorum adolentium super te, et ossa hominum comburet super te.

3. Et dabit in die illa prodigium, dicens : Hoc verbum quod locutus est Dominus, dicens : Ecce altare rumpitur, et effundetur pinguedo quae super ipsum.

4. Et factum est, ut audivit rex Jeroboam verba hominis Dei invocantis super altare quod in Bethel, et extendit rex manum suam ab altari, dicens : Comprehendite eum, et ecce exaruit manus ejus quam extenderat in illum, et non potuit reducere illam ad se.

5. Et altare ruptum est, et effusa est pinguedo de altari, juxta prodigium quod dedit homo Dei in verbo Domini.

6. Et dixit rex Jeroboam homini Dei : Ora faciem Domini Dei tui, et revertatur manus mea ad me. Et oravit homo Dei faciem Domini, et reduxit manum regis ad eum, et facta est sicut antea.

7. Et locutus est rex ad hominem Dei : Intra mecum in domum et prande, et dabo tibi donum.

8. Et dixit homo Dei ad regem : Si dederis mihi dimidium domus tuae, non intrabo tecum, neque manducabo panem, neque bibam aquam in loco hoc :

9. quoniam sic mandavit mihi Dominus in verbo, dicens : Ne comedas panem, neque bibas aquam, neque revertaris in via qua ivisti in ea.

10. Et abiit in via alia, et non revertit in via qua venerat in ea in Bethel.

11. Et propheta unus senex habitabat in Bethel, et veniunt filii ejus et narraverunt ei omnia opera quae fecerat

πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐποίησεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐν Βαιθλὴλ, καὶ τοὺς λόγους οὓς ἐλάλησε τῷ βασιλεῖ, καὶ ἐπέστρεψαν τὸ πρόσωπον τοῦ πατρὸς αὐτῶν.

12. Καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς ὁ πατὴρ αὐτῶν, λέγων· Ποία ὁδὸν πεπόρευται; Καὶ δεικνύουσιν αὐτῷ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὴν ὁδὸν ἐν ᾗ ἀνῆλθεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ ὁ ἐλθὼν ἐξ Ἰουδα.

13. Καὶ εἶπε τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ· Ἐπιστάτε μοι τὸν ὄνον. Καὶ ἐπέσαξαν αὐτῷ τὸν ὄνον, καὶ ἐπέβη ἐπ' αὐτόν,

14. καὶ ἐπορεύθη κατόπισθεν τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ, καὶ εὗρεν αὐτὸν καθήμενον ὑπὸ ὄρυν, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Εἰ σὺ εἶ ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ ὁ ἐληλυθὼς ἐξ Ἰουδα; Καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἐγώ.

15. Καὶ εἶπεν αὐτῷ· Δεῦρο μετ' ἐμοῦ, καὶ φάγε ἄρτον.

16. Καὶ εἶπεν· Οὐ μὴ δύναμαι τοῦ ἐπιστρέφαι μετὰ σοῦ, οὐδὲ μὴ φάγομαι ἄρτον, οὐδὲ πίομαι ὕδωρ ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ·

17. ὅτι οὕτως ἐντέταται μοι ἐν λόγῳ Κύριος, λέγων· Μὴ φάγῃς ἄρτον ἐκεῖ, καὶ μὴ πίνῃς ὕδωρ, καὶ μὴ ἐπιστρέψῃς ἐκεῖ ἐν τῇ ὁδῷ ᾗ ἐπορεύθης ἐν αὐτῇ.

18. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· Καγὼ προφήτης εἰμι καθὼς σὺ, καὶ ἄγγελος ἐλάλησε πρὸς μέ ἐν ῥήματι Κυρίου, λέγων· Ἐπιστρέφον αὐτὸν πρὸς σεαυτὸν εἰς τὸν οἶκόν σου, καὶ φαγέτω ἄρτον καὶ πιέτω ὕδωρ, καὶ ἐφύσεται αὐτῷ.

19. Καὶ ἐπέστρεψεν αὐτόν, καὶ ἔφαγεν ἄρτον καὶ ἐπινεν ὕδωρ ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ.

20. Καὶ ἐγένετο, αὐτῶν καθημένων ἐπὶ τῆς τραπέζης, καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς τὸν προφήτην τὸν ἐπιστρέψαντα αὐτόν·

21. καὶ εἶπε πρὸς τὸν ἄνθρωπον τοῦ Θεοῦ τὸν ἔχοντα ἐξ Ἰουδα, λέγων· Τάδε λέγει Κύριος· Ἀνθ' ὧν παρεπίκρανας τὸ ῥῆμα Κυρίου, καὶ οὐκ ἐφύλαξας τὴν ἐντολὴν ἣν ἐνετείλατό σοι Κύριος ὁ Θεός σου,

22. καὶ ἐπέστρεψας καὶ ἔφαγας ἄρτον καὶ ἐπινες ὕδωρ ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ ᾧ ἐλάλησε πρὸς σέ, λέγων· Οὐ μὴ φάγῃς ἄρτον καὶ μὴ πίνῃς ὕδωρ, οὐ μὴ εἰσέλθῃ τὸ σῶμά σου εἰς τὸν τάφον τῶν πατέρων σου.

23. Καὶ ἐγένετο, μετὰ τὸ φαγεῖν αὐτὸν ἄρτον καὶ πινεῖν ὕδωρ, καὶ ἐπέσαξεν αὐτῷ τὸν ὄνον, καὶ ἐπέστρεψε, καὶ ἀπῆλθε.

24. Καὶ εὗρεν αὐτὸν λέων ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ἐθανάτωσεν αὐτόν· καὶ ἦν τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐρριμμένον ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ὁ ὄνος εἰστήκει παρ' αὐτόν, καὶ ὁ λέων εἰστήκει παρὰ τὸ σῶμα.

25. Καὶ ἰδοὺ ἄνδρες παρεπορευόμενοι, καὶ εἶδον τὸ θνησιμαῖον ἐρριμμένον ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ὁ λέων εἰστήκει ἐχόμενα τοῦ θνησιμαίου· καὶ εἰσῆλθον, καὶ ἐλάλησαν ἐν τῇ πόλει οὗ ὁ προφήτης ὁ πρεσβύτερος κατοικεῖ ἐν αὐτῇ.

26. Καὶ ἤκουσεν ὁ ἐπιστρέψας αὐτόν ἐκ τῆς ὁδοῦ, καὶ εἶπεν· Ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ οὗτός ἐστιν ὃς παρεπίκρανε τὸ ῥῆμα Κυρίου, (*)

(*) 26. καὶ ἔδωκεν αὐτόν ὁ Κύριος τῷ λέοντι, καὶ συνέτριψεν αὐτόν, καὶ ἐθανάτωσεν αὐτόν, κατὰ τὸ ῥῆμα Κυρίου ὁ ἐλάλησεν αὐτῷ.

homo Dei in die illa in Bethel, et verba quae locutus fuerat regi, et averterunt faciem patris sui.

12. Et locutus est ad eos pater eorum, dicens : Quali via ivit? Et ostendunt ei filii ejus viam in qua abiit homo Dei qui venerat ex Juda.

13. Et dixit filiis suis : Sternite mihi asinum. Et straverunt ei asinum, et inascendit super eum,

14. et ivit post hominem Dei, et invenit illum sedentem sub quercu, et dixit ei : Si tu es homo Dei qui venisti e Juda? Et dixit ei : Ego.

15. Et dixit ei : Veni mecum, et manduca panem.

16. Et dixit : Non potero reverti tecum, neque manducabo panem, neque bibam aquam in loco hoc :

17. quoniam sic mandavit mihi in verbo Dominus, dicens : Ne manducaveris panem ibi, neque biberis aquam, neque reverteris illic in via qua ivisti in ea.

18. Et dixit ad eum : Et ego propheta sum sicut tu, et angelus locutus est ad me in verbo Domini, dicens : Reduc eum ad te in domum tuam, et manducet panem et bibat aquam, et mentitus est ei.

19. Et reduxit eum, et manducavit panem et bibit aquam in domo ejus.

20. Et factum est, sedentibus illis ad mensam, et factum est verbum Domini ad prophetam qui reduxerat eum :

21. et dixit ad hominem Dei qui venerat ex Juda, dicens : Hec dicit Dominus : Propterea quod exacerbasti verbum Domini, et non custodisti mandatum quod mandaverat tibi Dominus Deus tuus,

22. et revertisti et manducasti panem et bibisti aquam in loco hoc de quo locutus est ad te, dicens : Non manducabis panem neque bibes aquam, non intrabit corpus tuum in sepulcrum patrum tuorum.

23. Et factum est, postquam manducavit ipse panem et bibit aquam, et stravit ei asinum, et revertit, et abiit.

24. Et invenit eum leo in via, et occidit eum : et erat corpus ejus projectum in via, et asinus stabat apud ipsum, et leo stabat juxta corpus.

25. Et ecce viri praetereuntes, et viderunt morticinum projectum in via, et leo stabat juxta morticinum : et ingressi sunt, et locuti sunt in civitate ubi propheta senex habitabat in ea.

26. Et audivit qui reduxerat eum de via, et dixit : Homo Dei hic est qui exacerbavit verbum Domini,

26.... et tradidit eum Dominus leoni, et confregit eum, et occidit eum, juxta verbum Domini quod locutus est ei.

28. καὶ ἐπορεύθη καὶ εὑρε τὸ σῶμα αὐτοῦ ῥβριμμένον ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ὁ ὄνος καὶ ὁ λέων εἰστήκεισαν παρὰ τὸ σῶμα, καὶ οὐκ ἔφαγεν ὁ λέων τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ, καὶ οὐ συνέτριψε τὸν ὄνον.

29. Καὶ ᾤρεν ὁ προφήτης τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐπέθηκεν αὐτὸ ἐπὶ τὸν ὄνον, καὶ ἐπέστρεψεν αὐτὸν εἰς τὴν πόλιν ὁ προφήτης, τοῦ θάψαι αὐτόν.

30. ἐν τῷ τάφῳ αὐτοῦ, καὶ ἐκόψαντο αὐτόν· Οὐαί, ἀδελφέ.

31. Καὶ ἐγένετο, μετὰ τὸ κόψασθαι αὐτόν, καὶ εἶπε τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, λέγων· Ἐὰν ἀποθάνω, θάψατέ με ἐν τῷ τάφῳ τούτῳ οὗ ὁ ἀνθρώπος τοῦ Θεοῦ τέθαιπται ἐν αὐτῷ, παρὰ τὰ ὅσα αὐτοῦ θέτε με, ἵνα σωθῶσι τὰ ὅσα μου μετὰ τῶν ὁσίων αὐτοῦ.

32. ὅτι γινόμενον ἔσται τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησεν ἐν λόγῳ Κυρίου ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐν Βαιθὴλ καὶ ἐπὶ τοὺς οἰκούς τοὺς ὑψηλοὺς τοὺς ἐν Σαμαρείᾳ.

33. Καὶ μετὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο οὐκ ἐπέστρεψεν Ἰεροβοάμ ἀπὸ τῆς κακίας αὐτοῦ, καὶ ἐπέστρεψεν καὶ ἐποίησεν ἐκ μέρους τοῦ λαοῦ ἱερεῖς ὑψηλῶν· ὁ βουλούμενος ἐπλήρου τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ ἐγένετο ἱερεὺς εἰς τὰ ὑψηλά.

34. Καὶ ἐγένετο τὸ ῥῆμα τοῦτο εἰς ἀμαρτίαν τῷ οἴκῳ Ἰεροβοάμ, καὶ εἰς ὀλεθρον καὶ εἰς ἀφανισμόν ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ'.

(*) 21. Καὶ Ῥοβοάμ υἱὸς Σαλωμών ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ἰούδαν. Ὑἱὸς τεσσαράκοντα καὶ ἑνὸς ἐνιαυτῶν Ῥοβοάμ ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν· καὶ ἑπτακαίδεκα ἔτη

27. Καὶ ἐλάλησεν πρὸς τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ τῷ λέγειν· Ἐπιστάτε μοι τὴν ὁδὸν καὶ ἐπέσαζαν. (Ald. x.)

(*) 1. Ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἡρρώσθησεν Ἀχιά υἱὸς Ἰεροβοάμ.

2. Καὶ εἶπεν Ἰεροβοάμ πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· Ἀνάστηθι, καὶ ἀλλοιωθήσῃ, καὶ οὐ γνώσκονται ὅτι σὺ γυνὴ Ἰεροβοάμ, καὶ πορευθήσῃ εἰς Σελῶ, καὶ ἰδοὺ ἐκεῖ Ἀχιά ὁ προφήτης, αὐτὸς ἐλάλησεν ἐμὲ τοῦ βασιλεύσαι ἐπὶ τὸν λαόν τούτον.

3. Καὶ λάβε εἰς τὴν χεῖρά σου τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ Θεοῦ ἄρτους, καὶ κολλυρίδια (Ald. C. κολλύρια) τοῖς τέκνοις αὐτοῦ, καὶ σταφίδας, καὶ στάμνον μελιτος, καὶ ἐλεύσῃ πρὸς αὐτόν· αὐτὸς ἀναγγεῖλη (Ald. C. ἀναγγελεῖ) σοι τί ἔσται τῷ παιδί.

4. Καὶ ἐποίησεν οὕτως, (Ald. C. ἡ) γυνὴ Ἰεροβοάμ, καὶ ἀνέστη, καὶ ἐπορεύθη εἰς Σελῶ, καὶ εἰσῆλθεν ἐν οἴκῳ (Ald. C. εἰς τὸν οἶκον) Ἀχιά· καὶ ὁ ἀνθρώπος πρεσβύτερος τοῦ ἰδεῖν, καὶ ἡμβλυώπων οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἀπὸ γῆρους (Ald. C. τοῦ γῆρους) αὐτοῦ.

5. Καὶ Κύριος εἶπεν πρὸς Ἀχιά· Ἰδοὺ (Ald. C. ἡ) γυνὴ τοῦ Ἰεροβοάμ εἰσέρχεται τοῦ ἐκζητῆσαι ῥῆμα παρὰ σοῦ (Ald. C. ὑπὲρ τοῦ) υἱοῦ αὐτῆς, ὅτι ἡρρώστος ἔστιν κατὰ τοῦτο καὶ κατὰ τοῦτο λαλήσεις πρὸς αὐτήν. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἰσελθεῖν αὐτήν, καὶ αὕτη ἀπεξενόητο.

6. Καὶ ἐγένετο, ὥς ἤκουσεν Ἀχιά τὴν φωνὴν ποδῶν αὐτῆς, εἰσερχομένης αὐτῆς ἐν τῷ ἀνοίγματι, καὶ εἶπεν· Εἰσελθε, γυνὴ Ἰεροβοάμ, ἵνατί σὺ τοῦτο ἀποξενούσῃ; καὶ ἐγὼ εἰμι ἀπόστολος πρὸς σὲ σκληρός.

7. Πορευθεῖσα εἶπον τῷ Ἰεροβοάμ· Τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ· Ἀνθ' οὗ ὅσον ὑψώσαί σε ἀπὸ μέσου (Ald. C. τοῦ) λαοῦ, καὶ ἐβόησά σε ἡγοούμενον ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσραὴλ,

28. et ivit et invenit corpus ejus projectum in via, et asinus et leo stabant apud corpus, et non comedit leo corpus hominis Dei, et non contrivit asinum.

29. Et levavit propheta corpus hominis Dei, et imposuit illud super asinum et reduxit eum in civitatem propheta, ad sepeliendum eum.

30. in sepulcro suo, et planxerunt eum : Vae, frater.

31. Et factum est, postquam planxerunt eum, et dixit filiis suis, dicens : Si mortuus fuero, sepelite me in sepulcro hoc ubi homo Dei sepultus est in eo, apud ossa ejus ponite me, ut salventur ossa mea cum ossibus ejus :

32. quoniam eventurum erit verbum quod locutus est in sermone Domini super altare in Baethel et super domos excelsas quae in Samaria.

33. Et post verbum hoc non revertit Jeroboam a malitia sua, et revertit et fecit de parte populi sacerdotes excelsorum : qui volebat implebat manum suam, et fiebat sacerdos in excelsis.

34. Et factum est verbum hoc in peccatum domui Jeroboam, et in perditionem et in exterminium a facie terrae.

CAPUT XIV.

21. Et Roboam filius Salomonis regnavit super Judam. Filius quadraginta et unius annorum Roboam cum ipse inivit regnum : et septem et decem annos regnavit in Jerusalem.

27. Et locutus est ad filios suos dicendo : Sternite mihi asinam : et straverunt.

(*) 1. In tempore illo aegrotavit Abia filius Jeroboam.

2. Dixitque Jeroboam ad uxorem suam : Surge, et mutabis vestes, et non cognoscent quia tu uxor Jeroboam, et ibis in Selo, et ecce ibi Achia propheta, ipse locutus est mihi quod regnaturus essem super populum hunc.

3. Et tolle in manu tua pro homine Dei panes, et collyrium (Ald. C. collyria) pro filiis ejus, et uvam passam, et vas mellis, et ibis ad eum : ipse annuntiet (Ald. C. annuntiabit) tibi quid erit puero.

4. Et fecit sic uxor Jeroboam, et surrexit, et abiit in Selo, et ingressus est in domum Achiae : et homo senior ad videndum, et caligabant oculi ejus pro senectute ejus.

5. Et Dominus dixit ad Achiam : Ecce uxor Jeroboam ingreditur ad exquirendum verbum a te super filio suo, quia aegrotat : juxta hoc et juxta hoc loqueris ad eam. Et factum est in ingrediendo eam, et ipsa aliam se faciebat.

6. Et factum est, ut audivit Achia vocem pedum ejus, ingredienti eam in ostium, et ait : Ingredere, uxor Jeroboam, ut quid hoc tu te aliam facis? et ego sum legatus ad te durus.

7. Vadens dicito Jeroboam : Haec dicit Dominus Deus Israel : Pro quo tantum exaltavi te de medio populi, et dedi te ducem super populum meum Israel,

ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ τῇ πόλει, ἣν ἐξελέξατο Κύριος θέσθαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ ἐκ πασῶν φυλῶν τοῦ Ἰσραὴλ· καὶ τὸ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Νααμὰ ἡ Ἀμμωνίτις.

23. Καὶ ἐποίησε Ῥοβοὰμ τὸ πονηρὸν ἐνώπιον Κυρίου, καὶ παρεζήλωσεν αὐτὸν ἐν πᾶσιν οἷς ἐποίησαν οἱ πατέρες αὐτῶν ἐν ταῖς ἁμαρτίαις αὐτῶν αἰς ἥμαρτον.

23. Καὶ ὠκοδόμησαν ἑαυτοῖς ὑψηλὰ καὶ στήλας καὶ ἄλση ἐπὶ πάντα βουνὸν ὑψηλόν, καὶ ὑποκάτω παντὸς ξύλου συσκίου.

24. Καὶ σύνδεσμος ἐγενήθη ἐν τῇ γῇ, καὶ ἐποίησαν ἀπὸ πάντων τῶν βδελυγμάτων τῶν ἐθνῶν ὧν ἐξῆρε Κύριος ἀπὸ προσώπου υἱῶν Ἰσραὴλ.

25. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῷ πέμπτῳ βασιλεύοντος Ῥοβοὰμ, ἀνέβη Σουσάκιμ βασιλεὺς Αἰγύπτου ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ.

26. καὶ λαβεῖ πάντας τοὺς θησαυροὺς οἴκου Κυρίου

civitate, quam elegit Dominus ad ponendum nomen suum ibi ex omnibus tribubus Israel: et nomen matris ejus Naama Ammonites.

22. Et fecit Roboam malum in conspectu Domini, et ad zelum provocavit eum in omnibus quae fecerant patres sui in peccatis suis quae peccaverunt.

23. Et aedificaverunt sibi excelsa et titulos et lucos super omnem collem excelsum, et subter omnem arborem umbrosam.

24. Et colligatio facta est in terra, et fecerunt de omnibus abominationibus gentium quas abstulit Dominus a facie filiorum Israel.

25. Et factum est in anno quinto regnante Roboam, ascendit Susacim rex Aegypti super Jerusalem:

26. et cepit omnes thesauros domus Domini et thesauros

8. καὶ ἐρρήξα σὺν τῷ βασιλείῳ ἀπὸ τοῦ οἴκου Δαυὶδ, καὶ ἔδωκα αὐτὸ σοί, καὶ οὐκ ἐγένου ὡς ὁ δοῦλός μου Δαυὶδ, ὃς ἐφυλάξεν τὰς ἐντολάς μου, καὶ ὃς ἐπορεύθη ὀπίσω μου ἐν πάσῃ καρδίᾳ αὐτοῦ, (Ald. C. τοῦ) ποιῆσαι ἕκαστος (leg. ἑκαστον) τὸ εὐθὺς ἐν ὀφθαλμοῖς μου,

9. καὶ ἐπονηρεύσω τοῦ ποιῆσαι παρὰ παντὸς (Ald. C. πάντας) ὅσοι ἐγένοντο εἰς πρόσωπόν σου, καὶ ἐπορεύης καὶ ἐποίησας σεαυτῷ θεοὺς ἑτέρους χωνευτὰ τοῦ παροργίσαι με, καὶ ἐμὲ ἐρρήξας ὀπίσω σώματός σου.

10. Διὰ τοῦτο (Ald. C. ἰδοὺ) ἐγὼ ἄγω κακίαν πρὸς σὲ εἰς οἶκον Ἱεροβοὰμ, ἐξολοθρεύσω τοῦ Ἱεροβοὰμ οὐρούντα πρὸς τοῖχον, ἐχόμενον καὶ ἐγκαταλειμμένον ἐν Ἰσραὴλ, καὶ ἐπιλέξω (Ald. C. ἐπὶ) οἴκου Ἱεροβοὰμ καθὼς ἐπιλέγεται ἡ κόπρος, ὡς (Ald. C. ἕως) τελευτῶνται αὐτόν.

11. Οἱ τεθνηκότες τοῦ Ἱεροβοὰμ ἐν τῇ πόλει, καταράγονται οἱ κύνες, καὶ τὸν τεθνηκότα ἐν τῷ ἀγρῷ καταράγονται τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, ὅτι Κύριος ἐλάλησεν.

12. Καὶ σὺ ἀναστᾶσα παρεῖθι εἰς τὸν οἶκόν σου· ἐν τῷ εἰσέρχεσθαι πόδα σου τὴν πόλιν, ἀποθάνειται τὸ παιδάριον.

13. Καὶ κόψονται αὐτὸν πᾶς Ἰσραὴλ, καὶ θάψουσιν αὐτόν, ὅτι οὗτος μόνος εἰςελύσεται τῷ Ἱεροβοὰμ πρὸς τάφον, ὅτι εὐρέθη ἐν αὐτῷ βῆμα καλὸν περὶ τοῦ Κυρίου Θεοῦ Ἰσραὴλ ἐν οἴκῳ Ἱεροβοὰμ.

14. Καὶ ἀναστήσει Κύριος ἑαυτῷ βασιλεία ἐπὶ Ἰσραὴλ, ὃς πλήξει τὸν οἶκον Ἱεροβοὰμ ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ, καὶ τι καὶ νῦν (Ald. C. καὶ ἔτι καὶ νῦν).

15. Καὶ Κύριος πλήξει τὸν Ἰσραὴλ καθὰ κινεῖται ὁ ἀνεμος (Ald. C. κινεῖται ὁ κάλαμος) ἐν τῷ ὕδατι· καὶ ἐπιτελεῖ τὸν Ἰσραὴλ ἀπὸ ἀνω τῆς χθονὸς τῆς ἀγαθῆς ταύτης, ἥς ἔδωκε τοῖς πατράσιν αὐτῶν· καὶ λικμήσει αὐτοὺς ἀπὸ πέραν τοῦ ποταμοῦ, ἀνθ' οὗ ὅσον ἐποίησαν τὰ ἄλση αὐτῶν, παροργίζοντες τὸν Κύριον.

16. Καὶ παραδώσει Κύριος τὸν Ἰσραὴλ χάριν ἁμαρτιῶν Ἱεροβοὰμ, ὃς ἥμαρτεν καὶ ὃς ἐξῆμαρτεν τὸν Ἰσραὴλ.

17. Καὶ ἀνέστη ἡ γυνὴ Ἱεροβοὰμ, καὶ ἐπορεύθη εἰς γῆν Σαρρά. Καὶ ἐγένετο, ὡς εἰσῆλθεν ἐν τῷ προθύρῳ τοῦ οἴκου, καὶ τὸ παιδάριον ἀπέθανεν.

18. Καὶ ἐθαψάν αὐτόν (Ald. C. αὐτὸ), καὶ ἐκόψαντο αὐτόν (Ald. C. αὐτὸ) πᾶς Ἰσραὴλ, κατὰ τὸ βῆμα Κυρίου ὃ ἐλάλησεν ἐν χειρὶ δούλου αὐτοῦ Ἀχιά τοῦ προφήτου.

19. Καὶ περισσὸν ῥημάτων Ἱεροβοὰμ ὅσα ἐπολέμησεν καὶ ὅσα ἐβασίλευσεν, ἰδοὺ αὐτὰ γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίου ῥημάτων τῶν ἡμερῶν τῶν βασιλείων Ἰσραὴλ.

20. Καὶ αἱ ἡμέραι ὃς ἐβασίλευσεν Ἱεροβοὰμ, εἴκοσι δύο ἔτη· καὶ ἐκοιμήθη μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ. Καὶ ἐβασίλευσεν Ναβὰτ (Ald. C. Ἀδάδ) υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. (Alex.)

8. et scidi eodem tempore regnum a domo David, et dedi illud tibi, et non fuisti sicut servus meus David, qui custodivit mandata mea, et qui ambulavit post me in toto corde suo, ut faceret unusquisque quod rectum in oculis meis,

9. et malefecisti faciendo ultra omnes quicumque fuerunt ad faciem tuam, et ivisti et fecisti tibi deos alienos (et fusilla) ad irritandum me, et me projecisti post corpus tuum.

10. Idcirco (ecce) ego adduco mala contra te in domum Jeroboam, exterminabo Jeroboam mingentem ad parietem, clausum et reliquum in Israel, et colligam de domo Jeroboam sicut colligitis (colligitur) fenum, usque dum perficiatur ipse.

11. Qui mortui fuerint Jeroboam in civitate, comedent eos canes, et mortuum in agro comedent volatilia caeli, quia Dominus locutus est.

12. Et tu surgens vade in domum tuam: in ingrediendo pedem tuum civilem, morietur puer.

13. Et plangent eum omnis Israel, et sepelient eum quia hic solus ingredietur ipsi Jeroboam in sepulcrum, quia inventus est in eo sermo bonus a Domino Deo Israel in domo Jeroboam.

14. Et suscitabit Dominus sibi regem super Israel, qui percutiet domum Jeroboam hac die, et ultra et etiam nunc.

15. Et Dominus percutiet Israel sicut movetur ventus (Ald. C. calamus) in aqua: et evellet Israel desuper terram bonam hanc, quam dedit patribus eorum: et ventilabit eos a transitu fluminis, pro eo quantum fecerunt lucos suos, irritantes Dominum.

16. Et tradet Dominus Israel gratia peccatorum Jeroboam, qui peccavit et qui peccare fecit Israel.

17. Et surrexit uxor Jeroboam, et ivit in terram Sarira. Et factum est, ut intravit in vestibulum domus, et puer mortuus est.

18. Et sepelierunt eum, et planxerunt eum omnis Israel, juxta sermonem Domini quem locutus est in manu servi sui Achia prophetae.

19. Et reliquum verborum Jeroboam quaecumque bellavit et quaecumque regnavit, ecce haec scripta sunt super librum verborum dierum regum Israel.

20. Dies autem quibus regnavit Jeroboam, viginti duo anni: et dormivit cum patribus suis. Et regnavit Nabal (Ald. C. Adab) filius ejus pro eo.

καὶ τοὺς θησαυροὺς οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ τὰ δόρατα τὰ χρυσᾶ ἃ ἔλαβε Δαυὶδ ἐκ χειρὸς τῶν παίδων Ἀδραζάρ βασιλέως Σουβᾶ, καὶ εἰσένεγκεν αὐτὰ εἰς Ἱερουσαλὴμ τὰ πάντα ἃ ἔλαβεν· ὅπλα τὰ χρυσᾶ ὅσα ἐποίησε Σαλωμών, καὶ ἀπένεγκεν αὐτὰ εἰς Αἴγυπτον.

27. Καὶ ἐποίησε Ῥοβοὰμ ὁ βασιλεὺς ὅπλα χαλκᾶ ἀντ' αὐτῶν· καὶ ἐπέθεντο ἐπ' αὐτὸν οἱ ἡγούμενοι τῶν παρatreχόντων, οἱ φυλάσσοντες τὸν πυλῶνα οἴκου βασιλέως.

28. Καὶ ἐγένετο, ὅτε εἰσπορεύετο ὁ βασιλεὺς εἰς οἶκον Κυρίου, καὶ ἦρον αὐτὰ οἱ παρατρέχοντες καὶ ἀπηρρίδοντο αὐτὰ εἰς τὸ Θεὸς τῶν παρatreχόντων.

29. Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ῥοβοὰμ καὶ πάντα ἃ ἐποίησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα;

30. Καὶ πόλεμος ἦν ἀναμέσον Ῥοβοὰμ καὶ ἀναμέσον Ἱεροβοὰμ πάσας τὰς ἡμέρας.

31. Καὶ ἐκοιμήθη Ῥοβοὰμ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ θάπτεται μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυὶδ. Καὶ ἐβασίλευσεν Ἀβιοὺς ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ'.

1. Καὶ ἐν τῷ ὀκτωκαιδεκάτῳ ἔτει βασιλεύοντος Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβὰτ, βασιλεύει Ἀβιοὺς υἱὸς Ῥοβοὰμ ἐπὶ Ἰούδαν.

2. Καὶ τρία ἔτη ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ· καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Μααχά, θυγάτηρ Ἀβισσαλώμ.

3. Καὶ ἐπορεύθη ἐν ταῖς ἁμαρτίαις τοῦ πατρὸς αὐτοῦ αἷς ἐποίησεν ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἦν ἡ καρδία αὐτοῦ τελεία μετὰ Κυρίου Θεοῦ αὐτοῦ, ὡς ἡ καρδία τοῦ πατρὸς αὐτοῦ.

4. Ὅτι διὰ Δαυὶδ ἔδωκεν αὐτῷ Κύριος καταλειμμα, ἵνα στήσῃ τὰ τέκνα αὐτοῦ μετ' αὐτὸν, καὶ στήσῃ τὴν Ἱερουσαλὴμ,

5. ὡς ἐποίησε Δαυὶδ τὸ εὐθὲς ἐνώπιον Κυρίου, οὐκ ἐξέκλινεν ἀπὸ πάντων ὧν ἐνετείλατο αὐτῷ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ, (*)

7. Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἀβιοῦ καὶ πάντα ἃ ἐποίησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα; Καὶ πόλεμος ἦν ἀναμέσον Ἀβιοῦ καὶ ἀναμέσον Ἱεροβοὰμ.

8. Καὶ ἐκοιμήθη Ἀβιοὺς μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν τῷ εἰκοστῷ καὶ τετάρτῳ ἔτει τοῦ Ἱεροβοὰμ, καὶ θάπτεται μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυὶδ· καὶ βασιλεύει Ἀσά υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

9. Ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τετάρτῳ καὶ εἰκοστῷ τοῦ Ἱεροβοὰμ βασιλέως Ἰσραὴλ, βασιλεύει Ἀσά ἐπὶ Ἰούδαν·

10. καὶ τεσσαράκοντα καὶ ἐν ἔτος ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ· καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Ἀνὰ, θυγάτηρ Ἀβισσαλώμ.

11. Καὶ ἐποίησεν Ἀσά τὸ εὐθὲς ἐνώπιον Κυρίου ὡς Δαυὶδ ὁ πατὴρ αὐτοῦ.

5. ἐκτὸς ἐν ῥήματι Οὐρίου τοῦ Χετταίου.

6. Καὶ πόλεμος ἦν μετοξὺ (μεταξύ) Ῥοβοὰμ καὶ μετοξὺ Ἱεροβοὰμ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτῶν. (Alex.)

domus regis, et lanceas aureas quas tulerat David de manu puerorum Adrazaar regis Suba, et intulerat ea in Jerusalem omnia quae tulerat: scuta aurea quaecumque fecerat Salomon, et abstulit ea in Aegyptum.

27. Et fecit Roboam rex scuta arnea pro eis: et praepositi sunt super ea duces praecursorum, qui custodiebant ostium domus regis.

28. Et factum est, quando ingrediebatur rex in domum Domini, et portabant ea praecursores et statuebant ea in Thee praecursorum.

29. Et reliqua verborum Roboam et omnia quae fecit, nonne haec scripta sunt in libro verborum dierum regibus Juda?

30. Et bellum fuit inter Roboam et inter Jeroboam omnibus diebus.

31. Et dormivit Roboam cum patribus suis, et sepelitur cum patribus suis in civitate David. Et regnavit Abiu filius ejus pro eo.

CAPUT XV.

1. Et in anno octavo et decimo regnante Jeroboam filio Nabat, regnat Abiu filius Roboam super Judam.

2. Et tribus annis regnavit in Jerusalem: et nomen matris ejus Maacha, filia Abessalom.

3. Et ambulavit in peccatis patris sui quae fecit in conspectu ejus, et non fuit cor ejus perfectum cum Domino Deo suo, sicut cor David patris ejus.

4. Quoniam propter David dedit ei Dominus reliquias, ut statuat filios ejus post eum, et statuatur Jerusalem,

5. quia fecit David rectum coram Domino, non declinavit ab omnibus quae mandavit ei omnibus diebus vitae suae.

7. Et reliqua verborum Abiu et omnia quae fecit, nonne ecce haec scripta in libro verborum dierum regum Juda? Et bellum fuit inter Abiu et inter Jeroboam.

8. Et dormivit Abiu cum patribus suis in vigesimo et quarto anno Jeroboam, et sepelitur cum patribus suis in civitate David: et regnat Asa filius ejus pro eo.

9. In anno quarto et vigesimo Jeroboam regis Israel, regnat Asa super Judam:

10. et quadraginta et unum annum regnavit in Jerusalem: et nomen matris ejus Ana, filia Abessalom.

11. Et fecit Asa rectum in conspectu Domini sicut David pater ejus.

5.... extra in sermone Urii Chettai.

6. Et bellum erat inter Roboam et Jeroboam omnibus diebus vitae eorum.

12. Καὶ ἀρεῖλε τὰς τελετάς ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ ἐξά-
πέστειλε πάντα τὰ ἐπιτηδεύματα ἃ ἐποίησαν οἱ πατέ-
ρες αὐτοῦ.

13. Καὶ τὴν Ἀνὰ τὴν μητέρα ἑαυτοῦ μετέστησε
τοῦ μὴ εἶναι ἡγουμένην, καθὼς ἐποίησε σύνοδον ἐν τῷ
ἀλσει αὐτῆς· καὶ ἐξέκοψεν Ἀσὰ τὰς καταδύσεις αὐτῆς,
καὶ ἐνέπηρσε πυρὶ ἐν τῷ γειμαρῶν τῶν Κέδρων.

14. Τὰ δὲ ὑψηλὰ οὐκ ἐξῆρε· πλὴν ἡ καρδία Ἀσὰ ἦν
τελεία μετὰ Κυρίου πάσας τὰς ἡμέρας αὐτοῦ.

15. Καὶ εἰσῆνεγκε τοὺς κίονας τοῦ πατρὸς αὐτοῦ,
καὶ τοὺς κίονας αὐτοῦ εἰσῆνεγκεν εἰς τὸν οἶκον Κυρίου,
ἀργυροῦς καὶ χρυσοῦς, καὶ σκευή.

16. Καὶ πόλεμος ἦν ἀναμέσον Ἀσὰ καὶ ἀναμέσον
Βαασὰ βασιλέως Ἰσραὴλ πάσας τὰς ἡμέρας αὐτῶν.

17. Καὶ ἀνέβη Βαασὰ βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐπὶ Ἰού-
δαν, καὶ ὠκοδόμησε τὴν Ῥαμὰ, τοῦ μὴ εἶναι ἐκπο-
ρευόμενον καὶ εἰσπορευόμενον τῷ Ἀσὰ βασιλεῖ Ἰούδα.

18. Καὶ ἔλαβεν Ἀσὰ σύμπαν τὸ ἀργύριον καὶ τὸ
χρυσὸν τὸ εὐρεθὲν ἐν τοῖς θησαυροῖς οἴκου Κυρίου καὶ
ἐν τοῖς θησαυροῖς τοῦ οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ ἔδωκεν
αὐτὰ εἰς γείρας παίδων αὐτοῦ, καὶ ἐξαπέστειλεν αὐ-
τοὺς ὁ βασιλεὺς Ἀσὰ πρὸς υἱὸν Ἀδερ υἱὸν Ταβερεμὰ
υἱοῦ Ἀζὶν βασιλέως Συρίας, τοῦ κατοικοῦντος ἐν Ἀμ-
μασκῶ, λέγων·

19. Διάθου διαθήκην ἀναμέσον ἐμοῦ καὶ ἀναμέσον
σοῦ, καὶ ἀναμέσον τοῦ πατρὸς μου καὶ τοῦ πατρὸς σου·
ἰδοὺ ἐξαπέσταλκά σοι δῶρα, ἀργύριον καὶ χρυσίον.
Δεῦρο, διασχέδασον τὴν διαθήκην σου τὴν πρὸς Βαασὰ
βασιλέα Ἰσραὴλ, καὶ ἀναβήσεται ἀπ' ἐμοῦ.

20. Καὶ ἤκουσεν υἱὸς Ἀδερ τοῦ βασιλέως Ἀσὰ, καὶ
ἀπέστειλε τοὺς ἀρχοντας τῶν δυνάμεων αὐτοῦ ταῖς
πόλεσι τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ἐπάταξαν τὴν Ἀῖν, τὴν Δάν,
καὶ τὴν Ἀβὲλ οἴκου Μααχὰ, καὶ πᾶσαν τὴν Χεννερὲθ,
ἕως πάσης τῆς γῆς Νεφθαλί.

21. Καὶ ἐγένετο, ὥς ἤκουσε Βαασὰ, καὶ διέλιπε
τοῦ οἰκοδομεῖν τὴν Ῥαμὰ, καὶ ἀνέστρεψεν εἰς Θερσά.

22. Καὶ ὁ βασιλεὺς Ἀσὰ παρήγγειλε παντὶ Ἰούδα
εἰς Ἐνακίμ, καὶ αἵρουσι τοὺς λίθους τῆς Ῥαμὰ, καὶ
τὰ ξύλα αὐτῆς ἃ ὠκοδόμησε Βαασὰ, καὶ ὠκοδόμησεν
ἐν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς Ἀσὰ πᾶν βουνὸν Βενιαμὴν καὶ
τὴν σκοπιάν.

23. Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἀσὰ καὶ πᾶσα ἡ ду-
ναστεία αὐτοῦ ἦν ἐποίησε, καὶ τὰς πόλεις ἃς ὠκοδόμη-
σεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐστὶν ἐπὶ βιβλίῳ λόγων
τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα· πλὴν ἐν τῷ καιρῷ
τοῦ γήρως αὐτοῦ ἐπόνεσε τοὺς πόδας αὐτοῦ.

24. Καὶ ἐκοιμήθη Ἀσὰ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ,
καὶ θάπτεται μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυὶδ
πατρὸς αὐτοῦ. Καὶ βασιλεύει Ἰωσαφάτ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ'
αὐτοῦ.

25. Καὶ Ναβὰτ υἱὸς Ἰεροβοὰμ βασιλεύει ἐπὶ Ἰσραὴλ
ἐν ἔτει δευτέρῳ τοῦ Ἀσὰ βασιλέως Ἰούδα, καὶ ἐβασί-
λευσεν ἐν Ἰσραὴλ ἔτη δύο.

26. Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον Κυρίου, καὶ
ἐπορεύθη ἐν ὁδοῖς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐν ταῖς ἀμαρ-
τίαις αὐτοῦ αἷς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραὴλ.

27. Καὶ περιεκάθισεν αὐτὸν Βαασὰ υἱὸς Ἀχιά ἐπὶ
τὸν οἶκον Βελαάν υἱοῦ Ἀχιά, καὶ ἐχάραξεν αὐτὸν ἐν
Γαβαθὼν τῇ τῶν ἀλλοφύλων· καὶ Ναβὰτ καὶ πᾶς
Ἰσραὴλ περιεκάθητο ἐπὶ Γαβαθὼν.

12. Et abstulit teletas de terra, et dimisit omnes adinven-
tiones quas fecerant patres sui.

13. Et ipsam Ana matrem suam amovit ne esset hera,
sicut fecerat conventum in luco suo: et excidit Asa lustra
ejus, et combussit igni in torrente Cedron.

14. Excelsa autem non abstulit: verumtamen cor Asa
fuit perfectum cum Domino omnibus diebus ejus.

15. Et intulit columnas patris sui, et columnas ejus intu-
lit in domum Domini, argenteas et aureas, et vasa.

16. Et bellum fuit inter Asa et inter Baasa regem Israel
omnibus diebus eorum.

17. Et ascendit Baasa rex Israel super Judam, et ædifi-
cavit Rama, ut non esset egrediens et ingrediens ipsi Asa
regi Juda.

18. Et sumpsit Asa omne argentum et aurum inventum
in thesauris domus Domini et in thesauris domus regis, et
dedit ea in manus puerorum suorum, et misit eos rex Asa
ad filium Ader filium Taberema filii Azin regis Syriae, habi-
tantis in Damasco, dicens:

19. Dispone testamentum inter me et inter te, et inter
patrem meum et patrem tuum: ecce misi tibi dona, argentum
et aurum. Vade, dissipa testamentum tuum quod erga
Baasa regem Israel, et ascendet a me.

20. Et audivit filius Ader regem Asa, et misit principes
virtutum suarum civitatibus Israel, et percusserunt Ain,
Dan, et Abel domus Maacha, et omnem Chinnereth, usque
ad omnem terram Nephthali.

21. Et factum est, ut audivit Baasa, et omisit ædificare
Rama, et revertit in Thersa.

22. Et rex Asa condixit omni Juda in Enacim, et tollunt
lapides ipsius Rama, et ligna ejus quæ ædificaverat Baasa,
et ædificavit in eis rex Asa omnem collem Benjamin et spe-
culam.

23. Et reliqua verborum Asa et omnis potentatus ejus
quem fecit, et omnes civitates quas ædificavit, nonne ecce
hæc scripta sunt in libro verborum dierum regum Juda?
tantum in tempore senectutis suæ laboravit pedibus suis.

24. Et dormivit Asa cum patribus suis, et sepelitur
cum patribus suis in civitate David patris sui. Et regnat
Josaphat filius ejus pro eo.

25. Et Nabath filius Jeroboam regnat super Israel
anno secundo ipsius Asa regis Juda, et regnavit in Israel
annos duos.

26. Et fecit malum in conspectu Domini, et ambulavit
in via patris sui, et in peccatis ejus quibus peccare fecit
Israel.

27. Et insidiatus est ei Baasa filius Achia super domum
Belaan filii Achia, et secavit eum in Gabathon alienigena-
rum: et Nabath et omnis Israel obsidebat super Gaba-
thon.

28. Καὶ ἐθανάτωσεν αὐτὸν Βαασά ἐν ἔτει τρίτῳ τοῦ Ἀσά υἱοῦ Ἀσά βασιλέως Ἰούδα, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ.

29. Καὶ ἐγένετο ὡς ἐβασίλευσε, καὶ ἐπάταξεν ὅλον τὸν οἶκον Ἰεροβοάμ, καὶ οὐχ ὑπελείπετο πᾶσαν πνοὴν τοῦ Ἰεροβοάμ, ἕως τοῦ ἐξολοθρεῦσαι αὐτὸν κατὰ τὸ ῥῆμα Κυρίου ὃ ἐλάλησεν ἐν χειρὶ δούλου αὐτοῦ Ἀχιά τοῦ Σηλωνίτου·

30. περὶ τῶν ἁμαρτιῶν Ἰεροβοάμ ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἐν τῷ παροργισμῷ αὐτοῦ ᾧ παρώργισε τὸν Κύριον Θεὸν τοῦ Ἰσραὴλ.

31. Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ναβὰτ καὶ πάντα ᾧ ἐποίησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐστὶν ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰσραὴλ; (*)

32. Καὶ ἐν τῷ ἔτει τῷ τρίτῳ τοῦ Ἀσά βασιλέως Ἰούδα, βασιλεύει Βαασά υἱὸς Ἀχιά ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν Θερσά· εἴκοσι καὶ τέσσαρα ἔτη.

33. Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον Κυρίου, καὶ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ Ἰεροβοάμ υἱοῦ Ναβὰτ, καὶ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις αὐτοῦ ὡς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραὴλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΖ'.

1. Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου ἐν χειρὶ Ἰοῦ υἱοῦ Ἀνανὶ πρὸς Βαασά·

2. Ἀνθ' ὧν ἐψώσά σε ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ ἔδωκά σε ἡγούμενον ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσραὴλ, καὶ ἐπορεύθης ἐν τῇ ὁδῷ Ἰεροβοάμ, καὶ ἐξήμαρτες τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραὴλ, τοῦ παροργίσει με ἐν τοῖς ματαίοις αὐτῶν,

3. ἰδοὺ ἐγὼ ἐξεγείρω ὀπίσω Βαασά καὶ ὀπισθεν τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ ὤσω τὸν οἶκόν σου ὡς τὸν οἶκον Ἰεροβοάμ υἱοῦ Ναβὰτ.

4. Τὸν τεθνηκότα τοῦ Βαασά ἐν τῇ πόλει καταφάγονται αὐτὸν οἱ κύνες, καὶ τὸν τεθνηκότα αὐτοῦ ἐν τῷ πεδίῳ καταφάγονται αὐτὸν τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ.

5. Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Βαασά καὶ πάντα ᾧ ἐποίησε, καὶ αἱ δυναστεῖαι αὐτοῦ, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τῶν βασιλέων Ἰσραὴλ;

6. Καὶ ἐκοιμήθη Βαασά μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ θάπτεται ἐν Θερσά, καὶ βασιλεύει Ἠλὰ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

7. Καὶ ἐν χειρὶ Ἰοῦ υἱοῦ Ἀνανὶ ἐλάλησε Κύριος ἐπὶ Βαασά καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ, πᾶσαν τὴν κακίαν ἣν ἐποίησεν ἐνώπιον Κυρίου, τοῦ παροργίσει αὐτὸν ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτοῦ, τοῦ εἶναι κατὰ τὸν οἶκον Ἰεροβοάμ, καὶ ὑπὲρ τοῦ πατάξαι αὐτόν.

8. Καὶ Ἠλὰ υἱὸς Βαασά ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ἰσραὴλ δύο ἔτη ἐν Θερσά.

9. Καὶ συνέστρεψεν ἐπ' αὐτὸν Ζαμβρί ὁ ἄρχων τῆς ἡμίσεος τῆς Ἰππου, καὶ αὐτὸς ἦν ἐν Θερσά πίνων, μεθύων ἐν τῷ οἴκῳ Ὠσά τοῦ οἰκονόμου ἐν Θερσά.

10. Καὶ εἰσῆλθε Ζαμβρί, καὶ ἐπάταξεν αὐτόν καὶ ἐθανάτωσεν αὐτόν, (**) καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ.

11. Καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ βασιλεῦσαι αὐτόν, ἐν τῷ καθῆσθαι αὐτόν ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ,

(*) 32. Καὶ πόλεμος ἦν μεταξὺ Ἀσά καὶ μεταξὺ Βαασά βασιλέως Ἰσραὴλ πάσας τὰς ἡμέρας αὐτῶν. (Alex.)

(**) 10... ἐν ἔτει εἰκοστῷ καὶ ἑβδόμῳ τοῦ Ἀσά βασιλέως Ἰούδα, (Alex.)

28. Et interfecit eum Baasa in anno tertio ipsius Asa filii Asa regis Juda, et regnavit pro eo.

29. Et factum est ut regnavit, et percussit totam domum Jeroboam, et non reliquit omne spiraculum ipsius Jeroboam, donec exterminaret eum juxta verbum Domini quod locutus est in manu servi sui Achia Selonitae :

30. de peccatis Jeroboam qui peccare fecit Israel, et in irritatione sua qua irritavit Dominum Deum Israel.

31. Et reliqua verborum Nabath et omnia quae fecit, nonne ecce haec scripta sunt in libro verborum dierum regum Israel?

32. Et in anno tertio ipsius Asa regis Juda, regnat Baasa filius Achia super Israel in Thersa viginti et quatuor annos.

33. Et fecit malum in conspectu Domini, et ambulavit in via Jeroboam filii Nabath, et in peccatis ejus quomodo peccare fecit Israel.

CAPUT XVI.

1. Et factum est verbum Domini in manu Ihu filii Anani ad Baasa :

2. Pro eo quod exaltavi te de terra, et dedi te ducem super populum meum Israel, et ambulasti in via Jeroboam, et peccare fecisti populum meum Israel, ad irritandum me in vanitatibus suis,

3. ecce ego suscito post Baasa et post domum ejus, et dabo domum tuam sicut domum Jeroboam filii Nabath.

4. Mortuum ipsius Baasa in civitate comedent eum canes, et mortuum ejus in campo comedent eum volatilia caeli.

5. Et reliqua verborum Baasa et omnia quae fecit, et potentatus ejus, nonne ecce haec scripta in libro verborum dierum regum Israel?

6. Et dormivit Baasa cum patribus suis, et sepelitur in Thersa, et regnat Ela filius ejus pro eo.

7. Et in manu Ihu filii Anani locutus est Dominus super Baasa et super domum ejus, omne malum quod fecit in conspectu Domini, ad irritandum eum in operibus manuum suarum, ut esset secundum domum Jeroboam, et propterea quod percussit eum.

8. Et Ela filius Baasa regnavit super Israel duobus annis in Thersa.

9. Et convertit se super eum Zambri princeps dimilii equitatus, et ipse erat in Thersa bibens, temulentus in domo Osa oeconomi in Thersa.

10. Et intravit Zambri, et percussit eum et interfecit eum, et regnavit pro eo.

11. Et factum est in regnando ipsum, in sedendo ipsum super thronum ejus,

32. Et bellum erat inter Asa et Baasa regem Israel omnibus diebus eorum.

10... In anno vigesimo septimo Asa regis Juda,

12. καὶ ἐπάταξεν ὁ θεὸς τὸν οἶκον Βαασά, κατὰ τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησε Κύριος ἐπὶ τὸν οἶκον Βαασά, καὶ πρὸς τοῦ τὸν προφήτην,

13. περὶ πάντων τῶν ἁμαρτιῶν Βαασά καὶ Ἠλὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ὡς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραὴλ, τοῦ παροργίσαι Κύριον τὸν Θεὸν Ἰσραὴλ ἐν τοῖς ματαίοις αὐτῶν.

14. Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἠλὰ ὃ ἐποίησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τῶν βασιλέων Ἰσραὴλ;

15. Καὶ Ζαμβρί ἐβασίλευσεν ἐν Θερσᾷ ἡμέρας ἑπτὰ· καὶ ἡ παρεμβολὴ Ἰσραὴλ ἐπὶ Γαβαθὼν τὴν τῶν ἀλλοφύλων.

16. Καὶ ἤκουσεν ὁ λαὸς ἐν τῇ παρεμβολῇ, λεγόντων· Συνεστράφη Ζαμβρί, καὶ ἐπάεισε τὸν βασιλέα. Καὶ ἐβασίλευσαν ἐν Ἰσραὴλ τὸν Ἀμβρί τὸν ἡγούμενον τῆς στρατιᾶς ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐν τῇ παρεμβολῇ.

17. Καὶ ἀνέβη Ἀμβρί καὶ πᾶς Ἰσραὴλ μετ' αὐτοῦ ἐκ Γαβαθὼν, καὶ περιεκάθισαν ἐπὶ Θερσᾷ.

18. Καὶ ἐγενήθη, ὡς εἶδε Ζαμβρί ὅτι προκατελήπται αὐτοῦ ἡ πόλις, καὶ πορεύεται εἰς ἀντρον τοῦ οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ ἐνεπύρισεν ἐπ' αὐτὸν τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως, καὶ ἀπέθανεν.

19. ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτοῦ ὃν ἐποίησε, τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐνώπιον Κυρίου, πορευθῆναι ἐν ὁδῷ Ἰεροβοὰμ υἱοῦ Ναβὰτ, καὶ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις αὐτοῦ ὡς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραὴλ.

20. Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ζαμβρί καὶ τὰς συνάψεις αὐτοῦ ὅς συνῆλθεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τῶν βασιλέων Ἰσραὴλ;

21. Τότε μερίζεται ὁ λαὸς Ἰσραὴλ· ἡμισυ τοῦ λαοῦ γίνεται ὀπίσω Θαμνὶ υἱοῦ Γωνάθ τοῦ βασιλεύουσαι αὐτὸν, καὶ τὸ ἡμισυ τοῦ λαοῦ γίνεται ὀπίσω Ἀμβρί.

22. Ὁ λαὸς ὁ ὢν ὀπίσω Ἀμβρί ὑπερεκράτησε τὸν λαὸν ὀπίσω Θαμνὶ υἱοῦ Γωνάθ. Καὶ ἀπέθανε Θαμνὶ καὶ Ἰωράμ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, καὶ ἐβασίλευσεν Ἀμβρί μετὰ Θαμνὶ.

23. Ἐν τῷ ἔτει τῷ τριακοστῷ καὶ πρώτῳ τοῦ βασιλείως Ἀσά, βασιλεύει Ἀμβρί ἐπὶ Ἰσραὴλ ὡδέκα ἔτη· ἐν Θερσᾷ βασιλεύει ἕξ ἔτη.

24. Καὶ ἐκτήσατο Ἀμβρί τὸ ὄρος τὸ Σεμηρὸν παρὰ Σεμὴρ τοῦ κυρίου τοῦ ὄρους ἐν δύο ταλάντων ἀργυρίου· καὶ ὠκοδόμησε τὸ ὄρος, καὶ ἐπεκάλεσαν τὸ ὄνομα τοῦ ὄρους οὗ ὠκοδόμησεν ἐπὶ τῷ ὀνόματι Σεμὴρ τοῦ κυρίου τοῦ ὄρους, Σεμηρὸν.

25. Καὶ ἐποίησεν Ἀμβρί τὸ πονηρὸν ἐνώπιον Κυρίου, καὶ ἐπονηρέυστο ὑπὲρ πάντας τοὺς γενομένους ἐμπροσθεν αὐτοῦ,

26. καὶ ἐπορεύθη ἐν πάσῃ ὁδῷ Ἰεροβοὰμ υἱοῦ Ναβὰτ, καὶ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις αὐτοῦ αἷς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραὴλ, τοῦ παροργίσαι τὸν Κύριον Θεὸν Ἰσραὴλ ἐν τοῖς ματαίοις αὐτῶν.

27. Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἀμβρί καὶ πάντα ὃ ἐποίησε, καὶ πᾶσα ἡ δυναστεία αὐτοῦ, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τῶν βασιλέων Ἰσραὴλ;

28. Καὶ ἐκοιμήθη Ἀμβρί μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ θάπτεται ἐν Σαμαρείᾳ, καὶ βασιλεύει Ἀχαάβ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. « Καὶ ἐν τῷ ἐνταυτῷ τῷ ἐνδεκάτῳ « ἔτει τοῦ Ἀμβρί, βασιλεύει Ἰωσαφάτ υἱὸς Ἀσά ἑτῶν « τριακόντα καὶ πέντε ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ, καὶ εἰκο-

12. et percussit totam domum Baasa, juxta verbum quod locutus est Dominus super domum Baasa, et ad Ihu prophetam,

13. de omnibus peccatis Baasa et Ela filii ejus, quomodo peccare fecit Israel, irritando Dominum Deum Israel in vanitatibus eorum.

14. Et reliqua verborum Ela quae fecit, nonne ecce haec scripta in libro verborum dierum regum Israel?

15. Et Zambri regnavit in Thersa dies septem : et castra Israel erant super Gabathon alienigenarum.

16. Et audivit populus in castris, dicentes : Convertit se Zambri, et percussit regem. Et regem fecerunt in Israel Ambri ducem militiae super Israel in die illa in castris.

17. Et ascendit Ambri et omnis Israel cum eo de Gabathon, et obsederunt super Thersa.

18. Et factum est, ut vidit Zambri quia capta est ipsius civitas, et vadit in antrum domus regis, et incendit super se domum regis, et mortuus est

19. pro peccatis suis quae fecit, faciendo malum coram Domino, ambulando in via Jeroboam filii Nabat, et in peccatis ejus quomodo peccare fecit Israel.

20. Et reliqua verborum Zambri et conjurationes ejus quas conjuravit, nonne ecce haec scripta in libro verborum dierum regum Israel?

21. Tunc dividitur populus Israel : dimidium populi fit post Thamni filium Gonath ad faciendum eum regem, et dimidium populi fit post Ambri.

22. Populus qui erat post Ambri praevaluit populo qui post Thamni filium Gonath. Et mortuus est Thamni et Joram frater ejus in tempore illo, et regnavit Ambri post Thamni.

23. In anno trigesimo et primo regis Asa, regnat Ambri super Israel duodecim annos : in Thersa regnat sex annos.

24. Et acquisivit Ambri montem Semeron a Semer domino montis in duobus talentis argenti : et edificavit montem, et invocaverunt nomen montis quem edificavit in nomine Semer domini montis, Semeron.

25. Et fecit Ambri malum in conspectu Domini, et malefecit super omnes qui fuerant ante eum,

26. et ambulavit in omni via Jeroboam filii Nabath, et in peccatis ejus quibus peccare fecit Israel, ad irritandum Dominum Deum Israel in vanitatibus eorum.

27. Et reliqua verborum Ambri et omnia quae fecit, et omnis potentatus ejus, nonne ecce haec scripta in libro verborum dierum regum Israel?

28. Et dormivit Ambri cum patribus suis, et sepelitur in Samaria, et regnat Achaab filius ejus pro eo.

« Et in anno undecimo anno Ambri, regnat Josaphat filius « Asa annorum triginta et quinque in regno suo, et viginti « quinque annos regnavit in Jerusalem. Et nomen matris

• σιπέντε ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ. Καὶ ὄνομα
• τῆς μητρὸς αὐτοῦ Γαζουβὰ, θυγάτηρ Σελί. Καὶ ἐπο-
• ρεύθη ἐν τῇ ὁδῷ Ἀσὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐξέ-
• κλινεν ἀπ' αὐτῆς, τοῦ ποιεῖν τὸ εὐθὲς ἐνώπιον Κυρίου.
• Πλὴν τῶν ὑψηλῶν οὐκ ἐξῆραν ἔθυσον ἐν τοῖς ὑψηλοῖς
• καὶ ἰθυμίῳν. Καὶ ἃ συνέθετο Ἰωσαφὰτ μετὰ βασιλείας
• Ἰσραὴλ, καὶ πᾶσα ἡ δυναστεία ἣν ἐποίησε, καὶ οὐς
• ἐπολέμασεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐν βιβλίῳ
• λόγων τῶν ἡμερῶν τῶν βασιλείων Ἰούδα; Καὶ τὰ
• λοιπὰ τῶν συμπλοκῶν ἃς ἐπέθεντο ἐν ταῖς ἡμέραις
• Ἀσὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐξῆρεν ἀπὸ τῆς γῆς. Καὶ βα-
• σιλεὺς οὐκ ἦν ἐν Συρίᾳ Νασιβ. Καὶ ὁ βασιλεὺς Ἰω-
• σαφὰτ ἐποίησε ναῦν εἰς Θαρσίς πορεύεσθαι εἰς Συρίᾳ
• ἐπὶ τὸ χρυσίον καὶ οὐκ ἐπορεύθη, ὅτι συνετρίβη ἡ
• ναὺς ἐν Γασίῳν Γαβέρ. Τότε εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ
• πρὸς Ἰωσαφὰτ Ἐξαποστελῶ τοὺς παῖδάς σου καὶ τὰ
• παιδιάριά μου ἐν τῇ νηὶ, καὶ οὐκ ἐδούλετο Ἰωσαφὰτ.
• Καὶ ἐκοιμήθη Ἰωσαφὰτ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ,
• καὶ θάπτεται μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει Δα-
• υῖδ. Καὶ ἐβασίλευσεν Ἰωράμ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

(*) 29. Ἐν ἔτει δευτέρῳ τοῦ Ἰωσαφὰτ βασιλείας Ἰού-
δα, Ἀχαάβ υἱὸς Ἀμβρί ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν
Σαμαρείᾳ εἴκοσι καὶ δύο ἔτη.

30. Καὶ ἐποίησεν Ἀχαάβ τὸ πονηρὸν ἐνώπιον Κυ-
ρίου, καὶ ἐπονηρεύσατο ὑπὲρ πάντας τοὺς ἔμπροσθεν
αὐτοῦ.

31. Καὶ οὐκ ἦν αὐτῷ ἱκνὸν τοῦ πορεύεσθαι ἐν ταῖς
ἁμαρτίαις Ἱεροβοάμ υἱοῦ Ναβὰτ, καὶ λαβεῖν γυναῖκα
τὴν Ἰεζάβελ θυγατέρα Ἱεθεβαλ βασιλέως Σιδωνίων
καὶ ἐπορεύθη καὶ ἐδούλευσε τῷ Βάαλ, καὶ προσεκύνησεν
αὐτῷ.

32. Καὶ ἔστησε θυσιαστήριον τῷ Βάαλ ἐν οἴῳ τῶν
προσχωρισμάτων αὐτοῦ, ὃν ὠκοδόμησεν ἐν Σαμαρείᾳ.

33. Καὶ ἐποίησεν Ἀχαάβ ἄλτος καὶ προσέθηκεν
Ἀχαάβ τοῦ ποιῆσαι παροργίσματα, τοῦ παροργίσει τὸν
Κύριον Θεὸν τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τοῦ
ἐξολοθρευθῆναι· ἐκακοποίησεν ὑπὲρ πάντας τοὺς βασι-
λεῖς Ἰσραὴλ τοὺς γενομένους ἔμπροσθεν αὐτοῦ.

34. Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ ὠκοδόμησεν Ἀχιλὴς ὁ
Βαιθηλίτης τὴν Ἱεριχὼν, ἐν τῇ Ἀβιρὼν πρωτοτόκῳ αὐ-
τοῦ ἐθεμελίωσεν αὐτήν, καὶ τῷ Σεγουβ τῷ νεωτέρῳ
αὐτοῦ ἐπέστησε θύρας αὐτῆς, κατὰ τὸ ῥῆμα Κυρίου ὃ
ἐλάλησεν ἐν χειρὶ Ἰησοῦ υἱοῦ Ναυῆ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΖ'.

1. Καὶ εἶπεν Ἠλιοῦ ὁ προφήτης Θεσβίτης ὁ ἐκ Θεσ-
βῶν τῆς Γαλαὰδ πρὸς Ἀχαάβ· Ζῇ Κύριος ὁ Θεὸς τῶν
δυνάμεων ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, ᾧ παρέστην ἐνώπιον αὐ-
τοῦ, εἰ ἔσται τὰ ἔτη ταῦτα ὀρόσος καὶ ὑετός, ὅτι εἰ μὴ
διὰ στόματος λόγου μου.

2. Καὶ ἐγένετο ῥῆμα Κυρίου πρὸς Ἠλιοῦ.

3. Πορεύου ἐντεῦθεν κατὰ ἀνατολὰς, καὶ κρύβηθι ἐν
τῷ χειμάρρῳ Χορβάθ τοῦ ἐπὶ προσώπου τοῦ Ἰορδάνου.

4. Καὶ ἔσται, ἐκ τοῦ χειμάρρου πίεσαι ὕδωρ, καὶ
τοῖς κόραξιν ἐντελοῦμαι διατρέφειν σε ἐκεῖ.

(*) 29. Ὁ δὲ Ἀχαάβ, υἱὸς Ζαμβρί (leg. Ἀμβρί), ἐβασίλευ-
σεν ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν ἔτει τριακοστῷ καὶ ὀγδόῳ τοῦ Ἀσὰ βασιλείας
Ἰούδα· βασιλεύσας δὲ Ἀχαάβ υἱὸς Ζαμβρί (leg. Ἀμβρί) ἐπὶ
Ἰσραὴλ ἐν Σαμαρείᾳ εἴκοσι δύο ἔτη. (Alex.)

• ejus Gazuba, filia Seli. Et ambulavit in via Asa patris sui,
• et non declinavit ab ea, faciendo rectum in conspectu
• Domini. Tantum excelsa non abstulerunt : sacrificabant
• in excelsis et adolebant. Et quæ composuit Josaphat cum
• rege Israel, et omnis potentatus quem fecit, et quos im-
• pugnavit, nonne ecce hæc scripta in libro verborum die-
• rum regum Juda? Et reliqua complicationum quas im-
• posuerant in diebus Asa patris sui sustulit de terra. Et
• rex non erat in Syria Nasib. Et rex Josaphat fecit navem
• in Tharsis ad eundum in Saphir ad aurum : et non ivit,
• quoniam contrita est navis in Gasion Gaber. Tunc dixit
• rex Israel ad Josaphat : Mittam pueros tuos et puerulos
• meos in navi, et noluit Josaphat. Et dormivit Josaphat
• cum patribus suis, et sepellitur cum patribus suis in ci-
• vitate David. Et regnavit Joram filius ejus pro eo.

29. In anno secundo Josaphat regis Juda, Achaab filius
Ambri regnavit super Israel in Samaria viginti et duos an-
nos.

30. Et fecit Achaab malum in conspectu Domini, et ma-
lefecit super omnes qui ante eum.

31. Et non fuit ei satis ire in peccatis Jeroboam filii Na-
bat, et accepit uxorem Jezabel filiam Jethebaal regis Sklo-
niorum : et ivit et servivit Baal, et adoravit eum.

32. Et statuit altare ipsi Baal in domo offendiculorum
ejus, quam ædificavit in Samaria.

33. Et fecit Achaab lūcum : et adjecit Achaab facere irri-
tationes, ad irritandum Dominum Deum Israel, et ad per-
dendum animam suam : malefecit super omnes reges Israel
qui fuerant ante eum.

34. Et in diebus ejus ædificavit Achiel Bæthelita ipsam
Jericho, in Abiron primogenito suo fundavit eam, et Segub
juniori suo imposuit portas ejus, juxta verbum Domini quod
locutus est in manu Jesu filii Nave.

CAPUT XVII.

1. Et dixit Eliu propheta Thesbites qui de Thesbon Ga-
laad ad Achaab : Vivit Dominus Deus virtutum Deus Israel,
cui adstiti coram eo, si erit annis his ros et pluvia, nisi per
os verbi mei.

2. Et factum est verbum Domini ad Eliu :

3. Vade hinc ad orientem, et abscondere in torrente Chor-
rath qui super faciem Jordanis.

4. Et erit, de torrente bibes aquam, et corvis mandabo
nutrire te illic.

29. Achaab vero, filius Zambri (Amōri), regnavit super Is-
rael in anno trigesimo et octavo Asa regis Juda : postquam
vero regnavit Achaab filius Zambri (Amōri) super Israel in
Samaria viginti duobus annis.

5. Καὶ ἐποίησεν Ἠλίου κατὰ τὸ ῥῆμα Κυρίου, καὶ ἐκάθισεν ἐν τῷ χειμάρρῳ Χορβάθ ἐπὶ προσώπου τοῦ Ἰορδάνου·

6. καὶ οἱ κόρακες ἔφερον αὐτῷ ἄρτους τοπρωί, καὶ κρέα τοδειλῆς, καὶ ἐκ τοῦ χειμάρρου ἔπινεν ὕδωρ.

7. Καὶ ἐγένετο μεθ' ἡμέρας, καὶ ἐξηράνθη ὁ χειμάρρ-
ρους, ὅτι οὐκ ἐγένετο βετὸς ἐπὶ τῆς γῆς.

8. Καὶ ἐγένετο ῥῆμα Κυρίου πρὸς Ἠλίου·

9. Ἀνάστηθι, καὶ πορεύου εἰς Σαρεπτά τῆς Σιδω-
νίας· ἰδοὺ ἐντέταλμαι ἐκεῖ γυναίκεϊ χήρᾳ τοῦ διατρέφειν
σε.

10. Καὶ ἀνέστη καὶ ἐπορεύθη εἰς Σαρεπτά, καὶ ἦλ-
θεν εἰς τὸν πυλῶνα τῆς πόλεως· καὶ ἰδοὺ ἐκεῖ γυνὴ χήρα
συνέλεγε ξύλα· καὶ ἐβόησεν ὀπίσω αὐτῆς Ἠλίου, καὶ
εἶπεν αὐτῇ· Λάβε δὴ μοι ὀλίγον ὕδωρ εἰς ἄγγος, καὶ
πίομαι.

11. Καὶ ἐπορεύθη λαβεῖν, καὶ ἐβόησεν ὀπίσω αὐτῆς
Ἠλίου, καὶ εἶπε· Ἀῖψή μοι ψωμὸν ἄρτου τοῦ ἐν τῇ
χειρὶ σου.

12. Καὶ εἶπεν ἡ γυνή· Ζῇ Κύριος ὁ Θεός σου εἰ ἔστι
μοι ἐγκρυφίας, ἀλλ' ἡ ὄσον ὀρὰς ἀλεύρου ἐν τῇ ὑδρίᾳ,
καὶ ὀλίγον ἔλαιον ἐν τῷ καψάκῃ· καὶ ἰδοὺ ἐγὼ συλλέξω
δύο ξυλάρια, καὶ εἰσελεύσομαι καὶ ποιήσω αὐτὸ ἐμαυτῇ
καὶ τοῖς τέκνοις μου, καὶ φαγόμεθα, καὶ ἀποθανού-
μεθα.

13. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν Ἠλίου· Θάρσει, εἰσελθε καὶ
ποίησον κατὰ τὸ ῥῆμά σου· ἀλλὰ ποιήσόν μοι ἐκείθεν
ἐγκρυφίαν μικρὸν, καὶ ἐξοίσεις μοι ἐν πρώτοις, στυτῇ
δὲ καὶ τοῖς τέκνοις σου ποιήσεις ἐπ' ἑσγᾶτι.

14. Ὅτι τάδε λέγει Κύριος· Ἡ ὑδρία τοῦ ἀλεύρου
οὐκ ἐκλείψει, καὶ ὁ καψάκης τοῦ ἐλαίου οὐκ ἐλαττονή-
σει, ἕως ἡμέρας τοῦ θοῦναι Κύριον τὸν βετὸν ἐπὶ τῆς
γῆς.

15. Καὶ ἐπορεύθη ἡ γυνὴ καὶ ἐποίησε, καὶ ἤσθιεν
αὐτὴ καὶ αὐτὸς καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς.

16. Καὶ ἡ ὑδρία τοῦ ἀλεύρου οὐκ ἐξέλιπε, καὶ ὁ κα-
ψάκης τοῦ ἐλαίου οὐκ ἐλαττονήθη, κατὰ τὸ ῥῆμα Κυ-
ρίου ὃ ἐλάλησεν ἐν χειρὶ Ἠλίου.

17. Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα, καὶ ἡρρώστησεν ὁ υἱὸς
τῆς γυναίκος τῆς κυρίας τοῦ οἴκου· καὶ ἦν ἡ ἀρρώστεια
αὐτοῦ κραταῖα σφόδρα, ἕως οὐχ ὑπελείφθη ἐν αὐτῷ
πνεῦμα.

18. Καὶ εἶπε πρὸς Ἠλίου· Τί ἐμοὶ καὶ σοί, ἄν-
θρωπε τοῦ Θεοῦ; Εἰςῆλθες πρὸς με τοῦ ἀναμῆσαι ἀδι-
κίας μου, καὶ θανατῶσαι τὸν υἱόν μου;

19. Καὶ εἶπεν Ἠλίου πρὸς τὴν γυναῖκα· Δός μοι
τὸν υἱόν σου. Καὶ λαβὼν αὐτὸν ἐκ τοῦ κόλπου αὐτῆς,
καὶ ἀνήνεγκεν αὐτὸν εἰς τὸ ὑπερῶον ἐν ᾧ αὐτὸς ἐκά-
θητο ἐκεῖ, καὶ ἐκοίμισεν αὐτὸν ἐπὶ τῆς κλίνης.

(*) 20. Καὶ ἀνεβόησεν Ἠλίου, καὶ εἶπεν· Οἱ μοι,
Κύριε, ὁ μάρτυς τῆς χήρας μεθ' ἧς ἐγὼ κατοικῶ μετ'
αὐτῆς, σὺ κεκάωκας τοῦ θανατῶσαι τὸν υἱόν αὐτῆς.

21. Καὶ ἐνεφύση τῷ παιδαρίῳ τρίς, καὶ ἐπεκαλέ-
σατο τὸν Κύριον, καὶ εἶπε· Κύριε ὁ Θεός μου, ἐπι-
στραφήτω δὴ ἡ ψυχὴ τοῦ παιδαρίου τούτου εἰς αὐτόν.

(*) 20. Καὶ ἀνεβόησεν Ἠλίου, καὶ εἶπεν· Κύριε ὁ Θεός μου,
καὶ γὰρ τὴν χήραν, μεθ' ἧς ἐγὼ οἰκῶ μετ' αὐτῆς, σὺ ἐκάωκας.
(Compl.)

5. Et fecit Eliu juxta verbum Domini, et sedit in torrente
Chorrath super faciem Jordanis :

6. et corvi ferebant ei panes mane, et carnes vesperi, et
de torrente bibebat aquam.

7. Et factum est post dies, et exaruit torrens, quia non
fuerat pluvia super terram.

8. Et factum est verbum Domini ad Eliu :

9. Surge, et vade in Sarepta Sidoniae : ecce mandavi ibi
mulieri viduae do nutriendo te.

10. Et surrexit et ivit in Sarepta, et venit ad ostium ci-
vilatis : et ecce ibi mulier vidua colligebat ligna : et clamavit
post eam Eliu, et dixit ad eam : Cape nunc mihi pusillam
aquam in vase, et bibam.

11. Et ivit capere, et clamavit post eam Eliu, et dixit :
Cape nunc mihi buccellam panis qui in manu tua.

12. Et dixit mulier : Vivit Dominus Deus tuus si est mihi
subcineritius, nisi quantum pugillum farinae in hydria, et
paucum oleum in lecytho : et ecce ego colligam duo ligni-
cula, et ingrediar et faciam illum mihi et filiis meis, et co-
medemus, et moriemur.

13. Et dixit ad eam Eliu : Confide, intra et fac juxta ver-
bum tuum : sed fac mihi inde subcineritium parvum, et
afferet mihi in primis, tibi autem et filiis tuis facies in ul-
timo.

14. Quoniam haec dicit Dominus : Hydria farinae non de-
ficiet, et lecythus olei non minuetur, usque ad diem quo
dabit Dominus pluviam super terram.

15. Et ivit mulier et fecit, et comedit ipsa et ipse et filii
ejus.

16. Et hydria farinae non defecit, et lecythus olei non est
imminutus, juxta verbum Domini quod locutus est in manu
Eliu.

17. Et factum est post haec, et aegrotavit filius mulieris
dominae domus : et erat infirmitas ejus valida valde, donec
non remansit in eo spiritus.

18. Et dixit ad Eliu : Quid mihi et tibi, homo Dei ? In-
trasti ad me ad rememorandum injustitias meas, et inter-
ficiendum filium meum ?

19. Et dixit Eliu ad mulierem : Da mihi filium tuum. Et
sumpsit illum de sinu ejus, et attulit eum in coenaculum in
quo ipse sedebat ibi, et cubare eum fecit super lectum.

20. Et exclamavit Eliu, et dixit : Hei mihi, Domine, testis
viduae quacum ego habito cum ea, tu afflixisti interficiendo
filium ejus ?

21. Et insufflavit puerulo ter, et invocavit Dominum, et
dixit : Domine Deus meus, revertatur nunc anima pueruli
hujus in ipsum.

20. Et exclamavit Eliu, et dixit : Domine Deus meus, etiam
viduam, quacum ego habito cum ea, afflixisti !

(*) 22. Καὶ ἐγένετο οὕτως, καὶ ἀνεβόησε τὸ παιδάριον.
23. Καὶ κατήγαγεν αὐτὸ ἀπὸ τοῦ ὑπερώου εἰς τὸν οἶκον, καὶ ἔδωκεν αὐτὸ τῇ μητρὶ αὐτοῦ, καὶ εἶπεν Ἠλίου· Βλέπε, ζῇ ὁ υἱός σου.
24. Καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ πρὸς Ἠλίου· Ἰδοὺ ἐγνώκα ὅτι σὺ ἄνθρωπος Θεοῦ, καὶ ῥῆμα Κυρίου ἐν τῷ στόματί σου ἀληθινόν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΗ'.

1. Καὶ ἐγένετο μεθ' ἡμέρας πολλὰς, καὶ ῥῆμα Κυρίου ἐγένετο πρὸς Ἠλίου ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῷ τρίτῳ, λέγων· Πορεύθητι, καὶ ὁφθῇ τῷ Ἀχαάβ, καὶ ὠσω θετὸν ἐπὶ πρόσωπον τῆς γῆς.
2. Καὶ ἐπορεύθη Ἠλίου τοῦ ὁφθῆναι τῷ Ἀχαάβ, καὶ ἡ λιμὸς κραταῖα ἐν Σαμαρείᾳ.
3. Καὶ ἐκάλεσεν Ἀχαάβ τὸν Ἀβδιὸν τὸν οἰκονόμον· καὶ Ἀβδιὸς ἦν φοβούμενος τὸν Κύριον σφόδρα.
4. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ τύπτειν τὴν Ἰεζάβελ τοὺς προφῆτας Κυρίου, καὶ ἔλαβεν Ἀβδιὸς ἑκατὸν ἄνδρας προφῆτας καὶ κατέκρυψεν αὐτοὺς κατὰ πεντήκοντα ἐν σπηλαίῳ, καὶ διέτρεφεν αὐτοὺς ἐν ἄρτῳ καὶ ὕδατι.
5. Καὶ εἶπεν Ἀχαάβ πρὸς Ἀβδιὸν· Δεῦρο, καὶ διέλθωμεν ἐπὶ τὴν γῆν καὶ ἐπὶ πηγὰς τῶν ὑδάτων καὶ ἐπὶ χειμάρρους, ἐὰν πῶς εὕρωμεν βοτάνην, καὶ περιποιησώμεθα ἵππους καὶ ἡμιόνους, καὶ οὐκ ἐξολοθρευθήσονται ἀπὸ τῶν σκηνῶν.
6. Καὶ ἐμέρισαν ἑαυτοῖς τὴν ὁδὸν τοῦ διελθεῖν αὐτήν· Ἀχαάβ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ μιᾷ, καὶ Ἀβδιὸς ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ ἄλλῃ μόνος.
7. Καὶ ἦν Ἀβδιὸς ἐν τῇ ὁδῷ μόνος, καὶ ἦλθεν Ἠλίου εἰς συνάντησιν αὐτοῦ μόνος· καὶ Ἀβδιὸς ἔσπευσε καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ εἶπεν· Εἰ σὺ εἶ αὐτός, κύριέ μου Ἠλίου;
8. Καὶ εἶπεν Ἠλίου αὐτῷ· Ἐγώ. Πορεύου, λέγε τῷ κυρίῳ σου· Ἰδοὺ Ἠλίου.
9. Καὶ εἶπεν Ἀβδιὸς· Τί ἡμάρτηκα, ὅτι δίδως τὸν δοῦλόν σου εἰς χεῖρα Ἀχαάβ τοῦ θανατῶσαί με;
10. Ζῇ Κύριος ὁ Θεός σου, εἰ ἔστιν ἔθνος ἢ βασιλεία οὗ οὐκ ἀπέστειλεν ὁ κύριός μου ζητεῖν σε· καὶ εἰ εἶπον· Οὐκ ἔστι· καὶ ἐνέπρησε τὴν βασιλείαν καὶ τὰς χώρας αὐτῆς, ὅτι οὐχ εὕρηκέ σε.
11. Καὶ νῦν σὺ λέγεις· Πορεύου, ἀνάγγελε τῷ κυρίῳ σου· Ἰδοὺ Ἠλίου.
12. Καὶ ἔσται, ἐὰν ἐγὼ ἀπέλθω ἀπὸ σοῦ, καὶ πνεῦμα Κυρίου ἄρῃ σε εἰς τὴν γῆν ἣν οὐκ οἶδα, καὶ εἰσελεύσομαι ἀπαγγεῖλαι τῷ Ἀχαάβ, καὶ οὐχ εὕρήσει σε, καὶ ἀποκτενεῖ με· καὶ ὁ δοῦλός σου ἔστι φοβούμενος τὸν Κύριον ἐκ νεότητος αὐτοῦ.
13. Ἡ οὐκ ἀπηγγέλη σοι τῷ κυρίῳ μου, οἷα πεποίηκα ἐν τῷ ἀποκτείνειν τὴν Ἰεζάβελ τοὺς προφῆτας Κυρίου, καὶ ἔκρυψα ἀπὸ τῶν προφητῶν Κυρίου ἑκατὸν ἄνδρας, ἀνὰ πεντήκοντα ἐν σπηλαίῳ, καὶ ἔθρεψα ἐν ἄρτοις καὶ ὕδατι;

(*) 22. Καὶ ἐγένετο οὕτως, καὶ ἀνεβόησεν, καὶ ἤκουσεν Κύριος ἐν φωνῇ Ἠλία· καὶ ἀπεστράφη ἡ ψυχὴ τοῦ παιδαρίου πρὸς ἑκατὸν αὐτοῦ, καὶ ἔζησεν.

23. Καὶ ἔλαβεν Ἠλίου τὸ παιδάριον, καὶ κατήγαγεν....
(Alex.)

22. Et factum est sic, et exclamavit puerulus.
23. Et deduxit eum de conaculo in domum, et dedit eum matri ejus, et dixit Eliu : Aspice, vivit filius tuus.

24. Et dixit mulier ad Eliu : Ecce cognovi quia tu homo Dei, et verbum Domini in ore tuo verum.

CAPUT XVIII.

1. Et factum est post dies multos, et verbum Domini factum est ad Eliu in anno tertio, dicens : Vade, et appare Achaab, et dabo pluviam super faciem terræ.

2. Et ivit Eliu apparere Achaab, et fames valida in Samaria.

3. Et vocavit Achaab Abdiu œconomum : et Abdiu erat timens Dominum valde.

4. Et factum est in percutiendo Jezabel prophetas Domini, et sumpsit Abdiu centum viros prophetas, et occulavit eos ad quinquaginta in spelunca, et enutrivit eos in aqua et pane.

5. Et dixit Achaab ad Abdiu : Heus, et transeamus super terram et ad fontes aquarum et ad torrentes, si quomodo inveniamus herbam et conservemus equos et mulos, et non exterminabuntur de tabernaculis.

6. Et diviserunt sibi viam ad transeundum eam : Achaab ivit in via una, et Abdiu ivit in via alia solus.

7. Eterat Abdiu in via solus, et venit Eliu in occursum ejus solus : et Abdiu festinavit et cecidit super faciem suam, et dixit : Si tu es ipse, domine mi Eliu ?

8. Et dixit Eliu ei : Ego. Vade, dic domino tuo : Ecce Eliu.

9. Et dixit Abdiu : Quid peccavi, quia das servum tuum in manum Achaab ad interficiendum me ?

10. Vivit Dominus Deus tuus, si est gens aut regnum quo non misit dominus meus querere te : et si dixerunt : Non est : et incendit regnum et regiones ejus, quia non invenit te.

11. Et nunc tu dicis : Vade, annuntia domino tuo : Ecce Eliu.

12. Et erit, si ego abiero a te, et spiritus Domini tollet te in terram quam non novi, et ingrediar annuntiare Achaab, et non inveniet te, et occidet me : et servus tuus est timens Dominum a juventute sua.

13. Numquid non annuntiatum est tibi domino meo, qualia feci in occidendo Jezabel prophetas Domini, et occulavi de prophetis Domini centum viros, singulos quinquaginta in spelunca, et nutrivit in panibus et aqua ?

22. Exclamavit, et exaudivit Dominus in voce Eliu : et reversa est anima pueri ad viscera ejus, et revixit.

23. Et tulit Eliu puerum, et deduxit....

14. Καὶ νῦν σὺ λέγεις μοι· Πορεύου, λέγε τῷ κυρίῳ σου· Ἰδοὺ Ἡλιοῦ· καὶ ἀποκτενεῖ με.

15. Καὶ εἶπεν Ἡλιοῦ· Ζῇ Κύριος τῶν δυνάμεων ὃ παρέστην ἐνώπιον αὐτοῦ, ὅτι σήμερον ὀφθῆσομαι αὐτῷ.

16. Καὶ ἐπορεύθη Ἀβδιὸν εἰς συναντήν τῷ Ἀχαάβ, καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῷ· καὶ ἐξέδραμεν Ἀχαάβ, καὶ ἐπορεύθη εἰς συνάντησιν Ἡλιοῦ.

17. Καὶ ἐγένετο, ὡς εἶδεν Ἀχαάβ τὸν Ἡλιοῦ, καὶ εἶπεν Ἀχαάβ πρὸς Ἡλιοῦ· Εἰ σὺ εἶ αὐτὸς ὁ διαστρέφων τὸν Ἰσραὴλ;

18. Καὶ εἶπεν Ἡλιοῦ· Οὐ διαστρέφω τὸν Ἰσραὴλ, ὅτε ἄλλ' ἢ σὺ καὶ οἶκος τοῦ πατρός σου, ἐν τῷ καταλιμπάνειν ὑμᾶς τὸν Κύριον Θεὸν ὑμῶν, καὶ ἐπορεύθης ὀπίσω τῶν Βααλῖμ.

19. Καὶ νῦν ἀπόστειλον, συνάθροισον πρὸς μὲ πάντα Ἰσραὴλ εἰς ὄρος τὸ Καρμῆλιον, καὶ τοὺς προφῆτας τῆς αἰσχύνης τετρακοσίους καὶ πενήκοντα, καὶ τοὺς προφῆτας τῶν ἁλσῶν τετρακοσίους ἐσθλόντας τράπεζαν Ἰεζάβελ.

20. Καὶ ἀπέστειλεν Ἀχαάβ εἰς πάντα Ἰσραὴλ, καὶ ἐπισυνήγαγε πάντας τοὺς προφῆτας εἰς ὄρος τὸ Καρμῆλιον.

21. Καὶ προσήγαγεν Ἡλιοῦ πρὸς πάντας, καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἡλιοῦ· Ἔως πότε ὑμεῖς χωλανεῖτε ἐπ' ἀμφοτέραις ταῖς ἰγνύαις; Εἰ ἴστι Κύριος ὁ Θεός, πορεύεσθε ὀπίσω αὐτοῦ· εἰ δὲ Βάαλ, πορεύεσθε ὀπίσω αὐτοῦ. Καὶ οὐκ ἀπεκρίθη ὁ λαὸς λόγον.

22. Καὶ εἶπεν Ἡλιοῦ πρὸς τὸν λαόν· Ἐγὼ ὑπολείμμιμι προφήτης τοῦ Κυρίου μονώτατος· καὶ οἱ προφῆται τοῦ Βάαλ τετρακόσιοι καὶ πενήκοντα ἄνδρες, καὶ οἱ προφῆται τοῦ ἁλσους τετρακόσιοι.

23. Δότωσαν ἡμῖν δύο βόας, καὶ ἐκλεξάσθωσαν ἑαυτοῖς τὸν ἕνα, καὶ μελισάτωσαν, καὶ ἐπιθέτωσαν ἐπὶ τῶν ξύλων, καὶ πῦρ μὴ ἐπιθέτωσαν· καὶ ἐγὼ ποιήσω τὸν βούν τὸν ἄλλον, καὶ πῦρ οὐ μὴ ἐπιθῶ.

24. Καὶ βοᾷτε ἐν ὀνόματι θεῶν ὑμῶν, καὶ ἐγὼ ἐπικαλέσομαι ἐν τῷ ὀνόματι Κυρίου τοῦ Θεοῦ μου, καὶ ἔσται ὁ Θεός, ὃς ἂν ἐπακούσῃ ἐν πυρὶ, οὗτος Θεός. Καὶ ἀπεκρίθησαν πᾶς ὁ λαός, καὶ εἶπον· Καλὸν τὸ ῥῆμα ὁ Ἐλάλης.

25. Καὶ εἶπεν Ἡλιοῦ τοῖς προφῆταις τῆς αἰσχύνης· Ἐκλέξασθε ἑαυτοῖς τὸν μόσχον τὸν ἕνα, καὶ ποιήσατε πρῶτοι, ὅτι πολλοὶ ὑμεῖς· καὶ ἐπικαλέσασθε ἐν ὀνόματι Θεοῦ ὑμῶν, καὶ πῦρ μὴ ἐπιθῆτε.

26. Καὶ λαβὼν τὸν μόσχον καὶ ἐποίησαν, καὶ ἐπεκαλοῦντο ἐν ὀνόματι τοῦ Βάαλ ἐκ πρωῒθεν ἕως μεσημβρίας, καὶ εἶπον· Ἐπάκουσον ἡμῶν, ὁ Βάαλ, ἐπάκουσον ἡμῶν. Καὶ οὐκ ἦν φωνή, καὶ οὐκ ἦν ἀκρόασις. Καὶ διέτρεγον ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου οὗ ἐποίησαν.

27. Καὶ ἐγένετο μεσημβρία, καὶ ἐμυκτήρισεν αὐτοὺς Ἡλιοῦ ὁ Θεοδίτης, καὶ εἶπεν· Ἐπικαλεῖσθε ἐν φωνῇ μεγάλη, ὅτι Θεός ἐστιν, ὅτι ἀδολεσχία αὐτῷ ἐστιν, καὶ ἅμα μὴ ποτε χρηματίζει αὐτός, ἢ μὴ ποτε καθεύδει αὐτός, καὶ ἐξαναστήσεται.

28. Καὶ ἐπεκαλοῦντο ἐν φωνῇ μεγάλῃ, καὶ κατετίμνοντο κατὰ τὸν ἔθισμόν αὐτῶν ἐν μαχαίραις καὶ σιρομάσταις ἕως ἐκχύσεως αἵματος ἐπ' αὐτούς,

29. καὶ προεφῆτευον ἕως οὗ παρῆλθε τὸ δειλινόν· καὶ ἐγένετο, ὡς ὁ καιρὸς τοῦ ἀναβῆναι τὴν θυσίαν, καὶ ἐλάλησεν Ἡλιοῦ ὁ Θεοδίτης πρὸς τοὺς προφῆτας τῶν

14. Et nunc tu dicis mihi : Vade, dic domino tuo : Ecce Eliu : et interficiet me.

15. Et dixit Eliu : Vivit Dominus virtutum cui adstiti in conspectu ejus, quia hodie apparebo ei.

16. Et ivit Abdiu in occursum Achaab, et annuntiavit ei : et cucurrit Achaab, et ivit in occursum Eliu.

17. Et factum est, ut vidit Achaab Eliu, et dixit Achaab ad Eliu : Si tu es ipse qui evertis Israel?

18. Et dixit Eliu : Non everto Israel, sed quinimo tu et domus patris tui, dum relinquitis vos Dominum Deum vestrum, et ivisti post Baalim.

19. Et nunc mitte, congrega ad me omnem Israel in montem Carmeli, et prophetas confusionis quadringentos et quinquaginta, et prophetas lucorum quadringentos manducantes mensam Jezabel.

20. Et misit Achaab in omnem Israel, et collegit omnes prophetas in montem Carmeli.

21. Et accessit Eliu ad omnes, et dixit eis Eliu : Usquequo vos claudicabitis in ambobus poplitibus? Si Deus est Dominus, ite post eum : si autem Baal, ite post eum. Et non respondit populus verbum.

22. Et dixit Eliu ad populum : Ego remansi propheta Domini solus : et prophetæ Baal quadringenti et quinquaginta viri, et prophetæ lucus quadringenti.

23. Dent nobis duos boves, et eligant sibi unum, et demembrent, et imponent super ligna, et ignem non apponant : et ego faciam bovem alterum, et ignem non apponam.

24. Et clamate in nomine deorum vestrorum, et ego invocabo in nomine Domini Dei mei, et erit Deus quicumque exaudierit in igne, hic Deus. Et responderunt omnis populus, et dixerunt : Bonum est verbum quod locutus es.

25. Et dixit Eliu ad prophetas confusionis : Eligite vobis vitulum unum, et facite primi, quoniam multi vos estis : et invoke in nomine dei vestri, et ignem ne apponatis.

26. Et acceperunt vitulum et fecerunt, et invocabant in nomine Baal a mane usque ad meridiem, et dicebant : Exaudi nos, Baal, exaudi nos. Et non fuit vox, et non fuit auditio. Et transiliebant super altare quod fecerant.

27. Et facta est meridies, et sub sannaviteos Eliu Thesbites, et dixit : Invoke in voce magna, quia Deus est, quia fabulatio ei est, et simul ne forte responsa dei ipse, vel ne forte dormiat ipse, et suscitabitur.

28. Et invocabant in voce magna, et secabant se secundum consuetudinem suam in gladiis et syromastibus usque ad effusionem sanguinis super se.

29. et prophetabant usque dum transiret vespera : et factum est, quando fuit tempus ut ascenderet sacrificium, et locutus est Eliu Thesbites ad prophetas offendiculorum,

προσχοθισμάτων, λέγων· Μετάσθητε ἀπὸ τοῦ νῦν, καὶ ἐγὼ ποιήσω τὸ ὀλοκαύτωμά μου. Καὶ μετέστησαν, καὶ ἀπῆλθον.

30. Καὶ εἶπεν Ἠλιοῦ πρὸς τὸν λαόν· Προσγάγετε πρὸς μέ. Καὶ προσήγαγε πᾶς ὁ λαὸς πρὸς αὐτόν.

31. Καὶ ἔλαβεν Ἠλιοῦ δώδεκα λίθους κατὰ ἀριθμὸν φυλῶν τοῦ Ἰσραὴλ, ὡς ἐλάλησε Κύριος πρὸς αὐτόν, λέγων· Ἰσραὴλ ἔσται τὸ ὄνομά σου.

32. Καὶ ὠκοδόμησε τοὺς λίθους ἐν ὀνόματι Κυρίου, καὶ ἱάσατο τὸ θυσιαστήριον τὸ κατεσκαμμένον, καὶ ἐποίησε θάλασσαν χωροῦσαν δύο μετρητάς σπέρματος κυκλόθεν τοῦ θυσιαστηρίου.

33. Καὶ ἐστοίβασε τὰς σχίδας ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ὃ ἐποίησε, καὶ ἐμέλισε τὸ ὀλοκαύτωμα καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὰς σχίδας, καὶ ἐστοίβασεν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον,

34. καὶ εἶπε· Λάβετε μοι τέσσαρας ὑδρίας ὕδατος, καὶ ἐπιγέετε ἐπὶ τὸ ὀλοκαύτωμα καὶ ἐπὶ τὰς σχίδας. Καὶ ἐποίησαν οὕτως. Καὶ εἶπε· Δευτερώσατε. Καὶ ἐδευτέρωσαν. Καὶ εἶπε· Τρισώσατε. Καὶ ἐτρίσευσαν.

35. Καὶ διεπορεύετο τὸ ὕδωρ κύκλῳ τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ τὴν θάλασσαν ἐπλησαν ὕδατος.

36. Καὶ ἀνεβόησεν Ἠλιοῦ εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ εἶπε· Κύριε ὁ Θεὸς Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰσραὴλ, ἐπάκουσόν μου, Κύριε, ἐπάκουσόν μου σήμερον ἐν πυρὶ, καὶ γνώτωσαν πᾶς ὁ λαὸς οὗτος ὅτι σὺ εἶ Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, καὶ ἐγὼ δοῦλός σου, καὶ διὰ σέ πεποίηκα τὰ ἔργα ταῦτα.

37. Ἐπάκουσόν μου, Κύριε, ἐπάκουσόν μου, καὶ γνώτω ὁ λαὸς οὗτος ὅτι σὺ εἶ Κύριος ὁ Θεός, καὶ σὺ ἐστρεψας τὴν καρδίαν τοῦ λαοῦ τούτου ὀπίσω.

38. Καὶ ἔπεσε πῦρ παρὰ Κυρίου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ κατέφαγε τὰ ὀλοκαυτώματα καὶ τὰς σχίδας καὶ τὸ ὕδωρ τὸ ἐν τῇ θαλάσῃ, καὶ τοὺς λίθους καὶ τὸν χοῦν ἐξέλειξε τὸ πῦρ.

39. Καὶ ἔπεσε πᾶς ὁ λαὸς ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν, καὶ εἶπον· Ἀληθῶς Κύριος ὁ Θεὸς αὐτὸς ὁ Θεός.

40. Καὶ εἶπεν Ἠλιοῦ πρὸς τὸν λαόν· Συλλάβετε τοὺς προφήτας τοῦ Βαάλ, μηδεὶς σωθῆτω ἐξ αὐτῶν. Καὶ συνέλαβον αὐτοὺς, καὶ κατὰγει αὐτοὺς Ἠλιοῦ εἰς τὸν χειμάρρουν Κισσῶν, καὶ ἐσφαζεν αὐτοὺς ἐκεῖ.

41. Καὶ εἶπεν Ἠλιοῦ τῷ Ἀχαάβ· Ἀνάβηθι, καὶ φάγε καὶ πίε, ὅτι φωνὴ τῶν ποδῶν τοῦ θεοῦ.

42. Καὶ ἀνέβη Ἀχαάβ τοῦ φαγεῖν καὶ πιεῖν, καὶ Ἠλιοῦ ἀνέβη ἐπὶ τὴν Κάρμηλον καὶ ἐκυψεν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἔθηκε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀναμέσον τῶν γονάτων αὐτοῦ,

43. καὶ εἶπε τῷ παιδάρῳ αὐτοῦ· Ἀνάβηθι, καὶ ἐπίβλεψον δὸν τῆς θαλάσσης. Καὶ ἐπέβλεψε τὸ παιδάριον, καὶ εἶπεν· Οὐκ ἔστιν οὐθέν. Καὶ εἶπεν Ἠλιοῦ· Καὶ σὺ ἐπίστρεψον ἐπτάκις.

44. Καὶ ἐπέστρεψε τὸ παιδάριον ἐπτάκις, καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐσθόμῳ, καὶ ἰδοὺ νεφέλη μικρά, ὡς ἵχνος ἀνθρώπου, ἀνάγουσα ὕδωρ. Καὶ εἶπεν· Ἀνάβηθι, καὶ εἶπον Ἀχαάβ· Ζεῦξον τὸ ἄρμα σου καὶ κατάρθῃ, μὴ καταλάβῃ σε ὁ θεός.

45. Καὶ ἐγένετο ἕως ὧδε καὶ ὧδε, καὶ ὁ οὐρανὸς συνεσκότασε νεφέλαις καὶ πνεύματι, καὶ ἐγένετο ὑετὸς μέγας. Καὶ ἐκλαυ καὶ ἐπορεύετο Ἀχαάβ ἕως Ἰεζράελ.

dicens : Discedite amodo, et ego faciam holocaustum meum. Et discesserunt, et abierunt.

30. Et dixit Eliu ad populum : Accedite ad me. Et accessit omnis populus ad eum.

31. Et accepit Eliu duodecim lapides secundum numerum tribuum Israel, sicut locutus est Dominus ad eum, dicens : Israel erit nomen tuum.

32. Et ædificavit lapides in nomine Domini, et curavit altare dirutum, et fecit mare quod caperet duas metretas seminis in gyro altaris.

33. Et constipavit schizas super altare quod fecit, et demembravit holocaustum et imposuit super schizas, et stipavit super altare,

34. et dixit : Accipite mihi quatuor hydrias aquæ, et effundite super holocaustum et super schizas. Et fecerunt sic. Et dixit : Iterate. Et iteraverunt. Et dixit : Repetite tertio. Et tertio repetierunt.

35. Et manabat aqua in circuitu altaris, et mare impleverunt aqua.

36. Et exclamavit Eliu in cælum, et dixit : Domine Deus Abraam et Isaac et Israel, exaudi me, Domine, exaudi me hodie in igne, et sciant omnis populus hic quoniam tu es Dominus Deus Israel, et ego servus tuus, et per te feci opera hæc.

37. Exaudi me, Domine, exaudi me, et cognoscat populus hic quia tu es Dominus Deus, et tu vertisti cor populi hujus retro.

38. Et cecidit ignis a Domino de cælo, et comedit holocausta et schizas et aquam quæ in mari, et lapides et terram linxit ignis.

39. Et cecidit omnis populus super faciem suam, et dixerunt : Vere Dominus Deus ipse est Deus.

40. Et dixit Eliu ad populum : Comprehendite prophetas Baal, nemo sit salvus ex illis. Et comprehenderunt illos, et deduxit illos Eliu ad torrentem Cisson, et jugulavit eos ibi.

41. Et dixit Eliu ad Achaab : Ascende, et manduca et bibe, quoniam vox est pedum pluviae.

42. Et ascendit Achaab ad manducandum et bibendum, et Eliu ascendit in Carmelum et inclinavit se in terram, et posuit faciem suam inter genua sua,

43. et dixit puero suo : Ascende, et prospice viam maris. Et respexit puer, et dixit : Non est quicquam. Et dixit Eliu : Et tu reverte septies.

44. Et revertit puer septies, et factum est in septimo, et ecce nubes pusilla, quasi vestigium hominis, adducens aquam. Et dixit : Ascende, et dic ad Achaab : Junge currum tuum et descende, ne comprehendat te pluvia.

45. Et factum est usque huc et illuc, et cælum contenebravit nobibus et vento, et facta est pluvia magna. Et plorabat et ibat Achaab usque Jezrael.

46. Καὶ χεὶρ Κυρίου ἐπὶ τὸν Ἠλιοῦ, καὶ συνέσπριξε τὴν ὀσφύν αὐτοῦ, καὶ ἔτρεχεν ἔμπροσθεν Ἀχαάβ εἰς Ἱεζράελ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΘ'.

1. Καὶ ἀνήγγειλεν Ἀχαάβ τῇ Ἱεζάβελ γυναικὶ αὐτοῦ πάντα ὃ ἐποίησεν Ἠλιοῦ, καὶ ὡς ἀπέκτεινε τοὺς προφῆτας ἐν βομβραίᾳ.

2. Καὶ ἀπέστειλεν Ἱεζάβελ πρὸς Ἠλιοῦ, καὶ εἶπεν· Εἰ σὺ εἶ Ἠλιοῦ καὶ ἐγὼ Ἱεζάβελ, τάδε ποιήσαι μοι ὁ Θεὸς καὶ τάδε προσθήῃ, ὅτι ταύτην τὴν ὥραν αὐριον θήσομαι τὴν ψυχὴν σου καθὼς ψυχὴν ἑνὸς ἐξ αὐτῶν.

3. Καὶ ἐφοβήθη Ἠλιοῦ, καὶ ἀνέστη καὶ ἀπῆλθε κατὰ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, καὶ ἔρχεται εἰς Βηρσαβὲ γῆν Ἰούδα, καὶ ἀρῆκε τὸ παιδάριον αὐτοῦ ἐκεῖ.

4. Καὶ αὐτὸς ἐπορεύθη ἐν τῇ ἐρήμῳ ὁδὸν ἡμέρας, καὶ ἦλθε καὶ ἐκάθισεν ὑποκάτω Ῥαθυμὲν, καὶ ἠτήσατο τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἀποθανεῖν, καὶ εἶπεν· Ἰκανοῦσθαι νῦν, λάβε δὴ τὴν ψυχὴν μου ἀπ' ἐμοῦ, Κύριε, ὅτι οὐ κρείσσων ἐγὼ εἰμι ὑπὲρ τοὺς πατέρας μου.

5. Καὶ ἐκοιμήθη καὶ ὑπνωσεν ἐκεῖ ὑπὸ φυτὸν· καὶ ἰδοὺ τις ἤψατο αὐτοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἀνάστηθι καὶ φάγε.

6. Καὶ ἐπέβλεψεν Ἠλιοῦ, καὶ ἰδοὺ πρὸς κεφαλῇς αὐτοῦ ἐγκρυφίας ὀλυρίτης καὶ καψάκης ὕδατος· καὶ ἀνέστη καὶ ἔφαγε καὶ ἔπιε, καὶ ἐπιστρέψας ἐκοιμήθη.

7. Καὶ ἐπέστρεψεν ὁ ἄγγελος Κυρίου ἐκ δευτέρου, καὶ ἤψατο αὐτοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἀνάστα, φάγε, ὅτι πολλὴ ἀπὸ σοῦ ἡ ὁδός.

8. Καὶ ἀνέστη, καὶ ἔφαγε, καὶ ἔπιε· καὶ ἐπορεύθη ἐν ἰσχύϊ τῆς βρώσεως ἐκείνης τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας ἕως ὄρους Χωρήβ.

9. Καὶ εἰσῆλθεν ἐκεῖ εἰς τὸ σπήλαιον, καὶ κατέλυσεν ἐκεῖ καὶ ἰδοὺ ῥῆμα Κυρίου πρὸς αὐτόν, καὶ εἶπε· Τί σὺ ἐνταῦθα, Ἠλιοῦ;

10. Καὶ εἶπεν Ἠλιοῦ· Ζηλῶν ἐζηλωκα τῷ Κυρίῳ παντοκράτορι, ὅτι ἐγκατέλιπόν σε οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, τὰ θυσιαστήρια σου κατέσκαψαν, καὶ τοὺς προφῆτας σου ἀπέκτειναν ἐν βομβραίᾳ, καὶ ὑπολείμμαι ἐγὼ μόνω-
τατος, καὶ ζητοῦσι τὴν ψυχὴν μου λαβεῖν αὐτήν.

11. Καὶ εἶπεν· Ἐξελεύσῃ αὐριον, καὶ στήσῃ ἐνώπιον Κυρίου ἐν τῷ ὄρει· Ἰδοὺ παρελεύσεται Κύριος, καὶ ἰδοὺ πνεῦμα μέγα κραταῖον διαλύον ὄρη καὶ συντρίβον πέτρας ἐνώπιον Κυρίου, οὐκ ἐν τῷ πνεύματι Κύριος· καὶ μετὰ τὸ πνεῦμα συσσεισμός, οὐκ ἐν τῷ συσσεισμῷ Κύριος·

12. καὶ μετὰ τὸν συσσεισμόν πῦρ, οὐκ ἐν τῷ πυρὶ Κύριος· καὶ μετὰ τὸ πῦρ φωνὴ αὐρας λεπτῆς.

13. Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν Ἠλιοῦ, καὶ ἐπεκάλυψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐν τῇ μελωτῇ αὐτοῦ, καὶ ἐξῆλθε καὶ ἔστη ὑπὸ σπήλαιον· καὶ ἰδοὺ πρὸς αὐτόν φωνή, καὶ εἶπε· Τί σὺ ἐνταῦθα, Ἠλιοῦ;

14. Καὶ εἶπεν Ἠλιοῦ· Ζηλῶν ἐζηλωκα τῷ Κυρίῳ παντοκράτορι, ὅτι ἐγκατέλιπον τὴν διαθήκην σου οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ τὰ θυσιαστήρια σου καθεῖλαν, καὶ τοὺς προφῆτας σου ἀπέκτειναν ἐν βομβραίᾳ· καὶ ὑπολείμμαι ἐγὼ μόνωτατος, καὶ ζητοῦσι τὴν ψυχὴν μου λαβεῖν αὐτήν.

15. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς αὐτόν· Πορεύου, ἀνά-

46. Et manus Domini super Eliu, et constrinxit lumbum suum, et currebat ante Achaab in Jezrael.

CAPUT XIX.

1. Et annuntiavit Achaab Jezabel uxori suae omnia quae fecerat Eliu, et quomodo interfecit prophetas in gladio.

2. Et misit Jezabel ad Eliu, et dixit : Si tu es Eliu et ego Jezabel, haec mihi faciat Deus et haec adjiciat, quia hac hora cras ponam animam tuam quemadmodum animam unius ex illis.

3. Et timuit Eliu, et surrexit et abiit secundum animam suam, et venit in Bersabee terram Juda, et dimisit puerum suum ibi.

4. Et ipse ivit in deserto viam diei, et venit et sedit sub Rathmen, et petivit animam suam mori, et dixit : Sufficiat nunc, tolle, quaeso, animam meam a me, Domine, quoniam non melior ego sum super patres meos.

5. Et dormivit et soporatus est ibi subtus plantam : et ecce quidam tetigit eum, et dixit ei : Surge et comede.

6. Et Eliu respexit, et ecce ad caput ejus subcineritius siligineus et lecythus aquae : et surrexit et manducavit et bibit, et revertens dormivit.

7. Et revertit angelus Domini secundo, et tetigit eum, et dixit ei : Surge, comede, quia multa a te via.

8. Et surrexit, et manducavit, et bibit : et ivit in fortitudine cibi illius quadraginta dies et quadraginta noctes usque ad montem Choreb.

9. Et intravit illic in speluncam, et mansit ibi : et ecce verbum Domini ad eum, et dixit : Quid tu hic, Eliu?

10. Et dixit Eliu : Zelans zelavi Domino omnipotenti, quia dereliquerunt te filii Israel, altaria tua diruerunt, et prophetas tuos occiderunt in gladio, et relictus sum ego solus, et quaerunt animam meam ad tollendam eam.

11. Et dixit : Egredieris cras, et stabis coram Domino in monte. Ecce transibit Dominus, et ecce spiritus magnus validus dissolvens montes et conterens petras coram Domino, non in spiritu Dominus : et post spiritum concussio, non in concussione Dominus :

12. et post concussionem ignis, non in igne Dominus : et post ignem vox aurae tenuis.

13. Et factum est ut audivit Eliu, et cooperuit faciem suam in melote sua, et exiit et stetit sub spelunca : et ecce ad eum vox, et dixit : Quid tibi hic, Eliu?

14. Et dixit Eliu : Zelans zelavi Domino omnipotenti, quia dereliquerunt testamentum tuum filii Israel, et altaria tua destruxerunt, et prophetas tuos occiderunt in gladio : et relictus sum ego solus, et quaerunt animam meam ad tollendam eam.

15. Et dixit ad eum Dominus : Vade, reverte in viam

στρεψε εἰς τὴν ὁδὸν σου, καὶ ἔξεις εἰς τὴν ὁδὸν ἐρήμου Δαμασκοῦ, καὶ ἔξεις καὶ χρίσεις τὸν Ἀζαήλ εἰς βασιλέα τῆς Συρίας.

16. Καὶ τὸν Ἰού υἱὸν Ναμεσσί χρίσεις εἰς βασιλέα ἐπὶ Ἰσραὴλ· καὶ τὸν Ἐλισαῖ υἱὸν Σαφάτ χρίσεις εἰς προφήτην ἀντὶ σοῦ.

17. Καὶ ἔσται, τὸν σωζόμενον ἐκ ῥομφαίας Ἀζαήλ θανατώσει Ἰού, καὶ τὸν σωζόμενον ἐκ ῥομφαίας Ἰού θανατώσει Ἐλισαῖ.

18. Καὶ καταλείψεις ἐν Ἰσραὴλ ἑπτὰ γιλιάδας ἀνδρῶν, πάντα γόνατα ἃ οὐκ ὠκλασαν γόνυ τῷ Βάαλ, καὶ πᾶν στόμα δ' οὐ προσεκύνησεν αὐτῷ.

19. Καὶ ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν, καὶ εὗρίσκει τὸν Ἐλισαῖ υἱὸν Σαφάτ, καὶ αὐτὸς ἤροτρία ἐν βοσσί· δώδεκα ζεύγη ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς ἐν τοῖς δώδεκα. Καὶ ἀπῆλθεν ἐπ' αὐτόν, καὶ ἐπέβριξε τὴν μελωτὴν αὐτοῦ ἐπ' αὐτόν.

20. Καὶ κατέλιπεν Ἐλισαῖ τὰς βόας, καὶ κατέδραμεν ὀπίσω Ἠλίου, καὶ εἶπε· Καταφιλήσω τὸν πατέρα μου, καὶ ἀκολουθήσω ὀπίσω σου. Καὶ εἶπεν Ἠλιού· Ἀνάστρεφε, ὅτι πεποίηκά σοι.

21. Καὶ ἀνέστρεφεν ἐξ ὀπισθεν αὐτοῦ· καὶ ἔλαβε τὰ ζεύγη τῶν βοῶν, καὶ ἔθυσσε καὶ ἔβριξεν αὐτὰ ἐν τοῖς σκεύεσι τῶν βοῶν, καὶ ἔδωκε τῷ λαῷ καὶ ἔφαγον. Καὶ ἀνέστη καὶ ἐπορεύθη ὀπίσω Ἠλίου, καὶ ἐλειτούργει αὐτῷ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Κ'. (Vulg. Cap. XXI.)

1. Καὶ ἀμπελῶν εἷς ἦν τῷ Ναβουθαί τῷ Ἰεζραηλίτῃ παρὰ τῇ ἁλῇ Ἀχαάβ βασιλέως Σαμαρείας.

2. Καὶ ἐλάλησεν Ἀχαάβ πρὸς Ναβουθαί, λέγων· Δός μοι τὸν ἀμπελῶνα σου, καὶ ἔσται μοι εἰς κῆπον λαγάνων, ὅτι ἐγγίζων οὗτος τῷ οἴκῳ μου, καὶ δώσω σοι ἀμπελῶνα ἄλλον ἀγαθὸν ὑπὲρ αὐτόν· εἰ δὲ ἀρέσκει ἐνώπιόν σου, δώσω σοι ἀργύριον ἀλλαγμα ἀμπελῶνός σου τούτου, καὶ ἔσται μοι εἰς κῆπον λαγάνων.

3. Καὶ εἶπε Ναβουθαί πρὸς Ἀχαάβ· Μὴ γένοιτό μοι παρὰ Θεοῦ μου δοῦναι κληρονομίαν πατέρων μου σοί.

4. Καὶ ἐγένετο τὸ πνεῦμα Ἀχαάβ τεταραγμένον, καὶ ἐκοιμήθη ἐπὶ τῆς κλίνης αὐτοῦ, καὶ συνεκάλυψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔφαγεν ἄρτον.

5. Καὶ εἰσῆλθεν Ἰεζάβελ ἡ γυνὴ αὐτοῦ πρὸς αὐτόν, καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτόν· Τί τὸ πνεῦμά σου τεταραγμένον, καὶ οὐκ εἰ σὺ ἐσθίων ἄρτον;

6. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτήν· Ὅτι ἐλάλησα πρὸς Ναβουθαί τὸν Ἰεζραηλίτην, λέγων· Δός μοι τὸν ἀμπελῶνά σου ἀργυρίου· εἰ δὲ βούλη, δώσω σοι ἀμπελῶνα ἄλλον ἀντ' αὐτοῦ. Καὶ εἶπεν· Οὐ δώσω σοι κληρονομίαν πατέρων μου.

7. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν Ἰεζάβελ ἡ γυνὴ αὐτοῦ· Σὺ νῦν οὕτω ποιεῖς βασιλέα ἐπὶ Ἰσραὴλ; Ἀνάστηθι καὶ φάγε ἄρτον, καὶ σαυτοῦ γενοῦ· ἐγὼ δὲ δώσω σοι τὸν ἀμπελῶνα Ναβουθαί τοῦ Ἰεζραηλίτου.

8. Καὶ ἔγραψε βιβλίον ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἀχαάβ, καὶ ἐσφραγίσατο τῇ σφραγίδι αὐτοῦ, καὶ ἀπέστειλε τὸ βιβλίον πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τοὺς ἐλευθέρους, τοὺς κατοικοῦντας μετὰ Ναβουθαί.

9. Καὶ ἐγγράπτο ἐν τοῖς βιβλίοις, λέγων· Νηστεύσατε νηστείαν, καὶ καθίσατε τὸν Ναβουθαί ἐν ἀρχῇ τοῦ λαοῦ.

tuam, et venies in viam deserti Damasci, et venies et unges Azael in regem Syriæ.

16. Et Ihu filium Namessi unges in regem super Israel : et Elisæe filium Saphat unges in prophetam pro te.

17. Et erit, evadentem e gladio Azael interficiet Ihu, et evadentem e gladio Ihu interficiet Elisæe.

18. Et relinques in Israel septem millia virorum, omnia genua quæ non flexerunt genu ipsi Baal, et omne os quod non adoravit eum.

19. Et abiit inde, et invenit Elisæe filium Saphat, et ipse arabat in bobus : duodecim juga coram eo, et ipse in his duodecim. Et abiit ad eum, et projecit melotem suam super eum.

20. Et dereliquit Elisæe boves, et cucurrit post Eliu, et dixit : Deosculabor patrem meum, et sequar post te. Et dixit Eliu : Reverte, quoniam feci tibi.

21. Et revertit a post eum : et cepit juga boum, et immolavit et coxit ea in vasis boum, et dedit populo et comederunt. Et surrexit et ivit post Eliu, et ministrabat ei.

CAPUT XX. (Vulg. Cap. XXI.)

1. Et vinea una erat Nabuthæ Jezraelitæ juxta aream Achaab regis Samariæ.

2. Et locutus est Achaab ad Nabuthæ, dicens : Da mihi vineam tuam, et erit mihi in hortum olerum, quoniam propinquat hæc domui meæ, et dabo tibi vineam aliam bonam super eam : si vero placet coram te, dabo tibi argentum permutationem vineæ tuæ istius, et erit mihi in hortum olerum.

3. Et dixit Nabuthæ ad Achaab : Non fiat mihi a Deo meo ut dem hæreditatem patrum meorum tibi.

4. Et turbatus est spiritus Achaab, et dormivit in lecto suo, et velavit faciem suam, et non manducavit panem.

5. Et intravit Jezabel uxor ejus ad eum, et locuta est ad eum : Quid spiritus tuus turbatus, et non es tu manducans panem?

6. Et dixit ad eam : Quia locutus sum ad Nabuthæ Jezraelitam, dicens : Da mihi vineam tuam argento : si autem velis, dabo tibi vineam aliam pro ea. Et dixit : Non dabo tibi hæreditatem patrum meorum.

7. Et dixit ad eum Jezabel uxor ejus : Tu nunc sic facis regem super Israel? Surge et manduca panem, et esto tui ipsius : ego vero dabo tibi vineam Nabuthæ Jezraelitæ.

8. Et scripsit librum in nomine Achaab, et signavit annulo illius, et misit librum ad seniores et liberos, eos qui habitabant cum Nabuthæ.

9. Et erat scriptum in libris, dicens : Jejunate jejunium, et sedere facite Nabuthæ in principio populi.

10. Καὶ ἐγκαθίστατε δύο ἀνδρας υἱοὺς παρὰ νόμων ἔναντίου αὐτοῦ, καὶ καταμαρτυρήσάτωσαν αὐτοῦ, λέγοντες· Εὐλόγησε Θεὸν καὶ βασιλέα. Καὶ ἐξαγαγέτωσαν αὐτὸν, καὶ λιθοβολήσάτωσαν αὐτὸν, καὶ ἀποθάνετω.

11. Καὶ ἐποίησαν οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως αὐτοῦ, οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ ἐλεύθεροι οἱ κατοικοῦντες ἐν τῇ πόλει αὐτοῦ, καθὼς ἀπέστειλε πρὸς αὐτοὺς Ἰεζάβελ, καὶ καθὰ ἐγγράπτο ἐν τοῖς βιβλίοις οἷς ἀπέστειλε πρὸς αὐτούς.

12. Καὶ ἐκάλεσαν νηστείαν, καὶ ἐκάθισαν τὸν Ναβουθαὶ ἐν ἀρχῇ τοῦ λαοῦ.

13. Καὶ εἰσῆλθον δύο ἄνδρες υἱοὶ παρὰ νόμων, καὶ ἐκάθισαν ἔναντίου αὐτοῦ, καὶ καταμαρτύρησαν αὐτοῦ, λέγοντες· Εὐλόγησας Θεὸν καὶ βασιλέα. Καὶ ἐξήγαγον αὐτὸν ἔξω τῆς πόλεως, καὶ ἐλιθοβολήσαν αὐτὸν ἐν λίθοις, καὶ ἀπέθανε.

14. Καὶ ἀπέστειλαν πρὸς Ἰεζάβελ, λέγοντες· Λελιθοδόληται Ναβουθαὶ, καὶ τέθνηκε.

15. Καὶ ἐγένετο, ὡς ἤκουσεν Ἰεζάβελ, καὶ εἶπε πρὸς Ἀχαάβ· Ἀνάστα, κληρονόμει τὸν ἀμπελῶνα Ναβουθαὶ τοῦ Ἰεζραηλίου, ὃς οὐκ ἔδωκε σοι ἀργυρίου, ὅτι οὐκ ἔστι Ναβουθαὶ ζῶν, ὅτι τέθνηκε.

16. Καὶ ἐγένετο, ὡς ἤκουσεν Ἀχαάβ ὅτι τέθνηκε Ναβουθαὶ ὁ Ἰεζραηλίτης, καὶ διέβηκε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ περιεβάλετο σάκκον· καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα, καὶ ἀνέστη καὶ κατέβη Ἀχαάβ εἰς τὸν ἀμπελῶνα Ναβουθαὶ τοῦ Ἰεζραηλίου κληρονομήσαι αὐτόν.

17. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Ἠλιὸν τὸν Θεσβίτην, λέγων·

18. Ἀνάστηθι καὶ κατέβηθι εἰς ἀπαντὴν Ἀχαάβ βασιλέως Ἰσραὴλ τοῦ ἐν Σαμαρείᾳ, ὅτι οὗτος ἐν ἀμπελῶνι Ναβουθαὶ, ὅτι καταβέβηκεν ἐκεῖ κληρονομήσαι αὐτόν.

19. Καὶ λαλήσεις πρὸς αὐτόν, λέγων· Τάδε λέγει Κύριος· Ὡς σὺ ἐφρόνεις καὶ ἐκληρονόμησας, διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος· Ἐν παντὶ τόπῳ ὡς θείξαν αἱ ὕες καὶ οἱ κύνες τὸ αἷμα Ναβουθαὶ, ἐκεῖ λείξουσιν αἱ κύνες τὸ αἷμά σου, καὶ αἱ πόρναι λούσονται ἐν τῷ αἵματί σου.

20. Καὶ εἶπεν Ἀχαάβ πρὸς Ἠλιού· Εἰ εὕρηχάς με ὁ ἐχθρὸς μου; Καὶ εἶπεν· Εὕρηκα, διότι μάτην πέπρασαι, ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐνώπιον Κυρίου, παροργίσαι αὐτόν.

21. Ἴδού ἐγὼ ἐπάγω ἐπὶ σέ κακὰ, καὶ ἐκκαύσω ὀπίσω σου, καὶ ἐξολοθρεύσω τοῦ Ἀχαάβ οὐροῦντα πρὸς τοῖχον, καὶ συνεχόμενον καὶ ἐγκαταλειμμένον ἐν Ἰσραὴλ.

22. Καὶ δώσω τὸν οἶκόν σου ὡς οἶκον Ἰεροβοάμ υἱοῦ Ναβὰτ, καὶ ὡς τὸν οἶκον Βαασά υἱοῦ Ἀχιά, περὶ τῶν παροργισμάτων ὧν παρώργισας καὶ ἐξήμαρτες τὸν Ἰσραὴλ.

23. Καὶ τῇ Ἰεζάβελ ἐλάλησε Κύριος, λέγων· Οἱ κύνες καταφάγονται αὐτήν ἐν τῷ προτειγίσματι τοῦ Ἰεζράελ.

24. Τὸν τεθνηκότα τοῦ Ἀχαάβ ἐν τῇ πόλει φάγονται οἱ κύνες, καὶ τὸν τεθνηκότα αὐτοῦ ἐν τῷ πεδίῳ φάγονται τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ.

25. Πλὴν ματαίως Ἀχαάβ ὃς ἐπράθη ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐνώπιον Κυρίου, ὡς μετέβηκεν αὐτὸν Ἰεζάβελ ἡ γυνὴ αὐτοῦ.

10. Et collocae duos viros filios iniquorum ex adverso ejus, et testentur contra eum, dicentes : Benedixit Deum et regem. Et producant eum, et lapident eum, et moriatur.

11. Et fecerunt viri civitatis illius, ipsi seniores et liberi qui habitabant in civitate ejus, sicut misit ad eos Jezabel, et sicut scriptum erat in libris quos miserat ad eos.

12. Et vocaverunt jejunium, et sedere fecerunt Nabuthae in principio populi.

13. Et intrarunt duo viri filii iniquorum, et sederunt ex adverso ejus, et testati sunt contra eum, dicentes : Benedixisti Deum et regem. Et produxerunt eum extra civitatem, et lapidaverunt eum in lapidibus, et mortuus est.

14. Et miserunt ad Jezabel, dicentes : Lapidatus est Nabuthae, et mortuus est.

15. Et factum est, ut audivit Jezabel, et dixit ad Achaab : Surge, heredita vineam Nabuthae Jezraelitae, qui non dederat tibi argento, quoniam non est Nabuthae vivens, quia mortuus est.

16. Et factum est, ut audivit Achaab quia mortuus est Nabuthae Jezraelita, et conscidit vestimenta sua, et coepit se cilicio : et factum est post haec, et surrexit et descendit Achaab ad vineam Nabuthae Jezraelitae possidere eam.

17. Et dixit Dominus ad Eliu Thesbitem, dicens :

18. Surge et descende in obviam Achaab regis Israel qui est in Samaria, quia hic in vinea Nabuthae, quia descendit illuc possidere eam.

19. Et loqueris ad eum, dicens : Haec dicit Dominus : Quomodo tu occidisti et possedisti, propter hoc haec dicit Dominus : In omni loco in quo linxerunt sues et canes sanguinem Nabuthae, ibi lingent canes sanguinem tuum, et meretrices lavabunt in sanguine tuo.

20. Et dixit Achaab ad Eliu : Si invenisti me inimicus meus? Et dixit : Inveni, quoniam frustra venditus es ad faciendum malum in conspectu Domini, ad exacerbandum eum.

21. Ecce ego induco super te mala, et succendam post te, et disperdam de Achaab mingentem ad parietem, et clausum et derelictum in Israel.

22. Et dabo domum tuam sicut domum Jeroboam filii Nabath, et sicut domum Baasa filii Achia, pro exacerbationibus quibus exacerbasti et peccare fecisti Israel.

23. Et ad Jezabel locutus est Dominus, dicens : Canes manducabunt eam in antemurali Jezrael.

24. Mortuum de Achaab in civitate comedent canes, et mortuum ejus in campo comedent volatilia coeli.

25. Verumtamen frustra Achaab qui venumdatus est facere malum in conspectu Domini, sicut evertit eum Jezabel uxor ejus.

26. Καὶ ἐβδελύχθη σφόδρα, πορεύεσθαι ὀπίσω τῶν βδελυγμάτων κατὰ πάντα ἃ ἐποίησεν ὁ Ἀμορρᾶϊος, ἐν ἐξωλόθρευσε Κύριος ἀπὸ προσώπου υἱῶν Ἰσραὴλ.

27. Καὶ ὑπὲρ τοῦ λόγου ὡς κατενύγη Ἀχαάβ ἀπὸ προσώπου τοῦ Κυρίου, καὶ ἐπορεύετο κλαίων, καὶ διέβρηξε τὸν χιτῶνα αὐτοῦ, καὶ ἐζώσατο σάκκον ἐπὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ, καὶ ἐνήστευσε· καὶ περιεβάλετο σάκκον ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἣ ἐπάταξε Ναβουθαὶ τὸν Ἰεζραηλίτην, καὶ ἐπορεύθη·

28. καὶ ἐγένετο ῥῆμα Κυρίου ἐν χειρὶ δούλου αὐτοῦ Ἠλίου περὶ Ἀχαάβ, καὶ εἶπε Κύριος·

29. Ἐώρακας ὡς κατενύγη Ἀχαάβ ἀπὸ προσώπου μου; Οὐκ ἐπάξω τὴν κακίαν ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ, ἀλλ' ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ἐπάξω τὴν κακίαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑ'. (Vulg. Cap. XX.)

1. Καὶ συνήθροισεν υἱὸς Ἀδερ πᾶσαν τὴν δύναμιν αὐτοῦ, καὶ ἀνέβη καὶ περιεκάθισεν ἐπὶ Σαμάρειαν, καὶ τριακονταδύο βασιλεῖς μετ' αὐτοῦ, καὶ πᾶς ἵππος καὶ ἄρμα· καὶ ἀνέβησαν καὶ περιεκάθισαν ἐπὶ Σαμάρειαν, καὶ ἐπολέμησαν ἐπ' αὐτήν.

2. Καὶ ἀπέστειλε πρὸς Ἀχαάβ βασιλέα Ἰσραὴλ εἰς τὴν πόλιν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· Τάδε λέγει υἱὸς Ἀδερ·

3. Τὸ ἀργύριόν σου καὶ τὸ χρυσίον σου ἐμὸν ἐστὶ, καὶ αἱ γυναῖκές σου καὶ τὰ τέκνα σου ἐμὰ ἐστὶ.

4. Καὶ ἀπεκρίθη βασιλεὺς Ἰσραὴλ, καὶ εἶπε· Καθὼς ἐλάλησας, κύριε μου βασιλεῦ, σὸς ἐγὼ εἰμι καὶ πάντα τὰ ἐμὰ.

5. Καὶ ἀνέστρεψαν οἱ ἄγγελοι, καὶ εἶπαν· Τάδε λέγει ὁ υἱὸς Ἀδερ· Ἐγὼ ἀπέσταλα πρὸς σέ, λέγων· Τὸ ἀργύριόν σου καὶ τὸ χρυσίον σου καὶ τὰς γυναῖκας καὶ τὰ τέκνα σου δώσεις ἐμοί,

6. ὅτι ταύτην τὴν ὥραν αὐρίων ἀποστελῶ τοὺς παῖδάς μου πρὸς σέ, καὶ ἐρευνήσουσι τὸν οἶκόν σου καὶ τοὺς οἴκους τῶν παίδων σου, καὶ ἔσται, πάντα τὰ ἐπιθυμήματα τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν ἐφ' ἃ ἂν ἐπιβάλωσι τὰς χεῖρας αὐτῶν, καὶ λήφονται.

7. Καὶ ἐκάλεσεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ πάντας τοὺς πρεσβυτέρους τῆς γῆς, καὶ εἶπε· Ἰνῶτε δὴ καὶ ἴδετε ὅτι κακίαν οὗτος ζητεῖ, ὅτι ἀπέσταλκε πρὸς μὲ περὶ τῶν γυναικῶν μου καὶ περὶ τῶν υἱῶν μου καὶ περὶ τῶν θυγατέρων μου. Τὸ ἀργύριόν μου καὶ τὸ χρυσίον μου οὐκ ἀπεκώλυσα ἀπ' αὐτοῦ.

8. Καὶ εἶπαν αὐτῷ οἱ πρεσβύτεροι καὶ πᾶς ὁ λαός· Μὴ ἀκούσης, καὶ μὴ θελήσης.

9. Καὶ εἶπε τοῖς ἀγγέλοις υἱοῦ Ἀδερ· Λέγετε τῷ κυρίῳ ὑμῶν· Πάντα ὅσα ἀπέσταλκας πρὸς τὸν δούλόν σου ἐν πρώτοις ποιήσω, τὸ δὲ ῥῆμα τοῦτο οὐ δυνήσομαι ποιῆσαι. Καὶ ἀπῆρξαν οἱ ἄνδρες, καὶ ἐπέστρεψαν αὐτῷ λόγον.

10. Καὶ ἀπέστειλε πρὸς αὐτόν υἱὸς Ἀδερ, λέγων· Τάδε ποιῆσαι μοι ὁ Θεὸς καὶ τάδε προσθήσῃ, εἰ ἐκποιήσῃ ὁ Χρὺς Σαμαρείας ταῖς ἀλώπεξι παντὶ τῷ λαῷ, ταῖς πεζοῖς μου.

11. Καὶ ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ, καὶ εἶπεν· Ἰκανούσθω μὴ καυχᾶσθω ὁ κυρτὸς ὡς ὁ ὀρθός.

12. Καὶ ἐγένετο, ὅτε ἀπεκρίθη αὐτῷ τὸν λόγον τοῦ-

26. Et factus est abominabilis valde, cundo post abominaciones secundum omnia quæ fecerat Amorrhæus, quem exterminavit Dominus a facie filiorum Israel.

27. Et pro verbo quomodo compunctus est Achaab a facie Domini, et ibat plorans, et conscidit tunicam suam, et accinxit saccum super corpus suum, et jejunavit : et indutus est saccum in die qua percussit Nabuthæ Jezraelitem, et ivit :

28. et factum est verbum Domini in manu servi sui Eliu de Achaab, et dixit Dominus :

29. Vidisti quemadmodum compunctus est Achaab a facie mea? Non inducam malum in diebus ejus, sed in diebus filii ejus inducam malum.

CAPUT XXI. (Vulg. Cap. XX.)

1. Et congregavit filius Ader omnem virtutem suam, et ascendit et obsedit super Samariam, et triginta duo reges cum eo, et omnis equus et currus : et ascenderunt et obsederunt super Samariam, et pugnaverunt super eam.

2. Et misit ad Achaab regem Israel in civitatem, et dixit ad eum : Hæc dicit filius Ader :

3. Argentum tuum et aurum tuum meum est, et uxores tuæ et filii tui mei sunt.

4. Et respondit rex Israel, et dixit : Sicut locutus es, domine mi rex, tuus ego sum et omnia mea.

5. Et reverterunt nuntii, et dixerunt : Hæc dicit filius Ader : Ego misi ad te, dicens : Argentum tuum et aurum tuum et uxores et filios tuos dabis mihi,

6. quoniam hac hora cras mittam pueros meos ad te, et scrutabuntur domum tuam et domos puerorum tuorum, et erit, omnia desideria oculorum suorum super quæcumque injicient manus suas, et tollent.

7. Et vocavit rex Israel omnes seniores terræ, et dixit : Cognoscite nunc et videte quia malum iste querit, quoniam misit ad me pro uxoribus meis et pro filiis meis et pro filiabus meis. Argentum meum et aurum meum non prohibui ab eo.

8. Et dixerunt ei seniores et omnis populus : Non audias, et non velis.

9. Et dixit nuntiis filii Ader : Dicite domino vestro : Omnia quæcumque misisti ad servum tuum in primis faciam, verbum autem hoc non potero facere. Et abierunt viri, et retulerunt ei verbum.

10. Et misit ad eum filius Ader, dicens : Hæc faciat mihi Deus et hæc adjiciat, si sufficiet pulvis Samariæ vulpibus omni populo, peditibus meis.

11. Et respondit rex Israel, et dixit : Satis sit : non gloriatur gibbosus ut rectus.

12. Et factum est, quando respondit ei verbum hoc, bi-

τον, πίνων ἦν αὐτὸς καὶ πάντες οἱ βασιλεῖς οἱ μετ' αὐτοῦ ἐν σκηναῖς· καὶ εἶπε τοῖς παισὶν αὐτοῦ· Οἰκοδομήσατε χάρακα. Καὶ ἦθοντο χάρακα ἐπὶ τὴν πόλιν.

13. Καὶ ἰδοὺ προφήτης εἰς προσῆλθε τῷ Ἀχαάβ βασιλεῖ Ἰσραὴλ, καὶ εἶπε· Τάδε λέγει Κύριος· Εἰ εἶώρας τὸν ὄχλον τὸν μέγαν τοῦτον; Ἰδοὺ ἐγὼ δίδωμι αὐτὸν σήμερον εἰς χεῖρας σὰς, καὶ γνώσῃ ὅτι ἐγὼ Κύριος.

14. Καὶ εἶπεν Ἀχαάβ· Ἐν τίνι; Καὶ εἶπε· Τάδε λέγει Κύριος· Ἐν τοῖς παιδαρίοις τῶν ἀρχόντων τῶν χωρῶν. Καὶ εἶπεν Ἀχαάβ· Τίς συνάψει τὸν πόλεμον; Καὶ εἶπε· Σὺ.

15. Καὶ ἐπισκέφατο Ἀχαάβ τοὺς ἀρχοντας, τὰ παιδάρια τῶν χωρῶν, καὶ ἐγένοντο διακόσια τριάκοντα· καὶ μετὰ ταῦτα ἐπισκέφατο τὸν λαόν, πάντα υἱὸν δυνάμεως, ἑπτὰ χιλιάδας.

16. Καὶ ἐξῆλθε μεσημβρίας· καὶ υἱὸς Ἀδερ πίνων, μεθύων ἐν Σοκχώθ, αὐτὸς καὶ οἱ βασιλεῖς, τριάκοντα καὶ δύο βασιλεῖς συμβοητοὶ αὐτοῦ.

17. Καὶ ἐξῆλθον ἀρχοντες παιδάρια τῶν χωρῶν ἐν πρώτοις, καὶ ἀποστέλλουσι καὶ ἀπαγγέλλουσι τῷ βασιλεῖ Συρίας, λέγοντες· Ἄνδρες ἐξεληλύθασιν ἐκ Σαμαρείας.

18. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Εἰ εἰς εἰρήνην ἐκπορεύονται, συλλαβεῖν αὐτοὺς ζῶντας, καὶ εἰ εἰς πόλεμον, ζῶντας συλλαβεῖν αὐτούς·

19. καὶ μὴ ἐξελθάτωσαν ἐκ τῆς πόλεως ἀρχοντα τὰ παιδάρια τῶν χωρῶν· καὶ ἡ δύναμις ὀπίσω αὐτῶν.

20. ἐπάταξεν ἕκαστος τὸν παρ' αὐτοῦ, καὶ ἐδευτέρωιεν ἕκαστος τὸν παρ' αὐτοῦ. Καὶ ἔφυγε Συρία, καὶ κατεδίωξεν αὐτοὺς Ἰσραὴλ· καὶ σώζεται υἱὸς Ἀδερ βασιλεὺς Συρίας ἐφ' ἵππου ἱππέως.

21. Καὶ ἐξῆλθεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ, καὶ ἔλαβε πάντας τοὺς ἵππους καὶ τὰ ἄρματα, καὶ ἐπάταξε πληγὴν μεγάλην ἐν Συρίᾳ.

22. Καὶ προσῆλθεν ὁ προφήτης πρὸς βασιλέα Ἰσραὴλ, καὶ εἶπε· Κραταιοῦ, καὶ γνῶθι καὶ ἴδε τί ποιήσεις, ὅτι ἐπιστρέφοντος τοῦ ἐνιαυτοῦ υἱὸς Ἀδερ βασιλεὺς Συρίας ἀναβαίνει ἐπὶ σέ,

23. καὶ οἱ παῖδες βασιλείας Συρίας, καὶ εἶπον· Θεὸς ὀρέων Θεὸς Ἰσραὴλ καὶ οὐ Θεὸς κοιλάδων, διὰ τοῦτο ἐκραταίωσεν ὑπὲρ ἡμᾶς· ἐάν δὲ πολεμήσωμεν αὐτοὺς κατ' εὐθὺ, εἰ μὴν κραταιώσωμεν ὑπὲρ αὐτούς.

24. Καὶ τὸ ῥῆμα τοῦτο ποίησον· ἀπόστησον τοὺς βασιλεῖς ἕκαστον εἰς τὸν τόπον αὐτῶν, καὶ τοῦ ἀντ' αὐτῶν σατράπης,

25. καὶ ἀλλάξομέν σοι δύναμιν κατὰ τὴν δύναμιν τὴν πεσοῦσαν, καὶ ἵππον κατὰ τὴν ἵππον, καὶ ἄρματα κατὰ τὰ ἄρματα, καὶ πολεμήσωμεν πρὸς αὐτοὺς κατ' εὐθὺ, καὶ κραταιώσωμεν ὑπὲρ αὐτούς. Καὶ ἤκουσε τῆς φωνῆς αὐτοῦ, καὶ ἐποίησεν οὕτως.

26. Καὶ ἐγένετο ἐπιστρέφοντος τοῦ ἐνιαυτοῦ, καὶ ἐπισκέφατο υἱὸς Ἀδερ τὴν Συρίαν, καὶ ἀνέβη εἰς Ἀφεκά εἰς πόλεμον ἐπὶ Ἰσραὴλ.

27. Καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐπισκέπησαν, καὶ παρεγένοντο εἰς ἀπαντὴν αὐτῶν· καὶ παρενέβαλεν Ἰσραὴλ ἐξεναντίας αὐτῶν ὥς εἰ δύο ποίμνια αἰγῶν, καὶ Συρία ἐπλησε τὴν γῆν.

28. Καὶ προσῆλθεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ, καὶ εἶπε τῷ βασιλεῖ Ἰσραὴλ· Τάδε λέγει Κύριος· Ἄνθ' ὃν εἶπε Συρία· Θεὸς ὀρέων Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ καὶ οὐ Θεὸς

bens erat ipse et omnes reges qui cum eo in tabernaculis : et dixit pueris suis : *Edificatē vallum. Et posuerunt vallum super civitatem.*

13. Et ecce propheta unus advenit Achaab regi Israel, et dixit : *Hæc dicit Dominus : Si vidisti turbam magnam hanc? Ecce ego do eam hodie in manus tuas, et cognosces quia ego Dominus.*

14. Et dixit Achaab : In quo? Et dixit : *Hæc dicit Dominus : In pueris principum regionum. Et dixit Achaab : Quis committet pugnam? Et dixit : Tu.*

15. Et recognovit Achaab principes, pueros regionum, et fuerunt dacenti triginta : et post hæc recognovit populum, omnem filium virtutis, septem millia.

16. Et egressus est meridie : et filius Ader bibens, temulentus in Socchoth, ipse et reges, triginta et duo reges coadjutores ejus.

17. Et egressi sunt principes pueri regionum in primis, et mittunt et annuntiant regi Syriæ, dicentes : *Viri exiverunt de Samaria.*

18. Et dixit eis : Si ad pacem egrediuntur, comprehendere eos vivos, et si ad bellum, vivos comprehendere eos :

19. et non exeant e civitate principes pueri regionum : et virtus post eos

20. percussit unusquisque eum qui juxta se, et iteravit unusquisque eum qui juxta se. Et fugit Syria, et persecutus est eos Israel : et salvatur filius Ader rex Syriæ super equum equitis.

21. Et egressus est rex Israel, et cepit omnes equos et currus, et percussit plagam magnam in Syria.

22. Et accessit propheta ad regem Israel, et dixit : *Confortare, et cognosce et vide quid facies, quoniam revertente anno filius Ader rex Syriæ ascendit super te,*

23. et pueri regis Syriæ, et dixerunt : *Deus montium Deus Israel et non Deus vallium, propter hoc valuit super nos : si autem impugnemus eos per planum, profecto valebimus super eos.*

24. Et verbum hoc fac : amove reges unumquemque in locum suum, et pone pro eis satrapas,

25. et instaurabimus tibi virtutem secundum virtutem quæ cecidit, et equum juxta equum, et currus juxta currus, et pugnabimus adversus eos per planum, et valebimus super eos. Et audivit vocem ejus, et fecit sic.

26. Et factum est revertente anno, et recognovit filius Ader Syriam, et ascendit in Apeca ad bellum super Israel.

27. Et filii Israel recogniti sunt, et advenerunt in occursum eorum : et castrametatus est Israel ex adverso eorum, tanquam duo greges caprarum, et Syria implevit terram.

28. Et accessit homo Dei, et dixit regi Israel : *Hæc dicit Dominus : Pro eo quod dixit Syria : Deus montium Dominus Deus Israel et non Deus vallium ipse, et dabo virtutem*

κοιλάδων αὐτὸς, καὶ δώσω τὴν δύναμιν τὴν μεγάλην ταύτην εἰς χεῖρα σὴν, καὶ γνώσῃ ὅτι ἐγὼ Κύριος.

29. Καὶ παρεμβάλλουσιν οὗτοι ἀπέναντι τούτων ἑπτὰ ἡμέρας· καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ, καὶ προσήγαγεν ὁ πόλεμος, καὶ ἐπάταξεν Ἰσραὴλ τὴν Συρίαν ἑκατὸν χιλιάδας πεζῶν μιᾷ ἡμέρᾳ.

30. Καὶ ἔφυγον οἱ κατάλοιποι εἰς Ἀφεκὰ εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἔπεσε τὸ τεῖχος ἐπὶ εἴκοσι καὶ ἑπτὰ χιλιάδας ἀνδρῶν τῶν καταλοίπων. Καὶ υἱὸς Ἀδερ ἔφυγε, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ κοιτῶνος, εἰς τὸ ταμιεῖον.

31. Καὶ εἶπε τοῖς παισὶν αὐτοῦ· Οἶδα ὅτι βασιλεῖς Ἰσραὴλ βασιλεῖς ἐλεύς εἰσίν· ἐπιθώμεθα δὴ σάκκους ἐπὶ τὰς ὀσφύας ἡμῶν καὶ σχοινία ἐπὶ τὰς κεφαλὰς ἡμῶν, καὶ ἐξέλθωμεν πρὸς βασιλέα Ἰσραὴλ, εἴ πως ζωογονήσῃ τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

32. Καὶ περιεζώσαντο σάκκους ἐπὶ τὰς ὀσφύας αὐτῶν, καὶ ἔθεσαν σχοινία ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ εἶπον τῷ βασιλεῖ Ἰσραὴλ· Δουλὸς σου υἱὸς Ἀδερ λέγει· Ζησάτω δὴ ἡ ψυχὴ ἡμῶν. Καὶ εἶπεν· Εἰ ἐτι ζῇ, ἀδελφός μου ἐστί.

33. Καὶ οἱ ἄνδρες οἰωνίσαντο, καὶ ἐσπείσαντο, καὶ ἀνελέξαντο τὸν λόγον ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, καὶ εἶπον· Ἀδελφός σου υἱὸς Ἀδερ. Καὶ εἶπεν· Εἰσελθατε καὶ λάβετε αὐτόν. Καὶ ἐξῆλθε πρὸς αὐτόν υἱὸς Ἀδερ, καὶ ἀναβιβάζουσιν αὐτόν πρὸς αὐτόν ἐπὶ τὸ ἄρμα.

34. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· Τὰς πόλεις ἃς ἔλαβεν ὁ πατήρ μου παρὰ τοῦ πατρὸς σου ἀποδώσω σοι, καὶ ἐξόδους θήσεις σεαυτοῦ ἐν Δαμασκῷ, καθὼς ἔθετο ὁ πατήρ μου ἐν Σαμαρείᾳ, καὶ ἐγὼ ἐν διαθήκῃ ἐξαποστελῶ σε. Καὶ διέθετο αὐτῷ διαθήκην, καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτόν.

35. Καὶ ἄνθρωπος εἷς ἐκ τῶν υἱῶν τῶν προφητῶν εἶπε πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ ἐν λόγῳ Κυρίου· Πάταξον δὴ με. Καὶ οὐκ ἠθέλησεν ὁ ἄνθρωπος πατάξαι αὐτόν.

36. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· Ἄνθ' ὧν οὐκ ἤκουσας τῆς φωνῆς Κυρίου, καὶ ἰδοὺ σὺ ἀποτρέγεις ἀπ' ἐμοῦ, καὶ πατάξῃ σε λέων. Καὶ ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ, καὶ εὗρίσκει αὐτόν λέων, καὶ ἐπάταξεν αὐτόν.

37. Καὶ εὗρίσκει ἄνθρωπον ἄλλον, καὶ εἶπε· Πάταξόν με δὴ. Καὶ ἐπάταξεν αὐτόν ὁ ἄνθρωπος πατάξας, καὶ συνέτριψε.

38. Καὶ ἐπορεύθη ὁ προφήτης, καὶ ἔστη τῷ βασιλεῖ Ἰσραὴλ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, καὶ κατεδῆσατο ἐν τελαμῶνι τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ.

39. Καὶ ἐγένετο, ὡς παρεπορεύετο ὁ βασιλεὺς, καὶ οὗτος ἐβόα πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ εἶπεν· Ὁ δουλός σου ἐξῆλθεν ἐπὶ τὴν στρατιάν τοῦ πολέμου, καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ εἰσῆγαγε πρὸς με ἄνδρα, καὶ εἶπε πρὸς μέ· Φύλαξον τοῦτον τὸν ἄνδρα· ἐὰν δὲ ἐκπηθῶν ἐκπηδήσῃ, καὶ ἔσται ἡ ψυχὴ σου ἀντὶ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ, ἢ τάλαντον ἀργυρίου στήσεις.

40. Καὶ ἐγενήθη, περιεβλέψατο ὁ δουλός σου ὧδε καὶ ὧδε, καὶ οὗτος οὐκ ἦν. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ· Ἰδοὺ καὶ τὰ ἐνεδρα παρ' ἐμοί· ἐφόνευσας.

41. Καὶ ἔσπευσε, καὶ ἀφείλε τὸν τελαμῶνα ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ· καὶ ἐπέγνω αὐτόν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ, ὅτι ἐκ τῶν προφητῶν οὗτος.

42. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· Τάδε λέγει Κύριος· Δι-

magnam hanc in manum tuam, et cognosces quia ego Dominus.

29. Et castrametantur hi e regione horum septem dies : et factum est in die septima, et appropinquavit praelium, et percussit Israel Syriam centum millia peditum una die.

30. Et fugerunt reliqui in Apheca in civitatem et cecidit murus super viginti et septem millia virorum qui remanserant. Et filius Ader fugit, et intravit in domum cubiculi, in thalamum.

31. Et dixit pueris suis : Novi quia reges Israel reges misericordiae sunt : imponamus nunc saccos super lumbos nostros et funiculos super capita nostra, et exeamus ad regem Israel, si forte vivificabit animas nostras.

32. Et induti sunt saccis super lumbos suos, et posuerunt funiculos super capita sua, et dixerunt regi Israel : Servus tuus filius Ader dicit : Vivat, quaeso, anima nostra. Et dixit : Si adhuc vivit, frater meus est.

33. Et viri pro omine acceperunt, et pro fœdere, et raperunt verbum de ore ejus, et dixerunt : Frater tuus filius Ader. Et dixit : Ingredimini et assumite eum. Et egressus est ad eum filius Ader, et faciunt ascendere eum ad eum super currum.

34. Et dixit ad eum : Civitates quas cepit pater meus a patre tuo reddam tibi, et exitus pones tibi in Damasco, sicut posuit pater meus in Samaria, et ego in testamento dimittam te. Et disposuit ei testamentum, et dimisit eum.

35. Et homo unus de filiis prophetarum dixit ad proximum suum in verbo Domini : Percute nunc me. Et noluit homo percutere eum.

36. Et dixit ad eum : Pro eo quod non audisti vocem Domini, et ecce tu recedis a me, et percutiet te leo. Et abiit ab eo, et invenit eum leo, et percussit eum.

37. Et invenit hominem alium, et dixit : Percute me nunc. Et percussit eum homo percutiens, et contrivit.

38. Et ivit propheta, et adstitit regi Israel super viam, et obligavit in vitta oculos suos.

39. Et factum est, ut præteribat rex, et hic clamabat ad regem, et dixit : Servus tuus exiit ad militiam belli, et ecce vir introduxit ad me virum, et dixit ad me : Custodi hunc virum : si autem exsiliens exsilierit, et erit anima tua pro anima ejus, vel talentum argenti appendes.

40. Et factum est, circumspexit servus tuus huc et huc, et hic non erat. Et dixit ad eum rex Israel : Ecce et insidiae apud me : occidisti.

41. Et festinavit, et abstulit vittam ab oculis suis : et agnovit eum rex Israel, quia ex prophetis hic.

42. Et dixit ad eum : Hæc dicit Dominus : Propterea quod

ὅτι ἐξήνεγκας σὺ ἄνδρα δλίθριον ἐκ τῆς χειρός σου, καὶ ἔσται ἡ ψυχὴ σου ἀντὶ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ, καὶ ὁ λαὸς σου ἀντὶ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ.

43. Καὶ ἀπῆλθεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ συγκεχυμένος καὶ ἐκλελυμένος, καὶ ἔρχεται εἰς Σαμάρειαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΒ'.

1. Καὶ ἐκάθισεν τὰ τρία ἔτη, καὶ οὐκ ἦν πόλεμος ἀναμείσον Συρίας καὶ ἀναμέσον Ἰσραὴλ.

2. Καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῷ τρίτῳ, καὶ κατέβη Ἰωσαφάτ βασιλεὺς Ἰούδα πρὸς βασιλέα Ἰσραὴλ,

3. καὶ εἶπε βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ· Εἰ οἴδατε ὅτι ἡμῖν Ῥεμμάθ Γαλαὰδ, καὶ ἡμεῖς σιωπῶμεν λαβεῖν αὐτὴν ἐκ χειρὸς βασιλέως Συρίας;

4. Καὶ εἶπε βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσαφάτ· Ἀναβήσῃ μεθ' ἡμῶν εἰς Ῥεμμάθ Γαλαὰδ εἰς πόλεμον;

5. Καὶ εἶπεν Ἰωσαφάτ· Καθὼς ἐγὼ, καὶ σὺ οὕτως· καθὼς ὁ λαός μου, ὁ λαός σου· καθὼς οἱ ἵπποι μου, οἱ ἵπποι σου. Καὶ εἶπεν Ἰωσαφάτ βασιλεὺς Ἰούδα πρὸς βασιλέα Ἰσραὴλ· Ἐπερωτήσατε δὴ σήμερον τὸν Κύριον.

6. Καὶ συνήθροισεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ πάντας τοὺς προφῆτας, ὡς τετρακοσίους ἄνδρας, καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς· Εἰ πορευθῶ εἰς Ῥεμμάθ Γαλαὰδ εἰς πόλεμον, ἢ ἐπισχῶ; Καὶ εἶπον· Ἀνάβαινε, καὶ διδοὺς δώσει Κύριος εἰς χεῖρας τοῦ βασιλέως.

7. Καὶ εἶπεν Ἰωσαφάτ πρὸς βασιλέα Ἰσραὴλ· Οὐκ ἔστιν ὧδε προφήτης τοῦ Κυρίου, καὶ ἐπερωτήσομεν τὸν Κύριον δι' αὐτοῦ;

8. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσαφάτ· Εἷς ἐστὶν ἄνθρωπος εἰς τὸ ἐπερωτῆσαι δι' αὐτοῦ τὸν Κύριον, καὶ ἐγὼ μεμίσηκα αὐτόν, ὅτι οὐ λαλεῖ περὶ ἐμοῦ καλὰ ἀλλ' ἢ κακά· Μιχαίας υἱὸς Ἰεμβλαά. Καὶ εἶπεν Ἰωσαφάτ βασιλεὺς Ἰούδα· Μὴ λεγέτω ὁ βασιλεὺς οὕτως.

9. Καὶ ἐκάλεσεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ εὐνοῦχον ἓνα, καὶ εἶπε· Τοτάχος Μιχαίαν υἱὸν Ἰεμβλαά.

10. Καὶ ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ καὶ Ἰωσαφάτ βασιλεὺς Ἰούδα ἐκάθηντο, ἄνθρωποι ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ, ἐνοπλοὶ ἐν ταῖς πύλαις Σαμαρείας· καὶ πάντες οἱ προφῆται ἐπροφήτευον ἐνώπιον αὐτῶν.

11. Καὶ ἐποίησεν ἑαυτῷ Σεδεκίας υἱὸς Χαναάν κέρατα σιδηρᾶ, καὶ εἶπε· Τάδε λέγει Κύριος· Ἐν τούτοις κεραιαῖς τὴν Συρίαν ἕως συντελεσθῇ.

12. Καὶ πάντες οἱ προφῆται ἐπροφήτευον οὕτως, λέγοντες· Ἀνάβαινε εἰς Ῥεμμάθ Γαλαὰδ, καὶ εὐδοῶσει καὶ δώσει Κύριος εἰς χεῖράς σου καὶ τὸν βασιλέα Συρίας.

13. Καὶ ὁ ἄγγελος ὁ πορευθεὶς καλέσαι τὸν Μιχαίαν ἐλάλησεν αὐτῷ, λέγων· Ἰδοὺ δὴ λαλοῦσι πάντες οἱ προφῆται ἐν στόματι ἐνὶ καλὰ περὶ τοῦ βασιλέως· γίνου δὴ καὶ σὺ εἰς τοὺς λόγους σου κατὰ τοὺς λόγους ἐνός τούτων, καὶ λάλησον καλὰ.

14. Καὶ εἶπε Μιχαίας· Ζῇ Κύριος, ὅτι ἂν εἴπῃ Κύριος πρὸς μέ, ταῦτα λαλήσω.

15. Καὶ ἦλθε πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς· Μιχαία, εἰ ἀναβῶ εἰς Ῥεμμάθ Γαλαὰδ εἰς πόλεμον, ἢ ἐπισχῶ; Καὶ εἶπεν· Ἀνάβαινε, καὶ εὐδοῶσει Κύριος εἰς χεῖρα τοῦ βασιλέως.

16. Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς· Ποσάκις ἐγὼ δόξω σε, ὅπως λαλήσης πρὸς μέ ἀλήθειαν ἐν ὀνόματι Κυρίου;

emisisti tu virum perniciosum de manu tua, et erit anima tua pro anima ejus, et populus tuus pro populo ejus.

43. Et abiit rex Israel confusus et tristis, et venit in Samariam.

CAPUT XXII.

1. Et sedit tribus annis, et non fuit bellum inter Syriam et inter Israel.

2. Et factum est in anno tertio, et descendit Josaphat rex Juda ad regem Israel,

3. et dixit rex Israel ad pueros suos : Si nostis quia nobis Rhemmath Galaad, et nos lacemus capere eam de manu regis Syriae?

4. Et dixit rex Israel ad Josaphat : Ascendes nobiscum in Rhemmath Galaad ad bellum?

5. Et dixit Josaphat : Sicut ego, et tu sic : sicut populus meus, populus tuus : sicut equi mei, equi tui. Et dixit Josaphat rex Juda ad regem Israel : Interrogate, quæso, hodie Dominum.

6. Et congregavit rex Israel omnes prophetas, circiter quadringentos viros, et dixit eis rex : Si vadam in Rhemmath Galaad ad bellum, an cessem? Et dixerunt : Descende, et dans dabit Dominus in manus regis.

7. Et dixit Josaphat ad regem Israel : Non est hic propheta Domini, et interrogabimus Dominum per eum?

8. Et dixit rex Israel ad Josaphat : Unus est vir ad interrogandum Dominum per eum, et ego odi eum, quoniam non loquitur de me bona, sed mala : Michæas filius Jemblaæ. Et dixit Josaphat rex Juda : Non dicat rex sic.

9. Et vocavit rex Israel eunuchum unum, et dixit : Cito Michæam filium Jemblaæ.

10. Et rex Israel et Josaphat rex Juda sedebant, vir super thronum suum, armati in portis Samarie : et omnes prophetae prophetabant coram eis.

11. Et fecit sibi Sedecias filius Chanaan cornua ferrea, et dixit : Hæc dicit Dominus : In his cornu petes Syriam quoadusque consummata fuerit.

12. Et omnes prophetae prophetabant sic, dicentes : Ascende in Rhemmath Galaad, et prosperabit et dabit Dominus in manus tuas et regem Syriae.

13. Et nuntius qui iverat ad vocandum Michæam locutus est ei, dicens : Ecce nunc loquuntur omnes prophetae in ore uno bona de rege : esto, quæso, et tu in verbis tuis juxta verbum unius eorum, et loquere bona.

14. Et dixit Michæas : Vivit Dominus, quia quaecumque dixerit Dominus ad me, hæc loquar.

15. Et venit ad regem, et dixit ei rex : Michæa, si ascendam in Rhemmath Galaad ad bellum, an cessem? Et dixit : Ascende, et prosperabit Dominus in manu regis.

16. Et dixit ei rex : Toties ego adjuro te, ut loquaris ad me veritatem in nomine Domini?

17. Καὶ εἶπεν· Οὐχ οὕτως. Ἐώρακα πάντα τὸν Ἰσραὴλ διεσπαρμένον ἐν τοῖς ὄρεσιν ὡς ποιμνιον ᾧ οὐκ ἔστι ποιμὴν· καὶ εἶπε Κύριος· Οὐ Κύριος τούτοις Θεός; Ἐκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ ἐν εἰρήνῃ ἀναστρέφεται.

18. Καὶ εἶπε βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσαφάτ βασιλέα Ἰουδα· Οὐκ εἶπα πρὸς σέ, ὅτι οὐ προφητεύει οὗτός μοι καλὰ, διότι ἀλλ' ἢ κακὰ;

19. Καὶ εἶπε Μιχαίας· Οὐχ οὕτως, οὐκ ἐγώ· Ἄκουε ῥῆμα Κυρίου· Οὐχ οὕτως. Εἶδον Θεὸν Ἰσραὴλ καθήμενον ἐπὶ θρόνου αὐτοῦ, καὶ πᾶσα ἡ στρατιὰ τοῦ οὐρανοῦ εἰστήκει περὶ αὐτὸν ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ καὶ ἐκ εὐωνύμων αὐτοῦ.

20. Καὶ εἶπε Κύριος· Τίς ἀπατήσῃ τὸν Ἀχαάβ βασιλέα Ἰσραὴλ, καὶ ἀναθήσεται, καὶ πεσεῖται ἐν Ῥεμμαθ Γαλαὰδ; Καὶ εἶπεν οὗτος οὕτως, καὶ οὗτος οὕτως.

21. Καὶ ἐξῆλθε πνεῦμα καὶ ἔστη ἐνώπιον Κυρίου, καὶ εἶπεν· Ἐγὼ ἀπατήσω αὐτόν.

22. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Κύριος· Ἐν τίνι; Καὶ εἶπεν· Ἐξελεύσομαι, καὶ ἔσομαι πνεῦμα ψευδὲς εἰς τὸ στόμα πάντων τῶν προφητῶν αὐτοῦ. Καὶ εἶπεν· Ἀπατήσεις, καὶ γε ὀνύση· ἔξελθε καὶ ποίησον οὕτως.

23. Καὶ νῦν ἰδοὺ ἔδωκε Κύριος πνεῦμα ψευδὲς ἐν στόματι πάντων τῶν προφητῶν σου τούτων, καὶ Κύριος ἐλάλησεν ἐπὶ σέ κακὰ.

24. Καὶ προσῆλθε Σεδεκίας υἱὸς Χαναάν, καὶ ἐπάταξε τὸν Μιχαίαν ἐπὶ τὴν σιαγόνα, καὶ εἶπε· Ποῖον πνεῦμα Κυρίου τὸ λαλήσαν ἐν σοί;

25. Καὶ εἶπε Μιχαίας· Ἰδοὺ σὺ ὄψῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ὅταν ἐκέλθῃς ταμεῖον τοῦ ταμεῖου, τοῦ κρυβῆναι ἐκεῖ.

26. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ· Λάβετε τὸν Μιχαίαν, καὶ ἀποστρέψατε αὐτὸν πρὸς Σεμήρ τὸν βασιλέα τῆς πόλεως, καὶ τῷ Ἰωῆς υἱῷ τοῦ βασιλέως.

27. εἶπον θέσθαι τούτον ἐν φυλακῇ, καὶ ἐσθίειν αὐτὸν ἄρτον θλίψεως καὶ ὕδωρ θλίψεως ἕως τοῦ ἐπιστρέψαι με ἐν εἰρήνῃ.

28. Καὶ εἶπε Μιχαίας· Ἐάν ἐπιστρέφων ἐπιστρέψῃς ἐν εἰρήνῃ, οὐ λαλήσῃ Κύριος ἐν ἐμοί.

29. Καὶ ἀνέβη βασιλεὺς Ἰσραὴλ καὶ Ἰωσαφάτ βασιλεὺς Ἰουδα μετ' αὐτοῦ εἰς Ῥεμμαθ Γαλαὰδ.

30. Καὶ εἶπε βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσαφάτ βασιλέα Ἰουδα· Συγκαλύψομαι καὶ εἰσελεύσομαι εἰς τὸν πόλεμον, καὶ σὺ ἐνδύσαι τὸν ἱματισμὸν μου. Καὶ συνεκαλύφατο βασιλεὺς Ἰσραὴλ, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν πόλεμον.

31. Καὶ βασιλεὺς Συρίας ἐνετείλατο τοῖς ἄρχουσι τῶν ἁρμάτων αὐτοῦ τριάκοντα καὶ δύο, λέγων· Μὴ πολεμεῖτε μικρὸν καὶ μέγαν, ἀλλ' ἢ τὸν βασιλέα Ἰσραὴλ μονοτάτον.

32. Καὶ ἐγένετο, ὡς εἶδον οἱ ἄρχοντες τῶν ἁρμάτων τὸν Ἰωσαφάτ βασιλέα Ἰουδα, καὶ αὐτοὶ εἶπαν· Φαίνεται βασιλεὺς Ἰσραὴλ οὗτος, καὶ ἐκύκλωσαν αὐτὸν πολεμῆσαι· καὶ ἀνέκραζεν Ἰωσαφάτ.

33. Καὶ ἐγένετο, ὡς εἶδον οἱ ἄρχοντες τῶν ἁρμάτων ὅτι οὐκ ἔστι βασιλεὺς Ἰσραὴλ οὗτος, καὶ ἀνέστρεψαν ἀπ' αὐτοῦ.

34. Καὶ ἐπέτεινεν εἰς τὸ τόξον εὐστόχως, καὶ ἐπάταξε τὸν βασιλέα Ἰσραὴλ ἀναμέσον τοῦ πνεύμονος καὶ

17. Et dixit : Non sic. Vidi universum Israel dispersum in montibus tamquam gregem cui non est pastor : et dixit Dominus : Non Dominus his Deus? Unusquisque ad domum suam in pace revertatur.

18. Et dixit rex Israel ad Josaphat regem Juda : Nonne dixi ad te quia non prophetat hic mihi bona, quia tantum mala?

19. Et dixit Michaeas : Non sic, non ego : audi verbum Domini : Non sic. Vidi Deum Israel sedentem super thronum suum, et omnis militia caeli stabat circa eum a dextris ejus et a sinistris ejus.

20. Et dixit Dominus : Quis decipiet Achaab regem Israel, et ascendet, et cadet in Rhemmath Galaad? Et dixit hic ita, et hic ita.

21. Et egressus est spiritus et stetit coram Domino, et dixit : Ego decipiam eum.

22. Et dixit ad eum Dominus : In quo? Et dixit : Egrediar, et ero spiritus mendax in ore omnium prophetarum ejus. Et dixit : Decipies, et etiam praevaleris : egredere et fac sic.

23. Et nunc ecce dedit Dominus spiritum mendacem in os omnium prophetarum tuorum istorum, et Dominus locutus est super te mala.

24. Et accessit Sedecias filius Chanaan, et percussit Michaeam super maxillam, et dixit : Qualis spiritus Domini qui locutus est in te?

25. Et dixit Michaeas : Ecce tu videbis die illa, cum intrabis cubiculum cubiculi, ad latendum illic.

26. Et dixit rex Israel : Capite Michaeam, et reducite eum ad Semer regem civitatis, et ad Joas filium regis :

27. dicito ut ponat eum in custodia, et ipse comedat panem tribulationis et aquam tribulationis quoadusque revertero ego in pace.

28. Et dixit Michaeas : Si revertens reverteris in pace, non est locutus Dominus in me.

29. Et ascendit rex Israel et Josaphat rex Juda cum eo ad Rhemmath Galaad.

30. Et dixit rex Israel ad Josaphat regem Juda : Cooperiar et ingrediar in praelium, et tu induere vestimentum meum. Et cooperuit se rex Israel, et intravit in praelium.

31. Et rex Syriae mandaverat principibus currum suorum triginta et duobus, dicens : Non impugnetis parvum et magnum, sed regem Israel solum.

32. Et factum est, ut viderunt principes currum Josaphat regem Juda, et ipsi dixerunt : Videtur rex Israel hic, et circumdederunt eum ad impugnandum : et exclamavit Josaphat.

33. Et factum est, ut viderunt principes currum quia non est rex Israel hic, et reverterunt ab eo.

34. Et intendit unus arcum bene collimans, et percussit regem Israel inter pulmonem et inter thoracem. Et

ἀναμείσον τοῦ θώρακος. Καὶ εἶπε τῷ ἡνιόχῳ αὐτοῦ· Ἐπίστρεψον τὰς χεῖράς σου καὶ ἐξάγαγέ με ἐκ τοῦ πολέμου, ὅτι τέτρωμαι.

35. Καὶ ἐτροπώθη ὁ πόλεμος ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ὁ βασιλεὺς ἦν ἐστηχὺς ἐπὶ τοῦ ἄρματος ἐναντίας Συρίας ἀπὸ πρωῒ ἕως ἑσπέρας, καὶ ἀπέχυνε τὸ αἷμα ἀπὸ τῆς πληγῆς εἰς τὸν κόλπον τοῦ ἄρματος, καὶ ἀπέθανεν ἑσπέρας, καὶ ἐξεπορευέτο τὸ αἷμα τῆς τροπῆς ἕως τοῦ κόλπου τοῦ ἄρματος.

36. Καὶ ἔστη ὁ στρατοκῆρυξ, δύνοντας τοῦ ἡλίου, λέγων· Ἐκαστος εἰς τὴν ἐαυτοῦ πόλιν καὶ εἰς τὴν ἐαυτοῦ γῆν.

37. ὅτι τέθνηκεν ὁ βασιλεὺς. Καὶ ἦλθον εἰς Σαμαρείαν, καὶ ἐθαψάν τὸν βασιλέα ἐν Σαμαρείᾳ.

38. Καὶ ἀπένεψαν τὸ αἷμα ἐπὶ τὴν κρήνην Σαμαρείας, καὶ ἐξέλιξαν αἱ ὄες καὶ οἱ κύνες τὸ αἷμα, καὶ αἱ πόρνοι ἐλούσαντο ἐν τῷ αἵματι, κατὰ τὸ ῥῆμα Κυρίου ὃ ἐλάλησε.

39. Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἀχαάβ καὶ πάντα ὃ ἐποίησε, καὶ οἶκον ἐλεφάντινον ὃν ᾠκοδόμησε, καὶ πύσσας τὰς πόλεις ἃς ἐποίησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραπταί ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τῶν βασιλέων Ἰσραὴλ;

40. Καὶ ἐκοιμήθη Ἀχαάβ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐβασίλευσεν Ὀχοζίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

41. Καὶ Ἰωσαφάτ υἱὸς Ἀσά ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ἰούδαν· ἐν ἔτει τετάρτῳ τοῦ Ἀχαάβ βασιλέως Ἰσραὴλ ἐβασίλευσεν Ἰωσαφάτ.

42. υἱὸς τριάκοντα καὶ πέντε ἐτῶν ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν· καὶ εἶκοσι καὶ πέντε ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ. Καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἀζουβά θυγάτηρ Σαλαί.

43. Καὶ ἐπορεύθη ἐν πάσῃ ὁδῷ Ἀσά τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, οὐκ ἐξέκλινεν ἀπ' αὐτῆς, τοῦ ποιῆσαι τὸ εὐθὲς ἐν ὀφθαλμοῖς Κυρίου.

44. Πλὴν τῶν ὑψηλῶν οὐκ ἐξῆρεν· ἔτι ὁ λαὸς ἐθυσίαζε καὶ ἐθυμίων ἐν τοῖς ὑψηλοῖς.

45. Καὶ εἰρήνευσεν Ἰωσαφάτ μετὰ βασιλέως Ἰσραὴλ.

46. Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἰωσαφάτ καὶ αἱ δυναστεῖαι αὐτοῦ ὅσα ἐποίησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν βασιλέων Ἰούδα; (*)

51. Καὶ ἐκοιμήθη Ἰωσαφάτ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη παρὰ τοῖς πατράσιν αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐβασίλευσεν Ἰωράμ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

52. Καὶ Ὀχοζίας υἱὸς Ἀχαάβ ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν Σαμαρείᾳ· ἐν ἔτει ἑπτακαίδεκάτῳ Ἰωσαφάτ βασιλέως Ἰούδα, Ὀχοζίας υἱὸς Ἀχαάβ ἐβασίλευσεν ἐν Ἰσραὴλ ἐν Σαμαρείᾳ δύο ἔτη.

53. Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐναντίον Κυρίου, καὶ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ Ἀχαάβ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ ἐν ὁδῷ

dixit aurigæ suo : Convertite manus tuas et educ me de prælio, quoniam vulneratus sum.

35. Et profligatum est prælium in die illa, et rex erat stans super currum ex adverso Syriæ a mane usque ad vesperam, et effundebat sanguinem e plaga in sinum currus, et mortuus est vesperi, et egrediebatur sanguis stragis usque ad sinum currus.

36. Et stetit præco exercitus, occidente sole, dicens : Unusquisque ad suam civitatem et ad suam terram,

37. quoniam mortuus est rex. Et venerunt in Samariam, et sepelierunt regem in Samaria.

38. Et abluerunt sanguinem super fontem Samariæ, et linxerunt sues et canes sanguinem, et meretrices laverunt se in sanguine, juxta verbum Domini quod locutus est.

39. Et reliqua verborum Achaab et omnia quæ fecit, et domum eburneam quam edificavit, et omnes civitates quas fecit, nonne ecce hæc scripta sunt in libro verborum dierum regum Israel?

40. Et dormivit Achaab cum patribus suis, et regnavit Ochozias filius ejus pro eo.

41. Et Josaphat filius Asa regnavit super Judam : in anno quarto Achaab regis Israel regnavit Josaphat,

42. filius triginta et quinque annorum in regnando ipsum : et viginti et quinque annos regnavit in Jerusalem. Et nomen matri ejus Azuba filia Salai.

43. Et ambulavit in omni via Asa patris sui, non declinavit ab ea, faciendo rectum in oculis Domini.

44. Verumtamen excelsa non abstulit : adhuc populus sacrificabat et adolebant in excelsis.

45. Et pacem habuit Josaphat cum rege Israel.

46. Et reliqua verborum Josaphat et potentatus ejus quæcumque fecit, nonne ecce hæc scripta in libro verborum dierum regum Juda?

51. Et dormivit Josaphat cum patribus suis, et sepultus est apud patres suos in civitate David patris sui, et regnavit Joram filius ejus pro eo.

52. Et Ochozias filius Achaab regnavit super Israel in Samaria : in anno septimo et decimo Josaphat regis Juda, Ochozias filius Achaab regnavit in Israel in Samaria duos annos.

53. Et fecit malum ante Dominum, et ambulavit in via Achaab patris sui et in via Jezabel matris suæ, et

(*) 47. Καὶ περισσὸν τοῦ ἐνδηλλαγμένου οὐχ (leg. δ) ὑπελείφθη ἐν ἡμέραις Ἀσά πατρὸς αὐτοῦ, ἐπέλεξεν ἀπὸ τῆς γῆς.

48. Καὶ βασιλεὺς οὐκ ἦν ἐν Ἐδὼμ ἐστηλωμένος.

49. Καὶ ὁ βασιλεὺς Ἰωσαφάτ ἐποίησεν νῆας τοῦ πορευθῆναι Ὀρειρά εἰς χρυσίον, καὶ οὐκ ἐπορεύθησαν, ὅτι συνετρίβησαν νῆες ἐν Ἀστὼν Γαβέρ.

50. Τότε εἶπεν Ὀχοζίας υἱὸς Ἀχαάβ πρὸς Ἰωσαφάτ· Πορευθήτωσαν δοῦλοί σου μετὰ τῶν δοῦλων μου καὶ ταῖς ναῦσιν. Καὶ οὐκ ἠθέλησεν Ἰωσαφάτ. (Alex.)

47. Et reliquum immutati non (quod) remansit in diebus Asa patris ejus, selexit de terra.

48. Et rex non erat in Edom constitutus.

49. Et rex Josaphat fecit naves in Tharsis ad eundem in Ophiræ ad aurum, et non lverunt, quoniam contritæ sunt naves in Aslon Gaber.

50. Tunc dixit Ochozias filius Achaab ad Josaphat : Vadant servi tui cum servis meis et in navibus. Et noluit Josaphat.

Ἰεζάβελ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις οἴκου Ἰεροβοάμ υἱοῦ Ναβὰτ ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραήλ.

51. Καὶ ἐδοῦλευσε τοῖς Βααλίμ καὶ προσεκύνησεν αὐτοῖς, καὶ παρώργισε τὸν Κύριον Θεὸν Ἰσραὴλ κατὰ πάντα τὰ γινόμενα ἐμπροσθεν αὐτοῦ.

in peccatis domus Jeroboam filii Nabath qui peccare fecit Israel.

54. Et servivit Baalim et adoravit eos, et exacerbavit Dominum Deum Israel secundum omnia quæ facta fuerant ante eum.

ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ ΤΕΤΑΡΤΗ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

1. Καὶ ἠθέτησε Μωάβ ἐν Ἰσραὴλ μετὰ τὸ ἀποθανεῖν Ἀχαάβ.

2. Καὶ ἔπεσεν Ὀχοζίας διὰ τοῦ δικτυοῦ τοῦ ἐν τῷ ὑπερώῳ αὐτοῦ τῷ ἐν Σαμαρείᾳ, καὶ ἠβρώσθη· καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Δεῦτε, καὶ ἐπιζητήσατε ἐν τῷ Βάαλ μυῖαν θεὸν Ἀκκαρῶν, εἰ ζήσομαι ἐκ τῆς ἀβρώστιας μου ταύτης. Καὶ ἐπορεύθησαν ἐπερωτῆσαι δι' αὐτοῦ.

3. Καὶ ἄγγελος Κυρίου ἐκάλεσεν Ἠλιὺ τὸν Θεσβίτην, λέγων· Ἀναστὰς δεῦρο εἰς συνάντησιν τῶν ἀγγέλων Ὀχοζίου βασιλέως Σαμαρείας, καὶ λαλήσεις πρὸς αὐτούς· Εἰ παρὰ τὸ μὴ εἶναι Θεὸν ἐν Ἰσραὴλ, ὑμεῖς πορεύεσθε ἐπιζητῆσαι ἐν τῷ Βάαλ μυῖαν θεὸν Ἀκκαρῶν; Καὶ οὕτως.

4. ὅτι τάδε λέγει Κύριος· Ἡ κλίνη ἐφ' ἧς ἀνέβης ἐκεῖ οὐ καταβήσῃ ἀπ' αὐτῆς, ὅτι θανάτῳ ἀποθανῇ. Καὶ ἐπορεύθη Ἠλιὺ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς.

5. Καὶ ἐπεστράφησαν οἱ ἄγγελοι πρὸς αὐτὸν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Τί ὅτι ἐπεστρέψατε;

6. Καὶ εἶπαν πρὸς αὐτόν· Ἄνθρωπος ἀνέβη εἰς συνάντησιν ἡμῶν, καὶ εἶπε πρὸς ἡμᾶς· Δεῦτε, ἐπιστρέφητε πρὸς τὸν βασιλέα τὸν ἀποστείλαντα ὑμᾶς, καὶ λαλήσατε πρὸς αὐτόν· Τάδε λέγει Κύριος· Εἰ παρὰ τὸ μὴ εἶναι Θεὸν ἐν Ἰσραὴλ, σὺ πορεύῃ ἐπιζητῆσαι ἐν τῷ Βάαλ μυῖαν θεὸν Ἀκκαρῶν; Οὐχ οὕτως. Ἡ κλίνη ἐφ' ἧς ἀνέβης ἐκεῖ οὐ καταβήσῃ ἀπ' αὐτῆς, ὅτι θανάτῳ ἀποθανῇ.

7. Καὶ ἐπιστρέψαντες ἀπήγγειλαν τῷ βασιλεῖ καθὰ ἐλάλησεν Ἠλιὺ. Καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτούς· Τίς ἡ κρίσις τοῦ ἀνδρὸς τοῦ ἀναβάντος εἰς συνάντησιν ὑμῖν καὶ λαλήσαντος πρὸς ὑμᾶς τοὺς λόγους τούτους;

8. Καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν· Ἄνθρωπος δασύς, καὶ ζώνην δερματίνην περιεζωσμένος τὴν ὀσφύν αὐτοῦ. Καὶ εἶπεν· Ἠλιὺ ὁ Θεσβίτης οὗτός ἐστι.

9. Καὶ ἀπέστειλε πρὸς αὐτόν πεντηκόνταρχον καὶ τοὺς πεντήκοντα αὐτοῦ, καὶ ἀνέβη πρὸς αὐτόν· καὶ ἰδοὺ Ἠλιὺ ἐκάθητο ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους. Καὶ ἐλάλησεν ὁ πεντηκόνταρχος πρὸς αὐτόν, καὶ εἶπεν· Ἀνθρώπε τοῦ Θεοῦ, ὁ βασιλεὺς ἐκάλεσέ σε, κατὰβηθι.

10. Καὶ ἀπεκρίθη Ἠλιὺ, καὶ εἶπε πρὸς τὸν πεντηκόνταρχον· Καὶ εἰ ἄνθρωπος Θεοῦ ἐγώ, καταβήσεται πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ καταφάγεται σε καὶ τοὺς πεντήκοντά σου. Καὶ κατέβη πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ κατέφαγεν αὐτὸν καὶ τοὺς πενήκοντα αὐτοῦ.

REGNORUM LIBER QUARTUS.

CAPUT I.

1. Et prævaricatus est Moab in Israel postquam mortuus est Achaab.

2. Et cecidit Ochozias per cancellum qui in cœnaculo suo in Samaria, et agrotavit : et misit nuntios, et dixit ad eos : Ite, et inquire in Baal muscam deum Accaron, si vivam ex infirmitate mea hac. Et iverunt interrogare per eum.

3. Et angelus Domini vocavit Eliu Thesbiten, dicens : Surgens vade in obviam nuntiorum Ochoziæ regis Samariæ, et loqueris ad eos : Si propterea quod non sit Deus in Israel, vos itis inquire in Baal muscam deum Accaron? Et non ita :

4. quoniam hæc dicit Dominus : Lectus super quem ascendisti illuc non descendes ab eo, quia morte morieris. Et ivit Eliu, et dixit ad eos.

5. Et reversi sunt nuntii ad eum, et dixit ad eos : Quid quod revertistis?

6. Et dixerunt ad eum : Vir ascendit in occursum nostrum, et dixit ad nos : Ite, revertite ad regem qui misit vos, et loquimini ad eum : Hæc dicit Dominus : Si propterea quod non sit Deus in Israel, tu vadis inquire in Baal muscam deum Accaron? Non ita. Lectus super quem ascendisti illuc non descendes ab eo, quia morte morieris.

7. Et reversi annuntiaverunt regi secundum quæ locutus fuerat Eliu. Et locutus est ad eos : Quodnam judicium viri qui ascendit in obviam vobis et locutus est ad vos verba hæc?

8. Et dixerunt ad eum : Vir pilosus, et zona pellicea accinctus lumbum suum. Et dixit : Eliu Thesbites hic est.

9. Et misit ad eum principem quinquagenarium et ipsos quinquaginta illius, et ascendit ad eum : et ecce Eliu sedebat super cacumen montis. Et locutus est princeps quinquagenarius ad eum, et dixit : Homo Dei, rex vocavit te, descende.

10. Et respondit Eliu, et dixit ad principem quinquagenarium : Et si homo Dei ego, descendet ignis de cœlo, et devorabit te et quinquaginta tuos. Et descendit ignis de cœlo, et devoravit eum et quinquaginta ejus.

11. Καὶ προσέθετο ὁ βασιλεὺς, καὶ ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν ἄλλον πεντηκόνταρχον καὶ τοὺς πενήκοντα αὐτοῦ. Καὶ ἐλάλησεν ὁ πεντηκόνταρχος πρὸς αὐτὸν, καὶ εἶπεν· Ἄνθρωπε τοῦ Θεοῦ, τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς· Τάχως κατέβηθι.

12. Καὶ ἀπεκρίθη Ἡλιοῦ καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτὸν, καὶ εἶπεν· Εἰ ἄνθρωπος Θεοῦ ἐγώ, καταβήσεται πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ καταφάγεται σε καὶ τοὺς πενήκοντά σου. Καὶ κατέβη πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ κατέφαγεν αὐτὸν καὶ τοὺς πενήκοντα αὐτοῦ.

13. Καὶ προσέθετο ὁ βασιλεὺς ἔτι ἀποστεῖλαι ἡγούμενον καὶ τοὺς πενήκοντα αὐτοῦ· καὶ ἦλθεν ὁ πεντηκόνταρχος ὁ τρίτος, καὶ ἐκαμψεν ἐπὶ τὰ γόνατα αὐτοῦ κατέναντι Ἡλιοῦ, καὶ ἐδεήθη αὐτοῦ, καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτὸν, καὶ εἶπεν· Ἄνθρωπε τοῦ Θεοῦ, ἐντιμωθήτω ἡ ψυχὴ μου, καὶ ἡ ψυχὴ τῶν δούλων σου τούτων τῶν πενήκοντα, ἐν ὀφθαλμοῖς σου.

14. Ἴδού κατέβη πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ κατέφαγε τοὺς δύο πεντηκοντάρχους τοὺς πρώτους· καὶ νῦν ἐντιμωθήτω δὴ ἡ ψυχὴ μου ἐν ὀφθαλμοῖς σου.

15. Καὶ ἐλάλησεν ἄγγελος Κυρίου πρὸς Ἡλιοῦ, καὶ εἶπε· Κατέβηθι μετ' αὐτοῦ, μὴ φοβηθῇς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν. Καὶ ἀνέστη Ἡλιοῦ, καὶ κατέβη μετ' αὐτοῦ πρὸς τὸν βασιλέα,

16. καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτὸν, καὶ εἶπεν Ἡλιοῦ· Τάδε λέγει Κύριος· Τί ὅτι ἀπέστειλας ἀγγέλους ἐκζητῆσαι ἐν τῷ Βάαλ μυῖαν θεῶν Ἀχααῶν; Οὐχ οὕτως. Ἡ κλίνη ἐφ' ἧς ἀνέβης ἐκεῖ οὐ καταβήσῃ ἀπ' αὐτῆς, ὅτι θανάτῳ ἀποθανῇ.

17. Καὶ ἀπέθανε κατὰ τὸ ῥῆμα Κυρίου ὃ ἐλάλησεν Ἡλιοῦ.

18. Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ὁχοζίου ὃ ἐποίησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰσραὴλ; « Καὶ Ἰωράμ υἱὸς Ἀχαάβ βασιλεύει ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν Σαμαρείᾳ ἔτη δεκαδύο, ἐν ἔτει ὀκτωκαιδεκάτῳ Ἰωσαφάτ βασιλέως Ἰούδα. Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον Κυρίου, πλὴν οὐχ ὡς οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, οὐδὲ ὡς ἡ μήτηρ αὐτοῦ. Καὶ ἀπέστησε τὰς στήλας τοῦ Βάαλ ἃς ἐποίησεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ συνέτριψεν αὐτάς. Πλὴν ἐν ταῖς ἀμαρτίαις οἴκου Ἰεροβοάμ, ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραὴλ, ἐκολλήθη· οὐκ ἀπέστη ἀπ' αὐτῶν. Καὶ ἐθυμώθη ὀργῇ Κύριος εἰς τὸν οἶκον Ἀχαάβ. »

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

1. Καὶ ἐγένετο, ἐν τῷ ἀνάγειν Κύριον ἐν συσσεισμῷ τὸν Ἡλιοῦ ὡς εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ἐπορεύθη Ἡλιοῦ καὶ Ἐλισαῖ ἐκ Γαλααδίων.

2. Καὶ εἶπεν Ἡλιοῦ πρὸς Ἐλισαῖ· Κάθου δὴ ἐνταῦθα, ὅτι ὁ Θεὸς ἀπέσταλκέ με ἕως Βαιθλ. Καὶ εἶπεν Ἐλισαῖ· Ζῇ Κύριος καὶ ζῇ ἡ ψυχὴ σου, εἰ ἐγκαταλείψω σε. Καὶ ἦλθον εἰς Βαιθλ.

3. Καὶ ἦλθον οἱ υἱοὶ τῶν προφητῶν οἱ ἐν Βαιθλ πρὸς Ἐλισαῖ, καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν· Εἰ ἔγνως ὅτι Κύριος σήμερον λαμβάνει τὸν κύριόν σου ἐπάνωθεν τῆς κεφαλῆς σου; Καὶ εἶπε· Καγὼ ἔγνωκα, σιωπᾶτε.

4. Καὶ εἶπεν Ἡλιοῦ πρὸς Ἐλισαῖ· Κάθου δὴ ἐνταῦθα, ὅτι Κύριος ἀπέσταλκέ με εἰς Ἰεριχώ. Καὶ εἶπε· Ζῇ Κύριος καὶ ζῇ ἡ ψυχὴ σου, εἰ ἐγκαταλείψω σε. Καὶ ἦλθον εἰς Ἰεριχώ,

11. Et adjecit rex, et misit ad eum alium principem quinquagenarium et ipsos quinquaginta illius. Et locutus est princeps quinquagenarius ad eum, et dixit : Homo Dei, haec dicit rex : Cito descende.

12. Et respondit Eliu et locutus est ad eum, et dixit : Si homo Dei ego, descendet ignis de caelo, et devorabit te et quinquaginta tuos. Et descendit ignis de caelo, et devoravit eum et quinquaginta ejus.

13. Et adjecit adhuc rex mittere ducem et quinquaginta ejus : et venit princeps quinquagenarius tertius, et curvavit se super genua sua ante Eliu, et oravit eum, et locutus est ad eum, et dixit : Homo Dei, pretiosa sit anima mea, et anima servorum tuorum horum quinquaginta, in oculis tuis.

14. Ecce descendit ignis de caelo, et devoravit duos principes quinquagenarios primos : et nunc pretiosa sit, quaeso, anima mea in oculis tuis.

15. Et locutus est angelus Domini ad Eliu, et dixit Descende cum eo, ne timeas a facie eorum. Et surrexit Eliu, et descendit cum eo ad regem,

16. et locutus est ad eum, et dixit Eliu : Haec dicit Dominus : Quid quod misisti nuntios exquirere in Baal muscam deum Accaron? Non sic. Lectus super quem ascendisti illuc non descendes ab eo, quia morte morieris.

17. Et mortuus est juxta verbum Domini quod locutus est Eliu.

18. Et reliqua verborum Ochoziae quae fecit, nonne ecce haec scripta in libro verborum dierum regibus Israel? « Et « Joram filius Achaab regnat super Israel in Samaria annos « duodecim, in anno octavo et decimo Josaphat regis Juda. « Et fecit malum in conspectu Domini, verumtamen non « sicut fratres ejus, neque sicut mater ejus. Et amovit « titulos Baal quos fecerat pater ejus, et contrivit eos. Verumtamen in peccatis domus Jeroboam, qui peccare fecit « Israel, adhæsit : non recessit ab eis. Et indignatus est « ira Dominus in domum Achaab. »

CAPUT II.

1. Et factum est, cum elevaret Dominus in concussione ipsum Eliu tamquam in caelum, et ivit Eliu et Elisae de Galgalis.

2. Et dixit Eliu ad Elisae : Sede, quaeso, hic quia Deus misit me usque Bethel. Et dixit Elisae : Vivit Dominus et vivit anima tua, si derelinquam te. Et venerunt in Bethel.

3. Et venerunt filii prophetarum qui in Bethel ad Elisae, et dixerunt ad eum : Si nosti quia Dominus hodie tollit dominum tuum desuper capite tuo? Et dixit : Et ego novi, silete.

4. Et dixit Eliu ad Elisae : Sede, quaeso, hic, quoniam Dominus misit me usque Jericho. Et dixit : Vivit Dominus et vivit anima tua, si derelinquam te. Et venerunt in Jericho

5. καὶ ἤγγισαν οἱ υἱοὶ τῶν προφητῶν οἱ ἐν Ἱεριχὼ πρὸς Ἐλισαίε, καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν· Εἰ ἔγνως ὅτι σήμερον λαμβάνει Κύριος τὸν κύριόν σου ἐπάνωθεν τῆς κεφαλῆς σου; Καὶ εἶπε· Καί γε ἐγὼ ἔγνων, σιωπᾶτε.

6. Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἠλίου· Κάθου ἐν ᾧ ὧδε, ὅτι Κύριος ἀπέσταλκέ με ἕως εἰς τὸν Ἰορδάνην. Καὶ εἶπεν Ἐλισαίε· Ζῇ Κύριος καὶ ζῇ ἡ ψυχή σου, εἰ ἐγκαταλείψω σε. Καὶ ἐπορεύθησαν ἀμφοτέροι,

7. καὶ πεντήκοντα ἄνδρες υἱοὶ τῶν προφητῶν, καὶ ἕστησαν ἐξεναντίας μακρόθεν· καὶ ἀμφοτέροι ἕστησαν ἐπὶ τοῦ Ἰορδάνου.

8. Καὶ ἔλαβεν Ἠλίου τὴν μελωτὴν αὐτοῦ καὶ ἐβλήσε καὶ ἐπάταξε τὸ ὕδωρ, καὶ διηρέθη τὸ ὕδωρ ἐνθα καὶ ἐθνα· καὶ διέβησαν ἀμφοτέροι ἐν ἐρήμῳ.

9. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ διαβῆναι αὐτοὺς, καὶ Ἠλίου εἶπε πρὸς Ἐλισαίε· Αἰτήσαι τί ποιήσω σοι πρὶν ἢ ἀναλῆξθῆναι με ἀπὸ σοῦ. Καὶ εἶπεν Ἐλισαίε· Γεννηθήτω δὴ διπλᾶ ἐν πνεύματί σου ἐπ' ἐμέ.

10. Καὶ εἶπεν Ἠλίου· Ἐσχήρυνας τοῦ αἰτήσασθαι. Ἐάν ἴδῃς με ἀναλαμβάνομενον ἀπὸ σοῦ, καὶ ἔσται σοι οὕτως· καὶ ἐάν μὴ, οὐ μὴ γένηται.

11. Καὶ ἐγένετο αὐτοῖς πορευομένοις, ἐπορεύοντο καὶ ἐλάλουν· καὶ ἰδοὺ ἄρμα πυρὸς καὶ ἵπποι πυρὸς, καὶ διέστειλαν ἀναμέσον ἀμφοτέρων. Καὶ ἀνελήφθη Ἠλίου ἐν συσσεισμῷ ὡς εἰς τὸν οὐρανόν.

12. Καὶ Ἐλισαίε ἰώρα, καὶ ἐβόα· Πάτερ, πάτερ, ἄρμα Ἰσραὴλ καὶ ἵππεὺς αὐτοῦ. Καὶ οὐκ εἶδεν αὐτόν· ἐτι καὶ ἐπιλάβετο τῶν ἱματίων αὐτοῦ, καὶ διέβρῃξεν αὐτὰ εἰς δύο ῥήγματα.

13. Καὶ ὑψωσε τὴν μελωτὴν Ἠλίου ἣ ἐπεσεν ἐπάνωθεν Ἐλισαίε. Καὶ ἐπέστρεψεν Ἐλισαίε, καὶ ἕστη ἐπὶ τοῦ γεδαῦς τοῦ Ἰορδάνου.

14. Καὶ ἔλαβε τὴν μελωτὴν Ἠλίου ἣ ἐπεσεν ἐπάνωθεν αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξε τὸ ὕδωρ, καὶ εἶπε· Ποῦ ὁ Θεὸς Ἠλίου Ἀφρώ; Καὶ ἐπάταξε τὰ ὕδατα, καὶ διεβράγησαν ἐνθα καὶ ἐνθα, καὶ διέβη Ἐλισαίε.

15. Καὶ εἶδον αὐτόν οἱ υἱοὶ τῶν προφητῶν οἱ ἐν Ἱεριχὼ ἐξεναντίας, καὶ εἶπον· Ἐπαναπέπαυται τὸ πνεῦμα Ἠλίου ἐπὶ Ἐλισαίε. Καὶ ἦλθον εἰς συναντήν αὐτοῦ, καὶ προσεκύνησαν αὐτῷ ἐπὶ τὴν γῆν,

16. καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν· Ἰδοὺ δὴ μετὰ τῶν παιδῶν σου πεντήκοντα ἄνδρες υἱοὶ δυνάμειος· πορευθέντες δὴ ζητησάτωσαν τὸν κύριόν σου, μὴ ποτε ᾗρην αὐτόν πνεῦμα Κυρίου, καὶ ἐβρίβεν αὐτόν ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ἢ ἐφ' ἐν τῶν ὀρέων, ἢ ἐφ' ἐνα τῶν βουνῶν. Καὶ εἶπεν Ἐλισαίε· Οὐκ ἀποστελεῖτε.

17. Καὶ παρεβιάσαντο αὐτόν, ἕως οὗ ᾗσχύνατο· καὶ εἶπεν· Ἀποστελᾶτε. Καὶ ἀπέστειλαν πεντήκοντα ἄνδρας, καὶ ἐζήτησαν τρεῖς ἡμέρας, καὶ οὐκ εὗρον αὐτόν.

18. Καὶ ἀνέστρεψαν πρὸς αὐτόν, καὶ αὐτὸς ἐκάθητο ἐν Ἱεριχὼ, καὶ εἶπεν Ἐλισαίε· Οὐκ εἶπον πρὸς ὑμᾶς· Μὴ πορευθῆτε;

19. Καὶ εἶπον οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως πρὸς Ἐλισαίε· Ἰδοὺ ἡ κατοίκησις τῆς πόλεως ἀγαθὴ, καθὼς ὁ Κύριος βλέπει, καὶ τὰ ὕδατα πονηρὰ, καὶ ἡ γῆ ἀτεκνούμενη.

20. Καὶ εἶπεν Ἐλισαίε· Λάβετέ μοι ὑδρίσκην καὶ νήν, καὶ θέτε ἐκεῖ ἅλα. Καὶ ἔλαβον, καὶ ἤνεγκαν πρὸς αὐτόν.

21. Καὶ ἐξῆλθεν Ἐλισαίε εἰς τὴν διέξοδον τῶν ὁδῶν·

5. et accesserunt filii prophetarum qui in Jericho ad Elisæe, et dixerunt ad eum : Si nosti quia hodie tollit Dominus dominum tuum desuper caput tuum? Et dixit : Etiam ego novi, silete.

6. Et dixit ei Eliu : Sede, quæso, hic, quoniam Dominus misit me usque ad Jordanem. Et dixit Elisæe : Vivit Dominus et vivit anima tua, si derelinquam te. Et ierunt ambo,

7. et quinquaginta viri filii prophetarum, et steterunt ex adverso longe, et ambo steterunt super Jordanem.

8. Et sumpsit Eliu melotem suam et convolvit et percussit aquam, et divisa est aqua hinc et hinc : et transierunt utrique in deserto.

9. Et factum est in transeundo ipsos, et Eliu dixit ad Elisæe : Pete quid faciam tibi antequam ego assumar a te. Et dixit Elisæe : Fiant, quæso, duplicia in spiritu tuo super me.

10. Et dixit Eliu : Dure egisti petendo. Si videris me dum assumor a te, et erit tibi sic : et si non, non fiet.

11. Et factum est ipsis euntibus, ibant et loquebantur : et ecce currus ignis et equi ignis, et diviserunt inter utrosque. Et assumptus est Eliu in concussione tamquam in cœlo.

12. Et Elisæe videbat, et clamabat : Pater, pater, currus Israel et eques ejus. Et non vidit eum ultra : et apprehendit vestimenta sua, et discidit ea in duas scissuras.

13. Et elevavit melotem Eliu quæ ceciderat desuper Elisæe. Et revertit Elisæe, et stetit super labium Jordanis.

14. Et sumpsit melotem Eliu quæ ceciderat desuper eo, et percussit aquam, et dixit : Ubi Deus Eliu Appho? Et percussit aquas, et discissæ sunt hinc et hinc, et transivit Elisæe.

15. Et viderunt eum filii prophetarum qui in Jericho ex adverso, et dixerunt : Requievit spiritus Eliu super Elisæe. Et venerunt in occursum ejus, et adoraverunt eum in terram,

16. et dixerunt ad eum : Ecce nunc cum pueris tuis quinquaginta viri filii virtutis : euntes nunc quærant dominum tuum, ne forte tulerit eum spiritus Domini, et projecit eum in Jordanem vel super unum montium, vel super unum collium. Et dixit Elisæe : Non mittetis.

17. Et coegerunt eum, quoadusque erubuit : et dixit : Mittite. Et miserant quinquaginta viros, et quæsierunt tribus diebus, et non invenerunt eum.

18. Et reversi sunt ad eum, et ipse sedebat in Jericho, et dixit Elisæe : Nonne dixi ad vos : Nolite ire?

19. Et dixerunt viri civitatis ad Elisæe : Ecce habitatio civitatis bona, sicut dominus videt, et aquæ malæ, et terra sterilis.

20. Et dixit Elisæe : Sumite mihi hydriolam novam, et ponite ibi sal. Et sumpserunt, et attulerunt ad eum.

21. Et exivit Elisæe ad transitum aquarum, et projecit il-

των, καὶ ἔρριψεν ἐκεῖ ἄλα, καὶ εἶπε· Ἰάδε λέγει Κύριος· Ἰαμὶ τὰ ὕδατα ταῦτα, οὐκ ἔσται ἔτι ἐκεῖθεν θάνατος καὶ ἀτεκνουμένη·

22. Καὶ ἰσθῆσαν τὰ ὕδατα ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης κατὰ τὸ ῥῆμα Ἐλισαίῃ ὃ ἐλάλησε.

23. Καὶ ἀνέβη ἐκεῖθεν εἰς Βαιθήλ· καὶ ἀναβαίνοντας αὐτοῦ ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ παιδάρια μικρὰ ἐξῆλθον ἐκ τῆς πόλεως, καὶ κατέπαιζον αὐτοῦ, καὶ εἶπον αὐτῷ· Ἀνάβαινε, φαλακρὲ, ἀνάβαινε.

24. Καὶ ἐξένευσεν ὀπίσω αὐτῶν, καὶ εἶδεν αὐτὰ, καὶ κατηράσατο αὐτοῖς ἐν ὀνόματι Κυρίου· καὶ ἰδοὺ ἐξῆλθον δύο ἄρκοι ἐκ τοῦ ὄρυμῳ, καὶ ἀνέρῳρξαν ἀπ' αὐτῶν τεσσαράκοντα καὶ δύο παῖδας.

25. Καὶ ἐπορεύθη ἐκεῖθεν εἰς τὸ ὄρος τὸ Καρμήλιον, καὶ ἐκεῖθεν ἐπέστρεψεν εἰς Σαμάρειαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

1. Καὶ Ἰωράμ υἱὸς Ἀχαάβ ἐβασίλευσεν ἐν Ἰσραὴλ ἐν ἔτει ὀκτωκαιδεκάτῳ Ἰωσαφάτ βασιλέως Ἰούδα, καὶ ἐβασίλευσε δώδεκα ἔτη.

2. Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς Κυρίου· πλὴν οὐχ ὡς ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ οὐχ ὡς ἡ μήτηρ αὐτοῦ· καὶ μετέστησε τὰς στήλας τοῦ Βάαλ ἃς ἐποίησεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ.

3. Πλὴν ἐν τῇ ἁμαρτίᾳ Ἰεροβοάμ υἱοῦ Ναβὰτ, ὃς ἐξῆμαρτε τὸν Ἰσραὴλ, ἐκολλήθη, οὐκ ἀπέστη ἀπ' αὐτῆς.

4. Καὶ Μωσὰ βασιλεὺς Μωάβ ἦν Νωκῆδ, καὶ ἐπέστρεψε τῷ βασιλεῖ Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐπαναστάσει ἑκατὸν χιλιάδας ἀρνῶν καὶ ἑκατὸν χιλιάδας κριῶν ἐπὶ πόκων.

5. Καὶ ἐγένετο, μετὰ τὸ ἀποθανεῖν Ἀχαάβ, καὶ ἠθέτησε βασιλεὺς Μωάβ ἐν βασιλείᾳ Ἰσραὴλ.

6. Καὶ ἐξῆλθεν ὁ βασιλεὺς Ἰωράμ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκ Σαμάρειας, καὶ ἐπεσκέψατο τὸν Ἰσραὴλ.

7. Καὶ ἐπορεύθη, καὶ ἐξαπέστειλε πρὸς Ἰωσαφάτ βασιλέα Ἰούδα, λέγων· Βασιλεὺς Μωάβ ἠθέτησεν ἐν ἐμοί· εἰ πορεύσῃ μετ' ἐμοῦ εἰς Μωάβ εἰς πόλεμον; Καὶ εἶπεν· Ἀναβήσομαι· ὁμοίός μοι, ὁμοίός σοι· ὡς ὁ λαός μου, ὁ λαός σου· ὡς οἱ ἵπποι μου, οἱ ἵπποι σου.

8. Καὶ εἶπε· Ποία ὁδὸς ἀναβῶ; Καὶ εἶπεν· Ὁδὸν ἔρημον Ἐδώμ.

9. Καὶ ἐπορεύθη ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ καὶ ὁ βασιλεὺς Ἰούδα καὶ ὁ βασιλεὺς Ἐδώμ, καὶ ἐκύκλωσαν ὁδὸν ἐπὶ τὰς ἡμερῶν· καὶ οὐκ ἦν ὕδωρ τῇ παρεμβολῇ καὶ τοῖς κτήνεσι τοῖς ἐν τοῖς ποσὶν αὐτῶν.

10. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ· Ὡ, ὅτι κέκληκε Κύριος τοὺς τρεῖς βασιλεῖς παρερχομένους δοῦναι αὐτοὺς ἐν χειρὶ Μωάβ.

11. Καὶ εἶπεν Ἰωσαφάτ· Οὐκ ἔστιν ὧδε προφῆτης τοῦ Κυρίου, καὶ ἐπιζητήσωμεν τὸν Κύριον παρ' αὐτοῦ; Καὶ ἀπεκρίθη εἰς τῶν παίδων τοῦ βασιλέως Ἰσραὴλ, καὶ εἶπεν· Ὡδε Ἐλισαίῃ υἱὸς Σαφάτ, ὃς ἐπέχεεν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρσι Ἡλίου.

12. Καὶ εἶπεν Ἰωσαφάτ· Ἔστιν αὐτῷ ῥῆμα Κυρίου. Καὶ κατέβη πρὸς αὐτὸν βασιλεὺς Ἰσραὴλ καὶ Ἰωσαφάτ βασιλεὺς Ἰούδα καὶ βασιλεὺς Ἐδώμ.

13. Καὶ εἶπεν Ἐλισαίῃ πρὸς βασιλέα Ἰσραὴλ· Τί ἐμοὶ καὶ σοί; Δεῦρο πρὸς τοὺς προφῆτας τοῦ πατρὸς σου

luc sal, et dixit : Hæc dicit Dominus : Sanavi aquas has : non erit ultra inde mors et sterilis.

22. Et sanatae sunt aquae usque in diem hanc juxta verbum Elisæe quod locutus est.

23. Et ascendit inde in Bethel : et ascendente eo in via, et pueruli parvi exierunt de civitate, et illudebant eum, et dixerunt ei : Ascende, calve, ascende.

24. Et respexit post eos, et vidit eos, et maledixit eis in nomine Domini : et ecce exierunt duo ursi de silva, et discerpserunt de eis quadraginta et duos pueros.

25. Et ivit inde ad montem Carmelum, et inde revertit in Samariam.

CAPUT III.

1. Et Joram filius Achaab regnavit in Israel in anno octavo et decimo Josaphat regis Juda, et regnavit duodecim annos.

2. Et fecit malum in oculis Domini : veruntamen non sicut pater ejus, et non sicut mater ejus : et amovit titulos Baal quos fecerat pater ejus.

3. Tantummodo in peccato Jeroboam filii Nabathi, qui peccare fecit Israel, adhæsit, non recessit ab eo.

4. Et Mosa rex Moab erat Nocod, et reddebat regi Israel in rebellionem centum millia agnorum et centum millia arietum in vellibus.

5. Et factum est, postquam mortuus est Achaab, et prævaricatus est rex Moab in regem Israel.

6. Et egressus est rex Joram in die illa e Samaria, et recensuit Israel.

7. Et ivit, et misit ad Josaphat regem Juda, dicens : Rex Moab prævaricatus est in me : si ibis mecum in Moab ad bellum? Et dixit : Ascendam : similis mihi, similis tibi : sicut populus meus, populus tuus : sicut equi mei, equi tui.

8. Et dixit : Quali via ascendam? Et dixit : Viam desertum Edom.

9. Et ivit rex Israel et rex Juda et rex Edom, et circumierunt viam septem dierum : et non erat aqua in castris et pecoribus quæ in pedibus eorum.

10. Et dixit rex Israel : Heu, quia vocavit Dominus tres reges advenientes ad dandum eos in manu Moab.

11. Et dixit Josaphat : Non est hic propheta Domini, et inquiramus Dominum ab eo? Et respondit unus puerorum regis Israel, et dixit : Hic Elisæe filius Saphat, qui effundebat aquam super manus Eliu.

12. Et dixit Josaphat : Est ei verbum Domini. Et descendit ad eum rex Israel et Josaphat rex Juda et rex Edom.

13. Et dixit Elisæe ad regem Israel : Quid mihi et tibi? Vade ad prophetas patris tui et prophetas matris tuæ. Et

καὶ τοὺς προφῆτας τῆς μητρὸς σου. Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ· Μὴ ὅτι κέκληκε Κύριος τοὺς τρεῖς βασιλεῖς τοῦ παραδοῦναι αὐτοὺς εἰς χεῖρας Μωάβ;

14. Καὶ εἶπεν Ἐλισαῖ· Ζῇ Κύριος τῶν δυνάμεων ὃ παρέστην ἐνώπιον αὐτοῦ, ὅτι εἰ μὴ πρόςωπον Ἰωσαφάτ βασιλέως Ἰουδά ἐγὼ λαμβάνω, εἰ ἐπέβλεψα πρὸς σέ, καὶ εἶδον σε.

15. Καὶ νῦν λάβε μοι ψάλλοντα. Καὶ ἐγένετο, ὡς ἔψαλλεν ὁ ψάλλων, καὶ ἐγένετο ἐπ' αὐτὸν χεὶρ Κυρίου,

16. καὶ εἶπε· Τάδε λέγει Κύριος· Ποιήσατε τὸν χειμάρρουν τοῦτον βοθύνους βοθύνους,

17. ὅτι τάδε λέγει Κύριος· Οὐκ ὤψεσθε πνεῦμα, καὶ οὐκ ὤψεσθε ὕετον, καὶ ὁ χειμάρρους οὗτος πλησθήσεται ὕδατος, καὶ πίεσθε ὑμεῖς καὶ αἱ κτήσεις ὑμῶν καὶ τὰ κτήνη ὑμῶν.

18. Καὶ κούφη αὐτὴ ἐν ὀφθαλμοῖς Κυρίου· καὶ παρὰδύσω τὴν Μωάβ ἐν χειρὶ ὑμῶν,

19. καὶ πατάξετε πᾶσαν πόλιν ὀχυράν, καὶ πᾶν ξύλον ἀγαθὸν καταβαλεῖτε, καὶ πάσας πηγὰς ὕδατος ἐμφράξεσθε, καὶ πᾶσαν μερίδα ἀγαθὴν ἀχρειώσετε ἐν λίθοις.

20. Καὶ ἐγένετο πρῶτὴ ἀναβαινούσης τῆς θυσίας, καὶ ἰδοὺ ὕδατα ἤρχοντο ἐξ ὁδοῦ Ἐδὼμ, καὶ ἐπλήσθη ἡ γῆ ὕδατος.

21. Καὶ πᾶσα Μωάβ ἤκουσαν ὅτι ἀνέβησαν οἱ τρεῖς βασιλεῖς πολεμεῖν αὐτούς· καὶ ἀνεβόησαν ἐκ παντὸς περιεζωσμένοι ζώνην, καὶ εἶπον· Ὡ, καὶ ἔστησαν ἐπὶ τοῦ ὁρίου,

22. καὶ ὠρθρισαν τοπρωῖ, καὶ ὁ ἥλιος ἀνέτειλεν ἐπὶ τὰ ὕδατα· καὶ εἶδε Μωάβ ἐξεναντίας τὰ ὕδατα πυρρὰ ὡς αἷμα,

23. καὶ εἶπον· Αἷμα τοῦτο τῆς ῥομφαίας· καὶ ἐμαχέσαντο οἱ βασιλεῖς, καὶ ἐπάταξεν ἀνὴρ τὸν πλησίον αὐτοῦ· καὶ νῦν ἐπὶ τὰ σκῦλα, Μωάβ.

24. Καὶ εἰσῆλθον εἰς τὴν παρεμβολὴν Ἰσραὴλ· καὶ Ἰσραὴλ ἀνέστησαν καὶ ἐπάταξαν τὴν Μωάβ· καὶ ἔφυγον ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ εἰσῆλθον εἰσπορευόμενοι καὶ τύπτοντες τὴν Μωάβ,

25. καὶ τὰς πόλεις καθεῖλον· καὶ πᾶσαν μερίδα ἀγαθὴν, ἐβρίψαν ἀνὴρ τὸν λίθον, καὶ ἐνέπλησαν αὐτήν, καὶ πᾶσαν πηγὴν ἐνεφράξαν, καὶ πᾶν ξύλον ἀγαθὸν κατέβαλον ἕως τοῦ καταλιπεῖν τοὺς λίθους τοῦ τοίχου καθηρημένους. Καὶ ἐκύκλωσαν οἱ σφενδονῆται, καὶ ἐπάταξαν αὐτήν.

26. Καὶ εἶδεν ὁ βασιλεὺς Μωάβ ὅτι ἐκραταίωσεν ὑπὲρ αὐτὸν ὁ πόλεμος, καὶ ἔλαβε μεθ' ἑαυτοῦ ἑπτακοσίους ἀνδρας ἐσπασμένους ῥομφαίαν διακόψαι πρὸς βασιλέα Ἐδὼμ, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν.

27. Καὶ ἔλαβε τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν πρωτότοκον ὃν ἐδασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ, καὶ ἀνήνεγκεν αὐτὸν ὀλοκαύτωμα ἐπὶ τοῦ τείχους, καὶ ἐγένετο μετὰμελος μέγας ἐπὶ Ἰσραὴλ. Καὶ ἀπῆραν ἀπ' αὐτοῦ, καὶ ἐπέστρεψαν εἰς τὴν γῆν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

1. Καὶ γυνὴ μία ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν προφητῶν ἐβόα πρὸς τὸν Ἐλισαῖ, λέγουσα· Ὁ δοῦλός σου ἀνὴρ μου ἀπέθανε, καὶ σὺ ἐγὼς ὅτι δοῦλός σου ἦν φοβούμενος τὸν Κύριον· καὶ ὁ δανειστὴς ἦλθε λαβεῖν τοὺς δύο υἱούς μου ἑαυτῷ εἰς δούλους.

dixit ei rex Israel : Numquid vocavit Dominus tres istos reges ad tradendum eos in manus Moab?

14. Et dixit Elisæe : Vivit Dominus virtutum cui adstiti coram eo, quia nisi faciem Josaphat regis Juda ego sumerem, si respexissem ad te et vidissem te.

15. Et nunc accipe mihi psallentem. Et factum est, ut psallebat psallens, et facta est super eum manus Domini,

16. et dixit : Hæc dicit Dominus : Facite torrentem hunc fossas fossas,

17. quoniam hæc dicit Dominus : Non videbitis spiritum, et non videbitis pluviam, et torrens hic implebitur aqua, et bibetis vos et possessiones vestrae et pecora vestra.

18. Et levis hæc in oculis Domini : et tradam Moab in manu vestra,

19. et percutietis omnem civitatem munitam, et omne lignum bonum dejicietis, et omnes fontes aquæ obstruetis, et omnem portionem bonam inutilem reddetis in lapidibus.

20. Et factum est mane ascendente sacrificio, et ecce aquæ veniebant e via Edom, et terra impleta est aqua.

21. Et universa Moab audierunt quia ascenderant tres reges impugnare eos : et exclamaverunt ex omni accincti zona, et dixerunt : Hem, et steterunt super terminum,

22. et diluculo surrexerunt mane, et sol exortus est super aquas : et vidit Moab ex adverso aquas rubras tamquam sanguinem,

23. et dixerunt : Sanguis hic gladii : et pugnaverunt reges, et percussit vir proximum suum : et nunc ad spolia, Moab.

24. Et intraverunt in castra Israel : et Israel surrexerunt et percusserunt ipsam Moab : et fugerunt a facie eorum, et intraverunt ingredientes et percutientes ipsam Moab,

25. et civitates destruxerunt : et omnem portionem bonam, projecerunt vir lapidem, et impleverunt eam, et omnem fontem obstruxerunt, et omne lignum bonum dejece- runt usque ad relinquendum lapides muri destructos. Et circumierunt fundibularii, et percusserunt eam.

26. Et vidit rex Moab quia invaluit super eum pugna, et sumpsit secum septingentos viros educentes gladium ad irrumpendum adversus regem Edom, et non potuerunt.

27. Et sumpsit filium suum primogenitum quem regem fecerat pro se, et obtulit eum holocaustoma super murum, et facta est poenitentia magna super Israel. Et recesserunt ab eo, et reverterunt in terram.

CAPUT IV.

1. Et mulier una de filiis prophetarum clamabat ad Elisæe, dicens : Servus tuus vir meus mortuus est, et tu nosti quia servus tuus erat timens Dominum : et creditor venit tollere ambos filios meos sibi in servos.

1. Καὶ εἶπεν Ἐλισαί· Τί ποιήσω σοι; Ἀνάγγειλόν μοι τί ἐστὶ σοι ἐν τῷ οἴκῳ; Ἡ δὲ εἶπεν· Οὐκ ἐστὶ τῇ δούλῃ σου οὐδὲν ἐν τῷ οἴκῳ, ὅτι ἀλλ' ἡ δ' ἀλείφωμαι ἔλαιον.

2. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτήν· Δεῦρο, αἰτήσαι σεαυτῇ σκεύη ἔξωθεν παρὰ πάντων τῶν γειτόνων, σκεύη κενὰ, μὴ ὀλιγώσης.

3. Καὶ εἰσελεύσῃ, καὶ ἀποκλείσεις τὴν θύραν κατὰ σοῦ καὶ κατὰ τῶν υἱῶν σου, καὶ ἀποχεῖς εἰς τὰ σκεύη ταῦτα, καὶ τὸ πληρωθὲν ἀρείς.

4. Καὶ ἀπῆλθε παρ' αὐτοῦ· καὶ ἀπέκλεισε τὴν θύραν καθ' ἑαυτῆς καὶ κατὰ τῶν υἱῶν αὐτῆς· αὐτοὶ προσήγγιζον πρὸς αὐτήν, καὶ αὐτὴ ἐπέχεεν ἕως ἐπλήσθησαν τὰ σκεύη.

5. Καὶ εἶπε πρὸς τοὺς υἱοὺς αὐτῆς· Ἐγγίστατε ἐτι πρὸς μὲ τὸ σκεῦος. Καὶ εἶπον αὐτῇ· Οὐκ ἐστὶν ἐτι σκεῦος. Καὶ ἔστη τὸ ἔλαιον.

6. Καὶ ἦλθε, καὶ ἀπήγγειλε τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ Θεοῦ· καὶ εἶπεν Ἐλισαί· Δεῦρο καὶ ἀπόδου τὸ ἔλαιον, καὶ ἀποτίσεις τοὺς τόκους σου, καὶ σὺ καὶ οἱ υἱοὶ σου ζήσεις ἐν τῷ ἐπιλοίπῳ ἔλαιῳ.

7. Καὶ ἐγένετο ἡμέρα, καὶ διέβη Ἐλισαί εἰς Σωμάν, καὶ ἐκεῖ γυνὴ μεγάλη, καὶ ἐκράτησεν αὐτὸν φαγεῖν ἄρτον· καὶ ἐγένετο ἄρ' ἱκανοῦ τοῦ εἰσπορεύεσθαι αὐτὸν ἐξέκλινε τοῦ ἐκεῖ φαγεῖν.

8. Καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ πρὸς τὸν ἄνδρα αὐτῆς· Ἴδοὺ δὴ ἔγνω ἐστὶ ἀνθρώπος τοῦ Θεοῦ ἅγιος οὗτος διαπορεύεται ἄρ' ἡμᾶς διαπαντός.

9. Ποιήσωμεν δὴ αὐτῷ ὑπερῶον, τόπον μικρὸν, καὶ θωμὴν αὐτῷ ἐκεῖ κλίνην, καὶ τράπεζαν, καὶ δίφρον, καὶ λυχνίαν· καὶ ἔσται, ἐν τῇ εἰσπορεύεσθαι πρὸς ἡμᾶς, καὶ ἐκκλινεῖ ἐκεῖ.

10. Καὶ ἐγένετο ἡμέρα, καὶ εἰσῆλθεν ἐκεῖ, καὶ ἐξέκλινεν εἰς τὸ ὑπερῶον, καὶ ἐκοιμήθη ἐκεῖ.

11. Καὶ εἶπε πρὸς Γιεζὶ τὸ παιδάριον αὐτοῦ· Κάλεσόν μοι τὴν Σωμανίτιν ταύτην. Καὶ ἐκάλεσεν αὐτήν, καὶ ἔστη ἐνώπιον αὐτοῦ.

12. Καὶ εἶπεν αὐτῷ· Εἶπον δὴ πρὸς αὐτήν· Ἴδοὺ ἐξέστησας ἡμῖν πᾶσαν τὴν ἔκστασιν ταύτην· τί δεῖ ποιῆσαι σοι; Εἰ ἐστὶ λόγος σοι πρὸς τὸν βασιλέα ἢ πρὸς τὸν ἄρχοντα τῆς δυνάμεως; Ἡ δὲ εἶπεν· Ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ ἐγὼ εἰμι οἰκῶ.

13. Καὶ εἶπε πρὸς Γιεζὶ· Τί δεῖ ποιῆσαι αὐτῇ; Καὶ εἶπε Γιεζὶ τὸ παιδάριον αὐτοῦ· Καὶ μάλα υἱὸς οὐκ ἐστὶν αὐτῇ, καὶ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς πρεσβύτης.

14. Καὶ ἐκάλεσεν αὐτήν, καὶ ἔστη παρὰ τὴν θύραν.

15. Καὶ εἶπεν Ἐλισαί πρὸς αὐτήν· Εἰς τὸν καιρὸν τοῦτον, ὡς ἡ ὥρα, ζῶσα σὺ, περιεληφνῖα υἱόν. Ἡ δὲ εἶπε· Μὴ, κύριε, μὴ διαφύσῃ τὴν δούλην σου.

16. Καὶ ἐν γαστρὶ ἔλαβεν ἡ γυνὴ, καὶ ἔτεκεν υἱόν εἰς τὸν καιρὸν τοῦτον, ὡς ἡ ὥρα, ζῶσα, ὡς ἐλάλησε πρὸς αὐτήν Ἐλισαί.

17. Καὶ ἐδρύνθη τὸ παιδάριον· καὶ ἐγένετο, ἡνίκα ἐξῆλθε πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ πρὸς τοὺς θερίζοντας,

18. καὶ εἶπε πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ· Τὴν κεφαλὴν μου, τὴν κεφαλὴν μου. Καὶ εἶπε τῷ παιδαρίῳ· Ἄρον αὐτὸν πρὸς τὴν μητέρα αὐτοῦ.

19. Καὶ ἤρεν αὐτὸν πρὸς τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ ἐκοιμήθη ἐπὶ τῶν γονάτων αὐτῆς ἕως μεσημβρίας, καὶ ἀπέθανε.

2. Et dixit Elisæe : Quid faciam tibi? Annuntia mihi quid est tibi in domo. At illa dixit : Non est ancillæ tuæ quicquam in domo, nisi quo ungar oleum.

3. Et dixit ad eam : Vade, pete tibi vasa de foris ab omnibus vicinis, vasa vacua, non parcas.

4. Et intrabis, et claudes ostium super te et super filios tuos, et effundes in vasa ista, et quod impletum fuerit tolles.

5. Et abiit ab eo : et clausit ostium super se et super filios suos : ipsi afferebant ad eam, et ipsa infundebat donec impleta sunt vasa.

6. Et dixit ad filios suos : Afferte adhuc ad me vas. Et dixerunt ei : Non est ultra vas. Et stetit oleum.

7. Et venit, et annuntiavit homini Dei : et dixit Elisæe : Vade et vende oleum, et reddes fenora tua, et tu et filii tui vivetis in residuo oleo.

8. Et facta est dies, et transivit Elisæe in Soman, et ibi mulier magna, et tenuit eum ad manducandum panem : et factum est ex multo ingressu ejus divertebat ad manducandum illic.

9. Et dixit mulier ad virum suum : Ecce nunc novi quia homo Dei sanctus hic transit per nos frequenter.

10. Faciamus, quæso, ei coenaculum, locum parvum, et ponamus ei ibi lectum, et mensam, et sellam, et candelabrum : et erit, in ingrediendo ad nos, et divertet illic.

11. Et facta est dies, et intravit illuc, et divertit in coenaculum, et dormivit ibi.

12. Et dixit ad Giezi puerum suum : Voca mihi Somanitem hanc. Et vocavit eam, et stetit coram eo.

13. Et dixit ad eum : Dic nunc ad eam : Ecce trepidasti nobis omnem trepidationem hanc : quid oportet facere tibi? Si est verbum tibi ad regem vel ad principem virtutis? At illa dixit : In medio populi ego quidem habito.

14. Et dixit ad Giezi : Quid oportet facere ei? Et dixit Giezi puer ejus : Et profecto filius non est ei, et vir ejus senex.

15. Et vocavit eam, et stetit apud ostium.

16. Et dixit Elisæe ad eam : In tempore hoc, sicut hora, vivens tu, habens in utero filium. At illa dixit : Non, domine, non fallas ancillam tuam.

17. Et in utero concepit mulier, et peperit filium in tempore isto, sicut hora, vivens, quemadmodum locutus erat ad eam Elisæe.

18. Et crevit puer : et factum est, quando egressus est ad patrem suum ad metentes,

19. et dixit ad patrem suum : Caput meum! caput meum! Et dixit puero : Tolle illum ad matrem suam.

20. Et tulit eum ad matrem ejus, et cubuit super genua ejus usque ad meridiem, et mortuus est.

21. Καὶ ἀνήνεγκεν αὐτόν, καὶ ἐκοίμισεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν κλίνην τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ· καὶ ἀπέχλεισε κατ' αὐτοῦ καὶ ἐξῆλθε,

22. καὶ ἐκάλεσε τὸν ἄνδρα αὐτῆς, καὶ εἶπεν· Ἀπόστειλον δὴ μοι ἐν τῶν παιδάρίων καὶ μίαν τῶν ὄνων, καὶ δραμοῦμαι ἕως τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐπιστρέψω.

23. Καὶ εἶπε· Τί ὅτι σὺ πορεύῃ πρὸς αὐτὸν σήμερον; οὐ νεομηνία οὐδὲ σάββατον; Ἡ δὲ εἶπεν· Εἰρήνη.

24. Καὶ ἐπέσχε τὴν ὄνον, καὶ εἶπε πρὸς τὸ παιδάριον αὐτῆς· Ἄγε, πορεύου, μὴ ἐπίσχῃς μοι τοῦ ἐπιβῆναι ὅτι ἐὰν εἴπω σοι. Δεῦρο, καὶ πορεύσθι καὶ ἐλεύσθι πρὸς τὸν ἄνθρωπον τοῦ Θεοῦ εἰς ὄρος τὸ Καρμὴλιον.

25. Καὶ ἐπορεύθη καὶ ἦλθεν ἕως τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ εἰς τὸ ὄρος. Καὶ ἐγένετο, ὡς εἶδεν Ἐλισαίη ἐργαζομένην αὐτὴν, καὶ εἶπε πρὸς Γιεζὶ τὸ παιδάριον αὐτοῦ· Ἰδοὺ δὴ ἡ Σωμανίτις ἐκεῖνη.

26. Νῦν ὁράμεις εἰς ἀπαντὴν αὐτῆς, καὶ εἰρεῖς· Ἡ εἰρήνη σοι, ἡ εἰρήνη τῷ ἀνδρί σου, ἡ εἰρήνη τῷ παιδαρίῳ; Ἡ δὲ εἶπεν· Εἰρήνη.

27. Καὶ ἦλθε πρὸς Ἐλισαίη εἰς τὸ ὄρος, καὶ ἐπελάβετο τῶν ποδῶν αὐτοῦ. Καὶ ἤγγισε Γιεζὶ ἀπώσασθαι αὐτὴν, καὶ εἶπεν Ἐλισαίη· Ἄφες αὐτὴν, ὅτι ἡ ψυχὴ αὐτῆς κατ' ὄδον αὐτῆς, καὶ Κύριος ἀπέκρυψεν ἀπ' ἐμοῦ, καὶ οὐκ ἀνήγγειλέ μοι.

28. Ἡ δὲ εἶπε· Μὴ ἡτησάμην υἱὸν παρὰ τοῦ κυρίου μου; ὅτι οὐκ εἶπα· Οὐ πλανήσεις μετ' ἐμοῦ;

29. Καὶ εἶπεν Ἐλισαίη τῷ Γιεζὶ· Ζῶσαι τὴν ὀσφύν σου, καὶ λάβε τὴν βακτηρίαν μου ἐν τῇ χειρί σου, καὶ δεῦρο· ὅτι ἐὰν εὕρῃς ἄνδρα, οὐκ εὐλογῆσεις αὐτόν, καὶ ἐὰν εὐλογῇ σε ἄνθρωπος, οὐκ ἀποκριθήσῃ αὐτῷ. Καὶ ἐπιθήσεις τὴν βακτηρίαν μου ἐπὶ πρόσωπον τοῦ παιδαρίου.

30. Καὶ εἶπεν ἡ μήτηρ τοῦ παιδαρίου· Ζῇ Κύριος καὶ ζῇ ἡ ψυχὴ σου, εἰ ἐγκαταλείψω σε. Καὶ ἀνέστη Ἐλισαίη, καὶ ἐπορεύθη ὀπίσω αὐτῆς.

31. Καὶ Γιεζὶ διεῖλθεν ἔμπροσθεν αὐτῆς, καὶ ἀπέθηκε τὴν βακτηρίαν ἐπὶ πρόσωπον τοῦ παιδαρίου, καὶ οὐκ ἦν φωνὴ καὶ οὐκ ἦν ἀκρόασις· καὶ ἐπέστρεψεν εἰς ἀπαντὴν αὐτοῦ, καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῷ, λέγων· Οὐκ ἠγέρθη τὸ παιδάριον.

32. Καὶ εἰσῆλθεν Ἐλισαίη εἰς τὸν οἶκον, καὶ ἰδοὺ τὸ παιδάριον τεθνηκὸς κεκοιμισμένον ἐπὶ τὴν κλίνην αὐτοῦ.

33. Καὶ εἰσῆλθεν Ἐλισαίη εἰς τὸν οἶκον, καὶ ἀπέχλεισε τὴν θύραν κατὰ τῶν δύο ἑαυτῶν, καὶ προσήυξατο πρὸς Κύριον.

34. Καὶ ἀνέβη καὶ ἐκοιμήθη ἐπὶ τὸ παιδάριον, καὶ ἔθηκε τὸ στόμα αὐτοῦ ἐπὶ τὸ στόμα αὐτοῦ, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπὶ τὰς χεῖρας αὐτοῦ· καὶ διέκαμψεν ἐπ' αὐτόν, καὶ διεθερμάνθη ἡ σὰρξ τοῦ παιδαρίου.

35. Καὶ ἐπέστρεψε, καὶ ἐπορεύθη ἐν τῇ οἰκίᾳ ἐνθεν καὶ ἐνθεν· καὶ ἀνέβη καὶ συνέκαμψεν ἐπὶ τὸ παιδάριον ἕως ἐπτάκις· καὶ ἤνοιξε τὸ παιδάριον τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ.

36. Καὶ ἐξεβόησεν Ἐλισαίη πρὸς Γιεζὶ, καὶ εἶπε· Κάλεσον τὴν Σωμανίτιν ταύτην. Καὶ ἐκάλεσε, καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτόν. Καὶ εἶπεν Ἐλισαίη· Λάβε τὸν υἱόν σου.

21. Et extulit eum, et cubare fecit eum super lectum hominis Dei : et clausit super eum et egressa est,

22. et vocavit virum suum, et dixit : Mitte, quaeso, mihi unum puerorum et unam asinarum, et curram usque ad hominem Dei, et revertam.

23. Et dixit : Quid quod tu vadis ad eum hodie? non neomenia neque sabbatum? Ipsa autem dixit : Pax.

24. Et instravit asinam, et dixit ad puerum suum : Age, vade, ne moram facias mihi ad inscendendum quocumque dixerō tibi. Vade, et ibis et venies ad hominem Dei in montem Carmelium.

25. Et ivit et venit usque ad hominem Dei in montem. Et factum est, ut vidit Elisae venientem eam, et dixit ad Giezi puerum suum : Ecce nunc Somanites illa.

26. Nunc curre in occursum ejus, et dices : Pax tibi, vel pax viro tuo, vel pax puerulo? At illa dixit : Pax.

27. Et venit ad Elisae in montem, et apprehendit pedes ejus. Et accessit Giezi ad removendam eam, et dixit Elisae : Dimitte eam, quoniam anima ejus tristis amara ei, et Dominus abscondit a me, et non annuntiavit mihi.

28. At illa dixit : Numquid postulavi filium a domino meo? quia nonne dixi : Non decipies mecum?

29. Et dixit Elisae ad Giezi : Accinge lumbum tuum, et sume baculum meum in manu tua, et vade : quemcumque inveneris virum, non benedices eum, et si benedixerit vir, non respondebis ei. Et impones baculum meum super faciem pueri.

30. Et dixit mater pueri : Vivit Dominus et vivit anima tua, si derelinquam te. Et surrexit Elisae, et ivit post eam.

31. Et Giezi transivit ante eam, et posuit baculum super faciem pueri, et non fuit vox et non fuit auscultatio : et revertit in occursum ejus, et annuntiavit ei, dicens : Non est expergesfactus puer.

32. Et intravit Elisae in domum, et ecce puer mortuus cubans super lectum ejus.

33. Et intravit Elisae in domum, et clausit ostium super ambos se, et deprecatus est ad Dominum.

34. Et ascendit et cubuit super puerum, et posuit os suum super os ejus, et oculos suos super oculos ejus, et manus suas super manus ejus : et inflexit se super eum, et calefacta est caro pueri.

35. Et convertit se, et ambulavit in domo hinc et hinc : et ascendit et curvavit se super puerum usque septies : et aperuit puer oculos suos.

36. Et exclamavit Elisae ad Giezi, et dixit : Voca Somanitem istam. Et vocavit, et intravit ad eum. Et dixit Elisae : Accipe filium tuum.

37. Καὶ εἰσῆλθεν ἡ γυνὴ καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ προσεκύνησεν ἐπὶ τὴν γῆν· καὶ ἔλαβε τὸν υἱὸν αὐτῆς, καὶ ἐξῆλθε.

38. Καὶ Ἐλισαῖ ἐπέστρεψεν εἰς Γάλγαλα. Καὶ ὁ λιμὸς ἐν τῇ γῇ, καὶ υἱοὶ τῶν προφητῶν ἐκάθηντο ἐνώπιον αὐτοῦ. Καὶ εἶπεν Ἐλισαῖ τῷ παιδάρῳ αὐτοῦ· Ἐπίστησον τὸν λέβητα τὸν μέγαν, καὶ ἔψε ἔψιμα τοῖς υἱοῖς τῶν προφητῶν.

39. Καὶ ἐξῆλθεν εἰς τὸν ἀγρὸν συλλεῖσαι Ἀριὼθ· καὶ εὗρεν ἄμπελον ἐν τῷ ἀγρῷ, καὶ συνέλεξεν ἀπ' αὐτῆς τολύπην ἀγρίαν, πλήρες τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, καὶ ἐνέβαλεν εἰς τὸν λέβητα τοῦ ἔψιματος, ὅτι οὐκ ἔγνωσαν.

40. Καὶ ἐνέγει τοῖς ἀνδράσι φαγεῖν· καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐσθίειν αὐτοὺς ἐκ τοῦ ἔψιματος, καὶ ἰδοὺ ἀνεβόησαν καὶ εἶπαν· Θάνατος ἐν τῷ λέβητι, ἄνθρωπε τοῦ Θεοῦ. Καὶ οὐκ ἠδύναντο φαγεῖν.

41. Καὶ εἶπε· Λάβετε ἄλευρον, καὶ ἐμβάλετε εἰς τὸν λέβητα. Καὶ εἶπεν Ἐλισαῖ πρὸς Γιεζὶ τὸ παιδάριον· Ἐγγει τῷ λαῷ καὶ ἐσθιέτωσαν. Καὶ οὐκ ἐγενήθη ἐκεῖ ἐτι ῥῆμα πονηρὸν ἐν τῷ λέβητι.

42. Καὶ ἀνὴρ διῆλθεν ἐκ Βαιθαρισά, καὶ ἤνεγκε πρὸς τὸν ἄνθρωπον τοῦ Θεοῦ πρωτογεννημάτων εἴκοσι ἄρτους κριθίνους καὶ παλάδας, καὶ εἶπε· Δότε τῷ λαῷ, καὶ ἐσθιέτωσαν.

43. Καὶ εἶπεν ὁ λειτουργὸς αὐτοῦ· Τί δῶ τοῦτο ἐνώπιον ἑκατὸν ἀνδρῶν; Καὶ εἶπε· Δὸς τῷ λαῷ καὶ ἐσθιέτωσαν, ὅτι τάδε λέγει Κύριος· Φάγονται καὶ καταλείψουσι.

44. Καὶ ἔφαγον, καὶ κατέλιπον κατὰ τὸ ῥῆμα Κυρίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

1. Καὶ Ναιμάν ὁ ἀρχὼν τῆς δυνάμεως Συρίας ἦν ἀνὴρ μέγας ἐνώπιον τοῦ κυρίου αὐτοῦ, καὶ τεθαυμασμένος προσώπῳ, ὅτι ἐν αὐτῷ ἔδωκε Κύριος σωτηρίαν Συρίᾳ· καὶ ὁ ἀνὴρ ἦν δυνατὸς ἰσχυί, λελερωμένος.

2. Καὶ Συρίᾳ ἐξῆλθον μονόζωνοι, καὶ ἤχημαλώτευσαν ἐκ γῆς Ἰσραὴλ νεάνιδα μικράν, καὶ ἦν ἐνώπιον τῆς γυναικὸς Ναιμάν.

3. Ἡ δὲ εἶπε τῇ κυρίᾳ αὐτῆς· Ὁφείλον ὁ κύριός μου ἐνώπιον τοῦ προφήτου τοῦ Θεοῦ τοῦ ἐν Σαμαρείᾳ, τότε ἀποσυνάξει αὐτὸν ἀπὸ τῆς λέπρας αὐτοῦ.

4. Καὶ εἰσῆλθε καὶ ἀπήγγειλε τῷ κυρίῳ ἑαυτῆς, καὶ εἶπεν· Οὕτως καὶ οὕτως ἐλάλησεν ἡ νεάνις ἡ ἐκ γῆς Ἰσραὴλ.

5. Καὶ εἶπε βασιλεὺς Συρίας πρὸς Ναιμάν· Δεῦρο, εἰσελθε, καὶ ἐξαποστελῶ βιβλίον πρὸς βασιλέα Ἰσραὴλ. Καὶ ἐπορεύθη, καὶ ἔλαβεν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ δέκα τάλαντα ἀργυρίου, καὶ ἑξακισχιλίους χρυσοὺς, καὶ δέκα ἀλλασσομένας στολάς.

6. Καὶ ἤνεγκε τὸ βιβλίον πρὸς τὸν βασιλέα Ἰσραὴλ, λέγων· Καὶ νῦν, ὡς ἂν ἔλθῃ τὸ βιβλίον τοῦτο πρὸς σέ, ἰδοὺ ἀπέστειλα πρὸς σέ Ναιμάν τὸν δούλόν μου, καὶ ἀποσυνάξει αὐτὸν ἀπὸ τῆς λέπρας αὐτοῦ.

7. Καὶ ἐγένετο, ὡς ἀνέγνω βασιλεὺς Ἰσραὴλ τὸ βιβλίον, διέβρῃξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ εἶπε· Ὁ Θεὸς ἐγώ, τοῦ θανατῶσαι καὶ ζωοποιῆσαι, ὅτι οὗτος ἀποστέλλει πρὸς μὲ ἀποσυνάξει ἄνδρα ἀπὸ τῆς λέπρας αὐτοῦ; Ὅτι πλὴν γινώτε ὅτι καὶ ἰδετε ὅτι προφασίζεται οὗτός μοι.

37. Et intravit mulier et cecidit super pedes ejus, et adoravit in terram : et sumpsit filium suum, et exiit.

38. Et Elisæe revertit in Galgala. Et famēs in terra, et filii prophetarum sedebant coram eo. Et dixit Elisæe puero suo : Appone lebetem magnum, et coque coctionem filiis prophetarum.

39. Et exiit in agrum ad colligendum Arioth : et invenit vitem in agro, et collegit de ea colocyntidam agrestem, plenum vestimentum suum, et injecit in lebetem coctionis, quoniam non noverant.

40. Et effudit viris ad comedendum : et factum est in comedendo eos de coctione, et ecce exclamaverunt et dixerunt : Mors in lebete, homo Dei. Et non poterant comedere.

41. Et dixit : Sumite farinam, et injicite in lebetem. Et dixit Elisæe ad Giezi puerum : Effunde populo et comedant. Et non fuit illic ultra verbum malum in lebete.

42. Et vir transivit de Baetharisa, et attulit ad hominem Dei de primitiis viginti panes hordeaceos et palathas, et dixit : Date populo, et comedant.

43. Et dixit minister ejus : Quid dem hoc coram centum viris? Et dixit : Da populo, et comedant, quoniam hæc dicit Dominus : Comedent et relinquent.

44. Et comederunt, et reliquerunt juxta verbum Domini.

CAPUT V.

1. Et Naëman princeps virtutis Syriæ erat vir magnus in conspectu domini sui, et acceptus facie, quia in eo dederat Dominus salutem Syriæ : et vir erat potens fortitudine, leprosus.

2. Et Syria exiverunt accincti, et captivam duxerunt de terra Israel adolescentulam parvam, et erat in conspectu uxoris Naëman.

3. Hæc vero dixit dominæ suæ : Ulinam dominus meus in conspectu prophetæ Dei qui in Samaria! tunc curabit eum a lepra ejus.

4. Et intravit et annuntiavit domino suo, et dixit : Sic et sic locuta est adolescentula quæ de terra Israel.

5. Et dixit rex Syriæ ad Naëman : Veni, intra, et mittam librum ad regem Israel. Et ivit, et sumpsit in manu sua decem talenta argenti, et sex mille aureos, et decem mutatorias stolas.

6. Et attulit librum ad regem Israel, dicens : Et nunc, cum venerit liber hic ad te, ecce misi ad te Naëman servum meum, et curabis eum a lepra ejus.

7. Et factum est, cum legisset rex Israel librum, discidit vestimenta sua, et dixit : Deus ego, ad mortificandum et vivificandum, quoniam hic mittit ad me curare virum a lepra ejus? Verumtamen cognoscite, quæso, et videte quia occasionem querit iste mihi.

8. Καὶ ἐγένετο, ὡς ἤκουσεν Ἐλισαίη, ὅτι διέβρηξεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἀπέστειλε πρὸς τὸν βασιλέα Ἰσραὴλ, λέγων· Ἰνατί διέβρηξας τὰ ἱμάτιά σου; Ἐλθέτω δὴ πρὸς με Ναιμάν, καὶ γνῶτω ὅτι ἐστὶ προφήτης ἐν Ἰσραὴλ.

9. Καὶ ἦλθε Ναιμάν ἐν ἵππῳ καὶ ἄρματι, καὶ ἔστη ἐπὶ θύρας οἴκου Ἐλισαίη.

10. Καὶ ἀπέστειλεν Ἐλισαίη ἄγγελον πρὸς αὐτὸν, λέγων· Πορευθεὶς λούσαι ἐπτάκις ἐν τῇ Ἰορδάνῃ, καὶ ἐπιστρέψει ἡ σὰρξ σου σοὶ καὶ καθαρισθήσῃ.

11. Καὶ θυμώθη Ναιμάν καὶ ἀπῆλθε, καὶ εἶπεν· Ἰδοὺ εἶπον· Πρὸς με πάντως ἐξελεύσεται καὶ στήσεται, καὶ ἐπικαλέσεται ἐν ὀνόματι Θεοῦ αὐτοῦ, καὶ ἐπιθήσει τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τὸν τόπον, καὶ ἀποσυνάξει τὸ λεπρόν.

12. Οὐχὶ ἀγαθὸς Ἀβανὰ καὶ Φαρφαρ ποταμοὶ· Δαμασκοῦ ὑπὲρ πάντα τὰ ὕδατα Ἰσραὴλ; Οὐχὶ πορευθεὶς λούσομαι ἐν αὐτοῖς, καὶ καθαρισθήσομαι; Καὶ ἐξέκλινε καὶ ἀπῆλθεν ἐν θυμῷ.

13. Καὶ ἤγγισαν οἱ παῖδες αὐτοῦ, καὶ ἐλάλησαν πρὸς αὐτόν· Μέγαν λόγον ἐλάλησεν ὁ προφήτης πρὸς σέ· οὐχὶ ποιήσεις; Καὶ ὅτι εἶθε πρὸς σέ· Λούσαι καὶ καθαρίσθητι.

14. Καὶ κατέβη Ναιμάν, καὶ ἐβαπτίσατο ἐν τῇ Ἰορδάνῃ ἐπτάκις κατὰ τὸ ῥῆμα Ἐλισαίη, καὶ ἐπέστρεψεν ἡ σὰρξ αὐτοῦ ὡς σὰρξ παιδαρίου μικροῦ, καὶ ἐκαθαρίσθη.

15. Καὶ ἐπέστρεψε πρὸς Ἐλισαίη αὐτὸς καὶ πᾶσα ἡ παρεμβολὴ αὐτοῦ, καὶ ἦλθε καὶ ἔστη ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ εἶπεν· Ἰδοὺ ἐγνώκα ὅτι οὐκ ἔστι Θεὸς ἐν πάσῃ τῇ γῇ, ὅτι ἄλλ' ἢ ἐν τῇ Ἰσραὴλ· καὶ νῦν λάβε τὴν εὐλογίαν παρὰ τοῦ δούλου σου.

16. Καὶ εἶπεν Ἐλισαίη· Ζῇ Κύριος ὃς παρέστην ἐνώπιον αὐτοῦ, εἰ λήψομαι. Καὶ παρεβιάσατο αὐτὸν λαβεῖν, καὶ ἠπειθήσε.

17. Καὶ εἶπε Ναιμάν· Καὶ εἰ μὴ, δοθήτω δὴ τῷ δούλῳ σου γόμος, ζευγὸς ἡμιόνων, ὅτι οὐ ποιήσει ἔτι ὁ δούλός σου ὀλοκαύτωμα καὶ θυσίασμα θεοῖς ἑτέροις, ἀλλ' ἢ τῷ Κυρίῳ τῷ ῥήματι τούτῳ.

18. Καὶ ἰάσεται Κύριος τῷ δούλῳ σου ἐν τῇ εἰσπορεύεσθαι τὸν κύριόν μου εἰς οἶκον Ῥεμμάν προσκυνῆσαι ἐκεῖ, καὶ αὐτὸς ἐπαναπαύσεται ἐπὶ τῆς χειρὸς μου, καὶ προσκυνήσω ἐν οἴκῳ Ῥεμμάν ἐν τῇ προσκυνεῖν αὐτὸν ἐν οἴκῳ Ῥεμμάν, καὶ ἰάσεται δὴ Κύριος τῷ δούλῳ σου ἐν τῇ λόγῳ τούτῳ.

19. Καὶ εἶπεν Ἐλισαίη πρὸς Ναιμάν· Δεῦρο εἰς εἰρήνην. Καὶ ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ εἰς Δεβραθὰ τῆς γῆς.

20. Καὶ εἶπε Γιεζὶ τῷ παιδάρῳ Ἐλισαίη· Ἰδοὺ ἐφείσατο ὁ κύριός μου τοῦ Ναιμάν τοῦ Σύρου τούτρου, τοῦ μὴ λαβεῖν ἐκ χειρὸς αὐτοῦ ἃ ἐνῆνοχε· ὅτι ὁ Κύριος, ὅτι εἰ μὴ δραμοῦμαι ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ λήψομαι ἀπ' αὐτοῦ τι.

21. Καὶ ἐδίδωκε Γιεζὶ ὀπίσω τοῦ Ναιμάν· καὶ εἶδεν αὐτὸν Ναιμάν τρέχοντα ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ ἐπέστρεψεν ἀπὸ τοῦ ἄρματος εἰς ἀπαντήν αὐτοῦ,

22. καὶ εἶπεν· Εἰρήνη. Ὁ κύριός μου ἀπέστείλέ με, λέγων· Ἰδοὺ νῦν ἦλθον πρὸς με δύο παιδάρια ἐξ ὄρους Ἐφραΐμ ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν προφητῶν· δὸς δὴ αὐτοῖς τάλαντον ἀργυρίου, καὶ δύο ἀλλασσομένας στολάς.

23. Καὶ εἶπε· Λάβε διτάλαντον ἀργυρίου. Καὶ ἔλαβε

8. Et factum est, ut audivit Elisæe, quia discidit rex Israel vestimenta sua, et misit ad regem Israel, dicens : Ut quid discidisti vestimenta tua? Veniat nunc ad me Næman, et cognoscat quia est propheta in Israel.

9. Et venit Næman in equo et curru, et stetit super ostium domus Elisæe.

10. Et misit Elisæe nuntium ad eum, dicens : Vadens lava septies in Jordane, et revertet caro tua tibi et munda-beris.

11. Et indignatus est Næman et abiit, et dixit : Ecce dixi : Ad me omnino egrediatur et stabit, et invocabit in nomine Dei sui, et imponet manum suam super locum, et curabit lepram.

12. Nonne bonus Abana et Pharphar fluvii Damasci super omnes aquas Israel? Nonne vadens lavabor in eis, et mundabor? Et declinavit et abiit in furore.

13. Et accesserunt pueri ejus, et locuti sunt ad eum : Magnum verbum locutus est propheta ad te : nonne facies? Etiam quia dixit ad te : Lavare et mundabere?

14. Et descendit Næman, et mersit se in Jordane septies juxta verbum Elisæe, et revertit caro ejus sicut caro pueri parvi, et mundatus est.

15. Et revertit ad Elisæe ipse et universa castra ejus, et venit et stetit coram eo, et dixit : Ecce novi quia non est Deus in omni terra, nisi in Israel : et nunc accipe benedictionem a servo tuo.

16. Et dixit Elisæe : Vivit Dominus cui astiti coram eo, si accipiam. Et urgebat eum accipere, et recusavit.

17. Et dixit Næman : Et si non, detur, quæso, servo tuo onus, par mulorum, quoniam non faciet ultra servus tuus holocaustoma et sacrificium diis aliis, sed Domino verbo hoc.

18. Et propitiabitur Dominus servo tuo in ingrediendo dominum meum in domum Rhemman ad adorandum ibi, et ipse requiescet super manum meam, et adorabo in domo Rhemman dum ipse adorat in domo Rhemman, et propitiabitur nunc Dominus servo tuo in verbo hoc.

19. Et dixit Elisæe ad Næman : Vade in pace. Et abiit ab eo in Debratha terræ.

20. Et dixit Giezi puer Elisæe : Ecce pepercit Dominus meus ipsi Næman Syro huic, non accipiendo de manu ejus quæ attulit : vivit Dominus, nisi curram post eum, et accipiam ab eo aliquid.

21. Et persecutus est Giezi post Næman : et vidit eum Næman currentem post se, et conversus est de curru in occursum ejus,

22. et dixit : Pax. Dominus meus misit me, dicens : Ecce nunc venerunt ad me duo pueri e monte Ephraim de filiis prophetarum : da, quæso, eis talentum argenti, et duas mutatorias stolas.

23. Et dixit : Accipe duplex talentum argenti. Et accepit

δύο τάλαντα ἀργυρίου ἐν δυοὶ θυλάκοις, καὶ δύο ἀλλασσομένας στολὰς, καὶ ἔδωκεν ἐπὶ δύο παιδάρια αὐτοῦ, καὶ ἦσαν ἐμπροσθεν αὐτοῦ.

24. Καὶ ἦλθεν εἰς τὸ σκοτεινόν, καὶ ἔλαβεν ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶν καὶ παρέθετο ἐν οἴκῳ, καὶ ἐξαπέστειλε τοὺς ἀνδρας.

25. Καὶ αὐτὸς εἰσῆλθε, καὶ παρεστήκει πρὸς τὸν κύριον αὐτοῦ. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Ἑλισαίε· Πόθεν, Γιεζί; Καὶ εἶπε Γιεζί· Οὐ πεπόρευται ὁ δοῦλός σου ἐνθα καὶ ἐνθα.

26. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Ἑλισαίε· Οὐχὶ ἡ καρδία μου ἐπορεύθη μετὰ σοῦ ὅτε ἐπέστρεψεν ὁ ἀνὴρ ἀπὸ τοῦ ἄρματος εἰς συναντήν σοι; Καὶ νῦν ἔλαβες τὸ ἀργύριον, καὶ νῦν ἔλαβες τὰ ἱμάτια καὶ ἐλαιῶνας καὶ ἀμπελῶνας καὶ πρόβατα καὶ βόας καὶ παῖδας καὶ παιδίσκας·

27. καὶ ἡ λέπρα Ναμαν κολληθήσεται ἐν σοὶ καὶ ἐν τῷ σπέρματί σου εἰς τὸν αἰῶνα. Καὶ ἐξῆλθεν ἐκ προσώπου αὐτοῦ λελεπρωμένος ὡσεὶ χιών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Σ'.

1. Καὶ εἶπον υἱοὶ τῶν προφητῶν πρὸς Ἑλισαίε· Ἴδοὺ ὁ τόπος ἐν ᾧ ἡμεῖς οἰκοῦμεν ἐνώπιόν σου στενὸς ἄρ' ἡμῶν.

2. πορευθῶμεν δὴ ἕως τοῦ Ἰορδάνου, καὶ λάβωμεν ἐκεῖθεν ἀνὴρ εἰς δοκὸν μίαν, καὶ ποιήσωμεν ἑαυτοῖς ἐκεῖ τοῦ οἰκεῖν ἐκεῖ. Καὶ εἶπε· Δεῦτε.

3. Καὶ εἶπεν ὁ εἰς ἐπιεικῶς· Δεῦρο μετὰ τῶν δούλων σου. Καὶ εἶπεν· Ἐγὼ πορεύσομαι.

4. Καὶ ἐπορεύθη μετ' αὐτῶν, καὶ ἦλθον εἰς τὸν Ἰορδάνην, καὶ ἔτεμνον τὰ ξύλα.

5. Καὶ ἰδοὺ ὁ εἰς καταβάλλων τὴν δοκὸν, καὶ τὸ σιδήριον ἐξέπεσεν εἰς τὸ ὕδωρ, καὶ ἐβόήσεν· ὦ κύριε, καὶ αὐτὸ κεκρυμμένον.

6. Καὶ εἶπεν ὁ ἀνθρώπος τοῦ Θεοῦ· Ποῦ ἔπεσε; Καὶ ἔδειξεν αὐτῷ τὸν τόπον. Καὶ ἀπέκνισε ξύλον καὶ ἔρριψεν ἐκεῖ, καὶ ἐπεπόλασε τὸ σιδήριον.

7. Καὶ εἶρηκεν· Ὑψωσον σεαυτῷ. Καὶ ἐξέτεινε τὴν χεῖρα, καὶ ἔλαβεν αὐτό.

8. Καὶ ὁ βασιλεὺς Συρίας ἦν πολεμῶν ἐν Ἰσραὴλ, καὶ ἐβουλεύσατο πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ, λέγων· Εἰς τὸν τόπον τόνδε τιτὰ Ἑλμωνὶ παρεμβάλω.

9. Καὶ ἀπέστειλεν Ἑλισαίε πρὸς τὸν βασιλέα Ἰσραὴλ, λέγων· Φύλαξαι μὴ παρελθεῖν ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ, ὅτι ἐκεῖ Συρία κέκρυπται.

10. Καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ εἰς τὸν τόπον ὃν εἶπεν αὐτῷ Ἑλισαίε, καὶ ἐφυλάξατο ἐκεῖθεν οὐ μίαν οὐδὲ δύο.

11. Καὶ ἐξεκινήθη ἡ ψυχὴ βασιλέως Συρίας περὶ τοῦ λόγου τούτου· καὶ ἐκάλεσε τοὺς παῖδας αὐτοῦ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Οὐκ ἀναγγελεῖτέ μοι τίς προδίδωσί με βασιλεῖ Ἰσραὴλ;

12. Καὶ εἶπεν εἰς τῶν παίδων αὐτοῦ· Οὐχί, κύριέ μου βασιλεῦ, ὅτι Ἑλισαίε ὁ προφήτης ὁ ἐν Ἰσραὴλ ἀναγγέλλει τῷ βασιλεῖ Ἰσραὴλ πάντας τοὺς λόγους οὓς ἔαν λαλήσῃς ἐν τῷ ταμείῳ τοῦ κοιτῶνός σου.

13. Καὶ εἶπε· Δεῦτε, ἴδετε ποῦ οὗτος, καὶ ἀποστείλας λήψομαι αὐτόν. Καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ, λέγοντες· Ἴδοὺ ἐν Δωθαίμ.

duo talenta argenti in duobus marsupiis, et duas mutatorias stolas, et dedit super duos pueros suos, et tulerunt ante eum.

24. Et venit in tenebrosum, et sumpsit de manu eorum et deposuit in domo, et dimisit viros.

25. Et ipse intravit, et adstitit apud dominum suum. Et dixit ad eum Elisæe : Unde, Giezi. Et dixit Giezi : Non ivit servus tuus huc et huc.

26. Et dixit ad eum Elisæe : Nonne cor meum ivit tecum quando conversus est vir de curru in obviam tibi? Et nunc accepisti argentum, et nunc accepisti vestimenta et oliveta et vineta et oves et boves et pueros et ancillas :

27. et lepra Næman adhærebit in te et in semine tuo in sæculum. Et egressus est a facie ejus leprosus tanquam nix.

CAPUT VI.

1. Et dixerunt filii prophetarum ad Elisæe : Ecce nunc locus in quo nos habitamus coram te angustus a nobis :

2. eamus nunc usque ad Jordanem, et capiamus inde vir unus trabem unam, et faciamus nobis ipsis ibi ad habitandum ibi. Et dixit : Vadite.

3. Et dixit unus leniter : Veni cum servis tuis. Et dixit : Ego ibo.

4. Et ivit cum eis, et venerunt ad Jordanem, et cædebant ligna.

5. Et ecce unus dejiciens trabem, et ferrum cecidit in aquam, et clamavit : Heu domine ! et hoc absconditum.

6. Et dixit homo Dei : Ubi cecidit? Et ostendit ei locum. Et amputavit ligaum et projecit illuc, et enatavit ferrum.

7. Et dixit : Eleva tibi. Et extendit manum, et cepit illud.

8. Et rex Syriæ erat bellans in Israel, et consultabat apud pueros suos, dicens : In loco isto quodam Elmoni castrametabor.

9. Et misit Elisæe ad regem Israel, dicens : Observa non transire in locum istum, quoniam ibi Syria abscondita est.

10. Et misit rex Israel ad locum quem dixerat ei Elisæe, et observavit se inde non semel neque bis.

11. Et emota est anima regis Syriæ de verbo hoc : et vocavit pueros suos, et dixit ad eos : Non annuntiabitis mihi quis prodit me regi Israel?

12. Et dixit unus puerorum ejus : Nequaquam, domine mi rex, quoniam Elisæe propheta qui in Israel annuntiat regi Israel omnia verba quæcumque locutus fueris in thalamo cubicii tui.

13. Et dixit : Vadite, videte ubi iste, et mittens capiam eum. Et annuntiaverunt ei, dicentes : Ecce in Dothaim.

14. Καὶ ἀπέστειλεν ἐκεῖ ἵππον καὶ ἄρμα καὶ δύναμιν βαρεῖαν, καὶ ἦλθον νυκτὸς καὶ περιεκύκλωσαν τὴν πόλιν.

15. Καὶ ὤρθησεν ὁ λειτουργὸς Ἐλισαί ἀναστῆναι, καὶ ἐξῆλθε· καὶ ἰδοὺ δύναμις κυκλοῦσα τὴν πόλιν, καὶ ἵππος καὶ ἄρμα· καὶ εἶπε τὸ παιδάριον πρὸς αὐτόν· ὦ κύριε, πῶς ποιήσομεν;

16. Καὶ εἶπεν Ἐλισαί· Μὴ φοβοῦ, ὅτι πλείους οἱ μεθ' ἡμῶν ὑπὲρ τοὺς μετ' αὐτῶν.

17. Καὶ προσηύξατο Ἐλισαί, καὶ εἶπε· Κύριε, διάνοιξον ὁ θεὸς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ παιδαρίου, καὶ ἰδέτω. Καὶ διήνοιξε Κύριος τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ εἶδε· καὶ ἰδοὺ τὸ ὄρος πλήρες ἵππων, καὶ ἄρμα πυρὸς περιεκύκλω Ἐλισαί,

18. καὶ κατέβησαν πρὸς αὐτόν. Καὶ προσηύξατο πρὸς Κύριον, καὶ εἶπε· Πάταξον ὁ θεὸς τοῦτο ἄορασίᾳ. Καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς ἄορασίᾳ κατὰ τὸ ῥῆμα Ἐλισαί.

19. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Ἐλισαί· Οὐχὶ αὕτη ἡ πόλις καὶ αὕτη ἡ ὁδός; Δεῦτε ὀπίσω μου, καὶ αἴξω ὑμᾶς πρὸς τὸν ἄνδρα ὃν ζητεῖτε. Καὶ ἀπήγαγεν αὐτοὺς πρὸς Σαμάρειαν.

20. Καὶ ἐγένετο, ὥς εἰσῆλθον εἰς Σαμάρειαν, καὶ εἶπεν Ἐλισαί· Ἀνοιξον ὁ θεὸς, Κύριε, τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, καὶ ἰδέτωσαν. Καὶ διήνοιξε Κύριος τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, καὶ εἶδον· καὶ ἰδοὺ ἦσαν ἐν μέσῳ Σαμαρείας.

21. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἐλισαί, ὡς εἶδεν αὐτούς· Εἰ πατάξας πατάξω, πάτερ;

22. Καὶ εἶπεν· Οὐ πατάξεις, εἰ μὴ οὐδὲ ἡχμαλώτεις· ἐν ῥομφαίᾳ σου καὶ τόξῳ σου σὺ τύπτεις; Παράθες ἄρτους καὶ ὕδωρ ἐνώπιον αὐτῶν, καὶ φαγέτωσαν καὶ πιέτωσαν, καὶ ἀπελθέτωσαν πρὸς τὸν κύριον αὐτῶν.

23. Καὶ παρέθηκεν αὐτοῖς παράθεσιν μεγάλην, καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον· καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς, καὶ ἀπῆλθον πρὸς τὸν κύριον αὐτῶν. Καὶ οὐ προσέθεντο ἔτι μονόζωνοι Συρίας τοῦ ἰλθεῖν εἰς γῆν Ἰσραὴλ.

24. Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα, καὶ ἤθροισεν υἱὸς Ἀδερ βασιλεὺς Συρίας πᾶσαν τὴν παρεμβολὴν αὐτοῦ, καὶ ἀνέβη, καὶ περιεκάθισε ἐπὶ Σαμάρειαν.

25. Καὶ ἐγένετο λιμὸς μέγας ἐν Σαμαρείᾳ· καὶ ἰδοὺ περιεκάθητο ἐπ' αὐτὴν ἕως οὗ ἐγενήθη κεφαλὴ ὄνου πεντήκοντα ἀργυρίου, καὶ τέταρτον τοῦ κάβου κόπρου περιστερῶν πέντε ἀργυρίου.

26. Καὶ ἦν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ διαπορευόμενος ἐπὶ τοῦ τείχους· καὶ γυνὴ ἐβόησε πρὸς αὐτόν, λέγουσα· Σῶσον, κύριε βασιλεῦ.

27. Καὶ εἶπεν αὐτῇ· Μὴ σὲ σώσει Κύριος· πόθεν σώσω σε, μὴ ἀπὸ ἀλωνος ἢ ἀπὸ ληνοῦ;

28. Καὶ εἶπεν αὐτῇ ὁ βασιλεὺς· Τί ἐστι σοι; Καὶ εἶπεν· Ἡ γυνὴ αὕτη εἶπε πρὸς μέ· Δὸς τὸν υἱόν σου καὶ φαγόμεθα αὐτὸν σήμερον, καὶ τὸν υἱόν μου φαγόμεθα αὐτὸν αὔριον.

29. Καὶ ἠψύσαμεν τὸν υἱόν μου καὶ ἐφάγομεν αὐτόν, καὶ εἶπον πρὸς αὐτὴν τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ· Δὸς τὸν υἱόν σου, καὶ φάγομεν αὐτόν· Καὶ ἐκρυψε τὸν υἱὸν αὐτῆς.

30. Καὶ ἐγένετο, ὥς ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ τοὺς λόγους τῆς γυναίκος, διέβηκε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς διαπορεύετο ἐπὶ τοῦ τείχους, καὶ εἶδεν ὁ λαὸς τὸν σάκκον ἐπὶ τῆς σαρκὸς αὐτοῦ ἑσῶθεν.

31. Καὶ εἶπε· Τάδε ποιήσαι μοι ὁ Θεὸς καὶ τάδε προσθήκη, εἰ στήσεται ἡ κεφαλὴ Ἐλισαί ἐπ' αὐτῷ σήμερον.

14. Et misit illuc equum et currum et virtutem gravem, et venerunt nocte et circumdederunt civitatem.

15. Et evigilavit minister Elisæ ad surgendum, et egressus est : et ecce virtus circumdans civitatem, et equus et currus : et dixit puer ad eum : Heu domine ! quomodo faciemus ?

16. Et dixit Elisæ : Ne timeas, quoniam plures qui nobiscum super eos qui cum illis.

17. Et deprecatus est Elisæ, et dixit : Domine, aperi, quæso, oculos pueri, et videat. Et aperuit Dominus oculos ejus, et vidit : et ecce mons plenus equorum, et currus ignis circa Elisæ,

18. et descenderunt ad eum. Et deprecatus est ad Dominum, et dixit : Percute nunc gentem hanc cæcitate. Et percussit eos cæcitate juxta verbum Elisæ.

19. Et dixit ad eos Elisæ : Nonne hæc civitas et hæc via ? Venite post me, et ducam vos ad virum quem queritis. Et abduxit eos ad Samariam.

20. Et factum est, ut intrarunt in Samariam, et dixit Elisæ : Aperi, quæso, Domine, oculos eorum, et videant. Et aperuit Dominus oculos eorum, et viderunt : et ecce erant in medio Samarie.

21. Et dixit rex Israel ad Elisæ, ut vidit eos : Si percutiens percutiam, pater ?

22. Et dixit : Non percuties, numquid quos captivasti, in gladio tuo et arcu tuo tu percutis ? Appone panes et aquam coram eis, et comedant et bibant, et abeant ad dominum suum.

23. Et apposuit eis appositionem magnam, et comederunt et biberunt : et misit eos, et abierunt ad dominum suum. Et non adjecerunt ultra accincti Syriæ venire in terram Israel.

24. Et factum est post hæc, et congregavit filius Ader rex Syriæ omnia castra sua, et ascendit, et obsedit super Samariam.

25. Et facta est fames magna in Samaria : et ecce obsederunt super eam donec factum est caput asini quinquaginta argenti, et quarta pars cabi stercoris columbarum quinque argenti.

26. Et fuit rex Israel obambulans super murum : et mulier clamavit ad eum, dicens : Salva, domine rex.

27. Et dixit ei : Non te salvet Dominus : unde salvabo te, numquid ab area aut a torculari ?

28. Et dixit ei rex : Quid est tibi ? Et dixit : Mulier hæc dixit ad me : Da filium tuum et comedemus eum hodie, et filium meum comedemus eum cras.

29. Et coximus filium meum et manducavimus eum, et dixi ad eam die secunda : Da filium tuum, et comedamus eum. Et occultavit filium suum.

30. Et factum est, ut audivit rex Israel verba mulieris, conscidit vestimenta sua, et ipse obambulabat super murum, et vidit populus saccum super carnem ejus ab intus.

31. Et dixit : Hæc faciat mihi Deus et hæc adjiciat, si stabit caput Elisæ super ipsum hodie.

32. Καὶ Ἐλισαίᾳ ἐκάθητο ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἐκάθηον μετ' αὐτοῦ. Καὶ ἀπέστειλεν ἄνδρα πρὸς προσώπου αὐτοῦ, πρὶν ἔλθῃ τὸν ἄγγελον πρὸς αὐτόν, καὶ αὐτὸς εἶπε πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους· Εἰ εἰδετε ὅτι ἀπέστειλε ὁ υἱὸς τοῦ φονευτοῦ οὗτος ἀφελεῖν τὴν κεφαλὴν μου; Ἴδετε ὡς ἂν ἔλθῃ ὁ ἄγγελος, ἀποκλείσατε τὴν θύραν, καὶ παραθλίψατε αὐτόν ἐν τῇ θύρᾳ· οὐχὶ φωνὴ τῶν ποδῶν τοῦ κυρίου αὐτοῦ κατόπισθεν αὐτοῦ;

33. Ἐτι αὐτοῦ λαλοῦντος μετ' αὐτῶν, καὶ ἰδοὺ ἄγγελος κατέβη πρὸς αὐτόν, καὶ εἶπεν· Ἴδοὺ αὕτη ἡ κακία παρὰ Κυρίου, τί ὑπομείνω τῷ Κυρίῳ ἐτι;

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'.

1. Καὶ εἶπεν Ἐλισαίᾳ· Ἀκουσον λόγον Κυρίου, τάδε λέγει Κύριος· Ὡς ἡ ὥρα αὕτη, αὔριον μέτρον σιμιθάλως σίκλου, καὶ δίμετρον κριθῶν σίκλου ἐν ταῖς πύλαις Σαμαρείας.

2. Καὶ ἀπεκρίθη ὁ τριστάτης ἐφ' ὃν ὁ βασιλεὺς ἐπανεπαύετο ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ τῷ Ἐλισαίᾳ, καὶ εἶπεν· Ἴδοὺ ποιήσει Κύριος καταράκτας ἐν οὐρανῷ, μὴ ἔσται τὸ ῥῆμα τοῦτο; Καὶ Ἐλισαίᾳ εἶπεν· Ἴδοὺ σὺ ὄψῃ τοῖς ὀφθαλμοῖς σου, καὶ ἐκεῖθεν οὐ φάγη.

3. Καὶ τέσσαρες ἄνδρες ἦσαν λεπροὶ παρὰ τὴν θύραν τῆς πόλεως, καὶ εἶπεν ἄνθρωπος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ· Τί ἡμεῖς καθήμεθα ὧδε ἕως ἀποθάνωμεν;

4. Ἐὰν εἰπωμεν· Εἰσελθώμεν εἰς τὴν πόλιν, καὶ ὁ λιμὸς ἐν τῇ πόλει καὶ ἀποθανούμεθα ἐκεῖ· καὶ ἐὰν καθίσωμεν ὧδε, καὶ ἀποθανούμεθα. Καὶ νῦν δεῦτε, καὶ ἐμπέσωμεν εἰς τὴν παρεμβολὴν Συρίας· ἐὰν ζωογονήσωσιν ἡμεῖς, καὶ ζήσόμεθα· καὶ ἐὰν θανατώσωσιν ἡμεῖς, καὶ ἀποθανούμεθα.

5. Καὶ ἀνέστησαν ἐν τῷ σκότει εἰσελθεῖν εἰς τὴν παρεμβολὴν Συρίας, καὶ ἦλθον εἰς μέρος παρεμβολῆς Συρίας, καὶ ἰδοὺ οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος ἐκεῖ.

6. Καὶ Κύριος ἀκουστὴν ἐποίησε παρεμβολὴν τὴν Συρίας φωνὴν ἄρματος καὶ φωνὴν ἵππου, φωνὴν δυνάμεως μεγάλης· καὶ εἶπεν ἄνθρωπος πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ· Νῦν ἐμισθώσατο ἐφ' ἡμᾶς ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ τοὺς βασιλεῖς τῶν Χετταίων καὶ τοὺς βασιλεῖς Αἰγύπτου τοῦ ἐλθεῖν ἐφ' ἡμᾶς.

7. Καὶ ἀνέστησαν καὶ ἀπέδρασαν ἐν τῷ σκότει, καὶ ἐγκατέλιπον τὰς σκηνὰς αὐτῶν, καὶ τοὺς ἵππους αὐτῶν, καὶ τοὺς ὄνους αὐτῶν ἐν τῇ παρεμβολῇ ὡς ἐστὶ, καὶ ἔφυγον πρὸς τὴν ψυχὴν ἑαυτῶν.

8. Καὶ εἰσῆλθον οἱ λεπροὶ οὗτοι ἕως μέρους τῆς παρεμβολῆς, καὶ εἰσῆλθον εἰς σκηνὴν μίαν, καὶ ἔραγον καὶ ἔπιον, καὶ ἦσαν ἐκεῖθεν ἀργύριον καὶ χρυσίον καὶ ἱματισμόν· καὶ ἐπορεύθησαν καὶ ἐπέστρεψαν ἐκεῖθεν καὶ εἰσῆλθον εἰς σκηνὴν ἄλλην, καὶ ἔλαβον ἐκεῖθεν, καὶ ἐπορεύθησαν καὶ κατέκρυψαν.

9. Καὶ εἶπεν ἄνθρωπος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ· Οὐχ οὕτως ἡμεῖς ποιοῦμεν; Ἡ ἡμέρα αὕτη, ἡμέρα εὐαγγελίας ἐστὶ, καὶ ἡμεῖς σιωπῶμεν καὶ μένομεν ἕως φωτὸς τοῦ πρωῒ, καὶ εὐρήσομεν ἀνομίαν· καὶ νῦν δεῦρο, καὶ εἰσελθώμεν καὶ ἀναγγελωμεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως.

10. Καὶ εἰσῆλθον καὶ ἐβόησαν πρὸς τὴν πύλιν τῆς πόλεως, καὶ ἀνήγγειλαν αὐτοῖς, λέγοντες· Εἰσελθόμεν εἰς τὴν παρεμβολὴν Συρίας, καὶ ἰδοὺ οὐκ ἔστιν ἐκεῖ

32. Et Elisae sedebat in domo sua, et seniores sedebant cum eo. Et misit virum ante faciem suam, antequam veniret nuntius ad se, et ipse dixit ad seniores : Si vidistis quia misit filius homicidæ hic auferre caput meum? Videte cum venerit nuntius, claudite ostium, et opprimite eum in ostio : nonne vox pedum domini ejus post eum?

33. Adhuc ipso loquente cum eis, et ecce nuntius descendit ad eum, et dixit : Ecce hoc malum a Domino, quid expectabo Domino ultra?

CAPUT VII.

1. Et dixit Elisae : Audi verbum Domini, hæc dicit Dominus : Sicut hora hæc, cras mensura similaginis siclo, et duæ mensuræ hordeorum siclo in portis Samariæ.

2. Et respondit tristata super quem rex innotebatur super manum ejus ad Elisae, et dixit : Ecce faciet Dominus cataractas in cælo, numquid erit verbum hoc? Et Elisae dixit : Ecce tu videbis oculis tuis, et inde non comedes.

3. Et quatuor viri erant leprosi apud ostium civitatis, et dixit vir ad proximum suum : Quid nos sedemus hic donec moriamur?

4. Si dixerimus : Ingrediamur in civitate, et fames in civitate et moriemur ibi : et si sederimus hic, et moriemur. Et nunc venite, et incidamus in castra Syriæ : si vivificaverint nos, et vivemus : et si mortificaverint nos, et moriemur.

5. Et surrexerunt in tenebris ad intrandum in castra Syriæ, et venerunt in partem castrorum Syriæ, et ecce non est vir ibi.

6. Et Dominus audientia fecerat castra Syriæ vocem curus et vocem equi, vocem virtutis magnæ : et dixit vir ad fratrem suum : Nunc mercede conduxit super nos rex Israel reges Chetæorum et reges Ægypti ad veniendum super nos.

7. Et surrexerunt et aufugerunt in tenebris, et reliquerunt tabernacula sua, et equos suos, et asinos suos in castris sicut sunt, et fugerunt ad animam suam.

8. Et intraverunt leprosi hi usque ad partem castrorum, et intraverunt in tabernaculum unum, et comederunt et biberunt, et tulerunt inde argentum et aurum et vestem : et iverunt et converterunt se inde et intraverunt in tabernaculum aliud, et sumpserunt inde, et iverunt et absconderunt.

9. Et dixit vir ad proximum suum : Non sic nos facimus? Dies hæc, dies boni nuntii est, et nos tacemus et manemus usque ad lucem matutinam, et inveniemus iniquitatem : et nunc agile, et intremus et annuntiemus in domum regis.

10. Et intrarunt et clamaverunt ad portam civitatis, et annuntiaverunt eis, dicentes : Intravimus in castra Syriæ,

ἀνὴρ καὶ φωνὴ ἀνθρώπου, ὅτι εἰ μὴ ἵππος δεδεμένος καὶ ὄνος, καὶ αἱ σκηναὶ αὐτῶν ὡς εἰσὶ.

11. Καὶ ἐβόησαν οἱ θυρωροί, καὶ ἀνήγγειλαν εἰς τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως ἔσω.

12. Καὶ ἀνέστη ὁ βασιλεὺς νυκτὸς, καὶ εἶπε πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ· Ἀναγγελῶ δὴ ὑμῖν ἃ ἐποίησεν ἡμῖν Συρία· ἐγνώσαν ὅτι πεινῶμεν ἡμεῖς, καὶ ἐξῆλθον ἐκ τῆς παρεμβολῆς καὶ ἐκρύβησαν ἐν τῷ ἀγρῷ, λέγοντες· Ὅτι ἐξελεύσονται ἐκ τῆς πόλεως, καὶ συλληφόμεθα αὐτοὺς ζῶντας, καὶ εἰς τὴν πόλιν εἰσελευσόμεθα.

13. Καὶ ἀπεκρίθη εἰς τῶν παίδων αὐτοῦ, καὶ εἶπε· Λαβέτωσαν δὴ πέντε τῶν ἵππων τῶν ὑπολειμμένων οἱ κατελείφθησαν ὧδε, ἰδοὺ εἰσι πρὸς πᾶν τὸ πλῆθος Ἰσραὴλ τὸ ἐκλείπον, καὶ ἀποστελοῦμεν ἐκεῖ καὶ ὁψόμεθα.

14. Καὶ ἔλαβον δύο ἐπιβάτας ἵππων, καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ ὀπίσω τοῦ βασιλέως Συρίας, λέγων· Δεῦτε, καὶ ἴδετε.

15. Καὶ ἐπορεύθησαν ὀπίσω αὐτῶν ἕως τοῦ Ἰορδάνου· καὶ ἰδοὺ πᾶσα ἡ ὁδὸς πλήρης ἱματίων καὶ σκευῶν ὧν ἔρρηψε Συρία ἐν τῷ θαμβεῖσθαι αὐτοὺς, καὶ ἐπέστρεψαν οἱ ἄγγελοι καὶ ἀνήγγειλαν τῷ βασιλεῖ.

16. Καὶ ἐξῆλθεν ὁ λαὸς, καὶ διήρπασαν τὴν παρεμβολὴν Συρίας· καὶ ἐγένετο μέτρον σημειδάλειος σίχλου, κατὰ τὸ ῥῆμα Κυρίου, καὶ δίμετρον κριθῶν σίχλου.

17. Καὶ ὁ βασιλεὺς κατέστησε τὸν τριστάτην ἐφ' ὃν ὁ βασιλεὺς ἐπανεπαύετο τῇ χειρὶ αὐτοῦ ἐπὶ τῆς πύλης· καὶ συνεπάτησεν αὐτὸν ὁ λαὸς ἐν τῇ πύλῃ, καὶ ἀπέθανε καθὰ ἐλάλησεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ, ὃς ἐλάλησεν ἐν τῇ καταβῆναι τὸν ἄγγελον πρὸς αὐτόν.

18. Καὶ ἐγένετο καθὰ ἐλάλησεν Ἐλισαίη πρὸς τὸν βασιλέα, λέγων· Δίμετρον κριθῆς σίχλου καὶ μέτρον σημειδάλειος σίχλου· καὶ ἔσται ὡς ἡ ὥρα αὔριον ἐν τῇ πύλῃ Σαμαρείας.

19. Καὶ ἀπεκρίθη ὁ τριστάτης τῷ Ἐλισαίῃ, καὶ εἶπεν· Ἰδοὺ Κύριος ποιεῖ κατὰ ῥάκτας ἐν τῷ οὐρανῷ, μὴ ἔσται τὸ ῥῆμα τοῦτο; Καὶ εἶπεν Ἐλισαίῃ· Ἰδοὺ ὁφθαλμοὶ σου, καὶ ἐκείθεν οὐ μὴ φάγῃ.

20. Καὶ ἐγένετο οὕτως, καὶ συνεπάτησαν αὐτὸν ὁ λαὸς ἐν τῇ πύλῃ, καὶ ἀπέθανε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

1. Καὶ Ἐλισαίη ἐλάλησε πρὸς τὴν γυναῖκα ἧς ἐξωπύρην τὸν υἱόν, λέγων· Ἀνάστηθι καὶ οἰκίσθη σὺ καὶ ὁ οἶκός σου, καὶ παροίκει οὗ ἐάν παροικήσῃς, ὅτι κέκληκε Κύριος λιμὸν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ γε ἦλθεν ἐπὶ τὴν γῆν ἑπτὰ ἔτη.

2. Καὶ ἀνέστη ἡ γυνὴ καὶ ἐποίησε κατὰ τὸ ῥῆμα Ἐλισαίῃ καὶ αὐτῇ καὶ ὁ οἶκος αὐτῆς, καὶ παροίκει ἐν γῇ ἀλλοφύλων ἑπτὰ ἔτη.

3. Καὶ ἐγένετο μετὰ τὸ τέλος τῶν ἑπτὰ ἐτῶν, καὶ ἐπέστρεψεν ἡ γυνὴ ἐκ γῆς ἀλλοφύλων εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἦλθε βοῶσαι πρὸς τὸν βασιλέα περὶ τοῦ οἴκου ἑαυτῆς καὶ περὶ τῶν ἀγρῶν αὐτῆς.

4. Καὶ ὁ βασιλεὺς ἐλάλει πρὸς Γιεζὶ τὸ παιδάριον Ἐλισαίῃ τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ, λέγων· Διήγησαι δὴ ἐμοὶ πάντα τὰ μεγάλα ἃ ἐποίησεν Ἐλισαίῃ.

5. Καὶ ἐγένετο, αὐτοῦ ἐξηγουμένου τῷ βασιλεῖ ὡς ἐξωπύρησεν υἱὸν τεθνηκότα, καὶ ἰδοὺ ἡ γυνὴ ἧς ἐξωπύρην τὸν υἱόν αὐτῆς Ἐλισαίῃ, βοῶσα πρὸς τὸν βα-

et ecce non est ibi vir et vox hominis, quoniam nisi equus ligatus et asinus, et tabernacula eorum sicut sunt.

11. Et clamaverunt janitores, et annuntiaverunt in domum regis intus.

12. Et surrexit rex nocte, et dixit ad pueros suos : Annuntiabo nunc vobis quæ fecit nobis Syria : noverunt quia esurimus nos, et exierunt de castris et absconderunt se in agro, dicentes : Quoniam egredientur de civitate, et comprehendemus eos viventes, et in civitatem intrabimus.

13. Et respondit unus puerorum ejus, et dixit : Sumant nunc quinque de equis residuis qui remanserunt hic, ecce sunt ad omnem multitudinem Israel quod defecit, et mittemus illuc et videbimus.

14. Et sumpserunt duos ascensores equorum, et misit rex Israel post regem Syriæ, dicens : Ite, et videte.

15. Et iverunt post eos usque ad Jordanem : et ecce omnis via plena vestimentorum et vasorum quæ projecerat Syria dum ipsi paverent, et reverterent nuntii et annuntiaverunt regi.

16. Et exivit populus, et diripuerunt castra Syriæ : et facta est mensura similaginis siclo, juxta verbum Domini, et duæ mensuræ hordeorum siclo.

17. Et rex statuit tristatam super quem rex innitebatur manu sua super portam : et conculcavit eum populus in porta, et mortuus est sicut locutus est homo Dei, qui locutus est in ascendendo nuntium ad eum.

18. Et factum est sicut locutus est Elisæe ad regem, dicens : Duæ mensuræ hordei siclo et mensura similaginis siclo : et erit sicut hora cras in porta Samariæ.

19. Et respondit tristata ad Elisæe, et dixit : Ecce Dominus facit cataractas in celo, numquid erit verbum hoc? Et dixit Elisæe : Ecce videbis oculis tuis, et inde non comedes.

20. Et factum est ita, et conculcaverunt eum populus in porta, et mortuus est.

CAPUT VIII.

1. Et Elisæe locutus est ad mulierem cujus vivificaverat filium, dicens : Surge et vade tu et domus tua, et incole ubicumque incolueris, quoniam vocavit Dominus famem ad terram, et etiam venit ad terram septem annis.

2. Et surrexit mulier et fecit juxta verbum Elisæe et ipsa et domus ejus, et incoluit in terra alienigenarum septem annos.

3. Et factum est post finem septem annorum, et revertit mulier de terra alienigenarum in civitatem, et venit clamare ad regem de domo sua et de agris suis.

4. Et rex loquebatur ad Giezi puerum Elisæe hominis Dei, dicens : Narra nunc mihi omnia magna quæ fecit Elisæe.

5. Et factum est, eo narrante regi quomodo suscitavit filium mortuum, et ecce mulier cujus suscitaverat filium ejus Elisæe, clamans ad regem de domo sua et de agris suis.

σιλέα περὶ τοῦ οἴκου ἑαυτῆς καὶ περὶ τῶν ἀγρῶν ἑαυτῆς. Καὶ εἶπε Γιεζί· Κύριε βασιλεῦ, αὕτη ἡ γυνὴ καὶ οὗτος ὁ υἱὸς αὐτῆς ὃν ἐζωπύρησεν Ἐλισαί.

6. Καὶ ἐπερώτησεν ὁ βασιλεὺς τὴν γυναῖκα, καὶ διηγήσατο αὐτῷ· καὶ ἔδωκεν αὐτῇ ὁ βασιλεὺς εὐνοῦχον ἓνα, λέγων· Ἐπίστρεφον πάντα τὰ αὐτῆς, καὶ πάντα τὰ γεννήματα τοῦ ἀγροῦ, ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς κατέλιπε τὴν γῆν ἕως τοῦ νῦν.

7. Καὶ ἦλθεν Ἐλισαί εἰς Δαμασκόν· καὶ υἱὸς Ἀδερ βασιλεὺς Συρίας ἠρρώσθη, καὶ ἀνήγγειλαν αὐτῷ, λέγοντες· Ἦκει ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ ἕως ὧδε.

8. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ἀζαήλ· Λάβε ἐν τῇ χειρὶ σου μανὰ, καὶ δεῦρο εἰς ἀπαντὴν τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐπιζήτησον τὸν Κύριον παρ' αὐτοῦ, λέγων· Εἰ ζήσομαι ἐκ τῆς ἀρρώστιας μου ταύτης;

9. Καὶ ἐπορεύθη Ἀζαήλ εἰς ἀπαντὴν αὐτοῦ, καὶ ἔλαβε μανὰ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ ἀγαθὰ Δαμασκοῦ, ἄρσιν τεσσαράκοντα καμήλων, καὶ ἦλθε καὶ ἔστη ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ εἶπε πρὸς Ἐλισαί· Υἱὸς σου υἱὸς Ἀδερ βασιλεὺς Συρίας ἀπέστειλέ με πρὸς σὲ ἐπερωτῆσαι, λέγων, εἰ ζήσομαι ἐκ τῆς ἀρρώστιας μου ταύτης;

10. Καὶ εἶπεν Ἐλισαί· Δεῦρο, εἶπον· Ζωῇ ζήσῃ, καὶ ἔδειξέ μοι Κύριος ὅτι θανάτῳ ἀποθανῇ.

11. Καὶ παρέστη τῷ προσώπῳ αὐτοῦ, καὶ ἔθνηκεν ἕως αἰσχύνῃς· καὶ ἔκλαυσεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ.

12. Καὶ εἶπεν Ἀζαήλ· Τί ὅτι ὁ Κύριός μου κλαίει; Καὶ εἶπεν· Ὅτι οἶδα ὅσα ποιήσεις τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ κακά· τὰ ὀχυρώματα αὐτῶν ἐξαποστειλεῖς ἐν πυρὶ, καὶ τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτῶν ἐν ῥομφαίᾳ ἀποκτενεῖς, καὶ τὰ νήπια αὐτῶν ἐνσεΐσεις, καὶ τὰς ἐν γαστρὶ ἐχούσας αὐτῶν ἀναρρήξεις.

13. Καὶ εἶπεν Ἀζαήλ· Τίς ἐστὶν ὁ δοῦλός σου ὁ κύνων ὁ τεθνηκώς, ὅτι ποιήσει τὸ ῥῆμα τοῦτο; Καὶ εἶπεν Ἐλισαί· Ἐδειξέ μοι Κύριος σὲ βασιλεύοντα ἐπὶ Συρίαν.

14. Καὶ ἀπῆλθεν ἀπὸ Ἐλισαί, καὶ εἰσῆλθε πρὸς τὸν κύριον αὐτοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Τί εἶπέ σοι Ἐλισαί; Καὶ εἶπεν· Εἶπέ μοι· Ζωῇ ζήσῃ.

15. Καὶ ἐγένετο τῇ ἐπαύριον, καὶ ἔλαβε τὸ μαχβάρ καὶ ἔβαψεν ἐν τῷ ὕδατι, καὶ περιέβαλεν ἐπὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ ἀπέθανε. Καὶ ἐβασίλευσεν Ἀζαήλ ἀντ' αὐτοῦ.

16. Ἐν ἔτει πέμπτῳ τῷ Ἰωράμ υἱῷ Ἀχαάβ βασιλεὶ Ἰσραὴλ, καὶ Ἰωσαφάτ βασιλεὶ Ἰούδα, ἐβασίλευσεν Ἰωράμ υἱὸς Ἰωσαφάτ βασιλεὺς Ἰούδα.

17. Υἱὸς τριάκοντα καὶ δύο ἐτῶν ᾗ ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν, καὶ ὅκτω ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ.

18. Καὶ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ βασιλέων Ἰσραὴλ, καθὼς ἐποίησεν οἶκος Ἀχαάβ, ὅτι θυγάτηρ Ἀχαάβ ᾗ ἐν αὐτῷ εἰς γυναῖκα, καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον Κυρίου.

19. Καὶ οὐκ ἠθέλησε Κύριος διαφθεῖραι τὸν Ἰούδαν διὰ Δαυὶδ τὸν δοῦλον αὐτοῦ, καθὼς εἶπε δοῦναι αὐτῷ λύχνον καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας.

20. Ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ ἠθέτησεν Ἐδὼμ ὑποκάτωθεν χειρὸς Ἰούδα, καὶ ἐβασίλευσαν ἐφ' ἑαυτὸν βασιλεῖς.

21. Καὶ ἀνέβη Ἰωράμ εἰς Σιὼρ, καὶ πάντα τὰ ἄρματα τὰ μετ' αὐτοῦ· καὶ ἐγένετο, αὐτοῦ ἀναστάντος, καὶ ἐπάταξε τὸν Ἐδὼμ τὸν κυκλώσαντα ἐπ' αὐτὸν,

Et dixit Giezi : Domine rex, haec est mulier et hic filius ejus quem suscitavit Elisae.

6. Et interrogavit rex mulierem, et narravit ei : et dedit ei rex eunuchum unum, dicens : Fac redire omnia quae ipsius, et omnia genimina agri, a die qua reliquit terram usque nunc.

7. Et venit Elisae in Damascus : et filius Ader rex Syriae aegrotavit, et annuntiaverunt ei, dicentes : Venit homo Dei usque huc.

8. Et dixit rex ad Azael : Sume in manu tua manaa, et vade in occursum hominis Dei, et inquire Dominum ab eo, dicens : Si vivam ex infirmitate mea hac ?

9. Et ivit Azael in occursum ejus, et sumpsit manaa in manu sua, et omnia bona Damasci, onus quadraginta camelorum, et venit et stetit coram eo, et dixit ad Elisae : Filius tuus filius Ader rex Syriae misit me ad te interrogare, dicens, si vivam ex infirmitate mea hac ?

10. Et dixit Elisae : Vade, dic : Vita vives, et ostendit mihi Dominus quia morte morieris.

11. Et stetit facie sua, et posuit usque ad confusionem : et ploravit homo Dei.

12. Et dixit Azael : Quid quod dominus meus plorat ? Et dixit : Quoniam novi quaecumque facies filiis Israel mala : munitiones eorum mittes in ignem, et electos eorum in gladio occides, et infantes eorum concuties, et praegnantes eorum discerpes.

13. Et dixit Azael : Quis est servus tuus canis mortuus, quia faciet verbum hoc ? Et dixit Elisae : Ostendit mihi Dominus te regnantem super Syriam.

14. Et abiit ab Elisae, et intravit ad dominum suum, et dixit ei : Quid dixit tibi Elisae ? Et dixit : Dixit mihi : Vita vives.

15. Et factum est crastina, et sumpsit machbar et tinxit in aqua, et circumjecit super faciem ejus, et mortuus est. Et regnavit Azael pro eo.

16. In anno quinto Joram filio Achaab regi Israel, et Josaphat regi Juda, regnavit Joram filius Josaphat rex Juda.

17. Filius triginta et duorum annorum erat in regnando ipsum, et octo annos regnavit in Jerusalem.

18. Et ambulavit in via regum Israel, sicut fecerat domus Achaab, quoniam filia Achaab erat ei in uxorem, et fecit malum in conspectu Domini.

19. Et noluit Dominus corrumpere Judam propter David servum suum, sicut dixit dare ei lucernam et filiis ejus omnibus diebus.

20. In diebus ejus rebellavit Edom de sub manu Juda, et regnare fecerunt super se regem.

21. Et ascendit Joram in Sior, et omnes curtus qui cum eo. et factum est, cum ipse surrexisset, et percussit Edom

καὶ τοὺς ἄρχοντας τῶν ἁρμάτων, καὶ ἔφυγεν ὁ λαὸς εἰς τὰ σκηνώματα αὐτῶν.

22. Καὶ ἠθέτησεν Ἐδὼμ ὑποκάτω τῆς χειρὸς Ἰούδα ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. Τότε ἠθέτησεν Λοβνὰ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ.

23. Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἰωράμ καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γέγραπται ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα;

24. Καὶ ἐκοιμήθη Ἰωράμ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, ἐν πόλει Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐβασίλευσεν Ὀχοζίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

25. Ἐν ἔτει δωδεκάτῳ τῷ Ἰωράμ υἱῷ Ἀχαάβ βασιλεῖ Ἰσραὴλ, ἐβασίλευσεν Ὀχοζίας υἱὸς Ἰωράμ.

26. Υἱὸς εἴκοσι καὶ δύο ἔτην Ὀχοζίας ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν, καὶ ἐνιαυτὸν ἓνα ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Γοθολία θυγάτηρ Ἀμβρὶ βασιλέως Ἰσραὴλ.

27. Καὶ ἐπορεύθη ἐν δόῳ οἴκου Ἀχαάβ, καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον Κυρίου καθὼς ὁ οἶκος Ἀχαάβ. (*)

28. Καὶ ἐπορεύθη μετὰ Ἰωράμ υἱοῦ Ἀχαάβ εἰς πόλεμον μετὰ Ἀζαήλ βασιλέως ἀλλοφύλων ἐν Ῥεμμὼθ Γαλαάδ, καὶ ἐπάταξαν οἱ Σύροι τὸν Ἰωράμ.

29. Καὶ ἐπίστρεψεν ὁ βασιλεὺς Ἰωράμ τοῦ ἱατρευθῆναι ἐν Ἰεζράελ ἀπὸ τῶν πληγῶν ὧν ἐπάταξαν αὐτὸν ἐν Ῥεμμὼθ, ἐν τῷ πολεμεῖν αὐτὸν μετὰ Ἀζαήλ βασιλέως Συρίας, καὶ Ὀχοζίας υἱὸς Ἰωράμ κατέβη τοῦ ἰδεῖν τὸν Ἰωράμ υἱὸν Ἀχαάβ ἐν Ἰεζράελ, ὅτι ἠρρώσκει αὐτός.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

1. Καὶ Ἐλισαῖ ὁ προφήτης ἐκάλεσεν ἓνα τῶν υἱῶν τῶν προφητῶν, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ζῶσαι τὴν ὁσπύν σου, καὶ λάβε τὸν φακὸν τοῦ ἐλαίου τούτου ἐν τῇ χειρὶ σου, καὶ δεῦρο εἰς Ῥεμμὼθ Γαλαάδ.

2. Καὶ εἰσελεύσῃ ἐκεῖ, καὶ ὄψῃ ἐκεῖ Ἰοὺ υἱὸν Ἰωσαφάτ υἱοῦ Ναμεσσί, καὶ εἰσελεύσῃ, καὶ ἀναστήσεις αὐτὸν ἐκ μέσου τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, καὶ εἰσάξεις αὐτὸν εἰς τὸ ταμεῖον ἐν ταμείῳ.

3. Καὶ λήψῃ τὸν φακὸν τοῦ ἐλαίου, καὶ ἐπιχεῖς ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ εἶπον· Τάδε λέγει Κύριος· Κέχρικά σε εἰς βασιλέα ἐπὶ Ἰσραὴλ· καὶ ἀνοίξεις τὴν θύραν, καὶ φεύξῃ, καὶ οὐ μείνῃς.

4. Καὶ ἐπορεύθη τὸ παιδάριον ὁ προφήτης εἰς Ῥεμμὼθ Γαλαάδ,

5. καὶ εἰσῆλθε· καὶ ἰδοὺ οἱ ἄρχοντες τῆς δυνάμεως ἐκάθηντο, καὶ εἶπε· Λόγος μοι πρὸς σέ, ὁ ἄρχων. Καὶ εἶπεν Ἰοὺ· Πρὸς τίνα ἐκ πάντων ἡμῶν; Καὶ εἶπε· Πρὸς σέ, ὁ ἄρχων.

6. Καὶ ἀνέστη καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον, καὶ ἐπέχεεν τὸ ἔλαιον ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ· Κέχρικά σε εἰς βασιλέα ἐπὶ λαὸν Κυρίου, ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ.

7. καὶ ἐξολοθρεύσεις τὸν οἶκον Ἀχαάβ τοῦ κυρίου σου ἐκ προσώπου μου, καὶ ἐκδικήσεις τὰ αἵματα τῶν δούλων μου τῶν προφητῶν, καὶ τὰ αἵμαπα πάντων τῶν δούλων Κυρίου ἐκ χειρὸς Ἰεζάβελ,

(*) 27... Γαμβρός γὰρ οἶκου Ἀχαάβ ἐστίν.

qui circumcinerat super eum, et principes curruum, et fugit populus ad tabernacula sua.

22. Et rebellavit Edom sub manu Juda usque in diem hanc. Tunc rebellavit Lobna in tempore illo.

23. Et reliqua verborum Joram et omnia quaecumque fecit, nonne haec scripta sunt in libro verborum dierum regibus Juda?

24. Et dormivit Joram cum patribus suis, et sepultus est cum patribus suis, in civitate David patris sui, et regnavit Ochozias filius ejus pro eo.

25. In anno duodecimo Joram filio Achaab regi Israel, regnavit Ochozias filius Joram.

26. Filius viginti et duorum annorum Ochozias in regnando ipsum, et annum unum regnavit in Jerusalem, et nomen matris ejus Gotholia filia Ambri regis Israel.

27. Et ambulavit in via domus Achaab, et fecit malum in conspectu Domini sicut domus Achaab.

28. Et ivit cum Joram filio Achaab ad bellum cum Azael rege alienigenarum in Rhemmoth Galaad, et percusserunt Syri ipsum Joram.

29. Et revertit rex Joram ut curaretur in Jezrael a plagis quibus percusserant eum in Rhemmoth, in bellando ipsum cum Azael rege Syriae, et Ochozias filius Joram descendit ad videndum Joram filium Achaab in Jezrael, quia aegrotabat ille.

CAPUT IX.

1. Et Elisae propheta vocavit unum ex filiis prophetarum, et dixit ei: Accinge lumbum tuum, et sume lentem olei hujus in manu tua, et vade in Rhemmoth Galaad.

2. Et ingredieris illuc, et videbis ibi Ihu filium Josaphat filii NameSSI, et ingredieris, et suscitabis eum de medio fratrum ejus, et introduces eum in cubiculum in cubiculo.

3. Et sumes lentem olei; et effundes super caput ejus, et dic: Haec dicit Dominus: Unxi te in regem super Israel: et aperies ostium, et fugies, et non manebis.

4. Et ivit puer propheta in Rhemmoth Galaad,

5. et intravit: et ecce principes virtutis sedebant, et dixit: Verbum mihi ad te, o princeps! Et dixit Ihu: Ad quem ex omnibus nobis? Et dixit: Ad te, o princeps!

6. Et surrexit et intravit in domum, et effudit oleum super caput ejus, et dixit ei: Haec dicit Dominus Deus Israel: Unxi te in regem super populum Domini, super Israel:

7. et exterminabis domum Achaab domini tui a facie mea, et vindicabis sanguines servorum meorum prophetarum, et sanguines omnium servorum Domini de manu Jezabel,

27... Gener enim domus Achaab est.

8. καὶ ἐκ χειρὸς ὅλου τοῦ οἴκου Ἀχαάβ, καὶ ἐξολοθρεύσεις τῷ οἴκῳ Ἀχαάβ οὐροῦντα πρὸς τοῖχον, καὶ συνεχόμενον καὶ ἐγκαταλειμμένον ἐν Ἰσραὴλ.

9. Καὶ δώσω τὸν οἶκον Ἀχαάβ ὡς τὸν οἶκον Ἱεροβοάμ υἱοῦ Ναβάτ, καὶ ὡς τὸν οἶκον Βαασά υἱοῦ Ἀχιά.

10. Καὶ τὴν Ἰεζάβελ καταφάγονται οἱ κύνες ἐν τῇ μερίδι Ἰεζράελ, καὶ οὐκ ἔστιν ὁ θάπτων. Καὶ ἤνοιξε τὴν θύραν καὶ ἔφυγεν.

11. Καὶ Ἰού ἐξῆλθε πρὸς τοὺς παῖδας τοῦ κυρίου αὐτοῦ, καὶ εἶπαν αὐτῷ· Εἰρήνη; Τί ἐτι εἰσῆλθεν ἐπὶ πληγῆς οὗτος πρὸς σέ; Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ὑμεῖς οἰδατε τὸν ἄνδρα καὶ τὴν ἀδολεσχίαν αὐτοῦ.

12. Καὶ εἶπον· Ἀδίκον, ἀπάγγελον δὴ ἡμῖν. Καὶ εἶπεν Ἰού πρὸς αὐτούς· Οὕτω καὶ οὕτω ἐλάλησε πρὸς με, λέγων, καὶ εἶπε· Τάδε λέγει Κύριος· Κέχρικά σε εἰς βασιλείαν ἐπὶ Ἰσραὴλ.

13. Καὶ ἀκούσαντες ἔσπευσαν, καὶ ἔλαβεν ἕκαστος τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, καὶ ἔθηκαν ὑποκάτω αὐτοῦ ἐπὶ τὸ γὰρμα τῶν ἀναβάθμων. Καὶ ἐσάλπισαν ἐν κερατίνῃ, καὶ εἶπαν· Ἐβασίλευσεν Ἰού.

14. Καὶ συνεστράφη Ἰού υἱὸς Ἰωσαφάτ υἱοῦ Ναμεσσί πρὸς Ἰωράμ· καὶ Ἰωράμ αὐτὸς ἐρύλασεν ἐν Ρεμμώθ Γαλαὰδ, καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἀπὸ προσώπου Ἀζαήλ βασιλέως Συρίας.

15. Καὶ ἀπέστρεψεν Ἰωράμ ὁ βασιλεὺς ἰατρευθῆναι ἐν Ἰεζράελ ἀπὸ τῶν πληγῶν ὧν ἔπαισαν αὐτὸν οἱ Σύροι ἐν τῷ πολεμεῖν αὐτὸν μετὰ Ἀζαήλ βασιλέως Συρίας. Καὶ εἶπεν Ἰού· Εἰ ἔστι φυγὴ ὑμῶν μετ' ἐμοῦ, μὴ ἐξελθέτω ἐκ τῆς πόλεως διαπεφυγὼς τοῦ πορευθῆναι καὶ ἀπαγγεῖλαι ἐν Ἰεζράελ.

16. Καὶ ἔπνευσεν καὶ ἐπορεύθη Ἰού, καὶ κατέβη εἰς Ἰεζράελ, ὅτι Ἰωράμ βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐθεραπεύετο ἐν τῷ Ἰεζράελ ἀπὸ τῶν τοξευμάτων ὧν κατετόξευσαν αὐτὸν οἱ Ἀραμῖν ἐν τῇ Ραμμάθ, ἐν τῷ πολέμῳ μετὰ Ἀζαήλ βασιλέως Συρίας, ὅτι αὐτὸς δυνατὸς καὶ ἀνὴρ δυνάμειος. Καὶ Ὁχοζίας βασιλεὺς Ἰούδα κατέβη ἰδεῖν τὸν Ἰωράμ.

17. Καὶ ὁ σκοπὸς ἀνέβη ἐπὶ τὸν πύργον Ἰεζράελ, καὶ εἶδε τὸν κονιορτὸν Ἰού ἐν τῷ παραγίνεσθαι αὐτὸν, καὶ εἶπε· Κονιορτὸν ἐγὼ βλέπω. Καὶ εἶπεν Ἰωράμ· Λάβε ἐπιβάτην, καὶ ἀπόστειλον ἔμπροσθεν αὐτῶν, καὶ εἰπάτω· Ἡ εἰρήνη;

18. Καὶ ἐπορεύθη ἐπιβάτης ἵππου εἰς ἀπαντὴν αὐτῶν, καὶ εἶπε· Τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς· Ἡ εἰρήνη; Καὶ εἶπεν Ἰού· Τί σοι καὶ εἰρήνη; Ἐπίστρεψε εἰς τὰ ὀπίσω μου. Καὶ ἀπήγγειλεν ὁ σκοπὸς, λέγων· Ἦλθεν ὁ ἄγγελος ἕως αὐτῶν, καὶ οὐκ ἀνέστρεψε.

19. Καὶ ἀπέστειλεν ἐπιβάτην ἵππου δεύτερον, καὶ ἦλθε πρὸς αὐτὸν καὶ εἶπε· Τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς· Ἡ εἰρήνη; Καὶ εἶπεν Ἰού· Τί σοι καὶ εἰρήνη; Ἐπιστρέφου εἰς τὰ ὀπίσω μου.

20. Καὶ ἀπήγγειλεν ὁ σκοπὸς, λέγων· Ἦλθεν ἕως αὐτῶν, καὶ οὐκ ἀνέστρεψε, καὶ ὁ ἄγων ἔγχε τὸν Ἰού υἱὸν Ναμεσσί, ὅτι ἐν παραλλαγῇ ἐγένετο.

21. Καὶ εἶπεν Ἰωράμ· Ζευζόν. Καὶ ἔζευξεν ἄρμα· καὶ ἐξῆλθεν Ἰωράμ βασιλεὺς Ἰσραὴλ, καὶ Ὁχοζίας βασιλεὺς Ἰούδα, ἀνὴρ ἐν τῷ ἄρματι αὐτοῦ, καὶ ἐξῆλθον εἰς ἀπαντὴν Ἰού, καὶ εὗρον αὐτὸν ἐν τῇ μερίδι Ναβουθαί τοῦ Ἰεζραηλίου.

22. Καὶ ἐγένετο, ὡς εἶδεν Ἰωράμ τὸν Ἰού, καὶ εἶπεν·

8. et de manu totius domus Achaab, et exterminabis domui Achaab mingentem ad parietem, et clausum et derelictum in Israel.

9. Et dabo domum Achaab sicut domum Jeroboam filii Nabat, et sicut domum Baasa filii Achia.

10. Et Jezabel comedent canes in portione Jezrael, et non est sepeliens. Et aperuit ostium et fugit.

11. Et Ihu egressus est ad pueros domini sui, et dixerunt ei : Pax? Quid quod intravit arreptitius iste ad te? Et dixit eis : Vos nostis virum et garrulitatem ejus.

12. Et dixerunt : Injustum, annuntia nunc nobis. Et dixit Ihu ad eos : Sic et sic locutus est ad me, dicens, et dixit : Haec dicit Dominus : Unxi te in regem super Israel.

13. Et audientes festinaverunt, et sumpsit unusquisque vestimentum suum, et posuerunt sub eo super grem graduum. Et clangerunt in cornea, et dixerunt : Regnavit Ihu.

14. Et convertit se Ihu filius Josaphat filii Namessi ad Joram : et Joram ipse custodiebat in Rhemmoth Galaad, et omnis Israel a facie Azael regis Syriæ.

15. Et revertebat Joram rex ad curandum se in Jezrael a plagis quibus percusserant eum Syri in bellando ipsum cum Azael rege Syriæ. Et dixit Ihu : Si est anima vestra mecum, non exeat de civitate profugus ad eundem et annuntiandum in Jezrael.

16. Et equitavit et ivit Ihu, et descendit in Jezrael, quoniam Joram rex Israel curabatur in Jezrael a vulneribus sagittarum quibus sagittaverunt eum ipsi Aramini in Rhamathi, in praelio cum Azael rege Syriæ, quoniam ipse potens et vir virtutis. Et Ochozias rex Juda descenderat videre Joram.

17. Et speculator ascendit super turrum Jezrael, et vidit pulverem Ihu in adveniando illum, et dixit : Pulverem ego video. Et dixit Joram : Sume ascensorem, et mitte ante eos, et dicat : Si pax?

18. Et ivit ascensor equi in occursum eorum, et dixit Haec dicit rex : Pax? Et dixit Ihu : Quid tibi et paci? Convertere ad posteriora mea. Et annuntiavit speculator, dicens : Venit nuntius usque ad eos, et non revertit.

19. Et misit ascensorem equi secundum, et venit ad eum et dixit : Haec dicit rex : Pax? Et dixit Ihu : Quid tibi et paci? Convertere ad posteriora mea.

20. Et annuntiavit speculator, dicens : Venit usque ad eos, et non revertit, et agens agit Ihu filium Namessi, quia in aqualitate factus est.

21. Et dixit Joram : Junge. Et junxit currum : et egressus est Joram rex Israel, et Ochozias rex Juda, vir in curru suo, et exierunt in obviam Ihu, et invenerunt eum in portione Nabuthæ Jezraelitar.

22. Et factum est, ut vidit Joram Ihu, et dixit : Pax,

Ἡ εἰρήνη, Ἰού; Καὶ εἶπεν Ἰού· Τί εἰρήνη; Ἐτι αἱ πόρνευται Ἰεζάβελ τῆς μητρός σου καὶ τὰ φάρμακα αὐτῆς τὰ πολλά.

23. Καὶ ἐπέστρεψεν Ἰωράμ τὰς χεῖρας αὐτοῦ καὶ ἔφυγε, καὶ εἶπε πρὸς Ὀχοζίαν· Δόλος, Ὀχοζία.

24. Καὶ ἐπλησεν Ἰού τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐν τῷ τόξῳ, καὶ ἐπάταξε τὸν Ἰωράμ ἀντιμέσον τῶν βραχιόνων αὐτοῦ, καὶ ἐξῆλθε τὸ βέλος αὐτοῦ διὰ τῆς καρδίας αὐτοῦ, καὶ ἔκαμψεν ἐπὶ τὰ γόνατα αὐτοῦ.

25. Καὶ εἶπε πρὸς Βαδεκάρ τὸν τριστάτην αὐτοῦ· Ῥίψον αὐτὸν ἐν τῇ μερίδι ἀγροῦ Ναβουθαὶ τοῦ Ἰεζραηλίου, ὅτι μνημονεύω ἐγὼ καὶ σὺ ἐπιβεβηκότας ἐπὶ ζεύγῃ ὀπίσω Ἀχαάβ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ Κύριος ἔλαβεν ἐκ' αὐτὸν τὸ λῆμμα τοῦτο.

26. Εἰ μὴ τὰ αἵματα Ναβουθαὶ καὶ τὰ αἵματα τῶν υἱῶν αὐτοῦ εἶδον ἐχθές, φησὶ Κύριος, καὶ ἀνταποδώσω αὐτῷ ἐν τῇ μερίδι ταύτῃ, φησὶ Κύριος. Καὶ νῦν ἄρας δὴ ρίψον αὐτὸν ἐν τῇ μερίδι κατὰ τὸ ῥῆμα Κυρίου.

27. Καὶ Ὀχοζίας βασιλεὺς Ἰούδα εἶδε, καὶ ἔφυγεν ὁδὸν Βαιθγάν· καὶ ἐδίωξεν ὀπίσω αὐτοῦ Ἰού, καὶ εἶπε· Καὶ γε αὐτόν. Καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν πρὸς τὸ ἄρματι ἐν τῷ ἀναβαίνειν Γαί, ἣ ἐστὶν Ἰεβλαάμ. Καὶ ἔφυγεν εἰς Μαγεδδὼν, καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ.

28. Καὶ ἐπεβίβασαν αὐτὸν οἱ παῖδες αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ἄρμα, καὶ ἤγαγον αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν τῷ τάφῳ αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυὶδ.

29. Καὶ ἐν ἔτει ἐνδεκάτῳ Ἰωράμ βασιλέως Ἰσραὴλ, ἐβασίλευσεν Ὀχοζίας ἐπὶ Ἰούδαν.

30. Καὶ ἦλθεν Ἰού ἐπὶ Ἰεζράελ· καὶ Ἰεζάβελ ἤκουσε, καὶ ἐστιμμίσατο τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς, καὶ ἠγάθυνε τὴν κεφαλὴν αὐτῆς, καὶ διέκυψε διὰ τῆς θυρίδος.

31. Καὶ Ἰού εἰσπορεύετο ἐν τῇ πόλει, καὶ εἶπεν· Ἡ εἰρήνη Ζαμβρί, ὁ φονεὺς τοῦ κυρίου αὐτοῦ;

32. Καὶ ἐπῆρε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ εἰς τὴν θυρίδα, καὶ εἶδεν αὐτήν, καὶ εἶπε· Τίς εἰ σὺ; κατάρθῃ μετ' ἐμοῦ. Καὶ κατέκυψαν πρὸς αὐτὸν δύο εὐνοῦχοι.

33. Καὶ εἶπε· Κυλίσατε αὐτήν, καὶ ἐκύλισαν αὐτήν, καὶ ἐβρᾶντίσθη τοῦ αἵματος αὐτῆς πρὸς τὸν τοῖχον καὶ πρὸς τοὺς ἵππους, καὶ συνεπάτησαν αὐτήν.

34. Καὶ εἰσῆλθε καὶ ἔφαγε καὶ ἔπιε, καὶ εἶπεν· Ἐπισχέψασθε δὴ τὴν κατηραμένην ταύτην, καὶ θάψατε αὐτήν, ὅτι θυγάτηρ βασιλέως ἐστί.

35. Καὶ ἐπορεύθησαν θάψαι αὐτήν, καὶ οὐχ εὑρον ἐν αὐτῇ ἄλλο τι ἢ τὸ κρανίον καὶ οἱ πόδες καὶ τὰ ἵχνη τῶν χειρῶν.

36. Καὶ ἐπέστρεψαν καὶ ἀνήγγειλαν αὐτῷ, καὶ εἶπε· Λόγος Κυρίου ὃν ἔλαλθην ἐν χειρὶ Ἠλίου τοῦ Θεσβίτου, λέγων· Ἐν τῇ μερίδι Ἰεζράελ καταράγονται οἱ κύνες τὰς σάρκας Ἰεζάβελ.

37. Καὶ ἔσται τὸ θνησιμαῖον Ἰεζάβελ ὡς κοπρία ἐπὶ προσώπου τοῦ ἀγροῦ ἐν τῇ μερίδι Ἰεζράελ, ὥστε μὴ εἰπεῖν αὐτοὺς, Ἰεζάβελ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι'.

1. Καὶ τῷ Ἀχαάβ ἐβδομήκοντα υἱοὶ ἐν Σαμαρείᾳ. Καὶ ἔγραψεν Ἰού βιβλίον, καὶ ἀπέστειλεν ἐν Σαμαρείᾳ πρὸς τοὺς ἄρχοντας Σαμαρείας καὶ πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους, καὶ πρὸς τοὺς τιθηνοὺς Ἀχαάβ, λέγων·

2. Καὶ νῦν, ὡς ἂν ἔλθῃ τὸ βιβλίον τοῦτο πρὸς ὑμᾶς,

Ihu? Et dixit Ihu : Quid pax, Adhuc fornicationes Jezabel matris tuæ et veneficia ejus multa.

23. Et convertit Joram manus suas et fugit, et dixit ad Ochoziam : Dolus, Ochozia.

24. Et implevit Ihu manum suam in arcu, et percussit Joram inter brachia ejus, et exivit jaculum suum per cor ejus, et procubuit super genua sua.

25. Et dixit ad Badecar tristatam suum : Projice eum in partem agri Nabuthæ Jezraelitæ, quoniam memini ego et tu qui ascenderamus super currus post Achaab patrem ejus, et Dominus assumpsit super eum assumptionem hanc :

26. Si non sanguines Nabuthæ et sanguines filiorum ejus vidi heri, dicit Dominus, et retribuam ei in parte hac, dicit Dominus. Et nunc tollens, quæso, projice eum in portionem juxta verbum Domini.

27. Et Ochozias rex Juda vidit, et fugit viam Bethgan : et persecutus est post eum Ihu, et dixit : Etiam ipsum. Et percussit eum ad currum in ascendendo Gai, quæ est Jebelaam. Et fugit in Mageddo, et mortuus est ibi.

28. Et ascendere fecerunt eum pueri ejus super currum, et adduxerunt eum in Jerusalem, et sepelierunt eum in sepulchro ejus in civitate David.

29. Et in anno undecimo Joram regis Israel, regnavit Ochozias super Judam.

30. Et venit Ihu in Jezrael : et Jezabel audivit, et stibio depinxit oculos suos, et bonum fecit caput suum, et prospexit per fenestram.

31. Et Ihu ingrediebatur in civitatem, et dixit : Pax Zambri, homicida domini sui?

32. Et elevavit faciem suam ad fenestram, et vidit eam, et dixit : Quæ es tu? descende mecum. Et respexerunt ad eum duo eunuchi.

33. Et dixit : Præcipitate eam, et præcipitaverunt eam, et aspersum est de sanguine ejus ad parietem et ad equos, et conculcaverunt eam.

34. Et intravit et comedit et bibit, et dixit : Visitate, quæso, maledictam istam, et sepelite eam : quoniam filia regis est.

35. Et iverunt sepelire eam, et non invenerunt in ea aliud quid quam cranium et pedes et vestigia manuum.

36. Et reverterunt et annuntiaverunt ei, et dixit : Verbum Domini quod locutus est in manu Eliu Thesbitæ, dicens : In parte Jezrael canes comedent carnes Jezabel.

37. Et erit morticinum Jezabel tamquam stercus super faciem agri in parte Jezrael, ut non dicant ipsi, Jezabel.

CAPUT X.

1. Et ipsi Achaab septuaginta filii in Samaria. Et scripsit Ihu librum, et misit in Samariam ad principes Samariæ et ad seniores, et ad nutritios Achaab, dicens :

2. Et nunc, cum venerit liber hic ad vos, et vobiscum

καὶ μεθ' ὑμῶν οἱ υἱοὶ τοῦ κυρίου ὑμῶν, καὶ μεθ' ὑμῶν τὸ ἄρμα καὶ οἱ ἵπποι καὶ πόλεις ὀχυραὶ καὶ τὰ ὅπλα·

3. καὶ ὄψεσθε τὸν ἀγαθὸν καὶ τὸν εὐθὴ ἐν τοῖς υἱοῖς τοῦ κυρίου ὑμῶν, καὶ καταστήσετε αὐτὸν ἐπὶ τὸν θρόνον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ πολεμεῖτε ὑπὲρ τοῦ οἴκου τοῦ κυρίου ὑμῶν.

4. Καὶ ἐφοβήθησαν σφόδρα, καὶ εἶπον· Ἰδοὺ οἱ δύο βασιλεῖς οὐκ ἔστησαν κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ πῶς στησόμεθα ἡμεῖς;

5. Καὶ ἀπέστειλαν οἱ ἐπὶ τοῦ οἴκου καὶ οἱ ἐπὶ τῆς πόλεως καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ τιθηνοὶ πρὸς Ἰού, λέγοντες· Παῖδες σου ἡμεῖς, καὶ ὅσα ἐὰν εἴπῃς πρὸς ἡμᾶς ποιήσομεν, οὐ βασιλεύσομεν ἄνδρα· τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς σου ποιήσομεν.

6. Καὶ ἔγραψε πρὸς αὐτοὺς Ἰού βιβλίον δεύτερον, λέγων· Εἰ ἐμοὶ ὑμεῖς, καὶ τῆς φωνῆς μου ὑμεῖς εἰσ-
ακούετε· λάβετε τὴν κεφαλὴν ἀνδρῶν τῶν υἱῶν τοῦ κυρίου ὑμῶν, καὶ ἐνέγκετε πρὸς μέ, ὡς ἡ ὥρα αὐριον ἐν Ἰεζράελ. Καὶ οἱ υἱοὶ τοῦ βασιλέως ἦσαν ἐβδομή-
κοντα ἄνδρες, οὗτοι ἄνδρες τῆς πόλεως ἐξέτρεφον αὐτούς.

7. Καὶ ἐγένετο, ὡς ἦλθε τὸ βιβλίον πρὸς αὐτούς, καὶ ἔλαβον τοὺς υἱοὺς τοῦ βασιλέως, καὶ ἔσφαζαν αὐ-
τούς ἐβδομήκοντα ἄνδρας, καὶ ἔθυσαν τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ἐν καρτάλλοις, καὶ ἀπέστειλαν αὐτάς πρὸς αὐτὸν εἰς Ἰεζράελ.

8. Καὶ ἦλθεν ὁ ἄγγελος καὶ ἀπήγγειλε, λέγων· Ἦνεγκαν τὰς κεφαλὰς τῶν υἱῶν τοῦ βασιλέως. Καὶ εἶπε· Θέτε αὐτάς βουνούς δύο παρὰ τὴν θύραν τῆς πύ-
λης εἰς πρωί.

9. Καὶ ἐγένετο πρωί· καὶ ἐξῆλθε καὶ ἔστη, καὶ εἶπε πρὸς πάντα τὸν λαόν· Δίκαιοι ὑμεῖς, ἰδοὺ ἐγὼ εἰμι συν-
εστράφη ἐπὶ τὸν κύριόν μου, καὶ ἀπέκτεινα αὐτόν. Καὶ τίς ἐπάταξε πάντας τούτους;

10. Ἰδετε ἀφφῶ, ὅτι οὐ πεσεῖται ἀπὸ τοῦ ῥήματος Κυρίου εἰς τὴν γῆν οὐ ἐλάλησε Κύριος ἐπὶ τὸν οἶκον Ἀχαάβ. Καὶ Κύριος ἐποίησεν ὅσα ἐλάλησεν ἐν χειρὶ δούλου αὐτοῦ Ἠλίου.

11. Καὶ ἐπάταξεν Ἰού πάντας τοὺς καταληθθέντας ἐν τῷ οἴκῳ Ἀχαάβ ἐν Ἰεζράελ, καὶ πάντας τοὺς ἄνδρους αὐτοῦ, καὶ τοὺς γνωστοὺς αὐτοῦ, καὶ τοὺς ἱερεῖς αὐτοῦ, ὥστε μὴ καταλιπεῖν αὐτοῦ κατὰλειμμα.

12. Καὶ ἀνέστη καὶ ἐπορεύθη εἰς Σαμάρειαν, αὐτὸς ἐν Βαιθακάθ τῶν ποιμένων ἐν τῇ ὁδῷ.

13. Καὶ Ἰού εὔρε τοὺς ἀδελφοὺς Ὀχοζίου βασιλέως Ἰούδα, καὶ εἶπε· Τίνες ὑμεῖς; Καὶ εἶπον· Ἀδελφοὶ Ὀχοζίου ἡμεῖς, καὶ κατέβημεν εἰς εἰρήνην τῶν υἱῶν τοῦ βασιλέως, καὶ τῶν υἱῶν τῆς δυναστευούσης.

14. Καὶ εἶπε· Συλλάβετε αὐτοὺς ζῶντας. Καὶ ἔσφα-
ξαν αὐτοὺς εἰς Βαιθακάθ τεσσαράκοντα καὶ δύο ἄνδρας· οὐ κατέλειπεν ἄνδρα ἐξ αὐτῶν.

15. Καὶ ἐπορεύθη ἐκεῖθεν καὶ εὔρε τὸν Ἰωναδάβ υἱὸν Ῥηχάβ εἰς ἀπαντὴν αὐτοῦ, καὶ εὐλόγησεν αὐτόν· καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν Ἰού· Εἰ ἔστι καρδία σου μετὰ καρδίας μου εὐθεία, καθὼς ἡ καρδία μου μετὰ τῆς καρ-
δίας σου; Καὶ εἶπεν Ἰωναδάβ· Ἔστιν. Καὶ εἶπεν Ἰού· Καὶ εἰ ἔστι, δός τὴν χειρά σου. Καὶ ἔδωκε τὴν χειρά αὐτοῦ, καὶ ἀνεδίβασεν αὐτὸν πρὸς αὐτόν ἐπὶ τὸ ἄρμα,

16. καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· Δεῦρο μετ' ἐμοῦ, καὶ ἰδὲ ἐν τῷ ζηλωσάί με τῷ Κυρίῳ. Καὶ ἐπεκάθισεν αὐτόν ἐν τῷ ἄρματι αὐτοῦ,

filiis domini vestri, et vobiscum currus et equi et civitates munitæ et arma :

3. et videbitis eum qui bonus et rectus in filiis domini vestri, et constituetis eum super thronum patris ejus, et bellabitis pro domo domini vestri.

4. Et timuerunt valde, et dixerunt : Ecce duo reges non steterunt ad faciem ejus, et quomodo stabimus nos ?

5. Et miserunt qui super domum et qui super civitatem et seniores et nutritii ad Ihu, dicentes : Pueri tui nos, et quæcumque dixeris ad nos faciemus, non faciemus regnare virum : quod bonum in oculis tuis faciemus.

6. Et scripsit ad eos Ihu librum secundum, dicens : Si mei vos, et vocem meam vos exauditis : tollite caput viro-
rum filiorum domini vestri, et afferte ad me, sicut hora eras in Jezrael. Et filii regis erant septuaginta viri, hi magnates civitatis enutriebant eos.

7. Et factum est, ut venit liber ad eos, et ceperunt filios regis, et jugulaverunt eos septuaginta viros, et posuerunt capita eorum in cartallis, et miserunt ea ad illum in Jezrael.

8. Et venit nuntius et annuntiavit, dicens : Attulerunt capita filiorum regis. Et dixit : Ponite ea acervos duos apud ostium portæ in mane.

9. Et factum est mane : et egressus est et stetit, et dixit ad omnem populum : Justi vos, ecce ego quidem converti me super dominum meum, et occidi illum. Et quis percussit omnes istos ?

10. Videte appho, quia non cadet de verbo Domini in terram quod locutus est Dominus super domum Achaab. Et Dominus fecit quæcumque locutus est in manu servi sui Eliu.

11. Et percussit Ihu omnes qui remanserant in domo Achaab in Jezrael, et omnes magnates ejus, et notos ejus, et sacerdotes ejus, ita ut non relinqueret de eo reliquias.

12. Et surrexit et ivit in Samariam, ipse in Baethacath pastorum via.

13. Et Ihu invenit fratres Ochoziæ regis Juda, et dixit : Quinam vos ? Et dixerunt : Fratres Ochoziæ nos, et descendimus ad pacem filiorum regis, et filiorum dominatricis.

14. Et dixit : Comprehendite eos vivos. Et jugulaverunt eos in Baethacath quadraginta et duos viros : non reliquit virum ex eis.

15. Et ivit inde et invenit Jonadab filium Rhechab in obviam sibi, et benedixit eum : et dixit ad eum Ihu : Si est cor tuum cum corde meo rectum, sicut cor meum cum corde tuo ? Et dixit Jonadab : Est. Et dixit Ihu : Et si est, da manum tuam. Et dedit manum suam, et ascendere fecit eum ad se in currum,

16. et dixit ad eum : Veni mecum, et vide in zelando me Domino. Et sedere fecit eum in curru suo,

17. καὶ εἰσῆλθεν εἰς Σαμάρειαν. Καὶ ἐπάταξε πάντας τοὺς καταλειφθέντας τοῦ Ἀχαάβ ἐν Σαμαρείᾳ, ἕως τοῦ ἀφανίσαι αὐτὸν κατὰ τὸ ῥῆμα Κυρίου ὃ ἐλάλησε πρὸς Ἠλίου.

18. Καὶ συνέθροισεν Ἰού πάντα τὸν λαὸν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Ἀχαάβ ἐδούλευσε τῷ Βάαλ ὀλίγα, Ἰού δουλεύσει αὐτῷ πολλά.

19. Καὶ νῦν πάντες οἱ προφῆται τοῦ Βάαλ, πάντας τοὺς δούλους αὐτοῦ καὶ τοὺς ἱερεῖς αὐτοῦ καλέσατε πρὸς μὲ, ἀνὴρ μὴ ἐπισκεπήτω, ὅτι θυσία μεγάλη μοι τῷ Βάαλ· πᾶς δὲ ἐὰν ἐπισκεπή, οὐ ζήσεται. Καὶ Ἰού ἐποίησεν ἐν πτερνισμῷ, ἵν' ἀπολέσῃ πάντας τοὺς δούλους τοῦ Βάαλ.

20. Καὶ εἶπεν Ἰού· Ἀγιάσατε ἱερεῖαν τῷ Βάαλ. Καὶ ἐκήρυξαν.

21. Καὶ ἀπέστειλαν Ἰού ἐν παντὶ Ἰσραὴλ, λέγων· Καὶ νῦν πάντες οἱ δούλοι, καὶ πάντες οἱ ἱερεῖς αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ προφῆται αὐτοῦ, μηδεὶς ἀπολιπέσθω, ὅτι θυσίαν μεγάλην ποιῶ· δὲ ἂν ἀπολειφθῇ, οὐ ζήσεται. Καὶ ἦλθον πάντες οἱ δούλοι τοῦ Βάαλ, καὶ πάντες οἱ ἱερεῖς αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ προφῆται αὐτοῦ· οὐ κατελείφθη ἀνὴρ δὲ οὐ παρεγένετο. Καὶ εἰσῆλθον εἰς τὸν οἶκον τοῦ Βάαλ, καὶ ἐπλήσθη ὁ οἶκος τοῦ Βάαλ, στόμα εἰς στόμα.

22. Καὶ εἶπε τῷ ἐπὶ τοῦ οἴκου Μεσθάαλ· Ἐξάγχε ἐνδύμα πᾶσι τοῖς δούλοις τοῦ Βάαλ. Καὶ ἐξήνεγκεν αὐτοῖς ὁ στολιστής.

23. Καὶ εἰσῆλθεν Ἰού καὶ Ἰωναδάβ υἱὸς Ρηχάδ εἰς οἶκον τοῦ Βάαλ, καὶ εἶπε τοῖς δούλοις τοῦ Βάαλ· Ἐρευνήσατε καὶ ἴδετε εἰ ἐστὶ μεθ' ὑμῶν τῶν δούλων Κυρίου, ὅτι ἄλλ' ἢ οἱ δούλοι τοῦ Βάαλ μονώτατοι.

24. Καὶ εἰσῆλθε τοῦ ποιῆσαι τὰ θύματα καὶ τὰ δλοκαυτώματα. Καὶ Ἰού ἔταξεν ἑαυτῷ ἑξω ὀγδοήκοντα ἀνδρας, καὶ εἶπεν· Ἀνὴρ δὲ ἐὰν διασωθῇ ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν ὧν ἐγὼ ἀνάγω ἐπὶ χεῖρα ὑμῶν, ἢ ψυχὴ αὐτοῦ ἀντὶ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ.

25. Καὶ ἐγένετο, ὡς συνετέλεσε ποιῶν τὴν δλοκαύτωσιν, καὶ εἶπεν Ἰού τοῖς παρατρέγουσι καὶ τοῖς τριστάταις· Εἰσελθόντες πατάξατε αὐτούς, μὴ ἐξελθέτω εἷς αὐτῶν ἀνὴρ. Καὶ ἐπάταξαν αὐτούς ἐν στόματι βομφαίας, καὶ ἔρριψαν οἱ παρατρέγοντες καὶ οἱ τριστάται. Καὶ ἐπορεύθησαν ἕως πόλεως οἴκου τοῦ Βάαλ,

26. Καὶ ἐξήνεγκαν τὴν στήλην τοῦ Βάαλ, καὶ ἐνέπρησαν αὐτήν.

27. Καὶ κατέσπασαν τὰς στήλας τοῦ Βάαλ, καὶ ἔταξαν αὐτὸν εἰς λυτρώνα ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

28. Καὶ ἠφάνισεν Ἰού τὸν Βάαλ ἐξ Ἰσραὴλ.

29. Πλὴν ἀμαρτιῶν Ἰεροβοάμ υἱοῦ Ναβάθ δὲ ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραὴλ, οὐκ ἀπέστη Ἰού ἀπὸ ὁπισθεν αὐτῶν· αἱ δαμάλεις αἱ χρυσαὶ ἐν Βαιθὴλ καὶ ἐν Δάν.

30. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Ἰού· Ἀνθ' ὧν ὅσα ἡγάθυνας ποιῆσαι τὸ εὐθὺς ἐν ὀφθαλμοῖς μου, κατὰ πάντα ὅσα ἐν τῇ καρδίᾳ μου ἐποίησας τῷ οἴκῳ Ἀχαάβ, υἱοὶ τέταρτοι καθήσονται σοι ἐπὶ θρόνου Ἰσραὴλ.

31. Καὶ Ἰού οὐκ ἐφύλαξε πορεύεσθαι ἐν νόμῳ Κυρίου Θεοῦ Ἰσραὴλ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ αὐτοῦ· οὐκ ἀπέστη ἀπάνωθεν ἀμαρτιῶν Ἰεροβοάμ δὲ ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραὴλ.

32. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἤρξατο Κύριος συγχόπτειν ἐν τῷ Ἰσραὴλ, καὶ ἐπάταξεν αὐτούς Ἀζαὴλ ἐν παντὶ ὁρίῳ Ἰσραὴλ,

17. et intravit in Samariam. Et percussit omnes residuos ipsius Achaab in Samaria, usque ad delendum eum juxta verbum Domini quod locutus est ad Eliu.

18. Et congregavit Ihu omnem populum, et dixit ad eos : Achaab servivit Baal pauca, Ihu serviet ei multa.

19. Et nunc omnes prophetae Baal, omnes servos ejus et sacerdotes ejus vocato ad me, vir non visitetur, quoniam sacrificium mihi magnum ipsi Baal : omnis quicumque visitatus fuerit, non vivet. Et Ihu fecit in supplantatione, ut disperderet omnes servos Baal.

20. Et dixit Ihu : Sanctificate solemnitatem ipsi Baal. Et praecoones pronuntiaverunt.

21. Et misit Ihu in omnem Israel, dicens : Et nunc omnes servi, et omnes sacerdotes ejus, et omnes prophetae ejus, nemo relinquatur, quoniam sacrificium magnum facio : quicumque defuerit, non vivet. Et venerunt omnes servi Baal, et omnes sacerdotes ejus, et omnes prophetae ejus : non remansit vir qui non advenerit. Et intraverunt in domum Baal, et impleta est domus Baal, os ad os.

22. Et dixit ei qui super domum Mesthaal : Profer indumentum omnibus servis Baal. Et protulit eis praepositus stolarum.

23. Et intravit Ihu et Jonadab filius Rhechab in domum Baal, et dixit servis Baal : Scrutamini et videte si est vobiscum de servis Domini, quoniam tantum servi Baal soli.

24. Et intravit ad faciendum sacrificia et holocausta. Et Ihu posuit sibi foris octoginta viros, et dixit : Vir quicumque salvus evaserit de viris quos ego adduco in manum vestram, anima ipsius pro anima ejus.

25. Et factum est, ut consummavit faciens holocausto-sim, et dixit Ihu cursoribus et tristatis : Intrantes percutite eos, non exeat ex eis vir. Et percusserunt eos in ore gladii, et projecerunt cursores et tristatae. Et iverunt usque ad civitatem domus Baal.

26. Et extulerunt statuam Baal, et incenderunt eam.

27. Et diruerunt titulos Baal, et posuerunt eum in latrinam usque in diem hanc.

28. Et deleuit Ihu Baal de Israel.

29. Verumtamen de peccatis Jeroboam filii Nabath qui peccare fecit Israel, non recessit Ihu a postea : vitulae aureae in Bethel et in Dan.

30. Et dixit Dominus ad Ihu : Pro iis quaecumque bene fecisti faciendo rectum in oculis meis, juxta omnia quaecumque in corde meo fecisti domui Achaab, filii quarti sedebunt tibi super thronum Israel.

31. Et Ihu non observavit ire in lege Domini Dei Israel in toto corde suo : non recessit desuper peccatis Jeroboam qui peccare fecit Israel.

32. In diebus illis crepit Dominus excidere in Israel, et percussit eos Azael in omni termino Israel,

33. ἀπὸ τοῦ Ἰορδάνου κατ' ἀνατολὰς ἡλίου πᾶσαν τὴν γῆν Γαλαὰδ τοῦ Γαδὶ, καὶ τοῦ Ῥουβὴν, καὶ τοῦ Μανασσῆ, ἀπὸ Ἀροὴρ ἣ ἐστὶν ἐπὶ τοῦ χειλὸς χειμάρρου Ἀρνὼν, καὶ τὴν Γαλαὰδ καὶ τὴν Βασάν.

34. Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἰοῦ καὶ πάντα ὅσα ἐποίησε, καὶ πᾶσα ἡ δυναστεία αὐτοῦ, καὶ τὰς συνάψεις ἃς συνῆφεν, οὐχὶ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίου λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰσραὴλ;

35. Καὶ ἐκοιμήθη Ἰοῦ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐθαψάν αὐτὸν ἐν Σαμαρείᾳ, καὶ ἐβασίλευσεν Ἰωάχαζ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

36. Καὶ αἱ ἡμέραι ἃς ἐβασίλευσεν Ἰοῦ ἐπὶ Ἰσραὴλ, εἰκοσιοκτὼ ἔτη ἐν Σαμαρείᾳ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'.

1. Καὶ Γοθολία ἡ μήτηρ Ὀχοζίου εἶδεν ὅτι ἀπέθανεν ὁ υἱὸς αὐτῆς, καὶ ἀπώλεσε πᾶν τὸ σπέρμα τῆς βασιλείας.

2. Καὶ ἔλαβεν Ἰωσαβεὲ θυγάτηρ τοῦ βασιλέως Ἰωράμ, ἀδελφὴ Ὀχοζίου, τὸν Ἰωᾶς υἱὸν ἀδελφοῦ αὐτῆς, καὶ ἔκλεψεν αὐτὸν ἐκ μέσου τῶν υἱῶν τοῦ βασιλέως τῶν θανατουμένων, αὐτὸν καὶ τὴν τροφὸν αὐτοῦ ἐν τῷ ταμείῳ τῶν κλινῶν, καὶ ἔκρυψεν αὐτὸν ἀπὸ προσώπου Γοθολίας, καὶ οὐκ ἐθανατώθη.

3. Καὶ ἦν μετ' αὐτῆς κρυβόμενος ἐν οἴκῳ Κυρίου ἕξ ἔτη. Καὶ Γοθολία βασιλεύουσα ἐπὶ τῆς γῆς.

4. Καὶ ἐν τῷ ἔτει τῷ ἑβδόμῳ ἀπέστειλεν Ἰωδαὶ, καὶ ἔλαβε τοὺς ἑκατοντάρχους τῶν Χορρί καὶ τῶν Ῥασίμ, καὶ ἀπήγαγεν αὐτοὺς πρὸς αὐτὸν εἰς οἶκον Κυρίου, καὶ διέθετο αὐτοῖς διαθήκην Κυρίου, καὶ ὥρκωσε, καὶ ἔδειξεν αὐτοῖς Ἰωδαὶ τὸν υἱὸν τοῦ βασιλέως,

5. καὶ ἐνετείλατο αὐτοῖς, λέγων· Οὗτος ὁ λόγος ὃν ποιήσετε·

6. Τὸ τρίτον ἐξ ὑμῶν εἰσελθέτω τὸ σάββατον, καὶ φυλάξτε φυλακὴν οἴκου τοῦ βασιλέως ἐν τῷ πυλῶνι, καὶ τὸ τρίτον ἐν τῇ πύλῃ τῶν ὁδῶν, καὶ τὸ τρίτον τῆς πύλης ὀπίσω τῶν παρατρεχόντων, καὶ φυλάξτε τὴν φυλακὴν τοῦ οἴκου.

7. Καὶ δύο χεῖρες ἐν ὑμῖν· πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος τὸ σάββατον, καὶ φυλάξουσι τὴν φυλακὴν οἴκου Κυρίου πρὸς τὸν βασιλέα.

8. Καὶ κυκλώσατε ἐπὶ τὸν βασιλέα κύκλῳ ἀνὴρ, καὶ τὸ σκεῦος αὐτοῦ ἐν χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ὁ ἐκπορευόμενος εἰς τὰς Σαδερῶθ ἀποθανεῖται. Καὶ ἔσονται μετὰ τοῦ βασιλέως ἐν τῷ ἐκπορεύεσθαι αὐτὸν καὶ ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι αὐτόν.

9. Καὶ ἐποίησαν οἱ ἑκατοντάρχαι πάντα ὅσα ἐνετείλατο Ἰωδαὶ ὁ συνετός· καὶ ἔλαβεν ἀνὴρ τοὺς ἀνδρας αὐτοῦ καὶ τοὺς ἐκπορευομένους τὸ σάββατον, μετὰ τῶν ἐκπορευομένων τὸ σάββατον, καὶ εἰσῆλθον πρὸς Ἰωδαὶ τὸν ἱερέα.

10. Καὶ ἔδωκεν ὁ ἱερεὺς τοῖς ἑκατοντάρχοις τοὺς σιρομάστας καὶ τοὺς τρισσοὺς τοῦ βασιλέως Δαυὶδ τοὺς ἐν οἴκῳ Κυρίου.

11. Καὶ ἔστησαν οἱ παρατρεχόντες ἀνὴρ καὶ τὸ σκεῦος αὐτοῦ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ὠμίας τοῦ οἴκου τῆς δεξιᾶς ἕως τῆς ὠμίας τοῦ οἴκου τῆς ἐκκλινύμου τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ τοῦ οἴκου ἐπὶ τὸν βασιλέα κύκλῳ.

12. Καὶ ἐξἀπέστειλε τὸν υἱὸν τοῦ βασιλέως, καὶ ἔδω-

33. a Jordane ad ortum solis omnem terram Galaad ipsius Gadde, et Ruben, et Manasse, ab Aroer quæ est super labium torrentis Arnon, et Galaad et Basan.

34. Et reliqua verborum Ihu et omnia quaecumque fecit, et omnis potentatus ejus, et conjurationes ejus quas conjuravit, nonne hæc scripta super libro verborum dierum regibus Israel?

35. Et dormivit Ihu cum patribus suis, et sepelierunt eum in Samaria, et regnavit Joachaz filius ejus pro eo.

36. Et dies quibus regnavit Ihu super Israel, viginti octo anni in Samaria.

CAPUT XI.

1. Et Gotholia mater Ochoziae vidit quia mortuus est filius suus, et disperdidit omne semen regni.

2. Et tulit Josabee filia regis Joram, soror Ochoziae, ipsum Joas filium fratris sui, et furatus est eum de medio filiorum regis qui interficiebantur, ipsum et nutricem ejus in cubiculo lectorum, et abscondit eum a facie Gotholiam, et non est occisus.

3. Et fuit cum ea absconditus in domo Domini sex annos. Et Gotholia regnans super terram.

4. Et in anno septimo misit Jodae, et sumpsit centuriones ipsorum Chorri et ipsorum Rasim, et adduxit eos ad se in domum Domini, et disposuit eis testamentum Domini, et fecit jurare, et ostendit eis ipsum Jodae filium regis,

5. et mandavit eis, dicens : Hoc est verbum quod facietis :

6. Tertia pars ex vobis introeat sabbato, et custodite custodiam domus regis in porta, et tertia pars in porta viarum, et tertia portæ post cursores, et custodite custodiam domus.

7. Et duæ manus in vobis : omnis egrediens sabbatum, et custodient custodiam domus Domini apud regem.

8. Et circuite super regem in circuitu vir, et vas suum in manu sua, et ingrediens in ipsas Saderoth morietur. Et erunt cum rege in egrediendo eum et in ingrediendo eum.

9. Et fecerunt centuriones omnia quaecumque mandavit Jodae intelligens : et assumpsit vir viros suos et ingredientes sabbato, cum egredientibus sabbato, et intraverunt ad Jodae sacerdotem.

10. Et dedit sacerdos centurionibus syromastas et trissos regis David qui in domo Domini.

11. Et steterunt cursores vir et vas suum in manu sua ab humero domus dextro usque ad humerum domus sinistrum altaris, et domus super regem in circuitu.

12. Et emisit filium regis, et dedit super eum Nezer et

και ἐπ' αὐτὸν Νεζέρ και τὸ μαρτύριον, και ἐβασίλευσεν αὐτὸν και ἔχρισεν αὐτόν. Καὶ ἐκρότησαν τῇ χειρὶ, και εἶπαν· Ζήτω ὁ βασιλεὺς.

13. Καὶ ἤκουσε Γοθολία τὴν φωνὴν τῶν τρεχόντων τοῦ λαοῦ, και εἰσῆλθε πρὸς τὸν λαὸν εἰς οἶκον Κυρίου,

14. και εἶδε, και ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς εἰστέκει ἐπὶ τοῦ στύλου κατὰ τὸ κρίμα, και οἱ ὧδοι και αἱ σάλπιγγες πρὸς τὸν βασιλέα, και πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς χαίρων και σαλπίζων ἐν σάλπιγγι. Καὶ διεβόρηξε Γοθολία τὰ ἱμάτια ἑαυτῆς, και ἐβόησε· Σύνδεσμος, σύνδεσμος.

15. Καὶ ἐνετείλατο Ἰωδαὶ ὁ ἱερεὺς τοῖς ἑκατοντάρχου τοῖς ἐπισκόποις τῆς δυνάμεως, και εἶπε πρὸς αὐτούς· Ἐξαγάγετε αὐτὴν ἐσωθεν τῶν Σαδερῶν· ὁ εἰσπορευόμενος ὀπίσω αὐτῆς θανάτῳ θανατωθήσεται ἐν βομφαίᾳ, ὅτι εἶπεν ὁ ἱερεὺς· Καὶ μὴ ἀποθάνῃ ἐν οἴκῳ Κυρίου.

16. Καὶ ἐπέθηκαν αὐτῇ χεῖρας, και εἰσῆλθον ὁδὸν εἰσόδου τῶν ἵππων οἴκου τοῦ βασιλέως, και ἀπέθανεν ἐκεῖ.

17. Καὶ διέθετο Ἰωδαὶ διαθήκην ἀναμέσον Κυρίου και ἀναμέσον τοῦ βασιλέως και ἀναμέσον τοῦ λαοῦ, τοῦ εἶναι εἰς λαὸν τῷ Κυρίῳ και ἀναμέσον τοῦ βασιλέως και ἀναμέσον τοῦ λαοῦ.

18. Καὶ εἰσῆλθε πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς εἰς οἶκον τοῦ Βαάλ και κατέσπασαν αὐτόν, και τὰ θυσιαστήρια αὐτοῦ και τὰς εἰκόνας αὐτοῦ συνέτριψαν ἀγαθῶς και τὸν Μαθάν τὸν ἱερεὰ τοῦ Βαάλ ἀπέκτειναν κατὰ πρόσωπον τῶν θυσιαστηρίων. Καὶ ἔθηκεν ὁ ἱερεὺς ἐπισκόπους εἰς τὸν οἶκον Κυρίου.

19. Καὶ ἔλαβε τοὺς ἑκατοντάρχους, και τὸν Χορρί, και τὸν Ρασίμ, και πάντα τὸν λαὸν τῆς γῆς, και κατήγαγον τὸν βασιλέα ἐξ οἴκου Κυρίου, και εἰσῆλθον ὁδὸν πύλης τῶν παρατρεχόντων οἴκου τοῦ βασιλέως, και ἐκάθισαν αὐτόν ἐπὶ θρόνου τῶν βασιλέων.

20. Καὶ ἔγαρῃ πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς, και ἡ πόλις ἡσύχασε. Καὶ τὴν Γοθολίαν ἐθανάτωσαν ἐν βομφαίᾳ ἐν οἴκῳ τοῦ βασιλέως.

21. Υἱὸς ἑπτὰ ἐτῶν Ἰωᾶς ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ'.

1. Ἐν ἔτει ἐβδόμῳ τῷ Ἰοῦ ἐβασίλευσεν Ἰωᾶς, και τεσσαράκοντα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ· και ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Σαβιά ἐκ τῆς Βηρσαβεί.

2. Καὶ ἐποίησεν Ἰωᾶς τὸ εὐθὲς ἐνώπιον Κυρίου πάσας τὰς ἡμέρας ὥς ἐφώτισεν αὐτόν Ἰωδαὶ ὁ ἱερεὺς.

3. Πλὴν τῶν ὑψηλῶν οὐ μετεστάθησαν, και ἐκεῖ ἔτι ὁ λαὸς ἐθυσίαζε, και ἐθυμίων ἐν τοῖς ὑψηλοῖς.

4. Καὶ εἶπεν Ἰωᾶς πρὸς τοὺς ἱερεῖς· Πᾶν τὸ ἀργύριον τῶν ἁγίων τὸ εἰσodiacόμενον ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου ἀργύριον συντιμήσεως, ἀνὴρ ἀργύριον λαβὼν συντιμήσεως, πᾶν ἀργύριον δ' ἐὰν ἀναβῇ ἐπὶ καρδὴν ἀνδρὸς ἐνεργεῖν ἐν οἴκῳ Κυρίου,

5. λαβέτωσαν ἑαυτοῖς οἱ ἱερεῖς ἀνὴρ ἀπὸ τῆς πράσεως αὐτοῦ, και αὐτοὶ κρατήσουσι τὸ Βεδέκ τοῦ οἴκου εἰς πάντα οὗ ἐὰν εὗρεθῇ ἐκεῖ Βεδέκ.

6. Καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ εἰκοστῷ και τρίτῳ ἔτει τῷ βασιλεὶ Ἰωᾶς οὐκ ἐκραταίωσαν οἱ ἱερεῖς τὸ Βεδέκ τοῦ οἴκου.

7. Καὶ ἐκάλεσεν Ἰωᾶς ὁ βασιλεὺς Ἰωδαὶ τὸν ἱερέα

testimonium, et regem fecit eum et unxit eum. Et plauserunt manu, et dixerunt : Vival rex !

13. Et audivit Gotholia vocem currentium de populo, et intravit ad populum in domum Domini,

14. et vidit, et ecce rex stabat super columnam secundum iudicium, et cantores et tubæ apud regem, et omnis populus terræ lætans et clangens in tubis. Et conscidit Gotholia vestimenta sua, et clamavit : Colligatio ! colligatio !

15. Et mandavit Jodæ sacerdos centurionibus visitatoribus virtutis, et dixit ad eos : Educite eam ab intra Saderoth : omnis ingrediens post eam morte mortificabitur in gladio, quoniam dixit sacerdos : Et non moriatur in domo Domini.

16. Et iniecerunt ei manus, et intraverunt viam introitus equorum domus regis, et mortua est ibi.

17. Et disposuit Jodæ testamentum inter Dominum et inter regem et inter populum, ut sit in populum Domino : et inter regem et inter populum.

18. Et intravit omnis populus terræ in domum Baal et diruerunt eam, et altaria ejus et imagines ejus contriverunt bene : et Nathan sacerdotem Baal occiderunt ad faciem altarium. Et posuit sacerdos visitatores in domum Domini.

19. Et sumpsit centuriones, et Chorri, et Rhasim, et omnem populum terræ, et deduxerunt regem e domo Domini, et intraverunt viam portæ cursorum domus regis, et sedere fecerunt eum super thronum regum.

20. Et gavisus est omnis populus terræ, et civitas quievit. Et Gotholiam interfecerunt in gladio in domo regis.

21. Filius septem annorum Joas in regnando ipsum.

CAPUT XII.

1. In anno septimo Ihu regnavit Joas, et quadraginta annos regnavit in Jerusalem : et nomen matris ejus Sabia de Bersabee.

2. Et fecit Joas rectum in conspectu Domini omnibus diebus quibus illuminavit eum Jodæ sacerdos.

3. Verumtamen ab excelsis non se removerunt, et ibi adhuc populus sacrificabat, et adolebant in excelsis.

4. Et dixit Joas ad sacerdotes : Omne argentum sanctorum quod illatum fuerit in domo Domini argentum æstimationis, vir argentum accipiens æstimationis, omne argentum quodcumque ascenderit in cor viri offerre in domo Domini,

5. accipiant sibi sacerdotes vir a venditione sua, et ipsi stabiliunt Bedec domus in omnibus ubicumque inventum fuerit ibi Bedec.

6. Et factum est in vigesimo et tertio anno regis Joas non firmaverant sacerdotes Bedec domus.

7. Et vocavit Joas rex Jodæ sacerdotem et sacerdotes,

καὶ τοὺς ἱερεῖς, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Τί ὅτι οὐκ ἐκρ-
ταιοῦτε τὸ Βεδέκ τοῦ οἴκου; Καὶ νῦν μὴ λάβητε ἀρ-
γύριον ἀπὸ τῶν πράσεων ὑμῶν, ὅτι εἰς τὸ Βεδέκ τοῦ
οἴκου δώσατε αὐτή.

8. Καὶ συνερώνησαν οἱ ἱερεῖς τοῦ μὴ λαβεῖν ἀργύ-
ριον παρὰ τοῦ λαοῦ, καὶ τοῦ μὴ ἐνισχύσαι τὸ Βεδέκ
τοῦ οἴκου.

9. Καὶ ἔλαβεν Ἰωδαὶ ὁ ἱερεὺς κιβωτὸν μίαν, καὶ
ἐτρήσε τρώγλην ἐπὶ τῆς σανίδος αὐτῆς, καὶ ἔδωκεν
αὐτήν παρὰ Ἀμμαζειβὶ ἐν τῷ οἴκῳ ἀνδρὸς οἴκου Κυ-
ρίου· καὶ ἔδωκαν οἱ ἱερεῖς οἱ φυλάσσοντες τὸν σταθμὸν
πᾶν τὸ ἀργύριον τὸ εὑρεθὲν ἐν οἴκῳ Κυρίου.

10. Καὶ ἐγένετο, ὡς εἶδον ὅτι πολὺ τὸ ἀργύριον ἐν τῇ
κιβωτῇ, καὶ ἀνέβη ὁ γραμματεὺς τοῦ βασιλέως καὶ ὁ
ἱερεὺς ὁ μέγας, καὶ ἐσπρίγξαν καὶ ἡρίθμησαν τὸ ἀργύριον
τὸ εὑρεθὲν ἐν οἴκῳ Κυρίου.

11. καὶ ἔδωκαν τὸ ἀργύριον τὸ ἐτοιμασθὲν ἐπὶ χεῖρας
ποιούντων τὰ ἔργα τῶν ἐπισκόπων οἴκου Κυρίου· καὶ
ἐξέδοσαν τοῖς τέκτοσι τῶν ξύλων, καὶ τοῖς οἰκοδόμοις
τοῖς ποιούσιν ἐν οἴκῳ Κυρίου,

12. καὶ τοῖς τειχισταῖς καὶ τοῖς λατόμοις τῶν λίθων
τοῦ κτήσασθαι ξύλα καὶ λίθους λατομητοὺς, τοῦ κατα-
σχεῖν τὸ Βεδέκ οἴκου Κυρίου, εἰς πάντα ὅσα ἐξωδιάσθη
ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ κραταιῶσαι.

13. Πλὴν οὐ ποιηθήσονται οἴκῳ Κυρίου θύραι ἀρ-
γυραῖ, ἥλοι, φιάλαι, καὶ σάλπιγγες, πᾶν σκεῦος χρυ-
σοῦν καὶ σκεῦος ἀργυροῦν ἐκ τοῦ ἀργυρίου τοῦ εἰσνεχ-
θέντος ἐν οἴκῳ Κυρίου,

14. ὅτι τοῖς ποιούσι τὰ ἔργα δώσουσιν αὐτό. Καὶ
ἐκραταιώσαν ἐν αὐτῷ τὸν οἶκον Κυρίου.

15. Καὶ οὐκ ἐξελογίζοντο τοὺς ἀνδρας οἷς ἐδόθουν τὸ
ἀργύριον ἐπὶ χεῖρας αὐτῶν δοῦναι τοῖς ποιούσι τὰ ἔργα,
ὅτι ἐν πίστει αὐτῶν ποιούσιν.

16. Ἀργύριον περὶ ἁμαρτίας καὶ ἀργύριον περὶ
πλημμελείας, ὅτι εἰσηνήθη ἐν οἴκῳ Κυρίου, τοῖς ἱε-
ρεῦσιν ἐγένετο.

17. Τότε ἀνέβη Ἀζαήλ βασιλεὺς Συρίας, καὶ ἐπο-
λέμησεν ἐπὶ Γέθ, καὶ προκατελάβετο αὐτήν. Καὶ
ἔταξεν Ἀζαήλ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀναβῆναι ἐπὶ Ἱερου-
σαλήμ.

18. Καὶ ἔλαβεν Ἰωᾶς βασιλεὺς Ἰούδα πάντα τὰ
ἅγια ὅσα ἠγάσεν Ἰωσαφάτ καὶ Ἰωράμ καὶ Ὀχοζίας
οἱ πατέρες αὐτοῦ καὶ βασιλεῖς Ἰούδα, καὶ τὰ ἅγια αὐ-
τοῦ, καὶ πᾶν τὸ χρυσίον τὸ εὑρεθὲν ἐν θησαυροῖς οἴκου
Κυρίου καὶ οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ ἀπέστειλε τῷ
Ἀζαήλ βασιλεῖ Συρίας, καὶ ἀνέβη ἀπὸ Ἱερουσαλήμ.

19. Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἰωᾶς καὶ πάντα ὅσα
ἐποίησεν, οὐχ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων
τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα;

20. Καὶ ἀνέστησαν οἱ δοῦλοι αὐτοῦ, καὶ ἔδησαν
πάντα σύνδεσμον, καὶ ἐπάταξαν τὸν Ἰωᾶς ἐν οἴκῳ
Μαλλὼ τῷ ἐν Σελά.

21. Καὶ Ἰεζιρχάρ υἱὸς Ἰεμουᾶθ, καὶ Ἰεζεβοῦθ ὁ
υἱὸς αὐτοῦ Σωμὴρ οἱ δοῦλοι αὐτοῦ ἐπάταξαν αὐτὸν καὶ
ἀπέθανε, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ
ἐν πόλει Δαυίδ. Καὶ ἐβασίλευσεν Ἀμεσσίας υἱὸς αὐτοῦ
ἀντ' αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'.

1. Ἐν ἔτει εἰκοστῷ καὶ τρίτῳ ἔτει τῷ Ἰωᾶς υἱῷ

et dixit ad eos : Quid quod non firmastis Bedec domus? Et
nunc non accipiat argentum de venditionibus vestris, quo-
niam in Bedec domus dabitur illud.

8. Et consenserunt sacerdotes non accipere argentum a
populo, et non stabilire Bedec domus.

9. Et sumpsit Jodae sacerdos arcam unam, et perforavit
foramen in ostio ejus, et dedit eam apud Ammazibi in domo
viri domus Domini : et dederunt sacerdotes custodientes
limen omne argentum inventum in domo Domini.

10. Et factum est, ut viderunt quia multum argentum in
arca, et ascendit scriba regis et sacerdos magis, et liga-
verunt et numeraverunt argentum inventum in domo Do-
mini :

11. et dederunt argentum paratum in manus facientium
opera visitatorum domus Domini : et prompserunt fabris li-
gnorum, et ædificatoribus facientibus in domo Domini,

12. et cæmentariis et cæsoribus lapidum ad emenda ligna
et lapides excisos, ad continendum Bedec domus Domini,
in omnia quæcumque expendebantur in domum ad ful-
ciendum.

13. Verumtamen non fient domui Domini portæ argenteæ,
clavi, phialæ, et tubæ, omne vas aureum et vas argenteum
ex argento illato in domum Domini,

14. quoniam facientibus opera dabunt illud. Et fulcivo-
runt in eo domum Domini.

15. Et non exigebant rationem a viris quibus dabant
argentum in manus eorum ad dandum facientibus opera,
quoniam in fide ipsorum faciunt.

16. Argentum pro peccato et argentum pro delicto, quic-
quid illatum fuit in domo Domini, sacerdotibus fuit.

17. Tunc ascendit Azael rex Syriæ, et bellavit super
Geth, et cepit eam. Et posuit Azael faciem suam ad ascenden-
dum super Jerusalem.

18. Et sumpsit Joas rex Juda omnia sancta quæcumque
sanctificaverat Josaphat et Joram et Ochozias patres ejus
et reges Juda, et sancta sua, et omne aurum inventum in
thesauris domus Domini et domus regis, et misit Azael regi
Syriæ, et ascendit de Jerusalem.

19. Et reliqua verborum Joas et omnia quæcumque fecit,
nonne hæc scripta in libro verborum dierum regibus Juda?

20. Et surrexerunt servi ejus, et ligaverunt omnem
colligationem, et percusserunt Joas in domo Mallo quæ in
Sela.

21. Et Jezirchar filius Jemuath, et Jezeboth filius ipsius
Somer servi ejus percusserunt eum et mortuus est, et
sepelierunt eum cum patribus ejus in civitate David. Et
regnavit Amessias filius ejus pro eo.

CAPUT XIII.

1. In anno vigesimo et tertio anno Joas filii Ochozias regis

Ὁχοζίου βασιλεῖ Ἰούδα, ἐβασίλευσεν Ἰωάχαζ υἱὸς Ἰού ἐν Σαμαρείᾳ ἑπτακαίδεκα ἔτη.

2. Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς Κυρίου, καὶ ἐπορεύθη ὁπίσω ἁμαρτιῶν Ἰεροβοάμ υἱοῦ Ναβὰτ ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραὴλ, οὐκ ἀπέστη ἀπ' αὐτῆς.

3. Καὶ ὠργίσθη θυμῷ Κύριος ἐν τῷ Ἰσραὴλ, καὶ ἔδωκεν αὐτοὺς ἐν χειρὶ Ἀζαήλ βασιλέως Συρίας, καὶ ἐν χειρὶ υἱοῦ Ἀδερ υἱοῦ Ἀζαήλ πάσας τὰς ἡμέρας.

4. Καὶ ἰδεῖθῃ Ἰωάχαζ τοῦ προσώπου Κυρίου, καὶ ἐπήκουσεν αὐτοῦ Κύριος, ὅτι εἶδε τὴν θλίψιν Ἰσραὴλ, ὅτι ἔθλυψεν αὐτοὺς βασιλεὺς Συρίας.

5. Καὶ ἔδωκε Κύριος σωτηρίαν τῷ Ἰσραὴλ, καὶ ἐξῆλθεν ὑποκάτωθεν χειρὸς Συρίας· καὶ ἐκάθισαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν τοῖς σκηνώμασιν αὐτῶν καθὼς ἐχθὲς καὶ τρίτης.

6. Πλὴν οὐκ ἀπέστησαν ἀπὸ ἁμαρτιῶν οἴκου Ἰεροβοάμ ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραὴλ, ἐν αὐτῇ ἐπορεύθη· καὶ γὰρ τὸ ἄλσος ἐστάθη ἐν Σαμαρείᾳ.

7. Ὅτι οὐχ ὑπελείφθη τῷ Ἰωάχαζ λαὸς ἄλλ' ἢ πεντήκοντα ἵππεις καὶ δέκα ἄρματα καὶ δέκα χιλιᾶδες πεζῶν, ὅτι ἀπώλεσεν αὐτοὺς βασιλεὺς Συρίας, καὶ ἔθεντο αὐτοὺς ὡς γοῦν εἰς καταπάτησιν.

8. Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἰωάχαζ καὶ πάντα ὅσα ἐποίησε, καὶ αἱ δυναστεῖαι αὐτοῦ, οὐχὶ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίου λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰσραὴλ;

9. Καὶ ἐκοιμήθη Ἰωάχαζ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν Σαμαρείᾳ, καὶ ἐβασίλευσεν Ἰωὰς υἱὸς αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ.

10. Ἐν ἔτει τριακοστῷ καὶ ἑβδόμῳ ἔτει τῷ Ἰωὰς βασιλεῖ Ἰούδα, ἐβασίλευσεν Ἰωὰς υἱὸς Ἰωάχαζ ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν Σαμαρείᾳ ἑκαίδεκα ἔτη.

11. Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς Κυρίου· οὐκ ἀπέστη ἀπὸ πάσης Ἰεροβοάμ υἱοῦ Ναβὰτ ἁμαρτίας ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραὴλ, ἐν αὐτῇ ἐπορεύθη.

12. Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἰωὰς καὶ πάντα ὅσα ἐποίησε, καὶ αἱ δυναστεῖαι αὐτοῦ ὃς ἐποίησε μετὰ Ἀμεσσία βασιλέως Ἰούδα, οὐχὶ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίου λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰσραὴλ;

13. Καὶ ἐκοιμήθη Ἰωὰς μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ Ἰεροβοάμ ἐκάθισεν ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν Σαμαρείᾳ μετὰ τῶν βασιλέων Ἰσραὴλ.

14. Καὶ Ἐλισαὶ ἐβρώστησε τὴν ἀβρώστιαν αὐτοῦ δι' ἣν ἀπέθανε· καὶ κατέβη πρὸς αὐτὸν Ἰωὰς βασιλεὺς Ἰσραὴλ, καὶ ἐκλαυσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ εἶπε· Πάτερ, πάτερ, ἄρμα Ἰσραὴλ καὶ ἵππεὺς αὐτοῦ.

15. Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἐλισαί· Λάβε τόξον καὶ βέλη. Καὶ ἔλαβε πρὸς ἑαυτὸν τόξον καὶ βέλη.

16. Καὶ εἶπε τῷ βασιλεῖ· Ἐπιβίβασον τὴν χειρά σου ἐπὶ τὸ τόξον. Καὶ ἐπεβίβασεν Ἰωὰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ. Καὶ ἐπέθηκεν Ἐλισαί τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπὶ τὰς χεῖρας τοῦ βασιλέως,

17. καὶ εἶπεν· Ἀνοῖξον τὴν θυρίδα κατ' ἀνατολάς. Καὶ ἤνοιξε. Καὶ εἶπεν Ἐλισαί· Τόξευσον. Καὶ ἐτόξευσε. Καὶ εἶπε· Βέλος σωτηρίας τῷ Κυρίῳ, καὶ βέλος σωτηρίας ἐν Συρίᾳ, καὶ πατάξεις τὴν Συρίαν ἐν Ἀφὲκ ἕως συντελείας.

18. Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἐλισαί· Λάβε τόξα. Καὶ ἔλαβε. Καὶ εἶπε τῷ βασιλεῖ Ἰσραὴλ· Πάταξον εἰς τὴν γῆν. Καὶ ἐπάταξεν ὁ βασιλεὺς τρίς, καὶ ἔστη.

Juda, regnavit Joachaz filius Ihu in Samaria septem et decem annos.

2. Et fecit malum in oculis Domini, et ambulavit post peccata Jeroboam filii Nabath qui peccare fecit Israel, non recessit ab eo.

3. Et iratus est indignatione Dominus in Israel, et dedit eos in manu Azael regis Syriae, et in manu filii Ader filii Azael omnibus diebus.

4. Et oravit Joachaz faciem Domini, et exaudivit eum Dominus, quoniam vidit tribulationem Israel, quoniam tribulavit eos rex Syriae.

5. Et dedit Dominus salutem Israel, et exivit de sub manu Syriae: et sederunt filii Israel in tabernaculis suis sicut heri et nudiustertius.

6. Verumtamen non recesserunt a peccatis domus Jeroboam qui peccare fecit Israel, in ipso ambulavit: etiam lucus stetit in Samaria.

7. Quoniam non remansit ipsi Joachaz populus nisi quinquaginta equites et decem currus et decem millia peditum, quia disperdidit eos rex Syriae, et posuerunt eos tamquam pulverem in conculcationem.

8. Et reliqua verborum Joachaz et omnia quaecumque fecit, et potentatus ejus, nonne haec scripta in libro verborum dierum regibus Israel?

9. Et dormivit Joachaz cum patribus suis, et sepeliebant eum in Samaria, et regnavit Joas filius ejus pro eo.

10. In anno trigesimo et septimo anno Joas regis Juda, regnavit Joas filius Joachaz super Israel in Samaria sex et decem annos.

11. Et fecit malum in oculis Domini: non recessit ab omni peccato Jeroboam filii Nabath qui peccare fecit Israel, in eo ambulavit.

12. Et reliqua verborum Joas et omnia quaecumque fecit, et potentatus ejus quos fecit cum Amessia rege Juda, nonne haec scripta in libro verborum dierum regibus Israel?

13. Et dormivit Joas cum patribus suis, et Jeroboam sedit super thronum ejus, et sepultus est in Samaria cum regibus Israel.

14. Et Elisae infirmatus est infirmitatem suam per quam mortuus est: et descendit ad eum Joas rex Israel, et ploravit super faciem ejus, et dixit: Pater, pater, currus Israel et eques ejus.

15. Et dixit ei Elisae: Cape arcum et sagittas. Et cepit ad se arcum et sagittas.

16. Et dixit regi: Impone manum tuam super arcum. Et imposuit Joas manum suam. Et imposuit Elisae manus suas super manus regis,

17. et dixit: Aperi fenestram ad orientem. Et aperuit. Et dixit Elisae: Jaculare. Et jaculatus est. Et dixit: Sagitta salutis Domino, et sagitta solutis in Syria, et percutes Syriam in Aphec usque ad consummationem.

18. Et dixit ei Elisae: Cape sagittas. Et cepit. Et dixit regi Israel: Percute in terram. Et percussit rex ter, et stetit.

19. Καὶ λυπήθη ἐπ' αὐτῷ ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ, καὶ εἶπεν· Εἰ ἐπάταξας πεντάκις ἢ ἑξάκις, τότε ἂν ἐπάταξας τὴν Συρίαν ἕως συντελείας· καὶ νῦν τρίς πατάξεις τὴν Συρίαν.

20. Καὶ ἀπέθανεν Ἐλισαῖ, καὶ ἔθαψαν αὐτόν. Καὶ μονόζωνοι Μωάβ ἦλθον ἐν τῇ γῇ, ἐλθόντος τοῦ ἐνιαυτοῦ.

21. Καὶ ἐγένετο, αὐτῶν θαπτόντων τὸν ἄνδρα, καὶ ἰδοὺ εἶδον τὸν μονόζωναν, καὶ ἔρριψαν τὸν ἄνδρα ἐν τῷ τάφῳ Ἐλισαῖ· καὶ ἐπορεύθη καὶ ἔψατο τῶν ὀστέων Ἐλισαῖ, καὶ ἔζησε καὶ ἀνίστη ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτοῦ.

22. Καὶ Ἀζαήλ ἐξέθλιψε τὸν Ἰσραὴλ πάσας τὰς ἡμέρας Ἰωάχαζ.

23. Καὶ ἤλῃσε Κύριος αὐτοὺς καὶ ὤκτειρσεν αὐτοὺς, καὶ ἐπέβλεψεν ἐπ' αὐτοὺς διὰ τὴν διαθήκην αὐτοῦ τὴν μετὰ Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, καὶ οὐκ ἠθέλησε Κύριος διαφθεῖραι αὐτοὺς, καὶ οὐκ ἀπέρριψεν αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ προσώπου αὐτοῦ.

24. Καὶ ἀπέθανεν Ἀζαήλ βασιλεὺς Συρίας, καὶ ἐβασίλευσεν υἱὸς Ἀδερ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

25. Καὶ ἐπέστρεψεν Ἰωὰς υἱὸς Ἰωάχαζ, καὶ λαβεὶς τὰς πόλεις ἐκ χειρὸς υἱοῦ Ἀδερ υἱοῦ Ἀζαήλ, ὃς ἔλαβεν ἐκ χειρὸς Ἰωάχαζ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐν τῷ πολέμῳ. Τρίς ἐπάταξεν αὐτὸν Ἰωὰς, καὶ ἐπέστρεψε τὰς πόλεις Ἰσραὴλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ'.

1. Ἐν ἔτει δευτέρῳ τῷ Ἰωὰς υἱῷ Ἰωάχαζ βασιλεῖ Ἰσραὴλ, καὶ ἐβασίλευσεν Ἀμεσσίας υἱὸς Ἰωὰς βασιλεὺς Ἰουδα.

2. Ὦς εἴκοσι καὶ πέντε ἔτων ἦν ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ εἴκοσι καὶ ἑννέα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ· καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Ἰωαδὴμ ἐξ Ἱερουσαλὴμ.

3. Καὶ ἐποίησε τὸ εὐθὲς ἐν ὀφθαλμοῖς Κυρίου, πλὴν οὐχ ὡς Δαυὶδ ὁ πατὴρ αὐτοῦ· κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησε Ἰωὰς ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐποίησεν.

4. Πλὴν τὰ ὑψηλὰ οὐκ ἐξῆρεν· ἔτι ὁ λαὸς ἐθυσίαζε, καὶ ἐθυμίων ἐν τοῖς ὑψηλοῖς.

5. Καὶ ἐγένετο, ὅτε κατίσχυσεν ἡ βασιλεία ἐν χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξε τοὺς δούλους αὐτοῦ τοὺς πατάξαντας τὸν πατέρα αὐτοῦ.

6. καὶ τοὺς υἱοὺς τῶν παταξάντων οὐκ ἐθανάτωσε, καθὼς γέγραπται ἐν βιβλίῳ νόμων Μωϋσῆ, ὡς ἐνετείλατο Κύριος, λέγων· Οὐκ ἀποθάνονται πατέρες ὑπὲρ υἱῶν, καὶ υἱοὶ οὐκ ἀποθάνονται ὑπὲρ πατέρων· ὅτι ἀλλ' ἢ ἕκαστος ἐν ταῖς ἁμαρτίαις αὐτοῦ ἀποθανεῖται.

7. Αὐτὸς ἐπάταξε τὴν Ἐδὼμ ἐν Γεμελέδ δέκα χιλιάδας, καὶ συνέλαβε τὴν πέτραν ἐν τῷ πολέμῳ, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτῆς Ἰεθοὴλ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

8. Τότε ἀπέστειλεν Ἀμεσσίας ἀγγέλους πρὸς Ἰωὰς υἱὸν Ἰωάχαζ υἱοῦ Ἰού βασιλέως Ἰσραὴλ, λέγων· Δεῦρο, ὀφθῶμεν προσώποις.

9. Καὶ ἀπέστειλεν Ἰωὰς βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἀμεσσίαν βασιλέα Ἰουδα, λέγων· Ὁ ἄκαν ὁ ἐν τῷ Λιβάνῳ ἀπέστειλε πρὸς τὴν κέδρον τὴν ἐν τῷ Λιβάνῳ, λέγων· Δὸς τὴν θυγατέρα σου τῷ υἱῷ μου εἰς γυναῖκα. Καὶ διῆλθον τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ τὰ ἐν τῷ Λιβάνῳ, καὶ συνεπάτησαν τὴν ἄκανα.

19. Et contristatus est super eo homo Dei, et dixit : Si percussisses quinquies vel sexies, tunc percussisses Syriam usque ad consummationem : et nunc ter percuties Syriam.

20. Et mortuus est Elisæ, et sepelierunt eum. Et accincti Moab venerunt in terram, veniente anno.

21. Et factum est, ipsis sepelientibus virum, et ecce viderunt accinctum, et projecerunt virum in sepulcrum Elisæ : et ivit et tetigit ossa Elisæ, et vixit et surrexit super pedes suos.

22. Et Azael afflixit Israel omnibus diebus Joachaz.

23. Et misertus est Dominus eorum et miseratus est eos, et respexit super eos propter testamentum suum quod cum Abraam et Isaac et Jacob, et noluit Dominus corrumpere eos, et non eiecit eos a facie sua.

24. Et mortuus est Azael rex Syriæ, et regnavit filius Ader filius ejus pro eo.

25. Et revertit Joas filius Joachaz, et cepit civitates de manu filii Ader filii Azael, quas ceperat de manu Joachaz patris ejus in bello. Ter percussit cum Joas, et reddidit civitates Israel.

CAPUT XIV.

1. In anno secundo Joaz filii Joachaz regis Israel, et regnavit Amessias filius Joas rex Juda.

2. Filius viginti et quinque annorum erat in regnando ipsum, et viginti et novem annos regnavit in Jerusalem : et nomen matris ejus Joadim de Jerusalem.

3. Et fecit rectum in oculis Domini, verumtamen non sicut David pater ejus : juxta omnia quaecumque fecerat Joas pater ejus fecit.

4. Verumtamen excelsa non sustolit : adhuc populus sacrificabat et adolebant in excelsis.

5. Et factum est, quando confortatum fuit regnum in manu ipsius, et percussit servos suos qui percusserant patrem ipsius :

6. et filios eorum qui percusserant non interfecit, sicut scriptum est in libro legum Moysi, quomodo mandavit Dominus, dicens : Non morientur patres pro filiis, et filii non morientur pro patribus : quia tantum unusquisque in peccatis suis morietur.

7. Ipse percussit Edom in Gemeled decem millia, et cepit petram in bello, et vocavit nomen ejus Jethoel usque in diem hanc.

8. Tunc misit Amessias nuntios ad Joas filium Joachaz filii Ihu regis Israel, dicens : Veni, conspiciamus nos faciebus.

9. Et misit Joas rex Israel ad Amessiam regem Juda, dicens : Carduus qui in Libano misit ad cedrum quæ in Libano, dicens : Da filiam tuam filio meo in uxorem. Et transierunt bestię agri quæ in Libano, et concubaverunt carduum.

10. Τύπτων ἐπάταξας τὴν Ἰδουμαίαν, καὶ ἐπῆρέ σε καρδία σου. Ἐνδοξάσθητι καθήμενος ἐν τῷ οἴκῳ σου· καὶ ἰνατί ἐρίζεις ἐν κακίᾳ σου; Καὶ πεσῇ σὺ καὶ Ἰούδας μετὰ σοῦ.

11. Καὶ οὐκ ἤκουσεν Ἀμεσσίας. Καὶ ἀνέβη Ἰωᾶς βασιλεὺς Ἰσραὴλ, καὶ ὤφθησαν προσώποις, αὐτὸς καὶ Ἀμεσσίας βασιλεὺς Ἰούδα ἐν Βαιθσαμὺς τῇ τοῦ Ἰούδα.

12. Καὶ ἐπταισεν Ἰούδας ἀπὸ προσώπου Ἰσραὴλ, καὶ ἔφυγεν ἀνὴρ εἰς τὸ σκηνώμα αὐτοῦ.

13. Καὶ τὸν Ἀμεσσίαν υἱὸν Ἰωᾶς υἱοῦ Ὀχοζίου συνέλαβεν Ἰωᾶς βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐν Βαιθσαμὺς, καὶ ἦλθεν εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ καθεῖλεν ἐν τῷ τείχει Ἱερουσαλὴμ ἐν τῇ πύλῃ Ἐφραὶμ ἕως πύλης τῆς γωνίας τετρακοσίους πῆχεις.

14. Καὶ ἔλαβε τὸ χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον, καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ εὐρεθέντα ἐν οἴκῳ Κυρίου, καὶ ἐν θησαυροῖς οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ τοὺς υἱοὺς τῶν συμμίσγων, καὶ ἀπέστρεψεν εἰς Σαμάρειαν.

15. Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἰωᾶς ὅσα ἐποίησεν ἐν δυναστείᾳ αὐτοῦ, ἃ ἐπολέμησε μετὰ Ἀμεσσίου βασιλέως Ἰούδα, οὐχὶ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰσραὴλ;

16. Καὶ ἐκοιμήθη Ἰωᾶς μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν Σαμαρείᾳ μετὰ τῶν βασιλέων Ἰσραὴλ, καὶ ἐβασίλευσεν Ἱεροβοὰμ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

17. Καὶ ἔζησιν Ἀμεσσίας υἱὸς Ἰωᾶς βασιλεὺς Ἰούδα, μετὰ τὸ ἀποθανεῖν Ἰωᾶς υἱὸν Ἰωάχαζ βασιλέα Ἰσραὴλ, πεντεκαίδεκα ἔτη.

18. Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἀμεσσίου καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν, οὐχὶ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα;

19. Καὶ συνεστράφησαν ἐπ' αὐτὸν σύστρεμμα ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἔφυγεν εἰς Λαχίς, καὶ ἀπέστειλαν ὀπίσω αὐτοῦ εἰς Λαχίς, καὶ ἐθανάτωσαν αὐτὸν ἐκεῖ.

20. Καὶ ἔρχον αὐτὸν ἐφ' ἵππων, καὶ ἐτάφη ἐν Ἱερουσαλὴμ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυὶδ.

21. Καὶ ἔλαβε πᾶς ὁ λαὸς Ἰούδα τὸν Ἀζαρίαν, καὶ αὐτὸς υἱὸς ἐκκαίδεκα ἔτων, καὶ ἐβασίλευσαν αὐτὸν ἀντὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἀμεσσίου.

22. Αὐτὸς ὠκοδόμησε τὴν Αἰλῶθ, καὶ ἐπέστρεψεν αὐτὴν τῇ Ἰούδα μετὰ τὸ κοιμηθῆναι τὸν βασιλέα μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ.

23. Ἐν ἔτει πεντεκαιδεκάτῳ τοῦ Ἀμεσσίου υἱοῦ Ἰωᾶς βασιλεῖ Ἰούδα, ἐβασίλευσεν Ἱεροβοὰμ υἱὸς Ἰωᾶς ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν Σαμαρείᾳ τεσσαράκοντα καὶ ἐν ἔτος.

24. Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον Κυρίου· οὐκ ἀπέστη ἀπὸ πασῶν ἁμαρτιῶν Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβὰτ ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραὴλ.

25. Αὐτὸς ἀπέστησε τὸ ὄριον Ἰσραὴλ ἀπὸ εἰσόδου Αἰμάθ ἕως τῆς θαλάσσης τῆς Ἀραβᾶ, κατὰ τὸ ῥῆμα Κυρίου Θεοῦ Ἰσραὴλ ὃ ἐλάλησεν ἐν χειρὶ δούλου αὐτοῦ Ἰωνά υἱοῦ Ἀμαθὶ τοῦ προφήτου τοῦ ἐκ Γεθχοφὲρ.

26. Ὅτι εἶδε Κύριος τὴν ταπείνωσιν Ἰσραὴλ πικρὰν σφόδρα, καὶ ὀλιγοστοὺς, συνεχομένους, καὶ ἑσπανισμένους, καὶ ἐγκαταλειμμένους, καὶ οὐκ ἦν ὁ βοηθῶν τῷ Ἰσραὴλ.

27. Καὶ οὐκ ἐλάλησε Κύριος ἐξαλεῖψαι τὸ σπέρμα Ἰσραὴλ ὑποκάτωθεν τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἔσωσεν αὐτοὺς διὰ χειρὸς Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ἰωᾶς.

10. Percutiens percussisti Idumæam, et elevavit te cor tuum. Gloriare sedens in domo tua : et ut quid contendis in malum tuum? Et cades tu et Judas tecum.

11. Et non audivit Amessias. Et ascendit Joas rex Israel, et conspexerunt se faciebus, ipse et Amessias rex Juda in Bethsamys quæ ipsius Juda.

12. Et cecidit Judas a facie Israel, et fugit vir in tabernaculum suum.

13. Et Amessiam filium Joas filii Ochozæ cepit Joas rex Israel in Bethsamys, et venit in Jerusalem, et diruit in muro Jerusalem in porta Ephraim usque ad portam anguli quadringentos cubitos.

14. Et cepit aurum et argentum, et omnia vasa inventa in domo Domini et in thesauris domus regis, et filios commistionum, et revertit in Samariam.

15. Et reliqua verborum Joas quæcumque fecit in potentatu suo, quæ bellavit cum Amessia rege Juda, nonne hæc scripta in libro verborum dierum regibus Israel?

16. Et dormivit Joas cum patribus suis, et sepultus est in Samaria cum regibus Israel, et regnavit Jeroboam filius ejus pro eo.

17. Et vixit Amessias filius Joas rex Juda, postquam mortuus est Joas filius Joachaz rex Israel, quinque et decem annos.

18. Et reliqua verborum Amessiae et omnia quæcumque fecit, nonne hæc scripta in libro verborum dierum regibus Juda?

19. Et conjuraverunt super eum conjurationem in Jerusalem, et fugit in Lachis, et miserunt post eum in Lachis, et occiderunt eum ibi.

20. Et tulerunt eum super equos, et sepultus est in Jerusalem cum patribus suis in civitate David.

21. Et assumpsit omnis populus Juda Azariam, et ipse filius sex et decem annorum, et regnare fecerunt eum pro patre ejus Amessia.

22. Hic ædificavit Aloth, et restituit eam ipsi Juda postquam dormivit rex cum patribus suis.

23. In anno quinto et decimo Amessiae filii Joas regis Juda, regnavit Jeroboam filius Joas super Israel in Samaria quadraginta et unum annos.

24. Et fecit malum in conspectu Domini : non recessit ab omnibus peccatis Jeroboam filii Nabath qui peccare fecit Israel.

25. Ipse amovit terminum Israel ab introitu Amathi usque ad mare ipsius Araba, juxta verbum Domini Dei Israel quod locutus est in manu servi sui Jonæ filii Amathi prophetæ qui de Gethchopher.

26. Quoniam vidit Dominus humiliationem Israel amarā valde, et paucos, clausos, et rarefactos, et derelictos, et non erat qui auxiliaretur Israel.

27. Et non locutus est Dominus delere semen Israel de sub caelo, et salvavit eos per manum Jeroboam filii Joas.

28. Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἰεροβοὰμ καὶ πάντα ὅσα ἐποίησε, καὶ αἱ δυναστεῖαι αὐτοῦ, ὅσα ἐπολέμησε καὶ ὅσα ἐπέστρεψε τὴν Δαμασκὸν καὶ τὴν Αἰμάθ τῷ Ἰούδα ἐν Ἰσραὴλ, οὐχὶ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰσραὴλ;

29. Καὶ ἐκοιμήθη Ἰεροβοὰμ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ μετὰ βασιλέων Ἰσραὴλ, καὶ ἐβασίλευσε Ζαχαρίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ'.

1. Ἐν ἔτει εἰκοστῷ καὶ ἑβδόμῳ τῷ Ἰεροβοὰμ βασιλεῖ Ἰσραὴλ, ἐβασίλευσεν Ἀζαρίας υἱὸς Ἀμεσσίας βασιλέως Ἰούδα.

2. Ὦς ἑκατὸν καὶ ἑξήκοντα ἔτη Ἰεροβοὰμ ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ· καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἰεχελία ἐξ Ἱερουσαλὴμ.

3. Καὶ ἐποίησε τὸ εὐθὲς ἐν ὀφθαλμοῖς Κυρίου κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησεν Ἀμεσσίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ.

4. Πλὴν τῶν ὑψηλῶν οὐκ ἐξῆρεν· ἐτι ὁ λαὸς ἐθυσίαζε, καὶ ἐθυμίων ἐν τοῖς ὑψηλοῖς.

5. Καὶ ἤψατο Κύριος τὸν βασιλέα, καὶ ἦν λελεπρωμένος ἕως ἡμέρας θανάτου αὐτοῦ, καὶ ἐβασίλευσεν ἐν οἴκῳ Ἀφθουσώθ. Καὶ Ἰωθάμ υἱὸς τοῦ βασιλέως ἐπὶ τῷ οἴκῳ κρίνων τὸν λαὸν τῆς γῆς.

6. Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἀζαρίου καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν, οὐχὶ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα;

7. Καὶ ἐκοιμήθη Ἀζαρίας μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐθαψάν αὐτὸν μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυὶδ, καὶ ἐβασίλευσεν Ἰωθάμ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

8. Ἐν ἔτει τριακοστῷ καὶ ὀγδόῳ τῷ Ἀζαρία βασιλεῖ Ἰούδα, ἐβασίλευσε Ζαχαρίας υἱὸς Ἰεροβοὰμ ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν Σαμαρείᾳ ἑξάμηνον.

9. Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς Κυρίου καθὼς ἐποίησαν οἱ πατέρες αὐτοῦ· οὐκ ἀπέστη ἀπὸ πασῶν τῶν ἀμαρτιῶν Ἰεροβοὰμ υἱοῦ Ναβὰτ· ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραὴλ.

10. Καὶ συνεστράφησαν ἐπ' αὐτὸν Σελλοὺμ υἱὸς Ἰαβίς· καὶ ἐπάταξαν αὐτὸν Κεβλαὰμ, καὶ ἐθανάτωσαν αὐτόν, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ.

11. Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ζαχαρίου, ἰδοὺ εἰσι γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰσραὴλ.

12. Ὁ λόγος Κυρίου ὃν ἐλάλησε πρὸς Ἰού, λέγων· Ὑιοὶ τέταρτοι καθήσονται σοὶ ἐπὶ θρόνου Ἰσραὴλ· καὶ ἐγένετο οὕτως.

13. Καὶ Σελλοὺμ υἱὸς Ἰαβίς ἐβασίλευσε. Καὶ ἐν ἔτει τριακοστῷ καὶ ἐννάτῳ Ἀζαρία βασιλεῖ Ἰούδα, ἐβασίλευσε Σελλοὺμ μῆνα ἡμερῶν ἐν Σαμαρείᾳ.

14. Καὶ ἀνέβη Μαναήμ υἱὸς Γαδδὶ ἐκ Θαρσίλα, καὶ ἦλθεν εἰς Σαμαρείαν, καὶ ἐπάταξε τὸν Σελλοὺμ υἱὸν Ἰαβίς ἐν Σαμαρείᾳ, καὶ ἐθανάτωσεν αὐτόν.

15. Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Σελλοὺμ καὶ ἡ συστροφή αὐτοῦ ἡ συνεστράφη, ἰδοὺ εἰσι γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰσραὴλ.

16. Τότε ἐπάταξε Μαναήμ καὶ τὴν Θερσά καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῇ, καὶ τὰ ὅρια αὐτῆς ἀπὸ Θερσά, ὅτι οὐκ ἤνοιξαν αὐτῷ, καὶ ἐπάταξεν αὐτήν, καὶ τὰς ἐν γαστρὶ ἐχούσας ἀνέρρηξε.

28. Et reliqua verborum Jeroboam et omnia quaecumque fecit, et potentatus ejus, quaecumque bellavit et quaecumque restituit Damascus et Aiam ipsi Juda in Israel, nonne haec scripta in libro verborum dierum regibus Israel?

29. Et dormivit Jeroboam cum patribus suis cum regibus Israel, et regnavit Zacharias filius ejus pro eo.

CAPUT XV.

1. In anno vigesimo et septimo Jeroboam regis Israel, regnavit Azarias filius Amessiae regis Juda.

2. Filius sex et decem annorum erat in regnando ipsum, et quinquaginta duos annos regnavit in Jerusalem: et nomen matri ejus Hiechelia de Jerusalem.

3. Et fecit rectum in oculis Domini juxta omnia quae fecerat Amessias pater ejus.

4. Verumtamen excelsa non sustulit: adhuc populus sacrificabat, et adolebant in excelsis.

5. Et tetigit Dominus regem, et fuit leprosus usque ad diem mortis suae, et regnavit in domo Applusoth. Et Joatham filius regis super domum judicans populum terrae.

6. Et reliqua verborum Azariae et omnia quaecumque fecit, nonne haec scripta in libro verborum dierum regibus Juda?

7. Et dormivit Azaria cum patribus suis, et sepelierunt eum cum patribus ejus in civitate David, et regnavit Joatham filius ejus pro eo.

8. In anno trigesimo et octavo Azariae regis Juda, regnavit Zacharias filius Jeroboam super Israel in Samaria sex menses.

9. Et fecit malum in oculis Domini sicut fecerant patres ejus: non recessit ab omnibus peccatis Jeroboam filii Nabath qui peccare fecit Israel.

10. Et conjuraverunt super eum Sellum filius Jabis: et percusserunt eum Ceblaam, et occiderunt eum, et regnavit pro eo.

11. Et reliqua verborum Zachariae, ecce sunt scripta in libro verborum dierum regibus Israel.

12. Verbum Domini quod locutus est ad Ihu, dicens: Filii quarti sedebunt tibi super thronum Israel: et factum est sic.

13. Et Sellum filius Jabis regnavit. Et in anno trigesimo et nono Azariae regis Juda, regnavit Sellum inensem dierum in Samaria.

14. Et ascendit Manaem filius Gaddi de Tharsila, et venit in Samariam, et percussit Sellum filium Jabis in Samaria, et occidit eum.

15. Et reliqua verborum Sellum et conjuratio ejus quam conjuravit, ecce sunt scripta in libro verborum dierum regibus Israel.

16. Tunc percussit Manaem et ipsam Thersa et omnia quae in ea, et terminos ejus de Thersa, quoniam non aperuerant ei, et percussit eam, et praegnantem discidit.

17. Ἐν ἔτει τριακοστῷ καὶ ἐνάτῳ τῷ Ἀζαρία βασιλεῖ Ἰούδα, ἐβασίλευσε Μαναήμ υἱὸς Γαδδί ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν Σαμαρείᾳ δέκα ἔτη.

18. Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς Κυρίου, οὐκ ἀπέστη ἀπὸ πασῶν ἁμαρτιῶν Ἰεροβοάμ υἱοῦ Ναβὰτ ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραήλ.

19. Ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ ἀνέβη Φουά βασιλεὺς Ἀσσυρίων ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ Μαναήμ ἔδωκε τῷ Φουά χίλια τάλαντα ἀργυρίου εἶναι τὴν χεῖρα αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ.

20. Καὶ ἐξήνεγκε Μαναήμ τὸ ἀργύριον ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ, ἐπὶ πᾶν δυνατὸν ἰσχύϊ, δοῦναι τῷ βασιλεῖ τῶν Ἀσσυρίων, πενήκοντα σίκλους τῷ ἀνδρὶ τῷ ἐνί. Καὶ ἀπέστρεψε βασιλεὺς Ἀσσυρίων, καὶ οὐκ ἔστη ἐκεῖ ἐν τῇ γῇ.

21. Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Μαναήμ καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰσραήλ;

22. Καὶ ἐκοιμήθη Μαναήμ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐβασίλευσε Φακεσίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

23. Ἐν ἔτει πεντηχοστῷ τοῦ Ἀζαρίου βασιλέως Ἰούδα, ἐβασίλευσε Φακεσίας υἱὸς Μαναήμ ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν Σαμαρείᾳ δύο ἔτη.

24. Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς Κυρίου· οὐκ ἀπέστη ἀπὸ ἁμαρτιῶν Ἰεροβοάμ υἱοῦ Ναβὰτ ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραήλ.

25. Καὶ συνεστράφη ἐπ' αὐτὸν Φακεὶ υἱὸς Ῥομελίου ὁ τριστάτης αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν ἐν Σαμαρείᾳ ἐναντίον εἰκου τοῦ βασιλέως μετὰ τοῦ Ἀργὸβ καὶ μετὰ τοῦ Ἀρία, καὶ μετ' αὐτοῦ πενήκοντα ἄνδρες ἀπὸ τῶν τετρακισίων, καὶ ἐθανάτωσεν αὐτὸν, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ.

26. Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Φακείου καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν, ἰδοὺ εἰσι γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰσραήλ.

27. Ἐν ἔτει πεντηχοστῷ καὶ δευτέρῳ τοῦ Ἀζαρίου βασιλέως Ἰούδα, ἐβασίλευσε Φακεὶ υἱὸς Ῥομελίου ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν Σαμαρείᾳ εἴκοσιν ἔτη.

28. Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς Κυρίου· οὐκ ἀπέστη ἀπὸ πασῶν ἁμαρτιῶν Ἰεροβοάμ υἱοῦ Ναβὰτ ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραήλ.

29. Ἐν ταῖς ἡμέραις Φακεὶ βασιλέως Ἰσραὴλ, ἦλθε Θαλγαθφελλασάρ βασιλεὺς Ἀσσυρίων, καὶ ἔλαβε τὴν Αἰν καὶ τὴν Ἀβέλ καὶ τὴν Θαμαχά καὶ τὴν Ἀνιὼχ καὶ τὴν Κενέζ καὶ τὴν Ἀσώρ καὶ τὴν Γαλαάν καὶ τὴν Γαλιλαίαν, πᾶσαν γῆν Νεφθαλί, καὶ ἀπώκισεν αὐτοὺς εἰς Ἀσσυρίους.

30. Καὶ συνέστρεψε σύστρεμμα Ὡσεί υἱὸς Ἰλά ἐπὶ Φακεὶ υἱὸν Ῥομελίου, καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν, καὶ ἐθανάτωσεν, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ ἐν ἔτει εἰκοστῷ Ἰωάθαμ υἱοῦ Ἀζαρίου.

31. Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Φακεὶ καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν, ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰσραήλ.

32. Ἐν ἔτει δευτέρῳ Φακεὶ υἱοῦ Ῥομελίου βασιλέως Ἰσραὴλ, ἐβασίλευσεν Ἰωάθαμ υἱὸς Ἀζαρίου βασιλέως Ἰούδα.

33. Ὦς εἴκοσι καὶ πέντε ἔτων ἦν ἐν τῷ βασιλεῦεν αὐτὸν, καὶ ἐκκαίδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ· καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Ἱερουσα θυγάτηρ Σαδώκ.

17. In anno trigesimo et nono Azariae regis Juda, regnavit Manaem filius Gaddi super Israel in Samaria decem annos.

18. Et fecit malum in oculis Domini, non recessit ab omnibus peccatis Jeroboam filii Nabath qui peccare fecit Israel.

19. In diebus ejus ascendit Phua rex Assyriorum super terram, et Manaem dedit ipsi Phua mille talenta argenti ut esset manus ejus secum.

20. Et extraxit Manaem argentum super Israel, super omnem potentem facultate, ad dandum regi Assyriorum, quinquaginta siclos viro uni. Et revertit rex Assyriorum, et non stetit ibi in terra.

21. Et reliqua verborum Manaem et omnia quaecumque fecit, nonne ecce haec scripta in libro verborum dierum regibus Israel?

22. Et dormivit Manaem cum patribus suis, et regnavit Phacesias filius ejus pro eo.

23. In anno quinquagesimo Azariae regis Juda, regnavit Phacesias filius Manaem super Israel in Samaria duos annos.

24. Et fecit malum in oculis Domini: non recessit a peccatis Jeroboam filii Nabath qui peccare fecit Israel.

25. Et conjuravit super eum Phacee filius Rhomeliae trislata ejus, et percussit eum in Samaria ante domum regis cum Argob et cum Aria, et secum quinquaginta viri de quadringentis, et interfecit eum, et regnavit pro eo.

26. Et reliqua verborum Phacesiae et omnia quaecumque fecit, ecce sunt scripta in libro verborum dierum regibus Israel.

27. In anno quinquagesimo et secundo Azariae regis Juda, regnavit Phacee filius Rhomeliae super Israel in Samaria viginti annos.

28. Et fecit malum in oculis Domini: non recessit ab omnibus peccatis Jeroboam filii Nabath qui peccare fecit Israel.

29. In diebus Phacee regis Israel, venit Thalgathphellasar rex Assyriorum, et cepit Ain et Abel et Thamaacha et Anioch et Cenez et Asor et Galaam et Galilaeam, omnem terram Nephthali, et emigravit eos in Assyrios.

30. Et conjuravit conjunctionem Osce filius Ela super Phacee filium Rhomeliae, et percussit eum, et interfecit, et regnavit pro eo in anno vigesimo Joatham filii Azariae.

31. Et reliqua verborum Phacee et omnia quaecumque fecit, ecce haec scripta in libro verborum dierum regibus Israel.

32. In anno secundo Phacee filii Rhomeliae regis Israel, regnavit Joatham filius Azariae regis Juda.

33. Filius viginti et quinque annorum erat in regnando ipsum, et sex et decem annos regnavit in Jerusalem: et nomen matris ejus Jerusa filia Sadoc.

34. Καὶ ἐποίησε τὸ εὐθὲς ἐν ὀφθαλμοῖς Κυρίου, κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησεν Ἀζαρίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ.

35. Πλὴν τὰ ὑψηλὰ οὐκ ἐξῆρεν· ἐτι ὁ λαὸς ἐθυσίαζε καὶ ἐθυμία ἐν τοῖς ὑψηλοῖς. Αὐτὸς ὠκοδόμησε τὴν πύλιν οἴκου Κυρίου τὴν ἐπάνω.

36. Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἰωάθαμ καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν, οὐχὶ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα;

37. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἤρξατο Κύριος ἐξαποστέλλειν ἐν Ἰούδᾳ τὸν Ῥαασσὼν βασιλεῖα Συρίας, καὶ τὸν Φακεὲ υἱὸν Ῥομελίου.

38. Καὶ ἐκοιμήθη Ἰωάθαμ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐβασίλευσεν Ἀχαζ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΣ'.

1. Ἐν ἔτει ἐπτακαίδεκάτῳ Φακεὲ υἱοῦ Ῥομελίου, ἐβασίλευσεν Ἀχαζ υἱὸς Ἰωάθαμ βασιλεῖως Ἰούδα.

2. Υἱὸς εἴκοσι ἐτῶν ἦν Ἀχαζ ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν, καὶ ἐκκαίδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ· καὶ οὐκ ἐποίησε τὸ εὐθὲς ἐν ὀφθαλμοῖς Κυρίου Θεοῦ αὐτοῦ πιστῶς, ὡς Δαυὶδ ὁ πατὴρ αὐτοῦ.

3. Καὶ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ βασιλέων Ἰσραὴλ, καὶ γὰρ τὸν υἱὸν αὐτοῦ διῆγεν ἐν πυρὶ κατὰ τὰ βδελύγματα τῶν ἐθνῶν ὧν ἐξῆρε Κύριος ἀπὸ προσώπου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ.

4. Καὶ ἐθυσίαζε καὶ ἐθυμία ἐν τοῖς ὑψηλοῖς, καὶ ἐπὶ τῶν βουνῶν, καὶ ὑποκάτω παντὸς ξύλου ἀλσώδους.

5. Τότε ἀνέβη Ῥαασσὼν βασιλεὺς Συρίας καὶ Φακεὲ υἱὸς Ῥομελίου βασιλεὺς Ἰσραὴλ εἰς Ἱερουσαλὴμ εἰς πόλεμον, καὶ ἐπολιόρχουν ἐπὶ Ἀχαζ, καὶ οὐκ ἠδύναντο πολεμεῖν.

6. Ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐπέστρεψε Ῥαασσὼν βασιλεὺς Συρίας τὴν Αἰλὰθ τῇ Συρίᾳ, καὶ ἐξέβαλε τοὺς Ἰουδαίους ἐξ Αἰλὰθ, καὶ Ἰδουμαῖοι ἦλθον εἰς Αἰλὰθ, καὶ κατώκησαν ἐκεῖ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

7. Καὶ ἀπέστειλεν Ἀχαζ ἀγγέλους πρὸς Θαλγαθφελλασάρ βασιλεῖα Ἀσσυρίων, λέγων· Δούλός σου καὶ υἱός σου ἐγώ· ἀνάβηθι, σῶσόν με ἐκ χειρὸς βασιλέως Συρίας καὶ ἐκ χειρὸς βασιλέως Ἰσραὴλ τῶν ἐπανισταμένων ἐπ' ἐμέ.

8. Καὶ ἔλαβεν Ἀχαζ ἀργύριον καὶ χρυσίον τὸ εὐρεθὲν ἐν θησαυροῖς οἴκου Κυρίου καὶ οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ ἀπέστειλε τῷ βασιλεῖ δῶρα.

9. Καὶ ἤκουσεν αὐτοῦ βασιλεὺς Ἀσσυρίων, καὶ ἀνέβη βασιλεὺς Ἀσσυρίων εἰς Δαμασκὸν, καὶ συνέλαβεν αὐτήν, καὶ ἀπώκισεν αὐτήν, καὶ τὸν Ῥαασσὼν βασιλεῖα ἐθανάτωσε.

10. Καὶ ἐπορεύθη βασιλεὺς Ἀχαζ εἰς Δαμασκὸν εἰς ἀπαντὴν Θαλγαθφελλασάρ βασιλεῖ Ἀσσυρίων εἰς Δαμασκὸν. Καὶ εἶδε τὸ θυσιαστήριον ἐν Δαμασκῷ, καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Ἀχαζ πρὸς Οὐρίαν τὸν ἱερέα τὸ ὁμοίωμα τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ τὸν ῥυθμὸν αὐτοῦ καὶ πᾶσαν ποίησιν αὐτοῦ.

11. Καὶ ὠκοδόμησεν Οὐρίας ὁ ἱερεὺς τὸ θυσιαστήριον κατὰ πάντα ὅσα ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Ἀχαζ ἐκ Δαμασκοῦ.

12. Καὶ εἶδεν ὁ βασιλεὺς τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἀνέβη ἐπ' αὐτὸ,

34. Et fecit rectum in oculis Domini, secundum omnia quaecumque fecerat Azarias pater ejus.

35. Verumtamen excelsa non abstulit : adhuc populus sacrificabat et adolebat in excelsis. Hic aedificavit portam domus Domini quae supra.

36. Et reliqua verborum Joatham et omnia quaecumque fecit, nonne haec scripta in libro verborum dierum regibus Juda?

37. In diebus illis coepit Dominus emittere in Judam Raasson regem Syriae, et Phacee filium Rhomeliae.

38. Et dormivit Joatham cum patribus suis, et sepultus est cum patribus suis in civitate David patris sui, et regnavit Achaz filius ejus pro eo.

CAPUT XVI.

1. In anno septimo et decimo Phacee filii Rhomeliae, regnavit Achaz filius Joatham regis Juda.

2. Filius viginti annorum erat Achaz in regnando ipsum, et sex et decem annos regnavit in Jerusalem : et non fecit rectum in oculis Domini Dei sui fideliter, sicut David pater ejus.

3. Et ambulavit in via regum Israel, etiam filium suum traduxit in igne secundum abominationem gentium quas sustulerat Dominus a facie filiorum Israel.

4. Et sacrificabat et adolebat in excelsis, et super colles, et sub omni ligno frondoso.

5. Tunc ascendit Rhaasson rex Syriae et Phacee filius Rhomeliae rex Israel in Jerusalem ad bellum, et obsidebant super Achaz, et non potuerunt expugnare.

6. In tempore illo restituit Rhaasson rex Syriae ipsam Aelath ipsi Syriae, et eiecit Judaeos de Aelath, et Idumaei venerunt in Aelath, et habitaverunt ibi usque in diem hanc.

7. Et misit Achaz nuntios ad Thalgathphellasar regem Assyriorum, dicens : Servus tuus et filius tuus ego : ascende, salva me de manu regis Syriae et de manu regis Israel insurgentium super me.

8. Et sumpsit Achaz argentum et aurum inventum in thesauris domus Domini et domus regis, et misit regi dona.

9. Et audivit eum rex Assyriorum, et ascendit rex Assyriorum in Damascus, et cepit eam, et transtulit eam, et Rhaasson regem interfecit.

10. Et ivit rex Achaz in Damascus in obviam Talgathphellasar regi Assyriorum in Damascus. Et vidit altare in Damasco, et misit rex Achaz ad Uriam sacerdotem similitudinem altaris, et rythmum ejus et omnem facturam ejus.

11. Et aedificavit Urias sacerdos altare juxta omnia quaecumque miserat rex Achaz e Damasco.

12. Et vidit rex altare, et ascendit super illud,

13. καὶ ἐθυμίασε τὴν δλοκαύτωςιν αὐτοῦ, καὶ τὴν θυσίαν αὐτοῦ, καὶ τὴν σπονδὴν αὐτοῦ, καὶ προσέχεε τὸ αἷμα τῶν εἰρηνικῶν τῶν αὐτοῦ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον

14. τὸ χαλκοῦν τὸ ἀπέναντι Κυρίου. Καὶ προσήγαγε τὸ πρόσωπον τοῦ οἴκου Κυρίου ἀπὸ τοῦ ἀναμέσον τοῦ θυσιαστηρίου καὶ ἀπὸ τοῦ ἀναμέσον τοῦ οἴκου Κυρίου· καὶ ἔδειξεν αὐτὸ ἐπὶ μηρὸν τοῦ θυσιαστηρίου κατὰ βορρᾶν.

15. Καὶ ἐνετελατο ὁ βασιλεὺς Ἀχαζ τῷ Οὐρίᾳ τῷ ἱερεῖ, λέγων· Ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ μέγα πρόσφερε τὴν δλοκαύτωςιν τὴν πρωῒν καὶ τὴν θυσίαν τὴν ἑσπερινήν, καὶ τὴν δλοκαύτωςιν τοῦ βασιλέως καὶ τὴν θυσίαν αὐτοῦ, καὶ τὴν δλοκαύτωςιν παντὸς τοῦ λαοῦ, καὶ τὴν θυσίαν αὐτῶν καὶ τὴν σπονδὴν αὐτῶν, καὶ πᾶν αἷμα δλοκαυτώσεως, καὶ πᾶν αἷμα θυσίας ἐπ' αὐτῷ ἐκχεεῖς· καὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χαλκοῦν ἔσται μοι εἰς τοπρωί.

16. Καὶ ἐποίησεν Οὐρίᾳ ὁ ἱερεὺς κατὰ πάντα ὅσα ἐνετελατο αὐτῷ ὁ βασιλεὺς Ἀχαζ.

17. Καὶ συνέκοψεν ὁ βασιλεὺς Ἀχαζ τὰ συγκλείσματα τῶν μηχανῶν, καὶ μετήρεν ἀπ' αὐτῶν τὸν λουτήρα, καὶ τὴν θάλασσαν καθεῖλεν ἀπὸ τῶν βοῶν τῶν χαλκῶν τῶν ὑποκάτω αὐτῆς, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν ἐπὶ βάσιν λιθίνην.

18. Καὶ τὸν θεμέλιον τῆς καθέδρας ὠκοδόμησεν ἐν οἴκῳ Κυρίου, καὶ τὴν εἰσοδὸν τοῦ βασιλέως τὴν ἔξω ἐπέστρεψεν ἐν οἴκῳ Κυρίου ἀπὸ προσώπου βασιλέως Ἀσσυρίων.

19. Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἀχαζ ὅσα ἐποίησεν, οὐχὶ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα·

20. Καὶ ἐκοιμήθη Ἀχαζ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν πόλει Δαυὶδ, καὶ ἐβασίλευσεν Ἐζεκίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΖ.

1. Ἐν ἔτει δωδεκάτῳ τοῦ Ἀχαζ βασιλέως Ἰούδα, ἐβασίλευσεν Ὡση υἱὸς Ἠλᾶ ἐν Σαμαρείᾳ ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐννέα ἔτη.

2. Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς Κυρίου, πλὴν οὐχ ὡς οἱ βασιλεῖς Ἰσραὴλ οἱ ἦσαν ἔμπροσθεν αὐτοῦ.

3. Ἐπ' αὐτὸν ἀνέβη Σαλαμανασσάρ βασιλεὺς Ἀσσυρίων· καὶ ἐγενήθη αὐτῷ Ὡση δούλος, καὶ ἐπέστρεψεν αὐτῷ μαναά.

4. Καὶ εὗρε βασιλεὺς Ἀσσυρίων ἐν τῷ Ὡσῇ ἀδικίαν, ὅτι ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸς Σηγῶρ βασιλέα Αἰγύπτου, καὶ οὐκ ἤνιχεν μαναά τῷ βασιλεῖ Ἀσσυρίων ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐκείνῳ. Καὶ ἐπολιόρχησεν αὐτὸν ὁ βασιλεὺς Ἀσσυρίων, καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐν οἴκῳ φυλακῆς.

5. Καὶ ἀνέβη ὁ βασιλεὺς Ἀσσυρίων ἐν πάσῃ τῇ γῇ, καὶ ἀνέβη εἰς Σαμάρειαν, καὶ ἐπολιόρχησεν ἐπ' αὐτὴν τρία ἔτη.

6. Ἐν ἔτει ἐννάτῳ Ὡση συνέβαλε Ἀσσυρίων βασιλεὺς τὴν Σαμάρειαν, καὶ ἀπώκισεν Ἰσραὴλ εἰς Ἀσσυρίους, καὶ κατώκισεν αὐτοὺς ἐν Ἀλαε καὶ ἐν Ἀβὼρ ποταμοῖς Γωζάν, καὶ ὄρη Μήδων.

7. Καὶ ἐγένετο, ὅτι ἤμαρτον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τῷ

13. et adolevit holocaustosim suam, et sacrificium suum, et libationem suam, et effudit sanguinem pacificorum suorum super altare

14. æneum quod ante Dominum. Et adduxit faciem domus Domini ab eo quod inter altare et ab eo quod inter domum Domini : et ostendit illud super femur altaris ad aquilonem.

15. Et mandavit rex Achaz Uriæ sacerdoti, dicens : Super altare magnum offer holocaustosim matutinam et sacrificium vespertinum, et holocaustosim regis et sacrificium ejus, et holocaustosim universi populi, et sacrificium eorum et libationem eorum, et omnem sanguinem holocausti, et omnem sanguinem sacrificii super illud effundes : et altare æneum erit mihi in mane.

16. Et fecit Urias sacerdos juxta omnia quæcumque mandavit ei rex Achaz.

17. Et concidit rex Achaz clausuras ipsarum mechonothe, et transtulit ab eis luterem, et mare dejecit a bobus æneis qui sub eo, et dedit illud super basim lapideam.

18. Et fundamentum cathedræ ædificavit in domo Domini, et introitum regis exteriorem convertit in domum Domini a facie regis Assyriorum.

19. Et reliqua verborum Achaz quæcumque fecit, nonne hæc scripta in libro verborum dierum regibus Juda?

20. Et dormivit Achaz cum patribus suis, et sepultus est in civitate David, et regnavit Ezechas filius ejus pro eo.

CAPUT XVII.

1. In anno duodecimo Achaz regis Juda, regnavit Osee filius Ela in Samaria super Israel novem annos.

2. Et fecit malum in oculis Domini, verumtamen non sicut reges Israel qui fuerant ante eum.

3. Super ipsum ascendit Salamanassar rex Assyriorum : et factus est ei Osee servus, et reddidit ei manaa.

4. Et invenit rex Assyriorum in Osee injustitiam, quoniam miserat nuntios ad Segor regem Ægypti, et non attulerat manaa regi Assyriorum in anno illo. Et oppugnavit eum rex Assyriorum, et ligavit eum in domo custodiæ.

5. Et ascendit rex Assyriorum in omnem terram, et ascendit in Samariam, et oppugnavit super eam tribus annis.

6. In anno nono Osee cepit rex Assyriorum Samariam, et transtulit Israel in Assyrios, et collocavit eos in Alac et in Abor fluviis Gozan, et ore Medorum.

7. Et factum est quia peccaverunt filii Israel Domino Deo

Κυρίῳ Θεῷ αὐτῶν τῷ ἀναγαγόντι αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ὑποκάτωθεν χειρὸς Φαραὼ βασιλέως Αἰγύπτου, καὶ ἐφοβήθησαν θεοὺς ἑτέρους,

8. καὶ ἐπορεύθησαν τοῖς δικαιώματι τῶν ἐθνῶν ὧν ἐξῆρε Κύριος ἐκ προσώπου υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ οἱ βασιλεῖς Ἰσραὴλ ὅσοι ἐποίησαν,

9. καὶ ὅσοι ἠμυρίσαντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ λόγους, οὐχ οὕτως κατὰ Κυρίου Θεοῦ αὐτῶν· καὶ ὠκοδόμησαν ἑαυτοῖς ὑψηλὰ ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν αὐτῶν ἀπὸ πύργου φυλασσόντων ἕως πόλεως ὀχυρᾶς.

10. Καὶ ἐστήλωσαν ἑαυτοῖς στήλας καὶ ἄλση ἐπὶ παντὶ βουνῷ ὑψηλῷ καὶ ὑποκάτω παντὸς ξύλου ἀλσώδους.

11. Καὶ ἐθυμίαντο ἐκεῖ ἐν πᾶσιν ὑψηλοῖς καθὼς τὰ ἔθνη ἃ ἀπώκισε Κύριος ἐκ προσώπου αὐτῶν, καὶ ἐποίησαν κοινωνοὺς, καὶ ἐχάραξαν τοῦ παροργίσει τὸν Κύριον.

12. Καὶ ἐλάτρευσαν τοῖς εἰδώλοις οἷς εἶπε Κύριος αὐτοῖς· Οὐ ποιήσετε τὸ ῥῆμα τοῦτο τῷ Κυρίῳ.

13. Καὶ διεμαρτύρατο Κύριος ἐν τῷ Ἰσραὴλ καὶ ἐν τῷ Ἰούδα, καὶ ἐν χειρὶ πάντων τῶν προφητῶν αὐτοῦ, παντὸς ὁρῶντος, λέγων· Ἀποστράφητε ἀπὸ τῶν δόξων ὑμῶν τῶν πονηρῶν, καὶ φυλάξατε τὰς ἐντολάς μου καὶ τὰ δικαιώματά μου, καὶ πάντα τὸν νόμον ὃν ἐνετείλαμην τοῖς πατράσιν ὑμῶν, ὅσα ἀπέστειλα αὐτοῖς ἐν χειρὶ τῶν δούλων μου τῶν προφητῶν.

14. Καὶ οὐκ ἤκουσαν, καὶ ἐσκληρύναν τὸν νῶτον αὐτῶν ὑπὲρ τὸν νῶτον τῶν πατέρων αὐτῶν.

15. Καὶ τὰ μαρτύρια αὐτοῦ ὅσα διεμαρτύρατο αὐτοῖς οὐκ ἐφύλαξαν, καὶ ἐπορεύθησαν ὀπίσω τῶν ματαίων, καὶ ἐματαιώθησαν, καὶ ὀπίσω τῶν ἐθνῶν τῶν περικύκλω αὐτῶν, ὧν ἐνετείλατο Κύριος αὐτοῖς μὴ ποιῆσαι κατὰ ταῦτα.

16. Ἐγκατέλιπον τὰς ἐντολάς Κυρίου Θεοῦ αὐτῶν, καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς χώνευμα δύο δαμάλεις, καὶ ἐποίησαν ἄλση, καὶ προσεκύνησαν πάσῃ τῇ δυνάμει τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐλάτρευσαν τῷ Βαάλ.

17. Καὶ διῆγον τοὺς υἱοὺς αὐτῶν καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῶν ἐν πυρὶ, καὶ ἐμαντεύοντο μαντείας, καὶ οἰωνίζοντο· καὶ ἐπράθησαν τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς Κυρίου παροργίσει αὐτόν.

18. Καὶ ἐθυμώθη Κύριος σφόδρα ἐν τῷ Ἰσραὴλ, καὶ ἀπέστησεν αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ προσώπου αὐτοῦ, καὶ οὐχ ὑπελείφθη πλὴν φυλὴ Ἰούδα μονοτάτη.

19. Καὶ γε Ἰούδας οὐκ ἐφύλαξε τὰς ἐντολάς Κυρίου τοῦ Θεοῦ αὐτῶν, καὶ ἐπορεύθησαν ἐν τοῖς δικαιώμασιν Ἰσραὴλ οἷς ἐποίησαν, καὶ ἀπέωσαντο τὸν Κύριον.

20. Καὶ ἐθυμώθη Κύριος παντὶ σπέρματι Ἰσραὴλ, καὶ ἐσάλευσεν αὐτοὺς, καὶ ἔδωκεν αὐτοὺς ἐν χειρὶ διαρπαζόντων αὐτοὺς, ἕως ὃς ἀπέρριψεν αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ.

21. Ὅτι πλὴν Ἰσραὴλ ἐπάνωθεν οἴκου Δαυὶδ, καὶ ἐβασίλευσαν τὸν Ἰεροβοὰμ υἱὸν Ναβὰτ, καὶ ἐξέωσεν Ἰεροβοὰμ τὸν Ἰσραὴλ ἐξόπισθε Κυρίου, καὶ ἐξήμαρτεν αὐτοὺς ἁμαρτίαν μεγάλην.

22. Καὶ ἐπορεύθησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν πάσῃ ἁμαρτίᾳ Ἰεροβοὰμ ἧς ἐποίησεν· οὐκ ἀπέστησαν ἀπ' αὐτῆς.

23. ἕως ὃς μετέστησε Κύριος τὸν Ἰσραὴλ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, καθὼς ἐλάλησε Κύριος ἐν χειρὶ πάντων τῶν

suo qui eduxerat eos de terrā Aegypti, de sub manu Pharaonis regis Aegypti, et timuerunt deos alios,

8. et ambulaverunt justificationibus gentium quas sustulerat Dominus a facie filiorum Israel, et reges Israel quicumque fecerunt,

9. et quicumque induti sunt filii Israel verba, non sic contra Dominum Deum suum : et aedificaverunt sibi excelsa in omnibus civitatibus suis a turre custodum usque ad civitatem munitam.

10. Et statuerunt sibi titulos et lucos in omni colle excelso et sub omni ligno frondoso.

11. Et adolebant ibi in omnibus excelsis sicut gentes quas transtulit Dominus a facie eorum, et fecerunt participes, et sculpservnt ad irritandum Dominum.

12. Et servierunt idolis de quibus dixit Dominus eis : Non facietis verbum hoc Domino.

13. Et testificatus est Dominus in Israel et in Juda, et in manu omnium prophetarum suorum, omnis videntis, dicens : Revertimini a viis vestris malis, et custodite mandata mea et justificationes meas, et omnem legem quam mandavi patribus vestris, quaecumque misi eis in manu servorum meorum prophetarum.

14. Et non audierunt, et induraverunt dorsum suum super dorsum patrum suorum.

15. Et testimonia ejus quaecumque contestatus est eis non custodierunt, et ambulaverunt post vana, et evanuerunt, et post gentes quae in circuitu ipsorum, de quibus mandaverat Dominus eis non facere secundum istas.

16. Dereliquerunt mandata Domini Dei sui, et fecerunt sibi fusile duas vitulas, et fecerunt lucos, et adoraverunt omnem virtutem caeli, et servierunt Baal.

17. Et traduxerunt filios suos et filias suas in igne, et vaticinati sunt vaticinia, et augurati sunt : et venditi sunt ad faciendum malum in oculis Domini ad irritandum eum.

18. Et indignatus est Dominus valde in Israel, et amovit eos a facie sua, et non remansit nisi tribus Juda solitaria.

19. Etiam Judas non custodivit mandata Domini Dei sui, et ambulaverunt in justificationibus Israel quas fecerant, et abjecerunt Dominum.

20. Et indignatus est Dominus omni semini Israel, et commovit eos, et dedit eos in manu diripientium eos, quoadusque eiecit eos a facie sua.

21. Quia maxime Israel desuper domo David, et regem fecerunt Jeroboam filium Nabath, et expulit Jeroboam ipsum Israel a post Dominum, et peccare fecit eos peccatum magnum.

22. Et ambulaverunt filii Israel in omni peccato Jeroboam quod fecit : non recesserunt ab eo,

23. donec removit Dominus ipsum Israel a facie sua, sicut locutus est Dominus in manu omnium servorum suo-

δούλων αὐτοῦ τῶν προφητῶν. Καὶ ἀπώκισθη Ἰσραὴλ ἐπάνωθεν τῆς γῆς αὐτοῦ εἰς Ἀσσυρίους ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

21. Καὶ ἤγαγε βασιλεὺς Ἀσσυρίων ἐκ Βαβυλῶνος τὸν ἐκ Χουθὰ ἀπὸ Αἰᾶ, καὶ ἀπὸ Αἰμάθ, καὶ Σεπφαραΐμ, καὶ κατωκίσθησαν ἐν πόλεσιν Σαμαρείας ἀντὶ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ ἐκληρονόμησαν τὴν Σαμάρειαν, καὶ κατωκίσθησαν ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῆς.

25. Καὶ ἐγένετο ἐν ἀρχῇ τῆς καθέδρας αὐτῶν, οὐκ ἐφροσύνθησαν τὸν Κύριον, καὶ ἀπέστειλε Κύριος ἐν αὐτοῖς τοὺς λέοντας, καὶ ἦσαν ἀποκτείνοντες ἐν αὐτοῖς.

26. Καὶ εἶπαν τῷ βασιλεῖ Ἀσσυρίων, λέγοντες· Ὅτι ἔθνη ἃ ἀπώκισας καὶ ἀντεκάθισας ἐν πόλεσι Σαμαρείας, οὐκ ἔγνωσαν τὸ κρίμα τοῦ Θεοῦ τῆς γῆς, καὶ ἀπέστειλεν εἰς αὐτοὺς τοὺς λέοντας, καὶ ἰδοὺ εἰσι θανατοῦντες αὐτοὺς, καθότι οὐκ οἶδασι τὸ κρίμα τοῦ Θεοῦ τῆς γῆς.

27. Καὶ ἐντετέλατο ὁ βασιλεὺς Ἀσσυρίων, λέγων· Ἀπαγάγετε ἐκεῖθεν, καὶ πορευέσθωσαν, καὶ κατοικήτωσαν ἐκεῖ, καὶ φωτιοῦσιν αὐτοὺς τὸ κρίμα τοῦ Θεοῦ τῆς γῆς.

28. Καὶ ἤγαγον ἓνα τῶν ἱερέων ὧν ἀπώκισαν ἀπὸ Σαμαρείας, καὶ ἐκάθισεν ἐν Βαιθὴλ, καὶ ἦν φωτίζων αὐτοὺς πῶς φοβηθῶσι τὸν Κύριον.

29. Καὶ ἦσαν ποιοῦντες ἔθνη ἔθνη θεοὺς αὐτῶν· καὶ ἔθνησαν ἐν οἴκῳ τῶν ὑψηλῶν ὧν ἐποίησαν οἱ Σαμαρεῖται, ἔθνη ἔθνη ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν ἐν αἷς κατοικούν.

30. Καὶ οἱ ἄνδρες Βαβυλῶνος ἐποίησαν τὴν Σωχὼθ Βενίθ, καὶ οἱ ἄνδρες Χουθ ἐποίησαν τὴν Ἐργέλ, καὶ οἱ ἄνδρες Αἰμάθ ἐποίησαν τὴν Ἀσιμάθ,

31. καὶ οἱ Εὐβαῖοι ἐποίησαν τὴν Ἐβλαζέρ καὶ τὴν Θαρθὰκ, καὶ ὁ Σεπφαραΐμ ἠνίκα κατέκαιον τοὺς υἱοὺς αὐτῶν ἐν πυρὶ τῷ Ἀδραμελέχ καὶ Ἀνημελέχ θεοῖς Σεπφαραΐμ.

32. Καὶ ἦσαν φοβούμενοι τὸν Κύριον· καὶ κατώκισαν τὰ βδελύγματα αὐτῶν ἐν τοῖς οἰκοῖς τῶν ὑψηλῶν ἃ ἐποίησαν ἐν Σαμαρείᾳ, ἔθνος ἔθνος ἐν πόλει, ἐν ᾗ κατοικούν ἐν αὐτῇ· καὶ ἦσαν φοβούμενοι τὸν Κύριον· καὶ ἐποίησαν ἐκυτοῖς ἱερεῖς τῶν ὑψηλῶν, καὶ ἐποίησαν ἐκυτοῖς ἐν οἴκῳ τῶν ὑψηλῶν.

33. Καὶ τὸν Κύριον ἐφοβοῦντο, καὶ τοῖς θεοῖς αὐτῶν ἐλάτρευον κατὰ τὸ κρίμα τῶν ἐθνῶν, ὅθεν ἀπώκισαν αὐτοὺς ἐκεῖθεν.

34. Ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης αὐτοὶ ἐποιοῦν κατὰ τὸ κρίμα αὐτῶν. Αὐτοὶ φοβοῦνται, καὶ αὐτοὶ ποιοῦσι κατὰ τὰ δικαιώματα αὐτῶν, καὶ κατὰ τὴν κρίσιν αὐτῶν, καὶ κατὰ τὸν νόμον καὶ κατὰ τὴν ἐντολὴν ἣν ἐντετέλατο Κύριος τοῖς υἱοῖς Ἰακώβ, οὗ ἔθηκε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰσραὴλ.

35. Καὶ διέθετο Κύριος μετ' αὐτῶν διαθήκην, καὶ ἐντετέλατο αὐτοῖς, λέγων· Οὐ φοβηθήσεσθε θεοὺς ἑτέρους, καὶ οὐ προσκυνήσετε αὐτοῖς, καὶ οὐ λατρεύσετε αὐτοῖς, καὶ οὐ θυσιάσετε αὐτοῖς·

36. ὅτι ἄλλ' ἢ τῷ Κυρίῳ δεῖ ἀνήγαγεν ὑμεῖς ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐν ἰσχυρῇ μεγάλῃ καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ, αὐτὸν φοβηθήσεσθε, καὶ αὐτῷ προσκυνήσετε, αὐτῷ θύσετε.

37. Ὅτι τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα καὶ τὸν νόμον καὶ τὰς ἐντολάς ἃς ἔγραψεν ὑμῖν ποιεῖν, φυλάσσεσθε πάσας τὰς ἡμέρας, καὶ οὐ φοβηθήσεσθε θεοὺς ἑτέρους.

rum prophetarum. Et translatus est Israel desuper terra sua in Assyrios usque in diem hanc.

24. Et adduxit rex Assyriorum e Babylone qui de Chutha ab Aja, et ab Æmath, et Seppharvaim, et habitaverunt in civitatibus Samariæ pro filiis Israel, et heredarunt Samariam, et habitaverunt in civitatibus ejus.

25. Et factum est in principio sessionis eorum, non timuerunt Dominum, et misit Dominus in eis leones, et erant interficientes in eis.

29. Et dixerunt regi Assyriorum, dicentes : Gentes quas transtulisti et pro aliis sedere fecisti in civitatibus Samariæ, non cognoverunt judicium Dei terræ, et misit in eos leones, et ecce sunt occidentes eos, sicut non noverunt judicium Dei terræ.

27. Et mandavit rex Assyriorum, dicens : Abducite hinc, et eant, et habitent ibi, et illuminabunt eos judicium Dei terræ.

28. Et adduxerunt unum sacerdotum quos transtulerant de Samaria, et sedit in Bethel, et fuit illuminans eos quomodo timeant Dominum.

29. Et fuerunt facientes gentes gentes deos suos : et posuerunt in domo excelsorum quæ fecerant Samaritæ, gentes gentes in civitatibus suis in quibus habitabant.

30. Et viri Babylonis fecerunt ipsam Socchoth Benith, et viri Chuth fecerunt Ergel, et viri Æmath fecerunt Asimath,

31. et Evæi fecerunt Eblazer et Tharthac, et Sepphauraim tunc comburebant filios suos in igne ipsi Adramelech et Anemelech diis Sepphauraim.

32. Et erant timentes Dominum : et collocarunt abominationes suas in domibus excelsorum quæ fecerant in Samaria, gens gens in civitate, in qua habitabant in ea. Et erant timentes Dominum : et fecerunt sibi sacerdotes excelsorum, et fecerunt sibi in domo excelsorum.

33. Et Dominum timebant, et diis suis serviebant juxta judicium gentium, unde transtulerant eos inde.

34. Usque in diem hanc ipsi faciebant juxta judicium earum. Ipsi timent, et ipsi faciunt secundum justificationes earum, et secundum judicium earum, et secundum legem et secundum mandatum quod mandavit Dominus filiis Jacob, ejus posuit nomen ejus Israel.

35. Et disposuit Dominus cum eis testamentum, et mandavit eis, dicens : Non timebitis deos alios, et non adorabitis eos, et non servietis eis, et non sacrificabitis eis :

36. quia tantum Domino qui eduxit vos de terra Ægypti in fortitudine magna et in brachio excelso, ipsum timebitis, et ipsum adorabitis, ei sacrificabitis.

37. Justificationes et judicia et legem et mandata quæ scripsit vobis facere, servabitis omnibus diebus, et non timebitis deos alios.

38. Καὶ τὴν διαθήκην ἣν διέθετο μεθ' ὑμῶν οὐκ ἐπιλήσεσθε· καὶ οὐ φοβηθήσεσθε θεοὺς ἐτέρους,

39. ἀλλ' ἢ τὸν Κύριον Θεὸν ὑμῶν φοβηθήσεσθε, καὶ αὐτὸς ἐξελεῖται ὑμᾶς ἐκ πάντων τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν.

40. Καὶ οὐκ ἀκούσεσθε ἐπὶ τῷ κρίματι αὐτῶν, ὃ αὐτοὶ ποιοῦσι.

41. Καὶ ἦσαν τὰ ἔθνη ταῦτα φοβούμενοι τὸν Κύριον, καὶ τοῖς γλυπτοῖς αὐτῶν ἦσαν δουλεύοντες· καὶ γε οἱ υἱοὶ καὶ υἱοὶ τῶν υἱῶν αὐτῶν, καθὰ ἐποίησαν οἱ πατέρες αὐτῶν, ποιοῦσιν ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΗ'.

1. Καὶ ἐγένετο ἐν ἔτει τρίτῳ τῷ Ὡσῇ υἱῷ Ἠλᾶ βασιλεῖ Ἰσραὴλ, ἐβασίλευσεν Ἐζεκίας υἱὸς Ἀχαζ βασιλέως Ἰουδα.

2. Ὑἱὸς εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν ἐν τῷ βασιλευμένῳ αὐτῶν, καὶ εἴκοσι καὶ ἑννέα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ· καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἀβου θυγάτηρ Ζαχαρίου.

3. Καὶ ἐποίησε τὸ εὐθὲς ἐν ὀφθαλμοῖς Κυρίου κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησε Δαυὶδ ὁ πατὴρ αὐτοῦ.

4. Αὐτὸς ἐξῆρε τὰ ὑψηλὰ, καὶ συνέτριψε τὰς στήλας, καὶ ἐξωλόθρευσεν τὰ ἄλση, καὶ τὸν ὄφιν τὸν χαλκῶν ὃν ἐποίησε Μωϋσῆς, ὅτι ἕως τῶν ἡμερῶν ἐκείνων ἦσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ θυμιῶντες αὐτῷ· καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν Νεεσθάν.

5. Ἐν Κυρίῳ Θεῷ Ἰσραὴλ ἔλπισεν, καὶ μετ' αὐτὸν οὐκ ἐγενήθη ὁμοίος αὐτῷ ἐν βασιλευσίν Ἰουδα καὶ ἐν τοῖς γενομένοις ἔμπροσθεν αὐτοῦ,

6. καὶ ἐκολλήθη τῷ Κυρίῳ· οὐκ ἀπέστη ὅπισθεν αὐτοῦ, καὶ ἐφύλαξε τὰς ἐντολάς αὐτοῦ ὅσας ἐνετείλατο Μωϋσῆς.

7. Καὶ ἦν Κύριος μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐν πᾶσιν οἷς ἐποίει συνῆκε. Καὶ ἠθέτησεν ἐν τῷ βασιλεῖ Ἀσσυρίων, καὶ οὐκ ἐδούλευσεν αὐτῷ.

8. Αὐτὸς ἐπάταξε τοὺς ἀλλοφύλους ἕως Γάζης καὶ ἕως ὁρίου αὐτῆς, ἀπὸ πύργου φυλασσόντων καὶ ἕως πόλεως ὀχυρᾶς.

9. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἔτει τῷ τετάρτῳ βασιλεῖ Ἐζεκίας, αὐτὸς ἐνιαυτὸς ὁ ἑβδόμος τῷ Ὡσῇ υἱῷ Ἠλᾶ βασιλεῖ Ἰσραὴλ, ἀνέβη Σαλαμανασσάρ βασιλεὺς Ἀσσυρίων ἐπὶ Σαμάρειαν, καὶ ἐπολιόρχει ἐπ' αὐτήν,

10. καὶ κατελάβετο αὐτήν ἀπὸ τέλους τριῶν ἐτῶν ἐν ἔτει ἕκτῳ τῷ Ἐζεκίας, αὐτὸς ἐνιαυτὸς ἑννάτος τῷ Ὡσῇ βασιλεῖ Ἰσραὴλ, καὶ συνελήφθη Σαμάρεια.

11. Καὶ ἀπώκισε βασιλεὺς Ἀσσυρίων τὴν Σαμάρειαν εἰς Ἀσσυρίους, καὶ ἔθηκεν αὐτοὺς ἐν Ἀλαῇ καὶ ἐν Ἀβὼρ ποταμῷ Γωζάν καὶ Ὀρη Μήδων,

12. ἀνθ' ὧν οὐκ ἤκουσαν τῆς φωνῆς Κυρίου Θεοῦ αὐτῶν, καὶ παρέβησαν τὴν διαθήκην αὐτοῦ, πάντα ὅσα ἐνετείλατο Μωϋσῆς ὁ δούλος Κυρίου, καὶ οὐκ ἤκουσαν καὶ οὐκ ἐποίησαν.

13. Καὶ τῷ τεσσαρεςκαδεκάτῳ ἔτει τοῦ βασιλείου Ἐζεκίου, ἀνέβη Σανναχηρίμ βασιλεὺς Ἀσσυρίων ἐπὶ τὰς πόλεις Ἰουδα τὰς ὀχυράς, καὶ συνέλαβεν αὐτάς.

14. Καὶ ἀπέστειλε Ἐζεκίας βασιλεὺς Ἰουδα ἀγγέλους πρὸς βασιλέα Ἀσσυρίων εἰς Λαχίς, λέγων· Ἠμάρτηκα, ἀποστράφημι ἀπ' ἐμοῦ· ὃ ἐὰν ἐπιθῇς ἐπ' ἐμέ, βαστάσω. Καὶ ἐπέθηκεν ὁ βασιλεὺς Ἀσσυρίων ἐπὶ Ἐζεκίαν βασιλέα Ἰουδα τριακόσια τάλαντα ἀργυρίου, καὶ τριάκοντα τάλαντα χρυσοῦ.

38. Et testamenti quod disposuit vobiscum non obliviscimini, et non timebitis deos alios,

39. sed Dominum Deum vestrum timebitis, et ipse eruet vos de omnibus inimicis vestris.

40. Et non audietis in iudicio eorum, quod ipsi faciunt.

41. Et fuerunt gentes hæc timentes Dominum, et sculptilibus suis erant servientes: etiam filii et filii filiorum eorum, sicut fecerant patres eorum, faciunt usque in diem hanc.

CAPUT XVIII.

1. Et factum est in anno tertio Osee filii Ela regis Israel, regnavit Ezechias filius Achaz regis Juda.

2. Filius viginti et quinque annorum in regnando ipsum, et viginti et novem annos regnavit in Jerusalem: et nomen matri ejus Abu filia Zacharie.

3. Et fecit rectum in oculis Domini secundum omnia quaecumque fecerat David pater ejus.

4. Ipse sustulit excelsa, et contrivit statuas, et exterminavit lucos, et serpentem æneum quem fecerat Moyses, quoniam usque ad dies illos erant filii Israel adolentes ei: et vocabat eum Neesthan.

5. In Domino Deo Israel speravit, et post eum non fuit similis ei in regibus Juda et in iis qui fuerunt ante eum,

6. et adhæsit Domino: non recessit a post eum, et custodivit mandata ejus quaecumque mandavit Moysi.

7. Et fuit Dominus cum eo, et in omnibus quæ faciebat intellexit. Et rebellavit in rege Assyriorum, et non servivit ei.

8. Ipse percussit alienigenas usque Gazam et usque ad terminum ejus, a turre custodum et usque ad civitatem munitam.

9. Et factum est in anno quarto regis Ezechie, ipse annus septimus Osee filio Ela regi Israel, ascendit Salamanassar rex Assyriorum super Samariam, et obsidebat super eam,

10. et cepit eam a fine trium annorum in anno sexto Ezechie, ipse annus nonus Osee regi Israel, et capta est Samaria.

11. Et transtulit rex Assyriorum Samariam in Assyrios, et posuit eos in Alae et in Abor fluvio Gozan et Ore Medorum,

12. pro eo quod non audierunt vocem Domini Dei sui, et transgressi sunt testamentum ejus, omnia quaecumque mandavit Moyses servus Domini, et non audierunt et non fecerunt.

13. Et quarto et decimo anno regis Ezechie, ascendit Sennacherim rex Assyriorum super civitates Juda munitas, et cepit eas.

14. Et misit Ezechias rex Juda nuntios ad regem Assyriorum in Lachis, dicens: Peccavi, recede a me: quodcumque imposueris super me, portabo. Et imposuit rex Assyriorum super Ezechiam regem Juda trecenta talenta argenti, et triginta talenta auri.

15. Καὶ ἔδωκεν Ἐζεκίας πᾶν τὸ ἀργύριον τὸ εὑρεθὲν ἐν οἴκῳ Κυρίου καὶ ἐν θησαυροῖς οἴκου τοῦ βασιλέως.

16. Ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ συνέκοψεν Ἐζεκίας τὰς θύρας ναοῦ, καὶ τὰ ἐστηριγμένα ἃ ἐγρύσωσεν Ἐζεκίας ὁ βασιλεὺς Ἰούδα, καὶ ἔδωκεν αὐτὰ βασιλεῖ Ἀσσυρίων.

17. Καὶ ἀπέστειλε βασιλεὺς Ἀσσυρίων τὸν Θαρθάν καὶ τὸν Ῥαφίς καὶ τὸν Ῥαφάκην ἐκ Λαχίς πρὸς τὸν βασιλέα Ἐζεκίαν ἐν δυνάμει βαρεῖα ἐπὶ Ἱερουσαλήμ· καὶ ἀνέβησαν καὶ ἦλθον εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ἔστησαν ἐν τῷ ὑδραγωγῷ τῆς κολυμβήθρας τῆς ἄνω, ἣ ἐστὶν ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ ἀγροῦ τοῦ γναφέως.

18. Καὶ ἐβόησαν πρὸς Ἐζεκίαν, καὶ ἦλθον πρὸς αὐτὸν Ἐλιακίμ υἱὸς Χελκίου ὁ οἰκονόμος, καὶ Σωμνάς ὁ γραμματεὺς, καὶ Ἰωᾶς ὁ υἱὸς Σαφάτ ὁ ἀναμιμνήσκων.

19. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Ῥαφάκης· εἰπατε δὴ πρὸς Ἐζεκίαν· Τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς ὁ μέγας, βασιλεὺς Ἀσσυρίων· Τί ἡ πεποιθήσις αὕτη ᾗν πέποιθας;

20. Εἶπας, πλὴν λόγοι χειλέων, βουλή καὶ δύναμις εἰς πόλεμον· νῦν οὖν τίني πεποιθὼς ἠθέτησας ἐν ἐμοί;

21. Νῦν ἰδοὺ πέποιθας σαυτῷ ἐπὶ τὴν ῥάβδον τὴν χαλαμίνην τὴν τεθλασμένην ταύτην, ἐπ' Αἴγυπτον; Ὃς ἂν στηριχθῇ ἀνὴρ ἐπ' αὐτήν, καὶ εἰσέλυσεται εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ τρήσει αὐτήν. Οὕτω Φαραὼ βασιλεὺς Αἰγύπτου πᾶσι τοῖς πεποιθόσιν ἐπ' αὐτόν.

22. Καὶ ὅτι εἶπας πρὸς μέ· Ἐπὶ Κύριον Θεὸν πεποιθήμεν· οὐχὶ αὐτὸς οὗτος ἀπέστησεν Ἐζεκίας τὰ ὑψηλὰ αὐτοῦ καὶ τὰ θυσιαστήρια αὐτοῦ, καὶ εἶπε τῷ Ἰούδα καὶ τῇ Ἱερουσαλήμ· Ἐνώπιον τοῦ θυσιαστηρίου τούτου προσκυνήσετε ἐν Ἱερουσαλήμ;

23. Καὶ νῦν μίχθητε δὴ τῷ κυρίῳ μου βασιλεῖ Ἀσσυρίων, καὶ δώσω σοι δις χιλίους ἵππους, εἰ δυνήσῃ δοῦναι σεαυτῷ ἐπιβάτας ἐπ' αὐτούς.

24. Καὶ πῶς ἀποστρέψεις τὸ πρόσωπον τοπάρχου ἑνὸς τῶν δούλων τοῦ κυρίου μου τῶν ἐλαχίστων; Καὶ ἤλπισας σαυτῷ ἐπ' Αἴγυπτον εἰς ἄρματα καὶ ἵππους.

25. Καὶ νῦν μὴ ἀνευ Κυρίου ἀνέβημιν ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον τοῦ διαφθεῖραι αὐτόν; Κύριος εἶπε πρὸς μέ· Ἀνάβηθι ἐπὶ τὴν γῆν ταύτην καὶ διάφθειρον αὐτήν.

26. Καὶ εἶπεν Ἐλιακίμ υἱὸς Χελκίου καὶ Σωμνάς καὶ Ἰωᾶς πρὸς Ῥαφάκην· Λάλησον δὴ πρὸς τοὺς παῖδας σου συριστὶ, ὅτι ἀκούομεν ἡμεῖς, καὶ οὐ λαλήσεις μεθ' ἡμῶν Ἰουδαῖστὶ· καὶ ἵνατί λαλεῖς ἐν τοῖς ὡσὶ τοῦ λαοῦ τοῦ ἐπὶ τοῦ τείχους;

27. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Ῥαφάκης· Μὴ ἐπὶ τὸν κύριόν σου καὶ πρὸς σὲ ἀπέστειλέ με ὁ κύριός μου λαλῆσαι τοὺς λόγους τούτους; Οὐχὶ ἐπὶ τοὺς ἀνδρας τοὺς καθημένους ἐπὶ τοῦ τείχους, τοῦ φαγεῖν τὴν κόπρον αὐτῶν, καὶ πιεῖν τὸ οὔρον αὐτῶν μεθ' ὑμῶν ἅμα;

28. Καὶ ἔστη Ῥαφάκης καὶ ἐβόησε φωνῇ μεγάλῃ Ἰουδαῖστὶ, καὶ ἐλάλησε καὶ εἶπεν· Ἀκούσατε τοὺς λόγους τοῦ μεγάλου βασιλέως Ἀσσυρίων.

29. Τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς· Μὴ ἐπαιρέτω ὑμᾶς Ἐζεκίας λόγοις, ὅτι οὐ μὴ δύνηται ὑμᾶς ἐξελεῖσθαι ἐκ χειρὸς αὐτοῦ.

30. Καὶ μὴ ἐπελπιζέτω ὑμᾶς Ἐζεκίας πρὸς Κύριον, λέγων· Ἐξαιρούμενος ἐξελεῖται Κύριος, οὐ μὴ παραδοθῇ ἡ πόλις αὕτη ἐν χειρὶ βασιλέως Ἀσσυρίων.

15. Et dedit Ezechas omne argentum inventum in domo Domini et in thesauris domus regis.

16. In tempore illo concidit Ezechas januas templi, et firmata quæ deauraverat Ezechas rex Juda, et dedit ea regi Assyriorum.

17. Et misit rex Assyriorum ipsum Tharthan et Raphis et Rhapsacem e Lachis ad regem Ezechiam in virtute gravi super Jerusalem : et ascenderunt et venerunt in Jerusalem, et steterunt in aquæductu piscine superioris, quæ est in via agri fullonis.

18. Et clamaverunt ad Ezechiam, et venerunt ad eum Eliacim filius Chelcias œconomus, et Somnas scriba, et Joas filius Sophathi commonefaciens.

19. Et dixit ad eos Rhapsaces : Dicite nunc ad Ezechiam : Hæc dicit rex magnus, rex Assyriorum : Quid fiducia hæc qua fidisti?

20. Dixisti, tantum verba labiorum, consilium et virtus ad prælium : nunc igitur quo fretus rebellasti in me?

21. Nunc igitur fidisti tibi super virgam arundineam fractam istam, super Ægyptum? Quicumque innixus fuerit vir super eam, et intrabit in manum ejus, et perforabit eam. Sic Pharao rex Ægypti omnibus confidentibus super eum.

22. Et quoniam dixisti ad me : Super Dominum Deum confidimus : nonne hic ipse amovit Ezechas excelsa ejus et altaria ejus, et dixit ad Judam et Jerusalem : Coram altare hoc adorabitis in Jerusalem?

23. Et nunc miscete vos, quæso, domino meo regi Assyriorum, et dabo tibi bis mille equos, si poteris dare tibi ascensores super eos.

24. Et quomodo avertes faciem toparchæ unius e servis domini mei minimis? Et sperasti tibi super Ægyptum in curribus et equitibus.

25. Et nunc numquid sine Domino ascendimus super locum hunc ad corrumpendum eum? Dominus dixit ad me : Ascende super terram istam et corrumpe eam.

26. Et dixit Eliacim filius Chelcias et Somnas et Joas ad Rhapsacem : Loquere, quæso, ad servos tuos syriace, quoniam audimus nos, et non loqueris nobiscum judaice : et ut quid loqueris in auribus populi qui super murum?

27. Et dixit ad eos Rhapsaces : Numquid ad dominum tuum et ad te misit me dominus meus loqui verba hæc? Nonne ad viros sedentes super murum, ad comedendum stercus suum, et bibendum urinam suam vobiscum simul?

28. Et stetit Rhapsaces et clamavit voce magna judaice, et locutus est et dixit : Audite verba magni regis Assyriorum.

29. Hæc dicit rex : Ne elevet vos Ezechas verbis, quoniam non poterit vos eruere de manu ejus.

30. Et non faciat vos sperare Ezechas in Dominum, dicens : Eruens eruet Dominus, non tradetur civitas hæc in manu regis Assyriorum.

31. Μὴ ἀκούετε Ἐζεκίου, ὅτι τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς Ἀσσυρίων· Ποιήσατε μετ' ἐμοῦ εὐλογίαν, καὶ ἐξέλθατε πρὸς με, καὶ πίεται ἀνὴρ τὴν ἀμπελον αὐτοῦ, καὶ ἀνὴρ τὴν συκὴν αὐτοῦ φάγεται, καὶ πίεται ὕδωρ τοῦ λάκκου αὐτοῦ,

32. ἕως ἴθω καὶ λάβω ὑμᾶς εἰς γῆν ὡς γῆ ὑμῶν, γῆ σίτου καὶ οἴνου καὶ ἄρτου καὶ ἀμπελώνων, γῆ ἐλαίας ἐλαίου καὶ μελιτος, καὶ ζήσετε καὶ οὐ μὴ ἀποθάνητε. Καὶ μὴ ἀκούετε Ἐζεκίου, ὅτι ἀπατᾷ ὑμᾶς, λέγων· Κύριος ῥύσεται ὑμᾶς.

33. Μὴ ῥυόμενοι ἐρρύσαντο οἱ θεοὶ τῶν ἐθνῶν ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ χώραν ἐκ χειρὸς βασιλέως Ἀσσυρίων;

34. Ποῦ ἐστὶν ὁ θεὸς Ἀιμάθ, καὶ Ἀρφάδ; ποῦ ἐστὶν ὁ θεὸς Σεπφουραϊμ Ἀνά καὶ Ἀβά, ὅτι ἐξεΐλαντο Σαμάρειαν ἐκ χειρὸς μου;

35. Τίς ἐν πᾶσι τοῖς θεοῖς τῶν γαιῶν οἱ ἐξεΐλαντο τὰς γὰς αὐτῶν ἐκ χειρὸς μου, ὅτι ἐξελεῖται Κύριος τὴν Ἱερουσαλὴμ ἐκ χειρὸς μου;

36. Καὶ ἐκώφευσαν καὶ οὐκ ἀπεκρίθησαν αὐτῷ λόγον, ὅτι ἐντολὴ τοῦ βασιλέως, λέγων· Οὐκ ἀποκριθήσεσθε αὐτῷ.

37. Καὶ εἰσῆλθεν Ἐλιακίμ υἱὸς Χελκίου ὁ οἰκονόμος, καὶ Σωμνάς ὁ γραμματεὺς, καὶ Ἰωᾶς υἱὸς Σαφάτ ὁ ἀνχιμινήσκων, πρὸς Ἐζεκίαν, διεβήρχοντες τὰ ἱμάτια, καὶ ἀνήγγειλαν αὐτῷ τοὺς λόγους Ῥαψάκου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΘ'.

1. Καὶ ἐγένετο, ὡς ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς Ἐζεκίας, καὶ διεβήρχε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ περιεβάλετο σάκκον, καὶ εἰσῆλθεν εἰς οἶκον Κυρίου.

2. Καὶ ἀπέστειλεν Ἐλιακίμ τὸν οἰκονόμον, καὶ Σωμνάν τὸν γραμματέα, καὶ τοὺς πρεσβυτέρους τῶν ἱερέων περιβεβλημένους σάκκους, πρὸς Ἠσαϊάν τὸν προφῆτην υἱὸν Ἀμώς.

3. Καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν· Τάδε λέγει Ἐζεκίας· Ἡμέρα θλίψεως καὶ ἐλεγμοῦ καὶ παροργισμοῦ ἡ ἡμέρα αὕτη· ὅτι ἦλθον υἱοὶ ἕως ὠδίνων, καὶ ἰσχύς οὐκ ἐστὶ τῇ τικτούσῃ.

4. Εἰ πῶς εἰσακούσεται Κύριος ὁ Θεός σου πάντα τοὺς λόγους Ῥαψάκου ὃν ἀπέστειλεν αὐτὸν βασιλεὺς Ἀσσυρίων ὁ κύριος αὐτοῦ ὀνειδίζειν Θεὸν ζῶντα, καὶ βλασφημεῖν ἐν λόγοις οἷς ἤκουσε Κύριος ὁ Θεός σου, καὶ ἀτίμη προσευχὴν περὶ τοῦ λείμματος τοῦ εὕρισκόμενου.

5. Καὶ ἦλθον οἱ παῖδες τοῦ βασιλέως Ἐζεκίου πρὸς Ἠσαϊάν,

6. καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἠσαίας· Τάδε ἐρεῖτε πρὸς τὸν κύριον ὑμῶν· Τάδε λέγει Κύριος· Μὴ φοβηθῆς ἀπὸ τῶν λόγων ὧν ἤκουσας, ὧν ἐβλασφήμησαν τὰ παιδάρια βασιλέως Ἀσσυρίων.

7. Ἰδοὺ ἐγὼ δίδωμι ἐν αὐτῷ πνεῦμα, καὶ ἀκούσεται ἀγγελίαν καὶ ἀποστραφήσεται εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ· καὶ καταβαλὼν αὐτὸν ἐν ῥομφαίᾳ ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ.

8. Καὶ ἐπέστρεψε Ῥαψάκης, καὶ εὗρε τὸν βασιλέα Ἀσσυρίων πολεμοῦντα ἐπὶ Λοβνά, ὅτι ἤκουσεν ὅτι ἀπῆρεν ἐκ Λαχίς.

9. Καὶ ἤκουσε περὶ Θαρακά βασιλέως Αἰθιοπίων, λέγων· Ἰδοὺ ἐξῆλθε πολεμεῖν μετὰ σοῦ· καὶ ἐπέστρεψε καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸς Ἐζεκίαν, λέγων·

10. Μὴ ἐπαιρέτω σε ὁ Θεός σου ἐφ' ᾧ σὺ πέπειθας

31. Nolite audire Ezechiam, quoniam haec dicit rex Assyriorum : Facite mecum benedictionem, et exite ad me, et bibet vir vitem suam, et vir ficum suam comedet, et bibet aquam cisternae suae,

32. quoadusque veniam et accipiam vos in terram sicut terra vestra, terra frumenti et vini et panis et vinearum, terra olivae olei et mellis, et vivetis et non moriemini. Et nolite audire Ezechiam, quoniam decipit vos, dicens : Dominus eruet nos.

33. Numquid eruentes eruerunt dii gentium unusquisque suam regionem de manu regis Assyriorum?

34. Ubi est deus Aemath, et Arphad? Ubi est deus Sephauraim Ana et Aba, quia eruerunt Samariam de manu mea?

35. Quis in omnibus diis terrarum qui eruerint terras suas de manu mea, quoniam eruet Dominus Jerusalem de manu mea?

36. Et mutiverunt et non responderunt ei verbum, quoniam mandatum erat regis, dicens : Non respondebitis ei.

37. Et intravit Eliacim filius Chelciae oeconomus, et Somnas scriba, et Joas filius Saphat commonefaciens, ad Ezechiam, discissi vestimenta, et annuntiaverunt ei verba Rhapsacis.

CAPUT XIX.

1. Et factum est, ut audivit rex Ezechias, et discidit vestimenta sua, et indutus est saccum, et intravit in domum Domini.

2. Et misit Eliacim oeconomum, et Somnam scribam, et seniores sacerdotum indutos saccis, ad Esaiam prophetam, filium Amos.

3. Et dixerunt ad eum : Haec dicit Ezechias : Dies tribulationis et argutionis et irritationis dies haec : quoniam venerunt filii usque ad dolores partus, et fortitudo non est parientl.

4. Si quo modo exaudiet Dominus Deus tuus omnia verba Rhapsacis quem misit eum rex Assyriorum dominus ejus ad exprobandum Deum vivum, et blasphemandum in verbis quae audivit Dominus Deus tuus, et assumes deprecationem pro residuo quod invenitur.

5. Et venerunt pueri regis Ezechiae ad Esaiam,

6. et dixit eis Esaias : Haec dicetis ad dominum vestrum : Haec dicit Dominus : Ne timeas a verbis quae audisti, quae blasphemaverunt pueri regis Assyriorum.

7. Ecce ego do in eo spiritum, et audiet nuntium et revertetur in terram suam : et prosternam eum in gladio in terra ejus.

8. Et revertit Rhapsaces, et invenit regem Assyriorum bellantem super Lobna, quoniam audivit quia promoverat e Lachis.

9. Et audivit de Tharaca rege Aethiopum, dicens : Ecce exivit bellare tecum : et revertit et misit nuntios ad Ezechiam, dicens :

10. Ne extollat te Deus tuus in quo tu confidisti in eo,

ἐν αὐτῷ, λέγων· Οὐ μὴ παραδοῇ Ἱερουσαλὴμ εἰς χεῖρας βασιλέως Ἀσσυρίων.

11. Ἴδου σὺ ἤκουσας πάντα ὅσα ἐποίησαν βασιλεῖς Ἀσσυρίων πάσαις ταῖς γαῖαις τοῦ ἀναθεματίσαι αὐτάς, καὶ σὺ βυσθήσῃ;

12. Μὴ ἐξαιρούμενοι ἐξέδαντο αὐτοὺς οἱ θεοὶ τῶν ἐθνῶν, οὓς διέφθειραν οἱ πατέρες μου, τὴν τε Γωζάν, καὶ τὴν Χαβράν, καὶ τὴν Ῥαφίς, καὶ υἱοὺς Ἐδέμ τοὺς ἐν Θαεσθέν;

13. Ποῦ ἐστὶν ὁ βασιλεὺς Αἰμάθ, καὶ ὁ βασιλεὺς Ἀρράδ; Καὶ ποῦ ἐστὶν ὁ βασιλεὺς τῆς πόλεως Σεπφαραβαῖν Ἀνά καὶ Ἀβά;

14. Καὶ ἔλαβεν Ἐζεκίας τὰ βιβλία ἐκ χειρὸς τῶν ἀγγέλων καὶ ἀνέγνω αὐτά, καὶ ἀνέβη εἰς οἶκον Κυρίου, καὶ ἀνέπτυξεν αὐτὰ Ἐζεκίας ἐναντίον Κυρίου,

15. καὶ εἶπε· Κύριε ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν Χερουβίμ, σὺ εἶ ὁ Θεὸς μόνος ἐν πάσαις ταῖς βασιλείαις τῆς γῆς, σὺ ἐποίησας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν.

16. Κλῖνον, Κύριε, τὸ οὖς σου καὶ ἀκουσον· ἀνοιξον, Κύριε, τοὺς ὀφθαλμούς σου καὶ ἴδε, καὶ ἀκουσον τοὺς λόγους Σενναχηρίμ οὓς ἀπέστειλεν ὀνειδίζειν Θεὸν ζῶντα.

17. Ὅτι ἀληθεῖς, Κύριε, ἠρτήμωσαν βασιλεῖς Ἀσσυρίων τὰ ἔθνη,

18. καὶ ἔδωκαν τοὺς θεοὺς αὐτῶν εἰς τὸ πῦρ, ὅτι οὐ θεοὶ εἰσιν, ἀλλ' ἡ ἔργα χειρῶν ἀνθρώπων, ξύλα καὶ λίθος, καὶ ἀπώλεσαν αὐτούς.

19. Καὶ νῦν, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, σῶσον ἡμᾶς ἐκ χειρὸς αὐτοῦ, καὶ γνώσονται πᾶσαι αἱ βασιλείαι τῆς γῆς ὅτι σὺ Κύριος ὁ Θεὸς μόνος.

20. Καὶ ἀπέστειλεν Ἡσαΐας υἱὸς Ἀμώς πρὸς Ἐζεκίαν, λέγων· Τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς τῶν δυνάμεων, Θεὸς Ἰσραὴλ· Ἄ προσηύξω πρὸς μετὰ περὶ Σενναχηρίμ βασιλέως Ἀσσυρίων, ἤκουσα·

21. Οὗτος ὁ λόγος ἐν ἐλάλησε Κύριος ἐπ' αὐτόν· Ἐξουδένωσέ σε καὶ ἐμυκτήρισέ σε παρθένος θυγάτηρ Σιών· ἐπὶ σοὶ κεφαλὴν αὐτῆς ἐκίνησε θυγάτηρ Ἱερουσαλὴμ.

22. Τίνα ὀνειδίσας καὶ τίνα ἐβλασφήμησας; καὶ ἐπὶ τίνα ὕψωσας φωνήν, καὶ ἤρας εἰς ὕψος τοὺς ὀφθαλμούς σου; Εἰς τὸν ἅγιον τοῦ Ἰσραὴλ.

23. Ἐν χειρὶ ἀγγέλων σου ὀνειδίσας Κύριον, καὶ εἶπας· Ἐν τῷ πλήθει τῶν ὁρμάτων μου ἐγὼ ἀναβήσομαι εἰς ὕψος ὀρέων, μηροὺς τοῦ Λιβάνου, καὶ ἐκοίφα τὸ μέγεθος τῆς κέδρου αὐτοῦ, τὰ ἐκλεκτὰ κυπαρίσσεων αὐτοῦ, καὶ ἤλθον εἰς μέσον δρυμοῦ καὶ Καρμήλου.

24. Ἐγὼ ἐψύξα καὶ ἔπιον ὕδατα ἀλλότρια, καὶ ἐξηρῆμωσα τῷ ἵχνει τοῦ ποδὸς μου πάντας ποταμούς περιοχῆς.

(*) 25. Ἐπλασα αὐτήν, συνήγαγον αὐτήν· καὶ ἐγενήθη εἰς ἐπάρσεις ἀποικιστῶν μαχίμων πόλεις ὀχυράς.

26. Καὶ οἱ ἐνοικοῦντες ἐν αὐταῖς ἠσθάνησαν τῇ χειρὶ, ἐπτήξαν καὶ κατησχύνθησαν. Ἐγένοντο χόρτος ἀγροῦ, ἡ γλωρὰ βοτάνης, γλὼς βομάτων, καὶ πάτημα ἀπέναντι ἐστηκότος.

(*) 25. Μὴ οὐχ ἤκουσας; ἀπὸ μακρόθεν αὐτὴν ἐποίησα, εἰς ἀπὸ ἡμερῶν ἀρχῆθεν ἐπλασα αὐτήν, καὶ ἤγαγον αὐτήν· καὶ ἐγενήθη εἰς ἐπάρσεις ἀποικιστῶν μαχίμων πόλεις ὀχυράς. (Alex.)

dicens : Non tradetur Jerusalem in manus regis Assyriorum.

11. Ecce tu audisti omnia quaecumque fecerunt reges Assyriorum omnibus terris anathemando eas, et tu criperis?

12. Numquid eruentes eruerunt eos dii gentium, quos corruperunt patres mei, Gozam, et Charram, et Raphis, et filios Edom qui Thaesthen?

13. Ubi est rex Emath, et rex Arphad? Et ubi est rex civitatis Seppharvaim Ana et Aba?

14. Et sumpsit Ezechias libros de manu nuntiorum et legit eos, et ascendit in domum Domini, et expandit eos Ezechias ante Dominum,

15. et dixit : Domine Deus Israel qui sedes super Cherubim, tu es Deus solus in omnibus regnis terræ, tu fecisti cælum et terram.

16. Inclina, Domine, aurem tuam et audi : aperi, Domine, oculos tuos et vide, et audi verba Sennacherim quæ misit ad exprobrandum Deum vivum.

17. Quoniam veritate, Domine, desolaverunt reges Assyriorum gentes,

18. et dederunt deos earum in ignem, quoniam non dii sunt, sed opera manuum hominum, ligna et lapis, et disperdiderunt eos.

19. Et nunc, Domine Deus noster, salva nos de manu ejus, et cognoscent omnia regna terræ quia tu Dominus Deus solus.

20. Et misit Esaias filius Amos ad Ezechiam, dicens : Hæc dicit Dominus Deus virtutum, Deus Israel : Quæ deprecatus es ad me de Sennacherim rege Assyriorum, audivi :

21. hoc est verbum quod locutus est Dominus super eum : Sprevit te et subsannavit te virgo filia Sion : super te caput suum movit filia Jerusalem.

22. Quem exprobrasti et quem blasphemasti? et super quem exaltasti vocem, et elevasti in sublime oculos tuos? In sanctum Israel.

23. In manu nuntiorum tuorum exprobrasti Dominum, et dixisti : In multitudine curruum meorum ego ascendam in altitudinem montium, femora Libani, et concidi magnitudinem cedri ejus, electa cupressorum ejus, et veni in medium sylvæ et Carmeli.

24. Ego siccavi et bibi aquas alienas, et desolavi vestigio pedis mei omnes fluvios clausuræ.

25. Finxi eam, duxi, collegi eam : et fuit in tumulos demigrationum oppugnantium civitates munitas.

26. Et inhabitantes in eis infirmati sunt manu, contremuerunt et confusi sunt. Fuerunt scænum agri, vel virens herba, herba tectorum, et conculcatio coram stante.

25. Numquid non audisti? a longe illud feci, a diebus antiquitus finxi illud et adduxi illud : et fuit in tumulos demigrationum oppugnantium civitates munitas.

27. Καὶ τὴν καθέδραν σου καὶ τὴν ἔξοδόν σου ἔγνων, καὶ τὸν θυμόν σου ἐπ' ἐμέ,

28. διὰ τὸ ὀργισθῆναι σε ἐπ' ἐμέ, καὶ τὸ στῆνος σου ἀνέβη ἐν τοῖς ὠσέ μου· καὶ θήσω τὰ ἀγκιστρά μου ἐν τοῖς μυχτῆρά σου, καὶ γαλινὸν ἐν τοῖς χειλεσί σου, καὶ ἀποστρέψω σε ἐν τῇ ὁδῷ ἣ ἦλθες ἐν αὐτῇ.

29. Καὶ τοῦτό σοι τὸ σημεῖον· Φάγε τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν αὐτόματα, καὶ τῷ ἔτει τῷ δευτέρῳ τὰ ἀνατέλλοντα, καὶ ἔτει τρίτῳ σπορὰ καὶ ἀμνητὸς καὶ φυτεία ἀμπελῶνων, καὶ φάγεσθε τὸν καρπὸν αὐτῶν.

30. Καὶ προσθήσει τὸν διασσωσμένον οἴκου Ἰούδα, τὸ ὑπολειφθὲν, ῥίζαν κάτω, καὶ ποιήσει καρπὸν ἄνω.

31. Ὅτι ἐξ Ἱερουσαλὴμ ἐξελεύσεται κατάλειμμα, καὶ ἀνασωζόμενος ἐξ ὄρους Σιών. Ὁ ζῆλος Κυρίου τῶν δυνάμεων ποιήσει τοῦτο.

32. Οὐχ οὕτως; Τάδε λέγει Κύριος πρὸς βασιλέα Ἀσσυρίων· Οὐκ εἰσελεύσεται εἰς τὴν πόλιν ταύτην, καὶ οὐ τοξεύσει ἐκεῖ βέλος, καὶ οὐ προφθάσει ἐπ' αὐτὴν θυρεὸς, καὶ οὐ μὴ ἐκχέῃ πρὸς αὐτὴν πρόσχωμα.

33. Τῇ ὁδῷ ἣ ἦλθεν, ἐν αὐτῇ ἀποστραφήσεται, καὶ εἰς τὴν πόλιν ταύτην οὐκ εἰσελεύσεται, λέγει Κύριος.

34. Καὶ ὑπερασπιῶ ὑπὲρ τῆς πόλεως ταύτης δι' ἐμέ καὶ διὰ Δαυὶδ τὸν δοῦλόν μου.

35. Καὶ ἐγένετο νυκτὸς, καὶ ἐξῆλθεν ἄγγελος Κυρίου καὶ ἐπάταξεν ἐν τῇ παρεμβολῇ τῶν Ἀσσυρίων ἑκατὸν ὀγδοηκονταπέντε χιλιάδας· καὶ ὤρθρισαν τοπρωί, καὶ ἰδοὺ πάντες σώματα νεκρά.

36. Καὶ ἀπῆρε καὶ ἐπορεύθη καὶ ἀπέστρεψε Σενναχηρίμ βασιλεὺς Ἀσσυρίων, καὶ ὤκησεν ἐν Νινευῇ.

37. Καὶ ἐγένετο, αὐτοῦ προσκυνούντος ἐν οἴκῳ Μεσεράχ τοῦ θεοῦ αὐτοῦ, καὶ Ἀδραμεῖλεχ καὶ Σαρασάρ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἐπάταξαν αὐτὸν ἐν μαχαίρᾳ· καὶ αὐτοὶ ἐσώθησαν εἰς γῆν Ἀραράθ, καὶ ἐβασίλευσεν Ἀσορδάν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Κ'.

1. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἠρρώσθησεν Ἐζεχίας εἰς θάνατον, καὶ ἐξῆλθε πρὸς αὐτὸν Ἡσαίας υἱὸς Ἀμώς ὁ προφήτης, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· Τάδε λέγει Κύριος· Ἐντειλαὶ τῷ οἴκῳ σου, ἀποθήσκεις σὺ καὶ οὐ ζήσῃ.

2. Καὶ ἀπέστρεψεν Ἐζεχίας πρὸς τὸν τοῖχον, καὶ ᾄδων πρὸς Κύριον, λέγων·

3. Κύριε, μνήσθητι δὴ ὅσα περιεπάτησα ἐνώπιόν σου ἐν ἀληθείᾳ καὶ καρδίᾳ πλήρει, καὶ τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς σου ἐποίησα. Καὶ ἔκλαυσεν Ἐζεχίας κλαυθμῷ μεγάλῳ.

4. Καὶ ἦν Ἡσαίας ἐν τῇ αὐλῇ τῇ μέσῃ, καὶ ῥῆμα Κυρίου ἐγένετο πρὸς αὐτόν, λέγων·

5. Ἐπίστρεψον, καὶ εἰεῖς πρὸς Ἐζεχίαν τὸν ἡγούμενον τοῦ λαοῦ μου· Τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς Δαυὶδ τοῦ πατρὸς σου· Ἰκουσα τῆς προσευχῆς σου, εἶδον τὰ δάκρυά σου· ἰδοὺ ἐγὼ ἰάσομαι σε, τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ἀναβήσῃ εἰς οἶκον Κυρίου.

6. Καὶ προσθήσω ἐπὶ τὰς ἡμέρας σου πεντεκαίδεκα ἔτη, καὶ ἐκ χειρὸς βασιλέως Ἀσσυρίων σώσω σε καὶ τὴν πόλιν ταύτην, καὶ ὑπερασπιῶ ὑπὲρ τῆς πόλεως ταύτης δι' ἐμέ καὶ διὰ Δαυὶδ τὸν δοῦλόν μου.

7. Καὶ εἶπε· Λαβέτωσαν παλάθην σύκων, καὶ ἐπιθέτωσαν ἐπὶ τὸ ἕλκος, καὶ ὑγιώσει.

27. Et sessionem tuam et exitum tuum novi, et furem tuum super me,

28. eo quod iratus sis super me, et strepitus tuus ascendit in aures meas : et ponam hamos meos in naribus tuis, et frenum in labiis tuis, et redire faciam te via qua venisti in ea.

29. Et hoc tibi signum : Comede hoc anno sponte nata, et anno secundo germinantia, et anno tertio satio et messis et plantatio vinearum, et comedetis fructum earum.

30. Et adjiciet quod salvatum est de domo Juda ipsum residuum radicem deorsum, et faciet fructum sursum.

31. Quoniam de Jerusalem egredietur residuum, et is qui salvus evadit de monte Sion. Zelus Domini virtutum faciet hoc.

32. Nonne sic? Hæc dicit Dominus ad regem Assyriorum : Non ingredietur in civitatem hanc, et non jaculabitur illuc jaculum, et non præveniet super eam clypeus, et non effundet ad eam aggerem.

33. Via qua venit, in ea revertetur, et in civitatem hanc non ingredietur, dicit Dominus.

34. Et protegam super civitatem hanc propter me et propter David servum meum.

35. Et factum est nocte, et exivit angelus Domini et percussit in castris Assyriorum centum octuaginta quinque millia : et surrexerunt mane, et ecce omnes corpora mortua.

36. Et promovit et ivit et revertit Sennacherim rex Assyriorum, et habitavit in Nineve.

37. Et factum est, ipso adorante in domo Meserach dei sui, et Adramelec et Sarasar filii ejus percusserunt eum in gladio : et ipsi evaserunt in terram Ararath, et regnavit Asordan filius ejus pro eo.

CAPUT XX.

1. In diebus illis ægrotavit Ezecias ad mortem, et intravit ad eum Esaias filius Amos propheta, et dixit ad eum : Hæc dicit Dominus : Præcipe domui tuæ, moreris tu et non vives.

2. Et convertit Ezecias ad murum, et precatus est ad Dominum, dicens :

3. Domine, memento nunc quæcumque ambulavi coram te in veritate et corde pleno, et bonum in oculis tuis feci. Et ploravit Ezecias ploratu magno.

4. Et erat Esaias in atrio medio, et verbum Domini factum est ad eum, dicens :

5. Revertere, et dices ad Ezeciam ducem populi mei : Hæc dicit Dominus Deus David patris tui : Audivi deprecationem tuam, vidi lacrymas tuas : ecce ego sanabo te, die tertia ascendes in domum Domini.

6. Et adjiciam ad dies tuos quinque et decem annos, et de manu regis Assyriorum salvabo te et civitatem hanc, et protegam super civitatem hanc propter me et propter David servum meum.

7. Et dixit : Capiant palatham ficorum, et ponant super ulcus, et sanabitur.

8. Καὶ εἶπεν Ἐζεκίας πρὸς Ἡσαΐαν· Τί τὸ σημεῖον ὅτι ἰάσεται με Κύριος, καὶ ἀναβήσομαι εἰς οἶκον Κυρίου τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ;

9. Καὶ εἶπεν Ἡσαΐας· Τοῦτο τὸ σημεῖον παρὰ Κυρίου ὅτι ποιήσει Κύριος τὸν λόγον ὃν ἐλάλησε· πορεύσεται ἡ σκιά δέκα βαθμούς, ἐὰν ἐπιστρέψῃ δέκα βαθμούς;

10. Καὶ εἶπεν Ἐζεκίας· Κοῦρον τὴν σκιάν κλίνει δέκα βαθμούς· οὐχί, ἀλλ' ἐπιστραφήτω ἡ σκιά ἐν τοῖς ἀναβαθμοῖς δέκα βαθμούς εἰς τὰ ὀπίσω.

11. Καὶ ἐβόησεν Ἡσαΐας ὁ προφήτης πρὸς Κύριον, καὶ ἐπέστρεψεν ἡ σκιά ἐν τοῖς ἀναβαθμοῖς εἰς τὰ ὀπίσω δέκα βαθμούς.

12. Ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀπέστειλε Μαρωδὰχ Βαλαδὰν υἱὸς Βαλαζάν, βασιλεὺς Βαβυλῶνος, βιβλία καὶ μανὰ καὶ πρὸς Ἐζεκίαν, ὅτι ἤκουσεν ὅτι ἐβρώστησεν Ἐζεκίας.

13. Καὶ ἐγάργη ἐπ' αὐτοῖς Ἐζεκίας, καὶ ἔδειξεν αὐτοῖς ὅλον τὸν οἶκον τοῦ νεχωθά, τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον, τὰ ἀρώματα καὶ τὸ ἔλαιον τὸ ἀγαθόν, καὶ τὸν οἶκον τῶν σκευῶν, καὶ ὅσα τῦρέθη ἐν τοῖς θησαυροῖς αὐτοῦ· οὐκ ἦν λόγος ὃν οὐκ ἔδειξεν αὐτοῖς Ἐζεκίας ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ καὶ ἐν πάσῃ τῇ ἐξουσίᾳ αὐτοῦ.

14. Καὶ εἰσῆλθεν Ἡσαΐας ὁ προφήτης πρὸς τὸν βασιλέα Ἐζεκίαν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· Τί ἐλάλησαν οἱ ἄνδρες οὗτοι, καὶ πόθεν ἤκασι πρὸς σέ; Καὶ εἶπεν Ἐζεκίας· Ἐκ γῆς πόρρωθεν ἤκασι πρὸς μέ, ἐκ Βαβυλῶνος.

15. Καὶ εἶπε· Τί εἶδον ἐν τῷ οἴκῳ σου; Καὶ εἶπε· Πάντα ὅσα ἐν τῷ οἴκῳ μου εἶδον, οὐκ ἦν ἐν τῷ οἴκῳ μου ὃ οὐκ ἔδειξα αὐτοῖς, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐν τοῖς θησαυροῖς μου.

16. Καὶ εἶπεν Ἡσαΐας πρὸς Ἐζεκίαν· Ἀκουσον λόγον Κυρίου.

17. Ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, καὶ ληφθήσεται πάντα τὰ ἐν τῷ οἴκῳ σου, καὶ ὅσα ἐθησαύρισαν οἱ πατέρες σου ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, εἰς Βαβυλῶνα· καὶ οὐχ ὑπολειφθήσεται ῥῆμα ὃ εἶπε Κύριος.

18. Καὶ οἱ υἱοί σου, οἱ ἐξελεύσονται ἐκ σοῦ, οὓς γεννήσεις, λήψεται, καὶ ἔσονται εὐνοῦχοι ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ βασιλέως Βαβυλῶνος.

19. Καὶ εἶπεν Ἐζεκίας πρὸς Ἡσαΐαν· Ἀγαθὸς ὁ λόγος Κυρίου ὃν ἐλάλησεν, ἔστω εἰρήνῃ ἐν ταῖς ἡμέραις μου.

20. Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἐζεκίου καὶ πᾶσα ἡ δυναστεία αὐτοῦ, καὶ ὅσα ἐποίησε, τὴν κρίνῃ καὶ τὸν ὑδραγωγὸν, καὶ εἰσέγαγε τὸ ὕδωρ εἰς τὴν πόλιν, οὐχί ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα;

21. Καὶ ἐκοιμήθη Ἐζεκίας μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐβασίλευσε Μανασσῆς υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑ'.

1. Υἱὸς δώδεκα ἐτῶν Μανασσῆς ἐν τῷ βασιλεῦειν αὐτόν, καὶ πενήκοντα καὶ πέντε ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ· καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἀψιβά.

2. Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς Κυρίου, κατὰ τὰ βδελύγματα τῶν ἐθνῶν ἃν ἐξῆρε Κύριος ἀπὸ προσώπου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ.

3. Καὶ ἐπέστρεψε καὶ ὠκοδόμησε τὰ ὑψηλὰ ἃ κατίσπασεν Ἐζεκίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ ἀνέστησε θυ-

8. Et dixit Ezecias ad Esaiam : Quodnam signum quia sanabit me Dominus, et ascendam in domum Domini die tertia?

9. Et dixit Esaias : Hoc signum a Domino quia faciet Dominus verbum quod locutus est : Ibit umbra decem gradus, si revertet decem gradus?

10. Et dixit Ezecias : Leve umbram declinare decem gradus : nequaquam, sed revertatur umbra in ascensionibus decem gradus retrorsum.

11. Et clamavit Esaias propheta ad Dominum, et revertit umbra in ascensionibus in posteriora decem gradus.

12. In tempore illo misit Merodach Baladan filius Baladan, rex Babylonis, libros et manaa ad Ezeciam, quoniam audiverat quia aegrotavit Ezecias.

13. Et gavisus est super iis Ezecias, et ostendit eis totam domum ipsius nechotha, argentum et aurum, aromata et oleum bonum, et domum vasorum, et quaecumque inventa sunt in thesauris suis : non fuit verbum quod non ostenderit eis Ezecias in domo sua et in omni potestate sua.

14. Et intravit Esaias propheta ad regem Ezeciam, et dixit ad eum : Quid locuti sunt viri isti, et unde venerunt ad te? Et dixit Ezecias : De terra longinqua venerunt ad me, de Babylone.

15. Et dixit : Quid viderunt in domo tua? Et dixit : Omnia quaecumque in domo mea viderunt, non fuit in domo mea quod non ostenderim eis, sed et quae in thesauris meis.

16. Et dixit Esaias ad Ezeciam : Audi verbum Domini :

17. Ecce dies veniunt, et tollentur omnia quae in domo tua, et quaecumque thesaurizaverunt patres tui usque in diem hanc, in Babylonem : et non remanebit verbum quod dixit Dominus.

18. Et filii tui, qui egredientur ex te, quos generabis, capientur, et erunt eunuchi in domo regis Babylonis.

19. Et dixit Ezecias ad Esaiam : Bonum est verbum Domini quod locutus est, sit pax in diebus meis.

20. Et reliqua verborum Ezeciae et omnis potentatus ejus, et quaecumque fecit, fontem et aquaeductum, et introduxit aquam in civitatem, nonne haec scripta in libro verborum dierum regibus Juda?

21. Et dormivit Ezecias cum patribus suis, et regnavit Manasses filius ejus pro eo.

CAPUT XXI.

1. Filius duodecim annorum erat Manasses in regnando ipsum, et quinquaginta et quinque annos regnavit in Jerusalem : et nomen matri ejus Apsiba.

2. Et fecit malum in oculis Domini, juxta abominationes gentium quas sustulit Dominus a facie filiorum Israel.

3. Et revertit et aedificavit excelsa quae diruerat Ezecias pater ejus, et erexit altare Baal, et fecit lucos sicut fecerat

σιαστήριον τῇ Βάαλ, καὶ ἐποίησε τὰ ἄλλα καθὼς ἐποίησεν Ἀχαάβ βασιλεὺς Ἰσραὴλ, καὶ προσεκύνησε πάσῃ τῇ δυνάμει τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐδούλευσεν αὐτοῖς.

4. Καὶ ὠκοδόμησε θυσιαστήριον ἐν οἴκῳ Κυρίου, ὡς εἶπεν· Ἐν Ἱερουσαλὴμ θήσω τὸ ὄνομά μου.

5. Καὶ ὠκοδόμησε θυσιαστήριον πάσῃ τῇ δυνάμει τοῦ οὐρανοῦ ἐν ταῖς δυσὶν αὐλαῖς οἴκου Κυρίου.

6. Καὶ διῆγε τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ἐν πυρὶ, καὶ ἐκληδονίζετο καὶ οἰωνίζετο, καὶ ἐποίησε τεμένη, καὶ γνώστας ἐπλήθυνε τοῦ ποιεῖν τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς Κυρίου, παροργίσαι αὐτόν.

7. Καὶ ἐθήκε τὸ γλυπτὸν τοῦ ἄλσους ἐν τῷ οἴκῳ ὃν εἶπε Κύριος πρὸς Δαυὶδ καὶ πρὸς Σαλωμών τὸν υἱὸν αὐτοῦ· Ἐν τῷ οἴκῳ τούτῳ καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ ἡ ἐξελεξάμην ἐκ πασῶν φυλῶν τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ θήσω τὸ ὄνομά μου εἰς τὸν αἰῶνα,

8. καὶ οὐ προσθήσω τοῦ σαλευῖσαι τὸν πόδα Ἰσραὴλ ἀπὸ τῆς γῆς ἧς ἔδωκα τοῖς πατράσιν αὐτῶν, οἳ τινες φυλάξουσιν πάντα ὅσα ἐνετειλάμην κατὰ πᾶσαν τὴν ἐντολὴν ἣν ἐνετείλατο αὐτοῖς ὁ δούλος μου Μωϋσῆς.

9. Καὶ οὐκ ἤκουσαν, καὶ ἐπλάνησεν αὐτοὺς Μανασσῆς τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς Κυρίου ὑπὲρ τὰ ἔθνη, ἃ ἤφάνισε Κύριος ἐκ προσώπου υἱῶν Ἰσραὴλ.

10. Καὶ ἐλάλησε Κύριος ἐν χειρὶ δούλων αὐτοῦ τῶν προφητῶν, λέγων·

11. Ἀνθ' ὧν ὅσα ἐποίησε Μανασσῆς ὁ βασιλεὺς Ἰουδα, τὰ βδελύγματα ταῦτα τὰ πονηρὰ ἀπὸ πάντων ὧν ἐποίησεν ὁ Ἀμορραῖος ὁ ἐμπροσθεν, καὶ ἐξήμαρτε καὶ γε τὸν Ἰούδαν ἐν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν,

12. οὐχ οὕτως· τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ· Ἰδοὺ ἐγὼ φέρω κακὰ ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ καὶ Ἰούδαν, ὥστε παντὸς ἀκούοντος ἡχήσει ἀμφότερα τὰ ὦτα αὐτοῦ.

13. Καὶ ἐκτενῶ ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ τὸ μέτρον Σαμαρείας καὶ τὸ στάθμιον οἴκου Ἀχαάβ· καὶ ἀπαλείψω τὴν Ἱερουσαλὴμ καθὼς ἀπαλείφεται ὁ ἀλάβαστρος ἀπαλειφόμενος καὶ καταστρέφεται ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ.

14. Καὶ ἀπεύσομαι τὸ ὑπόλειμμα τῆς κληρονομίας μου, καὶ παραδώσω αὐτοὺς εἰς χεῖρας ἐχθρῶν αὐτῶν, καὶ ἔσονται εἰς διαρπαγὴν καὶ εἰς προνομήν πᾶσι τοῖς ἐχθροῖς αὐτῶν,

15. ἀνθ' ὧν ὅσα ἐποίησαν τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς μου, καὶ ἦσαν παροργίζοντές με ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς ἐξήγαγον τοὺς πατέρας αὐτῶν ἐξ Αἰγύπτου καὶ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

16. Καὶ γε αἷμα ἀθῶν ἐξέχεε Μανασσῆς πολὺ σφόδρα, ἕως οὗ ἐπλησε τὴν Ἱερουσαλὴμ στόμα εἰς στόμα, πλὴν ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτοῦ ὧν ἐξήμαρτε τὸν Ἰούδαν τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς Κυρίου.

17. Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Μανασσῆ καὶ πάντα ὅσα ἐποίησε, καὶ ἡ ἁμαρτία αὐτοῦ ἣν ἥμαρτεν, οὐχὶ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰουδα;

18. Καὶ ἐκοιμήθη Μανασσῆς μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν τῷ κήπῳ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, ἐν κήπῳ Ὀζά. Καὶ ἐβασίλευσεν Ἀμὼς υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

19. Υἱὸς εἴκοσι καὶ δύο ἐτῶν Ἀμὼς ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ δύο ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ· καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Μεσολλάμ, θυγάτηρ Ἀρούς ἐξ Ἰετέβα.

Achaab rex Israel, et adoravit omnem virtutem coeli, et servivit eis.

4. Et aedificavit altare in domo Domini, quomodo dixit : In Jerusalem ponam nomen meum.

5. Et aedificavit altare omni virtuti coeli in duobus atris domus Domini.

6. Et traduxit filios suos in igni, et ariolabatur et augurabatur, et fecit delubra, et gnostas multiplicavit faciendo malum in oculis Domini, ad irritandum eum.

7. Et posuit sculptile luci in domo qua dixit Dominus ad David et ad Salomon filium ejus : In domo hac et in Jerusalem quam elegi de omnibus tribubus Israel, et ponam nomen meum in saeculum,

8. et non adjiciam commovere pedem Israel de terra quam dedi patribus eorum, qui modo custodient omnia quaecumque mandavi juxta omne mandatum quod mandavit eis servus meus Moyses.

9. Et non audierunt, et decepit eos Manasses ad faciendum malum in oculis Domini super gentes, quas deleverat Dominus a facie filiorum Israel.

10. Et locutus est Dominus in manu servorum suorum prophetarum, dicens :

11. Pro iis quae fecit Manasses rex Juda, abominationes istas malas ex omnibus quae fecerat Amorrhæus qui ante, et peccare fecit etiam Judam in idolis suis,

12. non sic : hæc dicit Dominus Deus Israel : Ecce ego porto mala super Jerusalem et Judam, ita ut omnis audientis personaturæ sint ambæ aures ejus.

13. Et extendam super Jerusalem mensuram Samariæ et pondus domus Achaab : et extergam Jerusalem sicut extergitur alabastrum quod abstergitur et convertitur super faciem suam.

14. Et expellam residuum hæreditatis meæ, et tradam eos in manus inimicorum suorum, et erunt in direptionem et in prædam omnibus inimicis suis,

15. pro eo quod fecerunt malum in oculis meis, et fuerunt irritantes me a die qua eduxi patres eorum ex Ægypto et usque in diem hanc.

16. Etiam sanguinem innocentem effudit Manasses multum valde, quoadusque implevit Jerusalem os ad os, præter peccata sua quibus peccare fecit Judam ad faciendum malum in oculis Domini.

17. Et reliqua verborum Manasse et omnia quaecumque fecit, et peccatum ejus quod peccavit, nonne hæc scripta in libro verborum dierum regibus Juda?

18. Et dormivit Manasses cum patribus suis, et sepultus est in horto domus suæ, in horto Oza. Et regnavit Amos filius ejus pro eo.

19. Filius viginti et duorum annorum Amos in regnando ipse, et duos annos regnavit in Jerusalem : et nomen matri ejus Messollam, filia Arus de Jeteba.

20. Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς Κυρίου, καθὼς ἐποίησε Μανασσῆς ὁ πατὴρ αὐτοῦ.

21. Καὶ ἐπορεύθη ἐν πάσῃ ὁδῷ ἣ ἐπορεύθη ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ ἐλάτρευσε τοῖς εἰδώλοις οἷς ἐλάτρευσεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ προσεκύνησεν αὐτοῖς.

22. Καὶ ἐγκατέλιπε τὸν Κύριον Θεὸν τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ Κυρίου.

23. Καὶ συνεστράφησαν οἱ παῖδες Ἀμὼς πρὸς αὐτὸν, καὶ ἐθανάτωσαν τὸν βασιλέα ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ.

24. Καὶ ἐπάταξεν ὁ λαὸς τῆς γῆς πάντας τοὺς συστραφέντας ἐπὶ τὸν βασιλέα Ἀμὼς, καὶ ἐδασλεύσεν ὁ λαὸς τῆς γῆς τὸν Ἰωσίαν υἱὸν αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

25. Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἀμὼς ὅσα ἐποίησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα;

26. Καὶ ἐθαψαν αὐτὸν ἐν τῷ τάφῳ αὐτοῦ ἐν τῷ κήπῳ Ὁζᾶ, καὶ ἐδασλεύσεν Ἰωσίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΒ'.

1. Υἱὸς ὀκτὼ ἐτῶν Ἰωσίας ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν, καὶ τριάκοντα καὶ ἐν ἔτος ἐδασλεύσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ· καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἰεδία, θυγάτηρ Ἐδεϊά ἐκ Βασουρώθ.

2. Καὶ ἐποίησε τὸ εὐθὲς ἐν ὀφθαλμοῖς Κυρίου, καὶ ἐπορεύθη ἐν πάσῃ ὁδῷ Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· οὐκ ἀπέστη δεξιὰ καὶ ἀριστερά.

3. Καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ ὀκτωκαιδεκάτῳ ἔτει τῷ βασιλεῖ Ἰωσίᾳ ἐν τῷ μηνὶ τῷ ὀγδόῳ, ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς τὸν Σαπφάν υἱὸν Ἐζελίου υἱοῦ Μεσολλάμ, τὸν γραμματεῖα οἴκου Κυρίου, λέγων·

4. Ἀνάβηθι πρὸς Χελκίαν τὸν ἱερέα τὸν μέγαν, καὶ σπράγισον τὸ ἀργύριον τὸ εἰσενεχθὲν ἐν οἴκῳ Κυρίου, ὃ συνήγαγον οἱ φυλάσσοντες τὸν σταθμὸν παρὰ τοῦ λαοῦ,

5. καὶ δότωσαν αὐτὸ ἐπὶ χεῖρα ποιούντων τὰ ἔργα τῶν καθεσταμένων ἐν οἴκῳ Κυρίου. Καὶ ἔδωκεν αὐτὸ τοῖς ποιούσι τὰ ἔργα τοῖς ἐν οἴκῳ Κυρίου, τοῦ κατισχύσαι τὸ βεδὲκ τοῦ οἴκου,

6. τοῖς τέκτοσι καὶ τοῖς οἰκοδόμοις καὶ τοῖς τειχισταῖς, καὶ τοῦ κτίσασθαι ξύλα καὶ λίθους λατομητοῦς, τοῦ κραταῖωσαι τὸ βεδὲκ τοῦ οἴκου.

7. Πλὴν οὐκ ἐξελογίζοντο αὐτοὺς τὸ ἀργύριον τὸ διδόμενον αὐτοῖς, ὅτι ἐν πίστει αὐτοὶ ποιοῦσι.

8. Καὶ εἶπε Χελκίας ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας πρὸς Σαπφάν τὸν γραμματεῖα· Βιβλίον τοῦ νόμου εὑρον ἐν οἴκῳ Κυρίου. Καὶ ἔδωκε Χελκίας τὸ βιβλίον πρὸς Σαπφάν, καὶ ἀνέγνω αὐτό.

9. Καὶ εἰσῆλθεν ἐν οἴκῳ Κυρίου πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ἐπέστρεψε τῷ βασιλεῖ ῥῆμα, καὶ εἶπεν· Ἐχώνευσαν οἱ δούλοι σου τὸ ἀργύριον τὸ εὑρεθὲν ἐν οἴκῳ Κυρίου, καὶ ἔδωκαν αὐτὸ ἐπὶ χεῖρα ποιούντων τὰ ἔργα καθεσταμένων ἐν οἴκῳ Κυρίου.

10. Καὶ εἶπε Σαπφάν ὁ γραμματεὺς πρὸς τὸν βασιλέα, λέγων· Βιβλίον ἔδωκέ μοι Χελκίας ὁ ἱερεὺς. Καὶ ἀνέγνω αὐτὸ Σαπφάν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως.

11. Καὶ ἐγένετο, ὥς ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς τοὺς λόγους βιβλίου τοῦ νόμου, καὶ διέρρηξε τὰ ἱμάτια ἑαυτοῦ.

12. Καὶ ἐντείλατο ὁ βασιλεὺς τῷ Χελκίᾳ τῷ ἱερεῖ, καὶ τῷ Ἀχιζάμ υἱῷ Σαπφάν, καὶ τῷ Ἀχοβὼρ υἱῷ Μιχαίου, καὶ τῷ Σαπφάν τῷ γραμματεῖ, καὶ τῷ Ἀσαΐᾳ δούλῳ τοῦ βασιλέως, λέγων·

20. Et fecit malum in oculis Domini, sicut fecerat Manasses pater ejus.

21. Et ambulavit in omni via qua ambulaverat pater ejus, et servivit idolis quibus servierat pater ejus, et adoravit ea.

22. Et dereliquit Dominum Deum patrum suorum, et non ambulavit in via Domini.

23. Et conjurarunt pueri Amos adversus eum, et interfecerunt regem in domo ejus.

24. Et percussit populus terrae omnes qui conjuraverant super regem Amos, et regem fecit populus terrae Josiam filium ejus pro eo.

25. Et reliqua verborum Amos quaecumque fecit, nonne ecce haec scripta in libro verborum dierum regibus Juda?

26. Et sepelierunt eum in sepulcro ejus in horto Oza, et regnavit Josias filius ejus pro eo.

CAPUT XXII.

1. Filius octo annorum Josias in regnando ipsum, et triginta et unum annum regnavit in Jerusalem: et nomen matri ejus Jedia, filia Edeia de Basuroth.

2. Et fecit rectum in oculis Domini, et ambulavit in omni via patris David sui: non recessit ad dexteram et sinistram.

3. Et factum est in octavo et decimo anno regis Josiae in mense octavo, misit rex Sapphan filium Ezeliae filii Messolam, scribam domus Domini, dicens:

4. Ascende ad Chelciam sacerdotem magnum, et signa argentum illatum in domo Domini, quod collegerunt custodes liminis a populo,

5. et dent illud super manum facientium opera qui praepositi sunt in domo Domini. Et dedit illud facientibus opera qui in domo Domini, ad fulciendum bedec domus,

6. fabris et aedificatoribus et caementariis, et ad emendum ligna et lapides excisos, ad confirmandum bedec domus.

7. Veruntamen non supputabant eis argentum quod dabatur eis, quoniam in fide ipsi faciunt.

8. Et dixit Chelcias sacerdos magnus ad Sapphan scribam: Librum legis inveni in domo Domini. Et dedit Chelcias librum ad Sapphan, et legit illum.

9. Et intravit in domo Domini ad regem, et retulit regi verbum, et dixit: Conflaverunt servi tui argentum inventum in domo Domini, et dederunt illud ad manum facientium opera praefectorum in domo Domini.

10. Et dixit Sapphan scriba ad regem, dicens: Librum dedit mihi Chelcias sacerdos. Et legit illum Sapphan coram rege.

11. Et factum est, ut audivit rex verba libri legis, et discidit vestimenta sua.

12. Et mandavit rex Chelciae sacerdoti, et Achicam filio Sapphan, et Achobor filio Michae, et Sapphan scribae, et Asaiae servo regis, dicens:

13. Δεῦτε, ἐκζητήσατε τὸν Κύριον περὶ ἑμοῦ καὶ περὶ παντὸς τοῦ λαοῦ καὶ περὶ παντὸς τοῦ Ἰουδα, καὶ περὶ τῶν λόγων τοῦ βιβλίου τοῦ εὐρεθέντος τούτου, ὅτι μεγάλη ἡ ὀργὴ Κυρίου ἐκκεκαυμένη ἐν ἡμῖν, ὑπὲρ ὃ οὐκ ἤκουσαν οἱ πατέρες ἡμῶν τῶν λόγων τοῦ βιβλίου τούτου, τοῦ ποιεῖν κατὰ πάντα τὰ γεγραμμένα κατ' ἡμῶν.

14. Καὶ ἐπορεύθη Χελκίας ὁ ἱερεὺς, καὶ Ἀχικὰμ, καὶ Ἀχοβὼρ, καὶ Σαπφάν, καὶ Ἀσαΐας πρὸς Ὀλδαν τὴν προφῆτιν, μητέρα Σελλήμ υἱοῦ Θεκουάν υἱοῦ Ἀράς τοῦ ἱματιοφύλακος. Καὶ αὕτη κατῴκει ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐν τῇ Μασενᾷ. Καὶ ἐλάλησαν πρὸς αὐτήν,

15. καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τάδε λέγει· Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ· Εἰπάτε τῷ ἀνδρὶ τῷ ἀποστείλαντι ὑμᾶς πρὸς μέ·

16. Τάδε λέγει Κύριος· Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω κακὰ ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον, καὶ ἐπὶ τοὺς ἐνοικοῦντας αὐτὸν, πάντας τοὺς λόγους τοῦ βιβλίου οὗς ἀνέγνω βασιλεὺς Ἰουδα,

17. ἀνθ' ὧν ἐγκατελίπον με καὶ ἐθυμίωσαν θεοὶς ἑτέροις, ὅπως παροργίσωσί με ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτῶν, καὶ ἐκκαυθήσεται θυμὸς μου ἐν τῇ τόπῳ τούτῳ καὶ οὐ σβεσθήσεται.

18. Καὶ πρὸς βασιλέα Ἰουδα τὸν ἀποστείλαντα ὑμᾶς ἐπιζητήσαι τὸν Κύριον, τάδε ἔρειτε πρὸς αὐτόν· Τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ· Οἱ λόγοι οὗς ἤκουσας,

19. ἀνθ' ὧν ὅτι ἠπαλύνθη ἡ καρδίᾳ σου καὶ ἐνετράπης ἀπὸ προσώπου ὡς ἤκουσας ὅσα ἐλάλησα ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον καὶ ἐπὶ τοὺς ἐνοικοῦντας αὐτόν, τοῦ εἶναι εἰς ἀρραπισμὸν καὶ εἰς κατάραν, καὶ διέρρηξας τὰ ἱμάτιά σου καὶ ἐκλαυσας ἐνώπιόν μου, καὶ γε ἐγὼ ἤκουσα, λέγει Κύριος.

20. Οὐχ οὕτως ἰδοὺ προστίθιμί σε πρὸς τοὺς πατέρας σου, καὶ συναχθήσῃ εἰς τὸν τάφον σου ἐν εἰρήνῃ, καὶ οὐκ ὀφθήσεται ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς σου ἐν πᾶσι τοῖς κακοῖς οἷς ἐγὼ εἶμι ἐπάγω ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΓ'.

1. Καὶ ἐπέστρεψαν τῷ βασιλεῖ τὸ ῥῆμα, καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς, καὶ συνήγαγε πρὸς ἑαυτὸν πάντας τοὺς πρεσβυτέρους Ἰουδα καὶ Ἱερουσαλὴμ.

2. Καὶ ἀνέβη ὁ βασιλεὺς εἰς οἶκον Κυρίου, καὶ πᾶς ἀνὴρ Ἰουδα καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλὴμ μετ' αὐτοῦ, καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ προφῆται, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀπὸ μικροῦ καὶ ἕως μεγάλου, καὶ ἀνέγνω ἐν ὧσιν αὐτῶν πάντας τοὺς λόγους τοῦ βιβλίου τῆς διαθήκης τοῦ εὐρεθέντος ἐν οἴκῳ Κυρίου.

3. Καὶ ἔστη ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν στῦλον, καὶ διέθετο διαθήκην ἐνώπιον Κυρίου, τοῦ πορεύεσθαι ὀπίσω Κυρίου, τοῦ φυλάσσειν τὰς ἐντολάς αὐτοῦ καὶ τὰ μαρτύρια αὐτοῦ καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ ἐν πάσῃ καρδίᾳ καὶ ἐν πάσῃ ψυχῇ, τοῦ ἀναστῆσαι τοὺς λόγους τῆς διαθήκης ταύτης, τὰ γεγραμμένα ἐπὶ τῷ βιβλίῳ τούτῳ. Καὶ ἔστη πᾶς ὁ λαὸς ἐν τῇ διαθήκῃ.

4. Καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς τῷ Χελκίᾳ τῷ ἱερεῖ τῷ μεγάλῳ καὶ τοῖς ἱερεῦσι τῆς δευτερώσεως καὶ τοῖς φυλάσσουσι τὸν σταθμὸν, τοῦ ἐξαγαγεῖν ἐκ τοῦ ναοῦ Κυρίου πάντα τὰ σκευὴ τὰ πεποιημένα τῷ Βάαλ καὶ

13. Ite, exquirite Dominum pro me et pro omni populo et pro universo Juda, et de verbis libri inventi hujus, quoniam magna est ira Domini accensa in nobis, pro eo quod non audiverunt patres nostri verba libri hujus, ad faciendum juxta omnia quae scripta sunt super nos.

14. Et ivit Chelcias sacerdos, et Achicam, et Achobor, et Sapphan, et Asaias ad Oldam prophetissam, matrem Sellem filii Thecuan filii Aras custodis vestium. Et ipsa habitabat in Jerusalem in Masena. Et locuti sunt ad eam,

15. et dixit eis : Haec dicit Dominus Deus Israel : Dicit viro qui misit vos ad me :

16. Haec dicit Dominus : Ecce ego adduco mala super locum hunc, et super inhabitantes eum, omnia verba libri quae legit rex Juda,

17. pro eo quod dereliquerunt me et adolebant diis aliis, ut irritarent me in operibus manuum suarum, et succendetur indignatio mea in loco isto et non exstinguetur.

18. et ad regem Juda qui misit vos inquirere Dominum, haec dicetis ad eum : Haec dicit Dominus Deus Israel : Verba quae audisti,

19. propterea quod perterritum est cor tuum et confusus es a facie ut audisti quaecumque locutus sum super locum istum et super inhabitantes eum, ut sint in perditionem et in maledictionem, et discidisti vestimenta tua et plorasti coram me, etiam ego audiui, dicit Dominus.

20. Non sic : ecce ego adjicio te ad patres tuos, et colligeris in sepulcrum tuum in pace, et non aspicietur in oculis tuis in omnibus malis quae ego ipse adduco super locum hunc.

CAPUT XXIII.

1. Et retulerunt regi verbum, et misit rex, et congregavit ad se omnes seniores Juda et Jerusalem.

2. Et ascendit rex in domum Domini, et omnis vir Juda et omnes habitantes in Jerusalem cum eo, et sacerdotes et prophetae, et omnis populus a parvo et usque ad magnum, et legit in auribus eorum omnia verba libri testamenti inventi in domo Domini.

3. Et stetit rex ad columnam, et disposuit testamentum coram Domino, eundi post Dominum, custodiendi mandata ejus et testimonia ejus et justificationes ejus in omni corde et in omni anima, erigendi verba testamenti hujus, scripta super librum hunc. Et stetit omnis populus in testamento.

4. Et mandavit rex Chelciae sacerdoti magno et sacerdotibus secundi ordinis et custodibus liminis, educere e templo Domini omnia vasa facta Baal et lucui et omni

τῷ ἄλσει καὶ πάσῃ τῇ δυνάμει τοῦ οὐρανοῦ· καὶ κατέκαυσεν αὐτὰ ἔξω Ἱερουσαλήμ ἐν σαδηνμὺθ Κέδρων, καὶ ἔβαλε τὸν χοῦν αὐτῶν εἰς Βαιθήλ.

5. Καὶ κατέκαυσε τοὺς Χωμαρίμ οὓς ἔδωκαν βασιλεῖς Ἰούδα, καὶ ἐθυμίων ἐν τοῖς ὑψηλοῖς καὶ ἐν ταῖς πόλεσιν Ἰούδα καὶ τοῖς περικύκλω Ἱερουσαλήμ, καὶ τοὺς θυμιῶντας τῷ Βάαλ, καὶ τῷ ἥλιῳ, καὶ τῇ σελήνῃ, καὶ τοῖς Μαζουρίθ, καὶ πάσῃ τῇ δυνάμει τοῦ οὐρανοῦ.

6. Καὶ ἐξήνεγκε τὸ ἄλσος ἐξ οἴκου Κυρίου ἔξωθεν Ἱερουσαλήμ εἰς τὸν χειμάρρουν Κέδρων, καὶ κατέκαυσεν αὐτὸν ἐν τῷ χειμάρρῳ Κέδρων, καὶ ἐλέπτυνεν εἰς χοῦν· καὶ ἔρριψε τὸν χοῦν αὐτοῦ εἰς τὸν τάφον τῶν υἱῶν τοῦ λαοῦ.

7. Καὶ καθεῖλε τὸν οἶκον τῶν Καδησίμ τῶν ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου, οὗ αἱ γυναῖκες ὑφαίνον ἐκεῖ Χεττίμ τῷ ἄλσει.

8. Καὶ ἀνήγαγε πάντας τοὺς ἱερεῖς ἐκ πόλεων Ἰούδα, καὶ ἐμίανε τὰ ὑψηλὰ οὗ ἐθυμίαςαν ἐκεῖ οἱ ἱερεῖς ἀπὸ Γαιθὰλ καὶ ἕως Βηρσαβεί· καὶ καθεῖλε τὸν οἶκον τῶν πυλῶν τὸν παρὰ τὴν θύραν τῆς πύλης Ἰησοῦ ἀρχοντος τῆς πόλεως, τῶν ἐξ ἀριστερῶν ἀνδρὸς ἐν τῇ πύλῃ τῆς πόλεως.

9. Πλὴν οὐκ ἀνέβησαν οἱ ἱερεῖς τῶν ὑψηλῶν πρὸς τὸ θυσιαστήριον Κυρίου ἐν Ἱερουσαλήμ, ὅτι εἰ μὴ ἔφαγον ἄζυμα ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν.

10. Καὶ ἐμίανε τὸν Ταφέθ τὸν ἐν φάραγγι υἱοῦ Ἐννὸμ, τοῦ διαγαγεῖν ἄνδρα τὸν υἱὸν αὐτοῦ καὶ ἄνδρα τὴν θυγατέρα αὐτοῦ τῷ Μολὸχ ἐν πυρὶ.

11. Καὶ κατέκαυσε τοὺς ἵππους οὓς ἔδωκαν βασιλεῖς Ἰούδα τῷ ἥλιῳ, ἐν τῇ εἰσόδῳ οἴκου Κυρίου εἰς τὸ γαζοφυλάκιον Νάθαν βασιλέως τοῦ εὐνούχου ἐν Φαρουρίμ. Καὶ τὸ ἄρμα τοῦ ἡλίου κατέκαυσε πυρὶ,

12. καὶ τὰ θυσιαστήρια τὰ ἐπὶ τοῦ ὧματος τοῦ ὑπερώου Ἀχαζ, ἃ ἐποίησαν βασιλεῖς Ἰούδα. Καὶ τὰ θυσιαστήρια ἃ ἐποίησε Μανασσῆς ἐν ταῖς δυσὶν αὐλαῖς οἴκου Κυρίου καθεῖλεν ὁ βασιλεὺς καὶ κατέσπασεν ἐκεῖθεν, καὶ ἔρριψε τὸν χοῦν αὐτῶν εἰς τὸν χειμάρρουν Κέδρων.

13. Καὶ τὸν οἶκον τὸν ἐπὶ πρόσωπον Ἱερουσαλήμ τὸν ἐκ δεξιῶν τοῦ ὄρους τοῦ Μοσθάθ, ὃν ᾠκοδόμησε Σαλωμών βασιλεὺς Ἰσραὴλ τῇ Ἀστάρτῃ προσοχθίσματι Σιδωνίων, καὶ τῷ Χαμὼς προσοχθίσματι Μωάβ, καὶ τῷ Μολὸχ βδελύγματι υἱῶν Ἀμμων, ἐμίανεν ὁ βασιλεὺς.

14. Καὶ συνέτριψε τὰς στήλας, καὶ ἐξωλόθρευσεν τὰ ἄλση, καὶ ἐπλησε τοὺς τόπους αὐτῶν ὀστέων ἀνθρώπων.

15. Καὶ γὰρ τὸ θυσιαστήριον τὸ ἐν Βαιθήλ τὸ ὑψηλόν, ὃ ἐποίησεν Ἱεροβοὰμ υἱὸς Ναβὰτ θεὸς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραὴλ, καὶ γὰρ τὸ θυσιαστήριον ἐκεῖνο τὸ ὑψηλὸν κατέσπασε, καὶ συνέτριψε τοὺς λίθους αὐτοῦ, καὶ ἐλέπτυνεν εἰς χοῦν, καὶ κατέκαυσε τὸ ἄλσος.

16. Καὶ ἐξένευσεν Ἰωσίας καὶ εἶδε τοὺς τάφους τοὺς ἐκεῖ ἐν τῇ πόλει, καὶ ἀπέστειλε, καὶ ἔλαβε τὰ ὀστᾶ ἐκ τῶν τάφων, καὶ κατέκαυσεν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἐμίανεν αὐτὸ κατὰ τὸ ῥῆμα Κυρίου ὃ ἐλάλησεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ ἐστᾶναι Ἱεροβοὰμ ἐν τῇ ἐορτῇ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. Καὶ ἐπιστρέψας ᾤρε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ἐπὶ τὸν τάφον τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ τοῦ λαλήσαντος τοὺς λόγους τούτους,

virtuti cœli : et combussit ea extra Jerusalem in sade moth Cedron, et eiecit pulverem eorum in Bethel.

5. Et combussit Chomarim quos dederant reges Juda, et adolebant in excelsis et in civitatibus Juda et quæ circa Jerusalem, et eos qui adolebant Baal, et soli, et lunæ, et ipsis Mazuroth, et universæ virtuti cœli.

6. Et extraxit lucum e domo Domini extra Jerusalem in torrentem Cedron, et combussit eum in torrente Cedron, et comminuit in pulverem : et projecit pulverem ejus in sepulcrum filiorum populi.

7. Et diruit domum ipsorum Cadesim qui in domo Domini, ubi mulieres texebant illic Chettiim lucul.

8. Et eduxit omnes sacerdotes e civitatibus Juda, et contaminavit excelsa ubi adolebant ibi sacerdotes a Gæbal et usque Bersabee : et diruit domum portarum quæ juxta ostium portæ Jesu principis civitatis, ex his quæ a sinistris viri in porta civitatis.

9. Verumtamen non ascendebant sacerdotes excelsorum ad altare Domini in Jerusalem, quoniam tantum comedebant azyma in medio fratrum suorum.

10. Et contaminavit ipsum Taphet qui in valle filii Ennom, ad traducendum virum filium suum et virum filiam suam ipsi Moloch in igni.

11. Et combussit equos quos dederant reges Juda soli, in introitu domus Domini in gazophylacium Nathan regis eunuchi in Pharurim. Et currum solis combussit igni,

12. et altaria quæ super solarium cœnaculi Achaz, quæ fecerant reges Juda. Et altaria quæ fecerat Manasses in duobus atriis domus Domini diruit rex et demolitus est inde, et projecit pulverem eorum in torrentem Cedron.

13. Et domum quæ ad faciem Jerusalem quæ a dextris montis Mostath, quam ædificaverat Salomon rex Israel Astarlæ offendiculo Sidoniorum, et Chamos offendiculo Moab, et Moloch abominationi filiorum Ammon, contaminavit rex.

14. Et contrivit statuas, et exterminavit lucos, et implevit loca eorum ossibus hominum.

15. Etiam altare quod in Bethel excelsum, quod fecerat Jeroboam filius Nabat qui peccare fecit Israel, etiam altare illud excelsum demolitus est, et contrivit lapides ejus, et comminuit in pulverem, et combussit lucum.

16. Et vertit se Josias et vidit sepulcra quæ ibi in civitate, et misit, et tulit ossa e sepulcris, et combussit super altare, et contaminavit illud juxta verbum Domini quod locutus est homo Dei in stando Jeroboam in festivitade ad altare. Et conversus levavit oculos suos ad sepulcrum hominis Dei qui locutus fuerat verba hæc,

17. καὶ εἶπε· Τί τὸ σκόπελον ἔχεινο δ' ἐγὼ ὁρῶ; Καὶ εἶπον αὐτῷ οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως· Ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ δ' ἐξεληλυθὼς ἐξ Ἰούδα, καὶ ἐπικαλεσάμενος τοὺς λόγους τούτους οὐκ ἐπικαλέσατο ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον Βαιθὴλ.

18. Καὶ εἶπεν· Ἄφετε αὐτὸν, ἀνὴρ μὴ κινήσάτωσαν τὰ ὀστέα αὐτοῦ. Καὶ ἐρύσθησαν τὰ ὀστέα αὐτοῦ μετὰ τῶν ὀστέων τοῦ προφήτου τοῦ ἤκοντος ἐκ Σαμαρείας.

19. Καὶ γε πάντας τοὺς οἴκους τῶν ὑψηλῶν τοὺς ἐν ταῖς πόλεσι Σαμαρείας, οὓς ἐποίησαν βασιλεῖς Ἰσραὴλ παροργίζειν Κύριον, ἀπέστησεν Ἰωσίας, καὶ ἐποίησεν ἐν αὐτοῖς πάντα τὰ ἔργα ἃ ἐποίησεν ἐν Βαιθὴλ.

20. Καὶ ἐθυσίασε πάντας τοὺς ἱερεῖς τῶν ὑψηλῶν τοὺς ὄντας ἐκεῖ ἐπὶ τῶν θυσιαστηρίων, καὶ κατέκαυσε τὰ ὀστέα τῶν ἀνθρώπων ἐπ' αὐτὰ, καὶ ἐπεστράφη εἰς Ἱερουσαλὴμ.

21. Καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς παντὶ τῷ λαῷ, λέγων· Ποιήσατε πάσχα τῷ Κυρίῳ Θεῷ ἡμῶν, καθὼς γέγραπται ἐπὶ βιβλίου τῆς διαθήκης ταύτης.

22. Ὅτι οὐκ ἐγενήθη τὸ πάσχα τοῦτο ἀφ' ἡμερῶν τῶν κριτῶν οἱ ἔκρινον τὸν Ἰσραὴλ, καὶ πάσας τὰς ἡμέρας βασιλείων Ἰσραὴλ καὶ βασιλείων Ἰούδα.

23. Ὅτι ἄλλ' ἢ τῷ ὀκτωκαιδεκάτῳ ἔτει τοῦ βασιλείως Ἰωσίου ἐγενήθη τὸ πάσχα τῷ Κυρίῳ ἐν Ἱερουσαλὴμ.

24. Καὶ γε τοὺς θελητάς, καὶ τοὺς γνωριστάς, καὶ τὰ θεράφιν, καὶ τὰ εἰδωλα, καὶ πάντα τὰ προσοχίσματα τὰ γεγονότα ἐν τῇ γῇ Ἰούδα καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ, ἐξῆρεν Ἰωσίας, ἵνα στήσῃ τοὺς λόγους τοῦ νόμου τοὺς γεγραμμένους ἐπὶ τοῦ βιβλίου οὗ εὑρε Χελκίας ὁ ἱερεὺς ἐν οἴκῳ Κυρίου.

25. Ὁμοίος αὐτῷ οὐκ ἐγενήθη ἐμπροσθεν αὐτοῦ βασιλεὺς, ὃς ἐπέστρεψε πρὸς Κύριον ἐν ὅλῃ καρδίᾳ αὐτοῦ, καὶ ἐν ὅλῃ ψυχῇ αὐτοῦ, καὶ ἐν ὅλῃ ἰσχύϊ αὐτοῦ κατὰ πάντα τὸν νόμον Μωϋσῆ, καὶ μετ' αὐτὸν οὐκ ἀνέστη ὁμοίος αὐτῷ.

26. Πλὴν οὐκ ἀπεστράφη Κύριος ἀπὸ θυμοῦ τῆς ὀργῆς αὐτοῦ τῆς μεγάλης οὗ ἐθυμώθη ὀργῇ αὐτοῦ ἐν τῇ Ἰούδα ἐπὶ τοὺς παροργισμοὺς οὓς παρώργισεν αὐτὸν Μανασσῆς.

27. Καὶ εἶπε Κύριος· Καὶ γε τὸν Ἰούδα ἀποστήσω ἀπὸ τοῦ προσώπου μου, καθὼς ἀπέστησα τὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἀπεώσομαι τὴν πόλιν ταύτην ἣν ἐξελεξάμην, τὴν Ἱερουσαλὴμ, καὶ τὸν οἶκον οὗ εἶπον· Ἔσται τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ.

28. Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἰωσίου καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν, οὐκ ἐταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα;

29. Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ ἀνέβη Φαραὼ Νεχαὼ βασιλεὺς Αἰγύπτου ἐπὶ βασιλείᾳ Ἀσσυρίων ἐπὶ ποταμὸν Εὐφράτην, καὶ ἐπορεύθη Ἰωσίας εἰς ἀπαντὴν αὐτοῦ, καὶ ἐθανάτωσεν αὐτὸν Νεχαὼ ἐν Μαγεδδῶ ἐν τῷ ἰδεῖν αὐτόν.

30. Καὶ ἐπεβίβασαν αὐτὸν οἱ παῖδες αὐτοῦ νεκρὸν ἐκ Μαγεδδῶ, καὶ ἤγαγον αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐθαψαν αὐτὸν ἐν τῷ τάφῳ αὐτοῦ· καὶ ἐλαβεν ὁ λαὸς τῆς γῆς τὸν Ἰωάχαζ υἱὸν Ἰωσίου, καὶ ἔχρισαν αὐτόν, καὶ ἐβασίλευσαν αὐτὸν ἀντὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ.

31. Ὡς εἴκοσι καὶ τριῶν ἐτῶν ἦν Ἰωάχαζ ἐν τῷ

17. et dixit : Quid scopulus ille quem ego video? Et dixerunt ei viri civitatis : Homo Dei qui venit e Juda, et invocavit verba hæc quæ invocavit super altare Bethel.

18. Et dixit : Sinite eum, vir non moveant ossa ejus. Et salvata sunt ossa ejus cum ossibus prophetæ qui venerat e Samaria.

19. Etiam omnes domos excelsorum quæ in civitatibus Samariæ, quas fecerant reges Israel ad irritandum Dominum, amovit Josias, et fecit in eis omnia opera quæ fecerat in Bethel.

20. Et immolavit omnes sacerdotes excelsorum qui erant ibi super altaria, et combussit ossa hominum super ea, et reversus est in Jerusalem.

21. Et mandavit rex omni populo, dicens : Facite pascha Domino Deo nostro, sicut scriptum est super librum testamenti hujus.

22. Quoniam non fuit factum pascha hoc a diebus judicum qui judicabant Israel, et omnibus diebus regum Israel et regum Juda.

23. Sed tantum octavo et decimo anno regis Josiæ factum est pascha Domino in Jerusalem.

24. Etiam theletas, et cognitores, et Theraphin, et idola, et omnia offendicula quæ fuerunt in terra Juda et in Jerusalem, sustulit Josias, ut firmaret verba legis scripta super librum quem invenit Chelcias sacerdos in domo Domini.

25. Similis ei non fuit ante eum rex, qui revertit ad Dominum in toto corde suo, et in tota anima sua, et in tota fortitudine sua secundum omnem legem Moysi, et post eum non surrexit similis ei.

26. Verumtamen non est aversus Dominus a furore iræ suæ magnæ quo indignatus est ira sua in Juda super irrationes quibus irritavit eum Manasses.

27. Et dixit Dominus : Etiam Judam removebo a facie mea, sicut removi Israel, et abjiciam civitatem hanc quam elegeram, ipsam Jerusalem, et domum qua dixi : Erit nomen meum ibi.

28. Et reliqua verborum Josiæ et omnia quæ fecit, nonne hæc scripta in libro verborum dierum regibus Juda?

29. In diebus autem ejus ascendit Pharaos Nechao rex Egypti super regem Assyriorum super flumen Euphratem, et ivit Josias in occursum ejus, et interfecit eum Nechao in Mageddo in videndo eum.

30. Et reportarunt eum pueri ejus mortuum e Mageddo, et adduxerunt eum in Jerusalem, et sepelierunt eum in sepulcro ejus : et sumpsit populus terræ Joachaz filium Josiæ, et unxerunt eum, et regem fecerunt eum pro patre ejus.

31. Filius viginti et trium annorum erat Joachaz in re-

βασилεύειν αὐτὸν, καὶ τρίμηνον ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἀμιτάλ, θυγάτηρ Ἱερεμίου ἐκ Λοβνά.

32. Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς Κυρίου, κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησαν οἱ πατέρες αὐτοῦ.

33. Καὶ μετέστησεν αὐτὸν Φαραὼ Νεχαὼ ἐν Ῥαβλάμ ἐν γῇ Ἐμάθ, τοῦ μὴ βασίλευειν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ἔδωκε ζηνίαν ἐπὶ τὴν γῆν ἑκατὸν τάλαντα ἀργυρίου καὶ ἑκατὸν τάλαντα χρυσοῦ,

34. καὶ ἐβασίλευσε Φαραὼ Νεχαὼ ἐπ' αὐτοὺς τὸν Ἐλιακίμ υἱὸν Ἰωσίου βασιλέως Ἰούδα, ἀντὶ Ἰωσίου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· καὶ ἐπέστρεψε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰωακίμ. Καὶ τὸν Ἰωάχαζ ἔλαβε καὶ εἰσήνεγκεν εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ.

35. Καὶ τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον ἔδωκεν Ἰωακίμ τῷ Φαραῶ, πλὴν ἐτιμογράφησε τὴν γῆν τοῦ δοῦναι τὸ ἀργύριον ἐπὶ στόματος Φαραῶ· ἀνὴρ κατὰ τὴν συντίμησιν αὐτοῦ ἔδωκεν τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον μετὰ τοῦ λαοῦ τῆς γῆς, τοῦ δοῦναι τῷ Φαραῶ Νεχαῶ.

36. Ὡς εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν Ἰωακίμ ἐν τῷ βασίλει αὐτοῦ, καὶ ἑνδεκά ἐτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἰελδάφ, θυγάτηρ Φαδαὶλ ἐκ Ῥουμά.

37. Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς Κυρίου, κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησαν οἱ πατέρες αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΔ'.

1. Ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ ἀνέβη Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλωνός, καὶ ἐγενήθη αὐτῷ Ἰωακίμ δοῦλος τρία ἔτη, καὶ ἐπέστρεψε καὶ ἠθέτησεν ἐν αὐτῷ.

2. Καὶ ἀπέστειλε Κύριος αὐτῷ τοὺς μονοζώνους τῶν Χαλδαιῶν, καὶ τοὺς μονοζώνους Συρίας, καὶ τοὺς μονοζώνους Μωάβ, καὶ τοὺς μονοζώνους υἱῶν Ἀμμων, καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτοὺς ἐν τῇ γῇ Ἰούδα, τοῦ κατισχύσαι κατὰ τὸν λόγον Κυρίου ὃν ἐλάλησεν ἐν χειρὶ τῶν δούλων αὐτοῦ, τῶν προφητῶν.

3. Πλὴν ἐπὶ τὸν θυμὸν Κυρίου ἦν ἐν τῇ Ἰούδα ἀποστήται αὐτὸν ἀπὸ τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἐν ἁμαρτίαις Μανασσῆ, κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησε.

4. Καὶ γὰρ τὸ αἷμα ἀθῶν ἐξέχευε, καὶ ἔπλησε τὴν Ἱερουσαλήμ αἵματος ἀθώου, καὶ οὐκ ἠθέλησε Κύριος ὁλοθῆναι.

5. Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἰωακίμ καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα;

6. Καὶ ἐκοιμήθη Ἰωακίμ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐβασίλευσεν Ἰωακίμ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

7. Καὶ οὐ προσέθετο ἔτι βασιλεὺς Αἰγύπτου ἐξιελθῆν ἐκ τῆς γῆς αὐτοῦ, ὅτι ἔλαβε βασιλεὺς Βαβυλωνός ἀπὸ τοῦ χειμάρρου Αἰγύπτου ἕως τοῦ ποταμοῦ Εὐφράτου πάντα ὅσα ἦν τοῦ βασιλέως Αἰγύπτου.

8. Ὡς ὀκτωκαίδεκα ἐτῶν Ἰωακίμ ἐν τῷ βασίλει αὐτοῦ, καὶ τρίμηνον ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Νέσθα, θυγάτηρ Ἑλλανασθάμ ἐξ Ἱερουσαλήμ.

9. Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς Κυρίου, κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ.

10. Ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀνέβη Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλωνός εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ἦλθεν ἡ πόλις ἐν περιοχῇ.

gnando ipsum, et tres menses regnavit in Jerusalem : et nomen matri ejus Amital, filia Jeremiae de Lobna.

32. Et fecit malum in oculis Domini, secundum omnia quaecumque fecerant patres ejus.

33. Et transtulit eum Pharao Necho in Rablaam in terra Emath, ut non regnaret in Jerusalem, et dedit multam super terram centum talenta argenti et centum talenta auri,

34. et regem fecit Pharao Necho super eos Eliacim filium Josiae regis Juda, pro Josia patre ejus : et convertit nomen ejus Joacim. Et ipsum Joachaz cepit et abduxit in Aegyptum, et mortuus est ibi.

35. Et argentum et aurum dedit Joacim Pharaoni, verumtamen aestimari fecit terram ad dandum argentum super os Pharaonis : vir secundum aestimationem suam dabant argentum et aurum cum populo terrae, ad dandum Pharaoni Necho.

36. Filius viginti et quinque annorum Joacim in regnando ipsum, et undecim annos regnavit in Jerusalem : et nomen matri ejus Jeldaph, filia Phadail de Rhuma.

37. Et fecit malum in oculis Domini, juxta omnia quaecumque fecerant patres ejus.

CAPUT XXIV.

1. In diebus ejus ascendit Nabuchodonosor rex Babylonis, et factus est ei Joacim servus tribus annis, et revertit et rebellavit in eo.

2. Et misit Dominus ei accinctos Chaldaeorum, et accinctos Syriae, et accinctos Moab, et accinctos filiorum Ammon, et emisit eos in terram Juda, ad praevalendum juxta verbum Domini quod locutus est in manu servorum suorum, prophetarum.

3. Verum super indignationem Domini fuit in Juda ad removendum eum a facie sua in peccatis Manasse, juxta omnia quaecumque fecerat.

4. Etiam sanguinem innocentem effuderat, et impleverat Jerusalem sanguine innoxio, et noluit Dominus propitiari.

5. Et reliqua verborum Joacim et omnia quaecumque fecit, nonne ecce haec scripta in libro verborum dierum regibus Juda?

6. Et dormivit Joacim cum patribus suis, et regnavit Joachim filius ejus pro eo.

7. Et non adjecit ultra rex Aegypti exire de terra sua, quoniam cepit rex Babylonis a torrente Aegypti usque ad flumen Euphratem omnia quaecumque erant regis Aegypti.

8. Filius octo et decem annorum Joachim in regnando ipsum, et tres menses regnavit in Jerusalem : et nomen matri ejus Nestha, filia Ellanastham de Jerusalem.

9. Et fecit malum in oculis Domini, juxta omnia quaecumque fecerat pater ejus.

10. In tempore illo ascendit Nabuchodonosor rex Babylonis in Jerusalem, et venit civitas in clausuram.

11. Καὶ εἰσῆλθε Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλώνης εἰς πόλιν, καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ ἐπολιοῦρχουν ἐπ' αὐτήν.

12. Καὶ ἐξῆλθεν Ἰωαχὶμ βασιλεὺς Ἰούδα ἐπὶ βασιλέα Βαβυλώνης, αὐτὸς καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ, καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτοῦ, καὶ οἱ εὐνοῦχοι αὐτοῦ, καὶ ἔλαβεν αὐτὸν βασιλεὺς Βαβυλώνης ἐν τῷ ὀγδόῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ.

13. Καὶ ἐξήνεγκεν ἐκεῖθεν πάντας τοὺς θησαυροὺς οἴκου Κυρίου καὶ τοὺς θησαυροὺς οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ συνέκοψε πάντα τὰ σκεύη τὰ χρυσᾶ ἃ ἐποίησε Σαλωμών ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐν τῷ ναῷ Κυρίου κατὰ τὸ ῥῆμα Κυρίου.

14. Καὶ ἀπώχισε τὴν Ἱερουσαλὴμ καὶ πάντας τοὺς ἄρχοντας καὶ τοὺς δυνατοὺς ἰσχυροῦ, αἰχμαλωσίας δέκα χιλιάδας αἰχμαλωτίσας, καὶ πάντα τέκτονα καὶ τὸν συγκλείοντα, καὶ οὐκ ὑπελείφθη πλὴν οἱ πτωχοὶ τῆς γῆς.

15. Καὶ ἀπώχισε τὸν Ἰωαχὶμ εἰς Βαβυλῶνα καὶ τὴν μητέρα τοῦ βασιλέως, καὶ τὰς γυναῖκας τοῦ βασιλέως καὶ τοὺς εὐνοῦχους αὐτοῦ· καὶ τοὺς ἰσχυροὺς τῆς γῆς ἀπήγαγεν εἰς ἀποικεσίαν ἐξ Ἱερουσαλὴμ εἰς Βαβυλῶνα.

16. Καὶ πάντας τοὺς ἀνδρας τῆς δυνάμεως ἐπτακισχιλίους, καὶ τὸν τέκτονα καὶ τὸν συγκλείοντα χιλίους· πάντες δυνατοὶ ποιοῦντες πόλεμον. Καὶ ἤγαγεν αὐτοὺς βασιλεὺς Βαβυλώνης μετοικεσίαν εἰς Βαβυλῶνα.

17. Καὶ ἐβασίλευσε βασιλεὺς Βαβυλώνης τὸν Βαθθανιάν υἱὸν αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ, καὶ ἐπέθηκε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Σεδεκίας.

18. Ὦς εἴκοσι καὶ ἑνὸς ἑνιαυτῶν Σεδεκίας ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν, καὶ ἑνδεκά ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ· καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἀμιτὰλ, θυγάτηρ Ἱερεμίου.

19. Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον Κυρίου, κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησεν Ἰωαχὶμ.

20. Ὅτι ἐπὶ τὸν θυμὸν Κυρίου ᾤν ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν τῷ Ἰούδα, ἕως ἀπέβρυξεν αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ. Καὶ ἠθέτησε Σεδεκίας ἐν τῷ βασιλεῖ Βαβυλώνης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΕ'.

1. Καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ ἔτει τῷ ἑνάτῳ τῆς βασιλείας αὐτοῦ, ἐν τῷ μηνὶ τῷ δεκάτῳ, ἦλθε Ναβουχοδονόσορ ὁ βασιλεὺς Βαβυλώνης καὶ πᾶσα ἡ δύναμις αὐτοῦ ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ· καὶ παρενέβαλεν ἐπ' αὐτήν, καὶ ὠκοδόμησεν ἐπ' αὐτήν περίτειχος κύκλῳ.

2. Καὶ ἦλθεν ἡ πόλις ἐν περιοχῇ ἕως τοῦ ἑνδεκάτου ἔτους τοῦ βασιλέως Σεδεκίου, ἑννάτῃ τοῦ μηνός.

3. Καὶ ἐνίσχυσεν ὁ λιμὸς ἐν τῇ πόλει, καὶ οὐκ ἦσαν ἄρτοι τῷ λαῷ τῆς γῆς.

4. Καὶ ἐρράγη ἡ πόλις, καὶ πάντες οἱ ἄνδρες τοῦ πολέμου ἐξῆλθον νυκτὸς δὸν πύλης τῆς ἀναμέσον τῶν τειχῶν, αὕτη ἐστὶ τοῦ κήπου τοῦ βασιλέως, καὶ οἱ Χαλδαῖοι ἐπὶ τὴν πόλιν κύκλῳ. Καὶ ἐπορεύθη δὸν τὴν Ἀραβὰ·

5. καὶ ἐδίωξεν ἡ δύναμις τῶν Χαλδαίων ὀπίσω τοῦ βασιλέως, καὶ κατέλαβον αὐτὸν ἐν Ἀραβῶν Ἱεριχώ, καὶ πᾶσα ἡ δύναμις αὐτοῦ διεσπάρη ἐπάνωθεν αὐτοῦ.

6. Καὶ συνέλαβον τὸν βασιλέα, καὶ ἤγαγον αὐτὸν πρὸς βασιλέα Βαβυλώνης εἰς Ρεβλάθα· καὶ ἐλάλησε μετ' αὐτοῦ κρίσιν.

11. Et intravit Nabuchodonosor rex Babylonis ad civitatem, et pueri ejus obsidebant super eam.

12. Et egressus est Joachim rex Juda super regem Babylonis, ipse et pueri ejus, et mater ejus, et principes ejus, et eunuchi ejus, et cepit eum rex Babylonis in octavo anno regni sui.

13. Et exportavit inde omnes thesauros domus Domini et thesauros domus regis, et concidit omnia vasa aurea quae fecerat Salomon rex Israel in templo Domini juxta verbum Domini.

14. Et transtulit ipsam Jerusalem et omnes principes et potentes fortitudine, captivitatis decem millia captivans, et omnem fabrum et inclusorem, et non remansit nisi mendici terrae.

15. Et transtulit ipsum Joachim in Babylonem et matrem regis, et uxores regis et eunuchos ejus : et fortes terrae abduxit in demigrationem e Jerusalem in Babylonem.

16. Et omnes viros virtutis septem mille, et fabrum et inclusorem mille : omnes potentes facientes bellum. Et duxit eos rex Babylonis transmigrationem in Babylonem.

17. Et regem fecit rex Babylonis ipsum Batthaniam filium ejus pro eo, et imposuit nomen ejus, Sedecia.

18. Filius viginti et unius annorum Sedecias in regnando ipsum, et undecim annos regnavit in Jerusalem : et nomen matri ejus Amital, filia Jeremiae.

19. Et fecit malum in conspectu Domini, juxta omnia quae fecerat Joacim.

20. Quoniam super indignationem Domini erat in Jerusalem et in Juda, quoadusque abjecit eos a facie sua. Et rebellavit Sedecias in rege Babylonis.

CAPUT XXV.

1. Et factum est in anno nono regni ejus, in mense decimo, venit Nabuchodonosor rex Babylonis et omnis virtus ejus super Jerusalem : et castrametatus est super eam, et aedificavit super eam circummurale in circuitu.

2. Et venit civitas in clausuram usque ad undecimum annum regis Sedeciae, nona mensis.

3. Et invaluit fames in civitate, et non erant panes populo terrae.

4. Et scissa est civitas, et omnes viri belli exierunt nocte viam portae quae inter muros, haec est horti regis, et Chaldaei super civitatem in circuitu. Et ivit viam Araba :

5. et persecuta est virtus Chaldaeorum post regem, et cepit eum in Araboth Jericho, et omnis virtus ejus dispersa est desuper eo.

6. Et ceperunt regem, et duxerunt eum ad regem Babylonis in Rheblatha : et locutus est cum eo judicium.

7. Καὶ τοὺς υἱοὺς Σεδεκίου Ἰσφαζε κατ' ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς Σεδεκίου ἐξετύφλωσε, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν ἐν πέλαις, καὶ ἤγαγεν εἰς Βαβυλῶνα.

8. Καὶ ἐν τῷ μηνὶ τῷ πέμπτῳ, ἑβδόμῃ τοῦ μηνὸς, αὐτὸς ἐνιαυτὸς ἐννεακαίδεκατος τῷ Ναβουχοδονόσορ βασιλεῖ Βαβυλῶνος, ἦλθε Ναβουζαρδάν ὁ ἀρχιμαγείρος, ἐστὼς ἐνώπιον βασιλέως Βαβυλῶνος, εἰς Ἱερουσαλὴμ,

9. καὶ ἐνέπρησε τὸν οἶκον Κυρίου καὶ τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως, καὶ πάντας τοὺς οἴκους Ἱερουσαλὴμ, καὶ πάντα οἶκον ἐνέπρησεν ὁ ἀρχιμαγείρος.

10. Καὶ τὸ τεῖχος Ἱερουσαλὴμ κυκλόθεν κατέσπασεν ἡ δύναμις τῶν Χαλδαίων.

11. Καὶ τὸ περισσὸν τοῦ λαοῦ τὸ καταλειφθὲν ἐν τῇ πόλει, καὶ τοὺς ἐμπεπτωκότας οἱ ἐνέπεσον πρὸς τὸν βασιλέα Βαβυλῶνος, καὶ τὸ λοιπὸν τοῦ στηρίγματος μετῆρε Ναβουζαρδάν ὁ ἀρχιμαγείρος.

12. Καὶ ἀπὸ τῶν πτωγῶν τῆς γῆς ὑπέλειπεν ὁ ἀρχιμαγείρος εἰς ἀμπαλουροὺς καὶ εἰς γάβιν.

13. Καὶ τοὺς στύλους τοὺς χαλκοὺς τοὺς ἐν οἴκῳ Κυρίου, καὶ τὰς μεχωνῶθ, καὶ τὴν θάλασσαν τὴν χαλκὴν τὴν ἐν οἴκῳ Κυρίου, συνέτριψαν οἱ Χαλδαῖοι, καὶ ἤραν τὸν χαλκὸν αὐτῶν εἰς Βαβυλῶνα.

14. Καὶ τοὺς λέβητας, καὶ τὰ ἱαμῖν, καὶ τὰς φιάλας, καὶ τὰς θυίσκας, καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ χαλκᾶ ἐν οἷς λειτουργοῦσιν ἐν αὐτοῖς, ἔλαβεν.

15. Καὶ τὰ πυρεῖα, καὶ τὰς φιάλας τὰς χρυσεῖς καὶ τὰς ἀργυρεῖς ἔλαβεν ὁ ἀρχιμαγείρος,

16. στύλους δύο, καὶ τὴν θάλασσαν μίαν, καὶ τὰς μεχωνῶθ ἃς ἐποίησε Σαλωμών τῷ οἴκῳ Κυρίου· οὐκ ἦν σταθμὸς τοῦ χαλκοῦ πάντων τῶν σκευῶν.

17. Ὀκτωκαίδεκα πήγμων ὕψος τοῦ στύλου τοῦ ἐνός, καὶ τὸ χυθάρ ἐπ' αὐτοῦ τὸ χαλκοῦν· καὶ τὸ ὕψος τοῦ χυθάρ τριῶν πήγμων σαβᾶχ, καὶ ῥοαὶ ἐπὶ τῷ χυθάρ κύκλῳ, τὰ πάντα χαλκᾶ, καὶ κατὰ ταῦτα τῷ στύλῳ τῷ δευτέρῳ ἐπὶ τῷ σαβᾶχ.

18. Καὶ ἔλαβεν ὁ ἀρχιμαγείρος τὸν Σαραῖαν ἱερέα τὸν πρῶτον, καὶ τὸν Σοφονίαν υἱὸν τῆς δευτερώσεως, καὶ τοὺς τρεῖς τοὺς φυλάσσοντας τὸν σταθμὸν.

19. Καὶ ἐκ τῆς πόλεως ἔλαβον εὐνοῦχον ἓνα, ὃς ἦν ἐπιστάτης τῶν ἀνδρῶν τῶν πολεμιστῶν, καὶ πέντε ἀνδρας τῶν ὁρώντων τὸ πρόσωπον τοῦ βασιλέως, τοὺς εὐρεθέντας ἐν τῇ πόλει, καὶ τὸν γραμματέα τοῦ ἀρχοντος τῆς δυνάμεως τὸν ἐκτάσσοντα τὸν λαὸν τῆς γῆς, καὶ ἐξήκοντα ἀνδρας τοῦ λαοῦ τῆς γῆς, τοὺς εὐρεθέντας ἐν τῇ πόλει.

20. Καὶ ἔλαβεν αὐτοὺς Ναβουζαρδάν ὁ ἀρχιμαγείρος, καὶ ἤγαγεν αὐτοὺς πρὸς τὸν βασιλέα Βαβυλῶνος εἰς Ῥεβλαθά.

21. Καὶ ἐπαισεν αὐτοὺς ὁ βασιλεὺς Βαβυλῶνος, καὶ ἐθανάτωσεν αὐτοὺς εἰς Ῥεβλαθά ἐν γῇ Αἰμάθ, καὶ ἀπωκίσθη Ἰούδας ἐπάνωθεν τῆς γῆς αὐτοῦ.

22. Καὶ ὁ λαὸς ὁ καταλειφθεὶς ἐν τῇ γῇ Ἰούδα, οὗς κατέλιπε Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος, καὶ κατέστησεν ἐπ' αὐτῶν τὸν Γοδολίαν υἱὸν Ἀχιχάμ υἱὸν Σαφάν.

23. Καὶ ἤκουσαν πάντες οἱ ἀρχοντες τῆς δυνάμεως, αὐτοὶ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτῶν, ὅτι κατέστησε βασιλεὺς Βαβυλῶνος τὸν Γοδολίαν, καὶ ἦλθον πρὸς Γοδολίαν εἰς

7. Et filios Sedeciae jugulavit ante oculos ejus, et oculos Sedeciae excæcavit, et ligavit eum in compedibus, et duxit in Babylonem.

8. Et in mense quinto, septima mensis, ipse annus nonus et decimus Nabuchodonosor regi Babylonis, venit Nabuzardam princeps coquorum, stans coram rege Babylonis, in Jerusalem,

9. et incendit domum Domini et domum regis, et omnes domos Jerusalem, et omnem domum incendit princeps coquorum.

10. Et murum Jerusalem in circuitu diruit virtus Chaldeorum.

11. Et residuum populi quod remanserat in civitate, et eos qui procubuerant qui delapsi erant ad regem Babylonis, et reliquum firmamenti transtulit Nabuzardam princeps coquorum.

12. Et de mendicis terrae reliquit princeps coquorum in vinitores et in gabim.

13. Et columnas aeneas quae in domo Domini, et ipsas mechonoth, et mare aeneum quod in domo Domini, contriverunt Chaldaei, et tulerunt aes eorum in Babylonem.

14. Et lebetes, et jamin, et phialas, et mortariola, et omnia vasa aenea in quibus ministrant in eis, cepit.

15. Et thuribula, et phialas aureas et argenteas cepit princeps coquorum,

16. columnas duas, et mare unum, et mechonoth quas fecerat Salomon domui Domini : non erat pondus aeris omnium vasorum.

17. Octo et decem cubitorum altitudo columnae unius, et chothar super eam aeneum : et altitudo ipsius chothar trium cubitorum sabacha, et mala punica super chothar in circuitu, omnia aenea, et juxta haec columnae secundae super sabacha.

18. Et tulit princeps coquorum Sarræam sacerdotem primum, et Sophoniam filium secundi ordinis, et tres qui custodiebant limen.

19. Et de civitate tulerunt eunuchum unum, qui erat praefectus virorum bellatorum, et quinque viros ex his qui videbant faciem regis, inventos in civitate, et scribam principis virtutis qui ordinabat populum terrae, et sexaginta viros de populo terrae, inventos in civitate.

20. Et cepit eos Nabuzardam princeps coquorum, et duxit eos ad regem Babylonis in Rheblatha.

21. Et percussit eos rex Babylonis, et interfecit eos in Rheblatha in terra Aemath, et translatus est Judas desuper terra sua.

22. Et populus relictus in terra Juda, quos reliquit Nabuchodonosor rex Babylonis, et constituit super eos Godoliam filium Achicam filium Saphan.

23. Et audierunt omnes principes virtutis, ipsi et viri eorum, quia constituit rex Babylonis Godoliam, et venerunt ad Godoliam in Massephat, et Ismael filius Nathaniae, et

Μασσηφάθ, καὶ Ἰσμαήλ υἱὸς Ναθανίου, καὶ Ἰωνά υἱὸς Καρήθ, καὶ Σαραίας υἱὸς Θαναμάθ ὁ Νετωφαθίτης, καὶ Ἰεζονίας υἱὸς τοῦ Μαχαθί, αὐτοὶ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτῶν.

24. Καὶ ὤμοσε Γοδολίας αὐτοῖς καὶ τοῖς ἀνδράσιν αὐτῶν, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Μὴ φοβεῖσθε πάροδον τῶν Χαλδαίων, καθίσατε ἐν τῇ γῇ, καὶ δουλεύσατε τῷ βασιλεὶ Βαβυλῶνος, καὶ καλῶς ἔσται ὑμῖν.

25. Καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ ἐβδόμῳ μηνί, ἦλθεν Ἰσμαήλ υἱὸς Ναθανίου υἱοῦ Ἐλισαμά ἐκ τοῦ σπέρματος τῶν βασιλέων, καὶ δέκα ἄνδρες μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξε τὸν Γοδολίαν καὶ ἀπέθανε, καὶ τοὺς Ἰουδαίους καὶ τοὺς Χαλδαίους οἱ ἦσαν μετ' αὐτοῦ ἐν Μασσηφά.

26. Καὶ ἀνέστη πᾶς ὁ λαὸς ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου, καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν δυνάμεων, καὶ εἰσῆλθον εἰς Αἴγυπτον, ὅτι ἐφοβήθησαν ἀπὸ προσώπου τῶν Χαλδαίων.

27. Καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ τριακοστῷ καὶ ἐβδόμῳ ἔτει τῆς ἀποικίας τοῦ Ἰωαχὶμ βασιλέως Ἰούδα, ἐν τῷ δωδεκάτῳ μηνί, ἐβδόμη καὶ εἰκάδι τοῦ μηνὸς, ὕψωσεν Εὐιαλμαρωδέκ βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐν τῷ ἐνιχυτῷ τῆς βασιλείας αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν Ἰωαχὶμ τοῦ βασιλέως Ἰούδα, καὶ ἐξήγαγεν αὐτὸν ἐξ οἴκου φυλακῆς αὐτοῦ.

28. Καὶ ἐλάλησε μετ' αὐτοῦ ἀγαθὰ, καὶ ἔδωκε τὸν θρόνον αὐτοῦ ἐπάνωθεν τῶν θρόνων τῶν βασιλέων τῶν μετ' αὐτοῦ ἐν Βαβυλῶνι.

29. Καὶ ἠλλοίωσε τὰ ἱμάτια τῆς φυλακῆς αὐτοῦ, καὶ ἤσθιεν ἄρτον διαπαντὸς ἐνώπιον αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ.

30. Καὶ ἡ ἐστιατορία αὐτοῦ ἐστιατορία διαπαντὸς ἐδόθη αὐτῷ ἐξ οἴκου τοῦ βασιλέως, λόγον ἡμέρας ἐν τῇ ἡμέρᾳ αὐτοῦ, πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ.

Jona filius Carethi, et Saræas filius Thanamath Netophathites, et Jezonias filius Machuthi, ipsi et viri eorum.

24. Et juravit Godolias eis et viris eorum, et dixit eis : Ne timeatis transitum Chaldaeorum, sedete in terra, et servite regi Babylonis, et bene erit vobis.

25. Et factum est in septimo mense, venit Ismael filius Nathaniae filii Elisama de semine regum, et decem viri cum eo, et percussit Godoliam et mortuus est, et Judæos et Chaldaeos qui erant cum eo in Massepha.

26. Et surrexit omnis populus a parvo usque ad magnum, et principes virtutum, et intrarunt in Ægyptum, quoniam timuerunt a facie Chaldaeorum.

27. Et factum est in trigesimo et septimo anno transmigrationis Joachim regis Juda, in duodecimo mense, septima et vigesima mensis, exaltavit Evialmarodec rex Babylonis in anno regni sui caput Joachim regis Juda, et eduxit eum e domo custodiæ ejus.

28. Et locutus est cum eo bona, et dedit thronum ejus super thronos regum qui cum ipso in Babylone.

29. Et mutavit vestimenta custodiæ ejus, et comedebat panem semper in conspectu ejus omnibus diebus vitæ suæ.

30. Et demensum ejus demensum perpetuo dabatur ei e domo regis, verbum diei in die suo, omnibus diebus vitæ ejus.

ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ

ΠΡΩΤΟΝ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

1. Ἀδάμ, Σήθ, Ἐνώχ,
2. καὶ Καϊνάν, Μαλελεήλ, Ἰάρεδ,
3. Ἐνώχ, Μαθουσαλα, Λάμεχ, Νῶε.
4. Υἱοὶ Νῶε· Σήμ, Χάμ, Ἰάφεθ.
5. Υἱοὶ Ἰάφεθ· Γαμέρ, Μαγώγ, Μαδαῖμ, Ἰωῦάν, Ἐλισά, Θοβέλ, Μοσόχ, καὶ Θίρας.
6. Καὶ οἱ υἱοὶ Γαμέρ· Ἀσχανάζ, καὶ Ριφάθ, καὶ Θοργαμά.

7. Καὶ οἱ υἱοὶ Ἰωῦάν· Ἐλισά, καὶ Θαρσίς, Κίτιοι, καὶ Ρόδιοι.

8. Καὶ υἱοὶ Χάμ· Χούς, καὶ Μεσραῖμ, Φούδ, καὶ Χαναάν.

9. Καὶ υἱοὶ Χούς· Σαβὰ, καὶ Εὐλά, καὶ Σαβαθά, καὶ Ρεγμά, καὶ Σεβεθαχά. Καὶ υἱοὶ Ρεγμά· Σαβὰ, καὶ Δαδάν.

10. Καὶ Χούς ἐγέννησε τὸν Νεβρώδ· οὗτος ἤρξατο εἶναι γίγας κυνηγὸς ἐπὶ τῆς γῆς.

PARALIPOMENON

LIBER PRIMUS.

CAPUT I.

1. Adam, Seth, Enos,
2. et Cainan, Maleleel, Jared,
3. Enoch, Mathusala, Lamech, Noe.
4. Filii Noe : Sem, Cham, Japheth.
5. Filii Japheth : Gamer, Magog, Madaim, Joyan, Elisa, Thobel, Mosoc, et Thiraa.
6. Et filii Gamer : Aschanaz, et Riphath, et Thorgama.

7. Et filii Joyan : Elisa, et Tharsis, Citii, et Rhodii.

8. Et filii Cham : Chus, et Mesraim, Phud, et Chanaan.

9. Et filii Chus : Saba, et Evila, et Sabatha, et Regma, et Sebethacha. Et filii Regma : Saba, et Dadan.

10. Et Chus genuit Nebrod : hic cepit esse gigas venator super terram.

- (*) 17. Υἱοὶ Σήμ· Ἀλάμ, καὶ Ἀσσοῦρ,
24. καὶ Ἀρφαξὰδ, Σάλα,
25. Ἐβερ, Φαλέγ, Ῥαγάν,
26. Σερούχ, Ναχώρ, Θάρρα,
27. Ἀβραάμ.
28. Υἱοὶ δὲ Ἀβραάμ· Ἰσαάκ, καὶ Ἰσμαήλ.
29. Αὗται δὲ αἱ γενέσεις αὐτῶν· Πρωτότοκος Ἰσμαήλ,
Ναβαιώθ, καὶ Κηδάρ, Ναβδεήλ, Μασσάμ,
30. Μασμά, Ἰδουμά, Μασσῆ, Χονδάν, Θαιμάν,
31. Ἰεττούρ, Ναφίς, Κεδμά· οὗτοι υἱοὶ Ἰσμαήλ.
32. Καὶ υἱοὶ Χεττούρας παλλακῆς Ἀβραάμ, καὶ
ἔτεκεν αὐτῷ τὸν Ζεμβράμ, Ἰεξάν, Μαδιάμ, Μαδὰμ,
Σοδάκ, Σωέ. Καὶ υἱοὶ Ἰεξάν· Δαιδάν, καὶ Σαβαί.
33. Καὶ υἱοὶ Μαδιάμ· Γεφάρ, καὶ Ὀφέρ, καὶ Ἐνώχ,
καὶ Ἀβιδά, καὶ Ἐλδαδά· πάντες οὗτοι υἱοὶ Χεττούρας.
34. Καὶ ἐγέννησεν Ἀβραάμ τὸν Ἰσαάκ. Καὶ υἱοὶ
Ἰσαάκ· Ἰακώβ, καὶ Ἠσαῦ.
35. Υἱοὶ Ἠσαῦ· Ἐλιφάζ, καὶ Ῥαγουήλ, καὶ Ἰεούλ,
καὶ Ἰεγλὸμ, καὶ Κορέ.
36. Υἱοὶ Ἐλιφάζ· Θαιμάν, καὶ Ὠμάρ, Σωφάρ, καὶ
Γουθάμ, καὶ Κενέζ, καὶ Θαιμνά, καὶ Ἀμαλήκ.
37. Καὶ υἱοὶ Ῥαγουήλ· Ναχίς, Ζαρέ, Σομέ, καὶ
Μοζέ.
38. Υἱοὶ Σηίρ· Λωτάν, Σωβάλ, Σεβεγών, Ἀνά,
Δησών, Ὠσάρ, καὶ Δισάν.
39. Καὶ υἱοὶ Λωτάν· Χορρί, καὶ Αἰμάν· ἀδελφὴ δὲ
Λωτάν Θαιμνά.
40. Υἱοὶ Σωβάλ· Ἀλὼν, Μαχανάθ, Ταβήλ, Σωφί,
καὶ Ὠνάν. Υἱοὶ δὲ Σεβεγών· Αἶθ, καὶ Σωνάν.
41. Υἱοὶ Σωνάν· Δαισών. Υἱοὶ δὲ Δαισών· Ἐμερὼν,
καὶ Ἀσεβών, καὶ Ἰεθράμ, καὶ Χαρράν.
42. Καὶ υἱοὶ Ὠσάρ· Βαλαάμ, καὶ Ζουκάμ, καὶ
Ἀκάν. Υἱοὶ Δισάν· Ὠς, καὶ Ἀράν.
43. Καὶ οὗτοι οἱ βασιλεῖς αὐτῶν· Βαλάκ υἱὸς Βεώρ,
καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐτοῦ, Δεναβά.
44. Καὶ ἀπέθανε Βαλάκ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐ-
τοῦ Ἰωδάβ υἱὸς Ζαρά ἐκ Βοσόρρας.

(*) 11. Καὶ Μεσραιμ ἐγέννησεν τοὺς Λωδιμ, καὶ τοὺς
Ἀναμειμ, καὶ τοὺς Λαβεῖν, καὶ τοὺς Νεφθαίμ (*Ald. C. Ne-
phthosim*),

12. καὶ τοὺς Πατροσωνιμ, καὶ τοὺς Χασλωνιμ· ὅθεν
ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν Φυλιστιμ, καὶ τοὺς Καφοριμ.

13. Καὶ Χαναάν ἐγέννησεν τὸν Σιδῶνα πρωτότοκον, καὶ τὸν
Χετταῖον,

14. καὶ τὸν Ἰεβουσαῖον καὶ τὸν Ἀμορραῖον, καὶ τὸν Γεργε-
σαῖον,

15. καὶ τὸν Εὐαῖον, καὶ τὸν Ἀρουκαῖον, καὶ τὸν Ἀσενναῖον,

16. καὶ τὸν Ἀράδιον καὶ τὸν Σαμαραῖον καὶ τὸν Ἀμαθί.

17. Υἱοὶ Σήμ· Ἀλάμ, καὶ Ἀσσοῦρ καὶ Ἀρφαξὰδ, καὶ Λοῦδ,
καὶ Ἀράμ· καὶ υἱοὶ Ἀράμ· Ὠς, καὶ Οὐλ, καὶ Γαδέρ καὶ Μο-
σόχ.

18. Καὶ Ἀρφαξὰδ ἐγέννησεν τὸν Καϊνάν, καὶ Καϊνάν ἐγέν-
νησε τὸν Σαλά, καὶ Σαλά ἐγέννησεν τὸν Ἐβερ.

19. Καὶ τῷ Ἐβερ ἐγεννήθησαν δύο υἱοί· ὄνομα τῷ ἐν Φα-
λέκ, ὅτι ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ διμερίσθη ἡ γῆ, καὶ ὄνομα τῷ
ἀδελφῷ αὐτοῦ Ἰεκτάν.

20. Καὶ Ἰεκτάν ἐγέννησεν τὸν Ἐλμωδάδ, καὶ τὸν Σαλέφ, καὶ
τὸν Ἀραμῶθ,

21. καὶ τὸν Κεδουράν καὶ τὸν Αἰζήν καὶ τὸν Δεκλάμ,

22. καὶ τὸν Γεμιάν καὶ τὸν Ἀβιμεήλ καὶ τὸν Σαβάν,

23. καὶ τὸν Οὐφείρ, καὶ τὸν Εὐί, καὶ τὸν Ὀράμ· πάντες
οὗτοι υἱοὶ Ἰεκτάν. (*Alex.*)

17. Filii Sem : Ælam, et Assur,

24. et Arphaxad, Sala,

25. Eber, Phaleg, Ragan,

26. Seruch, Nachor, Tharra,

27. Abraham.

28. Filii autem Abraham : Isaac, et Ismael.

29. Hæ autem generationes eorum : Primogenitus Ismael,
Nábaroth, et Cedar, Nabdeel, Massam,

30. Masma, Iduma, Masse, Chondan, Thaman,

31. Jettur, Naphes, Cedma : hi filii Ismael.

32. Et filii Chetturæ concubinæ Abraham, et genuit ei
Zembram, Jexan, Madiam, Madam, Sobac, Soe. Et filii
Jexan : Dredan, et Sabai.

33. Et filii Madiam : Gephaz, et Opher, et Enoch, et
Abida, et Eldada : omnes hi filii Chetturæ.

34. Et genuit Abraham Isaac. Et filii Isaac : Jacob, et
Esau.

35. Filii Esau : Eliphaz, et Raguel, et Jeul, et Jeglom,
et Core.

36. Filii Eliphaz : Thaman, et Omar, Sophaz, et Goo-
tham, et Cenez, et Thamna, et Amalec.

37. Et filii Raguel : Naches, Zare, Some, et Moze.

38. Filii Seir : Lotan, Sobal, Sebegon, Ana, Deson,
Osar, et Disan.

39. Et filii Lotan : Chorri, et Æman : soror autem Lo-
tan Thamna.

40. Filii Sobal : Alon, Machanath, Tæbel, Sophi, et
Onan. Filii autem Sebegon : Æth, et Sonan.

41. Filii Sonan : Dæson. Filii autem Dæson : Emeron, et
Asebon, et Jethram, et Charran.

42. Et filii Osar : Balaam, et Zucam, et Acan. Filii Di-
san : Os, et Aran.

43. Et hi reges eorum : Balac filius Beor, et nomen civi-
tati ejus, Dennaba.

44. Et mortuus est Balac, et regnavit pro eo Jobab filius
Zara de Bosorra.

11. Et Mesraim genuit Lodim, et Anamim, et Labin, et
Nephthalim (*Ald. C. Nephthosim*),

12. et Patrosolim, et Chaslonim : de quibus egressus est
Philisthim, et Chaphorim.

13. Et Canaan genuit Sidonem primogenitum, et Chettæum,

14. et Jebusæum et Amorrhæum, et Gergesæum,

15. et Evæum, et Arucæum, et Asennæum,

16. Aradium quoque et Samaræum et Amathi.

17. Filii Sem, Ælam, et Assur et Arphaxad, et Lud : et Aram :
et filii Aram : Os, et Oul, et Gader et Mosoch.

18. Arphaxad autem genuit Cainan, et Cainan genuit Sala
et Sala genuit Eber.

19. Et ipsi Eber nati sunt duo filii : nomen uni Phalec, quia
in diebus ejus divisa est terra, et nomen fratri ejus Jectan.

20. Jectan autem genuit Elmodad, et Saleph et Aramoth,

21. et Ceduran et Ezen et Declam,

22. et Gemian et Abimeel et Saban,

23. et Uphir, et Evi, et Oram : omnes hi filii Jectan.

45. Καὶ ἀπέθανεν Ἰωβάβ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Ἀσὸμ ἐκ γῆς Θαιμανῶν.

46. Καὶ ἀπέθανεν Ἀσὸμ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Ἀδάδ υἱὸς Βαράδ, ὁ πατάξας Μαδιάμ ἐν τῷ πεδίῳ Μωάβ, καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐτοῦ Γεθαίμ.

47. Καὶ ἀπέθανεν Ἀδάδ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Σεβλά ἐκ Μασεκχάς.

48. Καὶ ἀπέθανε Σεβλά, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Σαούλ ἐκ Ῥωβώθ τῆς παρὰ ποταμόν.

49. Καὶ ἀπέθανε Σαούλ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Βαλαεννώρ υἱὸς Ἀχωδῶρ.

50. Καὶ ἀπέθανε Βαλαεννώρ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Ἀδάδ υἱὸς Βαράδ, καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐτοῦ Φογῶρ.

51. Ἡγεμόνες Ἐδώμ· ἡγεμῶν Θαμνὰ, ἡγεμῶν Γωλαδὰ, ἡγεμῶν Ἰεθέρ,

52. ἡγεμῶν Ἐλιθαμάς, ἡγεμῶν Ἡλὰς, ἡγεμῶν Φινῶν,

53. ἡγεμῶν Κενέζ, ἡγεμῶν Θαιμάν, ἡγεμῶν Βαβ-σάρ,

54. ἡγεμῶν Μαγεδιήλ, ἡγεμῶν Ζαφωίν· οὗτοι ἡγεμόνες Ἐδώμ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

1. Ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ· Ῥουβὴν, Συμεὼν, Λευὶ, Ἰούδα, Ἰσάχαρ, Ζαβουλὼν,

2. Δάν, Ἰωσήφ, Βενιαμὴν, Νεφθαλί, Γάδ, Ἀσήρ.

3. Υἱοὶ Ἰούδα· Ἡρ, Αἰνάν, Σηλώμ· τρεῖς ἐγέννηθησαν αὐτῷ ἐκ τῆς θυγατρὸς Σάυας τῆς Χανανίτιδος· Καὶ ἦν Ἡρ, ὁ πρωτότοκος Ἰούδα, πονηρὸς ἐναντίον Κυρίου, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτόν.

4. Καὶ Θαμάρ ἡ νύμφη αὐτοῦ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν Φαρές, καὶ Ζαρά. Πάντες υἱοὶ Ἰούδα πέντε.

5. Υἱοὶ Φαρές· Ἐσρώμ, καὶ Ἰεμουήλ.

6. Καὶ υἱοὶ Ζαρά· Ζαμβρί, καὶ Αἰθάμ, καὶ Αἰμουάν, καὶ Καλχάλ, καὶ Δαράδ, πάντες πέντε.

7. Καὶ υἱοὶ Χαρμί· Ἀχάρ ὁ ἐμποδοστάτης Ἰσραὴλ, ὃς ἤθέτησεν εἰς τὸ ἀνάθεμα.

8. Καὶ υἱοὶ Αἰθάμ· Ἀζαρίας.

9. Καὶ υἱοὶ Ἐσρώμ οἱ ἐτέχθησαν αὐτῷ· ὁ Ἰεραμαήλ, καὶ ὁ Ἀράμ, καὶ ὁ Χαλέβ.

10. Καὶ Ἀράμ ἐγέννησε τὸν Ἀμιναδάβ, καὶ Ἀμιναδάβ ἐγέννησε τὸν Νασσών, ἀρχοντα οἴκου Ἰούδα.

11. Καὶ Νασσών ἐγέννησε τὸν Σαλμών, καὶ Σαλμών ἐγέννησε τὸν Βοόζ,

12. καὶ Βοόζ ἐγέννησε τὸν Ὠδὴδ, καὶ Ὠδὴδ ἐγέννησε τὸν Ἰεσσαί,

13. καὶ Ἰεσσαί ἐγέννησε τὸν πρωτότοκον αὐτοῦ τὸν Ἐλιάβ. Ἀμιναδάβ ὁ δεύτερος, Σαμαά ὁ τρίτος,

14. Ναθαναήλ ὁ τέταρτος, Ζαβδαὶ ὁ πέμπτος,

15. Ἀσάμ ὁ ἕκτος, Δαυὶδ ὁ ἑβδόμος,

16. καὶ ἡ ἀδελφὴ αὐτῶν Σαρούια, καὶ Ἀβιγαία. Καὶ υἱοὶ Σαρούια· Ἀβισά, καὶ Ἰωάβ, καὶ Ἀσαήλ, τρεῖς.

17. Καὶ Ἀβιγαία ἐγέννησε τὸν Ἀμεσσάβ· καὶ πατὴρ Ἀμεσσάβ Ἰσθὶρ ὁ Ἰσμαηλίτης.

18. Καὶ Χαλέβ υἱὸς Ἐσρώμ ἔλαβε τὴν Γαζουβά γυναῖκα, καὶ τὴν Ἰεριώθ· καὶ οὗτοι υἱοὶ αὐτῆς· Ἰασάρ, καὶ Σουβάβ, καὶ Ἀρδών.

45. Et mortuus est Jobab, et regnavit pro eo Asom de terra Thæmanon.

46. Et mortuus est Asom, et regnavit pro eo Adad filius Barad, qui percussit Madiam in campo Moab, et nomen civitati ejus Getharm.

47. Et mortuus est Adad, et regnavit pro eo Sebla e Masacca.

48. Et mortuus est Sebla, et regnavit pro eo Saul de Roboth qui trans flumen.

49. Et mortuus est Saul, et regnavit pro eo Balaennor filius Achobor.

50. Et mortuus est Balaennor, et regnavit pro eo Adad filius Barad, et nomen civitati ejus Phogor.

51. Duces Edom : dux Thamna, dux Golada, dux Jether,

52. dux Elihamas, dux Elas, dux Phinon,

53. dux Cenez, dux Thæman, dux Babsaar,

54. dux Magediel, dux Zaphoin : hi duces Edom.

CAPUT II.

1. Hæc nomina filiorum Israel : Ruben, Symeon, Levi, Juda, Issachar, Zabulon,

2. Dan, Joseph, Benjamin, Nephthali, Gad, Aser.

3. Filii Juda : Er, Aynan, Selom : tres nati sunt ei ex filia Savæ Chananitide. Et fuit Er, primogenitus Juda, malus ante Dominum, et occidit eum.

4. Et Thamar nurus ejus peperit ei Phares, et Zara. Omnes filii Juda quinque.

5. Filii Phares : Esrom, et Jemuel.

6. Et filii Zara : Zambri, et Ætham, et Æmuan, et Calchal, et Darad, omnes quinque.

7. Et filii Charmi : Achar impeditor Israel, qui prævaricatus est in anathema.

8. Et filii Ætham : Azarias.

9. Et filii Esrom qui nati sunt ei : Jeramael, et Aram, et Chaleb.

10. Et Aram genuit Aminadab, et Aminadab genuit Naasson, principem domus Juda.

11. Et Naasson genuit Salmon, et Salmon genuit Booz,

12. et Booz genuit Obed, et Obed genuit Jessæ,

13. et Jessæ genuit primogenitum suum Eliab. Aminadab secundus, Samaa tertius,

14. Nathanael quartus, Zabdal quintus,

15. Asam sextus, David septimus,

16. et soror eorum Sarvia, et Abigæa. Et filii Sarviæ : Abisa, et Joab, et Asael, tres.

17. Et Abigæa genuit Amessalo : et pater Amessalo Jothor Ismaelita.

18. Et Chaleb filius Esron accepit Gazuba uxorem, et Jerioth : et hi filii ejus : Jasar, et Subab, et Ardon.

19. Καὶ ἀπέθανε Γαζουβά, καὶ ἔλαβεν αὐτῷ Χα-
λέβ τὴν Ἐφραθ, καὶ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν Ὀρ.

20. Καὶ Ὀρ ἐγέννησε τὸν Οὐρί, καὶ Οὐρί ἐγέννησε
τὸν Βεσελεήλ.

21. Καὶ μετὰ ταῦτα εἰσῆλθεν Ἐσρών πρὸς τὴν θυ-
γατέρα Μαχίρ πατρὸς Γαλαάδ, καὶ αὐτὸς ἔλαβεν αὐ-
τήν, καὶ αὐτὸς ἐξηκονταπέντε ἐτῶν ἦν· καὶ ἔτεκεν
αὐτῷ τὸν Σερούχ.

22. Καὶ Σερούχ ἐγέννησε τὸν Ἰαίρ· καὶ ἦσαν αὐτῷ
εἴκοσι καὶ τρεῖς πόλεις ἐν τῇ Γαλααδ.

23. Καὶ ἔλαβε Γεδσουρ καὶ Ἀράμ τὰς κώμας Ἰαίρ
ἐξ αὐτῶν, τὴν Κανάθ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, ἐξήκοντα
πόλεις· πᾶσαι αὗται υἱῶν Μαχίρ πατρὸς Γαλααδ.

24. Καὶ μετὰ τὸ ἀποθάνειν Ἐσρών, ἦλθε Χαλέβ εἰς
Ἐφραθά· καὶ ἡ γυνὴ Ἐσρών Ἀβιά, καὶ ἔτεκεν αὐτῷ
τὸν Ἀσχω πατέρα Θεκωέ.

25. Καὶ ἦσαν οἱ υἱοὶ Ἰεραμεὴλ πρωτοτόκου Ἐσρών·
ὁ πρωτότοκος Ῥάμ, καὶ Βαναά, καὶ Ἀράμ, καὶ Ἀσάν
ἀδελφὸς αὐτοῦ.

26. Καὶ ἦν γυνὴ ἑτέρα τῷ Ἰεραμεὴλ, καὶ ὄνομα
αὐτῇ Ἀτάρα· αὕτη ἐστὶ μήτηρ Ὀζόμ.

27. Καὶ ἦσαν υἱοὶ Ῥάμ πρωτοτόκου Ἰεραμεὴλ·
Μαάς, καὶ Ἰαμίν, καὶ Ἀχόρ.

28. Καὶ ἦσαν υἱοὶ Ὀζόμ· Σαμαί, καὶ Ἰαδαέ. Καὶ
υἱοὶ Σαμαί, Ναδάβ, καὶ Ἀβισούρ.

29. Καὶ ὄνομα τῆς γυναικὸς Ἀβισούρ, Ἀβιχαία,
καὶ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν Ἀγαθάρ, καὶ τὸν Μωήλ.

30. Καὶ υἱοὶ Ναδάβ· Σαλάδ, καὶ Ἀπφαίν. Καὶ
ἀπέθανε Σαλάδ οὐκ ἔχων τέκνα.

31. Καὶ υἱοὶ Ἀπφαίν· Ἰσεμιήλ, καὶ υἱοὶ Ἰσεμιήλ·
Σωσάν, καὶ υἱοὶ Σωσάν· Δαδαί.

32. Καὶ υἱοὶ Δαδαί· Ἀχισαμάς, Ἰεθέρ, Ἰωνάθαν.
Καὶ ἀπέθανεν Ἰεθέρ οὐκ ἔχων τέκνα.

33. Καὶ υἱοὶ Ἰωνάθαν· Φαλέθ, καὶ Ὀζάμ· οὗτοι
ἦσαν υἱοὶ Ἰεραμεὴλ.

34. Καὶ οὐκ ἦσαν τῷ Σωσάν υἱοί, ἀλλ' ἡ θυγατέ-
ρες. Καὶ τῷ Σωσάν παῖς Αἰγύπτιος, καὶ ὄνομα αὐτῷ
Ἰωχήλ.

35. Καὶ ἔδωκε Σωσάν τὴν θυγατέρα αὐτοῦ τῷ Ἰω-
χὴλ παιδί αὐτοῦ εἰς γυναῖκα, καὶ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν Ἐθί.

36. Καὶ Ἐθί ἐγέννησε τὸν Ναθάν, καὶ Ναθάν ἐγέν-
νησε τὸν Ζαβέδ,

37. καὶ Ζαβέδ ἐγέννησε τὸν Ἀφραμήλ, καὶ Ἀφραμήλ
ἐγέννησε τὸν Ὠδῆδ,

38. καὶ Ὠδῆδ ἐγέννησε τὸν Ἰηοῦ, καὶ Ἰηοῦ ἐγέν-
νησε τὸν Ἀζαρίαν,

39. καὶ Ἀζαρίας ἐγέννησε τὸν Χελλῆς, καὶ Χελλῆς
ἐγέννησε τὸν Ἐλεασά,

40. καὶ Ἐλεασά ἐγέννησε τὸν Σοσομαί, καὶ Σοσο-
μαί ἐγέννησε τὸν Σαλοῦμ,

41. καὶ Σαλοῦμ ἐγέννησε τὸν Ἰεχεμίαν, καὶ Ἰεχε-
μίας ἐγέννησε τὸν Ἐλισαμά, καὶ Ἐλισαμά ἐγέννησε
τὸν Ἰσμαήλ.

42. Καὶ υἱοὶ Χαλέβ ἀδελφοῦ Ἰεραμεὴλ· Μαρися ὁ
πρωτότοκος αὐτοῦ. Οὗτος πατὴρ Ζίφ. Καὶ υἱοὶ Μαρися
πατρὸς Χεβρών.

43. Καὶ υἱοὶ Χεβρών· Κορέ, καὶ Θαπρούς, καὶ Ῥε-
κόμ, καὶ Σαμαά.

44. Καὶ Σαμαά ἐγέννησε τὸν Ῥαέμ πατέρα Ἰεκλάν,
καὶ Ἰεκλάν ἐγέννησε τὸν Σαμαί.

19. Et mortua est Gazuba, et accepit sibi Chaleb ipsam
Ephrath, et peperit ei Or.

20. Et Or genuit Uri, et Uri genuit Beseleel

21. Et post haec intravit Esrom ad filiam Machir patris
Galaad, et ipse accepit eam, et ipse sexaginta quinque an-
norum erat : et peperit ei Seruch.

22. Et Seruch genuit Jair : et fuerunt ei viginti et tres ci-
vitates in Galaad.

23. Et accepit Gedsur et Aram pagos Jair ab eis, ipsum
Chanath et pagos ejus, sexaginta civitates : omnes hae filio-
rum Machir patris Galaad.

24. Et postquam mortuus est Esrom, venit Chaleb in
Ephratha : et uxor Esrom Abia, et peperit ei Ascho patrem
Thecoe.

25. Et fuerunt filii Jerameel primogeniti Esrom : primo-
genitus Rham, et Banaa, et Aram, et Asan frater ejus.

26. Et fuit uxor alia ipsi Jerameel, et nomen ei Atara :
haec est mater Ozom.

27. Et fuerunt filii Rham primogeniti Jerameel : Maas, et
Jamin, et Achor.

28. Et fuerunt filii Ozom Samai, et Jadae. Et filii Samai,
Nadab, et Abisur.

29. Et nomen uxoris Abisur, Abichaea, et peperit ei Acha-
bar, et Moel.

30. Et filii Nadab : Salad, et Apphain. Et mortuus est
Salad non habens filios.

31. Et filii Apphain : Isemiel, et filii Isemiel : Sosan, et
filii Sosan : Dadac.

32. Et filii Dadac : Achisamas, Jether, Jonathan. Et mor-
tuus est Jether non habens filios.

33. Et filii Jonathan : Phaleth, et Ozam : hi fuerunt filii
Jerameel.

34. Et non fuerunt Sosan filii, sed filiae. Et ipsi Sosan
erat puer Aegyptius, et nomen ei Jochel.

35. Et Sosan dedit filiam suam Jochel puero suo in uxo-
rem, et peperit ei Ethi.

36. Et Ethu genuit Nathan, et Nathan genuit Zabad,

37. et Zabad genuit Aphamel, et Aphamel genuit Obed,

38. et Obed genuit Jeu, et Jeu genuit Azariam,

39. et Azarias genuit Chelles, et Chelles genuit Eleasa,

40. et Eleasa genuit Sosomai, et Sosomai genuit Salum,

41. et Salum genuit Jechemiam, et Jechemias genuit Eli-
sama, et Elisama genuit Ismael.

42. Et filii Chaleb fratris Jerameel : Merisa primogenitus
ejus, hic pater Zipli. Et filii Merisa patris Chebron.

43. Et filii Chebron : Core, et Tapphus, et Recom, et
Samaa.

44. Et Samaa genuit Racm patrem Jeclan, et Jeclan ge-
nuit Samai.

45. Καὶ υἱὸς αὐτοῦ Μαών· καὶ Μαὼν πατὴρ Βαιθ-
σοῦρ.

46. Καὶ Γαιρὰ ἡ παλλακὴ Χαλέβ ἐγέννησε τὸν
Ἀράμ, καὶ τὸν Μοσά, καὶ τὸν Γεζουέ.

47. Καὶ υἱοὶ Ἀδδαί· Ῥαγήμ, καὶ Ἰωάθαμ, καὶ
Σαγάρ, καὶ Φαλὲκ, καὶ Γαιρὰ, καὶ Σαγαέ.

48. Καὶ ἡ παλλακὴ Χαλέβ Μωχά ἐγέννησε τὸν Σα-
βέρ, καὶ τὸν Θαραμ.

49. Καὶ ἐγέννησε Σαγαὲ πατέρα Μαδμηνά, καὶ τὸν
Σαού πατέρα Μαχαβηνά καὶ πατέρα Γαιβάλ. Καὶ θυ-
γάτηρ Χαλέβ, Ἀσχή.

50. Οὗτοι ἦσαν υἱοὶ Χαλέβ. Υἱοὶ Ὁρ πρωτοτόκου
Ἐρραθά· Σωβάλ πατὴρ Καριαθιάρμ,

51. Σαλωμών πατὴρ Βαιθά, Λαμμώμ πατὴρ Βαιθα-
λαέμ, καὶ Ἀρίμ πατὴρ Βεθγεδώρ.

52. Καὶ ἦσαν υἱοὶ τοῦ Σωβάλ πατρὶ Καριαθιάρμ·
Ἀραά, καὶ Αἰσί, καὶ Ἀμμανίθ,

53. καὶ Οὐμασφαί, πόλεις Ἰαίρ, Αἰταλίμ, καὶ Με-
φιθίμ, καὶ Ἡσαμαθίμ, καὶ Ἡμασαραίμ· ἐκ τούτων
ἐξηλθοσαν Σαραθαῖοι, καὶ υἱοὶ Ἐσθαάμ.

54. Υἱοὶ Σαλωμών· Βαιθαλαέμ ὁ Νετωρατί· Ἀτα-
ρώθ οἴκου Ἰωάβ, καὶ ἡμισυ τῆς Μαλαθί, Ἡσαρί,

55. πατριαὶ γραμματέων κατοικοῦντες ἐν Ἰάβις
Θαργαθίμ, καὶ Σαμαθίμ, καὶ Σωχαθίμ· οὗτοι οἱ Κι-
ναῖοι οἱ ἐλθόντες ἐξ Αἰμάθ πατρὸς οἴκου Ῥηχαβ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

1. Καὶ οὗτοι ἦσαν υἱοὶ Δαυὶδ οἱ τεχθέντες αὐτῷ
ἐν Χεβρών· ὁ πρωτότοκος Ἀμών τῇ Ἀχινάμ τῇ
Ἰεζραηλίδι· ὁ δεύτερος Δαμνιήλ τῇ Ἀβιγαῖα τῇ Καρ-
μηλίᾳ·

2. ὁ τρίτος Ἀβεσσαλώμ, υἱὸς Μωχά θυγατρὸς
Θολμαὶ βασιλέως Γεδσοῦρ· ὁ τέταρτος Ἀδωνία υἱὸς
Ἀγγίθ·

3. ὁ πέμπτος Σαφατία τῆς Ἀβιτάλ· ὁ ἕκτος Ἰε-
θραάμ τῇ Ἀγλαῖ γυναικὶ αὐτοῦ.

4. Ἐξ ἐγεννήθησαν αὐτῷ ἐν Χεβρών· καὶ ἐβασίλευ-
σεν ἐκεῖ ἑπτὰ ἔτη καὶ ἐξάμηνον· καὶ τριάκοντα καὶ
τρία ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ.

5. Καὶ οὗτοι ἐτέχθησαν αὐτῷ ἐν Ἱερουσαλὴμ· Σα-
μαά, Σωβάβ, Νάθαν, καὶ Σαλωμών· τέσσαρες τῇ
Βηρσαβεί θυγατρὶ Ἀμιήλ.

6. Καὶ Ἐβαάρ, καὶ Ἐλισά, καὶ Ἐλιφαλήθ,

7. καὶ Ναγαί, καὶ Ναφεκ, καὶ Ἰαφιέ,

8. καὶ Ἐλισαμά, καὶ Ἐλιαδά, καὶ Ἐλιφαλά, ἐν-
νέα.

9. Πάντες υἱοὶ Δαυὶδ, πλὴν τῶν υἱῶν τῶν παλλα-
κῶν, καὶ Θήμαρ ἀδελφὴ αὐτῶν.

10. Υἱοὶ Σαλωμών· Ῥοβοάμ, Ἀβιά υἱὸς αὐτοῦ,
Ἀσά υἱὸς αὐτοῦ, Ἰωσαφάτ υἱὸς αὐτοῦ,

11. Ἰωράμ υἱὸς αὐτοῦ, Ὀχοζίας υἱὸς αὐτοῦ, Ἰωάκ
υἱὸς αὐτοῦ,

12. Ἀμασίας υἱὸς αὐτοῦ, Ἀζαρίας υἱὸς αὐτοῦ,
Ἰωάθαν υἱὸς αὐτοῦ,

13. Ἀχαζ υἱὸς αὐτοῦ, Ἐζεκίας υἱὸς αὐτοῦ, Μανασ-
σῆς υἱὸς αὐτοῦ,

14. Ἀμών υἱὸς αὐτοῦ, Ἰωσία υἱὸς αὐτοῦ.

15. Καὶ υἱοὶ Ἰωσία· πρωτότοκος Ἰωανάν, ὁ δεύτερος
Ἰωακίμ, ὁ τρίτος Σεδεκίας, ὁ τέταρτος Σαλούμ.

VELUT TESTAMENTUM. — I.

45. Et filius ejus Maon : et Maon pater Baethsur.

46. Et Garpha concubina Chaleb genuit Aram, et Mossa, et Gezue.

47. Et filii Addai : Rhagem, et Joatham et Sagar, et Pha-
leeh, et Garpha, et Sagae.

48. Et concubina Chaleb Mocha genuit Saber, et Tharam.

49. Et genuit Sagae patrem Madmena, et Sau patrem
Machabena et patrem Gaebal. Et filia Chaleb, Ascha.

50. Hi fuerunt filii Chaleb. Filii Or primogeniti Ephrata :
Sobal pater Chariathiarim,

51. Salomon pater Baethia, Lammon pater Baethalaem, et
Arim pater Bethgedor.

52. Et fuerunt filii Sobal patri Cariathiarim : Araa, et
Aei, et Ammanith,

53. et Umasphae, civitates Jair, Aethalim, et Mephithim,
et Esamathim, et Emasaraim : ex his exierunt Sarathaei, et
filii Esthaam.

54. Filii Salomon : Baethalaem Netophathi, Ataroth do-
mus Joab, et dimidium Malathi, Esari,

55. cognationes scribarum habitantes in Jabis, Tharga-
thiim, et Samathiim, et Sochatim : hi sunt Cinai qui vene-
runt ex Hamath patre domus Rhecab.

CAPUT III.

1. Et hi fuerunt filii David qui nati sunt ei in Chebron :
primogenitus Amnon Achinaam Jezraelitidi : secundus
Damniel Abigae Carmelae :

2. tertius Abessalom, filius Mocha filiae Tholmai regis
Gedsur : quartus Adonia filius Angith :

3. quintus Saphatia ipsius Abital : sextus Jethraam ex
Agla uxore ejus.

4. Sex nati sunt ei in Chebron : et regnavit ibi septem
annos et sex menses : et triginta et tres annos regnavit in
Jerusalem.

5. Et hi nati sunt ei in Jerusalem : Samaa, Sobab, Na-
than, et Salomon : quatuor ipsi Bersabee filiae Amiel.

6. Et Ebaar, et Elisa, et Eliphaleth,

7. et Nagai, et Naphec, et Japhie,

8. et Elisama, et Eliada, et Eliphala, novem.

9. Omnes filii David, praeter filios concubinarum, et
Themar soror eorum.

10. Filii Salomon : Roboam, Abia filius ejus, Asa filius
ejus, Josaphat filius ejus,

11. Joram filius ejus, Ochozias filius ejus, Joas filius ejus,

12. Amasias filius ejus, Azarias filius ejus, Joathan filius
ejus,

13. Achaz filius ejus, Ezecias filius ejus, Manassees filius
ejus,

14. Amon filius ejus, Josia filius ejus.

15. Et filii Josia : primogenitus Joanan, secundus Joa-
cim, tertius Sedecias, quartus Salum.

16. Καὶ υἱοὶ Ἰωακὶμ· Ἰεχονίας υἱὸς αὐτοῦ, Σεδεκίας υἱὸς αὐτοῦ.

17. Καὶ υἱοὶ Ἰεχονία· Ἀσίρ, Σαλαθιήλ υἱὸς αὐτοῦ,

18. Μελχिरὰμ, καὶ Φαδαίας, καὶ Σανεσάρ, καὶ Ἰεκμιὰ, καὶ Ὡσαμὰθ, καὶ Ναβαδίας.

19. Καὶ υἱοὶ Φαδαίας· Ζοροβάβελ, καὶ Σεμεί. Καὶ υἱοὶ Ζοροβάβελ· Μοσολλάμ, καὶ Ἀνανία, καὶ Σαλωμεθὶ ἀδελφὴ αὐτῶν,

20. καὶ Ἀσουβέ, καὶ Ὀὸλ, καὶ Βαραχία, καὶ Ἀσαδία, καὶ Ἀποβέδ, πέντε.

21. Καὶ υἱοὶ Ἀνανία· Φαλεττία, καὶ Ἰεσίας υἱὸς αὐτοῦ, Ῥαφὰλ υἱὸς αὐτοῦ, Ὀρνὰ υἱὸς αὐτοῦ, Ἀβδία υἱὸς αὐτοῦ, Σεχενίας υἱὸς αὐτοῦ.

22. Καὶ υἱὸς Σεχενία· Σαμαία. Καὶ υἱοὶ Σαμαία· Χαττούς, καὶ Ἰωήλ, καὶ Βερέθ, καὶ Νωαδία, καὶ Σαφάθ, ἕξ.

23. Καὶ υἱοὶ Νωαδία· Ἐλιθενάν, καὶ Ἐζεκία, καὶ Ἐζρικὰμ, τρεῖς.

24. Καὶ υἱοὶ Ἐλιθενάν· Ὀδολία, καὶ Ἐλισεβών, καὶ Φαδαία, καὶ Ἀκούβ, καὶ Ἰωνάν, καὶ Δαλααία, καὶ Ἀνάν, ἑπτὰ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

1. Καὶ υἱοὶ Ἰούδα· Φαρές, Ἐσρώμ, καὶ Χαριμί, καὶ Ὀρ, Σουβάλ,

2. καὶ Ῥάδα υἱὸς αὐτοῦ. Καὶ Σουβάλ ἐγέννησε τὸν Ἰέθ· καὶ Ἰέθ ἐγέννησε τὸν Ἀχιμαί, καὶ τὸν Λαάδ. Αὗται αἱ γενεαὶ τοῦ Ἀραθί.

3. Καὶ οὗτοι υἱοὶ Αἰτάμ· Ἰεζραήλ, καὶ Ἰεσμάν, καὶ Ἰεβδάς· καὶ ὄνομα ἀδελφῆς αὐτῶν Ἐσηλεβών.

4. Καὶ Φανουήλ πατὴρ Γεδώρ, καὶ Ἰαζήρ πατὴρ Ὡσάν· οὗτοι υἱοὶ Ὀρ τοῦ πρωτοτόκου Ἐφραθά πατρὸς Βαρθαλαέν.

5. Καὶ τῷ Ἀσούρ πατρὶ Θεκωὶ ἦσαν δύο γυναῖκες, Αὐδά καὶ Θεαδά.

6. Καὶ ἔτεκεν αὐτῷ Αὐδά τὸν Ὠγαία, καὶ τὸν Ἠράλ, καὶ τὸν Θαϊμάν, καὶ τὸν Ἀασθήρ· πάντες οὗτοι υἱοὶ Αὐδάς.

7. Καὶ υἱοὶ Θεαδάς· Σερέθ, καὶ Σαάρ, καὶ Ἐσθανάμ.

8. Καὶ Κοὐὶ ἐγέννησε τὸν Ἐνὼβ καὶ τὸν Σαβαθά· καὶ γεννήσεις ἀδελφοῦ Ῥηγάβ, υἱοῦ Ἰαρίν.

9. Καὶ ἦν Ἰγαβὴς ἐνδοξὸς ὑπὲρ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ· καὶ ἡ μήτηρ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰγαβὴς, λέγουσα· Ἔτεχον ὡς γαβὴς.

10. Καὶ ἐπεκαλέσατο Ἰγαβὴς τὸν Θεὸν Ἰσραήλ, λέγων· Ἐάν εὐλογῶν εὐλογήσῃς με, καὶ πληθύνῃς τὰ ὄριά μου, καὶ ἡ ἡ χεὶρ σου μετ' ἐμοῦ, καὶ ποιήσῃς γνῶσιν τοῦ μὴ ταπεινῶσαί με. Καὶ ἐπήγαγεν ὁ Θεὸς πάντα ὅσα ᾔτήσατο.

11. Καὶ Χαλέβ πατὴρ Ἀσχά ἐγέννησε τὸν Μαχίρ· οὗτος πατὴρ Ἀσσαθών.

12. ἐγέννησε τὸν Βαθραίαν, καὶ τὸν Βεσσηέ, καὶ τὸν Θαιμάν πατέρα πόλεως Ναᾶς ἀδελφοῦ Ἐσελώμ τοῦ Κενεζί· οὗτοι ἄνδρες Ῥηγάβ.

13. Καὶ υἱοὶ Κενεζί· Γοθονιήλ, καὶ Σαραία. Καὶ υἱοὶ Γοθονιήλ, Ἀθαθ.

14. Καὶ Μαναθὶ ἐγέννησε τὸν Γοφερὰ· καὶ Σαραία ἐγέννησε τὸν Ἰωδάβ, πατέρα Ἀγεαδδαίρ, ὅτι τέκτονες ἦσαν.

16. Et filii Joacim : Jechonias filius ejus, Sedecias filius ejus.

17. Et filii Jechoniae : Asir, Salathiel filius ejus,

18. Melchiram, et Phadaias, et Sanesar, et Jecemia, et Osamath, et Nabadias.

19. Et filii Phadaias : Zorobabel, et Semei. Et filii Zorobabel : Mosollam, et Anania, et Salomethi soror eorum,

20. et Asube, et Ool, et Barachia, et Asadia, et Asobed, quinque.

21. Et filii Anania : Phalettia, et Jesias filius ejus, Raphael filius ejus, Orna filius ejus, Abdia filius ejus, Sechenias filius ejus.

22. Et filius Sechenia : Samaia. Et filii Samaia : Chattus, et Joel, et Berri, et Noadia, et Saphath, sex.

23. Et filii Noadia : Elithenan, et Ezeria, et Ezricam, tres.

24. Et filii Elithenan : Odolia, et Eliasebon, et Phadaia, et Acub, et Joanan, et Dalaaia, et Anan, septem.

CAPUT IV.

1. Et filii Juda : Phares, Esrom, et Charmi, et Or, Subal,

2. et Rada filius ejus. Et Subal genuit Jeth : et Jeth genuit Achimai, et Laad. Hæ sunt generationes ipsius Arathi.

3. Et hi filii Aetham : Jezrael, et Jesmam, et Jebdas : et nomen sororis eorum Eselebbon.

4. Et Phanuel pater Gedor, et Jaser pater Osan : hi filii Or primogeniti Ephratha patris Barthalaen.

5. Et ipsi Assur patri Thecoe fuerunt duæ uxores, Aoda et Thoada.

6. Et Aoda peperit ei Ochæa, et Ephal, et Thæman, et Aasther : omnes hi filii Aodæ.

7. Et filii Thoadae : Sereth, et Saar, et Esthanam.

8. Et Coe genuit Enob et Sabatha : et generationes fratris Rechab, filii Jarin.

9. Et fuit Igabes gloriosus super fratres suos : et mater vocabat nomen ejus Igabes, dicens : Peperi sicut gabes.

10. Et invocavit Igabes Deum Israel, dicens : Si benedicens benedixeris me, et multiplicaveris fines meos, et fuerit manus tua mecum, et feceris cognitionem ad non humiliandum me. Et adduxit Deus omnia quæcumque petiit.

11. Et Chaleb pater Ascha genuit Machir : hic pater Assathon :

12. genuit Bathraeam, et Bessee, et Thæmam patrem civitatis Naas fratris Eselom Cenczi : hi viri Rhechab.

13. Et filii Cenez : Gothoniël, et Saraia. Et filii Gottoniël, Athath.

14. Et Manathi genuit Gophera : et Saraia genuit Jobab, patrem Ageaddair, quoniam fabri erant.

15. Καὶ υἱοὶ Χαλέβ υἱοῦ Ἰεφοννή· Ἡρ, Ἀδὰ, καὶ Νοόμ. Καὶ υἱοὶ Ἀδὰ· Κενέζ.

16. Καὶ υἱοὶ Ἀλεήλ· Ζιβ, καὶ Ζεφά, καὶ Θιριά, καὶ Ἐσερηλ.

17. Καὶ υἱοὶ Ἐσρί· Ἰεθέρ, Μωράδ, καὶ Ἀφερ, καὶ Ἰαμών. Καὶ ἐγέννησεν Ἰεθέρ τὸν Μαρών, καὶ τὸν Σεμεί, καὶ τὸν Ἰεσά πτέρα Ἐσθαιμών.

18. Καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ αὕτη Ἀδία ἔτεκε τὸν Ἰάρεδ πατέρα Γεδώρ, καὶ τὸν Ἀβέρ πατέρα Σωχών, καὶ τὸν Χετιήλ πατέρα Ζαμών. Καὶ οὗτοι υἱοὶ Βεθθία θυγατρὸς Φαραὼ, ἣν ἔλαβε Μωρῆδ.

19. Καὶ υἱοὶ γυναῖκος τῆς Ἰδουίας ἀδελφῆς Ναχαίμ πατρὸς Κεϊλά· Γαρμί, καὶ Ἐσθαιμών Νοχαθί.

20. Καὶ υἱοὶ Σεμίων· Ἀμνών, καὶ Ἀνὰ υἱὸς Φανὰ, καὶ Ἰνών. Καὶ υἱοὶ Σεί· Ζωάν, καὶ υἱοὶ Ζωάβ,

21. υἱοὶ Σηλώμ υἱοῦ Ἰούδα, Ἡρ πατὴρ Ληχάβ, καὶ Λααδὰ πατὴρ Μαρισά. Καὶ γενέσεις οὐκείων Ἐφραθαβὰκ τῷ οἴκῳ Ἐσθὰ,

22. καὶ Ἰωακίμ, καὶ ἄνδρες Χοζιγὰ, καὶ Ἰωὰς, καὶ Σαράρ, οἱ κατώκησαν ἐν Μωάβ· καὶ ἀπέστρεψεν αὐτοὺς ἀβεδερὶν, ἀθουκίμ.

23. Οὗτοι κεραμεῖς οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἀταίμ καὶ Γαδिरὰ μετὰ τοῦ βασιλέως ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ ἐνίσχυσαν, καὶ κατώκησαν ἐκεῖ.

24. Υἱοὶ Σεμίων· Ναμουήλ, καὶ Ἰαμὶν, Ἰαρίβ, Ζαρές, Σαούλ,

25. Σαλέμ υἱὸς αὐτοῦ, Μαβασάμ υἱὸς αὐτοῦ, Μασμά υἱὸς αὐτοῦ,

26. Ἀμουήλ υἱὸς αὐτοῦ, Σαβούδ υἱὸς αὐτοῦ, Ζαχχούρ υἱὸς αὐτοῦ, Σεμεί υἱὸς αὐτοῦ.

27. Τῷ Σεμεί υἱοὶ ἐκκαίδεκα, καὶ θυγατέρες ἑξ. Καὶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν οὐκ ἦσαν υἱοὶ πολλοί. Καὶ πᾶσαι αἱ πατρίαι αὐτῶν οὐκ ἐπλεόνασαν ὥς υἱοὶ Ἰούδα.

28. Καὶ κατώκησαν ἐν Βηρσαβεὶ, καὶ Μωλαδὰ, καὶ ἐν Ἐσερσουάλ,

29. καὶ ἐν Βαλαά, καὶ ἐν Αἰσέμ, καὶ ἐν Θωλάδ,

30. καὶ ἐν Βαθουήλ, καὶ ἐν Ἑρμά, καὶ ἐν Σικελάγ,

31. καὶ ἐν Βαιθμαριμώθ, καὶ Ἡμισουσσεωσὶν, καὶ οἴκου Βαρουσεωρίμ. Αὗται αἱ πόλεις αὐτῶν ἕως βασιλείας Δαυὶδ.

32. Καὶ ἐπαύλεις αὐτῶν, Αἰτάν, καὶ Ἡν, Ῥεμνών, καὶ Θοκκά, καὶ Αἰσάρ, πόλεις πέντε.

33. Καὶ πᾶσαι ἐπαύλεις αὐτῶν κύκλῳ τῶν πόλεων τούτων ἕως Βαάλ· αὕτη κατάσχεσις αὐτῶν, καὶ ὁ καταλογισμὸς αὐτῶν.

34. Καὶ Μωσωβάβ, καὶ Ἰεμολόχ, καὶ Ἰωσία υἱὸς Ἀμασίμ,

35. καὶ Ἰωήλ, καὶ Ἰηοὺ υἱὸς Ἀσαβία, υἱὸς Σαραῦ, υἱὸς Ἀσιήλ,

36. καὶ Ἐλιωναί, καὶ Ἰωκαβὰ, καὶ Ἰασουία, καὶ Ἀσαία, καὶ Ἰεδιήλ, καὶ Ἰσμαήλ, καὶ Βαναίας,

37. καὶ Ζουζά υἱὸς Σαφαί, υἱοῦ Ἀλὼν, υἱοῦ Ἰεδιὰ, υἱοῦ Σεμρί, υἱοῦ Σαμαίου.

38. Οὗτοι οἱ διελθόντες ἐν ὀνόμασιν ἀρχόντων ἐν ταῖς γενέσεσιν αὐτῶν, καὶ ἐν οἴκοις πατριῶν αὐτῶν ἐπληθύνθησαν εἰς πλῆθος,

39. καὶ ἐπορεύθησαν ἕως τοῦ ἔλθειν Ἰέραρα ἕως τῶν ἀνατολῶν τῆς Γαί, τοῦ ζητῆσαι νομάς τοῖς κτήνεσιν αὐτῶν.

40. Καὶ εὗρον νομάς πλείονας καὶ ἀγαθὰς, καὶ ἡ γῆ

15. Et filii Chaleb filii Jephonne : Er, Ada, et Noom. Et filii Ada : Cenez.

16. Et filii Aleel : Zib, et Zephia, et Thiria, et Eserel.

17. Et filii Esri : Jether, Morad, et Apher, et Jamon. Et Jether genuit Maron, et Senai, et Jesba patrem Esthaemon.

18. Et uxor ejus haec Adia peperit Jared patrem Gedor, et Aber patrem Sochon, et Chetiel patrem Zamon. Et hi filii Betthia filiae Pharao, quam accepit Mored.

19. Et filii uxoris Iduiae sororis Nachaim patris Ceila : Garini, et Esthaemon Nochathi.

20. Et filii Senon : Amnon, et Ana filius Phana, et Inon. Et filii Sei : Zoan, et filii Zoab,

21. filii Selom filii Juda, Er pater Lechab, et Laada pater Merisa. Et generationes domesticorum Ephrathabac domui Esoba,

22. et Joacim, et viri Chozeba, et Joas, et Saraph, qui habitabant in Moab : et reduxit eos abederim, athucium.

23. Hi figuli habitantes in Ataim et Gadira cum rege : in regno ejus invaluerunt, et habitaverunt ibi.

24. Filii Symeon : Namuel, et Jamin, Jarib, Zares, Saul,

25. Salem filius ejus, Mabasam filius ejus, Masma filius ejus,

26. Amuel filius ejus, Sabud filius ejus, Zacchur filius ejus, Semei filius ejus.

27. Ipsi Semei filii sex et decem, et filiae sex. Et fratribus earum non fuerunt filii multi. Et omnes patriae eorum non abundarunt ut filii Juda.

28. Et habitaverunt in Bersabec, et Molada, et in Eser-sual,

29. et in Balaa, et in Asem, et in Tholad,

30. et in Bathuel, et in Herma, et in Sicelag,

31. et in Baethmarimoth, et Hemisuseosim, et domus Baruseorim. Haec civitates eorum usque ad regem David.

32. Et villae eorum, Aetan, et En, Remmon, et Thocca, et Aesar, civitates quinque.

33. Et omnes villae earum in circuitu civitatum harum usque Baal : haec possessio eorum, et distributio eorum.

34. Et Mosobab, et Jemoloch, et Josia filius Amasia,

35. et Joel, et Jeu filius Asabia, filius Saray, filius Asiel,

36. et Elionai, et Jocaba, et Jasuia, et Asaia, et Jediel, et Ismael, et Banaras,

37. et Zuza filius Saphai, filii Alom, filii Jedia, filii Semri, filii Samae.

38. Hi sunt qui transierunt in nominibus principum in generationibus suis, et in domibus patriarum suarum multiplicati sunt in multitudine,

39. et iverunt usque ad veniendum Gerara usque ad orientem Gai, ad quaerendum pascua pecoribus suis.

40. Et invenerunt pascua plura et bona, et terra lata co-

πλατεία ἐναντίον αὐτῶν, καὶ εἰρήνη καὶ ἡσυχία, ὅτι ἐκ τῶν υἱῶν Χάμ τῶν κατοικούντων ἐκεῖ ἐμπροσθεν.

41. Καὶ ἦλθον οὗτοι οἱ γεγραμμένοι ἐπ' ὀνόματος ἐν ἡμέραις Ἐζεκίου βασιλέως Ἰούδα, καὶ ἐπάταξαν τοὺς οἴκους αὐτῶν καὶ τοὺς Μιναίους οὓς εὗρον ἐκεῖ, καὶ ἀνεθεμάτισαν αὐτοὺς ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης· καὶ ὤκησαν ἀντ' αὐτῶν, ὅτι νομαὶ τοῖς κτήνεσιν αὐτῶν ἐκεῖ.

42. Καὶ ἐξ αὐτῶν ἀπὸ τῶν υἱῶν Συμεὼν ἐπορεύθησαν εἰς ὄρος Σηὶρ ἄνδρες πεντακόσιοι, καὶ Φαλαεττία, καὶ Νωαδία, καὶ Ῥαφαία, καὶ Ὀζιὴλ υἱοὶ Ἰεσὶ, ἄρχοντες αὐτῶν.

43. Καὶ ἐπάταξαν τοὺς καταλοίπους τοὺς καταλειφθέντας τοῦ Ἀμαλήκ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

1. Καὶ υἱοὶ Ῥουβὴν πρωτοτόκου Ἰσραὴλ· ὅτι οὗτος ὁ πρωτότοκος, καὶ ἐν τῷ ἀναβῆναι ἐπὶ τὴν κοίτην τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἔδωκε τὴν εὐλογίαν αὐτοῦ τῷ υἱῷ αὐτοῦ Ἰωσήφ υἱῷ Ἰσραὴλ, καὶ οὐκ ἐγενεαλογήθη εἰς πρωτότοκον,

2. ὅτι Ἰούδας δυνατὸς ἰσχύϊ καὶ ἐν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, καὶ εἰς ἡγούμενον ἐξ αὐτοῦ, καὶ ἡ εὐλογία τοῦ Ἰωσήφ.

3. Υἱοὶ Ῥουβὴν πρωτοτόκου Ἰσραὴλ· Ἐνώχ, καὶ Φαλλοὺς, Ἀσρώμ, καὶ Χαρμί.

4. Υἱοὶ Ἰωήλ· Σεμεὶ, καὶ Βαναία υἱὸς αὐτοῦ. Καὶ υἱοὶ Γούγ υἱοῦ Σεμεὶ,

5. υἱὸς αὐτοῦ Μιχά, υἱὸς αὐτοῦ Ῥηχά, υἱὸς αὐτοῦ Ἰωήλ,

6. υἱὸς αὐτοῦ Βεήλ, ἐν μετόχις Θεγλαφάλλασαρ βασιλεὺς Ἀσσοῦρ. Οὗτος ἄρχων τῶν Ῥουβήν.

7. Καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ τῇ πατρίδι αὐτοῦ ἐν τοῖς καταλοχισμοῖς αὐτῶν κατὰ γενέσεις αὐτῶν, ὁ ἄρχων Ἰωήλ, καὶ Ζαχαρία,

8. καὶ Βαλέκ υἱὸς Ἀζούζ, υἱὸς Σαμά, υἱὸς Ἰωήλ. Οὗτος κατώκησεν ἐν Ἀροέρ, καὶ ἐπὶ Ναβαῦ, καὶ Βελμασσών.

9. Καὶ πρὸς ἀνατολὰς κατώκησεν ἕως ἐρχομένων τῆς ἐρήμου, ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ Εὐφράτου, ὅτι κτήνη αὐτῶν πολλὰ ἐν γῇ Γαλαάδ.

10. Καὶ ἐν ἡμέραις Σαοὺλ ἐποίησαν πόλεμον πρὸς τοὺς παροίκους, καὶ ἔπεσον ἐν χερσὶν αὐτῶν κατοικοῦντες ἐν σκηναῖς αὐτῶν, πάντες κατ' ἀνατολὰς τῆς Γαλαάδ.

11. Υἱοὶ Γὰδ κατέναντι αὐτῶν κατώκησαν ἐν γῇ Βασάν ἕως Σελά.

12. Ἰωήλ πρωτότοκος, καὶ Σαφάμ ὁ δεύτερος, καὶ Ἰανὶν ὁ γραμματεὺς ἐν Βασάν.

13. Καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν· Μιχαήλ, Μοσολλάμ, καὶ Σεβεὶ, καὶ Ἰωρεὶ, καὶ Ἰωαχάν, καὶ Ζουὶ, καὶ Ὠβήδ, ἑπτὰ.

14. Οὗτοι υἱοὶ Ἀβιχαία υἱοῦ Οὐρί, υἱοῦ Ἰδαί, υἱοῦ Γαλαάδ, υἱοῦ Μιχαήλ, υἱοῦ Ἰεσαί, υἱοῦ Ἰεδδαί, υἱοῦ Βουζ

15. ἀδελφοῦ υἱοῦ Ἀβδιήλ, υἱοῦ Γουνί, ἄρχων οἴκου πατριῶν.

16. Κατώκουν ἐν Γαλαάδ, ἐν Βασάν, καὶ ἐν ταῖς κώμας αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ περίχωρα Σαρὼν ἕως ἑξόδου.

ram eis, et pax et quies, quoniam ex filiis Chaim habitantium ibi antea.

41. Et venerunt hi scripti super nomen in diebus Ezechie regis Juda, et percusserunt domos eorum et Minæos quos invenerunt ibi, et anathemarunt eos usque in diem hanc : et habitaverunt pro eis, quoniam pascua pecoribus suis ibi.

42. Et ex eis de filiis Symeon ierunt in montem Seir viri quingenti, et Phalaetia, et Noadia, et Rhaphaia, et Oziel filii Jesi, principes eorum.

43. Et percusserunt residuos qui remanserant de Amalec usque in diem hanc.

CAPUT V.

1. Et filii Ruben primogeniti Israel : quoniam hic primogenitus, et in ascendendo super cubile patris sui, dedit benedictionem ejus filio suo Joseph filio Israel, et non est in genealogia computatus in primogenituram,

2. quoniam Judas potens fortitudine et in fratribus suis, et in ducem ex ipso, et benedictio ipsius Joseph.

3. Filii Ruben primogeniti Israel : Enoch, et Phallus, Asrom, et Charmi.

4. Filii Joel : Semei, et Banæa filius ejus. Et filii Gog filii Semei,

5. filius ejus Michæ, filius ejus Rechæ, filius ejus Joel,

6. filius ejus Beel, quem transtulit Thaglyphallasar rex Assur. Illic princeps eorum qui ipsius Ruben.

7. Et fratres ejus patria sua in genealogiis suis secundum generationes suas, princeps Joel, et Zacharia,

8. et Balc filius Azuz, filius Sama, filius Joel. Hic habitavit in Aroer, et super Nabay, et Beelmasson.

9. Et ad orientem habitavit usque ad contigua deserti, a flumine Euphrate, quoniam pecora eorum multa in terra Galaad.

10. Et in diebus Saul fecerunt bellum adversus incolas, et ceciderunt in manus eorum ii qui habitabant in tabernaculis suis, omnes ad orientem ipsius Galaad.

11. Filii Gad e regione eorum habitaverunt in terra Basan usque Sela.

12. Joel primogenitus, et Saphan secundus, et Janim scriba in Basan.

13. Et fratres eorum secundum domos patriarum suarum : Michael, Mosollam, et Sebec, et Jorei, et Joachan, et Zue, et Obed, septem.

14. Hi filii Abichæa filii Uri, filii Idai, filii Galaad, filii Michael, filii Jesai, filii Jeddai, filii Buz

15. fratris filii Abdiel, filii Guni, princeps domus patriarum.

16. Habitabant in Galaad, in Basan, et in pagis earum, et omnia adjacentia Saron usque ad exitum.

17. Πάντων δ καταλογισμὸς ἐν ἡμέραις Ἰωάθαμ βασιλέως Ἰούδα, καὶ ἐν ἡμέραις Ἰεροβοάμ βασιλέως Ἰσραὴλ.

18. Υἱοὶ Ῥουβὴν, καὶ Γὰδ, καὶ ἡμισυ φυλῆς Μανασσῆ ἐξ υἱῶν δυνάμεως, ἄνδρες αἵροντες ἀσπίδας καὶ μάχαιραν, καὶ τείνοντες τόξον, καὶ ἐδιδάχμενοι πύλεμον, τεσσαράκοντα καὶ τέσσαρες χιλιάδες καὶ ἑπτακόσιοι καὶ ἐξήκοντα ἐκπορευόμενοι εἰς παράταξιν.

19. Καὶ ἐποιοῦν πόλεμον μετὰ τῶν Ἀγαρηνῶν, καὶ Ἰτουραίων, καὶ Ναφισαίων, καὶ Ναδαβαίων,

20. καὶ κατίσχυσαν ἐπ' αὐτῶν. Καὶ ἐδόθησαν εἰς χεῖρας αὐτῶν Ἀγαραῖοι, καὶ πάντα τὰ σκηνώματα αὐτῶν, ὅτι πρὸς τὸν Θεὸν ἐβόησαν ἐν τῷ πολέμῳ, καὶ ἐπήκουσεν αὐτοῖς, ὅτι ἤλπισαν ἐπ' αὐτόν.

21. Καὶ ἠχμαλώτευσαν τὴν ἀποσκευὴν αὐτῶν, καμήλους πεντακισχίλιας, καὶ προβάτων διακοσίας πενήκοντα χιλιάδας, ὄνους δις χιλίους, καὶ ψυχὰς ἀνδρῶν ἑκατὸν χιλιάδας.

22. Ὅτι τραυματαῖοι πολλοὶ ἔπεσον, ὅτι παρὰ τοῦ Θεοῦ ὁ πόλεμος. Καὶ κατώκησαν αὐτ' αὐτῶν ἕως μετακισίας.

23. Καὶ οἱ ἡμίσεις φυλῆς Μανασσῆ κατώκησαν ἀπὸ Βασάν ἕως Βαβλ, Ἑρμών, καὶ Σανὶρ, καὶ ὄρος Ἀερμών· καὶ ἐν τῷ Λιβάνῳ αὐτοὶ ἐπλεονάστησαν.

24. Καὶ οὗτοι ἀρχηγοὶ οἴκου πατριῶν αὐτῶν, Ὀφὲρ, καὶ Σεὶ, καὶ Ἐλιήλ, καὶ Ἰερεμία, καὶ Ὀδουα, καὶ Ἰεδιήλ· ἄνδρες ἰσχυροὶ ἐν ἀνέμῳ, ἄνδρες ὀνομαστοὶ, ἀρχόντες τῶν οἴκων πατριῶν αὐτῶν.

25. Καὶ ἠθέτησαν ἐν Θεῷ πατέρων αὐτῶν, καὶ ἐπόρνευσαν ὀπίσω Θεῶν τῶν λαῶν τῆς γῆς οὓς ἐξῆρεν ὁ Θεὸς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν.

26. Καὶ ἐπέγειρεν ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ τὸ πνεῦμα Φαλόχ βασιλέως Ἀσσοῦρ, καὶ τὸ πνεῦμα Θαγλαφαλλασάρ βασιλέως Ἀσσοῦρ, καὶ μετώκισε τὸν Ῥουβὴν, καὶ τὸν Γαδὶ, καὶ τὸ ἡμισυ φυλῆς Μανασσῆ, καὶ ἤγαγεν αὐτοὺς εἰς Χαάχ, καὶ Χαβὼρ, καὶ ἐπὶ ποταμὸν Γωζάν ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Σ'.

1. Υἱοὶ Λευὶ· Γεδσών, Καάθ, καὶ Μεραρί.

2. Καὶ υἱοὶ Καάθ· Ἀμβραμ, καὶ Ἰσσαάρ, Χεβρών, καὶ Ὀζιήλ.

3. Καὶ υἱοὶ Ἀμβραμ· Ἀαρών, καὶ Μωϋσῆς, καὶ Μαριάμ. Καὶ υἱοὶ Ἀαρών· Ναδάβ, καὶ Ἀβισούδ, Ἐλεάζαρ, καὶ Ἰθάμαρ.

4. Ἐλεάζαρ ἐγέννησε τὸν Φινεὶς, Φινεὶς ἐγέννησε τὸν Ἀβισού,

5. Ἀβισού ἐγέννησε τὸν Βοκκὶ, καὶ Βοκκὶ ἐγέννησε τὸν Ὀζὶ.

6. Ὀζὶ ἐγέννησε τὸν Ζαραία, Ζαραία ἐγέννησε τὸν Μαριήλ,

7. καὶ Μαριήλ ἐγέννησε τὸν Ἀμαρία, καὶ Ἀμαρία ἐγέννησε τὸν Ἀχινώβ,

8. καὶ Ἀχινώβ ἐγέννησε τὸν Σαδὼκ, καὶ Σαδὼκ ἐγέννησε τὸν Ἀχιμάας,

9. καὶ Ἀχιμάας ἐγέννησε τὸν Ἀζαρίαν, καὶ Ἀζαρίας ἐγέννησε τὸν Ἰωανάν,

10. καὶ Ἰωανάν ἐγέννησε τὸν Ἀζαρίαν· οὗτος ἱεράτευσεν ἐν τῷ οἴκῳ ᾧ ᾠκοδόμησε Σαλωμὼν ἐν Ἱερουσαλὴμ.

17. Omnium computatio in diebus Joatham regis Juda, et in diebus Jeroboam regis Israel.

18. Filii Ruben, et Gad, et dimidium tribus Manasse ex filiis virtutis, viri levantes clypeos et gladium, et tendentes arcum, et docti bellum, quadraginta et quatuor mille et septingenti et sexaginta egredientes in aciem.

19. Et faciebant bellum cum Agarenis, et Ithuraeis, et Naphisaris, et Nadabaris,

20. et invaluerunt super eos. Et dati sunt in manus eorum Agarai, et omnia tabernacula eorum, quoniam ad Deum clamaverunt in praelio, et exaudivit eos, quoniam speraverunt in eum.

21. Et captivarunt apparatus eorum, camelos quinque mille, et ovium ducenta quinquaginta millia, asinos bis mille, et animas virorum centum millia.

22. Quoniam cæsi multi ceciderunt, quia a Deo bellum. Et habitarunt pro eis usque ad transmigrationem.

23. Et dimidii tribus Manasse habitarunt a Basan usque Baal, Ermon, et Sanir, et montem Aermon : et in Libano ipsi abundarunt.

24. Et hi principes domus patriarum eorum, Opher, et Sei, et Eliel, et Jeremia, et Oduia, et Jediel : viri fortes virtute, viri nominati, principes domorum patriarum suarum.

25. Et prævaricati sunt in Deum patrum suorum, et fornicati sunt post deos populorum terræ quos sustulerat Deus a facie eorum.

26. Et suscitavit Deus Israel spiritum Phaloch regis Assur, et spiritum Thaglaphallasar regis Assur, et transtulit Ruben, et Gaddi, et dimidium tribus Manasse, et duxit eos in Chach, et Chabor, et super flumen Gozan usque in diem hanc.

CAPUT VI.

1. Filii Levi : Gedson, Caath, et Merari.

2. Et filii Caath : Ambram, et Issaar, Chebron, et Oziel.

3. Et filii Ambram : Aaron, et Moyses, et Maria. Et filii Aaron : Nadab, et Abiod, Eleazar, et Ithamar.

4. Eleazar genuit Phinees, Phinees genuit Abisu,

5. Abisu genuit Bocci, et Bocci genuit Ozi,

6. Ozi genuit Zaræa, Zaræa genuit Mariel,

7. et Mariel genuit Amaria, et Amaria genuit Achitob,

8. et Achitob genuit Sadoc, et Sadoc genuit Achimaas,

9. et Achimaas genuit Azariam, et Azarias genuit Joanan,

10. et Joanan genuit Azariam : hic sacerdotio functus est in domo quam ædificavit Salomon in Jerusalem.

11. Καὶ ἐγέννησεν Ἀζαρίας τὸν Ἀμαρία, καὶ Ἀμαρία ἐγέννησε τὸν Ἀχιτώβ,
12. καὶ Ἀχιτώβ ἐγέννησε τὸν Σαδὼκ, καὶ Σαδὼκ ἐγέννησε τὸν Σαλώμ,
13. καὶ Σαλώμ ἐγέννησε τὸν Χελκίαν, καὶ Χελκίας ἐγέννησε τὸν Ἀζαρίαν,
14. καὶ Ἀζαρίας ἐγέννησε τὸν Σαραίαν, καὶ Σαραίας ἐγέννησε τὸν Ἰωσαδάκ.
15. Καὶ Ἰωσαδάκ ἐπορεύθη ἐν τῇ μετοικίᾳ μετὰ Ἰούδα καὶ Ἱερουσαλήμ ἐν χειρὶ Ναβουχοδονόσορ.
16. Υἱοὶ Λευὶ· Γεδσὼν, Καάθ, καὶ Μεραρί.
17. Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ἰεδσὼν· Λοβενὶ, καὶ Σεμεί.
18. Υἱοὶ Καάθ· Ἀμβραμ, καὶ Ἰσσαὰρ, Χεβρών, καὶ Ὀζιήλ.
19. Υἱοὶ Μεραρί· Μοολὶ, καὶ ὁ Μουσί. Καὶ αὗται αἱ πατρίαι τοῦ Λευὶ κατὰ πατρίαν αὐτῶν.
20. Τῷ Γεδσὼν, τῷ Λοβενὶ υἱὸς αὐτοῦ, Ἰέθ υἱὸς αὐτοῦ, Ζαμμαθ υἱὸς αὐτοῦ,
21. Ἰωάβ υἱὸς αὐτοῦ, Ἀδδὶ υἱὸς αὐτοῦ, Ζαρά υἱὸς αὐτοῦ, Ἰεθρί υἱὸς αὐτοῦ.
22. Υἱοὶ Καάθ· Ἀμιναδάβ υἱὸς αὐτοῦ, Κορέ υἱὸς αὐτοῦ, Ἀσὴρ υἱὸς αὐτοῦ,
23. Ἐλκανὰ υἱὸς αὐτοῦ, Ἀβισάφ υἱὸς αὐτοῦ, Ἀσὴρ υἱὸς αὐτοῦ,
24. Θαάθ υἱὸς αὐτοῦ, Οὐριήλ υἱὸς αὐτοῦ, Ὀζία υἱὸς αὐτοῦ, Σαοὺλ υἱὸς αὐτοῦ.
25. Καὶ υἱοὶ Ἐλκανὰ· Ἀμεσσί, καὶ Ἀχιμὼθ,
26. Ἐλκανὰ υἱὸς αὐτοῦ, Σουφὶ υἱὸς αὐτοῦ, Καϊναάθ υἱὸς αὐτοῦ,
27. Ἐλιὰβ υἱὸς αὐτοῦ, Ἱεροβοὰμ υἱὸς αὐτοῦ, Ἐλκανὰ υἱὸς αὐτοῦ.
28. Υἱοὶ Σαμουήλ· ὁ πρωτότοκος Σανὶ, καὶ Ἀβιά.
29. Υἱοὶ Μεραρί· Μοολὶ, Λοβενὶ υἱὸς αὐτοῦ, Σεμεὶ υἱὸς αὐτοῦ, Ὀζὰ υἱὸς αὐτοῦ,
30. Σαμαὰ υἱὸς αὐτοῦ, Ἀγγία υἱὸς αὐτοῦ, Ἀσαίας υἱὸς αὐτοῦ.
31. Καὶ οὗτοι οὗς κατέστησε Δαυὶδ ἐπὶ χειρας ἀδόντων ἐν οἴκῳ Κυρίου ἐν τῇ καταπαύσει τῆς κιβωτοῦ.
32. Καὶ ἦσαν λειτουργοῦντες ἐναντίον τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἐν ὀργάνοις ἕως οὗ ᾠκοδόμησε Σαλωμὼν τὸν οἶκον Κυρίου ἐν Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἔστησαν κατὰ τὴν κρίσιν αὐτῶν ἐπὶ τὰς λειτουργίας αὐτῶν.
33. Καὶ οὗτοι οἱ ἑστηκότες, καὶ υἱοὶ αὐτῶν ἐκ τῶν υἱῶν τοῦ Καάθ, Αἰμάν ὁ ψαλτωδὸς, υἱὸς Ἰωήλ, υἱοῦ Σαμουήλ,
34. υἱοῦ Ἐλκανὰ, υἱοῦ Ἱεροβοὰμ, υἱοῦ Ἐλιήλ, υἱοῦ Θεοῦ,
35. υἱοῦ Σουφ, υἱοῦ Ἐλκανὰ, υἱοῦ Μαάθ, υἱοῦ Ἀμαθὶ,
36. υἱοῦ Ἐλκανὰ, υἱοῦ Ἰωήλ, υἱοῦ Ἀζαρία, υἱοῦ Σαφανία,
37. υἱοῦ Θαάθ, υἱοῦ Ἀσὴρ, υἱοῦ Ἀβιασάφ, υἱοῦ Κορέ,
38. υἱοῦ Ἰσσαὰρ, υἱοῦ Καάθ, υἱοῦ Λευὶ, υἱοῦ Ἰσραήλ.
39. Καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ἀσάφ ὁ ἑστηκὼς ἐν δεξιᾷ αὐτοῦ· Ἀσάφ υἱὸς Βαραχία, υἱοῦ Σαμαὰ,
40. υἱοῦ Μιχαήλ, υἱοῦ Βαασία, υἱοῦ Μελχία,
41. υἱοῦ Ἀθανὶ, υἱοῦ Ζααραὶ, υἱοῦ Ἀδαί,

11. Et Azarias genuit Amaria, et Amaria genuit Achitob,
12. et Achitob genuit Sadoc, et Sadoc genuit Salom,
13. et Salom genuit Chelciam, et Chelcias genuit Azariam,
14. et Azarias genuit Saraea, et Saraeas genuit Josadac.
15. Et Josadac ivit in transmigratione cum Juda et Jerusale in manum Nabuchodonosor.
16. Filii Levi : Gedson, Caath, et Merari.
17. Et haec nomina filiorum Gedson : Lobeni, et Semei.
18. Filii Caath : Ambram, et Issaar, Chebron, et Oziel.
19. Filii Merari : Mooli, et Musi. Et haec patriae Levi secundum patrias eorum.
20. Ipsi Gedson, ipsi Lobeni filio ejus, Jeth filius ejus, Zammath filius ejus,
21. Joab filius ejus, Addi filius ejus, Zara filius ejus, Jethri filius ejus,
22. Filii Caath : Aminadab filius ejus, Core filius ejus, Aser filius ejus,
23. Elcana filius ejus, Abisaph filius ejus, Aser filius ejus,
24. Thaath filius ejus, Uriel filius ejus, Ozia filius ejus, Saul filius ejus.
25. Et filii Elcana : Amessi, et Achimoth,
26. Melcana filius ejus, Suphi filius ejus, Caenaath filius ejus,
27. Eliab filius ejus, Jeroboam filius ejus, Elcana filius ejus.
28. Filii Samuel : primogenitus Sani, et Abia.
29. Filii Merari : Mooli, Lobeni filius ejus, Semei filius ejus, Oza filius ejus,
30. Samaa filius ejus, Angia filius ejus, Asaias filius ejus.
31. Et isti quos constituit David super manus canentium in domo Domini in requietione arcae.
32. Et fuerunt ministrantes coram tabernaculo testimonii in organis quoadusque edificavit Salomon domum Domini in Jerusalem. Et steterunt juxta judicium suum super ministeria sua.
33. Et hi assistentes, et filii eorum de filiis Caath, Aëman cantor psalmodum, filius Joel, filii Samuel,
34. filii Elcana, filii Jeroboam, filii Eliel, filii Thou,
35. filii Suph, filii Elcana, filii Maath, filii Amathi,
36. filii Elcana, filii Joel, filii Azaria, filii Saphania,
37. filii Thaath, filii Aser, filii Abiasaph, filii Core,
38. filii Isaar, filii Levi, filii Israel.
39. Et frater ejus Asaph stans in dextera ejus : Asaph filius Barachia, filii Samaa,
40. filii Michael, filii Baasia, filii Melchia,
41. filii Athani, filii Zaarai, filii Adai,

42. υἱοῦ Αἰθάμ, υἱοῦ Ζαμμάμ, υἱοῦ Σεμεί,
 43. υἱοῦ Ἰεέθ, υἱοῦ Γεδσὺν, υἱοῦ Λευί.
 44. Καὶ υἱοὶ Μεραρὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν ἐξ ἀριστερῶν·
 Αἰθάμ υἱὸς Κισά, υἱοῦ Ἀβαὶ, υἱοῦ Μαλὼχ,
 45. υἱοῦ Ἀσεβί,
 46. υἱοῦ Ἀμεσσία, υἱοῦ Βανί, υἱοῦ Σεμήρ,
 47. υἱοῦ Μουλί, υἱοῦ Μουσί, υἱοῦ Μεραρὶ, υἱοῦ
 Λευί.

48. Καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν κατ' οἴκους πατριῶν αὐ-
 τῶν, οἱ Λευῖται οἱ δεδομένοι εἰς πᾶσαν ἐργασίαν λει-
 τουργίας σκηνῆς οἴκου τοῦ Θεοῦ.

49. Καὶ Ἀαρὼν, καὶ υἱοὶ αὐτοῦ θυμιῶντες ἐπὶ τὸ
 θυσιαστήριον τῶν ὀλοκαυτωμάτων, καὶ ἐπὶ τὸ θυσια-
 στήριον τῶν θυμιαμάτων εἰς πᾶσαν ἐργασίαν, ἅγια
 τῶν ἁγίων, καὶ ἐξυλάσκεισθαι περὶ Ἰσραὴλ κατὰ πάντα
 ὅσα ἐνετείλατο Μωϋσῆς παῖς τοῦ Θεοῦ.

50. Καὶ οὗτοι υἱοὶ Ἀαρὼν· Ἐλεάζαρ υἱὸς αὐτοῦ,
 Φινεὲς υἱὸς αὐτοῦ, Ἀβισού υἱὸς αὐτοῦ,

51. Βοκκὶ υἱὸς αὐτοῦ, Ὀζὶ υἱὸς αὐτοῦ, Σαραΐα υἱὸς
 αὐτοῦ,

52. Μαρὶήλ υἱὸς αὐτοῦ, Ἀμαρία υἱὸς αὐτοῦ, Ἀχι-
 τῶδ υἱὸς αὐτοῦ,

53. Σαδὼκ υἱὸς αὐτοῦ, Ἀχιμάας υἱὸς αὐτοῦ.

54. Καὶ αὗται αἱ κατοικίαι αὐτῶν ἐν ταῖς κώμας
 αὐτῶν, ἐν τοῖς ὄροις αὐτῶν, τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν, τῇ πα-
 τριᾷ αὐτῶν, τοῖς Κθαθί, ὅτι αὐτοῖς ἐγένετο ὁ κλῆρος.

55. Καὶ ἔδωκαν αὐτοῖς τὴν Χεβρών ἐν γῇ Ἰούδα,
 καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς κύκλῳ αὐτῆς·

56. καὶ τὰ πεδία τῆς πόλεως, καὶ τὰς κώμας αὐτῆς
 ἔδωκαν τῷ Χαλέβ υἱῷ Ἰερωνῆ.

57. Καὶ τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν ἔδωκαν τὰς πόλεις τῶν
 φυγαδευτηρίων, τὴν Χεβρών, καὶ τὴν Λοβνὰ καὶ τὰ
 περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Σελνὰ καὶ τὰ περισπόρια
 αὐτῆς, καὶ τὴν Ἐσθαμὼ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς,

58. καὶ τὴν Ἰεθάρ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ
 τὴν Δαβὶρ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς,

59. καὶ τὴν Ἀσάν καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ
 τὴν Βαιθσαμὺς καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς·

60. καὶ ἐκ φυλῆς Βενιαμὴν τὴν Γαβαὶ καὶ τὰ περι-
 σπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Γαλεμάθ καὶ τὰ περισπόρια
 αὐτῆς, καὶ τὴν Ἀναθὼθ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς. Πᾶ-
 σαι αἱ πόλεις αὐτῶν τρικαίδεκα πόλεις κατὰ πατρίδας
 αὐτῶν.

61. Καὶ τοῖς υἱοῖς Καάθ τοῖς καταλοίποις ἐκ τῶν
 πατριῶν ἐκ τῆς φυλῆς ἐκ τοῦ ἡμίσεος φυλῆς Μανασσῆ,
 κλήρῳ πόλεις δέκα.

62. Καὶ τοῖς υἱοῖς Γεδσὺν κατὰ πατρίδας αὐτῶν ἐκ
 φυλῆς Ἰσσάχαρ, ἐκ φυλῆς Ἀσήρ, ἀπὸ φυλῆς Νεφθαλί,
 ἐκ φυλῆς Μανασσῆ ἐν τῇ Βασάν, πόλεις τρικαίδεκα.

63. Καὶ τοῖς υἱοῖς Μεραρὶ κατὰ πατρίδας αὐτῶν ἐκ
 φυλῆς Ῥουβὴν, ἐκ φυλῆς Γαδ, ἐκ φυλῆς Ζαβουλὼν,
 κλήρῳ πόλεις δεκάδυο.

64. Καὶ ἔδωκαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τοῖς Λευῖταις τὰς
 πόλεις καὶ τὰ περισπόρια αὐτῶν.

65. Καὶ ἔδωκαν ἐν κλήρῳ ἐκ φυλῆς υἱῶν Ἰούδα, καὶ
 ἐκ φυλῆς υἱῶν Συμεὼν, καὶ ἐκ φυλῆς υἱῶν Βενιαμὴν
 τὰς πόλεις ταύτας ὥς ἐκάλεσαν αὐτάς ἐπ' ὀνόματος,

66. καὶ ἀπὸ τῶν πατριῶν υἱῶν Καάθ· καὶ ἐγένοντο
 πόλεις τῶν ὀρίων αὐτῶν ἐκ φυλῆς Ἐφραΐμ.

67. Καὶ ἔδωκαν αὐτοῖς τὰς πόλεις τῶν φυγαδευτη-

42. filii Ætham, filii Zammam, filii Semei,

43. filii Jeeth, filii Gedson, filii Levi.

44. Et filii Merari fratres eorum a sinistris : Ætham filius
 Cisa, filii Abai, filii Maloch,

45. filii Asebi,

46. filii Amessia, filii Bani, filii Semer,

47. filii Mooli, filii Musi, filii Merari, filii Levi.

48. Et fratres eorum secundum domos patriarum suarum,
 Levitæ dati in omnem operationem ministerii tabernaculi
 domus Domini.

49. Et Aaron, et filii ejus adolentes super altare holocau-
 stomatum, et super altare thymiamatum in omnem opera-
 tionem, sancta sanctorum, et ad propitiandum pro Israel
 juxta omnia quaecumque mandavit Moyses puer Dei.

50. Et hi filii Aaron : Eleazar filius ejus, Phinees filius
 ejus, Abisu filius ejus,

51. Bocci filius ejus, Ozi filius ejus, Saraia filius ejus,

52. Mariel filius ejus, Amaria filius ejus, Achitob filius
 ejus,

53. Sadoc filius ejus, Achimaas filius ejus.

54. Et hæc habitationes eorum in pagis eorum, in ter-
 minis eorum, filiis Aaron, patriæ eorum, ipsis Caath, quo-
 niam ipsis facta est sors.

55. Et dederunt eis Chebron in terra Juda, et ad jacentia
 ejus in circuitu ejus.

56. Et campos civitatis, et pagos ejus dederunt Chaleb
 filio Jephonne.

57. Et filiis Aaron dederunt civitates refugiorum, Che-
 bron, et Lobna et adjacentia ejus, et Selna et adjacentia
 ejus, et Esthamo et adjacentia ejus,

58. et Jethar et adjacentia ejus, et Dabir et adjacentia
 ejus,

59. et Asan et adjacentia ejus, et Bæthsamys et adja-
 centia ejus :

60. et de tribu Benjamin Gabai et adjacentia ejus, et Ga-
 lemath et adjacentia ejus, et Anathoth et adjacentia ejus.
 Omnes civitates eorum tres et decem civitates secundum
 patrias eorum.

61. Et filiis Caath reliquis ex patriis ex tribu ex dimidio
 tribus Manasse, sorte civitates decem.

62. Et filiis Gedson secundum patrias eorum de tribu
 Issachar, de tribu Aser, de tribu Nephthali, de tribu Ma-
 nasse in Basan, civitates tres et decem.

63. Et filiis Merari secundum patrias eorum de tribu Ru-
 ben, de tribu Gad, de tribu Zabulon, sorte civitates duo-
 decim.

64. Et dederunt filii Israel Levitis civitates et adjacentia
 earum.

65. Et dederunt in sorte de tribu filiorum Juda, et de
 tribu filiorum Symeon, et de tribu filiorum Benjamin civi-
 tates has quas vocaverunt eas in nomine,

66. et de familiis filiorum Caath : et fuerunt civitates fi-
 nium eorum de tribu Ephraim.

67. Et dederunt eis civitates refugiorum, Sychem et ad-

ρίων, τὴν Συχέρμ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς ἐν ὄρει
Ἐφραΐμ, καὶ τὴν Γαζέρ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς,

68. καὶ τὴν Ἰεκμαάν καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ
τὴν Βαιθωρών καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς,

69. καὶ τὴν Αἰλὼν καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν
Γεθρεμμὼν καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς.

70. Καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσεος φυλῆς Μανασσῆ τὴν Ἀνάρ
καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Ἰεμβλάαν καὶ τὰ
περισπόρια αὐτῆς, κατὰ πατριάν τοῖς υἱοῖς Καὰθ τοῖς
καταλοίποις.

71. Τοῖς υἱοῖς Γεδσὼν ἀπὸ πατριῶν ἡμίσεος φυλῆς
Μανασσῆ τὴν Γωλάν ἐκ τῆς Βασάν καὶ τὰ περιπόλια
αὐτῆς, καὶ τὴν Ἀστηρώθ καὶ τὰ περιπόλια αὐτῆς.

72. Καὶ ἐκ φυλῆς Ἰσάχαρ τὴν Κέδες καὶ τὰ πε-
ρισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Διεβερὶ καὶ τὰ περισπόρια
αὐτῆς, καὶ τὴν Δαβώρ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς,

73. καὶ τὴν Ῥαμώθ, καὶ τὴν Αἰνάν καὶ τὰ περισπό-
ρια αὐτῆς.

74. Καὶ ἐκ φυλῆς Ἀσῆρ τὴν Μασσάλ καὶ τὰ περι-
σπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Ἀβδών καὶ τὰ περισπόρια
αὐτῆς,

75. καὶ τὴν Ἀκάκ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν
Ῥωῶθ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς.

76. Καὶ ἀπὸ φυλῆς Νεφθαλί τὴν Κέδες ἐν τῇ Γαλι-
λαίᾳ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Χαμώθ καὶ τὰ
περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Καριαθαΐμ καὶ τὰ περισπό-
ρια αὐτῆς.

77. Τοῖς υἱοῖς Μεραρὶ τοῖς καταλοίποις ἐκ φυλῆς
Ζαβουλών, τὴν Ῥεμμών καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς,
καὶ τὴν Θαβώρ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς,

78. ἐκ τοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου τὴν Ἰεριγὼ κατὰ
ἐνσμάς τοῦ Ἰορδάνου· ἐκ φυλῆς Ῥουβὴν τὴν Βοσὸρ ἐν
τῇ ἐρήμῳ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Ἰασά
καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς,

79. καὶ τὴν Καδμώθ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ
τὴν Μαεφλά καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς.

80. Ἐκ φυλῆς Γὰδ τὴν Ῥαμμώθ Γαλαὰδ καὶ τὰ
περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Μανναΐμ καὶ τὰ περισπό-
ρια αὐτῆς,

81. καὶ τὴν Ἐσεβών καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ
τὴν Ἰαζήρ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'.

1. Καὶ τοῖς υἱοῖς Ἰσάχαρ, Θωλά, καὶ Φουά, καὶ
Ἰασούβ, καὶ Σεμερών, τέσσαρες.

2. Καὶ υἱοὶ Θωλά· Ὄζι, Ῥαφαία, καὶ Ἰεριήλ,
καὶ Ἰαμαΐ, καὶ Ἰεμασάν, καὶ Σαμουήλ, ἄρχοντες
οἰκῶν πατριῶν αὐτῶν τῷ Θωλά, ἰσχυροὶ δυνάμει κατὰ
γενέσεις αὐτῶν· ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ἐν ἡμέραις Δαυὶδ,
εἴκοσι καὶ δύο χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι.

3. Καὶ υἱοὶ Ὄζι· Ἰεζραΐα. Καὶ υἱοὶ Ἰεζραΐα· Μι-
χαήλ, Ἀβδιού, καὶ Ἰωήλ, καὶ Ἰεσία, πέντε ἄρχοντες
πάντες.

4. Καὶ ἐπ' αὐτῶν κατὰ γενέσεις αὐτῶν, κατ' οἴκους
πατριῶν αὐτῶν, ἰσχυροὶ παρατάξασθαι εἰς πόλεμον,
τριακοντα καὶ ἑξ χιλιάδες, ὅτι ἐπλήθυναν γυναῖκας
καὶ υἱούς.

5. Καὶ ἀδελφοὶ αὐτῶν εἰς πάσας πατριάς Ἰσάχαρ,

ja-centia ejus in monte Ephraim, et Gazer et adjacentia
ejus,

68. et Jecmaan et adjacentia ejus, et Barthoron et adja-
centia ejus,

69. et Elon et adjacentia ejus, et Gethremmon et adja-
centia ejus.

70. Et de dimidio tribus Manasse Anar et adjacentia ejus,
et Jemblaan et adjacentia ejus, secundum patriam filiis
Caath reliquis.

71. Filiis Gedson de familiis dimidia tribus Manasse
Golan e Basan et suburbana ejus, et Aseroth et suburbana
ejus.

72. Et de tribu Issachar Cedes et adjacentia ejus, et De-
beri et adjacentia ejus, et Dabor et adjacentia ejus,

73. et Ramoth, et Enan et adjacentia ejus.

74. Et de tribu Aser Maasal et adjacentia ejus, et Abdon
et adjacentia ejus,

75. et Acac et adjacentia ejus, et Roob et adjacentia
ejus.

76. Et de tribu Nephthali Cedes in Galilea et adjacentia
ejus, et Chamoth et adjacentia ejus, et Cariathiarim et ad-
ja-centia ejus.

77. Filiis Merari reliquis de tribu Zabulon, Remmon et
adjacentia ejus, et Thabor et adjacentia ejus,

78. de trans Jordanem Jericho ad occidentem Jordanis :
de tribu Ruben Bosor in deserto et adjacentia ejus, et Jasa
et adjacentia ejus,

79. et Cadmoth et adjacentia ejus, et Maephila et adja-
centia ejus.

80. De tribu Gad Rhammoth, Galaad et adjacentia ejus,
et Maanaim et adjacentia ejus,

81. et Escbon et adjacentia ejus, et Jazer et adjacentia
ejus.

CAPUT VII.

1. Et filiis Issachar, Thola, et Phua, et Jasub, et Seme-
ron, quatuor.

2. Et hi filii Thola : Ozi, Raphaia, et Jeriel, et Jamai, et
Jemasan, et Samuel, principes domorum patrum suarum
ipsi Thola, fortes virtute secundum generationes suas : nu-
merus eorum in diebus David, viginti et duo millia et sex-
centi.

3. Et filii Ozi : Jezraia. Et filii Jezraia : Michael, Abdiu,
et Joel, et Jesia, quinque principes omnes.

4. Et super eos secundum generationes suas, secundum
domos patrum suarum, fortes ad pugnandum in praelio,
triginta et sex millia, quoniam multiplicaverunt uxores et
filios.

5. Et fratres eorum in omnes patrias Issachar, et for-

καὶ ἰσχυροὶ δυνάμει, ὀγδοήκοντα καὶ ἑπτὰ χιλιάδες, ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν τῶν πάντων.

6. Υἱοὶ Βενιαμὴν· καὶ Βαλέ, καὶ Βαχίρ, καὶ Ἰεδιήλ, τρεῖς.

7. Καὶ υἱοὶ Βαλέ· Ἐσεβὼν, καὶ Ὀζι, καὶ Ὀζιήλ, καὶ Ἰεριμοῦθ, καὶ Οὐρί, πέντε· ἄρχοντες οἰκῶν πατριῶν ἰσχυροὶ δυνάμει, καὶ ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν, εἴκοσι καὶ δύο χιλιάδες καὶ τριακοντατέσσαρες.

8. Καὶ υἱοὶ Βαχίρ· Ζεμιρά, καὶ Ἰωᾶς, καὶ Ἐλιέζερ, καὶ Ἐλιθενάν, καὶ Ἀμαρία, καὶ Ἰεριμοῦθ, καὶ Ἀβιοῦδ, καὶ Ἀναθώθ, καὶ Ἐλεμεθ, πάντες οὗτοι υἱοὶ Βαχίρ.

9. Καὶ ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν κατὰ γενέσεις αὐτῶν, ἄρχοντες οἰκῶν πατριῶν αὐτῶν ἰσχυροὶ δυνάμει, εἴκοσι χιλιάδες καὶ διακόσιοι.

10. Καὶ υἱοὶ Ἰεδιήλ· Βαλαάν. Καὶ υἱοὶ Βαλαάν· Ἰαοὺς, καὶ Βενιαμὴν, καὶ Ἀώθ, καὶ Χανανά, καὶ Ζαϊθάν, καὶ Θαρσί, καὶ Ἀγισαάρ,

11. πάντες οὗτοι υἱοὶ Ἰεδιήλ, ἄρχοντες τῶν πατριῶν ἰσχυροὶ δυνάμει, ἑπτακαίδεκα χιλιάδες καὶ διακόσιοι, ἐκπορευόμενοι δυνάμει πολεμεῖν.

12. Καὶ Σαπφὶν, καὶ Ἀπφὶν, καὶ υἱοὶ Ὀρ, Ἀσώμ, υἱὸς αὐτοῦ Ἀόρ.

13. Υἱοὶ Νεφθαλί· Ἰασιήλ, Γωνί, καὶ Ἀσθήρ, καὶ Σελλούμ, υἱοὶ αὐτοῦ, Βαλάμ υἱὸς αὐτοῦ.

14. Υἱοὶ Μανασσῆ· Ἐσριήλ, ὃν ἔτεκεν ἡ παλλακὴ αὐτοῦ ἡ Σύρα, ἔτεκε δὲ αὐτῷ καὶ Μαχίρ πατέρα Γαλαάδ.

15. Καὶ Μαχίρ ἔλαβε γυναῖκα τῷ Ἀπφὶν καὶ Σαπφὶν· καὶ ὄνομα ἀδελφῆς αὐτοῦ Μωοχά, καὶ ὄνομα τῇ δευτέρῃ Σαπφραάδ. Ἐγεννήθησαν δὲ τῷ Σαπφραάδ θυγατέρες.

16. Καὶ ἔτεκε Μωοχά γυνὴ Μαχίρ υἱόν, καὶ ἑκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Φαρές· καὶ ὄνομα ἀδελφοῦ αὐτοῦ Σοῦρος. Υἱοὶ αὐτοῦ Οὐλάμ καὶ Ῥοκόμ.

17. Καὶ υἱοὶ Οὐλάμ· Βαδάμ. Οὗτοι υἱοὶ Γαλαάδ, υἱοῦ Μαχίρ, υἱοῦ Μανασσῆ.

18. Καὶ ἡ ἀδελφὴ αὐτοῦ ἡ Μιλεχέθ ἔτεκε τὸν Ἰσοῦδ, καὶ τὸν Ἀβιέζερ, καὶ τὸν Μαιλά.

19. Καὶ ἦσαν υἱοὶ Σεμιρά· Αἴμ, καὶ Συχέμ, καὶ Λακίμ, καὶ Ἀνιάν.

20. Καὶ υἱοὶ Ἐφραίμ· Σωθαλάθ, καὶ Βαράδ υἱὸς αὐτοῦ, καὶ Θαάθ υἱὸς αὐτοῦ, Ἐλαδ υἱὸς αὐτοῦ, Σαάθ υἱὸς αὐτοῦ,

21. καὶ Ζαβὰδ υἱὸς αὐτοῦ, Σωθελι υἱὸς αὐτοῦ, καὶ Ἀζέρ, καὶ Ἐλεάδ. Καὶ ἀπέκτειναν αὐτοὺς οἱ ἄνδρες Γεθ, οἱ τεχθέντες ἐν τῇ γῇ, ὅτι κατέβησαν τοῦ λαβεῖν τὰ κτήνη αὐτῶν,

22. καὶ ἐπένθησεν Ἐφραίμ ὁ πατὴρ αὐτῶν ἡμέρας πολλὰς· καὶ ἤλθον ἀδελφοὶ αὐτοῦ τοῦ παρακαλέσαι αὐτόν.

23. Καὶ εἰσῆλθε πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἔλαβεν ἐν γαστρὶ, καὶ ἔτεκεν υἱόν· καὶ ἑκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Βερίά, ὅτι ἐν κακοῖς ἐγένετο ἐν οἴκῳ μου.

24. Καὶ ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ Σαραά· καὶ ἐν ἐκείνοις τοῖς καταλοιποῖς. Καὶ ὠκοδόμησε τὴν Βαιθωρών τὴν κάτω καὶ τὴν ἄνω. Καὶ υἱοὶ Ὀζάν· Σερά,

25. καὶ Ῥαφὴ υἱὸς αὐτοῦ, Σαράφ καὶ Θαλεές υἱοὶ αὐτοῦ, Θαέν υἱὸς αὐτοῦ.

26. Τῷ Λααδάν υἱῷ αὐτοῦ υἱὸς Ἀμιούδ, υἱὸς Ἐλισαμά,

tes virtute, octuaginta et septem millia, numerus eorum omnium.

6. Filii Benjamin : et Bale, et Bachir, et Jediel, tres.

7. Et filii Bale : Esebon, et Ozi, et Oziel, et Jerimuth, et Uri, quinque : principes domorum patrum fortes virtute, et numerus eorum, viginti et duo millia et triginta quatuor.

8. Et filii Bachir : Zemira, et Joas, et Eliezer, et Elithenam, et Amaria, et Jerimuth, et Abiud, et Anathoth, et Eleemeth, omnes hi filii Bachir.

9. Et numerus eorum secundum generationes eorum, principes domorum patrum eorum fortes virtute, viginti millia et ducenti.

10. Et filii Jediel : Balaan. Et filii Balaan : Jaus, et Benjamin, et Aoth, et Chanana, et Zaethan, et Tharsi, et Achisaar,

11. omnes hi filii Jediel, principes patrum fortes virtute, septem et decem millia et ducenti, egredientes virtute ad bellandum.

12. Et Sapphin, et Apphin, et filii Or, Asom, filius ipsius Aor.

13. Filii Nephthali : Jasiel, Goni, et Aser, et Sellum, filii ejus, Balaam filius ejus.

14. Filii Manasse : Esriel, quem peperit concubina ejus Syra, peperit autem ei et Machir patrem Galaad.

15. Et Machir accepit uxorem ipsi Apphin et Sapphin : et nomen sororis ejus Moocha, et nomen secundo Sappaad. Natae autem sunt ipsi Sappaad filiae.

16. Et peperit Moocha uxor Machir filium, et vocavit nomen ejus Phares : et nomen fratris ejus Suros. Filii ejus Ulam et Rocom.

17. Et filii Ulam : Badam. Hi filii Galaad, filii Machir, filii Manasse.

18. Et soror ejus Malechet peperit Isud, et Abiezer, et Macla.

19. Et fuerunt filii Semira : Aim, et Sychem, et Larim, et Anian.

20. Et filii Ephraim : Sothalath, et Barad filius ejus, et Thaaath filius ejus, Elada filius ejus, Saath filius ejus,

21. et Zabad filius ejus, Sotheli filius ejus, et Azer, et Elead. Et occiderunt eos viri Geth, qui nati erant in terra, quoniam descenderant ad capiendum pecora eorum.

22. et luit Ephraim pater eorum dies multos : et venerunt fratres ejus ad consolandum eum,

23. Et intravit ad uxorem suam, et concepit in utero, et peperit filium : et vocavit nomen ejus Beria, quoniam in malis factus est in domo mea.

24. Et filia ejus Saraa : et in illis residuis. Et aedificavit Baethoron inferiorem et superiorem. Et filii Ozan : Seera,

25. et Raphe filius ejus, Saraph et Thalees filii ejus, Thaen filius ejus.

26. Ipsi Laadan filio ejus filius Amiud, filius Elisamai,

27. υἱὸς Νούν, υἱὸς Ἰησουέ, υἱοὶ αὐτοῦ.
 28. Καὶ κατὰσχσεις αὐτῶν καὶ κατοικία αὐτῶν Βαι-
 θήλ, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς κατ' ἀνατολὰς Νοαράν πρὸς
 δυσμαῖς Γάζερ καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς. Καὶ Συγέμ καὶ
 αἱ κῶμαι αὐτῆς ἕως Γάζης, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς,
 29. καὶ ἕως ὁρίων υἱῶν Μανασσῆ, Βαιθσαάν καὶ αἱ
 κῶμαι αὐτῆς, Θανάχ καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς, Μαγεδδὼ
 καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς, Δώρ καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς. Ἐν
 ταύτῃ κατώκησαν υἱοὶ Ἰωσήφ υἱοῦ Ἰσραήλ.
 30. Υἱοὶ Ἀσήρ· Ἰεμνὰ, καὶ Σουία, καὶ Ἰσουί, καὶ
 Βεριὰ, καὶ Σορέ ἀδελφὴ αὐτῶν.
 31. Καὶ υἱοὶ Βεριά· Χάβερ, καὶ Μελχυήλ· οὗτος πα-
 τὴρ Βερθαίθ.
 32. Καὶ Χάβερ ἐγέννησε τὸν Ἰαφλήτ, καὶ τὸν Σα-
 μήρ, καὶ τὸν Χωθάν, καὶ τὴν Σωλὰ ἀδελφὴν αὐτῶν.
 33. Καὶ υἱοὶ Ἰαφλήτ· Φασέκ, καὶ Βαμαήλ, καὶ
 Ἀσίθ· οὗτοι υἱοὶ Ἰαφλήτ.
 34. Καὶ υἱοὶ Σεμμήρ· Ἀχί, καὶ Ροογά, καὶ Ἰαβὰ,
 καὶ Ἀράμ,
 35. καὶ Βανηλάμ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, Σωφά, καὶ
 Ἰμανά, καὶ Σελλή, καὶ Ἀμάλ.
 36. υἱοὶ Σωφά· Σουέ, καὶ Ἀρναφάρ, καὶ Σουδὰ, καὶ
 Βαρίν, καὶ Ἰμράν,
 37. Καὶ Βασάν, καὶ Ὠά, καὶ Σαμά, καὶ Σαλίσά,
 καὶ Ἰεθρά, καὶ Βεηρά.
 38. Καὶ υἱοὶ Ἰεθέρ· Ἰεφινά, καὶ Φασφά, καὶ Ἀρά.
 39. Καὶ υἱοὶ Ὀλά· Ὀρέχ, Ἀνιήλ, καὶ Ρασιά.
 40. Πάντες οὗτοι υἱοὶ Ἀσήρ, πάντες ἄρχοντες πα-
 τριῶν, ἐκλεκτοὶ ἰσχυροὶ δυνάμει, ἄρχοντες ἡγούμεγοι.
 Ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν εἰς παράταξιν τοῦ πολεμεῖν, ἀριθμὸς
 αὐτῶν ἄνδρες εἰκοσιεξ χιλιάδες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

1. Καὶ Βενιαμὴν ἐγέννησε Βαλέ πρωτότοκον αὐτοῦ,
 καὶ Ἀσβήλ τὸν δεύτερον, Ἀαρά τὸν τρίτον,
 2. Νοά τὸν τέταρτον, καὶ Ραφά τὸν πέμπτον.
 3. Καὶ ἦσαν υἱοὶ τῷ Βαλέ· Ἀδὶρ, καὶ Γηρά, καὶ
 Ἀβιοὺδ,
 4. καὶ Ἀβессουέ, καὶ Νοαμά, καὶ Ἀχιά,
 5. καὶ Γερά, καὶ Σεφουφάμ, καὶ Οὐράμ.
 6. Οὗτοι υἱοὶ Ἀδὶρ, οὗτοι εἰσιν ἄρχοντες πατριῶν
 τοῖς κατοικοῦσι Γαβέ· καὶ μετώκησαν αὐτοὺς εἰς Μα-
 χαναθί,
 7. καὶ Νοομά, καὶ Ἀχιά, καὶ Γηρά· οὗτος Ἰεγλαάμ,
 καὶ ἐγέννησε τὸν Ἀζά, καὶ τὸν Ἰαχίχο.
 8. Καὶ Σααρίν ἐγέννησεν ἐν τῷ πεδίῳ Μωάβ μετὰ
 τὸ ἀποστεῖλαι αὐτὸν Ὡσὶν καὶ τὴν Βααδὰ γυναῖκα
 αὐτοῦ.
 9. Καὶ ἐγέννησεν ἐκ τῆς Ἀδὰ γυναῖκός αὐτοῦ τὸν
 Ἰωλάβ, καὶ τὸν Σεβιά, καὶ τὸν Μισά, καὶ τὸν Μελ-
 χάς,
 10. καὶ τὸν Ἰεθούς, καὶ τὸν Ζαβιά, καὶ τὸν Μαρμά·
 οὗτοι ἄρχοντες πατριῶν.
 11. Καὶ ἐκ τῆς Ὡσὶν ἐγέννησε τὸν Ἀβιτώλ, καὶ τὸν
 Ἀλφαάλ.
 12. Καὶ υἱοὶ Ἀλφαάλ· Ὠβήδ, Μισαάλ, Σεμμήρ·
 οὗτος ὠκοδόμησε τὴν Ὠνάν, καὶ τὴν Λώδ καὶ τὰς κώ-
 μας αὐτῆς.

27. filius Noun, filius Jesue, filii ejus.
 28. Et possessio eorum et habitatio eorum Baethel, et pagi
 ejus ad orientem Noaran ad occidentem Gazer et pagi ejus.
 Et Sychem et pagi ejus usque Gazan, et pagi ejus,
 29. et usque ad fines filiorum Manasse, Baethsaan et pagi
 ejus, Thanach et pagi ejus, Mageddo et pagi ejus, Dor et
 pagi ejus. In hac habitarunt filii Joseph filii Israel.
 30. Filii Aser : Jemma, et Suia, et Isui, et Beria, et Sore
 soror eorum.
 31. Et filii Beria : Chaber, et Melchiel : hic pater Ber-
 thaith.
 32. Et Chaber genuit Japhlet, et Samer, et Chothan,
 et Sola sororem eorum.
 33. Et filii Japhlet : Phasec, et Bamael, et Asith : hi filii
 Japhlet.
 34. Et filii Semmer : Achi, et Rooga, et Jaba, et Aram,
 35. et Baneelam fratris ejus, Sopha, et Imana, et Selles,
 et Amal.
 36. Filii Sophas : Sue, et Arnaphar, et Suda, et Barin,
 et Imran,
 37. et Basan, et Oa, et Sama, et Salisa, et Jethra, et
 Beera.
 38. Et filii Jether : Jephina, et Phaspha, et Ara.
 39. Et filii Ola : Orech, Aniel, et Rasia.
 40. Omnes hi filii Aser, omnes principes patriarum, electi
 fortes virtute, principes duces. Numerus eorum in aciem ad
 pugnandum, numerus eorum viri viginti sex millia.

CAPUT VIII.

1. Et Benjamin genuit Bale primogenitum suum, et Ashel
 secundum, Aara tertium,
 2. Noa quartum, et Rapha quintum.
 3. Et fuerunt filii Bale : Adir, et Gera, et Abiud,
 4. et Abessue, et Noama, et Achia,
 5. et Gera, et Sephuphan, et Uram.
 6. Hi filii Aod, hi sunt principes patriarum habitantibus
 Gabee : et transtulerunt eos in Machanathi,
 7. et Nooma, et Achia, et Gera : hic Jeglaam, et genuit
 Aza, et Jachicho.
 8. Et Saarin genuit in campo Moab postquam ipse dimi-
 sit Osin et Baada uxorem suam.
 9. Et genuit ex Ada uxore sua Jolab, et Sebia, et Misa,
 et Melchas,
 10. et Jebus, et Zabia, et Marma : hi principes patria-
 rum.
 11. Et de Osin genuit Abitol, et Alphaal.
 12. Et filii Alphaal : Obed, Misaa, Semmer : hic aedifica-
 vit Onan, et Lod et pagos ejus :

13. καὶ Βερίᾱ, καὶ Σαμά· οὗτοι ἄρχοντες τῶν πατριῶν τοῖς κατοικοῦσιν Αἰλάμ, καὶ οὗτοι ἐξεδίωξαν τοὺς κατοικοῦντας Γέθ.

14. Καὶ ἀδελφὸς αὐτοῦ Σωστήχ, καὶ Ἀριμῶθ,

15. καὶ Ζαβαδία, καὶ Ὠρήδ, καὶ Ἐδερ,

16. καὶ Μιχαήλ, καὶ Ἰεσφά καὶ Ἰωδᾶ, υἱοὶ Βερίᾱ,

17. καὶ Ζαβαδία, καὶ Μοσολλάμ, καὶ Ἀζακί, καὶ Ἀβάρ,

18. καὶ Ἰσαμαρί, καὶ Ἰεζίας, καὶ Ἰωβᾶβ, υἱοὶ Ἐλφαᾶλ.

19. Καὶ Ἰακίμ, καὶ Ζαχρί, καὶ Ζαβδί,

20. καὶ Ἐλιωναί, καὶ Σαλαθί, καὶ Ἐλιήλ,

21. καὶ Ἀδαία, καὶ Βαραία, καὶ Σαμαράθ, υἱοὶ Σαμαίθ.

22. Καὶ Ἰεσφάν, καὶ Ὠβήδ, καὶ Ἐλεήλ,

23. καὶ Ἀβδών, καὶ Ζεχρί, καὶ Ἀνάν,

24. καὶ Ἀνανία, καὶ Ἀμβρί, καὶ Αἰλάμ, καὶ Ἀναθώθ,

25. καὶ Ἰαθίν, καὶ Ἰεφάδιᾱς, καὶ Φανουήλ, υἱοὶ Σωστήχ,

26. καὶ Σαμσαρί, καὶ Σααρίᾱς, καὶ Γοθολία,

27. καὶ Ἰαρασία, καὶ Ἐριά, καὶ Ζεχρί υἱὸς Ἰροάμ.

28. Οὗτοι ἄρχοντες πατριῶν κατὰ γενέσεις αὐτῶν ἄρχοντες· οὗτοι κατώκησαν ἐν Ἱερουσαλὴμ.

29. Καὶ ἐν Γαβαὼν κατώκησε πατὴρ Γαβαὼν· καὶ ὄνομα γυναικὶ αὐτοῦ Μοαχά,

30. καὶ ὁ υἱὸς αὐτῆς ὁ πρωτότοκος Ἀβδών, καὶ Σούρ, καὶ Κίς, καὶ Βαάλ, καὶ Ναδάβ, καὶ Νήρ,

31. καὶ Γεδούρ καὶ ἀδελφὸς αὐτοῦ, καὶ Ζαχχοῦρ, καὶ Μακελώθ.

32. Καὶ Μακελώθ ἐγέννησε τὸν Σαμαά· καὶ γὰρ οὗτοι κατέναντι τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν κατώκησαν ἐν Ἱερουσαλὴμ μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν.

33. Καὶ Νήρ ἐγέννησε τὸν Κίς, καὶ Κίς ἐγέννησε τὸν Σαούλ, καὶ Σαούλ ἐγέννησε τὸν Ἰωνάθαν, καὶ τὸν Μελχισουί, καὶ τὸν Ἀμιναδάβ, καὶ τὸν Ἀσαβάλ.

34. Καὶ υἱὸς Ἰωνάθαν Μεριβαάλ. Καὶ Μεριβαάλ ἐγέννησε τὸν Μιχά.

35. Καὶ υἱοὶ Μιχά· Φιθών, καὶ Μελάχ, καὶ Θαραχ, καὶ Ἀχάζ.

36. Καὶ Ἀχάζ ἐγέννησε τὸν Ἰαδᾶ, καὶ Ἰαδᾶ ἐγέννησε τὸν Σαλαιμάθ, καὶ τὸν Ἀσμιώθ, καὶ τὸν Ζαμβρί· καὶ Ζαμβρί ἐγέννησε τὸν Μαισά,

37. καὶ Μαισά ἐγέννησε τὸν Βαανά. Ῥαφαία υἱὸς αὐτοῦ, Ἐλσά υἱὸς αὐτοῦ, Ἐσὴλ υἱὸς αὐτοῦ.

38. Καὶ τῷ Ἐσὴλ ἑξ υἱοί, καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν· Ἐζρικὰμ πρωτότοκος αὐτοῦ, καὶ Ἰσμαήλ, καὶ Σαραία, καὶ Ἀβδία, καὶ Ἀνάν, καὶ Ἀσά· πάντες οὗτοι υἱοὶ Ἐσὴλ.

39. Καὶ υἱοὶ Ἀσὴλ ἀδελφοῦ αὐτοῦ· Αἰλάμ πρωτότοκος αὐτοῦ, καὶ Ἰᾶς ὁ δεύτερος, καὶ Ἐλιφαλέτ ὁ τρίτος.

40. Καὶ ἦσαν υἱοὶ Αἰλάμ ἰσχυροὶ ἄνδρες δυνάμει, τείνοντες τόξον, καὶ πληθύνοντες υἱοὺς καὶ υἱοὺς τῶν υἱῶν, ἑκατὸν πενήκοντα. Πάντες οὗτοι ἐξ υἱῶν Βενιαμίν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

1. Καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ὁ συλλογισμὸς αὐτῶν· καὶ οὗτοι καταγεγραμμένοι ἐν βιβλίῳ τῶν βασιλέων Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα μετὰ τῶν ἀποικισθέντων εἰς Βαβυλῶνα ἐν ταῖς ἀνομίαις αὐτῶν,

13. et Beria, et Sama : hi principes patriarum habitantibus Aelam, et hi persecuti sunt eos qui habitabant Geth.

14. Et frater ejus Sosec, et Arimoth,

15. et Zabadia, et Ored, et Eder,

16. et Michael, et Jespha et Joda, filii Beria,

17. Et Zabadia, et Mosollam, et Azaci, et Abar,

18. et Isamari, et Jexlias, et Jobab, filii Elphaal.

19. Et Jacim, et Zachri, et Zabdi,

20. et Elionai, et Salathi, et Elieli,

21. et Adaia, et Baraia, et Samarath, filii Samaith.

22. Et Jesphan, et Obed, et Eleel,

23. et Abdon, et Zechri, et Anan,

24. et Anania, et Ambri, et Aelam, et Anathoth,

25. et Jathin, et Jephadiah, et Phanuel, filii Sosec,

26. et Samsari, et Saarias, et Gotholia,

27. et Jarasia, et Eria, et Zechri filius Iroam.

28. Hi principes patriarum secundum generationes suas principes : hi habitaverunt in Jerusalem.

29. Et in Gabaon habitavit pater Gabaon : et nomen uxori ejus Moacha,

30. et filius ejus primogenitus Abdon, et Sur, et Cis, et Baal, et Nadab, et Ner,

31. et Gedur, et frater ejus, et Zacchur, et Maceloth.

32. Et Maceloth genuit Samaa : et quidem hi e regione fratrum suorum habitaverunt in Jerusalem cum fratribus suis.

33. Et Ner genuit Cis, et Cis genuit Saul, et Saul genuit Jonathan, et Melchisue, et Aminadab, et Asabal.

34. Et filius Jonathan Meribaal. Et Meribaal genuit Micha.

35. Et filii Micha : Pluthon, et Melach, et Tharach, et Achaz.

36. Et Achaz genuit Jada, et Jada genuit Salaimath, et Asmoth, et Zambri : et Zambri genuit Maesa,

37. et Maesa genuit Baana. Raphara filius ejus, Elasa filius ejus, Esel filius ejus.

38. Et Esel sex filii, et haec nomina eorum : Ezricam primogenitus ejus, et Ismael, et Saraia, et Abdia, et Anan, et Asa : omnes hi filii Esel.

39. Et filii Asel fratris ejus : Aelam primogenitus ejus, et Jas secundus, et Eliphalet tertius.

40. Et fuerunt filii Aelam viri fortes potentia, tendentes arcum, et multiplicantes filios et filios filiorum, centum quinquaginta. Omnes hi e filiis Benjamin.

CAPUT IX.

1. Et omnis Israel computatio eorum : et hi descripti in libro regum Israel et Juda cum iis qui translati sunt in Babylonem in suis iniquitatibus,

2. καὶ οἱ κατοικοῦντες πρότερον ἐν ταῖς κατασχέσειν αὐτῶν ἐν ταῖς πόλεσιν Ἰσραὴλ, οἱ ἱερεῖς, οἱ Λευῖται, καὶ οἱ δεδομένοι.

3. Καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ κατοίκησαν ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰούδα, καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν Βενιαμὴν, καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἐφραΐμ, καὶ Μανασσῆ.

4. Καὶ Γνωθὶ, καὶ υἱὸς Σαμιούδ υἱοῦ Ἀμρί, υἱοῦ Ἀμβραὶμ, υἱοῦ Βουνὶ, υἱοῦ υἱῶν Φαρές, υἱοῦ Ἰούδα.

5. Καὶ ἐκ τῶν Σηλωνι, Ἀσαία πρωτότοκος αὐτοῦ, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ

6. ἐκ τῶν υἱῶν Ζαρά, Ἰεήλ, καὶ ἀδελφοὶ αὐτῶν ἐξακόσιοι καὶ ἐννεήκοντα.

7. Καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Βενιαμὴν Σαλώμ υἱὸς Μοσολάμ υἱοῦ Ὠδουία, υἱοῦ Ἀσινού.

8. Καὶ Ἰεμναὰ υἱὸς Ἰεροβοάμ, καὶ Ἰλὼ· οὗτοι υἱοὶ Ὁζὶ υἱοῦ Μαχίρ· καὶ Μοσολάμ υἱὸς Σαφατία, υἱοῦ Ραγουήλ, υἱοῦ Ἰεμναί.

9. Καὶ ἀδελφοὶ αὐτῶν κατὰ γενέσεις αὐτῶν ἐννακόσιοι πεντηκονταεῖς, πάντες οἱ ἄνδρες ἄρχοντες πατριῶν κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν.

10. Καὶ ἀπὸ τῶν ἱερέων Ἰωδαὲ, καὶ Ἰωαρίμ, καὶ Ἰαχίν,

11. Καὶ Ἀζαρία υἱὸς Χελκία υἱοῦ Μοσολάμ, υἱοῦ Σαδὼκ, υἱοῦ Μαράϊωθ, υἱοῦ Ἀχιτὼβ ἡγουμένου οἴκου τοῦ Θεοῦ.

12. καὶ Ἀδαία υἱὸς Ἰραάμ υἱοῦ Φασχώρ, υἱοῦ Μελχία, καὶ Μασαία υἱὸς Ἀδιήλ, υἱοῦ Ἐζιρά, υἱοῦ Μοσολάμ, υἱοῦ Μαστιμὼθ, υἱοῦ Ἐμμήρ,

13. καὶ ἀδελφοὶ αὐτῶν ἄρχοντες οἴκων πατριῶν αὐτῶν, χίλιοι καὶ ἑπτακόσιοι καὶ ἐξήκοντα, ἰσχυροὶ ἐυνάμει εἰς ἐργασίαν λειτουργίας οἴκου τοῦ Θεοῦ.

14. Καὶ ἐκ τῶν Λευιτῶν Σαμαία υἱὸς Ἀσιώβ, υἱοῦ Ἐζριχάμ, υἱοῦ Ἀσαβία ἐκ τῶν υἱῶν Μεραρί.

15. Καὶ Βαχβακάρ, καὶ Ἀρῆς, καὶ Γαλαάλ, καὶ Ματθανίας υἱὸς Μιχά, υἱοῦ Ζεχρί, υἱοῦ Ἀσάφ.

16. Καὶ Ἀβδία υἱὸς Σαμία, υἱοῦ Γαλαάλ, υἱοῦ Ἰδιθὺν, καὶ Βαραχία υἱὸς Ὀσσά υἱοῦ Ἐλκανά, ὁ κατοικῶν ἐν ταῖς κώμας Νωτεφατί.

17. Οἱ πυλωροὶ Σαλώμ, Ἀκούμ, Τελμών, καὶ Διμάν, καὶ ἀδελφοὶ αὐτῶν Σαλώμ ὁ ἄρχων,

18. καὶ ἕως ταύτης ἐν τῇ πύλῃ τοῦ βασιλείως κατ' ἀνατολὰς· αὗται αἱ πύλαι τῶν παρεμβολῶν υἱῶν Λευί.

19. Καὶ Σελλούμ υἱὸς Κορέ υἱοῦ Ἀβιασάφ, υἱοῦ Κορέ· καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ εἰς οἶκον πατρὸς αὐτοῦ, οἱ Κορίται ἐπὶ τῶν ἔργων τῆς λειτουργίας φυλάσσοντες τὰς φυλακὰς τῆς σκηνῆς καὶ πατέρες αὐτῶν ἐπὶ τῆς παρεμβολῆς Κυρίου φυλάσσοντες τὴν εἰσόδον.

20. Καὶ Φινεὲς υἱὸς Ἐλεάζαρ ἡγούμενος ἦν ἐπ' αὐτῶν ἔμπροσθεν Κυρίου, καὶ οὗτοι μετ' αὐτοῦ.

21. Ζαχαρίας υἱὸς Μοσολλαμί πυλωρὸς τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.

22. Πάντες οἱ ἐκλεκτοὶ ἐπὶ τῆς πύλης ἐν ταῖς πύλαις, διακόσιοι καὶ δεκαδύο· οὗτοι ἐν ταῖς αὐλαῖς αὐτῶν, ὁ καταλογισμὸς αὐτῶν. Τούτους ἔστησε Δαυὶδ καὶ Σαμουὴλ ὁ βλέπων τῇ πίστει αὐτῶν.

23. Καὶ οὗτοι καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν ἐπὶ τῶν πυλῶν ἐν οἴκῳ Κυρίου, καὶ ἐν οἴκῳ τῆς σκηνῆς τοῦ φυλάσσειν.

24. Κατὰ τοὺς τέσσαρας ἀνέμους ἦσαν αἱ πύλαι, κατὰ ἀνατολὰς, θάλασσαν, βορρᾶν, νότον.

2. et qui habitabant antea in possessionibus eorum in civitatibus Israel, sacerdotes, Levitae, et dediti.

3. Et in Jerusalem habitaverunt de filiis Juda, et de filiis Benjamin, et de filiis Ephraim, et Manasse.

4. Et Gnothi, et filius Samiud filii Amri, filii Ambraim, filii Buni, filii filiorum Phares, filii Juda.

5. Et de iis qui Seloni, Asaia primogenitus ejus, et filii ejus

6. de filiis Zara, Jeel, et fratres eorum sexcenti et nonaginta.

7. Et de filiis Benjamin Salom filius Mosollam filii Oduia, filii Asinu.

8. Et Jemnaa filius Jeroboam, et Elo : hi filii Ozi filii Machir : et Mosollam filius Saphatia, filii Raguel, filii Jemnai.

9. Et fratres eorum secundum generationes suas nongenti quinquaginta sex, omnes viri principes patriarum secundum domos patriarum suarum.

10. Et de sacerdotibus Jodae, et Joarim, et Jachin,

11. et Azaria filius Chelciae filii Mosollam, filii Sadoc, filii Marajoth, filii Achitob ducis domus Dei.

12. Et Adaia filius Iraam filii Phaschor, filii Melchiae, et Maasaea filius Adiel, filii Ezira, filii Mosollam, filii Maselmoth, filii Emmer,

13. et fratres eorum principes domorum patriarum suarum, mille et septingenti et sexaginta, fortes virtute ad operationem ministerii domus Dei.

14. Et de Levitis Samaea filius Asob, filii Earicam, filii Asabia de filiis Merari.

15. Et Bachacar, et Ares, et Galaal, et Matthanas filius Micha, filii Zechri, filii Asaph.

16. Et Abdia filius Samia, filii Galaal, filii Idithun, et Barachia filius Ossa filii Ecana, habitans in pagis Notephati.

17. Janitores : Salom, Acum, Telmon, et Diman, et fratres eorum : Salom princeps,

18. et usque huc in porta regis ad orientem : hae portae castrorum filiorum Levi.

19. Et Sellum filius Core filii Abiasaph, filii Core : et fratres ejus ad domum patris ejus, Coritae super opera ministerii custodientes custodias tabernaculi : et patres eorum super castra Domini custodientes introitum.

20. Et Phinees filius Eleazari dux fuit super eos ante Dominum, et hi cum eo.

21. Zacharias filius Mosollami janitor portae tabernaculi testimonii.

22. Omnes electi super portam in portis, ducenti et duodecim : hi in villis suis, computatio eorum. Hos statuit David et Samuel videns fide ipsorum.

23. Et hi et filii eorum super portas in domo Domini, et in domo tabernaculi ad custodiendum.

24. Ad quatuor ventos erant portae, ad orientem, mare, aquilonem, austrum.

26. Καὶ ἀδελφοὶ αὐτῶν ἐν ταῖς αὐλαῖς αὐτῶν τοῦ εἰσπορεύεσθαι κατὰ ἑπτὰ ἡμέρας ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν μετὰ τούτων·

26. ὅτι ἐν πίστει εἰσὶ τέσσαρες δυνατοὶ τῶν πυλῶν. Καὶ οἱ Λευῖται ἦσαν ἐπὶ τῶν παστοφορίων, καὶ ἐπὶ τῶν θησαυρῶν οἴκου τοῦ Θεοῦ παρεμβάλλουσιν,

27. ὅτι ἐπ' αὐτοὺς ἡ φυλακὴ· καὶ οὗτοι ἐπὶ τῶν κλειδῶν τοπρῶι πρῶτ' ἀνοίγειν τὰς θύρας τοῦ ἱεροῦ,

28. καὶ ἐξ αὐτῶν ἐπὶ τὰ σκεύη τῆς λειτουργίας, ὅτι ἐν ἀριθμῷ εἰσίσουσιν, καὶ ἐν ἀριθμῷ ἐξίσουσιν.

29. Καὶ ἐξ αὐτῶν καθεσταμένοι ἐπὶ τὰ σκεύη, καὶ ἐπὶ πάντα σκεύη τὰ ἁγία, καὶ ἐπὶ τῆς σεμιδάλευς, τοῦ οἴνου, τοῦ ἐλαίου, τοῦ λιθανωτοῦ, καὶ τῶν ἀρωμάτων.

30. Καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν ἱερέων ἦσαν μυρεψοὶ τοῦ μύρου, καὶ εἰς τὰ ἀρώματα.

31. Καὶ Ματθαθίας ἐκ τῶν Λευιτῶν, οὗτος ὁ πρωτότοκος τῷ Σαλώμ τῷ Κορίτῃ, ἐν τῇ πίστει ἐπὶ τὰ ἔργα τῆς θυσίας τοῦ τηγάνου τοῦ μεγάλου ἱερέως.

32. Καὶ Βαναίας ὁ Καθίτης ἐκ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν ἐπὶ τῶν ἄρτων τῆς προθέσεως, τοῦ ἑτοιμάσαι σάββατον κατὰ σάββατον.

33. Καὶ οὗτοι ψαλτῶδοι ἄρχοντες τῶν πατριῶν τῶν Λευιτῶν διατεταγμένοι ἐξημερίαι, ὅτι ἡμέρα καὶ νύξ ἐπ' αὐτοῖς ἐν τοῖς ἔργοις.

34. Οὗτοι ἄρχοντες τῶν πατριῶν τῶν Λευιτῶν κατὰ γενέσεις αὐτῶν, ἄρχοντες οὗτοι κατόκησαν ἐν Ἱερουσαλήμ.

35. Καὶ ἐν Γαβαὼν κατόκησε πατὴρ Γαβαὼν Ἰεζλ· καὶ ὄνομα γυναικὸς αὐτοῦ Μωχα.

36. Καὶ υἱὸς αὐτοῦ ὁ πρωτότοκος Ἀβδὼν, καὶ Σοῦρ, καὶ Κίς, καὶ Βαάλ, καὶ Νῆρ, καὶ Ναδάβ,

37. καὶ Γεδούρ, καὶ ἀδελφός, καὶ Ζαχχοῦρ, καὶ Μακελῶθ.

38. Καὶ Μακελῶθ ἐγέννησε τὸν Σαμαά. Καὶ οὗτοι ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν κατόκησαν ἐν Ἱερουσαλήμ ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν.

39. Καὶ Νῆρ ἐγέννησε τὸν Κίς, καὶ Κίς ἐγέννησε τὸν Σαούλ, καὶ Σαούλ ἐγέννησε τὸν Ἰωνάθαν, καὶ τὸν Μελχισουέ, καὶ τὸν Ἀμιναδάβ, καὶ τὸν Ἀσαβάλ.

40. Καὶ υἱὸς Ἰωνάθαν Μεριβαάλ· καὶ Μεριβαάλ ἐγέννησε τὸν Μιχά.

41. Καὶ υἱοὶ Μιχά· Φιθὼν, καὶ Μαλάχ, καὶ Θαραχ.

42. Καὶ Ἀρχαζ ἐγέννησε τὸν Ἰαδὰ, καὶ Ἰαδὰ ἐγέννησε τὸν Γαζεμῶθ, καὶ τὸν Γαζμῶθ, καὶ τὸν Ζαμβρί· καὶ Ζαμβρί ἐγέννησε τὸν Μασσά,

43. καὶ Μασσά ἐγέννησε τὸν Βαανὰ, καὶ Ῥαφαία υἱὸς αὐτοῦ, Ἐλασά υἱὸς αὐτοῦ, Ἐσῆλ υἱὸς αὐτοῦ.

44. Καὶ τῷ Ἐσῆλ ἑξ υἱοί, καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν· Ἐζρικὰμ πρωτότοκος αὐτοῦ, καὶ Ἰσμαήλ, καὶ Σαραία, καὶ Ἀβδία, καὶ Ἀνάν, καὶ Ἀσά· οὗτοι υἱοὶ Ἐσῆλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι'.

1. Καὶ ἀλλόφυλοι ἐπολέμησαν πρὸς τὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἔφυγον ἀπὸ προσώπου ἀλλοφύλων, καὶ ἔπεσον τραυματίαι ἐν ὄρει Γελβουέ.

2. Καὶ κατεδίωξαν οἱ ἀλλόφυλοι ὀπίσω Σαούλ καὶ ὀπίσω τῶν υἱῶν αὐτοῦ· καὶ ἐπάταξαν ἀλλόφυλοι τὸν Ἰωνάθαν καὶ τὸν Ἀμιναδάβ καὶ τὸν Μελχισουέ, υἱοὺς Σαούλ.

25. Et fratres eorum in villis suis ad ingrediendum secundum septem dies a tempore in tempus cum his :

26. quoniam in fide sunt quatuor potentes portarum. Et Levitae erant super pastophoria, et super thesauros domus Dei castrametantur,

27. quoniam super eos custodia : et hi super claves mane mane ad aperiendum portas templi,

28. et ex eis super vasa ministerii, quoniam in numero inferent, et in numero efferent.

29. Et ex eis praefecti super vasa, et super omnia vasa sancta, et super similam, vinum, oleum, thus, et aromata.

30. Et de filiis sacerdotum erant unguentarii unguenti, et in aromata.

31. Et Matthathias ex Levitis, hic primogenitus Salom Coritae, in fide super opera sacrificii sartaginis magni sacerdotis.

32. Et Bauaias Caathlita ex fratribus eorum super panes propositionis, ad praeparandum sabbatum per sabbatum.

33. Et hi cantores principes patriarum Levitarum ordinatae vices, quoniam dies ac nox super eos in operibus.

34. Hi principes patriarum Levitarum secundum generationes suas, principes hi habitarunt in Jerusalem.

35. Et in Gabaon habitavit pater Gabaon Jeel : et nomen uxoris ejus Moncha.

36. Et filius ejus primogenitus Abdon, et Sur, et Cis, et Baal, et Ner, et Nadab,

37. et Gedur, et frater, et Zacchur, et Maccloth.

38. Et Maccloth genuit Samaa. Et hi in medio fratrum suorum habitarunt in Jerusalem in medio fratrum suorum.

39. Et Ner genuit Cis, et Cis genuit Saul, et Saul genuit Jonathan, et Melchisue, et Aminadab, et Asabal.

40. Et filius Jonathan Meribaal : et Meribaal genuit Micha.

41. Et filii Micha : Phithon, et Malach, et Tharach.

42. Et Archaz genuit Jada, et Jada genuit Galemeth, et Gazmoth, et Zambri : et Zambri genuit Massa,

43. et Massa genuit Baana, et Raphara filius ejus, Elasa filius ejus, Esel filius ejus.

44. Et Esel sex filii, et haec nomina eorum : Ezricam primogenitus ejus, et Ismael, et Saraia, et Abdias, et Anan, et Asa : hi filii Esel.

CAPUT X.

1. Et alienigenae pugnaverunt adversus Israel, et fugerunt a facie alienigenarum, et ceciderunt vulnerati in monte Gelbue.

2. Et persecuti sunt alienigenae post Saul et post filios ejus : et percusserunt alienigenae Jonathan et Aminadab et Melchisue, filios Saul.

3. Καὶ ἐβαρύνθη ὁ πόλεμος ἐπὶ Σαούλ, καὶ εὔρον αὐτὸν οἱ τοξόται ἐν τόξοις καὶ πόνοις, καὶ ἐπόνεσαν ἀπὸ τῶν τόξων.

4. Καὶ εἶπε Σαούλ τῷ αἶροντι τὰ σκεύη αὐτοῦ· Σπάσαι τὴν ῥομφαίαν σου, καὶ ἐκκέντησόν με ἐν αὐτῇ, μὴ ἐλθωσιν οἱ ἀπερίτμητοι οὗτοι καὶ ἐμπαῖξωσί μοι. Καὶ οὐκ ἐβούλετο ὁ αἶρων τὰ σκεύη αὐτοῦ, ὅτι ἐροβεῖτο σφόδρα. Καὶ ἔλαβε Σαούλ τὴν ῥομφαίαν, καὶ ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτήν.

5. Καὶ εἶδεν ὁ αἶρων τὰ σκεύη αὐτοῦ ὅτι ἀπέθανε Σαούλ, καὶ ἐπεσε καὶ αὐτὸς ἐπὶ τὴν ῥομφαίαν αὐτοῦ.

6. Καὶ ἀπέθανε Σαούλ, καὶ τρεῖς υἱοὶ αὐτοῦ, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ· καὶ πᾶς ὁ οἶκος αὐτοῦ ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἀπέθανε.

7. Καὶ εἶδε πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ ὁ ἐν τῷ αὐλῶνι ὅτι ἔφυγεν Ἰσραὴλ, καὶ ὅτι ἀπέθανε Σαούλ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ κατέλιπον τὰς πόλεις αὐτῶν καὶ ἔφυγον. Καὶ ἦλθον οἱ ἀλλόφυλοι, καὶ κατώκησαν ἐν αὐταῖς.

8. Καὶ ἐγένετο τῇ ἐχομένῃ, καὶ ἦλθον ἀλλόφυλοι τοῦ σκυλεύειν τοὺς τραυματίας, καὶ εὔρον τὸν Σαούλ καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ πεπτωκότας ἐν τῷ ὄρει Γελβουέ.

9. Καὶ ἐξέδυσαν αὐτὸν, καὶ ἔλαβον τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ, καὶ ἀπέστειλαν εἰς γῆν ἀλλοφύλων κύκλῳ τοῦ εὐαγγελίσασθαι τοῖς εἰδύλοις αὐτῶν, καὶ τῷ λαῷ.

10. Καὶ ἔθηκαν τὰ σκεύη αὐτῶν ἐν οἴκῳ θεοῦ αὐτῶν, καὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἔθηκαν ἐν οἴκῳ Δαγών.

11. Καὶ ἤκουσαν πάντες οἱ κατοικοῦντες Γαλαὰδ ἅπαντα ἃ ἐποίησαν οἱ ἀλλόφυλοι τῷ Σαούλ καὶ τῷ Ἰσραὴλ·

12. καὶ ἠγέρθησαν ἐν Γαλαὰδ πᾶς ἀνὴρ δυνατός, καὶ ἔλαβον τὸ σῶμα Σαούλ καὶ τὸ σῶμα τῶν υἱῶν αὐτοῦ, καὶ ἤνεγκαν αὐτὰ εἰς Ἰαβίς, καὶ ἔθαψαν τὰ ὀστέα αὐτῶν ὑπὸ τὴν ὀρὺν ἐν Ἰαβίς, καὶ ἐνήστευσαν ἐπτα ἡμέρας.

13. Καὶ ἀπέθανε Σαούλ ἐν ταῖς ἀνομίαις αὐτοῦ, αἷς ἠνόμησέ τῷ Θεῷ κατὰ τὸν λόγον Κυρίου· διότι οὐκ ἐφύλαξεν, ὅτι ἐπηρώτησε Σαούλ ἐν τῷ ἐγγαστριμύθῳ τοῦ ζητῆσαι, καὶ ἀπεκρίνατο αὐτῷ Σαμουὴλ ὁ προφήτης,

14. καὶ οὐκ ἐζήτησε Κύριον· καὶ ἀπέκτεινεν αὐτὸν, καὶ ἐπέστρεψε τὴν βασιλείαν τῷ Δαυὶδ υἱῷ Ἰεσσαί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'.

1. Καὶ ἦλθε πᾶς Ἰσραὴλ πρὸς Δαυὶδ ἐν Χεβρών, λέγοντες· Ἰδοὺ ὀστέα σου καὶ σάρκες σου ἡμεῖς,

2. καὶ ἐγθές καὶ τρίτην ὄντος Σαούλ βασιλέως, σὺ ἦσθα ὁ ἐξάγων καὶ εἰσάγων τὸν Ἰσραὴλ. Καὶ εἶπεν Ἰσραὴλ Κύριός σοι· Σὺ ποιμανεῖς τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραὴλ, καὶ σὺ ἔσῃ εἰς ἡγούμενον ἐπὶ Ἰσραὴλ.

3. Καὶ ἦλθον πάντες πρεσβύτεροι Ἰσραὴλ πρὸς τὸν βασιλέα εἰς Χεβρών, καὶ διέθετο αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ διαθήκην ἐν Χεβρών ἐναντι Κυρίου, καὶ ἔχρισαν τὸν Δαυὶδ εἰς βασιλέα ἐπὶ Ἰσραὴλ κατὰ τὸν λόγον Κυρίου διὰ χειρὸς Σαμουὴλ.

4. Καὶ ἐπορεύθη ὁ βασιλεὺς καὶ ἄνδρες αὐτοῦ εἰς Ἱερουσαλὴμ, αὕτη Ἰεβους, καὶ ἐκεῖ οἱ Ἰεβουσαῖοι κατοικοῦντες τὴν γῆν

3. Et ingravatum est praelium super Saul, et invenerunt eum sagittarii in arcubus et laboribus, et laboraverunt ab arcubus.

4. Et dixit Saul ei qui portabat vasa ejus : Educ gladium tuum, et interfice me in eo, ne veniant incircumcisi isti et illudant mihi. Et non voluit portans vasa ejus, quoniam timebat valde. Et cepit Saul gladium, et incubuit super eum.

5. Et vidit portans vasa ejus quia mortuus est Saul, et cecidit etiam ipse super gladium suum.

6. Et mortuus est Saul, et tres filii ejus, in die illa : et universa domus ejus in idipsum mortua est.

7. Et vidit omnis vir Israel qui in valle quia fugit Israel, et quia mortuus est Saul et filii ejus, et dereliquerunt civitates suas et fugerunt. Et venerunt alienigenae, et habitaverunt in eis.

8. Et factum est sequenti die, et venerunt alienigenae ad spoliandum caesos, et invenerunt Saul et filios ejus jacentes in monte Gelbue.

9. Et exuerunt eum, et tulerunt caput ejus et vasa ejus, et miserunt in terram alienigenarum in circuitu ad evangelizandum idolis suis, et populo.

10. Et posuerunt vasa eorum in domo dei sui, et caput ejus posuerunt in domo Dagon.

11. Et audierunt omnes habitantes Galaad omnia quae fecerant alienigenae ipsi Saul et Israel :

12. et suscitati sunt in Galaad omnis vir potens, et tulerunt corpus Saul et corpus filiorum ejus, et attulerunt ea in Jabis, et sepelierunt ossa eorum sub quercu in Jabis, et jejunarunt septem dies.

13. Et mortuus est Saul in suis iniquitatibus, quibus inique egit Deo super verbum Domini : quoniam non observavit, quia interrogavit Saul in ventriloquo ad quaerendum, et respondit ei Samuel propheta,

14. et non quarsivit Dominum : et interfecit eum, et convertit regnum ad David filium Jessae.

CAPUT XI.

1. Et venit omnis Israel ad David in Chebron, dicentes : Ecce ossa tua et carnes tuae nos,

2. et heri et nudius tertius cum esset Saul rex, tu fuisti educens et introducens Israel. Et dixit Israel Dominus tibi : Tu pasces populum meum Israel, et tu eris in ducem super Israel.

3. Et venerunt omnes seniores Israel ad regem in Chebron, et disposuit eis rex David testamentum in Chebron ante Dominum, et unxerunt David in regem super Israel juxta verbum Domini per manum Samuel.

4. Et ivit rex et viri ejus in Jerusalem, haec Jebus, et ibi Jebusaei habitantes terram

5. εἶπον τῷ Δαυίδ· Οὐκ εἰσελεύσῃ ὧδε. Καὶ προκατέλαβετο τὴν περιοχὴν Σιών· αὕτη ἡ πόλις Δαυίδ.

6. Καὶ εἶπε Δαυίδ· Πᾶς τύπτων Ἰεβουσαῖον ἐν πρώτοις, καὶ ἔσται εἰς ἄρχοντα καὶ εἰς στρατηγόν. Καὶ ἀνέβη ἐπ' αὐτὴν ἐν πρώτοις Ἰωάβ υἱὸς Σαρουία, καὶ ἐγένετο εἰς ἄρχοντα.

7. Καὶ ἐκάθισε Δαυίδ ἐν τῇ περιοχῇ· διὰ τοῦτο ἐκάλεσεν αὐτὴν, πόλιν Δαυίδ.

8. Καὶ ὠκοδόμησε τὴν πόλιν κύκλῳ.

9. Καὶ ἐπορεύετο Δαυίδ πορευόμενος καὶ μεγαλυνόμενος, καὶ Κύριος παντοκράτωρ μετ' αὐτοῦ.

10. Καὶ οὗτοι οἱ ἄρχοντες τῶν δυνατῶν οἱ ἦσαν τῷ Δαυίδ, οἱ κατισχύοντες μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ μετὰ παντός Ἰσραὴλ, τοῦ βασιλεῦσαι αὐτὸν κατὰ τὸν λόγον Κυρίου ἐπὶ Ἰσραὴλ.

11. Καὶ οὗτος ὁ ἀριθμὸς τῶν δυνατῶν τοῦ Δαυίδ· Ἰεσεβαδ υἱὸς Ἀχαμάν πρῶτος τῶν τριάκοντα· οὗτος ἐσπάσατο τὴν ῥομφαίαν αὐτοῦ ἅπαξ ἐπὶ τριακοσίους τραυματίας ἐν καιρῷ ἐνί.

12. Καὶ μετ' αὐτὸν Ἐλεάζαρ υἱὸς Δωδαὶ ὁ Ἀχωχί· οὗτος ἦν ἐν τοῖς τρισὶ δυνατοῖς.

13. Οὗτος ἦν μετὰ Δαυίδ ἐν Φασοδαμίν, καὶ οἱ ἀλλόφυλοι συνήχθησαν ἐκεῖ εἰς πόλεμον, καὶ ἦν μερὶς τοῦ ἀγροῦ πλήρης κριθῶν, καὶ ὁ λαὸς ἔφυγεν ἀπὸ προσώπου ἀλλοφύλων,

14. καὶ ἔστη ἐν μέσῳ τῆς μερίδος, καὶ ἔσωσεν αὐτὴν, καὶ ἐπάταξε τοὺς ἀλλοφύλους, καὶ ἐποίησε Κύριος σωτηρίαν μεγάλην.

15. Καὶ κατέβησαν τρεῖς ἐκ τῶν τριάκοντα ἀρχόντων εἰς τὴν πέτραν πρὸς Δαυίδ εἰς τὸ σπήλαιον Ὀδολλάμ, καὶ παρεμβολὴ τῶν ἀλλοφύλων ἐν τῇ κοιλάδι τῶν γιγάντων.

16. Καὶ Δαυίδ τότε ἐν τῇ περιοχῇ, καὶ τὸ σύστημα τῶν ἀλλοφύλων τότε ἐν Βηθλεὲμ.

17. Καὶ ἐπεθύμησε Δαυίδ, καὶ εἶπε· Τίς ποτιεῖ με ὕδωρ ἐκ τοῦ λάκκου Βηθλεὲμ τοῦ ἐν τῇ πύλῃ;

18. Καὶ διέβρηξαν οἱ τρεῖς τὴν παρεμβολὴν τῶν ἀλλοφύλων, καὶ ὑδρεύσαντο ὕδωρ ἐκ τοῦ λάκκου τοῦ ἐν Βηθλεὲμ, ὃς ἦν ἐν τῇ πύλῃ, καὶ ἤλθον καὶ ἦλθον πρὸς Δαυίδ· καὶ οὐκ ἠθέλησε Δαυίδ τοῦ πιεῖν αὐτὸ, καὶ ἐσπείσεν αὐτὸ τῷ Κυρίῳ,

19. καὶ εἶπεν· Ἰλεώς μοι ὁ Θεὸς τοῦ ποιῆσαι τὸ ῥῆμα τοῦτο, εἰ αἷμα ἀνδρῶν τούτων πίωμαι ἐν ψυχαῖς αὐτῶν, ὅτι ἐν ψυχαῖς αὐτῶν ἤνεγκαν. Καὶ οὐκ ἐβούλετο πιεῖν αὐτό. Ταῦτα ἐποίησαν οἱ τρεῖς δυνατοί.

20. Καὶ Ἀβισά ἀδελφὸς Ἰωάβ, οὗτος ἦν ἀρχὴ τῶν τριῶν, οὗτος ἐσπάσατο τὴν ῥομφαίαν αὐτοῦ ἐπὶ τριακοσίους τραυματίας ἐν καιρῷ ἐνί, καὶ οὗτος ἦν ὀνομαστός ἐν τοῖς τρισίν.

21. Ἀπὸ τῶν τριῶν ὑπὲρ τοὺς δύο ἐνδοξος, καὶ ἦν αὐτοῖς εἰς ἄρχοντα, καὶ ἕως τῶν τριῶν οὐκ ἤρχετο.

22. Καὶ Βαναιά υἱὸς Ἰωδαὶ υἱὸς ἀνδρὸς δυνατοῦ, πολλὰ ἔργα αὐτοῦ ὑπὲρ Καθασαήλ· οὗτος ἐπάταξε τοὺς δύο ἀριεὶς Μωάβ, καὶ οὗτος κατέβη καὶ ἐπάταξε τὸν λέοντα ἐν τῷ λάκκῳ ἐν ἡμέρᾳ χιόνος,

23. καὶ οὗτος ἐπάταξε τὸν ἀνδρα τὸν Αἰγύπτιον, ἀνδρα ὁρατὸν πεντάπηχυν, καὶ ἐν χειρὶ τοῦ Αἰγυπτίου δόρυ ὡς ἀντίον ὑφαινόντων, καὶ κατέβη ἐπ' αὐτὸν Βαναιά ἐν ῥάβδῳ, καὶ ἀφείλατο ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ Αἰγυπτίου τὸ δόρυ, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτὸν ἐν τῇ δόρατι αὐτοῦ.

5. dixerunt David : Non ingredieris hoc. Et cepit arcem Sion : hac est civitas David.

6. Et dixit David : Omnis percutiens Jebusæum in primis, et erit in principem et in ducem. Et ascendit super eam in primis Joab filius Sarvæ, et factus est in principem.

7. Et sedit David in arce : propter hoc vocavit eam, civitatem David.

8. Et edificavit civitatem in cirenitū.

9. Et procedebat David procedens et crescens, et Dominus omnipotens cum eo.

10. Et hi principes potentium qui fuerunt ipsi David, qui invalescebant cum eo in regno ejus cum omni Israel, ad faciendum regnare eum juxta verbum Domini super Israel.

11. Et hic numerus potentium David : Jesehada filius Achaman primus ipsorum triginta : hic eduxit gladium suum semel super trecentos vulneratos in tempore uno.

12. Et post eum Eleazar filius Dodai Aechochi : hic fuit in tribus potentibus.

13. Hic fuit cum David in Phasodamin, et alienigenæ congregati sunt ibi ad prælium, et erat para agri plena hordeorum, et populus fugit a facie alienigenarum,

14. et stetit in medio partis, et salvavit eam, et percussit alienigenas, et fecit Dominus salutem magnam.

15. Et descenderunt tres de triginta principibus in petram ad David in speluncam Odollam, et castra alienigenarum in valle gigantum.

16. Et David tunc in munitione, et statio alienigenarum tunc in Bethleem.

17. Et concupivit David, et dixit : Quis potabit me aqua de cisterna Bethleem quæ in porta?

18. Et perruperunt illi tres castra alienigenarum, et aquati sunt aquam de cisterna quæ in Bethleem, quæ erat in porta, et tulerunt et venerunt ad David : et noluit David bibere illam, et libavit illam Domino,

19. et dixit : Propitius mihi Deus a faciendo verbum hoc, si sanguinem virorum horum bibam in animabus eorum, quoniam in animabus suis attulerunt. Et noluit bibere illam. Hac fecerunt tres potentes.

20. Et Abisa frater Joab, hic fuit princeps trium, hic eduxit gladium suum super trecentos vulneratos in tempore uno, et hic fuit nominatus in tribus.

21. De tribus super duos gloriosus, et fuit eis in principem, et usque ad tres non pervenit.

22. Et Banara filius Jodæ filius viri potentis, multa opera ejus de Cabasael : hic percussit duos ariel Moab, et hic descendit et percussit leonem in cisterna in die nivis,

23. et hic percussit virum Ægyptium, hominem conspicuum quinque cubitorum, et in manu Ægyptii lancea tamquam liciatorium texentium, et descendit super eum Banara in virga, et abstulit de manu Ægyptii lanceam, et interfecit eum in lancea ejus.

24. Ταῦτα ἐποίησε Βαναία υἱὸς Ἰωδαέ, καὶ τούτῳ ὄνομα ἐν τοῖς τρισὶ τοῖς δυνατοῖς.

25. Ὑπὲρ τοὺς τριάκοντα ἦν ἐνδοξος οὗτος, καὶ πρὸς τοὺς τρεῖς οὐκ ἤρχετο, καὶ κατέστησεν αὐτὸν Δαυὶδ ἐπὶ τὴν πατριὰν αὐτοῦ.

26. Καὶ δυνατοὶ τῶν δυνάμεων Ἀσαήλ ἀδελφὸς Ἰωάβ, Ἐλεανάν υἱὸς Δωδωὲ ἐκ Βηθλεέμ,

27. Σαμαὺθ ὁ Ἀρωρί, Χελλῆς ὁ Φελωνί,

28. Ὡρὰ υἱὸς Ἐκκίς ὁ Θεκοί, Ἀβιέζερ ὁ Ἀναθωθί,

29. Σοβοχαὶ ὁ Οὐσαθί, Ἰλὶ ὁ Ἀχωνί,

30. Μαράι ὁ Νετωφαθί, Χθαὸδ υἱὸς Νουζὰ ὁ Νετωφαθί,

31. Αἰρί υἱὸς Ῥεβιὲ ἐκ βουνοῦ Βενιαμὴν, Βαναίας ὁ Φαραθωνί,

32. Οὐρί ἐκ Ναχαλὶ Γάας, Ἀβιήλ ὁ Γαραβειθί,

33. Ἀζβὼν ὁ Βαρωμί, Ἐλιαβὰ ὁ Σαλαβωνί,

34. υἱὸς Ἀσάμ τοῦ Γιζωνίτου, Ἰωνάθαν υἱὸς Σωλὰ ὁ Ἀραρί,

35. Ἀχίμ υἱὸς Ἀχάρ ὁ Ἀραρί, Ἐλφάτ υἱὸς Θυροφάρ

36. ὁ Μεχωραθρί, Ἀχία ὁ Φελλωνί,

37. Ἡσερέ ὁ Χαρμαδαί, Νααραὶ υἱὸς Ἀζοβαί,

38. Ἰωήλ υἱὸς Νάθαν, Μεθαὰλ υἱὸς Ἀγαρί,

39. Σελή ὁ Ἀμμωνί, Ναχώρ ὁ Βηρωθί, αἰρων σκευὴ υἱὸς Σαρουία,

40. Ἰρά ὁ Ἰεθρί, Γαρήβ ὁ Ἰεθρί,

41. Οὐρία ὁ Χεττί, Ζαβὲτ υἱὸς Ἀχαϊά,

42. Ἀδινὰ υἱὸς Σαϊζὰ τοῦ Ῥουβὴν ἀρχων, καὶ ἐπ' αὐτῷ τριάκοντα,

43. Ἀνὰν υἱὸς Μωωχὰ, καὶ Ἰωσαφάτ ὁ Ματθανί,

44. Ὀζία ὁ Ἀσταρωθί, Σαμαθὰ καὶ Ἰετὴλ υἱοὶ Χωθαίμ τοῦ Ἀραρί,

45. Ἰεδιήλ υἱὸς Σαμερί, καὶ Ἰωζαέ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ὁ Θωσαι,

46. Ἐλιήλ ὁ Μαωί, καὶ Ἰαριβί, καὶ Ἰωσία υἱὸς αὐτοῦ, Ἐλλαὰμ καὶ Ἰεθαμὰ ὁ Μωαβίτης, Δαλιήλ, καὶ Ὡβήθ, καὶ Ἰεσσιήλ ὁ Μεσωβία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ IB'.

1. Καὶ οὗτοι οἱ ἐλθόντες πρὸς Δαυὶδ εἰς Σικελάγ, ἔτι συνεχόμενου ἀπὸ προσώπου Σαουλ υἱοῦ Κίς· καὶ οὗτοι ἐν τοῖς δυνατοῖς βοηθοῦντες ἐν πολέμῳ

2. καὶ τόξῳ ἐκ δεξιῶν καὶ ἐξ ἀριστερῶν, καὶ σπενδονῆται ἐν λίθοις καὶ τόξοις. Ἐκ τῶν ἀδελφῶν Σαουλ ἐκ Βενιαμὴν

3. ὁ ἀρχων Ἀχιέζερ, καὶ Ἰωὰς υἱὸς Ἀσμά τοῦ Γαβαθίτου, καὶ Ἰωήλ, καὶ Ἰωραλῆτ υἱοὶ Ἀσμὼθ, καὶ Βεργία, καὶ Ἰηοὺλ ὁ Ἀναθωθί,

4. καὶ Σαμαίας ὁ Γαβαωνίτης δυνατὸς ἐν τοῖς τριάκοντα, καὶ ἐπὶ τῶν τριάκοντα Ἰερεμία, καὶ Ἰεζιήλ, καὶ Ἰωανὰν, καὶ Ἰωαζαβὰθ ὁ Γαδαραθίμ,

5. Ἀζαί, καὶ Ἀριμούθ, καὶ Βααλία, καὶ Σαμαραία, καὶ Σαφατίας ὁ Χαραιφιήλ,

6. Ἐλκανὰ, καὶ Ἰησουνί, καὶ Ὀζριήλ, καὶ Ἰωζαρά, καὶ Σοβοκάμ, καὶ οἱ Κορίται,

7. Καὶ Ἰελία, καὶ Ζαβαδία υἱοὶ Ἰροάμ, καὶ οἱ τοῦ Γεδώρ.

8. Καὶ ἀπὸ τοῦ Γαδὸς ἐχωρίσθησαν πρὸς Δαυὶδ ἀπὸ τῆς ἐρήμου ἰσχυροί, δυνατοί, ἄνδρες παρατάξεως πολέ-

24. Hæc fecit Banæa filius Jodæ, et huic nomen in tribus potentibus.

25. Super triginta fuit honoratus hic, et ad tres non pervenit, et constituit eum David super patriam suam.

26. Et potentes virtutum : Asael frater Joab, Eleazar filius Dodoë de Bethleem.

27. Samaoth Arori, Chelles Pheloni,

28. Ora filius Eccis Thecoi, Abiezer Anathothi,

29. Sobochæ Usathi, Eli Achoni,

30. Marai Netophati, Chthaod filius Nooza Netophathi,

31. Æri filius Rebee de colle Benjamin, Banæas Phaththoni,

32. Uri de Nachali Gaas, Abiel Garabethr,

33. Azbon Baromi, Eliaba Salaboni,

34. filius Asam Gizonitæ, Jonathan filius Sola Arari,

35. Achim filius Achar Arari, Elphath filius Tyrophar

36. Mechorathri, Achia Phelloni,

37. Esere Charmadai, Naaræ filius Azobæ,

38. Joel filius Nathan, Mebaal filius Agari,

39. Selle Ammoni, Nachor Berothi, portans vasa filio Sarviæ,

40. Ira Jethri, Gareb Jethre,

41. Uria Chetti, Zabet filius Achaia,

42. Adina filius Sæza ipsius Ruben princeps, et super eum triginta,

43. Anan filius Moocha, et Josaphat Matthani,

44. Ozia Astarothi, Samathia et Jeiel filii Chotham Arari,

45. Jediel filius Sameri, et Josæ frater ejus Thosai,

46. Eliel Maoi, et Jaribi, et Josia filius ejus, Ellaam et Jethama Moabites, Daliei, et Obeth, et Jessiel Mesobia.

CAPUT XII.

1. Et hi qui venerunt ad David in Sicelag, cum adhuc comprimeretur a facie Saul filii Cis : et hi in potentibus adjuvantes in bello

2. et arcu a dextris et a sinistris, et funditores in lapidibus et arcubus. De fratribus Saul de Benjamin

3. princeps Achiezer, et Joas filius Asma Gabathitæ, et Joel, et Jophalet filii Asmoth, et Berechia, et Jeul Anathoti,

4. et Samaias Gabaonites potens in triginta, et super triginta Jeremia, et Jeziel, et Joanan, et Joazabath Gadathiiim,

5. Azai, et Arimuth, et Baalia, et Samaraia, et Saphatias Charephiel,

6. Elcana, et Jesuni, et Ozriel, et Joazara, et Sobocam, et Coritæ,

7. et Jelia, et Zabadia filii Iroam, et qui ipsius Gedor.

8. Et de Gaddi discesserunt ad David a deserto fortes, potentes, viri aciei belli, levantes clypeos et lanceas, e

μου, αἰρόντες θυρεοὺς καὶ δόρατα, καὶ πρόσωπον λέοντος τὰ πρόσωπα αὐτῶν, καὶ κοῦφοι ὡς δορκάδες ἐπὶ τῶν ὄρεων τῷ τάχει·

9. Ἀζά ὁ ἄρχων, Ἀβδία ὁ δεύτερος, Ἐλιάβ ὁ τρίτος,

10. Μασμανά ὁ τέταρτος, Ἱερεμίας ὁ πέμπτος,

11. Ἰεθὶ ὁ ἕκτος, Ἐλιάβ ὁ ἑβδομος,

12. Ἰωανὰν ὁ ὄγδοος, Ἐλιαζέρ ὁ ἑννατος,

13. Ἱερεμία ὁ δέκατος, Μελχαθανάι ὁ ἐνδέκατος.

14. Οὗτοι ἐκ τῶν υἱῶν Γὰδ ἄρχοντες τῆς στρατιᾶς, εἰς τοὺς ἑκατὸν μικροί, καὶ μέγας τοὺς χιλίους.

15. Οὗτοι οἱ διαβάντες τὸν Ἰορδάνην ἐν τῷ μηνὶ τῇ πρώτῃ· καὶ οὗτος πεπληρωκὴς ἐπὶ πᾶσαν κρηπίδα αὐτοῦ· καὶ ἐξεδίωξαν πάντας τοὺς κατοικοῦντας αὐλῶνας ἀπὸ ἀνατολῶν ἕως δυσμῶν.

16. Καὶ ἦλθον ἀπὸ τῶν υἱῶν Βενιαμὴν καὶ Ἰούδα εἰς βοήθειαν τοῦ Δαυὶδ.

17. Καὶ Δαυὶδ ἐξῆλθεν εἰς ἀπάντησιν αὐτῶν, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Εἰ εἰς εἰρήνην ἦκατε πρὸς με, εἴη μοι καρδίᾳ καθ' ἑαυτὴν ἐφ' ὑμᾶς· καὶ εἰ τοῦ παραδοῦναι με τοῖς ἐχθροῖς μου, οὐκ ἐν ἀληθείᾳ χειρὸς, ἴδοι ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν καὶ ἐλέγξαιτο.

18. Καὶ πνεῦμα ἐνέδυσσε τὸν Ἀμασαὶ ἄρχοντα τῶν τριάκοντα, καὶ εἶπε· Πορεύου καὶ ὁ λαὸς σου Δαυὶδ υἱὸς Ἰεσσαί, εἰρήνη, εἰρήνη σοι, καὶ εἰρήνη τοῖς βοηθοῖς σου, ὅτι ἐβοήθησέ σοι ὁ Θεὸς σου. Καὶ προσεδέξατο αὐτοὺς Δαυὶδ, καὶ κατέστησεν αὐτοὺς ἄρχοντας τῶν δυνάμεων.

19. Καὶ ἀπὸ Μανασσῆ προσεχώρησαν πρὸς Δαυὶδ ἐν τῷ ἔλθειν τοὺς ἀλλοφύλους ἐπὶ Σαούλ εἰς πόλεμον. Καὶ οὐκ ἐβοήθησεν αὐτοῖς, ὅτι ἐν βουλῇ ἐγένετο παρὰ τῶν στρατηγῶν τῶν ἀλλοφύλων λεγόντων· Ἐν ταῖς κεφαλαῖς τῶν ἀνδρῶν ἐκαίνων ἐπιστρέφει πρὸς τὸν κύριον αὐτοῦ Σαούλ.

20. Ἐν τῷ πορευθῆναι τὸν Δαυὶδ εἰς Σικελὰγ, προσεχώρησαν αὐτῷ ἀπὸ Μανασσῆ Ἐδνὰ, καὶ Ἰωζαβὰθ, καὶ Ῥωδιήλ, καὶ Μιχαήλ, καὶ Ἰωσαβαίθ, καὶ Ἐλιμουθ, καὶ Σεμαθὶ· ἄρχηγοι χιλιάδων εἰσι τοῦ Μανασσῆ.

21. Καὶ αὐτοὶ συνεμάχησαν τῷ Δαυὶδ ἐπὶ τὸν Γεδδὺρ, ὅτι δυνατοὶ ἰσχύος πάντες· καὶ ἦσαν ἡγούμενοι ἐν τῇ στρατιᾷ ἐν τῇ δυνάμει,

22. ὅτι ἡμέραν ἐξ ἡμέρας ἤρχοντο πρὸς Δαυὶδ εἰς δύναναι μεγάλην ὡς δύναναι τοῦ Θεοῦ.

23. Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν ἀρχόντων τῆς στρατιᾶς οἱ ἔλθοντες πρὸς Δαυὶδ εἰς Χεβρών, τοῦ ἀποστρέφαι τὴν βασιλείαν Σαούλ πρὸς αὐτὸν κατὰ τὸν λόγον Κυρίου.

24. Υἱοὶ Ἰούδα θυρεοφόροι καὶ δορατοφόροι, ἐξ χιλιάδες καὶ ὀκτακόσιοι δυνατοὶ παρατάξεως.

25. Τῶν υἱῶν Συμεὼν, δυνατοὶ ἰσχύος εἰς παράταξιν, ἑπτὰ χιλιάδες καὶ ἑκατὸν.

26. Τῶν υἱῶν Λευὶ, τετραχισχίλιοι καὶ ἑξακόσιοι.

27. Καὶ Ἰωαδάς ὁ ἡγούμενος τῷ Ἀαρὼν, καὶ μετ' αὐτοῦ τρεῖς χιλιάδες καὶ ἑπτακόσιοι.

28. Καὶ Σαδὼκ νέος δυνατὸς ἰσχύϊ, καὶ τῆς πατρικῆς οἰκίας αὐτοῦ ἄρχοντες εἰκοσιδυο.

29. Καὶ τῶν υἱῶν Βενιαμὴν τῶν ἀδελφῶν Σαούλ, τρεῖς χιλιάδες· καὶ ἐστὶ τὸ πλεῖστον αὐτῶν ἀπεσκόπει τὴν φυλακὴν οἴκου Σαούλ.

facies leonis facies eorum, et leves sicut capreae super montes velocitate :

9. Aza princeps, Abdia secundus, Eliab tertius,

10. Masmana quartus, Jeremias quintus,

11. Jethi sextus, Eliab septimus,

12. Joanan octavus, Eliazer nonus,

13. Jeremia decimus, Melchabanai undecimus.

14. Hi ex filiis Gad principes militiae, unus ipsis centum parvus, et magnus ipsis mille.

15. Hi qui transierunt Jordanem in mense primo : et hic repletus super omnem crepidinem suam : et persecuti sunt omnes habitantes vallium ab oriente usque ad occidentem.

16. Et venerunt de filiis Benjamin et Juda in auxilium David.

17. Et David exivit in obviam eorum, et dixit eis : Si ad pacem venistis ad me, sit mihi cor per se super vos : et si ad tradendum me inimicis meis, non in veritate manus, videat Deus patrum vestrorum et arguat.

18. Et spiritus induit ipsum Amasae principem triginta, et dixit : Vade et populus tuus David filius Jessae, pax, pax, tibi et pax auxiliatoribus tuis, quoniam auxiliatus est tibi Deus tuus. Et suscepit eos David, et constituit eos principes virtutum.

19. Et de Manasse accesserunt ad David in veniendo alienigenas super Saul ad bellum. Et non adjuvit eos, quoniam in consilio factum est a ducibus alienigenarum dicentium : In capitibus virorum istorum revertet ad dominum suum Saul.

20. In eundo David in Sicelag, accesserunt ei de Manasse Edna, et Jozabath, et Rodiel, et Michael, et Jozabath, et Elimuth, et Semathi : principes millium sunt ipsius Manasse.

21. Et ipsi pugnarunt una cum David super Geddur, quoniam potentes fortitudinis omnes : et fuerunt duces in exercitu in virtute,

22. quoniam diem ex die veniebant ad David ad virtutem magnam sicut virtus Dei.

23. Et haec nomina principum militiae qui venerunt ad David in Chebron, ad convertendum regnum Saul ad eum juxta verbum Domini.

24. Filii Juda acutiferi et hastiferi, sex mille et octingenti potentes aciei.

25. De filiis Symeon, potentes fortitudinis in aciem, septem millia et centum.

26. De filiis Levi, quatuor mille et sexcenti.

27. Et Joadas dux ipsi Aaron, et cum eo tria millia et septingenti.

28. Et Sadoc juvenis potens fortitudine, et de paterna domo ejus principes viginti duo.

29. Et de filiis Benjamin fratribus Saul, tria millia : et adhuc plurima pars eorum intendebat in custodiam domus Saul.

30. Καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἐφραΐμ, εἴκοσι χιλιάδες καὶ ὀκτακόσιοι, δυνατοὶ ἰσχύϊ, ἄνδρες ὀνομαστοὶ κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν.

31. Καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσεος φυλῆς Μανασσῆ, δεκαοκτὼ χιλιάδες, καὶ οἱ ὀνομάσθησαν ἐν ὀνόματι τοῦ βασιλεῦσαι τὸν Δαυὶδ.

32. Καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσάαχαρ γινώσκοντες σύνεσιν εἰς τοὺς καιροὺς, γινώσκοντες τί ποιῆσαι Ἰσραὴλ, διακόσιοι, καὶ πάντες ἀδελφοὶ αὐτῶν μετ' αὐτῶν.

33. Καὶ ἀπὸ Ζαβουλὼν ἐκπορευόμενοι εἰς παράταξιν πολέμου ἐν πᾶσι σκεύεσι πολεμικοῖς, πεντήκοντα χιλιάδες βοηθῆσαι τῷ Δαυὶδ οὐ χεροκένως.

34. Καὶ ἀπὸ Νεφθαλὶ ἄρχοντες χίλιοι, καὶ μετ' αὐτῶν ἐν θυρεοῖς καὶ δόρασι τριακονταεπτὰ χιλιάδες.

35. Καὶ ἀπὸ τῶν Δανιτῶν παρατασσόμενοι εἰς πόλεμον, εἰκοσιοκτὼ χιλιάδες καὶ ὀκτακόσιοι.

36. Καὶ ἀπὸ τοῦ Ἀσήρ ἐκπορευόμενοι βοηθῆσαι εἰς πόλεμον, τεσσαράκοντα χιλιάδες.

37. Καὶ ἐκ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἀπὸ Ῥουβὴν, καὶ Γαδδὶ, καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσεος φυλῆς Μανασσῆ ἐν πᾶσι σκεύεσι πολεμικοῖς, ἑκατὸν εἴκοσι χιλιάδες.

38. Πάντες οὗτοι ἄνδρες πολεμιστὰι παρατασσόμενοι παράταξιν ἐν ψυχῇ εἰρηνικῇ. Καὶ ἦλθον εἰς Χεβρών τοῦ βασιλεῦσαι τὸν Δαυὶδ ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ· καὶ ὁ κατάλοιπος Ἰσραὴλ ψυχὴ μία τοῦ βασιλεῦσαι τὸν Δαυὶδ.

39. Καὶ ἦσαν ἐκεῖ ἡμέρας τρεῖς ἐσθίοντες καὶ πίνοντες, ὅτι ἡτοίμασαν οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν.

40. Καὶ οἱ ὁμορῶντες αὐτοῖς ἕως Ἰσάαχαρ καὶ Ζαβουλὼν καὶ Νεφθαλὶ, ἔφερον αὐτοῖς ἐπὶ τῶν καμήλων καὶ τῶν ὄνων καὶ τῶν ἡμιόνων καὶ ἐπὶ τῶν μόσχων βρώματα, ἄλευρα, παλάθας, σταφίδας, ὄϊνον, καὶ ἔλαιον, μόσχους καὶ πρόβατα εἰς πλῆθος, ὅτι εὐφροσύνη ἐν Ἰσραὴλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'.

1. Καὶ ἐβουλεύσατο Δαυὶδ μετὰ τῶν χιλιάρχων καὶ τῶν ἑκατοντάρχων, παντὶ ἡγούμενῳ,

2. καὶ εἶπε Δαυὶδ πάσῃ ἐκκλησίᾳ Ἰσραὴλ· Εἰ ἐφ' ὑμῖν ἀγαθὸν καὶ παρὰ Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν εὐδοκῶν, ἀποστείλωμεν πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν τοὺς ὑπολειμμένους ἐν πάσῃ γῇ Ἰσραὴλ, καὶ μετ' αὐτῶν οἱ ἱερεῖς οἱ Λευῖται ἐν πόλεσι κατασχέσεως αὐτῶν, καὶ συναχθῶσονται πρὸς ἡμᾶς,

3. καὶ μετενέγκωμεν τὴν κιβωτὸν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν πρὸς ἡμᾶς, ὅτι οὐκ ἐζήτησαν αὐτὴν ἀφ' ἡμερῶν Σαουλ.

4. Καὶ εἶπε πᾶσα ἡ ἐκκλησία τοῦ ποιῆσαι οὕτως, ὅτι εὐθύς ὁ λόγος ἐν ὀφθαλμοῖς παντὸς τοῦ λαοῦ.

5. Καὶ ἐξεκκλησίασε Δαυὶδ τὸν πάντα Ἰσραὴλ ἀπὸ ὀρίων Αἰγύπτου καὶ ἕως εἰσόδου Ἠμαθ, τοῦ εἰσενέγκαι τὴν κιβωτὸν τοῦ Θεοῦ ἐκ πόλεως Ἰαρίμ.

6. Καὶ ἀνήγαγεν αὐτὴν Δαυὶδ, καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἀνέβη εἰς πόλιν Δαυὶδ, ἣ τοῦ Ἰούδα, τοῦ ἀναγαγεῖν ἐκεῖθεν τὴν κιβωτὸν τοῦ Θεοῦ Κυρίου καθημένου ἐπὶ Χερουβίμ, οὗ ἐπεκλήθη ὄνομα αὐτοῦ.

7. Καὶ ἐπέθηκαν τὴν κιβωτὸν τοῦ Θεοῦ ἐφ' ἄμαξαν καινὴν ἐξ οἴκου Ἀμιναδάβ· καὶ Ὁζὰ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἦγον τὴν ἄμαξαν.

8. Καὶ Δαυὶδ καὶ πᾶς Ἰσραὴλ παίζοντες ἐναντίον

30. Et de filiis Ephraim, viginti millia et octingenti, potentes fortitudine, viri nominati per domos patrum suarum.

31. Et de dimidio tribus Manasse, decem octo millia, et qui nominati fuerunt in nomine ad faciendum regnare ipsum David.

32. Et de filiis Issachar cognoscentes intelligentiam in tempora, cognoscentes quid faciat Israel, ducenti, et omnes fratres eorum cum eis.

33. Et de Zabulon procedentes in aciem belli in omnibus vasis bellicis, quinquaginta millia ad auxiliandum David non manibus vacuis.

34. Et de Nephthali principes mille, et cum eis in scutis et lanceis triginta septem millia.

35. Et de Danitis instructi ad bellum, viginti octo millia et octingenti.

36. Et de Aser ingredientes auxiliari in bello, quadraginta millia.

37. Et de trans Jordanem de Ruben, et Gaddi, et de dimidio tribus Manasse in omnibus vasis bellicis, centum viginti millia.

38. Omnes hi viri bellatores instruunt aciem in animo pacifico. Et venerunt in Chebron ad faciendum regnare David super omnem Israel : et residuus Israel anima una ad faciendum regnare David.

39. Et fuerunt ibi diebus tribus comedentes et bibentes, quoniam praepararant fratres eorum.

40. Et confines eis usque ad Issachar et Zabulon et Nephthali, afferebant eis super camelos et asinos et mulos et super vitulos cibaria, farinas, palathas, uvas passas, vinum, et oleum, vitulos et oves in multitudine, quoniam laetitia in Israel.

CAPUT XIII.

1. Et consultavit David cum chiliarchis et centurionibus, omni duce,

2. et dixit David universae ecclesiae Israel : Si super vos bonum et a Domino Deo nostro prosperabitur, mittamus ad fratres nostros reliquos in omni terra Israel, et cum eis sacerdotes Levitae in civitatibus possessionis suae, et congregabuntur ad nos,

3. et transferamus arcam Dei nostri ad nos, quoniam non quaesierunt eam a diebus Saul.

4. Et dixit universa ecclesia facere sic, quoniam rectum fuit verbum in oculis universi populi.

5. Et convocavit David omnem Israel a finibus Aegypti et usque ad introitum Hemathi, ad inferendum arcam Dei e civitate Jarin.

6. Et abduxit eam David, et omnis Israel ascendit in civitatem David, quae erat ipsius Juda, ad educendum inde arcam Dei Domini sedentis super Cherubim, ubi invocatum est nomen ejus.

7. Et imposuerunt arcam Dei super plaustrum novum e domo Aminadab : et Oza et fratres ejus ducebant plaustrum.

8. Et David et omnis Israel ludentes ante Deum, in omni

τοῦ Θεοῦ, ἐν πάσῃ δυνάμει, καὶ ἐν ψαλτηριοῖς, καὶ ἐν κινύραις, καὶ ἐν νάβλαις, ἐν τυμπάνοις, καὶ ἐν κυμβάλοις, καὶ ἐν σάλπιγι.

9. Καὶ ἤλθοσαν ἕως τῆς ἀλωνος· καὶ ἐξέτεινεν Ὁζὰ τὴν χεῖρα αὐτοῦ τοῦ κατασχεῖν τὴν κιβωτὸν, ὅτι ἐξέκλινεν αὐτὴν ὁ μόσχος.

10. Καὶ ἐθυμώθη Κύριος ὀργῇ ἐπὶ Ὁζὰ, καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν ἐκεῖ διὰ τὸ ἐκτείνειν τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κιβωτὸν, καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ ἀπέναντι τοῦ Θεοῦ.

11. Καὶ ἠθύμησε Δαυὶδ, ὅτι διέκοψε Κύριος διακοπὴν ἐν Ὁζὰ, καὶ ἐκάλεσε τὸν τόπον ἐκεῖνον Διακοπὴ Ὁζὰ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

12. Καὶ ἐφοβήθη Δαυὶδ τὸν Θεὸν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγων· Πῶς εἰσέλσω τὴν κιβωτὸν τοῦ Θεοῦ πρὸς ἐμαυτόν;

13. Καὶ οὐκ ἀπέστρεψε Δαυὶδ τὴν κιβωτὸν πρὸς ἑαυτὸν εἰς πόλιν Δαυὶδ, καὶ ἐξέκλινεν αὐτὴν εἰς οἶκον Ἀβεδδάρᾳ τοῦ Γεθαίου.

14. Καὶ ἐκάθισεν ἡ κιβωτὸς τοῦ Θεοῦ ἐν οἴκῳ Ἀβεδδάρᾳ τρεῖς μῆνας· καὶ εὐλόγησεν ὁ Θεὸς Ἀβεδδάρᾳ καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ'.

1. Καὶ ἀπέστειλε Χειράμ βασιλεὺς Τύρου ἀγγέλους πρὸς Δαυὶδ, καὶ ξύλα κέδρινα καὶ οἰκοδόμους, καὶ τέκτονας ξύλων, τοῦ οἰκοδομῆσαι αὐτῷ οἶκον.

2. Καὶ ἔγνω Δαυὶδ ὅτι ἠτοίμασεν αὐτὸν Κύριος εἰς βασιλείᾳ ἐπὶ Ἰσραὴλ, ὅτι ἠυξήθη εἰς ὕψος ἡ βασιλεία αὐτοῦ διὰ τὸν λαὸν αὐτοῦ Ἰσραὴλ.

3. Καὶ ἔλαβε Δαυὶδ ἑπτὰ γυναῖκας ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐτέχθησαν Δαυὶδ ἑπτὰ υἱοὶ καὶ θυγατέρες.

4. Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν τῶν τεχθέντων οἱ ἦσαν αὐτῷ ἐν Ἱερουσαλὴμ· Σαμαά, Σωβάβ, Νάθαν, καὶ Σαλωμών,

5. καὶ Βαάρ, καὶ Ἐλισά, καὶ Ἐλιφαλήθ,

6. καὶ Ναγέθ, καὶ Ναφάθ, καὶ Ἰαφιέ,

7. καὶ Ἐλισαμαί, καὶ Ἐλιαδέ, καὶ Ἐλιφαλά.

8. Καὶ ἤκουσαν ἀλλόφυλοι ὅτι ἐχρίσθη Δαυὶδ βασιλεὺς ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ, καὶ ἀνέβησαν πάντες οἱ ἀλλόφυλοι ζητῆσαι τὸν Δαυὶδ· καὶ ἤκουσε Δαυὶδ, καὶ ἐξῆλθεν εἰς ἀπάντησιν αὐτοῖς.

9. Καὶ ἀλλόφυλοι ἦλθον, καὶ συνέπεσον ἐν τῇ κοιλάδι τῶν γιγάντων.

10. Καὶ ἐπηρώτησε Δαυὶδ διὰ τοῦ Θεοῦ, λέγων· Εἰ ἀναβῶ ἐπὶ τοὺς ἀλλοφύλους, καὶ δώσεις αὐτοὺς εἰς τὰς χεῖράς μου; Καὶ εἶπεν αὐτῷ Κύριος· Ἀνάβηθι, καὶ δώσω αὐτοὺς εἰς τὰς χεῖράς σου.

11. Καὶ ἀνέβη εἰς Βαάλ Φαρασὶν, καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς ἐκεῖ Δαυὶδ. Καὶ εἶπε Δαυὶδ· Διέκοψεν ὁ Θεὸς τοὺς ἐχθρούς μου ἐν χειρὶ μου, ὥς διακοπὴν ὕδατος. Διὰ τοῦτο ἐκάλεσε τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, Διακοπὴ Φαρασὶν.

12. Καὶ ἐγκατέλιπον ἐκεῖ τοὺς θεοὺς αὐτῶν οἱ ἀλλόφυλοι, καὶ εἶπε Δαυὶδ κατακαῦσαι ἐν πυρὶ.

13. Καὶ προσέθεντο ἑπτὰ ἀλλόφυλοι, καὶ συνέπεσαν ἑπτὰ ἐν τῇ κοιλάδι τῶν γιγάντων.

14. Καὶ ἠρώτησε Δαυὶδ ἑπτὰ ἐν Θεῷ, καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Θεός· Οὐ πορεύσῃ ὀπίσω αὐτῶν, ἀποστρέφου ἀπ' αὐτῶν καὶ παρέσθι αὐτοὺς πλησίον τῶν ἀπίων.

virtute, et in cantoribus, et in citharis, et in nablis, in tympanis, et in cymbalis, et in tubis.

9. Et venerunt usque ad aream : et extendit Oza manum suam ad sustentandam arcam, quoniam inclinaverat eam vitulus.

10. Et indignatus est Dominus ira super Oza, et percussit eum ibi propterea quod extendisset manum suam super arcam, et mortuus est ibi ante Deum.

11. Et tristatus est David, quia discidit Dominus scissuram in Oza, et vocavit locum illum Scissura Oza usque in diem hanc.

12. Et timuit David Deum in die illa, dicens : Quomodo introducam arcam Dei ad me ?

13. Et non fecit divertere David arcam ad se in civitatem David, et fecit eam declinare in domum Abeddara Gethæi.

14. Et sedit arca Dei in domo Abeddara tres menses : et benedixit Deus Abeddara et omnia ejus.

CAPUT XIV.

1. Et misit Chiram rex Tyri nuntios ad David, et ligna cedrina et ædificatores, et fabros lignorum, ad ædificandam ei domum.

2. Et novit David quia paravit eum Dominus in regem super Israel, quoniam auctum est in altitudinem regnum suum propter populum ejus Israel.

3. Et accepit David adhuc uxores in Jerusalem, et nati sunt David adhuc filii et filiae.

4. Et hæc nomina eorum qui nati sunt qui fuerunt ei in Jerusalem : Samaa, Sobab, Nathan, et Salomon,

5. et Baar, et Elisa, et Eliphaleth,

6. et Nageth, et Naphath, et Japhie,

7. et Elisamae, et Eliade, et Eliphala.

8. Et audierunt alienigenæ quia unctus est David rex super omnem Israel, et ascenderunt omnes alienigenæ ad quærendum David : et audivit David, et egressus est in occursum eis.

9. Et alienigenæ venerunt, et consederunt in valle gigantum.

10. Et interrogavit David per Deum, dicens : Si ascendero super alienigenas, et dabis eos in manus meas ? Et dixit ei Dominus : Ascende, et dabo eos in manus tuas.

11. Et ascendit in Baal Pharasin, et percussit eos ibi David. Et dixit David : Conscidit Deus inimicos meos in manu mea, tamquam scissuram aquæ. Propterea vocavit nomen loci illius, Scissura Pharasin.

12. Et dereliquerunt ibi deos suos alienigenæ, et dixit David comburere in igne.

13. Et adjecerunt adhuc alienigenæ, et consederunt adhuc in valle gigantum.

14. Et interrogavit David adhuc in Deo, et dixit ei Deus : Non ibis post eos, avertere ab eis : et aderis eis prope pyros.

15. Καὶ ἔσται ἐν τῷ ἀκοῦσαί σε τὴν φωνὴν τοῦ συσσεισμοῦ αὐτῶν ἄκρων τῶν ἀπίων, τότε εἰσελεύσῃ εἰς τὸν πόλεμον, ὅτι ἐξῆλθεν ὁ Θεὸς ἐμπροσθέν σου τοῦ κατὰξαι τὴν παρεμβολὴν τῶν ἀλλοφύλων.

16. Καὶ ἐποίησε καθὼς ἐνετείλατο αὐτῷ ὁ Θεός, καὶ ἐπάταξε τὴν παρεμβολὴν τῶν ἀλλοφύλων ἀπὸ Γαβαὼν ἕως Γαζηρά.

17. Καὶ ἐγένετο ὄνομα Δαυὶδ ἐν πάσῃ τῇ γῇ, καὶ Κύριος ἔδωκε τὸν φόβον αὐτοῦ ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ'.

1. Καὶ ἐποίησεν αὐτῷ οἰκίαν ἐν πόλει Δαυὶδ, καὶ ἡτοίμασε τὸν τόπον τῇ κιβωτῇ τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐποίησεν αὐτῇ σκηνήν.

2. Τότε εἶπε Δαυὶδ· Οὐκ ἔστιν ἄραι τὴν κιβωτὸν τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' ἡ τοὺς Λευίτας, ὅτι αὐτοὺς ἐξελέξατο Κύριος αἰρεῖν τὴν κιβωτὸν Κυρίου, καὶ λειτουργεῖν αὐτῷ ἕως αἰῶνος.

3. Καὶ ἐξεκκλησίασε Δαυὶδ τὸν πάντα Ἰσραὴλ ἐν Ἱερουσαλὴμ, τοῦ ἀνενέγκαι τὴν κιβωτὸν Κυρίου εἰς τὸν τόπον ὃν ἡτοίμασεν αὐτῇ.

4. Καὶ συνήγαγε Δαυὶδ τοὺς υἱοὺς Ἀαρὼν τοὺς Λευίτας.

5. Τῶν υἱῶν Καάθ, Οὐριήλ ὁ ἄρχων καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, ἑκατὸν εἴκοσι.

6. Τῶν υἱῶν Μεραρί, Ἀσαία ὁ ἄρχων καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, διακόσιοι εἴκοσι.

7. Τῶν υἱῶν Γεδσὼν, Ἰωήλ ὁ ἄρχων καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, ἑκατὸν τρίαχοντα.

8. Τῶν υἱῶν Ἐλισαφάτ, Σεμεὶ ὁ ἄρχων καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, διακόσιοι.

9. Τῶν υἱῶν Χεβρόν, Ἐλιήλ ὁ ἄρχων καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, ὀγδοήχοντα.

10. Τῶν υἱῶν Ὀζιήλ, Ἀμιναδάβ ὁ ἄρχων καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, ἑκατὸν δεκαδύο.

11. Καὶ ἐκάλεσε Δαυὶδ τὸν Σαδὼκ καὶ Ἀβιάθαρ τοὺς ἱερεῖς, καὶ τοὺς Λευίτας, τὸν Οὐριήλ, Ἀσαίαν, καὶ Ἰωήλ, καὶ Σεμαίαν, καὶ Ἐλιήλ, καὶ Ἀμιναδάβ,

12. καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ὑμεῖς ἄρχοντες πατριῶν τῶν Λευιτῶν, ἀγνίσθητε ὑμεῖς καὶ οἱ ἀδελφοὶ ὑμῶν, καὶ ἀνοίσετε τὴν κιβωτὸν τοῦ Θεοῦ Ἰσραὴλ οὗ ἡτοίμασα αὐτῇ·

13. ὅτι οὐκ ἐν τῷ πρότερον ὑμεῖς εἶναι, διέκοψεν ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐν ἡμῖν, ὅτι οὐκ ἐξεζητήσαμεν ἐν κρίματι.

14. Καὶ ἡγνίσθησαν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται τοῦ ἀνενέγκαι τὴν κιβωτὸν Θεοῦ Ἰσραὴλ,

15. καὶ λαβὼν οἱ υἱοὶ τῶν Λευιτῶν τὴν κιβωτὸν τοῦ Θεοῦ, ὡς ἐνετείλατο Μωϋσῆς ἐν λόγῳ Θεοῦ κατὰ τὴν γραφὴν, ἐν ἀναφορεῦσιν ἐπ' αὐτούς.

16. Καὶ εἶπε Δαυὶδ τοῖς ἀρχούσι τῶν Λευιτῶν· Στήσατε τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν τοὺς ψαλτωδοὺς ἐν ὀργάνοις, νάβλαις, κινύραις καὶ κυμβάλοις, τοῦ φωνῆσαι εἰς ὕψος ἐν φωνῇ εὐφροσύνης.

17. Καὶ ἔστησαν οἱ Λευῖται τὸν Αἰμάν υἱὸν Ἰωήλ· ἐκ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ Ἀσάφ υἱὸς Βαραχία· καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Μεραρί ἀδελφῶν αὐτοῦ Αἰθάν υἱὸς Κισαίου,

18. καὶ μετ' αὐτῶν οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν οἱ δεῦτεροι, Ζαχυρίας, καὶ Ὀζιήλ, καὶ Σεμιραμὼθ, καὶ Ἰεῖήλ,

15. Et erit in audiendo te vocem concussionis ipsarum summitatum pyrorum, tunc ingredieris in praelium, quoniam egressus est Deus ante te ad percutiendum castra alienigenarum.

16. Et fecit sicut mandavit ei Deus, et percussit castra alienigenarum a Gabaon usque Gazera.

17. Et factum est nomen David in universa terra, et Dominus dedit timorem ejus super omnes gentes.

CAPUT XV.

1. Et fecit sibi domos in civitate David, et paravit locum arcae Dei, et fecit ei tabernaculum.

2. Tunc dixit David : Non est tollere arcam Dei, nisi Levitas, quoniam eos elegit Dominus tollere arcam Domini, et ministrare sibi usque in saeculum.

3. Et convocavit David omnem Israel in Jerusalem, ad adducendum arcam Domini in locum quem paraverat ei.

4. Et congregavit David filios Aaron Levitas.

5. De filiis Caath, Uriel princeps et fratres ejus, centum viginti.

6. De filiis Merari, Asaia princeps et fratres ejus, ducenti viginti.

7. De filiis Gedson, Joel princeps et fratres ejus, centum viginti.

8. De filiis Elisaphath, Semei princeps et fratres ejus, ducenti.

9. De filiis Chebron, Eliel princeps et fratres ejus, octuaginta.

10. De filiis Oziel, Aminadab princeps et fratres ejus, centum duodecim.

11. Et vocavit David Sadoc et Abiathar sacerdotes, et Levitas, Uriel, Asaia, et Joel, et Semam, et Eliel, et Aminadab,

12. et dixit eis : Vos principes patriarcharum Levitarum, purificamini vos et fratres vestri, et efferetis arcam Dei Israel ubi paravi ei :

13. quoniam eo quod antea vos non fuistis, discidit Deus noster in nobis, quoniam non exquisivimus in iudicio.

14. Et purificati sunt sacerdotes et Levitae ad efferendam arcam Dei Israel,

15. et tulerunt filii Levitarum arcam Dei, sicut mandaverat Moyses in verbo Dei secundum scripturam, in supportatoriis super se.

16. Et dixit David principibus Levitarum : Constituite fratres vestros cantores in organis, nablis, citharis et cymbalis, ad resonandum in sublime in voce laetitiae.

17. Et constituerunt Levitae Aemam filium Joel : de fratribus ejus Asaph filius Barachia : et de filiis Merari fratribus ejus Aethan filius Cisaï,

18. et cum eis fratres eorum secundi, Zacharias, et Oziel, et Semiramoth, et Jeiel, et Eliel, et Eliab, et Banaea, et

καὶ Ἐλιωὴλ, καὶ Ἐλιάβ, καὶ Βαναία, καὶ Μαασαία, καὶ Ματθαθία, καὶ Ἐλιφενά, καὶ Μακελλία, καὶ καὶ Ἀβδεδὼμ, καὶ Ἰεὶήλ, καὶ Ὀζίας, οἱ πυλωροί.

19. Καὶ οἱ ψαλτωδοὶ, Αἰμάν, Ἀσάφ, καὶ Αἰθάν ἐν κυμβάλοις χαλκοῖς, τοῦ ἀκουσθῆναι ποιῆσαι.

20. Ζαχαρίας, καὶ Ὀζιήλ, Σεμιραμόθ, Ἰεὶήλ, Ὠνὶ, Ἐλιάβ, Μαασαίας, Βαναίας ἐν νάβλαις ἐπὶ ἀλαινῶθ.

21. Καὶ Ματθαθίας, καὶ Ἐλιφαλοῦ, καὶ Μακενία, καὶ Ἀβδεδὼμ, καὶ Ἰεὶήλ, καὶ Ὀζίας ἐν κινύραις ἀμασενίθ τοῦ ἐνισχυῖσαι.

22. Καὶ Χωνενία ἄρχων τῶν Λευιτῶν ἄρχων τῶν ᾠδῶν, ὅτι συνετὸς ἦν.

23. Καὶ Βαραχία καὶ Ἐλκανά πυλωροὶ τῆς κιβωτοῦ.

24. Καὶ Σομνία, καὶ Ἰωσαφάτ, καὶ Ναθαναήλ, καὶ Ἀμασαί, καὶ Ζαχαρία, καὶ Βαναία, καὶ Ἐλιέζερ οἱ ἱερεῖς σάλπιγγοντες ταῖς σάλπιγξιν ἐμπροσθεν τῆς κιβωτοῦ τοῦ Θεοῦ. Καὶ Ἀβδεδὼμ, καὶ Ἰεῖα πυλωροὶ τῆς κιβωτοῦ τοῦ Θεοῦ.

25. Καὶ ἦν Δαυὶδ καὶ οἱ πρεσβύτεροι Ἰσραὴλ καὶ οἱ χιλιάρχοι οἱ πορευόμενοι, τοῦ ἀναγαγεῖν τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης ἐξ οἴκου Ἀβδεδὼμ ἐν εὐφροσύνῃ.

26. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κατισχυῖσαι τὸν Θεὸν τοὺς Λευίτας αἰρόντας τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης Κυρίου, καὶ ἔθυσαν ἄν' ἐπὶ τὰ μόσχους, καὶ ἄν' ἐπὶ τὰ κριοὺς.

27. Καὶ Δαυὶδ περιζωσμένος ἐν στολῇ βυσσίνῃ, καὶ πάντες οἱ Λευῖται αἰρόντες τὴν κιβωτὸν διαθήκης Κυρίου, καὶ οἱ ψαλτωδοὶ, καὶ Χωνενίας ὁ ἄρχων τῶν ᾠδῶν τῶν ᾄδόντων· καὶ ἐπὶ Δαυὶδ στολὴ βυσσίνῃ.

28. Καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἀνάγοντες τὴν κιβωτὸν διαθήκης Κυρίου ἐν σημασίᾳ, καὶ ἐν φωνῇ σωφῆρ, καὶ ἐν σάλπιγξι, καὶ ἐν κυμβάλοις, ἀναφωνοῦντες ἐν νάβλαις καὶ ἐν κινύραις.

29. Καὶ ἐγένετο, ἡ κιβωτὸς διαθήκης Κυρίου καὶ ἦλθεν εἰς πόλεως Δαυὶδ. Καὶ Μελχὼλ ἡ θυγάτηρ Σαούλ παρέκυψε διὰ τῆς θυρίδος, καὶ εἶδε τὸν βασιλέα Δαυὶδ ὀρχούμενον καὶ παίζοντα, καὶ ἐξουδένωσεν αὐτὸν ἐν τῇ ψυχῇ αὐτῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΣ'.

1. Καὶ εἰσήνεγκαν τὴν κιβωτὸν τοῦ Θεοῦ, καὶ ἀπηρέισαντο αὐτὴν ἐν μέσῳ τῆς σκηνῆς ἧς ἐπηξεν αὐτῇ Δαυὶδ, καὶ προσήνεγκαν ὀλοκαυτώματα καὶ σωτηρίου ἐναντίον τοῦ Θεοῦ.

2. Καὶ συνετέλεσε Δαυὶδ ἀναφέρων ὀλοκαυτώματα καὶ σωτηρίου, καὶ εὐλόγησε τὸν λαὸν ἐν ὀνόματι Κυρίου.

3. Καὶ διεμέρισε παντὶ ἀνδρὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ ἀνδρὸς καὶ ἕως γυναικὸς, τῷ ἀνδρὶ ἄρτον ἓνα ἄρτοκοπιχὸν καὶ ἀμορίττην.

4. Καὶ ἔταξε κατὰ πρόσωπον τῆς κιβωτοῦ διαθήκης Κυρίου ἐκ τῶν Λευιτῶν, λειτουργοῦντας, ἀναφωνοῦντας, καὶ ἐξομολογεῖσθαι καὶ αἰνεῖν Κύριον τὸν Θεὸν Ἰσραὴλ.

5. Ἀσάφ ὁ ἡγούμενος, καὶ δευτερεύων αὐτῷ Ζαχαρίας, Ἰεὶήλ, Σεμιραμόθ, καὶ Ἰεὶήλ, Ματθαθίας, Ἐλιάβ, καὶ Βαναίας, καὶ Ἀβδεδὼμ· καὶ Ἰεὶήλ ἐν ὀργάνοις, νάβλαις, κινύραις, καὶ Ἀσάφ ἐν κυμβάλοις ἀναφωνῶν.

Maasia, et Matthathia, et Eliphena, et Macellia, et Abdedom, et Jeiel, et Ozias, janitores.

19. Et psalmorum cantores, Aiman, Asaph, et Ethan in cymbalis arneis, ad faciendum audiri.

20. Zacharias, et Oziel, Semiramoth, Jeiel, Oni, Eliab, Maasaeas, Banaras in nablis super alæmoth.

21. Et Mattathias, et Eliphalu, et Macenia, et Abdedom, et Jeiel, et Ozias in citharis amasenith ad vincendum.

22. Et Chonenias princeps Levitarum princeps cantorum, quoniam intelligens erat.

23. Et Barachia et Elcana janitores arcæ.

24. Et Somnia, et Josaphat, et Nathanael, et Amasai, et Zacharia, et Banaia, et Eliezer sacerdotes clangentes tubis ante arcem Dei. Et Abdedom, et Ihia janitores arcæ Dei.

25. Et erat David et seniores Israel et chiliarchi procedentes, ad educendam arcam testamenti e domo Abdedom in lætitia.

26. Et factum est in confortando Deum Levitas levantes arcam testamenti Domini, et immolaverunt septem vitulos, et septem arietes.

27. Et David indutus in stola byssina, et omnes Levitæ levantes arcam testamenti Domini, et psalmorum cantores, et Chonenias princeps cantorum canentium: et super David stola byssina.

28. Et omnia Israel educentes arcam testamenti Domini in significatione, et in voce soplier, et in tubis, et in cymbalis, resonantes in nablis et in citharis.

29. Et factum est, arca testamenti Domini et venit usque ad civitatem David. Et Melchol filia Saul prospexit per fenestram, et vidit regem David saltantem et ludentem, et sprexit eum in anima sua.

CAPUT XVI.

1. Et attulerunt arcam Dei, et constituerunt eam in medio tabernaculi quod fixerat ei David, et obtulerunt holocaustomata et salutaris ante Deum.

2. Et consummavit David offerens holocaustomata et salutaris, et benedixit populum in nomine Domini.

3. Et distribuit omni viro Israel a viro et usque ad mulierem, viro panem unum pistum et amorem.

4. Et constituit ad faciem arcæ testamenti Domini de Levitis, ministrantes, resonantes, et ad confitendum et laudandum Dominum Deum Israel.

5. Asaph dux, et secundus ei Zacharias, Jeiel, Semiramoth, et Jeiel, Mattathias, Eliab, et Banæas, et Abdedom; et Jeiel in organis, nablis citharis, et Asaph in cymbalis resonans.

6. Καὶ Βαναίας, καὶ Ὁζιὴλ οἱ ἱερεῖς ἐν ταῖς σάλ-
πιξι διαπαντὸς ἐναντίον τῆς κιβωτοῦ τῆς διαθήκης
τοῦ Θεοῦ.

7. Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, τότε ἔταξε Δαυὶδ ἐν ἀρχῇ
τοῦ αἰνεῖν τὸν Κύριον ἐν χειρὶ Ἀσάφ καὶ τῶν ἀδελφῶν
αὐτοῦ.

8. ὩΔΗ'. Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, ἐπικαλεῖσθε
αὐτὸν ἐν ὀνόματι αὐτοῦ· γνωρίσατε ἐν λαοῖς τὰ ἐπιτη-
δεύματα αὐτοῦ.

9. Ἀσατε αὐτῷ καὶ ὑμνήσατε αὐτῷ· διηγῆσασθε
πᾶσι τὰ θαυμάσια αὐτοῦ ἃ ἐποίησε Κύριος.

10. Αἰνεῖτε ἐν ὀνόματι ἁγίῳ αὐτοῦ· εὐφρανθήσεται
καρδία ζητοῦσα τὴν εὐδοκίαν αὐτοῦ.

11. Ζητήσατε τὸν Κύριον καὶ ἰσχύσατε· ζητήσατε
τὸ πρόσωπον αὐτοῦ διαπαντός.

12. Μνημονεύετε τὰ θαυμάσια αὐτοῦ ἃ ἐποίησε,
τέρατα καὶ κρῖματα τοῦ στόματος αὐτοῦ.

13. Σπέρμα Ἰσραὴλ παῖδες αὐτοῦ· υἱοὶ Ἰακώβ
ἐκλεκτοὶ αὐτοῦ.

14. Αὐτὸς Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν· ἐν πάσῃ τῇ γῇ τὰ
κρῖματα αὐτοῦ.

15. Μνημονεύωμεν εἰς αἰῶνα διαθήκης αὐτοῦ· λό-
γον αὐτοῦ ὃν ἐνετείλατο εἰς χιλιάς γενεάς,

16. ὃν διέθετο τῷ Ἀβραάμ, καὶ τὸν ὅρκον αὐτοῦ τῷ
Ἰσαάκ.

17. Ἔστησεν αὐτὸν τῷ Ἰακώβ εἰς πρόσταγμα· τῷ
Ἰσραὴλ διαθήκη αἰώνιον,

18. λέγων· Σοὶ δώσω τὴν γῆν Χαναάν, σχολίσμα
κληρονομίας ὑμῶν.

19. Ἐν τῷ γενέσθαι αὐτοὺς ὀλιγοστοὺς ἀριθμῷ, ὡς
ἐσμικρύνθησαν, καὶ παρώκησαν ἐν αὐτῇ,

20. καὶ ἐπορεύθησαν ἀπὸ ἔθνους εἰς ἔθνος, καὶ ἀπὸ
βασιλείας εἰς λαὸν ἕτερον,

21. οὐκ ἀφῆκεν ἄνδρα τοῦ δυναστεῦσαι αὐτοὺς, καὶ
ἤλεγξε περὶ αὐτῶν βασιλεῖς·

22. μὴ ἀφῆσθε τῶν χριστῶν μου, καὶ ἐν τοῖς προ-
φήταις μου μὴ πονηρευεσθε.

23. Ἀσατε τῷ Κυρίῳ, πᾶσα ἡ γῆ· ἀναγγεῖλατε ἐξ
ἡμέρας εἰς ἡμέραν σωτηρίαν αὐτοῦ.

24. Ἐξηγεῖσθε ἐν τοῖς ἔθνεσι τὴν δόξαν αὐτοῦ· ἐν
πᾶσι τοῖς λαοῖς τὰ θαυμάσια αὐτοῦ.

25. Ὅτι μέγας Κύριος καὶ αἰνετὸς σφόδρα· φοβε-
ρὸς ἐστὶν ἐπὶ πάντας τοὺς θεοὺς.

26. Ὅτι πάντες οἱ θεοὶ τῶν ἐθνῶν εἰδῶλα· καὶ ὁ
Θεὸς ἡμῶν οὐρανοὺς ἐποίησε.

27. Δόξα καὶ ἔπαινος κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ· ἰσχύς
καὶ καύχημα ἐν τόπῳ αὐτοῦ.

28. Δότε τῷ Κυρίῳ, αἱ πατρίαι τῶν ἐθνῶν, δότε
τῷ Κυρίῳ δόξαν καὶ ἰσχύν.

29. Δότε τῷ Κυρίῳ δόξαν ὀνόματι αὐτοῦ· λάβετε
δῶρα καὶ ἐνέγκατε κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ προσκυ-
νῆσατε Κυρίῳ ἐν αὐλαῖς ἁγίαις αὐτοῦ.

30. Φοβηθήτω ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ πᾶσα ἡ γῆ·
κατορθωθήτω ἡ γῆ, καὶ μὴ σαλευθήτω.

31. Εὐφρανθήτω ὁ οὐρανὸς καὶ ἀγαλλιάσθω ἡ γῆ·
καὶ εἰπάτωσαν ἐν τοῖς ἔθνεσι· Κύριος βασιλεύων.

32. Βομβήσει ἡ θάλασσα σὺν τῷ πληρώματι, καὶ
ξύλον ἀγροῦ καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ.

33. Τότε εὐφρανθήσεται τὰ ξύλα τοῦ δρυμοῦ ἀπὸ
προσώπου Κυρίου, ὅτι ἦλθε κρίναι τὴν γῆν.

6. Et Banacas, et Oziel sacerdotes in tubis perpetuo ante
arcam testamenti Dei.

7. In die illa, tunc constituit David in principio ad laudan-
dum Dominum in manu Asaph et fratrum ejus.

8. CANTICUM. Confitemini Domino, invocate eum in
nomine ejus : notas facite in populis adinventiones ejus.

9. Cantate ei et hymnum dicite ei : narrate omnibus mi-
rabilia ejus quæ fecit Dominus.

10. Laudate in nomine sancto ejus : lætabitur cor querrens
beneplacitum ejus.

11. Querite Dominum et confortamini : querite faciem
ejus semper.

12. Mementote mirabilium ejus quæ fecit, prodigiorum
et judiciorum oris ejus.

13. Semen Israel pueri ejus : filii Jacob electi ejus.

14. Ipse Dominus Deus noster : in universa terra judicia
ejus.

15. Memores simus in sæculum testamenti ejus : verbi
ejus quod mandavit in mille generationes,

16. quod disposuit ad Abraham, et juramentum suum
Isaac.

17. Statuit illud Jacob in præceptum : Israel testamentum
æternum,

18. dicens : Tibi dabo terram Chanaan, funiculum hære-
ditatis vestræ.

19. Cum essent ipsi pauci numero, quasi parvi facti sunt,
et incoluerunt in ea,

20. et iverunt de gente in gentem, et de regno ad popu-
lum alterum,

21. non permisit virum opprimere eos, et corripuit pro
eis reges :

22. nolite tangere christos meos, et in prophetis meis
nolite malignari.

23. Cantate Domino, omnis terra : annuntiate de die in
diem salutem ejus.

24. Narrate in gentibus gloriam ejus : in omnibus populis
mirabilia ejus.

25. Quoniam magnus Dominus et laudabilis valde : terri-
bilis est super omnes deos.

26. Quoniam omnes dii gentium idola : et Deus noster
cælos fecit.

27. Gloria et laus ad faciem ejus : fortitudo et gloriatio in
loco ejus.

28. Date Domino, patriæ gentium, date Domino gloriam
et fortitudinem.

29. Date Domino gloriam nomini ejus : sumite dona et
afferte ad faciem ejus, et adorete Dominum in atriis san-
ctis ejus.

30. Timeat a facie ejus omnis terra : dirigatur terra, et
non commoveatur.

31. Letetur cælum et exultet terra : et dicant in gen-
tibus : Dominus regnans.

32. Sonabit mare cum plenitudine, et lignum agri et
omnia quæ in eo.

33. Tunc lætabuntur ligna sylvæ a facie Domini, quo-
niam venit judicare terram.

34. Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ ὅτι ἀγαθόν, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

35. Καὶ εἰπατε· Σῶσον ἡμᾶς, ὁ Θεὸς τῆς σωτηρίας ἡμῶν, καὶ ἀθροῖσον ἡμᾶς, καὶ ἐξελοῦ ἡμᾶς ἐκ τῶν ἐθνῶν, τοῦ αἰνεῖν τὸ ὄνομα τὸ ἅγιόν σου, καὶ καυχᾶσθαι ἐν ταῖς αἰνέσεσί σου.

36. Εὐλογημένος Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ ἀπὸ τοῦ αἰῶνος καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος, καὶ ἔρει πᾶς ὁ λαός· Ἀμήν. Καὶ ᾤνεσαν τῷ Κυρίῳ.

37. Καὶ κατέλιπον ἐκεῖ ἐναντὶ τῆς κιβωτοῦ διαθήκης Κυρίου τὸν Ἀσάφ καὶ τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ, τοῦ λειτουργεῖν ἐναντίον τῆς κιβωτοῦ διαπαντός τὸ τῆς ἡμέρας εἰς ἡμέραν.

38. Καὶ Ἀβδεδὸμ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, ἐξήκοντα καὶ ὀκτώ· καὶ Ἀβδεδὸμ υἱὸς Ἰδιθοῦν, καὶ Ὅσα, εἰς τοὺς πυλωρούς.

39. Καὶ τὸν Σαδὼκ τὸν ἱερέα καὶ τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ τοὺς ἱερεῖς, ἐναντίον τῆς σκηνῆς Κυρίου ἐν Βαμὰ τῇ ἐν Γαβαὼν,

40. τοῦ ἀναφέρειν ὀλοκαυτώματα τῷ Κυρίῳ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου τῶν ὀλοκαυτωμάτων διαπαντός τοπρωὶ καὶ τοσπέρας, καὶ κατὰ πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν νόμῳ Κυρίου ὅσα ἐνετελεῖτο ἐφ' υἱοῖς Ἰσραὴλ ἐν χειρὶ Μωϋσῆ τοῦ θεραπόντος τοῦ Θεοῦ.

41. Καὶ μετ' αὐτοῦ Αἰμάν καὶ Ἰδιθοῦν, καὶ οἱ λοιποὶ ἐκλεγέντες ἐπ' ὀνόματος τοῦ αἰνεῖν τὸν Κύριον, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

42. Καὶ μετ' αὐτῶν σάλπιγγες καὶ κύμβαλα τοῦ ἀναφωνεῖν, καὶ ὄργανα τῶν ψδῶν τοῦ Θεοῦ· οἱ δὲ υἱοὶ Ἰδιθοῦν εἰς τὴν πύλην.

43. Καὶ ἐπορεύθη πᾶς ὁ λαὸς ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἐπέστρεψε Δαυὶδ τοῦ εὐλογῆσαι τὸν οἶκον αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΖ'.

1. Καὶ ἐγένετο, ὡς κατώκησε Δαυὶδ ἐν οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Νάθαν τὸν προφήτην· Ἰδοὺ ἐγὼ κατοικῶ ἐν οἴκῳ κεδρίνῳ, καὶ ἡ κιβωτὸς διαθήκης Κυρίου ὑποκάτω δέφρεων.

2. Καὶ εἶπε Νάθαν πρὸς Δαυὶδ· Πᾶν τὸ ἐν τῇ ψυχῇ σου ποιεῖ, ὅτι Θεὸς μετὰ σοῦ.

3. Καὶ ἐγένετο ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ, καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Νάθαν·

4. Πορεύου καὶ εἶπον πρὸς Δαυὶδ τὸν δούλόν μου· Οὕτως εἶπε Κύριος· Οὐ σὺ οἰκοδομήσεις μοι οἶκον τοῦ κατοικῆσαι με ἐν αὐτῷ.

5. Ὅτι οὐ κατώκησα ἐν οἴκῳ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς ἀνήγαγον τὸν Ἰσραὴλ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, καὶ ἤμην ἐν σκηνῇ καὶ ἐν καλύματι.

6. ἐν πᾶσιν οἷς διῆλθον ἐν παντὶ Ἰσραὴλ, εἰ λαλῶν ἐλάλησα πρὸς μίαν φυλὴν τοῦ Ἰσραὴλ, οἷς ἐνετείλαμην τοῦ ποιμαίνειν τὸν λαόν μου, λέγων, ὅτι οὐκ οἰκοδομήσατέ μοι οἶκον κεδρίνον·

7. Καὶ νῦν οὕτως ἐρεῖς τῷ δούλῳ μου Δαυίδ· Τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ· Ἐγὼ ἐλάβόν σε ἐκ τῆς μάνδρας ἐξόπισθεν τῶν ποιμνίων, τοῦ εἶναι εἰς ἡγούμενον ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσραὴλ·

8. καὶ ἤμην μετὰ σοῦ ἐν πᾶσιν οἷς ἐπορεύθης, καὶ

34. Confitemini Domino quoniam bonum, quoniam in saeculum misericordia ejus.

35. Et dicite : Salva nos Deus salutis nostrae, et collige nos, et erue nos de gentibus, ad laudandum nomen sanctum tuum, et glorandum in laudationibus tuis.

36. Benedictus Dominus Deus Israel a saeculo et usque in saeculum, et dicet omnis populus : Amen. Et laudem dederunt Domino.

37. Et reliquerunt ibi ante arcam testamenti Domini Asaph et fratres ejus, ad ministrandum ante arcam semper quod diei in diem.

38. Et Abdedom et fratres ejus, sexaginta et octo : et Abdedom filius Idithun, et Osa, in janitores.

39. Et Sadoc sacerdotem et fratres ejus sacerdotes, ante tabernaculum Domini in Bama quae in Gabaon,

40. ad offerendum holocaustum Domino super altare holocaustorum semper mane et vesperi, et secundum omnia scripta in lege Domini quaecumque mandavit super filios Israel in manu Moysi servi Dei.

41. Et cum eo Aiman et Idithun, et reliqui electi in nomine ad laudandum Dominum; quoniam in saeculum misericordia ejus.

42. Et cum eis tubae et cymbala ad resonandum, et organa cantorum Dei : filii autem Idithun ad portam.

43. Et ivit omnis populus unusquisque ad domum suam, et revertit David ad benedicendum domum suam.

CAPUT XVII.

1. Et factum est, ut habitavit David in domo sua, et dixit David ad Nathan prophetam : Ecce ego habito in domo cedrina, et arca testamenti Domini sub pellibus.

2. Et dixit Nathan ad David : Omne quod in anima tua fac, quoniam Deus tecum.

3. Et factum est in nocte illa, et factum est verbum Domini ad Nathan :

4. Vade et dic ad David servum meum : Sic dixit Dominus : Non tu aedificabis mihi domum ad habitandum me in ea.

5. Quoniam non habitavi in domo a die qua eduxi Israel usque in diem hanc, et fui in tabernacula et in tegmine.

6. In omnibus quae transivi in omni Israel, si loquens locutus sum ad unam tribum Israel, quibus mandaveram pascere populum meum, dicens, quia non aedificastis mihi domum cedrinam?

7. Et nunc ita dices servo meo David : Haec dicit Dominus omnipotens : Ego assumpsi te de mandra de post greges, ut esses in ducem super populum meum Israel :

8. et fui tecum in omnibus quibus ivisti, et extermi-

ἐξωλόθρευσα πάντας τοὺς ἐχθρούς σου ἀπὸ προσώπου σου, καὶ ἐποίησά σοι ὄνομα κατὰ τὸ ὄνομα τῶν μεγάλων τῶν ἐπὶ τῆς γῆς.

9. Καὶ θήσομαι τόπον τῷ λαῷ μου Ἰσραὴλ, καὶ καταρτυεύσω αὐτὸν, καὶ κατασκηνώσει καθ' ἑαυτὸν, καὶ οὐ μεριμνήσει ἔτι, καὶ οὐ προσθήσει υἱὸς ἀδικίας τοῦ ταπεινῶσαι αὐτὸν καθὼς ἀρχῆς,

10. καὶ ἂν ἡμερῶν ὧν ἔταξα κριτὰς ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσραὴλ, καὶ ἐταπεινώσω πάντας τοὺς ἐχθρούς σου, καὶ αὐξήσω σε, καὶ οἶκον οἰκοδομήσει σοι Κύριος.

11. Καὶ ἔσται, ὅταν πληρωθῶσιν ἡμέραι σου καὶ κοιμηθῇ μετὰ τῶν πατέρων σου, καὶ ἀναστήσω τὸ σπέρμα σου μετὰ σέ, ὃς ἔσται ἐκ τῆς κοιλίας σου, καὶ ἐτοιμάσω τὴν βασιλείαν αὐτοῦ.

12. Αὐτὸς οἰκοδομήσει μοι οἶκον, καὶ ἀνορθώσω τὸν θρόνον αὐτοῦ ἕως αἰῶνος.

13. Ἐγὼ ἔσομαι αὐτῷ εἰς πατέρα, καὶ αὐτὸς ἔσται μοι εἰς υἱόν· καὶ τὸ ἔλεός μου οὐκ ἀποστήσω ἀπ' αὐτοῦ, ὡς ἀπέστησα ἀπὸ τῶν ὄντων ἐμπροσθέν σου.

14. Καὶ πιστώσω αὐτὸν ἐν οἴκῳ μου καὶ ἐν βασιλείᾳ αὐτοῦ ἕως αἰῶνος, καὶ ὁ θρόνος αὐτοῦ ἔσται ἀνωρθωμένος ἕως αἰῶνος.

15. Κατὰ πάντας τοὺς λόγους τούτους, καὶ κατὰ πᾶσαν τὴν ὄρασιν ταύτην, οὕτως ἐλάλησε Νάθαν πρὸς Δαυίδ.

16. Καὶ ἦλθεν ὁ βασιλεὺς Δαυίδ καὶ ἐκάθισεν ἀπέναντι Κυρίου, καὶ εἶπε· Τίς εἰμι ἐγὼ, Κύριε ὁ Θεός, καὶ τίς ὁ οἶκός μου, ὅτι ἠγάπησάς με ἕως αἰῶνος;

17. Καὶ ἐσμικρύνθη ταῦτα ἐνώπιόν σου, ὁ Θεός, καὶ ἐλάλησας ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ παιδός σου ἐκ μακρῶν, καὶ ἐπείδέξ με, ὡς ὄρασις ἀνθρώπου, καὶ ὑψώσας με, Κύριε ὁ Θεός.

18. Τί προσθήσει ἔτι Δαυίδ πρὸς σέ τοῦ δοξάσαι; Καὶ σὺ τὸν δούλόν σου οἶδας,

19. καὶ κατὰ τὴν καρδίαν σου ἐποίησας τὴν πᾶσαν μεγαλυσύνην.

20. Κύριε, οὐκ ἔστιν ὁμοίός σοι, καὶ οὐκ ἔστι Θεὸς πλὴν σου, κατὰ πάντα ὅσα ἠκούσαμεν ἐν ὠσὶν ἡμῶν.

21. Καὶ οὐκ ἔστιν ὡς ὁ λαός σου Ἰσραὴλ ἔθνος ἔτι ἐπὶ τῆς γῆς, ὡς ὠδήγησεν αὐτὸν ὁ Θεὸς τοῦ λυτρώσασθαι λαὸν ἑαυτοῦ, τοῦ θέσθαι ἑαυτῷ ὄνομα μέγα καὶ ἐπιφανές, τοῦ ἐκβαλεῖν ἀπὸ προσώπου λαοῦ σου οὓς ἐλυτρώσω ἐξ Αἰγύπτου ἔθνη.

22. Καὶ ἔδωκας τὸν λαόν σου Ἰσραὴλ σεαυτῷ λαὸν ἕως αἰῶνος, καὶ σὺ Κύριος ἐγενήθης αὐτοῖς εἰς Θεόν.

23. Καὶ νῦν, Κύριε, ὁ λόγος σου ὃν ἐλάλησας πρὸς τὸν παῖδά σου, καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ, πιστωθήτω ἕως αἰῶνος. Καὶ ποιήσον καθὼς ἐλάλησας,

24. Καὶ πιστωθήτω καὶ μεγαλυνθήτω τὸ ὄνομά σου ἕως αἰῶνος, λεγόντων· Κύριε, Κύριε παντοκράτωρ, Θεὸς Ἰσραὴλ, καὶ ὁ οἶκος Δαυίδ παιδός σου ἀνωρθωμένος ἐναντίον σου.

25. Ὅτι σὺ Κύριος ὁ Θεός μου ἤνοιξας τὸ οὖς τοῦ παιδός σου τοῦ οἰκοδομῆσαι αὐτῷ οἶκον· διὰ τοῦτο εὐρεν ὁ παῖς σου τοῦ προσεύξασθαι κατὰ πρόσωπόν σου.

26. Καὶ νῦν, Κύριε, σὺ εἶ αὐτὸς Θεός, καὶ ἐλάλησας ἐπὶ τὸν δούλόν σου τὰ ἀγαθὰ ταῦτα.

27. Καὶ νῦν ἤρξαι τοῦ εὐλογῆσαι τὸν οἶκον τοῦ παιδός σου, τοῦ εἶναι εἰς τὸν αἰῶνα ἐναντίον σου· ὅτι σὺ, Κύριε, εὐλόγησας, καὶ εὐλόγησον εἰς τὸν αἰῶνα.

navi omnes inimicos tuos a facie tua, et feci tibi nomen juxta nomen magnorum qui super terram.

9. Et ponam locum populo meo Israel, et plantabo eum, et habitabit apud se, et non sollicitabitur ultra, et non adjiciet filius iniquitatis humiliare eum sicut principio,

10. et a diebus quibus constitui judices super populum meum Israel, et humiliavi omnes inimicos tuos, et augebo te, et domum aedificabit tibi Dominus.

11. Et erit, quando impleti fuerint dies tui et dormieris cum patribus tuis, et suscitabo semen tuum post te, qui erit de ventre tuo, et parabo regnum ejus.

12. Ipse aedificabit mihi domum, et erigam thronum ejus usque in saeculum.

13. Ego ero ei in patrem, et ipse erit mihi in filium: et misericordiam meam non removebo ab eo, sicut removi ab his qui erant ante te.

14. Et fideliter statuam eum in domo mea et in regno suo usque in saeculum, et thronus ejus erit erectus usque in saeculum.

15. Secundum omnia verba haec, et secundum omnem visionem hanc, sic locutus est Nathan ad David.

16. Et venit rex David et sedit e regione Domini, et dixit: Quis sum ego, Domine Deus, et quae domus mea, quia dilexisti me usque in saeculum?

17. Et facta sunt parva haec coram te, Deus, et locutus es super domum pueri tui a longinquis, et inspexisti me, tamquam visio hominis, et exaltasti me, Domine Deus.

18. Quid adjiciet ultra David ad te ad glorificandum? Et tu servum tuum nosti,

19. et juxta cor tuum fecisti omnem magnificentiam.

20. Domine, non est similis tibi, et non est Deus praeter te, juxta omnia quaecumque audivimus in auribus nostris.

21. Et non est sicut populus tuus Israel gens ultra super terram, quomodo deduxit se Deus ad redimendum populum sibi, ad ponendum sibi nomen magnum et illustre, ad ejiciendum a facie populi tui quos redemisti ex Aegypto gentes.

22. Et dedisti populum tuum Israel tibi ipsi populum usque in saeculum, et tu Dominus factus es eis in Deum.

23. Et nunc, Domine, verbum tuum quod locutus es ad puerum tuum, et super domum ejus, fidele sit usque in saeculum. Et fac sicut locutus es,

24. et fidele sit et magnificetur nomen tuum usque in saeculum, dicentibus: Domine, Domine omnipotens, Deus Israel, et domus David pueri tui erecta coram te.

25. Quoniam tu Dominus Deus meus aperuisti aurem pueri tui ad aedificandum ei domum: propter hoc invenit puer tuus deprecari ad faciem tuam.

26. Et nunc, Domine, tu es ipse Deus, et locutus es super servum tuum bona haec.

27. Et nunc incipe benedicere domum pueri tui, ut sit in saeculum coram te: quoniam tu, Domine, benedixisti, et benedic in saeculum.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΗ'.

CAPUT XVIII.

1. Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα, καὶ ἐπάταξε Δαυὶδ τοὺς ἀλλοφύλους καὶ ἐτροπώσατο αὐτοὺς, καὶ ἔλαβε τὴν Γέθ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς ἐκ χειρὸς ἀλλοφύλων.

2. Καὶ ἐπάταξε τὴν Μωάβ, καὶ ἦσαν Μωάβ παῖδες τῷ Δαυὶδ φέροντες δῶρα.

3. Καὶ ἐπάταξε Δαυὶδ τὸν Ἀδρααζάρ βασιλέα Σουβά Ἡμὰθ, πορευομένου αὐτοῦ ἐπιστῆσαι χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ ποταμὸν Εὐφράτην.

4. Καὶ προκατελάβετο Δαυὶδ αὐτῶν χίλια ἄρματα καὶ ἑπτὰ χιλιάδας ἵππων καὶ εἴκοσι χιλιάδας ἀνδρῶν πεζῶν· καὶ παρέλυσε Δαυὶδ πάντα τὰ ἄρματα, καὶ ὑπελείπετο ἐξ αὐτῶν ἑκατὸν ἄρματα.

5. Καὶ ἦλθε Σύρος ἐκ Δαμασκού βοηθῆσαι Ἀδρααζάρ βασιλεῖ Σουβά, καὶ ἐπάταξε Δαυὶδ ἐν τῷ Σύρῳ εἴκοσι καὶ δύο χιλιάδας ἀνδρῶν.

6. Καὶ ἔθετο Δαυὶδ φρουράν ἐν Συρίᾳ τῇ κατὰ Δαμασκόν, καὶ ἦσαν τῷ Δαυὶδ εἰς παῖδας φέροντας δῶρα. Καὶ ἔσωσε Κύριος Δαυὶδ ἐν πᾶσιν οἷς ἐπορεύετο.

7. Καὶ ἔλαβε Δαυὶδ τοὺς κλοιοὺς τοὺς χρυσοῦς οἱ ἦσαν ἐπὶ τοὺς παῖδας Ἀδρααζάρ, καὶ ἤνεγκεν αὐτοὺς εἰς Ἱερουσαλὴμ.

8. Καὶ ἐκ τῆς Μαθαβέθ καὶ ἐκ τῶν ἐκλεκτῶν πόλεων τῶν Ἀδρααζάρ, ἔλαβε Δαυὶδ χαλκὸν πολὺν σφόδρα· ἐξ αὐτοῦ ἐποίησε Σαλωμών τὴν θάλασσαν τὴν χαλκῆν, καὶ τοὺς στύλους καὶ τὰ σκεύη τὰ χαλκᾶ.

9. Καὶ ἤκουσε Θωὰ βασιλεὺς Ἡμὰθ ὅτι ἐπάταξε Δαυὶδ τὴν πᾶσαν δύναμιν Ἀδρααζάρ βασιλέως Σουβά,

10. καὶ ἀπέστειλε τὸν Ἀδουρὰμ υἱὸν αὐτοῦ πρὸς τὸν βασιλέα Δαυὶδ τοῦ ἐρωτῆσαι αὐτὸν τὰ εἰς εἰρήνην, καὶ τοῦ εὐλογῆσαι αὐτὸν ὑπὲρ οὗ ἐπολέμησε τὸν Ἀδρααζάρ, καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν, ὅτι ἀνὴρ πολέμιος Θωὰ ἦν τῷ Ἀδρααζάρ.

11. Καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ χρυσᾶ, καὶ τὰ ἀργυρᾶ, καὶ τὰ χαλκᾶ, καὶ ταῦτα ἡγίασεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ τῷ Κυρίῳ, μετὰ τοῦ ἀργυρίου καὶ τοῦ χρυσοῦ οὗ ἔλαβεν ἐκ πάντων τῶν ἐθνῶν, ἐξ Ἰδουμαίας, καὶ Μωάβ, καὶ ἐξ υἱῶν Ἀμμὼν, καὶ ἐκ τῶν ἀλλοφύλων, καὶ ἐξ Ἀμαλήκ.

12. Καὶ Ἀβισὰ υἱὸς Σαρουίας ἐπάταξε τὴν Ἰδουμαίαν ἐν κοιλάδι τῶν Ἀλῶν, ὀκτωκαίδεκα χιλιάδας.

13. Καὶ ἔθετο ἐν τῇ κοιλάδι φρουράς, καὶ ἦσαν πάντες οἱ Ἰδουμαῖοι παῖδες Δαυὶδ. Καὶ ἔσωξε Κύριος τὸν Δαυὶδ ἐν πᾶσιν οἷς ἐπορεύετο.

14. Καὶ ἐβασίλευσε Δαυὶδ ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ, καὶ ἦν ποιῶν κρίμα καὶ δικαιοσύνην τῷ παντὶ λαῷ αὐτοῦ.

15. Καὶ Ἰωάβ υἱὸς Σαρουίας ἐπὶ τῆς στρατιᾶς, καὶ Ἰωσαφὰτ υἱὸς Ἀχιλὺδ ὁ ὑπομνηματογράφος,

16. καὶ Σαδὼκ υἱὸς Ἀχιτὼβ καὶ Ἀχιμέλεχ υἱὸς Ἀβιάθαρ, οἱ ἱερεῖς, καὶ Σουσὰ γραμματεὺς,

17. καὶ Βαναίας υἱὸς Ἰωδαὶ ἐπὶ τοῦ Χερεθὶ καὶ ἐπὶ τοῦ Φελεθὶ καὶ υἱοὶ Δαυὶδ οἱ πρῶτοι διάδοχοι τοῦ βασιλέως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΘ'.

CAPUT XIX.

1. Et factum est post hæc, et percussit David alienigenas et fugavit eos, et cepit Geth et pagos ejus de manu alienigenarum.

2. Et percussit Moab, et fuerunt Moab pueri David ferentes munera.

3. Et percussit David Adraazar regem Suba Emath, eunte illo statuere manum suam super flumen Euphratem.

4. Et cepit David de eis mille currus et septem millia equorum et viginti millia virorum peditum : et dissolvit David omnes currus, et reliquit ex eis centum currus.

5. Et venit Syrus e Damasco ad auxiliandum Adraazar regi Suba, et percussit David in Syro viginti et duo millia virorum.

6. Et posuit David præsidium in Syria quæ ad Damascus, et fuerunt David in pueros ferentes munera. Et salvavit Dominus David in omnibus ad quæ ivit.

7. Et cepit David torques aureos qui fuerant super pueros Adraazar, et attulit eos in Jerusalem.

8. Et de Mathabeth et de electis civitatibus quas Adraazar, cepit David æs multum valde : ex eo fecit Salomon mare æneum, et columnas et vasa ænea.

9. Et audivit Thoa rex Emath quia percussit David omnem virtutem Adraazar regis Suba,

10. et misit Adduram filium suum ad regem David ad interrogandum eum quæ ad pacem, et ad benedicendum eum pro eo quod impugnavit Adraazar, et percussit eum, quoniam vir hostilis Thoa erat ipsi Adraazar.

11. Et omnia vasa aurea, et argentea, et ænea, et hæc sanctificavit rex David Domino, cum argento et auro quod ceperat ex omnibus gentibus, ex Idumæa, et Moab, et ex filiis Ammon, et ex alienigenis, et ex Amalec.

12. Et Abesa filius Sarviae percussit Idumæam in valle Salinarum, octo et decem millia.

13. Et posuit in valle præsidia, et fuerunt omnes Idumæi pueri David. Et salvavit Dominus David in omnibus ad quæ ibat.

14. Et regnavit David super omnem Israel, et erat faciens judicium et justitiam omni populo suo.

15. Et Joab filius Sarviae super militiam, et Josaphat filius Achilud a commentariis,

16. et Sadoc filius Achitob et Achimelech filius Abiathar, sacerdotes, et Susa scriba,

17. et Banajas filius Jodæ super Cherethi et super Phelethi : et filii David primi vicarii regis.

1. Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα ἀπέθανε Ναὰς βασιλεὺς υἱῶν Ἀμμὼν, καὶ ἐβασίλευσεν Ἀνὰν υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

1. Et factum est post hæc mortuus est Naas rex filiorum Ammon, et regnavit Anan filius ejus pro eo.

2. Καὶ εἶπε Δαυὶδ· Ποιήσω ἔλεος μετὰ Ἀνάν υἱοῦ Ναὰς, ὡς ἔποίησεν ὁ πατήρ αὐτοῦ μετ' ἐμοῦ ἔλεος. Καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους Δαυὶδ τοῦ παρακαλέσαι αὐτὸν περὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· καὶ ἦλθον παῖδες Δαυὶδ εἰς γῆν υἱῶν Ἀμμὼν πρὸς Ἀνάν, τοῦ παρακαλέσαι αὐτόν.

3. Καὶ εἶπον ἄρχοντες υἱῶν Ἀμμὼν πρὸς Ἀνάν· Μὴ δοξάζων Δαυὶδ τὸν πατέρα σου ἐναντίον σου, ἀπέστειλέ σοι παρακαλοῦντας; Οὐχὶ ὅπως ἐξερευνήσωσι τὴν πόλιν καὶ τοῦ κατασκοπεῖσαι τὴν γῆν ἦλθον παῖδες αὐτοῦ πρὸς σέ;

4. Καὶ ἔλαβεν Ἀνάν τοὺς παῖδας Δαυὶδ, καὶ ἐξύρηνσεν αὐτοὺς, καὶ ἀφείλε τῶν μανδύων αὐτῶν τὸ ἥμισυ ἕως τῆς ἀναβολῆς, καὶ ἀπέστειλεν αὐτούς.

5. Καὶ ἦλθον ἀπαγγεῖλαι τῷ Δαυὶδ περὶ τῶν ἀνδρῶν, καὶ ἀπέστειλεν εἰς ἀπάντησιν αὐτοῖς, ὅτι ἦσαν ἡτιμωμένοι σφόδρα. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς· Καθίσατε ἐν Ἱερικῷ ἕως τοῦ ἀνατεῖλαι τοὺς πύργους ὑμῶν, καὶ ἀνακάμψατε.

6. Καὶ εἶδον οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν ὅτι ἡσχύνθη λαὸς Δαυὶδ, καὶ ἀπέστειλεν Ἀνάν καὶ οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν χίλια τάλαντα ἀργυρίου τοῦ μισθώσασθαι ἑαυτοῖς ἐκ Συρίας Μεσοποταμίης καὶ ἐκ Συρίας Μααχὰ καὶ παρὰ Σωβάλ ἄρματα καὶ ἵππεις.

7. Καὶ ἐμισθώσαντο ἑαυτοῖς δύο καὶ τριάκοντα χιλιάδας ἁρμάτων, καὶ τὸν βασιλέα Μααχὰ καὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ· καὶ ἦλθον καὶ παρενέβαλον κατ'ἐναντίον Μηδαβά. Καὶ οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν συνήχθησαν ἐκ τῶν πόλεων αὐτῶν, καὶ ἦλθον εἰς τὸ πολεμῆσαι.

8. Καὶ ἤκουσε Δαυὶδ, καὶ ἀπέστειλε τὸν Ἰωάβ καὶ πᾶσαν τὴν στρατιάν τῶν δυνατῶν.

9. Καὶ ἐξῆλθον οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν, καὶ παρατάσσονται εἰς πόλεμον παρὰ τὸν πυλῶνα τῆς πόλεως· καὶ οἱ βασιλεῖς οἱ ἐλθόντες παρενέβαλον καθ' ἑαυτοὺς ἐν τῷ πεδίῳ.

10. Καὶ εἶδεν Ἰωάβ ὅτι γεγονόσιν ἀντιπρόσωποι τοῦ πολεμεῖν πρὸς αὐτὸν κατὰ πρόσωπον καὶ ἐξόπισθε, καὶ ἐξελέξατο ἐκ παντὸς νεανίου ἐξ Ἰσραὴλ, καὶ παρετάξαντο ἐναντίον τοῦ Σύρου.

11. Καὶ τὸ κατάλοιπον τοῦ λαοῦ ἔδωκεν ἐν χειρὶ Ἀβесаὶ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ παρετάξαντο ἐξεναντίας υἱῶν Ἀμμὼν,

12. καὶ εἶπεν· Ἐὰν κρατήσῃ ὑπὲρ ἐμέ ὁ Σύρος, καὶ ἔσῃ μοι εἰς σωτηρίαν· καὶ ἐὰν οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν κρατήσωσιν ὑπὲρ σέ, καὶ σώσω σε.

13. Ἀνδρίζου, καὶ ἐνισχύσωμεν περὶ τοῦ λαοῦ ἡμῶν καὶ περὶ τῶν πόλεων τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, καὶ Κύριος τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ ποιήσει.

14. Καὶ παρετάξατο Ἰωάβ καὶ ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ κατ'ἐναντίον Σύρων εἰς πόλεμον, καὶ ἐφυγον ἀπ' αὐτῶν.

15. Καὶ οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν εἶδον ὅτι ἐφυγον οἱ Σύροι, καὶ ἐφυγον καὶ αὐτοὶ ἀπὸ προσώπου Ἀβесаὶ, καὶ ἀπὸ προσώπου Ἰωάβ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ ἦλθον εἰς τὴν πόλιν· καὶ ἦλθεν Ἰωάβ εἰς Ἱερουσαλὴμ.

16. Καὶ εἶδεν ὁ Σύρος ὅτι ἐτροπώσατο αὐτὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους καὶ ἐξήγαγον τὸν Σύρον ἐκ τοῦ πέραν τοῦ ποταμοῦ, καὶ Σωφάθ ἀρχιστράτηγος δυνάμειος Ἀδρααζάρ ἐμπροσθεν αὐτῶν.

17. Καὶ ἀπηγγέλη τῷ Δαυὶδ, καὶ συνήγαγε τὸν πάντα Ἰσραὴλ, καὶ διέβη τὸν Ἰορδάνην, καὶ ἦλθεν ἐπ' αὐ-

2. Et dixit David : Faciam misericordiam cum Anan filio Naas, sicut fecit pater ejus mecum misericordiam. Et misit nuntios David ad consolandum eum de patre ejus : et venerunt pueri David in terram filiorum Ammon ad Anan, ad consolandum eum.

3. Et dixerunt principes filiorum Ammon ad Anan : Numquid glorificans David patrem tuum, misit tibi qui consolentur? Nonne ut explorent civitatem et ad speculandam terram venerunt pueri ejus ad te?

4. Et cepit Anan pueros David, et rasisit eos, et abstulit de mantellis eorum dimidium usque ad tunicam, et dimisit eos.

5. Et venerunt annuntiare David de viris, et misit in obviam eis, quia erant inhonorati valde. Et dixit rex : Sedete in Jericho donec exoriantur barbæ vestræ, et revertite.

6. Et viderunt filii Ammon quia confusus est populus David, et misit Anan et filii Ammon mille talenta argenti ad conducendum mercede sibi e Syria Mesopotamice et e Syria Maacha et a Sobal currus et equites.

7. Et mercede conduxerunt sibi duos et triginta millia currum, et regem Maacha et populum ejus : et venerunt et castrametati sunt e regione Medaba. Et filii Ammon congregati sunt ex civitatibus suis, et venerunt ad bellandum.

8. Et audivit David, et misit Joab et omnem militiam potentium.

9. Et exierunt filii Ammon, et aciem instruunt in prælium apud portam civitatis : et reges qui venerant castrametati sunt per se in campo.

10. Et vidit Joab quia facti sunt adversis facibus ad præliandum adversus se ad faciem et a tergo, et elegit ex omni juvene Israel, et aciem struxerunt adversus Syrum.

11. Et residuum populi dedit in manu Abesai fratris sui, et struxerunt aciem ex adverso filiorum Ammon,

12. et dixit : Si invaluerit super me Syrus, et eris mihi in salutem : et si filii Ammon invaluerint super te, et salvabo te.

13. Viriliter age, et confortemur pro populo nostro et pro civitatibus Dei nostri, et Dominus quod bonum in oculis suis faciet.

14. Et aciem struxit Joab et populus qui cum eo contra Syros in prælium, et fugerunt ab eis.

15. Et filii Ammon viderunt quia fugerunt Syri, et fugerunt etiam ipsi a facie Abesai, et a facie Joab fratris ejus, et venerunt in civitatem : et venit Joab in Jerusalem.

16. Et vidit Syrus quia fugavit eum Israel, et misit nuntios : et eduxerunt Syrum de trans flumine, et Sophath princeps militiæ virtutis Adraazar ante eos.

17. Et annuntiatum est David, et congregavit omnem Israel, et transivit Jordanem, et venit super eos, et instruxit

τοὺς, καὶ παρετάξατο ἐπ' αὐτούς. Καὶ παρατάσσεται Δαυὶδ ἐναντίας τοῦ Σύρου εἰς πόλεμον, καὶ ἐπολέμησαν αὐτόν.

18. Καὶ ἔφυγε Σύρος ἀπὸ προσώπου Ἰσραὴλ, καὶ ἀπέκτεινε Δαυὶδ ἀπὸ τοῦ Σύρου ἑπτὰ χιλιάδας ἄρμάτων, καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδας πεζῶν, καὶ τὸν Σωφάθ ἀρχιστράτηγον δυνάμειος ἀπέκτεινε.

19. Καὶ εἶδον παῖδες Ἀδρααζάρ ὅτι ἐπταίκασιν ἀπὸ προσώπου Ἰσραὴλ, καὶ διέθεντο μετὰ Δαυὶδ, καὶ ἰδοὺλευσαν αὐτῷ· καὶ οὐκ ἠθέλησε Σύρος τοῦ βοηθῆσαι τοῖς υἱοῖς Ἀμμών ἐτι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Κ'.

1. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐπιόντι ἐτει ἐν τῇ ἐξόδῳ τῶν βασιλέων, καὶ ἤγαγεν Ἰωάβ πᾶσαν τὴν δυνάμιν τῆς στρατιᾶς, καὶ ἐρθεiran τὴν χώραν υἱῶν Ἀμμών. Καὶ ἦλθε καὶ περιεκάθισε τὴν Ῥαββὰ, καὶ Δαυὶδ ἐκάθισεν ἐν Ἱερουσαλὴμ· καὶ ἐπάταξεν Ἰωάβ τὴν Ῥαββὰ, καὶ κατέσκαψεν αὐτήν.

2. Καὶ ἔλαβε Δαυὶδ τὸν στέφανον Μολχὸμ τοῦ βασιλέως αὐτῶν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ εὗρέθη ὁ σταθμὸς αὐτοῦ τάλαντον χρυσοῦ, καὶ ἐν αὐτῷ λίθος τίμιος, καὶ ἦν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν Δαυὶδ. Καὶ σκύλα τῆς πόλεως ἐξήνεγκε πολλὰ σφόδρα,

3. καὶ τὸν λαὸν τὸν ἐν αὐτῇ ἐξήγαγε, καὶ διέπρισε πρὸς, καὶ ἐν σκεπάρνοις σιδηροῖς, καὶ ἐν διασχίζουσι· καὶ οὕτως ἐποίησε Δαυὶδ τοῖς πᾶσιν υἱοῖς Ἀμμών. Καὶ ἀνέστρεψε Δαυὶδ καὶ πᾶς ὁ λαὸς αὐτοῦ εἰς Ἱερουσαλὴμ.

4. Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα, καὶ ἐγένετο ἐτι πόλεμος ἐν Γαζερ μετὰ τῶν ἀλλοφύλων· τότε ἐπάταξε Σοβοχαὶ Σωσαθὶ τὸν Σαφούτ ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν γιγάντων, καὶ ἐταπείνωσεν αὐτόν.

5. Καὶ ἐγένετο ἐτι πόλεμος μετὰ τῶν ἀλλοφύλων, καὶ ἐπάταξεν Ἐλεανὰν υἱὸς Ἰαῖρ τὸν Λαχμί ἀδελφὸν Γολιάθ τοῦ Γετθαίου, καὶ ξύλον δόρατος αὐτοῦ ὡς ἀντίον ὑφαινότων.

6. Καὶ ἐγένετο ἐτι πόλεμος ἐν Γέθ, καὶ ἦν ἀνὴρ ὑπερμεγέθης, καὶ δάκτυλοι αὐτοῦ ἕξ καὶ ἕξ, εἰκοσιτέσσαρες, καὶ οὗτος ἦν ἀπόγονος γιγάντων.

7. Καὶ ὠνεῖδισε τὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἐπάταξεν αὐτόν Ἰωνάθαν υἱὸς Σαμαά ἀδελφοῦ Δαυὶδ. Οὗτοι ἐγένοντο τῷ Ῥαφὰ ἐν Γέθ, πάντες ἦσαν τέσσαρες γίγαντες, καὶ ἔπεσον ἐν χειρὶ Δαυὶδ καὶ ἐν χειρὶ παίδων αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑ'.

1. Καὶ ἔστη διάβολος ἐν τῷ Ἰσραὴλ, καὶ ἐπίσεισε τὸν Δαυὶδ τοῦ ἀριθμῆσαι τὸν Ἰσραὴλ.

2. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ πρὸς Ἰωάβ καὶ πρὸς τοὺς ἀρχοντας τῆς δυνάμειος· Πορεύθητε, ἀριθμήσατε τὸν Ἰσραὴλ ἀπὸ Βηρσαβαὶ καὶ ἕως Δάν, καὶ ἐνέγκατε πρὸς με, καὶ γνώσωμαι τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν.

3. Καὶ εἶπεν Ἰωάβ· Προσθείη Κύριος ἐπὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ ὡς αὐτοὶ ἐκατονταπλασίως, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως βλέποντες, πάντες τῶν κυρίῳ μου παῖδες. Ἰνατί ζητεῖ κύριός μου τοῦτο; ἵνα μὴ γένηται εἰς ἁμαρτίαν τῷ Ἰσραὴλ;

4. Τὸ δὲ ῥῆμα τοῦ βασιλέως ἰσχυρὸν ἐπὶ Ἰωάβ, καὶ ἐξῆλθεν Ἰωάβ, καὶ διῆλθεν ἐν παντὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἦλθεν εἰς Ἱερουσαλὴμ.

aciem super eos. Et struit aciem David ex adverso Syri in praelium, et impugnaverunt eum.

18. Et fugit Syrus a facie Israel, et occidit David de Syro septem millia curruum, et quadraginta millia peditum, et Sophath principem militiae virtutis interfecit.

19. Et viderunt pueri Adraazar quia ceciderunt a facie Israel, et dispoenerunt cum David, et servierunt ei : et noluit Syrus auxiliari filiis Ammon ultra.

CAPUT XX.

1. Et factum est insequenti anno in exitu regum, et duxit Joab omnem virtutem militiae, et corruperunt regionem filiorum Ammon. Et venit et obsedit Rabba, et David sedit in Jerusalem : et percussit Joab Rabba, et diruit eam.

2. Et cepit David coronam Molchom regis eorum de capite ejus, et inventum est pondus ejus talentum auri, et in ea lapis pretiosus, et fuit super caput David. Et spolia civitatis extulit multa valde,

3. et populum qui in ea eduxit, et dissecuit serris, et in ascis ferreis, et in tribulis : et sic fecit David omnibus filiis Ammon. Et revertit David et omnis populus ejus in Jerusalem.

4. Et factum est post haec, et factum est adhuc bellum in Gazer cum alienigenis : tunc percussit Sobochai Sosathi ipsum Saphut de filiis gigantium, et humiliavit eum.

5. Et factum est adhuc praelium cum alienigenis, et percussit Eleanan filius Jair ipsum Lachmi fratrem Goliath Gethai, et lignum lanceae ejus tamquam licitorium texentium.

6. Et factum est adhuc praelium in Geth, et fuit vir supra modum magnus, et digiti ejus sex et sex, viginti quatuor, et hic erat prognatus ex gigantibus.

7. Et exprobravit Israel, et percussit eum Jonathan filius Samaa fratris David. Hi fuerunt ipsi Rapha in Geth, omnes erant quatuor gigantes, et ceciderunt in manu David et in manu puerorum ejus.

CAPUT XXI.

1. Et stetit diabolus in Israel, et incitavit David ad numerandum Israel.

2. Et dixit rex David ad Joab et ad principes virtutis : Ite, numerate Israel a Bersabee et usque Dan, et afferte ad me, et cognoscam numerum eorum.

3. Et dixit Joab : Adjiciat Dominus ad populum suum sicut ipsi centupliciter, et oculi domini mei regis videntes, omnes domino meo pueri. Ut quid quaerit dominus meus hoc : ut non fiat in peccatum ipsi Israel?

4. Verbum autem regis valuit super Joab, et exivit Joab, et transiit in omni Israel et venit in Jerusalem.

6. Καὶ ἔδωκεν Ἰωάβ τὸν ἀριθμὸν τῆς ἐπισχέψεως τοῦ λαοῦ τῷ Δαυίδ. Καὶ ἦν πᾶς Ἰσραὴλ χίλιαι χιλιάδες καὶ ἑκατὸν χιλιάδες ἀνδρῶν ἐσπασμένων μάχαιραν· καὶ υἱοὶ Ἰούδα τετρακίσαι καὶ ἑβδομήκοντα χιλιάδες ἀνδρῶν ἐσπασμένων μάχαιραν.

7. Καὶ τὸν Λευὶ καὶ τὸν Βενιαμὴν οὐκ ἤριθμησεν ἐν μέσῳ αὐτῶν, ὅτι κατίσχυσε λόγος τοῦ βασιλέως τὸν Ἰωάβ.

8. Καὶ πονηρὸν ἐναντίον τοῦ Θεοῦ περὶ τοῦ πράγματος τούτου, καὶ ἐπάταξε τὸν Ἰσραὴλ.

9. Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς τὸν Θεόν· Ἠμάρτηκα σφόδρα, ὅτι ἐποίησα τὸ πρᾶγμα τοῦτο· καὶ νῦν περίελα δὴ τὴν κακίαν παιδός σου, ὅτι ἔματαιώθην σφόδρα.

10. Καὶ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Γάδ τὸν δρῶντα, λέγων·

11. Πορεύου καὶ λάλησον πρὸς Δαυὶδ, λέγων· Οὕτω λέγει Κύριος· Τρία αἰρῶ ἐγὼ ἐπὶ σέ, ἐκλεξαι σεαυτῷ ἐν ἑξ αὐτῶν, καὶ ποιήσω σοι.

12. Καὶ ἦλθε Γάδ πρὸς Δαυὶδ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Οὕτως λέγει Κύριος· Ἐκλεξαι σεαυτῷ,

13. ἢ τρία ἔτη λιμοῦ, ἢ τρεῖς μῆνας φεύγειν σε ἐκ προσώπου ἐχθρῶν σου, καὶ μάχαιραν ἐχθρῶν σου τοῦ ἐξολοθρεῦσαι, ἢ τρεῖς ἡμέρας βροφαῖν Κυρίου καὶ θάνατον ἐν τῇ γῇ, καὶ ἄγγελος Κυρίου ἐξολοθρεύων ἐν πάσῃ κληρονομίᾳ Ἰσραὴλ. Καὶ νῦν ἴδε τί ἀποκριθῶ τῷ ἀποστείλαντι λόγον.

14. Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Γάδ· Στενά μοι καὶ τὰ τρία σφόδρα. Ἐμπεσοῦμαι δὴ εἰς χεῖρας Κυρίου, ὅτι πολλοὶ οἱ οἰκτιρμοὶ αὐτοῦ σφόδρα, καὶ εἰς χεῖρας ἀνθρώπων οὐ μὴ ἐμπέσω.

15. Καὶ ἔδωκε Κύριος θάνατον ἐν Ἰσραὴλ, καὶ ἔπεσον ἐξ Ἰσραὴλ ἑβδομήκοντα χιλιάδες ἀνδρῶν.

16. Καὶ ἀπέστειλεν ὁ Θεὸς ἄγγελον εἰς Ἱερουσαλὴμ τοῦ ἐξολοθρεῦσαι αὐτήν· καὶ ὡς ἐξωλόθρευεν, εἶδε Κύριος, καὶ μετεμελήθη ἐπὶ τῇ κακίᾳ, καὶ εἶπε τῷ ἄγγέλῳ τῷ ἐξολοθρεύοντι· Ἰκανούσθω σοι, ἀνες τὴν χεῖρά σου. Καὶ ὁ ἄγγελος Κυρίου ἔστως ἐν τῷ ἄλῳ Ὀρνά τοῦ Ἱερουσαίου,

17. καὶ ἐπῆρε Δαυὶδ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ εἶδε τὸν ἄγγελον Κυρίου ἑστῶτα ἀναμέσον τῆς γῆς καὶ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἡ βροφαία αὐτοῦ ἐσπασμένη ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, ἐκτεταμένη ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἔπεσε Δαυὶδ καὶ οἱ πρεσβύτεροι περιβεβλημένοι ἐν σάκκοις ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν.

18. Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς τὸν Θεόν· Οὐκ ἐγὼ εἶπα τοῦ ἀριθμῆσαι ἐν τῷ λαῷ; Καὶ ἐγὼ εἰμι ὁ ἁμαρτῶν, κακοποιῶν ἑκακοποίησα, καὶ ταῦτα τὰ πρόσβατα τί ἐποίησαν; Κύριε ὁ Θεός, γενθήτω ἡ χεὶρ σου ἐν ἐμοί, καὶ ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρός μου, καὶ μὴ ἐν τῷ λαῷ σου εἰς ἀπώλειαν, Κύριε.

19. Καὶ ἄγγελος Κυρίου εἶπε τῷ Γάδ τοῦ εἰπεῖν πρὸς Δαυὶδ, ἵνα ἀναβῇ τοῦ στήσαι θυσιαστήριον Κυρίῳ ἐν ἄλῳ Ὀρνά τοῦ Ἱερουσαίου.

20. Καὶ ἀνέβη Δαυὶδ κατὰ τὸν λόγον Γάδ ὃν ἐλάλησεν ἐν ὀνόματι Κυρίου.

21. Καὶ ἐπέστρεψεν Ὀρνά, καὶ εἶδε τὸν βασιλέα, καὶ τέσσαρας υἱοὺς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ μετ' ἀγαθίν· καὶ Ὀρνά ἦν ἄλοῦν πυρούς.

22. Καὶ ἦλθε Δαυὶδ πρὸς Ὀρνά, καὶ Ὀρνά ἐξῆλθεν ἐκ τῆς ἄλῳ καὶ προσεκύνησε τῷ Δαυίδ τῷ προσώπῳ ἐπὶ τὴν γῆν.

5. Et dedit Joab numerum visitationis populi ipsi David. Et fuit omnis Israel mille millia et centum millia virorum educantium gladium : et filii Juda quadringenta et septuaginta millia virorum educantium gladium.

6. Et ipsum Levi et Benjamin non numeravit in medio eorum, quia oppresserat verbum regis ipsum Joab.

7. Et malum coram Deo de re hac, et percussit Israel.

8. Et dixit David ad Deum : Peccavi valde, quia feci rem hanc : et nunc aufer, quæso, malum pueri tui, quoniam desipui valde.

9. Et locutus est Dominus ad Gad videntem, dicens :

10. Vade et loquere ad David, dicens : Sic dicit Dominus : Tria feram ego super te, elige tibi unum ex eis, et faciam tibi.

11. Et evenit Gad ad David, et dixit ei : Sic dicit Dominus : Elige tibi,

12. vel tres annos famis, vel tres menses fugere te a facie inimicorum tuorum, et gladium inimicorum tuorum ad exterminandum, vel tres dies gladium Domini et mortem in terra, et angelus Domini exterminans in omni hereditate Israel. Et nunc vide quod respondeam ei qui me misit verbum.

13. Et dixit David ad Gad : Angusta mihi etiam tria ista valde. Incidam nunc in manus Domini, quoniam multæ miserationes ejus valde, et in manus hominum non incidam.

14. Et dedit Dominus mortem in Israel, et ceciderunt ex Israel septuaginta millia virorum.

15. Et misit Deus angelum in Jerusalem ad exterminandam eam : et ut exterminabat, vidit Dominus, et pernituit super malo, et dixit angelo exterminanti : Sufficiat tibi, remitte manum tuam. Et angelus Domini stans in area Orna Jebusæi,

16. et elevavit David oculos suos, et vidit angelum Domini stantem inter terram et cælum, et gladius ejus eductus in manu ejus, extentus super Jerusalem, et cecidit David et seniores induti in saccis super faciem suam.

17. Et dixit David ad Deum : Nonne ego dixi ad numerandum in populo ? Et ego sum qui peccavi, malefaciens malefeci, et hæc oves quid fecerunt ? Domine Deus, fiat manus tua in me, et in domo patris mei, et non in populo tuo ad perditionem, Domine.

18. Et angelus Domini dixit ipsi Gad ut diceret ad David, ut ascenderet ad statuendum altare Domino in area Orna Jebusæi.

19. Et ascendit David juxta verbum Gad quod locutus est in nomine Domini.

20. Et convertit se Orna, et vidit regem, et quatuor filios ejus cum eo cum hacbabai : et Orna erat triturans frumenta.

21. Et venit David ad Orna, et Orna exiit ex area et adoravit David facie super terram.

22. Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Ὁρνά· Δός μοι τὸν τόπον σου τῆς ἁλῶ, καὶ οἰκοδομήσω ἐπ' αὐτῷ θυσιαστήριον τῷ Κυρίῳ· ἐν ἀργυρίῳ ἁγίῳ δός μοι αὐτὸν, καὶ παύσεται ἡ πληγὴ ἐκ τοῦ λαοῦ.

23. Καὶ εἶπεν Ὁρνά πρὸς Δαυὶδ· Λάβε σεαυτῷ, καὶ ποιησάτω ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς τὸ ἀγαθὸν ἐναντίον ἑαυτοῦ. Ἴδε, δέδωκα τοὺς μόσχους εἰς δλοκαύτωςιν καὶ τὸ ἄροτρον εἰς ξύλα καὶ τὸν σῖτον εἰς θυσίαν, τὰ πάντα δέδωκα.

24. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ τῷ Ὁρνά· Οὐχί, ὅτι ἀγοράζων ἀγοράσω ἐν ἀργυρίῳ ἁγίῳ, ὅτι οὐ μὴ λάβω ἃ ἐστὶ σοι, Κυρίῳ, τοῦ ἀνεγέχει δλοκαύτωςιν δωρεὰν Κυρίῳ.

25. Καὶ ἔδωκε Δαυὶδ τῷ Ὁρνά ἐν τῷ τόπῳ αὐτοῦ σίχλους χρυσίου ὀχθῆς ἑξακοσίους.

26. Καὶ ὠκοδόμησεν ἐκεῖ Δαυὶδ θυσιαστήριον Κυρίῳ, καὶ ἀνένεγκεν δλοκαυτώματα καὶ σωτηρίου. Καὶ ἐβόησε πρὸς Κύριον, καὶ ἐπήκουσεν αὐτῷ ἐν πυρὶ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῆς δλοκαυτώσεως, καὶ κατηγάλωσε τὴν δλοκαύτωςιν.

27. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς τὸν ἄγγελον· καὶ κατέθηκε τὴν ῥομφαίαν εἰς τὸν κολεὸν αὐτῆς.

28. Ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἐν τῷ ἰδεῖν τὸν Δαυὶδ ὅτι ἐπήκουσεν αὐτῷ Κύριος ἐν ἁλῷ Ὁρνά τοῦ Ἰεβουσαίου, καὶ ἐθυσίασεν ἐκεῖ.

29. Καὶ σκηνὴ Κυρίου ἦν ἐποίησε Μωϋσῆς ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ θυσιαστήριον τῶν δλοκαυτωμάτων ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐν Βαμὰ ἐν Γαβαὼν.

30. Καὶ οὐκ ἐδύνατο Δαυὶδ τοῦ πορευθῆναι ἔμπροσθεν αὐτοῦ τοῦ ζητῆσαι τὸν Θεόν, ὅτι οὐ κατέσπευσεν ἀπὸ προσώπου τῆς ῥομφαίας ἀγγέλου Κυρίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΒ'.

1. Καὶ εἶπε Δαυὶδ· Οὗτός ἐστιν ὁ οἶκος Κυρίου τοῦ Θεοῦ, καὶ τοῦτο τὸ θυσιαστήριον εἰς δλοκαύτωςιν τῷ Ἰσραήλ.

2. Καὶ εἶπε Δαυὶδ συναγαγεῖν πάντας τοὺς προσελύτους τοὺς ἐν γῇ Ἰσραήλ, καὶ κατέστησε λατόμους λατομήσαι λίθους ξυστοὺς τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ Θεῷ.

3. Καὶ σίδηρον πολὺν εἰς τοὺς ἥλους τῶν θυρωμάτων καὶ τῶν πυλῶν, καὶ τοὺς στροφεῖς ἡτοίμασε Δαυὶδ καὶ χαλκὸν εἰς πλῆθος, οὐκ ἦν σταθμός·

4. καὶ ξύλα κέδρινα, οὐκ ἦν ἀριθμός· ὅτι ἐφέροσαν οἱ Σιδώνιοι καὶ οἱ Τύριοι ξύλα κέδρινα εἰς πλῆθος τῷ Δαυίδ.

5. Καὶ εἶπε Δαυίδ· Σαλωμών ὁ υἱός μου παιδάριον ἀπαλόν, καὶ ὁ οἶκος τοῦ οἰκοδομῆσαι τῷ Κυρίῳ εἰς μεγαλιωσύνην ἄνω, εἰς ὄνομα καὶ εἰς δόξαν εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐτοιμάσω αὐτῷ. Καὶ ἡτοίμασε Δαυὶδ εἰς πλῆθος ἔμπροσθεν τῆς τελευτῆς αὐτοῦ.

6. Καὶ ἐκάλεσε Σαλωμών τὸν υἱὸν αὐτοῦ, καὶ ἐνετείλατο αὐτῷ τοῦ οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον τῷ Κυρίῳ Θεῷ Ἰσραήλ.

7. Καὶ εἶπε Δαυὶδ Σαλωμών· Τέχνον, ἐμοὶ ἐγένετο ἐπὶ ψυχῇ τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ ὀνόματι Κυρίου Θεοῦ.

8. Καὶ ἐγένετό μοι λόγος Κυρίου, λέγων· Αἴμα εἰς πλῆθος ἐέχεας, καὶ πολέμους μεγάλους ἐποίησας· οὐκ

22. Et dixit David ad Orna : Da mihi locum tuum areæ, et ædificabo super illum altare Domino : in argento digno da mihi illum, et cessabit plaga de populo.

23. Et dixit Orna ad David : Accipe tibi, et faciat dominus meus rex quod bonum coram se. Vide, dedi juvencos in holocaustosim et aratrum in ligna et frumentum in sacrificium, omnia dedi.

24. Et dixit rex David ad Orna : Nequaquam, quoniam emens emam in argento digno, quoniam non sumiam, quæ sunt tibi, Domino, ad offerendum holocaustosim gratis Domino.

25. Et dedit David Orna in loco ejus sicles auri ponderis sexcentos.

26. Et ædificavit ibi David altare Domino, et obtulit holocaustomata et salutaris. Et clamavit ad Dominum, et exaudivit eum in igne de cælo super altare holocaustosis, et consumpsit holocaustosim.

27. Et dixit Dominus ad angelum : et deposuit gladium in vaginam ejus.

28. In tempore illo, in videndo David quia exaudivit eum Dominus in area Orna Jebusæi, et immolavit ibi.

29. Et tabernaculum Domini quod fecerat Moyses in deserto, et altare holocaustomatum in tempore illo in Bama in Gabaon.

30. Et non potuit David ire ante illud ad exquirendum Deum, quoniam non festinasset a facie gladii angeli Domini.

CAPUT XXII.

1. Et dixit David : Hæc est domus Domini Dei, et hoc altare in holocaustosim ipsi Israel.

2. Et dixit David congregare omnes proselytos qui in terra Israel, et constituit lapidas ad cædendum lapides politos ad ædificandam domum Deo.

3. Et ferrum multum ad clavos ostiorum et portarum, et juncturas paravit David et æs in multitudine, non erat pondus :

4. et ligna cedrina, non erat numerus : quoniam afferbant Sidonii et Tyrii ligna cedrina in multitudine ipsi David.

5. Et dixit David : Salomon filius meus puerulus tener est, et domus ædificanda Domino ad magnificentiam sursum, ad nomen et ad gloriam in omnem terram parabo ei. Et paravit David in multitudine ante finem suum.

6. Et vocavit Salomon filium suum, et mandavit ei ædificare domum Domino Deo Israel.

7. Et dixit David ad Salomon : Fili, mihi fuit in animo ædificare domum nomini Domini Dei.

8. Et factum est mihi verbum Domini, dicens : Sanguinem in multitudine effudisti, et bella magna fecisti : non

οικοδομήσεις οἶκον τῷ ὀνόματί μου, ὅτι αἵματα πολλὰ ἐξέχεας ἐπὶ τὴν γῆν ἐναντίον ἐμοῦ.

9. Ἰδοὺ υἱὸς τίκεται σοι, οὗτος ἔσται ἀνὴρ ἀναπαύσεως, καὶ ἀναπαύσω αὐτὸν ἀπὸ πάντων τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ κυκλόθεν, ὅτι Σαλωμὼν ὄνομα αὐτῷ, καὶ εἰρήνην καὶ ἡσυχίαν δώσω ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ.

10. Οὗτος οἰκοδομήσει οἶκον τῷ ὀνόματί μου, καὶ οὗτος ἔσται μοι εἰς υἱόν, καὶ γὰρ αὐτῷ εἰς πατέρα, καὶ ἀνορθώσω θρόνον βασιλείας αὐτοῦ ἐν Ἰσραὴλ ἕως αἰῶνος.

11. Καὶ νῦν, υἱέ μου, ἔσται μετὰ σοῦ Κύριος, καὶ εὐδοώσει καὶ οἰκοδομήσεις οἶκον τῷ Κυρίῳ Θεῷ σου, ὡς ἐλάλησε περὶ σοῦ.

12. Ἀλλ' ἡ δόξα σοι σοφίαν καὶ σύνεσιν Κύριος, καὶ κατισχύσαι σε ἐπὶ Ἰσραὴλ, καὶ τοῦ φυλάσσεσθαι καὶ τοῦ ποιεῖν τὸν νόμον Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου.

13. Τότε εὐδοώσει ἐὰν φυλάξης τοῦ ποιεῖν τὰ προστάγματα καὶ τὰ κρίματα ἃ ἐνετείλατο Κύριος τῷ Μωϋσῇ ἐπὶ Ἰσραὴλ. Ἀνδρίζου καὶ ἰσχυε, μὴ φοβοῦ μηδὲ πτοηθῇς.

14. Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ κατὰ τὴν πτωχείαν μου ἡτοίμασα εἰς οἶκον Κυρίου χρυσίου ταλάντων ἑκατὸν χιλιάδας, καὶ ἀργυρίου ταλάντων χιλίας χιλιάδας, καὶ χαλκὸν καὶ σιδηρον οὗ οὐκ ἔστι σταθμός, ὅτι εἰς πλῆθος ἔστι· καὶ ξύλα καὶ λίθους ἡτοίμασα, καὶ πρὸς ταῦτα πρόσθε.

15. Καὶ μετὰ σοῦ πρόσθε εἰς πλῆθος ποιοούντων ἔργα, τεχνῖται καὶ οἰκοδόμοι λίθων, καὶ τέκτονες ξύλων, καὶ πᾶς σοφὸς ἐν παντὶ ἔργῳ,

16. ἐν χρυσίῳ καὶ ἀργυρίῳ, χαλκῷ καὶ ἐν σιδήρῳ, οὐκ ἔστιν ἀριθμός. Ἀνάστηθι καὶ ποίει, καὶ Κύριος μετὰ σοῦ.

17. Καὶ ἐνετείλατο Δαυὶδ τοῖς πᾶσιν ἄρχουσιν Ἰσραὴλ ἀντιλαβεσθαι τῷ Σαλωμὼν υἱῷ αὐτοῦ.

18. Οὐχὶ Κύριος μεθ' ὑμῶν; καὶ ἀνέπαυσεν ὑμᾶς κυκλόθεν, ὅτι ἔδωκεν ἐν χερσίν ὑμῶν τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν, καὶ ὑπετάγη ἡ γῆ ἐναντίον Κυρίου καὶ ἐναντίον λαοῦ αὐτοῦ.

19. Νῦν δότε καρδίαις ὑμῶν καὶ ψυχὰς ὑμῶν τοῦ ζητῆσαι τῷ Κυρίῳ Θεῷ ὑμῶν, καὶ ἐγέρθητε καὶ οἰκοδομήσατε ἅγλασμα τῷ Θεῷ ὑμῶν, τοῦ εἰσενέγκαι τὴν κιβωτὸν διαθήκης Κυρίου, καὶ σκεύη τὰ ἅγια τοῦ Θεοῦ εἰς οἶκον τὸν οἰκοδομούμενον τῷ ὀνόματι Κυρίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΓ'.

1. Καὶ Δαυὶδ πρεσβύτερος καὶ πλήρης ἡμερῶν, καὶ ἐβασίλευσε Σαλωμὼν τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἀνθ' αὐτοῦ ἐπὶ Ἰσραὴλ.

2. Καὶ συνήγαγε τοὺς πάντας ἄρχοντας Ἰσραὴλ καὶ τοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς Λευίτας.

3. Καὶ ἡρίθησαν οἱ Λευῖται ἀπὸ τριακονταετοῦς καὶ ἐπάνω, καὶ ἐγένετο ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν εἰς ἄνδρας τριάκοντα καὶ ὀκτὼ χιλιάδας.

4. Ἀπὸ τῶν ἐργοδιωκτῶν ἐπὶ τὰ ἔργα οἴκου Κυρίου εἰκοσιτέσσαρες χιλιάδες, καὶ γραμματεῖς καὶ κριταὶ ἑξακισχίλιοι,

5. καὶ τέσσαρες χιλιάδες πυλωροὶ, καὶ τέσσαρες χιλιάδες αἰνοῦντες τῷ Κυρίῳ ἐν ὄργανοις οἷς ἐποίησεν τοῦ αἰνεῖν τῷ Κυρίῳ.

6. Καὶ διέδωκεν αὐτοὺς Δαυὶδ ἐφημερίας τοῖς υἱοῖς Λευὶ, τῷ Γεδσὼν, Καάθ, καὶ Μεραρί.

aedificabis domum nomini meo, quoniam sanguines multos effudisti super terram coram me.

9. Ecce filius nascitur tibi, hic erit vir quietis, et quiescere eum faciam ab omnibus inimicis suis in circuitu, quoniam Salomon nomen ei, et pacem et quietem dabo super Israel in diebus ejus.

10. Hic aedificabit domum nomini meo, et hic erit mihi in filium, et ego ei in patrem, et erigam thronum regni ejus in Israel usque in saeculum.

11. Et nunc, fili mi, erit tecum Dominus, et prosperabit et aedificabis domum Domino Deo tuo, quomodo locutus est de te.

12. Sed det tibi sapientiam et intellectum Dominus, et confortet te super Israel, et ad custodiendum et faciendum legem Domini Dei tui.

13. Tunc prosperabit si observaveris facere praecepta et judicia quae mandavit Dominus Moysi super Israel. Viriliter age et confortare, ne timeas neque paveas.

14. Etecece ego secundum inopiam meam paravi in domum Domini auri talentorum centum millia, et argenti talentorum mille millia, et aes et ferrum ejus non est pondus, quoniam in multitudine est: et ligna et lapides paravi, et ad haec adde.

15. Et tecum adde in multitudine de facientibus opera, artifices et aedificatores lapidum, et fabri lignorum et omnis sapiens in omni opere,

16. in auro et argento, aere et in ferro, non est numerus. Surge et fac, et Dominus tecum.

17. Et mandavit David omnibus principibus Israel adjuvare Salomon filium suum:

18. Nonne Dominus vobiscum? et requiescere fecit vos in circuitu, quia dedit in manus vestras habitantes terram, et subjecta est terra ante Dominum et ante populum ejus.

19. Nunc date corda vestra et animas vestras ad querendum Domino Deo vestro, et suscitamini et aedificate sanctificationem Deo vestro, ad inferendum arcam testamenti Domini, et vasa sancta Dei in domum aedificatam nomini Domini.

CAPUT XXIII.

1. Et David senex et plenus dierum, et regnare fecit Salomon filium suum pro se super Israel.

2. Et congregavit omnes principes Israel et sacerdotes et Levitas.

3. Et numeraverunt Levitae a trigesimo anno et supra, et factus est numerus eorum per caput eorum in viros triginta et octo mille.

4. De iis qui urgerent opera super opera domus Domini viginti quatuor mille, et scribae et judices sex mille,

5. et quatuor mille janitores, et quatuor mille laudantes Dominum in organis quae fecerat ad laudem dicendam Domino.

6. Et distribuit eos David diurnas vices filiis Levi, Gedson, Caath, et Merari.

7. Καὶ τῷ Γεδσιὼν Ἐδάν καὶ Σεμεί.
 8. Υἱοὶ τῷ Ἐδάν ἄρχων Ἰειήλ, καὶ Ζηθάν, καὶ Ἰωήλ, τρεῖς.
 9. Υἱοὶ Σεμεί· Σαλωμὶθ, Ἰειήλ, καὶ Δάν, τρεῖς οὗτοι ἄρχοντες πατριῶν τῶν Ἐδάν.
 10. Καὶ τοῖς υἱοῖς Σεμεί· Ἰέθ, καὶ Ζιζά, καὶ Ἰωάς, καὶ Βεριά, οὗτοι υἱοὶ Σεμεί τέσσαρες.
 11. Καὶ ἦν Ἰέθ ὁ ἄρχων, καὶ Ζιζά ὁ δεύτερος· καὶ Ἰωάς καὶ Βεριά οὐκ ἐπλήθυναν υἱούς, καὶ ἐγένοντο εἰς οἶκον πατρὶς εἰς ἐπίσχεψιν μίαν.
 12. Υἱοὶ Καάθ· Ἀμβράμ, Ἰσαάρ, Χεβρών, Ὁζιήλ, τέσσαρες.
 13. Υἱοὶ Ἀμβράμ· Ἀαρὼν καὶ Μωϋσῆς· καὶ διεστάλη Ἀαρὼν τοῦ ἁγιασθῆναι ἅγια ἁγίων, αὐτὸς καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἕως αἰῶνος, τοῦ θυμιᾶν ἐναντίον τοῦ Κυρίου, λειτουργεῖν καὶ ἐπεύχεσθαι ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ἕως αἰῶνος.
 14. Καὶ Μωϋσῆς ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ, υἱοὶ αὐτοῦ ἐκλήθησαν εἰς φυλὴν τοῦ Λευί.
 15. Υἱοὶ Μωϋσῆ· Γηρσάμ, καὶ Ἐλιέζερ.
 16. Υἱοὶ Γηρσάμ· Σουβαήλ ὁ ἄρχων.
 17. Καὶ ἦσαν υἱοὶ τῷ Ἐλιέζερ· Ῥαβιά ὁ ἄρχων, καὶ οὐκ ἦσαν τῷ Ἐλιέζερ υἱοὶ ἕτεροι. Καὶ υἱοὶ Ῥαβιά ἠϋξήθησαν εἰς ὕψος.
 18. Υἱοὶ Ἰσαάρ· Σαλωμὼθ ὁ ἄρχων.
 19. Υἱοὶ Χεβρών· Ἰεριά ὁ ἄρχων, Ἀμαριά ὁ δεύτερος, Ἰεζιήλ ὁ τρίτος, Ἰεκεμίας ὁ τέταρτος.
 20. Υἱοὶ Ὁζιήλ· Μιχά ὁ ἄρχων, καὶ Ἰσιά ὁ δεύτερος.
 21. Υἱοὶ Μεραρί· Μοολὶ καὶ ὁ Μουσί. Υἱοὶ Μοολὶ· Ἐλεάζαρ, καὶ Κίς.
 22. Καὶ ἀπέθανεν Ἐλεάζαρ, καὶ οὐκ ἦσαν αὐτῷ υἱοὶ, ἀλλ' ἡ θυγατέρα· καὶ ἔλαβον αὐτὰς υἱοὶ Κίς ἀδελφοὶ αὐτῶν.
 23. Υἱοὶ Μουσί· Μοολὶ καὶ Ἐδέρ, καὶ Ἰαριμὼθ, τρεῖς.
 24. Οὗτοι υἱοὶ Λευὶ κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, ἄρχοντες τῶν πατριῶν αὐτῶν κατὰ τὴν ἐπίσχεψιν αὐτῶν, κατὰ τὸν ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, ποιοῦντες τὰ ἔργα λειτουργίας οἴκου Κυρίου ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω.
 25. Ὅτι εἶπε Δαυὶδ· Κατέπαυσε Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ τῷ λαῷ αὐτοῦ, καὶ κατεσκήνωσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ ἕως αἰῶνος.
 26. Καὶ οἱ Λευῖται οὐκ ἦσαν αἵροντες τὴν σκηνὴν καὶ τὰ πάντα σκευὴ αὐτῆς εἰς τὴν λειτουργίαν αὐτῆς·
 27. ὅτι ἐν τοῖς λόγοις Δαυὶδ τοῖς ἐσχάτοις ἐστὶν ὁ ἀριθμὸς υἱῶν Λευὶ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω·
 28. ὅτι ἐστήσεν αὐτοὺς ἐπὶ χεὶρὶ Ἀαρὼν τοῦ λειτουργεῖν ἐν οἴκῳ Κυρίου ἐπὶ τὰς αὐλὰς καὶ ἐπὶ τὰ παστοφόρια, καὶ ἐπὶ τὸν καθαρισμὸν τῶν πάντων ἁγίων, καὶ ἐπὶ τὰ ἔργα λειτουργίας οἴκου τοῦ Θεοῦ,
 29. καὶ εἰς τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως, καὶ εἰς τὴν σμιῖδαλιν τῆς θυσίας, καὶ εἰς τὰ λάγανα τὰ ἄζυμα, καὶ εἰς τήγανον, καὶ εἰς τὴν πεφυραμένην, καὶ εἰς πᾶν μέτρον,
 30. καὶ τοῦ στήναι πρωτὶ τοῦ αἰνεῖν καὶ ἐξομολογεῖσθαι τῷ Κυρίῳ, καὶ οὕτω τοσπέρας,
 31. καὶ ἐπὶ πάντων τῶν ἀναφερομένων ὀλοκαυτω-

7. Et ipsi Gedson : Edan et Semei.
 8. Filii Edan : princeps Jiel, et Zethan, et Joel, tres.
 9. Filii Semei : Salomith, Jiel, et Dan, tres : hi principes patriarum Edan.
 10. Et filiis Semei : Jeth, et Ziza, et Joas, et Beria, hi filii Semei quatuor.
 11. Et fuit Jeth princeps, et Ziza secundus : et Joas et Beria non multiplicaverunt filios, et facti sunt in domum patriae in computationem unam.
 12. Filii Caath : Ambram, Isaar, Chebron, Oziel, quatuor.
 13. Filii Ambram : Aaron et Moyzes : et separatus est Aaron ad sanctificandum sancta sanctorum, ipse et filii ejus usque in saeculum, ad adolendum ante Dominum, ministrandum et deprecandum in nomine ejus usque in saeculum.
 14. Et Moyzes homo Dei, filii ejus vocati sunt in tribum Levi.
 15. Filii Moyai : Gersam, et Eliezer.
 16. Filii Gersam : Subael princeps.
 17. Et fuerunt filii Eliezer : Rabia princeps, et non fuerunt Eliezer filii alii. Et filii Rabia aucti sunt in sublime.
 18. Filii Isaar : Salomoth princeps.
 19. Filii Chebron : Hieria princeps, Amaria secundus, Jeziel tertius, Jecemias quartus.
 20. Filii Oziel : Micha princeps, et Isia secundus.
 21. Filii Merari : Mooli et Musi. Filii Mooli : Eleazar, et Cis.
 22. Et mortuus est Eleazar, et non fuerunt ei filii, sed filia : et acceperunt eas filii Cis fratres earum.
 23. Filii Musi : Mooli et Eder, et Jerimoth, tres.
 24. Hi filii Levi secundum domos patriarum suarum, principes patriarum suarum secundum recognitionem suam, juxta numerum nominum suorum, juxta caput ipsorum, facientes opera ministerii domus Domini a vigesimo anno et supra.
 25. Quoniam dixit David : Requiem dedit Dominus Deus Israel populo suo, et habitavit in Jerusalem usque in saeculum.
 26. Et Levitae non erant levantes tabernaculum et omnia vasa ejus ad ministerium ejus :
 27. quoniam in sermonibus David novissimis est numerus filiorum Levi a vigesimo anno et supra :
 28. quoniam statuit eos in manu Aaron ad ministrandum in domo Domini in atriis et in pastophoriis, et in purificatione omnium sanctorum, et in operibus ministerii domus Dei,
 29. et in panibus propositionis, et in simila sacrificii, et in laganis azymis, et in sartagine ; et in conspersa, et in omni mensura,
 30. et ad standum mane ad laudandum et confitendum Domino, et sic vesperi,
 31. et super omnia quae offeruntur holocausta Domino in

μάτων τῷ Κυρίῳ ἐν τοῖς σαββάτοις καὶ ἐν ταῖς νεομηνίαις καὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς, κατὰ ἀριθμὸν, κατὰ τὴν κρίσιν ἐπ' αὐτοῖς διαπαντὸς τῷ Κυρίῳ.

32. Καὶ φυλάξουσιν τὰς φυλακὰς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ τὴν φυλακὴν τοῦ ἁγίου, καὶ τὰς φυλακὰς υἱῶν Ἀαρὼν ἀδελφῶν αὐτῶν, τοῦ λειτουργεῖν ἐν οἴκῳ Κυρίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΔ'.

1. Καὶ τοὺς υἱοὺς Ἀαρὼν διαιρέσει, Ναδάβ καὶ Ἀβιουδ, καὶ Ἐλεάζαρ καὶ Ἰθάμαρ.

2. Καὶ ἀπέθανε Ναδάβ καὶ Ἀβιουδ ἐναντίον τοῦ πατρὸς αὐτῶν, καὶ υἱοὶ οὐκ ἦσαν αὐτοῖς· καὶ ἱεράτευσεν Ἐλεάζαρ καὶ Ἰθάμαρ υἱοὶ Ἀαρὼν.

3. Καὶ διεῖλεν αὐτοὺς Δαυὶδ καὶ Σαδὼκ ἐκ τῶν υἱῶν Ἐλεάζαρ, καὶ Ἀχιμέλεχ ἐκ τῶν υἱῶν Ἰθάμαρ, κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν αὐτῶν, κατὰ τὴν λειτουργίαν αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν.

4. Καὶ εὗρέθησαν οἱ υἱοὶ Ἐλεάζαρ πλείους εἰς ἄρχοντας τῶν δυνατῶν παρὰ τοὺς υἱοὺς Ἰθάμαρ. Καὶ διεῖλεν αὐτοὺς, τοῖς υἱοῖς Ἐλεάζαρ ἄρχοντας εἰς οἴκους πατριῶν ἑκαίδεκα, τοῖς υἱοῖς Ἰθάμαρ κατ' οἴκους πατριῶν, ὀκτώ.

5. Καὶ διεῖλεν αὐτοὺς κατὰ κλήρους τούτους πρὸς τούτους, ὅτι ἦσαν ἄρχοντες τῶν ἁγίων, καὶ ἄρχοντες Κυρίου ἐν τοῖς υἱοῖς Ἐλεάζαρ καὶ ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰθάμαρ.

6. Καὶ ἔγραψεν αὐτοὺς Σαμαίας υἱὸς Ναθαναὴλ ὁ γραμματεὺς, ἐκ τοῦ Λευὶ, κατέναντι τοῦ βασιλέως καὶ τῶν ἀρχόντων, καὶ Σαδὼκ ὁ ἱερεὺς, καὶ Ἀχιμέλεχ υἱὸς Ἀβιάθαρ, καὶ ἄρχοντες τῶν πατριῶν τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν οἴκου πατριᾶς, εἰς εἰς τῷ Ἐλεάζαρ, καὶ εἰς εἰς τῷ Ἰθάμαρ.

7. Καὶ ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος ὁ πρῶτος τῷ Ἰωαρὶμ, τῷ Ἰεδία ὁ δεύτερος,

8. τῷ Χαρίβ ὁ τρίτος, τῷ Σεωρίμ ὁ τέταρτος,

9. τῷ Μελχία ὁ πέμπτος, τῷ Μεϊαμὶν ὁ ἕκτος,

10. τῷ Κὼς ὁ ἑβδόμος, τῷ Ἀβία ὁ ὀγδόος,

11. τῷ Ἰησοῦ ὁ ἑννατος, τῷ Σεχενία ὁ δέκατος,

12. τῷ Ἐλιαβὶ ὁ ἑνδέκατος, τῷ Ἰακίμ ὁ δωδέκατος,

13. τῷ Ὀπφᾶ ὁ τρικαίδεκατος, τῷ Ἰεσβαὰλ ὁ τεσσαρεκαίδεκατος,

14. τῷ Βελγὰ ὁ πεντεκαίδεκατος, τῷ Ἐμμήρ ὁ ἑξακαίδεκατος,

15. τῷ Χηζὶν ὁ ἑπτακαίδεκατος, τῷ Ἀφεςῇ ὁ ὀκτωκαίδεκατος,

16. τῷ Φεταία ὁ ἑννεακαίδεκατος, τῷ Ἐζεκελ ὁ εἰκοστός,

17. τῷ Ἀχίμ ὁ εἰς καὶ εἰκοστός, τῷ Γαμουλ ὁ δεῦτερος καὶ εἰκοστός,

18. τῷ Ἀδαλλαὶ ὁ τρίτος καὶ εἰκοστός, τῷ Μασσαὶ ὁ τέταρτος καὶ εἰκοστός.

19. Αὕτη ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν κατὰ τὴν λειτουργίαν αὐτῶν τοῦ εἰσπορεύεσθαι εἰς οἶκον Κυρίου κατὰ τὴν κρίσιν αὐτῶν διὰ χειρὸς Ἀαρὼν πατρὸς αὐτῶν, ὡς ἐνετείλατο Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ.

20. Καὶ τοῖς υἱοῖς Λευὶ τοῖς καταλοίποις, τοῖς υἱοῖς Ἀμβράμ, Σωθαήλ· τοῖς υἱοῖς Σωθαήλ, Ἰεδία,

21. τῷ Ρααβία ὁ ἄρχων.

sabbatis et in neomeniis et in festivitibus, juxta numerum, juxta judicium super eis semper Domino.

32. Et custodient custodias tabernaculi testimonii, et custodiam sancti, et custodias filiorum Aaron fratrum suorum, ad ministrandum in domo Domini.

CAPUT XXIV.

1. Et filios Aaron distributione, Nadab et Abiud, et Eleazar et Ithamar.

2. Et mortuus est Nadab et Abiud ante patrem suum, et filii non fuerunt eis : et sacerdotio functus est Eleazar et Ithamar filii Aaron.

3. Et distribuit eos David et Sadoc de filiis Eleazari, et Achimelech de filiis Ithamar, secundum recognitionem eorum, secundum ministerium eorum, secundum domos patrum suorum.

4. Et inventi sunt filii Eleazar plures in principes potentum prae filiis Ithamar. Et distribuit eos, filiis Eleazar principes in domibus patrum sex et decem, filiis Ithamar secundum domos patrum, octo.

5. Et distribuit eos per sortes hos ad hos, quoniam fuerunt principes sanctorum, et principes Domini in filiis Eleazar et in filiis Ithamar.

6. Et scripsit eos Samaïas filius Nathanael scriba, de Levi, coram rege et principibus, et Sadoc sacerdos, et Achimelech filius Abiathar, et principes patrum sacerdotum et Levitarum de domo patriæ, una una Eleazaro, et una una Ithamar.

7. Et exiit sors prima Joarim, Jedia secunda,

8. Charib tertia, Scorim quarta,

9. Melchiae quinta, Meiamin sexta,

10. Cos septima, Abie octava,

11. Jesu nona, Secheniae decima,

12. Eliabi undecima, Jacim duodecima,

13. Oppha tertia decima, Jesbaal quarta decima,

14. Belga quinta decima, Emmer sexta decima,

15. Chezín septima decima, Aphese octava decima,

16. Phetæe decima nona, Ezezel vigesima,

17. Achim una et vigesima, Gamul secunda et vigesima,

18. Adallai tertia et vigesima, Maasæ quarta et vigesima.

19. Hæc recognitio eorum juxta ministerium eorum ad ingrediendum in domum Domini juxta judicium eorum per manum Aaron patris eorum, sicut mandavit Dominus Deus Israel.

20. Et filiis Levi residuis, filius Ambram, Sobael : filius Sobael, Jedia,

21. ipsi Raabia princeps.

22. Καὶ τῷ Ἰσααρί, Σαλωμῶθ· τοῖς υἱοῖς Σαλωμῶθ, Ἰάθ.

23. Υἱοὶ Ἐχδιοῦ· Ἀμαδία ὁ δεύτερος, Ἰαζιήλ ὁ τρίτος, Ἰεχμοῦμ ὁ τέταρτος.

24. Τοῖς υἱοῖς Ὀζιήλ, Μιχά· υἱοὶ Μιχά, Σαμήρ.

25. Ἀδελφὸς Μιχά Ἰσία· υἱὸς Ἰσία, Ζαχαρία.

26. Υἱοὶ Μεραρί, Μοολὶ καὶ ὁ Μουσί· υἱοὶ Ὀζία

27. τοῦ Μεραρί τῷ Ὀζία· υἱοὶ αὐτοῦ Ἰσοάμ, καὶ Σακχοῦρ, καὶ Ἀβαί.

28. Τῷ Μοολὶ Ἐλεάζαρ, καὶ Ἰθάμαρ. Καὶ ἀπέθανεν Ἐλεάζαρ καὶ οὐκ ἔσχεν αὐτῷ υἱοί.

29. Τῷ Κίς, υἱοὶ τοῦ Κίς, Ἰεραμεήλ.

30. Καὶ υἱοὶ τοῦ Μουσί, Μοολὶ, καὶ Ἐδέρ καὶ Ἰεριμῶθ· οὗτοι υἱοὶ τῶν Λευιτῶν κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν.

31. Καὶ ἔλαβον καὶ αὐτοὶ κλήρους καθὼς οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν υἱοὶ Ἀαρὼν ἐναντίον τοῦ βασιλέως, καὶ Σαδὼκ, καὶ Ἀχιμέλεχ, καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν πατριῶν τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν, πατριαρχαὶ Ἀραάβ, καθὼς οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ οἱ νεώτεροι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΕ'.

1. Καὶ ἔστησε Δαυὶδ ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ ἄρχοντες τῆς δυνάμεως εἰς τὰ ἔργα τοῦς υἱοὺς Ἀσάφ, καὶ Αἰμάν, καὶ Ἰδιθούν, τοὺς ἀποφθεγγομένους ἐν κινύρῃς, καὶ ἐν νάβλαις, καὶ ἐν κυμβάλοις· καὶ ἐγένετο ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν ἐργαζομένων ἐν τοῖς ἔργοις αὐτῶν.

2. Υἱοὶ Ἀσάφ, Σακχοῦρ, Ἰωσήφ, καὶ Ναθανίας, καὶ Ἐραήλ· υἱοὶ Ἀσάφ ἐχόμενοι τοῦ βασιλέως.

3. Τῷ Ἰδιθούν, υἱοὶ Ἰδιθούν, Γοδολίας, καὶ Σουρί, καὶ Ἰσέας, καὶ Ἀσαβίας, καὶ Ματθαθίας, ἕξ μετὰ τὸν πατέρα αὐτῶν Ἰδιθούν, ἐν κινύρῃ ἀνακρουόμενοι ἐξομολόγησιν καὶ αἰνεσιν τῷ Κυρίῳ.

4. Τῷ Αἰμάν, υἱοὶ Αἰμάν, Βουκίας, καὶ Ματθανίας, καὶ Ὀζιήλ, καὶ Σουδαήλ, καὶ Ἰεριμῶθ, καὶ Ἀνανίας, καὶ Ἀνάν, καὶ Ἐλιαθά, καὶ Γοδολλαθί, καὶ Ῥωμετθιέζερ, καὶ Ἰεσβασακά, καὶ Μαλλιθί, καὶ Ὠθηρί, καὶ Μεαζῶθ.

5. Πάντες οὗτοι υἱοὶ τῷ Αἰμάν τῷ ἀνακρουομένῳ τῷ βασιλεῖ ἐν λόγοις Θεοῦ, ὑψῶσαι κέρας. Καὶ ἔδωκεν ὁ Θεὸς τῷ Αἰμάν υἱοὺς τισσαρεςκαίδεκα, καὶ θυγατέρας τρεῖς.

6. Πάντες οὗτοι μετὰ τοῦ πατρὸς αὐτῶν ὑμνοῦντες ἐν οἴκῳ Θεοῦ, ἐν κυμβάλοις, καὶ ἐν νάβλαις, καὶ ἐν κινύρῃς, εἰς τὴν δουλείαν οἴκου τοῦ Θεοῦ, ἐχόμενα τοῦ βασιλέως, καὶ Ἀσάφ, καὶ Ἰδιθούν, καὶ Αἰμάν.

7. Καὶ ἐγένετο ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν μετὰ τοὺς ἀδελφούς αὐτῶν δεδιδαγμένοι ἀδελφὸν Κυρίῳ, πᾶς συνιών, διπλόστοι ὀγδοήκοντα καὶ ὀκτώ.

8. Καὶ ἔβαλον καὶ αὐτοὶ κλήρους ἐφημεριῶν κατὰ τὸν μικρὸν καὶ κατὰ τὸν μέγαν τελείων καὶ μανθανόντων.

9. Καὶ ἐξῆλθεν ὁ κληρὸς ὁ πρῶτος υἱῶν αὐτοῦ καὶ ἀδελφῶν αὐτοῦ, τῷ Ἀσάφ τῷ Ἰωσήφ, Γοδολίας· ὁ δεύτερος Ἡνεία, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκάδύο·

10. ὁ τρίτος Ζακχοῦρ, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκάδυο·

22. Et ipsi Isaari, Salamoth : filiis Salamoth, Jath.

23. Filii Ecdiu : Amadia secundus, Jaziel tertius, Jecmoam quartus.

24. Filiis Oziel, Micha : filii Micha, Samer.

25. Frater Micha Isia : filius Isia, Zacharia.

26. Filii Merari, Mooli et Musi : filii Ozia

27. ipsius Merari ipsi Ozia : filii ejus Isoam, et Sacchur, et Abai.

28. Ipsi Mooli Eleazar, et Ithamar. Et mortuus est Eleazar et non fuerunt ei filii.

29. Ipsi Cis, filiis Cis, Hierameel.

30. Et filii Musi, et Mooli, et Eder et Jerimoth : hi filii Levitarum secundum domos patriarum suarum.

31. Et acceperunt etiam ipsi sortes sicut fratres eorum filii Aaron coram rege, et Sadoc, et Achimelech, et principes patriarum sacerdotum et Levitarum, patriarchæ Araab, sicut fratres ejus juniores.

CAPUT XXV.

1. Et statuit David rex et principes virtutis ad opera filios Asaph, et Eman, et Idithum, prophetantes in citharis, et in nablīs, et in cymbalis : et fuit numerus eorum juxta caput eorum qui operabantur in operibus suis :

2. Filii Asaph, Sacchur, Joseph, et Nathanas, et Erael : filii Asaph adhaerentes regi.

3. Ipsi Idithum, filii Idithum, Godolias, et Suri, et Isaeas, et Asabias, et Matthathias, sex post patrem suum Idithum, in cithara pulsantes confessionem et laudem Domino.

4. Ipsi Eman, filii Eman, Bucias, et Matthanias, et Oziel, et Subael, et Jerimoth, et Ananias, et Anan, et Heliatha, et Godollathi, et Romethiezer, et Jesbasaca, et Mallithi, et Otheri, et Meazoth.

5. Omnes hi filii Eman pulsanti ad regem in verbis Dei, ad exaltandum cornu. Et dedit Deus ipsi Eman filios quatuordecim, et filias tres.

6. Omnes hi cum patre suo cantantes hymnos in domo Dei, in cymbalis, et in nablīs, et in citharis, ad servitntem domus Dei, juxta regem, et Asaph, et Idithum, et Eman.

7. Et fuit numerus eorum post fratres suos docti cantare Domino, omnis intelligens, ducenti octuaginta et octo.

8. Et jecerunt et ipsi sortes vicium diarnarum juxta parvum et juxta magnum perfectorum et discentium.

9. Et exiit sors prima filiorum ejus, et fratrum ejus ipsi Asaph ipsius Joseph, Godolias : secundus Henia, filii ejus et fratres ejus duodecim :

10. tertius Zacchur, filii ejus et fratres ejus duodecim :

11. ὁ τέταρτος Ἰεσρί, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο·

12. ὁ πέμπτος Νάθαν, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο·

13. ὁ ἕκτος Βουκίας, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο·

14. ὁ ἑβδόμος Ἰεριήλ, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο·

15. ὁ ὄγδοος Ἰωσία, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο·

16. ὁ ἔννατος Μαθθανίας, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο·

17. ὁ δέκατος Σεμεία, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο·

18. ὁ ἑνδέκατος Ἀσριήλ, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο·

19. ὁ δωδέκατος Ἀσαβία, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο·

20. ὁ τριεκατιδέκατος Σουβαήλ, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο·

21. ὁ τεσσαρεσκατιδέκατος Μαθθαθίας, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο·

22. ὁ πεντεκατιδέκατος Ἰεριμώθ, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο·

23. ὁ ἑκκατιδέκατος Ἀνανία, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο·

24. ὁ ἐπτακατιδέκατος Ἰεσθασακά, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο·

25. ὁ ὀκτωκατιδέκατος Ἀνανίας, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο·

26. ὁ ἑννεακατιδέκατος Μπλιθί, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο·

27. ὁ εἰκοστὸς Ἑλιαθά, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο·

28. ὁ εἰκοστὸς πρῶτος Ὠθηρί, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο·

29. ὁ εἰκοστὸς δεύτερος Ἰοδολλαθί, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο·

30. ὁ εἰκοστὸς τρίτος Μεαζώθ, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο·

31. ὁ εἰκοστὸς τέταρτος Ῥωμεθιέζερ, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Κς'.

1. Καὶ εἰς διαιρέσεις τῶν πυλῶν, υἱοὶ Κορεῖμ Μοσελλαμία ἐκ τῶν υἱῶν Ἀσάφ.

2. Καὶ τῷ Μοσελλαμία υἱὸς Ζαχαρίας ὁ πρωτότοκος, Ἰαδιήλ ὁ δεύτερος, Ζαβαδία ὁ τρίτος, Ἰενουήλ ὁ τέταρτος,

3. Ἰωλάμ ὁ πέμπτος, Ἰωνάθαν ὁ ἕκτος, Ἐλιωναὶ ὁ ἑβδόμος, Ἀβδεδὸμ ὁ ὄγδοος.

4. Καὶ τῷ Ἀβδεδὸμ υἱοί, Σαμαίας ὁ πρωτότοκος, Ἰωζαβὰθ ὁ δεύτερος, Ἰωάθ ὁ τρίτος, Σαχάρ ὁ τέταρτος, Ναθαναήλ ὁ πέμπτος,

5. Ἀμιήλ ὁ ἕκτος, Ἰσσάχαρ ὁ ἑβδόμος, Φελαθί ὁ ὄγδοος, ὅτι εὐλόγησεν αὐτὸν ὁ Θεός.

6. Καὶ τῷ Σαμαία υἱῷ αὐτοῦ ἐτέχθησαν υἱοὶ τοῦ πρωτοτόκου Ῥωσαι εἰς τὸν οἶκον τὸν πατρικὸν αὐτοῦ, ὅτι δυνατοὶ ἦσαν.

11. quartus Jesri, filii ejus et fratres ejus duodecim :

12. quintus Nathan, filii ejus et fratres ejus duodecim :

13. sextus Bucias, filii ejus et fratres ejus duodecim :

14. septimus Isriel, filii ejus et fratres ejus duodecim :

15. octavus Josia, filii ejus et fratres ejus duodecim :

16. nonus Matthanias, filii ejus et fratres ejus duodecim :

17. decimus Semeia, filii ejus et fratres ejus duodecim :

18. undecimus Asriel, filii ejus et fratres ejus duodecim :

19. duodecimus Asabia, filii ejus et fratres ejus duodecim :

20. tertius decimus Subael, filii ejus et fratres ejus duodecim :

21. quartus decimus Matthalhias, filii ejus et fratres ejus duodecim :

22. quintus decimus Jerimoth, filii ejus et fratres ejus duodecim :

23. decimus sextus Anania, filii ejus et fratres ejus duodecim :

24. decimus septimus Jesbasaca, filii ejus et fratres ejus duodecim :

25. decimus octavus Ananias, filii ejus et fratres ejus duodecim :

26. decimus nonus Mallithi, filii ejus et fratres ejus duodecim :

27. vigesimus Heliatha, filii ejus et fratres ejus duodecim :

28. vigesimus primus Otheri, filii ejus et fratres ejus duodecim :

29. vigesimus secundus Godollathi, filii ejus et fratres ejus duodecim :

30. vigesimus tertius Meazoth, filii ejus et fratres ejus duodecim :

31. vigesimus quartus Rometthiezer, filii ejus et fratres ejus duodecim.

CAPUT XXVI.

1. Et ad distributiones portarum, filii Coreim Mosellamia de filiis Asaph.

2. Et Mosellamia filius Zacharias primogenitus, Jadiel secundus, Zabadia tertius, Jenuel quartus,

3. Jolam quintus, Jonathan sextus, Elionai septimus, Abdedom octavus.

4. Et ipsi Abdedom filii, Samaras primogenitus, Jozabath secundus, Joath tertius, Sachar quartus, Nathanael quintus,

5. Amiel sextus, Issachar septimus, Phelathi octavus, quoniam benedixit eum Deus.

6. Et Samare filio ejus nati sunt filii ipsius primogeniti Rhosae in domum paternam ejus, quoniam potentes fuerunt.

7. Υἱοὶ Σαμαὶ, Ὀθνὶ καὶ Ῥαφαὴλ, καὶ Ὀβὲδ, καὶ Ἐλζαβὰθ, καὶ Ἀχιούδ, υἱοὶ δυνατοὶ Ἐλιοῦ, καὶ Σαβαχία, καὶ Ἰσβακώμ.

8. Πάντες ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἀβδεδὸμ, αὐτοὶ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν ποιοῦντες δυνατῶς ἐν τῇ ἐργασίᾳ, οἱ πάντες ἐξηκονταδύο τῷ Ἀβδεδὸμ.

9. Καὶ τῷ Μοσελλεμίᾳ υἱοὶ καὶ ἀδελφοὶ δεκακαίχτῳ δυνατοί.

10. Καὶ τῷ Ὁσᾷ τῶν υἱῶν Μεραρί υἱοὶ φυλάσσοντες τὴν ἀρχὴν, ὅτι οὐκ ἦν πρωτότοκος· καὶ ἐποίησεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἀρχοντα τῆς διαιρέσεως τῆς δευτέρης.

11. Χελκίας ὁ δεύτερος, Ταβλαὶ ὁ τρίτος, Ζαχαρίας ὁ τέταρτος· πάντες οὗτοι υἱοὶ καὶ ἀδελφοὶ τῷ Ὁσᾷ τρικαίδεκα.

12. Τούτοις αἱ διαιρέσεις τῶν πυλῶν, τοῖς ἀρχουσι τῶν δυνατῶν ἐφημερίαι, καθὼς οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν λειτουργεῖν ἐν οἴκῳ Κυρίου.

13. Καὶ ἔβαλον κλήρους κατὰ τὸν μικρὸν καὶ κατὰ τὸν μέγαν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν εἰς πυλῶνα καὶ πυλῶνα.

14. Καὶ ἔπεσεν ὁ κλῆρος τῶν πρὸς ἀνατολὰς τῷ Σελεμιά, καὶ Ζαχαρία, υἱοὶ Σωᾶς τῷ Μελχιά· ἔβαλον κλήρους, καὶ ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος βορρᾶ.

15. Τῷ Ἀβδεδὸμ νότον κατέναντι οἴκου Ἐσεφίμ.

16. Εἰς δεύτερον τῷ Ὁσᾷ πρὸς δυσμαῖς μετὰ τὴν πύλην παστοφορίου τῆς ἀναβάσεως· φυλακὴ κατέναντι φυλακῆς.

17. Πρὸς ἀνατολὰς ἐξ τὴν ἡμέραν βορρᾶ τῆς ἡμέρας τέσσαρες· νότον τῆς ἡμέρας τέσσαρες· καὶ εἰς τὸν Ἐσεφίμ δύο.

18. εἰς διαδεχομένους· καὶ τῷ Ὁσᾷ πρὸς δυσμαῖς μετὰ τὴν πύλην τοῦ παστοφορίου τρεῖς. Φυλακὴ κατέναντι φυλακῆς τῆς ἀναβάσεως πρὸς ἀνατολὰς τῆς ἡμέρας ἐξ, καὶ τῷ βορρᾶ τέσσαρες, καὶ τῷ νότῳ τέσσαρες, καὶ Ἐσεφίμ δύο εἰς διαδεχομένους, καὶ πρὸς δυσμαῖς τέσσαρες, καὶ εἰς τὸν τρίτον δύο διαδεχομένους.

19. Αὗται αἱ διαιρέσεις τῶν πυλῶν τοῖς υἱοῖς τοῦ Κορέ, καὶ τοῖς υἱοῖς Μεραρί.

20. Καὶ οἱ Λευῖται ἀδελφοὶ αὐτῶν ἐπὶ τῶν θησαυρῶν οἴκου Κυρίου καὶ ἐπὶ τῶν θησαυρῶν τῶν καθηγισμένων.

21. Υἱοὶ Λαδάν οὗτοι, υἱοὶ τῷ Γηρσωνί· τῷ Λαδάν ἀρχοντες πατριῶν τῷ Λαδάν, τῷ Γηρσωνί Ἰειήλ.

22. Υἱοὶ Ἰειήλ Ζεθὸμ, καὶ Ἰωήλ, οἱ ἀδελφοὶ ἐπὶ τῶν θησαυρῶν οἴκου Κυρίου.

23. Τῷ Ἀμβράμ καὶ Ἰσσαὰρ Χεδρών, καὶ Ὁζιήλ.

24. Καὶ Σουβαήλ ὁ τοῦ Γηρσάμ τοῦ Μωϋσῆ ἐπὶ τῶν θησαυρῶν.

25. Καὶ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ Ἐλιέζερ Ῥαβίας υἱός, καὶ Ἰωσίας, καὶ Ἰωράμ, καὶ Ζεχρί, καὶ Σαλωμῶθ.

26. Αὐτὸς Σαλωμῶθ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἐπὶ πάντων τῶν θησαυρῶν τῶν ἁγίων, οὓς ἤγασε Δαυὶδ ὁ βασιλεὺς, καὶ οἱ ἀρχοντες τῶν πατριῶν χιλιάρχοι καὶ εκατόνταρχοι καὶ ἀρχηγοὶ τῆς δυνάμεως,

27. ἃ λαβὲν ἐκ πόλεων καὶ ἐκ τῶν λαφύρων, καὶ ἤγασεν ἀπ' αὐτῶν τοῦ μήκαθυστερῆσαι τὴν οἰκοδομὴν τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ,

28. καὶ ἐπὶ πάντων τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ Σαμουὴλ

7. Filii Samai, Othni et Raphael, et Obed, et Elzabath, et Achiod, filii potentes Eliu, et Sabachia, et Isbarom.

8. Omnes de filiis Abdedom, ipsi et filii eorum et fratres eorum facientes potenter in operatione, omnes sexaginta duo ipsi Abdedom.

9. Et Mossellemia filii et fratres decem et octo potentes.

10. Et ipsi Osa de filiis Merari filii custodientes principatum, quoniam non fuit primogenitus : et fecit eum pater ejus principem distributionis secundae.

11. Chelcias secundus, Tablai tertius, Zacharias quartus : omnes hi filii et fratres Osa tredecim.

12. His distributiones portarum, principibus potentum diurnae vices, sicut fratres eorum ad ministrandum in domo Domini.

13. Et miserunt sortes juxta partum et juxta magnum, secundum domos patriarum eorum ad portam et portam.

14. Et cecidit sors earum quae ad orientem Selemiae, et Zachariae, filii Soaz ipsi Melchiae jecerunt sortes, et exiit sors ad aquilonem.

15. Ipsi Abdedom austrum e regione domus Esephim.

16. In secundo ipsi Osa ad occidentem post portam pastophorii ascensionis : custodia e regione custodiae.

17. Ad orientem sex die : aquiloni die quatuor : austrum die quatuor : et ad Esephim duo.

18. in excipientibus : et ipsi Osa ad occidentem post portam pastophorii tres. Custodia e regione custodiae ascensionis ad orientem die sex, et aquiloni quatuor, et austro quatuor, et Esephim duo in excipientibus, et ad occidentem quatuor, et ad semitam duo excipientes.

19. Haec distributiones janitorum filiis Core, et filiis Merari.

20. Et Levitae fratres eorum super thesauros domus Domini et super thesauros sanctificatorum.

21. Filii Ladan hi, filii ipsi Gersoni : ipsi Ladan principes patriarum Ladan, ipsi Gersoni Jiel.

22. Filii Jiel Zethom, et Joel, fratres super thesauros domus Domini.

23. Ipsi Ambram et Isaar Chebron, et Oziel.

24. Et Subael qui Gersam qui Moyse super thesauros.

25. Et fratri ejus Eliezer Rabias filius, et Josias, et Joram, et Zechri, et Salamothe.

26. Ipsi Salamothe et fratres ejus super omnes thesauros sanctorum, quae sanctificavit David rex, et principes patriarum chiliarchi et centuriones et duces virtutis,

27. quae cepit ex civitatibus et de spoliis, et sanctificavit de ipsis ut non deficeret aedificatio domus Dei,

28. et super omnia sancta Dei Samuel prophetae, et Saul

τοῦ προφήτου, καὶ Σαούλ τοῦ Κίς, καὶ Ἀβεννήρ τοῦ Νήρ, καὶ Ἰωάβ τοῦ Σαρουία, πᾶν δ' ἡγίασαν διὰ χειρὸς Σαλωμῶν καὶ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ.

29. Τοῦ Ἰσααρί Χωνενία, καὶ υἱοὶ τῆς ἐργασίας τῆς ἔξω ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ, τοῦ γραμματεῦν καὶ διακρίνειν.

30. Τοῦ Χεβρωνὶ Ἀσαβίας καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, υἱοὶ δυνατοὶ, χίλιοι καὶ ἑπτακόσιοι ἐπὶ τῆς ἐπισκέψεως τοῦ Ἰσραὴλ, πέραν τοῦ Ἰορδάνου πρὸς δυσμαῖς, εἰς πᾶσαν λειτουργίαν Κυρίου καὶ ἐργασίαν τοῦ βασιλέως.

31. Τοῦ Χεβρωνὶ Οὐρίας ὁ ἄρχων τῶν Χεβρωνὶ κατὰ γενέσεις αὐτῶν, κατὰ πατρίδας, ἐν τῷ τεσσαρακοστῷ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἐπεσκέπησαν, καὶ εὗρέθη ἀνὴρ δυνατὸς ἐν αὐτοῖς ἐν Ἰαζήρ τῆς Γαλααδίτιδος,

32. καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ υἱοὶ δυνατοὶ εἰς χίλιοι ἑπτακόσιοι, οἱ ἄρχοντες τῶν πατριῶν· καὶ κατέστησεν αὐτοὺς Δαυὶδ ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τοῦ Ῥουβηνί, καὶ Γαδδί, καὶ ἡμίσεως φυλῆς Μανασσῆ, εἰς πᾶν πρόσταγμα Κυρίου καὶ λόγον βασιλέως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΖ'.

1. Καὶ υἱοὶ Ἰσραὴλ κατὰ ἀριθμὸν αὐτῶν, ἄρχοντες τῶν πατριῶν, χιλιάρχοι καὶ ἑκατόνταρχοι, καὶ γραμματεῖς οἱ λειτουργοῦντες τῷ βασιλεῖ καὶ εἰς πᾶν λόγον τοῦ βασιλέως κατὰ διαιρέσεις, πᾶν λόγον τοῦ εἰσπορευομένου καὶ ἐκπορευομένου μηνῆ ἐκ μηνὸς, εἰς πάντας τοὺς μηνᾶς τοῦ ἐνιαυτοῦ, διαίσεις μία εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες.

2. Καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως τῆς πρώτης τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου, Ἰσβοᾶζ ὁ τοῦ Ζαβδιήλ, ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες.

3. ἀπὸ τῶν υἱῶν Φαρές, ἄρχων πάντων τῶν ἀρχόντων τῆς δυνάμεως τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου.

4. Καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως τοῦ μηνὸς τοῦ δευτέρου Δωδία ὁ ἐκ Χὼκ, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ, καὶ Μακελλῶν ὁ ἡγούμενος, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες ἄρχοντες δυνάμεως.

5. Ὁ τρίτος τὸν μῆνα τὸν τρίτον Βαναίας ὁ τοῦ Ἰωδαὲ ὁ ἱερεὺς, ὁ ἄρχων, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες.

6. Αὐτὸς Βαναίας ὁ δυνάτωτερος τῶν τριάκοντα καὶ ἐπὶ τῶν τριάκοντα· καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ Ζαβὰδ ὁ υἱὸς αὐτοῦ.

7. Ὁ τέταρτος εἰς τὸν μῆνα τὸν τέταρτον Ἀσαήλ ὁ ἀδελφὸς Ἰωάβ, καὶ Ζαβαδίας υἱὸς αὐτοῦ, καὶ οἱ ἀδελφοί, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες.

8. Ὁ πέμπτος τῷ μηνὶ τῷ πέμπτῳ ὁ ἡγούμενος Σαμαὼθ ὁ Ἰσραὲλ, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες.

9. Ὁ ἕκτος τῷ μηνὶ τῷ ἕκτῳ Ὁδοῦίας ὁ τοῦ Ῥαχῆς ὁ Θεκωίτης, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες.

10. Ὁ ἑβδομὸς τῷ μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ Χελλὴς ὁ ἐκ Φαλλοῦς ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἐφραΐμ, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες.

11. Ὁ ὀγδοὺς τῷ μηνὶ τῷ ὀγδῷ Σοβοχαὶ ὁ Οὐσαθὶ τῷ Ζαράϊ, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες.

filiis Cis, et Abenner filii Ner, et Joab filii Sarviae, omne quod sanctificaverant per manum Salomoth et fratrum ejus.

29. Ipsi Isaari Chonenia, et filii operationis quae extra super Israel, ad scribendum et dijudicandum.

30. Ipsi Chebroni Asabias et fratres ejus, filii potentes, mille et septingenti super recognitionem Israel, trans Jordanem ad occidentem, in omne ministerium Domini et operationem regis.

31. Ipsius Chebroni Urias princeps eorum qui Chebroni secundum generationes eorum, secundum patrias, in quadragesimo anno regni ejus recogniti sunt, et inventus est vir potens in eis in Jazer Galaaditidis,

32. et fratres ejus filii potentes bis mille septingenti, principes patriarum: et constituit eos David rex super Rubeni, et Gaddi, et dimidium tribus Manasse, ad omne praeceptum Domini et verbum regis.

CAPUT XXVII.

1. Et filii Israel juxta numerum suum, principes patriarum, chiliarchi et centuriones, et scribae ministrantes regi et ad omne verbum regis secundum distributiones, omne verbum ingredientis et egredientis mensem ex mense, in omnes menses anni, distributio una viginti et quatuor millia.

2. Et super distributionem primam mensis primi, Isboaz filius Zabdiel, super distributionem ejus viginti et quatuor millia:

3. de filiis Phares, princeps omnium principum virtutis mensis primi.

4. Et super distributionem mensis secundae Dodia qui de Choc, et super distributionem ejus, et Maceloth praefectus, et super distributionem ejus viginti et quatuor millia principes virtutis.

5. Tertius mense tertio Banaias filius Jodae sacerdos, princeps, et super distributionem ejus viginti et quatuor millia.

6. Ipse Banaias potentior triginta et super triginta: et super distributionem ejus Zabad filius ejus.

7. Quartus in mensem quartum Azael frater Joab, et Zabadias filius ejus, et fratres, et super distributionem ejus viginti et quatuor millia.

8. Quintus mensi quinto praefectus Samaoth filius Jesrae, et super distributionem ejus viginti et quatuor millia.

9. Sextus mensi sexto Oduias filius Ecces Thecoita, et super distributionem ejus viginti et quatuor millia.

10. Septimus mensi septimo Chelles qui de Phallus de filiis Ephraim, et super distributionem ejus viginti et quatuor millia.

11. Octavus mensi octavo Sobochai Usathi ipsi Zarai, et super distributionem ejus viginti et quatuor millia.

12. Ὁ ὄντος τοῦ μηνὶ τοῦ ὀνάτω Ἀβιέζερ ὁ ἐξ Ἀναθὼθ ὁ ἐκ γῆς Βενιαμὴν, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ τέσσαρες καὶ εἴκοσι χιλιάδες.

13. Ὁ δέκατος τοῦ μηνὶ τοῦ δεκάτω Μεερά ὁ ἐκ Νετωφαθὶ τοῦ Ζαραὶ, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες.

14. Ὁ ἑνδέκατος τοῦ μηνὶ τοῦ ἑνδεκάτω Βαναίας ὁ ἐκ Φαραθὼν ἐκ τῶν υἱῶν Ἐφραΐμ, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες.

15. Ὁ δωδέκατος εἰς τὸν μῆνα τὸν δωδέκατον Χολδία ὁ ἐκ Νετωφαθὶ τοῦ Γοθονιήλ, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες.

16. Καὶ ἐπὶ τῶν φυλῶν Ἰσραὴλ, τοῦ Ρουβὴν ἐγγούμενος Ἐλιέζερ ὁ τοῦ Ζεχρί· τοῦ Συμεὼν, Σαφατίας ὁ τοῦ Μααχά·

17. τοῦ Λευὶ, Ἀσαβίας ὁ τοῦ Καμουήλ· τοῦ Ἀαρὼν, Σαδὼκ·

18. τοῦ Ἰούδα, Ἐλιάβ τῶν ἀδελφῶν Δαυὶδ· τοῦ Ἰσάχαρ, Ἀμβρί ὁ τοῦ Μιχαήλ·

19. τοῦ Ζαβουλὼν, Σαμαίας ὁ τοῦ Ἀβδίου· τοῦ Νεφθαλί, Ἰεριμοθ ὁ τοῦ Ὀζιήλ·

20. τοῦ Ἐφραΐμ, Ὡσὴ ὁ τοῦ Ὀζίου· τοῦ ἡμίσει φυλῆς Μανασσῆ, Ἰωὴλ υἱὸς Φαδαΐα·

21. τοῦ ἡμίσει φυλῆς Μανασσῆ τοῦ ἐν γῇ Γαλαὰδ, Ἰαδαὶ ὁ τοῦ Ζαδαίου· τοῖς υἱοῖς Βενιαμὴν, Ἰασιήλ ὁ τοῦ Ἀβεννήρ·

22. τοῦ Δάν, Ἀζαριήλ ὁ τοῦ Ἰρωάβ. Οὗτοι πατριάρχαι τῶν φυλῶν Ἰσραὴλ.

23. Καὶ οὐκ ἔλαβε Δαυὶδ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ κάτω, ὅτι εἶπε Κύριος πληθῆναι τὸν Ἰσραὴλ ὥς τοὺς ἀστέρας τοῦ οὐρανοῦ.

24. Καὶ Ἰωάβ ὁ τοῦ Σαρουία ἤρξατο ἀριθμεῖν ἐν τῷ λαῷ, καὶ οὐ συνετέλεσε· καὶ ἐγένετο ἐν τούτοις ὀργὴ ἐπὶ Ἰσραὴλ, καὶ οὐ κατεχωρίσθη ὁ ἀριθμὸς ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῦ βασιλείου Δαυὶδ.

25. Καὶ ἐπὶ τῶν θησαυρῶν τοῦ βασιλείου, Ἀσμών ὁ τοῦ Ὀδιήλ, καὶ ἐπὶ τῶν θησαυρῶν τῶν ἐν ἀγρῷ καὶ ἐν ταῖς κώμασι καὶ ἐν τοῖς ἐπιχωρίοις καὶ ἐν ταῖς πύργοις, Ἰωνάθαν ὁ τοῦ Ὀζίου.

26. Καὶ ἐπὶ τῶν γεωργούντων τὴν γῆν τῶν ἐργαζομένων, Ἐσδρί ὁ τοῦ Χελούβ.

27. Καὶ ἐπὶ τῶν χωρίων, Σεμεὶ ὁ ἐκ Ραῆλ, καὶ ἐπὶ τῶν θησαυρῶν τῶν ἐν τοῖς χωρίοις τοῦ οἴνου, Ζαβδί ὁ τοῦ Σεφνί.

28. Καὶ ἐπὶ τῶν ἐλαίωνων, καὶ ἐπὶ τῶν συκαμίνων τῶν ἐν τῇ πεδινῇ, Βαλλανάν ὁ Γεδωρίτης· ἐπὶ δὲ τῶν θησαυρῶν τοῦ ἐλαίου, Ἰωάς.

29. Καὶ ἐπὶ τῶν βοῶν τῶν νομαδῶν τῶν ἐν τῷ Σαρὼν, Σατραὶ ὁ Σαρωνίτης· καὶ ἐπὶ τῶν βοῶν τῶν ἐν τοῖς ἀλύσσι, Σωφάτ ὁ τοῦ Ἀδλί·

30. ἐπὶ δὲ τῶν καμηλῶν, Ἀβίας ὁ Ἰσμηλίτης· ἐπὶ δὲ τῶν ὄνων, Ἰαδίας ὁ ἐκ Μεραθὼν.

31. Καὶ ἐπὶ τῶν προβάτων, Ἰαζίζ ὁ Ἀγαρίτης. Πάντες οὗτοι προστάται ὑπαρχόντων Δαυὶδ τοῦ βασιλείου.

32. Καὶ Ἰωνάθαν ὁ πατράδελφος Δαυὶδ σύμβουλος, ἄνθρωπος συνετός· καὶ Ἰεήλ ὁ τοῦ Ἀχαμί μετὰ τῶν υἱῶν τοῦ βασιλείου.

33. Ἀχιτόφελ σύμβουλος τοῦ βασιλείου, καὶ Χουσί ὁ πρῶτος φίλος τοῦ βασιλείου.

12. Nonus mensi nono Abiezer qui ex Anathoth qui de terra Benjamin, et super distributionem ejus quatuor et viginti millia.

13. Decimus mensi decimo Meera qui ex Netophati ipsi Zarai, et super distributionem ejus viginti et quatuor millia.

14. Undecimus mensi undecimo Banaias qui ex Phara-thon de filiis Ephraim, et super distributionem ejus viginti et quatuor millia.

15. Duodecimus in mensem duodecimum Choldia qui ex Netophathi ipsi Gothoniell, et super distributionem ejus viginti et quatuor millia.

16. Et super tribus Israel, ipsi Ruben praefectus Eliezer qui ipsius Zechri : ipsi Symeon, Saphatias qui ipsius Maacha :

17. ipsi Levi, Asabias qui ipsius Chamuel : ipsi Aaron, Sadoe :

18. ipsi Juda, Eliab de fratribus David : ipsi Issachar, Ambri qui ipsius Michael :

19. ipsi Zabulon, Samaias qui Abdia : ipsi Nephthali, Jerimoth qui ipsius Oziel :

20. ipsi Ephraim, Ose qui Ozia : dimidio tribus Manasse, Joel filius Phadaia :

21. dimidio tribus Manasse quod in terra Galaad, Jaslai qui Zadai : filiis Benjamin, Jasiel qui ipsius Abenner :

22. ipsi Dan, Azariel qui ipsius Iroab. Hi patriarchae tribuum Israel.

23. Et non cepit David numerum eorum a viginti annis et infra, quoniam dixerat Dominus multiplicare Israel sicut astra caeli.

24. Et Joab Sarviae cepit numerare in populo, et non consummavit : et facta est in his ira super Israel, et non est relatus numerus in librum verborum dierum regis David.

25. Et super thesauros regis, Asmoth qui ipsius Odiel, et super thesauros qui in agro et in pagis et in villis et in turribus, Jonathan qui Ozia.

26. Et super agricolas terram operantes, Esdri qui ipsius Chelub.

27. Et super cellas, Semel qui de Rael, et super thesauros qui in cellis vini, Zabdi qui ipsius Sephni.

28. Et super oliveta, et super sycomoros quae in campestris, Ballanan Gedorita : super thesauros autem olei, Joas.

29. Et super boves pasuales qui in Saron, Satrai Saronita : et super boves qui in vallibus, Sophat qui ipsius Adli :

30. super camelos autem, Abias Ismaelita : super asinos autem, Jadas qui de Merathon.

31. Et super oves, Jaziz Agarita. Omnes hi praefecti substantiae David regis.

32. Et Jonathan patruus David consiliarius, homo intelligens : et Jeel qui ipsius Achami cum filiis regis.

33. Achitophel consiliarius regis, et Chusi primus amicus regis :

34. καὶ μετὰ τούτου Ἀχιτόφελ ἐγόμενος Ἰωδαὲ ὁ τοῦ Βαναίου, καὶ Ἀβιάθαρ· καὶ Ἰωάβ ἀρχιστράτηγος τοῦ βασιλείως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΗ'.

1. Καὶ ἐξεκκλησίασε Δαυὶδ πάντας τοὺς ἄρχοντας Ἰσραὴλ, ἄρχοντας τῶν κριτῶν, καὶ πάντας τοὺς ἄρχοντας τῶν ἐφημεριῶν τῶν περὶ τὸ σῶμα τοῦ βασιλείως, καὶ ἄρχοντας τῶν χιλιάδων καὶ τῶν ἑκατοντάδων, καὶ τοὺς γαζοφύλακας, καὶ τοὺς ἐπὶ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ, καὶ πάσης τῆς κτήσεως τοῦ βασιλείως, καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ σὺν τοῖς εὐνούχοις, καὶ τοὺς δυνάστας, καὶ τοὺς μαχητὰς τῆς στρατιᾶς ἐν Ἱερουσαλὴμ.

2. Καὶ ἔστη Δαυὶδ ἐν μέσῳ τῆς ἐκκλησίας, καὶ εἶπεν· Ἀκούσατέ μου, ἀδελφοί μου καὶ λαὸς μου· ἐμοὶ ἐγένετο ἐπὶ καρδίαν οἰκοδομῆσαι οἶκον ἀναπαύσεως τῆς κιθωτοῦ διαθήκης Κυρίου, καὶ στάσιν ποδῶν Κυρίου ἡμῶν, καὶ ἡτοίμασα τὰ εἰς τὴν κατασκήνωσιν ἐπιτηδεῖα.

3. Καὶ ὁ Θεὸς εἶπεν· Οὐκ οἰκοδομήσεις ἐμοὶ οἶκον τοῦ ἐπονομάσαι τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτῷ, ὅτι ἄνθρωπος πολέμιστής εἰ σὺ, καὶ αἷμα ἐξέχεας.

4. Καὶ ἐξελέξατο Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ ἐν ἐμοὶ ἀπὸ παντὸς οἴκου πατρὸς μου εἶναι βασιλεῖα ἐπὶ Ἰσραὴλ εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ ἐν Ἰούδα ἡρέτικε τὸ βασίλειον, καὶ ἐξ οἴκου Ἰούδα τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς μου· καὶ ἐν τοῖς υἱοῖς τοῦ πατρὸς μου, ἐν ἐμοὶ ἠθέλησε τοῦ γενέσθαι με εἰς βασιλεῖα ἐπὶ παντὶ Ἰσραὴλ.

5. Καὶ ἀπὸ πάντων τῶν υἱῶν μου, ὅτι πολλοὺς υἱοὺς ἔδωκέ μοι Κύριος, ἐξελέξατο ἐν Σαλωμών τῷ υἱῷ μου καθίσαι αὐτὸν ἐπὶ θρόνου βασιλείας Κυρίου ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ.

6. Καὶ εἶπέ μοι ὁ Θεός· Σαλωμών ὁ υἱός σου οἰκοδομήσει τὸν οἶκόν μου καὶ τὴν αὐλήν μου, ὅτι ἡρέτικα ἐν αὐτῷ εἶναι μοι υἱόν, καὶ γὰρ ἔσομαι αὐτῷ εἰς πατέρα.

7. Καὶ κατορθώσω τὴν βασιλείαν αὐτοῦ ἕως αἰῶνος, ἐὰν ἰσχύσῃ τοῦ φυλάσσει τὰς ἐντολάς μου, καὶ τὰ κρίματά μου, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη.

8. Καὶ νῦν κατὰ πρόσωπον πάσης ἐκκλησίας Κυρίου, καὶ ἐν ὧσι Θεοῦ ἡμῶν, φυλάξασθε καὶ ζητήσατε πάσας τὰς ἐντολάς Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ἵνα κληρονομήσῃτε τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν, καὶ κατακληρονομήσῃτε τοῖς υἱοῖς ὑμῶν μεθ' ὑμᾶς ἕως αἰῶνος.

9. Καὶ νῦν, Σαλωμών υἱέ, γνῶθι τὸν Θεὸν τῶν πατέρων σου, καὶ δούλευε αὐτῷ ἐν καρδίᾳ τελείᾳ καὶ ψυχῇ θελούσῃ, ὅτι πάσας καρδίας ἐτάζει Κύριος, καὶ πᾶν ἐνθύμημα γινώσκει. Ἐὰν ζητήσῃς αὐτόν, εὐρεθήσεται σοι· καὶ ἐὰν καταλείψῃς αὐτόν, καταλείψει σε εἰς τέλος.

10. Ἴδε νῦν ὅτι Κύριος ἡρέτικέ σε οἰκοδομῆσαι αὐτῷ οἶκον εἰς ἀγίασμα, ἰσχύε καὶ ποιεῖ.

11. Καὶ ἔδωκε Δαυὶδ Σαλωμών τῷ υἱῷ αὐτοῦ τὸ παράδειγμα τοῦ ναοῦ καὶ τῶν οἰκῶν αὐτοῦ, καὶ τῶν ζακῶν αὐτοῦ, καὶ τῶν ὑπερώων, καὶ τῶν ἀποθηκῶν τῶν ἐσωτέρων, καὶ τοῦ οἴκου τοῦ ἐξίλασμού,

12. καὶ τὸ παράδειγμα ὃ εἶχεν ἐν πνεύματι αὐτοῦ, τῶν αὐλῶν οἴκου Κυρίου καὶ πάντων τῶν παστοφορίων τῶν κύκλῳ τῶν εἰς τὰς ἀποθήκας οἴκου Κυρίου, καὶ τῶν ἀποθηκῶν τῶν ἁγίων, καὶ τῶν καταλυμάτων,

13. καὶ τῶν ἐφημεριῶν τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν

34. et post hunc Achitophel sequens Jodae qui Banææ, et Abiathar : et Joab princeps militiæ regis.

CAPUT XXVIII.

1. Et evocavit David omnes principes Israel, principes judicum, et omnes principes diurnarum vicium quæ circa corpus regis, et principes millium et centuriarum, et custodes thesauri, et eos qui super substantiam ipsius, et omnem possessionem regis, et filiorum ejus cum eunuchis, et potentes, et bellatores militiæ in Jerusalem.

2. Et stetit David in medio ecclesiæ, et dixit : Audite me, fratres mei et populus meus : mihi factum est super cor ædificare domum requietis arcæ testamenti Domini, et stationem pedum Domini nostri, et paravi quæ ad habitationem apta.

3. Et Deus dixit : Non ædificabis mihi domum ad cognominandum nomen meum in ea, quoniam homo bellator es tu, et sanguinem effudisti.

4. Et elegit Dominus Deus Israel in me de omni domo patris mei esse regem super Israel in sæculum, et in Juda elegit regnum, et de domo Juda domum patris mei : et in filiis patris mei, in me voluit ut essem ego in regem super omnem Israel.

5. Et de omnibus filiis meis, quia multos filios dedit mihi Dominus, elegit in Salomon filio meo sedere ipsum super thronum regni Domini super Israel.

6. Et dixit mihi Deus : Salomon filius tuus ædificabit domum meam et atrium meum, quoniam elegi in eo esse meum filium, et ego ero ei in patrem.

7. Et dirigam regnum ejus usque in sæculum, si invaluerit ad custodiendum mandata mea, et judicia mea, sicut dies hæc.

8. Et nunc ad faciem universæ ecclesiæ Domini, et in auribus Dei nostri, observate et querite omnia mandata Domini Dei nostri, ut hæreditetis terram bonam, et in hæreditatem tradatis filiis vestris post vos usque in sæculum.

9. Et nunc, Salomon fili, nosce Deum patrum tuorum, et servi ei in corde perfecto et anima volente, quoniam omnia corda scrutatur Dominus, et omnem cogitationem cognoscit. Si quænaveris eum, invenietur tibi : et si dereliqueris eum, derelinquet te in finem.

10. Vide nunc quia Dominus elegit te ædificare sibi domum in sanctificationem, confortare et fac.

11. Et dedit David Salomon filio suo exemplar templi et domorum ejus, et zacchon ejus, et cœnaculorum, et apothecarum interiorum, et domus propitiationis,

12. et exemplar quod habuit in spiritu suo, atriorum domus Domini et omnium pastophoriorum quæ in circuitu quæ ad apothecas domus Domini, et apothecarum sanctorum, et diversoriorum,

13. et vicium sacerdotum et Levitarum ad omnem opera-

εἰς πᾶσαν ἐργασίαν λειτουργίας οἴκου Κυρίου, καὶ τῶν ἀποθηκῶν τῶν λειτουργησίων σκευῶν, τῆς λατρείας οἴκου Κυρίου.

14. Καὶ τὸν σταθμὸν τῆς ὀλκῆς αὐτῶν τῶν τε χρυσῶν καὶ ἀργυρῶν,

15. λυχνίων τῇν ὀλκὴν ἔδωκεν αὐτῷ καὶ τῶν λύχνων.

16. Ἔδωκεν αὐτῷ ὁμοίως τὸν σταθμὸν τῶν τραπέζων τῆς προθέσεως, ἐκάστης τραπέζης χρυσῆς, καὶ ὡσαύτως τῶν ἀργυρῶν,

17. καὶ τῶν κρεζυρῶν καὶ σπονδείων καὶ τῶν φιαλῶν τῶν χρυσῶν καὶ τὸν σταθμὸν τῶν χρυσῶν καὶ τῶν ἀργυρῶν, καὶ θυίσκων κεφουρέ, ἐκάστου σταθμοῦ.

18. Καὶ τῶν τοῦ θυσιαστηρίου τῶν θυμιαμάτων ἐκ χρυσοῦ δοκίμου σταθμὸν ὑπέδειξεν αὐτῷ, καὶ τὸ παράδειγμα τοῦ ἄρματος τῶν Χερουβὶμ τῶν διαπεπετασμένων ταῖς πτέρυξι, καὶ σκιαζόντων ἐπὶ τῆς κιβωτοῦ διαθήκης Κυρίου.

19. Πάντα ἐν γραφῇ χειρὸς Κυρίου ἔδωκε Δαυὶδ Σαλωμών, κατὰ τὴν περιγεννηθεῖσαν αὐτῷ σύνεσιν τῆς κατεργασίας τοῦ παραδείγματος.

20. Καὶ εἶπε Δαυὶδ Σαλωμὸν τῷ υἱῷ αὐτοῦ· Ἰσχυε καὶ ἀνδρίζου καὶ ποιεῖ, μὴ φοβοῦ μηδὲ πτοηθῆς, ὅτι Κύριος ὁ Θεός μου μετὰ σοῦ· οὐκ ἀνήσει σε καὶ οὐ μὴ ἐγκαταλίπη ὥς τοῦ συντελέσαι σε πᾶσαν ἐργασίαν λειτουργίας οἴκου Κυρίου. Καὶ ἰδοὺ τὸ παράδειγμα τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ ζακχῶ αὐτοῦ, καὶ τὰ ὑπερῶα καὶ τὰς ἀποθήκας τὰς ἐσωτέρας, καὶ τὸν οἶκον τοῦ ἱλασμοῦ, καὶ τὸ παράδειγμα οἴκου Κυρίου.

21. Καὶ ἰδοὺ αἱ ἐφημερίαι τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν εἰς πᾶσαν λειτουργίαν οἴκου Κυρίου, καὶ μετὰ σοῦ ἐν πάσῃ πραγματείᾳ, καὶ πᾶς πρόθυμος ἐν σοφίᾳ κατὰ πᾶσαν τέχνην, καὶ οἱ ἄρχοντες καὶ πᾶς ὁ λαὸς εἰς πάντας τοὺς λόγους σου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΘ'.

1. Καὶ εἶπε Δαυὶδ ὁ βασιλεὺς πάσῃ τῇ ἐκκλησίᾳ· Σαλωμὸν ὁ υἱός μου εἰς ὃν ἠρέτιξεν ἐν αὐτῷ Κύριος, νέος καὶ ἀπαλός, καὶ τὸ ἔργον μέγα, ὅτι οὐκ ἀνθρώποι, ἀλλ' ἡ Κυρία Θεῶν.

2. Κατὰ πᾶσαν τὴν δύναμιν ἡτοίμακα εἰς οἶκον Θεοῦ μου χρυσόν, ἀργύριον, χαλκόν, σίδηρον, ξύλα, λίθους σοῶν, καὶ πληρώσεις λίθους πολυτελεῖς καὶ ποικίλους, καὶ πάντα λίθον τίμιον, καθ' ἅριον πολύν.

3. Καὶ ἐτι ἐν τῷ εὐδοκῆται με ἐν οἴκῳ Θεοῦ μου, ἔστι μοι ὁ περιπεποίημαι χρυσόν καὶ ἀργύριον, καὶ ἰδοὺ δέδωκα εἰς οἶκον Θεοῦ μου εἰς ὕψος, ἐκτὸς ὧν ἡτοίμακα εἰς τὸν οἶκον τῶν ἁγίων,

4. τρισχίλια τάλαντα χρυσοῦ τοῦ ἐκ Σουρίρ, καὶ ἑπτακισχίλια τάλαντα ἀργυρίου δοκίμου, ἐξαλειφῆναι ἐν αὐτοῖς τοὺς τοίχους τοῦ ἱεροῦ,

5. εἰς τὸ χρυσόν τῷ χρυσῷ, καὶ εἰς τὸ ἀργύριον τῷ ἀργυρίῳ, καὶ εἰς πᾶν ἔργον διὰ χειρὸς τῶν τεχνιτῶν. Καὶ τίς ὁ προθυμούμενος πληρῶσαι τὰς χεῖρας αὐτοῦ σήμερον Κυρίῳ;

6. Καὶ προεβυμῆθησαν ἄρχοντες πατριῶν, καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ οἱ χιλιάρχοι καὶ οἱ ἐκατόνταρχοι, καὶ οἱ προστάται τῶν ἔργων, καὶ οἱ εἰσοδόμοι τοῦ βασιλέως.

tionem ministerii domus Domini, et apothecarum ministerialium, vasorum cultus domus Domini.

14. Et mensuram ponderis eorum et aureorum et argenteorum,

15. candelabrorum pondus dedit ei et lucernarum.

16. Dedit ei similiter pondus mensarum propositionis, cujusque mensae aureae, et similiter argentearum,

17. et fuscinarum et libatoriorum et phialarum aurearum : et pondus aureorum et argenteorum, et thuribulorum cephere, cujusque ponderis.

18. Et altaris thymiamatum ex auro probato pondus ostendit ei, et exemplar currus ipsorum Cherubim expansorum alis, et obumbrantium super arcam testamenti Domini.

19. Omnia in scriptura manus Domini dedit David Salomon, secundum assistentem sibi intelligentiam confectionis exemplaris.

20. Et dixit David Salomon filio suo : Confortare et viriliter age et fac, ne timeas neque paveas, quoniam Dominus Deus meus tecum : non dimittet te et non derelinquet quoadusque tu consummes omnem operationem ministerii domus Domini. Et ecce exemplar templi et domus ejus, et zaccho ejus, et cornacula et apothecas interiores, et domum propitiacionis, et exemplar domus Domini.

21. Et ecce vices sacerdotum et Levitarum ad omne ministerium domus Domini, et tecum in omni tractatione, et omnis propitius in sapientia secundum omnem artem, et principes et omnis populus ad omnia verba tua.

CAPUT XXIX.

1. Et dixit David rex omni ecclesiae : Salomon filius meus in quem elegit in eo Dominus, juvenis et tener, et opus magnum, quoniam non homini, sed Domino Deo.

2. Juxta omnem potentiam paravi in domum Dei mei aurum, argentum, aes, ferrum, ligna, lapides soam, et plenitudinis lapides pretiosos et varios, et omnem lapidem pretiosum, et parium multum.

3. Et ultra in bene sentiendo me in domo Dei mei, est mihi quod reservavi aurum et argentum, et ecce dedi in domum Dei mei in altitudinem, praeter ea quae paravi in domum sanctorum,

4. ter mille talenta auri Suphur, et septem mille talenta argenti probati, ad liniendum in eis parietes templi,

5. in aurum auro, et in argentum argento, et in omne opus per manum artificum. Et quis promptus implero manus suas hodie Domino?

6. Et prompti fuerunt principes patrum, et principes filiorum Israel, et chiliarchi et centuriones, et praesides operum, et aedificatores regis

7. Καὶ ἔδωκαν εἰς τὰ ἔργα τοῦ οἴκου Κυρίου χρυσίου τάλαντα πεντακισχίλια, καὶ χρυσοῦς μυρία, καὶ ἀργυρίου τάλαντων δέκα χιλιάδας, καὶ χαλκοῦ τάλαντα μύρια ὀκτακισχίλια, καὶ σιδήρου τάλαντων χιλιάδας ἑκατόν.

8. Καὶ οἷς εὗρέθη παρ' αὐτοῖς λίθος, ἔδωκαν εἰς τὰς ἀποθήκας οἴκου Κυρίου διὰ χειρὸς Ἰειλ τοῦ Γεδωνί.

9. Καὶ εὐφράνθη ὁ λαὸς ὑπὲρ τοῦ προθυμηθῆναι, ὅτι ἐν καρδίᾳ πλήρει προεθυμήθησαν τῷ Κυρίῳ. Καὶ Δαυὶδ ὁ βασιλεὺς εὐφράνθη μεγάλως,

10. καὶ εὐλόγησεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ τὸν Κύριον ἐνώπιον τῆς ἐκκλησίας, λέγων· Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, ὁ πατὴρ ἡμῶν, ἀπὸ τοῦ αἰῶνος καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος.

11. Σοὶ, Κύριε, ἡ μεγαλωσύνη, καὶ ἡ δύναμις, καὶ τὸ καύχημα, καὶ ἡ νίκη, καὶ ἡ ἰσχὺς, ὅτι σὺ πάντων τῶν ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς δεσπόζεις ἀπὸ προσώπου σου ταράσσεται πᾶς βασιλεὺς καὶ ἔθνος.

12. Παρὰ σοῦ ὁ πλοῦτος καὶ ἡ δόξα, σὺ πάντων ἀρχιεὶς, Κύριε, ὁ ἀρχὼν πάσης ἀρχῆς, καὶ ἐν χειρὶ σου ἰσχὺς καὶ δυναστεία, καὶ ἐν χειρὶ σου, Παντοκράτωρ, μεγαλῦναι καὶ κατισχύσαι τὰ πάντα.

13. Καὶ νῦν, Κύριε, ἐξομολογούμεθά σοι, καὶ αἰνοῦμεν τὸ ὄνομα τῆς καυχῆσεώς σου.

14. Καὶ τίς εἰμι ἐγὼ, καὶ τίς ὁ λαός μου, ὅτι ἰσχυσάμεν προθυμηθῆναι σοι κατὰ ταῦτα; ὅτι σὰ τὰ πάντα, καὶ ἐκ τῶν σῶν δεδώκαμέν σοι.

15. Ὅτι πάροικοί ἐσμεν ἐναντίον σου, καὶ παροικούντες, ὡς πάντες οἱ πατέρες ἡμῶν· Ὡς σκιά αἱ ἡμέραι ἡμῶν ἐπὶ γῆς, καὶ οὐκ ἐστὶν ὑπομονή.

16. Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, πρὸς πᾶν τὸ πλῆθος τοῦτο ὃ ἡτοίμακα οἰκοδομηθῆναι οἶκον τῷ ὀνόματι. τῷ ἁγίῳ σου, ἐκ χειρὸς σου ἐστὶ, καὶ σοὶ τὰ πάντα.

17. Καὶ ἔγνω, Κύριε, ὅτι σὺ εἶ ὁ ἐτάζων καρδίας, καὶ δικαιοσύνην ἀγαπᾷς ἐν ἀπλότητι καρδίας προεθυμήθη ταῦτα πάντα, καὶ νῦν τὸν λαόν σου τὸν ἐδρεθέντα ὧδε εἶδον ἐν εὐφροσύνῃ προθυμηθέντα σοι.

18. Κύριε ὁ Θεὸς Ἀβραάμ, καὶ Ἰσαὰκ, καὶ Ἰσραὴλ τῶν πατέρων ἡμῶν, φύλαξον ταῦτα ἐν διανοίᾳ καρδίας λαοῦ σου εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ κατεύθυνον τὰς καρδίας αὐτῶν πρὸς σέ.

19. Καὶ Σαλωμὼν τῷ υἱῷ μου δὸς καρδίαν ἀγαθὴν ποιεῖν τὰς ἐντολάς σου, καὶ τὰ μαρτύριά σου, καὶ τὰ προστάγματά σου, καὶ τοῦ ἐπὶ τέλος ἀγαγεῖν τὴν κατασκευὴν τοῦ οἴκου σου.

20. Καὶ εἶπε Δαυὶδ πάση τῇ ἐκκλησίᾳ· Εὐλογήσατε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν. Καὶ εὐλόγησε πᾶσα ἡ ἐκκλησία Κύριον τὸν Θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν, καὶ κλῆμπντες τὰ γόνατα προσεκύνησαν Κυρίῳ καὶ τῷ βασιλεῖ.

21. Καὶ ἔθυσεν Δαυὶδ τῷ Κυρίῳ θυσίας, καὶ ἀνήνεγκεν ὀλοκαυτώματα τῷ Θεῷ τῇ ἐπαύριον τῆς πρώτης ἡμέρας, μόσχους χιλίους, κριοὺς χιλίους, ἀρνεὺς χιλίους, καὶ τὰς σπονδάς αὐτῶν, καὶ θυσίας εἰς πλῆθος παντὶ τῷ Ἰσραὴλ.

22. Καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον ἐναντίον τοῦ Κυρίου ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ μετὰ χαρᾶς, καὶ ἔλασθυσαν ἐκ δευτέρου τὸν Σαλωμὼν υἱὸν Δαυὶδ, καὶ ἔχρισαν αὐτὸν τῷ Κυρίῳ εἰς βασιλείαν, καὶ Σαδὼκ εἰς ἱερωσύνην.

23. Καὶ ἐκάθισεν Σαλωμὼν ἐπὶ θρόνου Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ εὐδοκήθη, καὶ ὑπήκουσαν αὐτοῦ πᾶς Ἰσραὴλ.

7. Et dederunt in opera domus Domini talenta auri quinque mille, et aureos decem mille, et argenti talentorum decem millia, et aeris talenta decem et octo mille, et ferri talentorum millia centum.

8. Et quibus inventus est apud eos lapis, dederunt in apothecas domus Domini per manum Jiel Gedsoni.

9. Et letatus est populus pro promptitudine, quoniam in corde pleno prompti fuerunt Domino. Et David rex letatus est magnopere,

10. et benedixit rex David Dominum in conspectu ecclesiae, dicens : Benedictus es, Domine Deus Israel, pater noster, a saeculo et usque in saeculum.

11. Tibi, Domine, magnificentia, et virtus, et gloriatio, et victoria, et fortitudo, quoniam tu omnium quae in caelo et quae super terram dominaris : a facie tua turbatur omnis rex et gens.

12. A te divitiae et gloria, tu omnium principaris, Domine, princeps omnis principatus, et in manu tua fortitudo et potentatus, et in manu tua, Omnipotens, magnificare et confortare omnia.

13. Et nunc, Domine, confitemur tibi, et laudamus nomen gloriationis tuae.

14. Et quis sum ego, et quis populus meus, quia valui prompti esse tibi juxta haec? quoniam tua sunt omnia, et de tuis dedimus tibi.

15. Quoniam incolae sumus ante te, et peregrinantes, sicut omnes patres nostri : tamquam umbra dies nostri super terram, et non est dilatio.

16. Domine Deus noster, ad omnem multitudinem hanc quam paravi ad aedificandum domum nomini sancto tuo, de manu tua est, et tibi omnia.

17. Et novi, Domine, quia tu es scrutans corda, et justitiam diligis : in simplicitate cordis mei prompte obtuli omnia haec, et nunc populum tuum inventum hic vidi in laetitia prompte offerentem tibi.

18. Domine Deus Abraam, et Isaac, et Israel patrum nostrorum, custodi haec in cogitatione cordis populi tui in saeculum, et dirige corda eorum ad te.

19. Et Salomon filio meo da cor bonum ad faciendum mandata tua, et testimonia tua, et praecepta tua, et ad perducendum ad finem apparatus domus tuae.

20. Et dixit David omni ecclesiae : Benedicite Dominum Deum nostrum. Et benedixit universa ecclesia Dominum Deum patrum suorum, et flectentes genua adoraverunt Dominum et regem.

21. Et sacrificavit David Domino sacrificia, et obtulit holocaustomata Deo crastina primae diei, vitulos mille, arietes mille, agnos mille, et libamina eorum, et sacrificia in multitudine universo Israel.

22. Et comederunt et biberunt ante Dominum in illa die cum gaudio, et regem fecerunt secundo Salomon filium David, et unxerunt eum Domino in regem, et Sadoc in sacerdotium.

23. Et sedit Salomon super thronum David patris sui, et beneplacuit, et obedierunt ei omnis Israel.

24. Οἱ ἄρχοντες, καὶ οἱ δυνάσται, καὶ πάντες υἱοὶ Δαυὶδ τοῦ βασιλέως τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ὑπετάγησαν αὐτῷ.

25. Καὶ ἐμεγάλυνε Κύριος τὸν Σαλωμῶν ἐπάνωθεν παντὸς Ἰσραὴλ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ δόξαν βασιλέως, ἧς οὐκ ἐγένετο ἐπὶ παντὸς βασιλέως ἐμπροσθεν αὐτοῦ.

26. Καὶ Δαυὶδ υἱὸς Ἰεσσαὶ ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ἰσραὴλ

27. ἔτη τεσσαράκοντα· ἐν Χεβρών ἔτη ἑπτὰ, καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ ἔτη τριακοντατρία.

28. Καὶ ἐτελεύτησεν ἐν γῆρᾳ καλῇ, πλήρης ἡμερῶν, πλούτῳ καὶ δόξῃ, καὶ ἐβασίλευσε Σαλωμῶν υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

29. Οἱ δὲ λοιποὶ λόγοι τοῦ βασιλέως Δαυὶδ οἱ πρότεροι καὶ οἱ ὕστεροι, γεγραμμένοι εἰσὶν ἐν λόγοις Σαμουὴλ τοῦ βλέποντος, καὶ ἐπὶ λόγων Νάθαν τοῦ προφήτου, καὶ ἐπὶ λόγων Γὰδ τοῦ βλέποντος,

30. περὶ πάσης τῆς βασιλείας αὐτοῦ, καὶ τῆς δυναστείας αὐτοῦ, καὶ οἱ καιροὶ οἱ ἐγένοντο ἐπ' αὐτῷ, καὶ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἐπὶ πάσας βασιλείας τῆς γῆς.

24. Principes, et potentes, et omnes filii David regis patris sui subjecti fuerunt ei.

25. Et magnificavit Dominus Salomon desuper omni Israel, et dedit ei gloriam regis, quod non fuit super omnem regem ante eum.

26. Et David filius Jessæ regnavit super Israel

27. annos quadraginta: in Chebron annos septem, et in Jerusalem annos triginta tres.

28. Et obiit in senectute bona, plenus diebus, divitiis et gloria, et regnavit Salomon filius ejus pro eo.

29. Reliqua autem verba regis David priora et posteriora, scripta sunt in verbis Samuel videntis, et super verba Nathan prophetæ, et super verba Gad videntis,

30. de omni regno ejus, et potentatu ejus, et tempora quæ fuerunt super eum, et super Israel, et super omnia regna terræ.

ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ

ΔΕΥΤΕΡΑ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

1. Καὶ ἐνίσχυσε Σαλωμῶν υἱὸς Δαυὶδ ἐπὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, καὶ Κύριος ὁ Θεὸς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐμεγάλυνεν αὐτὸν εἰς ὕψος.

2. Καὶ εἶπε Σαλωμῶν πρὸς πάντα Ἰσραὴλ, τοῖς χιλιάρχοις καὶ τοῖς ἑκατοντάρχοις, καὶ τοῖς κριταῖς, καὶ πᾶσι τοῖς ἄρχουσιν ἐναντίον Ἰσραὴλ, τοῖς ἄρχουσι τῶν πατριῶν.

3. Καὶ ἐπορεύθη Σαλωμῶν καὶ πᾶσα ἡ ἐκκλησία εἰς τὴν ὑψηλὴν τὴν ἐν Γαβαὼν, οὗ ἐκεῖ ἦν ἡ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου τοῦ Θεοῦ, ἣν ἐποίησε Μωϋσῆς παῖς Κυρίου ἐν τῇ ἐρήμῳ.

4. Ἀλλὰ κίβωτόν τοῦ Θεοῦ ἀνήνεγκε Δαυὶδ ἐκ πόλεως Καριαθιάρμ, ὅτι ἡτοίμασεν αὐτῇ Δαυὶδ, ὅτι ἐπηξεν αὐτῇ σκηνὴν ἐν Ἱερουσαλὴμ.

5. Καὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χαλκοῦν ὃ ἐποίησε Βεσελεὴλ υἱὸς Οὐρίου, υἱοῦ Ὀρ, ἐκεῖ ἦν ἐναντὶ τῆς σκηνῆς Κυρίου, καὶ ἐξεζήτησεν αὐτὸ Σαλωμῶν καὶ ἡ ἐκκλησία,

6. καὶ ἤνεγκε Σαλωμῶν ἐκεῖ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χαλκοῦν ἐνώπιον Κυρίου τὸ ἐν τῇ σκηνῇ, καὶ ἤνεγκεν ἐπ' αὐτῷ δλοκαύτωςιν χιλίαν.

7. Ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ ὤφθη Θεὸς τῷ Σαλωμῶν, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Αἰτησάτι τί σοι δῶ.

8. Καὶ εἶπε Σαλωμῶν πρὸς τὸν Θεόν· Σὺ ἐποίησας μετὰ Δαυὶδ τοῦ πατρὸς μου ἔλεος μέγα, καὶ ἐβασίλευσάς με ἀντ' αὐτοῦ,

9. καὶ νῦν, Κύριε ὁ Θεός, πιστωθήτω ἐγὼ τὸ ὄνομά σου ἐπὶ Δαυὶδ τὸν πατέρα μου, ὅτι σὺ ἐβασίλευσάς με ἐπὶ λαὸν πολὺν ὡς ὁ χεὺς τῆς γῆς.

10. Νῦν σοφίαν καὶ σύνεσιν δός μοι, καὶ ἐξελεύσομαι

PARALIPOMENON

LIBER SECUNDUS.

CAPUT I.

1. Et confortatus est Salomon filius David super regnum suum, et Dominus Deus ejus cum eo, et magnificavit eum in altitudinem.

2. Et dixit Salomon ad omnem Israel, chiliarchis et centurionibus, et judicibus, et omnibus principibus coram Israel, principibus patriarum.

3. Et ivit Salomon et universa ecclesia ad excelsam quæ in Gabaon, ubi erat ibi tabernaculum testamenti Dei, quod fecit Moyses puer Domini in deserto.

4. Sed arcam Dei eduxerat David de civitate Cariathiarim, quoniam paravit ei David, quoniam fixit ei tabernaculum in Jerusalem.

5. Et altare æneum quod fecit Beseleel filius Uriæ, filii Or, ibi erat ante tabernaculum Domini, et exquisivit illud Salomon et ecclesia,

6. et obtulit Salomon ibi super altare æneum coram Domino quod in tabernaculo, et obtulit super illud holocaustosim millenariam.

7. In nocte illa apparuit Deus Salomoni, et dixit ei: Postula quid tibi dem.

8. Et dixit Salomon ad Deum: Tu fecisti cum David patre meo misericordiam magnam, et regnare fecisti me pro eo,

9. et nunc, Domine Deus, fidele sit, quæro, nomen tuum super David patre meo, quoniam tu regnare fecisti me super populum multum tanquam pulvis terræ.

10. Nunc sapientiam et intellectum da mihi, et egrediar

μαι ἐνώπιον τοῦ λαοῦ τούτου καὶ εἰσελεύσομαι, ὅτι τίς κρίνει τὸν λαόν σου τὸν μέγαν τούτον;

11. Καὶ εἶπεν ὁ Θεὸς πρὸς Σαλωμών· Ἀνθ' ὧν ἐγένετο τοῦτο ἐν τῇ καρδίᾳ σου, καὶ οὐκ ᾔτησας πλοῦτον χρημάτων, οὐδὲ δόξαν, οὐδὲ τὴν ψυχὴν τῶν ὑπεναντίων, καὶ ἡμέρας πολλὰς οὐκ ᾔτησας, καὶ ᾔτησας σεαυτῷ σοφίαν καὶ σύνεσιν, ὅπως κρίνης τὸν λαόν μου ἐφ' ὃν ἐβασίλευσά τε ἐπ' αὐτόν·

12. τὴν σοφίαν καὶ τὴν σύνεσιν δίδωμί σοι, καὶ πλοῦτον καὶ χρήματα, καὶ δόξαν δώσω σοι, ὥς οὐκ ἐγενήθη ὁμοίος σοι ἐν τοῖς βασιλεῦσι τοῖς ἐμπροσθέν σου, καὶ μετὰ σὲ οὐκ ἔσται οὕτως.

13. Καὶ ἦλθε Σαλωμών ἐκ Βαμὰ τῆς ἐν Γαβαὼν εἰς Ἱερουσαλὴμ πρὸ προσώπου τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ἰσραὴλ.

14. Καὶ συνήγαγε Σαλωμών ἄρματα καὶ ἵππους, καὶ ἐγένοντο αὐτῷ χίλια καὶ τετρακόσια ἄρματα, καὶ δώδεκα χιλιάδες ἵππων· καὶ κατέλιπεν αὐτὰ ἐν πόλεσι τῶν ἁρμάτων, καὶ ὁ λαὸς μετὰ τοῦ βασιλέως ἐν Ἱερουσαλὴμ.

15. Καὶ ἔθηκεν ὁ βασιλεὺς τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον ἐν Ἱερουσαλὴμ ὡς λίθους, καὶ τὰς κέδρους ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ὡς συκαμίνους τὰς ἐν τῇ πεδινῇ εἰς πλῆθος.

16. Καὶ ἡ ἐξοδος τῶν ἵππων Σαλωμών ἐξ Αἰγύπτου, καὶ ἡ τιμὴ τῶν ἐμπορῶν τοῦ βασιλέως πορεύεσθαι, καὶ ἡγόραζον,

17. καὶ ἐνέβαινον καὶ ἐξῆγον ἐξ Αἰγύπτου ἄρμα ἐν ἑξακοσίῳ ἀργυρίου, καὶ ἵππον πενήντα καὶ ἑκατὸν ἀργυρίου· καὶ οὕτω πᾶσι τοῖς βασιλεῦσι τῶν Χετταίων καὶ τοῖς βασιλεῦσι Συρίας, ἐν χερσὶν αὐτῶν ἔφερον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

1. Καὶ εἶπε Σαλωμών τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ ὀνόματι Κυρίου, καὶ οἶκον τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ.

2. Καὶ συνήγαγε Σαλωμών ἐβδομήκοντα χιλιάδας ἀνδρῶν νοτοφόρων, καὶ ὀγδοήκοντα χιλιάδας λατόμων ἐν τῷ ὄρει, καὶ οἱ ἐπιστάται ἐπ' αὐτῶν τριςχίλιοι ἑξακόσιοι.

3. Καὶ ἀπέστειλε Σαλωμών πρὸς Χιράμ βασιλέα Τύρου, λέγων· Ὡς ἐποίησας μετὰ Δαυὶδ τοῦ πατρός μου, καὶ ἀπέστειλας αὐτῷ κέδρους τοῦ οἰκοδομῆσαι ἑαυτῷ οἶκον κατοικῆσαι ἐν αὐτῷ,

4. καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ὁ υἱὸς αὐτοῦ οἰκοδομῶ οἶκον τῷ ὀνόματι Κυρίου Θεοῦ μου, ἀγιάσαι αὐτόν αὐτῷ, τοῦ θυμιᾶν ἀπέναντι αὐτοῦ θυμιάμα καὶ πρόθεσιν διαπαντός, καὶ τοῦ ἀναφέρειν ὀλοκαυτώματα διαπαντός, τοπρῶ καὶ τοδεῖλης, καὶ ἐν τοῖς σαββάτοις, καὶ ἐν ταῖς νομηνίαις, καὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς τοῦ Κυρίου Θεοῦ ἡμῶν· εἰς τὸν αἰῶνα τοῦτο ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ.

5. Καὶ ὁ οἶκος ὃν ἐγὼ οἰκοδομῶ μέγας, ὅτι μέγας Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν παρὰ πάντας τοὺς θεούς.

6. Καὶ τίς ἰσχύει οἰκοδομῆσαι αὐτῷ οἶκον; ὅτι ὁ οὐρανὸς καὶ ὁ οὐρανὸς τοῦ οὐρανοῦ οὐ φέρουσι τὴν δόξαν αὐτοῦ. Καὶ τίς ἐγὼ οἰκοδομῶν αὐτῷ οἶκον; ὅτι ἀλλ' ἢ τοῦ θυμιᾶν κατέναντι αὐτοῦ.

7. Καὶ νῦν ἀπόστειλόν μοι ἄνδρα σοφὸν καὶ εἰδότα τοῦ ποιῆσαι ἐν τῷ χρυσίῳ, καὶ ἐν τῷ ἀργυρίῳ, καὶ ἐν τῷ χαλκῷ, καὶ ἐν τῷ σιδήρῳ, καὶ ἐν τῇ πορφύρᾳ, καὶ

coram populo hoc et ingrediar, quoniam quis judicabit populum tuum magnum hunc?

11. Et dixit Deus ad Salomon : Pro eo quod factum est hoc in corde tuo, et non postulasti divitias pecuniarum, neque gloriam, neque animam adversariorum, et dies multos non postulasti, et postulasti tibi sapientiam et intellectum, ut judices populum meum super quem regnare feci te super eum :

12. sapientiam et intellectum do tibi, et divitias et pecunias, et gloriam dabo tibi, quomodo non fuit similis tibi in regibus qui ante te, et post te non erit ita.

13. Et venit Salomon de Bama quae in Gabaon in Jerusalem ante faciem tabernaculi testimonij, et regnavit super Israel.

14. Et congregavit Salomon currus et equites, et fuerunt ei mille et quadringenti currus, et duodecim millia equitum : et reliquit ea in civitatibus curruum, et populus cum rege in Jerusalem.

15. Et posuit rex argentum et aurum in Jerusalem tamquam lapides, et cedros in Judaea tamquam sycomoros quae in campestri in multitudine.

16. Et exitus equorum Salomon ex Aegypto, et pretium mercatorum regis ad eundum, et emebant,

17. Et ascendebant et educebant ex Aegypto currum unum sexcentis argenti, et equum quinquaginta et centum argenti : et sic omnibus regibus Chettarum et regibus Syriae, in manibus suis afferebant.

CAPUT II.

1. Et dixit Salomon aedificare domum nomini Domini, et domum regno suo.

2. Et congregavit Salomon septuaginta millia virorum portantium humeris, et octuaginta millia lapididarum in monte, et praesides super eos ter mille sexcenti.

3. Et misit Salomon ad Chiram regem Tyri, dicens : Sicut fecisti cum David patre meo, et misisti ei cedros ad aedificandum sibi domum ad habitandum in ea,

4. et ecce ego filius ejus aedifico domum nomini Domini Dei mei, ad sanctificandum illam ei, ad adolendum coram eo thymiana et propositionem perpetuo, et ad offerendum holocaustomata semper, mane et vesperi, et in sabbatis, et in neomeniis, et in festivitibus Domini Dei nostri : In saeculum hoc super Israel.

5. Et domus quam ego aedifico magna, quoniam magnus Dominus Deus noster supra omnes deos.

6. Et quis valebit aedificare ei domum? quoniam corum et corum caeli non ferunt gloriam ejus. Et quis ego aedificans ei domum? sed tantum ad adolendum coram eo.

7. Et nunc mitte mihi virum sapientem et scientem facere in auro, et in argento, et in aere, et in ferro, et in purpura, et in coccino, et in hyacintho; et scientem sculpere

ἐν τῇ κοκκίνῳ, καὶ ἐν τῇ ὑακίνθῳ, καὶ ἐπιστάμενον γλύφει γλυφὴν μετὰ τῶν σοφῶν τῶν μετ' ἐμοῦ ἐν Ἰουδᾷ καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ, ὡς ἡτοίμασε Δαυὶδ ὁ πατὴρ μου.

8. Καὶ ἀποστείλον μοι ξύλα κέδρινα καὶ ἀρκεύθινα καὶ πεύκινα ἐκ τοῦ Λιβάνου, ὅτι ἐγὼ οἶδα ὡς οἱ δοῦλοί σου οἶδασιν κόπτειν ξύλα ἐκ τοῦ Λιβάνου. Καὶ ἰδοὺ οἱ παῖδές σου μετὰ τῶν παίδων μου.

9. Πορεύσονται ἐτοιμάσαι μοι ξύλα εἰς πλῆθος, ὅτι ὁ οἶκος ἐν ἐγὼ οἰκοδομῶ, μέγας καὶ ἐνδοξος.

10. Καὶ ἰδοὺ τοῖς ἐργαζομένοις, τοῖς κόπτουσι ξύλα, εἰς βρώματα δέδωκα σίτον εἰς δόματα τοῖς παισὶ σου κόρων πυροῦ εἴκοσι χιλιάδας, καὶ κριθῶν κόρων εἴκοσι χιλιάδας, καὶ οἴνου μέτρων εἴκοσι χιλιάδας, καὶ ἐλαίου μέτρων εἴκοσι χιλιάδας.

11. Καὶ εἶπε Χιράμ βασιλεὺς Τύρου ἐν γραφῇ, καὶ ἀπέστειλε πρὸς Σαλωμὼν λέγων· Ἐν τῇ ἀγαπῇ-σιν Κύριον τὸν λαὸν αὐτοῦ, ἔδωκέ σε ἐπ' αὐτοὺς βασιλεύς.

12. Καὶ εἶπε Χιράμ· Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, ὃς ἐποίησε τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, ὃς ἔδωκε τῷ Δαυὶδ τῷ βασιλεῖ υἱὸν σοφόν, καὶ ἐπιστάμενον ἐπιστήμην καὶ συνέσει, ὃς οἰκοδομήσει οἶκον τῷ Κυρίῳ καὶ οἶκον τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ.

13. Καὶ νῦν ἀπέστειλᾷ σοι ἄνδρα σοφὸν καὶ εἰδότα συνέσει, Χιράμ τὸν πατέρα (παιδᾶ) μου,

14. ἡ μήτηρ αὐτοῦ ἀπὸ θυγατέρων Ἀδν, καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἄνθρωπος Τύριος, εἰδότα ποιῆσαι ἐν χρυσῷ καὶ ἐν ἀργυρίῳ, καὶ ἐν γαλαῖῳ καὶ ἐν σιδήρῳ, καὶ ἐν λίθοις, καὶ ξύλοις, καὶ ὑφαίνειν ἐν τῇ πορφύρᾳ καὶ ἐν τῇ ὑακίνθῳ, καὶ ἐν τῇ βύσσῳ, καὶ ἐν τῷ κοκκίνῳ, καὶ γλύφει γλυφάς, καὶ διανοεῖσθαι πᾶσαν διανόησιν, ὅσα ἀν ὁδὸς αὐτῷ μετὰ τῶν σοφῶν σου, καὶ σοφῶν Δαυὶδ κυρίου μου πατρός σου.

15. Καὶ νῦν τὸν σίτον καὶ τὴν κριθὴν, καὶ τὸ ἐλαιον, καὶ τὸν οἶνον, ἃ ἔπεν ὁ κύριός μου, ἀποστείλᾳς τοῖς παισίν αὐτοῦ.

16. Καὶ ἡμεῖς κόψομεν ξύλα ἐκ τοῦ Λιβάνου κατὰ πᾶσαν τὴν χρῆσιν σου, καὶ ἀξομεν αὐτὰ σχεδίαις ἐπὶ θάλασσαν Ἰσπῆς, καὶ οὐ ἄξεις αὐτὰ εἰς Ἱερουσαλὴμ.

17. Καὶ συνέγαγε Σαλωμὼν πάντας τοὺς ἄνδρας τοὺς προσηλύτους τοὺς ἐν γῇ Ἰσραὴλ μετὰ τὸν ἀριθμὸν ὃν ἡριθμήσεν αὐτοὺς Δαυὶδ ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ εὗρε-θησαν ἑκατὸν πεντήκοντα χιλιάδες καὶ τρισχίλιοι ἑξα-κόσιοι.

18. Καὶ ἐποίησεν ἐξ αὐτῶν ἑβδομήκοντα χιλιάδας κοποφόρων, καὶ ὀγδοήκοντα χιλιάδας λατόμων, καὶ τρισχίλιους ἑξακοσίους ἐργοδιώκτας ἐπὶ τὸν λαόν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

1. Καὶ ἤρξατο Σαλωμὼν τοῦ οἰκοδομεῖν τὸν οἶκον Κυρίου ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐν ὄρει τοῦ Ἀμορίας, οὗ ὠρῆθη Κύριος τῷ Δαυὶδ πατρὶ αὐτοῦ, ἐν τῷ τόπῳ ᾧ ἡτοιμάσεν Δαυὶδ ἐν ὄρει Ὁρνᾷ τοῦ Ἰεβουσαίου.

2. Καὶ ἤρξατο οἰκοδομῆσαι ἐν τῷ μηνὶ τῷ δευτέρῳ, ἐν τῷ ἔτει τῷ τετάρτῳ τῆς βασιλείας αὐτοῦ.

3. Καὶ ταῦτα ἤρξατο Σαλωμὼν τοῦ οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ· μήκος πήχεων, ἡ διαμέτρος ἡ πρώτη πήχεων ἑξήκοντα, καὶ εὖρος πήχεων εἴκοσι.

sculpturam cum sapientibus qui mecum in Iuda et in Jeru-
salem, quos paravit David pater meus.

8. Et mitte mihi ligna cedrina et arceuthina et pinea de Libano, quoniam ego novi quia servi tui norunt cadere li-
gna de Libano. Et ecce pueri tui cum pueris meis

9. ibunt parare mihi ligna in multitudine, quoniam do-
mus quam ego aedifico, magna et gloriosa.

10. Et ecce operantibus, credentibus ligna, in cibaria dedi
frumentum in data pueris tuis cororum tritici viginti millia,
et hordeorum cororum viginti millia, et vini mensurarum
viginti millia, et olei mensurarum viginti millia.

11. Et dixit Chiram rex Tyri in scriptura, et misit ad
Salomon, dicens : In diligendo Dominum populum suum,
dedit te super eos regem.

12. Et dixit Chiram : Benedictus Dominus Deus Israel,
qui fecit caelum et terram, qui dedit David regi filium sa-
pientem, et scientem scientiam et intellectum, qui aedifica-
bit domum Domino et domum regno suo.

13. Et nunc misi tibi virum sapientem et scientem intel-
lectum, Chiram patrem (puerum) meum,

14. mater ejus de filiabus Dan, et pater ejus vir Tyrius,
scientem facere in auro et in argento, et in aere et in ferro,
et in lapidibus, et lignis, et texere in purpura et in hyacin-
tho, et in bysso, et in coccino, et sculpsere sculpturas, et
excogitare omnem excogitationem, quaecumque dederis ei
cum sapientibus tuis, et sapientibus David domini mei pa-
tris tui.

15. Et nunc frumentum et hordeum, et oleum, et vi-
num, quae dixit Dominus meus, mittat pueris suis.

16. Et nos cademus ligna de Libano juxta omnem usum
tuum, et adducemus ea ratibus ad mare Joppes, et tu ad-
duces ea in Jerusalem.

17. Et congregavit Salomon omnes viros proselytos qui
in terra Israel post numerum quo numeravit eos David pa-
ter ejus, et inventi sunt centum quinquaginta millia et ter
mille sexcenti.

18. Et fecit ex eis septuaginta millia portantium hume-
ris, et octuaginta millia lapicidarum, et ter mille sexcentos
exactores operum super populum.

CAPUT III.

1. Et cepit Salomon aedificare domum Domini in Jeru-
salem in monte ipaius Amoria, ubi apparuerat Dominus
David patri ejus, in loco quem paravit David in area Orna
Jebusaei.

2. Et cepit aedificare in mense secundo, in anno quarto
regni sui.

3. Et haec incepit Salomon ad aedificandam domum Dei :
longitudo cubitorum, mensura prima cubitorum sexaginta,
et latitudo cubitorum viginti.

4. Καὶ αἶλαμ κατὰ πρόσωπον τοῦ οἴκου, μῆκος ἐπὶ πρόσωπον πλάτους τοῦ οἴκου πήχεων εἴκοσι, καὶ ὕψος πήχεων ἑκατὸν εἴκοσι, καὶ κατεχύρωσεν αὐτὸν ἔσωθεν χρυσίῳ καθαρῷ.

5. Καὶ τὸν οἶκον τὸν μέγαν ἐξύλωσε ξύλοις κεδρίνοις, καὶ κατεχύρωσε χρυσίῳ καθαρῷ, καὶ ἐγλύφεν ἐπ' αὐτοῦ φοίνικας καὶ χαλαστιά.

6. Καὶ ἐκόσμησε τὸν οἶκον λίθοις τιμίαις εἰς δόξαν, καὶ ἐχύρωσε χρυσίῳ, χρυσίου τοῦ ἐκ Φαρουίμ.

7. Καὶ ἐχύρωσε τὸν οἶκον, καὶ τοὺς τοίχους αὐτοῦ, καὶ τοὺς πυλῶνας, καὶ τὰ ὀροφώματα, καὶ τὰ θυρώματα, χρυσίῳ, καὶ ἐγλύφε Χερουβίμ ἐπὶ τῶν τοίχων.

8. Καὶ ἐποίησε τὸν οἶκον τοῦ ἁγίου τῶν ἁγίων· μῆκος αὐτοῦ ἐπὶ πρόσωπον, πλάτος τοῦ οἴκου πήχεων εἴκοσι, καὶ τὸ μῆκος πήχεων εἴκοσι, καὶ ἐχύρωσεν αὐτὸν χρυσίῳ καθαρῷ εἰς Χερουβίμ, εἰς τάλαντα ἑξακόσιζ.

9. Καὶ ὀλκὴ τῶν ἡλῶν, ὀλκὴ τοῦ ἑνὸς πεντήκοντα σίχλοι χρυσίου. Καὶ τὸ ὑπερῶν ἐχύρωσε χρυσίῳ.

10. Καὶ ἐποίησεν ἐν τῷ οἴκῳ τῷ ἁγίῳ τῶν ἁγίων, Χερουβίμ δύο, ἔργον ἐκ ξύλων· καὶ ἐχύρωσεν αὐτὰ χρυσίῳ.

11. Καὶ αἱ πτέρυγες τῶν Χερουβίμ, τὸ μῆκος πήχεων εἴκοσι, καὶ ἡ πτέρυξ ἡ μία πήχειων πέντε, ἀπτομένη τοῦ τοίχου τοῦ οἴκου, καὶ ἡ πτέρυξ ἡ ἑτέρα πήχειων πέντε, ἀπτομένη τῆς πτέρυγος τοῦ Χερουβίμ τοῦ ἐτέρου. (*)

12. Καὶ αἱ πτέρυγες τῶν Χερουβίμ τούτων διαπετασμέναι, πήχειων εἴκοσι· καὶ αὐτὰ ἑστηκότα ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν εἰς τὸν οἶκον.

13. Καὶ ἐποίησε τὸ καταπέτασμα βακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου, καὶ βύσσου, καὶ ὕφανε ἐν αὐτῷ Χερουβίμ.

14. Καὶ ἐποίησεν ἔμπροσθεν τοῦ οἴκου στύλους δύο, πήχεων τριακονταπέντε τὸ ὕψος, καὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν πήχειων πέντε.

15. Καὶ ἐποίησε σερσερόθ ἐν τῷ δαδίρ, καὶ ἔδωκεν ἐπὶ τῶν κεφαλῶν τῶν στύλων, καὶ ἐποίησε βόισκους ἑκατὸν, καὶ ἔθηκεν ἐπὶ τῶν χαλαστῶν.

16. Καὶ ἔστησε τοὺς στύλους κατὰ πρόσωπον τοῦ ναοῦ, ἓνα ἐκ δεξιῶν, καὶ τὸν ἓνα ἐξ εὐωνύμων, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα τοῦ ἐκ δεξιῶν, Κατόρθωσις, καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἐξ ἀριστερῶν, Ἰσχύς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

1. Καὶ ἐποίησε θυσιαστήριον χαλκοῦν· εἴκοσι πήχειων τὸ μῆκος, καὶ εἴκοσι πήχειων τὸ εὖρος, καὶ δέκα πήχειων τὸ ὕψος.

2. Καὶ ἐποίησε τὴν θάλασσαν χυτὴν· δέκα πήχειων τὴν διαμέτρῃσιν, στρογγύλην κυκλόθεν, καὶ πέντε πήχειων τὸ ὕψος, καὶ τὸ κύκλωμα τριακοντα πήχειων.

3. Καὶ ὁμοίωμα μόσχων ὑποκάτω αὐτῆς κύκλῳ, κυκλοῦσιν αὐτήν· δέκα πήχεις περιέχουσι τὸν λουτήρα κυκλόθεν· δύο γένη ἐχώνευσαν τοὺς μόσχους ἐν τῇ χωνεύσει αὐτῶν.

4. Ἡ ἐποίησαν αὐτοὺς δώδεκα μόσχους· οἱ τρεῖς βλέποντες βορρᾶν, καὶ οἱ τρεῖς δυσμὰς, καὶ οἱ τρεῖς

(*) 12. Καὶ ἡ πτέρυξ τοῦ Χερουβίμ τοῦ ἑνὸς πήχειων πέντε, ἀπτομένη τοῦ τοίχου τοῦ οἴκου, καὶ ἡ πτέρυξ ἡ ἑτέρα πήχειων πέντε, ἀπτομένη τῆς πτέρυγος τοῦ Χερουβίμ τοῦ ἐτέρου. (Alex.)

4. Et aelam ad faciem domus, longitudo super faciem latitudinis domus cubitorum viginti, et altitudo cubitorum centum viginti, et deauravit eam ab intus auro mundo.

5. Et domum magnam texit lignis cedrinis, et deauravit auro mundo, et sculpsit super eam palmas et catenas dependentes.

6. Et ornavit domum lapidibus pretiosis ad gloriam, et deauravit auro, de auro quod de Pharuim.

7. Et deauravit domum, et parietes ejus, et postes, et lecta, et ostia, auro, et sculpsit Cherubim super parietes.

8. Et fecit domum sancti sanctorum : longitudo ejus ad faciem, latitudinem domus cubitorum viginti, et longitudo cubitorum viginti, et deauravit eam auro mundo in Cherubim, ad talenta sexcenta.

9. Et pondus clavorum, pondus unius quinquaginta sichi auri. Et caenaculum deauravit auro.

10. Et fecit in domo sancto sanctorum, Cherubim duo, opus ex lignis : et deauravit ea auro.

11. Et alae ipsorum Cherubim, longitudo cubitorum viginti, et ala una cubitorum quinque, tangens parietem domus, et ala altera cubitorum quinque, tangens alam Cherubim alterius.

12. Et alae Cherubim horum expansae, cubitorum viginti : et ipsa stantia super pedes suos, et facies eorum ad domum.

13. Et fecit velum de hyacintho, et purpura, et cocci-no, et bysso, et texuit in eo Cherubim.

14. Et fecit ante domum columnas duas, cubitorum triginta quinque altitudo, et capita earum cubitorum quinque.

15. Et fecit serscroth in dahir, et dedit super capita columnarum, et fecit inalogranata centum, et posuit super catenas dependentes.

16. Et statuit columnas ad faciem templi, unam a dextris, et unam a sinistris, et vocavit nomen ejus quae a dextris, Directio, et nomen ejus quae a sinistris, Fortitudo.

CAPUT IV.

1. Et fecit altare aeneum : viginti cubitorum longitudo, et viginti cubitorum latitudo, et decem cubitorum altitudo.

2. Et fecit mare fusile : decem cubitorum diametrum, rotundum in circuitu, et quinque cubitorum altitudinem, et ambitus triginta cubitorum.

3. Et similitudo vitulorum subter illud, in circuitu circumdant illud : decem cubiti ambiunt laterem in circuitu : duo genera fuderunt vitulos in fusura ipsorum.

4. quia fecerunt eos duodecim vitulos : tres spectantes aquilonem, et tres occidentem, et tres austrum, et tres ad

12. Et ala Cherub unius cubitorum quinque, tangens parietem domus, et ala altera cubitorum quinque, tangens alam Cherub alterius.

νότον, καὶ οἱ τρεῖς κατ' ἀνατολὰς, καὶ ἡ θάλασσα ἐπ' αὐτῶν ἄνω, ἦσαν τὰ ὀπίσθια αὐτῶν ἔσω.

6. Καὶ τὸ πάχος αὐτῆς παλαιστῆς, καὶ τὸ χεῖλος αὐτῆς ὡς χεῖλος πατηρίου, διαγεγλυμμένα βλαστοὺς κρίνου, γωρυῦσαν μετρητὰς τρισχιλίους, καὶ ἐξετέλεσε.

6. Καὶ ἐποίησε λουτήρας δέκα, καὶ ἔθηκε τοὺς πέντε ἐκ δεξιῶν καὶ τοὺς πέντε ἐξ ἀριστερῶν, τοῦ πλύνειν ἐν αὐτοῖς τὰ ἔργα τῶν ὀλοκαυτωμάτων καὶ ἀποκλύζειν ἐν αὐτοῖς, καὶ ἡ θάλασσα εἰς τὸ νίπτεσθαι τοὺς ἱερεῖς ἐν αὐτῇ.

7. Καὶ ἐποίησε τὰς λυχνίας τὰς χρυσᾶς δέκα κατὰ τὸ κρίμα αὐτῶν, καὶ ἔθηκεν ἐν τῇ ναῷ, πέντε ἐκ δεξιῶν καὶ πέντε ἐξ ἀριστερῶν.

8. Καὶ ἐποίησε τραπέζας δέκα, καὶ ἔθηκεν ἐν τῇ ναῷ, πέντε ἐκ δεξιῶν καὶ πέντε ἐξ εὐωνύμων, καὶ ἐποίησε φιάλας χρυσᾶς ἑκατὸν.

9. Καὶ ἐποίησε τὴν αὐλὴν τῶν ἱερέων, καὶ τὴν αὐλὴν τὴν μεγάλην, καὶ θύρας τῇ αὐλῇ, καὶ θυρώματα αὐτῶν κατακεγαλκωμένα χαλκῷ.

10. Καὶ τὴν θάλασσαν ἔθηκεν ἀπὸ γωνίας τοῦ οἴκου ἐκ δεξιῶν ὡς πρὸς ἀνατολὰς κατέναντι.

11. Καὶ ἐποίησε Χιράμ τὰς κρεάγρας, καὶ τὰ πυρεῖα, καὶ τὴν ἐσθράν τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτοῦ. Καὶ συνετέλεσε Χιράμ ποιῆσαι πᾶσαν τὴν ἐργασίαν ἣν ἐποίησε Σαλωμών τῷ βασιλεῖ ἐν οἴκῳ τοῦ Θεοῦ,

12. στύλους δύο καὶ ἐπ' αὐτῶν γωλὰθ τῇ χωθαρέθ ἐπὶ τῶν κεφαλῶν τῶν στύλων δύο, καὶ δίκτυα δύο συγκαλύψαι τὰς κεφαλὰς τῶν χωθαρέθ ἃ ἔστιν ἐπὶ τῶν κεφαλῶν τῶν στύλων,

13. καὶ κώδωνας χρυσοῦς τετρακοσίους εἰς τὰ δύο δίκτυα, καὶ δύο γένη βόισκων ἐν τῷ δικτύῳ τῷ ἐνὶ, τοῦ συγκαλύψαι τὰς δύο γωλὰθ τῶν χωθαρέθ ἃ ἔστιν ἐπάνω τῶν στύλων.

14. καὶ τοὺς μηχανῶθ ἐποίησε δέκα, καὶ τοὺς λουτήρας ἐποίησεν ἐπὶ τοὺς μηχανῶθ,

15. καὶ τὴν θάλασσαν μίαν, καὶ τοὺς μόσχους τοὺς δώδεκα ὑποκάτω αὐτῆς.

16. καὶ τοὺς ποδιστήρας, καὶ τοὺς ἀναλημπτήρας, καὶ τοὺς λέβητας καὶ τὰς κρεάγρας, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῶν ἃ ἐποίησε Χιράμ, καὶ ἀνήνεγκε τῷ βασιλεῖ Σαλωμών ἐν οἴκῳ Κυρίου χαλκοῦ καθαροῦ.

17. Ἐν τῷ περιγύρῳ τοῦ Ἰορδάνου ἐχώνευσεν αὐτὰ ὁ βασιλεὺς, ἐν τῷ παρῇ τῆς γῆς ἐν οἴκῳ Σοκῶθ καὶ ἀναμέσον Σαρηθαθα.

18. Καὶ ἐποίησε Σαλωμών πάντα τὰ σκεύη ταῦτα εἰς πλῆθος σφόδρα, ὅτι οὐκ ἐξέλιπεν ὀλκὴ τοῦ χαλκοῦ.

19. Καὶ ἐποίησε Σαλωμών πάντα τὰ σκεύη οἴκου Κυρίου, καὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν, καὶ τὰς τραπέζας, καὶ ἐπ' αὐτῶν ἄρτοι προθέσεως,

20. καὶ τὰς λυχνίας, καὶ τοὺς λύχνους τοῦ φωτὸς κατὰ τὸ κρίμα καὶ κατὰ πρόσωπον τοῦ δαβὶρ, χρυσοῦ καθαροῦ,

21. καὶ λαβίδες αὐτῶν, καὶ οἱ λύχνοι αὐτῶν, καὶ τὰς φιάλας, καὶ τὰς θυίσκας, καὶ τὰ πυρεῖα χρυσοῦ καθαροῦ,

22. καὶ ἡ θύρα τοῦ οἴκου ἡ ἐσωτέρα εἰς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων, καὶ τὰς θύρας τοῦ οἴκου τοῦ ναοῦ χρυσᾶς. Καὶ συνετελέσθη πᾶσα ἡ ἐργασία ἣν ἐποίησε Σαλωμών ἐν οἴκῳ Κυρίου.

orientem, et mare super eos sursum, erant posteriora eorum intus.

5. Et crassities ejus palmaris, et labium ejus tamquam labium calicis, sculpta germinibus lili, capiens metretas ter mille, et consummavit.

6. Et fecit luteris decem, et posuit quinque a dextris et quinque a sinistris, ad lavandum in eis opera holocaustum et abstergendum in eis, et mare ad lavandum se sacerdotes in eo.

7. Et fecit candelabra aurea decem juxta judicium suum, et posuit in templo, quinque a dextris et quinque a sinistris.

8. Et fecit mensas decem, et posuit in templo, decem a dextris et decem a sinistris, et fecit phialas aureas centum.

9. Et fecit atrium sacerdotum, et atrium magnum, et portas atrio, et postes earum inacratas aere.

10. Et mare posuit ab angulo domus a dextris tamquam ad orientem e regione.

11. Et fecit Chiram fuscinulas, et thuribula, et focum altaris, et omnia vasa ejus. Et consummavit Chiram facere omne opificium quod fecit Salamoni regi in domo Dei,

12. columnas duas et super eas golath ipsi chothareth super capita columnarum duo, et retacula duo ad cooperiendum capita ipsarum chothareth quæ sunt super capita columnarum,

13. et tintinnabula aurea quadringenta ad duo retacula, et duo genera malogranatorum in reticulo uno, ad cooperiendum ambas golath ipsarum chothareth quæ sunt desuper columnas.

14. Et fecit mechonoth decem, et luteris fecit super mechonoth,

15. et mare unum, et vitulos duodecim subter illud:

16. et podisteras, et analempteras, et lebets et fuscinulas, et omnia vasa eorum quæ fecit Chiram, et obtulit regi Salomon in domo Domini de aere puro.

17. In adjacente Jordanis fudit ea rex, in crassitie terræ in domo Socchoth et inter Saredatha.

18. Et fecit Salomon omnia vasa hæc in multitudine valde, quoniam non defecit pondus aeris.

19. Et fecit Salomon omnia vasa domus Domini, et altare aureum, et mensas, et super eas panes propositionis,

20. et candelabra, et lucernas luminis juxta judicium et ad faciem dabir, de auro mundo,

21. et ansulæ earum, et lucernæ eorum, et phialas, et mortariola, et thuribula de auro mundo,

22. et ostium domus interius in sancta sanctorum, et januas domus templi aureas. Et consummatum est omne opificium quod fecit Salomon in domo Domini.

1. Καὶ εἰσήνεγκε Σαλωμών τὰ ἅγια Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, τὸ ἀργύριον, καὶ τὸ χρυσίον, καὶ τὰ σκεύη, καὶ ἔδωκεν εἰς θησαυρὸν οἴκου Κυρίου.

2. Τότε ἐξεκκλησίασε Σαλωμών πάντας τοὺς πρεσβυτέρους Ἰσραὴλ, καὶ πάντας τοὺς ἄρχοντας τῶν φυλῶν τοὺς ἡγουμένους πατριῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, εἰς Ἱερουσαλὴμ, τοῦ ἀνενέγκαι κιβωτὸν διαθήκης Κυρίου ἐκ πόλεως Δαυὶδ, αὕτη Σιών.

3. Καὶ ἐξεκκλησιάσθησαν πρὸς τὸν βασιλέα πᾶς Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἑορτῇ, οὗτος ὁ μὴν ἑβδόμος.

4. Καὶ ἦλθον πάντες οἱ πρεσβύτεροι Ἰσραὴλ, καὶ ἔλαβον πάντες οἱ Λευῖται τὴν κιβωτὸν,

5. καὶ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ ἅγια τὰ ἐν τῇ σκηνῇ, καὶ ἀνήνεγκαν αὐτὴν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται.

6. Καὶ ὁ βασιλεὺς Σαλωμών, καὶ πᾶσα συναγωγὴ Ἰσραὴλ, καὶ οἱ φοβούμενοι, καὶ οἱ ἐπισυνηγμένοι αὐτῶν ἔμπροσθεν τῆς κιβωτοῦ θύοντες μόσχους καὶ πρόβατα οἱ οὐκ ἀριθμηθήσονται καὶ οἱ οὐ λογισθήσονται ἀπὸ τοῦ πλήθους.

7. Καὶ εἰσήνεγκαν οἱ ἱερεῖς τὴν κιβωτὸν διαθήκης Κυρίου εἰς τὸν τόπον αὐτῆς, εἰς τὸ δαβὶρ τοῦ οἴκου, εἰς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων, ὑποκάτω τῶν πτερύγων τῶν Χερουβίμ.

8. Καὶ ἦν τὰ Χερουβίμ διαπεκεταχότα τὰς πτέρυγας αὐτῶν ἐπὶ τὸν τόπον τῆς κιβωτοῦ, καὶ συνεχάλυπτε τὰ Χερουβίμ ἐπὶ τὴν κιβωτὸν, καὶ ἐπὶ τοὺς ἀναφορεῖς αὐτῆς ἐπάνωθεν,

9. καὶ ὑπερεῖχον οἱ ἀναφορεῖς, καὶ ἐβλέποντο αἱ κεφαλαὶ τῶν ἀναφορέων ἐκ τῶν ἁγίων εἰς πρόσωπον τοῦ δαβὶρ, οὐκ ἐβλέποντο ἔξω, καὶ ἦσαν ἐκεῖ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

10. Οὐκ ἦν ἐν τῇ κιβωτῇ πλὴν δύο πλάκες ἀς ἔθηκε Μωϋσῆς ἐν Χωρῆβ, ἃ διέθετο Κύριος μετὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἐν τῷ ἐξελθεῖν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου.

11. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐξελθεῖν τοὺς ἱερεῖς ἐκ τῶν ἁγίων, ὅτι πάντες οἱ ἱερεῖς οἱ εὗρεθέντες ἡγιασθήσαν, οὐκ ἦσαν διατεταγμένοι κατ' ἐξημερίαν,

12. καὶ οἱ Λευῖται οἱ ψαλτωδοὶ πάντες τοῖς υἱοῖς Ἀσάφ τῷ Αἰμάν τῷ Ἰδithούν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, καὶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ τῶν ἐνδεδυμένων στολὰς βυσσίνας ἐν κυμβάλοις καὶ ἐν νάβλαις καὶ ἐν κινύραις, ἐστηκότες κατέναντι τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ μετ' αὐτῶν ἱερεῖς ἑκατὸν εἴκοσι σαλπίζοντες ταῖς σάλπιγξι.

13. Καὶ ἐγένετο μία φωνὴ ἐν τῷ σαλπίζειν καὶ ἐν τῷ ψαλτωδεῖν καὶ ἐν τῷ ἀναφωνεῖν φωνῇ μιᾷ, τοῦ ἑξομολογεῖσθαι καὶ αἰνεῖν τῷ Κυρίῳ. Καὶ ὡς ὕψωσαν φωνὴν ἐν σάλπιγξι, καὶ ἐν κυμβάλοις, καὶ ἐν ὀργάνοις τῶν ᾠδῶν, καὶ ἔλεγον· Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, ὅτι ἀγαθόν, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ· καὶ ὁ οἶκος ἐνεπλήσθη νεφέλης δόξης Κυρίου.

14. Καὶ οὐκ ἠδύναντο οἱ ἱερεῖς τοῦ στήναι λειτουργεῖν ἀπὸ προσώπου τῆς νεφέλης, ὅτι ἐνέπλησε δόξα Κυρίου τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ.

1. Τότε εἶπε Σαλωμών· Κύριος εἶπε τοῦ κατασκηνώσαι ἐν γνόφῳ,

1. Et intulit Salomon sancta David patris sui, argentum, et aurum, et vasa, et dedit in thesaurum domus Domini.

2. Tunc convocavit Salomon omnes seniores Israel, et omnes principes tribuum duces patriarum filiorum Israel, in Jerusalem, ad educendam arcam testamenti Domini e civitate David, haec est Sion.

3. Et convenerunt ad regem universus Israel in festivitate, hic est mensis septimus.

4. Et venerunt omnes seniores Israel, et tulerunt omnes Levitae arcam,

5. et tabernaculum testimonii, et omnia vasa sancta quae in tabernaculo, et eduxerunt eam sacerdotes et Levitae.

6. Et rex Salomon, et omnis synagoga Israel, et qui timebant, et qui adhaeserant eis ante arcam immolantes vitulos et oves qui non numerabuntur et qui non computabuntur praeter multitudinem.

7. Et introduxerunt sacerdotes arcam testamenti Domini in locum suum, in dabit domus, in sancta sanctorum, subter alas Cherubim.

8. Et erant Cherubim expandentia alas suas super locum arcae, et cooperiebant Cherubim super arcam, et super gestatoria ejus desuper,

9. et eminebant gestatoria, et aspiciebantur capita gestatoriorum e sanctis in faciem dabit, non aspiciebantur extra, et fuerunt ibi usque in diem hanc.

10. Non erat in arca nisi duae tabulae quas posuit Moyses in Choreb, quae disposuit Dominus cum filiis Israel, in exeundo eos de terra Aegypti.

11. Et factum est in exeundo sacerdotes e sanctis, quoniam omnes sacerdotes qui inventi sunt erant sanctificati, non erant dispositi per vicem,

12. et Levitae psalmorum cantores omnes filiis Asaph ipsi Amon ipsi Idithum et filiis ejus, et fratribus ejus qui induti erant stolas byssinas in cymbalis et in nablis et in citharis, stantes e regione altaris, et cum eis sacerdotes centum viginti clangentes tubis.

13. Et facta est una vox in clangendo et canendo et in resonando voce una, ad confitendum et laudandum Dominum. Et dum elevarent vocem in tubis, et cymbalis, et in organis canticorum, et dicebant: Confitemini Domino, quoniam bonum, quoniam in saeculum misericordia ejus: et domus impleta est nube gloriae Domini.

14. Et non poterant sacerdotes stare ad ministrandum a facie nubis, quoniam impleverat gloria Domini domum Dei.

1. Tunc dixit Salomon: Dominus dixit habitare in caligine,

2. καὶ ἐγὼ ὠκοδόμησα οἶκον τῷ ὀνόματί σου ἁγίον· σοι καὶ ἔτοιμον τοῦ κατασκηνοῦσαι εἰς τοὺς αἰῶνας.

3. Καὶ ἐπέστρεψεν ὁ βασιλεὺς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ εὐλόγησε τὴν πᾶσαν ἐκκλησίαν Ἰσραὴλ, καὶ πᾶσα ἡ ἐκκλησία Ἰσραὴλ παρειστήκει,

4. καὶ εἶπεν· Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, ὡς ἐλάλησεν ἐν στόματι αὐτοῦ πρὸς Δαυὶδ τὸν πατέρα μου, καὶ ἐν χειρὶ αὐτοῦ ἐπλήρωσε, λέγων·

5. Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς ἀνήγαγον τὸν λαόν μου ἐκ γῆς Αἰγύπτου, οὐκ ἐξελεξάμην ἐν πόλει ἀπὸ πασῶν φυλῶν Ἰσραὴλ, τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τοῦ εἶναι τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ, καὶ οὐκ ἐξελεξάμην ἐν ἀνδρὶ τοῦ εἶναι εἰς ἡγούμενον ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσραὴλ·

6. καὶ ἐξελεξάμην τὴν Ἱερουσαλὴμ γενέσθαι τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ, καὶ ἐξελεξάμην ἐν Δαυὶδ τοῦ εἶναι ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσραὴλ.

7. Καὶ ἐγένετο ἐπὶ καρδίαν Δαυὶδ τοῦ πατρός μου, τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ ὀνόματι Κυρίου Θεοῦ Ἰσραὴλ.

8. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Δαυὶδ πατέρα μου· Διότι ἐγένετο ἐπὶ καρδίαν σου τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ ὀνόματί μου, καλῶς ἐποίησας, ὅτι ἐγένετο ἐπὶ τὴν καρδίαν σου·

9. πλὴν σὺ οὐκ οἰκοδομήσεις τὸν οἶκον, ὅτι ὁ υἱός σου δὲ ἐξελεύσεται ἐκ τῆς ὀσφύος σου, οὗτος οἰκοδομήσει τὸν οἶκον τῷ ὀνόματί μου.

10. Καὶ ἀνέστησε Κύριος τὸν λόγον τοῦτον ὃν ἐλάλησε, καὶ ἐγενήθη ἀντὶ Δαυὶδ πατρός μου, καὶ ἐκάθισα ἐπὶ τὸν θρόνον Ἰσραὴλ, καθὼς ἐλάλησε Κύριος· καὶ ὠκοδόμησα τὸν οἶκον τῷ ὀνόματι Κυρίου Θεοῦ Ἰσραὴλ,

11. καὶ ἔθηκε ἐκεῖ τὴν κιβωτὸν ἐν ᾗ ἐκεῖ διαθήκη Κυρίου, ἣν διέθετο τῷ Ἰσραὴλ.

12. Καὶ ἔστη κατέναντι τοῦ θυσιαστηρίου Κυρίου ἔναντι πάσης ἐκκλησίας Ἰσραὴλ, καὶ διεπέτασε τὰς χεῖρας αὐτοῦ,

13. ὅτι ἐποίησε Σαλωμὼν βάσιν χαλκῆν, καὶ ἔθηκεν αὐτὴν ἐν μέσῳ τῆς αὐλῆς τοῦ ἱεροῦ, πέντε πῆχειν τὸ μῆκος αὐτῆς, καὶ πέντε πῆχειν τὸ εὖρος αὐτῆς, καὶ τριῶν πῆχειν τὸ ὕψος αὐτῆς· καὶ ἔστη ἐπ' αὐτῆς, καὶ ἔπεσιν ἐπὶ τὰ γόνατα ἔναντι πάσης ἐκκλησίας Ἰσραὴλ, καὶ διεπέτασε τὰς χεῖρας αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανόν,

14. καὶ εἶπε· Κύριε ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, οὐκ ἔστιν ὁμοίός σοι Θεὸς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, φυλάσσων τὴν διαθήκην καὶ τὸ ὄλεος τοῖς παισὶ σου τοῖς πορευομένοις ἐναντίον σου ἐν ὁδῇ καρδία,

15. ὃ ἐρύλαξας τῷ παιδί σου Δαυὶδ τῷ πατρί μου, ὃ ἐλάλησας αὐτῷ λέγων, καὶ ἐλάλησας ἐν στόματί σου· καὶ ἐν χειρὶ σου ἐπλήρωσας ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη.

16. Καὶ νῦν, Κύριε ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, φύλαξον τῷ παιδί σου τῷ Δαυὶδ τῷ πατρί μου ὃ ἐλάλησας αὐτῷ, λέγων· Οὐκ ἐκλείψει σοι ἀνὴρ ἀπὸ προσώπου μου καθήμενος ἐπὶ θρόνου Ἰσραὴλ, πλὴν ἐὰν φυλάξωσιν οἱ υἱοί σου τὴν ὁδὸν αὐτῶν τοῦ πορεύεσθαι ἐν τῷ νόμῳ μου, ὡς ἐπορεύθης ἐναντίον μου.

17. Καὶ νῦν, Κύριε ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, πιστωθήτω δὴ τὸ ῥῆμά σου ὃ ἐλάλησας τῷ παιδί σου, τῷ Δαυὶδ,

18. ὅτι εἰ ἀληθῶς κατοικήσει Θεὸς μετὰ ἀνθρώπων ἐπὶ τῆς γῆς· Εἰ ὁ οὐρανὸς καὶ ὁ οὐρανὸς τοῦ οὐρανοῦ οὐκ ἀρκέσουσί σοι, καὶ τίς ὁ οἶκος οὗτος ὃν ὠκοδόμησα;

2. et ego aedificavi domum nomini tuo sanctam tibi et paratam ad habitandum in saecula.

3. Et convertit rex faciem suam, et benedixit omnem ecclesiam Israel, et omnis ecclesia Israel adstabat,

4. et dixit : Benedictus Dominus Deus Israel, quomodo locutus est in ore suo ad David patrem meum, et in manibus suis implevit, dicens :

5. A die qua eduxi populum meum e terra Aegypti, non elegi in civitate de omnibus tribubus Israel, ad aedificandam domum ut esset nomen meum ibi, et non elegi in viro ut esset in ducem super populum meum Israel :

6. et elegi Jerusalem ut fieret nomen meum ibi, et elegi in David ut esset super populum meum Israel.

7. Et factum est super cor David patris mei, aedificare domum nomini Domini Dei Israel.

8. Et dixit Dominus ad David patrem meum : Quoniam factum est super cor tuum aedificare domum nomini meo, recto fecisti, quoniam factum est super cor tuum :

9. verumtamen tu non aedificabis domum, quoniam filius tuus qui egredietur de lumbis tuis, hic aedificabit domum nomini meo.

10. Et suscitavit Dominus verbum hoc quod locutus est, et factus sum pro David patre meo, et sedi super thronum Israel, sicut locutus est Dominus : et aedificavi domum nomini Domini Dei Israel,

11. et posui ibi arcam in qua ibi testamentum Domini, quod disposuit ipsi Israel.

12. Et stetit e regione altaris Domini ante omnem ecclesiam Israel, et expandit manus suas,

13. quoniam fecerat Salomon basim arcam, et posuerat eam in medio atrii ipsius templi, quinque cubitorum longitudo ejus, et quinque cubitorum latitudo ejus, et trium cubitorum altitudo ejus : et stetit super eam, et cecidit super genua coram omni ecclesia Israel, et expandit manus suas ad caelum,

14. et dixit : Domine Deus Israel, non est similis tibi deus in caelo et super terram, custodiens testamentum et misericordiam pueris tuis ambulantiibus ante te in toto corde,

15. quae custodisti puero tuo David patri meo, quae locutus es ei dicens, et locutus es in ore tuo : et in manu tua implevisti sicut dies haec.

16. Et nunc, Domine Deus Israel, custodi puero tuo David patri meo quae locutus es ei, dicens : Non deficiet tibi vir a facie mea sedens super thronum Israel, tantum si custodierint filii tui viam suam ambulando in lege mea, sicut ambulasti coram me.

17. Et nunc, Domine Deus Israel, fidele sit, quaeso, verbum tuum quod locutus es puero tuo, David,

18. quoniam si vere habitabit Deus cum hominibus super terram ? Si caelum et caelum caeli non sufficient tibi, et quae domus haec quam aedificavi ?

19. Καὶ ἐπιβλέψῃ ἐπὶ τὴν προσευχὴν παιδός σου καὶ ἐπὶ τὴν δέησίν μου, Κύριε ὁ Θεός, τοῦ ἐπακοῦσαι τῆς δεήσεως καὶ τῆς προσευχῆς ἧς ὁ παῖς σου προσεύχεται ἐναντίον σου σήμερον,

20. τοῦ εἶναι ὀφθαλμούς σου ἀνεωγμένους ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦτον ἡμέρας καὶ νυκτός, εἰς τὸν τόπον τοῦτον, ὃν εἶπας ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομά σου ἐκεῖ, τοῦ ἀκοῦσαι τῆς προσευχῆς ἧς προσεύχεται ὁ παῖς σου εἰς τὸν τόπον τοῦτον·

21. καὶ ἀκούσῃ τῆς δεήσεως τοῦ παιδός σου, καὶ λαοῦ σου Ἰσραὴλ, ᾧ ἂν προσεύζωνται εἰς τὸν τόπον τοῦτον· καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐν τῷ τόπῳ τῆς κατοικήσεώς σου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἀκούσῃ καὶ ὦλεως ἔσῃ.

22. Ἐὰν ἁμάρτη ἀνὴρ τῷ πλησίον αὐτοῦ καὶ λάθῃ ἐπ' αὐτὸν ἀρὰν τοῦ ἀρᾶσθαι αὐτόν, καὶ ἔλθῃ καὶ ἀρᾶσθαι κατέναντι τοῦ θυσιαστηρίου ἐν τῷ οἴκῳ τούτῳ,

23. καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ποιήσεις, καὶ κρίνεις τοὺς δούλους σου τοῦ ἀποδοῦναι τῷ ἀνόμῳ καὶ ἀποδοῦναι ὁδούς αὐτοῦ εἰς κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ τοῦ δικαίῳσαι δίκαιον, τοῦ ἀποδοῦναι αὐτῷ κατὰ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ.

24. Καὶ ἐὰν θραυσθῇ ὁ λαός σου Ἰσραὴλ κατέναντι τοῦ ἐχθροῦ, ἐὰν ἁμαρτήσῃ σοι, καὶ ἐπιστρέψωσι καὶ ἐξομολογήσωνται τῷ ὀνόματί σου, καὶ προσεύζωνται καὶ δεηθῶσιν ἐναντίον σου ἐν τῷ οἴκῳ τούτῳ,

25. καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ὦλεως ἔσῃ ταῖς ἁμαρτίαις λαοῦ σου Ἰσραὴλ, καὶ ἀποστρέψεις αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν ἣν ἔδωκας αὐτοῖς καὶ τοῖς πατράσιν αὐτῶν.

26. Ἐν τῷ συσχεθῆναι τὸν οὐρανὸν καὶ μὴ γενέσθαι ὑετὸν, ὅτι ἁμαρτήσονται σοι, καὶ προσεύζονται εἰς τὸν τόπον τοῦτον, καὶ αἰνέσουσι τὸ ὄνομά σου, καὶ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν ἐπιστρέψουσιν, ὅτι ταπεινώσεις αὐτούς,

27. καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ὦλεως ἔσῃ ταῖς ἁμαρτίαις τῶν παίδων καὶ τοῦ λαοῦ σου Ἰσραὴλ, ὅτι δηλώσεις αὐτοῖς τὴν ὁδὸν τὴν ἀγαθὴν ἐν ἣ πορεύονται ἐν αὐτῇ, καὶ δώσεις ὑετὸν ἐπὶ τὴν γῆν σου, ἣν ἔδωκας τῷ λαῷ σου εἰς κληρονομίαν.

28. Λιμὸς ἐὰν γένηται ἐπὶ τῆς γῆς, θάνατος ἐὰν γένηται, ἀνεμοθορία καὶ ἰκτερος, ἀκρίς καὶ βροῦχος ἐὰν γένηται, καὶ ἐὰν ὀλίγῃ αὐτὸν ὁ ἐχθρὸς κατέναντι τῶν πόλεων αὐτῶν, κατὰ πᾶσαν πληγὴν καὶ πάντα πόνον,

29. καὶ πᾶσα προσευχὴ καὶ πᾶσα δέησις ἣ ἐὰν γένηται παντὶ ἀνθρώπῳ καὶ παντὶ λαῷ σου Ἰσραὴλ, ἐὰν γνῶ ἀνθρώπος τὴν ἀφῆν αὐτοῦ καὶ τὴν μαλακίαν αὐτοῦ, καὶ διακετάσῃ τὰς χεῖρας αὐτοῦ εἰς τὸν οἶκον τοῦτον,

30. καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἐξ ἐτοίμου κατοικητηρίου σου, καὶ ἰλάσῃ, καὶ δώσεις ἀνδρὶ κατὰ τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ, ὥς ἂν γνῶς τὴν καρδίαν αὐτοῦ, ὅτι μόνος γινώσκεις τὴν καρδίαν υἱῶν ἀνθρώπων,

31. ὅπως φοβῶνται πᾶσας ὁδοὺς σου πᾶσας τὰς ἡμέρας ᾗς αὐτοὶ ζῶσιν ἐπὶ πρόσωπον τῆς γῆς, ἧς ἔδωκας τοῖς πατράσιν ἡμῶν.

32. Καὶ πᾶς ἀλλότριος ὅς οὐκ ἐκ τοῦ λαοῦ σου Ἰσραὴλ ἐστὶν αὐτός, καὶ ἔλθῃ ἐκ γῆς μακρόθεν διὰ τὸ ὄνομά σου τὸ μέγα, καὶ τὴν χεῖρά σου τὴν κραταίαν, καὶ τὸν βραχίονά σου τὸν ὑψηλόν, καὶ ἔλθωσι καὶ προσεύζωνται εἰς τὸν τόπον τοῦτον,

19. Et inspicias super deprecationem pueri tui et super orationem meam, Domine Deus, ad exaudiendum orationem et deprecationem quam puer tuus deprecatur ante te hodie,

20. ut sint oculi tui aperti super domum hanc die ac nocte, ad locum hunc quem dixisti invocari nomen tuum ibi, ad audiendum deprecationem quam deprecatur puer tuus in loco hoc :

21. et audies orationem pueri tui, et populi tui Israel, quaecumque deprecati fuerint in loco hoc : et tu exaudies in loco habitationis tuae e caelo, et audies et propitius eris.

22. Si peccaverit vir proximo suo et sumpserit super eum maledictionem ad maledicendum ei, et venerit et maledixerit coram altari in loco hoc,

23. et tu exaudies de caelo et facies, et judicabis servos tuos ad retribuendum iniquo et retribuendum vias ejus in caput ejus, et ad justificandum justum, ad retribuendum ei secundum justitiam ejus.

24. Et si percussus fuerit populus tuus Israel coram inimico, si peccaverint tibi, et reverterint et confessi fuerint nomini tuo, et deprecati fuerint et oraverint ante te in domo hac,

25. et tu exaudies de caelo et propitius eris peccatis populi tui Israel, et reduces eos in terram quam dedisti eis et patribus eorum.

26. Cum cohibitum fuerit caelum et non fuerit pluvia, quoniam peccabunt tibi, et deprecabuntur in loco hoc, et laudabunt nomen tuum, et a peccatis suis revertent, quoniam humiliabis eos,

27. et tu exaudies de caelo, et propitius eris peccatis puerorum et populi tui Israel, quia manifestabis eis viam bonam in qua ibunt in ea, et dabis pluviam super terram tuam, quam dedisti populo tuo in hereditatem.

28. Fames si facta fuerit super terram, mors si facta fuerit, aeris corruptio et icteritia, locusta et bruchus si fuerit, et si tribulaverit eum inimicus coram civitatibus ipsorum, secundum omnem plagam et omnem laborem,

29. et omnis deprecatio et omnis oratio quaecumque facta fuerit omni homini et omni populo tuo Israel, si noverit homo tactum suum et languorem suum, et expanderit manus suas ad domum hanc,

30. et tu exaudies de caelo, de parato habitaculo tuo, et propitiaberis, et dabis viro juxta vias ejus, sicut cognoveris cor ejus, quoniam solus cognoscis cor filiorum hominum,

31. ut timeant omnes vias tuas omnibus diebus quibus ipsi vixerint super faciem terrae, quam dedisti patribus nostris.

32. Et omnis alienus qui non de populo tuo Israel est ipse, et venerit de terra longe propter nomen tuum magnum, et manum tuam validam, et brachium tuum excelsum, et venerint et deprecati fuerint in loco hoc,

32. καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἐξ ἐτοίμου κατοικητηρίου σου, καὶ ποιήσεις κατὰ πάντα ὅσα ἂν ἐπιχαλέστηταί σε ὁ ἀλλότριος, ὅπως γινῶσι πάντες οἱ λαοὶ τῆς γῆς τὸ ὄνομά σου, καὶ τοῦ φοβεῖσθαί σε, ὡς ὁ λαός σου Ἰσραὴλ, καὶ τοῦ γινῶναι ὅτι τὸ ὄνομά σου ἐπικέκληται ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦτον ὃν ᾠκοδόμησα.

34. Ἐάν· δὲ ἐξέλθῃ ὁ λαός σου εἰς πόλεμον ἐπὶ τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ ἐν ὁδῷ ἢ ἀποστελεῖς αὐτοὺς, καὶ προσεύχωνται πρὸς σέ κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πόλεως ταύτης ἣν ἐξελέξω ἐν αὐτῇ, καὶ οἴκου οὗ ᾠκοδόμηκα τῷ ὀνόματί σου,

35. καὶ ἀκούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τῆς προσευχῆς αὐτῶν καὶ τῆς δεήσεως αὐτῶν, καὶ ποιήσεις τὸ δικαίωμα αὐτῶν.

36. Ὅτι ἁμαρτήσονται σοι, ὅτι οὐκ ἔσται ἄνθρωπος ὃς οὐχ ἁμαρτήσεται, καὶ πατάξεις αὐτοὺς καὶ παρὰ δώσεις αὐτοὺς κατὰ πρόσωπον ἐχθρῶν, καὶ αἰχμαλωτεύσουσιν αὐτοὺς οἱ αἰχμαλωτεύοντες αὐτοὺς εἰς γῆν ἐχθρῶν, εἰς γῆν μακρὰν ἢ ἐγγύς,

37. καὶ ἐπιστρέψωσι καρδίαν αὐτῶν ἐν τῇ γῇ αὐτῶν οὗ μετήχθησαν ἐκεῖ, καὶ γε ἐπιστρέψωσι καὶ δεθῶσί σοι ἐν τῇ αἰχμαλωσίᾳ αὐτῶν, λέγοντες· Ἠμάρτομεν, ἡνομήσαμεν, ἠδικήσαμεν,

38. καὶ ἐπιστρέψωσι πρὸς σέ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ καὶ ἐν ἐν ὅλῃ ψυχῇ αὐτῶν ἐν γῇ αἰχμαλωτευσάντων αὐτοὺς, ὅπου ἠχμαλώτευσαν αὐτοὺς, καὶ προσεύχονται ὁδὸν γῆς αὐτῶν ἥς ἔδωκας τοῖς πατράσιν αὐτῶν, καὶ τῆς πόλεως ἥς ἐξελέξω, καὶ τοῦ οἴκου οὗ ᾠκοδόμησα τῷ ὀνόματί σου,

39. καὶ ἀκούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἐξ ἐτοίμου κατοικητηρίου σου, τῆς προσευχῆς αὐτῶν καὶ τῆς δεήσεως αὐτῶν, καὶ ποιήσεις κρίματα, καὶ ὠλεως ἔσῃ τῷ λαῷ τῷ ἁμαρτῶντί σοι.

40. Καὶ νῦν, Κύριε, ἔστωσαν δὴ οἱ ὀφθαλμοί σου ἀνεργημένοι, καὶ τὰ ὦτά σου ἐπήκοα εἰς τὴν δεήσιν τοῦ τόπου τούτου.

41. Καὶ νῦν ἀνάστηθι, Κύριε ὁ Θεός, εἰς τὴν κατάπαυσίν σου, σὺ καὶ ἡ κιβωτός τῆς ἰσχύος σου. Ἱερεῖς σου, Κύριε ὁ Θεός, ἐνδύσαιντο σωτηρίαν, καὶ οἱ υἱοί σου εὐφρανθήτωσαν ἐν ἀγαθοῖς.

42. Κύριε ὁ Θεός, μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπον τοῦ Χριστοῦ σου, μνήσθητι τὰ ἐλέη Δαυὶδ τοῦ δούλου σου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'.

1. Καὶ ὡς συνετέλεσε Σαλωμὼν προσευχόμενος, καὶ τὸ πῦρ κατέβη ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ κατέφαγε τὰ ὀλοκαυτώματα καὶ τὰς θυσίας, καὶ δόξα Κυρίου ἐπλησε τὸν οἶκον·

2. καὶ οὐκ ἤδύναντο οἱ ἱερεῖς εἰσελθεῖν εἰς τὸν οἶκον Κυρίου ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ὅτι ἐπλησε δόξα Κυρίου τὸν οἶκον.

3. Καὶ πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ εὐρών καταβαῖνον τὸ πῦρ, καὶ ἡ δόξα Κυρίου ἐπὶ τὸν οἶκον· καὶ ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν ἐπὶ τὸ λιθόστρωτον, καὶ προσεκύνησαν καὶ ἤνουν τῷ Κυρίῳ, ὅτι ἀγαθόν, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

4. Καὶ ὁ βασιλεὺς καὶ πᾶς ὁ λαός θύοντες θύματα ἔστην Κυρίου.

5. Καὶ ἐθυσίασεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν τὴν θυσίαν

VETUS TESTAMENTUM. — I.

33. et tu exaudies de caelo, de parato habitaculo tuo, et facies juxta omnia quaecumque invocaverit te alienus, ut cognoscant omnes populi terrae nomen tuum, et ad timendum te, sicut populus tuus Israel, et ad cognoscendum quia nomen tuum invocatum est super domum hanc quam aedificavi.

34. Si autem exiverit populus tuus in bellum super inimicos suos in via qua miseris eos, et deprecati fuerint ad te ad viam civitatis hujus quam elegisti in ea, et domus quam aedificavi nomini tuo,

35. et audies de caelo deprecationem eorum et orationem eorum, et facies justificationem eorum.

36. Quoniam peccabunt ibi, quia non erit homo qui non peccabit, et percuties eos et trades eos ad faciem inimicorum, et captivabunt eos captivos abducentes eos in terram inimicorum, in terra longinquam vel prope,

37. et converterint cor suum in terra eorum quo translati fuerint illuc, et converterint se et oraverint te in captivitate sua, dicentes : Peccavimus, inique egimus, injuste fecimus,

38. et reverterint ad te in toto corde et in tota anima sua in terra captivantium eos, quo captivos abduxerunt eos, et deprecati fuerint viam terrae suae quam dedisti patribus ipsorum, et civitatis quam elegisti, et domus quam aedificavi nomini tuo,

39. et audies de caelo, de parato habitaculo tuo, deprecationem eorum et orationem eorum, et facies judicia, et propitius eris populo peccanti tibi.

40. Et nunc, Domine, sint, quaeso, oculi tui aperti, et aures tuae exaudientes ad orationem loci hujus.

41. Et nunc exurge, Domine Deus, in requiem tuam, tu et arca fortitudinis tuae. Sacerdotes tui, Domine Deus, induantur salutem, et filii tui laetentur in bonis.

42. Domine Deus, ne avertas faciem Christi tui, recordare misericordias David servi tui.

CAPUT VII.

1. Et ut consummavit Salomon deprecans, et ignis descendit de caelo, et devoravit holocaustomata et sacrificia, et gloria Domini implevit domum :

2. et non poterant sacerdotes intrare in domum Domini in tempore illo, quoniam impleverat gloria Domini domum.

3. Et omnes filii Israel videbant descendentem ignem, et gloria Domini super domum : et ceciderunt in faciem super terram super pavimentum stratum lapide, et adoraverunt et laudaverunt Dominum, quoniam bonum, quoniam in saeculum misericordia ejus.

4. Et rex et omnis populus immolantes victimas ante Dominum.

5. Et sacrificavit rex Salomon sacrificium vitulorum vi-

μόσγων εἴκοσι καὶ δύο χιλιάδας, βοσκημάτων ἑκατὸν καὶ εἴκοσι χιλιάδας, καὶ ἐνεκαίνισε τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ ὁ βασιλεὺς καὶ πᾶς ὁ λαός.

6. Καὶ οἱ ἱερεῖς ἐπὶ τὰς φυλακὰς αὐτῶν ἑστηκότες, καὶ οἱ Λευῖται ἐν ὄργανοις ᾗδων Κυρίου τοῦ Δαυὶδ τοῦ βασιλέως, τοῦ ἐξομολογεῖσθαι ἐναντι Κυρίου, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ, ἐν ὕμνοις Δαυὶδ διὰ χειρὸς αὐτῶν· καὶ οἱ ἱερεῖς σαλπίζοντες ταῖς σάλπιγξιν ἐναντίον αὐτῶν, καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἑστηκός.

7. Καὶ ἡγάγετο Σαλωμὼν τὸ μέσον τῆς αὐλῆς τῆς ἐν οἴκῳ Κυρίου, ὅτι ἐποίησεν ἐκεῖ τὰ ὀλοκαυτώματα καὶ τὰ στέατα τῶν σπηριῶν, ὅτι τὸ θυσιαστήριον τὸ χαλκοῦν ὃ ἐποίησε Σαλωμὼν οὐκ ἐξεποίει δέξασθαι τὰ ὀλοκαυτώματα καὶ τὰ μναὰ καὶ τὰ στέατα.

8. Καὶ ἐποίησε Σαλωμὼν τὴν ἑορτὴν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἑπτὰ ἡμέρας, καὶ πᾶς Ἰσραὴλ μετ' αὐτοῦ, ἐκκλησία μεγάλη σφόδρα ἀπὸ εἰσόδου Αἰμάθ καὶ ἕως χειμάρρου Αἰγύπτου.

9. Καὶ ἐποίησε ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ ἐξόδιον, ὅτι ἐγκαινισμὸν τοῦ θυσιαστηρίου ἐποίησεν ἑπτὰ ἡμέρας ἑορτὴν,

10. καὶ ἐν τῇ τρίτῃ καὶ εἰκοστῇ τοῦ μηνὸς τοῦ ἑβδόμου ἀπέστειλε τὸν λαὸν εἰς τὰ σκηνώματα αὐτῶν εὐφραινομένους καὶ ἀγαθῇ καρδίᾳ ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς οἷς ἐποίησε Κύριος τῷ Δαυίδ, καὶ τῷ Σαλωμῶντι, καὶ τῷ Ἰσραὴλ λαῷ αὐτοῦ.

11. Καὶ συνετέλεσε Σαλωμὼν τὸν οἶκον Κυρίου, καὶ τὸν οἶκον τοῦ βασιλείου, καὶ πάντα ὅσα ᾔθελεν ἐν τῇ ψυχῇ Σαλωμῶν τοῦ ποιῆσαι ἐν οἴκῳ Κυρίου καὶ ἐν οἴκῳ αὐτοῦ, εὐωδίσθη.

12. Καὶ ὤφθη Κύριος τῷ Σαλωμῶντι τὴν νύκτα, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἰκουςα τῆς προσευχῆς σου, καὶ ἐξελεξάμην ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ ἐμαυτῷ εἰς οἶκον θυσίας.

13. Ἐὰν συσγῶ τὸν οὐρανὸν καὶ μὴ γένηται βροχὴ, καὶ ἐὰν ἐντεῖλωμαι τῇ ἀκρίδι καταφαγεῖν τὸ ξύλον, καὶ ἐὰν ἀποστεῖλω θάνατον ἐν τῷ λαῷ μου,

14. καὶ ἐὰν ἐντραπῇ ὁ λαός μου ἐπ' οὐς ἐπικέκληται τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτοὺς, καὶ προσεύξωνται καὶ ζητήσωσι τὸ πρόσωπόν μου, καὶ ἀποστρέψωσιν ἀπὸ τῶν ὁδῶν αὐτῶν τῶν πονηρῶν, καὶ ἐγὼ εἰσακούσομαι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἴλεως ἔσομαι ταῖς ἁμαρτίαις αὐτῶν, καὶ ἰάσομαι τὴν γῆν αὐτῶν.

15. Καὶ νῦν οἱ ὀφθαλμοί μου ἔσονται ἀνεωγμένοι, καὶ τὰ ὦτά μου ἐπήκοα τῇ προσευχῇ τοῦ τόπου τούτου,

16. καὶ νῦν ἐξελεξάμην καὶ ἡγάγακα τὸν οἶκον τοῦτον, τοῦ εἶναι ὄνομά μου ἐκεῖ ἕως αἰῶνος, καὶ ἔσονται οἱ ὀφθαλμοί μου καὶ ἡ καρδία μου ἐκεῖ πάσης τῆς ἡμέρας.

17. Καὶ σὺ ἐὰν πορευθῇς ἐναντίον μου ὡς Δαυὶδ ὁ πατήρ σου, καὶ ποιήσῃς κατὰ πάντα ὃ ἐνετείλαμην σοι, καὶ τὰ προστάγματά μου καὶ τὰ κρίματά μου φυλάξῃς,

18. καὶ ἀναστήσω τὸν θρόνον τῆς βασιλείας σου ὡς διεβίβην Δαυὶδ τῷ πατρί σου, λέγων· Οὐκ ἐξαρθήσεται σοι ἡγούμενος ἀνὴρ ἐν Ἰσραὴλ.

19. Καὶ ἐὰν ἀποστρέψῃτε ὑμεῖς, καὶ ἐγκαταλείπητε τὰ προστάγματά μου καὶ τὰς ἐντολάς μου ὃς ἔδωκα ἐναντίον ὑμῶν, καὶ πορευθῇτε καὶ λατρεύσητε θεοῖς ἑτέροις καὶ προσκυνήσητε αὐτοῖς,

20. καὶ ἐξαρθῶ ὑμεῖς ἀπὸ τῆς γῆς ἧς ἔδωκα αὐτοῖς·

ginti et duo millia, pecorum centum et viginti millia, et dedicavit domum Dei rex et omnis populus.

6. Et sacerdotes stantes super custodias suas, et Levitae in organis canticorum Domini ipsius David regis, ad confitendum ante Dominum, quoniam in saeculum misericordia ejus, in hymnis David per manum ipsorum : et sacerdotes clangentes tubis ante eos, et omnis Israel stans.

7. Et sanctificavit Salomon medium atrii quod in domo Domini, quoniam fecit ibi holocaustomata et adipēs salutarium, quoniam altare aeneum quod fecerat Salomon non sufficiebat capere holocaustomata et manaa et adipēs.

8. Et fecit Salomon festivitatem in tempore illo septem dies, et omnis Israel cum eo, ecclesia magna valde ab introitu Emath et usque ad torrentem Aegypti.

9. Et fecit in die octava exodion, quoniam dedicationem altaris fecit septem diebus festivitatem,

10. et in tertia et vigesima mensis septimi misit populum ad tabernacula eorum lantes et bono corde super bonis quae fecerat Dominus ipsi David, et Salomoni, et Israel populo suo.

11. Et consummavit Salomon domum Domini, et domum regis, et omnia quaecumque voluit in animo Salomon facere in domo Domini et in domo sua, prosperatus est.

12. Et apparuit Dominus ipsi Salomon nocte, et dixit ei : Audiui deprecationem tuam, et elegi in loco hoc mihi in domum sacrificii.

13. Si colubuerō caelum et non fuerit facta pluvia, et si mandavero locustae devorare lignum, et si misero mortem in populo meo,

14. et si confusus fuerit populus meus super quos invocatum est nomen meum super eos, et deprecati fuerint et quaesierint faciem meam, et averterint se a viis suis malis, et ego exaudiam de caelo, et propitius ero peccatis eorum, et sanabo terram eorum.

15. Et nunc oculi mei erunt aperti, et aures meae exaudientes ad deprecationem loci hujus,

16. et nunc elegi et sanctificavi domum hanc, ut sit ibi nomen meum usque in saeculum, et erunt oculi mei et cor meum ibi omnibus diebus.

17. Et tu si ambulaveris coram me sicut David pater tuus, et feceris secundum omnia quae mandavi tibi, et praecepta mea et judicia mea custodieris,

18. et suscitabo thronum regni tui sicut disposui David patri tuo, dicens : Non auferetur tibi dux vir in Israel.

19. Et si averteritis vos, et dereliqueritis praecepta mea et mandata mea quae dedi ante vos, et iveritis et servieritis diis aliis et adoraveritis eos,

20. et auferam vos de terra quam dedi eis : et domum

καὶ τὸν οἶκον τοῦτον ὃν ἠγάσσα τῷ ὀνόματί μου ἀποστρέψω ἐκ προσώπου μου, καὶ δώσω αὐτὸν εἰς παραβολὴν καὶ εἰς διήγημα ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσι.

21. Καὶ ὁ οἶκος οὗτος ὁ ὑψηλός, πᾶς ὁ διαπορευόμενος αὐτὸν ἐκστήσεται καὶ ἔρει· Χάριν τίνος ἐποίησε Κύριος τῇ γῇ ταύτῃ καὶ τῷ οἴκῳ τούτῳ;

22. Καὶ ἐροῦσιν· Διότι ἐγκατέλιπον Κύριον τὸν Θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν, τὸν ἐξαγαγόντα αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ ἀντελάβοντο θεῶν ἑτέρων, καὶ προσκύνησαν αὐτοῖς, καὶ ἐδούλευσαν αὐτοῖς, καὶ διὰ τοῦτο ἐπήγαγεν ἐπ' αὐτοὺς πᾶσαν τὴν κακίαν ταύτην.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

1. Καὶ ἐγένετο μετὰ εἴκοσιν ἔτη ἐν οἷς ὠκοδόμησε Σαλωμών τὸν οἶκον Κυρίου καὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ,

2. καὶ τὰς πόλεις αἷς ἔδωκεν Χιράμ τῷ Σαλωμῶν, ὠκοδόμησεν αὐτάς Σαλωμών, καὶ κατώκησεν ἐκεῖ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ.

3. Καὶ ἦλθε Σαλωμών εἰς Βαισωβὰ, καὶ κατίσχυσεν αὐτήν.

4. Καὶ ὠκοδόμησε τὴν Θεοδμόρ ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ πάσας τὰς πόλεις τὰς ὄχυράς αἷς ὠκοδόμησεν ἐν Ἡμάθ.

5. Καὶ ὠκοδόμησε τὴν Βαιθωρὼν τὴν ἄνω καὶ τὴν Βαιθωρὼν τὴν κάτω, πόλεις ὄχυράς· τείχη, πύλαι, καὶ μοχλοί.

6. καὶ τὴν Βαλαὰθ, καὶ πάσας τὰς πόλεις τὰς ὄχυράς αἷ ἦσαν τῷ Σαλωμῶν, καὶ πάσας τὰς πόλεις τῶν ἁρμάτων, καὶ τὰς πόλεις τῶν ἵππείων· καὶ ὅσα ἐπεθύμησε Σαλωμών κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ οἰκοδομῆσαι ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐν τῷ Λιβάνῳ, καὶ ἐν πάσῃ τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ.

7. Πᾶς ὁ λαὸς ὁ καταλειφθεὶς ἀπὸ τοῦ Χετταίου, καὶ τοῦ Ἀμορραίου, καὶ τοῦ Φερεζαίου, καὶ τοῦ Εὐβαίου, καὶ τοῦ Ἰεθουσαίου, οἱ οὐκ εἰσὶν ἐκ τοῦ Ἰσραὴλ,

8. ἀλλ' ἦσαν ἐκ τῶν υἱῶν αὐτῶν τῶν καταλειφθέντων μετ' αὐτοὺς ἐν τῇ γῇ, οὓς οὐκ ἐξολόθρευσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἀνήγαγεν αὐτοὺς Σαλωμών εἰς φόρον ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

9. Καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ οὐκ ἔδωκε Σαλωμών εἰς παῖδας τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ, ὅτι ἰδοὺ ἄνδρες πολεμισταὶ καὶ ἄρχοντες, καὶ οἱ δυνατοὶ καὶ ἄρχοντες ἁρμάτων καὶ ἵππείων.

10. Καὶ οὗτοι ἄρχοντες τῶν προστατῶν βασιλέως Σαλωμών, πενήκοντα καὶ διακόσιοι ἐργοδιωκτοῦντες ἐν τῇ λαῷ.

11. Καὶ τὴν θυγατέρα Φαραὼ ἀνήγαγε Σαλωμών ἐκ πόλεως Δαυὶδ εἰς τὸν οἶκον ὃν ὠκοδόμησεν αὐτῇ, ὅτι εἶπεν· Οὐ κατοικήσει ἡ γυνή μου ἐν πόλει Δαυὶδ τοῦ βασιλέως Ἰσραὴλ, ὅτι ἅγιος ἐστὶν ὃ ἐκλήθη ἐκεῖ κίβωτος Κυρίου.

12. Τότε ἀνήνεγκε Σαλωμών ὀλοκαυτώματα τῷ Κυρίῳ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ὃ ὠκοδόμησε Κύριος ἀπέναντι τοῦ ναοῦ,

13. κατὰ τὸν λόγον ἡμέρας ἐν ἡμέρᾳ, τοῦ ἀναφέρειν κατὰ τὰς ἐντολάς Μωϋσῆ ἐν τοῖς σαββάτοις, καὶ ἐν τοῖς μηνσὶ, καὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς, τρεῖς καιροὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ, ἐν τῇ ἑορτῇ τῶν ἁζύμων, καὶ ἐν τῇ ἑορτῇ τῶν ἐβδόμαδων, καὶ ἐν τῇ ἑορτῇ τῶν σκηνῶν.

14. Καὶ ἔστησε κατὰ τὴν κρίσιν Δαυὶδ τοῦ πατρὸς

hanc quam sanctificavi nomini meo avertam a facie mea, et dabo eam in parabolam et in narrationem in omnibus gentibus.

21. Et domus hæc excelsa, omnis transiens eam stupebit et dicet : Cujus gratia fecit Dominus terræ huic et domui huic?

22. Et dicent : Quoniam dereliquerunt Dominum Deum patrum suorum, qui eduxit eos e terra Ægypti, et susceperunt deos alios, et adoraverunt eos, et servierunt eis, et propter hoc induxit super eos omne malum hoc.

CAPUT VIII.

1. Et factum est post viginti annos in quibus ædificavit Salomon domum Domini et domum suam,

2. et civitates quas dedit Chiram Salomoni, ædificavit eas Salomon, et habitare fecit ibi filios Israel.

3. Et venit Salomon in Basoba, et oblinuit eam.

4. Et ædificavit Thoedmor in deserto, et omnes civitates munitas quas ædificavit in Hemath.

5. Et ædificavit Bathoron superiorem et Bathoron inferiorem, civitates munitas : mœnia, portæ, et vectes :

6. et ipsam Balaath, et omnes civitates munitas quæ erant Salomoni, et omnes civitates currum, et civitates equitum : et quæcumque concupivit Salomon secundum desiderium ædificare in Jerusalem, et in Libano, et in omni regno suo.

7. Omnis populus residuus de Cheltæo, et Amorrahæo, et Pherezæo, et Evæo, et Jebusæo, qui non sunt de Israel,

8. sed erant de filiis eorum qui remanserant post eos in terra, quos non exterminaverant filii Israel, et adduxit eos Salomon in tributum usque in diem hanc.

9. Et de filiis Israel non dedit Salomon in pueros regno suo, quoniam ecce viri bellatores et principes, et potentes et principes currum et equitum.

10. Et hi principes ex iis qui adstabant regi Salomon, quinquaginta et ducenti exactores operum in populo.

11. Et filiam Pharaonis adduxit Salomon de civitate David in domum quam ædificaverat ei, quoniam dixit : Non habitabit uxor mea in civitate David regis Israel, quoniam sancta est quo intravit illuc arca Domini.

12. Tunc obtulit Salomon holocaustomata Domino super altare quod ædificavit Domino e regione templi,

13. juxta verbum diei in die, ad offerendum juxta mandata Moysi in sabbatis, et in mensibus, et in festivitibus, tribus temporibus anni, in festivitate azymorum, et in festivitate hebdomadarum, et in festivitate tabernaculorum.

14. Et statuit juxta judicium David patris sui distribu-

αὐτοῦ τὰς διακρίσεις τῶν ἱερέων, καὶ κατὰ τὰς λειτουργίας αὐτῶν· καὶ οἱ Λευῖται ἐπὶ τὰς φυλακὰς αὐτῶν, τοῦ αἰνεῖν καὶ λειτουργεῖν κατέναντι τῶν ἱερέων κατὰ τὸν λόγον ἡμέρας ἐν τῇ ἡμέρᾳ· καὶ οἱ πυλωροὶ κατὰ τὰς διακρίσεις αὐτῶν εἰς πύλιν καὶ πύλιν, ὅτι οὕτως ἐντολὰς Δαυὶδ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ.

15. Οὐ παρῆλθον τὰς ἐντολὰς τοῦ βασιλέως περὶ τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν εἰς πάντα λόγον, καὶ εἰς τοὺς θησαυρούς.

16. Καὶ ἡτοιμάσθη πᾶσα ἡ ἐργασία ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐθεμελιώθη ἕως οὗ ἐτελείωσε Σαλωμὼν τὸν οἶκον Κυρίου.

17. Τότε ὤχητο Σαλωμὼν εἰς Γασιὼν Γαβὲρ, καὶ εἰς τὴν Αἰλάθ τὴν παραθαλασσίαν ἐν γῇ Ἰδουμαίᾳ.

18. Καὶ ἀπέστειλε Χιράμ ἐν χειρὶ παίδων αὐτοῦ πλοῖα καὶ παῖδας εἰδότες θάλασσαν, καὶ ὄχοντο μετὰ τῶν παίδων Σαλωμὼν εἰς Σωφίρᾳ, καὶ ἐλάβον ἐκεῖθεν τὰ τετρακόσια καὶ πεντήκοντα τάλαντα χρυσοῦ, καὶ ἦλθον πρὸς τὸν βασιλέα Σαλωμὼν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

1. Καὶ βασίλισσα Σαβὰ ἤκουσε τὸ ὄνομα Σαλωμὼν, καὶ ἦλθε τοῦ πειρᾶσαι Σαλωμὼν ἐν αἰνίγμασιν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐν δυνάμει βαρεῖα σφόδρα, καὶ κάμηλοι αἰρούσαι ἀρώματα εἰς πλῆθος, καὶ χρυσίον, καὶ λίθον τίμιον. Καὶ ἦλθε πρὸς Σαλωμὼν, καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτὸν πάντα ὅσα ἦν ἐν τῇ ψυχῇ αὐτῆς.

2. Καὶ ἀνήγγειλεν αὐτῇ Σαλωμὼν πάντας τοὺς λόγους αὐτῆς, καὶ οὐ παρῆλθε λόγος ἀπὸ Σαλωμὼν ὃν οὐκ ἀπήγγειλεν αὐτῇ.

3. Καὶ εἶδε βασίλισσα Σαβὰ τὴν σοφίαν Σαλωμὼν καὶ τὸν οἶκον ὃν ὠκοδόμησε,

4. καὶ τὰ βρώματα τῶν τραπεζῶν, καὶ καθέδραν παίδων αὐτοῦ, καὶ στάσιν λειτουργῶν αὐτοῦ καὶ ἱματισμὸν αὐτῶν, καὶ οἰνοχόους αὐτοῦ καὶ στολισμὸν αὐτῶν, καὶ τὰ δλοκαυτώματα ἃ ἀνέφερεν ἐν οἴκῳ Κυρίου, καὶ ἐξ ἑαυτῆς ἐγένετο·

5. καὶ εἶπε πρὸς τὸν βασιλέα· Ἀληθινὸς ὁ λόγος ὃν ἤκουσα ἐν τῇ γῇ μου περὶ τῶν λόγων σου καὶ περὶ τῆς σοφίας σου·

6. καὶ οὐκ ἐπίστευσα τοῖς λόγοις ἕως οὗ ἦλθον καὶ εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου, καὶ ἰδοὺ οὐκ ἀπηγγέλη μοι ἡμισυ τοῦ πλῆθους τῆς σοφίας σου· προσέθηκας ἐπὶ τὴν ἀκοήν ἣν ἤκουσα.

7. Μακάριοι οἱ ἄνδρες σου, μακάριοι οἱ παῖδες οὗτοι οἱ παρεστηκότες σοι διαπαντός καὶ ἀκούοντες τὴν σοφίαν σου.

8. Ἔστω Κύριος ὁ Θεός σου εὐλογημένος, ὃς ἠθέλησεν ἐν σοὶ, τοῦ δοῦναί σε ἐπὶ θρόνον αὐτοῦ εἰς βασιλείαν Κυρίῳ Θεῷ σου· ἐν τῷ ἀγαπᾶσαι Κύριον τὸν Θεόν σου τὸν Ἰσραὴλ τοῦ στήσαι αὐτὸν εἰς αἰῶνα, καὶ ἐδώκε σε ἐπ' αὐτόν εἰς βασιλείαν, τοῦ ποιῆσαι κρίμα καὶ δικαιοσύνην.

9. Καὶ ἔδωκε τῷ βασιλεῖ ἑκατὸν εἴκοσι τάλαντα χρυσοῦ, καὶ ἀρώματα εἰς πλῆθος πολὺ, καὶ λίθον τίμιον, καὶ οὐκ ἦν κατὰ τὰ ἀρώματα ἐκεῖνα ἃ ἔδωκε βασίλισσα Σαβὰ τῷ βασιλεῖ Σαλωμὼν.

10. Καὶ οἱ παῖδες Σαλωμὼν καὶ οἱ παῖδες Χιράμ ἔφερον χρυσὸν τῷ Σαλωμὼν ἐκ Σωφίρᾳ, καὶ ξύλα πεύκινα, καὶ λίθον τίμιον.

tiones sacerdotum, et secundum ministeria eorum : et Levitae super custodias suas, ad laudandum et ministrandum coram sacerdotibus juxta verbum diei in die : et janitores secundum distributionem ad portam et portam, quoniam ita mandata David hominis Dei.

15. Non transgressi sunt mandata regis de sacerdotibus et Levitis in omni verbo, et in thesauris.

16. Et paratum fuerat omne opificium a qua die fundata est quoadusque perfecit Salomon domum Domini.

17. Tunc abiit Salomon in Gasion Gaber, et in Elath maritimam in terra Idumaea.

18. Et misit Chiram in manu puerorum suorum navigia et pueros scientes mare, et abierunt cum pueris Salomon in Sophira, et tulerunt inde quadringenta et quinquaginta talenta auri, et venerunt ad regem Salomon.

CAPUT IX.

1. Et regina Saba audivit nomen Salomon, et venit ad tentandum Salomon in anigmatibus in Jerusalem in virtute gravi valde, et cameli portantes aromata in multitudine, et aurum, et lapidem pretiosum. Et venit ad Salomon, et locuta est ad eum omnia quaecumque erant in anima sua.

2. Et annuntiavit ei Salomon omnia verba ejus, et non praeiit verbum a Salomon quod non annuntiavit ei.

3. Et vidit regina Saba sapientiam Salomon et domum quam edificavit,

4. et cibaria mensarum, et sessionem puerorum ejus, et stationem ministrorum ejus et vestem eorum, et pincernas ejus et ornatum eorum, et holocaustomata quae offerebat in domo Domini, et extra se facta est :

5. et dixit ad regem : Verus est sermo quem audiavi in terra mea de verbis tuis et de sapientia tua :

6. et non credidi sermonibus quoadusque veni et viderunt oculi mei, et ecce non est annuntiatum mihi dimidium multitudinis sapientiae tuae : adjecisti super auditionem quam audiveram.

7. Beati viri tui, beati pueri hi qui assistant tibi semper et audiunt sapientiam tuam.

8. Sit Dominus Deus tuus benedictus, qui voluit in te, ad dandum te super thronum suum in regem Domino Deo tuo : in diligendo Dominum Deum tuum ipsam Israel ad statuendum eum in saeculum, et dedit te super eos in regem, ad faciendum judicium et justitiam.

9. Et dedit regi centum viginti talenta auri, et aromata in multitudine plurima, et lapidem pretiosum, et non fuit juxta aromata illa quae dedit regina Saba regi Salomon.

10. Et pueri Salomon et pueri Chiram afferebant aurum Salomoni de Suphir, et ligna pinea, et lapidem pretiosum.

11. Καὶ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς τὰ ξύλα τὰ πύκινα ἀναβάσεις τῷ οἴκῳ Κυρίου, καὶ τῷ οἴκῳ τοῦ βασιλέως, καὶ κιθάρας καὶ νάβλας τοῖς ᾠδοῖς, καὶ οὐκ ὤφθησαν τοιαῦτα ἐμπροσθεν ἐν γῇ Ἰούδα.

12. Καὶ ὁ βασιλεὺς Σαλωμών ἔδωκε τῇ βασιλίσσῃ Σαβὰ πάντα τὰ θελήματα αὐτῆς ἃ ᾔτησεν, ἔκτος πάντων ὧν ᾔνευχε τῷ βασιλεῖ Σαλωμών, καὶ ἀπέστρεψεν εἰς τὴν γῆν αὐτῆς.

13. Καὶ ἦν ὁ σταθμὸς τοῦ χρυσοῦ τοῦ ἐνεχθέντος τῇ Σαλωμών ἐν ἐνιαυτῷ ἐνί, ἑξακόσια ἑξηκονταεὶς τάλαντα χρυσοῦ,

14. πλὴν τῶν ἀνδρῶν τῶν ὑποτεταγμένων καὶ τῶν ἐμπορευομένων ὧν ἔφερον. Καὶ πάντων τῶν βασιλέων τῆς Ἀραβίας καὶ σατραπῶν τῆς γῆς, πάντες ἔφερον χρυσὸν καὶ ἀργύριον τῷ βασιλεῖ Σαλωμών.

15. Καὶ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμών διακοσίους θυρεοὺς χρυσοῦς ἑλατοὺς, ἑξακόσιοι χρυσοὶ καθαροὶ ἐπῆσαν ἐπὶ τὸν ἕνα θυρεόν.

16. Καὶ τριακοσίας ἀσπίδας ἑλατὰς χρυσαῖς, τριακοσίων χρυσῶν ἀνεφέρετο ἐπὶ τὴν ἀσπίδα ἑκάστην, καὶ ἔδωκεν αὐτάς ὁ βασιλεὺς ἐν οἴκῳ ὄρυμῳ τοῦ Λιβάνου.

17. Καὶ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς θρόνον ἐλεφαντίνων ὀδόντων μέγαν, καὶ κατεχύρσωσεν αὐτὸν χρυσῷ δοκίμῳ.

18. Καὶ ἔξ ἀναβαθμοὶ τῷ θρόνῳ ἐνδεδεμένοι χρυσῷ, καὶ ἀγκῶνες ἐνθεν καὶ ἐνθεν ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς καθέδρας, καὶ δύο λέοντες ἐστηκότες παρὰ τοὺς ἀγκῶνας,

19. καὶ δώδεκα λέοντες ἐστηκότες ἑκάτῃ ἐπὶ τῶν ἑξ ἀναβαθμῶν ἐνθεν καὶ ἐνθεν· οὐκ ἐγενήθη οὕτως ἐν πάσῃ τῇ βασιλείᾳ.

20. Καὶ πάντα τὰ σκεύη τοῦ βασιλέως Σαλωμών χρυσοῦ, καὶ πάντα τὰ σκεύη οἴκου ὄρυμῳ τοῦ Λιβάνου χρυσῷ κατελτημένα. Οὐκ ἦν ἀργύριον λογιζόμενον ἐν ἡμέραις Σαλωμών εἰς οὐδέν.

21. ὅτι ναὺς τῷ βασιλεῖ ἐπορεύετο εἰς Θαρσεῖς μετὰ τῶν παίδων Χιρὰμ, ἀπαξ διὰ τριῶν ἐτῶν ἔρχετο πλοῖα ἐκ Θαρσεῖς τῷ βασιλεῖ γέμοντα χρυσοῦ καὶ ἀργυρίου, καὶ ὀδόντων ἐλεφαντίνων, καὶ πιθήκων.

22. Καὶ ἐμεγαλύνθη Σαλωμών ὑπὲρ πάντας τοὺς βασιλεῖς καὶ πλοῦτῳ καὶ σοφίᾳ.

23. Καὶ πάντες οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς ἐζήτουν τὸ πρόσωπον Σαλωμών, ἀκοῦσαι τῆς σοφίας αὐτοῦ ἧς ἔδωκεν ὁ Θεὸς ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ.

24. Καὶ αὐτοὶ ἔφερον ἕκαστος τὰ δῶρα αὐτοῦ, σκεύη ἀργυρᾶ καὶ σκεύη χρυσαῖ, καὶ ἱματισμὸν, στακτὴν καὶ ἡδύσματα, ἵππους καὶ ἡμιόνους, τὸ κατ' ἐνιαυτὸν ἐνιαυτόν.

25. Καὶ ἦσαν τῷ Σαλωμών τέσσαρες χιλιάδες θήλειαι ἵπποι εἰς ἄρματα, καὶ δώδεκα χιλιάδες ἱππέων, καὶ ἔθετο αὐτοὺς ἐν πόλεσι τῶν ἀρμάτων, καὶ μετὰ τοῦ βασιλέως ἐν Ἱερουσαλὴμ.

26. Καὶ ἦν ἡγούμενος πάντων τῶν βασιλέων ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ καὶ ἕως γῆς ἀλλοφύλων, καὶ ἕως ὁρίων Αἰγύπτου.

27. Καὶ ἔδωκεν ὁ βασιλεὺς τὸ χρυσὸν καὶ τὸ ἀργύριον ἐν Ἱερουσαλὴμ ὡς λίθους, καὶ τὰς κέδρους ὡς συκαμίνους τὰς ἐν τῇ πεδινῇ εἰς πλῆθος.

28. Καὶ ἡ ἑξοδὸς τῶν ἵππων ἐξ Αἰγύπτου τῷ Σαλωμών καὶ ἐκ πάσης τῆς γῆς.

29. Καὶ οἱ κατάλοιποι λόγοι Σαλωμών οἱ πρῶτοι καὶ

11. Et fecit rex ligna pinea ascensiones domui Domini, et domui regis, et citharas et nablas cantoribus, et non appa-
ruerant talia antea in terra Juda.

12. Et rex Salomon dedit reginae Saba omnia desideria ejus quae postulavit, praeter omnia quae attulerat regi Salomon, et revertit in terram suam.

13. Et fuit pondus auri allati ad Salomon in anno uno, sexcenta sexaginta talenta auri,

14. praeter ea quae viri subjecti et mercatores afferebant. Et de omnibus regibus Arabiae et satraparum terrarum, omnes afferebant aurum et argentum regi Salomon.

15. Et fecit rex Salomon ducenta scuta aurea ductilia, sexcenti aurei puri inerant in uno scuto.

16. Et trecentos clypeos ductiles aureos, trecentorum aurcorum ascendebat super clypeum unumquemque, et dedit eos rex in domo sylvae Libani.

17. Et fecit rex thronum de elephantinis dentibus magnum, et deauravit eum auro probato.

18. Et sex gradus throno illigati auro, et brachiola hinc et hinc super thronum sessionis, et duo leones stantes apud brachiola,

19. et duodecim leones stantes ibi super sex gradus hinc et hinc: non factum est sic in omni regno.

20. Et omnia vasa regis Salomon ex auro, et omnia vasa domus sylvae Libani auro inclusa. Non fuit argentum reputatum in diebus Salomon ad quicquam:

21. quoniam navis regi ibat in Tharsis cum pueris Chiram, semel per tres annos veniebant navigia e Tharsis regi referla auro et argento, et dentibus elephantinis, et similibus.

22. Et magnificatus est Salomon super omnes reges et divitis et sapientia.

23. Et omnes reges terrae querebant faciem Salomon, ad audiendum sapientiam ejus quam dederat Dominus in corde ejus.

24. Et ipsi afferebant unusquisque dona sua, vasa argentea et vasa aurea, et vestem, stactem et suavitates, equos et mulos, quod per annum annui.

25. Et fuerunt Salomoni quatuor mille feminae equae ad currus, et duodecim millia equitum, et posuit eos in civitatibus curruum, et cum rege in Jerusalem.

26. Et fuit dux omnium regum a flumine et usque ad terram alienigenarum, et usque ad fines Aegypti.

27. Et dedit rex aurum et argentum in Jerusalem tamquam lapides, et cedros tamquam sycomoros quae in campestri in multitudine.

28. Et exitus equorum ex Aegypto ipsi Salomon et ex omni terra.

29. Et reliqua verba Salomon prima et novissima, ecce

οἱ ἔσχατοι, ἰδοὺ οὗτοι γεγραμμένοι ἐπὶ τῶν λόγων Νάθαν τοῦ προφήτου, καὶ ἐπὶ τῶν λόγων Ἀχία τοῦ Σηλωνίτου, καὶ ἐν ταῖς ὁράσεσιν Ἰωὴλ τοῦ ὀρωντος περὶ Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβάτ.

30. Καὶ ἐβασίλευσε Σαλωμών ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ τεσσαράκοντα ἔτη.

31. Καὶ κοιμήθη Σαλωμών, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν πόλει Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐβασίλευσε Ῥοβοὰμ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι'.

1. Καὶ ἦλθε Ῥοβοὰμ εἰς Συχέμ, ὅτι εἰς Συχέμ ἤρχετο πᾶς Ἰσραὴλ βασιλεῦσαι αὐτόν.

2. Καὶ ἐγένετο, ὡς ἤκουσεν Ἱεροβοὰμ υἱὸς Ναβάτ, καὶ αὐτὸς ἐν Αἰγύπτῳ, ὡς ἔφυγεν ἀπὸ προσώπου Σαλωμών τοῦ βασιλέως, καὶ κατώκησεν Ἱεροβοὰμ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ἀπέστρεψεν Ἱεροβοὰμ ἐξ Αἰγύπτου.

3. Καὶ ἀπέστειλαν καὶ ἐκάλεσαν αὐτόν, καὶ ἦλθεν Ἱεροβοὰμ καὶ πᾶσα ἡ ἐκκλησία πρὸς Ῥοβοὰμ, λέγοντες·

4. Ὁ πατήρ σου ἐσκληρυνε τὸν ζυγὸν ἡμῶν, καὶ νῦν ἄφες ἀπὸ τῆς δουλείας τοῦ πατρὸς σου τῆς σκληρᾶς, καὶ ἀπὸ τοῦ ζυγοῦ αὐτοῦ τοῦ βαρέος, οὗ ἔδωκεν ἐφ' ἡμᾶς, καὶ δουλεύσομέν σοι.

5. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Πορεύεσθε ἕως τριῶν ἡμερῶν, καὶ ἔρχεσθε πρὸς μέ. Καὶ ἀπῆλθεν ὁ λαός.

6. Καὶ συνήγαγεν ὁ βασιλεὺς Ῥοβοὰμ τοὺς πρεσβυτέρους τοὺς ἐστηκότας ἐναντίον τοῦ Σαλωμών τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐν τῇ ζῇν αὐτόν, λέγων· Πῶς ὑμεῖς βουλεύεσθε τοῦ ἀποκριθῆναι τῷ λαῷ τούτῳ λόγον;

7. Καὶ ἐλάλησαν αὐτῷ, λέγοντες· Ἐὰν ἐν τῇ σήμερον γένῃ εἰς ἀγαθὸν τῷ λαῷ τούτῳ, καὶ εὐδοκήσῃς καὶ λαλήσῃς αὐτοῖς λόγους ἀγαθοὺς, καὶ ἔσονται σοι παῖδες πάσας τὰς ἡμέρας.

8. Καὶ κατέλιπε τὴν βουλὴν τῶν πρεσβυτέρων οἱ συνεβουλεύσαντο αὐτῷ, καὶ συνεβουλεύσατο μετὰ τῶν παιδαρίων τῶν συνεκτραφέντων μετ' αὐτοῦ, τῶν ἐστηκότων ἐναντίον αὐτοῦ.

9. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τί ὑμεῖς βουλεύεσθε καὶ ἀποκριθῆσομαι λόγον τῷ λαῷ τούτῳ, οἱ ἐλάλησαν πρὸς μέ, λέγοντες· Ἄνες ἀπὸ τοῦ ζυγοῦ οὗ ἔδωκεν ὁ πατήρ σου ἐφ' ἡμᾶς;

10. Καὶ ἐλάλησαν αὐτῷ τὰ παιδάρια τὰ ἐκτραφέντα μετ' αὐτοῦ, λέγοντες· Οὕτως λαλήσεις τῷ λαῷ τῷ λαλήσαντι πρὸς σέ, λέγων· Ὁ πατήρ σου ἐβάρυνε τὸν ζυγὸν ἡμῶν, καὶ σὺ ἄφες αὐτῷ ἡμῶν· οὕτως ἔρεῖς· Ὁ μικρὸς δάκτυλός μου παχύτερος τῆς ὀσφύος τοῦ πατρὸς μου.

11. Καὶ νῦν ὁ πατήρ μου ἐπαίδευσεν ὑμᾶς ζυγῷ βαρεῖ, καὶ γὰρ προσθήσω ἐπὶ τὸν ζυγὸν ὑμῶν. Ὁ πατήρ μου ἐπαίδευσεν ὑμᾶς ἐν μάστιγι, καὶ γὰρ παιδεύσω ὑμᾶς ἐν σκορπίοις.

12. Καὶ ἦλθεν Ἱεροβοὰμ καὶ πᾶς ὁ λαὸς πρὸς Ῥοβοὰμ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ὡς ἐλάλησεν ὁ βασιλεὺς, λέγων· Ἐπιστρέψατε πρὸς μέ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ.

13. Καὶ ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς σκληρὰ, καὶ ἐγκατέλιπεν ὁ βασιλεὺς Ῥοβοὰμ τὴν βουλὴν τῶν πρεσβυτέρων,

14. καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς κατὰ τὴν βουλὴν τῶν

haec scripta in sermonibus Nathan prophetae, et in sermonibus Achia Selonitae, et in visionibus Joel videntis contra Jeroboam filium Nabat.

30. Et regnavit Salomon super omnem Israel quadraginta annos.

31. Et dormivit Salomon, et sepelierunt eum in civitate David patris ejus, et regnavit Roboam filius ejus pro eo.

CAPUT X.

1. Et venit Roboam in Sychem, quoniam in Sychem veniebat universus Israel ad regem faciendum eum.

2. Et factum est, ut audivit Jeroboam, filius Nabat, et ipse in Aegypto, sicut fugerat a facie Salomon regis, et habitaverat Jeroboam in Aegypto, et revertit Jeroboam ex Aegypto.

3. Et miserunt et vocaverunt eum, et venit Jeroboam et omnis ecclesia ad Roboam, dicentes :

4. Pater tuus induravit jugum nostrum, et nunc remitte de servitute patris tui dura, et de jugo ejus gravi, quod dedit super nos, et serviemus tibi.

5. Et dixit eis : Ite usque ad tres dies, et venite ad me. Et abiit populus.

6. Et congregavit rex Roboam seniores qui stabant coram Salomon patre ejus in vivendo eum, dicens : Quomodo vos consulitis respondere populo huic verbum?

7. Et locuti sunt ei, dicentes : Si hodie fueris ad bonum populo huic, et bene placueris et locutus fueris eis verba bona, et erunt tibi pueri omnibus diebus.

8. Et reliquit consilium seniorum qui consuluerant ei, et consuluit eum pueri qui nutriti fuerant cum eo, qui stabant coram eo.

9. Et dixit eis : Quid vos consulitis et respondebo verbum populo huic, qui locuti sunt ad me, dicentes : Remitte de jugo quod dedit pater tuus super nos?

10. Et locuti sunt ei pueri enutriti cum eo, dicentes : Sic loqueris populo qui locutus est ad te, dicens : Pater tuus aggravavit jugum nostrum, et tu remitte a nobis : sic dicet : Parvus digitus meus crassior lumbis patris mei.

11. Et nunc pater meus castigavit vos jugo gravi, et ego adjiciam super jugum vestrum. Pater meus castigavit vos flagellis, et ego castigabo vos in scorpionibus.

12. Et venit Jeroboam et omnis populus ad Roboam die tertia sicut locutus fuerat rex, dicens : Revertite ad me in die tertia.

13. Et respondit rex dura, et dereliquit rex Roboam consilium seniorum,

14. et locutus est ad eos juxta consilium juniorum, di-

νεωτέρων, λέγων· Ὁ πατήρ μου ἐβάρυνε τὸν ζυγὸν ὑμῶν, καὶ ἐγὼ προσθήσω ἐπ' αὐτόν. Ὁ πατήρ μου ἐπαίδευσεν ὑμᾶς ἐν μάστιγι, καὶ ἐγὼ παιδεύσω ὑμᾶς ἐν σκορπίοις.

15. Καὶ οὐκ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς τοῦ λαοῦ, ὅτι ἦν μεταστροφή παρὰ τοῦ Θεοῦ, λέγων· Ἀνέστησε Κύριος τὸν λόγον αὐτοῦ, ὃν ἐλάλησεν ἐν χειρὶ Ἀχίᾶ τοῦ Σηλωνίτου περὶ Ἱεροβοάμ υἱοῦ Ναβάτ,

16. καὶ παντὸς Ἰσραὴλ, ὅτι οὐκ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς αὐτῶν. Καὶ ἀπεκρίθη ὁ λαὸς πρὸς τὸν βασιλέα, λέγων· Τίς ἡμῶν ἢ μερίς ἐν Δαυίδ, καὶ κληρονομία ἐν υἱῷ Ἰεσσαί; Εἰς τὰ σκηνώματά σου, Ἰσραὴλ, νῦν βλέπε τὸν οἶκόν σου, Δαυίδ. Καὶ ἐπορεύθη πᾶς Ἰσραὴλ εἰς τὰ σκηνώματα αὐτοῦ.

17. Καὶ ἄνδρες Ἰσραὴλ καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν πόλεσιν Ἰούδα, καὶ ἐβασίλευσαν ἐπ' αὐτῶν Ῥοβοάμ.

18. Καὶ ἀπέστειλεν ἐπ' αὐτοὺς Ῥοβοάμ ὁ βασιλεὺς τὸν Ἀδωνιράμ τὸν ἐπὶ τοῦ φόρου, καὶ ἐλιθοβόλησαν αὐτὸν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ λίθοις, καὶ ἀπέθανε. Καὶ ὁ βασιλεὺς Ῥοβοάμ ἔσπευσε τοῦ ἀναβῆναι εἰς τὸ ἄρμα, τοῦ φυγεῖν εἰς Ἱερουσαλήμ.

19. Καὶ ᾤσθησεν Ἰσραὴλ ἐν τῷ οἴκῳ Δαυίδ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'.

1. Καὶ ἦλθε Ῥοβοάμ εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐξεκλήσας τὸν Ἰούδαν καὶ Βενιαμὴν ἑκατὸν ὀγδοήκοντα χιλιάδας νεανίσκων ποιοῦντων πόλεμον, καὶ ἐπολέμει πρὸς Ἰσραὴλ τοῦ ἐπιστρέφαι τὴν βασιλείαν τῷ Ῥοβοάμ.

2. Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Σαμαίαν ἄνθρωπον τοῦ Θεοῦ, λέγων·

3. Εἰπὸν πρὸς Ῥοβοάμ τὸν τοῦ Σαλωμῶν καὶ πάντα Ἰούδαν καὶ Βενιαμὴν, λέγων·

4. Τάδε λέγει Κύριος· Οὐκ ἀναβήσεσθε, καὶ οὐ πολεμήσεσθε πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν· ἀποστρέφετε ἕκαστος εἰς τὸν οἶκόν αὐτοῦ, ὅτι παρ' ἐμοῦ ἐγένετο τὸ ῥῆμα τοῦτο. Καὶ ἐπήκουσαν τοῦ λόγου Κυρίου, καὶ ἀπεστράφησαν τοῦ μὴ πορευθῆναι ἐπὶ Ἱεροβοάμ.

5. Καὶ κατῴκησε Ῥοβοάμ εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ὠκοδόμησε πόλεις τειχῆρεις ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ.

6. Καὶ ὠκοδόμησε τὴν Βηθλεὲμ, καὶ Αἰτάν, καὶ Θεκωῆ,

7. καὶ Βαιθσουρά, καὶ τὴν Σοχώθ, καὶ τὴν Ὀδολάμ,

8. καὶ τὴν Γέθ, καὶ τὴν Μαρισάν, καὶ τὴν Ζίφ,

9. καὶ τὴν Ἀδωραϊ, καὶ Λαχίς, καὶ τὴν Ἀζεκὰ,

10. καὶ τὴν Σαραὰ, καὶ τὴν Αἰλὼμ, καὶ τὴν Χεβρών, ἣ ἐστὶ τοῦ Ἰούδα καὶ Βενιαμὴν, πόλεις τειχῆρεις.

11. Καὶ ὠχύρωσεν αὐτὰς τειχῆρεις, καὶ ἔδωκεν ἐν αὐταῖς ἡγουμένους, καὶ παραθέσεις βρωμάτων, ἐλαίου καὶ οἶνον,

12. κατὰ πόλιν καὶ κατὰ πόλιν θυρεοὺς καὶ δόρατα, καὶ κατίσχυσεν αὐτὰς εἰς πλῆθος σφόδρα, καὶ ἦσαν αὐτῷ Ἰούδα καὶ Βενιαμὴν.

13. Καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται οἱ ἦσαν ἐν παντὶ Ἰσραὴλ συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ἐκ πάντων τῶν ὁρίων,

14. ὅτι ἐγκατέλιπον οἱ Λευῖται τὰ σκηνώματα τῆς

cens : Pater meus aggravavit iugum vestrum, et ego adjiciam super illud. Pater meus castigavit vos in flagellis, et ego castigabo vos in scorpionibus.

15. Et non audivit rex populum, quoniam erat eversio a Deo, dicens : Suscitavit Dominus verbum suum, quod locutus est in manu Achiae Selonitae de Jeroboam filio Nabat,

16. et omni Israel, quoniam non audivit rex eos. Et respondit populus ad regem, dicens : Quae nostra pars in David, et hereditas in filio Jessae? Ad tabernacula tua, Israel, nunc vide domum tuam, David. Et ivit omnis populus ad tabernacula sua.

17. Et viri Israel et habitantes in civitatibus Juda, et regem fecerunt super se Roboam.

18. Et misit super eos Roboam rex Adoniram qui super tributum, et lapidaverunt eum filii Israel lapidibus, et mortuus est. Et rex Roboam festinavit ascendere in currum, ad fugiendum in Jerusalem.

19. Et praevaticatus est Israel in domo David usque in diem hanc.

CAPUT XI.

1. Et venit Roboam in Jerusalem, et convocavit Judam et Benjamin centum octuaginta millia juvenum facientium bellum, et bellabat adversus Israel ad restituendum regnum ipsi Roboam.

2. Et factum est verbum Domini ad Samaeam hominem Dei, dicens :

3. Dic ad Roboam filium Salomon et omnem Judam et Benjamin, dicens :

4. Haec dicit Dominus : Non ascendetis, et non bellabitis adversus fratres vestros : revertite unusquisque in domum suam, quoniam a me factum est verbum hoc. Et obedierunt verbo Domini, et conversi sunt a non eundo super Jeroboam.

5. Et habitavit Roboam in Jerusalem, et aedificavit civitates munitas in Judaea.

6. Et aedificavit Bethleem, et Etan, et Thecoe,

7. et Baethisura, et Socchoth, et Odollam,

8. et Geth, et Marisan, et Zipli,

9. et Adorm, et Lachis, et Azeca,

10. et Saraa, et Elom, et Chebron, quae est Juda et Benjamin, civitates muratas.

11. Et munivit ipsas muratas, et dedit in eis duces, et cellaria cibariorum, oleum et vinum,

12. ad civitatem et ad civitatem scuta et lanceas, et confortavit eas in multitudine valde, et fuerunt ei Juda et Benjamin.

13. Et sacerdotes et Levitae qui erant in omni Israel conveniunt ad eum ex omnibus finibus,

14. quoniam dereliquerunt Levitae tabernacula possessio-

κατασχέσεως αὐτῶν, καὶ ἐπορεύθησαν πρὸς Ἰούδαν εἰς Ἱερουσαλήμ, ὅτι ἐξέβαλεν αὐτοὺς Ἱεροβοάμ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ μὴ λειτουργεῖν Κυρίῳ,

15. καὶ κατέστησεν ἑαυτῷ ἱερεῖς τῶν ὑψηλῶν καὶ τοῖς εἰδώλοις καὶ τοῖς ματαίοις καὶ τοῖς μόσχοις ἃ ἐποίησεν Ἱεροβοάμ.

16. Καὶ ἐξέβαλεν αὐτοὺς ἀπὸ φυλῶν Ἰσραὴλ, οἱ ἔδωκαν καρδίαν αὐτῶν τοῦ ζητῆσαι Κύριον Θεὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἦλθον εἰς Ἱερουσαλήμ θῦσαι Κυρίῳ Θεῷ τῶν πατέρων αὐτῶν.

17. Καὶ κατίσχυσαν τὴν βασιλείαν Ἰούδα· καὶ κατίσχυσε Ῥοβοάμ τὸν τοῦ Σαλωμών εἰς ἔτη τρία, ὅτι ἐπορεύθη ἐν ταῖς ὁδοῖς Δαυὶδ καὶ Σαλωμών ἔτη τρία.

18. Καὶ ἔλαβεν ἑαυτῷ Ῥοβοάμ γυναῖκα τὴν Μοολὰθ θυγατέρα Ἱεριμοὺ υἱοῦ Δαυὶδ, καὶ Ἀβιγαίαν θυγατέρα Ἰλιάδ τοῦ Ἰεσσαί.

19. Καὶ ἔτεκεν αὐτῷ υἱοὺς τὸν Ἰεὺς, καὶ τὸν Σαμορία, καὶ τὸν Ζαάμ.

20. Καὶ μετὰ ταῦτα ἔλαβεν ἑαυτῷ τὴν Μααχὰ θυγατέρα Ἀβессαλώμ, καὶ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν Ἀβιά, καὶ τὸν Ἰεθὶ, καὶ τὸν Ζηζά, καὶ τὸν Σαλημώθ.

21. Καὶ ἠγάπησε Ῥοβοάμ τὴν Μααχὰ θυγατέρα Ἀβессαλώμ ὑπὲρ πάσης τῆς γυναῖκος αὐτοῦ καὶ τὰς παλλακὰς αὐτοῦ, ὅτι γυναῖκας δεκαοκτὼ εἶχε καὶ παλλακὰς ἐξήκοντα. Καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς εἴκοσι καὶ ὀκτὼ, καὶ θυγατέρας ἐξήκοντα.

22. Καὶ κατέστησεν εἰς ἄρχοντα Ἀβιά τὸν τῆς Μααχὰ, εἰς ἡγούμενον ἐν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, ὅτι βασιλεῦσαι ἐνεοεῖτο αὐτόν.

23. Καὶ ἠὺξήθη παρὰ πάντας τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ἐν πᾶσι τοῖς ὄρεσι Ἰούδα καὶ Βενιαμὴν, καὶ ἐν ταῖς πόλεσι ταῖς ὁχυραῖς, καὶ ἔδωκεν αὐταῖς τροφὰς πλῆθος πολὺ, καὶ ἤτήσατο πλῆθος γυναικῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ'.

1. Καὶ ἐγένετο, ὥς ἡτοιμάσθη ἡ βασιλεία Ῥοβοάμ, καὶ ὥς κατεκρατήθη, ἐγκατέλιπε τὰς ἐντολάς Κυρίου, καὶ πᾶς Ἰσραὴλ μετ' αὐτοῦ.

2. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἔτει τῷ πέμπτῳ τῆς βασιλείας Ῥοβοάμ, ἀνέβη Σουσάκιμ βασιλεὺς Αἰγύπτου ἐπὶ Ἱερουσαλήμ, ὅτι ἥμαρτον ἐναντίον Κυρίου.

3. ἐν χιλίοις καὶ διακοσίοις ἄρμασι καὶ ἐξήκοντα χιλιάσιν ἵππων, καὶ οὐκ ἦν ἀριθμὸς τοῦ πλῆθους τοῦ ἐλθόντος μετ' αὐτοῦ ἐξ Αἰγύπτου, Αἰθίοις, Τρωγοδύται καὶ Αἰθίοπες.

4. Καὶ κατεκράτησαν τῶν πόλεων τῶν ὁχυρῶν αἱ ἦσαν ἐν Ἰούδα, καὶ ἦλθον εἰς Ἱερουσαλήμ.

5. Καὶ Σαμαρίας ὁ προφήτης ἦλθε πρὸς Ῥοβοάμ καὶ πρὸς τοὺς ἄρχοντας Ἰούδα τοὺς συναχθέντας εἰς Ἱερουσαλήμ ἀπὸ προσώπου Σουσάκιμ, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Οὕτως εἶπε Κύριος· Ὑμεῖς ἐγκατέλιπέτε με, καὶ ἐγὼ ἐγκαταλείψω ὑμᾶς ἐν χεὶρὶ Σουσάκιμ.

6. Καὶ ἠσυχύνθησαν οἱ ἄρχοντες Ἰσραὴλ καὶ ὁ βασιλεὺς, καὶ εἶπαν· Δίκαιος ὁ Κύριος.

7. Καὶ ἐν τῷ ἰδεῖν Κύριον ὅτι ἐνετράπησαν, καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Σαμαρίαν, λέγων· Ἐνετράπησαν, οὐ καταθροῶν αὐτοὺς, καὶ δώσω αὐτοὺς ὡς μικρὸν εἰς σωτηρίαν, καὶ οὐ μὴ στάξῃ ὁ θυμὸς μου ἐν Ἱερουσαλήμ,

nis suae; et iverunt ad Juda in Jerusalem, quoniam ejecit eos Jeroboam et filii ejus ad non ministrandum Domino,

15. et constituit sibi sacerdotes excelsorum et idolis et vanis et vitulis quae fecit Jeroboam.

16. Et ejecit eos de tribubus Israel, qui dederant cor suum ad quarendum Dominum Deum Israel, et venerunt in Jerusalem sacrificare Domino Deo patrum suorum.

17. Et confortaverunt regnum Juda: et confortavit Roboam filium Salomon ad annos tres, quoniam ivit in viis David et Salomon annos tres.

18. Et accepit sibi Roboam uxorem Moolath filiam Jeremuth filii David, et Abigiam filiam Heliab qui ipsius Jessae.

19. Et peperit ei filios Jeus, et Samoria, et Zam.

20. Et post haec accepit sibi Maacha filiam Abessalom, et peperit ei Abia, et Jetthi, et Zeza, et Salemoth.

21. Et dilexit Roboam Maacha filiam Abessalom super omnes uxores suas et concubinas suas, quoniam uxores decem octo habuit et concubinas sexaginta. Et genuit filios viginti et octo, et filias sexaginta.

22. Et constituit in principem Abia filium Maacha, in duce in fratribus ejus, quoniam regem facere cogitabat eum.

23. Et crevit supra omnes filios ejus in omnibus finibus Juda et Benjamin, et in civitatibus munitis, et dedit eis alimenta multitudinem plurimam, et petivit multitudinem uxorum.

CAPUT XII.

1. Et factum est, ut paratum fuit regnum Roboam, et ut invaluit, dereliquit mandata Domini, et omnis Israel cum eo.

2. Et factum est in anno quinto regni Roboam, ascendit Susacim rex Aegypti super Jerusalem, quoniam peccaverunt coram Domino,

3. in mille et sexcentis currubus et sexaginta millibus equorum, et non erat numerus multitudinis quae venit cum eo de Aegypto, Libes, Trogodytae et Aethiopes.

4. Et obtinuerunt civitates munitas quae erant in Juda, et venerunt in Jerusalem.

5. Et Samaras propheta venit ad Roboam et ad principes Juda qui congregati fuerant in Jerusalem a facie Susacim, et dixit eis: Sic dixit Dominus: Vos dereliquistis me, et ego derelinquam vos in manu Susacim.

6. Et confusi sunt principes Israel et rex, et dixerunt: Justus est Dominus.

7. Et cum videret Dominus quia confusi sunt, et factum est verbum Domini ad Samaram, dicens: Confusi sunt, non disperdam eos, et dabo eos quasi paululum ad salutem, et non stillabit furor meus in Jerusalem,

8. ὅτι ἴσονται εἰς παιδας, καὶ γνώσονται τὴν δουλείαν μου καὶ τὴν δουλείαν τῆς βασιλείας τῆς γῆς.

9. Καὶ ἀνέβη Σουσακίμ βασιλεὺς Αἰγύπτου ἐπὶ Ἱερουσαλήμ, καὶ ἔλαβε τοὺς θησαυροὺς τοὺς ἐν οἴκῳ Κυρίου, καὶ τοὺς θησαυροὺς τοὺς ἐν οἴκῳ τοῦ βασιλέως, τὰ πάντα ἔλαβε· καὶ ἔλαβε τοὺς θυρεοὺς τοὺς χρυσοῦς οὓς ἐποίησε Σαλωμών.

10. Καὶ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς Ῥοβοὰμ θυρεοὺς χαλκοῦς ἀντ' αὐτῶν· καὶ κατέστησεν ἐπ' αὐτὸν Σουσακίμ ἀρχόντας παρατρεχόντων, τοὺς φυλάσσοντας τὸν πυλῶνα τοῦ βασιλέως.

11. Καὶ ἐγένετο, ἐν τῷ εἰσελθεῖν τὸν βασιλέα εἰς οἶκον Κυρίου, εἰσπορεύοντο οἱ φυλάσσοντες, καὶ οἱ παρατρεχόντες, καὶ οἱ ἐπιστρέφοντες εἰς ἀπάντησιν τῶν παρατρεχόντων.

12. Καὶ ἐν τῷ ἐντραπήναι αὐτὸν, ἀπεστράφη ἀπ' αὐτοῦ ὄργη Κυρίου, καὶ οὐκ εἰς κατασθῶρὰν εἰς τέλος· καὶ γὰρ ἐν Ἰούδα ἦσαν λόγοι ἀγαθοί.

13. Καὶ κατέσχευεν ὁ βασιλεὺς Ῥοβοὰμ ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ἔδασκευσε. Καὶ τεσσαράκοντα καὶ ἑνὸς ἐτῶν Ῥοβοὰμ ἐν τῇ βασιλεύσει αὐτοῦ, καὶ ἑπτακαίδεκα ἐτὶ ἔδασκευσε ἐν Ἱερουσαλήμ, ἐν τῇ πόλει ἣ ἐξελέξατο Κύριος ἐπιομασίαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ ἐκ πασῶν φυλῶν υἱῶν Ἰσραὴλ· καὶ τὸ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Νοομμά ἡ Ἀμμανίτις.

14. Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν, ὅτι οὐ κατέβηκε τὴν καρδίαν αὐτοῦ ἐκζητῆσαι τὸν Κύριον.

15. Καὶ λόγοι Ῥοβοὰμ οἱ πρῶτοι καὶ ἔσχατοι, οὐκ ἰδοὺ γεγραμμένοι ἐν τοῖς λόγοις Σαμαΐα τοῦ προφήτου, καὶ Ἀδοὶ τοῦ ὄντωντος, καὶ πράξεις αὐτοῦ· καὶ ἐπολέμησε Ῥοβοὰμ τὸν Ἱεροβοὰμ πάσαις ἡμέραις.

16. Καὶ ἀπέθανε Ῥοβοὰμ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν πόλει Δαυὶδ, καὶ ἔδασκευσε Ἀβιά υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'.

1. Ἐν τῷ ὀκτωκαιδεκάτῳ ἔτει τῆς βασιλείας Ἱεροβοὰμ, ἔδασκευσε Ἀβιά ἐπὶ Ἰούδα.

2. Τρία ἐτὶ ἔδασκευσε ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Μααχά θυγάτηρ Οὐριὴλ ἀπὸ Γαβαὼν. Καὶ πόλεμος ἦν ἀναμείσον Ἀβιά καὶ ἀναμείσον Ἱεροβοὰμ.

3. Καὶ παρετάξατο Ἀβιά ἐν δυνάμει, πολεμισταῖς δυνάμει, τετρακοσίαις χιλιάσιν ἀνδρῶν δυνατῶν· καὶ Ἱεροβοὰμ παρετάξατο πρὸς αὐτὸν πόλεμον ἐν ὀκτακοσίαις χιλιάσιν, δυνατοὶ πολεμισταὶ δυνάμει.

4. Καὶ ἀνίστη Ἀβιά ἀπὸ τοῦ ὄρους Σομόρων, ὃ ἐστὶν ἐν τῇ ὄρει Ἐφραίμ, καὶ εἶπεν· Ἀκούσατε, Ἱεροβοὰμ καὶ πᾶς Ἰσραὴλ.

5. Οὐχ ὑμῖν γνῶναι ὅτι Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ ἔδωκε βασιλέα ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ εἰς τὸν αἰῶνα τῷ Δαυὶδ καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, διαθήκη ἀλός·

6. Καὶ ἀνίστη Ἱεροβοὰμ ὁ τοῦ Ναβὰθ, ὁ παῖς Σαλωμών τοῦ Δαυὶδ, καὶ ἀνίστη ἀπὸ τοῦ κυρίου αὐτοῦ.

7. Καὶ συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ἄνδρες λοιμοὶ, υἱοὶ παράνομοι, καὶ ἀνίστη πρὸς Ῥοβοὰμ τὸν τοῦ Σαλωμών, καὶ Ῥοβοὰμ ἦν νεώτερος καὶ δειλὸς τῇ καρδίᾳ, καὶ οὐκ ἀντίστη κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ.

8. Καὶ νῦν ὑμεῖς λέγετε ἀντιστῆναι κατὰ πρόσωπον

8. quoniam erunt in pueros, et cognoscent servitutem meam et servitutem regni terrae.

9. Et ascendit Susacim rex Aegypti super Jerusalem, et cepit thesauros qui in domo Domini, et thesauros qui in domo regis, omnia cepit : et cepit scuta aurea quae fecerat Salomon.

10. Et fecit rex Roboam scuta aenea pro eis : et constituit super eum Susacim principes cursorum, custodientes portam regis.

11. Et fiebat, in ingrediendo regem in domum Domini, ingrediebantur custodes, et cursores, et qui revertebant in obviam cursorum.

12. Et cum ipse confusus esset, aversus est ab eo furor Domini, et non ad perditionem in finem : nam et in Juda fuerunt verba bona.

13. Et invaluit rex Roboam in Jerusalem, et regnavit. Et quadraginta et unius annorum Roboam cum ipse regnavit, et septem et decem annos regnavit in Jerusalem, in civitate quam elegit Dominus ad cognominandum nomen suum ibi de omnibus tribubus filiorum Israel : et nomen matris ejus Noomma Ammanites.

14. Et fecit malum, quoniam non direxit cor suum ad exquirendum Dominum.

15. Et verba Roboam prima et novissima, nonne ecce scripta in verbis Samae prophetae, et Addo videntis, et actiones ejus? Et Roboam impugnavit Jeroam omnibus diebus.

16. Et mortuus est Roboam cum patribus suis, et sepultus est in civitate David, et regnavit Abia filius ejus pro eo.

CAPUT XIII.

1. In octavo et decimo anno regni Jeroam, regnavit Abia super Judam.

2. Tres annos regnavit in Jerusalem : et nomen matri ejus Maacha filia Uriel de Gabaa. Et bellum fuit inter Abia et inter Jeroam.

3. Et instruxit Abia in virtute, bellatoribus virtutis, quadringentis millibus virorum potentium : et Jeroam instruxit adversus eum praelium in octingentis millibus, potentes bellatores virtutis.

4. Et surrexit Abia a monte Somoron, qui est in monte Ephraim, et dixit : Audite, Jeroam et omnis Israel.

5. Nonne vobis nosse quia Dominus Deus Israel dedit regem super Israel in saeculum ipsi David et filiis ejus, testamento salis?

6. Et surrexit Jeroam filius Nabath, puer Salomonis ipsius David, et recessit a domino suo.

7. Et congregati sunt ad eum viri pestilentes, filii iniqui, et surrexit adversus Roboam qui Salomonis, et Roboam erat junior et timidus corde, et non restitit ad faciem ejus.

8. Et nunc vos dicitis resistere ad faciem regni Domini

βασιλείας Κυρίου διὰ χειρὸς υἱῶν Δαυὶδ· καὶ ὑμεῖς πλῆθος πολὺ, καὶ μεθ' ὑμῶν μόσχοι χρυσοὶ οὓς ἐποίησεν ὑμῖν Ἱεροβοάμ εἰς θεοὺς.

9. Ἡ οὐκ ἐξεβάλετε τοὺς ἱερεῖς Κυρίου τοὺς υἱοὺς Ἀαρὼν καὶ τοὺς Λευίτας, καὶ ἐποιήσατε ἑαυτοῖς ἱερεῖς ἐκ τοῦ λαοῦ τῆς γῆς πάσης; Ὁ προσπορευόμενος πληρῶσαι τὰς χεῖρας ἐν μόσχῳ ἐκ βοῶν καὶ κριοῖς ἑπτὰ, καὶ ἐγένετο εἰς ἱερέα τῷ μὴ ὄντι θεῷ.

10. Καὶ ἡμεῖς Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν οὐκ ἐγκατελίπομεν, καὶ οἱ ἱερεῖς αὐτοῦ λειτουργοῦσι τῷ Κυρίῳ, οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν καὶ οἱ Λευῖται, καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῶν

11. θυμῶσι τῷ Κυρίῳ ὀλακαύτωμα πρωτὶ καὶ δεῖλης, καὶ θυμίαμα συνθέσεως, καὶ προθέσεις ἄρτων ἐπὶ τῆς τραπέζης τῆς καθαρᾶς, καὶ ἡ λυχνία ἡ χρυσῇ καὶ οἱ λυχνοὶ τῆς καύσεως ἀνάφαι δεῖλης· ὅτι φυλάσσομεν ἡμεῖς τὰς φυλακὰς Κυρίου τοῦ Θεοῦ τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ ὑμεῖς ἐγκατελίπετε αὐτόν.

12. Καὶ ἰδοὺ μεθ' ἡμῶν ἐν ἀρχῇ Κύριος καὶ οἱ ἱερεῖς αὐτοῦ, καὶ αἱ σάλπιγγες τῆς σημασίας τοῦ σημαίνειν ἐφ' ἡμᾶς. Οἱ υἱοὶ τοῦ Ἰσραὴλ, μὴ πολεμήσητε πρὸς Κύριον Θεὸν τῶν πατέρων ἡμῶν, ὅτι οὐκ εὐδοῦσεται ὑμῖν.

13. Καὶ Ἱεροβοάμ ἀπέστρεψε τὸ ἐνεδρὸν ἰλθεῖν αὐτῷ ἐκ τῶν ὀπισθε, καὶ ἐγένετο ἐμπροσθεν Ἰούδα, καὶ τὸ ἐνεδρὸν ἐκ τῶν ὀπισθεν.

14. Καὶ ἀπέστρεψεν Ἰούδας, καὶ ἰδοὺ αὐτοῖς ὁ πόλεμος ἐκ τῶν ἐμπροσθεν καὶ ἐκ τῶν ὀπισθεν, καὶ ἐβόησαν πρὸς Κύριον, καὶ οἱ ἱερεῖς ἐσάλπισαν ταῖς σάλπιγξι.

15. Καὶ ἐβόησαν ἄνδρες Ἰούδα, καὶ ἐγένετο ἐν τῷ βοᾷν ἄνδρας Ἰούδα, καὶ Κύριος ἐπάταξε τὸν Ἱεροβοάμ καὶ τὸν Ἰσραὴλ ἐναντίον Ἀβιά καὶ Ἰούδα.

16. Καὶ ἔφυγον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ προσώπου Ἰούδα, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς Κύριος εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν.

17. Καὶ ἐπάταξεν ἐν αὐτοῖς Ἀβιά καὶ ὁ λαὸς αὐτοῦ πληγὴν μεγάλην, καὶ ἔπεσον τραυματῖαι ἀπὸ Ἰσραὴλ πεντακόσιοι χιλιάδες, ἄνδρες δυνατοί.

18. Καὶ ἐταπεινώθησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ κατίσχυσαν οἱ υἱοὶ Ἰούδα, ὅτι ἤλπισαν ἐπὶ Κύριον Θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν.

19. Καὶ κατεδίωξεν Ἀβιά ὀπίσω Ἱεροβοάμ, καὶ προκατελάβετο παρ' αὐτοῦ τὰς πόλεις, τὴν Βαιθλ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, καὶ τὴν Ἰεσυνά καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, καὶ τὴν Ἐφρών καὶ τὰς κώμας αὐτῆς.

20. Καὶ οὐκ ἔσχεν ἰσχύον Ἱεροβοάμ ἐπὶ πάσας τὰς ἡμέρας Ἀβιά, καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν Κύριος, καὶ ἐτελεύτησε.

21. Καὶ κατίσχυσεν Ἀβιά, καὶ ἔλαβεν ἑαυτῷ γυναῖκα δεκατέσσαρας, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς εἰκοσίδυο καὶ ἑκατὶδεκα θυγατέρας.

22. Καὶ οἱ λοιποὶ λόγοι Ἀβιά καὶ αἱ πράξεις αὐτοῦ καὶ οἱ λόγοι αὐτοῦ, γεγραμμένοι ἐπὶ βιβλίῳ τοῦ προφήτου Ἀδδῶ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ'.

1. Καὶ ἀπέθανεν Ἀβιά μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν πόλει Δαυὶδ, καὶ ἐβασίλευσεν Ἀσά υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. Ἐν ταῖς ἡμέραις Ἀσά ἡσύχασεν ἡ γῆ Ἰούδα δέκα ἔτη.

per manum filiorum David : et vos multitudo plurima, et vobiscum vituli aurei quos fecit vobis Jeroboam in deos.

9. Annon eiecistis sacerdotes Domini filios Aaron et Levitas, et fecistis vobis sacerdotes de populo terrae universae? Qui accedit implere manus in vitulo de bobus et arielibus septem, et factus est in sacerdotem ei qui non est deus.

10. Et nos Dominum Deum nostrum non dereliquimus, et sacerdotes ejus ministrant Domino, filii Aaron et Levitae, et in vicibus suis

11. adolent Domino holocaustoma mane et vesperi, et thymiana compositionis, et propositiones panum super mensam mundam, et candelabrum aureum et lucernae accensionis ad accendendum vesperi : quoniam custodimus nos custodias Domini Dei patrum nostrorum, et vos dereliquistis eum.

12. Et ecce nobiscum in principio Dominus et sacerdotes ejus, et tubae significationis ad significandum super nos. Filii Israel, nolite bellare adversus Dominum Deum patrum nostrorum, quia non prospere succedet vobis.

13. Et Jeroboam convertit insidias ad veniendum ei a posterioribus, et factus est ante Juda, et insidiae a posterioribus.

14. Et convertit se Judas, et ecce eis praelium ab anterioribus et a posterioribus, et clamaverunt ad Dominum, et sacerdotes clangerunt tubis.

15. Et clamaverunt viri Juda, et factum est in clamando viros Juda, et Dominus percussit Jeroboam et Israel coram Abia et Juda.

16. Et fugerunt filii Israel a facie Juda, et tradidit eos Dominus in manus eorum.

17. Et percussit in eis Abia et populus ejus plagam magnam, et ceciderunt vulnerati de Israel quingenta millia, viri potentes.

18. Et humiliati sunt filii Israel in die illa, et invaluerunt filii Juda, quoniam speraverunt super Dominum Deum patrum suorum.

19. Et persecutus est Abia post Jeroboam, et cepit ab eo civitates, Bethel et pagos ejus, et Jesyna et pagos ejus, et Ephron et pagos ejus.

20. Et non habuit fortitudinem Jeroboam ultra omnibus diebus Abia, et percussit eum Dominus, et mortuus est.

21. Et invaluit Abia, et accepit sibi uxores quatuordecim, et genuit filios viginti duos et sexdecim filias.

22. Et reliqua verba Abia et actiones ejus et verba ejus, scripta in libro prophetæ Addo.

CAPUT XIV.

1. Et mortuus est Abia cum patribus suis, et sepelierunt eum in civitate David, et regnavit Asa filius ejus pro eo. In diebus Asa quievit terra Juda decem annos.

2. Καὶ ἐποίησε τὸ καλὸν καὶ τὸ εὐθὲς ἐνώπιον Κυρίου τοῦ Θεοῦ αὐτοῦ.

3. Καὶ ἀπέστησε τὰ θυσιαστήρια τῶν ἀλλοτρίων καὶ τὰ ὑψηλά, καὶ συνέτριψε τὰς στήλας, καὶ ἐξέκοψε τὰ ἄλσῃ,

4. καὶ εἶπε τῷ Ἰούδα· ἐκζητῆσαι τὸν Κύριον Θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν, καὶ ποιῆσαι τὸν νόμον καὶ τὰς ἐντολάς.

5. Καὶ ἀπέστησεν ἀπὸ πασῶν πόλεων Ἰούδα τὰ θυσιαστήρια καὶ τὰ εἰδωλα, καὶ εἰρήνευσεν.

6. πόλεις τειχίρεις ἐν γῇ Ἰούδα, ὅτι εἰρήνευσεν ἡ γῆ, καὶ οὐκ ἦν αὐτῷ πόλεμος ἐν τοῖς ἔτεσι τούτοις, ὅτι κατέπαυσε Κύριος αὐτῷ.

7. Καὶ εἶπε τῷ Ἰούδα· Οἰκοδομήσωμεν τὰς πόλεις ταύτας, καὶ ποιήσωμεν τείχη καὶ πύργους καὶ πύλας καὶ μογλοὺς, ἐνώπιον τῆς γῆς κυριεύσωμεν· ὅτι καθὼς ἐξεζητήσαμεν Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν, ἐξεζήτησεν ἡμᾶς, καὶ κατέπαυσεν ἡμᾶς κυκλόθεν, καὶ εὐώδωσεν ἡμῖν.

8. Καὶ ἐγένετο δύναμις τῷ Ἀσά ὀπλοφόρων αἰρόντων θυρεοὺς καὶ δόρατα ἐν γῇ Ἰούδα, τριακόσαι χιλιάδες, καὶ ἐν γῇ Βενιαμὴν πελτασταὶ καὶ τοξόται διακόσαι καὶ ὀγδοήκοντα χιλιάδες, πάντες οὗτοι πολεμισταὶ δυνάμει.

9. Καὶ ἐξῆλθεν ἐπ' αὐτοὺς Ζαρέ ὁ Αἰθίοψ ἐν δυνάμει ἐν χιλίαις χιλιάσι καὶ ἄρμασι τριακοσίοις, καὶ ἦλθεν ἕως Μαρησά.

10. Καὶ ἐξῆλθεν Ἀσά εἰς συνάντησιν αὐτῷ, καὶ παρετάξατο πόλεμον ἐν τῇ φάραγγι κατὰ βορρᾶν Μαρησά.

11. Καὶ ἐβόησεν Ἀσά πρὸς Κύριον Θεὸν αὐτοῦ, καὶ εἶπε· Κύριε, οὐκ ἀδυνατεῖ παρὰ σοὶ σῶζειν ἐν πολλοῖς καὶ ἐν ὀλίγοις· κατίσχυσον ἡμᾶς, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὅτι ἐπὶ σοὶ πεποιθήμεν, καὶ ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου ἦλθομεν ἐπὶ τὸ πλῆθος τὸ πολὺ τοῦτο. Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, μὴ κατίσχυσάτω πρὸς σὲ ἄνθρωπος.

12. Καὶ ἐπάταξε Κύριος τοὺς Αἰθίοπας ἐναντίον Ἰούδα, καὶ ἔφυγον Αἰθίοπες,

13. καὶ κατεδίωξεν αὐτοὺς Ἀσά καὶ ὁ λαὸς αὐτοῦ ἕως Γεδώρ. Καὶ ἐπεσον Αἰθίοπες ὥστε μὴ εἶναι ἐν αὐτοῖς περιποίησιν, ὅτι συνετρίβησαν ἐνώπιον Κυρίου καὶ ἐναντίον τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, καὶ ἐσχύλευσαν σκύλα πολλὰ.

14. Καὶ ἐξέκοψαν τὰς χώμας αὐτῶν κύκλῳ Γεδώρ, ὅτι ἐγενήθη ἔκστασις Κυρίου ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ἐσχύλευσαν πάσας τὰς πόλεις αὐτῶν, ὅτι πολλὰ σκύλα ἐγενήθη αὐτοῖς.

15. Καὶ γε σκηνὰς κτήσεων, καὶ τοὺς Ἀλιμαζονεῖς ἐξέκοψαν, καὶ ἔλαβον πρόβατα πολλὰ καὶ καμήλους, καὶ ἐπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ'.

1. Καὶ Ἀζαρίας υἱὸς Ὠδὴδ, ἐγένετο ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα Κυρίου,

2. καὶ ἐξῆλθεν εἰς ἀπάντησιν Ἀσά καὶ παντὶ Ἰούδα καὶ Βενιαμὴν, καὶ εἶπεν· Ἀκούσατέ μου, Ἀσά, καὶ πᾶς Ἰούδα καὶ Βενιαμὴν. Κύριος μεθ' ὑμῶν ἐν τῷ εἶναι ὑμᾶς μετ' αὐτοῦ· καὶ ἐὰν ἐκζητήσῃτε αὐτόν, εὑρεθήσεται ὑμῖν· καὶ ἐὰν ἐγκαταλείπητε αὐτόν, ἐγκαταλείψει ὑμᾶς.

2. Et fecit bonum et rectum coram Domino Deo suo.

3. Et removit altaria alienorum et excelsa, et contrivit statuas, et excidit lucos,

4. et dixit ipsi Juda exquirere Dominum Deum patrum suorum, et facere legem et mandata.

5. Et removit de omnibus civitatibus Juda altaria et idola, et pacem habuit

6. et edificavit civitates munitas in terra Juda, quoniam pacem habuit terra, et non fuit ipsi praelium in annis his, quoniam quietem dedit Dominus ei.

7. Et dixit ad Judam : Edificemus civitates has, et faciamus moenia et turres et portas et seras, coram terra dominabimur : quoniam sicut exquisivimus Dominum Deum nostrum, exquisivit nos, et quiescere fecit nos in circuitu, et prospere fecit nobis.

8. Et fuit virtus ipsi Asa armigerorum levantium clypeos et lanceas in terra Juda, trecenta millia, et in terra Benjamin peltati et sagittarii ducenta et octuaginta millia, omnes hi bellatores virtutis.

9. Et egressus est super eos Zare Aethiops in virtute in mille millibus et curribus trecentis, et venit usque Maresa.

10. Et exivit Asa in occursum ei, et instruxit praelium in valle ad aquilonem Maresa.

11. Et clamavit Asa ad Dominum Deum suum, et dixit : Domine, non est impossibile apud te salvare in multis et in paucis : conforta nos, Domine Deus noster, quoniam in te confidimus, et in nomine tuo venimus super multitudinem plurimam hanc. Domine Deus noster, non praevalcat adversus te homo.

12. Et percussit Dominus Aethiopes coram Juda, et fugerunt Aethiopes,

13. et persecutus est eos Asa et populus ejus usque Gedor. Et ceciderunt Aethiopes ita ut non esset in eis residuum, quoniam contriti sunt coram Domino et coram virtute ejus, et deprædati sunt spolia multa.

14. Et exciderunt pagos eorum in circuitu Gedor, quoniam factus est pavor Domini super eos, et deprædati sunt omnes civitates eorum, quoniam multa spolia fuerunt eis.

15. Etiam tabernacula possessionum, et ipsos Alimazones exciderunt, et ceperunt oves multas et camelos, et reverterunt in Jerusalem.

CAPUT XV.

1. Et Azarias filius Oded, factus est super eum spiritus Domini,

2. et egressus est in obviam Asa et omni Juda et Benjamin, et dixit : Audite me, Asa, et omnis Juda et Benjamin. Dominus vobiscum dum vos estis cum eo : et si exquisieritis eum, inveniatur vobis : ac si dereliqueritis eum, derelinquet vos.

3. Καὶ ἡμέραι πολλαὶ τῷ Ἰσραὴλ ἐν οὐ θεῷ ἀληθινῷ καὶ οὐχ ἱερέως ὑποδεικνύντος, καὶ ἐν οὐ νόμῳ.

4. Καὶ ἐπιστρέψει αὐτοὺς ἐπὶ Κύριον Θεὸν Ἰσραὴλ, καὶ εὐρεθήσεται αὐτοῖς.

5. Καὶ ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ οὐκ ἔστιν εἰρήνη τῷ ἐκπορευομένῳ καὶ τῷ εἰσπορευομένῳ, ὅτι ἔχτασις Κυρίου ἐπὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὰς χώρας.

6. Καὶ πολεμήσει ἔθνος πρὸς ἔθνος καὶ πόλις πρὸς πόλιν, ὅτι ὁ Θεὸς ἐξέστησεν αὐτοὺς ἐν πάσῃ ὀλίψει.

7. Καὶ ὑμεῖς ἰσχύσατε, καὶ μὴ ἐκλυέσθωσαν αἱ χεῖρες ὑμῶν, ὅτι ἔστι μισθὸς τῇ ἐργασίᾳ ὑμῶν.

8. Καὶ ἐν τῷ ἀκοῦσαι τοὺς λόγους τούτους καὶ τὴν προφητείαν Ἀδὰδ τοῦ προφήτου, καὶ κατίσχυσε καὶ ἐξέβαλε τὰ βδελύγματα ἀπὸ πάσης τῆς γῆς Ἰούδα καὶ Βενιαμὴν, καὶ ἀπὸ τῶν πόλεων ὧν κατέσχευεν Ἰεροβοάμ ἐν ὄρει Ἐφραΐμ, καὶ ἐνεκαίνισε τὸ θυσιαστήριον Κυρίου ὃ ἦν ἐμπροσθεν τοῦ ναοῦ Κυρίου.

9. Καὶ ἐξεκκλησίασε τὸν Ἰούδαν καὶ Βενιαμὴν καὶ τοὺς προσηλύτους τοὺς παροικοῦντας μετ' αὐτοῦ ἀπὸ Ἐφραΐμ καὶ ἀπὸ Μανασσῆ καὶ ἀπὸ Συμεὼν, ὅτι προσετέθησαν πρὸς αὐτὸν πολλοὶ τοῦ Ἰσραὴλ ἐν τῷ ἰδεῖν αὐτοὺς ὅτι Κύριος ὁ Θεὸς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ.

10. Καὶ συνήχθησαν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐν τῷ μηνὶ τῷ τρίτῳ, ἐν τῷ ἔτει τῷ πεντεκαίδεκάτῳ τῆς βασιλείας Ἀσά.

11. Καὶ ἔθυσεν τῷ Κυρίῳ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀπὸ τῶν σκύλων ὧν ἤνεγκαν, μόσχους ἑπτακοσίους καὶ πρόβατα ἑπτακισχίλια.

12. Καὶ διήλθεν ἐν διαθήκῃ ζητῆσαι Κύριον Θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς αὐτῶν.

13. Καὶ πᾶς δὲ ἂν μὴ ἐκζητήσῃ τὸν Κύριον Θεὸν τοῦ Ἰσραὴλ, ἀποθάνειται ἀπὸ νεωτέρου ἕως πρεσβυτέρου, ἀπὸ ἀνδρὸς ἕως γυναικός.

14. Καὶ ὤμοσαν ἐν Κυρίῳ ἐν φωνῇ μεγάλῃ, καὶ ἐν σάλπιγγι καὶ ἐν κερატίναις.

15. Καὶ εὐφράνθησαν πᾶς Ἰούδα περὶ τοῦ ὅρκου, ὅτι ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς ὤμοσαν, καὶ ἐν πάσῃ θελήσει ἐζήτησαν αὐτὸν, καὶ εὐρέθη αὐτοῖς, καὶ κατέπαυσε Κύριος αὐτοῖς κυκλόθεν.

16. Καὶ τὴν Μααχά τὴν μητέρα αὐτοῦ μετέστησε, τοῦ μὴ εἶναι τῇ Ἀστάρτῃ λειτουργοῦσαν, καὶ κατέκοψε τὸ εἶδωλον, καὶ κατέκαυσεν ἐν χειμάρρῳ Κεδρὼν.

17. Πλὴν τὰ ὑψηλὰ οὐκ ἀπέστησαν, ἔτι ὑπῆρχεν ἐν τῷ Ἰσραὴλ· ἀλλ' ἡ καρδία Ἀσά ἐγένετο πλήρης πάσας τὰς ἡμέρας αὐτοῦ.

18. Καὶ εἰσῆνεγκεν τὰ ἅγια Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ τὰ ἅγια οἴκου τοῦ Θεοῦ, ἀργύριον καὶ χρυσίον καὶ σκεύη.

19. Καὶ πόλεμος οὐκ ἦν μετ' αὐτοῦ ἕως τοῦ πέμπτου καὶ τριακοστοῦ ἔτους τῆς βασιλείας Ἀσά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΖ'.

1. Καὶ ἐν τῷ ὀγδόῳ καὶ τριακοστῷ ἔτει τῆς βασιλείας Ἀσά, ἀνέβη βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐπὶ Ἰούδαν, καὶ ὠκοδόμησε τὴν Ῥαμὰ τοῦ μὴ δοῦναι ἐξοδὸν καὶ εἰσόδον τῷ Ἀσά βασιλεῖ Ἰούδα.

2. Καὶ ἔλαβεν Ἀσά ἀργύριον καὶ χρυσίον ἐκ θη-

3. Et dies multi ipsi Israel in non aeo vero et non sacerdote monstrante, et non lege.

4. Et convertet eos ad Dominum Deum Israel, et inveniatur eis.

5. Et in illo tempore non est pax egredienti et ingredienti, quoniam pavor Domini super omnes qui habitant regiones.

6. Et bellabit gens adversus gentem et civitas adversus civitatem, quoniam Deus conturbavit eos in omni tribulatione.

7. Et vos confortamini, et non dissolvantur manus vestrae, quoniam est merces operationi vestrae.

8. Et in audiendo verba haec et prophetiam Adad prophetae, et confortatus est et ejecit abominationes ab omni terra Juda et Benjamin, et a civitatibus quas tenuerat Jeroboam in monte Ephraim, et dedicavit altare Domini quod erat ante templum Domini.

9. Et convocavit Judam et Benjamin et proselytos habitantes cum eo de Ephraim et de Manasse et de Symeon, quoniam appositi fuerant ad eum multi de Israel in videndo ipsos quia Dominus Deus ejus cum eo.

10. Et congregati sunt in Jerusalem in mense tertio, in anno quinto et decimo regni Asa.

11. Et sacrificavit Domino in die illa de spoliis quae tulerant, vitulos septingentos et oves septem millia.

12. Et transivit in testamentum quærere Dominum Deum patrum suorum ex toto corde et ex tota anima sua.

13. Et omnis quicumque non exquisierit Dominum Deum Israel, morietur a juniore usque ad seniore, a viro usque ad mulierem.

14. Et juraverunt in Domino in voce magna, et in tubis et in cornis.

15. Et letati sunt omnis Juda de juramento, quoniam ex tota anima jurarunt, et in omni voluntate quæsierunt eum, et inventus est eis, et dedit quietem Dominus eis in circuitu.

16. Et Maacha matrem suam removit, ut non esset ministrans ipsi Astartæ, et concidit idolum, et combussit in torrente Cedron.

17. Tantummodo excelsa non removerunt, adhuc subsistebant in Israel: sed cor Asa fuit plenum omnibus diebus ejus.

18. Et intulit sancta David patris sui, et sancta domus Dei, argentum et aurum et vasa.

19. Et bellum non fuit cum eo usque ad quintum et trigessimum annum regni Asa.

CAPUT XVI.

1. Et in octavo et trigesimo anno regni Asa, ascendit rex Israel super Judam, et edificavit Rhama ad non dandum exitum et introitum Asa regi Juda.

2. Et cepit Asa argentum et aurum de thesauris domus

σαυρῶν οἴκου Κυρίου καὶ οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ ἀπέστειλε πρὸς τὸν υἱὸν τοῦ Ἀδερ βασιλέως Συρίας τὸν κατοικοῦντα ἐν Δαμασκῷ, λέγων·

3. Διάθου διαθήκην ἀναμέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ, καὶ ἀναμέσον τοῦ πατρός μου καὶ ἀναμέσον τοῦ πατρός σου. Ἴδού ἀπέσταλκά σοι χρυσίον καὶ ἀργύριον· δεῦρο καὶ διασκέδασον ἀπ' ἐμοῦ τὸν Βαασά βασιλέα Ἰσραήλ, καὶ ἀπελθέτω ἀπ' ἐμοῦ.

4. Καὶ ἤκουσεν υἱὸς Ἀδερ τοῦ βασιλέως Ἀσά, καὶ ἀπέστειλε τοὺς ἄρχοντας τῆς δυνάμεως αὐτοῦ ἐπὶ τὰς πόλεις Ἰσραήλ, καὶ ἐπάταξε τὴν Αἰὼν, καὶ τὴν Δάν, καὶ τὴν Ἀβελμαὶν καὶ πάσας τὰς περιχώρους Νεφθαλί.

5. Καὶ ἐγένετο, ἐν τῷ ἀκοῦσαι Βαασά, ἀπέλιπε τοῦ μηκέτι οἰκοδομεῖν τὴν Ῥαμὰ, καὶ κατέπαυσε τὸ ἔργον αὐτοῦ.

6. Καὶ Ἀσά βασιλεὺς ἔλαβε πάντα τὸν Ἰούδαν, καὶ ἔλαβε τοὺς λίθους τῆς Ῥαμὰ καὶ τὰ ξύλα αὐτῆς ἃ ὠκοδόμησε Βαασά, καὶ ὠκοδόμησεν ἐν αὐτοῖς τὴν Γαβὰ καὶ τὴν Μασφά.

7. Καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἦλθεν Ἀνανὶ ὁ προφήτης πρὸς Ἀσά βασιλέα Ἰούδα, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἐν τῷ πεποιθέναι τε ἐπὶ βασιλέα Συρίας, καὶ μὴ πεποιθέναι σε ἐπὶ Κύριον Θεόν σου, διὰ τοῦτο ἐσώθη ἡ δύναμις Συρίας ἀπὸ τῆς χειρὸς σου.

8. Οὐχ οἱ Αἰθίοπες καὶ Λίβυες ἦσαν εἰς δύναμιν πολλήν, εἰς θάρσους, εἰς ἵππεῖς, εἰς πλῆθος σφόδρα; Καὶ ἐν τῷ πεποιθέναι σε ἐπὶ Κύριον παρέδωκεν εἰς τὰς χεῖράς σου;

9. Ὅτι οἱ ὀφθαλμοὶ Κυρίου ἐπιβλέπουσιν ἐν πάσῃ τῇ γῇ κατισχύσαι ἐν πάσῃ καρδίᾳ πλήρει πρὸς αὐτόν. Ἦγνόηκας ἐπὶ τούτῳ, ἀπὸ τοῦ νῦν ἔσται μετὰ σοῦ πόλεμος.

10. Καὶ ἐθυμώθη Ἀσά τῷ προφῆτῃ, καὶ παρέθετο αὐτὸν εἰς φυλακὴν, ὅτι ὠργίσθη ἐπὶ τούτῳ. Καὶ ἐλυμήνατο Ἀσά ἐν τῷ λαῷ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ.

11. Καὶ ἰδοὺ οἱ λόγοι Ἀσά οἱ πρῶτοι καὶ οἱ ἔσχατοι, γεγραμμένοι ἐν βιβλίῳ βασιλέων Ἰούδα καὶ Ἰσραήλ.

12. Καὶ ἐμαλακίσθη Ἀσά ἐν τῷ ἔτει τῷ ἐννάτῳ καὶ τριακοστῷ τῆς βασιλείας αὐτοῦ τοὺς πόδας, ἕως σφόδρα ἐμαλακίσθη· καὶ ἐν τῇ μαλακίᾳ αὐτοῦ οὐκ ἐζήτησε τὸν Κύριον, ἀλλὰ τοὺς ἰατρούς.

13. Καὶ ἐκοιμήθη Ἀσά μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτελεύτησεν ἐν τῷ τεσσαρακοστῷ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ.

14. Καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν τῷ μνήματι ᾧ ὤρυξεν ἑαυτῷ ἐν πόλει Δαυὶδ, καὶ ἐκοίμισαν αὐτὸν ἐπὶ τῆς κλίνης, καὶ ἐπλήσαν ἀρώματων καὶ γένη μύρων μυρεψῶν, καὶ ἐποίησαν αὐτῷ ἐκφορὰν μεγάλην ἕως σφόδρα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΖ'.

1. Καὶ ἐβασίλευσεν Ἰωσαφάτ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ, καὶ κατίσχυσεν Ἰωσαφάτ ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ.

2. Καὶ ἔδωκε δύναμιν ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν Ἰούδα ταῖς ὀχυραῖς, καὶ κατέστησεν ἡγουμένους ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν Ἰούδα καὶ ἐν πόλεσιν Ἐφραΐμ, ἃς προκατελάβετο Ἀσά ὁ πατὴρ αὐτοῦ.

3. Καὶ ἐγένετο Κύριος μετὰ Ἰωσαφάτ, ὅτι ἐπορεύθη ἐν ὁδοῖς τοῦ πατρός αὐτοῦ ταῖς πρώταις, καὶ οὐκ ἐξεζήτησε τὰ εἰδωλα,

Domini et domus regis, et misit ad filium Ader regis Syriæ habitantem in Damasco, dicens :

3. Dispone testamentum inter me et te, et inter patrem meum et inter patrem tuum. Ecce misi tibi aurum et argentum : veni et dissipa Baasa regem Israel, et abeat a me.

4. Et audivit filius Ader regem Asa, et misit principes virtutis suæ super civitates Israel, et percussit Ajon, et Dan, et Abelmain et omnia adjacentia Nephthali.

5. Et factum est, in audiendo Baasa, destitit ab ædificando amplius Rhama, et omisit opus suum.

6. Et Asa rex accepit omnem Judam, et cepit lapides Rhama et ligna ejus quæ ædificarat Baasa, et ædificavit in eis Gabae et Maspha.

7. Et in tempore illo venit Anani propheta ad Asa regem Juda, et dixit ei : In eo quod confidisti tu super regem Syriæ, et non confidisti tu super Dominum Deum tuum, propterea salvata est virtus Syriæ a manu tua.

8. Nonne Æthiopes et Libyes erant in virtute multa, in confidentia, in equitibus, in multitudine plurima? Et in confidendo te super Dominum tradidit eos in manus tuas?

9. Quoniam oculi Domini respiciunt in omnem terram ad confortandum in omni corde pleno erga eum. Ignorasti in hoc, a modo erit tecum bellum.

10. Et Asa indignatus est prophetæ, et deposuit eum in custodiam, quoniam iratus est in hoc. Et vastavit Asa in populo in tempore illo.

11. Et ecce verba Asa prima et novissima, scripta in libro regum Juda et Israel.

12. Et languit Asa in anno nono et trigesimo regni sui pedibus, usque valde languit : et in languore suo non quæsit Dominum, sed medicos.

13. Et dormivit Asa cum patribus suis, et obiit in quadagesimo anno regni sui.

14. Et sepelierunt eum in monumento quod foderat sibi in civitate David, et accumbere fecerunt eum super lectum, et impleverunt aromatibus et genera unguentorum unguentariorum, et fecerunt ei funus magnum usque valde.

CAPUT XVII.

1. Et regnavit Josaphat filius ejus pro eo, et invaluit Josaphat super Israel.

2. Et dedit virtutem in omnibus civitatibus Juda munitis, et constituit duces in omnibus civitatibus Juda et in civitatibus Ephraim, quas ceperat Asa pater ejus.

3. Et fuit Dominus cum Josaphat, quia ambulavit in viis patris sui primis, et non exquisivit idola,

4. ἀλλὰ Κύριον τὸν Θεὸν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐξεζήτησε, καὶ ἐν ταῖς ἐντολαῖς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐπορεύθη, καὶ οὐχ ὡς τὰ ἔργα τοῦ Ἰσραὴλ.

5. Καὶ κατεύθυνε Κύριος τὴν βασιλείαν ἐν χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἔδωκε πᾶς Ἰούδα δῶρα τῷ Ἰωσαφάτ, καὶ ἐγένετο αὐτῷ πλοῦτος καὶ δόξα πολλή.

6. Καὶ ἐψώθη ἡ καρδία αὐτοῦ ἐν ὁδῷ Κυρίου, καὶ ἐξῆρε τὰ ὑψηλὰ καὶ τὰ ἀλσὴ ἀπὸ τῆς γῆς Ἰούδα.

7. Καὶ ἐν τῷ ἔτει τῷ τρίτῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ, ἀπέστειλε τοὺς ἡγουμένους αὐτοῦ καὶ τοὺς υἱοὺς τῶν δυνατῶν, τὸν Ἀβδῖαν, καὶ Ζαχαρίαν, καὶ Ναθαναήλ, καὶ Μιχαῖαν, τοῦ διδάσκειν ἐν πόλεσιν Ἰούδα.

8. Καὶ μετ' αὐτῶν οἱ Λευῖται, Σαμαῖας, καὶ Ναθανίας, καὶ Ζαβδίας, καὶ Ἀσιήλ, καὶ Σεμιραμιὺθ, καὶ Ἰωνάθαν, καὶ Ἀδωνίας, καὶ Τωβίας, καὶ Τωβαδωνίας, Λευῖται, καὶ οἱ μετ' αὐτῶν Ἐλισαμά, καὶ Ἰωρὰμ, οἱ ἱερεῖς.

9. Καὶ ἐδίδασκον ἐν Ἰούδα, καὶ μετ' αὐτῶν βίβλος νόμου Κυρίου, καὶ διήλθον ἐν ταῖς πόλεσιν Ἰούδα, καὶ ἐδίδασκον τὸν λαόν.

10. Καὶ ἐγένετο ἐκστασις Κυρίου ἐπὶ πάσαις ταῖς βασιλείαις τῆς γῆς κύκλῳ Ἰούδα, καὶ οὐκ ἐπολέμουν πρὸς Ἰωσαφάτ.

11. Καὶ ἀπὸ τῶν ἀλλοφύλων ἔφερον τῷ Ἰωσαφάτ δῶρα καὶ ἀργύριον καὶ δόματα· καὶ οἱ Ἀραβες ἔφερον αὐτῷ κριοὺς προβάτων ἑπταχιλιούτους ἑπτακοσίους.

12. Καὶ ἦν Ἰωσαφάτ πορευόμενος μεῖζων ἕως εἰς ὕψος, καὶ ὠκοδόμησεν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ οἰκίσσεις καὶ πόλεις ὀχυράς.

13. Καὶ ἔργα πολλὰ ἐγένετο αὐτῷ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ. Καὶ ἄνδρες πολεμισταὶ δυνατοὶ ἰσχύοντες ἐν Ἱερουσαλὴμ,

14. καὶ οὗτος ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν. Καὶ τῷ Ἰούδα χιλίαρχοι, Ἐδνας ὁ ἀρχὼν, καὶ μετ' αὐτοῦ υἱοὶ δυνατοὶ δυνάμειος τριακόσιαι χιλιάδες.

15. Καὶ μετ' αὐτὸν Ἰωανὰν ὁ ἡγούμενος, καὶ μετ' αὐτοῦ διακόσιαι ὀγδοήκοντα χιλιάδες.

16. Καὶ μετ' αὐτὸν Ἀμασίας ὁ τοῦ Ζαρὶ, ὁ προθυμούμενος τῷ Κυρίῳ, καὶ μετ' αὐτοῦ διακόσιαι χιλιάδες δυνατοὶ δυνάμειος.

17. Καὶ ἐκ τοῦ Βενιαμὴν δυνατὸς δυνάμειος καὶ Ἐλιαδὰ, καὶ μετ' αὐτοῦ τοξόται καὶ πελτασταὶ διακόσιαι χιλιάδες.

18. Καὶ μετ' αὐτὸν Ἰωζαβὰδ, καὶ μετ' αὐτοῦ ἑκατὸν ὀγδοήκοντα χιλιάδες δυνατοὶ πολέμου.

19. Οὗτοι οἱ λειτουργοῦντες τῷ βασιλεῖ, ἐκτὸς ὧν ἔδωκεν ὁ βασιλεὺς ἐν ταῖς πόλεσι ταῖς ὀχυραῖς ἐν πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΗ'.

1. Καὶ ἐγενήθη τῷ Ἰωσαφάτ ἔτι πλοῦτος καὶ δόξα πολλή, καὶ ἐπεγαμβρεύσατο ἐν οἴκῳ Ἀχαάβ.

2. Καὶ κατέβη διὰ τέλους ἐτῶν πρὸς Ἀχαάβ εἰς Σαμάρειαν, καὶ θύσεν αὐτῷ Ἀχαάβ πρόβατα καὶ μόσχους πολλοὺς, καὶ τῷ λαῷ τῷ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἡγάπα αὐτὸν τοῦ συναναδῆναι μετ' αὐτοῦ εἰς Ῥαμὸθ τῆς Γαλααδίτιδος.

3. Καὶ εἶπεν Ἀχαάβ βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσαφάτ βασιλεῖα Ἰούδα· Εἰ πορεύσῃ μετ' ἐμοῦ εἰς Ῥαμὸθ

4. sed Dominum Deum patris sui quæsiuit, et in mandatis patris sui ambulavit, et non sicut opera Israel.

5. Et direxit Dominus regnum in manu ejus, et dedit omnis Juda munera ipsi Josaphat, et factæ sunt ei divitiæ et gloria multa.

6. Et exaltatum est cor ejus in via Domini, et sustulit excelsa et incos de terra Juda.

7. Et in anno tertio anno regni sui, misit duces suos et filios potentum, Abdiam, et Zachariam, et Nathanael, et Michæam, ad docendum in civitatibus Juda.

8. Et cum eis Levitæ, Samæas, et Nathanas, et Zabdias, et Asiel, et Semiramoth, et Jonathan, et Adonias, et Tobias, et Tobadonias, Levitæ, et qui cum eis Elisama, et Joram, sacerdotes.

9. Et docuerunt in Juda, et cum eis liber legis Domini, et transierunt in civitates Juda, et docebant populum.

10. Et factus est pavor Domini super omnia regna terræ in circuitu Juda, et non bellabant adversus Josaphat.

11. Et ab alienigenis afferebant ad Josaphat munera et argentum et dona : et Arabes afferebant ei arietes ovium septem millia septingentos.

12. Et fuit Josaphat procedens major usque in sublime, et ædificavit in Judæa habitationes et civitates munitas.

13. Et opera multa facta sunt ei in Judæa. Et viri bellatores potentes fortes in Jerusalem,

14. et hic numerus eorum secundum domos patriarum suarum. Et ipsi Juda chiliarchi, Ednas princeps, et cum eo filii potentes virtutis trecenta millia.

15. Et post eum Joanan dux, et cum eo ducenta octuaginta millia.

16. Et post eum Amasias qui ipsius Zari, prompte se offerens Domino, et cum eo ducenta millia potentes virtutis.

17. Et de Benjamin potens virtutis et Eliada, et cum eo sagittarii et peltati ducenta millia.

18. Et post eum Jozabad, et cum eo centum octuaginta millia potentes belli.

19. Hi ministrantes regi, absque iis quos dedit rex in civitatibus munitis in omni Judæa.

CAPUT XVIII.

1. Et factæ sunt ipsi Josaphat adhuc divitiæ et gloria multa, et contraxit affinitatem in domo Achaab.

2. Et descendit in fine annorum ad Achaab in Samariam, et immolavit ei Achaab oves et vitulos multos, et populo qui cum eo, et diligebat eum ut simul ascenderet secum in Rhamoth Galaaditidis.

3. Et dixit Achaab rex Israel ad Josaphat regem Juda : Si ibis mecum in Rhamoth Galaaditidis? Et dixit ei : Sicut

τῆς Γαλααδίτιδος; Καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ὡς ἐγὼ, οὕτω καὶ σύ· ὡς ὁ λαὸς σου, καὶ ὁ λαὸς μου μετὰ σοῦ εἰς πόλεμον.

4. Καὶ εἶπεν Ἰωσαφάτ πρὸς βασιλέα Ἰσραὴλ· Ζήτῃσον δὴ σήμερον τὸν Κύριον.

5. Καὶ συνήγαγεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ τοὺς προφῆτας τετρακοσίους ἀνδρας, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Εἰ πορευθῶ εἰς Ῥαμὼθ Γαλααδ εἰς πόλεμον, ἢ ἐπίσχω; Καὶ εἶπαν· Ἀνάβαινε, καὶ δώσει ὁ Θεὸς εἰς τὰς χεῖρας τοῦ βασιλέως.

6. Καὶ εἶπεν Ἰωσαφάτ· Οὐκ ἔστιν ὧδε προφήτης τοῦ Κυρίου ἐτι, καὶ ἐπιζητήσομεν παρ' αὐτοῦ;

7. Καὶ εἶπε βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσαφάτ· Ἐτι ἀνὴρ εἰς τοῦ ζητῆσαι τὸν Κύριον δι' αὐτοῦ, καὶ ἐγὼ ἐμίσησα αὐτὸν, ὅτι οὐκ ἔστι προφητεύων περὶ ἐμοῦ εἰς ἀγαθὰ, ὅτι πᾶσαι αἱ ἡμέραι αὐτοῦ εἰς κακὰ· οὗτος Μιχαίας υἱὸς Ἰεμβιά. Καὶ εἶπεν Ἰωσαφάτ· Μὴ λαλήτω ὁ βασιλεὺς οὕτως.

8. Καὶ ἐκάλεσεν ὁ βασιλεὺς εὐνοῦχον ἓνα, καὶ εἶπε· Τάχος Μιχαίαν υἱὸν Ἰεμβιά.

9. Καὶ βασιλεὺς Ἰσραὴλ καὶ Ἰωσαφάτ βασιλεὺς Ἰούδα καθήμενοι ἕκαστος ἐπὶ θρόνου αὐτοῦ, καὶ ἐνδεδυμένοι στολὰς, καθήμενοι ἐν τῇ εὐρυχωρῇ θύρας πύλης Σαμαρείας, καὶ πάντες οἱ προφῆται προεφύτευον ἐναντίον αὐτῶν.

10. Καὶ ἐποίησεν ἑαυτῷ Σεδεκίας υἱὸς Χαναάν κέρατα σιδηρᾶ, καὶ εἶπε· Τάδε λέγει Κύριος· Ἐν τοῦτοις κερατιεῖς τὴν Συρίαν ἕως ἂν συντελεσθῇ.

11. Καὶ πάντες οἱ προφῆται προεφύτευον οὕτω, λέγοντες· Ἀνάβαινε εἰς Ῥαμὼθ Γαλααδ, καὶ εὐδωθήσῃ, καὶ δώσει Κύριος εἰς χεῖρας τοῦ βασιλέως.

12. Καὶ ὁ ἄγγελος ὁ πορευθεὶς τοῦ καλέσαι τὸν Μιχαίαν, ἐλάλησεν αὐτῷ, λέγων· Ἰδοὺ ἐλάλησαν οἱ προφῆται ἐν στόματι ἐνὶ ἀγαθὰ περὶ τοῦ βασιλέως, καὶ ἔστωσαν δὴ οἱ λόγοι σου ὡς ἐνός αὐτῶν, καὶ λαλήσεις ἀγαθὰ.

13. Καὶ εἶπε Μιχαίας· Ζῇ Κύριος, ὅτι ὁ ἐάν εἴπῃ ὁ Θεὸς πρὸς μέ, αὐτὸ λαλήσω.

14. Καὶ ἦλθε πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς Μιχαί, εἰ πορευθῶ εἰς Ῥαμὼθ Γαλααδ εἰς πόλεμον, ἢ ἐπίσχω; Καὶ εἶπεν· Ἀνάβαινε, καὶ εὐδωθήσεις, καὶ δοθήσονται εἰς χεῖρας ὑμῶν.

15. Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς· Ποσάκις ὀρκίζω σε ἵνα μὴ λαλήσῃς πρὸς μέ πλὴν τὴν ἀλήθειαν ἐν ὀνόματι Κυρίου;

16. Καὶ εἶπεν· Εἶδον τὸν Ἰσραὴλ διεσπαρμένους ἐν τοῖς ὄρεσιν ὡς πρόβατα οἷς οὐκ ἔστι ποιμὴν. Καὶ εἶπε Κύριος· Οὐκ ἔχουσιν ἡγούμενον οὗτοι, ἀναστρεφέντων ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ ἐν εἰρήνῃ.

17. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσαφάτ· Οὐκ εἶπόν σοι ὅτι οὐ προφητεύει περὶ ἐμοῦ ἀγαθὰ, ἀλλ' ἢ κακὰ;

18. Καὶ εἶπεν· Οὐχ' οὕτως· ἀκούσατε λόγον Κυρίου. Εἶδον τὸν Κύριον καθήμενον ἐπὶ θρόνου αὐτοῦ, καὶ πᾶσα δύναμις τοῦ οὐρανοῦ παριστήκει ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ καὶ ἐξ ἀριστερῶν αὐτοῦ.

19. Καὶ εἶπε Κύριος· Τίς ἀπατήσῃ τὸν Ἀχαάβ βασιλέα Ἰσραὴλ, καὶ ἀναθήσεται, καὶ πεσεῖται ἐν Ῥαμὼθ Γαλααδ; Καὶ οὗτος εἶπεν οὕτως, καὶ οὗτος εἶπεν οὕτως.

ego, ita et tu : sicut populus tuus, et populus meus tecum in bellum.

4. Et dixit Josaphat ad regem Israel : Quare nunc hodie Dominum.

5. Et congregavit rex Israel prophetas quadringentos viros, et dixit eis : Si ibo in Rhamoth Galaad ad bellum, an cessabo? Et dixerunt : Ascende, et dabit Deus in manus regis.

6. Et dixit Josaphat : Non est hic propheta Domini adhuc, et inquiremus ab eo?

7. Et dixit rex Israel ad Josaphat : Adhuc vir unus ad quaerendum Dominum per eum, et ego odi illum, quoniam non est prophetans de me in bona, quoniam omnes dies ejus in mala : hic Micharas filius Jembla. Et dixit Josaphat : Ne loquatur rex ita.

8. Et vocavit rex eunuchum unum, et dixit : Cito Micharam filium Sembla.

9. Et rex Israel et Josaphat rex Juda sedentes unusquisque super thronum suum, et induti stolas, sedentes in platea ostii portae Samariae, et omnes prophetae prophetabant coram eis.

10. Et fecit sibi Sedecias filius Chanaan cornua ferrea, et dixit : Haec dicit Dominus : In his cornupetes Syriam quoadusque consummata fuerit.

11. Et omnes prophetae prophetabant sic, dicentes : Ascende in Rhamoth Galaad, et prosperaberis, et dabit Dominus in manus regis.

12. Et nuntius qui iverat ad vocandum Micharam locutus est ei, dicens : Ecce locuti sunt prophetae in ore uno bona de rege, et sint nunc verba tua sicut unius eorum, et loqueris bona.

13. Et dixit Micharas : Vivit Dominus, quoniam quicquid dixerit Dominus ad me, id loquar.

14. Et venit ad regem, et dixit ei rex : Michara, si vadam in Rhamoth Galaad ad bellum, an cessem? Et dixit : Ascende, et prosperabis, et dabuntur in manus vestras.

15. Et dixit ei rex : Quoties adjuro te ut non loquaris ad me nisi veritatem in nomine Domini?

16. Et dixit : Vidi Israel dispersos in montibus tamquam oves quibus non est pastor. Et dixit Dominus : Non habent ducem isti, revertant unusquisque in domum suam in pace.

17. Et dixit rex Israel ad Josaphat : Non dixi tibi quia non prophetat de me bona, sed mala?

18. Et dixit : Non sic : audite verbum Domini. Vidi Dominum sedentem super thronum suum, et omnis virtus caeli assistebat a dextris ejus et a sinistris ejus.

19. Et dixit Dominus : Quis decipiet Achaab regem Israel, et ascendet, et cadet in Rhamoth Galaad? Et hic dixit sic et iste dixit sic.

20. Καὶ ἐξῆλθε τὸ πνεῦμα καὶ ἔστη ἐνώπιον Κυρίου, καὶ εἶπεν· Ἐγὼ ἀπατήσω αὐτόν. Καὶ εἶπε Κύριος· Ἐν τίνι;

21. Καὶ εἶπεν· Ἐξελεύσομαι καὶ ἔσομαι πνεῦμα ψευδὲς ἐν στόματι πάντων τῶν προφητῶν αὐτοῦ. Καὶ εἶπεν· Ἀπατήσεις καὶ δυνήσῃ, ἐξελθε καὶ ποιήσον οὕτω.

22. Καὶ νῦν ἰδοὺ ἔδωκε Κύριος πνεῦμα ψευδὲς ἐν στόματι τῶν προφητῶν σου τούτων, καὶ Κύριος ἐλάλησεν ἐπὶ σέ κακά.

23. Καὶ ἤγγισε Σεδεκίας υἱὸς Χαναάν, καὶ ἐπάταξε τὸν Μιχαῖαν ἐπὶ τὴν σιαγόνα, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ποία τῇ δόῳ παρῆλθε πνεῦμα Κυρίου παρ' ἐμοῦ τοῦ λαλῆσαι πρὸς σέ;

24. Καὶ εἶπε Μιχαίας· Ἰδοὺ ὄψῃ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ἐν ᾗ εἰσελεύσῃ ταμεῖον ἐκ ταμεῖου τοῦ κατακρυβῆναι.

25. Καὶ εἶπε βασιλεὺς Ἰσραὴλ· Λάβετε τὸν Μιχαῖαν καὶ ἀποστρέψατε πρὸς Ἐμὴρ ἄρχοντα τῆς πόλεως, καὶ πρὸς Ἰωᾶς ἄρχοντα υἱὸν τοῦ βασιλέως.

26. καὶ εἶπεν· Οὕτως εἶπεν ὁ βασιλεὺς· Ἀπόθεσθε τοῦτον εἰς οἶκον φυλακῆς, καὶ ἐσθιέτω ἄρτον ὀλίφῃως καὶ ὕδωρ ὀλίφῃως ἕως τοῦ ἐπιστρέψαι με ἐν εἰρήνῃ.

27. Καὶ εἶπε Μιχαίας· Ἐὰν ἐπιστρέφων ἐπιστρέψῃς ἐν εἰρήνῃ, οὐκ ἐλάλησε Κύριος ἐν ἐμοί. Καὶ εἶπεν· Ἀκούσατε, λαοὶ πάντες.

28. Καὶ ἀνέβη βασιλεὺς Ἰσραὴλ καὶ Ἰωσαφάτ βασιλεὺς Ἰούδα εἰς Ῥαμὸθ Γαλαὰδ,

29. καὶ εἶπε βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσαφάτ· Κατακλῦθόν με, καὶ εἰσελεύσομαι εἰς τὸν πόλεμον, καὶ σὺ ἐνδύσαι τὸν ἱματισμὸν μου. Καὶ συνεκαλύφατο βασιλεὺς Ἰσραὴλ, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν πόλεμον.

30. Καὶ βασιλεὺς Συρίας ἐνετείλατο τοῖς ἄρχουσι τῶν ἁρμάτων τοῖς μετ' αὐτοῦ, λέγων· Μὴ πολεμεῖτε τὸν μικρὸν καὶ τὸν μέγαν, ἀλλ' ἢ τὸν βασιλέα Ἰσραὴλ μόνον.

31. Καὶ ἐγένετο, ὥς εἶδον οἱ ἄρχοντες τῶν ἁρμάτων τὸν Ἰωσαφάτ, καὶ αὐτοὶ εἶπαν· Βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐστὶ, καὶ ἐκύκλωσαν αὐτὸν τοῦ πολεμεῖν. Καὶ ἐδόξασεν Ἰωσαφάτ, καὶ Κύριος ἔσωσεν αὐτόν, καὶ ἀπέστρεψεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς ἀπ' αὐτοῦ.

32. Καὶ ἐγένετο, ὥς εἶδον οἱ ἄρχοντες τῶν ἁρμάτων ὅτι οὐκ ἦν βασιλεὺς Ἰσραὴλ, καὶ ἀπέστρεψαν ἀπ' αὐτοῦ.

33. Καὶ ἀνὴρ ἔτεινε τόξον εὐστόχως, καὶ ἐπάταξε τὸν βασιλέα Ἰσραὴλ ἀναμέσον τοῦ πνεύμονος καὶ ἀναμέσον τοῦ θώρακος. Καὶ εἶπε τῷ ἡνιόχῳ· Ἐπίστρεψε τὴν χειρὰ σου, ἐξάγαγέ με ἐκ τοῦ πολέμου, ὅτι ἐπόνησα.

34. Καὶ ἐτροπώθη ὁ πόλεμος ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἦν ἐστηκὼς ἐπὶ τοῦ ἁρματος ἐξεναντίας Συρίας ἕως ἑσπέρας, καὶ ἀπέθανε δύνοντας τοῦ ἡλίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΘ'.

1. Καὶ ἀπέστρεψεν Ἰωσαφάτ βασιλεὺς Ἰούδα εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ εἰς Ἱερουσαλὴμ.

2. Καὶ ἐξῆλθεν εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ Ἰηοὺ ὁ τοῦ Ἀνανὶ ὁ προφήτης, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Βασιλεὺς Ἰωσαφάτ,

20. Et egressus est spiritus et stetit in conspectu Domini, et dixit : Ego decipiam eum. Et dixit Dominus : In quo?

21. Et dixit : Exibo et ero spiritus mendax in ore omnium prophetarum ejus. Et dixit : Decipies et poteris, egredere et fac ita.

22. Et nunc ecce dedit Dominus spiritum mendacem in ore prophetarum tuorum horum, et Dominus locutus est super te mala.

23. Et appropinquavit Sedecias filius Chanaan, et percussit Michæam super maxillam, et dixit ei : Quali via transiit spiritus Domini a me ad loquendum ad te?

24. Et dixit Michæas : Ecce videbis in die illa, in qua ingredieris cubiculum e cubiculo ad latendum.

25. Et dixit rex Israel : Capite Michæam et reducite ad Emer principem civitatis, et ad Joas principem filium regis,

26. et dicetis : Sic dixit rex : Deponite hunc in domum custodiæ, et comedat panem tribulationis et aquam tribulationis quoadusque revertam ego in pace.

27. Et dixit Michæas : Si revertens reverteris in pace, non est locutus Dominus in me. Et dixit : Audite, populi omnes.

28. Et ascendit rex Israel et Josaphat rex Juda in Rhamoth Galaad,

29. et dixit rex Israel ad Josaphat : Cooperi me, et ingrediar in prælium, et tu induere vestimentum meum. Et cooperuit se rex Israel, et intravit in prælium.

30. Et rex Syriæ mandavit principibus currum qui secum, dicens : Ne impugnetis parvum et magnum, sed regem Israel solum.

31. Et factum est, ut viderunt principes currum Josaphat, et ipsi dixerunt : Rex Israel est, et circumdederunt eum ad impugnandum. Et clamavit Josaphat, et Dominus salvavit eum, et avertit eos Deus ab eo.

32. Et factum est, ut viderunt principes currum quia non erat rex Israel, et averterunt se ab eo.

33. Et vir tetendit arcum bene collimans, et percussit regem Israel inter pulmonem et inter thoracem. Et dixit aurigæ : Convertite manum tuam, educ me de prælio, quoniam laboravi.

34. Et profligatum est prælium in die illa, et rex Israel erat stans super currum ex adverso Syriæ usque ad vesperam, et mortuus est occidente sole.

CAPUT XIX.

1. Et revertit Josaphat rex Juda ad domum suam in Jerusalem.

2. Et exivit in occursum ejus Jehu qui ipsius Anani propheta, et dixit ei : Rex Josaphat, si peccatori tu auxiliaris,

εἰ ἀμαρτωλῶ σὺ βοηθεῖς, ἡ μισουμένη ὑπὸ Κυρίου φι-
λιάσεις; Διὰ τοῦτο ἐγένετο ἐπὶ σέ ὀργή παρὰ Κυρίου.

3. Ὅτι ἀλλ' ἡ λόγοι ἀγαθοὶ ἠδρέθησαν ἐν σοὶ, ὅτι
ἐξῆρας τὰ ἀληθῆ ἀπὸ τῆς γῆς Ἰούδα, καὶ κατηύθυνας
τὴν καρδίαν σου ἐκζητῆσαι τὸν Κύριον.

4. Καὶ κατώκησεν Ἰωσαφάτ εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ
πάλιν ἐξῆλθεν εἰς τὸν λαὸν ἀπὸ Βηρσαβὲ ἕως ὄρους
Ἐφραῖμ, καὶ ἐπέστρεψεν αὐτοὺς ἐπὶ Κύριον Θεὸν τῶν
πατέρων αὐτῶν.

5. Καὶ κατέστησε τοὺς κριτὰς ἐν πάσαις ταῖς πό-
λεσιν Ἰούδα ταῖς ὀχυραῖς, ἐν πόλει καὶ πόλει.

6. Καὶ εἶπε τῆς κριταῖς· Ἰδετε τί ὑμεῖς ποιεῖτε,
ὅτι οὐκ ἀνθρώπων ὑμεῖς κρίνετε, ἀλλ' ἡ τῷ Κυρίῳ, καὶ
μεθ' ὑμῶν λόγοι τῆς κρίσεως.

7. Καὶ νῦν γενέσθω φόβος Κυρίου ἐφ' ὑμᾶς, καὶ
φυλάσσετε καὶ ποιήσατε, ὅτι οὐκ ἔστι μετὰ Κυρίου
Θεοῦ ἡμῶν ἀδικία, οὐδὲ θαυμάσαι πρόσωπον, οὐδὲ λα-
βεῖν δῶρα.

8. Καὶ γὰρ ἐν Ἱερουσαλὴμ κατέστησεν Ἰωσαφάτ τῶν
ιερέων καὶ τῶν Λευιτῶν καὶ τῶν πατριαρχῶν Ἰσραὴλ
εἰς κρίσιν Κυρίου, καὶ κρίνειν τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἱε-
ρουσαλὴμ.

9. Καὶ ἐνετείλατο πρὸς αὐτοὺς, λέγων· Οὕτω ποιή-
σετε ἐν φόβῳ Κυρίου, ἐν ἀληθείᾳ, καὶ ἐν πλήρει καρ-
δίᾳ.

10. Πᾶς ἀνὴρ κρίσιν τὴν ἐλθοῦσαν ἐφ' ὑμᾶς τῶν
ἀδελφῶν ὑμῶν τῶν κατοκούντων ἐν ταῖς πόλεσιν αὐ-
τῶν ἀναμέσον αἵμα αἵματος, καὶ ἀναμέσον τοῦ προς-
τάγματος καὶ ἐντολῆς καὶ δικαιώματα καὶ κρίματα
καὶ διαστείλεισθε αὐτοῖς, καὶ οὐχ ἀμαρτήσονται τῷ
Κυρίῳ, καὶ οὐκ ἔσται ὀργή ἐφ' ὑμᾶς, καὶ ἐπὶ τοὺς
ἀδελφοὺς ὑμῶν· οὕτω ποιήσετε, καὶ οὐχ ἀμαρτήσεσθε.

11. Καὶ ἰδοὺ Ἀμαρίας ὁ ἱερεὺς ἡγούμενος ἐφ' ὑμᾶς
εἰς πάντα λόγον Κυρίου, καὶ Ζαβδαῖας υἱὸς Ἰσμαὴλ ὁ
ἡγούμενος εἰς οἶκον Ἰούδα πρὸς πάντα λόγον βασιλέως,
καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Λευῖται πρὸ προσώπου ὑμῶν.
Ἰσχύσατε καὶ ποιήσατε, καὶ ἔσται Κύριος μετὰ τοῦ
ἀγαθοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Κ'.

1. Καὶ μετὰ ταῦτα ἦλθον οἱ υἱοὶ Μωάβ, καὶ υἱοὶ
Ἀμμὼν, καὶ μετ' αὐτῶν ἐκ τῶν Μιναίων, πρὸς Ἰωσαφάτ
εἰς πόλεμον,

2. καὶ ἦλθον καὶ ἐπέδειξαν τῷ Ἰωσαφάτ, λέγοντες·
Ἦκει ἐπὶ σέ πλῆθος πολὺ ἐκ πέραν τῆς θαλάσσης ἀπὸ
Συρίας, καὶ ἰδοὺ εἰσιν ἐν Ἀσασάν Θαμάρ, αὕτη ἐστὶν
Ἐγγαδί.

3. Καὶ ἐφοβήθη, καὶ ἔδωκε Ἰωσαφάτ πρόσωπον αὐ-
τοῦ ἐκζητῆσαι τὸν Κύριον, καὶ ἐκήρυξε νηστείαν ἐν
παντὶ Ἰούδα.

4. Καὶ συνήχθη Ἰούδα ἐκζητῆσαι τὸν Κύριον, καὶ
ἀπὸ πασῶν τῶν πόλεων Ἰούδα ἦλθον ζητῆσαι τὸν
Κύριον.

5. Καὶ ἀνέστη Ἰωσαφάτ ἐν ἐκκλησίᾳ Ἰούδα ἐν Ἱε-
ρουσαλὴμ ἐν οἴκῳ Κυρίου κατὰ πρόσωπον τῆς αὐλῆς
τῆς καινῆς,

6. καὶ εἶπε· Κύριε ὁ Θεὸς τῶν πατέρων μου, οὐχὶ
σὺ εἶ Θεὸς ἐν οὐρανῷ ἄνω, καὶ σὺ κυριεύεις πασῶν τῶν
βασιλειῶν τῶν ἐθνῶν; Καὶ ἐν τῇ χειρὶ σου ἰσχύς δυνα-
στείας, καὶ οὐκ ἔστι πρὸς σέ ἀντιστῆναι·

VETUS TESTAMENTUM. — I.

vel ei qui odio habetur a Domino amicitiam jungis? Propter
hoc facta est super te ira a Domino.

3. Verumtamen verba bona inventa sunt in te, quoniam
sustulisti lucos a facie Juda, et direxisti cor tuum ad ex-
quirendum Dominum.

4. Et habitavit Josaphat in Jerusalem, et rursus exiit ad
populum a Bersabee usque ad montem Ephraim, et redire
fecit eos ad Dominum Deum patrum eorum.

5. Et constituit iudices in omnibus civitatibus Juda mu-
nitis, in civitate et civitate.

6. Et dixit iudicibus: Videte quid vos facitis, quoniam
non homini vos judicatis, sed Domino, et vobiscum verba
judicii.

7. Et nunc fiat timor Domini super vos, et observate et
facite, quia non est cum Domino Deo nostro injustitia, ne-
que admirari personam, neque accipere dona.

8. Et etiam in Jerusalem constituit Josaphat de sacer-
dotibus et de Levitis et de patriarchis Israel ad iudicium
Domini, et ad iudicandum habitantes in Jerusalem.

9. Et mandavit ad eos, dicens: Sic facietis in timore
Domini, in veritate, et in pleno corde:

10. Omnis vir iudicium quod venit super vos fratrum
vestrorum habitantium in civitatibus suis inter sanguinem
sanguinis, et inter praeceptum et mandatum et justifica-
tiones et iudicia et distinguetis eos, et non peccabunt Domi-
no, et non erit ira super vos, et super fratres vestros: sic
facietis, et non peccabitis.

11. Et ecce Amarias sacerdos dux super vos in omne
verbum Domini, et Zabdias filius Ismael dux in domum
Juda ad omne verbum regis, et scribae et Levitae ante fa-
ciem vestram. Confortamini et facite, et erit Dominus cum
hono.

CAPUT XX.

1. Et post haec venerunt filii Moab, et filii Ammon, et
cum eis de Minais, adversus Josaphat ad bellum,

2. et venerunt et indicarunt ipsi Josaphat, dicentes:
Venit super te multitudo plurima de trans mare a Syria,
et ecce sunt in Asasan Thamar, haec est Engadi.

3. Et timuit, et dedit Josaphat faciem suam ad exqui-
rendum Dominum, et praedicavit jejunium in omni Juda.

4. Et congregatus est Juda ad exquirendum Dominum,
et de omnibus civitatibus Juda venerunt quaerere Domi-
num.

5. Et surrexit Josaphat in ecclesia Juda in Jerusalem
in domo Domini ad faciem atril novi,

6. et dixit: Domine Deus patrum meorum, nonne tu es
Deus in caelo sursum, et tu dominaris omnium regnorum
gentium? Et in manu tua fortitudo potentatus, et non est
adversus te resistere?

7. Οὐχὶ σὺ ὁ Κύριος ὁ ἐξολοθρεύσας τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν ταύτην ἀπὸ προσώπου τοῦ λαοῦ σου Ἰσραὴλ, καὶ ἔδωκας αὐτὴν σπέρματι Ἀβραάμ τῷ ἡγαπημένῳ σου εἰς τὸν αἰῶνα;

8. Καὶ κατοίκησαν ἐν αὐτῇ, καὶ ὠκοδόμησαν ἐν αὐτῇ ἁγίασμα τῷ ὀνόματί σου, λέγοντες·

9. Ἐὰν ἐπέλθῃ ἐφ' ἡμᾶς κακὰ, βομβαῖα, κρίσις, θάνατος, λιμός, στησόμεθα ἐναντίον τοῦ οἴκου τούτου καὶ ἐναντίον σου, ὅτι τὸ ὄνομά σου ἐπὶ τῷ οἴκῳ τούτῳ, καὶ βοησόμεθα πρὸς σὲ ἀπὸ τῆς θλίψεως, καὶ ἀκούσῃ καὶ σώσεις.

10. Καὶ νῦν ἰδοὺ οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν, καὶ Μωάβ, καὶ ὄρος Σηεὶρ εἰς οὓς οὐκ ἔδωκας τῷ Ἰσραὴλ διαλθεῖν δι' αὐτῶν, ἐξεληθόντων αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ὅτι ἐξέκλιναν ἀπ' αὐτῶν, καὶ οὐκ ἐξωλόθρευσαν αὐτούς.

11. Καὶ νῦν ἰδοὺ αὐτοὶ ἐπιχειροῦσιν ἐφ' ἡμᾶς ἐξελθεῖν ἐκβαλεῖν ἡμᾶς ἀπὸ τῆς κληρονομίας ἡμῶν, ἧς ἔδωκας ἡμῖν.

12. Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, οὐ κρίνεις ἐν αὐτοῖς; ὅτι οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἰσχύς τοῦ ἀντιστῆναι πρὸς τὸ πλῆθος τὸ πολὺ τοῦτο τὸ ἐλθὼν ἐφ' ἡμᾶς, καὶ οὐκ οἶδμεν τί ποιήσωμεν αὐτοῖς, ἀλλ' ἡ ἐπὶ σοὶ οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν.

13. Καὶ πᾶς Ἰούδα ἑστῆκώς ἐναντι Κυρίου, καὶ τὰ παῖδιά αὐτῶν, καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν.

14. Καὶ τῷ Ὄζειλ τῷ τοῦ Ζαχαρίου τῶν υἱῶν Βαναίου, τῶν υἱῶν Ἐλεὶλ τοῦ Ματθανίου τοῦ Λευῖτου ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἀσάφ, ἐγένετο ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα Κυρίου ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ,

15. καὶ εἶπεν· Ἀκούσατε, πᾶς Ἰούδα καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὁ βασιλεὺς Ἰωσαφάτ· τάδε λέγει Κύριος ὑμῖν αὐτοῖς· Μὴ φοβεῖσθε, μηδὲ πτοηθῆτε ἀπὸ προσώπου τοῦ ὄχλου τοῦ πολλοῦ τούτου, ὅτι οὐχ ὑμῖν ἔστιν ἡ παράταξις, ἀλλ' ἡ τοῦ Θεοῦ.

16. Αὔριον κατὰβητε ἐπ' αὐτούς· ἰδοὺ ἀναβαίνουνσι κατὰ τὴν ἀνάβασιν Ἀσσεῖς, καὶ εὐρήσετε αὐτούς ἐπ' ἄκρου ποταμοῦ τῆς ἐρήμου Ἰεριήλ.

17. Οὐχ ὑμῖν ἔστι πολεμῆσαι· ταῦτα σύνετε, καὶ ἴδετε τὴν σωτηρίαν Κυρίου μεθ' ὑμῶν, Ἰούδα καὶ Ἱερουσαλὴμ· μὴ φοβηθῆτε, μηδὲ πτοηθῆτε αὔριον ἐξελθεῖν εἰς ἀπάντησιν αὐτοῖς, καὶ Κύριος μεθ' ὑμῶν.

18. Καὶ κύψας Ἰωσαφάτ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ πᾶς Ἰούδα καὶ οἱ κατοικοῦντες Ἱερουσαλὴμ, ἔπεσον ἐναντι Κυρίου προσκυνῆσαι Κύριον.

19. Καὶ ἀνέστησαν οἱ Λευῖται ἀπὸ τῶν υἱῶν Καάθ, καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν Κορέ, αἰνεῖν Κύριον Θεὸν Ἰσραὴλ ἐν φωνῇ μεγάλῃ εἰς ὕψος.

20. Καὶ ὠρῆρισαν πρωὶ, καὶ ἐξῆλθον εἰς τὴν ἐρημον Θεωαί· καὶ ἐν τῷ ἐξελθεῖν αὐτούς, ἔστη Ἰωσαφάτ καὶ ἐβόησε, καὶ εἶπεν· Ἀκούσατέ μου, Ἰούδα καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλὴμ· ἐμπιστεύσατε ἐν Κυρίῳ Θεῷ ἡμῶν, καὶ ἐμπιστευθήσεσθε· ἐμπιστεύσατε ἐν προφήτῃ αὐτοῦ, καὶ εὐδοθήσεσθε.

21. Καὶ ἐβουλεύσατο μετὰ τοῦ λαοῦ, καὶ ἔστησε ψαλτωδοὺς καὶ αἰνοῦντας, ἑξομολογεῖσθαι καὶ αἰνεῖν τὰ ἅγια ἐν τῷ ἐξελθεῖν ὑμῶν ἐμπροσθεν τῆς δυνάμεως, καὶ λεγόν· Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

22. Καὶ ἐν τῷ ἀρῆσθαι αὐτοὺς τῆς αἰνέσεως καὶ τῆς ἑξομολογήσεως, ἔδωκε Κύριος πολεμῆν τοὺς υἱοὺς Ἀμ-

7. Nonne tu Dominus qui exterminasti habitantes terram hanc a facie populi tui Israel, et dedisti eam semini Abraham dilecto tuo in saeculum?

8. Et habitaverunt in ea, et edificaverunt in ea sanctificium nomini tuo, dicentes :

9. Si supervenerint super nos mala, gladius, iudicium, mors, fames, stabimus coram domo hac et coram te, quia nomen tuum in domo hac, et clamabimus ad te de tribulatione, et audies et salvabis.

10. Et nunc ecce filii Ammon, et Moab, et mons Seir in quos non dedisti ipsi Israel transire per eos, exeuntibus ipsis de terra Aegypti, quoniam declinaverunt ab eis, et non exterminaverunt eos.

11. Et nunc ecce ipsi aggrediuntur super nos exire ad ejiciendum nos ab hereditate nostra, quam dedisti nobis.

12. Domine Deus noster, non judicabis in eis? quoniam non est nobis fortitudo resistendi adversus multitudinem plurimam hanc venientem super nos, et non novimus quid faciamus eis, sed super te oculi nostri.

13. Et omnis Juda stans ante Dominum, et pueri eorum, et uxores eorum.

14. Et ipsi Oziel filio Zachariae de filiis Banatae, de filiis Eliel Matthanneo Levitae de filiis Asaph, factus est super eum spiritus Domini in ecclesia,

15. et dixit : Audite, omnis Juda et habitantes in Jerusalem, et rex Josaphat : haec dicit Dominus vobis ipsis : Ne timealis, neque paveatis a facie turbæ multæ hujus, quoniam non vobis est praelium, sed Deo.

16. Cras descendite super eos : ecce ascendunt secundum ascensionem Assis, et invenietis eos super extremum fluvii deserti Jeriel.

17. Non vobis est bellare : haec intelligite, et videte salutem Domini vobiscum, Juda et Jerusalem : ne timealis, neque pavealis cras exire in occursum eis, et Dominus vobiscum.

18. Et procumbens Josaphat in faciem suam et omnis Juda et habitantes Jerusalem, ceciderunt ante Dominum adorare Dominum.

19. Et surrexerunt Levitæ de filiis Caath, et de filiis Core, laudem dicere Domino Deo Israel in voce magna in sublime.

20. Et erigilarunt mane, et exierunt in desertum Thecoe : et in exeundo ipsos, stetit Josaphat et clamavit, et dixit : Audite me Juda et habitantes in Jerusalem : confidite in Domino Deo nostro, et fideles critis : confidite in propheta ejus, et prosperabimini.

21. Et consuluit cum populo, et statuit psalmorum cantores et laudantes, ad confitendum et laudandum sancta in exeundo ante virtutem, et dicebant : Confitemini Domino, quoniam in saeculum misericordia ejus.

22. Et in incipiendo eos laudationem et confessionem, dedit Dominus pugnare filios Ammon super Moab et mon-

μὲν ἐπὶ Μωάβ καὶ ὄρος Σεὶρ τοὺς ἐξεληθόντας ἐπὶ Ἰούδαν, καὶ ἐτροπώθησαν.

23. Καὶ ἀνέστησαν οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν καὶ Μωάβ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας ὄρος Σεὶρ, ἐξολοθρεῦσαι καὶ ἐκτρίψαι αὐτούς. Καὶ ὡς συνετέλεσαν τοὺς κατοικοῦντας Σεὶρ, ἀνέστησαν εἰς ἀλλήλους τοῦ ἐξολοθρευθῆναι.

24. Καὶ Ἰούδας ἦλθεν ἐπὶ τὴν σκοπὴν τῆς ἐρήμου, καὶ ἐπέβλεψε, καὶ εἶδε τὸ πλῆθος καὶ ἰδοὺ πάντες νεκροὶ πεπτωκότες ἐπὶ τῆς γῆς, οὐκ ἦν σωζόμενος.

25. Καὶ ἐξῆλθεν Ἰωσαφάτ καὶ ὁ λαὸς αὐτοῦ σκυλευσαι τὰ σκῦλα αὐτῶν, καὶ εὗρον κτήνη πολλὰ, καὶ ἀποσκευὴν, καὶ σκῦλα, καὶ σκευὴ ἐπιθυμητὰ, καὶ ἐσκύλευσαν ἐν αὐτοῖς· καὶ ἐγένοντο ἡμέραι τρεῖς σκυλευόντων αὐτῶν τὰ σκῦλα, ὅτι πολλὰ ἦν.

26. Καὶ ἐγένετο τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ, ἐπισυνήχθησαν εἰς τὸν αὐλῶνα τῆς εὐλογίας, ἐκεῖ γὰρ ὑψόγησαν τὸν Κύριον· διὰ τοῦτο ἐκάλεσαν τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκεῖνου, Κοιλὰς Εὐλογίας, ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

27. Καὶ ἐπέστρεψε πᾶς ἀνὴρ Ἰούδα εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ Ἰωσαφάτ ἡγούμενος αὐτῶν ἐν εὐφροσυνῇ μεγάλῃ, ὅτι εὐφραίνειν αὐτοὺς Κύριος ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν.

28. Καὶ εἰσῆλθον εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐν νάβλις καὶ κιθάραις καὶ ἐν σάλπιγγιν εἰς οἶκον Κυρίου.

29. Καὶ ἐγένετο ἐκστασις Κυρίου ἐπὶ πάσας τὰς βασιλείας τῆς γῆς ἐν τῷ ἀκούσαι αὐτοὺς, ὅτι Κύριος ἐπολέμησε πρὸς τοὺς ὑπεναντίους Ἰσραὴλ.

30. Καὶ εἰρήνευσεν ἡ βασιλεία Ἰωσαφάτ, καὶ κατέπαυσεν αὐτῷ ὁ Θεὸς αὐτοῦ κυχλόθεν.

31. Καὶ ἐβασίλευσεν Ἰωσαφάτ ἐπὶ τὸν Ἰούδαν, ὧν ἐτῶν τριακονταπέντε ἐν τῷ βασιλεῦσαι αὐτὸν, καὶ εἴκοσι καὶ πέντε ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ· καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἀζουβὰ, θυγάτηρ Σαλί.

32. Καὶ ἐπορεύθη ἐν ταῖς ὁδοῖς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἀσά, καὶ οὐκ ἐξέκλινε τοῦ ποιῆσαι τὸ εὐθὲς ἐνώπιον Κυρίου.

33. Ἀλλὰ καὶ τὰ ὑψηλὰ ἐτι ὑπῆρχε, καὶ ἐτι ὁ λαὸς οὐ κατεύθυνε τὴν καρδίαν αὐτῶν πρὸς Κύριον τὸν Θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν.

34. Καὶ οἱ λοιποὶ λόγοι Ἰωσαφάτ οἱ πρῶτοι καὶ οἱ ἔσχατοι, ἰδοὺ γεγραμμένοι ἐν λόγοις Ἰηοῦ τοῦ Ἀνανι, ὃς κατέγραψε βιβλίον βασιλείων Ἰσραὴλ.

35. Καὶ μετὰ ταῦτα ἐκοινώνησεν Ἰωσαφάτ βασιλεὺς Ἰούδα πρὸς Ὀχοζίαν βασιλέα Ἰσραὴλ, καὶ οὗτος ἠνόμησεν,

36. ἐν τῷ ποιῆσαι καὶ πορευθῆναι πρὸς αὐτὸν τοῦ ποιῆσαι πλοῖα τοῦ πορευθῆναι εἰς Θαρσεῖς. Καὶ ἐποίησε πλοῖα ἐν Γασίῳ Γαβέρ.

37. Καὶ προεφῆτευσεν Ἐλιέζερ ὁ τοῦ Δωδία ἀπὸ Μαρισῆς ἐπὶ Ἰωσαφάτ, λέγων· Ὡς ἐψιλίσσας τῷ Ὀχοζία, ἐθράυσεν Κύριος τὸ ἔργον σου, καὶ συνετρίβη τὰ πλοῖά σου· καὶ οὐκ ἐδυνάσθη πορευθῆναι εἰς Θαρσεῖς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑ'.

1. Καὶ ἐκοιμήθη Ἰωσαφάτ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν πόλει Δαυὶδ, καὶ ἐβασίλευσεν Ἰωρὰν υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

2. Καὶ αὐτῷ ἀδελφοὶ υἱοὶ Ἰωσαφάτ ἕξ· Ἀζαρίας, καὶ

tem Seir qui egressi fuerant super Judam, et in fugam versi sunt.

23. Et surrexerunt filii Ammon et Moab super habitantes montem Seir, ad exterminandum et atterendum eos. Et ut consummaverunt habitantes Seir, surrexerunt in se mutuo ad exterminandum.

24. Et Judas venit super speculam deserti, et inspexit, et vidit multitudinem : et ecce omnes mortui jacentes super terram, non erat salvus.

25. Et exiit Josaphat et populus ejus prædari spolia eorum, et invenerunt pecora multa, et apparatus, et spolia, et vasa desiderabilia, et prædati sunt in eis : et facti sunt dies tres prædantibus ipsis spolia, quoniam multa fuerunt.

26. Et factum est die quarta, coadunati sunt in vallem benedictionis, ibi enim benedixerunt Dominum : propter hoc vocaverunt nomen loci illius, Vallis Benedictionis, usque in diem hanc.

27. Et revertit omnis vir Juda in Jerusalem, et Josaphat dux eorum in lætitia magna, quoniam lætificavit eos Dominus de inimicis eorum.

28. Et ingressi sunt in Jerusalem in nablīs et citharis et in tabis in domum Domini.

29. Et factus est pavor Domini super omnia regna terræ in audiendo eos, quia Dominus pugnavit in adversarios Israel.

30. Et pacem habuit regnum Josaphat, et quietem dedit ei Deus ejus in circuitu.

31. Et regnavit Josaphat super Judam, cum esset annorum triginta quinque in regnando ipsum, et viginti et quinque annos regnavit in Jerusalem : et nomen matri ejus Azuba, filia Sali.

32. Et ambulavit in viis patris sui Asa, et non declinavit a faciendo rectum coram Domino.

33. Sed et excelsa adhuc subsistebant, et adhuc populus non direxit cor suum ad Dominum Deum patrum suorum.

34. Et reliqua verba Josaphat prima et ultima, ecce scripta in sermonibus Jehu filii Anani, qui conscripsit librum regum Israel.

35. Et post hæc communicavit Josaphat rex Juda erga Ochoziam regem Israel, et hic inique fecit,

36. in faciendo et eundo ad eum ad faciendum navigia ad eundum in Tharsis. Et fecit navigia in Gasion Gaber.

37. Et prophetavit Eliezer filius Dodia de Marisa super Josaphat, dicens : Sicut amicitiam junxisti Ochoziaz, quasavit Dominus opus tuum, et contrita sunt navigia tua : et non potuerunt ire in Tharsis.

CAPUT XXI.

1. Et dormivit Josaphat cum patribus suis, et sepultus est in civitate David, et regnavit Joram filius ejus pro eo.

2. Et ei fratres filii Josaphat sex : Azarias, et Jeiel, et

Ἰεϊήλ, καὶ Ζαχαρίας, καὶ Ἀζαρίας, καὶ Μιχαήλ, καὶ Ζαφατίας. Πάντες οὗτοι υἱοὶ Ἰωσαφάτ βασιλέως Ἰούδα.

3. Καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ πατὴρ αὐτῶν δόματα πολλὰ, ἀργύριον καὶ χρυσίον, καὶ ὅπλα μετὰ τῶν πόλεων τετειγισμένων ἐν Ἰούδα, καὶ τὴν βασιλείαν ἔδωκε τῷ Ἰωράμ, ὅτι οὗτος ὁ πρωτότοκος.

4. Καὶ ἀνέστη Ἰωράμ ἐπὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, καὶ ἐκραταιώθη, καὶ ἀπέκτεινε πάντας τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ ἐν ῥομφαίᾳ, καὶ ἀπὸ τῶν ἀρχόντων Ἰσραὴλ.

5. Ὦντος αὐτοῦ τριάκοντα καὶ δύο ἐτῶν, κατέστη Ἰωράμ ἐπὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, καὶ ὀκτὼ ἔτη ἐδασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ.

6. Καὶ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ βασιλέων Ἰσραὴλ, ὡς ἐποίησεν οἶκος Ἀχαάβ, ὅτι θυγάτηρ Ἀχαάβ ἦν αὐτοῦ γυνή, καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐναντίον Κυρίου.

7. Καὶ οὐκ ἐβούλετο Κύριος ἐξολοθρεῦσαι τὸν οἶκον Δαυὶδ, διὰ τὴν διαθήκην ἣν διέθετο τῷ Δαυὶδ, καὶ ὡς εἶπεν αὐτῷ, δοῦναι αὐτῷ λύχνον καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας.

8. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἀπέστη Ἐδὼμ ἀπὸ τοῦ Ἰούδα, καὶ ἐδασίλευσαν ἐφ' ἑαυτοὺς βασιλεῖς.

9. Καὶ ὦχετο Ἰωράμ μετὰ τῶν ἀρχόντων, καὶ πᾶσα ἡ ἵππος μετ' αὐτοῦ· καὶ ἐγένετο καὶ ἡγέρθη νυκτός, καὶ ἐπάταξεν Ἐδὼμ τὸν κυκλοῦντα αὐτὸν, καὶ τοὺς ἀρχοντας τῶν ἀρμάτων, καὶ ἐφυγεν ὁ λαὸς εἰς τὰ σκηνώματα αὐτῶν.

10. Καὶ ἀπέστη ἀπὸ Ἰούδα Ἐδὼμ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. Γόττε ἀπέστη Λομνά ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀπὸ χειρὸς αὐτοῦ, ὅτι ἐγκατέλιπε Κύριον τὸν Θεὸν τῶν πατέρων αὐτοῦ.

11. Καὶ γὰρ αὐτὸς ἐποίησιν ὑψηλὰ ἐν ταῖς πόλεσιν Ἰούδα, καὶ ἐξεπόρνευσε τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ἀπεπλάνησε τὸν Ἰούδαν.

12. Καὶ ἦλθεν αὐτῷ ἐν γραφῇ παρὰ Ἠλίου τοῦ προφήτου, λέγων· Τάδε λέγει Κύριος Θεὸς Δαυὶδ τοῦ πατρὸς σου· Ἀνὴρ ὢν οὐκ ἐπορεύθης ἐν ὁδῷ Ἰωσαφάτ τοῦ πατρὸς σου, καὶ ἐν ὁδοῖς Ἀσά βασιλέως Ἰούδα,

13. καὶ ἐπορεύθης ἐν ὁδοῖς βασιλέων Ἰσραὴλ, καὶ ἐξεπόρνευσας τὸν Ἰούδαν καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἱερουσαλήμ, ὡς ἐξεπόρνευσεν οἶκος Ἀχαάβ, καὶ τοὺς ἀδελφούς σου, υἱούς τοῦ πατρὸς σου, τοὺς ἀγαθοὺς ὑπὲρ σὲ ἀπέκτεινας,

14. ἰδοὺ Κύριος πατάξει σε πληγὴν μεγάλην ἐν τῷ λαῷ σου καὶ ἐν τοῖς υἱοῖς σου καὶ ἐν γυναιξί σου καὶ ἐν πάσῃ τῇ ἀποσκευῇ σου.

15. Καὶ σὺ ἐν μαλακίᾳ πονηρῇ, ἐν νόσῳ κοιλίας, ἕως οὗ ἐξέλθῃ ἡ κοιλία σου μετὰ τῆς μαλακίας ἐξ ἡμερῶν εἰς ἡμέρας.

16. Καὶ ἐπήγειρε Κύριος ἐπὶ Ἰωράμ τοὺς ἀλλοφύλους, καὶ τοὺς Ἀραβας, καὶ τοὺς ὁμόρους τῶν Αἰθίοπων.

17. Καὶ ἀνέβησαν ἐπὶ Ἰούδαν, καὶ καταδυνάστευσαν, καὶ ἀπέστρεψαν πᾶσαν τὴν ἀποσκευὴν ἣν εὑρον ἐν οἴκῳ τοῦ βασιλέως, καὶ τοὺς υἱούς αὐτοῦ, καὶ τὰς θυγατέρας αὐτοῦ, καὶ οὐ κατελείφθη αὐτῷ υἱὸς ἄλλ' ἢ Ὁχοζίας ὁ μικρότατος τῶν υἱῶν αὐτοῦ.

18. Καὶ μετὰ ταῦτα πάντα ἐπάταξεν αὐτὸν Κύριος εἰς τὴν κοιλίαν μαλακίᾳ ἣ οὐκ ἔστιν ἰατρεία,

19. καὶ ἐγένετο ἐξ ἡμερῶν εἰς ἡμέρας, καὶ ὡς ἦλθε

Zacharias, et Azarias, et Michael, et Zaphatias. Omnes hi filii Josaphat regis Juda.

3. Et dedit eis pater eorum dona multa, argentum et aurum, et arma cum civitatibus muratis in Juda, et regnum dedit ipsi Joram, quoniam hic primogenitus.

4. Et surrexit Joram super regnum suum, et invaluit, et occidit omnes fratres suos in gladio, et de principibus Israel.

5. Cum esset ipse triginta et duorum annorum, constitutus est Joram super regnum suum, et octo annos regnavit in Jerusalem.

6. Et ambulavit in via regum Israel, sicut fecerat domus Achaab, quoniam filia Achaab erat ejus uxor, et fecit malum coram Domino.

7. Et noluit Dominus exterminare domum David, propter testamentum quod disposuerat ipsi David, et sicut dixerat ei, dare ei lucernam et filiis ejus omnes dies.

8. In diebus illis recessit Edom a Juda, et regnare fecerunt super se regem.

9. Et abiit Joram cum principibus, et omnis equitatus cum eo: et factum est et surrexit nocte, et percussit Edom qui circumdederat eum, et principes curruum, et fugit populus ad tabernacula sua.

10. Et recessit a Juda Edom usque in diem hanc. Tunc recessit Lomna in tempore illo de manu ejus, quoniam dereliquit Dominum Deum patrum suorum.

11. Nam et ipse fecit excelsa in civitatibus Juda, et fornicari fecit habitantes in Jerusalem, et errare fecit Judam.

12. Et venit ei in scriptura ab Eliu propheta, dicens: Hæc dicit Dominus Deus David patris tui: Pro eo quod non ambulasti in via Josaphat patris tui, et in viis Asa regis Juda,

13. et ambulasti in viis regum Israel, et fornicari fecisti Judam et habitantes in Jerusalem, sicut exfornicata est domus Achaab, et fratres tuos, filios patris tui, bonos super te occidisti,

14. ecce Dominus percutiet te plaga magna in populo tuo et in filiis tuis et in uxoribus tuis et in omni apparatu tuo.

15. Et tu in languore malo, in morbo ventris, quoadusque egrediator venter tuus cum languore ex diebus in dies.

16. Et suscitavit Dominus super Joram alienigenas, et Arabas, et confines Æthiopum.

17. Et ascenderunt super Judam, et oppresserunt, et auerterunt omnem apparatus quem invenerunt in domo regis, et filios ejus, et filias ejus, et non remansit ei filius nisi Ochozias minimus filiorum ejus.

18. Et post hæc omnia percussit eum Dominus in ventrem languore cui non est curatio,

19. et factum est ex diebus in dies, et quando venit tem-

καιρός τῶν ἡμερῶν, ἡμέρας δύο, ἐξῆλθεν ἡ κοιλία αὐτοῦ μετὰ τῆς νόσου, καὶ ἀπέθανεν ἐν μαλακίᾳ πονηρᾷ. Καὶ οὐκ ἐποίησεν ὁ λαὸς αὐτοῦ ἐκποράν καθὼς ἐκποράν πατέρων αὐτοῦ.

20. Ἦν τριάκοντα καὶ δύο ἐτῶν ὅτε ἐβασίλευσε, καὶ ὀκτὼ ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ· καὶ ἐπορεύθη οὐκ ἐν ἐπαίνῳ, καὶ ἐτάφη ἐν πόλει Δαυὶδ, καὶ οὐκ ἐν τάφοις τῶν βασιλέων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΒ'.

1. Καὶ ἐβασίλευσαν οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλὴμ τὸν Ὀχοζίαν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μικρὸν ἀντ' αὐτοῦ, ὅτι πάντας τοὺς πρεσβυτέρους ἀπέκτεινε τὸ ἐπελθὼν ἐπ' αὐτοὺς ληστήριον, οἱ Ἀραβες καὶ οἱ Ἀλιμαζονεῖς. Καὶ ἐβασίλευσεν Ὀχοζίας υἱὸς Ἰωράμ βασιλεὺς Ἰούδα.

2. Ὦν ἐτῶν εἴκοσι Ὀχοζίας ἐβασίλευσε, καὶ ἐνιαιτὸν ἓνα ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ· καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Γοθολία θυγάτηρ Ἀμβρί.

3. Καὶ οὗτος ἐπορεύθη ἐν δόμῳ οἴκου Ἀχαάβ, ὅτι μήτηρ αὐτοῦ ἦν σύμβουλος τοῦ ἀμαρτάνειν.

4. Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐναντίον Κυρίου ὡς οἶκος Ἀχαάβ, ὅτι αὐτοὶ ἦσαν αὐτῇ σύμβουλοι, μετὰ τὸ ἀποθανεῖν τὸν πατέρα αὐτοῦ, τοῦ ἐξολοθρεῦσαι αὐτὸν,

5. καὶ ἐν ταῖς βουλαῖς αὐτῶν ἐπορεύθη. Καὶ ἐπορεύθη μετὰ Ἰωράμ υἱοῦ Ἀχαάβ βασιλέως Ἰσραὴλ εἰς πόλεμον ἐπὶ Ἀζαήλ βασιλέα Συρίας εἰς Ῥαμὼθ Γαλαάδ· καὶ ἐπάταξαν οἱ τοξοταὶ τὸν Ἰωράμ,

6. καὶ ἐπέστρεψεν Ἰωράμ τοῦ ἱατρευθῆναι εἰς Ἰεζράελ ἀπὸ τῶν πληγῶν ὧν ἐπάταξαν αὐτὸν οἱ Σύροι ἐν Ῥαμὼθ, ἐν τῷ πολεμεῖν αὐτὸν πρὸς Ἀζαήλ βασιλέα Συρίας· καὶ Ὀχοζίας υἱὸς Ἰωράμ βασιλεὺς Ἰούδα κατέβη θεάσασθαι τὸν Ἰωράμ υἱὸν Ἀχαάβ εἰς Ἰεζράελ, ὅτι ἠρώσκει.

7. Καὶ παρὰ τοῦ Θεοῦ ἐγένετο καταστροφή Ὀχοζία ἐλθεῖν πρὸς Ἰωράμ· καὶ ἐν τῷ ἐλθεῖν αὐτὸν, ἐξῆλθε μετ' αὐτοῦ Ἰωράμ πρὸς Ἰηοὺ υἱὸν Ναμεσσεὶ χριστὸν Κυρίου εἰς τὸν οἶκον Ἀχαάβ.

8. Καὶ ἐγένετο, ὡς ἐξεδίκησεν Ἰηοὺ τὸν οἶκον Ἀχαάβ, καὶ εὗρε τοὺς ἄρχοντας Ἰούδα καὶ τοὺς ἀδελφοὺς Ὀχοζίου λειτουργοῦντας τῷ Ὀχοζίᾳ, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτούς.

9. Καὶ εἶπε τοῦ ζητῆσαι τὸν Ὀχοζίαν, καὶ κατέλαβον αὐτὸν ἱατρευόμενον ἐν Σαμαρείᾳ, καὶ ἤγαγον αὐτὸν πρὸς Ἰηοὺ, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτὸν, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν, ὅτι εἶπαν· Ὑἱὸς Ἰωσαφάτ ἐστιν, ὃς ἐζήτησε τὸν Κύριον ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἦν ἐν οἴκῳ Ὀχοζία κατισχυῖσαι δυνάμειν περὶ τῆς βασιλείας.

10. Καὶ Γοθολία ἡ μήτηρ Ὀχοζίου εἶδεν ὅτι τέθνηκεν ὁ υἱὸς αὐτῆς, καὶ ἠγέρθη καὶ ἀπώλεσε πᾶν τὸ σπέρμα τῆς βασιλείας ἐν οἴκῳ Ἰούδα.

11. Καὶ ἔλαθεν Ἰωσαβεὺθ θυγάτηρ τοῦ βασιλέως τὸν Ἰωάσ υἱὸν Ὀχοζίου, καὶ ἔκλεψεν αὐτὸν ἐκ μέσου υἱῶν τοῦ βασιλέως τῶν θανταυμένων, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν καὶ τὴν τροφὴν αὐτοῦ εἰς ταμεῖον τῶν κλινῶν, καὶ ἔκρυψεν αὐτὸν Ἰωσαβεὺθ θυγάτηρ τοῦ βασιλέως Ἰωράμ ἀδελφὴ Ὀχοζίου γυνὴ Ἰωάσ τοῦ ἱερέως, καὶ ἔκρυψεν αὐτὸν ἀπὸ προσώπου τῆς Γοθολίας, καὶ οὐκ ἀπέκτεινεν αὐτόν.

12. Καὶ ἦν μετ' αὐτοῦ ἐν οἴκῳ τοῦ Θεοῦ κατακρυμμένος ἕξ ἔτη, καὶ Γοθολία ἐβασίλευσεν ἐπὶ τῆς γῆς.

pus dierum, duos dies, exivit venter ejus cum morbo, et mortuus est in languore malo. Et non fecit populus ejus funus sicut funus patrum ejus.

20. Fuit triginta et duorum annorum quando regnavit, et octo annos regnavit in Jerusalem : et ambulavit non in laude, et sepultus est in civitate David, et non in sepulcris regum.

CAPUT XXII.

1. Et regem fecerunt habitantes in Jerusalem Ochoziam filium ejus parvum pro eo, quoniam omnes seniores occiderat superveniens super eos agnien latronum, Arabes et Alimazones. Et regnavit Ochozias filius Joram regis Juda.

2. Cum esset annorum viginti Ochozias regnavit, et annum unum regnavit in Jerusalem : et nomen matri ejus Gotholia filia Ambri.

3. Et hic ambulavit in via domus Achaab, quoniam mater ejus erat consiliaria peccandi.

4. Et fecit malum coram Domino sicut domus Achaab, quoniam ipsi erant ei consilarii, postquam pater ejus mortuus fuerat, ad exterminandum eum,

5. et in consiliis eorum ambulavit. Et ivit cum Joram filio Achaab rege Israel ad bellum super Azzel regem Syriae in Rhamoth Galaad : et percusserunt sagittarii Joram,

6. et revertit Joram ut curaretur in Jezrael a plagis quibus percusserunt eum Syri in Rhamoth, in pugnando ipsum adversus Azael regem Syriae : et Ochozias filius Joram rex Juda descendit ad visendum Joram filium Achaab in Jezrael, quoniam aegrotabat.

7. Et a Deo facta est subversio Ochoziae ut veniret ad Joram. Et in veniendo ipsum, exiit cum eo Joram ad Jehu filium NameSSI unctum Domini in domum Achaab.

8. Et factum est, quando ultus est Jehu domum Achaab, et invenit principes Juda et fratres Ochoziae ministrantes Ochoziae, et interfecit eos.

9. Et dixit querere Ochoziam, et ceperunt eum curantem se in Samaria, et duxerunt eum ad Jehu, et interfecit eum, et sepelierunt eum, quoniam dixerunt : Filius Josaphat est, qui exquisivit Dominum in toto corde suo, et non erat in domo Ochoziae ad obtinendam virtutem pro regno.

10. Et Gotholia mater Ochoziae vidit quia mortuus est filius suus, et surrexit et perdidit omne semen regni in domo Juda.

11. Et tulit Josabeeth filia regis ipsum Joas filium Ochoziae, et furata est eum de medio filiorum regis qui interficiebantur, et dedit eum et nutricem ejus in cubiculum lectorum, et occultavit eum Josabeeth filia regis Joram soror Ochoziae uxor Jodae sacerdotis, et occultavit eum a facie Gotholiae, et non interfecit eum.

12. Et fuit cum eo in domo Dei absconditus sex annos, et Gotholia regnavit super terram.

1. Καὶ ἐν τῷ ἔτει τῷ ὀγδόῳ ἐκραταίωσεν Ἰωδαέ, καὶ ἔλαβε τοὺς ἑκατοντάρχους, τὸν Ἀζαρίαν υἱὸν Ἰωρὰμ, καὶ τὸν Ἰσμαὴλ υἱὸν Ἰωανὰν, καὶ τὸν Ἀζαρίαν υἱὸν Ὠβὲδ, καὶ τὸν Μασααὶν υἱὸν Ἀδία, καὶ τὸν Ἐλισαφὰν υἱὸν Ζαχαρίου, μεθ' ἑαυτοῦ εἰς οἶκον Κυρίου.

2. Καὶ ἐκύκλωσαν τὸν Ἰούδαν, καὶ συνήγαγον τοὺς Λευίτας ἐκ πασῶν τῶν πόλεων Ἰούδα, καὶ ἄρχοντας πατριῶν τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ἦλθον εἰς Ἱερουσαλὴμ.

3. Καὶ διέθεντο πᾶσα ἡ ἐκκλησία Ἰούδα διαθήκην ἐν οἴκῳ τοῦ Θεοῦ μετὰ τοῦ βασιλέως· καὶ ἔδειξεν αὐτοῖς τὸν υἱὸν τοῦ βασιλέως, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ἰδοὺ ὁ υἱὸς τοῦ βασιλέως βασιλευσάτω, καθὼς ἐλάλησε Κύριος ἐπὶ τὸν οἶκον Δαυὶδ.

4. Νῦν ὁ λόγος οὗτος ὃν ποιήσετε· Τὸ τρίτον ἐξ ὁμῶν εἰσπορευέσθωσαν τὸ σάββατον τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν καὶ εἰς τὰς πύλας τῶν εἰσόδων,

5. καὶ τὸ τρίτον ἐν οἴκῳ τοῦ βασιλέως, καὶ τὸ τρίτον ἐν τῇ πύλῃ τῇ μέσῃ, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἐν αὐλαῖς οἴκου Κυρίου.

6. Καὶ μὴ εἰσέλθτω εἰς οἶκον Κυρίου, ἐὰν μὴ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται καὶ οἱ λειτουργοῦντες τῶν Λευιτῶν· αὐτοὶ εἰσλεύσονται ὅτι ἅγιοι εἰσι, καὶ πᾶς ὁ λαὸς φυλασσέτω φυλακὰς Κυρίου.

7. Καὶ κυκλώσουσιν οἱ Λευῖται τὸν βασιλέα κύκλῳ, ἀνδρὸς σκεῦος, σκεῦος ἐν χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ὁ εἰσπορευόμενος εἰς τὸν οἶκον ἀποθανεῖται, καὶ ἔσονται μετὰ τοῦ βασιλέως, ἐκπορευομένου καὶ εἰσπορευομένου αὐτοῦ.

8. Καὶ ἐποίησαν οἱ Λευῖται καὶ πᾶς Ἰούδα κατὰ πάντα ὅσα ἐνετείλατο αὐτοῖς Ἰωδαέ ὁ ἱερεὺς· καὶ ἔλαβον ἕκαστος τοὺς ἀνδράς αὐτοῦ, ἀπ' ἀρχῆς τοῦ σαββάτου ἕως ἐξόδου τοῦ σαββάτου, ὅτι οὐ κατέλυσεν Ἰωδαέ ὁ ἱερεὺς τὰς ἡμερίας.

9. Καὶ ἔδωκεν Ἰωδαέ τὰς μαχαίρας καὶ τοὺς θυρεοὺς καὶ τὰ σπῆα αὐτῶν τοῦ βασιλέως Δαυὶδ ἐν οἴκῳ τοῦ Θεοῦ,

10. καὶ ἔστησε τὸν λαὸν πάντα, ἕκαστον ἐν τοῖς ὅπλοις αὐτοῦ, ἀπὸ τῆς ὠμίας τοῦ οἴκου τῆς δεξιᾶς ἕως τῆς ὠμίας τῆς ἀριστερᾶς τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τοῦ οἴκου, ἐπὶ τὸν βασιλέα κύκλῳ.

11. Καὶ ἐξήγαγε τὸν υἱὸν τοῦ βασιλέως, καὶ ἔδωκεν ἐπ' αὐτὸν τὸ βασίλειον καὶ τὰ μακρῦρια, καὶ ἐβασίλευσαν καὶ ἔχρισαν αὐτὸν Ἰωδαέ ὁ ἱερεὺς καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ εἶπαν· Ζήτω ὁ βασιλεὺς.

12. Καὶ ἤκουσε Γοθολία τὴν φωνὴν τοῦ λαοῦ τρεχόντων, καὶ ἐξομολογουμένων, καὶ αἰνούντων τὸν βασιλέα· καὶ εἰσῆλθε πρὸς τὸν βασιλέα εἰς οἶκον Κυρίου.

13. Καὶ εἶδε, καὶ ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τῆς στάσεως αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τῆς εἰσόδου οἱ ἄρχοντες καὶ αἱ σάλπιγγες· καὶ οἱ ἄρχοντες περὶ τὸν βασιλέα, καὶ πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς ἠυφράνθη, καὶ ἐσάλπισαν ταῖς σάλπιγξι. καὶ οἱ ἄδοντες ἐν τοῖς ὀργάνοις ὠδοὶ, καὶ ὑμνοῦντες αἶνον· καὶ διέβησε Γοθολία τὴν στολὴν αὐτῆς, καὶ ἐβόησε· Ἐπιτιθέμενοι ἐπιτίθεσθε.

14. Καὶ ἐξῆλθεν Ἰωδαέ ὁ ἱερεὺς, καὶ ἐνετείλατο Ἰωδαέ ὁ ἱερεὺς τοῖς ἑκατοντάρχοις, καὶ τοῖς ἀρχηγοῖς τῆς δυνάμεως, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ἐκβάλετε αὐτὴν

1. Et in anno octavo confortatus est Jodae, et assumpsit centuriones, Azariam filium Joram, et Ismael filium Joanan, et Azariam filium Obed, et Maasæam filium Adia, et Elisaphan filium Zachariæ, secum in domum Domini.

2. Et circumierunt Judam, et congregaverunt Levitas de omnibus civitatibus Juda, et principes patriarcharum Israel, et venerunt in Jerusalem.

3. Et disposuerunt omnis ecclesia Juda testamentum in domo Dei cum rege : et ostendit eis filium regis, et dixit eis : Ecce filius regis regnet, sicut locutus est Dominus super domum David.

4. Nunc verbum hoc est quod facietis : Tertia pars ex vobis ingrediantur sabbatum sacerdotum et Levitarum et ad portas introituum,

5. et tertia pars in domo regis, et tertia in portâ media, et omnis populus in atriis domus Domini.

6. Et non ingreditur in domum Domini, nisi sacerdotes et Levitæ et ministrantes Levitarum : hi ingredientur quoniam sancti sunt, et omnis populus custodiat custodias Domini.

7. Et circumdabunt Levitæ regem, viri vas, vas in manu ejus, et ingrediens in domum morietur, et erunt cum rege, egrediente et ingrediente eo.

8. Et fecerunt Levitæ et omnis Juda juxta omnia quæcumque mandavit eis Jodae sacerdos : et assumpserunt unusquisque viros suos, a principio sabbati usque ad exitum sabbati, quoniam non dimiserat Jodae sacerdos vices.

9. Et dedit Jodae gladios et clypeos et arma quæ erant regis David in domo Domini,

10. et statuit populum omnem, unumquemque in armis suis, ab humero domus dextro usque ad humerum sinistrum altaris et domus, super regem in circuitu.

11. Et eduxit filium regis, et dedit super eum insigne regale et testimonia, et regem fecerunt et unxerunt eum Jodae sacerdos et filii ejus, et dixerunt : Vivat rex !

12. Et audivit Gotholia vocem populi currentium, et confitentium, et laudantium regem : et intravit ad regem in domum Domini.

13. Et vidit, et ecce rex super stationem suam, et super introitum principes et tubæ : et principes circa regem, et omnis populus terræ lætatus est, et clangerunt tubis, et canentes in organis cantores, et celebrantes laudem : et discidit Gotholia stolam suam, et clamavit : Conjurantes conjuratis.

14. Et exivit Jodae sacerdos, et mandavit Jodae sacerdos centurionibus, et ducibus virtutis, et dixit eis : Ejicite eam extra domum, et intrate post eam, et moriatur

ἐκτὸς τοῦ οἴκου, καὶ εἰσελθατε ὀπίσω αὐτῆς, καὶ ἀποθανέτω μαχαίρᾳ, ὅτι εἶπεν ὁ ἱερεὺς· Μὴ ἀποθανέτω ἐν οἴκῳ Κυρίου.

15. Καὶ ἔδωκαν αὐτῇ ἄνεσιν, καὶ διεῖλθε διὰ τῆς πύλης τῶν ἵππείων τοῦ οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ ἐθανάτωσαν αὐτὴν ἐκεῖ.

16. Καὶ διέθετο Ἰωδαὲ διαθήκην ἀναμέσον αὐτοῦ καὶ τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ βασιλέως, εἶναι λαὸν τοῦ Κυρίου.

17. Καὶ εἰσῆλθε πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς εἰς οἶκον Βααλ, καὶ κατέσπασαν αὐτὸν καὶ τὰ θυσιαστήρια αὐτοῦ, καὶ τὰ εἰδωλά αὐτοῦ ἐλέπτυναν, καὶ τὸν Ματθῆν ἱερέα Βααλ ἐθανάτωσαν ἐναντίον τῶν θυσιαστηρίων αὐτοῦ.

18. Καὶ ἐνεχείρισεν Ἰωδαὲ ὁ ἱερεὺς τὰ ἔργα οἴκου Κυρίου διὰ χειρὸς ἱερέων καὶ Λευιτῶν, καὶ ἀνέστησε τὰς ἐφημερίας τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν, ἃς ἐπέστειλε Δαυὶδ ἐπὶ τὸν οἶκον Κυρίου, καὶ ἀνενέγκαι ὀλοκαυτώματα Κυρίῳ, καθὼς γέγραπται ἐν νόμῳ Μωϋσῆ, ἐν εὐφροσύνῃ καὶ ἐν ᾠδαῖς διὰ χειρὸς Δαυὶδ.

19. Καὶ ἔστησαν οἱ πυλῶροί ἐπὶ τὰς πύλας οἴκου Κυρίου, καὶ οὐκ εἰσελεύσεται ἀκάθαρτος εἰς πᾶν πρᾶγμα.

20. Καὶ ἔλαβε τοὺς πατριάρχας, καὶ τοὺς δυνατοὺς, καὶ τοὺς ἄρχοντας τοῦ λαοῦ, καὶ πάντα τὸν λαὸν τῆς γῆς, καὶ ἐπέβησαν τὸν βασιλέα εἰς οἶκον Κυρίου, καὶ εἰσῆλθε διὰ τῆς πύλης τῆς ἐσωτέρας εἰς τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως, καὶ ἐκάθισαν τὸν βασιλέα ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς βασιλείας.

21. Καὶ ἠὐφράνθη πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς, καὶ ἡ πόλις ἡσύχασε, καὶ τὴν Γοθολίαν ἐθανάτωσαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑ'.

1. Ὦν ἐτῶν ἑπτὰ Ἰωᾶς ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν, καὶ τεσσαράκοντα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ· καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Σαβὶὰ ἐκ Βηρσαβέ.

2. Καὶ ἐποίησεν Ἰωᾶς τὸ εὐθὲς ἐνώπιον Κυρίου πάσας τὰς ἡμέρας Ἰωδαὲ τοῦ ἱερέως.

3. Καὶ ἔλαβεν Ἰωδαὲ δύο γυναῖκας ἑαυτῷ, καὶ ἐγέννησαν υἱοὺς καὶ θυγατέρας.

4. Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα, καὶ ἐγένετο ἐπὶ καρδίαν Ἰωᾶς ἐπισκευάσαι τὸν οἶκον Κυρίου,

5. καὶ συνήγαγε τοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς Λευίτας, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ἐξέλθατε εἰς τὰς πόλεις Ἰούδα καὶ συναγάγετε ἀπὸ παντὸς Ἰσραὴλ ἀργύριον κατισχύσαι τὸν οἶκον Κυρίου ἐνιαυτὸν κατ' ἐνιαυτὸν, καὶ σπεύσατε λαλῆσαι, καὶ οὐκ ἔσπευσαν οἱ Λευῖται.

6. Καὶ ἐκάλεσεν ὁ βασιλεὺς Ἰωᾶς τὸν Ἰωδαὲ τὸν ἄρχοντα, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Διατί οὐκ ἐπισκέψῃ περὶ τῶν Λευιτῶν τοῦ εἰσενέγκαι ἀπὸ Ἰούδα καὶ Ἱερουσαλὴμ τὸ κεκριμένον ὑπὸ Μωϋσῆ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ, ὅτι ἐξεκκλησίασε τὸν Ἰσραὴλ εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου;

7. Ὅτι Γοθολία ἦν ἡ ἄνομος, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῆς κατέσπασαν τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ, καὶ γὰρ τὰ ἅγια οἴκου Κυρίου ἐποίησαν ταῖς Βααλίμ.

8. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς· Γενθήτω γλωσσόκομον, καὶ τεθήτω ἐν πύλῃ οἴκου Κυρίου ἔξω·

9. καὶ κηρυξάτωσαν ἐν Ἰούδα καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ εἰσενέγκαι Κυρίῳ, καθὼς εἶπε Μωϋσῆς παῖς τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ.

gladio, quoniam dixit sacerdos : Non moriatur in domo Domini.

15. Et dederunt ei spatium, et transivit per portam equitum domus regis, et interfecerunt eam ibi.

16. Et disposuit Jodae testamentum inter se et populum et regem, ut sit populus Domino.

17. Et intravit omnis populus terrae in domum Baal, et diruerunt eam et altaria ejus, et idola ejus comminuerunt, et Matthan sacerdotem Baal interfecerunt ante altaria ejus.

18. Et aggressus est Jodae sacerdos opera domus Domini per manum sacerdotum et Levitarum, et suscitavit vices sacerdotum et Levitarum, quas distinxit David super domum Domini, et ad offerendum holocaustumata Domino, sicut scriptum est in lege Moysi, in laetitia et in canticis per manum David.

19. Et steterunt janitores super portas domus Domini, et non ingredietur immundus ad omnem rem.

20. Et assumpsit patriarchas, et potentes, et principes populi, et omnem populum terrae, et ascendere fecerunt regem in domum Domini, et intravit per portam interiorem in domum regis, et sedere fecerunt regem super thronum regni.

21. Et laetatus est omnis populus terrae, et civitas quievit, et Gotholiam interfecerunt.

CAPUT XXIV.

1. Erat septem annorum Joas in regnando ipsam, et quadraginta annos regnavit in Jerusalem : et nomen matri ejus Sabia de Bersabee.

2. Et fecit Joas rectum coram Domino omnibus diebus Jodae sacerdotis.

3. Et accepit Jodae duas uxores sibi, et genuerunt filios et filias.

4. Et factum est post haec, et factum est super cor Joas instaurare domum Domini,

5. et congregavit sacerdotes et Levitas, et dixit eis : Exite in civitates Juda et congregate ab omni Israel argentum ad confirmandam domum Domini annum per annum, et festinate loqui, et non festinaverunt Levitae.

6. Et vocavit rex Joas ipsum Jodae principem, et dixit ei : Cur non visitasti de Levitis ad inferendum a Juda et Jerusalem quod decretum fuit a Moyse homine Dei, quia convocavit ipsum Israel in tabernaculum testimonii?

7. Quoniam Gotholia erat iniqua, et filii ejus diruerant domum Dei, nam et sancta domus Domini fecerunt ipsis Baalim.

8. Et dixit rex : Fiat capsula, et ponatur in porta domus Domini forinsecus :

9. et praedicent in Juda et in Jerusalem inferre Domino, sicut dixit Moyses puer Dei super Israel in deserto.

10. Καὶ ἔδωκαν πάντες ἄρχοντες καὶ πᾶς ὁ λαὸς, καὶ εἰσέφερον καὶ ἐνέβαλον εἰς τὸ γλωσσόκομον ἕως οὗ ἐπληρώθη.

11. Καὶ ἐγένετο, ὡς εἰσέφερον τὸ γλωσσόκομον πρὸς τοὺς προστάτας τοῦ βασιλείως διὰ χειρὸς τῶν Λευιτῶν, καὶ ὡς εἶδον ὅτι ἐπλεόνασε τὸ ἀργύριον, καὶ ἦλθεν ὁ γραμματεὺς τοῦ βασιλείως καὶ ὁ προστάτης τοῦ ἱερέως τοῦ μεγάλου, καὶ ἐξεκένωσαν τὸ γλωσσόκομον, καὶ κατέστησαν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. Οὕτως ἐποιοῦν ἡμέραν ἐξ ἡμέρας, καὶ συνήγαγον ἀργύριον πολὺ.

12. Καὶ ἔδωκεν αὐτὸ ὁ βασιλεὺς καὶ Ἰωδαὶ ὁ ἱερεὺς τοῖς ποιούσι τὰ ἔργα εἰς ἐργασίαν οἴκου Κυρίου· καὶ ἐμισθοῦντο λατόμους καὶ τέκτονας ἐπισκευάσαι τὸν οἶκον Κυρίου, καὶ χαλκεῖς σιδήρου καὶ χαλκοῦ ἐπισκευάσαι τὸν οἶκον Κυρίου.

13. Καὶ ἐποιοῦν οἱ ποιῶντες τὰ ἔργα, καὶ ἀνέβη, μῆκος τῶν ἔργων ἐν χειρὶν αὐτῶν, καὶ ἀνέστησαν τὸν οἶκον Κυρίου ἐπὶ τὴν στάσιν αὐτοῦ, καὶ ἐνίσχυσαν.

14. Καὶ ὡς συνετέλεσαν, ἤνεγκαν πρὸς τὸν βασιλέα καὶ πρὸς Ἰωδαὶ τὸ κατάλοιπον τοῦ ἀργυρίου, καὶ ἐποίησαν σκεύη εἰς οἶκον Κυρίου, σκεύη λειτουργικὰ ὀλοκαυτωμάτων, καὶ θυίσκας χρυσαῖς καὶ ἀργυραῖς, καὶ ἀνήνεγκαν ὀλοκαυτώσεις ἐν οἴκῳ Κυρίου διαπαντός, πάσας τὰς ἡμέρας Ἰωδαί.

15. Καὶ ἐγήρασεν Ἰωδαὶ πλήρης ἡμερῶν, καὶ ἐτελεύτησεν ὢν ἑκατὸν καὶ τριάκοντα ἔτιον ἐν τῇ τελευτῇ αὐτόν.

16. Καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν πόλει Δαυὶδ μετὰ τῶν βασιλέων, ὅτι ἐποίησεν ἀγαθωσύνην μετὰ Ἰσραὴλ καὶ μετὰ τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ.

17. Καὶ ἐγένετο μετὰ τὴν τελευτὴν Ἰωδαί, εἰσῆλθον οἱ ἄρχοντες Ἰούδα, καὶ προσεκύνησαν τὸν βασιλέα· τότε ἐπήκουσεν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς,

18. καὶ ἐγκατέλιπον τὸν οἶκον Κυρίου Θεοῦ τῶν πατέρων αὐτῶν, καὶ ἐδούλευον ταῖς Ἀστάρταις καὶ τοῖς εἰδώλοις, καὶ ἐγένετο ὀργὴ ἐπὶ Ἰούδαν καὶ ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ.

19. Καὶ ἀπέστειλε πρὸς αὐτοὺς προφήτας ἐπιστρέψαι πρὸς Κύριον, καὶ οὐκ ἤκουσαν· καὶ διεμαρτύρατο αὐτοῖς, καὶ οὐκ ὑπήκουσαν.

20. Καὶ πνεῦμα Θεοῦ ἐνέδυσε τὸν Ἀζαρίαν τὸν τοῦ Ἰωδαί τὸν ἱερέα, καὶ ἀνέστη ἐπάνω τοῦ λαοῦ, καὶ εἶπεν· Τὰδε λέγει Κύριος· Τί παραπορεύεσθε τὰς ἐντολάς Κυρίου; Καὶ οὐκ εὐδοθήσεσθε, ὅτι ἐγκατέλιπετε τὸν Κύριον, καὶ ἐγκαταλείψει ὑμᾶς.

21. Καὶ ἐπέθεντο αὐτῷ, καὶ ἐλιθοβολήσαν αὐτὸν δι' ἐντολῆς Ἰωᾶς τοῦ βασιλέως ἐν αὐλῇ οἴκου Κυρίου.

22. Καὶ οὐκ ἐμνήσθη Ἰωᾶς τοῦ ἐλέους οὗ ἐποίησεν Ἰωδαὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐθανάτωσε τὸν υἱὸν αὐτοῦ. Καὶ ὡς ἀπέθνησεν, εἶπεν· Ἴδοι Κύριος καὶ κρινάτω.

23. Καὶ ἐγένετο μετὰ τὴν συντέλειαν τοῦ ἐνικυτοῦ, ἀνέβη ἐπ' αὐτὸν δύναμις Συρίας, καὶ ἦλθεν ἐπὶ Ἰούδαν καὶ ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ, καὶ κατέφθειραν πάντας τοὺς ἄρχοντας τοῦ λαοῦ ἐν τῷ λαῷ, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῶν ἀπέστειλαν τῷ βασιλεῖ Ἀμασκού,

24. ὅτι ἐν ὀλίγοις ἀνδράσι παρεγένετο δύναμις Συρίας, καὶ ὁ Θεὸς παρέδωκεν εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν δύναμιν πολλὴν σφόδρα, ὅτι ἐγκατέλιπον Κύριον τὸν Θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν· καὶ μετὰ Ἰωᾶς ἐποίησε κρίματα.

10. Et dederunt omnes principes et omnis populus, et intulerunt et immiserunt in capsulam quoadusque impleta est.

11. Et factum est, ut inferbant capsulam ad praesides regis per manum Levitarum, et ut viderunt quia abundavit argentum, et venit scriba regis et praeses sacerdotis magni, et evacuaverunt capsulam, et restituerunt in loco ejus. Sic faciebant diem ex die, et congregaverunt argentum multum.

12. Et dedit illud rex et Jodae sacerdos facientibus opera ad operationem domus Domini : et mercede conducebant lapidas et fabros ad instaurandam domum Domini, et fabros ferri et aeris ad instaurandam domum Domini.

13. Et faciebant facientes opera, et ascendebat longitudo operum in manibus eorum, et suscitaverunt domum Domini super stationem ejus, et confirmarunt.

14. Et ut consummaverunt, attulerunt ad regem et ad Jodae residuum argenti, et fecerunt vasa ad domum Domini, vasa ministratoria holocaustorum, et mortariola aurea et argentea, et obtulerunt holocaustos in domo Domini perpetuo, omnibus diebus Jodae.

15. Et senit Jodae plenus dierum, et obiit cum esset centum et triginta annorum in obeundo ipsum.

16. Et sepelierunt eum in civitate David cum regibus, quoniam fecerat bonitatem cum Israel et cum Deo et domo ejus.

17. Et factum est post obitum Jodae, intrarunt principes Juda, et adoraverunt regem : tunc exaudivit eos rex,

18. et dereliquerunt domum Domini Dei patrum suorum, et serviebant Astartibus et idolis, et facta est ira super Judam et super Jerusalem in die ista.

19. Et misit ad eos prophetas ad reducendum ad Dominum, et non audierunt : et contestatus est eis, et non obedierunt.

20. Et spiritus Dei induit Azariam filium Jodae sacerdotem, et surrexit supra populum, et dixit : Haec dicit Dominus : Quid transgredimini mandata Domini? Et non prosperabimini, quoniam dereliquistis Dominum, et derelinquet vos.

21. Et irruerunt in eum, et lapidaverunt eum per mandatum Joas regis in atrio domus Domini.

22. Et Joas non est recordatus misericordiae quam fecerat Jodae pater ejus secum, et interfecit filium ejus. Et dum moriebatur, dixit : Videat Dominus et judicet.

23. Et factum est post consummationem anni, ascendit super eum virtus Syriae, et venit super Judam et super Jerusalem, et corruerunt omnes principes populi in populo, et omnia spolia eorum miserunt regi Damasci,

24. quoniam in paucis viris advenit virtus Syriae, et Deus tradidit in manus eorum virtutem multam valde, quoniam dereliquerunt Dominum Deum patrum suorum : et cum Joas fecit judicia.

25. Καὶ μετὰ τὸ ἀπελθεῖν αὐτοὺς ἀπ' αὐτοῦ, ἐν τῷ ἐγκαταλιπεῖν αὐτὸν ἐν μαλακίαις μεγάλαις, καὶ ἐπέθεντο αὐτῷ οἱ παῖδες αὐτοῦ ἐν αἵμασιν υἱοῦ Ἰωδαὲ τοῦ ἱερέως, καὶ ἐθανάτωσαν αὐτὸν ἐπὶ τῆς κλίνης αὐτοῦ, καὶ ἀπέθανε· καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν πόλει Δαυὶδ, καὶ οὐκ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν τῷ τάφῳ τῶν βασιλέων.

26. Καὶ οἱ ἐπιθέμενοι ἐπ' αὐτὸν Ζαβὲδ ὁ τοῦ Σαμαὰθ ὁ Ἀμμανίτης, καὶ Ἰωζαβὲδ ὁ τοῦ Σαμαρήθ ὁ Μωαβίτης.

27. Καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ πάντες, καὶ προσῆλθον αὐτῷ οἱ πέντε. Καὶ τὰ λοιπὰ, ἰδοὺ γεγραμμένα ἐπὶ τὴν γραφὴν τῶν βασιλέων· καὶ ἐβασίλευσεν Ἀμασίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΕ'.

1. Ὡν εἴκοσι καὶ πέντε ἔτων ἐβασίλευσεν Ἀμασίας, καὶ εἰκοσιεννέα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ· καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἰωδαὲν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ.

2. Καὶ ἐποίησε τὸ εὐθὲς ἐνώπιον Κυρίου, ἀλλ' οὐκ ἐν καρδίᾳ πλήρει.

3. Καὶ ἐγένετο, ὥς κατέστη ἡ βασιλεία ἐν χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἐθανάτωσε τοὺς παῖδας αὐτοῦ τοὺς φονεύσαντας τὸν βασιλέα πατέρα αὐτοῦ.

4. Καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτῶν οὐκ ἀπέκτεινε, κατὰ τὴν διαθήκην τοῦ νόμου Κυρίου, καθὼς γέγραπται, ὥς ἐνετείλατο Κύριος, λέγων· Οὐκ ἀποθανοῦνται πατέρες ὑπὲρ τέκνων, καὶ υἱοὶ οὐκ ἀποθανοῦνται ὑπὲρ πατέρων, ἀλλ' ἡ ἑκάστος τῇ ἑαυτοῦ ἀμαρτίᾳ ἀποθανοῦνται.

5. Καὶ συνήγαγεν Ἀμασίας τὸν οἶκον Ἰούδα, καὶ ἀνίστησεν αὐτοὺς κατ' οἴκους πατρῶν αὐτῶν εἰς χιλιάρχους καὶ ἑκατοντάρχους ἐν παντὶ Ἰούδα καὶ Ἱερουσαλὴμ. Καὶ ἐρίθμησεν αὐτοὺς ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, καὶ εὗρεν αὐτοὺς τριακοσίας χιλιάδας, ἐξελθεῖν εἰς πόλεμον δυνατοὺς, κρατοῦντας ὀροῦ καὶ θυρεόν.

6. Καὶ ἐμισθώσατο ἀπὸ Ἰσραὴλ ἑκατὸν χιλιάδας, δυνατοὺς ἰσχυροῦ, ἑκατὸν ταλάντων ἀργυρίου.

7. Καὶ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ ἦλθε πρὸς αὐτὸν, λέγων· Βασιλεῦ, οὐ πορεύεται μετὰ σοῦ δύναμις Ἰσραὴλ, ὅτι οὐκ ἔστι Κύριος μετὰ Ἰσραὴλ, πάντων τῶν υἱῶν Ἐφραΐμ.

8. Ὅτι ἐὰν ὑπολάβῃς κατισχυῆσαι ἐν τούτοις, καὶ τροπώσεται σε Κύριος ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν, ὅτι ἔστι παρὰ Κυρίου καὶ ἰσχυῆσαι καὶ τροπώσασθαι.

9. Καὶ εἶπεν Ἀμασίας τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ Θεοῦ· Καὶ τί ποιήσω τὰ ἑκατὸν τάλαντα ἃ ἔδωκα τῇ δυνάμει Ἰσραὴλ; Καὶ εἶπεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ· Ἔστι τῷ Κυρίῳ δοῦναί σοι πλεῖστα τούτων.

10. Καὶ διεχώρισεν Ἀμασίας τῇ δυνάμει τῇ Ἀλθούσῃ πρὸς αὐτὸν ἀπὸ Ἐφραΐμ, ἀπελθεῖν εἰς τὸν τόπον αὐτῶν. Καὶ ἐθυμώθησαν σφόδρα ἐπὶ Ἰούδαν, καὶ ἐπέστρεψαν εἰς τὸν τόπον αὐτῶν ἐν ὀργῇ θυμοῦ.

11. Καὶ Ἀμασίας κατίσχυσε καὶ παρέλαβε τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ ἐπορεύθη εἰς τὴν κοιλάδα τῶν Ἀλῶν, καὶ ἐπάταξεν ἐκεῖ τοὺς υἱοὺς Σηεῖρ, δέκα χιλιάδας.

12. Καὶ δέκα χιλιάδας ἐζώγρησαν οἱ υἱοὶ Ἰούδα, καὶ ἔφερον αὐτοὺς ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ χρημοῦ, καὶ κατεκρήμνιζον αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ ἄκρου τοῦ χρημοῦ, καὶ πάντες διεβήγγυντο.

25. Et postquam ipsi abierunt ab eo, in relinquendo eum in languoribus magnis, et conjuraverunt in eum pueri ejus in sanguinibus filii Jodae sacerdotis, et interfecerunt eum super lectum ejus, et mortuus est : et sepelierunt eum in civitate David, et non sepelierunt eum in sepulcro regum.

26. Et conjurantes super eum Zabad ipsius Samaath Ammanites, et Jozabed ipsius Samareth Moabites.

27. Et filii ejus omnes, et accesserunt ei quinque. Et reliqua, ecce scripta super scripturam regum : et regnavit Amasias filius ejus pro eo.

CAPUT XXV.

1. Cum esset viginti et quinque annorum regnavit Amasias, et viginti novem annos regnavit in Jerusalem : et nomen matri ejus Joadae de Jerusalem.

2. Et fecit rectum in conspectu Domini, sed non in corde pleno.

3. Et factum est, ut constitutum est regnum in manu ipsius, et interfecit pueros suos qui occiderant regem patrem ipsius.

4. Et filios eorum non interfecit, juxta testamentum legis Domini, sicut scriptum est, quomodo mandavit Dominus, dicens : Non morientur patres pro filiis, et filii non morientur pro patribus, sed unusquisque suo ipsius peccato morientur.

5. Et congregavit Amasias domum Juda, et erexit eos secundum domos patriarum eorum in chiliarchos et centuriones in omni Juda et Jerusalem. Et numeravit eos a vigesimo anno et supra, et invenit eos trecenta millia, ad exeundum in praelium potentes, tenentes hastam et clypeum.

6. Et mercede conduxit de Israel centum millia, potentes fortitudine, centum talentis argenti.

7. Et homo Dei venit ad eum, dicens : Rex, non ibit locum virtus Israel, quoniam non est Dominus cum Israel, omnibus filiis Ephraim.

8. Quoniam si existimaris prevalere in his, et in fugam vertet te Dominus coram inimicis, quoniam est a Domino et prevalere et in fugam verti.

9. Et dixit Amasias homini Dei : Et quid faciam centum talenta quae dedi virtuti Israel? Et dixit homo Dei : Est Domino dare tibi plura his.

10. Et distinxit Amasias virtuti quae venerat ad se de Ephraim, abire in locum ipsorum. Et indignati sunt valde super Judam, et reverterunt ad locum suum in ira indignationis.

11. Et Amasias confortatus est et assumpsit populum suum, et ivit in vallem Salinarum, et percussit ibi filios Seir, decem millia.

12. Et decem millia ceperunt vivos filii Juda, et ducebant super summitatem praecipitii, et praecipitabant eos a summitate praecipitii, et omnes disrupti sunt.

13. Καὶ υἱοὶ τῆς δυνάμεως οὗς ἀπέστρεψεν Ἀμασίας τοῦ μὴ πορευθῆναι μετ' αὐτοῦ εἰς πόλεμον, καὶ ἐπέθεντο ἐπὶ τὰς πόλεις Ἰούδα ἀπὸ Σαμαρείας ἕως Βαιθωρών· καὶ ἐπάταξαν ἐν αὐτοῖς τρεῖς χιλιάδας, καὶ ἐσκύλευσαν σκῦλα πολλά.

14. Καὶ ἐγένετο, μετὰ τὸ εἰσελθεῖν Ἀμασίαν πατάξαντα τὴν Ἰδουμαίαν, καὶ ἤνεγκε πρὸς αὐτὸν τοὺς θεοὺς υἱῶν Σηεῖρ, καὶ ἔστησεν αὐτοὺς αὐτῷ εἰς θεοὺς, καὶ ἐναντίον αὐτῶν προσκύνει, καὶ αὐτὸς αὐτοῖς ἔθυε.

15. Καὶ ἐγένετο ὀργὴ Κυρίου ἐπὶ Ἀμασίαν, καὶ ἀπέστειλεν αὐτῷ προφήτην, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Τί ἐζητήσας τοὺς θεοὺς τοῦ λαοῦ, οἱ οὐκ ἐξείλοντο τὸν λαὸν ἑαυτῶν ἐκ χειρὸς σου;

16. Καὶ ἐγένετο, ἐν τῷ λαλῆσαι αὐτῷ πρὸς αὐτὸν, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Μὴ σύμβουλον τοῦ βασιλέως δέδωκά σε; Πρόσεχε ἵνα μὴ μαστιγῶθῃς. Καὶ ἐσιώπησεν ὁ προφήτης, καὶ εἶπεν· Ὅτι γινώσκω ὅτι ἐβούλετο ἐπὶ σοὶ τοῦ καταφθεῖραι σε, ὅτι ἐποίησας τοῦτο, καὶ οὐκ ἐπήκουσας τῆς συμβουλίας μου.

17. Καὶ ἐβουλεύσατο Ἀμασίας ὁ βασιλεὺς Ἰούδα, καὶ ἀπέστειλε πρὸς Ἰωᾶς υἱὸν Ἰωάχαζ υἱοῦ Ἰηοῦ βασιλέα Ἰσραὴλ, λέγων· Δεῦρο, καὶ ὀφθῶμεν προσώποις.

18. Καὶ ἀπέστειλεν Ἰωᾶς βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἀμασίαν βασιλέα Ἰούδα, λέγων· Ὁ ἀγχούχ ὁ ἐν τῷ Λιβάνῳ ἀπέστειλε πρὸς τὴν κέδρον τὴν ἐν τῷ Λιβάνῳ, λέγων· Δός τὴν θυγατέρα σου τῷ υἱῷ μου εἰς γυναῖκα, καὶ ἰδοὺ ἐλεύσεται τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ τὰ ἐν τῷ Λιβάνῳ. Καὶ ἦλθον τὰ θηρία, καὶ κατεπάτησαν τὸν ἀγχούχ.

19. Εἶπας· Ἰδοὺ ἐπάταξα τὴν Ἰδουμαίαν, καὶ ἐπείρει σε ἡ καρδία σου ἡ βαρεῖα· νῦν κάθισον ἐν οἴκῳ σου, καὶ ἰνατὶ συμβάλλεις ἐν κακίᾳ, καὶ πεσῇ σὺ καὶ Ἰούδας μετὰ σοῦ;

20. Καὶ οὐκ ἤκουσεν Ἀμασίας, ὅτι παρὰ Κυρίου ἐγένετο τοῦ παραδοῦναι αὐτὸν εἰς χεῖρας, ὅτι ἐξεζήτησε τοὺς θεοὺς τῶν Ἰδουμαίων.

21. Καὶ ἀνέβη Ἰωᾶς βασιλεὺς Ἰσραὴλ, καὶ ὤφθησαν ἀλλήλοις, αὐτὸς καὶ Ἀμασίας βασιλεὺς Ἰούδα ἐν Βαιθσαμὺς, ἣ ἐστὶ τοῦ Ἰούδα.

22. Καὶ ἐτροπώθη Ἰούδας κατὰ πρόσωπον Ἰσραὴλ, καὶ ἔφυγεν ἕκαστος εἰς τὸ σκηνώμα αὐτοῦ.

23. Καὶ τὸν Ἀμασίαν βασιλέα Ἰούδα τὸν τοῦ Ἰωᾶς υἱοῦ Ἰωάχαζ κατέλαθεν Ἰωᾶς βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐν Βαιθσαμὺς, καὶ εἰσέγαγεν αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ κατέσπασεν ἀπὸ τοῦ τείχους Ἱερουσαλὴμ, ἀπὸ πύλης Ἐφραῖμ ἕως πύλης γωνίας, τετρακοσίους πήχεις.

24. Καὶ πᾶν τὸ χρυσεόν καὶ τὸ ἀργύριον καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ εὑρεθέντα ἐν οἴκῳ Κυρίου καὶ παρὰ τῷ Ἀβδεδὼμ, καὶ τοὺς θησαυροὺς οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ τοὺς υἱοὺς τῶν συμμύξεων, καὶ ἐπέστρεψεν εἰς Σαμαρείαν.

25. Καὶ ἔζησεν Ἀμασίας ὁ τοῦ Ἰωᾶς βασιλεὺς Ἰούδα, μετὰ τὸ ἀποθανεῖν Ἰωᾶς τὸν τοῦ Ἰωάχαζ βασιλέα Ἰσραὴλ, ἔτη δεκαπέντε.

26. Καὶ οἱ λοιποὶ λόγοι Ἀμασίου οἱ πρῶτοι καὶ οἱ ἔσχατοι, οὐκ ἰδοὺ γεγραμμένοι ἐπὶ βιβλίου βασιλέων Ἰούδα καὶ Ἰσραὴλ;

27. Καὶ ἐν τῷ καιρῷ ᾧ ἀπέστη Ἀμασίας ἀπὸ Κυ-

13. Et filii virtutis quos redire fecit Amasias ne irent secum ad bellum, et impetum fecerunt super civitates Juda a Samaria usque Bethoron : et percusserunt in eis tria millia, et prædati sunt spolia multa.

14. Et tactum est, postquam venit Amasias percussa Idumæa, et attulit ad se deos filiorum Seir, et statuit eos sibi in deos, et coram eis adorabat, et ipse eis adolebat.

15. Et facta est ira Domini super Amasiam, et misit ei prophetam, et dixit ei : Quid quæsisisti deos populi, qui non exemerunt populum suum de manu tua?

16. Et factum est, cum is loqueretur ad ipsum, et dixit ei : Numquid consiliarium regis dedi te? Attende ne flagelleris. Et tacuit propheta, et dixit : Quoniam cognosco quia voluit super te ad disperdendum te, quia fecisti hoc, et non exaudisti consilium meum.

17. Et consultavit Amasias rex Juda, et misit ad Joas filium Joachaz filii Jehu regem Israel, dicens : Veni, et conspiciamur faciebus.

18. Et misit Joas rex Israel ad Amasiam regem Juda, dicens : Anchuch (*carduus*) qui in Libano misit ad cedrum quæ in Libano, dicens : Da filiam tuam filio meo in uxorem, et ecce venient bestie agri quæ in Libano. Et venerunt bestie, et conculcarunt anchuch.

19. Dixisti : Ecce percussi Idumæam, et extollit te cor tuum grave : nunc sede in domo tua, et ut quid conjicis in malum, et cades tu et Judas tecum?

20. Et non audivit Amasias, quoniam a Domino factum est ad tradendum eum in manus, quoniam exquisivit deus Idumæorum.

21. Et ascendit Joas rex Israel, et conspecti sunt sibi invicem, ipse et Amasias rex Juda in Bethsamys, quæ est ipsius Juda.

22. Et corruit Jodas ad faciem Israel, et fugit unusquisque in tabernaculum suum.

23. Et Amasiam regem Juda filium Joas filii Joachaz cepit Joas rex Israel in Bethsamys, et induxit eum in Jerusalem, et destruxit de muro Jerusalem, a porta Ephraim usque ad portam anguli, quadringentos cubitos.

24. Et omne aurum et argentum et omnia vasa inventa in domo Domini et apud Abdedom, et thesauros domus regis, et filios commistionum, et revertit in Samariam.

25. Et vixit Amasias filius Joas rex Juda, postquam mortuus est Joas filius Joachaz rex Israel, annos decem et quinque.

26. Et reliqua verba Amasie prima et ultima, nonne ecce scripta super librum regum Juda et Israel?

27. Et in tempore quo recessit Amasias a Domino, et con-

ρίου, καὶ ἐπέθεντο αὐτῷ ἐπίθεσιν, καὶ ἔφυγεν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Λαχίς, καὶ ἀπέστειλαν κατόπισθεν αὐτοῦ εἰς Λαχίς, καὶ ἐθανάτωσαν αὐτὸν ἐκεῖ.

28. Καὶ ἀνάλαβον αὐτὸν ἐπὶ τῶν ἵππων, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυὶδ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΣ'.

1. Καὶ ἔλαβε πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς τὸν Ὀζίαν, καὶ αὐτὸς υἱὸς ἑκαταίδεκα ἐτῶν, καὶ ἐβασίλευσαν αὐτὸν ἀντὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἀμασίου.

2. Αὐτὸς ὠκοδόμησε τὴν Ἀλάθ, αὐτὸς ἐπέστρεψεν αὐτὴν τῷ Ἰούδα μετὰ τὸ κοιμηθῆναι τὸν βασιλεῖα μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ.

3. Υἱὸς ἑκαταίδεκα ἐτῶν ἐβασίλευσεν Ὀζίας, καὶ πεντήκοντα καὶ δύο ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ· καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἰεχελί· ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ.

4. Καὶ ἐποίησε τὸ εὐθὲς ἐνώπιον Κυρίου κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησεν Ἀμασίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ.

5. Καὶ ἦν ἐκζητῶν τὸν Κύριον ἐν ταῖς ἡμέραις Ζαχαρίου τοῦ συνιόντος ἐν φόβῳ Κυρίου, καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ ἐζήτησε τὸν Κύριον, καὶ εὐώδωσεν αὐτῷ Κύριος.

6. Καὶ ἐξῆλθε καὶ ἐπολέμησε πρὸς τοὺς ἀλλοφύλους, καὶ κατέσπασε τὰ τείχη Γέθ, καὶ τὰ τείχη Ἰαβνὴρ, καὶ τὰ τείχη Ἀζώτου, καὶ ὠκοδόμησε πόλεις Ἀζώτου, καὶ ἐν τοῖς ἀλλοφύλοις.

7. Καὶ κατίσχυσεν αὐτὸν Κύριος ἐπὶ τοὺς ἀλλοφύλους, καὶ ἐπὶ τοὺς Ἀραβας τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς πέτρας, καὶ ἐπὶ τοὺς Μιναίους.

8. Καὶ ἔδωκαν οἱ Μιναῖοι δῶρα τῷ Ὀζίᾳ, καὶ ἦν τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἕως εἰσόδου Αἰγύπτου, ὅτι κατίσχυσεν ἕως αὐτοῦ.

9. Καὶ ὠκοδόμησεν Ὀζίας πύργους ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐπὶ τὴν πύλην τῆς γωνίας, καὶ ἐπὶ τὴν πύλην τῆς φάραγγος, καὶ ἐπὶ τῶν γωνιῶν, καὶ κατίσχυσε.

10. Καὶ ὠκοδόμησε πύργους ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἐλάττωσε λάκκους πολλούς, ὅτι κτήνη πολλὰ ὑπῆρχεν αὐτῷ ἐν Σεφθλὰ καὶ ἐν τῇ πεδινῇ, καὶ ἀμπελουργοὶ ἐν τῇ ὄρεινῇ καὶ ἐν τῷ Καρμὲλῳ, ὅτι γεωργὸς ἦν.

11. Καὶ ἐγένετο τῷ Ὀζίᾳ δύναμις ποιοῦσα πόλεμον, καὶ ἐκπορευομένη εἰς παράταξιν εἰς πόλεμον καὶ εἰς πορευομένη εἰς παράταξιν εἰς ἀριθμὸν καὶ ἦν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν διὰ χειρὸς Ἰειθλ τοῦ γραμματέως, καὶ Μαασίου τοῦ κριτοῦ, διὰ χειρὸς Ἀνανίου τοῦ διαδόχου τοῦ βασιλέως.

12. Πᾶς ὁ ἀριθμὸς τῶν πατριαρχῶν τῶν δυνατῶν εἰς πόλεμον διασχιλίοι ἑξακόσιοι,

13. καὶ μετ' αὐτῶν δύναμις πολεμικῇ, τριακόσαιο χιλιάδες καὶ ἑξακισχιλίοι καὶ πεντακόσιοι· οὗτοι οἱ ποιοῦντες πόλεμον ἐν δυνάμει ἰσχύος βοηθῆσαι τῷ βασιλεῖ ἐπὶ τοὺς ὑπεναντίους.

14. Καὶ ἠτοίμασεν αὐτοῖς Ὀζίας πάση τῇ δυνάμει θυρεοὺς καὶ δόρατα καὶ περικεφαλαίας καὶ θώρακας καὶ τόξα καὶ εἰς λίθους σπενδόνας.

15. Καὶ ἐποίησεν ἐν Ἱερουσαλὴμ μηχανὰς μεμηχανευμένας λογιστοῦ, τοῦ εἶναι ἐπὶ τῶν πύργων καὶ ἐπὶ τῶν γωνιῶν, βάλλειν βέλεσι καὶ λίθοις μεγάλοις. Καὶ ἠκούσθη ἡ κατασκευὴ αὐτῶν ἕως πόρρω· ὅτι ἐθαυμαστώθη τοῦ βοηθῆναι ἕως οὗ κατίσχυσε.

jurarunt super eum conjurationem, et fugit e Jerusalem in Lachis, et miserunt post eum in Lachis, et interfecerunt eum ibi.

28. Et assumpserunt eum super equos, et sepelierunt eum cum patribus ejus in civitate David.

CAPUT XXVI.

1. Et sumpsit omnis populus terræ Oziam, et ipse filius sexdecim annorum, et regnare fecerunt eum pro patre suo Amasia.

2. Ipse ædificavit Elath, ipse restituit eam Juda postquam dormivit rex cum patribus suis.

3. Filius sexdecim annorum regnavit Ozias, et quinquaginta et duos annos regnavit in Jerusalem: et nomen matri ejus Jechelia de Jerusalem.

4. Et fecit rectum in conspectu Domini juxta omnia quæcumque fecerat Amasias pater ejus.

5. Et fuit exquirens Dominum in diebus Zachariæ intelligentis in timore Domini, et in diebus ejus quæsit Dominum, et prosperavit cum Dominus.

6. Et exiit et bellavit adversus alienigenas, et demolitus est mœnia Geth, et mœnia Jabner, et mœnia Azoti, et ædificavit civitates Azoti, et in alienigenia.

7. Et confortavit eum Dominus super alienigenas, et super Arabas habitantes super petram, et super Minæos.

8. Et dederunt Minæi dona Ozias, et fuit nomen ejus usque ad introitum Ægypti, quoniam prævaluit usque summum.

9. Et ædificavit Ozias turres in Jerusalem, et super portam anguli, et super portam vallis, et super angulos, et confirmavit.

10. Et ædificavit turres in deserto, et effodit cisternas multas, quoniam pecora multa erant ei in Sephela et in campestri, et vinitores in montana et in Carmelo, quoniam agriculator erat.

11. Et fuit Ozias virtus faciens bellum, et egrediens in aciem ad prælium et ingrediens in aciem ad numerum: et fuit numerus eorum per manum Jiel scribæ, et Maasias judicis, per manum Ananias vicarii regis.

12. Omnis numerus patriarcharum potentium ad bellum bis mille sexcenti,

13. et cum eis virtus bellatrix, trecenta millia et septem mille et quingenti: hi facientes bellum in virtute fortitudinis ad auxiliandum regi super adversarios.

14. Et paravit eis Ozias omni virtuti clypeos et hastas et galeas et thoraces et arcus et ad lapides fundas.

15. Et fecit in Jerusalem machinas fabrefactas excogitantis, ut essent super turres et super angulos, ad jaciendum jaculis et saxis magnis. Et auditus est apparatus eorum usque longe: quoniam mirificatus est habendo auxilium quoadusque confortatus est.

16. Καὶ ὥς κατίσχυσεν, ἐφώθη ἡ καρδία αὐτοῦ τοῦ καταφθεῖραι· καὶ ἠδίκησεν ἐν Κυρίῳ Θεῷ αὐτοῦ, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν ναὸν Κυρίου θυμιάσαι ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῶν θυμιαμάτων.

17. Καὶ εἰσῆλθεν ὀπίσω αὐτοῦ Ἀζαρίας ὁ ἱερεὺς, καὶ μετ' αὐτοῦ ἱερεῖς τοῦ Κυρίου ὀγδοήκοντα υἱοὶ δυνατοί.

18. Καὶ ἔστησαν ἐπὶ Ὀζίαν τὸν βασιλέα, καὶ εἶπαν αὐτῷ· Οὐ σοὶ, Ὀζία, θυμιάσαι τῷ Κυρίῳ, ἀλλ' ἡ τοῖς ἱερεῦσιν υἱοῖς Ἀαρὼν τοῖς ἁγιασμένοις θῆσαι. Ἐξέλθε ἐκ τοῦ ἁγιάσματος, ὅτι ἀπέστης ἀπὸ Κυρίου· καὶ οὐκ ἔσται σοι τοῦτο εἰς δόξαν παρὰ Κυρίου Θεοῦ.

19. Καὶ ἐθυμώθη Ὀζίας, καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ τὸ θυμιατήριον τοῦ θυμιάσαι ἐν τῷ ναῷ· καὶ ἐν τῷ θυμωθῆναι αὐτὸν πρὸς τοὺς ἱερεῖς, καὶ ἡ λέπρα ἀνέτειλεν ἐν τῷ μετώπῳ, αὐτοῦ ἐναντίον τῶν ἱερέων ἐν οἴκῳ Κυρίου, ἐπάνω τοῦ θυσιαστηρίου τῶν θυμιαμάτων.

20. Καὶ ἐπέστρεψε πρὸς αὐτὸν Ἀζαρίας ὁ ἱερεὺς ὁ πρῶτος καὶ οἱ ἱερεῖς, καὶ ἰδοὺ αὐτὸς λεπρὸς ἐν τῷ μετώπῳ, καὶ κατέσπευσαν αὐτὸν ἐκείθεν, καὶ γὰρ αὐτὸς ἔσπευσεν ἐξελθεῖν, ὅτι ἤλεγξεν αὐτὸν Κύριος.

21. Καὶ Ὀζίας ὁ βασιλεὺς ἦν λεπρὸς ἕως ἡμέρας τῆς τελευτῆς αὐτοῦ, καὶ ἐν οἴκῳ Ἀπφουσώθ ἐκάθητο λεπρὸς, ὅτι ἀπεσχίσθη ἀπὸ οἴκου Κυρίου. Καὶ Ἰωάθαμ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἐπὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ κρίνων τὸν λαὸν τῆς γῆς.

22. Καὶ οἱ λοιποὶ λόγοι Ὀζίου οἱ πρῶτοι καὶ οἱ ἔσχατοι, γεγραμμένοι ὑπὸ Ἰεσσαίου τοῦ προφήτου.

23. Καὶ ἐκοιμήθη Ὀζίας μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν τῷ πεδίῳ τῆς ταφῆς τῶν βασιλέων, ὅτι εἶπαν ὅτι λεπρὸς ἐστὶ. Καὶ ἐβασίλευσεν Ἰωάθαμ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΖ'.

1. Υἱὸς εἴκοσι καὶ πέντε ἔτων Ἰωάθαμ ἐν τῷ βασιλεῦσαι αὐτὸν, καὶ ἐχκαίδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ· καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Ἱερουσα θυγατὴρ Σαδούκ.

2. Καὶ ἐποίησε τὸ εὐθὲς ἐνώπιον Κυρίου, κατὰ πάντα ἃ ἐποίησεν Ὀζίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ, ἀλλ' οὐκ εἰσῆλθεν εἰς τὸν ναὸν Κυρίου, καὶ ἔτι ὁ λαὸς κατεφθείρετο.

3. Αὐτὸς ὠκοδόμησε τὴν πύλην οἴκου Κυρίου τὴν ὑψηλὴν, καὶ ἐν τείχει Ὀπέλ ὠκοδόμησε πολλὰ,

4. ἐν ὄρει Ἰούδα, καὶ ἐν τοῖς ὄρυμοις, καὶ οἰκίσσεις καὶ πύργους.

5. Αὐτὸς ἐμαχίσατο πρὸς βασιλέα υἱῶν Ἀμμὼν, καὶ κατίσχυσεν ἐπ' αὐτόν. Καὶ ἐδίδουν αὐτῷ οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν καὶ κατ' ἐνιαυτὸν ἑκατὸν τάλαντα ἀργυρίου, καὶ δέκα χιλιάδας κόρων πυροῦ, καὶ κριθῶν δέκα χιλιάδας. Ταῦτα ἔφερεν αὐτῷ βασιλεὺς υἱῶν Ἀμμὼν κατ' ἐνιαυτὸν ἐν τῷ πρώτῳ ἔτει καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ καὶ τῷ τρίτῳ.

6. Κατίσχυσεν Ἰωάθαμ, ὅτι ἠτοίμασε τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ ἐναντίον Κυρίου Θεοῦ αὐτοῦ.

7. Καὶ οἱ λοιποὶ λόγοι Ἰωάθαμ καὶ ὁ πόλεμος καὶ αἱ πράξεις αὐτοῦ, ἰδοὺ γεγραμμέναι ἐπὶ βιβλίῳ βασιλέων Ἰούδα καὶ Ἰσραὴλ (*).

8. Καὶ ἐκοιμήθη Ἰωάθαμ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ,

(*) 8. Καὶ εἴκοσι καὶ πέντε ἔτων ἦν βασιλεύσας, καὶ ἐξ καὶ δέκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ. (Alex.)

16. Et postquam confortatus est, exaltatum est cor ejus ad corrumpendum : et injuste fecit in Dominum Deum suum, et intravit in templum Domini ad adolendum super altare thymiamatum.

17. Et intravit post eum Azarias sacerdos, et cum eo sacerdotes Domini octuaginta filii potentes.

18. Et steterunt super Oziam regem, et dixerunt ei : Non tibi, Ozia, adolere Domino, sed sacerdotibus filiis Aaron sanctificatis adolere. Egredere e sanctuario, quoniam recessisti a Domino : et non erit tibi hoc ad gloriam a Domino Deo.

19. Et indignatus est Ozias, et in manu ejus thuribulum ad adolendum thymiana in templo : et in irascendo eum adversus sacerdotes, et lepra exorta est in fronte ejus, coram sacerdotibus in domo Domini, super altare thymiamatum.

20. Et convertit se ad eum Azarias sacerdos primus et sacerdotes, et ecce ipse leprosus in fronte, et festinare fecerunt eum inde, nam et ipse festinavit exire, quoniam arguerat eum Dominus.

21. Et Ozias rex fuit leprosus usque ad diem obitus sui, et in domo Apphusoth sedit leprosus, quoniam abscissus fuerat a domo Domini. Et Joatham filius ejus super regnum ejus judicans populum terrae.

22. Et reliqua verba Oziae prima et novissima, scripta a Jessia propheta.

23. Et dormivit Ozias cum patribus suis, et sepelierunt eum cum patribus ejus in campo sepulturae regum, quoniam dixerunt quia leprosus est. Et regnavit Joatham filius ejus pro eo,

CAPUT XXVII.

1. Filius viginti et quinque annorum Joatham in regnando ipsum, et sex et decem annos regnavit in Jerusalem : et nomen matris ejus Hierusa filia Sadoc.

2. Et fecit rectum in conspectu Domini, juxta omnia quae fecerat Ozias pater ejus, sed non intravit in templum Domini, et adhuc populus corrumpebatur.

3. Ille aedificavit portam domus Domini excelsam, et in muro Opel aedificavit multa,

4. in monte Juda, et in saltibus, et habitationes et turres.

5. Ille pugnavit adversus regem filiorum Ammon, et prevaluit super eum. Et dabant ei filii Ammon et per annum centum talenta argenti, et decem millia cororum tritici, et hordeorum decem millia. Haec afferebat ei rex filiorum Ammon per annum in primo anno et in secundo et tertio.

6. Confortatus est Joatham, quoniam paravit vias suas coram Domino Deo suo.

7. Et reliqua verba Joatham et bellum et actiones ejus, ecce scripta in libro regum Juda et Israel.

8. Et dormivit Joatham cum patribus suis, et sepultus

8. Et viginti quinque annorum erat cum regnaret, et sexdecim annos regnavit in Jerusalem.

καὶ ἐτάφη ἐν πόλει Δαυὶδ, καὶ ἐβασίλευσεν Ἀχαζ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΗ'.

1. Υἱὸς εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν ἦν Ἀχαζ ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν, καὶ ἐκατὶδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ· καὶ οὐκ ἐποίησε τὸ εὐθεὲς ἐνώπιον Κυρίου, ὡς Δαυὶδ ὁ πατὴρ αὐτοῦ.

2. Καὶ ἐπορεύθη κατὰ τὰς ὁδοὺς βασιλείων Ἰσραὴλ· καὶ γὰρ γλυπτὰ ἐποίησε,

3. καὶ τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν ἐν Γε Βενεννόμ· καὶ διῆγε τὰ τέκνα αὐτοῦ διὰ πυρὸς κατὰ τὰ βδελύγματα τῶν ἔθνῶν ὧν ἐξωλόθρευσε Κύριος ἀπὸ προσώπου υἱῶν Ἰσραὴλ.

4. Καὶ ἐθυμία ἐπὶ τῶν ὕψηλῶν, καὶ ἐπὶ τῶν ὀρυμνίων, καὶ ἐποκάτω παντὸς ξύλου ἀλσώδους.

5. Καὶ παρέδωκεν αὐτὸν Κύριος ὁ Θεὸς αὐτοῦ διὰ χειρὸς βασιλέως Συρίας, καὶ ἐπάταξεν ἐν αὐτῷ καὶ ἠγματούρευσεν ἐξ αὐτῶν αἰγματούρευσιν πολλήν, καὶ ἤγαγεν εἰς Δαμασκὸν, καὶ εἰς χεῖρας βασιλέως Ἰσραὴλ παρέδωκεν αὐτὸν, καὶ ἐπάταξεν ἐν αὐτῷ πληγὴν μεγάλην.

6. Καὶ ἀπέκτεινε Φακιὲλ ὁ τοῦ Ρομελίας βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐν Ἰούδα ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἑκατὸν εἴκοσι χιλιάδας ἀνδρῶν δυνατῶν ἰσχυρί, ἐν τῷ καταλιπεῖν αὐτοὺς Κύριον τὸν Θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν.

7. Καὶ ἀπέκτεινε Ζεχρί ὁ δυνατὸς τοῦ Ἐφραΐμ τὸν Μαασίαν τὸν υἱὸν τοῦ βασιλέως, καὶ τὸν Ἐζρικὰν ἡγούμενον τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ τὸν Ἐλκανὰ τὸν διάδοχον τοῦ βασιλέως.

8. Καὶ ἠγματούρευσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν τριακοσίας χιλιάδας, γυναῖκας καὶ υἱοὺς καὶ θυγατέρας· καὶ σκῦλα πολλὰ ἐσκύλευσαν ἐξ αὐτῶν, καὶ ἔνεγκαν τὰ σκῦλα εἰς Σαμάρειαν.

9. Καὶ ἐκεῖ ἦν ὁ προφήτης τοῦ Κυρίου, Οὐδὲδ ὄνομα αὐτοῦ· καὶ ἐξῆλθεν εἰς ἀπάντησιν τῆς δυνάμεως τῶν ἐρχομένων εἰς Σαμάρειαν, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ἰδοὺ ὁργὴ Κυρίου Θεοῦ τῶν πατέρων ὑμῶν ἐπὶ Ἰούδαν, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς εἰς τὰς χεῖρας ὑμῶν, καὶ ἀπεκτείνετε ἐν αὐτοῖς ἐν ὁργῇ, καὶ ἕως τῶν οὐρανῶν ἔφθακε.

10. Καὶ νῦν υἱοὺς Ἰούδα καὶ Ἱερουσαλὴμ ὑμεῖς λέγετε κατακτήσασθαι εἰς δούλους καὶ δούλας. Οὐκ ἰδοὺ εἰμι μεθ' ὑμῶν μαρτυρῆσαι Κυρίῳ Θεῷ ὑμῶν;

11. Καὶ νῦν ἀκούσατέ μου, καὶ ἀποστρέψατε τὴν αἰγματούρειαν ἣν ἠγματούρευσате τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν, ὅτι ὁργὴ θυμοῦ Κυρίου ἐφ' ὑμῖν.

12. Καὶ ἀνέστησαν ἄρχοντες ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἐφραΐμ, Οὐδείας ὁ τοῦ Ἰωανοῦ, καὶ Βαραχίας ὁ τοῦ Μοσολαμῶθ, καὶ Ἐζεχίας ὁ τοῦ Σελλήμ, καὶ Ἀμασίας ὁ τοῦ Ἐλδαὶ ἐπὶ τοὺς ἐρχομένους ἀπὸ τοῦ πολέμου,

13. καὶ εἶπαν αὐτοῖς· Οὐ μὴ ἐξαγάγητε τὴν αἰγματούρειαν ὥδε πρὸς ἡμᾶς, ὅτι εἰς τὸ ἀμαρτάνειν τῷ Κυρίῳ ἐφ' ἡμᾶς ὑμεῖς λέγετε προσθεῖναι ἐπὶ ταῖς ἀμαρτίαις ἡμῶν καὶ ἐπὶ τὴν ἀγνοίαν ἡμῶν, ὅτι πολλὴ ἡ ἀμαρτία ἡμῶν καὶ ὁργὴ θυμοῦ Κυρίου ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ.

14. Καὶ ἀφῆκον οἱ πολεμισταὶ τὴν αἰγματούρειαν καὶ τὰ σκῦλα ἐναντίον τῶν ἀρχόντων καὶ πάσης τῆς ἐκκλησίας.

15. Καὶ ἀνέστησαν ἄνδρες οἱ ἐπακλήθησαν ἐν ὀνό-

est in civitate David, et regnavit Achaz filius ejus pro eo.

CAPUT XXVIII.

1. Filius viginti et quinque annorum erat Achaz in regnando ipsum, et sexdecim annos regnavit in Jerusalem : et non fecit rectum in conspectu Domini, sicut David pater ejus.

2. Et ambulavit secundum vias regum Israel : etenim sculptilia fecit,

3. et idolis eorum in Ge Benennon : et traduxit filios suos per ignem secundum abominationes gentium quas exterminaverat Dominus a facie filiorum Israel.

4. Et adolebat super excelsa, et super solaria, et sub omni ligno frondoso.

5. Et tradidit eum Dominus Deus ejus per manum regis Syriae, et percussit in eo et captivavit de eis captivitatem multam, et adduxit in Damascum, et in manus regis Israel tradidit eum, et percussit in eo plagam magnam.

6. Et interfecit Phaceo filius Romeliae rex Israel in Juda in una die centum viginti millia virorum potentium fortitudine, in relinquendo eos Dominum Deum patrum suorum.

7. Et interfecit Zechri potens ex Ephraim Maasiam filium regis, et Ezricam praefectum domus ejus, et Elcana vicarium regis.

8. Et captivaverunt filii Israel de fratribus suis trecenta millia, mulieres et filios et filias : et spolia multa praedati sunt ex eis, et attulerunt spolia in Samariam.

9. Et ibi propheta Domini, Oded nomen ei : et exiit in occursum virtutis venientium in Samariam, et dixit eis : Ecce ira Domini Dei patrum vestrorum super Judam, et tradidit eos in manus vestras, et interfecistis in eis in ira, et usque ad caelos pervenit.

10. Et nunc filios Juda et Jerusalem vos dicitis possidere in servos et servas. Nonne ecce ego sum vobiscum ad contestandum Domino Deo vestro?

11. Et nunc audite me, et restituite captivitatem quam captivastis de fratribus vestris, quoniam ira furoris Domini super vos.

12. Et surrexerunt principes de filiis Ephraim, Udias filius Joann, et Barachias filius Mosolamoth, et Ezecias filius Sellem, et Amasias filius Eldai super advenientes e bello,

13. et dixerunt eis : Non introducite captivitatem huc ad nos, quoniam ad peccandum Domino super nos vos dicitis adjicere super peccata nostra et super ignorantiam nostram, quoniam multum est peccatum nostrum et ira furoris Domini super Israel.

14. Et dimiserunt bellatores captivitatem et spolia ante principes et omnem ecclesiam.

15. Et surrexerunt viri invocati in nomine, et suscep-

ματι, καὶ ἀντελάβοντο τῆς αἰχμαλωσίας, καὶ πάντας τοὺς γυμνοὺς περιέβαλον ἀπὸ τῶν σκύλων, καὶ ἐνέδυσαν αὐτοὺς καὶ ὑπέδυσαν αὐτοὺς, καὶ ἔδωκαν φαγεῖν καὶ ἀλείφασθαι, καὶ ἀντελάβοντο καὶ ἐν ὑποζυγίοις παντὸς ἀσθενούντος, καὶ κατέστησαν αὐτοὺς εἰς Ἱεριχὼ πόλιν Φοινίκων πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν, καὶ ἐπέστρεψαν εἰς Σαμάρειαν.

16. Ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Ἀχαζ πρὸς βασιλέα Ἀσσοῦρ βοηθῆσαι αὐτῷ, καὶ ἐν τούτῳ,

17. ὅτι οἱ Ἰδουμαῖοι ἐπέθεντο, καὶ ἐπάταξαν ἐν Ἰούδα, καὶ ἡγματοῦσαν αἰχμαλωσίαν.

18. Καὶ οἱ ἀλλόφυλοι ἐπέθεντο ἐπὶ τὰς πόλεις τῆς πεδινῆς, καὶ ἀπὸ λίθος τοῦ Ἰούδα, καὶ ἔλαβον τὴν Βαιθσαμὺς, (καὶ τὰ ἐν οἴκῳ Κυρίου, καὶ τὰ ἐν οἴκῳ τοῦ βασιλέως, καὶ τῶν ἀρχόντων, καὶ ἔδωκαν τῷ βασιλεῖ), τὴν Αἰλὼν, καὶ τὴν Γαληρῶν, καὶ τὴν Σωχὼν καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, καὶ τὴν Θαμνὰ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, καὶ τὴν Γαμζὼν καὶ τὰς κώμας αὐτῆς· καὶ κατήκτισαν ἐκεῖ,

19. ὅτι ἐταπείνωσε Κύριος τὸν Ἰούδαν διὰ Ἀχαζ βασιλέα Ἰούδα, ὅτι ἀπέστη ἀποστάσει ἀπὸ Κυρίου.

20. Καὶ ἦλθεν ἐπ' αὐτὸν Θαλγαφελλασάρ βασιλεὺς Ἀσσοῦρ, καὶ ἐθλίψεν αὐτόν.

21. Καὶ ἔλαβεν Ἀχαζ τὰ ἐν οἴκῳ Κυρίου, καὶ τὰ ἐν οἴκῳ τοῦ βασιλέως καὶ τῶν ἀρχόντων, καὶ ἔδωκε τῷ βασιλεῖ Ἀσσοῦρ· καὶ οὐκ εἰς βοήθειαν αὐτῷ ἦν,

22. ἀλλ' ἢ τῷ θλιθῆναι αὐτόν. Καὶ προσέθηκε τοῦ ἀποστῆναι ἀπὸ Κυρίου, καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἀχαζ·

23. Ἐκζητήσω τοὺς θεοὺς Δαμασκοῦ τοὺς τύπτοντάς με· καὶ εἶπεν· Ὅτι θεοὶ βασιλέως Συρίας αὐτοὶ κατισχύσουσιν αὐτοὺς, αὐτοῖς τοίνυν θύσω, καὶ ἀντιλήφονταί μου. Καὶ αὐτοὶ ἐγένοντο αὐτῷ εἰς σκῶλον καὶ παντὶ Ἰσραὴλ.

24. Καὶ ἀπέστησεν Ἀχαζ τὰ σκεύη οἴκου Κυρίου, καὶ κατέκοψεν αὐτὰ, καὶ ἐκλείσει τὰς θύρας οἴκου Κυρίου, καὶ ἐποίησεν ἑαυτῷ θυσιαστήρια ἐν πάσῃ γωνίᾳ ἐν Ἱερουσαλὴμ,

25. καὶ ἐν πάσῃ πόλει καὶ πόλει ἐν Ἰούδα ἐποίησεν ὑψηλὰ θυμῶν θεοῖς ἀλλοτρίοις, καὶ παρώργισαν Κύριον τὸν Θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν.

26. Καὶ οἱ λοιποὶ λόγοι αὐτοῦ καὶ αἱ πράξεις αὐτοῦ αἱ πρῶται καὶ ἔσχαται, ἰδοὺ γεγραμμέναι ἐπὶ βιβλίῳ βασιλέων Ἰούδα καὶ Ἰσραὴλ.

27. Καὶ ἐκοιμήθη Ἀχαζ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν πόλει Δαυὶδ, ὅτι οὐκ εἰσῆνεγκαν αὐτὸν εἰς τοὺς τάφους τῶν βασιλέων Ἰσραὴλ, καὶ ἐβασίλευσεν Ἐζεκίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΘ'.

1. Καὶ Ἐζεκίας ἐβασίλευσεν ὡν εἴκοσι καὶ πέντε ἔτη, καὶ εἴκοσι ἑννέα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ· καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἀβιά θυγάτηρ Ζαχαρίου.

2. Καὶ ἐποίησε τὸ εὐθεὲς ἐνώπιον Κυρίου κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησε Δαυὶδ ὁ πατὴρ αὐτοῦ.

3. Καὶ ἐγένετο, ὡς ἔστη ἐπὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ, ἐν τῷ μηνὶ τῷ πρώτῳ ἀνέψχε τὰς θύρας οἴκου Κυρίου καὶ ἐπισκεύασεν αὐτάς.

runt captivitatem, et omnes nudos vestierunt de spoliis, et induerunt eos et calceaverunt eos, et dederunt comedere et ungi, et susceperunt etiam in subjugaliibus omnem infirmum, et collocaverunt eos in Jericho civitate palmarum apud fratres eorum, et reverterunt in Samariam.

16. In tempore illo misit rex Achaz ad regem Assur ad auxiliandum sibi, et in hoc,

17. quoniam Idumaci invaserunt, et percusserunt in Juda, et captivarunt captivitatem.

18. Et alienigenae invaserunt super civitates campestris, et ab africo Juda, et ceperunt Bethsamys, (et quae in domo Domini, et quae in domo regis, et principum, et dederunt regi), Ailon, et Galero, et Socho et pagos ejus, et Thamna et pagos ejus, et Gamzo et pagos ejus : et habitaverunt illic,

19. quoniam humiliavit Dominus Judam propter Achaz regem Juda, quoniam discessit discessione a Domino.

20. Et venit super eum Thalga-phallasar rex Assur, et tribulavit eum.

21. Et cepit Achaz quae in domo Domini, et quae in domo regis et principum, et dedit regi Assur : et non ad auxilium ei fuit,

22. sed ut ipse tribularetur. Et adjecit recedere a Domino, et dixit rex Achaz :

23. Exquiram deos Damasci qui verberant me : et dixit : Quoniam dii regis Syriae ipsi confortant eos, ipsis igitur sacrificabo, et suscipient me. Et ipsi fuerunt ei in scandalum et omni Israel.

24. Et removit Achaz vasa domus Domini, et concidit ea, et clausit januas domus Domini, et fecit sibi altaria in omni angulo in Jerusalem,

25. et in omni civitate et civitate in Juda fecit excelsa ad adolendum diis alienis, et irritaverunt Dominum Deum patrum suorum.

26. Et reliqua verba ejus et actiones ejus primae et novissimae, ecce scripta in libro regum Juda et Israel.

27. Et dormivit Achaz cum patribus suis, et sepultus est in civitate David, quoniam non iatulerunt eum in sepulcra regum Israel, et regnavit Ezechias filius ejus pro eo.

CAPUT XXIX.

1. Et Ezechias regnavit cum esset viginti et quinque annorum, et viginti novem annos regnavit in Jerusalem : et nomen matri ejus Abia filia Zachariae.

5. Et fecit rectum in conspectu Domini secundum omnia quae fecit David pater ejus.

3. Et factum est, ut stetit super regnum suum, in mense primo aperuit januas domus Domini et instauravit eas.

4. Καὶ εἰσῆγαγε τοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς Λευίτας, καὶ κατέστησεν αὐτοὺς εἰς τὰ κλίτος τὸ πρὸς ἀνατολὰς,

5. καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ἀκούσατε, οἱ Λευῖται, νῦν ἁγνίσθητε, καὶ ἁγνίσαι τὸν οἶκον Κυρίου Θεοῦ τῶν πατέρων ὑμῶν, καὶ ἐκβάλετε τὴν ἀκαθαρσίαν ἐκ τῶν ἁγίων.

6. Ὅτι ἀπέστησαν οἱ πατέρες ὑμῶν, καὶ ἐποίησαν τὸ παντὴρ ἐναντίον Κυρίου Θεοῦ ὑμῶν, καὶ ἐγκατέλιπον αὐτὸν, καὶ ἀπέστρεψαν τὸ πρόσωπον αὐτῶν ἀπὸ τῆς σκηνῆς Κυρίου, καὶ ἔδωκαν αὐχένα.

7. Καὶ ἀπέκλεισαν τὰς θύρας τοῦ ναοῦ, καὶ ἐσέεσαν τοὺς λύχνους, καὶ θυμίαμα οὐκ ἐθυμίσαν, καὶ δλοκαυτώματα οὐ προσήνεγκαν ἐν τῷ ἁγίῳ, Θεῷ Ἰσραὴλ.

8. Καὶ ὠργίσθη ὁργῇ Κύριος ἐπὶ τὸν Ἰουδαν καὶ τὴν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἔδωκεν αὐτοὺς εἰς ἐκστάσιν καὶ εἰς ἀφνισμόν καὶ εἰς συρισμόν, ὥς ὑμεῖς ὁρᾶτε τοῖς ὀφθαλμοῖς ὑμῶν.

9. Καὶ ἰδοὺ πεπλήγασιν οἱ πατέρες ὑμῶν ἐν μάχῃ, καὶ οἱ υἱοὶ ὑμῶν καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν καὶ αἱ γυναῖκες ὑμῶν ἐν αἰχμαλωσίᾳ ἐν γῇ οὐκ αὐτῶν, ὃ καὶ νῦν ἐστίν.

10. Ἐπὶ τούτοις νῦν ἐστὶν ἐπὶ καρδίᾳ διαθέσθαι διαθέκην μου, διαθέκην Κυρίου Θεοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ἀποστρέψει τὴν ὀργὴν τοῦ θυμοῦ αὐτοῦ ἀπ' ὑμῶν.

11. Καὶ νῦν μὴ διαλίπητε, ὅτι ἐν ὑμῖν ἤρέτισε Κύριος στήναι ἐναντίον αὐτοῦ λειτουργεῖν, καὶ εἶναι αὐτῷ λειτουργοῦντας καὶ θυμιῶντας.

12. Καὶ ἀνέστησαν οἱ Λευῖται, Μαῦθ ὁ τοῦ Ἀμασί, καὶ Ἰωῆλ ὁ τοῦ Ἀζαρίου ἐκ τῶν υἱῶν Καῶθ· καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Μεραρί, Κίς ὁ τοῦ Ἀβδὶ, καὶ Ἀζαρίας ὁ τοῦ Δαυὶδ· καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν Γεδσονί, Ἰωδαῶδ ὁ τοῦ Ζεμμᾶθ, καὶ Ἰωαδάμ. Οὗτοι υἱοὶ Ἰωαχά.

13. Καὶ τῶν υἱῶν Ἐλισαφάν, Ζαμβρί, καὶ Ἰειήλ· καὶ τῶν υἱῶν Ἀσάφ, Ζαχαρίας, καὶ Μαθθανίας·

14. καὶ τῶν υἱῶν Αἰμάν, Ἰειήλ καὶ Σεμελ· καὶ τῶν υἱῶν Ἰδιθούν, Σαμαίας, καὶ Ὀζιήλ.

15. Καὶ συνήγαγον τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν, καὶ ἥγνισθησαν κατὰ τὴν ἐντολὴν τοῦ βασιλέως διὰ προτάγματος Κυρίου, καθαρῆσαι τὸν οἶκον Κυρίου.

16. Καὶ εἰσῆλθον οἱ ἱερεῖς ἔσω εἰς τὸν οἶκον Κυρίου ἁγνίσαι, καὶ ἐξέβαλον πᾶσαν τὴν ἀκαθαρσίαν τὴν εὑρεθείσαν ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου καὶ εἰς τὴν αὐλὴν οἴκου Κυρίου. Καὶ ἰδέξαντο οἱ Λευῖται ἐκβαλεῖν εἰς τὸν χειμάρρουν Κεδρὼν ἔσω.

17. Καὶ ἤρξατο τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ, νουμηνία τοῦ πρώτου μηνὸς ἁγνίσαι, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ τοῦ μηνὸς εἰσῆλθον εἰς τὸν ναὸν Κυρίου, καὶ ἥγνισαν τὸν οἶκον Κυρίου ἐν ἡμέραις ὀκτὼ, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρικαίδεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου συνετέλεσαν.

18. Καὶ εἰσῆλθον ἔσω πρὸς Ἐζεκίαν τὸν βασιλέα, καὶ εἶπαν· Ἠγνίσσαμεν πάντα τὰ ἐν οἴκῳ Κυρίου, τὸ θυσιαστήριον τῆς δλοκαυτώσεως καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ, καὶ τὴν τράπεζαν τῆς προθέσεως καὶ τὰ σκεύη αὐτῆς,

19. καὶ πάντα τὰ σκεύη ἃ ἐμίανεν ὁ βασιλεὺς Ἀχαζ ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ ἐν τῇ ἀποστασίᾳ αὐτοῦ, ἡτοιμάκαμεν καὶ ἥγνισαμεν· ἰδοὺ ἐστὶν ἐναντίον τοῦ θυσιαστήριου Κυρίου.

20. Καὶ ὤρθρισεν Ἐζεκίας ὁ βασιλεὺς, καὶ συνήγαγε τοὺς ἀρχοντας τῆς πόλεως, καὶ ἀνέβη εἰς οἶκον Κυρίου,

4. Et introduxit sacerdotes et Levitas, et constituit eos in latere quod ad orientem,

5. et dixit eis : Audite, Levitæ, nunc purificamini, et purificate domum Domini Dei patrum vestrorum, et ejicite immunditiam e sanctis.

6. Quoniam rebellarunt patres nostri, et fecerunt malum ante Dominum Deum nostrum, et dereliquerunt eum, et averterunt faciem suam a tabernaculo Domini, et dederunt cervicem.

7. Et clauserunt januas templi, et extinxerunt lucernas, et thymiana non adoluerunt, et holocaustomata non obtulerunt in sancto, Deo Israel.

8. Et iratus est ira Dominus super Judam et Jerusalem, et dedit eos in extasim et in perditionem et in sibilum, sicut vos videtis oculis vestris.

9. Et ecce percussi sunt patres nostri in gladio, et filii vestri et filiae vestrae et uxores vestrae in captivitate in terra non sua, quod et nunc est.

10. Pro his nunc est super cor disponere testamentum meum, testamentum Domini Dei Israel, et avertet iram furoris sui a nobis.

11. Et nunc non omittatis, quoniam in vobis elegit Dominus ad standum ante se ad ministrandum, et ut sint sibi ministrantes et adolentes.

12. Et surrexerunt Levitæ, Maath filius Amasi, et Joel filius Azariae de filiis Caath : et de filiis Merari, Cis filius Abdi, et Azarias filius Haclel : et de filiis Gedsoni, Jodaad filius Zemmath, et Joadan. Hi filii Joachia.

13. Et de filiis Elisaphan, Zambri, et Jeiel : et de filiis Asaph, Zacharias, et Matthanias :

14. et de filiis Itheman, Jeiel et Semel : et de filiis Idithum, Samas, et Ozziel.

15. Et congregaverunt fratres suos, et purificati sunt juxta mandatum regis per præceptum Domini, ad mundandam domum Domini.

16. Et ingressi sunt sacerdotes intus in domum Domini ad purificandam, et ejecerunt omnem immunditiam inventam in domo Domini et in atrium domus Domini. Et susceperunt Levite ejicere in torrentem Cedron foras.

17. Et coeperunt die prima, neomenia primi mensis purificare, et die octava mensis intraverunt in templum Domini, et purificaverunt domum Domini in diebus octo, et die tertiadecima mensis primi consummaverunt.

18. Et ingressi sunt intus ad Ezechiam regem, et dixerunt : Purificavimus omnia quæ in domo Domini, altare holocaustosis et vasa ejus, et mensam propositionis et vasa ejus,

19. et omnia vasa quæ polluerat rex Achaz in regno suo in rebelhione sua, paravimus et purificavimus : ecce sunt ante altare Domini.

20. Et surrexit mane Ezechias rex, et congregavit principes civitatis, et ascendit in domum Domini,

21. καὶ ἀνήνεγκε μόσχους ἑπτὰ, κριοὺς ἑπτὰ, ἀμνοὺς ἑπτὰ, χιμάρους αἰγῶν ἑπτὰ περὶ ἁμαρτίας, περὶ τῆς βασιλείας, καὶ περὶ τῶν ἁγίων, καὶ περὶ Ἰσραὴλ· καὶ εἶπε τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν τοῖς ἱερεῦσιν ἀναβαίνειν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον Κυρίου.

22. Καὶ ἔθυσαν τοὺς μόσχους, καὶ ἐδέξαντο οἱ ἱερεῖς τὸ αἷμα, καὶ προσέχεαν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· καὶ ἔθυσαν τοὺς κριοὺς, καὶ προσέχεαν τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· καὶ ἔθυσαν τοὺς ἀμνοὺς, καὶ περιέχεον τὸ αἷμα τῷ θυσιαστηρίῳ.

23. Καὶ προσήγαγον τοὺς χιμάρους τοὺς περὶ ἁμαρτίας ἐναντίον τοῦ βασιλέως καὶ τῆς ἐκκλησίας, καὶ ἐπέθηκαν τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπ' αὐτούς.

24. Καὶ ἔθυσαν αὐτοὺς οἱ ἱερεῖς, καὶ ἐξιλάσαντο τὸ αἷμα αὐτῶν πρὸς τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἐξιλάσαντο περὶ πάντος Ἰσραὴλ, ὅτι εἶπεν ὁ βασιλεὺς· Περὶ πάντος Ἰσραὴλ ἡ ὀλοκαύτως, καὶ τὰ περὶ ἁμαρτίας.

25. Καὶ ἔστησε τοὺς Λευῖτας ἐν οἴκῳ Κυρίου ἐν κυμβάλοις, καὶ ἐν νάβλαις, καὶ ἐν κινύραις, κατὰ τὴν ἐντολὴν Δαυὶδ τοῦ βασιλέως, καὶ Γαδ τοῦ δρώντος τῷ βασιλεῖ, καὶ Νάθαν τοῦ προφήτου, ὅτι διὰ ἐντολῆς Κυρίου τὸ πρόσταγμα ἐν χειρὶ τῶν προφητῶν.

26. Καὶ ἔστησαν οἱ Λευῖται ἐν ὄργανοις Δαυὶδ, καὶ οἱ ἱερεῖς ταῖς σάλπιγξι.

27. Καὶ εἶπεν Ἐζεκίας ἀνενέχαι τὴν ὀλοκαύτως ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. Καὶ ἐν τῷ ἀρξασθαι ἀναφέρειν τὴν ὀλοκαύτως, ἤρξαντο ᾄδειν Κυρίῳ, καὶ σάλπιγγες πρὸς τὰ ὄργανα Δαυὶδ βασιλέως Ἰσραὴλ.

28. Καὶ πᾶσα ἡ ἐκκλησία προσεκύνει, καὶ οἱ ψαλτωδοὶ ᾄδοντες, καὶ σάλπιγγες σαλπίζουσαι ἕως οὗ συνετελέσθη ἡ ὀλοκαύτως.

29. Καὶ ὡς συνετέλεσαν ἀναφέροντες, ἔκαμψεν ὁ βασιλεὺς καὶ πάντες οἱ εὐρεθέντες, καὶ προσεκύνησαν.

30. Καὶ εἶπεν Ἐζεκίας ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ ἄρχοντες τοῖς Λευῖταις, ὑμνεῖν τὸν Κύριον ἐν λόγοις Δαυὶδ καὶ Ἀσάφ τοῦ προφήτου· καὶ ὑμνοῦν ἐν εὐφροσύνῃ, καὶ ἔπεσαν καὶ προσεκύνησαν.

31. Καὶ ἀπεκρίθη Ἐζεκίας, καὶ εἶπε· Νῦν ἐπληρώσατε τὰς χεῖρας ὑμῶν Κυρίῳ, προσάγετε καὶ φέρετε θυσίας αἰνέσεως εἰς οἶκον Κυρίου. Καὶ ἀνήνεγκεν ἡ ἐκκλησία θυσίας καὶ αἰνέσεις εἰς οἶκον Κυρίου, καὶ πᾶς πρόθυμος τῇ καρδίᾳ ὀλοκαυτώσει.

32. Καὶ ἐγένετο ὁ ἀριθμὸς τῆς ὀλοκαυτώσεως ἧς ἀνήνεγκεν ἡ ἐκκλησία, μόσχοι ἑβδομήκοντα, κριοὶ ἑκατὸν, ἀμνοὶ διακόσιοι, εἰς ὀλοκαύτως Κυρίῳ πάντα ταῦτα.

33. Καὶ οἱ ἡγιασμένοι μόσχοι ἑξακόσιοι, πρόβατα τρισχίλια.

34. Ἀλλ' ἡ οἱ ἱερεῖς ἦσαν ὀλίγοι, καὶ οὐκ ἔδύναντο ἐκδεῖραι τὴν ὀλοκαύτως, καὶ ἀντελάβοντο αὐτῶν οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν οἱ Λευῖται ἕως οὗ συνετελέσθη τὸ ἔργον, καὶ ἕως οὗ ἡγνίσθησαν οἱ ἱερεῖς, ὅτι οἱ Λευῖται πρόθυμως ἡγνίσαν παρὰ τοὺς ἱερεῖς.

35. Καὶ ἡ ὀλοκαύτως πολλὴ ἐν τοῖς στέασι τῆς τελειώσεως τοῦ σωτηρίου καὶ τῶν σπονδῶν τῆς ὀλοκαυτώσεως· καὶ κατωρθώθη τὸ ἔργον ἐν οἴκῳ Κυρίου.

36. Καὶ ἠυφράνθη Ἐζεκίας καὶ πᾶς ὁ λαός, διὰ τὸ ἡτοιμακέναι τὸν Θεὸν τῷ λαῷ, ὅτι ἐξάπινα ἐγένετο ὁ λόγος.

21. et obtulit vitulos septem, arietes septem, agnos septem, hircos caprarum septem pro peccato, pro regno, et pro sanctis, et pro Israel : et dixit filiis Aaron sacerdotibus ascendere super altare Domini.

22. Et sacrificaverunt vitulos, et suscepērunt sacerdotes sanguinem, et effuderunt super altare : et immolaverunt vitulos, et effundebant sanguinem super altare : et immolaverunt agnos, et circumfuderunt sanguinem altari.

23. Et adduxerunt hircos qui pro peccato ante regem et ecclesia, et imposuerunt manus suas super eos.

24. Et sacerdotes immolaverunt eos, et expiaverunt sanguinem eorum ad altare, et expiaverunt pro omni Israel, quoniam dixit rex : Pro omni Israel holocaustosis, et quas pro peccato.

25. Et statuit Levitas in domo Domini in cymbalis, et in nablīs, et in citharis, juxta mandatum David regis, et Gad qui erat videns regi, et Nathan prophetæ, quoniam per mandatum Domini præceptum in manu prophetarum.

26. Et steterunt Levitæ in organis David, et sacerdotes tubis.

27. Et dixit Ezechas offerre holocaustosim super altare. Et in incipiendo offerre holocaustosim, cœperunt cantare Domino, et tubæ ad organa David regis Israel.

28. Et universa ecclesia adorabat, et cantores cantantes, et tubæ clangentes quoadusque consummata est holocaustosis.

29. Et ut consummaverunt offerentes, flexit se rex et omnes inventi, et adoraverunt.

30. Et dixit Ezechas rex et principes Levitis, laudare Dominum in sermonibus David et Asaph prophetæ : et laudabant in lætitia, et procubuerunt et adoraverunt.

31. Et respondit Ezechas, et dixit : Nunc implestis manus vestras Domino, adducite et afferte sacrificia laudationis in domum Domini. Et obtulit ecclesia sacrificia et laudationes in domum Domini, et omnis promptus corde holocaustoses.

32. Et fuit numerus holocaustosis quam obtulit ecclesia, vituli septuaginta, arietes centum, agni ducenti, in holocaustosim Domino omnia hæc.

33. Et sanctificati vituli sexcenti, oves ter mille.

34. Sed sacerdotes fuerunt pauci, et non potuerunt ex-coriare holocaustosim, et adjuverunt eos fratres eorum Levitæ quoadusque consummatum est opus, et quoadusque purificati sunt sacerdotes, quoniam Levitæ prompte purificabant præ sacerdotibus.

35. Et holocaustosis multa in adipibus consummationis ipsius salutaris et libaminum holocaustosis : et directum est opus in domo Domini.

36. Et lætatus est Ezechas et omnis populus, quia paraverat Deus populo, nam subito factum est verbum.

1. Καὶ ἀπέστειλεν Ἐζεκίας ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα, καὶ ἐπιστολάς ἔγραψεν ἐπὶ τὸν Ἐφραΐμ καὶ Μανασσῇ, ἔλθειν εἰς οἶκον Κυρίου εἰς Ἱερουσαλὴμ, ποιῆσαι τὸ φασέκ τῷ Κυρίῳ Θεῷ Ἰσραὴλ.

2. Καὶ ἐβουλεύσατο ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ ἄρχοντες καὶ πᾶσα ἡ ἐκκλησία ἐν Ἱερουσαλὴμ, ποιῆσαι τὸ φασέκ τῷ μηνὶ τῷ δευτέρῳ.

3. Οὐ γὰρ ἠδυνάσθησαν ποιῆσαι αὐτὸ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ὅτι οἱ ἱερεῖς οὐχ ἡγνίσθησαν ἱκανοί, καὶ ὁ λαὸς οὐ συνήχθη εἰς Ἱερουσαλὴμ.

4. Καὶ ἤρεσεν ὁ λόγος ἐναντίον τοῦ βασιλέως καὶ ἐναντίον τῆς ἐκκλησίας.

5. Καὶ ἔστησαν λόγον διελθεῖν κήρυγμα ἐν παντὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ Βηρσαβεί ἕως Δάν, ἐλθόντας ποιῆσαι τὸ φασέκ Κυρίῳ Θεῷ Ἰσραὴλ εἰς Ἱερουσαλὴμ, ὅτι πληθὺς οὐκ ἐποίησε κατὰ τὴν γραφὴν.

6. Καὶ ἐπορεύθησαν οἱ τρέχοντες σὺν ταῖς ἐπιστολαῖς παρὰ τοῦ βασιλέως καὶ τῶν ἀρχόντων εἰς πάντα Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδαν, κατὰ τὸ πρόσταγμα τοῦ βασιλέως, λέγοντες· Οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, ἐπιστρέψατε πρὸς Κύριον Θεὸν Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἐπιστρέψατε τοὺς ἀνασεσωσμένους, τοὺς καταλειφθέντας ἀπὸ χειρὸς βασιλέως Ἀσσοὺρ.

7. Καὶ μὴ γίνεσθε καθὼς οἱ πατέρες ὑμῶν καὶ οἱ ἀδελφοὶ ὑμῶν, οἱ ἀπέστησαν ἀπὸ Κυρίου Θεοῦ πατέρων αὐτῶν, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς εἰς ἐρήμωσιν, καθὼς ὑμεῖς ὁρᾶτε.

8. Καὶ νῦν μὴ σκληρύνετε τὰς καρδίας ὑμῶν ὡς οἱ πατέρες ὑμῶν, δότε δόξαν Κυρίῳ τῷ Θεῷ, καὶ εἰσέλθετε εἰς τὸ ἅγιασμα αὐτοῦ ὃ ἡγάσεν εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ δουλεύσατε τῷ Κυρίῳ Θεῷ ὑμῶν, καὶ ἀποστρέψει ἄρ' ὑμῶν θυμὸν ὀργῆς.

9. Ὅτι ἐν τῷ ἐπιστρέφειν ὑμᾶς πρὸς Κύριον, οἱ ἀδελφοὶ ὑμῶν καὶ τὰ τέκνα ὑμῶν ἔσονται ἐν οἰκτιρμοῖς ἐναντι πάντων τῶν αἰχμαλωτισάντων αὐτοὺς, καὶ ἀποστρέψει εἰς τὴν γῆν ταύτην, ὅτι ἐλεήμων καὶ οἰκτίρμων Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ οὐκ ἀποστρέψει τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀρ' ὑμῶν, ἐὰν ἐπιστρέψωμεν πρὸς αὐτόν.

10. Καὶ ἦσαν οἱ τρέχοντες διαπορευόμενοι πόλιν ἐκ πόλεως ἐν τῷ ὄρει Ἐφραΐμ, καὶ Μανασσῇ, καὶ ἕως Ζαβουλὸν· καὶ ἐγένοντο ὡς καταγελοῦντες αὐτῶν καὶ καταμικνόμενοι.

11. Ἀλλὰ ἄνθρωποι Ἀσὴρ καὶ ἀπὸ Μανασσῇ καὶ ἀπὸ Ζαβουλὸν ἐνετράπησαν, καὶ ἦλθον εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ εἰς Ἰούδα.

12. Καὶ ἐγένετο χεὶρ Κυρίου δοῦναι αὐτοῖς καρδίαν μίαν ἔλθειν, τοῦ ποιῆσαι κατὰ τὰ πρόσταγμα τοῦ βασιλέως καὶ τῶν ἀρχόντων ἐν λόγῳ Κυρίου.

13. Καὶ συνήχθησαν εἰς Ἱερουσαλὴμ λαὸς πολὺς τοῦ ποιῆσαι τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων ἐν τῷ μηνὶ τῷ δευτέρῳ, ἐκκλησία πολλὴ σφόδρα.

14. Καὶ ἀνέστησαν, καὶ καθεῖλαν τὰ θυσιαστήρια τὰ ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ πάντα ἐν οἷς ἐθυμίων τοῖς ψευδέσι, κατέσπασαν καὶ ἔρριψαν εἰς τὸν χειμάρρουν Κεδρὼν.

15. Καὶ ἔθυσαν τὸ φασέκ τῇ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ δευτέρου. Καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται ἐνετράπησαν καὶ ἡγνίσαν, καὶ εἰσήμεναν ὀλοκαυτώματα ἐν οἴκῳ Κυρίου.

1. Et misit Ezechias ad omnem Israel et Juda, et epistolas scripsit ad Ephraim et Manasse, ut venirent in domum Domini in Jerusalem, ad faciendum phasec Domino Deo Israel.

2. Et consilium iniit rex et principes et omnis ecclesia in Jerusalem, facere phasec mense secundo.

3. Non enim potuerant facere illud in tempore illo, quoniam sacerdotes non erant sanctificati sufficientes, et populus non convenerat in Jerusalem.

4. Et placuit verbum coram rege et coram ecclesia.

5. Et statuerunt verbum ad transmittendum praeconium in omnem Israel a Bersabee usque Dan, ut venientes facerent phasec Domino Deo Israel in Jerusalem, quoniam multitudo non fecerat secundum scripturam.

6. Et iverunt cursores cum epistolis a rege et principibus in omnem Israel et Judam, juxta praeceptum regis, dicentes: Filii Israel, revertite ad Dominum Deum Abraham et Isaac et Israel, et redire facite eos qui evaserunt, qui relictii sunt a manu regis Assur.

7. Et nolite fieri sicut patres vestri et fratres vestri, qui recesserunt a Domino Deo patrum suorum, et tradidit eos in desolationem, sicut vos videtis.

8. Et nunc nolite obdurare corda vestra sicut patres vestri, date gloriam Domino Deo, et introite in sanctuarium ejus quod sanctificavit in saeculum, et servite Domino Deo vestro, et avertet a vobis furorem irae.

9. Quoniam in revertendo vos ad Dominum, fratres vestri et filii vestri erunt in miserationibus coram omnibus qui captivarunt eos, et redire faciet in terram hanc, quoniam misericors et miserator Dominus Deus noster, et non avertet faciem suam a vobis, si reverterimus ad eum.

10. Et fuerunt cursores transeuntes civitatem e civitate in monte Ephraim, et Manasse, et usque Zabulon: et fuerunt sicut irridentes eos et subsannantes.

11. Sed viri Aser et de Manasse et de Zabulon confusi sunt, et venerunt in Jerusalem et in Juda.

12. Et facta est manus Domini ad dandum eis cor unum veniendi, ad faciendum secundum praecepta regis et principum in verbo Domini.

13. Et congregati sunt in Jerusalem populus multus ad faciendum festivitatem azymorum in mense secundo, ecclesia multa valde.

14. Et surrexerunt, et diruerunt altaria quae in Jerusalem, et omnia in quibus adolebant falsis, demoliti sunt et projecerunt in torrentem Cedron.

15. Et immolaverunt phasec quartadecima mensis secundi. Et sacerdotes et Levitae confusi sunt et purificaverunt, et obtulerunt holocaustomata in domo Domini.

16. Καὶ ἔστησαν ἐπὶ τὴν στάσιν αὐτῶν, κατὰ τὸ κρίμα αὐτῶν, κατὰ τὴν ἐντολὴν Μωϋσῆ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ, καὶ οἱ ἱερεῖς ἐδέχοντο τὰ αἵματα ἐκ χειρὸς τῶν Λευιτῶν.

17. Ὅτι πλῆθος τῆς ἐκκλησίας οὐχ ἡγνίσθη, καὶ οἱ Λευῖται ἦσαν τοῦ θύειν τὸ φασέκ παντὶ τῷ μὴ δυναμένῳ ἀγνισθῆναι τῷ Κυρίῳ.

18. Ὅτι πλείστον τοῦ λαοῦ ἀπὸ Ἐφραΐμ, καὶ Μανασσῆ, καὶ Ἰσάχαρ, καὶ Ζαβουλὼν, οὐχ ἡγνισαν, ἀλλ' ἔφαγον τὸ φασέκ παρὰ τὴν γραφὴν. Τοῦτο καὶ προσηύχαστο Ἐζεκίας περὶ αὐτῶν, λέγων· Κύριος ἀγαθὸς ἐξιλάσθω.

19. ὑπὲρ πάσης καρδίας κατευθυνούσης ἐκζητῆσαι Κύριον τὸν Θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν, καὶ οὐ κατὰ τὴν ἀγγελίαν τῶν ἁγίων.

20. Καὶ ἐπήκουσε Κύριος τῷ Ἐζεκίᾳ, καὶ ἰάσατο τὸν λαόν.

21. Καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ οἱ εὐρεθέντες ἐν Ἱερουσαλὴμ τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων ἑπτὰ ἡμέρας ἐν εὐφροσύνῃ μεγάλῃ, καὶ καθυμνοῦντες τῷ Κυρίῳ ἡμέραν καθ' ἡμέραν, καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται ἐν ὀργάνοις τῷ Κυρίῳ.

22. Καὶ ἐλάλησεν Ἐζεκίας ἐπὶ πᾶσαν καρδίαν τῶν Λευιτῶν καὶ τῶν συνιόντων σύνεσιν ἀγαθὴν τῷ Κυρίῳ· καὶ συνετέλεσαν τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων ἑπτὰ ἡμέρας, θύοντες θυσίαν σωτηρίου, καὶ ἐξομολογούμενοι τῷ Κυρίῳ Θεῷ τῶν πατέρων αὐτῶν.

23. Καὶ ἐβουλεύσατο ἡ ἐκκλησία ἅμα ποιῆσαι ἑπτὰ ἡμέρας ἄλλας· καὶ ἐποίησαν ἑπτὰ ἡμέρας ἐν εὐφροσύνῃ.

24. ὅτι Ἐζεκίας ἀπῆρξατο τῷ Ἰούδα, τῇ ἐκκλησίᾳ χίλους μόσχους καὶ ἑπτακισχίδια πρόβατα, καὶ οἱ ἀρχόντες ἀπῆρξαντο τῷ λαῷ μόσχους χίλους καὶ πρόβατα δέκα χιλιάδας, καὶ τὰ ἅγια τῶν ἱερέων εἰς πλῆθος.

25. Καὶ τῷρράνθη πᾶσα ἡ ἐκκλησία, οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται, καὶ πᾶσα ἡ ἐκκλησία Ἰούδα, καὶ οἱ εὐρεθέντες ἐξ Ἱερουσαλὴμ, καὶ οἱ προσήλυτοι οἱ ἐλθόντες ἀπὸ γῆς Ἰσραὴλ, καὶ οἱ κατοικοῦντες Ἰούδα.

26. Καὶ ἐγένετο εὐφροσύνῃ μεγάλη ἐν Ἱερουσαλὴμ· ἀπὸ ἡμερῶν Σαλωμών υἱοῦ Δαυὶδ βασιλέως Ἰσραὴλ οὐκ ἐγένετο τοιαύτη ἑορτὴ ἐν Ἱερουσαλὴμ.

27. Καὶ ἀνέστησαν οἱ ἱερεῖς οἱ Λευῖται καὶ εὐλόγησαν τὸν λαόν, καὶ ἐπηκούσθη ἡ φωνὴ αὐτῶν, καὶ ἦλθεν ἡ προσευχὴ αὐτῶν εἰς τὸ κατοικητήριον τὸ ἅγιον αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανόν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΑ'.

1. Καὶ ὥς συνετέλεσθη πάντα ταῦτα, ἐξῆλθε πᾶς Ἰσραὴλ οἱ εὐρεθέντες ἐν πόλεσιν Ἰούδα, καὶ συνέτριψαν τὰς στήλας, καὶ ἐκοψαν τὰ ἄλση, καὶ κατέσπασαν τὰ ὑψηλὰ καὶ τοὺς βωμοὺς ἀπὸ πάσης τῆς Ἰουδαίας καὶ Βενιαμὴν, καὶ ἐξ Ἐφραΐμ, καὶ ἀπὸ Μανασσῆ ἕως εἰς τέλος. Καὶ ἐπέστρεψαν πᾶς Ἰσραὴλ ἕκαστος εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ, καὶ εἰς τὰς πόλεις αὐτῶν.

2. Καὶ ἔταξεν Ἐζεκίας τὰς ἐφημερίας τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν, καὶ τὰς ἐφημερίας ἑκάστου κατὰ τὴν ἑαυτοῦ λειτουργίαν τοῖς ἱερεῦσι καὶ τοῖς Λευῖταις εἰς τὴν ὀλοκαύτωσιν, καὶ εἰς τὴν θυσίαν τοῦ σωτηρίου, καὶ αἰνεῖν, καὶ ἐξομολογεῖσθαι, καὶ λειτουργεῖν ἐν ταῖς πύλαις ἐν ταῖς αὐλαῖς οἴκου Κυρίου.

16. Et steterunt super stationem suam, juxta judicium suum, juxta mandatum Moysi hominis Dei, et sacerdotes accipiebant sanguines de manu Levitarum.

17. Quoniam multitudo ecclesiarum non erat purificata, et Levitae fuerunt ad immolandum phasec omni qui non potuerat purificari Domino.

18. Quoniam plurima pars populi ab Ephraim, et Manasse, et Issachar, et Zabulon, non purificaverunt, sed manducaverunt phasec præter scripturam. Hoc et deprecatus est Ezechias pro eis, dicens : Dominus bonus propitiatur.

19. pro omni corde dirigente ad exquirendum Dominum Deum patrum suorum, et non secundum purificationem sanctorum.

20. Et exaudivit Dominus Ezechiam, et sanavit populum.

21. Et fecerunt filii Israel qui inventi sunt in Jerusalem festivitatem azymorum septem diebus in lætitia magna, et hymnos dicentes Domino diem per diem, et sacerdotes et Levitae in organis Domino.

22. Et locutus est Ezechia ad omne cor Levitarum et intelligentium intellectum bonum Domino : et consummaverunt festivitatem azymorum septem diebus, sacrificantes sacrificium salutaris, et confitentes Domino Deo patrum suorum.

23. Et deliberavit ecclesia simul facere septem dies alios : et fecerunt septem dies in lætitia :

24. quoniam Ezechias primitias obtulit ipsi Juda, ipsi ecclesiae mille vitulos et septem mille oves, et principes obtulerunt primitias populo vitulos mille et oves decem mille, et sancta sacerdotum in multitudine.

25. Et lætata est omnis ecclesia, sacerdotes et Levitae et omnis ecclesia Juda, et qui inventi sunt de Jerusalem, et proselyti qui venerant de terra Israel, et habitantes Juda.

26. Et facta est lætitia magna in Jerusalem : a diebus Salomon filii David regis Israel non facta est talis festivitas in Jerusalem.

27. Et surrexerunt sacerdotes Levitae et benedixerunt populum, et exaudita est vox eorum, et venit deprecatio eorum ad habitaculum sanctum ejus in cælum.

CAPUT XXXI.

1. Et postquam consummata sunt omnia hæc, egressus est omnis Israel qui inventi sunt in civitatibus Juda, et contriverunt stalnas, et exciderunt lucos, et diruerunt excelsa et aras de omni Judæa et Benjamin, et de Ephraim, et de Manasse usque in finem. Et reverterunt omnis Israel unusquisque ad hæreditatem suam, et ad civitates suas.

2. Et ordinavit Ezechias vices sacerdotum et Levitarum, et vices cujusque juxta suum ministerium sacerdotibus et Levitis ad holocaustosim, et ad sacrificium salutaris, et ad laudandum, et confitendum, et ministrandum in portis in atriis domus Domini.

3. Καὶ μερὲς τοῦ βασιλείου ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ, εἰς τὰς ὀλοκαυτώσεις τὴν πρωΐνην καὶ τὴν δειλινὴν, καὶ ὀλοκαυτώσεις εἰς τὰ σάββατα, καὶ εἰς τὰς νομηνίας, καὶ εἰς τὰς ἑορτὰς τὰς γεγραμμένας ἐν τῷ νόμῳ Κυρίου.

4. Καὶ εἶπε τῷ λαῷ τοῖς κατοικοῦσιν ἐν Ἱερουσαλὴμ, δοῦναι τὴν μερίδα τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν, ὅπως κατισχύσωσιν ἐν τῇ λειτουργίᾳ οἴκου Κυρίου.

5. Καὶ ὡς προσέταξε τὸν λόγον, ἐπλεόνασεν Ἰσραὴλ ἀπαρχὴν σίτου, καὶ οἴνου, καὶ ἐλαίου, καὶ μέλιτος, καὶ πᾶν γέννημα ἀγροῦ, καὶ ἐπιδέκατα πάντα εἰς πλῆθος ἤνεγκαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα.

6. Καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν ταῖς πόλεσιν Ἰούδα καὶ αὐτοὶ ἤνεγκαν ἐπιδέκατα μόσγων καὶ προβάτων, καὶ ἐπιδέκατα αἰγῶν, καὶ ἤγαγον τῷ Κυρίῳ Θεῷ αὐτῶν, καὶ εἰσήνεγκαν καὶ ἔθηκαν σωροὺς σωρῶν.

7. Ἐν τῷ μηνὶ τῷ τρίτῳ ἤρξαντο οἱ σωροὶ θεμελιοῦσθαι, καὶ ἐν τῷ μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ συνετελέσθησαν.

8. Καὶ ἦλθεν Ἐζεκίας καὶ οἱ ἄρχοντες, καὶ εἶδον τοὺς σωροὺς, καὶ ἠυλόγησαν τὸν Κύριον καὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ Ἰσραὴλ.

9. Καὶ ἐπυνθάνετο Ἐζεκίας τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν ὑπὲρ τῶν σωρῶν.

10. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Ἀζαρίας ὁ ἱερεὺς ὁ ἄρχων εἰς οἶκον Σαδὸκ, καὶ εἶπεν· Ἐξ οὗ ἔρχεται ἡ ἀπαρχὴ φέρεσθαι εἰς οἶκον Κυρίου, ἐράγομεν καὶ ἐπίομεν καὶ καταλείπομεν ἕως εἰς πλῆθος, ὅτι Κύριος ἠυλόγησε τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ καταλείπομεν ἐπὶ τὸ πλῆθος τοῦτο.

11. Καὶ εἶπεν Ἐζεκίας ἔτι ἐτοιμάσαι παστοφῶρια εἰς οἶκον Κυρίου, καὶ ἡτοίμασαν,

12. καὶ ἤνεγκαν ἐκεῖ τὰς ἀπαρχὰς καὶ τὰ ἐπιδέκατα ἐν πίστει· καὶ ἐπ' αὐτῶν ἐπιστάτης Χωνενίας ὁ Λευίτης, καὶ Σεμεὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ διαδεχόμενος,

13. καὶ Ἰειήλ, καὶ Ὀζίας, καὶ Ναῆθ, καὶ Ἀσαήλ, καὶ Ἰεριμὼθ, καὶ Ἰωζαβὰδ, καὶ Ἐλῆλ, καὶ ὁ Σαμαχία, καὶ Μαάθ, καὶ Βαναίας, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καθεσταμένοι διὰ Χωνενίου καὶ Σεμεὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καθὼς προσέταξεν Ἐζεκίας ὁ βασιλεὺς καὶ Ἀζαρίας ὁ ἡγούμενος οἴκου Κυρίου.

14. Καὶ Κορὴ ὁ τοῦ Ἰεμνὰ ὁ Λευίτης, ὁ πυλωρὸς κατὰ ἀνατολὰς ἐπὶ τῶν θυρῶν, δοῦναι τὰς ἀπαρχὰς Κυρίου, καὶ τὰ ἅγια τῶν ἁγίων,

15. διὰ χειρὸς Ὀδὸμ, καὶ Βενιαμὴν, καὶ Ἰησοῦς, καὶ Σεμεὶ, καὶ Ἀμαρίας, καὶ Σεχονίας διὰ χειρὸς τῶν ἱερέων ἐν πίστει, δοῦναι τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν κατὰ τὰς ἑφημερίας, κατὰ τὸν μέγαν καὶ τὸν μικρὸν,

16. ἐκτὸς τῆς ἐπιγονῆς τῶν ἀρσενικῶν ἀπὸ τριετοῦς καὶ ἐπάνω, παντὶ τῷ εἰσπορευομένῳ εἰς οἶκον Κυρίου, εἰς λόγον ἡμερῶν εἰς ἡμέραν, εἰς λειτουργεῖν ἐφημερίαις διατάξεως αὐτῶν.

17. Οὗτος ὁ καταλογισμὸς τῶν ἱερέων κατ' οἴκους πατρῴων· καὶ οἱ Λευῖται ἐν ταῖς ἐφημερίαις αὐτῶν, ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, ἐν διατάξει,

18. ἐγκαταλόγισαι ἐν πάσῃ ἐπιγονῇ υἱῶν αὐτῶν καὶ θυγατέρων αὐτῶν εἰς πᾶν πλῆθος, ὅτι ἐν πίστει ἤγινισαν τὸ ἅγιον.

19. Τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν τοῖς ἱερατεύουσι, καὶ οἱ ἀπὸ τῶν πόλεων αὐτῶν ἐν πάσῃ πόλει καὶ πόλει, ἄνδρες οἱ

3. Et portio regis de substantia ejus, ad holocaustos matutinam et vespertinam, et holocaustos in sabbata, et in neomenias, et in festivitates scriptas in lege Domini.

4. Et dixit populo habitantibus in Jerusalem, dare portionem sacerdotum et Levitarum, ut confortentur in ministerio domus Domini.

5. Et postquam constituit verbum, abundanter dedit Israel primitias frumenti, et vini, et olei, et mellis, et omne genimen agri, et decimas omnes in multitudine attulerunt filii Israel et Juda.

6. Et habitantes in civitatibus Juda etiam ipsi attulerunt decimas vitulorum et ovium, et decimas caprarum, et sanctificaverunt Domino Deo suo, et intulerunt et posuerunt acervos acervos.

7. In mense tertio corperunt acervi fundari, et in mense septimo consummati sunt.

8. Et venit Ezechias et principes, et viderunt acervos, et benedixerunt Dominum et populum ejus Israel.

9. Et percunctatus est Ezechias sacerdotes et Levitas super acervis.

10. Et dixit ad eum Azarias sacerdos princeps in domo Sadoc, et dixit: Ex quo corperunt primitiae afferri in domum Domini, manducavimus et bibimus et reliquimus usque ad multitudinem, quoniam Dominus benedixit populum suum, et reliquimus ad multitudinem hanc.

11. Et dixit Ezechias adhuc parare pastophoria in domo Domini, et paraverunt,

12. et attulerunt illuc primitias et decimas in fide: et super eos praeses Chonenias Levita, et Semei frater ejus succedens,

13. et Jeiel, et Ozias, et Naeth, et Asael, et Jerimoth, et Jozabad, et Eliel, et Samachia, et Maath, et Banaias, et filii ejus constituti per Choneniam et Semei fratrem ejus, sicut ordinavit Ezechias rex et Azarias dux domus Domini.

14. Et Core filius Jemna Levita, janitor ad orientem super dona, ad dandum primitias Domini, et sancta sanctorum,

15. per manum Odom, et Benjamin, et Jesus, et Semei, et Amarias, et Sechonias per manum sacerdotum in fide, ad dandum fratribus suis secundum vices, juxta magnum et parvum,

16. praeter sorturam masculinorum a triennio et supra, omni ingredienti in domum Domini, in verbo dierum in die, ad ministerium vicibus ordinationis suae.

17. Hae distributio sacerdotum secundum domos patrum: et Levitae et in vicibus suis, a vigesimo anno et supra, in ordinatione,

18. ad distribuendum in omni sortura filiorum suorum et filiarum suarum in omnem multitudinem, quoniam in fide purificaverant sanctum.

19. Filiis Aaron fungentibus sacerdotio, et qui de civitatibus eorum in omni civitate et civitate, viri qui nominati

ὠνομάσθησαν ἐν ὀνόματι, δοῦναι μερίδα παντὶ ἀρσενικῷ ἐν τοῖς ἱερεῦσι, καὶ παντὶ καταριθμουμένῳ ἐν τοῖς Λευίταις.

20. Καὶ ἐποίησεν οὕτως Ἐζεκίας ἐν παντὶ Ἰούδα, καὶ ἐποίησε τὸ καλὸν καὶ τὸ εὐθὲς ἐναντίον τοῦ Κυρίου Θεοῦ αὐτοῦ.

21. Καὶ ἐν παντὶ ἔργῳ ᾧ ἤρξατο ἐν ἐργασίᾳ ἐν οἴκῳ Κυρίου, καὶ ἐν τῷ νόμῳ καὶ ἐν τοῖς προστάγμασιν ἐξεζήτησε τὸν Θεὸν αὐτοῦ ἐξ ὅλης ψυχῆς αὐτοῦ, καὶ ἐποίησε καὶ εὐδοώθη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΑΒ'.

1. Καὶ μετὰ τοὺς λόγους τούτους καὶ τὴν ἀλήθειαν ταύτην, ἦλθε Σενναχηρίμ βασιλεὺς Ἀσσυρίων, καὶ ἦλθεν ἐπὶ Ἰούδαν, καὶ παρενέβαλεν ἐπὶ τὰς πόλεις τὰς τειχέρεις, καὶ εἶπε προκαταλαβέσθαι αὐτάς.

2. Καὶ εἶδεν Ἐζεκίας ὅτι ἦκει Σενναχηρίμ, καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ τοῦ πολεμῆσαι ἐπὶ Ἱερουσαλήμ.

3. Καὶ ἐβουλεύσατο μετὰ τῶν πρεσβυτέρων αὐτοῦ καὶ τῶν δυνατῶν, ἐμφράξαι τὰ ὕδατα τῶν πηγῶν ἃ ἦν ἔξω τῆς πόλεως, καὶ συνεπίσχυσαν αὐτῷ.

4. Καὶ συνήγαγε λαὸν πολὺν, καὶ ἐνέφραξε τὰ ὕδατα τῶν πηγῶν, καὶ τὸν ποταμὸν τὸν διορίζοντα διὰ τῆς πόλεως, λέγων· Μὴ ἔλθῃ βασιλεὺς Ἀσσοῦρ, καὶ εὕρῃ ὕδωρ πολὺ, καὶ κατισχύσῃ.

5. Καὶ κατίσχυσεν Ἐζεκίας, καὶ ὠκοδόμησε πᾶν τὸ τεῖχος τὸ κατεσκαμμένον καὶ πύργους καὶ ἔξω προτείχισμα ἄλλο, καὶ κατίσχυσε τὸ ἀνάλημμα τῆς πόλεως Δαυὶδ, καὶ κατεσκεύασεν ὅπλα πολλὰ.

6. Καὶ ἔθετο ἀρχοντας τοῦ πολέμου ἐπὶ τὸν λαόν, καὶ συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ἐπὶ τὴν πλατείαν τῆς πόλεως τῆς φάραγγος, καὶ ἐλάλησεν ἐπὶ καρδίαν αὐτῶν, λέγων·

7. Ἰσχύσατε καὶ ἀνδρίζεσθε, καὶ μὴ φοβηθῆτε, μηδὲ πτοηθῆτε ἀπὸ προσώπου βασιλέως Ἀσσοῦρ, καὶ ἀπὸ προσώπου παντὸς τοῦ ἔθνους τοῦ μετ' αὐτοῦ, ὅτι μεθ' ἡμῶν πλείονες ἢ μετ' αὐτοῦ.

8. Μετὰ αὐτοῦ βραχίονες σάρκινοι, μεθ' ἡμῶν δὲ Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν, τοῦ σώζειν καὶ τοῦ πολεμεῖν τὸν πόλεμον ἡμῶν. Καὶ κατεθάρσησεν ὁ λαὸς ἐπὶ τοῖς λόγοις Ἐζεκίου βασιλέως Ἰούδα.

9. Καὶ μετὰ ταῦτα ἀπέστειλε Σενναχηρίμ βασιλεὺς Ἀσσυρίων τοὺς παῖδας ἑαυτοῦ ἐπὶ Ἱερουσαλήμ, καὶ αὐτὸς ἐπὶ Λαχίς, καὶ πᾶσα ἡ στρατιά μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀπέστειλε πρὸς Ἐζεκίαν βασιλέα Ἰούδα, καὶ πρὸς πάντα Ἰούδα τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ, λέγων·

10. Οὕτως λέγει Σενναχηρίμ βασιλεὺς Ἀσσυρίων· Ἐπὶ τί ὑμεῖς πεποιθάτε, καὶ καθήσεσθε ἐν τῇ περιοχῇ ἐν Ἱερουσαλήμ;

11. Οὐχὶ Ἐζεκίας ἀπατᾷ ὑμᾶς τοῦ παραδοῦναι ὑμᾶς εἰς θάνατον καὶ εἰς λιμὸν καὶ εἰς δόξαν, λέγων· Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν σώσει ἡμᾶς ἐκ χειρὸς βασιλέως Ἀσσοῦρ;

12. Οὐχ οὗτός ἐστιν Ἐζεκίας ὃς περιεῖλε τὰ θυσιαστήρια αὐτοῦ, καὶ τὰ ὑψηλὰ αὐτοῦ, καὶ εἶπε τῷ Ἰούδα καὶ τοῖς κατοικοῦσιν ἐν Ἱερουσαλήμ, λέγων· Κατέναντι τοῦ θυσιαστηρίου τούτου προσκυνήσετε, καὶ ἐπ' αὐτῷ θυμιάσετε;

13. Οὐ γνώσεσθε ὃ, τι ἐποίησα ἐγὼ καὶ οἱ πατέρες μου πᾶσι τοῖς λαοῖς τῶν χωρῶν; Μὴ δυνάμενοι ἡδύ-

sunt in nomine, ad dandum partem omni masculino in sacerdotibus, et omni annumerato in Levitis.

20. Et fecit sic Ezechias in omni Juda, et fecit bonum et rectum coram Domino Deo suo.

21. Et in omni opere quod cepit in opificio in domo Domini, et in lege et in praeceptis exquisivit Deum suum ex tota anima sua, et fecit et prosperatus est.

CAPUT XXXII.

1. Et post verba haec et veritatem hanc, venit Sennacherim rex Assyriorum, et venit super Judam, et castrametatus est super civitates muratas, et dixit capi eas.

2. Et vidit Ezechias quia venit Sennacherim, et facies ejus ad bellandum super Jerusalem.

3. Et inivit consilium cum senioribus suis et potentibus, obstruere aquas fontium quae erant extra civitatem, et simul confortaverunt eum.

4. Et congregavit populum multum, et obstruxit aquas fontium, et fluvium distinguentem per civitatem, dicens: Ne veniat rex Assur, et inveniat aquam multam, et confortetur.

5. Et confortatus est Ezechias, et aedificavit omnem murum dirutum et turres et foris autemurale aliud, et firmavit plenitudinem civitatis David, et apparavit arma multa.

6. Et posuit principes belli super populum, et congregati sunt ad eum super plateam portae vallis, et locutus est ad eos, dicens:

7. Confortamini et viriliter agite, et ne timeatis, neque paveatis a facie regis Assur, et a facie universae gentis quaecum eo, quoniam nobiscum plures quam cum eo.

8. Cum eo brachia carnea, nobiscum autem Dominus Deus noster, ad salvandum et praeliandum praelium nostrum. Et fiduciam cepit populus super verba Ezechiae regis Juda.

9. Et post haec misit Sennacherim rex Assyriorum pueros suos super Jerusalem, et ipse super Lachis, et omnis exercitus cum eo, et misit ad Ezechiam regem Juda, et ad omnem Juda qui in Jerusalem, dicens:

10. Sic dicit Sennacherim rex Assyriorum: Super quo vos confisi estis, et sedebitis in obsidione in Jerusalem?

11. Nonne Ezechias decipit vos ad tradendum vos in mortem et in famem et in sitim, dicens: Dominus Deus noster salvabit nos de manu regis Assur?

12. Nonne hic est Ezechias qui circumabstulit altaria ejus, et excelsa ejus, et dixit ipsi Juda et habitantibus in Jerusalem dicens: Ante altare hoc adorabitis, et in eo adolebitis?

13. Nonne cognoscetis quicquid feci ego et patres mei omnibus populis regionum? Numquid valentes valuerunt

ναντο θεοὶ τῶν ἐθνῶν πάσης τῆς γῆς σῶσαι τὸν λαὸν αὐτῶν ἐκ χειρὸς μου;

14. Τίς ἐν πᾶσι τοῖς θεοῖς τῶν ἐθνῶν τούτων οὐς ἐξωλόθρευσαν οἱ πατέρες μου; Μὴ ἠδύναντο σῶσαι τὸν λαὸν αὐτῶν ἐκ χειρὸς μου, ὅτι ἐννήσεται ὁ Θεὸς ὑμῶν σῶσαι ὑμᾶς ἐκ χειρὸς μου;

15. Νῦν οὖν μὴ ἀπατάτω ὑμᾶς Ἐζεκίας, καὶ μὴ πεποιθῆναι ὑμᾶς ποιέτω κατὰ ταῦτα, καὶ μὴ πιστεύετε αὐτῷ, ὅτι οὐ μὴ δύνηται ὁ Θεὸς παντὸς ἐθνους καὶ βασιλείας τοῦ σῶσαι τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐκ χειρὸς μου καὶ ἐκ χειρὸς πατέρων μου, ὅτι ὁ Θεὸς ὑμῶν οὐ μὴ σώσει ὑμᾶς ἐκ χειρὸς μου.

16. Καὶ ἐτι ἐλάλησαν οἱ παῖδες αὐτοῦ ἐπὶ τὸν Κύριον Θεόν, καὶ ἐπὶ Ἐζεκίαν παῖδα αὐτοῦ.

17. Καὶ βιβλίον ἔγραψεν ἐνεδίδειν τὸν Κύριον Θεόν Ἰσραὴλ, καὶ εἶπε περὶ αὐτοῦ, λέγων· Ὡς οἱ θεοὶ τῶν ἐθνῶν τῆς γῆς οὐκ ἐξέλαντο λαοὺς αὐτῶν ἐκ χειρὸς μου, οὕτως οὐ μὴ ἐξέλθεται ὁ Θεὸς Ἐζεκίου λαὸν αὐτοῦ ἐκ χειρὸς μου.

18. Καὶ ἐδόθη φωνὴ μεγάλη Ἰουδαῖσιν ἐπὶ τὸν λαὸν Ἱερουσαλὴμ τὸν ἐπὶ τοῦ τείχους τοῦ βοηθῆσαι αὐτοῖς, καὶ κατασπάσαι, ὅπως προκαταλάβωνται τὴν πόλιν.

19. Καὶ ἐλάλησεν ἐπὶ Θεὸν Ἱερουσαλὴμ, ὡς καὶ ἐπὶ θεοὺς λαῶν τῆς γῆς, ἔργα χειρῶν ἀνθρώπων.

20. Καὶ προσηύχато Ἐζεκίας ὁ βασιλεὺς, καὶ Ἡσαΐας υἱὸς Ἀμώς ὁ προφήτης περὶ τούτων, καὶ ἐδόθησαν εἰς τὸν οὐρανόν.

21. Καὶ ἀπέστειλε Κύριος ἄγγελον καὶ ἐξέτρυψε πάντα δυνατὸν καὶ πολεμιστὴν καὶ ἄρχοντα καὶ στρατηγὸν ἐν τῇ παρεμβολῇ βασιλείας Ἀσσοῦρ· καὶ ἀπέστρεψε μετὰ αἰσχύνης προσώπου εἰς τὴν γῆν ἑαυτοῦ, καὶ ἦλθεν εἰς οἶκον Θεοῦ αὐτοῦ. Καὶ τῶν ἐξεληθόντων ἐκ κοιλάς αὐτοῦ, κατέβαλον αὐτὸν ἐν ῥομφαίᾳ.

22. Καὶ ἔσωσε Κύριος τὸν Ἐζεκίαν καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐκ χειρὸς Σενναχηρίμ βασιλέως Ἀσσοῦρ καὶ ἐκ χειρὸς πάντων, καὶ κατέπαυσεν αὐτοὺς κυκλόθεν.

23. Καὶ πολλοὶ ἔφερον δῶρα τῷ Κυρίῳ εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ δόματα τῷ Ἐζεκίᾳ βασιλεῖ Ἰούδα, καὶ ὑπερήρθη κατ' ὀφθαλμοὺς πάντων τῶν ἐθνῶν μετὰ ταῦτα.

24. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἠρρώσθησεν Ἐζεκίας ἕως θανάτου, καὶ προσηύχато πρὸς Κύριον, καὶ ἐπήκουσεν αὐτοῦ, καὶ σημεῖον ἔδωκεν αὐτῷ.

25. Καὶ οὐ κατὰ τὸ ἀνταπόδομα ὃ ἔδωκεν αὐτῷ ἀνταπέδωκεν Ἐζεκίας, ἀλλὰ ὑψώθη ἡ καρδίᾳ αὐτοῦ, καὶ ἐγένετο ἐπ' αὐτὸν ὀργὴ καὶ ἐπὶ Ἰούδαν καὶ Ἱερουσαλὴμ.

26. Καὶ ἐταπεινώθη Ἐζεκίας ἀπὸ τοῦ ὕψους τῆς καρδίας αὐτοῦ, αὐτὸς καὶ οἱ κατοικοῦντες Ἱερουσαλὴμ, καὶ οὐκ ἐπῆλθεν ἐπ' αὐτοὺς ὀργὴ Κυρίου ἐν ταῖς ἡμέραις Ἐζεκίου.

27. Καὶ ἐγένετο τῷ Ἐζεκίᾳ πλοῦτος καὶ δόξα πολλή· σφόδρα· καὶ θησαυροὺς ἐποίησεν αὐτῷ ἀργυρίου καὶ χρυσοῦ καὶ τοῦ λίθου τοῦ τιμίου, καὶ εἰς τὰ ἀρώματα, καὶ ὀπλοθήκας, καὶ εἰς σκευὴ ἐπιθυμητά,

28. καὶ πόλεις εἰς τὰ γεννήματα τοῦ σίτου καὶ οἴνου καὶ ἐλαίου, καὶ κώμας καὶ φάτνας παντὸς κτήνους, καὶ μάνδρας εἰς τὰ ποίμνια,

29. καὶ πόλεις ἃς ὠκοδόμησεν αὐτῷ, καὶ ἀποσκευὴν

dii gentium omnis terrae salvare populum suum de manu mea?

14. Quis in omnibus diis gentium harum quas exterminarunt patres mei? Numquid potuerunt salvare populum suum de manu mea, quia poterit Deus vester salvare vos de manu mea?

15. Nunc igitur ne decipiat vos Ezechias, et ne confidere vos faciat secundum haec, et ne credatis ei, quia non poterit deus omnis gentis et regni salvare populum suum de manu mea et de manu patrum meorum, quia Deus vester non salvabit vos de manu mea.

16. Et adhuc locuti sunt pueri ejus super Dominum Deum, et super Ezechiam puerum ejus.

17. Et librum scripsit ad exprobrandum Dominum Deum Israel, et dixit de eo, dicens: Sicut dii gentium terrae non eruerunt populos suos de manu mea, sic non eruet Deus Ezechie populum suum de manu mea.

18. Et clamavit voce magna judaice ad populum Jerusalem qui super murum ad auxiliandum ipsis, et dejiciendum, ut capiant civitatem.

19. Et locutus est super Deum Jerusalem, sicut et super deos populorum terrae, opera manuum hominum.

20. Et deprecatus est Ezechias rex, et Esaias filius Amos propheta pro his, et clamaverunt in corium.

21. Et misit Dominus angelum et attrivit omnem potentem et bellatorem et principem et ducem in castris regis Assur: et revertit cum confusione faciei in terram suam, et venit in domum dei sui. Et de iis qui exierant de ventre ejus, dejecerunt eum in gladio.

22. Et salvavit Dominus Ezechiam et habitantes in Jerusalem de manu Sennacherim regis Assur et de manu omnium, et requiem dedit eis in circuitu.

23. Et multi afferebant dona Domino in Jerusalem, et munera Ezechie regi Juda, et exaltatus est ad oculos omnium gentium post haec.

24. In diebus illis aegrotavit Ezechias usque ad mortem, et deprecatus est ad Dominum, et exaudivit, et signum dedit ei.

25. Et non secundum retributionem quam dederat ei retribuit Ezechias, sed exaltatum est cor ejus, et facta est super eum ira et super Judam et Jerusalem.

26. Et humiliatus est Ezechias ab altitudine cordis sui, ipse et habitantes Jerusalem, et non supervenit super eos ira Domini in diebus Ezechie.

27. Et factae sunt Ezechie divitiae et gloria multa valde: et thesanros fecit sibi argenti et auri et lapidis pretiosi, et ad aromata, et armamentaria, et ad vasa desiderabilia,

28. et civitates ad genimina frumenti et vini et olei, et pagos et praesepia omnis pecoris, et mandras ad greges,

29. et civitates quas aedificavit sibi et apparatus ovium

προβάτων καὶ βοῶν εἰς πλῆθος, ὅτι ἔδωκεν αὐτῷ Κύριος ἀποσχειν πολλὴν σφόδρα.

30. Αὐτὸς Ἐζεκίας ἐνέφραξε τὴν ἐξοδὸν τοῦ ὕδατος Γειῶν τὸ ἄνω, καὶ κατηύθυνεν αὐτὰ κάτω πρὸς λίθον τῆς πόλεως Δαυὶδ. Καὶ εὐοδώθη Ἐζεκίας ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις αὐτοῦ.

31. Καὶ οὕτω τοῖς πρεσβευταῖς τῶν ἀρχόντων ἀπὸ Βαβυλῶνος τοῖς ἀποσταλεῖσι πρὸς αὐτὸν, πυθέσθαι παρ' αὐτοῦ τὸ τέρας, ὃ ἐγένετο ἐπὶ τῆς γῆς, ἐγκατέλιπεν αὐτὸν Κύριος τοῦ πειράσαι αὐτὸν, εἰδέναι τὰ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ.

32. Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἐζεκίου καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ, ἰδοὺ γέγραπται ἐν τῇ προφητείᾳ Ἠσαίου υἱοῦ Ἀμώς τοῦ προφήτου, καὶ ἐπὶ βιβλίου βασιλέων Ἰούδα καὶ Ἰσραὴλ.

33. Καὶ ἐκοιμήθη Ἐζεκίας μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν ἀναβάσει τάφων υἱῶν Δαυὶδ· καὶ δόξαν καὶ τιμὴν ἔδωκαν αὐτῷ ἐν τῷ θανάτῳ αὐτοῦ πᾶς Ἰούδα καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλὴμ. Καὶ ἐβασίλευσε Μανασσῆς υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΓ'.

1. Ὦν δεκαδύο ἐτῶν Μανασσῆς ἐν τῷ βασιλεῦσαι αὐτὸν, καὶ πεντηχονταπέντε ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ.

2. Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐναντίον Κυρίου ἀπὸ πάντων τῶν βδελυγμάτων τῶν ἐθνῶν οὓς ἐξωλόθρευσεν Κύριος ἀπὸ προσώπου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ.

3. Καὶ ἐπέστρεψε καὶ ὠκοδόμησε τὰ ὑψηλὰ ἃ κατέσπασεν Ἐζεκίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ ἔστησε στήλας τοῖς Βααλὶμ, καὶ ἐποίησεν ἄλση, καὶ προσεκύνησε πάσῃ τῇ στρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐδούλευσεν αὐτοῖς.

4. Καὶ ὠκοδόμησε θυσιαστήρια ἐν οἴκῳ Κυρίου, οὗ εἶπε Κύριος· Ἐν Ἱερουσαλὴμ ἔσται τὸ ὄνομά μου εἰς τὸν αἰῶνα.

5. Καὶ ὠκοδόμησε θυσιαστήρια πάσῃ τῇ στρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ ἐν ταῖς δυσὶν αὐλαῖς οἴκου Κυρίου.

6. Καὶ αὐτὸς διήγαγε τὰ τέκνα αὐτοῦ ἐν πυρὶ ἐν Γε Βενεννόμ· καὶ ἐκληρονόμητο καὶ οἰωνόμητο καὶ ἐφαρμακεύετο, καὶ ἐποίησεν ἐγγαστριμύθους καὶ ἐπασιδοῦς, καὶ ἐπλήθυνε τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐναντίον Κυρίου τοῦ παροργίσει αὐτόν.

7. Καὶ ἔθηκε τὸ γλυπτὸν, τὸ γωνευτὸν, εἰκόνα ἣν ἐποίησεν ἐν οἴκῳ Θεοῦ, οὗ εἶπε Θεὸς πρὸς Δαυὶδ καὶ πρὸς Σαλωμὼν υἱὸν αὐτοῦ· Ἐν τῷ οἴκῳ τούτῳ καὶ Ἱερουσαλὴμ, ἣν ἐξελεξάμην ἐκ πασῶν φυλῶν Ἰσραὴλ, θήσω τὸ ὄνομά μου εἰς τὸν αἰῶνα·

8. καὶ οὐ προσθήσω σαλευσαι τὸν πόδα Ἰσραὴλ ἀπὸ τῆς γῆς ἧς ἔδωκα τοῖς πατράσιν αὐτῶν, πλὴν ἐὰν φυλάσσωνται τοῦ ποιῆσαι πάντα ἃ ἐνετειλάμην αὐτοῖς κατὰ πάντα τὸν νόμον καὶ τὰ προστάγματα καὶ τὰ κρίματα ἐν χειρὶ Μωϋσῆ.

9. Καὶ ἐπλάνησε Μανασσῆς τὸν Ἰούδαν καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἱερουσαλὴμ, τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ὑπὲρ πάντα τὰ ἐθνη ἃ ἐξῆρε Κύριος ἀπὸ προσώπου υἱῶν Ἰσραὴλ.

10. Καὶ ἐλάλησε Κύριος ἐπὶ Μανασσῇ καὶ ἐπὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐπήκουσαν.

11. Καὶ ἤγαγε Κύριος ἐπ' αὐτοὺς τοὺς ἀρχοντας τῆς

et bonum in multitudine, quoniam dedit ei Dominus apparatus multum valde.

30. Ipse Ezechias obstruxit exitum aquæ Gion supra, et direxit eas deorsum ad africanum civitatis David. Et prosperratus est Ezechias in omnibus operibus suis.

31. Et sic legatis principum de Babylone qui missi fuerant ad eum, ad percunctandum ab eo prodigium, quod factum fuerat super terram, dereliquit eum Dominus ad tentandum eum, ad sciendum quæ in corde ejus.

32. Et reliqua verborum Ezechiæ et misericordia ejus, ecce scripta sunt in prophetia Esaiæ filii Amos prophetæ, et in libro regum Juda et Israel.

33. Et dormivit Ezechias cum patribus suis, et sepelierunt eum in ascensione sepulcrorum filiorum David : et gloriam et honorem dederunt ei in morte ejus omnis Juda et habitantes in Jerusalem. Et regnavit Manasses filius ejus pro eo.

CAPUT XXXIII.

1. Erat duodecim annorum Manasses in regnando ipsum, et quinquaginta quinque annos regnavit in Jerusalem.

2. Et fecit malum in conspectu Domini de omnibus abominationibus gentium quos exterminavit Dominus a facie filiorum Israel.

3. Et revertit et ædificavit excelsa quæ diruerat Ezechias pater ejus, et erexit statuas ipsis Baalim, et fecit lucos, et adoravit omnem militiam cæli, et servivit eis.

4. Et ædificavit altaria in domo Domini, ubi dixit Dominus : In Jerusalem erit nomen meum in sæculum.

5. Et ædificavit altaria omni militiæ cæli in ambobus atriis domus Domini.

6. Et ipse traduxit filios suos in igni in Ge Benennom : et observabat vaticinationes et augurabatur et inserviebat beneficiis, et fecit ventriloquos et incantatores, et multiplicavit ad faciendum malum ante Dominum ad irritandum eum.

7. Et posuit sculptile, fusile, imaginem quam fecit in domo Dei, ubi dixit Deus ad David et ad Salomon filium ejus : In domo hac et Jerusalem, quam elegi ex omnibus tribubus Israel, ponam nomen meum in sæculum,

8. et non adjiciam commovere pedem Israel de terra quam dedi patribus eorum, tantummodo si custodierint facere omnia quæ mandavi eis secundum omnem legem et præcepta et judicia in manu Moysi.

9. Et seduxit Manasse Judam et habitantes in Jerusalem, ad faciendum malum super omnes gentes quas abstulit Dominus a facie filiorum Israel.

10. Et locutus est Dominus ad Manasso et ad populum suum, et non exaudierunt.

11. Et adduxit Dominus super eos principes virtutis regis

δυνάμειος τοῦ βασιλείως Ἀσσοῦρ, καὶ κατέλαβον τὸν Μανασσῆ ἐν δεσμοῖς, καὶ ἔδησαν αὐτὸν ἐν πέδαις, καὶ ἤγαγον εἰς Βαβυλῶνα.

12. Καὶ ὡς ἐθλίβη, ἐζήτησε τὸ πρόσωπον Θεοῦ τοῦ Κυρίου αὐτοῦ, καὶ ἐταπεινώθη σφόδρα ἀπὸ προσώπου Θεοῦ πατέρων αὐτοῦ,

13. καὶ προσήγατο πρὸς αὐτὸν, καὶ ἐπήκουσεν αὐτοῦ καὶ ἐπήκουσε τῆς βοῆς αὐτοῦ, καὶ ἐπέστρεψεν αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐπὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, καὶ ἔγνω Μανασσῆς ὅτι Κύριος αὐτός ἐστι Θεός.

14. Καὶ μετὰ ταῦτα ὠκοδόμησε τεῖχος ἔξω τῆς πόλεως Δαυὶδ ἀπὸ λιθὸς κατὰ νότον ἐν τῷ χειμάρρῳ, καὶ κατὰ τὴν εἰσοδὸν τὴν διὰ τῆς πύλης τῆς ἰχθυϊκῆς ἐκπορευομένων τὴν πύλην τὴν κυκλόθεν, καὶ εἰς Ὀπιλ, καὶ ὕψωσε σφόδρα, καὶ κατέστησεν ἄρχοντας τῆς δυνάμεως ἐν πάσαις ταῖς πόλεσι ταῖς τευχήρεσιν ἐν Ἰουδᾷ.

15. Καὶ περιεῖλε τοὺς θεοὺς τοὺς ἄλλοτρίους καὶ τὸ γλυπτὸν ἐξ οἴκου Κυρίου, καὶ πάντα τὰ θυσιαστήρια ἃ ὠκοδόμησεν ἐν ὄρει οἴκου Κυρίου καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἔξωθεν τῆς πόλεως.

16. Καὶ κατώρθωσε τὸ θυσιαστήριον Κυρίου, καὶ ἐθυσίασεν ἐπ' αὐτὸ θυσίαν σωτηρίου καὶ αἰνέσεως, καὶ εἶπε τῷ Ἰουδᾷ τοῦ δουλεύειν Κυρίῳ Θεῷ Ἰσραὴλ.

17. Πλὴν ἐτι ὁ λαὸς ἐπὶ τῶν ὑψηλῶν ἐθυσίαζε, πλὴν Κυρίῳ Θεῷ αὐτῶν.

18. Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Μανασσῆ, καὶ ἡ προσευχὴ αὐτοῦ ἡ πρὸς τὸν Θεόν, καὶ λόγοι τῶν ὁρώντων τῶν λαλούντων πρὸς αὐτὸν ἐπ' ὀνόματι Θεοῦ Ἰσραὴλ,

19. ἰδοὺ ἐπὶ λόγων προσευχῆς αὐτοῦ, καὶ ἐπήκουσεν αὐτοῦ· καὶ πᾶσαι αἱ ἁμαρτίαι αὐτοῦ καὶ ἀποστάσεις αὐτοῦ, καὶ οἱ τόποι ἐρ' οἷς ὠκοδόμησεν ἐν αὐτοῖς τὰ ὑψηλά, καὶ ἔστησεν ἐκεῖ ἄλση καὶ γλυπτὰ, πρὸ τοῦ ἐπιστρέψαι, ἰδοὺ γέγραπται ἐπὶ τῶν λόγων τῶν ὁρώντων.

20. Καὶ ἐκοιμήθη Μανασσῆς μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐθάψαν αὐτὸν ἐν περὶ ὁρίσῳ οἴκου αὐτοῦ· καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Ἀμών υἱὸς αὐτοῦ.

21. Ὡν ἐτῶν εἴκοσι καὶ δύο Ἀμὼν ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν, καὶ δύο ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ.

22. Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον Κυρίου, ὡς ἐποίησε Μανασσῆς ὁ πατὴρ αὐτοῦ· καὶ πᾶσι τοῖς εἰδωλοῖς οἷς ἐποίησε Μανασσῆς ὁ πατὴρ αὐτοῦ, ἔθυσεν Ἀμὼν καὶ ἐδούλευσεν αὐτοῖς.

23. Καὶ οὐκ ἐταπεινώθη ἐναντίον Κυρίου, ὡς ἐταπεινώθη Μανασσῆς ὁ πατὴρ αὐτοῦ, ὅτι υἱὸς αὐτοῦ Ἀμὼν ἐπλήθυνε πλημμέλειαν.

24. Καὶ ἐπέθεντο αὐτῷ οἱ παῖδες αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξαν αὐτὸν ἐν οἴκῳ αὐτοῦ.

25. Καὶ ἐπάταξεν ὁ λαὸς τῆς γῆς τοὺς ἐπιθειμένους ἐπὶ τὸν βασιλέα Ἀμὼν, καὶ ἐβασίλευσεν ὁ λαὸς τῆς γῆς τὸν Ἰωσίαν υἱὸν αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΔ'.

1. Ὡν ὀκτὼ ἐτῶν Ἰωσίας ἐν τῷ βασιλεῦσαι αὐτὸν, καὶ τριάκοντα καὶ ἐν ἔτος ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ.

2. Καὶ ἐποίησε τὸ εὐθὲς ἐναντίον Κυρίου, καὶ ἐπορεύθη ἐν ὁδοῖς Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐξέκλινε δεξιὰ καὶ ἀριστερά.

3. Καὶ ἐν τῷ ὀγδόῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ, καὶ

Assur, et ceperunt Manasse in vinculis, et ligaverunt eum in compedibus, et adduxerunt in Babylonem.

12. Et ut tribulatus est, exquisivit faciem Dei Domini sui, et humiliatus est valde a facie Dei patrum suorum,

13. et deprecatus est ad eum, et exaudivit eum et exaudivit clamorem ejus, et reduxit eum in Jerusalem in regnum ipsius, et cognovit Manasses quia Dominus ipse est Deus.

14. Et post-haec aedificavit murum extra civitatem David ab africo ad austrum in torrente, et ad introitum qui per portam piscium egredientibus portam in circuitu, et in Opel, et exaltavit valde, et constituit principes virtutis in omnibus civitatibus muratis in Juda.

15. Et circumabstulit deos alienos et sculptile e domo Domini, et omnia altaria quae aedificaverat in monte domus Domini et in Jerusalem, et extra civitatem.

16. Et instauravit altare Domini, et super illud sacrificavit sacrificium salutaris et laudationis, et dixit ad Judam servire Domino Deo Israel.

17. Verumtamen adhuc populus super excelsa sacrificabat, duntaxat Domino Deo suo.

18. Et reliqua verborum Manasse, et deprecatio ejus ad Deum, et verba videntium qui loquebantur ad eum in nomine Dei Israel,

19. ecce super verba deprecationis ejus, et exaudivit eum: et omnia peccata ejus et rebelliones ejus, et loca in quibus aedificavit in eis excelsa, et statuit ibi lucos et sculptilia, antequam reverteret, ecce scripta sunt super sermones videntium.

20. Et dormivit Manasses cum patribus suis, et sepelierunt eum in horto domus ejus: et regnavit pro eo Amon filius ejus.

21. Erat annorum viginti et duorum Amon in regnando ipsum, et duos annos regnavit in Jerusalem.

22. Et fecit malum in conspectu Domini, sicut fecerat Manasses pater ejus: et omnibus idolis quae fecerat Manasses pater ejus, immolabat Amon et servivit eis.

23. Et non est humiliatus ante Dominum, sicut humiliatus est pater ejus, quoniam filius ejus multiplicavit delictum.

24. Et conjurarunt in eum pueri ejus, et percusserunt eum in domo ejus.

25. Et percussit populus terrae eos qui conjurarant super regem Amon, et regnare fecit populus terrae Josiam filium ejus pro eo.

CAPUT XXXIV.

1. Erat octo annorum Josias in regnando ipsum, et triginta et unum annum regnavit in Jerusalem.

2. Et fecit rectum coram Domino, et ambulavit in viis David patris sui, et non declinavit dextrorsum et sinistrorsum.

3. Et in octavo anno regni sui, et ipse adhuc puerulus,

αὐτὸς ἔτι παιδάριον, ἤρξατο τοῦ ζητῆσαι Κύριον τὸν Θεὸν Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· καὶ ἐν τῷ δωδεκάτῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἤρξατο τοῦ καθαρίσαι τὸν Ἰούδαν καὶ τὴν Ἱερουσαλήμ ἀπὸ τῶν ὑψηλῶν, καὶ τῶν ἁλσεων, καὶ ἀπὸ τῶν περιβωμίων, καὶ ἀπὸ τῶν χωνευτῶν.

4. Καὶ κατέσπασε τὰ κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ θυσιαστήρια τῶν Βααλὶμ καὶ τὰ ὑψηλὰ τὰ ἐπ' αὐτῶν καὶ ἔκοψε τὰ ἄλση καὶ τὰ γλυπτὰ, καὶ τὰ χωνευτὰ συνέτριψε, καὶ ἐλέπτυνε καὶ ἐβρίψεν ἐπὶ πρόσωπον τῶν μνημάτων τῶν θυσιαζόντων αὐτοῖς.

5. Καὶ ὁστὰ ἱερέων κατέκαυσεν ἐπὶ τὰ θυσιαστήρια, καὶ ἐκαθάρισε τὸν Ἰούδαν καὶ τὴν Ἱερουσαλήμ,

6. καὶ ἐν πόλεσι Μανασσῇ, καὶ Ἑφραΐμ, καὶ Συμεὼν, καὶ Νεφθαλί, καὶ τοῖς τόποις αὐτῶν κύκλῳ.

7. Καὶ κατέσπασε τὰ θυσιαστήρια, καὶ τὰ ἄλση, καὶ εἰδῶλα κατέκοψε λαπτὰ, καὶ πάντα τὰ ὑψηλὰ ἔκοψεν ἀπὸ πάσης τῆς γῆς Ἰσραὴλ, καὶ ἀπέστρεψεν εἰς Ἱερουσαλήμ.

8. Καὶ ἐν τῷ ἔτει τῷ ὀκτωκαιδεκάτῳ τῆς βασιλείας αὐτοῦ τοῦ καθαρίσαι τὴν γῆν καὶ τὸν οἶκον, ἀπέστειλε τὸν Σαφάν υἱὸν Ἑσελῖα, καὶ τὸν Μαασά ἄρχοντα τῆς πόλεως, καὶ τὸν Ἰουάχ υἱὸν Ἰωάχαζ τὸν ὑπομνηματογράφον αὐτοῦ, κραταῖωσαι τὸν οἶκον Κυρίου τοῦ Θεοῦ αὐτοῦ.

9. Καὶ ἦλθον πρὸς Χελκίαν τὸν ἱερέα τὸν μέγαν, καὶ ἔδωκαν τὸ ἀργύριον τὸ εἰσενεχθὲν εἰς οἶκον Θεοῦ, ὃ συνήγαγον οἱ Λευῖται φυλάσσοντες τὴν πύλην ἐκ χειρὸς Μανασσῇ καὶ Ἑφραΐμ, καὶ τῶν ἀρχόντων, καὶ ἀπὸ παντὸς καταλοίπου ἐν Ἰσραὴλ, καὶ υἱῶν Ἰούδα καὶ Βενιαμὴν καὶ οἰκούντων ἐν Ἱερουσαλήμ.

10. Καὶ ἔδωκαν αὐτὸ ἐπὶ χεῖρα ποιούντων τὰ ἔργα, οἱ καθισταμένοι ἐν οἴκῳ Κυρίου, καὶ ἔδωκαν αὐτὸ ποιούσι τὰ ἔργα οἱ ἐποίουν ἐν οἴκῳ Κυρίου, ἐπισκευάσαι καὶ κατισχύσαι τὸν οἶκον.

11. Καὶ ἔδωκαν τοῖς τέκτοσι καὶ τοῖς οἰκοδόμοις ἀγοράσαι λίθους τετραπέδους καὶ ξύλα εἰς δοκοὺς στεγάζαι τοὺς οἶκους οὓς ἐξωλόθρευσαν βασιλεῖς Ἰούδα.

12. Καὶ οἱ ἄνδρες ἐν πίστει ἐπὶ τῶν ἔργων, καὶ ἐπ' αὐτῶν ἐπίσκοποι Ἰθὺ καὶ Ἀβδίας, οἱ Λευῖται ἐξ υἱῶν Μεραρὶ, καὶ Ζαχαρίας καὶ Μοσολλάμ, ἐκ τῶν υἱῶν Καάθ, ἐπισκοπεῖν, καὶ πᾶς Λευίτης καὶ πᾶς συνιὼν ἐν ὁργάνοις ᾠδῶν.

13. Καὶ ἐπὶ τῶν νωτοφόρων, καὶ ἐπὶ πάντων τῶν ποιούντων τὰ ἔργα, ἐργασίᾳ καὶ ἐργασίᾳ· καὶ ἀπὸ τῶν Λευιτῶν γραμματεῖς καὶ κριταὶ καὶ πυλωροί.

14. Καὶ ἐν τῷ ἐκφέρειν αὐτοὺς τὸ ἀργύριον τὸ εἰσοδιασθὲν εἰς οἶκον Κυρίου, εὔρε Χελκίας ὁ ἱερεὺς βιβλίον νόμου Κυρίου διὰ χειρὸς Μωϋσῆ.

15. Καὶ ἀπεκρίθη Χελκίας, καὶ εἶπε πρὸς Σαφάν τὸν γραμματέα· Βιβλίον νόμου εὔρον ἐν οἴκῳ Κυρίου. Καὶ ἔδωκε Χελκίας τὸ βιβλίον τῷ Σαφάν.

16. Καὶ εἰσήνεγκε Σαφάν τὸ βιβλίον πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ἀπέδωκεν ἔτι τῷ βασιλεῖ λόγον, πᾶν τὸ δοθὲν ἀργύριον ἐν χειρὶ τῶν παίδων σου τῶν ποιούντων.

17. Καὶ ἐχώνευσαν τὸ ἀργύριον τὸ εὑρεθὲν ἐν οἴκῳ Κυρίου, καὶ ἔδωκαν ἐπὶ χεῖρα τῶν ἐπισκόπων, καὶ ἐπὶ χεῖρα τῶν ποιούντων τὴν ἐργασίαν.

18. Καὶ ἀπήγγειλε Σαφάν ὁ γραμματεὺς τῷ βασι-

cepit exquirere Dominum Deum David patris sui : et in duodecimo anno regni sui cepit mundare Judam et Jerusalem ab excelsis, et lucis, et ab aris, et a fusilibus.

4. Et diruit quæ ad faciem ejus altaria ipsorum Baalim et excelsa quæ super ea : et excidit lucos et sculptilia, et fusilia contrivit, et comminuit et projecit super faciem monumentorum sacrificantium eis.

5. Et ossa sacerdotum combussit super altaria, et mundavit Judam et Jerusalem,

6. et in civitatibus Manasse, et Ephraim, et Symeon, et Nephthali, et locis eorum in circuitu.

7. Et diruit altaria, et lucos, et idola concidit comminuta, et omnia excelsa excidit ab omni terra Israel, et reverlit in Jerusalem.

8. Et in anno decimo octavo regni sui mundando terram et domum, misit Sapham filium Eselia, et Maasa principem civitatis, et Jovach filium Joachaz a commentariis ipsius, ad fulciendam domum Domini Dei sui.

9. Et venerunt ad Chelciam sacerdotem magnum, et dederunt argentum illatum in domum Dei, quod congregarunt Levitæ custodientes portam de manu Manasse et Ephraim, et principum, et de omni residuo in Israel, et de filiis Juda et Benjamin et habitantibus in Jerusalem.

10. Et dederunt illud in manum facientium opera, qui præfecti in domo Domini, et dederunt illud facientibus opera qui faciebant in domo Domini, ad parandam et firmandam domum.

11. Et dederunt fabris et ædificatoribus ad emendum lapides quatuor pedum et ligna in trabes ad legendum domos quas exterminarant reges Juda.

12. Et viri in fide super opera, et super eos visitatores Jeth et Abdias, Levitæ ex filiis Merari, et Zacharias et Mosollam, ex filiis Caath, ad visitandum, et omnis Levita et omnis intelligens in organis canticorum.

13. Et super bajulos et super omnes facientes opera, opificio et opificio : et ex Levitis scribæ et judices et janitores.

14. Et in efferendo ipsos argentum illatum in domum Domini, invenit Chelcias sacerdos librum legis Domini per manum Moysi.

15. Et respondit Chelcias, et dixit ad Saphan scribam : Librum legis inveni in domo Domini. Et dedit Chelcias librum ipsi Saphan.

16. Et intulit Saphan librum ad regem, et retulit adhuc regi verbum, omne quod datum est argentum in manu puerorum tuorum, qui faciunt.

17. Et fuderunt argentum inventum in domo Domini, et dederunt in manum visitorum, et in manum facientium opificium.

18. Et annuntiavit Saphan scriba regi, dicens : Librum

λει λόγον, λέγων· Βιβλίον δέδωκέ μοι Χελκίας ὁ ἱερεὺς. Καὶ ἀνέγνω αὐτὸ Σαφάν ἐναντίον τοῦ βασιλέως.

19. Καὶ ἐγένετο, ὡς ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς τοὺς λόγους τοῦ νόμου, καὶ διέβρῃξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ.

20. Καὶ ἐντείλατο ὁ βασιλεὺς τῷ Χελκίᾳ καὶ τῷ Ἀχικὰμ υἱῷ Σαφάν καὶ τῷ Ἀβδόμ υἱῷ Μιχαῖα καὶ τῷ Σαφάν τῷ γραμματεῖ καὶ τῇ Ἀσαῖα παιδί τοῦ βασιλέως, λέγων·

21. Πορεύθητε, ζητήσατε τὸν Κύριον περὶ ἐμοῦ καὶ περὶ παντός τοῦ καταλειφθέντος ἐν Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα, περὶ τῶν λόγων τοῦ βιβλίου τοῦ εὑρεθέντος, ὅτι μέγας θυμὸς Κυρίου ἐκέκαυται ἐν ἡμῖν, ὅτι οὐκ εἰσέχουσιν οἱ πατέρες ἡμῶν τῶν λόγων Κυρίου, τοῦ ποιῆσαι κατὰ πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ.

22. Καὶ ἐπορεύθη Χελκίας, καὶ οἷς εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ὀλδὰν τὴν προφῆτιν γυναῖκα Σελλήμ υἱοῦ Θεικωὶ υἱοῦ Ἀράς, φυλάσσουσιν τὰς ἐντολάς, καὶ αὕτη κατῴκει ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐν Μασαναῖ, καὶ ἐλάλησαν αὐτῇ κατὰ ταῦτα.

23. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Οὕτως εἶπε Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ· Εἰπατε τῷ ἀνδρὶ τῷ ἀποστειλαντι ὑμᾶς πρὸς μέ·

24. Οὕτω λέγει Κύριος· Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον κακὰ, τοὺς πάντας λόγους τοὺς γεγραμμένους ἐν τῷ βιβλίῳ τῷ ἀνεγνωσμένῳ ἐναντίον τοῦ βασιλέως Ἰούδα,

25. ἀνθ' ὧν ἐγκατέλιπόν με καὶ ἐθυμίωσαν θεοὶς ἄλλοις, ἵνα παροργίσωσί με ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτῶν. Καὶ ἐξηκούθη ὁ θυμὸς μου ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ, καὶ οὐ σβεσθήσεται.

26. Καὶ ἐπὶ βασιλείᾳ Ἰούδα τὸν ἀποστειλαντα ὑμᾶς τοῦ ζητῆσαι τὸν Κύριον, οὕτως ἐρεῖτε αὐτῷ· Οὕτω λέγει Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ· Τοὺς λόγους οὗς ἤκουσας,

27. καὶ ἐνετράπη ἡ καρδίᾳ σου, καὶ ἐταπεινώθης ἀπὸ προσώπου μου ἐν τῷ ἀκοῦσαί σε τοὺς λόγους μου ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον καὶ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας αὐτόν, καὶ ἐταπεινώθης ἐναντίον μου, καὶ διέβρῃξες τὰ ἱμάτιά σου, καὶ ἐκλαυσας κατεναντίον μου, καὶ ἐγὼ ἤκουσα, φησὶ Κύριος.

28. Ἰδοὺ προστίθιμί σε πρὸς τοὺς πατέρας σου, καὶ προστεθήσῃ πρὸς τὰ μνημάτά σου ἐν εἰρήνῃ, καὶ οὐκ ὀφνύονται οἱ ὀφθαλμοί σου ἐν πᾶσι τοῖς κακοῖς οἷς ἐγὼ ἐπάγω ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον καὶ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας αὐτόν. Καὶ ἀπέδωκαν τῷ βασιλεῖ λόγον.

29. Καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς, καὶ συνήγαγε τοὺς πρεσβυτέρους Ἰούδα καὶ Ἱερουσαλὴμ.

30. Καὶ ἀνέβη ὁ βασιλεὺς εἰς οἶκον Κυρίου, καὶ πᾶς Ἰούδα, καὶ οἱ κατοικοῦντες Ἱερουσαλὴμ, καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου, καὶ ἀνέγνω ἐν ὧσιν αὐτῶν πάντας λόγους βιβλίου τῆς διαθήκης τοὺς εὑρεθέντας ἐν οἴκῳ Κυρίου.

31. Καὶ ἔστη ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὸν στῦλον, καὶ διέθετο διαθήκην ἐναντίον Κυρίου, τοῦ πορευθῆναι ἐνώπιον Κυρίου, τοῦ φυλάσσειν τὰς ἐντολάς αὐτοῦ, καὶ μαρτύρια καὶ προσταγμάτων αὐτοῦ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ καὶ ἐν ὅλῃ ψυχῇ, ὥστε ποιεῖν τοὺς λόγους τῆς διαθήκης τοὺς γεγραμμένους ἐπὶ τῷ βιβλίῳ τούτῳ.

32. Καὶ ἔστησαν πάντας τοὺς εὑρεθέντας ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ Βενιαμὴν, καὶ ἐποίησαν οἱ κατοικοῦντες Ἱερουσαλὴμ διαθήκην ἐν οἴκῳ Κυρίου Θεοῦ πατέρων αὐτῶν.

dedit mihi Chelcias sacerdos. Et legit illum Saphan coram rege.

19. Et factum est, ut audivit rex verba legis, et discidit vestimenta sua.

20. Et mandavit rex Chelciae et Achicam filio Saphan et Abdom filio Michae et ipsi Saphan scribae et Asaia puero regis, dicens :

21. Ite, quærite Dominum pro me et pro omni qui remansit in Israel et Juda, de verbis libri inventi, quoniam magnus furor Domini accensus est in nobis, eo quod non exaudierunt patres nostri verba Domini, ad faciendum secundum omnia quæ scripta sunt in libro hoc.

22. Et ivit Chelcias, et quibus dixit rex ad Oldam prophetissam uxorem Sellum filii Thecoe filii Aras, custodientem mandata, et ipsa habitabat in Jerusalem in Masanae, et locuti sunt ei secundum hæc.

23. Et dixit eis : Sic dixit Dominus Deus Israel : Dicite viro qui misit vos ad me :

24. Sic dicit Dominus : Ecce ego induco super locum hunc mala, omnia verba scripta in libro aperto coram rege Juda,

25. pro eo quod dereliquerunt me et sacrificaverunt diis alienis, ut irritarent me in omnibus operibus manuum suarum. Et accensus est furor meus in locum istum, et non exstinguetur.

26. Et ad regem Juda qui misit vos ad exquirendum Dominum, sic dicetis ei : Sic dicit Dominus Deus Israel : Verba quæ audisti,

27. et confusum est cor tuum, et humiliatus es a facie mea in audiendo te verba mea super locum istum et super habitantes eum, et humiliatus es ante me, et discidisti vestimenta tua, et plorasti coram me, et ego audivi, dicit Dominus.

28. Ecce appono te ad patres tuos, et apponeris ad monumenta tua in pace, et non videbunt oculi tui in omnibus malis quæ ego induco super locum istum et super habitantes eum. Et retulerunt regi sermonem.

29. Et misit rex, et congregavit seniores Juda et Jerusalem.

30. Et ascendit rex in domum Domini, et omnis Juda, et habitantes Jerusalem, et sacerdotes et Levitæ, et omnis populus a parvo usque ad magnum, et legit in auribus eorum omnia verba libri testamenti inventa in domo Domini.

31. Et stetit rex super columnam, et disposuit testamentum coram Domino, ambulandi in conspectu Domini, custodiendi mandata ejus, et testimonia et præcepta ejus in toto corde et in tota anima, ad faciendum verba testamenti scripta in libro isto.

32. Et fecit stare omnes inventos in Jerusalem et Benjamin, et fecerunt inhabitantes Jerusalem testamentum in domo Domini Dei patrum suorum.

33. Καὶ περιεῖλεν Ἰωσίας τὰ πάντα βδελύγματα ἐκ πάσης τῆς γῆς ἣ ἦν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ ἐποίησε πάντας τοὺς εὐρεθέντας ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν Ἰσραὴλ, τοῦ δουλεύειν Κυρίῳ Θεῷ αὐτῶν πάσας τὰς ἡμέρας αὐτοῦ, οὐκ ἐξέκλινεν ἀπὸ ὀπίσθε Κυρίου Θεοῦ πατέρων αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΕ'.

1. Καὶ ἐποίησεν Ἰωσίας τὸ φασέκ τῷ Κυρίῳ Θεῷ αὐτοῦ, καὶ ἔθυσεν τὸ φασέκ τῇ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου.

2. Καὶ ἔστησεν τοὺς ἱερεῖς ἐπὶ τὰς φυλακὰς αὐτῶν, καὶ κατέσχευσεν αὐτοὺς εἰς τὰ ἔργα οἴκου Κυρίου.

3. Καὶ εἶπε τοῖς Λευίταις τοῖς δυνατοῖς ἐν παντὶ Ἰσραὴλ, τοῦ ἁγιασθῆναι αὐτοὺς τῷ Κυρίῳ. Καὶ ἔθηκεν τὴν κιβωτὸν τὴν ἁγίαν εἰς τὸν οἶκον ὃν οἰκοδόμησεν Σαλωμὼν υἱὸς Δαυὶδ τοῦ βασιλέως Ἰσραὴλ. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς· Οὐκ ἔστιν ὑμῖν ἐπ' ὤμων ἄραι οὐδέν· νῦν οὖν λειτουργήσατε τῷ Κυρίῳ Θεῷ ὑμῶν, καὶ τῷ λαῷ αὐτοῦ Ἰσραὴλ.

4. Καὶ ἐτοιμάσθητε κατ' οἴκους πατριῶν ὑμῶν, καὶ κατὰ τὰς ἐφημερίας ὑμῶν, κατὰ τὴν γραφὴν Δαυὶδ βασιλέως Ἰσραὴλ, καὶ διὰ χειρὸς Σαλωμὼν υἱοῦ αὐτοῦ.

5. Καὶ στήτε ἐν τῷ οἴκῳ κατὰ τὰς διαιρέσεις οἴκων πατριῶν ὑμῶν τοῖς ἀδελφοῖς ὑμῶν υἱοῖς τοῦ λαοῦ, καὶ μερὶς οἴκου πατριᾶς τοῖς Λευίταις.

6. Καὶ θύσατε τὸ φασέκ, καὶ ἐτοιμάσατε τοῖς ἀδελφοῖς ὑμῶν τοῦ ποιῆσαι κατὰ τὸν λόγον Κυρίου διὰ χειρὸς Μωϋσῆ.

7. Καὶ ἀπῆρξατο Ἰωσίας τοῖς υἱοῖς τοῦ λαοῦ πρόβατα, καὶ ἄμνους, καὶ ἐρίφους ἀπὸ τῶν τέκνων τῶν αἰγῶν, πάντα εἰς τὸ φασέκ, καὶ πάντας τοὺς εὐρεθέντας εἰς ἀριθμὸν τριάκοντα χιλιάδας, καὶ μόσχων τρεῖς χιλιάδας, ταῦτα ἀπὸ τῆς ὑπάρξεως τοῦ βασιλέως.

8. Καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτοῦ ἀπῆρξαντο τῷ λαῷ καὶ τοῖς ἱερεῦσι καὶ τοῖς Λευίταις· ἔδωκε δὲ Χελκίας καὶ Ζαχαρίας καὶ Ἰειλ οἱ ἄρχοντες τοῖς ἱερεῦσιν οἴκου Θεοῦ, καὶ ἔδωκαν εἰς τὸ φασέκ πρόβατα, καὶ ἄμνους, καὶ ἐρίφους δις χίλια ἑξακόσια, καὶ μόσχους τριακοσίους.

9. Καὶ Χωνενίας, καὶ Βανας, καὶ Σαμαίας, καὶ Ναθαναὴλ ἀδελφὸς αὐτοῦ, καὶ Ἀσαβίας, καὶ Ἰειλ, καὶ Ἰωζαβὰδ ἄρχοντες τῶν Λευιτῶν, ἀπῆρξαντο τοῖς Λευίταις εἰς τὸ φασέκ πρόβατα πεντακισχίλια, καὶ μόσχους πεντακοσίους.

10. Καὶ κατωρθώθη ἡ λειτουργία, καὶ ἔστησαν οἱ ἱερεῖς ἐπὶ τὴν στάσιν αὐτῶν, καὶ οἱ Λευῖται ἐπὶ τὰς διαιρέσεις αὐτῶν κατὰ τὴν ἐντολὴν τοῦ βασιλέως.

11. Καὶ ἔθυσαν τὸ φασέκ, καὶ προσέχεον οἱ ἱερεῖς τὸ αἷμα ἐκ χειρὸς αὐτῶν, καὶ οἱ Λευῖται ἐξέδειραν.

12. Καὶ ἠτοίμασαν τὴν ὁλοκαύτωςιν παραδόντι αὐτοῖς κατὰ τὴν διαίρεσιν κατ' οἴκους πατριῶν τοῖς υἱοῖς τοῦ λαοῦ, τοῦ προσάγειν τῷ Κυρίῳ, ὡς γέγραπται ἐν βίβλῳ Μωϋσῆ· καὶ οὕτως εἰς τὸ πρῶτον.

13. Καὶ ὥπτησαν τὸ φασέκ ἐν πυρὶ κατὰ τὴν κρίσιν, καὶ τὰ ἅγια ἤψαν ἐν τοῖς χαλκείοις καὶ ἐν τοῖς λέβησι, καὶ εὐωδίσθη, καὶ ἔδραμον πρὸς πάντας τοὺς υἱοὺς τοῦ λαοῦ.

14. Καὶ μετὰ τὸ ἐτοιμάσαι αὐτοῖς καὶ τοῖς ἱερεῦσιν, ὅτι οἱ ἱερεῖς ἐν τῷ ἀναφέρειν τὰ ὁλοκαυτώματα καὶ τὰ

33. Et circumabstulit Josias omnes abominaciones de omni terra quæ erat filiorum Israel, et fecit omnes inventos in Jerusalem et in Israel, servire Domino Deo ipsorum omnibus diebus ipsius, non declinavit a post Dominum Deum patrum ipsius.

CAPUT XXXV.

1. Et fecit Josias phasec Domino Deo suo, et immolavit phasec quartadecima die mensis primi.

2. Et statuit sacerdotes super custodias ipsorum, et confortavit eos ad opera domus Domini.

3. Et dixit Levitis potentibus in omni Israel, ut ipsi sanctificarentur Domino. Et posuerunt arcam sanctam in domum quam edificaverat Salomon filius David regis Israel. Et dixit rex : Non est vobis super humeros tollere quicquam : nunc igitur ministrare Domino Deo vestro, et populo ejus Israel.

4. Et paramini secundum domos patriarum vestrarum, et secundum vices vestras, juxta scripturam David regis Israel, et per manum Salomon filii ejus.

5. Et state in domo secundum divisiones domorum patriarum vestrarum fratribus vestris filiis populi, et pars domus patriæ ipsis Levitis.

6. Et immolate phasec, et præparate fratribus vestris ad faciendum juxta verbum Domini per manum Moysi.

7. Et primitias dedit Josias filiis populi oves, et agnos, et hordos de filiis caprarum, omnia ad phasec, et omnes inventos ad numerum triginta millia, et vitulorum tria millia, hæc de substantia regis.

8. Et principes ejus dederunt primitias populo et sacerdotibus et Levitis : dedit autem Chelcias et Zacharias et Jeiel principes sacerdotibus domus Dei, et dederunt in phasec oves, et agnos, et hordos duo millia sexcenta, et vitulos trecentos.

9. Et Chonenias, et Banæas, et Samæas, et Nathanael frater ejus, et Asabias, et Jeiel, et Jozabad principes Levitarum, dederunt primitias Levitis in phasec oves quinque millia, et vitulos quingentos.

10. Et directum est ministerium, et steterunt sacerdotes super stationem suam, et Levitæ super divisiones suas juxta mandatum regis.

11. Et immolaverunt phasec, et effundebant sacerdotes sanguinem de manu eorum, et Levitæ excoxiabant.

12. Et paraverunt holocaustosim ad tradendum eis secundum divisionem per domos familiarum filiis populi, ad offerendum Domino, sicut scriptum est in libro Moysi : et sic in mane.

13. Et assaverunt phasec in igni juxta judicium, et sancta coxerunt in æneis et in lebetibus, et prosperatum est, et currere fecerunt ad omnes filios populi.

14. Et postquam paraverunt sibi et sacerdotibus, quoniam sacerdotes in offerendo holocaustomata et adipes

στάτα ἕως νυκτός, καὶ οἱ Λευῖται ἡτοίμασαν αὐτοῖς καὶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν υἱοῖς Ἀαρών.

15. Καὶ οἱ ψαλτωδοὶ υἱοὶ Ἀσάφ ἐπὶ τῆς στάσεως αὐτῶν κατὰ τὰς ἐντολὰς Δαυὶδ, καὶ Ἀσάφ, καὶ Αἰμάν, καὶ Ἰδιθὼμ οἱ προφῆται τοῦ βασιλέως· καὶ οἱ ἄρχοντες καὶ οἱ πυλωροὶ πύλης καὶ πύλης, οὐκ ἦν αὐτοῖς κινεῖσθαι ἀπὸ τῆς λειτουργίας τῶν ἁγίων, ὅτι οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν οἱ Λευῖται ἡτοίμασαν αὐτοῖς.

16. Καὶ κατωρθώθη καὶ ἡτοιμάσθη πᾶσα ἡ λειτουργία Κυρίου ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τοῦ ποιῆσαι τὸ φασέκ, καὶ ἐνεγκεῖν τὰ ὀλοκαυτώματα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον Κυρίου κατὰ τὴν ἐντολὴν τοῦ βασιλέως Ἰωσίου.

17. Καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ οἱ εὐρεθέντες τὸ φασέκ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, καὶ τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων ἑπτὰ ἡμέρας.

18. Καὶ οὐκ ἐγένετο φασέκ ὅμοιον αὐτῷ ἐν Ἰσραὴλ, ἀπὸ ἡμερῶν Σαμουὴλ τοῦ προφήτου καὶ παντὸς βασιλέως Ἰσραὴλ, οὐκ ἐποίησαν τὸ φασέκ ὃ ἐποίησεν Ἰωσίας, καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται καὶ πᾶς Ἰούδα καὶ Ἰσραὴλ ὃ εὐρεθείς, καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλὴμ, τῷ Κυρίῳ.

19. Τῷ ὀκτωκαιδεκάτῳ ἔτει τῆς βασιλείας Ἰωσίου ἐποιήθη τὸ φασέκ τοῦτο. « Μετὰ ταῦτα πάντα ὃ ἔδρα-
« σεν Ἰωσίας ἐν τῷ οἴκῳ, καὶ τοὺς ἐγγαστριμύθους καὶ
« τοὺς γνώστας καὶ τὰ θεράφιν καὶ τὰ εἰδώλα καὶ τὰ
« καρησίμῃ ὃ ἦν ἐν γῇ Ἰούδα καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ, ἐνε-
« πύρισεν ὁ βασιλεὺς Ἰωσίας, ἵνα στήσῃ τοὺς λόγους
« τοῦ νόμου τοὺς γεγραμμένους ἐπὶ τοῦ βιβλίου ὃ εὑρε-
« Χελκίας ὁ ἱερεὺς ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου. Ὁμοίος αὐτῷ
« οὐκ ἐγενήθη ἐμπροσθεν αὐτοῦ, ὃς ἐπέστρεψε πρὸς
« Κύριον ἐν ὅλῃ καρδίᾳ αὐτοῦ καὶ ἐν ὅλῃ ψυχῇ αὐτοῦ
« καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ἰσχύϊ αὐτοῦ κατὰ πάντα τὸν νόμον
« Μωϋσῆ, καὶ μετ' αὐτὸν οὐκ ἀνέστη ὅμοιος. Πλὴν οὐκ
« ἀπιστράφη Κύριος ἀπὸ ὀργῆς θυμοῦ αὐτοῦ τοῦ με-
« γάλου, ὃ ὠργίσθη θυμῷ Κύριος ἐν τῇ Ἰούδᾳ ἐπὶ
« πάντα τὰ παροργίσματα αὐτοῦ ὃ παρώργισεν Μανασ-
« σῆς. Καὶ εἶπε Κύριος· Καί γε τὸν Ἰούδαν ἀποστήσω
« ἀπὸ προσώπου μου, καθὼς ἀπέστησεν τὸν Ἰσραὴλ,
« καὶ ἀπωσάμην τὴν πόλιν ἣν ἐξελεξάμην τὴν Ἱερουσα-
« λὴμ, καὶ τὸν οἶκον ὃν εἶπα· Ἔσται τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ. »

20. Καὶ ἀνέβη Φαραὼ Νεχάω βασιλεὺς Αἰγύπτου ἐπὶ τὸν βασιλέα Ἀσσυρίων ἐπὶ τὸν ποταμὸν Εὐφράτην, καὶ ἐπορεύθη βασιλεὺς Ἰωσίας εἰς συνάντησιν αὐτῷ,

21. καὶ ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν ἀγγέλους, λέγων· Τί ἐμοὶ καὶ σοί, βασιλεῦ Ἰούδα; Οὐκ ἐπὶ σὲ ἔχω σήμερον πόλεμον πολεμῆσαι, καὶ ὁ Θεὸς εἶπε τοῦ κατισπεῦσαι με· πρόσχε ἀπὸ τοῦ Θεοῦ τοῦ μετ' ἐμοῦ, μὴ καταφθείρῃ σε.

22. Καὶ οὐκ ἀπέστρεψεν Ἰωσίας τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ, ἀλλ' ἡ πολεμεῖν αὐτὸν ἐκραταιώθη, καὶ οὐκ ἤκουσε τῶν λόγων Νεχάω διὰ στόματος Θεοῦ, καὶ ἦλθε τοῦ πολεμῆσαι ἐν τῷ πεδίῳ Μαγεδδώ.

23. Καὶ ἐτόξευσαν οἱ τοξόται ἐπὶ βασιλέα Ἰωσίαν, καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τοῖς παισὶν αὐτοῦ· Ἐξγαγάτε με, ὅτι ἐπόνεσα σφόδρα.

24. Καὶ ἐξήγαγον αὐτὸν οἱ παῖδες αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἅρματος, καὶ ἀνέβιβασαν αὐτὸν ἐπὶ τὸ ἅρμα τὸ δευτέρῳ ὃ ἦν αὐτῷ, καὶ ἤγαγον αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἀπέθανε, καὶ ἐτάφη μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ. Καὶ πᾶς Ἰούδα καὶ Ἱερουσαλὴμ ἐπένθησαν ἐπὶ Ἰωσίαν.

usque ad noctem, et Levitae paraverunt eis et fratribus ipsorum filiis Aaron.

15. Et psalmorum cantores filii Asaph super stationem suam secundum mandata David, et Asaph et Aëman, et Idithom prophetæ regis : et principes et janitores portæ et portæ, non erat eis moveri a ministerio sanctorum, quoniam fratres eorum Levitae paraverant eis.

16. Et directum est et paratum est omne ministerium Domini in die illa ad faciendum phasec, et offerendum holocaustomata super altare Domini juxta mandatum regis Josiae.

17. Et fecerunt filii Israel qui inventi sunt phasec in tempore illo, et festivitatem azymorum septem diebus.

18. Et non est factum phasec simile ei in Israel, a diebus Samuel prophetæ et omnis regis Israel, non fecerunt phasec quod fecit Josias, et sacerdotes et Levitae et omnis Juda et Israel qui inventus est, et habitantes in Jerusalem, Domino.

19. Decimo octavo anno regni Josiae factum est phasec hoc. « Post hæc omnia quæ fecit Josias in domo, et ven-
« triloquos et gnostas et theraphim et idola et caresim quæ
« erant in terra Juda et in Jerusalem, combussit rex Josias,
« ut statueret verba legis scripta super librum quem inve-
« nit Chelcias sacerdos in domo Domini. Similis ei non fuit
« ante eum, qui revertit ad Dominum in toto corde suo et
« in tota anima sua et in tota fortitudine sua secundum
« omnem legem Moysi, et post eum non surrexit similis.
« Veruntamen non est aversus Dominus ab ira furoris sui
« magni, quo iratus erat furore Dominus in Juda super
« omnes irritationes ejus quibus irritavit Manasses. Et dixit
« Dominus : Etiam Judam amovebo a facie mea, sicut amovi
« Israel, et repoli civitatem quam elegeram Jerusalem, et
« domum quam dixeram : Erit nomen meum illic. »

20. Et ascendit Pharaon Nechao rex Ægypti super regem Assyriorum ad flumen Euphratem, et ivit rex Josias in occursum ei,

21. et misit ad eum nuntios, dicens : Quid mihi et tibi, rex Juda? Non super te venio hodie ad bellandum bellum, et Deus dixit festinare me : attende a Deo qui mecum, ne corrumpat te.

22. Et non avertit Josias faciem suam ab eo, sed ad impugnandum eum confortatus est, et non audivit verba Nechao per os Dei, et venit ad pugnandum in campo Mageddo.

23. Et sagittaverunt sagittarii super regem Josiam, et dixit rex pueris suis : Educite me, quoniam laboravi valde.

24. Et eduxerunt eum pueri ejus de curru, et ascendere fecerunt eum super currum secundum qui erat ei, et adduxerunt eum in Jerusalem, et mortuus est, et sepultus est cum patribus suis. Et omnis Juda et Jerusalem luxerunt super Josiam.

25. Καὶ ἐθρήνησεν Ἰερεμίας ἐπὶ Ἰωσίαν, καὶ εἶπαν πάντες οἱ ἄρχοντες καὶ αἱ ἄρχουσαι θρῆνον ἐπὶ Ἰωσίαν ἕως τῆς σήμερον· καὶ ἔδωκαν αὐτὸν εἰς πρῶτον ἐπὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἰδοὺ γέγραπται ἐπὶ τῶν θρήνων.

26. Καὶ ἦσαν οἱ λοιποὶ λόγοι Ἰωσίου καὶ ἡ ἐλπίς αὐτοῦ γεγραμμένα ἐν νόμῳ Κυρίου,

27. καὶ οἱ λόγοι αὐτοῦ οἱ πρῶτοι καὶ οἱ ἔσχατοι, ἰδοὺ γεγραμμένοι ἐπὶ βιβλίου βασιλείων Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Λς'.

1. Καὶ ἔλαβεν ὁ λαὸς τῆς γῆς τὸν Ἰωάχαζ υἱὸν Ἰωσίου, καὶ ἔχρισαν αὐτὸν, καὶ κατέστησαν αὐτὸν ἀντὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ εἰς βασιλέα ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ.

2. Ὦς εἴκοσι καὶ τριῶν ἐτῶν Ἰωάχαζ ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν, καὶ τρίμηνον ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ· καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Ἀμιτάλ, θυγάτηρ Ἰερεμίου ἐκ Λοβνά. Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον Κυρίου κατὰ πάντα ἃ ἐποίησαν οἱ πατέρες αὐτοῦ. Καὶ ἔθηκεν αὐτὸν Φαραὼ Νεχαὼ ἐν Δεβλαθά ἐν γῇ Αἰγύπτου, τοῦ μὴ βασιλεύειν αὐτὸν ἐν Ἱερουσαλὴμ.

3. Καὶ μετήγαγεν αὐτὸν ὁ βασιλεὺς εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἐπέβαλε φόρον ἐπὶ τὴν γῆν, ἑκατὸν τάλαντα ἀργυρίου καὶ τάλαντον χρυσοῦ.

4. Καὶ κατέστησε Φαραὼ Νεχαὼ τὸν Ἐλιακὶμ υἱὸν Ἰωσίου βασιλέα ἐπὶ Ἰούδα ἀντὶ Ἰωσίου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ μετέστρεψε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰωακίμ. Καὶ τὸν Ἰωάχαζ ἀδελφὸν αὐτοῦ ἔλαβε Φαραὼ Νεχαὼ, καὶ εἰσέγαγεν αὐτὸν εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ, καὶ τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον ἔδωκε τῷ Φαραῶ. Τότε ἤρξατο ἡ γῆ φορολογεῖσθαι τοῦ δοῦναι τὸ ἀργύριον ἐπὶ στόμα Φαραῶ. Καὶ ἕκαστος κατὰ δύναμιν ἀπῆτει τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον παρὰ τοῦ λαοῦ τῆς γῆς, δοῦναι Φαραῶ Νεχαῶ.

5. Ὦν εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν Ἰωακίμ ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν, καὶ ἑνδεκά ἐτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ· καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Ζεχωρά, θυγάτηρ Νηρίου ἐκ Ῥαμά. Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐναντίον Κυρίου κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησαν οἱ πατέρες αὐτοῦ. Ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ ἦλθε Ναβουχοδονόσορ ὁ βασιλεὺς Βαβυλωνος εἰς τὴν γῆν, καὶ ἦν αὐτῷ δουλεύων τρία ἔτη, καὶ ἀπέστη ἀπ' αὐτοῦ. Καὶ ἀπέστειλε Κύριος ἐπ' αὐτοὺς τοὺς Χαλδαίους, καὶ ληστήρια Σύρων, καὶ ληστήρια Μωαβιτῶν, καὶ υἱὸν Ἀμμὼν, καὶ τῆς Σαμαρείας, καὶ ἀπέστησαν μετὰ τὸν λόγον τοῦτον κατὰ τὸν λόγον Κυρίου ἐν χειρὶ τῶν παίδων αὐτοῦ τῶν προφητῶν. Πλὴν θυμὸς Κυρίου ἦν ἐπὶ Ἰούδαν τοῦ ἀποστῆναι αὐτὸν ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ διὰ τῆς ἁμαρτίας Μανασσῆ ἐν πᾶσιν οἷς ἐποίησε, καὶ ἐν αἵματι ἀθώου ὃ ἐξέχεεν Ἰωακίμ, καὶ ἐπλησε τὴν Ἱερουσαλὴμ αἵματος ἀθώου, καὶ οὐκ ἠθέλησε Κύριος ἐξολοθρεῦσαι αὐτούς.

6. Καὶ ἀνέβη ἐπ' αὐτὸν Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλωνος, καὶ ἔθηκεν αὐτὸν ἐν χαλκαῖς πένδακ, καὶ ἀπήγαγεν αὐτὸν εἰς Βαβυλῶνα.

7. Καὶ μέρος τῶν σκευῶν οἴκου Κυρίου ἀπήνεγκεν εἰς Βαβυλῶνα, καὶ ἔθηκεν αὐτὰ ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ ἐν Βαβυλῶνι.

8. Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἰωακίμ καὶ πάντα ἃ

25. Et lamentatus est Jeremias super Josiam, et dixerunt omnes principes et dominatrices lamentationem super Josiam usque hodie : et dederunt eam in præceptum super Israel, et ecce scripta est super lamentationes.

26. Et fuerant reliqua verba Josiae et spes ejus scripta in lege Domini,

27. et verba ejus prima, et novissima, ecce scripta in libro regum Israel et Juda.

CAPUT XXXVI.

1. Et assumpsit populus terrae Joachaz filium Josiae, et unxerunt eum, et constituerunt eum pro patre ejus in regem super Jerusalem.

2. Filius viginti et trium annorum Joachaz in regnando ipsum, et tres menses regnavit in Jerusalem : et nomen matris ejus Amital, filia Jeremiae de Lobna. Et fecit malum in conspectu Domini secundum omnia quae fecerant patres ejus. Et ligavit eum Pharaon Necho in Deblatha in terra Emath, ut non ille regnaret in Jerusalem.

3. Et transtulit eum rex in Aegyptum, et imposuit tributum super terram, centum talenta argenti et talentum auri.

4. Et constituit Pharaon Necho ipsum Eliacim filium Josiae regem super Juda pro Josia patre ejus, et commutavit nomen ejus Joacim. Et ipsum Joachaz fratrem ejus cepit Pharaon Necho, et introduxit eum in Aegyptum, et mortuus est ibi, et argentum et aurum dedit Pharaoni. Tunc cepit terra exigi tributum ad dandum argentum super os Pharaonis. Et unusquisque secundum potestatem requirebat argentum et aurum a populo terrae, ad dandum Pharaoni Necho.

5. Erat viginti et quinque annorum Joacim in regnando ipsum, et undecim annos regnavit in Jerusalem : et nomen matris ejus Zechora, filia Neriae de Rhama. Et fecit malum coram Domino juxta omnia quaecumque fecerant patres ejus. In diebus ejus venit Nabuchodonosor rex Babylonis in terram, et fuit ei serviens tres annos, et rebellavit ab eo. Et misit super eos Dominus Chaldaeos, et agmina latronum Syrorum, et agmina latronum Moabitum, et filiorum Ammon, et Samariae, et recesserunt post verbum hoc juxta verbum Domini in manu puerorum ejus prophetarum. Verumtamen furor Domini erat super Judam ad removendum eum a facie sua propter peccata Manasse in omnibus quae fecerat, et in sanguine innocente quem effudit Joacim, et implevit Jerusalem sanguine innocente, et non voluit Dominus exterminare eos.

6. Et ascendit super eum Nabuchodonosor rex Babylonis, et ligavit eum in aereis compedibus, et abduxit eum in Babylonem.

7. Et partem vasorum domus Domini asportavit in Babylonem, et posuit ea in templo suo in Babylone.

8. Et reliqua verborum Joacim et omnia quae fecit,

ἐποίησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα; Καὶ ἐκοιμήθη Ἰωακὴμ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν Γανοζᾷ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐβασίλευσεν Ἰεχονίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

9. Ὅκτω ἐτῶν Ἰεχονίας ἐν τῷ βασιλεῦειν αὐτὸν, καὶ τρίμηνον καὶ δέκα ἡμέρας ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον Κυρίου.

10. Καὶ ἐπιστρέφοντος τοῦ ἐνιαυτοῦ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Ναβουχοδονόσορ, καὶ εἰσήνεγκεν αὐτὸν εἰς Βαβυλῶνα μετὰ τῶν σκευῶν τῶν ἐπιθυμητῶν οἴκου Κυρίου· καὶ ἐβασίλευσεν Σεδεκίαν ἀδελφὸν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐπὶ Ἰούδαν καὶ Ἱερουσαλὴμ.

11. Ἐτῶν εἴκοσιν υἱὸς καὶ ἐνὸς ἔτους Σεδεκίας ἐν τῷ βασιλεῦειν αὐτὸν, καὶ ἐνδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ.

12. Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον Κυρίου Θεοῦ αὐτοῦ, οὐκ ἐνετράπη ἀπὸ προσώπου Ἱερεμίου τοῦ προφήτου καὶ ἐκ στόματος Κυρίου,

13. ἐν τῷ τὰ πρὸς τὸν βασιλέα Ναβουχοδονόσορ ἀθετῆσαι ὃ ὤρκισεν αὐτὸν κατὰ τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐσχλήρυνε τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ κατίσχυσε, τοῦ μὴ ἐπιστρέφαι πρὸς Κύριον Θεὸν Ἰσραὴλ.

14. Καὶ πάντες οἱ ἐνδοξοὶ Ἰούδα καὶ οἱ ἱερεῖς, καὶ ὁ λαὸς τῆς γῆς ἐπλήθυναν τοῦ ἀθετῆσαι ἀθετήματα βδελυγμάτων ἐθνῶν, καὶ ἐμίαναν τὸν οἶκον Κυρίου τὸν ἐν Ἱερουσαλὴμ.

15. Καὶ ἐξαπέστειλε Κύριος ὁ Θεὸς τῶν πατέρων αὐτῶν ἐν χειρὶ τῶν προφητῶν αὐτοῦ, ὀρθρίζων καὶ ἀποστέλλων τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ, ὅτι ἦν φειδόμενος τοῦ λαοῦ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἀγιάσματος αὐτοῦ.

16. Καὶ ἦσαν μυχτηρίζοντες τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ καὶ ἐξουθενούντες τοὺς λόγους αὐτοῦ, καὶ ἐμπαίζοντες ἐν τοῖς προφήταις αὐτοῦ, ἕως ἀνέβη ὁ θυμὸς Κυρίου ἐν τῷ λαῷ αὐτοῦ, ἕως οὐκ ἦν ἱαμα.

17. Καὶ ἤγαγεν ἐπ' αὐτοὺς βασιλεὺς Χαλδαίων, καὶ ἀπέκτεινε τοὺς νεανίσκους αὐτῶν ἐν βρυγαίᾳ ἐν οἴκῳ ἀγιάσματος αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐφείσατο τοῦ Σεδεκίου, καὶ τὰς παρθένους αὐτῶν οὐκ ἤλεψε, καὶ τοὺς πρεσβυτέρους αὐτῶν ἀπήγαγον, τὰ πάντα παρέδωκεν ἐν χερσὶν αὐτῶν.

18. Καὶ πάντα τὰ σκεύη οἴκου τοῦ Θεοῦ τὰ μεγάλα καὶ τὰ μικρά, καὶ τοὺς θησαυροὺς οἴκου Κυρίου, καὶ πάντας τοὺς θησαυροὺς τοῦ βασιλέως καὶ τῶν μεγιστάνων, πάντα εἰσήνεγκεν εἰς Βαβυλῶνα.

19. Καὶ ἐνέπρησε τὸν οἶκον Κυρίου, καὶ κατέσκαψε τὸ τεῖχος Ἱερουσαλὴμ, καὶ τὰς βάρεις αὐτῆς ἐνέπρησεν ἐν πυρὶ, καὶ πᾶν σκεῦος ὥραϊον εἰς ἀφανισμόν.

20. Καὶ ἀπώκισε τοὺς καταλοίπους εἰς Βαβυλῶνα, καὶ ἦσαν αὐτῷ καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ εἰς δούλους ἕως βασιλείας Μήδων,

21. τοῦ πληρωθῆναι λόγον Κυρίου διὰ στόματος Ἱερεμίου, ἕως τοῦ προσδέξασθαι τὴν γῆν τὰ σάββατα αὐτῆς σαββατίσαι, πάσας τὰς ἡμέρας ἐρημώσεως αὐτῆς σαββατίσαι εἰς συμπλήρωσιν ἐτῶν ἑβδομήκοντα.

22. Ἐτους πρώτου Κύρου βασιλέως Περσῶν, μετὰ τὸ πληρωθῆναι ῥῆμα Κυρίου διὰ στόματος Ἱερεμίου, ἐξήγειρε Κύριος τὸ πνεῦμα Κύρου βασιλέως Περσῶν, καὶ παρήγγειλε κηρύττει ἐν πάσῃ τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ ἐν γραπτῷ, λέγων·

nonne ecce hæc scripta in libro verborum dierum regibus Juda? Et dormivit Joacim cum patribus suis, et sepultus est in Ganozæ cum patribus suis, et regnavit Jechonias filius ejus pro eo.

9. Octo annorum Jechonias in regnando ipsum, et tres menses et decem dies regnavit in Jerusalem, et fecit malum in conspectu Domini.

10. Et vertente anno misit rex Nabuchodonosor, et intulit eum in Babylonem cum vasis desiderabilibus domus Domini: et regnare fecit Sedeciam fratrem patris ejus super Judam et Jerusalem.

11. Annorum viginti filius et unius anni Sedecias in regnando ipsum, et undecim annos regnavit in Jerusalem.

12. Et fecit malum in conspectu Domini Dei sui, non est confusus a facie Jeremiæ prophetæ et ex ore Domini,

13. in faciendo irrita erga regem Nabuchodonosor eam quæ adjuraverat eum per Deum, et induravit cervicem suam et cor suum confortavit, ad non revertendum ad Dominum Deum Israel.

14. Et omnes gloriosi Juda et sacerdotes, et populus terræ multiplicarunt prævaricare prævaricationes abominationum gentium, et polluerunt domum Domini quæ in Jerusalem.

15. Et misit Dominus Deus patrum eorum in manu prophetarum suorum, surgens diluculo et mittens nuntios suos, quoniam erat parcens populo suo et sanctuario suo.

16. Et erant subsannantes nuntios ejus et spernentes verba ejus, et illudentes in prophetis ejus, donec ascendit furor Domini in populum suum, quoadusque non fuit curatio.

17. Et adduxit super eos regem Chaldæorum, et occidit juvenes eorum in gladio in domo sanctuarii ejus, et non pepercit Sedeciam, et virginum eorum non est misertus, et seniores eorum abduxit, omnia tradidit in manibus eorum.

18. Et omnia vasa domus Dei magna et parva, et thesauros domus Domini, et omnes thesauros regis et magnatum, omnia intulit in Babylonem.

19. Et incendit domum Domini, et demolitus est murum Jerusalem, et palatia ejus incendit in igni, et omne vas speciosum in perditionem.

20. Et transtulit residuos in Babylonem, et fuerunt ei et filiis ejus in servos usque ad regnum Medorum,

21. ad implendum verbum Domini per os Jeremiæ, donec susciperet terra sabbata sua ad sabbatizandum, omnibus diebus desolationis suæ sabbatizare in completionem annorum septuaginta.

22. Anno primo Cyri regis Persarum, postquam impletum est verbum Domini per os Jeremiæ, suscitavit Dominus spiritum Cyri regis Persarum, et jussit prædicari in omni regno suo in scripto, dicens:

22. Τάδε λέγει Κύριος βασιλεὺς Περσῶν πάσις ταῖς βασιλείαις τῆς γῆς· Ἐδωκέ μοι Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ οὐρανοῦ, καὶ αὐτὸς ἐνετείλατό μοι οἰκοδομῆσαι οἶκον αὐτῷ ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ. Τίς ἐξ ὑμῶν ἐκ παντὸς τοῦ λαοῦ αὐτοῦ; Ἔσται Θεὸς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀναβήτω.

23. Hæc dicit Cyrus rex Persarum omnibus regnis terræ : Dedit mihi Dominus Deus cæli, et ipse mandavit mihi ædificare domum ei in Jerusalem in Judæa. Quis ex vobis ex omni populo ejus? Erit Deus ejus cum eo, et ascendat.

ΕΣΔΡΑΣ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

1. Καὶ ἐν τῷ πρώτῳ ἔτει Κυρίου τοῦ βασιλέως Περσῶν, τοῦ τελεσθῆναι λόγον Κυρίου ἀπὸ στόματος Ἱερεμίου, ἐξήγειρε Κύριος τὸ πνεῦμα Κυρίου βασιλέως Περσῶν, καὶ παρήγγειλε φωνὴν ἐν πάσῃ βασιλείᾳ αὐτοῦ, καὶ γε ἐν γραπτῷ, λέγων·

2. Οὕτως εἶπε Κύριος βασιλεὺς Περσῶν· Πάσας τὰς βασιλείας τῆς γῆς ἔδωκέ μοι Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ οὐρανοῦ, καὶ αὐτὸς ἐπεσκέψατο ἐπ' ἐμέ τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον αὐτῷ ἐν Ἱερουσαλὴμ τῇ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ.

3. Τίς ἐν ὑμῖν ἀπὸ παντὸς τοῦ λαοῦ αὐτοῦ; καὶ ἔσται ὁ Θεὸς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀναβήσεται εἰς Ἱερουσαλὴμ τὴν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, καὶ οἰκοδομησάτω τὸν οἶκον Θεοῦ Ἰσραὴλ· αὐτὸς ὁ Θεὸς ὁ ἐν Ἱερουσαλὴμ.

4. Καὶ πᾶς ὁ καταλιπόμενος ἀπὸ πάντων τῶν τόπων οὗ αὐτὸς παροικεῖ ἐκεῖ, καὶ λήψονται αὐτὸν ἄνδρες τοῦ τόπου αὐτοῦ ἐν ἀργυρίῳ, καὶ χρυσίῳ, καὶ ἀποσκευῇ, καὶ κτήνεσι μετὰ τοῦ ἐκουσίου εἰς οἶκον τοῦ Θεοῦ τὸν ἐν Ἱερουσαλὴμ.

5. Καὶ ἐνέστησαν ἄρχοντες τῶν πατριῶν τῶν Ἰουδα καὶ Βενιαμὴν, καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται, πάντων ὧν ἐξήγειρεν ὁ Θεὸς τὸ πνεῦμα αὐτῶν τοῦ ἀναβῆναι οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον Κυρίου τὸν ἐν Ἱερουσαλὴμ.

6. Καὶ πάντες οἱ κυκλόθεν ἐνίσχυσαν ἐν χερσὶν αὐτῶν ἐν σκεύεσιν ἀργυρίου, ἐν χρυσῷ, ἐν ἀποσκευῇ, καὶ ἐν κτήνεσι, καὶ ἐν ξενίοις, παρέξ τῶν ἐκουσίων.

7. Καὶ ὁ βασιλεὺς Κύριος ἐξήνεγκε τὰ σκεύη οἴκου Κυρίου, ἃ ἔλαβε Ναβουχοδονόσορ ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ καὶ ἔδωκεν αὐτὰ ἐν οἴκῳ Θεοῦ αὐτοῦ.

8. Καὶ ἐξήνεγκεν αὐτὰ Κύριος ὁ βασιλεὺς Περσῶν ἐπὶ χεῖρα Μιθραδάτου Γασθαρηνοῦ, καὶ ἡρίθησεν αὐτὰ τῷ Σασαβάσῳ τῷ ἄρχοντι τοῦ Ἰούδα.

9. Καὶ οὗτος ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν· ψυκτῆρες χρυσοὶ τριάκοντα, καὶ ψυκτῆρες ἀργυροὶ χίλιοι, παρηλλαγμένα ἐννέα καὶ εἴκοσι, κεφουρῆς χρυσοὶ τριάκοντα,

10. καὶ ἀργυροὶ διπλοὶ τετρακόσια δέκα, καὶ σκεύη ἕτερα χίλια·

11. πάντα τὰ σκεύη τῷ χρυσῷ καὶ τῷ ἀργύρῳ πεντακισχίλια τετρακόσια, τὰ πάντα ἀναβαίνοντα μετὰ Σασαβάσῳ ἀπὸ τῆς ἀποικίας ἐκ Βαβυλῶνος εἰς Ἱερουσαλὴμ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

1. Καὶ οὗτοι οἱ υἱοὶ τῆς χώρας οἱ ἀναβαίνοντες ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας τῆς ἀποικίας, ἧς ἀπῆκτισε Ναβουχο-

ESDRAS.

CAPUT I.

1. Et in primo anno Cyri regis Persarum, ut compleretur verbum Domini ex ore Jeremiæ, suscitavit Dominus spiritum Cyri regis Persarum, et transmisit vocem in omni regno suo, etiam in scriptura, dicens :

2. Sic dixit Cyrus rex Persarum : Omnia regna terræ dedit mihi Dominus Deus cæli, et ipse requisivit super me ad ædificandum ipsi domum in Jerusalem quæ in Judæa.

3. Quis in vobis de universo populo ejus? et erit Deus illius cum eo, et ascendet in Jerusalem quæ in Judæa, et ædificet domum Dei Israel : ipse est Deus qui in Jerusalem.

4. Et omnis residuus ex omnibus locis ubi ipse habitat ibi, et sument eum viri loci ejus in argento, et auro, et apparatu, et pecoribus una cum voluntario in domum Dei quæ in Jerusalem.

5. Et surrexerunt principes patriarum Juda et Benjamin, et sacerdotes et Levitæ, omnes quorum suscitavit Deus spiritum eorum ascendere ad ædificandam domum Domini quæ in Jerusalem.

6. Et omnes qui in circuito confortaverunt in manibus eorum in vasis argenti, in auro, in apparatu, et in pecoribus, et in xeniis, præter voluntaria.

7. Et rex Cyrus protulit vasa domus Domini, quæ tolerat Nabuchodonosor de Jerusalem et dederat ea in domo dei sui.

8. Et protulit ea Cyrus rex Persarum super manum Mithridatis Gashareni, et numeravit ea ipsi Sasabasar principi Juda.

9. Et hic numerus eorum : phialæ aureæ triginta, et phialæ argenteæ mille, mutatoria novem et viginti, cephalures aurei triginta,

10. et argentei duplices quadringenta decem, et vasa alia mille :

11. omnia vasa auro et argento quinque millia quadringenta, omnia ascendentia cum Sasabasar a transmigratione e Babylone in Jerusalem.

CAPUT II.

1. Et hi filii provincie ascendentes de captivitate transmigrationis, quam transmigra- fecerat Nabuchodonosor

δονόσφρ βασιλεὺς Βαβυλωνίως εἰς Βαβυλωνίαν, καὶ ἐπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ Ἰούδα ἀνὴρ εἰς πόλιν αὐτοῦ,

3. οἱ ἦλθον μετὰ Ζοροβάβελ, Ἰησοῦς, Νεεμίας, Σαρτίας, Ρεελίας, Μαρδοχάιος, Βαλασάν, Μασφάρ, Βαγουαί, Ρεούμ, Βαανά· ἀνδρῶν ἀριθμὸς λαοῦ Ἰσραὴλ.

4. Υἱοὶ Φαρές, δις χίλιοι ἑκατὸν ἐβδομηκονταδύο.

5. Υἱοὶ Σαφατία, τριακόσιοι ἐβδομηκονταδύο.

6. Υἱοὶ Ἀρες ἑπτακόσιοι ἐβδομηκονταπέντε.

7. Υἱοὶ Φααθ Μωάβ τοῖς υἱοῖς Ἰησοῦ Ἰωάβ, δις χίλιοι ὀκτακόσιοι δεκαδύο.

8. Υἱοὶ Αἰλάμ, χίλιοι διακόσιοι πεντηκοντατέσσαρες.

9. Υἱοὶ Ζατθουά, ἑννακόσιοι τεσσαρακονταπέντε.

10. Υἱοὶ Ζακχού, ἑπτακόσιοι ἐξήκοντα.

11. Υἱοὶ Βανού, ἑξακόσιοι τεσσαρακονταδύο.

12. Υἱοὶ Βαβαί, ἑξακόσιοι εἰκοσιτρεῖς.

13. Υἱοὶ Ἀσγάδ, χίλιοι διακόσιοι εἰκοσιδύο.

14. Υἱοὶ Ἀδονικάμ, ἑξακόσιοι ἐξηκονταεξ.

15. Υἱοὶ Βαγουέ, δις χίλιοι πεντηκονταεξ.

16. Υἱοὶ Ἀδδίν, τετρακόσιοι πεντηκοντατέσσαρες.

17. Υἱοὶ Ἀτήρ τῷ Ἐζεκίᾳ, ἑννηκονταοκτώ.

18. Υἱοὶ Βασσοῦ, τριακόσιοι εἰκοσιτρεῖς.

19. Υἱοὶ Ἰωρά, ἑκατὸν δεκαδύο.

20. Υἱοὶ Ἀσούμ, διακόσιοι εἰκοσιτρεῖς.

21. Υἱοὶ Γαβέρ, ἑννηκονταπέντε.

22. Υἱοὶ Βεθλαίμ, ἑκατὸν εἰκοσιτρεῖς.

23. Υἱοὶ Νετωρά, πεντηκονταεξ.

24. Υἱοὶ Ἀναθώθ, ἑκατὸν εἰκοσιοκτώ.

25. Υἱοὶ Ἀζμώθ, τεσσαρακοντατρεῖς.

26. Υἱοὶ Καραθιάριμ, Χαφίρα καὶ Βηρώθ, ἑπτακόσιοι τεσσαρακοντατρεῖς.

27. Υἱοὶ τῆς Ραμὰ καὶ Γαβαά, ἑξακόσιοι εἰκοσιεῖς.

28. Ἄνδρες Μαχμάς, ἑκατὸν εἰκοσιδύο.

29. Ἄνδρες Βαιθὴλ καὶ Αἶα, τετρακόσιοι εἰκοσιτρεῖς.

30. Υἱοὶ Ναβού, πεντηκονταδύο.

31. Υἱοὶ Μαγεβίς, ἑκατὸν πεντηκονταεξ.

32. Υἱοὶ Ἠλαμάρ, χίλιοι διακόσιοι πεντηκοντατέσσαρες.

33. Υἱοὶ Ἠλάμ, τριακόσιοι εἰκοσιν.

34. Υἱοὶ Λοδάι καὶ Ὠνὸς, ἑπτακόσιοι εἰκοσιπέντε.

35. Υἱοὶ Ἰεριχώ, τριακόσιοι τεσσαρακονταπέντε.

36. Υἱοὶ Σενά, τρισχίλιοι ἑξακόσιοι τριάκοντα.

37. Καὶ οἱ ἱερεῖς υἱοὶ Ἰεδουά τῷ ὀκτῷ Ἰησοῖ, ἑννακόσιοι ἐβδομηκοντατρεῖς.

38. Υἱοὶ Ἐμμέρ, χίλιοι πεντηκονταδύο.

39. Υἱοὶ Φασσοῦρ, χίλιοι διακόσιοι τεσσαρακονταεπτὰ.

40. Υἱοὶ Ἠρέμ, χίλιοι ἐπτὰ.

41. Καὶ οἱ Λευῖται υἱοὶ Ἰησοῦ καὶ Καδμὴλ τοῖς υἱοῖς Ὡδουία, ἐβδομηκοντατέσσαρες.

42. Οἱ ἀδόντες υἱοὶ Ἀσάφ, ἑκατὸν εἰκοσιοκτώ.

43. Υἱοὶ τῶν πυλωρῶν, υἱοὶ Σελλούμ, υἱοὶ Ἀτήρ, υἱοὶ Τελμών, υἱοὶ Ἀκούβ, υἱοὶ Ἀτιτά, υἱοὶ Σωβαί, οἱ πάντες ἑκατὸν τριακονταπέντε.

44. Οἱ Ναθινάι, υἱοὶ Σουθία, υἱοὶ Ἀσουφά, υἱοὶ Ταβαώθ,

rex Babylonis in Babylonem, et reversi sunt in Jerusalem et Juda vir in civitatem suam,

2. qui venerunt cum Zorobabel, Jesus, Neemias, Saraias, Reelias, Mardochaeus, Balasan, Masphar, Baguae, Reum, Baana : virorum numerus populi Israel.

3. Filii Phares, duo millia centum septuaginta duo.

4. Filii Saphatia, trecenti septuaginta duo.

5. Filii Ares, septingenti septuaginta quinque.

6. Filii Phaath Moab de filiis Jesue Joab, duo millia octingenti duodecim.

7. Filii Ailam, mille ducenti quinquaginta quatuor.

8. Filii Zattua, nongenti quadraginta quinque.

9. Filii Zacchu, septingenti sexaginta.

10. Filii Banui, sexcenti quadraginta duo.

11. Filii Babai, sexcenti viginti tres.

12. Filii Asgad, mille ducenti viginti duo.

13. Filii Adonicam, sexcenti sexaginta sex.

14. Filii Baguae, duo millia quinquaginta sex.

15. Filii Addin, quadringenti quinquaginta quatuor.

16. Filii Ater ex Ezechia, nonaginta octo.

17. Filii Bassa, trecenti viginti tres.

18. Filii Jora, centum duodecim.

19. Filii Asum, ducenti viginti tres.

20. Filii Gaber, nonaginta quinque.

21. Filii Bethlaem, centum viginti tres.

22. Filii Netopha quinquaginta sex.

23. Filii Anahot, centum viginti octo.

24. Filii Azmoth, quadraginta tres.

25. Filii Carathiarim, Chaphira et Beroth, septingenti quadraginta tres.

26. Filii Rama et Gabaa, sexcenti viginti unus.

27. Viri Machmas, centum viginti duo.

28. Viri Bethel et Aia, quadringenti viginti tres.

29. Filii Nahu, quinquaginta duo.

30. Filii Magebis, centum quinquaginta sex.

31. Filii Elamar, mille ducenti quinquaginta quatuor.

32. Filii Elam, trecenti viginti.

33. Filii Lodadi et Ono, septingenti viginti quinque.

34. Filii Jericho, trecenti quadraginta quinque.

35. Filii Senaa, tria millia sexcenti triginta.

36. Et sacerdotes filii Jedua de domo Jesu, nongenti septuaginta tres.

37. Filii Emmer, mille quinquaginta duo.

38. Filii Phassur, mille ducenti quadraginta septem.

39. Filii Erem, mille septem.

40. Et Levitae filii Jesu et Cadmiel ex filiis Odvia, septuaginta quatuor.

41. Cantores filii Asaph, centum viginti octo.

42. Filii janitorum, filii Sellum, filii Ater, filii Telman, filii Acub, filii Aita, filii Sobai, omnes centum triginta novem.

43. Nathinari, filii Suthia, filii Asupha, filii Tabaoth,

44. υἱοὶ Κάδης, υἱοὶ Σιαά, υἱοὶ Φαδών,
 45. υἱοὶ Λαβανῶ, υἱοὶ Ἀγαβά, υἱοὶ Ἀκούβ,
 46. υἱοὶ Ἀγάβ, υἱοὶ Σελαμί, υἱοὶ Ἀνάν,
 47. υἱοὶ Γεδδὴλ, υἱοὶ Γαάρ, υἱοὶ Ραῖά,
 48. υἱοὶ Ῥασών, υἱοὶ Νεκωδά, υἱοὶ Γαζέμ,
 49. υἱοὶ Ἀζώ, υἱοὶ Φασή, υἱοὶ Βασί,
 50. υἱοὶ Ἀσενά, υἱοὶ Μουνίμ, υἱοὶ Νεφουσίμ,
 51. υἱοὶ Βαχβούκ, υἱοὶ Ἀκουφά, υἱοὶ Ἀρούρ,
 52. υἱοὶ Βασαλόθ, υἱοὶ Μαουδά, υἱοὶ Ἀρσά,
 53. υἱοὶ Βαρκός, υἱοὶ Σισάρα, υἱοὶ Θεμά,
 54. υἱοὶ Νασθιέ, υἱοὶ Ἀτουφά,
 55. υἱοὶ δούλων Σαλωμών, υἱοὶ Σωταί, υἱοὶ Σεφ-
 ρά, υἱοὶ Φαδουρά,
 56. υἱοὶ Ἰερλὰ, υἱοὶ Δαρκών, υἱοὶ Γεδὴλ,
 57. υἱοὶ Σαφατία, υἱοὶ Ἀτίλ, υἱοὶ Φαχεράθ, υἱοὶ
 Ἀσεβωείμ, υἱοὶ Ἡμεί,
 58. πάντες οἱ Ναθανίμ, καὶ υἱοὶ Ἀβδὲσελμα, τρια-
 κόσιοι ἐννενηκονταδύο.
 59. Καὶ οὗτοι οἱ ἀναβάντες ἀπὸ Θελμελέχ, Θελ-
 ρησά, Χερούβ, Ἡδάν, Ἐμμήρ, καὶ οὐκ ἐδυνάσθησαν
 τοῦ ἀνγγεῖλαι οἶκον πατρίδος αὐτῶν καὶ σπέρμα αὐ-
 τῶν, εἰ ἐξ Ἰσραὴλ εἰσίν.
 60. Υἱοὶ Δαλαία, υἱοὶ Βουά, υἱοὶ Τωβίου, υἱοὶ Νε-
 κωδά, ἑξακόσιοι πεντηκονταδύο.
 61. Καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν ἱερέων υἱοὶ Λαβεΐα, υἱοὶ
 Ἀκκούς, υἱοὶ Βερζελλαί, ὃς ἔλαβεν ἀπὸ τῶν θυγατέρων
 Βερζελλαί τοῦ Γαλααδίτου γυναῖκα, καὶ ἐκλήθη ἐπὶ
 τῷ ὀνόματι αὐτῶν.
 62. Οὗτοι ἐζήτησαν γραφὴν αὐτῶν οἱ Μεθωεσίμ,
 καὶ οὐχ εὗρέθησαν, καὶ ἡγγιστεύθησαν ἀπὸ τῆς ἱερ-
 τείας.
 63. Καὶ εἶπεν Ἀθερσασθά αὐτοῖς τοῦ μὴ φαγεῖν ἀπὸ
 τοῦ ἁγίου τῶν ἁγίων, ἕως ἀναστῇ ἱερεὺς τοῖς φωτίζου-
 σιν καὶ τοῖς τελείοις.
 64. Πᾶσα δὲ ἡ ἐκκλησία ὁμοῦ ὥσερ τέσσαρες μυ-
 ριάδες διςχιλιοὶ τριακόσιοι ἐξήκοντα,
 65. χωρὶς δούλων αὐτῶν καὶ παιδισκῶν αὐτῶν, οὗ-
 τοι ἑπτακισχιλιοὶ τριακόσιοι τριακονταεπτὰ· καὶ αὗτοι
 ᾄδοντες καὶ ᾄδουσαι ἑξακόσιοι.
 66. Ἴπποι αὐτῶν, ἑπτακόσιοι τριακονταεξ· ἡμίονοι
 αὐτῶν, διακόσιοι τεσσαρακονταπέντε.
 67. Κάμηλοι αὐτῶν, τετρακόσιοι τριακονταπέντε·
 ὄνοι αὐτῶν, ἑξακισχιλιοὶ ἑπτακόσιοι ἑξοσι.
 68. Καὶ ἀπὸ ἀρχόντων πατριῶν ἐν τῷ εἰσελθεῖν αὐ-
 τοὺς εἰς οἶκον Κυρίου τὸν ἐν Ἱερουσαλὴμ, ἤκουσάν-
 ταντο εἰς οἶκον τοῦ Θεοῦ, τοῦ στῆσαι αὐτὸν ἐπὶ τῇ
 ἐτοιμασίᾳ αὐτοῦ,
 69. ὥς ἡ δύναμις αὐτῶν, ἔδωκαν εἰς θησαυρὸν τοῦ
 ἔργου, χρυσίον καθαρὸν μνᾶί ἐξ μυριάδες καὶ χίλιοι,
 καὶ ἀργυρίου μνᾶς πεντακισχιλίας, καὶ κόθωνοι τῶν
 ἱερέων ἑκατόν.
 70. Καὶ ἐκάθισαν οἱ ἱερεῖς, καὶ οἱ Λευῖται, καὶ οἱ
 ἀπὸ τοῦ λαοῦ, καὶ οἱ ᾄδοντες, καὶ οἱ πυλωροὶ, καὶ οἱ
 Ναθινίμ ἐν πόλεσιν αὐτῶν, καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἐν πόλεσιν
 αὐτῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

1. Καὶ ἐφθασεν ὁ μὴν ὁ ἑβδόμος, καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσ-
 ραὴλ ἐν πόλεσιν αὐτῶν, καὶ συνήχθη ὁ λαὸς ὡς ἄνθρω-
 πος εἰς Ἱερουσαλὴμ.

44. filii Cades, filii Sias, filii Phadon,
 45. filii Labano, filii Agaba, filii Acub,
 46. filii Agab, filii Selami, filii Anan,
 47. filii Geddel, filii Gaar, filii Raia,
 48. filii Rason, filii Necoda, filii Gazem,
 49. filii Azo, filii Phase, filii Basi,
 50. filii Asena, filii Mounim, filii Nephusim,
 51. filii Bacbuc, filii Acupha, filii Arur,
 52. filii Basaloth, filii Mauda, filii Arsa,
 53. filii Barcos, filii Sisara, filii Thema,
 54. filii Nasthie, filii Atupha,
 55. filii servorum Salomon, filii Solai, filii Sephera, filii
 Phadura,
 56. filii Jeela, filii Darcon, filii Gedel,
 57. filii Saphatia, filii Atil, filii Phacherath, filii Ase-
 boim, filii Hemei,
 58. omnes Nathinæi, et filii Abdeselma, trecenti nona-
 ginta duo.
 59. Et hi qui ascenderunt de Thelmelech, Thelaresa,
 Cherub, Hedan, Emmen, et non potuerunt indicare domum
 patrie suæ et semen suum, si ex Israel sunt.
 60. Filii Dalai, filii Bua, filii Tobia, filii Necoda, sex-
 centi quinquaginta duo.
 61. Et de filiis sacerdotum filii Labia, filii Accus, filii
 Berzellai, qui accepit de filiabus Berzellai Galaaditæ ux-
 orem, et vocatus est in nomine eorum.
 62. Ili quasierunt scripturam suam Methoesim, et non
 sunt inventi, et addicati sunt a sacerdotio.
 63. Et dixit Athersastha eis ut non comederent de san-
 cto sanctorum, donec surgeret sacerdos illuminantibus et
 perfectis.
 64. Omnis autem ecclesia simul quasi quadraginta duo
 millia trecenti sexaginta,
 65. absque servis eorum et ancillis eorum, hi septem
 millia trecenti triginta septem : et hi cantores et cantatri-
 ces bis centum.
 66. Equi eorum, septingenti triginta sex : muli eorum,
 ducenti quadraginta quinque.
 67. Cameli eorum, quadringenti triginta quinque : asini
 eorum, sex mille septingenti viginti.
 68. Et ex principibus patriarum in ingrediendo ipsos in
 domum Domini quæ in Jerusalem, sponte obtulerunt in
 domum Dei, ad statuendam eam super stabilitatem suam,
 69. sicut potentia eorum, dederunt in thesaurum operis,
 aurum purum minæ millia sexaginta unum, et argenti mi-
 nas quinque millia, et colthoni sacerdotum centum.
 70. Et sederunt sacerdotes, et Levitæ, et qui de populo,
 et cantores, et janitores, et Nathinim in civitatibus suis,
 et omnis Israel in civitatibus suis.

CAPUT III.

1. Et advenit mensis septimus, et filii Israel in civitati-
 bus suis, et congregatus est populus tanquam vir unus in
 Jerusalem.

2. Καὶ ἀνέστη Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ἰωσεδὲκ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἱερεῖς, καὶ Ζοροβάβελ ὁ τοῦ Σαλαθιήλ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ ὠκοδόμησαν τὸ θυσιαστήριον Θεοῦ Ἰσραὴλ, τοῦ ἀνενέγκαι ἐπ' αὐτὸ ὀλοκαυτώσεις, κατὰ τὰ γεγραμμένα ἐν νόμῳ Μωϋσῆ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ.

3. Καὶ ἡτοίμασαν τὸ θυσιαστήριον ἐπὶ τὴν ἐτοιμασίαν αὐτοῦ, ὅτι ἐν καταπλήξει ἐπ' αὐτοὺς ἀπὸ τῶν λαῶν τῶν γαιῶν· καὶ ἀνέβη ἐπ' αὐτὸ ὀλοκαυτώσεις τῷ Κυρίῳ τοπρῶν καὶ εἰς ἑσπέραν.

4. Καὶ ἐποίησαν τὴν ἐορτὴν τῶν σκηνῶν κατὰ τὸ γεγραμμένον, καὶ ὀλοκαυτώσεις ἡμέραν ἐν ἡμέρᾳ ἐν ἀριθμῷ ὡς ἡ κρίσις, λόγον ἡμέρας ἐν ἡμέρᾳ αὐτοῦ.

5. καὶ μετὰ τοῦτο ὀλοκαυτώσεις ἐνδελεχισμοῦ, καὶ εἰς τὰς νομηνίας καὶ εἰς πάσας ἐορτὰς τῷ Κυρίῳ τὰς ἡγιασμένας, καὶ παντὶ ἐκουσιαζομένῳ ἐκούσιον τῷ Κυρίῳ.

6. Ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ τοῦ μηνὸς τοῦ ἐβδόμου ἤρξαντο ἀναφέρειν ὀλοκαυτώσεις τῷ Κυρίῳ, καὶ ὁ οἶκος τοῦ Κυρίου οὐκ ἰθεμελιώθη.

7. Καὶ ἔδωκαν ἀργύριον τοῖς λατόμοις καὶ τοῖς τέκτοσι, καὶ βρώματα καὶ ποτὰ, καὶ ἔλαιον τοῖς Σιδωνίοις καὶ τοῖς Τυρίοις, ἐνέγκαι ξύλα κέδρινα ἀπὸ τοῦ Λιβάνου πρὸς θάλασσαν Ἰόππης, κατ' ἐπιχώρησιν Κύρου βασιλέως Περσῶν ἐπ' αὐτούς.

8. Καὶ ἐν τῷ ἔτει τῷ δευτέρῳ τοῦ ἔλθειν αὐτοὺς εἰς οἶκον τοῦ Θεοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ, ἐν μηνὶ τῷ δευτέρῳ ἤρξατο Ζοροβάβελ ὁ τοῦ Σαλαθιήλ καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ἰωσεδὲκ, καὶ οἱ καταλοίποι τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται, καὶ πάντες οἱ ἐρχόμενοι ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἔστησαν τοὺς Λευίτας ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω ἐπὶ τοὺς ποιοῦντας τὰ ἔργα ἐν οἴκῳ Κυρίου.

9. Καὶ ἔστη Ἰησοῦς καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, Καδμιήλ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ υἱοὶ Ἰούδα ἐπὶ τοὺς ποιοῦντας τὰ ἔργα ἐν οἴκῳ τοῦ Θεοῦ· υἱοὶ Ἠναδὰδ, υἱοὶ αὐτῶν καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν οἱ Λευῖται.

10. Καὶ ἰθεμελιώσαν τοῦ οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον Κυρίου. Καὶ ἔστησαν οἱ ἱερεῖς ἐστολισμένοι ἐν σάλπιγγι, καὶ οἱ Λευῖται υἱοὶ Ἀσάφ ἐν κυμβάλοις τοῦ αἰνεῖν τὸν Κύριον ἐπὶ χεῖρας Δαυὶδ βασιλέως Ἰσραὴλ.

11. Καὶ ἀπεκρίθησαν ἐν αἰνῷ καὶ ἀνθομολογήσει τῷ Κυρίῳ, ὅτι ἀγαθόν, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἐπὶ Ἰσραὴλ. Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἐστήμαινε φωνῇ μεγάλῃ αἰνεῖν τῷ Κυρίῳ ἐπὶ τῇ θεμελιώσει τοῦ οἴκου Κυρίου.

12. Καὶ πολλοὶ ἀπὸ τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν καὶ ἄρχοντες τῶν πατριῶν οἱ πρεσβύτεροι, οἱ εἶδον τὸν οἶκον τὸν πρῶτον ἐν θεμελιώσει αὐτοῦ, καὶ τοῦτον τὸν οἶκον ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτῶν, ἔκλαιον φωνῇ μεγάλῃ· καὶ ὁ ὄχλος ἐν σημασίᾳ μετ' εὐφροσύνης τοῦ ὑψῶσαι ὥδην.

13. Καὶ οὐκ ἦν ὁ λαὸς ἐπιγινώσκων φωνὴν σημασίας τῆς εὐφροσύνης ἀπὸ τῆς φωνῆς τοῦ κλαυθμοῦ τοῦ λαοῦ, ὅτι ὁ λαὸς ἐκραύγασε φωνῇ μεγάλῃ, καὶ ἡ φωνὴ ἤκουετο ἕως ἀπὸ μακρόθεν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

1. Καὶ ἤκουσαν οἱ θλίβοντες Ἰούδα καὶ Βενιαμὴν, ὅτι υἱοὶ τῆς ἀποικίας οἰκοδομοῦσιν οἶκον τῷ Κυρίῳ Θεῷ Ἰσραὴλ,

VETUS TESTAMENTUM. — I.

2. Et surrexit Jesus filius Josedec et fratres ejus sacerdotes, et Zorobabel filius Salathiel et fratres ejus, et ardicaverunt altare Dei Israel, ad offerendum super illud holocaustos, secundum ea quae scripta sunt in lege Moysi hominis Dei.

3. Et stabilierunt altare super stabilitatem suam, quoniam in terrore super ipsos a populis terrarum : et ascendit super Israel holocaustosis Domino mane et ad vesperam.

4. Et fecerunt solemnitatem tabernaculorum secundum quod scriptum est, et holocaustos diem in die in numero sicut judicium, verbum diei in die suo :

5. et post haec holocaustum jugis sacrificii, et ad neomenias et ad omnes festivitates Domino sanctificatas, et omni sponte offerenti spontaneum Domino.

6. In die una mensis septimi coeperunt offerre holocaustos Domino, et domus Domini fundata non erat.

7. Et dederunt argentum latomis et fabris, et cibos et poculenta, et oleum Sidoniis et Tyriis, ad afferendum ligna cedrina e Libano ad mare Joppes, secundum permissionem Cyri regis Persarum super eos.

8. Et in anno secundo adventus eorum ad domum Dei in Jerusalem, in mense secundo coepit Zorobabel filius Salathiel et Jesus filius Josedec, et reliqui ex fratribus eorum sacerdotes et Levitae, et omnes qui veniebant e captivitate in Jerusalem, et statuerunt Levitas a viginti annis et supra super facientes opera in domo Domini.

9. Et stetit Jesus et filii ejus et fratres ejus, Cadmiel et filii ejus filii Juda super facientes opera in domo Dei : filii Enadad, filii eorum et fratres eorum Levitae.

10. Et fundamenta jecerunt ad aedificandam domum Domini. Et steterunt sacerdotes amicti stolis in tubis, et Levitae filii Asaph in cymbalis ad laudandum Dominum super manus David regis Israel.

11. Et responderunt in laude et confessione Domino, quoniam bonum, quoniam in saeculum misericordia ejus super Israel. Et omnis populus significabat voce magna laudando Dominum super fundatione domus Domini.

12. Et multi de sacerdotibus et Levitis et principes patrum seniores, qui viderant domum primam in fundatione ejus, et hanc domum in oculis suis, plorabant voce magna : et turba in significatione cum letitia ad elevandum canticum.

13. Et non erat populus agnoscens vocem significationis letitiae a voce fletus populi, quoniam populus vociferabatur voce magna, et vox audiebatur usque a longe.

CAPUT IV.

1. Et audierunt ii qui tribulabant Juda et Benjamin, quia filii transmigrationis aedificant domum Domino Deo Israel,

2. καὶ ἤγγισαν πρὸς Ζοροβάβελ καὶ πρὸς τοὺς ἀρχοντας τῶν πατριῶν, καὶ εἶπον αὐτοῖς· Οἰκοδομήσομεν μεθ' ὑμῶν, ὅτι ὡς ὑμεῖς ἐκζητοῦμεν τῷ Θεῷ ἡμῶν, καὶ αὐτῷ ἡμεῖς θυσιάζομεν ἀπὸ ἡμερῶν Ἀσαράδαν βασιλέως Ἀσσοῦρ τοῦ ἐνέγκαντος ἡμᾶς ὧδε.

3. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Ζοροβάβελ καὶ Ἰησοὺς καὶ οἱ κατάλοιποι τῶν ἀρχόντων τῶν πατριῶν τοῦ Ἰσραὴλ· Οὐχ ἡμῖν καὶ ὑμῖν τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ Θεῷ ἡμῶν, ὅτι ἡμεῖς αὐτοὶ ἐπὶ τοσαυτὸ οἰκοδομήσομεν τῷ Κυρίῳ Θεῷ ἡμῶν, ὡς ἐνετελεσται ἡμῖν Κύρος ὁ βασιλεὺς Περσῶν.

4. Καὶ ἦν ὁ λαὸς τῆς γῆς ἐκλύων τὰς χεῖρας τοῦ λαοῦ Ἰουδα, καὶ ἐνεπόδιζον αὐτοὺς οἰκοδομεῖν,

5. καὶ μισθούμενοι ἐπ' αὐτοὺς, βουλευόμενοι τοῦ διασκεδάσαι βουλὴν αὐτῶν πάσας τὰς ἡμέρας Κύρου βασιλέως Περσῶν, καὶ ἕως βασιλείας Δαρείου βασιλέως Περσῶν.

6. Καὶ ἐν βασιλείᾳ Ἀσσουήρου, καὶ ἐν ἀρχῇ βασιλείας αὐτοῦ ἔγραψαν ἐπιστολὴν ἐπὶ οἰκοῦντας Ἰουδα καὶ Ἱερουσαλὴμ.

7. Καὶ ἐν ἡμέραις Ἀρθασασθᾶ ἔγραψεν ἐν εἰρήνῃ Μιθραδάτῃ Ταβέηλ καὶ τοῖς λοιποῖς συνδόουλοις· πρὸς Ἀρθασασθᾶ βασιλέα Περσῶν ἔγραψεν ὁ φορολόγος γραφὴν συριστὶ καὶ ἡρμηνευμένην.

8. Ῥεοὺμ-Βαλτάμ καὶ Σαμψά ὁ γραμματεὺς ἔγραψαν ἐπιστολὴν μίαν κατὰ Ἱερουσαλὴμ τῷ Ἀρθασασθᾶ βασιλεῖ.

9. Τάδε ἔχρινε Ῥεοὺμ Βαλτάμ καὶ Σαμψά ὁ γραμματεὺς καὶ οἱ κατάλοιποι σύνδουλοι ἡμῶν, Δειναῖοι, Ἀφαρσαθαχαῖοι, Ταρφαλαῖοι, Ἀφαρσαῖοι, Ἀρχυαῖοι, Βαβυλωνῖοι, Σουσαναχαῖοι, Δαυαῖοι,

10. καὶ οἱ κατάλοιποι ἐθνῶν ὧν ἀπώκισεν Ἀσσηναφάρ ὁ μέγας καὶ ὁ τίμιος, καὶ κατώκισεν αὐτοὺς ἐν πόλεσι τῆς Σομόρων καὶ τὸ κατάλοιπον πέραν τοῦ ποταμοῦ.

11. Αὕτη ἡ διαταγὴ τῆς ἐπιστολῆς ἧς ἀπέστειλαν πρὸς αὐτόν· Πρὸς Ἀρθασασθᾶ βασιλέα παῖδές σου ἀνδρες πέραν τοῦ ποταμοῦ.

12. Γνωστὸν ἔστω τῷ βασιλεῖ, ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι οἱ ἀναβάντες ἀπὸ σοῦ πρὸς ἡμᾶς ἤλθοσαν εἰς Ἱερουσαλὴμ τὴν πόλιν τὴν ἀποστατὴν καὶ πονηράν, ἣν οἰκοδομοῦσι· καὶ τὰ τεῖχη αὐτῆς κατηρτισμένα εἰσὶ, καὶ θεμελίους αὐτῆς ἀνύψωσαν.

13. Νῦν οὖν γνωστὸν ἔστω τῷ βασιλεῖ, ὅτι ἐὰν ἡ πόλις ἐκείνη ἀνοικοδομηθῇ, καὶ τὰ τεῖχη αὐτῆς καταρτισθῶσι, φόροι οὐκ ἔσονται σοι, οὐδὲ δώσουσι· καὶ τοῦτο βασιλεῖς κακοποιεῖ,

14. καὶ ἀσχημοσύνην βασιλέως οὐκ ἔξεστιν ἡμῖν ἰδεῖν· διὰ τοῦτο ἐπέμψαμεν καὶ ἐγνωρίσαμεν τῷ βασιλεῖ,

15. ἵνα ἐπισκέψῃται ἐν βίβλῳ ὑπομνηματισμοῦ τῶν πατέρων σου, καὶ εὕρησις, καὶ γνώση, ὅτι ἡ πόλις ἐκείνη πόλις ἀποστάτης, καὶ κακοποιοῦσα βασιλεῖς καὶ χώρας, καὶ φυγαδεῖαι δούλων γίνονται ἐν μέσῳ αὐτῆς ἀπὸ ἡμερῶν αἰῶνος, διὰ ταῦτα ἡ πόλις αὕτη ἡρημώθη.

16. Γνωρίζομεν οὖν ἡμεῖς τῷ βασιλεῖ, ὅτι ἐὰν ἡ πόλις ἐκείνη οἰκοδομηθῇ, καὶ τὰ τεῖχη αὐτῆς καταρτισθῇ, οὐκ ἔστι σοι εἰρήνη.

17. Καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ῥεοὺμ Βαλτάμ

2. et accesserunt ad Zorobabel et ad principes patriarum, et dixerunt eis : *Ædificabimus vobiscum, quoniam sicut vos quaerimus Deum nostrum, et ei nos sacrificamus a diebus Asaradan regis Assur qui adduxit nos huc.*

3. Et dixit ad eos Zorobabel et Jesus et reliqui principum patriarum Israel : Non nobis et vobis *ædificare domum Deo nostro, quoniam nos ipsi in idipsum ædificabimus Domino Deo nostro, sicut mandavit nobis Cyrus rex Persarum.*

4. Et erat populus terræ dissolvens manus populi Juda, et impediabant eos *ædificare,*

5. etiam mercede conducentes super eos, consultantes ad dissipandum consilium ipsorum omnibus diebus Cyri regis Persarum, et usque ad regnum Darii regis Persarum.

6. Et in regno Assueri, et in principio regni ejus scripserunt epistolam super habitantes Juda et Jerusalem.

7. Et in diebus Arthasastha scripsit in pace Mithridathi Tabeel et reliquis conservis : ad Arthasastha regem Persarum scripsit tabellarius scripturam syriace et interpretatam.

8. Rheum Baltham et Sampsa scriba scripserunt epistolam unam contra Jerusalem Arthasastha regi.

9. Haec judicabat Rheum Baltham et Sampsa scriba et reliqui conservi nostri, Dinæi, Apharsathachæi, Tarphalæi, Apharsæi, Archyæi, Babylonii, Susanachæi, Davæi,

10. et reliqui ex gentibus quas transtulit Assenaphar magnus et gloriosus, et habitare fecit eos in civitatibus ipsius Somoron et reliquum trans flumen.

11. Haec est dispositio epistolæ quam miserunt ad eum : Ad Arthasastha regem pueri tui viri trans flumen.

12. Notum sit regi, quia Judæi qui ascendunt a te ad nos venerunt in Jerusalem civitatem refugam et malignam, quam *ædificant : et moenia ejus exstructa sunt, et fundamenta ejus exaltaverunt.*

13. Nunc igitur notum sit regi, quia si civitas illa reædificata fuerit, et moenia ejus exstructa, tributa non erunt tibi, neque dabunt : et hoc regibus nocet,

14. et turpitudinem regis non licet nobis videre : propter hoc misimus et notum fecimus regi,

15. ut requirat in libro admonitionis patrum tuorum, et invenies, et cognosces, quia civitas illa civitas refuga, et malefaciens regibus et provinciis, et perfugia servorum sunt in medio ejus a diebus sæculi, propter hæc civitas ista desolata est.

16. Notum igitur facimus nos regi, quia si civitas illa *ædificata fuerit, et moenia ejus exstructa, non est tibi pax.*

17. Et misit rex ad Rheum Baltham et Sampsa scribam ei

καὶ Σαμψά γραμματεῖα καὶ τοὺς καταλόγους συνδούλους αὐτῶν τοὺς οἰκοῦντας ἐν Σαμαρείᾳ καὶ τοὺς καταλόγους πέραν τοῦ ποταμοῦ, Εἰρήνην· καὶ φησὶν·

18. Ὁ φορολόγος δὲ ἀπεστείλατε πρὸς ἡμᾶς ἐκλήθη ἔμπροσθεν ἐμοῦ,

19. καὶ παρ' ἐμοῦ ἐτίθη γνώμη, καὶ ἐπισκεψάμεθα καὶ εὗραμεν ὅτι ἡ πόλις ἐκείνη ἀπ' ἡμερῶν αἰῶνος ἐπὶ βασιλεῖς ἐπαίρεται, καὶ ἀποστάσεις καὶ φυγαδεῖαι γίνονται ἐν αὐτῇ.

20. Καὶ βασιλεῖς ἰσχυροὶ ἐγένοντο ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐπικρατοῦντες ὅλης τῆς πέραν τοῦ ποταμοῦ, καὶ φόροι πλήρεις καὶ μέρος δίδονται αὐτοῖς.

21. Καὶ νῦν ὅτε γνώμη, καταργῆσαι τοὺς ἀνδρας ἐκείνους, καὶ ἡ πόλις ἐκείνη οὐκ οἰκοδομηθήσεται ἔτι.

22. Ὅπως ἀπὸ τῆς γνώμης περὶ λαγαμένοι ἦτε ἀνέσιν ποιῆσαι περὶ τούτου, μὴ ποτε πληθυνθῇ ἀφανισμὸς εἰς κακοποίησιν βασιλεῦσι.

23. Τότε δὲ φορολόγος τοῦ Ἀρθασασθᾶ βασιλέως ἀνέγνω ἐνώπιον Ῥεοῦμ Βαλθὰμ καὶ Σαμψά γραμματέως καὶ συνδούλων αὐτοῦ· καὶ ἐπορεύθησαν σπουδῇ εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν Ἰούδα, καὶ κατήργησαν αὐτοὺς ἐν ἵπποις καὶ δυνάμει.

24. Τότε ἤρχησε τὸ ἔργον οἴκου τοῦ Θεοῦ τὸ ἐν Ἱερουσαλὴμ· καὶ ἦν ἀργοὺν ἕως δευτέρου ἔτους τῆς βασιλείας Δαρείου βασιλέως Περσῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

1. Καὶ προφητεύσεν Ἀγγαῖος ὁ προφήτης καὶ Ζαχαρίας ὁ τοῦ Ἀδδὸν προφήταιν ἐπὶ τοὺς Ἰουδαίους τοὺς ἐν Ἰούδα καὶ Ἱερουσαλὴμ ἐν ὀνόματι Θεοῦ Ἰσραὴλ ἐπ' αὐτούς.

2. Τότε ἀνέστησαν Ζοροβάβελ ὁ τοῦ Σαλαθιὴλ καὶ Ἰησοὺς υἱὸς Ἰωσεδάκ, καὶ ἤρξαντο οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ τὸν ἐν Ἱερουσαλὴμ· καὶ μετ' αὐτῶν οἱ προφῆται τοῦ Θεοῦ βοηθοῦντες αὐτοῖς.

3. Ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ ἦλθεν ἐπ' αὐτοὺς Θανθαναὶ ἑπαρχὸς πέραν τοῦ ποταμοῦ, καὶ Σαθαρθουζαναὶ, καὶ οἱ σύνδουλοι αὐτῶν, καὶ τοιαῦτα εἶπαν αὐτοῖς· Τίς ἐθηκεν ὑμῖν γνώμην τοῦ οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον τούτον, καὶ τὴν χορηγίαν ταύτην καταρτίσασθαι;

4. Τότε ταῦτα εἶπον αὐτοῖς· Τίνα ἐστὶ τὰ ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν τῶν οἰκοδομούντων τὴν πόλιν ταύτην;

5. Καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τὴν αἰχμαλωσίαν Ἰούδα, καὶ οὐ κατήργησαν αὐτοὺς ἕως γνώμης τῷ Δαρείῳ ἀπηνέχθη. Καὶ τότε ἀπεστάλη τῷ φορολόγῳ ὑπὲρ τούτου·

6. διασάφης ἐπιστολῆς, ἧς ἀπέστειλες Θανθαναὶ ὁ ἑπαρχὸς τοῦ πέραν τοῦ ποταμοῦ, καὶ Σαθαρθουζαναὶ, καὶ οἱ σύνδουλοι αὐτῶν Ἀφασαχαιοὶ οἱ ἐν τῷ πέραν τοῦ ποταμοῦ, Δαρείῳ τῷ βασιλεῖ·

7. ῥήμασιν ἀπέστειλαν πρὸς αὐτόν καὶ τάδε γέγραπται ἐν αὐτῷ· Δαρείῳ τῷ βασιλεῖ εἰρήνην πάντα.

8. Γνωστὸν ἔστω τῷ βασιλεῖ ὅτι ἐπορεύθημεν εἰς τὴν Ἰουδαίαν οἰκῆσαι εἰς οἶκον τοῦ Θεοῦ τοῦ μεγάλου, καὶ αὐτὸς οἰκοδομεῖται λίθοις ἐκλεκτοῖς, καὶ ξύλα ἐντίθεται ἐν ταῖς τοίχοις, καὶ τὸ ἔργον ἐκεῖνο ἐπιδίδιον γίνεται, καὶ ἐδοῦται ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν.

9. Τότε ἠρωτήσαμεν τοὺς πρεσβυτέρους ἐκείνους,

reliquos conservos eorum habitantes in Samaria et reliquos trans fluvium, Pacem : et ait :

18. Tabellarius quem misistis ad nos vocatus est coram me,

19. et a me posita est sententia, et requisivimus et invenimus quia civitas illa a diebus sæculi super reges elevatur, et rebelliones et transfugia sunt in ea.

20. Et reges fortes fuerunt in Jerusalem, et obtinentes totam transfluviam, et tributa plena et pars dabantur eis.

21. Et nunc ponite edictum, cessare viros illos, et civitas illa non edificabitur ultra :

22. ut ex edicto cauti sitis remisse agere de hoc, ne forte multiplicetur perditio in nocumentum regibus.

23. Tunc tabellarius Arthasastha regis legit coram Rheum Baltham et Sampsa scriba et conservis ejus : et iverunt festinanter in Jerusalem et in Juda, et cessare fecerunt eos in equis et virtute.

24. Tunc cessavit opus domus Dei quod in Jerusalem : et fuit cessans usque ad secundum annum regni Darii regis Persarum.

CAPUT V.

1. Et prophetavit Aggaeus propheta et Zacharias filius Addo prophetiam super Judæos qui in Juda et Jerusalem in nomine Dei Israel super ipsos.

2. Tunc surrexerunt Zorobabel filius Salathiel et Jesus filius Josedec, et coeperunt edificare domum Dei quæ in Jerusalem : et cum eis prophete Dei adjuvantes eos.

3. In ipso tempore venit super eos Thanthanai subregulus trans flumen, et Satharbuzanai, et conservi eorum, et talia dixerunt eis : Quis posuit vobis decretum edificare domum hanc, et apparatus hunc perficere?

4. Tunc ista dixerunt eis : Quæ sunt nomina virorum edificantium civitatem hanc?

5. Et oculi Dei ad civitatem Juda, et non fecerunt cessare eos donec sententia ad Darium delata fuit. Et tunc data est tabellario super hoc

6. explicatio epistolæ, quam misit Thanthanai subregulus regionis trans flumen, et Satharbuzanai, et conservi eorum Apharsachai qui in transfluviali, Dario regi :

7. verbis miserunt ad eum : et hæc scripta sunt in eo : Dario regi pax omnis.

8. Notum ait regi quia ivimus in Judæam provinciam ad domum Dei magni, et ipsa edificatur lapidibus electis, et ligna imponuntur in parietibus, et opus illud valde dexterum fit, et bene procedit in manibus eorum.

9. Tunc interrogavimus seniores illos, et sic diximus eis :

καὶ οὕτως εἶπαμεν αὐτοῖς· Τίς ἔθηκεν ὑμῖν γνώμην τὸν οἶκον τοῦτον οἰκοδομῆσαι, καὶ τὴν χορηγίαν ταύτην καταρτίσασθαι;

10. Καὶ τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἠρωτήσαμεν αὐτοὺς γνωρίσαι σοι, ὥστε γράφαι σοι τὰ ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν τῶν ἀρχόντων αὐτῶν.

11. Καὶ τοιοῦτο τὸ ῥῆμα ἀπεκρίθησαν ἡμῖν, λέγοντες· Ἡμεῖς ἐσμέν δοῦλοι τοῦ Θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, καὶ οἰκοδομοῦμεν τὸν οἶκον δε τῆν οἰκοδομημένος πρὸ τούτου ἔτη πολλά, καὶ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ μέγας οἰκοδόμησεν αὐτὸν, καὶ κατηρτίσατο αὐτὸν αὐτοῖς.

12. Ἀφ' οὗ δὲ παρώργισαν οἱ πατέρες ἡμῶν τὸν Θεὸν τοῦ οὐρανοῦ, ἔδωκεν αὐτοὺς εἰς χεῖρας Ναβουχοδονόσορ βασιλέως Βαβυλῶνος τοῦ Χαλδαίου, καὶ τὸν οἶκον τοῦτον κατέλυσε, καὶ τὸν λαὸν ἀπόσχισεν εἰς Βαβυλῶνα.

13. Ἀλλ' ἐν ἔτει πρώτῳ Κύρου τοῦ βασιλέως Κύρος ὁ βασιλεὺς ἔθετο γνώμην τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ τοῦτον οἰκοδομηθῆναι·

14. καὶ τὰ σκεύη τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ τὰ χρυσᾶ καὶ τὰ ἀργυρᾶ, ἃ Ναβουχοδονόσορ ἐξήνεγκεν ἀπὸ τοῦ οἴκου τοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἀπήνεγκεν αὐτὰ εἰς τὸν ναὸν τοῦ βασιλέως, ἐξήνεγκεν αὐτὰ Κύρος ὁ βασιλεὺς ἀπὸ τοῦ ναοῦ τοῦ βασιλέως, καὶ ἔδωκε τῷ Σαθανασάρ τῷ θησαυροφύλακι, τῷ ἐπὶ τοῦ θησαυροῦ,

15. καὶ εἶπεν αὐτῷ· Πάντα τὰ σκεύη λάβε καὶ πορεύου, θές αὐτὰ ἐν τῷ οἴκῳ τῷ ἐν Ἱερουσαλὴμ εἰς τὸν τόπον αὐτῶν.

16. Τότε Σαθανασάρ ἐκεῖνος ἦλθε καὶ ἔδωκε θεμελίους τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἀπὸ τότε ἕως τοῦ νῦν οἰκοδομήθη, καὶ οὐκ ἐτελέσθη.

17. Καὶ νῦν, εἰ ἐπὶ τὸν βασιλέα ἀγαθὸν, ἐπισκεπήτω ἐν τῇ οἰκῇ τῆς γάζης τοῦ βασιλέως Βαβυλῶνος, ὅπως γνῶς ὅτι ἀπὸ βασιλέως Κύρου ἐτέθη γνώμη οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ ἐκεῖνον τὸν ἐν Ἱερουσαλὴμ· καὶ γνοὺς ὁ βασιλεὺς περὶ τούτου, πεμφάτω πρὸς ἡμᾶς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 5'.

1. Τότε Δαρεῖος ὁ βασιλεὺς ἔθηκε γνώμην, καὶ ἐπεσχέψατο ἐν ταῖς βιβλιοθήκαις ὅπου ἡ γάζα κεῖται ἐν Βαβυλῶνι.

2. Καὶ εὗρέθη ἐν πόλει ἐν τῇ βάρει κεφαλὴς μίᾱ, καὶ τοῦτο γεγραμμένον ἐν αὐτῇ ὑπόμνημα.

3. Ἐν ἔτει πρώτῳ Κύρου βασιλέως, Κύρος ὁ βασιλεὺς ἔθηκε γνώμην περὶ οἴκου ἱεροῦ Θεοῦ τοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ· Οἶκος οἰκοδομηθήτω, καὶ τόπος οὗ θυσιάζουσι τὰ θυσιάσματα· καὶ ἔθηκεν ἔπαρμα ὕψος πήχεις ἐξήκοντα, πλάτος αὐτοῦ πήχεων ἐξήκοντα,

4. καὶ δόμοι λίθινοι κραταῖοι τρεῖς, καὶ δόμος ξύλινος εἷς, καὶ ἡ δαπάνη ἐξ οἴκου τοῦ βασιλέως δοθήσεται.

5. Καὶ τὰ σκεύη οἴκου τοῦ Θεοῦ τὰ ἀργυρᾶ καὶ τὰ χρυσᾶ, ἃ Ναβουχοδονόσορ ἐξήνεγκεν ἀπὸ τοῦ οἴκου τοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐκόμισεν εἰς Βαβυλῶνα, καὶ δοθήτω καὶ ἀπελθέτω εἰς τὸν ναὸν τὸν ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐπὶ τόπου οὗ ἐτέθη ἐν οἴκῳ τοῦ Θεοῦ.

6. Νῦν δώσετε, ἑπαργοὶ πέραν τοῦ ποταμοῦ Σαθαρβουζαναί, καὶ οἱ σύνδουλοι αὐτῶν Ἀφρσαχαῖοι οἱ ἐν τῷ πέραν τοῦ ποταμοῦ μακρὰν ὄντες ἐκεῖθεν,

Quis posuit vobis decretum domum hanc ædificare, et apparatus hunc perficere?

10. Et nomina eorum interrogavimus eos ad notificandum tibi, ut scriberemus tibi nomina virorum principum eorum.

11. Et hujusmodi verbum responderunt nobis, dicentes : Nos sumus servi Dei cæli et terre, et ædificamus domum quæ erat ædificata ante hanc annos multos, et rex Israel magnus ædificavit eam, et perfecit eam ipsis.

12. Ex quo autem irritarunt patres nostri Deum cæli, dedit eos in manus Nabuchodonosor regis Babylonis Chaldaei, et domum hanc dissolvit, et populum transtulit in Babylonem.

13. Sed in anno primo Cyri regis Cyrus rex posuit decretum domum Dei hanc ædificari :

14. et vasa domus Dei aurea et argentea, quæ Nabuchodonosor extulerat de domo quæ in Jerusalem et asportaverat ea in templum regis, protulit ea Cyrus rex e templo regis, et dedit Sabanasar custodi thesaurorum, qui super thesaurum,

15. et dixit ei : Omnia vasa sume et vade, pone ea in domo quæ in Jerusalem in locum eorum.

16. Tunc Sabanasar ille venit et dedit fundamenta domus Dei in Jerusalem, et ex tunc usque nunc ædificata est, et non est perfecta.

17. Et nunc, si super regem bonum, requirat in domo gazæ regis Babylonis, ut cognoscas quia a rege Cyro positum est decretum ædificare domum Dei illam quæ in Jerusalem : et cum noverit rex de hoc, mittat ad nos.

CAPUT VI.

1. Tunc Darius rex posuit decretum, et requisivit in bibliothecis ubi gaza posita est in Babylone.

2. Et inventum est in civitate in palatio caput unum, et hic scriptus in eo commentarius.

3. In anno primo Cyri regis, Cyrus rex posuit decretum de domo sacra Dei quæ in Jerusalem : domus ædificetur, et locus ubi sacrificant sacrificia : et posuit elevationem altitudo cubiti sexaginta, latitudo ejus cubitorum sexaginta,

4. et domus lapideæ validæ tres, et domus lignea una, et sumptus de domo regis dabitur.

5. Et vasa domus Dei argentea et aurea, quæ Nabuchodonosor extulit e domo quæ in Jerusalem et portavit in Babylonem, et dentur et remittantur in templum quod in Jerusalem super locum ubi posita fuerant in domo Dei.

6. Nunc dabitis, subregni trans flumen Satharbuzanai, et conservi ipsorum Apharsachari qui trans flumen longe existentes illinc.

7. νῦν ἄφετε τὸ ἔργον οἴκου τοῦ Θεοῦ· οἱ ἀφηγούμενοι τῶν Ἰουδαίων καὶ οἱ πρεσβύτεροι τῶν Ἰουδαίων οἶκον τοῦ Θεοῦ ἐκεῖνον οἰκοδομεῖτωσαν ἐπὶ τοῦ τόπου αὐτοῦ.

8. Καὶ ἀπ' ἐμοῦ γνώμη ἐτέθη, μὴ ποτέ τι ποιήσῃτε μετὰ τῶν πρεσβυτέρων τῶν Ἰουδαίων τοῦ οἰκοδομηθῆναι οἶκον τοῦ Θεοῦ ἐκεῖνον. Καὶ ἀπὸ ὑπαρχόντων βασιλέως τῶν φόρων πέραν τοῦ ποταμοῦ ἐπιμελῶς δαπάνη ἔστω διδομένη τοῖς ἀνδράσιν ἐκείνοις τὸ μὴ καταργηθῆναι.

9. Καὶ ὁ ἄν ὑστέρημα, καὶ υἱὸς βοῶν καὶ κριῶν καὶ ἀμνούς εἰς ὀλοκαυτώσεις τῷ Θεῷ τοῦ οὐρανοῦ, πυρούς, ἄλας, οἶνον, ἐλαιον, κατὰ τὸ ῥῆμα ἱερέων τῶν ἐν Ἱερουσαλήμ, ἔστω διδόμενον αὐτοῖς, ἡμέραν ἐν ἡμέρᾳ ὃ ἂν αἰτήσωσιν,

10. ἵνα ὥσιν εὐωδίας προσφέροντες τῷ Θεῷ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ προσεύχωνται εἰς ζωὴν τοῦ βασιλέως καὶ υἱῶν αὐτοῦ.

11. Καὶ ἀπ' ἐμοῦ ἐτέθη γνώμη, ὅτι πᾶς ἄνθρωπος ὃς ἀλλάξει τὸ ῥῆμα τοῦτο, καθαιρεθήσεται ξύλον ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, καὶ ὠρθωμένος πληγήσεται ἐπ' αὐτοῦ, καὶ ὁ οἶκος αὐτοῦ τὸ κατ' ἐμὲ ποιηθήσεται.

12. Καὶ ὁ Θεὸς οὗ κατασκηνοῖ τὸ ὄνομα ἐκεῖ, καταστρέψαι πάντα βασιλεῖα καὶ λαὸν ὃς ἐκτενεῖ τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἀλλάξει ἢ ἀφανίσαι τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ. Ἐγὼ Δαρείος ἐθηκα γνώμην, ἐπιμελῶς ἔσται.

13. Τότε Θανθαναὶ ὁ ἑπαρχος πέραν τοῦ ποταμοῦ, Σαθαρβουζαναὶ καὶ οἱ σύνδουλοι αὐτοῦ, πρὸς ὃ ἀπέστειλε Δαρείος βασιλεὺς, οὕτως ἐποίησαν ἐπιμελῶς.

14. Καὶ οἱ πρεσβύτεροι τῶν Ἰουδαίων ὠκοδόμησαν καὶ οἱ Λευῖται ἐν προφητεία Ἀγγαίου τοῦ προφήτου, καὶ Ζαχαρίου υἱοῦ Ἀδδώ· καὶ ἀνωκοδόμησαν καὶ κατηρτίσαντο ἀπὸ γνώμης Θεοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ἀπὸ γνώμης Κύρου καὶ Δαρείου καὶ Ἀρθασασθᾶ βασιλέων Περσῶν.

15. Καὶ ἐτέλεσαν τὸν οἶκον τοῦτον ἕως ἡμέρας τρίτης μηνὸς Ἀδάρ, ὃ ἔστιν ἔτος ἕκτον τῆς βασιλείας Δαρείου τοῦ βασιλέως.

16. Καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται, καὶ οἱ κατὰλοιποι υἱῶν ἀποικεσίας ἐγκαίνια τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ ἐν εὐφροσύνῃ.

17. Καὶ προσήνεγκαν εἰς τὰ ἐγκαίνια τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ μόσχους ἑκατὸν, κριοὺς διακοσίους, ἀμνούς τετρακοσίους, χιμάρρους αἰγῶν ὑπὲρ ἁμαρτίας ὑπὲρ παντὸς Ἰσραὴλ ὡδέκα εἰς ἀριθμὸν φυλῶν Ἰσραὴλ.

18. Καὶ ἔστησαν τοὺς ἱερεῖς ἐν διαιρέσεσιν αὐτῶν, καὶ τοὺς Λευῖτας ἐν μερισμοῖς αὐτῶν, ἐπὶ δουλείας Θεοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ, κατὰ τὴν γραφὴν βιβλίου Μωϋσῆ.

19. Καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ τῆς ἀποικεσίας τὸ πάσχα τῇ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου.

20. Ὅτι ἐκαθαρίσθησαν οἱ ἱερεῖς καὶ Λευῖται ἕως εἰς πάντες καθαροί. Καὶ ἔφαξαν τὸ πάσχα τοῖς πᾶσιν υἱοῖς τῆς ἀποικεσίας καὶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν τοῖς ἱερεῦσι καὶ ἑαυτοῖς.

21. Καὶ ἔφαγον υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ πάσχα, οἱ ἀπὸ τῆς ἀποικεσίας, καὶ πᾶς ὁ χωριζόμενος τῆς ἀκαθαρσίας ἐθνῶν τῆς γῆς πρὸς αὐτούς, τοῦ ἐκζητῆσαι Κύριον Θεὸν Ἰσραὴλ.

22. Καὶ ἐποίησαν τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων ἑπτὰ ἡμέρας ἐν εὐφροσύνῃ, ὅτι εὐφρανεν αὐτοὺς Κύριος, καὶ

7. nunc permittite opus domus Dei : prepositi Judæorum et seniores Judæorum domum Dei illam ædificent super locum ipsius.

8. Et a me decretum positum est, ne quando quid faciatis cum senioribus Judæorum ad ædificandum domum Dei illam. Et de substantiis regis tributis ipsis trans flumen diligenter sumptus sit datus viris illis ut non cessent.

9. Et quodcumque necessarium, et filios boum et arietum et agnos in holocaustos Deo cæli, frumentum, sal, vinum, oleum, juxta verbum sacerdotum qui in Jerusalem, sit datum eis, diem in die quodcumque petierint,

10. ut benevolentia offerant Deo cæli, et deprecantur ad vitam regis et filiorum ejus.

11. Et a me positum est decretum, quod omnis homo qui mutaverit verbum hoc, tolletur lignum de domo ipsius, et erectus percutietur super illud, et domus ejus flet id quod ad me.

12. Et Deus cujus inhabitat nomen ibi, evertat omnem regem et populum qui extendet manum suam ad mutandam aut delendam domum Dei quæ in Jerusalem. Ego Darius posui decretum, diligenter erit.

13. Tunc Thanthanai subregulus trans flumen, Satharbazanai et conservi ejus, secundum quod misit Darius rex, sic fecerunt diligenter.

14. Et seniores Judæorum ædificabant et Levitæ in prophetia Aggaei prophetæ, et Zachariæ filii Addo : et ædificaverunt et perfecerunt ex decreto Dei Israel, et ex decreto Cyri et Darii et Arthasastha regum Persarum.

15. Et perfecerunt domum istam usque ad diem tertiam mensis Adar, qui est annus sextus regni Darii regis.

16. Et fecerunt filii Israel, sacerdotes et Levitæ, et reliqui ex filiis transmigrationis encæniam domus Dei in lætitia.

17. Et obtulerunt in encæniam domus Dei vitulos centum, arietes ducentos, agnos quadringentos, hircos caprarum pro peccato pro omni Israel duodecim ad numerum tribuum Israel.

18. Et statuerunt sacerdotes in divisionibus ipsorum, et Levitas in partitionibus ipsorum, super servitutem Dei in Jerusalem, secundum scripturam libri Moysi.

19. Et fecerunt filii transmigrationis pascha quartadecima mensis primi.

20. Quoniam mundati fuerant sacerdotes et Levitæ usque ad unum omnes mundi. Et jugularunt pascha omnibus filiis transmigrationis et fratribus suis sacerdotibus et sibi ipsis.

21. Et comederunt filii Israel pascha, qui de transmigatione, et omnis separans se ab immunditia gentium terræ ad eos, ad quærendum Dominum Deum Israel.

22. Et fecerunt festivitatem azymorum septem diebus in lætitia, quoniam lætificabat eos Dominus, et convertit cor

ἐπέστρεψε καρδίαν βασιλέως Ἀσσοῦρ ἐπ' αὐτοὺς κρα-
ταιῶσαι τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐν ἔργοις οἴκου τοῦ Θεοῦ
Ἰσραὴλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'.

1. Καὶ μετὰ τὰ ῥήματα ταῦτα, ἐν βασιλείᾳ Ἀρθα-
σαθᾶ βασιλέως Περσῶν, ἀνέβη Ἑσδρας υἱὸς Σαραίου,
υἱοῦ Ἀζαρίου, υἱοῦ Χελκία,

2. υἱοῦ Σελούμ, υἱοῦ Σαδδούκ, υἱοῦ Ἀχίτωβ,

3. υἱοῦ Σαμαρεία, υἱοῦ Ἑσρίᾶ, υἱοῦ Μαρκοῦ,

4. υἱοῦ Ζαράια, υἱοῦ Ὀζίου, υἱοῦ Βοκκί,

5. υἱοῦ Ἀβισουὶ, υἱοῦ Φινεὺς, υἱοῦ Ἐλεάζαρ, υἱοῦ
Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως τοῦ πρώτου·

6. αὐτὸς Ἑσδρας ἀνέβη ἐκ Βαβυλῶνος, καὶ αὐτὸς
γραμματεὺς ταχὺς ἐν νόμῳ Μωϋσῆ, ὃν ἔδωκε Κύριος
ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ. Καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς, ὅτι χεὶρ
Κυρίου Θεοῦ αὐτοῦ ἐπ' αὐτὸν ἐν πᾶσιν οἷς ἐζητεῖ αὐτός.

7. Καὶ ἀνέβησαν ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ ἀπὸ
τῶν ἱερέων, καὶ ἀπὸ τῶν Λευιτῶν, καὶ οἱ ἄδοντες, καὶ
οἱ πυλῶροι, καὶ οἱ Ναθινὴμ, εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐν ἔτει
ἐβδόμῳ τῷ Ἀρθασασθᾶ τῷ βασιλεῖ.

8. Καὶ ἦλθον εἰς Ἱερουσαλὴμ τῷ μηνὶ τῷ πέμ-
πτῳ, τοῦτο τὸ ἔτος ἐβδόμον τῷ βασιλεῖ·

9. ὅτι ἐν μιᾷ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου αὐτὸς ἐθεμε-
λίωσε τὴν ἀνάβασιν τὴν ἀπὸ Βαβυλῶνος· ἐν δὲ τῇ
πρώτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ πέμπτου ἦλθον εἰς Ἱερουσα-
λὴμ, ὅτι χεὶρ Θεοῦ αὐτοῦ ἦν ἀγαθὴ ἐπ' αὐτόν·

10. ὅτι Ἑσδρας ἔδωκεν ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ ζητῆσαι
τὸν νόμον, καὶ ποιεῖν καὶ διδάσκειν ἐν Ἰσραὴλ προ-
τάγματα καὶ κρίματα.

11. Καὶ αὕτη ἡ διασάφησις τοῦ διατάγματος, ὃν
ἔδωκεν Ἀρθασασθᾶ τῷ Ἑσδρᾷ τῷ ἱερεῖ τῷ γραμματεῖ
βιβλίου λόγων ἐντολῶν Κυρίου καὶ προτάγματων αὐ-
τοῦ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ.

12. Ἀρθασασθᾶ βασιλεὺς βασιλέων Ἑσδρᾷ γραμ-
ματεῖ νόμου Κυρίου τοῦ Θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ· Τετέλειστω
λόγος καὶ ἡ ἀπόκρισις.

13. Ἀπ' ἐμοῦ ἐτέθη γνώμη, ὅτι πᾶς ὁ ἐκουσιαζό-
μενος ἐν βασιλείᾳ μου ἀπὸ λαοῦ Ἰσραὴλ καὶ ἱερέων
καὶ Λευιτῶν πορευθῆναι εἰς Ἱερουσαλὴμ, μετὰ σοῦ
πορευθῆναι.

14. Ἀπὸ προσώπου τοῦ βασιλέως καὶ τῶν ἐπὶ τὰ συμ-
βούλων ἀπεστάλη ἐπισκέψασθαι ἐπὶ τὴν Ἰουδαίαν καὶ
εἰς Ἱερουσαλὴμ νόμῳ Θεοῦ αὐτῶν τῷ ἐν χειρὶ σου·

15. καὶ εἰς οἶκον Κυρίου ἀργύριον καὶ χρυσίον, ὃ ὁ
βασιλεὺς καὶ οἱ σύμβουλοι ἐκουσιάσθησαν τῷ Θεῷ τοῦ
Ἰσραὴλ τῷ ἐν Ἱερουσαλὴμ κατασκηνοῦντι,

16. καὶ πᾶν ἀργύριον καὶ χρυσίον ὃ, τι ἔαν εὕρῃς ἐν
πάσῃ χώρᾳ Βαβυλῶνος μετὰ ἐκουσιασμοῦ τοῦ λαοῦ,
καὶ ἱερέων τῶν ἐκουσιαζομένων εἰς οἶκον Θεοῦ τὸν ἐν
Ἱερουσαλὴμ.

17. Καὶ πάντα προσπορευόμενον τοῦτον ἐτοιμῶς ἐν-
ταξὸν ἐν βιβλίῳ τούτῳ, μόσχους, κριοὺς, ἄμνους, καὶ
θυσίας αὐτῶν, καὶ σπονδάς αὐτῶν· καὶ προσόσεις αὐτὰ
ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ ὑμῶν τοῦ ἐν
Ἱερουσαλὴμ.

18. Καὶ εἴ τι ἐπὶ σὲ καὶ τοὺς ἀδελφούς σου ἀγα-
θυνθῇ ἐν καταλοίπῳ τοῦ ἀργυρίου καὶ τοῦ χρυσοῦ
ποιῆσαι, ὥς ἀρεστὸν τῷ Θεῷ ὑμῶν ποιήσατε.

regis Assur super eos ad confortandas manus eorum in ope-
ribus domus Dei Israel.

CAPUT VII.

1. Et post verba hæc, in regno Arthasastha regis Persa-
rum, ascendit Esdras filius Saræ, filii Azariæ, filii Chelcia,

2. filii Selum, filii Sadduc, filii Achitob,

3. filii Samaria, filii Esria, filii Marcoth,

4. filii Zarala, filii Ozia, filii Borci,

5. filii Abisue, filii Phinees, filii Eleazari, filii Aaron sa-
cerdotis primi :

6. ipse Esdras ascendit de Babylone, et ipse scriba velox
in lege Moysi, quam dedit Dominus Deus Israel. Et dedit
ei rex, quoniam manus Domini Dei ejus super ipsum in
omnibus quæ quærebat ipse.

7. Et ascenderunt de filiis Israel, et de sacerdotibus, et
de Levitis, et cantores, et ostiarii, et Nathinim, in Jerusa-
lem in anno septimo Arthasastha regi.

8. Et venerunt in Jerusalem mense quinto, hic annus
septimus regi :

9. quoniam in una mensis primi ipse fundavit ascensio-
nem quæ e Babylone : in prima autem mensis quinti vene-
runt in Jerusalem, quoniam manus Dei ejus erat bona super
eum :

10. quoniam Esdras dedit in cor suum quærere legem,
et facere et docere in Israel præcepta et judicia.

11. Et hæc explicatio constitutionis, quam dedit Artha-
sastha Esdræ sacerdoti scribæ libri sermonum mandatorum
Domini et præceptorum ipsius super Israel.

12. Arthasastha rex regum Esdræ scribæ legis Domini
Dei cæli : Perficiatur sermo et responsio.

13. A me positum est decretum, ut omnis sponte volens
in regno meo de populo Israel et sacerdotibus et Levitis ire
in Jerusalem, tecum eat.

14. A facie regis et septem consiliariorum missum est
visitare super Judæam et in Jerusalem lege Dei ipsorum
quæ in manu tua :

15. et ad domum Domini argentum et aurum, quod rex
et consilarii sponte dederunt Deo Israel habitanti in Jeru-
salem,

16. et omne argentum et aurum quodcumque inveneris
in omni regione Babylonis cum spontanea datione populi,
et sacerdotum sponte dantium in domum Dei quæ in Je-
rusalem.

17. Et omnem venientem hunc prompto ordina in libro
hoc, vitulos, arietes, agnos, et sacrificia eorum, et libami-
na eorum : et offeres ea super altare domus Dei vestri quæ
in Jerusalem.

18. Et si quid super te et fratres tuos bonum fuerit in
residuo argenti et auri facere, sicut placitum Deo vestro
facite.

19. Καὶ τὰ σκεύη τὰ διδόμενά σοι εἰς λειτουργίαν οἴκου Θεοῦ παράδος ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ.

20. Καὶ κατάλοιπον χρείας οἴκου Θεοῦ σου, ὃ ἂν φανῇ σοι δοῦναι, δώσεις ἀπὸ οἴκων γάζης βασιλέως

21. καὶ ἀπ' ἐμοῦ. Ἐγὼ Ἀρθασασθὰ βασιλεὺς ἔθηκα γνώμην πάσαις ταῖς γάζαις ταῖς ἐν πέρα τοῦ ποταμοῦ, ὅτι πᾶν ὃ ἂν αἰτήσῃ ὑμᾶς Ἐσδρας ὁ ἱερεὺς καὶ γραμματεὺς τοῦ Θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ, ἐτοίμως γινέσθω.

22. Ἔως ἀργυρίου ταλάντων ἑκατὸν, καὶ ἔως πυροῦ κόρων ἑκατὸν, καὶ ἔως οἴνου βατῶν ἑκατὸν, καὶ ἔως ἐλαίου βατῶν ἑκατὸν, καὶ ἄλας οὐ οὐκ ἔστι γραφή.

23. Πᾶν ὃ ἔστιν ἐν γνώμῃ Θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ, γινέσθω. Προσέχετε μή τις ἐπιχειρήσῃ εἰς τὸν οἶκον Θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ, μή ποτε γένηται ὀργὴ ἐπὶ τὴν βασιλείαν τοῦ βασιλέως καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ.

24. Καὶ ὑμῖν ἐγνώρισται ἐν πᾶσι τοῖς ἱερεῦσι, καὶ τοῖς Λευίταις, ἄδουσι, πυλωροῖς, Ναθινίμ, καὶ λειτουργοῖς οἴκου Θεοῦ τοῦτο, φόρος μὴ ἔστω σοι, οὐκ ἐξουσιάσεις καταδουλοῦσθαι αὐτούς.

25. Καὶ σὺ, Ἐσδρα, ὡς ἡ σοφία τοῦ Θεοῦ ἐν χειρὶ σου, κατάστησον γραμματεῖς καὶ κριτὰς, ἵνα ὦσι κρίνοντες παντὶ τῷ λαῷ τῷ ἐν πέρα τοῦ ποταμοῦ, πᾶσι τοῖς εἰδόσι νόμον τοῦ Θεοῦ σου, καὶ τῷ μὴ εἰδότε γνωριεῖτε.

26. Καὶ πᾶς ὃς ἂν μὴ ᾗ ποιῶν νόμον τοῦ Θεοῦ καὶ νόμον τοῦ βασιλέως ἐτοίμως, τὸ κρίμα ἔσται γινόμενον ἐξ αὐτοῦ, εἴαν τε εἰς θάνατον, εἴαν τε εἰς παιδείαν, εἴαν τε εἰς ζημίαν τοῦ βίου, εἴαν τε εἰς παράδοσιν.

27. Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, ὃς ἔδωκεν ἐν καρδίᾳ τοῦ βασιλέως οὕτως, τοῦ δοξάσαι τὸν οἶκον Κυρίου τὸν ἐν Ἱερουσαλὴμ,

28. καὶ ἐπ' ἐμὲ ἐκλινεν ἔλεος ἐν ὀφθαλμοῖς τοῦ βασιλέως καὶ τῶν συμβούλων αὐτοῦ, καὶ πάντων τῶν ἀρχόντων τοῦ βασιλέως, τῶν ἐπηρμένων. Καὶ ἐγὼ ἐκραταιώθην ὡς χεὶρ Θεοῦ ἡ ἀγαθὴ ἐπ' ἐμὲ, καὶ συνήξα ἀπὸ Ἰσραὴλ ἀρχοντας ἀναβῆναι μετ' ἐμοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

1. Καὶ οὗτοι οἱ ἀρχοντες πατριῶν αὐτῶν οἱ ὁδηγοὶ ἀναβαίνοντες μετ' ἐμοῦ ἐν βασιλείᾳ Ἀρθασασθὰ τοῦ βασιλέως Βαβυλωνος.

2. Ἀπὸ υἱῶν Φινεὲς, Γερσών· ἀπὸ υἱῶν Ἰθάμαρ, Δανιήλ· ἀπὸ υἱῶν Δαυὶδ, Ἀττούς·

3. ἀπὸ υἱῶν Σαχανία, καὶ ἀπὸ υἱῶν Φόρος, Ζαχαρίας, καὶ μετ' αὐτοῦ τὸ σύστημα ἑκατὸν καὶ πενήκοντα.

4. Ἀπὸ υἱῶν Φαθὸ Μωάβ, Ἐλιανὰ υἱὸς Σαραία, καὶ μετ' αὐτοῦ διακόσιοι τὰ ἀρσενικά.

5. Καὶ ἀπὸ υἱῶν Ζαθόης, Σεχενίας υἱὸς Ἀζιήλ, καὶ μετ' αὐτοῦ τριακόσιοι τὰ ἀρσενικά.

6. Καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἀδὶν, Ὀβὲθ υἱὸς Ἰωνάθαν, καὶ μετ' αὐτοῦ πενήκοντα τὰ ἀρσενικά.

7. Καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἠλάμ, Ἰσαίας υἱὸς Ἀθελία, καὶ μετ' αὐτοῦ ἐξομῆκοντα τὰ ἀρσενικά.

8. Καὶ ἀπὸ υἱῶν Σαφατία, Ζαβαδίας υἱὸς Μιχαήλ, καὶ μετ' αὐτοῦ ὀγδοήκοντα τὰ ἀρσενικά.

9. Καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἰωάβ, Ἀβαδία υἱὸς Ἰεϊήλ, καὶ μετ' αὐτοῦ διακόσιοι δεκαοκτὼ τὰ ἀρσενικά.

19. Et vasa quæ dantur tibi in ministerium domus Dei trade in conspectu Dei in Jerusalem.

20. Et reliquum necessitatis domus Dei tui, quodcumque visum fuerit tibi, dabis ex arribus gazæ regis

21. et a me. Ego Arthasastha rex posui decretum omnibus gazis quæ ultra flumen, ut orone quodcumque petierit a vobis Esdras sacerdos et scriba Dei cæli, prompte fiat :

22. usque ad argenti talenta centum, et usque ad frumenti coros centum, et usque ad vini batos centum, et usque ad olei batos centum, et sal cuius non est scriptura.

23. Quodcumque est in sententia Dei cæli, fiat. Attendite ne quis manum injiciat in domum Dei cæli, ne forte fiat ira super regnum regis et filiorum ejus.

24. Et vobis notificatum est in omnibus sacerdotibus, et Levitis, cantoribus, janitoribus, Nathinim, et ministris domus Dei hoc, tributum non erit tibi, non habebis potestatem servitute opprimendi eos.

25. Et tu, Esdra, sicut sapientia Dei in manu tua, constitue scribas et judices, ut sint judicantes omni populo qui ultra flumen, omnibus scientibus legem Dei tui, et non scienti notificabis.

26. Et omnis quicumque non fuerit faciens legem Dei et legem regis prompte, judicium factum erit de eo, sive ad mortem, sive ad castigationem, sive ad damnum vitæ, sive ad traditionem.

27. Benedictus Dominus Deus patrum nostrorum, qui dedit in cor regis ita, ad glorificandam domum Domini quæ in Jerusalem,

28. et super me inclinavit misericordiam in oculis regis et consiliariorum ejus, et omnium principum regis, elevatorum. Et ego confortatus sum sicut manus Dei bona super me, et congregavi de Israel principes ad ascendendum mecum.

CAPUT VIII.

1. Et hi principes familiarum suarum duces ascendentes mecum in regno Arthasastha regis Babylonis.

2. De filiis Phinees, Gerson : de filiis Ithamar, Daniel : de filiis David, Attus :

3. de filiis Sachania, et de filiis Phoros, Zacharias, et cum eo globus centum et quinquaginta.

4. De filiis Phaath Moab, Eliana filius Saraia, et cum eo ducenti masculi.

5. Et de filiis Zathoes, Sechenias filius Aziel, et cum eo trecenti masculi.

6. Et de filiis Adin, Obeth filius Jonathan, et cum eo quinquaginta masculi.

7. Et de filiis Elam, Isaias filius Athelia, et cum eo septuaginta masculi.

8. Et de filiis Saphatia, Zabadias filius Michael, et cum eo octuaginta masculi.

9. Et de filiis Joab, Abadia filius Jeiel, et cum eo ducenti decem octo masculi.

10. Καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν Βαανὶ, Σελιμουθ υἱὸς Ἰωσέφια, καὶ μετ' αὐτοῦ ἑκατὸν ἐξήκοντα τὰ ἀρσενικά.

11. Καὶ ἀπὸ υἱῶν Βαβὶ, Ζαχαρίας υἱὸς Βαβὶ, καὶ μετ' αὐτοῦ εἰκοσιοκτὼ τὰ ἀρσενικά.

12. Καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἀσγάδ, Ἰωαννάν υἱὸς Ἀχκατάν, καὶ μετ' αὐτοῦ ἑκατὸν δέκα τὰ ἀρσενικά.

13. Καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἀδωνικάμ Ἰσγατοί, καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν· Ἐλιφαλάτ, Ἰετλ, καὶ Σαμαία, καὶ μετ' αὐτῶν ἐξήκοντα τὰ ἀρσενικά.

14. Καὶ ἀπὸ υἱῶν Βαγουαί, Οὐθαὶ καὶ Ζαβούδ, καὶ μετ' αὐτοῦ ἐβδομήκοντα τὰ ἀρσενικά.

15. Καὶ συνῆξα αὐτοὺς πρὸς τὸν ποταμὸν τὸν ἐρχόμενον πρὸς τὸν Εὐί, καὶ παρενεβάλομεν ἐκεῖ ἡμέρας τρεῖς. Καὶ συνῆξα ἐν τῷ λαῷ καὶ ἐν τοῖς ἱερεῦσι, καὶ ἀπὸ υἱῶν Λευὶ οὐχ εὗρον ἐκεῖ.

16. Καὶ ἀπέστειλα τῷ Ἐλεάζαρ, τῷ Ἀριὲλ, τῷ Σεμεία, καὶ τῷ Ἀλωνάμ, καὶ τῷ Ἰαριβ, καὶ τῷ Ἐλνάθαι, καὶ τῷ Νάθαν, καὶ τῷ Ζαχαρία, καὶ τῷ Μεσολλάμ, καὶ τῷ Ἰωαρίμ, καὶ τῷ Ἐλνάθαν, συνιέντας.

17. Καὶ ἐξήνεγκα αὐτοὺς ἐπὶ ἀργύρας ἐν ἀργυρίῳ τοῦ τόπου, καὶ εἶθξα ἐν στόματι αὐτῶν λόγους λαλήσας πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν τῶν Ἀθινεὶμ ἐν ἀργυρίῳ τοῦ τόπου, τοῦ ἐνέγκαι ἡμῖν ἄδοντας εἰς οἶκον Θεοῦ ἡμῶν.

18. Καὶ ἦλθον ἡμῖν ὡς χεὶρ Θεοῦ ἡμῶν ἀγαθὴ ἐφ' ἡμᾶς, ἀνὴρ Σαχὼν ἀπὸ υἱῶν Μοολὶ, υἱοῦ Λευὶ, υἱοῦ Ἰσραὴλ· καὶ ἀρχὴν ἦλθον οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκάοκτὼ,

19. καὶ τὸν Ἀσεβία, καὶ τὸν Ἰσαία ἀπὸ τῶν υἱῶν Μεραρί, ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ υἱοὶ αὐτοῦ εἰκοσι.

20. Καὶ ἀπὸ τῶν Ναθινίμ, ὧν ἔδωκε Δαυὶδ καὶ οἱ ἀρχόντες εἰς δουλείαν τῶν Λευιτῶν, Ναθινίμ διακόσιοι εἰκοσι, πάντες συνήχθησαν ἐν ὀνόμασι.

21. Καὶ ἐκάλεσα ἐκεῖ νηστείαν ἐπὶ τὸν ποταμὸν Ἀβουί, τοῦ ταπεινωθῆναι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ζητῆσαι παρ' αὐτοῦ ὁδὸν εὐθείαν ἡμῖν καὶ τοῖς τέκνοις ἡμῶν καὶ πάσῃ τῇ κτήσει ἡμῶν.

22. Ὅτι ἐσχύνθη αἰτήσασθαι παρὰ τοῦ βασιλέως δύναμιν καὶ ἵππους σῶσαι ἡμᾶς ἀπὸ ἐχθροῦ ἐν τῇ ὁδῷ, ὅτι εἶπαμεν τῷ βασιλεῖ, λέγοντες· Χεὶρ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐπὶ πάντας τοὺς ζητοῦντας αὐτὸν εἰς ἀγαθόν, καὶ κράτος αὐτοῦ καὶ θυμὸς αὐτοῦ ἐπὶ πάντας τοὺς ἐγκαταλείποντας αὐτόν.

23. Καὶ ἐνηστεύσαμεν καὶ ἐζητήσαμεν παρὰ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν περὶ τούτου, καὶ ἐπήκουσεν ἡμῖν.

24. Καὶ διέστειλα ἀπὸ ἀρχόντων τῶν ἱερέων ὀώδεκα, τῷ Σαραία, τῷ Ἀσαβία, καὶ μετ' αὐτῶν ἀπὸ ἀδελφῶν αὐτῶν δέκα.

25. Καὶ ἔστησα αὐτοῖς τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον καὶ τὰ σκεύη ἀπαρχῆς οἴκου Θεοῦ ἡμῶν, ἃ ὕψωσεν ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ σύμβουλοι αὐτοῦ καὶ οἱ ἀρχόντες αὐτοῦ, καὶ πᾶς Ἰσραὴλ οἱ εὐρισκόμενοι.

26. Καὶ ἔστησα ἐπὶ χεῖρας αὐτῶν ἀργυρίου τάλαντα ἑξακόσια πενήκοντα, καὶ σκεύη ἀργυρᾶ ἑκατὸν, καὶ τάλαντα χρυσοῦ ἑκατόν.

27. Καὶ χαφουρῇ χρυσοῖ εἰκοσι εἰς τὴν ὁδὸν χίλιοι, καὶ σκεύη χαλκοῦ στῶλοντος ἀγαθοῦ διάφορα ἐπιθυμητὰ ἐν χρυσίῳ.

28. Καὶ εἶπα πρὸς αὐτούς· Ὑμεῖς ἅγιοι τῷ Κυρίῳ, καὶ τὰ σκεύη ἅγια, καὶ τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον ἐκούσια τῷ Κυρίῳ Θεῷ πατέρων ἡμῶν.

10. Et de filiis Baani, Selimuth filius Josephia, et cum eo centum sexaginta masculi.

11. Et de filiis Babi, Zacharias filius Babi, et cum eo viginti octo masculi.

12. Et de filiis Asgad, Joanan filius Accatan, et cum eo centum decem masculi.

13. Et de filiis Adonicam novissimi, et hæc nomina eorum: Eliphalat, Jehel, et Samaia, et cum eis sexaginta masculi.

14. Et de filiis Baguæ, Uthai et Zabud, et cum eo septuaginta masculi.

15. Et congregavi eos ad fluvium venientem ad Evi, et castrametati sumus ibi dies tres. Et consideravi in populo et in sacerdotibus, et de filiis Levi non inveni ibi.

16. Et misi ad Eleazar, ad Ariel, ad Semeia, et ad Atonam, et ad Jarib, et ad Elnatham, et ad Nathan, et ad Zachariam, et ad Mesollam, et ad Joarim, et ad Elnatan, intelligentes.

17. Et emisi eos ad principes in argento loci, et posui in ore eorum verba ad loquendum ad fratres suos de Athinim in argento loci, ut adducerent nobis cantores in domum Dei nostri.

18. Et venerunt nobis sicut manus Dei nostri bona super nos, vir Sachon de filiis Mooli, filii Levi, filii Israel: et principio venerunt filii ejus et fratres ejus decem octo,

19. et Asebia, et Isaia de filiis Merari, fratres ejus et filii ejus viginti.

20. Et de Nathinim, quos dedit David et principes in servitute Levitarum, Nathinim ducenti viginti, omnes congregati sunt in nominibus.

21. Et vocavi ibi jejunium super flumen Ahue, ut humiliaremur in conspectu Dei nostri, querendo ab eo viam rectam nobis et filiis nostris et omni possessioni nostræ.

22. Quoniam erubui petere a rege virtutem et equites ad salvandum nos ab inimico in via, quoniam dixeramus regi, dicentes: Manus Dei nostri super omnes quærentes ipsum in bonum, et fortitudo ejus et furor ejus super omnes derelinquentes ipsum.

23. Et jejunavimus et quæсивimus a Deo nostro de hoc, et exaudivit nos.

24. Et distinxi de principibus sacerdotum duodecim, Saraia, Asabia, et cum eis de fratribus eorum decem.

25. Et appendi eis argentum et aurum et vasa primitiarum domus Dei nostri, quæ exaltavit rex et consilarii ejus et principes ejus, et omnis Israel qui inveniebantur.

26. Et appendi super manus eorum argenti talenta sexcenta quinquaginta, et vasa argentea centum, et talenta auri centum.

27. Et chaphure aurei viginti ad viam mille, et vasa aeris fulgentis boni diversa desiderabilia in auro.

28. Et dixi ad eos: Vos sancti Domino, et vasa sancta, et argentum et aurum spontanea Domino Deo patrum nostrorum.

29. Ἀγρυπνεῖτε καὶ τηρεῖτε ἕως στήτε ἐνώπιον ἀρχόντων τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν καὶ τῶν ἀρχόντων τῶν πατριῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ, εἰς σκηνάς οἴκου Κυρίου.

30. Καὶ ἰδέξαντο οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται σταθμὸν τοῦ ἀργυρίου καὶ τοῦ χρυσοῦ καὶ τῶν σκευῶν, ἐνεγκεῖν εἰς Ἱερουσαλὴμ εἰς οἶκον Θεοῦ ἡμῶν.

31. Καὶ ἐξήραμεν ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Ἀβυὸς ἐν τῇ δωδεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου τοῦ ἔλθειν εἰς Ἱερουσαλὴμ. Καὶ χεὶρ Θεοῦ ἡμῶν ἦν ἐφ' ἡμῖν, καὶ ἐρρύσατο ἡμᾶς ἀπὸ χειρὸς ἐχθροῦ καὶ πολεμίου ἐν τῇ ὁδῷ.

32. Καὶ ἦλθαμεν εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐκαθίσταμεν ἐκεῖ ἡμέρας τρεῖς.

33. Καὶ ἐγενήθη, τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ ἐστήσαμεν τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον καὶ τὰ σκεύη ἐν οἴκῳ Θεοῦ ἡμῶν ἐπὶ χεῖρα Μεριμὼθ υἱοῦ Οὐρία τοῦ ἱερέως, καὶ μετ' αὐτοῦ Ἐλεάζαρ υἱὸς Φινεὺς, καὶ μετ' αὐτῶν Ἰωζαβὰδ υἱὸς Ἰησοῦ, καὶ Νωαδία υἱὸς Βαναία οἱ Λευῖται.

34. Ἐν ἀριθμῷ καὶ ἐν σταθμῷ τὰ πάντα, καὶ ἐγράφη πᾶς ὁ σταθμὸς. Ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ

35. οἱ ἔλθόντες ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας υἱοὶ τῆς παροικίας προσήνεγκαν δολοκαυτώσεις τῷ Θεῷ Ἰσραὴλ, μόσχους δώδεκα περὶ παντὸς Ἰσραὴλ, κριοὺς ἑννεήκονταίξ, ἀμνοὺς ἑξήκονταεπτὰ, γιμάρους περὶ ἀμαρτίας δώδεκα, τὰ πάντα δολοκαυτώματα τῷ Κυρίῳ.

36. Καὶ ἔδωκαν τὸ νόμισμα τοῦ βασιλέως τοῖς διοικηταῖς τοῦ βασιλέως καὶ ἐπάρχοις πέραν τοῦ ποταμοῦ· καὶ ἔδοξαν τὸν λαὸν καὶ τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

1. Καὶ ὡς ἐτελέσθη ταῦτα, ἤγγισαν πρὸς μὲ οἱ ἀρχόντες, λέγοντες· Οὐκ ἐχωρίσθη ὁ λαὸς Ἰσραὴλ καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται ἀπὸ λαῶν τῶν γαιῶν ἐν μακρύμασιν αὐτῶν, τῷ Χανανί, ὁ Ἐθί, ὁ Φερεζί, ὁ Ἰεβουσί, ὁ Ἀμμωνί, ὁ Μωαβί, καὶ ὁ Μοσερί, καὶ ὁ Ἀμορρί,

2. ὅτι ἐλάβοσαν ἀπὸ θυγατέρων αὐτῶν ἑαυτοῖς καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτῶν· καὶ παρήχθη σπέρμα τὸ ἅγιον ἐν λαοῖς τῶν γαιῶν, καὶ χεὶρ τῶν ἀρχόντων ἐν τῇ ἀσυνθεσίᾳ ταύτῃ ἐν ἀρχῇ.

3. Καὶ ὡς ἤκουσα τὸν λόγον τοῦτον, διέβρηξα τὰ ἱμάτιά μου, καὶ ἐπαλλόμην, καὶ ἐτίλλον ἀπὸ τῶν τριχῶν τῆς κεφαλῆς μου καὶ ἀπὸ τοῦ πώγωνός μου, καὶ ἐκαθήμην ἡρεμάζων.

4. Καὶ συνήχθησαν πρὸς μὲ πᾶς ὁ διώκων λόγον Θεοῦ Ἰσραὴλ ἐπὶ ἀσυνθεσίᾳ τῆς ἀποικίας· καὶ γὰρ καθήμενος ἡρεμάζων ἕως τῆς θυσίας τῆς ἑσπερινῆς.

5. Καὶ ἐν θυσίᾳ τῇ ἑσπερινῇ ἀνέστην ἀπὸ ταπεινώσεώς μου· καὶ ἐν τῷ διαβρῆξαι με τὰ ἱμάτιά μου, καὶ ἐπαλλόμην, καὶ κλίνω ἐπὶ τὰ γόνατά μου, καὶ ἐκπετάζω τὰς χεῖράς μου πρὸς Κύριον τὸν Θεόν,

6. καὶ εἶπα· Κύριε, ἡσχύνθην καὶ ἐντραπήν τοῦ ὑψῶσαι, Θεέ μου, τὸ πρόσωπόν μου πρὸς σέ, ὅτι αἱ ἀνομίαι ἡμῶν ἐπληθύνθησαν ὑπὲρ κεφαλῆς ἡμῶν, καὶ αἱ πλημμέλειαι ἡμῶν ἐμεγαλύνθησαν ἕως εἰς τὸν οὐρανόν.

7. Ἀπὸ ἡμερῶν πατέρων ἡμῶν ἔσμεν ἐν πλημμελείᾳ μεγάλῃ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης· καὶ ἐν ταῖς ἀνο-

29. Vigilate et custodite donec appendatis in conspectu principum sacerdotum et Levitarum et principum patriarcharum in Jerusalem, in tabernaculis domus Domini.

30. Et susceperunt sacerdotes et Levitae pondus argenti et auri et vasorum, ad afferendum in Jerusalem in domum Dei nostri.

31. Et promovimus a fluvio Ahue in duodecima mensis primi ad veniendum in Jerusalem. Et manus Dei nostri fuit super nos, et eruit nos a manu inimici et hostis in via.

32. Et venimus in Jerusalem, et sedimus ibi dies tres.

33. Et factum est, die quarta appendimus argentum et aurum et vasa in domo Dei nostri super manum Merimoth filii Uria sacerdotis, et cum eo Eleazar filius Phinees, et cum ed Jozaba filius Jesu, et Noadia filius Banaia Levitae.

34. In numero et in pondere omnia, et scriptum est universum pondus. In tempore illo

35. qui venerant ex captivitate filii transmigrationis obtulerunt holocaustos Deo Israel, vitulos duodecim pro omni Israel, arietes nonaginta sex, agnos septuaginta septem, hircos pro peccato duodecim, omnia holocaustomata Domino.

36. Et dederunt decretum regis procuratoribus regis et subregulis trans flumen: et exaltaverunt populum et domum Dei.

CAPUT IX.

1. Et postquam completa sunt haec, accesserunt ad me principes, dicentes: Non est separatus populus Israel et sacerdotes et Levitae a populis terrarum in elongationibus eorum, de stirpe Chanani Ethi, Pherezi, Jebusi, Ammoni, Moabi, et Moseri, et Amorri,

2. quoniam acceperunt de filiabus eorum sibi et filiis suis: et transmissum est semen sanctum in populos terrarum et manus principum in praevaricatione hac in principio.

3. Et ut audivi verbum hoc, conscidi vestimenta mea, et pavebam, et evelebam de capillis capitis mei et de barba mea, et sededam tacens.

4. Et convenerunt ad me omnes sequens verbum Dei Israel super praevaricatione transmigrationis: et ego sedens tacens usque ad sacrificium vespertinum.

5. Et in sacrificio vespertino surrexi ab humiliatione mea: et cum scindebam vestimenta mea, et pavebam, et inclino super genus mea, et expando manus meas ad Dominum Deum,

6. et dixi: Domine, confusus sum et erubui elevare, Domine, faciem meam ad te, quoniam iniquitates nostrae multiplicatae sunt super caput nostrum, et delicta nostra multiplicata sunt usque in cælum.

7. A diebus patrum nostrorum sumus in delicto magno usque in diem hanc: et in nostris iniquitatibus traditi su-

μίαις ἡμῶν παρεδόθημεν ἡμεῖς καὶ οἱ βασιλεῖς ἡμῶν καὶ οἱ υἱοὶ ἡμῶν ἐν χειρὶ βασιλέων τῶν ἐθνῶν ἐν ῥομφαίᾳ, καὶ ἐν αἰχμαλωσίᾳ, καὶ ἐν διαρπαγῇ καὶ ἐν αἰσχύνῃ, προσώπου ἡμῶν, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη.

8. Καὶ νῦν ἐπεικεύσατο ἡμῖν ὁ Θεὸς ἡμῶν τοῦ καταλιπεῖν ἡμᾶς εἰς σωτηρίαν, καὶ δοῦναι ἡμῖν στήριγμα ἐν τόπῳ ἁγιάσματος αὐτοῦ, τοῦ φωτίσαι ὀφθαλμοὺς ἡμῶν, καὶ δοῦναι ζωοποίησιν μικράν ἐν τῇ δουλείᾳ ἡμῶν.

9. ὅτι δοῦλοι ἐσμέν, καὶ ἐν τῇ δουλείᾳ ἡμῶν οὐκ ἐγκατέλιπεν ἡμᾶς Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν καὶ ἐκλινεν ἐφ' ἡμᾶς ὁλεὸς ἐνώπιον βασιλέων Περσῶν, δοῦναι ἡμῖν ζωοποίησιν, τοῦ ὑψῶσαι αὐτοὺς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, καὶ ἀναστῆσαι τὰ ἔρημα αὐτῆς, καὶ τοῦ δοῦναι ἡμῖν φραγμὸν ἐν Ἰουδα καὶ Ἱερουσαλὴμ.

10. Τί εἰπώμεν, ὁ Θεὸς ἡμῶν, μετὰ τοῦτο; Ὅτι ἐγκατελείπομεν ἐντολάς σου,

11. ὥς ἔδωκας ἡμῖν ἐν χειρὶ δούλων σου τῶν προφητῶν, λέγων· Ἦ γῇ εἰς ἣν εἰσπορεύεσθε κληρονομήσαι αὐτήν, γῇ μετακινουμένη ἐστὶν ἐν μετακινήσει λαῶν τῶν ἐθνῶν ἐν μακρύμασιν αὐτῶν, ὧν ἐπλησάν αὐτὴν ἀπὸ στόματος ἐπὶ στόμα ἐν ἀκαθαρσίαις αὐτῶν.

12. Καὶ νῦν τὰς θυγατέρας ὑμῶν μὴ δότε τοῖς υἱοῖς αὐτῶν, καὶ ἀπὸ τῶν θυγατέρων αὐτῶν μὴ λάβητε τοῖς υἱοῖς ὑμῶν, καὶ οὐκ ἐκζητήσετε εἰρήνην αὐτῶν καὶ ἀγαθὸν αὐτῶν ἕως αἰῶνος, ὅπως ἐνισχύσῃτε καὶ φάγητε τὰ ἀγαθὰ τῆς γῆς, καὶ κληροδοτήσῃτε τοῖς υἱοῖς ὑμῶν ἕως αἰῶνος.

13. Καὶ μετὰ πᾶν τὸ ἐρχόμενον ἐφ' ἡμᾶς ἐν ποιήμασιν ἡμῶν τοῖς πονηροῖς καὶ ἐν πλημμελείᾳ ἡμῶν τῇ μεγάλῃ, ὅτι οὐκ ἔστιν ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὅτι ἐκούφισας ἡμῶν τὰς ἀνομίας, καὶ ἔδωκας ἡμῖν σωτηρίαν.

14. ὅτι ἐπεστρέψαμεν διασχεδᾶσαι ἐντολάς σου, καὶ ἐπιγαμβρεῦσαι τοῖς λαοῖς τῶν γαιῶν· μὴ παροξυνθῆς ἐν ἡμῖν ἕως συντελείας, τοῦ μὴ εἶναι ἐγκατάλειμμα καὶ διασωζόμενον;

15. Κύριε ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, δίκαιος σὺ, ὅτι κατελείφθημεν διασωζόμενοι, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη· ἰδοὺ ἡμεῖς ἐναντίον σου ἐν πλημμελείαις ἡμῶν, ὅτι οὐκ ἔστι στήναι ἐνώπιόν σου ἐπὶ τούτῳ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι'.

1. Καὶ ὡς προσήυξατο Ἐσδρας, καὶ ὡς ἐξηγόρευσε κλαίων καὶ προσευχόμενος ἐνώπιον οἴκου τοῦ Θεοῦ, συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ἀπὸ Ἰσραὴλ ἐκκλησία πολλή σφόδρα, ἄνδρες καὶ γυναῖκες καὶ νεανίσκοι, ὅτι ἐκλαυσαν ὁ λαὸς, καὶ ὑψωσε κλαίων.

2. Καὶ ἀπεκρίθη Σεχενίας υἱὸς Ἰεὴλ ἀπὸ υἱῶν Ἰλὰμ, καὶ εἶπε τῷ Ἐσδρα· Ἡμεῖς ἡσυνθετήσαμεν τῷ Θεῷ ἡμῶν, καὶ ἐκαθήσαμεν γυναῖκας ἄλλοτρίας ἀπὸ τῶν λαῶν τῆς γῆς· καὶ νῦν ἐστὶν ὑπομονὴ τῷ Ἰσραὴλ ἐπὶ τούτῳ.

3. Καὶ νῦν διαθώμεθα διαθήκην τῷ Θεῷ ἡμῶν, ἐκβαλεῖν πάσας τὰς γυναῖκας, καὶ τὰ γενόμενα ἐξ αὐτῶν, ὡς ἂν βούλῃ. Ἀνάστηθι, καὶ φοβέρισον αὐτοὺς ἐν ἐντολαῖς Θεοῦ ἡμῶν, καὶ ὡς ὁ νόμος, γενηθήτω.

4. Ἀνάστα, ὅτι ἐπὶ σὲ τὸ ῥῆμα, καὶ ἡμεῖς μετὰ σοῦ· κραταιῶν καὶ ποιήσον.

mus nos et reges nostri et filii nostri in manu regum gentium in gladio, et in captivitate et in direptione et in confusione faciei nostræ, sicut dies hæc.

8. Et nunc mansuefactus est nobis Deus noster ad dimittendum nos in salutem, et dandum nobis firmamentum in loco sanctificationis suæ, ad illuminandos oculos nostros, et dandum vivificationem parvam in servitate nostra :

9. quoniam servi sumus, et in servitute nostra non dereliquit nos Dominus Deus noster : et inclinavit super nos misericordiam coram regibus Persarum, ad dandum nobis vivificationem, exaltando eos domum Dei nostri, et suscitando solitudines ejus, et dando nobis sepem in Juda et Jerusalem.

10. Quid dicemus, Deus noster, post hoc ? Quoniam derelinquimus mandata tua,

11. quæ dedisti nobis in manu serrorum tuorum prophetarum, dicens : Terra in quam introitis ad hæreditandam eam, terra perversa est in perversione populorum gentium in elongationibus eorum, quibus impleverunt eam ab ore ad os in suis immunditiis.

12. Et nunc filias vestras ne dederitis filiis eorum, et de filiabus eorum ne accipiat filii vestris, et non quæretis pacem eorum et bonum eorum usque in sæculum, ut invalescat et comedatis bona terræ, et in hæreditatem distribuatis filiis vestris usque in sæculum.

13. Et post omne quod venit super nos in factis nostris malignis et in delicto nostro magno, quoniam non est sicut Deus noster, quoniam allevasti nostras iniquitates, et dedisti nobis salutem :

14. quoniam revertimus dissipare mandata tua, et contrahere affinitatem cum populis terrarum : numquid irritatus es in nos usque ad consummationem, ut non sit residuum et superstes ?

15. Domine Deus Israel, justus tu, quoniam remansimus incolumes, sicut dies hæc : ecce nos coram te in delictis nostris, quoniam non est stare in conspectu tuo super hoc.

CAPUT X.

1. Et ut deprecatus est Esdras, et ut confessus est plorans et orans coram domo Dei, congregati sunt ad eum de Israel ecclesia multa valde, viri et mulieres et juvenes, quoniam ploraverunt populus, et elevavit plorans.

2. Et respondit Sechenias filius Jehel de filiis Elam, et dixit Esdræ : Nos prævaricati sumus Deo nostro, et habitare fecimus uxores alienas de populis terræ : et nunc est exspectatio ipsi Israel super hoc.

3. Et nunc disponamus testamentum Deo nostro, ejiciendi omnes uxores, et genita ex eis, prout voluerit. Surge, et fac eos timere in mandatis Dei nostri, et sicut lex, fiat.

4. Surge, quoniam super te verbum, et nos tecum : confortare et fac.

5. Καὶ ἀνέστη Ἐσδρας, καὶ ὤρκισε τοὺς ἀρχοντας, τοὺς ἱερεῖς καὶ Λευίτας καὶ πάντα Ἰσραὴλ, τοῦ ποιῆσαι κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο. Καὶ ὤμωσαν.

6. Καὶ ἀνέστη Ἐσδρας ἀπὸ προσώπου οἴκου τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐπορεύθη εἰς γαζοφυλάκιον Ἰωανὰν υἱοῦ Ἐλισούβ, καὶ ἐπορεύθη ἐκεῖ· ἄρτον οὐκ ἔφαγεν, καὶ ὕδωρ οὐκ ἔπιεν, ὅτι ἐπένθει ἐπὶ τῇ ἀσυνθεσίᾳ τῆς ἀποικίας.

7. Καὶ παρήνεγκαν φωνὴν ἐν Ἰούδα καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ πᾶσι τοῖς υἱοῖς τῆς ἀποικίας, τοῦ συναθροισθῆναι εἰς Ἱερουσαλὴμ.

8. Πᾶς δὲ ἂν μὴ ἔλθῃ εἰς τρεῖς ἡμέρας ὡς ἡ βουλὴ τῶν ἀρχόντων καὶ τῶν πρεσβυτέρων, ἀναθεματισθήσεται πᾶσα ἡ ὑπαρξὶς αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς διασταλήσεται ἀπὸ ἐκκλησίας τῆς ἀποικίας.

9. Καὶ συνήχθησαν πάντες ἄνδρες Ἰούδα καὶ Βενιαμὴν εἰς Ἱερουσαλὴμ εἰς τὰς τρεῖς ἡμέρας· οὗτος δὲ μὴν δὲ ἔννατος. Ἐν εἰκάδι τοῦ μηνὸς ἐκάθισε πᾶς ὁ λαὸς ἐν πλατείᾳ οἴκου τοῦ Θεοῦ ἀπὸ θορύβου αὐτῶν περὶ τοῦ ῥήματος καὶ ἀπὸ τοῦ χειμῶνος.

10. Καὶ ἀνέστη Ἐσδρας ὁ ἱερεὺς, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Ὑμεῖς ἡσυνθετήκατε, καὶ ἐκαθήσατε γυναῖκας ἀλλοτρίας τοῦ προσθεῖναι ἐπὶ πλημμελεῖν Ἰσραὴλ.

11. Καὶ νῦν δότε αἰνεσὶν Κυρίῳ Θεῷ τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ ποιήσατε τὸ ἀρεστὸν ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ διαστάλητε ἀπὸ λαῶν τῆς γῆς καὶ ἀπὸ τῶν γυναικῶν τῶν ἀλλοτρίων.

12. Καὶ ἀπεκρίθησαν πᾶσα ἡ ἐκκλησία, καὶ εἶπαν· Μέγα τοῦτο τὸ ῥῆμά σου ἐφ' ἡμᾶς ποιῆσαι.

13. Ἀλλὰ ὁ λαὸς πολὺς, καὶ ὁ καιρὸς χειμερινός, καὶ οὐκ ἔστι δύναμις στήναι ἔξω. Καὶ τὸ ἔργον οὐκ εἰς ἡμέραν μίαν καὶ οὐκ εἰς δύο, ὅτι ἐπληθύναμεν τοῦ ἀδικῆσαι ἐν τῷ ῥήματι τούτῳ.

14. Στήτωσαν δὲ ἀρχοντες ἡμῶν, καὶ πᾶσι τοῖς ἐν πόλεσιν ἡμῶν δὲ ἐκάθισε γυναῖκας ἀλλοτρίας, ἐλθέτωσαν εἰς καιροὺς ἀπὸ συνταγῶν, καὶ μετ' αὐτῶν πρεσβύτεροι πόλεως καὶ πόλεως, καὶ κριταί, τοῦ ἀποστρέψαι ὀργὴν θυμοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐξ ἡμῶν, περὶ τοῦ ῥήματος τούτου.

15. Πλὴν Ἰωνάθαν υἱὸς Ἀσαήλ, καὶ Ἰαζίας υἱὸς Θεκωὲ μετ' ἐμοῦ περὶ τούτου· καὶ Μεσσαλλὰμ, καὶ Σαββαθαὶ ὁ Λευίτης βοηθῶν αὐτοῖς.

16. Καὶ ἐποίησαν οὕτως υἱοὶ τῆς ἀποικίας καὶ διεστάλησαν Ἐσδρας ὁ ἱερεὺς καὶ ἄνδρες ἀρχοντες πατριῶν τῷ οἴκῳ, καὶ πάντες ἐν ὀνόμασιν, ὅτι ἐπέστρεψαν ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ τοῦ μηνὸς τοῦ δεκάτου ἐκζητῆσαι τὸ ῥῆμα.

17. Καὶ ἐτέλεσαν ἐν πᾶσιν ἀνδράσιν οἱ ἐκάθισαν γυναῖκας ἀλλοτρίας, ἕως ἡμέρας μιᾶς τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου.

18. Καὶ εὗρέθησαν ἀπὸ υἱῶν τῶν ἱερέων οἱ ἐκάθισαν γυναῖκας ἀλλοτρίας, ἀπὸ υἱῶν Ἰησοῦ υἱοῦ Ἰωσεδέκ, καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ Μαασία, καὶ Ἐλιέζερ, καὶ Ἰαρίβ, καὶ Γαδάλια·

19. καὶ ἔδωκαν χεῖρα αὐτῶν τοῦ ἐξενέγκαι γυναῖκας ἑαυτῶν, καὶ πλημμελείας κριὸν ἐκ προβάτων περὶ πλημμελείας αὐτῶν.

20. Καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἐμμήρ, Ἀνανὶ, καὶ Ζαβδία.

21. Καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἡράμ, Μασαήλ, καὶ Ἐλία, καὶ Σαμαία, καὶ Ἰεήλ, καὶ Ὀζία.

5. Et surrexit Esdras, et adjuravit principes, sacerdotes et Levitas et omnem Israel, faciendi juxta verbum hoc. Et jurarunt.

6. Et surrexit Esdras a facie domus Dei, et ivit in gazophylacium Joanan filii Elisub, et ivit illuc: panem non manducavit, et aquam non bibit, quoniam lugebat super praevaricatione transmigrationis.

7. Et transmiserunt vocem in Juda et in Jerusalem omnibus filiis transmigrationis, ut congregentur in Jerusalem.

8. Omnis qui non venerit ad tres dies sicut consilium principum et seniorum, anathemabitur omnis substantia ejus, et ipse separabitur ab ecclesia transmigrationis.

9. Et convenerunt omnes viri Juda et Benjamin in Jerusalem ad tres dies: hic est mensis nonus. In vigesima mensis sedit omnis populus in platea domus Dei praeturbatione sua de verbo et ab hieme.

10. Et surrexit Esdras sacerdos, et dixit ad eos: Vos praevaricati estis, et habitare fecistis uxores alienas ad apponendum super delictum Israel.

11. Et nunc date laudem Domino Deo patrum nostrorum, et facite quod placitum in conspectu ejus, et separamini a populis terrae et ab uxoribus alienis.

12. Et responderunt omnis ecclesia, et dixerunt: Magnum hoc verbum tuum super nos ad faciendum.

13. Sed populus multus, et tempus hibernum, et non est facultas standi foris. Et opus non in die uno neque in duobus, quoniam multiplicavimus injuste agere in verbo hoc.

14. Stent nunc principes nostri, et ex omnibus qui in civitatibus nostris qui habitare fecit uxores alienas, veniant ad tempora ex constitutionibus, et cum eis seniores civitatis et civitatis, et judices, ad avertendam iram furoris Dei nostri a nobis, de verbo hoc.

15. Verum Jonathan filius Asael, et Jazias filius Thecoe mecum de hoc: et Mesollam, et Sabbathai Levita adjuvans eos.

16. Et fecerunt sic filii transmigrationis: et secesserunt Esdras sacerdos et viri principes patriarum domui, et omnes in nominibus, quia reverterunt in die una mensis decimi ad exquirendum verbum.

17. Et compleverunt in omnibus viris qui habitare fecerant uxores alienas, usque ad diem unam mensis primi.

18. Et inventi sunt de filiis sacerdotum qui habitare fecerant uxores alienas, de filiis Jesu filii Josedec, et fratres ejus Maasia, et Eliezer, et Jarib, et Gadalia:

19. et dederunt manum suam ad emittendas uxores suas, et delicti arietem ex ovibus pro delicto suo.

20. Et de filiis Emmer, Anani, et Zabdia.

21. Et de filiis Eram, Masael, et Elia, et Samia, et Jehel, et Ozia.

22. Καὶ ἀπὸ υἱῶν Φασούρ, Ἐλιωναί, Μασσία, καὶ Ἰσμαήλ, καὶ Ναθαναήλ, καὶ Ἰωζαβὰδ, καὶ Ἠλασσά.

23. Καὶ ἀπὸ τῶν Λευιτῶν, Ἰωζαβὰδ, καὶ Σαμουὶ, καὶ Κωλία, αὐτὸς Κωλίτας, καὶ Φεθεΐα, καὶ Ἰούδας, καὶ Ἐλιέζερ.

24. Καὶ ἀπὸ τῶν ἀδόντων, Ἐλισάβ· καὶ ἀπὸ τῶν πυλωρῶν, Σολμήν, καὶ Τελμὴν, καὶ Ὀδοῦθ.

25. Καὶ ἀπὸ Ἰσραὴλ, ἀπὸ υἱῶν Φόρος, Ῥαμία, καὶ Ἀζία, καὶ Μελχία, καὶ Μεαμίν, καὶ Ἐλεάζαρ, καὶ Ἀσαβία, καὶ Βαντία.

26. Καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἠλάμ, Ματθανία, καὶ Ζαχαρία, καὶ Ἰαΐήλ, καὶ Ἀβδία, καὶ Ἰαριμώθ, καὶ Ἠλία.

27. Καὶ ἀπὸ υἱῶν Ζαθούα, Ἐλιωναί, Ἐλισούβ, Ματθαναί, καὶ Ἀρμώθ, καὶ Ζαβὰδ, καὶ Ὀζιζά.

28. Καὶ ἀπὸ υἱῶν Βαβεΐ, Ἰωκνάν, Ἀνανία, καὶ Ζαβού, καὶ Θαλί.

29. Καὶ ἀπὸ υἱῶν Βανουί, Μοσολλάμ, Μαλούχ, Ἀδαίας, Ἰατούβ, καὶ Σαλούια, καὶ Ῥημώθ.

30. Καὶ ἀπὸ υἱῶν Φαᾶθ Μωάβ, Ἐδνέ, καὶ Χαλῆλ, καὶ Βαναία, Μασσία, Ματθανία, Βεσελεήλ, καὶ Βανουί, καὶ Μανασσῆ.

31. Καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἠράμ, Ἐλιέζερ, Ἰεσία, Μελχία, Σαμαίας, Σεμειών,

32. Βενιαμίν, Βαλούχ, Σαμαρία.

33. Καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἀσῆμ, Μετθανία, Ματθαθα, Ζαδὰδ, Ἐλιφαλέτ, Ἰεραμί, Μανασσῆ, Σεμεί.

34. Καὶ ἀπὸ υἱῶν Βανί, Μοοδία, Ἀμράμ, Οὐῆλ,

35. Βαντία, Βαδαία, Χελκία,

36. Οὐσανία, Μαριμώθ, Ἐλιασίφ,

37. Ματθανία, Ματθαναί· καὶ ἐποίησαν

38. οἱ υἱοὶ Βανουί, καὶ οἱ υἱοὶ Σεμεί,

39. καὶ Σελεμία, καὶ Νάθαν, καὶ Ἀδαία,

40. Μαχαδναβού, Σεσεί, Σαριού,

41. Ἐζριήλ, καὶ Σελεμία, καὶ Σαμαρία,

42. καὶ Σελλούμ, Ἀμαρία, Ἰωσήφ.

43. Ἀπὸ υἱῶν Ναβού, Ἰαήλ, Ματθανίας, Ζαβὰδ, Ζεβενιάς, Ἰαδαί, καὶ Ἰωήλ, καὶ Βαναία.

44. Πάντες οὗτοι ἐλάβοσαν γυναῖκας ἀλλοτρίας, καὶ ἐγέννησαν ἐξ αὐτῶν υἱούς.

22. Et de filiis Phasur, Elionai, Maasia, et Ismael, et Nathanael, et Jozabad, et Elasa.

23. Et de Levitis, Jozabad, et Samu, et Colia, ipse Colia, et Pheteia, et Judas, et Eliezer.

24. Et de cantoribus, Ellsab : et de janitoribus, Solmen, et Telmen, et Oduth.

25. Et de Israel, de filiis Phoros, Ramia, et Azia, et Melchia, et Meamin, et Eleazar, et Asabia, et Banæa.

26. Et de filiis Helam, Matthania, et Zacharia, et Jaiel, et Abdia, et Jarimoth, et Elia.

27. Et de filiis Zathua, Elionai, Elisub, Matthanai, et Armoth, et Zabad, et Oziza.

28. Et de filiis Babei, Joanan, Anania, et Zabu, et Thali.

29. Et de filiis Banui, Mosollam, Maluch, Adaias, Jassub, et Saluia, et Rhemoth.

30. Et de filiis Phaath Moab, Edne, et Chalel, et Banæa, Maasia, Matthania, Beseleel, et Banui, et Manasse.

31. Et de filiis Eram, Eliezer, Jesia, Melchia, Samaias, Semeon,

32. Benjamin, Baloch, Samaria.

33. Et de filiis Asem, Metthania, Matthatha, Zadab, Eliphalet, Jerami, Manasse, Semei.

34. Et de filiis Bani, Moodia, Amram, Uhel,

35. Banæa, Badaia, Chelcia.

36. Uvania, Marimoth, Eliasiph,

37. Matthania, Matthanai : et fecerunt

38. filii Banui, et filii Semei,

39. et Selemia, et Nathan, et Adaia,

40. Machadnabu, Sesei, Sario,

41. Ezriel, et Selemia, et Samaria,

42. et Sellum, Amaria, Joseph.

43. De filiis Nabu, Jael, Matthanias, Zabad, Zebenias, Jadai, et Joel, et Banæa.

44. Omnes hi acceperant uxores alienas, et genuerant ex eis filios.

NEEMIAS.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

1. Λόγοι Νεεμίας υἱοῦ Χελκία. Καὶ ἐγένετο ἐν μηνὶ χασελεῦ ἔτους εἰκοστοῦ, καὶ ἐγὼ ἤμην ἐν Σουσάν Ἀβιρά.

2. Καὶ ἦλθεν Ἀνανι εἰς ἀπὸ ἀδελφῶν μου, αὐτὸς καὶ ἄνδρες Ἰούδα, καὶ ἥρώτησα αὐτοὺς περὶ τῶν σωθέντων, οἱ καταλείφθησαν ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας, καὶ περὶ Ἱερουσαλὴμ.

3. Καὶ εἶπосαν πρὸς μέ· Οἱ καταλειπόμενοι οἱ καταλειφθέντες ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας ἐκεῖ ἐν τῇ χώρᾳ, ἐν πονηρίᾳ μεγάλη καὶ ἐν δνειδσμῷ, καὶ τείχη Ἱερουσαλὴμ καθρημένα, καὶ αἱ πύλαι αὐτῆς ἐνεπρήσθησαν ἐν πυρὶ.

NEEMIAS.

CAPUT I.

1. Verba Neemia filii Chelcia. Et factum est in mense chaseleu anni vigesimi, et ego eram in Susan Abira.

2. Et venit Anani unus de fratribus meis, ipse et viri Juda, et interrogavi eos de superstitibus, qui remanserant ex captivitate, et de Jerusalem.

3. Et dixerunt ad me : Residui qui remanserunt de captivitate ibi in provincia, in malo magno et in opprobrio, et moenia Jerusalem dejecta, et portæ ejus incensæ sunt in igne.

4. Καὶ ἐγένετο, ἐν τῷ ἀκούσαι με τοὺς λόγους τούτους, ἐκάθισα καὶ ἔβλαψα καὶ ἐπένησα ἡμέρας, καὶ ἤμην νηστεύων καὶ προσευχόμενος ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ.

5. Καὶ εἶπα· Μὴ δὴ, Κύριε ὁ Θεὸς τοῦ οὐρανοῦ, ὁ ἰσχυρὸς, ὁ μέγας καὶ φοβερός, φυλάσσων τὴν διαθήκην καὶ τὸ ἐλεῶς σου τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτὸν καὶ τοῖς φυλάσσουσι τὰς ἐντολάς αὐτοῦ.

6. Ἔστω δὴ τὸ οὖς σου προσέχον, καὶ οἱ ὀφθαλμοί σου ἀνεωγμένοι, τοῦ ἀκούσαι προσευχὴν τοῦ δούλου σου, ἣν ἐγὼ προσεύχομαι ἐνώπιόν σου σήμερον ἡμέραν καὶ νύκτα περὶ υἱῶν Ἰσραὴλ δούλων σου· καὶ ἐξαγορεύω ἐπὶ ἁμαρτίαις υἱῶν Ἰσραὴλ αἷς ἡμετέροις σοι. Καὶ ἐγὼ καὶ ὁ οἶκος πατρὸς μου ἡμάρτομεν.

7. Διαλύσαι διελύσαμεν πρὸς σέ, καὶ οὐκ ἐφυλάξαμεν τὰς ἐντολάς καὶ τὰ προτάγματα καὶ τὰ κρίματα ἃ ἐνετείλω τῷ Μωϋσῇ παιδί σου.

8. Μνησθήτι δὴ τὸν λόγον ὃν ἐνετείλω τῷ Μωϋσῇ παιδί σου, λέγων· Ὑμεῖς ἂν ἀσυνθετήσητε, ἐγὼ διασχωρήσω ὑμᾶς ἐν τοῖς λαοῖς.

9. Καὶ ἂν ἐπιστρέψῃτε πρὸς μέ, καὶ φυλάξῃτε τὰς ἐντολάς μου, καὶ ποιήσητε αὐτάς, ἐάν ᾗ ἡ διασπορὰ ὑμῶν ἀπ' ἀκρου τοῦ οὐρανοῦ, ἐκείθεν συνάξω αὐτούς, καὶ ἐλθῶ αὐτοὺς εἰς τὸν τόπον ὃν ἐξελεξάμεν κατασκηνοῦσαι τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ.

10. Καὶ αὐτοὶ παῖδες σου καὶ λαός σου, οὓς ἔλυτρώσω ἐν τῇ δυνάμει σου τῇ μεγάλῃ, καὶ ἐν τῇ χειρὶ σου τῇ κραταίᾳ.

11. Μὴ δὴ, Κύριε· ἀλλὰ ἔστω τὸ οὖς σου προσέχον εἰς τὴν προσευχὴν τοῦ δούλου σου, καὶ εἰς τὴν προσευχὴν παιδῶν σου τῶν θελοντῶν φοβεῖσθαι τὸ ὄνομά σου. Καὶ εὐδύνων δὴ τῷ παιδί σου σήμερον, καὶ οὓς αὐτὸν εἰς οἰκτιρμοὺς ἐνώπιον τοῦ ἀνδρὸς τούτου. Καὶ ἐγὼ ἤμην οἰνοχόος τῷ βασιλεῖ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

1. Καὶ ἐγένετο ἐν μηνὶ νισάν ἔτους εἰκοστοῦ Ἀρθασασθᾶ βασιλεῖ, καὶ ἦν ὁ οἶνος ἐνώπιον ἐμοῦ· καὶ ἔλαβον τὸν οἶνον, καὶ ἔδωκα τῇ βασιλεῖ· καὶ οὐκ ἦν ἕτερος ἐνώπιον αὐτοῦ.

2. Καὶ εἶπέ μοι ὁ βασιλεὺς· Διὰ τί τὸ πρόσωπόν σου πονηρὸν, καὶ οὐκ εἴ μετρίαζον; Καὶ οὐκ ἔστι τοῦτο εἰ μὴ πονηρία καρδίας. Καὶ ἐπορεύθην πολὺ σφόδρα,

3. καὶ εἶπα τῷ βασιλεῖ· Ὁ βασιλεὺς εἰς τὸν αἰῶνα ζήτω. Διὰ τί σὸ μὴ γίνηται πονηρὸν τὸ πρόσωπόν μου, διότι ἡ πόλις οἶκος μνημείων πατέρων μου ἡρημύνη, καὶ αἱ πόλεις αὐτῆς κατεβρώθησαν ἐν πυρὶ;

4. Καὶ εἶπέ μοι ὁ βασιλεὺς· Περὶ τίνας τοῦτο σὺ ζητεῖς; Καὶ προσηγάμην πρὸς τὸν Θεὸν τοῦ οὐρανοῦ,

5. καὶ εἶπα τῷ βασιλεῖ· Εἰ ἐπὶ τὸν βασιλεῖα ἀγαθόν, καὶ εἰ ἀγαθυνθήσεται ὁ καὶς σου ἐνώπιόν σου, ὥστε πέμψαι αὐτὸν ἐν Ἰουδα εἰς πόλιν μνημείων πατέρων μου, καὶ ἀνοικοδομήσω αὐτήν.

6. Καὶ εἶπέ μοι ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ παλλαχὴ ἡ καθήμενὴ ἐρόμενα αὐτοῦ· Ἔως πότα ἔσται ἡ πορεία σου, καὶ πότε ἐπιστρέψεις; Καὶ ἡγαθύνθη ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, καὶ ἀπέστειλέ με, καὶ ἔδωκα αὐτῷ ὄρον.

7. Καὶ εἶπα τῷ βασιλεῖ· Εἰ ἐπὶ τὸν βασιλεῖα ἀγαθόν, δότω μοι ἐπιστολάς πρὸς τοὺς ἐπάρχους πέραν τοῦ ποταμοῦ, ὥστε παραγαγεῖν με ἕως ἔλθω ἐπὶ Ἰούδαν,

4. Et factum est, in audiendo me verba hæc, sedi et ploravi et luxi dies, et fui jejunans et orans in conspectu Dei cæli.

5. Et dixi· Ne, quæso, Domine Deus cæli, fortis, magnus et terribilis, custodiens testamentum et misericordiam tuam diligentibus ipsum et custodientibus mandata ipsius:

6. sit, quæso, auris tua attendens, et oculi tui aperti, ad audiendam deprecationem servi tui, quam ego deprecor in conspectu tuo hodie die ac nocte pro filiis Israel servis tuis: et confiteor super peccatis filiorum Israel quæ peccavimus tibi. Et ego et domus patris mei peccavimus.

7. Dissolutione dissolvimus erga te, et non custodivimus mandata et præcepta et judicia quæ mandasti Moysei puero tuo.

8. Memento nunc verbi quod mandasti Moysei puero tuo, dicens: Vos si prævaricati eritis ego dispergam vos in populos.

9. Et si reverteritis ad me, et servaveritis mandata mea, et feceritis ea, si fuerit dispersio vestra a summo cæli, inde congregabo ipsos, et introducam ipsos in locum quem elegi ad habitandum nomen meum ibi.

10. Et ipsi pueri tui et populus tuus, quos redemisti in virtute tua magna, et in manu tua valida.

11. Ne, quæso, Domine: sed sit auris tua attendens in deprecationem servi tui, et ad deprecationem puerorum tuorum volentium timere nomen tuum. Et prospera, quæso, servum tuum hodie, et da eum in miserationes in conspectu viri hujus. Et ego eram pincerna regi.

CAPUT II.

1. Et factum est in mense nisan anni vigesimi Arthasatha regi, et erat vinum coram me: et levavi vinum, et dedi regi: et non erat alius coram eo.

2. Et dixit mihi rex: Quare facies tua mala, et non es infirmus? Et non est hoc nisi malum cordis. Et timui multum valde,

3. et dixi regi: Rex in æternum vivat. Cur non fiat mala facies mea, quandoquidem civitas domus monumentorum patrum meorum desolata est, et portæ ejas exarsæ sunt in igne?

4. Et dixit mihi rex: Pro quo hoc tu quæris? Et deprecatus sum ad Deum cæli.

5. et dixi regi: Si super regem bonum, et si bonus erit puer tuus in conspectu tuo, ut mittat ipsum in Juda in civitatem monumentorum patrum meorum, et reedificabo eam.

6. Et dixit mihi rex et concubina sedens juxta eum: Usque ad quod tempus erit iter tuum, et quando reverteris? Et bonum fuit coram rege, et misit me, et dedi ei terminum.

7. Et dixi regi: Si super regem bonum, det mihi epistolas ad subregulos trans flumen, ut deducant me donec venero in Judam,

8. καὶ ἐπιστολὴν ἐπὶ Ἀσάφ φύλακα τοῦ παραδείσου ὃς ἔστι τῷ βασιλεῖ, ὥστε δοῦναι μοι ξύλα στεγᾶσαι τὰς πύλας, καὶ εἰς τὸ τεῖχος τῆς πόλεως, καὶ εἰς οἶκον ὃν εἰσελεύσομαι εἰς αὐτόν. Καὶ ἔδωκέ μοι ὁ βασιλεὺς, ὡς χειρ Θεοῦ ἡ ἀγαθὴ.

9. Καὶ ἦλθον πρὸς τοὺς ἐπάρχους πέραν τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἔδωκα αὐτοῖς τὰς ἐπιστολάς τοῦ βασιλέως· καὶ ἀπέστειλε μετ' ἐμοῦ ὁ βασιλεὺς ἀρχηγούς δυνάμεως καὶ ἵππεις.

10. Καὶ ἤκουσε Σαναβαλλὰτ ὁ Ἀρωνί, καὶ Τωβία ὁ δοῦλος Ἀμμωνί, καὶ πονηρὸν αὐτοῖς ἐγένετο, ὅτι ἔχει ὁ ἄνθρωπος ζητῆσαι ἀγαθὸν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ.

11. Καὶ ἦλθον εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἦμην ἐκεῖ ἡμέρας τρεῖς.

12. Καὶ ἀνέστην νυκτὸς, ἐγὼ καὶ ἄνδρες ὀλίγοι μετ' ἐμοῦ, καὶ οὐκ ἀπήγγειλα ἀνθρώπῳ τί ὁ Θεὸς οἰδῶσι εἰς καρδίαν μου τοῦ ποιῆσαι μετὰ τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ κτήνος οὐκ ἔστι μετ' ἐμοῦ, εἰ μὴ τὸ κτήνος ᾧ ἐγὼ ἐπιβαίνω ἐπ' αὐτῷ.

13. Καὶ ἐξῆλθον ἐν πύλῃ τοῦ Γωληλά καὶ πρὸς στόμα πηγῆς τῶν συκῶν, καὶ εἰς πύλῃν τῆς κοπρίας· καὶ ἦμην συντρίβων ἐν τῷ τείχει Ἱερουσαλὴμ ὃ αὐτοὶ καθαιροῦσι, καὶ πύλαι αὐτῆς κατεβριώθησαν πυρί.

14. Καὶ παρῆλθον ἐπὶ πύλῃν τοῦ Ἀῖν καὶ εἰς κολυμβήθραν τοῦ βασιλέως, καὶ οὐκ ἦν τόπος τῷ κτήνῃ παρελθεῖν ὑποκάτω μου.

15. Καὶ ἦμην ἀναβαίνων ἐν τῷ τείχει χειμαῤῥου νυκτὸς, καὶ ἦμην συντρίβων ἐν τῷ τείχει, καὶ ἦμην ἐν πύλῃ τῆς φάραγγος, καὶ ἐπέστρεψα.

16. Καὶ οἱ φυλάσσοντες οὐκ ἔγνωσαν τί ἐπορεύθην, καὶ τί ἐγὼ ποιῶ· καὶ τοῖς Ἰουδαίοις, καὶ τοῖς ἱερεῦσι, καὶ τοῖς ἐντίμοις, καὶ τοῖς στρατηγοῖς καὶ τοῖς καταλοῖποις τοῖς ποιοῦσι τὰ ἔργα, ἕως τότε οὐκ ἀπήγγειλα.

17. Καὶ εἶπα πρὸς αὐτούς· Ὑμεῖς βλέπετε τὴν πονηρίαν ταύτην ἐν ᾗ ἐσμὲν ἐν αὐτῇ, πῶς Ἱερουσαλὴμ ἔρημος, καὶ αἱ πύλαι αὐτῆς ἐδόθησαν πυρί· δεῦτε, καὶ οἰκοδομήσωμεν τὸ τεῖχος Ἱερουσαλὴμ, καὶ οὐκ ἐσόμεθα ἐτι ὄνειδος.

18. Καὶ ἀπήγγειλα αὐτοῖς τὴν χεῖρα τοῦ Θεοῦ ἥ ἔστιν ἀγαθὴ ἐπ' ἐμέ, καὶ πρὸς τοὺς λόγους τοῦ βασιλέως οὗς εἶπέ μοι, καὶ εἶπα· Ἀναστῶμεν, καὶ οἰκοδομήσωμεν. Καὶ ἐκκραταιώθησαν αἱ χεῖρες αὐτῶν εἰς τὸ ἀγαθόν.

19. Καὶ ἤκουσε Σαναβαλλὰτ ὁ Ἀρωνί, καὶ Τωβία ὁ δοῦλος ὁ Ἀμμωνί, καὶ Γησάμ ὁ Ἀραβί, καὶ ἐξεγέλασαν ἡμᾶς, καὶ ἦλθον ἐφ' ἡμᾶς, καὶ εἶπον· Τί τὸ ῥῆμα τοῦτο ὃ ὑμεῖς ποιεῖτε; Ἡ ἐπὶ τὸν βασιλέα ὑμεῖς ἀποστατεῖτε;

20. Καὶ ἐπέστρεψα αὐτοῖς λόγον, καὶ εἶπα αὐτοῖς· Ὁ Θεὸς τοῦ οὐρανοῦ αὐτὸς εὐοδῶσει ἡμῖν, καὶ ἡμεῖς δοῦλοι αὐτοῦ καθαροί, καὶ οἰκοδομήσωμεν. Καὶ ὑμῖν οὐκ ἔστι μερίς καὶ δικαιοσύνη καὶ μνημόσυνον ἐν Ἱερουσαλὴμ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

1. Καὶ ἀνέστη Ἐλίαςουβ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ οἱ ἱερεῖς, καὶ οἰκοδόμησαν τὴν πύλῃν τὴν προβατικὴν· αὐτοὶ ἡγίασαν αὐτήν, καὶ ἔστησαν ὑψος αὐτῆς, καὶ ἕως πύργου τῶν ἐκατὸν ἡγίασαν ἕως πύργου Ἀναμελ.

8. et epistolam ad Asaph custodem paradisi qui est regi, ut det mihi ligna ad tegendum portas, et ad murum civitatis, et ad domum quam ingrediar in eam. Et dedit mihi rex, sicut manus Dei bona.

9. Et veni ad subregulos trans flumen, et dedi eis epistolas regis : et miserat mecum rex principes virtutis et equites.

10. Et audivit Sanaballat Aroni, et Tobia servus Ammoni, et malum eis factum est, quia venit homo quærere bonum filiis Israel.

11. Et veni in Jerusalem, et fui ibi dies tres.

12. Et surrexi nocte, ego et viri pauci mecum, et non annuntiavi homini quid Deus dat in cor meum facere cum Israel, et jumentum non est mecum, nisi jumentum, quod ego insecendo super illud.

13. Et egressus sum in porta Golela, et ad os fontis ficuum, et ad portam stercoris : et eram conversans in muro Jerusalem quod ipsi diruunt, et portæ ejus exesæ erant igne.

14. Et transivi ad portam Ain et ad piscinam regis, et non erat locus jumento transire sub me.

15. Et fui ascendens in muro torrentis nocte, et fui conversans in muro, et fui in porta vallis, et reverti.

16. Et custodes non cognoverunt quid ibam, et quid ego facio : et Judæis, et sacerdotibus, et optimalibus, et ducibus et reliquis facientibus opera, usque tunc non indicavaram.

17. Et dixi ad eos : Vos videtis malum hoc in quo sumus in eo, quomodo Jerusalem deserta, et portæ ejus datæ sunt igni : venite, et exædificemus murum Jerusalem, et non erimus ultra opprobrium.

18. Et annuntiavi eis manum Dei quæ est bona super me, et præterea verba regis quæ dixit mihi, et dixi : Surgamus, et ædificemus. Et confortatæ sunt manus eorum in bonum.

19. Et audivit Sanaballat Aroni, et Tobia servus Ammoni, et Gesam Arabi, et subsannaverunt nos, et venerunt super nos, et dixerunt : Quid verbum hoc quod vos facitis? An super regem vos rebellatis?

20. Et retuli eis verbum, et dixi eis : Deus cæli ipse prosperabit nos, et nos servi ejus puri, et ædificabimus. Et vobis non est pars et justitia et memoria in Jerusalem.

CAPUT III.

1. Et surrexit Eliasub sacerdos magnus, et fratres ejus sacerdotes, et ædificaverunt portam gregis : ipsi sanctificaverunt eam, et statuerunt valvas ejus, et usque ad turrim centum sanctificaverunt usque ad turrim Anameel.

2. Καὶ ἐπὶ χεῖρας ἀνδρῶν υἱῶν Ἰεριχὼ, καὶ ἐπὶ χεῖρας υἱῶν Ζακχούρ, υἱοῦ Ἀμαρί.

3. Καὶ τὴν πύλην τὴν ἰσθυρὰν ὠκοδόμησαν υἱοὶ Ἀσανά· αὐτοὶ ἐστέγασαν αὐτὴν, καὶ ἐστέγασαν θύρας αὐτῆς καὶ κλειθρα αὐτῆς καὶ μογλοὺς αὐτῆς.

4. Καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν κατέσχευεν ἐπὶ Ῥαμὼθ υἱοῦ Οὐρία, υἱοῦ Ἀκχώς· καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν κατέσχευε Μοσολλάμ υἱὸς Βαρυχίου, υἱοῦ Μαζεβήλ. Καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν κατέσχευε Σαδὼκ υἱὸς Βαανά.

5. Καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν κατέσχευσαν οἱ Θεκωῖμ, καὶ Ἀδωρίμ οὐκ εἰσήμεναν τράχηλόν αὐτῶν εἰς δουλείαν αὐτῶν.

6. Καὶ τὴν πύλην Ἰασαναὶ ἐκράτησαν Ἰωῖδᾶ υἱὸς Φασάκ, καὶ Μεσουλὰμ υἱὸς Βασωδία· αὐτοὶ ἐστέγασαν αὐτὴν, καὶ ἐστήσαν θύρας αὐτῆς καὶ κλειθρα αὐτῆς καὶ μογλοὺς αὐτῆς.

7. Καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν ἐκράτησαν Μαλτίας ὁ Γαβαωνίτης, καὶ Εὐάρων ὁ Μηρωνωθίτης, ἄνδρες τῆς Γαβαὼν καὶ τῆς Μασφά, ἕως θρόνου τοῦ ἀρχοντος τοῦ πέραν τοῦ ποταμοῦ.

8. Καὶ παρ' αὐτὸν παρεστράτευσεν Ὀζιήλ υἱὸς Ἀρχίου πυρωτῶν. Καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν ἐκράτησεν Ἀνανίας υἱὸς τοῦ Ῥωκίμ· καὶ κατέλειπον Ἱερουσαλὴμ ἕως τοῦ τείχους τοῦ πλατεῖος.

9. Καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν ἐκράτησε Ῥαφαία υἱὸς Σούρ, ἀρχὼν ἡμίσεος περιχώρου Ἱερουσαλὴμ.

10. Καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν ἐκράτησεν Ἰεδαία υἱὸς Ἐρωμάφ, καὶ κατέναντι οἰκίας αὐτοῦ. Καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτοῦ ἐκράτησεν Ἀπποῦθ υἱὸς Ἀσαβανία.

11. Καὶ δεύτερος ἐκράτησε Μελχίας υἱὸς Ἡράμ, καὶ Ἀσοῦβ υἱὸς Φαάτ Μωάβ, καὶ ἕως πύργου τῶν θανουρίμ.

12. Καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτοῦ ἐκράτησε Σαλλοῦμ υἱὸς Ἀλλωῆς, ἀρχὼν ἡμίσεος περιχώρου Ἱερουσαλὴμ, αὐτὸς καὶ αἱ θυγατέρες αὐτοῦ.

13. Τὴν πύλην τῆς φάραγγος ἐκράτησαν Ἄνουν καὶ οἱ κατοικοῦντες Ζανὼ, αὐτοὶ ὠκοδόμησαν αὐτὴν, καὶ ἐστήσαν θύρας αὐτῆς καὶ κλειθρα αὐτῆς καὶ μογλοὺς αὐτῆς, καὶ χιλιούς πήχεις ἐν τῷ τείχει ἕως τῆς πύλης τῆς κοπρίας.

14. Καὶ τὴν πύλην τῆς κοπρίας ἐκράτησε Μελχία υἱὸς Ῥηχάβ, ἀρχὼν περιχώρου Βηθακχαρίμ, αὐτὸς καὶ υἱοὶ αὐτοῦ· καὶ ἐσκέπασαν αὐτὴν, καὶ ἐστήσαν θύρας αὐτῆς καὶ κλειθρα αὐτῆς καὶ μογλοὺς αὐτῆς.

15. Τὴν δὲ πύλην τῆς πηγῆς ἐσφάλισεν Σαλωμών υἱὸς Χολεζά, ἀρχὼν μέρους τῆς Μασφά· αὐτὸς ἐξωκοδόμησεν αὐτὴν καὶ ἐστέγασεν αὐτὴν, καὶ ἐστήσε τὰς θύρας αὐτῆς καὶ μογλοὺς αὐτῆς· καὶ τὸ τεῖχος κολυμβήθρας τῶν κωδίων τῇ κουρᾷ τοῦ βασιλέως, καὶ ἕως τῶν κλιμάκων τῶν καταβαινουσῶν ἀπὸ πόλεως Δαυὶδ.

16. Ὅπισθ' αὐτοῦ ἐκράτησε Νεεμίας υἱὸς Ἀζαβούχ, ἀρχὼν ἡμίσεος περιχώρου Βηθσοῦρ, ἕως κήπου τάφου Δαυὶδ, καὶ ἕως τῆς κολυμβήθρας τῆς γεγонуίας, καὶ ἕως Βηθαγγαρίμ.

17. Ὅπισθ' αὐτοῦ ἐκράτησαν οἱ Λευῖται, Ῥαοῦμ υἱὸς Βανί. Ἐπὶ χεῖρα αὐτοῦ ἐκράτησεν Ἀσαβία ἀρχὼν ἡμίσεος περιχώρου Κεῖλᾶ τῷ περιχώρῳ αὐτοῦ.

18. Καὶ μετ' αὐτὸν ἐκράτησαν ἀδελφοὶ αὐτῶν Βενεὶ υἱὸς Ἠναδάδ, ἀρχὼν ἡμίσεος περιχώρου Κεῖλᾶ.

19. Καὶ ἐκράτησεν ἐπὶ χεῖρα αὐτοῦ Ἀζούρ υἱὸς

2. Et ad manus virorum filiorum Jericho, et super manus filiorum Zacchur, filii Amari.

3. Et portam piscium edificaverunt filii Asana : ipsi texerunt eam, et texerunt valvas ejus et seras ejus et vectes ejus.

4. Et ad manum eorum tenuit super Ramoth filium Uria, filii Accos : et ad manum eorum tenuit Mosollam filius Barachiae, filii Mazebel. Et ad manum eorum tenuit Sadoc filius Baana.

5. Et ad manum eorum tenuerunt Thecoim, et Adorim non intulerunt collum suum in servitutem ipsorum.

6. Et portam Jasanai tenuerunt Joida filius Phasec, et Mesulam filius Basodia : ipsi texerunt eam, et statuerunt valvas ejus et seras ejus et vectes ejus.

7. Et ad manum eorum tenuerunt Maltias Gabaonites, et Evaron Meronothites, viri Gabaon et Maspha, usque ad thronum principis qui trans flumen.

8. Et juxta eum munit Oziel filius Arachiae ex aurificibus. Et ad manum eorum tenuit Ananias filius Roceim : et reliquerunt Jerusalem usque ad murum latum.

9. Et ad manum eorum tenuit Raphaia filius Sur, princeps dimidia regionis Jerusalem.

10. Et ad manum eorum tenuit Jedaia filius Eromaph, et e regione domus suae. Et ad manum ejus tenuit Attuth filius Asabania.

11. Et secundus tenuit Melchias filius Heram, et Asub filius Phaath Moab, et usque ad turrin thanurim.

12. Et ad manum ejus tenuit Sallum filius Aloes, princeps dimidia regionis Jerusalem, ipse et filiae ejus.

13. Portam vallis tenuerunt Anun et habitantes Zano, ipsi edificaverunt eam, et statuerunt valvas ejus et seras ejus et vectes ejus, et mille cubitos in muro usque ad portam stercoris.

14. Et portam stercoris tenuit Melchia filius Rechab, princeps regionis Bethaccharim, ipse et filii ejus : et texerunt eam, et statuerunt valvas ejus et seras ejus et vectes ejus.

15. Portam autem fontis munit Salomon filius Choleze, princeps partis Maspha : ipse exaedificavit eam et texit eam, et statuit valvas ejus et vectes ejus : et murum piscinae coediorum caesariei regis, et usque ad scalas descendentes e civitate David.

16. Post eum tenuit Neemias filius Azabuch, princeps dimidia regionis Bethsur, usque ad hortum sepulchri David, et usque ad piscinam factam, et usque Bethangarim.

17. Post eum tenuerunt Levitae, Raum filius Bani. Ad manum ejus tenuit Asabia princeps dimidia regionis Ceila regione sua.

18. Et post eum tenuerunt fratres eorum Benel filius Enadad, princeps dimidia regionis Ceila.

19. Et tenuit ad manum ejus Azur filius Jesu, princeps

Ἰησοῦ, ἀρχῶν τοῦ Μασφαί, μέτρον δεύτερον πύργου ἀναβάσεως τῆς συναπτούσης τῆς γωνίας.

20. Μετ' αὐτὸν ἐκράτησε Βαριὺχ υἱὸς Ζαβοῦ, μέτρον δεύτερον ἀπὸ τῆς γωνίας ἕως θύρας Βηθελιασοῦβ τοῦ ἱερέως τοῦ μεγάλου.

21. Μετ' αὐτὸν ἐκράτησε Μεραμὼθ υἱὸς Οὐρία, υἱοῦ Ἀκχώς, μέτρον δεύτερον ἀπὸ θύρας Βηθελιασοῦβ ἕως ἐκλείψεως Βηθελιασοῦβ.

22. Καὶ μετ' αὐτὸν ἐκράτησαν οἱ ἱερεῖς ἄνδρες Ἐχ-
χεχάρ.

23. Καὶ μετ' αὐτὸν ἐκράτησε Βενιαμὴν καὶ Ἀσοῦβ, κατέναντι οἴκου αὐτῶν. Καὶ μετ' αὐτὸν ἐκράτησεν Ἀζαρία υἱὸς Μασαίου, υἱοῦ Ἀνανία, ἐχόμενα οἴκου αὐτοῦ.

24. Μετ' αὐτὸν ἐκράτησε Βανὶ υἱὸς Ἀδάδ, μέτρον δεύτερον ἀπὸ Βηθαζαρία ἕως τῆς γωνίας καὶ ἕως τῆς καμπῆς.

25. Φαλάχ υἱοῦ Εὐζαὶ ἐξεναντίας τῆς γωνίας, καὶ ὁ πύργος ὁ ἐξέγων ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ βασιλέως ὁ ἀνώ-
τερος ὁ τῆς αὐλῆς τῆς φυλακῆς. Καὶ μετ' αὐτὸν Φαδαία υἱὸς Φόρος.

26. Καὶ οἱ Ναθινίμ ἦσαν οἰκοῦντες ἐν τῷ Ὀφάλ, ἕως κήπου πύλης τοῦ ὕδατος εἰς ἀνατολάς, καὶ ὁ πύρ-
γος ὁ ἐξέγων.

27. Καὶ μετ' αὐτὸν ἐκράτησαν οἱ Θεχωίμ, μέτρον δεύτερον ἐξεναντίας τοῦ πύργου τοῦ μεγάλου τοῦ ἐξέ-
χοντος, καὶ ἕως τοῦ τείχους τοῦ Ὀφλά.

28. Ἀνώτερον πύλης τῶν ἵππων ἐκράτησαν οἱ ἱερεῖς, ἄνθρωποι ἐξεναντίας οἴκου ἑαυτοῦ.

29. Καὶ μετ' αὐτὸν ἐκράτησε Σαδδοῦχ υἱὸς Ἑμμήρ ἐξεναντίας οἴκου ἑαυτοῦ. Καὶ μετ' αὐτὸν ἐκράτησε Σαμαία υἱὸς Σεγενία, φύλαξ τῆς πύλης τῆς ἀνατολῆς.

30. Μετ' αὐτὸν ἐκράτησεν Ἀνανία υἱὸς Σελεμία, καὶ Ἀνώμ υἱὸς Σαλέφ ὁ ἑκτος, μέτρον δεύτερον. Μετ' αὐτὸν ἐκράτησε Μεσουλάμ υἱὸς Βαραχία ἐξεναντίας γαζοφυλακίου αὐτοῦ. Μετ' αὐτὸν ἐκράτησε Μελχία υἱὸς τοῦ Σαρεφὶ ἕως Βηθάν Ναθινίμ, καὶ οἱ ῥωποπῶλαι ἀπέναντι πύλης τοῦ Μαρεκάδ καὶ ἕως ἀναβάσεως τῆς καμπῆς.

31. Καὶ ἀναμέσον τῆς πύλης τῆς προβατικῆς ἐκρά-
τησαν οἱ χαλκῆς καὶ οἱ ῥωποπῶλαι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

1. Καὶ ἐγένετο, ἥνικα ἤκουσε Σαναβαλλὰτ ὅτι ἡμεῖς οἰκοδομοῦμεν τὸ τεῖχος, καὶ πονηρὸν αὐτῷ ἐφάνη, καὶ ὠργίσθη ἐπὶ πολὺ, καὶ ἐξεγέλα ἐπὶ τοῖς Ἰουδαίοις.

2. Καὶ εἶπεν ἐνώπιον τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, αὕτη ἡ δύναμις Σομόρων· Ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι οὗτοι οἰκοδομοῦσι τὴν ἑαυτῶν πόλιν; Ἄρα θυσιάζουσιν; Ἄρα δυνήσονται; Καὶ σήμερον λάσσονται τοὺς λίθους μετὰ τὸ χῶμα γενέσθαι γῆς καυθέντας;

3. Καὶ Τωβίας ὁ Ἀμμανίτης ἐχόμενα αὐτοῦ ἦλθε, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Μὴ θυσιάζουσιν ἢ φάγονται ἐπὶ τοῦ τόπου αὐτῶν; Οὐχὶ ἀναθήσεται ἀλώπηξ καὶ κα-
θελεῖ τὸ τεῖχος λίθων αὐτῶν;

4. Ἀκουσον, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὅτι ἐγενήθημεν εἰς μυ-
κτηρισμὸν, καὶ ἐπίστρεψον ὀνειδισμὸν αὐτῶν εἰς κε-
φαλὴν αὐτῶν, καὶ δὸς αὐτοὺς εἰς μυκτηρισμὸν ἐν γῇ
αἰχμαλωσίας,

Maspha, mensuram secundam turris ascensionis continen-
tis angulum.

20. Post eum tenuit Baruch filius Zabu, mensuram se-
cundam ab angulo usque ad januam Betheliasub sacerdotis
magni.

21. Post eum tenuit Meramoth filius Uria, filii Accos,
mensuram secundam a janua Betheliasub usque ad finem
Betheliasub.

22. Et post eum tenuerunt sacerdotes viri Ecchechar.

23. Et post eum tenuit Benjan. sub, e regione do-
mus ipsorum. Et post eum tenuit Azi filius Maasiae, filii
Anania, juxta domum suam.

24. Post eum tenuit Bani filius Adad, mensuram secun-
dam a Bethazaria usque ad angulum et usque ad flexuram

25. Phalach filii Euzai ex adverso anguli, et turris emi-
nens e domo regis superior quae atrii custodiae. Et post eum
Phadaia filius Phoros.

26. Et Nathinim erant habitantes in Ophal, usque ad
hortum portae aquae ad orientem, et turris eminens.

27. Et post eum tenuerunt Thecoim, mensuram secun-
dam ex adverso turris magnae eminentis, et usque ad mu-
rum Ophla.

28. Supra portam equorum tenuerunt sacerdotes, vir e
regione domus suae.

29. Et post eum tenuit Sadduc filius Emmer ex adverso
domus suae. Et post eum tenuit Samaia filius Secheuia, cu-
stos portae orientis.

30. Post eum tenuit Anania filius Selemia, et Anom fi-
lius Seleph sextus, mensuram secundam. Post eum tenuit
Mesulam filius Barachia ex adverso gazophylacii sui. Post
eum tenuit Melchia filius Sarephi usque ad Baethan Nathi-
nim, et scruta vendentes e regione portae Maphecad et usque
ad ascensionem flexurae.

31. Et intermedium portae gregis tenuerunt fabri et scruta
vendentes.

CAPUT IV.

1. Et factum est, quando audivit Sanaballat quia nos
aedificamus murum, et malum ipsi visum est, et iratus est
valde, et subsannabat super Judaeos.

2. Et dixit in conspectu fratrum suorum, haec est virtus
Samaritae: Quia Judaei isti aedificant suam civitatem? Num-
quid sacrificant? Numquid poterunt? Et hodie sanabunt la-
pides postquam facti sunt tumulus terrae combusti?

3. Et Tobias Ammanites juxta eum venit, et dixit ad
eos: Numquid sacrificant aut comedent super locum suum?
Nonne ascendet vulpes et diruet murum lapidum eorum?

4. Audi, Deus noster, quia facti sumus in subsannatio-
nem, et converte opprobrium eorum in caput eorum, et da
eos in subeannationem in terra captivitatis,

6. (*) καὶ μὴ καλύψῃς ἐπὶ ἀνομίαν.
 7. Καὶ ἐγένετο, ὥς ἤκουσε Σαναβαλλὰτ καὶ Τωβία καὶ οἱ Ἀραβεῖς καὶ οἱ Ἀμμωνῖται, ὅτι ἀνέβη ἡ φυὴ τοῖς τείχεσιν Ἱερουσαλὴμ, ὅτι ἤρξαντο αἱ διασφραγίδες ἀναφράσσεσθαι, καὶ πονηρὸν αὐτοῖς ἐφάνη σφόδρα.
 8. Καὶ συνήχθησαν πάντες ἐπιτοαυτὸ, ἐλθεῖν παρατάξασθαι ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ ποιῆσαι αὐτὴν ἄφαντῃ.
 9. Καὶ προσευξάμεθα πρὸς τὸν Θεὸν ἡμῶν, καὶ ἐστήσαμεν προφύλακας ἐπ' αὐτοὺς ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν.
 10. Καὶ εἶπεν Ἰούδας· Συνετρίβη ἡ ἰσχύς τῶν ἐχθρῶν, καὶ ὁ χοῦς πολλός, καὶ ἡμεῖς οὐ δύνησόμεθα οἰκοδομεῖν ἐν τῷ τείχει.
 11. Καὶ εἶπαν οἱ θλίβοντες ἡμᾶς· Οὐ γνώσονται καὶ ὀφθαλμοὶ σου, ἕως οὗ ἔλθωμεν εἰς μέσον αὐτῶν καὶ συνεύσωμεν αὐτοὺς καὶ καταπαύσωμεν τὸ ἔργον.
 12. Καὶ ἐγένετο, ὥς ἤλθοσαν οἱ Ἰουδαῖοι οἱ οἰκοῦντες ἐχομένα αὐτῶν, καὶ εἶπσαν ἡμῖν· Ἀναβαίνουσιν ἐκ πάντων τῶν τόπων ἐπ' ἡμᾶς.
 13. Καὶ ἐστήσα εἰς τὰ κατωτάτα τοῦ τόπου κατόπισθεν τοῦ τείχους ἐν τοῖς σκεπεινοῖς, καὶ ἐστήσα τὸν λαὸν κατὰ ὀμίλους μετὰ βρομφοῶν αὐτῶν, λόγχας αὐτῶν καὶ τόξα αὐτῶν.
 14. Καὶ εἶδον καὶ ἀνέστην, καὶ εἶπα πρὸς τοὺς ἐντίμους καὶ πρὸς τοὺς στρατηγοὺς καὶ πρὸς τοὺς καταλοῖπους τοῦ λαοῦ· Μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, μνησθήτε τοῦ Θεοῦ ἡμῶν τοῦ μεγάλου καὶ φοβεροῦ, καὶ παρατάξασθε περὶ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν, υἱῶν ὑμῶν, θυγατέρων ὑμῶν, γυναικῶν ὑμῶν καὶ οἰκῶν ὑμῶν.
 15. Καὶ ἐγένετο, ἥνίκα ἤκουσαν οἱ ἐχθροὶ ἡμῶν ὅτι ἐγνώσθη ἡμῖν, καὶ διεσκέδασεν ὁ Θεὸς τὴν βουλήν αὐτῶν· καὶ ἐπεστρέψαμεν πάντες ἡμεῖς εἰς τὸ τεῖχος, ἀνὴρ εἰς τὸ ἔργον αὐτοῦ.
 16. Καὶ ἐγένετο ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἡμισυ τῶν ἐκτετιναγμένων ἐποίουν τὸ ἔργον, καὶ ἡμισυ αὐτῶν ἀντείχοντο, καὶ λόγχαι καὶ θυρεοὶ καὶ τόξα καὶ θώρακες, καὶ οἱ ἄρχοντες ὀπίσω παντὸς οἴκου Ἰούδα.
 17. τῶν οἰκοδομούντων ἐν τῷ τείχει, καὶ οἱ αἰρόντες ἐν τοῖς ὀρτήρεσιν ἐν ὅπλοις· ἐν μιᾷ χειρὶ ἐποίει αὐτοῦ τὸ ἔργον, καὶ ἐν μιᾷ ἐκράτει τὴν βολίδα.
 18. Καὶ οἱ οἰκοδόμοι ἀνὴρ βρομφοῖαν αὐτοῦ ἐξωσμένος ἐπὶ τὴν σφύρην αὐτοῦ, καὶ ὀικοδομοῦσαν· καὶ ὁ σαλπίζων ἐν τῇ κερατίνῃ ἐχόμενα αὐτοῦ.
 19. Καὶ εἶπα πρὸς τοὺς ἐντίμους καὶ πρὸς τοὺς ἄρχοντας καὶ πρὸς τοὺς καταλοῖπους τοῦ λαοῦ· Τὸ ἔργον πλατὺ καὶ πολὺ, καὶ ἡμεῖς σκορπιζόμεθα ἐπὶ τοῦ τείχους μακρὰν ἀνὴρ ἀπὸ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ.
 20. Ἐν τόπῳ οὐ ἐὰν ἀκούσητε τὴν φωνὴν τῆς κερατίνης, ἐκεῖ συναχθήσεσθε πρὸς ἡμᾶς, καὶ ὁ Θεὸς ἡμῶν πολεμήσει περὶ ἡμῶν.
 21. Καὶ ἡμεῖς ποιοῦντες τὸ ἔργον, καὶ ἡμισυ αὐτῶν κρατοῦντες τὰς λόγχας ἀπὸ ἀναβάσεως τοῦ ὀρθοῦ ἕως ἐξόδου τῶν ἀστέρων.

(*) 5. Καὶ μὴ καλύψῃς ἐπὶ ἀνομίαν αὐτῶν, καὶ ἡ ἀμαρτία αὐτῶν ἐκ προσώπου σου μὴ ἐξαλειφθῇ, ὅτι παρώργισαν ἐναντίον τῶν οἰκοδομούντων.

6. Καὶ ὀικοδομήσαμεν τὸ τεῖχος, καὶ συνήχθη πᾶν τὸ τεῖχος ἕως τοῦ ἡρίσου αὐτοῦ, καὶ ἐγένετο ἡ καρδία τοῦ λαοῦ ὥστε οἰκοδομῆσαι. (Compl.)

5. et ne operias super iniquitatem.
 7. Et factum est, ut audivit Sanaballat et Tobia et Arabes et Ammanitæ, quia ascendit germen muris Jerusalem, quia cæperunt fracturæ obstrui, et malum eis visum est valde.
 8. Et congregati sunt omnes in idipsum, venire ad præliandum in Jerusalem et faciendum eam exterminatam.
 9. Et deprecati sumus ad Deum nostrum, et constitui-mus custodes super eos die ac nocte a facie eorum.
 10. Et dixit Judas : Contrita est fortitudo inimicorum, et humus multa, et nos non poterimus ædificare in muro.
 11. Et dixerunt ii qui tribulabant nos : Non cognoscent et non videbunt, quoadusque venerimus in medium eorum et occidamus eos et cessare faciamus opus.
 12. Et factum est, ut venerunt Judæi habitantes prope eos, et dixerunt nobis : Ascendant ex omnibus locis super nos.
 13. Et statui in infimis loci post murum in absconditis, et statui populum per familias cum gladiis suis, lanceas suas et arcus suos.
 14. Et vidi et surrexi, et dixi ad optimates et ad duces et ad reliquos populi : Ne timeatis a facie eorum, memento Dei nostri magni et terribilis, et præliamini pro fratribus vestris, filiis vestris, filiabus vestris, uxoribus vestris et domibus vestris.
 15. Et factum est, quando audierunt inimici nostri quia cognitum est nobis, et dissipavit Deus consilium eorum : et reversi sumus omnes nos ad murum, vir ad opus suum.
 16. Et factum est a die illa dimidium excussorum faciebant opus, et dimidium eorum resistebant, et lanceæ et clypei et arcus et thoraces, et principes post omnem domum Juda
 17. ædificantes in muro, et tollentes in humeris in armis : in una manu faciebat suum opus, et in una tenebat jaculam.
 18. Et ædificatores vir gladio suo accinctus super lumbum suum, et ædificabant : et clangens in cornea juxta eum.
 19. Et dixi ad optimates et ad principes et ad reliquos populi : Opus latum et multum, et nos dispergimur super murum longe vir a fratre suo.
 20. In loco quocumque audieritis vocem corneæ, illuc congregabimini ad nos, et Deus noster bellabit pro nobis.
 21. Et nos facientes opus, et dimidium nostri tenentes lanceas ab ascensu auroræ usque ad exitum siderum.

5. Et ne operias super iniquitatem eorum, et peccatum eorum coram facie tua non deleatur, quia irritaverunt ædificantes.

6. Itaque ædificavimus murum, et conjunctas est totus murus usque ad partem dimidiam, et factum est cor populi ad ædificandum.

22. Καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ εἶπα τῷ λαῷ· Ἐκαστος μετὰ τοῦ νεανίσκου αὐτοῦ ἀλλίσθητι ἐν μέσῳ Ἱερουσαλὴμ· καὶ ἔστω ὑμῖν ἡ νύξ προφυλαχὴ, καὶ ἡ ἡμέρα ἔργον.

23. Καὶ ἦμην ἐγὼ καὶ οἱ ἄνδρες τῆς προφυλακῆς ὀπίσω μου, καὶ οὐκ ἦν ἐξ ἡμῶν ἐκδιδυσκόμενος ἀνὴρ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

1. Καὶ ἡ κραυγὴ τοῦ λαοῦ καὶ γυναικῶν αὐτῶν μέγαλη πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν τοὺς Ἰουδαίους.

2. Καὶ ἦσαν τινες λέγοντες· Ἐν υἱοῖς ἡμῶν καὶ ἐν θυγατράσιν ἡμῶν ἡμεῖς πολλοί, καὶ ληφόμεθα σῖτον καὶ φαγόμεθα καὶ ζυγόμεθα.

3. Καὶ εἰσὶ τινες λέγοντες· Ἄγροι ἡμῶν καὶ ἀμπελῶνες ἡμῶν καὶ οἰκίαι ἡμῶν, ἡμεῖς διεγγυῶμεν καὶ ληφόμεθα σῖτον καὶ φαγόμεθα.

4. Καὶ εἰσὶ τινες λέγοντες· Ἐδανεισάμεθα ἀργύριον εἰς φόρους τοῦ βασιλέως, ἀγροι ἡμῶν καὶ ἀμπελῶνες ἡμῶν καὶ οἰκίαι ἡμῶν.

5. Καὶ νῦν ὡς σὰρξ ἀδελφῶν ἡμῶν, σὰρξ ἡμῶν· ὡς υἱοὶ αὐτῶν, υἱοὶ ἡμῶν· καὶ ἰδοὺ ἡμεῖς καταδυναστεύομεν τοὺς υἱοὺς ἡμῶν καὶ τὰς θυγατέρας ἡμῶν εἰς δούλους, καὶ εἰσὶν ἀπὸ θυγατέρων ἡμῶν καταδυναστευόμεναι, καὶ οὐκ ἔστι δύναμις χειρῶν ἡμῶν, καὶ ἀγροι ἡμῶν καὶ ἀμπελῶνες ἡμῶν τοῖς ἐντίμοις.

6. Καὶ ἐλυπήθην σφόδρα καθὼς ἤκουσα τὴν κραυγὴν αὐτῶν καὶ τοὺς λόγους τούτους.

7. Καὶ ἐβουλεύσατο καρδίᾳ μου ἐπ' ἐμὲ, καὶ ἐμαγυσάμην πρὸς τοὺς ἐντίμους καὶ τοὺς ἄρχοντας, καὶ εἶπα αὐτοῖς· Ἀπαιτήσῃ ἀνὴρ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἃ ὑμεῖς ἀπαιτεῖτε; Καὶ ἔδωκα ἐπ' αὐτοὺς ἐκκλησίαν μεγάλην,

8. καὶ εἶπα αὐτοῖς· Ἡμεῖς κεκτήμεθα τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν τοὺς Ἰουδαίους τοὺς πωλουμένους τοῖς ἔθνεσιν ἐν ἐκουσίῳ ἡμῶν· καὶ ὑμεῖς πωλεῖτε τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν, καὶ παραδοθήσονται ἡμῖν; Καὶ ἡσύχασαν, καὶ οὐχ εὗροσεν λόγον.

9. Καὶ εἶπα· Οὐκ ἀγαθὸς ὁ λόγος ὃν ὑμεῖς ποιεῖτε, οὐχ οὕτως ἐν φόβῳ Θεοῦ ἡμῶν ἀπελεύσεσθε ἀπὸ ὀνειδισμοῦ τῶν ἐθνῶν τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν.

10. Καὶ οἱ ἀδελφοί μου καὶ οἱ γνωστοί μου, καὶ ἐγὼ, ἐθήκαμεν ἑαυτοῖς ἀργύριον καὶ σῖτον· ἐγκατελίπωμεν δὲ τὴν ἀπαίτησιν ταύτην.

11. Ἐπιστρέψατε δὲ αὐτοῖς ὡς σήμερον ἀγροὺς αὐτῶν καὶ ἀμπελῶνας αὐτῶν καὶ ἐλαιῶνας αὐτῶν καὶ οἰκίας αὐτῶν, καὶ ἀπὸ τοῦ ἀργυρίου τὸν σῖτον καὶ τὸν οἶνον καὶ τὸ ἐλαιον ἐξενέγκατε ἑαυτοῖς.

12. Καὶ εἶπαν· Ἀποδώσομεν, καὶ πρὸς αὐτῶν οὐ ζητήσομεν, οὕτως ποιήσομεν καθὼς σὺ λέγεις. Καὶ ἐκάλεσα τοὺς ἱερεῖς καὶ ὄρκισα αὐτοὺς ποιῆσαι ὡς τὸ ῥῆμα τοῦτο.

13. Καὶ τὴν ἀναβολὴν μου ἐξετίναξα, καὶ εἶπα· Οὕτως ἐκτινάξαι ὁ Θεὸς πάντα ἄνδρα ὃς οὐ στήσῃ τὸν λόγον τοῦτον, ἐκ τοῦ οἴκου αὐτοῦ καὶ ἐκ κόπου αὐτοῦ, καὶ ἔσται οὕτως ἐκτετιναγμένος καὶ κενός. Καὶ εἶπε πᾶσα ἡ ἐκκλησία· Ἀμήν. Καὶ ἤνεσαν τὸν Κύριον, καὶ ἐποίησεν ὁ λαὸς τὸ ῥῆμα τοῦτο.

14. Ἀπὸ ἡμέρας ἧς ἐνετεῖλατό μοι εἶναι εἰς ἄρχοντα

22. Et in tempore illo dixi populo : Unusquisque cum juvene suo commoramini in medio Jerusalem : et sit vobis nox custodia, et dies opus.

23. Et eram ego et viri custodiar post me, et non fuit ex nobis exuens vir vestimenta sua.

CAPUT V.

1. Et clamor populi et mulierum eorum magnus ad fratres suos Judæos.

2. Et erant quidam dicentes : In filiis nostris et in filiabus nostris nos multi, et accipiemus frumentum et comedemus et vivemus.

3. Et sunt quidam dicentes : Agri nostri et vineæ nostræ et domus nostræ, nos oppignoramus et accipiemus frumentum et comedemus.

4. Et sunt quidam dicentes : Mutuo sumpsimus argentum in tribula regis, agri nostri et vineæ nostræ et domus nostræ.

5. Et nunc sicut caro fratrum nostrorum, caro nostra : sicut filii eorum, filii nostri : et ecce nos subjugamus filios nostros et filias nostras in servos, et sunt de filiabus nostris subjectæ, et non est potestas manuum nostrarum, et agri nostri et vineæ nostræ optimatibus.

6. Et tristatus sum valde sicut audiivi clamorem eorum et sermones hos.

7. Et consultavit cor meum in me, et concertavi adversus optimates et principes, et dixi eis : Exiget vir fratrem suum quem vos exigitis? Et dedi super eos ecclesiam magnam,

8. et dixi eis : Nos acquisivimus fratres nostros Judæos venditos gentibus in spontaneo nostro : et vos vendite fratres vestros, et tradentur nobis? Et siluerunt, et non invenerunt verbum.

9. Et dixi : Non bonum verbum quod vos facitis, non sic in timore Dei nostri abibitis ab opprobrio gentium inimicorum nostrorum.

10. Etiam fratres mei et noti mei, et ego, posuimus eis argentum et frumentum : relinquamus, obsecro, exactionem hanc.

11. Reddite, quæro, eis sicut hodie agros eorum et vineas eorum et oliveta eorum et domos eorum, et de argento frumentum et vinum et oleum promite eis.

12. Et dixerunt : Reddemus, et ab eis non quaeremus, sic faciemus sicut tu dicis. Et vocavi sacerdotes et adjuravi eos facere sicut verbum hoc.

13. Et vestimentum meum excussi, et dixi : Sic excutiat Deus omnem virum qui non statuet verbum hoc, e domo ejus et e labore ejus, et erit sic excussus et inanis. Et dixit omnis ecclesia : Amen. Et laudaverunt Dominum, et fecit populus verbum hoc.

14. A die qua mandavit mihi esse in principem eorum

αὐτῶν ἐν γῇ Ἰούδα, ἀπὸ ἑτῶν εἰκοστοῦ καὶ ἕως ἑτῶν τριακοστοῦ καὶ δευτέρου τῷ Ἀρθασασθᾷ, ἑτῶν δώδεκα, ἐγὼ καὶ οἱ ἀδελφοί μου βίαν αὐτῶν οὐκ ἔφαγον.

15. Καὶ τὰς βίας τὰς πρώτας αἱ πρὸ ἐμοῦ ἐβάρυναν ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ἐλάβοσαν παρ' αὐτῶν ἐν ἄρτοις καὶ ἐν οἴνῳ ἑσχατον ἀργύριον, δίδραχμα τεσσαράκοντα· καὶ οἱ ἐκτετιναγμένοι αὐτῶν ἐξουσιάζονται ἐπὶ τὸν λαόν, καὶ ἐγὼ οὐκ ἐποίησα οὕτως ἀπὸ προώπου φόβου Θεοῦ.

16. Καὶ ἐν ἔργῳ τοῦ τείχους τούτων οὐκ ἐκράτησα, ἀγρὸν οὐκ ἐκτησάμην, καὶ πάντες οἱ συνηγμένοι ἐκεῖ ἐπὶ τὸ ἔργον.

17. Καὶ οἱ Ἰουδαῖοι ἑκατὸν καὶ πενήκοντα ἄνδρες, καὶ ἐρχόμενοι πρὸς ἡμᾶς ἀπὸ τῶν ἐθνῶν τῶν κύκλῳ ἡμῶν ἐπὶ τράπεζάν μου.

18. Καὶ ἦν γινόμενον εἰς ἡμέραν μίαν μόσχος εἷς, καὶ πρόβατα ἑξ ἐκλεκτὰ καὶ χίμαρος ἐγένοντό μοι· καὶ ἀναμέσον δέκα ἡμερῶν ἐν πᾶσιν οἶνος τῷ πλήθει. Καὶ σὺν τούτοις ἄρτους τῆς βίας οὐκ ἐζήτησα, ὅτι βρεῖα ἡ δουλεία ἐπὶ τὸν λαόν τούτον.

19. Μνήσθητί μου, ὁ Θεὸς, εἰς ἀγαθὸν πάντα ὅσα ἐποίησα τῷ λαῷ τούτῳ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Σ'.

1. Καὶ ἐγένετο, καθὼς ἠκούσθη τῷ Σαναβαλλάτ, καὶ Τωβία, καὶ τῷ Γησάμ τῷ Ἀραβί, καὶ τοῖς καταλοιποῖς ἐχθρῶν ἡμῶν, ὅτι ὠκοδόμησα τὸ τεῖχος, καὶ οὐ κατελείφθη ἐν αὐτοῖς πνοή· ἕως τοῦ καιροῦ ἐκείνου θύρας οὐκ ἐπέστησα ἐν ταῖς πύλαις.

2. Καὶ ἀπέστειλε Σαναβαλλάτ καὶ Γησάμ πρὸς με, λέγων· Δεῦρο, καὶ συναχθῶμεν ἐπιτοαυτὸ ἐν ταῖς κώμαις ἐν πεδίῳ Ὠνῷ. Καὶ αὐτοὶ λογιζόμενοι ποιῆσαι μοι πονηρίαν.

3. Καὶ ἀπέστειλα ἐπ' αὐτοὺς ἀγγέλους, λέγων· Ἔργον μέγα ἐγὼ ποιῶ, καὶ οὐ δυνήσομαι καταβῆναι, μή ποτε καταπαύσῃ τὸ ἔργον· ὥς ἂν τελειώσω αὐτὸ, καταβήσομαι πρὸς ὑμᾶς.

4. Καὶ ἀπέστειλαν πρὸς με ὡς τὸ ῥῆμα τοῦτο, καὶ ἀπέστειλα αὐτοῖς κατὰ ταῦτα.

5. Καὶ ἀπέστειλε πρὸς με Σαναβαλλάτ τὸν παῖδα αὐτοῦ, καὶ ἐπιστολὴν ἀνευγμένην ἐν χειρὶ αὐτοῦ.

6. Καὶ ἦν γεγραμμένον ἐν αὐτῇ· Ἐν ἔθνεσιν ἠκούσθη ὅτι σὺ καὶ οἱ Ἰουδαῖοι λογιζέσθε ἀποστατῆσαι, διὰ τοῦτο σὺ οἰκοδομεῖς τὸ τεῖχος, καὶ σὺ ἔσῃ αὐτοῖς εἰς βασιλεία.

7. Καὶ πρὸς τούτοις προφήτας ἔστησας σεαυτῷ, ἵνα καθίσῃς ἐν Ἱερουσαλὴμ εἰς βασιλεία ἐπὶ Ἰούδα. Καὶ νῦν ἀπαγγελλήσονται τῷ βασιλεῖ οἱ λόγοι οὗτοι· καὶ νῦν δεῦρο, βουλευσώμεθα ἐπιτοαυτό.

8. Καὶ ἀπέστειλα πρὸς αὐτόν, λέγων· Οὐκ ἐγενήθη ὡς οἱ λόγοι οὗτοι ὡς σὺ λέγεις, ὅτι ἀπὸ καρδίας σου σὺ ψεύδῃ αὐτούς.

9. Ὅτι πάντες φοβερίζουσιν ἡμᾶς, λέγοντες· Ἐκλυθήσονται χεῖρες αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ἔργου τούτου, καὶ οὐ ποιηθήσεται· καὶ νῦν ἐκραταίωσα τὰς χεῖράς μου.

10. Καὶ ἐγὼ εἰσῆλθον εἰς οἶκον Σεμεὶ υἱοῦ Δαλαία, υἱοῦ Μεταβεήλ, καὶ αὐτὸς συνεχόμενος, καὶ εἶπε· Συναχθῶμεν εἰς οἶκον τοῦ Θεοῦ ἐν μέσῳ αὐτοῦ, καὶ κλείσωμεν τὰς θύρας αὐτοῦ, ὅτι ἐρχονται νυκτὸς φρονεῖσαι σε.

in terra Juda, ab anno vigesimo et usque ad annum trigesimum et secundum Arthasastha, annos duodecim, ego et fratres mei extorsionem eorum non comedi.

15. Et etiam extorsiones primas quas ante me aggravaverant super eos, et acceperant ab eis in panibus et in vino ultimum argentum, didrachma quadraginta : et excussi eorum exercebant potestatem super populum, et ego non feci sic a facie timoris Dei.

16. Et in opere muri hæc non tenui, agrum non acquisivi, et omnes congregati ibi ad opus.

17. Et Judæi centum et quinquaginta viri, et venientes ad nos ex gentibus quæ in circuitu nostro ad mensam meam.

18. Et erat factum in diem unum vitulus unus, et oves sex electæ et hircus unus fiebant mihi : et intermedium decem dierum in omnibus vinum multitudinem. Et cum his panes extorsionis non quæsivi, quoniam gravis servitus super populum hunc.

19. Memento mei, Deus, in bonum omnia quæcumque feci populo huic.

CAPUT VI.

1. Et factum est, sicut auditum fuit ipsi Sanaballat, et Tobia, et Gesam Arabi, et reliquis inimicorum nostrorum, quia ædificavi murum, et non remansit in eis spiratio : usque ad tempus illud valvas non posueram in portis.

2. Et misit Sanaballat et Gesam ad me, dicens : Veni, et congregemur in idipsum in pagis in campo Ono. Et ipsi cogitantes facere mihi malum.

3. Et misi ad eos nuntios, dicens : Opus magnum ego facio, et non potero descendere, ne forte cesset opus : cum perfecero illud, descendam ad vos.

4. Et miserunt ad me sicut verbum hoc, et misi eis secundum hæc.

5. Et misit ad me Sanaballat puerum suum, et epistolam apertam in manu ejus.

6. Et erat scriptum in ea : In gentibus auditum est quia tu et Judæi cogitatis rebellare, propter hoc tu ædificas murum, et tu eris eis in regem.

7. Et ad hæc prophetas statuisti tibi, ut sedeas in Jerusalem in regem super Juda. Et nunc annuntiabuntur regi verba hæc : et nunc veni, consultemus in idipsum.

8. Et misi ad eum, dicens : Non fuit sicut sermones hi sicut tu dicis, quoniam de corde tuo fingis eos.

9. Quoniam omnes terrent nos, dicentes : Dissolventur manus eorum ab opere hoc, et non fiet : et nunc confortavi manus meas.

10. Et ego ingressus sum in domum Semel filii Dalaiæ, filii Metabeel, et ipse clausus, et dixit : Congregemur in domum Dei in medio ejus, et claudamus januas ejus, quoniam veniunt nocte ad occidendum te.

11. Καὶ εἶπα· Τίς ἐστὶν ὁ ἀνὴρ (*) ὃς εἰσελεύσεται εἰς τὸν οἶκον, καὶ ζήσεται;

12. Καὶ ἐπέγων, καὶ ἰδοὺ ὁ Θεὸς οὐκ ἀπέστειλεν αὐτὸν, ὅτι ἡ προφητεία λόγος κατ' ἐμοῦ· καὶ Τωβίας καὶ Σαναβαλλάτ ἐμισθώσαντο

13. ἐπ' ἐμὲ ὄγλον ὅπως φοβηθῶ, καὶ ποιήσω οὕτως καὶ ἀμάρτω καὶ γένωμαι αὐτοῖς εἰς ὄνομα πονηρὸν, ὅπως ὀνειδίσωσί με.

14. Μνήσθητι, ὁ Θεὸς, Τωβία καὶ Σαναβαλλάτ, ὡς τὰ ποιήματα αὐτοῦ ταῦτα, καὶ τῷ Νωαδία τῷ προφήτῃ, καὶ καταλοίποις τῶν προφητῶν, οἱ ἦσαν φοβερίζοντές με.

15. Καὶ ἐτελέσθη τὸ τεῖχος πέμπτῃ καὶ εἰκάδι τοῦ Ἰουλ μηνὸς εἰς πενήκοντα καὶ δύο ἡμέρας.

16. Καὶ ἐγένετο, ἡνίκα ἤκουσαν πάντες οἱ ἐχθροὶ ἡμῶν, καὶ ἐφοβήθησαν πάντα τὰ ἔθνη τὰ κύκλῳ ἡμῶν, καὶ ἐπέπεσε φόβος σφόδρα ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτῶν, καὶ ἔγνωσαν ὅτι παρὰ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐγενήθη τελειωθῆναι τὸ ἔργον τοῦτο.

17. Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἀπὸ πολλῶν ἐντίμων Ἰουδα ἐπιστολαὶ ἐπορεύοντο πρὸς Τωβίαν, καὶ αἱ Τωβία ἤρχοντο πρὸς αὐτοὺς,

18. ὅτι πολλοὶ ἐν Ἰουδα ἐνορκοὶ ἦσαν αὐτῷ, ὅτι γαμβρὸς ἦν τοῦ Σεχενία υἱοῦ Ἡραέ· καὶ Ἰωνάν υἱὸς αὐτοῦ ἔλαβε τὴν θυγατέρα Μεσουλάμ υἱοῦ Βαραχία εἰς γυναῖκα.

19. Καὶ τοὺς λόγους αὐτοῦ ἦσαν λέγοντες πρὸς με, καὶ λόγους μου ἦσαν ἐκφέροντες αὐτῷ. Καὶ ἐπιστολάς ἀπέστειλε Τωβίας φοβερίσαι με.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'.

1. Καὶ ἐγένετο, ἡνίκα ὠκοδομήθη τὸ τεῖχος, καὶ ἔστησαν τὰς θύρας, καὶ ἐπεσκέπησαν οἱ πυλῶροι, καὶ οἱ ἄδοντες, καὶ οἱ Λευῖται.

2. Καὶ ἐντετεilaμην τῷ Ἀνανία ἀδελφῷ μου, καὶ τῷ Ἀνανία ἄρχοντι τῆς βιρᾶ ἐν Ἱερουσαλὴμ, ὅτι αὐτὸς ὡς ἀνὴρ ἀληθὴς καὶ φοβούμενος τὸν Θεὸν παρὰ πολλούς·

3. καὶ εἶπα αὐτοῖς· Οὐκ ἀνοιγήσονται πύλαι Ἱερουσαλὴμ ἕως ἅμα τῷ ἡλίῳ· καὶ ἐτι αὐτῶν γρηγορούντων κλειέσθωσαν αἱ θύραι, καὶ σφηνούσθωσαν· καὶ στήσων προφύλακας οἰκούντων ἐν Ἱερουσαλὴμ, ἀνὴρ ἐν προφυλακῇ αὐτοῦ, καὶ ἀνὴρ ἀπεναντι οἰκίας αὐτοῦ.

4. Καὶ ἡ πόλις πλατεῖα καὶ μεγάλη, καὶ ὁ λαὸς ὀλίγος ἐν αὐτῇ, καὶ οὐκ ἦσαν οἰκίαι ὠκοδομημέναι.

5. Καὶ ἔδωκεν ὁ Θεὸς εἰς τὴν καρδίαν μου, καὶ συνῆξα τοὺς ἐντίμους καὶ τοὺς ἄρχοντας καὶ τὸν λαὸν εἰς συνοδίαν. Καὶ εὔρον βιβλίον τῆς συνοδίας οἱ ἀνέβησαν ἐν πρώτοις· καὶ εὔρον γεγραμμένον ἐν αὐτῷ·

6. καὶ οὗτοι υἱοὶ τῆς χώρας οἱ ἀναβάντες ἀπὸ αἰχμαλωσίας τῆς ἀποικίας ἧς ἀπώκισε Ναβουχοδονόσορ ὁ βασιλεὺς Βαβυλωνίος, καὶ ἐπέστρεψεν εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ εἰς Ἰουδα ἀνὴρ εἰς τὴν πόλιν αὐτοῦ

7. μετὰ Ζοροβάβελ, καὶ Ἰησοῦ, καὶ Νεεμία, Ἀζαρία, καὶ Ῥεεμά, Ναεμανί, Μαρδοχαῖος, Βαλσάν, Μασφάρθ, Ἐσδρά, Βογούια, Ἰναοὺμ, Βαανὰ, Μασφάρ, ἀνδρες λαοῦ Ἰσραὴλ.

8. Υἱοὶ Φόρος, διςχίλιοι ἑκατὸν ἐβδομηκονταδύο.

(*) 11. οὗτος ἐγὼ, φεύγεται; ἢ τις οὗτος ὃς... (Alex.)

11. Et dixi : Quis est vir qui ingreditur in domum, et vivet?

12. Et cognovi, et ecce Deus non miserat eum, quoniam prophetia sermo contra me : et Tobias et Sanaballat mercede conduxerunt

13. adversus me turbam ut timeam, et faciam sic et peccem et fiam eis in nomen malum, ut exprobrarent mihi.

14. Memento, Deus, Tobia et Sanaballat, sicut facta ejus haec, et Noadia prophetæ, et reliquis prophetarum, qui erant terrentes me.

15. Et perfectus est murus quinta et vigesima elul mensis in quinquaginta et duobus diebus.

16. Et factum est, quando audierunt omnes inimici nostri, et timuerunt omnes gentes quæ in circuitu nostro, et incidit timor valde in oculis eorum, et cognoverunt quia a Deo nostro factum est ut perficeretur opus hoc.

17. Et in diebus illis a multis optimatibus Juda epistolæ ibant ad Tobiam, et Tobiae veniebant ad eos,

18. quoniam multi in Juda juramento conjuncti erant ei, quoniam gener erat Secheniæ filii Herae : et Jonan filius ejus acceperat filiam Mesulam filii Barachiae in uxorem.

19. Et sermones ejus erant dicentes ad me, et verba mea erant afferentes eis. Et epistolas misit Tobias ad terrendum me.

CAPUT VII.

1. Et factum est, quando ædificatus est murus, et statui valvas, et recensiti sunt janitores, et cantores, et Levitæ.

2. Et mandavi Anania fratri meo, et Anania principi bira (palatii) in Jerusalem, quoniam ipse tamquam vir verax et timens Deum præ multis :

3. et dixi eis : Non aperientur portæ Jerusalem usque ad simul cum sole : et adhuc ipsis vigilantibus claudantur valvæ, et oppilentur : et statue custodes ex habitantibus in Jerusalem, vir in custodia sua, et vir e regione domus suæ.

4. Et civitas lata et magna, et populus paucus in ea, et non erant domus ædificatæ.

5. Et dedit Deus in cor meum, et congregavi optimates et principes et populum ad conventus. Et inveni librum conventus qui ascenderant in primis : et inveni scriptum in eo :

6. et hi filii provinciae qui ascenderunt de captivitate transmigrationis quam transmigravit Nabuchodonosor rex Babylonis, et revertit in Jerusalem et in Juda vir in civitatem suam

7. cum Zorobabel, et Jesu, et Neemia, Azaria, et Reelma, Naermani, Mardocheus, Balsan, Maspharat, Esdra, Boguia, Inaumi, Baana, Masphar, viri populi Israel.

8. Filii Phoros, duo millia centum septuaginta duo.

11. ut ego, fugit? aut quis est qui..

9. Υἱοὶ Σαφατία, τριακόσιοι ἑβδομηκονταδύο.
10. Υἱοὶ Ἡρά, ἑξακόσιοι πενήκονταδύο.
11. Υἱοὶ Φαάθ Μωάβ τοῖς υἱοῖς Ἰησοῦ καὶ Ἰωάβ, διςχίλιοι ἑξακόσιοι δεκαοκτώ.
12. Υἱοὶ Αἰλάμ, χίλιοι διακόσιοι πενήκοντατέσσαρες.
13. Υἱοὶ Ζαθούια, ὀκτακόσιοι τεσσαρακονταπέντε.
14. Υἱοὶ Ζακχοῦ, ἑπτακόσιοι ἑξήκοντα.
15. Υἱοὶ Βανούι, ἑξακόσιοι τεσσαρακονταοκτώ.
16. Υἱοὶ Βηβί, ἑξακόσιοι εἰκοσιοκτώ.
17. Υἱοὶ Ἀσγάδ, διςχίλιοι τριακόσιοι εἰκοσιδύο.
18. Υἱοὶ Ἀδωνικάμ, ἑξακόσιοι ἑξηκονταεπτὰ.
19. Υἱοὶ Βαγοί, διςχίλιοι ἑξηκονταεπτὰ.
20. Υἱοὶ Ἡδίν, ἑξακόσιοι πενήκονταπέντε.
21. Υἱοὶ Ἀτήρ τῷ Ἐξαία, ἐνενήκονταοκτώ.
22. Υἱοὶ Ἡσάμ, τριακόσιοι εἰκοσιοκτώ.
23. Υἱοὶ Βεσεί, τριακόσιοι εἰκοσιτέσσαρες.
24. Υἱοὶ Ἀρίφ, ἑκατὸν δώδεκα. Υἱοὶ Ἀσέν, διακόσιοι εἰκοσιτρεῖς.
25. Υἱοὶ Γαβαὼν, ἐνενήκονταπέντε.
26. Υἱοὶ Βαιθαλέμ, ἑκατὸν εἰκοσιτρεῖς. Υἱοὶ Ἀτωφά, πενήκονταἕξ.
27. Υἱοὶ Ἀναθώθ, ἑκατὸν εἰκοσιοκτώ.
28. Ἄνδρες Βηθασμώθ, τεσσαρακονταδύο.
29. Ἄνδρες Καριαθαρίμ, Καφίρ, καὶ Βηρώθ, ἑπτακόσιοι τεσσαρακοντατρεῖς.
30. Ἄνδρες Ἀραμά καὶ Γαβαά, ἑξακόσιοι εἴκοσι.
31. Ἄνδρες Μαχεμάς, ἑκατὸν εἰκοσιδύο.
32. Ἄνδρες Βαιθὴλ καὶ Αἶ, ἑκατὸν εἰκοσιτρεῖς.
33. Ἄνδρες Ναβία, ἑκατὸν πενήκονταδύο.
34. Ἄνδρες Ἠλαμαάρ, χίλιοι διακόσιοι πενήκονταδύο.
35. Υἱοὶ Ἡράμ, τριακόσιοι εἴκοσι.
36. Υἱοὶ Ἰεριχώ, τριακόσιοι τεσσαρακονταπέντε.
37. Υἱοὶ Λοδαδὶδ καὶ Ὠνὼ, ἑπτακόσιοι εἰκοσιεῖς.
38. Υἱοὶ Σανανά, τριςχίλιοι ἐννακόσιοι τριάκοντα.
39. Οἱ ἱερεῖς υἱοὶ Ἰωδά ἐν οἴκῳ Ἰησοῦ, ἐννακόσιοι ἑβδομηκοντατρεῖς.
40. Υἱοὶ Ἐμμέρ, χίλιοι πενήκονταδύο.
41. Υἱοὶ Φασεούρ, χίλιοι διακόσιοι τεσσαρακονταεπτὰ.
42. Υἱοὶ Ἡράμ, χίλιοι δεκαεπτὰ.
43. Οἱ Λευῖται, υἱοὶ Ἰησοῦ τοῦ Καδμὴλ τοῖς υἱοῖς τοῦ Οὐδούιτ, ἑβδομηκοντατέσσαρες.
44. Οἱ ᾄδοντες, υἱοὶ Ἀσάφ, ἑκατὸν τεσσαρακονταοκτώ.
45. Οἱ πυλῶροι, υἱοὶ Σαλούμ, υἱοὶ Ἀτήρ, υἱοὶ Τελμών, υἱοὶ Ἀκούβ, υἱοὶ Ἀτιτά, υἱοὶ Σαβί, ἑκατὸν τριακονταοκτώ.
46. Οἱ Ναθινίμ, υἱοὶ Σηά, υἱοὶ Ἀσφά, υἱοὶ Ταβωθ,
47. υἱοὶ Κίρας, υἱοὶ Ἀσουίτ, υἱοὶ Φαδών,
48. υἱοὶ Λαβανά, υἱοὶ Ἀγαβά, υἱοὶ Σελμεί,
49. υἱοὶ Ἀνάν, υἱοὶ Γαδὴλ, υἱοὶ Γαάρ,
50. υἱοὶ Ρααία, υἱοὶ Ρασσών, υἱοὶ Νεκωδά,
51. υἱοὶ Γεζάμ, υἱοὶ Ὀζί, υἱοὶ Φεσέ,
52. υἱοὶ Βησί, υἱοὶ Μεϊνών, υἱοὶ Νεφωσσί,
53. υἱοὶ Βαχβούκ, υἱοὶ Ἀχιφά, υἱοὶ Ἀρούρ,
54. υἱοὶ Βαζαλόθ, υἱοὶ Μιδά, υἱοὶ Ἀδασάν,
55. υἱοὶ Βαρκούε, υἱοὶ Σισαράθ, υἱοὶ Θημά,
56. υἱοὶ Νισία, υἱοὶ Ἀτίφα,

9. Filii Saphatia, trecenti septuaginta duo.
10. Filii Era, sexcenti quinquaginta duo.
11. Filii Phaath Moab de filius Jesu et Joab, duo millia sexcenti decem octo.
12. Filii Elam, mille ducenti quinquaginta quatuor.
13. Filii Zathiva, octingenti quadraginta quinque.
14. Filii Zacchu, septingenti sexaginta.
15. Filii Banui, sexcenti quadraginta octo.
16. Filii Bebi, sexcenti viginti octo.
17. Filii Asgad, duo millia trecenti viginti duo.
18. Filii Adonicam, sexcenti sexaginta septem.
19. Filii Bagol, duo millia sexaginta septem.
20. Filii Edin, sexcenti quinquaginta quinque.
21. Filii Ater Ezeciae, nonaginta octo.
22. Filii Esam, trecenti viginti octo.
23. Filii Besel, trecenti viginti quatuor.
24. Filii Ariphe, centum duodecim. Filii Azen, ducenti viginti tres.
25. Filii Gabao, nonaginta quinque.
26. Filii Bethaleem, centum viginti tres. Filii Atopha, quinquaginta sex.
27. Filii Anathoth, centum viginti octo.
28. Viri Bethsamoth, quadraginta duo.
29. Viri Cariathiarim, Caphira, et Beroth, septingenti quadraginta tres.
30. Viri Arama et Gabaa, sexcenti viginti.
31. Viri Machemias, centum viginti duo.
32. Viri Bethel et Ai, centum viginti tres.
33. Viri Nabia, centum quinquaginta duo.
34. Viri Elamaar, mille ducenti quinquaginta duo.
35. Filii Eram, trecenti viginti.
36. Filii Jericho, trecenti quadraginta quinque.
37. Filii Lodadid et Ono, septingenti viginti unus.
38. Filii Sanana, tria millia nongenti triginta.
39. Sacerdotes filii Jodae in domo Jesu, nongenti septuaginta tres.
40. Filii Emmer, mille quinquaginta duo.
41. Filii Phaseur, mille ducenti quadraginta septem.
42. Filii Eram, mille decem septem.
43. Levitae, filii Jesu ipsius Cadmael de filiis Uduia, septuaginta quatuor.
44. Cantores, filii Asaph, centum quadraginta octo.
45. Janitores, filii Salum, filii Ater, filii Telmon, filii Acub, filii Atila, filii Sabi, centum triginta octo.
46. Nathinim, filii Sea, filii Aspha, filii Tabaoth,
47. filii Ciras, filii Asuia, filii Phadon,
48. filii Labana, filii Agaba, filii Selmei,
49. filii Anan, filii Gadel, filii Gaar,
50. filii Raaia, filii Rasson, filii Necoda,
51. filii Gezam, filii Ozi, filii Phese,
52. filii Besi, filii Meinon, filii Nephosasi,
53. filii Bachuc, filii Achipha, filii Arur,
54. filii Basaloth, filii Mida, filii Adasan,
55. filii Barcue, filii Sisarath, filii Thema,
56. filii Nisia, filii Atipha,

57. υἱοὶ δούλων Σαλωμών, υἱοὶ Σουτεῖ, υἱοὶ Σαφαράτ, υἱοὶ Φεριδά,

58. υἱοὶ Ἰελλήλ, υἱοὶ Δορκὸν, υἱοὶ Γαδάηλ,

59. υἱοὶ Σαφατία, υἱοὶ Ἐττήλ, υἱοὶ Φακαράθ, υἱοὶ Σαβαίμ, υἱοὶ Ἡμίμ.

60. Πάντες οἱ Ναθινίμ, καὶ υἱοὶ δούλων Σαλωμών, τριακόσιοι ἐνενηκοντα δύο.

61. Καὶ οὗτοι ἀνέβησαν ἀπὸ Θελμελέθ, Θελαρησά, Χαρὺβ, Ἡρών, Ἰεμήρ, καὶ οὐκ ἐδυνάστησαν ἀπαγγεῖλαι οἴκους πατριῶν αὐτῶν καὶ σπέρμα αὐτῶν, εἰ ἀπὸ Ἰσραὴλ εἰσιν.

62. υἱοὶ Δαλαία, υἱοὶ Τωβία, υἱοὶ Νεκωδά, ἑξακόσιοι τεσσαρακοντα δύο.

63. Καὶ ἀπὸ τῶν ἱερέων υἱοὶ Ἐβία, υἱοὶ Ἀκός, υἱοὶ Βερζελλί, ὅτι ἔλαβον ἀπὸ θυγατέρων Βερζελλί τοῦ Γαλααδίτου γυναῖκας, καὶ ἐκλήθησαν ἐπ' ὀνόματι αὐτῶν.

64. Οὗτοι ἐζήτησαν γραφὴν αὐτῶν τῆς συνοδείας καὶ οὐκ εὗρέθη, καὶ ἡγγιστεύθησαν ἀπὸ τῆς ἱερατείας.

65. Καὶ εἶπεν Ἀθηρσασθά, ἵνα μὴ φάγωσιν ἀπὸ τοῦ ἁγίου τῶν ἁγίων, ἕως ἀναστῇ ἱερεὺς φωτίσων.

66. Καὶ ἐγένετο πᾶσα ἡ ἐκκλησία ὡσεὶ τέσσαρες μυριάδες διςχιλιοὶ τριακόσιοι ἐξήκοντα,

67. πάρεκ δούλων αὐτῶν καὶ παιδισκῶν αὐτῶν· οὗτοι ἑπτακισχιλιοὶ τριακόσιοι τριακονταεπτὰ· καὶ ἄδοντες καὶ ἄδουσαι, διακόσιοι τεσσαρακονταπέντε.

(*) 68. Ὅνοι διςχιλιοὶ ἑπτακόσιοι.

70. Καὶ ἀπὸ μέρους ἀρχηγῶν τῶν πατριῶν ἔδωκαν εἰς τὸ ἔργον τῷ Νεεμίᾳ εἰς θησαυρὸν χρυσοῦς χιλίους, φιάλας πενήκοντα, καὶ χρυθινῶν τῶν ἱερέων τριάκοντα.

71. Καὶ ἀπὸ ἀρχηγῶν τῶν πατριῶν ἔδωκαν εἰς θησαυροῦς τοῦ ἔργου χρυσοῦ νομίσματος δύο μυριάδας, καὶ ἀργυρίου μνᾶς διςχιλίας τριακοσίας.

72. Καὶ ἔδωκαν οἱ κατ' ἄλλους τοῦ λαοῦ χρυσοῦ δύο μυριάδας, καὶ ἀργυρίου μνᾶς διςχιλίας διακοσίας, καὶ χρυθινῶν τῶν ἱερέων, ἑξήκονταεπτὰ.

73. Καὶ ἐκάθισαν οἱ ἱερεῖς, καὶ Λευῖται, καὶ οἱ πωλῶροι, καὶ οἱ ἄδοντες, καὶ οἱ ἀπὸ τοῦ λαοῦ, καὶ οἱ Ναθινίμ, καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἐν πόλεσιν αὐτῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

1. Καὶ ἔφθασεν ὁ μὴν ὁ ἑβδόμος, καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν πόλεσιν αὐτῶν, καὶ συνήχθησαν πᾶς ὁ λαὸς ὡς ἀνὴρ εἰς εἰς τὸ πλάτος τὸ ἐμπροσθεν πύλης τοῦ ὕδατος· καὶ εἶπαν τῷ Ἐσδρά τῷ γραμματεῖ ἐνέγκαι τὸ βιβλίον νόμου Μωϋσῆ ὃν ἐνετείλατο Κύριος τῷ Ἰσραὴλ.

2. Καὶ ἤνεγκεν Ἐσδρας ὁ ἱερεὺς τὸν νόμον ἐνώπιον τῆς ἐκκλησίας ἀπὸ ἀνδρὸς ἕως γυναίκος, καὶ πᾶς ὁ συνίων ἀκούειν ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ τοῦ μηνὸς τοῦ ἑβδόμου.

3. Καὶ ἀνέγνω ἐν αὐτῇ ἀπὸ τῆς ὥρας τοῦ διαφωτίσαι τὸν ἥλιον ἕως ἡμισυος τῆς ἡμέρας, ἀπέναντι τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν γυναικῶν, καὶ αὐτοὶ συνιέντες, καὶ ὡτα παντὸς τοῦ λαοῦ εἰς τὸ βιβλίον τοῦ νόμου.

(*) 68. Ἰπποὶ ἑπτακόσιοι τριακονταεξ, ἄμλονοι διακόσιοι τεσσαρακονταπέντε.

69. Κάμηλοι τετρακόσιοι τριακονταπέντε, ὄνοι ἑξακισχιλιοὶ ἑπτακόσιοι εἴκοσι. (Alex.)

57. filii servorum Salomon, filii Sutei, filii Sapharat, filii Pherida,

58. filii Jelel, filii Dorcon, filii Gadael,

59. filii Saphatia, filii Eltel, filii Phacarath, filii Sabaim, filii Emim.

60. Omnes Nathinim, et filii servorum Salomon, trecenti nonaginta duo.

61. Et hi ascenderunt e Thelmeleth, Thelaresa, Charub, Eron, Jemer, et non potuerunt annuntiare domos patriarum suarum et semen suum, si de Israel sunt :

62. filii Dalaia, filii Tobia, filii Necoda, sexcenti quadraginta duo.

63. Et de sacerdotibus filii Ebia, filii Acos, filii Berzell, quoniam acceperunt de filiabus Berzelli Galaaditae uxores, et vocati sunt in nomine earum.

64. Hi quaesierunt scripturam suam conventus et non est inventa, et abdicati sunt a sacerdotio.

65. Et dixit Athersastha, ut non comedant de sancto sanctorum, quoadusque surgat sacerdos illuminans.

66. Et fuit omnis ecclesia quasi quadraginta duo millia trecenti sexaginta,

67. absque servis eorum et ancillis eorum : hi septem millia trecenti triginta septem : et cantores et cantatrices, ducenti quadraginta quinque.

69. Asini duo millia septingenti.

70. Et de parte principum patriarcharum dederunt ad opus Neemiae in thesaurum aureos mille, phialas quinquaginta, et chothonoth sacerdotum triginta.

71. Et de principibus patriarcharum dederunt in thesauros operis auri numismatis viginti millia, et argenti minas bis mille trecentas.

72. Et dederunt reliqui de populo auri viginti millia, et argenti minas bis mille ducentas, et chothonoth sacerdotum, sexaginta septem.

73. Et sederunt sacerdotes, et Levitae, et janitores, et cantores, et qui de populo, et Nathinim, et omnis Israel in civitatibus suis.

CAPUT VIII.

1. Et advenit mensis septimus, et filii Israel in civitatibus suis, et congregati sunt omnis populus tamquam vir unus in plateam quae ante portam aquae : et dixerunt Esdrae scribe ut afferret librum legis Moysi quam mandavit Dominus Israel.

2. Et attulit Esdras sacerdos legem coram ecclesia a viro usque ad mulierem, et omnis intelligens ad audiendum in die una mensis septimi.

3. Et legi in eo ab hora illuminationis solis usque ad dimidium diei, coram viris et mulieribus, et ipsi intelligentes, et aures omnis populi ad librum legis.

68. Equi septingenti triginta sex, muli ducenti quadraginta quinque.

69. Camelli quadringenti triginta quinque, asini sex mille septingenti viginti.

4. Καὶ ἔστη Ἐσδρας ὁ γραμματεὺς ἐπὶ βήματος ξυλίνου, καὶ ἕστησαν ἐχόμενα αὐτοῦ Ματθαθίας, καὶ Σαμαίας, καὶ Ἀνανίας, καὶ Οὐρίας, καὶ Χελκία, καὶ Μαασία ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, καὶ ἐξ ἀριστερῶν Φαδαίας, καὶ Μισαήλ, καὶ Μελχίας, καὶ Ασώμ, καὶ Ἀσαβαδμά, καὶ Ζαχαρίας, καὶ Μεσολλάμ.

5. Καὶ ἤνοιξεν Ἐσδρας τὸ βιβλίον ἐνώπιον παντὸς τοῦ λαοῦ, ὅτι αὐτὸς ἦν ἐπάνω τοῦ λαοῦ· καὶ ἐγένετο, ἥνικα ἤνοιξεν αὐτὸ, ἔστη πᾶς ὁ λαός.

6. Καὶ ἠυλόγησεν Ἐσδρας Κύριον τὸν Θεὸν τὸν μέγαν· καὶ ἀπεκρίθη πᾶς ὁ λαός, καὶ εἶπαν· Ἀμήν, ἐπάρχοντες τὰς χεῖρας αὐτῶν· καὶ ἐκύβησαν καὶ προσεκύνησαν τῷ Κυρίῳ ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν.

7. Καὶ Ἰησοῦς, καὶ Βαναίας, καὶ Σαραβίας ἦσαν συνετίζοντες τὸν λαὸν εἰς τὸν νόμον, καὶ ὁ λαὸς ἐν τῇ στάσει αὐτοῦ.

8. Καὶ ἀνέγνωσαν ἐν βιβλίῳ νόμου τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐδίδασκεν Ἐσδρας, καὶ διέστελλεν ἐν ἐπιστήμῃ Κυρίου, καὶ συνῆκεν ὁ λαὸς ἐν τῇ ἀναγνώσει.

9. Καὶ εἶπε Νεεμίας καὶ Ἐσδρας ὁ ἱερεὺς καὶ γραμματεὺς, καὶ οἱ Λευῖται καὶ οἱ συνετίζοντες τὸν λαόν, καὶ εἶπαν παντὶ τῷ λαῷ· Ἡμέρα ἁγία ἐστὶ τῷ Κυρίῳ Θεῷ ἡμῶν, μὴ πενθεῖτε μηδὲ κλαίετε· ὅτι ἔκλειε πᾶς ὁ λαός, ὡς ἤκουσαν τοὺς λόγους τοῦ νόμου.

10. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Πορεύεσθε, φάγετε λιπαράματα, καὶ πίετε γλυκάσματα, καὶ ἀποστείλατε μερίδας τοῖς μὴ ἔχουσιν, ὅτι ἁγία ἐστὶν ἡ ἡμέρα τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, καὶ μὴ διαπέσητε, ὅτι ἐστὶ Κύριος ἰσχύς ἡμῶν.

11. Καὶ οἱ Λευῖται κατεσιώπων πάντα τὸν λαόν, λέγοντες· Σιωπᾶτε, ὅτι ἡμέρα ἁγία, καὶ μὴ καταπίπτετε.

12. Καὶ ἀπῆλθε πᾶς ὁ λαὸς φαγεῖν καὶ πιεῖν, καὶ ἀποστέλλειν μερίδας, καὶ ποιῆσαι εὐφροσύνην μεγάλην, ὅτι συνῆκαν ἐν τοῖς λόγοις οἷς ἐγνώρισεν αὐτοῖς.

13. Καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ συνήχθησαν οἱ ἄρχοντες τῶν πατριῶν σὺν τῷ παντὶ λαῷ, οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται, πρὸς Ἐσδραν τὸν γραμματέα, ἐπιστῆσαι πρὸς πάντας τοὺς λόγους τοῦ νόμου.

14. Καὶ εὗρονσαν γεγραμμένον ἐν τῷ νόμῳ ὅτι ἐνετείλατο Κύριος τῷ Μωϋσῇ, ὅπως κατοικήσωσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν σκηναῖς ἐν ἑορτῇ ἐν μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ,

15. καὶ ὅπως σημάνωσι σάλπιγγιν ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν αὐτῶν καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ. Καὶ εἶπεν Ἐσδρας· Ἐξέλθετε εἰς τὸ ὄρος, καὶ ἐνέγκατε φύλλα ἐλαίας, καὶ φύλλα ξύλων κυπαρισσίνων, καὶ φύλλα μυρσίνης, καὶ φύλλα φοινίκων, καὶ φύλλα ξύλου ἰασέος, ποιῆσαι σκηνάς κατὰ τὸ γεγραμμένον.

16. Καὶ ἐξῆλθεν ὁ λαός, καὶ ἤνεγκαν, καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς σκηνάς, ἀνὴρ ἐπὶ τοῦ δώματος αὐτοῦ, καὶ ἐν ταῖς αὐλαῖς αὐτῶν, καὶ ἐν ταῖς αὐλαῖς οἴκου τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐν πλατείαις τῆς πόλεως, καὶ ἕως πύλης Ἐφραΐμ.

17. Καὶ ἐποίησαν πᾶσα ἡ ἐκκλησία, οἱ ἐπιστρέψαντες ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας, σκηνάς, καὶ ἐκάθισαν ἐν σκηναῖς, ὅτι οὐκ ἐποίησαν ἀπὸ ἡμερῶν Ἰησοῦ υἱοῦ Ναυῆ οὕτως οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης. Καὶ ἐγένετο εὐφροσύνη μεγάλη.

18. Καὶ ἀνέγνω ἐν βιβλίῳ νόμου τοῦ Θεοῦ ἡμέραν ἐν ἡμέρᾳ ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς πρώτης ἕως τῆς ἡμέρας τῆς ἑσχάτης. Καὶ ἐποίησαν ἑορτὴν ἑπτὰ ἡμέρας, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ ἑξόδιον κατὰ τὸ κρίμα.

4. Et stetit Esdras scriba super gradum ligneum, et steterunt juxta eum Matthatbias, et Samaias, et Ananias, et Urias, et Chelcia, et Maasia a dextris ejus, et a sinistris Phadaias, et Misael, et Melchias, et Asom, et Asabadma, et Zacharias, et Mesollam.

5. Et aperuit Esdras librum in conspectu omnis populi, quoniam ipse erat supra populum : et factum est, quando aperuit illum, stetit omnis populus.

6. Et benedixit Esdras Dominum Deum magnum : et respondit omnis populus, et dixerunt : Amen, elevantes manus suas : et inclinarunt et adoraverunt Dominum in faciem super terram.

7. Et Jesus, et Banaias, et Sarabias erant instructes populum in lege, et populus in statione sua.

8. Et legerunt in libro legis Dei, et docuit Esdras, et distinxit in scientia Domini, et intellexit populus in lectione.

9. Et dixit Neemias et Esdras sacerdos et scriba, et Levitae et qui instruebant populum, et dixerunt omni populo : Dies sancta est Domino Deo nostro, ne lugeatis neque ploratis : quoniam plorabat omnis populus, ut audierunt verba legis.

10. Et dixit eis : Ite, comedite pinguedines, et bibite dulcedines, et mittite partes non habentibus, quia sancta est dies Domino nostro, et ne concidatis, quoniam est Dominus fortitudo nostra.

11. Et Levitae silere faciebant omnem populum, dicentes : Silete, quoniam dies sancta, et ne concidatis.

12. Et abiit omnis populus comedere et bibere, et mittere partes, et facere lartitiam magnam, quoniam intellexerant in verbis quae notificaverat eis.

13. Et in die secunda congregati sunt principes patriarum cum omni populo, sacerdotes et Levitae, ad Esdram scribam, ad intelligendum ad omnia verba legis.

14. Et invenerunt scriptum in lege quam mandavit Dominus Moysi, ut habitent filii Israel in tabernaculis in festivitate in mense septimo,

15. et ut significant tubis in omnibus civitatibus ipsorum et in Jerusalem. Et dixit Esdras : Exite in montem, et afferte frondes olivae, et frondes lignorum cupressinorum, et frondes myrti, et frondes palmarum, et frondes ligni densi, ad faciendum tabernacula juxta id quod scriptum est.

16. Et exivit populus, et attulerunt, et fecerunt sibi tabernacula, vir in domate suo, et in atriis suis, et in atriis domus Dei, et in plateis civitatis, et usque ad portam Ephraim.

17. Et fecerunt omnis ecclesia, qui reverterant e captivitate, tabernacula, et sederunt in tabernaculis, quoniam non fecerunt a diebus Jesu filii Nave sic filii Israel usque in diem illam. Et facta est letitia magna.

18. Et legit in libro legis Dei diem in die a die prima usque ad diem ultimam. Et fecerunt festivitatem septem diebus, et die octava exodium juxta judicium.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

1. Καὶ ἐν ἡμέρᾳ εἰκοστῇ καὶ τετάρτῃ τοῦ μηνὸς τούτου συνήχθησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν νηστείᾳ καὶ ἐν σάκκοις καὶ σποδῷ ἐπὶ κεφαλῇς αὐτῶν.

2. Καὶ ἐχωρίσθησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ παντὸς υἱοῦ ἀλλοτρίου, καὶ ἔστησαν καὶ ἐξηγόρευσαν τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν καὶ τὰς ἀνομίας τῶν πατέρων αὐτῶν.

3. Καὶ ἔστησαν ἐπὶ τῇ στάσει αὐτῶν, καὶ ἀνέγνωσαν ἐν βιβλίῳ νόμου Κυρίου Θεοῦ αὐτῶν· καὶ ἦσαν ἐξαγορεύοντες τῷ Κυρίῳ καὶ προσκυνοῦντες τῷ Κυρίῳ Θεῷ αὐτῶν.

4. Καὶ ἔστη ἐπὶ ἀναβάσει τῶν Λευιτῶν Ἰησοῦς, καὶ οἱ υἱοὶ Καδμὴλ, Σεγενία υἱὸς Σαραβία, υἱοὶ Χωνενί· καὶ ἐβόησαν φωνῇ μεγάλῃ πρὸς Κύριον τὸν Θεὸν αὐτῶν.

5. Καὶ εἶπον οἱ Λευῖται Ἰησοῦς καὶ Καδμὴλ· Ἀνάστητε, εὐλογεῖτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν ἀπὸ τοῦ αἰῶνος καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος. Καὶ εὐλογήσουσιν ὄνομα δόξης σου, καὶ ὑψώσουσιν ἐπὶ πάσῃ εὐλογίᾳ καὶ αἰνέσει.

6. Καὶ εἶπεν Ἐσδρας· Σὺ εἶ αὐτὸς Κύριος μόνος, σὺ ἐποίησας τὸν οὐρανὸν καὶ τὸν οὐρανὸν τοῦ οὐρανοῦ, καὶ πᾶσαν τὴν στάσιν αὐτῶν, τὴν γῆν καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν ἐν αὐτῇ, τὰς θαλάσσας καὶ πάντα τὰ ἐν αὐταῖς· καὶ σὺ ζωοποιεῖς τὰ πάντα, καὶ σοὶ προσκυνοῦσιν αἱ στρατιαὶ τῶν οὐρανῶν.

7. Σὺ εἶ Κύριος ὁ Θεός, σὺ ἐξελέξω ἐν Ἀβραμ, καὶ ἐξήγαγες αὐτὸν ἐκ τῆς χώρας τῶν Χαλδαίων, καὶ ἐπέθηκες αὐτῷ ὄνομα Ἀβραάμ·

8. καὶ εἶδες τὴν καρδίαν αὐτοῦ πιστὴν ἐνώπιόν σου, καὶ διέθου πρὸς αὐτὸν διαθήκην δοῦναι αὐτῷ τὴν γῆν τῶν Χαναναίων, καὶ Χετταίων, καὶ Ἀμορραίων, καὶ Φεριζαίων, καὶ Ἰεβουσαιῶν, καὶ Γεργεσαίων, καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ· καὶ ἔστησας τοὺς λόγους σου, ὅτι δίκαιος σὺ.

9. Καὶ εἶδες τὴν ταπείνωσιν τῶν πατέρων ἡμῶν ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ τὴν κραυγὴν αὐτῶν ἡκουσας ἐπὶ θάλασσαν ἐρυθράν.

10. Καὶ ἔδωκας σημεῖα καὶ τέρατα ἐν Αἰγύπτῳ ἐν Φαραῶ, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς παισὶν αὐτοῦ, καὶ ἐν παντὶ τῷ λαῷ τῆς γῆς αὐτοῦ, ὅτι ἔγνωσεν ὅτι ὑπερηφάνησαν ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ἐποίησας σεαυτῷ ὄνομα ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη.

11. Καὶ τὴν θάλασσαν ἔρρηξας ἐνώπιον αὐτῶν, καὶ παρῆλθον ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης ἐν ξηρασίᾳ, καὶ τοὺς καταδιώκοντας αὐτοὺς ἔρριψας εἰς βυθόν, ὥς ὡς λίθον ἐν ὕδατι σφοδρῷ.

12. Καὶ ἐν στύλῳ νεφέλης ὠδήγησας αὐτοὺς ἡμέρας, καὶ ἐν στύλῳ πυρὸς τὴν νύκτα, τοῦ φωτίσαι αὐτοὺς τὴν ὁδὸν ἐν ᾗ πορεύονται ἐν αὐτῇ.

13. Καὶ ἐπὶ ὄρος Σινὰ κατέβης, καὶ ἐλάλησας πρὸς αὐτοὺς ἐξ οὐρανοῦ, καὶ ἔδωκας αὐτοῖς κρίματα εὐθέα, καὶ νόμους ἀληθείας, προσταγμάτων καὶ ἐντολὰς ἀγαθὰς.

14. Καὶ τὸ σάββατόν σου τὸ ἅγιον ἐγνώρισας αὐτοῖς, ἐντολὰς καὶ προσταγμάτων καὶ νόμον ἐνετείλω αὐτοῖς ἐν χειρὶ Μωϋσῆ δούλου σου.

15. Καὶ ἄρτον ἐξ οὐρανοῦ ἔδωκας αὐτοῖς εἰς σιτοδοσίαν αὐτῶν, καὶ ὕδωρ ἐκ πέτρας ἐξήνεγκας αὐτοῖς εἰς

CAPUT IX.

1. Et in die vigesima et quarta mensis hujus congregati sunt filii Israel in jejuniis et in saccis et cinere super caput suum.

2. Et separati sunt filii Israel ab omni filio alieno, et steterunt et confessi sunt peccata sua et iniquitates patrum suorum.

3. Et steterunt in statione sua, et legerunt in libro legis Domini Dei sui : et fuerunt confitentes Domino et adorantes Dominum Deum suum.

4. Et stetit super ascensum Levitarum Jesus, et filii Cadmiel, Sechenia filius Sarabia, filii Choeni : et clamaverunt voce magna ad Dominum Deum suum.

5. Et dixerunt Levitae Jesus et Cadmiel : Surgite, benedicite Dominum Deum nostrum a saeculo et usque in saeculum et benedicent nomen gloriae tuae, et exaltabunt in omni benedictione et laude.

6. Et dixit Esdra : Tu es ipse Dominus solus, tu fecisti caelum et caelum caeli, et omnem stationem eorum, terram et omnia quaecumque sunt in ea, maria et omnia quae in eis : et tu vivificas omnia, et te adorant exercitus caelorum.

7. Tu es Dominus Deus, tu elegisti in Abram, et eduxisti eum de regione Chaldaeorum, et imposuisti ei nomen Abraham :

8. et invenisti cor ejus fidele coram te, et disposuisti ad eum testamentum dare ei terram Chananaeorum, et Chetlaeorum, et Amorriaeorum, et Pherezaeorum, et Jebusaeorum, et Gergesaorum, et semini ejus : et statuisti verba tua, quoniam justus tu.

9. Et vidisti humiliationem patrum nostrorum in Aegypto, et clamorem eorum audisti super mare rubrum.

10. Et dedisti signa et prodigia in Aegypto in Pharaonem, et in omnes pueros ejus, et in omnem populum terrae ejus, quoniam novisti quia superbe egerunt super eos, et fecisti tibi nomen sicut dies haec.

11. Et mare scidisti coram eis, et transierunt in medio maris in sicco, et persequentibus eos projecisti in profundum, tamquam lapidem in aqua valida.

12. Et in columna nubis deduxisti eos die, et in columna ignis nocte, ad illuminandam eis viam in qua ibunt in ea.

13. Et super montem Sina descendisti, et locutus es ad eos de caelo, et dedisti eis judicia recta, et leges veritatis, praecepta et mandata bona.

14. Et sabbatum tuum sanctum notificasti eis, mandata et praecepta et legem mandasti eis in manu Moysi servi tui.

15. Et panem de caelo dedisti eis in cibum eorum, et aquam de petra protulisti eis in siti eorum : et dixisti eis

δέξαν αὐτῶν· καὶ εἶπας αὐτοῖς εἰσελθεῖν κληρονομήσαι τὴν γῆν ἐφ' ἣν ἐξέτεινας τὴν χειρά σου, δοῦναι αὐτοῖς.

16. Καὶ αὐτοὶ, καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν ὑπερηφανεύσαντο, καὶ ἐσχλήρουναν τὸν τράχηλον αὐτῶν, καὶ οὐκ ἤκουσαν τῶν ἐντολῶν σου,

17. καὶ ἀνένευσαν τοῦ εἰσακοῦσαι, καὶ οὐκ ἐμνήσθησαν τῶν θαυμασίων σου ὧν ἐποίησας μετ' αὐτῶν· καὶ ἐσχλήρουναν τὸν τράχηλον αὐτῶν, καὶ ἔδωκαν ἀρχὴν ἐπιστρέφαι εἰς δουλείαν αὐτῶν ἐν Αἰγύπτῳ· καὶ σὺ ὁ Θεὸς ἐλεήμων καὶ οἰκτίρμων, μακρόθυμος καὶ πολυέλεος, καὶ οὐκ ἐγκατέλιπες αὐτούς.

18. Ἐτι δὲ καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς μόσχον γωνευτὸν, καὶ εἶπαν· Οὗτοι οἱ θεοὶ οἱ ἐξαγαγόντες ἡμᾶς ἐξ Αἰγύπτου. Καὶ ἐποίησαν παροργισμοὺς μεγάλους.

19. Καὶ σὺ ἐν οἰκτιρμοῖς σου τοῖς πολλοῖς οὐκ ἐγκατέλιπες αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ, τὸν στύλον τῆς νεφέλης οὐκ ἐξέκλινας ἀπ' αὐτῶν ἡμέρας, ὁδηγῆσαι αὐτοὺς ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ τὸν στύλον τοῦ πυρὸς τὴν νύκτα, φωτίζειν αὐτοῖς τὴν ὁδὸν ἐν ᾗ πορεύονται ἐν αὐτῇ.

20. Καὶ τὸ πνεῦμά σου τὸ ἀγαθὸν ἔδωκας συντεῖσαι αὐτοῖς· καὶ τὸ μάννα σου οὐκ ἀφυστέρησας ἀπὸ στόματος αὐτῶν, καὶ ὕδωρ ἔδωκας αὐτοῖς ἐν τῷ δίψει αὐτῶν.

21. Καὶ τεσσαράκοντα ἔτη διέθρεψας αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὥχ ὑστέρησας αὐτοῖς οὐδέν· ἱμάτιν αὐτῶν οὐκ ἐπαλαιώθησαν, καὶ πόδες αὐτῶν οὐ διεβράβησαν.

22. Καὶ ἔδωκας αὐτοῖς βασιλείας, καὶ λαοὺς ἐμέρισας αὐτοῖς. Καὶ ἐκληρονόμησαν τὴν γῆν Σηὼν βασιλείως Ἑλισβὼν, καὶ τὴν γῆν Ὠγ βασιλείως τοῦ Βασάν.

23. Καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτῶν ἐπλήθυνας ὡς τοὺς ἀστέρας τοῦ οὐρανοῦ, καὶ εἰσέγαγες αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν ἣν εἶπας τοῖς πατράσιν αὐτῶν,

24. καὶ ἐκληρονόμησαν αὐτήν. Καὶ ἐξέτριψας ἐνώπιον αὐτῶν τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν τῶν Χαναανίων, καὶ ἔδωκας αὐτοὺς εἰς τὰς χειράς αὐτῶν, καὶ τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν καὶ τοὺς λαοὺς τῆς γῆς, ποιῆσαι αὐτοῖς ὡς ἀρεττὸν ἐνώπιον αὐτῶν.

25. Καὶ κατελάβοσαν πόλεις ὑψηλὰς, καὶ ἐκληρονόμησαν οἰκίας πλήρεις πάντων ἀγαθῶν, λάκκους λελατομημένους, ἀμπελῶνας καὶ ἐλαιῶνας, καὶ πᾶν ξύλον βρώσιμον εἰς πλῆθος. Καὶ ἐφάγουσιν καὶ ἐνεπλήσθησαν καὶ ἐλιπάνθησαν, καὶ ἐτρέφθησαν ἐν ἀγαθῶσύνῃ σου τῇ μεγάλῃ.

26. Καὶ ἥλλαξαν, καὶ ἀπέστησαν ἀπὸ σοῦ, καὶ ἔβριψαν τὸν νόμον σου ὀπίσω σώματος αὐτῶν· καὶ τοὺς προφῆτας σου ἀπέκτειναν, οἱ διεμαρτύραντο ἐν αὐτοῖς ἐπιστρέφαι αὐτοὺς πρὸς σέ· καὶ ἐποίησαν παροργισμοὺς μεγάλους.

27. Καὶ ἔδωκας αὐτοὺς ἐν χειρὶ θλιβόντων αὐτοὺς, καὶ ἐθλίψαν αὐτούς. Καὶ ἀνεβόησαν πρὸς σέ ἐν καιρῷ θλίψεως αὐτῶν, καὶ σὺ ἐξ οὐρανοῦ σου ἤκουσας, καὶ ἐν οἰκτιρμοῖς σου τοῖς μεγάλοις ἔδωκας αὐτοῖς σωτήρας, καὶ ἔσωσας αὐτοὺς ἐκ χειρὸς θλιβόντων αὐτούς.

28. Καὶ ὡς ἀνεπαύσαντο, ἐπέστρεψαν ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐνώπιόν σου· καὶ ἐγκατέλιπες αὐτοὺς εἰς χειρὰς ἐχθρῶν αὐτῶν, καὶ κατήρξαν ἐν αὐτοῖς. Καὶ πάλιν ἀνεβόησαν πρὸς σέ, καὶ σὺ ἐξ οὐρανοῦ εἰσήκουσας, καὶ ἐβύβυσαι αὐτοὺς ἐν οἰκτιρμοῖς σου πολλοῖς,

29. καὶ ἐπεμαρτύρω αὐτοῖς ἐπιστρέφαι αὐτοὺς εἰς τὸν νόμον σου. Καὶ οὐκ ἤκουσαν, ἀλλ' ἐν ταῖς ἐντολαῖς σου

ingredi ad hæreditandam terram super quam extendisti manum tuam, ad dandam eis.

16. Et ipsi, et patres nostri superbe egerunt, et induraverunt cervicem suam, et non audierunt mandata tua,

17. et abnuerunt exaudire, et non sunt recordati mirabilium tuorum quæ fecisti cum eis : et induraverunt cervicem suam, et dederunt principium revertendi ad servitutem suam in Ægypto : et tu Deus misericors et miserator, longanimis et multum misericors, et non dereliquisti eos.

18. Adhuc autem et fecerunt sibi vitulum fusilem, et dixerunt : Hi sunt dii qui eduxerunt nos de Ægypto. Et fecerunt irritationes magnas.

19. Et tu in miserationibus tuis multis non dereliquisti eos in deserto, columnam nubis non declinasti ab eis die, ad deducendum eos in via, et columnam ignis nocte, ad illuminandam eis viam in qua ibunt in ea.

20. Et spiritum tuum bonum dedisti ad instruendos eos : et manna tuum non prohibuisti ab ore eorum, et aquam dedisti eis in siti eorum.

21. Et quadraginta annis enutrivisti eos in deserto, non fecisti eis deesse quicquam : vestimenta eorum non inveteraverunt, et pedes eorum non sunt disrupti.

22. Et dedisti eis regna, et populos distribuisti eis. Et hæreditaverunt terram Seon regis Esæbon, et terram Og regis Basan.

23. Et filios eorum multiplicasti tamquam astra cæli, et introduxisti eos in terram quam dixisti patribus eorum,

24. et hæreditaverunt eam. Et extrivisti coram eis habitantes terram Chanaanæorum, et dedisti illos in manus ipsorum, et reges illorum et populos terræ, ad faciendum eis sicut placitum coram ipsis.

25. Et ceperunt civitates excelsas, et hæreditaverunt domos plenas omnium bonorum, cisternas excisas, vineas et oliveta, et omne lignum esni aptum in multitudine. Et comederunt et repleti sunt et impinguati sunt, et delicti sunt in bonitate tua magna.

26. Et mutaverunt, et recesserunt a te, et projecerunt legem tuam post corpus suum : et prophetas tuos occiderunt, qui contestabantur in eis ut reverterent ipsi ad te : et fecerunt irritationes magnas.

27. Et dedisti eos in manu tribulantium eos, et tribulaverunt eos. Et clamaverunt ad te in tempore tribulationis suæ, et tu de cælo tuo audisti, et in miserationibus tuis magnis dedisti eis salvatores, et salvasti eos de manu tribulantium eos.

28. Et ut requieverunt, reverterunt facere malum in conspectu tuo : et dereliquisti eos in manus inimicorum eorum, et dominati sunt in eis. Et rursus exclamaverunt ad te, et tu de cælo exaudisti, et eruiasti eos in miserationibus tuis multis,

29. et contestatus es eis ut ipsi reverterentur in legem tuam. Et non audierunt, sed in mandatis tuis et iudiciis

καὶ κρίμασί σου ἡμάρτοσαν, ἃ ποιήσας αὐτὰ ἄνθρωπος ζήσεται ἐν αὐτοῖς· καὶ ἔδωκαν νῶτον ἀπειθοῦντα, καὶ τράχηλον αὐτῶν ἐσχλήρουναν καὶ οὐκ ἤκουσαν.

30. Καὶ ἐβλυσας ἐπ' αὐτοὺς ἔτη πολλὰ, καὶ ἐπεμαρτύρω αὐτοῖς ἐν πνεύματί σου ἐν χειρὶ προφητῶν σου, καὶ οὐκ ἐνωτίσαντο, καὶ ἔδωκας αὐτοὺς ἐν χειρὶ λαῶν τῆς γῆς.

31. Καὶ σὺ ἐν οἰκτιρμοῖς σου τοῖς πολλοῖς οὐκ ἐποίησας αὐτοὺς εἰς συντέλειαν, καὶ οὐκ ἐγκατέλιπες αὐτοὺς, ὅτι ἰσχυρὸς εἶ καὶ ἐλεήμων καὶ οἰκτίρμων.

32. Καὶ νῦν, ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ ἰσχυρὸς, ὁ μέγας, ὁ κραταῖος καὶ ὁ φοβερός, φυλάσσων τὴν διαθήκην σου καὶ τὸ ἐλεός σου, μὴ ὀλιγωθήτω ἐνώπιόν σου πᾶς ὁ μόγθος δὲ εὗρεν ἡμᾶς καὶ τοὺς βασιλεῖς ἡμῶν, καὶ τοὺς ἄρχοντας ἡμῶν, καὶ τοὺς ἱερεῖς ἡμῶν, καὶ τοὺς προφῆτας ἡμῶν, καὶ τοὺς πατέρας ἡμῶν, καὶ ἐν παντὶ τῷ λαῷ σου ἀπὸ ἡμερῶν βασιλείων Ἀσσοῦρ καὶ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

33. Καὶ σὺ δίκαιος ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἐρχομένοις ἐφ' ἡμᾶς, ὅτι ἀλήθειαν ἐποίησας, καὶ ἡμεῖς ἐξημάρτομεν,

34. καὶ οἱ βασιλεῖς ἡμῶν, καὶ οἱ ἄρχοντες ἡμῶν, καὶ οἱ ἱερεῖς ἡμῶν, καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν οὐκ ἐποίησαν τὸν νόμον σου, καὶ οὐ προσέσχον τῶν ἐντολῶν σου, καὶ τὰ μαρτύριά σου ἃ διεμαρτύρω αὐτοῖς.

35. Καὶ αὐτοὶ ἐν βασιλείᾳ σου καὶ ἐν ἀγαθωσύνῃ σου τῇ πολλῇ ἥ ἔδωκας αὐτοῖς, καὶ ἐν τῇ γῇ τῇ πλατείᾳ καὶ λιπαρᾷ ἥ ἔδωκας ἐνώπιον αὐτῶν, οὐκ ἐδούλευσάν σοι, καὶ οὐκ ἀπέστρεψαν ἀπὸ ἐπιτηδευμάτων αὐτῶν τῶν πονηρῶν.

36. Ἴδού σήμερον ἐσμέν δοῦλοι, καὶ ἡ γῇ ἣν ἔδωκας τοῖς πατράσιν ἡμῶν φαγεῖν τὸν καρπὸν αὐτῆς καὶ τὰ ἀγαθὰ αὐτῆς, Ἴδού ἐσμέν δοῦλοι ἐπ' αὐτῆς,

37. καὶ οἱ καρποὶ αὐτῆς πολλοὶ τοῖς βασιλεῦσιν οἷς ἔδωκας ἐφ' ἡμᾶς ἐν ἀμαρτίαις ἡμῶν, καὶ ἐπὶ τὰ σώματα ἡμῶν ἐξουσιάζουσι, καὶ ἐν κτήνεσιν ἡμῶν, ὡς ἀρεστὸν αὐτοῖς, καὶ ἐν θλίψει μεγάλη ἐσμέν.

38. Καὶ ἐν πᾶσι τούτοις ἡμεῖς διατιθέμεθα πίστιν, καὶ γράφομεν, καὶ ἐπισφραγίζουσιν ἄρχοντες ἡμῶν, Λευῖται ἡμῶν, ἱερεῖς ἡμῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ I'.

1. Καὶ ἐπὶ τῶν σφραγίζόντων Νεεμίας Ἀρτασασθᾶ υἱὸς Ἀχαλίας, καὶ Σεδεκίας

2. υἱὸς Ἀραίας, καὶ Ἀζαρία, καὶ Ἰερεμίας,

3. Φασούρ, Ἀμαρία, Μελχίας,

4. Ἀττούς, Σεβανί, Μαλούχ,

5. Ἰράμ, Μεραμώθ, Ἀβδία,

6. Δανιήλ, Γανναθὼν, Βαρούχ,

7. Μεσουλὰμ, Ἀβία, Μιαμίν,

8. Μααζία, Βελγαί, Σαμαία, οὗτοι ἱερεῖς.

9. Καὶ οἱ Λευῖται, Ἰησοῦς υἱὸς Ἀζανία, Βαναίου ἀπὸ υἱῶν Ἰναδάδ, Καδμὶήλ

10. καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, Σαβανία, Ὀδούια, Καλιτάν, Φελία, Ἀνάν,

11. Μιχά, Ροώθ, Ἀσεβίας,

12. Ζακχώρ, Σαραβία, Σεβανία,

13. Ὀδούμ· υἱοὶ Βανουαί

14. ἄρχοντες τοῦ λαοῦ Φόρος, Φαάθ, Μωάθ, Ἡλάμ, Ζαθουία· υἱοὶ Βανί,

tuis peccaverunt, quæ faciens ea homo vivet in eis : et derunt dorsum rebelles, et cervicem suam induraverunt et non audierunt.

30. Et protraxisti super eos annos multos, et contestatus es eis in spiritu tuo in manu prophetarum tuorum, et non perceperunt auribus, et dedisti eos in manu populorum terræ.

31. Et tu in miserationibus tuis multis non fecisti eos in consummationem, et non dereliquisti eos, quoniam fortis es et misericors et miserator.

32. Et nunc, Deus noster fortis, magnus, validus et terribilis, custodiens testamentum tuum et misericordiam tuam, ne paucus sit coram te omnis labor qui invenit nos et reges nostros, et principes nostros, et sacerdotes nostros, et prophetas nostros, et patres nostros, et in omni populo tuo a diebus regum Assur et usque ad diem hanc.

33. Et tu justus in omnibus quæ veniunt super nos, quoniam veritatem fecisti, et nos peccavimus,

34. et reges nostri, et principes nostri, et sacerdotes nostri, et patres nostri non fecerunt legem tuam, et non attenderunt mandata tua, et testimonia tua quæ contestatus es eis.

35. Et ipsi in regno tuo et in bonitate tua multa quam dedisti eis, et in terra lata et pingui quam dedisti coram eis, non servierunt tibi, et non averterunt se a studiis suis malis.

36. Ecce hodie sumus servi, et terra quam dedisti patribus nostris ad comedendum fructum ejus et bona ejus, ecce sumus servi super eam,

37. et fructus ejus multi regibus quos dedisti super nos in peccatis nostris, et super corpora nostra potestatem habent, et in pecoribus nostris, sicut placitum eis, et in tribulatione magna sumus.

38. Et in omnibus his nos disponimus fidem, et scribimus, et signant principes nostri, Levitæ nostri, sacerdotes nostri.

CAPUT X.

1. Et super obsignantes Neemias Artasastha filius Achalia, et Sedecias

2. filius Aræa, et Azaria, et Jeremia,

3. Phasur, Amaria, Melchia,

4. Attias, Sebani, Maluch,

5. Iram, Meramoth, Abdia,

6. Daniel, Gannathon, Baruch,

7. Mesulam, Abdia, Miamin,

8. Maazia, Belgai, Samaia, hi sacerdotes.

9. Et Levitæ, Jesus filius Azania, Banæu de filiis Enadad, Cadmiel

10. et fratres ejus, Sabania, Odvia, Calitan, Phelia, Anan,

11. Micha, Roob, Asebias,

12. Zacebor, Sarabia, Sebania,

13. Odum : filii Banue

14. principes populi Phoros, Phaath, Moab, Elam, Zathuia : filii Bani,

15. Ἀσγάδ, Βηβαί,
 16. Ἀδανία, Βαγοί, Ἠδὶν,
 17. Ἀτῆρ, Ἐζεκία, Ἀζούρ,
 18. Ὡδούια, Ἡσάμ, Βησί,
 19. Ἀρίφ, Ἀναθώθ, Νωβαί,
 20. Μεγαφῆς, Μεσουλλάμ, Ἠζίρ,
 21. Μεσωζεβήλ, Σαδούκ, Ἰεδδούα,
 22. Φαλτία, Ἀνάν, Ἀναία,
 23. Ὡσηέ, Ἀνανία, Ἀσουβ,
 24. Ἀλωῆς, Φαλαί, Σωβέκ,
 25. Ῥεούμ, Ἐσσαβανά, Μαασία,
 26. καὶ Αἶα, Ἀνάν, Ἡνάμ,
 27. Μαλούχ, Ἡράμ, Βαανά,
 28. καὶ οἱ καταλοιποὶ τοῦ λαοῦ, οἱ ἱερεῖς, οἱ Λευῖται, οἱ πυλωροὶ, οἱ ἄδοντες, οἱ Ναθινίμ, καὶ πᾶς ὁ προσπορευόμενος ἀπὸ λαῶν τῆς γῆς πρὸς νόμον τοῦ Θεοῦ, γυναῖκες αὐτῶν, υἱοὶ αὐτῶν, θυγατέρες αὐτῶν· πᾶς ὁ εἰδὼς καὶ συνιὼν,
 29. ἐνίσχυον ἐπὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν, καὶ κατηράσαντο αὐτοὺς, καὶ εἰσῆλθον ἐν ᾧ καὶ ἐν ὅρκῳ τοῦ πορεύεσθαι ἐν νόμῳ τοῦ Θεοῦ ὃς ἐδόθη ἐν χειρὶ Μωϋσῆ δούλου τοῦ Θεοῦ, φυλάσσεσθαι καὶ ποιεῖν πάσας τὰς ἐντολάς Κυρίου, καὶ τὰ κρίματα αὐτοῦ, καὶ τὰ προσταγmata αὐτοῦ·
 30. καὶ τοῦ μὴ δοῦναι θυγατέρας ἡμῶν τοῖς λαοῖς τῆς γῆς, καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῶν οὐ ληψόμεθα τοῖς υἱοῖς ἡμῶν·
 31. καὶ λαοὶ τῆς γῆς οἱ φέροντες τοὺς ἀγορασμοὺς καὶ πᾶσαν πρᾶσιν ἐν ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου ἀποδόσθαι, οὐκ ἀγορῶμεν παρ' αὐτῶν ἐν σαββάτῳ καὶ ἐν ἡμέρᾳ ἁγίᾳ· καὶ ἀνήσομεν τὸ ἔτος τὸ ἑβδομον, καὶ ἀπαίτησιν πάσης χειρός·
 32. καὶ στήσομεν ἐφ' ἡμᾶς ἐντολάς δοῦναι ἐφ' ἡμᾶς τρίτον τοῦ διδράχμου κατ' ἐνιαυτὸν εἰς δουλείαν οἴκου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν,
 33. εἰς ἄρτους τοῦ προσώπου, καὶ θυσίαν τοῦ ἑνδελεχισμού, καὶ εἰς ὀλοκαύτωμα τοῦ ἑνδελεχισμού τῶν σαββάτων, τῶν νομηνιῶν, εἰς τὰς ἐορτάς καὶ εἰς τὰ ἅγια, καὶ τὰ περὶ ἁμαρτίας, ἐξιλάσασθαι περὶ Ἰσραὴλ, καὶ εἰς ἔργα οἴκου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν.
 34. Καὶ κλήρους ἐβάλομεν περὶ κλήρου ξυλοφορίας, οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται καὶ ὁ λαὸς, ἐνέγκαι εἰς οἶκον Θεοῦ ἡμῶν, εἰς οἶκον πατριῶν ἡμῶν, εἰς καιροὺς ἀπὸ χρόνων, ἐνιαυτὸν κατ' ἐνιαυτὸν, ἐκκαῦσαι ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον Κυρίου Θεοῦ ἡμῶν, ὡς γέγραπται ἐν τῷ νόμῳ,
 35. καὶ ἐνέγκαι τὰ πρωτογεννήματα τῆς γῆς ἡμῶν, καὶ πρωτογεννήματα καρποῦ παντὸς ξύλου ἐνιαυτὸν κατ' ἐνιαυτὸν εἰς οἶκον Κυρίου,
 36. καὶ τὰ πρωτότοκα υἱῶν ἡμῶν καὶ κτηνῶν ἡμῶν, ὡς γέγραπται ἐν τῷ νόμῳ, καὶ τὰ πρωτότοκα τῶν βοῶν ἡμῶν καὶ ποιμνίων ἡμῶν ἐνέγκαι εἰς οἶκον Θεοῦ ἡμῶν, τοῖς ἱερεῦσι τοῖς λειτουργοῦσιν ἐν οἴκῳ Θεοῦ ἡμῶν.
 37. Καὶ τὴν ἀπαρχὴν σίτων ἡμῶν καὶ τὸν καρπὸν παντὸς ξύλου, οἴνου, καὶ ἐλαίου, οἴσομεν τοῖς ἱερεῦσιν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον οἴκου τοῦ Θεοῦ, καὶ δεκάτην γῆς ἡμῶν τοῖς Λευῖταις· καὶ αὐτοὶ οἱ Λευῖται δεκατοῦντες ἐν πάσαις πόλεσι δουλείας ἡμῶν.
 38. Καὶ ἔσται ὁ ἱερεὺς υἱὸς Ἀαρὼν μετὰ τοῦ Λευί-

15. Asgad, Bebai,
 16. Adania, Bagoi, Edin,
 17. Ater, Ezecia, Azur,
 18. Odvia, Esam, Besi,
 19. Arip, Anathoth, Nohai,
 20. Megaphes, Mesullam, Ezir,
 21. Mesozebel, Saduc, Jeddua,
 22. Phaltia, Anan, Anaia,
 23. Osee, Anania, Asub,
 24. Aloes, Phalai, Sobec,
 25. Reum, Essabana, Maasi,
 26. et Aia, Anan, Henam,
 27. Mahuch, Eram, Baana,
 28. et reliqui de populo, sacerdotes, Levitæ, janitores, cantores, Nathinim, et omnis accedens de populis terræ ad legem Dei, uxores eorum, filii eorum, filiae eorum : omnis sciens et intelligens,
 29. invalescebant super fratribus suis, et execratione adstringebant eos, et ingressi sunt in execratione et in iuramento ambulandi in lege Dei quæ data est in manu Moysi servi Dei, custodiendi et faciendi omnia mandata Domini, et judicia ejus, et præcepta ejus :
 30. et non dandi filias nostras populis terræ, et filias eorum non accipiemus filiis nostris :
 31. et populi terræ afferentes venalia et omnem venditionem in die sabbati ad vendendum, non ememus ab eis in sabbato et in die sancta : et dimitemus annum septimum, et exactionem universæ manus :
 32. et statuemus super nos mandata ad dandum super nos tertiam partem didrachmatis per annum in servitutem domus Dei nostri,
 33. in panes faciei, et sacrificium continuationis, et in holocaustum continuationis sabbatorum, neomeniarum, in festivitates et in sancta, et quæ pro peccato, ad depropiandam pro Israel, et ad opera domus Dei nostri.
 34. Et sortes jecimus de sorte portationis lignorum, sacerdotes et Levitæ et populus, ad afferendum in domum Dei nostri, in domum patiarum nostrarum, in tempora a temporibus, annum per annum, ad accendendum super altare Domini Dei nostri, sicut scriptum est in lege,
 35. et ad afferendum primitiva terræ nostræ, et primitiva fructus omnis ligni annum per annum in domum Domini,
 36. et primogenita filiorum nostrorum et pecorum nostrorum, sicut scriptum est in lege, et primogenita hominum nostrorum et gregum nostrorum ad afferendum in domum Dei nostri, sacerdotibus ministrantibus in domo Dei nostri.
 37. Et primitias frumentorum nostrorum et fructum omnis ligni, vini, et olei, afferemus sacerdotibus in gazophylacium domus Dei, et decimam terræ nostræ Levitis : et ipsi Levitæ decimas accipientes in omnibus civitatibus servitutis nostræ.
 38. Et erit sacerdos filius Aaron cum Levita in decima

τοῦ ἐν τῇ δεκάτῃ τοῦ Λευΐτου, καὶ οἱ Λευΐται ἀνοίσουσιν τὴν δεκάτην τῆς δεκάδος εἰς οἶκον Θεοῦ ἡμῶν, εἰς τὰ γαζοφυλάκια εἰς οἶκον τοῦ Θεοῦ.

39. Ὅτι εἰς τοὺς θησαυροὺς εἰσίσουσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καὶ οἱ υἱοὶ τοῦ Λευὶ τὰς ἀπαρχὰς τοῦ σίτου, καὶ τοῦ οἴνου, καὶ τοῦ ἐλαίου, καὶ ἐκεῖ σκεύη τὰ ἅγια καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ λειτουργοὶ καὶ οἱ πωλωροὶ καὶ οἱ ἄδοντες, καὶ οὐκ ἐγκαταλείψομεν τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'.

1. Καὶ ἐκάθισαν οἱ ἄρχοντες τοῦ λαοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ οἱ κατάλοιποι τοῦ λαοῦ ἐβάλοσαν κλήρους ἐνέγκαι ἓνα ἀπὸ τῶν δέκα καθίσαι ἐν Ἱερουσαλήμ πόλει τῇ ἁγίᾳ, καὶ ἐννέα μέρη ἐν ταῖς πόλεσι.

2. Καὶ εὐλόγησεν ὁ λαὸς τοὺς πάντας ἄνδρας τοὺς ἐκουσιαζομένους καθίσαι ἐν Ἱερουσαλήμ.

3. Καὶ οὗτοι οἱ ἄρχοντες τῆς χώρας οἱ ἐκάθισαν ἐν Ἱερουσαλήμ καὶ ἐν πόλεσιν Ἰούδα· ἐκάθισαν ἄνθρωπος ἐν κατασχεύει αὐτοῦ, ἐν πόλεσιν αὐτῶν Ἰσραὴλ, οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευΐται, καὶ οἱ Ναθιναιοὶ, καὶ οἱ υἱοὶ δούλων Σαλωμών·

4. καὶ ἐν Ἱερουσαλήμ ἐκάθισαν ἀπὸ υἱῶν Ἰούδα, καὶ ἀπὸ υἱῶν Βενιαμίν· ἀπὸ υἱῶν Ἰούδα, Ἀθαΐα υἱὸς Ἀζία, υἱὸς Ζαχαρία, υἱὸς Σαμαρία, υἱὸς Σαφατία, υἱὸς Μαλελεήλ· καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν Φαρές,

5. καὶ Μαασία υἱὸς Βαρούχ, υἱὸς Χαλαζά, υἱὸς Ὀζία, υἱὸς Ἀδαΐα, υἱὸς Ἰωαρήβ, υἱὸς Ζαχαρίου, υἱὸς τοῦ Σηλωνί·

6. πάντες υἱοὶ Φαρές οἱ καθήμενοι ἐν Ἱερουσαλήμ, τετρακόσιοι ἐξηκονταοκτὼ ἄνδρες δυνάμει.

7. Καὶ οὗτοι υἱοὶ Βενιαμίν, Σηλὼ υἱὸς Μεσουλάμ, υἱὸς Ἰωάδ, υἱὸς Φαδαΐα, υἱὸς Κωλεΐα, υἱὸς Μασαίου, υἱὸς Ἐθιήλ, υἱὸς Ἰεσία,

8. καὶ ὀπίσω αὐτοῦ Γηβέ, Σηλὶ, ἐννακόσιοι εἰκοσιοκτὼ.

9. Καὶ Ἰωήλ υἱὸς Ζεχρί ἐπίσκοπος ἐπ' αὐτούς· καὶ Ἰούδα υἱὸς Ἀσανά ἀπὸ τῆς πόλεως, δεύτερος

10. ἀπὸ τῶν ἱερέων· καὶ Ἰαδία υἱὸς Ἰωαρήβ, Ἰαχίν,

11. Σαραΐα υἱὸς Ἐλχία, υἱὸς Μεσουλάμ, υἱὸς Σαδδούκ, υἱὸς Μαριώθ, υἱὸς Αἰτώθ ἀπέναντι οἴκου τοῦ Θεοῦ.

12. Καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν ποιῶντες τὸ ἔργον τοῦ οἴκου, ὀκτακόσιοι εἰκοσιδύο. Καὶ Ἀδαΐα υἱὸς Ἱεροάμ υἱοῦ Φαλααΐα, υἱοῦ Ἀμασί, υἱὸς Ζαχαρία, υἱὸς Φασσοῦρ, υἱὸς Μελχία,

13. καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἄρχοντες πατριῶν, διακόσιοι τεσσαρακονταδύο. Καὶ Ἀμασία υἱὸς Ἐσδριήλ, υἱοῦ Μεσαριμὶθ, υἱοῦ Ἐμμὴρ,

14. καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δυνατοὶ παρατάξεως, ἑκατὸν εἰκοσιοκτὼ, καὶ ἐπίσκοπος Βαδιήλ υἱὸς τῶν μεγάλων.

(*) 15. Καὶ ἀπὸ τῶν Λευιτῶν Σαμαΐα υἱὸς Ἐσρικάμ,

17. Ματθανίας υἱὸς Μιχά, καὶ Ἰωβήθ υἱὸς Σαμουὶ,

(*) 15. Καὶ ἀπὸ τῶν Λευιτῶν, Σαμαΐα υἱὸς Ἐσρικάμ, υἱοῦ Ἀσαβία, υἱοῦ Βοννά.

16. Καὶ Σαββαθαῖος καὶ Ἰωσαβὰδ ἐπὶ τὰ ἔργα τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ τοῦ ἑξωτάτου, καὶ ἀπὸ τῶν ἀρχόντων τῶν Λευιτῶν.

Levitae, et Levitae offerent decimam decimae in domum Dei nostri, in gazophylacia in domum Dei.

39. Quoniam in thesauros inferent filii Israel et filii Levi primitias frumenti, et vini, et olei, et ibi vasa sancta et sacerdotes et ministri et janitores et cantores, et non derelinquemus domum Dei nostri.

CAPUT XI.

1. Et sederunt principes populi in Jerusalem : et reliqui de populo miserunt sortes ad adducendum unum e decem ad sedendum in Jerusalem civitate sancta, et novem partes in civitatibus.

2. Et benedixit populus omnes viros sponte se offerentes ad sedendum in Jerusalem.

3. Et hi principes provinciae qui sederunt in Jerusalem et in civitatibus Juda : sederunt vir in possessione sua, in civitatibus suis Israel, sacerdotes et Levitae, et Nathinaei, et filii servorum Salomon :

4. et in Jerusalem sederunt de filiis Juda, et de filiis Benjamin : de filiis Juda, Athaia filius Azia, filius Zachariq, filius Samaria, filius Saphatia, filius Maleleel : et de filiis Phares,

5. et Maasia filius Baruch, filius Chalaza, filius Ozia, filius Adaia, filius Joarib, filius Zachariae, filius Seloni :

6. omnes filii Phares sedentes in Jerusalem, quadringenti sexaginta octo viri virtutis.

7. Et hi filii Benjamin, Selo filius Mesulam, filius Joad, filius Phadaia, filius Coleia, filius Maasiae, filius Ethiel, filius Jesia,

8. et post eum Gebe, Seli, nongenti viginti octo.

9. Et Joel filius Zechri visitator super eos : et Juda filius Asana de civitate, secundus

10. de sacerdotibus : et Jadia filius Joarib, Jachin,

11. Saræa filius Elchia, filius Mesulam, filius Sadduc, filius Marioth, filius Aethoth ante domum Dei.

12. Et fratres eorum facientes opus domus, octingenti viginti duo. Et Adaia filius Jeroam filii Phalalia, filii Amasi, filius Zacharia, filius Phassur, filius Melchia,

13. et fratres ejus principes patriarum, ducenti quadraginta duo. Et Amasia filius Esdriel, filii Mesarimith, filii Emmer,

14. et fratres ejus potentes aciei, centum viginti octo, et visitator Badiel filius magnorum.

15. Et de Levitis, Samaia filius Esricam,

17. Matthanias filius Micha, et Jobed filius Samui,

15. Et de Levitis, Samala filius Esricam, filii Asabiae, filii Bonna.

16. Et Sabbathaeus et Josabad super opera in domo Dei forinsecus, et a principibus Levitarum.

18. διακόσιοι ὀγδοηκοντατέσσαρες.
 19. Καὶ οἱ πυλῶροι, Ἀκούβ, Τελαμίν, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν, ἑκατὸν ἑβδομηκονταδύο. (*)
 22. Καὶ ἐπίσκοπος Λευιτῶν υἱὸς Βανὶ, υἱὸς Ὁζὶ, υἱὸς Ἀσαβία, υἱὸς Μιχα. Ἀπὸ υἱῶν Ἀσάφ τῶν ψδόντων ἀπέναντι ἔργου οἴκου τοῦ Θεοῦ.
 23. ὅτι ἐντολὴ τοῦ βασιλέως εἰς αὐτούς.
 24. Καὶ Φαθαία υἱὸς Βασεζά πρὸς χεῖρα τοῦ βασιλέως εἰς πᾶν χρῆμα τοῦ λαοῦ,
 25. καὶ πρὸς τὰς ἐπαύσεις ἐν ἀγρῶ αὐτῶν, καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἰούδα ἐκάθισαν ἐν Καριαθαρβόκ,
 26. καὶ ἐν Ἰησοῦ,
 27. καὶ ἐν Βηρσαβεί, καὶ ἐπαύσεις αὐτῶν (**)
 30. Λαχίς καὶ ἀγροὶ αὐτῆς· καὶ παρενέβαλον ἐν Βηρσαβεί.
 31. Καὶ οἱ υἱοὶ Βενιαμὶν ἀπὸ Γαβαά Μαχμάς...
 32. Καὶ ἀπὸ τῶν Λευιτῶν μερίδας Ἰούδα τῶν Βενιαμίν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ'.

1. Καὶ οὗτοι οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται οἱ ἀναβάντες μετὰ Ζοροβάβελ υἱοῦ Σαλαθιήλ καὶ Ἰησοῦ· Σαραία, Ἰερμία, Ἑσδρα,
 2. Ἀμαρία, Μαλούχ,
 (***) 3. Σεχενία.
 7. Οὗτοι οἱ ἀρχόντες τῶν ἱερῶν, καὶ ἀδελφοὶ αὐτῶν ἐν ἡμέραις Ἰησοῦ.
 8. Καὶ οἱ Λευῖται, Ἰησοῦ, Βανουί, Καδμιήλ, Σαραβία, Ἰωδαὲ, Ματθανία, ἐπὶ τῶν χειρῶν αὐτῶν, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν εἰς τὰς ἑφημερίας. (****)
 10. Καὶ Ἰησοῦς ἐγέννησε τὸν Ἰωακίμ, καὶ Ἰωακίμ ἐγέννησε τὸν Ἐλιασίβ, καὶ Ἐλιασίβ τὸν Ἰωδαὲ,

17. Καὶ Ματθανίας υἱὸς Μιχα, υἱὸς Ζεχραὶ υἱοῦ Ἀσάβ ἀρχων τοῦ αἵμου, καὶ Ἰούδα τῆς προσευχῆς, καὶ Βοκχίας δευτερος ἐκ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, καὶ Ἀβδίας υἱὸς Σαμαίου υἱοῦ Γαλλὺ υἱοῦ Ἰδθουν.

18. Πάντες οἱ Λευῖται ἐν τῇ πόλει τῇ ἁγίᾳ διακόσιοι ὀγδοηκοντατέσσαρες. (Compl.)

(*) 20. Τὸ ὅλ λοιπὸν τοῦ Ἰσραὴλ καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται ἐν πάσαις ταῖς πόλεσι τῆς Ἰουδαίας, ἀνὴρ ἐν τῇ κληρονομίᾳ αὐτοῦ.

21. Καὶ οἱ Ναθιναιοὶ, οἱ κατήκοντες ἐν Ὀφλῇ, καὶ Σιαά, καὶ Γασφάς ἀπὸ τῶν Ναθιναιῶν. (Compl.)

(**) 22. Καὶ ἐν Σεκελάγ, καὶ ἐν Μαθνῇ, καὶ ἐν ταῖς θυγατέρεσιν αὐτῆς.

23. Καὶ ἐν Ῥεμαθὶν, καὶ ἐν Σαρά, καὶ ἐν Ἰερμοῦθ.

30. Καὶ ἐν Ζαννοά καὶ Ὀδολλάμ, καὶ τοῖς ἐπαύλεσιν αὐτῶν, καὶ ἐν Λαχίς καὶ τοῖς ἀγροῖς αὐτῆς, καὶ ἐν Ἀζηκά, καὶ ἐν ταῖς θυγατέρεσιν αὐτῆς· καὶ παρενέβαλον ἐν Βηρσαβεί ἕως φάραγγος Ἐννόμ. (Compl.)

31. ... καί γε καὶ Βαθὴλ καὶ τῶν θυγατέρεων αὐτῆς.

32. Καὶ ἐν Ἀναθὺθ, Νόβ, Ἀνία,

33. Ἀσώρ, Ῥαμά, Γεθθαιμ,

34. Ἀζωθ, Σελωειμ, Ναβαλάτ, Λύδδα

35. καὶ Ὀνोगεαρσσίμ. (Compl.)

(***) 3. Σεχενίας, Ῥεῦμ, Μαριμῶθ,

4. Ἀδαίς, Γεναθὼν, Ἀβίας,

5. Μιαμίν, Μααθίας, Βελγας,

6. Σεμετίας, Ἰωαρεῖθ, Ἰδαίς, Σαλαῖ, Ἀμούμ, Χελκίας, Ὀδουλας. (Compl.)

(****) 2. Καὶ Βαχβασίας καὶ Ἀναί, οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν ἀπέναντι αὐτῶν εἰς τὰς ἑφημερίας. (Compl.)

18. ducenti octoginta quatuor.

19. Et janitores, Acub, Telamnia, et fratres eorum, centum septuaginta duo.

22. Et visitator Levitarum filius Bani, filius Orzi, filius Asabia, filius Micha. De filiis Asaph cantorum ante opus domus Dei :

23. quoniam mandatum regis ad eos.

24. Et Phathaia filius Baseza ad manum regis ad omnem usum populo,

25. et ad pagos in agro suo, et de filiis Juda sederunt in Cariatharboe,

26. et in Jesu,

27. et in Bersabee, et pagi eorum

30. Lachis et agri ejus : et castrametati sunt in Bersabee.

31. Et filii Benjamin de Gabaa Machmas...

32. Et de Levitis partes Juda Benjamin.

CAPUT XII.

1. Et hi sacerdotes et Levitae qui ascenderunt cum Zorobabel filio Salathiel et Jesu : Saraia, Jeremia, Esdra,

2. Amaria, Maluch,

3. Sechenia.

7. Isti principes sacerdotum, et fratres eorum in diebus Jesoi.

8. Et Levitae, Jesu, Banui, Cadmiel, Sarabia, Jodae, Matthania, super manus ipse, et fratres eorum in vices.

10. Et Jesus genuit Joacim, et Joacim genuit Eliasib, et Eliasib Jodae,

17. Et Matthania filius Micha, filius Zechri filii Asab princeps laudationis, et Juda princeps orationis, et Bocchias secundus de fratribus ejus, et Abdias filius Samae filii Gabel filii Idithun.

18. Omnes Levitae in civitate sancta ducenti octoginta quatuor.

20. Reliqui autem ex Israel et sacerdotes et Levitae in universis civitatibus Juda, vir in hereditate sua.

21. Et Nathinai, qui habitabant in Ophia, et Sias, et Gaspas de Nathinamis.

22. Et in Seceag, et in Maboe, et in filiabus ejus.

23. Et in Remano, et in Sara, et in Jerimuth.

30. Et in Zanno et Odollam, et in villis earum, et in Lachis et regionibus ejus, et in Azeca, et in filiabus ejus : et castrametati sunt in Bersabee usque ad vallem Ennom.

31. ... Eliam et Bethel et filiarum ejus.

32. Et in Anathoth, Nob, Ania,

33. Asor, Rhama, Getthaim,

34. Adod, Seboim, Nabalat, Ludda

35. et Onogearsim.

3. Sechenias, Rheum, Marimoth,

4. Adais, Genathon, Abias,

5. Miamin, Mandias, Belgas,

6. Semetias, Joarib, Ideias, Salu, Amuc, Chelcias, Odulias.

2. Et Bachbasias et Anai, fratres eorum coram eis in vices.

11. καὶ Ἰωδαὶ ἐγέννησε τὸν Ἰωνάθαν, καὶ Ἰωνάθαν ἐγέννησε τὸν Ἰαδοῦ.

12. Καὶ ἐν ἡμέραις Ἰωακὶμ ἀδελφοὶ αὐτοῦ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν πατριῶν τῷ Σαραΐ, Ἀμαρία· τῷ Ἰερεμίᾳ, Ἀνανίᾳ·

13. τῷ Ἐσδρα, Μεσουλάμ· τῷ Ἀμαρία, Ἰωανάν·

14. τῷ Ἀμαλοῦχ, Ἰωνάθαν· τῷ Σεχινία, Ἰωσήφ·

15. τῷ Ἀρέ, Μαννάς· τῷ Μαριώθ, Ἐλκαί·

16. τῷ Ἀδαδαί, Ζαχαρία· τῷ Γαναθώθ, Μεσολάμ·

17. τῷ Ἀβιά, Ζεχρί· τῷ Μιαμίν, Μααδαί· τῷ Φελετί,

18. τῷ Βαλγάς, Σαμουέ· τῷ Σεμία, Ἰωνάθαν·

19. τῷ Ἰωαρίθ, Ματθαναί· τῷ Ἐδίο, Ὀζί·

20. τῷ Σαλαί, Καλλαί· τῷ Ἀμέκ, Ἀβέδ·

21. τῷ Ἐλκία, Ἀσαβίας· τῷ Ἰεδειοῦ, Ναθαναήλ.

22. Οἱ Λευῖται ἐν ἡμέραις Ἐλισαίβ, Ἰωαδὰ, καὶ Ἰωᾶ, καὶ Ἰωανάν, καὶ Ἰδοῦα, γεγραμμένοι ἄρχοντες τῶν πατριῶν, καὶ οἱ ἱερεῖς ἐν βασιλείᾳ Δαρείου τοῦ Πέρσου·

23. υἱοὶ δὲ Λευὶ ἄρχοντες τῶν πατριῶν γεγραμμένοι ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν, καὶ ἕως ἡμερῶν Ἰωανάν υἱοῦ Ἐλισούε.

24. Καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν Λευιτῶν Ἀσαβία, καὶ Σαραβία, καὶ Ἰησοῦ· καὶ υἱοὶ Καδμὶήλ καὶ ἀδελφοὶ αὐτῶν κατεναντίον αὐτῶν εἰς ὕμνον αἰνεῖν ἐν ἐντολῇ Δαυὶδ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ, ἐφημερίαν πρὸς ἐφημερίαν.

(*) 25. Ἐν τῷ συναγαγεῖν με τοὺς πυλωροὺς

26. ἐν ἡμέραις Ἰωακὶμ υἱοῦ Ἰησοῦ, υἱοῦ Ἰωσαδὰκ, καὶ ἐν ἡμέραις Νεεμία, καὶ Ἐσδρας ὁ ἱερεὺς καὶ γραμματεὺς.

27. Καὶ ἐν ἐγκαίνιοις τείχους Ἱερουσαλὴμ ἐζήτησαν τοὺς Λευῖτας ἐν τοῖς τόποις αὐτῶν τοῦ ἐνέγκαι αὐτοὺς εἰς Ἱερουσαλὴμ, ποιῆσαι ἐγκαίνια καὶ εὐφροσύνην ἐν θωδᾶθᾶ, καὶ ἐν ὥδαῖς κυμβαλίζοντες, καὶ ψαλτήρια, καὶ κινύραι.

28. Καὶ συνήχθησαν οἱ υἱοὶ τῶν ἀδόντων καὶ ἀπὸ τῆς περιχώρου κυκλόθεν εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἀπὸ ἐπαύλειων,

29. καὶ ἀπὸ ἀγρῶν, ὅτι ἐπαύλεις ὠκοδόμησαν ἑαυτοῖς οἱ ἀδόντες ἐν Ἱερουσαλὴμ.

30. Καὶ ἐκαθάρίσθησαν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται, καὶ ἐκαθάρισαν τὸν λαὸν καὶ τοὺς πυλωροὺς καὶ τὸ τεῖχος.

31. Καὶ ἀνῆνεγκαν τοὺς ἄρχοντας Ἰούδα ἐπάνω τοῦ τείχους, καὶ ἔστησαν δύο περὶ αἰνέσεως μεγάλους, καὶ διῆλθον ἐν δεξιῶν ἐπάνω τοῦ τείχους τῆς κοπρίας.

32. Καὶ ἐπορεύθησαν ὀπίσω αὐτῶν Ὡσαία καὶ ἡμισὺ ἀρχόντων Ἰούδα,

33. καὶ Ἀζαρίας, καὶ Ἐσδρας, καὶ Μεσολλάμ, καὶ Ἰούδα, καὶ Βενιαμίν, καὶ Σαμαίας, καὶ Ἰερεμία.

34. Καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν ἱερέων ἐν σάλπιγγι, Ζαχαρίας υἱὸς Ἰωνάθαν, υἱὸς Σαμαία, υἱὸς Ματθανία, υἱὸς Μιχαία, υἱὸς Ζαχχοῦρ, υἱὸς Ἀσάφ.

35. Καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, Σαμαία, καὶ Ὀζιήλ, Γελώλ, Ἰαμὰ, Αἴα, Ναθαναήλ καὶ Ἰούδα, Ἀνανὶ, τοῦ αἰνεῖν ἐν ὥδαῖς Δαυὶδ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ· καὶ Ἐσδρας ὁ γραμματεὺς ἐμπροσθεν αὐτῶν ἐπὶ πύλης, τοῦ αἰνεῖν κατέναντι αὐτῶν.

(*) 25. Ματθανίας, καὶ Βαχάκας, Ἀβδίας, Μεσολάμ, Τελμών, Ἀκχοῖβ, φυλάσσοντες πυλωροὶ φυλακῆς. (Compl.)

11. et Jodae genuit Jonathan, et Jonathan genuit Jada.

12. Et in diebus Joacim fratres ejus sacerdotes et principes patriarum ipsi Saraia, Amaria : ipsi Jeremia, Anania,

13. ipsi Esdrae, Mesulam : ipsi Amaria, Joanan :

14. ipsi Amaloch, Jonathan : ipsi Sechenia, Joseph :

15. ipsi Are, Mannas : ipsi Marioth, Elcai :

16. ipsi Adadai, Zacharia : ipsi Ganathoth, Mesolam :

17. ipsi Abia, Zechri : ipsi Miamin, Maadai : ipsi Phelati,

18. ipsi Balgas, Samue : ipsi Semia, Jonathan :

19. ipsi Joarib, Matthanai : ipsi Edio, Ozi :

20. ipsi Salai, Callai : ipsi Amec, Abed :

21. ipsi Elcia, Asabias : ipsi Jedeihu, Nathanael.

22. Levitae in diebus Eliasib, Joadae, et Joa, et Joanan, et Idua, scripti principes patriarum, et sacerdotes in regno Darii Persae :

23. Filii autem Levi principes patriarum scripti in libro verborum dierum, et usque ad dies Joanan filii Elisue.

24. Et principes Levitarum Asabia, et Sarabia, et Jesu : et filii Cadmiel et fratres eorum ante eos ad hymnum ad laudandum in mandato David hominis Dei, vicem ad vicem.

25. In congregando me janitores

26. in diebus Joacim filii Jesu, filii Josedec, et in diebus Neemia, et Esdras sacerdos et scriba.

27. Et in encarniis muri Jerusalem quæsierunt Levitas in locis eorum ad adducendum eos in Jerusalem, ad faciendum encarnia et lætitiā in thodatha, et in canticis pulsantes cymbala, et psalteria, et citharæ.

28. Et congregati sunt filii cantorum et de adjacente regione in circuitu in Jerusalem, et de villis,

29. et de agris, quoniam villas ædificaverant sibi cantores in Jerusalem.

30. Et mundati sunt sacerdotes et Levitæ, et mundaverunt populum et janitores et murum.

31. Et ascendere fecerunt principes Juda super murum, et statuerunt duos pro laudatione magnos, et transierunt a dextris super murum stercoris.

32. Et iverunt post eos Osaia et dimidium principum Juda,

33. et Azarias, et Esdras, et Mesollam, et Juda, et Benjamin, et Samarias, et Jeremia.

34. et de filiis sacerdotum in tubis, Zacharias filius Joathan, filius Samaia, filius Matthanias, filius Michæa, filius Zacchur, filius Asaph.

35. Et fratres ejus, Samaia, et Oziel, Gelol, Jama, Aia, Nathanael et Juda, Anani, ad laudandum in canticis David hominis Dei : et Esdras scriba ante eos super portam, ad laudandum ante eos.

25. Matthanias, et Bachacias, Abdias, Mosolam, Telmon, Accub, custodientes janitores custodiæ.

36. Καὶ ἀνέβησαν ἐπὶ κλίμακας πόλεως Δαυὶδ ἐν ἀναβάσει τοῦ τείχους ἐπάνωθεν τοῦ οἴκου Δαυὶδ καὶ ἕως τῆς πύλης τοῦ ὕδατος Ἐφραΐμ, καὶ ἐπὶ τὴν πύλην ἰχθυῶν, καὶ πύργον Ἀναμεήλ, καὶ ἕως πύλης τῆς προβατικῆς. Καὶ ἤκούσθησαν οἱ ᾄδοντες, καὶ ἔπεσκέπησαν. (*)

42. Καὶ ἔθυσαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ θυσιάσματα μεγάλα, καὶ ἠψῆραν ἑαυτοὺς, ὅτι ὁ Θεὸς ἠψῆραγεν αὐτοὺς μεγάλως· καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν ἠψῆραν ἑαυτοὺς, καὶ ἤκούσθη ἡ εὐφροσύνη ἐν Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ μακρόθεν.

43. Καὶ κατέστησαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἄνδρας ἐπὶ τῶν γαζοφυλακίων, τοὺς θησαυροὺς, ταῖς ἀπαρχαῖς, καὶ ταῖς δεκάταις, καὶ τοὺς συνηγμένους ἐν αὐτοῖς ἄρχουσι τῶν πόλεων, μερίδας τοῖς Ἰσραῦσι καὶ τοῖς Λευίταις, ὅτι εὐφροσύνη ἐν Ἰούδᾳ ἐπὶ τοὺς ἱερεῖς, καὶ ἐπὶ τοὺς Λευίτας τοὺς ἱστωτάς.

44. Καὶ ἐρύλαξαν φυλακὰς Θεοῦ αὐτῶν, καὶ φυλακὰς τοῦ καθαρισμοῦ, καὶ τοὺς ᾄδοντας, καὶ τοὺς πυλωροὺς, ὡς ἐντολαὶ Δαυὶδ καὶ Σαλωμὼν υἱοῦ αὐτοῦ.

45. Ὅτι ἐν ἡμέραις Δαυὶδ Ἀσάφ ἀπ' ἀρχῆς πρῶτος τῶν ᾄδόντων, καὶ ὕμνον καὶ αἶνεσιν τῷ Θεῷ.

46. Καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἐν ἡμέραις Ζοροβάβελ καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις Νεεμίου, διδόντες μερίδας τῶν ᾄδόντων καὶ τῶν πυλωρῶν, λόγον ἡμέρας ἐν ἡμέρᾳ αὐτοῦ, καὶ ἀγιάζοντες τοῖς Λευίταις, καὶ οἱ Λευῖται ἀγιάζοντες τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'.

1. Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀνεγνώσθη ἐν βιβλίῳ Μωϋσῆ ἐν ᾧ ἐστὶ τοῦ λαοῦ· καὶ εὐρέθη γεγραμμένον ἐν αὐτῷ, ὅπως μὴ εἰσέλθωσιν Ἀμμωνῖται καὶ Μωαβῖται ἐν ἐκκλησίᾳ Θεοῦ ἕως αἰῶνος,

2. ὅτι οὐ συνήτησαν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἐν ἄρτῳ καὶ ὕδατι, καὶ ἐμίσησαν αὐτὸν τὸν Βαλαάμ καταράσασθαι, καὶ ἐπέστρεψεν ὁ Θεὸς ἡμῶν τὴν κατάραν εἰς εὐλογίαν.

3. Καὶ ἐγένετο, ὡς ἤκουσαν τὸν νόμον, καὶ ἐχωρίσθησαν πᾶς ἐπίμικτος ἐν Ἰσραὴλ.

4. Καὶ πρὸ τούτου Ἐλιασίβ ἡ ἑταῖρα οἰκῶν ἐν γαζοφυλακίῳ οἴκου Θεοῦ ἡμῶν, ἐγγυῶν Τιθβία.

5. Καὶ ἐποίησεν ἑαυτῇ γαζοφυλακίον μέγα· καὶ ἐκεῖ ἦσαν πρότερον διδόντες τὴν μαναὰ καὶ τὸν λίθινον καὶ

36. Et ascenderunt super scalas civitatis David in ascensione muri desuper domo David et usque ad portam aque Ephraim, et super portam piscium, et turri Anameel, et usque ad portam gregis. Et auditi sunt cantores, et visitati sunt.

42. Et sacrificaverunt in die illa victimas magnas, et letati sunt, quoniam Deus letificavit eos magnifice: et uxores eorum et filii eorum letati sunt, et audita est letitia in Jerusalem a longe.

43. Et constituerunt in die illa viros super gazophylacia, thesauris, primitiis, et decimis, et congregatis in ipsis principibus civitatum, partes sacerdotibus et Levitis, quoniam letitia in Juda super sacerdotes, et super Levitas stantes.

44. Et custodierunt custodias Dei sui, et custodias mundationis, et cantores, et janitores, sicut mandata David et Salomon filii ejus.

45. Quoniam in diebus David Asaph ab initio primus cantorum, et hymnum et laudem Deo.

46. Et omnis Israel in diebus Zorobabel et in diebus Neemiae, dantes partes cantorum et janitorum, verbum diei in die ejus, et sanctificantes Levitis, et Levites sanctificantes filiis Aaron.

CAPUT XIII.

1. In illa die lectum est in libro Moysi in auribus populi: et inventum est scriptum in eo, ut non ingrediantur Ammonitae et Moabites in ecclesiam Dei usque in saeculum,

2. quoniam non occurrerunt filiis Israel in pano et aqua, et conduxerunt super eum Balaam ad maledicendum, et convertit Deus noster maledictionem in benedictionem.

3. Et factum est, ut audierunt legem, et separati sunt omnis admistus in Israel.

4. Et super hoc Eliasib sacerdos habitans in gazophylacio domus Dei nostri, propinquus Tobiae.

5. Et fecit sibi gazophylacium magnum: et ibi fuerant antea dantes manna et thus et vasa, et decimam frumenti

27. Et pro laudatione chorus secundus procedebat occurrens eis: et ego post illum, et dimidium populi super murum, super turrim furnorum et usque ad murum latum:

28. et super portam Ephraim, et super portam antiquam, et super portam piscium, et turrim Anameel et a turri Mea, et usque ad portam gregis: et steterunt super portam custodie,

29. et steterunt duo chori laudationis in domo Dei, et ego et dimidium magistratum mecum.

40. Et sacerdotes Eliachim, Maasias, Miamin, Michas, Elioeni, Zacharias, Ananias, in tubis,

41. et Maasias, et Semeias, Eleazar, Ori, Joanan, Melchias, et Elam, et Jezur, et auditi sunt cantores.

(*) 37. Καὶ περὶ αἰνέσεως ἡ δευτέρα ἐξεπορεύετο συναντῶσα αὐτοῖς· καὶ ἐγὼ ὅπως αὐτῆς, καὶ τὸ ἥμισυ τοῦ λαοῦ ἐπάνω τοῦ τείχους, ὑπεράνω τοῦ πύργου τῶν θανουρίμ καὶ ἕως τοῦ τείχους τοῦ πλατεῖος·

38. καὶ ὑπεράνω τῆς πύλης Ἐφραΐμ, καὶ ἐπὶ τὴν πύλην Εἰσανάν, καὶ ἐπὶ τὴν πύλην τὴν ἰχθυῶν, καὶ πύργον Ἀναμεήλ καὶ ἀπὸ τοῦ πύργου τοῦ Μεά, καὶ ἕως τῆς πύλης τῆς προβατικῆς· καὶ ἔστησαν ἐπὶ πύλην τῆς φυλακῆς,

39. καὶ ἔστησαν αἱ δύο τῆς αἰνέσεως ἐν οἴκῳ τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐγὼ καὶ τὸ ἥμισυ τῶν στρατηγῶν μετ' ἐμοῦ.

40. Καὶ οἱ ἱερεῖς Ἐλιακίμ, Μαασίας, Μιὰμιν, Μιχαΐας, Ἐλιωνί, Ζαχαρίας, Ἀνανίας, ἐν σάλπιγγιν,

41. καὶ Μαασίας, καὶ Σεμείας, Ἐλεάζαρ, Ὀρί, Ἰωάννης, Μελχίας, καὶ Ἐλάμ, καὶ Ἰεζούρ, καὶ ἤκούσθησαν οἱ ᾄδοντες. (Ald. et Compl.)

τὰ σκεύη, καὶ τὴν δεκάτην τοῦ σίτου καὶ τοῦ οἴνου καὶ τοῦ ἐλαίου, ἐντολὴν τῶν Λευιτῶν καὶ τῶν ἀδόντων καὶ τῶν πυλωρῶν, καὶ ἀπαρχὰς τῶν ἱερέων.

6. Καὶ ἐν παντὶ τούτῳ οὐκ ἤμην ἐν Ἱερουσαλὴμ, ὅτι ἐν ἔτει τριακοστῷ καὶ δευτέρῳ τοῦ Ἀρθασασθᾶ βασιλέως Βαβυλωνος ἦλθον πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ μετὰ τὸ τέλος τῶν ἡμερῶν ἤτησάμην παρὰ τοῦ βασιλέως,

7. καὶ ἦλθον εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ συνῆκα ἐν τῇ πονηρίᾳ ἣ ἐποίησεν Ἐλιασίβ τῇ Τωβία, ποιῆσαι αὐτῷ γαζοφυλάκιον ἐν αὐτῇ οἴκῳ τοῦ Θεοῦ.

8. Καὶ πονηρόν μοι ἐφάνη σφόδρα· καὶ ἔρριψα πάντα τὰ σκεύη οἴκου Τωβία ἐξω ἀπὸ τοῦ γαζοφυλακίου.

9. Καὶ εἶπα, καὶ ἐκαθάρισαν τὰ γαζοφυλάκια· καὶ ἐπέστρεψα ἐκεῖ σκεύη οἴκου τοῦ Θεοῦ, τὴν μαννά καὶ τὸν λίθανον.

10. Καὶ ἔγνων ὅτι μερίδες τῶν Λευιτῶν οὐκ ἐδόθησαν· καὶ ἐρύγosan ἀνὴρ εἰς ἀγρὸν αὐτοῦ, οἱ Λευῖται καὶ οἱ ἀδόντες ποιῶντες τὸ ἔργον.

11. Καὶ ἐμαχισάμην τοῖς στρατηγοῖς, καὶ εἶπα· Διὰ τί ἐγκατελείφθη ὁ οἶκος τοῦ Θεοῦ; Καὶ συνήγαγον αὐτοὺς, καὶ ἔστησα αὐτοὺς ἐπὶ τῇ στάσει αὐτῶν.

12. Καὶ πᾶς Ἰούδα ἤνεγκαν δεκάτην τοῦ πυροῦ καὶ τοῦ οἴνου καὶ τοῦ ἐλαίου εἰς τοὺς θησαυροὺς.

13. ἐπὶ χεῖρα Σελεμία τοῦ ἱερέως, καὶ Σαδὼκ τοῦ γραμματέως, καὶ Φαδαία ἀπὸ τῶν Λευιτῶν. Καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν Ἀνὰν υἱὸς Ζαχχοῦρ υἱὸς Ματθαναίου, ὅτι πιστοὶ ἐλογίσθησαν ἐπ' αὐτοὺς μερίζειν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν.

14. Μνήσθητί μου, ὁ Θεὸς, ἐν ταύτῃ, καὶ μὴ ἐξαλειφθῇ τὸ ὄνομα μου ὃ ἐποίησα ἐν οἴκῳ Κυρίου τοῦ Θεοῦ.

15. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις εἶδον ἐν Ἰούδᾳ πατοῦντας ληνοὺς ἐν τῷ σαββάτῳ, καὶ φέροντας δράγματα καὶ ἐπιγεμίζοντας ἐπὶ τοὺς ὄνους καὶ οἶνον καὶ σταφυλὴν καὶ σύκα καὶ πᾶν βόσταγμα, καὶ φέροντας εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐν ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου· καὶ ἐπεμαρτυράμην ἐν ἡμέρᾳ πράσεως αὐτῶν.

16. Καὶ ἐκάθισαν ἐν αὐτῇ φέροντες ἰχθύν, καὶ πῆσαν πρᾶσιν πωλοῦντες τῷ σαββάτῳ τοῖς υἱοῖς Ἰούδα καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ.

17. Καὶ ἐμαχισάμην τοῖς υἱοῖς Ἰούδα τοῖς ἐλευθέροις, καὶ εἶπα αὐτοῖς· Τίς ὁ λόγος οὗτος ὃ πονηρὸς ἐν ὑμεῖς ποιεῖτε; καὶ βεβηλοῦτε τὴν ἡμέραν τοῦ σαββάτου;

18. Οὐχὶ οὕτως ἐποίησαν οἱ πατέρες ὑμῶν, καὶ ἤνεγκεν ἐπ' αὐτοὺς ὁ Θεὸς τῶν ἡμῶν καὶ ἐφ' ἡμᾶς πάντα τὰ κακὰ ταῦτα καὶ ἐπὶ τὴν πόλιν ταύτην; Καὶ ὑμεῖς προστίθετε ὀργὴν ἐπὶ Ἰσραὴλ βεβηλῶσαι τὸ σάββατον;

19. Καὶ ἐγένετο, ἡνίκα κατέστησαν πύλαι ἐν Ἱερουσαλὴμ πρὸ τοῦ σαββάτου, καὶ εἶπα, καὶ ἐκλείσαν τὰς πύλας· καὶ εἶπα, ὥστε μὴ ἀνοιγῆναι αὐτὰς ἕως ὀπίσω τοῦ σαββάτου. Καὶ ἐκ τῶν παιδαρίων μου ἔστησα ἐπὶ τὰς πύλας, ὥστε μὴ αἶρειν βαστάγματα ἐν ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου.

20. Καὶ ἠλλίσθησαν πάντες, καὶ ἐποίησαν πρᾶσιν ἐξω Ἱερουσαλὴμ ἀπαξ καὶ δις.

21. Καὶ ἐπεμαρτυράμην ἐν αὐτοῖς, καὶ εἶπα πρὸς αὐτοὺς· Διὰ τί ὑμεῖς ἀλλίσεσθε ἀπέναντι τοῦ τείχους; Ἐὰν δευτερώσητε, ἐκτενῶ χεῖρά μου ἐν ὑμῖν. Ἀπὸ τοῦ καιροῦ ἐκείνου οὐκ ἦλθον ἐν σαββάτῳ.

et vini et olei, mandatum Levitarum et cantorum et janitorum, et primitias sacerdotum.

6. Et in omni hoc non fui in Jerusalem, quoniam in anno trigesimo et secundo Artasastha regis Babylonis veni ad regem, et post finem dierum petii a rege,

7. et veni in Jerusalem, et intellexi in malo quod fecerat Eliasib Tobiae, faciendo ei gazophylacium in atrio domus Dei.

8. Et malum mihi visum est valde : et projecit omnia vasa domus Tobiae foras de gazophylacio.

9. Et dixi, et mundaverunt gazophylacia : et retuli illuc vasa domus Dei, manaa et thus.

10. Et cognovi quia partes Levitarum non fuerant datae : et fugerant vir in agrum suum, Levitae et cantores facientes opus.

11. Et concertavi cum magistratibus, et dixi : Cur derelicta est domus Dei? Et congregavi eos, et statui eos in statione ipsorum.

12. Et omnis Juda attulerunt decimam tritici et vini et olei in thesauros

13. super manum Selemia sacerdotis, et Sadoc scribae, et Phadaia ex Levitis. Et ad manum eorum Anan filius Zachur filius Matthania, quoniam fideles potati sunt super eos distribuere fratribus suis.

14. Memento mei, Deus, in hac, et non deleatur misericordia mea quam feci in domo Domini Dei.

15. In diebus illis vidi in Juda calcantes torcularia in sabbato, et ferentes manipulos et onerantes super asinos et vinum et uvam et ficus et omne onus, et ferentes in Jerusalem in die sabbati : et contestatus sum in die venditionis eorum.

16. Et sederunt in ea ferentes piscem, et omnem venditionem vendentes sabbato filiis Juda et in Jerusalem.

17. Et concertavi cum filiis Juda ingenuis, et dixi eis : Quod verbum hoc malum quod vos facitis? et polluitis diem sabbati?

18. Nonne sic fecerunt patres vestri, et adduxit super eos Deus noster et super nos omnia mala haec et super civitatem hanc? Et vos additis iram super Israel polluyendo sabbatum?

19. Et factum est, quando constiterunt portae in Jerusalem ante sabbatum, et dixi, et clauserunt portas : et dixi, ut illae non aperirentur usque post sabbatum. Et de pueris meis statui super portas, ut non tollerent onera in die sabbati.

20. Et commorati sunt omnes, et fecerunt venditionem extra Jerusalem semel et bis.

21. Et contestatus sum in eis, et dixi ad eos : Cur vos commoramini ante murum? Si iteraveritis, extendam manum meam in vos. A tempore illo non venerunt in sabbato.

22. Καὶ εἶπα τοῖς Λευίταις, οἱ ἦσαν καθαριζόμενοι, καὶ ἐρχόμενοι, φυλάσσοντες τὰς πύλας, ἁγιάζειν τὴν ἡμέραν τοῦ σαββάτου. Πρὸς ταῦτα μνήσθητί μου, ὁ Θεός, καὶ φεῖσάι μου κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους σου.

23. Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις εἶδον τοὺς Ἰουδαίους οἱ ἐκάθισαν γυναῖκας Ἀζωτίας, Ἀμμανιτίδας, Μωαβίτιδας,

24. καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν ἤμισυ λαλοῦντες ἀζωτιστὶ, καὶ οὐκ εἰσὶν ἐπιγινώσκοντες λαλεῖν Ἰουδαϊστὶ.

25. καὶ ἐμαχεσάμην μετ' αὐτῶν, καὶ κατηρσάμην αὐτούς· καὶ ἐπάταξα ἐν αὐτοῖς ἀνδρας, καὶ ἐμαδάρωσα αὐτούς, καὶ ὥρμισα αὐτούς ἐν τῷ Θεῷ· Ἐὰν δώτε τὰς θυγατέρας ὑμῶν τοῖς υἱοῖς αὐτῶν, καὶ ἐὰν λάβητε ἀπὸ τῶν θυγατέρων αὐτῶν τοὺς υἱοὺς ὑμῶν.

26. Οὐχ οὕτως ἤμαρτε Σαλωμών βασιλεὺς Ἰσραὴλ; Καὶ ἐν ἔθνεσι πολλοῖς οὐκ ἦν βασιλεὺς ὅμοιος αὐτῷ, καὶ ἀγαπώμενος τῷ Θεῷ ἦν, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν ὁ Θεός εἰς βασιλείαν ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ, καὶ τοῦτον ἐξέκλιναν αἱ γυναῖκες αἱ ἀλλότριαι.

27. Καὶ ὑμῶν μὴ ἀκουσώμεθα ποιῆσαι πᾶσαν πονηρίαν ταύτην, ἀσυνθετῆσαι ἐν τῷ Θεῷ ἡμῶν, καθίσαι γυναῖκας ἀλλοτρίας.

28. Καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἰωαδὰ τοῦ Ἐλίου τοῦ ἱερέως τοῦ μεγάλου, νυμφίου τοῦ Σαναβαλλὰτ τοῦ Οὐρανίτου, καὶ ἐξέβρασα αὐτὸν ἀπ' ἐμοῦ.

29. Μνήσθητι αὐτοῖς, ὁ Θεός, ἐπὶ ἀγχιςτεία τῆς ἱερατείας, καὶ διαθήκη τῆς ἱερατείας καὶ τοὺς Λευίτας.

30. Καὶ ἐκαθάρισα αὐτούς ἀπὸ πάσης ἀλλοτριώσεως, καὶ ἔστησα ἐφημερίας τοῖς ἱερεῦσι καὶ τοῖς Λευίταις, ἀνὴρ ὡς τὸ ἔργον αὐτοῦ.

31. Καὶ τὸ δῶρον τῶν ξυλοφόρων ἐν καιροῖς ἀπὸ χρόνων, καὶ ἐν τοῖς βακχουρίοις. Μνήσθητί μου, ὁ Θεός ἡμῶν, εἰς ἀγαθωσύνην.

22. Et dixi Levitis, qui erant mundati, et venientes, custodientes portas, sanctificare diem sabbati. Ad hanc memento mei, Deus, et parce mihi secundum multitudinem misericordiae tuae.

23. Et in diebus illis vidi Judaeos qui habitare fecerant uxores Azotias, Ammanitidas, Moabitidas,

24. et filii eorum dimidium loquentes azotice, et non sunt scientes loqui judaice.

25. Et concertavi cum eis, et execratus sum eos : et percussi in eis viros, et decalvavi eos, et adjuravi eos, in Deo : Si dederitis filias vestras filiis eorum, et si acceperitis de filiabus eorum filios vestris.

26. Nonne sic peccavit Salomon rex Israel? Et in gentibus multis non erat rex similis ei, et dilectus Deo erat, et dederat eum Deus in regem super omnem Israel, et hunc declinare fecerunt mulieres alienae.

27. Et vos numquid audiemus facere omne malum hoc, praevanicari in Deum nostrum, ducendo uxores alienas?

28. Et de filiis Joada filii Eliaub sacerdotis magni, generi Sanaballat Uranitae, et expuli eum a me.

29. Memor esto eis, Deus, super abdicatione sacerdotii, et testamento sacerdotii et Levitas.

30. Et mundavi eos ab omni alienatione, et statui vices sacerdotibus et Levitis, vir sicut opus ejus.

31. Et donum portantium ligna in temporibus a temporibus, et in bacchuriis. Memento mei, Deus noster, in bonitatem.

ORDO LIBRORUM V. T.

IN HAC EDITIONE SIXTINA.

		Pag.
I. ΓΕΝΕΣΙΣ.	GENESIS.	1
II. ΕΞΟΔΟΣ.	EXODUS.	81
III. ΛΕΥΙΤΙΚΟΝ.	LEVITICUS.	148
IV. ΑΡΙΘΜΟΙ.	NUMERI.	194
V. ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΙΟΝ.	DEUTERONOMIUM.	259
VI. ΙΗΣΟΥΣ ΝΑΥΗ.	JESUS NAVE.	313
VII. ΚΡΙΤΑΙ.	JUDICES.	352
VIII. ΡΟΥΘ.	RUTH.	390
IX. ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ πρώτη.	REGNORUM primus	395
X. ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ δευτέρα.	REGNORUM secundus	449
XI. ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ τρίτη.	REGNORUM tertius	489
XII. ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ τετάρτη.	REGNORUM quartus	544
XIII. ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ πρῶτον.	PARALIPOMENON primus	589
XIV. ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ δεύτερον.	PARALIPOMENON secundus	633
XV. ΕΣΔΡΑΣ.	ESDRAS.	686
XVI. ΝΕΕΜΙΑΣ.	NEEMIAS.	700

FINIS TABULÆ VOLUMINIS PRIMI.

ΟΜΗΡΟΥ ΠΟΙΗΜΑΤΑ

ΚΑΙ ΤΑ ΤΟΥ ΚΥΚΛΟΥ ΕΠΗ.

HOMERI CARMINA

ET CYCLI EPICI RELIQUIÆ

GRÆCÆ ET LATINÆ,

CUM INDICE NOMINUM ET RERUM.

Un fort volume grand in-8°, publié par Amb. Firmin Didot. Prix 12 fr. 50 c.

(*Extrait du Journal des Savants, mois de juin 1838.*)

L'exécution de ce premier tome d'une collection qui renfermera, dans un format commode, et en peu de volumes, tous les principaux auteurs grecs, confirme entièrement les espérances que l'on avait conçues lorsque MM. Firmin Didot, éditeurs de la nouvelle édition du *Thesaurus Græcæ linguæ*, annoncèrent la publication des textes grecs, d'après les meilleures recensions, avec la traduction latine en regard, revue et souvent refaite entièrement. Ce volume contient toutes les poésies d'Homère et ce qui nous reste des poètes cycliques. Une table analytique très-complète indique avec méthode tout ce que les poésies homériques et celles des cycliques offrent d'important.

Les poèmes homériques remontent à une si haute antiquité, et ils ont été si différemment interprétés par les anciens Grecs eux-mêmes, que pour donner une idée de ce monument qui nous retrace une nature et des mœurs si opposées à celles de la civilisation moderne, il fallait s'astreindre, dans la traduction latine, à la fidélité la plus rigoureuse et dans les mots et dans les constructions, dont les plus faibles nuances devaient être conservées, de peur de dire autre chose, ou du moins de parler autrement que ne le fait Homère, et de défigurer ainsi ce que la marche libre et la naïveté de son langage offrent de caractéristique. On s'est donc avec raison conformé à l'ancienne manière de traduire Homère mot pour mot, en étendant l'application de ce système jusqu'aux limites imposées par le génie de la langue latine. Partout la diction homérique est conservée scrupuleusement, ainsi que la marche des périodes. C'est ce qui manquait principalement aux anciennes traductions; et cependant c'est de la liaison plus ou moins rigoureuse des membres de chaque phrase que résulte l'appréciation de l'ancienneté relative des différentes parties des poésies homériques.

Avant les travaux de Wolf, de Heyne, de Passow, et surtout de Buttmann, le sens de beaucoup de mots, de beaucoup de phrases, n'avait point été constaté. La nouvelle traduction a dû en bien des endroits changer l'ancienne version, afin de nous donner le résumé des travaux les plus récents. Bien des fautes de traduction s'étaient transmises en quelque sorte *traditionnellement*, ainsi qu'un grand nombre d'incorrections, de négligences, qui restaient encore dans l'ancienne version latine, œuvre primitive de Raphael Volaterranus et d'André Divus; elles ont disparu dans la nouvelle, et sont remplacées par une explication claire et précise.

Toutes les fois que pour faciliter l'intelligence de certains passages difficiles on

a dû insérer dans la traduction des mots nécessaires qui ne se trouvaient pas dans l'original, on a pris soin de mettre ces mots en caractères italiques.

Longtemps la question du cycle épique fut agitée en Allemagne, et elle était loin d'être décidée, même lorsque parut, en 1827, le premier recueil des fragments des poètes cycliques, contemporains d'Homère pour la plupart. Après plusieurs tentatives, M. Welcker publia, en 1835, l'ouvrage le plus profond et le plus complet sur le *Cycle* qui eût paru jusqu'alors. Son travail a permis de coordonner les poèmes qui composaient ce Cycle, et d'accroître encore le nombre des fragments, déjà considérables qu'il avait recueillis. Dans l'édition publiée par MM. Didot beaucoup de nouveaux fragments ont accru les collections précédentes, et ont rendu la nouvelle édition d'autant plus précieuse que le texte en a été corrigé en plusieurs endroits. Ils sont accompagnés pour la première fois de la traduction latine.

L'examen du premier chant de l'Iliade (celui de tous dont l'ancienne traduction avait été le plus soignée primitivement, et le plus retouchée ensuite) démontre la supériorité de la nouvelle. Nous nous bornerons à citer quelques exemples.

V. 3. Le mot *προλαβεν*, traduit jusqu'alors par *præmaturè misit*, n'a jamais eu cette signification. *Πρό* n'a pas ici d'autre valeur que dans *propellere*. Ne pouvant traduire le mot grec *προλαβεν* par *promittere*, qui aurait offert un autre sens, on a employé l'expression dont s'est servi Virgile : *demittere*.

V. 15. *Χρυσίῳ δὲ στήπτεσσι* avait été traduit par *aureo cum sceptro*. Jamais *δὲ* n'a eu la signification de *cum*, mais bien celle de *super*, ou du moins de *in*. Comme les *στήματα* étaient suspendus au sceptre d'où ils tombaient flottants, on a dû traduire ici *de sceptro* (*suspensas*); on aurait pu mettre aussi *in sceptro suspensas*.

V. 39. *Χαρίεντ' ἐπὶ νῶν ἱστά* avait été traduit par *templum coronavi*, contre l'autorité de tous les meilleurs grammairiens. Apollonius dit même : *κακῶς δ' ἀπέδωκαν τὸ στεφάνωσα*; et Platon, dans la paraphrase qu'il donne de ce passage, l'explique ainsi : *εἰ τι πῶποτε ἢ ἐν νῶν οἰκδομήσιν ἢ ἐν ἱερῶν θυσίαις χεχαρισμένον, κ. τ. λ.*

V. 189. *Στήθεσσι λασίοισιν* ne doit point être traduit par *pectore furibundo* : *λάσιον* κτλ. n'offre point ce sens.

V. 195. *Πρό γὰρ ἤγε* ne saurait non plus être rendu par *præmiserat*, qui n'offre point de sens ici. Même observation pour le vers 208. Dans la nouvelle traduction on a employé le mot *demiserat*, ainsi qu'on l'a fait pour *προλαβεν*, v. 3.

V. 211. *Ὀνειδίσον, ὥς ἴσεται περ* a été rendu par *conviciator eum, utcumque fuerit*; l'ancienne version *sicut acciderit* n'offrait point un sens convenable.

V. 232. *Ἥ γὰρ ἄν, κ. τ. λ.* La traduction *certe enim, Atrida, etc.* n'est pas non plus intelligible. Il y a ellipse dans le grec : *εἰ γὰρ μὴ ἦσαν οὐτιδανοί, νῦν ὕστατ' ἄν λωθήσαιο*. On a donc traduit : *aliter enim*.

V. 343. *Οἷδα νοῆσαι ἄμα πρόσσω καὶ ὀπίσσω*. L'ancienne traduction porte : *Potest circumspicere simul præsentia (πρόσω) et futura (ὀπίσσω)*; au lieu de *id quod ante nos est (futura) et quod retro (præterita)*. La même faute se reproduit dans la même version, Γ. 109.

V. 410. *Κτεινομένους*, traduit précédemment par *cæsos*, formait un contre-sens; on y a substitué *dum cædantur*.

V. 416. *Ἐπὶ νῦ τοι αἶσα μένωνθ' ἔπερ, οὔτι μάλ' αἰὲν*. On traduisait : *Quoniam tibi ævum breve neque valde diuturnum*; mais *αἶσα* ne saurait être traduit par *ævum*. Nous nous abstenons de porter plus loin cet examen, et de mentionner bien d'autres changements devenus nécessaires par l'adoption des nouvelles leçons.

La table analytique due aux nouveaux éditeurs est infiniment plus complète que celle de Damm. Celle-ci même est tellement diffuse qu'il est difficile d'y trouver ce dont on a besoin; et cependant, malgré sa prolixité, on y a remarqué, dans l'A seul, l'omission des articles : *Ἀλεκτρώων*, père de Leitos. *Il. P*, 662. — *Ἀλκισίου καλὸν υἱ.* *Il. A*, 757. — *Ἀμφίλοχος*, fils d'Amphiarauus. *Od. O*, 248. — *Ἀμφίμαχος*, chef des Épéens. *Il. B*, 620. — *Ἀνθεία*, ville de Messénie. *Il. I*, 151, 293..... Damm confond *Ἀχαστος*, roi de Dulichium, *Od. Ξ*, 336, avec le fils de Pelias, roi d'Iolcos. Il confond également les deux *Αἰονίτης*, dont l'un est un ancien chef troyen, *Il. B*, 793, et l'autre, père d'Alcathous, *Il. N*, 427. Il en fait de même pour *Ἀλκμήων* et *Ἀλκμάων*; au lieu d'*Ἀγακλῆς*, père d'Επειγέως, Damm écrit *Ἀγακλῆς* et *Ἐγακλῆς*. Enfin, des deux *Ἀστυνοος*, il n'en fait qu'un seul. Cependant, le premier est tué dans l'Iliade *E*, 144; et le second combat plus tard, *ibid. O* 455. La table ainsi rectifiée, offre encore un autre mérite; on y trouve indiqué, en caractères italiques, et rangé dans l'ordre alphabétique, tout ce que les fragments des poètes cycliques offrent d'intéressant.

